

**STEPHANI
VINANDI PIGHIJ ...
ANNALES
ROMANORUM; QUI
COMMENTARIJ...**

Stephanus Vinandus Pighius,
Andreas Schott, ...

STEPHANI VINANDI PIGHII

V. R. ET CL.

ANNALES ROMANORVM;

QVI

COMMENTARII vicem supplent in omnes veteres
HISTORIAE ROMANAE Scriptores.

TOMVS TERTIVS, POSTVMVS;

Operâ & studio

ANDRAE SCHOTTI Antuerp. è Societate IESV
recensitus, auctus, & illustratus.

*Cum INDICIBVS in tres ANNALIUM Tomos,
summâ industriâ concinnatis.*

ANTVERPIÆ,

EX OFFICINA PLANTINIANA,

Apud Viduam & Filios Ioannis Moreti.

M. D C. X V.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1911

1911

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1911

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1911

A

B

STEPHANI VINANDI PIGHII

LIBER XIII.

A N N A L I V M

R O M A N O R V M.

A N N I P. R. C. D C X X.

Consules.

P. MUCIUS. P. f. Q. n. SCAUULA. L. CALPURNIUS * L. f. C. n. * PISO FRUGI

ABENTUR Consules in Cassiodoro & Mariano P. Mucius & L. Calpurnius. Sic autem corrigenda sunt exemplaria, in quibus mendosè vel Q. vel C. Mucius legitur. Tabulæ Græcæ SCAUULAM & Calpurnium produnt: Velleius P. Mucium SCAUULAM & L. Calpurnium. Meminit item Pædianus in Verrinarum secundam succinctè Consulum, dicens SCAUULAM iuris peritissimum, qui cum L. Pifone Cos. fuit, quo anno Ti. Gracchus occisus est. Sic Cicero. Valerius

Max. Plutarchus in Gracchis, & alij frequenter horum Coss. mentionem faciunt.

L. Pifoni Cos. Sicilia & bellum cum fugitiuis obuenit, P. Mucio Italia, qui Romæ ^{Prouincia} mansit. Prorogata sunt imperia P. Scipioni Æmiliano in Hispania, citeriore, D. Bruto in ^{Consulares.} vltiore, donec cum Numantinis debellatum esset.

Prodigijs & varijs rerum euentibus annus hic infelix & funestus reip. Romanæ fuit. Nam Tj. Sempronio Graccho Tribuno plebis legibus agrarijs nouis plebem ac optima- ^{Tumultus} res committente, deuentum eò furoris est, vt non maiorum more secessione discordia se- ^{Gracchanus} data, sed (quod antea numquam) civili sanguine, Graccho ipso cum multis alijs occiso, ^{Agguerratus.} magis obruta quàm extincta fuerit seditio. Quæ postea sæpius recrudescens, totius Ro- ^{Caduca li-} manæ reip. faciem immutauit, ac iure legibusque pessumdatis, omne imperium arbitrio ^{bertas ciui-} paucorum, & tandem vnus omnino subiecit, quemadmodum nostri Annales ordinatim ^{tatis Roma-} clare demonstrabunt. Originem huius mali narrant diffusius Plutarchus in Gracchis, ^{na.} Appianus ciuiliū bellorum libro primo, & Liuius libro historiarum LVIII. cuius Epi- ^{Asia regnum} tomen dumtaxat habemus. Item Orosius, Eutropius, L. Florus, Velleius, Cicero, Valerius ^{Attalus mo-} Max. Plinius, Pædianus, & alij diuersi mentionē faciunt. Interim Attalus Eumenis f. Aliæ ^{riens populo} Pergamenæ rex moriens, heredem populum Romanum testamento reliquerat, cuius oc- ^{Rom. legauit.} casione seditionj Gracchus haud modicam in vrbe flammam adiecit, sicut ex iam ad- ^{L. Pifoni Cos.} ductis Auctoribus Lector cognoscere poteris. Meminit eius testamenti Plinius li- ^{res Sicilia.} bro XXXIII. cap. XI. ^{cum Titij}

L. Piso Cos. in Sicilia C. Flacco succedens Mamertium expugnauit, octo milia fugi- ^{in vulgatis} tiuorum occidit, quos passim capere potuit, crucibus affixit. Disciplinam militarem acer- ^{mendosè} rimè procurans, C. Titium Præfectum cohortis, quod loco fugitiuis cesserat, cinctu to- ^{prænomen} gæ præciso, soluta tunica, nudis pedibus, in principiis quotidie stare dum vigiles venirent ^{ipsum ex va-} iussit, conuiuijs item & balneo abstinere, quemadmodum hæc inter exempla disciplinæ ^{teri manu-} militaris Iulius Frontinus Stratagematum libro IIII. cap. 1. recenset. Discrepat aliquan- ^{scripto valdè} tulum Valerius Max. lib. II. cap. VII. & latius rem explicat, vbi etiam Titij prænomen ^{correcto resti-} à librarijs prætermissum est in multis exemplaribus, quem Præfectum equitum fuisse ^{tui.} scribit, & non solum loco cessisse, sed fugitiuorum multitudine circumuentum arina ^{Lacinijs so-} cum suis tradidisse. Iussit igitur eum Piso Cos. toga lacinijs abscisis, discinctaque tunica ^{ga ciuiliū} indutum nudis pedibus à mane in noctem vsque ad principia per omne tempus militiæ ^{Romano fa-} adesse. Interdixit etiam ei conuictum hominum, vsuque balnearum: turmasque equi- ^{cisse, ex his} tum, quibus præfuerat, ademptis equis, in funditorum alas transcripsit. Cum autem Piso ^{Frontini &} Cos. multa fortiter prudenterque bello gereret in Sicilia, eos etiam, quorum præcipua ^{Valerij locis} opera vsus fuerat, imperatorio ^{disimul.} more pro tribunali donis prosequeretur. Inter quos fi- ^{nomine} ^{perperam in} ^{vulgatis plo-} ^{risque Valerij} ^{codicibus.} ^{lium}

L. Piso cur
Frugi sit ap-
pellatus.

lium suum locis aliquot prælia tum fortissime, non ipsa corona, sed titulo tantum aureæ coronæ trium librarum in concione decorauit; præfatus, non oportere à magistratu è publica pecunia erogari, quod in ipsius domum rediturum esset: tantumque ponderis auri se testamento adolescenti legaturum promisit, ut honorem publicè à duce, pretium à patre priuatim acciperet. Hæc item pulcherrime de laudatissima L. Pisonis Cos. abstinencia Valerius Max. libro IV. cap. 111. qui ob hæc similesque virtutes Frugi cognomen est adeptus.

Prætores.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
Urban. & inter. ciueis. & peregrin. iurisdic. &
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Ti. Gracchus
aduersarios
suos omnes
damnare mo-
latur.

T. Annius *. T. f. T. n. * Luscus. Rufus. Cuius Prætura ex ordine Consulatus in hunc quasi annum incidit. Hic inter aduersarios & dissuasores legum Ti. Gracchi fuit, ut Plutarchus indicat; qui eum non tam eloquentem, quam in rogando respondendoque promptum & argutum fuisse scribit. Cumque contra Gracchum diceret, eumque palam culparet, quod collegam sacrosanctum, Tribuniciamque in eo potestatem violasset; ab eodem irato mox reus ad populum factus, ut pauca tantum eius verba prius audirentur, à populo pergit. Quod ubi concessum, Si tu, inquit, Tiberi, damnare me velis ac in exilium pelleris, egoque ex tuis aliquem collegis appellem, an huic auxiliari oppresso volenti magistratum etiam abrogabis? Obmutuit ad hanc interrogationem Gracchus, quamquam disertissimus esset; atque concionem, quam Annij damnandi causa vocauerat, re infecta dimisit. Et hæc ferè Plutarchus in Gracchorum vita. Ceterum orationis Annianæ tunc in Gracchum habitæ verba quedam nobis adhuc residua sunt inter fragmenta Verrij Flacci, vel Sex. Pompeij Festi de verborum significationibus, inter exempla vocis Saturæ, quæ talia sunt: T. Annius Luscus, in ea quam dixit aduersus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per Saturam dederat, id abrogatum est. Salsè quidem videtur Annij potestatem illam variis plebiscitis armatam, quam Tribuni plebis sibi tum usurpabant, imperium vocare: quod ipsum per Saturam legem à plebe Tribunis datum esse, contemptim nec minus falsè dicit. Iustæ namque legis vim obtinere vix videbatur, cum vno rogatu varia temerè congesta ferebantur: & talem rogationem idcirco Saturam legem appellabant, à similitudine Saturæ lancis onustæ ciborum diuersitate. Quidquid igitur collectim, confusè, raptimque transigebatur, vulgari prouerbio per Saturam fieri dicebant Romani. His atque similibus T. Annij verbis, tamquam contumeliis irritatus Ti. Gracchus, quia potestatem Tribuniciam M. Octauio suo collegæ abrogarat, amicorum læsæ maiestatis facere voluit.

Leges per Sa-
turam lata
quales.

C. Octavius Cn. f. Cn. nepos. T. Annij iam dicti in Consulatu collega, cuius item annus Præturæ hic erat.

C. Antonius * M. f. C. * nepos * A. * Gabinius * A. f. * // . nepos.
T. Claudius * Ti. f. Ti. n. * Afellus. L. Memmius * C. f. L. n. * Gallus.

Prætores prouinciarum.

//. // . f. // . n. // . Galliam. // . // . f. // . n. // . Sardiniam
//. // . f. // . n. // . Africam. // . // . f. // . n. // . Achaiam
//. // . f. // . n. // . Macedoniam. // . // . f. // . n. // . Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Hostilius A. f. L. n. Mancinus. M. Aquillius M. f. M. nepos.
C. Persius * C. f. C. n. Flaccus * [Q. Marcius Q. f. Q. n. Ralla]
C. Memmius * C. f. L. n. * Gallus [C. Claudius Ap. f. C. n. Centho]

Ædiles curules.

Vespillo cur
fuerit appel-
latus Lucreti-
us.

Q. Lucretius. // . f. // . n. * Flauus * Qui. in. hoc. mag. Vespillo. appellatus. est. Quia, cum per seditionem occisorum in Capitolio cadauera, tamquam damnatorum, in Tiberim insculpta protraherentur, Lucretius Ædilis ipse sua manu Ti. Gracchi cadauer deiecit.

deiecisset, sicut Auctor de viris illustrib. in Ti. Gracchi vita scribit. Nec puduit Lucretium cognominis, quod & liberis reliquit, & in stirpe diu postea remansit.

II. II. II. f. II. n. II.

Cn. Cornelius L. f. . n. Sisenna. Ex argenteis cum eius nomine cusis denariis affabre factis colligere forsitan poterimus, Q. Lucretij collegam hunc fuisse. ^{Edilium curulium} Edilium etenim erat, munditias in vrbe curare, loca scilicet publica quæque purgata & lauta tenere. Horum igitur iussu cadauera cæorum in Capitolio per seruos publicos in Tiberim protracta fuisse, verisimile est. Cumque Senatus ac optimates Ti. Gracchum, qui immani plebeia seditione concitata, sibi Tribunatum plebis velut regnum quoddam usurpare & ^{Ti. Gracchus perduellium cur declaratur.} continuare conabatur, perduellem declarassent, atque per tumultum cum factionis suæ caputibus occidissent; in diuersum scissa ciuitate, plebs in mœrorem & fastidia extrema delabatur, nobilitas autem in gaudium atque gloriam semet erexit, quasi Gigantico quodam bello confecto, quemadmodum Plutarchus in Gracchorum vita, & Appian. Alexandrinus bellorum civilium libro primo diffusius declarant. Cum igitur iam esset in usu apud Romanos, præclaræ alicuius rei memoria magistratum quemque suum celebrare, atque eandem vel propria vel publica impensa nummorum in monumentis expressam posteritati relinquere, Cn. Sisenam ^{Cn. Sisenna Edilis nummo elegans.} Edilem suspicor ob periculosam seditionem in suo magistratu oppressam, in decreta sibi ad sumptus Edilitatis pecunia notare voluisse. Iouem fulminantem è quadriga sua sub Solis capite radiis coronato, Gigantemque magnis repugnantium anguium spiris extentum contere. Quo significare velle videtur, Ti. Gracchum cum suis coniuratis in templi Capitolini limine, non tenebrosis obscurisque insidiis, sed claro Iustitiæ in sole, Senatus auspiciis ac maiestate tamquam Iouis Capitolini fulmine perculsum & prostratum occubuisse. Sub Gigante equorum ungulis subiecto scriptum nomen, CN. CORNEL. L. F. in altero nummi latere, vbi Romæ caput, & denarij solita nota X. cognomen, SISENNA. ROMA.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

C. Aurelius * L. f. L. n * Orestes. L. Tremellius * C. f. C. n * Scrofa.

Tribuni plebis.

T. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus. In. potestate. occisus est. Legem agrariam tulit, qua ditiorum hominum, Liciniam legem defraudantium, auaritiæ conatus est occurrere, quæ talis ferè fuit:

Ne. quis. vltra. quingenta. agri. iugera. possideret. Filij. familias. emancipati. non vltra. dimidium. Neve. quis. ex. publico. plus. quàm. * centum. iugera. haberet. Tres. viri. quotannis. crearentur. à. populo. qui. agrum. priuatum. à. publico. fecernerent. Quodq. superesset. agrorum. pauperibus. diuiderent. Vtiq. c. his. qui. lege. Sempronia. agrum. accipere. deberent. pecunia. quæ. ex. Attali. regis. hæreditate. populo. Rom. obuénisset. diuideretur. ad. agrum. colendum. instrumentumq. rusticum. comparandum.

Promulgata in hunc modum lege, discordem Gracchus mox ciuitatem reddidit, in præruptum ancepsque periculum rempublicam omnem adducens. Sicut enim multitudinem inopem in amplam melioris fortunæ spem erexerat, ita non minus animos locupletum ira atque odio truci accenderat, qui se diuturna agrorum possessione depelli minimè passuros non dissimulabant. Mox ingens in vrbe tumultus diuersis partium studiis est consecutus, vt lex primis diebus perferre non potuerit. Tandem abrogato collega.

M. Octauio, quem intercessorem legis subornarunt optimates, Tribunatu, lex summo plebis studio, nec minore cum dolore locupletum perlata est. Itaque III. viri ex lege creati sunt Legislator ipse Ti. Gracchus cum Caio fratre suo, & Ap. Claudio socero suo, viro Consulari & Censorio. Legislator Gracchus autem sibi ab inimicorum multitudine atque Senatus inuidia metuens, ne potestate deposita reus fieret, Tribunus plebis iterum creati in annum sequentem petiit, assiduisque concionibus plebem aduersus optimates concitans, comitia denique rei eiusdem exequendæ causâ vt indicerentur, curauit. Senatus hoc non sine summo reip. detrimento futurum iudicans, eius conatus via quacumque impediendos esse censuit. Cumque Gracchus die comitiorum aduersis auspiciis per forum magna suorum caterua stipatus ad congregatam in Capitolio plebem scanderet,

ret, & salutem suam huic commendare volens, dexteram capiti imponeret: aduersa nobilitas in foro praesens diadema poscere ipsum, & regnum petere clamitans, vt P. Mucium Cos. appellans postulat, vt hostem vi compekeret. Qui dum tergiuersaretur, & ciuem indemnatum auctore se morti dandum esse negaret: P. Scipio Nasica Pontifex Max. quando Consul, inquit, rempublicam deserit, qui eam saluam volunt, me sequantur. Quem mox sequuta nobilitas in Capitolium pergit, plebis coetus ibidem discutit, & Ti. Gracchum cum multis aliis seditionis principibus, subselliorum fragmentis & fustibus occidit ad ducentos. Occisorum cadauera non sepulturae data, sed in Tiberim proiecta sunt. Et haec quidem prima fuit origo ciuili sanguinis violentur in vrbe profusi, cuius scaturigines sentim prorumpentes amplius, breui totam Italiam, omnesque Romani imperij prouincias passim inundarunt, vt Annales subsequentes declarabunt. Sed praesentis anni cladem multo latius scribunt Plutarchus in Gracchis, Appianus ciuiliu libro primo, Liuius LVIII. Velleius, Orosius, L. Florus, Auctor de viris illustrib. & alij plures. Meminere legis huius funestae Semproniae Cicero & Paedianus variis locis. Seruaturn ex S. C. postea ad tempus, refert Plutarchus, vt plebis ira molliretur.

P. Nasica duce Ti. Gracchus cum suis affectus occiditur.
Sanguinis ciuiliu prima scaturigines.
Intercessor legis agrariae. M. Octauius. // . f. // . n. Cæcina. Legi Semproniae constanter per plures dies intercessit. Et cum incepto dimoueri nequiret, collega legislator Gracchus ei nouo exemplo comitiis habitis Tribunatu populi suffragiis abrogauit. In eius locum factus est

Q. Mummius * Q. f. Q. * nepos. Ti. Gracchi clientulus, Plutarcho teste. Sed nescio an recte Mucius legatur in eius exemplaribus, & in Orosio Minucius: varietatem istam librariorum culpa tamen prouenisse suspicor. Nouorum Tribunorum plebis in annum sequentem comitia habuit, quibus Gracchus iterum designari cupiens, dum suffragia colligerentur, occisus est, vt scribunt Plutarchus, Appianus, Liuius, & alij iam adducti. Comperimus itaque verum esse, quod Iulius Obsequens inter prodigia de hac re memorat notatu dignum: Constat, inquit, neminem, qui magistratum collegae abstulerat, annum superuixisse. Abrogauerunt autem hi, L. Iunius Brutus Cos. Tarquinio Collatino, Ti. Gracchus M. Octauio Cæcinae. Nominat etiam plures, de quibus nos postea suis in locis. Hic vides, Lector, M. Octauium ab ipso Cæcinam appellari.

L. Rubrius. // . f. // . n. * Vatro * Gracchi item collega, qui Tribunorum plebis in annum insequentem habenda comitia sortitus erat; sed inuidiosam hanc sortem in tanta dissensione sibi periculofam arbitratus, Q. Mummius collegae petenti lubenter concessit: Appianus.

Sortem suam deserit Vatro, Ti. Gracchi postulat aduersum.
Gracchum primus vulnerat. P. Appuleius C. f. L. n. * Saturninus. Fragmento subsellij Ti. Gracchum in fuga prolapsus primus vulnerauit: L. Rubrius alteram claua plagam, de qua gloriari solitus erat, resurgenti inflixit: Plutarchus, Orosius.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // .

Tiberonis laudes. Q. Aelius Q. f. P. n. Tubero. Constantem ciuem & fortem fuisse, & in primis Ti. Graccho molestum, Cicero testatur in Bruto, vt dixi superius: & orationibus etiam inter se contendisse, quae Ciceronis tempore adhuc extabant. Hinc ferè colligimus, Tiberonem inter collegas aduersarios Gracchi tum fuisse, & eius Tribunatum plebis ad hunc annum respicere, quamuis hoc Cicero verbis non exprimat.

[Q. Sicinius Cn. f. C. n. nepos] [C. Tarquitius C. f. L. n. Flaccus]
 [M. Aufidius M. f. // . nepos.] [Sp. Mummius Sp. f. L. nepos.]

Quæstores urbani.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . L. Pisonis. Cos. in. Silicia.
 // . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Gallia.
 // . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Macedonia.
 // . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Achaia.
 // . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Sardinia.
 // . // . // . f. // . n. // . Ostiensis.

Q. Mu-

Q. Mucius Q. f. Q. n. Scauula. Augur. Q. Scauula filius anno DLXXIX. *Q. Mucij Scauula duo.* Consul. C. Laeli gener, L. Crassi oratoris focer, Stoica disciplina, iurisque scientia & omni genere litterarum atque prudentia praeclans. Ad quem senem audiendum M. Cicero, sumpta virili toga, a patre deductus est, ut ipse testatur in praefatione dialogi de amicitia ad T. Pomponium Atticum, in quo C. Laelium socerum cum duobus suis generis, hoc Q. Mucio scilicet & C. Fannio M. f. de amicitia disputantem inducit, anno urbis DCXXIV. paucis diebus post mortem P. Africani Aemiliani. Frequens eius laudata fit mentio apud Auctores, & in primis Ciceronem, qui Augurem plerumque vocat, ad differentiam alterius Q. Mucij Pontificis, aetate paulo inferioris, ut indicat ibidem, dicens, hoc Q. Mucio Augure mortuo, se ad Pontificem Scauulam audiendum contulisse. Atque haec eo diligentius adfero, quod videam plures scriptores istorum duorum Scauularum acta & magistratus temere confudisse, nominum similitudine deceptos.

L. Caecilius Q. i. Q. n. Metellius. Collega Q. Mucij iam dicti in Consulatu, & ex quatuor Q. Metelli Macedonici filius, quorum humeris ad sepulturam elatus est, hic secundus fuit. Hunc quidem, eo quod vlcus in fronte fascia obligatum occultare solebat, Diadematum appellabant, ut Plutarchus testatur in Coriolani vita: eodemque insignitur agnomine a Plinio libro VII. cap. XLIII. Falluntur itaque non parum, qui hunc eundem cum L. Metello Delmatico putant, quem L. Metelli Calui filium (ut hunc Q. Metelli Macedonici) & patruces fuisse, produnt antiqua marmora, velut ex sequentibus constabit apertius.

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio. Domo Praetoria, ni fallor: auus enim huius videtur fuisse C. Scribonius Curio Maximus, quem Liuius libro XXXIII. Aedilem plebis anno DLVII. & libro sequenti Praetorem adfert anno DLX. Eius autem filius C. Scribonius, pater (ut ex interuallo temporis apparet) huius anno deinde XIX. creatus est Curio Maximus, ut idem Liuius auctor est lib. XLI. Recenset inter rara felicitatis exempla Plinius libro VII. cap. XII. quod in vna Curionum familia tres continua serie oratores extiterint, quorum hic primus; fuitque pater C. Curionis Consularis ac Triumphalis, atque auus illius C. Curionis, qui Tribunus plebis, muneribus Caesaris corruptus, rem publicam turbauit. Hic autem auus Curio, Cicerone in Bruto teste, fuit orator sane illustris, cuius orationes aliquot nobiles eius tempore extiterunt, fuitque in numero patronorum habitus. Itaque mirari se dicit, cum & vita ei suppeditauerit, & splendor non defuerit, Consulem ipsum non fuisse. Ex Tullij igitur his verbis colligimus, Praetoram ceterisque minores magistratus huic Curioni non defuisse.

L. Iulius Sex. f. Sex. n. Caesar. Cuius pater reperitur Cos. in Capitolinis Fastis notatus in anno DXCVI. & huius duo filij sequuntur in Annalibus magistratibus suis celebres; L. Caesar Cos. & Censor, item C. Caesar Strabo insignis orator Aedilis curulis: qui ambo postea bello civili a Marianis sunt occisi.

[C. Sergius Cn. f. Cn. n. Plancus.] Familia Praetoria natus: auus enim Plancus Praetor urbanus fuerat anno DLIII. ut Liuius libro XXX.

[Q. Cotius Q. f. . nepos.] Cuius pater Achilles ob fortitudinem appellatus fuit, bis duello victor bello Celtiberico, cum esset Q. Metelli Macedonici legatus; quod apud Valerium Max. lib. III. cap. II. latius narratur.

[L. Sergius M. f. L. n. Silus] Pater huius legatus atque Praefectus in praelio contra Persen Macedoniae regem anno DXXCV. sicut Liuius lib. XLIV.

L. Postumius L. f. Sp. n. Albinus] Pater in Consulatu anno DXCIX. mortuus erat veneno uxoris extinctus, quemadmodum ex Valerio Max. tum diximus.

Prouinciæ prorogatae.

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Hispaniam. vltiorem. prorogato imperio. obtinuit. Duâs per Bracaras ac Lusitanos longè lateque legionibus, oppida quæ defecerant denuò subegit. Talabricam urbem sæpius rebellantem aggressus, deditione voluntaria recepit. A quibus transfugas omnes atque obliides primum postulauit, deinde pecuniam, frumentum, equos, armorumque genus omne, quod penes ipsos esset. Quibus acceptis, urbem ac munitiones ut relinquerent imperauit. Quod cum trepidè ac obedienter fecissent, circumseptam copiis suis multitudinem ad concionem vocauit, & quotiens iusiurandum ac fidem rupissent, rebellionemque fecissent, acerbis verbis in memoriam ipsis reuocauit, quasque poenas mererentur exposuit. Atque ita minis perterritos,

refectos, cum grauiora supplicia metuerent Talabricenses, præter ipsorum expectationem eos dimittit, domumque redire iussit. Hæc apud Appianum in Iberica.

*Res gesta
P. Scipionis
ad Numan-
tiam.*

*Eius absti-
tia & libe-
ralitas.*

*Numantia
capta.*

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. African. Æmilianus. Hispaniam. citerio-rem. prorogato. imperio. obtinuit. Cum hieme tota populationibus hostium vastaret omnia, cohortes quasdam Numantinorum impetu in fugam compulso, redire in prælium iussit, minatus palam, se pro hostibus habiturum omnes, qui victi ac non victores in castra redissent. Quibus nimis perterriti Romani, ac Imperatoris præsentia erecti, conuersis signis aciores in pugnam redeunt, atque hostes ipsos in fugam multis occisis vertunt. Eodem tempore Scipio missa ab Antiocho Syriæ rege munera amplissima non sibi priuatim, sed publice pro tribunali accipere voluit, atque omnia Quæstorem suum in tabulas publicas referre iussit, ex iisque se fortissimum quemque virum dona palam daturum esse pronuntiavit. Bina dehinc ad Numantium castra posuit, urbem fossa, muro, turribus, ac vallo clausam ita pressit fame & omnium rerum inopia, ut tandem desperatione compulsi ciues plurimi mortem sibi consciuerint; reliqui, traditis armis, sese hostium potestati dedidere. Qui omnes, paucis ad triumphum reueratis, sub hasta venire. urbem ipsam funditus euerit Scipio iussit, ut Appianus scribit. alij ciues ipsos urbem atque omnia sua flammis, seque vxores ac liberos ferro absumptis scribunt. Sed hæc latius apud Appianum, Orosium, L. Florum, Lium, Velleium, Frontinum, & alios.

*Seruorum in
Campania
motus.*

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Macedonicus. Cn. Seruilius. Cn. f. Cn. n. Cæpio. Procos. extra. ordinem. in. Campania. fuisse videntur, ad seruorum nouos motus exorientes comprimendos. Eos etenim Sinuessæ quatuor seruorum milia oppressisse refert Orosius libro quinto cap. ix. Item Minturnis quadringentos quinquaginta seruos in crucem ados. Sic etiam Iulius Obsequens tradit in Italia seruorum multa milia, quæ coniurauerant, ægre comprehensa, & supplicio consumpta fuisse.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. P. Africani. Procos. in. Hisp. citeriore. Missa ab Antiocho Syriæ rege Scipioni Procos. munera eius iussu in tabulas rationum publicas retulit. Deditos Numantinos sub hasta vendidit, pecuniamque in tabulas rationum retulit: Linius lib. LVII. Appianus in Iberica.

C. Fundanius * M. f. M. n. Fundulus *

II. II. II. f. II. n. II. D. Bruti Procos. in Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Africa.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. Lucerin. II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. [A. Antonius A. f. C. nepos]

[M. Tuccius M. f. M. nepos] [L. Tuccius L. f. M. nepos]

[P. Silius L. f. P. nepos.]

ANNI P. R. C. DCXXI.

Consules.

P. POPILLIUS. C. F. P. n. LANAS. P. RUPILIUS. P. F. P. n.

HABUIT Consules hic annus P. Popillium C. f. & P. Rupilium, ut ex fragmentis Fastorum Capitolinis apparet: igitur mendose in Cassiodoro & Mariano Sulpicius pro Rupilio suppositus legitur. Velleius Paterculus historiarum lib. II. Rupilium Popilliumque Coss. nominat: tabulæ Græcæ & Cuspiniani Lanatem & Rupilium produunt. Sic Cicero in Lælio, & Valerius Max. lib. IV. cap. VII. Sed in his & in aliis aliquot Auctorum locis perperam ferè Rutilius Consulum alter appellatur. Rectius autem nominantur in Ciceronis epistolarum libro XIII. ad Atticum, cuius paullo post adducam verba: item actione in C. Verrem sexta, scribens P. Popillio & P. Rupilio Consulibus fugitiuos seruos Ennam in Sicilia tenuisse.

*Provincia
Consulares.*

P. Popillio Italia, & P. Rupilio Sicilia prouinciæ obuenerunt: P. Scipioni & D. Bruto in Hispaniis prorogantur imperia donec successores eorum aduenissent: missique in eas prouincias decem legati, ex quorum consilio hi imperatores prouincias constituerent ac ordinaurent. Romæ interim Ti. Gracchi seditione superioris anni potius obruta quam extin-

ta,

tineta, cum Senatus ipsum hostem iudicasset, Consulibus huius anni initio mandatū, uti ^{Quæstio} ^{acerba in fo-} ^{ciot Graccha-} ^{ni inuulsi.} cum consilio iudicum inquirerent in eos, qui cum Ti. Graccho contra temp. coniura-
rant consenserantve, atque in criminis noxios more maiorum animaduernerent. Acerba
quæstione multi vel exilio vel morte puniti. C. Villius in culeo cum anguibz infusus at-
que necatus est, ut Plutarchus refert. At inter alios reos C. Blossius Cumanus amicitia ac
fide in Gracchum omnibus admirationi fuit. Cum enim ad C. Lælium, qui Consulibus
in ista quæstione præcipuus aderat in consilio, pro se deprecatum venisset, excusationis
suz causam vnicam adferebat, quod tanti Ti. Gracchum fecisset, ut quidquid ille vellet,
sibi faciundum putaret. Etiamne, mox Lælius ait, si te in Capitolium faces ferre vellet?
Numquam, respōdit Blossius, voluisset: sed si voluisset, paruissem; persuasus, ipsum pro po-
puli vilitate, nec aliter vñquam, hoc iussurū. Sed infelix atque cæcus hic in Gracchum
amor tunc Blossium perdidit. Nam, ut Lælius idem refert apud Ciceronem in dialogo de
amicitia, non solum paruerat ille Ti. Gracchi temeritati, sed præfuerat: nec se comitem
illius furoris, sed ducem præbuerat. Itaque noua hac quæstione perterritus, reus causam
deseruit, in Asiā profugit, ad hostes se contulit, pœnalque reipublicæ graues & iustas
persoluit. Hæc ita quidem apud Ciceronem pulcherrimè Lælius, cui congruit omnino
Valerius Max. lib. 1111. cap. vii. Quare miror, in Plutarchi Gracchis pro C. Lælio, Na-
sicam esse suppositum: vbi narrat hoc idem & declarat, C. Blossium profugisse ad Aristo-
nicum regem in Asia, Romanis tunc rebellem, atque deinde rebus Aristonici deploratis,
ne in manus veniret, sibi met mortem conscuisse.

P. Rupilius Cos. in Siciliam veniens, L. Pisoni successit. Is Taurominium Q. Fabij ge- ^{Res gestæ in}
neri sui negligentia amissum, ut Valerius Max. lib. 11. cap. vii. scribit, & Ennam firmissi- ^{Sicilia.}
ma fugitiuorum prælidia vi recepit, vbi amplius quàm viginti seruorum milia trucidat-
uit, belloque tandem cruentissimo finem imposuit, ut Orosius lib. v. cap. ix. refert. Item
L. Florus lib. 111. cap. xix. Tandem, inquit, P. Rupilio imperatore supplicium de seruis ^{Belium ser-}
sumptum. Hos enim victos, & apud Ennam nouissime oblectos, cum fame quasi pestilen- ^{uulo consiliū.}
tia quadam consumpsisset, reliquias latronum compedibus catenisque religauit, crucibus-
que punit. L. ius, ut in Epitoma lib. Lix. notatur, ipsum in Consulatu cum fugitiuis in
Sicilia debellasse tradidit. Meminere Prædianus, Eusebius in chronico, & alij.

Prætores.

Urbanam. & inter. ciueis. & peregrinos. iurisdicte.

Quæst. publicas. sortiti. obtinuere.

C. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus. De hoc ex Cicerone nos plura superius
in eius Quæstura contulimus. De hac autem illius Prætura certum quid nobis ex Libo-
nis Annalibus prodit Cicero ad Atticum libro xiii. epistola xxxii. cuius verba
correctius aliquantò, pleniusque quàm in vulgatis habentur, adferre lubet. Et quod ad te
de x. legatis scripti, parum intellexi. Credo, quia ^{Sic in v. c.} ^{Græuissimi} ^{patroni mei.} ^{Videatur} ^{quid deesse,} ^{forte Non} ^{videatur.} ^{Prætor his} ^{legendum, ut} ^{inducant so-} ^{quæstia ver-} ^{ba: non enim} ^{est magistra-} ^{tus Curulis,} ^{Quæstura.} ^{invisconsul-} ^{um eximium.} ^{diu omnia} scripseram. De C. Tuditano
enim quærebam, quem ex Hortensio audieram fuisse in decem. Eum video in Libonis
annali Prætorem P. Popillio, P. Rupilio Coss. annis xiv. antequam Prætor factus est,
legatus esse potuisset? Nisi admodum ferò Quæstor est factus. Quod non arbitror.
video enim Curuleis magistratus eum legitimis annis perfacile cepisse. Hæc quidem ita
recte Tullius. Sed perperam intellexerat, hunc Tuditanum fuisse inter x. legatos ad Co-
rinthum ante Quæsturam, & xiv. annis ante Præturam. Quo intervallo distare L. Mum-
mij Consulatom ab hac Tuditani Prætura reperies. Sed legatus ii. et x. L. Mummi Cos.
tunc fuerat C. Tuditanus proauus, non auus maternus Q. Hortensij oratoris.

C. Marcus C. f. C. n. Figulus. Iurisconsultus insignis, quem per honorum gra-
dus ad Consulatus vsque petitionem adscendisse, in eaque repulsam passum fuisse, docet
Valerius Max. lib. ix. cap. 111. Refert enim, ut accensus dolore illius repulsæ, atque eò
quidem magis, quod Consulatum bis patri suo datum meminerat, multos ex ciuibz,
cum ad eum postero comitorum die consulendi causâ frequentes venissent, acerbè re-
pulerit atque dimiserit omnes, præfatus his verbis: An vos quidem consulere scitis, Cōsu-
lem facere nescitis? Dictum grauius & meritò, sed tamen aliquanto melius non dictum.
nam quis populo Rom. irasci sapienter potest? Hæc ferè Valerius: neque quid amplius
de hoc legere mihi contigit, atque etiam non videtur postea campi temeritatem experiri
voluisse;

voluisse, in Consulum enim Catalogo scriptus non reperitur, nec eius apud Auctores alios, quod sciam, mentio. Præturam verò non præterisse, dubio procul est; cum anno suo Consulatum petierit.

L. Cornelius * L. f. * n. Cinna.

* C * Liuius * C. f. C. n * Salinator.

L. Aurelius. L. f. L. n. Orestes.

P. Furius. Cn. f. * P. n * Philus.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. cit. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vlt.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Maced. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos.

C. Antonius * M. f. C * nepos.

* A * Gabinius * A. f. * n. nepos.

L. Memmius * C. f. L. n * Gallus.

Ti. Claudius * Ti. f. Ti. n * Asellus.

T. Annius * T. f. T. n * Luscus. Rufus

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

M. Plautius L. f. * P. n * Hupsæus. Extant eius denarii cum titulo Ædilitatis curulis, cusi, ut videtur verisimile, ad usum sacrorum atque annonæ publicæ procurandæ, sicut ex eorum typis colligimus. Ostendunt enim in vno latere Iunonis Sospitæ Lanuuinæ caput caprina pelle vestitum, in cuius templo quotannis Consules omnes populi Rom. solemne pro republica sacrificium ipsi obire solent: & in altero latere videtur mensa Iunonis sacra cum imposita corona, stans inter duas spicas erectas, quibus frumenti copia per Ædiles curanda notatur: adscriptum nomen, M. PLAVTI. L. F. HYPSEVS. ÆD. CVR.

C. Cassius * f. C. n. * Longinus.

M. Antius. 11. f. 11. n. Briso.

M. Fulvius. M. f. Q. n. Flaccus.

Tribuni plebis.

* Q * Pompeius * Q. f. A. n. Rufus * Anno superiore designatus spondit se Ti. Gracchum, cum primùm abiisset magistratu, accusaturum, ut Orosius lib. v. cap. viii. Et his minis, eiusque generis alis impulsu autumant Gracchum, ut iterum Tribunus plebis creari veller, eumque in finem magnis promissis plebem inflammaret, & seditiosis concionibus aduersus optimates concitaret.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Cælius 11. f. 11. n. Antipater

[M. Ræcius M. f. M. nepos]

[M. Acilius M. f. M. n. Glabrio]

[C. Ræcius C. f. M. nepos]

[T. Iuuentius M. f. T. n. Thalna]

[L. Stertinius L. f. L. nepos]

[T. Numisius T. f. 11. n. Tarquiniensis]

[Sex. Potitius Sex. f. 11. nepos]

Ti. Pandusius 11. f. 11. nepos

Quæstores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores Prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. P. Rupili Cos. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in Hisp. citeriore.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in Hisp. vltiore.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in Africa.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Pr. in Achaia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

C. Licinius P. f. 11. n. Geta. Obscure quidem, ut apparet, generis: populari tamen gratia summos etiam honores adeptus est, Consul & Censor factus; quamuis antea fuisset à Censoribus notatus, & Senatu motus. Extant eius denarii, in quibus P. F. appellatur, ut in eius Consulatu dicam latius.

Sex. Pompeius Cn. f. 11. n. Strabo. Hic auus Cn. Pompeij Magni, & pater Cn. Pompeij Strabonis Consularis atq; Triumphalis, ut indicant Capitolina marmora. Hunc verò C. Lucij poetæ sororem habuisse uxorem, ex Porphyryone Horatii commentatore discimus, qui poetam Cn. Pompeij Magni maiorem auunculum fuisse vult.

[T. Quinctius T. f. L. n. Crispinus]	[M. Porcius M. f. M. n. Læca]
[L. Cornelius L. f. Cn. n. Blasio]	[P. Rutilius P. f. P. n. Rufus]
[P. Porcius P. f. P. n. Læca]	[P. Rutilius P. f. 11. n. Caluus.]

Prouinciæ prorogatæ.

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Procos. Hispaniam. vltiorem. prorogato. in. aduentum. successoris. vsque. imperio. obtinuit. Confecto diuturno bello, ex decem legatorum, quos Senatus in Hispaniam miserat, consilio prouinciam ordinauit, atque Prætori postea exercitu tradito, Romam ad triumphum decessit: Appianus in Iberica.

*Hispaniam
utramque
Procos. Bru-
tus & Scipio,
denique re-
bellibus ordi-
nauerunt.*

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. African. Æmilianus. Procos. Hispaniam. citiorem. prorogato. donec. successorem. accepisset. imperio. obtinuit. Excisa Numantia, cum ceteras quæ defecerant ciuitates prouinciæ suæ partim vi, partim deditione in potestatem redegit; ex decem legatorum consilio, quos Senatus, accepto victoriæ nuntio, ad res Hispaniarum constituendas miserat, prouinciam ordinauit. Agros Numantinorum locis vicinis ac fidelibus colendos distribuit, reliquis suspectis ciuitatibus tributum imposuit: traditaque demum successori prouincia, Romam cum legato & exercitu ad triumphum profectus est. Vide Appianum, & alios iam adductos.

*Numantia
excisa & do-
lita.*

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam

Pro. Proterib. prorogato. imperio. obtinuere.

C. Hostilius A. f. L. n. Mancinus. M. Aquillius M. f. M. nepos

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. P. Africanus Procos. in Hisp. citeriore.

C. Fundanius * M. f. M. n. Fundulus *

11. 11. 11. f. 11. n. 11. D. Bruti Procos. in Hisp. vltior.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. in Gallia. Gallicus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. in Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiens. P. Popilli. Cos. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Lucerinus.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. L. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar.

[L. Sergius M. f. L. n. Silus] [C. Sergius Cn. f. Cn. 11. Plancus]

[M. Tuccius M. f. M. nepos.] [L. Postumius L. f. Sp. n. Albinus.]

[L. Tuccius L. f. M. nepos]

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Procos. ann. DCXXI.

de Lusitanis. & Callaiceis. ex Hisp. vltiore. 11. 11. 11.

Post pacatam vndique Hispaniam vltiorem, vsque ad Oceanum subactis gentibus, & locis penetratis quæ vixerant audita, quemadmodum Strabo & Velleius tradunt, D. Brutus Callaici cognomen obtinuit. Verum in Velleij Lipsianis exemplaribus A. Bru-

*Velleij Pater-
culi locum.*

210 0770

10 7 3

2

1102

Δ

6

STEPHANI VINANDI PIGHII

LIBER XIII.

A N N A L I V M

R O M A N O R V M.

A N N I . P . R . C . D C X X .

Consules.

P. MUCIUS. P. f. Q. n. SCAUULA. L. CALPURNIUS * L. f. C. n. * PISO FRUGI

HABENTVR Consules in Cassiodoro & Mariano P. Mucius & L. Calpurnius. Sic autem corrigenda sunt exemplaria, in quibus mendosè vel Q. vel C. Mucius legitur. Tabulæ Græcæ SCAUULAM & Calpurnium produnt: Velleius P. Mucium SCAUULAM & L. Calpurnium. Meminit item Pedianus in Verrinarum secundam succinctè Consulium, dicens SCAUULAM iuris peritissimum, qui cum L. Pisone Cos. fuit, quo anno Ti. Gracchus occisus est. Sic Cicero. Valerius

Max. Plutarchus in Gracchis, & alij frequenter horum Coss. mentionem faciunt.

L. Pisoni Cos. Sicilia & bellum cum fugitiuis obuenit; P. Mucio Italia, qui Romæ ^{Provincia} ^{Conjulares.} mantie. Prorogata sunt imperia P. Scipioni Æmiliano in Hispania citeriore, D. Bruto in vltiore, donec cum Numantinis debellatum esset.

Prodigijs & varijs rerum euentibus annus hic infelix & funestus reip. Romanæ fuit. Nam Ti. Sempronio Graccho Tribuno plebis legibus agrarijs nouis plebem ac optima- ^{Tumultus} ^{Gracchanus} ^{significatio.} tes committente, deuentum eò furoris est, vt non maiorum more secessione discordia se- ^{Caduca li-} ^{bertas ciui-} ^{tatis Roma-} data, sed (quod antea numquam) ciuili sanguine, Graccho ipso cum multis alijs occiso, ^{na.} magis obruta quàm extincta fuerit seditio. Quæ postea sæpius recrudescens, totius Ro- ^{Asia regnum} ^{Attalus mo-} ^{uens populo} ^{Rom. legauit.} manæ reip. faciem immutauit, ac iure legibusque pessumdatis, omne imperium arbitrio paucorum, & tandem vnius omnino subiecit, quemadmodum nostri Annales ordinatim ^{na.} clare demonstrabunt. Originem huius mali narrant distulius Plutarchus in Gracchis, Appianus ciuiliū bellorum libro primo, & Liuius libro historiarum LVIII. cuius Epi- ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} tomen dumtaxat habemus. Item Orosius, Eutropius, L. Florus, Velleius, Cicero, Valerius Max. Plinius, Pedianus, & alij diuersi mentionē faciunt. Interim Attalus Eumenis f. Aliæ ^{Asia regnum} Pergamenæ rex moriens, heredem populum Romanum testamento reliquerat, cuius oc- ^{Attalus mo-} ^{uens populo} ^{Rom. legauit.} casione seditioni Gracchus haud modicam in vrbe flammam adiecit, sicut ex iam ad- ^{na.} ductis Auctoribus Lector cognoscere poteris. Meminit eius testamenti Plinius li- ^{bro xxxiii. cap. xi.}

L. Piso Cos. in Sicilia C. Flacco succedens Mamertium expugnauit, octo milia fugi- ^{L. Pisoni Cos.} ^{res Sicilia.} tiorum occidit, quos passim capere potuit, crucibus affixit. Disciplinam militarem acer- ^{cum Titium} ^{in vulgatis} ^{mendosè,} ^{prænomen} ^{ipsum ex ve-} ^{teri manu-} ^{scripto valdè} ^{corrupto resti-} ^{tui.} ^{laciniæ to-} ^{ga ciuitum} ^{Romano so-} ^{cisse, ex his} ^{Frontini &} ^{Valerij locis} ^{disiunctis.} ^{nomine} ^{perperam in} ^{vulgatis plo-} ^{rijsque Valerij} ^{codicibus.} rime procurans, C. Titium Præfectum cohortis, quod loco fugitiuis cesserat, cinctu to- ^{na.} ge præciso, soluta tunica, nudis pedibus, in principis quotidie stare dum vigilēs venirent ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} iussit, conuiuijs item & balneo abstinere, quemadmodum hæc inter exempla disciplinæ ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} militaris Iulius Frontinus Stratagematum libro IIII. cap. I. recenset. Discrepat aliquan- ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} tulum Valerius Max. lib. II. cap. VII. & latius rem explicat, vbi etiam Titij prænomen ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} à librarijs prætermisum est in multis exemplaribus, quem Præfectum equitum fuisse ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} scribit, & non solum loco cessisse, sed fugitiuorum multitudine circumuentum arina ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} cum suistradidisse. Iussit igitur eum Piso Cos. toga lacinus abscisis, discinctaque tunica ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} indutum nudis pedibus à mane in noctem vsque ad principia per omne tempus militiæ ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} adesse. Interdixit etiam ei conuietum hominum, vsumque balnearum: turmasque equi- ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} tum, quibus præfuerat, ademptis equis, in funditorum alas transcripsit. Cum autem Piso ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} Cos. multa tortiter prudenterque bello gereret in Sicilia, eos etiam, quorum præcipua ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.} opera vltius fuerat, imperatorio more pro tribunali donis prosequeretur. Inter quos fi- ^{scribit} ^{libro} ^{cap. xi.}

lium suum locis aliquot prælia tum fortissimè, non ipsa corona, sed titulo tantùm aureæ coronæ trium librarum in concione decorauit; præfatus, non oportere a magistratu e publica pecunia erogari, quod in ipsius domum rediturum esset: tantumque ponderis auri se testamento adolescenti legaturum promisit, ut honorem publice a duce, pretium à patre priuatim acciperet. Hæc item pulcherrime de laudatissima L. Pisonis Cos. abstinentia Valerius Max. libro IV. cap. III. qui ob hæc similesque virtutes Frugi cognomen est adeptus.

L. Piso cur
Frugi sit ap-
pellatus.

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
Urban. & inter. ciueis. & peregrin. iurisdic. &
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuère.

Ti Gracchus
aduersarios
suos omnes
damnare mo-
latur.

T. Annius *. T. f. T. n * Luscus. Rufus. Cuius Prætura ex ordine Consulatus in hunc quasi annum incidit. Hic inter aduersarios & dissuasores legum Ti. Gracchi fuit, ut Plutarchus indicat; qui cum non tam eloquentem, quam in rogando respondendoque promptum & argutum fuisse scribit. Cumque contra Gracchum diceret, eumque palam culparet, quod collegam sacrosanctum, Tribuniciamque in eo potestatem violasset; ab eodem itato mox reus ad populum factus, ut pauca tantum eius verba prius audirentur, à populo perit. Quod ubi concessum, Si tu, inquit, Tiberi, damnare me velis ac in exilium pelleris, egoque ex tuis aliquem collegis appellem, an huic auxiliari oppresso volenti magistratum etiam abrogabis? Obmutuit ad hanc interrogationem Gracchus, quamquam discretissimus esset, atque concionem, quam Annij damnandi causa vocauerat, re infecta dimisit. Et hæc fere Plutarchus in Gracchorum vita. Ceterum orationis Annianæ tunc in Gracchum habitæ verba quedam nobis adhuc relidua sunt inter fragmenta Verrii Flacci, vel Sex. Pompeij Festi de verborum significationibus, inter exempla vocis Saturæ, quæ talia sunt: T. Annius Luscus, in ea quam dixit aduersus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per Saturam dederat, id abrogatum est. Salse quidem videtur Annij potestatem illam vanis plebis citis armatam, quam Tribuni plebis sibi tum usurpabant, imperium vocare: quod ipsum per Saturam legem à plebe Tribunis datum esse, contemptum nec minus false dicit. Iustæ namque legis vim obtinere vix videbatur, cum vno rogatu varia temere congelta ferebantur: & talem rogationem ideo Saturam legem appellabant, à similitudine Saturæ lancis onustæ ciborum diuersitate. Quidquid igitur collectum, confuse, raptimque transigebatur, vulgari proverbio per Saturam fieri dicebant Romani. His atque similibus T. Annij verbis, tamquam contumeliis irritatus Ti. Gracchus, quia potestatem Tribuniciam M. Octauio suo collegæ abrogarat, amicum reum læsæ maiestatis facere voluit.

Leges per Sa-
turam læsæ
quales.

C. Octavius Cn. f. Cn. nepos. T. Annij iam dicti in Consulatu collega, cuius item annus Præturæ hic erat.

C. Antonius * M. f. C * nepos * A * Gabinius * A. f. * .. nepos.

T. Claudius * Ti. f. Ti. n * Asellus. L. Memmius * C. f. L. n * Gallus.

Prætores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. Galliam. f. .. n. .. Sardiniam
.. .. f. .. n. .. Africam. f. .. n. .. Achaïam
.. .. f. .. n. .. Macedoniam. f. .. n. .. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuère.

C. Hostilius A. f. L. n. Mancinus. M. Aquillius M. f. M. nepos.
C. Persius * C. f. C. n. Flaccus * [Q. Marcius Q. f. Q. n. Ralla]
C. Memmius * C. f. L. n * Gallus [C. Claudius Ap. f. C. n. Centho]

Ædiles curules.

Vespillo cur
suus appel-
latus Lucre-
tius.

Q. Lucretius. .. f. .. n * Flauus * Qui. in hoc. mag. Vespillo. appellatus est. Quia, cum per seditionem occisorum in Capitolio cadauera, tamquam damnatorum, in Tiberim insepulta protraherentur, Lucretius Ædilis ipse sua manu Ti. Gracchi cadauer deiecit.

ret, & salutem suam huic commendare volens, dexteram capiti imponeret: aduersa nobilitas in foro præfens diadema poscere ipsum, & regnum petere clamitans, vt P. Mucium Cos. appellans postulat, vt hostem vi compelleret. Qui dum tergiuersaretur, & ciuem indemnatum auctore se morti dandum esse negaret: P. Scipio Nasica Pontifex Max. quando Consul, inquit, rempublicam deserit, qui eam saluam volunt, me sequantur. Quem mox sequuta nobilitas in Capitolium pergit, plebis cœtus ibidem discutit, & Ti. Gracchum cum multis aliis seditionis principibus, sublelliorum fragmentis & fustibus occidit ad ducentos. Occisorum cadauera non sepulturæ data, sed in Tiberim proiecta sunt. Et hæc quidem prima fuit origo ciuilis sanguinis violentur in vrbe protuli, cuius scaturigines sentim prorumpentes amplius, breui totam Italiam, omnesque Romani imperij prouincias passim inundarunt, vti Annales subsequentes declarabunt. Sed præsentis anni cladem multò latius scribunt Plutarchus in Gracchis, Appianus ciuiliū libro primo, Liuius LVIII. Velleius, Orosius, L. Florus, Auctor de viris illustrib. & alij plures. Meminere legis huius funestæ Semproniæ Cicero & Pædianus variis locis. Seruatū ex S. C. postea ad tempus, refert Plutarchus, vt plebis ira molliretur.

*Intercessor
legis agrariae.* M. Octavius. l. l. n. Cincina. Legi Semproniae constanter per plures dies
intercessit. Et cum incepto dimoueri nequirit, collega legislator Gracchus ei nouo
exemplo comitiis habitis Tribunatū populi suffragis abrogauit. In eius locū factus est

Q. Mummius * Q. f. Q. * nepos. Ti. Gracchi clientulus, Plutarcho teste. Sed nescio an rectè Mucius legatur in eius exemplaribus, & in Orosio Minucius: varietatem istam librariorum culpa tamen prouenisse suspicor. Nouorum Tribunorum plebis in annum sequentem comitia habuit, quibus Gracchus iterum designari cupiens, dum suffragia colligerentur, occisus est, vt scribunt Plutarchus, Appianus, Lilius, & alij iam adducti. Comperimus itaque verum esse, quod Iulius Obsequens inter prodigia de hac re memorat notatu dignum: Constat, inquit, neminem, qui magistratum collegæ ab-

Comitia nouorum plebis Tribunorum fuisse.

tulerat, annum superuixisse. Abrogauerunt autem hi, L. Iunius Brutus Cos. Tarquinio Collatino, Ti. Gracchus M. Octauio Cæcinæ. Nominat etiam plures, de quibus nos postea suis in locis. Hic vides, Lector, M. Octauium ab ipso Cæcinam appellari.

L. Rubrius. // . f. // . n * Vatro * Gracchi item collega, qui Tribunorum ple-
bis in annum insequentem habenda comitia sortitus erat; sed inuidiosam hanc sortem
in tanta dissensione sibi periculosam arbitratus, Q. Mummiocollegæ petenti lubenter
concessit: Appianus.

Gracchum
primus vul-
neravit. P * Appuleius C. f. L. n * Saturninus. Fragmento subfelliij Ti. Gracchum in fuga prolapsum primus vulneravit: L. Rubrius alteram claua plagam, de qua gloriari solitus erat, resurgenti inflixit: Plutarchus, Orosius.

ll. ll. ll. f. ll. n. ll. ll. ll. f. ll. n. ll.
ll. ll. ll. f. ll. n. ll. ll. ll. ll. f. ll. n. ll.
ll. ll. ll. f. ll. n. ll.

Tuberoneis laudes. Q. Ælius Q. f. P. n. Tubero. Constantem ciuem & fortem fuisse, & in primis Ti. Graccho molestum, Cicero testatur in Bruto, ut dixi superius: & orationibus etiam inter se contendisse, quæ Ciceronis tempore adhuc extabant. Hinc ferè colligimus, Tuberoneim inter collegas aduersarios Gracchi tum fuisse, & eius Tribunatum plebis ad hunc annum respicere, quamuis hoc Cicero verbis non exprimat.

[Q. Sicinius Cn. f. C. n. nepos]	[C. Tarquinius C. f. L. n. Flaccus]
[M. Aufidius M. f. // nepos.]	[Sp. Mummius Sp. f. L. nepos.]

Quæstores urbani.

u. u. u. f. u. n. u. u. u. u. f. u. n. u.

Quæſtores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. L. Pisonis. Cos. in. Silicia.
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Gallia.
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Macedonia.
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Achaia.
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Sardinia.
II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis.

Q. Mu-

Q. Mucius Q. f. Q. n. Scauula. Augur. Q. Scauulae filius anno DLXXIX. *Q. Mucij Scauula duo.* Consul. C. Laelii gener, L. Crassi oratoris socer, Stoica disciplina, iurisque scientia & omni genere litterarum atque prudentiae praestans. Ad quem senem audiendum M. Cicero, sumpta virili toga, a patre deductus est, ut ipse testatur in praefatione dialogi de amicitia ad T. Pomponium Atticum, in quo C. Laelium socerum cum duobus suis generis, hoc Q. Mucio scilicet & C. Fannio M. f. de amicitia disputantem inducit, anno urbis DCXXIV. paucis diebus post mortem P. Africani Aemiliani. Frequens eius laudata fientio apud Auctores, & in primis Ciceronem, qui Augurem plerumque vocat, ad differentiam alterius Q. Mucij Pontificis, aetate paulo inferioris, ut indicat ibidem, dicens, hoc Q. Mucio Augure inuito, se ad Pontificem Scauulam audiendum contulisse. Atque haec eo diligentius adfero, quod videam plures scriptores istorum duorum Scauularum acta & magistratus temere confudisse, nominum similitudine deceptos.

L. Caecilius Q. i. Q. ii. Metellus. Collega Q. Mucij iam dicti in Consulatu, & ex quatuor Q. Metelli Macedonici filius, quorum humeris ad sepulturam elatus est, hic secundus fuit. Hunc quidem, eo quod vlcus in fronte fascia obligatum occultare solebat, Diadematum appellabant, ut Plutarchus testatur in Coriolani vita: eodemque insignitur agnomine a Plinio libro VII. cap. XLIII. Falluntur itaque non parum, qui hunc eundem cum L. Metello Delmatico putant, quem L. Metelli Calui filium (ut hunc Q. Metelli Macedonici) & patruelles fuisse, produnt antiqua marmora, velut ex sequentibus constabit apertius.

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio. Domo Praetoria, ni fallor: auus enim huius videtur fuisse C. Scribonius Curio Maximus, quem Liuius libro XXXIII. Aedilem plebis anno DLVII. & libro sequenti Praetorem adfert anno DLX. Eius autem filius C. Scribonius, pater (ut ex interuallo temporis apparet) huius anno deinde XIX. creatus est Curio Maximus, ut idem Liuius auctor est lib. XLI. Recenset inter rara felicitatis exempla Plinius libro VII. cap. XII. quod in vna Curionum familia tres continua serie oratores extiterint, quorum hic primus, fuitque pater C. Curionis Consularis ac Triumphalis, atque auus illius C. Curionis, qui Tribunus plebis, muneribus Caesaris corruptus, rem publicam turbauit. Hic autem auus Curio, Cicerone in Bruto teste, fuit orator sane illustris, cuius orationes aliquot nobiles eius tempore extiterunt, fuitque in numero patronorum habitus. Itaque mirari se dicit, cum & vita ei suppeditauerit, & splendor non defuerit, Consulem ipsum non fuisse. Ex Tullij igitur his verbis colligimus, Praetoram ceterosque minores magistratus huic Curioni non defuisse.

L. Iulius Sex. f. Sex. n. Caesar. Cuius pater reperitur Cos. in Capitolinis Fastis notatus in anno DXCVI. & huius duo filij sequentur in Annalibus magistratibus suis celebres; L. Caesar Cos. & Censor, item C. Caesar Strabo insignis orator Aedilis curulis: qui ambo postea bello ciuili a Marianis sunt occisi.

[C. Sergius Cn. f. Cn. n. Plancus.] Familia Praetoria natus: auus enim Plancus Praetor urbanus fuerat anno DLIII. ut Liuius libro XXX.

[Q. Cotius Q. f. . nepos.] Cuius pater Achilles ob fortitudinem appellatus fuit, bis duello victor bello Celtiberico, cum esset Q. Metelli Macedonici legatus; quod apud Valerium Max. lib. III. cap. VI. latius narratur.

[L. Sergius M. f. L. n. Silus] Pater huius legatus atque Praefectus in praelio contra Persen Macedoniarum regem anno DXXCV. sicut Liuius lib. XLIV.

L. Postumius L. f. Sp. n. Albinus] Pater in Consulatu anno DXCIX. mortuus erat veneno uxoris extinctus, quemadmodum ex Valerio Max. tum diximus.

Prouinciæ prorogatae.

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Hispaniam. vltiorem. prorogato imperio. obtinuit. Ductis per Bracaras ac Lusitanos longe lateque legionibus, oppida quae defecerant denuo subegit. Talabricam urbem saepius rebellantem aggressus, deditione voluntaria recepit. A quibus transfugas omnes atque obliides primum postulauit, *Obedientia clementiam excitauit.* deinde pecuniam, frumentum, equos, armorumque genus omne, quod penes ipsos esset. Quibus acceptis, urbem ac munitiones ut relinquerent imperauit. Quod cum trepide ac obedienter fecissent, circumseptam copiis suis multitudinem ad concionem vocauit, & quotiens iusiurandum ac fidem rupissent, rebellionemque fecissent, acerbis verbis in memoriam ipsis reuocauit, quasque poenas mererentur exposuit. Atque ita minis perterritos,

refectos, cum grauiora supplicia metuerent Talabricenses, præter ipsorum expectationem eos dimittit, domumque redire iussit. Hæc apud Appianum in Iberica.

*Res gesta
P. Scipionis
ad Numan-
tiam.*

*Etiam abstin-
tia & libe-
ralitas.*

*Numantia
capta.*

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. African. Æmilianus. Hispaniam. citerio-rem. prorogato. imperio. obtinuit. Cum hieme tota populationibus hostium vastaret omnia, cohortes quasdam Numantinorum impetu in fugam compulso, redire in prælium iussit, minatus palam, se pro hostibus habiturum omnes, qui victi ac non victores in castra redissent. Quibus nimis perterriti Romani, ac Imperatoris præsentia erecti, conuersis signis aciores in pugnam redeunt, atque hostes ipsos in fugam multis occisis vertunt. Eodem tempore Scipio missa ab Antiocho Syriæ rege munera amplissima non sibi priuatim, sed publice pro tribunali accipere voluit, atque omnia Quæstorem suum in tabulas publicas referre iussit, ex iisque se fortissimum quemque virum dona palam daturum esse pronuntiavit. Bina dehinc ad Numantium castra posuit, urbem fossa, muro, turribus, ac vallo clausam ita pressit fame & omnium rerum inopia, ut tandem desperatione compulsi ciues plurimi mortem sibi consciuerint; reliqui, traditis armis, sese hostium potestati dedidit. Qui omnes, paucis ad triumphum reservatis, sub hasta venire. urbem ipsam funditus euerit Scipio iussit, ut Appianus scribit. alij ciues ipsos urbem atque omnia sua flammis, seque vxores ac liberos ferro absumpsisse scribunt. Sed hæc latius apud Appianum, Orosium, L. Florum, Lium, Velicium, Frōntinum, & alios.

*Seruorum in
Campania
motus.*

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Macedonicus. Cn. Seruilius. Cn. f. Cn. n. Cæpio. Procos. extra. ordinem. in. Campania. fuisse videntur, ad seruorum novos motus exonerantes comprimendos. Eos etenim Sinuessæ quatuor seruorum milia oppressisse refert Orosius libro quinto cap. ix. Item Minturnis quadringentos quinquaginta seruos in crucem actos. Sic etiam Iulius Obsequens tradit in Italia seruorum multa milia, quæ coniurauerant, ægre comprehensa, & supplicio consumpta fuisse.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

1. 11. 11. f. 11. n. 11. P. Africani. Procos. in. Hisp. citeriore. Missa ab Antiocho Syriæ rege Scipioni Procos. munera eius iussu in tabulas rationum publicas retulit. Deditos Numantinos sub hasta vendidit, pecuniamque in tabulas rationum retulit: Linius lib. LVII. Appianus in Iberica.

C. Fundanius * M. f. M. n. Fundulus *

11. 11. 11. f. 11. n. 11. D. Bruti Procos. in Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Lucerin. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. [A. Antonius A. f. C. nepos]

[M. Tuccius M. f. M. nepos]

[L. Tuccius L. f. M. nepos]

[P. Silius L. f. P. nepos.]

ANNI P. R. C. DCXXI.

Consules.

P. POPILLIVS. C. F. P. N. Lænas. P. RUPILIIVS. P. F. P. N.

*Provincia
Consularis.*

HABVIT Consules hic annus P. Popillium C. f. & P. Rupilium, ut ex fragmentis Fastorum Capitolinis apparet: igitur mendosè in Cassiodoro & Mariano Sulpicius pro Rupilio suppositis legitur. Velleius Paterculus historiarum lib. II. Rupilium Popilliumque Coss. nominat: tabulæ Græcæ & Cuspiniani Lænatem & Rupilium produnt. Sic Cicero in Lælio, & Valerius Max. lib. IV. cap. VII. Sed in his & in aliis aliquot Auctorum locis perperam ferè Rutilius Consul alter appellatur. Rectius autem nominantur in Ciceronis epistolarum libro XIII. ad Atticum, cuius paullo post adducam verbatim actione in C. Verrem sexta, scribens P. Popillio & P. Rupilio Consulibus fugitivos seruos Ennam in Sicilia tenuisse.

P. Popillio Italia, & P. Rupilio Sicilia provinciarum obuenerunt: P. Scipioni & D. Bruto in Hispania prorogantur imperia donec successores eorum aduenerint: missique in eas provincias decem legati, ex quorum consilio hi imperatores provincias constituerent ac ordinaerent. Romæ interim Ti. Gracchi seditione superioris animi potius obrita quam ex-
tincta,

rinda, cum Senatus ipsum hostem iudicasset, Consulibus huius anni initio mandatū, ut
 cum consilio iudicium inquirerent in eos, qui cum Ti. Graccho contra remp. coniura-
 rant consenserantve, atque in criminis noxios more maiorum animaduerterent. Acerba
 quaestione multi vel exilio vel morte puniti. C. Villius in culeo cum anguibz infusus at-
 que necatus est, ut Plutarchus refert. At inter alios reos C. Blossius Cumanus amicitia ac
 fide in Gracchum omnibus admirationi fuit. Cum enim ad C. Laelium, qui Consulibus
 in ista quaestione praecipuus aderat in consilio, pro se deprecatum venisset, excusationis
 suae causam unicam adferebat, quod tanti Ti. Gracchum fecisset, ut quidquid ille veller,
 sibi faciendum putaret. Etiamne, mox Laelius ait, si te in Capitolium faces ferre veller?
 Numquam, respondit Blossius, voluisset: sed si voluisset, parvulum; persuasus, ipsum pro po-
 poli utilitate, nec aliter umquam, hoc iussurū. Sed intelix atque caecus hic in Gracchum
 amor tunc Blossium perdidit. Nam, ut Laelius idem refert apud Ciceronem in dialogo de
 amicitia, non solum paruerat ille Ti. Gracchi temeritati, sed praefuerat: nec se comitem
 illius furoris, sed ducem praebuerat. Itaque nova hac quaestione perterritus, reus causam
 deseruit, in Asiam profugit, ad hostes se contulit, poenaeque reipublicae graues & iustas
 persoluit. Haec ita quidem apud Ciceronem pulcherrimè Laelius, cui congruit omnino
 Valerius Max. lib. 1111. cap. vii. Quare miror, in Plutarchi Gracchis pro C. Laelio, Na-
 sicam esse suppositum: ubi narrat hoc idem & declarat, C. Blossium profugisse ad Aristo-
 nicum regem in Asia, Romanis tunc rebellem; atque deinde rebus Aristonici deploratis,
 ne in manus veniret, sibi met mortem conscivisse.

P. Rupilius Cos. in Siciliam veniens, L. Pisoni successit. Is Taurominium Q. Fabij ^{Res gestae} ^{Sicilia.} neri sui negligentia amissum, vt Valerius Max. lib. 11. cap. vii. scribit, & Ennam firmitissima fugitiuorum praesidia vi recepit, vbi amplius quam viginti seruorum milia trucidauit, belloque tandem cruentissimo finem imposuit, vt Orosius lib. v. cap. ix. refert. Item L. Florus lib. 111. cap. xix. Tandem, inquit, P. Rupilio imperatore supplicium de seruis ^{bellum seruile confectum.} sumptum. Hos enim victos, & apud Ennam nouissime obesos, cum fame quasi pestilentia quadam consumptisset, reliquias latronum compedibus catenisque religauit, crucibusque puniuit. L. ius, vt in Epitoma lib. Lix. notatur, ipsum in Consulatu cum fugitiuis in Sicilia debellasse tradidit. Meminere Pædianus, Eusebius in chronico, & alij.

Prætores.

ll. ll. ll. f. ll. n. ll. ll. ll. ll. ll. f. ll. n. ll.

Urbanam. & inter. ciueis. & peregrinos. iurisdic̃t.

h. h. h. f. h. n. m. m. m. h. h. f. h. n. h.

11. 11. 11. f. 11. 11. 11. 11. 11. 11. f. 11. 11. 11.

Quæst. publicas. sortiti. obtinere.

1. C. Scipronius C. f. C. n. Tuditanus. De hoc ex Cicerone nos plura superius
in eius Quæstura contulimus. De hac autem illius Prætura certum quid nobis ex Libo-
nis Annalibus prodit Cicero ad Atticum libro XIII. epistola XXXII. cuius verba
correctius aliquantò, pleniusque quàm in vulgatis habentur, adferre lubet. Et quod ad te
de x. legatis scripti, parum intellexti. Credo, quia *diu omperior* scripseram. De C. Tuditano
enim quærebam, quem ex Hortensio audieram fuisse in decem. Eum video in Libonis
annali Prætorem P. Popillio, P. Rupilio Coss. annis XIV. antequam Prætor factus est,
legatus esse potuisset? Nisi admodum serò Quæstor est factus. Quod non arbitror.
video enim Curuleis magistratus eum legitimis annis perfacile cepisse. Hæc quidem ita
recte Tullius. Sed perperam intellexerat, hunc Tuditanum fuisse inter x. legatos ad Co-
rinthum ante Quæsturam, & XIV. annis ante Præturam. Quo intervallo dilatare L. Mum-
mij Consulatum ab hac Tuditani Prætura reperies. Sed legatus n. et x. L. Mummiij Cos-
tunc fuerat C. Tuditanus proavus, non avus maternus Q. Hortensij oratoris.

C. Marcius C. f. C. n. Figulus. Iuriconsultus insignis, quem per honorum gra-
 dus ad Consularatus usque petitionem adscendisse, in eaque repulsam passum fuisse, docet
 Valerius Max. lib. ix. cap. 111. Refert enim, ut accensus dolore illius repulsæ, atque eo
 quidem magis, quod Consulatam bis patri suo datum meminerat, multos ex civibus,
 cum ad eum postero comitiarum die consulendi causa frequentes venissent, acerbè re-
 pulerit atque dimiserit omnes, præfatus his verbis: An vos quidem consulere scitis, Cōsu-
 lem facere nescitis? Dicitur graviter & merito, sed tamen aliquanto melius non dictum.
 nam quis populo Rom. irasci sapienter potest? Hæc ferè Valerius: neque quid amplius
 de hoc legere mihi contigit, atque etiam non videtur postea campi temeritatem experiri
 voluisse;

II. II. II. f. II. n. II. Pt. in. Hisp. citeriore.
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. vltiore.
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Africa.
 II. II. II. f. II. n. II. * Pr. in Achaia.
 II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

C. Licinius P. f. II. n. Geta. Obscuri quidem, vt apparet, generis: populari tamen gratia summos etiam honores adeptus est, Consul & Censor factus; quamuis antea fuisset à Censoribus notatus, & Senatu motus. Extant eius denarii, in quibus P. F. appellatur, vt in eius Consulatu dicam latius.

Sex. Pompeius Cn. f. II. n. Strabo. Hic auus Cn. Pompeij Magni, & pater Cn. Pompeij Strabonis Consularis atq; Triumphalis, vt indicant Capitolina marmora. Hunc verò C. Lucilij poetæ sororem habuisse vxorem, ex Porphyrynone Horatij commentatore discimus, qui poetam Cn. Pompeij Magni maiorem auunculum fuisse vult.

[T. Quinctius T. f. L. n. Crispinus]	[M. Porcius M. f. M. n. Læca]
[L. Cornelius L. f. Cn. n. Blasio]	[P. Rutilius P. f. P. n. Rufus]
[P. Porcius P. f. P. n. Læca]	[P. Rutilius P. f. II. n. Caluus.]

Prouinciæ prorogatae.

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Procos. Hispaniam. vltiorem. prorogato. in. aduentum. successoris. vsque. imperio. obtinuit. Confecto diuturno bello, ex decem legatorum, quos Senatus in Hispaniam miserat, consilio prouinciā ordinauit, atque Prætori postea exercitu tradito, Romam ad triumphum decessit: Appianus in Iberica.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. African. Æmilianus. Procos. Hispaniam. citiorem. prorogato. donec. successorem. accepisset. imperio. obtinuit. Excisa Numantia, cum ceteras quæ defecerant ciuitates prouinciæ suæ partim vi, partim deditione in potestatem redegisset, ex decem legatorum consilio, quos Senatus, accepto victoriæ nuntio, ad res Hispaniarum cōstituendas miserat, prouinciā ordinauit. Agros Numantinorum locis vicinis ac fidelibus colendos distribuit, reliquis suspectis ciuitatibus tributum imposuit: traditaque demum successori prouincia, Romam cum legatis & exercitu ad triumphum profectus est. Vide Appianum, & alios iam adductos.

II. II. II. f. II. n. II. Galliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinere.

C. Hostilius A. f. L. n. Mancinus. M. Aquillius M. f. M. nepos

Pro. Quæstorib. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. P. Africani Procos. in Hisp. citeriore.

C. Fundanius * M. f. M. n. Fundulus *

II. II. II. f. II. n. II. D. Bruti Procos. in. Hisp. vltior.

II. II. II. f. II. n. II. Propr. in Gallia. Gallicus.

II. II. II. f. II. n. II. Propr. in Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. Ostiens. P. Popilli. Cos. II. II. II. f. II. n. II. Lucerinus.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. L. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar.

[L. Sergius M. f. L. n. Silus] [C. Sergius Cn. f. Cn. II. Plancus]

[M. Tuccius M. f. M. nepos.] [L. Postumius L. f. Sp. n. Albinus.]

[L. Tuccius L. f. M. nepos]

D. Iunius M. f. M. n. Brutus. Callaicus. Procos. ann. DCXXI.

de Lusitanis. & Callaiceis. ex Hisp. vltiore. II. II. II. II.

Post pacatam vndique Hispaniam vltiorem, vsque ad Oceanum subactis gentibus, & locis penetratis quæ vix erant audita, quemadmodum Strabo & Velleius tradunt, D. Brutus Callaici cognomen obtinuit. Verum in Velleij Lipsianis exemplaribus A. Bru-

tus mendose vocatur. Qui Romam reuersus triumphauit de Lusitanis & Callaicis populis, non diu antequam P. Scipio de Numantinis triumpharet, sicut ex Eutropio colligimus. Ait enim: Eodem (quo Scipio scilicet Numantiam euerit) tempore Attalus rex Asiae frater Eumenis mortuus est, heredemque populum Romanum reliquit; ita imperio Romano per testamentum Asia accessit. Mox etiam D. Iunius Brutus de Gallicis & Lusitanis triumphauit magna gloria; & P. Scipio Africanus de Numantinis secundum triumphum egit decimo quarto anno, postquam priorem de Africa egerat. Meminit triumphum Plutarchus in Gracchis, scribens ex Cornelio Nepote, C. Gracchum uxorem habuisse filiam D. Bruti, qui de Lusitanis triumphauerat. Ex manibus vero D. Brutum consecrasset templa, & eorum aditus Attij Poetae familiaris sui versibus adornasse, testatur Cicero in Bruto, atque in oratione pro Archia poeta. Annotauit idem Valerius Max. lib. vii. cap. xiv. Atqui templum Bruti Callaici dictum, inter vetusta urbis Romae aedificia recenset in regione nona Circi Flaminiij P. Victor, qui de regionibus urbis Romae tabulas scripsit.

• sic. v. c. Samitenfis.

• Callaici v. c. restitui tamen Callaici, ut antequa habent marmora. • ex v. c. melius. Attij poeta D. Bruto familiaris.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Africanus. ann. DCXXI.

Æmilianus / . Procos. de. Numantincis. ex

Hispania. citeriore. // Kal. Ianuar.

P. Scipio Æmilianus Procos. deleta Numantia, rebusque in Hispania citeriore ex decem legatorum consilio compositis, Romam reuersus de Numantinis triumphum egit alterum suum, decimo quarto anno postquam de Carthagine deleta triumphauerat, ut auctores habemus Cicronem in Scipionis ipsius Somnio, & libro de rep. vi. Valerium Maximum, Liuium, & Eutropium. Numantini inde cognomen retinuisse Scipionem, referunt Appianus in Iberica, & Auctor de viris illustribus. Testatur idem Ouidius in Fastis libro primo, sic dicens:

Ille Numantina traxis ab urbe notam.

Numantini cognomen P. Scipio non acceptauit.

Numantini se perdunt.

Victoria innotuit.

Plinij locum mutilus & corruptus.

P. Scipionis Æmiliani laudatissima continentia.

Ipsa tamen Scipio cognomen hoc à populo sibi tributum non videtur acceptasse, cum inter honorum eius titulos nusquam in antiquis marmorum epigraphis illud, quod sciam, reperiatur. Cicero Philippica xi. clare demonstrat, P. Africanum anno ante L. Valerium & P. Licinium Coss. qui sequuntur, triumphasse. L. Florus lib. ii. cap. xvi. & Orosius lib. v. cap. vii. scribunt, Numantinos nullum de se hosti gaudium reliquisse, ne virum quidem vnum repperisse victores, qui in catenis duceretur: praedam omnem cum vrbe, quam ipsi ciues incenderant, flamma consumptam fuisse. Igitur, unde triumphum dedit, praeterquam de solo nomine, Romam ignorasse, quae nihil (ut addit Eutropius noster Sanctensis, quod in vulgatis non reperitur) ex victis aliud quam securitatem adeptam fuit, seque magis euasisse Numantinos, quam vicisse dixit. Sed aliter alij scribunt. Appianus ex ciuium reliquiis multos fuisse captos, & sub hasta venundatos, cum prius imperator Scipio quaedam ex his eximia corpora selecta reseruasset ad usum triumphum. Plinius libro xxxii. cap. xi. septemdecim milia pondo argenti in hoc triumpho Scipionis post Numantiam victam & deletam translata fuisse indicat: sed quantum ex praeda militibus distribuerit, non facile est ex eo Plinij loco colligere, qui mancus haud dubie & correptus videtur. Verba quidem sic extant in exemplatibus: Postea victa Numantia & deleta, idem Africanus in triumpho militibus xvii. milia pondo dedit. O viros illo Imperatore dignos, quibus hoc satis fuit! Tu vide locum Lector. E quidem ex eius verbis colligo, militibus exiguum quid dedisse, cuius notas librarij scriptores supine transilierunt, & xvii. milia pondo transtulisse in ararium, & xvii. pondo dedisse militibus. Quare conicio, sic potius suppleri locum debere, si quid diuinare licebit: In triumpho transtulit xvii. milia pondo, militibus xvii. pondo dedit. Idem Plinius addit, libras argenti xxxii. tantum heredi post mortem reliquisse. Valerius item Maximus lib. iiii. cap. iiii. inter abstinentiae & continentiae exempla recensuit, Scipionem Æmilianum post duos inclytos Consulatus, totidemque praecipue gloriae triumphos, septem tantum seruis sequentibus officio legationis functum, qui multo plures Carthaginis & Numantiae spoliis comparare potuerat, nisi operum laudem ad se, manubias ad patriam redundare maluisset. Sed quod ad eiusdem Æmiliani magistratus & honores attinet, eos titulus zophoro marmoreo insculptus recenset breuiter & accurate satis: qui, cum essem Romae, me vidente fuit extractus e ruinis Basilicae Pauli ad forum Romanum, & in Capitolio positus, in quo haec leguntur:

P. CORNELIVS. PAVLI. F. SCIPIO.

AFRICANVS. COS. II. CENS.

AVGVSTVS. TRIVMPHAVIT. II.

Ex hac quidem inscriptione videtur A. Gellius de axiomate differens libro xvi. cap. viii. *συμπληρωμα* exempli causa fingere voluisse, eandem fere copulis insertis ita recensens: P. Scipio Paulli filius & bis Consul fuit, & triumphavit, & Censura functus est, & collega in Censura L. Mummius fuit. Mense quidem Decembri triumphasse Scipionem, inde colligo, quod scribat Valerius Max. lib. vi. cap. ii. ipsum ab Numantia ruinis venientem ab ipsa pœne porta productum in Rostra fuisse à C. Carbone Tribuno plebis, qui huius anni extremo mense, quarto scilicet Idus Decembris, Tribunatum inierat, & ut apparet, vel ante vel paullo post triumphum vocari à viatore Scipionem iusserat.

• Vide num
descripta
bis. r. ex. m.
placibus.

ANNI P. R. C. DCXXII.

Consules.

P. LICINIUS. P. F. P. N. CRASSUS. L. VALERIUS * C. f. P. n * FLACCUS.
Mucian. Pont. Max. Flamen. Mart.

CONSULES adferunt tabulæ Græcæ Crassum & Flaccum, Cassidorus & Marianus P. Crassum & L. Valerium Flaccum, Cicero Philippica xi. L. Valenum, P. Licinium, tabulæ verò Cuspiniani Mucianum & Flaccum: & recte. Nam P. Crassum Mucianum etiam appellant Velleius & A. Gellius. Fratrem enim fuisse P. Mucij Sexuulæ Consulis ante biennium diximus; idemque testatur Cicero in Bruto, & in libris de oratore sepius.

Attalus Philometor, Eumenis filius, Pergamenorum rex, à Romanis prius audum regnum suum moriens ante biennium testamento, sicut diximus, populo Romano reliquerat: quod Aristonicus, Eumenis item filius, non iusto matrimonio, sed ex pellice natus, cum libera esse deberet, partim vi partim deditione occupauerat. Igitur ex S. C. inter se sortiri vel comparare iussi sunt, vter eorum Asiam provinciam obtineret, & bellum cum Aristonico gereret. Magnis contentionibus inter Consules res acta cum in Senatu, tum apud populum. P. Crassus Cos. & Pont. Max. Flacco collegæ Flamini Martiali multam dixit, si a sacris discessisset: quam multam populus Flamini remisit, Pontifici tamen ipsum parere iussit. De qua re Cicero Philippica xi. Crassus igitur obtinuit Asiam, L. Flacco provincia remansit Italia. P. Crassus autem primus eorum qui Pontifices Max. Consulatum obtinuerunt, extra Italiam cum exercitu protectus, in Asia ab Aristonico victus occubuit, ut anno sequenti latius dicemus.

Aristonicus
Asiam vi si-
os heredita-
ria occupat.
Provincia
Consulares
Ambitus
consensus Cō-
sulum.

Primus Pon-
tifices Max.
armatus ex-
tra Italiam.

CENS. Q. CAECILIUS. Q. f. L. n. Metell. Maced. Q. Pompeius. A. f. // nepos.
Ambo. primi. de. p' ebe. Lustr. rec. LIX.

Hoc anno Censores etiam fuisse, ex parvis Fastorum Capitolinorum reliquiis noscimus. Fuisse autem Q. Caecilium Metellum Macedonicum & Q. Pompeium, constat nobis item ex Compendio Liviano lib. LIX. ubi hos primum duos plebeios Censores simul creatos esse dicit, cum tamen ex lege Publilia per ducentos amplius annos Censorum alter patricius semper fuisset. Q. Metellus verò Censor edicto censuit, & populum oratione grauissima hortatus est, ut ducere uxores omnino cogerentur ciues omnes, liberorum procreandorum causa. Orationem eius, ut refert Livius, postea Augustus Caesar, cum de maritandis ordinibus ageret, velut eo tempore scriptam, in Senatu recitavit. Nec præterit hoc Suetonius in Augusti vita, scribens ipsum etiam libros totos & Senatui recitasse, & populo notos per edictum sæpe fecisse, ut orationes Q. Metelli de prole augenda, & Rutilij de modo ædificiorum, quod magis persuadere, utramque rem non à se primò animaduersam, sed antiquis iam tunc curæ fuisse. Et hæc quidem de Augusto Suetonius. Lustrum autem ab hisce Censoribus conditum est anno insequenti LIX. vrbis, de quo in Liviana LIX. libri Epitoma sic legimus, cuius verba cum numerorum notis aliquantò correctius, quàm in exemplaribus vulgaris habentur, ex manuscripto Sufiano codice lubet hic studiosorum in gratiam adscribere: Q. Pompeius & Q. Metellus tunc primum ex plebe Censores facti Lustrum condiderunt, centia sunt ciuium capita cccxvii. milia, dcccxxiii. præter pupillos & viduas.

Q. Macedo-
nici orationes
de maritan-
du ordinibus,
& prole au-
genda.

Prætores.

II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Vrbanam. & Peregrinam. iurisdictiones. &

Annal. Rom. Tom. 3.

B II. II.

1. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. publ. fort. obtinuêre.

M. Æmilius * M. f. M. n * Lepidus. L. Tremellius * C. f. C. n * Scrofa. Quorum Præturæ ad hunc annum collimant. Scrofam verò Prætorium fuisse, in eius Quæstura, quam anno DCXI. gessit, probauit ex M. Varrone.

Scopulus
reorum iudi-
cij seueritas.

L. Cassius Q. t. L. n. Longinus. De cuius Tribunatu plebis & lege tabellaria suo loco locutus sum. Is iusti atque seueri hominis opinionem & famam, tam in iudicijs quàm in hoc magistratu adeptus est; aded ut eius tribunal ob nimiam seueritatem Reorum scopulus vulgò vocaretur, ut auctor est Valerius Max. lib. III. cap. VII. Vnde colligimus ipsum Quæstionem publicam obtinuisset, fortassis latrocinij vel inter sicarios. De hoc etenim L. Cassio sic scribit commetator in Milonianam Ciceronis Asconius Prædianus, ad oratoris ista verba, (Itaque Cassianum illud iudicium in his personis valeat:) L. Cassius (inquit Prædianus) fuit, sicut iam sæpè diximus, summæ vir seueritatis: qui, quoties quæstitor iudicij alicuius esset, in quo quæreretur de homine occiso, suadebat, atque etiam præibat iudicijs hoc quod Cicero hunc admonet; ut quæreretur, Cui bono fuisset perire eum, de cuius morte quæreretur. Idem repetit in suis orationibus aliquoties Cicero, ut pro Sex. Roscio, Verrinis, & in secunda Cassiam familiam ad iudicandum dicit seuerissimam, in quinta iudices seueros Cassianos appellat.

Quæstio
Cassiana,
Cui bono?

C. Iulius Sex. t. Sex. n. Cæsar. Cuius pater Cos. fuerat anno DXXCVI. & nisi fallor, auus erat C. Cæsaris Dictatoris. Hunc fuisse opinor, quem Plinius lib. VII. cap. LIII. scribit in Prætura Romæ subito mane, dum calcearetur, obuisse. Quem vitæ finem postea quoque filium eius, Cæsaris Dictatoris patrem, sortitum esse post Præturam, ex eodem auctore dicemus suo loco. Igitur

In. magistratu. mortuus. est. In. eius. locum. factus. est

11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Valerius L. f. L. n. Flaccus.

L. Furius * C. f. Cn. n * Brocchus * Sex. Atilius * A. f. Cn. Serranus * Reus factus, ut opinor, his Coss. ad Prætorum aliquem quæstione publica L. Aurelius Cotta. Accusauit hunc namque Scipio Æmilianus post Censuram & secundum Consulatum. At Cotta quidem difficulter absolutus est, quem accusatoris amplitudo magis subleuauit quam pressit. Auctores sunt Cicero in diuinatione contra C. Verrem, & ibidem Prædianus, item Cicero in oratione pro L. Murena, & Valerius Max. lib. VII. cap. I. Appianus civilium bellorum libro primo, corrupto iudicio iniquè absolutum tradit crimine repetundarum.

L. Cottam,
& prano in-
dicio absol-
tum.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaiam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuêre.

L. Aurelius L. f. L. n. Orestes. Sardiniam. sortitus. obtinuisset videtur, quantum ex Auctore de viris illustribus colligere est cap. LXXII. scribentis M. Æmilium Scaurum postea Senatus principem primo in Hispania corniculo meruisse, & in Sardinia sub Oreste stipendia fecisse, priusquam ad remp. magistratusque petendos accederet. Cum verò M. Scauri Consulatus monstrat ipsum anno DCXXV. Quæstorem esse potuisse, verisimilius est, hoc potius tempore sub Oreste Sardiniam ex Prætura cum imperio & exercitu obtinente, Scaurum stipendia fecisse, cum in vicina Sicilia ferule flagraret bellum, quàm sub Oreste Consule, cum peractis stipendijs esset in honorum cursu, & ad Ædilitatis petitionem se parabat.

P. Furius Cn. t * P. n * Philus. * C * Liuius * C. f. C. n * Salinator.
L. Cornelius * L. f * 11. n. Cinna. C. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus.
C. Marcius C. f. C. n. Figulus.

Ædiles curules

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Ædi-

Ædiles plebis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Balearicus. appellatus. est. Extant eius elegantissimi denarii cum Fidei & Copiæ simulachris, in Ædilitatis laudabiliter gestæ gloriam, ut apparet, à filio postea publicati, cum Ædilitatem & ipse petiturus, paternarum virtutum ac meritorum memoriam populo refricare cuperet. Nam eius magistratus onus ac officium ex parte repræsentant, cuius est, fidem inter ciues tutari, fraudes in actionibus Ædilitis auertere & punire, & annonæ copiam procurare. Hinc in vno numismatis latere videtur Fidei pulcherrimum caput oleagino sermo coronatum, quia fides patris est conseruatrice. Adscriptum est nomen, FIDES. Ædilitium officium Fidei simulachrum.

In auerso quidem nummi latere stat Copia dea, tenens dextera papauer & spicas, sinistra lanceam variis fructibus plenam: quibus significatur, quod rerum vbertas & copia bona fide parta, quietem ac securitatem vitæ præstat. Papauer enim somnum & malorum obliuionem inducere putatur. Hinc soporiterum ab Ouidio vocatur libro Tristium v. Nec dissentit Virgilius, qui *Leuco perfusa papauera somno*, dixit. Inscriptus ibidem titulus talis, Q. METEL. Q. F. BALEARICVS. Ex quo fit verisimile, nummos istos non Ædilitatis suæ tempore, cum nondum vocaretur Balearicus, sed multo postea causas ob dictas à filio publicatos esse, cum ob victoriam ac triumphum Balearicus iam appeilaretur.

C. Sextius C. f. C. n. Caluinus. L. Rubrius / . f. ///. n. * Varro *

C. Mamilius * C. f. Q. n. * Limetanus:

Tribuni plebis.

C. Papirius C. f. / . n. Carbo. Legem tabellariam de suffragiis tertiam tulit, Vt Tabellario lex tertia P. papia. populo in iubendis vel vetandis legibus, per tabellam suffragium esset. Auctor est Cicero de legibus libro tertio. Improbum ciuem, atque Tribunum plebis valde seditiosum fuisse, & idem Cicero, & alij Auctores tradunt. A Valerio Maximo quidem non minus vere quam facundè nuper sepultæ Gracchanæ seditionis turbulentissimus vindex, & orientium ciuiliū malorum fax ardentissima vocatur. Et hic quidem sui Tribunatus diebus primis Ti. Gracchi mortem vlcisci plebeio tumultu cupiens, P. Africanum Æmilianum ab excisa Numantia recens reuersum in Rostra vocari iussit, eumque coram plebe pro- P. Æmiliani excisa in virtute constantia. cacieter interrogauit, quidnam de Ti. Gracchi, (cuius sororem is matrimonio sibi iunctam habebat) corde sentiret, ut scilicet auctoritate clarissimi viri inchoato iam incendio incrementum adijceret: quia non dubitabat, quin propter affinitatem aliquid pro inter- Bonum publicum, primario prelatum. secti memoria miserabiliter esset locuturus. At ille, audiente populo, mox respondit, iure Magni pectoris imperatoria vox. increpans alienigenam libertinum. cum cælum videri, si reip. occupandæ habuerit animum. Cui dicto cum plebs, Tribunicio incitata furore, violenter obstreperet, Taceant, inquit, quibus Italia nouerca est. Hostium armatorum totiens clamore non territus, qui possum vestro moueri? Non cessante idcirco murmure, Non efficietis, ait, ut solutos metuum, quos victos adduxi, vel sub hasta vendidi. Quantus honos virtutis? Tacuit actutum populus, licet bis contumeliosè correptus. Summa namque viri auctoritas, & insignes cum ipsius, tum patris auique victoriæ, totius fori frementis ora clauserunt. Hæc quidem ex Velleio Paterculo, Valerij Max. cuius fac. lib. vi. cap. 11. Ciceronis Miloniana, & de oratore lib. 11. Auctore de viris illustrib. & Plutarchi Gracchis, & Apophthegmatibus Romanis: vbi mendosè C. Gracchum pro C. Carbone suppositum reperimus.

Legem quoque hic C. Carbo promulgauit de Tribunis plebis reficiendis, Vt Papiria lex de Tribunis plebis reficiend. Tribunum plebis eundem, quoties quidem visum, creari liceret. De lege certatum est magnis contentiōibus, summoque tumultu. Dissuadere principes ciuitatis, & inter hos C. Lælius du. impeditur à P. Æmiliano. & P. Africanus oratione grauissima, in qua denuò, teste Liuiο, dixit, Ti. Gracchum iure cælum videri. C. Gracchus contra suauiter rogationem, sed Scipio Africanus, ne perferretur, tenuit. Hinc apud Ciceronem de amicitia differens C. Lælius idem anno deinde tertio, paucis post mortem Africani præterlapsis diebus, sic ait: Quibus blanditus C. Papirius nuper influebat in aures concionis, cum ferret legem de Tribunis plebis reficiendis? Dissuadimus nos. Sed nihil de me, de Scipione dicam lubentiùs. Quanta illi, dii immortales, fuit grauitas? quanta in oratione maiestas? ut facile ducem populi Romani, non comitem diceres. Sed adfuitis, & est in manibus oratio. Itaque lex popularis suffragiis populi repudiata est. Ex C. Gracchi legem hanc suadentis oratione quædam extant apud Sospitrem Charisium Grammaticum verba hæc proterua & stomacho plena, vbi sic legimus:

*C. Gracchus
suasor.*

gimus: C. Gracchus, uti lex Papiria accipiat. Pessimi fratrem meum optimum interfecerunt; hem, videte, quam par pari sint! Transegit autem Carbo Tribunatum hunc suum per continuas dissensiones atque tumultus, aded ut cum Tribunatu abisset anni exitu, C. Claudius Cos. anni sequentis de eius seditione ad Senatum retulerit; quemadmodum Cicero de legibus libro tertio memorat, cuius verba sunt hæc: Id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia, quam sequutus est Senatus, cum decreuisset C. Claudio Cos. de C. Carbonis seditione referente, eo inuito, qui cum populo ageret, seditionem non posse fieri, quippe cui liceat consilium, simulatque intercessum turbari, que coeptum sit, dimittere. Quod qui permouet, cum agi nihil potest, vim quaerit. Scio quædam exemplaria vulgata prodere, C. Claudium Consulem designatum de Carbone retulisse: quod si ita est, hoc anno relatum fuit. Sed hæc varietas ex notis temerè mutatis libranorum negligentia, qui pro (de c.) (des) scripserunt, promanasse videtur. Sed hæc de C. Carbone satis.

*perimor-
tus f. rectius.
Infestus li-
brary vocem
mutasse vi-
detur breuius
ac obscurè
scriptam.*

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

*Pinaria lex
annali.*

M. Pinarius .f. .. n. Rusca. Legem annalem hunc Ruscam tuisse, demonstrat Tullius de oratore libro II. sed qualis hæc fuerit, quidve iusserit, ex eius verbis colligere non est, quæ hæc fere sunt, ubi de verborum immutatione: Ut olim Rusca, cum legem ferret annalem. Dissuasor M. Servilius, Dic mihi, inquit, M. Pinari, num si contra te dixero, mihi male dicturus es, ut ceteris fecisti? Ut sementem feceris, ita metes, inquit. Aliud de lege Pinaria nil hactenus apud Auctores me legisse memini. At legem non sine magna contentione latam, verba Ciceronis ostendunt.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. P. Manilius * M. f. P * nepos.
L. Opimius Q. f. Q. nepos C. Fannius M. f * M. n * Strabo.
C. Publicius Q. f * C. n * Bibulus * [C. Vrsanius C. f. C. nepos]
[M. Curius M. f. M. n. Dentatus] [T. Roscius Sex. f. Sex. nepos]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. P. Crassi Cos. in. Asia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Gallia. Gallicus.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Sicilia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Sardinia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Macedonia.
.. .. f. .. n. .. * Lucerinus *

C. Porcius M. f. M. n. Cato. Magni illius M. Catonis Censorij nepos ex maiore filio M. Catone Prætorio, & Æmilia filia L. Paulli, qui regem Persen deuicerat, fuitque frater M. Catonis, qui Consul sequetur. Testis est M. Tullius in Bruto, qui hunc C. Catonem filium fuisse sororis P. Scipionis Æmiliani, & inter mediocres sui temporis oratores habitum tradit. Astipulatur A. Gellius lib. XIII. cap. XVII. Ad Consulatum peruenit, & ex Macedonia repetundarum damnatus fuit, uti suo loco dicetur. Extant eius argentei denarii cum Romæ capite, & eius nomine, C. CATO.

*Prætor Ma-
cedonia.*

M. Iunius M. f. M. n. Pennus. M. Iunij Penni filius, qui Cos. anno DXXXVI. fuit cum Q. Ælio, sicut Tullius in Bruto testatur, quem & eloquentia C. Graccho non imparem fuisse indicat.

M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Tertius Q. Macedonici filius, qui Cos. item fuit, & de Sardis triumphauit. Eius extant argentei denarii plures elegantissime facti, cum solito Romæ armato capite quidam, alij cum heroë cincinnis longis pulchre compto. Cæculi, qui Præneste condidit, esse conijcimus: à quo Cæcilia gens originem suam traxit, ut ex multorum opinione Verrius Flaccus prodidit, Festo Pompeio teste. Hunc Cæculum igitur gentis suæ principem pro numine quodam familiari coluisse Cæcilius, testan-

*Cæculus Cæ-
cilia gens
princeps ac
genus.*

tur

tur hæc numismata, necnon insinuat agniculus, in frontis capillitio serpens, tamquam heroici genij quoddam insigne. Quod alio loco latius declarare magis opportunum erit. In auerla nummi parte clypeus pulcherrimis nauium primis ornatus, & laurea corona cinctus est expressus, in cuius umbilico medio caput extat elephantis. Quo signo columen atque præcipuum familiae suae decus ostentare voluit, triumphum speciosum, atque præclarā victoriam proavi sui L. Metelli Pontificis Maximi in memoriam reuocando: qui bello Punico primo captiuos elephantes, Asdrubale victo, Romam e Sicilia vectos primus in triumpho duxit, quemadmodum in Annali sexto diffusius exposui. Circumscriptum est clypeo nomen hoc, M. METVLLVS. Q. F.

Sex. Iulius * Sex. f. Sex. n. * Cæsar. Hunc Prætozem urbanum fuisse, docebo postea.

[M. Æbutius M. f. // n. Elna] Cuius patrem fuisse Prætozem Siciliae anno DXXCV. retulimus ex Liuij libro XLIV. & antiquissimi Romani diarij cuiusdam fragmento.

[A. Tullius A. f. // n. Decula] Patruus M. Tullij Deculæ, quem Cos. anno DCLXXII. producit Capitolini Fasti, ut suo loco ostendetur. Hos Tullios plebeios fuisse, constat ex sequentibus.

[Q. Fuluius Cn. f. Q. n. Gillo] Pater atque auus Prætores fuere, sicut antea ex Liuijo demonstraui: pater anno DXXCVI. auus autem anno DCLVIII.

[L. Marcius L. f. C. n. Cenforinus] Consularis viri filius, cuius in Consulatu bellum tertium initum est, sicut huius libri exordio demonstratur.

Prouinciæ prorogatæ.

P. Rupilius P. f. P. nepos. Procos. Siciliam. prorogato. in. aduentum. successoris. vsque. imperio. obtinuit. Debellatis fugitiuis, ex decem legatorum sententia, quos Senatus in Siciliam miserat, prouinciā ordinauit, & leges Siculis dedit, ex quibus ius diceretur in ciuitatibus. Quarum meminere Cicero contra Verrem actione quarta, & eius commentator Pædianus: item Valerius Max. lib. VI. cap. IX. Deinde, tradita successori prouincia, Romam rediit.

Sicilia prouincia refluente legibus nonis Rupilijs.

//. // . f. // . n. // . Propr. Hisp. citeriorem

//. // . f. // . n. // . Propr. Hisp. vltiorem

//. // . f. // . n. // . Propr. Africam

Prorogato. imperio. obtinuere.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. C. Antonius * M. f. C. * nepos

* A * Gabinus * A. f. * // . nepos.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

//. // . f. // . n. // . P. Rupilij Procos. in. Sicilia.

//. // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Hisp. citer.

//. // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Hisp. vlt.

//. // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Africa.

//. // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Achaia.

//. // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Illurico.

//. // . f. // . n. // . Calenus. // . // . f. // . n. // . Ostiens. L. Flacci. Cos.

[T. Quinctius T. f. L. n. Crispinus] [M. Porcius M. f. M. n. Læca]

[L. Cornelius L. f. Cn. n. Blasio] [P. Rutilius P. f. P. n. Rufus]

[P. Porcius P. f. P. n. Laca] [M. Tuccius M. f. M. nepos]

[P. Rutilius P. f. // . n. Caluus] [L. Postumius L. f. Sp. n. Albinus]

P. Rupilius P. f. P. nepos. Procos. ann. DCXXII.

ouans. de serueis. fugitiuicis. ex. Sicilia. // . // . //

De bello fugitiuorum tandem non sine magna Siciliae atque Italiae calamitate confecto, supra suo ordine locuti sumus. Atqui de seruis subactis P. Rupilius Procos. dumtaxat ouationem retulisse, L. Florum auctorem habemus, cuius verba sunt hæc: Fuitque de seruis ouatione contentus, ne dignitatem triumphi seruili inscriptione violaret. Hæc

autem Florum Romanæ historiæ callentissimum non de M. Perperna, qui paullo post cum Aristonico debellauit; sed de P. Rupilio scripsisse, mihi persuadeo, qui omnium Auctorum consensu hoc bellum seruile confecit. Ceterum in Flori vulgatis exemplaribus librariorum culpa lata perperam Perperna nomen pro Rupilio ibidem irrepsisse videtur: sicut etiam Sigonium, aliosque historiæ Romanæ peritos opinari intelligo.

ANNI P. R. C. DCXXIII.

Consules.

C. Claudius C. f. Ap. n. Pulcher. M. // * M. f * // n. Perperna.

TABULÆ GRÆCÆ Lentulum & Perpernam Consules huius anni nominant; Cuspiniani verò, Lentulum & Nepotem, paradoxum quid & alienum à Fastis Consularibus aliis adferentes. Nec suspicor ordinatis aliis hos suffectos fuisse, sed errorem esse: cum appareat, concinnatorem tabularum Cuspiniani, qui Consulum cognomina dumtaxat colligere voluit, omnino credidisse, quod Nepos esset cognomen Perpernae, quasi hoc cognomen non esset: cum in antiquis Fastis scriptum reperiret M. Perperna M. f. M. nepos. Sed cur illi Lentulus addatur collega, non intelligo. Cassidorus autem, Marianus, & Obsequens Ap. Claudium, M. Perpernam Coss. huic anno adlignant. Ex Ciceronis tamen de legibus tertio satis euidenter constat, non Ap. sed C. Claudium vocari debere, cuius verba superius adduxi. Consentit & ille locus in Planciana eiusdem, ubi dicit huius filium Ap. Claudium in Ædilitatis petitione repulsam passum fuisse, C. Claudio patre adhuc viuo. M. Perpernae Cos. nomen apud omnes extat, qui Asiatici belli cum Aristonico, & horum temporum historiam attingunt. Hic autem primus peregrinae sortis, non ciuis Romanus Consulatum adeptus est, quemadmodum disertè testatur Valerius Max. libro III. cap. IIII. cuius verba non pigebit hic adscribere ad argumentum præsens facientia: Non paruus (inquit) Consulatus rubor M. Perperna; utpote qui Consul antequam ciuis: sed in bello gerendo utilior aliquantò reipublicæ Varrone imperatore. Regem enim Aristonicum cepit, Crassianæq; stragis punitor extitit: cum interrim, cuius vita triumphauit, mors * Papiæ lege damnata est. Namque patrem illius, nihil ad se pertinentia ciuis Romani iura complexum, Sabelli iudicio petatum, redire in pristinas sedes coegerunt. Itaque M. Perpernae nomen adumbratum, falsus Consulatus, caliginis simile imperium, caducus triumphus, aliena in vrbe improbe peregrinatus est. Ex his Valerij verbis colligere possumus, Perpernam patrem peregrinitatis Romæ damnatum fuisse mortuo iam filio Consulari. Quem triumphasse tradit Valerius aliter quam alij omnes historici produnt, qui Consulem Perpernam Aristonico capto Pergami mortuum scribunt. Vel igitur triumphasse prius Prætorem Perpernam ex Prætoria quapiam prouincia opinandum erit, cuius tamen non extat memoria: vel de merito destinatoque propter Asiaticam Perpernae victoriam triumpho, si Romam illi redire datum fuisset, Valerium loqui, existimare debemus. Porro repulsam huius anni in petitione Consulatus passum opinor L. Rupilius P. Rupilij Consularis ac triumphalis fratrem, de quo sic apud Ciceronem de amicitia Laelius: Scipio P. Rupilius potuit Consulem facere, fratrem eius Lucium non potuit. Varia eius anni narrantur prodigia ab Obsequente, qui tamen res gestas duorum annorum videtur contraxisse. Sed quam turpiter quædam deprauata leguntur ibidem? & hæc inter alia: Terracinae sereno navis velum fulmine exanimatum in aquas deiectum, & impensas omnes, quæ ibi erant, ignis absumpsit. Pallam est velum non vixisse, ut exanimari potuerit. Quare lego lubentius (inflammatum) pro (exanimatum) & deinde pro (impensas omnes, quæ ibi erant) ut verum gustum istius prodigij sentiamus, legendum puto, (in ea pisceis omnes, qui inibi erant.)

Prouinciæ Consulibus Italia atque Asia decretæ videntur, & M. Perperna Cos. Asiam sortitus, audita P. Crassi morte & exercitus Romani clade, raptim in prouinciā festinauit. Aristonicum recenti victoria furem improvisò bello adornatus, prælio victum, ac nudatum omnibus copiis in fugam vertit: Stratonicem urbem, ad quam ille confugerat, obsessam fame ad deditionem compulit, & Aristonicum captum, Atticæque gazas hereditarias populi Romani nauibus impositas Romam munit. Aristonicus verò iussu Senatus, ut quidam volunt, in carcere strangulatus est. Ipse Consul Perperna priusquam belli reliquias conficere, & ad debitum triumphum redire posset, Pergami morbo correptus anno sequenti moritur. Hæc tere Orosius lib. v. cap. x. Eutropius libro IIII. Vel-

M. Perperna
Cos. nondum
ciuis Roma-
nus.

* Penni forte
restituit: vide
meas anno-
tationes in
hunc locum
Valerij.

Vita trium-
phanis Per-
perna, non
quadrige-
L. Rupilij
pulsa.

Prouincia
Consulares,
& res gesta
in Asia.

* alius senten-
tiam v. c. c.
natum me-
lius.

leius lib. 11. Iustinus lib. xxxvi. L. Florus lib. 11. fine, & Strabo lib. xiv. Orofius in super refert, qui eodem anno motus in Ægypto sint exorti, pulso propter incestus atque paricia ab Alexandrinis Ptolomæo Euergete rege: & vt Antiochus rex Suriz a Phraarte Parthorum rege bello oppressus interierit. Quorum etiam mentio est in Liiij lxx. Epitoma, & in Iulio Obsequente; item in Iustini libro xxxix. ex quo colligimus eodem tempore P. Scipionem Æmilianum cum Sp. Mummius & L. Metello in legationem à Senatu missum, Ægyptum atque Orientem peragrasse ad inspicienda Regum lociorum regna. Et dum Scipio urbem Alexandrinam inspicit, spectaculo vir tantus ciuibus omnibus fuit; vt Ptolomæus eorum rex Romanis ridiculus, vultu deformis, statura brevis, sagina ventris non homini, sed beluz similis. Quam fœditatem nimia subtilitas perlicidæ vestis augebat, quasi altu inspicienda præberet, quæ omni studio occultanda pudibundo deberent esse. Valerius Max. libro 111. cap. 111. Scipionem post duos Consulatus totidemque triumphos septem tantum seruis comitantibus hanc obiuisse legationem scribit. Et hanc tertiam Scipionis legationem fuisse tradit Plutarchus in Apophthegmatibus, comitemque habuisse Panætium philosophum, familiamque quinque seruorum. Alterius verò post Censuram, & ante secundum Consulatum obitæ meminit Cicero in Scipionis somnio.

Novi motus in Ægypto & Suria.

Legati Romanorum ad locos Orientis reges. P. Scipio Æmilianus puer & excellens. Ptolomæus rex fœdus & ridiculus.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Vtramque. iurisdictionem. &

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. public. sortiti. obtinere.

C. Aurelius * L. f. L. n. * Orestes. M. Plautius L. f. * P. n. * Hupsaus.

M. Fulvius M. f. Q. n. Flaccus. Q. Lucretius 11. f. 11. n. * Flavius * Vespillo.

P. Rutilius M. f. * P. n. Rufus * Cn. Cornelius L. f. 11. n. Sifenna.

Reus, vt apparet, ex prouincia reuersus hoc anno * C. Salinator, & prauo iudicio Senatorum absolutus post L. Cottam, vt auctor Appianus ciuiliū primo. Atque de hac re conquestum C. Gracchum in concione, cum legem de iudiciis transferendis ferret. Itaque prouinciam, non secus atque alij quos ibidem nominat Appianus, Salinatorem administrasse, verisimile est, si non ex Consulatu, ad minus, vt videtur, ex Prætura. Consulē enim fuisse non reperimus.

Iudicium corruptum absolute C. Salinatore.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. citer.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vlt. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaia. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Prouincias. sortiti. obtinere.

L. Cassius Q. f. L. n. Longinus. L. Tremellius * C. f. C. n. * Scrofa *

M. Æmilius * M. f. M. n. * Lepidus. L. Furius * C. f. Cn. n. Brocchus *

[L. Valerius L. f. L. n. Flaccus] Sex. Atilius * A. f. C. n. Serranus *

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Eius inueniuntur elegantes denarii, cusi cum Iouis laureati capite & mensa eius sacra, in qua iacet trifidum fulmen. Additus est titulus, CN. DOMIT. CN. F. AHENOBARB. S. C. Apparet autem, denarios factos esse ex argento ad impendia ludorum Romanorum decreto, qui Ioui Opt. Max. quotannis edebantur ab Ædilibus curulibus.

C. Fannius C. f. C. n. Strabo. Q. Ælius Q. f. P. n. Tubero.

M. Octavius 11. f. 11. n. Cæcina.

Tribuni plebis.

C. Atinius * C. f. C. n * Labeo. Q. Cæcilium Metellum Macedonicum Cen-
forem, à quo in Senatu legendo præteritus erat, de saxo denici iussit: quod ne fieret, ceteri
*Turannicum
ac impium
facinum.* Tribuni plebis auxilio quàm maximè fuerunt. Sic Epitome Liuiana de hoc Macedo-
*Q. Metelli
Macedonici
casu indi-
gnissimum.* nici casu breuiter, quem exactius nobis memoriæ prodidit Plinius historiæ naturalis
** Catinio
perperam in
vulgatu.* lib. VII. cap. XLIV. inter felicitatis & infelicitatis exempla: cuius verba hic adferre ad
maiores historiæ lucem studiosis vtilem, operæ pretium erit. Macedonicus, inquit, in
ipso tamen flore dignationis suæ ab * C. Atinio Labeone, cui cognomen fuit Macerio-
ni, Tribuno plebis, quem e Senatu Censor eiecerat, reuertens e campo, meridiano tem-
pore, vacuo foro & Capitolio, ad Tarpeium raptus ut præcipitaretur, conuolante qui-
dem tam numerosa illa cohorte, quæ patrem eum appellabat; sed (ut necesse erat in
subito) tardè, & tamquam in exequias: cum resistendi, sacroque sanctum repellendi, ius
non esset. Virtutis suæ opera & Censuræ periturus, ægrè Tribuno qui intercederet
reperito, à limine ipso mortis reuocatus, alieno beneficio postea vixit. Bonis inde etiam
consecratis à damnatu suo, tamquam parum esset, faucium * certè intortatum, expressiq;
per * aures sanguinis pœnam exactam esse. Hæc quidem Plinius, sed valdè contami-
natus. Quid autem si legamus, pro (certè) (rectè,) & pro (aures,) (nares) sententiæ,
Lector candide, verior ac dilucidior apparebit? Addit postea Plinius de eodem hoc Ma-
*Tribuni fu-
ror ausus.* cedonici casu, scelus hoc Tribuni plebis (cuius nomen & ibi mendosè, Catini, expri-
mitur) impunitum mansisse. Quod superest, inquit, nescio, morum, gloriæ, an indigna-
tionis dolori accedat, inter tot Metellos tam sceleratam C. Atini audaciam semper
fuisse inultam. En vides, Lector, ciuiliū discordiarum exordia, ut vanæ plebis temera-
ria audacia Tribunorum suorum furore concita cōtra leges ac magistratuum auctorita-
tem increseat. Quomodo autem C. Atinius erepti mortis periculo inimici sui bona Ce-
reri consecrarit, ad stipulatur Plinio M. Tullius in oratione pro domo sua. Atqui, inquit,
*Q. Metelli
Macedonici
bona Cereri
consecrata.* C. Atinius patrum memoria bona Q. Metelli, qui eum ex Senatu Censor eiecerat, aui tui,
Q. Metelle, & tui, P. Seruili; & proau tui, P. Scipio, consecrauit foculo posito in Rostris,
adhibitoque tibicine. Quid tum? num ille furor Tribuni plebis ductus ex nonnullis
perueterum temporum exemplis fraudi Metello fuit? summo illi & clarissimo viro?
Certè, non fuit. Hæc ibi pulchrè Cicero.

Legem quoque tulisse hunc C. Atinium opinantur quidam de Tribunorum plebis
*Atinia lex
de Tribuno-
rum plebis
iure Senato-
rio.* Senatorio iure, uti quem Tribunum plebis creasset populus, is hoc ipso in posterum Se-
nator esset, sententiæque dicendæ ius haberet. De qua lege mentionem facit A. Gellius
lib. XIV. cap. VII. ex M. Varrone, & Atreij Capitonis coniectaneis, scribens, Tribunis
plebis Senatus habendi ius fuisse, quamquam Senatores non essent, ante Atinium
plebiscitum.

II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II.

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Delmaticus. appell. est.
M. Iunius * C. f. C. n * Silanus L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta.
P. Ælius Q. f. P. n. Tubero. Q. Curtius II. f. II. nepos.
[P. Silius L. f. P. n. Nerua] [Sex. Digitius Sex. f. Sex. nepos]
[Q. Publilius L. f. Q. n. Philo] [Q. Lutatius C. f. C. n. Catulus]

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. M. Perpennæ. Cos. in. Asia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Sardinia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Hisp. citeriore.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. II. Pr. in Africa.

II. II. II. f. II. n. II. II. Ostiensis. C. Claudii. Cos.

Q. Minucius Q. f. M. n. Rufus. Cum fratre M. Minucio, qui Cos. postea fuit, nominatur in antiquissima Genuatum ænea tabula, cuius quædam verba quarto ab hinc anno adducam in fratris Quæstura. Et huius opinor denarios extrare cum Romæ capite, in quibus item Castores in equis decurrentes videntur: quo symbolo duorum fratrum laudatam ac fidam concordiam notare solent. Exprimitur in his nomen, Q. MINVC. RVF.

C. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus. Claudianus. E Claudia Pulchrorum familia adoptatus in Liuiam, Suetonio teste: qui in Tiberij Cæsaris vita scribit, ipsum Tiberium e Claudia stirpe patricia genus vtrumque traxisse: paternum à Ti. Claudio Nerone, maternum ab Ap. Pulchro, qui ambo Ap. Cæci filij fuere. Sic habent exemplaria. Sed in his prænomen Appius mihi suspectum est, quod auctori generis materni datur; nam Publius esse debere, mihi videtur. Constat etenim ex Romana historia, Ap. Claudium Cæcum quatuor filios robustos, ut ait Cato apud Ciceronem de senectute, habuisse prænominibus & cognominibus distinctos: quorum natu maximus, Ap. Claudius paterno vel etiam auito cognomine Crassus dictus, an prolem masculam reliquerit, obscurum nobis est: ut ex Liuij XXIII. discimus, eius filiam Campanorum principi viro Pacuuius Calauio nuptam fuisse, Crassi verò cognomen Claudij gentis patriciæ in eo defecisse videtur, cum deinceps in illa gente non reperiatur. Reliqui tres fratres P. Claudius Pulcher, C. Claudius Centho, & Ti. Claudius Nero cognomina sua posteris in tres nobilissimas familias propagarunt: Pulchrorum scilicet, Centhonum, atque Neronum. Itaque Tiberius Cæsar, ut Suetonius auctor est, genus suum paternum à dicto Ti. Nerone, maternum autem à P. Pulchro duxit Ap. Cæci secundo filio: cuius pronepos C. Claudius Pulcher Consul huius anni ex filiis suis vnum C. Liuius Druso, quem Cos. anno DCVI. recensimus, in adoptionem dedisse colligimus, qui auus Liuiæ matris Ti. Cæsaris fuit, ut Suetonius. Sic enim mox addit: Infertus est & Liuiorum familiæ, adoptato in eam materno auo. Atqui Liuiam Ti. Cæsaris matrem C. Drusi Claudiani, de quo nunc agimus, neptem fuisse, postea suis locis apparebit. Hic autem Drusus iurisperitus fuit insignis, & miror eum à Pomponio præteriri, Romani iuris interpretes antiquos recensente. Nam M. Tullius in Bruto C. Drusum hunc orationis grauitate atque auctoritate fratri M. Druso C. f. (de quo postea suo loco latius) proxime adiunctum fuisse testatur: cuius ob senium postea cæci domus consultoribus compleri solebat, ut Tusculana quinta scribit idem. Immo viribus ætatis & acie oculorum defectum ius ciuile populo benignissime interpretatum, vtilissimaque id discere cupientibus monumenta composuisse, Valerius Max. tradit lib. VIII. cap. VII. Non igitur videtur vir ille nobilis & magnæ auctoritatis à reipublicæ administratione se prorsus abstinuisse, vitamque longæuam sine honoribus transegisse.

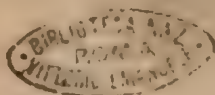
M. Acilius M. f. L. n. Balbus. Quem filium autumant M. Balbi anno DCIII. Consul, nec reclamant annorum interstitium.

C. Cæcilius Q. r. Q. n. Metellus. Caprarius. Q. Macedonici quartus filius, quem moriens pater Prætorium, atque candidatum Consulatus reliquit. Caprarius autem agnomine fuit hic appellatus per contumeliam in adolescentia, ut apparet: rusticos etenim & inconditos eius mores fuisse, colligimus ex Cicerone: qui de oratore libro II. refert, quomodo hic idem C. Metellus, cum ad Numantiam sub P. Scipione Æmiliano militaret, ab eodem imperatore stomachabundo palam increpitus fuit, his fere verbis: Si quintum pareret mater eius, alinum esse parituram. Itaque non tam ob virtutes suas quam ob suorum nobilitatem, atque patris Macedonici merita peruenisse ad summos honores videtur.

[C. Papirius M. f. Q. n. Carbo. M. Perperna Cos. Quæstor videtur fuisse. Argumento est argenteus denarius cum Herculis clauigeri capite in vna facie, & litteris, C. PERPERNA. COS. in altera nomen Quæstoris cum tripode votiuo, C. PAPIRI. CARBO.

[M. Aburius M. f. M. n. Geminus] Domo Prætoria, cuius auum in Liuij XXXIX. reperimus Prætorem anno DLXXXVII.

[Ti. Veturius Ti. f. Ti. n. Philo] [C. Sempronius L. f. A. n. Atratinus.

Prouinciæ prorogatæ.

Vilius & captus P. Crassus Procos. Eius magnaminiat. Qui doloris vi impulsus, mox Crassus latius sic confodit.

P. Licinius P. f. P. n. Crassus. Mucianus. Procos. Asiam. prorogato. in. aduentum. successoris. imperio. obtinuit. Ingentem exercitum, & auxilia Regum Asiæ quatuor secum trahēs, cum extremo anni tempore inordinata acie ad Leucas cum Aristonico prælium conseruisset, victus est. Deinde fugiens inter Eleam & Smyrnam à Thracibus Aristonici præsidianis exceptus atque captus est. Verum non diu post dum captiuus Aristonico tradendus ducitur, virga, qua equum regebat, vniusex custodibus suis oculum studio, vt iram eius excitaret, perfodit. Atque eo modo captiuitatis dedecus vltro quæsitâ morte Crassus effugit. Caput eius Aristonico oblatum, Smyrnæ corpus sepulturæ mandatum est. Ceterum Strabo Crassum in acie fortiter occubuisse scribit. Velleius decedentem ex Asia Procos. & Iulius Obsequens his Coss. interemptum fuisse tradunt. Inuenies harum rerum latiore historiam apud Iustinum lib. xxxvi. L. Florum lib. 11. fine, Orosium lib. v. cap. x. Eutropium lib. 1v. Liuium Lix. Meminit Gellius lib. 1. cap. xiii.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. Siciliam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. in. Galliam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. in Illuricum

Prorogato. imp. obtinuere.

P. Furius Cn. f. * P. n. * Philus. L. Aurelius L. f. L. n. Orestes.

C. Marcius C. f. C. n. Figulus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. P. Crassi Procos. in Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Gallia. Gallicus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucrinus * 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus M. Æbutius M. f. 11. n. Elna.

Sex. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar. [M. Tuccius M. f. M. nepos]

[P. Porcius P. f. P. n. Læca.] [Q. Fuluius Cn. f. Q. n. Gillo]

[L. Marcius L. f. C. n. Censorinus] [P. Rutilius P. f. 11. n. Caluus.]

ANNI P. R. C. DCXXIV.

Consules.

C. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus. M. Aquillius M. f. M. nepos.

Nouendiale sacrum ac feria propter prodigia. P. Africanus de Rep. disp. sat hoc anno.

CONSULES adferunt tabulæ Græcæ & Cuspiniani Tuditanum & Aquillium mendosè: Orosius autem & Cassiodorus recte M. Aquillium & C. Sempronium. Sic etiam nominat eisdem Velleius Paterculus historiarum libro 11. Scipionem Æmilianum M. Aquillio, C. Sempronio Coss. post duos Consulatus, duosque triumphos, & bis excisos terrores reipublicæ, manè in lectulo mortuum repertum esse scribens. Itaque de eodem casu Cicero de natura deorum 11. libro sic ait: Sed geminatus Tuditano & Aquillio Coss. quo quidem anno P. Africanus sol alter extinctus est. Ita quoque citat hos Consules libro 111. Epistolarum ad Quinctum fratrem ep. v. Nouendiales fuisse ferias dicens Tuditano & Aquillio Coss. paulò ante mortem P. Africani; quarum occasione fingit Africanum totidem diebus feriatum cum amicis C. Lælio, & eius generis Fannio & Scæuula; item Manilio, Philo, & Q. Tuberone de optimo statu ciuitatis & optimo ciue differere in libris suis de Republica. Sic etiam alias induxit C. Lælium eundem de amicitia fructu domi differentem cum generis iam dictis Q. Scæuula & C. Fannio suis eodem hoc anno, paucis diebus post mortem Africani: cum omnes mirarentur, quo modo

modo mortem istam summi viri, atque amicissimi sui Africani Lælius ferre tam moderate posset. Ex quo quidem doctissimo dialogo, Lector, multa de huius anni urbanis actis & statu civitatis caduco discere potes. Sed nomina Consulium ex columnis triumphalibus hic supplere, in his autem M. Aquilio cognomen nullum additur.

Seditiones denud graves à 111. viris agrariis ex lege Sempronia creatis M. Fulvio Flacco, C. Graccho, & C. Carboni, dum agros diuidunt, excitatæ sunt; infinitis iniuriarum controuersiis ex noua ista diuisione inter ciues atque socios Italos non minus quàm inter optimates & plebem exorientibus. Et cum ex sententia P. Africani Senatus iudicia causarum agrariarum à 111. viris tamquam suspectis, ad Consulem Sempronium aliosque iudices transferre vellet; & Africanus sociorum Latinorum, de iniuriis item conquerentium, aduersus 111. viros & plebem suscepisset patrociniū, odium & inuidiam magnam is sibi conflauit: ad eò vt ipsi insidiæ tenderentur plures à seditionis capitibus, qui metuebant, ne Dictator ex auctoritate Senatus seditionis sedandæ, reipublicæque constituendæ causa diceretur, & ipsorum conatus consiliaque subuerteret. Itaque cum hoc moliri Senatus videretur, & Africanus pridie quàm excessit e vita, publicè pro concione, & in Senatu de patriæ periculis contestatus, & de inimicorum suorum insidiis conquestus esset; Senatu ad vespertum dimisso, magna cum frequentia Patrum conscriptorum, populique Romani, necnon socium ac Latini nominis honorificentissimè domum deducitur sanus ac validus, annum agens LVI. vt Velleius adfirmat. Ceterum postridie manè mortuus in cubiculo inuentus est sine vulnere decumbens in lectulo. Hunc quidem suum finem Africanus ipse, quasi prælagiret, narratur à Cicerone de rep. lib. vi. prædicere C. Lælio & amicis præsentibus; cum perpaucis ante mortem diebus triduum in hortis suis de reipublica disserens, de animorum immortalitate multa doctissimè disputaret. Quem Lælius idem in dialogo de amicitia testatur tum dixisse, quòd tale quid in quiete per visum ex auo suo P. Africano Maiore audisset, vt refert idem Cicero. Verba ipsa Maioris Africani nobis extant in Somnio Scipionis, residuo inter præclarissimi operis Tulliani fragmenta. Et quia non parum huic historiæ lucis adferent, eadem hîc adscribere non pigebit. Sed eius temporis (inquit Africanus Maior) ancipitem video quasi factorum viam. Nam cum ætas tua septenos oclies Solis anfractus reditusque conuerterit, duoque hi numeri, quorum vterque plenus alter altera de causa habetur, circuitu naturali summam tibi fatalem confecerint: in te vnum, atque tuum nomen se tota conuertet ciuitas. Te Senatus, te omnes boni, te socij, te Latini intuebuntur: tu eris vnus, in quo nitatur ciuitatis salus. Ac, ne multa, Dictator reipublicam constituas oportet, si impias propinquorum manus effugis. Hæc apud Tullium in Scipionis Somnio: quæ suffragari historiæ, & iam antea de Scipione narratis, Lector amice vides nec parum lucis adterre, sicut & vicissim historiæ Tullianis verbis, quæ ex Lælio & Scipionis Somnio retulimus. Dictator igitur reipublicæ constituendæ dictus hoc anno fuisset P. Africanus Æmilianus, nisi inimicorum insidiæ ipsum e vita sustulissent. Quod scelus non temerè inter maxima Romanæ reipublicæ mala recenset Paullus Orosius, præsertim cum tantum eo tempore P. Africani virtus, maiestas, atque auctoritas valeret; vt facile, eo viuo, neque sociale neque ciuile bellum exoriri potuisse crederetur. De mortis auctoribus varij sermones sparsi sunt, quamuis inimici voluntaria morte extinctum iactarent: quòd ea, quæ pollicitus sociis erat, quæque cupiebat, exequi non posset. Suspectæ item erant Cornelia eius amita, mater Gracchorum, & horum soror Sempronia, Scipionis Africani ipsius vxor, quasi quæ venenum illi propinassent. Alij noctu quosdam per tenebras in domum ac cubiculum introductos ferebant, qui dormientem suffocarunt, vt Appianus Alexandrinus scribit. Velleius autem notas elisæarum faucium in ceruice illius repertas fuisse dicit. C. Carbonis scelere interemptum, opinio bonorum ciuium haud ambigua quoque fuit. Hinc apud Ciceronem de Oratore libro 11. legimus Carbonem postea reum factum, & accusatum à L. Crasso oratore, necis Africani socium appellatum fuisse. De M. Fulvio Flacco 111. viro suspicionem quoque magnam fuisse, Plutarchus in Gracchis adfirmat. De tanti tamen viri morte, quod mirum, nulla quæstio est habita. Corpus eius elatum obuelato capite, ne liuor appareret. Funus duxere propinqui & amici. Fratris filius Q. Fabius Maximus, qui postea Allobrogicus est dictus, epulum populo dedit, rogauitque Q. Tiberonem amitæ suæ filium, vt triclinium quoque sterneret. Is lectulos Punicanos pellibus hœdinis strauit, & pro argenteis vasis Sannia exposuit. Qua tam peruersa frugalitate sic omnem populum offendit, vt licet esset ciuis optimus, & integerri- mus homo L. Pauli ex filia nepos, & P. Africani sororis filius, comitis deinde Prætoris cãdidatus repulsum tulerit. Quod inter exempla de repulsiis refert Valerius Max. lib. vii. cap. v. meminit Cicero in oratione pro L. Murena, Seneca epistola. xcvi.

Consu-

C. Lælius de amicitia.

Agrarium malum tur-
lat.

P. Africanus
vel capiti
periculo in-
sistit patro-
num.

Factum ac
impium pa-
ritudinem.

Varij de mor-
te sermones.

Occiso in-
sta patrono,
nulli scelera
reddere exo-
ritur.

Exequia su-
nebres.

Importuna
Q. Tiberonis
frugalitas.

*Provincia
Consulares.*

Consulum hoc anno provincias fuisse comperimus, C. Sempronij Illuricum, ut Iapudum exortam rebellionem compesceret: & M. Aquillij Asiaticam, ut eius belli reliquias conficeret. Sempronios Illurici belli prætextu, ut Appianus Alexandrinus bellorum civilium libro primo scribit, maturavit in provinciam, declinans agratiarum litium invidiam ac difficultates, quarum iudicia Senatus a III. viris ad Consules transferre volebat, ut antea diximus. M. Aquillium nuntiata Perpernae victoria properare in provinciam Asiaticam fecit, ut ex Iustino dicemus. De horum rebus gestis, quæ pauca memoriz prodita reperimus, in eorum triumphis adferemus.

Prætores.

Urban. & inter. ciueis. ac peregrin. iurisdic. f. n. f. n.

Urban. & inter. ciueis. ac peregrin. iurisdic.

f. n. f. n. f. n. f. n.

f. n. f. n. f. n. f. n.

Quæstiones. publ. sortiti. obtinuere.

C. Cassius * C. f. C. n. * Longinus. L. Hortensius L. f. * M. * nepos.

C. Sextius C. f. C. n. Calvinus. M. Antius f. n. Briso.

[Q. Manilius Q. f. M. nepos] [L. Cincius L. f. M. n. Alimentus]

Prætores. prouinciarum.

f. n. Galliam. f. n. Siciliam

f. n. Sardiniam. f. n. Africam

f. n. Hisp. citer f. n. Hisp. vlt.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

M. Plautius L. f. * P. n. * Hupseus. C. Aurelius * f. L. n. * Orestes.

M. Fulvius M. f. Q. n. Flaccus. Cn. Cornelius L. f. n. Sisenna.

Q. Lucretius f. n. * Flaccus * Vespillo. P. Rutilius M. f. * P. n. Rufus *

Ædiles curules.

*M. Pacuuij
poeta Dal-
oresum pri-
mam acta
Roma Cira
sur hoc eius
tragædia
Nomo &
Eiso.*

Horum ludis Scenicis, sicut ex Ciceronis dialogo de amicitia cognoscimus, Orestes noua tragædia M. Pacuuij poetæ, Q. Ennij ex filia nepotis, magno cum spectatorum applausu est acta. C. Lælij autem verba demonstrant, non diu antequam cum Fannio & Scæuula generis post mortem P. Africani de amicitia differeret, hoc contigisse, ludis, ut apparet, Megalensibus. Sic enim ait: Qui clamores tota cauea nuper in hospitibus mei & amici M. Pacuuij noua fabula, cum ignorante Rege, vter esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse perseueraret? Stantes plaudebant in re ficta, quid arbitremur in vera facturos fuisse?

f. n. f. n. f. n. f. n.

Q. Fabius Q. Æniliiani f. Q. n. Max. T. Quinctius * T. f. T. n. * Flamininus.

Qui. postea. Allobrogicus. ap. est.

Ædiles plebis.

f. n. f. n. f. n. f. n.

P. Appuleius C. f. L. n. * Saturninus. Q. Mummius * Q. f. Q. * nepos.

Tribuni plebis.

f. n. f. n. f. n. f. n.

f. n. f. n. f. n. f. n.

f. n. f. n. f. n. f. n.

f. n. f. n. f. n. f. n.

f. n. f. n. f. n. f. n.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. C. Fundanius * M. f. M. n. Fundulus *

Q. Marcius Q. f. n. Rex. [Cn. Tremellius Cn. f. C. n. Flaccus]

[A. Antonius A. f. C. nepos] [L. Tuccius L. f. M. nepos]

[C. Afra-

[C. Afranius C. f. C. n. Stello] [A. Bæbius A. f. Q. n. Sulca]
[C. Centenius C. f. M. n. Penula] [L. Rufius L. f. L. n. Purpureo]

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

// // // f. // n. // C. Tuditani Cos. in. Illurico.
// // // f. // n. // M. Aquillij Cos. in. Asia.
// // // f. // n. // // // Pr. in. Gallia. Gallicus.
// // // f. // n. // // // Pr. in. Hisp. citeriore.
// // // f. // n. // // // Pr. in. Hisp. vltiore.
// // // f. // n. // Calenus.

Q. Fabius * Q. Æmilianus f. Q. n. * Maximus. Eburnus. Frater Q. Allobrogici fuisse videtur, distinctus agnomine non prænominē, sicut in Maximorum Fabiæ gentis domo tunc familiare fuit. Eburnus agnomine vocabatur propter insignem candorem. Item pullus Iouis dicebatur, eò quòd natis eius fulmine innoxio tacta fuerat, ut apud Sex. Pompeium legimus. Peruenisse Q. Fabium hunc ad Præturam atque Consulatum demonstrabo postea.

Cn. Papirius C. f. // n. Carbo. Seditiosi illius iam antè relati C. Carbonis, Tribuni plebis fratrem fuisse, Cicero Familiarium libro 1x. in epistola ad Papirium Patrum indicat. Equidem opinor hunc patrem fuisse Cn. Carbonis ter Cos. qui bello ciuili Sullano perit, quemadmodum constabit postea, & qui in Capitolinis marmoribus Cn. P. C. N. est scriptus.

L. Furius * L. f. P. n. * Philus. Eruditione celebris, atque litterarum valdè studiosus, atque patri non dissimilis, qui M. Catoni Censorio coæuus & litterarum scientia comparatus fuit, ut Cicero in oratione pro Archia. Hic item orator, iurisconsultus, atque poëta P. Africano Æmiliano, C. Lælio, & Q. Scæuulæ coæuus atque amicissimus, ut & Q. Allobrogico, sicut in Bruto Ciceronis, atque eiusdem Balbiana, atque variis locis aliis, item in vita Terentij apud Donatum memoriæ proditum est. Meminit & Valerius Max. lib. viii. cap. xii.

L. Mummius * L. f. L. n. * Achaicus. Primi Achaici, qui Corinthum euerterat, filius, ut opinor. Quem inter illustres Senatores lege Varia damnatum, atque Delum relegatum fuisse per equites Romanos in dissensione ciuili illa, ex qua bellum sociale est ortum, legimus apud Appianum Alexandrinum libro bellorum ciuilium primo.

M. Tullius A. f. // n. Decula. Pater M. Tullij Deculæ, qui postea sequetur Consul, & Capitolinis Fastis M. P. A. N. descriptus legitur.

C. Memmius * T. f. T. * nepos. Huius forte patrem nominat Liuius libro xlii. legatum in Galliam anno dccciii. Et hic quidem Caius Tribunus militum ad Numantiam anno dcxviii. & postea sub P. Africano minore militauerat, ut ex Iulij Frontini Stratagematum libri quarti capite primo discimus; verum mendose C. Menius vel Meuius, in vulgatis exemplaribus nomen hoc exprimitur, quod ex correctissimo manuscripto codice restituiimus.

[C. Vetilius C. f. // nepos] Domo Prætoria: patrem enim illius Prætorem anno dciv. fuisse, diximus ex Appiano & aliis.

[L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus] Caius pater Consul fuerat anno dcviii.

Prouinciæ prorogatæ.

M. // * M. f. // n. Perperna. Procos. Asiam. in. aduentum. successoris. vsque. prorogato. imperio. obtinuit. Asiam Consulare denudò prouinciā sortitus est M. Aquillius Cos. Romæ nondum accepto nuntio, quòd Aristonicus captus esset: quemadmodum Iustinus libri xxxvi. historiarum Trogi sine demonstrat. Vnde etiam colligere est, M. Perpernam hoc primum anno captum Aristonicum cum Attalicis gazis Romam misisse: & Pergami deinde, priusquam prouincia decedere posset, morbo correptum, & mortuum esse: M. Aquillum verò, tamquam suo Consulatu atque prouinciæ

M. Aquilius
Cos. in pro-
vinciam ve-
nit,

vinciæ debitam prædam Aristonicum captum sibi adscripsisse, & triumpho reservasse. Verba Iustini sunt hæc: Perperna Cos. prima congressione Aristonicum superatum in potestatem suam redegit, Attalicasque gazas hereditarias populi Rom. nauibus impositas Romam deportauit. Quod ægre ferens successor M. Aquilius Cos. ad eripiendum Aristonicum Perpernae, veluti sui potius triumphi munus esse deberet, festinata velocitate contendit. Sed contentionem Consulum mors Perpernae diremit. Sic Asia facta Romanorum, cum opibus suis vitia quoq. Romam transiulit. M. Aquillium vero Consulem in Asia deinceps graue bellum repperisse, ex L. Foro discimus, sicut in anni sequentis historia dicitur.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Proprr. prorogato. imperio. obtinuere.

[L. Valerius L. f. L. n. Flaccus.] Scx. Atilius * A. f. C. n. Serranus *

Proquæstores f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Perpernae Procos. in. Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Proprr. in Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Proprr. in Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *

M. Acilius * M. f. L. n. * Balbus.

P. Porcius P. f. P. n. Læca]

Q. Fuluius Cn. f. Q. n. Gillo.

[M. Æbutius M. f. / . n. Elia]

C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metell. Caprarius

[Ti. Veturius Ti. f. Ti. n. Philo.

[C. Sempronius L. f. A. n. Atratinus]

[L. Marcus L. f. C. n. Censorinus]

C. SEMPRONIUS. C. F. C. N. TVDITAN. A. DCXXIV.

COS. DE. IAPVDIBVS. K. OCT.

C. Sempronium Tuditanum in Consulatu de Iapudibus triumphasse, marmora sola Capitolina demonstrant. De successu quidem bellico parum est reliqui, quod ad memoriam temporum nostrorum peruenit. Historiam nihilominus non præterisse Liuium, ex Epitoma lib. LIX. cognoscimus: ubi legimus, C. Sempronium Cos. contra Iapudes primò male rem gessisse; sed mox virtute legati D. Bruti Callaici, qui Lusitanos subegerat, cladem acceptam emendasse. Meminit item belli huius obiter Appianus in Illurica, Iapodes intra Alpes incolentes a Sempronio Tuditano, & à Ti. Pandulio pugna superatos fuisse scribens. Plinius item libro III. cap. XIX. in Istriae descriptione, Tuditanus, inquit, qui domuit Istros, in statua sua ibi inscripsit, Ab Aquileia ad Titium flumen stadia CC. Videtur igitur Iapudes Plinius inter Istriae populos numerare. Memoriam istius suæ victoriæ & triumphus denarius argenteis Sempronius euulgauit, in quibus Iouem in quadriga triumphantem videmus in vno latere: in altero Iunonis diademata & obuelata caput, ut Iuno Regina depingi solet, iuxta quod est Victoris sacra corona laurea. Adscriptum eius nomen est ita:

C. SEMPRONI. C. F. C. N. TVDITAN.

Voti, fortasse in prælij periculo concepti religione tactus Sempronius, victoriæ atque triumphus sui gloriam omnem Ioui atque Iunoni adscribere voluit.

Iapudes po-
puli, non Ia-
pydes, vel Ia-
pyges.

Iapudes appellantur in Romanis antiquis marmoribus, quos in Ciceronis Balbiana, Plinio, & aliis Latinis Iapydes vocari videmus, & in Liuij LIX. magis mendose Iapyges. Sed hæc variatio librariis imputanda potius, quam ipsis Auctoribus Appianus Alexandrinus & alij Græci Iapodas nominant. Stephanus de Urbibus ex Dionysij XVI. gentem Celticam esse dicit in Ilyrico sitam. Cui suffragatur Cornelius Strabo, qui Gallis Illuricisque commixtam fuisse gentem affirmat libro Geographiæ quarto, virorum robore florentem antea, sed ab Augusto tandem Cæsare subiugatam ac domitam, cum latè latrociniis inualeceret. Oppida eorum nominat Metulum, Arupenum, Monettium, Vendum. Idem Auctor libro VII. ubi regionis fines describit, Iapodes positos tradit in Albio monte, qui Alpibus posterior adhæret excelsus admodum. Sed videat eiusdem Auctoris loca nunc adducta, qui plura de Iapudum moribus & regionis situ cupit intellegere. Iapydiam appellat Plinius loco prius citato, & Istros Liburnique coniunctam indicat, quem vide libri eiusdem capitibus XVII. XIX. & XXI.

Bellicosi.

Oppida.

Iapudia.

ANNI

ANNI P. R. C. DCXXV.

Consules.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. T. Annius * T. f. T. n * Luscus. Rufus.

SEQUUNTUR Consules in Cassiodoro & Mariano Cn. Octavius, T. Annius: in tabulis Græcis & Cuspiniani Octavius & Rufus: in Iulij autem Obsequentis exemplaribus per Conradum Lycosthenem editis atque suppletis, reperio Cn. Octavium & T. Annium Rufum. Ut igitur Octavio Consuli cognomen nullum fuit, sic T. Annium duplex habuisse, dictis ex auctoribus colligimus.

Parum aut ferè nihil ex huius anni historia, tantò minùs de prouinciis Consularibus, nobis est reliquum; præter prodigia, quæ hisce Consulibus obuensis scribit Iulius Obsequens. De cælo scilicet multa loca fuisse tacta, Reate mulam peperisse, Frusinone puerum bicipitem natum, facem ardentem in cælo visam, & bubonis vocem in vrbe auditam; item Cære sanguine pluuisse, ac gallum gallinaceum cum quinque pedibus natum. Adicit deinde, bella inter Antiochum Surie regem & Phraartem Parthum gesta fuisse; res item turbidas Egypti de Ptolemæi Euergetis regis exilio & paricidio. Quæ tamen apparent ad verbum quasi desumpta esse ex libri LIX. Epitoma T. Liuij. Ceterum hoc caput Iulij Obsequentis in quibusdam alijs exemplaribus euulgatis non reperitur, quod haud dubiè Lycosthenes vel ex antiquo codice manuscripto, vel aliunde suo loco inseruit: Consulum etenim nomina atque prodigia non opinor ipsum effinxisse. In nulla autem belli noui materia prouincias Consulum fuisse Italiam & Galliam suspicor, uti tunc ordinarium ferè fuit.

Prætores.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictionem.

Quæstiones. public. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus Qui. postea. Balearicus. app. est.
L. Rubrius // f. // n * Varro C. Mamilius * C. f. Q. n * Limetanus.
[Q. Sicinius Cn. f. Cn. nepos] M. Aufidius M. f. // nepos.
[Sp. Mummius Sp. f. L. nepos]

Prætores prouinciarum.

Siciliam. Sardiniam
Africam. Macedoniam
Achaiam. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Sextius C. f. C. n. Caluinus. M. Antius // f. // n. Briso.
C. Cassius * C. f. C. n * Longinus [L. Hortensius L. f * M * nepos]
[Q. Manilius Q. f. M. nepos] [L. Cincius L. f. M. n. Alimentus]

Ædiles curules.

Ædiles plebis.

L. Opimius Q. f. Q. nepos. P. Manilius * M. f. P * nepos.
C. Fannius M. f * M. n * Strabo * Q * Pompeius * Q. f. An. Rufus *

Tribuni plebis.

//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	..//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	..//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	..//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	..//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	..//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.

L. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus Q. Mucius Q. f. Q. n. Scauula.

Diadematus.

Augur.

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio.

[L. Tullius A. f. // n. Decula]

[Q. Cotius Q. f. // nepos.]

[M. Minucius M. f. Q. n. Thermus.

[C. Aquilius M. f. M. n. Florus]

[C. Terentius C. f. Q. n. Culeo.

[Sp. Oppius C. f. C. n. Cornicinus]

[P. Numitorius C. f. P. n. Pullus]

Quæstores vrban.

//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. //

Quæstores Prouinciarum.

// . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Sicilia.

// . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Sardinia.

// . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Macedonia.

// . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Achaia.

// . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Illurico.

// . // . f. // . n. // . * Lucerinus *

L. Calpurnius * L. f. C. n. * Piso. Cæsoninus. Filius, vt verisimile, L. Pisonis anno DCV. Consul; atque auus L. Pisonis soceri C. Cæsaris Dictatoris, vt ipse in commentariis belli Gallici libro primo testatur. Nam hic idem post Consulatum legatus sub L. Cassio Cos. anno DCXLVI. bello Gallico à Tigurinis occisus est, vt suo loco demonstrabimus.

M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus. Nobili quidem genere, & patricius; sed cuius domus propter paupertatem tribus ætatibus ferè iacuerat Pædiano teste, & pater Marcus ob nullam vitæ industriam carbonarium negotium exercuerat. Ipse tamen impiger, factiosus, audax potentæ, honoris, atque diuitiarum, sicut Sallustius in Iugurthina de illo iudicat, non dubitauit magistratus petere; & ingenij virtute præstans, memoriam generis propè intermortuam renouauit, princepsque in ciuitate factus summos honores adeptus est. Tres libros de vita sua scripsit, vt apud Ciceronem in Bruto legimus, qui hominem sapientem & rectum vocat grauitate summa, & naturali quadam auctoritate pollentem. De eodem multa passim inuenies in libris de oratore, & in orationibus: sic apud Valerium Max. lib. iv. cap. iv. & aliis in locis, quæ per occasionem adferuntur. Apud Auctorem de viris illustribus cap. LXXII. vitam eius ex Cornelio Nepote, vt plures opinantur, exceptam succinctè legimus, quem nunc doctissimus Andreas Schottus Sex Aurelio Victori vindicauit, postea Corn. Nepoti restituit.

C. Cælius * L. f. L. n. * Calvus. Indifferenter per AE. vel OE. diplithongos hoc nomen in antiquis nummis atque marmoribus scriptum inuenio. In causa, ni fallor, est de origine gentis diuersa opinio. Nam qui per AE. scribunt, ab antiquissimo decorum Cælo gentem deducunt: alij, qui per OE. principem gentis fuisse volunt Cælium Vibennam Etruscum, qui Romulo regi primo contra Sabinos cum suis auxilio venit, & in vrbe monti Cælio nomen dedit, vt auctores habemus M. Varronem, Festum, Tacitum, & Dionysium Halicarnasæum. Denarios vidi plures cum Romæ capite, & Victoria bigam regente: in quibus hoc nomen sic legitur, C. COEL. CALVVS. L.

Cn. Manlius Cn. f. // n. Maximus. Hunc hominem ignobilem, sine virtute, sine ingenio, vita etiam contempta fuisse dicit Cicero in oratione pro Cn. Plancio: meminit & in oratione pro L. Murena. Quare diu iacuit, & ægre honores adeptus est: peruenit tamen ad Consulatum, repulso Q. Catulo nobilissimo & sapientissimo, vt idem Cicero testatur, & deinde suo loco dicetur.

M. Cor-

Nobili pauper ex imo in sublime, quomodo.

Cælius } gentis } fabulosa, origo. } bisserica.

M. Cornelius * M. f. C. n. * Cethegus. Patrem huius fuisse suspicor M. Cethegum, qui Cos. anno DXCIII. Fastis Capitolinis, C. F. C. N. inscribitur.
 [C. Aurelius C. f. C. n. Scaurus] Domo Prætoria: nominat enim eius auum Sardiniz Prætorem Liviushb. xxxix.
 [C. Terentius Cn. f. Cn. n. Lucanus] [M. Decius. M. f. Q. n. Mus]

Prouinciæ prorogatæ.

M. Aquillius M. f. M. nepos. Procos. Asiam. prorogato. imperio. obtinuit. *Res gesta in Asia. Stratagema non adeo infame apud posteros.*
 Reliquias belli Asiatici conficere iussus, obstacula & defectiones plures repperit. Porro eum quædam vires, mixtis veneno fontibus, ad deditiōem compulisset, ut securam, ita infanem fecit victoriam: quippe, cum contra fas deum, moresque maiorum medicaminibus impuris in id tempus sacrosancta Romana arma violasset. Sic L. Florus libri secundæ fine.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. cit. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vlt.

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

Q. Lucretius 11. f. 11. n. * Flauus * Vespillo P. Rutilius M. f. * P. n. Rufus *

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Octavi. Cos. in. Gallia. Gallicus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Aquilli. Procos. in. Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Hisp. citeriore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis. T. Anni. Cos. in. Italia.

C. Cælius * L. f. L. n. * Calvus. L. Mummius * L. f. L. n. * Achaicus.

C. Memmius * T. f. T. * nepos [C. Vetilius C. f. 11. nepos]

[Ti. Veturius Ti. f. Ti. n. Philo] [L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus]

[C. Sempronius L. f. A. n. Atratinus]

ANNI P. R. C. DCXXVI.

Consules.

L. Cassius Q. f. L. n. Longinus. L. Cornelius * L. f. * 11. n. Cinna.

HABEMVS Consules huius anni L. Cassium & L. Cinnam in Cassiodoro & Mariano; in tabulis Græcis cognomina Longinum & Cinnam: in his tamen errore librarij, Κίναρα mendosè scriptum. Similis error est in antiquis tabulis, quas Io. Cuspinianus frequenter citat; nam Rullam & Cinnam edunt, sed Rullam mendosè pro Rauulam, quod alterum Cassij cognomen, vel agnomē potius, à ravis oculis fuit, sicut ex Frontino de aquæductibus, & Festo probaui. Ceterum in exemplaribus iam dictorum vox ista prodigiosè corrupta est, ut in Longini Quæstura diximus.

Rerum tam vrbænarum quàm prouincialium hic magnæ rursus sunt tenebræ: nihil enim nobis omnia diligenter inquirentibus apud antiquos Auctores occurrit, quod ad hunc annum peculiariter referri potest, præterquam quod apud Iustinum legimus: qui ex Sex. Pompeij Trogi xxxvii. historiarum libro scribit, ut Senatus Romanus Aristonico capto, rebellionis istius sociis & asseclis pœnas, suis verò fœderatis fidei præmia decreuerit: inter illos Phocensium urbem ac omne nomen deleri ut iussent, quia pertinacius Aristonicum iuuissent, necnon antea Antiochi bello infesta contra populum Romanum arma tulissent. Tam atroci S. C. territi Phocenses, colonos suos Massilienses sollicitarunt, ut pro ipsis intercederent, qui fœdere antiquo, fidaque iuncti Romanis amicitia, legatos Romam misere deprecatum pro Phocensibus conditoribus suis, veniamque iis à Senatu obtinuerunt. Et hæc ferè Iustinus. His autem Consulibus, ut anni superioris, prouinciasuisse Galliam atque Italiam decretas opinari possumus, donec aliud quid certius reperiatur. M. Aquillio Procos. in Asia prorogatum fuit imperium.

Phocenses ut perducuntur ad S. C. Massiliensium erga suos conditores pietas, & apud Romanos fauor. De prouinciis nihil certo.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Vtramque iurisdictionem.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publ. sortiti. obtinuere.

C. Fannius C. f. C. n. Strabo. M. Octavius II. f. II. n. Cæcinna.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. Ahenobarbus. Ti. Pandusius II. f. II. nepos.

Ti. Quinctius * T. f. T. n. * Flamininus. [T. Iuuentius M. f. T. n. Thalna]

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. citer. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt.

II. II. II. f. II. n. II. Africam. II. II. II. f. II. n. II. Achaia

II. II. II. f. II. n. II. Macedoniam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Balearicus. appell. est.

L. Rubrius II. f. II. n. * Varro * [Sp. Mummius Sp. f. L. nepos]

[Q. Sicinius Cn. f. Cn. nepos] [M. Aufidius M. f. II. nepos]

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar. [T. Quinctius T. f. L. n. Crispinus]

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Delmaticus. appell. est.

L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

C. Licinius P. f. II. n. Geta. Sex. Pompeius Cn. f. II. n. Strabo.

[M. Porcius M. f. M. n. Læca] [P. Rutilius P. f. P. n. Rufus]

[P. Rutilius P. f. II. n. Caluus] [P. Porcius P. f. P. n. Læca]

[M. Tuccius M. f. M. nepos] [M. Urbinius M. f. II. nepos]

[L. Cæcilius L. f. L. n. Denter] [Cn. Lollius Cn. f. II. nepos]

Quæstores vrban

Massiliensium legatis maiorum more præbuisse hospitium in vrbe, lautia & munera dedisse verisimile est.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. L. Cassi. Cos. in. Italia. Ostiensis.

II. II. II. f. II. n. II. L. Cinna. Cos. in. Gallia. Gallicus.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Hisp. citer.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Macedonia.

C. Lucilius .f. . nepos. Poëta nobilis, qui primus Romæ Nasi stylum condidit, ut Plinij verbis dicam. Huic enim Latina lingua Saturam debet, in qua primus insignem laudem adeptus est Fabij Quinctiliani probatissimo iudicio. Natus erat Auruncorum Sueſſa Pomertia colonia Romana, & hinc Auruncæ magnum alumnium Iuuenalis poëta nuncupat Satura prima. Igitur propter ingenium atque eruditionem fuit Romę principi- bus ciuitatis gratus & familiaris, ut P. Africano minori, C. Persio, C. Lælio, & eius sæculi doctis, cum eſſet iuuenis, & ſenex etiam Q. Scaeuulæ Iurifcos. L. Crasſo & M. Antonio oratoribus, ut ex Cicerone & aliis conſtat. Equidem verò ſub P. Africano minore iterum Conſule ad Numantiā mihiſſe, Velleius Patereulus auctor eſt hitoriarum libro ſe- cundo, vnde colligimus ipſum hoc ſerè tempore magiſtratus ocepiſſe. Nec poſſum non Sebaſthano Corrado ſuffragari, qui exiſtimat, per ipſum Luciliorum familiam Romæ nobilitari cœpiſſe: nam mox Senatoria facta eſt, ut idem Velleius oſtendit, ſcribens Cn. Pompeium Magnum genitum matre Lucilia ſtirpis Senatoriæ. Quin & antiqui commentatores in Eclogam primam libri ſecundi Saturarum Horatij poëtae produunt C. Lucilium poëtam auunculum maiorem, & Luciliam eius ſororem auiam fuiſſe Cn. Pompeij Magni: cuius maternum genus ex Lucilia domo iam dicta profluxit, cum eiusdem mater etiam Lucilia vocaretur. Non abiectam igitur aut humilem familiam hanc fuiſſe veriſimile eſt, ſed peramplam & locupletem, ſicut ex iam dictis Auctoribus ſit palam. Hinc eſt, quod intra Lucilij cenſum ingeniumque poëta Horatius ſe eſſe fatetur. Ceterum hic adſerre plura de Lucilio non eſt noſtri inſtituti, nec operæ pretium videtur: cum huius poëtae celeberrimi vitæ Petrus Crinitus & Lilius Giraldus luculenter ediderint.

M. Livius C. f. Mamiliani. n. Drufus. Frater hic fuit C. Drufij Claudiani lu- riſconſulti celeberrimi, quem auum maternum Tiberij Cæſaris fuiſſe diximus antea ſuo loco. Hunc verò M. Drufum abnepotem primi Druſi fuiſſe, in Suetonij Tiberio legi- mus: ſed temporis longum interuallum ſagitare videtur ut (adnepos) ibidem reponatur, capite tertio, ubi in vulgatis ſic habetur: Eius abnepos ob eximiam aduerſus Gracchos operam, patronus Senatus dictus. Plutarchus in Gracchorum vita hunc virum loco cla- ro natum, ingenio, eloquentia, diuitiſque valde pollentem fuiſſe ſcribit. Et M. Tullius in Bruto de claris oratoribus, M. Drufum C. f. oratione & auctoritate grauem fuiſſe indi- cat. Eius magiſtratus & res geſtæ cum triumpho ſubſequentur ad Cenſuram uſque. Ex- tant argentei denarii artis exquiſitæ in hac eius Quæſtura fortalle cuſi cum Romę capite, & Caſtorum in equiſtimul decurrentium ſimulachris, adſcripto tali titulo, M. LIVIVS. C. F. DRVSVS. Caſtores fraterni amoris ſymbolum quoddam repræſentant. Non diſlimi- les vidimus etiam ſui fratris, in quibus titulus, C. DRVSI. C. F. ROMA. X.

L. Calpurnius * L. f. C. n. Piſo * Beltea. Vir acer, & non indilertus, ut teſtatur idē Tullius in Bruto: cui ſuffragatur & Salluſtius in Iugurthina, ubi de huius Cōſulatu ſic diſſerit: Nam in Conſule noſtro multæ bonæq; artes animi & corporis erant: quas omnes auaritia præpediebat: patiens laborum, acri ingenio, ſatis prouidēs, belli haud ignarus, fir- miſſimus contra pericula & inſidias. Hic bonis initus Tribunatus plebis ſui rempublicam orſus, triſteis exitus habuit Conſulatus, ut adfirmat Cicero, & ſuis locis apparebit. Pote- rit videri frater L. Piſonis Cæſonini, tantum Belteæ agnomine diſtinctus ab eodem: quod ipſum ſecunda vocali, non tertia, proferunt in media ſyllaba correctiſſimi Faſti Capitoli- ni. Moueor ad ſuſpicandum natura vel adoptione fratres fuiſſe, quod in magiſtratuum curſu mox alter alterum ſequutus eſt, ut declarant eorum Conſulatus in Faſtis. Inſuper fraternum ſymbolum Caſtorem & Pollucem expreſſit item argenteis nummis L. Cal- purnius Beltea. Sed hæc, uti notata ſunt, ſuo loco, candide Lector, habeantur.

Q. Rubrius .f. . n. Varro. Acer & vehemens accuſator, ut de illo iudicat M. Tullius in Bruto de claris orat. Fuit enim factione ſemper plebeius ac ſeditioſus: ideoque tandem a Senatu hoſtis cum C. Mario iudicatus eſt, ut ibidem teſtatur Tullius. Plebeia quidem atque Gracchanæ factionis fuiſſe, conſtabit etiam ex magiſtratibus eius qui ſubſequentur.

D. Lælius .f. . n. * Balbus * Homo doctus & ſtudioſus litterarum, P. Æmi- liano, C. Lælio, C. Perſio, ceteriſque tunc eruditione præclaris ciuitatis procenibus ami- cus & familiaris, ſicut ex Ciceronis ſecundo de oratore cognoſcimus, ubi de hoc D. Læ- lio C. Lucilij poëtae verba citat hæc:

Perſium non volo legere, Lælium Decimum volo.

Sua verò scripta Lucilius legi ab exactissimè doctis, ut C. Perseus erat, non volebat, nimis acutas censuras metuens; neque ab indoctis, horum cæca iudicia reiiciens: probos quidem & bene doctos lectores admittere, ut erat hic D. Lælius. Quem nouimus, inquit ibidem » Q. Catulus apud Ciceronem, virum bonum, & non illiteratum: sed nihil ad Perseum. Ab hoc autem D. Lælio plures profluxisse D. Lælij videntur cognomine Balbi, quorum suis locis mentio fiet.

[L. Iulius L. f. L. n. Cæsar] Cuius auum Prætorem fuisse anno urbis DLXX. probauimus ex Liuij xxxix.

[M. Titius M. f. Sex. nepos] Domo Prætoris: patrem enim Prætorem inter ciues & peregrinos anno urbis DCIX. fuisse, reperimus apud Frontinum de aquæ duclibus.

[C. Valerius C. f. C. n. Læuinus] Auo Consulari, qui deinde in petitione Censuræ repulsam tulerat anno DXXCIV. quemadmodum Liuius lib. XLIII. memorat.

Prouinciæ prorogatæ.

*Asia noua
prouincia
ordinaria.
vbi subacta
libertatem
perdidit.*

*Reges Asia
belli contra
Aristonicum
socij reconue-
runt.*

M. Aquillius M. f. M. nepos. Procos. Asiam. prorogato. imperio. obtinuit. Ex decem legatorum consilio, uti à Senatu decretum erat, prouinciæ ordinauit legibus, institutis, atque conuentibus. Hanc Attali testamento relictam sibi populus Romanus prius esse iusserat liberam: verum non diu post desciscens, Aristonico duce, rebellisque facta, quemadmodum retulimus, his annis vi subigitur, atque leges Romanas accipere, Prætori parere, necnon vectigalia pendere iubetur. Auctor est Strabo libro XIII. rursus libro XIV. Meminere item Velleius, Sex. Rufus, & Iornandes Alanus: qui duo produnt, eadem fere tempestate Lydiam, Cariam, Hellespontum, ac Phrygias duas in potestatem populi Romani iuncta deditioe venisse. Non tamen omnes istos populos eandem mox prouinciæ formulam accepisse constat. Iustinus enim libro XXXVII. scribit, quod populus Romanus post victoriam Regibus sociis, qui aduersus Aristonicum auxilia tulerant, & cum Crasso, Perperna, & Aquillio bellum hoc confecerant, præmia perfoluerit, Mithradati Pontico Phrygiæ maiorem, Ariarathis Cappadociæ regis, qui in eodem bello ceciderat, filiis Lycaoniam & Ciliciam donando. Appianus Alexandrinus autem ciuiliū bellorum libro primo, & in Mithradatica, non à Senatu populoque Romano Phrygiæ maiorem, sed à M. Aquillio Procos. regia pecunia corrupto concessam fuisse, & Senatū postea Phrygiæ liberam esse iussisse docet. Hanc verò non adeo diu postea, necnon alias quasdam regiones Asiaticæ prouinciæ copulatas constat ex Liuij, Plinio, Strabone, & aliis: adeo ut sub vnius prouinciæ istius formula comprehensæ fuerint Ionia, Æolis, Doris, Caria, Lydia, Lycaonia, Pisidia, & Phrygiæ duæ.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

C. Sextius C. f. C. n. Caluinus. M. Antius II. f. II. n. Briso.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. M. Aquillij Procos. in. Asia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Africa.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. * Lucerin. II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

L. Mummius * L. f. L. n. * Achaicus * C. * Cælius II. f. II. n. * Calvus *

Cn. Manlius Cn. f. II. n. Maximus. [M. Cornelius M. f. C. n. Cethegus]

[C. Terentius Cn. f. Cn. n. Lucanus] [M. Decius M. f. Q. n. Mus]

[L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus]

ANNI P. R. C. DCXXVII.

Consules.

M. Æmilius * M. f. M. n. * Lepidus. L. Aurelius L. f. L. n. Orestes.

M Æmilium, L. Aurelium Consules nominant Cassiodorus, & Marianus, & Iulius Obsequens. Tabulæ Græcæ & Cuspiniani Latinæ proferunt horum cognomina Lepidum & Orestem. M. Tullius in Bruto his addit prænominia, M. Lepidum & L. Orestem. Paullus Orosius autem M. Æmilium & L. Orestem; Censorinus de die natali Æmilium Lepidum & L. Aurelium Orestem Consules adferunt.

Nocturna tempestate in Capitolio templa quædam concussa sunt Romæ, & circa ple-
raque fulmine deiecta. Mons Ætna Siciliæ vasto tremore quassata, latè per verticem
ignes effudit. Nec diu post ad Liparas insulam vicinū mare intantum effervuit, ut adustas
rupes ac naues adustas dissoluerit, inuales socios plerosque vapore feruido suffocant, pi-
scium vim ingentem excoxit, & per littora distuderit: qui cum à Liparensibus, aliisque
Insularibus avidius comederentur, novæ pestis exordium ventris contaminatione in
circumvicinis locis dedere. Quod prodigium Aruspicum responso seditionem, quæ post
ea tempora patuit, prænuntiare dicebatur. Vide de his Obsequentem, & Orosium
libro v. cap. x.

Consulibus ex more decretas fuisse provincias opinor Italiam atque Sardiniam. Sar-
dos enim rebellasse, eamque provinciam L. Aurelio Consuli obuenisse constat, & ab eo
dem Sardos subiugatos fuisse, scriptum est in Epitoma libri lxx. historię Livianę, in cuius
exordio sic in vulgatis habetur correctis à Carulo Sigonio; L. Aurelius Cos. Sardos sube-
git. Verum in manuscripto Iacobi Susij codice habetur (bellantes Sardos) mallet
nihilominus adiecta syllaba (rebellantes) legere. Non vno tamen anno bellum illud
confectum fuisse, constabit ex sequentibus.

Ludi. Sæculares. quartum.

II. II. II. f. II. n. II. Mag. x. virum.
II. II. II. f. II. n. II.

A. Manlio A. f. T. n. Torquato. L. Mummius L. f. L. nepote.

Anno. P. R. C. DCXXVII.

Ex. S. C. facti. sunt.

Ex commentariis xv. virum quartos ludos Sæculares hisce Coss. M. Æmilio Lepido,
L. Aurelio Oreste celebratos fuisse Censorinus refert, anno vrbs DCXXVII. ut ipse suppu-
tat, anno vno fere discrepans à Capitolinis Fastis, ut & antea diximus. Sic etiam tertios
ludos anno vrbs quingentesimo duodevigesimo factos ex iisdem commentariis xv. vi-
rum memorat, videlicet ante hos quartos centesimo decimo anno: quemadmodum
quintos D. Augustus ex iisdem quoque suo tempore ludos fecit Sæculares; ut & in Ca-
pitolinis, quos sequimur, Fastis annotatos videmus. De quartis autem istis Censorinus
diversas aliorum Auctorum opiniones non præterit, scribens quod M. Varro, Valerius
Antias, & T. Livius, qui centesimo quoque anno Sæculares factos volunt, quartos rela-
tos esse prodiderint exordio belli Punici tertij, L. Marcio Censorino & M. Manlio
Coss. post Romam conditam anno DCV. At L. Piso Censorius, inquit, & Cn. Gellius, &
Cassius Hemina, qui illo tempore vivebat, post annum dein factos tertium affirmant,
Cn. Cornelio Lentulo, L. Mummius Achaico Coss. id est, ut Censorinus supputat, vt
bis DCVII. anno. Sed vide, quæ de his Onufrius Pancuinus singulari libello annotavit.

Cens. Q. Fabius Q. f. Q. n. L. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus

Max. Servilianus.

Calvus.

Abdicarunt.

Cum aliquot occurrant apud Auctores huius temporis viri Censorij, quinquennij
spatium à proximo Lustrum nunc interveniens exigere videtur, ut hoc loco interferantur
duo Censores, quos per hæc tempora Censuram gessisse Valerius Maximus indicat. Sed
eos pariter, & hoc adamusli in anno Censuram gessisse, non ausim plane asserere, licet
collegæ in Consulatu fuerint. De Q. Fabio Serviliano refert Valerius lib. vi. cap. 1. ip-
sum honoribus Censuræ gravitate consummatis a filio pœnas dubiæ castitatis exegisse.

Idem

Idem auctor lib. viii. cap. v. fratres Q. & L. Metellos Consulares & Censorios in Q. Pompeium repetundarum reum acerrimè testimonium dixisse memorat, (Q. Macedonicum & hunc L. Caluum intelligens; ex quibus Macedonicum iam antea Censorem habuimus. Lustrum autem non condidisse videntur, anno enim insequenti Censores alij fuere creati, vt tum dicitur.

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæst. publicas. sortiti. obtinuere.

Q. Fabius Q. Æmiliani f. Q. n. Max. Qui postea. Allobrogicus. app. est.

P * Appuleius C. f. L. n * Saturninus. Q. Mummius * Q. f. Q * nepos.

M. Pinarius .. f. .. n. Rusca.

C. Poblicius Q. f * C. n. Bibulus *

C. Vrsanius C. f. C. nepos]

Prætores prouinciarum.

T. Quinctius * T. f. T. n * Flamininus. Siciliam. sortitus. obtinuit. Hoc anno Siciliam obtinuisse quo Ætnæ & in Liparæorum insulis maris vastum illud incendium fuit, nos docet Strabo libro Geographiæ sexto; vbi multa pulchrè de septem illis insulis. Prætoris tamen cognomen mendosum in Græcis non minùs, quàm in Latinis exemplaribus extare, prænomen Titus arguit, Flaminis vsitatum, vt frequens librariorum in his Romanorum propriis lapsus est. Strabo pulchrè quidem scribit circa iam dictas Liparæorum insulas in maris superficie visum fuisse flammam discurrere; cum cauernarum, in quibus ignis sub fundo maris continetur, meatu aliquo recluso, foras ignis vi prorumpit. Addit Posidonium memoriæ prodidisse, ibidem inter Hieram & Eonynum insulas æstiuo quodam Solstitio lux ætatis mare visum fuisse ad monstrosam altitudinem excrecere, & aliquamdiu sic continuo flatu elatum permanisse, atque tandem subledisse. Eos verò qui nauigiis accedere ausi fuerant, propter pisces in supremo maris fluitantes, calore & fœtore perculsos, partim periisse, partim fuga Liparam peruenisse non sine valetudinis summo damno atque periculo. Post multos deinde dies limum apparuisse in superficie maris natantem, multique locis flammam & fumos erupisse, nec non fuligines: limum istum tandem concreuisse, & muralibus saxis similes fuisse concretas eas missas. Qua de re, cum certior esset factus Romæ Senatus à T. Flaminio Sicilia Prætor, missos fuisse legatos, qui sacrificiis factis prodigia procurantes tam in Hiera, quàm Liparæ deos inferos atque marinos placarent. Hæc quidem Strabo latè satis.

Ti. Pandusius .. f. .. nepos. Illuricum. sortitus. obtinuit. Tale quid ex Appiani Illyrico colligi posse videtur, quamuis is liber imperitissimè in compendium à librariis scriptoribus contractus appareat. Hunc enim Ti. Pandusium Iapudes à C. Sempromio Tuditano Cos. prius superatos debellasse scribit; quod hoc ferè tempore contigisse verisimile est.

.. .. f. .. n. .. Hisp. cit. f. .. n. .. Hisp. vlt.

.. .. f. .. n. .. Africam f. .. n. .. Asiam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

M. Octavius .. f. .. n. Cæcina.

C. Fannius C. f. C. n. Strabo.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. [T. Iuuentius M. f. T. n. Thalna]

Ædiles curules.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Sex. Iulius * Sex. f. Sex. n * Cæsar [M. Æbutius M. f. .. n. Elna]

Ædiles plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex. M.

Porcius M. f. M. n. Cato.

Tribuni plebis.

M. Junius M. f. M. n. Pennus. Constat ex Ciceronis Bruto, M. Junium Pennum isto anno Tribunum plebis fuisse. Qui claros oratores Romanos recensens, apud amicos familiares M. Junium Brutum & T. Pomponium Atticum, in hunc modum de hoc M. Penno verba facit, ad M. Brutum eiusdem gentis virum sermonem dirigens :
 » Tuus etiam gentilis, Brute, M. Pennus facile agitavit in Tribunatu C. Gracchum, Paul-
 » lum ætate antecedens. Fuit enim M. Lepido & L. Orelle Coss. Quæstor Gracchus, Tri-
 » bunus Pennus, illius Marci filius, qui cum Q. Ælio Consul fuit. Sed is omnia summa
 » sperans, Ædilitius est mortuus. Et quidem hæc de magistratibus istorum diserte Tullius
 ex Attici sui Annalibus, quorum ductu tempora oratorum in eo opere ordinasse cõstat.

Legem de peregrinis vrbe prohibendis tulit, contra quam dixit C. Gracchus tunc Quæstor, priusquam, ni fallor, in provinciam iret : à quo locis ac Latini nominis, ut à Tiberio fratre prius, spes civitatis inflammabatur, adeo, uti eorū magna multitudo continuam fere moram in vrbe traherent. Penni legem appellat Sex. Pompeius Festus in voce Respublicas, cum ait : C. Gracchus in ea, quam conscripsit de lege Penni & peregrinis. Dissuasit itaque legem C. Gracchus sociorum in gratiam, contendens eos tantum in vrbe prohibendos esse, qui per avaritiam atque stultitiam respublicas suas amiserunt : exules, vel fore cedentes intelligens, ut reor, atque noxios. Dissuasit tamen frustra, sicut apparet ex M. Tullij verbis ante adductis : qui ait, M. Pennum Tribunum facundum eloquentia sua facile C. Gracchum agitavisse, id est, vexasse & perculisse. Satis igitur indicat Cicero perlata fuisse, quemadmodum & Officiorum libro tertio, disserens propter utile peccari sapissimè in republica : Tale etiam, inquit, qui peregrinos vrbibus uti prohibent, ut Pennus apud patres nostros, Papius nuper. Citat item Carulus Langius meus iam adductum Ciceronis locum, eruditè corrigens & illustrans alia eiusdem verba ex Corneliana, quæ causam nobis detegunt, cur perlata fuerit : De vrbe, inquit Cicero, etiam peregrinos Lucurgus eiecit, ut refert Thucydides. Cautè, ne aliena vitia populus imbibere, id quod & Pennum movisse opinor illo sæculo ; vel certè ob pericula factio- num, tot intra mœnia receptis, quibus susque deque esset, bene an male res irent. Sedi- tionum igitur vrbænarum metus legem hanc Iuniam in primis protulit, cuius tamen ipsa capita in obscuro remanent, cum aliud nil certi de illa repeniam apud Auctores. Opinor tamen, peregrinis hac tempus præscriptum, intra quod Roma demigrarent : sociis insu- per fœderatisque populis mandatum fuisse, uti suos quæque civitas domum reuocaret, iudicioque repeterent etiam inuitos, qui relicta patria, clanculum Romæ in censum ir- repissent, iusque civitatis Romanæ præuè contra leges vsurparent. Hoc enim fere tem- pore contigisse verisimile est, quod Valerius Max. libro III. cap. IV. de M. Perperna Consularis patre scribit, quem ciuem suum Sabelli iudicio petiit, ac lege damnatum in pristinas sedes redire coegerunt. Sed qua lege ? Non Papiæ de peregrinis, ut habent Valeriana exemplaria, quæ tunc nondum erat : sed, ut apparet, hæc lege Penni. Qui error non tam Auctoris, quam scoli alicuius esse videtur. Sed vide Notas meas in eum Valerij locum. Si tamen quis credere malit, legem Papiam aliam de peregrinis pellendis latam annis hisce vel superioribus fuisse, quæ Perperna damnatus est, non refragabor, si profe- rat : sed equidem eius nullam mentionem apud alios Auctores inuenio.

Lex Iuniæ de peregrinis.

C. Gracchus Quæstor cõ- tra Iuniam hanc dixit, eos spe ci- uitatis incen- dit. Penni lex à Graccho per contemptum dicta.

Socij hac le- ge mādatur videtur, uti suos domum ab vrbe reuo- carent. M. Perperna inter hac lege damnatus.

II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.

M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus
 [A. Tullius A. t. II. n. Decula]
 [L. Marcius L. f. C. n. Censorinus]
 [C. Fossius M. f. C. nepos]
 [L. Rutilius L. f. II. n. Flaccus.]

C. Porcius M. f. M. n. Cato.
 [Q. Fulvius Cn. f. Q. n. Gillo]
 [L. Staius Sex. f. L. nepos]
 [Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Caluinus]

Quæstores vrbani.

II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.
-----	-----	-----	----	-----	----	-----	-----	-----	----	-----	----	-----

Quæ-

Quæstores prouinciarum.

*Fatale ma-
lum, quod
ineuitabile.*

C. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus. L. Aurelij. Cos. in. Sardinia. Hic fuit Ti. Gracchi ante paucos annos in Tribunatu plebis occisi frater, ingenio eloquentiaque longe præstantior, Velieij Paterculi iudicio. De cuius eruditione, doctrina, & alijs animi dotibus in Bruto de claris oratoribus, atque alibi passim multa memorat Cicero. Hanc verò Quæsturam anno superiore petenti frater Tiberius in somnis visus dicere, quàm vellet cunctaretur, tamen eodem sibi leto, quo ipse interisset, pereundum esse. Quod antequam Tribunus plebis Gracchus factus esset, & se audiuisse & multis dixisse Gracchum, scripsit L. Cælius Antipater certus auctor Romanæ historiæ; vt ex eodem referunt Cicero de diuinatione libro primo, & Valerius Max. lib. primo, cap. vii. Meminit ex Cicerone Plutarchus in Gracchi vita, sed narrat aliter, C. Gracchum à fratre in somnis ad magistratus capessendos impullum, ac moras rumpere iussu fuisse: quòd fata vitæ mortisque sortem vnā vtrisque statuissent. Hoc somnio tamquam fato quodam persuasus Gracchus, spretis matris Corneliæ & amicorum consilijs, ad plebis Tribunatum atque mortem properauit.

.. .. f. .. n. Pr. in. Sicilia.

.. .. f. .. n. Pr. in. Hisp. citeriore.

.. .. f. .. n. Pr. in. Africa.

.. .. f. .. n. Pr. in Asia.

.. .. f. .. n. Calenus.

M. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus. Qui postea de Scordiscis Procos. triumphauit ex Macedonia. Fratrem habuisse Q. Minucium, atque ætate maiorem, ex antiquissima Genuentium ænea tabula discimus: in qua scriptum est, hos 11. viros finium regundorum ex S. C. constitutos anno DCCXXVI. limitum controuersias inter Genuates & Viturios cognouisse. Quo sane tempore Senatores fuisse, magistratusque gessisse, certum: & Q. Rufum maiore natu Prætorum, & ideo fortasse lectum, quòd Galliam obtinuerat ex Prætura, fratremque Ædilitium in ea functione collegam datum, suspicari possumus. Ex duobus enim hisce M. Rufum peruenisse ad Consulatum constat. Eius adhuc extant elegantissimi denarij cum Solis, Lunæ, & Septemtrionum simulachris, atque eius nomine, M. MINVCI. Q. F. RVFVS. Quid autem obitaculi Q. Rufo fuerit, vt honores non consummarit, non liquet. Verba quædam ex antiquissima tabula ad rem præsentem pertinentia pro studijs adducere, non inutile videtur, vt eius sæculi stylum & characterem Romanum ex his obseruent: cetera verò quæ in hac continentur omnia adscribere, nimis longum foret; nec operæpretium, quando iam prælis non semel sit euulgata tabula.

Q. MINVCI. Q. F. RVFVS. DE. CONTROVRSI. INTER. GENVATE. ET. VEITVRIOS. IN. RE. PRAESENTE. COGNOVERVNT. ET. CORAM. INTER. EOS. CONTROVRSIAS. COMPOSEIVERVNT. ET. QVA. LEGE. AGRVM. POSSIDERENT. ET. QVA. FINES. FIERENT. DIXERVNT. EOS. FINES. FACERE. TERMINOS. STATV. IOVSEVNT. VBI. EA. FACTA. ESSENT. ROMAM. CORAM. VENIRE. IOVSEVNT. ROMAE. CORAM. SENTENTIAM. EX. SENATI. CONSVLTO. DIXERVNT. EIDIB. DECEMB. L. CAECILIO. Q. F. Q. MVVTIO. Q. F. Q. COS.

*Cons. fuit
anno V C.
DCCXXVI.*

Linearum ordinem ac longitudinem in hac paginarum angustia non potuimus obseruare; si tamen hunc Lector desideres, in Smetij & Gruterij inscriptionibus antiquis cognoscere poteris.

*Duplex Ca-
toni in Por-
cia gente pro-
pago.*

M. Porcius M. f. M. n. Cato Sallonianus. Iunior filius M. Catonis Censorij, natus illi iam octogenario, circa annum vrbs DCCXIX. ex Sallonia clientis sui filia: vnde huic agnomen Sallonianus inditum, ad differentiam maioris filij, cum ambo prænomine cognomineque paterno Marci Catones vocarentur. Hinc & maiorem à matre Licinia Licinianum, teste Plinio dixere: qui sic ait libro vii. cap. xiv. Clarum est, & Catonem „ Censorium, octogesimo exacto, è filia Sallonij clientis sui generasse filium; qua de causâ „ aliorum eius liberorum propago Liciniani sunt cognominati; hi Salloniani, ex quibus „ Vticentis fuit. Astipulatur Plinio Solinus in Polyhistore, affirmans etiam hunc Sallonia-
num

num M. Catonis Vticensis auum fuisse: sicut & A. Gellius libro Noctium Atticarū xiii. cap. xlix. pulchrè duas istas Catonum propagines explicans. ex Sulpicio Apollinari. Hic autem M. Cato Sallonianus annorum iam circiter xxix. magistratus isto tempore proculdubio gerere cœpit. In Prætura namque mortuum fuisse tradit Plutarchus in vitâ patris.

P. Decius * M. f. Q. n. Mus * M. Fuluij Flacci in concionibus æmulus, non infans ille quidem; sed vt vita, sic oratione etiam turbulentus, vt Cicero indicat in Bruto. Hic L. Opimium Consularem Tribunus plebis ob Gracchanorum eadem reum fecit, vt suo loco dicemus.

T. Didius T. f. Sex. nepos. Qui postea bis triumphauit, post Præturam & post Consulatum. Eius autem Quæstura respicere hunc annum videtur. Patre Prætorio natum opinamur, quem Siciliam obtinuisse, & fugitiuos seruos castigasse, ex numinis eius demonstraui.

C. Licinius * A. f. A. n. * Nerua. Ciuem non indifertum, sed improbum fuisse dicit Tullius in Bruto: qui & ipsum Tribunum plebis fuisse ostendit, vt postea suo loco.

/// Callius ///. f. ///. n. Sabaco. Quem anno dcxxxix. Senatu motum fuisse demonstrabo. Cum igitur tunc Senator fuerit, hoc ferè tempore magistratus aggressum fuisse verisimile sit.

[Sp. Postumius Sp. f. A. n. Albinus] Cuius patrem habuimus Consulem anno DCV.

Prouinciæ prorogata.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Achaiam
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Macedoniam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. vlt.

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

[Sp. Mummius Sp. f. L. nepos] C. Mamilius * C. f. Q. n. * Limetanus
[Q. Sicinius Cn. f. Cn. nepos] L. Rubrius ///. f. ///. n. * Varro.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. M. Lepidi Cos. in Italia. Ostiensis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Prop. in Gallia. Gallicus.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Prop. in Achaia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Prop. in Macedonia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Prop. in Hisp. vltiore.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in Illurico.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucerinus *

D. Lælius ///. f. ///. n. * Balbus * [L. Iulius L. f. L. n. Cæsar]

[M. Titius M. f. Sex. nepos] Q. Rubrius ///. f. ///. n. Varro.

[C. Terentius Cn. f. Cn. n. Lucanus] [C. Valerius C. f. C. n. Læuius]

[M. Decius M. f. Q. n. Mus]

M. Aquillius. M. F. M. N. PROCOS. AN. DCXXVII.

ex ASIA. III. IDVS. NOVEMBR.

De M'. Aquillij Procos. rebus gestis in Asia superius retulimus, quæ reperire apud Scriptores veteres potuimus. Eum verò tardiùs atque ægrè triumphum huius anni exitu primū obtinuisse, fragmentum Capitolinum demonstrat, tertio scilicet Idus Nouembres ipsum ex Asia triumphasse. Ex Velleij Paterculi verbis quidem colligimus, Aristonicum à Perperna captum & in vinculis habitum, à successore M'. Aquillio ductum in triumpho fuisse, & postea in carcere iussu Senatus strangulatum. Sic enim ait: Is victus à M. Perperna, ductusque in triumpho, sed à M'. Aquillio; capiteque pœnas dedit, cum initio belli Crassum Mucianum iuris scientissimum decedentem ex Asia Procos. interemisset. Quò ductus in triumpho fuerit, stomachatur etiam Mithradates Ponti rex in epistola quadam apud Sallustium extante: Romani, inquit, simulato impio testamento, filium Eumenis Aristonicum, quia patrium regnum petiuerat, hostium more per triumphum duxere.

ANNI P. R. C. DCXXVIII.

Consules.

M. Plautius L. f. * M. n. * Hypsæus. M. Fulvius M. f. Q. n. Flaccus.

AD FERVNT Coss. Cassiodorus, Marianus, & Obsequens M. Plautium & M. Fulvium: tabula Græcæ & Cuspiniani Hypsæum & Flaccum, quæ Consulium sunt cognomina. Frontinus autem in libello de aquæductibus, item Paullus Orosius, & Valerius Maximus lib. ix. cap. v. plene horum nomina citant M. Plautium Hypsæum & M. Fulvium Flaccum. Nominat eosdem Phlegon Trallianus in commentariolo suo de mirabilibus & longævis, ubi scribit androgynum Romæ fuisse, Præfecto Athenis Iasone, & Romæ M. Platio & Sex. Carminio, Hyzio & M. Fulvio Flacco Consulibus. Libros autem Sibullinos eam ob causam Senatus iussu à x. viris inspectos fuisse: & addit, ab eisdem repertos Sibullæ versus, quibus prolixè docet ritus & sacrificia, per quæ prodigium tale posset expiari & procurari, quod magna civitati atque imperio pericula per dubios atque incertos bellorum motus videbatur minitari. Sed nos potius Consulium prodigiosa nomina, monstruosumque collegium istud, quod errore Graculorum ex bicipite triceps produit in exemplaribus, procurare conemur. Quod ritè, ni fallor, fiet, si spurium caput vnum, quod nescio qua fronte in Romanæ civitatis tabulas, & ad Consulatus fastigium irrepsit, Sex. Carminius, è medio tollamus, & vera Consulium nomina sic à mendis expurgemus: Romæ M. Platio Hypsæo ac M. Fulvio Flacco Consulibus.

Prodigia eius anni varia narrat Iulius Obsequens; in arboribus fruges natas, oleo & lacte pluisse in agro Veiente, & lapideum imbrem triduo in Arpinati apparuisse: locustarum immensa copia, pestis ac tabes vastanti Africam. lictora reiectas computruisse, retroque odore suo gravissimam pecorum atque hominum vndeque pestilentiam excitasse. In Numidiæ Micipsæ regno octingenta hominum milia, in Carthaginiensi verò plusquam ducenta milia perisse, & ad Vticam Africæ præsidium Romanum triginta fere milia militum extincta fuisse memorant Orosius lib. v. cap. xi. & ex eodem D. Augustinus & Eutropius. Meminere tantæ cladis etiam Obsequens, & Liuij Epitome libri sexagesimi. Romæ denuò noui motus seditionum exorti sunt M. Fulvij Cos. culpa, qui lege Sempronia 111. vir agris dandis, vt antè diximus, cum C. C. Graccho & Carbone eiusdem omnino factionis hominis suffectus in hoc collegium fuerat. Is igitur optimatibus aduersus, cum Consul factus esset, augendæ potentæ causa palam Italicos & socios ad ciuitatem petendam animauit, cuius spem aliquam Ti. Gracchus antea dederat. Nam leges reip. perniciosissimas non sine magna seditione perferendas promulgare non dubitauit, de ciuitate sociis danda, quibus agri non poterant assignari, item de sociorum prouocatione ad populum, qui ciuitatem mutare vellent. Cuius conatibus cum Senatus acriter obliteret, atque leges ne ferrentur, impediret, clanculariæ confestim defectiones inter socios agitari ceptæ sunt. Non enim diu post Asculanorum & Fregelianorum coniurationes contra Romanos detectæ sunt, quas L. Opimius Prætor oppressit, vt dicemus. Hanc ciuium discordiam opportune excepit bellum Gallicum, quod eodem anno cum Transalpinis exortum est, Salluuijs auctoribus, cum fines Massiliensium sociorum populi Romani inuasisent, atque de eorum iniurijs fidißima amicissimaque ciuitas conquereretur. Igitur Massiliensibus in auxilium missus est M. Fulvius Consul, vt urbanarum seditionum caput istud abesset longius. Hinc Appianus ciuium bellorum libro primo refert, M. Fulvium Cos. cum Italos palam instigaret vt ciuitatem peterent, in eaque sententia pertinacius persisteret, à Senatu in expeditionem missum fuisse. Atqui pulchre declarat Valerius Max. lib. ix. cap. v. de superbia his verbis: M. Fulvius Cos. M. Plautij Hypsæi collega, cum perniciosissimas reipublicæ leges introduceret de ciuitate danda, de prouocatione ad populum eorum qui ciuitatem inutare voluissent, ægre compulsus est, vt in curiam veniret: deinde partim monenti, partim oranti Senatui, vt incepto desisteret, responsum non dedit. Tyrannici spiritus Consul haberetur, si aduersus vnum Senatorem hoc modo se gessisset, quo Flaccus in totius amplissimi ordinis contemnenda maiestate versatus est. Sic quidem de Flacco Valerius. Verum is obiecto nouæ prouinciæ bolo triumphum ambiens, & maiora sperans, urbanas istas actiones suas tunc deseruit, atque in prouinciā abiit.

Cens.

Censs. Cn. Seruilius Cn. f. Cn. n. Cæpio. L. Cassius Q. f. L. n. Longinus.

Lustr. fec. LX.

Eodem anno Censores fuisse, ex Iulij Frontini libello de aquæductibus probare possumus. Is enim scribit, quod Cn. Seruilius Cæpio & L. Cassius Longinus, qui Rauula appellatus est, Censores anno p. v. c. DCXXVIII. M. Plautio Hypsæo & M. Fulvio Flacco Coss. aquam, quæ vocatur Tepula, ex agro Lucullano, quem quidam Tusculanum credunt, Romam & in Capitolium adducendam curauerunt. Nominat & hos Censores Cicero Verrinarum tertia, leges quasdam Censorias ab iis correctas fuisse dicens: Corriguntur, inquit, leges Censoriarum. Quod enim video in multis veteribus legibus, Cn. Domitius, L. Metellus, L. Cassius, Cn. Seruilius Censores addiderunt. Reperimus eosdem apud Velleium Paterculum, qui libro historiarum secundo L. Cassij Longini Cæpionisque seueritatem celebrat, quod Æmilium Lepidum Augurem, ob ædes sex milibus conductas, adesse iussissent. Lustrum conditum ex T. Liuij Epitoma cognoscere est, quo censa sunt ciuium capita CCCXC. ∞. DCCXXXVI. Quod anno sequenti contigisse colligimur ex Plutarcho, qui C. Gracchum deserta prouinciæ suæ Proquæstura Romam à Sardinia tunc reuersum ad Censores accusatum tunc causam dixisse scribit.

Leges Censoria correctæ.

Prætores.

C. Fannius M. f. M. n. Strabo. Urbanam. iurisd. sortitus. obtinuit. Quod ex Iosephi Iudaicarum antiquitatum lib. XIII. cap. XVII. colligere possumus; qui Fannium M. f. Prætorum Iudæorum legatis à Ioanne Hyrcano Pontifice Max. & gentis tunc principe missis Senatui dedisse scribit. Nam erat moris, quod urbanus Prætor legatis exterarum gentium, absentibus vel impeditis Consulibus maxime, Senatui daret, & Februario plerumque mense. Quare non probo interpretum huius Auctoris translationem, in qua hic Fannius M. f. Consul nominatur: quia Consul non reperitur fuisse. Sunt item corruptissime prodita Romana tribuum & Senatorum, qui scribundo S. C. tunc adfuerunt, nomina in exemplaribus omnibus: quæ quidem in hunc fere modum restituenda puto, & ita legenda esse: Tum verò Pontifex Hyrcanus cupiens renouare cum Romanis amicitiam, misit Romam legatos ad Senatui: ubi lectis eius litteris, amicitia conditionibus istis est impetrata: Fannius M. f. Prætor Senatui adesse iussit a. d. VI. Id. Febr. in campo, præsentibus L. Manlio L. f. Menenia, & C. Sempronio C. f. Falerina. S. C. factum est: Propter eas res, quas legati retulerunt, &c.

Iudæorum legatis Romam missi ad renouandum foedus. Iosephus locum corruptissimum.

II. III. IV. f. V. n. VI. inter ciuicis. & peregrinos.

iurisdictionem. sortitus. obtinuit.

L. Opimius Q. f. Q. nepos. Quæstionem. de. maiestate. sortitus. obtinuit. Suspectis iam dudum animis sociorum ciuitatem flagitantium, maximè Fregellanorum, qui palam deseciscere velle videbantur, ex S. C. L. Opimius Prætor de coniurationis istius capitibus quæsiuit. In primis iussus est dicere causam Q. Numitorij Pulli Fregellanorum princeps, qui sociorum consilia, sibi salutem pactus, detexit, patriamque Prætori prodidit. Damnati Fregellani maiestatis, quod socij populi Rom. cum essent, contra reipublicam cœtus & consilia iniissent. Missus cum exercitu Prætor Opimius ut de noxiis supplicium sumeret, rebellantes Fregellanos obsidione subdita cinxit, & Q. Numitorij opera ad deditionem compulit, eorumque mox oppidum excidit, ut auctores sunt Liuius LX. Velleius, & Obsequens. Itaque Fregellæ captis ac dirutis, visus est Prætor Opimius ceteris quoque Latini nominis locis ad defectionem inclinatis metum incussisse, exorientisque noui belli intestini flammam extinxisse. Meminit istius motus spatim diuersis locis Cicero, velut libro II. de inuentione: De Q. Numitorio Pullo, inquit, apud L. Opimum & eius consilium diu dictum est, & magis in hoc quidem ignoscendi quàm cognoscendi postulatio valuit. Nam semper animo bono se in populum Romanum fuisse, non tam facile probabat, cum coniecturali constitutione vteretur; quàm, ut propter posterus beneficium sibi ignosceretur, cum deprecationis partes adiungeret petebat. Rursus de finibus libro V. Quis Pullum Numitorium Fregellanum proditorem, quamquam reip. nostræ profuit, non odit? Item in Pisoniana: L. Opimius, inquit, electus patria est, is qui & Prætor & Consul maximis periculis temp. liberarat. Vbi sic Alconius commentator: Notum est Opimum in Prætura Fregellæ cepisse: quo pacto visus est ceteros quoque nominis Latini socios male animatos repressisse. Vide quæ rhetorices ad C. Herennium Auctor exempla adducit libro quarto ex orationibus aduersus Fregellanos aliosque coniuratos habitis, ex quibus non pauca ad hanc historiam pertinentia possunt elici.

Quæstio de Fregellanorum coniuratione. Q. Numitorius Pullus Fregellanorum princeps.

Fregellæ excisa.

Desideratur hoc verbum in vulgatis exemplaribus multis, quod addidit ex manuscriptis Dionysio Longinus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

P. Manilius * M'. f. P * nepos * Q * Pompeius * Q. f. A. n. Rufus *
C. Papirius C. f. 11. n. Carbo . [M'. Acilius M'. f. M'. n. Glabrio]

M'. Aquil-
lium reum-
phialu repe-
tundarum
reus.

Accusator
eius.
P. Lentulus
princeps Se-
natus.

Padiani locus
suspectus.

Vastus in Pa-
diano lacuna
factus.

Multa Cice-
ronis loca de
hoc P. Lentu-
lo.

Anus P. Len-
tuli suræ.

Repetundarum hoc vel sequenti anno postulatam opinor M'. Aquillium ex Asia, quod pecunia accepta Phrygiam Mithradati regi Pontico vendidisset: sed corruptis iudicibus fuit absolutus. Ait enim Appianus ciuiliu libro primo, C. Sempronium Gracchum Trib. plebis, cum legem de iudiciis transferendis altero vel tertio post anno ferret, ob infames deprehensas corruptelas, grauiter increpando Senatoriis iudicibus obiecit recentissima quæque exempla: nempe Aurelij Cottæ, Liuij Salinatoris, & M. Aquillij, qui Asiam deuicerat. Hos enim repetendarum reos corruptis iudicibus absolutos, & pœnam elapsos attestabantur etiam prouinciarum legati quidam tunc in vrbe præsentis. Easque tum querelas Senatui pudorem iniectisse dicit, quo minus legi Semproniz de transferendis ad equites iudiciis pertinaciter aduersaretur. Accusauit autem M'. Aquillium P. Lentulus, ut auctor est Cicero in diuinatione contra C. Verrem, clarissimos etiam ciuitatis viros optimis temporibus per amplum ac honorificum sibi duxisse dicens, exterarum nationum iniurias vindicare & propulsare. Igitur inter alia exempla sic addit: Cuius consuetudinis atque instituti patres maioresque nostros non pœnitebat tum, cum P. Lentulus, is qui princeps Senatus fuit, accusabat M'. Aquillium, subscriptore C. Rutilio Rufo. In cuius hæc verba sic Padianus commentatur: Hic M'. Aquillius de pecuniis repetundis accusatus est *. Hic est igitur Lentuli Suræ pater in carcere strangulati. Non potest non nobis esse suspectus hic Padiani locus, ubi legimus M'. Aquillij accusatorem Lentuli Suræ patrem fuisse: nam temporis interpositi longum interuallum reclamatur. Vel igitur falli Padianum, vel in eius exemplaribus eò loci quædam deesse, cogimur suspicari. P. P. Lentulos autem huius temporis plures fuisse constat, sicut etiam ex Tullij verbis apparet, qui hunc accusatorem P. Lentulum ex multis illum adfert, qui princeps Senatus fuit. Videtur igitur Padianus, locum illum more suo diligentius explicando, quinam eo tempore P. Lentuli eiusdem nominis claruerint in republica, obiter annotasse, & inter eos etiam P. Lentuli Suræ in carcere strangulati maiores, auum scilicet atque patrem, quemadmodum reliqua in exemplaribus verba videntur indicare. Hunc verò P. Lentulum, de quo nunc agimus, non semel alibi Cicero principem appellat, obiter adiecto hoc honoris eius, nisi fallor, titulo; ut ab aliis Lentulis eiusdem prænominis atque temporis facilius dignosceretur, qui principes Senatus non fuere. Sic enim in Bruto de claris cum inter huius temporis oratores recensens: Tum etiam, inquit, P. Lentulus ille princeps ad remp. dumtaxat, quod opus esset, satis habuisse eloquentiz dicitur. Sic iterum de oratore libro primo superioris atque huius ætatis prudentissimos quosdam ciuitatis moderatores enumerans his verbis: Prædicaremque P. Lentulum principem illum, & Ti. Gracchum patrem, & Q. Metellum, & P. Africanum, & C. Lælium, & innumerabiles alios, cum ex nostra ciuitate, tum ex ceteris. Si igitur Ti. Graccho patri, Q. Metello Macedonico, P. Africano minori, & C. Lælio ætate & honoribus par fuit, quemadmodum ex Ciceronis colligere est scriptis; videtur is P. Lentulus L. f. L. n. fuisse, quem suffectum Consulem anno dxcv. reperimus in Fastis Capitolinis. Quod si ita, septuagenario non minor fuit, cum M'. Aquillium hoc anno vel sequenti reum ageret. Censor quando sit factus, aut quonam Lustrum Senatus princeps lectus, non planè liquet. Autem tamen opinari, hoc etiam Lustrum cum Aquillium accusaret, Senatus principem fuisse, eodemque cum honoris titulo in exilium deinde abiisse post Gracchanam seditionem oppressam, ut suo loco postea constabit. Apparet igitur ex annorum interposito spatio longo, hunc P. Lentuli Suræ M. Cicerone Cos. anno dxcv. in carcere necati (sicut in Padiani exemplaribus legimus) non fuisse patrem, sed auum, vel proauum potius. Cui opinioni nostræ M. Tullius ipse videtur ad stipulari, sicut ex duobus locis colligimus. Etenim in L. Catilinam inuectiua quarta, Gracchanæ seditionis per L. Opimium Cos. oppressæ mentionem faciens, de auo P. Lentuli Suræ dicti sic scribit: Atque illo tempore huius auus Lentuli clarissimus vir armatus Gracchum est persequutus, & graue tum vulnus accepit, ne quid de summa dignitate reip. minueretur. Eundem hunc fuisse principem Senatus M'. Aquillij accusatorem, apertius indicat Philippica in M. Antonium octaua, de eadem re verba faciens, L. Opimium Cos. scilicet, atque optimates remp. tunc aduersus seditiosos armis defendisse. Num igitur, inquit, eum temerarium ciuem, aut crudelem putares? aut Q. Metellum, cuius quatuor filij Consul-
lareis?

” Iareis ? aut P. Lentulum principem * Senatorem ? complureis alios summos viros , qui * Forſe Sc-
 ” cum L. Opimio Cos. armati Gracchum in Auentinum perſequuti ſunt , quo in prælio ^{natus, & mo-}
 ” Lentulus graue vulnus accepit. De eodem hoc Lentulo non minus diſerte ſcribit Vale-
 ” rius Maximus lib. v. cap. 111. his verbis : Nam P. Lentulus clariffimus & amantiſſimus
 ” reip. ciuis , cum in Auentino C. Gracchi nefarios conatus & aciem , pia ac forti pugna , ^{Vulneratus}
 ” magnis vulneribus exceptis , fugallet : prælij illius , quo leges , pacem , libertatemque in ^{in prælio cõ-}
 ” ſuo ſtatu retinuerat , hanc mercedem tulit , ne in vrbe noſtra moreretur. Siquidem inui- ^{tra Graccha-}
 ” dia & obtreſtatione compulſus , legatione à Senatu libera impetrata , habitaq; concione ,
 ” qua à diis immortalibus petit , ne vñquam ad ingratum populum reuerteretur , in Sici- ^{Sponte in}
 ” liam profeſtus eſt , ibique perſeueranter morando compotem ſe voti fecit . Cum hæc ^{exilium abijt.}
 autem ita ſe haberent , & auum P. Suræ fuiſſe M'. Aquilij accuſatorem ex iam adductis
 pateat ; Padiani certe locus ante citatus corrigi debet , vel vt ſuſpectus aut mutilus
 aſterifco notandus videtur.

Prætores. prouinciarum.

Q. Fabius Q. Æmiliani f. Q. n. Maximus. Qui. poſteà. Allobrogicus. ap-
 pellatus. eſt. Hiſpaniam * citeriorem * ſortitus. obtinuit. Plutarchus in Graccho-
 rum hiſtoria obiter aliud adferens nobis indicat , Q. Fabium Prætozem obtinuiſſe Hi-
 ſpaniam ; & quia prouincialis Præturæ ipſius hic annus eſt legitimus , & C. Graccho Tri-
 buno plebis anno abhinc ſecundo Hiſpaniam ipſum adhuc obtinuiſſe demonſtret Plu-
 tarchus , veriſimile fit , eandem illi prorogatam per biennium fuiſſe , vt poſteà ſuo loco
 patebit.

” ” ” f. ” n. ” ” Hiſp. vlt. ” ” ” f. ” n. ” ” Achaïam
 ” ” ” f. ” n. ” ” Macedoniam. ” ” ” f. ” n. ” ” Illuricum
 ” ” ” f. ” n. ” ” Africam

Prouincias. ſortiti. obtinuere.

M. Pinarius ” f. ” n. Ruſca. P * Appulcius C. f. L. n * Saturninus.
 Q. Mummius * Q. f. Q. * nepos. C. Poblicius Q. f. C. n. Bibulus *
 [C. Vrfanius C. f. C. nepos]

In Africa verò Prætoris exercitum omnem ad xxx. ferè milia militum eodem hoc an- ^{Magna cla-}
 no peſtilentia abſumptum fuiſſe Vticæ , tradit Oroſius lib. v. cap. xi. quæ ad præſidium ^{des.}
 totius Africæ ordinata fuerant : clademque illam adèd repentinam ac violentam fuiſſe
 ſcribit , vt vno die per portam vnam Vtica mille quingenti mortui elati fuerint.

Ædiles curules.

” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”

Ædiles plebis.

” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”
 Q. Mucius Q. f. Q. n. Scauula. L. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus.
 Augur. Diadematus.

C. Scribonius * C. f. C. n * Curio [Q. Cotius Q. f. ” nepos]

Tribuni plebis.

” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”
 ” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”
 ” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”
 ” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”
 ” ” ” f. ” n. ” ” ” ” ” f. ” n. ” ” ”

C. Liuius C. f. Mamiliiani n. Drufus. C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus
 Claudianus. Caprarius.

M'. Acilius * M'. f. L. n * Balbus Q. Minucius Q. f. * M. n * Rufus.
 [L. Marcius L. f. Q. n. Philippus] [M. Aburius M. f. M. n. Geminus]
 [C. Aburius C. f. C. n. Geminus] [Ti. Veturius Ti. f. Sp. n. Caluinus]
 [C. Coſconius C. f. C. nepos] [Q. Pomponius Sex. f. Sex. nepos]

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. M. Fuluij Cos. in. Gallia.
 II. II. I. f. I. n. II. Q. Fabij Pr. in. Hisp * citeriore *
 II. I. II. f. II. n. II. II. I. Pr. in Hisp. vltiore.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Achaia.
 II. II. II. f. II. n. II. II. I. Pr. in. Illurico.
 II. I. II. f. II. n. II. * Lucernus *

Primus Silanum hic Cosus factus. M. Iunius * M. f. M. n * Silanus. Ex familia antiqua Prætoria primus hic ad Consulatum peruenit, sicut Fasti demonstrant.

P. Licinius * P. f * II. n. Murena. Hic auus L. Murenæ, quem ambitus reum defendit anno DCXC. M. Cicero Cos. oratione facundissima adhuc extante, in qua testatur eiusdem sui rei patrem, auum, proauumque Prætores fuisse.

Q. Numidius Calpurnius Pontificis Max. frater. Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui postea Numidicus appellatus est. L. Metelli Calui Cos. anno DCXI. filius, atque L. Metelli Delmatici Pontificis Max. frater, quemadmodum ex Ciceronis Sextiana, Balbiana, Velleio Paterculo, & Capitolinis triumphis colligimus. Non possum igitur illorum opinioni subscribere, qui hunc L. Delmatici filium fuisse volunt, decepti fortasse Pædiani quodam loco, qui in Scaurianam

Studiosus ac doctus orator Q. Numidius. Ciceronis scribens, L. Delmaticum Pontificem Maximum patris cognomine L. Caluum Pont. Max. appellat. Q. Metellum Numidicum virum clarissimum & familiarem suum vocat L. Crassus apud Ciceronem de oratore lib. tertio, & Carneadis oratoris atque philosophi auditorem Athenis ipsum adolescentem fuisse dicit. Et Velleius eundem ob eloquentiam inter eius sæculi eximios oratores enumerat. Huius autem res atque magistratus ordine suo subsequuntur.

[C. Marius L. f. C. n. Centorinus] Patre Consulari atque Censorio, qui Cos. anno DCIV. belli Punici tertij exordio, Censor biennio post fuerat.

[Q. Bæbius Q. f. M. n. Tampilus] Cuius auus Procos. triumphauerat de Liguribus anno DLXXIII.

[Ser. Fabius Ser. f. Q. n. Pictor] Eius patrem iuris, litterarum, & antiquitatis bene peritum Tullius in Bruto iudicat.

[A. Postumius Sp. f. A. n. Albinus] Sp. Albini Magni filius, qui Cos. fuit anno DCV.

M. Octavius Cn. f * Cn * nepos. Sic etiam illum Tullius M. Octauium Cn. f. vocat in Bruto, ut vix dubitare possim, quin pater hic fuerit Cn. Octauij, quem Cos. nobis adferunt Capitolini Fasti in anno DCLXXVII. & M. f. Cn. n. notarunt. Recenset illum Tullius cum M. Druso & alijs eiusdem fere temporis, inter illos, qui in prædijs reip. magis, quam in iudicijs eloquentiæ satis habebant: ubi etiam huius filium nominat Cn. Octauium M. f. Plura de hoc Marco dicam in eius Tribunatu plebis.

Prouinciæ prorogatæ.

L. Aurelius L. f. L. n. Orestes. Procos. Sardiniam. prorogato. imperio. obtinuit. Auctores sunt Plutarchus in Gracchis, & alij.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Asiam

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

M. Octavius II. f. II. n. Cæcina. [T. Iuuentius M. f. T. n. Thalna]

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

C. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus. L. Aurelij. Procos. in. Sardinia. Cum anni superioris exitu hiems aspera & contagione morbi pestifera vehementer exercitum vexaret, Consul a fidis & amicis insulæ ciuitatibus vestimenta militibus petiit. Ceterum dum illæ, missis Romam legatis, qui se excusarent, impenas istas detrectarent, atque interim magno milites afficerentur incommodo, morbusque inualeceret in exercitu;
 C. Grac-

C. Gracchus singulas ciuitates ambiens suo fauore propter gratam patris memoriam effecit, vt sua sponte vestem exercitui largirentur. Quo quidem beneficio multum popularis gratiæ cum in exercitu, tum Romæ sibi comparauit. Vide Plutarchum in eius vita.

*Ambitio
C. Gracchi
Quæstorum.*

II. II. II. f. II. n. II. Plautij Cos. in. Italia. Ostiensis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Asia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Africa.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Calenus.

[C. Valerius C. f. C. n. Lauius] P. Decius * M. f. Q. n. Mus.

II. Cassius II. f. II. n. Sabaco. C. Licinius * A. f. A. n. * Nerua.

[M. Titius M. f. Sex. nepos] [Sp. Postumius Sp. f. A. n. Albin.]

ANNI P. R. C. DCXXIX.

Consules.

C. Cassius * C. f. C. n. * Longinus. C. Sextius C. f. C. n. Caluinus.

LONGINVM & Caluinum Consules pronuntiant tabulæ Græcæ; C. Cassium Longinum, C. Sextium Cassiodorus & Obsequens. Ex mendosis Eutropij & Mariani codicibus nonnulli recentiores hoc anno Coss. C. Cassium Longinum & Sex. Domitium Caluinum ediderunt; non rectè: nam C. Sextium Caluinum appellari debere Consulem alterum, triumphus illius Capitolinus, qui sequetur; item Lilius, Cicero, alijque testari poterunt. Et hoc etiam argumento est, quod Aquas Sextias Gallicam coloniam, Saluuiorum gente deuicta, Procos. deduxerit, atque Sextias appellauerit à suo gentilitio nomine, non prænomine. Velleius Paterculus etiam suffragatur: Cassio, inquit, Longino & Sextio Caluino, qui Sallyes apud Aquas quæ ab eo Sextiæ appellantur, deuicit, Consulibus, Frabateria deducta est.

*Error quod
ruridam va-
centiorum.*

*Frabateria
colonia.
Prodigia.*

Prodigia eius anni quædam enarrat Iulius Obsequens; in Græcostasi Romæ lacte pluuisse, Crotone gregem ouium cum cane & tribus pastoribus fulmine exanimatum, Saturæ vitulum bicipitem natum. Addit deinde, tumultum in vrbe fuisse, Graccho leges ferente: sed hæc addit perperam. Non enim leges hoc anno nondum Tribunus plebis tulit C. Gracchus, vt suo loco demonstrabitur: verum recens è Sardinia reuersus, cum deferræ prouinciæ causam apud Censores dixisset, & à crimine coniurationis Fregellanæ, cuius item insimulabatur, egregiè, Plutarcho teste, se purgasset, vindictæ cupidus Tribunatum plebis denique in annum sequentem ambire cœpit. Itaque fratris Tiberij exemplo plebis ac socium fauore nixus potentiam sibi aduersus optimates quærens, plures perniciosas reip. leges, sed plebi atque sociis pergratas palam fabricare cœpit. Quare percussus Senatus, atque ingens denuò seditionis incendium instare videns, maximopere

*fabricante
foris melius,
C. Gracchus
præuinciam
suam relin-
quit.*

*Nonnulli in vr-
be motus ex-
citatur.*

Tribunatui atque conatibus illius aduersari cœpit: sed frustra, cum tanta multitudo ciuium ac socium ex agris & oppidis Italiæ in urbem conflueret, Plutarcho teste, vt domustectaue deessent; nec turbam capere comitij campus posset, sed ex fenestris atque tegulis suffragiorum tabellæ porrigerentur. Inuitis igitur optimatibus Tribunus plebis est creatus, nec sine tumultu, vt apparet ex Plutarcho, Appiano, Orosio, & Eutropio, qui in hoc Obsequenti conueniunt: sed leges ferre Tribunus plebis anno sequenti primum cœpit.

*Turba mul-
ta Romanam
ad Tribuni-
cia comitia
confluxit.*

Interim afflictissima Gracchorum mater Cornelia, quæ post eadem maioris filij Tiberij Roma secesserat, ad Milenum Campaniæ in prædijs suis vitam agens solitariam in luctu; & pericula haud dubia sui superstitis huius filij Caij præuidens, flagrantissimis litteris ipsum ab incepto detertere conata est, hortarique non cessauit, vt inimicorum iniurias Reip. condonaret, & Tribunatum magistratûsue, se viuâ, non peteret capessere, quam maxime contendit. Sed incassum infelix laborauit. Extant iam epistolarum eius quædam reliquiæ inter Corneliæ Nepotis fragmenta ab And. Schotto collecta & edita cum reliquis Nepotis scriptis: quas litteras in isto tumultu pauca mater ad Caium filium dedit, cum Tribunatum plebis peteret, & nouas excitare turbas aggredereetur. In quibus elucet materni amoris flammulæ, necnon trepidi pectoris æstus luculen-

*Cornelia
Gracchorum
mater vidua
tamquam
iuxta in so-
litudine ad
Milenum.*

*Eius epistola
ad filium
C. Gracchi.*

ter exprimentur, pro sæculi illius Latinæ linguæ facundia; quam aduertere pensitare, quæ doctos & studiosos Antiquitatis velim. Cum igitur Corneliæ istius prudentiam, pietatem, atque eruditionem mirificè laudarint veteres; eiusque epistolas tamquam eloquentia & doctrina plenas immortaliter celebrarint M. Tullius in Bruto, & Fabius oratoriarum institutionum libro primo: has, etli typis euulgatas, studiosorum in gratiam hic adscribere non piguit, cum quod ad anni præsentis historiam faciant, tum quia vicissim quid ab historia lucis accipiant. Sunt autem tales:

EPISTOLARVM FRAGMENTA DVO
CORNELIÆ P. F. GRACCHORVM MATRIS
AD C. SEMPRONIUM FILIUM
TRIBVNATVS PLEBIS CANDIDATVM.

Ex Cornelij Nepotis libro de Latinis historicis.

Dices, pulchrum esse inimicos vlcisci: id neque maius neque pulchrius cuiquam atque
• *est, forte.* mihi videtur; sed si liceat republica salua ea persequi. Sed quatenus id fieri non potest, multo tempore, multisque partibus inimici nostri non peribunt: atque uti nunc sunt erunt potius, quàm res publ. profligetur atque pereat. Reliqua desiderantur.

Ad eundem.

Verbis conceptis deierare ausim, præterquam illos qui Ti. filium necarunt, neminem
• *in forte.* inimicum tantum molestia, tantumque laboris, quantum te, ob has res mihi tradidisse;
• *pro partes.* quem oportebat omnium eorum quos ante hac habui liberos, in primeis partis tolerare, atque curare uti quàm minimum sollicitudinis in senecta haberem: utique, quæcumque ageres, ea velles maximè mihi placere; atque uti nefas haberes, rerum maiorum aduersum meam sententiam quidquam facere, præsertim mihi, cui parua pars vitæ restat.
• *deest verbum resistere vel simile quid.*
• *tam forte.* Ne id quidem breue spatium cam potest opitulari, quin & mihi aduersere, atque rempubl. profliges. Denique quæ pausa erit? & quando desinet familia nostra insanire? & quando modus ei rei haberi poterit? quando desinemus & habentes & præbentes molestiis desistere? & quando perpudescet miscenda atque perturbanda republica? Sed si omnino id fieri non potest, ubi ego mortua ero, petito Tribunatum. Per me facito quod lubebit, cum ego non sentiam, ubi non ero. Parentabis mihi, & inuocabis deum parentem. In eo tempore non pudet te eorum deum preces expetere, quos viuos atque præsentem, relictos atque desertos habueris. Ne ille sirit Iupiter, te ea perseuerare, nec tibi tantam dementiam venire in animum. Et si perseueras, vereor ne in omnem vitam tantum laboris tua culpa recipias, ut in nullo tempore tute tibi placere possis.

Consulibus
provincia.

Consulibus autem huius anni eadem provinciarum, quæ superiorum fuerant, decretæ videntur. M. Fulvio superioris anni Cos. nihilominus in Gallia prorogatum fuit imperium; ne seditionibus in vrbe gliscentibus sua præsentia vires adiceret. C. Sextius Cos. cui eadem provincia obuenerat, & succedere Fulvio debebat, idcirco retentus Romæ diutius, ut alter tardius decederet. Nec enim quidquam in Consulatu C. Sextium gessisse in provincia comperio, & M. Fulvium anno primum sequenti Romam reuersum obtinuisse triumphum, Capitolina marmora demonstrant.

Prætores.

Urbanam. ac. inter. ciuicis. & peregrinos. iurisdictiones. &

Urbanam. ac. inter. ciuicis. & peregrinos. iurisdictiones. &

Urbanam. ac. inter. ciuicis. & peregrinos. iurisdictiones. &

Urbanam. ac. inter. ciuicis. & peregrinos. iurisdictiones. &

Quæstiones. publ. sortiti. obtinere.

L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta C. Atinius * C. f. C. n * Labeo.

L. Cæ-

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Delmaticus. ap. est.
M. Iunius * C. f. C. n. * Silanus. Q. Curtius // f. // nepos.
P. Ælius Q. f. P. n. Tubero.

Prætores prouinciarum.

//. // f. // n. // Siciliam. // // // f. // n. // Africam
//. // f. // n. // Achaïam. // // // f. // n. // Macedoniam
//. // f. // n. // Asiam

Prouincias. sortiti. obtinuêre.

P. Manilius * M. f. P. * nepos. C. Papirius C. f. // n. Carbo.
C. Fannius M. f. * M. n. * Strabo * Q. * Pompeius * Q. f. A. n. Rufus *
[M. Acilius M. f. M. n. Glabrio]

Ædiles curules.

//. // f. // n. // //. // f. // n. //
Q. Fabius * Q. Æmiliani f. Q. n. * L. Furius * L. f. P. n. * Philus.
Maxim. Eburnus.

Extant Q. Fabij perelegantes denarij cum inscripto nomine, Q. MAX. cusi, vt apparet ^{Denarius}
ex signis, in ipsius Ædilitate ad annonæ copiam vrbi Romæ procurandam. Repræsen- ^{Ædilitas}
tant etenim in vna facie fulmini annexum Copiæ deæ cornu variis fructibus plenum & ^{Q. Fabij}
exuberans, foliis vestitum pulchrè, necnon striatum & fasciis exornatum. Fulmen addi- ^{Fulmine ta-}
dit Fabius, ni fallor, in prosperi casus sui memoriam; quod tamquam Ioui charus, in- ^{bus Fabius}
noxius fulmine puer tactus fuisset, vt in eius Quæstura retuli latius ex Festo Pompeio. ^{Eburnus.}
Positum videmus hoc fulmen in corona pancarpia, compacta scilicet ex frugum folio- ^{Pancarpia.}
rumque varietate decenti. Nam visuntur in eadem spicæ farris, siliquæ fabales, & poma.
Quæ quidem rerum terra nascentium felicem prouentum & copiam notare volunt. In
altera nummorum istorum facie caput est muliebre viuida vegetaque forma, cuius co- ^{Carmenta}
mam incomptam à fronte facieque reiectam premit corona ex tabarum foliis atque ^{dea facis.}
folliculis aptè contexta, cincinnis sub eadem per collum defluentibus. Citharam appo-
sitam respicit, vt vatem noscas καὶ θεῶν ὁδοῦ, quasi diuina canentem. Sic nympnam hanc ^{Simi det.}
appellat Dionysius Halycarnassæus Antiquitatum primo, quæ Romanis Carmenta dicta
fuit à carminibus. Auctores sunt, atque inter hos Liuius historiarum primo, ipsam cum
filio Euandro ex Arcadia profugo venisse in Italiam, atque diuinitatis opinione, populis
istis propter vaticinia fuisse venerandam. Iulius Hyginus in fabulis addit, Carmentam
hanc litteras Græcas à filio in Italiam translatas primum in Latinas commutasse nume-
ro xv. & Apollinem in cithara ceteras adiecisse. Ad hanc porrò primordia suæ nobilita-
tis refert gens Fabia non minùs, quàm ad Herculem: quod posteros excitet ad heroica tam ^{Materna ori-}
animi quàm corporis virtutum studia, principum gentis exemplo. Carmentam verò pro- ^{go Fabia gē-}
auam primi Fabij fuisse volunt ex Hercule & Euandri filia Vinduna nati, sicut eam ^{tu.}
appellat Silius Italicus Punicorum libro vi. quam canit ab Hercule Euandri hospite
inprægnatam, & ex ea natum fuisse primum Fabium magnæ gentis auctorem. Plutar-
chus in Fabio Cunctatore non hanc nominat, sed Nympnam, vel mulierem indigenam
ab Hercule imprægnatam in ripa Tiberis primi Fabij matrem, atque stirpem præclarissi-
mæ gentis fuisse memorat: cuius maiores primum Fodios, quod fossis feras capere sole-
rent, deinde binis mutatis litteris, Fabios appellatos esse docet. In Sex. Pompeij Festi frag-
mentis ex Verrio Flacco collectis annotatum videmus ita: Fouij, qui nunc Fabij dicun-
tur, prius dicti, quod princeps gentis eius ex ea natus sit, cum qua Hercules in fouea con-
cubuit. Alij putant eum primum ostendisse, quemadmodum vrsi & lupi foueis cape-
rentur. De nominis igitur ratione & causâ variant Auctorum scripta. Sunt etiam, qui à
fabis Fabios nominatos esse volunt, quod primi leguminis istius culturam diligenter ^{Fabij à fabis}
exercuerint inter Aborigines. Cuius item opinionis Plinius esse videtur, qui libro xviii. ^{dicti.}
cap. iiii. disserens de laudato veterum Romanorum in agris colendis studio, tale quid
indicat, si modò locus est correctus: vbi docet exemplis, illustres & antiquas familias ab
hoc studio sua cepisse cognomina prima. Pilumini, inquit, qui pilum pistrinis inuenerat;
Pisonis, à pisendo. Iam Fabiorum, Lentulorum, Ciceronum, vt quisque aliquod optime
genus sereret. Sic ibi Plinius. Quarum autem gentium sint cognomina Piso, Lentulus, ^{Plinij locum.}
Cicero, notum est: sed Fabius, cuius nam sit gentis aut familiz cognomen, nescio. Fabati

tamen in antiqua gente Roscia reperio cognomen in denariis. Quare videndum, an nepotius (Fabatorum) quàm (Fabiorum) Plinius scripserit, & eius exemplaria sic corrigi debeant: cum Fabius non sit cognomen, sed gentis celeberrimæ nonien ipsum, quæ fabas pro gentilitij nominis glyphica nota videtur usurpasse, propter appellationis affinitatem & vocum allusionem aptissimam. Idem nobis indicat & testatur Q. Fabij Maximi Eburni hic nummus, in quo Carmentam gentis suæ maternam stirpem fabis coronatam cum vaticina cithara sua figuravit: ut ex his nosceremus, Fabiorum gentile numen esse, & Fabio quodam auctore nummos istos publicatos esse. Quare satis illi visum, quatuor tantum characteribus, Q. M A X. suum nomen monetæ huic inscribere.

Ædiles plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
C. Licinius P. f. .. n. Geta. Sex. Pompeius Cn. f. .. n. Strabo.

Tribuni plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Cn. Papirius C. f. .. n. Carbo. L. Mummius * L. f. L. n. * Achaicus.
M. Tullius A. f. .. n. Decula. M. Iunius L. f. * M. n. * Silanus.
C. Memmius * T. f. T. * nepos. [C. Verilius C. f. .. nepos]
[L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus] [L. Postumius L. f. L. n. * Tumpanus]
[Cn. Pomponius .. f. .. nepos] [M. Trebellius C. f. C. n. Calca]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. C. Cassi. Cos. in Italia. Ostiensis.
.. .. f. .. n. .. C. Sextij Cos. in Gallia. Gallicus.
.. .. f. .. n. .. Pr. in Sicilia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in Africa.
.. .. f. .. n. .. Pr. in Achaia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in Macedonia.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica. P. Nasicæ Serapionis filius, quem Cicero mortuum esse in Consulatu, testatur in Bruto, de illius ingenio & eloquentia differens: P. Scipio, inquit, qui in Consulatu mortuus, non multum ille quidem, nec sæpè dicebat: sed & Latine loquendo cuius erat par, & omnes sale facetiisque superabat.

M. Aurelius * M. f. C. n. * Scaurus. Huius item meminit in Bruto Tullius, ipsum inter oratores recensens, non sæpè quidem dixisse, sed politè, Latine verò in primis eleganter locutum esse. Consul sequetur anno DCXLV. tertio post legatus Cn. Manlij Cos. à Cimbris captus & occisus est, ut suo loco latius.

Q. Ænilius M. f. * M. n. * Lepidus. Ut indicant Capitolina marmora, fuit hic pater M. Lepidi, qui Consul anno DC LXXV. bellum ciuile denuò suscitare volens, à collega suo Q. Catulo pulsus vrbe atque Italia fuit, quemadmodum constabit ex sequentibus.

C. Marius C. f. .. nepos. Arpinas patria; municipio scilicet eodem quo M. Tullius in Volscis natus. Itaque Romæ nouus homo natalium nulla commendatione, sed bellica tantum virtute semet ad honores excitans, ad septimum usque Consulatum peruenit. Eius vitam latius descriptam habemus apud Plutarchum. De eius item moribus pulchrè Velleius Paterculus historiarum libro secundo refert, ubi de bello Iugurthino,

- » thino, Q. Metelli Numidici, inquit, legatus fuit C. Marius natus *equestri loco, hirtus atq, * filueſtri
 » horridus, vitaque ſanctus: quantum bello optimus, tantum pace pellimus; immodicus ^{ſorid.}
 » gloriæ, inſatiabilis, impotens, ſemperque inquietus. Hæc quidem de Mario Velleius. Sed ^{Velleij Pater.}
 miror, quod natum equeſtri loco Marium dicat, quem alij omnes obſcuro loco & humili ^{ſuspectus.}
 prognatum tradunt. Sed quid de illo Satyra vi ii. Iuuenalis?

— *Vulſcorum in monte ſolebas
 Poſcere mercedes, alieno laſſus aratro.*

Immo Plutarchus, qui Marij huius vitam nobis quàm accuratiſſimè deſcriptam reliquit, eius parentes prorsus obſcuros, inopes, atque operarios fuiſſe adfirmat: ipſum adoleſcentiam ſerè ruri in agri Arpinatis viculo quodam Cirræatone dicto tranlegiſſe: ſerius vr- ^{Mercenarium}
 bem Romam viſiſſe, & vrbanos induiſſe mores; ideoque vita fuiſſe incomptum & au- ^{arator bla-}
 ſterum, priſca tamen frugalitate atque abſtinentia ſanctum. Non igitur equeſtri loco, ^{rum.}
 cenſu, aut fortuna fuit C. Marius: quem natum * ſilueſtri loco, hirtum atque horridum ſi diceret Velleius, vitium in exemplaribuſ eius latere non ſuſpicaret. Huius autem Quæ-
 » ſturæ C. Marij mentionem facit Valerius Maximus libro vi. cap. ix. hiſ verbis: Arpini
 » honoribus iudicatus inferior, Quæſturam Romæ petere auſus eſt: patientia deinde re-
 » pullarum irrupit magis in Curiam, quàm venit. Itaque non vnam repullam paſſus fuerat
 cum Arpini, tum Romæ, priuſquam ad honorum primos gradus pertingere potuit. De
 eius prouincia Quæſtoria nihil expreſſe ſcriptum reperiō: Siciliam fuiſſe tamen, coniectu- ^{Quæſtor Sa-}
 ra ducor ad ſuſpicandum; quando C. Marium hunc in primis nominet Cicero Verina- ^{culanſis.}
 rum quarta inter magiſtratus Romanos, qui in Sicilia Schenij Thernutani, principis inter
 Siculos viri, à C. Verre per iniuriam adſidii hoſpitio vſi fuerant. Veriſimile eſt igitur,
 C. Marium cum magiſtrato etiam in Sicilia fuiſſe, non minùs quàm ceteri, quos ibidem
 recenſet: & cùm eius prouincias alias, Prætoriam ſcilicet atque Conſulares, nobis prodant
 Auctores; Quæſtoria ipſius fuiſſe hæc Sicilienſis videtur. Atqui priuata quadam reli-
 gione propter adſinitatem, vt apparet, ſui nominis gentilitij, coluiſſe Neptunum maris
 deum, teſtantur plures antiquæ formæ denarij, cui poſt eius exilium: cum poſthumicò ^{Eius denarij}
 reuerſus, in vrbe atque Italia dominaretur. Habent in fronte Neptuni caput, capilli ac ^{cum Neptuno}
 barba prolixis, vndarumque fluentium inodo compoſitis: item eius inſignia delphinum ^{effigie.}
 atque tridentem: adſcriptum ſic eius nomen, C. MARIVS. C. F. A tergo vides eundem
 in biga regentem habenis ſuos hippo campos, ſub quibus delphin anchoram circum-
 plexam cuſtodiens in nonnullis nummiſ expreſſus eſt; in aliis ſcorpium arcuata cauda vi-
 brans aculeum. Quid hæc ſignificent, videmur ex Appiano, Plutarcho, Velleio, & aliis
 colligere, qui C. Marij poſt ſextum Conſulatum vrbe pulſi atque proſcripti fugam &
 pericula nobis exactiùs deſcribere: quemadmodum à Sullanæ partiſ equitibus per totam
 Italiam omniaque littora quæſitus ad mortem, nuſquam tutiores latebras fugiendo repe-
 riebat, quàm nauibus inter marinos fluctus; perſuaſus etiam oſtentis, Neptunum ſibi ^{Marius in}
 propitiuſ fore, & mari ſalutem Mario quærendam eſſe. Tale quid etiam indicant di- ^{mari ſaluta.}
 ctorum nummorum imagines & notæ tacitæ. Quid enim aliud delphin ille ſub hip-
 pocampis ſacram eius anchoram circumdolutus ſeruans? poſtremam ſcilicet ſpem ſuam ^{Eius ſacra}
 Neptuni beneficio, marisque via ſe ſaluam tenuiſſe non ſemel, in extremis etiam peri- ^{anchora.}
 culis: cùm perſecutorum gladios non ſolùm ex Italiæ, verùm etiam ex Siciliæ, Africæ,
 atque Numidiæ finibus nauigio per mare fugere cogebatur. Anchora namque nauis
 eſt in vehementi tempeſtate (cùm veli & remorum nullus vſus) ſtabilimentum, & vni-
 cum præſidium; nec minùs in calamitatum periculis, & iratæ fortunæ fluctibus animi
 robur inconcuſſum, atque firma diuini auxilij ſpes anchoræ ſacræ cuidam ſimilis eſt. Iam
 verò quod anchora nauis præſtat ſubſidium, hoc idem hominibus quàm ſæpiſſime del- ^{Delphinus.}
 phinum in naufragij, aliſque maris periculis promptè ſuppeditaſſe, fluctuantelque in
 vndis dorſo ſuſtulſiſſe plures variis locis, atque in proximum litus incolumes expoſuiſſe,
 legimus apud Ariſtotelem, Ælianum, Athenæum, Plinium, & alios, quorum hic adferre
 narrata longum eſſet. Admodum etiam delphinus eſt ^{φιλάνθρωπος}, & rationis non ^{φιλάνθρωπος.}
 impoſ: hominum intelligit verba, delectatur muſica ſymphonia, necnon ^{συμπανθεία} qua-
 dam ſecreta humano generi coniunctus eſt. quod & rerum experientia docet indies.
 In Fladiatico mari me viſiſſe memini, delphines nauigantium per longa ſpacia ſæpius
 comites atque cuſtodes eſſe: qui extra fluctus exiliendo, ſeſe raptim ante naues ſupremis
 in vndis vibrando futuras tempeſtates prænuntiare; vtque in tutum ſeſe recipiant, nautas
 tali geſtu hortari ſolent. Cùm igitur maris perfectiſſimum ſit animal, immò prudentiſſi-
 mum, vt Athenæus ait; cumque natura ſua, ſicut Oceanus, ſit in perpetuo motu, ſacer ^{Neptuno ſa-}
 eſſe Neptuno putabatur, vt Ælianus auctor eſt. Quem deum Sunij, plureſque populi ^{err.}
 vel ſub delphini ſpecie, vel cum delphino colere ſoliti ſunt. Quin etiam in antiquis pi-
 cturis

cturis, marmoribus, atque nummis, vbique ferè Neptune comites delphini visuntur. Ceterum ne sim in hoc argumento nimius, videmur sane ex dictis C. Marij minus colligere propitium numen maris delphina non semel inter maxima pericula ipsius anchoram firmæ spei sacram, qua fatalem sibi septimum Consulatum conceperat, seruasse.

Scorpius. Idem ferè notat Scorpius sub hippocampis in plerisque eiusdem argumenti nummis expressus, respicitque singulatim ad C. Marij pericula Africana, cum populi Romani hostis declaratus, ab Africæ provinciæ limitibus per Prætorem pulsus in Numidiæ littoribus inter montes hiemem ageret. Vbi plures suæ partis exules ex præcipuis confluxere atque inter alios ipsius filius C. Marius iunior, elapsus potestate Numidarum regis Hiempsalis, ad quem frustra profectus erat auxilij implorandi causâ contra Sullam. Cum igitur ibidem in littore quodam die deambulantes, de rebus suis inter se consultarent, vt Plutarchus auctor est, vident ante se scorpiones pugnantes. Quod ostentum cum Mario seniori videretur pessimi ominis esse, eius hortatu nauem ingressi traicere in proximam intulani Cercinam. Vixque paululum in mare progressi, vident appropinquantes à longè Numidas equites ab Hiempsale missos, qui eos caperent, atque Regi sisterent. Et hoc quidem suum periculum inter maxima, quæ euaserat, Marium numerasse, testatur Plutarchus: cuius etiam promulgare memoriam, more Romano suis in nummis voluisse videtur, scorpione sub hippocampis Neptuni posito, Afrorum scilicet atque Numidarum dolosos conatus atque perniciem mari, atque Neptuni beneficio se euasisse insinuans, cum Hiempsal rex eius filium ipsumque prætextu amicitiae & hospitalitatis detinere & inimicis prodere conaretur. Scorpium vero notam Africæ peculiarem fuisse Romanis, constat ex Hadriani Aug. nummis antiquis, qui muliebri signum, provinciæ cum scorpione in dextra representant, cui subscriptum, AFRICA. Scorpionum enim est valde ferax illa regio, Strabone teste. Et habent eius orbis populi quippiam simile tam in colore fusco corporis, quam in obliquis animi dolis, quibus incautos faciliè circumuentos ledere solent; non secus ac scorpiones ex occulto & improviso suos arcuata cauda vibrant aculeos.

Scorpius do- lo, m. [C. Nigidius C. f. // . n * Figulus *] Huius patrem Prætorem in Hispania vltiore contra Viriathum & Lusitanos male pugnassee retulimus ex Auctore de viris illustribus.

Africa nota. [M. Lucretius M. f. M. n. Gallus] Plebeia quidem, sed Prætorialia familia; cuius aliquot Curules magistratus iamdudum recensuimus.

* Q * Hortentius * Q. f. Q. nepos. Hortensium postea ad Consulatus honorem ascendisse, sed non gessisse, suo loco docebimus.

[P. Sulpicius Ser. f. Q. n. Camerinus.]

Prouinciæ prorogatæ.

M. Fuluius M. f. Q. n. Flaccus. Procos. Galliam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Cum Liguribus, Vocontis, & Salluuis Massiliensium hostibus bellum continuasse, demonstrat eius triumphus Capitolinus, qui mox anno proximo sequetur. Meminere belli istius L. Florus & Liuij Epitoma libri ix. vbi hæc habentur: Fuluius Flaccus primus omnium Transalpinos Ligures bello domuit, missus in auxilium Massiliensibus aduersus Salluuos Gallos, qui populabantur fines Massiliensium.

L. Aurelius L. f. L. n. Oreltes. Procos. Sardiniam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Quod ex columnarum triumphalium fragmentis, Plutarcho, A. Gellio, & aliis colligere est.

L. Opimius Q. f. Q. nepos. Prouinciæ. quam. ex. Prætura. sortitus. erat. non. obtinuit. sed. Fregellas. cum. imperio. &. quæstionem. de. coniuratis. extra. ordinem. ex. S. C. persequi. iussus. est. Sicut ex Plutarcho colligi potest, quæstionem de coniuratis hoc etiam anno continuatam à Prætoe fuisse. Nam C. Gracchum refert è Sardinia reuersum contra morem maiorum, cum causam relictæ provinciæ apud Censores dixisset, mox etiam accusatum, quod socios sollicitaret, & coniurationis Fregellanæ particeps esset. A quo quidem crimine cum se insigniter purgasset Gracchus, confestim Tribunatum plebis ipsum petisse, atque inuitis optimatibus obtinuisse dicit. Quod hoc quidem anno contigisse constat, quo & coniurationis dictæ quæstio ab Opimio Prætoe continuata est. Hinc Auctor de viris illustribus eius rei mentionem faciens, ait, C. Gracchum post Quæsturam Asculanæ & Fregellanæ defectionis inuidiam sustinuisse. Peracta quæstione, Fregellisque captis ac dirutis, triumphum petisse L. Opimium Prætorem, Valerius Max. lib. ii. cap. vii. i. memoriæ prodidit, non tam

C. Gracchus
Fregellana
coniuratio-
nem rem se
purgat.

men impetrasse: quia Fregellas capiendo imperium non auxerat, sed perditas recuperarat.

Q. Fabius Q. Æmiliani f. Q. n. Maximus. Qui. postea. Allobrogicus. appellatus est. Propr. Hisp. * citeriorem * prorogato. imperio. obtinuit. sicut ex Plutarchi Gracchorum historia discimus, & proximo Annali latius exponemus.

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Propr. prorogato. imperio. obtinuere.

M. Pinarius II. f. . n. Rufa. C. Poblicius Q. f. * C. n. Bibulus *

Pro. Quæstoribus. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. M. Fuluij Procos. L. Gallia.

C. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus. L. Aureli. Procos. in. Sardinia.

Verum is (quodd inimicorum optimatum opera in eum finem Aurelio Procos. proroga-
tum, misso supplemento, imperium fuisse existimaret, ut ipse cogeretur etiam diutius in
provincia manere Proquestore, & ab vrbe abesse) sua sponte relicto Procos. nec expectato
successore, contra morem maiorum provincia decessit, atque Romam ad Tribunatum
plebis petendum perrexit. Itaque præter expectationem Romæ conspectus, amicis pari-
ter ac inimicis materiam reprehensionis aduersum se præbuit. Cum denique hanc ob
causam apud Censores accusaretur, oratione graui non solum apud ipsos, verum etiam
apud populum in concione semet excusauit, se nil contra leges fecisse contendens. Duo-
decim se annos militasse dixit, cum lex præter decem in necessitatibus non definiet,
Quæsturam triennio se gessisse, cum lex, anno finito, redditum Quæstori permittat. Se
vnum plenos loculos pecuniarum in provinciam extulisse, vacuos reportasse: cum alij non
solum loculos, sed etiam epoto quod extulerant vino, plenas auro atque argento am-
phoras domum reportarint. Hæc & alia multa iactanter & gloriose tunc Gracchus, ut
apud Plutarchum in eius vita legimus. Item apud A. Gellium orationis, quam ad populū
tum habuit, ipsa verba quædam recitantur lectu digna libro xv. Noctium Atticarum
cap. xi. vbi Gracchus dicit, se biennium in provincia fuisse: id quod omnino verum esse
demonstrant Annales; sed Plutarchus triennio Quæstorem ipsum fuisse tradens, hunc
etiam annum DCXXIX. quo provinciam reliquit, & Tribunatum petiit, eius Quæsturæ
videtur adicere. Citat orationem C. Gracchi ad Censores habitam Charilius Solipater
libro primo Grammatices.

II. II. II. f. II. n. II. Q. Fabij Max. Propr. in Hisp. * citer. *

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. Propr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. I. Propr. in. Asia.

II. II. II. f. II. n. II. * Lucernus * II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Numidicus. appell. est.

[C. Marcius L. f. C. n. Censorinus] [Q. Bæbius Q. f. M. n. Tamphilus]

[A. Postumius Sp. f. A. n. Albinus] C. Licinius * A. f. A. n. * Nerua.

M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos [Sp. Postumius Sp. f. A. n. Albinus.]

* ANNI P. R. C. DCXXX.

Consules.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. T. Quinctius * T. f. T. n. * Flaminius.

Qui. postea. Baliaricus. appell. est.

CONSULES habentur in tabulis Græcis Metellus & Flaminius; in Cassiodoro &
Mariano Q. Cæcilius, T. Quinctius; apud Pædianum & Ciceronem in oratione
pro domo sua, & in Bruto T. Flaminius, Q. Metellus; in Eutropio autem & Orosio
Q. Cæcilius Metellus, T. Quinctius Flaminius. Sed ita sunt corrigenda Consulium
nomina, quæ perperam in iis auctoribus leguntur, maxime in Orosio, vbi & annorum
vrbis conditæ numerus est imminutus.

Cum Balearibus eodem hoc anno bellari cœpit, cum piraticam exercerent, & mare
infestum redderent. Igitur classis ac bellum cum piratis Baliaribusque Q. Metello

* Sic Plinium,
pro. prætor
vel vitæ na-
uigare.

Consuli prouincia obuenit. De quo sic pulchrè scribit L. Florus lib. III. cap. VIII. Baleares „ per idem tempus insulæ piratica rabie corruerant maria: homines feros atque siluestres „ mireris ausos à scopulis suis saltè maria prospicere, ascendere etiam inconditas rates, „ & * prænauigantes subinde inopinato impetu terruere. Sed cùm venientem ex alto Ro- „ manam classem prospexissent, prædam putantes, ausi etiam occurrere; & primo impetu „ ingenti lapidum saxorumque nimbo classem operuere. Tribus quisque fundis præliatur. „ Certos esse, quis miretur, ictus? cum hæc sola genti arma sint, id vnum ab infantia stu- „ dium, cibum puer à matre non accipit, nisi quem, ipsa monstrante, percussit. Sed non „ diu lapidatione Romanos terruere, postquam cominus ventum est, expertique rostra & „ pila venientia; pecudum in morem clamore sublato, petierunt fuga littora, dilapsique „ in proximos tumulos quærei. fuerunt vt vincerentur. Res autem à Q. Metello Cos. „ aduersus Baleares gestas latius T. Liuium libro historiarum sexagesimo narrasse discimus ex eiusdem libri, quod extat, breuiario. Strabo quidem in Geographicis libro XIII. huius belli sic obiter mentionem facit: Cùm ex Balearibus pauci quidam cum piratis societate facta conspirassent, Metellus, cognomento Balaricus inde dictus, vniuersos criminatus inuasit, ibidem colonias deduxit. T. Quintij prouincia Italia fuisse videtur, cuius non aliam reperio mentionem.

Prætores.

Ciceroni lo-
cus.

S. D. quid
notet.

Sex. Iulius * Sex. f. Sex. n. * Cæsar. Urbanam. iurisd. sortitus. obtinuit. M. Cicero in oratione pro domo sua hisce verbis hoc clarissime nobis ostendit: Quid? „ cùm Licinia virgo Vestalis summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T. Flamini- „ no, Q. Metello Coss. aram, & ædiculâ, & puluinar sub saxo sacro dedicasset, non eam rem „ ex auctoritate Senatus ad hoc collegium Sex. Iulius Prætor retulit: cùm P. Sexuula Pon- „ tifex Max. pro collegio respondit, quod in loco publico Licinia C. f. iniussu populi „ dedicasset, sacrum non videri. Quam quidem rem quanta seueritate, quantaque diligen- „ tia Senatus * sustulerit, ex ipso S. C. facile cognoscetis. Recita Senatus consultum. Vide- „ tissime, Prætori urbano negotium datum, vt curaret, ne id sacrum esset? & vt, si quæ incisæ „ aut inscriptæ litteræ, tollerentur? Ex hisce M. Tullyj verbis liquet, Sex. Iulium Cæsarem „ iisdem his Consulibus, quos nominat, Prætozem urbanum fuisse: sed suspicor mendum, „ vbi asteriscum posui, & aliquid in vulgatis exemplaribus deesse. Anne notæ quædam, vt „ S. D. id est, suo decreto, sunt à librariis imperitis præteritæ? qui notas istas perperam, Se- „ natus decreto, interpretati, superflua verba hæc esse censuerunt? Considera locum, Lector, „ & pensita. Verbum (sustulerit) intelligo, improbauerit, vel damnauerit. Sic idem actio- „ ne quarta pulchrè de Senatu C. Verris acta improbante: Cùm ea, inquit, quæ in magi- „ stratu gessisti, sustulit atque irrita iussit esse.

Aqua Mar-
cia Romanam
deducta.

Eius aqua
londet.

M. Titius in
Capitolium
duxit Mar-
ciam.

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex. inter. ciueis. & peregrinos. iurisdictionem. sortitus. „ obtinuit. & extra. ordinem. aquæductuum. restaurand. curam. Auctor est Plinius, qui historiarum naturalis lib. xxxvi. cap. xv. vbi de operum urbis Romæ miraculis inter alia sic scribit: Sed dicantur vera æstimatione inuida miracula, quæ Q. Marcius rex „ fecit. Is iussus à Senatu aquarum Appiæ, Anienis, Tepulæ ductus reficere, & nouam à no- „ mine suo appellatam, cuniculis per montes actis, intra Præturæ suæ tempus adduxit. Me- „ minit eiusdem & lib. xxxi. cap. 111. vbi aliquantò latius agit de huius aquæductus origine: Clarissima, inquit, aquarum omnium in toto orbe frigoris salubritatisque palma „ præconio urbis Marcia est inter reliqua deum munera urbi tributa. Vocabatur hæc „ quondam Aufeia, fons autem ipse Piconia. Oritur in ultimis montibus Pelignorum, „ transit Marfos & Fucinum lacum, Romam non dubiè petens. Mox specu merita in Ti- „ burtino se aperit nouem milia passuum fornicibus structis perducta. Primus eam in vr- „ bem ducere auspicatus est Ancus Marcius vnus è Regibus, postea Q. Marcius rex in Præ- „ tura, rursusque restituit M. Agrippa. Hæc quidem Plinius de aqua Marcia & eius ducto- „ ribus, quos etiam plures animaduertimus fuisse, ex eadem gente Marcia in primis: cùm hæc quam maximè nominis gloriam sibi ex isto opere videatur usurpasse. Adfert tamen Iulius Frontinus in libello de aquæductibus ex Fenestella, M. Titium Prætozem hanc in Capitolium perduxisse, cui à ductore Marcia nomen est, vt ait: de qua re libro superiore in M. Titij Prætura latius sumus loquuti. Quod si ita est, M. Titius hanc aquam a suo præ- „ nomine Marciam; non secus ac Ap. Claudius Cæcus a suo, quæ perduxerat, Appiam aquam vocauit. Plutarchus autem in Cn. Marcij Coriolani vita scribit, ex huius & Anci Marcij regis Romanorum stirpe postea natos fuisse P. & Q. Marcios, qui magnum & celebrem aquæductum Romæ fecerunt: quorum alterum hunc Q. Marcium regem, de quo nunc agimus, fuisse opinor. Sed de Publio nihil inuenio, sicut nec ipsum hoc prænomen inter

inter Marcios antiquos illos: quod idcirco mendosum videri poterit in Plutarchi exem- ^{Plutarchi} ^{locus.}plaribus extare; & pro Publio Lucium eo loco reponendum esse. Discimus enim ex antiquissimis nummis, etiam L. Marcium Philippum hunc ductum aquæ Marcie bello Martico dirutum refecisse, quemadmodum suo loco post in eius Censura latius dicemus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæst. rerum capital. public. sort. obtinuerè.

Q. Ælius Q. f. P. n. Tubero. Cur autem prius repulsam passus fuerit, cum Præ- ^{Repulsa una} ^{non deterri-} ^{ei a petendis} ^{magistratib.} ^{Q. Tubero.}turam anno suo post funebres P. Scipionis Æmiliani auunculi sui exequias peteret, suo loco retuli superius in ann. DCXXIV. Vna tamen repulsa non prorsus deteritum à profe-

L. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar. Pater (vt dixi in huius Quæstura) duorum nobilium Cæsarum, qui postea sequuntur. Sed cogita Lector, num hic videri poterit vnus è duobus Cæsaribus, qui nulla euidenti de causâ, matutino dum calceantur, subito mortui sunt: vnus Romæ Prætor, alter post Præturam Pisus, qui pater fuit C. Cæsaris Dictatoris, vt au- ^{Negligentia} ^{malum irre-} ^{parabile.}ctor est Plinius lib. VII. cap. LIII. Verum nil certi de hisce potest statui. Magna in her- cle veteris memoriæ iactura est, prænominum siue priorum nominum omisio in Auctorum scriptis, vel libratorum imperitia, vel ab ipsis Auctoribus per negligentiam fa- cta: dum ad sua potius tempora, quam ad futura respiciunt; vt hoc loco Plinius fecisse vi- detur, nil pensitans, quod in Annalium atque genealogiarum inopia de duobus illis Cæ- saribus certum quid diiudicare, nobis teris posteris difficillimum foret.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. [L. Tullius A. f. n. Decula]

Prætores Prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. ult. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Prouincias. sortiti. obtinuerè.

C. Atinius * C. f. C. n. * Labeo. L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta.
P. Ælius Q. f. P. n. Tubero. Q. Curtius 11. f. 11. nepos.
L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Delmaticus. appell. est.
M. Iunius * C. f. C. n. * Silanus.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus. Quem in hoc magistratu magis iuri reddendo, ^{M. Æmili} ^{Scauri lau-} ^{data Ædili-} ^{ta.}quàm muneri edendo studuisse, testatur Auctor de viris illustribus cap. LXXII. in eius vita. Constat igitur ipsum Ædilem fuisse, & propter paupertatem, ludorum, quos facere ex officio debebat, magnificentiam & splendorem, priuatis sumptibus (vt alij tunc, quo populi fauorem captarent, facere solent) nihil auxisse: sed gratiam potius atque auctori- tatem sibi iustitia atque æquitate iurisdictionis Ædilitiæ comparasse.
M. Cornelius * M. f. C. n. * Cethegus.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. M. Iunius M. f. M. n. Pennus.

M. Metellum Q. Macedonici tertium filium per magistratum ordinarios gradus ad Consulatum atque triumphum peruenisse constat. M. Pennus autem omnia summa sperans, iuuenis post Ædilitatem gestam mortuus est, quemadmodum in eius Tribuna- tu plebis ex Ciceronis Bruto retuli.

Tribuni plebis.

C. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus. Confestim ac anno superiore se à culpa
Annal. Rom. Tom. 3. *E 2* *Fregel.*

Fregellanz coniurationis purgaret, fraternæ mortis vindicandæ cupidine percitus, & prudentissimæ matris consiliis atque precibus minimè motus, vt ante demonstraui, Tribunatum plebis petere cœpit, ac ad exitium fatale properauit. In qua quidem petitione licet ei vniuersa aduersaretur nobilitas; maximo tamen plebis Romanæ studio, de cuius commodis acturus credebatur, tertio loco creatus est. Attamen mox primus omnium collegarum apparuit eloquentia præclarus, ingenij dotibus & eruditione conspicuus, nec non ob domesticam calamitatem apud plebem valdè gratiosus; ideoque non dubitauit audax esse, atque in Senatum optimatesque perquam amarulentus. Quo igitur sibi magis ac magis plebem egenam obligaret, plures publicæ atque ærario damnosas leges promulgauit; atque in primis Tiberij fratris sui agrariam renouauit, addiditque plures alias;

*Princeps mox
Tribunorum
C. Gracchus*

*Eius leges.
Agraria.
Vitiæ duæ.*

Vti. ex. lege. Sempronia. quotannis. agri. populo. diuiderentur. Vtique. per. Italiam. viæ. munirentur. pontes. extruerentur. miliaria. columnis. lapidibusve. signarentur. Vtique. per. actuarios. limites. populo. sicut. per. viam. publicam. iter. esset. Auctores sunt Plutarchus in Gracchis, Appianus civilium bellorum libro primo, T. Liuius historiarum lib. lx. Velleius lib. ii. & Hyginus de limitibus, Auctor de viris illustribus, & alij. Sic addidit & frumentariam:

Frumentaria.

Vti. semille. atque. triente. plebi. ex. publico. frumentum. virgum. singulis. mensibus. diuideretur. horreaque. in. vrbe. struerentur. in. quibus. annua. frumentorum. pro. plebe. prouisio. cum. legibus. frumentariis. seruaretur. Quæ quidem horrea ab ipso legislatore Sempronia deinde vocata sunt, vt Sexti Pompeij Festi fragmenta testantur. Huic legi Senatus diu multumque summis studiis aduersatus est; cum propter ærarij incommodum, tum quod plebi temerariæ cristas excitaret, ab industria ac labore ad desidiam otiumque seditionum fomitem hanc seuocando. Lex tamen inuitis Patribus perlata fuit, plebisque superbia magis magisque creuit indies. Meminere Liuius, Plutarchus, Appianus, Velleius, & alij locis antè citatis: item M. Cicero Officiorum libro secundo, vbi hanc, frumentariam largitionem, non legem appellat: atque ærario valde sumptuosam fuisse, reipublicæque perniciosam non minùs, ibidem & alijs passim locis testatur etiam, vt rerum quoque successus docuit, & Annales sequentes demonstrabunt. Legem præterea de regis Attali hereditate tulit:

De regis Attali hereditate & Asia vectigalibus ad plebis Rom. comoda. De militum commodis.

Vti. à. Censoribus. locarentur. agri. regij. in. Asia. publicaneis. idq. vectigal. non. in. ærarium. ferretur. sed. in. alimenta. plebis. expenderetur. Meminere L. Florus lib. iii. cap. xv. Cicero in Verrem v. & contra Rullum. Legem insuper de militum ætate & commodis tulit:

Ne. quis. minor. annis. decem. & septem. ad. militiam. cogeretur. Vtique. præter. stipendium. vestes. quoque. gratuito. militibus. ex. publico. darentur: Plutarchus. Quod alterum vulnus Gracchanis legibus ærarium Romanum tunc accepit. Pertulit & alias leges duas, quibus inimicos adfligere volebat:

Præuilegium.

Vt. cui. magistratum. populus. abrogasset. huic. deinceps. petendi. magistratus. ius. nullum. esset. Et hac quidem lege M. Octauium, cui Tiberius frater, vt suo loco dictum est, abrogarat Tribunatum plebis, suggillauit. Sed non diu post Cornelie matris suæ in gratiam, vt ipse in concione causabatur, pro Octauio deprecantis, populo comprobante legem hanc sustulit, vt Plutarchus memorat. Alteram de libertate ciuium tulit:

De libertate ciuium.

Vti. si. quis. magistratus. de. capite. ciuis. Rom. iniussu. populi. iudicasset. de. eius. capite. populi. esset. animaduersio. Meminit legis Cicero in Cluentiana, Rabiriana de perduellione, pro domo sua, & alijs in locis. Plutarchus in Gracchis eandem citat, eademque perduellionis diem inimico suo P. Popillio Lenati palam parasse scribit, qui Consul cum esset, ex S. C. in Ti. Gracchi fratris amicos quæsierat: in quem orationibus inuectus est acerbissimis tam in Senatu, quam pro Rostris; e quibus pleraque citantur ab A. Gellio, Sex. Pompeio, & Nonio Marcello. Verum Popillius, non expectato populi iudicio, vrbe atque Italia cessit, suæque sponte in exilium abiit; vt Cicero, Plutarchus, & alij testantur. Legem de comitis item tulit & ciuium suffragijs:

*P. Popillius
Consularis
in exilium
abiit.
Lex de comitijs & ordine
suffragiorum.*

Vti. ex. confusis. quinque. classibus. centuriæ. sorte. vocarentur. ad. suffragia. Hac igitur regiam legem Tulliam abrogare voluit, quæ iubebat ex ordine census introvocare centurias, vt magistratum creatio, legumque iussio penes optimates, atque prudentio-

dentiores maneret. Gracchus autem Senatui & optimatibus aduersus tum conabatur efficere, uti comitia non minùs in tenuiorum, quàm locupletum ac optimatum essent potestate. Mentio fit huius legis Semproniz in oratione quadam incerti Auctoris ad Cæsarem Dictatorem de republica ordinanda, quæ fragmentis operum C. Sallustij est annexa.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //
 // // // f. // n. // // // // f. // n. //
 // // // f. // n. // // // // f. // n. //
 // // // f. // n. // // // // f. // n. //
 // // // f. // n. //

// Aufeius // f. // nepos. Tribunus plebis videtur hic fuisse, & legem ex *Aufeia lex de Cappadocia Regibus suis restituenda.* S. C. ad populum hoc anno tulisse; quemadmodum ex Iustini historiarum lib. xxxviii. & A. Gellij Noctium Atticarum libro xi. cap. x. quasi conicere possumus Quæ talis fere videtur fuisse:

Vti. Nicomedes. Bithyniæ. Mithradates. Ponti. reges. Cappadociam. Ariarathis. socij. regis. occisi. libereis. heredibus. restituant. præsidia. ex locis. occupatis. deducant. ab. armis. abstineant. regnumque. paternum. beneficiaque. populi. Rom. salua. facta. tecta. pupilleis. maneat. Horum. tutelam. agnati. proximi. gerant. doni. quom. queis. sui. iuris. factus. possessor. legitimus. esse. poterit. Dissuasit legem oratione facunda C. Gracchus eodem tempore, quo Tribunus plebis aliam ipse de vectigalibus Asiæ plebi egenæ in alimenta dandis promulgaret: cupiens (ut ex eius verbis apparet) etiam Cappadociæ, Lycaoniæ, & Ciliciæ vectigalia Regia conditionis eiusdem facere, & Asiaticis in usum Romanæ plebis adicere, & populos illos libertate donare. Exstat eius orationis caput quoddam apud A. Gellium loco iam citato: quod, quia ad historię præsentis intellectum inducit, vicissimque Gracchi verbis historia lucis aliquid videatur allatura; idipsum adscribere, & historiam explicatiùs adferre non pigebit. Verba autem Gellij sunt ista: Quod in capite superiore à Critolao scriptum esse diximus super Demosthiene, id C. Gracchus in oratione, qua legem Aufeiam dissuasit, in Demadem contulit his verbis: Nam vos Quirites, si velitis sapientia atque virtute uti, & si queritis, neminem nostrum inuenietis tunc pretio huc prodire. Omnes nos, qui verba facimus, aliquid petimus; neque ullius rei causa quisquam ad vos prodit, nisi ut aliquid auferat. Ego ipse, qui apud vos verba facio, ut vectigalia vestra augeatis, quod facilius vestra commoda & rempublicam administrare pollicus, non gratis prodeco, verum peto à vobis, non pecuniam, sed bonam existimationem atque honorem. Qui prodeunt dissuasuri ne hanc legem accipiatis, petunt non honorem à vobis, sed à Nicomede pecuniam. Qui suadent ut accipiatis, ij quoque petunt non à vobis bonam existimationem, verum à Mithradate rei familiaris suæ pretium & præmium. Qui autem ex eodem loco atque ordine tacent, ij vel acerrimi sunt: nam ab omnibus pretium accipiunt, & omnes fallunt. Vos cum putatis eos ab his rebus remotos esse, impartitis bonam existimationem: legationes autem à Regibus cum putant eos sua causa reticere, sumptus atque pecunias maximas præbent, uti in terra Græcia. Quo in tempore Tragædus gloriæ ducebat, talentum magnum sibi ob vnam fabulam datum esse; homo eloquentissimus ciuitatis suæ Demades ei respondisse dicitur: Mirum tibi videtur, si tu loquendo talentum quaesisti? ego, ut tacerem, decem talenta à Rege accepi. Itidem nunc isti pretia maxima ob tacendum accipiunt. Hæc inter alia Gracchus, legem Aufeiam dissuadens, pro Rostris ad Quirites disseruit. Ceterum aduerte, quaeso Lector, ut Roma iam tum luxu perdit venalis esse cœperat; quemadmodum non ad eò diu postea rex Iugurthi de eadem iudicauit: ut etiam duorum regum Nicomedis atque Mithradatis legati munerum largitionibus magistratus, oratores, & ciuitatis principes corrumpere, necnon ad suas quique partes trahere conabantur. Nam ambo Reges tamquam nuales hanc sponfam Cappadociam, ut sibi commodam atque vicinam, mirum in modum procabantur & ambiebant: sed Mithradates iam diu maiore vi per patricidia & scelera, qui regem ipsum Ariarathem illius filium, qui pro Romanis pugnans contra Aristonicum in bello ceciderat, Laodices sororis suæ maritum per quemdam Gordium Cappadocem insidiis occidit curarat. Nec eo scelere perpetrato contentus, statuit & sororis filios heredes e medio tollere: nihil actum morte patris exultans, si paternum regnum quis adolescens heres

*Aufum
Cappadocia
regnum per
Romanos.*

*Bellum inter
Reges affines
glisus propter
Cappadociā.*

*Controuer-
sia Roma
versatur.
Aufcia lege
populi iussu
Cappadocia
heredi filio
Regni resti-
tuitur.*

obtinuisset, cuius cupiditate flagrabat ipse; cum maximè regnum istud, Aristonico capto, populus Romanus Asiam in prouinciæ formam redigens, propter Ariarathis aui, qui in eo bello ut dixi ceciderat, merita, huius patri peramplè liberaliterque Lycaonia & Cilicia Cappadociæ adiectis, locupletasset. Dum igitur in his occupationibus Mithradates versatur, & occasiones qualescunque captat; Nicomedes Bithyniæ rex eius consilia animaduertens, æmuli potentiam vicinā sibi periculosam ratus, de vacua morte regis Cappadocia & ipse cogitat, loca quædam opportuna sibi quæsito titulo prædiis occupat. Tum Mithradates per simulationem pietatis auxilia sorori viduæ ad pellendum Cappadocia Nicomedem mittit: sed iam Laodice regina promissis pecta se Nicomedi per pactiōem in matrimoniū tradiderat. Quod ægre ferens Mithradates, aperto bello præsidia Nicomedis Cappadocia expellit, regnumque sororis filio heredi restituere se velle prætexuit. Exoriente in hunc modum inter Reges affines bello, verisimile est Senatū Romanum ex more missis legatis intercessisse, socios Reges ab armis discedere iussisse, de causis & actis cognoscere voluisse. Rem actā Romæ magnis partium contentiōibus ac studiis per Regum legationes, ex adductis C. Gracchi verbis colligere possumus. At verò pro herede iudicatum, & ex S. C. Aufcia lege lata, simul a populo iustum fuisse, ut Reges socij à Cappadocia abstinerent, ac Ariarathis occisi regis filius heredibus regnum, populique Romani beneficia salua atque integra manerent: & C. Gracchi verba apud A. Gellium, & Iustini e Sex. Pompeio Trogo compendium locis adductis insinuant, præsertim ubi Trogus narrat, Ariarathem iuniorē occisi per Gordium regis filium maiorem, regni in possessione fuisse, cum auunculo Mithradate bellum gessisset, tandemque ab eodem in simulato per inducias colloquio proditorie propria manu trucidatū fuisse, exercitu utroque spectante. Sed hæc quidem de Aufcia lege satis, ac fortasse nimis multa. Quas quidem nostras qualescunque coniecturas, candide Lector, tui iudicij tersa spargia vel expurgare, vel prorsus delere mea cum pace licebit.

C. Cælius * L. f. L. n. * Calvus.

Cn. Manlius Cn. f. // n. Maximus.

L. Calpurnius * L. f. C. n. * Piso. Cæsonius.

[M. Decius M. f. Q. n. Mus]

[C. Aurelius C. f. C. n. Scaurus.]

[C. Terentius Cn. f. Cn. Lucanus]

[C. Flavius C. f. L. n. Fimbria]

[C. Sempronius C. f. C. n. Rutilus]

Quæstores urbani.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. //

Quæstores prouinciarum.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Q. Metelli Cos. in Balearibus. sicut ostendere conabor postea in triumpho Metelli ex antiquis Galbæ nummis. Fuit Ser. Galbæ oratoris, quem M. Cato propter Lusitanos oppressos accusauerat, maior filius: qui per magistratuum gradus postea ad Consulatū peruenit.

//. // . f. // . n. // . L. Aureli. Procos. in. Sardinia. C. Graccho successor missus, cum ille prouinciā reliquisset.

//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Hisp. vltiore.

//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Illurico.

//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Sicilia.

//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Africa.

Sp. Postumius Sp. f. * Sp. n. * Albinus. Cuius videntur exstare denarij cum Romæ capite & corona frondea ab vno latere, & ab altero cum signis Castorum in equis decurrentium Romano more. Quod argumentum est laudatæ fratrum concordiz. Adscriptum nomen sic, SP. POST. SP. F. ALBINVS. ROMA. Temporis autem spatium poterit forsan innuere, Sp. Albini Paulluli nepotem fuisse, quem Consulem reperimus notatum in Fastis anno urbis DLXXIX. Et hic Cos. sequetur.

P. Rutilius * L. f. // n. Flaccus * Rutilios cognomine Flaccos in nummis argenteis reperiri, iam antea demonstraui. Atqui in Iugurthina Sallustius Q. Metelli Numidici Consulis legatum in Africano contra Iugurtham bello fuisse P. Rutilium anno DCXLIV. cum C. Mario Prætorio testatur; & Mario Consulatū atque prouinciā eandem adepto, demum in Numidia Metelli Procos. sui nomine prouinciā & exercitum tradidisse, Prætorius itaque tunc etiam fuisse Rutilius videtur.

C. Seruilius M. f. // n. Vatia. Hic pater fuit P. Seruiliij Vatiæ Isaurici, clarissimi postea

*P. Seruiliij
Isaurici pa-
ter.*

postea viri, qui C. F. M. N. notatus in Capitolinis legitur. Et hunc post Præturam obtinuisse provinciam, intelligimus Verrina Ciceronis quinta, vbi sic loquitur de huius filio in frumentaria: P. Seruilius, quinquennium exercitui cum præisset, & ista ratione innumerablem pecuniam facere cum posset; non statuit sibi quidquam licere, quod non patrem suum, non auum Q. Metellum facere vidisset. Patrem P. Isaurici hunc C. Vatiannum fuisse, testantur Capitolina marmora: auum verò Q. Metellum Macedonicum intelligit, cuius filiam P. Isaurici matrem fuisse, ex eiusdem Ciceronis oratione pro domo sua colligi potest, cuius adduxi verba in Tribunatu plebis C. Atinij Labeonis, vrbis anno DCXXIII.

L. Calpurnius L. f. * L. n. Piso. Frugi. Qui Prætor postea perijt in Hispania: fuit L. Pisonis Frugi, qui de repetundis legem tulerat, filius, vt ostendit Cicero in Verrem sexta de signis, cuius verba in huius Prætura Hispaniensi sum adducturus. Indolis atque fortitudinis præclaræ prima documenta dederat adolescens ante decennium, sub patre Consule in Sicilia bello fugitiuorum, vbi victor à patre propter virtutem coronæ aureæ titulo pro tribunali honoratus fuerat, quemadmodum in Annali illo latius ex Valerio Maximo retulimus.

M. Pupius * Cn. f. P * nepos. Qui demum in summa senectute Pisonem quemdam adoptauit, vt Cicero testatur in oratione pro domo sua; vbi de falsa P. Claudij inimici sui adoptione verba facit: Nam ætas (inquit) eius, qui adoptabat, quæsitæ est; vt in Cn. Aufidio, M. Pupio: quorum vterque nostra memoria summa senectute alter Orestem, alter Pisonem adoptauit. Quas adoptiones, sicut alias innumerabiles, hereditates nominis, pecuniæ, sacrorum sequutæ sunt. Cum igitur hi duo sibi filios è clarissimis familiis adoptarint, ipsos obscuros omnino, vel prorsus sine magistratibus abiectos atque viles fuisse, non verisimile est.

L. Fufidius // f. // nepos.] Obscuræ quidem originis, sed amicitia propter virtutes arcta continuatæ; M. Æmilij Scauri principis Senatus postea clarus. Ad hunc etiam Scaurus tres libros de vita sua scripsit, qui & Ciceronis extabant tempore, vt in Bruto satis indicat: vbi & hunc L. Fufidium Romæ in aliquo patronorum numero fuisse testatur.

[C. Papirius C. f. L. n. Maso] Patricius minorum gentium, teste Cicerone in familiaribus ad L. Papirium Patum; & domo Prætoria, ab auo forsan L. Masone, quem Liuius libro XLI. Prætorem nominat vrbis Annali DLXXVII.

Prouinciæ prorogatæ.

C. Sextius C. f. C. n. Calvinus. Procos. Galliam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Cum Salluuii bellum gessit; quos variis præliis quassatos tandem domuit, atque in potestatem redegit. Itaque Marcellinus Ammianus rerum gestarum libro xv. scribit, Gallorum regiones præcipuas, quæ confines sunt Italicis, paulatim leuius odisse sub Romanum venire imperium. Primò tentatas per Fuluium, deinde præliis paruis quassatas per Sextium, ad vltimum per Fabium Maximum domitas fuisse. Horum autem ducum victorias atque triumphos suis locis adferemus. De C. Sextij verò rebus gestis hæc etiam T. Liuij Epitome libri LXI. prodit: C. Sextius Procos. victa Saluatorum gente coloniam Aquas Sextias condidit, ob aquarum copiam à calidis & frigidis fontibus, atque nomine suo ita appellatas. Hoc idem ferè Velleius Patereculus attingit libro historiæ primo, vbi de Romanis coloniis, dicens, Frabateriam anno superiore, Cassio Longino & Sextio Caluino, qui Sallues apud aquas, quæ ab eo Sextiæ appellantur, deuit, Consulibus coloniam deductam: & post annum Scylacium, Mineruium, Tarentum, Neptunium, Carthagoque in Africa prima extra Italiam. Strabo quidem libro Geographiæ quarto, C. Sextium, scribit, domitis Salybus, non longe à Massilia condidisse oppidum, & ab aquis vicinis calidis Aquas Sextias suo nomine vocasse: Cassiodorus item in Consulium Fastis suis meminit, sed anno insequenti, cum Sextius oppido condito prouincia decederet.

L. Aurelius L. f. L. n. Orestes. Procos. Sardiniam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Difficile & graue bellum oppidorum obsidionibus diuturnis anno primum sequenti confectum fuisse, declarat eius triumphus extans in Capitolinis marmoribus, vt suo loco patebit.

Q. Fabius Q. Æmiliani f. Q. n. Maximus. Propr. Hispaniam * citeriorem * prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Refert in Gracchorum vita Plutarchus,

*Infinitatus
Q. Fabius
absens Roma
à C. Graccho.*

C. Gracchi Tribuni plebis impulsu Fabium Propr. propter frumentum nimis largiter à ciuitatibus fœderatis acceptum, & Romam ex Hispania missum, S. C. fuisse reprehensum, velut grauem prouincialibus, ac nimis durè imperitantem; pretiumque frumentorum ciuitatibus reddendum esse, Gracchum censuisse. Ex quo constat, Fabium tunc prouinciam adhuc obtinuisse: atque anno primùm sequenti, successore accepto, Romam ad Consulatum petendum rediisse; quem etiam ipsum obtinuisse, Fasti ostendunt.

.. . . f. .. n. .. Propr. Aliam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit.

[M'. Acilius M'. f. M'. n. Glabrio]

Proquæstorib. f. fuère.

.. .. f. .. n. .. T. Quincti. Cos. in. Italia. Ostiensis.

.. .. f. .. n. .. C. Sextij. Procos. in. Gallia.

.. .. f. .. n. .. Q. Fabij Propr. in. Hisp. citeriore.

.. .. f. .. n. Propr. in Asia.

.. .. f. .. n. Pr. in Achaia.

.. .. f. .. n. Pr. in Macedonia.

.. .. f. .. n. .. * Lucerinus * f. .. n. .. Calenus.

Q. Hortensius * Q. f. * nepos Q. Æmilius M. f. * M'. n. * Lepidus.

[C. Marcius L. f. C. n. Censorinus] C. Licinius * A. f. A. n. Nerua.

[M. Lucretius M. f. M. n. Gallus] [P. Sulpicius Ser. f. Q. n. Camerinus]

M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos [Sp. Postumius Sp. f. A. n. Albinus]

M. Fuluius. M. f. Q. N. FLACCUS. PRO. AN. DCXXX.

Cos. de. LIGVRIBVS. VOCONTIEIS. SALLVVEISQ.

M. Fuluium Flaccum, de cuius rebus gestis quædam antea dixi, hoc primùm anno triumphasse de Liguribus Vocontijs, testatur Fastorum Capitolinorum triumphalis columna: quæ tamen eo loco mutila satis ostendit, verba quædam in eius fragmenti linea extrema deesse, atque in primis triumphi dies. Opinatus est intuper doctissimus Carolus Sigonius, desiderari ibidem populi alicuius deuicti nomen alterum, & (Salluuius) scilicet addendum putauit, quia hic primus bellum Saluii intulit, vt ex Iulio Obsequente & Ammiano Marcelino colligere est. Nec fefellit eum coniectura sua, sagaci vt valet ingenio atque iudicio. Repertum namque postea fuit fragmentum aliud, eiusdem columnæ membrum diuulsam à superiore, & illi certè connectendum, vt ipsa postulat historia & verba in Fuluij, de quo nunc agimus, triumpho desiderata, atque in huius vertice residua flagitant. Effossum fuit hoc marmoris fragmentum Romæ septennio post meum ab vrbe discessum, anno scilicet salutis nostræ 600. D. LXIII. mense Febuario, ad radices Exquiliarum, in vinea D. Ludouici Matthæi, quæ vicina est Ædi sacræ D. Andreæ in Portugallo, sicut nunc vulgò locum appellant. Representat autem pulchrè triumphos post Fuluium ordinè sequentes. Qui licet in marmore trunco mutili plenè satisfacere nequeant, plurimum tamen lucis, amisso Liuiò, in istorum temporum antiqua historia studiosis adferre poterunt. Hos autem diligenter admodum ex ipso marmoris fragmento delineatos, non diu postquam inuentum marmor fuit, Romæ ad me Bruxellas misit in Belgium Nicolaus Florentius Batauus, ob probitatem candoremque singularem non minùs, quàm ob eruditionem bonarumque litterarum studium mihi charissimus. Eorundem igitur exemplar hic oculis subicere, & Lectori candido communicare, non vanum aut otiosum, sed vtile & opportunum duxi. Nam ex eodem nos deinceps triumphos annis suis adducemus, & pro instituto locis Auditorum collatis explicabimus. Est autem tale:

SALLVVEIS Q. . . . VI.

C. SEXTIVS. C. F. C. N. CALVIN. PRO. CO

DE. LIGVRIB. VOCONTIEIS. SALLVVEISQ.

L. AVRELIVS. L. F. L. N. ORESTES. PRO. AN. DC.

COS. EX. SARDINIA. VI. IDVS. DEC.

Q. CAECILIVS. Q. F. Q. N. METELLVS. A. DCX.

BALIARIC. PROCOS. DE. BALIARIB. PR.

Q. FA-

*Carolus Si-
gonius.*

*Fragmentum
morum colu-
narum triu-
phalium Ro-
mæ inuentum.*

*Nicolaus
Florentius
Batauus.*

Q. FABIVS. Q. AEMILIANI. F. Q. N. AN. DC.
 MAXIMVS. PROCOS. DE. ALLOBRO.
 ET. REGE. ARVERNORVM. BETVLTO. X. K.
 CN. DOMITIVS. CN. F. CN. N. AHENOBARB. A. D.
 PROCOS. DE. GALLEIS. ARVERNEIS. XVI. K.
 L. CAECILIVS. L. F. Q. N. METELLVS. ANN. DCX.
 DELMATIC. PROCOS. DE. DELMATEIS. III. NO. —
 Q. MARCIVS. Q. F. Q. N. REX. PROCOS. AN. DCX.
 DE. LIGVRIBVS. STOENEIS. III. NON. DE.
 M. AEMILIVS. M. F. L. N. SCAVRVS. COS. A.
 DE. GALLEIS. KARNEIS. V.
 M. CAECILIVS. Q. F. Q. N. METEL.
 COS. EX. SARDINIA.

LVS. Q. F. Q.

De M. Fuluij quidem triumpho nihil particulatius nobis Auctores qui extant alij, quod sciam, memoriz produnt; nisi quod virum Consularem ac Triumphalem hunc filium appellet Velleius Paterculus; & quod Plutarchus scribat, eundem in seditione Gracchana, qua periit altero post anno, suos armasse Gallorum spoliis, quæ domi suæ ex triumpho supererant.

Vocontios inter Galliarum Narbonensis populos recenset Pomponius Mela de situ orbis libro 11. cap. v. & inter vrbes eius provinciarum opulentissimas Vasionem Vocontiorum: sed antiquitus inter Ligures habitos fuisse, M. Cato putavit, teste Plinio lib. 111. cap. xvii. neque Capitolini triumphi, ut vides Lector, refragantur. Ceterum eiusdem libri capite quarto Plinius Galliam Narbonensem describens, inter eius provinciarum populos numerat. Et ubi deinde Vocontiorum ciuitatis foederatae duo capita nominat, in exemplaribus mendose Vasco legitur, non Vasio: quemadmodum recte hoc oppidi nomen Pomponius Mela loco dicto, & alij, necnon antiquus militaris monumenti titulus, quem Romæ marmori inscriptum legi in æde sacra S. Potentianæ talem:

D I S. M A N I B V S.

C. ACILIO. C. F. VOL. MARTIALI.
 VASIONE VETER. EX. COH. VI. PR.
 MILITAVIT. ANNIS. XVII.

VIXIT. ANNIS. LVIII.

Cornelius Strabo Geographiæ libro quarto tradit, Vocontios montana Sallybus, Liguribus,, Albocis, & Quaris vicina coluisse usque ad Allobrogum fines. Nec dissentiunt Græci, inter quos Dionysius Halicarnassensis Antiquitatum libro primo testatur Ligurum populos antiquissimos, quorum origo, ut ait, incognita fuit & obscura, non solum Italiæ, verum etiam ultra Alpes Galliarum magnas regiones habitasse, quas Sallyes, Deceates, Oxobij, & Vocontij Ligures tenebant. Quin etiam Dionysius Alexandrinus de situ orbis canens, & eius commentator Eustathius, affirmant Massiliam antiquissimam Phocænsium coloniam in Ligurum regione deductam fuisse.

Salluuij qui vocantur in Capitolinis triumphis, Plinius & L. Florus Sallyos; Strabo, Stephanus, & alij Græci Sallyes appellant. Prisci nominis vestigia clara remanent in Liuianis exemplaribus, in quibus Salubij, vel Saluuij, modò Saluij, vel Saliui vocantur. Libro historiarum quinto narrans diuersos Gallorum per Alpes in Italiam transitus, non præterit, quomodo post Cenomannos Salluuij transgressi fuerint, & circa Ticinum confederint: quos Plinius libro 111. cap. xviii. Vercellas condidisse memoriz prodidit.

A N N I P. R. C. D C X X X I.

Consules.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. C. Fannius C. f. C. n. Strabo.

In hunc annum Consules producant Cn. Domitium & C. Fannium Cassiodorus & Iul. Obsequens: sic etiam Plinius libro 11. cap. xxxii. hisce Coss. lunas tres visas fuisse scribens,

*Prodigia.
C. C. Fannius
duo celebres.*

*C. Gracchus
Fannius Cos.
plebis fauore
re facit.*

*L. Opimius
repellitur.*

scribens, & soles nocturnos à plerisque appellatos. Ceterum Iulius Obsequens inter alia eius anni prodigia tres item soles & tres lunas his Coss. in Gallia visas refert. Consulum meminit item Tullius in Bruto de claris, horum alterum proferens C. Fannium C. f. qui Cos. cum Domitio fuit: idque propter differetiam, cum eiusdem temporis esset item alius fama celebris C. Fannius M. f. gener C. Laeli, Prætorius, ut ante demonstravi. Hunc verò de quo nunc agimus, Consulem esse designatum C. Gracchi Tribuni plebis fauore, Plutarchus auctor est. Ipsum enim candidatum Gracchus temeritatis plebeiæ fiducia fultus & inflatus, comitis Consularibus in campum deduxit, & populo commendauit, in eum maxime finem, ut L. Oppium competitorem ipsius honore repelleret, cui inimicus erat Gracchus cum ob Fregellanæ coniurationis quaestionem qua fuerat ambustus, tum quod Opimium sciebat conatibus suis aduersarium fore grauissimum si Consul fieret. Plebs autem in omnibus Graccho gratificari cupiens, L. Opimio præterito, C. Fannium Cos. in hunc annum cupide designauit. Vide Plutarchum in Gracchis de hac re latius.

*Allobrogicum
bellum.*

** Prima in
vulgarum, non
religiosa.
* Saluyi
in v. c.
Prouincia
Consulatus.*

Bello cum Salluius per C. Sextium Procos. quasi confecto, successit alterum in eodem orbe cum Allobrogibus vicinis, quod Teutomalium Salluiorum regem fugientem receperant, & iussissent auxiliis: quodque Æduorum populi Romani sociorum agros vastassent, quemadmodum Liuiana Epitome libri xli. declarat huius belli causam. Allobroges autem in idem incendium traxere mox vicinos Aruernos cum eorum rege Betulto, sicut etiam astipulatur L. Florus libro de gestis Romanorum tertio cap. secundo: * Primi trans Alpes (inquit) arma nostra sensere * Salyi, cum de incursionibus eorum fidissima atque amicissima ciuitas Massilia quereretur: Allobroges deinde & Aruerni, cum aduersus eos similes Æduorum querelæ opem & auxilium nostrum flagitarent. Quæ prouincia Cn. Domitio Cos. obuenerit, C. Fannio Italia, qui in vrbe manlit. Itaque Iulius Obsequens item hisce Coss. Sallyes & Allobroges deuictos fuisse, prodigiis enarratis annotauit.

Prætores.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Urbanam. ac. Peregrinam. iurisdictiones.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

Q. Mucius Q. f. Q. n. Scruula. L. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus

Augur.

Diadematus.

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio

[Q. Cotius Q. f. ///. nepos]

[P. Rutilius P. f. * n. Caluus]

[M. Vrbinius M. f. ///. nepos]

Prætores prouinciarum.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. citeriore

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Asiam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. vltiore

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Illuricum. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Siciliam

Prouincias. sortiti. obtinere.

M. Porcius M. f. M. n. Cato.

Sex. Iulius * Sex. f. Sex. n. * Cæsar.

L. Iulius Sex. f. Sex. n. Cæsar.

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex.

Q. Ælius Q. f. P. n. Tubero.

[L. Tullius A. f. ///. n. Decula]

Ædiles curules.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Ædiles plebis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Q. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus. M. Acilius * M. f. L. n. * Balbus.

C. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus. C. Porcius M. f. M. n. Cato.

Claudianus.

Tribuni plebis.

C. Sempronius Ti. f. P. n. Gracchus 11. Cum anno superiore C. Gracchus suis legibus maximam equitum plebisque Romanæ multitudinem in partes suas traxisset, summamque sibi gratiam conciliasset; & ob diligentiam in obeundis publicis negotiis stupendam, in viis scilicet ex lege sua muniendis, & exstruendis horreis, à populo plurimum laudaretur, & ipse se ad omnia paratum offerret: tandem in concione dixit, huius anni magistratum comitiis instantibus se pro meritis gratiam aliquam petere à populo velle: quæ si concederetur, pro summo beneficio se habiturum; si tamen negaretur, non ægrè laturum. Ex quibus verbis cum omnes ferè coniecarent, ipsum ex Tribunatu petere Consulatum velle; proximè sequentibus comitiis Consularibus C. Fannium candidatum, ut dixi, comitatus populo commendauit, atque Consulem designari curauit; nullam aliam opinor ob causam, quàm ut inimicum suum Fannij competitorem L. Opimum magistratu isto depelleret. Ipse Gracchus Tribunicis deinde comitiis, quamuis non petens, magno tamen plebis studio Tribunus iterum in hunc sequentem annum designatus est. Cui rei priùs ita prouiderat, agrarius, viarius, & frumentarius suis legibus caput inferendo, ut Appianus auctor est,

C. Gracchi
diligentia in
ambiendo
stupenda.

C. Fannium
Coi. erat.

De secundo
Tribunatum
sibi prouiderat.

Si. Tribunus. opus. habeat. ad. præstanda. promissa. eius. potissimum. rationem. proximis. comitiis. habeto. Vtrique plebi sociisque promissa posset exoluere, Tribunus plebis iterum est factus. Leges autem promulgauit deinde atque pertulit has ferè: Iudiciariam in primis, qua nouas inter præcipuos ciuitatis ordines turbas excitauit, & effecit, ut à Senatu iudicia publica, penes quem à Regum tempore fuerant, transferrentur ad equites Romanos; criminatus, non satis integra fide Senatores iam diu iudicare. Legis autem verba cum non extent, quæ eius sententia fuerit, non planè liquet. Vel leius Paternulus hac C. Gracchi lege iudicia à Senatu ad equites translata, non vno loco narrat. Sic Cicero & Pædianus non semel testantur idem: sic Liuius in Epitomis quæ extant l. LXX. ubi de P. Rutilij Ruti iniqua damnatione; & sequenti, ubi de lege Liuiæ M. Drusi hanc Semproniam abrogantis. Nec discrepat Appianus Alexandrinus bellorum civilium libro primo, referens diffusius, ut C. Gracchus iterum Tribunus plebis factus, conciliata sibi plebe, mox equites etiam, qui medium inter Senatum & plebem tenebant ordinem, à Senatu diuulserit, & obnoxios sibi noua lege fecerit: qua iudicia publica propter largitiones acceptas infamia transtulit ad equites Romanos à Senatoribus: exprobrans his nouissima quæque praua iudicia ab ipsis pronuntiata, ut Aurelium Cottam, Salinatorem, & M. Aquillium qui Asiam subiugarat, muneribus palam acceptis absoluisent: cum hæc testarentur prouinciarum spoliatarum legati, querelarum pleni per urbem discurrentes; adeò ut Senatus pudore victus, legi ferendæ non admodum sit aduersatus. Itaque Gracchum iactasse tunc, scribit Appianus, se penitus Senatorij ordinis neruos incidisse, breuique se hunc reformare velle. Plebs autem lubenter legem acceptauit, & VI. ROGAS. sciuit: in eumque modum iudicia ad equites à Senatu translata fuere. De hac igitur proculdubio C. Gracchi lege sunt item M. Varronis verba intelligenda ex libro quarto de vita populi Romani, adducta à Nonio Marcello in Bicipitem facere; quæ talia leguntur: In spem adducebat, non plus soluturos quàm vellent, iniquus equestri ordini iudicia tradidit, ac bicipitem ciuitatem fecit, discordiarum civilium fontem. Non de alio loquitur M. Varro, quàm de C. Graccho legem hanc ferente: cuius quidem verba cum librationum rudium culpa nunc extant admodum trunca, sic ut studiosis vix vlui esse possint; & qua de re intelligi debeant, obscurum sit: tribus tantum vocibus, quæ desiderantur, annexis, ut illa suppleam atque declarem, historia ipsa me inuitat. Voces tamen ipsas, ut facilius noscerentur, asteriscis inclusi. Exponit autem Varro disertè quomodo Gracchus urbanam ac egenam plebem, promittendo frumentarias, agrarias, atque foenebres leges, spe diuitiarum ad se traxerit, & equestrem ordinem à Senatu iudiciis translatis diuulserit; ut facilius tutiusque in ista ciuitatis discordia regnaret, & de inimicis se vindicaret. Addamus igitur in initio voculam, in ipso cõtextu alteram, & tertiam in fine; sic plenam habebimus Varronis sententiam, & ea clariùs elucescet hoc modo: " Obaratos in spem adducebat, non plus soluturos quàm vellent: " Senatori + iniquus equestri ordini + iudicia tradidit, ac bicipitem ciuitatem fecit, discordiarum civilium fontem " produ- cens. Sed hanc coniecturam meam ut non reiicio, ita non ante probabo, quàm à doctioribus probari intellexero, vel asseri vetusti codicis alicuius testimonio. Iam Sempronie legis huius reliqua prosequamur, qua Senatum antiquissimo iudiciorum privilegio spoliatum fuisse, constat quidem ex iam adductis; sed quomodo Gracchus id præstitit, aut quæ legis istius forma fuerit, nondum apparet. Cicero, Velleius, & alij iam citati, nil aliud

Lex eius iudiciaria.

Senatores iudices culpantur à Graccho.

Iudicia largitionibus corrupta.

Aristocratiæ tollere conatur Gracchus.

M. Varronis locum multum & manifestum restituitur.

+ inimicus + melius.

Qualis iudicaria forma. Plutarchus multum descriptus.

Nodus in Liuii perplexus.

Lex de iudicium decuriae descriptissima.

Truncus est penes Liuium.

Suppletur ex veteri codice Seniano.

Nec dum desolatus nodus.

Lex tertia Liuii breuiarii de Senatu augendo descripta videtur.

Ex Plutarcho. Lex de transferendo a Senatu ad solos equites iudicium perlatum.

Lex de provinciarum ordinis a Senatu.

Legis aperi de rogatione.

aliud videntur prodere, quàm lege dicta iussu fuisse, vti Prætor urbanus quotannis iudicium decurias non ex Senatu, sed ex equitum primariorum ordine conscriberet. Solus Plutarchus (quod sanè mirum videtur, si modo correctæ sunt eius exemplaria) discorpan ab aliis omnibus, scribit, Gracchi legem voluisse, vt trecenti equites cum Senatorum numero pari iudicarent; & ex sexcentis mixtim, iudicium decuriæ quotannis à Prætoribus conscriberentur. Quod postea Q. Cæpionem Cos. & deinde M. Liuium Drusum Tribunum plebis tentasse, scribunt alij, vt suis locis dicemus. Restat alius nodus in Liuii non parum meo iudicio perplexus, vbi de C. Gracchi legibus in Compendio libri LX. sic habetur: C. Gracchus Tiberij frater, Tribunus plebis, eloquentior quàm frater, perniciosas aliquas leges tulit, inter quas frumentariam, vt semisse & triente frumentum plebi daretur; alteram legem agrariam, quam frater eius tulerat; tertiam, qua equestrem cum Senatu consentientem corrumpere, (trecenti Senatores erant, sexcenti equites) vt trecentis Senatoribus admiscerentur, id est, vt equester ordo bis tantum virium in Senatu haberet. Mihi quidem Platoniceis numeris obscurior lex ista tertia, & quoniam spectet non intelligo. Plures doctissimi viri iudiciariam Gracchi legem hisce verbis describi volunt, qua dissensiones inter Senatum & equestrem ordinem cõcitauit: quibus contradicere non volo, sed iudiciorum in his nulla sit mentio. Locus profecto truncus atque mendosus est, sicut etiam testantur libri veteres manuscripti, & à Carolo Sigonio citati; & ille quem olim mihi communicauit Mechliniæ Iacobus Sufius, vir eruditione non minùs quàm nobilitate conspicuus: in quo dilucidius atque diffusius eadem tertia lex in hunc modum descripta legitur: Tertiam, qua equestrem ordinem tunc cum Senatu consentientem corrumpere, vt sexcenti equites in curiam subrogarentur; & quia illis temporibus trecenti tantum Senatores erant, sexcenti equites vt trecentis Senatoribus admiscerentur, id est, vt equester ordo bis tantum virium in Senatu haberet. Vides Lector, vt integer verborum verlus in vulgatis exemplaribus desideretur, ab exscriptoribus librariis negligenter prætermisus. Non tamen adhuc satis hic Liuii locus, licet plenior quàm in vulgatis, iudiciariam C. Gracchi legem nobis explicat: videntur enim plura deesse, nec præterisse Liuianorum Epitomæ scriptorem legis præcipuum scopum, quomodo Senatum denique Gracchus hac iudiciorum iure priuarit. Atqui Plutarcho nò minùs quàm Ciceroni & aliis Auctoribus aduersatur locus iste; cum magis indicet, legem tertiam non de transferendis iudiciis, sed de Senatu augendo iudiciorum causa Gracchum protulisse. Ducor igitur ad opinandum, ex tanta narrationis huius varietate quam apud Auctores inuenimus, quòd Gracchus bis terte iudiciariam legem suam, opprimendi Senatus cupidine percitus, diuersimode promulgarit. Primum, vt ad trecentos qui tunc erant Senatores, sexcenti equites, vt apud Liuium extat, in curiam subrogarentur, quò Prætor urbanus quotannis iudiciorum causa ex centuriis singulis iudicium decurias singulas seligere posset. Qua lege Senatus ac optimatum summo studio reiecta, verisimile fit, mox aliam ipsum proposuisse, quam Plutarchus habet, Vt trecenti equites simul cum trecentis Senatoribus iudicarent, & ex his mixtim decuriæ iudicium seligerentur. Cui cum non minùs aduersaretur Senatus, tandem ipsum plebis & equitum Rom. auxilio legem pertulisse de transferendis a Senatu ad solos equites Rom. iudiciis: & tunc denique gloriari ausum, se penitus Senatorij ordinis neruos incidisse. Atqui simile quid in hac discordia & ordinum contentione, priusquam lex perferri potuit, contigisse, non obsecrum est ex tanta historiarum istius diuersitate colligere. Sed quia nihil aliud apud Auctores certius hactenus reperio, litem istam ambiguam sub iudice relinquere cogor, donec Temporis filia Veritas e puteo suo prodeat. Legem deinde de provinciis decernendis tulit, Senatui scilicet, vt videretur aliquid pro iudiciis ereptis reddere. Pertulit igitur:

Vt. provinciar. quotannis. à Senatu. constituerentur. ante. comitia. vel. proroganda. vel. designandis. magistratibus. in. sortem. mittendæ. Neve. deinceps. Senatus. de. Coss. provincieis. decreto. quis. intercederet. Qua lege Senatus auctoritatem confirmasse non solum, sed etiam nonnihil adauxisse videtur: volens omnino, vt constituendarum provinciarum ius apud hunc solum ordinem permaneret. Hinc L. Florus libro IIII. cap. XIII. Gracchanarum legum speciosos æquitatis prætextus explicans, ait: Quid ad ius libertatis æquandæ magis efficax, quàm vt, Senatu regente provincias, equestri auctoritas saltem iudiciorum regno niteretur. Sed hæc ipsa in perniciem redibant, & misera respublica in exitium suum merces erat. Postea tamen non semel huic legi derogatum esse, ex sequentibus patebit. Nam pecunia corrupti Tribuni plebis ac magistratus quidam, vel factionibus impulsæ, maximas sæpè provin-

provincias, aduersante Senatu, ambitiosis hominibus plebiscito solo vel decreuerunt, vel prorogauit: vnde fax ciuiliū tandem bellorum, atque libertatis publicæ intentus. Ad monarchiam nihilominus vsque tempora legem hanc Semproniam in vſu permanſiſſe, variis Auctorum testimoniis probari poteſt. Meminit Salluſtius in Iugurthina hiftonia, ſcribens anno vrbiſ DCXI. I. Iugurtha rege bellum mouente, provincias tunc lege Sempronia futuris Conſulibus Numidianam atque Italiam à Senatu decretas fuiſſe. Meminit item aliquoties Cicero in ſuis orationibus, vt in ea, qua de provinciis Conſularibus decernendis in Senatu ſententiam dixit, anno vrbiſ DCXCVII. Suriam & Macedoniam futuris Conſulibus nominans. Decernenda nobis, inquit, ſunt lege Sempronia duæ. Quid eſt, quòd poſſimus de Suria Macedoniaque dubitare? Et hæc quidem dixit, cum primum ante comitia de provinciis ordinandis in Senatu referretur, & antequam designati in annum ſequentem Tribuni plebis inſiſſent: quorum aliquos ad populum de provinciis contra legem Semproniam relatuſos, metus erat, ſicut fecit poſtea C. Trebonius, quem Cicero quati digito notat poſtea, cum M. Catonis aliorumque ſententias reculaſs, (qui Gallias Cæſari eripere, & Conſulibus designandis decernere; Suriam verò & Macedoniam Prætorias facere volebant) ita diſſerit, verba, in ſallor, Catonis referens: Faciam, inquit, illas Prætorias, vt Piſoni & Gabinio ſuccedatur ſtatim. Si hic ſinat: tum enim Tribunus intercedere poterit, nunc non poterit. Addit igitur mox Tullius, declarans, & ſe quidem Prætorias Suriam Macedoniamque decernere lubenter velle, niſi metus obſtaret interceſſionis Tribunicie poteſtatis. Eius verba ſunt hæc: Itaque ego idem, qui nunc Conſulibus is qui designati erunt, Suriam Macedoniamque decerno, * decernam eadem Prætorias: vt & Prætores annuas provincias habeant, & eos quàm primum videamus, quos animo æquo videre non poſſumus. Sed mihi credite. numquam ſuccedetur illis, niſi cum ea lege referetur, qua intercedi de provinciis non licebit. Itaque hoc tempore amiſſo, annus eſt integer vobis exſpectandus. Sic ibidem Tullius. Ex cuius etiam verbis colligere eſt, lege Sempronia ſolummodo cautum fuiſſe, ne Senatus decreto de Conſularibus provinciis facto quis intercederet, decreto de Prætoris vel aliis provinciis, non item. Igitur de Suria Macedoniaque provinciis, quæ Proconſulares tum erant, ea lege referendum eſſe cenſebat, vt Conſulares denuò fierent: nimirum, ex lege Sempronia futuris Coſs. decernerentur, ne intercedere liceat. Nam ſi Prætorie fiant, interceſſioni Tribunicie locum futurum putat: Piſonem verò Gabiniumque ne ſucceſſores accipiant, Senatus decreto intercedi curatuſos, Vti prorogato imperio, populandatum provinciarum cauſſa ſpatium annuum lucrentur. Rurſus in oratione pro domo ſua ſtomachatur admodum acerbe in P. Clodium inimicum ſuum, quòd Tribunus plebis cum eſſet anno vrbiſ DCXCV. iam dictas provincias à Senatu lege Sempronia decrerat, alius contra legem ac Senatus auctoritatem plebiſcito ſolo Conſulibus ſuæ factionis L. Piſoni & A. Gabinio contuliſſet. Itane verò, inquit, tu provincias Conſulares, quas C. Gracchus, qui vnus maximè popularis fuit, non modo non abſtulit à Senatu, ſed etiam, vt necelle eſſet quorantibus conſtitui per Senatum, * decreta lege ſanxit. Eas lege Sempronia per Senatum decretas reſciſiſti: extra ordinem ſine ſorte nominatim dediſti non Conſulibus, ſed rei publicæ peſtibus? In hunc modum ſæpius P. Clodium & alios inimicos ſuos exagitat: nec minùs P. Vatiniū, quòd anno DCXCV. Tribunus plebis C. Cæſari Coſ. provincias plebiſcito ſuo præter Senatus voluntatem tradiſſet. Eripueras, inquit, Senatui provincie decernenda poteſtatem, imperatoris deligendi iudicium, ætarij diſpenſationem; quæ numquam ſibi populus Rom. appetiuit, qui numquam hæc a ſummi conſilij gubernatione auferre conatus eſt. Hæc aliaque Tullius in inuectiua ſua, quàm dixit in Vatiniū. Non diu poſtea tamen, cum, vt ſupra retuli, de provinciis Conſularibus in Senatu ſententiam diceret, C. Cæſari Procoſ. in Gallis victori lege Sempronia non ſuccedendum eſſe cenſuit: ſed prorogationem imperij, ſtipendium eius exercitui, & legatos decem, alioſque honores decreuit, vt ipſe teſtatur in oratione pro L. Balbo, & epistoſarum familiarium primo ad P. Lentulum Procoſ. Verum nos hæc fortasſe nimis diſſuſe, quòd tamen non alium in finem facimus, quàm vt huius Semproniæ legis ex M. Tullij ſolis ſcriptis elicienda ſententia clariùs eluceſcat. Legem inſuper de ſuffragiis ſociū Latini nominis promulgauit.

Vti. his. æque. ac. ciuibus. Rom. ius. Romæ. ſuffragij. ſerundi. eſſet. Hanc puto legem diſſualiſſe C. Fannium Conſulē oratione nobili, quàm multum laudat Tullius in Bruto de claris. Non dubitauit tamen Gracchus, quàmuis vehementer hæc eius lex oppugnaretur ab optimatibus, inuitare ſocios Latinos, vt ad ius etiam ciuitatis petendum Romani confluere: quo potentior ipſe ſociorum multitudine facilius promulgatas leges eius generis perferret. E quibus etiam memorant Appianus & Plutarchus has:

Plebiscito
ſolo data pro-
muntia.

Notat
C. Treboniū.

* malim de-
cernerem.

Decreto de
Conſulibus
facto non in-
tercedendum.

Ciceroni lo-
cus.

* Vox otioſa
videtur &
expurganda,
qua ſcripto-
rum negligen-
tia inueſtit ex
ſequenti ver-
borum con-
textu.

Lex de ſuf-
fragiis ſociū
Latini nomi-
ni in iuribus
tribendu

Lex de coloniis deducendis.

Vti. sociis. Italicis. item. ius. suffragij. in. legibus. iubendis. esset. Vtique. Capuam. atque. Tarentum. alioque. extra. Italiam. Coloniae. sex. milia. ciuium. totidemque. milia. socium. Italicorum. deducerentur. Nec destitit promulgatas eius generis leges apud populum contra dissuasores defendere, vt indicat Sex. Pompeius Festus in voce Ostentum, vbi citat verba quaedam ex C. Gracchi oratione de legibus à se promulgatis. Velleius autem auctor est, Gracchum legibus suis dedisse ciuitatem omnibus Italicis, eandem parè ad Alpes extendisse. Quapropter Senatus quàm maximè attonitus, & peregrinorum nimios ad vrbeni conflatus istarum legum causa metuens, S. C. mandauit Consulibus, vt edicerent, ne quis, nisi qui ius suffragij haberet, in vrbe, vel intra quintum ab vrbe lapidem maneret comitiorum diebus, quibus leges à Graccho promulgatae rogarentur. Actum interea diligenter cum M. Liuius collega quodam Gracchi, cui hæc eius impotens arrogantia displicebat; atque a Senatu persuasum est, vt hisce perniciosis legibus intercederet, & alias ipse de ciuium sociorumque commodis non minus placituras ex Senatus auctoritate ferret. Vt autem seditionum pericula auerterentur, satius visum fuit, quædam præter æquum & bonum plebi indulgere, studiaque hominum à Graccho diuertere, atque ipsum suis armis oppugnare. Eius igitur audaciam atque potentiam parè regiam eo modo frangere, seditionisque ducem istum suo iugulare gladio, prudenter Senatus decreuit. Vide quæ de his Plutarchus in Gracchorum vita, Appianus ciuium bellorum libro primo, Velleius Paterculus historiarum libro II. & Auctor de viris illustribus, cap. LXV.

Ciuitas Romana ad Alpes usque extendita. Edictum Consulare.

Senatus decreuit de plebis commodis.

M. Liuius C. f. Mamilian. n. Drusus. Leges ex Senatus auctoritate tulit has:

Liuiæ lex de tergo socium Latini nominis. Lex de coloniis.

Militarem. de. tergo. socium. Latini. nominis. Ne. quempiam. ex. sociis. Latini. nominis. in. exercitu. virgis. cadere. liceat: Plutarchus in Gracchis. Item de coloniis tulit:

Vti. duodecim. coloniae. deducerentur. in. quas. singulas. tria. ciuium. Rom. milia. mitterentur. Auctores sunt Plutarchus & Appianus locis supra citatis. De vectigalibus tulit:

De agrario vectigali.

Vti. vectigal. agris. lege. Sempronia. diuiseis. diuidundeisve. impositum. plebei. remitteretur: Plutarchus in Gracchis auctor est. Eius quoque rei videtur mentionem aliquam facere velle fragmentum antiquæ legis agrariæ, quod paullo post adferemus.

Agraria.

De agris diuidundis quoque tulit. Legis istius Liuiæ mentionem in tabula quadam ænea antiqua fieri, Paullus Manutius in libro de legibus Romanis scribit:

Vti. decem. viri. crearentur. qui. agros. diuiderent. Cuius quidem legis exemplum videre mihi non contigit. Extat tamen fragmentum antiquissimæ legis agrariæ inter epigrammata Romanæ urbis ante plures annos impressa, titulo decreti cuiusdam: quod vbi sit, ignoratur. Illud autem huius esse M. Drusi, vt adferere non possum, cum latoris nomen cum magna legis parte temporum iniuria perierit; ita propter idioma & argumenti affinitatem, ipsius ipse non possum non opinari. Etenim, si quod certi ex mendosissimè promulgato Romæ fragmento circumcirca trunco colligi potest; lex ista eodem anno, quo C. Sempronius Ti. f. Gracchus Trib. plebis suam agrariam legem tulit, lata videtur. Nam præsens tempus, annūve labentem, quo Gracchus eam tulit, Consulum nominibus non notat, de hac verba faciens, quemadmodum rei præteritæ tempus exprimi solet: sed agrariæ legis decénio prius ab eius fratre Ti. Graccho lata mentionem faciens, illam signat P. Mucio, L. Calpurnio Coss. quibus lata fuit. Ceterum hæc quidem lex, de qua nunc agimus, statuisse videtur, si quid ex fragmento certi colligere est, de agrorum conditionibus, quos populus Rom. tunc in colonias deducendis ciuibus, sociisque diuidere & assignare volebat: quo iure possiderentur, qui ager locus publicus quive priuatus foret: qui rursus coloniarum municipiorūve publicus ager locus immunis foret, & qui Romano populo, aut publicano pecuniam, scripturam, vectigalve daret: vti que, qui ager, locus, ædificium, lege rogata dandus, assignandus ex publico in priuatum commutatus fuit, de eo si rems lex esset, quam si is ager, locus, ædificium P. Mucio, L. Calpurnio Coss. lege Sempronia datus, assignatus esset. Statuisse similiter de iurisdictione videtur, vt de priuatis possessionum controuersis coloniarū municipiūve, cuius territorium esset, magistratus iurisdictionem haberet, iudicia constitueret, iudices recuperatores daret: de controuersis vero finibus publicis, aut si quid de agro loco publico ambigeretur, Consul, Prætor, quicumque erit, id est, Præses prouinciæ de ea re iurisdictionem haberet. Hæc & eius argumenti plura ex iure Romano iussisse legem istam,

Nota indicis de tabula auctore & tempore.

Liuiæ legis conditiones.

istam, verisimile sit ex fragmento, sed velut à longè per nebulam; cum multa in eo desiderentur. Cuius exemplum ex instituto meo, studiose Lector, hic attexere non pigebit, in eum maxime finem, quod spes haud dubia sit, doctiores atque peritiores antiquitatis ex istis reliquiis eruere in lucem plura posse. Sunt autem hæ tales:

CAVIT.

DICIO. EVM. QVOIVM.

DE SEIVE. EIS. DE EA. RE. AD. SE.

EAT QVE. QVOVE. POSSESSIO. INVITO. MOR.

M. NON. ABALIENAVIT. EXTRA. EVM.

forte ager. LOCVS. EDIFICIVM. PRIVATVM. SIET. QVOVE. MA.

f. EXTRA QVE. EVM. AGRVM. QVEM. VETVS POSSESSOR. EX. LEGE. PLEBEIVC. SC. Quod f.

PASCIT. QV. E QVE. EX. EIS. MINVS. ANNV. GNATA. ERVNT. POSTEAQ. nalcenit. f.

f. non. abalienavit. ABALIENAVITVE. NE. QVE. HERES. EIVS. ABALIENAVIT. ABALIENAVITVE. f.

f. ante	{	Kal.	{	Januar	ERET. POSSESSIONEM. DEDIT. ADSIGNAVIT. REDDIDIT. QVOD. QVE. EIVS. AGRI.
				Februar	VOLIS. AGER. VETERE. PROVE. VETERE. POSSESSORE. DATVS. ADSIGNATVSVE. QVEIVE.
				Mar	IAS. QV. A. POST. H. L. ROG. PRIM. A. ERVNT. FACITO. VTEI. IS. QVEI. ITA. VI. EIECTVS. E. est. f.
				Ma	PUBLICANO. PEQVN. SCRIPTVRAM. VECTIGALVE. DET. DAREVE. DEBEAT. NEIVE. QVEIS.
				Iun	PASCETVR. POPVLO. AVT. PUBLICANO. DARE. DEBEAT. AGER. LOCVS. PUBLICVS. POPVLI. Rom. f.

VM. PUBLICVM. POPVLI. ROMANEI. DE. SYA. POSSESSIONE. VETVS. POSSESSOR. PROVE. VETERE. POSSESSOR.

AGRVM. LOCVM. QVEI. AGER. LOCVS. EX. LEGE. PLEBEIVC. SC. QVOD. C. SEMPRONI. TI. F. TR. PL. ROG. EXSC.

COLONIAM. DEDVXSIT. ITA. VT. EIS. S. EST. AGRVM. LOCVM. EDIFICIVM. DEDIT. REDDIDIT. ADSIGNAVIT. f.

RA. SCREIPTVS. EST. QVOD. EIVS. AGRI. LOCI. POST. H. L. ROG. PUBLICVM. POPVLI. ROMANEI. ERIT. EXT.

DEBITO. EI. QVEI. QVOM. QVE. ID. PUBLICVM. * FAVENDVM. REDEMPTVM. CONDVCTVMVE. HABEBIT. BOVES. EQUI. * fructum, f.

f. QUICVVS. VIEIS. LEGE. PUBLICIS. PASTVM. IMPVLSVM. ITINERIS. CAVSSA. ERIT. NEI. QVID. POPVLO. NEIVE. PUBLICANO. f.

f. PUBLICO. IN. PRIVATVM. COMMVATVS. EST. DE. EO. AGRO. * SIREMPS. LEX. ESTO. QVAM. SEI. IS. AGER. P. MUCIO. L. Calpurnio.

PER. TERRAM. ITALIAM. P. MUCIO. L. CALPURNIO. CO. MERINT. EAS. FACIVNT. PATFANT. VACVEQ. SIENI.

f. plebive. SC. EX. VET. FOEDERE. LICVIT. SED. FRAVDE. SYA. FACERE. LICETO. QVOD. EX. H. L. ITA. VTEI. SIET. IN. agris. * Siremps, simile re ipsa: vide Festum.

ET. IN. EVM. IV. ICIVM. IVDIC. EM. RECUPERATOREM. EX. H. L. DARE. OPORTERET. SEI. QVIS. DE. EA. RE. IVD.

E. PRO. COLONIA. MVNICIPIO. QVE. PROVE. MOINICIPIEIS. * FAVENTVR. QVEI. IN. TRIENTALIBVS.

VE. OPORTEBIT. ID. VTEI. QV. ICQVID. QVOIEI. QVE. ANTE. H. L. R. LICVIT. ITA. ET. HABERE. fructive. liceto. f.

f. QUID. DE. EO. AGRO. LOCO. AMBIGETVR. COS. FR. QVEI. QVOM. QVE. ERIT. DE. EA. RE. IVRISDICTIONEM. habeto. f.

I. CAVSSA. DICERNANT. EIVS. H. L. R. QVOD. IVDICIVM. IVDIX. RECUPERATOR.

O. AGRO. LOCO. IOVS. DEICITO. NEIVE. DECERNITO. NEIVE. IVDICIVM.

EM. FACITO. QVO. QVEIS. PRO. AGRO. MINVS. ALITERVE. SCRIPTVRAM. vectigalve. det. dareve. debeat. f.

VIRVS. L. QVEI. CLASSIS. PRIM. A. SIENI. XI. DATO. INDE. ALTERNOS. DVCHO. quos. fors. date. volet. f.

MVE. FACTVM. NON. SIET. SEI. MAIOR. PARS. EORVM. RECUPERATORVM.

RIT. SEDVLOM. VTEI. IS. QVEI. IVDICATVS. ERIT. DARE. OPORTET. f.

POSSIDEBIT. * FRVETVR. QVAM. EX. H. L. LICEBIT. EVM. AGRVM. QVEM.

SI. QV. A. LEX. PLEBEIVC. SC. EST. QV. A. MAS. QV. EM. EX. H. L.

DECERNERE. OPORTEBIT. SED. FRAVDE. SYA. NEI. IVRATO. NEIVE.

PL. SC. QVOD. M. DEIVS. TR. PL. III. VIR. COLONIE. DEDVCENDX. rogavit. f.

EXTRA. EVM. AGRVM. LOCVM. QVEL. AGER. LOCVS. IN. EA. CENTURIA. f.

OPORTEBITVE. QVOD. EIVS. AGRI. LOCI. QVOIEI. QVE. EMPTVM. EST.

f. Quæstor. QVEI. ARARIVM. PROVINCIAM. OBTINEBIT. IN. TABLES. publiceis. f.

REM. QVOD. PRÆ. FACTVS. EST. POPVLO. OBLIGATVS. EST.

QVEI. AGER. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVEI. ROM. A. PVBLICE.

TVS. ERIT. QVOD. EIVS. AGRI. LOCI. EXTRA. TERRAM. ITALIAM. EST.

VE. AGRVM. LOCVM. QVEI. QVOM. QVE. HABEBIT. POSSIDEBIT.

IR. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVOD. EIVS. AGRI. LOCI. f.

FACTVS. CREATVS. ERIT. EICI.

PROFITEBITVR. COGNITO.

IQVE. IPSE. N.

AG.

Aperit: typographi Roma-
ni maculas ex fragmento
deteksi panas: ut DE. PA.
RI. de care PLEBIN. pla-
berve. SIT. sei. IXTO. esto.
IDVS. iem. & similia.

* Siremps,
simile re
ipsa: vide
Festum.
* fructu-
bus, f.

Hæ quidem iam memoratæ M. Drusi leges alacriter à plebe Romana sunt acceptæ, Quomodo conciliavit Senatui plebē M. Drusus. fueruntque idcirco gratiores, cum quodd ex auctoritate Patrum se leges suas facere promulgaret, atque Senatum de salute commodisque plebis sollicitum non minus, quam Gracchus, esse diceret: tum etiam, quodd Drusus pauperes ciues, quos ducere in colonias decreuerat, vectigalibus aut pensionibus reipublicæ quotannis pendendis (quemadmodum agrarios suos Gracchus) non grauabat. Qua ratione plebem admodum Senatui reconciliauit, sensimque benignitas ista Patrum ingens legum Gracchanarum peperit fastidium. Hinc itaque M. Druso creuit auctoritas & gratia apud plebem, maxime quodd non sibi suisque consulere videretur, qui seipsum inter deducendarum coloniarum Præfectos minimè nominaret, nec pecuniam publicam tractare cuperet; cum è contrà Gracchus rebus omnibus exequendis seipsum principem legibus suis decerneret. Ex coloniis autem ferè hoc anno deductis nominat Velleius historiarum libro primo Mineruium, Colonia deducenda.

M. Drusus
patronus Se-
natus appel-
latur.

Scyllacium, Tarentum, ac Neptuniam. Iulius Frontinus in fragmento de coloniis recen-
set item quasdam lege Sempronia deductas, & limitibus Gracchanis agros adsignatos.
Vide quæ de his scribunt Plutarchus, & Appianus Alexandrinus ciuiliū bellorum libro
primo. Celebris igitur hic M. Drusi Tribunatus plebis ob egregiè defensas Senatus atq;
optimatum partes est habitus, pro quibus collegæ C. Graccho semper est aduersatus:
adeò vt propter eximiam in Gracchos operam patronus Senatus dictus fuerit, quemad-
modum ait Suetonius in Tiberij Cæsaris vita. Hinc etiam M. Tullius libro de fini-
bus 1111. ad M. Catonem iuniorem ita loquitur: Conferam autem auum tuum Drusum
cum C. Graccho eius fere æquali. Quæ hic reipublicæ vulnera imponebat, eadem ille
sanabat. Rursus in Bruto M. Drusum hunc Gracchi potentiam contudisse significat.
M. Drusus C. f. (inquit) qui in Tribunatu C. Gracchum collegam 11. Tribunum fre-
git. & ita quidem legendus hic locus, vt ipsa docet historia: non, vt habet exemplaria vul-
gata (fecit) pro (fregit.) Tribunum enim C. Gracchum facere Drusus anno superiore
non poterat, cum ipse candidatus, & eius competitor.

Ciceronis lo-
cus.

Q. Rubrius 11. f. 11. n. Varro. C. Gracchi collegam hunc Rubrium Plutarchus
prodit, qui legem tulit,

Rubria lex,
de Carthagi-
nem colonia
deducenda.

Tres viri de-
ducenda co-
lonia Car-
thaginem.

Vti. Carthago. ante. annos. aliquot. à P. Scipione. Æmiliano. S. P. Q. R.
iussu. excisa. deletaque. in. coloniam. ciuium. Rom. restauraretur. ager-
que. Pœnicus. in. Africa. ciuium. sex. milibus. viritum. diuideretur. Lex
quidem perlata est, Senatu non aduersante, vt pauperum ac seditiosorum hominum
onere, & vulgi face respublica nonnihil leuaretur. Nominatus eamdē ob causam 111. vi-
rū colonix deducendæ princeps C. Gracchus, & additus illi collega M. Fuluius Flac-
cus; qui post Consulatum atque triumphum hoc etiam muneris sibi deposcebat, vt apud
Appianum atque Plutarchum reperio: gaudente Senatu, quò per horum etiam absen-
tiam vrbs aliquantulum à vulgi seditiōibus relaxaretur. Tertium è 111. viris non nomi-
nant Auctores dicti, sed fortassis hunc adijcere poterimus ex antiquo legis agrariæ frag-
mento iam adducto, sicut paulò post latius dicam. C. Gracchus, consenscente cum
Tribunatu suo fauore plebis, in Africam cum collegis profectus est; & in Carthaginis
demolitæ solo ruinisque coloniam designauit, & aduersis auspiciis eam deducens Iuno-
niam appellauit, quemadmodum Plutarchus & Appianus diffusè referunt. Hanc verò
primam Romanorum coloniam extra Italiam deductam fuisse, testatur Velleius Pater-
culus historiarum primo. Paullus Orosius autem anno superiore deductam vult, Q. Cæ-
cilio Metello & T. Quinctio Flaminio Coss. 2211. scilicet anno, posteaquam à P. Sci-
pione Africano Æmiliano deleta fuerat.

Iunonia Car-
thago.

Lex agraria
Bæbia de
agri in Afri-
ca diuiden-
du.

M. Bæbius * f. M. n. Tamphilus * Citatur in fragmento legis antiquæ supe-
rius adducto plebiscitum, quod M. Bæbius Tribunus plebis 111. vir colonix deducen-
dæ rogauerat: quo plebs eodem, vt apparet, tempore sciuit,

Vtei. quei. agri. loci. in. Africa. diuidundi. populus. Romanus. iure. belli.
suos. publicos. fecerat. &. quei. Romæ. venum. publicè. dati. fuerant. eos.
Quæstor. quei. ærarium. prouinciam. obtinebit. in. tabulis. publicis. descri-
ptos. teneat. quæiue. agri. loci. populi. Rom. in. Africa. publici. per. Censores.
prædibus. acceptis. locati. essent. suæ. conditionis. manerent. eorumque. posses-
sores. pecuniam. scripturam. vectigalve. populo. aut. publicano. darent. Tale
quid plebiscito Bæbiano cautum fuisse, magis in reipublicæ atque ærarij, quàm plebis
aut agrariorum vtilitatem, ex dicto fragmento coniectare poterimus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

C. Lucius 11. f. 11. nepos.

D. Lælius 11. f. 11. n. * Balbus *

[M. Titius M. f. Sex. nepos]

[M. Fundanius M. f. M. n. Fundulus]

[Sex. Corninius P. f. Sex. nepos]

[Q. Cædicius C. f. Q. nepos]

Quæstores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæ-

Quæstores prouinciarum.

- // . // . // . f. // . n. // . Cn. Domitij Cos. in. Gallia. Gallicus.
 // . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Sardinia.
 // . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Hisp. citeriore.
 // . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in. Asia.
 // . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in Hisp. vltiore.
 // . // . // . f. // . n. // . Calenſis.

L. Cassius * Q. f. Q. n * Longinus. Qui Consul postea belli Cimbrici exordio à Tigurinis victus, & in prælio occisus est. Patrum habuisse suspicamur L. Cassium, qui Trib. plebis legem tabellariam tulerat. Patris nullos reperimus magistratus.

C. Atilius * M. f. M. n * Serranus. Patre Prætorio, qui classem bello Punico tertio obtinuerat, sicut ex annorum interuallo colligere est. Ipsum peruenisse ad Consulatum, suo loco constabit.

A. Postumius * A. f. A. n * Albinus. Cuius pater Consul fuerat anno DCII. Huic, ut opinor, Tullius in Bruto laudem eleganter beneque loquendi Latine tribuit.

* A * Postumius * C. f. Sp. n * Albinus. Flaminem appellat Tullius ibidem, ad alterius A. Albini iam memorati differentiam; numeratq; inter eius temporis disertos.

Q. Sulpicius C. f. C. n. Gallus. C. Sulpicii Galli, Consulatu, triumpho, nec non eruditione clarissimi viri filius. Quem paruulum puellum pater moriens sub tutela propinqui sui Ser. Sulpicii Galbæ oratoris reliquerat: cum ante iamdudum maior eius filius C. Sulpicius (ni fallor) esset ipso viuo atque florente mortuus, quemadmodum constat ex Ciceronis quadam epistola Familiarium libro quarto, scripta ad Ser. Sulpicium Rufum Iuriscos. post mortem Tulliolæ. Hunc verò de quo nunc agimus, Quinctum appellat M. Antonius apud Ciceronem de Oratore libro primo, atque Ser. Galbam oratorem reprehensum dicit à P. Rutilio Rufo, quod reus ad populum abiectus animo, & causæ suæ diffidens, hunc Quinctum pupillum propinqui sui filium ipse panem humeros extulisset, qui patris charissimi recordatione & memoria fletum populo moueret. ^{Pupillus re-} Quod anno vrbis DCIV. contigit, cum Galba reus maiestatis, ac repetundarum accusa- ^{torum iurum} ^{flendo ierua-} ^{ni.} tione graui pressus, M. Catonis maioris periculum damnationis metueret. Qui tragicis hisce gestibus ita populum mouit, ut liberatus fuerit. Quod item M. Cato in suis originibus scriptum reliquit, dicens, nisi puero & lachrymis vltus esset, poenas eum daturum fuisse. Igitur hoc quasi tempore Q. Sulpicius ad magistratus peruenire potuit. Meminit etiam de hisce Tullius in Bruto, item Valerius Max. lib. VIII. cap. 1. de iudiciis Quinctilianus institutionum lib. II. cap. XVII.

Q. Lutatius Q. f. * Q. n * Catulus. Qui de Cimbris post Consulatum cum C. Mario collega triumphauit. Laudat eius eruditionem, atque naturæ non solum, sed orationis etiam comitatem cum incorrupta quadam Latini sermonis integritate Tullius ^{Eruditus &} in Bruto. Hanc perspicere cum ex orationibus eius posse dicit, tum facillime ex eo libro, ^{elegant} quem de Consulatu & de rebus gestis suis conscriptum molli & Xenophonteio genere ^{Q. Catulus.} sermonis misit ad A. Furium Antiatem poetam familiarem suum. Citant eius epigrammata quædam Auctores, ut in Roscium puerum Cicero de natura deorum primo, sic & ^{A. Furium} ^{Antias poeta.} A. Gellius alterum de Theotimo puero in Noctibus Atticis: ex quibus protèdò quamdam ingenij elegantiam facile cognoscere est. At verò Plinius Secundus, & Ouidius poeta Q. Catulum connumerant cum iis scriptoribus, qui cum graues ipsi torent & feueri, iocosa tamen & venusta carmina scribere.

Q. Fuluius * Cn. f. Cn. n * Flaccus. Cuius vxor Sulpicia Ser. Paterculi f. inter matronas pudicissima publicè fuit declarata, cum quæreretur ex oraculo Sibullino matronarum sanctissima, quæ Veneris Verticordis simulachrum anno DCXXXIX consecraret. Auctores sunt Valerius Max. Ouidius, Plinius, & Solinus, ut suo loco latius ostèdatur.

L. Cornelius L. f. L. n. Merula. Pater L. Merulæ Flaminis Dialis, qui bello ciuili Mariano Consul successit L. Cinnæ ex vrbe pulso, sibi postea sponte venas incidit, ut suo loco. Hic autem filius videtur fuisse L. Merulæ, quem Edilem curulem reperies in vrbe anno DXCII.

Prouinciæ prorogatæ.

Colonia de-
ducta in Ba-
liaribus.
Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Balaricus. Procos. Baliares. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Insulas bello peruagatus edomuit, atque colonias in iis condidit, ut auctores sunt Orosius lib. v. & Strabo libro 1111. Atqui colonias à Romanis plures in istas insulas sæpius fuisse deductas, suffragatur etiam Plinius libro historiæ naturalis tertio, cap. v. nominans in Balarium maiore, ciuium Romanorum oppida Palmam & Pollentiam, Latini iuris Cinium & Cunici, denique fœderatum vnum, Bochri: in minore autem ciuitates Iamnonem, Saniseram, & Magonem. Ptolomæus verò duas tantum in maiore, Palmam & Pollentiam; duas item in minore, Iamnonem & Magonem recenset.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinuere.

Q. Curtius 11. f. 11. nepos. L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus.

Qui. postea. Delmaticus. appell. est.

M. Iunius * C. f. C. n. * Silanus.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Fanni. Cos. in. Italia. Ostiensis.
Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Q. Metelli Procos. in. Balaribus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucernus *

* Q. Hortensius * Q. f. Q. * nepos. C. Seruilius M. f. 11. n. Vatia.

[C. Papirius C. f. L. n. Maso]

[M. Lucretius M. f. M. n. Gallus]

[P. Sulpicius Ser. f. Q. n. Camerinus]

L. Fufidius 11. f. 11. nepos.

M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos.

C. SEXTIVS. C. F. C. N. CALVIN. PROCOS. ann. DCXXXI.

DE. LIGVRIB. VOCONTIEIS. SALLVVEISQ. 11. 11. 11.

L. AVRELIVS. L. F. L. N. ORESTES. PRO. AN. DCXXXI.

COS. EX. SARDINIA. VI. IDVS. DEC.

Eutropij lo-
cus.
Sequuntur in fragmento Capitolini triumphis adiungendo post M. Fulvium Flac- cum C. Sextius & L. Aurelius Procos. triumphantes: de quorum rebus gestis antè retu- li ea, quæ apud probatos Auctores reperire potui. Quidnam verò tam diu detinuerit L. Orestem in provincia Sardinia, ut hoc demum anno post C. Sextium Romam reuer- sus triumpharit mense Decembri, nobis obscurum est in tanta veteris historiæ penuria, quæ nil quippiam hætenus de illius triumpho nobis suggerit. De C. Sextio videmur ali- quid ex Eutropianis exemplaribus truncatis atque mendosis colligere, ubi duorum Con- sulum, C. Sextij Calvini & Cn. Domitij nomina, relique eorum contra Gallos Transal- pinos diuersis temporibus gestæ in vnum nuncuntur & confunduntur. Denique cum Consulem vtrumque magna gloria triumphasse dicat, non de C. Cassio Longino (quem ad annum vrbis designandum adiunxisse collega Sextio videtur, qui que ad prouinciam istam, & ad eius historiæ fatinam nihil pertinet) sed de C. Sextio ipso, atque eius succes- sore Cn. Domitio istius anni Consule erit intelligendum. Ad veram igitur historiam ille corruptus Eutropij locus ita commodari forsitan deberet: Anno DCXXIX. ab vrbe condita, " C. Cassio Longino & Sextio Calvino Coss. Sextius, & post eum Domitius successor, " Gallis Transalpinis bellum intulerunt, & Aruernorum nobilissimæ tum ciuitati, atque " eorum duci Betulco. Sextianum insuper triumphum istum comprobare videntur argen- " ter nummi cum Iouis capite laureato ab vna parte, & Sextio Procos. in quadriga trium- phali, cuius capiti superuolans Victoria coronam imponit, ab altera. Nec abest titu- lus, C. SEXTIVS. CALVINVS. PROCOS. EX. S. C. sic circumscriptus.

C. Sextij
denarius
triumphalis.

ANNI P. R. C. DCXXXII.

Consules.

L. Opimius Q. f. Q. nepos. Q. Fabius Q. Æmiliani f. Q. n. Maxim.
Qui. postea. Allobrogic. ap. est.

CONSVLES deinde subiiciunt tabulæ Græcæ Opimium & Maximum; Cassiodorus L. Opimium, Q. Maximum; Iul. Obsequens & Marianus L. Opimium, Q. Fabium Maximum. Meminit eorundem Plinius libro secundo cap. xxix. Circa solem, inquit, arcus apparuit, L. Opimio, Q. Fabio Coss. Addit aliud huius anni prodigium Obsequens, gregem scilicet luporum, limites qui in agrorum diuisione per C. Gracchum positi erant, dissipasse. Quod Appianus, Plutarchus, & Orosius tradunt de terminis agrorum atque pomærij nouæ Carthaginis coloniz deducendæ: vbi stipites limitum indices, nocturno tempore lupi dentibus corrosos e terra vulerant, & longe transportarant. Quod prodigium Romano Senatui litteris nuntiatum ut fuit huius anni exordio, dubitatum aliquamdiu, vtrum Romanæ paci expediret, Carthaginem restaurari. Ideoque ad Aruspices res relata est, & ex eorum responso decretum, Vti ageretur cum Tribunis plebis, ad populum ferrent de colonia Carthaginem non deducenda, vel in alium locum transferenda.

Q. Fabio Coss. Gallia prouincia obuēnit: & quia belli Gallici moles ingrauescebat, Cn. Domitio in eadem prouincia prorogatum imperium est. L. Opimius Cos. Italiam sortitus, in vrbe mansit. Annus idem insignis fuit copia & valore vini optimi, quod à Consulibus Opimij nomine, sub quo natum erat, Opimianum appellabatur: quod celebrat Plinius libro xiiii. cap. iv. & xlii. vbi annorum vrbis notæ præuaricantur in exemplaribus, librariorum culpa. C. Gracchus superioris anni exitu reuersus ex Africa, ac fauore plebis non parum frustratus, repulsam in petitione tertij Tribunatus plebis tulit. Qui cum videret, plures leges suas applaudente Senatu abrogandas esse, deque ea re L. Opimium Cos. referre velle: ipse vim parans, cum M. Fulvio Flacco collega in Treuiratu agrario, & seditionis altero capite, concionis disturbandæ causâ venit armata manu in Capitolium. Vbi cum quidam Consulibus minister in turba à Gracchanis occideretur, orto tumultu Gracchani disflugiunt, eoque die de legibus nil actum amplius. Interim Consul Opimius nocte Capitolium præsidio firmat, ac medio foro Castorum ardem, in omnem occasionem intentus: indicoque prima luce per viatorem Senatu, de eade facta, statuque rerum vrbero refert. Senatus grauitè ob instantia pericula motus, iubet Consulem videre, ne quid respublica detrimenti capiat. Eoque Senatus consulto rerum expeditio, & quasi Dictatoria quædam potestas Consuli per mittebatur, ut ageret pro arbitrio, quod ei e respublica videretur: quale S. C. in extremo dumtaxat periculorum metu fieri solet. L. Opimius igitur cum Senatu atque equitibus armatis in forum descendit, Gracchus & Flaccus cum suis item armatis Auentinum occupant. Citati mox per Consulem seditionis principes ad causam dicendam, cum non parerent, & pacis conditionis per legatum Q. Flaccum iuniorem M. Iunij filium frustra tentarent, a Consule atque optimatibus armata manu Auentino pulsi, in fuga trucidati sunt. Gracchus ultra pontem sublicium cum paucis fugiens trans Tiberim, in luco Furinæ Philocrati seruo suo iugulum præbuit, ut quidam scribunt: alij à persecutoribus ibidem cum seruo defensore cælum volunt. M. Fuluius cum maiore filio e latebris balnei cuiusdam extractus, collum præbuit. Duorum ducum seditionis capita ad Consulem relata sunt, atque, uti proclamatum fuerat, auro compensata sunt. Multis captiuis in carcere gula fracta est. Legato Q. Flacco M. f. qui redire prohibitus, attamen patris iussu denuo rediens, à Consule retentus in custodiamque datus erat, liberum mortis genus permissum fuit. Cæsi in eo furore ciuium circiter tria milia ducenti quinquaginta: corpora omnium in Tiberim tracta, & bona publicata sunt. M. Fuluij Flacci domus insuper diruta, atque in aream redacta est, quæ Flacciana deinde vocabatur. Opimius Consul quæstionem de reliquis Gracchanæ seditionis à Senatu decretam, acerbissime exercuit. Rem omnium diffusius intelliges Lector, a Plutarcho, Appiano, Padiano, Velleio, L. Floro, Orosio, & Auctore de viris illustribus, ante citatis locis. Meminere variis locis M. Cicero, Valerius Maximus, Sallustius, aliique veteres scriptores. Et hæc prima discordiarum per Gracchos fratres in vrbe sparsa semina, hic fons ciuili sanguinis, qui totam mox Italiam, atque de-

*Ælia Con-
cordia ex vo-
co Consul.*

num omnes Imperij Romani prouincias inundauit. Consul deinde ex S. C. iustrata à cædibus vrbe, quam vouerat ædem Concordiæ sacram in foro posuit. Torti non parum hæc plebem, atque plures alios, qui per ciuium cædes posse concordiam recte fundari in ciuitate non putabant. Itaque non dubitarunt quidam sub ipsius ædis nouæ titulo versum dicaculum nocte talem scribere:

VECORDIAE. OPVS. AEDEM. FACIT. CONCORDIAE.

Vide quæ de his Plutarchus & Appianus scribunt.

*Magna Gal-
lorum clades
ad Isaram.*

*Betultus rex
captus.*

*Contemneret
hoste arma-
tum, temerarij
principis
est.*

Q. Fabius Cos in Gallia cum Betulto rege Aruernorum, qui ingentem denuò post cladem à Domitio Procos. acceptam conflauerat exercitum, ad Isaram flumen congressus, centum viginti Allobrogum, Ruthenorum, Aruernorumque milia in prælio occidit, & bellum confecit Allobrogibus in deditionem acceptis. Betultus rex post amissas copias ad satisfaciendum Senatui Romam profectus, Albæ in custodiam datus est, quia contra pacem videbatur, ut in Galliam remitteretur. Decretum quoque est, ut Congentiacus eius filius comprehensus Romam mitteretur, ut habet Liuius in Epitoma libri LXI. Paullus Orosius prælium atque victoriam expressius depingit lib. v. cap. XIV. refertque Q. Fabium adeo cum paruo exercitu occurrisse Gallis, uti paucitatem Romanorum vix ad escam canibus, quos in agmine habebat, sufficere posse Betultus rex iactitaret. Qui ponte ex linteribus facto Rhodanum transit, Romanum inuasurus. Conserta pugna, & diu grauer agitata, victi Galli conuersique in fugam, dum quisque sibi timet, coaceruatis inconsulte agminibus, & præpropere transitu pontem onerantes, vincula ruperunt, & mox cum ipsis linteribus mergi sunt. Centum octoginta milia in exercitu Betulti fuisse traduntur, ex quibus centum quinquaginta milia vel cæsa, vel merfa sunt. Sic quidem Orosius. Notabile est etiam quod Plinius addit, ita victoriam recensens

*Q. Fabij Cos.
magnus aui-
mus.
Febri libera-
tus in prælio*

*Victoris Cos.
nomen vitia-
tum in Ap-
piano.
Item in Stra-
bone.
In Plinio me-
dum curpius.*

lib. vii. cap. L. Q. Fabius Maximus Consul apud flumen Isaram prælio commisso aduersus Allobrogum Aruernorumque gentes, vi. Idus Aug. cxxx. milibus perduellium cæsis, febri quartana liberatus est in acie. Appianus in historia Celtica grauatam recenti vulnere Fabium Consulem hæc perpetrasse scribit, & lectica partim circum ordines latum, partim manu ductum aciem instruxisse, & suos ad prælium animasse, donec centum & viginti hostium milia occidisset: nec tamen in tanto prælio plures quàm quindécim è suis amisisse tradit idem Appianus, in cuius exemplaribus editis hic Cos. Fabius Maximus Æmilianus appellatur mendose, librariorum, ni fallor, errore supino: qui Α'μιλίανος breuius, uti solet per notas scriptum, in Α'μιλιαδός mutarunt. Idem erroris casus in Strabone notatur, ubi etiam hic Cos. Fabius Æmilianus, non Æmiliani filius vocatus, & patri huius Allobrogica victoria ista, contra historiam omnem adscribitur, simili librariorum lapsu. Sed foedior est macula in Plinij libro xxxi. cap. xi. ubi pater Æmilianus in locum filij successit, & Allobrogicus vocatur, & P. Scipionis Africani Æmiliani frater. Scribit enim, Africanum sequentem, id est, minorem Æmilianum libras argenti xxxii. heredi reliquisse: additque deinde, quod frater eius Allobrogicus primus omnium mille pondo habuit. Quo sane loco non (frater eius) sed (fratris filius) legendum esse videtur. Fuit enim hic Allobrogicus Fabius P. Scipionis Africani Æmiliani nepos ex fratre germano Q. Fabio Æmiliano natus: ut patet ex antiquis Fastorum marmoribus, quæ magnas ex Auctoribus & historia Romana tenebras eximere possunt, si diligenter cum hisce comparentur. Sed ad Strabonem redeamus, qui auget admodum hanc Fabij victoriam Allobrogicam Geographæ libro quarto, transitum Aëriæ ad Durionem nemorosas habere angustias scribens, eoque in loco Isaram & Rhodanum ad Cemmenum montem confluere: ubi (inquit) Q. Fabius Maximus Æmilianus triginta vix militum milibus ducenta Gallorum milia ad internecionem prostrata dedit, & de marmore ibidem trophæum & ædes sacras, Marti vnam, Herculi que alteram extruxit. Ex his apparet, Strabonem de toto Betulti regis exercitu loqui, quem Orosius centum octoginta milia in armis habuisse refert, & in Plinij libro vii. loco superius adducto numeri vitium esse, sicut in Orosio, ubi cæsos exprimunt.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti obtinere.

C. Lici-

C. Licinius P. f. // n. Geta Sex. Pompeius Cn. f. // n. Strabo.
L. Furius * L. f. P. n * Philus. [L. Rutilius L. f. // n. Flaccus.]
[L. Marcius L. f. C. n. Censorinus.] [Q. Fulvius Cn. f. Q. n. Gillo.]

Prætores prouinciarum.

//. // . // . f. // . n. // . Africam // . // . // . f. // . n. // . Achaiam
// . // . // . f. // . n. // . Macedoniam // . // . // . f. // . n. // . Sardiniam
// . // . // . f. // . n. // . Hisp. citeriorem

Prouincias. fortiti. obtinuêre.

Q. Mucius. Q. f. Q. n. Scæuula. Augur. Asiam. sortitus. obtinuit. quantum ex Cicerone possumus colligere. Demonstrat enim hunc Q. Mucium Scæuulam cum Prætor in prouinciam iret, Athenis, ac deinde Rhodi fuisse. Cumque Rhodos sit Lyciæ, Rhodos inter Asiaticas insulas tertiam. atque inter Asiaticas insulas tertia numeretur à Plinio & aliis; verisimile est, Asiam, non Achaiam Prætoris Mucij fuisse prouinciam. Nost enim alioquin necesse Prætori fuisset Rhodon venire; nec licitum (vt opinor) erat magistratibus, extra prouinciam latius eugari. Athenis quidem fuisse demonstrat Cicero de finibus libro primo, referens ex C. Lucilio poëta, quemadmodum T. Albucius eques Rom. homo vanus ac leuis manens Athenis, & inter Græculos habitu, moribus, & lingua Græcus videri potius quam Romanus cupiens, à Scæuula Prætor illac iter faciente salutatus Græcè contra morem maiorum falsa quadam venustate fuerit; atque etiam à lictoribus, omniq; comitatu & cohorte, Prætoris sui ciuilitatem facetam imitante: quia tum Albucius forte vestitu Græco, non Romano comparebat. Verba Ciceronis ad rem facientia sunt hæc fere: Res verò bonas verbis electis grauitè ornateq; dictatas quis non legat? nisi, qui se planè Græcum dici velit: vt à Scæuula est Prætor salutatus Athenis Albucius. Atque ita quidem legendum esse, non, vt habent vulgò nunc exemplaria (Prætor salutatus;) sic manifestum ex ipsis Lucilianis versibus ibidem à Cicerone recitatis; in quibus multa cum venustate & omni sale, Ciceronis iudicio, Scæuulam ita loquentem Lucius induxit:
*Gracū te, Albuci, quàm Romanā, atq; Sabinū Id quod maluisti, se, quum ad me accedi' saluto: * Pensi Trisannū, Centurionum, Municipem Pontii, Trisanni, Centurionum, Xaips, inquam, Tue: lictores, turma omni' Cohor' que, Praclarorū hominū, ac primorū, signiferūq; Maluisti dici. Gracè ergo Prætor Athenis, Xaips Tue. hinc Muci iā Albucius est inimicus.* * Pensi Trisanni, vetus & obsoletum nomen municipij quondam agro Sabinorum.

Et hi quidem Lucilij poëtæ versus sunt nobis residui apud Tullium loco iam citato: quos ex vetustis exemplaribus qua potui cum cura correctos studiosorum in gratiam hæc attexere non piguit, cum huic argumento nostro lucis aliquid adferant. Quod ad T. Albucium attinet, ex temporum ratione colligimus, ipsum, hoc Q. Scæuula Prætor, necdum Quæsturam administrasse: cuius magistratus ordine suo deinceps adferemus. Ad Scæuulam nunc redeamus: qui testatur ipse, quod Prætor Rhodi fuerit, vbi apud eundem Ciceronem de oratore libro primo differens in Tusculano L. Crassi, cuius socer fuerat, inter alia sic ait: Hæc, cum ego Prætor Rhodum venissem, & cum summo illo doctore istius disciplinæ Apollonio ea, quæ à Panætio acceperam, contulissem: irrisit ille quidem, vt solebat, philosophiam, atque contempsit. Aliud de huius P. Mucij Auguris prouincia Prætoria non reperio, quam quod Asiam magna cum sua laude, prouinciarumque gratia iustillimè rexit: adeò vt in eius & alterius Q. Mucij Prætoris, qui sequitur, honorem Asiani diem annum festum M V C I A nominarent, vt auctor est Prædianus in diuinationem Ciceronis. Meminit diei festi istius item Cicero Verrinarum tertia de iurisdictione Siciliensi. Asiam prætoris iustitiam, rexit Q. Mucius Prætor. Mucia Asiaticorum.

C. Scribonius * C. f. C. n * Curio. [P. Rutilius P. f. // n. Caluus]
L. Cæcilius Q. f. Q. n Metellus Diadematus.
[M. Urbinius M. f. // n. nepos] [Q. Cotius Q. f. // n. nepos]

Ædiles curules.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Ædiles plebis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
Cn. Papius C. f. // n. Carbo. M. Iunius L. f * M. n * Silanus. Carbonis et Silani Ædiles Carbonem atque Silanum collegas in Ædilitate fuisse; & annonam frumentariam Romanam eleganter.

Nomij
Apollo.

ma largiter ex S. C. procurasse, nummi argentei plures insinuant. In quibus Nomij dei, ut mihi videtur, caput extat cum nota nominis n. Est autem cincinnis prolixis decenter comatum, facie iuuenili, pulchra, imberbi, Apollinis in modum; qui Nomius item à Græcis est appellatus, non propter Admeticam fabulam, quòd boum pastor fuerit; sed quia sol omne viuens e terra natum calore suo sustentat, alit, ac nutrit, ut Macrobius & Plur-nutus testantur. Quam gloriam & Ædiles isti captaffe videntur, qui in altera nummorum parte visuntur togati sedentes in sellis suis inter modios duos spicis plenos & exuberantes, tanquam ciuitatis pastores, qui populum & ipsi copiose pascere. Adscripta sunt eorum hæc nomina, EX. S. C. CN. CARBO. C. F. M. SILAN. L. F.

L. Mummius * L. f. L. n * Achaicus. C. Memmius * T. f. T * nepos.

Tribuni plebis.

Lex Minucia
de nò restau-
randa colo-
nia. Et abro-
gandis Grac-
chi legibus.

M. Minucius Q. f. * M. n * Rufus. Ex S. C. leges C. Gracchi nonnullas abro-gandas, legemque de Carthagine non restauranda, deque colonia in alium inde locum transferenda promulgauit. Dissuaserè legem hanc magnis contentionibus M. Fuluius Flaccus Consulans, & C. Gracchus Tribunicius. Et huius oratione tunc dicta citat que-dam verba Pompeius Festus: Osi sunt, inquit, ab odio declinasse antiquos: testis est C. Gracchus in ea, quæ est de lege Minucia, cum ait, Mirum, si quid iis iniuriæ sit; sem-per eos osi sunt. De Senatu atque optimatibus loqui videtur, quos odisse atque oppres-sisse semper pauperes ciues vbique clamitabant. Ceterum tanto cum furore Fuluius & Gracchus in hoc inuechi sunt, Appiano teste, uti Senatum de luporum prodigio Cartha-gine scripto mentiri palam dicerent, ideoque conuocatam suffragiorum causa multitu-dinem armatis coniuratorum incurribus, atque ministri præconis eade sic disturbant, uti nil eo die perferri de legibus, Opimio Consule licet satagente, potuerit. Sed vide quæ de his Appianus & Plutarchus, item Orosius lib. v. cap. xii. L. Florus lib. iii. cap. xv. Auctor de viris illustrib. cap. lxxv. à quibus Minucius Trib. plebis nominatur.

Calpurnia
rogatio de
P. Popillio re-
stituendo.

L. Calpurnius * L. f. C. n. Piso * Bestia. P. Popillium Lænatem Consularem lege C. Gracchi, ut dictum est, ante biennium ciuitate pulsus rogatione sua restituit, ut ce-statur Tullius in Bruto. Meminit sparsim in orationibus, uti post reditum, tam ad Quiri-tes quàm in Senatu; dicens pro Popillio nobilissimo homine filios adolescentes, multosq; præterea cognatos atque affines populum Romanum deprecatos esse: ipsum non refe-rente Consule Opimio, non auctoritate Senatus, sed Tribunicia tantum rogatione resti-tutum fuisse. In oratione verò pro domo sua Popillio calamitatem gloriæ ac laudi fuisse contendit: quia ab improbis expulsus, & à bonis restitutus esset.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

M. Porcius M. f. M. n. Cato. T. Didius T. f. Sex. nepos.

Sallonianus.

Turbulentus
Gracchanus
factionis Tri-
bunus.

C. Licinius * A. f. A. n * Nerua. Huius autem Tribunatus plebis confertur qui-dem tempore, ut apparet, L. Calpurnij Bestiæ Tribunatui in Bruto Ciceronis; sed in re-bus gestis minimè, quem sanè vituperat. Cum enim L. Bestiæ Tribunatum laudasset propter restitutum P. Popillium à Graccho expulsus, de hoc C. Nerua sic subiicit: Huius dissimilis in Tribunatu, reliquaque omni vita ciuis improbus C. Licinius Nerua non in-disertus fuit. Quid autem in Tribunatu gesserit, non liquet: Gracchanæ tamen factionis turbulentum Tribunum plebis fuisse, satis apparet.

[L. Valerius L. f. L. n. Tappus] [T. Mænius T. f. T. nepos]
[M. Furius M. f. M. n. Crassipes] [P. Lætorius C. f. C. n. Mergus]
[Sex. Papius Q. f. Q. n. Turdus]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. Q. Fabi. Cos. in. Gallia.

.. ..

1. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. Pr. in Macedonia.
1. 11. 1. f. 11. n. 11. 1. 1. Pr. in Africa.
1. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Achaia.

P. Rutilius * Sp. f. Sp. n. * Rufus. Q. Mucij. Pr. in. Asia. Vir summæ virtutis, quem M. Tullius appellat exemplum innocentiz, eoque neminem ^{Laudes} neque integriorem, neq. sanctiorem in ciuitate fuisse dicit. Qui in iuris disciplina P. Sca- ^{P. Mucij.} uulæ & M. Manlij Iulicoss. & in Stoicis Panatij auditor fuerat. Philosophus igitur & iuriconsultus, item orator & historicus perfectus euaserat. Historiam sui temporis inli- ^{Eius histo-} gnem edidisse constat, quam Velleius Paterculus & Plutarchus admodum probant: qui- ^{ria.} bus & Appianus in Iberica suffragatur, dicens, P. Rutilium Rufum P. Scipionis Æmilia- ni Tribunum militum ad Numantiam fuisse, atque eius belli historiam postea litteris mandasse. Huius viri laudes passim prædicat M. Cicero, neque tacent Velleius, Valerius Max. Pædianus, Lilius, aliique. Verum mire confundunt huius res gestas nonnulli ^{Error quo-} amstoreia quadam sua cum actis P. Rapij prorsus alterius gentis atq; nominis, aliorum. ^{rumdam ex} que Rutiliorum eiusdem temporis. Hic autem noster bis repulsam passus est ante Con- ^{similitudine} sulatum, bis reus factus est, semel absolutus, tandem damnatus per iniuriam equestris or- ^{nominum.} dinis qui tum iudicabat, inuidia, quia Quæstor hoc anno cum Q. Mucio Scauula Præ- tore consensisset, ne publicani (qui eius ordinis erant præcipui) quid iniquum agerent in Aia prouincia sua, ut est apud Alconium Pædianum in diuinationem Ciceronis, & quod postea legatus alterius Q. Scauulæ Prætoris in eadem prouincia hoc ipsum denique constantissime procurasset. Quæ vna causa fuit, ut P. Rutilius publicanorum factiosus, pressus inuidia, sponte sua denique in exilium abiret, quemadmodum postea declarabo.

1. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucernus *

Q. Marcius * Q. f. Q. n. * Philippus. Hic, ut ex annorum interuallo conijcere possumus, fuit Q. Philippi bis Consul atq; Censoris nepos, & L. Philippi anno DCLXII. Consul pater. Fuisse verò Prætorem vrbani, ostendunt ex A. Gellio. Et fortasse is idem videri poterit, quem postea damnatum iussit in exilium Nuceriam testatur in Bal- biana Cicero.

Q. Fabius Q. Seruiliæ f. Q. n. Maximus. Stirpis atque familiæ discernendæ causa sic scribere veteres in Fastis actisque publicis hæc similiaque coæuorum homi- num nomina, quæ prænominibus vel cognominibus distinguere non poterant. Hic igitur ad differentiam alterius Q. Fabij Maximi, qui Allobrogicus postea dictus est, & Q. Fabij Æmilianæ filius fuit, signari Q. Seruiliæ filius debuit. Nam fuit vnicus ille Q. Fabij Seruiliæ Consularis atque Centurij filius patri impudicitiz suspectus, ut auctor est Valerius [»] Max. libro. vi. cap. i. vbi de eodem hæc legimus: Q. Fabius Max. Seruiliæ hono- [»] ribus, quos splendidissime gessit, Censuræ grauitate consummatus, exegit à filio vnico [»] pœnas dubiæ castitatis. Is eas pendit, voluntario secessu conspectum patris vitando. Post Censuram igitur patri Seruiliæ contigit istud incommodi. Cui tamen proximo- rum amicorumque intercessione filium vnicum non diu postea reconciliatum fuisse, sit verisimile: cum maxime verecundus & obediens adolescens spontaneo secessu patris iram vitare, seseque multare voluerit.

C. Flavius T. f. 11. n. Fimbria. Qui temporibus hisce habitus est sanè luculen- tus patronus, ut Tullius in Bruto iudicat, asper & maledicus, genere toto dicendi paullo feruidior atque commotior: diligentia tamen & virtute animi, atque vita bonus auctor in Senatu. Idem tolerabilis patronus nec rudis in iure ciuili, & cum virtute, tum etiam [»] ipso orationis genere liber: cuius orationes, inquit, pueri legebamur, quas iam reperire [»] vix possumus. Senex & iam dudum Consularis occisus fuit Cinnano tumultu in domo [»] sua Romæ, cum Marius exul à Cinna reuocatus urbem occupasset. Meminit L. Florus [»] lib. i. cap. xxi. Denarij quidem extant argentei C. Flauij huius in Quæstura, ut appa- [»] ret, cusi ad stipendia exercitus alicuius, in quibus Titi filius appellatur. Habent autem in [»] vna parte Castorum, more Romano sine pileolis ouatis, laureata capita, in altera legionis [»] aquilam mediam inter duo cohortium signa militaria. Adscriptum est ita nomen [»] eius, C. FLAVIUS. T. F. FIMBRIA. [»]

L. Papirius C. f. L. n. Maso] Stirpe Prætoris, cuius auum Prætorem vrbani recensimus anno DLXXVII. ex Liuij xli.

[C. Terentius C. f. A. n. Varro] Cuius patrem Quæstorem anno DXCIX. à Lu- sitanis occisum retulimus ex Appiani Alexandrini historia Iberica.

P. Iuven-

[P. Iuuentius P. f. * L. n. Thalna *] Pater Prator fuerat anno DCIV. vt suo loco diximus.

M. Pinarius M. f. M. n. Posca] Nobilissimæ & antiquissimæ gentis, familia prisca & Prætoria: cuiusauum Prætorem anno DCLXXII. & Sardiniam obtinuisset biennio, retulimus ex Liuij libro XL.

Prouinciæ prorogatæ.

Victoria Domitij de Betulio rege.

Betulum à Domitio euocatum Cæsum ducem capium.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Procos. Galliam. prorogato. imperio. obtinuit. Ad oppidum Vindalium, vbi Sulga Rhodano miscetur, cum Allobrogibus, Aruernorumque rege Betulto congressus grauisimo conflixit prælio, victoriamque obtinuit propter elephantos: quorum inusitata species hostium equos conterrit, ordinemque turbauit. Viginti milia Allobrogum ibidem caesa referuntur, & tria milia capta. Et hæc antequam Q. Fabius Cos. in prouinciam veniret, contigerunt. Betultum regem verò postea multo maiore prælio victum, cladeque afflictum à Q. Fabio Cos. Domitius per colloquij simulationem (vt auctor est Valerius Max. lib. IX. cap. VI.) euocatum vinxit, & nauigio Romam deportandum curauit. Carpit igitur non immeritò Domitij perfidiam, gloriæque nimiam cupiditatem sic Valerius: Cn. autem Domitium summi generis & maximi animi virum nimix gloriæ cupiditas perfidum existeret coëgit. Iratus namque Betulto regi Aruernorum, quod cum suam, tum etiam Allobrogum gentem, se etiam tum in prouincia morante, ad Q. Fabij successoris sui dexteram confugere hortatus esset, per colloquij simulationem accessitum, hospitioque exceptum vinxit, ac Romam naue deportandum curauit. Cuius factum Senatus neque probare potuit, neque rescindere voluit, ne remissus in patriam Betultus bellum renouaret. Igitur eum Albam custodiæ causâ relegauit. Eutropius autem Betultum Domitio se dedidisse, atque ab eo Romam deductum scribit. Liuius Betultum post cladem à Fabio acceptam vltro ad satisfaciendum Senatui Romam profectum dicit, atque Albam inde in custodiam missum, vt supra retulimus. Sed hæc Annalium est diuersitas. Vide Orosium libro V. cap. XIII. Strabonem libro IV. Liuium LXI. Velleium, & Eutropium. Meminere Suetonius, L. Florus, & alij.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

II. II. II. f. II. n. II. Hispaniam vltiorem

Pro. Prætoribus. prorogato. imperio. obtinuere.

[L. Tullius A. f. II. n. Decula] Q. Ælius Q. f. P. n. Tubero.

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. L. Opimi. Cos. in Italia. Ostiensis.

II. II. II. f. II. n. II. Cn. Domitij Procos. in Gallia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Hisp. citiore.

II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

* Q. Hortensius * Q. f. Q. nepos. A. Postumius * A. f. A. n. *

L. Fulvidius II. f. II. nepos.

P. Sulpicius Ser. f. Q. n. Camerinus]

Q. Fuluius * Cn. f. Cn. n. * Flaccus.

A. Postumius * C. f. Sp. n. * Albinus

Q. Sulpicius C. f. C. n. Gallus

L. Cornelius L. f. L. n. Merula.

Q. CAECILIUS. Q. f. Q. N. METELLUS. A. DCXXXij.

BALIARIC. PRO. COS. DE. BALIARIB. PR. II. II.

Post L. Aurelium Orestem sequitur in fragmento triumphorum Capitolinorum paulò antea me representato Q. Cæcilius Metellus, qui ex victoria Baliarici cognomen adeptus est, L. Floro, & aliis auctoribus marmori huic antiquo consentientibus. Triumphasse quidem hoc anno Metellum, ex Orosio colligere est: qui libro V. cap. XIII. post C. Grac-

„ C. Gracchi seditionem atque eadem enarratam, iisdem, inquit, temporibus Metellus
 „ Baleares insulas bello peruagatus edomuit; & piraticam infestationem, quæ ab iisdem
 „ tunc exercebatur, plurima incolarum eade compressit. Hic è quatuor Q. Metelli Ma- ^{Filiorum}
 cedonici filijs, quorum humeris elatus ad sepulturam, quibusque felix æstimatus à po- ^{Q. Macedo-}
 pulo fuit, natu vt dixi maximus fuit: quem pater adhuc superstes Consullem, trium- ^{nici natus}
 phantem, atque Censorem viderat, vt referunt Cicero de finibus lib. v. Valerius Max. ^{maxim. mo.}
 lib. vii. cap. i. Plinius lib. vii. cap. xlii. Velleius, & Auctor de viris illustribus cap. lxi.
 „ his verbis de Q. Macedonico: Hic quatuor filiorum pater, supremo tempore humeris
 „ eorum ad sepulchrum latus est: ex quibus tres Consules, vnum triumphantem vidit.
 Q. Metellus autè victoriæ istius suæ decus trophæis illustrare non dubitauit, quemadmo- ^{Denarii triū-}
 dum testantur argentei antiqui denarii quinarique, in quibus Iouis Victoris caput vide- ^{phæus C. Ba-}
 tur laurea coronatum cum notis x. vel q. & arbor in alia parte, ex qua dependent ^{leuicæ.}
 hostium spolia; iuxta quam stat Victoria palmam ferens, quæ coronam huic trophæo im-
 ponit: hæc enim sola trophæum perficit & adornat. Adscriptus est Metelli victoris
 titulus talis, Q. METEL. BALEARIC. Vidi etiam inter multos mei Mæcenatis Antonij ^{Rarus cum}
 Perrenoti III. Cardinalis Granuellani nummos antiquos vnum, qui Triumphus dei lau- ^{trophæo na-}
 reati faciem in vno latere præferebat; in altero trophæum nauale non valde sumptuo- ^{us dena-}
 sum, tamquam ex hoste vili, & paupere regno partum & erectum. Malus est myoparo- ^{pus.}
 pis piraticæ nauis in medio rectus, in cuius carchesio summo velum expansum sine vin-
 culis volitat hinc inde, ventisque iactatur. Antenna malo transuersim affixa est, ex cuius
 cornibus extremis sub velo dependent à dextris nauis gubernaculum, à sinistris anchora.
 In imo ad mali pternam, vt vocant, iacent trochlea, puppisque ornamentum coronis, ^{Pterna mali.}
 atque tota nauis prora. Stant vtriusque manibus à tergo vinctis archipiratae captiui duo, ^{Coronæ.}
 pileolis nautarum more in altum acuminatis capita tecti: quorum vnus à dextris semi-
 nudus in tunica curta videtur, quam sisurnam appellat Lycophron in Cassandra, ex ^{Sisurna.}
 depili pelle vel corio factam. Alter totus nudus, vt Gymnesiarum hos incolas esse, ex
 habitu noscere possis; ideoque funda bifunis in eius extat capite. Tribus quidem Bæla- ^{Funda bifu-}
 res præliari solere fundis, Strabo, Diodorus Siculus, & L. Florus auctores sunt: quarum ^{na.}
 vnâ gestabant in capite, alterâ circum lumbos ac ventrem, tertiâ in dextera. Titu-
 lus autem in iam descripto numismate, quamuis non exprimat Q. Metelli nomen, opinor
 tamen eusum eius auspicijs fuisse in vsum triumphus à Ser. Galba Proquæstore illius: hoc
 enim indicant notæ, quæ in eo legebantur tales, SER. GALBA. PR. Q. Similes adfert de ^{Ser. Sulpi-}
 narios Hubertus Goltzius in suis Fastis Consularibus cum notis hæc, SER. SVLP. GAL- ^{ba Galba}
 BA. in quibus etiam extat eiusmodi trophæum nauale. Et quamuis in his Galbæ non ^{Q. Balearici}
 addatur titulus, PRO. QVÆST. non aliò tamen horum numismatum argumenta respicere ^{Quæstor.}
 mihi videntur, quam ad Balaricam istam victoriam. Nam in belli posterioris piratici
 Cilicentis historia, quod Cn. Pompeius Magnus tandem confecit, inter plures belli illius
 duces Ser. Sulpicij Galbæ nullius mentionem reperio.

Baleares insulæ duæ sunt, eiusdem appellationis, in mari Sardo (sicut Eratosthenes ^{Balarinum}
 hoc appellat, quod inter Hispaniam ac Mauritaniam, ab ostio Oceani, & Sardiniam pa- ^{situ.}
 tet) positæ, Maior & Minor differentia causa nuncupata: vnde nunc vulgò Maiorica
 & Minorica vocantur. Græcis olim Gymnætiæ, quod maiorem anni partem incolæ nudi ^{Gymnætiæ}
 soleant exigere sine vestibus ac sine calceis: bruniæ verò frigus immodicum tunica, vt ^{cur dicta}
 dixi, sisyrna induti pellentes. Strabo vocat χιτῶνας πλατυσῆμεις, tunicas scilicet latè præ- ^{Græcæ.}
 textas melancranide iunco, quod probat versibus ex Hermenia Philetæ citatis. Hos igitur ^{Tunica iun-}
 tur primùm inuenisse latum clauum vestem, multa fuit opinio, vt Strabo testatur. Ex ^{co prætexta}
 eodem iunco, non secus atque ex crinibus vel neruis, fundarum quoque funes con- ^{latis clauis}
 texere solent, quam etiam horum inuentum esse volunt. Peritissimè namque fundis ia- ^{origo.}
 culabantur à puero sic docti: mater etiam filio esurienti panem dare numquam solet, ^{Fundarum}
 nisi quem ipse baculo erecto infixum, prius fundæ calculo deiecerit. Hinc Baleares ^{funes ex iun-}
 Græca voce vocati fuere τὰ τὰ βάλλειν, à fundæ videlicet iactu: verùm alij nomen à ^{co melancra-}
 Balleo comite quodam Herculis trahere volunt, ibidem relicto, cum Hercules ad Ge- ^{nide.}
 ryonem oppugnandum nauigaret. Lycophronis autem commentator Iliacus Tzetzes ^{Cur dicti Ba-}
 ex Timæo scribit Baleares istas insulas primum Chætradas appellatas, propter scopulo- ^{leares populi.}
 rum sub aquis circumcinctas latentium difficultates: Gymnætiæ deinde vocatas, cum in ^{Ballarum Her-}
 eas eiecti naufragio Boeotiorum quidam nudi peruenisset: & tandem Balaræ dictas, ex ^{culi comes.}
 Philetæ Naxicorum tertio & Dione Cocceiano tradit. Admodum igitur festiue Lucophron ^{Chætradas}
 dictarum insularum populos, sisyrnatos caneros nudipedem trahere vitam cecini- ^{insu a pri-}
 nit. Plura si de his accuratius cognoscere, Lector studiose, cupis; vide iam citatos à me ^{mum dicta.}
 Auctores, item Plinium libro iii. cap. v. Zonaram libro Annalium secundo, L. Flo- ^{Balaræ can-}
 rum ^{cri sisyrnatis}
 nudipedes à ^{Lucophrono}
 dicti.

rum lib. III. cap. VIII. Eustathium commentatorem Dionysij Alexandrini de situ orbis, Stephanum Buzantium de urbibus, & Diodorum Siculum libro Antiquitatum sexto.

ANNI P. R. C. DCXXXIII.

Consules.

P. Manilius * M'. f. P * nepos. C. Papirius C. f. n. Carbo.

Ad hunc annum Consules adferunt tabulæ Græcæ Siculæ Manilium & Carbonem, Calliodorus P. Manilium & Carbonem. P. Manilium quidem nescio num correctè proferant Calliodori codices: Manliorum etenim paucissimi per hæc tempora peruenerunt ad Consulatum. Quapropter Manilium suggerere volui ex tabulis Græcis, ut sit M'. Manlij filius, qui Cos. anno DCIV. fuit Punici tertij belli exordio. Collegæ ipsius C. Papirij Tribunatum plebis aliisque magistratus antea recensuimus; is falsum Balbi cognomen habet in Mariano Scoto.

*Prouincia
Consulatus
obscura.*

De Consulum prouinciis nihil certi reliquum nobis est, quod hic adferam; nisi me suspicari posse, Galliam Inalpinam, licet ex parte subactam Q. Fabij Max. Allobrogici victoria, Consularem permansisse tamen, gliscente semper latius belli illius incendio contra vicinos barbaros, qui, ut Romana necdum senserant arma seria, sic imperium ipsis insuetum ferre non poterant. Constat autem altero anno postea Consularem denuò prouinciam fuisse, & hoc anno duos Procos. Q. Fabium & Cn. Domitium ex eadem decelisse Romam ad triumphum. Idcirco neque hoc neque anno sequenti Prætores habuisse Galliam opinor: neque etiam prius, quam, Narbone in eadem colonia deducta, hæc in formam prouinciæ redacta fuit, ut postea suo loco dicemus. Hoc autem anno Galliam P. Manlio Cos. prouinciæ obuenisse suspicor, & C. Carbonem collegam Romæ mansisse: qui Consul reum L. Opimium defendit, & anno sequenti reus ipse factus est, quemadmodum suo loco tunc declarabo.

Censs. II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II. Lustr. fec. LXI.

L. Calpurnius * L. f. C. n. Piso. Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus.

Frugi.

Balearicus.

Cum quinquennale spatium requirat, ut Lustrum hic interponatur urbis sexagesimum primum, neque quidquam certi apud Auctores veteres de eo, vel etiam de Censoribus ipsis reperiam: cogor, ut antea sæpius feci, coniecturis niti, & ex Consularibus accipere L. Pisonem Frugi Annalium scriptorem, qui ante annos XII. Consulatum gesserat. Hunc enim Censorium appellant Dionysius Halicarnassensis Antiquitatum Rom. lib. II. Plinius lib. XII. cap. XII. & Censorinus de die natali, a quibus Annales illius crebrò citantur. Addendus huic collega plebeius, quod iam ante factum fuerat, & sæpè postea, Q. Metellus Balearicus: quem vnum fuisse Censorium, Triumphalem, & Consularem ex quatuor Q. Metelli Macedonici filijs, qui patrem mortuum humeris in funebri pompa suis extulerunt, ut scribunt Cicero, Velleius, Valerius, Plinius, & alij, quos in huius Q. Metelli Balearici triumpho recensui. Conuenit igitur huic Lustrò Balearici Censura, quam videtur anni superioris exordio post triumphum obtinuisse: quia ante sequens Lustrum LXII. factum, pater eius Q. Macedonicus fuit mortuus, & superiore LX. Consul ipse nondum fuerat. Neque enim tunc, ut autumo, nisi Consularibus Censura dabatur. Suffragari quoque Velleius alio loco videtur lib. II. huic opinioni nostræ, ubi Metellorum aliquot summos honores breui annorum spatio conclusos, veluti singulare notat, & quæ dignum quid memorat: dicens, intra XII. ferme annos huius temporis Consules fuisse Metellos, aut Censores, aut triumphasse amplius XII. Nos tamen in Fastis atque Annalibus intra XI. annos non plenos XI. memoratos Metellorum honores reperimus. Itaque numerorū in Velleio notæ non possunt satisfacere, ac non videri non suspicari. Nam anno DCXXX. Q. Metellus Balearicus Cos. fuit; altero post anno Procos. triumphauit; tertio hoc, ut monstraui, Censor fuit: qui tres vnius Metelli honores intra quadriennium. Sequitur mox anno DCXXXIV. Balearici iam dicti patruelis L. Metellus Delmaticus Consul, qui sequenti Procos. triumphauit. Accessit mox anno DCXXXVI. Cos. L. Metellus Diadematus Q. Balearici frater, atque anno vno interiecto, frater alter M. Metellus: quo eodem anno DCXXXIX. L. Metellus Delmaticus horum patruelis, ante Cos. adductus, Censor fuit. Et hi quinque summi trium Metellorum honores intra quinquennium. Interiecto rursus anno, tertius Balearici frater C. Metellus Cos. est factus, anno urbis scilicet

cet DCXL. & eodem anno ipse Cos. & frater eius M. Metellus Procos. vno die ex duabus prouinciis triumpharunt, qui tres duorum in vno anno summi honores. Reperimus igitur facile intra XI. iam dictos annos totidem summos Metellorum fratrum quatuor, vniufque patruelis honores: quinque nimirum Consulatus, duas Censuras, hanc scilicet Balearici, & alteram sequenti Lustrum Delmatici, vti constabit; & quatuor insuper triumphos. Quapropter non aded ineptè mordax ille poëta Cn. Nzuius vaticinasse videtur: Fato Metelli Romæ fiunt Consules, quemadmodum Pædianus in Ciceronis diuinationem annotauit. Sed nunc reliqua istius Censuræ absoluamus. Lustrum autem ab his conditum fuisse LXI. ordo ipse demonstrat, cuius nulla nobis in Liuianis fragmentis libri LXI. est reliqua mentio.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

M. Cornelius * M. f. C. n * Cethegus. Extant denarij cum M. Cethegi nomine, cusi, vt apparet ex signis, in vsum vrbanæ Prætoris ex publico ad impensas ludorum Apollinarium faciendorum. Repræsentant enim vno latere caput Apollinis laureati, in altero mensa eius sacra & instrata, cui laurea corona imposita est. Adscriptum est, M. CE-
Denarius M. Cethegi ludorum Apollinarium index.

THEGV. EX. S. C.

M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus.

M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus.

[A. Tullius A. f. n. Decula]

[M. Aburius M. f. M. n. Geminus]

[L. Marcius L. f. Q. n. Philippus]

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. cit. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt.

II. II. II. f. II. n. II. Asiam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Licinius P. f. II. n. Geta. L. Furius * L. f. P. n * Philus.

Sex. Pompeius Cn. f. II. n. Strabo. [L. Rutilius L. f. n. Flaccus]

[Q. Fuluius Cn. f. Q. n. Gillo] [L. Marcius L. f. C. n. Cenforinus]

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Cn. Manlius Cn. f. II. n.

C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus

Maximus.

Caprarius.

Horum extant nomina in argenteis denariis elegantibus, ex quibus colligere possumus collegas fuisse, & vt suspicor, in Ædilitate, simulque sacra & ludos Cereales ex more fecisse. Quod docent impressa signa, videlicet Ceteris deæ spicea corona decoratæ in in vno latere, vbi legitur, CN. MANLIVS. CN. F. MAXIM. In altero Ceres stola succincta stans, vt filiam Proserpinam à Plutone raptam quæsitura, duas faces inflammatas vtraque manu tenet, vbi sic, C. METEL. Q. F. CAPRARIVS. Sic apud poëtas veteres Ceres Spicifera, Tedifera, & *δαδῆχ* appellata est. Exempla frequenter occurrunt, tam in Græcis Ceres *δαδῆχ*.
Denarius Ædilis Cerealis ludorum index.

L. Calpurnius * L. f. C. n * Piso.

C. Cæcilius * L. f. L. n * Calvus.

Cæsoninus.

Tribuni plebis.

P. Decius * M. f. Q. n. Mus * L. Opimium superioris anni Consulem maiestatis ad populum diem dixit, ac reum egit, quod indemnatos ciueis occidisset, atque in carcerem
L. Opimius Consulatus reus ad populum.

cerem coniecisset: sed frequentibus suffragiis absolutus est, C. Carbone Cos. causam eius defendente, qui primum Gracchanas partes sequutus, ad optimates se tandem contulerat. De hac quidem accusatione in Epitoma libri Lxi. sine apud Lium hac pauca legimus: L. Opimius accusatus apud populum à Q. Decio Tribuno plebis, quod indemnatos ciueis in carcerem coniecisset, liberatus est. Mendum in pronomine Tribuni Iulpi- cor, & Ciceronem sequi malo, qui P. Decium vocat, ut & Auctor de viris illustrib. cap. Lxxii. cuius adducam verba post in huius Prætura. Sane mihi videtur hic idem P. Decius, quem inter oratores non infantem, sed ut vita, sic oratione turbulentum fuisse refert Tullius in Bruto, ut in huius Quæstura superius dixi. Mentionem non semel huius actionis Decianæ facit idem Tullius, ut de oratore libro ii. ubi sic M. Antonius orator, de controuersiarum causis differens, exempli causa dicit: Interfecit Opimius Gracchum. quid facit causam? Quod reipublicæ causa cum ex S. C. ad arma vocasset. Hoc tolle, causa non erit. At idipsum negat contra leges licuisse Decius. Veniet igitur in iudicium, licueritne ex S. C. seruandæ reipublicæ causa. Rursus idem Antonius alio loco sic ait: Ut, cum L. Opimij causam defendebat apud populum, audiente me, C. Carbo Cos. nihil de C. Gracchi nece negabat: sed id iure pro salute patriæ factum esse dicebat. Item in dialogo de partitionibus oratoriis Cicero pater sic exemplum hoc adducit: In his aptem causis, ubi aliquid recte factum defenditur, cum est facti subiecta ratio, sicut ab Opimio: Iure feci salutis omnium & seruandæ reipub. causa: relatumque est ab Decio, Ne sceleratissimum quidem ciuem sine iudicio ullo iure necare potuisti; oritur illa disceptatio, potueritne recte, salutis reip. causa, ciuem euersorem ciuitatis indemnatum necare. Itaque in hoc iudicio populus iure casum Gracchum censuit, Opimiumque liberauit: qui tamen postea reus iterum factus, per equites Romanos iudices Gracchanos (ut eos false vocat Cicero) per iniuriam damnatus fuit lege Mamilia, quod suo loco dicetur latius.

L. Opimius absolutus.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..

Octauia lex frumentaria.

* frequentibus aliis.

Semproniam frumentaria lex.

M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos. Legem frumentariam tulit, qua Semproniam C. Gracchi abrogauit. Huius quidem legis mentionem apud solum Ciceronem reperio, qui in Bruto de claris hunc M. Octavium Cn. f. auctoritate dicendoque tantum valuisse testatur, ut legem Semproniam frumentariam * frequentis populi suffragiis abrogauerit. De eadem lege intelligenda sunt, quæ libro Officiorum secundo scribit, ubi hanc ita laudat, & probat: C. Gracchi frumentaria magna largitio, exhauriebat igitur, ærarium: modica M. Octauij & reipublicæ tolerabilis, & plebi necessaria; ergo & ciuibus, & reipublicæ salutaris. Ex his quidem Tullij verbis ferè colligere est, non totam Gracchi frumentariam legem abrogasse M. Octavium; sed noua lege sua quodammodò moderasse, rempublicam & ærarium intolerabili damno subleuasse. Verum qua ratione hoc præstiterit, cum nullum legis istius extet caput, obscurum est. Videtur tamen statuisse vel maius pretium in singulos modios secundum annonæ charitatem; vel uti triente atque semisse minùs quàm emptus esset, ciuibus modius venderetur. Tale quid Apuleia sequens lex frumentaria videtur insinuare, quæ modios denuò ad trientes atque semisses Sempronix legis, hac Octauia abrogata, non sine tumultu redegit, ut suo loco narrabitur. Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Numidicus. appell. est. M. Iunius * M. f. M. n. * Silanus P. Licinius * P. f. * .. n. Murena. [C. Marcius L. f. C. n. Censorinus] [Q. Bæbius Q. f. M. n. Tamphilus] [M. Otacilius M. f. M. n. Crassius] [P. Licinius M. f. M. n. Stolo] .. Cassius .. f. .. n. Sabaco.

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. C. Carbonis Cos. in Italia. Ostiensis.
 f. .. n. .. P. Manilij Cos. in * Gallia *
 f. .. n. Pr. in Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Sardinia.

II. I. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Hisp. citeriore.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Hisp. vltiore.

C. Popillius * C. f. * C. n. Lanas. Auus bis Cos. fuerat & legatus post primum Consulatum à Senatu missus anno DXXCV. ad dirimendum bellum inter reges Antiochum Surix, ac Ptolomæum Ægypti: qui cum in Ægypto offendisset Antiochum in Alexandria obsidione occupatum, eundem in suis castris obuiam venientem ab armis discedere, tradito S. C. iussit. Et cum se cum amicis deliberaturum respondisset, virgula circumscriptum Regem, mox respondere ac satisfacere mandato Senatus, obsidionemque soluere compulit, vt Valerius Max. lib. VI. cap. IV. pulchrè. Patris magistratus in obscuro manent. Hic autem legatus postea L. Cassij Cos. à Tigurinis bello Cimbrico occisi, qui reliquias exercitus in castris obsessas ab hostibus turpi deditioe seruauit, vt suo loco dicitur. Itaque magistratus haud dubie tunc gesserat, cum alter legatus L. Piso istius collega Consularis esset, vt videatur Prætorius hic fuisse.

Legatus bello Cimbrico.

C. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Hic Ser. Galbæ oratoris celeberrimi filius alter fuit. De maiore natu Seruio iam antea loquuti sumus. Duos etenim paruulos prætextatos filios pater reus ad populum factus anno DCIV. propter Lusitanos oppressos, secum in concionem produxerat, & populo Romano flens horum tutelam, quasi moriturus, commendarat. Hic autem Caius P. Licinij Crassi Muciani gener fuit, qui coniurationis Iugurthinæ inuidia demum in ipso honorum cursu lege Mamilia cum multis aliis damnatus est, primusque ex sacerdotum collegio iudicio publico cecidit. Oratorem doctum & insignem fuisse declarat Cicero, qui per orationem ab ipso reo dictam, tanto in honore postea fuisse scribit, vt ipsi puerique studiosis memoriter illam edicere, operæpretium habitum fuerit. Vide quæ de hoc Galba scribit in Bruto de claris orat. item de oratore lib. I.

Rem Iugurthina coniuratione, & damnatur.

[A. Licinius A. f. A. n. Nerua] Patre Prætorio, qui Macedoniam anno DCXI. obtinuerat, & insignem victoriam C. Tremellij Quæstoris sui virtute fuerat adeptus, vt ante suo loco dictum est.

C. Licinius C. f. . n. Sacerdos.] C. Licinij Sacerdotis filius, de quo loquuti sumus in Censura P. Scipionis Æmiliani, & pater C. Sacerdotis, quem Prætozem reperies in Annali DCLXXVI II.

* A * Cællius . f. . n * Bassus * Romæ Cællios hoc tempore illustres fuisse, patescit ex Ciceronis oratione pro L. Balbo: vbi is indicat, Cællium quemdam iuris maxime prædicatorij scientia, vt & L. Furius Philus (de quo nos antea) æque clarum fuisse, sic vt Q. Mucius Scæuula Augur, homo iuris alioquin peritissimus, cum de iure prædicatorio consuleretur, consultores suos nonnumquam ad Furium & Cællium, tamquam ad eius iuris peritiores, reuocaret. Sed corrigendum ibi nomen, quod mendose Cællius, vel Cæcellius legitur in vulgatis Ciceronis exemplaribus. Item de Q. Scæuulæ modestia cum Cicerone scribit, vel potius ex eodem desumpsit Valerius Max. lib. VII. cap. XII. dicens: Q. Scæuulam legum clarissimum & certissimum vatem, quotiescumque de iure prædicatorio consulebatur, ad Furium & Cællium consultores reiecit. Quo loco nomen Cællij Iuriconsulti correctius exstat, descriptum, vt suspicor, ex castigatissimis sui temporis orationum Tullij codicibus. Cællius autem non solum Tullius, Valerius, aliique non semel, verum etiam antiquissimæ marmorum inscriptiones Romanæ asserunt: in quibus Cællios vel Cæcellios me legisse non memini. Mendosum hoc nomen in Ciceronis Balbianam ex deprauatissimis Q. Pomponij de origine iuris fragmentis profluxisse videtur, in quibus inter celebres Iuriconsultos veteres Romanos huius fortasse filius (vt temporum intervallum innuat) A. Cællius mendose Cæcellius nominatur: vnde nomen ita corruptum in Tullianam dictam orationem transtulit forte quispiam historiarum ignarus, qui de eodem æquali suo Tullium loqui, perperam existimauit. Sed de illo nos postea suo loco latius.

Pomponius de origine iuris deprauatum.

L. Cælius * C. f. C. n * Calvus. Extant denarii cum Roma galeata, & Castorum equestribus signis, sub quibus nomen eius ita, L. COIL. CALD.

[M. Pompilius M. f. M. n. Lanas.] [P. Virginius * P. f. L. n. Rutilus]

Prouinciæ f. prorogatæ.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II. II. Achaia

Annal. Rom. Tom. 3.

G 3

II. II.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio. [P. Rutilius P. f. 11. n. Caluus]

L. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Diadematus.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus * 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

[L. Papirius * C. f. L. n. Maso] [C. Terentius C. f. A. n. Varro]

C. Flavius * T. f. 11. n. Fimbria. P. Sulpicius Ser. f. Q. n. Camerin.]

P. Rutilius * Sp. f. Sp. n. * Rufus. [M. Pinarius * M. f. M. n. Polca.]

L. Cornelius L. f. L. n. Merula.

Q. FABIVS. Q. AEMILIANI. F. Q. N. AN. DCXXXIII.

MAXIMVS. PRO. COS. DE. ALLOBROGIBUS

ET. REGE. ARVERNORVM. BETVLTIO. X. KAL. 11.

De Q. Fabij Consulis præclara victoria contra Allobroges & Aruernos ad Isaram

*Allobrogicu
ex præclara
victoria de
his Q. Fa-
bium.*

*Cum Allo-
brogibus
Aruernis &
Rutenis supe-
rati.*

*Betulti regi
nomen ubiq;
mendum in
Auctorum
libris.*

*Nomen illud
Celticum
quid signifi-
cat.*

*Bis in trium-
phum ductu
Betultus rex.*

*Denarij
triumphales
Q. Fabij
Max.*

flumen nonnulla superius retuli: ex qua Fabium Allobrogici cognomen reportasse, Vel-
leius, & Ammianus Marcellinus libri xv. sine, item Pædianus in Verrinam secundam,
& Valerius Maximus libro vi. cap. ix. testantur. Allobroges hac victoria in deditionem
acceptos fuisse tradit Livius libro lxi. Idem apud C. Cæsarem legimus commentario-
rum belli Gallici primo, præter Allobroges etiam Aruernos & Rutenos Fabium superasse
qui scribit; & addit, iis populum Romanum ignovisse, neque in provinciae formam re-
degisse, neque stipendium imposuisse. De Betulto rege varia, ut diximus, scriptores adfe-
runt; cuius sanè proprium nomen mirè depravatam reperitur in omnium Auctorum,
qui eius mentionem faciunt, codicibus, vel Bituitus, vel Vituitus, vel Bitintus. Solæ
marmorum Capitolinorum reliquæ genuinum istius regis nomen Celticum proferunt,
Betultich, appellati à patientia vel modestia; quod Romani in Latinum nomen BETVL-
TVS, more suo transformarunt. Q. Fabium de eodem triumphasse, docet nos Capitoli-
num marmor. Immo L. Florus bis populo Rom. ostensum in triumpho memorat. Ni-
hil, inquit, tam conspicuum in triumpho, quam rex ipse Betultus bis visus, discoloribus,
in armis, argenteoque carpento, qualis pugnaverat. Quod si ita se res habet, videtur &
in Domitij triumpho ductus rex Betultus, cuius tamen marmora Capitolina non memi-
nere. Quod ad Fabij triumphum attinet, extant adhuc temporis argentei bigati cum
Victoria palmam ferente, & Iouis Anxuris imberbis laurea coronato capite, cui subie-
ctum fulmen trifidum. Quos cunctos hoc anno in eum finem, ut militibus ex more post
triumphum dividerentur, colligere ex titulo inscripto possumus, qui talis est, Q. MAXI-
MVS. AEMILIANI. F. PRO. COS. Cui igitur hoc anno post eius Consulatum.

CN. DOMITIVS. CN. F. CN. N. AHENOBARB. A. DCXXXIII.

PRO. COS. DE. GALLEIS. ARVERNEIS. XVI. K. 11.

De Galleis Aruernis solummodo Cn. Domitium triumphasse post Q. Fabium, de-
monstrant marmora Capitolina; qui regem betultum à se prælio prius victum & fra-
ctum, velut prædam suam triumphans ante currum suum, ut gloriosus erat admodum,
ducere voluit: quemadmodum ex L. Flori verbis iam adductis ex antiquo & valde cor-
recto codice manuscripto monasterij S. Amandi quondam à me descriptis constat: in
quo regis nomen Betuitus exprimebatur, quod in vulgatis exemplaribus librarij quidam,
mendum pennæve lapsum arbitrati, prætermisere. Ioannes Stadius, qui postremo Flo-
rum emendatiorem nobis edidit, voculis (bis visus) sublatis, earum loco (Bituitus) repo-
suit: sed ex quoniam exemplar, quod innot, non annotavit. Sed ut ad Domitium reuer-
tamur, hic elephantorum opera territis atque diuillis hostibus victoriam nactus, ele-
phanto per provinciam vehi voluit, turba militum quasi inter solennia triumphi prose-
quente, sicut Suetonius in Neronis vita de eodem scribit; non de illo, qui legem, de sacer-
dotis Tribunus plebis tulit, ut Suetonij locus ibidè valde suspectus indicare videtur. Hic

*L. Flori lo-
cus.*

*Elephanto
triumphas
per provin-
ciam Cn. Do-
mitium.
Suetonij lo-
cus.*

autem

autem noster imperium in hoc usque tempus protraxit in provincia, & post Q. Fabium successorem suum reuersus triumphauit, vt Capitolinum marmor docet. Quid autem post victoriam in provincia gesserit, non liquet. Saxeas cum trophæis maximæ molis excitasse turreis, vt etiam eius exemplo successor Fabius, victoriarum scilicet monumeta, necnon viam muniuisse constat, quam gentilitio nomine Domitiam appellauit, cuius Cicero in oratione pro M. Fonteio meminit, declarans, eandem à Fonteio, cum Prætor Galliam Narbonensem provinciam obtineret, denuò restauratam atque munitam fuisse. De trophæis autem erectis clare pulchreque L. Florus libro 111. cap. 11. his ferè verbis: Vtriusque victoriæ quod quantumque gaudium fuerit, vel hinc existimari potest, quod & Domitius Ahenobarbus & Fabius Maximus ipsis quibus dimicauerant locis saxeas erexere turreis, & desuper exornata armis hostilibus trophæa fixere, cum hic mos inusitatus fuerit nostris. Numquam enim populus Rom. hostibus domitis suam victoriam exprobrauit. Huius verò Cn. Domitij triumphum intelligere puto Suetonium, qui in Nerone scribit, Ahenobarborum familiam obtinuisse triumphum vnum, Censuram duplicem, & Consulatus septem. Non enim Ahenobarbi alicuius triumphum alium præter hunc inuenio.

*Trophæum
Domitij apud
Vindalium.
Vid. Domi-
tia.*

*Trophæum
Q. Fabij ad
Ipsam.*

Allobroges potentissimam gentem Gallicam fuisse, scribit ex Apollodoro Stephanus Byzantius de urbibus & populis. Polybius autem hos *Ἰξῆ τῆς*, vocat *Ἀλλόβρογας*, sicut Strabo & alij Græci: Charax tamen, Stephano teste, *Ἰξῆ τῆς οὐμικεῦ*, *Ἀλλόβρογας* appellare voluit, vt & Romani. Ptolomæus ad tractum Lugdunensem collocat iuxta Iuram montem & Lemanium lacum. Horum metropolis olim Vienna, Cretensium antiquissima colonia, ad Rhodanum condita. Cum enim agrorum magna sterilitas ex æris nimia siccitate occupasset insulam Cretam, in alia loca transmigrarunt incolarum multi: quidam Hydruntum Italiæ profecti, nondum valde frequentatam hanc incolere: alij oraculo iussi, terras palustres ac multum aquosas quæsiuere: qui ad Rhodanum Galliarum venientes, oraculi monitu palustria ibidem incolere cœperunt; & oppidum ad flumen condentes, Viennam nominarunt, postquam eo loci vna virginum suarum Vienna dicta choream ducens in quadam voragine absorpta fuisset, vt idem Stephanus de urbibus memorat. Postea Romanorum colonia facta, multis sæculis floruit admodum, vt de hac Ausonius poeta non male cecinerit:

*Iura mons
& Lemanium
in Allobrogum
regione.
Vienna me-
tropolis.
Cretensium
transmigra-
tio.
Galliarum
perpetram in
Stephani ex-
emplaribus,
ni fallat, la-
beatur.*

Accolis Alpibus opulenta Vienna colonis.

In hac plurima nunc temporis adhuc extant antiquitatum Romanarum monumenta. Allobroges autem Strabo Geographiæ libro quarto quondam valde populosam gentem fuisse, & admodum multis hominum milibus bella gessisse, campos atque conualles Alpium incolentes iuxta Rhodanum. Hos constat ex Polybio, Liuius, & aliis, magna intulisse damna, & multum obstitisse Annibali Pœno cum copiis ex Hispania per Alpes in Italiam transcendentem. Regionem complectitur Plinius in Narbonensis provincie descriptione, sicut etiam Cornelius Strabo.

Aruernos autem Stephanus *Ἀρουῆροι* vocat: verum suspicor, quod imperiti librarij mendose *Ἐρινος*, mutarunt: vel diphthongi litteram *υ*, in exemplaribus scribendo prætermiserint; cum rectius *Ἀρουῆροι*, vel *Ἀρουῆροι* Græcè vocarentur. In aliis item Auctoribus corruptè non minus appellantur Aluerni, vel Aruerni, vel Arueni: quorum exemplaria ad fidem antiquitatis secundum Capitolina marmora corrigi poterunt. Gentem Celticæ Galliarum bellicosissimam fuisse prodit Apollodorus Geographus libro quarto: idem adfirmat etiam Strabo, qui illud argumento esse dicit, quod duobus bellis contra Romanos gestis, priore ducenta milia armatorum Betulto rege duce contra Maximum Æmiliani filium, item contra Domitium Ahenobarbum imperatores habuerint; & posteriore quadringenta milia Vercingetorige duce contra C. Cæsarem armarint. Hos primum cum Amburris, Heduis, & Biturigibus, aliisque Gallis Celticis, (vt antiquitatem noscas) Tarquinio Prisco regnante, transcendisse Alpes in Italiam, auctor est Liuius libro v. Siti autem sunt ad Ligerim fluium medij inter Allobroges & Æduos, quorum ob iniurias bellum hoc exarserat. Nam hi Celtarum primi trans Alpes societatem ac amicitiam populi Romani sponte petierant, & gaudebant fratres ab ipsis appellari. Hos quidem cupidissime inter suos Romanus acceptauit, occasionem, vt reor, quærens arma trans Alpes in Galliam ulterius aliquando transferedi, sociorum defendendorum titulo. Æduos igitur Strabo, quod primi Gallorum amicitiam cum Romanis fecissent, cognatos eorum dictos fuisse scribit. Apollodorus comilitones Romanorum vocat chroniconum libro iv. vt eum citat Stephanus, à quo Ædui vocantur *Ἀιδύοι*, non rectè syllaba *ο* interiecta. Verum, vt de Aruernis expediamus reliqua, metropolim horum fuisse Nemisum, Ligeri flumini impositam urbem, auctor est Strabo; peramplamque obtinuisse

*Stephani lo-
cus.*

*Aruernorum
primam Ita-
liam trans-
migrationem.
Eorum sibi.
Ædui trans-
alpini sunt.
primi socie-
tatem ac for-
dus cum po-
pulo Rom. fe-
cere. primi
fratres appel-
lari iunt.
Stephani lo-
cus.
Aruernorum
potentia.*

regionem, & protulisse suum imperium Narbonem Massiliensiumque fines usque, populos insuper ad Pyrenem, Oceanum, atque Rhenum usque, sæpius armis subegisse scribit.

ANNI P. R. C. DCXXXIV.

Consules.

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta.
Qui. postea. Delmaticus. appell. est.

*Prodigium
fatum.* CONSULES deinde sequuntur in Cassiodoro & Mariano L. Cæcilius & L. Aurelius: in tabulis nostris Græcis & Cuspiniani reperiuntur horum cognomina Metellus & Cotta. Plutarchus in C. Marij vita Cæcilium Metellum & Cottam Consules nominat, qui legibus C. Marij Tribunitus obstitere, ut postea suo loco. Iulius Obsequens adfert hoc compertum hisce Consulibus prodigium: L. Aurelio, inquit, & L. Cæcilio Coss. androgynus in agro Rom. annorum octo inuentus, & in mare deportatus. Virgines ternouenæ in vrbe cantarunt.

*Prouincia
Consulares.* Consulares prouinciæ videntur fuisse Gallia & Illuricum: vbi populi aliquot ad rebellionem spectare videbantur. Metello Illuricum, L. Cottæ Galliam obtigisse verisimile est, de cuius in Galliæ rebus gestis nihil reperio. Segestanos autem Pannonum in finibus sitos populos Illuricos in armis hoc anno fuisse, discimus ex Appiani Alex. Illurica, quæ Petri Candidi opera Latine relidua est: Græcè verò nuper ex Augustana exiit bibliotheca, studio Hæschelij. Vbi legimus obiter, Segestanos pari modo quo prius Iapodes Tuditano & Pandosio, se L. Cottæ ac Metello deditisse: verum omnes non multò post à Romanis descivisse. Sed in his verbis mendi quid suspicor, & cum vnus Metelli prouincia hæc fuerit, Segestanos L. Cotta ac Metello Consulibus deditos scriptum fuisse. Dediti, sicut ex Appiani verbis apparet, haud adeò difficulter L. Metello cum exercitu adueniente. Qui postea victoriæ qualemcumque materiam quærens, ut apud eundem Appianum habemus, vbi deinde bella cum Delmatis gesta succinctè memorat, his quietis bellum intulit, nulla quidem eorum culpa, sed sola triumphandi cupiditate, ut ibidem Appianus asserit, cum ab ipsis amicè fuisset susceptus. Obstacula tamen haud leuia Metellum in hoc bello repperisse, cum triumphus eius, quem anno primùm sequenti duxit Procos. atque agnomen Delmaticus, tum etiam Liuius libri LXII. in Epitoma demonstrant, qui L. Cæcilium Delmatas subegisse scribit.

*Immoxijs Del-
matici bellum
intulit.*

*Micipsa
Massanisa
Numidarum
regni filium
moritur.*

Micipsa Massanisa filius Numidarum rex impritur, & regnum tribus filijs Adherbali & Hiempsali suis, item Iugurthæ fratris sui Manestabilis (quem pater Massanisa, quia ex concubina natus erat, priuatum reliquerat, alio à se adoptato, & eodem cultu, quo liberos suos, domi post Manestabilis fratris mortem habito reliquit. Cui Micipsa moriens concordiam atque fraternam charitatem magnopere, sed frustra commendauit, ut pulchre diserteque scribit Sallustius in Iugurthina sua historia. Meminit Epitome Liuiana lib. LXII.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. III. I. II. f. II. n. II.

Vtramque. iurisdictionem. sortiti. obtinuere.

II. II. II. f. II. n. II. III. I. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. III. I. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Q. Fabius * Q. Æmiliani f. Q. n. * Maximus. Eburnus * Maiestatis * quæstionem. sortitus. obtinuit. Apud hunc quæsitorem accusauit C. Papirium Carbonem Consularem virum eloquentissimum L. Crassus orator admodum adolescentulus, annorum quippe XXI. ut ipse Crassus fatetur apud Ciceronem de oratore libro tertio his verbis: Quippe qui omnium maturrimè ad publicas causas accesserim, annosque natus

*L. Crassus
Orator ado-
lescens, ut
C. Carbonem
Consularem
damnauerit.*

vnus & viginti, nobilissimum hominem & eloquentissimum in iudicium vocarim: cui disciplina fuerit forum, magister usus, & leges, & instituta populi Rom. mosque maiorum. Natus autem erat L. Crassus anno vrbis DCXIII. C. Lxii & Q. Cæpione Consuli- bus, ut ex Ciceronis Bruto probauit. Annus igitur hic vrbis DCXXXIV. fuit L. Crassi vigesimus primus, quo C. Carbonem, cum Consularatu abisset, accusauit. Miror itaque, quomodo sequutus sit Annales Auctor dialogi de oratoribus degeneratus, qui hactenus C. Cornelio

*Vitium in
dialogo de
oratoribus
degenerat.*

nelio

nelio Tacito inscriptas extat, & M. Fabio Quintiliano non obscuris argumentis à doctissimo Iusto Lipsio meo vindicatur: in quo legimus, quòd nonodecimo ætatis anno L. Crassus C. Carbonem, vno & vigesimo Cæsar Dolabellam, altero & vigesimo Asinius Pollio C. Catonem accusarunt. Quàm verò fallat hic calculus, Consulum ac rerum gestarum series ostendit in hisce meis Annalibus. Si enim Lælio & Cæplone Coss. natus L. Crassus, ut Cicero testatur in Bruto, & L. Opimium reum Carbo defendit Consul, sicut iam superius ex eodem Cicerone demonstravi, & post defensum Opimium (ut mox ipsius L. Crassi verbis ostendam) reus sit factus C. Carbo post Consulatum, sanè Crassus eum ante hunc annum suum vigesimum primum non accusavit. Nec minus temerè lapsus est, ut postea suis locis dicemus, in aliorum, quos ibidem nominat, ætatibus exprimendis auctor ille quisquis est: nisi hæc forsàn librariorum est lata crassaque culpa; qui quàm faciliter errarint in exscribendis numeris, imitandisque notis antiquis, indies experimur plus satis. Sed ad intermissam historiam redeamus. Celebratum fuit rei Carbonis hoc publicum iudicium magno populi còcursu, & meminuit accusationis Crassianæ variis in locis Cicero, in qua primum Crassus eloquentiæ summæ dedit experimentum. Adducam dumtaxat ex eius oratione verba quædam ad rem facientia, quæ M. Antonius orator apud eundem Ciceronem profert libro de oratore secundo; docens, ut argumenta ducuntur ex consentaneis & præcurrentibus & repugnantibus. Ut olim, inquit, Crassus & ex præcurrentibus. & adolescens. Non si Opimium defendisti, Carbo, idcirco te isti bonum civem putabunt: & hic Crassus v. c. in mem- & simulasse te, & aliud quid quæsisse, perspicuum est, quòd Ti. Gracchi mortem sæpe in concionibus deplorasti, quòd P. Africani necis socius fuisti, quòd eam legem in Tribuna ser- & bunatu tulisti, quòd semper a bonis dissentisti. Hæc quidem tum Crassus. Sed de qua lege loquitur? An de Tribunis plebis reficiendis, quam Carbo non pertulit? Sic reor; nec dubi- & to, quin hanc apertius auditoribus suis detexerit Crassus. Quocirca detruncatū librario- & rum ignavia locum suspicor; quod etiam insinuat manuscriptorum codicum varia lectio, quam in duobus antiquis exemplaribus reperio: in quorum vno (quidem legem) in altero (quod legem) vitiose tamen, habetur. Hæc igitur, vel similia verba, quæ legem indica- & bant, videntur deesse, ubi notam posui. Quòd C. Graccho dux & auctor repetendæ per seditiones Tribunicæ potestatis fuisti, quòd eam legem in Tribunatu tulisti, &c. Prioris sententiæ periodus, iisdem verbis (quod) & (fuisti) incipiens ac finiens, fortasse quem- & piam librarium exscriptorem fefellit; in causâque fuit, quòd posteriorem præterierit, ut aliquando contingere solet. Verùm hæc meas coniecturas, quæso, boni consule, Lector candide & amice; quas non in alium finem profero, quàm ut doctioribus ingeniis an- & tiam vltioris inquisitionis præbeant. Ex iam dictis verò nobis sit palam, Gracchanæ seditionis quæstionem, quam L. Opimius Consul ex S. C. inceperat exercere, sequentibus etiam annis, quo radicitus euelleretur, & novarum rerum cupidis esset terrori, continuatam & fuisse: & post Opimij Consulatum annuis Prætoribus inter alias rerum capitalium quæ- & stiones decretam, sortiri que iussam fuisse. Eandem hoc anno Q. Fabium Prætorem sortitum obtinuisse, & apud hunc C. Carbonis eadem quæstione rei causâ adactam fuisse, L. Crassus ipse declarat; quem sic inducit Cicero differentem libro primo de oratore: Equidem, inquit, & in vobis animadvertere soleo, & in meipso sæpissime experior, ut ex- & palleiscam in principiis dicendi; & tota mente, atque omnibus artibus contremiscam. Adolescens verò sic in initio accusationis exanimatus sum, ut hoc summum benefi- & cium Q. Maximo debuerim, quòd continuo concilium dimiserit, simul ac me fractum ac debilitatum metu vidit. Ex his Crassi verbis constat Q. Fabium Maximum Eburnum & hoc anno Prætorem quæstioni dictæ præfuisse: qui istum magistratum tardius (si Consu- & latum eius respicias) obtinuisse videtur; repulsa, vel alio quopiam obstaculo impeditus. Plura de hoc memorabili iudicio reperimus in Bruto Ciceronis, & eius orationibus: item apud Valerium Max. libro vi. cap. v. quemadmodum adolescens ille Crassus primo & hoc in suo forti tirocinio dederit eximium integritatis atque iustitiæ exemplum, qui rei, quem accusabat, Carbonis servum proditorem cum obsignato, sicut allatum erat, char- & tarum quibus facile poterat opprimi, serinio sibi per eundem oblato, vinctum & catena- tum remiseraat ad suum dominum, aliena uti perfidia ac fraude ad suam victoriam nolens. C. Carboni quidem nihil profuit reditus ad bonos. Quamvis enim in Consulatu L. Opi- & mium reum insigniter defendisset: ob turbulentissimum tamen Tribunatum plebis, atque mortis P. Africani invidiam damnatus, ac in exilium missus est, ut scribit Valerius & Max. libro i. cap. vii. Cicero tamen in Bruto voluntaria morte Carbonem se à seve- & ritate iudicium vindicasse, atque alio loco in familiaribus ad C. Papirium Prætorem epist. can- & tharidas ipsum accusante L. Crasso sumptisse tradit.

Tres illustres
adolescentes
oratores.

Celebre rei
Carbonis pu-
blicum iudi-
cium.

& ex præ-
currentibus.
* hic Crassus
v. c. in mem-
brana ser-
vata ma-
ni. nam de
presenti lo-
quitur Cras-
sus.

suspectus Ci-
ceroni locum.
* discedisti in
v. c. in alio
discedisti
malius.

Gracchana
conjuratio
quæstio inter
publicas con-
tinuata.

* viderit in
vulgatis.

L. Crassi in-
tegritas at-
que iustitia
servum prodit-
orem Carboni
domino vinctum
traditur.

Exul Carbo,
ut Valerius.

Cantharidas
sumpsit, ut
Cicero refert.

M. Aci-

M'. Acilius * M'. f. L. n. * Balbus. Q. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus.
C. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus C. Porcius M. f. M. n. Cato.
[L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus]

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vltæ.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

* M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus * Achaïam obtinuisse videtur, vt subindicant nobis illius antiqui denarii argentei, cusi, vt apparet, ex tributis & vectigalibus Achaïæ. Continent etenim symbola & notas Apollinis Delphici, cuius oraculum & religiosissimum olim orbi terrarum templum in meditullio Græciæ tum temporis habebatur. Ostendunt autem nummi isti in vna parte Apollinis pulcherrimum caput laurea coronatum, in altera Pegasus equum exilientem expansis alis ad volatum supra lunam crescentem corniculis erectis falcata, qualem Græci *Μένωειδης* vocant. Quo symbolo notatur animi vigor ætherei luminis radius illustratus, cum relictâ corporearum rerum cura semet effert supra siderum sedes, & veloci cogitationum indagine cælestia perscrutatur oracula, causarumque causas exquirat. Eò namque respiciunt ad animi disciplinam deflectæ veterum vatium ac poetarum fabulæ de Medusa, Gorgone, Bellerophonte, & vaticino fonte Heliconis, ac aquis eius vocalibus: sicut & hæc de Pegaso apud Aratum in Phænomenis, vt nobis ea Latine reddidit Germanicus Cæsar, vel quis alius:

Apollinis
Delphici
oraculum.

Pegasi sym-
bolum.

Fabula ad
animi disci-
plinam pul-
cherrimè
flexa.

— Sed Pegasus æthere summo

Veloces agit pennas, & fidere gaudet.

Sed hæc quidem fabularum inuolucra latius explicare non huius est loci. Sub Pegaso in dictis argenteis Scauri legitur nomen expressum ita, M. ÆMILI. M. F. In altera denariorum facie iuxta caput Apollinis, SCAVRVS. Constat igitur M. Æmilij Scauri auspiciis & auctoritate nummos istos cussos fuisse, qui prouinciæ suæ famotissima & religiosissima Delphici Apollinis sacra mysteria sic celebrare voluisse videtur.

M. Scauri
denarium.

M. Cornelius * M. f. C. n. * Cathegus [A. Tullius A. f. 11. n. Decula]
M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. [M. Aburius M. f. M. n. Geminus]
[L. Marcius L. f. Q. n. Philippus]

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. P. Cornelius P. f. P. Scipio. Q. Æmilius M. f. * M'. n. * Lepidus.
Nasica.

Ædiles plebis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus. Q. Rubrius 11. f. 11. n. Varro.
Cum ludos ex more facerent, M. Drusus magnificentissimum munus populo dedit, vt in libello de viris illustribus, cap. LXVI. Vbi Rubrio collegæ quædam de vtilitate rei publicæ suggerenti: Quid tibi, inquit, cum republica nostra? Verum, quisquis est hic auctor, qui vitas illustrium ex optimis antiquis (haud dubium) Auctoribus congeffit, hâc admodum imperitè duorum vitas Drusorum, patris scilicet & filij in vnam conflauit epitomen: vt & Schottus in Notis vberioribus docuit: & hâc Ædilitatem patris M. Druso filio adscripsit perperam, qui Ædilis numquam fuit; sed in Tribunatu plebis est interemptus, vt suo loco dicetur. Pater autem M. Drusus, de quo nunc agimus, per omnes magistratuum gradus ad Consulatum, triumphum, Censuram, summosque honores peruenisse, Annales nostri docebunt. Qui cum semper Senatus optimatumque partes sequutus, in Tribunatu plebis C. Gracchi seditiosorumque vires adeo fregisset, vti propterea patronus Senatus palam vocaretur, vt suo loco diximus; non sanè mirum, quod etiam in Ædilitate Q. Rubrium collegam suum, qui & in Tribunatu plebis Gracchanæ factionis fuerat, semper aduersantem sibi magnanimitè & elatè repulerit, ipsumque contumeliosè satis, tamquam peregrinæ sortis, alteriusve ciuitatis hominem, asperè, vt erat elatus & aubi-

Error Aucto-
ris de viris
illustribus.

ambitiosus, increparit. Non igitur probare possum aliorum ex mendosis exemplaribus correctionem, qui pro Rubrio, Remium vel Reminium nescio quem restituere volunt.

Tribuni plebis.

C. Marius C. f. // . nepos. Non sine repulsa Tribunus etiam plebis factus est C. Marius, ut auctor est Valerius Max. libro vi. cap. ix. scribens, quod repulsarum patientia magis irruerit in curiam, quam venerit: & quod in Tribunatus quoque & Aedilitatis petitione consimilem campi notam expertus fuerit. Gessit autem Tribunatum plebis hoc anno, Cotta Metelloque Coss. quod Plutarchus testatur in eius vita. Repulsam igitur in annum superiorem petens est passus; forsitan, quia petiit ante tempus.

C. Marius
repulsus
quasi violentus
ad honores irruptus.

Lex Maria
de suffragiis.

Marius
in carcerem
ductus fuit.

Publius
Plutarchus
Diodorus
Cassius
L. Metellus
Coss. à Mario
in carcerem
ductus fuit.
Frustra
Metellus
appellatus.

Legem de suffragiis ferendis tulit, qua ius optimatum imminuere, vires primorum in ferendis suffragiis, designandisque magistratibus frangere videbatur: atque inter alia iussit, Vt pontes in comitiis, per quos suffragaturi transire debebant, cistæque suffragiorum erant, angustiores fierent: ne per turbam fraus committi, pluresque ambitiosi ad appellandum rogandumve concurrere possent. Cum Patres legem promulgatam improbarent, neque eius ferendæ legis auctores ante inita suffragia fieri vellent, & Cotta Consul legem oppugnandam ac impediendam esse, Mariumque ad rationem suæ promulgationis dicendam vocari debere Senatui persuasisset: Marius animo infractus, non ut causam diceret, sed tamquam imperaturus ad Senatum venit, & L. Cottæ Cos. carcerem, nisi S. C. reuocato Publicæ legi pareret, & nouæ legis ferendæ fieret auctor. Cotta Cos. cum de ea re sententias rogare veller, & L. Metellus primus rogatus actis collegæ Cottæ & S. C. subscriberet: accito viatore Marius, Metellum (cuius tamen patrociniu Tribunatum plebis adeptus fuerat) prehendi, & in vincula duci iussit. Cumque Tribunos plebis alios Metellus appellaret, & nemo veniret auxilio, coactus est Senatus Tribunitiæ violentiæ cedere, & ferendæ legis auctor fieri. Quam magno cum plebis plausu Marius deinde pertulit. Hæc ferè Plutarchus in Marij vita. Meminit istius item Cicero de legibus libro tertio. Pontes, inquit, lex Maria fecit angustos. Quæ si opposita sunt ambitiosis, ut sunt ferè, non reprehendo.

Lex frumentaria noua eodem anno promulgata ab alio quodam Tribuno plebis, cuius nomen non reperio; sed ne perferretur, Marius intercessit, obnixè se plebi opponens, quod reipublicæ damnosa videretur, laudemque idcirco meruit, tamquam nemini præter æquitatem gratificaturus esset. Hæc etiam Plutarchus ibidem.

Lex frumentaria
repulsa
per Marium.

// // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // .

M. Aurelius * M. f. C. n. * Scaurus. * Q. * Hortensius * Q. f. Q. * nepos]
[M. Lucretius M. f. M. n. Gallus] [L. Lollius L. f. // . nepos]
Q. Claudius M. f. Q. n. Flamininus] [C. Fabricius L. f. C. nepos]
[Sex. Tullius Sex. f. Sex. nepos] [C. Claudius C. f. Ti. n. Canina]
[Ti. Sempronius Ti. f. P. n. Blæsus]

Quæstores urbani.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . L. Metelli Cos. in. Illurico.
// . // . // . f. // . n. // . L. Cottæ Cos. in * Gallia * Gallicus.
// . // . // . f. // . n. // . * M. Scauri * Pr. in. Achaia.
// . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Africa.
// . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Macedonia.
// . // . // . f. // . n. // . Calenus.

L. Aurelius L. f. L. n. Orestes. Familia haud dubiè Consulari: cuius pater fuit L. Orestes Cos. anno DCXXVII. ut annorum interuallum indicare videtur: & ipse Cos. postea cum C. Mario reperietur.

Q. Ser-

*Vir discretus,
acer, & for-
tis.*

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Et hic domo Consulari, cuius pater Q. Cæpio Cos. fuerat anno DCXIII. Hunc autem Tullius in Bruto de claris recenset in numero disertorum; vir, ut ait, acer & fortis, sed ei fortuna belli crimini, & inuidia populi calamitati fuit; sicut etiam ex sequentibus patebit.

*Iurisconsultus
inter ce-
lebres.
Prænomi-
nallus in Pom-
ponio.*

P. Virginius * A. f. P. n. * Rutulus. Quem Q. Pomponius de origine iuris inter huius temporis Iurisconsultos celebres recenset, nihil tamen addens de illo singulare. Paullus Virginius insuper corrupto & falso prænomine prostat in vulgatis exemplaribus, quod in gente Virginia non reperio in usu fuisse ante Neronis imperium. Eundem hunc putat Virginum fuisse Carulus Langius meus, quem amicitia C. Lælij Sapiientis clarum fuisse M. Tullius indicat in dialogo de amicitia: nec possum refragari, quamuis admodum mendose legatur eius nomen in Tullianis exemplaribus, & in duo nomina in vulgatis sic dissectum. Sic enim de usu amicitiae Lælius ibidem in fine dialogi ad generos suos C. Fannium & Q. Mucium Sexuulam ait: Vicissim autem senes in ad-
lescentium charitate acquiescimus, ut in vestra, & in Q. Tuberonis. Equidem etiam ad-
modum adolescentis * P. Rutilij, A. Virginiij familiaritate delector. Ita quidem correxit
in sua editione Langius locum ex manuscriptis antiquis, eodem asserente, variantibus
admodum. Sed quia vnum tantum prænomen adferunt exemplaria, quæ videre mihi con-
tigit, & in vno codice vetustissimo repererim, P. Rutili Virgini Augulini, mendosissime
profectò; transpositis v oculis, appellationis Romanæ consuetus ordo restituendus ibi-
dem, postremumque cognomen deprauatè prorsus scriptum, & à Virginius alienum vel
auferendum, vel in (Auli filij) mutandum videri poterit in hunc modum: Equi-
dem etiam admodum adolescentis P. Virginiij Rutili A. f. familiaritate delector. Patet
enim clarissime ex ipsis huiusce verbis, Lælium non de duobus, sed de vno tantum ado-
lescente loqui.

*Ciceronis
locus.*

M. Domitius * Cn. f. M. n. * Caluinus. Hic auus Cn. Domitij Caluini, qui postea Consul anno DCC. reperitur, & M. F. M. N. in marmoribus Capitolinis scriptus extat.

*Lamiarum
familia gen-
tu Ælia
emergens.*

L. Ælius // f. // n. Lamia. Hoc quasi tempore Lamiarum cognomen atque fa-
miliam gentis Æliæ in ciuitate Romana fuisse, veterum monumenta nobis prodere in-
cipiunt; quamuis poeta Horatius hanc ipsa Roma vetustiore, atque nepotum per me-
mores genus omne fastos (ut eius hoc dicam verbis) semper illustrem fuisse canat. Me-
minit quidem Cicero de oratore libro secundo cuiusdam L. Ælij Lamia, huius fere sæ-
culi, qui propter deformitatem à L. Crasso oratore coram tribunali in publico iudicio
iocis ridiculis impetitus fuit, cum aduersus C. Aculeonem, quem Crassus defendebat,
testis productus interpellaret odiosè. Sed ibidem in vulgatis Tullij exemplaribus men-
dosa, ni fallor, L. Heluius Lamia vocatur. Non enim in Heluia, sed in Ælia tantum
gente Lamiarum familiam reperimus: quæ postmodum in republica potens, atque etiam
Consularis facta, principem stirpis suæ iactabat antiquissimum Lamum Neptuni pro-
lem, quondam Læstrigonum tyrannum, atque Formiarum conditorem, ut idem Hora-
tius auctor est carminum libro tertio.

*Ciceronis
locus.*

*Lamius Ne-
ptuni filius
Formiarum
conditor.*

L. Annius // f. // n. Bellienus. Africam Prætor deinde obtinuit hic Annius, ut suo loco postea dicemus ex Sallustij Iugurthina.

*Cn. Aufidius
hic, historia
scriptor.*

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. * nepos. Prætorium appellat Cicero Tusculanarum
quæstionum libri v. fine; ut eum, ni fallor, distingueret ab alio Cn. Aufidio Consulari,
quem hic Prætorius adoptauerat ex domo Aurelia iam senex & orbis. Quod in oratio-
ne pro domo sua testatur idem Cicero, de P. Clodij sui inimici adoptione verba faciens:
Non ætas, inquit, eius qui adoptabat quæsitæ est; ut in Cn. Aufidio & M. Pupio: quorum
vterque nostra memoria summa senectute, alter Orestem, alter Pisonem adoptauit.
Hunc verò puer Cicero cæcum Senatorem, & historicum cognouerat, ut ipse testatur
Tusculanarum quæstionum loco iam citato, ubi sic ait: Pueris nobis, Cn. Aufidius Præ-
torius * & in Senatu sententiam dicebat, nec amicis deliberantibus deerat, & Græcam
scribebat historiam, & videbat in litteris. Ceterum huius esse opinor legem Aufidiani de
Circensium Africanis, cuius meminit Plinius, quemadmodum latius in eiusdem Tribu-
natu plebis declarabo.

*• licet cæcus
videtur ibi
desse, vel si-
milit quid.
vide locum:
non enim ibi
dæ alio: quàm
cæcorum ad-
fert exempla.*

[L. Scribonius L. f. L. n. Libo.] Cuius pater vir acer & iustus, ut antea libro su-
periore retulimus, Tribunus plebis Ser. Sulpicium Galbam oratorem, M. Catone Cen-
tonio subscribente, reum fecerat ad populum propter Lulitanos oppressos per iniuriam,
& proditorum trucidatos.

Prouinciæ f. prorogata.

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. cit. II. II. II. f. II. n. II. Asiam

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinere.

Sex. Pompeius Cn. f. II. n. Strabo. [Q. Fulvius Cn. f. Q. n. Gillo]

Pro. Quæstorib. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in Hisp. vlt.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in Hisp. citer.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in Asia.

II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis. II. II. II. f. II. n. II. * Lucerin. *

C. Licinius C. f. II. n. Sacerdos * A * Cæfellius II. f. II. n. * Bassus *

L. Cælius * C. f. C. n. * Calvus. [M. Popillius M. f. M. n. Lænas]

P. Rutilius * Sp. f. Sp. n. * Rufus. [P. Virginius P. f. L. n. Rutilus]

[M. Pinarius M. f. M. n. Posca]

ANNI P. R. C. DCXXXV.

Consules.

M. Porcius M. f. M. n. Cato.

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex.

In. mag. mortuus est.

In. eius. locum. factus. est

II. II. II. f. II. n. II.

* Q. Ælius Q. f. Q. n. Tubero *

TABVLÆ Græcæ Consules adferunt Catonem & Marcium; Cassiodorus M. Catonem & Q. Marcium. Sic Iulius Obsequens prodigia quædam huius anni refe-
rens, lacte scilicet pluuisse, terram cum mugitu tremuisse, examen apum in foro confedisse; *Prodigia multa.*
proptereaque sacrificium ex Sibullinis factum fuisse. Plinius item libro 11. cap. xxxi. tres
soles, Q. Marcio, M. Porcio Coss. visos fuisse scribit. Eutropius eorundem sic memi-
nit; M. Porcio Catone & Q. Marcio Rege Coss. Narbonem in Gallia colonia deducta
est. Eadem ferè tradit etiam Velleius Paterculus, de coloniis scribens libri primi historia-
rum fragmento, his verbis: Narbo autem Marcius in Gallia M. Porcio, Q. Marcio Coss.
abhinc anno circiter CLIII. deducta colonia est. Decumanorum militarem coloniam
fuisse deductam, ex Plinij lib. 111. cap. 14. discimus, sed posteriore, ni fallor, sæculo, Plinij
tempore Decumanorum colonia est appellata: quod eò, C. Cæsar, ut quidam volunt,
legionis decimæ veteranos denuò deduxisset, quam Martiam autumant fuisse dictam,
atque inde cognomen coloniz Martius promanasse. Ante Cæsaris tamen tempora, quin
ab initio sic appellatam à Q. Marcio Cos. cuius auspiciis deducta fuit hoc anno, quo
Galliam prouinciæ obtinebat, verisimilius videtur: quando M. Tullius in Fonteiana
eodem cognomine hanc vocet: Est, inquit, in eadem prouincia Narbo Marcius colonia
nostrorum ciuium, specula populi Romani, ac propugnaculum istis ipsis nationibus op-
positum & obiectum. Et ita scribendum esse coloniz cognomen (Marcius) per c, non
per t, litteram, censet doctissimus simul & diligentissimus in emendando Cicerone
Dionysius Lambinus, auctoritate nixus optimi exemplaris antiqui bibliothecæ Vatica-
næ, necnon iudicio Gabrielis Faëni. Velleij item correctissima quæque exemplaria asti-
pulantur, in quibus item hæc colonia Narbo Marcius vocatur, ut ante dictum est: ubi
hanc inter illas recenset, quæ Senatus populiv iussu deductæ fuere, non imperatoris ali-
cuius. Sed redeo ad Consules, quos item reperimus apud Valerium Max. qui libro v.
cap. x. refert, ut Q. Marcius Rex superior, Catonis in Consulatu collega à rogo filij,
quem vnicum, & optimæ spei amiserat, protinus curiam petierit, Senatūque quem eo
die lege habere oportebat, euocarit: atque ita luctum priuatum altitudine consilij coër-
cendo, munia publica ne horula quidem vna prætermiserit.

*Provincia
Coniulares.*

*M. Cato Cos.
in Africa
morsit.
Q. Tubero
Iuriscos.*

*Q. Marcij
rei gesta.
Stœnos latro-
nes acless.
Via per Al-
pes in Hispa-
niam aperi-
capit.*

Prouinciæ Consulares eo anno decretæ sunt Africa & Gallia, ob nouos forsan motus in his exortos. Galliæ namque necdum satis domitæ fides non poterat non esse Romanis suspecta: & in Africa Massanisæ regis nepotum discordia ciuitatum atque populorum item consensum in factiones distraxit, vt ex Sallustio colligere est. M. Cato Consul fortitus est Africam, quo immolante triste prodigium fuit, quod exta tabuere, caput iocinoris non inueniretur. Ipse verò Consul in Africam profectus, in ea prouincia mortem obiit, vt auctor est Gellius Atticarum Noctium lib. xiii. cap. xviii. Suffectus in locum Catonis quis fuerit, non liquet: liceat tamen opinari, Q. Ælium Tuberone[m] clarissimum Iuriscōsultum atque philosophum fuisse, qui repulsam in Praturæ petitione passus fuerat, vt ante suo loco declarauim. Nam hunc Pomponius de origine iuris Consulem fuisse testatur. Et quamuis in Fastis inter ordinarios Consules non reperiatur, suffectus tamen esse potuit, quos Cassiodorus, Prosper, Marianus, & eius generis alij, qui annorum solummodo notarunt ordinem per Consulum nomina, præteriere. Si verò huius temporis Capitolinorum Fastorum extarent marmora, Q. Tuberone[m] Consulem fortasse in his reperiremus. Nec me mouet admodum, quod scribit Tullius in Bruto hunc Q. Tuberone[m] honoribus maiorum suorum respondere non potuisse. Hoc enim Tullium puto dixisse propter repulsæ ignominiam, & obscurum Consulatū: eò quod maiores eius P. Pætus, L. Paullus aut, Q. Pætus Tubero pater, P. Africanus auunculus Consulatibus honores summos alios, Censuras nimirum & triumphos, aliaque decora maxima adiunxerint. Q. Marcius Cos. Catonis collega Galliam sortitus est, qui in prouinciā veniens, Inalpinas gentes barbaras bello persequutus est, Stœnos expugnauit atque deleuit, quod latrocinijs e montibus itinerantes intestare solebat. Decreuerat enim Romanus per Alpes exercitibus suis viam aperire tutam, atque vltimū inter subactos populos deducere colonias, nouamque facere prouinciā, ex qua per Pyrenæos montes cum exercitu terrestri itinere facilius in Hispanias transire possent. Sed de his latius postea in triumpho Q. Marcij.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urban. & Peregr. iurisdic. sortiti. obtinuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. rer. capitalium. sortiti. obtinuere.

Cn. Papirius C. f. II. n. Carbo. C. Memmius * T. f. T * nepos.
L. Mummius * L. f. L. n * Achaicus. M. Iunius L. f * M. n * Silanus.
C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. [M. Decius M. f. Q. n. Mus.]

Caprarius.

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. cit. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt.
II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum
II. II. II. f. II. n. II. Asiam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Porcius M. f. M. n. Cato. C. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus.
M'. Acilius * M'. f. L. n * Balbus. Q. Minucius Q. f * M. n * Rufus.
* Q. Fabius * Q. Aemiliani f. Q. n * Maximus. Eburnus * An abierit Fabius in prouinciā aliquā post anni superioris Praturam, an Romæ retentus propter quæstiones, quibus præfuit, publicas, dubitari fortasse poterit: nam altero abhinc anno Consulatū gessit. Si igitur prouinciā hoc anno præterire noluit, annuam dumtaxat obtinuisse verisimile est: eaque non prorogata sequenti anno Romam ad Consulatū petitionem rediisse, repulsisque competitoribus, illum obtinuisse, vt suo loco dicemus.
[L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus]

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
Sp. Postumius Sp. f * Sp. n * C. Seruilius M. f. II. n. Varia.
Albinus.

Ædi-

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
P. Decius * M. f. Q. n. Mus * T. Didius T. f. Sex. nepos.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
L. Calpurnius L. f. * L. n. * Piso. P. Rutilius * L. f. n.

Frugi

Flaccus *

M. Pupius * Cn. f. P. * nepos.

L. Fufidius n. f. n. n. nepos.

[Sex. Antistius Sex. f. Sex. n. Verus]

[T. Anicius C. f. T. nepos]

[C. Petellius C. f. Q. n. Spurius]

[M. Atinius M. f. C. n. Labco]

C. Aurunculeius L. f. L. n. Cotta]

[Sex. Albius Sex. f. C. n. Carrinas]

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. M. Catonis Cos. in. Africa.
II. II. II. f. II. n. II. Q. Regis Cos. in. Gallia Gallicus.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Sicilia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Sardinia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Illurico.
II. II. II. f. II. n. II. * Lucernus *

C. Annius n. f. n. Bellicus. Frater, ut apparet, L. Bellicus, cuius in Quæsturis anni superioris est mentio. Ceterum hic mendose in exemplaribus Bruti Ciceroniani C. Bilienus appellatur; quo loco nobis ostendit Cicero per magistratum gradus ad petitionem Consulatus usque Bellicum hunc peruenisse, sed non obtinuisse. At enim, C. Bellicum hominem per se magnum, iuris prudentia summum euasisse: qui Consul, inquit, factus esset, nisi in Marianos Consulatus, & in eas petitionis angustias ^{iuriconsul-} incidisset.

Sex. Peduceius n. f. n. nepos. Hunc Tribunum plebis fuisse Padianus testatur, ut suo loco dicemus; posteros item eius Prætores recentebimus.

A. Manlius * A. f. A. n. * Torquatus. Cuius auum Consulem opinor fuisse anno DCCCXIX. Hic autem postea legatus militauit in Numidia bello Iugurthino anno DCXLVI. Meminit non semel Sallustius in Iugurthina historia.

[C. Æbutius C. f. T. n. Carus] Gente plebeia quidem, sed familia Prætoriana natus. Cuius auum nobis Prætozem producit anno vrbis DLXXV. Lilius libro XXXIX. item III. virum coloniam deducenda postea, nec non agris dandis X. virum libro XLII.

[Cornelius C. f. C. n. Cethegus] [M. Sempronius M. f. M. n. Tuditanus] Ambo Consulari familia prognati fuere.

[L. Minucius L. f. Q. n. Therinus] [P. Quinctilius P. f. P. n. Varus] Ambo familia Prætoriana nati.

Prouinciæ f. prorogata.

II. II. II. f. II. n. II. M. Cædonius * II. II. II. f. II. n. II. Achaian

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinere.

[A. Tullius A. f. n. Decula. * M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus *

Pro. Quæstorib. f. fuere.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Hisp. citeriore.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in Hisp. vltiore.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in Asia.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in Macedonia.
 // . // . // . f. // . n. // . * M. Scauri * Propr. in Achaia.
 // . // . // . f. // . n. // . Calenus. // . // . // . f. // . n. // . Ostiensis.
 [M. Popillius M. f. M. n. Lenas] L. Cælius * C. f. C. n. * Calvus.
 P. Rutilius * Sp. f. Sp. * Rufus. Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. * nepos.
 L. Ælius. // . f. // . n. Lamina. [L. Scribonius. L. f. L. n. Libo.]
 [P. Virginius P. f. L. n. Rutilius.]

L. CAECILIUS. I. F. Q. N. METELLVS. AN. DCXXXV.

DELMATIC. PRO. COS. DE. DELMATEIS. III. NON. //

Ex Eutropij mendoso non parum codice colligere tamen est, quo anno Narbonem
 deducta est colonia, eodem de Delmatis triumphatum esse à L. Metello: quem docet
 hoc maioris fragmentum non Q. Macedonici Metelli, sed L. Calui fratris Macedo-
 nici fuisse filium, præclaram sanè lucem adferens Romanæ historiæ. Verum in Eutro-
 pianis exemplaribus densæ cum in numeris tum in verbis manet tenebræ. Quid enim ex
 his veri proferes? M. Porcio Catone, Q. Marcio Rege Coss. DCXXXIII. ab vrbe condita
 Narbonam in Gallia colonia deducta est, annoque eodem à L. Metello & Q. Mucio
 Scauula Coss. de Dalmatia triumphatum est. bibliothecæ nostræ Sanctensis exemplar
 manuscriptum vetus non habet (Annoq; eodem) sed ita (Annoque postea L. Metello &
 Q. Mucio Coss. de Dalmatia triumphatum est.) Et hæc quidem exemplarium varietas
 suspitione à me contemptam excitat, & augeat, duorum scilicet annorum res gestas con-
 sulte, truncatis perperam verbis ibidem adferri: veramq; ni fallor, Eutropij historiæ de-
 clarasse potius, M. Catone, Q. Marcio Coss. Narbonem deductam coloniam, annoque
 eodem a L. Metello de Dalmatia triumphatum fuisse, annoque postea, L. Metello &
 Q. Mucio Coss. de Gallia à Q. Marcio Procos. triumphatum esse. Hoc idem Capitolina
 maiora, nec non Auctorum consensus testantur. Falsum autem est, sequentis anni
 Consules L. Metellum Q. Macedonici filium, & Q. Mucium Scaulam de Delmatis,
 vel alios Romanorum hostibus triumphasse. Quod ad alterum L. Metellum, L. Calui
 filium, de quo nunc agimus, attinet, hunc scribit Appianus Alexandrinus in Illirica sua
 Delmatis innoxius triumphandi tantum cupidine bellum intulisse: quamvis ipsum annicè
 recepissent: itaque cum Salone eorum vrbe hibernasset, deportato postea Romam exer-
 citu, sine causa triumphasse. Sed hæc quidem, quasi nullo gesto bello triumphasset,
 videntur satis paradoxa, si ad alios respiciamus Auctores. Nam Liuius libri LXII. Epito-
 ma prodit L. Metellum Delmatas subegisse. Item Afr. Pædianus in Ciceronis Verri-
 nam de Virhana iurisdictione, ubi Verres accusatur, quod manubias sibi tantas ex L. Me-
 telli manubis fecerit, qui maiore pecunia quatuor columnas dealbandas quam ille om-
 neis ædificandas locauerit. Ex L. Metelli manubis, ex æde scilicet Castoris, inquit
 Pædianus, quam de manubis L. Metellus extruxerat, qui Metellus subactis Delmatis
 Delmaticus appellatus est. Grauius igitur bellum fuisse, quam Appianus scribit, veri-
 simile est; ex quo Metellus hic non solum victoriam, sed & magnas manubias, atque
 cognomen alterum cum præclaro triumpho retulit. Extant adhuc argentei denarii in
 vsum atque memoriam istius triumphi ab eodem Metello cusi: in quorum vna parte
 Procos. Metellus exsculptus est, stans in quadriga triumphali, aquilam legionariam
 dextra tenens, ac indicans, legionum opera atque virtute victoriam atque triumphum se
 obtinuisse, cui subsunt hi characteres, L. METELLI. In altera nummi parte legitur nouum
 cognomen, DELMATICVS. scilicet triumphus: à quo Delmaticus & ipse vocari voluit.
 Expresla est in eadem altera parte pulcherrima matronæ facies, more Romano capillis
 elegantissime compositis, cuius collum redimtum est corona geminata, virtutum ac
 gratiarum insignis quoddam. C. Cæciliane videri poterit: à gente Cæcilia propter gene-
 ris vel nominis affinitatem peculiari quadam religione fortassis honorata: cum Cæcilus
 quique Cæciliæ suas huic virtute non minus, quam nomine similes optaret. Erat autem
 hæc Cæcilia Tarquinij Prisci Romanorum regis vel vxor Tanaquil, vt ex quibusdam Phi-
 nius assent, vel natus, vt ex alijs Pictarchus, vni scilicet ex regis Tarquinij libens collo-
 cata.

Eutropij
mendosum
locum.Delmata
subacti.Ædem Ca-
storis ex ma-
nubijs Del-
maticis fuit
L. Metellus.Denarij
triumphales.

C. Cæcilia.

cata . Quæ quidem sub focrus reginæ disciplina lanificij & artis textoriæ peritia celebris est facta , atque inter Romanas honestatis & virtutis matronalis velut speculum exemplumque singulare quoddam semper decantata fuit . Memoriam igitur illius Romanæ matres coluere iugiter , cui etiam in templo Sangi statua ex ære polita fuit : vbi etiam *Eius statua.* eius sandalia & colus, pudicitia & industriæ suæ certa monumenta , vt Plinius ait, seruabantur . Ab hac profluxisse ritum in nuptiis postea seruatum volunt, vt sponsam introducentes ad sponsum , iuberent eam pacisci , ac dicere his verbis, vbi. tv. c. ego. & hoc *Pactum matronale in nuptijs.* est, Vbi tu Caius, ego Caia. Quo quidem indicabatur, dicto coniugij circulum æqui dominij consensu connectendum esse . Huius item exemplo morem inducendum volunt, vti nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine . Ex iam dictis autem colligere etiam est ferè, gentis Cæciliæ præclaram virginem quamdam Caiam vni ex filiis Tarquinij Prisci regis collocatam fuisse, qui prænomine Caius vocabatur; solemni que pacto, dictisque verbis ita connubium sancitum fuisse. Verum in ista rerum antiquitate magnæ sunt tenebræ, e quibus nec ipsi scriptores quos habemus veteres, expedire se potuerunt: quorum Plinius hæc iam dicta, quæ fere Plutarchus de C. Cæcilia meritorat, ad eius focrum reginam Tanaquilem transtulit, eandem quoque C. Cæciliam vocatam fuisse tradens, nulla tamen addita duplicati nominis causâ, quasi non ambæ potuissent virtutibus ac meritis illustrem sui memoriam relinquere, statuisque & honoribus decorari. Sed de his iam nimis multa: tu vide locos, candide Lector, & iudica; Plinij libro viii. cap. xlviii. & Plutarchi, de causis præcorum rituum in problematibus.

A N N I P. R. C. D C X X X V I .

Consules.

L. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Q. Mucius Q. f. Q. n. Scæuula.

SVBSEQUVNTVR in Cassiodoro Consules L. Cæcilius, Q. Mucius: in tabulis Græcis & Cuspiniani Metellus & Scæuula; in aliis, quos idem Cuspinianus citat, Diadumenus & Scæuula; sed mendosè, pro Diadematus, quod alterum Metelli cognomen est, vt eius in Quæstura dixi. Nominat etiam Consules Eutropius libro historiarum quarto, *Eutropij mendum demonstratur iterum.* sed mirum in modum deprauato loco, cum sic legantur in vulgatis eius verba: M. Porcio Catone & Q. Marcio Rege Coss. sexcentesimo trigesimo & tertio anno ab vrbe condita Narbonam in Gallia colonia deducta est, annoque eodem à L. Metello & Q. Mucio Scæuula Coss. de Dalmatia triumphatum est. Quæ verba quantum ab historica veritate dehrent, nemo non ex Annalibus hisce nostris intelligere poterit. Ex manuscriptis autem Eutropianis exemplaribus facile colligimus, nihil nos eius Auctoris integrum habere: sed opus in frustra dissectum esse, illudque cum Orosij aliorumque excerptis ineptissime Paullum Diaconum, Landolphum, & quosdam alios Romanorum historiam in compendium contrahere cupientes postea conglutinasse. Antiquum bibliothecæ nostræ Sackenianæ exemplar in pergamena scriptum discrepat à vulgatis editionibus mirum in modum, & fere paginatum: vbi in iam citatis sic differunt verba à superioribus (Annoque postea à Licinio Metello & Q. Mucio Consulibus de Dalmatia triumphatum est.) Sed fœdior hic lapsus etiam est. Ex ea tamen exemplarium diuersitate diuinare possumus, conturbatam & mutilam hanc historiam esse: eandemque ferè corrigi, & ex parte suppleri ex Fastis, si coniecturæ quis locus est) sic posse (Annoque eodem à L. Metello de Dalmatia triumphatum est: annoque postea L. Metello & Q. Mucio Coss. * de Gallis Subalpinis à Q. Marcio Procos. *) Haud dubium enim est, quin hoc ipsum, vel simile quid memoratu dignum, hisce Consulibus gestum in historia hac sua subiunxerit Eutropius, quod vel Paulus Diaconus iam dictus, vel quispiam alius huius Auctoris caruifex penna sua tamquam secespita quadam decurtauit, cupiens trium annorum historiam in vnum conturbare, & opinione falsus, de vno tantum L. Metello loqui Eutropium. At apud Iulium Obsequentem nominatur etiam huius anni Consules, vbi prodigia, quæ tum accidere referuntur: error tamè est proculdubio in exemplaribus, quod L. Cæciliij collega L. Aurelius, ibidem legatur pro Q. Mucio. Extat autè Genuæ tabula quædam ænea huius temporis in æde sacra diui Laurentij, de qua superius in Annali dcxxxvii. mentionem quoque feci, & eius quædam verba citavi, quæ de finibus controuersis inter Genuateis & Veituriis vicinos populos per duoviros Q. M. Minucios Rufos ex S. C. cognita, perque sententiam hoc anno declarata fuere. Nam nomina horum Consulum in eadem tabula sic habentur:

Consulium
nomina in
Genuateta-
bula.

VBEI. EA. FACTA. ESSENT. ROMAM. CORAM. VENIRE. IOVSE RVNT.
ROMAE. CORAM. SENTENTIAM. EX. SENATI. CONSVLTO.
DIXSERVNT. EIDIB. DECEMB. L. CAECILIO. Q. F. Q. MVVCIO.
Q. F. COS.

En quæso, quàm apertè nobis declarat hæc tabula, Consulem alterum L. Cæcilium Metellum, Q. Metelli Macedonici filium fuisse, non fratris eius L. Metelli Calui: nam hic anno superiore de Delmateis triumpharat Procos. vt exposui latius.

Prodigia.

Fulmine hoc anno, quemadmodum Iulius Obsequens refert, Romæ & circà pleraque tacta sunt. Præneste lacte pluit. Hastæ Martis in Regia motæ. Priuerni terra septem iugerum in cauernam desedit. Saturniæ androgynus annorum decem inuentus, & in mare demersus. Virgines viginti septem orbem carmine lultrauerunt. Reliquum anni in pace fuit. Sic Obsequens, de huius anni prodigiis.

Provincia

Consulares.

De Consularibus prouinciis, rebus eorum gestis nihil certi reperio: suspicor tamen Consulibus decretas Italiam atque Galliam fuisse, rebus illic nondum quietis atque firmatis. Nam Romanus tunc temporis Narbonensis coloniz tutandæ causâ cum Alpinis gentibus bellum diu continuasse videtur; Galliamque idcirco diu Consularem mantisse prouinciam verisimile fit.

Prætores.

.. f. .. n. .. Urb. .. f. .. n. .. Peregrinam
iurisdictiones. sortiti. obtinuère.

.. f. .. n. .. f. .. n. ..
.. f. .. n. .. f. .. n. ..

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuère.

L. Calpurnius * L. f. C. n * Piso. C. Lucilius .. f. .. nepos.
Cæsoninus.

C. Cælius * L. f. L. n * Calvus. M. Bæbius * Q. f. M. n * Tamphilus *
[M. Fundanius M. f. M. n. Fundulus] D. Lælius .. f. .. n * Balbus *

Prætores prouinciarum.

.. f. .. n. .. Macedoniam. .. f. .. n. .. Achaïam
.. f. .. n. .. Hisp. citer. .. f. .. n. .. Hisp. vltet.
.. f. .. n. .. Asiam. .. f. .. n. .. Africam

Prouincias. sortiti. obtinuère.

Cn. Papirius C. f. .. n. Carbo. L. Mummius * L. f. L. n * Achaicus.
C. Memmius * T. f. T * nepos. M. Iunius L. f * M. n * Silanus.
C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. [M. Decius M. f. Q. n. Mus]
Caprarius.

Ædiles curules.

.. f. .. n. .. f. .. n. ..
Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. M. Porcius M. f. M. n. Cato.
Qui. postea. Numidicus. appell. est. Sallonianus.

Ædiles plebis.

.. f. .. n. .. f. .. n. ..
M. Octavius Cn. f * Cn * nepos. M. Iunius * M. f. M. n * Silanus.

C. Marius
bis eodem die
repulsus.

Petierat inter alios candidatos in hunc annum Ædilitatem quoque C. Marius; sed bis eodem die repulsus fuit. Nam, vt Plutarchus scribit, cum Ædilitatem prius curulem peteret, & se præteriri videret, confestim transiit ad alterius sortis candidatos, & Ædilitatem plebis inter alios petere cœpit, cum vtriusque magistratus comitia eodem die haberentur; & Ædilibus curulibus creatis, mox de plebeis inirentur suffragia. Verùm quia Marius cunctis ambitiosus & arrogans videbatur, iterum præteritus viraque excidit. In eumque modum vno die, quod nulli antea contigerat, bis repulsus est passus. Et hæc ita diserte Plutarchus in eius vita memoriæ prodidit. Marius itaque post duas has repulsas Ædili-

Ædilitatem non amplius petiit, quod etiam testantur tituli magistratuum eius antiquæ marmoreæ tabulæ insculpti; cuius epigraphen postea adducam in eius triumpho primo. Hinc est quod Valerius Maximus, ut in Marij Tribunatu dixi, scribat admodum scitè, Marium patientia repulsarum irrupisse magis in curiam quàm venisse; & Tribunatus quoque & Ædilitatis petitione consimilem campì notam sustinuisse. De Ædilitis autem eius repulsis meminit item eleganter Tullius in Planciana, ubi plures tales repulsas enumerat Laterensi aduersario Cn. Plancij sui: Auus tuus, inquit, & P. Nasica tibi Ædilitiam prædicaret repulsam: quo ciue ego neminem statuo in hac republica fortiorem: & C. Marij, qui duabus Ædilitatis acceptis repulsis, septies Consul est factus: & L. Cæsaris, Cn. Octauij, M. Tullij; quos omnes scimus Ædilitate præteritos, Consules esse factos. De P. Nasica repulsa suo loco diximus: L. Cæsaris, Cn. Octauij, & M. Tullij suo ordine sequentur.

Tribuni plebis.

..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..

L. Cassius * Q. f. Q. n * Longinus.	C. Atilius * M. f. M. n * Serranus.
Q. Lutatius Q. f * Q. n * Catulus.	[L. Aurunculeius C. f. C. n. Cotta]
[L. Afranius C. f. C. n. Stellio]	[C. Apustius C. f. L. n. Fullo]
[Sp. Cluuius Sp. f. Sp. n. Saxula]	[L. Durenus L. f. L. nepos]
[T. Fonteius T. f. T. n. Capito]	[M. Fulcinus M. f. L. nepos]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. * Q. Muci * Cos. in. Gallia.
 f. .. n. Pr. in. Hisp. citeriore.
 f. .. n. Pr. in. Hisp. yltiore.
 f. .. n. Pr. in. Africa.
 f. .. n. Pr. in. Achaia.
 f. .. n. .. Ostiensis.

T. Albucius . f. . nepos. Eques Romanus, diues, Græcarum studiosus disciplinarum; sed admodum ingenio vanus atque leuis: itaque Græcis etiam litteris doctus, vel potius pænè Græcus, ut M. Tullij verbis dicam, qui sic in Bruto de illo cēset: Fuerat enim Athenis adolescens, & perfectus Epicureus euaserat. Scripsit orationes, quarum meminit ibidem Cicero. Hunc quidem insigniter propter leuitatem & peregrinos mores Lucilium in Satyris suis perstruxisse nobis constat ex poëtæ fragmentis, ut in Q. Sexuulæ Auguris Prætura superius quædam ex iis citata demonstrant.

M. Aquillius M. f. M. nepos. Familia Consulari, cum pater eius Consul fuisset cum Tuditano DCXXXIV. anno vrbis. Hic autem postea Consul etiam factus bellum fugiuorum in Sicilia confecit, & ouationem deinde ex ea prouincia retulit, ut suis in Annalibus referetur. Extant elegantes huius, vel patris (ut indicare videntur inscripta nomina) denarij cum Apollinis intonsi laurea coronati capite, & Pegaso super stellam exiliente. Item alij cum Solis capite cincto corona radiata, in quorum alia parte Luna dea bigam suam agitat inter quatuor stellas. Et hi quidem typi ad originem ac significationem gentilitij nominis & familiæ pertinent, ex poëtica philologia desumpti: qui sanè sunt vberioris argumenti, quàm ut hoc loco breuiter commodèque possint explicari.

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus. Frater (sicut ex annorum ratione colligimus) P. Crassi M. f. qui de Lusitanis triumphauit, atque nepos P. Crassi C. f. Cos. anno DXXXII. qui in Macedonia bellum cum rege Perse non satis prosperè gesserat; & patruus illius M. Crassi P. f. qui demique post duos Consulatus atque Censuram contra Parthos bellum gerens, cum exercitu in Asia ad Euphratem ignominiose periit. De patre

verò Marci huius nihil certi reperio: ipsum verò Prætorem fuisse postea constabit, cuius videri poterunt argentei denarii Victorati, in quorum vno latere ipsius deæ Victoriæ imago ad pectus vsque expressa est; & eiusdem biga in altero, sub quo titulus, M. CRASS. M. F.

Ser. Fuluius * Ser. f. Q. n. * Flaccus. Eius, qui antea Cos. de Vardæis ex Illurico triumphauerat anno DCXVII. filius hic fortasse fuit. M. Tullius in Bruto meminit orationum C. Curionis oratoris illustris huius temporis, quem auum Curionem Plinius vocat; eius vnam nobilem ac laudatam orationem pro Ser. Fulvio de incestu extitisse suo tempore, Tullius ibidem scribit. V

[T. Manlius T. f. T. n. Torquatus] Auo Consulari grauissimo iuriconsulto, nobilissimoque Senatore, qui filium alterum minorem (nisi fallor) natu D. Iunio Silano in adoptionem dederat, & postea repetundarum ex Macedonia crimine conuictum domestico iudicio damnauerat, vt suo loco retulimus. Igitur ex maiore filio posteritatem Manlio remansisse, & nepotes reliquisse verisimile est.

[Q. Næuius Q. f. Q. n. Matho] Familia Prætoria natus; nam huius auum memorat Prætorem anno vrbs DLXIX. Liuius libro XXXIX.

[C. Orcius C. f. C. n. * Flamina *] Familia Tribunicia; cuius auus legem de conuiuiis moderandis tulerat primus anno vrbs DLXXII. sicut ex Macrobio docui. Flammæ cognomen in hac gente reperio fuisse, teste Seneca controuersiarum libro v. sed ibidem in vulgatis incorrectè Occius legitur.

[M. Pinarius L. f. L. n. Natta]

Prouinciæ f. prorogatæ.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam

II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Pro. Prætoribus. prorogato. imperio. obtinuere.

M. Acilius * M. f. L. n. * Balbus [L. Hostilius L. f. A. n. Mancinus]

Q. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. Pr. in. Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. II. Pr. in. Asia.

II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Illurico.

II. II. f. II. n. II. * Lucerin * II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. * nepos. [M. Popillius M. f. M. n. Lænas]

[C. Cornelius C. f. C. n. Cethegus] [M. Sempronius M. f. M. n. Tuditanus]

[L. Minucius L. f. Q. n. Thermus] [P. Quinctilius P. f. P. n. Varus]

[L. Scribonius L. f. L. n. Libo]

Q. MARCIUS. Q. f. Q. N. REX. PROCOS. AN. DCXXXVj.

DE. LIGVRIBVS. STOENEIS. IIM. NON. Decemb.

De Q. Marcij Regis triumpho hæc habemus in Capitolinis marmoreis triumphorum fragmentis: ipsum scilicet Procos. hoc anno IJI. Nonas Decembris Romani reuersum triumphasse. Ex quo colligimus etiam, eundem coloniz Narbonis Marcij deducendæ firmandæque causa tardiùs prouincia decessisse. De victoria quædam Paullus Orosius tradit historiarum libro v. cap. xiv. Q. Marcium Gallos sub Alpium radicibus positos expugnasse, & ad internecionem deleuisse. Cum enim se Romanis copiis impares viderent, armisque circumseptos: occisis coniugibus ac liberis, in flammis sese proiecerunt. Qui verò, præoccupantibus Romanis, viui capti fuerant, spontaneo quouis mortis genere semet interfecere, alij ferro, alij suspendio, alijque inedia: vt omnino ne paruulus quidem superfuisset, qui seruitutis conditionem morti præferret, vt pulchre narrat Orosius, qui Gallicam gentem fuisse dicit, proprium tamen gentis nomen non addens. T. Liuium hoc bellum non præterisse, constat ex eius Epitoma libri LXII. vbi Q. Marcium Consulem hanc gentem expugnasse legimus: sed librarij scriptores rarum ac infuetum nomen variè per imperitiam in exemplaribus deprauarunt, quod in quibusdam Sarnios,

Seruius
morte gra-
uior visa
stans.

Nomen gen-
tis mendo-
sum in Li-
uium.

nios, in aliis Salinos, vel Sanios legitur. In correctioribus autem manuscriptis Carulus Sigonius Stonos repetiri adfirmavit, quod veri magis simile nomen, atque Capitolino marmori, ut antiquissimo, ita & correctissimo, vicinius & convenientius: in quo Stœni vocantur prisca voce Celtica, fortasse sic dicti a saxis, & inter Ligures censentur. Nec discrepare videtur in urbium catalogo Stephanus Grammaticus, ubi *Στῆν πόλις Λιγυῶν, οἱ πολῖται Στῆνοι*. Eiusdem igitur nominis oppidū incolere. Si idem populi Stœni, sanè nomen hoc in Stephano corrigi ad antiqui marmoris fidem poterit: ut etiam in Plinij tertio libro, cap. xx. qui & Stonos caput Euganeorum in Graiis Alpibus adfert. Caput, inquit, eorum Stonos. Sed vide Lector, num mancus sit locus. Sic etiam in Strabone Stœnorum mentio sit Geographiæ lib. quarto, qui eos collocat in Alpium radicibus, non procul à Tridentinis, Septentrionem versūs, & recenset inter alios minutos populos pauperes, ac latrocinis deditos, qui prioribus temporibus Italiam tenuerant. Itaque numerari posse videntur inter Euganeos ex Herculis comitatu in Alpibus Graiis relictos, ut apud Plinium legimus: vel quos Antenor Troianus cum Henetis in Italiam veniens ex Padi camp peltibus intra Alpes reppulit, quemadmodum Livius scribit Historiarum libri primi exordio.

Ligures Stœni quibusdā.

Euganeorum caput Stonos oppidum Etnæ.

Herculis comites Euganeos.

FINIS LIBRI XIII.

IN QVO CITATI,

Fasli Capitolini. Castiodorus Senator. Marianus Scotus. M. Tull. Cicero. Asc. Padianus. Val. Maximus. Velleius Paterculus. Plutarchus. Appianus. T. Livius. Franc. Orosius. C. Plinius. Sex. Festus Pompeius. Auctor de viris illustribus. Iulius Obsequens. Porphyrio Horatii interpret. Corn. Strabo. Eutropius. Cor. Nepos. P. Victor. Onidius. L. Florus. Sex. Iulius Frontinus. Numismata. Virgilius Carisius. Sospater. Cuspinianus. Iustinus Donatus. Byzantius. Stephanus de urbibus. Sex. Pompeius Trogus. Gensorinus. Commentarij xv. virum. Aenea Genuensium tabula pernetus. Solinus. A. Gellius. Phlegon Trallianus in Admirabilibus. Cornelia mater Gracchorum. Iulius Hyginus. Dionysius Halicarnassens. Ferrinus Flaccus. Silius Italicus. Ammianus Marcellinus. Pomponius Mela. Eustathius in Dionysium Afrum. Nonius Marcellus. Tabula Rom. legum. M. Quinctilianus. M. Cato in Originibus. Ptolomeus. Lycophron. Diodorus Siculus. Hub. Goltzius. Isaacius Tzetzes. Dion Cassius. C. Caesar. Charax Geographus. Polybins. Apollodorus.

EMENDATI AUT ILLUSTRATI,

Marianus Scotus, pag. 1. 8. 29. 43. 49. Castiodorus, pag. 1. 8. 29. 43. 49. Val. Maximus, pagina 1. 8. Orosius, pagina 6. 49. Cicero, pagina 8. 9. 16. 39. 50. 61. 64. 69. 71. 76. 77. 78. 81. 84. 85. 87. Plutarchus, pagina 6. 9. 15. 51. 60. Plinius, pagina 12. 20. 46. 68. 93. Linij Epitoma, pag. 13. 26. 33. 60. L. Florus, pag. 18. 72. Iulius Obsequens, pag. 18. 27. 43. Iulius Frontinus, pag. 25. Strabo, pag. 34. 68. Phlegon Trallianus, pag. 38. Iosephus, pagina 39. Padianus, pagina 40. Eutropius, pagina 43. 66. 88. 89. Velleius Paterculus, pag. 47. M. Varro, pag. 59. Appianus, pag. 68. Lucilius, pag. 69. Pomponius, pagina 77. 84. Stephanus Byzantius, pag. 79. Auctor Dialogi de Oratoribus, pag. 80. Scriptores de viris illustribus, pag. 82.

STEPHANI VINANDI PIGHII
LIBER XIV.
ANNALIVM
ROMANORVM.
ANNI P. R. C. DCXXXVII.

Consules.

C. Licinius P. f. n. Geta. Q. Fabius * Q. Æmiliani f. Q. n. * Max. Eburnus.

CONSULES adferunt tabulæ Græcæ Getam & Maximum; Cassiodorus C. Licinium Getam & Q. Maximum; Marianus Scotus C. Licinium Getam, Q. Maximum Eburnum: Io. Cuspinianus item ex suis antiquis tabulis, ut opinor, Q. Maximo Eburni cognomen, vel agnomen potius, adscripsit. Atque hic Q. Maximus M. Æmilium Scaurum hominem gravissimum, ciuem egregium, Senatorem fortissimum, competitorum suum in huius Consulatus petitione superavit favore populi; quemadmodum Cicero testatur in oratione pro L. Murena.

*Prouinciarū
ordo latet.*

De Consulū prouinciis nil certi nobis constat ex veterum scriptis: Italiam & Galliam, non secus ac anno superiore, suspicamur Consulibus decretas fuisse, cum & anno sequenti Consulāris Gallia fuerit. Eam ex hisce Consulibus C. Geta sortitus videtur, atque bellum cum gentibus Alpium Graiarum continuasse, victoriamque adeptum insignē trophæum ex manubiis ibidem superiorum ducum exemplo ad terrorem hostium constituisse. Tale quid etenim nobis indicare videntur eius elegantes argentei, cum immani trophæo spolis atque armis hostium vestito in vna parte, iuxta quod extat eius nomen, C. LICINIUS. P. F. GETA. In altera verò parte, vbi ROMA. scriptum, Herculis clauigeri videtur effigies eximia: quem heros fabulantur Græci scriptores primum cum exercitu per Alpes penetrasse, suoque de comitatu colonias in his reliquisse, & inde Graias Alpes vocari. Meminit Plinius ex M. Catonis Originibus libro III. cap. xx. addens ex ceterorum opinione, Lepontios & Euganeos ex Herculis comitatu in Alpibus remansisse.

*Bella Iugur-
thinæ exor-
dia.
Iugurtha pa-
ricidin.*

In Numidia noui bellorum motus inter Micipsæ regis mortui filios heredes exorti sunt, Iugurtha adoptatio totum regnum sibi per scelus vindicante. Nam ut Liuius auctor est, Hiempsalem fratrem bello petiit, victum interemit, ut eius habet Epitome libri LXII. Sallustius autem aliter scribit, quod Iugurtha fratrem Hiempsalem in oppido Thirmita circumuentum inuidiis per sicarios in hospitio domi trucidant. Quo pericidio perpetrato, scinduntur in partes Numidæ; plures Adherbalem alterum Micipsæ filium, melioremque causam sequuntur, sed Iugurtham bello meliores, ut ait Sallustius, quem vide in historia belli Iugurthin.

*Scinditur in
partes popu-
lū barbarum.*

Prætores.

M. Liuius C. f. Mamiliāni n. Drusus. Urbanam iurisdictionem sortitus. obtinuit, ut ex secundo libro Rhetorices ad Herennium constat, vbi sic legimus: M. Drusus Prætor urbanus, quo cum herede mandati ageretur, iudicium reddidit, Sex. Iulius non reddidit. De eodem intelligenda videntur, quæ Drusi Prætoris verba citat ad Atticum Tullius, scribens libro VII. ep. II. de Chryippo quodam liberti suo fugitivo, cuius libertatem propter fugam & scelera renouare se velle declarat. Verba eius sunt hæc: Chryippum vero, quem ego propter litterarum nescio quid libenter vidi, in honore habui. D. scedere a puero insciente me? Mito alia, quæ audio multa: mitto furta, fugam non sero, quæ mihi nihil visum est sceleratius. Itaque usurpauit vetus illud Drusi, ut ferunt, Prætoris in eo. Qui eadem liber non iuraret, me illos liberos non addixisse præteritum

*Id. Iulius per-
petuus
M. Drusi
Prætoris ur-
bani.*

⁂ tertium cum adesset nemo, à quo rectè vindicarentur. Ex edicto igitur perpetuo Drusi Prætoris hæc verba Tullius adferre videtur.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Inter. ciuicis. & peregrinos. iurisdictionem. sortitus. obtinuit.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuère.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. L. Calpurnius * L. f. C. n. Piso *

Nasica.

Bestia.

Q. Æmilius M. f. * M. n. * Lepidus. Q. Rubrius ⁂. f. ⁂. n. Varro.

C. Licinius * A. f. A. n. * Nerua.

Ambitus postulatus est anno hoc C. Marcius C. f. post comitia Prætor designatus, ut auctorem habemus Valerium Maximum libro vi. cap. ix. qui scribit Marium Prætoræ candidatum postremum inter designatos locum non sine periculo obtinuisse; ambitus enim accusatum vix atque ægre absolutum fuisse. Scribit idem Plutarchus in eius vita, ubi rei latius exponit, & quæstionis istius exitum memorat, quamque difficulter damnationem vix mædus suffragiis euasent.

Prætores prouinciarum.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Siciliam. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Sardiniam

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Hisp. cit. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Hisp. vltér.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Africam. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuère.

C. Cælius * L. f. L. n. * Calvus. C. Lucilius ⁂. f. ⁂. nepos.

M. Bæbius * Q. f. M. n. Tamphilus * D. Lælius ⁂. f. ⁂. n. * Balbus *

L. Calpurnius * L. f. C. n. * Piso [M. Fundanius M. f. M. n. Fundulus]

Cæsoninus.

Ædiles curules.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. L. Cornelius L. f. L. n. Merula.

Ædiles plebis.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

M. Aurelius * M. f. C. n. * Scaurus. P. Licinius * P. f. * ⁂. n. Murena.

Tribuni plebis.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

Q. Marcius * Q. f. Q. n. * Philippus. [C. Terentius C. f. A. n. Varro]

[P. Iuuentius P. f. * L. n. Thalna] [M. Plætorius M. f. C. nepos]

[C. Racilius C. f. C. nepos] [L. Statilius M. f. M. nepos]

[C. Torannius M. f. ⁂. n. Niger] [C. Trebonius C. f. C. n. Asper]

[Sp. Antius Sp. f. Sp. n. Restio] [Sp. Mæcilius Sp. f. L. n. Tullus]

Quæstores urbani.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. ⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂.

Quæstores prouinciarum.

⁂. ⁂. ⁂. f. ⁂. n. ⁂. * C. Getæ * Cos. in. Gallia.

⁂. ⁂.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. citeriore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

Oratores duo
Memmij. C. Memmius * C. f. C. n. Gallus * Quem cum L. Memmio fratre (nisi fallor) inter huius temporis oratores mediocres Tullius in Bruto recenset : sed accusatores acres atque acerbos dicit fuisse; sic etiam multos in iudicium capitis vocasse, pro reis non sæpe dixisse. Virum acrem idcirco, liberique ingenij, atque infestum potentiae nobilitatis fuisse, scribit Sallustius in Iugurthina; qui tamen huic attribuit facundiam claram pollentemque; adeò ut eius quamdam orationem intertexere historiae suae decorum existimauerit. Filium hunc fuisse C. Memmij, qui legem de iudiciis tulerat, annorum interstitium insinuare videtur.

C. Bæbius * Q. f. Q. n. Sulca * Infamis homo propter avaritiam & impudentiam, teste Sallustio; sicut in eius Tribunatu plebis latius ostendetur.

P. Popillius P. f. C. n. Lænas. Viri Consularis P. Lænatius, quem C. Gracchus in exilium miserat, maior filius : tum quidem adolescens hic cum fratre suo minore C. Popillio supplicauit populo pro patre, cum ante quinquennium rogatione Calpurnia reuocaretur ab exilio. Meminit eius rei Cicero in oratione ad Quirites post reditum.

C. Cosconius * M. f. M * nepos. Patre Prætorio, qui Macedoniam anno DCXVII. obtinuerat, & de Scordiscis insignem victoriam retulerat, ut ex annorum intervallo colligimus. Hunc quidem postea reum fuisse repetundarum lege Serulia demonstrabo. Quare non solum magistratus, verum etiam ex Prætura prouinciam obtinuisse, sit verisimile.

[C. Stertinius C. f. C. nepos] Domo Prætoria; meminit aui Prætoris Sardiniae Liuius libri xxxi. ix. fine.

[P. Licinius P. f. P. n. Crassus] Cuius patrem Quæstorem reperimus fuisse anno DC. & auus illius videri potest qui Consul extat in Capitolinis Fastis anno DXXCII.

[A. Sempronius A. f. L. n. [M. Quinctilius P. f. P. n. Atratinus] Varus]

Prouinciæ f. prorogatae.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. L. Mummius * L. f. L. n * Achaicus
Caprarius.

Cn. Papirius C. f. 11. n. Carbo.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Asia,

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiens. Q. Fabi. Cos. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Luc. *

T. Manlius T. f. T. n. Torquatus] [Q. Næuius Q. f. Q. n. Matho.

M. Popillius M. f. M. n. Lænas] [C. Orcius C. f. C. n. Flamma]

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn * nepos. [M. Pinarius L. f. L. n. Natta]

[P. Quinctilius P. f. P. n. Varus]

ANNI P. R. C. DCXXXIIX.

Consules.

M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus. M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus.

HABENTVR Consules deinde in Cassiodoro M. Metellus & M. Scaurus; in tabulis Græcis Scaurus & Metellus; in Mariano Scoto M. Æmilius Scaurus & M. Cæcilius Metellus. M. Æmilij Scauri, qui in Consulatu princeps Senatus est factus, frequens est mentio apud Ciceronem & alios doctores. Is repulsam, ut dixi, passus anno superiore, Consulatum hoc anno est adeptus, P. Rutilio competitor deiecto, quemadmodum nonnulli ex Ciceronis Bruto colligere volunt. Quod tamen hoc anno contigisse non opinor. Non enim Rutilius in hunc annum legitimè Consulatum petere potuisset, cum Præturam nondum gessisset. Nec etiam verisimile mihi, Rutilium tantum virum post vnam repulsam hanc usque in annum decimum iacuisse: atque animo tam fortem Stoicum post tam longas moras non suo tempore campi temeritatem experiri denuò voluisse. Suspiciari possumus igitur, Scaurum petisse postea, & obtinuisse Consulatum alterum in demortui locum, quo anno & Rutilius petere debebat, ut postea dicam latius. Consul alter M. Metellus filiorum Q. Macedonici fuit tertius, qui Consul cum esset (ut Velleius Paterculus aliique sunt auctores) cum tribus suis fratribus Q. Metello Balearico Consulari, Censorio ac Triumphali, L. Metello Diademato Consulari item, & C. Metello Caprario Prætorio, patrem Q. Macedonicum mortuum humeris ad sepul-
 turam extulit: quemadmodum & ordo magistratuum, quibus functi sunt singuli, in his Annalibus demonstrat. Sed Velleij verba sunt hic adferenda, quibus felicitatem raram Q. Metelli Macedonici prædicat: Vix vilius, inquit, gentis, ætatis, ordinis hominem inveneris, cuius felicitatem fortunæ Metelli compares. Nam præter excellentes triumphos, honoresque amplissimos, & principale in republica fastigium, extentumque vitæ spatium, & acres innocentelque pro rep. cum inimicis contentiones, quatuor filios sustulit, omnes adultæ ætatis vidit, omnes reliquit superstites & honoratissimos. Mortui eius lectum pro Rostris sustulerunt quatuor filij, unus Consularis & Censorius, alter Consularis, tertius Consul, quartus candidatus Consulatus, quem honorem adeptus est. Ex his Velleij verbis palam fit, hoc anno Q. Metellum Macedonicum esse mortuum, M. Metello filio Consule: & is C. Metellum quartum filium tunc candidatum Consulatus fuisse dicit, eò quod peracto Præturæ cursu ad Consulatum tunc adspiraret, quem altero post patris mortem anno est adiequutus. Suffragatur his etiam M. Tullius libro v. de finibus: Ergo, inquit, tibi Q. Metellus, qui tres filios Coss. vidit, è quibus vnum etiam Censorem & triumphantem, quartum autem Prætorem, eosque saluos reliquit, & tres filias nuptas; cum ipse Consul, Censor, Augurque fuisset, & triumphasset: ut sapiens fuerit, nonne beatior, quam, ut item sapiens fuerit, qui in potestate hostium vigilis & inedia necatus est Regulus. Idem testatur Auctor de viris illustribus cap. lxi. cuius verba in Q. Balearici triumpho citavi. Nec discrepat Valerius Maximus lib. vi. cap. i. de huius Q. Macedonici felicitate differens: inter alia dicit, adeò fuisse illi fortunam, ut eodem tempore tres filios Consulares, vnum etiam Censorem ac Triumphalem, & quartum Prætorum videret. Sic enim legendum esse Valerium, veteres manuscripti libri plures admonent; quemadmodum mea notæ in hunc Auctorem editæ latius exponunt. Solus Plinius historiæ naturalis libro vii. cap. xlv. à tot Auctorum illustrium consensu discedit, nisi (quod metuo) corruptus à scolis librariis est ille locus, qui duos eius temporis L. L. Metellos patruales agnominibus tantum distinctos in vnum conflavit, historiarum ignorantia. Legimus enim ibi in Plinio, Macedonicum à quatuor filijs illatum rogo, vno Prætoris, tribus Consularibus, duobus Triumphalibus, vno Censorio. Quod si ita scripsit, profecto L. Metellum Delmaticum Triumphalem, pro L. Metello Diademato non Triumphali inter Macedonici filios perperam recensuit: Capitolinus enim Delmatici triumphus aperte demonstrat, eum non Q. Macedonici, sed fratris L. Metelli Calvi fuisse filium. Ex quatuor autem Macedonici solus L. Diadematus non triumphavit; ex tribus, vivo patre, vnus tantum Q. Balearicus, ut antea demonstratum: reliqui duo, M. & C. Metelli post patris mortem simul vno die triumpharunt, ut suo loco dicam. Ab vno igitur dumtaxat Triumphali filio Q. Macedonicus est illatus rogo, vnoque Prætorio, non Prætoris, sicut item in Plinianis exemplaribus mendose legitur: iam enim biennio ante patris mortem Prætor fuerat. Iam verò quod Plinius M. Metellum huius anni

Ciceroni lo-
cus bene
animadver-
tendus.

Q. Metelli
Macedonici
mortis & in-
clitum fo-
rum.
Eius rara fe-
licitas.
excellentē
triumphum
recte iustus
Lipsum cor-
rectis.

à deest in
exemplarib.

Plinii locus
animadver-
sione dignus.

Consulem cum Valerio Maximo numerat inter Consulares, non adeò videtur absurdum: nam, ut autumo, tam rectè Consulem appellabimus virum, dum Consulatu fungitur, quàm qui iam eo magistratu decessit; quando dignitatis nomen ipsum cum ipso magistratu accedit. Plutarchus autem in libello de Romanorum fortuna, felicitatem istam Macedonici profert etiam in exemplum, & adfirmat ipsum senem mortuum, succollantibus quatuor filiis Consularibus, duobusque item Consularibus generis, elatum ad sepulturam fuisse. qui largius Græco more rem narrat: sed intelligendum, non cum pater moreretur, sed ex iis quosdam postea Consulares factos esse; & ex generis Macedonici tribus item postea duos, quorum alter P. Scipio Nasica tertio dein anno Consul est factus. Verùm de his iam nimis multa.

Provincia Consulares. Consulibus decretae sunt provinciae Gallia atque Sardinia: M. Scaurus Galliam sortitus est, M. Metellus Sardiniam. Novos enim tunc motus in ea insula fuisse exortos, triumphus eius declarat, qui postea sequetur. De M. Scauri autem rebus in hoc magistratu gestis, admodum pauca concise reperio memoriae prodita. Auctor de vins illustribus in M. Scauri vita tradit duas leges, sumptuariam, & de libertinorum suffragiis à Scauro Consule latas esse. Sumptuariæ quidem meminit Plinius libro VIII. cap. LVII. cum ait: Sorices & ipsos hieme condi, auctor est Nigidius, sicut glires: quos Censoriarum leges, princepsque M. Scaurus in Consulatu, non alio modo coenis ademere, quàm conchyliis, aut ex alio orbe conuectas aues. Itaque lex ista ciborum quorundam luxus sumptuosos, à mensis arcebat: unde cibariæ sunt eius generis leges nuncupatae, verùm M. Cato sumptuarias leges omnes, Macrobio teste, cibarias appellavit. De libertinorum suffragiis quid lege sua statuerit Scaurus Cos. obcurum adhuc mihi. Nam apud alios Auctores eius rei mentionem non inuenio. Ex Livio tamen, & alia nobis reliqua colligere est historia, M. Scaurum laxasse libertinis suffragiorum habenas ipsi Sempronia lege impositas. Ti. Gracchus enim Censor, Gracchorum pater, anno DCCCIV. maximam eorum partem, qui scilicet servitutem servissent, & quibus quinquennio maior filius, prædiave rustica plures xxx. non essent, in unam Tribuni urbanam Esquilinam omnes coegerat, ut in illa tantum suffragia dare possent. Iam verò lege hac sua M. Scaurus Cos. suffragiorum ius priscum ipsis restituisse videtur, & auctor Censoribus fuisse, ut denudò libertini cives omnes, uti prius, in quatuor urbanis tribubus censerentur, suffragiaque ferrent. In Numidia bellum aduersus fratrem alterum Adherbalem mouet Iugurtha, & quàm maximas poterat copias armans, vrbes partem vi, alias voluntate imperio suo adiungit, & omni Numidiae imperare parat; ut Sallustius auctor est. Cens. L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Delmaticus.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Lustr. fec. LXII.

Ambo Consulares atque Triumphales fuere, quos refert Livius lib. LXII. duos & triginta Senatu mouisse, & inter hos C. Licinium Getam Consulem, qui tamen ipse Censor postea factus est, velut testantur Cicero in Cluentiana, & Valerius Maximus lib. II. cap. IX. Reperimus in Plutarchi Mario inter Senatu motos, etiam fuisse quemdam Cassium cognomine Sabaconem, si modò vox hæc satis correctæ est in Plutarchi exemplaribus. Hunc verò familiarem & amicum C. Mario fuisse memorat. Quare cum anno superiore post comitia, ut dixi, Prætorius reus ambitus esset Marius, suspicionem criminis auxit potissimum huius Cassij Sabaconis seruus vilis in comitiis intra cancellos, ac inter eos qui suffragia ferebant, quasi qui pecunias corruptendorum suffragiorum causa attulisset. Accitus igitur à quaestionis iudicibus Sabaco, & interrogatus, cur seruum introuocasset, respondit se præ calore sitientem postulasse frigidam, seruumque cum poculo vocatum idcirco venisse, & simulatque bibisset, abuisse. Tali quidem responso Marius amicum reum Sabaco tunc subleuare voluit: verùm à proximis hoc anno Censoribus propter hoc Senatu motus est, cum dignus videretur, qui vel propter mendacium, vel ob intemperantiam notaretur. Hæc ibi ferè Plutarchus. Princeps Senatus Consul M. Æmilius Scaurus est lectus in locum Q. Metelli Macedonici defuncti: quod produnt Sallustius in Iugurthina, & Plutarchus in libello de fortuna Romanorum, item Plinius libro secundo cap. LIV. his verbis: Facta Iunonis ædes Scauro Consule, qui mox princeps fuit. M. Tullius, Valerius Maximus, alique variis locis M. Scaurum principem Senatus appellant. Ceterum Calliodorus huius anni Consulibus adnotauit, L. Metellum & Cn. Domitium Censores artem quoque ludicram ex vrbe remouisse, præter Latinum tibicinem, & ludum talorum. Hinc Cicero in Verrem actione tertia, leges quasdam Censorias à Cn. Domitio & L. Metello Censoribus correctas fuisse tradit. Insuper reperio mentionem in antiquissimo fragmento æneæ tabulae Bembianæ, legis quàm L. Cæcilius, Cn. Domitius Censores, quum agrorum vestigia locarent, tulere. Quod quidem fragmen-

mentum postea studioso Lectori communicabo, vbi de agraria lege Thoria sum acturus. Hos Censores Lustrum anno sequenti condidisse, Liuij Epitome libri LXXIII. demonstrat, eo namque censa fuisse refert ciuium capita CCCXCIIII. milia, CCCXXXVI. Discrepat tamen supputatio Mariani Scoti, qui CCCCLII. & CCCXXXVI. ciuium capita numerat.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. Urbanam. II. II. II. f. II. II. II. Peregrinam.
Iurisdictiones. sortiti. obtinere.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. rerum. capitalium. sort. obtin.

P. Decius * M. f. Q. n. Mus * Qui Tribunus plebis L. Opimium Consularem propter C. Gracchum interfectum accusauerat. Eius superbia hoc anno castigata est, quo anno Prætor fuit, atque in vrbe ius diceret. Vt enim in Auctore de viris illustribus legimus cap. LXXIII. M. Scaurus Consul P. Decium Prætorem transeunte ipso sedentem iussit assurgere, ei que vestem scidit, sellam conscidit, ne quis ad eum in ius iret, edixit. Itaque solemnitas hæc & more maiorum legitima contempti maioris magistratus poena videtur fuisse: quam Scaurus Consul, morum ac temporum prauitate iam diu antiquatam, reuocare in usum voluit.

P. Decius
Prætor urba-
nus vel pere-
grinus.
Rara consi-
deratio inter
Consulem &
Prætorem.

C. Marius C. f. II. nepos. Hunc virum acrem & audacem annis non suis petiisse priores magistratus, comperimus ex Plutarcho & Valerio Maximo, sicut in eius Tribunatu plebis diximus, quem gessit ante triennium L. Metello & Cotta Coss. vt tum ex Plutarcho demonstraui. Quo magistratu perfunctus, mox festinauit ad Ædilitatem, vt idem Plutarchus auctor est. Petiit igitur hanc priuatus in annum DCXXXVI. Verum insigniter, vt dixi, repulsus fuit. Addit item Plutarchus, Marium hac duplici vnus diei ignominia nihil animo fractum fuisse, sed haud multo post Præturæ candidatum rursus pæne repulsam esse passum. Quamuis insuper nouissimus omnium designatorum renuntiatus erat, attamen est ambitus postulatus. Cuius item meminit his verbis Valerius Max. lib. VI. cap. IX. Præturæ candidatus, inquit, supremo loco hæsit, quem tamen non sine periculo obtinuit: ambitus enim accusatus, vix atque ægrè absolutionem à iudicibus impetrauit. In administranda autem huius anni Prætura ipsum mediocre laudem consequutum esse tradit Plutarchus, sed qualem iurisdictionem fuerit sortitus, non liquet. Demonstrat etiam M. Tullius Officiorum lib. III. hoc anno Marium Præturam in vrbe gessisse, cum testetur ipsum post Præturam annum septimum iacuisse, tot enim sunt anni inter hanc eius Præturam & primum Consulatum intermedij, sicut ex Annalibus constabit.

Sp. Postumius * Sp. f. Sp. n. * Albinus.

T. Didius T. f. Sex. nepos.

M. Porcius M. f. M. n. Cato.

M. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus.

Sallonianus.

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Achaiam. II. II. II. f. II. n. II. Asiam
II. II. II. f. II. n. II. Macedoniam. II. II. II. f. II. n. II. Siciliam
II. II. II. f. II. n. II. Africam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricū
Prouincias. sortiti. obtinere.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica. Siciliam videtur obtinuisse; quod ferè nobis Ciceronis de oratore libro II. verba quædam indicare poterunt. Non enim Scipionum quempiam alium inuenio, cui Sicilia Prætura rectius adscribi inter Numantinum & sociale bellum posset: quo ferè tempore, quæ de facetiis falsis adfert exempla Cicero, ibidem contigisse videntur. Cuius hæc sunt verba: Est etiam stultitiæ falsa reprehensio, vt ille Siculus, cui cum Prætor Scipio patronum causæ dabat hospitem suum hominem nobilem, sed admodum stultum: Quæso, inquit, Prætor, aduersario meo da istum patronum, deinde mihi neminem dederis. Ex his sanè colligere est, P. Scipionem Nasicam, qui Consul postea sequetur, ex Prætura Siciliam hoc tempore obtinuisse.

M. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus. Africam ex Prætura sortitus ànne hic obtinuit? Apparet quasi per tenebras, à longè. In coniecturam etenim istam nos trahit

*Crassus error
in Auctore
de viris illu-
stribus.*

cum ipsa historia Sallustiana, tum quisquis est auctor ille satis obscurus, qui nobis vitas illultrūm virorum ab Albanis regibus, & Romulo, vel ex Cornelio Nepote, vel ex aliis antiquis vitarum scriptoribus compilauit atque in compendium redegit: licet hic admodum impente duorum Drusorum, huius scilicet patris patroni Senatus, atque eius filij M. Drusi, qui legibus suis postea Tribunus plebis bellum accendit sociale, vitas in vnam conflauerit. nam quæ initio capitis LXVI. profert de M. Drusi genere, eloquentia, & Aedilitatis munere magnificentissimo, ex huius maioris Drusi, de quo nunc agimus, vita, nescio cuius Auctoris, sunt desumpta. Quæ verò deinde de Quæstura atque Tribunatu plebis Drusi sequuntur, omnia ad minorem Drusum filium, qui in Tribunatu plebis perit, pertinent, ad finem vsque capitis. Excipio tamen, quæ tenere Tribunatus actis intexuit Auctor ille noster, & patris maioris Drusi Præturam respicere, prouinciāq; hanc eius Africanam nobis subindicare videntur. qualia sunt hæc: Ideoque cum pecunia egeret, multa cōtra dignitatem fecit. Magulſam Mauritanix principem ob Regis similitudinem profugum, accepta pecunia, Bocho prodidit, quem ille elephanto obiecit. Adherbalem filium regis Numidarum obsidem domi suæ sumpsit, redemptionem eius occultam à patre sperans. Quam nihil hæc spectent ad iunioris Drusi Tribunatum plebis, vel leuiter doctis palam fiet ex Annalium subsequentium serie, quibus magistratuum eius acta singula diuersis ex Auctoribus accurate satis explicantur. Nec maior Drusus, de quo nunc agimus, hæc ita Romæ perpetrare priuatus sine potestate vel imperio potuisse videtur. Mallet igitur opinari propter congruum Præturæ ipsius tempus, quod proximam Numidis ac Mauris Africam prouinciā Romanam tunc obtinuerit; cum ad ipsum, velut ad imperij Romani clypeum, pressi periculis vicini principes confugerent. Sicut Magulſa Maurus, quem Bochas rex persequebatur: vt etiam Adherbal Numidix regis Micipsæ mortui filius, à fratre Iugurtha vi regnum occupante pulsus. Qui victus prælio, huius, ni fallor, anni exitu profugit, vt Sallustius ait, in prouinciā, ac dehinc Romam contendit. Prouinciā intelligo Numidix conterminā Africā à Pœnis captā, Romano imperio subiectā, quam tunc, vt opinamur, hic M. Drusus maior regebat: cui haud difficile tum fuit, inermem ac fratris gladios fugientē Regem recipere, & quouis prætextu apud se detinere, si, vt Auctor noster scribit, occultæ redemptionis lucrum ingens aliquod sperabat; non à patre, qui iam antè mortuus erat, vt diximus; sed à fratre Iugurtha victore, qui mortem Adherbalis auidissimè cupiebat, quemadmodum ex historia constat. Quid si igitur iam dicta in Auctore nostro verba, vbi legimus (obsidem domi suæ sumpsit) ita nonnihil mutantur (obsidem domi suppressit,) sic etenim in manuscriptis quibusdam exemplaribus pro (sumpsit, suppressit) scriptum, cum And. Schotto, Notus ad eum locum reperimus. Et paullo post, vbi habetur (à patre) quid si reponatur (à fratre?) Tu vide Lector, & iudica.

Q. Æmilius M. f. M. n. Lepidus.

C. Licinius * A. f. A. n * Nerua.

L. Calpurnius * L. f. C. n. Piso *

Q. Rubrius // f. // n. Varro.

Bestia.

Ædiles curules.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

Ædiles plebis.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

P. Rutilius * L. f. // n. Flaccus *

L. Fufidius // f. // nepos.

L. Calpurnius L. f * L. n * Piso.

M. Pupius * Cn. f. P * nepos.

Frugi.

Tribuni plebis.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

P. Rutilius * Sp. f. Sp. n * Rufus. De cuius Asiana Quæstura suo loco loquuti sumus. Hic autem homo sanctissimus in petitione Tribunatus plebis anni superioris repulſam

pulsam passus erat: non tamen destitit postea per eosdem honorum gradus ad Consulatum scandere, uti moris tunc erat, & plures alij fecerant. Testatur hoc Tullius in defensione sui Cn. Plancij rei ambitus, ubi plures Consularium hominum in minoribus repulsas recenset his verbis: Tribunus militum L. Philippus summa nobilitate & eloquentia; Quæstor C. Cælius clarissimus ac fortissimus adolescens; Tribuni plebis P. Rutilius Rufus, C. Fimbria, C. Cassius, Cn. Orestes facti non sunt: quos tamen omnes Consules factos scimus esse. Hæc ibi Cicero. Superiorem igitur annum sui Tribunatus legitimum agere sine magistratu coactus est Rutilius; quemadmodum & alij, quos ibidem nominat. Et hi licet hunc magistratum sine repulsa non obtinuerint, campum tamen eundem repetendo per eosdem legitimos scalæ honorum gradus non dubitarunt pergere ad Consulatum. Inter quos etiam fuit

C. Flavius T. f. // n. Fimbria. Qui simul cum P. Rutilio repulsam passus videtur, quemadmodum ex ordine magistratuum aliorum ipsius conicere datur. Meminit repulsæ Cicero in Planciana.

C. Licinius C. f. // n. Sacerdos.	* A * Cæcellius // f. // n * Bassus *
C. Popillius * C. f * C. n. Lænas.	L. Cælius * C. f. C. n * Calvus.
[A. Licinius A. f. A. n. Nerva]	[L. Racilius C. f. C. nepos]
[M. Mæcilius Sp. f. M. n. Tullus]	[C. Vrbinius C. f. // nepos]

Quæstores urbani

//. // f. // n. // // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

//. // f. // n. // M. Scauri Cos. in Gallia.
 // // f. // n. // M. Metelli Cos. in Sardinia.
 // // f. // n. // * M. Drusi Pr. in Africa.
 // // f. // n. // P. Nasica Pr. in Sicilia.
 // // f. // n. // // Pr. in Macedonia.
 // // f. // n. // * Lucerinus *

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Diues. Hic M. Crassi Diuitis, quem Parthi denique, non diu ante bella cum suis legionibus trans Euphratem occiderunt, pater fuit, honoribus plurimis, triumpho Censuraque præclarus, ut auctor est Plutarchus, & nos suis locis per occasionem ostendemus. Sed bello Cinnano, ne in manus hostium incideret, sua manu interiit, ut auctores habemus Ciceronem ac Pædianum pro M. Scauro. Verba Ciceronis sunt hæc: Illa audiuius, hoc verò meminimus, ac pæne vidimus, eius dein stirpis & nominis P. Crassum, ne in manus incideret inimicorum, seipsum intermisisse. Quæ verba sic exposuit Asconius Pædianus: Hic Crassus pater fuit Crassi eius, qui æmulus potentie Cn. Pompeij fuit. Perit autem in dominatione L. Cinnæ, cum ille & alios principes optimatum, & collegam suum Cn. Octauium occidit. Meminit cædis istius idem Cicero Tusculanarum quinto, P. Crassum hunc recensens inter nobilissimos Senatores, quorum capita præcidi L. Cinna Consul iusserat.

Ap. Claudius * Ap. f. Ap. n * Pulcher. Hunc filium suspicor Ap. Claudij Consularis atque Censorij, qui de Salassis triumphauerat. Et forsan is idem est, cuius in Sullæ vita meminit Plutarchus, virum hunc generosum ac strenuum dicens bello ciuili Mariano cecidisse cum multis nobilibus ad portam Collinam. Meminit etiam Tullius de oratore libro 11. dicacem ac facetum fuisse docens, non tamen sine scurrilitate. Sed locum vnum adducere videtur operæpretium, ubi hunc Appium maiorem appellat, ad differentiam, ut apparet, alterius Ap. Claudij aliquantò iunioris, qui pater P. Clodij inimici Ciceronis fuit. Verba namque, sicut in vulgatis extant exemplaribus, exscriptorum incuria mendis non carent: Sed ex his, inquit, omnibus nihil magis ridetur, quàm quod est præter expectationem; cuius innumerabilia sunt exempla vel Appij maioris illius: qui in Senatu, cum ageretur de agris publicis, & de lege Thoria; & premeretur Lucilius ab eis, qui à pecore eius depasci agros publicos dicerent: Non est, inquit, Lucilij pecus illud: erratis. (defendere Lucilium videbatur.) Ego liberum puto esse. Quà lubet, pascitur. Est apud me vetus librorum de oratore Ciceronis in membrana scriptum exemplar, peritè quidem & correctè satis, sed multis in locis huiusmodi & imperfectum; omittis scilicet eis, quæ scriptor legere non poterat, vel in excelsa vetustate desiderantur,

ex quo describerebat exemplari. In hoc quidem pro Lucilio, Lucullus ubique scriptus est. Quam sane lectionem improbare non possum. Loqui enim videtur Appius de patre L. Luculli qui Mithradatem vicit, in cuius vita Plutarchus aperte demonstrat, parentes eius incolumi fama non fuisse; sed illam avaritia, luxu, libidine, pluribusque vitiis non parum contaminasse. Scribit enim, patrem eius, hunc scilicet L. Lucullum, furti, vel peculatus, ut quidam Plutarchi interpretati sunt verba, vel, ut alij recentiores volunt, recondarum damnatum fuisse; matrem verò Cæciliam Q. Metelli Numidici sororem impudicitia publice probrosam atque infamem habitam. Facile inducor igitur ad opinandum, in Tullij exemplaribus vulgatis pro Lucilij, Luculli nomen reponendum esse, sicut in vetusto meo codice reperitur hoc modo: Et peteretur Lucullus ab his, qui à pecore eius depasci agros publicos dicerent. Non est, inquit, Luculli pecus illud, erratis. defendere Lucullum videbatur. Ego * liberum * puto esse; quà lubet, pascitur. Ita hæc in meo codice. Non tamen adhuc video, quidnam in hisce verbis reperitur salis vel ridiculi præter expectationem. Non satis liquet, quidnam Appius velit, cum mox suggerit: Ego liberum puto esse; quà lubet, pascitur. Suspicio mendum latens in voce (liberum,) quid si mutemus in (Lucullum) apparebitne ridiculum quid præter expectationem? Tu vide Lector. Transilit etenim mox Appius à quadrupede per Synecdochen ad vniculum Luculli pecus, libidinem eius notans non sine scurrilitate, cuius Appium insimulat prius etiam Cicero. Obscœnus igitur atque infamis adulterius, non minus quàm vxor eius Cæcilia, Lucullus hic videtur fuisse.

Laudatur à Sallustio. C. Mamilius * C. f. C. n. * Luncranus. Primi Limetani nepos, sicut interstitium temporis vult insinuare. Laudat eum à iustitiæ cultu, rectique studio in Iugurthina Sallustius, de eius Tribunatu plebis verba faciens. Virum acrem enim & infestum potentis nobilitatis, clara Romæ facundia, pollentique fuisse dicit; adeò, ut decere putauerit, vnam ex tam multis orationem eius perscribere, quam in concione post reditum L. Bestæ Cos. ex Africa Tribunus plebis habuit.

L. Annius // . f. // . nepos. Ut autem seditiosus Tribunus plebis fuerit, suo loco dicetur ex Sallustio.

* M. * Iuuentius // . f. // . n. Thalna. Laterensis. Hic auus M'. Iuuentij Laterensis, aduersus quem accusatorem Cicero Cn. Plancium ambitus reum defendit. Meminit illius in oratione pro eodem Plancio, atque adfirmat, hunc auum eius videre potuisse repulsam P. Nasicæ Serapionis in Ædilitatis petitione, quæ contigit anno DCVII. Auus verò tuus, inquit, & P. Nasicæ tibi Ædilitiam prædicaret repulsam; quo ciue neminem ego statuo in hac republica fortiozem. Itaque cum ornatissimam dignitate Laterensis aduersarij domum, nomenque eius ab utraque familia Consulare fateatur ibidem Cicero, auum eius hoc ferè tempore ad magistratus peruenisse, sit verisimile. Nec minus indicat, Laterenses è Thalnorum familia, quam vnam in Iuuentia gente Consularem reperimus, prouenisse; sicut postea ex Laterensium domo Pedones profluxerunt, ut suis locis ostendemus.

L. Lucilius // . f. // . n. * Balbus * Ex annorum interstitio videri hic poterit fuisse pater L. Lucilij Balbi Iurisconsulti, quem inter antiquos celebrat Pomponius de origine iuris, ut postea ex eodem & Cicerone latius dicemus. Hunc verò Tribunum plebis fuisse constabit ex Sallustij Iugurthina.

* M. * Fuluius * M. f. Q. n. Nobilior * Nobilissima domo, cuius auus Q. Fuluius Consul & Censor fuerat, ac Ennium poetam ciuitate donauerat. Hic videtur fuisse, quem Prætorem in Hispania cum Cimbris feliciter pugnasce scribit Frontinus, ut postea suo loco.

[M. Sergius M. f. M. n. Silus]

Prouinciæ. f. prorogatæ.

// . // . // . f. // . n. // . Hisp. citer. // . // . // . f. // . n. // . Hisp. vlt. r.

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinuere.

M. Bræbius * Q. f. M. n. Tamphilus * D. Lælius // . f. // . n. * Balbus *

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

// . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in Asia.

// . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in Achaia.

// . // . // . f. // . n. // . // . Pr. in Illurico.

" U. II. II. f. II. n. II. II. II. Propri in Hisp. citiore.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propri in Hisp. vltiore.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. Calenus. P. II. II. f. II. n. II. Ostiensis.
 [M. Popillius M. f. M. n. Lanas] [C. Orcius C. f. C. n. Flamma]
 [A. Sempronius A. f. L. n. Atratin.] [P. Licinius P. f. P. n. Crassius]
 [T. Manlius T. f. T. n. Torquatus.] [M. Quinctilius P. f. P. n. Varus]
 [M. Pinarius L. f. L. n. Natta]

M. AEMILIUS. M. F. L. N. SCAVRVS. COS. A. DCXXXIIX.

DE GALLEIS. KARNEIS. V. II. II.

De M. Æmilij Scauri Cos. rebus in prouincia gestis, pauca nobis ob historiarum eius temporis inopiam sunt residua. Auctor autem de viris illustribus in M. Scauri vita scribit, ipsum Consulem Ligures & Gantiscos donuisse, atque de his triumphasse: sed qui-
 nam Gantisci populi sint, non reperio; vereor latere mendum in voce. Iam Capitoli-
 num marmor monstrat Scaurum in Consulatu de Galleis Karneis triumphasse. Attamen
 hoc qualecunque bellum fuerit, haud valde difficilem expeditionem habuisse videtur:
 cum Scaurus milites etiam in vis sternendis atque exsiccandis paludibus exercuerit. Cu-
 ius rei pulchrè meminit Strabo Geographiæ libro v. his ferè verbis: Multum verò regio-
 nis, quæ intra Padum est, paludibus olim occupabatur: per quas Etruriam petens Annibal
 difficulter admodum penetrauit. Ceterum Scaurus fossis nauigabilibus ductis ex Pado
 Parmensium in agros exsiccavit paludes istas e campis. Etenim apud Placentiam Trebia
 Padum influens, aliq̃ue plures superius illapsi confluentes supra modum implent &
 stagnant. Hic autem est ille Scaurus, qui viam Æmiliam strauit, quæ per Pisas & Lunam
 usque Sabatios, indeque Derthonem ducit. Eundem cum imperio habuisse hoc tem-
 pore exercitum, atque sæpius mutasse castra, discimus ex Frontini Stratagematum libro
 quarto, cap. 111. de continentia militari, cuius verba sunt hæc: Vniuersi quoque exerci-
 tus notabilis sæpè fuit continentia, sicut eius, qui sub M. Scauro meruit. Namque & me-
 moria tradidit Scaurus, pomiferam arborem, quam in pede castrorum fuerat complexa
 metatio, postero die, abeunte exercitu, intactis fructibus relictam. Quod exemplum
 continentiæ Frontinus ex libris M. Scauri de vita sua ad L. Fufidium scriptis hausisse
 videtur, quorum præclaram mentionem M. Tullius in Bruto facit. Victoriæ atque trium-
 phi sui memoriam in nummis promulgare M. Scaurum voluisse constat, cum adhuc
 temporis extent argentei denarii cum Victoria quadrigam agitante, & coronam osten-
 tante, sub qua scriptum est eius nomen, M. AIMIL. M. F. SCAVRVS. Altera nummorum
 facies repræsentat Mercurium ephebum pulcherrimum ad pectus usque sine humeris
 aut brachiis, capillis crispis sub alato petalo extuberantibus. Exurgit ante pectus illius spi-
 ca grani plena, qua notasse Scaurus videtur victi à se populi nomen à regionis fertilitate,
 frumenti que copia tractum. Celtica namque lingua prisca (quæ eadem cum Germanica
 fuit) voce (Karnen) grana significantur: quæ Germanis adhuc etiam temporis tenuiore
 tamen cum pronuntiatione in vsu est. Mercurium verò domestica religione peculiariter
 coluisse Scaurum, non absurdum est opinari: cum sua industria & labore diligenti ex
 paupere fortuna, & obscura vita nouus homo, tamquam terræ filius, vt Plutarchus de
 fortuna Romanorum scribens ait, euaserit in sublime dignitatis culmen. Nam prodiens
 è carbonaria patris officina, mox per litterarum & eloquentiæ studia adolescens famam
 nactus, dextero fauente Mercurio peruenit ad honorum gradus, tantamque auctorida-
 tem, vt denique Consul factus, princeps Senatus à Censoribus sit declaratus. Quin etiam
 facundiæ, leporis, illecebrarum & astutiæ largitori Mercurio gens Æmilia Lepidorum
 cognomen, nobilissimamque familiam illam debet, ipsaque nomen suum ab eius po-
 testate traxisse fatetur: cum auctor & princeps gentis (siue is Numæ regis, vt vult Plutar-
 chus, siue Pythagoræ, aut Alcæij Latinorum regis filius fuit, vt Sex. Pompeius ex Verrio
 Flacco, & alij tradunt) ab humanitate venustateque sermonis, quam αἰμαλίας dicebant,
 Græca quasi appellatione sit Aimilius vocatus, & eius posterij Aimilij, vt Græcorum est
 opinio. Nominus igitur gentilitij vim & energiam Mercurij simulachrum in Æmilio-
 rum nummis explicat.

Karnos gentem Celticam, de quibus M. Scaurus primus triumphauit, Cornelius
 Strabo Geographiæ libro v. collocat in transpadana regione sub Pœninis Alpibus su-
 pra Venetos, inter Cœnomannos, Noricos, & Iapudes: qui magnam Istriæ partem occu-
 pantes, ab Adriatici sinus extremis per Alpium ramenta protenduntur ad Sauis fluminis
 fontes, qui ex illis iugis inde defluit ab altero latere in Danubium, vt auctor est Plinius

libro III. quem vide de decima Italix regione. Ptolomæus inter Karnos Romanorum colonias recenset Forum Iulium, Concordiam, & Aquileiam.

ANNI P. R. C. DCXXXIX.

Consules.

M'. Acilius M'. f. L. n. C. Porcius M. f. M. n. Cato.
Balbus.

DEINDE Consules suggerunt Cassiodorus & Marianus M'. Acilium Balbum, C. Catonem; Iulius Obsequens M'. Acilium, C. Porcium, tabulæ Græcæ Balbum & Catonem. Meminit item Consulum non vno loco Plinius, vt libro II. cap. xxix. Circa solem, inquit, orbis apparuit, C. Porcio, M'. Acilio Coss. Ita enim legendus est, locus ille; non, L. Porcio & M. Atilio, sicut est in vulgatis codicibus. Rectius habentur, si prænomen M. muto in M'. eiusdem libri capite LVI. vbi dicit: Relatum in monumenta, est, lacte & sanguine pluisse M'. Acilio, C. Porcio Coss.

Prodigium
infame.

Annum hunc infamem prodigiis fuisse, testatur Obsequens in hunc ferè modum: " Pompeius " Eluius eques Romanus, à ludis Romanis cum in Apuliam reuerteretur, in agro Stellati filia eius virgo equo insidens fulmine icta exanimataque " vestimento de- ducto in inguinibus, exerta lingua " per inferiores locos, vt ignis ad os emicuerit. Respon- sum, infamiam virginibus & equestri ordini portendi, quia equi ornamenta dispersa, erant. Tres vno tempore virgines Vestales nobilissimæ cum aliquot equitibus Romanis, incesti pœnas subierunt. Edes Veneri Verticordix facta. Hæc ita legimus in Obsequen- tis, vt extant, exemplaribus corruptissimis. Quæ si conferantur Plutarcho in Romanis problematibus, & Orofio libro v. cap. xv. qui prodigium hoc idem enarrant; animaduertes faciliè, quædam in Obsequente malè scripta, quædam omissa desiderari. Quare non dubitavi loca, quæ mihi vitiosa vel trunca videntur, asteriscis notare, de quibus Lector candide diligentius inquirere poteris. Offendit item apud Obsequentem in primo limine nomen equitis Romani (Pompeius Eluius) haud dubiè deprauiatum, cum diuersarum gentium hæc malè conglutinata sunt nomina. Fortasse rectius igitur P. Heluius appellaretur, vel Lucius, vt in Orofio habetur, Romano nimirum prænominis: nam Heluiæ gentis familiæ plures tum erant Romæ, atque inter illas antiquior Blasionum Prætoriorum defecere cœperat. De Verticordix Veneris religione, propter iam dictum prodigium ex libris Sibullinis tunc instituta plures mentionem faciunt. cuius ædes, vt Obsequens testatur, facta cum esset, Sibullini oraculi monitu querebatur matronarum castissima, quæ simulachrum deæ consecraret. Tum ex omni matronarum turba centum, ex centum autem sorte ductæ decem, vt Valerius Maximus lib. VIII. cap. xv. auctor est, quæ de sanctissima femina iudicium facerent. Harum igitur suffragiis & consensu Sulpicia Ser. Paterculi filia, Q. Fuluij Flacci vxor, cunctis castitate prælata fuit, & digna iudicata, quæ Veneris deæ Verticordix simulachrum cōsecraret, quo facilius virginum mulierumq; mentes à libidine ad pudicitiam conuerterentur. Notat idem obiter Ouidius Fastorum lib. v. his versibus:

Virgines Ve-
stales im-
pudica.
Venus Verti-
cordia coli
Roma capis.

Titium in
equitis Rom.
nomine.

Verticordia
Veneris adæ,
vt consecrata
eum simula-
chro.

*Roma pudicitia proauorum tempore lapsa est,
Cumam veteres consuluisse anum.*

*Templa iubet fieri Veneri, quibus ordine factis,
Inde Venus verso nomina corde tenet.*

Error in
Plinio.

Prouincia
Consulares.

Clades Cato-
nis Cos.

Meminerunt item Plinius libro VII. cap. xxxv. necnon Solinus capite VII. qui in hoc à Valerio discrepat, quod Sulpiciam istam M. Fuluij Flacci vxorem dicat. Sed hæc diuersitas librariorum potius negligentia, quam Auctorum culpæ tribuenda videtur.

Consulibus prouinciarum, ni fallor, ex lege Sempronia decretæ fuerunt Italia & Macedonia: M'. Acilio Italia, C. Catoni Macedonia cum bello Thracico obueneret. Latè namque Macedoniam vicinasque prouincias populabantur Thraces, atque in primis scruissimi omnium Scordisci; aduersus quos Cato Cos. infelicitè ac ignominiosè pugnavit, &, vt ait L. Florus, non fusus modò ab his, aut fugatus, sed (simile prodigio) omnino totus interceptus exercitus quem duxerat. Quem vide libro III. cap. IV. Attipulantur Eutropius & Liuiana Epitome lib. LXIII.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Vtramque iurisdictionem. &c.

II. II.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Numidicus. appellatus. est.
 M. Iunius * M. f. M. n. * Silanus. M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos.
 C. Seruilius M. f. // . n. Vatia. * Q. * Hortensius * Q. f. Q. * nepos.
 [M. Lucretius M. f. M. n. Gallus]

Prætores prouinciarum.

C. Marius C. f. // . nepos. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. Pro- *Res gesta in Hispania.*
 uinciam latrocinii repurgauit indomitam prius ac moribus feram; cum apud plerosque
 populos illos latrocinari nobile atque gloriosum haberetur, vt auctor est Plutarchus in
 Marij vita. Hunc quoque tunc temporis ferè quibusdam Celtiberorum copiis auxilia-
 ribus, quarum opera aduersus Lusitanos vsus fuerat, oppidum habitandum non procul
 Colenda, consentiente Senatu dedisse, eosdemque ob inopiam latrocinantes inermes
 fœdè trucidasse, legimus apud Appianum in Iberica. In qua tamen historia, temporum
 non satis fidam rationem scriptor obseruasse videtur.

T. Didius T. f. Sex. nepos * Illuricum * sortitus. obtinuit. Post bella Ma-
 cedonica Romanas prouincias sæpius infestasse Thraces, & in primis Scordiscos Thra- *Res gesta cō- tra Thraces.*
 cum sæuissimos, antè suis locis retulimus. Iam verò post Catonem Cos. deuictum ac pro-
 fligatum hi multò ferociores facti, in Thessaliam, Dalmatiam, excurrere latius, & in
 Adriatici maris aquas, quasi naturæ finibus non contenti, tela contorta mittere non dubi-
 tarunt. Cum his bellum post Catonem ab illis profligatum gessit T. Didius Prætor ex vi-
 cino, vt verisimile est, Illurico, cum Macedoniæ exercitus iam esset deuictus & dissolu-
 tus, & libera populatione, diffusos Scordiscos, vt apud L. Florum lib. III. cap. IV. legi-
 mus, intra suam repulit Thraciam. Sic etiam Sex. Rufus, Didium vagantes Thraces re-
 pressisse scribit.

// . // . f. // . n. // . Hisp. citer. // . // . f. // . n. // . Achaiam
 // . // . f. // . n. // . Galliâ. Cisalp. // . // . f. // . n. // . Gall. Narbon.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Cum iam dudum per Ligures atque Alpes Romanus sibi viam aperuisset in Galliam *Nona Præto- ria prouincia Gallia Narbonensis.*
 Braccatam, eademque magna ex parte subacta, Narbonem, vt antè dictum est, coloniam
 deduxisset, velut propugnaculum imperij (sicut testatur in Fonteiana Cicero) aduersus
 ignotos alios circumquaque populos vicinos; quò securius ea faciliusque pateret iter le-
 gionibus Romanis Alpes vltra tendentibus. Visum itaque fuit Senatui nouam ibidem
 ordinare prouinciam, ac totam illam Braccatam Galliam (exceptis, teste Cæsare belli
 Gallici commentario primo, Aruernis atque Rutenis) legibus Romanis subicere. Et
 quia Consulari cum imperio gestum bellum cum his hætenus fuit, quemadmodum ex
 antè relatis palàm est; hoc primum tempore prouinciam factam ordinariam opinor fuisse,
 necnon quotannis in sortem Prætoribus deinceps dari vel prorogari cœpisse. Sic ete-
 nim ex historiæ sequentis ductu colligere est. Quæ prouincia Narbonensis ab ipsa colonia
 tum vocabatur ad alterius Galliz Cisalpinæ togatæ differentiam. Idem ferè nobis insi-
 nuant verba Critognati Aruerni, concionantis apud Cæsarem belli Gallici commenta-
 rio septimo, dum sic ait ad populares suos, Narbonensem ipsis proximam prouinciam
 notans: Quòd si ea quæ in longinquis prouinciis geruntur ignoratis, respicite finitimam
 Galliam: quæ in prouinciam redacta, iure ac legibus commutatis, securibus subiecta per-
 petua premitur seruitute. Quæ verba satis ostendunt, hanc multò ante Cæsaris in Gal-
 liam expeditiones in prouinciæ formam redactam fuisse.

Sp. Postumius * Sp. f. Sp. n. * Albinus. P. Decius * M. f. Q. n. Mus *
 M. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus. M. Porcius M. f. M. n. Cato. Sallonianus.
 In Catone maiore Plutarchus hunc eius filium octuagenario natum fuisse Prætorem fa-
 tis indicat, cum scribit, quòd *seam* de mortuus fuerit. Obtinuit igitur cum imperio pro-
 uinciarum aliquam, in qua decessit. Sed quænam hæc fuerit, obscurum est.

Ædiles curules.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Q. Ser-

Q. Servilius Q. f. Cn. n. C. Sulpicius Ser. f. Ser. n.
Cappio. Galba.

Ædiles plebis.

//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .
L. Cassius * Q. f. Q. n * C. Atilius * M. f. M. n *
Longinus. Serranus.

Tribuni plebis.

//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .

*Aufidia lex
contra S. C.
de feriis Afri-
canis.*

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn * nepos. Legem hunc de Africanis feriis tulisse sit verisimile, quæ Aufidia ab ipso nuncupata est. Meminit eiusdem Plinius libro VIII. cap. XVII. Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam aduehere: contra, hoc tulit ad populum Cn. Aufidius Tribunus plebis, permisitque Circensium gratia im- portare. Atqui S. C. illud ante bellum Punicum tertium confectum, Africamque in pro- uinciarum formam redactam, non videtur factum fuisse; cum antea ferarum venationes ludorum dumtaxat in usum in provincia non sui iuris Romano precariæ, sumptuariæ, difficilesque fuissent. Ideoque legem istam Aufidiam hoc quasi tempore, iam luxu incre- brescente latam suspicor à Cn. Aufidio illo cæco historico, cuius Cicero sæpè meminit; de quo nos plura superius in eius Quæstura loquuti sumus.

L. Aurelius L. f. L. n. Oreltes. L. Annius // . f. // . n. Bellicenus.

M. Domitius * Cn. f. M. n * Caluinus. L. Ælius // . f. // . n. Lamia.

[L. Scribonius L. f. L. n. Libo] [P. Villius Ti. f. Ti. n. Tappulus]

[M. Titinius M. f. M. n. Curuus] [Q. Apronius Q. f. Q. nepos]

C. Petillius Q. f. Q. n. Spurius. Eius filius Q. Petillius C. f. Q. N. reperitur in antiquis denariis L. Sulla Dictatore cufis, ut suo loco postea dicemus.

Quæstores urbani.

//. // . f. // . n. // . // . f. // . n. // .

Quæstores prouinciarum.

//. // . f. // . n. // . C. Catonis Cos. in. Macedonia.
//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Gallia. Cisalpinga.
//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Gallia. Narbonensi.
//. // . f. // . n. // . // . Pr. in. Hisp. citeriore.
//. // . f. // . n. // . C. Marij Pr. in. Hisp. vltiore.
//. // . f. // . n. // . * T. Didij Pr. in * Illurico *

*Pater Lucul-
li à Tullio
celebrati.*

L. Licinius L. f. * L. n * Lucullus. domo Consulari; cuius pater Consul fuerat anno DCII. Hic autem pater fuit L. Luculli, qui postea de Mithradate triumphauit. Meminit Plutarchus in filij vita, cuius interpretes quidam vetustiores, ut Leonardus, Iustinianus, furti, quidam verò peculatus crimine damnatum interpretantur. Alij recentiores, inter quos ciuis noster, vir præclarus, Hermannus Crusenius, de repetundis postulat- tum ac damnatum volunt. Mihi Græcum exemplar in promptu non est, uti perpendere & diiudicare Plutarchi verba nunc possim; quocirca cogimur ampliare quæstionem istam. Quod si furti priuati damnatus, apud Prætores vel urbanum vel peregrinum pos- tulatus fuit: si verò peculatus vel repetundarum crimine publico reus, apud quæstorum aliquem vel post Quæsturam vel Præturam conuictum fuisse, verisimile est. Ex Prætura quidem obtinuisse Siciliam docebo.

*Cur Nepos
agnomine
dictus.*

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Q. Metelli Balearici filium fuisse testatur Asconius Prædianus in Cornelianam Ciceronis tertio, cap. v. Et hic quidem Ne- potis agnomine progeniem illam Metellorum illustrem contaminauit; sic appellatus vulgò

valgò propter luxus atque morum nequitiam, cum dilapidaret omnia largitet.

C. // . f. // . n. Verres. Pater hic sceleratissimi illius C. Verres, qui postea M. Ci-
ceronis accusationibus, cum reperundarum Romæ post Præturam à Siculis postulare-
tur, fuit damnatus, & oratoris insigni facundia nobilitatus immortaliter. Obicurat qui-
dem originis, ac gentis ignotæ prorsus fuisse videntur, cum solo prænominè, & impuro
Verres cognomine celebrant eos Tullius, & ex Tullio Prædianus, Quinctilianus, & alij
plures. Hunc patrem Verres istius lutulenti, quem Tullius insectabatur, Prædianus in ar-
guimento primæ actionis Tullianæ, quam diuinationem vocant, quoque C. Verrem ap-
pellat: ipsumque Senatorem, ac in Senatu præsentem ostendit fuisse Tullius in iurisdic-
tione Siciliensi, cum anno DCXXXI. Sthenij Thermithani querelæ de filij sui Præto-
ris iniuriis ad Consules reportabantur, & à Coss. ad Senatum. Magistratus igitur C. Ver-
rem patrem ab hoc tempore ocepisse possumus opinari.

C. Verres à
Tullio accusa-
tus pater.

Verres intin-
lentus.

M. Gratiidius // . f. // . nepos. Arpinas, qui C. Fimbriam accusauit. Homo doctus
Græcis litteris, & factus ad dicendum: ideoque M. Antonio oratori per familiaris, cuius
Præfectus cum esset in Cilicia, ibidem est interfectus, ut memorat Tullius in Bruto. Præ-
fectos socium autem atque legatos magistratibus functos accipere, vlitatum imperato-
ribus ferè semper fuisse, ex ipsa hystoria, & Auctonibus classicis obseruare est. Huius soror
Gratidia à Cicerone de legibus // . appellatur auia, quod nupta fuisset aui suo Marco.
Hinc etiam propinquum appellat suum hunc M. Gratiidium in Bruto, sicut & filium eius
Marium Gratiidianum lib. // . de Officiis, de quo postea suo loco. Plebeij ut erant ambo,
sic etiam populares atq; seditiosi fuere. Quod eleganter quidè, sed tacitè Tullius intinuat
libro de legibus tertio, ubi de tabellariæ legis agit vitij. Et auus quidem noster, inquit,
singulari virtute in hoc municipio, quoad vixit, restitit M. Gratiidio (cuius in matrimonio
sororem auiam nostram habebat) ferenti legem tabellariâ. Excitabat enim fluctus in sim-
pulo, ut dicitur, Gratiidius; quos post filius eius in Ægæo excitauit mari. Hæc autem anno
superiore M. Scauro Cos. cõugisse, sublequẽtia mox Ciceronis verba nobis indicant: cum
dicat Scaurum Consulem laudasse M. Ciceronem auum suum, quod legi Gratidie resti-
tisset. Sic etenim addit: Ac nostro quidè aui, cum res esset ad se delata, Scaurus Consul,
utinam, inquit, M. Cicero, isto animo atq; virtute in summa republica nobiscum versari,
quàm in municipali, maluisses. Ex iam dictis insuper colligere possumus, duos istos Tul-
lium & Gratiidium, tunc tẽporis inter sui municipij principes, quatuor viros aut decurio-
nes fuisse: sed M. Tullium Ciceronis auum à republica Romana se prorsus abstinuisse, &
honore municipali contẽtum, Arpini in patria vitam inter suos peregisse, sicut apertè Ci-
ceronis verba demonstrant. M. Gratiidius autem, non dubium est, quin aspirarit atq; per-
rexerit ad maiora: cum C. Mario in vrbe tunc potenti videatur familiaritate iunctus, vel
etiam sanguine propinquus fuisse; qui eius etiam filium adoptauit, ut dicam latius postea.
Est tamen, quod hic præterire nequeo; pulchrè faceteque Tullium huius sui propinqui
Gratidij vehementes ambitiososque spiritus notasse, cum dicat, ipsum excitare sua lege
tabellaria voluisse dissentionum fluctus in simpulo, quos postea filius eius in Ægæo exci-
tauit mari. Non enim ineptè, sed admodum scite Romam ipsam seditionibus damnosis
inquietam, bellorumque ciuiliu naufragis motibus trucem allegoricè designans,
Ægæum vocat mare; & Arpinum, comparatione Romæ municipium exiguum ac hu-
mile, per vile fictileque simpulum, vasculum scilicet paruum, non dissimile cymbio aut
cyatho in sacrificiis quibuscumque vulgatissimum, muliercularum superstitionis etiam
manibus vsque tritum, quæ simpulatrices inde vocabantur, auctore Festo.

Fluctus in
simpulo fac-
te, quid.

C. Marcius C. f. C. n. Figulus. Celeberrimi Iuriscos. filius, de cuius repulsa in
Consulatus petitione suprâ loquuti sumus. Hic autem pater, ut annorum interstitium
indicat, C. Figuli C. f. fuit, quem Consulem reperimus anno DCXXXI.

* C * Seruilius * C. f. C. n. Casca * Qui Prætor postea victus est à fugitiuis, ut
diceretur suo loco postea.

[L. Æmilius L. f. M. n. Paullus] [M. Æmilius L. f. M. n. Paullus]
Duo fratres è nobilissima domo L. Paulli, qui de Perse Macedonum rege triumphauit:
progenies scilicet M. Paulli fratris ipsius, ut sit verisimile, cum L. Paullus ipse stirpem
malesulam non reliquerit, orbus post tantam victoriam triumpho tempore factus, ut Li-
uius, Plutarchus, & alij sunt Auctores.

Prouinciæ prorogatæ.

M. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Procos. Sardiniam. prorogato. in. an-
num.

num. imperio. obtinuit. Nondum confecto, vt satis apparet, cum Sardeis bello, nec insula adhuc in potestatem redacta; cum anno primum sequenti Romam reuersus triumphum duxerit, vt tam dicitur.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam

Pro. Pratoribus. prorogato. imp. obtinuere.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. M. Liuius C. f. Mamiliani. n.
Nasica. Drusus.

C. Licinius * A. f. A. n * Nerua.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Metelli Procos. in. Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * P. Nasica * Propr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * M. Drusi * Propr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucrinus * 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis.

L. Annius 11. f. 11. nepos. [M. Sergius M. f. M. n. Silus]

* M * Iuuentius 11. f. 11. n. Laterensis. [C. Orcius C. f. C. n. Flamina]

[M. Popillius M. f. M. n. Lænas] * M * Fuluius * M. f. Q. n. Nobilior *

[M. Quinctilius P. f. P. n. Varus] [M. Pinatius L. f. L. n. Natta]

ANNI P. R. C. DCXL.

Consules.

C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Cn. Papirius C. f. 11. n.
Caprarius. Carbo.

*Cimbrorum
aduentus.*

SVBSEQVNTVR Consules in Cassiodoro & Obsequente C. Cæcilius, Cn. Papirius; in Mariano C. Cæcilius, Cn. Papirius Carbo; in tabulis Græcis per sola cognomina Metellus & Carbo. Nominat eosdem Plinius libro 11. cap. xxxi. inter eius anni prodigia referens clarum diei lumen nocte visum C. Cæcilio, Cn. Papirio Coss. & sæpè alias, vt diei species noctu luceret. Plura verò huius anni prodigia narrat Iulius Obsequens, Albanum montem nocte visum ardere, Ædiculam & signum de cælo tactam, aram Salutis interruptam, terram in Lucanis & Priuernati larè hiauisse, in Gallia cælum ardere visum. Mox addit, Cimbrs Theutonosque Alpes transgressos, fœdam Romanorum sociorumq; stragem fecisse. Huic astipulatur pulchrè Tacitus de Germanicis rebus scribens, in vrbs anno ad amissim Fastis Capitolinis congruens: Sexcentesium, inquit, & quadragesimum annum vrbs nostra agebat, cum primum Cimbrorum audita, sunt arma, Cæcilio Metello ac Papirio Carbone Coss. Vagam gentem vocat Liuius, vt habet eius Epitome libri Lxi. cuius nomen tunc primum innotuit, cum populabundi in Illuricum prouinciam Romanam hoc anno venirent.

*Prouincia.
Consulari.*

Consulibus igitur prouinciæ decretæ sunt Macedonia propter bellum Thracicum, & Illuricum ob ingruentium Cimbrorum metum. Metello Macedonia, Carboni Illuricum obuenerunt. C. Metellus Cos. in prouinciam veniens feliciter res gessit, Romamque post reuersus cum fratre triumphauit, vt paullo post dicemus. Verum eius collega Cn. Carbo Cos. in Illuricum profectus ad Norciam oppidum supra Aquileiam cum Cimbris insueti hoste congressus, prælio non solum fulus atque fugatus, sed etiam exercitu exutus est. Quæ, mirum, victoria ferocissimam gentem non incitauit mox arma proferre ulterius: sed quali hanc sola Romanæ potentie fama tum repelleret, pedem ex Illurico reuulit, relictisque Romanis prouinciis, per ulteriorem Galliam vagabunda Hispaniam petiit. Vide quæ de his Tacitus loco iam antè citato, Velleius libro 11. & Strabo Geographiæ libro v. memoriz prodidere, ne diu in his recensendis immoremur.

*Iugurtha
fratre regno
Numidia ex-
pellit.*

In Numidia bellum contra fratrem Adherbalem ceptum Iugurtha prosequitur, prælioque primo victus Adherbal, ac regno exutus Romam questum profugit. Quò etiam Iugur-

Iugurtha legatos misit cum ingenti pecunia, & maiorem nobilitatis ac Senatus partem munerum corruptelis in suam partem traxit. Placuit in Numidiam mittere legatos decem à Senatu, qui regnum inter Adherbalem & Iugurtham diuiderent. Hi item à Iugurtha muneribus corrupti, Numidiæ partem Mauritanix contiguam agro virilq; opulentiolem & validiolem Iugurthæ, ut cupiebat, tradiderunt: altera pars portuosior, ac ædificiis ornatior, Adherbali ab his attributa est. Verum ubi Romam versus legati abiissent, non cessat Iugurtha iniuriis atque armis Adherbalem laceßere & obruere. Hæc latius habes apud Sallustium, L. Florum libro III. cap. I. Orosum lib. v. cap. xv. Eutropium, & alios.

*Corruptis
aut Sena-
tum Roma.
Regnum à
decem legatis
partem di-
uisum inquit.*

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdic. &.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

L. Cornelius L. f. L. n. M. Aurelius * M. f. C. n *

Merula.

Scaurus.

L. Calpurnius L. f * L. n. Piso. P. Licinius * P. f * II. n.

Frugi.

Murena.

Cn. Manlius Cn. f. II. n. [Sex. Antistius Sex. f. Sex. n.

Maximus.

Vetus]

Eodem, ni fallor, anno C. Porcius Cato Consularis repetundarum ex Macedonia damnatus est. Cuius non vno loco meminit in orationibus Cicero, ut in frumentaria contra Verrem tertia sic: Qua in ciuitate C. Catoni Consulari homini clarissimo viro HS. XVIIII. milibus lis æstimata sit, in eadem ciuitate apparitori tuo esse concessum, ut HS. vno nomine quatuordecies auferret? Rursus in sequenti quarta de signis, de eodem Catone sic scribit: Ita C. Cato duorum hominum clarissimorum nepos, L. Pauli & M. Catonis, & P. Africani sororis filius: quo damnato, tunc cum seuera iudicia fiebant, HS. XVIIII. milibus lis æstimata est. Meminit item Velleius historiarum secundo: Mandetur, inquit, deinde memoriæ seueritas iudiciorum: quippe C. Cato Consularis M. Catonis nepos, Africani sororis filius, repetundarum ex Macedonia damnatus est, cum lis eius IIII. æstimaretur? Ad id illi viri magis voluntatem peccandi intuebantur, quam modum: factaque ad consilium dirigebant, & quid, non in quantum admissum foret, æstimabant. Videmus in summarum notis varietatem, & in Velleianis exemplaribus mendum magis suspicor, quam in Ciceronis, cum maximè summa in duobus iam citatis locis reperitur eadem, & in Velleio valde exigua. Beati Rhenani exemplar Velleianum à Frobenio excusum habet IIII. M. fortasse exscriptor quispiam imperitus notas antiquas XIX. inconsiderate in IIII. mutauit. Ut ut autem se res habet, haud dubius error in notis hisce latet. C. Cato damnatus fuit in exilium Tarraconem in Hispaniam, soloque ciuitatis suæ mutato, cuius Tarraconensis est factus, ut idem Cicero in Balbiana testatur.

*C. Cato
damnatus.*

Huius item anni exordio de incestu trium virginum Vestalium bis anquiritum fuit, de quarum stupro compertum fuit serui cuiusdam indicio, qui dominum suum L. Betu- cium Barrum equitem Romanum accusauit longo stupri usu polluisse Æmiliam Vesta- lem, & hanc duas alias ex collegio ad idem scelus sollicitatas corruptoris sui sodalibus quibuldam copulasse. Incestus igitur postulata sunt, primùm ex more apud Pontificum collegium, ubi vna dumtaxat Æmilia damnata: reliquæ duæ Licinia & Marcia absolutæ fuerunt. Liciniam gentilem suam defendit L. Crassus orator oratione nobili, tunc natus annos XXVII. ut Tullius in Bruto testatur. Vnde nobis aperte constat ex eius ætatis ratio- ne, huius anni primùm initio iudicium illud celebre de incestis peractum fuisse: quamuis prodigia, quæ infamiam istam portenderunt, anno superiore contigerint, quænam ad- dum Iulius Obsequens demonstrat.

*L. Veturius,
malè in Oro-
sy v. cap. xv.
et in Plutar-
chi Proble-
matibus. Veturius Bar-
barus. Ele-
ganter & ve-
rè nomē cor-
rexit Franc.
Fabricius in
suis ad Oro-
sium notis, ex
Horatio, &
Porphyrio
Commenta-
tore.*

L. Cassius Q. f. L. n. Longinus. Pr. II. extra ordinē populi iussu post Consulatum atque Censuram creatus incesti quæstionem obtinuit. Cum enim multorum opinione Pontificum collegium de stupris Vestalium negligenter & leuiter quæsiuisset putaretur, nec ciuitas videretur religione satis liberata: Tribunis plebis instigantibus, sceleris di- cti quæstionem renouam populus voluit per L. Cassium Longinum, quem Prætorem iterum creatum, denuò de Vestalibus stupratis diligentius anquirere iussit, propter opinionem

*Quæstor in-
cesti iussu po-
puli extra or-
dinem crea-
tus L. Cassius
reorum ius-
de pulu.*

Licinia ac
Marcia Ve-
stales dam-
nata.

de ipso conceptam summæ seueritatis atque iustitiæ suæ, quam sibi magistratibus antea-
ctis parauerat. Is Liciniam ac Marciam à Pontificibus absolutas in iudiciũ reuocatas
damnavit, & præterea complures alias, nimia etiam, ut existimatio est, asperitate vltus,
quemadmodum auctor est Ascon. Pædianus in orationem Ciceronis pro Milone. Vale-
rius Max. lib. 111. cap. vi. meminit, & L. Cassium Prætorem appellat. Vide, quæ de his
Liuius LXIII. & Orosius lib. v. cap. xv. Ad propagandam igitur celebris istius iudicii
memoriam, Cassiæque gentis nobilitatem, nepotum vnus Q. Cassius in argenteis signari
curauit Vestæ dæ caput obnuptum cum templo, mensa, valisque sacris. Quibus signifi-
care voluit, hoc scelere Vestalium punito, Longinum hunc e maioribus suis vnum inter
alia præclare gesta Vestæ religionem ac sacra ritè expiassè, deamque placasse.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaiam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vltèr.

Prouincias. sortiti. obtinuère.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea. Numidicus. appellatus. est.
Prouinciam obtinuissè, docet nos Cicero, si non Siciliam, certè ex pacatarum numero
quamdam, ex quibus annona procurabatur vrbi Romæ quotannis, non secus ac ex Sici-
lia. Nominat etenim Q. Metellum inter huius temporis Prætores, Q. Catulum patrem, "
C. Marium, Q. Scæuulam, & M. Scæurum, qui omnes prouincias (inquit) habuerunt, & "
frumentum cellæ nomine imperauerunt. Sic in actione frumentaria contra C. Verrem. "

C. Seruilius M. f. n. Vatia. Pater P. Seruilij Itaurici, ut diximus. Et hunc ex Præ-
tura prouinciam obtinuissè, demonstravi superius in eius Quæstura ex iam dicta Cicero-
nis frumentaria contra Verrem.

M. Octavius Cn. f. * Cn. * nepos. M. Iunius * M. f. M. n. * Silanus.
* Q. * Hortensius * Q. f. Q. * nepos. [M. Lucretius M. f. M. n. Gallus]

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
A. Manlius * A. f. A. n. * [C. Cornelius C. f. C. n.
Torquatus. Cethegus]

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
Q. Marcius * Q. f. Q. n. * C. Popillius * C. f. * C. n. Lænas.
Philippus.

Tribuni plebis.

Peduceia ro-
gatio.

Sex. Peduceius 11. f. 11. nepos. L. Metellum Pont. Max. totumque collegium
Pontificum criminatus est, malè iudicasse de incesto virginum Vestalium; quod vnam
modò Æmiliam damnauerat, absoluerat autem duas, Marciam & Liciniam: religione
populum Rom. solui non posse contendens, ni perperam peracta quæstio in iudiciũ
reuocaretur. Rogationem igitur protulit, Velint iubeantne Quirites, uti L. Cassius Q. f.
Longinus Censorius potestate Prætoris quæstitor extra ordinem fiat, atque de nefando
Vestalium stupro legibus anquirent? Plebs, Vti rogas, iussit: creatusque est comitiis centu-
rariis Prætor quæstionis istius exercendæ causa L. Cassius, ut auctor est Pædianus loco
prius citato. Meminit item Tullius de natura deorum libro 111. rogationis eiusdem, vbi
plures extraordinarias criminum quæstiones recenset. Repete, inquit, superiora, Tubuli
de pecunia capta ob rem indicandam; posteriora, de inceltu, rogatione Peduceia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11.

C. Annius // f. // n. Bellicus] [C. Æbutius C. f. T. n. Carus
[L. Minucius L. f. Q. n. Thermus] [M. Sempronius M. f. M. n.
Tuditanus]
[Cn. Apronius C. f. C. n. Lino] [C. Sextilius M. f. M. nepos]
[A. Virginius A. f. A. nepos] [M. Furius M. f. M. n. Luscus]
[M. Lætorius L. f. L. n. Plancianus.

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

// // // f. // n. // C. Metelli Cos. in Macedonia.
// // // f. // n. // Cn. Carbonis Cos. in Illurico:
// // // f. // n. // // // Pr. in Sicilia.
// // // f. // n. // // // Pr. in Africa.
// // // f. // n. // // Ostiensis.

M. Antonius C. f. * M. * nepos. // // Pr. in. Asia. Hic ille celeberrimus orator, atque auus M. Antonij // viri reipublicæ constituendæ cum Augusto & M. Lepido: de quo multa Cicero de claris in Bruto, nec non alibi passim summa cum eius laude commemorat, maxime in libris de oratore, in quibus ipsum cum L. Crasso, C. Cæ-
sare, & aliis eius temporis oratoribus summis differentem inducit. Tantam eius facun-
diam, tantamque memoriæ facultatem testatur non vno loco Tullius, ut orationum à se dicendarum dictarumve nullam in tabulas retulerit, vel scripto complexus fuerit, quanti-
uis rei familiaris tabulas diligentissimè faceret, ut in Verris urbana Prætura Cicero affir-
mat. In Cluentiana quidem adfert causam, propter quam orationes suas scribere nolue-
rit Antonius: Hominem, inquit, ingeniosissimum M. Antonium aiunt, solitum esse
dicere, idcirco se nullam umquam orationem scripsisse, ut si quid aliquando, quod non
opus esset, ab se esset dictum, posset se negare dixisse. Erat autem M. Antonius annorum
iam xxx. cum Quæstor est factus, nam urbis anno dcx. natum fuisse, suo loco probauit. Asia Quæ-
storiæ verò prouinciam hoc anno sortitum in Quæstura fuisse, docet Valerius Max. lib. // cap. vii. M. Antonius ille disertus, inquit, Quæstor proficiscens in Asiam, Brun-
dium iam peruenerat: ubi litteris certior factus, incesti se postulatum apud L. Cassium
Præto-rem, cuius tribunal propter nimiam seueritatem scopulus reorum dicebatur, cum
id vitare beneficio legis Memmianæ liceret, quæ eorum, qui reip. causâ abessent, recipi
nomina vetabat, in urbem tamen recurrit. Quo tam pleno fiduciæ bonæ consilio cum
absolutionem celerem, tum profectiorem honestiorem consecutus est. Quanto fuerit
in periculo reus, cum seruis eius ad quæstionem postularetur ab accusatoribus perseue-
rantissimè, quod ab eo, cum ad stuprum iret, laternam prælatam contenderent, leges
apud eundem Valerium lib. vi. cap. viii. M. ANTONI. C. F. appellatur in argenteis,
quos cudi curauit postea Prætor, ut colligitur ex notis.

L. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Patre Consulati & Flamini Martiali natus; sicut ex annorum intervallo possumus colligere. Hunc etiam per magistratum gradus ad amplissimos honores peruenisse, monstrabunt Annales nostri.

C. Aurelius * L. f. C. n * Scaurus. Frater fortasse patruelis M. Scauri postea Consul, cuius Prætura in hunc annum cadit. Ambo prognati videntur ab auo C. Scauro, quem Præto-rem Sardinie ostendimus fuisse a. urb. dclxvii. ex Liuij xxxix.

* L * Tremellius * L. f. C. n * Scrofa. Primi L. Tremellij Scrofæ filius, &, nisi fallor, ex septem eius familiæ Prætoris vnus; quemadmodum testatur apud M. Varonem de re rustica libro ii. Cn. Tremellius Scrofarei rusticæ scriptor insignis, primi Scrofæ nepotum vnus, cuius verba superius adduxi in urbis Annali dcxi.

L. Cassius L. f. Q. n. Longinus. Hic maior filius fuisse videtur seueri illius, L. Cassij Rauulæ dicti, Consularis ac Censorij, quem hoc anno Præto-rem // & quæsti-
torem incesti fuisse demonstraui-
mus. Ad stipulantur huic opinioni ab ipso promulgati denarij cum eius titulis, tali scilicet inscriptione in vna parte circum mensam sacram, in qua posita corona, L. CASSI. L. F. Q. N. LONGINVS. In altera eorundem parte videtur
pulcherrimum Murtiæ, vel Cluacinae Veneris, ut apparet, caput cum corona myrtea
victo-

*Vbi confeder-
unt.*

liciter aduersus Delphos bellum gereret. Qui Brenno cæso, maiore vi numinis quàm hostium profligatus & dispersus; pars in Thraciam extorres fugere, atque inde per eadem vestigia qua venerant, antiquam patriam repetiuere. ex his manus quædam in confluente Danubij & Savi confedit, Scordiscolque se appellari voluit. Hæc ferè Iustinus. Strabo quidem libro Geographiæ vii. Thracibus inmixtas ait Gallicas plures nationes, Boios scilicet, Scordiscos, & Tauriscos: & postea in duas ad Istrum partes diuisos fuisse vult Scordiscos; diuturna quæ vltis potentia, tandem à Romanis debellatos memorat. Hos L. Florus & Sex. Rufus Thracum saeuissimos esse volunt, qui captiuos hostes diis suis mactare, necnon ex cranis occisorum sanguinem potare solebant. Plinius autem libro iv. cap. xxv. in Pannoniæ descriptione ad frontem montis Claudij collocat Scordiscos, & a tergo Tauriscos.

ANNI P. R. C. DCXLI.

Consules.

M. Liuius C. f. Mamiliani n.
Drusus.

L. Calpurnius * L. f. C. n * Piso.
Cæsonius.

*Provincia
Consulares.*

CONSULES adferunt in hunc annum Cassiodorus & Marianus M. Liuium Drusum & L. Pisonem: tabulæ Græcæ, quamuis incorrecte scriptos, Drusum & Pisonem.

*M. Drusus
Scordiscos
vltima Danu-
bii populis.
Iugurtha
fratrem ca-
pitum occidit.*

M. Druso Cos. Macedonia obuenit, L. Pisoni, vt opinor, Illiricum; quæ provinciæ tum Consulares erant, vt a barbarorum incursionibus increbrescentibus magis tutarentur. De Pisonis autem rebus gestis hoc anno, nihil reperio. Prouinciæ tantum res afflictas restaurasse post Cimbrorum discessum videtur, dum illi per Gallias ac Hispanias populabundi vagarentur, & à Romano bello quiescerent vsque ad M. Silani Consulatum, vt suo loco dicetur. At M. Drusus Cos. in Thracia contra Scordiscos prosperè pugnavit, quos vltimis etiam abegit quam Didius, vetuitque transire Danubium, vt auctores sunt L. Florus & Sex. Rufus.

*Bellum illi
inductum.*

In Numidia hoc anno Iugurtha fratrem suum Adherbalem armis apertoque bello rursus aggreditur, atque obsessum in oppido Cirtha, tandemq; per deditionem captum contra fidem & Senatus denuntiationem occidit, Numidique regnum solus occupauit. cui bellum idcirco Senatusconsulto populique iussu est indictum. Vide Sallustium, L. Florum libro iii. cap. i. Orolium lib. v. cap. xv. Velleium, Eutropium, & alios.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Vtramq. iurisdictionem.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

• Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinuerunt.

P. Rutilius * L. f. n. Flaccus * M. Pupius * Cn. f. P * nepos.

L. Fufidius II. f. n. nepos.

[L. Aurunculeius C. f. C. n. Cotta]

[C. Apustius C. f. L. n. Fullo]

[Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba.]

Q. Cæcilius L. f. Metellus. Qui postea Numidicus. est. dictus. hoc anno (vt opinor) è provincia reuersus, de pecuniis repetundis causam dicere coactus est;

*Integra pro-
bitarum fama
Q. Metel-
lus absoluit.*

sed præclare absolutus. Cum enim tabulæ ipsius ab accusatore expositulata: circa iudicium nominis inspiciendi causa ferrentur, totum concilium ab earum contemplatione oculos auertit: ne fortè, quod ille in tabulas publicas retulisset, dubitasse quisquam, verumne an falsum esset, videretur. Non enim in tabulis, sed in vita Q. Metelli, argumenta sincere administratæ provinciæ legenda sibi iudices crediderunt: indignum rati, integritatem tanti viri exigua cera & paucis litteris perpendi. Hoc eleganter admodum inter exempla maiestatis refert Valerius Max. lib. ii. cap. x. Meminit item pulchrè Cicero in Balbiana, & ad Atticum lib. i. epistola xiv.

Prætores prouinciarum.

L. Calpurnius L. f * L. n * Piso. Frugi. Hisp. * vltiorem * sortitus. obtinuit.

nuit. in. provincia. occisus. est. Auctor est M. Tullius actione contra C. Verrem de
 » signis, hunc ipsum sic adducens, ut abstinentiæ quoddam exemplum singulare: Sunt *Abstinentia*
 » veltrum, iudices, quam multi, qui L. Pisonem cognouerunt, huius L. Pisonis, qui Prætor *exemplum in*
 » fuit, patrem. Is cum esset in Hispania Prætor, qua in provincia occisus est, nescio quo *hoc L. Pisonis.*
 » pacto, dum armis exercetur, annulus aureus, quem habebat, fractus est & comminutus.
 » Cum vellet tibi annulum facere, aurificem iussit vocari in foro ad sellam Cordubæ: &
 » ei palam appendit aurum, hominem in foro sellam iubet ponere, & facere annulum om-
 » nibus præsentibus. Nimum fortasse dicet aliquis hunc diligentem, hætenus reprehen-
 » det, si quis volet, nihil amplius. Verum fuit ei concedendum, filius enim L. Pisonis erat,
 » qui primus de pecuniis repetundis legem tulit. Hæc ita diserte Pullius. Qui cum in pro-
 uincia hunc Prætozem occisum dicit, nouos bellorum motus ibidem exortos fuisse,
 nobis verisimile facit: cum hoc item Appiano congruat, in Iberica sua narranti obiter,
 quod proximis ante bellum Cimbricum annis Hispanorum populi nouos bellorum
 motus excitarunt sub Calpurnio Pione & eius successore Ser. Galba Prætoribus: quando
 prius post bellum Numantinum a P. Scipione confectum, provinciis per decem legatos
 denuo constitutis atque pacatis, Hispaniæ ad hæc vsque tempora quietæ fuissent.

.. .. f. .. n. .. Hisp. citer. f. .. n. .. Galliam. Cisalp.
 f. .. n. .. Galliâ Narb. f. .. n. .. Siciliam
 f. .. n. .. Sardiniam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

M. Aurelius * M. f. C. n * Scæurus. L. Cornelius L. f. L. n. Merula.
 P. Licinius * P. f. * .. n. Murena. Cn. Manlius Cn. f. .. n. Maximus.
 [Sex. Antistius Sex. f. Ser. n. Vetus]

Ædiles curules.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Ædiles plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 C. Flavius T. f. .. n. Fimbria. * A. * Cæcellius .. f. .. n. * Bassus *
 Q. Lutatius Q. f. * Q. n. * Catulus. C. Licinius C. f. .. n. Sacerdos]

Tribuni plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus. T. Albucius .. f. .. nepos.
 M. Aquillius M. f. M. nepos. Ser. Fuluius * Ser. f. Q. n * Flaccus.
 [Q. Næuius Q. f. Q. n. Matho] [C. Orcius C. f. C. n. Flamma]
 [P. Aquillius P. f. P. n. Gallus] [M. Seruilius M. f. .. n. Rullus]
 L. Canuleius L. f. L. n. Diues] [M. Oppius L. f. L. n. Salinator]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. M. Drusi Cos. in. Macedonia.
 f. .. n. .. L. Calpurnij Cos. in. Illurico.
 f. .. n. .. L. Calpurnij Pr. in. Hisp. vltter.
 f. .. n. Pr. in. Sardinia.
 f. .. n. Pr. in. Africa.
 f. .. n. .. Calenus.

C. Cœlius * C. f. L. n * Calvus. Hic homo nouus inimicitii nobilium laud paruis contendit ad summos honores, quemadmodum Cicero testatur libro de Oratore, & in Verrem septima: atque in Bruto, industriam in eo summam fuisse, summasque virtutes, eloquentiæ verò tantum, quod esset in rebus priuatis, amicis eius; in republica, ipsius dignitati satis. In Quæsturæ tamen petitione prima repulsam eum passum esse, refert idem Cicero in oratione pro Cn. Plancio. Quæstor (inquit) C. Cœlius clarissimus, ac fortissimus adolefcens factus non est; Consulem tamen factum scimus. Petierat igitur primum, ni fallor, in annum superiorem DCXL. sed non obtinuit.

A. Postumius * Sp. r. Sp. n * Albinus. Frater hic fuit, vt opinamur, Sp. Postumij Albi anno abhinc altero Consulis, atque eiusdem legatus in Numidia bello Iugurthino, vt apud Sallustium legimus: sed Propratore præfectus castris, cum frater Consul Romam ad comitia abiisset, prælio aduerso victus, pacem cum hoste ignominiosam fecit. Valerius Max. hunc nobilitate, moribus, ac honorum omnium consummatione ciuem egregium vocat, narrans lib. IX. cap. VII. de temeritate, vt a militibus suis propter falsas & inanes suspiciones lapidibus est obrutus. Quod bello Martico contigit legato Consulari, vt suo loco dicemus ex Lilio, Plutarcho, & Orosio.

Auunculus *
Q. Hortensij
oratoris.

C. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus. Patre Consulac Triumphali. Hic igitur auunculus fuit Q. Hortensij oratoris, quem laudat in Bruto Tullius vt omni vita atque victu excultum, sic & orationis genere perelegantem.

Duo fratres
oratores &
accusatores.

L. Memmius * C. f. C. n. Gallus * Qui frater C. Memmij videtur esse, cuius lege rex Iugurtha sequenti anno Romam fuit euocatus. Ita enim hos coniungit Tullius in Bruto, vt fratres fuisse quali cognoscas. Tum etiam, inquit, C. & L. Memmij fuerunt oratores mediocres, accusatores acres atque acerbij, itaque in iudicium capitis multos vocauerunt, pro reis non sæpè dixerunt.

Quæstor sine
provincia.

Cn. Cornelius * C. f. Cn. n * Scipio. Hispallus. Patre Prætorio natus, vt apparet ex annorum interuallo. Prouinciā sortitus erat Hispaniam * citeriorem: verum ex S. C. in eandem proficisci prohibitus est, vt auctorem habemus Valerium Max. lib. VI. cap. III. vbi de Senatus seueritate hoc exemplum sic profert: Cn. autem Cornelius Scipionis Hispalli filius priusquam mereri posset, expertus est. Nam cum ei Hispania prouincia forte obuenisset, ne illuc irer, decreuit: adiecta causa, quod recte facere nesciret. Itaque Quæstor Cornelius propter vitam inhoneste actam sine vilo prouinciali ministerio tantum non repetundarum lege damnatus est. Hec apud solum Valerium reperimus. Quæsturam igitur hic Cn. Scipio Hispallus titulo tenus tantum gessisse videtur, prouinciāque eius alteri, qui illam iamdudum obtinebat, prorogatam ex S. C. fuisse.

Sp. Thorius * f. // n * Balbus * Quem satis valuisse in populari genere dicendi, testatur Tullius in Bruto, cuius adferam verba, cum de eius agraria lege suo loco postagemus. Balbi cognomen habuisse, colligimus ex antiquo gentis eiusdem numismate, de quo nos opportuniùs postea loquemur diffusius. Magistratus autem hoc occupasse tempore, Memmijque fratribus quasi coæuum satis eodem loco Tullius indicare videtur.

C. Papirius * L. f. C. n * Mælo. Quem postea repetundarum damnatum ex Cicerone docebo. Obtinuit igitur prouinciā

Sallustij in
Iugurthino
nomen corrigendum.

L. Manilius // f. // n. Mancinus. Cuius Tribuni plebis rogatione postea C. Mario Cos. Numidia cum Iugurthino bello populi iussu extra sortem decreta est, auctore Sallustio. Sed in eius exemplaribus admodum mendose L. Manlius Mantinus, Tribuni huius nomen legitur.

Prouinciæ f. prorogatæ.

// f. // n. Asiā. // f. // n. Achaia
// f. // n. Sardiniam

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

M. Octavius Cn. f * Cn * nepos. M. Iunius * M. f. M. n * Silanus.

* Q * Hortensius * Q. f. Q * nepos.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

// f. // n. // f. // n. Propr. in. Sardinia.

// f. // n. // f. // n. Propr. in. Achaia.

M. Antonius C. f. * M * nepos. // f. // n. Propr. in. Asia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Hisp. citeriore.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Gallia. Narbonensi.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Ostiensis. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucerinus *
 * C * Calpurnius * L. f. C. n * Pifo. [C. Orcius C. f. C. n. Flamma]
 Caſoninus.
 * C * Seruilius * C. f. C. n. Caſca * M. Gratidius ///. f. ///. nepos.
 C. Marcius C. f. C. n. Figulus. C. Popillius P. f. C. n. Lænas.
 * M * Fuluius * M. f. Q. n. Nobilior *

ANNI P. R. C. DCXLII.

Consules.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. L. Calpurnius * L. f. C. n. Pifo *
 Nafica. in. mag. mortuus. eſt. Beſtea.

PROPTER Iugurthini belli initium à multis nominantur hi Consules, quos Caſſio-
 dorus & Marianus P. Scipionem Naficam & L. Calpurnium Beſtiam vocant; tabu-
 la Græcæ & Cuſpiniani Naficam & Beſtiam; Iulius Obſequens P. Scipionem, L. Cal-
 purnium citat. Alij omnes, qui bellum Iugurthinum hoc anno cepiſſe ſcribunt; vt Sallu-
 ſtius, Oroſius, & Eutropius, P. Scipionem Naficam & L. Calpurnium Beſteam Consules
 nominant. Ceterum de hoc P. Scipione P. Serapionis filio verba facit etiam Tullius in
 Bruto, dicens ipſum L. Beſtiæ collegam, ac in Conſulatu mortuum fuiſſe.

Laſte per triduum pluuiſſe, hoſtiſque maioribus expiatum fuiſſe prodigium; & maxi-
 mam inſuper vrbiſ partem incendio conſumptam cum æde Matris Magnæ ſcribit Iulius
 Obſequens. Cuius item incendiij meminit Valerius Max. lib. i. cap. viii. de miraculis,
 in hunc modum: Q. Claudiz ſtatua in veſtibulo templi Matris deum poſita, biſ ea æde
 incendio conſumpta, prius P. Nafica Scipione & L. Beſtia, item M. Seruiho & L. Lamia
 Coſſ. in ſua baſi Flaminis intacta ſterit.

Conſulibus ex lege Sempronia, vt ait Salluſtius, provinciæ Numidia atque Italia de-
 cretæ: P. Scipioni Italia, L. Beſtæ Numidia obuēit. Hic cum Iugurtha bellum geſtu-
 rus in Numidiam exercitum tranſtulit, atque acriter bellum aggreſſus, multos mortales,
 & vrbes aliquot pugnando cepit: ſed mox animus æger auaritia per legatos Iugurthæ pe-
 cunia corruptus, pacem cum hoſte flagitiola, auctore M. Scauro legato ſuo, ſed incon-
 ſulto Senatu, fecit; quam populus Romanus improbauit. Iugurthæ in deditionem acce-
 pto frumentum, equi, elephanti, atque pecunia imperatur. Conſul Calpurnius Romam
 ad magiſtratus ſubrogandos proficiſcitur: interim in Numidia & exercitu Romano pax
 agitabatur. Vide hiftoriam latiùs apud Salluſtium, Paullum Oroſium lib. v. cap. xv.
 L. Florum lib. i. cap. i. Eutropium lib. iv. Liiij epitomen lxiv. & alios.

Prætores.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Vtramque. iuriſdictionem. &.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///

Quæſtiones. ter. cap. ſortiti. obtinuère.

L. Caſſius * Q. f. Q. n * Longinus. Inter ciues & peregrinos iuriſdictionem hoc
 anno videtur obtinuiffe, cum ſcribat Salluſtius, hunc L. Caſſium, qui tum Prætor erat,
 C. Memmij Tribuni plebis rogatione miſſum in Numidiam fuiſſe, vt Iugurtham, inter-
 poſita fide publica, Romam duceret. Solent autem peregrinæ iuriſdictionis Prætores ple-
 rumque, rebus poſtulantibus, extra ordinem ab vrbe legari cum poteſtate vel imperio,
 atque abſentium horum iuriſdictio vrbanæ tunc annectere aliquando, vel collegarum
 alicui cõmittere moris fuiſſe, fit veriſimile. At Caſſius Prætor perlata rogatione Memmia,
 ac omni nobilitate percuſa, in Numidiam proficiſcitur: Regique timido perſuadet, quo-
 niam ſe populo Romano deditiſſet, ne vim quam miſericordiam eius experiri malit. Pri-
 uatim præterea fidẽ ſuam interponit, quam ille non minoris quam publicam ducebat: ta-
 lis

lis ea tempestate fama de Cassio erat. Igitur Iugurtha contra decus cultu quàm maximè miserabili cum Cassio Romam venit. Sic fere Sallustius.

C. Atilius * M. f. M. n * Serranus P. Rutilius * Sp. f. Sp. n * Rufus.
Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. C. Terentius C. f. A. n. Varro]
[P. Iuuentius P. f * L. n. Thalna *]

Maiestatis, ut verisimile videtur, reus hoc anno factus est Cn. Papirius C. f. Carbo Consularis, quòd imprudenter ac temere cum Cimbris congressus in Illurico, prælioque victus exercitum perdidisset, atque turpi fuga prouinciam reliquisset. Accusauit reum M. Antonius orator ex Alia reuersus post Quæsturam suam. Meminit M. Cicero in epistola quadam ad Papirium Patum libro Familiarum ix. qui hunc reum atramento iutorio absolutum fuisse scribit.

Prætores prouinciarum.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Hisp. * vltiorem * sortitus. obtinuit. Hunc etenim successisse L. Pisoni in prouincia occisi, testatur Appianus in Iberica.
//. //. //. f. //. n. //. Siciliam. //. //. //. f. //. n. //. Sardiniam
//. //. //. f. //. n. //. Gal. cisalp. //. //. //. f. //. n. //. Asiam
//. //. //. f. //. n. //. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

P. Rutilius * L. f. //. n. Flaccus * M. Pupius * Cn. f. P * nepos.
L. Fufidius //. f. //. nepos. [C. Apulsius C. f. L. n. Fullo]
[L. Aurunculeius C. f. C. n. Cotta]

Ædiles curules.

//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.

Ædiles plebis.

//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.
L. Aurelius L. f. L. n. Orestes. L. Annius //. f. //. n. Bellienus.
Cn. Aufidius * Cn. f. Cn * nepos. M. Domitius * Cn. f. M. n * Calpinus.

Tribuni plebis.

Memmiarogatio de Iugurtha Romam vocando.
Reum pro concione fecit.
C. Memmius * C. f. C. n. Gallus * Rogationem tulit ad populum de Iugurtha rege Romam euocando ad causam dicendam, uti L. Cassius, qui tum Prætor erat, in Numidiam ad Iugurtham mitteretur, eumque interposita fide publica Romam duceret: quo facilius indicio regis M. Scauri & reliquorum, quos pecuniæ captæ arcescebant, delicta patefierent. Iugurtham regem pro concione reum fecit, scelera in patrem fratresque perpetrata demonstrat, facinora multa, quæ Romæ, quæ in Numidia fecerat, latius exponit. Iam quibus iuuantibus, & quibus ministris ea egerit, coram populo Romano Regem apertius declarare iubet. Iugurthæ responsuro, causamque dicturo C. Bæbius Memmij collega silentium imposuit, atque intercessione concionem dissoluit. Ita populus ludibrio habitus, ex concione discessit; Iugurthæ Bestiæque; & ceteris, quos illa quæstio exagitabat, animi augescunt: auctor Sallustius.

Corruptus pecunia Tribuni plebis iudiciu turbabat infestiam tollit.
C. Bæbius * Q. f. Q. n. Sulca * Hunc vnum Tribunum plebis Iugurtha Romam cum Cassio Prætore veniens sibi malè conscius magna mercede parat, cuius impudentia contra ius & iniurias omnes munitus foret. Itaque causam dicturo apud populum Iugurthæ regi, reclamantibus vniuersis, silentium imposuit, & actionem omnem intercessione sustulit: Sallustius.

//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.
//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.
//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.
//. //. //. f. //. n. //. //. //. //. f. //. n. //.
C. Cosconius * M. f. M * nepos P. Popillius P. f. C. Lænas.

[P. Li-

[P. Licinius P. f. P. n. Crassus] C. Stertinius C. f. C. nepos]
 [T. Otacilius T. f. T. n. Crassus] [P. Decius P. f. P. n. Subulo]
 [Sp. Caruilius Sp. f. Sp. n. Maximus] M. Cæcilius M. f. M. n.
 Denter.

Quæstores vr bani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

* P * Sestius * L. f. L * nepos. L. Bestæ. Cos. in. Numidia. In Vac- *Actus à In-*
 cam oppidum Iugurthæ mittitur à Consule ad frumentum accipiendum, quod regius le- *guriha dedi-*
 gatis palam induciarum nomine imperatum erat. Cum interim Iugurtha in castra ve- *elephantos,*
 niens se dedidisset, uti pro consilio imperatum erat, elephantis triginta pecus, atque equi *equos, argenti*
 multi, non cum paruo argenti pondere Quæstori item Sestio traduntur. Hæc Sallustius. *fundum inges.*
 Poterit videri hic P. Sestius fuisse, quem Prætorem designatum postea T. Iunius dam-
 nauit ambitus, ut suo loco dicemus.

L. Licinius P. f. P. n. Crassus 11. 11. Pr. in Asia. P. Licinij Crassi Muciani filius
 fuit, vir ut ingenio & eloquentia eximius, ita & sui temporis nobilissimus orator cum
 M. Antonio est habitus. Hunc Tullius in Bruto scribit collegam Q. Scæuulæ Pontificis
 fuisse in omnibus magistratibus, præterquam in Tribunatu plebis & Censura: cuius verba
 paulo post opportuniore loco sum allaturus. Cum igitur hic annus Quæsturæ Q. Mucij
 Scæuulæ fuerit, sicut ex eius Tribunatu plebis patebit: certum est, Quæstorem L. Cras-
 sum hoc item anno fuisse. Hinc idem Crassus apud Ciceronem libro de oratore primo,
 Q. Scæuulam æqualem & collegam suum appellat. Aliam verò prouinciam in Quæstu- *L. Licinius*
 ra sortitum declarat ibidem ipse libro tertio, his ferè verbis: Paullum litens iltarum *Asiam pro-*
 artium, de quibus loquor, gustavi Quæstor in Asia, & inde decedens Athenis. Rursus *uinciam ob-*
 libro de oratore primo, sic Crassus de eadem re loquitur: Cum Quæstor ex Macedonia *tinuiss.*
 venissem Athenas florente academia. Rediit itaque Crassus terrestri itinere ex Asia sua
 prouincia, veluti fratrem suum Q. Tullium redire per Macedoniam ex Asia scribit ad
 Atticum Cicero libro epistolarum tertio, ep. VII. iter tamen commodius erat, nauigio
 ex Asia proficisci Athenas, atque etiam compendiosius: tardius itaque Romam venisse
 constat, Tribunatumque plebis eadem de causa non anno suo, sed integro serius obti-
 nuisse patebit. Extant denarij cum eius nomine, L. CRASSI. P. F. in hac Quæstura for-
 san cusi cum Iouis Victoris capite & Victoria trophæum coronante, in memoriam, ni
 fallor, rei bene per eius Prætorem in prouincia gestæ.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. * Lucerinus *

Q. Mucius P. f. P. n. Scæuula. P. Scæuulæ Pont. Maximi, ac anno DCXX.
 Consul filius hic fuit, quem Q. Scæuulam Pontificem Tullius plerumque vocat, ad
 differentiam alterius Q. Scæuulæ Auguris, qui socer L. Crassi oratoris fuit, eodemque
 tempore vixit. In iure civili hic de quo nunc agimus, erat eximius, utpote peracutus ad *Inuiscos. exi-*
 excogitandum, eloquentia etiam cum summa breuitate iuncta mirabiliter aptus, quem- *minis hic Scæ-*
 admodum Tullius in Bruto iudicat, qui de illius ingenio, doctrina, & virtutibus ubique
 multa memorat, sicut & alij Auctores, quos sparsim suis locis adferemus. Huius extant
 argentei in hac forsân Quæstura cusi cum Romæ capite & Castoribus, qui in equis iun-
 tum decurrunt: subscriptum nomen, Q. MUCIVS. P. F. SCÆVULA.

C. Fonteius * M'. f. M'. n * Capito. Pater M'. Fonteij, quem M. Tullius repe-
 rundarum ex Gallia reum defendit oratione facundissima, cuius adhuc extat insigne
 fragmentum; ex quo discimus, sicut ex aliis etiam, hunc C. Fonteium Manij patrem
 Asculi post Præturam, cum legatus Q. Seruiliij Procos. esset, in detectione socium belli
 Maruci exordio occisum esse. Eiusdem suspicor denarios esse cum Iani iuuenis barbatuli
 capite laureato, & quadrigæ, in quibus inscriptum utrimque nomen notis, C. FONT. Q.
 Hinc colligi potest, cunos esse Fonteio Quæstore ad vsum ac impedia claslis instruendæ.

C. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. Ex Otacilianorum, ut opinor, domo;
 cuius patrem post Præturam in prouinciam Tarracone, conscensa naui in itinere fulmine
 tactum perisse anno DCXVI. retulimus ex Iulio Obsequente. Hic autem postea bello
 Marci-

*Æternia ca-
pituli Marcel-
lini.*

Marfico prouinciā obtinens Æterniā à Samnitibus obfessus, ac fame coactus deditio-
nem fecit, & captus est. A quo fortallē casū filius etiam illi natus ad differentiam alio-
rum Marcellorum eiusdem prænominis agnomen Æternini sortitus est. De hoc autem
M. Marcello sic in Bruto de claris oratoribus scribit Cicero: M. Marcellus Æternini,,
pater, non ille quidem in patronis, sed & in promptis tamen, & non in exercitatus ad di-,,
cendum fuit, ut filius eius P. Lentulus; alter filius C. Claudius Marcellus Æterninus,,
dictus fuit.

C. Cassius * L. f. Q. n * Longinus. Frater patruelis L. Cassij anno DCXLVI.
Cos. ut ex temporis ratione colligere est: atque seueri illius L. Cassij Rauulæ, qui Tribu-
nus plebis legem tabellariam tulerat, bis Prætor, Consul, & Censor fuerat, filius. Et hic
idem postea Consul sequetur.

Ser. Cornelius * L. f. P. n * Sulla. Hic pater P. Sullæ, qui inter coniuratos Catil-
inæ celebratur à Sallustio & aliis, sicut postea suis locis patebit.

[L. Sergius M. f. M. n. Silius. Cautilina] Sceleratissimi illius L. Catilinæ pater;
cuius historiam Sallustius nobis scriptam reliquit.

Prouinciæ f prorogatæ.

*Macedoniam
à Scordiscis
defendit.*

M. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus. Procos. Macedoniam. prorogato. in.
annum. imp. obtinuit. Contra Scordiscos Thraces prouinciā fortiter tutatus est,
atque hostes quā longissimè profligatos Danubium transire vetuit, ut volunt L. Florus
& Sex. Rufus.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Africam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. citer.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Achaïam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliam. Narb.

Pro. Prætoribus. prorogato. imperio. obtinuere.

Cn. Manlius Cn. f. n. Maximus. M. Aurelius * M. f. C. n * Scaurus.
[Sex. Antistius Sex. f. Sex. n. P. Licinius * P. f * ///. n. Murena.
Vetus]

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. P. Nasicæ Cos. in. Italia. Ostiens.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. M. Drusi Procos. in. Macedonia.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Africa.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Hisp. citer.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Achaia.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Gallia. Narb.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Gallia. Cisalpina.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Ser. Galbæ. Pr. in. Hisp. vltiore.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

C. Popillius P. f. C. n. Lenas. C. Sempronius C. f. C. n. Tuditan.
C. Papirius * L. f. C. n * Maso * C * Seruilius * C. f. C. n. Casca.
* Sp. Thorius * f. ///. n * Balbus * M. Gratidius ///. f. ///. nepos.
C. Marcius C. f. C. n. Figulus. [L. Æmilius L. f. M. n. Paullus]
L. Manilius ///. f. ///. n. Mancinus.

ANNI P. R. C. DCXLIII.

Consules.

M. Minucius Q. f * M. n * Rufus. Sp. Postumius Sp. f. Sp. n. Albinvs.

CONSULES huius anni prodit Cassiodorus Sp. Postumium & M. Minucium: in
Cuspiniani & tabulis Græcis habemus Rufum & Albinum: Sallustius Sp. Albinum
cum Q. Minucio Rufo refert: sed huius prænomen in exemplaribus esse corruptum,
consensus aliorum Auctorum demonstrat, qui M. Minucium appellant; ut item in anti-
quissima

quissima illa tabula Genuate area, in qua cum suo fratre, Q. M. MINVCIEI. Q. F. RVFEI. scriptus sic legitur.

Albino prouincia Numidia, M. Minucio Macedonia obuenerit. Hic Scordiscis atque ^{Prouincia} ^{Consulares.} Tribalhis bellum intulit: Albinus contra Iugurtham (qui anno superiore tamquam Italia decedere iussus erat, eò quod eadem Massiæ Gulustæ competitoris regni procurasset) ^{Sp. Albinus} ^{(cos. muneribus à Iugurtha vincitur.} missus, pecunia ut creditur corruptus, bellum traxit, nihilque memoria dignum ætate tota gessit. Cuius frater A. Postumius legatus Propr. in castris relictus à Consule Romam ad habenda comitia decedente, prælium temere cum Iugurtha commisit: sed pretio ^{succumbis} ^{virtutis Rom.} corruptis centurionibus, voluntaria militum fuga desertus & victus est, atque ad ignominiosam pacem compulsus, quam Senatus Romanus minimè seruandam esse censuit. Pulchre Sallustius omnia: vide L. Florum, Orosum, & Liuium, & Eutropium locis ante citatis.

Prætores.

Q. Marcius * Q. f. Q. n. Philippus * Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Meminit A. Gellius Noctium Atticarum libro vii. cap. ix. ex Valerio Antiate sic: Peposei quoque (Gellius inquit) non poposei Valerius Antias in libro Annalium xlv. scriptum reliquit. Deinde Licinius Tribunus plebis perduellionē ei dixit, & comitiis diem à Q. Marcio Prætore peposeit. Hæc Antiatipauca sunt verba, quæ videntur etiam indicare, Licinium vni tunc ex collegis obstitisse, perduellionisque reum ipsum ^{Tribunorum} ^{plebis discordia Roma} ^{turbat ordines.} fecisse, quod continuare Tribunatum contra leges volebat: quemadmodum eius rei meminit obiter Sallustius, scribens eadem tempestate Romæ seditionibus Tribunicis atrociter rempublicam agitatam fuisse, dum duo Tribuni plebis continuare magistratum, resistentibus collegis, niterentur. Atqui de P. Licinio Crasso Diuite loqui Antiatem sit verisimile, quod is Tribunus plebis eodem hoc anno legem sumptuariam tulit, ut paullo post suo loco latius dicemus.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. inter. ciueis. & peregrinos.

Iurisdictionem. sortitus. obtinuit.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti. obtinuere.

A. Manlius * A. f. A. n * Torquatus. C. Popillius * C. f * C. n. Lænas.
C. Licinius C. f. ///. n. Sacerdos. * A * Cællius ///. f. ///. n * Bassus.
[C. Cornelius C. f. C. n. Cethegus]

Prætores prouinciarum.

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. Lusitanos rebelles ac latrociniis grassantes vicit & repressit, ut obiter meminit Eutropius libri quarti sine.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. cit. ///. ///. f. ///. n. ///. Achaïam.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Africam. ///. ///. f. ///. n. ///. Gall. Cisalp.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliam Narbonensem

Prouincias. sortiti. obtinuere.

L. Cassius Q. f. Q. n. Longinus. C. Atilius * M. f. M. n * Serranus.
P. Rutilius * Sp. f. Sp. n * Rufus. [C. Terentius C. f. A. n. Varro]
[P. Terentius P. f * L. n. Thalna *]

Ædiles curules.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. f. ///. n. ///.

Ap. Claudius * Ap. f. Ap. n * [M. Sergius. M. f. M. n.
Pulcher Silus]

Ædiles plebis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. f. ///. n. ///.

Sex. Peduceius ///. f. ///. nepos. C. Annius ///. f. ///. n. Bellicus.

Annal. Rom. Tom. 3.

L

Tri-

Tribuni plebis.

*Lex Licinia
sumptuaria.*

*Festi dies
lautiores.*

*Discrepant
Auctores in
legis Licinia
sententia.*

*Gula irrita-
menta qua-
ritur luxus.*

*Cæna Augu-
ralis.*

*Centenaria
cæna non af-
fuit sibi illis.*

*Eratopegnia
Lælij poetæ.*

*Damnati
multæ.*

*Sacerdotum
primus lege
publicæ dam-
natus.*

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Diues. Ex Senatus auctoritate legem sumptua-
riam tulit Fannia non dissimilem, quæ propter conuiuiorum eius temporis luxus opti-
matum tanto studio promota probataque fuit, teste Macrobio Saturnalium libri secun-
di cap. xvii. vti Senatus iuberet mox promulgatam obseruare non minus, quam si post
trinundinum populi suffragiis fuisset comprobata. Quod quidem præiudicium legis
sanctionem magnopere prouexit. Eius hanc summam adfert Macrobius, Vti Kalendis
Nonis, nundinis Romanis cuique in dies singulos triginta dumtaxat asses edundi causa
consumere liceret: ceteris diebus, qui excepti non essent, ne amplius apponeretur quam
carnis aridæ pondo tria, & salsamentorum pondo libra, & quod ex terra, vite, arboreve
natum sit. Sic Macrobius legem hanc nobis exponit. Aliter de eadem aliquantum dis-
ferit A. Gellius Atticarum Noctum lib. ii. cap. xvii. Lex, inquit, deinde Licinia rogata
est, quæ cum certis diebus, sicuti Fannia, centenos aris impendi permisisset, nuptus du-
cenos indulgit: ceterisque diebus statuit aris tricenos, cum & carnis aridæ & salsamenti
certa pondera in singulos dies constituerit. Sed quidquid esset natum è terra arboreque,
promiscuè atque indefinitè largita est. Sic quidem de lege Gellius, cui conciliandus Ma-
crobius, qui certis diebus, nempe Kalendis, Nonis, ac nundinis Romanis non centenos,
sed triginta tantum asses statuisset Liciniam legem scribit: quam summam, ceteris non
exceptis diebus, permisisset legem Gellius auctor est. Hinc etiam Sex. Pompeij Festi de-
truncator Paullus Longobardus nobis prodidit, centenarias antiquis cœnas illas vocari
solere, in quas lege Licinia non plus centussibus, præter terrâ nata impendebantur. Ve-
rum si nobis integra Fasti verba Ianius ille Paullus protulisset, multò certius quid de
hac lege constaret, centenariæque non viles aut vulgares, sed splendidiores secundum
Liciniam cœnas exceptorum dierum intelligendas esse, doceret apertius. Quanta porro
cura gulæ delicias è terra natis Romani sumptuariis istis legibus crebrò repetitis ad parti-
moniam compulsi quæsierint, eleganter nobis ostendit M. Tullius in epistola quadam
ad Gallum Familiarium libro vii. vbi de mala sua valetudine scribens e Tusculano,
conqueritur legem sumptuariam sibi fraudi fuisse. Nam, inquit, cum volunt isti lauri ter-
râ nata, quæ lege excepta sunt, in honorem adducere; fungos, heluellas, herbas omnes ita
condiunt, ut nihil possit esse suauius. In eas cum incidissem in cœna Augurali apud Len-
tulum, tanta me *dei præsentia* arripuit, ut hodie primum videatur cœpisse consiliteri. Ira ego,
qui me ostreis & murenis facile abstinebam, à beta etiam & malua deceptus sum. Pul-
chre Tertullianus item in Apologetico suo contra Gentes meminit, sumptuum atque am-
bitionum leges suo tempore antiquatas esse conquerens; centenarias tunc cœnas non à
centum assibus, sed verius à centum sesteritiis dicendas esse indicat. Celebrem verò
legem hanc Liciniam olim apud Romanos fuisse, antiquorum, qui non extant, Aucto-
rum monumenta ab aliis citata declarant etiam: ut illa quæ apud Gellium sunt adducta
ex Lælij poetæ Eratopegniis in hunc modum: Quibus hæc dum, qui ad epulas fuit allatus,
dimissum; cœnamque, ita ut lex Licinia sanxisset, pomis oleribusque instructam. Lex
Licinia, inquit, introducitur; lux liquida hæcdo redditur. Mox addit ex Lucilio sic: Lu-
cilius quoque legis istius meminit in his verbis: Legem vitemus Licini. Et hæc quidem
Gellius lib. ii. iam prius memorato, quæ considera, Lector studiose, an satis correctæ
tibi videantur.

C. Mamilius * C. f. C. n * Limetanus. Legem tulit priuilegij similem de
captarum ab hoste pecuniarum quæstione. Vti quæreretur in eos, quorum consilio Iu-
gurtha Senatus decreta neglexit; quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias
accepissent; qui elephantos, qui perfugas tradidissent; quique de pace aut bello cum ho-
stibus pactiones fecissent. Lege perlata, creati sunt quæsitores extra ordinem tres, atque
inter eos M. Æmilius Scaurus princeps Senatus, licet huic crimini obnoxius; qui artificio
quodam effecerat, ut non inter reos, sed inter quæsitores reciperetur. Acerbe violentè-
que quæstio est exercita contra nobilitatem ex rumore & libidine plebis per biennium
fere: inuidiosaque hac lege Gracchanus iudices, ut Tullius ait in Bruto, permultos sustu-
lerunt, atque inter eos quatuor Consulares, L. Bestiam, C. Catonem, Sp. Albinum, &
L. Opinium Gracchi interfectorem à populo absolutum; cum is contra populi studium
stetisset. Eademque procella in ipso honorum cursu cecidit C. Sulpicius Galba Pontifex,
Sacerdotum primus post Romam conditam publico iudicio condemnatus. Sed vide de
his Sallustium & Ciceronem loco iam citato, qui sæpius Mamiliæ legis istius meminit.
C. Catonem vero repetundarum ex Macedonia reum prius, litemque eius damna-

ti HS. 60. octo, nec amplius aestimatum, superius ex Cicerone & Velleio Paterculo retulimus. Si hoc anno rursus, ut vult Cicero, Iugurthinæ coniurationis inuidia reus, ac lege Manilia postulatus est: sit verisimile, tunc ipsum denique Romam reliquisse, iudicioque non expectato, Tarraconem abiuisse in exilium. Cuius Cicero non semel in Verrinis & in Balbiana meminit. Huius itaque legis ob causam magnæ dissensiones, ^{Flammar} ^{se-} ^{mutuum} ^{accendi} ^{lex} ^{Manilia.} varique in vrbe tumultus feruebant; dum C. Manilius cum suis legem tuetur, instituta- que quæstio acerbius exercita dum latius ac quasi in infinitum serpit: adeo ut etiam anni exitu, ne interrumpere, quidam ex collegio Tribunorum plebis impedire comitia nouorum magistratuum, continuareque suum Tribunatum couarentur, ut auctor est ^{Comitia im-} ^{petata dissen-} ^{sionibus.} Sallustius. Sed inquirere operæpretium est, studiose Lector, num in ista civili contentione Q. Metellus L. f. vir præstantissimus, qui in annum sequentem deinde Consul est delignatus, & ex victoria nomen Numidici reportauit, contra C. Manilium legillatorem oratione sit inuectus; ex qua Gellius Atticarum Noctium libro vi. cap. xi. scitu quædam digna recitat verba. Quod si ita se res habet, certe corrigendum est Tribuni plebis ^{A. Gellio lo-} ^{me.} nomē, quod perperam in Geluanis exemplaribus C. vel Cn. Manlius legitur. Verba ipsa, quoniam prudentiæ & auctoritatis neruis valida, tantoque viro digna videntur, & ad ^{C. Mami-} ^{lium ferri} ^{legendum} historiam faciunt, ex Gellio repetere non pigebit. Verba hæc sunt Metelli aduersus Cn. Manlium Tribunum plebis, a quo apud populum in concione laceratus iactatusque fuerat dictis petulantibus. Nunc quod ad illum attinet Quirites, quoniam se ampliorem ^{est.} putasse, si se mihi inimicum dicitauerit: quem & ego mihi neque amicum recipio, neque inimicum respicio, in eum ego non sum plura dicturus. Nam cum indignissimum arbitror, cui a viris bonis bene dicatur: tum ne idoneum quidem, cui à probis male dicatur. Nam si in eo tempore huiuscemodi homunculum nomines, in quo punire non possis, maiore honore quàm contumelia afficias.

L. Annius .f. .f. nepos. L. Lucilius .f. .f. n * Balbus * Resistētibz col- legis continuare magistratum suum nitebantur, quæ dissensio totius anni comitia impe- diebat, quemadmodum Sallustius in Iugurthina scribit.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

* M * Iuuentius * M. f. M. n. [L. Volumnius L. f. C. n.

Thalna * Laterensis. Flamma]

[L. Caruilius Sp. f. Sp. n. [Q. Ælius Q. f. P. n. Ligus]

Maximus]

[L. Claudius L. f. L. n * Asellus]] [C. Munatius. C. f. C. n

Plancus]

Quæstores urbani

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. M. Rufi Cos. in. Macedonia.

.. .. f. .. n. .. Sp. Albini Cos. in. Numidia.

.. .. f. .. n. .. Q. Seruili. Pr. in. Hisp. vlt.

.. .. f. .. n. .. Pr. in. Hisp. citeriore.

.. .. f. .. n. .. Pr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

.. .. f. .. n. .. Pr. in. Gallia. Narbon.

* Cn * Tremellius * L. f. C. n * Scrofa. Frater, ut autumo, L. Scrofae trien- nio antè Quæstoris, & primi L. Scrofae filius alter, necnon pater Cn. Scrofae, rei rusticæ scriptoris, quem & M. Varro differentem inducit. Videtur etiam fuisse ex septem Præ- toris vnus, eius gentis ac familie, quos hanc suo tempore domum habuisse testatur idem Varro de re rustica scribens.

C. Seruilius .f. .f. n. Glaucia. Longè post natos homines improbissimos, sed peracutus & callidus, cum primisque ridiculus, ut scribit Tullius de claris oratoribus in Bruto: quem Atheniensis Hyperboli simillimum dicit fuisse, cuius improbitatem vete- res Atticorum Comædiæ notauerant. Nec minùs apud Romanos vulgò probri iacta- batur, quem Curia stercus appellatum fuisse, testatur idem Tullius de oratore libro iii. ^{Scarra ridi-} ^{culus.}

Is tamen ex summis & fortunæ & vitæ sordibus in Prætura Consul factus fuisset, si rationem eius haberi licere iudicatum esset, ut ait idem Cicero.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Cn. Domitij, qui Allobroges & Aruernos superauerat, filius, & frater Cn. Domitij, qui Tribunus plebis legem de sacerdotis tulit, de quo post dicemus: amborum etenim maiores magistratus subsequenter.

P. Cornelius P. f. Cn. n. Lentulus. Cn. Cornelius * P. f. Cn. n. * Lentulus. Patre Prætorio, qui à seruis fugitiuis in Sicilia victus fuerat, ut suo loco diximus. Horum Cneus per magistratum gradus ad fasces usque Consulares peruenit.

C. Sextius * C. f. C. n. * Calpinus. Ratio temporis insinuare videtur, C. Sextij Triumphalis, qui Saluios deuicit, & Aquas Sextias coloniam in prouincia condidit, hunc fuisse filium. Quem Tullius in Bruto recenset inter claros oratores post C. Liciniam Neruam & C. Fimbriam: Atque etiam, inquit, ingenio & sermone eleganti, valetudine incommoda C. Sextius Calpinus fuit: qui etsi, cum remiserant dolores pedum, non deerat in causis, tamen id non sæpe faciebat. Itaque consilio eius, cum volebant, homines utebantur, patrocinio non licebat. Hunc ex Prætura Macedoniam obtinuisse, suo loco demonstrabo.

[Q. Antonius Q. f. Q. n. Balbus] [C. Claudius C. f. Ap. n. Centho]

Prouinciæ f. prorogatae.

.. .. f. .. n. .. Siciliam. f. .. n. .. Sardiniam
.. .. f. .. n. .. Illuricum. f. .. n. .. Asiam

Pro. Prætoribus. prorogato imp. obtinere.

P. Rutilius * L. f. .. n. Flaccus * M. Pupius * Cn. f. P. * nepos.
[C. Apulcius C. f. L. n. Fullo. [L. Aurunculeius C. f. C. n. Cotta]

Pro. Quæstorib. f. fuere.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Sicilia.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Sardinia.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Illurico.
L. Licinius P. f. P. n. Crassus. Propr. in. Asia.

Asserit autem hic ipse Crassus de oratore libro II. apud Ciceronem, puerum se in forum venisse, neque inde vinqûa diutius, quàm Quæstorem abfuisse. Asiam igitur prouinciam Quæstoriam, prorogato Prætoris sui imperio, videtur diutius obtinuisse, quàm Galliam cum imperio Proconsulari, de qua suo loco dicemus.

.. .. f. .. n. .. Pr. in. Achaia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Africa.
.. .. f. .. n. * Lucerin. * f. .. n. .. Calenus.
.. .. f. .. n. .. Ostiensis.

M. Claudius * M. f. M. n. * C. Cassius * L. f. Q. n. *
Marcellus. Longinus.
Ser. Cornelius * L. f. P. n. * Sulla. Sp. Thorius .. f. .. n. * Balbus *
C. Papirius * L. f. C. n. * Maso. [L. Sergius M. f. M. n. Silus. Catilina]
L. Manilius .. f. .. n. Mancinus [L. Furius C. f. C. n. Bibaculus]

M. Liuius C. f. Mamiliiani. n. Drusus. an. DCXLIII.

Procos. de. Scordisceis. ex. Macedonia.

Res prosperè gessisse in Macedonia M. Drusum Consulem aduersus Thracas, superius retuli; atque ideo triumphum quoque post T. Didium obtinuisse, facile inducor ut credam; maxime cum in Epitoma Liuij lib. LXIII. notatum sit, Liuium Drusum Cos. aduersus Scordiscos gentem à Gallis oriundam in Thracia feliciter pugnasse, magnumque honorem tulisse. Deinde quod M. Tullius in oratione contra L. Pisonem loco supra memorato dicat, post T. Flaminium, L. Paullum, Q. Metellum, T. Didium, innumera- biles alios ex Macedonia triumphasse: inter quos M. Drusum hunc censeri posse quid vetat? Est & alius Suetonij locus, qui non minus me mouet, cum scribat in Tiberij vita, gentem Liuiorum, etsi plebeiam, octo tamen Consulatus, Censuris duabus, triumphis tribus, Dictatura etiam ac magisterio equitum honoratam fuisse. Atqui non reperio in

tota illa gente ante Augusti tempora triumphos viros, præterquam M. Liuij Salinatoris Triumphales.
duos, vnum de Illuricis, alterum de Pœneis bello Punico secundo partos: idcirco tertium
hunc M. Drusi de Scordisceis opinor fuisse. Quem Triumphalem senem videtur appel-
lare Plinius libro xxxiii. cap. xi. vt quidam opinantur, cum dicit, de priuatorum quo-
rumdam apud Romanos luxu in argento facto verba faciens: At Liuius Drusus in Tribu-
natu plebis x i. milia (argenti pondoscilicet) habuit. Nam propter quinque pondo nota-
tum à Censoribus Triumphalem senem, fabulosum iam videtur. Sic Plinius. Ex quo cum
nihil certi constat, de quonam Druso loquatur, nil etiam certi statuo: sed videndum, an
P. Cornelium Rufinum Triumphalem senem non intelligat: qui belli Tarentini tempore
propter decem argenti facti pondo notatus à Censoribus fuit, vt ante relatum est in An-
nali suo.

ANNI P. R. C. DCXLIV.

Consules.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. M. Iunius * M. f. n * SILANVS.
Qui, postea. Numidicus. appell. est.

SEQUUNTUR in Cassiodoro Consules huius anni Q. Metellus, M. Silanus, in tabulis
Græcis Metellus & Silanus, sic in Sallustij Iugurthina; in Mariano Scoto Q. Cæci-
lius Metellus, M. Iunius Silanus. Eutropius M. Iunium Silanum Q. Metelli collegam
prodit in fine libri quarti. Sic Cicero in Bruto de claris oratoribus, Q. Metellus Numidi-
cus, inquit, & eius collega M. Silanus dicebant de republica, quod esset illis viris, & Con-
sulari dignitati satis. Nominauit eosdem in oratione pro C. Cornelio de maiestate, cuius
verba hæc adfert Pædianus in suis commentationibus: Quatuor omnino genera sunt,
iudices, in quibus per Senatum more maiorum statuatur aliquid de legibus. Vnum est
eiusmodi, Placere legem abrogari, vt Q. Cæcilio, M. Iunio Coss. quæ leges rem milita-
rem impedirent, vt abrogarent. Quæ quidem Ciceronis verba ad anni huius historiam
facientia sic nobis explicat idem commentator Pædianus: Q. Cæcilius Metellus Numi-
dicus, M. Iunius Silanus Consules bello Cimbrico, quod diu prauè simul & infelicitè
gestum est. Atque ipse quoque hic Iunius malè rem aduersus Cimbroso gessit, ac plures
leges, quæ per eos annos, quibus hæc sic gerebantur, populo latæ erant, quibus militiæ sti-
pendia minuebantur, abrogauit. Hæc ita Pædianus dicit. Ex cuius verbis colligimus,
instantis huius Cimbrici tumultus metum ac terrorem deletus militares difficiles ad-
modum effecisse; eamq; ob causam leges rem militarem impediētes, ac in primis quæ
minuebant stipendia, S. C. Iuniano sublatis fuisse.

Consulibus provinciarum decretæ Numidia cum bello Iugurthino, & Gallia Narbo-
nensis, quæ Consularis hoc anno facta est propter aduentum Cimbrorum. Hi namque
vagabundi, iam dudum Gallia Transalpina atque Hispania exclusi, atque Teutonis iun-
cti, remigrantes Italiam intuebantur. Itaque Galliam ac bellum Cimbricum M. Silanus
fortitus, his obuiam cum exercitu profectus est. Miserunt autem Cimbræ legatos in castra
Silani, atq; inde ad Senatum, vt populus Rom. aliquid sibi terræ daret, quali stipendium;
ceterum, vt vellet, manibus atque armis suis vteretur. Sed quas daret, inquit Florus, terras
populus Romanus, agrariis legibus? mox inter se dimicaturus? Repulsi igitur, quod ne-
quiuerant precibus, armis petere constituunt. Sed nec primum impetum barbarorum Si-
lanus ferre potuit; qui victus prælio, castra etiam amisit. Hæc fere L. Florus lib. iii.
cap. iii. Item Liuius lib. lxxv. omnia latius nobis explicaret, in cuius Epitomis hæc tan-
tum nunc habemus: M. Iunius Silanus Cos. aduersum Cimbroso infelicitè pugnavit,
Legatis Cimbrorum sedem & agros, in quibus considerent, postulantes, Senatus ne-
gauit. Sic quidem de Cimbris auctores, quos nunc habemus. Quare perperam in Eutro-
pio libri quarti fine sic scriptum legimus: A M. Iunio Silano collega Q. Metelli Cimbræ
in Italia victi sunt. At in nostro Sanctensis bibliothecæ manuscripto codice rectius (in
Gallia) habetur. Q. Metellus Cos. cui Numidia obuenerat provincia, cum supplemento
comætuque necessario veniens in Africam, mox veterem ab Albino Procos. acceptum
exercitum ad disciplinam militarem reuocauit, à qua superiorum ducum negligentia
iam dudum deflexerat. Quem cum vigilis, laboribus, transuersisque itineribus latus exer-
cuisset, ac magis prohibendo a delictis, quam ea vindicando breui confirmasset; Iugur-
tham variis figmentis bellum detrectantem, orare pacem, præter suam liberorumque vi-

*His praelio
victis lugur-
thia.*

tam omnium deditionem præsentare coëgit. Interea Vaccam oppidum Numidarum regni totius emporium maxime celebratum Metellus cepit, præsidioque firmavit: atque frumentum, aliaque bello vsui futura inde ad exercitum comportare iussit. Iugurtham, pace desperata, variis locis per insidias eius exercitum carpere conantem, duobus præliis inter saltus & iniquissima loca vicit, & Numidiam totam multis oppidis, castellis, pagis, & villis captis, ferro flammisque vastavit. Hæc latius apud Sallustium habentur. Velleius Paterculus, L. Florus libro 111. cap. 1. Orosius lib. v. cap. xv. Eutropius in fine quarti breuiter. Quomodo disciplina militaris per Metellum in Africano exercitu restituta fuerit, pulchre narrant Valerius Maximus lib. 11. cap. vii. & Frontinus Stratagematum libro 1v. cap. 1.

Censs. M. Æmilius M. f. L. n. Scaurus. M. Liuius C. f. Mamiliani. n. Drusus.
coactus. abd. IN. MAG. M. EST.

*Censor colle-
ga mortuo,
C. Flamen
Dialis uxore
defuncta, co-
guntur abdi-
care.*

Censores hos simul fuisse, nos clare docet Plutarchus in quaestionibus Romanis, dis-
rens ex Ateio, cur Flamen Dialis diuortium facere non posset, & vxore mortua sacerdo-
tio se abdicaret: quemadmodum Censor, collega mortuo, se magistratu abdicare cogitur.
Additque mox exemplum de hoc Censorum collegio, Æmilium scilicet Scaurum Cen-
sorem, mortuo collega Liuii Drusi, se magistratu abdicare noluisse, antequam cum Tri-
bunorum plebis quidam duci in carcerem iussissent. De Druso Censore nil aliud repe-
rio. Agnoscit tantum in Liuii gente duas Censuras Suetonius in vita Tiberij Cæsaris,
quarum vnã gessisse M. Liuium Salinatorem palam est, vt in Annali suo declarabi-
mus latissime. Et hanc alteram Drusi reperimus apud Plutarchum; nec dubium nobis,
quin hic M. Drusus fuerit patronus Senatus, Cõsularis ac Triumphalis, quemadmodum
& M. Scaurus eius collega Cõsularis ac Triumphalis erat. De Scauri quidem Censura
mentionem facit Auctor de viris illustribus: Censor, inquit, Æmiliam strauit, pontem,
Muluium fecit. Abdicare igitur ipsum detractasse verisimile est Ap. Claudij Cæci exem-
plo, vt hæc opera in magistratu absolueret posset. De Muluo ponte scribit idem Am-
mianus Marcellinus hystoriarum libro xxvii. dicens, Lampadium Præfectum vrbis, me-
tu crebrescentis seditionis in maius, per urbem secessisse ad Muluium pontem, quem stru-
xisse superior dicitur Scaurus, ad lenimenta ibidem tumultus operiendo. Æmilia autem
via, quam M. Scaurus munisse scribitur, ea intelligenda est, quam Strabo libro quinto
Geographiæ tradit, Scaurum per Pisas & Lunam vsque ad Sabatium, atque inde Der-
thonem duxisse: qua in regione fossis nauigabilibus ductis inter Placetiã Parmamque,
in maritimo tractu multas ipsum exicasse paludes, per quas Annibal Etruriam petens
difficulter cum exercitu transiit, refert idem Auctor. Altera Æmilia, quæ Flaminiam ex-
cipit, M. Lepidi scilicet, multò ante fuit strata, vt supra in Annali suo memorauimus.

*Æmilia
Scauri Cen-
sori via, &
pons Mul-
uium.*

*Æmilia Le-
pidi.*

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinuere.

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus. L. Cælius C. f. C. n. Calvus.
C. Flavius T. f. 11. n. Fimbria. [A. Licinius A. f. A. n. Nerua]
C. Petillius Q. f. Q. n. Spurius. L. Ælius 11. f. 11. n. Lamia.

Quæstio legis Mamilie violenter atque acerbe prorogata non desijt exerceri, vt ex Ci-
cerone superius dixi.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

A. Manlius A. f. A. n. Torquatus Q. Marcius Q. f. Q. n. Philippus.
C. Popillius C. f. C. n. Lænas. C. Licinius C. f. 11. n. Sacerdos.
* A. Cæsellius 11. f. 11. n. Bassus * [C. Cornelius C. f. C. n. Cethegus]

Ædi-

Ædiles curules.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Ædiles plebis.

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus. Ser. Fulvius * Ser. f. Q. n * Flaccus.
M'. Aquillius M'. f. M'. nepos. T. Albucius .. f. .. nepos.

Tribuni plebis

M. Æmilius Scaurum Censorem, cum, mortuo M. Druso collega, more maiorum nollet abdicare, duci in carcerem iusserunt. Qua necessitate compulsus Scaurus, tandem inuitus abdicauit: auctor est Plutarchus in quaestionibus Romanis.

*M. Scaurus
Censor in
carcerem du-
ctus fuit.*

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos.
C. Marcius C. f. C. n. Figulus. * C * Seruilius * C. f. C. n. Casca *
M. Gratidius .. f. .. nepos. C. .. f. .. n. Verres.
[L. Porcius M. f. L. n. Licinus] [L. Rutilius L. f. L. n. Lupus]
[M. Cosconius M. f. M. nepos] * M * Fulvius * M. f. Q. n. Nobilior *

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. Q. Metelli Cos. in. Numidia.
.. .. f. .. n. .. M. Silani Cos. in. Gallia. Narb.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Asia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Africa.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Achaia.
.. .. f. .. n. .. Ostiensis.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobardus. L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus. Urbanos Quæstores hos simul fuisse, conijcere quodammodo possumus ex argenteis in vno magistratu ab eis cufis: quibus sumptus memorabiles in Vestæ vel sacra vel ædificia restauranda per eos esse factos insinuare videntur. Habent enim in vno latere virginis dæx faciem, capillis à fronte sub capitis velo reductis, & adscriptum nomen, V E S T A. In altero latere monstrant mensam dæx sacram quadripedem, in quo positum simpuium, siue simpullum; utroque nam nomine vocari ab antiquis comperimus. Est autem fictile vasculum, cyathi aut cymbij forma, quo minutatim libare Vestales sacrificando solent. Circumscripta sunt sacra mensæ horum nomina, quorum iussu cufi sunt argentei dicti, L. MARCI. Q. F. Q. N. PHILIPPVS. CN. DOMIT. CN. F. L. Marcius patrem habuit bis Consulem atque Censorem; sic & ipse ad Consulatum atque Censuram peruenit. M. Tullius in Bruto de claris huic summam eloquentiam attribuit, virumque in primis clarum in Mureniana vocat, & Q. Marcij filium Officiorum libro tertio. Cn. Domitius patre Consulari atque Censorio natus erat atq; Triumphali, cuius triumphum de Allobrogibus & Aruernis suo in Annali superius recensui. In hoc illius filio Tullius scribit fuisse popularem dictionem elegantem, censetque satis in eo orationis & ingenij, quo & magistratus personam, & Consulare dignitatem tueretur: Consul etenim fuit & Censor. Cum vero postea ciuile bellum turbaret rempublicam, cum alius sui ordinis Marianæ partis à victore L. Sulla proscriptus, à Cn. Pompeio in Africa est occisus anno DCCLXXII. Auctoritate plurimum valuisse apud plebem populari sua dictione, docebit eius Tribunatus plebis.

*Nummi ar-
gentei expli-
catio
Simpuium
& simpullum.*

*Eloquentia
clarua.*

*Tullii de
Cn. Domitio
sententia.*

L. Calpurnius L. f. * L. n * Longinus. Tribunum plebis hunc fuisse, constabit ex Pæ-

diano. De cuius progenie nil aliud inuenio, quàm patrem habuisse L. Longinum, vt declarat Prædianus, qui Ciceronis in orationem pro C. Cornelio scribens, L. Cassium L. f. Longinum appellat.

M. Herennius C. f. ///. nepos. Per magistratum gradus ad Consulatum peruenit; & extant eius denarii, in quibus Romæ caput armatum, & gemini Castores equites in diuersum abeuntes visuntur, cum nomine, M. HERENN. C. F. Hunc verò Tullius in Bruto numerat in mediocribus oratoribus, diligenter Latine loquentibus.

*Q. Hortensij
oratorum pa-
ter.*

L. Hortensius * L. f. L. * nepos. Pater hic fuit Q. Hortensij celeberrimi oratoris, quem ex Prætura Siciliam obtinuisse suo loco demonstrabimus.

*Tullij de
C. Luscio
sententia.*

C. Luscius ///. f. ///. n. Ocrea. Cicero in oratione pro C. Roscio, testes producit hunc C. Luscium & T. Manilium, quos depingit ornatissimos Senatores, ætate grandes natu, natura sanctos & religiosos, copus rei familiaris locupletes & pecuniosos. Adæ autem est Q. Roscij causa abhinc circiter annis xxx. Quocirca hoc serè tempore C. Luscium arbitror gerere cœpisse suos magistratus: & T. Manilium fuisse suspicor, apud quem L. Crassus orator M. Curij causam defendit, vt suo loco dicam.

[N. Fabius Q. f. Q. n. Buteo] [C. Fabius M. f. M. n. Dorso. Licinus]

Prouinciæ prorogatæ.

M. Minucius Q. f. * M. n. * Rufus. Procos. Macedoniam. prorogato. imperio. obtinuit. Scordiscos & Triballos Thracas ad Æbrum flumen ingenti contudit prælio, vt Liuius libro LXV. & Eutropius auctores sunt. Itaque & Sex. Rufus, Minucius Thracas, inquit, in Æbri fluminis glacie vastauit. Item L. Florus libro III. cap. IV. Minucius toto vastauit Scordiscos & Thracas, multis quidem amissis, dum per perfidum glacie flumen equitatur. Narrat eius in hac expeditione stratagemam, quo victoriam in prælij cursu obtinuit, Frontinus libro stratagematum secundo, cap. quarto his verbis: Minucius Rufus imperator, cum à Scordiscis Dacisque premeretur, quibus impar erat numero; præmisit fratrem, & paucos equites vnâ cum æneatoribus, præcepitque, vt cum vidisset contractum prælium, subitus ex diuerso se ostenderet, iuberetque æneatores concinere. Sonantibus montium iugis, species ingentis multitudinis offusa est hostibus, qua perterriti dedere terga.

*Stratagemam
Rufi.*

Sp. Postumius Sp. f. Sp. n. Albinus. Procos. Numidiam. prorogato. in. successoris. aduentum. imperio. obtinuit. Habitis enim Romæ comitijs, cum supplemento ad exercitum redierat; & quantum temporis in imperio fuit, plerumque milites in statuiis tenuit, successorem expectans Metellum. Cui deinde in prouinciâ venienti exercitum tradidit inertem, imbellem; neque periculi neque laboris patientem, lingua quàm manu promptiorem, vt eleganter refert Sallustius. Sp. Postumius autem, cum Romam reuersus esset, lege Mamiliæ reus factus & damnatus est, vt antea ex Cicerone docui.

*Exercitum
ignatum
successori Me-
tello tradidit.
Damnatus
Romæ lege
Mamiliæ.*

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Propr. Hispaniam. vltiorem. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Prouinciâ expurgare latrocinis iussus, cum prouinciâ, Eutropio teste, Lusitanis subactis, in potestatem redeisset.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. citer. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliâ. Cisalp.

Propr. prorogato. imperio. obtinuere.

L. Cass. : Q. f. Q. n. Longinus. P. Rutilius * Sp. f. Sp. n. * Rufus.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. M. Minucij Procos. in Macedonia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sp. Postumij Procos. in Numidia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Q. Seruilij Propr. in. Hisp. vltiore.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Propr. in. Hisp. citeriore.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Propr. in. Gallia. Cisalpina.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Pr. in. Illurico.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Pr. in. Sicilia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Pr. in. Sardinia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucerin. * ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarb. [P. Cornelius P. f. Cn. n. Lentulus]

Cn. Cornelius * P. f. Cn. n. * Lentulus. C. Sextius C. f. C. n. Calvinus.

[Q. An-

[Q. Antonius Q. f. Q. n. Balbus]
M. Claudius * M. f. M. n. Marcellus.
[L. Sergius M. f. M. n. Silus. Catulina]

Ser. Cornelius * L. f. P. n * Sulla.
C. Cassius * L. f. Q. n * Longinus.
L. Manilius // f. // n. Mancinus.

ANNI P. R. C. DCXLV.

Consules.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba * Q. Hortensius * Q. f. Q. nepos.
aggr. M. N. EST. IN. E. L. F. E.
M. Aurelius * M. f. C. n * SCAVRVS:

CASSIODORVS & Iulius Obsequens Ser. Galbam & M. Scaurum Consules adferunt: Antiquæ autem Latinæ tabulæ, quas Cassiodoro suo Io. Cuspinianus accommodauit, tres produnt in hunc annum Consules, Sulpicium, Scaurum, Hortensium. Hinc colligo, duos collegas Sulpicium in hoc Consulatu habuisse: quorum alter suffectus in locum designati alterius fuit. Quod apertius aliquantò nobis ostendit frustum Capitolini marmoris, in quo leguntur istæ verborum notæ, M. N. EST. IN. E. L. F. E. SCAVRVS. Sic autem eas ipse in Capitolio quàm diligentissimè descripti, & in tabulas retuli, quas Christophorus Plantinus Antuerpiæ ante annos xxxv. in publicum protulit. Constat itaque Scaurum suffectum Cos. Hortensio prius designato, perperam in Cuspiniani tabulas præpositum esse. Cur autem hic Hortensius magistratum non sit aggressus, causa non liquet in tanta Romanæ historiæ istius temporis inopia. Quid tamen de ea re breuiter adnotatum in Capitolinis Fastis fuisse, residui marmoris litteræ videntur indicare: quæ, si extarent integræ, multum lucis adferrent. Onufrius Pancuinus frustum hoc ita supplere voluit in suis Fastorum commentariis, ANTEQ. INIRET. DAMN. EST. sed frustra. Non enim animaduertit, priores duas in marmoris frusto litteras, M. N. sic puncto interposito separatas esse, vti vnaquæque verbum integrum significet. Malui igitur de re tam obscura coniecturam aliam adferre in medium, & obscura non accepti Consulatus causa (quam fortasse Capitolinorum Fastorum auctor item dubius non addidit) præterita, in hunc modum supplere locum, aggr. M. N. EST. Hoc est, aggressus magistratum non est; vel morte forsitan præuentus vel morbo, aliòve quopiam casu impeditus, aut etiam ambitus, antequam iniret, damnatus. Verùm hæc qualiacumque nunc adferuntur, candide Lector, boni quæso consule. Porro, non nimis obscurum est, quis nam hic Consul designatus Hortensius fuerit: nullam enim eius aliam, quàm in Cuspiniani tabulis, mentionem apud veteres Auctores reperiō. Onufrius opinatur, Q. Hortensij oratoris celeberrimi patrem L. Hortensium fuisse, cuius ætas hoc anno Quæstoria potius quàm Consulatus esse potuit. Ipsum verò Prætorem fuisse, & ex Prætura Siciliam obtinuisse, non diu ante bellum Maricum, ex M. Tullij Verrinis colligere est, quemadmodum suo loco demonstraui. Ceterum an ad Consulatum aspirarit aut peruenerit; quis, rogo, veterum scriptorum nobis certi quid adferet? De Consule suffecto Scauro, recte censet doctissimus Sigonius M. Aurelium Scaurum fuisse, cuius meminere Cicero, Velleius, & Tacitus. Non enim potest videri M. Æmilius Scaurus princeps Senatus, qui antea Consul fuerat: quia non extat iterati Consulatus nota post eius cognomen in adducto marmoris Capitolini fragmento.

Consulares autem eius anni prouincias decretas fuisse Italiam & Galliam ob metum Cimbrici belli, sit verisimile, cum in Numidia Q. Metello Procons. prorogatum fuerit imperium, vt ex Sallustio & aliis discimus. Ser. Galba sortitus videtur Italiam; M. Scaurum constat Galliam obtinuisse Narbonensem, nec non expeditionem contra Cimbros infeliciter suscepisse. Tacitus enim in libello de moribus Germanorum hunc Scaurum Aurelium inter alios quinque Consularium exercituum Romanos duces à Germanis bello Cimbrico deuictos recenset, cuius postmodum adducam verba. De eodem Velleius Paterculus historiarum secundo, de Cimbrorum eruptione scribens, inter alia memoriz prodidit, hos etiam in Gallia, antequam ad Alpes peruenirent, post Carbonem Silanumque fusos, fugatos, & exercitibus exutos, Scaurum Aurelium Cos. & alios celeberrimi nominis viros trucidasse. Non tamen Consul in isto Velleij loco scribendus est Aurelius Scaurus: aduersatur enim Capitolinum fragmentum, nec monstrat in magistratu occisum fuisse; sicut in Fastorum tabulis annotari semper solet. Cuius item sententia videntur esse Liuius, & alij: qui ipsum post hanc cladem acceptam anno tertio

P. Ru-

P. Rutilio, Cn. Manlio Coss. Consularem legatum in exercitu Romano fuisse volunt, eoque à Cimbris fulo captum, & deinde occisum, sicut suo loco demonstrabitur.

*Prodigia va-
ria.*

Hic annus prodigiis variis hinc inde nuntiatis, ciuitatem suspensam pauidamque tenuit, quorum pleraque refert Iulius Obsequens: Ser. Galba scilicet, M. Scauro Coss. auem incendiariam & bubonem in vrbe visas, quod anno sequenti contigisse scribit Plinius. In latomus hominem ab homine adelum. Ex Sibullinis in Cimolia sacrificatum idcirco per triginta ingenuos patrimos & matrimos, totidemque virgines. Multa milia hominum, intumescente Pado & stagno Aretino, obruta esse; bis lacte pluuisse: Nursiæ geminos ex muliere ingenua natos: puellam integris omnibus membris, puerum à parte, priore aluo aperto, ita, ut nudum intestinum conspiceretur: idem, posteriore natura solidum natum, quæ voce missa expirauit. Addit denique, quod ad eius anni res gestas pertinet, contra Iugurtham prospere dimicatum fuisse.

*Inundationes
damnosæ.*

*Inde me-
lins fortis.*

Cens. Q. Fabius Q. f. Q. n. Max. Allobrogicus. C. Licinius P. f. . n. Geta.

L. F. LXIII.

Eodem anno Lustrum vrbis conditum fuisse sexagesimum tertium, ex Capitolino dumtaxat fragmento nobis palam fit. In Liuianis argumentis nulla eius est mentio: & quinam Censores hoc Lustrum condiderint, quot ciuium milia in tabulas retulerint, incognitum idcirco nobis est. Nos igitur Sigonium doctissimum sequimur, & eius ætatis duos Consulares & Censores viros hoc Lustrum condidisse putamus, Q. Fabium Maximum Allobrogicum scilicet, & C. Licinium Getam: cum aliò retem ad annum certum hi duo non possint, & pleraque huius temporis Lustra suos habeant Censores. Neque etiam video alioquin, ad quosnam alios deploratæ seditionis illa Censorum nomina possint referri, quæ apud Iul. Frontinum in libello secundo de aquæ ductibus extant: vbi scribit, aquæ dandæ vendendæ ius, atque aquæ ductum probandorum curam penes Ædiles, ac potissimum, quotiens in republica erant, penes Censores fuisse. Interdum etiam Censoribus * S. C. eam provinciam affirmat obuenisse: ut apparet, inquit, ex eo, quod factum est C. Licino Celsa & M. Fabio Censoribus. Quid si legas, C. Licinio Geta & Q. Fabio Censoribus? Quæ fuerit autem hætenus in exhibendis veterum codicum nouis apud maiores nostros propter imperitiæ incuria, quæ supina proclitas in deprauandis nominum propriorum characteribus, nimis crebrò comperiunt, qui diligentem operam aliquando in conferendis exemplaribus euulgatis & manuscriptis impendunt. Iam uti probem, Q. Fabium & C. Licinium, quos adduximus, Censores fuisse; testem habeo Pædianum, qui in Tullij Verrinarum secundam scribens, satis ostendit, Q. Fabium Allobrogicum post Consulatum atque triumphum Censuram gessisse. Cuius verba sunt hæc: Fornix Fabianus, arcus est iuxta Regiam in Sacra via à Fabio Censore constructus, qui à deuidis Allobrogibus * Allobrox cognominatus est; ibique statua eius posita propterea est. De C. Licinio Geta verò, sicut iam etiam antè retuli, disertè tradunt Cicero pro Cluentio, & Valerius Max. libro 11. cap. 19. ipsum antèa Senatu motum a Censoribus L. Metello & Cn. Domitio; & postea tamen Censorem factum fuisse. Consularem quoque Senatorem tum fuisse, cum Senatu moueretur, superiores Annales suis locis abunde declarant. Hoc autem Lustrum principem Senatus arbitror denuò lectum fuisse M. Æmilium Scaurum, quem eo titulo frequenter ordinari ab Auditoribus videmus. Quin etiam apud Ciceronem de oratore libro secundo legimus M. Scaurum principem Senatus & ciuitatis, in seditione C. Norbani anno DC. LVI. 1. postea lapide perculsum: uti hinc appareat, Scaurum tunc etiam eo titulo gausum fuisse.

*Iulij Fronti-
ni locus.*

** S. C. desunt
hæc nota in
Aldinis.*

** Allobro-
gicus fortis.*

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

L. Aurelius L. f. L. n. Orestes.

L. Annius .. f. . n. Bellicus.

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. * nepos.

M. Domitius * Cn. f. M. n. Calpurnius.

[L. Minucius L. f. Q. n. Thermus]

[M. Sempronius M. f. M. n. Tuditanus]

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. cit. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vlt.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam Cisalp. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum

Prouincias. fortiti. obtinuere.

Q. Lutatius Q. f. * Q. n. * Catulus. Siciliam obtinuisse videtur. Hunc etenim prouinciæ suæ, quemadmodum iuris tum erat, cellæ nomine frumentum imperasse, testatur in frumentaria sua contra C. Verrem Cicero.

C. Flavius T. f. 11. n. Fimbria. C. Licinius C. f. 11. n. Sacerdos.
* A * Cæsellius 11. f. 11. n. Bassus. L. Ælius 11. f. 11. n. Lamia.
C. Petillius Q. f. Q. n. Spurius.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
L. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. L. * Veturius L. f. L. n. * Philo.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
C. Cosconius * M. f. M. * nepos. C. Bæbius * Q. f. Q. n. Sulca.

Tribuni plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
L. Tremellius * L. f. C. n. * Scrofa C. Aurelius * L. f. C. n. * Scaurus.
* C. * Calpurnius * L. f. C. n. * Piso. L. Cassius L. f. Q. n. Longinus.
Cæsoninus.

M. Antonius C. f. * M. * nepos. C. Popillius P. f. C. n. Lænas.
[M. Iunius D. f. M. n. Brutus] [D. Iunius D. f. L. n. Silanus]
[M. Fuluius M. f. M. n. Nobilior] [L. Flavius M. f. M. n. nepos]

Quæstores vrbanī.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Scauri. Cos. in. Gallia. Narbon.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sicilia.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Macedonia.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. vlt.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

Sex. Pompeius Sex. f. Cn. nepos. Frater Cn. Pompeij Strabonis Consularis ac Triumphalis, atq; patruus Cn. Pompeij Magni. Hunc Tullius in Bruto de claris Orat. scribit, præstantissimum ingenium suum non ad eloquentiam, sed ad summam iuris ciu-
lis, & ad perfectam Geometriæ rerumque Stoicarum scientiam contulisse. Cognouerat enim ipsum adolescentulus Cicero, sicut testatur Officiorum libro primo, & ubique laudat ab eruditione & sapientia, qua celebrior fuit quàm magistratibus gestis. Pulchrè quidem Tullius de eodem hoc adfert Philippica in M. Antonium xii. Memini, inquit, colloquia & cum acerrimis hostibus, & cum grauissimè dissentientibus ciuibus. Cn. Pompeius Sex. f. Consul me præsentē, cum essem tiro in eius exercitu, cum P. Vettio Catone
duce

Tullij de hoc Pompeio sententia.

M. Tullij Ciceroni triplicem Martium.

*Prudens ve-
stigiū.*

duce Marforum inter bina castra colloquutus est. Quo quidem memini Sex. Pompeium,, fratrem Consulis ad colloquium ipsum Roma venire, doctum virum atque sapientem:,, quem Cato cum salutasset, Quem te appellem? inquit. At ille, Voluntate hospitem, ne-,, cessitate hostem.

M. / * M. f. M. n * Perperna. Filius, vt ex annorum interuallo sit verisimile, M. Perpernae Consularis, qui de Aristonico rege triumphauit; cum ipse etiam per magistratuū gradus ascenderit ad Consulatū atque Censuram.

L. Colconius M. f. * M * nepos. Extant denarij cum Romae galeato capite, quos hic III. vir monetæ cudendæ Praefectus cum L. LIC. CN. DOM. hoc est, cum L. Licinio Crasso & Cn. Domitio Ahenobarbo collegis signari curauit, vt monstrat eius nomen, quod apud Romae caput ita notatum est, L. COSCO. M. F. Ex quo colligere est, huius patrem fuisse M. Colconium, qui Praetor anno DCXVIII. Macedoniam obtinens, Scordiscos Thracas feliciter prostrauit.

L. Cornelius L. f. L. n. Dolabella. Qui sic nobis extat descriptus inter Triumphales in fragmentis Capitolinis, vt suo loco demonstrabitur. De parente nihil reperio: verum auus illius fortasse videri poterit L. Cornelius Dolabella, quem Liuius libro historiæ XL. scribit Regem sacrorum, surrogandum in locum Cn. Dolabellæ creatum fuisse duovirum naualem, vrbis anno DLXXIII. & iterum anno DLXXV.

* M * Valerius * M. f. M. n * Metalla. Patre Consulari atque Censorio natus, sicut apparet ex annorum interuallo. Et huius meminit Appianus Alexandrinus ciuiliū libro primo, nominatque inter legatos, qui bello Marfico contra socios exercitibus praefuere.

[C. Aquillius P. f. P. n. Gallus] [C. Flaminius C. f. C. nepos]
[A. Sempronius Ti. f. A. n. Musca]

Prouinciæ prorogatae.

*Res in Numi-
dia gesta.* Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui postea Numidicus appellatus est. Procos. Numidiam. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Res fortiter ac prosperè contra Iugurtham gessit. Vaccam urbem, quæ occiso Romano praesidio defece- rat, subita irruptione recuperauit, militibusque in praedam dedit. Thalam urbem regiam opulentam ac valde munitam vi expugnauit, & diripiendam dedit, hostiles vbique per Numidiam agros ferro flammisque vastauit, dum Iugurtham per Gætuliam ac Mauros fugientem insequitur. Vide Sallustium, & Florum libro tertio, cap. primo.

II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam. II. II. II. f. II. n. II. Africam
II. II. II. f. II. n. II. Achaïam. II. II. II. f. II. n. II. Asiam

Pro. Praetorib. prorogato. imperio. obtinuerè.

Q. Marcius * Q. f. Q. n * * A * Philippus. Cæsellius II. f. II. n * Bassus *
[C. Cornelius C. f. C. n. Cethegus. C. Licinius * C. f. * II. n. Sacerdos.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. Q. Metelli Procos. in. Numidia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sardinia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Asia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Africa.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Achaia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Gallia. Cisalp.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Hisp. citeriore.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Ostiens. II. II. II. f. II. n. II. * Lucerinus *
L. Cassius L. f. * L. n. * Longinus C. Cassius * L. f. Q. n. * Longinus.
L. Hortensius * L. f. L. * nepos. C. Luscius II. f. II. n. Ocrea.
[N. Fabius Q. f. Q. n. Buteo] [Q. Antonius Q. f. Q. n. Balbus]
Cn. Cornelius * P. f. Cn. * Lentulus. [C. Fabius M. f. M. n. Dorso. Licinus]
L. Sergius M. f. M. n. Silus. Catilina.

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Propr. an. DCXLV.

de Lusitaneis. ex. Hispania. vltiore. II. II. II.

Ex Eutropio supra demonstraui, à Q. Seruilio Cæpione Lusitanos in Hispania sub-
actos

actos esse. Eundem quoque triumphasse, & res triumpho dignas in ista provincia sua gessisse, cernuntur argentei adhuc temporis reliqui: in quibus Victoria dea quadrigam regens, ac lauream coronam ostendens videtur, sub qua scriptum nomen est, Q. CÆPIO. Q. F. AL-
 tera verò nummi facies per anagogen, ut suspicor, vult indicare nauales Cæpionis victorias triumpho dignas. Representat enim Dionysij Thriambi, siue Triumphum dei caput imberbe longis cincinnis decorum, & laurea alata coronatum, de quo prius etiam libro VII. in Q. Catuli triumpho nauali latius disserui: iuxta cuius ceruicem tridens insculptus, sub tridente cornu Copiæ dæ. Quibus symbolis significare videtur voluisse Cæpio, suis victimis piratica sublata, tutam Oceani navigationem per Hispaniæ litora factam esse, atque inde mercium exterarum abundantiam, facileque negotiationes oriri per provincias. Tridens autem Neptunius marinos fluctus, Copiæ dæ cornu rerum vel fructuum omnium, quæ ad vitam sustentandam conducunt, abundantiam apud antiquos notare solent. Tali igitur nummo Q. Cæpio memoriam à se præclare gestarum rerum, triumphique propterea sibi decreti propagare voluit. De triumpho quidem ipsius satis perspicue mentionem facit Val. Max. libro VI. cap. nono, ubi casuum varietates plures exponit, & inter infelices haud immerito hunc Q. Cæpionem collocat: qui, ut ait, Præturæ splendore, triumphum claritate, Consulatus decore, maximi Pontificatus sacerdotio, ut Senatus patronus diceretur, affecutus, in publicis vinculis spiritum deposuit: cuiusque corpus funesti carnificis manibus laceratum, in scalis Gemoniis iacens, magno cum horrore totius fori Romani conspectum est. Hæc de Cæpione Valerius: ex cuius verbis fit manifestum, post Præturam ipsum triumphasse, post Consulatus deinde decora fuisse infelicem, ut suis locis cum causâ damnationis declarabo.

M. Minucius Q. f. M. n. Rufus. ann. DCXLV.

Procos. de Scordisceis. & Triballeis. // // //

M. Minucio prorogatum fuisse imperium, ex Livio patet, qui libro LXV. scribit, eum Procos. contra Thracas feliciter pugnasse. Sic Eutropius libri quarti fine tradit, à Minucio Rufo Scordiscos & Triballos subactos fuisse. Quod victor Romam reuersus idem triumphauerit, Velleium Paterculum auctorem habemus, cum is obiter libro secundo scribat ita: Per eadem tempora clarus eius Minucij, qui porticus, quæ hodieque celebres sunt, molitus est, ex Scordiscis triumphus fuit. Extant etiam antiqui denarii in huius, ut apparet, triumphum memoriam cusi, cum Romæ Martiæ galea pinnata tecto capite, & literis, ROMA. item cum triumphante Minucio in quadriga, cui in manu est lauri ramus. Adscriptus titulus est, M. MINVCI. Q. F. RVFVS. PROCOS.

Triballos autem Illuriorum genus esse tradunt Stephanus & Liuius libro XXXI. Partim Illuricam partim Thracicam nationem fuisse vult Strabo, ab Agrianis usque ad Istrum itinere quindecim dierum protensam. Extinctos Triballos refert idem, primum ab Antariatis Illuriis, deinde à Scordisceis, postremo à Romanis, qui etiam Scordiscos diu potentissimos debellarunt. Sed vide Strabonem libro VII. & Plinium libro III. cap. primo, & lib. III. cap. XXVIII.

ANNI P. R. C. DCXLVI.

Consules.

L. Cassius * Q. f. Q. n. * Longinus. C. Marius. C. f. nepos.
 in. prælio. occisus. est. in. e. loc. f. est.

// // // f. // n. //

M. Æmilius. M. f. L. n. Scaurus. II.

REPERIUNTUR deinde Consules in Cassiodoro & Mariano L. Cassius & C. Marius: in tabulis Græcis Longinus & Marius: Plinius autem naturalis historiæ libro X. cap. XII. scribit autem incendiariam Romæ visam & bubonem, L. Cassio & C. Mario Coss. atque ob hæc prodigia urbem lustratam fuisse. Quanta cum ambitione C. Marius ad hunc Consulatum peruenerit, pulchre M. Tullius Officiorum libro III. declarat; C. Marius, inquit, cum à spe Consulatus longè abesset, etiam septimum annum post Præturam iaceret, neque petiturus umquam Consulatum videretur: Q. Metellum, cuius legatus erat, summum & virum & ciuem, cum ab eo Romam missus esset, apud populum Romanum criminatus est, bellum illum ducere: si se Consulem fecissent, breui

Annal. Rom. Tom. 3.

M

tempo-

tempore aut viuum aut mortuum Iugurtham se in potestatem populi Romani redactum. Itaque factus est ille quidem Consul, sed à fide iustitiaque discessit. Eadem ferè scribunt de Mario Plutarchus & Sallustius.

C. Mario
populus Nu-
midiam de-
dit.
L. Cassij Cos.
clades.

C. Popillius
leg. obsessus
exercitus
partem feda
deditione jer-
navit.

L. Cassio occi-
so suspectus
M. Scau-
rus II.
Repulsa
P. Rutilij
Rufi.

Adversario-
rum de ambitu
prelium.

In Numidia
res gesta.
Iugurtha
regno exutus.
Bochus Mau-
ritum & Iu-
gurtham re-
gos simul
prælio vicis
Marius.

Mario Consuli Numidia extra sortem populi iussu data est, quamvis in ea prouincia par'lo ante Senatus Q. Metello Procos. prorogasset imperium; sed ea res frustra fuit. L. Cassio Consuli Gallia Narbonensis decreta est cum bello Cimbrico. Is in prouinciam veniens, contra Cimbros moturus expeditionem, à Tigurinis Gallis, qui à ciuitate Heluetiorum defecerant, vt auctor est Liuius, in finibus Allobrogum circumuentus, cum exercitu occiditur. Cum eo cecidit L. Calpurnius Piso legatus Consularis; alter legatus C. Popillius, ne residua exercitus portio deleteretur, cum obfessus fuga se seruare non posset, obfidibus datus, in edietate rerum omnium turpissimo foedere cum hostibus pactus est. Hæc ex Liuij fragmentis libro LXV. Breuiter item Orosius libro v. cap. xv. recenset cladem istam. C. Caesar in commentariis belli Gallici libro primo videt exercitus reliquias sub iugum missas fuisse scribit. Et Tacitus in libello de Germanorum moribus, L. Cassium nominat inter Romanorum duces Consulares in Gallia a Cimbribus deuictos. Verisimile est igitur, Tigurinos, cum à ceteris Heluetiorum pagis defecissent, Cimbribus vicinis se consociasse, & eorum auxilio victoriam istam obtinuisse. Consuli L. Cassio occiso, Romæ suspectus fuisse videtur M. Æmilius Scaurus, qui princeps Senatus, & Triumphalis erat, & Consul ante fuerat: cuius artibus in hac petitione P. Rutilius Rufus, opinor, repulsam passus est, cum altero dein anno sit Consul factus. Meminit istius repulsæ non semel M. Tullius. Et quia ex eodem nobis palam est, cum M. Æmilio Scauro Senatus principe P. Rutilium de Consulatu cõtendisse; non mihi facile persuadeo, virum abstinentia, probitate atq; modestia laudatissimum, alieno sibi anno competitorem Scauro primum Consulatum petenti fuisse. Nam cum M. Scaurus primum Consulatum peteret, Rutilius ex annali lege vix Ædilitatē petere poterat, qui quinquennio ante Quæstor tantum fuerat, & Tribunatum plebis necdum obtinuisset, quem gessit post anni sui legitimi repulsam M. Scauro primum Consule, vt suo loco demonstraui. Non igitur verisimile est, ipsum tunc temporis Consulatum ambiisse. Iam, quando M. Scaurus inter ordinarios bis Consul non reperitur, adducor in coniecturam, hoc ferè tempore post Censuram ipsum alterum Consulatum in mortui locum petisse, atque tunc competitorem habuisse P. Rutilium. Qui repulsam passus, Scaurum Consulem designatum mox ambitus reum egit; verum Scaurus absolutus, Rutilium accusatorem suum, vt talionem illi redderet, in idem iudicium vocauit, atque etiam ambitus accusauit, quemadmodum ex Cicerone colligimus, qui in Bruto de claris Oratoribus de ea re mentionem facit obiter. Ceterum libro de oratore secundo disertè & eleganter quid ridiculum, quod in iudicio, in quo Scaurus Rutilium accusauit, contigit, his verbis exponit: Vt, cum Scaurus accusaret Rutilium ambitus, cum ipse Cos. esset factus, ille repulsam tulisset: & in eius tabulis ostenderet litteras A. F. P. R. idq; diceret esse, Actum fide P. Rutilij; Rutilius autem, Antè factum, post relatum; C. Caninius eques Rom. cum Ruto adesset, exclamat, neutrum illis litteris declarari. Quid ergo? inquit Scaurus. Æmilius fecit, plectitur Rutilius.

C. Marius, transportato in Africam supplemento, exercitum à Q. Metello Procos. accepit. Primum leuibus aliquot præliis hostem tentans, oppida quædam cepit; Gætulos atque Iugurtham, cum ex sociis Romanorum prædas agerent, non semel adortus fudit, ipsumque regem armis Numidicæ finibus expulit, atque vrbibus exiit, bellum ad oppida singula transferendo, Capsa atque Mulacha captis. Cum verò Iugurtha Bochum Mauritaniz regem, ad quem confugerat, cum magnis auxiliis adduxisset, eosdem in hiberna profecturus non procul Cirta maximo prælio superauit. Vide Sallustium atque Plutarchum, qui omnia latissimè narrant: insuper Orosius, Eutropius, Florus, & alij breuiter.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæst. rerum. capitalium. sortiti. obtinuere.

Sex. Peduceius II. f. II. Ap. Claudius * Ap. f. Ap. n *

nepos. Pulcher.

[P. Aquillius P. f. P. n. Gallus] [M. Sergius M. f. M. n. Silus]

[Q. Na-

[Q. Nauius Q. f. Q. n. Matho] [M. Oppius L. f. L. n. Salinator]

Prætores prouinciarum.

L. Arinius // f. // n. Bellicenus. Africam. sortitus. obtinuit. Sallustius in Iugurthina.

//. // f. // n. // Sardiniam. // f. // n. // Asiam
//. // f. // n. // Galliā. Cisalp. // f. // n. // Achaia
//. // f. // n. // Hispaniam. citeriorem

Prouincias. sortiti. obinuere.

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn * nepos. L. Aurelius L. f. L. n. Orestes.
M. Domitius * Cn. f. Cn. n * Caluinus. [Minucius L. f. Q. n. Thermus]
[M. Sempronius M. f. M. n. Tuditanus]

Ædiles curules.

//. // f. // n. // // f. // n. //
A. Posthumius * Sp. f. Sp. n * Albinus. C. Papirius * L. f. C. n * Maso.

Ædiles plebis.

//. // f. // n. // // f. // n. //
C. Mamilius * C. f. C. n * Limetanus. L. Annius // f. // nepos.

Tribuni plebis.

L. Manilius // f. // n. Mancinus. Rogationem de bello Iugurthino, prouincia-
que Consulari Numidia ad populum tulit, Quem vellet obrinere, bellumque cum Iu-
gurtha gerere? Populus C. Marium Consulem frequens iussit. Sic Sallustius.

*Manilia ro-
gatio contra
Semproniam
de prouincijs.*

C. Cælius * C. f. L. n * Calvus. C. Popillium legatum alteram L. Cassij Cos.
in Gallia occisi post cladem acceptam, cum in castris obsessus turpi fœdere se & exerci-
tus reliquias liberasset, Romam reuersum maiestatis ad populum accusauit, quod turpi
fœdere cum hostibus conuenisset, Tigurinis obsoles dedit. Meminit Orosius libro v. C. Popillium
cap. xv. Sed mendose ibidem in exemplaribus nomen legati Q. Publius legitur. Eius
verba sunt hæc: L. quoque Piso vir Consularis legatus Cassij Cos. interfectus. Q. Publius
alter legatus, ne residua exercitus portio, quæ in castra confugerat, deleteretur, obsoles &
dimidiam partem rerum omnium Tigurinis turpissimo fœdere dedit. Qui Romam re-
uerius, à Cælio Tribuno plebis die dicta, eò quod Tigurinis obsoles dederat, in exilium
profugit. Ceterum libro Rhetorices ad Herennium primo, eius causa in hunc modum
disputatur: ex quo loco nobis palam sit, ut etiam ex Cicerone, C. Popillium appellari de-
bere, non Q. Publium. Verba quidem sunt hæc: C. Popillius, cum a Gallis obsideretur,
neque effugere vilo modo posset, venit cum hostium ducibus in colloctionem: ita dis-
cessit, ut impedimenta relinqueret, exercitum educeret. Satius esse duxit, amittere impe-
dimenta, quam exercitum: exercitum eduxit, impedimenta reliquit. Accersitur maiesta-
tis. Hæc apud Ciceronem vel Cornificium in Rhetoricis ad C. Herennium. C. Cælius
autem Tribunus plebis, ut reum suum C. Popillium affligeret facilius, legem tabella-
riam quartam hoc anno tulisse videtur, sicut ex Ciceronis verbis, quæ mox adducemus,
& Orosio ferè colligo.

*C. Popillium
legatus ma-
iestas reuo-
cavit locus.
C. Popillius
legendum ex
Cicerone.*

*Cælia lex ta-
bellaria
quarta.*

Vti. in. perduellione (cui maiestatis etiam affine tunc crimen erat) non. secus.
ac. in. aliis. iudiciis. legibus. ferendis. mandandisve. magistratibus. populo.
tabellæ. suffragium. esset.

Cassia lex, quæ in iudiciis publicis prima tabellam dederat, perduellionis iudicium ex-
ceperat. Nam iniquum latroni L. Cassio videbatur, tabellarum licentia locum dare in eo
iudicio, in quo de capite bonisque ciuis Romani certatur. Verum Cælius, uti ciuem sibi
inimicum prosterneret, non dubitauit tacitam iudicandi de capite bonisque ciuium li-
centiam lege hac sua populo potestatem facere. Hanc epam M. Tullius, sicut tabellarias
leges omnes non solum improbat, ita etiam e bona ciuitate proferat libro de legibus
tertio, ubi de his eleganter admodum dicitur: Vno, inquit, in genere relinqui videbatur
voci suffragium, quod ipse Cassius exceperat, perduellionis: dedit huic quoque iudicio
Cælius tabellam, doluitque quoad vixit, se, ut opprimeret C. Popillium, nocuisse repu-
blicæ.

*Cæliam de
tabellariis
legibus omnes
improbat Cæ-
lius.*

Ciceronis lo-
cus à Turne-
bo correctus.

Lambini
lectio.

Sica furoris
Caelialex.

Quis hic
Caelius legis-
lator, ex ar-
genteo num-
mo clarescit.

Caelius Vi-
nena Tuscum.

M. Caelium.

Caelij Caldi.

Solis caput
inter clupeos.

Caelii, vel
Caly unde
dicitur.
Caldi à ca-
lore.

Thoria lex
agraria.

Nomen cor-
rigendum in
Appiano.

blicæ. Sic M. Tullius rectè, cuius adscripti verba ex emendatione doctissimi Hadriani Turnebi, quam multus calculus præfero vulgatæ lectioni : quæ sic in correctis Dionysij Lambini exemplaribus postremam periodum exprimit: Doluitque, quoad vixit. Sed, ut opprimeret Cælius Popillium, nocuit & reipublicæ. Verbum tamen (doluit) non mutandum videtur in (docuit) vel (nocuit) ut quidam correxere. C. Popillius itaque die dicta reus factus, lege Cælia sui accusatoris perlata, non expectato tabellæ iudicio, profugit in exilium, ut auctor est Orosius iam loco citato. Quam verò sicam Cælius Tribunio furori sua lege hac dedisset in perniciem Senatus, ac optimorum civium necem, intellexit postea ex rerum successu, doluitque quoad vixit, ut ait Tullius, videns, ni fallor, quam iniquas damnationes tacita illa suffragia proferrent indies, & quantum inde dissensionis & inimicitiarum incendium in civitate nasceretur. Quis autem hic Cæliæ gentis legislator fuerit, dubitatur: cum in Cicerone dumtaxat Cælius vocetur, nec ab aliis eius gentis cognomine prænomineve distinguatur. Debemus tamen nunc temporis antiquitatum studiosis, quod in lucem utcumque prodierit, inter quorum numismata conseruantur adhuc argentei denarii antiqui cum legislatoris nomine, atque tabella. Visuntur enim in his sigilla, notæque varix, quibus eius posterum nobilitatem atque vetustatem gentis familiæque suæ publicare voluerunt. Vnum autem ex iis hic exponere, subseruientem huic argumento, non pigebit. Habet in vna parte faciem, ad vium ut apparet, ex statuis imitatum principis gentis Cæliæ, qui natione Tuscus, & nomine Cælius Viuenna dictus, Romulo contra Sabinos bellanti, suæ gentis auxilium ingens adduxit, & post victoriam Romulo gratus, Romæ manens in monte sedem fixit, qui ab ipso Cælius est appellatus, ut M. Varro, Festus, Dionysius, Tacitus, & alij memoriæ prodiderunt. Ab ista stirpe se prognatos Cælij Caldi iactarunt, ut docent antiqui denarii, quos eius familiæ Caldi quidam III. vir monetalis, cum L. Caldo VII. viro epulone, qui ex nepotibus, nisi fallor, huius legislatoris fuere, cudi curauit: quod ex summorum sigillis atque notis colligimus. Nam præter gentis Cæliæ principem, familiæ quoque suæ decora promulgare in his voluerunt titulis atque rebus gestis, huius præcipue legislatoris, aui fortassis ipsorum, cuius hanc legem tabella tali signarunt, eius vim exprimendo notis L. D. id est, Libero, Damiso. Itaque factum opinor, ut diuersam hanc esse legem à Cassia tabellaria cognosceremus, in cuius tabella visuntur litteræ A. C. hoc est, Absoluo, Condemno. Iam addidere nomen eius cum titulo summi magistratus in hunc modum, C. COEL. CALDVS. COS. Hic enim primus eius gentis ac familiæ homo nouus, ut ait Cicero, contendit haud paruis nobilibus inimicis ad summos honores. Alia verò nummi dicti pars repræsentat nobis caput Solis cum radiata corona inter scutum oblongum, rotundamque parmam, quæ fulminis atque stellarum quasi globulis vel punctis ornantur. Quibus symbolis per anagogen respicere videntur ad gentis familiæque nomina. Nam Cælij, vel Cælij (utraque nimirum diphthongo nomen hoc indifferenter antiquos scriplisse comperimus) à conuexitate & cælatura, sicut & Cælum ipsum, & Caldi à calore cæli & Solis appellari voluere, quemadmodum indicare videntur eorum numismata.

..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..

Sp. Thorius .f. .n. * Balbus * Legem agrariam tulit in hanc ferè sententiam: Ne ex lege Sempronia diuiderentur ampliùs agri publici, sed possessoribus relinquerentur in posterum sub vestigali siue tributo, quod non in ærarium publicum redigendum esset, sed plebi agros non habenti diuideretur. Sic quidem de hac lege scribit, Appianus civilium bellorum libro primo: vbi mendosè legislatoris nomen in exemplaribus Græcis scriptum extat, Σπώρειος Βόειος, pro Σπώρειος; quem errorem & Latini interpretes eius sequuti sunt. Sp. Thorium appellat hunc Tullius in Bruto, quem dicit satis valuisse in populari genere dicendi, sed agrum publicum vitiosa & inutilli lege vectigali leuasse. Inutilem legem appellat, quia fraudat ærarium publicum, plebi vitiosam pecuniam ex vectigali prouenientem diuidendo. Meminit legis item de oratore libro II. cuius adfero nunc verba, sicut ex manuscriptis exemplaribus illa prius in Ap. Pulchri Quæstura annali DCXXXIX. correxi: Ut Appij maioris illius, qui, cum ageretur in Senatu de agris publicis & de lege Thoria, & præmeretur Lucullus ab is qui à pecore eius depasci agros publicos dicerent, Non est, inquit, Luculli pecus illud, erratis: (defendere Lucillum videbatur.) ego Lucillum puto esse, quæ lubet, pascitur. Extat Venetis apud heredes Petri Bembi Cardinalis, fragmentum æneæ tabulæ in utroque latere verbis antiquæ legis agrariæ

In vno fragmenti latere hæc leguntur:

DVS. II. VIR. EX. LAVTVS. CREATVS. VE. ERIT. FACITO. QVAM

VIR. QVE. EX. H. L. FACTVS. CREATVS. VE. ERIT. IS. IN. DIEBVS. C ↓. PROXIMEIS. C ↓. centum. quinquaginta.

1. ROMANI. 2. ESSE. 3. OPORTET. 4. OPORTEBITVE. 5. STIPENDIARIEI. 6. DET. ADSI.

MVTATVS. REDDITVSVE. NON. ERIT. EXTRA QVE. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. //.

EX PRAEVIUM AGRUM. QVEI AGER. EX H. L. PRIVATVS. FACTVS. ERIT. QVO. PRO. AGRO. LOCO.

GREIS. REGIS. MASSINISSÆ. DEDIT. HABEREVE. FRVIVE. Q. VS. // EXTRA QVE EVM. AGRVM. LOCVM. VT LI // MI HAB.

O. PECORE. EX. LEGE. SIMPRONIA. DARE. NON. SOLI. TEI. SVNT. QVEI. AGFR. EIS. EX. H. L. DATVS. REDDITVS. COMMVTATVS. ERIT

.SCRIPTVRAM. POPVLO. AVT. PVBLICANO. ITEM. DARE. DEBETO VTEI. PRO. EO. AGRO. LUCO. QVEM. AGRVM. LOCVM. POPVLVS

RIS.TER.TANTI.III.VITO.EO.QVEI.DABIT.ACCIPITO.FACITOQVE.QVELEX H.L.PRÆDIA.DEDERIT.VTEI.EI.SATIS.SVBSIG

LOCVS. POPVLORVM. LEIBERORVM. PERFVGARVM. NON PVERIT. PRO. BO. AGRO. EDIFIO. LOCO QVE. EX. L. DICTA.

MOV. PICORIS. DARE :::: DEBTO. NEIVE. AMPLIVS. EA. ALIVBEIVE. ALITERVE. DARE DEBTO. PE QV S QV S NE.

VS. POPVLO. DARE. DEBEAT. SOLVAT QVE.E./// H. L. N. R. MAG. PROVE. MAG. QVEIVE. PRO. EO. IMPERIO. IVDICIO.

1. EX. LEGE. DICTA. QVAM. L. CÆCIL. CN. DOM. CENS. QVOM. EORVM. AGRORVM. VECTIGALIA. FRVENDA. LOCAVERVNT. *av. 618.*

OM INVS.EA.LEGE.SIENT.PAREANT QVE.QVAM LEGEM CN.PAPERIVS.COS.BIS.VENDYNDI9.E.H.N.R. QVII A.V.649.

GRVM. IN. EO. NUMERO. AGRI PROFESSVS. ERIT. QVO. IN. NUMERO. EVM. AGRVM. QVEM. IS. QVI. ADSIGNATUS. ERIT.

FACTVM. EST. VTEI. BONA. QVÆ. HABVISENT. AGTVM QVÆ. QVÆI. HIS. PVBLICE. ADSIGNATVS. ESSET. HABERENT

E.FRUITVRVE.QVEM.AGRVM.//././././././././././VE.AGRI.POSSESSIONISVE.SUPERFICIVM.Q.PR.VE.P

.IS. AGER. EX. S. C. DATVS. ADSignatus. // . // . // . // . // . S. S. POSSESSIONES QV. EA. OMNIA. FORVM. H

[illegible]

M. V. 642

QVOD QVE. IN. EO. AGRO. LOCO. // .// .// .// .// .// .// .// .// ESIS. VINDEMIA QVE. P. CORNELIO. L. CALPURNIO. COS.

[illegible][illegible]

SQVE.LOC.II.II.II.II.II.II.II.II.II.II.II.II.ECTVM.SIET.FACITOQUE.

[illegible]

NOMINA MANCYPVS.

AGER. LOCYS. EDIFI.

RE.IN.IOV3.ADV

In altero fragmenti latere hæc habentur:

M. PALAM. VBEI. DE. FLANO.

EX. HACE. LEGE. IN. A. RARIUM. POSITA. ERIT. QVOD. IN. ANN. F.

TISCIS. OPSIGNETVR. QV. EQVOMOV. PEQVNI. EX. HAC. LEGE. AD. Q.

XVMEIS. QVIBVSQVOMQVE. FIEL. ERARIVM. PROVINCIA. OBVENERIT.

EXTRA ORDINEM DATO SOLVITO QVÆ QVÆ ESTOR MORAM NEI FACITO

MINVS. SETIVSV. FIAT. IVDICETVRVE. QVIS. EVM. QVEI. EX. HACE. LEGE. IVDICIVM. EXERCEDIT. NBIVE. EVM. QVE

VERBA. A. VDIRE. IN. CONSILIVM. EIRE. IVDICARE. LICEAT. NEIVE. IVDICIVM. DIMITERE. IVBETO. NISEI. QVOM. SENATVS.

IA. OBVENERIT. IVDICIOVE. INPERIOVE. ADIERIT. ADDICAVERIT. MORTVOSVE. ERIT. ANTE. QVAM. EA. OMNIA. IVDICA

PRÆTORI. QVÆSTORIVE. OMNIVM. RERVM. QVOD. EX. HACE. LEGE. FACTVM. NON. ERIT. SI. REIPS. LEX. ESET. QVÆ

AGIS. DE. EA. RE. EIVS. NOMEN. HACE. LEGE. DEIVRATVRVM. QV OVE. MAGISTRATVS. IS. DP. EA. RE. QV OM

lio veniens, ad victoriam plurimum momenti attulit, quemadmodum exactè narrat Sallustius in Iugurthina: ubi item operæ pretium est perlustrare, quid de Sullæ virtutibus atque vitiis ille summum censet, item quæ Plutarchus in Sullæ vita memorat. Ex quibus intelliges, Lector, hos ambos in Valerij Maximi sententiam pedibus lubenter ire. De maximo quidem & ancipiti prælio ad Cirtam, quo Iugurtha Numidiæ, Bochuſque Mauritanix reges ambo victi fugatique fuere, multa scribit item Orosius libro v. cap. xv.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. L. Cailij Cos. in. Gallia. Narb.

11. 11. 1. f. 11. n. 11. L. Bellieni Pr. in. Africa.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Gallia. Cisalp.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *

Cn. Octavius * C. f. C. n * Rufus. Stipendium in Africam ex S. C. missus exercitui portavit. Et cum reuenteretur, Consul Marij iussu tres Mauros ex Bochi regis legatis amicitiam fœdusque petendi causa missis, Romam secum duxit. Auctor est Sallustius in Iugurthina: ex cuius verbis fere colligere est, hunc alterum ex urbanis Quæstoribus ab ærario in Africam tunc missum fuisse. Sed perperam, ni fallor, in exemplaribus Sallustij multis hic Quæstor Cn. Octavius Rufo vocatur. Ruforum autem domum siue familiam in Octavia gente perantiquam nec ignobilem fuisse, cognoscimus ex Suetonio, ac in ea natum Augustum Cæsarem Octavianum, cuius hic fortassis patruus, maior, aut scilicet frater, ex annorum interstitio videri poterit.

*Sallustio-
cum.
Octavia Ro-
mæ fami-
lia capio
emergere.*

A. Pompeius * Q. f. Q. n * Rutus. Quem Tribunum plebis inueniemus postea.

C. Luscius * Q. f. M * nepos. Sororis C. Marij filius, qui postea bello Cimbrico sub auunculo Consule iterum militans Tribunus militum, à suæ legionis manipulario iuvene C. Plotio (ut illum Valerius Maximus libro vi. cap. i. nominat) cui vim stupri intentabat, in tentorio suo pugione occisus est. Virum alioquin non malum fuisse testatur Plutarchus, si *παίδραστία* crimen abfuisse, cui erat obnoxius. Marius cædis causam cognoscens, examinatis testibus, sororis suæ filium pro tribunali iure cæsum pronuntiavit, vindicemque castitatis suæ iuvenem virtutis causa laudatum corona donavit. Hoc iustitiæ exemplum imperatoriam Marij maiestatem in castris plurimum ampliavit, Romamque renuntiatum etiam absenti haud parum momenti ad tertium Consulatam obtinendum attulit. Vide Plutarchum in eius vita, qui Trebonium, non C. Plotum iuvenem illum vocat.

*Affinū
C. Marij.*

*Marij in-
stitia pro-
noxio.*

T. Iunius L. f. 11. nepos. Quem Tribunitium scribit Tullius in Bruto, damnasse P. Sestium ambitus, cum Prætor esset designatus. Fuit facilis & expeditus ad dicendum vitæ splendore multo, & ingenio sanè probabili, qui processisset honoribus longius, nisi semper infirma, atque etiam ægra valetudine fuisset. Igitur post Tribunatum plebis ob valetudinis infirmitatem T. Iunius magistratus maiores non ambiit, ut ex dictis Tullij verbis constat.

[L. Rubrius L. f. 11. n * Varro *] Pater huius collega Ti. Gracchi in Tribunatu plebis fuerat.

[T. Ciceronis T. f. C. nepos] Cuius avus postquam Prætor Corsos subegerat, in monte Albano triumphum duxit, ut auctor est Liuius libb. xli. & xlii.

L. Cornelius * C. f. Cn. n * Scipio * Hispallus * Qui cum L. Acilio sociali bello Æternæ obsessus, seruii habitu per hostes elapsus effugit, ut auctor est Appianus Alexandrinus civilium bellorum primo. Filius C. Scipionis Hispalli Prætoris an. dcxiv. & frater Cn. Hispalli Hispaniæ provinciæ ex S. C. prohibiti, ut ex Valerio supra diximus, fuisse videtur, si temporis rationem consideremus.

Prouinciæ f. prorogatæ.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vltæ.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum

Pro. Prætoribus. prorog. imperio. obtinuerunt.

Q. Lutatius Q. f. * Q. n * * A * Cæsellius 11. f. 11. n.

Catulus.

Bassus.

C. Flavius T. f. 11. n. C. Petillius Q. f. Q. n.

Fimbria.

Spurinus.

M 4

Pro.

Pro Quæstorib. f. fuêre.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Q. Lutatij Propr. in. Sicilia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Hisp. vltér.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Macedonia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Illurico.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Achaia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. citer.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Asia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis.
 L. Cornelius L. f. L. n. Dolabella. [C. Aquilius P. f. P. n. Gallus]
 * M. * Valerius * M. f. M. n. * Metalla. [C. Flaminius C. f. C. nepos]
 [N. Fabius Q. f. Q. n. Buteo] [Cn. Cornelius * P. f. Cn. n. * Lentulus]
 L. Hortensius * L. f. L. * nepos. [A. Sempronius Ti. f. A. n. Musca]
 [C. Fabius M. f. M. n. Dorso. Licinus]

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. an. DCXLVI.

Numidicus. Procos. de. Numideis.

&. rege. Iugurtha. 11. 11. 11.

Q. Metellus Procos. cum Iugurtham non semel acie victum, variis præliis iam quasi debellatum regno spoliasset; belli pæne patrati reliquias cum victore exercitu successori C. Mario in provinciam venienti per P. Rutilium suum legatum tradidit. Et inimici calumniatoris conspectum atque præsentiam non sustinens, Mario non viso, Romam est profectus: vbi præter expectationem suam lætissimis omnium animis excipitur; plebi, Patribusque, postquam invidia decesserat, iuxta charus, ut ait Sallustius, qui nullam triumphum mentionem facit. Attamen Metelli triumphum fuisse clarissimum, testatur Velleius Paterculus, & ob virtutem ipsi meritum Numidici cognomen inditum fuisse. Auctor autem de viris illustribus in huius Metelli vita cap. XLVI. triumphum item mentionem facit, quem de rege Iugurtha duxit. Sic Eutropius bis de eodem rege triumphatum fuisse scribit libri quarti fine, semel à Q. Metello, & iterum à C. Mario, ut postea dicendum erit. Extant item verba quædam Q. Metelli Numidici ab A. Gellio citata libro Noctium Atticarum XI. cap. IX. ex oratione, quam de suo triumpho ad Quirites habuit; quibus in criminatorem C. Marium inimicum suum satis acerbe videtur inuehere.

Virtus facit
 Q. Metellum
 triumphare
 atque Numidici
 appellat.
 Iugurtha huius
 triumphus.

ANNI P. R. C. DCXLVII.

Consules.

C. Atilius * M. f. M. n. * Serranus. Q. Servilius Q. f. Cn. n. Cæpio.

DEINDE Consules sequuntur in Cassiodoro Q. Servilius & C. Atilius, in tabulis Græcis Serranus & Cæpio, in Obsequente autem Q. Servilius Cæpio, C. Atilius Serranus. Eorumdem Consulum ita meminit A. Gellius lib. xv. cap. XXVIII. Q. Cæpio, C. Serrano Coss. ante diem IV. Nonas Ianuarias M. Cicero natus est. Sic & Velleius Cn. Pompeium Magnum hisce C. Atilio & Q. Servilio Coss. natum fuisse scribit. Qui Pompeius annum agens duodessagesimum, in Ægypto iugulatus est pridie natalem suum, C. Cæsare II. P. Servilio Coss. urbis anno DCCV. Quod & M. Ciceroni quinto deinde anno contigit, Hirtio & Pansa Coss. cum annos haberet LXIII. Itaque duo eximij toga sagoque civitatis principes, collabente libertate publica, infra quinquennium eiusdem sortis morte violenta perire. C. Serranum Consularem Mario VI. Consule appellat M. Tullius in Rabiriana. Hunc opinor esse, cui his comitiis postpositus est Q. Lutatius Catulus, qui post huius & sequentis anni repulsas aliquamdiu iacuit, donec tandem cum C. Mario Consul est factus. Meminit istius repulsæ idem Tullius in Planciana, scribens populum Rom. præposuisse Q. Catulo in summa familia nato, non dico C. Serranum subtilissimum hominem (fuit enim & animi satis magni & consilij:) sed Cn. Manlium non solum ignobilem, verum sine virtute, sine ingenio, vita etiam contempta & sordi-

M. Cicero &
 Cn. Pomp.
 Magnus hoc
 anno natus.

Repulsæ
 Catuli
 præpos.

fordida. In vulgatis autem exemplaribus mendosè nomen huius Consulis, qui Catulo præpositus fuit, C. Serenus legitur.

In Cicerone
cognomen
corruptum,
Prodigia.

Plura eius anni prodigia narrat Iul. Obsequens: Romæ & in agro Perusino locis aliquot lacte pluuisse, fremitus caelestes auditos, & pila cælo cadere ysa. Addit denique post alia, per Cæpionem Consulem Senatoribus & equitibus Romanis iudicia communicata esse, quæ antea C. Gracchus sua lege ad solos equites ab Senatu transtulerat. Idem Casiodorus sub hisce Consulibus in suis Fastorum tabulis annotauit. Tulit igitur Cæpio Consul legem, qua ordini Senatorio iudicia communicabantur cum equitibus Romanis: qua de causa Cæpionem Consulem, lege perlata, Senatus patronum appellauit, quem admodum testatur Valerius Max. lib. vi. cap. ix. Suasit legem L. Licinius Crassus orator, cum esset annorum xxxiv. de qua re sic Tullius in Bruto mentionem facit: L. Crassus Seruiliam legem suasit iis Consulibus quibus nati sumus. Quam L. Crassi orationem paullo post ibidem Tullius sibi à pueritia quasi magistram fuisse scribit, in qua & auctoritas ornabatur Senatus, & inuidia concitabatur in iudicium & accusatorum factionem, contra quorum potentiam populariter tum dicendum fuit. Meminit item legis libro de inuentione Rhetorica primo, offensum fieri dicēs hoc modo, ut si quis apud equites Romanos cupidos iudicandi, Cæpionis legem iudiciariam laudet. Rursum meminit obiter alius in locis sæpius, ut in libris de oratore primo & secundo, item in Cluentiana. Sed quomodo lex ista Seruilia Senatoribus contra Semproniam communicari iudicia, non satis liquet, nec ex Ciceronis, aliorumve qui nunc extant Auditorum locis quid certum colligi potest. Ex æquo tamen, vel pari sorte tunc communicata nondum fuisse, colligere est ex Liua & aliis legibus, quæ postea de iudiciis exercendis latæ sunt.

Seruilia lex
de iudicijs.

Suasit Seruiliam
L. Crassus
orator.

Forma legis
non liquet.

Ex huius anni historia, & provinciarum statu cognoscimus, Galliam Narbonensem atque Italiam ob Cimbrici belli metum Consulares provincias fuisse; cum in Numidia C. Mario imperium prorogatum esset, & alibi omnia pacata. C. Atilio Consuli Italia, Q. Seruilio quidem Gallia Narbonensis obuenerunt. Hic autem prædæ magis quam victoriæ cupidus, cum in provinciam venisset, non expectato Cimbrorum aduentu, Tectosagis Gallis bellum intulit, & Tolosam diripuit oppidum antiquum ac celebre, sacrosancto templo, thesauris ac multis donariis abundante, ubi inuentas pecunias scribit ex Posidonio Cornelius Strabo Geographiæ libro quarto, ad quindecies centum milia talentum. Iustinus ex Trogo Pompeio refert fuisse auri pondo cx. 00. & argenti pondo quinque decies centum milia. Sed minuit summam Orosius lib. v. cap. xv. Cæpionem Tolosa capta centum milia pondo auri, & argenti ceterum decem milia ex Apollinis templo sustulisse scribens. Quod infame sacrilegium cum ipsi priuatim Cæpioni & suis, tum exercitui etiam, omnibusque qui eius criminis contagione semet polluerant, postmodum calamitati atque excidio fuisse consentiunt Auctores supra citati. Hinc etiam A. Gellius Noctium Atticarum libro iii. cap. xix. sic: Cum oppidum Tolosanum in Gallia Q. Cæpio Cos. diripuisset, multumque auri in eius oppidi templis fuisset, quisquis ex ea direptione aurum attigit, misero cruciabilique exitu perit. Atque inde de calamitosi vulgari prouerbio dici coeptum est, aurum Tolosanum eos attigisse. De huius autem Q. Cæpionis infortuniis & exitu calamitoso, suis locis nos quædam adferemus.

Provincia
Consulares.

Aurum
& Seruili
bellum.
Sacrilegium
Tolosanum
grande.

Exitiale sa-
crilegium.

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinere.

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Quod nobis demonstrant Ciceronis hæc verba libro primo de oratore. Potes igitur, inquit Crassus, (ut alia omittā, quæ sunt innumerabilia & immensa, & ut ad ipsum tuum ius ciuile veniam) oratores putare eos, quos multas horas expectauit, cum in campum properaret, & ridens & stomachans Sczuula? cum Huplæus maxima voce, plurimis verbis à M. Crasso Præторе contenderet, ut ei, quem defendebat, causa cadere liceret, Cn. autem Octavius homo Consularis non minus longa oratione recusaret, ne aduersarius causa caderet, ac ne is, pro quo ipse diceret, turpi tutelæ iudicio, atq; omni molestia stultitia aduersarii liberaretur. Hæc ita pulchrè L. Crassus orator apud Ciceronē, probare cupiēs hoc exemplo, patronum causarum oratorem imperitum iuris esse non debere, quemadmodum Huplæus, M. Huplæi Consularis, ni fallor, viri filius, & Cn. Octavius, qui Consul anno

Oratores in-
viri peritos
esse debere,
probat exem-
plo L. Crassus
orator.

*Cn. Octavius
imperator in-
tm.*

anno DCXXV. fuerat. Quorum imperitiam iuris non sine stomacho derisit à iudicio in campum, ut ait Crassus, properans Scauula. Iam quia hæc ad socerum suum Q. Scauulam Q. f. Augurem dicit, sanè clarum est, ipsum loqui de altero tum absente Q. Scauula P. f. Pontifice, qui item doctissimus Iuriscos. & tunc Tribunus plebis à iudicio, ut dictum, ridens & stomachans in campum Martium ex officio properabat. Ex iam citatis item L. Crassi verbis liquide patet, M. Crassum Prætorem urbanum tunc fuisse, apud quem hæc causa tutelæ tunc agebatur.

M. Aquilius. M. f. M. nepos.

T. Albucius // f. // nepos.

Ser. Fulvius * Ser. f. Q. n *

P. Popillius P. f. C. n. Lænas.

Flaccus.

C. Annius. / . f. / . n. Bellicenus. Post Ædilitatem præfectus militauerat sub Q. Metello contra Iugurtham in Numidia, cum quo superiore anno reuersus Præturam haud dubie obtinuit. Nam anno deinde suo legitimo Consulatum petens repulsam est passus, C. Mario prælato, quemadmodum ex Ciceronis Bruto colligimus.

*M. Scaurus
testis iussus
est.*

C. Favius T. f. / . n. Fimbria. Reuersus ex provincia post Præturam, reus est factus repetundarum à M. Gratio Ciceronis propinquo, quemadmodum in Bruto memorat. Et quamuis Fimbria reus grauiter premeretur, cum aduersus eum testis iuratus produceretur M. Æmilius Scaurus princeps Senatus, cuius iniurati nutu prope terrarum orbis regebatur, non tamen creditum illi est, sed reus Fimbria est absolutus. Noluerunt enim illi, qui tum lege Seruilia ex ordine Senatorio & equestri iudicabant, hanc patere inimicitis viam; quem quis odisset, ut eum testimonio posset tollere, ut pulchrè Cicero in oratione pro M. Fonteio. Meminit Valerius Max. libro VIII. cap. v. de testimoniis irritis.

Prætores. prouinciarum.

//. // . f. // . n. // . Siciliam. // . // . f. // . n. // . Macedoniam

// . // . f. // . n. // . Hisp. citer. // . // . f. // . n. // . Hisp. vltter.

// . // . f. // . n. // . Asiam. // . // . f. // . n. // . Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuère.

Ap. Claudius * Ap. f. Ap. n *

Sex. Peduccius // . f. // . nepos.

Pulcher.

[P. Aquilius P. f. P. n. Gallus]

M. Sergius M. f. M. n. Silus.

[Q. Næuius Q. f. Q. n. Matho]

[M. Oppius L. f. L. n. Salinator]

Ædiles curules.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Ædiles plebis.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

*Munus Ædi-
litum Crassi
sumptuosum.*

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Diues. Ædilitate functum cum insigni splendore publici muneris, auctor est M. Tullius Officiorum libro secundo his quidem verbis: Quamquam in nostra ciuitate inueteratum iam à bonis temporibus, ut splendor Ædilitatem ab optimis viris postuletur. Itaque & P. Crassus cum cognomine Diues, tum copiis fundus est Ædilitio munere maximo. Vidi apud Perenotum Cardinalem Granuellanum artis elegantissimæ denarios aureos atque argenteos, in quibus Matris deum turrita facies in vna parte, & in altera sedens eadem in biga cum suo tympano, cui subiugati coeunt ad fræna leones duo, pulcherrimè signata videtur, circūscripto sic huius P. Crassi nomine, P. LIC. M. F. P. N. CRASSVS. Ex argumento fere colligere est, Matris Magnæ ludos Megalenses ipsum Ædilem curulem magnificentissimè fecisse, atque in horum memoriam suis sumptibus nummos illos esse cutos.

*Megalensis
Crassi.*

* C * Seruilius * C. f. C. n. Casca *

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Hunc magistratum petiturus, Ædilitatis paternæ merita nummis publicatis populo renouauit, quemadmodum in patris Q. Balearici Ædilitate latius exposui, in Annali DCXXII.

Tribuni plebis.

Q. Mucius P. f. P. n. Scauula. Hic idem est Q. Scauula Pontifex, cuius suprà in M. Crassi Pratura mentionem fecimus, quem hoc anno Tribunum plebis fuisse, non solum L. Crassi oratoris verba ibidem adducta nobis insinuant, verum etiã aperte suffragatur his M. Tullius in Bruto: qui, vbi de L. Crassi magistratibus disserit, ipsum ait Q. Scauula Tribuno plebis in Rostris sedente, legem Seruiliam suauisse, quod hisce Consulibus contigit, quibus Tullius est natus, vt ante dictum est.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // .

* P. * Sestius * L. f. L. * nepos. C. Fonteius * M. f. M. n *

Capito.

M. Claudius * M. f. M. n *

[Q. Fulcinius Q. f. Q. n.

Marcellus.

Trio]

[Q. Næuius Q. f. Q. n. Pollio]

[M. Muluius M. f. M. nepos]

[P. Heluius M. f. M. n. Blasio]

[L. Egilius L. f. L. nepos]

P. Antistius * C. f. C. n * Labco * Socer Ch. Pompeij Magni postea, post Praturam occisus postea à Damalippo, vt dicetur.

Quæstores vrban.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . Q. Seruili. Cos. in. Gallia. Narb.

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Sicilia.

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Asia.

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Hisp. citeriore.

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in. Hisp. vltiore.

// . // . // . f. // . n. // . C. Atili. Cos. in. Italia. Ostiens.

M'. Acilius * M. f. M. n * Glabrio. Hic pater fuit M'. Glabronis Prætoris, apud quem C. Verres repetundarum accusatus est à M. Tullio Cicerone, cuius meminit actiõne secunda, sicut in huius Tribunatu plebis dicemus. Praturam excellisse non videtur, quamuis illustri stirpe natus esset, auo proauoque Consularibus, quorum hic de rege Antiocho & Ætolis ad Thermopylas castris triumphauerat. Constat tamen ex Iustino, legatum hunc missum, nisi fallor, post Praturam cum M'. Aquilio Consulari in Asiam, anno vrbis DCCLXIII. ad restituendos reges Nicomedem & Ariobarzanem, vnde exortum est bellum Mithridaticum, vt suis locis exponetur.

P. Rutilius L. f. L. n. Lupus. Sic scriptus extat partim in Capitolinis Fastorum marmoribus eius Consulatus; in quo magistratu fuit bello sociali occisus in prælio.

C. Valerius * L. f. C. n. Flaccus. Filius, vt ex annorum interuallo colligere est, L. Valerij Flacci Consularis ac Flamini Martialis. Hic Prætor & Consul sequetur.

Q. Seruilius * Cn. f. Cn. n * Cæpio. Cui graues inimicitia fuerunt cum M. Druso Tribuno plebis postea, quæ ortæ fuerant ob annuli alicuius emptionem interceptam in auctiõne, vnde origo socialis belli, & exitia rerum, vt ait Plinius libro xxxiii. cap. i. Meminit & libro xxviii. cap. ix. tradens, Drusum Tribunum plebis hircinum sanguinem bibisse, cum pallore & inuidia veneni sibi dati insimulare Q. Cæpionem inimicum vellet. Cæpio hic quidem videtur idem, qui post Praturam bello sociali in prælio occisus est, vt suo loco dicemus.

M'. Æmilius * M. f. M. n * Lepidus. Cuius pater Consul anno DCXXVI. auus anno DXCV. proauus autem M'. Æmilius M. f. M. nepos, quem Liuius agnomine Numidam appellat, magister x. virum cum M. Liuius Salinatore fuerat, ludis Sæcularibus tertiis, anno vrbis DXVII. sicut Capitolina docent nos marmora. Hunc verò pronepo-

tem

tem illius opinor adoptasse Mamercum Lepidum Liuium, postea Consulem: & reperio, ni fallor, apud Liuium libri LXXVI. Epitoma recenseri hunc eundem Mam. Æmili-
lium inter Senatores legatos, qui sociali bello finem imposuere, vt suo loco latius.

M. Bæbius * A. f. A. n. Sulca * C. Numitorius * C. f. C. * nepos. Hos duos inter
*Miseria ciui-
liu belli.* illustres Senatores nominat Appianus Alexandrinus ciuiliu bellorum primo libro, quos Cinna & Marius absente Sulla ab exilio reuerſi, urbem vi occupantes tamquam aduersarios in plateis occiderunt anno DCLVI. L. Florus lib. III. cap. XXI. horum cada-
uera vncis carnificum tracta per medium forum dicit fuisse.

L. Appuleius * L. f. L. n. * Saturninus. Nepos, vt apparet, ex annorum interſti-
*Seditio forum
post Gracchos
eloquentissi-
mus.* tio, L. Saturnini, qui Prætor fuit anno urbis DXXCVII. Seditioforum omnium, vt ait
M. Tullius in Bruto, post Gracchos eloquentissimus visus est: magis specie tamen &
motu atque ipso amictu capiebat homines, quam aut dicendi copia, aut mediocritate
prudentiæ. Quæstor Ostiensẽm prouinciã sortitus obtinuit, vt ab eodem Tullio do-
*Frumenta-
ria procurat-
io huius pro-
uincia abla-
ta.* cemur: cuius prouinciæ suæ frumentariam procurationem cum in annonæ caritate Se-
natus ab ipso transtulisset ad principem Senatus M. Æmiliũ Scaurum, hoc per igno-
miniam factum intelligens, ab optimatibus defecit ad plebem, & ingentes postmodum
seditiones concitauit. Meminit eius rei dilerte suis in orationibus, Sextiana videlicet &
de Aruspicum responsis. C. Mario igitur & plebeiæ factionis principibus aliis se mox
applicuisse constat ex historia sequenti, & eorum fauore, tertio ab hoc anno Tribunum
plebis factum, vti Mariũ prouheret ad quartum Consulatum.

Prouinciæ prorogata.

C. Marius C. f. // . nepos. Procos. Numidiã. prorogato. in. annum. im-
*Bochus Mau-
ritius ad pacem
petendam co-
pulsus.* perio. obtinuit. Quam potestatem populi Romani, Iugurtha expulso, redacta, Mau-
ritaniæ regem Bochum, qui Iugurthæ socero suo magna dederat auxilia, metu cõpulſit ad
pacem petendam. Cuius quinque legatis, qui ad ipsum Cirtam ad hiberna reuerſum ve-
nerant, intercedente L. Sulla Quæstore, datis induciis, potestatem fecit eundi Romam ad
Senatum, vti Regis nomine fœdus ac amicitiam peterent. Ex iis tres profecti sunt cum
Cn. Octauio Rufo Quæstore, qui stipendiũ in Africam portauerat. Qui Romæ auditi, hoc
*Responsum
Bocho Roma
datum.
L. Sulla Quæ-
stor concilia-
tor pacis.* à Senatu responsum accipere: S. P. Q. R. beneficij & iniuriæ memor esse solet. Ceterum
Bocho, quoniam pœnitet delicti, gratiam facit: fœdus & amicitia dabuntur, cum prome-
ruerit. Quo responso intellecto, Bochus per litteras à C. Mario petiit, vt L. Sullam ad se
mitteret, quo cum de rebus communibus consulere posset. Ad eum missus Sulla, barba-
ro Regi persuasit, non meliore compendio fœdus amicitiamque populi Rom. ipsum pro-
*Iugurtha so-
cero insidys
circumueſum
capitur.* mereri posse, quam si Iugurtham viuũ tradidisset. Quem tandem Bochus amicẽ cum
paucis euocatum è suis castris, quasi spes quædam reconciliandi ipsum cum Romanis per
Sullam adesset, in insidias positas duxit, captum, vinctumque Sullæ tradidit, à quo ad Ma-
rium Procos. est deductus. Vide hæc latius apud Sallustium, Plutarchum in Mario &
L. Sulla, Paullum Orosium, & alios.

L. Annius // . f. // . n. Bellienus. propr. Africam. prorogatq. in. annum. im-
perio. obtinuit. Ab Utica euocatus fuit Cirtam in Numidiã cum reliquis Sena-
torij ordinis in Africa degentibus, ad Mauros Bochi regis legatos audiendos: auctor Sal-
lustius in Iugurthina.

// . // . // . f. // . n. // . Hisp. cit. // . // . f. // . n. // . Achaiam
// . // . // . f. // . n. // . Galliam. Cisalpinam

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. * nepos. [L. Minucius L. f. Q. n. Therinus]
M. Domitius * Cn. f. M. n. * Calvinus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appell. est. C. Marij. Procos.
*Consilium
Bocho regi
datum a
L. Sulla.* in. Numidia. A Bocho rege per litteras euocatus in Mauritaniam militari cum præ-
sidio equitum atque peditum est profectus. A quo cum Bochus fœderis ac amicitia à Se-
natu impetrandæ consilium peteret, huic tandem persuasit, vt socerum suum Iugurtham
perfidum ac paricidam sibi vinctum traderet: fore tum, vt illi plurimum deberetur, ami-
citiam, fœdus, Numidiæ partem, quam nunc peteret, tunc vltro aduenturam. Qua spe
delinitus Rex barbarus immensum fluctuat animo, dum interim Iugurtha per suos ip-
sum

sum sollicitat, uti Sullam sibi traderet, si ambobus consultum & ratâ pacem vellet. Tum enim fore, ut iussu Senatus populiq[ue] Rom. fœdus fieret, ne tantus vir non sua ignavia, sed ob remp. captus in hostium potestate relinqueretur. Hęc Maurus secum diu voluens, in partes variè distrahitur: sed animo reuoluens Romanorum potentiam, quibus nulli Reges populivē resistere potuerant, caduco inclinare se muro male tutum existimavit, & ex Sullæ consilio Iugurtham amicē cum paucis evocatum, & per insidias captum ipsi vinctum tradidit. Quem Sulla cum firmâ militum custodia ad Marium Procos. deduxit in Numidiam. Hęc latè Sallustius: breuiter Plutarchus, Orosius, Eutropius, & Liuij Epitoma libri LXVI. Itaque quamvis de capto Iugurtha Marius triumphauerat, præcipua tamen victoriæ gloria penes Sullam, qui quasi truncato belli capite, huic finem imposuisset, remansit. Quod quidem Mario dolori non parum fuit, & ipsum à Sulla vehementer alienauit: maximè cum Sulla gloriæ cupidior rei gestæ memoriam, ut scilicet Boches Iugurtham sibi tradiderat, figuris annulo signatorio insculptam deinde gestaret & vteretur, ut Plutarchus in Sullæ vita scribit. Meminit item Plinius historiæ naturalis libro xxxvii. cap. 1. dicens L. Sullam Dictatorem Iugurthæ traditione semper signasse.

*Iugurthæ
trium con-
siliū iocero
datur.*

*Ex duobus
malu quod
minu electū.*

*Gloria capiti
Iugurthæ per
Sullam.
Insidia co-
mes gloria.*

*Annulū
L. Sullæ si-
gnatorio.*

II. II. II. f. II. n. II. M. L. Belliceni Propr. in. Africa.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Achaia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. * Lucerinus * II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

T. Iunius L. f. II. nepos. [L. Rubrius L. f. II. n. * Varro *]

[N. Fabius Q. f. Q. n. Buteo] [T. Cicereius T. f. C. nepos]

* M * Valerius * M. n. * Messalla. [C. Flaminius C. f. C. nepos]

[A. Sempronius Ti. f. C. n. Musca] L. Cornelius * C. f. Cn. n.

Scipio * Hispallus *

A N N I P. R. C. D C X L V I I I.

Consules.

P. Rutilius * Sp. f. Sp. n. * Cn. Mallius Cn. f. II. n.
Rufus. Maximus.

CONSULES subsequuti sunt, ut in Cassiodoro legimus, P. Rutilius Rufus, C. Manilius; ut in Mariano Scoto, P. Rutilius Rufus, C. Manlius Maximus: ut autem est in tabulis Græcis, Rufus & Mallius; in Cuspiniani Rufus & Maximus. Mendosissimè eduntur in Obsequente P. Atilius & Cornelius Manilius. De P. Rutilio Rufo post plures repulsas Consule satis constat: sed in collegæ nomine magna variatio est apud Auctores: Eutropius enim M. Manilium vocat prænomine, discrepans à Cassiodoro, cui congruit Orosius: Liuius, Tacitus, & Sallustius falso prænomine M. Manilium appellant. At restius Cicero in orationibus pro Murena & pro Cn. Plancio Cn. Manlium nominat: ubi ignobilem hunc candidatum Consulatus sine virtute, sine ingenio, vita etiam contempta, præter omnium opinionem populi suffragiis Q. Catulo sapientissimò viro prælatum fuisse scribit. Sic item correctissimè reperimus expressum eiusdem Cos. nomen apud Valerium Maximum lib. 11. cap. 111. de militaribus institutis, ubi refert armorum tractandorum meditationem à P. Rutilio Cos. Cn. Mallij collega militibus esse traditam. Itaque namque manuscripti & correctiores codices nomen hoc exprimunt; non secus ac in tabulis nostris antiquis Siculis Græcè, nec non in vetustissima lege illa ædificatoria legitur, quam habet marmorea tabula in agro Puteolano reperta ante aliquot annos. Hanc vidi & exscripti Neapoli apud Hadrianum Guilhermum humanissimum atque historiæ antiquæ studiosissimum virum: in qua leguntur ita Consulum nomina in ipso capite legis his verbis:

*Consulū
nomina vo-
sic mendoso
scripta no-
stantur.*

*Q. Catuli
altera repul-
sa.*

*Puteolana
tabula legis
ædificatoria.*

AB. COLONIA. DEDUCTA. ANNO. XC.

N. FVFIDIO. N. F. M. PVLLIO. DVO. VIR.

P. RVTILIO. CN. MALLIO. COS.

OPERV. LEX. II.

Et quamuis lex extet integra paginis tribus insculpta tabulæ marmoreæ latæ pedes quatuor semis, altæ pedes duos: quia tamen non Romæ, vel à Romano magistratu, sed Puteolis arbitrato duovirum eius colonix fuit lata, nec ad scopum nostrum respiciat; operæ pretium non putavi totam hic adscribere, ne prolixitate nimia tardium adferamus. Ceterum quia lex ista rationes architectonicas antiquorum exactius repræsentare studiosis eius artis poterit, non inutile fore puto, eandem apud Vitruvium, cum denuò recudetur, pro coronide vel appendice quodam annectere, studiosisque ingenuarum artium communicare. Præterire tamen hic nequeo, notatu dignum videri, quòd aperte nobis titulus legis adductus ostendit eandem hisce Coss. esse latam anno xc. post coloniam deductam Puteolis: vnde colligimus, deductam esse anno vrbis conditæ DLVIII. M. Catone, L. Flacco Coss. Et quamuis Velleius Paterculus multò tardius deductam fuisse existimet, non tamen hoc sine dubio, scrupulo recenset. Liuius ab hac tabula anno tantum vno discrepat, Varronis nisi fallor, supputationem, vt aliquando solet, sequutus.

*Provincia
Consulares*

Sacrilegi

*Tolusani no-
xam bellum
Cimbrium
sequitur.*

*Clades ma-
gna Romano-
rum.*

*M. Aurelius
Scaurus ca-
ptus & occi-
sus.*

*Occisorum
numerus.
In præliis
ac manibus
sunt hostes
barbari.*

Trepidatio

*& panis Ro-
ma.*

*Iustitium
indictum, &
saga sumpta.*

*Tirones arte
gladiatoria
primum im-
buti.*

Consulibus P. Rutilio, vt verisimile est, Italia, Cn. Mallio Gallia Narbonensis obuenit: in qua prouincia & Q. Cæpioni prorogatum est imperium, vt duo Consulares exercitus ingruentibus Cimbris, Teutonis, Tigurinis, & aliis Gallorum gentibus obstiterent, quæ ad extinguendum Romanum imperium conspirasse videbantur. Iustinus ex Trogo refert, belli Cimbrici tumultum Romanos insequentum esse, quasi ultorem sacræ pecuniæ à Cæpione Consule direptæ. Prouincias igitur duo dicti imperatores sibi Rhodano flumine in medio terminarunt, vbi dum inter se grauissima inuidia & contentione disceptant, cum magna ignominia & periculo Romani nominis victi sunt, & cladem Allienti parem acceperunt. Siquidem in ea pugna M. Aurelius Scaurus Consularis legatus captus, cum post victoriam ab hostibus in consilium vocatus deterreret eos, ne Alpes transirent Italiam petiti, quòd diceret Romanos vinci non posse, a regulo Bolo feroci iuvene occisus est. Occisi item in prælio Mallij Consulis filij duo, bina Romanorum castra capta sunt, octuaginta Romanorum sociorumque milia trucidata, calonum præterea laxarumque quadraginta milia, sicut Valerius Antias annotauit. Ita vt ex omni penitus exercitu decem tantummodò homines, qui nuntium ad augendas miseras referrent, superfuisse dicantur. Hostes binis castris atque ingenti præda potiti, barbarico more cuncta, quæ ceperat, pessumdando perdere. Vestis discissa proiectaque aurum argentumque in flumen abiectum, lorice virorum concisæ, phalera equorum dissipatæ, equi ipsi gurgitibus submersi, homines laqueis ex arboribus suspensi, ita vt nihil prædæ victor, nihil misericordix victus perciperet. Maximus non solum inde luctus Romæ, verum etiam metus ingens ac trepidatio fuit; ne confestim Italia occupata Cimbri ad urbem properarent. Itaque haud dubie iustitium indictum, saga sumpta, nec non delectus in vrbe atque Italia tota diligentissime sunt habiti. P. Rutilius Consul iussus est iuuentutem omnem sacramento adigere, atque nouas legiones scribere, cum quibus hosti occurreret. Is autem vt aliis præiret, & ne quispiam vocationum causas prætenderet: cum secundum leges filium suum in contubernio posset habere, in legione militem fecit, quemadmodum Frontinus Stratagematum secundo memorat. Idem primus, vt apud Valerium Max. libro II. cap. III. legimus, contra prælij peritum hostem pugnaturus, rudem inexpertumque; tironem, doctoribus gladiatorum accersitis, arte dimicandi instruxit. Vide hæc omnia latius apud Orosium lib. V. cap. XVI. Eutropium libro V. Epitomen Liuij libro LXVI. Meminerunt Plutarchus in Lucullo, & in Mario, Iustinus, Tacitus, & Sallustius in Iugurthina.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones. sortiti. obtinuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

L. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. C. Memmius * C. f. C. n. Gallus *

C. Baebius * Q. f. Q. n. Sulca * M. Gratidius II. f. II. nepos.

C. Cosconius * M. f. M. * nepos. L. * Veturius L. f. L. n. * Philo.

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam. II. II. II. f. II. n. II. Siciliam.

11. 11. 11. f. 11. n. 11 * Africam. 11. 11. 11. f. 11. 11. 11. Achaïam
11. 11. 11. f. 11. n. 11 Macedoniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum
Prouincias. sortiti. obtinuêre.

T. Albucius 11. f. 11. nepos. Sardiniam. sortitus. obtinuit. Homo leuis, ac moribus planè Græcus, prouinciæ grauis fuit. Qui cùm belli materiam vbique quæ-
ret, cum Mastrucatis quibusdam latrunculis vna cohorte auxiliaria res gessit: atque in ipsa prouincia insolenter ac superbè se gerens, quasi triumphum sibi decreuit, & duxit. <sup>Prætoris un-
na superbia.</sup> Ob quas res, vt sibi persuaserat, fortiter gestas cùm à Senatu supplicationem petiisset, non impetrauit: immò postea Romam reuersus, postulantibus Sardis reus est factus atque damnatus: auctor est Cicero in oratione de prouincis Consularibus, & in Vetrina de diuinatione.

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus. M'. Aquilius M'. f. M'. nepos.
Ser. Fuluius * Ser. f. Q. n * Flaccus. C. Annius 11. f. 11. n. Bellicenus.
P. Popillius P. f. C. n. Lænas.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
[P. Cornelius P. f. Cn. n. Lentulus] Cn. Cornelius * P. f. Cn. n * Lætulus.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
L. Cassius L. f. Q. n. Longinus. L. Tremellius * L. f. Cn. n * Scrofa.

Tribuni plebis.

L. Licinius P. f. P. n. Crassus. De huius L. Crassi oratoris Tribunatu plebis col-
loquuntur ita Cicero & M. Brutus in dialogo de claris oratoribus: Multæ (inquit Cicero)
Crassi deinde causæ, sed ita tacitus Tribunatus, vt nisi in eo magistratu cœnauisset apud
præconem Granium, idque nobis narrauisset Lucilius, Tribunum plebis nesciremus
fuisse. Ita prorsus, inquit Brutus. Sed ne de Scæuulæ quidem Tribunatu quidquam au-
diuisse videor, & eum collegam Crassi, credo fuisse. Omnibus quidem aliis (inquam) in
magistratibus; sed Tribunus anno post fuit, eoque in Rostris sedente, suasit Seruiliam
legem Crassus. Nam & Censuram sine Scæuula gessit: cum enim magistratum nemo
viquam Scæuularum petiuit. Hæc apud Tullium in Bruto. Seruiliam verò legem suasit
L. Crassus anno superiore, quo Tribunum plebis Q. Scæuulam fuisse docuimus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Cn. Tremellius * L. f. C. n * Scrofa.
Ahenobarbus.

C. Sextius * C. f. C. n * [Q. Antius Q. f. Q. n. Balbus]
Caluinus.

[C. Decimius M. f. M. n. Flauus] [C. Cicereius T. f. C. nepos]
[C. Confidius C. f. C. n. Gallus] [C. Cluuius C. f. Sp. n. Saxula]

C. Cassius * L. f. Q. n * Longinus. Quem in huius magistratus petitione
repulsam passum fuisse, & Consulem nihilominus factum dicit Cicero in Planciana.
Quod ante annum superiorem contigisse, colligi poterit ex ordine aliorum ipsius
magistratuum.

Quæstores vrban.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Cn. Malli. Cos. in Gallia. Narbo.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. T. Albuci. Pr. in. Sardinia.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Africa.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Achaia.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Macedonia.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

*Quæstoril-
licitum accu-
sare Præto-
rem prouin-
cia sua.*

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. Strabo. T. Albucij. Pr. in. Sardinia. Is idem, qui bellum Marficum Consul confecit, & fulmine postea periit, ut suis locis dicendum erit. Hunc in aliquo numero oratorum fuisse scribit M. Tullius in Bruto: ipsum verò Quæstorem obtinuisse Sardiniam, docet nos idem Tullius in Verrina de diuinatione. Nam è Prouincia reuersus Pompeius post Quæsturam, T. Albucium Prætorem suum repetundarum rerum accusare voluit: sed à iudicibus reiectus est, ne libido violandæ necessitudinis, quæ inter Prætorem & Quæstorem requiritur, auctoritate iudicij comprobaretur, ut ait ibidem Cicero. Vbi commentator illius Pædianus testatur, hunc Cn. Pompeium Strabonem fuisse patrem Cn. Pompeij Magni, quemadmodum etiam Plutarchus, Appianus Alexandrinus, & alij memorie produnt.

Sex. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. Hic patruus, ni fallor, C. Cæsaris Dictatoris, qui primus monarchiam Romanæ reip. inuexit; cuius frater C. Cæsar postea Prætorius Pisis mortuus est. Et soror vtriusque Iulia C. Marij vxor fuit, teste Plutarcho, quam Suetonius amitam Cæsaris Dictatoris appellat. Hic autem Sex. Cæsar Consul belli socialis exordio sequetur.

*Patronus
causarum,
sed non ora-
tor, erit.*

* M * Plautius M. f * L. n * Hupſæus. Cuius pater Cos. an. DCXXIIX. fuerat. Hic studiosus eloquentiæ, & inter patronos causarum est habitus: sed non orator, ob imperitiā iuris, ut censet L. Crassus orator apud Ciceronem de Oratore libro primo.

* Cn * Bæbius * Cn. f. Cn. n. Tamphilus * Tribunus plebis postea reperietur cum L. Saturnino.

A. Nonius ///. f. ///. n * Sufenas * Hunc designatum Tribunum plebis, hortatu competitoris L. Saturnini occisum dicemus. Non obscuræ, ut apparet, gentis ac familiæ. Hunc enim *ἐμπειρὸν ἀνδρα*, virum scilicet illustrem fuisse scribit. Et huius fortè frater videri poterit Sex. Nonius Sufenas, quem discimus ex Plutarcho natum fuisse ex sorore L. Sullæ Dictatoris, ut suo loco postea demonstrabo.

*Gula luxu-
famosus.*

C. Sergius * M. f. M. n. Silus * Orata. Diuitiis & summo luxu famosus, qui primus pensilia balnea excogitauit, primus ostrearum viuaria in Baiano sinu instituit, ætate L. Crassi oratoris ante Marficum bellum: nec gulæ causa, sed auaritiæ, magna vectigalia tali ex ingenio suo percipiens, ut pulchrè Plinius naturalis historiæ libro nono cap. LIV. item Macrobius Saturnaliorum tertio cap. xv. Fuit autem L. Crasso propter splendorem & gulam familiaris & amicus, ut colligimus ex Ciceronis de Officiis libro tertio, & de Oratore lib. I. Oratæ quidè agnomen est adeptus, ut vult Macrobius, quod ei & pisces, qui oratæ vel auratæ vocantur, charissimi fuerint. Auctorem adducit M. Varronem, asserentem, eodè modo Licinios à piscibus Murenas appellatos, quo Sergius Orata est agnominatus. Aliam eius causam adfert Festus ex Verrio Flacco, ni fallor, Oratam dicēs piscem ab auri colore vocari, eò quod rustici aurum, orum dicebant, ut auriculas, oriculas. Itaque Sergium quoque quemdam prædiuitem, quod & duobus annulis & grandibus vteretur, Oratam esse appellatum. Duplici igitur de causâ Sergius hic Orata vulgari agnomine dictus fuit, tam à piscibus, quàm ab annulis: poterit videri patruus L. Catilinæ.

*Orata cur sic
appellatus.*

M. ///. f. ///. n. Cornutus. Hunc inter Prætorios legatos belli gerendi peritissimos recenset Tullius in oratione pro M. Fonteio, atque inter primos cum L. Cinna & L. Sulla; qui sub Consulibus bello sociali ordines duxere. Hunc igitur eundem Cornutum puto fuisse, qui tertio post sociale bellum anno inter ciuitatis principes proscriptus in tugurio villæ latitans, seruorum suorum fide ac industria à morte seruatus est: qui cadauer aliud rogo impositum cremarunt, ac militibus Cornutum ad eandem quærentibus mœsti hoc ostendentes, persuadere, heri laqueo, ne in hostium manus veniret, præfocati corpus esse. Quod pulchrè narrat Appianus ciuiliū bellorū libro primo. Plures Cornutorum magistratus reperimus postea; sed cuius gentis fuerint, in obscuro nobis manet,

*Fide seruo-
rum saluus.*

cum

cum hos Tullius & alij veteres prænominē & cognominē tantum exprimant. In Sulpicie gentis antiquissima Camerina domo patricia fuisse Cos. reperio in Fastis anno CCLXIII. Ser. Sulpicium Camerinum Cornutum, nec alium quempiam postea.

L. Acilius * M. f. M. n. Balbus * Hunc autem cum L. Scipione obsessum Æternæ, seruii habitu bello Marfico elapsam effugisse diximus ex Appiano Alexandrino.

Prouinciæ prorogatæ.

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Procos. Galliam. Narb. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Res, ut dixi, infelicissimè contra Cimbros gessit, prælio fusus, & castris exutus; eamque ignominiam Romano nomini deum ira obuuisse creditum est, quod Cæpio religioni populum Romanum obstrinxisset, auro sacro Tolosæ direpto, quem admodum suo loco diximus. Huic itaque primo post Tarquinium Superbum regem imperium est abrogatum, ut auctores sunt Linius lib. LXVI. I. & Pædianus in Cornelianam. Addit Linius, Cæpionem, cuius temeritate clades accepta erat, secundum populi Romani iussionem bonis publicatis damnatum fuisse; quod non hoc simul anno, sed decennio postea contigisse puto; cum à C. Narbone plebis Tribuno maiestatis reus cum ob alia, tum ob hanc maximè cladem acceptam factus esset.

C. Marius C. f. // nepos. Procos. Numidiam. prorogato. imperio. obtinuit. Iugurtha rege capto, belloque in Numidia confecto, cum extremo primùm anni, Numidie regna constituisse videtur, decem ni fallor legatorum ex sententia. Nam Sex. Rufus scribit, Numidiam, Iugurtha rege per Metellum attrito, per Marium capto, in potestatem pop. Rom. peruenisse. non tamen mox in prouinciæ formam fuisse redactam constat. Nam Bocho Mauritaniæ regi ob Iugurtham deditum ex promisso L. Sullæ Quæstoris Numidie pars ea, quæ Massasulorum vocatur, & Mauritaniam attingit, donata est, & Mauritania noua deinde dicta. Quæ verò Carthaginentium finibus propinquior, Massulorum regio, Massanise regis fidissimi ac amicissimi hereditus, ni fallor, proxima attributa fuit, ut ex Plutarchi Mario, & Appiano Alexandrino colligimus. Nam Plutarchus Hiempsalem, Appianus Mandrestalem Numidie post Iugurtham regulos nominat, ad quos C. Marii filius cum ducebus aliquot proscriptis confugerat, si Appiani interpretes non fefellerit locus ille satis obsecutus, ubi sic in Græco legitur exemplari, quod edidit Henricus Stephanus, ὁ δὲ πρὸ ἀνδρῶν ἐσθλοῖ. Eundem enim Hiempsalem appellare videtur Plutarchus, cum eandem fere narret historiam, sed aliquantò latius. C. Marius Procos. in. Numidia manens Romæ comitis Consularibus, postquam bellum confectum, & Iugurtham victum Romam adduci nuntiatum est, absens legibus solutus Consul iterum est creatus in annum sequentem, & ei prouincia Gallia extra sortem est decreta. Idque propter Cimbrici belli metum, quo post tantam cladem omnis Italia contremuerat, ut ait Sallustius. Igitur populus Romanus non magis idoneum repellendis iis hostibus imperatorem, quam C. Marium tunc est ratus. Qui constitutis in Africa rebus, sub finem anni Romam ad triumphum & ad alterum Consulatum concessit: auctores sunt Linius, Plutarchus, Sallustius, Velleius, & alij plures.

II. III. III. f. II. n. II. Gallia. Citalp. II. III. f. II. n. II. Asiam
II. III. III. f. II. n. II. Hisp. citer. II. III. f. II. n. II. Hisp. vltior.

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

In Hispania autem vltiore Lusitani hoc anno rebellant, & exercitus Romanus cladem accepit, ut Iulius Obsequens inter prodigia annotauit.

M. Domitius * Cn. f. M. n. * Calpurnius. [Q. Næuius Q. f. Q. n. Matho]
[P. Aquillius P. f. P. n. Gallus] [M. Sergius M. f. M. n. Silus]

Pro. Quæstorib. fuere.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus. est. C. Marij. Procos. in. Numidia. Cuius & militiam anno insequenti sequutus est in Gallia legatus Proquæstore contra Cimbros: ubi Tectolagorum ducem Copillum cepit, ut auctor est Plutarchus in eius vita. Velleius Patereculus historiarum secundo scribit Sullam in ea legatione sub Mario eminentissimos hostium duces fuisse, & ex successu animum sumpsisse. Meminit & Auctor de viris illustribus.

II. III. III. f. II. n. II. P. Rutilij Cos. in. Italia. Ostiensis.

// . // . // . f. // . n. // . Q. Seruilij Procos. in. Gallia. Narb.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Gallia. Cisalpina.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Asia.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Hisp. citer.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Hisp. vltter.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Sicilia.
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . Pr. in. Illurico.
 // . // . // . f. // . n. // . // . * Lucernus *

L. Appulcius * L. f. L. n * Saturninus. C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus.

[T. Cicereius T. f. C. nepos]

Mam. Æmilius * M. f. M. n * Lepidus.

M. Bæbius * A. f. A. n. Sulca *

C. Numitorius * C. f. C. * nepos.

Q. Seruilus * Cn. f. Cn. n *

[C. Flaminius C. f. C. nepos]

Cæpio.

L. Cornelius * C. f. Cn. n * Scipio * Hispallus *

ANNO P. R. C. DCXLIX.

C. Marius C. f. // . nepos. Cos. II. anno. DCXLIX.
de Numideis. & rege Iugurtha. Kal. Ianuariis.

C. Marius capto per L. Sullam Iugurtha rege, & in vinculis iam sibi tradito, Numidiaque in potestatem populi Rom. redacta, hoc demum anno secundum Consulatam initurus Romam rediit, atque ipsis Kal. Ianuariis magna gloria amplissimum triumphum duxit: Iugurtham regem catenis onustum cum duobus filiis egit ante currum, qui post triumphum mox in carcere necatur. Eius autem interitum graphice nobis depingit Plutarchus in Marij vita; Iugurtham in triumpho ductum excidisse rationis calliditatisque suæ potestate. In carcerem coniecto cum quidam vestes detraherent, alij in aurem auream, aure simul rescissa, diuellerent, nudumque detruderent in barathrum: vultu in risum verso, Hercules, inquit, quam frigidum nobis hoc balneum est. Vbi per sex continuos dies cum fame colluctatus tandem expirauit, & dignas sceleribus suis pœnas pendit. Cognoscimus ex Appiano Alexandrino civilium bellorum libro primo, filios eius duos non necatos, sed in custodia seruatos fuisse. Apud hunc enim legimus, Sex. Iulium Cæsarem Consulē bello Marisco Numidas equites, qui inter Regum auxilia tunc apud ipsum erant in exercitu, tamquam suspectos in Africam remisisse, eò quod crebra tamquam ad Regem suum facerent transfugia; cum C. Papius hostium dux Oxintam Iugurthæ regis filium Venusina, quia seruabatur, custodia eductum, purpuraq; indutum, his ostentaret. Auri verò septem ac tria milia pondo Marium detulisse in ærarium; argenti non signati quinque milia septingenta septuaginta quinque pondo; signati ducenta octuaginta septem milia denarium, apud Plutarchum legimus. Vide insuper Liuij Epitomen libro LXVII. Sallustium & Velleium: item L. Florum lib. III. cap. I. Auctorem de viris illustribus cap. LXVII. Orosium, Eutropium, & alios qui triumphi huius mentionem faciunt. De eodem ita Plinius scribit libro XXXIII. cap. I. vbi de annulorum usu multa. Triumphauit de Iugurtha C. Marius, sed aureum annulum non ante tertium Consulatam sumptisse traditur. Triumphum quoque Marij signauit in argenteis denariis L. Sulla Proquæstore, vt verisimile est ex manubiis ad remunerandos milites. In his videtur Consul in quadriga cum palmæ ramo in vna facie, & eius hoc titulo, C. MARIVS. C. F. COS. II. In altera Iouis Victoris laurea coronatum caput cum hisce litteris, L. CORNEL. SVLLA. PRO. Q. Peracto triumpho Marius Consul triumphali in habitu venit in Senatum, quod cum nemo fecisset antea, latum à Patribus agrè: mox vbi sensit, discedens sumpta toga prætexta rediit, vt auctor est Plutarchus. Meminit Liuiana Epitoma libri LXVII. & item C. Marij rerum gestarum elogium antiquum, quod in eius secundo triumpho adferemus, in cuius extremo tabulæ fragmento legimus Marium, VESTE. TRIUMPHALI. CALCEIS. PVNICEIS. // . // . // . Reliqua desiderantur.

Iugurtha rex cum duobus filiis ante currum ductus, & in carcere necatus.

Filij non necati.

Oxinta filius Iugurthæ custodia elapsus. Aurum atque argentum translatum.

Denarij triumphales.

Inuestitum, ingratum ac scâdalo sum.

ANNI P. R. C. DCXLIX.

Consules.

C. Marius C. f. . nepos, II. . C. Flavius T. f. . n. Fimbria.

Si c nominat Consules eius anni Cassiodorus, tabulæ Græcæ, sicut & Cuspiniani Latinæ Marium iterum & Fimbriam subiiciunt. In Obsequente de prodigiis, & Pædiano perperam C. Marius & C. Flaccus leguntur, pro C. Flavius. Postea tamen in fine secundæ orationis pro C. Cornelio habentur C. Marius iterum & C. Fimbria. Apud Valerium Maximum libro VII. cap. 11. mendosè L. Fimbria Consularis scriptus est, & in quibusdam exemplaribus Licinius Fimbria fœdiore mendo: non enim Consularem alium Fimbriam, quàm hunc, cuius item meminit Cicero Officiorum libro tertio, nullum illi prænomen addens, & satis existimans, Consularem hunc appellasse, & honoris titulo ab aliis eiusdem nominis distinxisse.

C. Mario Consuli legibus soluto, quæ in magistratibus dandis absentium habere rationem, vel eundem intra decennium reficere vetabant, populus etiam extra sortem Galliam Narbonensem cum bello Cimbrico prouinciam esse iussit: sic C. Flauio collega, ut tunc moris erat, Italia remansit: C. Mario concessum propter belli Cimbrici difficultatem ex duobus præcipuis, qui in promptu erant, exercitibus, quem vellet eligeret.

De qua re sic Frontinus disertè Stratagematum libro quarto: Cn. Marius, cum facultatem eligendi exercitus haberet, ex duobus qui sub Rutilio, & qui sub Metello, ac postea sub seipso meruerant, Rutilianum quemdam minorem, qui certioris disciplinæ arbitratur, præoptauit. Sed hæc quidem aliquantò plenius ac elegantius ex manuscripto veteri codice Iacobi Susij doctissimi humanissimi que viri Mechliniæ me quondam correxisse memini: C. Marius Cos. cum facultatem eligendi exercitus haberet, ex duobus qui sub Rutilio, & qui sub Metello, ac postea sub seipso meruerant, Rutilianum minorem quidem, sed quia certioris disciplinæ arbitratur, præoptauit.

Prodigia multa eius anni atque insequentis narrat Iulius Obsequens, additque fugitivos & desertores in Thurinis regiones vastasse. Atque interim Cimbrî, fuis Romanorum exercitibus, cum omnia, quæ inter Rhodanum ac Pyrenæum sunt, vastassent, per saltum in Hispaniam transgressi multa ibidem loca populari sunt: auctores sunt Liuius libri LXVII. Epitoma, Plutarchus in Mario, Iulius Obsequens, & alij. C. Marium Cos. interea bellum in Gallia cum Teutofagibus gessisse, Plutarchus indicat; L. Corneliū Sullam legatum eius in hoc secundo Consulatu Copillum regem Teutofagum cepisse scribens in Sullæ vita. Sic Auctor de viris illustribus cap. LXXV. tradit Sullam legatum bello Cimbrico & Teutonico bonam operam nauasse.

Prætores.

II. . II. . II. . f. . II. . n. . II. . II. . II. . f. . II. . n. . II.

Urbanam. & Peregrin. iurisdictiones. sortiti. obtinuere.

II. . II. . II. . f. . II. . n. . II. . II. . II. . f. . II. . n. . II.

II. . II. . II. . f. . II. . n. . II. . II. . II. . f. . II. . n. . II.

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti. obtinuere.

A. Postumius * Sp. f. Sp. n * * Sp. M. Fuluius * M. f. Q. n.

Albinus.

Nobilior *

* C * Seruilius * C. f. C. n. C. Manilius * C. f. C. n *

Casca *

Limetanus.

* C * Calpurnius * L. f. C. n * M. Antonius C. f. * M *

Piso.

nepos.

Extant argentei pulcherrimi M. Antonij oratoris cum Iunonis in pelle caprina, sicut à Tullio de nat. deorum describitur, dæ scilicet capite, iuxta quod tripes focus ad sacra libanda. Et in altera parte cum dæ simulachro hastam vibrante, dracone, & sella matronali. Adscriptum est ita nomen, M. ANTONI. C. F. P. Sic nobis significare nummus iste videtur, M. Antonium C. f. Prætorem Lanuinæ Iunonis ædem ac sacra publica magnificè instaurasse, rei que memoriam in denarijs ita publicari curasse.

Nummus in
M. Antonij
oratoris Præ-
tura eius.

Prætores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . Gallia. Cifalp. // . // . // . f. // . n. // . Afiam
 // . // . // . f. // . n. // . Hisp. citer. // . // . // . f. // . n. // . Hisp. vltet.
 // . // . // . f. // . n. // . Macedoniam. // . // . // . f. // . n. // . Illuricum
 Prouincias . sortiti . obtinuere.

C. Meminius * C. f. C. n. Gallus * M. Gratidius // . f. // . nepos.
 L. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. C. Barbius * Q. f. Q. n. Sulca *
 L. * Veturius L. f. L. n. * Philo. C. Cosconius * M. f. M. * nepos.

Ædiles curules.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .

Ædiles plebis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .

C. Aurelius * f. C. n. * Scaurus. Ad insanas impensas vsque munera Ædilitia
 hoc sæculo increuisse animaduertimus captandæ popularis auræ causa : quæ non ineptè
 munera vocabantur, quòd tum populus Romanus spectaculis tamquam munere quo-
 dam capiebatur, & inelcabatur ad largiendos curules magistratus, imperia, & prouin-
 cias. Hinc vltu tum quoque receptum est, vt Ædilitatem curulem petaturi, quorum in
 primis erat ludos quosdam solemnes edere, si ad Praturam atque maiores magistratus
 aspirabant, familias gladiatorum magna pecunia coemptas maioribus etiam sumptibus
 priuatim alerent, atque sub doctores siue lanistis arte dimicandi peritis instruerent.
 Colligere possumus igitur, C. Aurelium Scaurum ambiisse Ædilitatem anno superiore,
 cum P. Rutilius Cos. ex eius ludo gladiatorum doctores aut lanistas vocari iuberet : vt
 arte dimicandi gladiatoria castris primum inuecta, tironem ac rudem militem nuper
 conscriptum eadem arte instrueret, & ad congressus statariasque pugnas peritiorem red-
 deret. Quod pulchrè narrat inter exempla militaris disciplinæ Valerius Max. memora-
 bilium libro secundo, capite tertio. Cuius verba sunt hæc: Armorum tractandorum me-
 ditatio a P. Rutilio Consule Cn. Malli collega militibus est tradita. Is nullius ante se
 imperatoris exemplum sequutus, ex ludo C. Aurelij Scauri doctores gladiatorum ac-
 ceritius, vitandi atque inferendi idus subtiliorem rationem legibus ingenerauit : virtu-
 temq; arti, & rursus artem virtuti immiscuit, vt illa impetu huius fortior, hæc illius sciētia
 cautiore fieret. Hæc ita Valerius. Itaque prima hinc origo campidoctorum, quod nomen &
 officium deinde castris inductū, ac honoratius fuit. Sed perperam campiductores appel-
 lantur apud scriptores, librariorum ni fallor scriptorum errore, Lampridiū scilicet, Mar-
 cellinum Ammianum, atque Vegetium : cum in antiquis marmorum inscriptionibus
 semper rectius, CAMPI. DOCTORES. vocentur. De quibus in epigrammatum antiquorum
 scholis edendis aliquantū latius egi. Porro Romæ postea ludi atq; scholæ plures diuersis
 in locis publicè sunt exstructi, quemadmodū ex P. Victore de regionibus vrbs constat.
 C. Cælius * f. L. n. * Caldus. Sp. Thorius // . f. // . n. * Balbus *
 L. Manilius // . f. // . n. Mancinus.

Tribuni plebis.

Cassia legi. L. Cassius L. f. * L. n. * Longinus. Qui plures hisce C. Mario // . & C. Flauio
 Coss. ad minuendam nobilitatis potentiam tulit. In quibus hanc etiam:

Vti. quem. populus. damnaſſet. cuiusve. imperium. abrogasset. in Senatu. nec.
 esset. Tulerat autem maxime propter similitudines cum Q. Seruilio, qui ante bien-
 nium Consul fuerat : & cui populus, quia malè aduersus Cimbr̃os rem gesserat, impe-
 rium abrogauerat. Sic Pædianus Asconius in Cornelianam. Ciceronis est corrigendus;
 vbi in vulgatis exemplaribus nomina sunt vitiosa, & pro Flauio, Flaccus; pro Seruilio,
 Cælius mendosè sunt positi.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. M. Iunium Silanum, qui quinquen-
 nio antè Consul fuerat, maiestatis reum fecit, quòd iniussu populi rem malè cum Cim-
 bris gessisset : idque principium fuisse calamitatum criminabatur, quas eo bello populus
 Rom. accepisset. Itaque de reo tabellam quoque dedit. Sed plenissimè Silanus absoluitus
 est,

est, nam duæ solæ tribus eum, Sergia & Quirina, damnauerunt. Meminit Tullius in orationis pro Cornelio de maiestate fragmento; cuius verba sic declarat Pædianus, ut iam ferè dixi; addens hunc Cn. Domitium Tribunum plebis fuisse, C. Mario 11. C. Fimbria Coss. ante duodequadraginta annos, quàm Cicero C. Cornelium maiestatis reum defendit; quod anno vrbis DCXXCVIII. L. Cotta & L. Torquato Coss. contigit, eodem Pædiano teste. Sunt igitur anni XXXVIII. intermedij inter hunc, quo Cn. Domitius Tribunus plebis fuit, & dictum DCXXCVIII. Ceterum Velleius Paterculus historiarum lib. 11. Cn. Domitium Tribunum legem de sacerdotiis per populum dandis tulisse vult anno sequenti sexcentesimo quinquagesimo, quo Marius 111. Cos. cum L. Oreste fuit. Quòd si ita se res habet, C. Cornelius ipso duodequadragesimo anno post Domitij Tribunatum defensus est.

Idem Domitius Tribunus plebis M. Æmilium Scaurum principem Senatus atque ciuitatis non dubitauit in iudicium populi vocare, & multam irrogare, quòd eius operâ sacra multa populi Romani deminuta esse diceret. Crimini dabat, sacra publica populi Romani deum Penatium, quæ Lauinij fierent, operâ eius minùs rectè casteque fieri. Meminit Tullius in orationis fragmento pro M. Scauro filio; vbi hæc ita narrat commentator Pædianus, & addit iratum Scauro Domitium fuisse, quòd eum in Augurum collegium non cooptarat. Cuius rei opprimendi cum summo studio flagraret Domitius, Scauri tamen seruum, delationes & criminum indicia clanculùm contra dominum offereptem, ob perfidiam non solum repudiavit, sed victum etiam ad aduersarium deduci iussit. Hoc tam laudabile Domitij factum inter iustitiae exempla memorat eleganter Valer. Max. libro VI. cap. V. Meminit pulchrè Tullius in oratione pro rege Deiotaro.

Legem de sacerdotum comitiis tulit, Vti. sacerdotes. quos. antea. conlegæ. sufficiebant. populus. deinde. crearet. Vti. absentium. quoque. ratio. in. iis. comitiis. haberi. posset. Obstante tamen religione, cum ab vniuerso populo creari non possent sacerdotes, ita cavit, Vti. septemdecim. tribus. minor. scilicet. pars. populi. vocaretur. Ab. ea. parte. qui. esset. factus. is. à. collegio. cooptaretur. Itaque quod fieri fas fuit, quoad potuit religioni satisfecit, & populo potestatem mandandorum sacerdotiorum dedit, nec collegis cooptionem ademit. De qua re vide quàm eleganter Cicero in agraria secunda contra Rullum differat ad populum. Meminit legis istius Velleius, ut dixi; item Dio historiz Romanæ libro XXXVII. Hac quidem lege non diu postea latorem ipsum Domitium populi suffragio creatum fuisse constat Pontificem Max. ex Liuji compendio libri LXVII. & Valerio Maximo prius citato loco, qui scribit, quòd Domitium populus cum propter alias virtutes, tum hoc nomine libentius & Consullem, & Censorem, & Pontificem Max. fecerit. Absentem verò C. Marium lege Domitia factum Augurem cum esset in Cappadocia, testatur Cicero in epistola ad M. Brutum ordine quinta. Sic & C. Cæsarem, cum esset in Asia, Romæ populi suffragiis Pontificem creatum, Velleius auctor est. Porro Cn. Domitium hunc atauum fuisse Neronis Imperatoris Cæsaris, nos docet Suetonius Tranquillus, vbi Domitiz gentis illustres recenset: Atauus (inquit) Cn. Domitius in Tribunatu Pontificibus offensor, quòd alium, quàm se in patris sui locum cooptassent, ius surrogandorum sacerdotum à collegis ad populum transtulit. Suffragatur Cicero in Corneliiana apud Pædianum, dicens Domitium eripuisse potentissimorum hominum collegiis cooptandorum sacerdotum potestatem.

C. Seruilius . . . f. . . n. Glaucia. Legem de iudiciis tulit, Vti. contra. Q. Cæpio. nis. legem. Seruiliam. equites. soli. ex. lege. Sempronia. iudicarent. Cuius legis beneficio, ut ait Tullius in Bruto, sibi deuinxerat equestrem ordinem. Alteram de repetundis tulit: in qua quidem hoc noui, Vti. comperendinaretur. reus. Nam antea vel iudicari primò poterat reus, vel ampliùs pronuntiari, id est, non liquet. Tum enim is solus, in cuius actione latebat obsecritas, causam retractare iuebatur: verum in comperendinatione causam iterum ambæ partes dicebant, & prior reus, deinde accusator audiebatur. De qua re latius Cicero in Verrem actione tertia, & in eandem Pædianus: Erat & legis eiusdem caput, quòd iubebat repetundas pecunias persequi ab his etiam ad quos illæ, quas damnatus ceperat, peruenere. Meminit Cicero in Postumiana, docetque caput istud legis Seruiliæ postea translatum fuisse in Corneliã & Iuliam de repetundis leges. Aliud insuper huius caput fuisse videtur, Vti. Latini. (id est foederati) damnatione. ciuis. Romani. ciues. ipsi. possent. fieri. Auctor est in Balbiana Cicero, qui legem acerbissimam vocat, qua principes viri, grauiissimi & sapientissimi ciues patere foederatis viam ad ciuitatem populi iussu passi sunt, neque Licinia Mucia lege postea repre-

M. Scauro
principis Senatus
reus ad
populum ro-
gationis ne-
glecta.

Domitij in-
tegritas.

Domitia lex
de sacerdotibus
à populo con-
ferendis.
Religionis so-
lertiter prouisum.

Domitius
sua lege Pon-
tiffex Max.
creatus.

Sic C. Ma-
rius absens
Augur.
Et C. Cæsar.
Pons. Max.

Atauus Ne-
ronis imp hic
Cn. Domi-
tius fuit.

Seruilia lex
de iudiciis.

Et de repe-
tundis.

Comperendi-
natio.
Caput alte-
rum legis.

reprehensum hoc fuisse dicit; cum præsertim genus ipsum accusationis, & nomen, & præmium eiusmodi, quod nemo assequi posset, nisi ex Senatoris calamitate, neque Senatori, neque bono cuiquam nimis iucundum esse posset. Quibus verbis Cicero nobis ostendit, legem istam Seruiliam de repetundis esse, ac etiam ante Liciniam Muciam latam: cum caput istud Seruilie grauissimi ac sapientissimi latores in sua, quam nono post anno regere, de peregrinis ac ciuibus regundis lege non reprehenderint; atque declaret, præmium acculatoris peregrini fuisse calamitatem Senatoris, qui prouinciam obtinuerat. Eadem iam dicta lege Serulia de repetundis postea reus est factus princeps Senatus M. Æmilius Scaurus, ut suo loco latius dicemus ex Cicerone & Pædiano.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

*Marcia lex
de agris pro-
mulgata tã-
tùm.*

*L. Philippi
seditiosum
dictum.*

L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus. Legem agrariam promulgauit, & ferre conatus est Gracchanæ similem: sed principum ciuitatis auctoritate motus à sententia, eam non pertulit. De qua re Cicero Officiorum libro secundo sic censet: In primis autem videndum erit ei, qui temp. administrabit, ut suum quisque teneat, neque de bonis priuatorum publicè diminutio fiat. Perniciosè enim Philippus, in Tribunatu cum legem agrariam ferret, quam tamen antiquari facillè passus est, & in eo vehementer se moderatum præbuit. Sed cum in agendo multa populariter, tum illud malè, non esse in ciuitate duomilia hominum, qui rem haberent. Capitalis oratio ad æquationem bonorum pertinens, qua peste quæ potest esse maior? Hæc tantum de Tribunatu plebis L. Philippi, & eius actis reperio.

L. Hortensius * L. f. L. * nepos.

M. Herennius C. f. / . nepos.

C. Luscius 11. f. 11. n. Ocrea.

[C. Gallius C. f. 11. n. Luperus]

[C. Caninius C. f. C. n. Rebilus]

[M. Caninius M. f. M. n. Rebilus]

Quæstores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Marij Cos. 11. in. Gallia. Narb.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Gallia. Cisalp.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. citeriore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *

L. Porcius M. f. M. n. Cato. M. Catonis Salloniani filius, Gellio teste libro Notium Atticarum xiiii. cap. xviii. atque patruus M. Catonis, quem Uticensem appellant, cuius pater M. Cato post Tribunatum plebis Præturam petens, ut Gellius ait, mortem obiit. Hic L. Cato Consul factus bello Marsico interiit, ut suo loco dicemus. Extant argentei cum planetarum signis, Solis radiato capite in vna parte, & Luna corniculata media inter quinque stellas. subscriptum nomen, L. CATO. M. F.

C. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher. Ap. Claudij Pulchri, qui de Salassis triumphauit, filius alter fuisse videtur. De quo sic Tullius in Bruto de claris, vbi de M. Herennio & L. Philippo Consularibus. Eodem, inquit, tempore C. Clodius, etsi propter summam nobilitatem & singularem potentiam magnus erat, tamen etiam eloquentiæ quamdam mediocritatem adferebat. Ordine magistratuum peruenit ad honores amplissimos.

L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. Non ille Consularis, Censorius, princeps Senatus, ac magister equitum: sed pater L. Flacci, quem ex Prætura repetundarum reum M. Cicero defendit oratione, quæ nunc inter alias extat, in qua testatur hunc Ædilem curulem, Prætorem, & Consulem fuisse, quemadmodum suis locis constabit.

Q. Pompeius Q. f. * Q. n. * Rutus. Qui Cos. cum L. Sulla, & eius affinis est factus: nam Sullæ filia Q. Pompeij huius filio iuncta matrimonio fuit. Temporis interuallum indicat Q. Pompeij Censorij ac Consularis nepotem fuisse, qui primus ex ea familia per inimi-

Sex. Tidius * M. f. Sex * nepos. Homo loquax sanè, & satis acutus: sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titi^{us} nomen est indicum, quod eius ridiculos gestus hæc exprimeret: auctor Cicero in Bruto.

C. Canuleius * C. f. L. n. Diues. * C. Geminius // f. // nepos.

Titius. genus
salicionis
viticula.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. 1. 1. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam: 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaiam

M. Licinius * M. f. P. n * Crassus.

M'. Aquilius M'. f. M'. Ser. Fulvius * Ser. f. Q. n *
nepos. Flaccus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Fumbrice Cos. in. Italia. Ostiens.

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. Strabo. T. Albucij Propr. in Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr.in. Asia.

L. Appuleius * L. f. L. n * Q. Servilius * Cn. f. Cn. n *

Σχριο.

Gallus *

Orata.

Comutus.

Lepidus.

L. Acilius * M'. f. M'. n. Balbus *

Consules.

C. Marius C. f. // . nepos. III. L. Aurelius L. f. L. n. Orestes.

In. magistratu. mort. est.

CONSVLES sequuntur in Cassiodoro & Mariano, C. Marius III. L. Aurelius Orestes:
in tabulis Græcis & Cuspiniani Marius III. & Orestes.

In hoc tertio Marj Consûlatu, vt Plinius libro 11. cap. LVII. narrat, ab Amerinis & Tudertibus arma cælestia inter se ab Ortu & Occasu concurrentia pugnare visa sunt, & quæ ab Occasu venerant, vinci. Quod prodigium inter alia superioris anni refert Iulius Obsequens: vbi tamen is auctor corruptus apparet, duorum annorum omisissis Consûlibus, prodigia confusè complexus. Addit etiam, quomodo procuratum hoc prodigium fuit. Sed ipsum Obsequentem audiamus, in cuius exemplaribus librarij scriptoris culpa

Julij Obsequentis la-
cune,

vitiatum est oppidi nomen, ut ex Plinij iam adducto loco colligimus, qui ab Amerinis & Tudertibus in Umbria visum hoc prodigium fuisse scribit, non ab Ariminensibus, ut volunt Obsequentis exemplaria. Adferam igitur in hunc modum verba Iulij Obsequentis, ne à Plinio dissentiant; in quo nulla mendii suspicio est. Sunt autem talia: Amerinæ canis loquutus, arma caelestia tempore utroque ab Ortu & Occasu visa pugnare, & ab Occasu vinci, Aruspicum responso populus Iapem Cereri & Proserpinæ tulit; virgines viginti septem dona cāentes tulerunt.

** Arimini
in vulgatis
legitur.*

*Provincia
Consulares
Gallia extra
sortem &
Italia.*

Ob Cimbricum bellum, quod protrahabatur, Mario absenti populus Consulatum tertium, & provinciam Galliam extra sortem dedit, ut nobis ex Plutarcho, Velleio, & Eutropio palam est. Astipulatur pulchrè Cicero de provinciis Consularibus disserens: Inimici, inquit, Marij, non modo illum inimicum ex Gallia sententiis suis non detrahebant: sed & propter rationem Gallici belli provinciam extra ordinem decernebant. L. Aurelio igitur eius collegæ Italia decreta est.

*Nil bello ge-
stum in Gal-
lia.*

*L. Sulla Trib.
militum*

*Marius Ro-
mam ad co-
mittit.*

Cum Cimbrī in Hispania moram traherent, illam latè popularentur, nihil in Gallia dignum memoria bello gestum est. Nam tertium hunc Consulatum à C. Mario in apparatu belli, & exercendis militibus consumptum fuisse scribunt Velleius atque Plutarchus in Marij vita: qui meminit etiam in L. Sullæ vita, ipsum scilicet hoc anno Tribunum militum sub Mario militasse, & populosissimam gentem Marfos (nescio quos) ad belli societatem traxisse. Idem auctor est, L. Aurelium Consulem, cum instaret comitiorum tempus, diem extremum obiisse: & eam ob causam C. Marium collegam ad ea habenda Romam profectum, proposito castris M. Aquilio legato. Tunc ipsum Romæ L. Saturnini Trib. plebis opera quartum obtinuisse Consulatum, ut suo loco dicemus.

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstiones. public. sortiti. obtinere.

L. Licinius L. f. L. n. C. Papirius * L. f. C. n *

Lucullus.

Maso.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. P. Licinius M. f. P. n Crassus.

Nepos.

Diues.

L. Annius .. f. .. nepos. C. .. f. .. n. Verres.

Reus repetundarum factus est C. Memmius, contra quem testimonium iuratus dixit M. Æmilius Scaurus princeps Senatus: sed damnare reum non potuit, propter suspicionem inimicitiarum inter ipsos quæ fuerant, ut auctores sunt Cicero in oratione pro Fonteio, & ex Cicerone Val. Maximus lib. vii. cap. v. de testimoniis irritis.

*C. Caesar
Strabo ora-
tor.*

Accusatus est item repetundarum T. Albucius à Sardinia Prætura reuersus. Accusavit Sardis rogantibus orator C. Caesar Strabo, qui in hoc iudicio prima eloquentiæ suæ rudimenta deposuit. Subscripsit accusationi Q. Mucius Scauola Augur, & in Albucium pro Sardis etiam dixit, ut meminit in Bruto Tullius. T. Albucius damnatus Athenas in exilium abiit. Vide eundem Tullium diuinatione in C. Verrem, & eius commentatorem Pædianum. Meminit item Cicero de Officiis libro ii. & Tusculanarum v. de eius exilio.

Prætores prouinciarum.

*Bellum ser-
uile motum
in Sicilia.*

*Servilius
Prætor vi-
am.*

* C * Seruilius * C. f. C. n. Casca * Siciliam. sortitus. obtinuit. Vbi bellum seruile denuò motum est. Nam Athenio Cilix seruus pastor interfecto domino familiam ergastulo liberatam sub signis ordinat. Ipse veste purpurea, argenteoque baculo, & regium in morem fronte redimita, non minorem quam fanaticus ille prior Eunus constat exercitum: acriusque multò etiam, quasi illum vindicaret, vicos, castella diripiens, in dominos; & in seruos infestius, quasi intransfugas, sauebat. Cum hoc duce Seruilius Prætor malè, castris amissis, rem gessit: auctor est L. Florus historiæ Romanæ libro tertio, cap. xix.

* M * Fuluius * M. f. Q. n. Nobilior * Hispaniam * citiorem * sortitus. obtinuit. Cum Cimbris castra contulit, & equites suos iussit succedere ad munitiones

nes

nes hostium : laceffitisque ad pugnam barbaris, simulata fuga, recedere. Hoc cum per aliquot dies fecisset, aude insequentibus Cimbris, animaduertit castra eorum solita nudari. Itaque per partem sui exercitus continuata lacessendi consuetudine, ipse cum expeditis, post castra confedit hostium occultus : effusisque eis ex more, repente adortus, & desertum proruit vallum, & castra cepit: auctor Frontinus Stratagematum libro secundo cap. v. de inuidis. Qui cum imperatorem appeller Fulvium, verisimile est, ipsum cum imperio provinciam obtinuisse, atque post victoriam ab exercitu imperatorem ex more salutatum. Cum itaque hoc bello Fulvium imperatorem in Italia vel Gallis contra Cimbro rem gessisse non inueniam apud Auctores, quos habemus; ducor ad opinandum, hoc anno ipsum Praetorem Hispaniarum alteram obtinuisse, Cimbroque ibidem castris exuisse.

Castra exiit Cimbro Fulvius.

Fulvius imperator acclamatus.

* C * Calpurnius * L. f. C. n * Piso * Cæsoninus * Macedoniam. sortitus. obtinuit. Thracas subegit, & Rhodopen Caucasumque penetrauit, ut auctor est L. Florus libro 111. cap. 1111. Astipulatur Iulius Obsequens, qui prodigus eius anni annotavit, in Macedonia Thraces subactos esse.

Thraces vidi.

M. Antonius C. f * M * nepos. Asiam sortitus. obtinuit. Cui decretum ex S. C. bellum piraticum cum Proconsulari imperio. Nam, ut ait L. Florus libro 111. cap. vi. dum populus Rom. per diuersa terrarum distractus est, Cilices inuasit maria; sublatis commerciis, rupto foedere generis humani, sic maria bello, quasi tempestate præclerunt. Hos bello compefcere vitum fuit, quod M. Antonium ex Prætura cum his gessit, T. Luuij hæc verba demonstrant libri LXVIII. Epitoma : Antonius Prætor in Ciliciam maritimos prædones persequutus est. Atque ita legendum esse docet manu-

Cilices piraticam exercant.

Sicilia, in A dnu. & aly item vniuersam, ma-

scriptum Iacobi Sulij exemplar, sicut & rectè correxit locum Sigonius. Sic item corrigendus Obsequens, ubi legimus, piratas in Sicilia à Romanis deletos, C. Mario, Q. Lu-
tatio Coss. perperam, pro Cilicia. Eupidè Antonium hoc bello habuisse auxilia a Buzan-
tis foederatis Romano populo, discimus ex Tacito, qui Annalium xii. scribit, quemad-
modum legati horum, præfente Nerone Cæsare, in Senatu commemorarunt eius ciui-
tatis erga populum Romanum a primo foedere benemerita, & auxilia in bellis contra
Pseudophilippum, Antiochum, Persen, Aristonicum, & piratico bello adiutum Anto-
nium, & quæ Sullæ, aut Lucullo, aut Pompeio obtulissent; mox recentia in Cæsares
merita, quando ea loca infiderent. Hæc obiter Tacitus. M. Antonium verò non Præto-
rem (ut habet Liuium, nescio an satis correxerit, vulgatum libri LXVI. compendium)
sed Procos. provinciam hanc obtinuisse, testatur ipse apud Ciceronem de oratore libro
primo his verbis: Cum Proconsule in Ciliciam proficiscens Athenas venissem, complu-
restum ibi dies sum propter nauigandi difficultatem commoratus. Igitur ipsum cum
classe, non terrestri itinere profectum in Asiam atque Ciliciam Antonium, & mari etiam
rem gessisse, ex his verbis intelligimus.

M. Antonius Procos. bellis contra piratas gessit.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. vlt. Prouincias. sortiti. obtinuere.

A. Postumius * Sp. f. Sp. n * C. Mamilius * C. f. C. n *
Albinus. Limetanus.

Ædiles curules.

Q. Mucius P. f. P. n. Scæuula. L. Licinius P. f. P. n. Crassus. Collegas in hoc magistratu fuisse, quemadmodum in Quæstura & Consulatu, clarissimos istos viros, iam dixi ex Ciceronis Bruto. De eorum quidem hac Ædilitate sic mentionem facit idem Officiorum libro secundo: Paullò post P. Crassum (inquit) L. Crassus cum omnium moderatissimo Q. Mucio magnificentissima Ædilitate functus est. Sic idem Cicero in Verrem sexta, L. Crassi & Q. Scæuulæ Ædilitatem appellat ornatissimam. Quidnam præclaræ rei populo exhibuerint, memoriæ proditum vix reperio: haud vulgaria tamen dedisse spectacula, Auctores duo sunt, qui fidem faciunt. Plinius enim libro viii. cap. xvi. tradit, leonum simul plurium pugnam Romæ primum dedisse Q. Scæuulam P. f. in curuli Ædilitate. Et Solinus in Polyhistore, capite xxx. scribit, eundem Scæuulam P. f. in hac sua Ædilitate primum edidisse spectaculum ex leontopho-
nis; ut scilicet ostenderet populo, quemadmodum a leonibus interficiantur. Animal illud in Suris & Africæ solitudinibus, ubi leonum est frequentia, reperitur corpore modicum: quod adeò pestiferum leonibus esse scribunt Aristoteles & Plinius, ut eius non solum caro comesta, verum etiam cineres, velut præsentissimum venenum leones exa-

Pugna leonum cum leontophono.

nimet. Huius igitur animalis cineribus infectas carnes incolæ leonibus obiciunt, cum hos perimere volunt. Naturaliter igitur leontophonem odit leo, visumque aggreditur non dentibus aut morfu, sed pedum nitibus dilaniatum occidit: ille contra urinam aspergens se defendit, sciens & hanc leoni noxiam & exitialem esse. L. Crassum verò suæ istius Ædilitatis gratia ad scenam ornandam peregrini marmoris columnas Romanam primum aduexisse, apud Plinium legimus libro hystoriæ naturalis xvii. cap. 1. ubi sic ait: Jam columnas quatuor Hymettij marmoris Ædilitatis gratia ad scenam ornandam aduectas in atrio domus eius statuerat, cum in publico nullæ essent marmoreæ. Sic ibidem Plinius, ex quo colligimus, Crassum postquam his usus in Ædilitate sua fuerat, eas mox ad ornamentum domus suæ transtulisse, additisque duabus similibus, porticum siue propylæum atrij sui adornasse. Quæ domus cum esset in Palatio, Crassus ab aduersario suo M. Bruto vehementi accusatore (ut hunc Tullius in Bruto vocat) Palatina Venus vocari cœpit: quia primus peregrini marmoris Romanæ columnas priuatum haberet, ut idem Plinius pulchre libro xxxvi. cap. iiii.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
P. Sestius * L. f. L. * nepos. C. Fonteius * M. f. M. n. * Capito.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.

Sex. Pompeius Sex. f. Cn. nepos. M. . . M. n. * Perperna.
L. Cosconius M. f. * M. * nepos. [C. Aquillius P. f. P. n. Gallus]
[C. Flaminius C. f. C. nepos] [A. Sempronius Ti. f. A. n. Musca]
[M. Atilius L. f. M. n. Regulus] [P. Atilius A. f. C. n. Bulbus]
[Sex. Antistius C. f. C. n. Labco] [L. Bæbius L. f. L. n. Diues]

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. * C. * Seruili. Pr. in. Sicilia.
II. II. II. f. II. n. II. * M. * Fului. Pr. in. Hisp. * citer *
II. II. II. f. II. n. II. * C. * Calpurni. Pr. in. Macedonia.
II. II. II. f. II. n. II. M. Antoni. Pr. in. Asia.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Sardinia.
II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis. L. Aureli. Cos. in. Italia.

C. Aquillius * L. f. L. n. * Gallus. Pater celeberrimi Iurisperiti hic esse videtur, ut intervallum & ratio annorum insinuat. De ipso Iurisperito postea suo loco. Hunc autem Senatorij ordinis iudicem fuisse constat à Prætor urbano datum anno dclxxii. in causâ priuata P. Quintij, quem Cicero tunc apud eundem defendit oratione, quæ extat, prima. Non autem facile persuadeor, Iurisperitum ipsum hunc fuisse, qui æqualis Ciceronis item tunc adolescens erat, & necdum Quæstorius. Nam hæc causâ fuit acta non diu post translata per L. Sullam Dictatorem ad solos Senatores iudicia. Senator igitur hic C. Aquillius iudex, & magistratibus functus ad minus fuit: qui inter primos Senatores eodem anno, quo iudicia translata fuere, dicto iam iudicio præfuit.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Licinianus. M. Catonis anno dcxxxv. Consul filius hic fuit, qui post Præturam cum obtineret Galliam Narbonensem, in prouincia mortuus est, ut auctor est Gellius lib. xiiii. cap. xviii. Sic eius pater in Africa, Consul eam prouinciam sortitus, ut antè suo loco diximus.

L. Iulius L. f. Sex. n. Cæsar. Hic C. Cæsaris Strabonis celeberrimi oratoris frater germanus. Ambo viri insignes magistratibus gestis, qui postea bello ciuili inter alios opuma-

optimates à Marianis proscripti & crudeliter occisi sunt: Lucius post Consulatum, & Caius Ædilitius, uti suis in Annalibus exponetur.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. Cuius eloquentia, ut ait Tullius in Bruto, in Consulatu multis concionibus vehementer est probata. Igitur & hic in eodem magistratu à Marianis, ut dicitur, occisus est. Eius pater Cos. anno DCXXV. fuerat, auus post naualem actum de rege Persæ, Consulitem fuerat anno DCXCIX.

P. Seruilius M. f. . n. Rullus. Hic pater eius P. Rulli, qui Tribunus plebis agrariam nouam legem postea promulgauit: quam M. Cicero Consul præclaris quæ extant orationibus, ne perferretur, impugnavit atque subuertit. Luxu & diuitis famolium valde fuisse, ex Plinij verbis constat: qui hystoriæ naturalis libro VIII. cap. LI. de hoc ita scribit: Solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit P. Seruilius Rullus, pater eius Rulli, qui Ciceronis Consulatu legem agrariam promulgauit. Plebei sunt igitur in Seruilia gente Rulli isti, ut plures aliæ familiæ. Nec dubium, quin adeo diues ac splendidus equestris ordinis homo magistratus gesserit, cum etiam, ut apparet, ipsius repentantur argentei cum Palladis capite, & Victoria bigam regente, & tali inscriptione, P. S E R V I - L I. M. F. R V L L.

C. * M. f. M. n * Perperna. Hunc reperio nominari inter Senatorij ordinis spectatissimos viros, qui Consulibus P. Rutilio & Sex. Cæsari legati dati prouincias obtinere, & exercitus duxere, quemadmodum Appianus Alexandrinus ciuiliū bellorum primo memorat. Frater M. Perpernæ videtur fuisse, qui Consul & Censor deinde factus est: & ambo filij M. Perpernæ, qui Aristonicum deuicerat, ut annorum interuallum indicat.

A. Plautius . f. . n * Siluanus * Cuius Tribuni plebis lex Plotia agraria videtur esse, de qua suo loco latius. Et hunc Liuius in breuiario libri LXIV. legatum bello Maritico exercitum duxisse, & Umbros, qui defecerant, prælio vicisse scribit, ubi A. Plotium nominat, ut & libro LXXX. ubi Plotium bello Mariano casum cum exercitu à Samnitibus refert, qui se tunc Cinnæ ac Mario coniunxerant.

C. Milonius . f. . nepos. Quem nominat Appianus ciuiliū bellorum libro primo inter Senatores factionis Marianæ, qui cum Sertorio & Mario Gratidiano, L. Cinnæ Consuli vrbe per collegam Cn. Octauium pulso, in Campania se coniungere.

Prouinciæ f. prorogatæ.

.. .. f. .. n .. Achaia. f. .. n. .. Africam
.. .. f. .. n. .. Illuricum. f. .. n. .. Galliam. Cisalp.

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

Ser. Fuluius * Ser. f. Q. n * M'. Aquilius. M'. f. M'.
Flaccus. nepos.
C. Cosconius * M. f. M. * C. Memmius * C. f. C. n.
nepos Gallus *

Pro. Quæstorib. f. fuere.

.. .. f. .. n. .. C. Marij Cos. III. in. Gallia. Narbonensi.
.. .. f. .. n. .. Propr. in Gallia. Cisalp.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Africa.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Achaia.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Illurico.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Hisp. vltæ.
.. .. f. .. n. .. * Lucerin. * f. .. n. .. Calenus.

L. Valerius * L. f. L. n * Q. Pompeius Q. f * Q. n * Rufus.
Flaccus.
A. Nummius .. f. .. n C. Sergius * M. f. M. n. Silus *
* Gallus * Orata.
Sex. Titius * M. f. Sex * C. Canuleius * C. f. L. n.
nepos. Diues *
C. Geminius .. f. .. nepos. L. Acilius * M'. f. M'. n. Balbus *

ANNI P. R. C. DCLI.

Consules.

C. Marius C. f. ./. nepos. IV.

L. Lutatius Q. f. * Q. n. * Catulus.

IT A nominant hos Consules Plutarchus in Mario & Eutropius: in Cassiodoro quidem habentur C. Marius IV. & Q. Catulus; in tabulis autem Græcis, Marius IV. & Catullus; perperam, pro Catulus. Sic eisdem recentent Cicero in oratione pro Archia poeta, & Plinius libro XXI. cap. VI. sed nota quarti Consulatus Mario in iis Auditoribus non additur: ita nec in Obsequente, ubi prodigia, quæ C. Mario, Q. Lutatio Coss. acciderunt, particulatius enarrat. Q. Catulum bis repulsam passum fuisse, antequam ad hunc Consulatum perueniret, & C. Serrano & Cn. Manlio Coss. postpositum, superius ex Cicerone pro L. Murena, & ex eiusdem Planciana demonstraui.

*Bis antea
repulsus
Q. Catulus
fuerat.*

*Provincia
Consularis
Gallia dua.
Castra Marii
ad Rhodanum
& Ispani:
Q. Catuli
ad Arbesim.
Marii op-
pugnatus
fugit.*

Ambobus Consulibus utraque Gallia & bellum Cimbricum provinciarum decretæ. Cum enim Cimbri à Celtiberis ex Hispania pellerentur, eo nuntio accepto, Consules ambo protinus in provinciam contenderunt. Quorum C. Marius ad Ileram Rhodanique confluentes aduersus Teutonas & Ambrones castra posuit; Q. Catulum collegam Cimbris, qui per Noricum irrupturi videbantur, occurrere iubet; qui ad Athelium in campis Raudius Veronenſium ac Alpium faucibus castra tenuit. C. Marij quidem castra Teutones, Tigurini, & Ambrones toto triduo oppugnare non cessant; sed ubi illum exciri ad prælium non posse censerunt, præter vallum eius versus Alpes iter arripere barbari. Hos tribus agminibus Italiam petentes Marius insequutus, ad Sextias aquas duobus grauissimis præliis vicit, primo Ambrones, nec multò post altero prælio Teutones, capto rege eorum Teutobochus, contriuit atque deleuit. In quibus duobus præliis castra traduntur hostium ducenta milia, capta nonaginta milia, ut auctor est Liuius. Rex ipse Teutobochus quaternos ac senos equos transilire solitus, vix vnum cum fugeret, adscendit, proximoque in saltu comprehensus in igne spectaculum præbuit; quippe vir proceritatis eximie super trophæa ipsa eminebat, ut L. Florus refert. Orolius occisum in prælio tradit. Ordinem conflictus atque successum vide latius apud Plutarchum in Mario, & Paullum Orosium lib. V. cap. XVI. L. Florum lib. III. cap. III. obiter attingunt Velleius, Eutropius, Auditor de viris illustribus in Mario, & Liuiana Epitome libri LXVIII. Ob præclaram istam victoriam C. Marius absens Consul V. in annum sequentem est delignatus, & triumphus eidem decretus, quem donec & Cimbros deuicisset, ipse distulit: auctores sunt Liuius, Plutarchus, Eutropius, & alij.

*Bis prælio vi-
ctor Marius.
Teutobochus
rex captus.*

Cens. Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Numidicus.

C. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Caprarius. Lustr. fec. LXIV.

Verisimile nobis sit ex variis Auditoribus, ante Censores Flaccum & Antonium, quos Lentulo & Crasso Consulibus post fuisse videmus in Capitolinis fragmentis, hoc quasi anno collocandos duos Metellos Censores, Q. Numidicum & C. Caprarium. quorum hic Q. Metelli Macedonici filius fuit, ille L. Metelli Calui; qui duo fratres germani erant. Igitur duorum Metellorum patruehium hæc Censura fuit; quod ut notatu dignum ob raritatem, non reticuit Velleius Paterculus historiarum Romanarum libro secundo: Centuram dicens duorum hanc Metellorum patruehium, non germanorum fratrum esse. Q. Metelli Numidici præclarum imperium in re militari, & egregiam Censuram laudat Cicero in oratione pro domo sua, & passim, ubi sese in aliis offert occasio. In oratione pro Sextio L. Saturninum florentem in populari ratione ab eodem Censore notatum scribit. Cuius item meminit Appianus ciuilem primo, referens, Seruilium Glauciam & Appuleium Saturninum Tribunatu plebis functos, à Q. Metello Censore propter vitæ dedecora Senatu mouendos fuisse, nisi obstitisset eius collega. Hinc ortæ cum prauis inimicitia, quæ eundem innocentem Metellum vrbe postea pepulerunt. Nil enim seditiosum facies illæ sanctissimo viro vertere vitio potuerunt, quam sumptuosioris villæ in Tiburtino inuidiam, quam illi C. Glaucia, quam alij obiecere; & etiam C. Iulius. Cæsar Strabo orator, cum in delectu propter bellum Cimbricum tunc seueriore Censor Q. Metellus executionem oculorum non acciperet, quæreretque, Tu igitur nihil vides? Ego verò, respondit, à porta Esquilina video villam tuam. Quod tam acerbum dictum in Censore annotauit inter iocos M. Tullius de oratore libro secundo: illudque tum Censor optimus ab ignauo ciue audire debuit. Idem Metellus, quod à L. Equitio Firmiano infimæ

*Duorum pa-
truelium
Metellorum
Censura.
Q. Numidici
seuera Cen-
sura.*

*illi inuidiam
& exilium
populit.*

*C. Cæsar
Strabonius
debetum.*

fortis

sortis libertino, tamquam Ti. Gracchi filio, quem se fingebar, censum recipere noluisse, ^{Ne in ista Senjra.} à plebe lapidibus impetitus est, ut apud Valerium Max. legimus lib. ix. cap. vii. Quid amplius addit Orolius lib. v. cap. xvii. Metellum Censorem extractum domo, atque in Capitolium fugientem à Saturnino armata manu oblectum fuisse, sed inde Romanorum equitum indignatione deiectum Saturninum, plurima ante Capitolium caede facta. Suffragatur hisce Cicero in Sextiana iam dicta, hunc institutum Gracchum (sic enim appellat ^{Gracchus} Equitium) contra vim multitudinis incitata censum prohibitum à Metello fuisse dicens. ^{ut possint.} C. Gracchum Ti. f. appellari voluisse, colligimus ex L. Flori lib. iii. cap. xvi. contradicente Metello Censore, ac demonstrante tres tantummodò filios Ti. Graccho fuisse, ^{Tres Ti. Gracchi filij ante mortem.} è quibus vnum in Sardinia stipendia merentem, alterum infantem Preneste, tertium post patris mortem natum Romæ decellisse constabat; nec oportere clarissimæ familiæ ignotas sordes inferere. Sed hæc frustra Metellus, cum interim plebeia temeritas pro impudentia & audacia aduersus Consulatum & Censuram tendens, principes suos omni petulantia genere vexaret, quemadmodum loco iam ante citato pulchre Valerius. Sed vide, quam graphice nobis depingat libro tertio cap. viii. Sempronix Gracchorum sororis, & P. Scipionis Æmiliani viduæ constantiam; quæ à Tribuno plebis L. Saturnino, ni fallor, in Rostra ac concionem producta, nullis minis, nullo strepitu compelli potuit, ut Equitio suffragaretur, & illum tamquam fratris filium agnosceret. Iuvat adferre pauca Valerii ipsius verba, correctius aliquantò, quam in vulgatis habentur, ex sermone quem per apostrophen facunde dirigit ad Semproniam quali præsentem, cum huic argumento lucis non parum adferre videatur: Coacta es, inquit, eo loco consistere, ubi principum ciuitatis perturbari frons solebat. Instabat tibi toruo vultu minas profundes amplissima potestas, clamor imperitæ multitudinis obstrepebat, totum forum acerrimo studio nitebatur, ut Equitio (cui Sempronix gentis falsum ius quærebatur) tamquam filio Tiberij fratris tui osculum dares. Tu tamen illum, nescio quibus tenebris protractum portentum, in execrabili audacia ad usurpandam alienam propinquitatem tendentem repulisti. Sed hæc anno sequenti Mario v. Cos. contigerunt, ut opinor, dum census adhuc agebatur, & antequam Lustrum conderetur. Celebrat item Metelli hanc Censuram memorabili ista fallæ nobilitatis Equitianæ repulsa, Auctor de viris illust. cap. lx. i. in huius Q. Metelli vita: sed ibidem mendose Quintus, nescio quis, pro Equitio suppositus in exemplaribus librationum negligetia, ut ibidem in Notis vberioribus monuit A. Schottus. Tu corrige locum ita: Censor Equitium, qui se Ti. Gracchi filium mentiebatur, in censum non recepit. Atqui bonorum omnium ciuium calculis quam maximè probata fuit eiusdem huius Q. Metelli Numidici oratio, quam in hac Censura dixit ad populum de ducendis vxoribus, & augenda prole: cum ciues suos luxu ac libidinum licentia dissolutos, & à matrimonij religione multum auersos, ad ea rite capeienda, casteq; colenda prudenter adhortaretur. Quæ quidem multis postea sæculis extitit tamquam immortalis atque eximie auctoritatis. Nam Cæsar Augustus eamdem in Senatu recitauit, & populo Rom. per edictum notam fecit: ut constaret, & maioribus augendæ prolis curam fuisse, quod gentium atque familiarum in principe terrarum ciuitate nobilissima stemmata non degeneraret, sed legitimæ prolis fecunditate floreret atq; inualescerent. Claruit etiam in bibliothecis Romæ sub Hadriano & Antonino Imp. hæc Q. Numidici oratio A. Gellij (quem Agellium nunc docti quidam appellare malunt) sæculo: qui Noctium Atticarum lib. i. cap. vi. quædam citat ex eadem sententias, & doctorum hominum sui temporis iudicia pulchre de hisce recenset. Sed hæcenus de Numidici Censura celeberrima retuli, quæ reperire potui. De C. Metelli rebus vix aliud certi nobis constat, quam quod collega Numidici in hac Censura fuerit, quod ex Velleio Paterculo demonstraui. Censorium appellat Cicero in prima post reditum ab exilio ad Quirites, in memoriam reuocans, quanto bonorum studio laboratum fuerit apud populum, ut Q. Numidicus factiosorum hominum seditione pulsus in exilium reuocaretur. At enim, pro Q. Metello clarissimo viro iam spectatæ ætatis filium, L. Diadematum Consulem, C. Metellum Censorium cum permultis Metellis aut Metellarum liberis supplicasse. Et quamuis in vulgatis exemplaribus legamus suppositos L. Delmaticum Consulem & Q. Metellum Censorium; in secunda tamen oratione, quam paullo post in Senatu dixit, hoc idem repetens satis indicat, L. & C. Metellum Consulares nominando, hos duos fratres Macedonici filios, atque exulis Q. Numidici patruels fuisse. L. Delmaticum enim fratrem germanum Q. Numidici seorsum, ut autumo, non secus ac filium recensisset Cicero. Iam quia mentionem eius in dictis orationibus non facit, is huic officio non videtur ob causas nobis incognitas interfuisse, morte vel morbo forsitan præuentus: quem & Censorium, si de illo loqueretur, appellaret Cicero. Q. verò Metellum Censorium inter viuos Romæ quempiam tunc fuisse, nobis obscurum est: nam Baleari-

*Mendum
aliud in Tul-
lio.*

*Annus LXIV
urbis.
Princeps Se-
natus
M. Scau-
rus III.*

cum Metellum, qui Censor anno DCXXXIII. fuerat, antè mortuum putat mecum Sigonius. Is si tum superstes huic interfuisset officio, non prateriret hoc Tullius: sed seorsim eum non sine honoris prefatione, non minus quam eius filium Q. Metellum Nepotem, qui tunc Consulatum petebat, seorsim nominaret: nec maximum natu fratri Diademato minori postponeret, vt recte Sigonius iudicat. Porro L. Diadematum, pro Delmatico reponendum in Tullianis exemplaribus esse, docet etiam ex antiquis manuscriptis codicibus suis Dionysius Lambinus. Verum enimuero, vt eadem opera tollamus in Tullio mendum aliud; notandum, quòd in prima ad Quirites declarat, trium sororum Q. Metelli exulis filios, more Romano Lucullos, Seruilios, ac Scipiones vocatos fuisse à patribus: itaque constat, in secunda oratione, quam in Senatu dixit, vbi eiusdem rei memipit, sic legendum esse; Non Luculli, Seruili, Scipiones Metellarum stantes ac sordidati populo Romano supplicauerunt. Non vt in vulgatis legitur (Metellorum filij.) Abiurdum etenim, Metellas istas sorores Metellis eiusdem familix nuptas fuisse; sed suis locis opportunè patebit, vnam L. Lucullo, alteram C. Seruilio Vatiæ, tertiam P. Scipioni Nasicæ matrimonio iunctas fuisse. Centum tandem anno sequenti peractum Lustrum LXIV. condito fuisse, palàm est ex Apuleianæ seditionis historia. Princeps Senatus tertium fuit lectus M. Æmilius Scaurus. Huius autem census vel Lustrum LXIV. nihil extat in historiæ Liuianæ fragmentis aut breuiariis; nec liquet, quot ciuium capita censæ fuerint. Et quidem verisimile est, propter clades à Cimbris acceptas imminuto valde numero centum peractum fuisse; cum Q. Metellus Censor populum Romanum seria atque insigni oratione ad vxores ducendas, augendamq. ciuium prolem sit hortatus. Idem postea Cæsarem Augustum fecisse diximus, cum ciuitas Romana bellorum ciuiliū ciadibus esset exhausta.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. I. .II. II II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. .II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Cn. Cornelius * P. f. Cn. n. * C. Cassius * L. f. Q. n. *

Lentulus. Longinus.

L. Tremellius * L. f. C. n. * L. Memmius * C. f. C. n.

Scrofa. Gallus *

C. Marcius C. f. C. n. [P. Cornelius P. f. Cn. n.

Figulus.

Lentulus]

*Valerius Va-
lentinus poeta
pædæstus.*

Reus lege Seruilia repetundarum C. Cosconius, propter plurima & euidentia facinora sine vlla dubitatione nocens; sed afflictum erexit Valerij Valentini accusatoris recitatum in iudicio carmen, quo puerum pretextatum, & ingenuam virginem à se corruptam poetico loco significauerat. Siquidem iudices iniquum rati sunt, cum victorem dimittere, qui palmam non ex alio ferre, sed de se dare merebatur. Magis igitur Valerius in Cosconij absolutione damnatus, quàm Cosconius in causa sua liberatus est. Hæc Valerius Max. libro VII. cap. I. de publicis iudiciis. Atque hoc anno quali iudicium hoc exercitum fuisse, Seruilia lege de repetundis adhuc stante, sit nobis verisimile; cum anno sequenti per Aciliam est immutata, pæneque sublata.

Prætores prouinciarum.

*Cum fugiti-
uis malè pro-
gnatum.*

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Siciliam. sortitus. obtinuit. Cum fugitiuis hic item malè rem gessit, nempe profligatus, castris etiam exutus fuit: auctor L. Florus libro III. cap. XIX.

II. II. II. f. II. n. II. Africam. II. II. II. f. II. n. II. Achaiam

II. II. II. f. II. n. II. Asiam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

II. II. II. f. II. n. II. Macedoniam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. P. Licinius * M. f. P. n.

Nepos. Crassus. Diues.

L. An-

L. Annius // f. // nepos. C. // f. // n. Verres.
C. Papirius * L. f. C. n * Maso]

Ædiles curules.

//. // f. // n. // // f. // n. //
* M * Valerius * M. f. M. n * L. Cornelius L. f. L. n.
Messalla. Dolabella.

Ædiles plebis.

//. // f. // n. // // f. // n. //
Cn. Tremellius * L. f. C. n. L. Domitius Cn. f. Cn. n.
Scrofa. Ahenobarbus.

Tribuni plebis.

A. Pompeius * Q. f. Q. n * Rufus. Batabacem Matris deum Magnæ facer. Pessinuntio
vates vultu-
riam de Cim-
bris prædicit.
dotem Pessinunte venientem, atque in Rostra productum ut populo nuntiaret, Deam è
delubro sibi loquutam, dixisseque Romanos magna victoria potituros; Pompeius petu-
lanter circulatorem ac impostorem appellans, è concione repulit. Unde mox Pompeius
adèd vehementer febris est tactus, ut infra septimum diem vita decesserit. Atque ita
Batabacis oraculo credere Romanus cœpit, atque ex S. C. Matri deum Magnæ sacra
ædes est vota, post victoriam de Cimbris exstruenda. Vide Plutarchum in Marij vita.

L. Apuleius * L. f. L. n * Saturninus. Anni superioris exitu cum Tribunatum
plebis esset aggressus, & C. Marius Cos. III. Romam reuersus post mortem collegæ co- in C. Marius
Cos. IV. f. is
factus.
mitia Consularia in hunc annum esset habiturus; ut eundem reficerent quartum Con-
sulem, pro concione populum adhortatus est. C. Marium prima specie recusantem, ac
simulante Consulatu sibi satis esse dicentem, patriæ ac reipublicæ proditorem dixit, qui
in tanto rerum periculo imperij administrationem renueret, ac operam suam negaret.
Sed haud latebat audientes, Saturninum fabulæ Marianæ subseruire, & vtrumque ficta
proloqui: considerabat tamen populus, belli discrimen ac ea tempora Marij fortitudi-
nem atque fortunam requirere. Itaque quartum illi Consulatum demandauit, atque
ceteris candidatis repulsis, collegam illi in hunc annum Q. Lutatium Catulum dedit,
ut refert Plutarchus in Mario. Hinc etiam ait Liuius in compendio libri LXVII. de Ma-
rio rectè. Quartum Consulatum dissimulanter captans cōsecutus est. Legem de maiesta- Apulcia
ex de ma-
iestate.
te hoc deinde anno tulit, ut opinor, occasione motuum Romæ exortorum, cum Cimbri
superatis Tridentinis Alpibus ad Athesim fluium Q. Catuli Procos. castra & exerci-
tum inuaderent, & equites Romani plures impetu hostium prætidis suis pulsi, deserto
Procos. Catulo, pauidi urbem fuga repeterent: quo facto maiestas populi Rom. vehe-
menter imminuta haud dubiè videbatur vbique gentium: nec minus in ipsa vrbe Roma,
cum in tanta trepidatione ciuitatis quies valde turbata fuisset. Meminit legis Cicero de
oratore libro secundo, diserteque docet, quomodo non adèd diu postea M. Antonius
orator C. Iunium Norbanum Apuleia maiestatis lege reum defenderit: ex cuius verbis
colligere possumus, eius legis pleraque capita fuisse.

//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //

T. Iunius L. f. // nepos. Qui anno sequenti Tribunitius, P. Sestium Prætorem
designatum ambitus damnauit, ut ex Ciceronis Bruto diximus in eius Quaestura.

C. Octavius * C. f. C. n * [L. Rubrius. L. f. // n. *
Rufus. Varro *]
[T. Cicereius T. f. C. nepos] [M. Racius M. f. M. nepos]
[M. Cincius L. f. L. n. [T. Numisius T. f. T. n.
Alimentus] Tarquiniensis.
[M. Turpilius L. f. L. nepos]

Quæstores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Q. Catuli Cos. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Africa.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Achaia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hisp. vltter.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica. P. Scipionis Nasica, qui primus Serapio per ludibrium appellatus fuit, nepos: & filius P. Nasica, qui in Consulatu mortuus est, anno DCXLII. belli Iugurthini exordio. Hunc Prætorium fuisse, necnon Pontificem, docet Tullius in Fonteiana, & in oratione pro domo sua, vbi etiam discimus, pronepotem Q. Metelli Macedonici fuisse, cum tunc præsentem in collegio Pontificum alloquatur, & de Q. Macedonico verba faciens, proauum ipsius vocet. Vnde nobis palam fit, Cæciliam Q. Macedonici f. vxorem P. Serapionis, & auiam iam dicti Scipionis fuisse.

11. Seruilius 11. f. 11. n. 11. 11. Augur. In perampla Seruilia gente cuius familiar hic fuerit, sanè nobis obscurum: quem Plutarchus in Luculli vita solo sacerdotij titulo distinguit à Seruiliis eius temporis omnibus, prænomine & cognomine, quibus personæ discernebantur, omisissis. Quod an incuria fecerit, non liquet, nec apud alium Auctorem hunc nominatum inuenio: nobilitatis tamen non infimæ fuisse videtur, cum magistratus gesserit, & sanguinarias etiam cum Lucullis contentiones habuerit, vt dicemus.

T. Manilius * P. f. M' * nepos. Domo, vt apparet, Consulari; cum Senatorem ornatissimum appellet Cicero, testem hunc producens in causa Q. Roscij ætate natu grandem, natura sanctum ac religiosum, vt eius sunt verba. Patrem eius fuisse P. Manilium, qui Cos. anno DCXXXI. fuit, annorum distantia subindicare videtur. Apud hunc verò Ti. Manilium Prætorum urbanum M'. Curij causam priuatam defendit L. Crassus orator, vt suo loco dicemus. Iam quia palam est, ipsum huius æui esse, magistratus gessisse curules peramplos; facile ducor ad opinandum, C. Plinium natural. hist. lib. x. cap. 11. quamuis ibidem non extet prænomen eius, de hoc loqui potius T. Manilio, quàm (vt plerique volunt) de M. Manilio poeta, qui sub Augusto floruit, & Astronomicum libros quinque versibus Latinis conscriptos eidem dedicauit. Qui idem Romæ in campo Martio positum Augusti auspiciis obeliscum in gnomonis vsum accommodauit, vt apud eundem Plinium lib. xxxvi. cap. x. legimus. Sed mendosè Manlius, non Manilius ibidem in vulgatis vocatur. Verùm libro x. cap. 11. vbi de phœnice aue solitaria scribit ex quodam Manilio multa, satis indicat eundem multò ante monarchiam Augusti vixisse: cum dicat eodem prodente, magni anni conuersionem fuisse P. Licinio, Cn. Cornelio Coss. Sic enim de illo perquam honorifice: Primus atque diligentissimus togatorum de eo prodit Manilius Senator ille maximis nobilis doctrinis doctore nullo: neminem extitisse, qui viderit vespertem, sacrum in Arabia Soli esse, viuere annis DCLX. Et post alia ex eodem Auctore hæc etiam adijcit: Cum huius altis vita magni conuersionem anni fieri prodit idem Manilius, iterumque significationes tempestatum, & siderum easdem reuertit. Hoc autem circa meridiem incipere, quo die signum Arietis Sol intrauerit. Et fuisse eius conuersionis annum, prodente se, P. Licinio, Cn. Cornelio Consulibus. Qui Coss. anno urbis DCLXI. fuere: in quem huius T. Manilij Tribunatus plebis etiam cadit, quando constat Prætorum anno DCLX. fuisse.

Manilij de-
Brina rara.

L. Cassius * C. f. C. n. * Longinus. Hic postea Prætor Asiam obtinuit, & ex S. C. Nicomedem & Ariobarzanem reges restituit, vnde bellum Mithradaticum erupit. Videtur filius fuisse C. Cassij Cos. anno DCXXXIX.

* Q. * Lucretius * Q. f. * n. Vespillo. Primi Vespillonis in ea gente, ni fallor, filius: quem acutum, & iuris peritum in causis priuatis iudicat Tullius in Bruto. Porro Q. Vespillonis Consularis postea hunc auum fuisse, annorum interuallum intinuat.

C. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. Qui postea Prætor Hisp. citerioris, Celtiberos vicit, vt ex Appiani Iberica suo loco.

T. Iuuentius * T. f. M'. n. Thalna * Stirpe, ni fallor, Consulari; cum nepos M'. Thal-

M. Thalmæ forsan fuerit, qui Cos. anno dxc. reperitur. Hunc inter oratores recenset Tullius in Bruto, lentum quidem in dicendo, sed pæne frigidum; callidum tamen, & in aduersario capiendo versutum, nec prætereà indoctum, & magna cum iuris intelligentia.

L. Licinius P. f. P. n. Murena. Hunc fratrem opinor L. Murenæ Prætorij atque Triumphalis. Meminit eiusdem Cicero in Bruto inter oratores, dicens, quòd fuerit mediocri ingenio, sed magno studio rerum veterum: litterarum & studiosus, & non imperitus, * vt multæ industriæ, & magni laboris fuit. Occisus demum à Mariis, vt ^{vt, desit in Lambinon.}

Prouinciæ prorogatæ.

.. .. f. .. n. .. Hisp. cit. f. .. n. .. Hisp. vlt. f. .. n. .. Sardiniam

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

* M * Fuluius * M. f. Q. n. * C. Mamilius * C. f. C. n. *
Nobilior * Limctanus.

A. Postumius * Sp. f. Sp. n. * Albinus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

.. .. f. .. n. .. C. Marij Cos. iv. in Gallia. Narb.
.. .. f. .. n. .. L. Luculli Pr. in. Sicilia.
.. .. f. .. n. .. * M * Fului. Propr. in. Hisp. citeriore.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Sardinia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Asia.
.. .. f. .. n. .. Pr. in. Macedonia.
.. .. f. .. n. .. Ostiens. f. .. n. .. * Lucerinus *
L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. L. Iulius L. f. Sex. n. Cæsar.
Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. A. Plautius .. f. .. n. * Siluanus *
C. .. * M. f. M. n. * Perperna. P. Seruilius M. f. .. n. Rullus.
C. Milonius .. f. .. nepos. C. Geminius .. f. .. nepos.

M. Antonius C. f. * M * nepos. Procos. an. DCLII.

de. pirateis. ex. Cilicia * naualem. egit *

Triumphasse autem nauali, vt apparet, triumpho M. Antonium, pulsus è mari in Ciliciam vsque piratis, ex Plutarchi Pompeio nobis constat. At enim, filiam Antonij Triumphalis viri in agrum ac villam euntem interceptam & captam à piratis fuisse, & magno pretio redemptam. Quod accidisse ad môtum Misenum, Cicero in oratione pro lege Manilia satis indicat, dicens, ipsius liberos, qui cum prædonibus antea ibi bellum gesserat, Miseno sublatos esse. Reperiuntur etiam quadrigati argentei cum Romæ dex facie, & Victoria quadrigam agitante, qui in vsum huius triumphi videntur esse ^{Denarij triumphales.} cusi. nam sub quadriga scriptus hic titulus, M. ANTONI. C. F. PR. COS.

Piratas nomen habere quidam volunt ab insigni prædone maritimo Pirata dicto; quidam à Græca voce *πῆρπαι* deducunt, quod est excurrere & latrocinari. Hi primum paruis initiis orti ex Cilicia, factum & potentiam traxerunt postmodum ex bello ^{Pirata Cilicis.} Mithradatico; dum sub alieni belli tumultu, & exteri Regis inuidia audaciter & impune grassarentur, & contra Romanos eiusetiam auspiciis. Ita tradunt L. Florus lib. iii. cap. vi. & Plutarchus in Pompeij Magni vita, qui multa de his scitu digna refert. Multa etiam Cicero in orationibus pro lege Manilia, pro Balbo & Flacco. Ceterum Plinius libro v. cap. xxvii. piraticam simul cum ipsa Cilicum gente exortam fuisse scribit. Cilix ^{Cilix Europa frater.} enim, vt ait, Agenoris filius ad inquirendam Europam sororem à Ioue raptam nullus a patre, ad piraticam se conuertit: vnde Cilices piratæ dicti sunt, flagitio primi auctoris ad posteros manante. Regionem ipsam, quam piratarum arcem appellabant, cum Italia late describunt Strabo libro xiv. Ptolomæus, Plinius, & alij. Neque prætereundus est Ammianus Marcellinus, qui libro historiæ suæ xiiii. Ciliciam & Italiam graphice depingit.

ANNI. P. R. C. DCLII.

Consules.

C. Marius C. f. // . nepos. v.

M'. Aquillius M'. f. M'. nepos.

In Iulio Obsequente descriptum.

CONSULES legimus in Cassiodoro & Mariano C. Marium v. & M'. Aquillium: in Tabulis Græcis, Marium v. & Aquillium. In Iul. Obsequente desiderantur, prodigiaque cum cum notis rerum gestarum huius anni confuse superioribus Consulibus adscripta sunt. Hoc quidem indicat aperte satis Epitome Liutana libri LXVI. referens, ancilia Romæ cum strepitu mota esse, antequam Cimbricum bellum consumaretur. Igitur in Obsequente restituendi cum nouo capite videntur hi Consules in hunc modum: C. Mario v. M'. Aquillio Coss. Ancilia cum crepitu sua sponte mota, seruusque Serui-
lij Cæpionis Matri Idææ se præcidit, & trans mare exportatus, ne vniquam Romam re-
uerteretur: vrbs lustrata, capra cornibus ardentibus per urbem ducta, portâ Nauiâ emissa
relictaque: in Auentino luto pluit. Lusitanis deuictis Hispania vltior pacata: Cimbri de-
leti. Quæ quidem hisce Consulibus contigisse constat. Aquillij verò Cos. prænomen
mendosum fere passim apud Auctores reperitur in exemplaribus. Rectè tamen in Ma-
rio Plutarchus, & Appianus Alexandrinus in Mithradatica Manium, non Marcum ap-
pellant. Hic enim Aquillius ille Consularis legatus, quem Mithradates postea captum
per contumeliam misere excruciatum occidit Cicero de oratore lib. II. C. Marij colle-
gam appellat.

Prouincia Consulares.

C. Mario, vt absenti post victoriam de Teutonibus Romæ nuntiata, Consulatus, ita & Gallia extra ordinem decreta est: in qua & Q. Catulo prorogatum imperium, vt ambo imperatores bellum Cimbricum vnâ conficerent. M'. Aquillo Sicilia & bellum cum fugitiuis obuenerit. qui in prouinciam veniens, P. Rupilijs vsus exemplo, ciuitatibus præsidia imposuit, mutuumque frumentum dedit, & hostes comineatibus interclusit, vt apud L. Florum lib. III. cap. XIX. & in Rulliana M. Tullij legimus.

*Fugitiuis domat Aquillius Cos.**Irruptio Cimbriorum valde violens per Alpes in Italiam.*

Q. Catulus Cos. vt ante dixi, Cimbris per Noricum irrumpentibus, occurrere iussus, cum Alpes contra tantam hostium multitudinem tutari se non posse videret, in Galliz Cisalpinæ finibus Athesim fluium ex Tridentinis Alpibus defluentem per Venetorum agros in Adriaticum mare, non procul Veronâ sibi ad Alpium radices pro fossa & vallo delegit, & eius traiectionem ab vtraque ripa præsidij, ponte iniectione, firmavit. Verum Cimbri per niues & saxa Tridentinis iugis prouoluti ad Athesis fluentem, non procul à Romanorum castris gigantum in morem arboribus ac scopulis iniectione fluium auertendo, transitum sibi fecere, pontemque Catuli, deiectione in alueum arboribus vi defluentis fluij dirupere. quo terrore compulsi Romani, vtriusque ripæ præsidia deseruere, quæ mox à Cimbris capta sunt: sic vtraque ripa potiti tantam Romanis consternationem iniecerunt, vt imperatore suo deserto, spem omnem in fuga ponerent. Multi ex equitibus Romanis rectâ Romam contenderunt, ex quibus vnus ex M. Scauri principis Senatus filiis libimet mortem consciiuit: cum pater ob dedecus fugæ vehementer iratus filio aduenienti, ne vniquam in conspectum suum veniret, nuntiari iussisset. Catulus imperator in eo rerum statu cum diutius continere in castris militem nequireret, sublatis signis, exercitum in tutiora loca ducere coactus est. Interim Cimbri superatis Alpibus planiora Venetorum effusi populantur, ac Teutonum, Ambronum, Tigurinorumque socios exercitus expectant. Consul Marius rebus in vrbe compositis in prouinciam festinat, & suis è Narbonensi Gallia copijs euocatis, cum omni exercitu Q. Catulo Procos. sese iungens contra Cimbros diem & locum prælij postulantes, non procul Veronâ in campis Raudis cum hoste congressus fortiter ingenti prælio Cimbros vicit; in quo caesa feruntur hostium CXL. milia cum duobus regulis, capta LX. milia cum duobus item regulis. Qua singulari ac eximia victoria Cimbricum nomen omnino deletum fuisse tradunt. Historiam diffusius descriptam habes, Lector, apud Plutarchum in Mario & Sulla, Paullum Orosium libro historiarum v. cap. XVI. Alij compendiosius, vt L. Florus libro III. cap. III. Velleius II. Eutropius v. & Appianus in Celtica. Plinius etiam libro historiz naturalis XXI. cap. VI. multa de graminea obsidionis corona scribens ait, & hanc vnicenturioni principulo datam, qui in hoc Cimbrici tumultus discrimine legionem vnâ ab hostibus obsessam, & a maioribus Q. Catuli castris diuulsam sua fortitudine legionem totam obsidione liberauit. Verba eius adferre lubet, vt videas ea ad hanc histo-

*M. Scauri severitas in filium.**Q. Catulus castra deserere cogitur.**Prælium cum Cimbris, & magna Romanorum victoria.**Obsidionis laudat corona.*

historiam spectare: Præter hos, inquit, contigit eius coronæ honos M. Calpurnio Flamma Tribuno militum in Sicilia; centurioni verò vni ad hoc tempus Cn. Perreio Atinati Cimbrico bello. Primum pilum is capessens sub Catulo, exclusam ab hoc legionem suam hortatus, Tribunum suum dubitantem per castra hostium erumpere interfecit, legionemque eduxit. Inuenio apud Auctores, eundem præter hunc honorem, altantibus Mario & Catulo Coss. prætextatum immolasse ad tibicinem, foculo posito. Hæc pulchre Plinius. In breuiario quidem istius historię, quod nobis solum ex Liuij lib. LXVI. III. reliduum est, malè vehementer afflicta verba nos offendunt. Quæ sic in vulgatis extant exemplaribus: Cimbri, repulso ab Alpibus Q. Catulo Proconsule, qui fauces Alpium obsiderat, & ad flumen Athesium castellum * editum infederat, reliqueratque; * cum (vel, vt in Aldinis * vbi) virtute sua * explicata (vel, vt in alijs * explicata) fugientem * Proconsulem * exercitumque profecuti, in Italiam traiecessent. Quid in iam dictis, quæso, sani? Doctissimi Iacobi Suisij vetus manuscriptum exemplar, quod aliquoties adduxi, discrepat nonnihil. Nam pro (castello * edito) prodit (castellum * Eduum) vt sit proprium loci nomen: & (Procos.) breuiter vtrouique, non plenè scribit, vt in vulgatis; item omiſſa voce (* cum) pro (* vbi) ponit (* nisi,) deniq; pro (*exercitumque profecuti) habet (* exercitum profecutus esset.) Hæc itaque variatio, cum lucis quid adferre videatur, coniecturas nobis iniicit, tam ex variatis verbis, quàm ex ipsa historia locum ita ferè corrigi posse, mutatis, vt aiunt practici, mutandis: nihil tamen certi de huius statuto: Cimbri, repulso ab Alpibus fugatoque Q. Catulo Procos. qui fauces Alpium obsiderat, & ad flumen Athesium castellum Eduum infederat, reliqueratque; nisi tum virtute sua explicite fugientem Procos. exercitum consequutus fuisset, in Italiam traiecessent. Sensus quidem historię talis esse videtur: Q. Catulum Proconsulem in ipsis Alpium faucibus trans Athesium flumen castellum Eduum prius infessum reliquisse, ne à multitudine hostium Cimbrorum per diuersas vallium vias ingruentium circumuentus comœatu excluderetur. Cum verò Cimbri, superatis Alpibus & Athesi, vtriusque fluminis ripas præſidijs a Catulo firmatas, ponte rupto, caperent: nisi fugientem præ metu exercitum Proconsul virtute sua retinisset, Cimbri victores sine obstaculo in interiorem Italiam traiecessent. Qua ratione, sublatis signis, exercitui in fugam versò ducem se fecerit Catulus, & continuerit, Plutarchus in Miano narrat latius, quem vide Lector, & facilius locum intelliges.

Prætores.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

C. Cælius * C. f. L. n * Calvus. Sp. Thorius .. f. / n * Balbus *

L. Manilius .. f. / n. Mancinus. [M. Mulvius M. f. M. nepos]

C. Aurelius * L. f. C. n * Scaurus [Q. Næuius Q. f. Q. n. Pollio]

Paricidij grauis, & prius non audita Romæ quæstio est habita eodem hoc anno, quo de Cimbris triumphatum est. Conuictus & damnatus est eadem Publius Malleolus quidam, qui matrem seruis adiuantibus occiderat, vt Orosius refert libro v. cap. xvi. & astipulatur Epitome Liuiana, vbi hunc primum omnium culeo infutum, & in mare præcipitatum legimus, vt apud Orosium; qui addit, Romanos tunc facinus & poenam impleuisse, vnde Solon Atheniensis decernere ausus non fuerat, dum fieri posse non credidit. Et Romulum regem non credidisse, nec poenam tali scelere statuisse scribit Plutarchus; sed omnem hominis liberi cædem paricidium tunc appellatam. Quod palam est ex Romuli & Numæ regis legibus à me primo Annalium horum adductis, quæ talionem, vel capitis poenam dumtaxat iudicant cædi hominis liberi non perductis. Ac multis quidem sæculis existimatum Romæ fuit, tale scelus accidere non posse; cum ferè sexcenti ab vrbe condita præterierint anni, priusquam istud facinus impium in ciuitate contingerit. Nam primus Romæ post bellum Punicum secundum L. Oſius quidam occidisse patrem suum traditur, vt auctor est Plutarchus: sed an alia quàm capitis poena vindicatum hoc scelus fuerit, non addit. Crescente postmodum cum luxu scelerum audacia, visum fuit singularibus poenis istius impietatis prodigium, cum accidit, expiare, licet hoc anno contigit. De qua re multa facundissime Tullius in oratione pro Sex. Roſcio dicit.

differit : Quantò maiores, inquit, nostri sapientiùs : qui cùm intelligerent nihil esse tam sanctum, quod non aliquando violaret audacia, supplicium in paricidas singulare exco-
gitarunt: vt quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ij magnitudine pœnæ male-
ficio summouerentur. Insui voluerunt in culleum viuos, atque ita in flumen deiici. De
quo supplicij genere multa Tullius ibidem pulcherrimè differit. Primus igitur hoc anno
Publius Malleolus interempta matre culleo insutus, ac in mare præcipitatus est, vt Li-
uius & Orosius consentiunt. Legem de hoc supplicij genere tunc latam citat Auctor
Rhetorices ad Herennium libro primo talem:

*Lex de pari-
cidio.*

Qui. parentem. necal. iudicatus. erit. is. obuolutus. &. obligatus. culleo.
deiciatur. in. profluentem. Addit deinde : Malleolus iudicatus est matrem necas-
se, ei damnato statim folliculo lupino os obuolutum est, & soleæ lignæ pedibus induc-
sunt, & in carcerem ductus est. Idem Tullius adfert in exemplum libro de inuentione
Rhetorica secundo, non secus ac Auctor ad Herennium, inquirès an testamentum Mal-
leoli damnati, ante supplicium dum culleus paratur in carcere factum, quo fratrem mi-
norem aduersarium & accusatorem suum exheredauerat, ratum ac legitimum esset, cùm
defensores suos instituisset, agnatis exclusis, heredes. Cùm autem bellis ciuilibus atque
proscriptionibus deinde paricidij impietas ista magis ac magis inualuisset, Cn. Pompeius
Magnus Cos. iterùm legem aggrauato supplicio renouauit, vt suo loco.

*Testamentū
damnati
Malleoli.*

C. Papirius * L. f. C. n * Maso. Repetundarum reus factus, atque damnatus
lege Seruilia C. Glauciae à T. Coponio Tiburte, qui legis eiusdem præmio ciuitatem
Romanam ea damnatione adeptus est: auctor Cicero in oratione pro L. Balbo.

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Qui malè rem in Sicilia cum fugitiuis gesserat, &
socios prouinciamq; non benè tractarat, repetundarum accusatus est à Seruilio Augure.
Quem accusatorem postea L. Luculli duo filij in patris vindictam eiusdem criminis
reum fecerunt: auctor Plutarchus in L. Luculli filij vita. Meminit Cicero Academicarum
questionum libri quarti exordio, & Officiorum libro II. In oratione de prouinciis
Consularibus testatur, magnas & graues Lucullorum & Seruiliorum inimicitias fuisse,
sed eas propter reip. dignitatem postmodum deposuisse.

P. Sextius * L. f. L * nepos. Qui Prætor in annum sequentem designatus erat, à
T. Iunio L. f. damnatus est ambitus, vt auctor Cicero in Bruto.

. Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Africam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam
II. II. II. f. II. n. II. Hisp. cit. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt. r.
II. II. II. f. II. n. II. Macedoniam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Cassius * L. f. Q. n *	Cn. Cornelius * P. f. Cn. n *
Longinus	Lentulus.
L. Tremellius * L. f. C. n *	C. Marius C. f. C. n.
Scrofa.	Figulus.
L. Memmius * C. f. C. n	[P. Cornelius P. f. Cn. n.
Gallus *	Lentulus]

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II.	II. II. II. f. II. n. II.
C. Valerius * L. f. C. n *	Q. Seruilius * Cn. f. Cn. n *
Flaccus.	Carpio.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus. Quem munus in hoc magistratu non dedisse
testatur Cicero Officiorum libro secundo his verbis: L. quidem Philippus Q. f. magno
vir ingenio, in primisque clarus gloriari solebat, se sine vlllo munere adeptum omnia quæ
haberentur amplissima. Repulsas itaque passus est etiam non semel, cum in Tribunatu
miliu, vti Planciana Ciceronis demonstrat, tum in petitione Consulatus quoque, vt
suo loco dicemus.

M. Herennius C. f. *n.* nepos.

Tribuni plebis.

[illegible]

M'. Acilius * M'. f. M'. n * Glabrio. Legem de pecuniis repetundis tulit, Vti re-
petundarum caussa vna tantum actione peragerentur absoluerenturque. Vti accusatores
constituti potestatem haberent litteras publicas & priuatas conquirendi, assignandi, &
deportandi. Meminit aperte M. Tullius actione tertia in C. Verrem his verbis: Ego tibi
illam Aciliam restituo, qua lege multi, semel accusati, semel dicta caussa, semel auditis re-
sponsibus, condemnati sunt. Item actione priore ubi Tullius huius legislatoris filium M'. Gla-
brionem, apud quem tunc Praetorem caussa Verris agebatur, sic alloquitur: Fac tibi pa-
ternæ legis Aciliæ veniat in mentem, qua lege populus Rom. de pecuniarum repetundis op-
timis iudiciis, leuissimisque iudiciis usus est. Hæc verba Tullij declarat ita commen-
tator Asconius: M'. Acilius Glabrio legem Aciliam tulit de pecuniarum repetundis leuissi-
simam, vt qua nec comperendinari quidem liceret reum. Et ampliationem sustulisse scri-
bit idem Asconius hanc legem Aciliam, exponens prius adducta Tullij verba ex actione
tertia: Acilij, inquit, Glabronis patris huiusce Praetoris, de quo etiam supra dixit: quæ lex
neque comperendinationem, neque ampliationem habet.

P. Rutilius L. f. L. n. Lupus.	M. Baebius * A. f. A. n. Sulca *
L. Acilius * M'. f. M'. n. * Balbus.	C. Numitorius * C. f. C. * nepos.
[L. Manilius L. f. L. n. Nucula]	[C. Lucilius C. f. . nepos] *
[L. Rufrius L. f. L. n. Purpureo]	[C. Vetilius C. f. C. nepos]
P. Antistius * C. f. C. n. Labeo.	

Quæſtores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. 11. f. 11. n.

Quæstores provinciarum.

11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	M'. Aquilij Cos. in. Sicilia.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11. 11. 11.	Pr. in. Sardinia.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11. 11. 11.	Pr. in. Hisp. citeriore.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11. 11. 11.	Pr. in. Hisp. vltter.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11. 11. 11.	Pr. in. Macedonia.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11. *	Lucerinus *

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Hic M. Catonis Salloniæ filius alter, & pater M. Catonis iunioris, quem ab exitu sui miserabilis loco vocarunt Vicensẽm. Hunc M. Tullius in Bruto M. Catonem patrem appellat, quem cum Cn. Octavio M. f. & Q. Catulo filio non tam inter oratores, quàm in præfidiis reipublicæ collocat. A. Gellius Noctium Atticarum libro xii. cap. xix. hunc mortuum fuisse scribit, cum Præturam peteret.

C. Senti^{us} .f. .n. Saturninus. Aulus C. Senti Saturnini (vt ex annorum intervallo colligimus) qui Consul ex ea familia primus anno vrbis dcccxxiv. factus est sub Augusto. Hic autem (de quo nunc agimus) ex Atinati Præfectura Romæ per magistratum gradus ad Præturam peruenit, vt pulchrè testatur in Planciana Cicero, & vt suis locis annotabo.

Cn. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Filius C. Carbonis Consularis, quem M. Antonius orator accusauerat, ut auctor Cicero ad Patrum Familiarium libro ix. Et hic, quo nemo improbius, eodem Cicerone ibidem iudice, postea bello civili inter Marianos ducum præcipuus ter Consulatum inuadit, & in tertio pulsus, ac in Sicilia a Cn. Pompeio Magno captus, L. Sullæ Procos. iussu Lilubæi occisus est, ut suis locis exponemus.

A. Gabinius * A. f. A * nepos. Qui bello Martico Procos. duxit exercitum ad-
uersus Lucanos, vt postea constabit.

C. Cæcilius * C. f. Q. n * Metellus. C. Metelli Caprarij Triumphalis filius hic fuisse videtur ex temporis ac annorum interuallo. Magnæ & ingenue libertatis hominem fuisse cognoscimus: nam L. Sullam victorem bello civili atque cædibus grassante, in ausus est rogare in Senatu, cum quibus tandem victurus esset, quibus imperatorus, si in bello armatus, in pace inermes occidere non cessaret: atque postulare, ut statueret tandem publicaretque, quibus parcendum vel non parcendum esset. Tum Sulla ex consilio L. Fufidij primipilaris tabulam illam funestam proscriptionis promulgare cepit. C. Metellum vocat Plutarchus in Sulla, & ex Senatus iurionibus fuisse dicit. Paullus Orosius libro v. cap. xx i. Q. Catulum hæc Sullam rogasse scribit, ex aliis forsitan Annalibus: & consentiunt Auctores, cædium finem faciendum esse, plurimos optimatum instuisse.

P. Lentuli in
carcere neca-
ti pater fuit

P. Cornelius * P. f. P. n * Lentulus * Sura * Videtur fuisse P. Lentuli Suræ, postmodum ob Catilinariam coniurationem in carcere necati, pater. Nominatur inter Consulares atque Prætorios legatos bello Maritico Consulibus additos apud Appianum Alexandrinum civilium bellorum libro primo, qui hunc P. Lentulum τὸν ἀδελφὸν ipsius Consulis Sex. Caesaris fuisse dicit: sed fratrem vterinum vel collataneum intelligo, non germanum. Occisus deinde est bello civili Mariano à L. Cinna, ut Appianus ibidem.

Q. Oppius * Q. f. Q. n. Salinator * Hunc reperio inter legatos Prætorios haud dubie, qui cum M. Aquillio Consulari in Asiam missi Nicomedem in Bithyniam, & Aziobanzanem in Cappadociam reges pulsos restituerent. Magistratus gessisse certum est, cum exercitum duxerit, & à Mithradate captus licitoribus præcedentibus per ludibrium circumductus fuerit, ut apud Appianum in Mithradatica legimus.

Q. Ancharius / . f. // . nepos. Plutarchus Senatorem atque virum Prætorium dicit, occisumque à C. Marij Romam ex Africa reuerli satellitibus in Capitolio: quibus signum datum erat, ut salutes occiderent, quos Marius ipse non resalutasset. Meminit & Appianus civilium primo, atque eius caput inter Consulares & Prætorios occisos in Rostris expositum dicit. Meminit & L. Florus.

Prouinciæ prorogatæ.

Q. Lutatius Q. f * Q. n * Catulus. Procos. Galliam. Cisalpinam. prorogato. imperio. obtinuit. Ad Athesim, ut dictum, Cimbris oppositus, cum exercitu suo solus vim ingentem ingruentium hostium non sustinere potuit, sed Consuli Mario iunctus, vnâ collatis viribus, ambo Cimbris in campis Raudis ingenti prælio contudere. Vide Plutarchum, Appianum, Orosium, & alios iam dictos.

// . // . // . f. // . n. // . Aliam. // . // . f. // . n. // . Achaïam.

Pro. Prætoribus. prorogato. imperio. obtinuere.

L. Annius // . f. // . nepos. P. Licinius M. f. P. n. Craß. Diues.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

// . // . // . f. // . n. // . C. Marij Cos. v. in. Gallia. Narb.

// . // . // . f. // . n. // . Q. Lutatij Procos. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . Propr. in. Asia.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . Propr. in. Achaia.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . Pr. in. Africa.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . Pr. in. Illurico.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // . Ostiensis.

L. Valerius * L. f. L. n * Flaccus T. Manilius * P. f. M. * nepos

C. // . * M. f. M. n * Perperna. * Q. * Lucretius * Q. f. // . n. Vespillo.

L. Cassius * C. f. C. n * Longinus. T. Iuuentius * T. f. M. n. Thalna *

P. Licinius * P. f. // . n. Murena. C. Milonius // . f. // . nepos]

C. Marius C. f. // . nepos. Cos. v. anno. DCLII.

de. Teutoneis. Ambronibus. &. Cimbreis. // . // . // .

Q. Lutatius Q. f * Q. n * Catulus. Procos. an. DCLII.

de. Cimbreis. // . // . // .

Hic alter est C. Marij triumphus longè clarissimus, post quem si subito diem obiisset extremum, inter felices merito, tot rebus prospere gestis, haberi potuisset. Nam postea

postea cum summo reip. Romanæ damno suoque dedecore extrema fortunæ ludibria passus est, ut pulchrè non minus quam verè Iuuenalis poeta cecinit Satyra decima:

*Exilium, & carcer, Minsurnarumq; paludes,
Et mendicatus victa in Carthagine panis
Hinc causas habuere, quid illo cine sulisset
Natura in terris, quid Roma beatus umquam?
Si circumducto captiuorum agmine, & omni
Bellorum pompa, & animam exhalasset opimam,
Cum de Teutonico vellet descendere curru.*

*Ab immensa
cupidine Ma-
rio infelicitas
est.
in deest in
vulgato.*

*& deest in
vulgato.*

Utriusque autem Mariani triumphi meminit ita libro 11. cap. 11. Valerius Max. scribens cur C. Marius contemplerit litteras Græcas: Quapropter non es damnandus rigoris rustici C. Marij, qui gemini lauro coronatam senectutem tuam Numidicis & Germanicis illustrem trophæis, victor deuictæ gentis facundia politioem fieri noluisti. Et libro VII. cap. xv. eius septem Consulatus, & duos amplissimos triumphos recenset, additque vix quemquam in vrbe fuisse, qui non illi, tamquam diis immortalibus apud sacra mensæ suæ libauerit, nuntio de Cimbris deletis initio noctis accepto. Tunc etiam vrbis tertium conditorem appellatum a plebe fuisse, Plutarchus auctor est. Sic ferè Liuius libri LXIX. in breuiario, ut annotatum legimus: Primores, inquit, ciuitatis* qui & aliquamdiu, ut nouo homini ad tantos honores euecto, inuiderant, conseruatam ab eo rempublicam fatebantur. Triumphos duos vni Mario populus Romanus obtulit, sicut ambo iam citati consentiunt: ipsum tamen vno contentum semel tantum triumphare voluisse tradunt, Cimbricæ victoriæ gloriam, ut Cicero Tusculanarum libro primo scribit, cum Q. Catulo collega communicando. Videtur igitur Cimbricæ victoriæ successum secundum ex parte Catulo imputasse Marius, quod fugam exercitus sui prudenter, & hostium in Italiæ plana transitum fortiter vsque in Marij aduentum impedisset. Hinc Iuuenalis Satyra octaua C. Marij pauperis aratoris mercenarij, & genere obscuri virtutem Lutarij Catuli collegæ nobilitati præferens, post Cimbricas strages ingentes collegam istum nobilem secundæ tantum huius victoriæ lauro secunda coronatum canit his versibus:

*Arpinas alius Volscorum in monte solebat
Poscere mercedes alieno lassus aratro.
Nodosam posthac frangebatur verice visem,
Si lentus pigra munires castra dolabra.
Hic tamen & Cimbras, & summa pericula rerum
Excipit, & solus trepidantem protegit urbem.
Atque ideo, postquam ad Cimbras stragemq; volabant
Qui numquam attigerant maiora cadavera corui,
Nobilis ornatur lauro collega secunda.*

*Parentes &
ipsum Ma-
rium ante
militiam ope-
rat in agris
dedisse condu-
ctum, Plu-
tarchus au-
ctores est.
Prima Marij
militia inter
gregarios &
munifices.*

Vis ingens arimorum spoliatorumque Cimbricorum in plaustis Romam traducta fuit. Ex manibus autem porticum in area Flacciana Q. Catulus extruxit, ut apud Ciceronem in oratione pro domo sua legimus. Astipulatur Valerius Maximus lib. vi. cap. 111. dicens Flaccianam aream, cum diu penatibus vacua mansisset, à Q. Catulo spoliis Cimbricis adornatam fuisse. Hic idem tradit libro 111. cap. vi. C. Marium post Iugurthinum Cimbricumque & Teutonicum triumphum cantharo semper potasse, quod Liber Pater post Indicas expeditiones, inclytum ex Asia ducens triumphum, eo poculi genere usus ferebatur, ut inter ipsum vini haustum victoriæ ipsius suas victorias compararet. Cuius insolentis exempli etiam extat apud Plinium libro xxxi. cap. xi. mentio talis, non sine commate: C. Marius post victoriam Cimbricam cantharis potasse Liberi Patris exemplo traditur, ille arator Arpinas & manipularis imperator. Obseruantior religionis ac patriorum rituum Q. Catulus, qui votam in prælio ædem sacram Fortunæ eius diei, quo felicior cum Cimbris pugnatum fuit, 111. scilicet Kal. Sextiles, peracto triumpho, curauit extrui in Palatio ac vrbis regione x. ut in P. Victoris catalogo legimus. Meminit ædis eiusdem Cicero libro de legibus secundo, probans atque recipiens in sua ciuitate religionem deæ Fortunæ huiusce diei, cum valeat in omnes dies, inquit. Meminit item Plinius libro xxxiv. cap. vii. insignes vrbis Romæ statuas recensens: Fuit & alius, inquit, Pythagoras Samius initio pictor, cuius signa ad ædem Fortunæ huiusce * diei septem nuda, & senis vnum laudata sunt. Sed corrigendum esse in exemplaribus Fortunæ cognomen hoc, quod (huiusce deæ) legitur; Ciceronis, Plutarchi, & P. Victoris iam adducta loca satis demonstrant. Memini me Romæ in manuscripto antiquo Cardinalis Bernardini Maphæi exemplari Plinij legisse, Fortunæ huiusce diei. Quam lectionem improbare

*Spolia &
manubia im-
mensa.
Porticum
Catuli.*

*Marius
Cicero
facit inso-
lenter.*

*Fortuna eius
diei ædes ex
voto Q. Ca-
tuli facta.*

Plinij locum.

non possum, cum ibidem vox, die, sit in casu secundo: ut in illo Maronis versu:

Libra die, noctisq; pares ubi feceris horas.

Extat Romæ in Capitolio balis marmorea statuae Hadriani Imperatoris Augusti, quam magistri vicorum vrbis Romæ regionum XIV. huic dedicarant: in cuius fronte titulus, in tribus lateribus magistrorū nomina per singulos vicos regionatim inscripta sunt. Quæ balis nos docet, ab æde sacra Fortunæ iam dicta regionis X. vico sexto non. ē inditū fuisse, qui vicus HVIYSQVE. DIEI. marmori insculptus legitur. In huius ædis Fortunæ dedicatione fortasse contigit, quod Plutarchus de C. Mario Græcarum artium litterarumque contemptore scribit: ipsum scilicet, cum ludi ederentur scenici more Græco, theatrum quidem ingressum, tanquam spectaturum, confedisse; sed mox offensum surrexisse denud, atque abuisse. Voluit etiam ipse sacram ædem Romæ Honoris atque Virtutis ex manubiis hostium facere, non ex peregrino nobili marmore; sed ex lapide vulgari, fortasse Tiburtino. Nec vsus in ea construenda fuit Græci alicuius architecti opera, quorum tamen tunc Romæ copia fuit; sed C. Mucij cuiusdam Romani, sicut ex Vitruuij præfatione libri VII. de architectura constat. Fit etiam istius ædis præclara mentio in C. Marij rerum gestarum antiquissimo elogio, quod inter eius trophæa videtur extitisse sculptum in perampla marmorea tabula: cuius fragmentum Romæ vidimus in Quirinali colle, iuxta domum Pomponij Læti. Sed cur illud ipsum, quando magistratus atque triumphos Marij suo recenset ordine, huic loco studiosorum in grauiam non lubeat subtexere? En.

Honoris atque Virtutis ædes à C. Mario facta.

Rerum bene gestarum C. Marij elogium antiquum.

C. MARIVS. C. F. COS. VII.

PR. TR. PL. Q. AVGV. TR. MIL. EXTRA
SORTEM. BELLVM. CVM. IVGV. REGE NV. MID
GESSIT. EVM. CEPIT. ET. TRIVMPHANS. IN
SECV. CONSVLATV. ANTE. CVRRVM. SVVM.
DVCI. IVSSIT. III. CONSVL. ABSENS. CREATVS
EST. IIII. CONSVL. TEVTONORVM. EXERCITVM
DELEVIT. V. CONSVL. CIMBROS. FVGAVIT. EX. IEIS
ET. TEVTONEIS. ITER. TRIVMPHAVIT. REM. P. TVRBATAM.
SEDITIONIBVS. TR. PL. ET. PRAETORVM. QVI. ARMATI
CAPITOLIVM. OCCVPAVERANT. VI. COS. VINDICAVIT
POS. LXX. ANNVM. PATRIA. PER. ARMA. CIVILIA
PVLSVS. ARMIS. RESTITVTVS. VII. COS. FACTVS. EST
DE. MANVBIEIS. CIMBRICEIS. ET. TEVTONICEIS
AEDEM. HONORI. ET. VIRTVTI. VICTOR. FECIT
VESTE. TRIVMPHALI. CALCEIS. PVNICEIS. //.

Reliqua desiderantur, atque in primis, quomodo post primum de Iugurtha triumphum vestitu triumphali sit ingressus præter morem in Senatum, sicut antea suo loco retuli. Vide præterea quæ de hisce Marij & Catuli triumphis Eutropius, Auctor de viris illustribus, Eusebius in chronico, & alij memoræ prodiderunt. Cimbros antiqua lingua Celtica latrones dictos fuisse, apud Plutarchum in Mario, & Sex. Pompeium legimus. Septentrionales interioris Germaniæ populos fuisse constat, quorum regiones Oceani inundationibus obrutas, cultu Cimbris discedentibus vacuas, postea mari abeunte, Dacos & Holtatios occupasse, quidam volunt. Alij Frisios Saxonesque in iis locis confedis tradunt. Sanè Stephanus in populorum & vrbium Lexico, Saxones ἐκ Κελτικῆς ἡ πόλις, hoc est in Cimbrica Chersoneso collocat. Ceterum Plinius Ingænonum populos esse Cimbros, Teutones & Chaucos, tradit: & Strabo Cimbros ac Cimmeros ex Græcorum opinione nil origine differre putat. Verum de his populis, eorumque moribus plura memorant Plutarchus in Marij vita, L. Florus, & Tacitus in Germania.

Cimbri latrones.

Eorum situs.

Cimbrica Chersonesus.

ANNI P. R. C. DCLIII.

Consules.

M. Marius C. f. n. nepos. VI. L. Valerius L. f. L. n. Flaccus.

IN Cassiodoro & Mariano recensentur Consules C. Marius VI. & L. Valerius Flaccus: in tabulis Græcis Marius VI. & Flaccus: in Julio Obsequente C. Marius (sed deest numeri nota VI.) & L. Valerius. Eisdem sæpius nominat Cicero in suis orationibus, & in Bruto. Atqui Pædianus in Pisonianam Ciceronis scribens adfirmat, à C. Mario & L. Valerio Flacco Consulibus ad Ciceronis vsque Consulatum numerari annos xxxvi. & tot quidem reperiuntur secundum Fastos Capitolinos. Meminit & Plinius historiz naturalis libro II. cap. xxxiv. scribens clypeum ardentem ab Occasu ad Ortum, cum Sol occideret, scintillantem transcurrille, L. Valerio, C. Mario Coss. Quod ipsum narrat cum alius eius anni prodigium Iulius Obsequens, faciem ardentem scilicet subito lapsu cadentem Tarquinius late visam: in Piceno terramotu ædificia passim concidisse, fremitum armorum ex inferno auditum, quadrigas auratas in foro sudasse: & addit, fugitivos in Sicilia victos esse prælus. Velleius auctor est, post tres & xx. annos à Narbone Marcio in Gallia, M. Porcio & Q. Marcio Coss. deducta, Eporadum in Vagienuis, Mario sexties Valerioque Flacco Coss. deductam coloniam fuisse.

C. Marium sexti huius Consulatus suffragia sibi per nefas, diuisa per tribus pecunia comparasse, Liuius & Plutarchus auctores sunt: atque iisdem artibus obtinuisse, ut Q. Metello aduersario & competitore suo repulso, L. Valerius Flaccus sibi administer potius quàm collega daretur, addit Plutarchus in Marij vita. Velleius Paterculus tamen aliter refert, hunc sextum Consulatum Mario tamquam præmium victoriæ ac meritum à populo datum fuisse scribens. Prouinciæ autem Consulum quænam fuerint hoc anno, nobis in incerto est. Vrbs autem continuis seditionibus agitata, Consulem vtrumque videtur retinuisse: cum iis solemnibus S. C. potestatis infinitæ & extremæ necessitatis mandatum fuerit, **VIDERENT. NE. QUID. RES. PVBLICA. DETRIMENTI. CAPERET.** Sic ex Liuiio, Plutarcho, Appiano, & Orolio colligi posse, qui Consulatum in rebus tantum urbanis mentionem faciunt. Roma igitur atque Italia Consulares eo anno prouinciæ videntur fuisse: M. Aquillio in Sicilia prorogatum fuisse imperium constat.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. f. II. n. II.

Vrbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. III. II. f. III. n. III. III. f. III. n. III.

II. II. II. f. II. n. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicæ. sortiti. obtinere.

C. Seruilius f. n. Glaucia. Vrbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. In magistratu. occisus. est. Cui hoc anno Prætori L. Saturninus turbulentissimus Tribunus plebis in foro sellam conscidit, quod eo die, quo ipse concionem habebat, ius dicendo partem populi auocasset, quemadmodum Auctor de viris illustribus in Saturnini vita memoriz tradidit. Hunc C. Glauciam igitur ab initio diuæ seditionis Marianum non fuisse sic verisimile; sed paulò post splendidis promissis corruptum, ac in partes tractum à bonis descivisse. Socium etenim & coniuratum & Saturnini Tribuni plebis insignem tradunt Auctores alij omnes. Quin idem Auctor de illustribus satellitem Saturnini appellat. Quapropter cum L. Saturnino seditionis antesignano & alius eiusdem factionis, cum ex Prætura ad Consulatum anni exitu contra leges per vim designatus transire vellet, est occisus eodem die quo Saturninus periit, ut testatur Tullius in Bruto, & in Catilinaria prima. Qui de viris illustribus scripsit, illi tractam esse ceruicem prodit. Or. sius extractum ex domo Claudij, & trucidatum refert: idque C. Marij Cos. iussu factum, cui religio non fuit, quo minus C. Glauciam, de quo nihil nominatim decretum erat, Prætorem occideret, quemadmodum in Catilinaria tertia Tullius idem testatur.

Licinius P. t. P. n. Crassus. Q. Mucius P. t. P. n. Scæuola. Hi collegæ duo celeberrimi in omnibus magistratibus, præterquam in Tribunatu plebis & Censura

fuere, sicut ex Ciceronis Bruto iam antè probaui. Constat igitur, etiam in Prætura hoc quasi anno collegas fuisse.

P. Sestius * L. f. L. * nepos. Designatus erat, sed reus ambitus factus à T. Iunio L. f. iuvene Tribunitio, atque damnatus non inuit, ut auctor est Cicero in Bruto.

In. eius. locum. factus. est. // . // . // . f. // . n. // .

L. Cornelius L. f. L. n. Dolabella. C. Fonteius * M'. f. M'. n * Capito.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus.

Prætores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . Gallia. Cisalp. // . // . // . f. // . n. // . Gallia. Narb.

// . // . // . f. // . n. // . Asiam. // . // . // . f. // . n. // . Achaia

// . // . // . f. // . n. // . Macedonia. // . // . // . f. // . n. // . Hisp. ult.

Prouincias. sortiti. obtinere.

C. Aurelius * L. f. C. n * Scaurus. L. Manilius / . f. // . n. Mancinus.

Sp. Thorius // . f. // . n * Balbus * [M. Muluius M. f. M. nepos]

[Q. Næuius Q. f. Q. n. Pollio] [C. Cælius * C. f. L. n * Calvus]

Ædiles curules.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .

*Denarius
Sex. Caesaris.*

Sex. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. Huius reperitur argenteus denarius pulcherrimus cum Cybeles vel Matris Magnæ obuelato & turrato capite, & ara coronata inter binas aquilas posita. Quæ monstrant ipsum ludos Ioui Opt. Max. Romanos, & Megalelia Matris Magnæ magnificentissime dedisse. Inscriptum est eius ita nomen, SEX. IUL. C. F. SEX. N. CAESAR.

C. Sergius * M. f. M. n. Silus * Orata.

Ædiles plebis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .

Sex. Pompeius Sex. f. Cn. nepos. M. // . * M. f. M. n * Perperna.

Tribuni plebis.

A. Nonius // . f. // . n * Sufenas * Anni. superioris. exitu. designatus. erat. sed. antequam. iniret. occisus. est. Cum L. Saturninus à Q. Metello Censore notatus ignominiam vlsci cuperet, C. Marij Consulis fauore, ac eius militibus fretus, necnon egenæ plebis multitudine stipatus, Tribunatum plebis iterum petere est ausus. Bonorum tamen studium effectum, ut, eo repulso, nouem creatis Tribunis, extremo loco competitor Saturnini A. Nonius præferretur. Verum aduersa repulsi factio valida C. Marij Cos. & C. Glauciæ Prætoris designati (qui comitiis tunc, ut vult Appianus, præerat) consensu Nonium violenter inuadit, ac in cauponam quamdam fugientem compulit, è qua Marij milites extractum trucidarunt. Nec diu post dictorum principum auspiciis reiterata sunt comitia, & in locum occisi Nonij L. Saturninus Tribunus plebis iterum per nefas factus est. Quo creato, de eade Nonij silentium fuit, nemine audente turiosum istum Tribunum lacessere. Hæc autem ex auctoribus Appiano Alexandrino civilium bellorum primo, Plutarchi Mario, T. Liuij breuiario libri LXXIX. Valerij Max. lib. IX. cap. VII. de seditione, Orosij libro V. cap. XVI. L. Flori tertio cap. XVI. In hisce quidem mire variatur occisi Tribuni nomen librariorum errore haud dubio; qui in Liuij & Val. Max. vocatur A. Numius, Nummius, vel Mummius; in Orosio A. Numius, vel Annonius in manuscriptis: in Floro quidem est Annus; sed quia virum illustrem fuisse refert Appianus, & Noniam tunc temporis gentem nobilem fuisse noscimus; malo sequi eundem Appianum & Plutarchum, qui A. Nonium appellant. Sufenates autem in ea gente celebres reperimus tam in Auctoribus quam in nummis antiquis, quemadmodum in sequentibus patebit Annalibus.

*Armata comitia non si-
ne metu san-
guine.*

*L. Saturni-
nus per nefas
Tribunus
plebis.*

*Appuleia le-
gis violenter
lata.*

L. Appuleius * L. f. L. n * Saturninus // . iam, ut relatum est, anni superioris exitu per summam seditionem creatus, Tribunatum non minus violenter, quam petierat, gessit, C. Marij Cos. ac C. Glauciæ Prætoris auctoritate sustul-
qui

qui in vrbe erant, militibus, seditiosæque plebis multitudine armatus. Igitur C. Marij Cos. in gratiam plures leges tulit. Agrariam quidem hanc: Vti. Gallicus. ager. è. *Agraria.* quo. C. Marius. Cimbros. nuper. expulerat. Romani. non. Gallici. iuris. amplius. esset. populoque. Rom. diuideretur: Appianus ciuiliū bellorum libro primo. Vtique. veteranis. in. Africa. centena. agri. iugera. diuiderentur. Sic Auctor de viris illustrib. qui addit ipsum Siciliam, Achaia, Macedonia, prouincias nouis coloniis destinasse: & aurum Tolosanum dolo ac scelere Cæpionis partem ad emptorem agrorum conuertisse. Atque hæc ita ipsum tulisse constat, ut viam Mario, Glauciz, sibi que ad tyrannidem aperiret, parata sibi largitionibus egenæ plebis, & Marianorum militum gratia. Itaque legem quoque de coloniis deducendis, & ciuitate danda promulgauit: Vti. in. Sicilia. Achaia. &. Macedonia. vbi. populo. videretur. coloniar. deducerentur. &. C. Marius. Cos. in. colonias. singulas. ternos. ciues. Romanos. facere. posset. Quod constat ex Auctore de viris illustrib. loco iam citato, nec non ex Ciceronis oratione pro L. Balbi ciuitate: qui legem Appuleiam appellat, & à Saturnino promulgatam; colonias tamen deductas eadem non fuisse, satis demonstrat verbis hinc: Sed cum lege Appuleia coloniar non essent deductæ; qua lege Saturninus C. Mario tulerat, ut in singulas colonias ternos ciues Romanos facere posset, negabat hoc beneficium, re ipsa sublata, valere debere. Ex quibus colligimus, etiam hanc legem vel non perlatam, vel cum aliis post Saturnini eadem antiquatam fuisse. Legem frumentariam promulgauit: Vti. semilles. atque. trientes. ex. lege. Sempronia. pro. frumenti. modis. singulis. aratio. populi. Rom. soluendi. remitterentur. populoque. frumentum. menstruum. gratis. diuideretur. Huic legi per magnas contentiones intercessum fuit, ut ex Auctore Rhetorices ad Herennium paullo post latius dicemus. Ut legibus hinc suis perniciosius iniquam ac violentiam adderet sanctionem, Legem insuper de maiestate tulit hanc fere: Vti. quod. tribuum. plebes. iussisset. populum. teneret. Tribuno. plebem. roganti. qui. obstitit. maiestatis. reus. esset. Vtique. quod. plebes. sciussit. Senatus. intra. quintum. diem. eius. auctor. fieret. plebis eumque. quouis. Senator. iuramento. suo. roboraret. Quæ recusaret. Senatu. moueretur. &. xx. talentum. multam. populo. daret. Legem Appuleiam de maiestate nominat Cicero de oratore libro secundo, sicut & postea latius dicam. Alterius verò capitis de iuramento Senatorio mentionem plenam facit Appianus Alexandrinus ciuiliū bellorum primo. Sed hæc quidem lex, ut aliar priores quædam; non sine tumultu perlata fuit, quemadmodum exactius apud Appianum videre Lector poteris: & quam insigni cum furo Consul Marius de lege iuramentoque Senatorio referens, Q. Metelli Numidici, & aliorum de non iurando sententiam laudauerit: ut quinto demum die extra ordinem à meridie coacto Senatu, magni tumultus metu simulato, primus cum collega suæque factionis Senatoribus palam ad ararium Saturni iurauerit. Consulibus itaque præeuntibus, Senatus reliquis quasi in ordinem redactus, dum sibi quisque metuit, iurare cogitur. Solus Q. Metellus intrepidè perstans in sua priore sententia, iurare nolens e concione discessit. Quem Saturninus sequenti die, intercedentibus licet collegis, & multis bonis obstantibus, e curia extraxit. Verum ipse Metellus periculum publicum præuidens, ne causa seditionis sibi imputaretur, sponte Romam abiit. Saturninus deinde cum Glaucia Prætor tribus in comitia vocans, de Metelli exilio plebem rogauit, Vellent iuberentne Q. Metellum Numidicum, quod plebis cito parere & in leges iurare noller, solum vertere, Consules ei aqua & igni interdiceret? Plebs uti rogatus iussit. Consul Marius rogationem edicto ratam habuit, abientique Metello aqua & igni interdixit. Hæc ex Appiano, Plutarcho, Auctore de viris illustrib. L. L. Floro, Valerio Max. & aliis.

Anni istius exitu, cum magistratuū instarent comitia, L. Saturninus, ut diutius grassaretur, potestatem continuare cupiens, per nefas atque factiosos suos ut tertium Tribunus plebis crearetur effecit. Curauit insuper, ut L. Equitius Firmanus, falsus ac ficticius ille Gracchus, omnibus bonis inuisus, quem Q. Metellus Censor in tabulas referre, ciuemque agnoscere prius noluerat, sibi collega daretur: quo huius impudentia & audacia ad quauis tentanda potentior esset. In hunc modum Tribunis atque Ædilibus plebis designatis, cum comitia haberentur Consularia, ut C. Glauciam Prætor seditionis locum suum contra leges Consulem faceret, comitia homicidio scelerato turbauit, & C. Memmii primarium virum candidatum Consulatus, quem actionibus suis aduersatum timebat, inter ceteros.

*Tyrannum
appetit per
comitatos.*

*Scinditur in
partes ciui-
tatis.*

*Capitolium
occupant co-
iurati.
S. C. extrema
necessitate.
Conatus S. C.
Marius Cos.
in suis ar-
masur.*

*Optimatum
catalogum a
Cicerone re-
censum.*

*in vulgari
male C. &
L. Domi-
tius.*

*Tertia in vr-
be seditio
sanguinaria.*

*Lapidatione
fuijunt.*

inter alios secundo loco, post M. Antonium oratorem creatum, competitorum Glauciz concitato tumultu fugientem, per P. Mettium satellitem (ut Orosius auctor est) infirmi stipite comminutum occidi iussit. In hunc modum dissipatis comitiis, ac in partes scissa ciuitate, L. Saturninus nocte sequenti cum Glaucia Praetore & C. Saufeio Quaestore domi suae ceteros suorum colligens, conciones infames habuit, ubi à quibusdam Rex, ab aliis Imperator appellatus magno cum bonorum ciuium terrore. Postridie mane Senatus congregatur, ac populus rei indignitate motus confluere, ac Saturnino seditiosisque mor-tem minitari coepit. At ille cum Glaucia, Saufeio, & Q. Labieno, noua multitudine suo- rum ex agris excita, forum & Capitolium occupat. Interim optimatum conspiratione ciuitas armatur, fitque S. C. quo Saturninus cum suis hostis iudicatur, atque ut in ma- gnis periculis solet, Consulibus mandatur, VIDERENT. NE. QUID. RES. PVBLICA. DE- TRIMENTI. ACCIPIAT. C. Marius Cos. igitur, quamuis inuitus, cum defendere suos non posset, fortunam sequutus, amicos armis opprimere non dubitauit. E foro primum non sine magna caede pulsos persequutus in Capitolium compulit, & ibidem oblectos ad deditionem compulit. Nec deditis seruata fides, sed omnes ab equite Romano & populo occisi sunt. Sed vide historiam apud Plutarchum in Mario, Appianum ciuiliu bello- rum primo, Orosium quinto cap. xvi. L. Florum libro iii. cap. xvi. Auctorem de vi- ris illustrib. in Mario & Saturnino. Meminere Valerius Max. multis in locis, & Cicero in orationib. in Sestiana, in Catilinaria prima, & in Philippica octaua: & in oratione pro C. Rabirio perduellionis reo, quod occisi Saturnini caput per conuiuia in ludibrium cir- cumtulisset, refert Praetores omnes praeter vnum Glauciam, & omnes Tribunos plebis praeter Saturninum Consulibus in compescendis seditiosis adfuisse: & nominat deinde principes ciuitatis omnes Consulares ac Praetorios, magistratibusque fundos, qui tunc ex S. C. cum Consulibus arma ceperunt, & Saturninum cum suis in Capitolio obse-derunt: Cum armatus, (inquit) M. Aemilius princeps Senatus in comitio constitisset, cum denique Q. Sexuila confectus senectute hastili nixus, cum L. Metellus, Ser. Gaiba, C. Serranus, P. Rutilius, C. Fimbria, Q. Catulus, omnesque qui tunc erant Consulares pro salute communi arma cepissent: cum omnes Praetores, cuncta nobilitas ac iuuentus accurreret, Cn. & L. Domitij, L. Crassus, Q. Mucius, C. Claudius, M. Drusus: cum omnes Octauij, Metelli, Iulij, Cassij, Catones, Pompeij, cum L. Philippus, L. Scipio, cum M. Lepidus, cum D. Brutus, cum hic ipse P. Seruilius, cum hic C. Curius, cum denique omnes clarissimi viri cum Consulibus essent. Hos igitur ex Ciceronis Rabiriana Lector recenseo, quod eorum magistratus fere omnium in his Annalibus singulatim suis locis occurrant. Et haec fuit tertia in vrbe grauis seditio post duas priores legibus Graccho- rum largitricibus concitatas.

* Cn * Baebius * Cn. f. Cn. n. Tamphilus * L. Saturnini collega legibus agrariis intercedere volens, lapidatione plebis summotus est. Optimatibus insuper multis leges easdem dissuadentibus tamquam vitiosas, quod Ioue tonante ferrentur: iam (inquit clamans Saturninus) nisi quiescitis, grandinabit. Haec Auctor de viris illustrib. in Sa- turnino. Et Appianus, quanto cum tumultu partiumque contentione, non sine fustibus ac saxis, leges illae perlatae fuerint, aperte narrat.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. * M * Plautius M. f. * L. n *
Strabo. Hupsius.

M. 11. 11. n. Cornutus. [Cn. Pupius L. f. L. nepos]
[M. Pomponius M. f. M. n. Matho] [L. Liuius M. f. L. n.

Denter]

[C. Iunius C. f. C. n. Silanus] [Q. Fuluius Q. f. Cn. n. Gillo]

Quaestores urbani.

*Consularis
ac Trium-
phalis Qua-
esturae cur
repetunt.*

Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. 11. Mihi quidem videtur hic idem Q. Cæpio Consularis & Triumphalis, cui ob cladē Cimbricam populus imperium, L. Cassius Trib. plebis mox lege sua locum Senatorium abrogauerat. Cuius recuperandi causa repetitae Quaesturae alteram, & Curules magistratus iterare voluisse, sit verisimile. Quod in ita depen-

dissensione ciuitatis illi haud difficile fuit, cum ipse Senatui ac optimatibus gratus esset propter communicata iudicia, quamuis inuisus quibusdam ex plebe, ob Apuleianam largitionem frumentariam impeditam in hac sua Quæstura. Cum igitur hoc anno Quæstor urbanus ærarium prouinciam obtineret, & frumentariam legem suam de tol-
 „ lendis semissibus & trientibus L. Saturninus laturus esset: docuit Senatum Cæpio Quæ-
 „ stor, tantam dictæ legis largitionem ærarium pati non posse. Senatus decreuit, si eam le-
 „ gem ad populum ferat, aduersus rempublicam videri eum facere. Saturninus ferre co-
 „ pit, collegæ intercedere, ille nihilominus * sitellam deferre. Cæpio, ut illum contra S. C.
 „ intercedentibus collegis, aduersus remp. vidit ferre; cum viris bonis impetum facit,
 „ gradus pontis disturbat, * sitellas dencit, impedimento est, quo secius feratur lex. Arcel-
 „ litur Cæpio maiestatis. Sic Auctor Rhetorices ad Herennium hoc factum graphice de-
 „ scribit, propter quod postea Q. Cæpio reus maiestatis est factus, & inique damnatus, ut
 suo loco dicam latius. Ceterum in Auctoris verbis hic adferendis vulgatæ lectioni præ-
 ferre correctionem doctissimi Dionysij Lambini visum fuit, quam non possum non pro-
 bare. Vulgatam nihilominus iuxta notare non piguit, ut Lector capide, degustare,
 quam voles, pro tuo palato possis.

C. Sautelius .f. . nepos. In magistratu. occisus. est. Et hunc Quæstorem in
 vrbe toto seditionis tempore reperimus, & tandem cum Saturnino, Glaucia, Q. Labie-
 no, & alijs coniuratis hostem iudicatum perisse, ut auctores sunt Appianus ciuiliū li-
 bro primo, Orosius libro v. cap. xvi. Armatum in Capitolio fuisse cum seditionis alijs
 ducibus, testatur Cicero in Rabiniana.

Quæstores prouinciarum.

Pr. in Gallia. Cisalp. Gallicus.

Pr. in Gallia. Narb.

Pr. in Asia.

Pr. in Achaia.

Pr. in Hisp. vlt.

Pr. in Macedonia.

L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta. Videri poterit L. Cottæ filius, qui Cos. an-
 no dcxxxiv. cum L. Metello fuit. Studiosus eloquentiæ, quem Tullius in Bruto Præto-
 rium vocat, & in mediocrium oratorum numero collocat. Dicendi tamen non ita
 multum laude processisse, sed de industria cum verbis tum etiam ipso sono quasi sub
 rustico antiquitatem affectasse dicit.

L. Cornelius L. f. L. n. Cinna. Marianæ factionis ducum vnus, qui ter Con-
 sulatum, absente L. Sulla, inuasit, ut in sequentibus Lector cognosces.

A. Sempronius .f. . n. Asellio. Qui postea Prætor urbanus reperietur, & ut
 in foro ius dicens quàm crudelissimè sit occisus.

T. Didius * Sex * nepos. Sequetur Tribunus plebis.

L. * Antistius * .f. . n. Rheginus. Et hic item.

* C. * Sextilius * C. f. C. * nepos. Africam obtinuisse post Præturam, suo
 loco constabit.

Prouinciæ f. prorogatæ.

M'. Aquillius M'. f. M'. nepos. Procos. Siciliam. prorogato. in. annum. im-
 perio. obtinuit. P. Rupili, qui priore fugitiuorum bello cum Euno pugnauerat, vius
 exemplo, fugitiuorum copias armis comminutas, commeatibus interclusas ad extrema
 compulit, ac tamen tandem deleuit. Deditissentque facile se, nisi suppliciorum metu vo-
 luntariam mortem prætulissent. Ac ne de duce quidem Athenione supplicium exigi
 potuit, quamuis in manus venerit. Quippe, dum circa ad comprehendendum eum multi-
 tudo contendit, inter rixantium manus præda lacerata est. Hæc L. Florus libro iii.
 cap. xix. Iulius Obsequens quidem breuiter huius anni prodigijs sic adnotauit: Fugitiui
 in Sicilia prælius trucidati. Meminere Liuius libri lxxix. compendio, & Eusebius in
 chronico.

Pr. in Sardinia.

Pr. in Africa.

Pro. Prætoribus. prorog. imperio. obtinere.

Cn. Cor-

Cn. Cornelius * P. f. Cn. n. * Létulus. C. Cassius * L. f. Q. n. * Longinus.
L. Tremellius * L. f. C. n. * Scrofa. [P. Cornelius P. f. Cn. n. Lentulus]

Pro. Quæstoribus. f. fuère.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M'. Aquillij Procos. in. Sicilia.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Sardinia.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Africa.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Hisp. citer.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Illurico.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerin. * 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis * L. Valeri * Cos. in. Italia.
Cn. Papirius Cn. f. Cn. n. Carbo. A. Gabinius * A. f. A * nepos.
C. Cæcilius * C. f. Q. n. * Metellus. L. Cassius * C. f. C. n. * Longinus.
T. Iuuentius * T. f. M'. n. Thalna * Q. Ancharius 11. f. 11. nepos.
P. Licinius * P. f. * 11. n. Marena. C. Milonius 11. f. 11. nepos.

ANNI P. R. C. DCLIV.

Consules.

M. Antonius C. f. * M * nepos. A. Postumius * Sp. f. Sp. n. * Albinus.

*Prodigium
procuratum
ab Antonio
Consule.*

CASSIODORVS, Marianus, & Obsequens Consules huius anni suggerunt M. Antonium & A. Postumium; tabulæ Græcæ Antonium & Albinum; sic & Cuspiniani tabulæ. Nominat eosdem A. Gellius Noctium Atticarum libro iv. cap. vi. referens S. C. ipsa verba, secundum quod M. Antonius Consul hostiis maioribus Ioui & Marti, & ceteris diis, quibus videretur placandis procurauit: ed quod C. Iulius L. f. Pontifex nuntiasset hastas Martias in sacrario in regia mouisse. Plinius item historiarum naturalis lib. viii. cap. vii. prodit ex Fenestella, M. Antonium & A. Postumium fuisse Consules anno urbis conditæ DCLV. à Fastis hisce Capitolinis anno vno discrepans. Habes item Consules apud Ciceronem in oratione post reditum ad Quirites, ubi de Q. Metelli Numidici exilio verba facit: Numquam, inquit, de Q. Metello non modò C. Marius, qui erat inimicus, sed ne is quidem, qui securus est, M. Antonius homo eloquentissimus, cum A. Albino collega Senatum aut populum est cohortatus. Ex qua oratione colligimus, Q. Numidicum his Consulibus ab exilio populi iussu reuocatum fuisse cum ingenti favore ciuitatis.

Prodigia varia.

Prodigia recenset huius anni multa Iulius Obsequens: bubone in vrbe viso, urbem lustratam, nimbis & procellis plurima dissipata, fulmine pleraque tacta; Lanuij in æde Iunonis Sospitæ in cubiculo deæ sanguinis guttas visas; Nursiæ sacram ædem terræ motu disiectam; fremitum ab inferno ad cælum ferri visum, inopiam famemque portendisse. Ad hæc procuranda populus stipem, matronæ thesaurum, & virgines dona Cereri & Proserpinæ tulerunt. Per virgines viginti semper cantitatum, signa cupressæ duo Iunoni Reginæ posita. Et addit Obsequens, cum Lusitanis prospere à Romanis pugnatum, rebellantesque subactos fuisse.

*Consulum
prouincia
nō
liquant.*

De Consulum prouinciis nihil certi reperimus. Sed suspicor, Macedoniam atque Italiam Consulares prouincias decretas fuisse. Macedonia quidem propter bellum Thracicum, cuius in chronico suo meminit Eusebius. Italia verò propter continuas dissensiones, quæ ciuitatem adeò fatigabant, vt Consulem alterum in vrbe retinere tum temporis necesse fuerit. Hanc igitur (si ita est) A. Postumius sortitus erat, alteram M. Antonius, quem proprium Quæstorem habuisse, paullo post ostendam ex Cicerone. Vnde colligere est, extra Italiam illum obtinuisse prouinciam. Accedit, quod Consul primus in hunc annum designatus haud dubiis, vt Appianus ait, suffragiis, & prouinciam sortitus, cum Appuleiana per optimates opprimeretur seditio, extra urbem ipse cum præsidio

*M. Antonius
C. cum præ-
sidio extra
urbem sedi-
tionem compri-
menda causâ.*

decreti fortasse ad prouinciam supplementi; vt nimirum curaret, ne seditionum hominum maior ex agris conflueret ad urbem turba, quos Appuleius vndeque conuocari iusserat. Aperte quidem in Rabiriana testatur Cicero, M. Antonium tunc extra urbem cum præsidio fuisse, cum Appuleius & alij coniurati occiderentur. C. Iulius Cæsar,

far, qui imperij Romani Monarchiam primus armis inuasit, à quo deinde successores eius Cæsares sunt appellati, Consulibus his natus est, sicut latius in vrbis Annali DCLXXVI. demonstrabo. *C. Iulius Cæsar Monarchia primus nascitur.*

Prætores.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. L. Cassius L. f. * L. n. * Longinus.

Cn. Tremellius * L. f. C. n. * Scrofa. M. Claudius * M. f. M. n. *

Marcellus.

C. Sextius * C. f. C. n. * Caluinus. C. Luscius *II.* f. *II.* n. Ocrea.

Prætores. prouinciarum.

L. Cornelius L. f. L. n. Dolabella. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. cum. Proconsulari. imperio. In solis Capitolinis triumphalibus Fastis reperio L. Dolabellam anno insequenti de Lusitanis ex Hispania vltiore triumphasse Proconsule. Cum tamen per ea tempora Prætores rexisset Hispanias vtrasque constet, & hunc Dolabellam ad Consulatum non peruenisse. Certè Prætorem hunc opinor cum Proconsulari imperio atque exercitu prouinciam obtinuisset, & res hoc anno feliciter in Hispania gessisset aduersus Lusitanos, cuius Obsequens, vt dixi, meminit. Et quia bellum eo tempore in vltiore prouincia ingrauescebat, ducum imperia item ampliata, atque exercitus auctos ibidem fuisse verisimile est. *Bellum ingrauescens in vltiore Hispania.*

Q. Mucius P. f. P. n. Scæuula. Asiam. sortitus. obtinuit. Quam, tardiùs in prouinciam veniens, nouem dumtaxat mensibus administrauit, atque ad eò sanctè, & ex dignitate populi Rom. vt Senatus deinceps magistratibus in eam prouinciam ituris exemplum atque formam officij Scæuulam decreto suo proponeret, sicut Valerius Max. libro VII. cap. xv. memoriæ prodidit, & dies festus, & sacra quæ Mucia vocabantur, in eius honorem constituerentur, vt Asconius in diuinationem & Verrinam IIII. Tullij scribit. Hinc pulchro Tullius ad Atticum epistola XVII. libri v. scribit: Hanc gloriam iustitiæ & abstinentiæ fore illustriorem spero, si citò decesserimus: id quod Scæuulæ contigit, qui solos nouem menses Asiæ præfuit. Rursum libro VI. Ad Atticum epistola prima, nominat Q. Mucij P. f. edictum Asiaticum, secundum quod & suum edictum se temperasse, multa quæ Q. Scæuulæ se sequutum scribit, cum Procos. partem Asiæ regeret, anno DCCII. iam ingruente bello ciuili. Duo igitur Q. Scæuulæ Prætores in Asia prouincia ad luxum ob diuitias procliuæ, summam moderationis & abstinentiæ gloriam consequuti sunt, Q. scilicet Q. f. Augur anno DCXXXII. & hic Q. Scæuula P. f. Pontifex, quemadmodum differentiæ causâ nominantur ab Auctoribus. Vterque est vltus opera & consilio P. Rutilij Rufi sapientissimi atque innocentissimi viri: nam Auguris Scæuulæ Quæstor fuerat, & huius in Asia legatus. Cum igitur integritate sua Rutilius prouinciam semper ab iniuriis publicanorum auarè in ea grassantium defendisset, postea per inuidiam atque calumniam reus factus repetundarum, iniquè damnatus in exilium abiit, vt postea suo loco dicam. *Laudatissima Scæuula gubernatio.*

II. *II.* *II.* *f.* *II.* *n.* *II.* Siciliam. *II.* *II.* *II.* *f.* *II.* *n.* *II.* Africam

II. *II.* *II.* *f.* *II.* *n.* *II.* Hispaniam. citeriorem

Prouincias. sortiti. obtinuere.

L. Licinius P. f. P. n. Crassus. C. Fonteius * M. f. M. n. * Capito.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus.

Cn. Seruilius *II.* f. *II.* n. Glaucia. prouinciam. non. sortitus. est.

Cum enim ex urbana Prætura mox Consulatum contra leges per seditionem inuadere vellet, hostis à Senatu iudicatus, & occisus est. Quinque igitur tantum Prætores in hunc annum prouincias sortiti videntur, & in quinque reliquis prorogata fuisse imperia, verisimile est.

Ædiles curules.

C. Claudius Ap. f. A. n. Pulcher. C. Plinius historiæ naturalis libro viii. cap. vii. memoriæ prodit ex Fenestella, Romæ primùm elephantes in Circo pugnasse Claudij Pulchri Ædilitate curuli, M. Antonio & A. Postumio Coss. C. Claudium Ap. f. vocat Tullius Officiorum libro ii. ut illum distinguat ab alio C. Claudio C. f. qui hoc item tempore curulis Ædilis fuit, ut suo loco dicitur. Hunc autem de quo nunc agimus, paullò post L. Crassum & Q. Scæuulam magnificentissimam Ædilitate functum scribit. Sic in actione de signis contra C. Verrem sexta L. Crassi, Q. Scæuulæ, & C. Claudij ornatissimas Ædilitates memorat; & in eadem exponit pulchrè, quemadmodum hic C. Claudius Pulcher in sua magnificentissima Ædilitate fuerit vsus Cupidine Praxite-
Elephantorū Roma pugna prima. lis marmoreo tam diu, dum forum diis immortalibus populoque Romano habuit ornatum. Quam statuam excellentissimam ē Sicilia aduectam Messana, & ad C. Heium Mamertinum hospitem suum, cuius erat, remissam, C. Verres ibidem ē sa-
Cupido Pra xisteli mar. morem. crario cum Hercule Myronis, & duabus Canephoris Polycleti non sine sacrilegio & iniuria abstulerat. Nunc adijcienda sunt etiam quæ apud alios reperio de Claudij Pul-
Scena picta coloribus. chri hac Ædilitate. Valerius Max. libro ii. cap. i. de spectaculis scribit: C. Pulcher » (inquit) scenam varietate colorum adumbravit, vacuis antè pictura tabulis extentam. » Cui astipulatur Plinius historiæ naturalis libro xxxv. cap. iv. his verbis: Habuit & scena » ludis Claudij Pulchri magnam admirationem picturæ, cum ad regularum similitudi- » nem corui decepti imagine aduolarent. Cum verò in ludis eius scenicis tonitrua essent »
Tonitrua in ludis (scenæ) Claudiana. imitanda, videtur hic C. Claudius Pulcher instituisse primus, ut post scenam coniectus lapidum ita fieret, ut veri tonitrus similitudinem imitaretur. Vnde Claudiana tonitrua postmodum appellari cœpere maximi quique strepitus: nam antea leues admodum & parui sonitus tonitruum voce fiebant in ludis: cum clauī & lapides in labrum æneum, quod *Βροντήιον* à tonitru dicebatur, post scenam in occulto conijcerentur. Hæc ex Sex. Pompeij Festi fragmentis habemus.

L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. Et hunc collegam patricium C. Claudij, & Ædilem curulem hoc anno fuisse, ex Ciceronis oratione, qua filium eius L. Flaccum re-
Accusatus à C. Deciano Tribuno ple- bis. petundarum reum defendit, nobis palàm fit, ubi sic ait ad accusatorem eius Decianum: Et verò adiungis causas inimicitiarum, quòd patri L. Flacci Ædili curuli pater tuus Tri- » bunus plebis diem dixerit. At istud nec ipsi quidem patri Flacci valdè molestum esse de- » buit, præsertim, cum ille, cui dies dicta est, Prætor postea factus sit & Consul: ille, qui diem » dixit, non potuerit priuatus in ciuitate consistere. C. Decianum verò patrem accusatoris » L. Flacci, de quo Tullius verba facit, Tribunum plebis hoc anno fuisse, mox patebit, & quam ob causam damnatus fuerit: sed cur hunc Ædilem curulem pro Rostris reum fe- cerit, non liquet.

Ædiles plebis.

Cn. Octavius * C. f. C. n. * Rufus. [T. Cicereius T. f. C. nepos]

Tribuni plebis.

L. Porcius M. f. M. n. Cato. Q. Pompeius Q. f. * Q. n. * Rufus.
Iterita roga- tio de reditu Q. Numidici. Inito Tribunatu hi duo rogationem de reditu Q. Metelli Numidici promulgarunt to- tius vrbis cum gaudio. Quæ ne perferretur, C. Marij Consulis & P. Furij Tribuni plebis factionibus intercessum fuit, ut auctor est Orosius lib. v. cap. xvii.
Calidia ro- gatio de Q. Numidici reditu per- lata. Q. Calidius // f. // nepos. Rogationem de Q. Metelli Numidici reditu tulit, Vti qui per iniuriam ciuitate pulsus erat, reuocatus in integrum restitueretur. Populus, Vti rogas, iussit: & Metellus maximo Senatus populi que fauore ex Asia reuocatus est. Cum Tralibus in theatro sedenti litteræ de reditu suo porrigerentur, eas ante ludos peractos non aperuit, & constat eundem pari vultu & exulem & restitutum fuisse. Romam re- deunti ferunt diem integrum non suffecisse, dum ad portas vrbis obuios quosque com- plecteretur: Appianus ciuiliū bellorum primo, Plutarchus in Mario, Lilius lxix. bre- uiario, Auctor de viris illustribus in Numidico, Cicero in Planciana, Val. Max. lib. iv. cap. i. & lib. v. cap. xi. & alij.

P. Furius // f. // nepos. in. Tribunatu. occisus. est. Non ingenuo patre natus, sed ex plebis sæce libertinus, ut testatur Appianus. Item Tullius in Rabiriana dicit homi- nem

nem omnibus turpitudinis notis insignem fuisse. Verum hic C. Marij Consul is auctori-
tate prouectus anni superioris exitu ad Tribunatum videtur, ex cuius nutu ac voluntate
gessit omnia. Primum bona omnium cum Saturnino caesorum publicanda decreuit, vt
scribit Orosius libro v. cap. xvii. In Consul is Marij gratiam Q. Numidici reditum quo
potuit studio per factiones suas semper impedire conatus est. Rogationi idcirco Calidia
contra Senatus ac collegarum, omniumque bonorum consensum intercessit: atque Nu-
midici filium Q. Metellum pro patre supplicem in conspectu populi Rom. ad genua sibi
prolapsum superbe reppulit. Quo factum vt Metellus adolescens Numidici filius tam
miserabili specie Pij cognomen sit adeptus, & suis reliquerit. Furius vero propter hanc
superbiam, aliaque facinora reus factus ad populum a C. Canuleio collega, a furente
multitudine, priusquam omnino se defendere posset, disceptus est, vt auctor est Appianus
civilium primo.

C. Marij fa-
telles.
Rogationis
Calidia in-
tercessor.
Q. Metellus
Q. Numidi-
ci. Pij agno-
me meretur.
Rom ad po-
puli Furius.
Furius
disceptum
Furius.
Seditiosum
collega P. Fu-
rium maie-
statem reum
facit.

C. Canuleius * C. f. L. n. Diues * P. Furium collegam, quod rogationibus de
Q. Metello reuocando promulgatis, atque consensui bonorum ciuium pertinaciter ac
seditiose se opposeret, maiestatis reum capitis anquiliuit. Sed antequam peragi, & suffra-
giis populi reus daminari poterat, per contentiones infestas a furente multitudine truci-
datus & disceptus est, vt ex Appiano dixi.

C. . . . f. . . . n. Decianus. Et hunc Tribunum plebis apud Ciceronem reperio,
& Aedili curuli L. Valerio Flacco diem dixisse frustra. Ciceronis autem verba superius
adduxi ex oratione, quam postea pro filio repetundarum reo dixit: quae nos docent, Flac-
cum Aedilem non solum absolutum, sed etiam Praetorem & Consulem factum; & accu-
satorem Decianum exilio postea damnatum fuisse. Causam vero damnationis declarat
idem Tullius alio loco apertius in Rabiriana; quod scilicet, cum Decianus Tribunus ple-
bis etiam P. Furium suum collegam consensu bonorum omnium non minus, quam
Canuleius Tribunus oppugnaret & accusaret, ausus fuerit in concione conqueri de mor-
te L. Saturnini. Reus igitur maiestatis post Tribunatum, tamquam eiusdem coniuratio-
nis vnus, est factus, & in exilium missus. Valerius item Max. libro viii. cap. i. de iudiciis
publicis ex Cicerone videtur hoc idem in exemplum adducere his verbis: C. autem De-
ciano spectatae integritatis viro vox sua exilium attulit. nam cum P. Furium inquinatis-
simae vitae pro Rosstris accusaret; quia quadam in parte actionis de morte L. Saturnini
queri ausus fuerat, nec reum damnavit, & insuper ei poenas addictas pependit. Et recte
quidem Valerius. Exilij namque poena haud dubie imminebat Furio, nisi ante damna-
tionem occisus fuisset: quae postea Deciano irrogata est, quod Furium oppugnando, Satur-
nini causam eiusque, seditiones probare videbatur. Poenas igitur Furio destinatas vel addi-
ctas pependit Decianus, vt ait Valerius; cuius exemplaria vulgata pleraque perperam (poe-
nas additas) habent.

Post Tribu-
natum cur
damnatum
Decianum

Sex. Titius * M. f. Sex * nepos. Seditiosum ciuem ac turbulentum vocat M. An-
tonius orator apud Ciceronem dialogorum de oratore libro secundo, ex cuius verbis ani-
maduertere est, quam turbulenter Tribunatum hic gesserit, & quantopere Consul An-
tonius antequam iret in prouinciam, huius conatibus obstitit. Sic enim ait: Nam &
testimonium saepe dicendum est, ac nonnumquam etiam accuratius, vt mihi necesse fuit
in Sex. Titium seditiosum ciuem & turbulentum. Explicauit in eo testimonio dicendo
omnia consilia Consulatus mei, quibus illi Tribuno plebis pro republica restituissem; quae
que ab eo contra rempublicam facta arbitraret, expolui. Diu retentus sum, multa audiui,
multa respondi. Haec ita reducit in memoriam M. Antonius. cuius elegans, licet ama-
rum, scomma praeterire nequeo, quod refert ibidem inter oratorios iocos Caesar Strabo:
cum enim iactabundus Sex. Titius Cassandram se diceret, quasi qui vera quidem, sed
non credenda periturae ciuitati vaticinaretur, Multos, inquit Antonius, possum tuos Asia-
ces Oileios nominare. Quo tam acuto dicto foedum illum Tribunum plebis, cynaedum
ac pathicum palam intinulauit. Et haec contigisse videntur in illa conflictatione & con-
trouersia propter legem agrariam orta, dum Titius illam ferre, Consul Antonius subuer-
tere & imperire conatur. Promulgauerat enim agrariam legem, vt sibi plebem demere-
ret, Semproniae similem, vt apparet: cuius pulchre meminit Iul. Obsequens in libello de
prodigiis: vbi tamen in exemplaribus vitiose legitur Tribuni legislatoris nomen, Sextius,
non Sex. Titius. Eius verba sic correctius legenda sunt: M. Antonio, A. Postumio Coss.
Sex. Titius Tribunus plebis de agris diuidendis populo cum repugnantibus collegis,
pertinaciter legem ferret, corui duo numero in alto volantes ita pugnarunt supra concio-
nem, vt rostris vnguibusque lacerarentur. Aruspices sacra Apollini hantia, & de lege
quae ferebatur supersedendum pronuntiarunt. Hinc Valerius Max. lib. viii. cap. i. Sex.

Cassandra
Sex. Titius.

Titia lex
agraria.

Obsequens
locum.

hunc Titium agraria lege gratiosum dixit, cuius verba postmodum adferam. Et Cicero de legibus secundo Titiani hanc legem, non Sextiam appellat, ubi de Augurum iure & auctoritate multa differit, docens eandem mox collegij Augurum decreto sublatam esse.

*Ciceronis lo-
cus.
• tunc melius
fortius v. c.*

Quid, inquit, religiosius, quam cum populo, cum plebe agendi ius aut dare, aut non da-
re? Quid? legem, si non iure rogata est, tollere: ut Titiam decreto collegij, ut Liuias
consilia Philippi Cos. & Auguris. In hunc modum optime correxit hæc Ciceronis verba
doctissimus Antonius Augustinus in libro de legibus & S. C. cuius lectioni & meas con-
iecturas adieci.

*Plebs furi-
bunda.*

L. Equitius .i. f. .ii. n. Firmanus. In hunc annum designatus erat Apuleiana
factione contra leges, atque bonorum voluntatem. Et quamuis istud è tenebris, nescio
quibus (inquit Valerius) protractum portentum C. Marius Consul in publicam custo-
diam ductum inclusisset: plebs tamen turbunda, claustris carceris conuulsis, raptum hu-
meris per summam animorum alacritatem reportauit, ut idem scribit libro ix. cap. 11.
Appianus Alexandrinus primo initii magistratus die fuisse occisum scribit. Meminit &
Cicero in Rabiniana, ut & Valerius libro 111. cap. 11.

L. Appuleius * L. f. L. n. * Saturninus 111. In hunc annum designatus erat, sed
non diu post, comitiis Consularibus turbans, occisus, ut ante dictum est.

In. eorum. loca. racti. sunt.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii.
.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. C. Geminius .ii. f. .ii. nepos.

M. Octavius M. f. .ii. n. Carcina.

Quæstores urbani.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii.

Quæstores prouinciarum.

C * Iunius * .i. f. .ii. n. Norbanus * M. Antonij. Cos. in * Macedonia *

Hunc hominem seditiosum furibundumque dicere non dubitat L. Crassus orator apud
Ciceronem dissertationum de oratore libro secundo. Quem tamen postea reum M. An-
tonius orator defendere voluit, ut ipse testatur ibidem: quia Norbanus eius sodalis &
Quæstor fuerat, & in liberum ei loco more maiorum esse debebat. Nec refragatur ibi-
dem Norbani accusator P. Sulpicius, cum ita ait: Ut illud initio, quod tibi vnum ad
ignoscendum homines dabant, tenuisti te pro homine pernecessario Quæstore tuo dice-
re; quam tibi primam munisti, ad te audiendum, viam. Fuit igitur Quæstor Antonij Con-
sulis C. Norbanus; verum, qua in prouincia, obsecrum adhuc. Hanc igitur excusationem
in oratione sua attulerat Antonius, quod ipse Censorius ciuem improbum propter istam
necessitudinem defenderet. C. Iunium Norbanum appellari hunc Quæstorem, volunt
nonnulli: sed quonam ex Auctore hoc habeant, nondum video. Equidem nihil statuo.
Cum enim Tullius, & veteres scriptores omnes, nec non antiqua numismata a posteris
eius cusa, solo prænominis personam indicante, & oppidi, unde domo, cognomine hunc
signarint; sit profecto verisimile, C. Norbanum istum vel nullius, vel prorsus incognite
gentis ac familie hominem, ut plures alij, ex face plebeia C. Marij factionibus ad
rerum gubernacula prouectum fuisse, cum Marianas partes bello ciuili ad extremum
vsque defenderit, uti ex sequentibus apparebit.

*Necessitudi-
nis Quæsto-
ris causa de-
fensus à
M. Antonio
Norbanus.*

*Nullius no-
minis homo.*

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. L. Dolabellæ Procos. in. Hisp. vltor.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. Q. Sexuulæ Pr. in. Asia.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. .ii. .ii. Pr. in. Sicilia.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. .ii. .ii. Pr. in. Africa.

.ii. .ii. .ii. f. .ii. n. .ii. Ostiensis. A. Postumi. Cos. in. Italia.

M. Claudius * M. f. M. n. * Marcellus. Marcellorum huius temporis valde
perplexa, nodoque Gordio difficilior est distinctio; cum multi reperiantur, & omnes
fere Marci vel Caij nominentur. Hunc quidem M. Marcellum cum fratre Caio recta
surpe, non adoptionis propagine à magno illo M. Marcello quinquies Consule genus
ducere, trahor ad opinandum ex annorum deductione. Edilem curulem, atque Prato-
rem Siciliæ hunc Marcum fuisse, ex Cicerone demonstrabo; & adolescentulum ipsum
valde

valdè bonis studiis addictum, & L. Crasso oratori familiarissimum, in eius Ædilitate curi Crassi verbis ostendam.

* D * Iunius * M. f. M. n * Brutus. M. Bruti Iuriscos. eius temporis celeberrimi (cuius Pomponius de origine iuris, & Cicero sæpius meminere) filius alter videri hic poterit: cuius fratrem Marcum magistratus non petisse testatur Cicero, & accusatorem infamem, & L. Crassi oratoris inimicum fuisse dicit in Bruto, & in libris de oratore locis pluribus. Hunc verò, de quo nunc agimus, Prætorem in vrbe fuisse, L. Sulla Cos. Romam armis inuadente, postea suo loco dicetur. Patrum ambos habuisse, verisimile est, D. Iunium Brutum Callaicum.

L. Cornelius * L. f. L. n * Merula. Quem Flaminem Dialem in Consulatu bello Mariano perisse constabit.

Cn. Granus . f. . nepos. Plebeix & obscuræ gentis, Senator tamen erat belli Mariani exordio. Nam illum cum Q. Granio nominat Appianus civilium bellorum primo inter duodecim Senatores, qui cum C. Mario hostes iudicati profugerunt, L. Sulla Consule Romam hostiliter inuadente. Alterum autem existis Granus C. Marij prauignum, & ab Ostia fugæ socium fuisse testatur Plutarchus in eius vita: sed Cneus, an Quintus Granus fuerit, non liquet, aut Plutarchi ipsius, aut libratorum culpa, quorum negligentia prænomen in libris perit.

L. Sestius * L. f. P * nepos. Qui fuit pater P. Sestij illius, quem Cicero de vi accusatum defendit. Vir sapiens, sanctus, & seuerus, vt in eius Tribunatu plebis suo loco dicam latius: quem excedere noluit, eodem Cicerone teste.

P. Gabinus * A. f. P. n * Capito. Patrem colligo fuisse ex annorum interstitio P. Gabinij Capitonis equitis Romani, qui postea coniurationis Catilinarix particeps fuit: cuius Cicero & Sallustius meminere.

Q. Seruilius * Q. f. Q. n. Geminus * Qui Prætor anno DCLXIII. bello sociali ingruente ab Asculanis occisus est, vt suo loco.

Prouinciæ. f. prorogatæ.

.. .. f. .. n. .. Sardiniam. f. .. n. .. Achaïam
.. .. f. .. n. .. Galliâ. Cisalp. f. .. n. .. Galliâ. Narb.
.. .. f. .. n. .. Illuricum

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuêre.

Cn. Cornelius * P. f. Cn. n * [M. Muluius M. f. M. nepos]
Lentulus.

C. Aurelius * L. f. C. n * L. Manilius .. f. .. n.
Scaurus. Mancinus.

[P. Cornelius P. f. Cn. n. Lentulus]

Pro Quæstorib. f. fuêre.

.. .. f. .. n. .. Pr. in. Hispania. citeriore.
.. .. f. .. n. .. Propr. in Sardinia.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Achaia.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Gallia. Cisalp. Gallicis.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Gallia. Narb.
.. .. f. .. n. .. Propr. in. Illurico.
.. .. f. .. n. .. Lucerin. f. .. n. .. Calenus.

A. Gabinius * A. f. A * nepos. T. Didius * Sex. f. Sex * nepos.

L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta. L. Cornelius L. f. L. n. Cinna.

T. Iuuentius * T. f. M'. n. Q. Ancharius .. f. .. nepos.

Thalna *

M'. Aquillius M'. f. M'. n. Procos. anno. DCLIV.

ouans. de. seruicis. fugitiuicis. ex. Sicilia.

Quemadmodum ad extrema compulerit in Sicilia fugitiuorum exercitus M'. Aquillius Procos. & vt interclusum com meatibus fame deleuerit, antea suis locis exposuimus

ex L. Flori historiarum libro IIII. cap. XIX. Meminit aliquoties Cicero in suis orationibus. Ex Liuij item breuiario libri LXIX. cognoscimus, eodem ferè tempore, quo Q. Metellus Numidicus ab exilio Romam reuocatus est, bellum in Sicilia fugitiuorum fuisse confectum: quod anno hoc contigit, constat ex supradictis. Sic etiam in Liuij breuiario: Q. Cæcilius Metellus ab exilio, ingenti totius ciuitatis fauore reductus est; M'. Aquillius Procos. in Sicilia bellum seruile concitatum confecit. Triumphasse eundem Aquillium ex Sicilia, scribit Athenæus libro Dipnosophistarum v. cap. XI. quemadmodum videntur tunc temporis Græci scriptores non satis accurate triumphum de ouatione discreuisse: qua contentum Aquillium fuisse, vt antea P. Rupilius ex simili victoria, monstrat aperte Cicero de oratore lib. II. cum ita apud eum loquitur M. Antonius orator, qui reum ex Sicilia Aquillium postea defendit: Cum, inquit, mihi M'. Aquillius in ciuitate retinendus esset, quem ego Consulem fuisse, imperatorem ornatum à Senatu, ouantem in Capitolium ascendisse meminissem. Hæc verba Antonij carptum ex Cicerone desumpta satis probant ouationem dumtaxat obtinuisse. Videmus adhuc temporis denarios argenteos quosdam antiquos, ad hanc Aquillij victoriam spectantes, in quibus caput Virtutis militaris armatum casside est impressum, adscripto nomine, VIRTVS. ab vna parte: ab altera stat imperator armatus, dextera sua subleuans & ostentans nudum & exanguis corpus muliebri prostratum, tamquam imaginem adflicte Siciliæ, à fugitiuis spoliata, & ad internecionem vsque vastata. Cui subscriptum est nomen, SICIL. Et circumscriptum, M. AQVIL. M. F. M. N. Et ab altera nummi parte retro Virtutis caput, III. VIR. Cuius igitur hic nummus non ab hoc Manio Triumphali viro, sed eius nepotum aliquo Treuero monetali, sub Cæsare vel Augusto, familiæ suæ maiorum de republica meritis illustrandæ causâ: quales & alij Aquilliorum eius temporis III. virum similes extant plures.

Triumphus
perperam pro
ouatione pos-
itus ab
Athenæo
Græco.

Denarij A
quilliorum
hinc victo-
riæ testes.

ANNI P. R. C. DCLV.

Consules.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. METELLVS. NEPOS. T. DIDIVS. T. f. Sex. nepos.

HA B E M V S deinde Consules in Cassiodoro & Obsequente Q. Metellum & T. Didium; in tabulis Græcis Metellum & T. Didium: sic in tabulis Cuspiniani legendi Consules, vbi tamen pro Didio, Iunium nescio quem librarius scriptor perperam supposuit: non secus ac in tabulis Græcis Κινδίου mendosè simili culpa legitur. In Mariano Scoto Q. Cæcilium Metellum, T. Didium legimus. M. Cicero in oratione post reditum ad Quirites, Q. Metellum Nepotem affirmat Consulatum petiisse, cum reuocaretur ab exilio Q. Metellus Numidicus, quod anno superiore contigit. Eundem hunc Q. Metellum Nepotem, qui Consul fuit cum T. Didio, Balearici filium, Macedonici nepotem, vt inquit Pædianus in Corneliam, Curio accusauit. De T. Didio mirum quid videtur, quod post insignem Præturam, & clarissimum de Scordiscis triumphum per quatuordecim annos iacuerit; sed forsitan morbus, aut alius casus aliquis in causâ fuit. Multa eius anni prodigia narrat Iul. Obsequens, bubonem visum in Capitolio, fulmine pleraque decussa fuisse, Martis hastas in regia motas, ludis in theatro cretam pluissè cæcidam, fruges ac tempestates portendisse bonas: addit demum, Hispanos pluribus præliis deuictos.

Q. Balearici
filium hic
Cos. Metel-
lus.

Prodigia
multa.

Prouincia
Consulares.

Lex Cæcilia
Didia de le-
gum latrone.
Triumundina.

T. Didio Cos. Hispaniam citeriorem prouinciâ obuenisse, haud dubium est, vt ex sequentibus patebit: de altera Q. Metelli nihil certi comperio: opinor tamen ob causas iam ante relatas, Italiam fuisse; & vt fieri solebat, Consulem Metellum in vrbe necdum tranquilla retentum fuisse. Nomina Consulû ipsa demonstrant, ab his ex S. C. legem Cæciliam & Didiam latam fuisse, cuius item meminit Cicero in epistolis ad Atticum libro II. Consulare appellat in Sextiana, cuius legis capita reperimus hæc ferè: Vti. trinis. nundinis. leges. antequam. ferrentur. promulgari. deberent. Meminit idem Cicero in oratione pro domo sua, nec non Philippica v.

Vtiq. legum. capita. separarentur. neque. de. rebus. diuersis. coniunctim. ferretur. Idem pro domo.

Vtiq. populo. liberum. sit. cuiuscumque. legis. vel. partem. accipere. vel. partem. repudiare. si. totam. accipere. vel. repudiare. nollit. Ibidem Cicero, ex cuius verbis capita hæc legis colligi ferè poterunt.

Prætores.

Urbanam. & Pereg. iurisdictiones.

Urbanam. & Pereg. iurisdictiones.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

C. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. iurisd. Urbanam. sortitus. obtinuit. De Senatus sententia ad populum tulit de Calliphana Velientis sacerdote Ceteris Græca, ut ea ciuis Romana esset, quia ad sacra Cereris curanda Romam ex S. C. erat euocata. Meminit Val. Max. libro primo, cap. 1. de religione, qui sacerdotem hanc Calliphennam appellat. Ceterum Cicero in oratione pro L. Balbo de eadem scribens, nominat Calli-

Valeria lex de ciuitate sacerdotis Cereris.

phanam. Cuius verba sunt hæc: Mitto vetera, proxima dico. Ante ciuitatem Velientibus

datam de Senatus sententia C. Valerium Flaccum Prætorem urbanum nominatim ad

populum de Calliphana Velientis, ut ea ciuis Romana esset, tulisse. C. Flacci quidem

Prætura, qui quinto post anno Cos. fuit, in hunc annum cadit.

L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus. L. Hortentius * L. f. L. * nepos.

M. Herennius C. f. . . nepos. [C. Aquillius P. f. P. n. Gallus]

* M. * Valerius * M. f. M. n. * Messalla.

C. * Plautius * . f. . n. Decianus. Maiestatis damnatus in exilium iuit, quod Tribunus plebis anno superiore fuisset ausus in sua aduersus P. Furium collegam de morte L. Saturnini conqueri. Meminit Cicero in oratione pro L. Flacco, & pro C. Rabirio perduellionis reo, & Val. Max. lib. viii. cap. 1. qui ambo nullius eum gentis faciunt. In Plautia tamen Decianorum familiam nobilem & antiquissimam fuisse, nos docent Capitolina marmora, vel ab urbis anno ccccxxiv. quo proferunt in Fastis, C. PLAVTIUM. P. F. P. N. DECIANVM. Consul & triumphantem. De qua familia cum fere nulla, vel tenuis admodum memoria reperiatur apud Auctores, vel videtur penitus extincta fuisse, vel sine magistratibus aut publico munere illo iacuisse ad hæc usque tempora, quibus multi Gigantum fraterculi noui in antiquas & nobiles domos sese intinua-

re conabantur. Sex. Titius * M. f. Sex * nepos. Maiestatis item damnatus est, quod L. Saturnini perduellis imaginem domi habuisset. Auctores Cicero in Rabiriana dicta, & Valerius lo-

co dicto, ut fallor, ex eodem Cicerone: Sex. quoque Titium simili casus prostravit. Erat

innocens, agraria lege gratiosus apud populum; tamen quia Saturnini imaginem domi

habuerat, suffragus eum tota cognitio oppressit. Testimonium contra illum dixit M. An-

tonius orator, ut Cicero de oratore libro 11.

M. Aquillius M. f. M. nepos. Qui seruile in Sicilia bellum confecerat, accusante

L. Fusio Caleno de pecuniis repetundis causam dixit, sedente C. Mario inter iudices. Vi rem

Quos cum ipse rogare noller, M. Antonius orator, qui pro eo perorabat, tunicam à pe-

ctore eius discidit, ut honestas cicatrices bello acceptas ostenderet. Quibus conspectis

misericordia moti iudices, multis auaritiæ criminibus, testimonio convictum reum indu-

bitanter absoluerunt: Livi breuiario libri lxx. ex auctoritate vnius Ciceronis, qui va-

riis locis mentionem facit, ut in Bruto de claris, de oratore lib. secundo: item pro L. Flac-

co, & in Verrem actione vii. Meminit & pulchrè Quintilianus lib. 11. cap. xvi.

Prætores prouinciarum.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Siciliam. sortitus. obtinuit. Successorem in hac prouincia fuisse M. Aquillij Procos. qui bellum seruile Siculum confecerat, sit nobis verisimile, cum eius Consulatum anno suo deinde sequentem respicimus. Et suffragari videtur M. Tullius actione in C. Verrem vii. de suppliciis, affirmans, post M. Aquillij decessum è Sicilia Prætorum omnium instituta atque edicta fuisse eiusmodi, ut ne quis cum telo seruus esset. Mox adfert exemplum seueritatis huius L. Domitij Prætoris, qui seruum pastorem, quod venabulo confixisset aprum ingentem Prætori oblatum dono, & tali telo contra suum edictum usus fuisset, confestim in crucem tolli iussit, publici imperij violati crimen vindicans. Vide locum, & Val. Max. lib. vi. cap. 111.

C. Sextius * C. f. C. n. * Calvinus. Macedoniam. sortitus. obtinuit. Graues vicinorum barbarorum incursiones passum esse, colligimus ex Ciceronis Pisoniana: ubi

in L. Pisonem inimicum suum inuehitur, quodd Macedoniam obtinens, Denfeletis obsequentiſſimis nefarium ac crudele bellum intuliſſet, qui antea C. Sextium Prætozem ſumma cum fide defendiſſent. Eius verba ſunt hæc: Denfeletis, quæ natio ſemper obediens huic imperio, etiam in illa omnium barbarorum defectione Macedonica C. Sextium Prætozem tutata eſt, nefarium bellum & crudele intuliſti: eiſque, cum fideliffimis ſociis vti poſſes, hoſtibus vti acerrimis maluiſti.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hiſp. vltior.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Aſiam

Prouincias. ſortiti. obtinuere.

L. Caſſius L. f. * L. n. * Longinus. C. Luſcius 11. f. 11. n. Ocrea.

M. Claudius * M. f. M. n. * Marcellus. Cn. Tremellius * L. f. C. n. * Scrofa.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Naſica. L. Iulius L. f. Sex. n. Cæſar.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

P. Rutilius L. f. L. n. Lupus. M'. Acilius * M'. f. M'. n. Glabrio.

Tribuni plebis.

M. Duronius 11. f. 11. nepos. Legem ſumptuariam Liciniam, auram popularem captans, abrogauit. Admodum enim impudenter in Roſtra conſcendens, hæc contra legem dixit: Fræni ſunt inieſti vobis, Quirites, nullo modo perpetiendi. Alligati & coſtricti eſtis amaro vinculo ſeruitutis. Lex enim lata eſt, quæ vos eſſe frugi iubet; abrogemus iſtud horridæ vetuſtatis rubigine obſitum imperium. Etenim quid opus libertate, ſi volentibus luxu perire non licet? Ob hanc inſolentiam anno ſequenti à Cenſoribus notatus, atque Senatu motus eſt: auctor Valerius Max. libro 11. cap. 1x. de Cenſoria ſeueritate.

*Superbus
Tribuni ple-
bis petulan-
tiam aduer-
tere eſt.*

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11.

*Plautius vel
Plotia agra-
ria lex.*

A. Plautius 11. f. 11. n. * Siluanus * Huius videri poterit lex agraria Plotia, hoc quaſi tempore lata, cuius Cicero in epistoſis ad Atticum lib. primo epist. xvi. i. meminit. Videtur ſic pro plebe ſanxiſſe, Vti vel agri, quos à Senatu locupletes emiſſent, reddita ex ærario poſſeſſionibus pecunia recuperarentur, & plebi diuiderentur: vel ſi Senatus hos veteri poſſeſſione moueri nolle, noui agri diuidendi indigæ plebi emerentur ex pecunia, veſtigalibus è nouis per quinquennium proueniente. Eamdem ferè relataſt poſtea à L. Flauia Tribuno plebis, teſtatur idem Cicero ad Atticum epistoſa præcedenti xvi. & nos de ea ſuo loco dicemus.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Licinianus. C. 11. * M. f. M. n. * Perperna.

C. Aquillius * L. f. L. n. * Gallus. P. Seruilius M. f. 11. n. Rullus.

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n. * Flaccus. C. Milonius 11. f. 11. nepos

* C. * Antilius * Sex. f. Sex. n. [C. Centenius. C. f. C. n. Penula]

Quæſtores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæſtores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. T. Didij Cos. in. Hiſp. citeriore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. L. Domitij Pr. in. Sicilia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Hiſp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

M. Tullius M. f. A. n. Decula. Cuius ita notatus extat Consulatus in Capitolinis marmorib. vrbis anno DCLXXII. Verisimile est igitur, ipsum per gradus magistratuum ordinarios ad eum honorem peruenisse. Homo quidem plebeiz gentis obscuræ, qui tamen affectans patriciam nobilitatem, suæ gentis originem ad Ser. Tullium Romanorum regem referre voluit. Testatur hoc cum eius nomine cusi argentei denarii, in quibus Ser. Tullij regis diademata faciem cum litteris SERVI. expressit: & in altera parte Romanum equitem equum suum frano ducentem, eo quod hic rex Romæ civium censum primus instituit: quo inter alia moris erat, ut eques Romanus quisque suum equum publicum bene saginatum ante Censores traduceret, & ostentaret. Hanc eius aliorumque plurimum iactantiam leuitatemque, qui falsis imaginibus ita nobilitatem quærebant, obliquè notat Tullius in Bruto, dicens historiam rerum Romanarum mendosior Mendosior antiqua historia rerum Rom. falsis imaginibus facta. factam falsis illis nobilitatum titulis, & à plebe transitionibus: cum homines humiliores in alienum eiusdem nominis infunderentur genus; ut si ego, inquit, me à M'. Tullio esse dicerem, qui patricius cum Ser. Sulpicio Consul anno x. post exactos fuit. Hæc fere Cicero ibidem, qui in hunc modum, & alios plebeiz gentis Tullia superbos refellere & improbare videtur, qui tunc à Ser. Tullio rege sui generis nobilitatem falso deducere volebant: ut hic M. Tullius Decula fecerat, cuius in nummis apud Ser. Tullij regis imaginem ita scriptum est nomen, M. TVLLIVS. M. F. DECULA. Picturam eius numismatis in Fastis Huberti Goltzj, si voles, videre poteris.

L. Postumius * L. f. L. n. * Albinus * Flamen. Martialis * Cuius auiis, ut annorum insinuat interuallum, fuit teste L. Flamen Martialis, & Cos. anno DCCIX. veneno vxoris sublatus est in magistratu. De patre nil certi reperio. Hunc verò L. Albinum Prætorem fuisse, & bello Martico captum & interemptum, postea suo loco dicitur. De eodem loqui suspicor Tullium in Bruto, cum inter huius temporis oratores adferat Insignia Flaminij in habitu deaurato. duos Albinos, Aulum scilicet, in quo (inquit) laus bene loquendi fuit; nam Flamen Albinus etiam in numero est habitus disertorum. Flaminem igitur hunc appellat ad alterius differentiam. Atqui reperio quadrigatos argenteos cum titulo, L. POST. ALB. sub quadriga Martis, & Flaminis titulus cum apice, apud Romæ galeatæ caput in altera numismatis facie videtur: quibus notis haud dubie Postumius suum Flaminij Martialis sacerdotium indicare voluit.

* C * Seruilius C. f. M. n. Vatia. Frater P. Seruiliij Vatiæ Isaurici, Consularis, Censorij, ac Triumphalis, ut ex fragmentis marmorum Capitolinis colligimus: in quibus reperimus & hunc ex Prætura triumphasse, quod suo loco dicemus. Duos quidem Seruilios bello civili Mariano partes optimatum sequutos fuisse, & L. Sullæ legatos apud Clusium res insignes gerendo victoriam obtinuisse, Velleius Paterculus lib. II. cursim annotauit: qui duo fratres iam dicti fortasse fuere. Meminit & Plutarchus in Sullæ vita. Sed hæreo, num satis correctè in huius exemplaribus pro Σερύλλιοι, Σερύλλιοι legatur: cum tam expressè Velleius duos Seruilios Sullæ legatos prodat. Sed valde vitiatum in propriis nominibus est Plutarchus. Plutarchi locum.

C. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Cuius pater Cos. anno DCCXIII fuerat cum M. Perperna. Et hic fuit patruus P. Clodij inimici Ciceronis, ut in eius Ædilitate ex Cicerone patebit.

C. Colconius * C. f. C. * nepos. Bello Martico Prætorem fuisse, eosque præclare gessisse, demonstrat Appianus ciuiliu libro primo, ut postea suo loco referam.

P. Antistius * C. f. C. n. Labeo. Socr. Cn. Pompeij Magni, apud quem Prætorem Pompeius adolescens, mortuo patre, reus factus fuerat, ut ex Plutarcho dicemus suo loco latius. Occisus est à L. Damolippo Romæ in Senatu anno DCLXXI. ut & Appianus auctor est ciuil. primo.

L. Licinius P. f. * P. n. * Murena. Hic pater L. Murenæ Consularis postea, quem Cicero Cos. reum ambitus defendit. Hic post Præturam, in vrbe ni fallor gestam L. Sulla Consule, cum eodem legatus Propr. profectus est ad bellum Mithradaticum: vbi rebus bene gestis, à Sulla redeunte in Italiam Asiæ præfectus, contra Mithradatem sæpe victor tertio post anno reuocatus, Romæ triumphum obtinuit, ut in sequentibus.

M. Lucilius // f. // n. Rufus. Clarefcunt deinceps gentis Luciliae post poetam plures familiae in Republica Romana. Hunc Rufum in antiquis & elegantibus bigatis argenteis reperimus, cum Romæ capite galea alata tecto in corona laurea. Et in

aucto latere cum Victoria bigam agitante, circumscripto nomine, M. LVCILI. RVF. Notæ in altera parte, quæ ante faciem Romæ A. & retro RV. signant argento publico denarios istos cufos esse, Quæstoris huius Lucilij iussu ac auctoritate.

Prouinciæ f. prorogatæ.

II. II. I. f. II. n. II. Africam. II. II. II. f. II. n. II. Achaia
II. II. II. f. II. n. II. Gallia. Cisalp. II. II. II. f. II. n. II. Gallia. Narb.

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinuere.

C. Fontcius * M. f. M. n * Capito. C. Aurelius * L. f. C. n * Scaurus.
L. Manilius II. f. II. n. Mancinus. [M. Muluius M. f. M. nepos]

Pro. Quæstorib. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. Pr. in. Macedonia.
II. II. II. f. II. n. II. II. Pr. in. Asia.
II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Achaia.
II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Gallia. Cisalp.
II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Gallia. Narb.
II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. in. Africa.
II. II. II. f. II. n. * Lucerin. * II. II. II. f. II. n. Q. Metelli. Cos. in. Ital. Ostiæ.
C. I. II. f. II. n. Narbanus. Cn. Granus. II. f. II. nepos.
T. Didius * Sex. f. Sex * nepos. L. Aurelius * L. f. L. n * Corra.
L. Cornelius L. f. L. n. Cinna. P. Gabinius I. f. II. n. Capito.
[C. Ræcius C. f. C. nepos] Q. Ancharius II. f. II. nepos.

L. CORNELIVS. L. F. L. N. DOLABELLA. PROCOS. A. DCLV.

EX. HISPANIA. VLTIOR. DE. LVSITAN. V. KAL. FEBR.

Hunc L. Dolabellæ triumphum in fragmentis marmorum Capitolinis olim erasum, & postea restauratum esse videmus; nisi in alterius erasi locum sit suppositus. Nusquam enim apud historicos Auctoresve huius triumphi mentionem reperio: nisi quod apud Obsequentem legimus (vt in Prætura Hispaniensi Dolabellæ huius dixi) anno superiore prosperè in Lusitania à Romanis pugnatum, & in eadem prouincia rebelles subactos fuisse. Quæ ductu & auspiciis L. Dolabellæ gesta esse, & huius triumphi materiam dedisse colligimus: quamuis Appianus Alexandrinus de ea re ne verbum quidem adferat, vt abrupta passim & mutila est Iberica eius historia. Habemus in Fastis Goltzianis depictum denarium cum imagine & curru triumphali deæ Libertatis, quem cufum in huius triumpho memoriam hic titulus inscriptus insinuat, LEIBERTAS. L. DOLABELLA. PRO. COS. Præter effigiem Libertatis publicæ Romanæ, quæ in vna videtur denarii parte cum suo titulo, in altera currum triumphalem regens eadem pileum ostentat. An hæc ad ciuium ex hostium seruitute magno numero liberatorum gloriam ista Dolabellæ victoria respiciant, videndum.

Denarii
triumphales.

ANNI P. R. C. DCLVI.

Consules.

Cn. Cornelius * P. f. Cn * N. LENTVLVS. P. LICINIUS M. f. P. n. Crassus.

LENTVLVS & Crassum Consules nominant tabulæ Græcæ & Cuspiniani; Cassiodorus Cn. Lentulum, P. Crassum; Iulius Obsequens autem Cn. Cornelium & P. Licinium; Marianus Scotus Cn. Cornelium Lentulum, P. Licinium Crassum. Plinius autem naturalis historix libro x. cap. 11. magni anni conuersionem fuisse P. Licinio, M. Cornelio Contulibus, ex Mamilio Senatore prodiit. Sed corrigendum ibidem Cornelij Cos. prænomen. Idem libro xxx. cap. 1. rectius eosdem adducit. Scribit enim anno vrbis DCLVII. Varronis supputationem sequutus, Cn. Cornelio Lentulo, P. Licinio Crasso Coss. magicas superstitiones damnatas, & S. C. prohibitum, ne homo immolaretur; palamque in tempus illud sacra prodigiola celebrata fuisse. Cn. Lentulo Clodiani

Magni anni
conuersio.

Magica su-
perstitiones
damnata.

cogno-

cognomen addunt nonnulli, sed hoc non habent Capitolina fragmenta. P. Crassum ex eius triumpho, qui in Capitolinis columnis exstat, descripti.

Supplicatum in vrbe, quod androgynus inuentus, & in mare deportatus, ut refert Iu. ^{Prodigia} ^{procurata.} lius Obsequens: Pisauri item terræ fremitus auditus: muri pinnae sine terræmotu passim deiectæ ciuiles portendere discordias: Nurtiæ simulachrum Iouis in partem sinistram conuersum est: cupressæ simulachra Iunonis Reginae posita per virgines viginti septem, quæ urbem lustrauerunt. Hæc de prodigiis eius anni narrat Obsequens, adiecitq; Celtiberos, Medos, & Dardanos iisdem Consulibus subactos esse. Verum mædosa in exemplari- ^{Obsequens} ^{locus.} bus Medi Aliz populi, pro Mædis qui in Europa ad Danubium Pannonis Pontû versus vicini sunt, scriptoris librarij negligentia substituti sunt. Seruiam & Bosnam nunc tractum regionis illum appellant. Celtiberos autem a T. Didio Procos. in Hispania opinor victos fuisse: à quo tamen duce Mæsi Dardanique subacti tuere, historiarum inopia obicurum nobis est. Sed non a vero procul videtur, Macedoniae vicinæ Præfectum cum imperio & exercitu victoriam istam retulisse.

P. Crassus Consul Hispaniam vltiorem provinciam sortitus est, Cn. Cornelius Lentulus, ni fallor, Italiam; ut tunc pro statu vrbis atque Italiae non satis tranquillo soleuine quasi fuit. Nihil enim apud Auctores de Cn. Cornelijs Cos. provincia reperio.

Censs. L. Valerius L. I. L. N. FLACCUS. M. ANTONIUS. C. f * M *
nepos. Lustrum. fec. LXV.

Censores eodem anno L. Flaccum fuisse & M. Antonium, ex Capitolinis fragmentis, ut vides, cognoscitur. Eorundem mentio est apud Valerium Max. lib. II. cap. IX. vbi narrat, à M. Antonio & L. Flacco Censoribus M. Duronium Senatu motum, quod legem de ^{M. Duronii} ^{nota digna.} conuiuiorum sumptibus Tribunus plebis abrogasset, & petulanti lingua seditiose contra leges ritè latas, bonosque mores apud populum è Rostris inuectus esset. Qua nota Du- ^{Ambitus Cē-} ^{for postula-} ^{ti.} ronijs admodum offensus ac iratus, M. Antonium Censorem de ambitu postulauit, ut ex Ciceronis de oratore libro secundo discimus: vbi inter exempla ironiarum recenset illud Heluij Manciz in M. Antonium Censorem de ambitu postulatum: Aliquando, inquit, tibi tuum negotium, Antoni, agere licebit. Sed frustra, nisi fallor, Mancia. Non enim verisimile est, Censorem Antonium inter reos receptum fuisse; neque quid amplius de illa accusatione legere mihi contigit. M. Antonium oratorem Quintilianus libro institutionum secundo Censorium appellat, quemadmodum & Cicero non semel variis in locis. Quin de oratore libro secundo scribit, Rostra manubijs imperatoris ab ^{Rostra ma-} ^{nubijs impe-} ^{ratoyis orna-} ^{ta.} eo Censore ornata fuisse. Insuper in eodem libro M. Antonius ipse de oratoris artibus differens, seipsum appellat Censorium; vbi excusare se nititur, quod suum Quæstorem C. Norbanum maiestatis ac seditionis reum defendisset. Ego, inquit, homo Censorius vix satis honeste viderer seditiosum ciuem, & in hominis Consulans calamitate crudelem posse defendere. Alterum verò Censore L. Valerium Flaccum opinamur collegam C. Marij in sextu Consulatu fuisse, qui postea princeps etiam Senatus, interrex, & magister equitum fuit, & senex Cicerone Consule anno DCXC. mortuus est. Ceterum C. Marius ipse hunc magistratum cum Valerio petiturus credebatur, veritus tamen ne repulsam pateretur, in campo non comparuit: inuisus iam populo & optimatibus pro- ^{Marius re-} ^{pulsam me-} ^{ueni, non po-} ^{tejt honorum} ^{coronidem.} pter seditione Appuleianam, cuius origo & causa extiterat. Quare longe inferiores sibi præferri passus est. Prætexebat nihilominus causas alias, nolle scilicet se multorum inuidiam incurrere censendis aliorum moribus ac vitijs, ut Plutarchus in eius vita hæc explicat. Principem verò Senatus hoc Lustrum lectum III. fuisse M. Æmilium Scaurum, ex historiz ductu fit verisimile.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
Iurisdictiones. sortiti. obtinuere.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Sex. Pompeius Sex. f. Cn. nepos. M. II. M. f * M. n * Perperna.
C. Sergius * M. f. M. n. Silus * L. Acilius M. f. M. n.
Ojata. Balbus.

M. Bæbius * A. f. A. n. Sulca * C. Numitorius * C. f. C * nepos.
Q. Cæcilius Metellus Nepos hoc quasi anno videtur celebri iudicio reus factus à C. Cu- ^{Q. Metellus} ^{Nepos reus.} rione

riore oratore patre. Qui deinde moriens petiit à filio suo Q. Metello Nepote, ut Curionem accusatorem suum & ipse accusaret, idque facturum esse, iureiurando adegit. Quare Q. Nepos filius reum postea Curionem fecit, sed in accusatione non perstitit; ut ait Prædianus Asconius, ubi orationem Ciceronis pro C. Cornelio commentatur.

Prætores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. Siciliam. f. .. n. .. Sardiniam
 f. .. n. .. Gall. Cisalp. f. .. n. .. Gallia Narb.
 f. .. n. .. Africam. f. .. n. .. Achaïam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

L. Hortensius * L. f. L. * nepos. Pater. Q. Hortensij. oratoris. Siciliam. sortitus. obtinuit. Quod ex frumentaria Ciceronis in Verrem nobis fit verisimile. Nam ubi de decimis Siciliæ per Verrem iniquè contra leges exactis & venditis illum accusat, sic ait: Magnum te fecisse arbitrare, si pluris vendideris quàm L. Hortensius pater istius Q. Hortensij? quàm Cn. Pompeius? quàm M. Marcellus? qui ab æquitate, ab lege, ab institutis non recesserunt? Sic istos Prætores laudat qui ante Verrem obtinuerunt Siciliam, & more maiorum prouinciam exactioibus insuetis non grauarunt. Cn. Pompeius Strabo, & M. Marcellus suis locis adferentur.

C. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus.
 * M. * Valerius * M. f. M. n. * Messalla. M. Herennius C. f. .. nepos.
 [C. Apullius P. f. P. n. Gallus]

Ædiles curules.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 Q. Seruilius Q. f. Cn. n. Cæpio. Seruilius .. f. .. n. .. Augur.

Ædiles plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. * Cn. * Bæbius * Cn. f. Cn. n.
 Strabo. Tamphilus *

Tribuni plebis.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 f. .. n. f. .. n. ..
 C. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus. T. Manilius * P. f. M' * nepos.
 Q. Lucretius * Q. f. * .. n. L. Cassius * C. f. C. n. * Longinus.
 Vespillo.
 P. Licinius * P. f. * .. n. T. Iuuentius * T. f. M'. n.
 Murena. Thalna.
 [L. Decimius P. f. P. n. Flauus] [C. Fonteius M'. f. M'. n. Capito]
 [T. Manilius L. f. L. n. Nucula] [Sex. Næuius L. f. L. n. Balbus]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. P. Crassi Cos. in. Hisp. vltiore.
 f. .. n. .. L. Hortensi. Pr. in. Sicilia.
 f. .. n. .. Pr. in. Gallia. Cisalp.
 f. .. n. .. Pr. in. Gallia. Narbon.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. Pr.in. Achaia,

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *

C. Marius C. f. C. n. Gratidianus. vel etiam M. Marius C. f. C. n. Gratidianus. Duplici namque prænominе reperitur hic idem apud Auctores, quod non parum adfert obscuritatis. Fuit M. Gratidij Arpinatus (quem Præfectum M. Antoni oratoris bello Piratico in Sicilia interfectum dixi) filius, ut auctor est M. Tullius in Bruto, & de legibus libro tertio. Adoptatum fuisse à C. Mario seniore, discimus ex variis Auctoribus, ac in primis ex L. Floro libro 111. cap. XXI. qui C. Marij ducis partium à L. Sulla Præneste oblecti fratrem appellat. M. Marius plures etiam vocant: prænominе paterno Caius vocabatur. M. Marium appellant Cicero in Bruto & Officiorum tertio, Pædianus, & Q. Cicero de petitione Consulatus ad fratrem, alijque plures. Verum Plinius libro XXXIV. cap. VI. C. Marium Gratidianum nominat prænominе adoptiuo, non paterno. Quod ipsum etiam reperiri in Ciceronis Officiorum libri tertij vetustis exemplaribus nonnullis, testatur Carulus Langius meus in accuratissimis suis in eundem librum Annotationibus. Hominem summe popularem fuisse dicit Pædianus in orationem Ciceronis in toga candida, quod postea suis etiam in actis probabitur.

Q. Cæcilius Q. t. L. n. Metellus. Pius. Q. Metelli Numidici filius, qui unde Pij cognomen adeptus sit, docet nos Auctor de viris illustribus, qui ita tunc appellatum scribit, quia patrem Numidicum precibus ac lachrymis assiduus ab exilio reuocauit. Qua singulari sua virtute magnos fauores populi, & faciles ad honores aditus sibi cōparauit. Nam ut idem hic Auctor annotauit, ex verbis tamen mirum in modum per librariorum scriptores deprauatis, cognoscimus hunc Q. Metellum Pium adolescentem ante legitimum tempus obtinuisse Præturam, ac in petitione Pontificatus Consularibus viris prælatum fuisse. Aliter tamen Sallustius in Iugurthina, qui ipsum adolescentem annorum circiter XX. in contubernio patris in Numidia militasse scribit vrbis anno DCLV. Triginta octo igitur annorum erat, cum Præturam peteret anno vrbis DCLXIII. gessit igitur illam annos natus XXXIX. ut constabit. Qua ratione liquet, ipsum anno tantum vno ante legitimum tempus Præturam anticipasse.

C. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Frater Ap. Claudij Pulchri, & patruus P. Clodij inimici Ciceronis, cuius in oratione de Aruspicum responso mentionem facit, & ostendit Ædilem curulem ludos fecisse, ut suo loco. Prætozem insuper & Consulem fuisse, ex alijs eiusdem locis colligere possumus, quæ post per occasionem proferentur.

P. Cornelius P. t. * P. n. * Lentulus. Claudianus. A M. Claudio Marcello, C. Marcelli Æterni patre in adoptionem P. Lentulo Suræ, ut opinari Sebastianus Corradus videtur, datus. Meminit in Bruto de claris, cuius verba sunt hæc de patre M. Marcello, hic repetenda: M. Marcellus Æterni pater, non ille quidem in patronis, sed & in promptis tamen & non in exercitatis ad dicendum fuit, ut filius P. Lentulus fuit. Filius quidem natura M. Caudij, sed per adoptionem in aliud nomen ac familiam translatus, cui agnomen Claudius idcirco recte remansit.

Cn. Pomponius * Cn. f. * . nepos. Et hunc inter celebres eius temporis oratores numerat Cicero de claris, sed acer, acerbus, & criminofus erat. P. Sulpicio Rufo oratori, qui Trib. plebis deinde bellum Marianum concitauit, affinis, ut Cornelius Nepos in Arici vita testatur, C. Marij partes bello sequutus, & ipse perit, sublatus sub reditum à bello Mithradatico L. Sullæ cum alijs oratoribus aduersæ partis, Censorino & Murena, ut item Tullius in Bruto annotauit.

* L. * Brutius . f. . n. Sura. Vir militari prudentia & fortitudine præstans, ut eum laudat in Sullæ vita Plutarchus. Post minores magistratus C. Sentio Prætoze legatus iuit in Macedoniam, & res ibidem præclare gessit, ut dicetur suis locis. A Plutarcho Brettius appellatur, nescio an correcte: cum à Cicerone posteri eius vocentur Brutij magis Latine à cognomine Brutus, ut apparet.

Ap. Claudianus C. f. C. n. Pulcher. Pater P. Clodij inimici Ciceronis, ut postea suo loco.

M. Lætorius * M. f. M. n. Mergus * Senatorez magni nominis fuisse docet Appianus Alexandrinus ciuiliū bellorum libro primo, cum hunc inter duodecim eos Senatores numeret, qui hostes cum C. Mario iudicati sunt, L. Sulla Consule urbem occupante. Fugit in exilium cum C. Mario, & cum eodem postea reuersus est.

Prœuinciæ f. prorogatæ.

T. Didius T. f. Sex. nepos. Procos. Hispaniam. citeriorem. prorogato. imperio. obtinuit. Cum Celsiberis graue bellum gessit, in quo ei Tribunus militum fuit Q. Sertorius, qui postea dissensione ciuili proscripius Hispaniam occupauit; vt auctor est Plutarchus. Meminit & A. Gellius ex Sallustij historiarum libris. Magna gloria Sertorium in Hispania Tribunum militum, T. Didio imperante fuisse, Noctium Atticarum libro II. cap. xxvii.

C. Sextius * C. f. C. n. * Caluinus. Propr. Macedoniam. prorogato. imperio. obtinuit. Cum Thracibus & vicinis barbaris bellum gessit, vt Ciceronis in L. Pisonem ex oratione colligere est.

II. II. II. f. II. n. II. Illuricum. II. II. II. f. II. n. II. Asiam.

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinuere.

M. Claudius * M. f. M. n. Cn. Tremellius * L. f. C. n. *
Marcellus. Scrofa.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. T. Did. Procos. in. Hisp. citeriore.

II. II. II. f. II. n. II. C. Sexti. Propr. in. Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Sardinia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Africa.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Propr. in. Asia.

II. II. II. f. II. n. II. Calenus. II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis.

C. Seruilius C. f. M. n. Vatia. C. II. f. II. n. Norbanus.

C. Cosconius * C. f. C. * nepos. P. Gabinius II. f. II. n. Capito.

L. Licinius * P. f. P. n. * Murena. Cn. Granius II. f. II. nepos.

M. Lucilius II. f. II. n. Rufus. [C. Ræcius C. f. C. nepos]

ANNI P. R. C. DCLVII.

Consules.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. N. AHENOBARBUS. C. CASSIVS. L. f. Q. n. Longinus.

Cyrenicum regnum testamentum Romanum reliquit.
CN. Domitium, C. Cassium hos vocant Cassiodorus & Obsequens: Marianus Cn. Domitium Ænobarbum, C. Cassium Longinum: tabula Græcæ & Cuspiniani, Ænobarbum & Longinum. Adfert huius anni prodigia multa Iulius Obsequens, quibus relatis, adiecit Ptolomeum Apionem Ægypti regem Cyrenis mortuum esse, heredemque populum Romanum testamento reliquisse. Cui sic astipulantur Eusebius in Chronico, Cassiodorus, & Sex. Rufus. Iustinus ex Trogi historiarum libro xxxix. aliter, scribens obiter eam deinde partem Libyæ prouinciam factam fuisse: cum tamen Liuius Breuiario libri lxx. tradat Senatam mox eius regni ciuitates liberatas esse iussisse. Non diu post tamen à L. Sulla Dictatore regnum istud, sublati vrbium tyrannis, in prouinciæ formam fuisse redactum videtur, vt tuo loco dicam latius.

Consulares prouinciæ.
De Consulum verò prouinciis nihil certi reperio. Fortassis Romæ manserunt, inclinata iam ad intestinas seditiones Italia: cum in externis prouinciis quid ortum fuisse belli, historia non aperiat. Quo in rerum statu verisimile est Senatam lege Sempronia Consulibus prouincias velut ordinarias decreuisse Italiam & Galliam Narbonensem, barbaris ac ignotis Transapinis populis oppolitam. Hispanias autem duas T. Didio & P. Cratio Procoss. fuisse prorogatas, ex sequentibus constabit.

Prætores.

Sex. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. Vrbanam. iuris lictionem. sortitus. obtinuit. Nam vt ex libro secundo Rhetorices ad Herennium colligimus, hic actionem mandati

» cum herede dare noluit, quod iudicium est causæ priuatæ. Verba leguntur hæc: M. Drusus Prætor urbanus, quod cum herede mandati ageretur, iudicium reddidit, Sex. Iulius non reddidit. Ex quibus constat, ambos urbanos Prætores fuisse. Sex. Iulij Consulatus anno suo post sequetur.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Peregrinam. iurisd. sortitus. obtinuit.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuerunt.

C. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher. C. Milonius 11. f. 11. nepos.
L. Valerius * L. f. L. n. * Cn. Octavius * C. f. C. n. *
Flaccus. Rufus *
[T. Cicereius T. f. C. nepos]

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedon. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Gall. Cisalp. Gallicus.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam

Prouincias. sortiti. obtinuerunt.

Sex. Pompeius Sex. f. Cn. nepos. C. Numitorius * C. f. C. * nepos.
M. Bæbius * A. f. A. n. Sulca * M. 11. M. f. * M. n. * Perperna.
C. Sergius * M. f. M. n. Silus * L. Acilius * M. f. M. n. *
Orata. Balbus.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
P. Cornelius * P. f. P. n. * Lentulus P. Cornelius P. f. P. n. Scipio.
* Sura * Nasica.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
L. Porcius M. f. M. n. Cato. C. Geminius 11. f. 11. nepos.

Tribuni plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
M. Porcius M. f. M. n. Cato. C. Sentius 11. f. 11. n. Saturninus.
Cn. Papius Cn. f. C. n. Carbo. A. Gabinius * A. f. A. * nepos.
C. Cæcilius * C. f. Q. n. Metellus. Q. Oppius * Q. f. Q. n. Sabinator *
Q. Ancharius 11. f. 11. nepos. [Q. Fuluius Cn. f. Cn. n. Gillo]
[P. Sempronius P. f. Ti. n. Blæsus] C. Calpurnius * C. f. C. n. * Piso.

Quæstores urbani.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Cn. Domiti. Cos. in. Italia. Ostiensis *
11. 11. 11. f. 11. n. 11. * L. Cassi. Cos. in. Gallia. Narb *
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Macedonia.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Asia.

*C. Curio pa-
ter cur Bur-
bulcius.*

C. Scribonius * C. f. C. n * Curio. Burbuleius agnomine nuncupatus vulgò, propter scenici cuiusdam histrionis similitudinem in motu corporis, vt scribit Valerius Max. libro ix. cap. xiv. & ex eodem, nisi fallor, Plinius lib. vii. cap. xii. Habitus est in oratorum numero insignium ex ea familia secundus, quem differentie causa scriptores Curionem patrem appellarunt: cum Caij omnes vocati tres illi essent, & personarum pronominum diuersitate distingui nequirent. De auo Curione iam antea suo loco verba feci. Hunc verò patrem Valerius loco iam dicto honoribus omnibus abundasse testatur. Et vt amplissimum hunc virum sæpius vocat Cicero, sic ipsius de doctrina & facundia nihil magni iudicare videtur: cum in Bruto suo dicat, verborum gravitate & elegantia copiam quamdam dicendi expressisse, idque vsu quodam domestico, cum litterarum admodum nihil sciret. Non tamen obtinuisse magistratus omnes annis suis, indicat idem Cicero Officiorum libro secundo, vbi L. Philippum & C. Curionem gloriari solere dicit, se sine vilo munere omnia adeptos, quæ haberentur amplissima: sed eorum nemini, vt sibi, hoc annis suis adiecit contigisse. Vxorem habuisse L. Memmij oratoris filiam, vti ex Siffenna in huius Tribunatu plebis palam fiet.

*Litterarum
ignarus, ora-
tor vsu do-
mestico.*

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio Asiaticus. Ipsum non imperitè dixisse censet Tullius in Bruto de claris. Bello ciuili Mariano Consul, ingruente victore L. Sulla, ab exercitu suo desertus, Massiliam in exilium iuit, vt dicitur.

*Blanditur
Velleius, &
vero discedit.*

M. Livius M. f. C. n. Drusus // n. Pr. in. Asia. Fuit M. Drusi Consularis, Censorij & Triumphalis filius; illius scilicet, qui ob eximiam in Gracchos seditiosos operam PATRONVS. SENATVS. vocabatur, vt in Tiberij vita Suetonius auctor est. Hunc verò Drusum filium Velleius Paterculus historiarum libro secundo virum nobilissimum, sanctissimum & eloquentissimum fuisse prædicat, suis principibus Liuiæ Augustæ, Tiberioque Cæsari blandiendo: cum tamen constet ex actis eius, omnique historia, superbum ac ambitiosum nimis fuisse. Vt in Tribunatu plebis fuerit occisus cum leges ferret, & bellum Maricum excitaret, suo loco dicam. Asiam hoc anno Quæstor sortitus est, sed quoniam sub Prælore, non liquet. Apud solum etenim Auctorem de viris illustribus, in M. Druso cap. LXVI. eius rei mentionem inuenio, verba cuius hæc sunt: Quæstor in Asia nullis insignibus vti voluit, ne quid ipso esset insignius. Quæ quidem de huius, non de patris Drusi Quæstura hæc scribi puto: quamuis compilator (vt ita dicam) ille duos congerere in vnam massam Drusos cupiens, hæc inter Ædilitatem & acta Præturæ patris imperitissime voluerit infarcire.

*Magnus or-
ator in Aucto-
re de viris il-
lustribus.*

*Ciceronis lo-
cus.*

L. Fufius // f. // n. Calenus. Cuius cognita est iudustria in accusando M'. Aquillio, vt Tullius Officiorum secundo censet: vbi ita legendum, non vt habent exemplaria, in accusando Manilio. Quod comprobat idem in Bruto de claris, vbi ait L. Fufium ex accusatione M'. Aquillij diligentie fructum cepisse. Hunc Fufium tamen neruos in dicendo C. Fimbriæ non assequutum dicit libro de oratore secundo.

*Hybrida, adul-
terum anti-
mal ex impa-
ribus natum
parentibus.*

Q. Varius // f. // n. Sucronensis. Quem Hybrida cognomine vocarunt, propter obscurum ius ciuitatis. Hispanus enim erat, vastus & fœdus homo, seditiosus & importunus, Cicrone, Valerio, & Pædiano testibus. Magnam tamen in ciuitate gratiam eloquentia sua consequutus est; acutior enim erat in rebus inueniendis, nec minus verbis expeditus: fortis actor & vehemens, nec abiectus, & quem plane oratorem dicere auderes, Cicrone iudice de claris oratoribus in Bruto. Sic apud eundem de oratore libro primo L. Crassus orator hunc Q. Varium æqualem suum vocat: quem tardius propter obscuritatem ad magistratus venisse verisimile est.

*Seditionis
factum infa-
mum.*

C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Cn. Carbonis ter Consulis frater, vt testatur Valerius Max. lib. ix. cap. vii. de seditionibus. Vbi de huius eadem sic legimus: Ille quoque exercitus nefarie violentus, qui C. Carbonem fratrem Carbonis ter Consulis, propter bella ciuilia dissolutam disciplinam militarem præfractius & rigidius alstringere conatum priuauit vita: satiusque duxit, maximo scelere coinquinari, quam prauos ac tetros mores mutare. Ex quibus verbis profectò colligere est, hunc C. Carbonem tunc cum imperio exercitui præfuisse vel Prætorem, vel fratris sui Cn. Carbonis in tertio Consulatu legatum, cum L. Sulla confecto Mithradatico bello in Italiam reuerteretur, & aduersæ partis plures exercitus ad Sullam victorem inclinarent.

P. Tarquinius * P. f * // nepos. Tribunum plebis cum M. Druso fuisse, palam fit ex Iulio Obséquente de prodigijs solo, vbi non rectè Tarquinius in exemplaribus legitur,

gitur. Clientem & asseclam Drusi in omnibus eius legibus ferendis ex eodem Obsequen-
te colligimus, & per eundem L. Marcium Cos. detruisse in carcerem.

P. Seruilius / . f. / . n. Albinouanus. Ex Marianæ partis ducibus vnus, qui Præ-
tor belli Mariani exordio malè multatus, à Sulla Cos. inter Senatores duodecim hostis iu-
dicatus, & proscriptus est. Plutarchus Seruilium vocat, Appianus Alex. P. Albinouanum.

Prouinciæ prorogatæ.

T. Didius T. f. Sex. nepos. Procos. Hisp. citeriorem. prorogato. imperio.
obtinet. Castulonem occiso præsidio rebellantem, Q. Sertorij tunc Tribuni militum *Res in Hispania bene gesta Q. Sertorij indu-
stra.*
in primis operâ recuperauit, simulque Gyrifænorum oppidum, qui Castulonensibus au-
xilia miserant, insigni stratagemate captum in deditionem recepit. Variis & difficilibus
præliis cum Celtiberis bellum gessit. Vide Plutarchum in Sertorio.

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Procos. Hisp. vltiorem. prorogato. impe-
rio. obtinuit. Cum Lusitanis bellum gessit, atque variis præliis aliquot annis proroga-
to imperio luctatus est, vt ex eius postea triumpho constabit.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sicilia. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam.

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

L. Hortensius * L. f. L. * nepos. C. Valerius * L. f. C. n. * Flaccus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. T. Didi. Procos. in. Hisp. citeriore.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. P. Crassi Procos. in. Hisp. vltiore.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Propr. in. Sicilia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Propr. in. Sardinia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Africa.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Achaia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucerinus * ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

C. Seruilius C. f. M. n. Vatia. Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher.

P. Cornelius P. f. * P. n. * Lentul. Clodianus. C. Cosconius * C. f. C. * nepos.

P. Gabinius ///. f. ///. n. Capito. M'. Curius * M'. f. M' * nepos

M. Latorius * M. f. M. n. Mergus * M. Lucilius / . f. ///. Rufus.

FINIS LIBRI XIV.

IN QVO CITATI,

Cicero. Plinius. T. Liuius. Val. Maximus. Plutarchus. Cassiodorus. Marianus Scotus. Vel-
leius Paternulus. Auctor de Viris illust. Aenea tabula Bembi. Cor. Tacitus. Asconius Padian-
nus. Pomponius de Origine Iuris. Sex. Iulius Frontinus. Strabo. Iulius Obsequens. Ptolemaus.
Casar. Eutropius. Dionysius Lambinus. Festus. Paullus Orosius. Macrobius. Paullus Diaconus.
Festi abbreviator. Tertullianus. Lalij Poeta. Eratopagnia. Cn. Scrofa rei rustica scriptor.
Appianus Alex. Nummi veteres. P. Victor de Leg. Urbis. Valerius Valentinus Poeta.
M. Manilius Poeta. Stephanus. C. Plinius. Sallustius. A. Gellius. L. Florus. Fasti Capitolini.
Onuphrius. Ammianus Marcellinus. Vegetius. Cornificius. Athenaeus. Cuspiniani Fasti.

EMENDATI AVT ILLUSTRATI,

Velleius Paternulus, pagina 97. 109. 113. 129. Val. Maximus, pag. 97. 151. 174. 181.
C. Plinius, pag. 97. 104. 164. 171. Plutarchus, pag. 168. Auctor de Viris illust. pag. 100.
103. 161. 173. 194. Cicero, pag. 101. 136. 161. 162. 176. 191. 194. Iulius Obsequens, pa-
gina 104. 130. 145. 156. 157. 166. 188. 194. Paullus Orosius, pag. 109. 135. Eutropius, pa-
gina 113. 125. Dionysius Lambinus, pag. 165. Sallustius, pag. 116. 120. 139. 145. A. Gel-
lius, pag. 122. 123. L. Florus, pag. 125. Fasti Capitolini, pag. 129. Onuphrius, pag. 129.
Sex. Iulius Frontinus, pag. 130. 151. Appianus, pag. 136. 149. Corn. Tacitus, pag. 145.
T. Liuius, pag. 145. 174. Liuij Epitoma, pag. 157. 167. 171. Lampridius, pag. 152. Am-
mianus, pag. 153. Vegetius, pag. 153. Asconius Padianus, pag. 152. Cornificius ad Heren-
nium, pag. 177. Athenaeus, pag. 184. Cuspiniani Fasti, pag. 184.

STEPHANI VINANDI PIGHII
LIBER XV.
ANNALIVM
ROMANORVM.

A N N I . P . R . Ć . D C L I I X .

Consules.

L. Licinius P. f. P. n. CRASSVS. Q. MUCIUS P. f. P. n. SCAVULA.

ASSIODORVS & Iulius Obsequens P. Crassum & Q. Scævulam Consules adferunt, sed mendosum est Crassi prænomen: Marianus Scotus L. Licinium Crassum & Q. Mucium Scævulam, rectè. In tabulis Græcis habemus Crassum & Scævulam; in Cuspiniani, Licinium & Mucium. Cicero Verrinarum actione quarta hos item nominat, L. Licinio, Q. Mucio Coss. referens Halesinos Siculos ab Senatu leges petiisse, quibus controuersias de cooptando Senatu inter se componerent. Idem auctor est in Bruto, L. Crassum oratorem & Q. Mucium Pontificem Maximum collegas in omnibus magistratibus fuisse, præterquam in Tribunatu plebis atque Censura. Iisdem etiam Consulibus scribit Q. Hortensium oratorem in foro primum dixisse.

L. Crassus
& Q. Mucius
collegas
perpetuò
fuisse.

Speciminariū
impetranda
creuit Itali-
cus populus.

Licinia Mu-
cia lex de ci-
uium regun-
du.

Perniciosa
impetatio.

* videndum
anue reditus,
de red gēdis
in suis ciui-
tates.
Flamini ve
bellum exor-
tatur.

Capita legis
Licinia Mu-
cia.

Consulium
procurator.

Cum Italici populi sociū ac Latini nominis conceptam iamdiu spem impetrandæ ciuitatis non abiicerent, sed frequentium vrbearum dissensionum opportunitate res suas agerent, in vrbe semper præsentēs; adeo vt magna pars eorum pro ciuibz se haberent; vrbem tanta inquilinorum multitudine euacuandam Senatus optimatesque censuere. Igitur ex S. C. tunc Consules legem Liciniam Muciam promulgantes pertulerunt. De qua verissimè M. Tullius oratione pro C. Cornelio maiestatis reo sic dixit; vt eius verba nobis apud Asconium Pædianum eius commentatorem sunt reliqua: Legem Liciniam Muciam de ciuibz regundis, quam duo Coss. omnium, quos vidimus, sapientissimi tulissent, video constare inter omnes non modò inutilem, sed perniciosam rei publicæ fuisse. Quæ verba Pædianus sic declarat eleganter, & quosnam Consules dicat, exponit: L. Licinium Crassum oratorem & Q. Mucium Scævulam Pont. Max. eundemque & oratorem & iunconsultum significat. Hi enim legem, de qua loquitur, de regendis in sua ciuitate sociis in suo Consulatu tulerunt. Cum enim summa cupiditate ciuitatis Romanæ Italici populi tenerentur, & ob id magna pars eorum pro ciuibz Romanis se gereret, necessaria lex visa est, vt in suæ quisque ciuitatis ius redigeretur. Verum ea lege ita alienati sunt animi principum Italicorum populorum, vt ea vel maxima causa belli Italici, quod post triennium exortum est, fuerit. Hæc pulchre quidem Pædianus. Rursus Cicero legis eiusdem mentionem facit Officiorum tertio, Crassum & Scævulam Coss. sapientissimos legem tulisse, quæ vetabat pro ciuibz haberi, qui ciues non essent. Caput igitur legis fuisse colligimus, Vt quæreretur in eos, qui non ciues, se pro ciuibz gererent. Insuper, Vt in ciuitates suas redirent etiam Romæ nati, muneribusque ciuium functi, quorum maiores iuris Italici ciuitate Romana propter virtutem ac merita donati non fuissent. Sic in Bruto Tullius refert, Timæum quasi Licinia & Mucia lege Lysiam oratorem repetere Suraculas; quamuis Athenis esset natus & mortuus, & omni ciuium munere functus. Meminit legis item in Oratione pro L. Balbo, quem Gaditani vt suum ciuem repetere, non vt Romanum agnoscere volebant.

Iulius Obsequens post enarrata prodigia pacem domi forisq; fuisse scribit. Hinc nobis sit verisimile, provincias Cōsilibz non adeo magni negotij, sed quasi suburbanas Gallias vtriusque decretas fuisse. Constat etenim L. Crassum Cōsulem sortitum fuisse Galliam citeriorem. Sic enim de ea re Cicero Rhetoricorum secundo de præmiorum controuer-

- » suis agens: L. Licinius Crassus Cos. quosdam in citeriore Gallia, nullo illustri neque cer- *Cupidus va-*
 » to duce, neque eo nomine neque numero præditos, ut digni essent qui hostes populi *na gloria*
 » Rom. esse dicerentur; quod tamen excursionibus & latrocinis infestam provinciam *L. Crassum.*
 » redderent, confectatus est, & confecit. Romam redit, triumphum à Senatu postulat. Me- *Quoniam mo-*
 » minit item in Pisoniana, demonstrans quam cupidus triumphi fuerit L. Crassus Consul. *do triumpho*
 » ubi sic ait: L. Crassus homo sapiētissimus nostrę civitatis speculis prope scrutatus est Alpes; *materiam*
 » ut, ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quæreret. Non tamen obtinuisse *quaritur.*
 » triumphum, mox addit: Eadem cupiditate vir summo ingenio præditus C. Cotta, nullo *repulsam*
 » certo hoste, flagrauit. Eorum neuter triumphauit. Causas adfert diserte Pædianus eius *scilicet Crassum*
 » dem loci Ciceroniam commentator, de L. Crasso dicens, collegam eius fuisse Q. Scæ- *intercedendo*
 » uulam Pont. Max. Qui, inquit, cum animaduertit Crasso propter summam eius in *collega.*
 » rep. potentiam ac dignitatem Senatum in decernendo triumpho gratificari; non dubi- *Q. Albius*
 » tavit reipublicę magis, quam collegę habere rationem, ac ne fieret, S. C. intercessit. Sed *Cass. integri-*
 » idem provinciam, cuius cupiditate plerique etiam boni viri delinquebant, deposuerat, ne *tas laudata.*
 » sumptui esset ærario. Hęc Pædianus. Sed quam Consul Scæuula provinciam deposuerat *Sigonii Ca-*
 » (cum nec Pædianus, nec alius veterum, quod sciam, exprimat,) in obscuro manet. Si- *ronii lapsum.*
 » gonius Asiam fuisse putat; sed fallitur, & eius ductu plures alij. Non Consul Asiam
 » fortitus, sed Prætor illam obtinens sanctissimę rexit, quemadmodum antea sui locis ex
 » Tulho, Pædiano, & Valerio Maximo demonstram. Decepit fortasse doctissimum Sigo-
 » nium Valerij Max. locus, ubi libro viii. cap. xv. hunc Q. Scæuulam Pontificem ab
 » Augure Q. Scæuula (qui item Prætor Asiam laudatissime rexerat) his verbis discernere
 » voluit: Q. Scæuula, (quem L. Crassus collegam in Consulatu habuit) Asiam tam sanctę *Valerius*
 » & tam fortiter obtinuit. Nam Augur Q. Scæuula socer L. Crassi multo ante Consul *Max. distin-*
 » cum L. Metello fuerat. Et hic quidem Q. Scæuula Pontifex Max. non solum collega *guit duos*
 » L. Crassi in Consulatu, sed etiam in Prætura & aliis magistratibus fuit, ut ex Annalibus *scilicet duos*
 » palam est. L. Crassus Consul quid in sua Cisalpina provincia rerum bello gesserit, ex Ci- *eiusdem no-*
 » cerone iam dixi iustitiam inter subditos prudenter administrasse, atque temperanter ad- *minis &*
 » modum se habuisse, testatur Valerius Max. libro iii. cap. vii. de fiducia sui, his verbis: *temperata.*
 » Nam cum in Consulatu provinciam Galliam obtineret, atque in eam C. Carbo (cuius *L. Crassi res*
 » patrem damnauerat) ad speculanda acta sua venisset: non solum eum inde non summo- *in Galia*
 » uit, sed insuper locum ei in tribunali assignauit; nec vlla de re, nisi eo in consilium adhi- *gesta.*
 » bito, cognouit. Itaque acer & vehemens Carbo, nihil aliud Gallica peregrinatione *C. Carbo in-*
 » consecutus est, quam ut animaduertit, fontem patrem suum ab integerrimo viro in *quisitor*
 » exilium missum. Iam de Consulibus provincis nihil amplius. In Hispanus autem T. Di- *actionum*
 » dio & P. Crasso Procoss. prorogata fuisse imperia certum est. *L. Crassi.*

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Questiones. publicas. sortiti. obtinere.

L. Iulius L. f. Sex. n. Cæsar. De quo in Quæstura eius quædam attulimus. Præ-
 torem & Consulem fuisse, testatur in Scaurianam scribens Pædianus, & eum à fratre
 C. Cæsare istis magistratibus distinguit.

L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. Quem Prætozem & Consulem factum docet
 Tullius in oratione pro L. Flacco filio; cuius verba superius in Ædilitate curuli huius
 adduxi.

M. II. II. f. I. n. Cornutus. Quem Prætorium nobis ostendit Cicero in Fonteia-
 na, cum esset legatus bello Marfico.

P. Rutilius L. f. L. n. Lupus.

Q. Seruilius * Cn. f. Cn. n. * Cæpio.

M. Acilius * M. f. M. n. * Glabrio.

Prætores provinciarum.

- C. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher. Siciliam. sortitus. obtinuit. Nam de hac *Claudia lex*
 re Tullius ita Vertinarum actione quarta secundum Pædianum de iurisdictione Sici- *de cooperando*
 » liensi: Nuper, inquit, L. Licinio, Q. Mucio Coss. decreuit Senatus honorifico S. C. ut *Senatus Hale-*
sinorum in
Sicilia.
Annal. Rom. Tom. 3. *R 3* *Hale-*

Halesinis petentibus C. Claudius Ap. f. Pulcher Prætor de Senatu cooptando leges con-
scriberet. C. Claudius, adhibitis omnibus Marcellis qui tum erant, de eorum sententia,,
leges Halesinis dedit, in quibus multa sanxit de ætate hominum, Ne quis minor triginta,,
annis natu legeretur, de quæstu quem quis fecisset, de censu, de ceteris rebus. Quæ om-,,
nia ante istum Prætorem & nostrorum magistratum auctoritate, & Halesinorum sum-,,
ma voluntate valuerunt. Ab isto autem & præco, qui voluit, istum ordinem mercatus,,
est, & pueri annorum senum septenumque denum Senatorium nomen nundinati sunt.,,
Hæc reum agens C. Verrem Tullius, qui & huius Prætoris C. Claudij meminit actione
sexta, patronum Mamertinorum & hospitem Heiorum appellans.

*Antiquavit
legem Clau-
diam C. Ver-
rem.*

P. II. II. f. II. n. II. Sardiniam II. II. II. f. II. n. II. Africam
II. II. II. f. II. n. II. Gallia. Narb. II. II. II. f. II. n. II. Achaïam
II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Sex. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. C. Milonius II. f. II. nepos.

L. Valerius * L. f. L. n * Flaccus. Cn. Octavius * C. f. C. n * Rufus *

[T. Cicereius T. f. C. nepos]

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. Ipsum nominat Cicero in Planciana inter illu-
stres & Consulares viros, qui in suæ Ædilitatis petitione repulsam passi, ad eandem at-
que maiores honores tamen peruenere.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Licinianus. Hunc M. Catonem, Maioris M. Ca-
tonis Censorij ex prima vxore Licinia pronepotem, testatur A. Gellius Nocturnum Attica-
rum libro XIII. cap. XIX. Ædilem curulem atque Prætorem fuisse.

C. I. * M. f. M. n * Perperna. A. Plautius II. f. II. n * Siluanus *

Tribuni plebis.

C * Iunius II. f. II. n. Norbanus * Q. Seruilius Cæpionem, Consulare &
Triumphalem virum, fortasse tunc candidatum Prætoris, maiestatis reum fecit ad popu-
lum ob fugam Cimbricam & cladem: quodque Quæstor iterum legi Appuleiæ frumen-
tariæ per vim obstitisset. Itaque capitis anquisitum reum, cum prædes non daret, carceri
inclulit. Defendit Cæpionem reum L. Crassus Cos. vt auctor est Tullius in Bruto, vbi
sic ait: Sed est etiam L. Crassus in Consulatu pro Q. Cæpione, defensione iuncta non bre-
uis, vt laudatio. Atque insuper intercessere rogationi Norbanianæ duo Tribuni plebis,,
bonique omnes auxilio fuere. Sed Norbanus per vim, lapidationem, atque tumultum
(in quo M. Scaurus princeps Senatus vulneratus erat) rogationem de damnatione Cæ-
pionis pertulit. Nam plebs infensa reo propter frumentariam legem impeditam, bonis
publicatis eum maiestatis damnauit: atque vt Valerius Max. lib. VI. cap. IX. refert ex qui-
busdam Auctoribus, in carcere necari, corpus per Gemonias scælas vincto trahi in Tiberim
iussit. Aliter tamen ex alio libro IV. cap. VII. Cæpionem vnus amici Tribuni plebis auxi-
lio & intercessione liberatum carcere, fuga salutis consuluisse tradit. Cuius item sententiæ
Strabo videtur esse. Nam ex Timagene historico scribit, Q. Cæpionem hunc, post the-
sauros Tolosanæ direptos, aduersis casibus eiectum e patria, perinde ac sacrilegio conta-
minatum, ac vitam turpiter finisse: filias heredes bona eius inter scorta obicere de-
coxisse. Et Cicero quidem in oratione pro L. Balbo Q. Cæpionem hunc Smyrnæ exu-
lasse testatur. Vide eundem de oratore libro II. quæ de hac seditione scribit.

*Reus, atque
per vim da-
natur Q. Ser-
uilius Cæpio*

*De damna-
tionis variis
historia.*

L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta. T. Didius * Sex. f. Sex * nepos.
Rogationi de Q. Cæpione C. Norbani intercedere, & reo vouerunt esse auxilio: sed
aduersæ partis vi ex templo pulsi sunt: auctor Cicero loco iam dicto.

*Non tam
intercessor
iustus, sed in-
dignus etiam
amicus.*

L. Antistius * L. f. L. n. Rheginus. Q. Cæpionem amicum suum sacrosan-
tæ potestatis auctoritate non dubitauit carcere custodiaque publica liberare: nec eatenus
contentus, etiam fugæ comes cum eodem abiit in exilium. Valerius Max. hoc inter ami-
citæ fidæ recenset exempla libro IV. cap. VII.

A. Scm.

* C * Sextilius * C. f. C * nepos.
[C. Flaminius L. f. L. nepos]
[L. Atilius M. f. M. n. Bulbus]

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. L. Crassi Cos. in Gallia. Cisalp. Gallicus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Claudii. Pr. in. Sicilia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Gallia. Narbonensi.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Africa.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.

Cum capita viridi lauro velare imperant
Propheta, sancta castè qui purant sacra.

C. IVLIVS. L. F. CAESAR.

AGR. DAND. ADTR. IVD. PONTIF.

* Attributo-
rum forasſe.
And, ſchoſſ^o
agris dandis,
adtribuendis,
iudicandis,
Pontifex.
Induſtrius
P. Cethegus.

Marianum
O projectio-
nis transmu-
tationis
universalem.

L. Sulla gra-
tia C. Janore
1773. 1. 1. 1.

1714 impu-
rit.

nuisse refert: sic & Pædianus in quartam Verrinam scribit, C. Cottæ Consulis gratia, & Cethegi factione in Senatu M. Antonium illum Creticum postea maritimum imperium infinitum impetrasse, quo Siciliam ac provincias depopulatus est, ut suo loco dicemus.

*Q. Metellus
cur Celer
dictus.*

Q. Cæcilius * Q. f. Q. n * Metellus. Celer. Patre Q. Metello Nepote, qui Cos. cum T. Didio fuerat, auo Q. Metello Baliarico, ut nobis apparet, prognatus. Et fuit pater Q. Metelli Celeris, qui Cos. anno DCCXIII. sequetur. Hunc verò primum Celeris agnomine celebratum fuisse, persuadet Ciceronis Brutus, ubi Q. Metellum Celerem appellat, & C. Curionis patris in Tribunatu plebis collegam fuisse intinuat, ut suo loco dicetur. Celer cur à populo vocari coeperit, causam hanc adfert in Coriolani vita Plutarchus, quod paucis post patris obitum diebus insigne munus gladiatorum dederit, cum omnes celeritatem tanti apparatus admirarentur.

*Pater C. Cæ-
saris Monar-
chæ postea.*

C. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. C. Cæsaris Dictatoris, qui Monarchiam post inuasit, pater; quem Prætura perfundum Pisis repentina morte, manè dum calcearetur, extinctum annotavit Plinius historię naturalis libro VII. cap. LIII. cum filius eius Cæsar decimum sextum ageret annum, ut auctor est Suetonius in filij vita. Qui annus urbis fuit DCLXIX. Natus enim Cæsar Dictator C. Mario sextum, L. Flacco Cos. urbis anno DCLIII. ut ex eodem Suetonio atque aliis Auctoribus constat.

*Orator exi-
mius.*

C. Aurelius M. f. L. n * Cotta. Summus eius temporis item orator limatus, subtilis inuentor, & rem explicans propriis aptisque verbis. M. Antonium oratorem audiebat & imitabatur; sed eius vim non assequebatur, ut Tullius in Bruto de claris censer. Eius ingenium ac dotes explicat abunde in libris de oratore, ubi hunc & P. Sulpicium Rufum L. Crassi & M. Antonij oratorum alleclas in Tusculano disputantes inducit.

*Cn. Dolabel-
la Sullanus.*

*Accusatur à
Mariano
Cæsare fratre.*

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n * Dolabella. Forte Cn. Dolabellæ nepos, qui Consul fuit anno DCCIX. Cuius operâ L. Sulla, ut auctor Plutarchus, est usus contra Marianos, magnus apud eundem. Hunc denique Consulare ac Triumphalem C. Cæsar adolescens, qui postea Dictator annorum XXI. cum esset, Romam reuersus reum fecit, nec damnauit, ut auctores sunt Suetonius, Plutarchus, Pædianus, Tacitus aut Quintilianus in dialogo de oratoribus, & alij, ut dicetur.

Sex. Nonius // f. // n. Sufenas. Sic scriptus in antiquis reperitur denariis, ut post suo loco monstrabitur. Hunc puto Nonium L. Sullæ Consulis consobrinum, vel sororis filium fuisse, de cuius repullâ in magistratus petitione mentionem facit Plutarchus in Sullæ vita, ut suo loco dicetur.

Q. Granus // f. // nepos. Hic item inter duodecim Senatores cum C. Mario fuit hostis iudicatus à victore L. Sulla Consule, ut auctor est Appianus. Alius, ut verisimile est, à Q. Granio præcone, quem Lucilius poeta celebrauit; qui eodem tempore vixit, facetus alperioribus foro Romano notissimus. Plutarchus auctor in Mario, Q. Granium illum priuignum & fugæ comitem C. Marij fuisse.

Prouinciæ prorogatæ.

*Registrata in
Hispania cetero-
rum.*

T. Didius T. f. Sex. nepos. Procos. Hispaniam. citeriorem. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit. Vaccæorum XX. milia prælio occidit, & Termestinarum urbem captam mœnibus nudauit, ciueisque in plana deduxit, voluitque, dispersis casis sine muris habitarent. Colendam nono obsidionis mense tandem deditione cepit, omnemque eius urbis populum cum coniugibus & liberis vendidit: Appianus in Iberica.

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Procos. Hispaniam. vltiorem. prorogato. in. annum. imperio. obtinuit.

// // // f. // n. // // Macedoniam. // // // f. // n. // // Asiam

Pro. Prætoribus. prorogato. imp. obtinuere.

Sex. Pompeius Sex. f. C. nepos. C. Numitorius * C. f. C * nepos.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

// // // f. // n. // // T. Didi. Procos. in. Hispania. citer.

// // // f. // n. // // P. Crassi Procos. in. Hisp. vltiore.

// // // f. // n. // // // // Pr. in. Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Illurico.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Macedonia.
 M. Liuius M. f. C. n. Drusus 11. 11. Propr. in. Asia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *
 C. Seruilius C. f. M. n. Vatia. Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher.
 M'. Curius * M'. f. M'. nepos. P. Tarquitiuſ * P. f * / . nepos.
 C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. L. Fuſius 11. f. 11. n. Calenus.
 M. Latorius * M. f. M. n. Mergus *

ANNI P. R. C. DCLIX.

C. Cœlius * C. f. C. n * CALDVS. L. DOMITIVS. Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus.

HABEMVS deinde Conſules in Caſſiodoro C. Cœlium , L. Domitium : in Obſe-
 quente C. Lælium (ſed mendose) & L. Domitium : in tabulis noſtris Græcis item
 male Βαλβος καὶ Ἀνοβάρβος legimus, pro Καλδὸς: Cuſpiani tabulæ Cœliũ & Ἄνοβαρβου
 produnt. In Mariano Scoto plenius hæc Conſulum nomina reperiuntur C. Cœlius Cal-
 dus, L. Domitius Ἄνοβαρβος. Meminit item Conſulum Afcon. Pædianus in argumen-
 to orationis Ciceronianæ pro C. Cornelio, ſcribens S. C. L. Domitio, C. Cœlio Coſſ.
 factum fuiſſe, ne quis Cretenſibus pecuniam mutuam daret. Hunc verò C. Cœlium
 inter Marios, Didios, ac nouos homines recenſet Cicero pro Murena, qui ad Con-
 ſulatum & ampliſſimos honores peruenerunt: quamuis hic Cœlius in Quæſtura petiti-
 one, vt ex eiſdem Planciana dixi, repulſam paſſus fuerat. Q. Cicero de petitione Conſu-
 latus ad Marcum fratrem ſuum ſcribens ait: Quantò melior tibi fortuna petitionis data
 eſt, quàm nuper homini nouo C. Cœlio? Ille cum duobus hominibus ita nobiliſſimis
 petebat, vt tamen in iis omnia pluris eſſent, quàm ipſa nobilitas: ſumma ingenia, ſummus
 pudor, plurima beneficia, ſumma ratio ac diligentia petendi. Tamen eorum alterum,
 cùm deeſſet alter, Cœlius, etiam cum multo eſſet inferior genere, ſuperior nulla re præ-
 ſuperauit. Hæc ita Q. Cicero. Sed quinam iſti duo nobiliſſimi Conſulatus candidati,
 quorum alterum hic Cœlius homo nouus ſuperauit, tabellaria ſua lege gratiùs apud
 plebem Marianæ factionis nobilitati tunc aduerſam valde, alterum à petitionis propoſito
 deterruit? Equidem dum Prætorios eius temporis, qui in hunc annum legitime Conſu-
 latum petere poterant, perſcrutor, occurrunt mihi duo: quorum alter eſt C. Fonteius
 Capito, qui Prætorius legatus non diu poſt exordio belli ſocialis ab Atculanis occiſus eſt;
 pater M'. Fonteij deſenſi à M. Cicerone poſtea: quod ſuo loco dicetur. Hunc forte no-
 uus homo C. Cœlius etiam cùm multo eſſet inferior genere, ſuperior nulla re præne, vt
 ait Q. Cicero, ſuffragis ſuperauit. Nam Fonteium genus antiquum oriundum Tuſculo
 continuis Prætoris clarum erat, vt ipſe M. Cicero in filij M'. Fonteij deſenſione teſtatur.
 Alter, qui campo deſuit, ac a petitione deſtitit, & plebeie factionis temeritate aduerſus
 Cœlium inimicitiiſ nobilium haud paruis, vt teſtatur Cicero, contendentem ad ſum-
 mos honores experiri noluit, fuiſſe videtur L. Cornelius Dolabella, vir ex antiquiſſima
 ſtirpe nobiliſſimus; qui Prætorius paulò antè Proconſulari cum imperio ex vltiore Hi-
 ſpania de Luſitanis triumphauerat, vt ſuo loco expoſui. Hic ſane, contempto tam humili
 competitore, ſuis ampliſſimis honoribus contentus, Marianorum in comitiſ dominan-
 tium iniquas repulſas fugere potiùs, quàm vlteriùs Conſulatum (vt verſimile eſt) petere
 maluit, cum inter eius temporis Conſules in Faſtis non reperiatur.

Iulius Obſequens multa narrat prodigia, quæ his Coſſ. eueniunt: atque inter alia, in
 Volſcis & Veſtiniſ pluuiſſe lapidibus, quod Nouendiali ſacro procuratum eſt: Vulliniſ
 nouam lunam cælo decidiſſe, nec niſi tertia hora poſtero die viſam: puellam mortuam
 natam bicipitem, manibus, pedibus, femineaque natura geminam: terram ſanguine
 manaiſſe & concreuiſſe; canes ſaxa & regulas vulgò roſiſſe: Feſulis magnam umbrarum
 multitudinem inter ſepulchra lugubri veſte, pallida facie interdum gregatim ambulare
 viſam fuiſſe. Hæc fere de prodigiis huius anni Obſequens. Iam quod additur, per Naſi-
 eam Hiſpaniæ rebellantes principes ſupplicio conſumptos, vrbibus dirutis, ad ſequentis
 anni reſ geſtas pertinet, & perperam huc tranſlatum videtur. Nam Hiſpaniarum Procoss.
 hoc anno toto prouinciis ſuis non decendiſſe, conſtat ex eorum triumphis Capitoliſ.

Conſulares prouinciæ in obſcuro manent; de quibus, vt neque de rebus eorum geſtis,
 nihil certi reperio. In prioris anni Conſulanbus prouinciis ſucceſſiua videntur: nam
 & hic

C. Cælij
numi.

& hic totis annus, dum res in Hispaniis per decem legatos constituerentur, domi foris-
que tranquillus fuit: quod etiam apud anni sequentis prodigia notatum, non suo loco,
(ut alibi sæpius alia) in Obsequentis exemplaribus legimus. Adfert Hubertus Goltzius in
suis numismatum Fastis, huius C. Cælij Consulis denarium argenteum, cuius notæ satis
insinuant, ipsum in Hispania res præclaras gessisse, trophæa etiam statuisse. Habent enim
in vna parte senis viri caput ad viuum adunco nato: quod an ex huius Consulis, familiæ
Caldorum principis, an Cælij Viuennæ Tulci, gentis Cæliæ principis, statuis imitatum sit,
ambigo. In honorem huius tamen Consulis cūsum esse denarium istum, titulus ita cir-
cumscriptus ostendit, C. COEL. CALDVS. COS. Adest imperatorium vexillum, in quo litte-
ræ, HIS. Hispaniam signantes: item apertis erectis ferus, qui forte deuicti vel capti
hostium ducis nomen denotat. In aliis autem quos item vidi, eius apri loco sunt securis
& lancea, Hispanorum tela. Ab altera nummorum istorum parte visuntur duo trophæa
spoliis onusta, cum captiue provincie imagine spoliis alligata. Appositus apud trophæa
utrinque Consul victoris titulus hic, C. CALDVS. IMP. AV. X. hoc est, C. Calvus impe-
rator, Augur, decemvir. Augurem atque decemvirum agris dandis fuisse cum æquali suo
L. Crasso oratore, non refragor: sed imperatorem appellatum fuisse, non inuenio. Inter
trophæa, tamquam in tabella quadam legitur alter hic titulus, L. CALDVS. VII. VIR. EPVL.
& sub tabella, CALDVS. III. VIR. Et hic quidem trevir monetarius, Cæsaris aut Augusti
sub monarchia, videtur ex familiæ suæ vanis monumentis formas istas imaginarias de-
promptisse, quibus principem familiæ suæ nouum hominem hunc C. Cælium Cos. re-
bus fortiter in Hispania gestis, atque tot honorum elogiis exornare, suæque stirpis nobi-
litate exaltare voluit. Ceterum quando fide dignissimi, summæque auctoritatis Pom-
poniani Fasti, ex quibus antiqua illa Capitolina marmora sunt elaborata, his aduersen-
tur; nec Consul Cælij in Hispania victoriarum nemo, nemo (quod sciam) veterum
scriptorum meminerit, nec ipse Tullius, qui sparsim in suis scriptis de eodem verba facit,
historiam istius numismatis ad fabulosas referre cogor, quibus vana quondam nobilitas
veram rerum Romanarum historiam inriticè vitiauit. Quod & ipse Tullius in Bruto
suo conqueritur, vbi de mortuorum laudationibus, & familiarum priuatis monumentis
agit, quibus publica Romana historia mendosior facta est. Multa enim, inquit, scripta
sunt in his, quæ facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, &
à plebe tranisiones, cum homines humiliores in alienum nominis infunderentur genus.
Quin etiam post T. Lium libro VIII. extremo ab V. C. Plutarchus Tullio de eadem re
suffragatur, in Numæ regis vita scribens Clodium quemdam in indice temporum asse-
rere, veros rerum Romanarum commentarios in Gallica urbis direptione incendioque
perisse; eos autem, qui postea compositi a diuersis reperiuntur, plures in gratiam ac adu-
lationem quorundam mala fide conscriptos esse.

Laudationi-
bus funebri-
bus facta
mendosior
Rom. Hysto-
ria.

Prætores.

... .. f. ... n. f. ... n. ...

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

... .. f. ... n. f. ... n. ...
... .. f. ... n. f. ... n. ...

Quæstiones. public. sortiti. obtinere.

L. Cornelius L. f. L. n. Cinna. Qui Prætorius iam erat, cum esset legatus Procos.
bello Marsico post biennium; ut testatur Cicero in oratione pro M. Fonteio.

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. * Cn * Bæbius * Cn. f. Cn. n.

Strabo.

Tamphilus *

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n. * ... Seruilius ... f. ... n.

Flaccus.

Augur.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica.

C. Norbanus
fuit male-
ficus.

C. ... f. ... n. Norbanus. Exacto seditioso Tribunatu, lege Appuleia maiestatis
reus factus est à P. Sulpicio Rufo iuvene nondum Quæstorio; quod anno superiore Tri-
bunus plebis ingentem seditionem concitasset contra rempublicam. Dixit testimonium
contra reum M. Æmilius Scaurus princeps Senatus, lapide in eo tumultu percussus. De-
fendit Norbanum M. Antonius orator iam Censorius, eo quod Quæstor eius fuisset:
cuius eloquentia factum ut absolueretur reus, quamuis nocentissimus. Et fauebant
iudices equites Romani Norbano ob damnatum Q. Capionem, à quo erant ipsi propter
iudicia

iudicia abalienari. Multa legimus de hoc iudicio apud Ciceronem de oratore libro 11.
 » ubi M. Antonius ad P. Sulpicium accusatorem Norbani hæc loquitur : Quamquam te
 » quidem quid hoc doceam : qui accusando sodali & Quæstore meo tantum incendium,
 » non oratione solum, sed multò magis etiam vi, & dolore & ardore animi concitatas:
 » ut ego ad id restinguendum vix conater accedere. Habueras enim tunc omnia in causâ
 » superiora ; vim, fugam, lapidationem, crudelitatem Tribunitiam in Capionis graui mi-
 » serabiliqûe casu in iudicium vocabas. Deinde principem & Senatus & ciuitatis M. Æmi-
 » lium lapide percussum esse constabat, vi pulsos ex templo L. Cottam & T. Didium, cum
 » intercedere vellent rogationi, nemo poterat negare. Accedebat, ut hæc tu adolescens
 » pro republica queri summa cum dignitate existimare, ego homo Censorius vix satis
 » honestè viderer seditiosum ciuem, & in hominis Consularis calamitate crudelem
 » posse defendere. Et alia ibidem quæ sequuntur, rei gestæ historiam vtrumque declarant.
 » Meminit & istius iudicij Valerius Maximus libro 111. cap. v. M. Seaurus, inquit, pun-
 » ceps Senatus C. Norbanum maiestatis crimine publicæ quæstioni subiectum ex protellio
 » opprimere conatus est, nec tamen aut auctoritate, qua plurimum pollebat, aut religione,
 » de qua nemo dubitabat, affligere potuit. Accusatoris P. Rufi mentionem quoque facit
 » Tullius Officiorum libro secundo : Etiam, ait, P. Sulpicij eloquentiam accusatio illustra-
 » uit, cum seditiosum & inutilem ciuem C. Norbanum in iudicium vocauit. Hic idem
 » P. Sulpicius Rufus, qui postea Tribunus plebis, eloquentia sua Consuli L. Sullæ provin-
 » ciam abrogando, bellum ciuile Marianum suo reipublicæq; magno malo concitauit, ut
 » deinde dicetur.

Prætores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaiam
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Africam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam. Narb.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

L. Valerius * L. f. L. n * Flaccus. Asiam. sortitus. obtinuit. Prouinciam lau-
 » dabiliter administravit, adeò ut dies festos, ac ludos annuos Asiæ ciuitates eidem Flacco
 » decreuerint publicè, pecuniamqûe in eum usum collatam apud Trallianos deposuerint. L. Valerius
Flaccus quæ
Cic. defendit.
 Eam pecuniam postea filius L. Flaccus Prætor Asiæ ab honoribus patris translatam in
 » quæstum ac fornerationem à Trallianis abtulit ut hereditariam : cum patris honoribus
 » non ampliùs, sed Trallianorum lucro usuræqûe seruiret. Quo etiam nomine repetunda-
 » rum reus ex Asia post Præturam est factus : quem Cicero defendit oratione quæ extat.

L. Iulius L. f. Sex. n. Cæsar. P. Rutilius L. f. L. n. Lupus. Collegas item in Con-
 » sulatu fuisse, monstrant Capitolina marmora & aliorum Fasti.

M'. Acilius * M'. f. M'. n * Glabrio. M. 11. 11. f. 11. n. Cornutus.

Q. Seruilius * Cn. f. Cn. n * Cæpio.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11.
 L. Postumius * L. f. L. n * Albin. L. Cornelius * L. f. L. n * Merula.
 * Flamen. Martialis * Flamen. Dialis.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 * Q. Lucretius * Q. f. * 11. n. Vespillo L. Cassius * C. f. C. n * Longinus.

Tribuni plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Sestius * L. f. P * nepos. Qui inter homines nobilissimos Tribunus plebis
 primus

L. Sestius, an
Sextius.
Eius filium Ci-
cero defendit.

primus temporibus optimis factus, reliquis honoribus non tam uti voluit, quàm dignus videri, quemadmodum Cicero testatur in oratione, qua filium eius P. Sestium defendit. Igitur cum hominibus nobilissimis gessit hunc magistratum; cum M. Marcello scilicet, D. Bruto, & aliis, quorum Tribunatus plebis in hunc annum ferè conueniunt. Vixisse videtur ad bellum usque ciuile C. Cæsaris, quo decrepitus & claudus Cn. Pompeium in Macedoniam cum filiis est sequutus, ut refert Plutarchus in Pompeio. Varietas quædam est in gentilitio nomine, quod in Ciceronianis quibusdam Sextius legitur, & Lambino placet: mihi tamen placuit Aldina sequi exemplaria vetera, quæ Sestium vocant, ut & Plutarchi correctiora.

M. Claudius * M. f. M. n *

Marcellus.

D. Iunius * M. f. M. n *

Brutus.

Cn. Granius . f. . . nepos.

P. Gabinius * A. f. P. n * Capito.

* C * Sextilius * C. f. C * nepos.

[A. Atilius M. f. M. n. Serranus]

[Cn. Anicius L. f. L. n. Gallus]

[C. Atinius C. f. C. n. Labeo]

[L. Marcius L. f. L. n. Philippus]

Quæstores urbani.

.. .. f. .. n. .. f. .. n. ..

Quæstores prouinciarum.

.. .. f. .. n. .. Cæli. Cos. * in. Italia. Ostiensis.

.. .. f. .. n. .. L. Flacci Pr. in. Asia.

.. .. f. .. n. .. Pr. in Macedonia.

.. .. f. .. n. .. Pr. in Illurico.

.. .. f. .. n. .. Pr. in Achaia.

.. .. f. .. n. .. * Lucerinus *

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus. Viri Consularis ac Triumphalis filius; qui quamquam non fuit in oratorum numero, non deerat ei tamen in sententia dicenda cum prudentia, tum elegans quoddam & eruditum orationis genus, ut Cicero testatur in Bruto de claris. Idem actione in Verrem secunda vocat eum sapientissimum atque amplissimum hominem: & in Pisoniana principem Senatus, & auctorem publici consilij. Honores magistratuum cum Censura compleuit, ut apparebit.

Q. Lucretius
Ofella.

Q. Lucretius. . f. . n. Ofella. Mendose in Ciceronis Bruto Aphilia vocatur; ubi aptiorem eum dicit concionibus quàm iudiciis fuisse. Hunc scribit Velleius Paterculus Marianarum antè partium Prætores transfugisse ad Sullam victorem: de cuius rebus gestis & exitu postea suis locis quid adferemus.

Silvanorum
gentis Plau-
tia familia
clara post sub
Cæsariibus.

M. Plautius . f. . n. Siluanus. Prodire iam in publicum ad magistratus Siluanorum familiam de gente Plautia comperio, quæ postea potens & illustris sub Cæsariibus fuit. Hic autem M. Plautius, bonis legibus in Tribunatu plebis latis, quantopere iustitiam quietamque publicam coluerit, illæ suo loco descriptæ demonstrabunt. Ad Ædilitatem maioremve curules magistratus an ascenderit, non liquet: cum optimatibus aliis amplissimis Senatorij ordinis viris bello mox ciuili interceptum periisse sit verisimile.

L. Cassius * Q. f. Q. n * Longinus. Seditiosum Tribunum plebis fuisse demonstrat Valerius Max. ut suo loco dicemus. Meminisse quidem huius tum Senatoris opinor Ciceronem in Cluentiana, ubi iudicem L. Cassium nominat in Oppianici causâ; quæ acta est anno urbis DCCLXXIX.

M. . . * C. f. C. n. Perperna. Qui Prætorius postmodum Marianæ factionis cum Q. Sertorio profugit in Hispaniam: à Cn. Pompeio Magno demum captus, & occidi iussus. De qua re sic Heluius Mancina apud Valerium libro VI. cap. I. Pompeium accusat, belli ciuilis vulnera quàm liberrimè refricans: Vidi eodem habitu & quiritatu Prætorium virum Perpernam sæuitiam tuam execrantem.

Q. Antonius * Q. f. Q. n * Balbus. Cuius extant adhuc quadrigati pulcherrimi denarii cum eius nomine & Prætoris titulo. Et Prætores fuisse, postea suo loco demonstrabimus.

* L. Luccius . f. . nepos. Legatus fuit, forsan Proquæstore C. Cosconij Præto-

Prætoris bello Marfico sequenti, ut indicat Lilius breuiario libri LXXV.

P. // . f. // . n. Burrienus. Hunc Prætozem urbanum fuisse, docebit nos Quinctia-
na Ciceronis.

Prouinciæ prorogatz.

T. Didius T. f. Sex. nepos. Procos. Hispaniam. citerionem. prorogato. impe-
rio. obtinuit. Cum Hispanis graui & ancipiti prælio confligit; quod cum mox dire-
misset magno numero utrimque cæso; complura suorum corpora * atra nocte sepelienda
curauit. Hispani postidie ad umile officium progressi, quia plures ex ipsorum numero
quàm ex Romanis cæsos reppererant, victos se esse secundum eam dinumerationem ar-
gumentari, ad conditiones Imperatoris descenderunt: auctor Iulius Frontinus, Stratage-
matum libro 11 cap. x. Celtiberorum deinde quosdam Didius in deditionem redactos,
eò quòd inopia coacti latrociniis darent operam vsque, ex decem legatorum sententia
ex vrbe munita, tamquam his agros diuisurus, euocatos, cum coniugibus ac liberis per
milites trucidare iussit.

Fortis con-
stantia Rom.
vincti Hispani-
nos.
* v. c. intra
noctem melius.

P. Licinius M. f. P. n. Crassus. Procos. Hispaniam. vltiorein. prorogato.
imp. obtinuit. Prouinciã bello subactã ex decem legatorum sententia constituit.

// . // . f. // . n. // . Siciliam. // . // . f. // . n. // . Sardiniam

Pro. Prætoribus. prorog. imperio. obtinuere.

C. Claudius Ap. f. Ap. n. // . Sex. Iulius C. f. Sex. n.
Pulcher. Cæsar.

Pro Quæstorib. f. fuere.

// . // . f. // . n. // . * L. Domitij * Cos. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.

// . // . f. // . n. // . T. Didij Procos. in. Hisp. citeriore.

// . // . f. // . n. // . P. Crassi Procos. in. Hisp. vltiore.

// . // . f. // . n. // . C. Claudij Propr. in. Sicilia.

// . // . f. // . n. // . Sex. Iulij Propr. in. Sardinia.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Gallia. Narbonensi.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Africa.

// . // . f. // . n. // . Calenus.

Q. Cæcilius * Q. f. Q. n * Metellus. C. Seruilius C. f. M. n.
Celer. Varia.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. C. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar.

C. Aurelius M. f * L. n * Cotta. Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n * Dolabella.

Sex. Nonius // . f. // . n. Sufenas. Q. Granius // . f. // . nepos.

ANNI P. R. C. DCLX.

Consules.

C. Valerius * L. f. C * N. FLACCVS. M. HERENNIVS. C. f. // . nepos.

PRODUNT in hunc annum Consules Flaccum & Herennium tabulæ Græcæ, ut &
Cuspinianj: C. Valerium & M. Herennium Iulius Obsequens, & Plinius libro histo-
riæ naturalis XIX. cap. 111. scribens, quòd C. Valerio, M. Herennio Coss. Cyrenis aduecta
fuerint Romam * publicè laſerpitiij pondo xxx. non cxi. ut habent Sigoniani Fastorum
commentarij, nescio, an librariorum errore. Addit enim mox Plinius, Cæſarem Dicta-
torem belli ciuilis initio inter aurum & argentum laſerpitiij pondo cxi. protulisse. quod
anno XLII. post hunc contigit, cum armatus Pompeio fugato urbem occuparat Cæſar,
& æranum Saturni publicum vi ſpoliaret, ut ſuo loco dicitur. Caſſiodorus autem &
Marianus Scotus C. Valerium Flaccum & M. Herennium Consules adterunt, quorum
Herennius obſcuræ ſortis homo, hominem nobiliſſimum & eloquentiſſimum L. Mar-
cium Philippum, qui poſt Conſul ſequetur, candidatus ſimul petendo ſuperauit, ut apud
Ciceronem in Bruto, & in oratione pro L. Murena legimus. T. Lucetium Carum
poetam

* publica
ferè melius,
non primato-
rum, ſed in
aratum &
Quæſtore
ſerenda.

poëtam his Consulibus natum volunt Eusebius in chronico, & Marianus Scotus. Multa iterum Romæ, atque per Italiam visa sunt his Coss. prodigia, quæ singulatim describit Obsequens: & inter alia tradit, quòd M. Herennio Cos. bis immolanti caput iecinoris defuit: sed lustrationibus omnia prosperè expiata fuisse dicit.

Cùm annus domi forisq̃ tranquillus (vt vult Obsequens) fuerit, Galliam & Italiam prouincias Consulum anni superioris & his decretas esse, sit verisimile. Hispanias tamen toto anno non vique tranquillas fuisse, possumus ex eodem Obsequente, & Appiani Iberica, quamuis concisa narratione, nec non antiquis nummis certiores fieri. Ex quæis apparet rebellionem, in Hispaniis post T. Didij & P. Crassi Procoss. decessum mox validè recruduisse; atque adeò, vt demum C. Valerius Cos. maiore cum imperio & exercitu Prætoribus auxilio sit missus, vt sequentia demonstrabunt.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti. obtinuere.

T. Manilius * P. f. M' * nepos. iurisdictionem. Urbanam. sortitus. obtinuit.

M'. Curij
hereditatis
caussa.

Apud hunc Prætozem Romæ M'. Curij causam hereditatis in centumviri iudicio defendisse videtur L. Crassus orator, aduersus Q. Scæuulam Iurisconsultum collegam suum, oratione doctissima, sæpius à Cicerone celebrata. Colligi hoc fere potest, apud hunc Prætozem Manilium causam adam fuisse, ex Ciceronis oratione pro A. Cæcina, vbi huius mentionem obiter facit his verbis: Si aliter pronuntiatum est ac Mucio placuit, quàm ex eorum auctoritate, si vt Manilius statuebat, sic est iudicatum. Prætor igitur Manilius erat, cùm, vt apparet ex Tullij verbis, in Curiana causa pro Crasso contra Scæuulam statueret: hoc est, cùm diribitis sententiis, pro potestate, quid iudicatum, decerneret pronuntiaretq̃. Quod nisi peracto iudicio, nec nisi à magistratu fieri fas fuisse, docet lex prima Digestis: Quod quisque iuris, &c. vbi sic habetur, Qui magistratum potestatemve habet, statuere non dicitur, nisi rem perfecit, ac ius statuendi habuerit. Meminit istius iudicii Cicero de oratore libro primo, vbi nuper causam M'. Curij actam à Crasso dicit M. Antonius orator: nempe non diu antequam de oratore simul in Tusculano disputarent, quod anno DCLXII. ludorum Romanorum diebus contigisse fingit Cicero, nondum biennio completo. Meminit & in Bruto de claris non semel, vbi etiam istius Curianæ hereditatis causam inter hos summos patronos luculenter admodum discussam fuisse scribit, cùm vterque ex contraria parte ius ciuile defenderet, atque ita, vt eloquentium iuris peritissimus Crassus haberetur, cùm multa contra ius scriptum pro æquo & bono diceret, Scæuula scripti auctoritatem acutissime defenderet, vt item Iurisperitorum eloquentissimus, teste Cicerone, putaretur.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui, postea. Felix. appell. est. inter. ciueis. & peregrinos. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Post Quæsturam in Africa gestam, & bello Cimbrico militares ordines fortiter administratos L. Sullam aliquamdiu campo abstinuisse, nec ordinarios petisse magistratus suo tempore, quòd C. Marij tunc apud plebem in vrbe pollentis inuidiam opportunè declinaret, Plutarchus insinuat. Hoc enim primùm anno, cùm Ædilitatem prætergressus esset, Præturam in vrbe, non sine repulsa tamen, adeptus est. Non expectasse repulsam istam à populo, propter merita & rerum à se præclare gestarum gloriam, vult Plutarchus: ipsum tamen Sullam in rerum suarum commentariis scripsisse tradit, idcirco repulsam se passum, quòd plebs Romana prius Ædilitatem suam expectasset, munusq̃ in eo magistratu, venationesq̃ Africanarum splendoras. Verùm post repulsam anno superiore petiturus iterum, colendo plebem promissis, & largitione plurimorum animos sibi conciliando Præturam adeptus est. Quo in magistratu cùm semel offensus altercando Cæsari (vt opinor, Straboni oratori, homini faceto) diceret, se sua in illum potestate vsurum; audire debuit a ridente Cæsare: Recte tuam dicis esse potestatem, quam tuis habes pecuniis comparatam. Repulsam verò Sullanam hanc eleganter admodum notat Valerius Maximus libro VII. cap. V. vbi de illustrium virorum aliquot repulsis agit: Quid tam excellens, inquit, quid tam opulentum, quàm L. Sulla? Diuitias & imperia largitus est, leges vetustas abrogauit, nouas tulit. Hic quoque in eo campo, cuius postea dominus extitit, repulsa Præturæ suggillatus est:

L. Corn. Sulla
repulsam
passus.

omnia

omnia loca petiti honoris, si quis modò deorum formam & imaginem futuræ eius potentia populo Romano repræsentasset, impetraturus. Hæc quidem verè Valerius de illius repulsa. Quam verò sortitus in hac urbana sua Prætura iuris dicendi provinciam ex more fuerit, ex scriptis veterum vix certi quid colligere est. Sigonius ex Plutarcho scribente Sullam petisse, ac non sine repulsa tandem nactum urbanam Præturam fuisse, vult eum urbanam iurisdictionem sortitum obtinuisse. Nec tamen hoc ex Plutarcho constat, quando tunc temporis omnes sex Prætores, quamdiu in vrbe ius dicebant, urbani rectè dicebantur ad differentiam aliorum, qui iurisdictionis munere defuncti, cum imperio mittebantur in provincias. Nec petebantur à populo iurisdictionum species, sed magistratus: iurisdictionum species ipsi Prætores iam creati inter se sortiebantur, ut palam est ex Annalibus. Præturam igitur urbanam cum aliis ex more petiit, ac tandem obtinuit L. Sulla, hoc est, ipsum magistratum: sed quam in vrbe iurisdictionem sortitus exercuerit, nec Plutarchus, nec alij nobis aperiunt. In solo Auctore de viris illustribus cap. LXXV. de Sullæ Prætura sic habent exemplaria vulgata: Prætor inter ciueis ius dixit. Prætor Ciliciam provinciam habuit. Qui locus planè videtur inane & incorrectus; opinarique me sollicitat, concinnatorem istum vitæ Sullanæ (quemadmodum & in aliis sui operis fecit) hæc ipsa verba ex Cornelij Nepotis, aut alterius classici vitarum illustrium scriptoris marginibus compilasse perperam. Quid enim aliud, quàm notæ quædam hæc verba: Prætor inter ciueis ius dixit. Et iterum: Prætor Ciliciam provinciam habuit. Interim de rebus in urbana Prætura vel Cilicia gestis nihil. In variarum lectionum mea Synopsi, quam ex multis manuscriptis Auctorum veterum codicibus in Italia collegi quondam, repeno in Bernardini Massij Cardinalis antiquissimo libro sic variari hæc verba: Prætor inter ciueis ius dixit, peregrinæque Siciliam provinciam habuit. Quæ quidem trunca hæc & incorrecta, lucis tamen quid adferunt, & utrasque Præturæ Sullanæ sortes nobis detegere videntur. Nam cum idem hic annus Prætorem alium urbanum (ut demonstraui) habuerit, cuius inter ciues iuridictio fuit; ex Auctoris isto vitiato loco apparet, Sullam inter ciues & peregrinos iurisdictionem in vrbe exercuisse. Quod ipsum luc mendosus Auctor dicet, si eius verba in hunc modum corrigi & addita copula, suppleri poterunt: Prætor inter ciueis ius dixit peregrinorūque, & Ciliciam provinciam habuit. Hæc quidem de urbana Sullæ Prætura dictis ex Auctoribus colligo: ipsum verò in eadem Prætura Romæ promissos populo ludos dedisse, atque non prius visam in Circo venationem centum iubatorum leonum, quos solutos Mauriaculatores simul à Bocho rege ex Mauritania missi confecere, cum antea alligatos dare solerent munerarij. De qua re scribunt Plinius libro historiæ suæ octauo cap. XVI. & Seneca de breuitate vitæ ad Paullinum.

L. Porcius M. f. M. n. Caro. C. Geminius // f. // nepos.

C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus P. Cornelius * P. f. P. n *

Lentulus * Sura *

P. Rutilius Rufus, vir Consularis, ac summæ innocentia, quoniam Quæstor in Asia & legatus, à publicanorum iniuriis provinciam defenderat, inuitus equestri ordini, penes quem erant iudicia, repetundarum reus per calumniam factus est, equitum publicanorum instinctu falsisque testimoniis. Verum Rutilius reus nec obsoletam vestem induit, nec Senatoris insignia deposuit, neque supplex iudicibus esse voluit. Cumque essent eius amici L. Crassus & M. Antonius Consulares, eloquentia celebres oratores, eorum neutrum tamen ad causæ suæ patrocinium adhibuit. Dixit ipse pro se, nec aliter, quàm simplex ratio veritatis ferebat, & paullum C. Cottæ adolescenti attribuit partium, quod sororis esset filius. Quin etiam (ut apud Ciceronem de oratore libro primo legimus) quum Socrati scriptam orationem disertissimus orator Lysias attulisset; quam, si ei videretur, edisceret, ut ea pro se in iudicio vteretur: eam non inuitus legit, & commodè scriptam esse dixit: Sed, inquit, ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non vterer, quamuis essent habiles, & apti ad pedem, sic illam orationem disertam tibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri. Imitatus est igitur homo Romanus & Consularis veterem illum Socratem Atheniensem, qui cum omnium sapientissimus esset, & sanctissime vixisset; ita in iudicio capitis pro se ipse dixit, ut non supplex aut reus, sed magister ac dominus videretur esse iudicium. Sic damnatus Rutilius conspiratione publicanorum, atque impudenti periurio iudicium, Smyrnam in exilium concessit, ubi litterarum studiis intentus sine patriæ desiderio. Nec etiam a L. Sulla belli civilis victore postea ab exilio reuocatus Romanam redire voluit: auctores sunt Liuius in Breuiario lib. LXX. Cicero de oratore, & in Bruto, & alibi sæpius, Pædianus in diuinatione, Velleius historiarum libro secundo, Orosius libro V. cap. XVII. & Valerius Max. libro VI. cap. XVII. M. Claudius Marcellus item

reus factus, in quem vehementissimum (ut Valerij verbis dicam) testimonij fulmen L. Crassus orator iniecisset, impetu grauis, exitu vanus apparuit. Vide Valerium Max. lib. viii. cap. v. Meminit & Cicero in Fonteiana, qui L. Crassum inimico animo testimonium dixisse scribit, ideoque probatum non fuisse.

Prætores. prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam
II. II. II. f. II. n. II. Hisp. cit. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt. r.
II. II. II. f. II. n. II. Asiaticam. II. II. II. f. II. n. II. Africam

Prouincias. sortiti. obtinere.

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. Strabo. Siciliam. sortitus. obtinuit. Hunc enim Cicero in Verrem quinta nominat inter Prætores cum L. Hortensio, qui ante C. Verrem in Sicilia fuere; quique in decimis frumentariis vendundis à maiorum institutis non discessere. Extra Messaniam, fretum versus, videtur idem in hac Prætura viam munisse, & à se Pompeiam appellasse: cuius meminit idem Cicero Verrina septima.

Julius Obsequens
in libro
de
obsequentiis

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Natica. Hisp. * vltiorem * sortitus. obtinuit. T. Didio, vel P. Crasso Proconsul. vni (qui hoc anno simul Romam ad triumphum decessere) successit haud dubie. Nam rebellionis nouæ principes quosdam, captis ac dirutis urbibus, hoc tempore supplicio consumpsisse Naticam, in Iulio Obsequente notatum videmus: sed non (ut apparet) sub suis Consulibus. Appianus Alexandrinus in Iberica sua historia non meminit, quæ ibidem mirè præter modum breuis ac decurtata videtur. Nam à Didio & Crasso transiit ad Flaccum, atque inde ad Sertorium: qui omnes summo cum imperio Hispanias obtinuerunt tamquam Proconsulibus.

L. Cornelius L. f. L. n. Canna. II. Seruilius / . f. II. n. Augur.
* Cn * Baebius * Cn. f. Cn. n. Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n *
Tamphilus * Flaccus.

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

C. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Meminit Cicero in oratione de Aruspicum responso, atque indicat patrum fuisse inimici sui P. Clodij: quem Ædilem accusat, quod ludos turbasset, & Megalesia polluens, seruorum cateruas in caueam & confessum inmisisset: Istiusmodi (inquit) Megalesia fecit pater tuus? istiusmodi patruus? Is mihi etiam generis sui mentionem facit: cum Athenionis aut Spartaci exemplo ludos facere maluerit, quam C. & Ap. Claudiorum. Illi, cum ludos facerent, seruos de cauea exire iubebant; tu in alteram seruos immisisti, ex altera liberos eiecisti. Hæc ad P. Clodium Tullius. Ex cuius verbis colligo, duos istos Claudios fratres Ædiles fuisse: quorum maior natus Caius Ædilis suo hoc anno ludos fecit, Appius Clodij pater, qui simul in hunc annum cum fratre petiisse, atque repulsam passus videtur, ludos Ædilis factus anno sequenti fecit, ut ex eodem Cicerone tunc dicam latius.

* C * Seruilius C. f. M. n. Varia.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

C. Sentius II. f. II. n. Saturninus. Ædilis ac Prætor factus Romæ primus è Præfectura Atinati, ut auctor est Cicero in Planciana: cuius verba citabimus in huius Prætura.

Cn. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Qui ter deinde civili bello Consul sequetur.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

M. Tullius M. f. A. n. Decula. C. Cosconius * C. f. C * nepos.

P. An-

P. Antistius * C. f. C. n. Labeo * M. Lucilius // f. // n. Rufus.
 L. Licinius * P. f. * P. n. * Murena. Q. Minucius * Q. f. Q. n. * Rufus. Hic
 postea legatus Propr. in Asia bello Mithradatico an. DCLXVII. vt auctor Appianus.
 [C. Aburius C. t. C. n. Geminus] [Q. Fictorius Q. f. Q. nepos]
 [A. Baculonius A. f. A. nepos] [C. Atrius Q. t. C. nepos]

Quæstores urbani.

//. // f. // n. // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

//. // f. // n. // * C. Flacci Cos. in. Gallia. Cisalp. Gallicus *
 //. // f. // n. // * M. Herenni. Cos. in. Ital. Ostiens *
 //. // f. // n. // Cn. Pompeij Pr. in. Sicilia.
 //. // f. // n. // P. Nasica Pr. in * Hisp. citeriore *
 //. // f. // n. // // // Pr. in. Sardinia.
 //. // f. // n. // // // Pr. in. Hisp. vltiore.

D. Iunius D. f. M. n. Brutus. D. Bruti Callaici filius, vt demonstrant Capitoli-
 na marmora, & temporis ratio. Homo & Græcis doctus litteris & Latinis, vt ait Tullius
 in Bruto, vbi mentionem facit Consulatus eiusdem cum Mamerco. Denarij ab hoc
 Quæstore cusi ordinario typo, cum Romæ galeatæ capite & Castoribus, adhuc reperiun-
 tur, in quibus nomen eius sic legitur, D. IVNI. D. F. BRVTVS. ROMA.

P. Sulpicius * M. f. C. n. * Rufus. Qui C. Norbanum antè, M. Antonio ora-
 tore defendente, accusauerat adolescens. Hic maximè grandis & Tragicus orator sui
 temporis: cuius gestus ac motus corporis ita venustus fuit, vt tamen ad forum, non ad
 scenam institutus videretur. L. Crassum imitabatur in orando, sed Crassi ab illo lepos
 aberat, vt iudicat in Bruto Tullius. De eo multa passim in libris de oratore, vbi disputan-
 tem inducit cum L. Crasso, M. Antonio, C. Cæsare, Strabone, Q. Catulo, & C. Cotta
 æquali suo. Vt in Tribunatu plebis hostis iudicatus & occisus est, suis adferemus locis.

P. Antistius * P. f. P. n. Labeo * Æqualis P. Sulpicij Rufi oratoris: simul enim
 Tribuni plebis fuere, vt apparebit postea suo loco. Numerat hunc etiam inter huius tem-
 „ poris oratores Tullius in Bruto. Et erat sane rabula probabilis, inquit, qui multos cum ta-
 „ cuisset annos, neque contemni solum, sed irrideri etiam solitus esset, in Tribunatu plebis
 „ famam sibi vindicauit. Nam Pomponium deinde & Carbonem dicendi facultate facile
 „ superabat, cum ad eum multæ causæ, & maximæ quæcumque erant, deferrebantur. Et
 „ floruit temporibus iis, quibus inter protectionem redditumque L. Sullæ sine iure fuit &
 „ sine vlla dignitate res publica Romæ.

L. Iunius // f. // n. Brutus. Damasippus. Qui Marianus Prætor postea Senato-
 res plures aduersæ factionis C. Marij Cos. iussu in curia Hostilia trucidauit, vt suo loco
 dicetur latius. Appianus Brutum Prætorem vocat, Lilius, Velleius, Cicero, Valerius Max.
 alijque L. Damasippum. Certe eundem esse, docent res gestæ ab his narratæ. Duplici
 igitur cognomine, alterius L. Bruti cuiusdam ad differentiam insignitum, sit verisimile.

C. Annius T. f. T. n. Luscius. Titulus sic in antiquis extat denariis, vt & cogno-
 men ipsum in alijs ab huius, nisi fallor, patre cufis, quem Consulem reperimus in Fastis
 vrbis anno DCXV. De hoc C. Lusco plura dicemus in eius Hispanienti Prætura.

C. Albius * C. f. Sex. n. * Carrinas. Marianæ factionis ducum vnus postea fa-
 ctus, qui L. Sulla victore cum exercitu Romam redeunte, Prætor exercitum ducens, præ-
 lio bis victus, ac in fuga capus occiditur, vt suo loco.

P. Quinctilius * T. f. T. n. * Varus. Quem Cicero nominat inter iudices, apud
 quos P. Quinctium defendit, anno DLXX. Quo primùm anno iudicia rursus lege Cor-
 nelia ab equitibus ad solos Senatores fuere translata. Itaque iam antea functus erat ma-
 gistratibus proculdubio. Meminit eiusdem & in Cluentiana, & vocat hominem summa
 religione, & summa auctoritate præditum.

Sp. Afranius // f. // n. * Stellio * Domo, vt apparet, Prætoria celebri: nam
 C. Afranium Stellionem Lilius libro xxxix. Prætorem adfert anno DLXIX. & III. vi-
 rum coloniz deducendæ altero post anno. Iam deinde plures Afranios magistratus ges-
 sisse, quis negabit? cum post hæc etiam tempora, nec minus sub Cæsaribus, honoribus

vfos fuiſſe legamus. Et huius quidem Sp. Afranij, de quo nunc agimus, reperiuntur nummi ex ære & argento antiqui, publicæ vulgatæque ſignaturæ: ærei cum biſfronte Iano, & nauis; argentei autem cum Romæ armato capite, & Victoria bigam agitante; in quibus hæ notæ, S. AFRA. ROMA. Ex quibus colligere eſt, Quæſtorem urbanum ærarij fuiſſe hoc fere tempore, quo & L. Afranius poëta floruit.

Prouinciæ f. prorogatæ.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Macedoniam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Achaïam
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Illuricum. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliã. Narb.

Pro. Prætoribus. prorogato. imperio. obtinuere.

Q. Seruilius * Cn. f. Cn. n. * P. Rutilius L. f. L. n.

Cæpio.

L. Iulius L. f. Sex. n. Cæſar.

M. ///. f. ///. n. Cornutus.

Pro. Quæſtorib. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Macedonia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Achaia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Illurico.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Propr. in. Gallia. Narbonenſi.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Africa.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. Pr. in. Aſia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucernus * ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

L. Caſſius * Q. f. Q. n. * Longinus. ///. Luccius ///. f. ///. nepos.

Q. Antonius * Q. f. Q. n. * Balbus. Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. * Dolabella.

Sex. Nonius ///. f. ///. n. Sufenas. M. Plautius ///. f. ///. n. Siluanus.

P. ///. ///. f. ///. n. Burrienus. Q. Granius ///. f. ///. nepos.

T. DIDIVS. T. F. SEX. N. PRO. COS. AN. DCLX.

EX. HISPANIA. DE. CELTIBEREIS. IIII. IDVS. IVN.

P. LICINIVS. M. F. P. N. CRASSVS. PROCOS. AN. DCLX.

DE. LVSITANEIS. PRIDIE. IDVS. IVN.

Triumphus
genuus,
T. Didij
&
P. Craſſi.

Duos ex Hispania eodem menſe tunc Roma vidit triumphos, T. Didij ex citeriore de Celtibereis, & P. Craſſi ex vltiore de Luſitaneis, quemadmodum in columnis Capitolinis expreſſum eſt. De rebus T. Didij in prouincia geſtis, ſuis in Annalibus quædam adduximus. Hoc primum anno, rebus ex decem legatorum ſententia conſtitutis, Romam rediſſe & triumphaſſe docent marmora Capitolina. Quem triumphum eius approbat etiam Appianus in Iberica. Extant etiam argentei denarij cum Romæ capite galea alata teſto, & curru triumphali, in quo togatus ipſe lauri ramum tenens videtur, vt nomen adſcriptum indicat, T. DEIDI. T. F. De rebus autem in vltiore Hispania aduerſus Luſitanos à P. Craſſo Procos. geſtis, admodum tenuis, immò vix vlla nobis apud Auctores eſt reliqua memoria. Ex iſto tamen eius triumpho, quem egit quarto poſt Conſulatum ſuum anno, colligere poſſumus, haud pacatam illi triennio toto prouinciam, nec ſine cauſſa tam diu prorogatam fuiſſe. Quod enim Luſitani bellum contra Romanos ferè continuarint, & vici ſubactique reſumpſerint, præcedens L. Dolabellæ triumphus oſtendit, cui P. Craſſus Conſul ſucceſſit, quem denuò Luſitanos ſubegitſſe, monſtrat hic eius triumphus. Nec refragatur Strabo Geographiæ libri tertij ſine, ſcribens obiter, quòd P. Craſſus, pacata iam (vt veriſimile eſt) prouincia, primus Romanorum à Gadibus in Oceani inſulas Caſſiterides Britanniam verſus ſitam nauigari, & viam Romanis aperuerit. De eius triumpho mentionem Auctores faciunt. Cicero in Balbiana, recensens plures vltioris Hispaniæ imperatores, & Craſſos inter eos nominat, quorum (inquit) „ viuut immortalis memoria & gloria. Idem in Piſoniana quam Cn. Pompeio Magno II. „ & M. Craſſo II. Coſſ. anno urbis DCXCVIII. dixit in Senatu, iſtius triumphi meminit his verbis: O nullius conſilij patres iſtorum Conſulum, qui triumpharunt! Quæ Cice- „ ronis verba Pædianus commentator ſic declarat: Diximus hanc orationem eſſe dictam „ Cn. Pompeio Magno II. M. Craſſo II. Coſſ. Pompeij pater bello Italico de Picentibus, „ M. Craſſi pater P. Craſſus ante bellum Italicum de Hiſpanis triumpharant. Plutarchus „

etiam

etiam M. Crassum, à Parthis postea occisum, cuius vitam describit, patrem habuisse testatur cum honoribus plurimis, tum triumpho Censuraque insignem.

ANNI P. R. C. DCLXI.

Consules.

C. Claudius Ap. f. Ap. N. PVLCHER. M. PERPERNA. M. f. / . nepos.

ITA hos adferunt etiam Cassiodorus & Marianus Scotus: tabula verò Græcæ, nec non Cuspiniani Pulchrum & Perpernam. Iulius Obsequens scribit, C. Claudio M. Perperna Consulibus Romæ bouem locutam, lacte pluisse, Aretij duos androgynos inuentos, pullum gallinaceum quadrupedem natum. Supplicationem ob hæc & alia prodigia nuntiata factam fuisse, populum Cereri & Proserpine stipem contulisse: virgines xxvii. carmen canentes urbem lustrasse: adiicitque deinde, quod Medorum in Macedonia gens provinciam cruentè vastauit. Quò respicere videntur ea, quæ in Liuij Breuiario libri lxx. leguntur de C. Geminij Prætoris infelici pugna contra Thraces. Loquitur enim Obsequens non de Medis Asiæ potentissimis quondam populis; sed de Mædis vel vel Mæsiis Thraciæ supra Macedoniam ad Istrum fluuium, qui Dardanis atque Triballis vicini erant. Quare corrigendum hoc nomen in Obsequente est.

De Consulibus huius anni provinciis res obscura non minus est, quàm superiorum aliquot. Ob socium ac Latini nominis suspectos conatus, atque urbis Italiæque dissensiones sit verisimile, Galliam Italiæque vicinas provincias his decretas fuisse. Et cui fors Gallia Cisalp. foret, Hispaniarum res simul aduerteret, ut si opus foret, extraordinario cum imperio & exercitu in Hispaniam pergeret, auxilij ferendi, ubi necesse, causa: non secus ac anno superiore decretum erat, quo C. Valerius Flaccus Cos. in Hispaniam citeriorem cum exercitu transferat, & in hunc annum in ea provincia imperium prorogatum, cum maxime scaturirent hinc inde Hispanorum rebellionem nouarum quotannis, donec non adeò diu postea totam Hispaniam Q. Sertorius contra Romanos miris artibus ad arma concitaret, ut suis locis dicemus. Hoc autem anno provinciam istam M. Perperna Cos. obtigisse, & P. Nasica in ulteriore provincia succurrisse auxilio, nobis indicare videntur antiqui nummi in hoc eius Consulatu cusi causa voti, quod Herculi Victori Gaditano rei benè gerundi causa fecerat. Repræsentant enim in vna facie heroicum Hercules caput populeæ corona coronatum, cui claua dentata in humeris, leoninaque pectus armatum est; ubi circumscriptum ita Consulis nomen, M. PERPERNA. COS. In altera eiusdem numismatis facie videtur Hercules sacer tripus in corona ex oleastro callistephano: quem illustrat pulchra dei Hesperii stella. De eodem Herculi cum Apolline certamen fuisse fabulantur Poëtæ, ut auctor est lib. de natura deorum Tullius. Et est anathematum genus diis dicari solitum. Homerus tales ἀπὲρως appellat, quod voti causa seruabantur ab ignibus intacti. Tripodi adscriptum nomen Quæstoris, qui Cos. Perperna iussu atque auspiciis numisma tale cudi curauit, C. PAPIRI. CARBO. Inseruit Fastis suis Consularibus figuram hieroglyphicam ex aureo nummo tali diligenter delineatam Hubertus Goltzius, sed non suo loco: accommodauit enim hanc Consulatus patris huius M. Perperna in urbis anno dcxxiii. qui tum Asiam sortitus erat, & Aristonicum vicerat.

Censs. Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N. AHENOBARB. L. LICINIUS.

P. f. P. n. Crassus. Lustr. fec. LXVI.

Fragmentum Fastorum Capitolinorum nobis hoc anno Censores ostendit fuisse Cn. Domitium Ahenobarbum & L. Licinium Crassum oratorem, quos Lustrum urbis condidisse sexagesimum sextum opinor, quo Senatus princeps quartum lectus M. Æmilius Scaurus. Non autem pedibus ire in eius sententiam queo, qui propter priuatas similitudines ac contentiones cum collega, L. Crassum vult ante tempus abdicasse, atque Lustrum idcirco conditum non fuisse, cum tertio post anno Censores alij creati fuerint: quos extra ordinem alia de causa creatos fuisse, suo loco patebit. Nec obstat Ciceronis de oratore locus libri tertij exordio, ubi legimus, L. Crassum ab honorum perfuntione annum primum egisse, cum febri correptus moreretur vii. post Idus Septembris die, L. Philippo Consule: palam enim est ex eodem Cicerone, Crassum, Censura iam ante Kalend. Iulias eiusdem anni peracta, priuatum in Tusculano ludis Romanis de oratore cum M. Antonio disseruisse. Perfunctus igitur tum erat Censura, ceterisque suis honoribus ordinarius anno quo decessit. Si perfunctus erat, ut asserit Cicero, ut Consulatus, aliorum.

Cn. Domitij
& L. Crassi
in Censura
grauius dissen-
sio.

rumq; magistratuum; sic & Censuræ profectò munia, voto lustroque facto cum collega, laudatè pleneque confecerat. Est enim perfungi, *ὑπὸ πλῆν*, ad extremum obire munus, & operam diligenter nauare. Sed de hac re iam satis; ad ipsos redibo Censores. Cn. Domitium hunc Valerius Max. Consulem, Censorem, Pontificem Maximum fuisse testatur libro vi. cap. v. sic etiam Cicero in oratione pro domo sua, cum dicit: Cn. Domitium nos pueri Consulem, Censorem, Pontificem Max. vidimus. Sic L. Crassum Censurum fuisse, testatur non vno loco. Horum quidem Censura multum contentiosa fuit, & frequens iurgius, propter dissimilitudinem morum. Meminit enim non semel Cicero orationis facetus pienæ, quam Crassus contra collegam Censor habuit, libro de Oratore 11. Vnde illa ridicula ad Domitium: Per tuam nobilitatem, Per vestram familiam, Pertuas statuas; & similia multa, quæ per irrisum dixerat Crassus non sine mimologia, quadam eleganti, quò concioni risum, Domitio stomachum moueret. Meminit & in Bruto Tullius orationis eiusdem in Domitium, & censet iustam orationem non fuisse, vbi de Crasso multa: Ipsa, inquit, illa Censura contra Cn. Domitium collegam, non est oratio; sed quasi capita rerum, & orationis commentarium paulò plenius. Nulla est enim altercatio clamoribus vniquam habita maioribus. Ex eadem oratione Crassi est proculdubio, quod adfert Suetonius in vitæ Neronis exordio, vbi Ahenobarborum familiæ quædam memoratu digna recenset, dicens, in hunc Cn. Domitium atauum Neronis imperatoris L. Licinium Crassum oratorem dixisse, Non esse mirandum, quod barbam haberet aheneam, cui os terreum, & cor plumbeum esset. At Cn. Domitius in Senatu Crasso collegæ vt deforme crimen obiecerat, quod murenam in piscina domus suæ mortuam atratus tamquam filiam suam luxisset, vt apud Macrobiū legimus in tertio Saturnalium. Adicienda est alia quoque eorumdem altercatio ex Valerij Maximi libro ix. cap. primo, & C. Plinij libro xvi. cap. primo, vt luxum, libidinem, atque luxuriam eius sæculi videas, Lector. Cn. Domitius obiecit Crasso, quod columnas Hymettas domi suæ haberet, grauitèque increpuit, nimis ambitiose Censorem habitare: statimque sexagies sestertium, vel (vt Plinij habent exemplaria) millies sestertium æstimauit. Et Crassus, vt erat præfens ingenio & facetus, addicere se statim respondit, exceptis sex arboribus, quæ ob raritatem erant in pretio. Lotos fuisse dicit Plinius, patula frondium opacitate lasciuas, durasseque ad Neronis vsque incendia, quibus cremauit urbem, annis clxxx. cultu virides iuuenesque. Sed oblatam à Crasso conditionem statim renuit Domitius, vel tricies sestertium minoris futuras ædes, iis adæptis dicens, atque ne vno quidem denario tum tibi emptas velle. Tum Crassus, Vter, inquit, nostrum igitur luxuriosior est: egone, qui in domo mihi hereditaria comiter habitem; an tu, qui tanti sex arborum vmbra æstimas? Verum hæc de Censorum dissidio satis.

• Fortè elu-
dite.

Quanam autem opera publica locarint, quòtve ciuium capita in censum tabulæve retulerint, amissio Liuiο in tenebris manet. Mores quidem in vrbe diligenter correxisse, exempla sunt. Vnum attulisse sat est ex dialogo, qui extat de Oratorum veterum nouorumve præstintia Vespasiano imperante, à nescio quonam Auctore scripto. Sub Corn. Taciti nomine prodit hæcenus in publicum; nunc Iusti Liptij nostri septemplici clupei septus, mauult Fabij Quinctiliani oratoris procedere persona in theatrum. In hoc colloquutor Vipsianus Messalla, reprehendens peruersum ordinem instituendi Romæ pueros, docet ab his Censoribus, non Marco (vt perperam habent exemplaria) sed Lucio Crasso & Cn. Domitio philosophos & Rhetores magistrōs prohibitos fuisse. Verba eius hæc sunt: At nunc adolescentuli nostri deducuntur in scenas scholasticorum, qui Rhetores vocantur: quos paulò ante Ciceronis tempora extitisse, nec placuisse maioribus nostris, ex eo manifestum est, quod L. Crasso & Domitio Censoribus* eludere (vt ait Cicero) ludum impudentiæ iussi sunt. Auctorem edicti huius Censorij L. Crassum hoc anno fuisse, demonstrat etiam Cicero de oratore libro tertio, vbi ipse Crassus de ea re sic loquitur: Rerum est silua magna, quam cum Græciam non tenerent, ob eamque causam, iam iuuentus nostra dedisceret parè discendo: etiam Latini (si diis placet) hoc biennio, magistri dicendi existerunt, quos ego Censor edicto meo sustuleram; non quò, vt nescio, quos dicere aiebant, acui ingenia adolecentium nullum; sed contra, ingenia obtundi, nolui, corroborari imprudentiam. Hæc pulchre Crassus de sua Censura. Iam extant, edicti huius Censorij verba ipsa apud Suetonium de claris Rhetoribus, item apud A. Gellium in Noctibus Atticis libro xv. cap. xi. qui & S. C. Pomponiani de philosophis & Rhetoribus inquilinis ante facti, & huius Censorij edicti verba ex Suetonio delumpisse videtur; quæ quidem sunt hæc: Cn. Domitius Ahenobarbus & L. Licinius Crassus Censs. ita edixerunt: Renuntiatum est nobis, esse homines, qui nouum genus discipulæ intulerunt, ad quos iuuentus in ludum conueniat. Eos tibi nomen imposuisse,

Lat-

„Latinos Rhetores: ibi homines adolescentulos totos dies desiderare. Maiores nostri, quæ
„liberos suos discere, & quos in ludos itare vellent, instituerunt. Hæc noua, quæ præter
„consuetudinem ac morem maiorum sunt, neque placent, neque recta videntur. Qua-
„propter & iis qui eos ludos habent, & iis qui eò venire consueuerunt, visum est faciun-
„dum, vt ostendamus nostram sententiam, NOBIS. NON. PLACERE. Hæc sunt, quæ de
„celeberrima ista Censura classicis ex diuersis Auctoribus hic adferre potui.

Prætores.

Urbanam. & Peregrinam. iurisdictiones.

Quæstiones. rerum. capital. sortiti. obtinuere.

L. Cassius * C. f. C. n * Longinus. L. Postumius * L. f. L. n *

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. M. Porcius M. f. M. n. Cato. Licinianus.

A. Plautius * f. n * Siluanus * C. * M. f. M. n * Perperna.

Reus factus reperundarum // Seruilius Augur à L. & M. Lucullis fratribus admodum

adolescentibus, quorum patrem ipse Seruilius ante damnauerat. Ingenti contentione par-

tium res acta est, ad eò vt vulnerati quidam, aliquot præterea occisi fuerint. euasit tamen

accusationem Seruilius, vt scribit Plutarchus in L. Luculli vita. Meminit istius accusatio-

nis etiam Tullius Officiorum libro 11. & Academicarum quarto, qui Lucullus dicitur.

Prætores prouinciarum.

Macedoniam. Illuricum. Hisp. cit.

Gall. Narbon. Africam

Asiam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Geminius // f. // nepos. Macedoniam obtinens aduersus Thraces infelicitè
pugnauit, vt auctor est Liuius libri Lxx. compendio. Qua victoria elati barbari, Macedo-
niam cruenta vastarunt. Iulius Obsequens Medos vocat, sed Mædos vel Mættios Thra-
ciæ populos fuisse, ex Liuij verbis colligimus, vt superius annotaui.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appell. est. Asiam. sortitus.
obtinuit. Adiecta est ei ex S. C. Cilicia, vt Ariobarzanem regium iuuenem in Cappa-
docie vacuum herede vero regnum reduceret, Mithradatemque Ponti regem vicina
omnia infestis armis occupantem reprimeret. Ordinatis itaque & paruis Prætoris copiis
in prouinciam profectus, magna socium populorum auxilia contrahens, Gordium Mi-
thradatis Præfectu, qui Ariarathem verum regem cum paruo filio interfecerat, Cappado-
ciamque pro Regis sui filio occupauerat, regno pepulit, & Ariobarzanem ex S. C. regno
imposuit, cum Cappadoces iugo regio assueti non tam libertatem, quam Regem mallèt.
Nicomedem præterea Bithyniæ regem Cappadociæ insuper, ementita sui filij stirpe Aria-
rathi proxima, inhiantem cedere, Paphlagoniamque, quam & ipse Pylanrem ademerat,
ex S. C. reddere compulit. Post quam victoriam dum Sulla res sociorum Regum vbique
constitueret ad Eufratem, Orobasus Arsacis regis Parthorum legatus eodem venit, peti-
tum Regis sui nomine primam amicitiam, fœdus, ac societatem cum populo Romano
ineundam. Quod ipsum, Sulla satagente, facile impetrauit: auctores sunt Plutarchus in
Sullæ vita, Appianus in Mithradatica, Iustinus xxxix. Strabo lib. xii. Obiter attingunt
Liuius breuiario libri Lxx. Auctor de viris illustribus cap. Lxxv. Sex. Rufus, & alij.

C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Hispaniam. citeriorem. sortitus. obtinuit.
De quo nos plura in anno sequenti.

T. Manilius * P. f. M. * nepos. L. Porcius M. f. M. n. Cato.

P. Cornelius * P. f. P. n *

Lentul * Sura *

Ædiles curules.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Pater P. Clodij, qui repulsam superioris anni
passus

passus erat; fortasse quia cum suo fratre C. Claudio simul petebat ante tempus impotune, cum populus eo tempore à singulis istis locupletibus Ædilitia munera expectaret. Repulsæ quidem pulchre mentionem facit Tullius in oratione pro Cn. Plancio, quem ambitus reum T. Iuuentius à Plancio in Ædilitatis petitione fecerat; ubi sic Iuuentium aduersarium eius alloquitur: Videt enim pater tuus, Ap. Claudium nobilissimum hominem, viuo patre suo potentissimo & clarissimo ciue Claudio, Ædilem non esse factum, & eundem sine repulsâ Consulem esse factum. Ex quibus verbis etiam colligere est, Ap. pij huius patrem fuisse C. Claudium Pulchrum, qui cum M. Perperna Consul fuit. In oratione autem de Aruspicum responsio Tullius idem, dum in P. Clodium inimicum inuehitur, monstrat hunc Appium patrem fuisse P. Clodij, & ludos etiam Ædilitiaque munera dedisse in hoc suo magistratu. Quæ Tullij verba iam in Annali superiore, de fratris sui C. Claudij Ædilitate scribens adduxi.

II. II. II. f. II. n. II.

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio Asiaticus.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta. A. Sempronius II. f. II. n. Asellio.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
 II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

M'. Curius * M'. f. M' * nepos. Cn. Pomponius * Cn. f. * II. nepos.

P. Licinius * P. f. * II. n. Murena. * L. * Brutius II. f. II. n. Sura.

M. Lætorius * M. f. M. n. Mergus * M. Lucilius II. f. / n. Rufus.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. C. Marius C. f. C. n. Gratidianus.

Pius. Qui. & Marcus.

[C. Publicius C. f. Q. n. Bibulus] [C. Lutatius Q. f. C. n. Catulus]

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. M. Perperna Cos. in Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. C. Geminij Pr. in. Macedonia.

II. II. II. f. II. n. II. L. Sullæ Pr. in. Asia. & Sicilia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Illurico.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Achaia.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Pr. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.

II. II. II. f. II. n. II. Calenus.

Cn. Octavius M. f. Cn. nepos. Filius erat M. Octauij illius, qui legem frumentariam Gracchi Tribunus plebis anno DCXXXI. noua lege reip. atque ærario magis comoda reppulit atque abrogauit. Tullius in Bruto de claris Oratt. istum cum M. Catone patre Vticensis & Q. Catulo filio ex acie patronorum, id est, à iudiciis abducit: & in præsidij reipublicæ, cui facile satisfacere poterant isti, collocat. Infirmus quidem erat valitudine corporis; magistratuum (in quibus ad Consulatum vsque ascendit) officiis tamen omnibus laudate defunctus est. Quantis autem in doloribus membrorum corporis peregerit senium extremum suum, pulchre nobis ostendunt Ciceronis verba libro de finibus secundo, ubi de doctrina Epicuri, qua tradit rationem negligendi doloris, illum, inquit, malle leuare, quo optimum atque humanissimum virum Cn. Octavius M. f. familiarem meum confici vidi: nec verò semel, nec ad breue tempus; sed & sæpè plane & diu.

diu. Quos, dij immortales, ille, cum omnes artus ardere videretur, cruciatus perferbat.
L. Domitius * L. f. L. n * Ahenobarbus. Ex Prætura Hispaniam citeriorem cum Procos. imperio postmodum obtinuit, vt suo loco.

C. Papirius * C. f. Cn * Carbo. M. Perperna Cos. in Gallia Cisalpina & Hisp. vltiore, vt monstrat denarius argenteus cum eius nomine, quem superius adduxi in Perperna Consulatu. Quis tamen hic C. Carbo fuerit, non liquet: nisi respiciamus ad temporum ordinem, vt appareat C. Carbo, quem Damalippus occidit, filius scilicet C. Carbonis à L. Crasso damnati.

P. Magius *II. f. II. n.* Chilo. *II. f. II. n.* M. Virgilius *II. f. II. n.* nepos. Non prisca gentis homines, quos simul Tribunos plebis fuisse, suo loco patebit. Chilonis cognomen in Magia gente reperio, in Virgilia nullum. De his dicam plura in eorum Tribunatu plebis.

M. Fannius C. f. M. n * Strabo. Filius, nisi fallor, C. Fannij, qui gener C. Laelii Sapiientis fuit. Hic Prætor anno DCLXXXI Iudex in causa Roscij Amerini sedit, vt Cicero pro Roscio.

A. Sempronius * A. f. M. n * Musca. Non adeò dubium mihi, quin anno superiore magistratum petens hic A. Sempronius, à quodam dicace scurra Vargula petulanter fuerit irrisus, cum candidatus cum M. fratre suo iturus ad comitia, Vargulam de more salutarer in occursum, suffragij petendi causa. Quod apud Tullium de oratore II. C. Cæsar Strabo de facetiis oratoris in Tusculano disserens anno sequenti (vt vult Tullius) insigniter, tamquam nuperum exemplum quodam adfert his verbis: Quid enim est Vargula assecutus, cum eum candidatus A. Sempronius cum Marco fratre suo cõplexus esset? Puer, abige Muscas, inquit. Risum quæsiuit, qui est tenuissimus ingenij fructus.

C. Valerius * C. f. P. n * Flaccus. Ex Prætura denique Galliam Narbonensem rexisse, nobis auctor est Cicero in oratione pro P. Quinctio.

Prouinciæ f. prorogata.

C. Valerius * L. f. C. n. Flaccus. Procos. Hispaniam. citeriorem. prorogato. imperio. obtinuit. Res ibidem feliciter gessit, vt testantur argentei eius denarii plures; quibus memoriæ proditum esse constat, ipsum post præclaram victoriam ab exercitu suo Hispanico Imperatorem appellatum, & ex S. C. supplicationibus decretis honoratum. Monstrant hoc nummorum insignia ab vna facie, scilicet legionis aquila inter duo cohortium signa, in quorum tabellis notæ visuntur, H. H. quæ legionem esse Hispanicam indicant. Adest imperatorius titulus, C. VAL. FLAC. IMPERAT. EX. S. C. In altera numismatis facie videtur Victorix Præpetis pulchrum lætum caput, coma diligenter compta, duplicique nodo in vertice reuincta, quam *ἡδύπεια* Orpheus in hymnis suis appellat. Aspicit ante se Romanum telum erectum mucrone demisso, notans, armis victoriam adeptam esse tutandam. De hoc quidem Flacco loqui Appianum in Iberica sua puto, post T. Didij res gestas obiter hæc adiciens: Iterum rebellantes Celtiberos Flaccus eo missus, cælis viginti milibus repressit apud Belgedam, vbi populus ad defectionem spectans Senatum recusantem atque retardantem in curia obsessum combussit. At superueniens cum exercitu Flaccus, eius rebellionis principes, facinorisque auctores grauitè puniuit.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica. Propr. Hispaniam. vltiorem. prorogato. in. aduentum. successoris. vsque. imperio. obtinuit. Successit Cos. M. Perperna, vt antè ex antiquo eius denario ostendere conatus sum.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. *II. II. II. f. II. n. II.* Sardiniam
II. II. II. f. II. n. II. Africam. *II. II. II. f. II. n. II.* Achaiam

Pro. Prætorib. prorogato. imperio. obtinere.

Cn. Pomponius Sex. f. Cn. n. L. Cornelius L. f. L. n.

Strabo.

Sinna.

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n * Flaccus.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

II. II. II. f. II. n. II. C. Flacci Procos. in. Hisp. citer.

II. II. II. f. II. n. II. P. Nasica Propr. in. Hisp. vlt.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Claudi. Cos. in. Italia. Ostiens.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Pompei. Propr. in. Sicilia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Sardinia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Africa.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Gallia. Narb.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus.
 P. Antistius * P. f. P. n. Labeo * C. Albius * C. f. Sex. n. * Carrinas.
 L. Iunius 11. f. 11. n. Brutus. C. Annius T. f. T. n.
 Damaspippus. Luscus.
 P. Quinctilius * T. f. T. n. * Sex. Nonius 11. f. 11. n.
 Varus. Sufenas.
 Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. * P. 11. 11. f. 11. n.
 Dolabella. Burrienus.

ANNI. P. R. C. DCLXII.

Consules.

L. Marcius Q. f. Q. N. PHILIPPVS. SEX. IULIVS C. f. Sex. n. Cæſar.

VARIANTVR Consulium nomina in Auctoribus non parum. Tabulæ Græcæ & Cuspiniani Philippum & Cæsarem habent, fragmenta Capitolina Philippum & Sex. Iulium. C. F. Cassiodorus & Obsequens adferunt L. Martium, Sex. Iulium. Mananus, Orosius & Eutropius, Sex. Iulium Cæsarem & L. Martium Philippum: sed numerorum notæ, quibus annum urbis signarunt, corrigendæ sunt. L. Philippum Consulē ante biennium in petitione Consulatus à M. Herennio superatum fuisse, diximus ex Cicerone. Extant item nomina Consulium in plebiscito de Thermentium Asiānorum libertate, cuius pars tabulæ æneæ insculpta Romæ adhuc servatur in domo Capranica. Ex ea, quæ ad Consules hos attinent, hæc paucula aduciam:

QVEI. AGRI. QVAE. LOCA. AEDIFICIA. PVBLICA.
PREIVATAVE. THERMENSIVM. MAIORVM
PEISIDARVM. INTRA. FINEIS. EORVM. SVNT.
FVERVNTVE. L. MARCIO. SEX. IVLIO. COS.
QVAEQVE. INSVLAE. EORVM. SVNT. FVERVNTVE. &c.

Meminit Consulum item Plinius libro xxxi i. cap. i. i. qui scribit, Sex. Iulio, L. Marcio Coss. pondo auri dcccxlvi. in arario populi Rom. fuisse, belli socialis initio.

Belli socialis
immanis.

Prodigia varia, quæ cruentum illud bellum sociale præcesserunt, Iulius Obsequens & Orosius narrant latius. Sed illud in primis inauditum, quod Plinius libro 11. cap. LXXXIII. refert ex Etruscæ disciplinæ voluminibus, in agro Mutinensi L. Marcio, Sex. Iulio Coss. montes duos inter se, concurrissse crepitu maximo assultantes recedentesque, inter eos flamma fumoque in cælum exeunte interlui: spectante e via Æmilia magna equitum Rom. familiarumque & viatorum multitudine. Eo concursu vicinas villas omnes elisas, animalia multa, quæ intus fuerant, exanimata fuisse, anno ante bellum sociale. Quod haud scio an funestius fuerit ipsi terræ Italiæ, quàm civile. Libro item tertio dicit, serpente ex muliere natum, inter belli socialis initia. Cùm verò iam Bothus Mauritanix rex amicus & socius populi Romani appellatus esset, gratitudinis ergò legatos suos mississet, & victorias aureas trophæa ferentes cum Iugurthæ regis aureo item simulachro L. Sullæ tum Quæstoris à se tradito in Capitolio dedicari petisset, C. Marius hunc Sullæ honorem agere ferens, statuas deicere parabat. Sulla aperte resistit. Hinc magna, quantum unquam in vrbe prius seditio, ac belli civilis origo, quam exorians mox sociale bellum aliquamdiu suppressit: auctor Plutarchus in Mario & Sulla.

Provincia
Consulares.

De Consulibus prouinciis nemo, quod sciam, facit mentionem : opinor nihilominus Italiam atque Galliam Cisalpinam Consulares hoc anno prouincias fuisse in tam anticipi rerum uibnarum statu, iamque detectis sociorum animis. Nam Romæ tunc exortum discordiarum incendium mox totam afflauit atque ambussit Italiam. Eius autem fomes hic fuit. Cum Senatus impotentiam equestris ordinis in iudiciis exercendis ferre

Caussa bebi
canal m.

non diutius posset, omnibus modis niti cœpit, vt per M. Drusum Tribunum plebis iudicia ad se transferret. Is vt plebem ac socios Latinos sibi adiungeret, causamque Senatus susceptam maioribus viribus tueretur contra equestrem ordinem, leges Sempronias agrarias, frumentariasque, & de coloniis deducendis promulgauit, sociosq; spe ciuitatis erexit. equitibus Romanis, ne omnino eos intensos haberet, curiam pollicitus est, vt omnes ordines gratificatione aliqua conciliaret. Extat vox ipsius in Scriptore de viris illustribus, » Nihil se ad largitionem vlli reliquisse præter cælum ac cœnum. Igitur cū omnium expectationi satisfacere non posset, ex omnium ordinū gratia in inuidiam venit, subitaque morte sublatus, ingentē belli materiam vrbi reliquit. Nam legibus eius partim vi partim gratia acceptis, vna illa de sociis in ciuitatem accipiendis, omnium ordinum consensu est oppugnata. Hinc dolor atque ira Italiam ferē omnem in arma atq; vrbis expugnationem accendit. Primum fuit belli in Albano monte ineundi consilium, vbi inter sacra ferus Latinis ipsos Consules Philippum ac Cæsarem occidere constituerant; sed hoc prodicione vel ipsius indicio Drusi discussum fuit. Vide historiam latius apud Appianum in primo ciuiliū, Lium lib. LXX. & LXXI. L. Florum lib. III. cap. XVII. Orosium lib. V. cap. XVIII. Velleium lib. II. Padianum in Cornelianam, Eutropium, Val. Max. & alios.

Prætores.

Q. Pompeius Q. f. * Q. n. * Rufus. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. vt auctor est Cicero de oratore libro primo, vbi Prætorem urbanum dicit anno quo M. Drusus leges ferebat, & disputationes illas de oratore habitas fuisse fingit. » Nam verba L. Crassi leguntur illa: Quid his paucis diebus? nōne, nobis in tribunali » Q. Pompeij Prætoris vrbanī, familiaris nostri, sedentibus, homo ex numero disertorum » postulabat, vt illi, vnde peteretur, vetus atque vlitata exceptio daretur. Et idem videtur Q. Pompeius, à quo Prætor vrb. Q. Fabij Allobrogici filio bonis interdictum paternis fuit, vt est apud Valerium Maximum libro III. cap. V.

II. II. II. f. II. n. II. L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta.

Inter. ciuicis. & peregrinos. iurisd. sort. obtinuit.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

Q. Seruilius * Q. f. Q. n. Geminus.

P. Seruilius C. f. M. n. Vatia. Qui. postea. Isauricus. appell. est.

L. Cornelius * L. f. L. n. * Merula. C. Cæcilius * C. f. Q. n. *

Flamen. Dialis.

Metellus.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Pater Vticensis, vt dixi, Catonis, Præturam in hunc annum cū peteret, mortuus est, vt auctor Gellius Noct. lib. XII. cap. XVI. Plutarchus tamen in Catone Censorio Consulem factum scribit: sed in Coss. albo non reperitur.

M. Æmilius * M. f. M. n. * Scaurus. Princeps Senatus repetundarum reus factus est ob legationis Asiaticæ inuidiam à Q. Seruilio Cæpione lege Seruilia quam tulerat C. Glaucia, cū iudicia penes equestrem ordinem esset; & P. Rutilio damnato nemo tam innocens videretur, vt non timeret illa. Scaurus tanta fuit constantia animi & magnitudine, vt Cæpionem contrariam detulerit, & breuiore die inquisitionis accepta elegerit vt ille prior causam diceret; M. quoque Drusum Trib. plebis cohortatus sit vt iudicia commutaret: Cicero, & Padianus in orationem pro M. Scauro filio.

Prætores. prouinciarum.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Licinianus. Galliam. Narbonensem. sortitus. obtinuit. in eademque prouincia est mortuus; vt auctor est Gellius lib. XII. cap. XVII. ex Sulpicio Apollinare.

L. Cassius * C. f. C. n. * Longinus. Asiam. sortitus. obtinuit. prorogatoque imperio aliquamdiu tenuit, vt ex Appiani Mithridatica colligimus, vbi ex S. C. Nicomedem regem in Bithyniam, & Ariobarzanem à Mithridate pulsum in Cappadociam denique reduxit, vt suis locis dicitur.

II. II. II. f. II. n. II. Hisp. citer. II. II. II. f. II. n. II. Hisp. vlt.

II. II. II. f. II. n. II. Siciliam. II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. nepos. A. Plautius // f. // n * Silvanus *
 L. Postumius * L. f. L. n * Albinus. C. // * M. f. M. n * Perperna.
 Flamen. Martialis.

Ædiles curules.

// // // f. // n. // // // f. // n. //

Ædiles plebis.

// // // f. // n. // // // f. // n. //

M. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. Ædilem tunc fuisse, demonstrat L. Crassus orator, differens hoc anno ludis Romanis in Tusculano de oratore libro primo apud Ciceronem: Hæc ego, inquit, cum ipsis philosophis tum Athenis dissereram. Cogebat enim me M. Marcellus hic noster, qui nunc Ædilis curulis est. & profecto nisi ludos nunc faceret, huic nostro sermoni interesset: ac iam tum erat adolescentulus, his studiis mirifice deditus.

D. Iunius * M. f. M. n * Brutus. P. Gabinius * A. f. P. n * Capito.
 C * Iunius * // f. // n. Norbanus.

Tribuni plebis.

M. Livius M. f. C. n. Drusus. In magistratu. occisus. est. Moliri namque in primis cepit, ut Senatui pristinum restitueret decus, & iudicia ab equitibus ad eum ordinem transferret. Utque igitur sibi plebis gratiam conciliaret, leges agrarias atque frumentarias retulit, uti Semproniarum leges de agris populo diuidendis valerent; utique Semproniarum lex de frumento plebi ex publico vitum dando valeret: auctores sunt Livius lib. LXXI. Appianus civilium primo, Orosius lib. v. cap. xviii. Auctor de viris illustribus cap. LXVI. & alij. Hisce legibus Q. Seruilius Capionem (qui iam antea Druso inimicus erat) obstitisse, quidam auctores sunt.

*Liuiæ Lex
iudiciaria.*

Legem iudiciariam tulit, Ut ex æquo iudicia penes Senatam & equestrem ordinem essent: ex equestri ordine trecenti ad Senatorum numerum adderentur; singuli que Senatores vitum sibi quemque Senatorem equitem legerent, atque ex his omnibus in posterum decuriam iudicum legerentur. Addidit etiam legi, ut deinceps quæreretur in suspectos de pecunia iudiciorum causa capta: Appianus civilium primo, Auctor de viris illustribus cap. LXVI. Cicero in oratione pro A. Cluentio. Hac itaque ratione coniungere Senatui equestrem ordinem volebat Drusus: sed ut equitibus curia grata, & Senatui iudicia erant accepta; sic cum equitibus societatem paræque vires ægre terebat Senatus, omnemque nobilitatem nimia in plebem largitio offendeat. Quinetiam Cicero in dicta Cluentiana nominat quosdam equites Romanos, C. Flauium Pusionem, Cn. Titinium, C. Mæcenatem. Robora, inquit, populi Romani, qui inter ceteros legi huic Liuiæ restiterunt, nec ad Senatus ordinem cogi voluerunt.

*Lex num-
maria.*

Legem nummariam quoque tulit, Ut octava pars æris argento misceretur in denariis. Meminit Plinius libro xxxiii. cap. iiii.

*De coloniis
lex.*

Legem de coloniis deducendis tulit, Ut per Italiam atque Siciliam prius decreta deducerentur lege Semproniarum: auctor Appianus civilium primo. His legibus obnuntiantem Consulem L. Philippum Drusus tanta violentia in carcerem detrudi iussit, collumque in comitio obtorqueri, ut multus e naribus sanguis efflueret, atque in ora & oculos redundaret. Cui luxuriam exprobrans Drusus, ex turdis muriam esse iocatus est. Sic per vim leges eius datae iussaque: auctores sunt Valerius Max. libro ix. cap. v. L. Florus & Auctor de viris illustribus, emendante Schotto nostro (muriam) pro quo (iniuriam) antea edebatur.

Legem de ciuitate sociis danda promissam perferre non potuit, aduersa omni ciuitate, Capione & Philippo ducibus. Vnde Drusus anxius ut sociorum postulata disset, repente in publico concidens, siue morbo comitiali, seu hausto caprino sanguine, semianimis domum relatus est. Vota pro eius salute per Italiam publice sunt suscepta, sociisque spe frustrati defectionem moluntur. Drusus in Senatu ut causa malorum accusatus, cum domum inde se reciperet, incerto auctore inter turbam cultro vulneratus in atrio corruit, atque intra paucas horas decessit. Inuidia cordis penes Philippum & Capionem fuit, ut Auctor de viris illustribus memoria prodidit; vel apud Q. Varium collegam, ut Cicero de natura deorum libro tertio. Vide quæ de his Velleius, Livius, Appianus, & Florus, alijque.

Leges

Leges has Liuias omnes, latore occiso, velut contra auspicia latas, Philippo Cos. referente Senatus abrogauit, nec vlla quaestio de morte eius est habita: vt auctores sunt Prædianus in Cornelianam; Cicero de legibus secundo, & in orationibus pro domo sua, & pro Milone.

P. Tarquitiuſ * P. f. // nepos. Cum M. Druso leges tulit eius cliens & affecula: Iulius Obsequens.

Q. Varius // f. // n. Hybrida. Sucronensis Legem de maiestate tulit aduersus intercessionem collegarum, Vti quaereretur, quorum dolo malo sociis spes ciuitatis iniecta, & belli occasio data esset. Qua lege multi insignes viri ab equitibus Romanis damnati sunt. L. Calpurnius Bestia Consularis, & M. Aurelius Cotta orator, qui tum petebat Tribunatum plebis, vtrò cesserunt, non exspectato iudicij exitu. Cottam sequuta est in exilium Rutilia mater: Appianus ciuiliū bellorum primo, Valerius Max. lib. viii. cap. vi. Cicero in Bruto, & in oratione, si eius est, habita ante exilium, Seneca ad Albinam. L. Mummius Achaicus turpiter illusus promissis equitum, damnationem suam exspectauit: qui in Delum relegatus, vitam ibi exegit, vt auctor est Appianus. M. Æmiliuſ Scaurum principem Senatus lege sua Varius item reum fecit ad populum Q. Capionis hortatu, sed non damnauit. Is enim reus iudicium auctoritate sua, ac breui responſo discussit. Comparens enim apud populum dixit: Quirites, Q. Varius Sucronensis Hispanus M. Scaurum principem socios in arma ait concitasse: M. Scaurus princeps Senatus negat; testis nemo est. Vtri vos Quirites conuenit credere? Quatam abiecta oratione ita omnium commutauit animos, vt ab ipſo etiam Tribuno plebis statim dimitteretur: auctores sunt Cicero & Prædianus commentator in orationem pro M. Scauro filio, Auctor de viris illustribus cap. LXXII. Quintilianus libro v. cap. xii. Valerius Max. libro iij. cap. vii. qui alio crimine Scaurum accusatum fuisse scribit.

L. Fufius // f. // n. Calenus. De quo M. Antonius orator apud Ciceronem de oratore libro secundo sic loquitur: Vt ille qui nunc etiam amissa voce fuit in republica Fufius. Et hæc eodem anno hoc Antonius in Tusculano dixit, vt videatur tum Tribunus plebis Fufius cum M. Druso collegisque ingentes dissensionum in republica motus concitasse. Idem est, qui M. Aquillium Consularem ac Triumphalem aduersus M. Antonium eius defensorē accusauerat, vt antè dictum est.

C. Papirius C. f. C. n. Carbo. Eius C. Carbonis filius, quem L. Crassus damnauerat, qui Crassum deinde in Galliam prouinciam suam sequutus ad eius acta speculanda fuerat frustra, vt pulchrè Valerius Max. libro iij. cap. vii. Hunc C. Carbonē C. f. vocat Cicero in oratore perfecto, quem M. Bruti sui in gratiam depinxit, ad differentiam alterius eiusdem temporis C. Carbonis Cn. f. qui frater erat Cn. Carbonis postea ter Cos. vt in eius Quæstura diximus. C. Carbonem verò de quo loquimur, oratorem eximium & Tribunum plebis hoc anno fuisse, & M. Drusi aduersarium, demonstrat ibidem pulchrè Cicero, & adducit ipsius Carbonis verba, quæ præsens in concione audierat, quæ ipsa hic adferre operæ pretium est: Me stante, Tullius inquit, C. Carbo C. f. Tribunus plebis in concione dixit his verbis: O Marce Druse, patrem appello, tu dicere solebas, sacram esse rempublicam. Quicumque eam violauissent, ab omnibus esse eis poenas persolutas. Patris dictum sapiens temeritas filij comprobauit. Hoc dichoreo, Tullius inquit, tantus clamor concionis excitatus est, vt admirabile esset. Ex his colligimus, hanc concionem ægroto vel occiso Druso Carbonem habuisse, qui ipse postea, vt optimatum fautor à Damasippo occisus fuit, vt suo loco.

//. // f. // n. // .//. // f. // n. //
//. // f. // n. // .//. // f. // n. //
//. // f. // n. //

Q. Rubrius Q. f. // n. Varro. Qui à Senatu hostis postea cum C. Mario & aliis Senatoribus xi. iudicatus est, vt auctor est Tullius in Bruto.

* L * Lucceius // f. // nepos. Qui legatus postea forsan Proquaestore bello Marsico C. Cosconij Prætoris fuit, vt indicat Liuius breuiario libri LXXV.

C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Frater Cn. Carbonis ter Consulis. Et hic postea ab exercitu suo, Sulla in Italiam redeunte, occisus est, vt Valerius Max. libro ix. cap. vii.

[M. Statilius L. f. M. nepos]

Quæstores vrbanî.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstores prouinciarum.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Cos. in. Italia. Ostiensis.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Cos. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Macedonia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Illurico.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sicilia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Gallia. Narbonensi.

Q. Sertorius 11. f. 11. nepos. 11. 11. Cos. in. Gallia. Cisalp. Gallicus. Quem solertissimum acutissimumque sui ordinis Senatorij in dicendo fuisse fatetur Cicero in Bruto. Sic Plutarchus illum Romæ caussis dicendis ita se exercitasse tradit, vt facundia sibi adolescens adhuc aliquid in vrbe potentia parauerit. Sed res postea militares eius studium ad castra traxerunt, & post Tribunatum militarem in Hispania, vbi sub T. Didio Procos. militauerat, Quæsturam Gallia, quæ circa Padum est, sortitum fuisse refert; vbi instante Marfico bello delectum militum habuit acerrimum, bellicumque apparatus tanta diligentia ac celeritate expediuit, vt viri impigri, & in rebus agendis efficacis gloriam reportarit. Et ibidem Plutarchus tradit, Sertorium in hac Quæstura alterum oculum in prælio perdidisse. Vir fuit bellicosissimus, qui postea graue bellum proscriptus in Hispania concitauit, vt sequentia demonstrabunt.

C. Fabius 11. f. 11. n. Hadrianus. Ex Fabia gentis nobilissima stirpe, sed vnde domo, & an natura & moribus spurius ad plebem descuerit, non liquet. Fuit enim nequissimus & sceleratissimus homo, cui Cicero C. Verrem suum aliquando comparare, vt accusatione tertia & septima. De eius obitu, quo iuste periit, prouinciam Africam obtinens, suo loco constabit.

M. Æmilius Q. f. M. n. Lepidus. Sic huius Lepidi Consulatus reperitur in Capitolinis Fastis. Res eius gesta dicentur postea suis in locis.

M. Papirius C. f. 11. n. Carbo. Tres huius temporis Carbones fratres celebres, sed moribus improbos nobis adfert Cicero Familiarium lib. ix. epistola XXI. ad Patum: P. C. M. Publius, inquit, Flacco accusante condemnatus est. Quo crimine, quoue magistratu, non dicit Caius L. Crasso accusante cantharidas sumptisse dicitur, Marcus fugit e Sicilia. Quæstor igitur hoc tempore fuisse videtur Marcus; & ex Prætura Siciliam obtinuisse, cum L. Sulla victor in Italiam reuersus, hostibus pulsus, reliquias eorum, quæ in Sicilia conglobari cœperant, cum Cn. Carbone ter Consule, per legatum suum Cn. Pompeium persequeretur. Tunc Marcum relicta prouincia sua, non vitis Sullanis fugisse, sit verisimile, quam summam fuisse ignominiam putat Cicero.

Q. SORANUS
eruditiss.

Q. Valerius 11. f. 11. n. Soranus. Togatorum eius temporis litteratissimus, vt apud Ciceronem L. Crassus orator hoc anno Ludis Romanis in Tusculano disserens iudicat. Plutarchus virum philosophum in primisque eruditum fuisse tradit in Pompeij Magni vita, quem inter hostes in Sicilia cum Cn. Carbone ter Consule, & aliis hostium ducibus captum & occisum scribit ex C. Oppio Cæsaris in gratiam, Pompeio Magno inuidiam crudelitatis quærente. Solus L. Florus Prætorem vocat: hinc sit verisimile, Præturam in vrbe gessisse, cum L. Sulla victor Italia atque vrbe in suam potestatem redacta, duces hostium fuga sibi consulerent, & ipse inter ceteros in Sicilia à Pompeio captus, examinatus, & occisus est. Plinius libro 111. cap. v. & Solinus eiusdem Sorani exitum notant, atque ideo pœnas luisse scribunt, quod arcanum ac sanctius Romæ nomen ipse euulgasset. Extat apud A. Gellium libro Nocturnum 11. cap. x. Ser. Sulpicij Rufi Iurisconsulti celeberrimi epistolica questio ad M. Varronem de fauissis Capitolinis. Cui M. Varro ita responderet ex Q. Valerio Sorano, vti satis demontret, Q. Soranum quemdam suo tempore vixisse. M. Tullius item in Bruto duos Valerios Soranos Q. & D. sui temporis adfert, vicinos & familiares suos, non tam in dicendo admirabiles, quam doctos & Græcis & Latinis litteris: qui videntur primi huius Q. Sorani filij fuisse, patris institutione ad arcanas illas litterarum scientias prouecti.

* L. Octavius Cn. f. Cn. nepos. Frater Cn. Octauij, qui Consul post quadriennium occisus est, vt tabulae monstrant Capitolinae. Et hic anno DCLXXVIII. Cos. ac deinde

de Procos. Ciliciæ in prouincia mortuus est; vt Plutarchus in Lucullo.

C. Calpurnius * C. t. C. n * Piso. Iudex deinde in caussa Q. Roscij comædi anno DCLXXIV. quem Cicero defendit (atqui eo tempore soli iudicabant Senatores lege Cornelia) hunc in oratione sua laudans, fide, virtute, grauitate, auctoritate ornatissimum dicit.

Prouinciæ. prorogatæ.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Procos. Asiam. ac. Ciliciam

L. Cassius * C. f. C. n * Longinus. Procos. Asiam

C. Valerius * L. f * C. n * Flaccus. Propr. Hispan. citeriorem, vt ex Appiani Iberica colligimus.

P. Cornelius P. f. P. n. Scipio. Nasica. Propr. Hisp. vltiorem

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Siciliam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Africam

Propr. prorogato. imperio. obtinuere.

Cn. Pompeius Sex. f. Cn. n. L. Cornelius L. f. L. n.

Strabo.

Cinna.

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n * Flaccus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Asia & Ciliciæ. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Asia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Gal. Narb. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. citerioris.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. vlt. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sicilia.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardinia. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Africa.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. * Lucerinus * ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Calenus.

Cn. Octavius M. f. Cn. nepos. L. Domitius * L. f. L. n * Ahenobarbus.

C. Papirius * P. f. P. n * Carbo. P. Magius ///. f. ///. n. Chilo.

M. Virgilius ///. f. ///. nepos. C. Valerius * C. f. P. n. Flaccus.

A. Sempronius * A. f. M. n * Musca. T. Didius * T. f. T * nepos.

P. Quinctilius * T. f. T. n. Varus. Sp. Afranius ///. f. ///. * Stello *

BELLVM MARSICVM,

QUOD idem Sociale & Italicum appellatur ab Auctoribus. Marsicum idem nominatum est, quoniam à Marsis rebellandi suscitatum fuerat initium; qui receptaculum belli fecerunt Corfinium in Pelignis (vt auctor est Strabo lib. v.) vbi creatis imperatoribus Consulibusque, contra Romanos coniurationem fecerunt, & belli ingentis incendium suscitauerunt. Sociale quidem vocarunt, quod sociorum nomen omne in excidium Romanæ reip. conspirarit. Italicum verò dictum est, teste Floro, quod Picenum omne, Campania, Latium, Etruria tota, postremò Italia pænè vniuersa contra matrem urbem Romam & parentem suam confurgeret. Hinc etiam in Pelignis Corfinium, prima belli sedes & propugnaculum, Italica est appellata, & quali communis Italicis populis à fide Romana defecissent ciuitas demonstrata, vbi suos Consules atque Senatum more Romano creauerunt, vt asserunt idem Strabo & Velleius, qui hoc bellum amplius quàm trecenta milia iuuentutis Italicæ sustulisse dicit. Itaque non immeritò dubitare videtur Plinius, num funestius quàm ciuilia Italicum fuerit; quamuis non vltra biennium durarit. Nam ita iuuentutem exhaustit, & eò necessitatis adduxit remp. vt libertinos ad militiam succenturiare coacta fuerit, quemadmodum Liuius testatur. Incepisse autem L. Iulio, P. Rutilio Consulibus, anno vrbis DCLXIII. quo primùm configi cœptum, declarant fragmenta Capitolina, Pædianus, Velleius, & Plinius loco iam antè citato libri II. cap. LXXXIII. Solinus, Appianus, Eutropius & alij à cæde M. Drusi Trib. plebis belli initium metiuntur: ad quod anno priore contigit, & vltra quadriennium fuisse protractum docent, reliquis belli non tam citò sublaris.

ANNI P. R. C. DCLXIII.

Consules.

L. Iulius L. f. Sex. N. CAESAR. P. RUTILIUS. L. F. L. N. Lupus.
In praelio occisus est.

IGITUR exorto bello sociali Consules facti sunt, ut Cassiodorus eos appellat, L. Cæsar, P. Rutilius Rufus: ut Obsequens & Marianus, L. Iulius Cæsar, P. Rutilius: ut autem tabulæ Græcæ, Cæsar & Lupus. In Plinio legimus lib. 11. cap. xxx. circulum rubri coloris, L. Iulio, P. Rutilio Coss. circa solem fuisse. Hos Consules nominant fere omnes, qui belli Marlici historiam attingunt, ut hic Auctorum loca repetere, quæ fere paulò antè citavi, nimis longum foret.

*Provincia
Consulares.*

*Duces ho-
stium belli
Marlici, seu
Socialis.*

Consulibus ambobus bellum cum sociis decretum, provinciæ Consulares factæ Samnium & Marli; Cæsari Samnium, Rutilio Marli euenerunt. Adiuncti legati ac Tribuni militum rei bellicæ expertissimi quique imperatores, tam Consulares quàm Prætorij, quos nominant ordine Velleius, Appianus, & Cicero aliquos in oratione pro Fonteio. Addunt etiam Velleius, Florus, Eutropius, Orosius, & Appianus hostium duces, quorum nomina noscere non erit inutile, bellum hoc grauissimū exactius intelligere cupienti, quod Liuius perditio, ex variis Auctoris corradendum est. Legatis etiam singulis attributas suas provincias cum Proconsulari potestate, supplementaque pro occasione decreta fuisse, scribit Appianus. Quænam provinciæ fuerint, ex sequentibus patebit: nam omnes fere recensere, qui res gesserunt. Atqui regionibus indiscretas eo bello fuisse provincias, uti duces sibi inuicem subsidio venire possent rebus polcentibus, ex historia ipsa colligere est. L. Cæsar Cos. malè aduersus Samnites ad Æterniam pugnavit; nam à Vettio Catone victus, duobus milibus amissis aufugit. Æternia deinde obsessa ab hostibus, è qua L. Scipio & L. Acilius seruili habitu elapsi sunt: auctores sunt Liuius lib. LXXIII. Appianus lib. primo ciuiliū, & Orosius lib. v. cap. xvi. L. Florus autem lib. 111. cap. xviii. diuersus ab omnibus L. Cæsarem Cos. in praelio vulneratum, & deinde mortuum scribit; quod alij de Rutilio Consule narrant. Interim Marius Egnatius Venafrō per prodicionem capto duas Romanorum cohortes ibidem trucidauit, ut idem Appianus refert. P. Rutilius Cos. contra auspicia, dissuadente etiam C. Mario legato, Marforum in insidias lapsus parum prospere dimicauit. Quo in praelio Consul ipse cum octo milibus Romanorum cecidit, quarto Idus Iunias, festo Matutæ, ut Ouidius Fastorum vi. canit. Consuli mortuo in reliquum tempus nemo suffectus, quod collegæ L. Cæsari non vacaret abesse à bello & ad comitia Romam venire. Exercitus itaque, quem Rutilius habuerat, reliquæ partim C. Mario, partim Q. Cæpioni legatis ex S. C. attributæ sunt. At L. Cæsar Consul post cladem reparato exercitu contra Samnites & Lucanos feliciter aliquot milibus cælis pugnavit. Ipse ab exercitu imperator appellatus est, & ob victoriam Romæ saga posita sunt: auctores sunt Appianus, Liuius, Velleius, Orosius, Eutropius, & alij.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Urbanam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Peregrinam.
iurisdictiones.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinuere.

C. Sentius 11. f. 11. n. Saturninus. Quem Prætorem (inquit M. Varro) vidimus; Chium vinum in domum suam illatum dicebat tunc primum, cum sibi cardiaco medicus dedisset Hortensius super decem milia cadum heredi reliquit. Citat verba Plinius lib. xiv. cap. xiv. Ex quibus colligimus hoc tempore Prætorem fuisse, quo M. Varro, L. Lucullus, Q. Hortensius adire remp. cœperunt; & constat anno sequenti provinciam obtinuisse. Atqui hic primus ex Præfectura Atinati Prætorius fuit, de quo in Planciana Cicero, scribens Atinates admodum lætatos fuisse, quod primus ille non modò in eam familiam, sed etiam in Præfecturam illam sellam curulem attulisset.

Q. Ancharius 11. f. 11. nepos. Q. Oppius * Q. f. Q. n. Salinator *

Cn. Pa-

Cn. P^opirius Cn. f. C. n. Carbo. * C * Seruilius C. f. M. n.
C. Cosconius * C. f. C * nepos. Vatia.

Q. Varius Hybrida, maiestatis lege sua damnatus, in exilium pulsus est: Cicero in Bruto, & Val. Max. libro viii. cap. vi. cuius verba hæc sunt: Q. autem Varius propter obsecrum ius ciuitatis Hybrida cognominatus, Trib. plebis legem aduersus intercessionem collegarum perrogauit, qua iubebat quæri, quorum dolo malo socij ad arma ire coacti essent, magna cum clade reip. sociale enim prius, deinde ciuile bellum excitauit. Sed cum ante pestiferum Tribunum plebis, quam certum ciuem agit, sua lex cum domesticis laqueis constrictum absumpsit. Meminit Appianus ciuiliū primo, vbi mendose, Q. Valerius, non Q. Varius appellatur, additque tum equites iudices strictis sicis insurgentes intercessionem collegarum Varij disturbasse. Meminit & Cicero in Bruto, dicens Q. Varium sua lege damnatum anno consequente post Tribunatum excessisse. Non tamen inuenio, à quonam accusatus & exactus fuerit. Et libro de oratore primo L. Crassus orator æqualem suum vocat, & vastum atque fœdum hominem oratoria facultate magnam in ciuitate gratiam consecutum esse.

Prætores prouinciatarum.

C. Cæcilius * C. f. Q. n * Metellus. Pr. Galliam. Narbonensem. fortitus. obtinuit. M. Catoni in illa prouincia mortuo succedens. Meminit eius Plutarchus in Sulla: vbi de proscriptionis tabula. Saluos hic C. Cæcilius Pr. in Gallia Narbonensi rebellantes vicit, vt auctor est Libius libri LXXIII. Compendio.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Siciliam. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Gal. Cisalp. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Achaïam
///. ///. ///. f. ///. n. ///. Prætor. Procos. cum. imp. Campaniam.

Prouincias. fortiti. obtinuere.

A. Gabinius * A. f. A * nepos L * Publilius * L. f. L. n. Philo.
Q. Ancharius ///. f. ///. nepos. Achaïam.
L. Cornelius * L. f. L. n * Merula. Flamen. Dialis.
Q. Seruilius * Q. f. Q. n. Geminus *

Ædiles curules.

C. Iulius L. f. Sex. n. Cæsar. Strabo. Qui tum quotidie ferè accuratas conciones habebat, vt testatur Cicero in Bruto. Quo loco satis indicat hoc ferè anno fuisse Ædilem curulem, cuius item magistratus est mentio in epigrammate Rom. antiquo, in eius Quæstura adducto. Nec obscure quidem hoc indicat libro de oratore tertio, vbi L. Crassus orator de orationis ornatu differens (quod anno superiore Philippo & Cæsare Coss. in Tusculano contigisse fingit Cicero) sic ad Cæsarem præsentem Ædilem hoc anno futurum dicit. Apparatu nobis opus est, & rebus exquisitis, vndique & collectis, accersitis, comparatis: vt tibi Cæsar faciendum est ad annum, vt ego in Ædilitate laboraui, quod quotidianis & vernaculis rebus satisfacere me posse huic populo non purabam. Hæc quam pulcherrime ibidem L. Crassus de sua Ædilitate. Eius collega videri potuit

C. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. Cuius vide Quæsturam.

Ædiles plebis.

Cn. Granius ///. f. ///. nepos. L. Licinius P. f * P. n * Murena.

Tribuni plebis.

C. Scribonius C. f * C. n * Q. Cæcilius * Q. f. Q. n * Metellus.
Curio Celer.

Hos Tribunos plebis fuisse belli Marisci exordio, docet Tullius in Bruto, vbi recenset oratores, qui tum temporis Romæ agebant, his ferè verbis: C. Iulio (inquit) florente Crassus est mortuus, Cotta pulsus, iudicia intermissa bello, nos in forum venimus. Erat Hortensius in bello primo anno miles, altero Tribunus militum, Sulpicius legatus, aberat etiam M. Antonius. Exercebatur vna lege Varia iudicium, ceteris propter bellum intermissis. Qui frequentes aderant L. Memmius & Q. Pompeius oratores, non illi quidem

dem principes, sed oratores tamen. Reliqui qui tum principes numerabatur, in magistratibus erant; quotidieque fere à nobis in concionibus audiebantur. Erat enim Tribunus plebis tum C. Curio, quamquam is quidem silebat, ut erat semel à concione relictus; Q. Metellus Celer, non ille quidem orator, sed tamen non infans. Hæc quidem Cicero latius, aliquantò quàm nos citauimus; quæ prætermittere non visum fuit, quandoquidem ad magistratus horum temporum pertinent. De Curione scribit & antea Cicero, à concione ipsum fuisse relictum, cum non placeret; quod in Tribunatu plebis contigisse existimo. Cuius item meminit L. Sisenna hist. lib. iv. L. Memmii, socerum C. Scribonij Tribuni plebis, quem Marcellini consiliarium fuisse callebant, & tunc Curionis oratoris. Legem de agris tulit, quam Vianam vocat M. Cælius, nec dissimilem agrariæ Rulli fuisse dicit in epistolis suis Familiarium libro vii. Plutarchus docet ipsum cum L. Sulla deinde abiuisse ad bellum Mithradaticum. itaque tardius peruenit ad Ædilitatem, ceterosque honores maiores.

M. Platorius * M. f. M. * nepos. Quem postea occidit Sulla victor, quoddam M. Marij supplicium exanimis concidisset, ut refert Val. Maximus libro ix. cap. ii. Sex. Nonius // f. // n. Sufenas. Q. Granius // f. // n. nepos.

C. Velleius // f. // nepos. Meminit illius Cicero de oratore libro tertio, Epicureum, & L. Crassi oratoris familiarem fuisse significans.

[C. Toranius C. f. M. n. Niger] [C. Trebonius C. f. C. n. Asper]
[M. Vetilius C. f. C. nepos] [P. Voconius P. f. Q. n. Saxa.]

Quæstores urbani.

// // // f // n. // // // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

// // // f // n. // L. Cæsar's Cos. in. Samnio * Lucernus *
// // // f // n. // P. Rutilij Cos. in. Maris. Ostiensis.
// // // f // n. // C. Cæcilij Pr. in. Gallia. Narbonensi.
// // // f // n. // Prætoris. in. Sicilia.
// // // f // n. // Pr. in. Sardinia.
// // // f // n. // Pr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.
// // // f // n. // Pr. in. Achaia.

Mam. Æmilius Mam. f. M. n. Lepidus. Liuianus. Cuius extat denarius in libro Huberti Goltzij applicatus Consulatu: qui tamen potius in hac eius Quæstura cufus videtur, cum capite Apollonis laureati & templo Victorix, quæ spoliis inidenti coronam imponit. Adoptatus ex Liuia gente in Æmiliam fuit, & tardius ad Præturam atque Consulatum venit, nec sine repulsa Consul factus est, quoddam Ædilitatem petere prætermisisset, ut auctor est Cicero Officiorum secundo.

Tres Cotta,
Oratores ce-
lebres.

M. Aurelius * M. f. L. n. * Cotta. Tres eodem hoc tempore celebres oratores Cottæ fuere, qui per varios casus ad summos magistratus peruenere, plebis contra optimates libertatem cum tuerentur, hic Marcus in primis, cum duobus fratribus Caio & Lucio. Quæsturam Marci huius indicat denarius argenteus cum Romæ capite, & Bacchi victoris biugo centaurorum curru.

M. Petreius // f. // nepos. Homo militaris, qui amplius triginta annis Tribunus, aut Præfectus, aut legatus, aut Prætor cum magna gloria fuerat, cum C. Antonij Procos. legatus L. Catilinam prælio vinceret, ut auctor est Sallustius de bello Catilinario. Fuit igitur, ut apparet, post Quæsturam Tribunus militum hoc bello sociali sub patre Cn. Pompeij Magni Cn. Strabone, & postea filij quoque caltra in Hispaniam usque sequutum fuisse nobis Velleius auctor est, cuius legatus Prætorius bello ciuili in Hispania cum Cn. Magni filio ad Mundam periit.

* Cn. * Gratidius M. f. // nepos. Ciceronis propinquus, ut & C. Marij, quem in castra Sullæ legatum miserat, ut legiones à Sulla acciperet sibi lege Sulpicia decretas. Sed Sullæ milites seditione contra Marianos conciti, Gratidium quali primam belli ciuilis victimam occiderunt; ut auctor est Orosius, item Valerius Max. lib. ix. cap. vii. de seditione militari. Occisus est biennio postea cum urbem Sulla caperet. Verisimile est igitur, ipsum saltem Quæstorium legatum tunc fuisse.

C. Mar-

C. Marcius * C. f. L. n * Censorinus. Qui L. Sullam contra Mithridatem profecturientem accusauerat anno superiore, Græcis litteris satis doctus, non inuenustus actor: sed iners, & inimicus fori, ut ait Cicero in Bruto. Totus fuit Marianus. Cn. Octavius Consulem occidit. Itaque postea & ipse occisus, reuerso Sulla anno DCLXXI. ut Appianus & Cicero in Bruto testantur. Hulus fortè denarius est argenteus reconditiore doctrina plenus, cum Numæ regis, ac eius generi Numæ Marci, qui pater Anci regis fuerat, capitibus. Ambo vittis regio more coronati. Notat Numæ faciem nota N. Pompilius.

M. Pomponius . . f. . . nepos. Cuius Ædilitas & Prætura sequentur. Fuit & inter legatos Prætorios Cn. Pompeij Magni bello piratico.

Sex. Apuleius Sex. f. Sex. nepos. Qui per honorum gradus ad Consulatum atque triumphum peruenit, ut suis locis dicetur.

Q. Valerius . . f. . . n. Soranus. De quo plura superius in eius Quæstura. Hunc laudat à singulari eruditione Cicero in Bruto. Ut autem Prætor anno DCLXXI. ab urbe capta fugiens in Siciliam à Cn. Pompeio Magno, L. Sullæ Legato, cum Cn. Carbone Cos. captus & occisus fuerit, suo loco adferetur.

Prouinciæ prorogatæ.

L. Cassius * C. f. C. n * Longinus. Asiam. Propr. prorogato. Impetio. obtinuit. Ex S. C. Nicomedem in Bithyniam & Ariobarzanem in Cappadociam, ex quibus expulsi Reges erant Mithridatis opera, reduxit. In quem finem legati ab urbe in Asiam missi M. Aquilius Consularis ac Triumphalis, & M. Acilius Prætorius: auctores sunt Appianus in Mithridatica, & Iustinus libro xxxviii.

C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Propr. Hisp. citeriorem. prorogato. imperio. obtinuit: Appianus in Iberica.

. . . f. . . n. . . Africam. . . . f. . . n. . . Macedoniam

. . . f. . . n. . . Gall. Cisalp. . . . f. . . n. . . Illuricum

Propr. prorogato. imperio. obtinuere.

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n * C. Geminius . . f. . . nepos.

Flaccus.

L. Cornelius * L. f. L. n * Merula. T. Manilius * P. f. M' * nepos

Flamen. Dialis.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

. . . f. . . n. . . L. Cæsaris Cos. in. Samnio * Lucernus.

. . . f. . . n. . . P. Rutilij Cos. in Latio. Ostiensis.

. . . f. . . n. Propr. in. Africa.

. . . f. . . n. Propr. in. Macedonia.

. . . f. . . n. Propr. in. Illurico.

. . . f. . . n. Propr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

P. Quinctilius * T. f. T. n * Varus. L. Cassius * Q. f. Q. n * Longinus

T. Manilius * P. f. M' * nepos. C. Papirius * P. f. P. n * Carbonis.

ANNI P. R. C. DCLXIV.

Consules.

Cn. Pompeius SEX. F. CN. N. L. PORCIUS. M. F. M. N. Cato.

STRABO. In. prælio. occisus. est.

A N N O insequenti Consules nominant Cassiodorus & Orosius Cn. Pompeium & L. Porcium Catonem: tabulæ Græcæ Strabonem & Catonem: Marianus & Prædianus in Cornelianam Cn. Pompeium Strabonem, L. Porcium Catonem. Habemus Consules etiam in Plinio lib. iiii. cap. vii. sed ibi perperam Carbonem, pro Catone legimus. Plinij verba sunt hæc: In Campano autem agro Stabiz oppidum fuere usque ad Cn. Pom-

Cn. Pompeium & L. Carbonem Coss. pridie Kal. Maij, quo die L. Sulla legatus bello sociali id deleuit, quod nunc in villas abiit, Appianus, Cicero pro Fonteio, & alij huius belli historiam attingentes, Consulū quoque mentionem faciunt, qui creati videntur ob res anno superiore prospere gestas. Ambobus bellum idē cum sociis demandatum fuit, L. Cæsari Procos. aliisque quibusdam legatis prorogatum in annum imperium, quod potest latius declarabo.

*Atrox pars
ciuium.*

*Julia lex de
ciuitate so-
ciorum.*

Cn. Pompeius Consul, Marfos, Pelignos, Vestinosque subegit, Marrucinos per P. Sulpicium Rufum legatum Proquæstore recepit, Asculum longa obsidione pressum expugnauit, principes hostium captos securi percussit, seruos reliquamque prædam omnem sub hasta vendidit. L. Porcius Consul rebus aliquamdiu prospere gestis, tutisque aliquoties Martis, eorum castra oppugnans, occisus est: Liuius lib. LXXV. Appianus ciuium primo, Velleius, Eutropius lib. v. Orosius autem libro v. cap. XVI. Consulem à C. Marij filio per inuidiam prostratum in ipso prælij tumultu refert. Interim dum per Italiam vario euentu bellum geritur, latiusque defectio serpit, Romæ de ciuitate sociis danda est actum. Ius ciuium noua lege decretum prius, qui in fide mansissent, ut Latinis; & qui minus acriter restitissent, ut Etruscis & Vmbriis, deinde etiam Italiæ quasi vniuersæ, absque Lucanis & Samnitibus: qui tamen non diu post voti cōmpotes etiam ipsi facti sunt: auctor Appianus. Meminit Cicero in oratione pro Archia, pro Balbo, & aliis locis, Velleius, Strabo lib. v. Gellius lib. quarto, cap. iv. Legem hanc de ciuitate sociorum tulit ad populum L. Iulius Cæsar, vel Censor hoc anno, vel anni superioris extremo in Consulatu, ut vult Sigonius.

Eodem anno cum Mithridate rege bellari cœptum est, qui denuò expulsus è Bithynia & Cappadocia Nicomede & Ariobarzane regibus, quos legati Romani restituerat, Asiæ magnam partem occupauit, ut latissime Appianus in Mithridatica. Meminerunt Plutarchus in Mario & Sylla, Orosius, Liuij Epitome, Eutropius, Auctor de viris illustribus, & alij.

Censs. P. Licinius M. F. P. N. CRASSVS. L. IULIVS. L. F. SEX. N.
Cæsar. Lustr. fec. LXVII.

Censores etiam annus idem habuit, feruente licet bello, & quinquennio à proximis Censoribus nondum peracto. Ostendunt hoc Capitolina fragmenta, quæ nominant P. Licinium Crassum, L. Iulium Cæsarem, quem anno superiore Consulem fuisse, & prorogato imperio successorem sibi petiisse ob ægritudinem, scribit Appianus. P. Crassum verò patrem M. Crassi triumpho Censuraque insignem fuisse scribit Plutarchus. Eius extant argentei denarij, qui hanc eius Censuram pulchrè cum equite equum traducente, & effigie Libertatis olea coronatæ ostendunt. Ad sunt notæ, E X. S. C.. Ab altera parte apud equitem qui traducit equum, legimus Censoris nomen hoc, P. CRASSVS. M. F. Ceterum hos Censores præter morem maiorū non suo tempore creatos, in eum præcipue finem, colligimus ex Appiano, ut socios in ciuitatem receptos in nouas octo tribus distribuerent. Quod qua ratione factum fuerit, diffusius explicat Auctor ille. Censum tamen non peregisse videntur, quum Cicero dicat in oratione pro Archia, Iulio & Crasso primis à ciuitate sociis danda Censoribus, nullam populi partē fuisse censam. Lustrum tamen condidisse demonstrat Sex. Pompeius ex Verannio, idque etiam præter eius temporis consuetudinem & inauspicatō conditum fuisse dicit. Verba eius hæc sunt: Referri diem, inquit, produciam, id est, anteferri, religiosum est, ut ait Verannius, in eo qui est auspiciorum de comitiis, idque exemplo comprobatur L. Iulij & P. Licinij Censorum, qui id fecerūt line vllō decreto Augurum; & ob id Lustrum parum felix fuit. Et meritò sanè Lustrum illud infelix Romanæ reip. dici potest, quo sociali bello duo alia grauissima, Mithridaticum & ciuile superuenerunt. Eisdem Censores nominant item Plinius libro XIII. cap. III. & Solinus cap. XLVIII. sed nonnihil à Fastis Capitolinis discedentes, anno urbis DCLXV. P. Licinium, L. Cæsarem Censores referunt edixisse, Ne quis vnguenta inueheret vel venderet exotica; sic enim appellauere peregrina & aduentitia. Item ne quis vinum Græcum Aminiumque venderet, octonis æris singula quadrantilia, ut auctor idem Plinius lib. XIV. cap. XIV. Reformandis itaque moribus, cōterendoque luxui potius operam dedere, quàm sacris tectis exigendis, operibusue locandis, exhausto penitus ærario, deficienteque ad stipendia militum, frumentumque pecunia publica, adeo ut loca publica sacerdotum in circuitu Capitolij venum fuerint data, cogente inopia, ærariumque sanctius cum Numæ sacro thesauro intactum non remanserit; ut testantur Orosius, & Appianus in Mithridatica.

Prætores.

A. Sempronius. Afellio. Urbanam. sortitus. iurisdictionem. obtinuit. In magistratu occisus est, in foro sacrificans ante ædem Concordiæ, ab iis qui scenerabantur: quod secundum debitores ius dixisset, ut credita ex veteri lege soluerent: Livius libri lxxv. Compendio, Appianus civilium primo, Val. Max. lib. ix. cap. vii. In eius loc. f. c. L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus.

ii. iii. f. ii. n. ii. ii. ii. inter. ciues. &. peregrinos.
iurisdictiones.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtrinuere.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Ap. Claudius C. f. C. n.

P. Gabinius* A. f. P. n * Capito.

Pulcher.

Hos nominat ex collegio Prætorum eius anni Cicero in Liciniana, apud quos socij in ciuitatem recipiendi ex lege Siluani & Carbonis profitebantur per sexaginta dies. Defendens enim Archiam poëtam lege Papia peregrinitatis reum, dicit eum, vt ciuitatē obtineret, ex lege Siluani & Carbonis, de qua suo loco agemus, apud Prætorem Q. Metellum Romæ professum esse. Verba eius de poëta sunt hæc: Cum hic domicilium Romæ multos iam annos haberet, professus est apud Prætorem Q. Metellum familiarissimum suum. Ex quibus etiam verbis colligimus, Q. Metellum Pium cum esse, qui anno sequenti prouinciā obtinuit; nam vt paullo ante testatur idem Cicero, erat temporibus illis Archias iuëdus Q. Metello Numidico, & eius Pio filio. De collegis alijs paullo post ita: Immo verò his tabulis professus est, quæ solæ ex illa professione collegioque Prætorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem. Nam cum Appij tabulæ negligentius asseruatæ dicerentur, Gabinij, quamdiu incolumis fuit, leuitas, post damnationem calamitas, omnem tabularum fidem resignassent: Metellus homo sanctissimus modestissimusque omnium tanta diligentia fuit, vt ad Lentulum Prætorem, & ad iudices venerit, & vnus nominis litura se commotum esse dixerit. Appium vult dicere Pulchrum patrem P. Clodij, & P. Gabinium Capitonem, qui item anno sequenti prouincias obtinuerunt, veluti tunc patebit apertius.

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio, Asiaticus. L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta.

Prætores prouinciarum.

Il. Il. f. Il. Il. Ilsp. vltor. Il. Il. f. Il. n. Il. Macedoniam
Il. Il. f. Il. n. Il. Siciliam. Il. Il. f. Il. n. Il. Cisalp. Gallicus
Il. Il. f. Il. n. Il. Sardiniam. Il. Il. f. Il. n. Il. Asiam
fortiti. obtinuêre.

C. Cosconius * C. f. C * nepos. C. Sentius // .f. // .n. Saturninus.

Cn. Papirius Cn. f. Cn. n. Carbo.

Q. Oppius * Q. f. Q. n. Salinator *

* C * Servilius C. f. M. n. Vatia.

Ædiles curules.

Cn. Cornelius * Cn. f. Ch. n * P. Cornelius * P. f. P. n *
Dolabella. Cethegus

Cethegus.

Ædiles plebis.

M. Tullius M. f. A. n. Decula. Repullam anni superioris passus, ut testatur Cicero in Planciana, qui M. Tullium hunc nominat inter eius ætatis alios, qui Ædilitatem præteriti, Consulatum tamen sunt assecuti.

C. Marius C. f. C. n. Gratidianus. Qui & M. Marius dicebatur, adoptatus à C. Mario seniore.

Tribuni plebis.

L. Cassius * L. f. Q. n * Longinus. Foeneratorum causam seditiosè contra Praetorem

torem Sempronium suscepit, & partes in eius eadem concitauit: Valerius Max. libro IX. cap. VII.

C. Papirius C. f. P. n. Carbo. Filius C. Carbonis qui Quæstor M. Perpernae Cos. anno DCXXIII. fuit. Verisimile est, ipsum hoc anno cum M. Siluano collega legem Plautiam Papiriam tulisse, cuius hæc sententia fuit, Vt adscriptis in fœderatas ciuitates Romana ciuitas daretur, si tum, cum lex ferebatur, in Italia domicilium habuissent, & sexaginta diebus apud Prætozem essent professi. Qua lege, dicit Cicero, Licinium Archiam poetam Romanam ciuitatem adeptum fuisse, cum apud Q. Cæcilium familiarissimum suum Prætozem esset professus.

M. Plautius // f. // n. Siluanus. Qui legem de ciuitate cum Carbone collega iam dictam tulit.

*Lex Plotia
de Inducys.*

Legem quoque hic de iudiciis tulit, vt refert Pædianus his verbis ferè: Cn. Pompeio, Strabone, L. Porcio Catone Coss. secundo anno belli Italici, cum equester ordo in iudiciis dominaretur, M. Plautius Siluanus legem tulit adiuantibus nobilibus: quæ lex vim eam habuit, quam Cicero significat. Nam ex ea tribus singulæ, quinos denos ex suo numero creabant suffragio, qui eo anno iudicaret. Ex eo factum est, vt Senatores quoque in eo numero essent, & quidam etiam ex ipsa plebe. Hæc in Tullij Cornelianam Pædianus, in qua oratione Cicero hanc legem Plotiam vocat, vt verba à Pædiano citata demonstrant. Citantur item verba quædam ex oratione C. Cæsaris L. f. qua Plautiam rogationem suam apud Gellium libro XIII. cap. III. Huius etiam legis extat fragmentum in Antiquitatum vrbis Romæ libro Epigrammatum ex ærea tabulæ fragmento descriptum.

*Lex Plotia
de vi.*

Legem de vi publica tulit, Vti. de. eius. capite. quæreretur. qui. cum. celo. in. publico. fuisset. aut. pugnae. caussa. loca. superiora. occupasset. alienisve. ædibus. cladem. faxis. igne. ferro. intulisset. qui. ve. sodalitates. curiamve. comitia. iudiciave. turbassent. Retulit deinde legem, auxitque Q. Catulus Consul, addiditque capita. Eadem lege teneri, qui armati Senatum obsedissent, magistratibus vim attulissent, vt ex orationibus Ciceronis pro Cœlio & de Aruspicum responso colligimus. Ex hac igitur lege ante legem Iuliam Romæ iudicia exercebantur de vi publica, apud Prætozem, maiestatis. Nam erat affinis quæstio, vt ex oratione pro Cœlio constat. De vi quæritis (inquit) quæ lex ad imperium, ad maiestatem, ad statum patriæ, ad salutem omnium pertinet: quam legem Q. Catulus armata dissensione ciuium reip. extremis pænè temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma Consulatus mei, fumantes reliquias coniurationis extinxit. Hæc Cicero. Cui adstipulatur Sallustius, Catilinam scribens lege Plautia de vi à L. Paulo postulatam ex vrbe profugisse. Et anno sequenti, Catilinarie coniurationis quæstionem lege Plautia constitutam legimus in inuectiua, quæ Sallustij nomine in Ciceronem extat. Eadem lege reum factum docebo P. Clodium à Milone, & alios postea. Diu mansisse legem istam, demonstrat Iustinianus Institutionum lib. II. Tit. VI. scribens, vfucapionem rerum vi possessorum lege Plautia inhiberi.

** fortè, reu-
lit.*

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus.

Q. Antonius * Q. f. Q. n. * Balbus.

Q. Lucretius // f. // n. Offella.

M. // * C. f. C. n. * Perperna *

P. // f. // n. Burrienus.

[C. Aurunculeius C. f. L. n. Cotta]

[L. Afranius L. f. C. n. Stellio]

Quæstores vrban.

//. // f. // n. // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

//. // f. // n. // Cn. Pompeij Cos. in. Samnio * Lucerinus *

//. // f. // n. // L. Catonis Cos. in. Marfis. Ostiensis.

//. // f. // n. // L. Albinij Procos. in. Campania. Calenus.

//. // f. // n. // Q. Oppij Pr. in. Asia.

//. // f. // n. // C. Sentij Pr. in. Macedonia.

//. // f. // n. // Gallicus Propr. in. Gallia. Cisalpina.

M'. Fonteius C. f. * M'. n. * Capito * Quem repetundarum reum ex Gallia defendit Cicero. Eius reperiuntur argentei denarij, in quibus Caij filius dicitur, in hac Quæstura cusi cum Apollinis capite & genio in capra. Hunc omnes minores suos magistratus, excepta

excepta Prætura, provinciali in vrbe gessisse ante oculos populi Rom. atque iudicum suorum, testatur Cicero in oratione, qua eundem defendit. Debit igitur & Quæsturam obtinuisse. Eius laudes maximas recenset Cicero ibidem.

Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella. Quem Prætorium, opinor, M. Scaurus accusavit, vt Pædianus in Cornelianam annotavit. Fortasse L. Dolbellæ Triumphalis filius.

P. Seruilius P. f. C. n. Vatia. qui postea Isauricus appellatus est. Qui Consularis, Censorius, & Triumphalis, atque inter ciuitatis principes præcipuus est habitus. De cuius viri laudibus multa sparsim Cicero in agraria secunda contra Rullum, & de provinciis, aliisque locis memorat.

C. Callius L. f * C. n * Varus. Clarissimum & fortissimum virum appellat Cicero in Verrinis, cuius etiam Consulatus suo loco sequetur.

Sex. Licinius * . f. . n. Nerua * Quem Senatorem C. Marius Consul septimum factus de saxo Tarpeio deijci iussit, vt Liuius lib. LXXX. & Plutarchus testantur.

P. Rutilius * P. f. L. n * Lupus. C. Claudius * C. f. Ti. n * Nero.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. Pater C. Marcelli, qui Cos. an. DCCIII. fuit. Pædianus in Verrinam tertiam, ait pronepotem fuisse M. Marcelli eius qui Syracusas cepit: attamen temporum ratio videtur potius velle abnepotem fuisse, ac fratrem M. Marcelli, qui Æternæ bello sociali captus est.

Prouinciæ prorogatæ.

Q. Oppius * Q. f. Q. n. Salinator. Procos. Asiam

C. Valerius * L. f. C. n. Flaccus. Propr. Hisp. citeriorem

C. Cæcilius * C. f. C. n * Metellus. Galliam. Narbonensem

.. .. f. .. n. .. Hisp. vltiore. f. .. n. .. Achaiam

.. .. f. .. n. .. Illuricum. f. .. n. .. Africam

.. .. f. .. n. .. Galliam. Cisalpinam. Gallicus

Prorogato. imperio. obtinuere.

C. Cosconius * C. f. C. nepos. Q. Ancharius . f. . nepos.

T. Manilius * P. f. M' * nepos P. Quinctilius T. f. T. n. Varus.

Cn. Tremellius * Cn. f. Cn. n. Flaccus. L. Cornelius * L. f. L. n * Merula.
Flamen. Dialis.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

L. Cassi * C. f. C. n * Longini. Propr. in. Asia. In confinio Bithyniæ Gallogræciæque castrametatus est; sed victo per Mithridatem Nicomede rege Bithyniæ, ipse cum M'. Aquillio in Phrygiam retrocessit: Appianus in Mithridatica.

Q. Oppi * Q. f. Q. n. Salinatoris * Procos. in. Asia. Qui L. Cassio successor missus cum Proconsulari imperio. In Asiam veniens cum quadragenis peditum equitumque milibus, contra Mithridatem in finibus Cappadociæ castra tenuit; sed cum ingenti prælio vicisset Nicomedem Bithyniæ regem Mithridates, ipse eum equitibus & mercenario milite Laodiceam concessit: Appianus in Mithridatica.

.. .. f. .. n. .. C. Valeri * L. f. C. n * Flacc. Propr. in. Hispania. citeriore: Appianus in Iberica.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Sicilia.

.. .. f. .. n. .. C. Cæcili * C. f. C. n * Metelli. Procos. in. Gallia. Narbonensi: Liuius LXXIII. breuiario.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Hisp. vltiore.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Achaia.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Illurico.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Africa.

.. .. f. .. n. .. Propr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

C. Cassius L. f * C. n * Varus. Quæstor. C. Valerij. Flacci. Propr.

M. Petreius . f. . nepos.

M. Aurelius M. f. // . n. Cotta C. Marcius * C. f. L. n * Censorinus.
 M. Pomponius // . f. // . n. nepos. L. Manilius // . f. // . nepos.
 Q. Valerius // . f. // . n. Soranus. L. Gellius L. f. // . n. Poplicola.

CN. POMPEIVS. SEX. F. CN. N. STRABO. COS. A. DCLXIV.

DE ASCVLANEIS. PICENTIBVS. VI. K. IAN.

Inter tot tantique nominis duces, qui rebus fortiter in hoc bello gestis triumphum meruisse videntur, neminem vel in Fastis Capitolinis, vel apud Auctores reperimus triumphasse, præter Cn. Pompeium Strabonem Consulem, patrem Pompeij Magni, quod suis auspicijs Asculo capto, metu periculi rempublicam liberasset, & bello quasi finem imposuisset. Et meritò sane non lubebat ægræ reipublicæ triumphos multos ob tam funestam victoriam non ex hostibus, sed ex suis partam viscibus ducere, fortunamque sociis, & iam suis ciuibus insolenter improperare. Igitur de Asculanis tantum Picentibus à Consule Pompeio triumphatum fuisse legimus in Capitolinis columnis, & apud Pædianum in Pisoniana, de Picentibus. Sic Plinius Asculanum triumphum appellauit. Neque tam levis titulus huic prætexi potuit, ut inuidia caruerit, & non de sociis & ciuibus triumphatum videretur. Hinc est quod Appianus dicat, vno hoc crimine de Marlis triumphatum fuisse, quod ante neque de Marlis, neque sine Marlis triumphus actus fuerit. In hoc Cn. Pompeij triumpho, scribit Velleius, P. Ventidium Bassum inter Picentium captiuos fuisse ductum, qui postea Prætor & Consul factus est, & primus de Parthis triumphum duxit. Quod item inter rara fortunæ mutabilis exempla referunt Valerius lib. vi. cap. ix. Gellius lib. xv. cap. iv. Plinius lib. vii. cap. xliii. & Dio Cassius xliii. fine. Ex his Plinius eum puerum in triumpho ductum scribit, Gellius puerum captiuæ matris sinu vectum; Valerius Maximus, ætate impuberem in triumpho patris Pompeij Magni oculis populi Romani subiectum tradit. Appianus quidem P. Ventidium inter hostium duces nominat, & cum T. Afranio vicisse prælio Cn. Pompeium anno superiore, & intra Firmium compulisse refert: sed patrem huius fuisse existimo, qui nunc puer in triumpho ductus, & post annos deum quinquaginta de Parthis triumphauit, & in columnis triumphalibus P. F. appellatur. Dio tamen auctor est, eundem qui hoc bello arma contra vrbein tulerat, captiuque & triumphatus fuerat, postea de Parthis triumphasse. Sed ratio temporum opiniones aliorum magis approbare videtur.

Cn. Pompeij
Strabonem pa-
trẽ Cn. Pom-
peij Magni
triumphum.

P. Ventidium
Bassum, For-
tuna ludus.
puer seruum
post Coniug-

Opinionum
de eo varie-
rat.

Asculum Picentium esse docet Cicero in oratione pro Sulla, Plinius lib. iiii. cap. xlii. coloniam Picem nobilissimam appellat, de qua regione superius in anno vrbis cdlxxxv. etiam verba feci. Hinc Cæsar Ciuium primo Asculum Picenum vocat: sic etiam Strabo lib. v. urbem munimine præualidam esse scribens, ob muros & montes supereminentes nullis exercitibus subiectam & opportunam. Nomen adhuc retinet antiquum, in cuius agro repertas glandes plumbeas, quas e fundis iaculari solent, vidi Romæ apud Gentilem Delphinum perhumanum & antiquitatis peritissimum virum. Erant autem hordeacei grani forma oblongæ & acutæ, longæq; supreni articuli magnitudine; cum his litteris nonnullæ militari manu ruditer insculptis, FER. I. Erat inter alias vna cum litteris, FER. I. POM. quasi dicat, Feri Pompeium; ducem videlicet obsidionis & hostium. Sed irrita fuerunt precantium vota. Nam urbem diu (ut dixi) obsessam cepit Pompeius, decem milibus Marlorum ex obsidione in prælium erumpentibus antea cæcis, tribus milibus captis. Sed hæc apud Orosium, & alios ante citatos leges diffusius. Porro in vñ fuisse tñ temporis, glandibus plumbeis litteras inscribere, monstrat Appianus, narrans in Mithridatica, L. Sulla Pyrrum Atticæ portum oppugnante, quem Mithridates occupauerat, duos seruos Romanæ factionis glandibus plumbeis inscriptis, quæ intus fiebant in Pyrræo, easq; fundis ad Romanos eiecisse. Ex quibus Sulla hostium consilia multa percepit. Simile quid refert Hirtius in bello Cæsaris Hispanico contra Pompeij filios gesto, vbi de Attagnæ obsidione: Per idem tempus (inquit) glans missa est inscripta, quo die ad oppidum capiendum accederent, sese scutum esse positurum.

Glandes plũ-
beas litteris
inscriptas.

ANNI P. R. C. DCLXV.

Consules.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. QVI. POSTEA. Q. POMPEIVS Q. F. A. N. Rufus.
 Felix. appellatus. est. In. mag. occisus. est.

CONSVLES sequuntur in Cassiodoro & Obsequente, L. Sulla, Q. Pompeius. Ita etiam
 reperiuntur in argenteis antiquis denariis, cum duabus sellis curulibus. Tabulæ
 Græcæ

Græcæ Sullam & Rufum produnt, quemadmodum leguntur in aliis antiquis denariis. Nominantur item à Velleio, Cicerone frequenter, Plutarcho, Appiano, Orofio, aliisque fere omnibus, qui historiam horum temporum attingunt. Plene Marianus, L. Corneli-
 » lium Sullam, Q. Pompeium Rufum. Festus eisdem nominat ita: Vnciaria lex dici
 » cæpta est, quam L. Sulla & Q. Pompeius tulerunt. qua sanctum est, vt debitores deci-
 » mam partem. Reliqua defunt.

Varia eius anni prodigia refert Obsequens, quæ tam in Græcia & Asia, quàm in Italia
 euenerunt. L. Sullæ Consuli Asia prouincia & bellum Mithridaticum obuenerit, exerci-
 tum & classem A. Albini Procos. qui à suis anno superiore fuerat occisus, L. Sullam acce-
 pissè, secumque ad Mithridaticum bellum duxisse, discimus ex Polyæni Stratagematum
 » libro viii. cuius de Græco verba sunt: Q. Pompeio Marfi, cum exercitu Cn. Pompeij
 » Proconsulis. Dum Sulla in apparatu belli in Campania apud exercitum moratur, C. Ma-
 » rius Romæ eandem prouinciam lege, Sulpicia à populo extra ordinem priuatus obtinuit.
 Sulla Consul re intellecta, cum exercitu Romam contendit, & aduersam factionem
 Marij Sulpicijque adiutante collega armis expulit, duodecim numero Senatores, inter
 quos C. Marius cum filio & P. Sulpicius legislator, tamquam seditionis auctores, vt Se-
 natus hostes iudicaret, curauit. P. Sulpicius mox occisus, C. Marius posteaquam in Min-
 turnentibus paludibus aliquamdiu delituisse, in Africam profugit, quò & reliqui dam-
 nati confluerunt. Sulla rebus in vrbe ex consensu collegæ compositis, debilitata in pri-
 mis Tribunitia potestate, & ampliato Senatus numero, Consulibusque in annum inse-
 quentem ordinatis, ad bellum Mithridaticum cum exercitu profectus est. Prouincias
 autem ex eius sententia videtur ita constituisse Senatus, quantum ex ipsa historia collige-
 re est, vt sibi in Asia prorogaretur imperium, donec cum Mithridate debellasset, Q. Pom-
 peio collegæ prorogaretur in annum imperium in Italia, & Cn. Pompeij Procos.
 legiones acciperet, qui in Marfos profectus in caltris Cn. Pompeij Procos. cui succedere
 debebat, cum sacrificaret, militari impetu, sed Cneij Procos. hortatu est occisus; tuncque
 primum Consulis sanguine militum imbutæ sunt manus. Noui Consules in hunc an-
 num urbem cum urbanis legionibus obtinerent. Prætores quatuor urbani, reliquis duo-
 bus in exilium profectis, sortirentur Siciliam, Sardiniam, Hisp. citeriorem, Galliam. In
 reliquis prouinciis prorogarentur imperia, vt & Ap. Claudio ad Nola, A. Plautio
 Procos. in Vmbria, Q. Metello in Apulia. Hæc de reip. ordine à L. Sulla ante profectio-
 nem constituto colligimus ex ipsa historia; quam vide diligentius apud Appianum, Plu-
 tarchum, Liuium, Velleium, Eutropium, Orofium, Florum, & alios. Mithridates inte-
 rim dum hæc in Italia geruntur, Phrygiam cum exercitu intrauit, Asia cum Thracia &
 Græcia fere tota præter Rhodum in potestatem redacta, omnes ciues Romanos, missis
 passim per ciuitates litteris, vno die trucidari curauit. Hæc apud Appianum latius in
 Mithridatica, Liuium lib. lxxviii. Val. Maximum lib. ix. cap. ii. Velleium, Plutarchum,
 Ciceronem, & alios.

Prætores.

ii. ii. f. ii. n. iii Urbanam. ii. ii. f. ii. n. iii Peregrinam
 iurisdictiones

ii. ii. f. ii. n. ii. ii. f. ii. n. ii.
 ii. ii. f. ii. n. ii. ii. f. ii. n. ii.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

* D * Iunius * M. f. M. n * P. Seruilius * P. f. P. n. *
 Brutus Albinouanus.

Brutus & Seruilius Prætores ad Sullam ab exercitu reuocandum à C. Mario missi, cum
 ferocius loquerentur fascibus fractis, magistratuumque insignibus detractis, malè mul-
 tati atque repulsi sunt: moxque Sulla victore hostes iudicati sunt inter duodecim Sena-
 tores: Plutarchus in Sulla. Appianus Seruilium P. Albinouanum videtur appellare. In
 eorum locum facti sunt

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio. C * Iunius * ii. f. ii. n.

Asiaticus.

Norbanus.

M. Claudius * M. f. M. n *

Q. Rubrius Q. f. ii. n.

Marcellus.

Varro.

Reus maiestatis lege Varia Cn. Pompeius, vt ex Ciceronis Cornelia colligimus:

Memoria, inquit, teneo, cùm primùm Senatores cum equitibus Rom. lege Plotia iudi-»
carent, hominem dīs ac nobilitati perinuisum Cn. Pompeium causam lege Varia de»
maiestate dixisse. Verùm quis hic Cn. Pompeius tam inuisus hoc tempore? hæreo. centē»
Cn. Strabonem, nec eius filium Cn. Magnum fuisse, constat ex omni historia. latet error
in nomine, & fortasse Cn. Pomponius legendum, quem constat post Præturam ob affi-
nitatem Marij multa tentasse, & malè periisse, ex Ciceronis Bruto.

Prætores prouinciarum.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Campaniam. Calenus.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Apuliam * Lucerinus.

C. Sextilius * C. f. C. * nepos. Africam. C. Marium exulem prouincia sua absti-
nere iussit præmisso liçtore, qui nuntiaret, se S. C. pariturum, si hostis populi Romani ac-
cederet. Latius de his Plutarchus in Mario, & Appianus ciuiliū primo. Ad hunc for-
tasse Sextilium Prætozem Africæ Cassius Dionytius Vticensis Magonis Poeni de re ru-
stica libros Græca lingua à se versos misit. De qua re M. Varro in principio libri primi de
re rustica mentionem facit.

P. Gabinius * A. f. P. n. * Capito. Achaiam

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Illuricum. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardiniam

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio Asiaticus. Hispaniam. vltiorem

L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta. Sardiniam

Prouincias. sortiti. obtinuêre.

Ædiles curules.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

C. Fabius ///. f. ///. n. Hadrianus. P. Quinctilius T. f. T. n. Varus.

Ædiles plebis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. L. Fufius ///. f. ///. n. Calenus.

Sex. Nonius ///. f. ///. n. Sufenas. Ædilitatem deinde petiit in annum sequentem,
sed repulsam passus est, quamuis Sullæ Consulis sororis filius esset. Qua populi libertate
se gaudere Sulla simulabat: auctor Plutarchus in Sullæ vita.

Tribuni plebis.

P. Sulpicius * M. f. C. n. * Rufus. In. mag. occisus. est. Disertus, acer, opibus,
gratia, amicitiiis, vigore ingenij atque animi celeberrimus, vt Velleij verbis dicam. C. Cæ-
sarem Strabonem omiſſa Prætura Consulatum contra leges petentem inhibuit, vt au-
ctor est Pædianus. Itaque ab initiis bonarum actionum ad perditas progressus est, & caus-
sam bello ciuili dedit, cùm leges per vim ferret iniquissimas & reipublicæ perniciosas:
nempe, Vt exules, quibus causam dicere non licuisset, reuocarentur. Cui legi prius inter-
cesserat, sed deinde mutata voluntate cùm eandem legem ferret, aliam ferre se dicebat
propter nominum commutationem: nam vi eiectos, non exules, se reducere aiebat. Me-
minit Liuius lib. LXXXVII. item auctor Rhetorices ad Herennium libro secundo. Vtique
Senator non vltra duo drachmarum milia debitum conflare posset: Plutarchus in Sulla.
Vtique noui ciues, libertinique distribuerentur per omnes tribus; Vtique non solum in
quatuor vrbibus, sed etiam in omnibus suffragium ferrent. Meminere Pædianus in Cor-
neliana, Appianus, Liuius. Plutarchus refert ipsum libertis & inquilinis palàm mensa
nummularia in foro posita ius ciuitatis per vim vendidisse stipatum tribus milibus satel-
litum, quos Antisenatum appellabat.

His legibus cùm aduerſaretur Senatus, & indictis feriis comitia tollerent Consules;
Sulpicius ingenti armatorum factione stipatus Senatum ac Consules è foro proſli-
gavit, Sullam Cos. in C. Marij domum pertractum soluere ferias coëgit, atque ita
per vim leges pertulit. Eoque in tumultu Q. Pompeij Cos. filius L. Sullæ gener à
Sulpicianis occisus est. Sulla Consul ex vrbe confestim elapsus, ad exercitum suum
pro cæius est in Campaniam. Interim Sulpicius rerum potitus in vrbe leges alias C. Ma-
rij in gratiam tulit, Vt Cn. Pompeio prorogaretur imperium in Mariis: Plutarchus.
Vtique C. Mario extra ordinem bellum Mithridaticum, atque Asia prouincia de-
cerneretur: Liuius, Plutarchus, Appianus. Quibus legibus vtrumque Consulem iniu-
riâ spoliavit imperio & exercitibus. Quod cum intellexisset L. Sulla Cos. cum intestis
legio.

legionibus ad urbem properauit, & aduersus factionem Sulpicij Marijque in ipsa urbe pugnavit, victorque Sulpicium Mariumque, aliaque seditionis capita proscriptit. Sulpicius Tribunus fuga elapsus cum in Laurentinis paludibus lateret, indicio senii proditus & occisus est. Late hæc Plutarchus, Appianus, Liuius, Velleius, Orosius, Cicero Catilinaria tertia, Val. Max. lib. vi. & ix. cap. v. & vii. Leges Sulpicias omnes L. Sulla Cos. velut per vim & contra temp. latas eodem anno sustulit.

P. Antistius * P. f. P. n. Labeo * C. Cæsari Straboni Consulatum contra leges petenti cum collega Sulpicio restitit. Sic enim Tullius in Bruto: P. Antistius in Tribunatu, primum contra C. Iulij illam Consulatus petitionem extraordinariam, veram causam agens est probatus; & eò magis, quòd eandem causam cum ageret eius collega ille ipse Sulpicius, hic plura & acutiora dicebat. Actionis autem Sulpicianæ idem meminit in oratione de Aruspicio responso: Sulpicium, inquit, ab optima causa profectum, Caioque Iulio Consulatum contra leges petenti resistentem, longius quam voluit, popularis aura prouexit. Et citat verba quædam Priscianus libro ix. Grammatices, ex oratione C. Cæsaris contra P. Sulpicium Tribunum plebis. Magna igitur hæc fuit partium contentio, quæ deinde ad ferrum & arma processit, ut Alconius ait, verum Cæsar victus, à petitione destitit.

C. Bæbius * C. f. Q. n. Sulca. Senator, occisus à Marianis anno DCLXXI. ut suo loco.

L. Iunius. Brutus // f. // n.

C. Albius * C. f. Sex. n *

Damasippus.

Carrinas.

D. Iunius D. f. M. n. Brutus.

Sex. Nonius // f. // n. Suffenas.

C. Annius T. f. T. n. Luscus.

* Cn * Gratidius M. f. // nepos.

Q. Calidius // f. // nepos.

Quæstores urbani.

Mam. Æmilius Mam. f. M. n. Lepidus. Liuianus. Adoptatus ex gente Liuiæ, cuius aureum denarium cum templo Iouis Victoris adfert Hubertus Goltzius in Fastis suis Consularibus. Rursus argenteum alium cum Lepidi huius collega Ap. Claudio Pulchro, quem rettulit ad annum Consulatus Appij DCXCIX. non recte. Videntur enim hoc anno cusi, cum simul Quæsturam urbanam gererent, ad usum sacrorum urbanorum, cum repræsentent Religionis deæ caput cum eius mensa sacra.

Ap. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher.

Quæstores prouinciarum.

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. L. Sullæ. Cos. in. Asia. Nobilis, desertus, ac diues, de bello Marfico librum Græcè conscripsit, cui ipse cum L. Sulla interfuit: cum eodem Quæstor abiit in Asiam, ubi per aliquot annos egregia cum laude prouinciæ administravit, ut Plutarchus, & Auctor de viris illustribus in eius vita, Appianus in Mithridatica, & Cicero in oratione pro Archia, & Academicarum quarto, ubi multa de Luculli laudibus. Tradit Auctor de viris illustribus, ipsum munus Quæstorium dedisse amplissimum.

// f. // n. // Pr. in. Hisp. vltiore.

// f. // n. // Ap. Claudij Pr. in. Campania. Calenus

// f. // n. // Q. Metelli Procos. in. Apulia * Lucernus *

// f. // n. // C. Sextilij Pr. in. Africa.

// f. // n. // P. Gabinij Pr. in. Achaia.

L. Gellius L. f. // n. Poplicola. Omnibus honoribus ad Censuram usque defunctis, ut ait Valerius Max. libro v. cap. ix. de eius ingenio & doctrina quædam adfert Tullius in Bruto.

M. Iunius * M. f. D. n. Brutus. Pater M. Bruti qui Cæsarem occidit. Orator insignis, iuris publici priuatique sanè peritus, ut ait Cicero de claris oratoribus, qui & differentiarum causam hunc M. Brutum patrem appellat in Cluentiana. Occisus tandem hostis indicatus à Cn. Pompeio, & apud Rhegium captus, cum Prætor Galliam Cisalpinam obtinuisset.

Sex. Peduceius Sex. f. // nepos. Fortissimum atque innocentissimum virum vocat Verrina quarta, & Prætozem Siciliæ fuisse declarat, ut suo loco dicetur.

M. Iuuentius * M. f. * // . n. Laterensis. Pater M'. Laterensis, contra quem Cicero Cn. Plancium suum ambitus postulatū defendit. De quo postea in eius Tribunatu & Ædilitate.

* C * Flavius C. f. // . n. Fimbria. Frater C. Fimbriæ, qui postea legatus Proquestore in Asia occisus est à L. Sulla Procos. ut suo loco. Hic autem legatus C. Norbani Consul anno DCLXXI. occisus item in conuiuio, ut auctor Appianus ciuiliū primo.

Prouinciæ prorogatæ.

C. Sentius // . f. // . n. Saturninus. Macedoniam

C. Sextilius * C. f. C * nepos. Africam. P. Gabinius * A. f. P. n * Capito. Achaïam

C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Hisp. citer. L. Cassius * C. f. C. n * Longinus. Asiam

// . // . // . f. // . n. // . Siciliam. // . // . // . f. // . n. // . Sardiniam

// . // . // . f. // . n. // . Illuricum. // . // . // . f. // . n. // . Galliâ Cisalpinâ

Prouincias. prorogato. imperio. obtinuere.

M. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. L. Aurelius * L. f. L. n * Cotta.

L. Cornelius L. f. L. n. Scipio. Asiaticus. C. Cosconius * C. f. C * nepos.

Pro Quæstorib. f. fuere.

// . // . // . f. // . n. // . C. Sextili. Propr. in. Africa.

// . // . // . f. // . n. // . P. Gabini. Propr. in. Achaia.

// . // . // . f. // . n. // . C. Flacci. Propr. in. Hisp. citer.

// . // . // . f. // . n. // . L. Cassi. Propr. in. Asia.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Sicilia.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Sardinia.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Illurico.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Gallia. Cisalpina.

M'. Fonteius C. f * M'. n * Capito Sex. Licinius * // . f. // . n. Nerva.

C. Cassius L. f * C. n * Varus. P. Rutilius * P. f. L. n * Lupus.

Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella. C. Claudius * C. f. Ti. n * Nero.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. [P. Popillius * P. f. P. n * Lænas.

* C * Seruilius C. F. M. N. VATIA. PROPR. AN. DCLV.

De // . // . // . // . // . XII. K. NOREM.

Extat hoc, quod vides, fragmentum post triumphum Cn. Strabonis in Capitolinis marmoribus Seruilij cuiusdam Vatiæ, de quo nihil hætenus apud Auctores reperire potui : adeo ut adhuc incognitum mihi sit, quisnam hic Vatia fuerit, an qui postea Consul, & Isauricus appellatus est, an eius frater. Sed fratrem opinor fuisse, cum Isaurici Consulatus huic Præturæ non respondeat, atque eum bistriumphasse non legamus. Insuper bello ciuili Mariano postea duos Seruilios L. Sullæ legatos fuisse scribit Velleius, & Carbonianum exercitum fuisse apud Clusium, quos hunc Vatiæ & fratrem Isauricum fuisse putæ.

ANNI P. R. C. DCLXVI.

Consules.

Cn. Octavius Cn. f. Cn. n. occisus. E. L. CORNELIUS. L. f. L. n. Cinna. coact. abdic. In. eius loc. fact. est

L. Cornelius * L. f. L. n * Merula. Flamen. Dialis. posteaquam. abdic. occisus. est.

OCTAVIUM & Cinnam Consules eius anni produnt tabulæ Græcæ : Cassiodorus L. Cinnam, Cn. Octavium. Marianus, lul. Obsequens, Velleius, & alij qui res gestas

stas eius anni persequuntur cum Plutarcho & Appiano, Cn. Octauium & L. Cornelium Cinnam nominant.

Hos Sulla victor, ad bellum Mithridaticum discessurus, vt dixi, ordinauerat, & ex iis L. Cinnam ex aduersa factione, populum placare cupiens, sed iuramento prius astrictum, ne suis aduersaretur actionibus. Verum is inito magistratu nouos confestim tumultus excitauit, conatus exules reducere, sociosque nuper in ciuitatem receptos per vim lege lata inter veteres tribus xxxv. vt paria essent iis suffragia, distribuere. L. Cinna igitur ab Octauio collega, qui veterum ciuium causam susceperat, vrbe cum sex Tribunus plebis pulsus est; & dum Italicas ciuitates sollicitat ad arma, Senatus illi magistratum abrogauit, & in eius locum suffecit L. Cornelium Merulam Flaminem Dialem. Cinna interim in Campania Ap. Claudij exercitum naetus, C. Marium cum filio aliisque exulibus ex Africa reuocauit, adiunctisque sibi suæ factionis ducibus Carbone & Sertorio, Latio quatuor exercitibus vastato, Ostia colonia expugnata, dum frustra Senatus Cn. Pompeium Strabonem Procos. cum exercitu in auxilium euocat, Romam cepit, Octauium Consulem occidit: L. Merula cum se sponte magistratu abdicasset, Flaminiumque deposuisset, sibi met venas incidit, ne viuis in hostium veniret potestatem: vrbs rapinis vastata, & foedissima cædes optimatum facta est. Trucidati enim crudelissime C. & L. Cæsares, fratres; P. Crassus duo, pater & filius; M. Antonius orator, P. Lentulus, Q. Catulus, Q. Ancharius, aliique viri illustres multi. Sullæ absentis amici & necessarii sunt interfecti. Et ipse hostis à Cinna & Mario, domo eius euerfa bonisque publicatis, est iudicatus. Quæ omnia latissime apud Appianum, Plutarchum, Velleium, Florum, Pædianum in Scauriana, Orosium, & alios. De Consulum cade Val. Maximus lib. 1. cap. vi. & libro ix. cap. xii.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Urbanam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Peregrinam.
iurisdictiones

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinuere.

C. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar. Cn. Pomponius * Cn. f * 11. nepos.
P. Licinius P. f * P. n * Murena. P. Tarquitijs * P. f * 11. nepos.
[L. Minucius A. f. L. n. Therinus]

Prætores. prouinciarum.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus. est. Procos. Asiam. ac. bellum. Mithridaticum. sortitus. obtinuit. Cum quinque legionibus in Græciam transgressus, pecunias auxiliaque & commeatus ex Ætolia Thessaliaque contraxit. Bætonios qui ad Mithridatem defecerant, recepit. Inde in Atticam aduersus Archelaum contendens, Athenas obsedit, & Piræum magnis laboribus & impensis oppugnauit, vbi L. Murenæ legati fortis opera excelluit. Vide historiam apud Appianum & Plutarchum in eius vita.

M. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. Pr. Siciliam. sortitus. obtinuit. Demonstrat hoc Cicero Verrina quinta, M. Marcellum nominans post L. Hortensium & Cn. Strabonem inter Prætores Siciliæ, qui non diu ante Verrem Prætozem in vendendis frumentariis decimis à maiorum institutis non discesserunt. Eius autem verba sunt hæc:
» Magnū te fecisse arbitrabere, si pluris vendideris, quā L. Hortensius pater istius Q. Hor-
» tensij, quā Cn. Pompeius, quā M. Marcellus, qui ab æquitate, ab lege, ab institutis
» non recesserunt?

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. Apuliam. sortitus. obtinuit. Iussus a Senatu quibuscumque honestis conditionibus pacem cum Samnitibus, qui adhuc arma retinebant, facere, & quamprimum obsessæ a Mario & Cinna, periclitantique patriæ succurrere. Dum Metellus cunctatur Samnitium postulata admittere, Marius amplioribus promissis eos traxit ad suas partes. Itaque cum Cinnæ Marioque coniunguntur, A. Plautium Procos. cum exercitu ceciderunt. Metellus quas potuit vrbi suppetias tulit, & cum Octauio ad montem Albanum castra iunxit: Appianus ciuium primo, Liuius lib. lxxx. Metellum Plutarchus in Mario tradit, desciscitibus ad hostes militibus, de republica desperasse, & abeundi consilium cepisse: Octauium verò Chaldæo rum persua-

tionibus detentum Romæ, atque ibidem occisum fuisse. Metellum constat in Africam traieciſſe, vt poſtea patebit.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Hisp. citer. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Illuricum
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Galliam. Narb. ///. ///. ///. f. ///. n. ///. Sardinia
 C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Q. Rubrius Q. f. ///. n. Varro.
 C * Iunius * ///. f. ///. n. Norbanus. * D * Iunius * M. f. M. n * Brutus.

Ædiles curules.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.
 P. Seruilius C. f. M. n. Vatia. P. Quinctilius * T. f. T. n * Varus
 Qui poſtea, Iſauricus. appellatus.

Ædiles plebis.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.
 P. ///. ///. f. n. ///. Burrienus. M. /// * C. f. C. n * Perperna.

Tribuni plebis.

M. Virgilius ///. f. ///. nepos. P. Magius ///. f. ///. n. Chilo.
 Quorum meminit Tullius in Bruto his ferè verbis: Dicebat parum M. Virgilius, qui
 Tribunus plebis L. Sullæ imperatori diem dixit. Eius collega P. Magius in dicendo paul-
 lò tamen copioſior. Plutarchus in Sulla Verginium appellat alterum, non Virgilium, de
 eadem accuſatione ſcribens, quam L. Cinna Conſul factus parauerat contra L. Sullam,
 actore ſubornato Verginio, vt ait, Tribuno plebis, qui ipſi Procos. contra Mithridatem
 abiturienti diem dixit. Verùm Sulla relicto iudicio proſectus eſt legis Memmii benefi-
 cio tutus. Virgilius iſte proculdubio vnus ex ſex Tribunis plebis Cinnanæ partis fuit, qui
 cum ipſo Conſule Cinna pulſi ſunt vrbe: vt & ille qui Ap. Claudio Procos. abſenti diem
 dixit, & imperium abrogauit, vt paullo poſt dicemus.

L. Domitius * L. f. L. n * Ahenobarbus. Cn. Octavius M. f. Cn. nepos.
 A. Scipronius * A. f. M. n * Muſca. C. Calpurnius ///. f. ///. n. Piſo.
 Cn. Pomponius * Cn. f. ///. nepos. M. Fannius * C. f. M. n * Strabo.
 C. Papirius C. f * C. n * Carbo. Q. Calidius ///. f. ///. nepos.

Q. Sertorius in hunc annum petierat, verùm obſtante L. Sulla Cos. non obtinuit.
 Eamque repulſam volunt cauſſam fuiſſe, cur Sertorius hoc anno Marianis partibus ac-
 ceſſerit: Plutarchus in eius vita.

Quæſtores urbani.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

Quæſtores prouinciarum.

M. Terentius
 Varro Lu-
 cullus, Lucij
 Luculli frater.

M. Terentius M. f. L. n. Varro. Lucullus. L. Sullæ. Procos. in. Aſia. Frater
 germanus L. Luculli, Terentiorum domui inſertus per adoptionem. Designatus eſt, vt
 autumo, Quæſtor anni ſuperioris exitu à L. Sulla Conſule, vt fratri Lucullo ſuccederet,
 qui legatus Proquæſtore apud L. Sullam Procos. remanſit toto bello Mithridatico, quod
 Cicero & Plutarchus in eius vita teſtantur. Et Appianus in Mithridatica legatum ipſum
 appellat. Porro M. Lucillum Quæſtorem L. Sullæ fuiſſe, Plutarchus docet in Lucij
 fratris vita, quem redeuntem ad triumphum ex bello Mithridatico Romam, refert Mar-
 cum fratrem reperiſſe reum factum à C. Memmio, tamquam olim Quæſturam ſub Sul-
 la Procos. malè adminiſtraſſet, vt ſuo loco dicemus.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. M. Marcelli Pr. in. Sicilia
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Sardinia.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Hisp. citeriore.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Illurico.
 ///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in. Gallia. Narbonenſi.

C. Apuſtius * C. f. C. n * Fullo. Qui legatus C. Norbani Procos. bello ciuili
 anno DCLXXI. à P. Albinouano per prodicionem occiſus eſt in conuiuium, vt Appianus
 refert.

A. Gabinius // f. // nepos. Legatus in Asiam missus postea qui L. Murenam à bello reuocaret, & Mithridatem Ariobarzanemque reges reconciliaret: Appianus de bello Mithridatico.

* Q * Minucius // f. // n. Therinus. Legatus iuit in Asiam anno sequenti cum L. Flacco Procos. vt Appianus in Mythridatica.

P. Lætorius * P. f. C. n * Mergus. Senator proscriptus & occisus à Sulla victore anno DCLXXI. vt auctor est Orosius lib. v. cap. xxi.

P. Annius // f. // n. Afellus. Senator mortuus C. Sacerdote Prætoris anno DCLXXIX. vt testatur Cicero Verrina III. & IV.

* M * Liuius * C. f. C. n * Salinator. Postea legatus Q. Sertorij in Hispania, in Pyrenæis montibus occisus est, vt Plutarchus auctor est.

L. Titius * L. f. // nepos. Et hunc Prætoris fuisse dicitur suo loco.

Prouinciæ prorogatæ.

C. Sextilius * C. f. C * nepos. Africam

P. Gabinius * A. f. P. n * Capito. Achaïam

C. Sentius // f. // n. Saturninus. Macedoniam

//. //. // f. // n. // Hisp. vlt. // f. // n. // Galliâ. Cisalp.

L. Aurelius * L. f. L. n. Cotta. C. Cosconius * C. f. C * nepos.

Prouincias. prorogato. imp. obrinuere.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

//. //. // f. // n. // C. Sextilij Propr. in. Africa.

//. //. // f. // n. // P. Gabinij Propr. in. Achaia.

//. //. // f. // n. // C. Sentij Propr. in. Macedonia.

//. //. // f. // n. // // Propr. in. Hisp. vltiore.

//. //. // f. // n. // // // Propr. in. Gallia. Cisalp.

L. Gellius L. f. // n. Poplicola. Q. Valerius // f. // n. Soranus.

M. Iunius * M. f. D. n * Brutus. Sex. Peduceius Sex. f. // nepos.

M. Iuuentius * M. f. // n. Laterensis.

ANNI P. R. C. DCLXVII.

Consules.

L. CORNELIVS. L. F. L. N. CINNA.

C. MARIUS. C. f. VII. In. mag. mort. est. In. eius. loc. fact. est.

L. Valerius * L. f. L. n * Flaccus.

INSEQUENS annus Consules habuit L. Cinna II. C. Marium VII. vt Cassiodorus, Marianus, Auctoresque omnes qui de hoc bello ciuili verba faciunt, consentiunt. Tabulæ Græcæ Marium VII. & Cinna iterum proferunt. Corrigendus Orosij locus lib. v. cap. xvi. vbi legitur perperam C. Marium ad septimum Consulatum cum Cinna tertium Consule peruasisse. L. Florus septimam Marij purpuram vocat: Hæc, inquit, tot Senatus funera inter Kal. atque Idus Ianuarij mensis, septima illa Marij purpura dedit. Plutarchus Marium primum omnium Romæ septimum Consulatum accepisse scribit, quod Augures prædixerant parentibus, cum puer ipse ex agnis nidum septem pullis aquilinis plenum, quem inuenerat, domum reportasset; eo enim ostento maximum imperium septies puero portendi voluerunt, vt & Appianus asserit. Cinna Mariumque igitur citra vlla comitia Consules in hunc annum seipsos renuntiassse Liuius scribit libro LXXX. Et cum Kal. Ianuariis de more inuissent, nullis habitis comitis, sine populi iussu, C. Marius Sex. Licinium Senatorem eodem die de saxo præcipitari iussit, quod adfuturas ipsi atque vrbi nouas calamitates prædixisset. Ipse Marius editis multis sceleribus, Idibus postea Ianuariis morore, vt volunt, animi in magistratu mortuus est, quod Sollam inimicum prosperare in prouincia audiret. Nam rumor spargebatur, ipsum confecto bello Mithridatico cum magnis copiis redire in Italiam. Voluntaria morte defunctum

*Lex Valeria
de ars alieno*

etum scribit Auctor de viris illustribus. In Marij locum suffectus est à Cinna L. Valerius Flaccus, alius ab eo qui Censor fuit, ut in huius *Quæstura* dixi. Hi Consules comparasse inter se videntur prouincias, L. Cinna Italiam, L. Flaccus Asiam & bellum Mithridaticum. Interim cessatum est in Italia per hos annos mortuo Mario a cædibus & ciuili sanguine, ut Cicero affirmat in Bruto, utque ex Plutarcho, Appiano, Velleio, Floro, aliisque colligimus. L. Flaccus Consul, ut Velleius scribit, turpissimæ legis auctor fuit, quæ iubebat creditoribus quadrantem tantum solui, id est, quartam tantum debitorum pecuniæ partem; cuius facti menta cum poena intra biennium consecuta est, manifesto exemplo, neminem debere abuti potestate sua ad eripiendum ius suum alteri, vel alicui cum iniuria alterius prædesse. Flaccus deinde Consul in Asiam cum duabus legionibus est profectus, ut L. Sullæ Procos. succederet, ut Liuius, Appianus, Plutarchus, & alij iam dicti. Meminit & Cicero in oratione pro Flacco eius filio: Atque idem, inquit, erat tempus, cum L. Flacco Consuli portas tota Asia clauderetur; Mithridatem autem non modò recipiebat suis urbibus, verum etiam ultro vocabat.

CENS. L. MARCIUS. Q. F. Q. N. PHILIPPVS. M. PERPERNA. M. f. Lustr. fec.

LXVII.

Censores eodem anno fuisse ostendunt Capitolini Fasti L. Marcium Philippum & M. Perpernam. Eisdem nominat Cicero Verrinarum tertia, recitans C. Verris Prætoris edictum, quo ab operum publicorum redemptione publicanos arcebat, qui à L. Marcio & M. Perperna Censoribus opera publica redemissent. Refert idem Auctor alibi in oratione pro domo sua L. Marcium Censorem Ap. Claudium P. Clodij patrem, auunculum suum in recitando Senatu præterisse. ubi ex eius verbis ferè colliges, Censores hos ex arbitrio & præscripto Cinnæ & Marij Consulium omnia tum egisse, ut verisimile sit, omnes Sullanæ factionis principes censu & Senatu exclusos fuisse. Vide locum Ciceronis. De Perperna Censore Plinius lib. vii. cap. lxxviii. ubi de spatiis agit vitæ longissimis. Perperna septem, inquit, in Senatu reliquit, cum moreretur, ex iis quos Censor legerat. Vixit autem annos xcvi. Hoc idem annotarunt Val. Max. lib. vii. cap. v. Dio Cassius, lib. xli. Qui mortuum dicit anno urbis dcciv. quo Cæsar bellum ciuile mouit, ac monarchiam inuasit. Inter opera publica L. Marcium Censorem aquæ Marcæ ductum bello sociali disturbatum restaurasse nos docent denarij argentei, qui extant, cum eius nomine & facie, cum equite in aquæ ductu. Quorum imagines & Goltzianis in Fastis, Lector, videre poteris. Lustrum conditum fuisse verisimile sit, quod Eusebius in Chronico circa hæc tempora descriptionem Romæ factam fuisse dicat, inuentaque ciuium milia cccclxiii. principem Senatus lectum L. Valerium Flaccum ab his Censoribus, & nouis ciuibus suffragium datum, libertinosque in xxxvi. tribus distributos esse, Epitome Liuiana indicat lib. lxxxiv.

Prætores.

//. // . f. // . n. // . Urbanam. // . // . f. // . n. // . Peregrinam.
iurisdictiones

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

*C. Marius
Gratidianus*

*Maria lex
nummaria.*

C. Marius C. f. C. n. Gratidianus, qui & M. Marius. Anno superiore ordines sub Cinna duxerat, ante reditum patris adoptiui Marij senioris ex Africa. Atqui hunc C. Marium appellat Appianus eo loco, ubi ait C. Marium alterum cum Q. Sertorio & C. Milonio Cinnæ partibus accessisse initio tumultus anni superioris. Hoc anno videtur Prætor urbanus fuisse: legem enim nummariam de probandis denariis edicto promulgauit, atque auram popularem, & Consulatum studiose captans, collegas Tribunosque plebis fefellit, ut Cicero Officiorum libro tertio memorat: Ne noster quidem Gratidianus, inquit, officio boni viri functus est tum, cum Prætor esset, collegiumque Prætorum Tribuni plebis adhibuissent, ut res nummaria de communi sententia constitueretur. Conscripterunt communiter edictum cum poena atque iudicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostra post meridiem descenderent. Et ceteri quidem alius aliò, Marius à subsellis in Rostra recta, idque quod communiter compositum, solus edixit. Et ea res, si quæris, ei magno honori fuit, omnibus vicis statua, & ad eas thus & cerei. Quid multa? nemo umquam multitudini fuit charior. Meminit eiusdem rei Plinius libro xxxiii. cap. ix. ubi de denariis: Alij, inquit, è pondere subtrahunt, cum sit iustum octoginta, quatuor è libris signari. Igitur ars facta denarios probare, tam iucunda lege plebi, ut Ma-

rio Gratidiano vicatim totas statuas dicarit. Si ars facta tunc primum probare denarios, videndum, anne ex hac lege Triumviri monetales ordinarij inde postea sint orti.

Triumviri monetales

P. Antistius * C. f. C. n. Labeo * Quæstionem de peculatu sortitus obtinuit. Apud hunc factus est reus non diu post mortem patris Cn. Strabonis Procos. filius admodum iuuenis Cn. Pompeius Magnus, ob prædam Asculanam, ex qua nihil in ærarium retulerat pater. Pompeius multa ærario restituit, libertumque patris Alexandrum, qui multa surripuerat, Prætori detexit; adeo ut ipse nisi ob retia quædam venatoria, & libros, quos ex Asculo abtulisset, criminaretur. Dixisse autem pro Pompeio cum L. Philippo iam sene Q. Hortensium oratorem adolescentem, testatur Tullius in Bruto. In eius itaque causæ iudicio præter ætatē prudentia ac ingenij sagacitate tantum enituit, ut non solum cum gratia gloriam reportaret, verum ipse Prætor Antistius, qui causæ præsidebat, eius indole delectatus, filiam illi in uxorem sponderit, atque pro eo amicos necessariosque interpellant. Atque tum fortē L. Philippus Censor pro Pompeio dicens hæc attulit, nihil se indignū agere, cum sit Philippus, si Philalexandros sit. Iam tum enim Pompeius ob similitudinem Alexander Magnus vulgò per iocum appellari cœperat. Non tamen lauit hæc Prætoris erga Pompeium beneuolentia populum. nam cum sententias iudicum proferret, Pompeiumque absolueret, turba veluti necessitudinis inter reum Prætorēque nuper factæ præmonita, non sine nota corrupti iudicij nuptiale carmen solenne Thalassium acclamauit. Post paucos deinde dies Pompeius absolutus Antistiam duxit. Plutarchus in eius vita; qui scribit Antistium ob has nuptias postea, tamquam Sullanus esset, à Damasippo in Senatu occisum fuisse, cum Pompeius eius gener, Sullæ partes sequeretur. Cuius etiam meminit Cic. pro Sex. Roscio, ubi ob tragicas illas nuptias Priamum senem appellat Antistium, qui non diu ante suam cædem, velut Polyxenæ nuptias celebrasset.

Cn. Pompeius Magnus rom.

P. Antistius à Damasippo casus.

L. Licinius P. f. P. n. Murena. Frater P. Murenæ postmodum à Marianis occisi, ut antè in eius Quæstura dixi. Lucium hunc verò ex Prætura triumphasse constabit: & Sullæ Cos. in prouinciā abeuntis partes sequutū Marianis C. Cinnæ Cos. auspiciis Italiam atque urbem occupantibus, omiſsa prouinciæ sorte sua, abiuisse in Græciam. Nam Sullæ Procos. in Asia legatum Propr. bello toto Mithridatico fuisse patebit.

P. Quinctilius * T. f. T. n. Varus. Cn. Pomponius * Cn. f. nepos.

C. Iulius C. f. Sex. n. Cæsar.

Prætores. prouinciarum.

L. Cornelius P. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus. est. Procos. Asiam. atque. bellum. Mithridaticum. sortitus. obtinuit. L. Lucullum legatum Proquæstore in Suriam atque Ægyptum misit, ut ab amicis populi Rom. Regibus classem acciperet. Ipse Athenas fame & longa obsidione domitas, tandem in potestatem redegit; arcem in quam confugerat Aristion tyrannus cum suis, Sullæ iussu obsedit C. Curio legatus, eaque mox fame sitique expugnata, de tyranno eiulque satellitio sumptum est supplicium. Urbem deinde libertatemque ac bona sua ciuibz Atheniensibus reddidit ob patrum memoriam, ingratis hominum mortuis, multosque malos paucis bonis se dare dicens: & Aristionem tyrannum cum suo satellitio captum supplicio effecit, ingratis hominum mortuis se donare dicens. Piræum deinde assiduis oppugnationibus, pulso Archelao Mythridatis duce, in potestatem redegit. Ac transato postea in Bæotiam bello, cum Hortensio, qui ex Thessalia copias adducebat, se cōiunxit; & Archelaum ob Romanorum paucitatē acie configere ausum, ad Chæroneam ingenti prælio vicit, adeo ut ex hostibus vix decem milia, & centum viginti milibus euaserint Chalcidem fugientes. L. Sulla ex suis duodecim milites tantum se desiderasse scriptum reliquit. Rursus ad Orchomenum oppidum nouas Archelai & Dorylai ducum copias duobus congressibus feliciter deleuit, cæsis priore prælio equitum xv. milibus vnā cum Diogene Archelai filio, peditibus in castra compulsis, postmodum castris per vim expugnatis, totum hostilem, milibus centum cæsis, deleuit exercitum. Archelaus cum triduo nudus in paludibus latuisset, nauiculā euasit Chalcidem. Sulla victor Bæotiam continuis defectionibus nutantem diripuit, transgressusque in Thessaliam hiemauit. Hæc late Plutarchus in Sulla, & Appianus in Mithridatica; breuiter Epitome Liuiana lib. lxxx. & lxxxii. & alij.

L. Corn. Sulla gesta.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Pius. Pr. Africam. cum. Procos. imperio. obtinuit. Delectum diligenter egit, auxiliaque ibidem contraxit, ut eam prouinciā à Marianis vindicaret: Plutarchus in M. Crasso.

M. Clau-

M. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. Siciliam

P. Gabinius * A. f. P. n * Capito. Achaïam

C. Sentius // f. // n. Saturninus. Macedoniam. Propr. obtinuit. Quam Archatias Mithridatis filius magno Thracum exercitu inuasit, ac ferè totam occupauit. Vide Appianum in Mithridatica, Plutarchum in Sulla, Liuij breuiaria libri LXXXI. & LXXXII.

// // // f. // n. // Sardiniam. // // // f. // n. // Hisp. vltter.

// // // f. // n. // Galliam. Narb. // // // f. // n. // Illuricum

// // // f. // n. // Galliam. Cisalpinam

Prouincias. sortiti. obtinuère.

P. Licinius P. f * P. n * Murena.

Cn. Pomponius * Cn. f * // nepos.

C. Iulius C. f. Sex. n. C.esar.

[L. Minucius A. f. L. n. Thermus]

P. Tarquitiu * P. f. // nepos.

Ædiles curules.

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

M. Æmilius Q. f. M. n.

P. Seruilius C. f. M. n. Vatia.

Lepidus.

Qui. postea. Isauricus. app. est.

Ædiles plebis.

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

Q. Lutatius Q. f. Q. n.

Q. Antonius * Q. f. Q. n * Balbus

Catulus.

Tribuni plebis.

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

M. Fannius * C. f. M. n * Strabo. M. Minucius // f. // n. Thermus.

* L * Octauius Cn. f. Cn. nepos. Cn. Egnatius // f. // n. Maximus.

C. Rabirius // f. // nepos. M. Papirius C. f. // n. Carbo.

Q. Sertorius // f. // nepos. Absente Sulla post repulsam anni superioris, vt Plutarchus in eius vita.

Q. Valerius // f. // n. Soranus.

* C * Antistius * Sex. f. Sex. n. Vetus *

P. Rupilius * P. f. P. n * Lupus.

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // // // f. // n. //

C. Flavius
Fimbria
audacissimus.

C. Flavius // f. // n. Fimbria Homo omnium audacissimus ac furiosissimus, & Marianorum satelles, vt Cicero & Orosius testantur. Is curauerat, vt Q. Scæuula Pontifex in funere C. Marij iugularetur: frustratus tamen expectatione sua, cum Scæuulam ex vulnere recreari, & viuere posse intelligeret, ei diem ad populum dixit. Interrogatus deinde quid tandem accusaturus esset in eo, cui pro sanctitate morum satis digna laudatio reddi non posset: respondit, vt erat furiosus, se obiecturum illi, quod non totum telum corpore recepisset. Quod referunt Cicero in oratione pro Sex. Roscio, & Val. Maximus lib. ix. cap. xi. Si accusauit Scæuulam ad populū, protecto in magistratu fuisse videtur. Equidem Quæstorem urbanum tum fuisse opinor, quamuis Strabo libro xiii. scribat, Fimbriam Quæstorem missum in Asiam cum Valerio Flacco Consule tardius in prouinciam abeunte ad bellum Mithridaticum. Verum finita Quæstura legatum Flacco Proquæstore fuisse anno sequenti putamus; quod etiam ex Liuij, Appiano, Plutarcho, aliisque colligere est.

Cn. Cor-

Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella. Cuius magistratus ad Præturam & provinciam usque subsequenter.

Quæstores provinciarum.

L. Manlius // f. // n * Torquatus * Quæstor in Asia, & annis sequentibus Proquæstore L. Sullæ Procos & triumphii ipsius procurator. Nam extant argentei denarii, qui docent L. Manlium aliquem vel Torquatum vel Acidinum L. Sullæ per biduum triumphantis anno urbis DCLXXII. Proquæstore denarios tales ad triumphii sumptus cudi iussisse cum Romæ capite galeato, & litteris, L. MANLI. PRO. Q. In quorum altero latere sub curru triumphali Sullæ legitur, L. SVLLA. IMP. Torquatum vocat Plutarchus in Sulla. Meminit L. Torquati huius Tullius in Bruto: Elegans, inquit, in dicendo fuit, in existimando admodum prudens, toto genere perurbanus.

Ap. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher. Eius qui de Salassis triumphavit nepos, atque Appij maioris filius, C. Mario fidus atque amicus: cui ut beneficii quondam accepti gratiam referret, anno superiore Trib. militum & Ianiculi custos portas aperuit, ut refert Appianus civilium primo. Plutarchus virum generosum ac strenuum vocat, & ab hinc triennium à L. Sulla prope urbem prælio fufum, postea proscriptum puto.

M. Octavius // f. // n. Ligur. Senator erat C. Sacerdote Prætor anno DCLXXVIII. ut testatur Cicero Verrina tertia & quarta, qui hominem ornatissimum vocat loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, & copiis.

C. Gallus // f. // n. Luperus. Senator cum accusaretur Verres, ut actione quinta testatur Cicero. Fortassis idem, qui (ut Valerius Max. refert lib. vi. cap. 1.) flagellus est exsus, à Sempronio Musca in adulterio deprehensus.

L. Octavius // f. // n. Balbus. Iuris & officii peritissimus, ut ait Cicero Verrina quarta: iudex in causa Oppianici fuit, ut idem in Cluentiana testatur, ubi iuris peritissimum, ingenio prudentissimum, fide, religione, officio diligentissimum dicit. Puto eundem qui senex proscriptus à 111. viris, filij causa semet neci obtulit, ut narrat Val. Max. lib. v. cap. vii. Appianus civil. quarto. Legatum verò Prætorium fuisse Cn. Pompeij Magni bello piratico, ex Dione & Plutarcho cognoscimus.

M. Canuleius // f. // n. Diues. Post Præturam repetundarum, ni fallor, reus anno DCLXXVI. eodem quasi iudicio quo Cæsar Dolabellam accusavit, ut suo loco latius dicemus. Meminit Cicero in Bruto.

Prouinciæ prorogatæ.

M. Claudius * M. f. M. n * Marcellus. Siciliam

P. Gabinius * A. f. P. n * Capito. Achaiam

C. Sentius // f. // n. Saturninus. Macedoniam

C. Valerius * L. f. C. n * Flaccus. Hisp. citeriorem

Prouincias. prorogato imp. obtinuere.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

//. // f. // n. // M. Marcelli Propr. in. Sicilia.

//. // f. // n. // P. Gabinij Propr. in. Achaia.

//. // f. // n. // C. Sentij Propr. in. Macedonia.

//. // f. // n. // C. Flacci in. Hisp. citeriore.

A. Gabinius // f. // nepos

P. Lætorius * P. f. C. n * Mergus.

P. Annius // f. // n. Asellus.

L. Titius * L. f * // nepos.

ANNI P. R. C. DCLXVIII.

Consules.

L. CORNELIVS. L. F. L. N. CINNA. III. Cn. Papirius Cn. f. C. n. Carbo.

SUBICIT deinde Cassiodorus L. Cinnam III. & Cn. Papirium: tabula Græcæ Cinnam III. & Carbonē: Marianus L. Cornelium Cinnam III. Cn. Papirium Carbonem:

nem. Hos memorant item Plutarchus, Appianus, Velleius, Florus, & alij, qui belli huius historiam attingunt. Qui de viris illustribus libellum reliquit, L. Cinna tradit seipsum Consulem iterum & tertio creauisse. Collegam itaque sibi assumpsit hoc anno Cn. Carbonem. Liuius autem, vt in Epitoma libri LXXXI. L. Cinna & Cn. Carbonem seiplos per biennium creasse scribit.

*Provincia
Consulares.*

Consules L. Cinna Italiam, Cn. Carbo Galliam prouincias inter se compararunt, ac Romæ magnum belli apparatus fecerunt contra Sullam; & cum in clarissimos quosque flagitiose sequebantur, maior Senatus nobilitatisque pars quoquomodo elapsa, transiecta in Græciam ad Sullæ castra peruenit, perinde ac in portum quemdam; adeo vt breui apud eum velut quædam Senatus forma constitueretur. Accessit & vxor Metella cum filius profuga, supplex orans, vt patriæ ac domesticis rebus succurreret: Plutarchus, Liuius, & Orofius lib. v. cap. xx.

Prætores.

Urbanam. Peregrinam
iurisdictiones

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

C. Fabius n. f. n. Hadrianus. Q. Granius n. f. nepos.

M. Latorius n. f. n. * Mergus * Cum Q. Grano hic inter duodecim Senatores fuisse videtur, qui cum C. Mario ante biennium hostes iudicati abiire in exilium, iam cum Mario reuersi ambo magistratus postliminid capere non dubitarunt.

P. Cornelius * P. f. P. n. * Cethegus. Et hic cum C. Mario inter alios hostis iudicatus in exilium pulsus est. Cum eodem reuersus absente Sulla, magistratus item inuasit. Meminit Cicero in Cluentiana, & in Bruto Senatorem appellat.

L. Fufius n. f. n. Calenus. C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo.

Prætores prouinciarum.

P. Antistius * C. f. C. n. Labeo * P. Tarquitiu * P. f. nepos.
C. Marius C. f. C. n. Gratidianus. Qui. & M. Marius. appellatus. est.
Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. * M. Tullius M. f. A. n.
Dolabella. Decula.

Cn. Granius n. f. nepos. Ex XII. Senatoribus vnus, qui cum C. Mario hostes iudicati in exilium pulsi fuere. Hoc anno reuersi Præturam ac imperium cum eodem sibi arrogarunt. Vide Appianum, Plutarchum, & alios.

Ædiles curules.

Ædiles plebis.

D. Iunius D. f. M. n. Brutus C. Annius T. f. T. n. Luscus.
C. Albius * C. f. Sex * n. Carrinas. L. Cassius * Q. f. Q. * Longinus.

Tribuni plebis.

Sex. Lucillius n. f. nepos. Cuius meminit Velleius Paterculus libro historiarum secundo, vt anno sequenti de eius exitu dicemus.

M. Pomponius n. f. nepos. L. Manilius n. f. nepos

M. Pe-

M. Petreius // f. // nepos. Homo, vt dixi, militaris, & disciplinæ militaris seuerus ^{Petreia lex.} executor, cuius, nisi fallor, hoc anno lata lex Petreia de decimandis seditiosis militibus, cuius Appianus meminit.

P. Rutilius * P. f. L. n * Lupus.

M. Aurelius M. f. // n. Cotta.

C. Marcius * C. f. L. n *

C. Claudius M. f. M. n.

Censorinus.

Marcellus.

M. Papirius C. f. // n. Carbo.

Sex. Apuleius * Sex. f. Sex * nepos.

Quæstores urbani.

//. // f. // n. // // // f. // n. //

Quæstores prouinciarum.

//. // f. // n. // // // f. // n. //

//. // f. // n. // // // f. // n. //

//. // f. // n. // // // f. // n. //

C. Licinius * C. f. C. n * Sacerdos. Hominem innocentem, & summa prudentia præditum vocat Verrina tertia Cicero. Siciliam ex Prætura rexit ante C. Verrem; & multo post cum Cicerone Consulatum frustra petiit, vt auctor est Padianus in argumento orationis in toga candida.

C. Claudius * Ti. f. C. n * Nero. Asiam ex Prætura postea rexisse, docet in Verrinis Tullius.

//. // f. // n. // L. Cinnæ Cos. in. Italia. Ostiensis.

//. // f. // n. // Cn. Carbonis Cos. in. Cisalpina.

//. // f. // n. // L. Flacci Cos. in. Asia.

//. // f. // n. // Pr. in. Sicilia.

//. // f. // n. // Pr. in. Sardinia.

//. // f. // n. // Pr. in. Hisp. citeriore.

C. Herennius * M. f. C * nepos. Tribunus plebis suo anno sequetur. Prætor postea peculatus est damnatus, cuius meminit Cicero actione in Verrem secunda.

M. Cælius * M. f. C * nepos. L. Iunius * L. f. D. n * Silanus.

Cn. Cornelius Cn. f. // n. Lentulus. Clodianus. E Claudiorum domo adoptatus in Corneliam à Cn. Lentulo, ni fallor, qui Cos. anno DCLVI. fuit. Hunc Tullius in Bruto non tam facultate dicendi, quàm actione motuque corporis, & voce suauis & canora locum oratoris obtinuisse scribit. In oratione autem pro lege Manilia, in isto pro amplissimis honoribus summum consilium summamque gravitatem fuisse dicit.

Cn. // f. // n. Norbanus. Qui Prætor postea Siciliae, Tullio in Verrinis auctore.

C. // f. // n. Norbanus. Qui Consul anno DCLXX. victus à L. Sulla profugit Procos. occisus Rhodi anno sequenti. Meminit Cicero de oratore.

Prouinciæ prorogatæ.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui postea Felix. app. est. Procos. Asiam cum bello Mithridatico prorogato imperio obtinuit. Ad Delum cum Archelao Mithridatis duce in colloquium venit, atque petenti pacis conditiones præscripsit. Nam Mithridates tribus grauissimis cladibus fractus ad Archelaum scripserat, vt quàm honestissimis posset conditionibus pacem cum Sulla faceret. Postulauit Procos. vt Mithridates Archelai classem omnem septuaginta rostratarum ac transfugas traderet, captiuos redderet, ac Chios aliosque à ciuitatibus suis in Pontum per vim abstractos restitueret, præsidia statim locis omnibus occupatis deduceret, Asia, Paphlagonia, Bithynia, Cappadocia abstinere, Ponto, id est, regni paterni finibus contentus maneret, duo millia talentum impensis belli à se concitati nomine penderet. His conditionibus præscriptis, Archelaus deduxit confestim præsidia, ac de reliquis Regem certiore fecit. Sulla interim, ne in otio teneret militem, Thracum populos, Macedoniam assidue incurstantes, variis præliis concidit: Appianus, Plutarchus, Velleius, & alij.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliā. Narb. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliā. Cisalp.

Propr. prorogato. imp. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Pius. Propr. Africam. cum. Procos. imperio. obtinuit. Delectum diligenter egit, auxiliaque ibidem contraxit, ut eam provinciam à Marianis vindicaret: Plutarchus in M. Crasso.

M. Claudius M. f. M. n. Marcellus. Siciliam. prorogato. imperio. Propr. obtinuit.

Cn. Granius 11. f. 11. nepos. C. Marius C. f. C. n. Gratidianus.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. Dolabella. P. Tarquitiu * P. f. 11. nepos.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

M. Terentius M. f. L. n. Varro. Lucullus. L. Sullæ. Procos. in Asia. cuius auspiciis in Asia cum fratre L. Lucullo res multas præclare gessit. Prætor & Consul postea triumphavit etiam ex Macedonia; ut sequentes Annales demonstrabunt.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Sentij Propr. in. Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Gallia. Narb.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calenus. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *

C. Annius * C. f. 11. n. Bellienus Cn. Callidius Cn. f. 11. nepos.

Ap. Claudius Ap. f. Ap. n. Pulcher. M. Octavius 11. f. 11. n. Ligur.

C. Gallius 11. f. 11. n. Lupercus. L. Octavius 11. f. 11. n. Balbus.

* M. Canuleius 11. f. 11. n. Diues.

ANNI P. R. C. DCLXIX.

Consules.

CN. PAPIRIUS. CN. F. CN. CARBO. II. SOLVS. L. CORNELIUS L. f. L. n.

CONSVLATVM. GESSIT. Cinna IV. in. mag. occisus est.

CASSIODORVS Consules in hunc annum prodiit L. Cinna IV. & Cn. Papirium II. Marianus L. Cornelium Cinna IV. Cn. Papirium Carbonem II. Quos semetipsos denuo refecisse testantur Livius & Appianus. Cinna IIII. Consul filiam C. Caesar uxorem duxit, ex qua illi mox Iulia nata; neque ut repudiaret illam compelli ab hoste Sulla Dictatore potuit, ut auctor est Suetonius.

C. Iulius Caesar L. Cornelius Cinna IV. Cos. gener.

Provincia Consulares.

Consules inter se provincias compararunt; Galliam Cisalpinam Carbo, & Asiam Cinna, ut L. Sullæ occurreret; delectibusque habitis Italiam totam ad bellum concitarunt. effectum nihilominus est per L. Flaccum principem Senatus, ut legati de concordia concilianda ad Sullam nomine Senatus mitterentur, quibus Sulla futurum se in Senatus potestate respondit, si ciues, qui à Cinna pulsi ad se confugerant, restituerentur. Quæ conditio cum iusta Senatui videretur, per Carbonem factionemque eius, cui bellum videbatur utilius, ne conveniret effectum est. Interim Cinna Consul ab exercitu suo, quem inuitum cogebat naues conscendere, & aduersus Sullam proficisci, fuit interemptus. Carbo nullo suspecto collega, bis interturbatus propter auspicia & prodigia comitiis, solus per reliquum anni tempus Consulatum gessit. Qui cum ab omnibus Italix oppidis coloniisque obliides exigere vellet, ut fidem eorum contra Sullam obligaret, consensu Senatus prohibitus est. Et legere non pigeat apud Val. Max. lib. VI. cap. II. quem admodum à Placentino magistratu, cum obliides peteret, sit reiectus. Sed historiam huius anni colliges latius ex Appiano, Plutarcho, Velleio, & Epitomis Livianis lib. LXXXIII. & LXXXIV. Auctor de viris illustribus cap. LXIX. L. Cinna Cos. Ancone lapidatum ab exercitu suo scribit. Plutarchus, & Zonaras Annalium secundo tradunt Cn. Pompeium iuniorem in causa fuisse, qui cum in castris eius esset, & gratior apud exercitum, ob Cinna crudelitatem ac suspiciones clam se subdlexerat. Rumor mox sparsus inter milites, à Cinna sublatum ac interfectum esse: mox itaque tumultu excitato Pompeium exhiberi postulant, Consulem ipsum alioquin inuisum occiderunt.

Præ-

Prætores.

//. // f. // n. // Urbanam. // // f. // n. // Peregrinam
iurisdictiones.

//. // f. // n. // // // f. // n. //
//. // f. // n. // // // f. // n. //

Quæstiones. publicas. fortiti. obtinere.

C. Valerius C. f. * P. n. * Flaccus. Q. Sertorius // f. // nepos.
M. Perperna * C. f. C. * nepos. C. Papirius C. f. C. n. Carbo.
L. Licinius P. f. * P. n. * Murena. P. Seruilius C. f. M. n. Vatia.

Qui. postea. Isauricus. appellatus. est.

Prætores prouinciarum.

C. Fabius. // f. // n. Hadrianus. Q. Granius // f. // nepos.
M. Lætorius // f. // n. * Mergus * Cum Q. Granio inter duodecim Sena-
tores fuisse videtur, qui cum C. Mario ante biennium hostes iudicati in exilium abie-
runt. Iam cum Mario reuersi ambo magistratus postliminè capere non dubitarunt,
quemadmodum & hic qui sequitur,
P. Cornelius * P. f. P. n. * L. Fufius // f. // n.
Cethegus. Calenus.
C. Calpurnius // f. // n. Piso.

Ædiles curules.

//. // f. // n. // // f. // n. //
Cn. Cornelius * L. f. L. n. * C. Claudius * C. f. Ti. n. *
Dolabella. Nero.

Ædiles plebis.

//. // f. // n. // // f. // n. //
L. Domitius * L. f. L. n. * * C. * Antistius * Sex. f. Sex. n. Vetus *
Ahenobarbus.

Tribuni plebis.

P. Popillius * P. f. P. n. * Lænas. Sex. Lucillium, qui anno superiore Trib. plebis
fuerat, saxo Tarpeio deiecit. Et cum collegæ eius, quibus diem dixerat, metu ad Sullam
profugissent, aqua & igni eis interdixit: auctor Velleius libro 11.

//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. //

M. Fonteius C. f. * M. n. * Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. n. * Orestes.
Capito Aurelianus.

Repulsam anni superioris passus
Cos. tamen factus est, ut Cicero
in Planciana testatur.

Q. Valerius // f. // n. Soranus. C. Apustius * C. f. C. n. * Fullo.
* C. * Flavius C. f. T. n. Fimbria. C. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

C. Cassius L. f. * C. n. * Varus. Quem Cicero in Planciana recenset inter eos,
qui in Tribunatu plebis repulsam passi, Consules tamen facti sunt.

Cn. Sempronius Q. t. * Cn. n. * Cuius extant argentei cum Romæ capite &
Castorum decursu, cusi ordinario Quæstoris urbis prælo. Fortasse fuit sanguine iunctus
auo materno M. Varronis.

Q. Fulvius M. f. * M. n. * Flaccus. cum Hermaphroditi signo eleganti, Veneris diadematae scilicet, & Mercurij caduceo: cusi, ut apparet, in vñus sacrorum à duobus Quæstoribus vrbaniis Q. Flacco & M. Marcello, quorum nomina circumscripta sunt, M. CLAVD. M. F. MARCEL. Q. FVLVI. M. F. FLACCVS.

Quæstores vrbani.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. //

Prouinciarum.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. //
 // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. //
 // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. //

T. Aufidius // . f. // . nepos. Frater M. Virgilij, qui Trib. plebis L. Sullæ diem dixit, ut Cicero de claris oratoribus in Bruto scribit: sed tantum ex eadem matre, ut opinor, quæ duos, Aufidium & Virgilium, maritos habuerat, & ex vñisque filios. Hic vir bonus & innocens ad summam senectutem vixit, teste Cicerone, & ex humili fortuna ad Asiæ Præturam venit, ut suo loco dicemus. Deinde etiam putabatur Consulatum petiturus cum Cicerone, ut ad Atticum epistola prima refert.

C. Colconius C. f. * M. n. * Calidianus. Quem inter tabulas forenses sui temporis recenset idem Tullius in Bruto, adoptatus ex Calidia gente.

C. // . C. f. // . Verres. Cn. Carbonis Cos. in Gallia, ut testatur Cicero actione contra ipsum tertia, his verbis; Quæstor Cn. Papirio Cos. fuisti ab hinc annos quatuordecim; ex ea die ad hanc diem quæ tecisti in iudicium voco. Hora nulla vacua à furto, scelere, crudelitate, flagitio reperietur. Hi sunt anni consumpti in Quæstura, & legatione Asiatica, & Prætura vrbana, & Prætura Siciliensi. Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ. Quæstor ex S. C. prouinciā sortitus es, obtigit tibi Consularis, ut cum Consule Cn. Carbone esses. eamque prouinciā obtineres. Et postea: Quæstori pecunia attributa numerata est, profectus est Quæstor in prouinciā, venit in Galliam expectatus ad exercitum Consularem cum pecunia; simulac primum ei occasio visa est, auersa pecunia publica Quæstor Consulem, exercitum prouinciāque deseruit. Meminit & actione secunda, ubi depeculatorem ærarij appellat, & nihil Quæsturam eius, primum honoris gradum, in se habere, nisi Cn. Carbonem spoliatum pecunia publica, nudatum ac proditum Consulem, desertum exercitum, relictam prouinciā, sortis necessitudinem, religionemque violatam. Quod ita declarat Asconius: Carbo, inquit, Marianæ partis dux, idemque Consul, desertus Arimini est à Quæstore suo Verre, spoliatus pecunia publica, quam Quæstor pro exercitu de ærario sumpsit, cum ad Sullam ille transiret proditor partium Marianarum. Hæc ille. Flagellat hoc idem facinus & in quinta Verrina Cicero. Non tamen hoc anno transisse Verrem autumo, sed cum Sulla in Italiam cum exercitu traiecisset, & vincerentur iam Marianæ partes. Patrem habuisse C. Verrem testatur idem Asconius in argumento Verrinarum.

P. Cælius * P. f. C. n. Cældus * Qui cum C. Verre demum Prætor est factus, ut actione tertia in Verrem Cicero.

C. Fonteius C. f. * M'. n. * Capito * Frater fortasse M'. Fonteij quem Cicero defendit, cuius legatum fuisse in Gallia dicit.

M. Otacilius * M'. f. M'. n. * Crassius. P. Gabinius * P. f. A. n. Capito *

L. Valerius * C. f. L. n. * Flaccus. Qui tres legati post septennium ex Senatu Erythram missi Sibullinorum carminum conquirendorum causa, sicut Lactantius Firmianus Institutionum libro primo refert ex Fenestella.

Prouinciæ prorogatae.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus est. Procos. Asiam cum bello Mithridatico prorogato imperio obtinuit. Cum in Asiam traiecisset exercitum, in agro Troiano cum rege Mithridate in colloquium venit, & cum eo pacem conditionibus ante latus fecit; Ut Asia & Paphlagonia cederet, & paternis, hoc est, Ponticis finibus contentus esset, Bithyniam & Cappadociam Regibus redderet. Ipse accepta deinde classis regis parte, contra C. Fimbriam aduersæ partis ducem profectus Pergamum, duas eius legiones voluntaria transitione in deditionem accepit. C. Fimbria à suis

à suis desertus semetipsum interfecit. Sulla Asiam constituit postea, & in quadraginta quatuor regiones distribuit, ciuitates imperium recusantes muris pudauit. Asiam totam quinquennali tributo multauit, quod se Mithridati iunxisset, & ciues Rom. occidisset. C. Curioni legato vt Nicomedem & Ariobarzanem reges reduceret in Bithyniam & Cappadociam negotium dedit, atque exercitum deinde in Græciam traduxit. Vide Appianum in Mithridatica, Plutarchum, Liuium xxxi. L. Florum lib. iii. cap. v. Velleium, & Auctorem de viris illustribus cap. lxx.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. Africam. prorogato. imp. obtinuit. Vbi dum bellum molitur, à C. Fabio Cinnanz factionis Prætor pulsus est. Qui deinde in Libya cum exercitus sui reliquiis mansit, Sullæ aduentum expectans, cui anno sequenti in Italiam aduenienti cum exercitu obuiam iuit, Proconsulare adhuc imperium retinens. Durat enim semel assumptus hic honos volenti donec ad urbem reuersus fuerit, vt Appianus asserit.

C. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Hic frater Cn. Carbonis ter Consulis, quem hoc anno opinor prouinciam obtinuisse, & altero ab hinc anno legatum fratris tertium Consul exercitum contra Sullam duxisse, à quo, cum propter bella ciuilia dissolutam disciplinam militarem perfectius & rigidius intempestiue astringeret, per seditionem in illa transitione partium est occisus, vt auctor est Val. Max. lib. ix. cap. vii. Atqui Plutarchus in Sertorio duos Carbones contra Sullam duxisse exercitus aperte demonstrat. Itaque non immerito mihi suspectus est Velleij locus, velut aliquo glossemate corruptus; vbi Carbonis ter Cos. fratrem à Damasippo occisum dicit. Neque enim Consul fratrem Sullanum tunc fuisse verisimile est: sed qui à Damasippo occisus est, C. Carbonis à L. Crasso oratore damnati filius fuit.

Velleij Pater-
culi locus
correctus.

P. Cornelius * P. f. P. n. * Cethegus. Q. Granius // f. // nepos.

M. Lætorius // f. // n. Mergus. L. Fufius // f. // n. Calenus.

// // // f. // n. // Siciliam. // // // f. // n. // Sardiniam

// // // f. // n. // Hisp. citer. // // // f. // n. // Hisp. vltiorem
Prouincias sortiti. obtinuere.

C. Fabius // f. // n. Hadrianus. Pr. Africam. sortitus. obtinuit. Cinnanz factionis dux turbulentissimus, Q. Metellum Pium Africam optimatibus adserentem prouincia pepulit: Liuius breuiario lib. lxxxiv. Et Plutarchus in M. Crassi vita Q. Metellum Pium hoc anno in Libya habuisse exercitum validum scribit, & M. Crassum cum adductis ex Hispania, vbi latuerat milibus eò venisse, atque inde ad Sullam Procos. abnauigasse in Græciam.

// // // f. // n. // Achaiam. // // // f. // n. // Macedoniam

// // // f. // n. // Illuricum. // // // f. // n. // Cisalp. Gallicus

Pro. Prætorib. prorogato. imp. obtinuere.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. * Dolabella. Cuius operâ L. Sulla vsus est contra Marianos; vt Plutarchus.

L. Aurelius * L. f. L. n. * Cotta. C. Cosconius C. f. * M. n. Calidianus.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

// // // f. // n. // L. Sullæ Procos. in. Asia.

L. Manlius * // f. // n. Torquatus.

* C. * Terentius // f. C. n. Varro. Consobrinus frater Q. Hortensij oratoris, vt ex Pædiano & Acrone constabit postea.

Calenus * Lucrinus *

ANNI P. R. C. DCLXX.

Consules.

L. CORNELIVS. L. F. L. N. SCIPIO. C. * Iunius * // f. // n. Norbanus.

ASIATICVS

SCIPIONEM & Norbanum Consules proferunt tabulæ nostræ Græcæ: Cuspiniani Stabulæ Asiaticum & Balbum, nescio quàm correcte; sed ibidem in tabulis perperam

Q. Antonij Balbi Prætoris cognomen in Consulib. Norbani locum irrepsisse scriptoris librarij impenita negligentia suspicor. Cicero in Quinctiana, Velleius, Eutropius, & L. Florus libro III. cap. XXI. Calliodorus, Marianus, & Obsequens L. Scipionem & C. Norbanum Consules adferunt. Item Cornelius Tacitus libro Annalium XIX. Appianus, Plutarchus, & alij qui bella hæc ciuilia memorant.

Prodigia
varia.

Sibylini li-
bri cōflagra-
runt.

Varia atque horrenda prodigia, molem ingentis belli portendentia, referunt Appianus & Obsequens, & inter alia ut Capitolium Romæ, quod a Tarquinio Superbo exstructum quadringentos amplius annos iam steterat, incendio consumptum est, vel æditi incuria, ut scribunt Obsequens & Calliodorus, vel ex insidiis, ut alij volunt. Sunt qui culpam in Cn. Carbonem referunt; sunt, qui in Consules; alij in Sullam: veritas tamen in obscuro est. Illud constat, libros Sibyllinos eodem incendio perisse, ut assent Dionysius Halicarnass. historiæ lib. III. Vide etiam quæ de hoc casu pulcherrimè scribit Tacitus libro ante citato, quæ & Plutarchus in Sulla, & Tacitus ciuiliū primo.

Consules contra L. Sullam inimicum cum exercitu in Italiam remeantem, copias ducentorum amplius milium duxerunt in Campaniam. C. Mario iuniori & Q. Sertorio Prætori extra ordinem cum exercitibus datum imperium, quod & Cn. Carboni Procos. in Gallia prorogatum est. C. Norbanus Cos. ad Canusium cum L. Sulla & Q. Metello Procos. infeliciter pugnavit, atque sex milibus amissis Capuam refugere coactus est. L. Scipio Consul cum ingenti quidem exercitu, sed pacis quam prælij magis cupido, ad Theanum cum Sulla Metelloque congressurus, de pace coactus est cum inimicis agere. de cuius conditionibus cum per inducias ageretur, nec conueniretur, infensus Consulibus exercitus, quod bellum quam concordiam mallent, deserto Scipione signa ad Sullam transtulit, Consul cum filio in castris relictus cum capi vel occidi potuisset, à Sulla tamen incolumis est dimissus, qui Massiliam deinde abiit in exilium. Vide Appianum, Plutarchum, Velleium, alios.

Prætores.

P. // * P. f. P. n * Burrienus. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Ab hoc Sex. Næuius postulat, Vti ex edicto P. Quinctij bona, quasi vadimonium profectus in Galliam deseruisset, possidere liceret. Proscriptione facta, Sex. Alphenus Quinctij absentis procurator, quo minus eius bona venderentur impedit, sistique Quinctium ad Idus Septembris proximas promittit: Cic. in oratione pro eodem Quinctio.

Q. Lucretius // f. // n. Offella. Hunc peregrinam iurisdictionem sortitum colligo, quod cum imperio & exercitu fuerit, ut in grauioribus bellis Prætor peregrinus solet. Hunc enim Prætorem Marianæ factionis ad Sullam transfugisse scribit Velleius, & alij omnes consentiunt, eum anno sequenti Prænestinae obidioni præfuisse, atque post biennium cum inuito Sulla Consulatum candidatus peteret, eius iussu in comitio occisum esse. Neque enim vni assentior Appiano, qui Lucretium tunc adhuc equitem Rom. fuisse dicit, & ante Quæsturam Præturamque contra leges Consulatum petuisse, ideoque à Sulla occisum.

//. // f. // n. // . // . // . // f. // n. //
//. // f. // n. // . // . // . // f. // n. //

Rerum. capitalium. quæstiones. sortiti. obtinere.

Q. Antonius * Q. f. Q. n * Balbus. Extant argentei denarii in eius Prætura prouinciali, quam anno sequenti in Sardinia gessit, cusi cum capite Triumphæ dei lauro coronati, & Victoria cum palma & corona quadrigam agitante, cum tali titulo, Q. ANT. BALB. PR. S. C. De cuius Prætoris exitu anno sequenti, quo Sardiniam obtinuit, plura dicam.

Q. Valerius // f. // n. Soranus. Pr. Romæ ex vrbe capta fugiens in Siciliam, Cn. Carbonem Cos. sequutus, dum eò magnæ confluerent victarum partium copiarum, ibidem cum Carbone Consule à Cn. Pompeio Magno captus & occisus est: ut auctores sunt Plutarchus in Pompeio, & L. Florus libro III. cap. XXI.

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus. C. Albius * C. f. Sex. n * Carrinas.

Prætores. prouinciarum.

//. // f. // n. // . // . // . // f. // n. //
//. // f. // n. // . // . // . // f. // n. //
//. // f. // n. // . // . // . // f. // n. //

Q. Ser-

Q. Sertorius // f. // nepos. Hispaniam vltiorem sortitus erat, sed cum exercitu in Italia remansit, atque L. Sullæ aduenienti cum Consulibus obuiam iuit. Et cum per inducias pax inter partes, oblidibus datis, tractaretur, Sertorius à Scipione Consule Capuam ad Norbanum communicandi consilij gratia missus, Sueßam ex itinere, quæ à Sullanis tenebatur, occupauit. Quæ de re cum Sulla exposcularet acriter, oblidem reddidi, & bellum renouatum est. Sertorius cum Sueßam occupasset, & Scipionem Cos. ab exercitu desertum intelligenet, resque Marianorum in Italia male cedere, in Hispaniam prouinciæ, quam antea sortitus erat, profugit, vt Appianus & Plutarchus referunt: Velleius autem Sertorium quoque exarmatum cum Consule Scipione in potestatem Sullæ peruenisse, & incolumem cum aliis multis dimissum scribit.

C. Valerius C. f. P. n. * Flaccus. Pr. Galliam Narbonensem sortitus obtinuit.

Aduersus Transalpinos rem feliciter gessisse videtur: nam Cicero in Quinctiana imperatorem eum appellat, vbi ait: Quinctius accepta insigni iniuria confugit ad C. Flaccum imperatorem, qui tum erat in prouincia: quem, vt ipsius dignitas poscit, honoris gratia nomino. Imperatoris autem cognomen assequabatur Consul vel Prætor insigni aliqua victoria aliquot milibus externorum hostium cæcis, in castris ita militari gaudio & acclamatione post victoriam salutat, & deinde à Senatu sic etiam appellatus, quemadmodum ex Cicerone, Appiano, Tacito, Dione aliisque colligimus. Ab hoc C. Valerio Flacco ciuitate donatum opinor C. Valerium Caburium propter fidem & merita, cuius filius adolescens summa virtute & humanitate post à C. Cæsare missus ad Ariouistum, ab eo in vincula est coniectus, vt Commentariorum belli Gallici primo libro legimus. Eiusdem Flacci videtur esse denarius argenteus cum aquila legionis iv. inter duo signa cohortium, & cum Victoria Gallica, crinibus in vertice nodo reuinctis, Sicambrorum more, vt apud Martialem legimus: adest titulus, C. VAL. C. P. FLAC. EX. S. C.

M. // * C. f. C. n. * Perperna. P. Quinctilius * T. f. T. n. * Varus.

P. Seruilius C. f. M. n. Varia. Qui postea Isauricus appellatus est.

C. Papirius C. f. C. n. * Carbo.

Ædiles curules.

//. // f. // n. // f. // n. //

P. Rupilius * P. f. P. n. * Lupus. Hunc C. Norbano Cos. Ædilem curulem fuisse, & ex S. C. annonam & sacra pop. Rom. in vrbe procurasse, testantur eius denarij cum Solis, aut Veneris capite lauro coronati, & eius mensa sacra inter duas spicas. Adscriptum eius nomen, P. RUPILIUS. LVPVS. ÆD. CVR. EX. S. C.

L. Titius * L. f. // nepos.

Ædiles plebis.

//. // f. // n. // f. // n. //

* C. Antistius * Sex. f. Sex. n. Verus * Cn. Octavius M. f. Cn. nepos.

Tribuni plebis.

//. // f. // n. // f. // n. //

//. // f. // n. // f. // n. //

//. // f. // n. // f. // n. //

//. // f. // n. // f. // n. //

//. // f. // n. // f. // n. //

P. Popillius * C. f. P. n. * Lænas. Sex. Lucillium, qui superiore anno Tribunus plebis fuerat, saxo Tarpeio deiecit. Et cum collegæ eius, quibus diem dixerat, metu ad Sullam profugissent, aqua & igni eis interdixit: auctor Velleius lib. ii.

M. Fonteius C. f. * M. n. * C. Apustius * C. f. C. n. *

Capito Fullo.

Cn. Aufidius * Cn. f. Cn. n. * Orestes. Aurelianus. Qui repulsam anni superioris passus erat, attamen Consul factus, vt Tullius in Planciana disserit.

C. Calpurnius L. f. * C. n. * Varus. Et hunc inter Consulares in Tribunatu plebis prius repulsos recenset ibidem Cicero.

C. Sempronius Q. f. * C. n. * Tuditanus. Cuius extant argentei cum Romæ capite,

capite, & Castorum decursu, ordinario vrbis prælo in huius, vt apparet, Quæstura cusi. Fortasse fuit sanguine iunctus M. Tuditano, auo materno M. Varronis.

C. Claudius M. f. M. n.

Marcellus.

Q. Fulvius M. f. // n. Flaccus. In argenteis reperitur denariis.

M. Liuius C. f. * M. n. Salinator. In argenteis reperitur denariis Marianarum partium dux, & Q. Sertorij fidus vsque comes. Qui quamuis Iouem ac Martem triumphantem sibi ob exiguas Sullæ copias præsumpsisset, victus tamen cum Sertorio, fugere in Hispaniam coactus est.

C. Lutatius C. f. C. n. Catulus. Sic legitur in denariis eius argenteis ex S. C. cusi.

Quæstores urbani.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstores prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .
// . // . // . f. // . n. // . // . // . // . f. // . n. // .

M. Pupius M. f. * Cn. n. * Piso. Frugi. Calpurnianus. L. Scipionis Cos. in Italia. Idque anno post Verrem Quæstorem, quod demonstrat Cicero actione tertia in Verrem, exemplo vrgens reum, dissensionem ciuilem non excusare facinus, quo Consulem exercitumque prodidit. Nam si tibi antea (inquit) fors tua displicuisset, idem fecisses, quod anno post M. Piso Quæstor, cum L. Scipioni Consuli obtigisset, non attigit pecuniam, non ad exercitum profectus est. Quod de rep. sensit, ita sensit, vt nec fidem suam, nec morem maiorum, nec necessitudinem sortis laderet. Ex quibus verbis colligere est, non aduersus Sullam profectum cum Consule Scipione M. Pisonem, sed medium se gessisse in iis reipublicæ motibus. Græcis doctrinis eruditum idem dicit Cicero in Bruto, auditoremque Peripatetici Staseæ, libro primo de Oratore, & ob id libro quinto de Finibus, & de natura deorum primo de hac disciplina disputantem inducit. Et in Planciana hominem nobilissimum, innocentissimum, & eloquentissimum vocat, & vbiq; eum laudat, præterquam epistolarum ad Atticum libro primo; forsan iratus, quod in Senatu alium quam se sententiam primum Cos. rogasset. Sanè apud M. Pisonem pudicitie iactura didicisse eloquentiam Tullium, legimus in inuectiua aduersus eundem, quæ Sallustio tribuitur. Quin & Asconius refert adolescentulum Ciceronem à patre deductum ad M. Pisonem, quod in eo & antiquæ vitæ similitudo, & multæ erant literæ.

P. Rutilius * P. f. Sp. n. Rufus. Cuius pater post repulsam Tribunus plebis factus fuerat. Hic legatus postea fuit M. Cottæ Procos. in Bithynia, & à Mithridatis ducibus prælo victus ad Chalcedonem, amissa exercitus parte magna, vt apud Orosium libro vi. cap. ii. legimus.

* P. * Atilius // . // . n. Nudus. Qui Præfectus postea M. Cottæ Procos. anno dcxx. classem amisit, vt auctor Appianus in Mithridatica. Socerum L. Pisonis Cælonini Consularis Atilium Nudum vocat Prædianus ex Fenestella.

L. Herculeius // . f. // . nepos. Q. Sertorij Pr. in Hispania vltiore, vt Liuius in Epitoma libri sui xc. & sequenti, prius victor prælo, deinde à Cn. Pompeio Magno victus.

C. Herennius // . f. // . nepos. Marianæ partis primum inter duces Proquæstore Q. Sertorij Pr. Sed deuictis partibus profugit in Hispaniam ad Sertorium, vbi eius legatus cum esset, ad Valentiam prælo fusus à Cn. Pompeio Magno, vt suo loco dicemus.

L. Furius * L. f. L. n. * Philus. Iuriscos. orator & poëta celebris hoc tempore Q. Allobrogico, Africano minori, & C. Lælio familiaris. Huius videntur esse denarij in Quæstura fusi cum Iano Barbato, & Roma victrice trophæum hostium spolijs onustum coronante. Adscriptum nomen, L. FVRI. PHILI. ROMA.

L. Lucilius * L. f. // . n. Barbis. Iuriconsultus admodum celebris eo tempore, è schola Q. Mucij Sexuulæ Pont. Max. Deditus quam maximè fuit Stoicæ philosophiæ, vt cum excellentibus in eo genere Græcis compararetur. Scripsit ad hunc Lucium Antiochus Stoicus Græcus quoddam opus suum, ex quo Cicero hunc Lucilium in li-

in libris de natura deorum partes Stoicorum defendentem adducit. Meminit & in epistolis ad Atticum Pomponius de origine iuris Ser. Sulpicii Iuriconsulti, quem docuerat, excellentia celebrem fuisse scribit. Itaque magistratus hoc quasi tempore cecepisse possumus opinari.

C. Vitellius .f. .n. Aculeo. Iuriconsultus huius temporis celebris. L. Crasso oratori æqualis, & Ciceronis propinquus, ut ipse testatur libro de Oratore primo.

Prouinciæ hoc anno non tam prorogatae S. C. vel populi iussu, quam quod bellis civilibus vitatum est, cum vi gentur res, prolatae sunt. Nam victor quisque quod capere potest, sibi retinet, suumque putat.

L. Cornelius L. i. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus. est. Procos. L. Cornelius Sulla. in. Italia. prolatum. imperium. obtinuit. Compositis transmarinis rebus exercitum in Italiam traiecit, & xxx. armatorum milia Brundisij exposuit, aduersus ducenta amplius hostium milia, & quindecim inimicissimos belli duces protecturus. Adeum mox Cn. Pompeius iuuenis Cn. Strabonis Triumphalis filius cum tribus voluntariorum legionibus, quas in Piceno collegerat, & M. Crassus iuuenis P. Crassi Triumphalis filius cum milite Hispaniensi, P. Cethegus aliique multi nobiles ex vrbe atque Italia se contulerunt. Missis legatis qui de pace agerent, usque ab Consule Norbano violatis; Sulla Norbanum ad Canusium prælio vicit, sex milibus hostium occisis, cum ex suis vix septuaginta amississet, sed multis sauciatis. Eodem tempore per M. Lucillum legatum Proquestore ad Fidentiam octo milia hostium occisa sunt. Cum L. Scipione altero Consule item de pacis conditionibus egit, & per inducias eius exercitum sollicitauit, qui spe pacis, quemadmodum petebat, a Consule suo frustratus, eo deserto signa ad Sullam transtulit. Qui victor pacem per alios legatos cum Norbano tentauit, sed us non admissis, exercitum versus urbem duxit. Vide Appianum, Plutarchum, Velleium, Lium, & alios. Ex quibus Plutarchus ex ipsius L. Sullae commentariis rerum gestarum historiam fere omnem deducit.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. In Campania cum exercitu L. Sullae Procos. se coniunxit, & C. Norbanum Cos. vnâ vicit: Appianus civilium bellorum libro primo.

Cn. Papirius Cn. f. C. n. Carbo. Procos. Galliam. Cisalpinam. prolato. imperio. obtinuit. Cum magno exercitu L. Sullae obuiam est profectus: sed rebus malè cedentibus, Norbano Consule deuicto, & Scipionis exercitu Sullae astu in potestatem redacto, se bellum cum vulpe & leone animum Sullae incolentibus gerere, sed maius tibi à vulpe periculum esse dixit. Moxque ad urbem cum exercitu festinans profectus est, atque effecit ut Q. Metellus aliique optimates, qui se Sullae adiunxerant, hostes iudicarentur, quo tempore Capitolium pridie Non. Quinctiles conflagrauit, quod eius culpa attributum à quibusdam fuit. Ipse deinde Consul in annum sequentem cum C. Mario iunior vix dum viginti annos nato per vim creatus est: Appianus, & Plutarchus in Sulla, aliique.

M. Perperna * C. f. * Qui prouinciā quoque sortitus videretur, sed cum exercitu remansit in Italia contra Sullam inter alios duces Marianæ factionis. Constat enim anno sequenti Italia pulsum, atque cum Cn. Carbone Siciliam occupasse, inde in Hispaniam ad Sertorium cum Marianorum reliquiis fugisse: Velleius, & Valerius Max. libro vi. cap. 11. Prætorium appellant.

C. Fabius .f. .n. Hadrianus. Propr. Africam. prolato. sibi. imperio. obtinuit. Expulso Q. Metello Procos. prouinciā crudeliter & auarè admodum aduultrauit: Cicero Verrina tertia, Padianus, & Lilius lib. xxv.

L. Licinius P. f. * P. n. * Murena. Propr. Asiam obtinuit, ad ordinandam prouinciā cum duabus Fimbrianis legionibus à L. Sulla Procos. in Italiam decedente cum imperio relictus. Additus L. Lucillus legatus Proquestore, ut is reliquum tributi, quo Asiam multauerat, à ciuitatibus colligeret, & inde nummos euderet. Qui Mitylenæis tributum detrectantibus bellum intulit. Et Murena quoque triumphī cupidine mox pacem cum Mithridate fregit, arma Colchis & Bosphoranis rebellibus suis inferente, causatus magnitudinem apparatus bellici non Colchis Bosphoranisve, sed Romanis imminere. Archelaum itaque Præfectum Regi suspectum & ad se profugum excepit, quo auctore cum exercitu per Cappadociam urbē Maximam Comanā inuasit & spoliavit, equitesque aliquot regiones fudit. Cumque legati Mithridatis fœdera pacis obijcerent, negauit vlla esse fœdera: nulla enim Sulla conscripserat, sed in Italiam festinans executione pactorum contentus discesserat. Non cessauit igitur Murena, quasi nulla pax esset, prædas agere,

agere, traiecitque per hiemem Haly fluuium, cccc. Mithridatis vicos incurfauit, nusquam impediēte Rege, qui legatorū, quos ad urbem miserat, reditum expectabat. Murena militem praeda diuitem reduxit Phrygiam: Liuius, Appianus in Mithridatica, & Plutarchus in Lucullo, Cic. pro lege Manilia, & pro Murena.

Pro. Prætorib. prolato. per. vim. imperio. obtinuere.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

L. Manlius // . f. // . n. Torquatus * Pro. Quæstore. L. Sullæ. Procos. in. Asia. Qui cum eodem ex Asia reuersus, triumphum eius argenteis denariis exornauit, vt suo loco.

L. Herculeius / . f. // . nepos. Q. Sertorij. Propr. in. Hisp. vltiore, vt auctor Liuius lib. xc. & sequenti.

C. // . C. f. // . n. Verres. Cn. Carbonis. Procos. in. Gallia. Cisalpina. Deserto Procos. suo transfugit hoc anno ad L. Sullam victorem, vt supra diffusè Ciceronis verbis demonstraui.

// . // . // . f. // . n. // . L. Murenæ Propr. in. Asia.

// . // . // . f. // . n. // . C. Fabij Propr. in. Atrica.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . Propr. in. Achaia.

// . // . // . f. // . n. * Lucerinus. // . // . // . f. // . n. Gallicus.

ANNI P. R. C. DCLXXI.

Consules.

C. MARIUS. C. F. C. N. IN. MAG. CN. PAPIRIUS Cn. f. C. n. CARBO. III. OCCLs. E. In. mag. occisus. est.

SEQVUNTUR Consules in Cassiodoro & Mariano Scoto Cn. Carbo III. C. Marius: in tabulis Græcis Carbo III. & Marius: in Cuspiniani tabulis autem Carbo III. & C. Gracidianus. Eisdem nominant Liuius, Velleius, Appianus, Plutarchus, Cicero, alijq. plures. Reperiuntur item in Plinio lib. vii. cap. XLVIII. & XLIX. vbi his Consulibus M. Cælium Rufum & C. Licinium Caluum oratores Romæ natos scribit. Valerius Max. libro vii. cap. vi. de dura necessitate, tradit, C. Mario, Cn. Carbone III. Consulibus bello civili cum L. Sulla dissidentibus, S. C. aurea atque argentea templorum ornamenta, ne militibus stipendia deciderent, confata fuisse. Non ergo Patrum, inquit, conscriptorum voluntas, sed tua teterrima necessitas truculenta manus illi consulto stylum: impressit.

C. Marius Consul filius C. Marij Triumphalis & septies Consulis adoptione fuit, vt Plutarchus, Liuius, Velleius, & alij consentiunt: solus Appianus aperte fratris C. Marij filium dicit. Viginti tantum annorum cum esset, contra leges hunc Consulatum cum Cn. Carbone inuauit, quemadmodum Liuius & Auctor de viris illustribus referunt. Velleius sex annos adijcit, Appianus septem. Porro hunc honorem tam immaturum matrem eius desseuisse dicit idem Auctor de viris illustribus.

*Prouincia
Consularis.*

Consules ambo Italiam prouinciam, & bellum contra Sullam, quanto potuerunt apparatu susceperunt. C. Marius Cos. ad Sacriportum non procul a Præneste cum Sulla Procos. ingenti prælio conflixit: vbi cum inclinato sinistro cornu quinque cohortes & turme duæ abiectis signis ad Sullam transirent, vniuersus mox exercitus effusa fuga Præneste petiit, Sullanis terga cedentibus. Prænestini primos refugientes receperunt, sed mox hoste urgente portas clauserunt, Consulemque Marium exclusum fune subduxerunt in mœnia. Itaque maxima Marianorum cæde circa muros edita, Samnitibusque etiam captiuis omnibus ad internecionem occisis, Sulla victor Præneste vallo ac fossa cinxit, oblidionique præfecit Q. Lucretium Offellam, vt fame urbem expugnaret, & Marium in potestatem redigeret: qui tandem rebus desperatis, cum Prænestini urbem dederent, ne in arbitrium victoris veniret, in cuniculi latebris cum Pontio Thelesino pugnans mortem sibi consciiuit. Caput eius Romæ pro Rostris posuit Sulla, non sine cauillo in inmaturationem Consulis, debuisse eum prius remum tractare, quam gubernaculum dicens. Cn. Carbo collega non minus infelicitè res gessit. nam eius exercitus, cui frater legatus præerat,

præerat, ob rigidiorē disciplinā diligentius exactam alienatus, Cos. absente occisus: ut apud Val. Max. ix. c. vii. legimus. Ipse Cn. Cos. bis terve prælio victus, a suis desertus, & ex Italia profligatus, tandem in Sicilia a Cn. Pompeio Sullæ iussu captus & occisus est, idque tertio in Consulatu, ut Val. Max. asserit lib. vi. cap. 11. Historiam latius intelliges apud Plutarchum in Sulla & Pompeio, Appianum, Livium, Velleium, Orosium, Florum, & alios.

Prætores.

L. Iunius .f. .n. Brutus. Damaspippus. Vtramque iurisdictionem & duas legiones ad vrbis præsidium obtinuit. In mag. occisus est. Ex præscripto C. Marij Cos. Præneste obsessi Senatum coëgit in curiam, quasi ad consultandum, vbi nobiliores aliquot Senatores suspectos, tamquam Sullanis partibus fauerent, immisis percussoribus occidauit. Occisus in ipsa curia Antistius Ædilitius, ut vult Velleius. Eius Ædilitatem in annum superiorem conieci: Addit laudes vxoris Antistij Calpurniæ, L. Calpurnij Bestiæ Consularis filia, quæ marito superuivere noluit. Eius verba sunt hæc: Non perdat nobilissimi facti gloriam Calpurnia, Bestiæ filia, vxor Antistij, quæ iugulato, ut prædiximus, viro, gladio seipsam transfixit. Quantum huius gloriæ famæque accessit, nunc virtute eminet, patria latet. Notat haud dubie Velleius L. Bestiæ infamiam, qui Cos. bellum cum Iugurtha gerens in Numidia, eius pecunia corruptus, pacem cum eo flagitiosam fecit, quam Senatus & populus Romanus improbauit, & ipse demum Mamiliæ lege damnatus, in exilium abire coactus fuit, ut suo Annali latius exponitur. Recte igitur suo veteri stylo Velleius de Calpurnia, Nunc virtute eminet, patria latet, nimirum virtus, pro (paterna.) Miror igitur, doctissimum Liptium in suis ad Velleium Annaduersionibus hæc adferre: Corruptum hoc esse dicam, & dicam tantum. Non enim medeor. Certè patria eius non latet, & Romanam fuisse, nomen genisque euincunt, Calpurnia Bestiæ filia. Non vidit Velleium non de Roma loqui Calpurniæ patria, sed de virtute patris L. Bestiæ, quæ nulla erat. Patrius æque ac paternus nomen adiectiuum Virgilio, Plauto, Terentio, Ciceroni, & aliis antiquis familiarissimum. Occisi sunt, ut in viam redeam, & hi: C. Carbo Prætorius, oratoris Carbonis filius, ut ex Ciceronis epistola ad Partum, & ex Appiano colligimus; P. Antistius alter, Prætorius, socer Cn. Pompeij Magni, quem admodum Plutarchus testatur in Pompeij vita; Q. Mucius Scauula admodum senex fugiens in foribus curiæ interemptus est, & Q. Scauula Pontifex Max. in vestibulo ædis Vestæ. Cadavera omnium in Tiberim proiecta. Auctores sunt Livius, Orosius, Valerius, alique iam dicti. L. Brutus deinde Carbonis iussu cum duabus legionibus ad soluedam C. Marij obsidionem Præneste profectus, a Sullanis repulsi sunt, ut refert Appianus. Demum cum Carbone Cos. Italia pulsus, in aditu Siciliæ, a Cn. Pompeij militibus circumuentus, in naui piscatoria semetipsum gladio transfixit. Vide Livium lib. lxxxix. C. Marius C. f. C. n. Gratidianus. 11. Qui. & M. Marius. In. mag. occisus. est. Hominem maximè popularem vocat Cicero in toga candida, & idè bis Prætorium factum scribit commentator Prædianus. In secunda autem hac Prætura occisum, ex est. Valerio Max. intelligimus, qui libro ix. cap. 11. de L. Sullæ crudelitate scribens ait: Quam porro crudeliter se in M. Mario Prætore gessit? quem per ora vulgi ad sepulchrum Lutatii gentis pertractum non prius vita priuauit, quam oculos infelicis erueret, & singulas corporis partes confringeret. Et M. Marium Gratidianum appellatum fuisse, in eius Questura probauit. Cur autem tam gratus populo fuerit, in Prætura eiusdè priore dixi. Verum statuas quas ei pop. Romanus ob legē nummariā latam vicatim dicauerat Romæ, L. Sullæ victoris metu omnes hoc anno ante eius in urbem introitum à plebe subuersæ sunt, ut testatur Plinius libro xxxiv. cap. vi. Tum quoque Sullæ iussu Marius Prætor conquisitus, & è caprii casa extractus, à L. Catilina perditissimo iuvene per vrbeni virgis cæsus, & ad Lutatorum sepulchrum trans Tiberim ductus, ibidemque confossus, oculis, auribus præfectis, confractisque minutatim membris, crudelissimè iugulatus est. Caput sua manu resectum Catilina ad Sullam detulit, quod Præneste missum fratrem C. Marium Cos. obsessum ad ultimam desperationem adegit. Vide Plutarchum in Sulla, Appianum, Q. Ciceronem de petitione Consulatus, Senecam de ira lib. 111. cap. x11x. Livium lib. lxxx11x. Orosium lib. v. cap. xxi. præter alios iam dictos. Ex quibus colligimus, L. Florum lib. 111. cap. xxi. vbi de huius Marij pœnis atque exitu scribit, esse mutilum & viciatum, vbi sic legimus: Marium ducis ipsius fratrem apud Catuli sepulchrum * oculis, manibus, cruribusque defossis, seruatum aliquamdiu ut per singula membra moreretur. Locum ita super plerumque restitui mallet: * effossis oculis, manibus, cruribusque defectis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

C. Annius T. f. T. n. Luscus. L. Manilius // . f. // . nepos.
 Mamercus Æmilius Mam. f. M. n. Lepidus. Liuianus.
 Ap. Claudius Ap. f * C, n * Pulcher.

Prætores. prouinciarum.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Pius. Procos. in Italia. sibi. prolatum. imperium. obtinuit. Ad Æsim flumen C. Carrinatem Prætozem aduersæ factionis prælio fudit, & Cn. Carbonis Cos. alium exercitum vicit, quinque hostium cohortibus voluntaria transicione victoriam accelerantibus. Deinde ad Faurentiam Carbonem & Norbanum magno prælio superauit, quo decem hostium milia cæsa, sex milia capta; mille soli, reliquis disiectis & profligatis, Aretium se receperunt. Hac clade diuulgata, Gallia Cisalpina tota defecit ad Metellum, & Legio Lucana P. Albinouani, inuito ductore ad eundem transiit. Albinouanus non multis post diebus, pactus clam per internuntios impunitatem, occisis in conuiuio C. Norbani Procos. legatis C. Apulio & Flauio Fimbria, Ariminoque prodito ad Sullam transfugit. Vide Appianum, & Orosium lib. v. cap. xx.

C. Iunius * // . f. // . n. Norbanus. Procos. in Italia. prolatum. sibi. imperium. obtinuit. A Q. Metello Procos. victus, & à suis desertus, de partium Marianarum salute desperans, sumpto priuato habitu, conscensa nauicula Rhodum confugit. Vnde cum à Sulla victore postea proscriptus deposceretur, Rhodiis de eius deditione deliberantibus, in medio foro semet transfixit: Appian. ciuiliū primo, Liuius libro xxix.

Q. Lucretius // . f. // . n. Offella. Pr. Prænestinam obsidionem L. Sullæ Cos. iussu obtinuit, C. Marium Cos. obsessum vi erumpere tentantem reppulit: L. Thelesini, C. Carrinatis, C. Marcij, M. Marij aliorumque aduersæ factionis principum occisorum capita circum Prænestina mœnia portari iussit; urbem fame ac rerum desperatione domitam, post prælium ad portam Collinam commissum, in deditionem accepit. C. Marij Cos. occisi aliorumque ducum capita Romam mox ad Sullam misit, quæ pro Rostris exposita sunt. Senatores Marianæ factionis omnes Prænestæ deprehensos aut mox interfecit, aut in custodiam misit, quos Sulla post captam urbem adueniens omnes occidit: Appianus, Plutarchus, Orosius, & alij.

Q. Valerius // . f. // . n. Soranus. Qui anno superiore Prætor in vici, hoc anno relicta prouinciæ sorte cum Cn. Carbone Cos. in Siciliam fugit. A Cn. Pompeio Sicilia occupata captus, & cum Cn. Carbone Cos. occisus. Hunc Pompeius, quia virum philosophum atque in primis eruditum nouerat, ad se adduci iussit, & seorsim varia de religione & philosophia percunctatus est, ad omnia respondente Sorano: verum postea, cum satisfecisset, præcepit, ut milites inde abductum mox occiderent, ut C. Oppius historicus C. Cæsari addictus memorat, ex quo hæc Plutarchus. Hinc L. Florus libro iii. cap. xxi. Piger (inquit) posthæc referre ludibrio abdita fata Carbonis, fata Sorani Prætoris, atque Venulei. Item Plinius libro iii. cap. v. & Solinus eiusdem Sorani exitum infelicem notant, atque ideo pœnas iussu scribunt, quod arcanum ac sanctius Romæ nomen ipse euulgasset.

Q. Antonius * Q. f. Q. n. * Balbus. Pr. Sardiniam. prolato. sibi. imperio. obtinuit. Marianæ factionis dux, pulsus prouincia à L. Philippo legato Sullæ, ut auctor est Liuius breuiario libri xxvi.

P. // * P. f. P. n. * Burrienus. Hisp. citeriorem. prolato. sibi. imperio. obtinuit. Equites Celtiberos misit ad Cn. Carbonem Cos. in Galliam Cisalpinam, quos L. Sulla Procos. ad Glanum fluium vicit equestri prælio. Ad quem deinde cum cclxx. transfugissent, Carbo de reliquis disidens, omnes internecione deleuit: Appianus ciuiliū bellorum primo.

II. II. II. f. II. n. II. Achaia II. II. II. f. II. n. II. Illuricum

Prr. prolato. sibi. imperio. obtinuere.

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus.

C. Albius * C. f. Sex. n. * Carinas. In. praelio. occisus est. Praetorem hoc anno fuisse scribit Orosius libro v. Carrinatem, inquit, Praetorem Romanum Sulla iugulauit. Cum exercitu remanente in Italia sub Cn. Carbone Consule, ex historia eius anni constat. Nam cum Q. Metello Procos. ad Ælium infelicitèr pugnauit, & castra amisit. Postea in agro Spoletino a Cn. Pompeio & M. Crasso Sullanis ducibus obiectus, occasione notis obscuræ vix euasit. Tandem post praelium ad portam Collinam ex fuga retractus cum C. Marcio Censorino, qui L. Sullæ in Asiam profecturo diem repetundarum dixerat, Sullæ iussu iugulatus est. Capita amborum in castra ad Præneste misit Sulla hostibus obiectis ostentanda. Vnde cladem intelligentes Prænestini, rebus desperatis urbem dederunt. Hæc apud Appianum, Liliū, Plutarchum, & alios.

Q. Sertorius . f. II. nepos. Hispaniam vltiorem, ad quam Sulla victore, rebusque Marianarum partium desperatis profugerat, prolato sibi imperio obtinuit. Magnum terra marique belli apparatus fecit, expulsiſque ex Hispania aduersarius omnibus, Pyrenæos montes per Liliū Salinatorem legatum suum occupauit: Plutarchus, Appianus, & alij.

C. Fabius . f. II. n. Hadrianus. Africam. Propr. prolato. sibi. imperio. obtinuit. Cum sordido imperio prouinciam vsque vexasset, demum ipse propter crudelitatem & auaritiā Vticæ in Praetorio suo viuus est exustus; eò quod corrupto seruitio ciuitatis illius regnum affectasse, & de principum ciuium nece conspirasse diceretur. Nec questio postmodum vlla Romæ de ea re, nec in prouincia est habita. Auctores sunt Cicero Verrina tertia, Prædianus, Lilius xxvi. Orosius lib. v. cap. xx. Val. Max. lib. ix. cap. x. Meminit Cicero & Verrina septima, Verrem quoque sua culpa talem ferè seditionem Syraculis passum dicens: Neque quidquam propius est factum, inquit, quàm ut illud Vticense exemplum de Hadriano transferretur Suracusas, ut duo sepulchra duorum Praetorum improborum, duabus in prouinciis constituerentur.

C. Sentius . f. II. n. Saturninus. Propr. Macedoniam. prolato. imperio. obtinuit. Res fortiter in prouincia semper gessit, & adueniente in Asiam L. Sulla Procos. ipsum per legatum suum Brutium Suram cum Mithridatis ducibus apud Charoneam belligerasse Plutarchus auctor est, ut ante dictum est. Quare Sullam ipsum in prouincia, donec successor illi mitteretur, reliquisse verisimile est.

L. Licinius P. f. * P. n. * Murena. Propr. Asiam prolato. Sullæ. iussu. imperio. obtinuit. Bellum cum Mithridate continuauit, quamuis Q. Calpurnius ab vrbe missus, ut de Mithridatis querelis cognosceret, palam præferret, Senatui non placere, foederato Regi negotium fieri. Mithridates itaque legationes suas incalsum missas intelligens, Gordium Praefectum cum magno exercitu Romanos fines inuadere iussit, atque ipse subsequens cum nouis copiis, Murenā, Halym fluuium transgressus, praelio ingenti superauit, atque in Phrygiā compulsi; eiectis omnibus à Cappadocia Murenæ prætidus. Quo nuntio Romam perlato, Sulla indignum ratus Regem contra foedus insultari, A. Gabinius misit in Asiam qui Murenā à bello reuocaret, & Mithridatem cum Ariobarzane rege in gratiam reduceret: Appianus.

Tribuni plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Titius * L. f. * II. nepos. P. Annius . f. II. n. Afellus.

A. Gabinius . f. II. nepos. * M. Minacius. Magius. . f. II. nepos.

* C. Minacius. Magius. . f. II. nepos. Iam hoc ferè tempore ad magistratus

peruenisse duos Minacios Magios fratres sit verisimile, ob patris Minacij Magij (qui Velleij Paterculi fuit atauus) memoriam, idque summo populi Romani fauore, ut ipse testatur historiarum libro secundo. Sed audiamus parumper ipsam de maiorum suorum

C. Minacius
Magius Velleij
Paterculi
atavum.

nobilitate sese iactitantem : Neque ego , inquit , verecundia domestici sanguinis gloriæ quidquam (dum verum refero) subtraham . Quippe multum Minacij Magij atavi memoriz tribuendum est , qui nepos Decij Magij Campanorum principis , celeberrimi & fidelissimi viri , tantam hoc bello , sociali scilicet , Romanis fidem præstitit ; ut cum legione , quam ipse in Hirpinis conscripserat , Herculaneum simul cum T. Didio caperet , Pompeios cum L. Sulla oppugnaret , Cosamque occuparet . Cuius de virtutibus cum alij tum maximè dilucideque Q. Hortensius in Annalibus suis retulit . Cuius pietati plenam populus Rom. gratiam retulit , ipsum viritum ciuitate donando , duos filios eius creando Prætores , cum seni adhuc crearentur . Ipsum igitur atauum Velleij bello finito mox ciuitate donarunt , duos filios eius , uti mox fructu priuilegij istius gauderent , Prætores creantur , cum seni adhuc crearentur .

M. Terentius L. f. L. h. Varro. Lucullus.

* M * Liuius * C. f. C. n * Salinator.

Q. Publilius Q. f. Q. n. Philo. Extant Goltzij denarij cum Dianæ pharetræ capite , & Victoria cum corona quadrigam agitante , & Victoria in quadriga coronam prætendente . Videtur fuisse Præfectus postea fabrum L. Sullæ Dictatoris , qui eius ex voto templum & lucum Dianæ Victricis extruxit , vbi primum in Italiam reuersus castra posuerat .

L. Aurelius * L. f. C. n * Cotta. Extant eius denarij cum Romæ Martiæ bellatricis capite , & equite singulari decurrente .

L. Aurelius * L. f. L. n. Cotta. Cuius extant item denarij cum Vulcani capite & aquila fulminifera in coronis . Fulmen Iouis enim nil aliud quàm ignis est , cuius artificem ac prætidem Vulcanum esse fabulantur Poëtæ . Parat igitur Ioui fulmina Vulcanus .

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Gellius L. f. II. i. Poplicola. Vir omnibus honoribus ad Censuram vsque defunctus , ut Valerius Max. libro v. cap. ix. testatur . Ædilitatem igitur haud dubium est quin gesserit : quam etiam fuisse curulem , reperimus in eius argenteis cum Iouis capite , & aquila fulminifera , iuxta quam simpulus ad sacrificandum . Legitur Gellij titulus in his ita , L. GELLIVS. L. F. POPLICOLA. ÆD. CVR. EX. S. C. Ob Iouis igitur insculpta nummo simulachra ludos Romanos sortitum fuisse ; sic verisimile .

M. Fonteius C. f * M. n * Capito. C. Claudius M. f. M. n.

Marcellus.

M. Pomponius II. f. II. nepos. De cuius Ædilitate plebeia sic Plinius pulchrè libro vii. cap. xliix. ipsum ludis plebeiis suis mimam produxisse , quæ post annos nonaginta vnum denuò in scenam rediit . quod velut miraculum , annosæ senectutis Annalibus annotatū est . Galeria , inquit , Copiola emboliaria reducta est in scenam , C. Poppæo , Q. Sulpicio Coss. ludis pro salute diui Augusti votiuus , annum agens centesimum quartum , quæ producta fuerat tirocinio à M. Pomponio Ædile plebis , ante annos nonaginta vnum . In hunc modum corrigendus est Plinius eo loco ; vbi mendosè nomen Consulis Cn. Pompeius legitur , in nuper correctis etiam exemplaribus . & vox emboliaria non ut nomen proprium Galeriz , scribendum ibi est , cum sit artis nomen , *ἐμβολιαρία* : & significet primum mimæ ingressum , quæ scenæ repræsentandæ argumentum populo demonstrat , quemadmodum prologus apud Terentium .

Anno vrbis
DCCXXI.

Plinij locus.

Emboliaria
quid.

Quæstores urbani.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

L. Fu-

L. Furius * L. f. L. n. Philus * Cuius pater iuris prædicatorij peritissimus Iurisconsultus erat, Q. Mucio Sævula Pontifici Max. Iuriscos. coævus & familiaris, ut auctores sunt Cicero pro Balbo, & Valerius Max. libro viii. cap. xii. Huius forte Quaestoris denarij sunt cum Iano barbato, & litteris, L. FOVR. In quorum altera parte Victoria implumistrophæum coronat, vbi & eius cognomen PHILI. sic legitur.

Cn. Mallius * Cn. f. Cn. n. * Maximus. Cuius patrem Consulē anno DCXLVIII. habuimus.

* P * Sextilius . . f. . . nepos. Qui postea Prætor anno DCXXCII. à piratis est captus, Plutarcho in Pompeij vita auctore.

* P. Varinius . . f. . . n. Glaber. Qui Prætor anno DCXXC. obtinuit Asiam, ut auctor est Cicero pro Flacco.

M. Turpilius . . f. . . nepos. Cuius Tribunatum plebis adducam postea ex Prædiano suo loco.

* M * Torannius * M. f. M. n. * Niger. Postea legatus Q. Metelli Pi. Procos. præmissus in Hispaniam, à Q. Sertorio victus & deleris est, ut auctor Plutarchus.

* C * Cornelius . . f. . . n. Aquinus. Et hic legatus Q. Metelli Procos. in Hispania fuit, ut Plutarchus in Sertorio meminit.

Q * Fabius * . . f. . . n. Maximus. Cuius sunt nummi pulcherrimi cum Iani Nicephorij capite, & naui rostrata, in qua stat Victoria palmam tenens, & coronā prætendens. Hic idem videtur esse Ianus Clusius, pacem Romanis auspiciatō Kal. Ianuarius adferens. Fortasse hic idem Q. Maximus, qui postea damnatus Nuceriam in exilium abiit, ut meminit in Balbiana Cicero.

Prouinciæ plures, ut anno superiore vi occupatæ & retentæ, Proprætorio vel Proquaestorio titulo retentæ sunt.

L. Cornelius L. f. P. n. Sulla. Qui. postea. Felix. appellatus. est. in. Italia. vi. prolatum. sibi. imperium. obtinuit. Cum Italicis populis, ne timeretur ab iis velut erepturus ciuitatem & suffragij ius nuper datum, scædus percussit: atque tum ex fiducia iam certæ victoriæ, litigatores vadimonia Romam deferre iussit. Setiam deinde occupauit, & C. Marium Cos. admoventem copias ad Sacriportum assecutus, fuso eius exercitu delectoque in oppido Præneste circumuallauit, atque oblidioni Prætorem Q. Lucretium Ostellam præfecit. Occidit in eo prælio viginti milia hostium, cepit octo milia, ex suis dumtaxat tres & viginti amisisse, memoriæ prodit ipse. Post quam victoriam urbem versus exercitum mouit, castrisque in Campo Martio positis, sine obstaculo eandem ingressus est, inimicis metu fugientibus, quorū bona confestim hastæ subiecit ac publicauit. Concione deinde aduocata, questus inimicorum improbitate se hæc facere, populum bene sperare iussit, propediemque finem malorum se facturum, & temp. in tranquillo statu positurum. Post autem, præsidio vrbi imposito, contra Cn. Carbonem Cos. profectus, eundem Clusium magno & ancipiti prælio fregit, ad Saturniam deinde, Fauentiam, Fidentiamque castrum Italia postmodum expulit, & variis locis contra hostes Cn. Pompeio, M. Crasso, M. Lucullo aliisque ducibus feliciter pugnavit. Extremo tandem certamine Kal. Nouembribus ad portam Collinam reliquos aduersæ factionis duces Carrinatem, Damasippum, & C. Marcium Censorinum, qui cum M. Lamponio Lucano, & L. Thelesino Samnitibusque velut Romam occupaturi castra in Albano coniunxerant, ingenti prælio, & non sine graui discrimine vicit & debellauit, magna hominum multitudine occisa, cum pugna per totam durasset noctem. Octoginta tunc milia cecidisse, Orosius annotauit, & supra octo milia capta fuisse. Quorum maiorem partem, cum Samnites essent, Sulla postridie iaculatoribus conficiendos obiecit. L. Thelesinus in prælio occubuit. Damasippus & Lamponius fuga elapsi, Marcus & Carrinas e fuga retracti & occisi. Præneste non diu postea rebus deploratis sese Lucretio dedit, vbi Marius Consul & Thelesinus frater Pont. Samnitium ducis gladius concurrentes, sese mutuis vulneribus confecerunt. Senatores Marianæ factionis omnes Sulla post captam urbem eò veniens mox occidi curauit, reliquam multitudinem deditam depositis armis in campum prodire iussit, e qua Samnites Prænestinos omnes ab aliis secretos mox trucidauit. Atque eo modo recuperata, Felicis cognomen L. Sulla assumpsit: sed victoriam pulcherrimam crudelitate, quanta in nulla hominum vnquam fuit, inquinauit. Norbam captam ferro flammaque, occisis omnibus ad internecionem, deleuit. Urbem & Italiam vniuersam cadibus repleuit, octo milia deditiorum in Villa publica trucidauit Romam reuersus, ut Liuius auctor est. Plutarchus sex milia fuisse dicit, & in Circo Flamini occisa, ipso Sulla

Senatum in pròxima de Bellonæ continente, orationeque acerba castigante, dum gemitus & clamores morientium aures omnium personarent. Misso deinde cum exercitu Cn. Pompeio in Siciliam contra Cn. Carbonem, ut reliquias belli persequeretur, ipse Romæ tabulam proscriptionis primus proposuit, ac tertio renouauit, inscriptis eorum nominibus quos occidi volebat. Eaque proscriptione cum in vrbe tum per Italiam quinque amplius hominum milia occisa, atque inter hos, ut refert Appianus, Senatores quadraginta, equites Rom. millesexcenti. Præmium percussoribus pollicitus est pro singulis proscriptorum capitibus duo talenta: pœnam qui seruasset, mortem minatus est. Proscriptorum, omniumque eorum qui aduersus eum arma illo biennio post inducias à L. Scipione Cos. ruptas sumpserant, pœnas edicta publicauit, liberosque eorum in perpetuum à magistratuum honorumque functione summouit. Vide Liuium, Appianum, Plutarchum, Velleium, Orosium, & alios iam dictos.

C. I. C. f. // n. Verres. Proquæstore. Cn. Carbonis III. Cos. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus. Huius anni initio, deserto Arimini Consule Carbone, cum res Marianarum partium declinarent, Verrem captata occasione ad Sullam transfugisse, ex Cicerone colligere est. Deferuisse enim Consulem Carbonem dicit, non Procos. nec transfugisse in Græciam, sed cum iam Sulla esset in Italia, qui eum Beneuenti manere iussit, durante bello, ne proditor nocere posset. Aut enim Verrina tertia: Ipse Sulla, cui aduentus istius gratissimus esse debuit, ab se hominem atque ab exercitu suo remouit: Beneuenti esse iussit, apud eos quos suis partibus amicissimos esse intelligebat, ubi iste summa rei causæque nocere nihil posset. Non igitur Quæstor, sed Proquæstore Verres transfugit: primo enim anno Quæsturæ illius nondum transierat in Italiam Sulla. Sed indifferenter sæpè his vocabulis vtuntur Cicero aliique Auctores.

L. Manlius // f. // n. Torquatus. L. Sullæ. Procos. in. Italia. Ante prælium ad portam Collinam ipse & Dolabella legatus Sullam rogarunt ne lassum festina profectio-
ne militem mox periculo obijceret; verum Sulla his reiectis confestim signa canere iussit, quamuis iam dies in horam vergeret decimam: Plutarchus.

Pro Quæstorib. f. fuere.

L. Herculeius // f. // nepos. Q. Pertinij Propr. in. Hisp. vltiore.

//. // f. // n. // C. Iunij * Norbani. Procos. in. Italia. Ostiensis.

//. // f. // n. // C. Fabij Propr. in. Africa.

//. // f. // n. // C. Sentij Propr. in. Macedonia.

//. // f. // n. // L. Murenæ Propr. in. Asia.

//. // f. // n. // Calenus. in. Campania.

L. CORNELIVS L. F. P. N. SVLLA. FELIX. Dict.

L. VALERIVS. L. F. L. N. FLACCVS. Mag. eq.

Reip. constituendæ causâ.

Occisis Consulibus, & aduersa factione Marianorum iam panè profligata, L. Sulla Felicis, ut dixi, cognomen sibi assumpsit, ut pulchrè Appianus & Plutarchus explicant. Ipse secedens extra urbem, Senatui, ut interregem comitiorum habendorum causâ crearet, permisit. Creatus L. Valerius Flaccus, princeps, ut opinor, Senatus: ad quem cum scripsisset Sulla, è rep. sibi videri Dictatorem dici, qui perturbatam remp. constitueret, & ipsum eam potestatem suscepturum esse aperte satis declarasset. L. Flaccus interrex legem tulit ad populum, ut L. Sulla Dictator esset, vitæ necisque ciuium potestatem haberet, donec rempublicam omnem in tranquillum statum reposuisset; utique omnia quæcumque ipse statuisset, essent rata. Eaque lege summam illam potestatem per annos centum viginti intermissam reuocauit. De qua censuram suam Cicero liberè atque aperte interpoluit Rulliana tertia, omnium legum iniquissimam, dissimillimamque legis esse dicens: Nam ceteris in ciuitatibus tyrannis institutis leges omnes extinguuntur; hic reip. tyrannum lege constituit. Et rursus de legibus libro primo: Nihil, inquit, credo magis illa, quam interrex noster tulit, ut Dictator quem vellet ciuium indicta causâ impune posset occidere. L. Sulla igitur viginti quatuor fascibus & magno satellitum numero stipatus Romam rediit, pacis constituendæ, & belli gerendi rationem solus habens, statum reip. ex arbitrio suo ordinauit, quæ malis domesticis & temporibus coacta se totam ei tradidit, ut Verrina quinta Cicero ait, eamque in potestate sua solus Dictatoris titulo, sed regio cum imperio primus omnium Romanorum per biennium continuauit, magistro equitum sibi desumpto L. Valerio Flacco, ut tabulæ testantur Capitolinæ.

M. Cicero
de L. Flac-
ci legem.

L. Sulla
Dictator.

ANNI

ANNI P. R. C. DCLXXII.

Consules.

M. TVLLIVS. M. F. A. N. DECULA. CN. CORNELIVS * Cn. f. Cn. n *
Dolabella.

ADFERVNT deinde Consules Cassiodorus & Marianus M. Tullium, Cn. Dolabellam; quos tabulæ Græcæ, & eæ, quas Cuspinianus citat, Deculam & Dolabellam nominant. Scribit Appianus, L. Sullam Dictatorem, ut pristina reip. forma videretur manere, populo permisisse, ut Consules aliosque urbanos magistratus more suo crearet, qui provincias consuetas sortirentur. Habitis autem comitis, facti Consules M. Tullius & Cornelius Dolabella, qui more solito ex reg. Sempronia, Italiam ac Macedoniam sortiti sunt provincias: M. Deculæ Italia, Dolabellæ Macedonia (ex qua postea triumphavit) obuenere. Ipse tamen Dictator Consulibus more regio ubique præfuit, licetoribus xxiv. & frequenti satellitum numero stipatus. Comitibus istidem Q. Lucretius Offella, qui Prænestinæ obsidioni præfuerat, cum contra Sullæ voluntatem Consulatum peteret, iussu eius à centurione in foro occisus est. Quod cum indignè ferret populus Rom. concione vocata, se iussisse palam dixit, centurioque captus ut dimitteretur, suavit, addens tabellam satis acerbam: Rusticus, inquit, cum inter arandum moleste ferret, infestantes se pediculos, semel atque iterum opere intermisso, purgavit indumentum. Sed cum non cessarent molestare, ne totus interPELLARETUR, vellem cum pediculis omnibus in ignem coniecit.

Hoc exemplo monitos volo victos, caueant, ne tertiæ culpæ extrema ignis poena accedat. Meminit & Consulum huius anni Cicero de lege agraria oratione secunda, dicens M. Tullio, Cn. Dolabella Consulibus Senatus consulta tacta fuisse de vendendis locis publicis in vrbe & Italia propter æranj angustias. Gellius quoque lib. xv. cap. xxviii. Ciceronem viginti sex annis natum, M. Tullio, Cn. Dolabella Coss. causam priuatam egisse primam pro P. Quinctio tradit, Cornelium Nepotem redarguens & Fenestellam his verbis: Cornelius Nepos in primo librorum quos de vita Ciceronis composuit errasse videtur, cum eum scripsit tres & viginti annos natum primam causam iudicij publici egisse, Sextumque Roscium paricidij reum defendisse. Dinumeratis quippe annis a Q. Cæpione & Q. Serrano, quibus Coss. ante diem iii. Non. Ianuarij M. Cicero natus est, ad M. Tullium & Cn. Dolabellam, quibus Consulibus causam priuatam pro Quinctio apud Aquillium Gallum iudicem dixit, sex & viginti anni reperiuntur. Neque dubium est, quin post annum quam pro Quinctio dixerat, Sex. Roscium reum paricidij defenderit, annos iam septem & viginti natus, L. Sulla Felice & Q. Metello Pio Coss. In qua re etiam Fenestellam errasse Padianus Aseonius animaduertit, quod eum scripsit sexto & vigesimo ætatis anno pro Sex. Roscio dixisse: sed hæc res etiamnum controuersa est, & à Sebastiano Corrado alijsque doctis diligenter examinata, quibus, omisso Gellio, visum antiquiores, Fenestellam & Quinctilianum sequi. Gellij nos errorem detegamus: sed prius ostendere ex historia lubet, atque etiam ex Ciceronis ipsius verbis, eum non his Consulibus, sed sequentibus, Sex. Roscium defendisse. Nam in Bruto testatur, se tum primum ad causas & priuatas & publicas adire cœpisse, cum iam resp. recuperata, leges & iudicia cōstituerentur, quod hoc primum anno perfectum est à Sulla Dictatore, ut historiarum ipsius ordo declarat. Anni superioris enim extremo, nempe Kal. Nouemb. prælio ad portam Collinam vicit, postea deditum Præneste est, & capta Norba, missusque in Siciliam Pompeius cum exercitu ad persequendum Carbonem Consulem. Quo demum occiso, acceptoque victoriæ nuntio, Sulla se primum Dictatorem, habitus per interregem comitis, creati iussit, idque haud dubio anni extremo ferè mense, comitiaque denuò deinde haberi permisit magistratum huius anni: adeo ut duos illos ultimos eius anni menses, quibus tunc vrbe potiri incepit, non nisi in persequendis belli reliquis, comitis habendis, & proscriptione illa funesta, agrisque diuidendis triuisse historia ipsa docet; hoc autem anno, rep. in suam potestatem omnino redacta, leges tulisse, iudiciaque cōstituisse. Quo tempore Cicero Rhethori, ut ipse tradit, Apollonio Moloni operam dedit, qui Dictatore Sulla legatus ad Senatum de Rhodiarum præmijs venerat, simulque ad causas priuatas & publicas accedere cœpit. Igitur cum iam priuatas aliquot hoc anno egisset, primam publicam pro Sex Roscio paricidij reo dixit anno sequenti. L. Sulla ii. Q. Pio Consulibus, cum iudicia Sullanis legibus constituta exerceri cœpissent, natus videlicet annos non viginti septem, ut

L. Sulla ad
populum fa-
bella, occiso
Lucretio
Offella.

Cicero pri-
mam pro
P. Quinctio
causam pri-
uatam egit.

A. Gellij
error.

Pro Sex. Ro-
scio, paricidij
reo dixit Cio.

malè Gellius supputauit, sed viginti sex, vt rectè Quintilianus annotauit, ageretque annum ætatis vigesimum septimum; viginti sex enim annos absoluit 111. Non. Ian. L. Sulla 11. & Q. Metello Coss. vt Fasti declarant; si 111. Non. Ian. Serrano & Cæpione Coss. est natus, vt ipse Cicero, Plutarchus, & Gellius testantur. Nondum enim viginti septem annos natus dici poterat, si hos nondum absoluerat; sed tantum xxvi. annos natus, quamdiu vigesimum septimum adhuc agebat. Itaque si Fenestella scripsit, vt idem Gellius asserit, Ciceronem sexto & vigesimo ætatis anno pro Sex. Roscio dixisse, non immeritò Asconius eum redarguit: viginti quinque enim annos tantum natus erat, cum ageret vigesimum sextum, nempe his Consulibus M. Tullio & Cn. Dolabella, quibus nondum ita erant constituta iudicia, vt ex legibus Sullanis exercerentur. Dixit igitur anno ætatis vigesimo septimo, iam natus viginti sex annos. Error similis est Gellij, qui scribit annos iam septem & viginti natum Ciceronem fuisse, cum Sex. Roscium defenderet L. Sulla 11. & Q. Metello Coss. qui viginti sex tantum tum habebat, & agebat vigesimum septimum, velut ex iam dictis satis manifestum est. Sed hæc aliquantò distulius probanda erant, cum quia ad historiam huius anni pertinent, tum vt Lector intelligeret, nobis cum ipso Cicerone, Quintiliano, & Asconio conuenire, certiorque nobis constaret deinde magistratuum ordo.

L. Sulla mi-
tia Dictator
ra.

L. Sulla Dictator reip. statum constituit ex arbitrio suo, legesque plurimas tulit, quas subiiciemus: magistratuum sacerdotumque numerum auxit, & Senatui cadibus exhaustum ex equestri ordine suppleuit, allectis in eum ordinem trecentis ex præcipuis equitum, tributis comitiis suffragia de vnoquoque colligens. Atque ex eo tempore Senatorum numerus amplior factus ad quingentos accessit, quod ipsum ex Ciceronis ad Atticum epistolis libri primi quibusdam percipimus. Insuper decem milia ex proscriptorum seruis, ætate & viribus præstantibus, libertate donauit, Corneliosque a suo nomine vocatos tribubus interuit. Vrbes oppidaque plurima, quæ aduersam partem erant sequuta proscripsit: Spoletum, Interamnâ, Præneste, Fluentiam, sub hasta vendidit; Samnium euectit; Nolam, Sulmonem, Volaterras armis subegit, ac diruit. Viginti quatuor legiones per Italiam in agros proscriptorum captos deduxit, & eos his diuitit. L. Iulius quadraginta septem legionibus agros diuissile scribit; sed error fortè in numerorum notis est. Alexandrinis in Ægypto Regem dedit, quem illi decimo nono regni die in Gymnasio occiderunt. Vide hæc latius apud Appianum, Lium, Plutarchum, Velleium, L. Florum, & alios.

Cornelia le-
gera L. Sullæ
Dictatoris
lata.
1. De proscri-
ptione.

Corneliæ leges L. Sullæ Dictatoris.

Legem primus de proscriptione tulit, Vti quos ipse proscripsisset, hostes populi Rom. essent, occiderenturque: nisi qui proscriptum celassent, iuuallentve, poena eadem esset: Appianus, Plutarchus, Velleius, Cicero Verrina tertia.

Vtique eorum bona a. d. Kal. Iun. veneant, qui proscripti essent, eorumque, qui ex aduersariorum præliis occisi essent: Cicero pro Sex. Roscio Amerino, sed dubitare videtur, Corneliæne, an Valeria hæc lex sit appellanda. Si Valeria erit, L. Flacci magistri equitum fuisse dicendum erit. Leges enim de proscriptione primas initio Dictaturæ Sullanæ lata opinor vel ab ipso, vel eius magistro equitum L. Valerio Flacco, Sullæ mandato atque auspiciis: quo confestim aduersarios populi iussu damnaret, hostesque iudicaret.

Vtique proscriptorum liberi ad nullos magistratus honoresve admitterentur vquam: Sallustius in Catilinaria, Velleius secundo. Abrogatam hanc postea a C. Cæsare Dictatore fuisse, scribit Dio Cassius, vt suo loco adferemus. Inuidiosæ atque inhumanæ proculdubio sunt hæc similesque leges, quibus innocentes puniuntur; sed habent excusationem suam ex temporum statu.

11. De Sacer-
dotibus.

Legem de sacerdotibus tulit, Vti ius cooptandorum sacerdotum à populo ad conlegia rursus transferretur, lege Domitia antiquata, quæ per inuidiam latoris perlata fuerat. De qua re Pædianus in diuinationem Ciceronis ita: His decem, inquit, annis, victore Sulla, spoliatus est populus Rom. potestate Tribunitia, iudicandi iure, arbitrio creandorum sacerdotum. Ex quibus verbis item constat leges hæc non ante hunc annum esse latas, vt etiam ex Ciceronis adionibus est colligere, qui post decennium deinde, anno videlicet DCXXXIII. C. Verrem accusauit. Meminit legis item Dio lib. xxxvii.

Vtique Pontificum, Augurum, Decemvirumque conlegia augerentur, & in singulis sacerdotes xv. essent: quantum ex Liuij xxix. & Halicarnassæi Dionysij quarto colligere est.

Vtique de carminibus Sibyllinis, quæ ante biennium exusto Capitolio perierant, quindecimviri inquirerent, eaque Samo, Ilio, Erythris, atque per Africam, Siciliam, & Itali-

cas colonias conquifita, & exfcripta in libros redigerent, quantumque humana ope poffent, vera à falſis diſcernerent: Tacitus lib. v.

Legem de magiſtratibus tulit: Ne quis Præturam ante Quæſturam peteret, néve ^{III. De Ma-} Conſulatum ante Præturam. Appianus ciuiliū bellorum primo, & Cic. Philippica xi. ^{giſtratibus.}
 » meminit huius legis: Vopifcus (inquit) ex Ædilitate Conſulatum petit, ſoluatur legibus.
 Et rectè. nam contra hanc legem Corneliam, quæ tum temporis adhuc durabat, poſt Ædilitatem omiſſa Prætura Conſulatum appetebat Vopifcus. Id erat etiam cognomen-
 tum C. Iulij Cæſaris Strabonis, vt ſuprà diximus.

Vtique quis poſt Ædilitatem continuò Præturam, & poſt Præturam Conſulatum pe-
 tere poſſet. Itaque Appianus libri primi fine M. Craſſum Prætorium poſt victoriam de
 gladiatoribus, non dimiſſo exercitu, mox ex lege Cornelia petiſſe Conſulatum ſcribit.
 » Et Cicero Academicarum quæſtionum quarto de L. Lucullo ſic: Deinde abſens factus
 » Ædilis, continuò Prætor (licebat enim celerius legis beneficio) poſt in Africam, inde ad
 » Conſulatum.

Vtique quotannis viginti Quæſtores partim populi ſuffragio, partim Conſulum le-
 » ctione crearentur. Meminit Tacitus Annalium xi. Poſt lege Sullæ, inquit, viginti creati
 » ſupplendo Senatui, cui iudicia tradiderat. Ex quibus verbis ſic veriſimile, in eum maxi- ^{Quæſtorum}
 me finem ampliſſe Quæſtorum collegium, vti vberior deinceps ſuppeteret iudicium ^{Collegium}
 è Senatu ſelectio. Nam e Senatu dicebantur eſſe non ſolum Patres conſcripti, vel Sena- ^{ampliſſimum.}
 tores à Cenſoribus lecti in eum ordinem: ſed etiam populi honoribus uſi, quibus in Se-
 natum venire licebat, & ſententiæ ius habebant, ſicut ante demonſtraui. Iam verò Quæ-
 ſtores hac lege partim populi ſuffragio, partim Conſulum lectione creati ſolere, Tac-
 » tus indicare videtur, cum ſubiicit eodem loco: Et quamquam equites recuperauiſſent,
 » Quæſtura tamen ex dignitate candidatorum, aut facilitate tribuentium gratuito conce-
 » debatur, donec ſententia Dolabellæ velut venundaretur. Hæc Tacitus, qui profectò
 dixiſſet, populi, non tribuentium facilitate, ſi ſolus populus Quæſturam tunc dediſſet.
 » Item Cicero aliquanto apertius idem oſtendere videtur: Quæro abs te (inquit ad Vati-
 » nium) teneâſne memoria, cum P. Seſtius Quæſtor ſit cunctis ſuffragiis factus, tunc te
 » vix, inuitis omnibus, non populi, ſed Conſulis beneficio extremum adhæſiſſe. Quæ verba
 docent, vno Quæſtore populi ſuffragiis creato, alterum mox renuntiatione Conſulis è
 turba candidatorum adici potuiſſe, atque alternatim uſque ad extremum. Quod idcir-
 cò fortaliſſiſ inſtituit, ne nimis diu extraherentur comitia in tanto Quæſtorum numero, de
 viginti perſonis ſingulatim ſuffragia colligendo.

Ne quis Tribunatum plebis niſi Senator peteret, Vtiq, qui eum magiſtratum geſſiſſet, ^{Tribunatum}
 huic ad magiſtratus alios maiores aditus non eſſet. Ne Tribunis plebis concionâdi, ſeren- ^{plebu.}
 darumve legum ius eſſet: néve prouocantibus auxiliū ferre poſſent, niſi iuratis, quod æquo
 aliàs iure uti non poſſent. Itaque hac lege Sulla Tribunitiam poteſtatem velut ſeditionis
 faciem tantum non proſuſ extinxit, cui nihil præter auxilij lationem reliquit, velut Cice-
 ro de legibus tertio teſtatur. Verum Sulla mortuo, magiſtratum ius his reſtituit C. Cotta
 Conſul, & poſteà prouocationem liberam Pompeius Magnus, vt tum dicemus. Memi-
 nere legis Appianus, Liuius, Velleius, & Cicero variis locis. Appianus autem de primo ca-
 pite dubitare videtur, an Sulla ſit eius auctor. Attamè Senatores Cæſarum tempore fuiſſe,
 qui Tribunatū plebis petere debebant, ex Suetonio colligimus, cum ita in Auguſto ſcri-
 » bat: Comitibus Tribunitiis, ſi candidati Senatores deeſſent, ex equitibus Romanis creauit.

Vtique Prætores octo quotannis crearentur, qui ius in vrbe dicerent, ex uſque ſex ad ^{Prætores.}
 minus quæſtiones publicas exercerent, prouinciaſque deinde fortirentur. Pomponius in
 lege ſecunda de origine iuris L. Sullam legibus ſuis adauxiſſe etiam quæſtiones perpe-
 tuas, vt de crimine inter ſicarios, de falſo, de parricidio, de veneficio, de iniuriis, de vi pu-
 blica, è quibus ordinariè, vel extra ordinem eas quotannis fortirentur, quas Senatus exer-
 cendas cenſuiſſet. Quantum tamen ex ipſa ſequenti hiſtoria & Cicerone colligere eſt,
 non quatuor, ſed duos dumtaxat adieciſſe Prætores Sulla videtur. Nam octo tantum
 fuiſſe uſque Cæſaris monarchiam, nos ſæpè demonſtrabimus, & pulchre etiam declarat
 Onufrius Paneuinus in Faſtorum commentariis ſuis.

Ne quis Conſulatum niſi decennio interpolito repeteret: Appianus libro primo. Et ^{Conſulatum.}
 hæc antiqua lex annalis fuerat, quæ iubebat neminem Conſulem iterum niſi poſt decen-
 nium fieri. Eamque verò C. Marius, aliique tam ſæpe intregerant, vt penitus obliterata
 videretur. Itaque reſtituit hanc legem Sulla, iam (vt puto) Cos. iterum factus: alioquin
 mox ipſe in legem ſuam peccaſſet, nòdum expleto poſt primum Conſulatum decennio.

Legem de iudiciis tulit, Vti iudicia penes Senatores, qui que in Senatu ſententiæ dicen- ^{IV. De iudi.}
 dæ ius haberent, eſſent: Tacitus Annalium libro xi. & Cicero in Cluentiana, docens, lege ^{de}

*Verrina quæ
dicitur à Cic. ha-
bita.*

de falso Cornelia non teneri alios, quàm quibus iudicia L. Sulla commiserat Cluentius eques Rom. inquit, causam dicit, qua lege Senatores & ij qui magistratum habuerunt, soli tenentur. Pædianus in argumento primæ actionis Verrinarum (quas Cicero dixit) Ædilis designatus anno vr̄bis DCXXCIII. quo denuò lex ista mutata est) affirmat decem fere tunc annos iudicia penes Senatum fuisse. Agitur, inquit, causa Senatoriis iudiciis in inuidia apud populum constitutis corruptione multorum, vexatis prouinciis omnibus, ac sociis populi Rom. fessis toto orbe terrarum, accusatoribus præuaricatione infamibus, flagitante plebe iudicia equestriis ordinis, quæ fere ante annos decem victor Sulla sustulerat. Ex quibus Pædiani verbis liquide apparet, iudicia Senatoria in annum sequentem exerceri coepisse.

Vtiq̄ue ex iudicibus selectis nemini ampliùs quàm trium iudicum reiiciendi potestas esset. Nam ita Cicero ad iudices Senatores Verrina quarta, vbi populum Romanum Verrini similes iudices non diutiùs laturum dicit: Habeatis sane vobiscum, inquit, istum Senatorem, istum de vobis iudicem, si vultis, habeatis. De se homines, si quis extra istum ordinem sunt (quibus ne reiiciendi quidem ampliùs quàm trium iudicum præclaræ leges Corneliæ faciunt potestatem) hunc hominem tam crudelem, tam sceleratum nolunt iudicare. Præclaras has leges Cornelias per ironiam vocat, quippe quæ tum, cum illa dicebat, in maxima erant inuidia. Nam illa lex de Senatoriis iudicibus eodem anno mutata est, hanc verò de reiiciendis iudicibus postea sustulisse P. Vatinius autumo, vt suo loco dicemus.

Vtiq̄ue ex rei hominis voluntate clàm vel palàm sententiam ferrent iudices. Meminit Cicero in Cluentiana his verbis, vbi de iudicio Oppianici: Cum in consilium iri oporteret, quaerit ab reo C. Iunius quaestor ex lege illa Cornelia, quæ tum erat, clàm an palàm de se sententiam ferri vellet: de Oppianici sententia responsum est, quòd his Habiti familiarem Iunium esse dicebat, clam velle ferri. Ex qua quaerendi formula, quam hic ex Cicerone adduxi, colligimus quoque abrogatam eam legem tum fuisse, cum hæc Cicero diceret: Ex lege, inquit, Cornelia quæ tum erat, nempe, cum Oppianicus reus esset, hoc est anno vr̄bis DCLXXIX. octennio antequam Cluentium defenderet Cicero Prætor anno vr̄bis DCXXCVII. Itaque sublatam hanc legem conijcio lege Aurelia iudiciaria, quæ quadriennio antè lata fuerat, quàm Cicero Prætor orationem illam pro Cluentio diceret, anno vr̄bis scilicet DCXXCIII.

Lex de maiestate.

Legem de maiestate retulit: Ne quis magistratus exire de prouincia, educere exercitum, bellum sua sponte gerere, in regnum externum accedere iniussu populi Rom. Senatùs posset. Cicero in Pisonem scribens, idem antea veteribus legibus, & postea lege Iulia de repetundis prohibitum fuisse dicit. Meminit & legis huius Cornelie Pædianus in Cornelianam.

De corruptis iudicis lex.

Legem de falso tulit, ac primùm de corruptis iudiciis inquirundis, Vti de eius capite quaereretur, qui Tribunus militum e legionibus quatuor primis, quæue Quæstor, Tribunus plebis, Ædilis, Prætor, Consul, Censor, quæue eos magistratus habuerit, quæue in Senatu sententiam dixit, dixeritve, Quæcorum coit, coierit, conuenit, cõuenerit, consensit, consenserit, falsumve testimonium dixerit, quo quæis iudicio publico circumueneretur, condemnareturve. Verba legis ex Ciceronis Cluentiana decerpimus, vbi probat, non alligari hac lege vniuersos mortales, quemadmodum ea de veneficiis, quæ sequetur, sed eos dumtaxat, qui in lege hac nominantur, & quibus iudicia publica credebantur.

Vtiq̄ue de eius capite quaereretur, qui in testamento, aliòve scripto, aliàve qua re falsum dolo malo fecit feceritve, circumueniendi alterius causa. Vtiq̄ue testamenta in ciuitate facta eorum etiam, qui in hostium potestatem peruenissent, atque in hostico decessissent, rata permanerent, in quibus heres in hostico susceptus non nominatus esset. Hanc legem testamentariam appellant Cicero Verrina tertia, & Vlpianus in lege Annonam, Digestorum libro XLVI. de extraordinariis criminibus scribens, D. Traianum statuiffe edicto poenam falsi legis Corneliæ in eos, qui annonam stateris adulterinis onerant: perinde ac si lege testamentaria, quòd testamentum falsum scripsisset, signasset, recitasset, damnatus esset. Et D. Hadrianum cum qui falsas mensuras habuisset, in insulam relegasse constat. Vide, quæ Iulianus Digestorum XXVI. titulo primo.

*Cornelia lex,
de falsis ponderibus.*

Vtiq̄ue de eius capite quaereretur, qui priuatus pecuniam publicam, quæue in auro, argento, ære fraudem, vitiumve fecit, feceritve, circumueniendi alterius causa. Meminit legis item Plinius lib. XXXI. cap. IX. cuius verba sunt hæc: Misceuit Antonius vir ferrum, alios è pondere subtraxisse tradit ibidè: quamuis lege Cornelia cautum fuisset, vt qui in aurum vitij quid addidisset, quiq̄ argenteos nummos adulterinos cõfasset, falsi crimine teneretur. Sic Fuluius Ursinus in præfatione sui libri de familiis Romanis. Non tamè dictæ Corneliæ legis

legis mentionem apud Plinium inuenio. Nummariam legem hanc appellat Cicero Ver-
rina tertia, & meminit Padianus. Sed vide Vlpianum & Modestinum Digestorum li-
bro XLVIII. tit. x. ad legem Corneliam de falsis.

Legem de sicariis & veneficis tulit, Vt de eius capite quæreretur, qui hominem oc-
ciderit, cuiusve dolo malo incendium factum fuerit: quæve hominis occidendi, furtive
faciendi causa cum telo fuerit: quæve hominem libidinis, vel promercij causa caltra-
uerit. De qua lege multa Iurisperiti tit. octauo libro Digestorum XLVIII. Atque hanc
» intelligit Seneca de Providentia cap. III. cum dicit: Quid ergo? felix est L. Sulla, quod
» illi descendenti ad forum gladio summouetur? quod capita Consularium virorum pati-
» tur ostendi? & pretium cadis per Quæstorem ac tabulas publicas numerat? Et hæc om-
» nia facit ille, qui legem Corneliam tulit. Atqui Sulla Dictator eos qui proscriptos occidis-
sent, eaque de causa pecuniam ex arario acceperant, a pœna legis exceperat: quos tamen
C. Cæsar postea quæstor factus inter sicarios habuit, vt suo loco dicemus. Rursum in lu-
do de morte Claudij Cæsaris Seneca huius legis mentionem facit his verbis, ex antiquo
» codice S. Amandi correctis atque suppletis: Et agmine facto Claudio occurrunt. Quos
» cum vidisset Claudius, exclamat: Quomodo vos huc venistis? ΤΑΝΤΑ ΦΙΑΣΙΝ ΤΙΑΡΗ. * ΤΙ ΑΙΟΙ
» Tum Peto Pompeius: Quid dicis homo crudelissime? Quæris quomodo? Quis enim
» nos alius huc misit, quam tu omnium amicorum interfector? In ius eamus: ego tibi hic
» sellas ostendam. Ducit illum ante tribunal Æaci. Is lege Cornelia, quæ de sicariis lata est,
» quærebat: postulat nomen eius recipi, ac edit subscriptionem: Occisos Senatores xxx.
» equites Romanos CCCXV. atque plures, ceteros CCXXI. Οσα φαραβός τε νόμις τε.
Cornelia lex
de sicariis &
veneficis.

Vtque de eius capite quæreretur, qui hominis necandi causa venenum malum pa-
rauerit, habuerit, vendideritve, quæve partui, pudicitiaue alterius vim intulerit. Memine-
re legis Cicero in Cluentiana, & Seneca Declamationum libro tertio.

Legem de iniuriis tulit, Vt quæreretur de eo, qui quempiam pulsauerit, verberauerit,
domumque alterius per vim introierit. Iniuriarum actiones itaque tam publicæ, quam
privatæ nascuntur ex hac lege Cornelia, quam abunde declarant Vlpianus & alij Dige-
storum lib. XLVII. tit. x. Iustinianus Institut. lib. I. tit. I. III.

Legem de repetundis, priori haud adeo dissimilem, promulgauit, nisi quod in
repetundis comperendinationem lege Acilia sublatam restituerit, grauioræque pœnas
adhibuit: quemadmodum ex Tullij Verrinis & Padiano pulchre ostendit Paullus
Manutius in libro de legibus. Cornelia de maiestate meminit. Ex his igitur L. Sullæ
Dictatoris legibus constituta in posterum iudicia publica sunt, ampliatoque Prætorum
collegio factum, vt seni quotannis Prætores quæstiones perpetuas publicorum crimi-
num sortirentur, atque secundum leges exercerent, veteribusque quatuor quæstorum
tribunalibus duo noua adiungerentur, ad quæ iudicia vel de falso, vel de sicariis, vel de
iniuriis, aliisve criminibus pro reorum copia agerentur, vt ex sequentibus fiet manife-
stum. Sed lubet hoc loco adicere Ciceronis verba ex libro de natura deorum tertio, vbi
» recenset varia iudicia, quibus seruebat forum Romanum suo tempore: Tum hæc (inquit)
» quotidiana, sicæ, venena, peculatus, testamentorum etiam lege noua quæstiones. Inde
» illa actio, ope, consilioque tuo furtum aio factum esse. Inde tot iudicia de fide mala,
» tutelæ, mandati, pro socio, fiduciæ, reliqua quæ ex empto, aut vendito, aut conducto,
» aut locato contra fidem sunt. Inde iudicium publicum rei privatæ lege Lætoria, inde
» euerriculum malitiarum omnium iudicium de dolo malo, quod C. Aquilius familiaris
» noster protulit. Et quidem hæc post Præturam suam Cicero, quam cum C. Aquillio post
annos quindecim gessit, vt suo loco patebit: cuius hic adducta verba nobis actionum
forensium eius temporis maiorem partem repræsentant. Et iuris privati quidem, actiones
furti, & quas de fide mala appellat: vt tutelæ, mandati, pro socio, fiduciæ, & reliquas, quæ
ex empto, aut vendito, aut conducto, aut locato contra fidem inter priuatos plerumque
sunt. Iuris autem publicæ actiones fuere, sicæ, venenorum, peculatus, & testamentaria:
lege noua Cornelia de falso quæstiones: quas cum quotidianas appellat Cicero, ex his
maximè, aliisque prioribus perpetuarum quæstionum sortes Prætorias quotannis consti-
tui solere, fit verisimile. Atqui iudicium de dolo malo, quod C. Aquilius Gallus post in-
usum protulit, partim iuris privati esse opinor, partim publici ex lege Cornelia de falso:
non tamen inter quæstiones perpetuas numerandum videtur, quamdiu exemplum non
reperimus, quod inter sortes Prætorias fuerit: vt nec illud iudicium publicum rei privatæ
lege Lætoria, quod aliquando constitutum fuisse extra ordinem, non dubium est, vt
illud de incestu rogatione Præduccia.

Legem sumptuariam tulit, Vt Kalendis, Idibus, Nonis, diebusque ludorum, & fe-
riis quibusdam solemnibus tertios tricenos in cœnam intumere, ius potestatisque esset:
auctor

auſtor Gellius libro 11. cap. xxiv. Vtique funebres epulæ & impenſæ non minùs coëſcerentur. Plutarchus Sullam ipſum ſcribit legis ſuæ de cœnarum tenuitate ac partimonia modum exceſſiſſe, cum Herculi fortunarum ſuarum decumam Romæ ex voto ſoluere, & prandia in ſemitis populo uſque adeo ſumptuoſa præberet, ut plurima ciborum omnis generis fercula in Tiberim proiicerentur. Et poſtea quoque mortua inter eas crapulas Metella vxore, non ceſſauit continuo luxu conuiuiorum moerorem inter epulas abſtergere; ut legem quoque, qua funebres definiſſent expenſas, omnino ſit tranſgreſſus. Macrobius libro Saturnalium tertio longe aliter de Cornelia lege ſumptuaria cenſet, non in ea modum gulæ factum, magnificentiamve conuiuiorum prohibitam fuiſſe dicens: Verum minora edulii pretia impoſita. Et quibus, inquit, rebus? Dij boni, quamque „ exquisitis, & pæne incognitis generibus deliciarum? Quos illic piſces, quas oſtulas nominat? & tamen pretia illis minora conſtituit. Ex cuius Macrobij verbis apparet, caput „ hoc, in quò pretia rebus vilia conſtituit, legi huic Cornelie deſſe: quod in eum maximè finem adiectum legi fuiſſe exiſtimo, ut lex obſeruatu facilior eſſet, deliciis iſtis in foro venalium propter vilitatem non comparentibus, ſpe lucri præcila obſoniorum opiparorum artificibus conquiſitoribusque.

Lex Cornelia de Pro-
uincijs.

Legem de provinciis tulit, Vt ex lege Sempronia Senatus provincias quotannis conſtitueret, & quibus poſt magiſtratum ex S. C. imperium prorogatum eſſet, illud non minore iure, quàm Procoss. donec in urbem reuerſiſſent, haberent; etiamſi lege curiata illud non obtinuſſent. Cicero ad P. Lentulum, qui Ciliciam Procoss. obtinebat, ſcribens epiſtola ix. Familiarium primo: Appius dixit etiam, inquit, in Senatu palàm, ſeſe, ſi licitum „ eſſet legem curiatam ferre, ſortitum eſſe cum collega provinciam: ſi curiata lex non „ eſſet, ſe comparaturum cum collega, tibi que ſucceſſurum. Legem curiatam Conſuli ferre „ opus eſſe, necceſſe non eſſe. Se, quoniam ex S. C. provinciam haberet, lege Cornelia imperium habiturum, quoad in urbem introiſſet. Iam ab initio reip. Romanæ imperium magiſtratibus in provinciam ituris dare ſolet populus ſcortim lege curiata, quam ſoli ferebant Conſules, ſine qua magiſtratibus nullum erat imperium. Senatui verò Sulla Dictator tantum adiecit auctoritatis ampliùs, ut qui poſt magiſtratum ex S. C. provinciam haberet, etiam ſine lege curiata imperium obtineret, donec in urbem reduiſſet. Nam antea prorogari quotannis imperium his debebat. Qua item lege quid honoris ampliùs accedebat magiſtratibus, quibus Senatus conſtituiſſet vel prorogaſſet provinciam atque imperium; ut indifferenter Procoss. appellarentur, quamvis Prætorium dumtaxat imperium haberent, id quod ex ſequenti hiſtoria obſervare eſt.

Ne quis cum imperio in provincia exiſtens, ſucceſſore adueniente, ultra trigefimum diem in eadem permaneret. Docet hoc Cicero ad Appium ſcribens, cui in Cilicia provincia ſuccedere debebat. Sed eò, inquit, diſceſſiſti, quò ego te ne perſequi quidem poſſem triginta diebus, qui tibi ad diſcedendum lege, ut opinor, Cornelia conſtituti eſſent. „ Et poſtea, his item verbis: Vt habere rationem poſſis, quo loco me, ſalua lege Cornelia, „ conuenias. Ego in provinciam veni pridie Kal. Sextiles, iter in Ciliciam facio per Cap „ padociam, &c. Hæc in epiſtola ſexta libro Familiarium tertio.

Lex Cornelia de Legatis provinciali.

Vtique legatis provincialium magiſtratuum deceſſuris in ſumptus factos non ampliùs decernerent ciuitates, quàm lege à ſe conſtitutum eſſet. Cicero ad Appium eodem Familiarium libro epiſt. x. Ad me adire quoldam memini, qui dicerent, nimis magnos „ ſumptus legatis decerni: quibus ego non tam imperavi quàm cenſui, ſumptus legatis „ quàm maxime ad legem Corneliæ decernendos. Atque in eo ipſo me non perſeue „ raſſe, teſtes ſunt rationes ciuitatum, in quibus, quantum quæque voluit, legatis tuis da „ tum induxit.

Lex Cornelia de Quaſtoribus provin-
cijs.

Legem de Quaſtoris provinciis etiam tuliffe, opinamur omnino, cum numerum Quaſtorum ampliauerit. Sed quænam illæ fuerint, in obſcuro manet, cum earum vix vllam mentionem apud Auctores reperire hæcenus potuerim, quàm quæ antea ex Cornelio Tacito de Quaſtoris provinciis adduxi. Ex ſequenti autem hiſtoria colligimus, quotannis mutatas fuiſſe Quaſtorias provincias, ut prius ordinatum fuiſſe conſtat. Nam qui cum Procoss. Proprætoribus ſuis ultra annum morabantur in provinciis, legationis potiùs, quàm Quaſtorio titulo manſiſſe videtur, ut & antiqua docent numiſmata, ſuis locis adferenda. Ceterum in Sicilia duas priùs ordinatas ipſum autumo lege ſua confirmaſſe, Suracuſanam ſcilicet & Lilubetanam, ſicut nobis palàm fit ex Cicerone & Pædiano. An verò in Sardinia & Africa fecerit idem propter adiunctas provincias, adhuc nobis eſt incompertum. In Corſica quidem, quæ ſub Sardinia ſemper fuerat, à L. Sulla Dictatore Aleriam coloniã eſſe deductam, Plinius auctor eſt libro tertio. Vnde mihi ſuſpicio eſt, in ea inſula ipſum quoque Quaſtorem nouum poſuiſſe. Nam vini, mellis ac

In Sicilia
Provincia
duæ.

Aleria colo-
nia in Corſi-
ca.

cere feracissima est. In Libya quidem frumenti abundantissima, quæ sub Africa erat Prætor, Adrumeti Quæstorem fuisse postea, docet Tacitus. Nos tamen nihil certi in his statuere volumus, sed ut suppleremus quotannis Quæstorias prouincias, nuda sæpe nomina exempli causa adiungere coacti sumus.

Legem denique agrariam tulit, qua Volaterranorum, Fesulanorum in Etruria, aliorumque perduellium agros in Galia, Vmbria, Latio, Campania, Samnio, aliisque per Italiam regionibus publicauit, atque legionibus suis diuit. Cuius legis frequens est mentio in orationibus Ciceronis, pro Sex. Roscio, & contra Rullum.

Prætores.

Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella. Vibanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Postulante Sex. Næuio, ut P. Quinctius iudicatum solui satisficeret, quod eius bona ex edicto Prætoris Burrieni xxx. dies Romæ possessa essent; Quinctium aut satisfacere, aut sponsonem facere iubet. Quinctius sponsonem facere maluit, & C. Aquillium iudicem sumpsit. Hæc ex oratione Ciceronis pro P. Quinctio habemus, cuius causam, post alias quædam priuatas huius anni extremo defendit; antequam Sex. Roscij publicam primam dixerit anno sequenti, ut etiam Gellius testatur libro xv. cap. xxvii. necnon ex Ciceronis ipsius verbis cum in Bruto, tum in eadem pro Quinctio oratione facile demonstrari potest. Nam in Bruto dicit, se post aliquot priuatas causas primam publicam pro Sex. Roscio dixisse; atque hoc anno Quinctium defendisse, & ipso causæ statu & argumento cognoscimus. Ut enim refert Cicero, ante diem iiii. Kal. Februarias in Galliam proficiscitur Quinctius L. Scipione, C. Norbano Coss. eiusque bona absentis, postulante Næuio aduentario, quasi vadimonium deseruisset, ex edicto Prætoris P. Burrieni proferuntur. Redit Romam Quinctius ante Idus Septembris, ut ab auxilio venientibus absentis Tribunis erat ordinatum, & vadimonium fuit. Næuius deinde annum & sex menses nihil petit, quiescit, & conditionibus Quinctium, quoad potest, producit. Ita iacet, ut ait postea, res in controuersis, Næuius calumniante, biennium. Quod si ita est, ut Tullius illic affirmat, profecto non ante Kal. Septembres huius anni apud C. Aquillium iudicem defendere causam Quinctij potuit. Neque hanc primam fuisse inter priuatas, ipse in eadem oratione ostendit his verbis: Quod mihi consuevit in ceteris causis esse adiumento, id quoque in hac causa deficit. Iam vero Cn. Dolabellam hoc anno Prætoris fuisse, constabit ex sequentibus. Nam anno Ciliciam prouinciam obtinuit, ex qua reuersus deinde repetundarum reus est à M. Scauro factus, & damnatus, ut suis locis demonstrabo. Meminit & huius Prætoris Cicero in oratione pro Cornelio, cuius verba citat hæc Padianus: Non Cn. Dolabella C. Volcatium honestissimum virum communi & quotidiano iure priuasset.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Peregrinam. iurisdictionem.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinere.

Sex. Nonius * L. f. L. n. Suffenas. L. Sullæ Dictatoris sororis filium Plutarchus fuisse scribit, & repulsam in magistratus cuiusdam petitione, passum, Sulla Consule, præter omnium expectationem, cum ille C. Mario pulso ciuitatem armis occupasset; quod in petitione Aeditatis contigisse suspicor: atque postea vel cum auunculo Sulla in Asiam profectum, vel per bella ciuilia latuisse ad hunc annum usque, aduersa factione urbem obtinente. Hoc demum anno recuperata per Sullam republica Prætoris factum, atque præsedisse ludis, quos Sulla de Mithridate per biduum triumphans fecit maximis sumptibus, ut testantur denarij argentei pulcherrimi in eius rei memoriam, eumque finem cusi, ut donatiua congiariaque largiri hisce posset. Videtur autem in his Victoria palmani tenens, & Romam spoliis hostium insidentem coronans, circumscriptis litteris, SEX. NONI. PR. L. V. P. F. Quas interpretor, Sex. Nonius Pr. ludos Victoriæ primus fecit. Ab altero latere Vulcani caput est cum fabrilibus instrumentis, marculo & velle, quæ monetariorum nota est, & reliquum tituli adiungitur, SVFENAS. S. C. Nummi picturam Lætor videre poteris apud Fuluium Ursinum in eius familiis.

* M * Minacius Magius * L. f. * nepos. * C * Minacius Magius * L. f. * nepos. P. Velleij Patreculi historia, quos scripsit ab anno.

bit, ob patris Minacij Magij bello sociali erga Romanos benemerita simul Prætores (quo tempore adhuc seniores creabantur) fuisse populi Rom. gratitudine factos. Quod si ita est, singulari extra ordinem populi Sullæque Dictatoris fauore hoc factum fuisse videtur, cum prius minores magistratus nullos gessisse reperimus. nec citius ad Præturam peruenire potuerunt, cum ipsi cum patre primum ante nouennium ciuitate sint donati: nec tardius, cum anno sequenti inciperent octo Prætores creari.

L. Domitius * L. f. L. n. * M. Æmilius Q. f. M. n.
Ahenobarbus * Lepidus.

Prætores prouinciarum.

//. // . f. // . n. // . Præneste
//. // . f. // . n. // . nullam. // . // . f. // . n. // . Achaïam
//. // . f. // . n. // . Macedoniam. // . // . f. // . n. // . Asiam
C. Iunius * // . f. n. Norbanus. Q. Lucretius // . f. // . n. Offella.
Q. Valerius // . f. // . n. Soranus. Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus
C. Sentius // . f. // . n. Saturninus. L. Licinius P. f. * P. n. * Murena
Prouincias. obtinuere.

Tribuni plebis.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
C. Licinius * C. f. C. n. * Sacerdos. M. Cæsius * M. f. C. * nepos.
M. Octavius // . f. // . n. Ligur. L. Octavius // . f. // . n. Ligur.

Duo fratres honoribus haud dubiè functi, quibus hereditatem abiudicauit C. Verres Prætor an. DCLXXXIII. vt Cicero multis actione tertia in Verrem.

L. Octavius // . f. // . n. Balbus. C. Gallius // . f. // . n. Luperus.
M. Canuleius // . f. // . n. Diues. C. Flavius // . f. // . n. Fimbria.
M. Iunius * M. f. C. n. Silanus * C. Thorius // . f. // . n. Marinus.

Et hic Marinus Senatorius erat iudex postea admodum infamis, vt tum suo loco dicam.

Ædiles curules.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
L. Manlius // . f. // . n. * Ap. Claudius Ap. f. Ap. n.
Torquatus * Pulcher.

Ædiles plebis.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
M. Iunius * M. f. D. n. * Brutus. C. Cassius L. f. * C. n. * Varus.

Quæstores. vrban. duo.

//. // . f. // . n. // . Vrbānam. // . // . f. // . n. // . Vrbānam.
P. Cornelius P. f. P. n. Lentulus. Sura. L. Valerius // . f. // . n. Triarius.

P. Lentulus
Sura.

Vnde Sura
cognomen
tum adhaesit.

Ad quos vrbānos Quæstores C. Verres hoc anno rationes Quæsturæ suæ Gallicæ rettulit, cum deserto Carbone Consule suo, repente ex Mariano Sullanus anno superiore factus esset, sic pluribus verbis declarat Verrina tertia Cicero. De hac P. Lentuli Suræ Quæstura pulchre item Plutarchus in Cicerone. Refert enim, P. Lentulum, L. Sulla Dictatore Quæstorem fuisse, publicaniquæ pecuniam dilapidasse gnauiter: cuius cum Sullæ iussu rationem reddere in Senatu cogeretur, ita respondisse ridicule: Rationes non reddere, sed suram præbere possum, vt pueri solent, qui in ludo sphaeræ peccassent. Ob illudque deinceps Suræ cognomen illi inditum fuisse scribit. Nos tamen illud cognomen & antea reperimus. Fuit autem nepos P. Lentuli principis Senatus, Appiano, Sallustio, & Cicerone testibus, sed degener, nam Consularis postea Senatu motus est, & in secunda Prætura ob coniuira-

coniurationem Catilinariam in carcere strangulatus à Cicerone Consule. De L. Triario *L. Val. Triar.*
 „ Ciceronem in Bruto loqui existimo, cum dicit: Me quidem delectabat etiam Triarij in
 „ illa ætate plena litteratæ senectutis oratio: quanta seueritas in vultu? quantum pondus in
 „ verbis? quam nihil non consideratum exibat ex ore? Hunc militasse deinde in Sardinia
 contra M. Lepidum, & deinde legatum fuisse L. Luculli in Asia, docet Padianus in argu-
 mento Scaurianæ orationis. Item Appianus & Plutarchus mentionem faciunt, sed in
 Liuiio perperam C. Triarius appellatur lib. xcviij.

Cn. Sicinius * Cn. f. Q * nepos. Homo impurus, sed admodum ridiculus, alius in
 eo oratoris simile quidquam, vt ait Tullius in Bruto. Meminit illius & Plutarchus in
 Crasso. Tribunus plebis deinde factus magnas in vrbe seditiones excitauit, verum mox
 in ipso magistratu suo meritis pœnas dedit, vt ex sequentibus patebit.

L. Albius Sex. f. . n. Carrinas. Male Quirinas in vulgatis Ciceronis pro
 P. Quinctio, vbi hominem in primis honestum vocat, qui cum P. Quinctio socius in
 Galliis negotiabatur.

Q. Cornificius * L. f. Q * nepos. Qui postea Consulatum cum Cicerone
 petiit, vt ipse Cicero ad Atticum epistola prima. Padianus in argumento orationis habet
 in toga candida, & Q. Tullius Ciceronis frater de petitione Consulatus.

C. Popillius * P. f. C. n. Lanas * Senatorem appellat Cicero Verrina secun-
 da, & peculatus postea damnatum dicit. Idem opinor, qui Præfectus classis bello Mithri-
 datico fuerat, vt auctor Appianus in Mithridatica. Hunc item Cicero in Balbiana claris-
 simum & amplissimum virum vocat, atque in exilium iussit Nuceriam.

M. Licinius P. f. M. n. Crassus. Cuius vitam describit Plutarchus, & apud alios
 frequens est mentio, & in meis Annalibus item, vt de eo hic multa dicere, non sit operæ
 pretium.

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. L. Metelli Diademati filius, qui per magistra-
 tum gradus ad Consulatum peruenit, sed antequam iniret, mortuus est.

Prouinciæ. prolata.

L. Marcius Q. f. Q. n. Philippus. Procos. Sardiniam, Q. Antonio pulso, in
 aduentum successoris obtinuit: Liuius lxxxvj.

M. Æmilius Q. f. M. n. Lepidus. Pr. Siciliam. sortitus. obtinuit. Prouinciã
 avarè & crudeliter administrasse videtur, quantum ex Ciceronis verbis colligere est, qui
 „ actione in Verrem quarta de Siculis ita: Magistratum nostrorū iniurias ita mul-
 „ torum tulerunt, vt numquam ante hoc tempus ad aram legum, præsidiumq; vestrum pu-
 „ blico concilio confugerent: tameti & illum annum pertulerant, qui sic eos afflixerat, vt
 „ salui esse non possent, nisi C. Marcellus quasi aliquo fato venisset. Per annum illum, Præ-
 „ turam M. Lepidi, Padiano teste, intelligit, in qua hoc vel anno sequenti prouinciã ve-
 xauit, per auaritiã & crudelitatem, vnde postea reus est factus.

C. Annius T. f. T. Luscus. Pr. Hispaniam. vtramque. Proconsulati. cum.
 imperio. obtinuit. A L. Sulla Dictatore missus cum magno exercitu contra Serto-
 rium proscriptum, qui ingens bellum in Hispania moliebatur, & Pyrenæos montes cum
 sex armatorum milibus occupauerat. Quorum ducem Salinatorem C. Annius per do-
 lum occidi curauit, depulsoque præsidio, transgressus in Hispaniam, Q. Sertorium viribus
 imparem cum suis fugere in Mauritaniam coëgit: auctor est Plutarchus in Sertorio.
 C. Annius hic PROCOS. nominatur in denariis argenteis: vnde discimus per Quæstorum
 duorum nomina, Hispaniam vtramque C. Annium obtinuisse; in quibus Quæstorum
 alter, L. FABI. L. F. HISP. in altero legitur, C. TARQVITI. P. F. Et sunt eiusdem for-
 mæ: nam in vna parte habent Monetæ vel Astræ dæ caput diadematum cum balance
 & caduceo: Iusticiam rerum reginam esse significans. In altera verò parte Victoria cum
 palmæ ramo videtur. In vtrisque Q. littera, Quæstoris extat nota: Proconsulis autem
 titulus sic in vtrisque legitur, C. ANNI. T. F. T. N. PROCOS. EX. S. C.

M. Minucius // f. . n. Thermus. Pr. extra ordinem à L. Sulla Dictatore in
 Asiam missus, vt L. Murenæ quem reuocauerat, succederet. In cuius Prætoris contuber-
 nio C. Cæsar, qui postea Dictator fuit & Monarcha, prima stipendia fecit iam annorum
 nouemdecim, missusq; à Prælore ad classem accersendam, defecit illic non sine infamia
 prostitutæ Regi pudicitia: à Thermo tamen Prælore postea in expugnatione Mitulena-
 rum (quæ sola ciuitas in Asia post victum Mithridatem arma retinebat) ob fortitudinem
 ciuica donatus est. Mitulenas verò diu obsessas à L. Lucullo Procos. post Volaterras in

Italia captas sequenti demum anno expugnatas ac dirutas fuisse, Liuiana Epitome libri xxcix. etiam indicat.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliâ. Narb.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricam. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Gall. Cisalpinam
Prætores. prolato. sibi. imp. obtinuere.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

L. Manlius 11. f. 11. n. Torquatus. L. Sullæ. Dict. in Italia. Cuius extat nummus cum triumpho Sullæ.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Lepidi. Pr. in Sicilia.

Sardinia & Africa extraordinariis ducibus subiectæ, Quæstores hoc anno ab vrbe non videntur accepisse.

* Lucernus * Gallicus. Calenus.

L. Cornelius L. f. P. n. SULLA. FELIX. DICT. A. DCLXXII.
de. rege. Mithridate. ex. Asia. per. biduum. IV. III. K. FEB.

Sulla Dictator recuperata acceptaque Dictatura, huius anni initio per biduum de Mithridate rege insignem sumptu magnifico, & regionum nouitate spohorum excellentem triumphum duxit. Insper reducendo exules, qui Mariana Cinnanaq; factione pulsæ ad eum in Asiâ confugerant, iucundissimum præbuit spectaculum. Ciues enim longè primarij sequebantur curram, seruatorem patronumque Sullam vocitantes, quod eius operâ reducti, patriam, vxores & liberos recepissent. Illud laude dignum in eius triumpho iudicarunt omnes, quod de ciuib. triumphare noluerit. Auctor est enim Val. Maximus lib. 11. cap. 111. L. Sullam, licet plurima bella ciuilia confecisset, non tamen vt Græciæ & Asiæ multas vrbes, ita ciuium Rom. oppidum vllum in triumpho vexisse. Iactata nihilominus inter militares iocos ex more in triumphantem scommata & conuitia. Quidam enim eius Dictaturam Regnum palliatum appellabant; alij verò Tyrannidem apertam, vt apud Appianum legimus. Transfuisse priori die Plinius libri xxx111. principio tradit, ex omni victoria sua auri pondo xv. ∞. argenti pondo centum quindecim milia; sequenti autem, auri tredecim milia pondo, argenti septem milia. Erant autem hæ reliquæ ex Capitolinæ ædis incendio, ceterisque omnibus delubiis à C. Mario iunior paulo ante Præneste delatæ. Post triumphum concione vocata rerum gestarum à se ratione ambitiose reddidisse refert Plutarchus, quem legas in Sullæ vita, & alios iam antè nominatos. Meminerunt triumphi huius etiam L. Florus libro 111. cap. v. Cicero in oratione pro lege Manilia, Eutropius libro v.

L. Licinius P. f. Murena. Propr. ann. DCLXXII.
de. rege. Mithridate. ex. Asia.

Duos anni huius triumphos nobis ostendunt Capitolinorum notæ numerabiles, quorum alterum puto fuisse L. Murenæ, qui cum per biennium in Asia cum Mithridate post Sullæ discessum varia fortuna bellum gessisset, reuocatus hoc demum anno rediit, vt ex Appiani Mithridatica videmur colligere, qui secundum hoc bellum Mithridaticum anno tertio finitum esse asserit. Et constat ex superioribus, L. Sullam pace facta Asiâ constituisse, reliq; Murena Propr. rediisse cum exercitu in Græciam anno dclxix. ac deinde in Attica circum Athenas aliquamdiu podagra impeditum traxisse moram, Plutarchus auctor est: adeo vt anno primum sequenti in Italiam venerit, Scipione & Norbano Consulibus, quo etiam in Asia bellum cum Mithridate Murena renouauit, continuauitque illo & sequenti anno Mario & Carbone Coss. Hoc deinde tertio anno reuocatus succedente M. Thermo Romam rediit, vt est demonstratum. Et rediisse eodem anno L. Lucillum legatum Proquæstore, (quem cælesti quadam sorte rebus Asiæ immoratum, ciuili bello durante, à miserandis Italiæ calamitatibus abstinuisse Plutarchus asserit) Quintiana Ciceronis oratio ostendit, quam hoc anno dictam esse supra probaui, in qua nominatur inter iudices eius causæ L. Lucillus. Item Academicarum quarto testatur idem Tullius, Lucillum Quæsturæ diuturnum tempus, Murena bellum in Ponto gerente, in Asia pace consumpsisse. Sed hæc de tempore satis. Murenæ verò Romam reuersum triumphasse, Cicero in oratione pro lege Manilia aperte testatur: Triumphauit (inquit) L. Sulla, triumphauit L. Murena de Mithridate, duo fortissimi & summi imperatores: sed ita tamen triumpharunt, vt ille pulsus superatusque regnaret: „ verum tamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda, quod reliquerunt; propterea quod ab eo bello Sullam in Italiam Resp., Murenæ Sulla reuoca-„
uit.

uit. Idem in oratione pro L. Murena filio huius ambitus reo non semel mentionem facit, quem donis militaribus ornatum patris triumphum decorasse dicit. Et extat denarius L. Licinij P. f. Murenæ cum triumphali quadriga, quem expressit in libro suo Goltzius.

ANNI P. R. C. DCLXXIII.

Consules.

L. CORNELIVS. L. F. P. N. SVLLA. FELIX. II. Q. CAECILIUS Q. F. L. n. Metellus. Pius.

ITA Consules subijcit Cassiodorus L. Sullam II. Q. Metellum: tabulæ Græcæ Sullam II. & Metellum: Marianus L. Cornelium Sullam II. & Q. Metellum Pium. nominat eosdem Cicero Verrina tertia; item Gellius libro xv. cap. xxviii. neque dubium esse affirmans, quin post annum quàm pro Quinctio dixerat Cicero, Sex. Roscium reum paricidij defenderit annos iam septem & viginti natus, L. Sulla Felice & Q. Metello Pio Coss. De qua re nostram opinionem supra interpoluimus, salua tamen semper aliorum meliore sententia. Appianus autem memorat L. Sullam Dictatorem adhuc, quamvis summa imperij ipse solus potiretur, ut tamē aliqua species reip. remaneret, se cum Q. Metello Pio Numidici filio Consulem iterum creati voluisse, atque inde morem forte natum esse, uti imperatores Cæsares postea comitiorum arbitri sæpē ipsimet eum honorem assumerent, pulchrum ducentes summum imperium cum Consulatu iungere.

Q. Metello Consuli Hispania decreta, & bellum quod à Q. Sertorio proscripto in ea provincia concitatum erat; non tamen hunc puto ante annum insequentem abuisse in provinciam, ut ex ipsius historia ductu colligere est. quod ipsum videtur deinceps solemne fuisse, siue ex more eius temporis, siue ex constitutione Sullana (nam nihil de ea re certi comperio) uti Consules, non secus ac Prætores, annum magistratum (nisi temporum necessitas aliter cogeret) in vrbe exigerent, atque anno deinde sequenti pro Consulibus in provinciam paludati proficiscerentur. Mithridates otium à Romano bello natus Bosphoranos subegit, provinciamque vnum ex filiis Macharem regi imposuit. inde Colchos aggressus haud prospere bellum gessit; nam exercitus parte hiemis intempérie amissa domum reuersus est: Appianus.

Prætores. primùm. octo. creati.

II. II. II. f. II. n. II. Urbanam. II. II. II. f. II. n. II. Peregrinam iurisdictiones

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti. obtinere.

M. Fannius * C. f. M. n * Strabo. Quæstionem inter sicarios sortitus obtinuit. Apud hunc Sex. Roscium Amerinum paricidij reum defendit Cicero iam sex & viginti annos natus, agensque vigesimum septimum, ut supra demonstraui. Quæ prima eius caussa publica fuit, ut ipse testatur in Bruto, & Officiorum libro secundo se adolescentem contra L. Sullæ dominantis opes Sex. Roscio Amerino subuenisse scribit. Inceptam verò causam hanc fuisse anni superioris exitu constitutis iudiciis, cum Prætores in hunc annum delignati ex lege Cornelia sortiti erant iurisdictiones suas, atq; tunc M. Fannium iudicem huic quæstioni, quæ sibi obuenerat, præfuisse, donec Kal. Ianuariis huiusce magistratum iniisset, ex Ciceronis verbis colligimus, ubi orationis initio Fannium tunc Prætorem sic alloquitur: Te quoque magnopere, M. Fanni, quæso, ut qualem te iam antea populo Rom. præbueris, cum huic idem quæstioni iudex præesses, talem te & nobis, & populo Rom. hoc tempore impartias. Quanta multitudo hominum conuerit ad hoc iudicium, vides, quæ sit omnium mortalium expectatio, quæ cupiditas, ut acria & seuera iudicia fiant, intelligis. Longo interuallo iudicium inter sicarios hoc primum committitur, cum interea cædes indignissimæ maximæque factæ sint. Omnes hanc quæstionem te Prætore manifestis maleficiis, quotidianoque sanguine haud demissius sperant futuram. Ex quibus etiam verbis cognoscimus quæstionem inter sicarios

diu iacuisse antequam à Sulla restitueretur, hoc tempore, quo primum iudicium inter sicarios lege Cornelia M. Fannio Prætori commissum est.

C. Claudius * Ti. f. C. n. * D. Iunius D. f. M. n.

Nero.

Brutus.

C. Claudius M. f. M. n.

C. Scribonius C. f. * C. n. *

Marcellus.

Curio.

L. Manilius // f. // nepos.

M. Minucius // f. // n. Therinus.

Cn. Octavius M. f. Cn. nepos.

Constitutis lege Cornelia iudiciis, accusatus repetundarum P. Gabinius Capito à L. Pisone petentibus Achæis, ut in diuinatione Cicero demonstrat: Nuper (inquit) cum in P. Gabinium vir fortissimus & innocentissimus L. Piso delationem nominis postularet, & contra Q. Cæcilius peteret, isque se veteres inimicitias iam diu susceptas persequi diceret, cum auctoritas & dignitas Pisonis valebat plurimum, tum illa erat causa iussu- ma, quod cum sibi Achæi patronum adoptarant. Damnatum verò fuisse, in Liciniana, obiter indicat, ubi Gabinius inter Prætores nominatur, apud quos socij lege Papiria Plautia in ciuitatem recipiendi profitebantur: Nam cum Appij (inquit) tabulæ negligentiùs asseruatæ dicerentur, Gabinij, quam diu incolumis fuit, leuitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset. Serius post Præturam quod ipse aliique accusati fuerint, bellum ciuile, per quod tere leges ac iura silent, in causa fuisse videtur.

Quamuis L. Sulla Dictator lege sua Tribunitiam potestatem ferè sustulisset, & præter auxilij lationem nihil reliquisset, ut ante dictum est: non defuere tamen Senatores, qui tali potestate contenti, plebeæ libertatis amore eandem acceptarunt, ut ex sequentibus constabit.

Tribuni plebis.

C. Herennius * M. f. C. * nepos. Legem Sullæ Cos. de reditu Cn. Pompeij sua intercessione impedit. Sallustius historiarum secundo, cuius verba apud Gellium libro x. cap. xx. hæc leguntur: Sallustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus, consuetudini concessit, & priuilegium, quod de Cn. Pompeij reditu ferebatur, legem appellauit. Verba ex secunda eius historia hæc sunt: Nam Sullam Consulem de reditu eius legem ferentem ex composito Trib. plebis C. Herennius prohibuerat. Hæc apud Gellium. Rem verò ita se habere suspicor. Iussus erat, ut dixi, Cn. Pompeius profecto in Africa bello exercitum dimittere, & cum vna legione successorē Vtica expedare. Quod ægre latum tam ab ipso, quam ab exercitu, qui redire in Italiam cupiebat, magnæ seditionis origo fuit: cuius fama Romam perlata Dictatorem Sullam & Senatum perterruit, cum nuntiaretur Pompeium cum exercitu defecisse. Sed re certius postmodum cognita, Pompeium placare cupiens Sulla Cos. rogationem de eius reditu cum exercitu ad populum tulisse videtur, sine cuius iniussu, maximè cum Senatus aliter antea decreuisset, exercitus deduci è prouincia non poterat. Quam legem scribit Sallustius C. Herennium ex composito prohibuisse, ut rei difficultas, puto, magis appareret, nève exercitui vni populus Romanus mox obsecundasse videretur. Quod si Sulla Consul de reditu Cn. Pompeij legem tulit, profecto ante huius anni initium Pompeius redire cum exercitu ac triumphare non potuit. C. Herennium Tribunum plebis puto eundem esse Senatorem, qui postea peculatus damnatus est, ut auctor Cicero Verrina secunda.

//. // f. // n. // . // . // f. // n. //

//. // f. // n. //

C. Annius * C. f. C. n. *

Cn. Callidius Cn. f. Cn. * nepos

Bellicenus.

L. Iunius * L. f. D. n. * Silanus.

Ædiles curules.

//. // f. // n. // . // . // f. // n. //

Cn. Cornelius Cn. f. // n. *

C. Claudius * Ti. f. C. n. *

Lent. Clodianus

Nero.

Ædiles plebis.

Sex. Peduceius Sex. f. Cn. Aufidius Cn. f * Cn. n *
 nepos Orestes. Aurelianus.

Prouinciæ prætoris.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n * Dolabella. Procos. Macedoniam. obtinuit. Cn. Corn. Dolabella prætor. Macedonia.
 Eius legatum fuisse opinor M'. Fonteium, qui ex Prætura Narbonensi postea reus est factus repetundarum. Nam in eius defensione sic Cicero: Primum obicitur contra istorum impetus Macedonia, fidelis & amica populo Rom. prouincia, quæ cum se ac suas vrbes non solum consilio, sed etiam manu Fonteij conseruatam esse dicat, ut illa per hunc à Thracum aduentu ac depopulatione defensa fuit, sic ab huius nunc capite Gallorum impetus terroresque depellit. Hæc Cicero in fine orationis. Et laudabat tunc Fonteium reum Macedonica legatio, aliaque Hispaniæ vltioris.

Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella. Pr. Ciliciam obtinuit, ex qua postea reus est factus, & repetundarum damnatus à M. Aurelio Scauro, ut suo loco dicemus. Alter Dolabella Ciliciæ prætor.
 Interim dum populus Romanus bello intestino Mithridaticoque districtus est, ut L. Florus narrat, Cilices piratæ maria omnia interna sublatis commerciis infesta reddiderunt, atque etiam ad Mauritaniam & Gades prædas egerunt. Nam scribit Plutarchus Cilices piratas cum Sertorio quoque societatem hoc tempore inisse. Igitur hoc anno primum cum Cilicibus bellum initum, eaque prouincia cum Proconsulari imperio Cn. Dolabellæ Prætori demandata est. Quare ad hanc nouam prouinciæ deprædandam mirè C. Verres aspirauit, atque omni adulationis studio perfecit, ut cum Dolabella tamquam legatus in prouinciæ iret. Cuius sæpè meminit Cicero. Nam C. Verres Dolabellæ legatus Proquæstore Asiam, Græciam, Pamphiliamque prouincias tum expilauit: Posteaquam (inquit Verrina tertia) Cn. Dolabellæ prouincia Cilicia constituta, o Di immortales, quanta iste cupiditate, quibus allegationibus illam tibi legationem expugnauit: id quod Cn. Dolabellæ principium maximæ calamitatis fuit. An aliquid memoria dignum bello gessent, non constat. Hoc tantum colligimus ex Verrina tertia, C. Verris legati precibus motum reliquisse exercitum, prouinciæ ac bellum, profectumque ad C. Neronem Pr. in Asiam ut de Philodamo Lamplaceno, qui contra Verrem iniuria coactus tumultum excitauerat, pœnas sumeret.

L. Domitius * L. f. L. n * Ahenobarbus. Pr. Hisp. citeriorem. sortitus. obtinuit. A L. Herculeio Sertorij Proquæstore anno sequenti victus, ut tum dicemus. Iam enim inualuerant vires Q. Sertorij, qui Lusitanorum princeps factus, Hispaniam fere omnem ad arma excitauerat; L. Cottam legatum Propr. C. Annij Procos. nauali prælio ad Mellariam vicerat. Vide Plutarchum, Orosium lib. v. cap. xxiii. Florum libro iii. cap. xxii. & Eutropium.

T. Didius T. f. T. nepos. Pr. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. A Sertorio iuxta Bætim victus, & duobus milibus Romanorum cæsis, prælio fusus & profligatus: Plutarchus in Sertorio. In exemplarib. malè Phidius legitur, pro Didius.

Achaiam. Sardiniam
 Galliam. Narb.

Prouincias. sortiti. obtinuerunt.

Sex. Nonius f. n. * M * Minacius. Magius f. n.
 Sufenas. nepos.

* C * Minacius Magius. f. n. nepos.

Prouinciæ prolatae.

M. Æmilius Q. f. M. n. Lepidus. Siciliam

M. Minucius f. n. Thermus. Asiam

Illuricum. Galliam. Cisalp.
 Prolato. imperio. obtinuerunt.

Quæstores. primum. lege. Cornelia.
viginti. creati. sunt.

II. II. II. f. II. n. II. Urbanus. III. II. n. II. n. Urbanus.

L. Thorius * Sp. f. II. n. Balbus * Cuius reperitur denarius argenteus cum effigie Iunonis Sospitæ & tauro insultante. Hunc Thorium Cicero in Bruto M. Pisoni & C. Macro ætate æqualem facit. Fuit ingenio paruo, sed multo labore: & quoquo modo poterat, sæpè dicebat. Itaque ei pauca centuriæ defuerunt ad Consulatum, ut ibidem affirmat Cicero. Per magistratum igitur gradus peruenit ad petitionem usque.

L. Volcatius Q. f. II. n. Tullus. Ut habet eius nummus æreus in hac, ni fallor, Quæstura cusus, cum naui rostrata, & Herculis capite, tituloque, L. VOLCAT. Q. F.

C. Poblicius II. f. II. n. Malleolus. Cn. Dolabellæ Pr. in Cilicia, ibidem mortuus est, ut auctor Pædianus: etsi Cicero in Verrina tertia suspicioso usus vocabulo oratorie, occisum dicat, ut Verrem grauaret inuidia, cui mors eius lucro fuit. Nam à Dolabella legatus Proquæstore est receptus, quem tamen Verres postea reum prodidit, & grauauit testimonio, ut testatur Cicero. Itaque (inquit) idem iste, quem Cn. Dolabella postea C. Malleolo occiso Proquæstore habuit, idem in Cn. Dolabellam, qui in Cn. Carbonem fuit. Et postea: C. Malleolo Quæstore Cn. Dolabellæ occiso duas sibi hereditates venisse arbitratus est, vnā Quæstorie procurationis, nam à Dolabella statim Proquæstore iussus est esse; alteram tutelæ: nam cum pupilli Malleoli tutor esset, in bona eius imperum fecit.

II. II. II. f. II. n. II. L. Domitij Pr. in. Hisp. citeriore.

II. II. II. f. II. n. II. T. Didij Pr. in. Hisp. vltiore.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Sardinia. Eiusdem. in. Corsica.

Caralitanus. Aleriensis.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Africa. Eiusdem. in. Africa.

Vticensis. Adrumetanus.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in. Narbonensi. II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis. Narbone. in. Latio.

II. II. II. f. II. n. II. Ariminensis II. II. II. f. II. n. II. Asculanus. in. Cisalpina. in. Piceno.

M. Coponius M. f. II. nepos. Pisanus. in. Etruria. Quem puerum sub tutela positum L. Crassus orator non diu ante sociale bellum ac M. Drusi Tribunatum aduersus Q. Scæuulæ Iuriconsulti sententiam defenderat, ut auctor Cicero de oratore libro primo. Hunc primum nunc Etruriæ Quæstorem ordinarium factum esse, conicio ex antiquissimo denario cum Tagetis aruspiciæ primi inuentoris capite, & equite decurrente. qui nummus litteris Etruscis M. Coponium M. f. designat: quæ litteræ eiusdem formæ sunt, ut aheneæ antiquissimæ hymnorum tabulæ sculptæ, quæ Augubij atque Perusii adhuc extant, & quales multæ Clusij & Volaterræ visuntur Epitaphiorum.

II. II. II. f. II. n. II. Genuas II. II. II. f. II. n. II. Æserinus. in. Liguria. in. Samnio.

II. II. II. f. II. n. II. Calenus. II. II. II. f. II. n. II. * Lucerinus * in. Campania. in. Apulia.

II. II. II. f. II. n. II. Brundusinus II. II. II. f. II. n. II. Mediolanensis. in. Sallentincis. in. Insubribus.

Q. Horten-
sius Orator.

Q. Hortensius L. f. * L. nepos. Orator tunc temporis clarissimus atque eloquentissimus: quem vbique laudat Cicero, & maximè in Bruto de claris Oratr. Pædianus Regem caussarum appellat in argumento diuinationis. Prouincialem obtinuisse quæsturam indicat Cicero actione tertia, vbi C. Verris rationes Quæstorias excutit: Hoc est, (inquit) rationes referre? Hoc modo aut ego, aut tu Hortensi, aut quisquam hominum rettulit? Et rursus postea: Quasi non ut Quæstor sine Prætor possit rationem referre, ut tu Hortensi, ut omnes, eodem modo sine Quæstore Prætor. Atqui non multis annis ante Ciceronem Quæstorem fuisse demonstrat Verrina quinta: Nuper (inquit) Hortensi Quæstor fuisti, quid tui scribæ fecerint, tu potes dicere: ego de meis hoc dico, cum in eadem ista Sicilia pro frumento pecunias soluerem, &c.

L. Fufi-

L. Fufidius * L. f. L. * nepos. Primipilaris bello hoc ciuili apud Sullam Dictatorem graciosus, quo auctore primum tabula proscriptiois prolata est, vt Orosius libro v. cap. xxi refert. Sed perperam ibi Fufidius, vt apud Plutarchum Ofidius legitur: qui vnum ex assentatoribus Sullæ fuisse dicit. Cum autem Fufios, Fuficios, Fufidiosque repetamus, malo Sallustium sequi, qui Fufidium vocat, & in eum inuehitur his verbis in oratione M. Lepidi ad Quirites: * An quibus prælatus in magistratibus Fufidius? ancilla turpis, & honorum omnium dehonestamentum. Ex quibus verbis colligere est, eum Sullæ gratia & auctoritate prouectum ad magistratus, & puto cum hac noua magistratuum constitutione Quæstorem factum fuisse.

Fufij & Fufidij Roma.

Foris moluit En.

* C. Antistius * C. f. Sex. n. Vetus * Quo Prætor postea Quæstor in Hispania C. Cæsar fuit: atque hic auus erat C. Antistij, quem Consulem & Pontificem sub Augusto viderat Velleius Paterculus historicus.

P. Sulpicius * Ser. f. Ser. n. Galba. Qui Tribunus militum bello Mithridatico & ciuili hoc sub L. Sulla fuerat, vt Appianus in Mithridatica, & Plutarchus in Sulla. Iudicem in causa Verris eum nominat Cicero, actione secunda & tertia. Cum quo postea Consulatum petiit, vt constat ex eodem, Pædianoque & Q. Fratre de petitione.

M. Setus L. f. . nepos. Quem prædiuitem fuisse, M. Varro de re rustica demonstrat, atque etiam ipsius Ædilitas, quam splendidam gessit, in cuius petitione M. Pisonem competitorem vicisse scribit Cicero in Planciana.

L. Iunius . f. . n. Silanus. Ædilitus postea damnatus ob falsum iudicium, innocens tamen, vt suo loco dicetur ex Cicerone & Pædiano.

Q. Arrius . f. . nepos. Clamorus orator in foro, qui fuit M. Crassi quasi secundarius, vt inquit Cicero in Bruto. Nam infimo loco natus, Crassi fauore & honores, & pecuniam, & gratiam consecutus est, quod latius ibidem declarat. Successorem destinatum fuisse C. Verri in Prætura Siciliæ, non tamen successisse, ex eodem Cicerone suis locis discimus.

M. Atilius * A. f. A. n. Bullus. Senatorem fuisse constat, & maiestatis postea damnatum, cuius etiam lis æstimata est, quod pecuniam in iudicio accepisset, vt Cicero refert actione in Verrem secunda. Meminit & in Cluentiana frequenter, vbi nequam hominem, turpem, improbum, multisque flagitiis contaminatum, in iudicium adductum fuisse contendit, ideoque facilius damnatum. Idem mihi videtur hic Atilius Senator esse, quem Appianus scribit ad Mithridatem iudicij profugisse, atque ab eodem detectus quibuldam eius insidijs occisum fuisse.

Ti. * Sempronius * . f. . n.

C. Fidiculanus . f. . n.

Gutta.

Falcula.

Peruersi item hi duo iudices fuere in Oppianici causa, quorum meminerunt sæpè Tullius & Pædianus. Falculam Senatorem appellat Tullius in oratione pro A. Cæcina.

M. Antonius M. f. C. nepos Oratoris clarissimi, qui à C. Mario occisus est, & pater M. Antonij postea tri. viri, auctore Plutarcho, qui Creticum appellatum dicit, opinor, quod in insula illa bellum infame gerens obierit. Humanum ac liberale dicit Plutarchus, sed pauperem: ideoque Ædilitatem præterisse suspicor, sed nihilominus ob patris clarissimi memoriam petendisse, atque euectum fuisse ad Præturam atque prouinciam. Cicero in Verrinis, Pædianus, Velleius, alijque dissolutissimum hominem fuisse ostendunt, & magis graphice Sallustius, dicens eum perdunda pecuniæ genitum, & vacuum à curis, nisi instantibus. Hunc anno sequenti legatum Proquæstore L. Manilio Prætori in Gallia Narbonensi fuisse, Liuius breuiario libri xc. docet.

M. Antonius pater M. Antonij Triumviri.

Prolatæ, forsan. Prouinciæ.

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

.. .. f. .. n. f. .. n. ..

M. Minucius . f. . n. Therinus. Asiam. prolato. imperio. obtinuit.

M. Æmilius Q. f. M. n. Lepidus. Siciliam. prolato. imperio. obtinuit.

.. .. f. .. n. f. .. n. .. Galliam. Cisalpinam.

Prætores. prolato. imperio. obtinuere.

Pro. Quæstoribus. f. fuere.

L. Manlius . f. . n. Torquatus L. Sullæ. Dict. in. Italia.

l. l. l. f. n. l. M. Lepidi Pr. in. Sicilia.

l. l. l. f. n. l. Pr. in. Illurico.

l. l. l. f. n. l. Pr. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.

*l. l. l. f. n. l. * Lucerinus * l. l. l. f. n. l. Calenus.*

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. a. DCLXXIII.

primus. eques. Rom. Propr. de. rege. Hiarba.

ex. Africa. l. l. l.

*Cn Pompeius
à L. Sulla
honoratus.*

*Magnum
appellat Pom-
peium Sulla.*

L. Sulla Dictator, confecto in Africa bello, iusserat Cn. Pompeium ex S. C. dimisso reliquo exercitu, cum legione vna successorem exspectare. Quod agrè ferens miles, ingentem excitauit seditionem, qui simul omnis redire in Italiam cum imperatore suo cupiebat. Pompeius militem ferocius tumultuantem vix tandem compescuit, cum sibi met mortem, ne belli civilis causa esset, iureiurando minaretur, nisi Sulla Dictatoris ille iussis acquiesceret. Romæ interea percrebuit fama Pompeium defecisse. Tum Sullam dixisse ferunt, fato utique sibi euenire, ut seni cum pueris esset certandum; quia à Mario iunior nuper ad extrema ferè compulsus fuerat. Sed rei veritate postmodum certius cognita, Pompeium, missio successore, redire, exercitumq; deportare iussit, ut Cicero in oratione pro lege Manilia testatur. Redeuntem Sulla magnis affecit honoribus, aduenientemque ad urbem cum omnis nobilitas obuiam effusa exciperet, prosequereturque, & ipse Sulla processit obuiam, dataque palam dextera, ingenti voce **MAGNUM** cum salutauit, atque ut ita ab omnibus appellaretur, iussit. Triumphum petenti nihilominus obstitit Sulla, dicens, Consuli aut Praetori tantum lege triumphum petenti ex S. C. populi que iussu permitti: sibi verò necdum ob gratiam in Senatum admissam gloriam eam inuidiosam futuram apud omnes. Sed non ob hæc territus Pompeius, instare non destitit, & cogitare Sullam iussit, plures eos esse, qui orientem adorarent Solem, quam qui occidentem. Quod prius intellectum à Sulla non fuit, sed ut amici hoc suggessissent, admiratus Pompeij fiduciam: Ergo triumphato, Ergo triumphato, bis acclamauit, atque eius petitioni cessit. Triumphus tamen Pompeij non sine optimatum indignatione visus est. Quos ut grauius afficeret, conatus est curru quatuor elephantibus iunctis triumphum ducere: nonnullos enim inter alia spolia secum ex Africa adduxerat. Verum angustiore urbis porta prohibitus, equis usus est. Meminit eius item rei Plinius libro VIII. cap. II. Romæ (inquit) iuncti primum elephantum subiere currum Pompeij Magni Africano triumpho; sed Procilius negat potuisse iunctos ingredi portam. Militibus autem præter omnem expectationem malignius donatiuum distribuit. Cum eam ob causam molestiores essent, fereq; tumultum appararent: magno animo se triumphum nihil morari, priusque se eos mittere, quam blandiri velle iactauit. Quod factum illi magnam gratiam apud optimates conciliauit; Seruiliusque, qui antea triumphum petenti pertinaciter obstitit, Pompeium meritò Magnum, & triumpho dignissimum iudicauit. Peracto autem triumpho, noui atque rari exempli esse apparebat, Pompeium non inter Senatores, sed tantum inter equestris ordinis iuuenes summa cum modestia versantem videre. Quod etiam ipsi ad popularem beneuolentiam assequendam plurimum momenti attulit. De his etiam pulchre in oratione pro lege Manilia Cicero, inter alia hæc disserens: Quid verò tam inauditum, quam equitem Romanum triumphare? At eam quoque rem populus Rom. non modò vidit, sed etiam studio omni videndum putauit. Adijciam insuper, quæ Plinius lib. VII. cap. XXVI. de eodem Pompeio, & hoc eius triumpho scribit: Africa, inquit, tota subacta, & in ditionem redacta, Magni nomine spolio inde capto, eques Romanus (id, quod antea nemo) curru triumphali reuectus est. Nil dissimile Liuius scribit libri XXXIX. Epitoma: Cn. Pompeius, inquit, quatuor & viginti annos natus, adhuc eques Rom. quod nulli quidem cõtigerat, ex Africa triumphauit. Ex quibus verbis colligimus, etiam Pompeium hoc anno triumphasse. Nam natus erat, Velleio teste, Cæpione & Serrano Coss. pridie K. Octobris, anno urbis DCXLVII. adeò ut annum XXIV. absoluerit anno superiore, extremo Septembri, ageretque XXV. cum triumpharet huius anni initio. Quapropter Eutropius improprie dicit: Cn. Pompeius (quod nulli Romanorum tributum erat) quartum & vigesimum annum agens de Africa triumphauit. Sed Auctor de viris illustribus, viginti sex annis natum Pompeium triumphasse scribit: quæ forsan differentia ex numeris perperam notatis prouenit. Tu vide Lector præter hæc, quæ Plutarchus, Zonaras, Valerius Max. & alij de hoc triumpho memoriarum mandarunt.

ANNI P. R. C. DCLXXIV.

Consules.

P. SERVILIUS. C. F. M. N. VATIA. QVI. POSTEA. AP. Claudius C. f.
ISAVRICVS. APPELLATVS. EST. C. n. Pulcher.

ADIICIVNT deinde Consules Cassiodorus P. Servilium & Ap. Claudium: tabu-
læ Græcæ Vatiæ & Pulchrum: Culpiniani autem Servilium Isauricum & Pul-
chrum. Marianus Scotus plene P. Servilium Vatiæ Isauricum, Ap. Claudium Pul-
chrum Consules adfert. Cassiodoro convenit Orosius libro v. cap. xxii. P. Servilio &
Ap. Claudio Coss. Sullam priuatum fuisse visum dicens. Cui suffragantur Appianus &
Plutarchus, qui Sullam eo tempore Consulatum à populo oblatum spreuisse referunt, <sup>L. Sulla Com-
sulanus
liberavit.</sup> Consulesque ordinasse Servilium Isauricum & Claudium Pulchrum: & ipsum non diu
postea Dictaturam, quam nullo tempore definito acceperat, ultro deposuisse: dimisitque
licitoribus, omni que satellitum præsidio, priuati habitu in publicum prodisse, paratum,
vbi præ se ferebat, omnium à se gestarum rerum rationem reddere. Res sane stupenda,
quod is ausus fuerit semet ultro exponere omnium vindictæ & iniuriis, cuius arbitrio
centum & amplius hominum milia trucidata, plurimæ vrbes non solum immunitatibus
multatæ, sed direptæ ac dirutæ fuissent, vt Appianus, Plutarchus, aliique diffusius expli-
cant. Porro longe alia mens C. Cæsari postmodum fuit, qui cum Sullæ exemplo repu-
blicam inuasisset, & in suam potestatem redegit: de restituenda demum libertate non
solum non cogitauit quidem, sed festiuo etiam satis ioco L. Sullam suggillauit, & ipsum
nescisse litteras dicens, qui Dictaturam sponte deposuisset, vt apud Suetonium legimus.
Cæsar itaque non sicca morte ad inferos abiit, vt Iuuenalis poetæ Satyrici verbis vtar.
Augustus autem postea de reddenda republica cogitare quidem cepit, sed eius consi-
lium C. Mæcenatis amici rationibus discussum fuit, vt suo loco dicendum erit. Atque
ita fato quodam, summiq; numinis providentia Romanum imperium ad Monarchiam
peruenit, ciuitatis libertas in seruitutem vnius est redacta.

P. Servilius Consul Ciliciam bellumque piraticum, Ap. Claudius Macedoniam pro-
uincias sortiti ex Consulatu obtinuerunt. Mithridates rex legatos Romam misit, qui <sup>Provincia
Consularet.</sup> fœdera ac pacem cum L. Sulla imperatore in iram confirmari curarent: sed cum Ario-
barzanes missis item legatis Senatum docuisset, se non Cappadociam omnem ex fœdere
recepisse, iussus est Mithridates prius, antequam leges pacis conscriberentur, Ariobar-
zani integrè regnum restituere. Hæc apud Appianum.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. Urbanam. II. II. II. f. II. n. Peregrinam
iurisdictiones.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.
II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Quæstiones. rerum. cap. sortiti. obtinere.

* L * Octavius Cn. f. Cn. nepos. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obti-
nuit. Quod ex vno Ciceronis loco in Verrina tertia colligo. Edictum quippe perpe-
tuum hunc Prætozem Octavium conscripsisse, ex eoque postea L. Metellum Siciliæ
Prætozem formulam, quam Octavianam idcirco vocat, in suum edictum transtulisse.
» Verba Ciceronis sunt hæc: C. Gallius Senator postulauit à L. Metello, vt ex edicto suo
» iudicium daret in Apronium, Quod per vim ac merum abstulisset. Quam formulam
» Octavianam & Romæ Metellus habuerat, & habebat in prouincia. Non impetrat
» Gallius, cum hoc diceret Metellus, præiudicium à se de capite C. Verris per hoc iu-
» dicium nolle fieri. Atque ita C. Gallius homo nostri ordinis à suo familiarissimo L. Me-
» tello iudicium ex edicto non potest impetrare. Hæc ita Tullius. Neque post hunc Octa-
uium inuenio Prætozem urbanum alium ante L. Metellum, qui dum Verres accusaretur,
post urbanam suam Præturam Verri successit in Sicilia.

C. Calpurnius * C. f. C. n * Piso. iurisdictionem. inter. ciueis. & peregrinos.
forti-

sortitus. obtinuit. Prætor hoc anno sedit in causa pecuniaria Sex. Roscij Amerini occisi, & eius filij Q. Roscij, quos Cicero tum defendit, cum Sex. Roscius reus ciuis Romanus non fuisset.

Q. Calidius // f. // nepos. Huius mentionem facit Cicero in oratione pro Plancio, se vidisse dicens Q. Metellum Pium Consulem, qui anno superiore fuit, comitiis Prætoris, petente Q. Calidio, populo Rom. supplicasse. Cum quidem non dubitaret & Consul & homo nobilissimus, patronum illum suum & familiæ suæ nobilissimæ dicere, eò quod Tribunus plebis Calidius lege sua Q. Numidicum patrem Q. Pij ab exilio reuocasset. Ergo superiore anno, cum haberentur comitia, vidit hæc Romæ Cicero, quem hoc eodem anno profectum in Asiam, ex eius Bruto constat, cum iam biennium esset versatus in causis. Refert eundem Q. Pium inter exempla gratorum Val. Max. lib. v. cap. 11. Metellus verò Pius, inquit, pertinaci erga patrem exulem amore tam clarum lachrymeis, quam alij victoriis, cognomen affecutus, non dubitauit Consul pro Q. Calidio Præturæ candidato supplicare populo, quod Tribunus plebis legem, qua pater eius in ciuitatem restitueretur, tulerat. Quin etiam patronum eum domus & familiæ suæ semper deditauit. Prætorum ergo factum tunc Calidium constat, qui admodum diu propter bella ciuilia iacuerat, sequutus partes Sullanæ atque optimatum cum Q. Metello Pio.

Repetundarum reus factus est ex Sicilia M. Æmilius Lepidus, accusantibus duobus Metellis, Celere & Nepote: sed victi eius apud populum gratia, destiterunt, ut Pædianus in Tullij diuinationem, & Verrinam quartam notat.

Prætores. prouinciarum.

// // // f. // n. // M. Decula Cos. Italiam
// // // f. // n. // Macedoniam. // // // f. // n. // Ciliciam
// // // f. // n. // Hisp. citer. // // // f. // n. // vltiorem
// // // f. // n. // Achaïam. // // // f. // n. // Siciliam
// // // f. // n. // Africam. // // // f. // // Gall. Narbon.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n * Cn. Cornelius * L. f. L. n *
Dolabella. Dolabella.
L. Domitius * L. f. L. n * T. Didius T. f. T. nepos.

Ahenobarbus Procos. Propr. Hisp. citeriorem. obtinuit. Procos. vocat Sallustius libro historiarum primo, ut è Prisciano discimus, apud quem hæc verba leguntur: Metellus Domitium Procos. in citeriore Hispania cum omnibus copiis quas parauerat, accersit. Itaque Metellus iam viribus impar erat, Domitius autem à L. Herculeio Sertorij Proquæstore cum exercitu oppressus & occisus est, ut auctores sunt Plutarchus, Orosius, & Eutropius. L. Florus libro 111. cap. xx11. ad Anam fluuium Domitium oppressum scribit, qui fluuius Bæticiam separat à Lusitania, Pomponio Mela auctore.

Sex. Nonius // f. // n. * M * Minacius. Magius. // f. //.
Sufenas. nepos.

* C * Minacius. Magius. // f. // nepos.
Mam. Æmilius Mam. f. M. n. Lepidus. Liuianus.

C. Claudius * Ti. f. C. n * Nero. Asiam. sortitus. obtinuit. M. Thermo succedens. Meminit Cicero in Verrem actione tertia, ubi C. Verrem Legatum Cn. Dolabellæ Propr. Ciliciæ Iunonis Samæ sanum celeberrimum diripuisse, signis ac tabulis spoliasse refert. De qua expugnatione, inquit, cum legati ad C. Neronem in Asiam Samo venissent, responsum tulerunt: eiusmodi querimonias, quæ ad legatum populi Rom. pertinerent, non ad Prætorum, sed Romam deferri debere. Et eadem actione sæpius deinde nominat eundem C. Neronem, narrans ut coactus fuerit Laodiceæ securi percutere Philodamum Lampſacenum cum filio, quod seditionem iniuria compulsi mouissent contra Verrem legatum: urgente hoc ipsum Cn. Dolabella, qui Verris in gratiam, relicto bello atque prouincia sua, eò venerat.

Tribuni

Tribuni plebis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

*C*Terentius // . f. // . n. Varro.

C. Fonteius C. f. * M'. n. M'. Otacilius * M'. f. M'. n. *

Capito.

Crassus.

P. Gabinius * P. f. A. n. P. Caelius * P. f. C. n.

Capito.

Caldus.

C. Quinctius // . f. // . n. * Cilo *

Ædiles curules.

L. Licinius L. f. L. n. M. Terentius L. f. L. n. Varro.

Lucullus.

Lucullus.

Quei. fratres. germani. fuere.

Plutarchus & Cicero in L. Lucullo scribunt ipsum cum Marco fratre Ædilem à ^{L. Licinio} populo factum fuisse; eumque magistratum eos simul hoc anno gessisse, perspicuum est ^{Lucullus} ex Plinio. Refert enim ex Fenestella, post C. Claudij Pulchri Ædilitatem anno xx. Lucullos Ædiles elephantorum cum tauris pugnas ludis exhibuisse. Verba eius sunt hæc ^{Ædile.}

* libro viii. capite vii. vbi multa de elephantis memorie prodidit: Eos Romæ pugnasse
 * Fenestella tradit, primum omnium in Circo, Claudij Pulchri Ædilitate curuli, M. Antonio, A. Postumio anno urbis dclv. item post anno xx. Lucullorum Ædilitate curuli
 * aduersus tauros. De eiusdem Ædilitatis magnificentia mentionem quoque facit Cicero
 * Officiorum libro secundo, cum ait: C. Claudius Ap. f. multi post, Luculli, Hortentius,
 * Silanus. Auctor est Valerius Max. libro ii. vbi de scenæ ornamentis multa breuiter attingit, Lucullos Ædiles versatilem fecisse scenam primos. Quem locum mirè deprauatum in Annotationibus meis, quas nuper in eum Auctorem edidi, ex manuscriptis libris correxi.

Ædiles plebis.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Sex. Peduccius Sex. f. C. Licinius * C. f. C. n. *

// . nepos.

Sacerdos.

Quæstores urbani. duo. ad. ærarium.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Q. Marcius Q. f. Q. n. M'. Acilius M'. f. M'. n.

Rex.

Glabrio.

Q. Marcius Consularis ac Triumphalis viri filius, cuius extat denarius in libro Goltz, cum naui rostrata & Neptuni facie. Per magistratum gradus peruenit tandem ut Consul sine conlega sit factus, ut suo loco.

M'. Acilij Glabrionis extat item denarius in libro Goltz. Vir fuit amplissimus, qui ^{M'. Acilium} ad summos etiam honores ascendit. patrem habuit M'. Glabrionem, qui legem de ^{Glabrio.} repetundis tulit; auum maternum P. Scauulam Iurisconsultum, focerum M. Scaurum principem Senatus, ut Cicero in Bruto, Verrina secunda, Padianus, & Plutarchus in Sulla testantur.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

C. Urbinius // . f. // . nepos. Q. Metelli. Pij. Procos. in. Hispania. vltiore.

Qui cognita Procos. sui voluntate & luxu, conuiuia per vrbes instruxit sumptuosissima ^{Luxu Re-} supra Romanorum ac mortalium morem etiam, exornatis edibus per aula & insignia, ^{man.} scenisque ad ostentationem histrionum fabricatis. De quo Metelli vitio vide quæ scribunt accuratius Saturnalium libro tertio cap. xiii. Macrobius & Valerius Maximus libro ix. cap. i. inter exempla luxuriz.

Annal. Rom. Tom. 3.

Aa

// . // . // .

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Marcelli Pr. in. Sicilia. Suracusanus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem. Lilubetanus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Neronis Pr. in. Asia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. L. Manili. Pr. in. Gallia. Narb.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Sardinia. Eiusdem. in. Corsica.
Caralitanus. Alerienfis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Achaia.
Corinthe.

11. 11. 11. f. 11. n. Ariminensis. in. Gallia. Cisalpina.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asculanus. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Genuas.
in. Piceno. in. Liguria.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Æserinus. 11. 11. 11. f. 11. n. Calens.
in. Samnio. in. Campania.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus *
in. Latio. in. Apulia.

L. Quinctius * 11. f. 11. * Cilo. Homo nouus & ignobilis, concionibus turbulentis aptissimus: qui omneis rumorū ventos colligere solet, vt ait in Cluentiana Cicero, vbi suis cum coloribus depingit. In Bruto autem recenset eum inter seditiosos. Tardius peruenit ad magistratus: nam quinquaginta erat annorum, cū esset Tribunus plebis, Cicerone teste.

M. Lollius 11. f. 11. n. Palicanus. Hunc aptiorem dicit auribus imperitorum, vbi etiam eum numerat inter seditiosos. Erat autem humili loco Picens, magis loquax quā facundus, vt asserit Quinctilianus libro iv. cap. 111. Aspirauit nihilominus ad Consulatum, vt suo loco dicemus, gratiam popularem adeptus propter restitutam Tribunitiam potestatem, pro qua multum laborauerat.

Cn. Tudicius 11. f. 11. nepos. Vir optimus & honestissimus: Senator erat anno DCXXCV 11. & testis in causa Cluentij, vt etiam

P. Volumnius * P. f. P. n. Flamina * qui tunc iudex in eadem causa sedit, quemadmodum docet Cicero in oratione, qua Cluentium defendit.

M. Lucretius * M. f. M. n. * Q. Confidius 11. f. 11. n.

Gallus.

Longus. Cuius laudes ita

prosequitur in Cluentiana Cicero: nam iudex in causa Oppianici fuerat: Quis (inquit) „ Q. Confidio constantior? Quis iudiciorum, atque eius dignitatis, quæ in iudiciis publicis, „ versari debet, peritior? Quis virtute, consilio, auctoritate præstantior? Ne is quidem Op- „ pianicum absoluit.

C. Iunius 11. f. 11. n. Silanus. Q. Curtius * Q. * f. 11. nepos. Hos postea iudices in causa C. Verris repetundarum rei nominat Tullius actione tertia: quo tempore Senatores adhuc lege Cornelia iudicabant. Vnde verisimile est, magistratibus tum quoque functos fuisse.

* T. * Anneius 11. f. 11. n. Brochus. Senatorem splendore ac virtute æstimatum Cicero vocat, cū Verrem accusaret actione quinta. Fortè fuit auunculus Q. Ligarij, quem postea defendit Cicero, in qua oratione T. Brochus vocatur.

M. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Q. Metelli Creuci frater, qui & Prætor factus est postea, vt suo loco constabit.

Q. Opimius * L. f. Q. * nepos. Consularis, vt apparet, viri filius, qui ob eandem Gracchanorum in exilium fuerat pulsus.

M. Mummius * Q. f. Q. * nepos. Cuius Prætura suo loco sequetur.

Q. Sergius Q. f. 11. nepos. Senatorem appellat in Cluentiana Cicero, & inter sicarios postea damnatum fuisse dicit.

M. Bebrius 11. f. 11. nepos. Hic verò Senator, Cicerone ibidem teste, fide, prudentia, & dignitate notus. Sed iam mortuus erat, cū defenderet Cluentium Tullius.

M. Iuuenatius 11. f. 11. n. Pedit. Quem & iudicem Senatorem nominat in Oppianici causa Tullius in Cluentiana, virum probum dicens, seuerum ex vetere illa iudicum disciplina.

Prolatæ prouinciæ.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n * L. Domitius * L. f. L. n * Ahenobarbus.
 Macedoniam Hispaniam. citer.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Illuricum. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam. Cifalp.
 Propr. prolato. imperio. obtinuere.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Dolabellæ Propr. in. Macedonia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. L. Domitij Propr. in. Hisp. citer.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Illurico.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in. Gallia. Cifalp. Gallicus.

C. Verres C. f. nepos. Cn. Dolabellæ Propr. in Cilicia prouinciam expilauit,
 ut ait Cicero Verrina tertia, multisque declarat: hanc appellat hereditariam eius Quæ-
 sturam Verrina quinta, non aliam opinor ob causam, quam quod Malleolo mortuo ipse
 tamquam heres ad eius arcam accesserit. Quod etiam verba eius indicant actionis, quæ
 superius adduxi.

ANNI P. R. C. DCLXXV.

Consules.

M. AIMILIUS. Q. F. M. N. LEPIDVS. Q. LVTATIUS. Q. F. Q. N. CATVLVS.

IN Cassiodoro subsequuntur Consules M. Lepidus & Q. Catulus; in tabulis Græcis
 & Cuspiniani Lepidus & Catulus; in Mariano Q. Lutatius Catulus, M. Aemilius Le-
 pidus. Meminerunt eorumdem Cicero in Balbiana, & Catilinaria tertia, Appianus, Oro-
 sius, Plutarchus, Eutropius, & alij, quæ hic loca adferre longum foret. In tabulis Capi-
 tolinis, licet fragmenta marmoris quædam minutim quasi sint concisa, nomina, ut vides,
 Consulium nihilominus integra ferè representant. Plinius item libris xxxv. & xxxvi.
 capp. 111. & vi. mentionem facit horum Consulium. rursus lib. x. cap. xxi. ex Annali-
 bus refert, in Ariminensi M. Lepido, Q. Catulo Coss. gallum gallinaceum fuisse loqui-
 tum. Auctor est Plutarchus, M. Lepidum anno superiore inuito L. Sulla, qui iam deposi-
 ta Dictatura priuatus erat, Cn. Pompeij studio Consulem non solum factum, sed & an-
 te Q. Catulum Consulem fuisse renunciatum. Eiusdem M. Lepidi Cos. lex est sumptua-
 ria, quam & cibariam vocant Cato, Gellius, Macrobius. Qua lege non sumptus cœna-
 rum in pecuniis, sed ciborum genus & modus est præfixitus: qualem multo antè M. Scäu-
 rus Cos. legem tulerat, qua cœnis eodem modo ademisset conchylia, & ex alio orbe con-
 uectas aues.

M. Lepido prouincia Gallia Transalpina seu Narbonensis, Q. Catulo Italia, ni fallor,
 obuenerit. Interim L. Sulla annorum iam sexaginta Puteolis, quo relicta Roma concess-
 erat, sedulissimo morbo phthiriasi correptus, hoc anno moritur. Magnus ei honos à Sena-
 tu, inuito Lepido Cos. est habitus. Corpus eius aurea lectica per Italiam regio mo-
 re vectum, & in Campo Martio sepultum est. Cuius funeris pompam late & pulchrè
 describunt Appianus ciuiliū primo, & Plutarchus in Sullæ vita.

Mortuo L. Sulla noui confestim orti sunt motus in vrbe Roma, M. Lepido Consu-
 le legem promulgante, qua proscriptos reuocare, L. Sullæ acta omnia rescindere seditio-
 sis concionibus tentauit. Extat oratio eius ad populum habita lectu digna ex libris histo-
 riarum Sallustij excerpta. Eius autem actionibus sese opposuit Q. Catulus cum optima-
 tum factione. Lepidus tandem, cum diu frustra laborasset, à Senatu iureiurando adactus
 bellum se patriæ non illaturū, in prouinciam Galliam Transalpinam, quam sortitus erat,
 nondum exacto magistratu, protectus est: nec ad comitia rediit, patriæ bellum minitans.
 Quo in tumultu Q. Catulus hic Consul, non ille qui cum C. Mario an. dclxvii. Cos.
 fuerat, ut quidam volunt, apparatus bellicos fecit: legemque veterem Plautiam de vi ar-
 mata reip. allata retulit capitiibus aliquot auctam.

Vt perduelles essent, qui contra rem publicā arma cepissent, coniurassentve.

Vti iudicium de vi armata apud Prætorem de maiestate festis etiam diebus exerceretur. Qua lege quæstio quoque postea Cicerone Cos. constituta est de Catilinariæ coniurationis sociis, quemadmodum in oratione pro M. Cælio testatur. Vide historiam latius apud Appianum, & Plutarchum in Pompeio. Meminere Lilius, Zonaras, Florus, & alij.

Tigrani pro Mithridate inuadit Cappadociam.
Mithridates rex, cum Sullæ atque Senatus iussu Cappadocia cecidisset, legatos denuo Romam misit ad conscribendas fœderis leges. Sed quia defuncto iam Sulla propter ciuiles in vrbe dissensiones de ea re Consules ad Senatum referre non poterant, Rex occationibus deinde usus, Tigranem regem generum suum subornauit, qui Cappadociam inuaderet. Appianus hæc in Mithridatica.

Prætores.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.
iurisdictiones

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.
///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. ///. f. ///. n. ///.

Quæstiones. publicas. sortiti. obtinuere.

M. Fonteius * C. f. M. n. Capito * M. Aurelius * M. f. L. n * Cotta.
C. Cassius L. f * C. n * Varus. Cn. Iunius .. f. /, n. Norbanus.
C. Rabirius ///. f. ///. nepos. L. Cassius * Q. f. Q. n * Longinus.
C. Seruilius M. f. / . nepos. Rullus. P. Seruilius M. f. / . n. Rullus.

Extant horum duorum fratrum, vt apparet, denarij elegantes cusi antea in eorum Quæstura C. Seruilius expressit in his Romæ caput leonina pelle testum, & nauem rostratam: P. Seruilius autem caput Palladis cum Victoria bigam agitante. Eorum nomina sic leguntur in nummis, P. SERVEILI. M. F. RVLL. in altero, C. SERVEILI. M. F.

L. Aurelius Cotta accusatus.

Accusatus à duobus Lucullis fratribus L. Aurelius L. f. Cotta, vt ex Cicerone & Pædiano percipimus. Nam Cicero Verrem accusaturus actione secunda, vbi rationem reddidit, cur potius probatione testium quam perpetua oratione malit vti, sic dicit: Faciam hoc nouum, sed ab iis, qui nunc principes nostræ ciuitatis sunt, antea factum, vt testibus vtar statim. In quem locum Pædianus ita commentatur: Verum dicit. Etenim L. Licinius & M. Licinius ambo Consulares, Marcus verò etiam Triumphalistum erat. Hi cum accusarēt L. Cottam, non vti sunt oratione perpetua, sed interrogatione testium causam peregerunt. Verum quisnam hic L. Cotta. suspicor illum fuisse qui Tribunus plebis ante annos aliquot à C. Norbano collega è Rostris depulsius erat. Et accusasse Lucullos existimo post Ædilitatē curulē, cum L. Lucullus Præturam peteret, qui antea fere semper abfuerat.

Cn. Corn. Dolabella repetundarum accusatur.

Accusatus est etiam repetundarum atque damnatus, ex Cilicia proconsulatore P. Seruilio Procos. accepto reuersus Cn. Cornelius * L. f. L. n * Dolabella ab adolescente M. Æmilio Scauro. Cum enim crudeliter & auare Prætor cum suo legato C. Verre Achaïam, Asiã, Pamphiliam, omnes quas attingerat prouincias frumento imperando aliisque oneribus iniquis vexasset spoliassetque, vt copiose Cicero declarat actione in Verrem tertia, vbi ita de Verre: Itaque M. Scaurus, qui Cn. Dolabellam accusauit, istum in sua potestate ac ditione tenuit. Homo adolescens, cum istius inquirendo multa furta ac flagitia cognosceret, fecit peritè & calhde. Volumen eius rerum gestarum maximum isti ostendit, ab homine quæ voluit in Dolabellam abstulit, istum testem produxit: dixit ille quæ velle accusatorem putauit. Inuehitur igitur hinc sapius in Verrem, quod legatus & Proquæstore Dolabellæ Prætorem suum perfide, & in reum amicum suum puniendus ipse, facinorum conscius, furtorumque particeps testimonium dixerit. Damnatum vero Dolabellam & in exilium missum fuisse, Ciceronis item verba ostendunt in eadem actione, vbi narrat Philodamum Lampfacenum cum filio per summam iniuriam à C. Nerone securi percussum, Dolabella C. Verres in gratiam id urgente. Vbi tunc ita stomachatur: Nemo iam Dolabella neque tui, neque tuorū liberum, quos tumiferos in egestate atque in solitudine reliquisti, misereri potest. Et rursus actione quarta, vbi refert, cur damnato Romæ Cn. Dolabella, damnationem Philodami Opuntij ab eo factam resciderint. Dammati licem æstumatam in eadem actione dicit sextertium ad tricies, his nominibus solis, quod eius legatus Proquæstore C. Verres à ciuitatibus Lyciæ, Pamphiliæ, Pisidiæ, Phrygiæque frumentum, conia, cilicia, saccos præter modum imperalliet;

perasset, neque ea sumpisset, sed pro his rebus pecuniam exegisset. Cum hæc itaque ex Ciceronis actionibus luce clarius manifesta sunt, solus Pædianus nobis nebulas offundit, & ne tibi quidem cõstat, vel nesciens hunc Cn. Dolabellam quem Scaurus accusauit, alium esse ab illo Cn. Dolabella Consulari ac Triumphali, quem C. Cæsar anno sequenti frustra accusauit, vel quod magis credere lubet, insigniter ab aliquo sciolo corruptus est locus, qui nominibus Dolabellarum pro suo ingenio transpositis, peruertit omnem Pædiani commentatione duobus maxime locis; vt in diuinationem, vbi exponit, quos nam pueros nobiles intelligat Cicero Hortensium elusisse: Significat, inquit, & Cæsarem item adolescentem in Dolabella reo ex Sicilia, qui quidem damnatus est, quantum oportuit per Hortensium gratiã. Nam si non damnatus est Dolabella, quomodo postea dicit Tullius, Nemo iam Dolabella, neq; tui neque tuorum liberum, quos tu miseros in egestate ac solitudine reliquisti, miteri potest? Significare sane etiam potest Scaurum, qui alterum Dolabellam Consularem Triumphalemque, & potuit eodem Hortensius resistere. Hæc profecto Pædiani verba plena mendis sunt. Si tamen transposueris accusatorum nomina, Scaurum scilicet pro Cæsare, & pro Scauro deinde Cæsarem, Pædianus planè conueniet cum Cicerone & aliis Auctoribus, qui nunc falso scribit, & M. Scaurum & C. Cæsarem ambos vnum Dolabellam Consularem ac Triumphalem accusasse. Non desunt nihilominus vitia in istis Pædiani verbis corrigenda. Nam pro Sicilia omnino legendum est Cilicia, & in sequentibus postea verbis sensus est mancus (per Hortensium gratiam.) Quare hoc modo, si coniecturæ locus est, supplenda esse suspicor (per Hortensium fortè gratiam nactus.) Rursus in Verrinæ tertiæ commentario vitenda sunt eodem modo nomina, cum dicit: Inimicos accusatoresque Dolabellæ Cæsarem dicit, nam Scaurus Dolabellam alium accusauit, nec damnare potuit. Hæc ex alio vitioso loco sic corrupta sunt, vt error errorem trahit. Sed constabit historiæ veritas, si transpositis nominibus ita legas: Inimicos accusatoresque Dolabellæ Cæsarem dicit. Nam Scaurus Dolabellam alium accusauit, nec damnare potuit. Alioquin sibi ipse contradicit, scribens in Scaurianam hoc modo: Scire vos oportet, duos eodem tempore fuisse, & prænomine, & nomine, & cognomine Dolabellas. Horum igitur alterum Cæsar accusauit, nec damnauit: alterum M. Scaurus & accusauit, & damnauit. Hæc quidem eius verba Ciceroni aliisque Auctoribus optime congruunt, vt etiam superiora loca, modò nomina perperam posita, vt dixi, transponantur.

Prætores prouinciarum.

- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Macedoniam. Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ciliciam. P. Seruilius C. f. M. n. Vatia. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. vltiorem. Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Siciliam. C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam. Narb. L. Manilius 11. f. 11. nepos. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Asiam. C. Claudius * Ti. f. C. n. * Nero. Procos.
- 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. citeriorem. Q. Calidius 11. f. 11. nepos. Procos.

De Q. Calidij rebus gestis in Hispania nihil certi reperio, cum ipse Procos. Q. Metellus, qui cum ad Præturam prouexerat, nihil magni gessent. Hoc constat, Calidium deinde ex Prætura Hispanienti damnatum fuisse, vt suo loco dicemus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Galliam. Cisalp. M. Iunius * D. f. M. n. Brutus. ex. Prætura. Diffensione ciuili partes M. Lepidi Cos. est sequutus, vt anno sequenti dicemus. Plutarchus & Zonaras patrem fuisse tradunt M. Bruti, qui Cæsarem occidit, quæ infesta Monarchistyrannis progenies ab exordio partæ primæ libertatis semper fuerat.

C. Marcellum obtinuisse Siciliam Propr. hoc anno palam est. Obseruare tamen est ex Cicerone, Sallustio, Lilio, aliisque Auctoribus, indifferenter Proconsulibus vocari sæpe magistratus post legem Corneliam de prouinciis latam; qui etiam Prætorio cum imperio prouinciam ultra annum obtinissent, quibus non secus ac Procos. imperium manebat, donec ad urbem reuertissent. Et quia C. Marcellum Procos. vocat Cicero Verrina quarta: C. Marcelle, inquit, te appello, Siciliæ prouinciæ cum esses Procos. præfui-
sti, &c. Certè in suspicionem venio, & huic imperium ex S. C. legeque Cornelia fuisse prorogatum: maxime cum tunc prouinciæ Prætoris frequenter in biennium obtinerentur. Atque ea ratione magnificentius de Marcello loquitur Tullius, indicans non solum Prætorem anno suo prouinciam, sed etiam ex S. C. legeque Cornelia Proconsulare imperium prorogatum obtinuisse.

De L. Manilio eadem mea sententia est, quem hoc anno victum à Sertorij Quæstore

Herculeio constat, & Procos. appellari. De quo sic Liuius libri xc. Epiroma: L. Manilius Procos. & M. Antonius legatus ab Herculeio Quæstore victi sunt. Item Orosius libro v. cap. xxiii. sic: Manilius Procos. è Gallia in Hispaniam cum tribus legionibus, & mille quingentis equitibus euocante Metello transgressus, iniquam cum Herculeio pugnam conferuit; à quo castris copiisque nudatus, in oppidum Ilerdam pænè solus, refugiens euasit. Manilium è Gallia Narbonensi euocatum tunc à Q. Metello in Hispaniam properasse, tradit item Plutarchus in Sertorio.

Prouincias. sortiti. obtinuère.

Tribuni plebis.

//. // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
// . // . f. // . n. // .

M. Pupius M. f. * Cn. n. * Piso. Frugi. Calpurnianus.

P. Rutilius * P. f. Sp. n. * Rufus.

* P. * Atilius // . f. // . n. Nudus.

Ædiles curules.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Ædiles plebis.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

M. Octavius // . f. // . n. Ligur.

L. Octavius // . f. // . n. Balbus.

M. Iunius * M. f. C. n. Silanus *

M. Cæsius * M. f. C. * nepos.

Quæstores. urbani. duo. ad. ærarium.

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

// . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

M'. Æmilius * M'. f. M'. n. * Lepidus. Qui in Quæstura Sublicium Romæ pontem ex ligneo lapideum fecit, ut auctor est Plutarchus in Numa rege. Testatur idem denarius argenteus, cum Romæ capite, & equite in aquæ ductuum ponte, sub quo L E P. adest circumscriptum nomen, MAN. ÆMILI. Q. Ab eodem pons Æmilius postea nominatus est, cuius adhuc hodie reliquæ in Tiberi.

P. Cornelius Ser. f. L. n. Sulla. Dictatorem Sullam habuit patrum, auctore Dione. Ser. f. appellatur à Sallustio in Catilinaria. reperiturque eius argenteus denarius cum Romæ capite & Victoria bigam agente.

// . // . f. // . n. // . P. Seruili Procos. in. Cilicia.

// . // . f. // . n. // . Ap. Claudij Procos. in. Macedonia.

// . // . f. // . n. // . Q. Calidij Pr. in. Hisp. citeriore.

// . // . f. // . n. // . M. Bruti Pr. in. Gallia. Cisalp. Gallicus.

// . // . f. // . n. // . Pr. apud classem.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Sardinia.

Eiusdem. in. Corsica. Alerienfis. Calaritanus.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Africa. Uticensis.

// . // . f. // . n. // . Eiusdem. Adrumetanus.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Achaia. // . // . f. // . n. // . Pr. in. Asia.

// . // . f. // . n. // . Pr. in. Illurico. // . // . f. // . n. // . Ostiæfis. in. Latio.

// . // . f. // . n. // . Calenus. in. // . // . f. // . n. // . Brundisinus.

Campania. in. Sallentinis.

// . // . f. // . n. // . Aesculanus. // . // . f. // . n. // . Æternus.

in. Piceno. in. Samnio.

C. Volcatius // . f. // . n. Gurges. Honestissimum virum appellat hunc Cicero in Cornelianam apud Pædianum, cuius verba superius in Prætura Cn. Dolabellæ citauimus. Et profectò videtur idem esse, qui Senator postea sub Cæsare subito est mortuus, cum de progrediendo cogitaret, ut annotauit Plinius lib. vii. cap. lxi.

M. Iu-

M. Iunius * M. f. M. n * Brutus. Cuius auus opinor Iuriscos. fuit, qui septem libros de Iure ciuili reliquit, vt auctor est Pomponius de origine iuris. Pater huius infamis & inuifus ob accusationes, magistratus non petiuit, vt Tullius in Bruto; & de oratore libro 11. demonstrat, bonorum & hereditatis paternæ grauem decoctorem fuisse.

C. Falcidius // . f. // . nepos. Cicero in oratione pro lege Manilia Tribunum plebis non diu ante se Prætorem fuisse declarat, & postea legatum.

Cn. Cornelius * Cn. f. * Cn. n * Lentulus. Vatia. Hic familiam gladiatoriam tunc temporis Capuæ alebat, in vsum sui muneris, quod populo parabat, Ædilis breui futurus. Ex eodem ergastulo Spartacus cum suis elapsus, bellum grande in Italia commouit. Oro-
fius item Cn. Lentulum vocat, Plutarchus Lentulum Vatiæ, in M. Crasso. Sed in La-
tineis vulgatis exemplaribus cognomen hoc mendosum est: in Græcis tamen vera reti-
net antiqui cognominis vestigia. Adoptatus autem à Seruilio quopiam videtur.

D. Iunius * M. f. L. n * Silanus. Filius fortassis M. Silani, qui contra Cimbros malè pugnauerat, anno DCXLIV. sed decimus natus inter eius liberos, sicut ex temporum intervallo colligere est, & prænomen Decimus indicat. Æqualem suum vocat Cicero de claris oratoribus, & vitricum M. Bruti fuisse scribit, cuius mater Seruilia vidua Silano nupserat.

C. Licinius L. f. // . n. Macer. Vt habet titulum denarius eius argenteus, cum Summani fulmen vibrantis capite & Martis quadriga, C. LICINIUS. L. F. MACER. Hic P. Licinij Calui oratoris clarissimi pater fuit, qui post Præturam repetundarum damnatus à Cicerone Prætore voluntaria morte periit. Hunc, ait, in Bruto Tullius auctoritate semper egisse, fuisse tamen patronum quasi diligentissimum: sed vitam, mores, vultum denique omnem commendationem ingenij euertisse.

L. Popillius // . f. // . nepos. Libertini cuiusdam filius, iudex postea in Oppianici caussa, sed Senatu motus deinde ob falsum iudicium, atque etiam ambitus postea damnatus, vt Cicero in Cluentiana.

Cn. Egnatius * Cn. f. // . n. Maximus * Senatoria familia, exheredatus testamento patris postea, quod ob Oppianici damnationem iudex anno DCLXXIX. pecuniam accepisset, vt Cicero in Cluentiana.

T. Berutius // . f. // . n. Barrus. Asculanus. Orator eloquentissimus, cuius sunt aliquot orationes Asculi habitæ. Illa verò contra Cæpionem nobilis sanè. Cui orationi Cæpionis ore respondit Ælius, qui scriptauit orationes multas, orator ipse numquam fuit. Hæc ibi fere de eodè Ælio Tullius. Et rursus de eodem loqui videtur sic ad M. Var-
ronem in Academicis: L. Ælius noster, peritus Philosophiæ Stoicæ: post cuius occasum,
ait se Romanorum primum Latino stylo philosophica scribere cepisse.

P. Cornelius * P. f. P. n * Lentulus. Marcellinus. M. Marcelli, qui Æserniæ bello sociali captus fuerat, filius, in adoptionem datus P. Lentulo, vt opinor, Suræ patri. Itaque fratrem habuit adoptiuum P. Lentulum Suram, atque germanum C. Marcellum Æserninum, sicut ex Ciceronis Bruto colligere est, atque eiusdem Verrinis. Hunc verò cum patre M. Marcello numerat inter promptos patronos, & non inexercitados.

L. Manlius L. f. // . n. Torquatus. Qui P. Autronio Pæto ambitus damnato Consulatum eripuit, accusante filio suo L. Torquato adolescentulo, vt testatur Cicero de finibus libro 11. De huius Torquati laudibus idem multa in oratione pro P. Sulla, & in oratione contra L. Pisonem, virum omni dignitate ornatissimū, elegantemq; in dicendo fuisse tradit in Bruto, in existimando admodum prudentem, toto genere perurbanum. In Fastis Græcis, qui libris hystoriarum Dionis præfiguntur, L. Manlius L. f. appellatur.

C. Cannutius // . f. // . nepos. Vir militaris, qui postea legatus M. Crassi Prætoris in prælio contra Spartacum in insidijs positus, victoriæ occasionem dedit, vt Plutarchus in Crasso memorat.

C. Cæpasius // . f. // . nepos. L. Cæpasius // . f. // . nepos. Duo fratres qui multa opera ignoti homines & repentini Quæstores celeriter facti sunt oppidano quodam & incondito genere dicendi, vt Tullius in Bruto tradit. In Cluentiana rursus eos ita coniungit, vt ambitionem eorum potius irridere, quàm eorum laudare videatur industriâ. Si non hoc anno Quæstores fuerunt, non magno sanè intervallo abfuisse ab hoc exilimo, cum biennio fere maiores Cicerone fuerint, vt ipse testatur in Bruto.

T. Manlius T. f. // . n. Torquatus. Doctus vir ex Rhodia disciplina Molonis, & à natura ad dicendum satis solutus atque expeditus: cui si vita suppeditauisset, sublato

ambitū Consul factus fuisset. Plus facultatis habuit ad dicendum quā voluntatis: itaq; studio huic non satisfecit; officio verò, nec in necessariorum suorum causis, nec in sententia dicenda defuit. Hæc Cicero in Bruto, ex cuius verbis constat, Torquatum magistratus suos præter Consulatum consummasse.

Cn. Cornelius // f. // n. Aquinus. Anno sequenti legatus Proquæstore factus Q. Metelli Procos. in Hispania vltiore frumentatum missus malè pugnavit, amissoq; equo armisque suis solus effugit, vt Plutarchus memorat in Sertorio. Male tamen Aquilius pro Aquinus in vulgatis exemplaribus legitur.

C. Erucius // f. // n. * Clarus * Clari cognomen apud posteros huius gentis reperio Cæsarum temporibus. Hic autem accusator & infamis calumniator Sex. Roscij Amerini, qui mirificè exagitur à Tullio in oratione qua Roscium defendit: vbi eius artes & calumnias abundè detegit.

Sex. Roscij
Amerini ac-
cusator, quum.

Prolatæ. prouinciæ

//. // f. // n. // // f. // n. //
//. // f. // n. // // f. // n. //

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. Hisp. vlt.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. L. Manilius // f. // nepos.

Siciliam.

Galliam. Narbon.

Pro. Prætorib. prolato. imperio. obtinuere.

Pro Quæstorib. f. fuere.

C. Urbinius // f. // nepos. Q. Metelli Procos. in. Hisp. vlt.

//. // f. // n. // C. Marcelli Propr. in. Sicilia. Suracusanus.

//. // f. // n. // Eiusdem Lilubetanus.

//. // f. // n. // L. Manilij Pr. in. Gallia. Narbon.

//. // f. // n. // Pr. in. Gallia. Cisalpina. Gallicus.

Cn. Cornelius * Cn. f. Cn. n. * Dolabella. an. DCLXXV.

Procos. ex. Macedonia. //. //.

Cū Thracib.
bellum pop.
Rom.

Per hæc sanè tempora continuum ferè bellum fuisse cum Thracum populis Macedoniam frequenter incurstantibus, ex Livio, Appiano, Plutarcho & aliis cognoscimus. Ex eaque prouincia Cn. Corneliū Dolabellam post Consulatum triumphasse, M. Cicero docet in oratione contra L. Pisonem: Vnde (inquit) vir omni dignitate ornatissimus L. Torquatus me referēte absens imperator appellatus est: vnde his paucis annis Cn. Dolabellæ, C. Curionis, M. Luculli iustissimos triumphos vidimus. Hic idem Dolabella, quem Cæsar ex Cilicia Romam reuersus Consulare & Triumphalem, composita seditione ciuili à M. Lepido concitata, anno sequenti repetundarum postulauit.

FINIS LIBRI XV.

IN QVO CITATI,

Cicero. Val. Maximus. Strabo. Victorinus. Donatus. Asconius Padiannus. Marmora antiqua. Appianum Alexandrinum. Plutarchum. Iulius Obsequens. Hubertus Goltzius. Pomponius Mela. T. Livius. Velleius Paterculus. Carolus Sigonius. Suetonius. Plinius. Auctor Dialogi de Orat. Tabula Græca. Tabula Cuspiniana. Marius Scotus. Cassiodorus. Auctor de viris illustribus. Macrobius. J. Lipsius. A. Gellius. Cornelius Nepos. Seneca. Orosius. Fasti Capitolini. Corn. Tacitus. Iulius Frontinus. Eutropius. Justinus. Sex. Rufus. L. Florus. Solinus. L. Sisenna. Sex. Pompeius Festus. P. Ovidius. Sulpicius Apollinaris. Polyanus. Dio Cassius. Epitome Liviana. Priscianus. M. Varro. Auctor Rhetorices ad Herennium. Dionysius Halicarnassensis. I. Casar. Hirtius. Lactantius Firmianus. Fensstella. Vlpianus. Iulianus Iuriscus. Fulsius Ursinus. Onofrius Panemius. C. Oppius. Modestinus. Iulianus. Zonaras. Sallustius.

EMENDATI AVT ILLUSTRATI,

Cicero, pagina 194. 201. 204. 212. 227. 228. 267. Carolus Sigonius, pag. 197. 205. 207. 211. Iulius Obsequens, pag. 201. 208. 211. 219. Asconius Padiannus, pag. 196. 281. Auctor de viris illustribus, pag. 194. 207. 274. Auctor Dialogi de Orat. pag. 212. Plinius, pag. 205. 256. Appianus, pag. 223. Orosius, pag. 237. Velleius Paterculus, pag. 247. 253. A. Gellius, pag. 259. 262. J. Lipsius, pag. 255. L. Florus, pag. 253. Fensstella, pag. 259. Livius, pag. 267. Eutropius, pag. 274. Plutarchus, pag. 271. 273. 284. Orosius, pag. 273.

ST E-

STEPHANI VINANDI PIGHII
LIBER XVI.
ANNALIVM
ROMANORVM.

ANNI P. R. C. DCLXXVI.

Consules.

D. IUNIVS. D. P. M. N. BRVTVS. MAM. EMILIVS. MAM. F. M. N.
Lepidvs. Livianus.

APITOLINA Fastorum fragmenta plenè satis Consulium huius anni nomina suggerunt D. Iunium Brutum & Mam. Æmilium Lepidum Livianum. Caruli Sigonij industria in Obsequente, Pædiano, & Cassiodoro legimus M. Æmilium, D. Brutum: in tabulis Græcis Brutum & Mamercum; in Cuspiniani mendosè Mamercum, Brutum Iulianum, pro Livianus. D. Bruti cum Mamercus Consulis meminit Cicero de claris oratoribus in Bruto, & Officiorum libro se-

cundo, ubi de liberalitate scribit: Vitanda tamen, inquit, est avaritiæ suspicio: nam Mamercus homini diutissimo prætermisso Ædilitatis Consulatus repulsam attulit. C. Curionem quoque in hunc annum simul petere voluisse, ex Sallustij verbis persentimus, quæ ex hystoriarum primo libro citat Priscianus lib. x. Curionem quæsiuit, uti adolescentior, & populi suffragiis integer ætati concederet Mamerci. Hæc de Q. Catulo comitia tunc habente Sallustius.

De Consulium provinciis nihil inuenio; suspicor tamen (quamvis errare possum) Italiam & Galliam Cisalpinam provincias, ut prius, Consulares fuisse.

Hos autem Consules ex interregno iniisse magistratum, ex oratione L. Philippi eo-
dem anno in Senatu habita interregni tempore constat, ubi ille sententiam dicit: Quare ^{Ex inter-}
ita censeo, quoniam Lepidus exercitum privato consilio paratum cum pessimeis, & ho- ^{regno Com-}
sibus republicæ contra huius ordinis auctoritatem ad urbem ducit: uti Ap. Claudius ^{sules.}
interrex cum Q. Catulo Procos. & ceteris quibus imperium est, ubi præsidio sint, ope-
ram dent, ne quid respublica detrimenti capiat. Ex quibus verbis intelligere videmur,
M. Lepidum interregni tempore, nondum creatis novis Consulibus bellum declarasse,
atque cum exercitu ad urbem properasse, continuarique sibi Consulatum postulasse.
Itaque cum nulli adhuc essent Consules, Cn. Pompeio Magno etiam tunc privato extra
ordinem imperium Proprætoris decernitur, qui cum Q. Catulo Procos. adversæ factioni
resistat. Ceterum de Ap. Claudio interrege nihil amplius reperio. Non enim puto hunc
Appium Procos. Macedoniæ fuisse, quem hoc anno a C. Cæsare reum factum Romæ
mox docebo.

His Consulibus S. C. factum est, opinor, de Quæstoriis provinciis, ut quotannis, si S. C. de Quo-
Senatui videretur, mutarentur: etiam ubi imperia summa essent prorogata. Nam ex Ci- ^{storijs pro-}
cerone & sequenti historia sit verisimile, novos subinde Quæstores provincialibus ma- ^{nimeis.}
gistratibus quamvis prorogatis summissos fuisse. Idque necessarium, cum ob multitudi-
nem Quæstorum, qui lege Cornelia quotannis viginti creabantur, tum ob paucitatem
provinciarum. Itaque qui postea cum Procos. Propræve suis accepto successore mora-
bantur in provinciis; legationis potius, quam Quæstorio titulo mansisse videntur, ut
nummisimata etiam testantur eius temporis antiqua. Senatusconsulti istius mentionem
facit Vlpianus de officio Quæstoris Digest. lib. i. tit. xiii. Ex Quæstoribus quidam, in-
quit, solebant provincias sortiri ex S. C. quod factum est D. Bruto & Porcina Coss. Quo
loco Iuriconsultorum filij admodum depravarunt Consulium nomina ex glossis ali-
cuius

cuius indocti. Porcina namque Æmilij Lepidi quidem agnomen quoddam est, sed non huius, verum alterius, qui multò prius cum C. Mancino Consul tuit, vt ex Annalibus constat. legendum est ergo, D. Bruto & Æmilio Coss.

Tigranes Armeniæ rex subornatus a Mithridate socero suo Cappadociam inuasit, ex eaque velut indagine cincta, vt nemo posset euadere, ad trecenta captiuorum milia extraxit in Armeniam, vbi agros eis colendos assignauit, impolitoque sibi diademate, urbem Tigranocertam à se denouinauit.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

iurisdictiones.

Cn. Aufidius
Orestes.

Cn. Aufidius Cn. f. * Cn. n. * Orestes. Aurelianus. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. vt apparet ex Valerio Maximo libro VII. cap. VII. de testamentis rescissis, vbi possessionem secundum tabulas testamenti Genucio cuidam Gallo Mattis Magnæ à Cn. Oreste Prætorè datam à Mamercio Lepido Consule abrogatam fuisse scribit: qñ Genucium amputatis sua sponte genitalibus, neque virorum neque mulierum numero habendum; ideoque hereditatis minimè capacem pronuntiauit.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Peregrinam. iurisd. &. Quæstiones.

rerum. criminalium. sortiti. obtinere.

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Eum post Ædilitatem mox Præturam legis Cornelie beneficio petiisse, testatur Cicero quæstionum Academicarum quarto, cuius verba iam antè citaui.

L. Gellius L. f. . n. Poplicola. Omnibus honoribus ad Censuram vsque defunctus, vt Valerius Max. auctor est.

Sex. Peduceius Sex. f. . nepos. P. Annius . f. . n. Asellus.

Cn. Cornelius Cn. f. . n. Lentulus. Clodianus.

A. Gabinus . f. . nepos. L. Iunius * L. f. D. n. * Silanus.

C. Iulius Cæsar
Cn. Dolabella
repetundarum
accusatus.

Accusatus est repetundarum ex Macedonia Cn. Cornelius Cn. f. Cn. n. * Dolabella Consulans ac Triumphalis a C. Iulio Cæsare adolescente annorum XXII. cum iam ageret XXIII. quod quidem ex Fastis colligimus, si anno ætatis quinquagesimo sexto est occisus. Nam si ab anno urbis DCCIX. quo perit, rationem retrò subducas, hunc annum ætatis suæ esse vigesimum tertium inuenies. Quare non rectè Tacitus, vel si mauis, Quinctilianus in dialogo de claris oratoribus, vno & vigesimo ætatis anno Cæsarem accusasse Dolabellam scribit. Sed tales in numeris errores librariis excidunt in scribendo sæpissimè. Neque est, quòd existimemus biennio ante accusatum à Cæsare, quem anno primùm superiore Ap. Claudio successore Romam reuersum triumphasse docuimus; testaturque etiam Suetonius, Dolabellam, composita seditione ciuili à M. Lepido concitata accusatum à Cæsare fuisse. Scribit item in Bruto Tullius, se vidisse

Cic. in Asiaticam
quando profectum.

hoc celebre de Dolabella Consulari iudicium post peregrinationem Asiaticam, cum Romam reuersus esset. Profectus autem ab urbe est aliquamdiu post Sex. Roscium Amerinum defensum L. Sulla II. & Q. Metello Coss. abtuitque, vt ipse testatur, per biennium. Recepit igitur se primùm hoc anno Romam composita seditione ciuili, viditque Dolabellam reum. Quæ omnia ex ipsius verbis sunt manifesta, vbi latius refert, se cum esset biennium versatus in causis, primamque dixisset publicam pro Sex. Roscio, aliasque deinde multas, valetudinis curandæ causâ profectum Roma; vel eiusdem, vt verisimile est, anni extremo, vel sequentis initio venisse Athenas, mansisseque sex menses cum Antiocho veteris Academie nobilissimo philosopho: peragrasse se deinde Asiam totam, audiuilleque celeberrimos quosque oratores ac philosophos: neque his contentum, venisse Rhodum, vt Moloni, quem Romæ audierat, se recoquendū daret: ita se recepisse biennio post, confirmata iam valetudine, atque hoc, vt dixi anno, composita seditione ciuili. Duo tum (inquit) excellēbāt oratores, qui nec imitandi cupiditate incitarent, Cotta & Hortensius: quorum alter remissus & lenis, & propriis verbis cōprehendens facile & solute sententiam; alter ornatus, acer, & non talis, qualem tu eum Brute iam deflorescentē cognouisti, sed verborum & actionis genere commotior. Itaque cum Hortensio mihi arbitrabar rem esse,

esse, quod & dicendi ardore erat propior, & ætate coniunctior. Etenim videram in iisdem causis, ut pro M. Canuleio, pro Cn. Dolabella Consulari, cum Cotta princeps adhibitus esset, priores tamen agere partes Hortensium. Hæc Cicero, ex cuius verbis constat, celeberrimos eius temporis oratores C. Cottam & Q. Hortensium rei Dolabellæ patronos aduersus Cæsarem causam eius egisse. Idem testatur Valerius Max. libro viii. cap. ix. cuius verba sunt hæc: Diuus quoque Iulius vim facundiæ propriæ expressit, dicendo in accusatione Cn. Dolabellæ, quem reum egit: extorqueri tibi causam optimam C. Cottæ patrocinio. Absolutus igitur est Dolabella, ut & Suetonius, Plutarchus, ac Velleius suffragantur. Et quamvis nobilem Cæsaris accusationem, ut Plutarchus refert, Græciæ quas reus spoliauerat ciuitates, multis testimoniis instruxissent, nihilominus Dolabella est absolutus, maiore, ut Velleius ait, ciuitatis fauore, quam reis præstari solet. Cæsar absoluto reo suo Rhodum secedere statuit, ad declinandam, ut Suetonius ait, inuidiam. Quod cum tenderet anno sequente, captus à piratis fuit, ut ex sequentibus intelligitur. Hæc quidem aliquantò diffusius exponenda nobis erant studiosorum in gratiam, quo temporum rerumque gestarum differentia magis patesceret, quæ adhuc vitio Pædiano in duobus his Dolabellis admodum obscura manet.

Accusatus eodem anno M. Canuleius, ut auctor est Cicero loco superius citato, & ut suspicor repetundarum, quando cum Dolabellano iudicio celebri producit in exemplum, defendentibus item Cotta & Hortensio oratoribus. Si quis tamen aliter velit, non pugnabo.

Prætores prouinciarum.

II. II. II. f. II. n. II. Q. Catulus. Procos. Italiam
 II. II. II. f. II. n. II. Ap. Claudius. Procos. Romam
 II. II. II. f. II. n. II. Cn. Pompeius. extra. ord. Galliam. Cisalpinam
 II. II. II. f. II. n. II. Cn. Norbanus. ex. Prætura. Sicilia
 II. II. II. f. II. n. II. M. Fonteius. ex. Prætor. Galliam. Narbon.
 II. II. II. f. II. n. II. Sardiniam. II. II. II. f. II. n. II. Africam
 II. II. II. f. II. n. II. Achaïam. II. II. II. f. II. n. II. Illuricum
 II. II. II. f. II. n. II. Asiam. C. Claudius * Netro. Asiam

Prouincias. sortiti. obtinuere.

Ap. Claudius * Ap. f. Ap. n * Pulcher. Interrex. Urbem. cum. Procos. imperio. ex. exercitu. obtinuit. S. C. iussus operam dare, cum M. Lepidus exercitum ad urbem duceret, ne quid resp. detrimenti acciperet, quemadmodum ex oratione L. Philippi apparet loco iam citato. Huic, opinor, imperium, donec tumultus esset, in urbe datum esse, quod nulli adhuc essent creati Consules Prætoresque, quibus imperium committi potuisset; nec ullus Præfectus urbis, qui à Consulibus creari solet. Interregi igitur necesse fuit imperium dare, cum Dictatorem creare non placuisset, ut esset qui iustitiam indiceret, delectum haberet, atque urbem prædiis muniret, defenderetque.

Ap. Claudius
Pulcher.

Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus. Procos. Italiam. cum. exercitu. obtinuit. S. C. iussus. videre. atque. operam. dare. ne. quid. resp. detrimenti. capiat. M. Lepidum, qui reuocatus à Senatu, concitata ad bellum Etruria, cum ingentibus copiis Romam properabat alterum Consulatum per vim capturus, non longè à Campo Martio ad pontem Muluium prælio fudit, profligatumque persequutus extra Italiam pepulit. Lepidus in Sardiniam cum parte exercitus profugit: ubi cum frustra bellum moliretur, morbo tandem interiit. Exercitus ab illo relictus, paulisper aliis aliisque locis infestus, tandem est dispersus, pars Albæ obseissa, & fame expugnata est cum Scipione Lepidi filio ad deditionem compulso, qui captus & occisus est, ut Orosius auctor est, pars maior ductu M. Perpernae proscripti peruenit in Hispaniam ad Sertorium. Itaque intra vnâ ætatem, ut vult Eutropius, hic motus belli civilis est oppressus. Victores, quod non temerè in aliis civilibus bellis, ut inquit Florus, pace contenti fuerunt. Quod idem testatur Valerius sic libro secundo cap. viii. Q. Catulus, M. Lepido collega suo cum omnibus copiis seditiosis extincto, tantum moderatum præ se ferens gaudium, in urbem reuertitur. Et ex Sallustij paucis verbis, quæ ex historiarum secundo citat Fronto Grammaticus, idem colligere est: Post reditum eorum, quibus Senatus belli Lepidiani gratiam fecerat. Vide Plutarchum in Pompeio, Appianum libro primo, Zonaram, Florum libri i. fine, & Orosium lib. v. cap. xxi.

Q. Lutatius
Catulus &
M. Lepidus.

Roma sedes.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. adhuc. eques. Rom. Propr. imperium.

Cn. Pompeius
Magnus.

rium. & exercitum. extra. ordinem. obtinuit. Ex S. C. iussus Galliam Cisalpinam recuperare, atque M. Brutum bello persequi. Quem urbibus facile recuperatis Mutinæ obseſſum; ac deinde per deditiōem cum suis in fidem receptum occidi curauit. Cuius cædis ut iniquæ haud euitauit infamiam, teste Plutarcho. Vnde etiam apud Valerium Max. libro vi. cap. 11. Ælius Mantia Cn. Pompeium acerbè accusans ait: Vide etiam apud inferos pari claritate conspicuum Brutum ferro laceratum, querentem id sibi prius perfidia, deinde etiam crudelitate tua accidisse. Ex eius verbis colligimus ad minus Prætorium Brutum fuisse cum occideretur, quando confert cum Consularibus viris Cn. Domitio & Cn. Carbone, quorum alterum in Sicilia, alterum in Africa occiderat. Vide Plutarchum in Pompeio. Meminere Zonaras, Liuius lib. xc. & Orosius loco iam citato. Confecto in Gallia bello, compositaque Romæ seditione ciuili, cum exercitu ad urbem cum esset Pompeius, intelligeretque Senatus Sertorium in Hispania haud modicis auditum copiis, M. Perperna proſcripto, cum reliquis exercitus M. Lepidi ad ipsum profugiente, expeditionem in Italiam cogitare, è rep. visum, uti Cn. Pompeius cum suo exercitu & supplementis, parique cum Q. Metello imperio Procos. aduersus Sertorium in Hispaniam mitteretur. Factū de ea re S. C. ex L. Philippi sententiā, qui se Pompeium non Proconsule, sed Proconsulibus in Hispaniam mittere dicebat; quasi Consulū neuter idoneus ad tantam expeditionē videretur. Profectus est igitur Pompeius extrema ætate, magnoque animo, prohibentibus Gallis viam armis sibi aperuit per Alpes, inter Padis & Rhodani fontes, aliam, quàm Annibal patefecerat. De suo itinere ipse multa in epistola ad Senatum, quæ extat inter Sallustiana fragmenta, item Cicero pro lege Manilia, & pro Fonteio. Hoc autem anno in Hispaniam veniens legionem frumentatum missam cum D. Laſio legato amisit, Lauronemque urbem in suo conspectu captam diripi atque incendi passus est, ipse vix vlla re gesta cum Metello in hiberna ad Pyrenæos montes concessit: Plutarchus in Pompeio & Sertorio, Appianus, Liuius libro xc. i. Obsequens, Frontinus Strata. lib. 11. c. v. & alij. Auctor de viris illustrib. Prætorē Pompeium cum Proconsulari imperio in Hispaniam missum scribit; sed Proprætorē cum imperio antea fuisse intelligendum est. Erat enim, ut omnes alij Auctores tradunt, adhuc eques Romanus, nec ullos gesserat magistratus.

Cn. Pompeius
Proconsul-
bus mittitur.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. Hispaniam. vltiorem. bellumque. Sertorianum. obtinuit. Multas per Hispaniam vires perdidit, quas Sertorius partim vi partim deditiōe in potestatem redegit: Plutarchus, Appianus, & Liuius libro xc. i.

P. Seruilius
Vatia.

P. Seruilius C. f. M. n. Vatia. qui postea. Isauricus. appellatus. est. Procos. Ciliciam. bellumque. piraticum. obtinuit. Difficillimum cum piratis bellum gessit, & nec mari summouisse contentus, validissimas eorum vrbes & diutina præda abundantes in Cilicia, Pamphilia, & Lycia est aggressus: L. Florus, & Orosius, aliique.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Procos. Macedoniam. obtinuit. Thracas Macedoniam populates pluribus præliis vicit, & in Sarmatas vsque peruenit: Liuius lib. xc. i. L. Florus lib. 11. cap. 14.

Cn. * Iunius * . f. / . n. Norbanus. P. Siciliam. sortitus. obtinuit. Atque non diu ante Verrem obtinuisset Siciliam, Cicero indicare videtur actione septima: Ergo, „ (inquit) his institutis provincie iam tum, cum bello fugitiuorum tota Italia arderet, ho- „ mo non acerrimus, nec fortissimus Cn. Norbanus in summo otio fuit; per facile enim „ sese Sicilia tuebatur, ne quod in ipsa bellum posset existere. Nescio quodnam fugitiuo- „ rum bellum velit fuisse in Italia hoc tempore, cum illud quadriennio fere tardius inceperit, ut alij volunt: nisi forte Lepidiani tumultus occasione, & hoc anno serui arma sumplerint, de quo tamen nihil alij memorie prodiderunt, qui nullum fugitiuorum bellum aliud in Italia nominant, quàm illud quod Spartacus paulò post concitauit. Neque verò hanc Cn. Norbani Præturam serius collocare possum, quando sequentes ad Verrem vsque Siciliæ Prætores annis suis reperimus. Eiusdem Norbani mentionem & actione quinta fieri autumo, quamuis Caius ibidem appelletur errore libranorum; ubi hunc decumas agri Leontini lege Hieronica vendidisse docet.

M. Fonteius
Capito in
Gallia qua
gesserit.

M. Fonteius * C. f. Capito * Pr. Galliam. Narbonensem. sortitus. obtinuit. Quo tempore Cn. Pompeius contra Sertorium exercitum traduxit in Hispaniam, ut constat ex oratione Ciceronis pro eodem repetundarum ex Gallia provincia reo, ubi hæc leguntur: Cum Gallie præfesset Fonteius, maximos populi Rom. exercitus in duabus „ Hispaniis, clarissimosque imperatores fuisse. Quam multi equites Rom. quam multi „ Tribuni militum; quales, & quot, & quoties legati ad eos exercitus? Præterea Cn. Pom- „ peius

„peius maximus atque ornatissimus hiemauit in Gallia, M'. Fonteio imperante. Satisne
 „vobis multos, satis idoneos testes & conscios videtur ipsa fortuna esse voluisse earum re-
 „rum quæ M'. Fonteio Prætoris gererentur in Gallia? De rebus eius gestis varia ex eadem
 oratione colligi possunt, ipsum videlicet Cn. Pompeio in Hispaniam cum exercitu ten-
 denti auxilio fuisse, Vocontios, Allobroges, atque Aruernos obistentes bello repressisse,
 Narbonensem coloniam obsidione liberasse, & viam Domitiam muniendam curasse,
 portorium vini instituisse.

* Cn * Terentius // f. // n * Varro. Asiam. ex. Prætura. sortitus. obtinuit.
 Prouinciã expilauit, vnde repetundarum anno sequenti est accusatus. Minores magi-
 stratus suos multò ante Sullæ reditum atque victoriam in ipso feruore belli ciuili Romæ
 gessisse videtur, quorum certam memoriam apud Auctores necdum reperio.

Tribuni plebis.

„ M. Turpilius * M. f * // nepos. Contemptissimum nomen eicdum esse ex
 „ iis, qui Tribuni plebis fuerunt. Hæc quidem Ciceronis verba ex oratione pro C. Corne-
 „ lio nobis in miserè contaminatis eius commentariis sunt reliqua, in quæ Pædianus ita:
 „ Post infractam (inquit) Tribunitiam potestatem à Sulla, & ante restitutam à Cn. Pom-
 „ peio, vt apparet. Fuit autem is Tribunus plebis ante duodecim annos, D. Bruto, M. Le-
 „ pido Coss. Sic Pædiani vulgata habent exemplaria. In quibus in primis corrigenda sunt
 „ monstrosa nomina Marcus, in Mamercus, Catulo, in Corbulo; quod cognomen Do-
 „ mitiis familiare sæpius deinde inuenietur. Quem adfert postea Tribunum plebis Ter-
 „ polium, vt Ciceroni conueniat magis, Turpilium vocari mallet. Quem dicit hisce
 „ Coss. Tribunum plebis fuisse Pædianus, ante duodequadraginta annos, quàm accusatus
 est maiestatis C. Cornelius. Qui numerus vt huic anno congruat, videtur in Pædiano
 mutandus in, vndecim, vt postea demonstrabo.

//. // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

M. Pupius M. f * Cn. n * Piso. Frugi. Calpurnianus.

Cn. Manlius * Cn. f. Cn. n * Maximus.

P. Varinius. // . f. // . n. Glaber. * C * Sextilius. C. f. C. nepos.

Ædiles curules.

//. // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 L. Valerius * C. f. L. n. * Q. Fabius. // . f. // . n.
 Flaccus Maximus

Ædiles plebis.

//. // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 C. Cosconius. C. f. * M. n * T. Aufidius. // . f. // .
 Calidianus. nepos.

Quæstores. vrbaui. duo.

ad. ærarium.

//. // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .
 // . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

Prouincias. sortiti. obtinuêre.

C. Marcius C. f. C. n. Figulus. Iuriconsultus fuit sui temporis celeberrimus, C. Marcius
 qui per magistratum gradus ad petitionem Consulatus vsque progressus est; in qua ^{Figulus.}
 repulsam passus est, vt sequentes Annales docebunt.

Cn. Tremellius * Cn. f * L. n * Scrofa. Hic septimus eius gentis Prætorius <sup>Cn. Tremel-
 lius Scrofa,
 rei rustica
 scriptor.</sup>
 fuit, rei rusticæ scriptor, commendatus à Columella libro primo cap. primo. M. Varroni
 item fuit familiarissimus, quem idcirco de re rustica scribens secum disputantem indu-
 cit.

cit. Fuit autem iudex in causa Verris, cum designatus esset Tribunus militum in annum sequentem, ut Cicero oratione in Verrem secunda nos docet.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Q. Catuli Procos. in. Italia. Ostiensis.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Magni Propr. in. Cisalpina. Gallicus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Norbani Pr. in. Sicilia. Suracusanus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem. Lilubetanus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. M. Fonte. Pr. in. Gallia. Narbonensis.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Claudij Pr. in. Asia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Sardinia. Caralitanus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem. in. Corsica. Aleriensis.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in. Africa. Uticensis.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem. in. Libua. Adruinetanus.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Achaia. 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Illurico.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. apud. classem. Apolloniae. in. Macedonia.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. * Lucerinus * 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pisanus
 in. Apulia. in. Etruria.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Pr. in. Illurico. Salonenfis. in. Delmateis.

L. Cornelius 11. f. 11. n. Sisenna. Cn. Norbani Pr. in Sicilia Lilubetanus fortassis: nam nominat eum Tullius Verrinarum quarta inter magistratus Romanos, qui in ea provincia per haec tempora hospitio Sthenij Thermitani viri nobilis sunt vfi. Est autem Thermae colonia in provincia Lilubetana inter Agrigentum & Selinum oppida; quemadmodum Plinius, Solinus, Mela, alijq; Chorographi declarant. Atqui in Sicilia, nisi cum magistratu Quaestor hic L. Sisenna fuisse videtur, quando postmodum Praetor Achaia obtinuit, ut suo loco dicemus. Fuit autem hic L. Sisenna historicus sui temporis eximius ac celebris, Pomponio Attico, Hortensio, & Ciceroni familiaris, ut & ceteris doctis Romanorum civitatis principibus. Bellum Marficum, & res gestas L. Sullae Dict. Optimè eum scripsisse testantur Sallustius, Velleius, Plutarchus, & alij. Citat eundem saepe Tullius, & in Bruto commendat admodum.

L. Corn. Si-
senna histo-
ricus suum
paru celebris.
Descripsit
bellum Marfi-
cum, & res ge-
stas Sullae Di-
ctatorum.

D. Laelius * D. f. 11. n. Balbus * Anno sequenti Proquaestore Cn. Pompeij lega-
tus in bello contra Lepidum & Brutum, ac deinde in Hispaniam cum eodem profectus
occiditur, ut Iul. Obsequens auctor est, qui haec de eodem prodigia refert: Mam. Emilio,
D. Bruto Coss. D. Laelius legatus Pompeij, cui prodigium Romae erat factum, in lecto
uxoris duo angues conspecti, in diversumque lapsi, & proxime Pompeio in castris sedenti
accipiter super caput accesserat: in Hispania adversus Sertorium inter pabulatores occisus
est. Perperam Didius Laelius legitur in vulgatis. Opinor D. Laelii filium fuisse, qui Lucilio
poetae familiaris cum Scipione & C. Persio fuit, atque anum viri Consularis sub Augusto.

Q. Pompeius A. f. Q. n. Bithunicius. Filius, nisi fallor, A. Pompeij, quem Plinius
scribit in Capitolio, cum deos saluaret, subito obiisse, libro vii. cap. lxi. Tullius in Bru-
to Q. Pompeium A. f. nominat, & fuisse secum, & cum M. Pisone amicitia, studiis, ex-
ercitationibusque coniunctum, & biennio quasi se maiorem dicit. Perit cum Cn. Ma-
gno profugus in Aegypto bello civili, ut tradit Orosius libro vi. cap. xv.

L. Sergius
Catilina
Quaestor.

L. Sergius * L. t. M. n. * Catilina. Homo, ut Tullius pro M. Caelio dicit, ex con-
trariis diversisque inter se pugnantibus naturae studiis cupiditatibusque conflatus. De
cuius moribus vitisque quid attinet hic multa referre? cum Tullius ipse in Orationibus,
Sallustius, Plutarchus, alique eum abunde suis depingant colonibus. Hoc anno Quaestor-
em fuisse autumo. Nam deinde legatum abiisse in provinciam, resque praecelaras bello
gessisse, ex paucis, & ut videntur mendosis Sallustij verbis colligimus, quae ex histo-
riarum primo citat Festus Pompeius, in voce Obsidium: Magnis opibus profectis ob-
sidium cepit per L. Catilinam legatum. Corrigit Iosephus Scaliger locum, & legit: Ma-
gnis operibus profectis. Verisimile videtur ex annorum & magistratuum ductu, L. Catili-
nam, peracta Quaestura, legatum abiisse cum C. Curione Procos. in Macedoniam.

C. Velleius
Varro C. A-
culeonem F.
Ciceroni
conferimus.
Dialog. Cic.
iii. de Ora-
tore quando
habuit.

C. Velleius C. f. n. Varro. Contobrinus M. Ciceronis equestri familia natus.
Nam patrem eius C. Aculeonem iuriconsultum L. Crassus apud Ciceronem de oratore
libro primo equitem Romanum tunc acutissimo omnium ingenio secum vivere, sem-
perque vixisse dicit. Qui sermones habiti finguntur ante quatuordecim annos, gliscente
bello sociali. Neque Velleiorum quempiam ante hunc gessisse magistratum aliquem re-
perio. Hunc vero fuisse Aedilem curulem, nobis auctor est Tullius in Bruto, ubi de eodem
lic

» sic ait: Erat etiam vir doctus in primis C. Vifellius Varro consobrinus meus, qui fuit cum
 » Sicinio ætate coniunctus. Is cum post curulem Ædilitatem iudex quæstionis esset, est
 mortuus. Et perfectum in litteris paulò post dicit, iurisque civilis iam a patre Aculeone
 traditam tenuisse disciplinam. Consobrinum suum fuisse testatur & in oratione de pro-
 uincius Consularibus, atque in Verrina tertia Tribunum militum sub C. Nerone Prætor
 in Asia ordines duxisse declarat: quamvis ibi de propinquitate nihil dicat, sed virum re-
 bus omnibus ornatissimum vocat. In causâ fortassis, quod cōtra Verrem testis erat, quem
 Cicero tunc reum agebat. De eodem loqui puto Valerium Max. libro viii. cap. 11. vbi
 de eius fallaci testamento à C. Aquilio Iuricos. rescisso scribit.

C. Sicinius . . f. . nepos. Q. Pompeij, qui Censor fuit, sororis filius, probabilis
 orator, quem Quæstorium decessisse scribit Tullius in Bruto.

M. Manilius . . f. . nepos. Post Præturam deinde gestam repetundarum dam-
 natus, ut Pædianus in argumento Cornelianæ, & Plutarchus in Cicerone.

M. Aquilius * M. f. M. * nepos. A Censoribus postea Senatu motus, quod di-
 ceretur pecunias accepisse, cum in Oppianici causâ esset, ut in Cluentiana Cicero me-
 morat.

P. Cornelius * P. f. P. n. * Dolabella. Qui urbanus Prætor postmodum suo loco
 sequetur.

Q. Publicius . . f. . nepos. Prætozem fuisse ex Ciceronis Cluentiana suo loco
 constabit.

* C. * Sextilius * C. f. C. * nepos. Qui postea legatus L. Luculli Procos. bello
 Mithridatico fuit, ut ex Appiano, & Dionis historiarum lib. xxxv. suis locis ostendetur.
 Sed auferendum ex Dione mendosum nomen Secilius, vbi à Lucullo missum scribit ad
 Arsacem Parthorum regem.

L. Fannius . . f. . n. * Strabo. Et hic legatus postea L. Luculli eodem bello à
 Tigrane rege obsessus fuit, ut auctor idem Dio est.

* M. * Sornatius . . f. . nepos. ut in vulgatis Plutarchi nomen hoc legitur, nescio
 an rectè: qui L. Luculli legatum in Ponto fuisse, & malè pugnasse scribit.

L. * Licinius * . . f. . n. Lucullus. Non ille qui de Mithridate triumphauit, sed
 quem Prætozem fuisse scribit Dio libro xxxvi. ut suo loco dicemus. Nominat huc L. Lu-
 cullum Pædianus in argumento orationis pro C. Cornelio, inter principes ciuitatis, qui
 contra reum Cornelium infesti testimonia dixere. Et rursus de eodem loquitur scribens
 » in orationem Tullij contra competitores Catilinam & Antonium. Fecit reum (inquit)
 » Catilinam inter sicarios L. Lucullus, paratus eruditusque, qui postea Consularum quo-
 » que petiit. Neque quis existimet, hunc Consularem ac Triumphalem Lucillum fuisse:
 nam is tum aberat, & diu antè Consul fuerat, quàm Cornelius accusaretur, & Consula-
 tum Cicero & Catilina peterent.

Prolatæ. prouinciæ.

» . . . f. . n. f. . n. . .
 » . . . f. . n. f. . n. . .

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Pius. Procos. Hisp. vlt.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Propr. Galliam. Cisalp.

P. Seruilius C. f. M. n. Varia. Procos. Ciliciam

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Procos. Macedoniam

Prouincias. prolato. imperio. obtinuere.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

» . . . f. . n. Q. Metelli Pij. Procos. in. Hisp. vlt.

» . . . f. . n. P. Seruili. Procos. in. Cilicia.

» . . . f. . n. Ap. Claudii. Procos. in. Macedonia.

» . . . f. . n. Mediolanensis. f. . n. Calenus,
 in. Insubribus. in. Campania.

ANNI P. R. C. DCLXVII.

Consules.

CN. OCTAVIVS. M. F. CN. N. C. SCRIBONIVS. C. f. * C. n. * CVRIO.

CONSVLES insequens annus habuit Octaviū & Curionem, velut in tabulis Græcis & Culpiniani legimus: ut autem in Cassiodoro, Cn. Octaviū & C. Curionem; & recte quidem Cicero Cn. Octaviū M. f. appellat, tabulis Capitolinis congruens: Iulius Obsequens Cn. Octaviū, C. Scribonium Coss. prodixit, de terræ motu Reatino scribens. Plinius item libro 11. cap. xxxv. scintillam e stellâ cecidisse tradit, Cn. Octavio, C. Scribonio Coss. & auctam in Lunæ magnitudinem: demum lampadem factam cum in cælum se reciperet. Meminit horum Coss. Cicero in Bruto, Lactantius item Firmianus in libro de ira Dei, & Institutionum primo ex Fenestella memorat, Octavio & Curione Coss. in Senatu actum fuisse, ut legati Erythras mitterentur ad Sibullina carmina colligenda Verustos enim Sibullinos libros incendio Capitolij perisse, superius dixi. Legati fuere P. Gabinius, M'. Otacilius, & L. Valerius Flaccus, qui deinde, nisi fallor, ex Asia reus est factus.

*Sibullini libri
Capitolij in-
cendio amissi.*

C. Scribonio Cos. Macedonia provincia decreta est, uti post Consulatum Ap. Claudio Procos. succederet. Cn. Octaviū arbitror ob malam valetudinem Romæ mantisse, atque Italiam provinciam habuisse. Mithridates legatos in Hispaniam misit ad incundam cum Sertorio amicitiam, beliquæ contra Romanos societatem: Appianus Alexandrinus in Mithridatica.

Prætores.

11. 11. 11. f. 71. n. 11. Urbanam. 11. 11. n. 11. n. Peregrinam
iurisdictiones.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Titius * L. f. * 11. nepos. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. ut ex Valerio Max. libro viii. cap. 111. colligere est, cuius verba sunt hæc: Amesia Sentij causam suam, L. Titio Prætorē iudicium cogente, maximo populi concursu egit, par-
telque omnes ac numeros defensionis non solum diligenter, sed etiam fortiter executâ,
prima a actione cunctis parē sententiis absoluta est. Apparet sanē iudicium priuatum,
in quo partes suas defendit mulier, & actione prima tam facile absolvitur, quæ deinde Androgynē vocari vulgò cœpit.

M. Terentius M. f. L. n. Varro. Lucullus. Pr. inter. ciuicis. & Peregrinos. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Auctor est Prædianus in orationem Ciceronis in toga candida: Clientem (inquit) negat Cicero habere posse C. Antonium, nam is multos in Achaia spoliauerat, nactus de exercitu Sullano equitum turmas. Deinde Græci quos spoliauerat, eduxerunt Antonium in ius ad M. Lucullum Prætorē, qui ius inter peregrinos dicebat. Egit pro Græcis etiam tunc adolescentulus * de quo paullo ante mentionem fecimus. Et cum Lucullus id quod Græci postulabant, decreuisset, appellavit Tribunos Antonius, iuravitque se idē * abiurare, quod equo iure uti non posset. Cicero causam, cur iudicium recusat Antonius, apertius declarat. Negasse enim Antonium dicit, in sua ciuitate cum peregrino se iudicio æquo certare posse. Ceterum Prædiani hunc locum esse mutilum recte notauit Manutius. Deest enim adolescentuli C. Caesaris nomen, qui pro Græcis contra Antonium egit: id quod ex Plutarchi Cæsare deprehendi. Rem enim eandem is refert, & statim post Dolabellam frustra a Cæsare accusatum id accidisse indicat. Quamuis non videatur ipsam satis intellexisse Plutarchus, quum dicat C. Antonium sub Macedonia Prætorē M. Lucullo in provincia reum a Cæsare Græcis patrocinium suum conferente factum fuisse: & idē Tribunos plebis appellasse, & idē iudiciū declinasse Antonium, quod inique secum agi diceret, si cum Græcis in Græcia sibi disceptandum foret. Constat autem M. Lucullum Macedoniam ex Consul. tu obtinuisse, & clare Cicero dicit, reum Antonium in sua ciuitate fuisse, non in provincia, ubi frustra Tribunos plebis appellasset. Sic in Philippicis eundem ex Prætura Achaiam

* Deest
C. Caesaris
nomen.
* Fortasse
mutilum ap-
pellare, ut
Sizonius le-
git.

Achaiam obtinuisse nos docet, & ex Consulatu, Cicerone collega illi sortem Macedoniae provinciae suae cedente, eandem iterum, cuius commodum antea gustauerat, lubenter acceptavit. Quaestorem hoc quasi tempore fuisse, nos docet aureus nummus ab Hub. Goltzio Consularui ipsius accommodatus, in quo suae gentis originem ad Antonem Herculis filium iactantia quadam exaltat.

L. Furius * L. f. L. n. * Philus. Pr. quaestionem de repetundis sortitus obtinuit. Apud hunc primò reus factus est * C. Terentius Varro repetundarum ex Asia, qui erat frater consobrinus Q. Hortensij oratoris, ut commentator Acron in Horatium. Sed Praetor Furius, nondum peracto iudicio, magistratu defunctus est, lisque delata est ad successorem eius P. Lentulum Suram, ut anno sequenti ex Pædiano latius.

L. Iunius. . f. . n. Silanus. . . M. Octavius. . f. . n. Ligur.

L. Octavius. . f. . n. Balbus. . L. Licinius. L. f. L. n. Lucullus.

L. Gellius L. f. . n. Poplicola.

Damnatus hoc anno repetundarum ex Hispania Q. Calidius, qui antè Tribunus plebis Numidicum ab exilio reuocarat, accusantibus Q. Lollio Q. f. & Q. Gallio, ut Ver- Q. Calidius
repetundarum
reus. rina v. Cicero testatur. Damnatus est autem prauis iudicum sententis, quos aduersarij
„ eius pecunia corruperant, ut ex Verrina secunda intelligimus. Verba sunt hæc: Cogno-
„ scet populus Rom. quid sit, quòd iudiciis ad Senatorium ordinem translatis, sublataque
„ populi Rom. in vnumquemque potestate, Q. Calidius damnatus dixerit; minoris Hs. tri-
„ cies Praetorium hominem honestè non posse damnari. Historiam explicat Pædianus
„ in Cornelianam commentator: Q. Calidius, inquit, M. Calidij oratoris pater, ex Præ-
„ tura Hispaniensi accusatus à Gallio, pro quo postea Cicero dixit; atque damnatus, cum
„ sensisset iudicibus contra se pecuniam datam; in eos iudices qui paruo pretio corrupti, se
„ damnauerat, exclamauit: Vel idoneam mercedem pro meo capite pacisci debuistis. Hoc
„ saltem honestatis esset in vocabulis, ut hominem Praetorium non vili pretio vendere-
„ tis. Et honeste, & ironicè dictum est. Ita Pædianus. Et in Planciana Cicero huius iudicij
„ mentionem facit, se non dubitare dicens, quin reo Calidio adfuissent Metelli, aut Pius,
„ si Romæ esse potuisset; aut pater eius Numidicus, si vixisset.

Prætores provinciarum.

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Africam. ex. Prætura. sortitus. obtinuit. L. Lucullus
Prætor Africæ. Ut testatur Academicorum quarto Tullius, scribens eum post Præturam in Africam abiuisse, atque inde ad Consulatam rediisse. Vnde constat, ipsum anno tantum vno suo permansisse in Africa. Auctor de viris illustribus, quem vir doctissimus Andreas Schottus Sex. Aurelio Victori vindicatum Notis illustrauit vberioribus, Lucullum Africam iustissimè rexisse scribit.

L. Gellius L. f. . n. Poplicola. Achaiam. ex. Prætura. sortitus. obtinuit. Pro-
„ cos. Nam cum venisset in Græciam, ut ait Cicero de legibus primo, Athenis Philoso-
„ phos, qui tum erant, in vnum locum conuocauit, ipsisque magnopere auctor esse voluit,
„ ut aliquando controuersiarum aliquem facerent modum. Quòd si eo animo essent, ut
„ nollent iratam in litibus conterere, posse rem cum eo conuenire, & simul operam illis
„ suam esse pollicitus, si posset inter eos aliquid conuenire. Quod eius factum ioculariter
„ censet Cicero, & à multis sæpè derisum dicit. Achaiam verò provinciam sortitum potius
„ existimo, quia Græciæ proxima erat: quæ libera tum adhuc suis legibus, Sullæ beneficio,
„ vivebat; quamuis Athenis captis bello Mithridatico potuisset in provinciam redigere:
„ sed voluit maiorum memoriæ Græcos condonare. Vnde colligimus Gellium non ob-
„ tinuisse Græciam, sed iter per eam, ut alij magistratus solent, fecisse in Achaiam proxi-
„ mam Prætoriam provinciam. Nam ceteræ ultra Græciam provinciae ab aliis tum tene-
„ bantur, ut patebit ex historia.

Cn. Aufidius Cn. f. * Cn. n. * Orestes. Aurelianus. Illuricum. ex. Prætura. sortitus. Procos. obtinuit. Vbi grauiora bella gessisse, ex paucis Sallustij verbis, quæ ex libro historiarum secundo, in quo huius temporis res gestas describit, à Prisciano Grammatico citantur, liquidum nobis est. Verba Sallustij sunt hæc: Eam deditionem Senatus
„ per nuntios Orestis cognitam approbat. Vnde colligo, bellicosam eum habuisse provin-
„ ciam, atque diuturnam quoque, per triennium scilicet, cum quinto ab hinc primum an-
„ no ad Consulatam peruenerit. Quare mihi videtur Illuricum, vbi bellum cum Delma-
„ teis vicinisque populis erat, obtinuisse.

Sex. Peduceius Sex. f. . nepos. Siciliam. ex. Prætura. sortitus. Procos. obti-

nuit. per. biennium : cū alter annus in vilitate, alter in summa caritate annonæ esset, ut Cicero memorat Verrina quinta, laudatque passim Præturam hanc Peduceij in Actionibus ut innocentissimam & diligentissimam, qui & ipse Quæstor eius anno insequenti est factus. Nam hoc anno Quæsturam Romæ petit, ut de se testatur ipse in Bruto his verbis : Vnum igitur annum, cū redissemus ex Asia, causas nobiles egimus, cū Quæsturam nos, Consulatum Cotta, Ædilitatem peteret Hortensius. Qui magistratus C. Cottæ & Q. Hortensij oratorum proximè sequentur, atque etiam Ciceronis Quæstura : qui anno suo, & sine repulsa, magistratus quos petiit omnes est adeptus, sicut non semel iactat ipse. Hoc igitur anno reuersus ex Asia, Romæ causas nobiles egit, nobis quidem obscuras, cū non extent orationes, quibus eas egit. Mihi quidem videtur & tum dixisse pro gentili quodam suo M. Tullio inter sicarios reo, si quid colligere est ex paucis verbis ex eius oratione pro M. Tullio citatis partim à Prisciano, partim à Quintiliano. Dixisse tunc etiam verisimile est pro Q. Roscio Comædo familiari suo in causa priuata extra ordinem apud C. Calpurnium Pilonem iuriconsultum iudicem ; cū & orationum editatum ordo hoc indicet, & ex eius verbis colligere sit, non adeò diu post Sullæ mortem, compositaque bella ciuilia eam ipsam orationem esse dictam, præsertim ex hisce verbis : Nunc deum immortalium benignitate omnium fortunæ sunt certæ. Et paulò antea multis probarat, propter reipublicæ calamitates omnium fortunas fuisse incertas, iacuisseque pretia agrorum.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Macedoniam. ex. Consulatu. in. aduentum. successoris. vsque. obtinuit. Thracum varias gentes, quæ Rhodopæis montibus circumfusi sunt, bello finibus pellere tentauit, magnisque se laborum molibus obiciens, curis circumseptus, morbo insuper correptus in prouincia est mortuus : Orosius, & Eutropius, item Sex. Rufus auctores sunt. Hinc est quod scribit Obsequens, Octauio & Curione Coss. aduersum Mædos variè dimicatum esse : sed malletem legere Mæcios ; nam hos deinde etiam inuasit C. Curio successor eius.

Mam. Æmilius Mam. f. M. n. Lepidus. Liuianus. & D. Iunius. D. f. M. n. Brutus. Procos. Italiam. obtinere. Hos quamuis imbelles iudicarat Senatus, bellum Sertorianum Pompeio Magno extra ordinem committendo, ex more tamen tunc vitato obtinuisse prouincias suspicor, & Q. Catulo in Italia prouincia iam utcumque pacata successisse Mam. Æmilium ; quem habuisse exercitum, & Quæstorem paulò post docebo.

L. Iunius * L. f. D. n * Silanus. Auo D. Silano, cui Senatus libros Magonis Pœni de re rustica transferendos dederat, ut Auctor est Plinius libro xvi. cap. iiii. Et huius quidem L. Silani meminit libro ii. cap. xxxv. vbi in Plinij vulgatis male legitur Licinius Syllanus, pro L. Iunius Silanus. Syllanus etenim inter cognomina Romana non inuenitur. Plinius autem disertè hoc prodigium de stella cælo cadente visum fuisse scribit, Cn. Octauio & Curione Coss. à L. Silano Procos. cum comitatu suo in itinere fortasse. Videtur igitur Silanus tunc temporis ex Prætura Asiæ, quam cum Proconsulari imperio, more tunc consueto rexerat, Romam rediisse : cū Asia & bellum Mithridaticum L. Lucullo ex Africa ad petitionem Consulatus reuerso palam destinaretur.

Tribuni plebis.

Cn. Sicinius * Cn. f. Q * nepos. In. Tribunatu. occisus. est. Meminit eius Cicero de claris oratoribus, hominem, ut dixi impurum, sed admodum ridiculum vocans, & seditiosum gessisse Tribunatum indicans. Nam Consules Curionem & Octauium protraxisse in concionem refert. Curionem multa contra eum, ut erat facundus, dixisse, Octauio sedente & quiescente, qui deuinctus erat fasciis, & multis medicamentis propter dolorem artuum delibutus. Tunc Sicinium in compositos & indecoros gestus Curionis ita notasse scribit : Numquam Octaui collegæ tuo gratiam referes ? qui nisi se suo more iactauisset, hodie te istæ muscæ comedissent. Et sanè hic idem videtur Tribunus, quem in oratione Macri inter operum C. Sallustij fragmenta nobis relidua, pro Tribunitia potestate restituenda legimus C. Curionis Cos. hortatu occisum fuisse, vbi multa de motu ciuili eius temporis. Verba Macri sunt hæc : Tumultus intercessit, Bruto, & Æmilio Mamercos Coss. Dein C. Curio ad exitium vsque insontis Tribuni dominatus, est. Occasionem discordiæ atque huius seditionis declarat Pædianus in diuinationem Tullij contra Verrem scribens, nempe Tribunitiæ potestatis ob causam fuisse, quæ à Sulla Dictatore oppressa tunc temporis iudiciorum desiderio valde efflagitabatur. Primus,

Cn. Sicinius
Curionis ge-
stus notat.

mus, inquit, Sicinius Tribunus plebis, nec multò post Quinctius, & postremò Palicanus
 „ perfecterunt, vt Tribunitiam potestatem populo redderent Consules. Quo quidem
 „ ex Pædiani loco animaduerto Tribuni Sicinij nomen mendosum esse, & perperam legi
 „ L. Cincius, in oratione Macri iam dicta, cum dicit: Et quamquam L. Cincius primus de
 „ potestate Tribunitia loqui ausus, mussantibus vobis circumuentus erat: tamen prius
 „ illi inuidiam metuere, quàm vos iniuriæ præsum est. Et hæc de Sicinio Macer,
 „ qui primus, auctore etiam Pædiano, de Tribunitia potestate restituenda cœpit
 „ agere, cum adiungat hæc: C. Cottam ex factione media Consulem non aliter quàm
 „ metu post Sicinium oppressum iura quædam Tribunis plebis restituisse. Quod anno se-
 „ quenti contigit, vt tum dicemus. De eodem Sicinio loqui videtur Plutarchus in vita ^{Cn. Sicinio}
 M. Crassi, quem in omnes dicacem & amarulentum probris fuisse scribit. vnde rogatus ^{dicax.}
 à quibusdam, cur soli Crasso non conuiciaretur, Fœnum ipsum in cornu gerere respon-
 dit: nam diuitiis & auctoritate metuendus erat Crassus. Vide Quinctilianum libro xi.
 cap. iiii.

..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
..	f.	..	n.	f.	..	n.	..

Q. Arrius .. f. .. nepos.	M. Seius L. f. .. nepos.
Ti. .. f. .. n. Gutta.	M. Atilius * M. f. M. n * Bulbus.
C. Thorius .. f. .. n. Marinus.	C. Fidiculanus .. f. .. n. Falcula.
L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus.	C. Popillius * C. f. P. n. Lænas *

Ædiles curules.

..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
P. Sulpicius * Ser. f. Ser. n.	P. Cornelius. P. f. L. n. Lentulus.											
Galba.	Sura.											

Ædiles plebis.

..	f.	..	n.	f.	..	n.	..
L. Calpurnius L. f. L. n. Piso.	P. Cælius * P. f. C. n.											
Frugi	Caldus *											

Quæstores vrbanī duo.

..	f.	..	n.	..	Urbanam.	f.	..	n.	..	Urbanam.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.
..	f.	..	n.	f.	..	n.

Prouincias. sortiti. obtinuere.

C. Meminius * C. f. C. n. Gallus * Cn. Pompeij. Magni. Procos. in. Hi- ^{C. Meminius}
 spania. citeriore. in. prælio. occisus. est. vt Plutarchus & Orosius testantur, & nos an- ^{Gallus.}
 teà quoque diximus. Plutarchus in Sertorio ait, omnium qui cum Pompeio erant, præ-
 stantissimum fuisse, & Orosius sororis Pompeij vita, quamuis librariorum culpa Mum-
 mius illic legatur, eundem enim suspicor esse, quem Pompeius è Sicilia exercitum in
 Africam traiciens præfecit Siciliæ, donec Prætor successor adueniret, ad eò vt tum etiam ^{L. Corn. Bal-}
 ordines sub Pompeio duxerit. Meminit eius etiam Cicero in oratione pro L. Balbo Ga- ^{bis Gadita-}
 ditano, vbi Balbum, nondum ciuem Rom. hoc durissimo bello insignem operam na- ^{nos cur à}
 uasse contra Sertorium scribit sub Q. Metello & Cn. Pompeio imperatoribus, & ob sua ^{Cn. Pompeio}
 merita. ^{amitate de-}

merita à Cn. Pompeio ciuitate donatum fuisse. Ciceronis verba sunt hæc: Vnum obij-
citur, natum esse Gadibus, quod negat nemo. Cetera accusator fatetur, hunc in Hispania
diutissimo bello cum Q. Metello, cum C. Memmio, & in classe & in exercitu fuisse:
& vt Pompeius in Hispaniam venerit, Memmiumque habere Quæstorem coeperit,
numquam a Memmio discessisse: Carthaginem esse profectum, acerrimis illis præliis
& Sueronensi & Duriensi interfuisse; cum Pompeio ad extremum belli tempus fuisse.
Hæc Cicero. Apparet itaque Memmium post Siciliensem militiam abiuisse Præfectum
classis cum Q. Metello Procos. in Hispaniam, militasse per biennium: rediisseque deinde
Romam ad petitionem Quæsturæ, Pompeioque cum obtigisset Quæstor, in Hispaniam
reuersum esse. Aldina Ciceronis exemplaria M. Memmium vocant, alia Caium. Et
temporum ratio velle videtur esse C. Memmij filium, quem Consulatus candida-
tum L. Saturninus per seditionem occidit.

C. Memmij
Consulatus
candidatus
occisus.

C. Stalenus
Pater sed
itionem in ex-
ercitu concu-
cas.

C. Ælius . f. . n. Stalenus. Pater. Mam. Æmilij. Procos. in Italia. Nam
eius maxime operâ, vt Cicero dicit in Cluentiana, seditio conflata est in exercitu claris-
simi viri Mam. Æmilij, cum Quæstor esset; eaque de causâ maiestatis postea damnatus
est, cum insuper corrupti iudicij. In vulgatis exemplaribus M. Æmilij legitur; sed quia
Stalenus post M. Æmilium Lepidum hostem alios magistratus gessit, non puto ipsum
eius Quæstorem fuisse. De hoc ita Cicero de claris Orat. Et C. Stalenus, qui se ipse ad-
optauerat, & de Staleno * Ælium fecerat, feruido quodam, & petulanti, & furioso ge-
nere dicendi, quod quia multis gratum erat & probabatur, ascendisset ad honores,
nisi in facinore manifesto deprehensus, pœnas legibus & iudicio dedisset. Suspectus
mihi iste locus est; mallem enim legere (& de Staleno * Patrem fecerat.) Nam in Cluen-
tiana, vbi multa de huius ingenio & moribus scribit, Balbus eum ita alloquitur: Quid
tu, Pater: hoc enim sibi Stalenus cognomen ex imaginibus Æliorum delegerat, ne si se
Ligurem fecisset, nationis magis suæ, quàm generis vt cognomine videretur. Sed in vul-
gatis exemplaribus perperam Pacete scribitur, pro Pate. Erant autem Pater & Ligus
Ælijæ gentis cognomina, quod Annalium nostrorum ductus satis demonstrat.

C. Cassius * C. f. L. n. * Longinus. Patre Consulari, vt apparet ex ratione
temporum. Hic postea legatus M. Crassi contra Spartacum res bene gessit, vt auctor
Plutarchus in Crassi vita.

M. Publicius * C. f. . n. Malleolus * C. Malleoli fortasse frater, qui in Quæ-
stura Ciliciæ mortuus erat, & cui C. Verres legatus Proquæstore successit, & auaram
tutelam filij pupilli inuasit, vt suo dicam loco. Hic M. Publicius postea legatus Propr.
fuit Cn. Pompeij Magni bello piratico, vt indicat titulus denarij argentei, in cuius vno
latere videtur Romæ Martiæ galea Græca tectum caput, cui circumscriptum, M. PUBLI-
CI, LEG. PRO. PR. In altero, Roma bellatrix, clupeco & pilis duobus armata, Cn. Pom-
peio paludato naui rostro insistenti valedicens, imperium cum auspicato palmæ ramo
tradit. Adscriptum nomen, CN. MAGNVS. IMP.

M. Cornelius * M. f. C. n. Cethegus * Et hic eodem bello legatus Propr.
Cn. Magni fuit, vt similis ferè denarius demonstrat, in quo Roma videtur item impe-
rium maritimum Pompeio tradere. Adscriptus est titulus, M. CORNELIVS. LEG. PRO. PR.
CN. MAGNVS. IMP.

M. Fabius . f. . n. Sanga * Qui legatus fuit postea L. Luculli bello Mithri-
datico à Rege fugatus, atque in Cabireis obsessus, postea à Valerio Triario liberatus est,
vt Dio, Plutarchus, & Appianus auctores sunt.

L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. Eius fortasse filius qui magister equitum sub
Sulla Dictatore fuerat: postea legatus bello Mithridatico sub Cn. Magno castra pul-
chro stratagemate defendit, vt apud Dionem libri xxxvi. fine legimus.

Cn. Plancius
militans.

A. Manlius * A. f. A. n. * Torquatus. Africam ex Procos. ex Prætura obti-
nuit, vt Cicero scribit in Planciana, paullo ante Creticum bellum, sub eodemque
Cn. Plancium suum tunc militasse: vocatque eundem grauissimum & sanctissimum,
atque omni laude & honore dignissimum virum.

C. Fundanius C. f. . n. Fundulus. Socer M. Varronis philosophi, vt ipse de
re rustica libri primi cap. primo. Vixit adhuc sub Cæsare Dictatore. &

Cn. Cornelius . f. . n. * Gallus * Fortasse frater C. Cornelij, quem maie-
statis reum ex Tribunatu plebis defendit Cicero, & pater Galli poetæ, de quo alibi suo
loco. Hunc verò Prætorium in coitu exanimatum tradunt Valerius Max. libro ix.
cap. xii. & Plinius libro vii. cap. liii.

C. Antonius M. f. C. nepos. Postmodum collega primus in Tribunatu plebis iam dictorum C. Fundani & Cn. Corneli, ut postmodum suo loco. Eius est denarius, ut apparet, in Quaestura eius, cum Herculis in leonina in vna; & eius armis, pharetra, arcu & claua erecta tamquam ad pugnam parata insignibus, in altera parte pulcherrimè expressis. Quibus iadabundus insinuat gentis suæ originem antiquissimam ab Antone filio Herculis venire; ut auctores sunt Plutarchus & Suetonius. In denariis leguntur litteræ, C. ANTONIVS. M. F. Opinor equidem alterum, iuniorem scilicet, M. Antonij oratoris filium fuisse, qui Consul demum cum Cicerone factus est, ut sequentia demonstrabunt.

C. Antonium
M f. ab Her-
cule genus
repetimus.

M. Antoni
Oratoris F.
Ciceronis in
Col. collega.

M. Volteius M. f. * M. * nepos. Cuius extant denarii plures, artis & inuentionis *M. Volteius*. pulcherrima; vt videatur Quæsturam in vrbe anno suo gerens cudendæ monetæ curam simul gessisse. Antiqua quidem fuit gens, vt indicant numismata variis notis distincta, adiecto semper nominis titulo eodem, *M. VOLTEI. M. F.* Quorum primus Quæstor Achaiam obtinuit anno vrbis DCXI. & Isthmiacos ludos ibidem Romanorum impensis celebrari curauit, vt suo tum in *Annali* latius declarauimus. Hunc verò, vt annorum intervallo indicare videtur, prioris illius nepotem vsitata voce Latina, *Vulteium* appellat Cicero, vt & alios Volteios, vsitato tunc Romæ loquendi modo *Vulteios*. Videtur igitur ex decimarum Siciliæ imperatarum argento Romam aduecto magnam vim pecuniarum retulisse in ærarium ad vsus instantium bellorum, vt indicant elegantes & ingeniose facti denarii, in quibus Siciliæ summam fertilitatem pulcherrimis notis celebrare voluit, *Proserpinæ* vel *Floræ* deæ raptum appingendo, quæ ab *Ennæ Hyblæ* quæ floridis campis, *Iouis* iussu & *Dianæ Mineræ* quæ in virginis formam mutata ductu, legendis floribus cum suo comitatu cum esset intentâ, *Plutoni* rapienda traditur. Vt autem mater *Ceres* filiam intellexit tam violenter raptam esse, dolore ac pietatis studio (cuius sacrum apud Romanos symbolum est *ciconia*, quæ posteam in curru draconum sedet) facibus accensis filiam per orbem terrarum frustra quærit. De qua fabula pulcherrimum & doctissimum extat opus *Claudiani* poetæ; illam quæ nobis eleganter etiam canit heroico carmine *Ouidius Transmutationum* libro quinto.

P. Tadius // f. / .nepos. Qui legatus deinde C. Verris in Sicilia Prætura fuit. Meminit Cicero in Verrinis frequenter, ut actione III. IIII. & V. Sed ubique ferè nomen hoc mendose Tidius vel Tedijs legitur, quod & huius denarii antiqui redarguunt.

C. Plotius .i. f. .i. n. Varus. Virum primum appellat in oratione pro L. Flacco Tullius, & in Asia legatum fuisse dicit. Eius videntur esse denarii cum Romæ capite & Castoribus, cum titulo, C. PLVTI. Plautios enim Plotias, & Plutios eiusdem gentis esse nomina, ex historia & Annalibus facile est colligere. Plotium Varum appellat Appianus in Mithridatica, belloque Piratico Siculo mari legatum præfuisse scribit, cui & L. Florus attipulatur. Quas verò turbas anno DCXXCI. Tribunus plebis factus excitavit, suo loco Lector inuenies.

C. Plotius
Varus, vir
primarius.

M. Carsonius // . f. // . nepos. Qui collega deinde Ciceronis in *Ædilitate* fuit, ut ipse testatur *actio* in *Verrem* *secunda*.

Prorogata prouincia.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus Pius . Procos. Hisp. vteriozem prorogato
imperio obtinuit cum Cn. Pompeio Magno.

M'. Fonteius * C. f. M'. n. Capito * Galliam Narbonensem ex Praetura Procos.
prorogato imperio obtinuit.

Ap. Claudius C. f. C. n. Pulcher. Procos. Macedoniam. prorogato. impe-
rio. in. aduentum. successoris. vsque. obtinuit.

Pro. Quæstoribus. f. fuêre.

n. n. n. f. n. n. n. n. n. f. n. n. n.

Q. Metelli &. Cn. Magni. Procos. in. Hisp. vltiore.

C. Vrbinius // f. // nepos. D. Lælius * D. f. // n. Balbus.

M'. Aquillius M'. f. M'. nepos. M'. Fonteij Propr. in. Gallia. Narbonensi.

C. Memmius * C. f. C. n. Gallus. Cn. Magni Procos. in. Hispania. citeriore.

II. II. II. f. II. II. II. Gallicus. II. II. II. f. II. II. II. Calenus.

ANNI P. R. C. DCLXXVII.

Consules.

L. OCTAVIVS. CN. F. CN. N. C. AVRELIVS. M. F. * L. N. * Cotta.

IN tabulis Græcis hi Consules scriptorum negligentia prætermissi sunt: In Cuspinia-
ni autem Octavius & Cotta leguntur. Cassiodorus L. Octavius, C. Cottam suggerit:
Iul. Obsequens C. Aurelium, L. Octavius, qui Sertorio in Hispania tale prodigium eue-
nisse refert: Scuta equitum, iacula, & equorum pectora cruenta visa sunt. Idque prospe-
rum sibi fore interpretatus est, quia exteriora sanguine maculari solent. Et etiam conti-
nua illi inde contra Metellum & Pompeium prælia prospera fuerunt.

*Provincia
duæ Romanæ
accessere, Bi-
thynia &
Cyrena.*

Populus Romanus eodem anno duabus provinciis imperium suum auxit, Bithyniam
Nicomede rege testamento relincente, & Cyrenem Ptolomæo Appione: sed Eutropius
in annum insequentem illud refert. Bithyniam huius anni extremo peruenisse in pote-
statem Romanorum, docebo ex Suetonio: quæ provincia seorsim, vel à Consulari, vel
à Prætorio deinceps est gubernata. Cyrenem verò iam antea Cn. Domitio & C. Cassio
Coss. Romanis testamento relicta, auctores habemus Liuium, Obsequentem, & Cas-
siodorum: sed tum liberam esse iussisse eius regni ciuitates Senatum, Liuius testatur. Hoc
autem primum anno provinciam ordinariam cum Bithynia esse factam, facile credo,
cum Quæstorem Cyrenes deinceps inueniamus, & propter provincias quotannis proro-
gatas octo Prætorias alioquin non inueniamus. Interim Mithridates, scædere cum Ser-
torio per legatos idæo, hostem denuò se Romanis aperte declarauit, vt Appianus & Plu-
tarchus auctores sunt. Vide item Ciceronis orationes pro lege Manilia & L. Murena, in
quibus multa reperies de eius belli exordio. Nominat item hos Consules Cicero contra
Verrem quinta: L. Octauio (inquit) & C. Cotta Consulibus Senatus permisit, vt vini &
olei decumas & frugum minutarum, quas ante te Quæsttores in Sicilia vendere consue-
sent, Romæ venderent.

*Mithridates
hostis pop.
Rom.*

Extat inter Sallustiana fragmenta ab Aldo Manutio iuniore, & accuratiùs à Lud. Car-
rione Brugensi quondam collecta ex eius Historiarum libro tertio, C. Cottæ Consul
semet pro salute Quiritium deuouentis oratio, quæ facile demonstrat, non sine tumultu
urbano hunc annum transactum esse. Tunc legem C. Cotta Cos. tulit, Vti Tribunis
plebis, peracto suo magisterio, magistratus etiam alios maiores capere liceret: quod lege
Cornelia Dictatoris Sullæ iis prohibitum erat. Meminit non vno loco Pædianus Cice-
ronis commentator.

L. Octavius Consul Ciliciam, C. Cotta Cos. Galliam vtramque sortitus est.

Reges Suriæ Antiochi filij adolescentes Romam venerunt propter Ægypti regnum,
quod ad se & Selenem matrem suam pertinere arbitrabantur. Munera attulerunt in
Capitolio ponenda, pocula ex auro gemmis distincta, & candelabrum è gemmis claris-
simis operemirabili perfectum. Manseruntque Romæ ferè per biennium, sed cum per
Senatum quæ voluerant, agere non potuissent, in Suriam reuersi sunt, muneraque
secum retulerunt, quia templum nondum perfectum erat, vt auctor est Cicero Ver-
rina sexta.

Prætores.

... f. ... n. ... Urbanam. ... f. ... n. ... Peregrinam.
iurisdictiones.

... f. ... n. ... f. ... n. ...
... f. ... n. ... f. ... n. ...
... f. ... n. ... f. ... n. ...

Quæstiones. rerum. capitalium. sortiti. obtinere.

Q. Cassius * Q. f. L. n. * Longinus. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. ob-
tinuit. Ludos Apollinares de more magnificè celebravit, vt monstrant eius argentei, in
quibus extat eius nomen sub aquila fulminifera inter Pontificalia signa; & in alio numi-
smatis latere pulcherrimum Apollinis caput cum sceptro regio.

C. Licinius * C. f. ... n. Sacerdos. peregrinam. fortasse. iurisdictionem. for-
titus. obtinuit. Nam Prætor hoc item anno in vrbe fuit, sicut ex actione contra Ver-
rem

rem tertia de eius urbana Prætura, & aliis locis manifestum. Sic enim Cicero de hac
 „ Sacerdotis Prætura: Cum L. Octavius, C. Aurelius Coss. ardes sacras locauissent, neque
 „ potuissent omnia facta tecta exigere, neque ij Prætores, quibus erat negotium datum,
 „ C. Sacerdos & M. Cælius, factum est Senatus consultum, Quibus de factis tectis cogni-
 „ tum & iudicatum non esset, ut C. Verres, P. Cælius Prætores cognoscerent & iudica-
 „ rent: anno, nisi fallor, sequenti, quo Prætores hi duo in vrbe futuri essent. Idem Cicero
 & antea successorem C. Sacerdotis in Prætura urbana C. Verrem fuisse indicat, ubi de
 testamentis P. Annij Afelli & C. Sulpicij per C. Verrem rescissis multa in eadem Actione
 disserit, quibus hereditatum possessionem C. Sacerdos Prætor hoc anno dederat. Præ-
 ter ordinaria igitur iudicia priuata, habuerunt aliquando & factorum tectorum cogni-
 tionem urbani Prætores ex S. C. addito vno ex collegis adiutore minus occupato, quan-
 tum ex Ciceronis verbis colligere est; sicut hoc anno C. Sacerdoti M. Cælius, & anno
 sequenti C. Verri successori Sacerdotis P. Cælius. Quæ cura extra ordinem committi
 solet Prætoribus, cum Censores in republica non essent. Successit igitur Sacerdoti Verres
 tam in urbana, quam in Siciliensi Prætura. Ex quo vulgare illud dictum promanauit,
 quod Cicero Verrina tertia, atque etiam Quinctilianus libro sexto Institut. oratoriarum
 „ memorant: Malum sacerdotem fuisse, qui verrem tam nequam reliquisset. Solent
 enim immolari à sacerdotibus porci.

P. Cornelius P. f. P. n. Lentulus. Sura. Quæstionem de repetundis sortitus.
 obtinuit. Apud quem Prætozem accusatus est ex Asia Terentius Varro quidam Præ-
 torius, qui Q. Hortensij oratoris frater consobrinus erat, ab Ap. Claudio Pulchro, nobili
 adolescente, fratre, ut puto, P. Clodij inimici Ciceronis. Defendit reum Varronem
 Q. Hortensius orator; qui eius, ut diximus, frater consobrinus erat. Et cum de causa
 desperaret, promissa pecunia corripit iudicium per C. Thorium vel Thurum Mari-
 num iudicem, sicut ex Pædiano in diuinationem Ciceronis, & Horatij commentatori-
 bus in Saturam primam sermone 11. in hunc Horatij versum:

Grande malum Thurius, si quis me indice certet.

„ Vbi Acron commentator ita: Thurius quidam corruptissimus iudex, hic est cui Hor-
 „ tentius propter fratrem Varronem ceratas diuersi coloris tabellas dedit. Alij idem
 scribunt, & Thurium Marinum vocant iudicem; Porphyrio C. Thurius: sed errant
 ipse alique, ut imperiti historiarum Grammatici solent, cum scribunt Thurium Præto-
 rem fuisse, apud quem accusatus est à Cicerone Verres, Hortensio defendente. Ex Acro-
 ne quidem colligo, qua ratione Pædiani locus mirifice deprauatus corrigi debeat, ubi
 declarat Ciceronis verba in diuinatione, quibus Hortensium & eius technas notat,
 „ cum dicit: Ceratam unicuique tabellam dari cera legitima, non illa infami atque nefaria.
 „ Varro, inquit Pædianus, consobrinus frater * huic censi reus apud L. Furium Prætozem *Pædiani lo-*
 „ primò de pecuniis repetundis, deinde apud P. Lentulum Suram est accusatus, absolu- *cus correctum.*
 „ tusque est à Q. Hortensio, qui corruptis iudicibus hunc metum adiunxit ad gratiam, ut
 „ discoloribus ceris insignitas iudices tabellas acciperent; ut timeret vnusquisque eorum,
 „ ne fidem pactionis non seruasse videretur, si non in tabella, quam unicuique datam me-
 „ minisset Hortensius, ex nota ceræ scilicet discoloris, absolutum Varronem reperiret.
 Hæc Pædianus totidem ferè verbis. Cuius obscurus ac mirum in modum deprauatus
 locus me torit aliquamdiu Bruxellæ, ubi mihi istius loci Asconiani subuenit, videba-
 turque commodè pro * huic censi, Hortensio posse reponi: & Pædiani locum ita rectè
 „ legi posse: Varro consobrinus frater Hortensio, reus ex Asia, &c. Quæ quidem correctio
 mihi volupe per multos dies fuit. Ab Ap. Claudio Pulchro quidem adolescente accu-
 satum fuisse hunc C. Varronem, paulò antè exponens dicit ibidem Pædianus, quosnam
 pueros nobiles deceperit in iudiciis Hortensius. Atque hæc prima fuit P. Lentuli Suræ
 Prætura, qui in secunda fuit strangulatus, Consule Cicerone, ut suo loco dicetur.

M. Antonius M. f. C. nepos. Qui postea Creticus appellatus est; etsi in Plu-
 tarchi Antonio malè editum *Κρητικός* pro *Κρητικός* animaduertas.

M. Cælius * M. f. C. * nepos. Qui hoc anno Romæ Prætor erat, & Prætori
 urbano Q. Cassio Longino datus adiutor erat in cognitione factorum tectorum; sicut
 ex Verrina tertia paulò antè probant.

L. Valerius * L. f. L. n. * Flaccus. L. Titius * L. f. * // nepos.

L. Furius * L. f. L. n. Philus.

Tribuni plebis.

Q. Opimius * L. f. Q. * nepos. Haud mihi dubium est, quin L. Opimij, qui, ut *Q. Opimius*
 Cicero *L. F. Trib. pl.*

Cicero testatur, rempublicam Prætor finitimo, Consul domestico bello liberauerat. Legem Aureliam C. Cottæ Cos. quæ Tribunis plebis viam ad maiores magistratus aperiebat, persuasit, & cōtra legem Corneliam Sullæ Dictatoris intercessit. Eamque ob causam anno sequenti, cum magistratu abiisset, in iudicium priuatum verbo vocatur apud Præto-rem vrbani C. Verrem, maiestatis quoque causam dicere coactus est. Atque instan- tibus nobilibus aliquot, qui leges Sullanæ tuebantur, vt Q. Catulo, Q. Hortensio, & C. Curione, antequam in prouinciam abiret, causa decisa, bonis publicatis damnatus est. Auctores sunt Padianus, & Cicero Verrina tertia, vbi sic ait de Verre: Atque etiam, iudicium in Prætura publicum exercuit: non enim prætereundum est ne id quidem. Pe- tita multa est apud istum Præto-rem à Q. Opimio, qui adductus in iudicium verbo, quod cum esset Tribunus plebis, intercessisset contra legem Corneliam, quod in Tribunatu di- xerit contra alicuius hominis nobilis voluntatem. De quo iudicio si velim dicere omnia, multi appellandi lædendi-que sunt, quod mihi non est necesse. Tantum dicam, paucos homines arrogantes, hoc adiutore, Q. Opimium per ludum & iocum fortunis omnibus euertisse. Et postea cōqueritur multis verbis apud Verrem Præto-rem tribus horis, Q. Opi- mium Senatorem populi Rom. bona, fortunas, ornamenta omnia amisisse. Verrem in bonis eius vendendis prædas aperte atque improbe fecisse, spolia domum suam retulisse: adeo vt propter indignitatem istius iudicii sæpe sit actum in Senatu, vt genus hoc totum multarum ac iudiciorum eiusmodi tolleretur.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Volcatius Q. f. 11. n. Tullus. M. Aurelius * M. f. * 11. n. Cotta.
 M. Mummius * Q. f. Q. nepos. L. Cauius 11. f. 11. n. Margus.
 * C. * Antistius * C. f. Sex. n. Vetus * C. Caudinius 11. f. 11. nepos.
 L. Iunius 11. f. 11. n. Silanus. M. Bebrus 11. f. 11. nepos
 L. Thorius * Sp. f. 11. n. Balbus. Q. Confidius 11. f. 11. n. Longus.
 Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Creticus.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Hortensius
Ædilis.

L. Hortensius L. f. L. nepos. Huius Ædilitatem inter sumptuosas & magnifi- centia celebres Ædilitates sui temporis recenset Tullius Officiorum secundo, & Verrina quinta ostendit Hortensium Ædilem in annonæ caritate frumentum vili populo Rom. præstitisse, cum dicit: Quod nisi omnis frumenti ratio ex temporibus esset & annona, non ex numero & annona, numquam tam grati hi sesquimodij Q. Hortensi fuissent, quos tu cum ad mensuræ tam exiguam rationem populo Rom. in capita descripsisses, gratissi- mum omnibus fecisti. Caritas enim annonæ faciebat, vt istud quod re paruum videba- tur, tempore magnum videretur.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Qui. postea Creticus. appellatus. est.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

C. Iunius Si-
lanus.

C. Iunius 11. f. 11. n. Silanus. Ædilitium dicit Cicero in Cluentiana, cum anno sequenti prorsus innocens à L. Quinctio Tribuno plebis damnetur; atque iam Præ- torem opinionibus hominum constitutum non disceptatione dicendi, sed clamore ho- minum de foro, atque adeo de ciuitate esse deiectum, cum iudex esset quæstionis.

M. Piso Fru-
gi.

M. Pupius M. f. * Cn. n. * Piso. Frugi. Calpurnianus. Repullam ante in huius magistratus petitione passus, sicut idem testatur Cicero in sua Planciana: Vidit, inquit, M. Pisonem in ista Ædilitate offensiuncula accepta summos à populo Rom. honores esse adeptum.

Quæstores.

//. // . f. // . n. // . Vrbanam. // . // . f. // . n. // . Peregrinam.
iurisdictiones.

//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.

Quæstiones rerum capitalium sortiri obtinere.

C. Aquillius * C. f. * // . n. Gallus. Nobilissimus Iurisconsultus, qui de dolo malo constitutionis formulas primus protulit, sub falsi lege Cornelia, dolum malum aliud dictum, aliud factum definiens. Quod euerriculum malitiarum omnium in republica tum esse coepit, ut Cicero de natura deorum tertio, & Officiorum tertio memorat. Qui laudat ubique Aquillium amplissime, & præsertim in oratione pro A. Cæcina. Collegam verò suum appellat, quia simul Præturam gessere, & videbatur cum ipso Consulatum quoque petere voluisse, ut ad Atticum epistolarum libro primo epistola prima, data Cotta & Torquato Coss. anno vrb. DCLXXIIX. vbi de suæ petitionis statu & consilio ad Atticum quàm diligentissime scribens, de suis competitoribus C. Aquillium ait de petitione non cogitare: Aquillium (inquit) non arbitramur, qui denegat, & morbum iuravit, & illud suum regnum iudiciale opposuit.

C. Aquillius
Gallus f. C.

P. Autronius L. f. // . n. Pætus. Quem Cicero in oratione pro Sulla dicit sibi collegam in Quæstura fuisse. Audax, petulans, libidinosus, ut ait ibidem C. Curio orator, vbi de moribus multa. Reperiuntur eius denarii haud dubie in Quæstura cusi, cum Iouis laureati capite, & aratore, qui videtur nouæ coloniz pomerium designare velle. Ut Lilubetanae prouinciæ Quæstor tum fuit Cicero, sic Autronius Suracusanam obtinuit.

P. Autronius
Pætus.

L. Manlius L. f. // . n. Torquatus. Senatorem fuisse Appianus refert, occisumque in prælio ad Chalcedonem, vbi M. Cotta victus à Mithridate fuit anno DCXXC.

P. Satrius // . f. // . nepos. Qui Q. Roscium Comædum Cicerone defendente accusauerat, quem Tullius in Cluentiana honoribus populi ornatum summaque virtute præditum dicit.

Pro. Quæstorib. f. fuere.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero. Sex. Pæduceij. Propr. in. Sicilia. Lilubetanus.

L. Volteius L. f. L. n. Strabo. Eiusdem. Propr. Suracusanus.

P. Cernius // . f. // . nepos. legatus ex Quæstura C. Verris in Sicilia, postea iudex in nauarchorum causa, ut Cicero Verrina vii. vbi demonstrat virum bonum & iustum fuisse, ideoque non adhibitum in consilium eorum quorum ex sententia nauarchos fontes ad mortem condemnare volebat. Verba eius sunt: Neque accersit P. Cernium talem virum legatum, qui quia legatus isto Propr. in Sicilia fuit, primus ab isto iudex reiectus est Prætor, qui de latronum, hoc est de comitum suorum sententia condemnat omnes. Nescio an hic idem P. Cernius qui in adulterio deprehensum quemdam Pontium castrauit, ut scribit Valerius Max. lib. vi. cap. i.

L. Cassius * C. f. L. n. * Longinus. C. Cassij anno DCLVII. Consul filius ex ratione temporis: iudex in causa C. Verris, deinde post Præturam Consulatum quoque petiit cum Cicerone. Hunc dicit Tullius actione in Verrem septima natum ex familia cum ad ceteras res, tum ad iudicandum seuerissima. Et iudicem in Oppianici causa fuisse anno sequenti, restatur in Cluentiana. Ipsum verò non admodum laudat Pædianus, stolidum & inertem magis, quàm improbum fuisse dicens: quippe cum post Consulatus repulsam mox coniurauerit cum Catilina contra rempublicam.

Ostensis in Latio * Licerinus * in Apulia.

Brundisius in Sallentineis.

Prorogata. f. imperia. per.
Occidentis. prouincias. multa.

*Q. Metellus
P. m.
Cn. Pompeius*

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Pius. Numidicus. & Cn. Pompeius. Magnus. Hispaniam. vtramque. & bellum. Sertorianum. obtinere. Sertorium Calagurij obsessum tenere: sed aduenientibus hostium vndeque auxiliis, erumpenteq; Sertorio, obsidionem soluere, atque etiam disiunctis castris, dum eos per abrupta atque montana dilapsos excuribus insidiisque fatigat hostis. Pompeius ab obsidione Pallantiz depulsus, in Galliam ad hiberna concessit: Metellus dum interim hostium agros vicisque depopulatur, persequente hoste in Lusitaniam fugatus est, vbi & hiemauit. Quo tempore & multi Sertorianorum transfugere ad Metellum: adeo vt exasperatus Sertorius, in amicorum multos velut prodicionis suspectos sœuerit, seque deinceps satellitio Celtiberico stipauerit. Quo facto Romanorum suorum animos vehementer à se alienauit. Metellus interim publice præmia, qui Sertorium occidisset, promulgauit, & tamquam victor esset, ea hieme conuiuia triumphalia per vrbes Hispaniz celebrauit. Vide Plutarchum, Appianum, Sallustij fragmenta, & Liuium xciij.

P. Seruilius C. f. M. n. Varia. Qui. postea. Isauricus. appellatus. est. Phaselide euerfa Corucum diruit, Olympon cepit, Taurique montis latera in Ciliciam vergentia perserutatus, Isauos bello fractos in deditionem redegit, primusque Romanorum per Taurum duxit exercitum, ac limitem itineris fecit: triennio emenso, quo bellum gestum est, Isaurici nomen assumpsit. Hæc Orosius libro v. cap. xxij. Idem fere Eutropius, triennio bellum confecisse scribens. Verum Cicero in Frumentaria, quinquennio exercitui Seruilium præfuisse dicit, ample accipiens imperij tempus à fortitione prouinciz, vt opinor, vsque ad triumphum diem. Ab hoc tempore Cilicia haberi prouincia Romanorum coepit, quibus adiunctæ sunt ad tempus Pamphulia, Lucia, & Isauria, vt testantur Iustinus libro xl. Rufus & Iornandes, item Marcellinus lib. xiv.

*C. Scribonius
Curio tu-
multum
militarem
composuit.*

C. Scribonius * C. f. C. n. * Curio. Macedoniam. ex. Prætura. sortitus. obtinuit. Curionum oratorum trium primus L. Sullæ Dictatoris fauore magnus. Successit Appio Claudio Pulchro, vt Orosius & Eutropius auctores sunt. Ex quinque legionibus vnam, ad Durrachium seditiose tumultuantem, qua seueritate compescuerit, leges apud Frontinum Stratagematum libro quarto. In prouinciam veniens Dardanis bellum intulit, attentatarum superiore bello gentium vim declinans: Dardanos & Mæcios inuasisse Curionem, & Sex. Rufus auctor est.

*C. Caesar
Rhodum cur
secesserit.
A piratis
captus.*

M. Iunius * M. f. M. n. * Silanus. Bithuniam. extra. ordinem. ex. Prætura. sortitus. prorogato. imperio. Procos. obtinuit. C. Cæsar adolescens, qui denique Monarcham se fecit, postquam hoc anno Romæ frustra Dolabellam accusasset, Rhodum secedere statuit, ad declinandam inuidiam, & vt Apollonio Moloni clarissimo tunc dicendi magistro per otium operam daret. Huc cum hibernis iam anni superioris exitu traiecit, à piratis circa Pharmacusam insulam est captus, mansitque apud eos quadraginta propè dies. Allatis deinde Mileto quinquaginta talentis liberatus, contractaq; qualicumque ex portu Miletiensium classe, confectum piratas persecutus eosdem cepit, & Pergami in vincula condidit. Profectus deinde in Bithuniam, vbi tunc Asiæ Prætor M. Iunius, fortasse possessionis illius prouinciz ex testamento Nicoedis regis Romano populo relicta, administrandæ causa moram trahebat, ab eodem petit, vt auctor fieret sumendi de captiuis supplicij. Quod cum ille se facturum negasset, venditurumque se captiuos dixisset: incredibili celeritate reuectus ad mare, priusquam de ea re Procos. Iunio redderetur epistola, quos ceperat omnes cruci suffixit. Hæc fere Velleius & Tranquillus, & idem habet Plutarchus, qui Prætorem Iunium hunc appellat, Velleius Procos. Sed, vt dixi, plerumque in vsu tunc fuit Procos. vel Propr. appellare indifferenter eos, qui post magistratum urbanum prouincias gubernabant. Hoc autem anno Bithuniam Nicoedis regis testamento accessisse prouinciis Romanis, ex antè dictis est manifestum: vnde etiam colligimus, M. Iunium Prætorem in Asia fuisse, Cæsa rem cepisse tum piratas, qui etiam, vt auctor est Suetonius, vastante regiones proximas Mithridate, contractis vndecumque auxiliis, pulso Regis Præfecto, nutantes ac dubias Asiæ ciuitates priuatus in fide retinuit. Quæ hoc item anno & sequenti contigisse opinor.

*In crucem
illos captes
egit.
Procos. &
Propr.*

///. // . f. // . n. // . Ex. Prætura. classem. atque. oram. Græciæ. maritumam. sortitus. Procos. obtinuit. Quisnam hic Prætorum fuerit, non liquet. De classe ta-

men

men huius anni mentionem facit M. Cotta Consul in oratione sua ad populum, vbi
 » reipublicæ onera recenset: Exercitus, inquit, in Asia Ciliciaque ob nimias Mithridatis
 » opes aluntur, Macedonia plena hostium est, nec minus Italix maritima & prouincia-
 » rum: cum interim vectigalia parua, & bellis incerta vix partem sumptuum sustinent: ita
 » classe, qua commectus vehebatur, minore quam antea nauigamus. Quæ verba Cottæ
 Cos. quia ad statum reipublicæ eius anni pertinent, hic adferre libuit.

C. Claudius * Ti. f. C. n. * Nero. Aliam. ex. Prætura. urbana. sortitus. Pro-
 cos. prorogato. imperio. obtinuit. Meminit Tullius Actionis tertix principio quasi.

Sex. Peduceius Sex. f. . nepos. Propr. Siciliam. prorogato. imperio. obti-
 nuit. Ex more censum egit in prouincia, quemadmodum Cicero testatur his verbis
 » Verrina quarta, cum dicit: Quinto quoque anno Sicilia tota censetur, erat censa Prætore
 » Peduceio: quintus annus, cum te Prætore incidisset, censa denuo est. Postero anno L. Me-
 » tellus mentionem tui census fieri vetat, Censores dicit de integro sibi creati placere, in-
 » terea Peduceianum censum obseruari iubet.

M. Fonteius C. f. * M. n. * Capito. Propr. Galliam. Narbonensem. proro-
 gato. imperio. obtinuit. Qui tertius prouinciæ eius annus fuit, cuius extremo
 Cn. Pompeius Magnus Procos. vt Cicero testatur in oratione pro eodem Fonteio, hie-
 mauit in Gallia Narbonensi: vbi pro Pompeianis equites, frumentum & pecunias
 imperauit.

Cn. Aufidius Cn. f. * Cn. n. * Orestes. Aurelianus. Propr. Illuricum. pro-
 rogato. imperio. obtinuit. vt constat ex anni superioris historia.

M. Terentius M. f. L. n. Varro. Lucullus. Macedoniam. ex. Prætura. sorti-
 tus. obtinuit. Appio Claudio Pulchro successor datus. Bessis primus ducum Romano-
 rum per Thraciam bellum intulit, inque ingenti prælio in Æmo monte superauit, &
 ex Macedonia Romam reuersus triumphauit, vt Cicero in Pisoniana, Asconius, Oro-
 sius, & alij.

L. Gellius L. f. . n. Poplicola. Achaiam. ex. Prætura. prorogato. imperio.
 Procos. obtinuit.

A. Pompeius A. f. . n. Bithunicus. Bithuniam. prorogato. ex. Prætura.
 imperio. obtinuit. Procos. cognomen indeque sibi retinuit, quod in prouinciæ for-
 mam ex decem legatorum sententia Pontum ac Bithuniam redegerit, vt Appianus,
 Lilius, & Eutropius auctores sunt: item Sex. Pompeius Festus in voce Rutrum, addens
 A. Pompeium hoc anno omnem suppellectilem regiam testamento Romanis relictam
 deuexisse Roman.

Pro Quæstoribus f. fuere.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero. Sex. Peduceij. Propr. in. Sicilia. Lilubetanus. M. Tullius
Cicero Præ-
tor primus.
 Testatur idem ipse frequenter, vt in inuectiua aduersus L. Pisonem se Quæstorem in
 primis, Ædilem priorem, Prætorem primum cunctis suffragiis populi Rom. factum esse
 gloriatur. Quod honorificum putabatur, cum magis digni magistratibus plerumque
 priores renunciari solerent. Tribunatum plebis non gessit, & liberum erat tunc hunc, vel
 Ædilitatem, vel etiam vtrumque hunc magistratum omittere. Anno autem superiore Tribunus pl.
non fuit Cic.
nec Ædile.
 Quæsturâ petiisse, ex eius verbis in Bruto probaui, vbi mox subiungit: Interim me Quæ-
 » store Siciliensis excepit annus. Quæstorem verò fuisse Sex. Peduceio Prætore in Lilubeta-
 » na prouincia, Pædianus auctor est in argumento diuinationis. Ipse verò in oratione Post-
 » reditum in Senatu ait, se Quæstorem fuisse patri M. Curij, quem L. Crassus orator antea
 celebri oratione contra M. Coponium defenderat. Quare videtur Peduceius ad-
 optasse hunc M. Curium, vti ea ratione pater eius fuerit. Omnia fere in hoc magistratu
 à Cicerone gesta, quemadmodum frumento diligenter coacto adiuuerit Romam in an-
 nonæ caritate, & alia, quæ hic referre nimis longum esset, recenset tum ipse in oratione
 pro Cn. Plancio, tum Plutarchus in eius vita.

L. Volteius L. f. L. n. Strabo. A. Pompeij. Propr. in. Bithynia. & Ponto.
 Duos Claudios Neronas hoc tempore per magistratum gradus, urbana Prætura Romæ Claudio Ne-
ronas duo.
 peracta, Sullæ fauore prouectos fuisse ad prouinciarum recturas, discimus ex Cicerone,
 Plutarcho, Appiano, & aliis. Quorum hic C. Nero in Asiæ Prætura, quam prorogato
 imperio obtinuit, fuit. Sed eius res gestas C. Cæsar ad monarchiam aspirans sui imperij C. Iulius
Cæsar.
 violentia, contra leges ac morem maiorum deflorauit, vt quid nam in Asia gesserit, ob-

*C. Claudius
Nero, Cretæ
cum.*

scurum sit, quemadmodum antè à me dictum est superiore anno. Jam alter C. Claudius Nero patruus P. Clodij, qui maiore filiarum stirpe fultus, eas præcipuis vrbibus atque imperij principibus Q. Marcio Regi, Q. Metello Celeri, L. Lucullo coniunctas vidit. Qui, ut erat valdè improbus, suorum tamen favore prouectus postmodum est ad infinitum illud maris imperium, cuius sedem sibi Cretam insulam telegerat opimam ac locupletem centum vrbibus, ac celebrem Iouis educatione. Hanc cum infinitis malis, magno suo cum dedecore, diu tyrannicè tractaret, infame cognomen Cretici exinde sibi retinuit. Cui insulæ tamen prisca libertas religionis intuitu est relicta, donec tandem societatis Mithridaticæ factionibus inimixta vrbium oppidorumque expugnationibus à Q. Metello fatigata se dedere populo Romano coacta fuerit. Quæstor igitur huius

*L. Volteius
Strabo, gener
A. Pompeij.*

impuri C. Cretici fuisse videtur L. Volteius L. f. L. n. Strabo, gener A. Pompeij, qui ob Bithuniam & Pontum in prouinciæ formam redactas Bithunicus appellatus est. Hic rei memoriam pulcherrimo raptus Europæ per Iouem taurum symbolo prodere in publicum voluit argenteis suis denariis, ut erat tunc Romana nobilitas studij Græcarum non solum, sed etiam omnium cuiuscumque gentis disciplinarum & artium, morumque varietates discendi cupida. Qua nobili sua virtute non destitit unquam, quamdiu Romanum imperium stetit, ignotarum gentium mores, terrarum situs atque naturam, stirpium atque arborum non prius visarum fructus & vires ab incolis discere: non prius visa Romam transferre, transplantatione per villas & prædia sua ubique gentium copiosè communicare non destiterint. Cuius beneficii magnæ, licet admodum obscuræ, ubique gentium per prouincias omnes adhuc extant reliquæ, in quas nunc temporis etiam doctissima quæque ingenia commentando protrahunt in maiorem lucem. Vides igitur in dictis argenteis L. Volteij Quæstoris Iouem tauriformem e Phœnicia ac Ponto cum præda sua Europa versùs Cretam insulam per mare natantem, & ut pulchrè canit Ouidius, virginem raptam trepide se cornibus tauri dextera, & sinistra dorso tauri imposita, sinuatas flamine vestes colligentem. Vides etiam in eodem numismate Cretis Idæi lauro coronati effigiem, qui nomen insulæ dedit, & Iouem, ut fabulantur, Saturni dentibus ereptum in Lucæo monte reconditum nutriuit, Curetumque ibidem sacro cymbalorum sonitu coli instituit.

*Europa tan-
to vetula.*

*Jupiter in
Creta deli-
tescens.*

ANNI P. R. C. DCLXXIX.

Consules.

L. Licinius. L. F. L. N. LVCVLLVS. M. AVRELIVS. M. f. Cotta.

SEQVNTVR Consules in Cassiodoro L. Licinius Lucullus & M. Cotta: in tabulis Græcis Lucullus & M. Cotta. Eisdem reperies apud Appianum in Mithridatica, Ciceronem Verrina septima, Plutarchum in vita Luculli, Lium lib. xciii. & sequenti, & alios.

*Bithynia Ro-
manis ex te-
stamento Ni-
comedis cessit.*

Bithyniæ regnum Nicomedis testamento Romanis relictum est, Eutropio teste, & Liuius: quod in prouinciæ formam redegerunt, atque ut Festus testatur, per Pompeium Bithunicum supellectilem regiam omnem Romam deportarunt: Festus in Rutilio. Prætoris Quæstor tunc L. Volteius L. f. Strabo fuit, ut suprâ iam docui.

*Mithridates
bellum ador-
nat.*

Mithridates, fœdere cum Sertorio icto, belli repente moti nullam sperans veniam, totus erat in apparatu faciendo, de summa rerum iacturus aleam, a statis reliquum & integram hiemem consumpsit in materie cædenda, fabricandis nauibus & armis, comæatuque procurando. Contraxitque hoc anno ingentia vndeque auxilia, ut in exercitu eius fuerint peditum cxx. milia, equitum xvi. milia, ut Appianus auctor est. Allipulatur etiam Plutarchus in Lucullo, qui pedites cxx. milia habuisse scribit, addiditque, ut Mithridates exercitum & classem more Romano instruxerit atque exercuerit. Huius apparatus mentionem facit etiam Cicero pro lege Manilia, & in oratione pro Murena, cum dicit: Mithridates rex, aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes & copias, belli, tantum ipse opibus conatuque inualuit, ut se Oceanum cum Ponto, Sertorij copias, cum suis coniuncturum putaret. Ad quod bellum duo Consules ita missi sunt, ut alter, Mithridatem persequeretur, alter Bithyniam tueretur. Hæc fere Cicero, cui consentanea, sunt ea, quæ prodit Plutarchus: scribit enim, cum iam Gallia Narbonensis, vel Insubria (ut appellat) prouincia Lucullo in annum sequentem obueneret, nuntiata Romæ L. Octauij Ciliciæ Procos. morte, imminenteque maximo Mithridatico bello, prouin-

cias

cias Consulares in annum sequentem mutatas fuisse, & Lucullo Ciliciam cum bello Mithridatico, M. Cotta Bithyniam cum classe, qua Propontidem tueretur, decretas fuisse.

*L. Lucullo
Mithridati-
cum bellum
mandatum.*

Prætores urbani.

C. Verres. P. Cælius.

*Defectus
hic aliquot
annorum in
Annalibus
Pighianis, ab
ANDREA
SCHOTTO
Societatis
IESV sacer-
dote est sup-
pletus.*

C. Verres his Consulibus Prætor urbanus C. Sacerdoti Prætori successit, ut alter M. Cælio. De Sacerdote autem iactatus ea tempestate iocus, teste Cicerone Verrina tertio, & M. Fabio libro sexto Institutionum oratoriarum, cap. tertio: Malum Sacerdotem, qui tam nequam verrem reliquisset. Immolari enim porci solebant. De Verri hac Prætura Tullius sic Verrina septima: Nemo, inquit, tam rusticanus homo, L. Lucullo & M. Cotta Coss. Romam ex villo municipio vadimonij causa venit, quin sciret iura omnia populi Rom. nutu atque arbitrio Chelidonis meretricule gubernari. Oppianicum hic condemnauit, cuius L. Quinctius Tribunus pl. patronus fuerat, ut auctor est in Cluentiana Cicero, & Asconius Pædianus in Verrinam secundam.

M. Cicero, annuo iam Quæstura munere expleto, Sicilia provinciâ decessit. Habuit tum orationem Lilybæi, in qua Siculis multa benignè promittit, ut Asconius scribit. Meminit & Plutarchus, & Tullius oratione pro Plancio. Cumque e Sicilia se recepisset, iam videbatur facultas illa dicendi esse perfecta, & habere maturitatem quamdam suam, ut ipse Cicero in Bruto, qui de claris est Oratoribus, affirmat. Fuerat autem anno superiore Quæstor in Sicilia Lilybætanus, Prætor Sex. Peduceio, ut Pædianus refert, anno post Ro. cond. DCLXXVII. ut & Franc. Fabricius in eius vitæ historia docuit, contra atque Sebast. Corradus, qui commentario extremo in Brutum Ciceronis, illo anno Prætorem urbanum fuisse putat, & hoc anno Prætorem in Sicilia fuisse opinatur. Tenendum itaque, Ciceronem Quæstorem urbanum fuisse anno V. C. DCLXXVII. Lilybætanum verò in sequenti anno. Et Syracusanus Quæstor fuit cum P. Autonio, ut oratione pro Sulla ait. Idem tamen oratione post reditum in Senatu, Quæstorem se fuisse ait patri Manij Curij Prætoris. Quod Pighius noster sit anno superiore accepit, quasi Manium Curium adoptarit Sex. Peduceius: quo Prætor Quæstor in Sicilia fuisse Ciceronem, iam diximus. Sed fortasse verius docet Fabricius e Nicolai Gruchi libro secundo de Comitibus accidisse sepe numerò, ut vnus duorum Prætorum Quæstor esset.

M. Fonteius Prætor Galliam obtinuit, ut in Fonteiana Cicero ostendit. Nam ab obsidione Calagurij opidi Hispaniæ, depulsus à Sertorianis Pompeio & Metello; Pompeius Galliam petere coactus est, & Metellus in vltiorem Hispaniam deducere exercitum debuit, ut est in Epitoma Liutana libri nonagesimi tertij.

Pompeius Bithynicus Prætor: cuius Quæstor L. Vulteius L. f. Strabo fuit: de quo supra dictum est.

Tribuni plebis.

L. Quinctius, homo maximè popularis, & ad inflammandos animos multitudinis accommodatus: qui conciones quotidie seditiosas & turbulètas habebat, ut refert M. Tullius pro Cluentio. Hunc acta Sullæ rescindere, ac Reip. statum minuere & perturbare conantem, L. Lucullus Consul ab incepto deduxit, ut in Luculli vita Plutarchus refert. Hinc apud Sallustium libro tertio historiarum M. Lepidus Tribunus plebis de Tribunitia potestate recuperanda verba faciens: Lucullus, inquit, quantis animis ierit in L. Quinctium, vidistis. Damnauerat hic Quinctius L. Iunium Silanum Ædilem plebis innocentem, ut ait Cicero in Cluentiana, atque iam Prætorem opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum, de foro, atque adeò de ciuitate esse deiectum, cum iudex esset quæstionis.

Hoc tempore M. Antonius gratia M. Aurelij Cottæ Consulis, & Cethegi factione in Senatu curationem nactus totius oræ maritimæ, Siciliam & provincias omnes depopulatus est, & ad extrèum inferens bellum Cretensisibus, re male gesta, animi dolore morbo correptus interiit, ut auctor est Asconius Pædianus, Liutana Epitome libri nonagesimi septimi, Florus libro tertio, capite quarto, item Velleius Paterculus, & Cicero ipse Verrina quarta, vbi M. Antonij infinitum imperium dicit. Sallustius vero libro tertio historiarum sic apud Arulianum Messum: M. Antonius perdunda pecuniæ genitus, vacuifque curis, nū instantibus. Hic Antonius pater fuit M. Antonij Triumviri, qui in Plutarchi Antonio Κρηνης nominatur; mendosè tamen in Græcis quibusdam codicibus Κρηνης. De Cotta verò idè Crispus Sallustius victum à Mithridate iuxta Chalcedonem,

*M. Antonius
M. Antonij
III. viri
R. P. C. patris.*

auctor est libro quarto historiarum (cui libro Carisius Sosipater attribuit) in epistola Mithridatis ad regem Arsacen: Marcum, inquit, Cottam Romanum ducem apud Chalcedona terra fudi, mari exui classe pulcherrima. Apud Cyzicum magno cum exercitu in oblidione moranti frumentum defuit, nullo circumadnitente, simul hiems mari prohibebat, &c.

ANNI P. R. C. DCLXXX.

Consules.

M. Terentius. M. F. Varro LVCVLL. C. Cassius L. F. Varus.

HORVM Consulum Cicero sic in Cluentiana meminit: Sed quæro à vobis, num istam legem ex isto Senatusconsulto L. Lucullus Consul, homo sapientissimus tulerit, num anno post M. Lucullus & C. Cassius? Nominat eosdem Verrina tertia M. Terentium & C. Cassium, à quibus lex frumentaria Terentia & Cassia lata fuit, de qua idem Tullius Verrina quinta & septima. Fuit enim M. Lucullus frater L. Luculli in Terentiorum familiam adoptatus, ut Lucullianus de more appellandus videatur, ut in sequenti anno de Clodiano disseram. Huic Macedoniam obuénisse, ut collegæ Galliam citeriorem (quod in Crassi vita Plutarchus refert) auctor est Eutropius libro sexto, sed consobrinum eius facit, qui contra Mithridatem bellum gerebat, cum frater potius fuerit germanus, ut Plutarchus, & in Lucullo Cicero testantur. sed ob adoptionem, consobrinum fortè nominauit. De hoc rursus Verrina quarta Cicero: Dixit hoc idem M. Lucullus, se de his Dionis incommodis pro hospitio, quod sibi cum eo esset, iam antè cognosse. Quid? Lucullus, qui tum in Macedonia fuit, melius hæc cognouit, quam tu, Hortensi, qui Romæ fuisti? M. Lucullum & C. Cassium Cassiodorus in Fastis nominat. Siculi verò Fasti Græci Μαρίλλου & Κασίου Marcello & Cassio Coss. librarij fortè errore, qui Marcellum pro Marco Lucullo descripserit. Cassij verò cognomè fuisse Varum docet plumbeus tubulus, qui, testibus Sigonio & Onufrio, Romæ olim inuentus, sic est inscriptus:

M. VLP. I. SVLPIC.

C. CASSIO. VARO.

M. LICIN. LVCVLLO. COS.

Accedit quod Appianus Alexandrinus libro quarto bellorum ciuiliū, C. Cassium Varum Consularem à Triumuiris profcriptum fuisse scribat. Cognomen autem Longini addendum videatur, quod Cassiæ gentis fuisse constat. Hunc Cicero pro Plancio, cum Tribunus pl. esse non potuisset, Consulem factum ait.

Hoc anno bellum exortum est, quod Spartacum Plutarchus nominat, & Seruile ut & in Maniliana Tullius. Fugitiuorum alij, aut Gladiatorum nominant. Cæsar etiam commentario primo belli Gallici, Seruilem tumultum: cum ut à Spartaco Thrace gladiatore excitatum; tum quod ad vexillum, ut ad pileum serui, vocati essent, ut in L. Floro libro tertio, capite vigesimo, I. Gruterus emendat, firmaturq; Valerij Maximi auctoritate libri octauj capite sexto. Gladiatores autem quatuor & septuaginta (septuaginta rotundo numero habet Appianus, libro primo bellorum ciuiliū. Plutarchus verò in Crasso, septuaginta octo, ὀγδοήκοντα & δύο δέκα & δύο duodecoginta:) Caput è ludo Cn. Lentuli Barciati (puto Vaccia legendum, qualis est Ciceroni epistola tertia libri secundi ad Q. Fratrem) diffugerunt: qui continuò ducibus Crixo (alijs Chryso) & Oenomao Gallis, & Spartaco Thrace Vesuuium montem occuparunt, vnde erumpentes, locis inuisis (sic enim in Floro lego pro inuiis cum Steph. Pighio nostro in Hercule Prodicio) Claudij Glabri Prætoris, (qui Plutarcho Clodius est, in Liuij Epitoma nonagesima quinta Claudius Pulcher est) qui eos obsidione cinxerat, castra expugnarunt, ipsoque in fugam acto cuncta diripuerunt. Sic Paulus Orosius libro quinto, capite vigesimo quarto; Florus libro tertio, capite vigesimo, Velleius Paterculus libro secundo, pluribus verò Plutarchus in Crasso, & Appianus lib. primo bellorum ciuiliū: bellumque aiunt non leuius pæne quàm Hannibalem mouisse Spartacum. De intersectorum autem numero, tertio post anno, quo confectum hoc bellum est, videbimus.

Eodem anno L. Lucullus, qui superiore anno Consul contra Mithridatem profectus erat, ad Cyzicum urbem exercitum eius fame ferroque deleuit, auctore T. Liuij Abbreuiatore, libro nonagesimo quinto, & apud Sallustium libro quarto Historiarum, ipse Mithridates in epistola ad Arsacen regem. Nam cum totius impetus belli (inquit in Mureniana Cicero) ad Cyzicenorū mœnia constitisset, eamque urbem sibi Mithrida-

res Agæ ianuam fore putauisset, qua effracta & reuulsa, tota pateret prouincia; perfecta ab Lucullo hæc sunt omnia, vt vrbs fidelissimorum sociorum defenderetur, & omnes copæ Regis diuturnitate oblidionis consumerentur. Hæc Cicero. Eamdem rem pro Lege Manilia, & pro Archia Poëta commemorat.

M. Cotta Procos. hoc anno in prælio ad Chalcedonem victus, vbi & L. Manlium L. f. Torquatum Senatorem, cecidisse auctor est Appianus.

L. Lucullo Procos. obuenerat Gallia Narbonensis seu Inalpina, vt in Lucullo vocat Plutarchus: L. autem Octauij Ciliciæ Procos. morte mutatz sunt prouinciæ, & Lucullo Cilicia cum Mithridatico bello, & collegæ ipsius M. Cottæ Bithynia cum classe, qua Propontidem seruaret.

Prætor Siciliensis.

C. Verres.

Cicero in Verrem Act. 111. quæ Frumentaria inscribitur, ait C. Cassium clarissimum atque amplissimum virum Consulem fuisse anno primo Præturæ Siculæ C. Verris.

C. Verres
Prætor.

ANNI P. R. C. DCLXXXI.

Consules.

L. Gellius L. f. Poplicola. Cn. Cornelius Cn. f. Lentulus Clodianus.

HORVM meminit Consulium Cassiodorus, Plutarchus in Crassi vita, Orosius, Florus, & Eutropius. In Græcorum autem Fastis in Sicilia repertis mendosè legitur Γεντίλλου καὶ Γελλίου: emenda Λιγυάου, quod nomen & anno insequenti ponitur, sed pro P. Lentulo, qui Cn. Orestis collega est. Nominat utrosque M. Tullius Verrina 111. Itaque in Senatu continuo Cn. Lentulus & L. Gellius Consules faciunt mentionem placere statui, si Patribus Conscriptis videretur, ne absentes homines in prouinciis rei fierent rerum capitalium. Sic enim reponit Sebastianus Corradus Commentario in Brutum Ciceronis; nam in editis impressum videas Cn. Lentulus & L. Lucullus, pro L. Gellius, vt in vetustis libris esse monuit Fabricius. Nominantur ab eodē Cicerone in oratione pro C. Cornelio Balbo, cum sæpius, tum de alia lege verba faciendo: Nascitur, inquit, causa Cornelij ex ea lege, quam L. Gellius, Cn. Cornelius ex Senatus sententia tulerunt: qua lege videmus esse sancitum, vt ciues Rom. sint ij, quos Cn. Pompeius de consilij sententia sigillatim ciuitate donarit.

Fasti Siculi
correcti.

De hoc verò Cn. Lentulo C. Sallustius libro quarto Historiarum, (citante Agellio libro decimo octauo Noctium Atticarum, capite quarto) de L. Gellio loquens, sic meminit: At Cn. Lentulus Patriciæ gentis, collega eius, cui & cognomen Clodiano fuit, perincertum stolidior an vanior, legem de pecunia, quam Sulla emptoribus bonorum remiserat, exigunda promulgauit. Clodianum autem de more dictum apparet, quod è gente Clodia sit in familiam Lentulorum adoptatus. Falli enim docet eos doctissimus Sigonius, qui contra marmora Fastosque Capitolinos, ad Cn. Lentulum, qui anno V. C. DCLVI. Cos. fuit P. Crassi collega, cognomen illud Clodiani retulerunt: cuius cognominis meminit & M. Varro togatorum doctissimus, Epistola ad Fusium Quinctiporem, Clodianum nominans. In Cicerone autem libro primo ad Atticum, epistola pænultima, è Sallustiano illo loco, idem Sigonius, & doctissimus Turnebus libro XXI. Aduersariorum cap. octauo, pro Lentulus Clodiæ filius, rescribendum docent Clodiani filius. Hunc patrem fuisse eius Lentuli, qui Consulatum geret anno DCCVII. idem Sigonius opinatur. L. verò Gellius, parens quoque eius videatur, qui sexto & vigesimo post anno Cos. in Triumviratu cum M. Cocceio Nerua fuerit, post Romam cond. DCCXVII. quem L. Gellium cum Dion Cassius M. Valerij Metellæ fratrem nominet, apparet adoptione quoque Poplicolæ cognomen, (quod Valeriæ gentis proprium, non Gelliæ) esse illi attributum. Hunc autem Gellium omnibus honoribus defunctum esse ad Censuram vsque; (de qua cum eodem Cn. Lentulo asperè acta tertio post anno diceretur) Valerius Maximus auctor est libro quinto Memorabilium, capite nono. Hic Crixum (alius Chrysum) acerrimè pugnantem, prælio oppressit, vt P. Orosius libro quinto extremo, Orcheltræ (sic enim Pighius noster in Hercule Prodicio pro Ormesta vocandum Orosij opus censet) refert, & Plutarchus: sed ipse vicissim Gellius à Spartaco victus est, vt memorat T. Liuij Epitoma libri nonagesimi sexti: vbi & à Q. Ar-

Crixus dux
fugitivorum
bello Sparta-
co.

rio Prætor Crixum fugitiuorum ducem, caesis viginti hominum milibus, superatum ait. Appianus ad Garganum montem cum exercitu deletum Crixum scribit: Spartacum contra Thurios urbem cepisse, victoriamque & prædam de Consulibus retulisse.

Hoc anno L. Lucullus Mithridatem in Pontum persecutus, Romanis cum legionibus patefecit, qui ante populo Rom. ex omni aditu clausus fuerat, ait Cicero pro Lege Manilia: & pro Archia poëta; Populus, inquit, Romanus aperuit Lucullo imperante Pontum, & regis quondam opibus, & natura regionis vallatum. Amilum & Empatorias vrbes Ponticas obledisse Lucillum, ducta etiam mora longiore, Plutarchus & Appianus referunt.

Procoss.

Eodem anno C. Seruilius Curio, Ap. Claudio Pulchro ibidem mortuo, in Macedoniam Proconsul missus, (qui anno DCLXXVI. Cos. cum Cn. Octauio fuerat) cum exercitu in Dardaniam profectus, ad Danubium vsque penetrauit, & intra triennium confecto bello, triumphauit. Sic enim Tullius in Pisoniana, & Eutropius, ac Sallustius libro secundo Historiarum, vt est apud Nonium Marcellum in Dicere, pro promittere: Eodem, inquit, anno in Macedonia C. Curio principio Veris cum exercitu profectus in Dardaniam, quibus potuit modis dictas pecunias coëgit. Quod fortè pertinet illud è tertio Historiarum libro Sallustij apud eundem Nonium in Optare, pro eligere: Atque eum Curio laudatum, accensumque præmiorum spe, quibuscum optauisset, ire iubet. Et si notet Ludouicus Carrio, pro Curione Cæpionem in aliis membranis legi.

*Dardanos
C. Curio sub-
egit. tumultu-
uantem le-
gionem puni-
uit.*

Festus Rufus in breuiario rerum Rom. Dardanos & Mæcios Curio Procos. subegit, & primus Romanorum ducum ad Danubium vsque peruenit. Eadem pæne Orotius, Eutropius, L. Florus, & Liuiana Epitome librorum nonagesimi secundi & nonagesimi quinti. Iulius quoque Frontinus libro quarto stratagema refert C. Curionis, & qua pœna bello Dardanico circa Dyrrhachium legionem vnâ ex quinque tumultuantem affecerit.

C. Cassium Galliarum citerioris Procos. Cn. Lentulo Cos. victo in Apennino Spartacum seruorum ducem, ad Alpes festinantem cohibuisse, atque amisso exercitu apud Mutinam vix incolumem effugisse Plutarchus refert, & L. Florus, atque T. Liuij Epitoma, lib. xcvi. C. Cassius Procos. Cn. Manlius Prætor malè aduersus Spartacum pugnaverunt.

Tribuni plebis.

*M. Lollius
Palicanus
Trib. pl.*

M. Lollius Palicanus. Trib. plebis, vt Cicero oratione quarta in Verrem significat, quem & allaborasse, vt Tribunitia potestas populo restitueretur, Pædianus in Verinam primam annotauit, meminitque & in Verrinam secundam & tertiam, ad illa potissimum Ciceronis verba: Oblitos ne igitur hos putatis esse quemadmodum sit iste, solitus virgis plebem Romanam concidere: quam rem etiam Tribunus plebis in concione egit, cum eum, quem virgis iste ceciderat, in prospectum populi Rom. produxit. Quo loco Asconius, Tribunum pl. ait esse M. Lollium Palicanum, hominem popularem & turbulentum, qualem & Valerius Maximus libro tertio Memorabilium prædicat, capite tertio, vsque eò seditiosum, vt C. Piso Cos. eum suffragiis populi Consulem creatum renuntiare noluerit, quod diceret, non existimare se tantis tenebris offusam esse rem publicam, vt huc indignitatis veniretur. Meminit eiusdem & libro primo ad Atticum epistola prima, & decima sexta; item in Bruto de claris Oratoribus, cum Tribunis plebis comparans; Aptior, inquit, etiam Palicanus auribus imperitorum.

ANNI P. R. G. DCLXXXII.

Consules.

Cn. Aufidius Orestes. P. Cornelius Lentulus Sura.

Hos edunt Eutropius & Cassiodorus in hunc annum Consules. Orestes autem, quod Aureliæ gentis cognomen est, à Cn. Aufidio adoptatus, vt Cicero pro domo sua ait, Cn. Aufidius Orestes dictus est, & rectè hinc etiam Cn. f. quem Consulem factum ait idem Tullius in Planciana, cum Tribunus pl. esse non potuisset. Idem quoque Prætor fuit urbanus anno vrbis DCLXXVI. vt ex Val. Maximo lib. vii. cap. vii. apparet. P. autem Lentulus Sura is est, qui Consularis, & Prætor iterum in coniuratione Calpurnæ,

tilinæ, Cicerone Cos. strangulatus est: cuius avus fuit P. Lentulus princeps Senatus, ^{Curr. P. Lentulus Sura cognomen} ut idem refert Cicero pro domo sua, & in Catilinam, & Asconius Padianus. Vnde verò Sura cognomen inuenerit, è Plutarcho in Ciceronis vita adscribemus. Cum Sullanis temporibus Quæstor hic magnam vim pecuniæ publicæ consumpsisset atque perdidisset, Sulla id agre ferens, rationem ab eo in Senatu exegit. Tum ille negligenter & cum contemptu progressus, rationem se redditurum negavit, præbiturum autem se suram, ita ut pueri consueverint, cum in pilæ lusione deliquissent. Hinc Sura cognominatus fuit. Sura enim Romanis est, quæ Græcis *ὑπὸν* dicitur.

Seruili bello tertium iam annum cum Spartaco non satis feliciter gesto, M. Crasso ^{M. Crassus feliciter cum iugurino pugnans.} Prætori id mandatum, & sex mensibus confectum, ut Appianus Alexandrinus libri primi extremo bellorum civilium tradit. Is primus cum parte fugitiuorum, quæ ex Galis Germanisque constabat, feliciter pugnavit, cæsis inimicorum triginta quinque milibus, & duce eorum Granico. Deinde cum Spartaco bellavit, cæsis cum illo milibus quadraginta: Livi Epitoma libri nonagesimi septimi, Athenæus lib. 11. *Δειπνοσοφ.* & Eutropius lib. 7. & copiosius in Crassi vita Plutarchus: cui tum permissum ait, ut ouans vi bem iniret, quod de seruis subactis triumphare indignum esse putaret. Vltus autem non myrtea de more corona, sed ut lauro coronatus incederet per gratiam faciendum Senatusconsultum curauit, ut refert Agellius libro quinto Noctium Atticarum, capite sexto, & Plinius libro decimo quinto Naturalis Historiæ, capite vigesimo secundo: Myrtea ouantium fuit corona: excepto M. Crasso, qui de fugitiuis & Spartaco laurea coronatus incessit. Et Claudianus poeta in Eutropium: — *illustras seruiliæ laurea Crassum.*

Hinc Cicero in Pisonem: Crasse, pudet me tui. Quid est quod confecto formidolositimo bello, coronam illam lauream tibi tantopere decerni volueris à Senatu?

Eodem tempore exercitum Cn. Pompeius ex Hispania in Italiam reduxit, & quinque milia fugitiuorum, qui è prælio aufugerant, interfecit: scripsitque ad Senatum, auctore Plutarcho, M. Crassum Asiæ gladiatores fugasse, se bellum radicitus sustulisse. ^{Cn. Pompeius fugitivos à prælio seruos cecidit.}

Hinc pro lege Manilia Cicero: Testis est iterum & læpius Italia, quæ cum seruili bello retro periculosoque premeretur, ab hoc auxilium absente expetiuit. Quod bellum expectatione Pompeij attenuatum atque imminutum est, aduentu sublatum ac sepultum. Idem lib. 111. Verrinarum, quæ Frumentaria est: & pro Sextio, ad Cn. Pompeium belli huius intra sex menses confecti (teste Eutropio, & Appiano) gloriam his verbis transfert: Qui etiam seruilia virtute victoriaque domuisset.

Externi belli Sertoriani, ut L. Florus nominat, triumphi acti duo à Metello & Pompeio Procoss. ex Hispaniis triumphantibus. Pompeius quidem adhuc eques Rom. ultimo huius anni die, pridie quam Consulatam iniret, curru urbem inuectus est. Sic enim Eutropius lib. 7. Vno tempore multi simul triumphi fuerunt, Metelli ex Hispania, Pompeij secundus ex Hispania. Et Velleius Paterculus lib. 11. Metellus & Pompeius ex Hispaniis triumpharunt: sed Pompeius libe quoque triumpho adhuc eques Romanus, &c. Idem ^{Cn. Pompeij de Hispania alter triumphus.} L. Florus, Appianus, & Plutarchus referunt. Cicero quoque pro lege Manilia: Quid, inquit, tam incredibile, quam ut iterum eques Romanus ex Senatusconsulto triumpharet? & C. Plinius lib. 7. 11. Naturalis historiæ, c. xxvi. Pompeius ad Solis occasum transgressus, excitatis in Pyrenæo trophæis, oppida DCCCLXXVI. ab Alpibus ad fines Hispaniæ vltioris in ditionem redacta, victoriæ suæ adscripsit, & maiore animo Sertorium tacuit, belloque seruili (vulgò civili editur) quod omnia externa conciebat, extincto, iterum triumphales currus eques Rom. induxit, toties Imperator antequam miles. Vbi externa omnia hinc concitata ait, quod Florus dixit externum potius quam civile bellum esse habitum. Lucanus denique libri septimi Pharsalici belli initio:

*Qualis erat populi factes, clamorq; fauentum
Olim, cum iuuenis, primiq; ætate triumphi
Post domitum gentes, quas torrens ambis Hiberus:
Et quacumque fugax Sertorius impulsit arma,
Vespere pacato, pura venerabilis aquæ
Quam curius ornante toga, plaudente Senatu
Sedit adhuc Romanus eques.* —

L. Lucillum in Ponto aduersus Mithridatem feliciter pugnasse, cæsis hostium amplius sexaginta milibus, colligas ex Epitoma Livi libri nonagesimi septimi, atq; aded ex epistola ipsius Mithridatis ad regem Arsacem, (quam ex Sallustij libro quarto historiarum laudat Carisius Sossipater) his verbis: Simul hiems mari prohibebat: ita sine vi hostium regredi coactus in patrium regnum, naufragus apud Param & Heracleam, militum optimos cum classibus amisi. Restituto deinde apud Cabira exercitu, & variis inter me atque

*Mithridatis
stratagema
insigne: quale
in Ponto
castris anti-
malis seu
fibris.*

*Eutropij
corrigunt.*

atque Lucillum præliis, inopia rursus ambos incescit, Murena ad Amisum obsidendam relictus erat, cæsi Mithridates contractis copiis bellum instauravit, equestri prælio superatus, cæsisque equitum turmis, quas in insidiis collocarat, subita ex Ponto fuga in Armeniam ad Tigranem regem contendit, venissetque in Romanorum potestatem, nisi auro in itinere sparsio, Luculli milites Regem dilabi permisissent. Quod stratagema eleganter, ut omnia, Tullius in Maniliana sic refert: Mithridates e regno fugiens, maximam vim auri, atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium in Ponto reliquit. Hæc dum nostri colligunt omnia diligentius, Rex ipse e manibus aufugit. Hunc in illo timore & fuga Tigranes rex Armenius excepit. De quo quidem Tulliano loco nos in Nodis Ciceronis libro primo, capite vigesimo quinto nuper disseruimus: addere tamen libet emendatum Eutropij locum e lib. sexto, aliis, quos equidem viderim, intactum. Sic enim vulgò editur: Sed hi quos in Ponto Lucullus reliquerat cum exercitus parte, ut regiones vicinas etiam Ro. tuerentur, negligenter se & avarè agentes, occasionem iterum Mithridati in Pontum irrumpendi dederunt. Equidem sic depositum locum sanare tentabam: Ut legiones vicinas etiam persequerentur, de hoc ipso stratagemate loqui ut videatur. Qui Eutropius pluribus de his bellis, & triginta milibus lectissimis Regis à quinque milibus Romanorum ad Cabira cæsis, Regem inde fugisse scribit.

ANNI P. R. C. DCLXXXIII.

Consules.

M. Licinius Crassus.

Cn. Pompeius Magnus.

*Magni, &
Diuitis cog-
nomina Coss.
huius anni.*

CELEBRANTVR hi ab omnibus, edunturque hoc anno Consules à Cassiodoro, Fastisque Græcorum Siculis, à Plutarcho in Crassi & Pompeij vita, Appiano, extremo libri primi civilium bellorum. Meminit & Sallustius in Catilinaria coniuratione, & Asconius Pædianus in diuinatione Ciceronis, & Velleius Paterculus insigni elogio, quod non describo. Cognomen utriusque laudabile: huius quidem Magni, illius verò Diuitis Sic enim M. Tullius libro secundo ad Atticum: Quanto in odio noster amicus Magnus? cuius cognomen unà cum Crassi Diuitis cognomine consensescit. Et libro Officiorum: Crassus non tam cognomine Diues quàm copiosus. Crassum autem operâ Cn. Pompeij Consulatum adeptum esse, auctor est Plutarchus. Eundem Prætorium, Pompeium verò ne Quæstorium quidè, annos triginta quatuor natum, Consulatum cepisse Appianus refert. Alij triginta septem ætatis annos attribuunt, quotus Ciceronis ætatis annus fuit: sed locus Appiani mendo vacat. Tempus enim significat, quo ante natalem suam Pompeius Consulatum petiuit. Consul enim ante factus est, quàm ullum alium magistratum capere per leges liceret. Sic enim Cicero in Maniliana: Quid tam singulare, quàm ut ex S. C. legibus solutus Consul ante fieret, quàm ullum alium magistratum per leges capere licuisset. Natum autem eodem anno Pompeium quo Cicero in vitam prodit, observat, Velleius libro secundo, Q. Seruilio Cæpione, C. Atilio Serrano Coss. anno DCXLVII. mortuum verò P. Seruilio Varo & C. Iulio iterum Coss. anno post Ro. cond. DCCV. De utroque Consule ita Liuiana Epitoma libri nonagesimi septimi, quem locum sola interpunctione, frustra sudante ibi Sigonio, sic sanabam, diuisa una voce (sicut) in duas: M. Crassus & Cn. Pompeius Consules facti sunt sic, ut Pompeius, antequam Quæsturam gereret, ex equite Romano.

*Liuij Epito-
ma emenda-
tur.*

*Tribunitia
potestas resti-
tuta.*

Tribunitiam potestatem hi Coss. restituerunt, ut Sallustius commemorat in Catilinaria coniuratione, & Epitoma Liuij libri nonagesimi septimi, additque Velleius, libro secundo, Cuius Sulla imaginem in iure reliquerat: & Plutarchus in Pompeio Hinc Q. Cicero lib. tertio de legibus ait: Pompeium nostrum ceteris rebus omnibus semper amplissimis summisque effero laudibus: de Tribunitia potestate taceo: nec enim reprehendere libet, nec laudare possum. Asconius verò Pædianus sic in Ciceronis diuinationem initio: Primus Sicinius Tribunus pl. nec multò post Quinctius, & postremo Palicanus, perfec- rant, ut Tribunitiam potestatem populo redderent Coss. Cn. Pompeius Magnus & M. Licinius Crassus.

Iuravit Pompeius se ex Consulatu nullam in provinciam iturum, idque seruauit, ait Velleius, & Zonaras provinciam ab eo repudiatam auctor est. Post biennium tamen A. Gabinus Tribunus pl. tulit, ut Cn. Pompeius ad opprimendos bello piratas cum imperio mitteretur, quod & ante biennium in M. Antonij Prætura fuerat decretum.

C. Verres Siciliam provinciam per triennium tenuerat, atque in ea fuerat libidinose, avarè

auarè crudeliterque versatus, succedente ei hoc anno L. Metello. Quare repetundarum reus à Siculis est postularus: qui Ciceronem ad accusandum eum, descendere compulerunt. Metellus autem cum foeditissima illa Verris Prætura afflictam Siciliam inuenisset (ut refert Orosius lib. sexto, cap. tertio) maxime Pyrgamenone archipirata nefarius prædis & exadibus dilacerate, quia Syracusanum portum, nulla ibi classe Romana excubante, obtinuerat. Hunc mox nauali terrestrique prælio cōminutum Siciliā decedere compulit.

His itaque Coss. C. Verres Quæstura perfunctus, à M. Cicerone est accusatus: quæ actiones septem hinc Verrinæ sunt appellatæ, quæ in manibus sunt: in quas quæ commendando prætatur Alconius Pædianus, & Franc. Hotmanus, & in Ciceronis historia Franc. Fabricius, ea hinc repetere non est animus. Cicero autem annos natus sex & triginta hoc tempore Ædilitatem petiit. Nam & P. Scipio Africanus minor cum totidem annos natus Ædilitatem peteret, Consul à populo renuntiatur, ut est in Epitoma Liuij quinquagesima, & in Velleio lib. secundo.

*Ædilitatem
Cicero petiit.*

His quoque Consulibus P. Virgilium Maronem, Andibus, non procul à Mantua natum esse, Eusebianum refert Chronicon.

Prætores.

M. Acilius Glabrio Prætor Pompeio Consule (qui tertio post anno Consul fit cum C. Pisone): eoque iudicium exercente, Cicero C. Verrem Prætorium accusauit.

L. Aurelius Cotta Prætor (postea Cos. an. DCXXCVI 11.) iudicia ad equites Romanos his Consulibus transtulit, ait Liuij Epitoma xcv 11. Cic. verò 1. Verrina, Alconius in orat. pro Corn. & lib. 11. in Verrem; communicata esse iudicia Senatorum cum equitibus & Tribunis ærarijs significant: ut & Velleius Paterculus: Per idem, inquit, tempus Cotta iudicandi munus, quod C. Gracchus ereptum Senatui ad equites (annis ferè quinquaginta) Sulla ab illis (per annos x.) ad Senatum transtulerant, æqualiter inter utrumque ordinem partitus est: ut Roscius lege sua equitibus in theatro loca restituit. De lege eadem iterum lata iisdem iteratis Coss. anno DCXXCVI 11. significat in Pisoniana Cic. & in eamdem Pædianus, & in Pompeio Plutarchus. Pluribus verò doctissimus Iuris sacerdos & præsul Ant. Augustinus V. C. opere de legibus in Aurelia iudiciaria, ex Plinio lib. trigesimo tertio cap. 1. & 11. Agellio lib. vii. cap. x. & Suetonio in Cæsare, non male ad equites translatum videri iudicium (ut Epitoma ait) quod maior tum equitum in iudicando pars esset, Tribunis ærarijs ferè equitum in numero habitis.

L. Metellus Q. Metelli Cretici frater, Prætor fuit Siciliæ, auctore Pædiano.

Censores.

L. Gellius L. f. Poplicola.

Cn. Cornelius Cn. f. Lentulus.

Clodianus.

Reuocata etiam Censura est, quæ annos permultos ab anno DCLXVII. quo Philippus & Perperna Censuram gesserat, fuerat intermissa. Horum Censura asperè est exercita, Senatu motis quatuor amplius & sexaginta: in his & C. Antonio M. f. qui sexto post anno Cos. cum Cicerone fuit. Causas autè subscripserant Censores, testante Alconio: Quod socios diripuerit: quod iudicium recusant: quod propter æris alieni magnitudinē prædia manciparit, bonaque sua in potestate non haberet. Quæ causa fuit, ut postea, referente Sallustio, L. Catilina in coniuratione speraret, si designatus Consul foret, facile se ex voluntate C. Antonio vsurum. Lustrum ab his conditum. Censa ciuium capita quadringenta quinquaginta milia. Meminit Cicero pro Cluentio, Liuiana Epitoma libri nonagesimi octauī, Plutarchus in Pompeio, & Alconius in diuinationem Ciceronis, & ad orationem in toga candida. Hic autem Pædianus populum Romam ad Censuram conuenisse ait. Plutarchus verò cum in Apophthegmatis, tum in Pompeij vita, hos etiam equitum centurias recognouisse. Lentuli Censoris meminit Tullius Verrina septima, & pro L. Flacco, & pro domo sua. L. autem Gellium omnibus honoribus ad Censuram usque perfunctum auctor est Valerius Maximus libro quinto, capite nono, & Agellius libro quinto, capite sexto; meminitque in Verrinis Orator. Princeps Senatus ab his Censoribus lectus est Q. Catulus, ut refert Dion Cassius libro trigesimo sexto: quem in lege Gabinia dissuadenda Senatus principem fuisse Acilio & Pisone Coss. ostendit.

ANNI P. R. C. DCLXXXIV.

Consules.

Q. Hortensius L. F.

Q. Cæcilius Metellus Creticus.

MEMINIT horum Consulum Hortensij ac Metelli M. Cicero in Cluentiana, & Verrina secunda, qui & in Bruto de claris Oratoribus, ubi cum valdè prædicat ut oratorè, Q. Hortensium L. f. nominat. Meminit Asconius, & Cassiodorus cum Fastis Siculis, itemque Iosephus de bello civili fratrum Aristobuli & Hircani, circa Olympiadem, ut ipse quidem malè computat, centesimam octogesimam tertiam, qui potius est annus quartus Olympiadis CLXXVII. Onuphrio & Cuspiniano. Prædianus autem Asconius tres ea tempestate Metellos floruisse ait; hunc Q. Metellum Cos. qui postea sit Creticus appellatus, & L. Metellum Siciliæ Prætorem, qui aduersus piratas rem gesserit, ut Liuiana Epitoma libri nonagesimi octauī refert: denique M. Metellum iudicem in vrbe de pecuniis repetundis constitutum. Hunc autem Q. Metellum L. Metelli Delmatici filium fuisse, colligunt ex Asconio in diuinationem Ciceronis. Huius filia, opinor, hæc Romæ spectatur via Appia inscriptio: CÆCILIA

Q. CÆCILII F.

METELLÆ CRASSI.

Sortitis provincias Q. Hortensio Creta obuenerat, qui vrbe ac foro, in quo regnabat, delectatus, eam Metello collegæ cum exercitu concessit, teste Xiphilino. Hinc in Verrinis orator: Quid agis Hortensi: Consul es designatus: provinciam sortitus es. Bellum autem gessit cum Cretensibus anno insequenti Metellus.

Ædiles.

M. Tullius Cicero.

M. Cæsonius.

M. Cicero
Ædilis.Oratio Cic.
pro M. Fonteio, & pro
A. Cæcina.

M. Tullius Cicero annos xxxvii. natus, ut suprâ dixi, Ædilis sit curulis. Ædiles autem dicti sunt, ut ait Dionysius Halicarnassæus lib. sexto Antiquit. Rom. ab vna sui muneris parte, quasi ædium curatores, & ut magnâ illis partem similes, vocari à Grecis ἀγοεργαίται. De sua ipse Ædilitate Verrina septima, ludos sibi commissos ait Cereri, Libero, Liberæq; faciendos, &c. Et in Mureniana, trinos se ludos fecisse prædicat: ut & altero Officiorum libro, exiguum Ædilitatis suæ sumptum fuisse, quod & in eius vita Plutarchus commemorat. Hoc anno pro M. Fonteio dixisse Tullium putat Fabricius, iisdemq; fortasse temporibus pro A. Cæcina; quæ oratio, quia Iuris quæstio Vnde vi, agitur, perdifficilis sane doctis etiam hominibus, de qua ipse in Oratore: Tota, inquit, mihi causa pro Cæcina de verbis Interdicti fuit. Res inuolutas definiendo explicauimus, Ius ciuile laudauimus, verba ambigua distinximus.

M. Cæsonius Ciceronis in Ædilitate collega, ut in Verrina secunda testatur, ibidemq; Asconius, in quem scholia scribens Paulus Manutius, C. Antonium, non Cæsonium nominat; nisi aut manus operarumve error est, aut memoriæ ἀμαρτυρία doctis familiare, nimium memoriæ suæ confisus. M. Cæsonij meminit, ut secum Consulatum petitori, Cicero lib. primo ad Atticum epist. prima, & rursus lib. duodecimo, epist. decima quarta Cæsonius, inquit, ad me litteras misit, &c.

Prætores.

M. Pupium Pisonem Calpurnianum Prætorè ex Hispania triumphasse, ait in Pisoniana Cicero, ibidemq; Asconius. Is biennio post Ciceronem Consul fuit, anno v. c. dcxcii. Eidem Pisoni Quæstor in Hispania L. Flaccus fuit, ut in Flacciana Cicero ostendit.

Tigranocerta
à L. Lucullo
capta.

L. Lucullus urbè Tigranocertam à Tigranis regno cepit, fuso ingenti hostium exercitu exigua suorum manu, pridie Nonas Decembris. Meminit Cicero in Manliana, Plutarchus in Lucullo, Appianus, & Dion lib. trigelimo quinto; vnde plura hinc Sigonius de Luculli rebus hausit.

Q. Lutatius Catulus his etiam Consulibus templum Iouis in Capitolio, quod incendio conflagrarat, ac reparatum erat, dedicauit: Epitoma Liuij libri nonagesimi octauī, Plinius lib. septimo Natur. Hist. cap. quadragesimo tertio, Cassiodorus in Fastis, Corn. Tacitus, & Cicero Verrina sexta, quæ de signis est, prædicat, Q. Catulum appellans magnificentius Capitolium, quàm fuerat antea, restituisse. Ceterum de Capitolio multa præclare in Poplicola Plutarchus commemorat.

ANNI

ANNI P. R. C. DCLXXXV.

Consules.

L. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. in. Mag.
mortuus. e. in. eius. loc. f. e.
antequam. iniret. in. e.

Q. Marcius Q. f. Rex. solus
Consulatum. gessit.

DION & Cassiodorus hos nunc Consules edunt. Dion etiam Lucij prænomen diserte Metello tribuit, quod in Verrina quinta nunc Q. nunc L. legitur. Asconius quoque in Pitonianam (qua & in oratione hi Consules, sed depravate nominantur) Consulibus istis sublata ait Senatusconsulto collegia, quæ contra Remp. inita videbantur. Quem locum corruptum quidem vidit hic Cuspinianus, emendat verò Paullus Manutius. Hic autem L. Metellus frater est Q. Metelli Cretici, priore anno Consulis, auctore Pædiano. Non recte igitur in Fastis Græcorum Siculis Consul iterum fuisse dicitur: Μαρκίῳ Π'ῆγῳ καὶ Μιτῆλλῳ τὸ β', deceptis forte libranis Græcis, quod prænomina utriusq; Metelli abessent. Sic & supra in iisdem Siculis Fastis peccatum, an. V. C. DCLXXI. Κάρβον Θ' τὸ γ', καὶ Μαρξίῳ τὸ β'. Nec enim C. Marius iterum Consul tum fuit, sed primum Consul, in magistratu occisus, ut Fasti Capitolini Romæ testantur. Hunc quoque Metellum initio magistratus mortuum esse, & qui in eius suffectus est locum, antequam iniret obuisse Dion refert: itaque subrogari placuit neminem. Solus ergo Q. Marcius annum gessit Consulatum: cui Regis cognomentum C. Sallustius attribuit, sapiens quidem in Catilinario, tum de hoc ipso tempore libro v. Historiarum apud Priscianum libro XVIII. At Lucullus, audito Q. Marcium Regem Procos. per Lycæoniam cum tribus legionibus tendere. Eius parens Consulatum unâ cum M. Porcio Catone, anno DCXXXV. gesserat. Cilicia autem provincia, quæ huic obuenerat, decreta est. P. Claudius Luculli exercitum in Nisibis obsidione sollicitauerat, eodem Dione auctore libro XXXV. quod & Cicero in oratione de Aruspicum responsis sic affirmat: Post exercitu L. Luculli sollicitato, fugit illinc.

Q. Metellus Proconsul intra triennium (vel ut Orosius, intra biennium) in Cretam missus, provinciam omnem subegit, & Creticum inde cognominatum ait Eutropius lib. sexto, additque de ea triumphasse, Silano & Murena Coss. anno DCXXCIX. ibidemque post M. Antonium M. Antonij Triumviri patrem Proconsulem fuisse, qui, ut supra diximus ad annum V. C. DCLXXIX. gratia Cottæ Cos. & Cethegi factione in Senatu, curationem est nactus infinitam oræ maritimæ; Siciliamque & provincias omnes depopulatus est, & ad extremum Cretensibus bellum inferens, morbo perit, ut semel iterumque in Verrinas Tullianas, in tertiam & initio quartæ, Pædianus refert, & in divinationem eiusdem, hominem vocat nequam, & pessimis usum comitibus: certè nihilo meliorem filio Triumviro: idque C. Sallustij e libro tertio Historiarum Asconius confirmat, legunturque apud Arusianum Messum: M. inquit, Antonius perdundæ pecuniæ genitus, va-

cuisque curis nisi instantibus. Turpissime autem victum in Creta, mortuumque Antonium L. Florus refert libro tertio rerum Rom. cap. septimo, et si ante Cn. Pompeium totius præne orbis imperium tenuisset, ut Velleius ait, & Epitoma T. Livij nonagesima septima, trahitque eodem Ciceronis illa Pædianus ad Verrinam secundam: Post M. Antonij infinitum illud imperium senserant: repetitque Verrina tertia, quæ est de Prætura Urbana.

Cydonam autem metropolim Cretæ (vel ut Græci, Strabo, & Dio Cydoniam nominant) obsedit Metellus, teste Floro lib. tertio, cap. septimo, & Epitoma Liviana nonagesima nona, Velleio lib. secundo, & Orosio lib. sexto, cap. quarto. De Græcis Xiphilino in Pompeio. Hinc Mithridates in epistola, quam ad Arsacem regem anno superiore misit, exultatque lib. quarto Historiarum Sallustij: Cretenses, inquit, impugnati semel iam, neque finem, nisi excidio, habituri. De bello autem Mithridatico a Lucullo hoc anno gesto petere licebit è Dione, Appiano, & Plutarcho in Luculli vita.

ANNI P. R. C. DCXXCVI.

Consules.

C. Calpurnius Piso.

M. Acilius Glabrio.

NOMINAT hos, qui sequuntur, Consules, Cicero lib. duodecimo ad Atticum, epist. vigesima secunda, iterumque Philippica secunda, & Dion, Cassiodorus, & Asconius in Cornelianam, & in Toga candida. C. Pisonem Frugi cognomento opinatur Onuphrius e nummis argenteis, qui in Goltzj Fastis Consularibus pag. 171. spectantur. Hic Galliam Narbonensem obtinuit, auctore Dione. Vnde & à Cicerone lib. 1. ad Attic. Pacificator Allobrogum dictus. Manius verò Acilius Glabrio Bithyniam cum bello Mithridatico post L. Lucullum obtinuit, auctor Cicero pro lege Manilia, Dio lib. xxxv. & Plutarchus in Pompeio. Hinc Sallustius lib. v. Historiarum apud Priscianum lib. xviii. Grammat. Legiones, inquit, Valerianæ comperto, lege Gabinia Bithyniam & Pontum Consuli datam, missos esse. Hunc enim Acilium Consulem Lucullo successisse, ibidem in Maniliana Cicero significat, & Valerianos milites confectis stipendiis tumultuatos fuisse: quod sic Dion extulit: Οὐαλέριος οἱ τὸν ἑσπερίαν ἀπὸ τῆς Ἰνδίας: qui Dio etiam de illorum tumultu refert, cum audissent Glabrium Consulem Luculli successorem aduentare.

Calpurnia
lex de ambi-
tu.

Legem autem Calpurniam de ambitu à C. Pifone latam hoc anno, Asconius ait in Cornelianam, & oratione in Antonium & Catilinam: illi legi præter alias pœnas pecuniariam fuisse adiectam: de qua lege pluribus Ant. Augustinus V. C. libro de Legibus, & Franc. Hotomanus de Calpurnia. Tulit & severissimam legem de pecuniis repetundis collega eius Glabrio, teste eodem Pædiano. De Gabinia autem lege infra dicetur.

C. Triarius legatus Luculli his Consulibus victus à Mithridate fuit, ut Dion, Plutarchus & Appianus scribunt; adduntque cecidisse tum Centuriones centum & quinquaginta, Tribunos viginti quatuor, & castra Romanorum capta à Rege fuisse. Hæc est illa calamitas, bellique offensio, quam in Maniliana Tullius tantam fuisse ait, ut eam ad aduersus L. Luculli Imperatoris, non ex prælio nuntius, sed ex sermone rumor adferret. Hic, inquit, in ipso illo malo, grauissimaque belli offensione L. Lucullus, qui tamen ali-,, qua ex parte iis incommodis inderi fortasse potuisset, vestro iussu coactus, quod imperij,, diuturnitati modum statuendum veteri exemplo putauisti, partem militum, qui iam sti-,, pendii confectiserant, dimisit, partem Glabrio tradidit.

Prætores designati.

M. Cicero
Prætor cum
quibus desi-
gnatus.

M. Cicero post Ædilitatem Prætor factus primus (hoc est primo loco, nam octo creari solent) incredibili populi voluntate, ut in Bruto de claris Oratoribus ipse commemorat: designati & M. Platorius, C. Flaminius, C. Orchinius, C. Aquillius Gallus, P. Cassius, & C. Antonius; quos in Cluentiana Cicero enumerat, & in Pisoniana, ac Miloniana, & post reditum in Senatu. Verumenimvero in his Prætorum nominibus, non satis tibi Sebastianus Corradus Commentario in Brutum constat. Nam in sua idem Questura, eumque Fr. Fabricius secutus, Q. Voconium Nasonem vnum facit: Io. Glandorpius tamen in Onomastico Ro. Nasones in Voconia gente non agnoscit, sed in Actoris quidem, in Iulius, Otacilius, Ouidius, & Sextius. Corradus quoque Voconium & Nasonem duos initio, ut dixi, fecerat; quo fit ut octo Prætores præter Tullium reperiatur. C. Aquillius in Topicis nominatur: P. Cassius ab Asconio in Cornelianam: C. Antonius competitorem in Prætura fuisse, ipse Cicero oratione in toga candida apud Pædianum fatetur, & Q. Tullius libello de petitione Consulatus. Sic enim cum C. Antonio loquitur, quem in Consulatu collegam habuit: An oblituses, te ex me, cum Præturam peteremus, petiisse, ut tibi primum locum concederem?

Tribuni plebis.

Extremo anni mense a. d. 1111. Idus Decemb. Tribuni pl. magistratum inire solebant, ut ex T. Livio & Dionysio patet.

Bellum Pi-
raticum.
Gabinia lex.

A. Gabinus Tribunus pl. cum piratæ non solum maria, verum etiam oras maritimas suis latrociniis infestaret, (ut præter Ciceronem in Maniliana, historici referunt) de vno Imperatore contra prædones constituendo legem initio sui Tribunatus promulgauit: de quo & oratione post reditum in Senatu. Tum Hortensius in Senatu contra Gabi-
nium

nium grauitè ornatèq; dixit. Cumq; ex populo Ro. quæreret Q. Catulus, Si in vno Pompeio omnia ponerent, si quid eo factum esset, in quo spem essent habituri: cumq; omnes vna prope voce in eo ipso se spem habituros dixissent, cepit magnum virtutis suæ fructum ac dignitatis, vt ait pro lege Manilia Cicero, & ex illo Plutarchus, ac Valerius Maximus lib. viii. cap. decimo sexto, & Velleius Paterculus. Cui itaque Pompeius bellum piraticum, (quod Cicero & Sallustius maritimum nominant) summa celeritate confecit, extrema hieme apparando, incunte Vere suscipiendo, quod media æstate absoluit.

L. Roscius Otho Tribunus pl. restituit ordini equestri non solum dignitatem, sed etiam voluptatem, ait Cicero pro Murena. Tulit enim legem hoc anno, Vt equitibus Ro. in theatro quatuordecim gradus proximi assignarentur: auctor Liuij abbreviator lib. xcix. & Dio lib. xxxvi. & in Cornelianam Pædianus, Cor. Tacitus lib. xv. Annalium, Horatius in Epodo, & epistola prima, & Iuuenalis Satyra 111. alijsq;.

C. Cornelius Tribunus pl. is, qui biennio post maiestatis reus à Cicerone defensus est, exstantq; apud Asconium fragmenta, ab illo illustrata. Cum magnus ambitus esset, legem de ambitu tulit: in qua grauissimis pœnis crimen hoc sanxit. Senatus itaque Consulibus mādauit vt huic rei mederentur: qui, auctore Dione, legem tulerunt, Vt eorum, qui ambitus conuicti essent, nemini aut magistratum gerere, aut in Senatu esse liceret. Hæc illa est Calpurnia lex de ambitu, quam a C. Calpurnio Pisone seuerissime scriptam fuisse, ex Mureniana supra paullo retuli.

C. Manilius extremo anni mense Tribunatu inito, libertinorum & seruatorum manu subnixus, legem tulit, Vt libertinis in omnibus tribubus suffragium esset, vt refert Pædianus in Cornelianam & Milonianam orationes. Quod ita Dion libro xxxvi. scribit: Τὸ ἐν τῷ τῷ ἀπὸ τοῦ δέου ἐν τῇ ἰσότητι τοῦ ἐπὶ ἡμέρα καὶ πρὸς ἐπὶ πρὸς, ἀπὸ τοῦ πρὸς πρὸς ἐν τῇ οὐλῃ ψήφισαται μὴ τῷ ἐξελίξῃ τῶν πάντων σφαῖς ἐδῶκεν. hoc est: Manilius libertinis extremo anni die sub vesperam, comparatis nonnullis à multitudine, lege lata dedit vt cum patronis suis suffragia ferrent.

ANNI P. R. C. DCLXXXVII.

Consules.

M'. Æmilius Lepidus.

L. Volcatius Tullus.

NOMINAT hos M. Tullius Catilinaria prima, & lib. xii. ad Atticum: & pro Sulla alterum L. Volcatium Tullum, quem in Plancina, offensiuncula in Ædilitate accepta, Consulem factum ait. Sallustius quoque in Catilinario bello, L. Tullum & Manium Lepidum; Asconius Pædianus Man. Lepidum & L. Volcatium: quem Calliodorus L. Torquatum, pro L. Volcatium, vocat. Deprauate quoque Græcorum Fasti Siculi Βολγατίου καὶ Τύλλου, qui vnus idemq; est, pro Ληπίδου ἢ Αἰμυλίου.

Prætores.

L. Catilina Africam Prætor obtinuit. Cicero pro Cælio, & Dio Cassius lib. xxxvi. in rebus hoc anno gestis.

M. Tullius Cicero Prætor Romæ quæstioni de pecuniis repetundis præfuit: vt ipse pro Rabirio Postumo, pro Cornelio, & pro Cluentio ait. C. quoque Licinius Macer ab eodem damnatus: qua ex re fructum ex populi existimatione maiorem cepit, quam gratiam, si absoluisset: vt ait ep. 1v. lib. primi ad Famil. Rem Plutarchus sic refert: Quoddam Macer per se multum in ciuitate posset, & Crasso vteretur fautore, cum furti reus apud Ciceronem factus esset, potentia & studio fretus, & iudicibus sententiam adhuc differentibus, domum profectus dicitur caput totondisse, & togam puram tamquam victor induisse, rursusq; in forum reuertisse: sed cum Crassus ei prope vestibulum occurrisset, ac dixisset eum sententiis omnibus damnatum fuisse, reuersus discubuisse, nec ita multo post obuisse: quæ res Ciceroni gloriam, tamquam iudicia diligenter exerceret, dicitur attulisse. Hanc rem Valerius Maximus lib. ix. cap. xii. ita refert: C. Licinius Macer, vir Prætorius, Calui pater, repetundarum reus, dum sententiæ diriberentur, in Mærianum confendit; siquidem cum M. Ciceronem, qui id iudicium cogebat, prætextam ponentem vidisset, imit ad eum qui diceret, se non damnatum, sed reum perisse, nec sua bona hastæ posse subijci. Ac protinus ludario, quod forte in manu habebat, ore ac faucibus coartatis,

incluso spiritu, pœnam morte præcurrit. Quæ cognita re, Cicero nihil de eo pronuntiavit. » Prætor idem Cicero M. Antonij Gniphonis scholam frequentavit, si Tranquillo de illustribus Grammaticis credimus.

*In Vatinius
idem Cicero
nu.*

*C. Manilius
furti coran.
Cic. populo
100.*

P. Vatinius, patronus asper & magistratuum contemptor, cum strumis oppletum collum haberet, a Cicerone Prætor, nescio quid coram petebat. Deliberante verò diu Cicerone, dixit, ea de re se nihil, si Prætor esset, dubitaturum. cui Cicero: At ego tantas cer- » uices non habeo: sic ferè Plutarchus. Meminit & Cicero libro ad Atticum secundo, epist. x. quæque ibi à Dionysio Godefredo notata animaduerto. Extremo anni huius mense, cum Ciceroni triduum tantum Præturæ superesset, quidam C. Manilius apud illum furti postulavit, auctore Plutarcho. Subnixus hic populi benevolentia, ac Pompeij studio, petit diem Manilius unam, quæ superesset, Cicero concessit: quod populus indigne tulit. Mos enim erat ut decem minimum dies reis Prætores darent: quod etiam de P. Cassio Prætoræ Padianus refert, & Cicero in epistolis ad Q. Fratrem. Quare Tribuni pl. Ciceronem in concionem productum de superiore loco grauer acculabant: quibus ille ita satisfecit, ut cum reis semper, quantum leges permitteret, comis & humanus fuisset, indignum iudicasse, non eundem se Manilio præstare. Itaque ei diem, quem unum Prætor in sua potestate haberet, dedita opera præstauit: cum non sit eius, qui rei causam adiuuare velit, ad alium magistratum iudicium reijcere. Hac oratione populus Ro. ita commutatus est, ut Ciceronem latis acclamationibus prosecutus rogaret, ut Manilij patrociniū susceperet: quod ille libenter, Pompeij præsertim gratia, recepit. Hæc ferè Plutarchus, & Dio in eandem prope sententiam. Eundem autem hunc Manilius esse apparet, cuius legem Maniliam Cicero ea oratione, quæ in manibus est, suadet. Nam Tribunus pl. cum esset, duas leges tulit, unam perniciosam, alteram laudabilem: ut in Cornelianæ Cicero testatur, in eandemque Asconius.

*Ciceronis de
lege Manilia
Oratio in
Cn. Pompeij
laudem.*

His Consulibus Q. Cicero M. frater Ædilitatem petiisse videtur: auctor Cicero ep. 111. lib. 1. ad Atticum.

*Cic. Oratio-
nes in Præto-
ria habita.*

1. Pro lege

Manilia.

11. Pro A.

Cluentio

Auso.

113. Pro

M. Fundanio.

14. Pro

Q. Gallio.

Orationes autem Prætorianæ M. Ciceronis hæc ferè numerantur: Pro lege Manilia, qua bellū Mithridaticum & genere necessarium, & magnitudine periculosum Cn. Pompeio, (in quo summa esset scientia rei militaris, virtus, auctoritas & felicitas) transmittendum esse persuasit. Altera oratio pro Cluentio Auito, beneficij à T. Atio accusato, & à Cicerone Prætoræ defenso apud Q. Voconium unā Prætores. Tertia, pro M. Fundanio, item pro Q. Gallio, ut Car. Sigonius in Ciceronis fragmenta annotans opinatur: sed in ea pro Q. Gallio dissentit Franc. Fabricius, qui biennio post an. DCXXCIX. hunc defensum ex Asconio Padiano colligit.

Comitiis Consularibus hoc anno à L. Volcatio Tullo habitis Consules designati P. Autronius Patrus & P. Corn. Sulla. Verum ambitus hos lege Calpurnia accularunt damnaruntque L. Cotta & L. Torquatus, atque ad se magistratum transtulerunt, ut Cicero in Orat. in toga candida, Asconius, Sallustius, & Dion testantur. Rursum lib. 11. de Finibus Cicero, L. Torquatum adolescentulum eripuisse P. Sullæ Consulatum, & ad patrem suum retulisse refert. Catilina quoque cum de prouincia Africa decessisset, Consulatum petiturus, pecuniarum repetundarum reus factus, prohibitus fuit petere, auctore Sallustio, & Asconio.

*Coniuratio
Catilinaria.*

Tum contra Remp. coniurarunt pauci: in quibus à Sallustio numerantur P. Autronius (sic enim vocandus, non Antronius, ex lapidibus & nummis) & L. Catilina: addunt Dio & Suetonius P. Sullam, nec dissentit Liuij Epitoma lib. 61. quo nomine Sulla post annos quatuor a L. Torquato accusatus, ab Hortensio & Cicerone defensus fuit. Plura de hac coniuratione Sallustius, Cicero in Catilinariis, Asconius, Porcius Latro, Dion, & Plutarchus.

ANNI P. R. C. DCXXCIIIX.

Consules.

L. Aurelius M. f. Cotta.

L. Manlius L. f. Torquatus.

H i suffecti sunt in locum P. Cornelij Sullæ & P. Autronij Patri: sic enim in Fastis Capitolinis per quintam vocalem vocatur, ut anno septingentesimo vigesimo quarto in Onuphrij Fastis, non Antronij, quod hætenus male obtinuit. P. autem Sulla à Sallustio Seruij f. dicitur, à Dione verò filius fratris L. Sullæ Dictatoris. Nominantur autem hi

hi Consules à Dione Cassio, Suetonio Tranquillo in Cæsare, & Asconio Pædiano in Cornelianam, & in toga candida meminitque Cottæ & Torquati Nepos Cornelius in T. Attici vita, itemque Cicero Agraria secunda in Rullum, & lib. 1. de diuinatione, itemque lib. 11. de Finibus: L. inquit Torquatus adolescentulus eripuit P. Sullæ Consulatum, eumque ad patrem suum retulit. Item Catilinaria tertia de prodigiis loquens, quæ & Iulius Obsequens refert, idemque Cicero lib. primo de diuinatione, suis de Consulatu suo versibus; Dio denique lib. xxxvi. commemorat. In Fastis Siculis reperio *Κόττη καὶ Τορκβάτη*, quos integre Dion nominat L. Aurelium M. f. Cottam, & L. Manlium L. f. Torquatum. Hic vero Torquatus Macedoniam prouinciam sortitus est, ut in Pisoniana M. Tullius testatur; cum L. Torquatum magnis rebus gestis, se Consule referente, appellatum esse Imperatorem ait. L. Cottam autem collegam eius, Pompeio & Crasso Coss. anno DCXXXIII. Prætozem iudicia Senatui cum equitibus & Tribunis agrariis communicasse, supra ex Epitoma Liuji xcvii. & Pædiano in primam Verrinam docuimus.

Hoc anno M. Cicero ex Prætura recusauit in prouinciam ire. Fatetur id in Mureniana, *M. Tullius Cicero candidatus am bis Consulatum.*
 » Seruium Sulpicium ita alloquens: Tu in prouinciam ire noluiti. non possum id reprehendere, quod in meipso & Prætor & Consul probaui. Insequenti ergo anno candidatus futurus Consulatus, iam prensabat: qua de re potissimum epistola prima ad Atticum, hisce temporibus data. Ad eum, iam petere, vel certe prensare parantem, Q. Tullius frater ea scripsit, quæ veniebant in mentem dies ac noctes de petitione illius cogitanti: non ut aliquid ex iis noui adijceret, sed ut ea, quæ in illo dispersa atque infinita viderentur esse, ratione & distributione sub vno aspectu ponerentur. Qui libellus Quinti De petitione Consulatus in manibus est, & illustrauit nonnihil extrema Quæstura Seb. Corradus, summæ vir accuratioris atque doctrinæ. Idem verò Cicero his Coss. C. Cornelium *C. Cornelium maiestatis reum apud Q. Gallum* maiestatis reum apud Q. Gallum equidem censeo, vnius alteriusve litteræ commutatione, vocem, malè funditus à Manu- *Cic. Asfunds.*
 » tio deletam. Sic enim optimus ille Tullij interpres in Cornelianam: Sequenti deinde anno, L. Cotta, L. Torquato Coss. quo hæc oratio à Cicerone Prætoze dicta est, &c. lego Prætoze. Sic enim appellabantur, (quod Manutium fugere non potuit) Prætura iam perfuncti, ut Senatorius, Consularis, Aedilitius, Tribunitius, & id genus alia.

Tribuni plebis.

C. Papius Tribunus plebis, teste Dione lib. xxxvi. legem tulit, Ne quis peregrinus in *Lex Papi de peregrinis Vrbe petēdā.*
 » vrbe esset, quæ Lex Papia hinc dicta, de qua sic Orator lib. 111. Officiorum: Malè etiam, qui peregrinos vrbeis prohibent, eosque exterminant; ut Pennus apud patres nostros,
 » Papius nuper. Nam esse pro ciue qui ciuis non sit, rectum est non licere: quam tulerunt
 » legem sapientissimi Consules Crassus & Scauola. Vsu verò vrbeis prohibere peregrinos,
 » sanè inhumanum est. Meminit & in Rulliana prima, cum ait: Simillimè atque in illa
 » lege, qua peregrini Româ eiiciuntur, Glaucippus excipitur. Eandem legem nominari putant in Liciniana, quæ pro Archia est habita; sed dissentit libro de legibus Iureconsultus doctissimus, quem honoris causa nomino, Ant. Augustinus, ratus Papiriam potius ibi legem nominandam.

Eodem anno à P. Clodio adolescente repetundarum accusatus est L. Sergius Catilina, *L. Catilina à P. Clodio accusatur.*
 na, ut in Cæliana Cicero affirmat, & Asconius. Reo autem Catilinæ de pecuniis repetundis aduocatus fuit L. Manlius Torquatus Cos. ut idem Orator in ea, qua Sullam defendit, refert. Verum Clodius accusator, à Catilina pecunia corruptus, turpissimè est præuaricatus, ait in oratione De Aruspicum responsis Cicero.

Cens. Q. Lutatius Q. f. Q. n. Catulus. L. Licinius P. f. M. n. Crassus Abdicar.

Vt in hunc annum hi Censores referantur, & quinquennij tempus facit, & Dionis Cassij auctoritas. Cum enim de danda Transpadanis ciuitate inter se contenderent, nihilque agerent, magistratu etiam abdicarunt. Consulares hos fuisse Censores, auctor Plutarchus in Crassi & Catonis Maioris vita, atque in Politicis. Rursus Commentario *de Syonias*, de inutili verecundia Q. Catuli Censoris meminit.

ANNI P. R. C. DCXXXIX.

Consules.

L. Iulius L. f. L. n. Cæsar. C. Marcius C. f. C. n. Figulus.

NOMINAT hos Dio, Sallustius, Asconius, & Cassiodorus: itemque Cicero Orat. pro P. Sulla, & ad Atticum libro primo ep. 1. ubi se filiolo audum his Coss. salua Terentia testatur. L. autem Cæsar eius est f. qui bello Marlico Cos. fuit. Figulus autem Marcæ gentis cognomen est, & Nigidium hoc cognomen esse adeptum, quod rerum humanarum inconstantiam rotæ figulinx compararit, auctor est in ciuitate Dei B. Augustinus. Thermi autem alterum eius erat cognomen, etsi erat Municiorum, ut Figulus Marciorum, in illa Tullij ad Atticum epistola prima, opinatur Sigonius Commentario in Fastos, itemque P. Manutius, adoptione ex illa familia in hanc transisse, retento utroque cognomine. Corradus tamen aliter paullo, & Simeon Botius argute Ciceronis locum interpolauit: Eum libens *Θεμμεν* Ciceri accuderim. Iunius verò, Eum libenter, tunc Cæsari Consuli acciderim. At M. Ant. Muretus libro XIX. Variar. lect. cap. x., ita contra Sim. Botium instaurat: Sane tum libens Thermon Ciceri non accuderim. rationemque castigationis inibi reddit.

Competito-
res Cic. in
Consulatu.

Consulatum suo quidem anno petiit Cicero, qui erat legibus Rom. ætatis quadragessimustertius, ut Philippicæ quinta, de Alexandro Magno agens, ostendit. Suo adhuc tempore Consulem se tactum, Agraria in Rullum secunda gloriatur, & in ea pro Cælio: Deinceps, inquit, fuit annus, quo ego Consulatum petui. Sex autem competitores in petitione Consulatus habuit, ut Asconius in orationem in Toga auctor est, duos patricios P. Sulpicium Galbam & L. Sergium Catilinam: quattuor plebeios, ex quibus duos nobiles C. Antonium M. Antonij oratoris filium, qui Consulatum vna gessit, & L. Cassium Longinum: duos item, qui tantum non primi e familiis suis magistratum erant adepti, Q. Cornificium & C. Licinium Sacerdotem, viri nulla improbitate notati. Solus Tullius equestri loco natus, & homo nouus, qui & patrem in petitione amisit, si Pædiano credimus, & Tulliani f. C. Pisoni Frugi despondit, & L. Ciceronem fratrem patruelem amittit, ut Attico scribit epist. 11. lib. 1. De his competitoribus in Mureniana ita Cicero: Etenim mihi ipsi accidit ut cum duobus patriciis, altero improbilissimo atque audacissimo, altero modestissimo atque optimo, iure peterem: superavi tamen dignitate Catilinam, gratia Galbam. Et frater eius Q. Tullius meminit, lib. de petitione Consulatus, & Pædianus in Orationem in Toga candida. Ex his Cassius, paucos post menses cum Catilina repulsam passus, aduersus remp. coniurauit.

Lex ambi-
tus.

Cum ambitus licentia propter præcipuam L. Catilinæ & C. Antonij audaciam indies augetur, censuerat Senatus, ut lex ambitus à C. Pione anno V. C. DCCLXXXVI. lata, aucta etiam cum pœna ferretur. Cui rei cum Q. Mucius Orestinus Tribunus plebis intercessisset, grauer Senatu ferente intercessionem, Cicero surrexit, atque in coitionem Catilinæ & Antonij inuectus est, habita oratione in toga candida. Tunc enim magistratum petentes candida utebantur toga, quam Polybius lib. x. *τίτλων λαμπρῶν* nominat. Eius orationis fragmenta Asconius conseruauit, M. Farius lib. 111. Institutionum oratoriarum cap. 1x. vocat librum in competitores, quem vituperationem continere ait, & in Senatu esse habitum sententiæ loco.

Catilina iam coniurationem inchoat, teste Sallustio, conuocatis iis quibus maxima audacia inerat, quod concilium per Fuluiam in vulgus prolatum, studia hominum potissimum accendit ad Consulatum Ciceroni mandandum. Consul itaque omnium consensu factus est, ait Pædianus, & ipse in Pisoniana & Agraria secunda. C. Antonius paucis centuriis Catilinam superauit, & alter Consul renuntiatus, teste Pædiano.

Evo Q. Gallio
orat Cicero.

A Cicerone hoc anno de ambitu defensum Q. Gallium opinatur Fabricius, Asconij auctoritate subnixus, qui in Orationem in toga candida, postea defensum esse Gallium scribit, contra atque Sigonius, qui anno urbis conditæ DCCLXXXVII. defensum Gallium tradit.

Iulius Cæsar quæstionem in sicarios exercuit; eos quoque sicariorum numero habens, qui proscriptione ob relata ciuium Romanorum capita, pecunias ex arario acceperant, auctore Sætonio.

Tribu-

Tribuni plebis.

P. Seruilius Rullus Tribunus plebis extremo anni huius mense legem promulgauit Agrariam, in quam Cicero Consul orationes habuit, quæ exstant, etsi mutila tertia est. Lex Seruilla
Agraria.

Censores.

L. Aurelius M. f. Cotta. Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus Pius.

De L. Cotta Plutarchus in Cicerone testatur, hoc Consulatum petente Censuram gessisse, quem & Cenlorium nominat in Orat. pro domo sua, & alibi. De altero Censore parum constat. illud tantum è Dione colligo, in magistratu mortuum esse: quæ causa fuerit cur ante conditum Lustrum Cotta abdicarit. Triennio enim post factum est Lustrum. Deinde Senatus principem & ciuitatum Val. Maximus sæpè nominat, quod non nisi de Cenloriis dici solitum. Ita ferè Onuphrius & H. Goltzius. Sigonius enim & Pighius noster P. Seruilium Isauricum cum L. Cotta Cenforem augurantur, quem lib. v. 112. Valer. Maximus Cenlorium prædicat.

ANNI P. R. C. DCXC.

Consules.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero. C. Antonius. M. f. C. n.

CONSULATVM Kalendis Ianuariis iniit de more M. Cicero, & Rempublicam administrandam accepit, plenam sollicitudinis, plenam timoris: in qua nihil esset mali, nihil aduerſi, quod non boni metuerent, improbi expectarent, ut ait secunda in Rullum agraria. De C. Antonij cognomento Hybride, sic C. Plinius libro viii. cap. lii. In nullo genere æquæ facilis mistura cum fero: qualiter natos antiquè hybridæ vocabant, ceu semiferos; ad homines quoque, ut in C. Antonium, Ciceronis in Consulatu collegam appellatione translata. Idem Plinius de Cicerone equestri nomine claro lib. xxxiii. cap. ii. De C. Antonio M. f. Dion copiose lib. xxxvii. quem multa in Rep. molientem (fauebat enim legi agrariæ, & Catilinariæ factioni, utpote familiaris, ut in Sextiana, Mureniana, & Pisoniana Tullius ait, Plutarchus item, Dion, & Sallustius,) Cicero patientia sua & obsequio mitigauit, & post etiam Macedoniam prouinciam quæ sibi obuenerat, illi concedens, Galliam ipsius prouinciam minus quæstuosam accepit; itaque Reip. studiosum reddidit Antonium Cicero, ut & cum M. Petreio legato Catilinam ceciderit, ut idem in Sestiana testatum reliquit, ac Sallustius.

Habitu à Tullio orationes Consulares decem, quas ordine, quo ipse libro secundo ad Atticum epistola i. nominat, recensere. Senatum bonosque omnes legis agrariæ, maximamque largitionum metu liberauit: ita ut iacta sint fundamenta Kalendis Ianuariis confirmandi Senatum. Qua de re Orationes contra P. Seruilium Rullum habitæ dux, quarum una in Senatu, altera ad populum de lege agraria est dicta. His accedit velut *ὑποπαρασκευαστικὴ* alia perbreuis, quæ etiam exstat: qua se contra Tribunorum defendit accusationem. Ita factum, ut orante Cicerone, legem agrariam, hoc est alimenta sua tribus abdicauerint, ut libro septimo Plinius prædicat, cap. xxx. Orationes
Ciceronis Cō-
sulares x.

Tertia Consularis in epistolis ad Atticum nominatur, quam in L. Roscium Othonem Tribunum plebis dixit, sed temporum iniuria intercidit. Hac etiam factum idem Plinius testatur, ut Roscio theatralis legis auctori plebs ignouerit, & notatum se discrimine sedis æquo animo tulerit. Ipse verò in Mureniana: L. inquit, Otho, vir fortis, meus necessarius, equestri ordini restituit non solum dignitatem, sed etiam voluptatem. Itaque lex hæc quæ ad ludos pertinet, omnium est grauissima, quod honestissimo ordini, cum splendore fructus quoque iucunditatis est restitutus. Decoctoribus quoque in quatuordecim ordinibus certum fuisse locum constitutum, è secundo apparet Philippica. L. autem Roscius Otho, Tribunus plebis, non verò Consul; (ut vitiose apud Asconium in Cornelianæ editur) neque Marci prænomine, (ut male in Plutarcho nominatur) neque Prætor, qui ibidem *ὑποπαρασκευαστικὴ* est, legem tulerat, ut equitibus Romanis in teatro quatuordecim gradus proximi darentur: ut scribit Liuij Epitoma lib. xcix. eamque legem latam L. Metello, Q. Marcio Coss. (ut in Quæstura, ex Asconio Corradus opinatur; vel potius, insequenti anno, dcxxcvi. P. Sone & Glabrione Coss. ut recte Fabricius de-

monstrat) plebs ad ignominiam suam pertinere censuit, ideoque Roscium in theatro sibilis consecrata est, cum equites contra eum plausu exceperint: sic Plutarchus. Equitibus autem census tum erat quadringentorum sestertiorum, ut etiam ex Horatii epistolis colligitur.

IV. Quarta oratio Consularis pro C. Rabirio perduellionis reo, cuius causa hæc ferè commemoratur: Occisus ex Senatusconsulto L. Apuleio Saturnino & C. Seruitio Glaucia, hominibus seditiosis, anno V.C. DCLIII. C. Mario sextum & L. Valerio Flacco Coss. (quod Cicero pro Rabirio, Catilinaria prima, Philippica octaua, & in Bruto refert) caput Saturnini cum Rabirius quidam Senator per conuiuia circumtulisset, (ut scribit Auctor de viris illustribus cap. LXXIII.) Cicerone iam Consule accusatur a T. Labieno, subornante C. Cæsare, ut perduellionis reus: quod crimen esse imminutæ maiestatis, vetus lex apud T. Liuium lib. I. ostendit. Huius accusationis Cicero in Rabiriana n. e. minit, & Orosius lib. V. cap. XVI. meminit & in Oratore, itaque in Pisonem: Ego, inquit, in C. Rabirio perduellionis reo quadraginta annis ante me Consulem, interpolitani Senatus auctoritatem sustinui contra inuidiam atque defendi. Dixit Cicero quadraginta annis rotundo numero. Dissentit enim Dion de annorum numero, triginta lex dumtaxat numerans, ut reuerà fuerunt, ab anno post Rom. cond. DCLIII. usque ad DXC. sed, ut Asconius in Pisonianam excusat, à Cicerone oratorum more summatum tempus est comprehensum, perinde ac si prope quadraginta annis dixisset.

V. Quinta oratio Consularis de proscriptorum filiis, quæ, ut & sexta, intercudit. Cicero itaque Cos. adolescentes bonos & fortes, sed viros ea conditione fortunæ, ut si essent magistratus adepti, Reip. statum conuulsuri viderentur, suis inimicis nulla Senatus nulla gratia, comitiorum ratione priuauit, ut ipse ait oratione quam contra L. Pisonem dixit. Et Quintilianus lib. XI. cap. I. Mollienda est, inquit, in plenisque alio colore asperitas orationis, ut Cicero de proscriptorum liberis fecit. Quid enim crudelius, quam homines honestis parentibus ac maioribus natos, à Rep. submoueri. De hac Plinius, Cicero nem appellans: Te orante, ait, proscriptorum liberos honores petere puduit.

VI. Sextam numerat Cicero ad Atticum orationem Consularem, quam habuit, cum prouinciam in concione deposuit. Macedoniam autem M. Cicero, Galliam C. Antonius, ut Dio refert, sortitus erat. Commutatis dehinc prouinciis, Cicero pro Macedonia Galliam, ut dixi, recepit, acceptamque in concione deposuit, ut C. Antonium (vtriusque verbis ipsius in Pisonem) cupidum prouinciæ, multa in Rep. molientem, patientia atque obsequio suo mitigarit: & prouinciam Galliam, auctoritate Senatus, exercitu & pecunia instructam & ornata, quam cum Antonio communicauit (malim hic legere, commutauit;) quod ita existimabat tempora Reip. ferre, in concione, populo Rom. reclamante, deposuit. Sic & Sallustius: Cicero, inquit, collegam suum Antonium pactione prouinciæ perpulit, ne contra Remp. sentiret. Veteres autem, ut Cicero, Cæsar, Sallustius, & T. Liuius; dixerunt parare, comparare, & partiri prouincias. Quæ res ita, opinor, fiebat, ut ex duabus prouinciis, quas sortirentur Coss. minor vel certe minus fructuosa, cum maiore vel magis fructuosa, pecuniis æquaretur. Apparet hoc è libro quinto Ciceronis ad Familiares, exposulante Cicerone cum C. Antonio. Decimo octauo autem die, antè quam primam Catilinariam Cicero dixit, (ut in Pisonianam Padianus notat) factum est S. C. Viderent Consules, ne quid Resp. detrimenti caperet, ut Sallustius quoque; & Plutarchus commemorant: qui etiam addit, Ciceronem tunc res externas Q. Metello Celerio commisisse, ipsi urbem curæ fuisse, ut epist. II. lib. V. ad Famil. significat. Legem quoque de ambitu se Consulem tulisse, qua ad pœnam ambitus crimini constitutam, decem annorum exilium adderetur, pro Murena interdum ostendit: itemque in Vatinius testem: Atque illud, inquit, audire à te cupio, quare cum ego legem de ambitu ex S. C. tulerim, sine vi tulerim, saluis auspiciis tulerim, salua lege Æna & Fufia, tu eam esse legem non putes? Quæ L. Catilina hac tempestate in Ciceronem machinabatur, conatus in ipsis etiam comitiis interficere, præter Ciceronem ipsum in Catilinariis orat. refert Plutarchus, Dio, Appianus, ac Sallustius, & in Ciceronis Consulatu accurate Fr. Fabricius: quæ hic, ne arculas compilasse videar, non transcribo.

*Lex ambitus
à Cic. lata.*

VII. Septima Consularis oratio fuit, qua Catilinam emisit ex urbe, eadem Senatus, interitum urbis, non obscure, sed palam molientem. Octaua quam habuit ad populū, postridie quam VIII. Catilina profugit. Nona in concione habita, quo die Allobroges indicium coniurationis IX. Catilinariæ aduersus Remp. fecerunt. Decima in Senatu, Nonis Decembribus. Sic enim fere res gesta est a. d. VI. Idus Nouemb. Cicero Consul Senatum in Iouis Statoris ædem, quæ erat initio Viæ sacræ, qua ad Palatium ascenditur, conuocauit. Venit eodem Catilina, cui nullus assidere Senator voluit, ut scribit Plutarchus, & Tullius ipse Catilinaria I. & II.

ait:

ait Princeps ordinis Senatorij partem illam subfelliorum, ad quam ille accesserat, nudam atque inanem reliquisse. Tum Cicero Consul, siue praesentiam eius timens, siue ira commotus, orationem habuit luculentam atque utilem Reip. quam postea scriptam edidit, ut & Sallustius ait. Hæc autem prima est in Catilinam, & septima Consularis, qua Catilinam enavit, ut refert libro 11. ad Att. epistola 1. & in Pisoniana. Addit Plutarchus, quod (ut pleraque hic e Ciceronis hausit Catilinariis) vrbe exire Catilinam iussit M. Tullius. Oportere enim inter se, qui verbis, & illum, qui armis Remp. gereret, murum interesse. Postidie autem quam in Manliana castra ex vrbe Catilina profugit, alteram Cicero ad populum habuit, quæ est Consularis octava, & secunda Catilinaria; qua populo & Reip. gratulatur, quod Catilina ex vrbe sit profectus: atque ad confirmandos animos civium bonorum, & infringendos coniuratos, copias partis utriusque inter se comparat. Bellum iam gerente Catilina, nondum in vrbe quos reliquerat, locus comprehentis, Cicero L. Murenam Consulem designatum defendit, ut ex ipsa oratione, & pro Flacco apparet. In quo illud mirari subit, cur non in Consularibus à Cicerone lib. 11. ad Atticum numeretur, veluti undecima. Murenæ autem nomen Cato detulerat, ut ante iuratur, quod is pecunia effecisset, ut Consul cum Silano designaretur. Murenam defenderunt Q. Hortensius, M. Crassus, & cuius est in manibus disertæ oratio, M. Cicero.

Ciceronis
Oratio pro
L. Murena.

Tertio Nonas Decemb. Cicero coniurationis principes ad se venire iussit, & Senatum in ædem Concordiæ vocavit. Tum Lentulus, Cethegus, Statilius, Gabinus, & Cæparius, ex S. C. in custodiam sunt traditi: quæ Cicero in Catilinaria tertia, Sallustius, Plutarchus, Appianus, & Dio pluribus exponunt. Sub noctem in concionem progressus Cicero, populo quidquid in Senatu actum esset, exposuit ea oratione, quæ tertia in Catilinam extat, & nona Consularis nonatur, epist. 1. lib. 11. ad Att. Variatum hic erat sententiis. Primus enim Iunius Silanus, quia Consul designatus erat, sententiam rogatus, extremum supplicium in eos decrevit, cui multi sunt assensu, donec ad T. Neronem lentitiæ dictio pervenit. Hunc Appianus ait censuisse, ut comprehensi in vinculis haberentur, quoad bello Catilina esset profligatus. Cæsar deinde Prætor designatus, censuit, eos publicatis bonis, in vinculis esse habendos. Surrexit Cicero, atque in utramque partem disseruit, partim illam Silani, partim hanc Cæsaris sententiam, ut mitiorem defendens, quæ summa est quartæ in Catilinam orationis, quæ decima est Consularis, Nonis habita Decembribus, ut ipse initio lib. 11. ad Att. testatur. Fugit itaque ratio Franc. Silvii & Cælium Curionem, asserentes orationem illam septimo Idus Decembris esse habitam. Facto mox S. C. in Catonis Tribuni plebis designati sententiam, qua de eis sumendum supplicium dixerat, de Lentulo, Cethego, Statilio, Gabino, & Cæpario in carcere sumptum est, descendensque de carcere, Vixerunt, respondit. Sic suis Cicero consiliis, laboribus, capitis periculo, sine armis, sine exercitu, quinque tantum hominibus confossis, urbem ab incendio, ciues internecione, Italiam vastitate, Remp. interitu liberavit, ut in Sullana prædicat. Legem quoque Cicero in Consulatu tulit de legationibus liberis, Ne, ut antea, infinitum, sed annuum tempus earum esset, ut tertio de Legibus libro testatur.

Cic. tertia in
Catilinam
Oratio.

iv. Catilina-
ria.

Quæstores.

Quæstor Ciceronis Consulis, T. Fadius fuit, ut nominat Oratione post reditum in Senatu. C. Antonij verò collegæ Quæstor fuit P. Sextius, ut in Sextiana refert.

Tribuni plebis designati.

M. Porcius Cato. Hic in Præturæ petitione periit Tribunitius: laudaturque eius fides à Val. Maximo lib. vii. cap. 11.

Q. Cæcilius Metellus Nepos.

L. Calpurnius Bestia. sed hi, tamen Plutarchus Tribunos nominet, Tribunatu iam abierant, hoc est, pridie quam inire Tribuni solent: quod est à Manutio & Corrado è Sallustio observatum. Hic Metellus iurare Ciceronem Consulem coëgit, ut ait epist. 11. lib. v. ad Fam. & in Pisonem. Iuravit autem solemniter iureiurando, patriam à se conservatam esse, ut Dio & Plutarchus quoque testantur. Reductus Cicero domum è foro perhonorifice, ut epist. 13. lib. 1. ad Att. prædicat.

Prætores Urbani.

Q. Metellus Q. f. L. n. Celer. Prætor Cicerone Cos. strenuam aduersus Catilinam

Q. Metellus
Prætor.

linam operam nauauit. Nam Piceno Præfectus, multos ex eius sociis interceptos in vincula comecit, & Catilinæ in Transalpinam Galliam properanti, cum exercitu occurrit, iterque inhibuit, vt memoriz prodidit Sallustius. Vnde & Cicero rerum a se gestarum socium nominat. Ex Prætura Galliam obtinuit, adiutante Cicerone qui eam prouinciam deposuerat, biennioque post Consulatum adeptus est, anno DCXCIII. In eo honore ita se gessit, vt Cicero ad Atticum scribens, virum bonum & Consulem egregium vocet: collegam verò eius Afranium non itidem collaudat. Laudat & Celerem in Cæliana, & alibi perhonorificè, vt in Bruto & in Vatinius, qua oratione Augurem fuisse ait. De eodem Dion lib. xxxvii. & Val. Maximus lib. vii. cap. viii.

Q. Pompeius Rufus. Capuam hic contra Catilinos tenuit. Vtrique ait permissum Sallustius, vt pro periculo exercitum compararet.

C. Sulpicius, Gallus fortasse cognomento, Prætor Cicerone Consule fuit, vt ipse Catilinaria tertia testatur.

C. Pomptinus Prætor Cos. Cicerone, auctore Sallustio, sic enim Dio nominat (nam in Fastis Pontinius est.) cum eodemque Proconsule Legatus in Ciliciam iuit, vbi Appio à Dolabella accusato, accepti memor beneficij, fidam vicissim operam præstitit, vt Cicero ait epist. x. lib. iiii. ad Famil. Fuit & Legatus M. Crassi in bello contra fugitiuos, teste Iulio Frontino libro ii. Stratagematum cap. iv. Meminit & Dion libro xxxix. extremo.

L. Valerius Flaccus L. f. Prætor Cicerone Cos. teste Sallustio & Tullio in Catilinaria secunda. Fuit idem Legatus M. Pisonis in Macedonia, cui antea Quæstor in Hispania fuerat, vt ait Cæcero in L. Pisonem, vbi coniunctum sibi fuisse ait, pro quo & orationem habuit.

C. Cæsar Prætor designatus est, teste Sallustio.

Hic SCHOT-
TUS deli-
nit, & Ienu-
PICHIVS
ord. iur.

C. Cosconius * C. f. M. nepos * Prætorem fuisse Cicero testatur, inter alios Senatores eum nominans, quos Consul ipse patefacta coniuratione constituit ad Allobrogum, aliorumque indicum dicta perscribenda. Ait enim in oratione pro P. Sulla eiusdem coniurationis reo, quam anno mox sequenti habuit: Constitui C. Cosconium, qui tum Prætor erat, M. Messallam, qui tum Præturam petebat, P. Nigidium, Ap. Claudium. "

P. CORN. LENT-
ULUS SEN-
PRÆTOR CUI
LEGATUM.

P. Cornelius P. f. P. n * Lentulus. Sura ii. Ex S. C. coactus abdicauit, & coniurationis condemnatus, in carcere strangulatus est: Sallustius, Plutarchus, Cicero in inuectiua tertia & quarta, Dio, Velleius, Appianus, & alij. Ex his Velleius, Plutarchus, & Dio, Prætorem iterum fuisse testantur, & hanc secundam Præturam post Consulatum, Senatorij ordinis recuperandi causa, quo propter luxum & vitia fuerat eiectus, repetisse tradunt. Rei successum omnem latissimè enarrant iam dicti Auctores.

L. Afranius A. f. // nepos. Quem altero ab hinc anno Consulatum petisse, & Cn. Pompeij fauore, cuius legatus bello Mithridatico fuerat, obtinuisse docebo. Quare videtur Syria in potestatem redacta anno superiore Romam cum Q. Metello decessisse ad magistratus petendos, atque vtrumque ob res bello bene gestas Præturam obtinuisse legis Annalis atque Cornelie beneficio. De Metello manifestum est hoc anno Præturam gessisse, de Afranio nulla, quod sciam, apud Auctores mentio est; non tamen puto contra legem Corneliam omissa Prætura Consulatum obtinuisse: cuius rei profecto mentionem fecisset Cicero ad Atticum scribens de Afranij petitione, cum prauum alioquin ipsius atque Pompeij studium in petendo notet, vt suo loco dicemus.

Repetundarum reus factus ex prouincia Gallia C. Calpurnius Piso Consularis, accusantibus Allobrogum legatis: sed absolutus est, Cicerone Consule defendente, quemadmodum testatur in oratione pro L. Flacco, cum dicit: Consul ego nuper defendi C. Pisonem, qui quia Consul fortis constantique fuerat, incolumis est Reip. conseruatus. Testimonium dixit in Pisonem C. Cæsar, vt ostendit Sallustius in Catilinæ coniuratione: Sed iisdem (inquit) temporibus Q. Catulus & C. Piso neque precibus, neque gratia, neque pretio Ciceronem impellere potuerunt, vt per Allobroges, aut per alium indicem C. Cæsar falsò nominaretur: nam vterque cum illo graues inimicitias exercebant. Piso, oppugnatus in iudicio repetundarum, propter cuiusdam Transpadani supplicium iniustum, Catulus ex petitione Pontificatus odio incensus, quod extrema ætate, maximis honoribus vsus, ab adolescentulo Cæsare victus discesserat. Atqui non prorsus eius criminis inscium atque insontem fuisse Cæsarem, demonstrat Suetonius, vt ante diximus.

Ambitus accusatus est Consul designatus L. Murena à Ser. Sulpicio Iuriconsulto, qui repulsam passus erat. Defendit Murenam Cicero oratione, quæ adnuc extat. Murena ablo-

» absolutus Consulatum retinuit. Vnde in oratione pro L. Flacco sic dicit : Defendi item
 » Consul L. Murenam Consulem designatum, nemo illorum iudicum clarissimis viris
 » accusantibus audiendum tibi de ambitu putauit, cum bellum iam gerente Catilina om-
 » nes, me auctore, duos Consules Kal. Ianuarius scirent esse oportere, Sulpicius autem repul-
 » sa dolore ultra decennium postea neglexisse Consulatum videtur. Primum enim
 anno DCCI. rursus petens Consul est factus.

L. Catilina maiestatis lege Plautia de vi publica postulat à L. Emilio Paulo, ut au-
 ctor est Sallustius. Hunc itaque dicit in Variniana Cicero, duos proditores patriæ legibus
 exterminasse. Nam Catilina reus primum dissimulandi causa iudicium non detrectare,
 semet ultro custodiæ præsentare & Consulibus Ciceronis, & Q. Metelli Prætoris, à quibus
 reiectus, & in Senatu iurgis lacessitus, tandem deserto iudicio ex vrbe cum paucis nocte
 intempesta profugit in castra ad C. Manlium, correptis fascibus Proconsulatus nomine
 & insignibus imperij, quasi suis auspiciis bellum patriæ illaturus: auctores sunt Sallustius,
 Dio, & Cicero in inuectiua.

Ædiles curules.

L. Iulius * C. f. L. n * Cæsar. P. Cornelius. P. f. // n. Lentulus Spinther. De
 » hoc Tullius in Oratione post reditum ad Quirites: An ego, inquit, cum mihi esset explo-
 » ratissimum, P. Lentulum proximo anno Consulem futurum, qui illis ipsis Reip. periculo-
 » sissimis temporibus Ædilis curulis me Consule, omnium meorum consiliorum parti-
 » ceps, periculorumque socius fuisset. Meminit item Sallustius scribens quod P. Lentulus
 Sura Prætor post detectam coniurationem P. Lentulo Spintheri, qui tum Ædilis erat,
 in custodiam datus fuerit. Rursus Plinius libro xix. cap. xxxix. ex Cornelio Nepote de
 » purpuræ usu: P. Lentulus Spinther Ædilis curulis dibapha Tyria primus in prætexta usus
 » improbatur. Qua purpura quis non iam triclinaria facit? Spinther Ædilis fuit an. DCCX.
 Cicerone Consule. Sic restituendus anni urbis conditæ numerus; mendose enim in Pli-
 nio legitur, anno septingentesimo. Error ex falsis numerorum notis provenit. Ludos au-
 tem P. Lentulus magnificentissimos fecit, tam in Ædilitate, quam in Prætura. De Ædili-
 » tatis quidem eius splendore loquitur Cicero de Officiis libro secundo: Itaque & P. Cras-
 » sus, inquit, cum cognomine Diues, tum copius, functus est Ædilitio maximo munere. Et
 » paulo post: L. Crassus cum omnium hominum moderatissimo Q. Mucio magnifi-
 » centissima Ædilitate functus est. Deinde C. Claudius Ap. f. multi post, Luculli, Horten-
 » sius, Silanus; omnes autem P. Lentulus me Consule vicit superiores, hunc est Scaurus
 » imitatus. Atqui horum omnium Ædilitates suis annis annotauimus; M. Scauri autem
 sequetur postea. Iam verò P. Lentulus scenam argentatis choragus primus adornauit, ut
 Val. Maximus libro ii. cap. iv. refert.

C. Plinius
corrigendus.

Ædiles plebis.

L. Scribonius * L. f. L. n * Libo. C. Memmius L. f * C. n * Gemellus.

Tribuni plebis.

P. Seruilius P. f. // n. Rullus. Legem agrariam promulgauit, Vti decemviri cum
 summo imperio crearentur, qui agros plebi diuiderent, colonias deducerent. Quam
 eius legem Cicero Consul Kal. Ian. tribus orationibus luculentissimis, quæ adhuc ex-
 stant, in Senatu & apud populum dissuasit, per capita singula illam exagitans, & damna,
 fraudes, & pericula ex eadem prouentura demonstrans. Itaque ne perferretur, eius con-
 silio atque eloquentia effectum fuit, ut non immerito gloriatur in oratione contra L. Pi-
 » sonem: Ego Kal. Ianuarij Senatui & bonos omnes legis agrariæ maximarumque largi-
 » tionum metu liberaui. Ego agrum Campanum, si diuidi non oportuit, conseruaui; si
 » oportuit, melioribus auctoribus seruaui. Hæc eadem Plutarchus in Ciceronis vita &
 Dio referunt, quamuis Tribunum plebis non nominent.

L. Cæcilius * Q. f. Q. n * Metellus. Legem promulgauit, qua poenam ambi-
 tus Calpurnia aliisque legibus constitutam diminueret, idque P. Sullæ fratris in gratiam,
 lege Calpurnia damnati. Sed quia videbatur rescindere velle iudicium, quo Sulla & Au-
 tronius ambitus damnati, Consulatu exciderant; Ciceronis Consulibus & optimatum au-
 thoritate deterritus, rogationem ferre destitit. Laudat igitur valde Metellum Cicero in
 oratione pro Sulla, quod Senatus auctoritati cesserit, ipsum quidem excusans, quod con-
 sultum esse voluerit fratri: quod statum tamen Reip. qui maximè rebus iudicatis conti-
 netur, conuelli noluerit, magnopere comprobatur. Attingit hæc eadem quoque Dio
 histo-

historiarum libro xxxvii. referens inter alia Tribunorum plebis eius anni contra Remp. acta, quemdam voluisse P. Patro Cornelioque Sullæ ambitus damnatis, Senatorij ordinis magistratusque capeffendi potestatem concedere. Id quod de hac lege Cæcilia, cuius Cicero in oratione iam dicta meminit, intelligendum erit, quem ipsum videre non pœnitebit studiosum: nam pulchrè hanc controuersiam deducit, & vt se Cæcilius Trib. intercessorem agrariæ Rullianæ legi præsentarit, explicat.

T. Atrius T. f. // n. Labienus. C. Rabirium perduellionis reum fecit, quod L. Saturninum seditiosum hominem, contra quem arma ex Senatus decreto boni ciues omnes susceperant, occidisset. Subornatum accusatorem à C. Cæsare refert Suetonius, qui eo iudicio hoc omnino agebat, vt Senatus omnes actiones conuelleret, imperiû Consulû conuocandi ad arma contra seditiosos ciues tolleret, omniq; Senatus auctoritate, in qua bonorum consensus nitebatur, sublata, rerum omnium potestas in arbitrio paucorum posita tandem ad vnum aliquem deuolueretur. Itaque Cæsar in Rabirium sorte iudex ductus, tam cupidè reum condemnauit, vt ad populum prouocanti nihil æquè profuerit, quàm iudicis acerbitas. Cicero Consul apud populû oratione exquisita defendit reum, quæ adhuc extat. Res ibidem est acta magnis contentionibus, adnitente in primis Senatu pro reo cum bonis omnibus, ob id maximè, quod omne ius retinendæ libertatis in ea Rabirij causâ contineretur. Sed perichitante non minùs apud populum Rabirio, Q. Metellus Celer, qui tum Prætor & Augur erat, rei indignitate motus, citato cursû in Ianiculum perrexit, signumque militare reuulsi, sine quo centurias ad suffragia venire nefas erat, atque eo modo dissipata concione iudiciû de Rabirio disturbatum atque omissum fuit. Vide præter ipsam orationem Ciceronis Dionem, & Suetonium in Cæsare.

*Atrius de
sacerdotij.*

Legem de sacerdotiis tulit, Cornelia Dictatoris Sullæ abrogata, Vti ex lege Domitia, penes populum, non conlegia, sacerdotiorum mandandorû deinceps ius atque potestas esset. Qua lege mox C. Cæsar nondum Prætorius viris Consularibus ac Triumphalibus P. Isaurico & Q. Catulo est prælatus, atque Pontifex Maximus in Q. Metelli Pij eo anno mortui locum creatus est, fauorem plebis nactus profutissima largitione, in qua reputans magnitudinè æris alieni, cum mane ad comitia descenderet, dixisse matris fertur, domum se nisi Pontificem Maximum non rediturum. Vide Dionem lib. xxxvii. & Suetonium.

T. Ampius T. f. // n. Balbus. cum T. Labieno collega legem de Cn. Pompeij absentis honoribus tulit, Vtique ob Mithridaticam victoriam ludis Circensibus corona aurea & omni cultu triumphantium vteretur, Scenicis autem, prætexta coronaque aurea. Id ille non plusquam semel, & hoc sane nimium fuit, vsurpare sustinuit. Auctor Velleius libro ii. Meminit item Dio libro xxvii. vbi tamen de laurea corona, non aurea loquitur, vt meritò Velleij locus ille corruptus videri possit. Verba Dionis de Pompeio hæc sunt: Οὐ μὲν ἂν ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν λαβίων διαπραξέτω, ἢ τοῖς γὰρ ψευδοῦσι δόξῃ οἱ, πλὴν ἂν παρὰ, ἐχρήσατο. καὶ δὲ ταῦτα. διαφθορεῖν τὴν ἀντιπρὸς πᾶσας αἰεὶ τὰς πανηγύρεις, καὶ τὴν πολλὴν τὴν μὲν ἀρχὴν ἐν πᾶσι αὐταῖς, τὴν δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἱερῶν ἀγῶσι ἐνδύειν. Quæ sic Latine sonant: Neque alium honorem ullum nimium acceptauit: his verò, qui absenti decreuerant, semel tantum usus est. Erant autem hæc: vti lauream ferret semper, & prætextam in ludis solemnibus omnibus, & in Circensibus triumphalem habuissim indueret. Quæ prorsus Velleio conueniunt, si pro aurea utrobique lauream coronam legas. Qui error librariorum culpa haud dubiè irrepsit in exemplaria.

*Corruptus
Velleius Pa-
terculum ex
Dione.*

// Manlius // f. // n. Lentinus. Qui anno sequenti legatus fuit C. Pontinij Prætoris in Gallia, vt apud Dionem legimus.

* M. Domitius * M. f. M. n. * Calpurnius * // Licinius // f. // n. Crassus. Diues.
L. Appulcius // f. // nepos. P. Silius // f. // n. Nerua.
C. Virginus // f. // nepos.

Quæstores urbani.

// // // // //

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Pius. Scipio A Q. Metello Pio adoptatus, sed filius naturalis fuit P. Nasicæ, Dione teste, cuius Quæstura ferè cadit in annum dcl. ita vt auum habuerit P. Nasicam, qui Cos. cum L. Bestia in magistratu mortuus est an. dclxii. proauum verò P. Nasicam Serapionem, vt meminit Cicero ad Atticum ep. prima lib. vi. Quo quidem loco legendum esse non male videtur animaduertisse Leonardus Malaspina, Consulem fuisse proauum Metelli Scipionis, non Censorem: errorem natum in exemplaribus esse propter similitudinem scripturæ, Cens. & Cons. Sanior itaque lectio erit hæc:

*Ciceronis
lib. vi. ad At-
ticum. locus
explicatus.
Cons. &
Cens. affini-
tate sapè sal-
uum.*

hæc: Ain' tu? Scipio hic Metellus proauum suum nescit Cens. non fuisse? Atqui nihil habuit aliud inscriptum nisi Cons. ea statua, quæ ad Opis per te posita in excelso est: in illa, item, quæ est ad Πολυδευκας inscriptum est cons. quam esse euisklem, status, amictus, annulus, imago ipsa declarat. Et postea: Sed nescire proauum suum Cens. non fuisse, turpe est, præsertim cum post eum Consulem nemo Cornelius illo viuo Censor fuerit. Atque hæc quidem Auctoribus veritatiq; historica magis congrua est lectio. Constat enim ex Fastis proauum Metelli P. Serapionem Consulem fuisse anno DCXV. Censores biennio postea fuisse Ap. Pulchrum & Q. Fulvium, quinto autem post Consulatum anno Serapionem ob Ti. Gracchi eadē, cuius princeps cum optimatibus fuerat, ut inuidiam plebis euitaret, impetrata legatione libera, Pergami in exilio voluntario mortuus est. Verum itaque affirmat Cicero, quod post eum Consulem nemo Cornelius illo viuo Censor fuerit. Altero igitur nomine hic Q. Metellus à Cicerone Philippica XII. & Val. Max. lib. IX. cap. V. non male P. Scipio appellatur, cuius filiam Corneliam Cn. Pompeius Magnus ^{Cn. Pompeij} postremam uxorem duxit. Itaque bello civili post occisum Pompeium dux partium ^{uxor ultima.} creatus, in Africa a Casare victus perit.

C. Claudius C. f. M. n. Marcellus. Tres paullo ante bellum civile proximum Marcellos habebimus Consulares, quorum hic duorum fratrum germanorum patruelis est, teste Suetonio, quamuis Dionem dubitare videmus ἀμφότες ne an ἀδελφοί M. Marcelli Consulis anno DCCII. fuerit.

Prouinciæ

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. Ciliciam Bithyniamque & bellum ^{Syria & Pontus} Mithridaticum obtinuit. Syriam & Pontum in prouinciæ formā redegit, dum Mithridates, occisis aliquot filiis atque cognatis, ob crudelitatem ab omnibus desertus, à ^{in Ierusalem} Pharnace filio obsessus ad mortem compelleretur, qui, cum venena parum ob antidota prius sumpta proficerent, ducis Galli cuiusdam manu adiuncta gladio vitam finiuit. Pharnaces victor patris corpus muria conditum misit ad Pompeium, simul & se & regnum populo Romano dedēs, qui simul cum Mithridate diuturnum bellum extinctum existimans, corpus defuncti patrio sepulchro condi iussit, filioque Pharnaci ob deditionem factam Bosphori regnum concessit, & amicum sociumque populi Rom. appellauit. Aretam Arabum regem, qui Syriam incurfauerat, prælio victum, simul & kyrazos perdomuit. Iudæos quoque qui Phœnicem infestabant, capta Ierosolyma cum Salomonis templo ante id tempus inuiolato, subegit, plurimisque regnis & regionibus in populi Rom. potestatem redactis, Asiatico bello finem imposuit. Hinc Cicero in oratione de prouinciis Consularibus ait, se Consule referente primum XII. dierum supplicationem Cn. Pompeio decretam Mithridate interfecto, confectis bellis maritimis & terrestribus omnibus. Quæ de causa hoc etiam anno Salutis augurium renouatum fuisse tradit Dio, quod nisi pacato toto Imperio fieri non solet. Quæ omnia latius videbis apud Dionem libro XXXV. Appianum in Mithridatica, Plutarchum, Iosephum libro primo belli Iudaici, & Antiquitatum lib. XI. cap. VII. Orosum, Eutropium, Velleum, & alios.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Macedoniam

II. II. II. f. II. n. II. II. II. * Illuricum *

Procos. sortiti. obtinuere.

C. Marcius C. f. C. n. Figulus. L. Iulius L. f. L. n. Cæsar

Q. Marcius Q. f. Q. n. Rex. Procos. Etruriam

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Creticus. Procos. Apuliam extra ordinem Senatus decreto obtinuere. Qui ambo imperatores ad urbem erant, impediti ne triumpharent, calumnia paucorum, ut refert Sallustius. Q. Marcius Fæstus contra C. Manlium, qui arma cum magna multitudinis Catilinae auspiciis ceperat, est missus: Q. Metello mandatum, ut in Apulia seruile bellum compesceret, ut Sallustius auctor est.

P. Orbius II. f. II. nepos. Pr. Asiam. sortitus. obtinuit. P. Globulo succedens, sicut in superioris anni prouincia Asiatica ex Cicero oratione pro L. Flacco demonstraui.

II. I. II. f. II. n. II. II. II. Siciliam

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Sardiniam

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Hisp. citeriorem

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Hisp. vltiorem

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Achaiam

II. II. II. f. II. n. II. II. II. Galliam Cisalp.

II. II. II. f. II. n. II. II. I. Cretam & Cyrenem

Prætores. sortiti. obtinuerunt.

T. Manlius T. f. II. n. Torquatus.

P. Satrius II. f. II. nepos.

Q. Cornificius II. f. II. nepos.

M. Aurelius * M. f. * II. n. Scaurus.

L. Porcius * L. f. M. n. * Cato.

L. * Heluius * II. f. II. n. Cinna.

P. Sulpicius * Q. f. II. n. Rufus *

L. Licinius L. f. P. n. Murena. Propr. Galliam Narbonensem obtinuit: cumque ad petendum Consulatam Romam proficisceretur, fratrem C. Murenam legatum provincie proposuit, donec successor advenisset, quemadmodum ex Cicerone manifestum.

II. II. II. f. II. n. II. II. Propr. Africam obtinuit.

Quæstores.

P. Vatinius P. f. II. nepos. Ostiensis in Latio. In hunc extat acerbissima Ciceronis inuectiva, in qua veluti monstrum hominis graphice suis coloribus depingitur, unde proverbiū celebre natum de odio Vatiniāno. De Quæstura eius in eadem oratione est mentio his verbis: Quæsturam petisti cum P. Sextio, cum hic nihil loqueretur, nisi quod agebat, tu de altero Consulatu gerendo te diceris cogitare: quæro abs te, teneasne memoria, cum P. Sextius Quæstor sit cunctis suffragis tactus, tunc te vix multis omnibus non populi beneficio, sed Consulis, extremum adhæsisse: in eo magistratu, cum tibi magno clamore aquaria provincia sorte obtigisset, misistne sis a me Consule Puteolos, ut inde aurum exportari argentumque prohiberes. In eo negotio cum te non custodiens ad continendas, sed portitorem ad partiendas merces milium putares: cumque omnia domos, apothecas, naues furacissime scrutarere, hominesque negotia gerentes iudicis iniquissimis irretires, mercatores è nam egredientes terreres, conscendentes morarere: teneasne memoria, tibi in conventu Puteolis manus esse allatas: ad me Consulem Puteolanorum querelas esse delatas? Hæc Tullius de Vatiniāna Quæstura. Provincia vero, quam aquariam hoc vno loco appellat, si non est eadem, haud certe admodum diversam fuisse ab Ostienti, iam ante docuimus.

Provincia aquaria Ciceroni in Vatiniāna, qua.

II. II. II. f. II. II. II. Calesinus in Campania

II. II. II. f. II. n. II. Canusinus in Apulia

II. II. II. f. II. n. II. Pisanus in Etruria

II. II. II. f. II. II. II. Asculanus in Piceno

II. II. II. f. II. II. III. C. Figuli

II. II. II. f. II. n. II. L. Cæsaribus } Procoss. in Maced. & Illyrico *

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Sicilia Syracusanus

II. II. II. f. II. II. II. Eiusdem Lilybetanus

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Sardinia Caralitanus

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Corsica Aleriensis

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. citeriore

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. vltiore

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Achaia

II. II. II. f. II. n. II. P. Orbij Pr. in Asia

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Gallia Cisalpina

M. Iuuentius II. f. II. n. Laterensis. II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Cyrenaica.

Quemadmodum ex Cicerone colligere est Cn. Plancium à Laterensi ambitus accusatum defendente, ubi populum Romanum diserte semet accusantem inducit, quod in Aeditatis petitione Plancium Laterensi prætulisset Verba sunt hæc: Desiderarunt te oculi mei, cum tu esses Cyrenis; me enim quam socios tua frui virtute malebam, & quo plus in tererat, eò plus aberas a me. Itaq; Laterensis abtuisse videtur hoc anno, consternata civitate propter coniurationem Catilinariam. De Quæstura quidem apertius postea loquitur in eadem oratione Cicero, cum alloquitur accusatorem Plancij Cissium: Atqui non modo confiteor summa in Laterensi ornamenta esse, sed te etiam reprehendo, quod ea non enumeres, alia quædam inania & levia conquiras: Præneste fecisse ludos. Quædālii Quæstores nonne fecerunt? Cyrenis liberalem in publicanos, iustum in socios tulisse. Quis ne-

Præneste eis fecisse ludos Quæstorem. ergo foris Ostiensis, qui in Latio.

„ gati sed ita multa Romæ geruntur, vt vix ea, quæ fiunt in prouinciis, audiantur. Id quod pulchra deinde oratione probat Cicero, narrans, quàm obscura Romæ sua etiam Quæstura Siciliensis fuerit, cum e prouincia reuersus ignotus omnibus Romanis esset ad aquas Puteolanas hospitatus.

„ *Antistius* // . f. // . n. // . eiusdem in Creta.

L. Antistius * P. f. // . nepos. Ex ratione annorum colligere est, filium P. Antistij fuisse, qui C. Cæsari Straboni Consulatum aduersus leges petenti Tribunus plebis obstitit. Cuius vestigia & hic Lucius est insecutus, Cæsaris, qui Monarchiam postea inuasit, Consulatum ad disquisitionem populi vocando, vt postea dicemus.

* C * Cispus // . f. // . n. Læuus. Frater M. Cispj Tribuni plebis anno DCXCVI. cuius Cicero in Oratione post reditum ab exilio habita meminit.

Q. Minucius * Q. f. // . n. Thérinus.

Sex. Atilius Sex. f. // . n. Serranus. Gauianus. Hunc vt ingratum accusat Cicero, ^{Sex. Serrani Quæstura.} nempe quem Quæstorem ipse Consul maximis beneficiis ornauerat, postmodum suis difficillimis temporibus cum esset in exilio, ipsum Tribunum inimicum, & suo postliminio contrarium inuenit. Quod conuenienter in oratione ad Quirites reuersus ab exilio his verbis: Kalendis verò Ianuariis posteaquam orba resp. Consulis fidem tamquam legitimi tutoris implorauit, P. Lentulus Consul, parens, deus salutis nostræ simul ac de solemnium religione retulit, nihil humanarum rerum prius quàm de me agendum iudicauit: atque eo die confecta res esset, nisi is Tribunus plebis, quem ego maximis beneficiis Quæstorem Consul ornauerat cum & cunctus ordo, & multi eum summi viri orarent, & Cn. Oppius socer optimus vir ad pedes eius fletus iaceret, nocte sibi ad deliberandū postulasset. Quæ deliberatio non in reddenda, quemadmodum nonnulli arbitrabantur, sed in augenda mercede consumpta est. Hæc Cicero de Serrani Quæstura, sed vide eius Tribunatum, quem geret post quinquennium, Cicerone exule, vbi historiam clariùs intelliges.

„ *Allienius* // . f. // . nepos. „ *Furfanius* // . f. // . nepos.

M. Gratidius // . f. // . nepos. Legatus postea Q. Ciceronis in Asia, vt in Oratione pro Flacco Cicero, & in epistola prima ad Q. Fratrem.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Proauus Imp. Galbæ, teste Suetonio, qui postea lege Pedia damnatus est. Nepos, vt idem auctor est, Ser. Galbæ oratoris, qui cæsis Lusitanis Viriathinum bellum concitauit. Quod si ita, filius fuit Ser. Galbæ, Consulis an. DCXLV. Hic anno sequenti legatus Proquæstore cum C. Pontinio Prætoris abiit in Galliam, sicut ex Dione docebo.

L. Marius // . f. // . nepos. Hic item legatus Proquæstore C. Pontinij cum Galba fuit in Gallia.

P. Ælius // . f. // . n. Ligus.

L. Mummius // . f. // . n. Quadratus.

Cn. Manlius // . f. // . nepos. L. Nouius // . f. // . nepos.

Q. Terentius * Q. f. Q. n * Culeo. C. Alfius // . f. // . nepos.

Cn. Domitius * L. f. Cn. n. Ahenobarbus * Videtur filius L. Domitij fuisse, qui Consularis occisus est à Damasippo. Ad hunc autem Domitium videtur esse Ciceronis epistola Familiarium libro vi. vltima, post Cæsaris victoriam Pharsalicam scripta, qua ipsum Pompeianas partes sequutum consolatur, vtque se sibi suisque omnibus saluum conseruet hortatur.

Pro. Quæstoribus.

P. Plautius // . f. // . n. Hypsæus. M. Æmilius. M. f. M. n. Scaurus.

Cn. Magni Procos. in Cilicia, Bithynia & bello Mithridatico: Plutarchus, Appianus, Iosephus, & alij.

„ // . f. // . n. // . Propr. in Africa Uticensis

„ // . f. // . n. // . eiusdem in Libya Adrumetanus.

„ // . f. // . n. // . L. Murenæ Propr. in Gallia Narb.

L. Licinius L. f. L. n. Lucullus. Procos. an. DCXC.

ex. Ponto. Cappadocia. Armenia. de. regibus

Mithridate. & Tigrane // . // .

Hoc demum anno L. Lucullum Procos. post res plurimas fortissimè in Asia, Ponto L. Lucullus

Annal. Rom. Tom. 3.

Ec 2

& Ar. Procos.

& Armenia gestas contra Mithridatem & Tigranem reges, Romæ triumphasse, aperte nobis demonstrat Cicero Academicarum quaestionum libro iv. quem à laudibus ipsius Luculli incipit, ubi inter alia sic de eodem scribit: Quin etiam cum victor à Mithrida-
 tico bello reuertisset, inimicorum calumnia triennio tardius quàm debuerat triumphauit. Nos enim Consules introduximus pænè in urbem currum clarissimi viri. Et in oratione quam hoc anno pro L. Murena Consule designato habuit, L. Luculli exercitum, qui ad triumphum conuenerat, in petitione Consulatus L. Murenæ præstò fuisse dicit. Tantummodò mille sexcentos ad triumphum milites à successore Cn. Pompeio relictos Lucullo refert Plutarchus, & C. Memmium fuisse auctorem tam diu impediti triumphi: obtinuisse verò tandem interuentu optimatum, quibus Luculli dignitas cordi erat. Primores enim Patrum, & potentissimus quisque in Rep. tribubus sese miscebant, populoque tandem persuadebant, rem indignam esse, tam benè merito rebus prospere gestis triumphum negare. Quo concessio, spoliolum quæ aduexerat maiorem partem, ne longitudine pompæ molestus esset, in Circo Flaminio visendam exposuit, quem cum armis varij generis, regijque machinis perornasset, clarum suo pte splendore spectaculum in eo præbuit. In pompa autem cataphractorum equitum pauci, decem falcati currus, sexaginta captiui, naues longæ & rostratæ decem supra centum deuehebantur; ipsius deinde Mithridatis aureum simulachrum sex pedum longitudinis, & clypeus summæ æstimationis, ob ornatum rarissimarum gemmarum: viginti præterea argenteis vasis plena vehicula; alia item triginta duo, in quibus pocula aurea, arma atque nummi reposita erant, perducebantur. Hinc octo muli lecticis aureis onusti, sex & quinquaginta argento puro infecto, centum denique & septem argenti facti vices & septuaginta milia lesterium deportabant. Ferebantur & tabulæ, in quibus quantum Pompeio ad piraticum bellum, quantum in ærarium publicum pecuniæ ipse contulisset, inscriptum erat. Militibus verò singulis nongentas quinquaginta drachmas diuisit. Populum Romanum, peracto triumpho, vicinosque vicinos omnes magnificentissimo epulo excepit. Eo modo ferè ordinem triumphi in eius vita describit Plutarchus. Meminerunt Eutropius, Velleius, & Cicero non vno loco, in oratione autem pro Archia, hanc L. Luculli expeditionem contra Mithridatem, victoriam & triumphum laudatissimo carmine celebrasse L. Plotium poetam scribit. Vidimus insuper nummum argenteum cum Romæ galeatæ effigie, à cuius altero latere ipse togatus in quadriga triumphali insculptus erat, sceptrum tenens, ut litteræ adiunctæ ostendunt L. LICINIUS. LVCVLLVS. PR. COS. Sed nummus extat in Fastis Goltzianis pulchrè depictus. Ceterum Athenæus libri vii. fine, ex Nicolo Peripatetico memorat, L. Lucillum regibus Mithridate & Tigraue deuictis triumphasse quidem, sed ex antiqua frugalitate in sumptuosam magnificamque vitam sese conuertisse, primumque delicias Asiaticas in vsum duxisse, M. Catone licet reclamante, sicut testatur Polybius.

Spolia L. Luculli.

L. Luculli
 luxur.

ANNI P. R. C. DCXCI.

Consules.

D. Iunius M. f. L. n. Silanus. L. Licinius L. f. P. n. Murena.

SUBSEQUVNTVR deinde Consules in Cassiodoro & Sallustio D. Silanus, L. Murena: In tabulis Græcis, Silanus & Murena. Sic etiam Cicero in oratione pro L. Flacco, Senatus nomine: Quid nos hic? nonne ipso Pompeio auctore, Silano & Murena Coss., decreuimus, ut classis in Italia nauigaret: In Eutropio autem & Mariano, D. Iunius Silanus & L. Murena habentur. Sed plenius in Dionis indice, D. Iunius M. f. Silanus, L. Licinius L. f. Murena. Ex quo D. Iunium M. Silani filium fuisse colligimus, qui anno DCXLIV. Consul aduersus Cimbro male pugnavit: & L. Murenæ filium L. Murenæ Prætorij atque Triumphalis. Accedit Ciceronis in eam sententiam locus in oratione quam Consul pro eodem Murena Consule designato ambitus reo dixit, cum faciliorem Consulatus adipiscendi gradum L. Murenæ fuisse scribit, quod is patri Triumphali iam antea debitus, a filio peteretur. Nominat Consules item in Philippica secunda, dicitque designatos in suo Consulatu fuisse. Quibus item comitis L. Catulina repulsam denuò pallus, ira, dolore atque desperatione ad inuadendam Rempublicam compulsus est, ut latius narrant Sallustius, Plutarchus, Appianus, & alij. Ser. item Sulpicius Iuriconsultus repulsam passus est, qui dolore incensus, competitorem designatum L. Murenæ accusauit ambitus, ut supra diximus.

L. Ca-

L. Catilina; post detectam atque punitam in vrbe coniurationem, cum exercitu, quem collegerat C. Manlius in Etruria, profugus, descendentibus multis, dum per tramites atque inuia conatur se proripere in Galliam Transalpinam, in agro Pistoriensi à C. Antonio & Q. Metello Celere clausis itineribus obsessus; C. Antonij Procos. auspiciis à M. Petreio eius legato vno conflictu victus, ipse cum suis omnibus fortissime dimicans cecidit. C. Antonius Imperator à militibus appellatus est, & Romæ supplicatio ob victoriam decreta. Vide historiam latius apud Sallustium, Dionem, Plutarchum, Appianum, & alios. Meminere Cicero pro Sextio, Val. Maximus lib. 11. cap. viii. de iure triumphi.

P. Clodius domi Cæsaris Pont. Max. in veste muliebri deprehensus est, cum sacra Bonæ dex (ad quæ marem penetrare nefas erat) à mulieribus fierent. Cæsar vxori repudium misit, cuius amore Clodius illud nefas perpetrasse putabatur. Vide Dionem, Suetonium, & Ciceronis epist. ad Atticum lib. primo, epist. xi.

Prætores.

11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Vrbanam
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Peregrinam

iurisdictiones.

11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Maiestatis
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	ambitus
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	peculatus
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	repetundarum
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	falsi
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	inter sicarios

Quæstiones sortiti obtinuere.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Quæ in hoc magistratu gesserit, latius apud Plutarchum, Suetonium, & Dionem inuenies: prima tantum capita hoc loco annotasse satis erit. Primo Præturæ die Q. Catulum inimicum de refectione Capitolij in disquisitionem vocauit, peculatusque postulauit ad populum, rogatione promulgata, qua curatio ea in Cn. Pompeium transferretur, nomenque Catuli e frontispicio templi Iouis tolleretur: sed optimatum, qui ad officium nouorum Consulium frequentes conuenerant, conspiratione deterntus, actionem illam deposuit. Cuius accusationis meminit item Cicero ad Atticum lib. 11. epistola vltima. Cum vxore Pompeia diuortium fecit, adulteratam opinatus à P. Clodio, qui in eius ædibus, inter publicas caerimonias Bonæ dex, cum pro populo fieret, muliebri veste deprehensus fuerat. Q. Metello Nepti Tribuno plebis turbulentissimas leges ferenti contra intercessionem collegarum, auctorem propugnatoremque pertinacissime se præstitit, donec ambo administratione reip. decreto Patrum summoerentur. Ipse in integrum tamen postea restitutus, inducto priore decreto, qui multitudinem in recuperanda tibi dignitate tumultuosius offerentem compescuisset. Ius in vrbe dixisse ex Suetonio constat, sed quam iuris dicundi prouinciam obtinuerit, in obscuro nobis adhuc est: vide anne inter licarios, cuius Suetonius meminit paulò ante Præturam.

Q. Tullius M. f. M. n. Cicero. C. Virgilius. 11. f. 11. nepos. Hos item Præ-
tores in vrbe simul fuisse non dubito, cum anno insequenti sortiti prouincias fuerint, hic Siciliam, ille Asiam. Non vno in magistratu collegas fuisse docet Cicero in oratione pro Plancio, vbi refert, se, cum iret in exilium, à C. Virgilio Prætore Sicilia prohibicum fuisse. Siciliam (inquit) petiui animo, quæ & ipsa mihi erat sicut domus vna
coniuncta, & obtinebatur à C. Virgilio, quo cum me vno vel maxime cum vetusta ami-
citia, tum mei fratris collegia, tum resp. sociarat. Fratris autem sui collegia opinor, intel-
ligit fuisse in hac Prætura, & (ni fallor) in Edilitate. Iam verò cum apud Dionem lega-
mus hoc anno Prætores quosdam emissos belli Catilinarij reliquias passim dissipatas
confestim extinxisse, videntur sanè de Q. Cicerone & M. Bibulo Prætoribus intelligen-
da, quæ Orosius libro vi. cap. vi. scribit; nempe motus in Pelignis & Brutiis ortos patet acta
Catilinæ coniuratione, quasi succisa radice compressos esse, & de vtroque per Bibulum
in Pelignis, per Ciceronem in Brutiis vindicatum esse.

M. Atilius. 11. f. 11. n. Balbus. Auus, ut dixi anno superiore, maternus Augusti, hoc
circiter tempore Prætor. Nam Suetonius ipsum functum honore Præturæ inter
xx. viros lege Iulia diuulisse agrum Campanum C. Cæsare Consule, nempe post trien-
nium, testatur.

M. Valerius C. f. // n. Messalla. Quem Præturam anno superiore petiisse, ex Cicerone demonstraui; quare hoc anno Præturam gessisse opinor: tardius tamen, & magno ambitu postea Consulem cum Cn. Domitio factum, lib. iv. ad Atticum scribit.

M. Calpurnius L. f. // n. Bibulus. Hunc Prætozem quoque cum Cæsare fuisse, auctor est ipse Cæsar Commentariorum libro tertio belli ciuilib, dicens Bibulum iracundia summa fuisse, atque habuisse secum priuatas inimicitias ex Ædilitate & Prætura conceptas. Missus in Pelignos Bibulus Prætor, vt nouos motus ex Catilinaria coniuratione suscitatos a Marcellis patre & filio, per L. Vedium proditos comprimeret, vt Orosius auctor est libro vi. cap. vi. C. Marcellum anno superiore Capua eiec-tum a P. Sestio Quæstore Antonij designato scribit Cicero in Sestiana.

L * Cæsellius * // f. // n. Ballus.

L. Luccæus Q. f. // n. * Hirrus * Altero ab hinc anno Consulatam petere voluisse, scribit Cicero ad Atticum epistola xvi. libri primi, quæ Nonis Decemb. atque his Consulibus scripta est: igitur hoc fere anno Prætor fuisse debuit.

Romæ quæstio extraordinaria ex S. C. decreta est de Catilinariæ coniurationis conficiis. De multis passim deprehensis supplicium sumptum est: accusatus inter alios P. Cornelius Sulla a L. Torquato iuvene inimico, qui Sullam ambitus antea damnauerat, sed reum defendit ipse Cicero oratione pulcherrima, quæ adhuc extat. Dammati P. Autronius, L. Vargunteius, Ser. Sulla, aliq; plures. Nominatus item inter Catilinæ socios C. Cæsar, qui Prætor tunc erat, à L. Vedio indice apud Nouium Nigrum quæsitorem: item in Senatu à Q. Curio, qui e Catilina se cognouisse dicebat: Veditus etiam chiographum eius Catilinæ datum policebatur. Cæsar cum implorato Ciceronis testimonio quædam se de coniuratione vtrò ad eum detulisse docuisset, ne Curio præmia ob primum indicium ei publice constituta darentur, effecit. Veditum pignoribus captis & direpta supellectile male multatum, ac pro Rostris in concione pæne discerptum coniecit in carcerem, eodem Nouium quæsitorem, quod compellari apud se maiorem potestatem passus esset. Hæc fere Suetonius, qui Quæstorem Nouium Nigrum appellat, nec male: nam idem significat Quæstor capitalis quod quæstor. Sed vide etiam quæ à Dione de hæc quæstione scribuntur.

P. Cern. Sul-
la conuira-
tionem accu-
satus. & ali-
illum Cicero
defendit.
C. Cæsar etid
inter consu-
ratos Catili-
na.
Quis fere Ro-
mæ u Catili-
na in Romæ
conuiraui.

Ædiles curules.

.. // .. f. // n. .. // .. f. // n. //

Ædiles plebis.

.. // .. f. // n. .. // .. f. // n. //

Ex S. C. plebi urbanæ menstruum frumentum gratis diuisere. Quæ quidem largitio ceteris annis ærarij impensis decies quingenta quinquaginta Hs. milia adiecit, vt Plutarchus in Cæsare: in Catone Græcam æstimationem mille ducentorum quinquaginta talentorum profert.

* L * Vibius . f. // n. Siculus. Monstrat idem Plutarchus in vita Ciceronis, vbi de eius exilio & fuga sic: Sed apud Hipponem Lucanæ, quam nunc Vibonem vocant, quidam Vibius domo Siculus, qui in plurimis beneuolentia Ciceronis adiutus erat, & in eiusdem quoque Consulatam ad Ædilitatem euectus, hospitio eum reppulit. Ex quibus manifestum est, anno superiore hunc Vibium Ædilem designatum fuisse.

Cn. Cornelius P. f. // n. Lentulus. Marcellinus.

C. Manilius // f. // n. * Crispus * C. Papius * C. f. * Mutilus

Tribuni plebis.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Primis Tribunatus sui diebus Ciceronem Consulem, cum magistratu pridie Kal. Ian. abiret, de rebus à se gestis disserere cupientem occupatis Rostris silentio imposito concionari prohibuit, quod indicta causâ ciues nec aliter accusans; utq; tantum modo solemne iuramentum ex more præstaret, iussit. Cicero præter morem iuramento adiecit, sua vnus opera Remp. atque urbem saluam esse. Cui iuramento cum optimates applausissent, non parum inuidiæ hæc iactantia Ciceroni conflatit apud aduersarios & plebem, vt a Dione & Plutarcho traditur. Hic addit, Q. Metello adiutorem fuisse in compescendo Cicerone collegam L. Bestiam. Ipse tamen Cicero in inuectiua contra Pisonem ab vno Tribuno se prohibutum dicit, his verbis: Ego cum in concione, abiens magistratu, à Tribuno pl. dicere prohiberer ea quæ con-

Cic. à Con-
sulatu in sin-
uauit
ad hunc illi
constant.

stitue-

„stitueram, cum is mihi tantummodò iurare permitteret, sine vlla dubitatione iuravi,
 „Rempublicam atque hanc urbem mea vnus opera esse saluam. Quæ verba Pædianus ita
 „exponit: Diximus iam antea, à Q. Metello Nepote Tribuno plebis Ciceronem Con-
 „latu abeuntem prohibitum esse concionari de rebus quas in eo magistratu gessit. Con-
 queritur etiam Cicero de hac Nepotis iniuria, scribens ad Q. Celerem eius fratrem, ni
 fallor, patruelens. Extat epistola Familiarium libro v. secunda, qua respondet eiusdem
 Celeris epistolæ primæ eodem libro, & lectu dignissimæ sunt, huius anni res urbanas ex-
 actius cognoscere cupienti.

Rogationem promulgauit, Vti Cn. Pompeius cum exercitu Romam euocaretur, titulo *Cæcilia roga-
tio, ut Cn. Pom-
peius cum ex-
ercitu Romam
euocaretur.*
 quidem, ad seditiones sedandas, Ciceronis temeritate & insolentia concitatas, consti-
 tuendamque Rempublicam, sed re vera ad libertatem opprimendam, Cæsare Prætorē,
 vt suprà dixi, cum Metello pertinacissimè contra Remp. conspirante. Cui rogationi op-
 timates omnes, & sanior populi pars summis viribus se opposuit, & in primis M. Cato &
 Q. Minucius Tribuni plebis intercesserunt magnis contentionibus, vt res ad saxa, fustes,
 verbera, & vulnera deuenerit, Senatus in curiam secesserit, atque veluti in summa rerum
 desperatione vestem mutauit, Consulibusque summam rerum mandauit, Viderent ne
 quid Reip. detrimenti acciperet. Tandem victus pertinaciâ meliorum Metellus, (licet
 ex lege Tribunus plebis abesse vna nocte non posset) urbe excessit, & ad Pompeium se
 contulit. Cæsar e publico se subduxit, atque ita factum, vt de lege petenda superledere-
 tur. Suetonius auctor, Cæsarem Metellumque administratione Reip. decreto Patrum
 submotos fuisse. Cæsarem nihilominus permanere in magistratu & ius dicere ausum,
 cum paratos esse comperisset, qui per vim & arma prohiberent, abiecta prætexta, dimissis
 lictoribus, clam domum refugisse. Rei successum omnem diffuse intelliges, si cum Sueto-
 nio conferas ea quæ de his scribit Plutarchus in Catone & Cicerone, & quæ Dio li-
 bro xxxvii. narrat. Graues hinc inter Ciceronem & Nepotem inimicitia fuerunt, tuncq;
 contra illum Metellinam scripsit orationem Cicero, sed intercidit, cuius ipse ad Atti-
 cdm libri primi epistola decima, & libri tertij ep. xii. meminit; item Quinælianum li-
 bro ix. & Gellius lib. xviii. & Fortunatianus libro tertio Rhetoricorum. Illum præter-
 ea sæpè momordit, vt anno superiore Consul Murenæ defendens, & pro P. Sulla hoc
 anno dicens, illum vnum Tribunum videri ad lugendos coniuratos relictum esse.

L. Calpurnius L. f. / . n. Bestia. Hunc Catilinariæ factionis fuisse refert Sallu-
 stius in historia anni superioris, vbi de consiliis coniuratorum de urbe incendenda
 scribit, decretum à Lentulo cetensque fecisse, vt L. Bestia Tribunus plebis concione
 conuocata Ciceronem apud populum accusaret vt turbulentum ac temerarium, totiusque
 dissensionis inuidiam optimo Consuli imponeret. Idem tradit Appianus ciuiliū lib.
 primo, vbi perperam L. Sestius appellatur, cum tamen non vno loco Sallustius L. Bestiam
 nominet. Ea diuersitas librorum culpa prouenit. Verum dubitare quis merito poterit,
 num Tribunus designatus tantum anno superiore fuerit L. Bestia, cum ea contra Cice-
 ronem moliretur, quandoquidem hoc anno declarat Sallustius. Eximit tamen hunc scrup-
 ulum nobis Plutarchus in Cicerone, adfirmans Metellum & Bestiam Tribunos plebis
 designatos anno superiore fuisse, & cum magistratū initio Decembris iam inuissent, Ci-
 ceronem Consulatu abeuntem pridie Kal. Ianuar. prohibuisse, ne de rebus à se gestis dis-
 fereret, vt paulò antè retulimus. Erat igitur iam mense Decembri in magistratu L. Bestia,
 cum cædes, vt statutum à coniuratis erat, Saturnalibus esset perpetranda.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Tribunatum ante tempus anno superiore eum po-
 tiuisse solummodò eam ob causam, latè refert Plutarchus in eius vita, vt Q. Metelli sedi-
 tiosi hominis conatibus obsisteret, quem inter alios Tribunatum petere videbat, & mul-
 ta contra Remp. acturum opinio erat. Huc spectant Ciceronis verba ad ipsum Catonem
 „in oratione quam anno superiore Consul dixit pro Murena: Te te, inquit, Cato appello,
 „nó, ne prospicis tempestatem anni tui. Iam enim hesternæ concione intonuit vox perni-
 „ciosa designati Tribuni collegæ tui, contra quem multum tua mens, multum omnes bo-
 „ni prouiderunt, qui te ad Tribunatus petitionem vocauerunt. Et rursus in anni eiusdem
 custodia Reip. causâ à fortuna politos esse L. Murenæ Contulem & M. Catonem
 Tribunum plebis testatur. Multa ibidem Cicero, quæ Plutarchum illustrent, vbi acta
 Catonis in Tribunatu latius enarrat, quam pertinaciter rogationi Cæciliæ non sine vitæ
 periculo intercesserit. Vnde etiam Ciceronis in Sextiana oratione verba hæc planè expli-

„cantur: Consule me, cum esset designatus Tribunus plebis, obtulit in discrimen vitam
 „suam; dixit eam sententiam, cuius inuidiam capitis periculo tibi præstandam videbat: di-
 „xit vehementer: egit acriter: ea quæ sensit, præ se tulit: dux, auctor, actor rerum illarum
 „fuit, non quò periculum suum non videret, sed in tanta Reip. tempestate nihil sibi, nihil

*Cæcilia roga-
tio, ut Cn. Pom-
peius cum ex-
ercitu Romam
euocaretur.*

*Cicero in
Q. Metellum
Oratio.*

*Appianus
corrigitur.*

*Lux orat.
Cic. pro Mu-
rena & pro
P. Sextio, de
M. Catone
Trib. pl.*

de patriæ periculis cogitandum putabat. Consecutus est ipsius Tribunatus, quid ego de singulari magnitudine animi eius, ac de incredibili virtute dicam? Meministis illum diem, cum templo à collega occupato, nobis omnibus de vita eius viri & ciuis timentibus, ipse animo fortissimo venit in templum, & clamorem hominum auctoritate, impetum improborum virtute sedauit. Vide etiam de hac dissensione ciuili Plutarchum in Cicerone, quem scribit in hoc Tribunatu à Catone pro Rostris, cum de Consulatu Ciceronis magnificè differeret, Patrem patriæ fuisse appellatum. Quod cognomen, inquit, primum ex hac Catonis oratione Ciceroni inditum, ad Augustum alioque deinde Imperatores permanasse perhibetur. Vnde præclarum hoc Iuuenalis poetæ carmen, quod ex ipsius patris Catonis sententia atque oratione composuisse videtur, Satyra VIII.

*Quis Catilina tuis natalibus, atque Cethegi
Inuenies quidquam sublimius? Arma tamen vos
Nocturna, & flammis domibus templisque parastis,
Vt Bracatorum pueri, Senonumque minores,
Ausu quod liceat Tunica punire molesta:
Sed vigilat Consul, vexillaque vestra coercet
Hic nouus Arpinas ignobilis, & modo Roma
Municipalis eques, galeatum ponit ubique
Præfatum attonitus, & in omni gente laborat.
Tantum igitur muros intra toga contulit illi
Nominis & tituli, quantum non Leucade, quantum
Thessalia campis Octavius abstulit vdo
Caedibus assiduus gladio: sed Roma parentem,
Roma Patrem patria Ciceronem libera dixit.*

*Iuuenalis
explicatus.
Tunica mo-
lesta que
dicta.*

Erat autem (vt Iuuenalis hunc locum obiter declarem) incendiariorum suprema pœna hæc Tunica molesta abs re nomen habens, quippe talaris longa ex lino vel stupa grossiore contexta, ac pice, naphtha, vel maltha prius illita: quæ materies etiam aquis iniectis accenditur, & quidquid attingit solidi, cum inflammatur, prorsus adhærēs ad cineres usque comburit. In tali tunica incendiarij comburebantur viui è palo bifurco dependentes è mandibula, gutture perforato. Quod etiam Iuuenalis indicat Satyra prima, cum dicit de Tigillino delatore:

** alij tunica,
legunt.*

*Pone Tigillinum, tæda lucebis in illa,
Qua stantes ardent, qui fixo gutture fumant.*

** Circulo,
malè in Taciti
exemplis
rebus.*

Eodem supplicij genere crudelis ille Nero usus est in innoxios Christianos, cum inuidiam à se conflata quod urbem Romam incendiasset, in hos declinare vellet, vt Tacitus auctor est. Ea enim tunc pereuntibus addita ludibria, vt ferarum tergis contexti laniari canum interirent, aut crucibus affixi & flammam, atque ubi defecisset dies, in vsum nocturni luminis vrentur, dum ipse Circense ludicrum in hortis suis ederet, habitu aurigæ permixtus plebi, vel curriculo insistens. Vnde miseratio oriebatur, tamquam non utilitate publica, sed in sœuitiam vnius absumerentur. Meminit & tunicæ molestæ Martialis libro x. epigrammate de Mucio, qui in arena sese flammis iniecit:

*Nam cum dicatur Tunica præfente molesta
Vre manum, plus est dicere, non facio.*

Sed hæc extra scopum nostrum, idè dumtaxat adduximus, vt varietate aliqua Lectori iam lassò fastidium alleuaremus: nunc vero rursus ad reliquum historiarum contextum nobis est redeundum.

Q. Minucius * M. f. // n. Thermus. Collega M. Catonis, & simul cum eodem intercessor contra rogationem Cæciliam de euocando ad urbem Pompeio. Dio libro xxxv. Q. Minucium vocat, Plutarchus in Catone Minucium Thermum. E quibus hic scribit, Catonem in Rostris tabulas, in quibus lex perscripta erat, Q. Metello è manibus extorsisse, & cum memoriter eandem recitare vellet, Minucium obiecta ori manu, vocem Metelli præcluisse, contestimque ad manus, lapidationes, & verbera peruentum esse, cum Metellus opem armatorum, quibus forum ac Castoris templum occupauerat, implorasset, vt latius iam dicti Auctores enarrant.

P. Nigidius. // l. // n. Figulus.

L. Ælius. // f. // n. Tubero.

M. Nonius. // f. // n. * Sufenas.

Q. Titatius // f. // n. Varus.

Q. Lucretius Q. f. Q. n. Vespillo.

Quæstores urbani.

P. Sextilius * P * f. 1/2. nepos.

M'. Curius * M'. f * M'. nepos.

„ De his Cicero in Oratione pro L. Flacco sic: Quid nos hic? nōne ipso Pompeio
 „ auctore, Silano & Murena Consulibus, decreuimus, vt classis in Italia nauigaret? nōne
 „ eo ipso tempore, cū L. Flaccus in Asia remiges imperabat, nos hic in mare superum
 „ & inferum sestertiū ter & quadragies rogabamus? Quid postremo anno? nōne à
 „ M'. Curio & P. Sextilio Quæstoribus pecunia in classem est erogata? Ea omnia hoc anno
 contigisse docet ibidem Cicero.

Prouinciæ.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. Ciliciam. & Bithyniam.
 obtinuit. Confectis in Asia bellis prouincias ordinauit, sociosque belli regulos remun-
 nerauit. Nam Tigrani Armeniam maiorem permisit, Pharnaci Mithridatis filio Bospho-
 rum, Ariobarzani Cappadociam, Antiocho Comageno Seleuciam, Hircano Pontifici
 Palæstinam, Deiotaro tribusque aliis tetrarchis Gallogræciam diuisit cum Armenia mi-
 nore, Attalo autem & Pilæmeni Paphlagoniam, atque Aristarchum regem Colchorum
 fecit, aliosque multos locupletauit vel ditionibus vel pecuniis. Prouincias nouas populo
 Romano constituit Syriam & Pontum: ex his Pontus Bithyniæ adiecta est, vt auctor est
 Strabo; Syria deinceps seorsim Prætori mandata est. Ipse tamen ex ea decedens Syriam
 M. Scauro Proquæstori suo ad tempus regendam dedit, vt Appianus memoriæ prodi-
 dit. Vrbes coloniasque item plurimas condidit, octo in Cappadocia, & XXI. in Cilicia,
 Ponto, Cœlesyria, Armenia minore & Palæstina: sub finem hiemis exercitui victori
 præmia distribuit viritim mille quingentas drachmas Atticas, & pro dignitate amplius
 Tribunis & centurionibus; cuius pecuniæ summam ferunt talentorum XVI. milia. Vide
 Appianum in Mithridatica, Dionem libro XXXVII.

C. Antonius M. f. C. nepos. Procos. Macedoniam. obtinuit. Cū in agro
 Pistorienti Catilinam deuicisset, imperator appellatus laureatos fasces in prouinciam
 tulit; vbi à Dardanis tandem oppressus, amisso exercitu profugit. Apparuit enim hostibus
 portendisse victoriam, cū ad eos laurum victricem tulisset, quam in Capitolio debue-
 rat deponere. Hæc fere Iulius Obsequens prodigia anni sequentis enarrans, quo cladem
 accepisse Antonium opinor. Hoc autem anno etiam prauæ & auaræ prouinciam admini-
 strasse, ex Ciceronis ad Atticum verbis colligimus epistola XI. libri I. quæ Kal. Ian. anni
 sequentis est scripta, cū dicat, prodromos Pompeianos ei nuntiare, aperte Pompeium
 acturum, Antonio succedi oportere, eodemque tempore acturum Prætorem ad popu-
 lum. Prodromos autem videtur appellare legatos & præfectos Pompeij, qui confecto
 iam bello Romam ad petendos magistratus hoc anno præcellerant. Laborabat igitur
 iam infamia auaritiæ Antonius, in cuius partem quoque traxerat ipsum Ciceronem, quod
 „ pactione quadam ab ipso prouinciam se habuisse iactitabat. Ait itaque mox Cicero: Res
 „ eiusmodi est, vt ego nec per bonorum, nec per popularem existimationem honestè pos-
 „ sim hominem defendere, nec mihi libeat, quod vel maximum est. Etenim accidit hoc,
 „ quod totum cuiusmodi sit, mando tibi vt perspicias. Libertum ego habeo, sanè nequam
 „ hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem & clientem tuum: de eo mihi Valerius inter-
 „ pres nuntiat, Chuliusque se audisse scribit hæc; esse hominem cum Antonio; Antonium
 „ porro in cogendis pecuniis dictitare, partem mihi quæri, & à me custodem communis
 „ quæstus libertum esse missum. Non sum mediocriter commotus, neque tamen credidi:
 „ sed certè aliquid sermonis fuit. totum inuestiga, cognosce, perspice, & nebulonem illum,
 „ si quo pacto potes, ex istis locis amoue. Mutauit tamen postea sententiam Cicero, atque
 Antonium in Senatu defendit, cū de prouinciis mutandis mense Ianuario eodem age-
 „ retur, vt ipse postea ad P. Sextium Quæstorem C. Antonij scripsit Familiarium libro
 „ quinto: Antonium, inquit, etsi eius in me officia omnes desiderant, tamen in Senatu gra-
 „ uissime & diligentissime defendi, Senatumque vehementer oratione mea atque aucto-
 „ ritate commoui. Itaque effectum à Cicerone optimatibusque qui Pompeij, vt iam nimis
 magni, conatibus obstabant, vt Antonio non succederetur.

Q. Cæcilius Q. f. n. Metellus. Celer. Procos. ex. Prætura. Galliam. Cisal-
 pinam. obtinuit. Cum tribus legionibus montes obsedit, & L. Catilinæ cum suis in
 Galliam per tramites erumpere conanti iter præcluit, vt auctores sunt Sallustius, Dio,
 & Plutarchus. Galliam verò Cisalpinam Consulatem anno superiore factam diximus,
 eamque

C. Antonius
 Ciceronis in
 Consulatū
 collega, ana-
 rum.

Gallia Cisal-
 pina Consul-
 laria.

eamque permutatam cum Macedonia Ciceronem in concione deposuisse. Inter Prætorias deinde provincias licet in sortem coniecta fuerit, cum maiore exercitu & imperio ob coniurationis pericula indigeret, nihilominus Consularis permansit, & Q. Celeri Prætori obuenit, qui idcirco Proconsule appellatus est, ut ex epistolis primis constat libri quinti Familiarium hoc anno scriptis; ex quibus cognoscere, bellum gessisse in Gallia Metellum Procos. Vnde colligo scriptas esse, dum hic Catilinarij belli reliquias persequitur. At enim Metellus Procos. ad Ciceronem, dum conqueritur, quod Q. Nepos frater eius Trib. plebis hostiliter a Cicerone oppugnaretur: Itaque in luctu, inquit, & squalore sum, qui provinciæ, qui exercitui præsum, qui bellum gero. Respondet disertæ epistola Cicero, commemorans etiam beneficia quæ Consul in Metellum concessisset, ubi etiam de provincia hæc adfert: Illud dico, inquit, me ut primum in concione provinciam deposuerim, statim quemadmodum eam tibi traderem cogitare coepisse. Nihil dico de sortitione vestra; tantum te suspicari volo, nihil in ea re per collegam meum me insciente esse factum. Recordare cetera, quàm citò Senatum illo die coegerim, quam multa de te verba fecerim, cum tu ipse mihi dixisti, orationem meam non solum in te honorificam, sed etiam in collegas tuos contumeliosam fuisse. Hæc ibidem Cicero, & multa alia quæ ad superioris & præsentis anni acta pertinent.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Procos. Illuricum. obtinuit

C. Marcus C. f. C. n. Figulus.

C. Pontinius A. f. .n. nepos. Pr. Galliam. Transalpinam. sortitus. obtinuit. Cum Allobrogibus bellum Catilinaria coniuratione conflatum gessit, ut in sequenti latius ex Dione referetur; de bello Tullius in oratione de provinciis Consularibus hæc, attestans Gallis Transalpinis ante C. Cæsarem Procos. bellum vere non fuisse illatum: Modo, inquit, ille meorum laborum, periculorum, consiliorum socius C. Pontinius fortissimus vir, ortum repente bellum Allobrogum, atque hac scelerata coniuratione excitatum, præliis fregit, eosque domuit qui lacessierant, eaque victoria contentus, Rep. metu liberata, quieuit.

C. Cosconius * C. f. M. nepos * Pr. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. Legatus namque eiusdem fuit post Quæsturam P. Vatinius, ut ex oratione

In P. Vatini
Cic. Oratio.

constat Ciceronis in ipsum Vatinium: Post Quæsturam (inquit) exieris ne legatus in vltiorem Hispaniam C. Cosconio Propr. Cum illud iter Hispaniense pedibus tere confici soleat, aut si quis navigare velit, certa sit ratio nauigandi; venerisne in Sardiniam, atque inde in Africam? fuerisne, quod sine S. C. tibi facere non licuit, in regno Hiempsalis, fuerisne in regno Mastanesolis? venerisne ad fretum per Mauritaniam? Quæstio, ut quisquam legatum Hispaniensem in illam provinciam istis itineribus peruenisse? Ita exagitat auaritiâ Vatini, quod latissime per vexationes & onera provincialium diuagatus, etiam Regibus amicis atque exteris, contra S. C. limites imperij exeundo, impensas attulerit.

In M. Caelium Cic.
Oratio.

Q. Pompeius f. .n. Rufus. Pr. Africam. sortitus. obtinuit. M. Cælius enim, pro quo Ciceronis extat oratio, cum hoc Procos. ut habent exemplaria, profectus est in Africam, atque ab eo postea dimissus cum Romam redisset, C. Antonium accusauit, sicut ex eadem oratione apertum est, ubi sic de Cælio: Cum paulum iam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est Q. Pompeio Procos. contubernalis castissimo viro atque omnis officij diligentissimo: in qua provincia cum res erant & possessiones paternæ, tum etiam usus quidam provincialis non sine causâ à maioribus huic ætati tributus, discessit illinc Pompeij iudicio probatissimus. Ex quibus verbis fere colligere est, M. Cælum aliquamdiu negotiatum esse in Africa, & Q. Pompeium non vno anno obtinuisse provinciam.

Pro L. Val.
Flacco repetundarum
reo M. Tully
Oratio.

L. Valerius L. f. .n. Flaccus. Pr. Asiam sortitus obtinuit, & P. Orbio successit. Annuam duntaxat eius fuisse provinciam Cicero indicat in oratione pro eodem repetundarum reo. Loquitur enim his verbis: Per deos immortales, iudices, vos, quomodo is, qui anno ante Romæ ius dixerat, anno post in Asia ius dixerit a testibus quæretis ignotis? ipsi coniectura nihil iudicabitis? Sic etiam in eiusdem orationis extremo: Asiaticæ (inquit) iurisdictioni urbana iurdictio respondebit, annui temporis criminationem omnis ætas L. Flacci, & perpetua vita defendet. Prætor autem hoc anno ciuitatibus Asiæ pecuniâ & remiges classis nomine imperauit, sanxit etiam edicto, ne aurum Iudæorum nomine ex Asia exportari liceret; quæque alia in ea provincia gessit, studiosus lector facile ex eadem oratione intelliget, quæ triennio post dicta est, Cæsare & Bibulo Coss. Meminit huius Flacci quoque Cæsar Commentariorum belli ciuili tertio, scribens filium L. Flacci qui Prætor Asiam obtinuerat, bello ciuili ad Dyrrachium cecidisse.

11. 11.

II. II. f. II. n. II. Pr. classem. atque. oram. maritum in Italia. sortitus. obtinuit. Ita enim decretum à Senatu erat his Consulibus, Cn. Pompeio auctore,
» ut classis in Italia nauigaret, ut Cicero in iam dicta oratione affirmat. Nónne (inquit) eo
» ipso tempore, cum L. Flaccus in Asia remiges imperabat, nos hic in mare superum &
» inferum tertium ter quadragies rogabamus?

II. II. f. II. n. II. Sardiniam. Pr.

sortitus. obtinuit.

C. Sulpicius II. f. II. nepos. L. Afranius L. f. II. nepos.
P. Lentuli Suræ damnati prouincia prorogata videtur fuisse.

II. II. f. II. n. II. Siciliam

II. II. f. II. n. II. Hisp. citeriorem

II. II. f. II. n. II. Achaïam

II. II. f. II. n. II. Cretam & Cyrenen

Propr. prorogato. imperio. obtinuere.

Quæstores.

II. II. f. II. n. II. Ostiensis in Latio.

II. II. f. II. n. II. Calesinus in Campania.

II. II. f. II. n. II. Pisanus in Etruria.

II. II. f. II. n. II. Asculanus in Piceno.

II. II. f. II. n. II. Canusinus in Apulia.

II. II. f. II. n. II. Spolestinus in Vmbria.

P. Sestius L. f. II. nepos. C. Antonij Procos. in Macedonia. Ait enim
» in oratione, quam postea pro eodem habuit Cicero: Quæstor hic C. Antonij collegæ
» mei, iudices, fuit sorte, sed societate consiliorum meus. Et postea: Par prope laus P. Sestij
» esse debet, qui suum ita Consulem obseruauit, ut & illi Quæstor bonus, & vobis optimus
» cuius videretur. Ibidemque quæ P. Sestius in hoc magistratu pro salute & tranquillitate
» Reip. prudenter fortiterque gesserit, quemadmodum Capuam à coniuratis attentatâ metu
» seditionis liberarit, utque postea ad victoriam de Catilina adipiscendam maximum mo-
» mentum attulerit, obiter enarrat. Itaque cum P. Vatinius, ut supra diximus, petiit, atque
» designatus est: sed ille prouinciâ Italicâ sortitus, contestum eam adiit; hic Procos.
» suum expectare coactus, cum eo primum hoc anno in Macedoniam profectus est, op-
» pressa Catilinaria coniuratione, cuius etiam meminit in oratione Cicero.

T. Fadius II. f. II. n. * Gallus * Q. Metelli. Procos. in Gallia. Cisalpina.
» Quæ prouincia illi obuenerat, cum eam adhuc Cicero Consul obtineret: nam ubi Quæ-
» storem fuisse, testatur ipse postea reuersus ab exilio in oratione quam habuit in Senatu,
» ubi Fadio tunc Tribuno plebis gratias agit, quod de reditu suo inter alios quoque pro-
» mulgasset. Iam verò cum prouinciâ deposuisset in concione Cicero, Fadium Quæsto-
» rem Q. Metello in eadem prouincia remansisse sit verisimile. Extat ad eundem T. Fa-
» dium epistola quædam consolatoria Ciceronis, Familiarum libro v. ubi tamen perpe-
» ram T. Fabius appellatur. Alienum namque prorsus est Titi prænomen a Fabio, & ex Ci-
» ceronis ipsius verbis facile colligitur, T. Fadium hunc esse, quem necessitudine ubi con-
» iunctum dicit, ob sortem videlicet Quæsturæ qua Ciceroni obtigerat. Et cum Fabij fue-
» rint nobilissimi, hunc demonstrat nouum hominem fuisse, cum ait: Plus tibi virtus tua
» dedit quam fortuna abstulit; propterea quod adeptus es quod non multi homines noui:
» amisti, quod plurimi homines nobilissimi. Quibus verbis etiam ostenditur, T. Fadium
» inter paucos nouos sui temporis homines adeptum maiores magistratus, & post bellum
» ciuile cum multis nobilibus à Cæsare expulsum fuisse.

M. Æmilius II. f. II. n. Aulanus. Vir bonus & perhumanus, ab ineunte ado-
» leſcentia Ciceronem obseruauit semperque dilexit, ideoque eum commendat Ser. Sul-
» picio familiar. XIII. ep. XXI. & XXVII.

T. Manlius II. f. II. n. nepos.

A. Terentius II. f. II. n. Varro. Murena. Ibidem ep. XII. & libro ultimo, ep. XI.

L. Manlius II. f. II. Sosius. Catinensis Decurio primum Neapoli ciuitate dona-
» tus cum ceteris Neapolitanis post bellum Maricum. Quem virum optimum, sibi que
» propter

propter studia, quibus ipse delectabatur, familiarissimum commendat Cicero post bellum ciuile Prætori Siciliæ Acilio, Famil. lib. xiii. ep. xxx.

L. Brutus .f. .n. nepos. Cui cum Cicerone magna fuit amicitia iam à Quæstura eius Siciliensi: ibid. ep. xxxvii.

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Pr. apud classem

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Propr. in Sicilia Syracusanus

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Eiusdem Lilyberanus

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Pr. in Sardinia Caralitanus

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Eiusdem in Corsica Aleriensis

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Q. Pompeij Pr. in Africa Vtricensis

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Eiusdem in Libya Adrumetanus

.f. .n. .f. .n. .f. .n. C. Cosconij Pr. in Hisp. Vltiore

.f. .n. .f. .n. .f. .n. L. Flacci Pr. in Asia

.f. .n. .f. .n. .f. .n. C. Pontinij Pr. in Gallia Transalpina

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. Tertius è Consularibus Marcellis, & frater germanus Marci, qui testatur hoc ipse in epistola ad Ciceronem libro Familiarium quarto.

T. Annius C. f. .n. Milo. Papianus. Pro quo extat Ciceronis oratio. E Pappia fuisse familia, & ab auo materno C. Annio adoptatum scribit Papianus.

C. Cestilius .f. .n. nepos. M. Cispus .f. .n. Latius.

Q. Fabricius .f. .n. nepos. C. Mellius .f. .n. nepos. Item ad hunc videtur esse & illa libro vii. M. Fabij Galli epistolis adiecta perperam, quæ demonstrat errorem simili, Quæstorem Ciceronis fuisse, & Ciceronis cum exularet causa Tribunatum plebis petiisse. Quod cum ille exul & desperatus Ciceroni improperaret, stomachosius etiam Cicero ibidem respondet.

T. Peduceius .f. .n. nepos. M. .f. .n. Olenas. Curtianus, ut Papianus in Scaurianam.

M. Aurelius .f. .n. Cotta.

P. Magius P. f. .n. Chilo. Filius, ni fallor, P. Magij, qui Tribunus plebis anno dclxvi. fuit, à quo familiari & amico M. Marcellus Consularis post bellum ciuile à Cæsare in gratiam receptus, Athenis est occisus, ut Ser. Sulpicius ad Ciceronem Familiarium lib. iiii. Val. Max. lib. ix. cap. xi. Cic. ad Atticum lib. xiii. Liuius lib. cxv.

C. Septimius T. f. .n. * Sabinus. Inter alios Senatores adfuit S. C. scribundo de Cæsaris prouinciis anno dccii. ut Familiarium lib. viii. in epistola M. Cælij viii.

P. Luccius .f. .n. Hirrus. Quem Cicero suum vocat Familianum lib. xii. ep. xxv. & vltima.

Proquæst.

P. Plautius .f. .n. Hypsæus. M. Æmilius M. f. M. n. Scaurus. Cn. Magni Procos. in Cilicia & Bithynia: Plutarchus & alij.

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Procos. in Illyrico

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Propr. in Hisp. citeriore

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Propr. in Achaia

M. Iuuentius .f. .n. Laterensis. .f. .n. Propr. in Cyrenaica.

.f. .n. .f. .n. .f. .n. Eiusdem in Creta.

Q. Cæcilius L. f. Q. n. Metellus. Creticus. A. dcxci.

Procos. ex. Creta insula. .f. .n. K. iVn.

Q. Metelli
Cretici triu-
phum qui
impedierint.

Quemadmodum L. Luculli antea, sic etiam Q. Metelli Cretici triumpho Pompeij fautores aduersati sunt, in causaque fuerunt, quod multo serius quam debuerat, triumpharet. Ut enim Eutropius auctor est, D. Iunio Silano & L. Murena Consulibus, Q. Metellus tandem ex Creta triumphauit. Et anno quidem priore, Cicerone & Antonio Consulibus, detecta Catilinæ coniuratione, cum nuntiaretur in Etruria & Apulia exercitus colligi: ipsum adhuc ante urbem fuisse cum exercitu, & triumphum expectasse, ex Sallustij verbis colligimus iam antea adductus, impeditum quod diu tuisse ne triumpharet calum-

calumnia paucorum, quibus omnia honesta atque inhonesta vendere mos erat. Quod factum opinamur Cn. Pompeij Magni absentis in gratiam à C. Cæsare, Q. Metello Nepote, L. Bestia, L. Afranio, aliisque qui omnia Pompeij causa tum volebant. Conueniunt ea quæ Velleius refert, Pompeium belli piratici titulo Creticæ etiam victoriæ gloriâ sibi vindicare voluisse. Sed Luculli (inquit) & Metelli triumphum, cum ipsorum singularis virtus, tum etiam inuidia Pompeij apud optimum quemque fecit fauorabilem. Legatum verò miserat L. Cornelium Sisennam Pompeius ad urbium deditiones, quæ non diutius vim belli à Metello illati sustinere poterant, accipiendas, & noui imperij iure, ex aliena (vt aiunt) messe, duces quosdam captiuos subduxerat. Quæ tam apud Velleium quam Plutarchum leguntur in vita Pompeij. Et libro xcix. Luius, vt ex Epitomis eius constat, multò diffusius historiam enarrasse, & epistolas Metelli & Pompeij inuicem missas adduxisse videtur. Hinc etiam est quod Valerius Max. dicit, Metellum Pompeio infensum fuisse ob diminutum Creticum triumphum. Eadem sepe Xiphulinius ex Dionis lib. xxxv attingit. Obtinuisse autem triumphum videtur Metellus reuersus ex Apulia, coniuratione Catilinaria iam extincta, quò ad sedandos seruales motus imperator fuerat à Senatu missus.

ANNI P. R. C. DCXCII.

Consules.

M. Pupius M. f. n. n. Piso. Calpurnianus. M. Valerius M. f. M. n. Messalla. Niger.

CASSIODORVS adfert Consules M. Pupium, M. Valerium; Tabula Græcæ Pisonem & Messallam. Cicero in Epistolis quas ad Atticum hoc anno scripsit, M. Messallam, M. Pisonem nominat. Sic etiam Cæsar Commentariorum principio, iisdem Consulibus exortos Heluetiorum motus describens, eos profectiorem magno apparatu versus citiorem Galliam cogitasse refert. Meminit eorumdem Consulium Plinius libro vii. cap. xxvi. libro viii. cap. xxxv. item libro xxxv. cap. ii. & eodem modo semper Consules citat M. Pisonem, M. Messallam. Pleniùs aliquantò reperiuntur in indice Dionis libri xxxv. M. Pupius M. f. Piso, M. Valerius M. f. Messalla Niger. Et in Mariano, M. Pupius Piso Calpurnianus, M. Valerius Messalla. Huius est mentio etiam apud Prædianum pro Scauro: illius verò in Pisoniana apud eundem auctorem. Quem refert Dio legatum Cn. Pompeij fuisse, & ex Asia præmissum ad comitia, Pompeij gratia obtinuisse Consulatum, qui Pisonem commendauerat per litteras Senatui, petieratque vt comitia in eius aduentum differrentur, in quo etiam Pompeio gratificatum est. Vtriusque Consulis ingenium ac morès pulchrè depingit Cicero ad Atticum scribens vi. Kal. Febr. in epistola libri primi xi. his verbis: Consul autem ipse paruo animo & prauo, tantum caullator genere illo moroso, quod etiam sine dicacitate ridetur, facie magis quàm facies. M. Piso Cor. an. 692. Ciceroni non placuit.

» tiis ridiculus, nihil agens cum Rep. seiunctus ab optimatibus, à quo nihil speres boni
» Reip. quia non vult, nil metuas mali, quia non audet: eius autem collega & in me per-
» honorificus, & partium studiosus ac defensor bonarum, quinimò leuiter inter se dis-
» sident, sed vereor, ne hoc, quod infectum est, serpat longius. Itaque Ciceroni non ad-
» modum gratus fuit Piso Consul, qui desponsam homini iam Syriam prouinciâ ademerit, vt ad Atticum scribit in epistola xv. eiusdem libri. Adiecta igitur Prætoris prouinciis Syria, quæ L. Philippo in annum sequentem obuenit, vt tum dicemus.

Censs. f. n. Lustr. sec. LXIX.

De Censorum nominibus qui hoc Lustrum condiderunt difficilis est coniectura. Censum quidem huius Consulibus actum fuisse aperte demonstrat Dio libro xxxvi. in ignoti. eius anni hystoria, sed Censores non nominat. At enim, eodem anno à Censoribus omnes qui magistratus gessissent, in ordinem Senatorium relatos fuisse, etiam ultra definitum ac legitimum Senatorum numerum. Sic etiam Cicero in epistola quadam ad Atticum libro primo, quæ his Consulibus scripta, locationes vectigalium à Censoribus factas fuisse ostendit. Asianos enim qui de Censoribus conduxerant, quæstos in Senatu refert, se cupiditate prolapsos, nimis magno conduxisse, & vt induceretur locatio, postulasse, ubi reprehenditur turpem illam postulationem, confessionemque temeritatis publicanorum. Lustrum autem anno insequenti conditum fuisse indicat in sequenti epistola ad eundem, quæ Q. Metello, L. Afranio Consulibus xi. Kal. Februarij scripta est. Inuitando

enim Pomponium, ut Romam ante Lustrum redeat, ita dicit: Nam ne absens censere, curabo edicendum & proponendum locis omnibus; sub Lustrum autem censeri germani negotiatoris. Quare cura, ut te quàm primùm videamus. Equidem aliud certi de Censoribus, vel Lustris hoc, nihil apud Auctores memoratu dignum reperio.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. Urbanam
II. II. II. f. II. n. II. Peregrinam
iurisdictiones.
II. II. II. f. II. n. II. maiestatis
II. II. II. f. II. n. II. ambitus
II. II. II. f. II. n. II. peculatus
II. II. II. f. II. n. II. repetundarum
II. II. II. f. II. n. II. falsi
II. II. II. f. II. n. II. inter sicarios

Quæstiones sortiti obtinere.

C. Octavius C. f. C. n. Rufus. Pater Augusti Cæs. Quam iurisdictionem in vrbe obtinuerit, incertum nobis est. Prætozem verò fuisse ex inscriptione antiqua manifestum est, quam anno insequenti adducemus. Et auctorem insuper habemus Velleium, qui de eodem Octavio memorix prodidit: Fuit C. Octavius (inquit) ut non patricia, ita admodum speciosa equestri genitus familia, grauis, sanctus, innocens, diues. Hic Prætor inter nobilissimos viros creatus primo loco, cum ei dignatio Iulia genitam Asiam conciliaffet vxorem. Ex eo honore sortitus Macedoniam, appellatusq; in ea Imperator, decedens ad petitionem Consulatus obiit, prætextato relicto filio, quem C. Cæsar maior eius auunculus educatum apud Philippum vitricum dilexit ut suum.

C. Octavius
Prætor pri-
mus.

C. Toranius II. f. II. n. * Niger * Ædilem habuimus ante biennium cum C. Octavio. Et quia idem videtur qui senex proscriptus postea fuit à Triumviris, & Prætorius à Val. Maximo appellatur, hoc fere anno Prætozem fuisse colligimus. Verba Valerij hæc sunt libro IX. cap. XI. Hanc crudelitatem, cui nihil adici posse videtur, C. Toranius atrocitate parricidij superauit. Namque Triumvirum partes secutus, proscripti patris sui Prætorij, & ornati viri latebras, ætatem, notasque corporis quibus agnosci posset, centurionibus edidit, qui eum persecuti sunt. Prætorium vocat item Orolius libro VI. cap. XVII. Appianus ciuiliu libro IIII.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso. Cæsoninus. Hic annus Præturæ L. Pisonis esse videtur, cuius Cicero mentionem facit in inuectiua contra eundem Pisonem, dicēs non mihi ac maioribus, non virtutibus eius delatam esse: Prætura item (ait) maioribus delata est tuis: noti enim erant illi mortui, te viuum nondum nouerat quisquam.

Cn. Postumius II. f. II. nepos. Candidatum Præturæ se profiteri incœperat Cicerone Consule, sed destitit tum à petitione, ut apparet, deterritus gratia competitorum, quo tempore testimonium quoque dixit in Consulem designatum L. Murenam, veluti in oratione sua Cicero demonstrat his verbis: Respondebo, inquit, Postumio primùm, qui nescio quo pacto mihi videtur Prætorius candidatus in Consularem, quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere: cuius competitores si nihil deliquerunt, dignitati eorum concessit, cum petere destitit. Sin autem eorum aliquis largitus est, expectendus amicus est, qui alienam potius iniuriam quàm suam prosequatur. Hæc Cicero: ex quibus constat, non ante hunc annum Prætozem Postumium factum esse.

A. Gabinus A. f. II. nepos. Qui post Tribunatum plebis legatus Cn. Pompeij Magni fuerat bello Mithridatico, hoc primùm anno Præturam gessit, ante Consulatum reuersus è prouincia.

Ti. Claudius II. f. II. n. Nero L. Cornelius II. f. II. n. Lentulus. Flamen Martialis.

L. Tremellius * Cn. f. L. n. * Scrofa.

P. Clodius
violatu Bo-
na Dea sacri
accusatus.

Quæstio extraordinaria Romæ ex S. C. constituta de P. Clodio, ad Prætozem accusato adulterij & incestus, quodque sacra Bonæ deæ polluisset. De qua re multa Cicero ad Atticum libro primo, epistola XII. Credo te audiuisse, inquit, cum apud Cæsarē pro populo fieret, venisse eò muliebri vestitu virum. Idque sacrificium cum Virgines iustaurarent, mentio-

mentionem à Q. Cornificio in Senatu factam: postea rem ex S. C. ad Pontifices relaram,
 idque ab ipsis nefas esse decretum. Deinde ex S. C. Consules rogationem promulgasse,
 uxori Cæsarem nuntium remisisse. In hac causa Piso amicitia P. Clodij ductus, operâ dat,
 ut ea rogatio quam ipse fert, & fert ex S. C. & de religione, antiquetur; Messalla vehementer
 adhuc agit seuerè, boni viri precibus Clodij remouentur à causa, opere comparantur.
 Et quæ sequuntur. Alius etiam epistolis eodè anno scriptis & ordine sequentibus disertissi-
 mè narrat, quantopere Clodius cum suis obstitit, ne lex de religione & iudicio perfer-
 retur, eaque tandem perlata, quàm corrupto prauoque iudicio fuerit absolutus, cum pe-
 cuniarum non solum distributa, verum etiam noctes certarum mulierum, atque adolescen-
 tulum nobilium introductiones nonnullis iudiciis pro mercedis cumulo fuerint: vn-
 de iudicium hoc non solum emptum, sed & consupratum queritur Cicero in epistola
 quæ proxime sequitur. De qua re Seneca quoque ad Lucilium libro xvi. epist. xcix.
 quem cum Ciceronis epistola contulisse non pernitebit. Vide etiam Dionem, Pédianum,
 Suetonium, & Plutarchum in Cæsare & Cicerone, qui multa de hoc iudicio Clodiano,
 cuius ob causam Senatus iudiciis petentibus præsidia constituerat, ne viui à reo, illiusq;
 fautoribus paterentur, quod non erat nisi damnaturis necessarium. Attamen pleno foro
 seruorum, xxv. iudices ita fortes fuerunt, ut reum damnarent; xxxi. quos famæ magis
 quam fama commouerat, cum vno absentiarum argumento sacrilegum illud flagitium reus
 contra Ciceronis testimonium falsis testibus tueretur, Clodium incestu crimine, quàm
 Ciceronem infamia perituri liberare maluerunt, ut Valerij Maximi verbis hoc dicam.
 Quapropter facite Clodio absoluto Q. Catulus ad quemdam e iudicibus: Quid vos (in-
 quit) prædium à nobis postulabatis? an, ne nummi vobis eriperentur, timebatis? vide
 Senecam epist. iv. libri xvi. Porro ex iis qui Clodium accusarunt, fuisse ex nobilissima
 Cornelia gente Lentuli tres, P. Spinter, L. Crus, fratres, & Cn. Marcellinus; quorum
 vnum Lucium ambitus postea reum ipse Clodius tamen defendit, ut Cicero de Aruspici-
 cum responsio ait, & Val. Max. libro quarto, cap. ii.

Ædiles curules.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Edidit magnificentissimè ludos. Sic
 enim refert Plinius libro viii. cap. xxxvi. de vrsis scribens, Annalibus notatum esse,
 M. Pisone, M. Messalla Consulibus, Domitium Ahenobarbum Ædilem curulem vrsos
 Numidicos centum, & totidè Æthiopes venatores in circo dedisse ad xiiii Kal. Octob.
 Idem omnino tradit Solinus cap. xxix. M. Messalla Cos. (inquit) L. Domitius Ahe-
 nobarbus curulis Ædilis vrsos Numidicos centum & totidem Æthiopes venatores in Cir-
 co Romano edidit. Idque spectaculum inter memorabiles titulos annotatur. Crescebat
 ad infamiam vsque istis temporibus luxus Romanus. Eodem etiam anno, ut auctor est Dio,
 populus Romanus, qui semper antea sine intermissione vnus diei ludos totos spectau-
 rat, tum primum e medio spectaculo surrexit, & prorsus est. Isque mos tum coëptus, Im-
 peratorum quoque temporibus diu remansit.
 L. Cornelius P. f. M. n. Lentulus. Crus.

*Ludi ab Ahe-
nobarbo Æ-
dili memora-
biles dati.*

Ædiles plebis.

T. Ampius M. f. M. n. Balbus. T. Atrius, T. f. M. n. Labienus. Hic
 legatus deinde C. Cæsaris in Gallia fuit; illum ad Præturam peruenisse docebo.

Tribuni plebis.

Q. Fufius M. f. M. n. Calenus. Cn. Pompeium Procos. ex Asia mense Februa-
 rio ad urbem reuersum in Circo Flaminio ad populum produxit, quaesivitque ab eo,
 Placeretne ei de religione per Clodium polluta iudicia fieri, iudices à Prætoribus legi, quo
 consilio idem Prætor vteretur. Pompeius valde aristocraticè respondit, Senatus auctorita-
 tem sibi omnibus in rebus maximam videri, semperque visam, ut Cicero ad Atticum
 epistola xiiii. libri primi pluribus enarrat, qui leuissimum appellat Tribunum, asseritque
 Pisonem Consulem prauum & inerte, habere in magistratibus neminem sui similem,
 præter Fufium, qui Pisonis impulsu Pompeium in concionem produxerat, & contra Se-
 natus auctoritatem, qui decreuerat, Vti Consul de religione rogationem ferret, populusq;
 de Clodiano incestu cognosceret, legem tulit Q. Hortensio suadente, Vti Prætor cum
 consilio cognosceret, ut in epistola xv. multis Cicero exponit. Hinc est quòd etiam Pæ-
 dianus in oratione pro Milone dicit, Q. Fufium illo quoque tempore, quo de incestu
 P. Clodij actum est, in causa fuisse, ne à Senatu asperius decerneretur. Ellecit enim, ut
 sublato, quemadmodum dixi, quod Senatus decreuerat populi iudicio, in quo corrupte &

*Q. Fufius
Calenus
Trib. pl.*

Cicero cor-
rexit.

locus ob multitudinem non tam facilis erat, quæstio ad Prætorem paucosque selectos iudices reduceretur: quorum sententiis absolutus est Clodius, cum maiorem partem eorum corrupisset, ut ante demonstratum est. Meminit item huius Q. Fufij Trib. plebis Cicero Familiarium lib. v. in epistola ad P. Sestium L. f. Proquæstore C. Antonij hoc anno in Macedonia, non Procos. ut perperam notatur in titulo. Qui error librariorum negligentia in libris frequens occurrit.

C. . . . f. . . . n. Cornutus. De hoc obiter ad Atticum Cicero epistola xii. libri primi Idib. Februarii scripta: Bonis (inquit) utimur Tribunis plebis, Cornuto verò Pseudo-Catone. Quasi dicat, ita studio bonarum partium, ut in hac parte Catoni fere similis videatur. Nam & antea dixit, M. Pisonem malum Consulem, studio perditarum rerum atque partium, habere sui similem in magistratibus præter Fufium neminem. Ceterum quadriennio postea Prætorem habebimus hunc C. Cornutum.

Lex de ambi-
tu ab Aufi-
dio relata.

M. Aufidius n. Lurco. Legem de ambitu rettulit & renouauit, in qua ferenda, ne obnuntiatione religio, eue impediretur, legibus solutus est ex S. C. Ælia & Fufia. De quibus ita Cic. in eadem ep. ad Atticum: Lurco autem Trib. pl. (inquit) qui magistratū simul cum lege Ælia iunxit, solutus est & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret, quam ille bono auspicio claudus homo promulgauit. Ita comitia in a. d. vi. K. Sextiles dilata sunt. Noui est in lege hoc, ut qui numinos in tribus pronūtiauerit, si non dederit, impune sit: si dederit, ut quoad uiuat, singulis tribubus HS. ∞ ∞ ∞. debeat. Verba autem Ciceronis declarat doct. Paull. Manutius in commentariis suis, & in libro de Legibus.

Pisoniana
Ciceronis
Oratio cor-
rigitur.

. . . . f. . . . n. . . . Magistros collegiorum contra S. C. ludos facere iussit, sed Q. Metellus Celer Cos. designatus, ut Senatus auctoritatem defenderet, priuatus hos fieri vetuit, atque id quod nondum potestate poterat, obtinuit auctoritate. Cicero in L. Pisonem, ex cuius exemplaribus hoc loco insignis macula eluenda est: nam ubi legitur (cum quidam Tribunus plebis suo auxilio magnos ludos contra S. C. facere iussisset) pro (magnos) reponi debet (magistros) ut opinor. Non enim de ludis magnis, sed de compitalitiis loquitur, quos magistri vicorum facere solent ap. te collegia sublata. Pisonem igitur accusat Cicero, quod Consul eos primum post sublata collegia contra S. C. fieri permulisset. Atque hanc correctionem non otiosi Leetor ex ipsa Padiani commentatione haud difficulter colliget atque approbabit, quamuis in eadem quoque menda lateat. Locum enim Ciceronis ita exponit Padianus: Ante biennium autem antequam restituerentur collegia, Q. Metellus Celer Cos. designatus magistros ludorum ludos compitalitios, facere prohibuerat, ut Cicero tradit, quamuis auctore Tribuno plebis fierent ludi: cuius, Tribuni nomen adhuc non inueni. Hæc Padianus recte, modò verba eius in exemplaribus essent correctæ: non enim videtur dixisse, magistros ludorum, sed vicorum. Hos enim scribit paullo ante ludos compitalitios facere solere prætextatos, priusquam collegia S. C. è rep. sustollerentur. Hosque etiam primum, Pisonem Consule permittente, contra Senatus auctoritatem postea fecisse Sex. Clodium inimici sui sodalem, qui numquam antea prætextatus fuerat, conqueritur ipse Cicero.

M. Calidius Q. f. . . . nepos. C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. Æterninus.
L. Cæcilius . . . f. . . . n. Rufus. C. Septimius . . . f. . . . n. * Scæuula *
P. Licinius . . . f. . . . n. Crassus. Sex. Quinctilius . . . f. . . . n. Varus.
P. Atius . . . f. . . . n. Varus.

Quæstores urbani.

. . . . f. . . . n. . . . f. . . . n. . . .

C. Porcius * C. f. C. n. * Cato. Temporum ratio non aduersatur, quin nepos dici eius C. Catonis possit, qui post Consulatum seuero valdè iudicio damnatus repetundarum ex Macedonia, Tarraconam exulatum abiit, ut suo loco diximus.

A. Plautius * M. f. * Siluanus. Virum ornatissimum in Planciana vocat Cicero: videturque M. Plautij fuisse filius, qui legem de vi tulit, de iudiciis, & de ciuitate Romana, ut in Annali DCXIV. annotauimus.

Prouinciæ.

C. Antonius
in Macedo-
nia res male
gessit.

C. Antonius M. f. C. nepos. Procos. Macedoniam. obtinuit. Cum Thraces finitimisque populos diu vexasset, parum prosperè res gessit. Dardanorum enim impetum non ausus exspectare, priusquam acies congregarentur, tanquam aliud acturus, cum equitatu fugam cepit: itaque peditatum hostes circumuentum atque prostratum magna ex parte occiderunt, reliquias omnibus rebus spoliatas ac nudas regione sua eiecerunt.

Quæ

Quæ omnia hoc anno contigisse hinc colligo, quod C. Antonio anno sequenti successor sit datus C. Octavius Augusti pater, ut tum dicemus. Atque hic ipse postea Romam reuersus, Cæsare & Bibulo Consulibus, a M. Cælio damnatus est.

Illyricum *

Bithyniam & Pontum

Procons. sortiti. obtinuerunt.

D. Iunius M. f. L. n. Silanus.

L. Licinius L. f. P. n. Murena.

Quænam prouinciæ Silano & Murenæ Consulibus decretæ in hunc annum fuerint, apud Auctores nondum inuenio: suspicor tamen fuisse Illyricum plerumque Consulari prouinciæ eo tempore, atque Bithyniam cum Ponto, ut unus esset Consularis exercitus in Asia apud nouas prouinciæ imperio nondum assuetas, & vicinis barbarisque regulis vndique cinctas. D. Silanum verò ambuisse prouinciæ, colligitur ex Ciceronis Pisoniana, ubi sic dicit: Saepe enim vidi, qui & mihi & ceteris cupidiore prouinciæ videntur, triumphum nomine tegere atque velare cupiditatem suam. Hoc modo D. Silanus Consul in hoc ordine, hoc meus etiam collega dicebat.

C. Virgilius n. f. nepos. Pr. Siciliam sortitus. obtinuit. Recte & prudenter per quadriennium administrasse prouinciæ ex sequentibus patebit.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Hispaniam. vltiorem. sortitus. obtinuit. In C. Iulio Cæsare Prætor Hispaniam vltiorem sortitus. Quo tempore vox eius audita est, Opus esse sibi bis milies & quingentes centenis milibus, ut nihil habeat. In Hispania verò Lusitanos Gallicos bello aggressus, singulatim per populos cuncta victor ad Oceanum usque perdomuit, totamque prouinciæ populo Romano fecit tributariam, magna vi pecuniæ in ætarium redacta. Rebus ita feliciter gestis, atque imperator à militibus, quos spoliis ditarat, appellatus, magna animo voluens, equi filis ungulis prioribus in ea prouinciæ sibi nati omine erectus, anno insequenti summa festinatione, non expectato successore, ad triumphum simul Consulatumque decessit. Vide historiam latius apud Dionem lib. xxxvii. Appianum libro ii. ciuiliū, & Plutarchum in eius vita, & Catonis. Attingunt etiam nonnulla ex rebus eius gestis in Hispania Suetonius, Velleius, & Zonaras; item Cicero in oratione pro Balbo, eius beneficia in Gaditanos recensens: Omitto, inquit, quantis ornamentis populum istum C. Cæsar, cum esset in Hispania Prætor, affecerit, controuersias sedarit, iura ipsorum permissu statuerit, inueteratam quamdam barbariem ex Gaditanorum moribus disciplina- que delent.

Q. Tullius M. f. M. n. Cicero. Pr. Asiam sortitus obtinuit, non dato sibi successore per triennium. Qua ratione & quo consilio prouinciæ administrauerit, studiō Lector facile cognoscet ex Marci fratris sui prioribus ad ipsum epistolis. Successit L. Valerio Flacco, quemadmodum ex oratione M. Tullij constat, qua Flaccum postea defendit. At enim negas (inquit) fratrem meum, qui L. Flacco successerit, pecuniæ vltimam in remiges imperasse. Equidom laude Quinti fratris mei delector. Et postea ubi de Hermippo: Deinde in Asiam redit, cum iam frater meus Flacco successisset. Ex epistolis autem ad Atticum, quas his Consulibus scripsit Cicero, facile colligimus ante Idus Febr. Asiam sortitum Q. Ciceronem, atque in prouinciæ post Idus Martias eodem anno abiuisse, vehementerque agre tulisse, quod uxoris suæ frater T. Pomponius Atticus requisitus secum legatus ire in prouinciæ noluisset.

M. Æmilius M. f. M. n. Scaurus. Leg. Proq. Cn. Pompeij Magni Procos. Suriam obtinuit cum duabus legionibus usque ad Ægyptum & Eufratem fluuium. Bellum Arabibus intulit, & Aretham regem vastata prouinciæ ad deditionem compulit: Ioseph. Antiq. lib. xiv. cap. viii. Appianus in Suriaca. Meminit & Zonaras, atque ipse Scaurus illius victoriæ atque deditionis argumentum in argenteo denario expressit, quem in eius curuli Ædilitate adducturi sumus.

Sardiniam

Hispaniam citeriorem

Galliam Cisalpinam

Achaiam

Ciliciam

Prætores. sortiti. obtinuerunt.

M. Calpurnius L. f. // n. Bibulus. M. Atrius // f. // n. Balbus.
 M. Valerius C. f. // n. Messalla. L. Lucceius Q. f. // n. * Hirrus *
 L. * Casellius * f. // n. Bassus.

Q. Pompeius // f. // n. Rufus. Propr. Africam obtinuit, sicut ex Caeliana
 Ciceronis colligi posse superius diximus.

Manlius
 Lentinus
 Ventium ob-
 sedio.

C. Pontinius A. f. // nepos. Propr. Galliam Narbonensem siue Transalpinam
 obtinuit. Cum Allobrogibus acre bellum gessit per legatos; ipse, castris loco comodo
 communis, expectabat occasionem ac rerum euentus. Interea Manlius Lentinus lega-
 tus Ventiam urbem obsedit, atque ad legatos de pace mittendos compulit: sed antequam
 deditio fieret, agrestium magno concursu urbi subsidio venientium à muris repulsus,
 agros eorum impune vastauit, donec Cotugnatus eius gentis regulus cum accolis Ilaræ
 fluminis magnoque exercitu suis auxilio veniret. Tum Manlius, hostes fluuium traicien-
 tes ex siluis vicinis carptim aggressus, dum fugientes nonnullos longius insequitur, in ip-
 sum Cotugnati iam alio loco transgressi exercitum incidit, ubi ad internecionem cum
 copiis cæsius fuisset, ni vehemens repente oborta tempestas barbaros ab insequendo Ro-
 mano auertisset. Posthæc Cotugnato in longinqua profecto, Manlius iterum incur-
 sionem in hostes fecit, urbemque à qua repulsus antea fuerat, vi cepit. Hæc fere referuntur
 à Dione libro xxxvi. his Consuebus; reliqua verò quæ sequuntur, anno sequenti potius
 contigisse arbitror; quamuis totum hoc bellum Gallicum à Dione continetur vni-
 contextu historiæ, ut aliquando facere solet.

// // // f. // n. // Cyrenem & Cretam
 Propr. prorogato imperio obtinuit.

Quæstores.

//	//	//	f.	//	n.	//	Ostiensis in Latio
//	//	//	f.	//	n.	//	Calesinus in Campania
//	//	//	f.	//	n.	//	Canusinus in Apulia
//	//	//	f.	//	n.	//	Pisanus in Etruria
//	//	//	f.	//	n.	//	Procos. in Illurico
//	//	//	f.	//	n.	//	Procos. in Bithynia
//	//	//	f.	//	n.	//	Eiusdem in Ponto

P. Clodius
 Pulcher
 Quæstor,
 qualis.

Ciceronis cur
 bustu.

P. Clodius
 qualis Ora-
 tor.

P. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. C. Virgilij Pr. in Sicilia * Syracusanus *
 Nobili quidem & multis imaginibus illustri familia natus, sed fœda natura, tetrisque
 moribus, atque seditiosorum omnium sui temporis antesignanus. Sed quid attinet homi-
 nem hic pluribus describere? quando Tullius vbique in Orationibus eum suis depingat
 coloribus, quippe insigniter læsus, atq; in exilium ab eo pulsus. Quæ immortales inimici-
 tiæ hinc nata, quod testimonium Cicero contra incestus reum dixerat, eum scilicet domi
 suæ fuisse, quo tempore se Interamne fuisse ille probare volebat, ut Pædianus in Milonia-
 nam refert, & Cicero ad Atticum epist. prima libri secundi indicat, inter altercationes
 cum Clodio à Sicilia reuerso post Quæsturam habitas, cum tribus horis Romæ Interam-
 nam cucurrisse eum, & nocte, & nemine occurrente ridens dicit. Qua falsa excusatione
 sola damnationem reus euaserat. Verba Ciceronis sunt hæc: Iam cum se ille septimo
 die venisse à freto, neque sibi obuiam quemquam prodire potuisse, & nocte se introisse
 dixisset, in eoque se in concione iactasset: nihil ei noui dixi accidisse, ex Sicilia septimo
 die Romam, qui tribus horis Romæ Interaminam; noctu introisse, item antè, non esse
 itum obuiam, ne tum quidem, cum in maxime debuit. Hoc est, cum contra nefas reli-
 gionem & sacra Bonæ deæ violaret. Inter Oratores autem hunc P. Clodium recenset Ta-
 citus libro xi. sed maxime ad plebem conciendam seditionesque conflandas valuisse
 sequentia docebunt. Quæstorem verò Clodium hoc anno fuisse docet Pædianus in ora-
 tionem pro Milone: Clodius (inquit) Quæstor designatus deprehensus cum veste mulie-
 bri cum intrasset eò, ubi sacrificium pro populo Romano fiebat. Quod factum notatum
 erat à Senatu, decretumque, ut extra ordinem iudicium fieret. Cum verò illud anno su-
 periore contigerit, Quæstorem hoc anno fuisse, quo accusatus & absolutus fuit, consen-
 taneum est. Id quod etiam ipse Cicero insinuat his verbis in oratione de Aruspicum re-
 sponsis: Exorta est illa Reip. sacris, religionibus, auctoritati vestræ, iudiciis publicis funesta
 Quæstura, in qua idem iste deos hominesque pudorem, pudicitiam, Senatus auctori-
 tem, ius, fas, leges, iudicia violauit. Et quæ deinde in eadem oratione sequuntur, omnia,

con-

congruunt. Siciliam verò obtinuisse, colligimus ex epistola ad Atticum prima lib. II. vbi Clodium scribit in Sicilia sæpè dictasse sibi Aeditatem continuò post Præturam. Fuisse igitur Quæstorem Clodium in Sicilia, ex iam dictis est intelligere, sed an Syracusanus an Lilubetanus fuerit, necdum constat, id quod asteriscis adiunctis indicaui.

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem C. Virgilij Pr. in Sicilia Lilubetanus
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Sardinia Caralitanus
 II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Corsica Aleriensis
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. citeriore
 II. II. II. f. II. n. II. C. Cæsaris Pr. in Hisp. vltiore
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Gallia Cisalpina
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Achaia
 II. II. II. f. II. n. II. Q. Ciceronis Pr. in Asia
 II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Cilicia
 II. II. II. f. II. n. II. L. Philippi Pr. in Syria

L. Racilius II. f. II. nepos. * C * Callius * L. f. L. n * Longinus.

* L * Caninius II. f. II. n * Gallus * Idem fortasse qui inter accusatores ^{L. Caninius Gallus.}
 C. Antonij postea fuit, & damnati filiam vxorem duxit, vt Valerius Max. testatur libro III. cap. II. Pater L. Galli Consulis anno dccxvi. damnatus & ipse demum à M. Colonio.

II. Antistius II. f. II. n. * Seuerus. P. Rutilius * P. f. P. n * Lupus.

* Sex. Nonius. Sex. f. II. n. * Suffenas. A. Manlius II. f. II. n. Torquatus.

* L * Procilius II. f. II. nepos. Vt in denariis argenteis cum Iouis capite & Iu- ^{L. Procilius.}
 nonis Lanuigæ signo per hunc fortasse cuso. Verùm Cicero ad Atticum lib. IV. epist. xv. item libro II. ad Q. Fratrem ep. v. prænomen non addit. & perperam Porcilius vocatur. ^{Cicero cor- rectum.}
 fallere namque non potest antiqua illa nummorum scriptura.

M. Confidius. M. f. II. n. Nouianus. C. Confidius II. f. II. n. Longus.

II. Voconius II. f. II. nepos. M. Titurnius II. f. II. n. Rufus. Familiar. li- bro XII. epist. xxxiix.

L. Aurelius * C. f. II. nepos. Cic. ibidem ep. xxix.

Q. Pompeius Sex. f. II. nepos. Ciceroni necessitudine veteri iunctus: Familia- rium lib. xiii. epist. xlvi. i.

L. Genucilius II. f. II. n. Curuus. Ibidem cap. lxi.

M. Cluuius II. f. II. n. Rufus. Ibidem ep. lv. & ad Atticum libro vi. epist. ii.

C. Munatius C. f. II. nepos. Idem Famil. lib. xiii. epist. lxx.

Proquæst.

P. Sestius L. f. II. n. C. Antonij Procos. in Macedonia. Vt manifestum est ex ^{P. Sestius Proquæst. in Macedonia. Epist. Cic. titulus corri- gendus lib. v. ad Famil.}
 epistola Ciceronis hoc anno ad eundem scripta, quæ extrat Familiarium libro v. cuius tamen inscriptio, vt dixi, est corrigenda: nam in hac P. Sestius L. f. Procos. falso titulo appellatur, qui Proquæstore C. Antonij erat in Macedonia, cum scriberetur ista epi- stola. Petierat autem Sestius à Cicerone, efficeret in Senatu, ne sibi succederetur; cum tamen prius anni superioris exitu ad ipsum Ciceronem, Q. Fufum Tribunum plebis designatum, aliosque amicos aliter scripsisset. Effecit itaque Cicero, vt C. Antonio Pro- cos. & P. Sestio Proquæstore in hunc annu prouincia Macedonia prorogaretur, quamuis ille multos aduersarios in Senatu haberet, quemadmodum ex eadem epistola cognosci- mus. Ceterum quod ad P. Sestij prouinciam attinet, hæc ibidem respondet Cicero: Cum
 " ad me Decius libertus tuus venisset, egissetque mecum, vt operam darem, ne tibi succe-
 " deretur; quamquam illum hominem frugi, & tibi amicum existimabam, tamen
 " quia memoria tenebam cuiusmodi ad me litteras antea misisses, non satis credidi ho-
 " mini prudenti, tam valde esse mutatam voluntatem tuam; sed posteaquam & Cornelia
 " tua Terentiam conuenit, & ego cum Q. Cornelio locutus sum: adhibui diligentiam,
 " quotiescumque Senatus fuit, vt adessem: plurimumque in eo negotij habui, vt Q. Fu-
 " fium Trib. plebis & ceteros, ad quostu scripseras, cogerem mihi potius credere, quam
 " tuis litteris: omnino res tota in mensem Ian. reiecta est, sed facile obtinebatur.

II. II. II. f. II. n. II. Q. Pompeij Propr. in Africa Vticensis

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Libya Adrumetanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Pontinij Propr. in Gallia Transalpina
M. Iuuentius 11. f. 11. n. Latens. 11. 11. f. 11. n. 11. Propr. in Cyrenaica
11. 11. 11. f. 11. n. 11. eiusdem in Creta

Cn. Pompeius
Magnus.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. III. PROCOS. A. DCXCII.
ex Asia. Ponto. Creta. Cilicia. Paphlagonia. CAPPADOC.
Syría. Iberis. Iudæis. Albancis. ARMENIA. PIRATEIS.
& regibus. Mithridate. & Tigrane. III. & prid. K. OCTOB.

Eiusdem P.
per triumph.
phus.

Ante reditum Pompeij ex Asia anno superiore varij rumores urbem compleuere, seditiones eius ob causam excitata, metusque ingens ferè omnium fuit, non sine exercitu rediturum ad urbem, arbitrioque suo libertati publicæ positurum modum, oblatamque à parte plebis factioso Tribuno Q. Metello duce Dictatoriam potestatem vitrò tandem arrepturum. Sed hæc tam anxia expectatio fauorabilem eius reditum fecit, fuitque à gratior ciuili tanti imperatoris aduentus, quod præter omnem expectationem, Brundisium quam primum appulisset, exercitum dimiserit, militibus ad triumphum die statuto redire iussis, atque ex tot bellis vnico triumpho contentus fuerit, & cognomine Magniam antea parto. Ipsum verò cum priuato comitatu aduenientem urbs tota obuiam effusa excepit, primum plebs atque iuuenes, inde Senatus admiratione ingenti rerum ab eo gestarum attonitus. Appulisse porrò ad urbem initio huius anni sub Kal. Februarias, & concionem habuisse scribit Cicero ad Atticum libro 1. Epistola xii. Triumphauit autem splendidissime per biduum, tertio & pridie (qui dies erat sui natalis) Kalendas Octobris, ut videatur eam præcipue ob causam tam diu distulisse triumphum suum. Neque bidui satisfecit tempus, nam apparatus ingens vis prætermissa, quæ alteri etiam triumpho sat fuisset. Ex prænotatis titulis cognoscere licuit, ex quibus gentibus triumphum duxerit. Verba autem prætationis in triumpho dictæ hæc sunt, posuit enim ea Plinius libro vii. cap. xxvi.

CVM. ORAM. MARITVMAM. A. PRAEDONIBVS. LIBERASSET.
ET. IMPERIVM. MARIS. POPVLO. ROM. RESTITVISSET
EX. ASIA. PONTO. ARMENIA. PAPHLAGONIA. CAPPADOCIA
CILICIA. SVRIA. SCHVTEIS. IVDAEIS. ALBANEIS. IBEREIS.
INSVLA. CRETA. BASTERNEIS. ET. SVPER. HAEC. DE.
REGIBVS. MITHRIDATE. ATQVE. TIGRANE. TRIVMPHAVIT.

Igitur in Senatu de rebus suis differentem dixisse refert idem Plinius, se Asiam, quam ultimam prouinciam acceperat, patriæ mediam reddidisse. Cumque de singulis regionibus multa trophæa inueheret, vnum magnum sumptu ingenti apparatus, cum titulo terrarum orbis intulit. Ad quem titulum alludit Cicero, Pompeium laudans in oratione pro Sestio: Qui omnibus bellis (inquit) terra marique compressis, imperium populi, Rom. orbis terrarum terminis definisset. Primo die curribus translata sunt arma & innita spolia, naues septingentæ in portum ductæ, captiuique omnes traducti, variarum nationum ab eo domitarum patrio more succincti. Atque in primis post piratarum principis filius Tigranis Armenij, eiusque coniunx, vxor item filiaque ipsius regis Tigrani, soror regis Mithridatis cum quinque filiis Artasane, Cyro, Osiatre, Dario, Xerxe, & duabus filiabus Oisabari & Eupatora. Ducebantur inde rex Iudæorum Aristobulus, Scytharum regis vxores nonnullæ, aliæque mulieres nobiles quàm plurimæ: item Ciliciæ tyranni, & Albanorum, Iberorum, Comagenorum obsoles numero cccxiv. & inter hos tres duces Iberorum, duo Albanorum, & Menander Laodicensis, Præfectus equitum Mithridatis regis. Aliorum verò omnium, qui vel fuga vel morte seruitutem euaserant, imagines representatæ inscriptis omnium nominibus. Sic & ciuitatum picturæ, quæ tributariæ factæ erant, locorumque in quibus prælia commissa. Postridie vero aurum, argentum, reliquaque omnia pretiosiora sunt translata. Quarum rerum nonnullas enumerat Plinius ex ipsius triumphus huius actis. Eius autem verba hæc fere sunt, lib. xxxvi. cap. 11. natur. Hystor. Ergo tertio triumpho, quem de piratis, Asia, Ponto, gentibus & Regibus in septimo huius operis volumine indicatis M. Pisone, M. Messalla Coss. pridie Kal. Octob. die natalis sui egit, transtulit alueum cum tessleris lutorum & gemmis duabus, latum pedes tres, longum pedes quatuor. Et ne quis de ea re dubitet, nulla gemmarum magnitudine, hodie prope ad hanc amplitudinem accedit. In eo fuit luna aurea pondo triginta. Transtulit item lectos tricliniarios tres, vasaque ex auro & gemmis abacorum nouem, Dactyliotheacam ex gemmis pluribus regis Mithridatis, quam inter dona in Capitolio dicat, veluti

veluti & pocula murrhina sex, prius in vrbe non visa ex illa materia. Transtulit item signa aurēa tria, Minerar, Martis, & Apollinis; coronas ex margaritis triginta tres, imaginem suam propriam ex margaritis. Montem aureum quadratum cum ceruis, & leonibus, & pomis omnis generis, circumdata vite aurea. Acceperat hortum vel vitem auream munere quadringentorum talentum ab Aristobulo Iudæorum rege, quam Iosephus se Romæ vidisse asserit in Capitolio dedicatam à Pompeio; hortum aureum fuisse, & Terpnon Græcè nominatum, ex Strabone Cappadoce scribit Iosephus lib. xiv. c. iv. Musæum ex margaritis, in cuius fastigio horologium erat. His addemus ex Appiani Mithridatica mensam auream Darij Hytaspis regis, Ptolomæi Eupatoris sedentis in sella signum aureum cubitorum octo. Argenti vero puri talenta septemdecim milia quinquaginta transtulit. Raras arbores, balsamum vni terrarum Iudææ concessam, atque ebenum, auctore Plinio, Pompeius in hoc triumpho Romæ primus ostendit. Hanc in Indiæ solummodò ^{Ebenum ex India.} parte nasci testatus est Virgilius, sed Herodotus eam Æthiopiarum maluit esse. Tanti tunc erat pretij, ut in tributis apud Persas tertia res fuerit ebenus, auro eborique pensitata & comparata: Regumque sceptræ, deorumque imagines tamquam ex materia pretiosissima ex ebena fieri soleant. Ipse Pompeius curru quadriugo vectus urbem intrauit, quem quidam volunt vestitum chlamyde Alexandri Magni reperta in thesauro Mithridatis. Currum legati, Tribuni ac milites secuti sunt, triumphum more solito canentes. Neminem autem Romanorum, scribit Velleius, excepto L. Paulo, maiorem pecuniam intulisse arario, auri videlicet & argenti signati, ut Plutarchus prodit, viginti milia talentum. Et cum Romanæ urbis tributa vniuersa ante id bellum quindecies centena milia estimarentur: cum his quæ ipse populo Rom. adiecit, octuagies & quinquies decies centena milia facta sunt. Legatis autem & Quæstoribus, qui oras maritimas defendissent, sestertium bina milia dedisse scribit Plinius, commilitibus singulis quinquaginta, vel, ut Appianus supputat, mille quingentas drachmas. Idem Plutarchus, neminem ex militibus minus quam mille & quingentos æreos retulisse testatur. Summam donatiui tradit idem Appianus fuisse sedecim milia talenta Attica. Post triumphum verò captiuos fere omnes solutos in patriam redire iussit, exceptis Regibus; e quibus Aristobulus mox interemptus est, nec diu post etiam Tigranes Armenij regis filius, de quo vide quæ Padianus scribit in Miloniana. Porro maximum & splendidissimum Pompeio fuit, quod nemini obtigit, nempe ex tribus orbis partibus tres triumphos ducere, primum ex Africa, secundum ex Europa, tertium ex Asia; adeo ut visus sit ex vniuerso orbis ambitu triumphasse. Atque hæc tria illa trophæa signare videbantur, quæ annulo eum inticultra gestasse refert Dio libro xlii. Extollit felicitatem illam Pompeij quoque variis modis Cicero, ut in oratione pro Balbo: Qui tot habet triumphos (inquit) quot oræ sunt, partesque terrarum. Et postea: Cuius tres triumphis testes essent, totum orbem terrarum nostro imperio teneri. Rursus pro Sextio sic: Cum vir is qui tripartitas orbis terrarum oras atque regiones tribus triumphis adiunctas huic imperio notauit. Et contra Pilonem: Qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis deuinxerat. De his item tribus Pompeij triumphis, belli que piratici victoria loqui videtur Albinus poeta antiquus rerum Romanarum lib. primo his versibus quos apud Gyraldum legimus:

*Ille, cui ternis Capitolia celsa triumphis
Sponse deum patuere, cui freta nulla repostos
Abscondere sinus, non tuta manibus vrbes.*

Ob hanc itaque victoriam delubrum Minerar ex manubiis dicauit, cui rerum in Oriente gestarum inscriptum breuiarium hoc modo. Recitat enim ipsa verba Plinius lib. vii. c. xxvi.

CN. POMPEIUS. CN. F. MAGNVS. IMPERATOR
BELLO. XXX. ANNORVM. CONFECTO. FVSI.
FVGATI. OCCISI. IN. DEDITIONEM. ACCEPTI.
HOMINVM. VICIES. SEMEL. CENTENI. LXXXIII.
DEPRESSI. AVT. CAPTI. NAVIBVS. DCCCXLVI.
OPPIDIS. CASTELLIS. D. XXXVIII. IN. FIDEM
RECEPTI. TERRIS. A. MÆOTI. LACV. AD.
RVBRVM. MARE. SVBACTIS.

VOTVM. MERITO. MINERVAE.

Hæc ex Liuij ciii. Appiani Mithridatica, Plutarchi Pompeio, Dione libro xxxvii. Velleio libro ii. Zonara, Xiphilino, Solino cap. lv. Eutropio lib. vi. cap. iv. Val. Maximo lib. iix. cap. xvi. & Plinio lib. vii. cap. xxvi. lib. xii. cap. iv. lib. xxxvi. cap. i. & ii.

ANNI

ANNI P. R. C. DCXCIII.

Consules.

L. Afranius A. f. // nepos.

Q. Cæcilius Q. f. // n. Metellus. Celer.

CASSIODORVS, L. Florus, & Cicero epistolarum ad Atticum libro primo Consules nominant Q. Metellum, L. Afranium: Tabulæ Græcæ Afranium & Metellum produunt: Marianus Q. Cæcilium Metellum Celerem, L. Afranium: sed apud Dionem reperiuntur L. Afranius L. f. Q. Cæcilius Q. f. Metellus Celer. Vtrumque verò Pompeij largitione & opera ad Consulatum peruenisse refert idem, cum legati eius in Asia fuissent, ut haberet scilicet Pompeius sibi obuinctos Consules, atque promptos ad acta sua Asiatica comprobanda. Astipulaturque Dioni Cicero ad Atticum scribens ante comitia superioris anni, quibus hi creati fuerunt, nisi quod Auli filium vocat in tribus epistolis, ut hinc suspicer mendum esse in Dione, si non ille ita per contemptum obscuro & spurio prænominis isto usus est. verba eius hæc sunt: Nunc est expectatio (inquit) comitiorum, in qua omnibus inuitis trudit Magnus noster Auli filium, atque in eo neque auctoritate, neque gratia pugnat, sed quibus Philippus omnia castella expugnari posse dicebat, in qua modò asellus onustus auro posset ascendere. Plutarchus in vita Pompeij & Catonis nullis ambagibus rem explicat, palam vulgo fuisse, Afranij Consulatum argento coemptum esse, quod Pompeius in hortis suis ad inclinanda suffragia per centurias distribuendum dederat. Quo quidem facto Pompeius M. Catonem atque optimos quosque e Senatu, qui statum reip. saluum cupiebant, vehementer a se alienauit, maxime quod duo S. C. de ambitu compescendo iam essent facta, Catone & L. Domitio postulante, vnum, ut apud magistratus inquiri liceret: alterum, cuius domi diuiores habitarent aduersus temp. Quod Cicero ad Atticum scribit epistola paullo ante memorata. Habuit itaque quos voluit Consules Pompeius, non tamen ex voto atque expectatione sibi commodos & propitios: nam Afranius ignauus, tripudiis potius quam rebus agendis aptior erat, Dione teste, vnde etiam Cicero histriionis deterioris similem dicit. Metellus autem Pompeio clanculum iratus propter repudium sororis suæ Muciae.

Ciceronis ad Atticum locum ex ambiguo.

Duplex de ambitu S. C.

Statutum de Consulatus Proximis.

De provinciis Consularibus statutum in Senatu maturè propter metum belli Gallici, de qua re Cicero ad Atticum libro primo Epistola penultima hoc anno scripta Idibus Martius. Atqui in rep. nunc (inquit) quidem maxime Gallici belli versatur metus. Nam Edui fratres nostri pugnant, Sequani male pugnarunt, & Heluetij sine dubio sunt in armis, excursionisque in provinciam faciunt. Senatus decreuit, ut Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur, vacationes ne valerent, legati cum auctoritate mitterentur, qui adirent Galliarum ciuitates, darentque operam, ne ex se cum Heluetiis iungerent. Legati sunt Q. Metellus Creticus, & L. Flaccus, & Lentulus Clodiani filius. Hæc ibi Cicero, & Cæsar Commentariorum belli Gallici primo hæc initia motus Heluetiorum pulchre describit. Consules autem sortiti sunt provincias: Metello Gallia Transalpina, Afranio Cisalpina obuenit. Deferbuit tamen deinde rumor ille belli Gallici, ideoque Consules non hoc anno, sed peracto primùm magistratu videntur abiuisse in provincias. De Metello enim sic in vltima epistola primi libri ad Atticum Cicero ante Kal. Iulias scripsit: Metellus tuus est egregius Consul, vnum reprehendo, quod otium e Gallia non magnopere nuntiarum gaudet. Cupit, credo, triumphare, hoc vellem mediocrius, cetera egregia. Auli filius vero ita se gerit, ut eius Consulatus non Consulatus sit, sed Magni nostri. Verum hæc e sequentibus apertius constabunt, atque etiam vehementer ubique in aliis epistolis eo anno datis euehit Metellum Cicero, conculcatque tæde collegam Afranium, velut labem ac pestem reipublicæ. Magni in vrbis motus atque discordiæ fuerunt: nam Q. Metellus Consul, cum L. Lucullo, Q. Catulo, qui non diu post, teste Cicerone ad Atticum, & Dione, mortuus est, & M. Catone aliisque e Senatu, Cn. Pompeij conatibus obstitit, qui militibus suis agros diuidi, acta omnia sua confirmari postulabat. Quæ cum post multas contestationes nequaquam impetraret, ab optimatibus alienatus, C. Cæsare admittente, qui tum reuersus e provincia subactis Lusitanis triumphum & Consulatum petebat, cum M. Crasso post longas dissensiones redit in gratiam. Cæsar ipse tertius ad amicitiam tædus accessit, cuius filiam Iuliam Pompeius paullo post in uxorem duxit. Igitur inter hos tres ciuitatis principes contio quadam clanculana facta est his Consulibus, & iureiurando etiam firmata, ne quid ageretur ab ipsis in republica quod dupli-

Iulius Pompeius.

displicuisset vlli è tribus, sed se inuicem in omnibus iuuarent & prouherent. Cùm igitur quilibet magnam ciuitatis partem clientela amicitis sibi obnoxiam secum traheret, inuicta quædam ex his tribus capitibus in vnum conflatis atque inexpugnabilis potentia magnitudo constituta est, quæ Senatus optimatumque vires fregit & comminuit, libertatisque publicæ fundamenta conuulsit. Quam conspersionem M. Varro philosophus & historicus vno libro complexus, non ineptè Tricipitinam appellauit. Sed quod ad rem pertinet, Imperij totius atque Reip. summa penes hos tres principes, durante concordia, permanit aliquamdiu, donec sublato Crasso, orta que inter reliquos duos discordia, bellum ciuile denuò exortum est, & rerum omnium summa, deuictò Pompeio ad vnum Cæsarem deuenit, vt latius ex Plutarcho, Appiano, Dione, Suetonio, aliisque cognoscas. Itaque ab horum Consulatu belli ciuilis historiam scribere exorsus est Aſinius Pollio, quod Horatij commentatores Acron & Porphyrio testantur in Oden primam libri secundi Carminum, vbi poëta sic canit:

*Motum ex Metello Consule cinicum,
Bellig, causas, & visia, & modos,
Ludumq, fortuna graueq,
Principum amicitias, & arma
Nondum expiatis vncta cruoribus,
Periculosa plenum opus aleæ
Tractas, & incedis per ignes
Suppositos cineri doloso.*

Faustus Sulla L. Sullæ Dictatoris filius ex testamento patris magnifico sumptu ludos Gladiatorios fecit, populumque lauto conuiuio exceperit, eidem balnea & oleum publice exhibuit: Dio libro xxxvii. Meminit Cicero in oratione pro Sulla.

Prætores.

P. Cornelius P. f. n. Lentulus. Spinther. Urbanam. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Quod Plinius ostendit, dicens Lentulum Spinthera primum Carbasina vela ludis Apollinaribus in theatro duxisse, libro xix. cap. primo. Constat autem, bello Punico secundo ex Marci j vatis carminibus institutum esse, vt ludos Apollinares Prætor urbanus semper faceret. Cuius vatis carmina præter Liuium citat Macrobius Saturnaliū libro primo. Hunc etiam Spinthera memorat lib. xxxvi. cap. vii. idem Plinius ex Cornelio Nepote primum amphoras ex onyche, Chiorum magnitudine cadorum ostendisse. Sed dubium an hisce ludis, an Ædilitiis, de quibus antea diximus.

II. II. II. f. II. n. II. Peregrinam iurisdictionem sortitus obtinuit.
II. II. I. f. II. n. II. de maiestate
II. II. II. f. II. n. II. de ambitu
II. II. II. f. II. n. II. de peculatu
II. II. II. f. II. n. II. de repetundis
II. II. II. f. II. n. II. de falso
II. II. II. f. II. n. II. inter sicarios

Quæstiones. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. nepos. Legem de portoriis in vrbe & Italia abolendis tulit. Lex bonis gratior fuit quam ipse legislator, cui Prætori ob seditiosè gestos priores magistratus infestus erat Senatus, parumque abfuit, quin nomen eius, alio inscripto, legi detraheretur. Hoc tamen omnino declaratum, ne beneficia quidem à prauis auctoribus prouenientia bonis esse grata. Hæc ferè Dio in historia huius anni, libro xxxvii. Quod spectare etiam intelliges verba Ciceronis ad Atticum de Cæsaris Agraria lege differentis libro secundo epistola xvi. anno sequenti scripta, vbi inter alia hæc dicit: Quia portoriis Italix sublati, agro Campano diuiso, quod vectigal superest domesticum præter vigesimam?

L. Scribonius * L. f. L. n. * Libo. L. Roscius II. f. II. n. Otho.
L. Marcius L. f. Q. n. Philippus. M. Æmilius M. f. M. n. Lepidus.
C. Tremellius * Cn. f. L. n. * Scrofa. L. Iulius * C. f. L. n. Cæsar.

Accusatus peregrinitatis A. Licinius Archias poëta, quem defendit Cicero oratione quæ adhuc extat, eo quod de eius Consulatu carmen tunc scribebat, sicut ex ipsa oratione intelligimus, & ad Atticum ep. xiv. libri primi.

Damna-

Damnatus maiestatis C. Antonius ex Macedonia à Caninio Gallo, vt ait Valerius Max. lib. iv. cap. 11. Cic. pro Flacco fine. Vide Strabonem lib. x. de Cephalaria quod exul ibidem manserit, urbem condiderit.

Ædiles curules.

C. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. L. Postumius * L. f. * . n. Albinus.

Ædiles plebis.

M. Terentius . f. . n. Varro. C. Licinius L. f. P. n. Murena. De quorum

Ædilitate Plinius hæc memorat libro xxxv. cap. xiv. Lacedæmone quidem excisum, lateritiis parietibus opus tectorium, propter excellentiam picturæ ligneis formis inclusum, Romam deportauere in Ædilitate ad comitium exornandum Murena & Varro. Quod opus cum per se mirum esset, translatum tamen magis mirabantur. Nil aliud de horum Ædilitate reperio, quam ante hunc annum gerere non potuerunt, cum ambo legati Proquaestorib. absuerint ab vrbe, M. Varro in Aſia Cn. Pompeij Magni, C. Murena fratris L. Murenæ, in Gallia, vt antea docuimus.

Tribuni plebis.

*Agria lex
L. Flauij Tr.
pl. pro Pom.
peianis mili-
tibus.*

L. Flauius . f. . nepos. Legem agrariam promulgauit, de agro militibus Pompeianis diuidendo. In qua plura capita in primis videbantur iniqua, & Senatus auctoritati contraria, quia & res iudicatas rescindebant, & ad priuatorum incommodum pertinebant. hæc videlicet:

Vt is ager, qui P. Mucio, L. Calpurnino Consulibus publicus fuisset, quemque Senatus post eos Consules vendiderat, restituto emptoribus pretio, diuideretur.

Vtique Volaterranorum Artemitanorumque agri, quos L. Sulla Dictator publicarat, nec vendiderat, diuiderentur.

Vtique ex vectigalibus nuper bello quaesitis per quinquennium pecunia ad agros emundos, plebique diuidendos reciperetur.

*Q. Metellus
Cos. à Trib.
pl. in carcere
ductus.*

Vtique ciuib. omnibus suffragium esset. Id quod adiecit ad gratiam legi conciliandam, quo citius à plebe acciperetur. Hanc itaque oppugnarunt totis viribus L. Lucullus, M. Cato, & omnis denique Senatus, huicque toti rationi agrariae aduersabantur, antesignano in primis Q. Metello Consule. Relique eò peruenit contentioni, vt Consul à Tribuno plebis in carcerem duceretur. Cumque Senatus optimatumque ordo omnis Metellum comitaretur, ad carceremque conueniret, Flauius, sella Tribunitia ad ianuam posita, neminem ingredi passus est, iussitque Senatum, si vellet, per murum introire. Interea Pompeius, quando neque minis neque terroribus lex obtineri posset, pudore victus, Tribunum discedere, rogationisque supersedere iussit. Vide Dionem libro xxxvii. & ea quæ pulchre Cicero ad Atticum libro primo in epistolis hoc anno scriptis.

*P. Clodius à
patricijs ad
populum tra-
ductus.*

C. Herennius Sex. f. . nepos. De P. Clodio à patricijs ad plebem traducendo, vt Tribunus plebis fieri posset, egit, legemque promulgauit, Vt vniuersus populus in Campo Martio suffragium de Clodiana traductione ferret. Sed obstitit Metellus Consul, contra morem maiorum illud esse clamitans, cuius operâ lex per intercessionem sublata est, vt à Dione libro iam dicto latius refertur. De eodem negotio Cicero etiam ad Atticum libro primo, in epistolis quas eodem quo hæc agebantur tempore scripsit, mense Ianuario. Est autem (inquit) C. Herennius quidam Tribunus plebis, quem tu fortasse ne nosti quidem, tamen si poteris nosse, tribulis enim tuus est, & Sextus pater eius nummos, vobis diuidere solebat. Is ad plebem P. Clodium traducit, idemque fert, Vt vniuersus populus in Campo Martio suffragium de re Clodij ferat. Hunc ego accepi in Senatu, vt soleo. Et in sequenti epistola Idibus Martiis postmodum data, de eadem re sic iterum: Hæc sunt (inquit) in repub. nisi illud etiam ad temp. putes pertinere, Herennium quemdam Tribunum plebis tribulem tuum, sane hominem nequam, atque ege item, sæpe iam de P. Clodio ad plebem traducendo agere cepisse. Hunc frequenter inteditur. Ceterum anno insequenti, vt Ciceroni periculum crearet, Cæsar Consul factus Clodium auctoritate sua traduxit ad plebem, qui adoptione sua a populo comprobata plebeius factus, mox etiam Tribunatum plebis petiit & obtinuit. Vide quæ Cicero ad Atticum libro secundo epistola septima, & intelliges, lege curiata, non centuriata, vt volebat Herennius, ad plebem traductum fuisse Clodium, Cæsare Consule legislatore, & Cn. Pompeij Auguris,

guris, & Pontificis M. Crassi auspiciis; in quorum trium potestate tum erat quidvis agere & decernere.

P. Plautius // . f. // . n. Hypsæus.

L. Pomponius // . f. // . n. Molo.

Cn. Calpurnius * C. f. C. n. * Piso. M. Minatius. // . f. // . n. Sabinus.

Ex his Plautius Quæstor, reliqui tres Legati Proquæstore Cn. Magni in Asia; quocirca verisimile est, non ante hunc annum alios magistratus ipsos gessisse.

M. Lollius * M. t. * // . n. Palicanus. Collega Catonis in Quæstura fuerat. Hoc anno autem fuisse Tribunum plebis, ex epistola Ciceronis ad Atticum libri primi xvi. xi. Kal. Feb. his Coss. scripta videmur colligere; cum dicat de Afranio Consule: Auli
 » autem filius, o dij immortales, quàm ignauus ac sine animo, miliesque dignus, qui Pali-
 » cano, sicut facit, os ad malè audiendum quotidie præbeat. Atqui constat priuatis, non
 » tutum fuisse, Consulibus magistratibúve maledicere; sed Tribunis plebis, ob sacram
 » potestatem, tutissimum ac quouidianum hoc erat; quibus etiam ludus videbatur, Con-
 » sules aduersantes sibi in carcerem trudere. Consuli ma-
ledicere nosse.

Q. Minucius // . f. // . n. Rufus. Classi præfectus ad Oricum bello ciuili pro Pompeio: Cæsar lib. 2.

M. Seruilius // . f. // . n. * Geminus * Q. Metellus Celer orationem scri- Q. Metellus
Celer
Oratio in
M. Seruilium.
psit in M. Seruilium, quodd fortasse in hac Tribunorum contra Consules dissensione
contigit. Eius verò meminit Cicero ad Atticum postea scribens e prouincia, petensque
vt illa sibi mitteretur, libro vi. epist. 111.

T. Postumius // . f. // . nepos. * M. * Liuius * M. f. M. n. * Drusus. Quem
anno sequenti legationem obtinuisse, docet Cicero ad Atticum epistola vii. scribens
Pisaurensem legationem nebuloni Vatinius, qui tum Tribunus plebis erat, reseruari;
opimam ad exigendas pecunias Druso decretam, P. Clodio ad Tigranem, quam tamen
ille Tribunatum appetens recusauit.

Quæstores urbani.

// . // . // . f. // . n. // . // . // . f. // . n. // .

C. Trebonius C. f. // . n. Asper. Qui ita vocatur in denario cum Iouis effigie &
ariete, in Fastis Goltzianis. Atque hic legi Herenniaz de traducendo ad plebem Clodio
aduersatus videtur: nam ita ad eundem Trebonum epistola vltima Familiarium li-
» bro xv. Quæstor in mea atque publica caussa Consulum partes suscepisti, cum
» Tribuno plebis Quæstor non paruisti, cui tuus præsertim collega pareret. Hæc quidem
in ista contentione adoptionis Clodianæ videntur contigisse: nam hic annus Quæsturæ
C. Trebonij est, quem ex his verbis vrbani Quæstorem fuisse colligimus.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Creticus. Cuius denarij reperiuntur cum Ioue
triumphante, ob patris fortasse recentem triumphum Creticum, quia Iupiter ex Creta.

Prouinciæ

// . // . // . f. // . n. // . * Illuricum *

// . // . // . f. // . n. // . * Bithyniam & Pontum *

Procoss. sortiti. obtinuêre.

M. Pupius M. f. // . n. Piso. Calpurnianus. M. Valerius M. f. M. n. Messal-
la. Niger.

C. Octavius C. f. C. n. Rufus. Pr. Macedoniam sortitus obtinuit, C. Antonio C. Octavianus
Rufus.
Procoss. succedens. In prouinciam proficiscens, fugitiuos, residuam Spartaci & Catilinæ
manum Thurinum agrum tenentes in itinere deleuit. Prouinciæ præfuit per biennium
non minore fortitudine quàm iustitia, vt Suetonius in Augusto tradit. Scripsit ad eum
mense Iunio his Consulibus Cicero, & Attici sui negotia commendauit. Nam ita lib. se-
» cundi ad Atticum epistola prima: Ad Octauium dedi litteras, cum ipso nihil eram lo-
» cutus; neque enim ista tua negotia prouincialia esse putabam, neque te in tocullioni-
» bus habebam. Sed scripsi, vt debui, diligenter.

// . // . // . f. // . n. // . Sardiniam

// . // . // . f. // . n. // . Hisp. vltiorem

// . // . // . f. // . n. // . Galliam Cisalpinam

// . // . // . f. // . n. // . Africam

15. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaiam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ciliciam

11. 11. 11. f. 11. 11. 11. Cyrenen & Cretam

Prætores. sortiti. obtinuerunt.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso-Cæsoninus. Cn. Postumius 11. f. 11. nepos.

C. Toranius 11. f. 11. n. * Niger * A. Gabinius A. f. 11. nepos.

L. Tremellius * Cn. f. L. n. * Scrofa. Ti. Claudius 11. f. 11. n. Nero.

C. Virgilius 11. f. 11. nepos. Propr. Siciliam. obtinuit.

Q. Tullius M. f. M. n. Cicero. Propr. Asiam. obtinuit. vt in proximo Annali latius ex Cicerone probabo.

Allobroges rebellans.
C. Pontinius A. f. 11. nepos. Propr. Galliam. Narbonensem. siue. Transalpinam. obtinuit. Allobroges Cotugnato duce rebellantes ad Solonium domuit, vt in Epitome Liuiana libri c. 111. Sed rem latius enarrat Dio, xxxv. libro: Pontinij Prætoris legati, inquit, L. Marius & Ser. Gelba, transmissis Rhodano, Allobrogum ditione vastata, ad oppidum tandem Solonium peruenerunt; vbi dum castellum quoddam expugnant, hostes obsistentes etiam prælio fuderunt, simulque ipsius oppidi, qua ex ligno ædificatum erat, partem incenderunt; ne autem omnino caperent, aduentus Cotugnati impedimento fuit. Qua re cognita Pontinius toto cum exercitu in hostem versus Cotugnatum obsedit, omnibusque fere inimicis, excepto duce, in potestatem reductis, reliquam prouinciam facile confecit.

M. Æmilius M. t. M. n. Scaurus. Legatus Proq. Cn. Magni Procos. Suriam cum duabus legionibus obtinuit, quam M. Piso frustra ambiuerat. De qua re Cicero, ad Atticum lib. primo, ep. xv. sic: Pisonem Cos. Nulla in re consistere vmquam sum passus, desponsam homini iam Suriam ademi, Senatui ad pristinam suam seueritatem reuocaui. Itaque Scaurus Cicerone satagente in prouincia remansit, Arethamque regem hoc anno ad deditionem compulit, vt superiore libro diximus. Anno autem sequenti, successore accepto, Romam reuersus Ædilitatem petiit & obtinuit.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Hisp. citiorem. Propr. obtinuit.

Quæstores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostientis in Latio

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calesinus in Campania

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Procos. in Illurico

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Procos. in Bithunia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Ponto

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Virgilij Propr. in Sicilia. Suracusanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem Lilybetanus. Mutatos autem hoc anno, Prætor licet remanente, in Sicilia Quæstores fuisse, hinc colligere est, quod constet Clodium, vt supra ex Cicerone diximus, subito Romam reuersum Ianuario mense de sua traductione ad plebem per C. Herennium Tribunum agere cœpisse.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Sardin. Caralitanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Corsica Aleriensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Hisp. vltiore.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Gallia Cisalpina

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Africa Vticensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Libya Adrumetanus

L. Æmilius M. f. * M. n. * Paulus C. Octauij Pr. in Macedonia. Qui Catilinam Cicerone Consule lege Plautia interrogauerat, vt ex Sallustio diximus. Et quia hostis erat improborum ciuium, anno sequenti absens falsò accusatus est, vt tum dicemus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Achaia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Cilicia.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Cyrenaica.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Creta.

L. Fabricius
VIRUM CO-
VALOR.

L. Fabricius C. f. 11. nepos. hoc tempore accessisse ad magistratus videtur: nam ante

ante biennium curator viarum in vrbe fuerat, Silano & Murena Coss. insulamque Tiberinam Campo Martio coniunxit ponte lapideo, vt à Dione refertur, qui ab ipso Fabricius est appellatus, & solida elegantique structura etiam nunc extat cum titulo tali:

L. FABRICIVS. C. F. CVR. VIAR.

FACIENDVM. COERAVIT. IDEMQUE. PROBAVIT.

C. Atteius // f. // n. Capito. Pater Iurisperiti, de quo postea.

P. Aquilius // f. // n. Gallus.

* L. Sempronius // f. // n. Atratinus.

L. Munatius L. f. L. n. Plancus.

C. Coponius // f. // nepos.

L. Fabius // f. // nepos.

// Fauonius // f. // nepos.

Cn. Octavius Cn. f. M. nepos. Cic. Famil. lib. vii. ep. ix. & xvi.

T. Pinnius // f. // nepos. Idem lib. xiii. ep. lxi.

C. Æmilius // f. // n. Flaccus Auianus. Ibid. epist. lxxiv.

M. Vettius // f. // n. Bolanus. Vir bonus & fortis, & omnibus rebus ornatus, Ciceronis vetus amicus, vt Familiarium lib. xiii. ep. lxxvi.

L. Taruntius // f. // n. * Spuria * Firmanus. Mathematicorum nobilissimus, teste Solino: M. Varroni amicus & familiaris, vt Plutarchus memorat in Romulo, quo petente, Romuli atq; vrbs Romæ horoscopus quaesivit, & inuenit. Fortè hic idem Spuria Mathematicus, Senator, qui C. Casari Idus Martias fatales prædixit.

L. Taruntius Spuria, Mathematicus insignis: is Casari Idus Martias prædixit.

// // f. // n. // // Propr. in Hisp. citiore

// // f. // n. // C. Pontinij Propr. in Gallia Narbon.

// // f. // n. // Q. Ciceronis Propr. in Asia.

ANNI P. R. C. DCXCIV.

Consules.

C. IVLIVS. C. F. C. N. Cæsar. M. Calpurnius L. f. // n. Bibulus.

TABVLÆ GRÆCÆ C. Cæsarem & Bibulum Consules eius anni produnt: Cassiodorus C. Cæsarem, M. Bibulum, quemadmodum & Plutarchus, Cicero, Suetonius, aliique: sic item Appianus, Eutropius libro v. Orosius libro vi. cap. vii. licet in his perperam L. Bibulus appelletur. In Dionis autem indice libri xxxviii. C. Iulius C. f. Cæsar, M. Calpurnius habentur. Cæsarem & Bibulum nominant quoque Cicero in epistolis ad Lentulum, & in Pisonem, Suetonius, & alij, breuitatis nempe causa; erant enim celebres, & omnibus noti Consules.

Cæsar anno superiore è provincia iam editis comitiis reuersus, facta cum Pompeio & Crasso, vt dictum, coniuratione, cum triumphum simul & Consulatum petere vellent, nec eius ratio, nisi priuatus introisset urbem, & in Campum ipse prodisset, multis aduersantibus ne lege solueretur, haberi posset, omisso triumpho Consulatum petiit, & è duobus competitoribus L. Lucecium sibi adiunxit; pactus, vt is, quoniam interior gratia esset, pecuniaque polleret, nummos de suo communi nomine per centurias pronuntiaret. Qua cognita re, optimates, quos metus ceperat nihil non ausurum eum in summo magistratu, concordie & consentiente collega, cum Crassi & Pompeij fauore nixum depellere non possent, auctores M. Bibulo fuerunt tantumdem pollicendi; ac plerique pecunias contulerunt, ne Catone quidem abnuente, eam largitionem e Rep. fieri. Igitur cum Bibulo Consul creatus est, vt pulchre referunt Suetonius, Dio, Plutarchus, Appianus, alij. Meminit & Cicero ad Atticum libri primi epistola xvi. Cæsar autem inito honore primus omnium instituit, vt tam Senatus quam populi diurna acta conficerentur, & publicarentur. Antiquum etiam morem retulit, vt quo die fasces non haberet, accensus ante eum iret, lictores pone sequerentur; vt equestrem ordinem à Senatu ob locationes proximo Lustro nimis magno factas nonnihil discrepantem sibi adiungeret, publicanos remissionem flagitantes tertia mercedum parte releuauit, M. Catonem interpellantem dissentientemque curia extrahi per lictorem, & in carcerem duci iussit; sed ob constantiam eius verecundia mox tactus, per Tribunum plebis suæ partis e manibus lictorum liberari iussit. Cn. Pompeij Magni acta Asiatica confirmauit, L. Lucullo liberius resistenti tantum calumniarum metum iniecit, vt ad genua vltro accideret. Vt autem plebis quoque gratiam sibi conciliaret, legem Agrariam promulgauit, qua Stellatam

C. Cæsar Cæ.

C. Cæsar legem promulgat Agrariam.

campum maioribus consecratum, agrumque Campanum ad subsidia Reip. vedigalem, viginti milibus ciuium, quibus terni pluresve liberi essent, diuideret; legemque inuito Senatu, optimatibusque omnibus, excepto Pompeio & Crasso pertulit, posteaquam armis Bibulum collegas obnuntiantem e foro expulisset. Qui cum nihil auxilij in Senatu consternato reperiret, domi abditus inde nihil aliud quam per edicta obnuntiauit. Cæsar interim xx. viris ad agros diuidendos creatis, ex his Pompeium Capuam coloniam deducere iussit, quæ postquam bello Punico capta erat, eatenus per formam Præfecturæ fuerat administrata. Atque vnus omnia ab eo tempore in Rep. administrauit ex arbitrio, contradicente nullo, legesque multas tulit, è quibus præter Agrariam has reperio:

Iulia leges.

De sacerdotum comitiis. Qua lege Domitiam atque Atiam confirmauit, Vti absentibus à populo petere sacerdotia liceret. Meminit Cicero in epistolis ad Brutum. Vide Manucium de legibus.

Legem de maiestate tulit, qua damnatus aqua & igni interdicebat.

Legem de maiestate tulit, quæ damnatis aqua & igni interdicebat.

De provincialibus magistratuum sumptibus. Cuius idem meminit ad Atticum epist. xvi. lib. v. & epistola vii. lib. vi. Rursus inuectiua in Pisonem, declarans lege Iulia prohibitum fuisse aurum coronarium à prouinciarum ciuitatibus accipere, nisi decreto triumpho. Mitto, inquit, aurum coronarium, quod te diutissime torsit, cum modò velles, modò nolles. Lex enim generi tui & decerni & te accipere vetabat, nisi decreto triumpho. Notat & aliud caput legis in oratione de prouinciis, quo vetabantur magistratus prouinciales ius dicere in liberos populos, vbi sic ait: Emisti grandi pecunia vt tibi de pecunis creditis ius in liberos populos, contra S. C. & contra legem generi tui dicere liceret.

Vti apud duas maximas prouinciæ suæ ciuitates magistratus decedens rationes suas deponeret. Cuius capitis meminit Cicero Familiarum libro ii. epist. xvii. & libro v. epist. xx. Vtique mox Romam veniens rationes ad ærarium referret. Meminit in Pisoniana his verbis sub persona L. Pisonis e Macedonia reuerli ad Cæsarem generum suum loquentis: Rationes ad ararium retuli continuo, sicut tua lex iubebat: neque alia vlla in re legi tuæ parui.

De repetundis. Qua & vrbanos magistratus obligauit, pecuniasque reuocauit omnes, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministeriove publico cepit, vel aliquis ex cohorte ipsius, vt Martianus ad legem Iuliam, vtque latius Marcellus & Venuleius, alijque. Ex Ciceronis autem Vatiniæ & Sestianæ constat hoc anno latam esse: item ex Dione, qui scribit M. Catonem postea cum Prætor repetundarum esset, & ex lege Iulia ius diceret, Iuliam tamen nominare noluisse.

Denique cum quasi solus Consul esset, & pro libidine regnaret in Republica, ex omni prouinciarum copia Gallias sibi elegit ambitque, vt amplioris triumphi materiam, & emolumentum & opportunitatem, cum Helueticorum motus denuò suscitari rumor esset. Atque initio quidem, neglecto Senatu, per P. Vatinium suæ factionis Tribunum lege ad populum lata, Galliam Cisalpinam & Illyricum cum tribus legionibus facile vt præmium Agrariæ legis in quinquennium adeptus est; & cum Transalpinam siue Comatam Galliam se quoque velle palam iactaret, mox eam Senatus ultro cum vna legione obtulit; veritis Patribus, ne si ipsi negassent, populus & hanc daret. Quapropter elatus non temperauit, quin frequenti etiam Senatu paulò post optimatibus tamquam victis insultaret. Omnia latius Dio lib. xxxviii. Suetonius, Plutarchus, Appianus ciuiliū ii. Velleius, Liuius, Cicero in Vatinium, & in epistolis ad Atticum lib. ii. Ipse autem Cæsar Commentariorum primo scribit se Consule Ariouistum Germanorum regem populi Rom. amicitiam petuisse, & obtinuisse.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Urbanam iurisdictionem sortitus obtinuit. Cuius ludis Apollinaribus Diphilus Tragædus in Cn. Pompeium petulanter inuectus est. nam inter agendum directa in eum manu, versum pronuntiauit:

Nostri miseria tu es Magnus.

Et magno cum populi plausu reuocatus eadem sæpius dixit, & Pompeium nimis potentis reum eodem gestu perseueranter egit. Eadem libertate usus est in alio quoque versu, cum totius theatri clamore:

Virtutem istam, veniet tempus, cum grauius gemas.

*Val. Maxim.
& Macro-
bius cōciliati.*

Cic. ad Atticum l. ii. ep. xix. Val. Max. lib. vi. cap. ii. Macrobius. Cic. tamen abfuisse tunc Pompeium innuit. Ait enim: Tulit Cæsar grauius. litteræ Capuam ad Pompeium volare dicebantur. Vnde constat tunc Capuæ fuisse Pompeium. Quomodo igitur Diphilus in eum

eum absentem dirigere manus potuit, ut Valerius & Macrobius tradunt. Sanè mendacij maculam in istis Auctoribus non libenter fero: sed eos dicere, ita Diphilum, ut histriones inter agendum solent, cum ea verba pronuntiaret, manuum gestus direxisse, uti populo palam fieret, Pompeium ab ipso signari, fortè statuam vel monumentum eius aliquod indicando, quo cognosci posset.

II. II. II. f. II. n. II. inter ciues & peregrinos
iurisdictionem. sortitus. obtinuit.

II. II. II. f. II. n. II. Maiestatis

II. II. II. f. II. n. II. ambitus

II. II. II. f. II. n. II. peculatus

II. II. II. f. II. n. II. falsi

Quæstiones. sortiti. obtinuerunt.

II. Licinius / . f. / . n. Crassus. Diues. Inter sicarios quæstionem sortitus obtinuit. Apud hunc enim de vi accusatus L. Vettius index coniurationis contra Pompeium, ut Cicero ad Atticum libro 11. epistola hoc anno mense Nouemb. scripta: Nunc reus, inquit, erat apud Crassum Diuitem Vettius de vi; & cum esset damnatus, erat iudicium postulaturus. quod si impetrasset, iudicia fore videbantur.

Q. Fufius / . f. / . n. Calenus. Legem de suffragiis tulit, ut singulorum ordinum suffragia in quaque tribu seorsim renuntiarentur, quo dignosci possent sententiæ, si non singulorum hominum (quod cauebatur semper) ad minus singulorum ordinum. Vide Dionem libro xxxv 111. Videtur autem alius esse hic Q. Fufius ab illo, qui Tribunus plebis fuerat altero antè anno: non enim verisimile, illum tam citò præterita Ædilitate ad Præturam peruenisse.

Cn. Cornelius P. f. / . n. Lentulus. Marcellinus.

Q. Claudius / . f. / . n. * Flamininus * Apud hos Prætores reus factus C. Antonius Procos. reuersus ex Macedonia, & Catilinariæ coniurationis & maiestatis à M. Cælio, & Q. Maximo, & L. Caninio Gallo, quemadmodum ex Valerio Max. & ex Ciceronis Vatiniæ & Cæliana colligere est, cuius verba recitabimus paulò post, ubi de lege Vatiniæ de iudiciis reiectioneque consiliorum scribemus. Et quamuis C. Antonius non conuictus fuerit coniurationis, damnatus tamen est ob res in prouincia male gestas. Defendit collegam reum Cicero: in quo iudicio cum deploraret temporum statum, Cæsaremque apertius notare videretur, Cæsar, ut talionem redderet, P. Clodium inimicum eius frustra iam pridem à Patribus ad plebem transire nitentem, eodem die, horaque nona traduxit, ut apud Suetonium & Dionem legimus. Meminit ipse Cicero in oratione pro domo sua, & de prouinciis Consularibus.

T. Vettius / . f. / . n. Iudex. quæstionem. de. repetundis. sortitus. obtinuit. Apud hunc enim Prætorem L. Valerius Flaccus ex Asia repetundarum postulatus, quem Q. Hortensius & Cicero defenderunt, atque huius oratio adhuc extat pulcherrima, in cuius fine hunc Prætorem nominat, ut in Annali proximo, nempe in Africana Vettij Prætura dicam. Flaccum verò defensum hoc anno ex eadem oratione constat, ubi damnati Antonij mentionem facit his verbis: Damnatus est is, qui Catilinam signa patriæ inferentem interemit. Et postea circa finem orationis: Oppressus est C. Antonius, esto: habuit quamdam ille infamiam suam. Ex quibus constat, huius damnationem præcessisse. (vide Strabonem lib. x.) Flaccum verò absolutum Macrobius scribit opportunitate ioci à Cicerone dicti, cuius verba sunt hæc Saturnalium secundo, capite primo: Ut pro L. Flacco, quem repetundarum reum, ioci opportunitate de manifestissimis criminibus exemit. Is locus in oratione non extat, mihi ex libro Furij Bibaculi notus est, & inter alia eius diæria celebratur.

C. Manilius / . f. / . n. * Crispus * P. Silius / . f. / . n. Nerua.

L. Apuleius / . f. / . nepos. sicut ex eius prouincia Annali in proximo patebit.

L. Piso Cæsoninus è prouincia reuersus repetundarum accusatus est à P. Clodio, sed absolutus, cum prostratus humi pedes iudicum supplex oscularetur, osque suum cæno repletum vehementer abiectus ostentaret. Qua facie totam quæstionem à leueritate ad clementiam transulisse prodit Val. Max. lib. vi 11. cap. 1. Atqui Cæsaris Consulis gratia quoque fultum fuisse constat, qui Pisonem absolutum Clodioque reconciliatum mox ad Consulatam euexit, ductaq; eius filia focerum sibi adiecit: quod Suetonius, Plutarchus, Dio, Cicero, alijsque testantur.

*A. Minucius
Thermus
Orator.*

A. Minucius Thermus eodem anno bis Cicerone defendente est absolutus. Nam in oratione pro L. Flacco, quam hoc anno dictam esse probavi, sic ait Orator: Bis hoc anno me defendente absolutus est A. Thermus: quanta Reip. causa lætitia populi Rom. quanta gratulatio consecuta est? Ex his patet quidem, publicis iudiciis absolutum fuisse Thermum, sed de quibus criminibus, obscurum nobis est.

Ædiles curules.

.. .. . f. .. n. f. .. n. ..

P. Sernilius P. f. C. n. Vatia. Isauricus

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Ambo legati Cæsaris deinde in Gallia: Sulpicius etiam C. Pontinij Pr. in Transalpina fuerat, vnde post victoriam anni superioris reuersus, Ædilitatem hoc anno gessisse videtur.

Ædiles plebis.

.. .. . f. .. n. f. .. n. ..

Q. Minucius * M. f. * .. n. Thermus. L. Cæcilius .. f. .. n. Rufus.

Tribuni plebis.

*P. Vatinius
Trib. pl. viro-
lentus in
M. Bibulum.*

P. Vatinius P. f. .. nepos. Signiferum Athenionem appellat hunc Tribunum Cicero epistolis ad Atticum libro secundo, quasi ducem infimæ fæcis plebeia, quemadmodum ille fuerat fugitiuorum in Sicilia. Varinio enim Cæsar Consul vsus est tanquam antesignano quodam in actionibus suis popularibus contra leges & auspicia. Hic enim M. Bibulum Consulem aduersantem Cæsaris actionibus, vi perditorum hominum stipatus, è foro, curia, templis, locisque publicis omnibus expulit: denique domi inclusum nullo viatore extrahere, & in carcerem ducere conatus est. Omnia per vim, contra fas moremque maiorum in suo magistratu gessit. De quibus disertè admodum accusatur in inuectiua Ciceronis. Attinguntur nonnulla à Dione, Appiano, aliis.

*Tulit legem
Iudicariam.*

Legem Iudicariam tulit de alternis consiliis reiiciendis, ut eam appellat Cicero, quareo actorique dabatur alterna reiectio iudicium. Quam legem cum promulgasset Vatinius, & C. Antonium paulò post reum futurum cognouisset, expectauit in ea perferenda donec Antonius reus fieret, legique tum addidit limitationem, ut solummodò de iis posset intelligi, quorum nomina post eam laram deferrentur. Verba Ciceronis hæc sunt in inuectiua: Et quoniam crebrò vsurpas, legem te de alternis consiliis reiiciendis tulisse: ut omnes intelligant te ne rectè quidè facere sine scelere potuisse, quæro, cum lex esset equa promulgata initio magistratus, multas etiam alias tulisses, expectari sine dum C. Antonius reus fieret apud Cn. Lentulum & Q. Claudium, & posteaquam ille est reus factus, statim tuleris in eum qui post tuam legem reus factus esset: ut homo Consularis exclusus miser, puncto temporis spoliaretur beneficio & æquitate legis tuæ.

Legem de prouinciis tulit, Vti C. Cæsar Procos. cum imperio Galliam Cisalpinam cum Illyrico ad quinquennium obtineret. Quam legem populus sciuit contra legem Semproniam C. Gracchi, qua sancitum erat, Ut quotannis Senatus de prouinciis Consularibus ex arbitrio suo constitueret. Auctores sunt Suetonius, Dio, Appianus, Plutarchus, Velleius, Orosius, Eutropius, & alij. Hinc stomachatur acerbis in Vatinium Cicero: Eripueras Senatui prouincia decernendæ potestatem, Imperatoris deligendi iudicium, ærarij dispensationem, quæ numquam sibi populus Rom. appetiuit, qui numquam hæc à summi consilij gubernatione auferre conatus est.

Legem tulit, Vti C. Cæsar Nouum Comum colonos deducere posset, hisque ciuitas esset: Suetonius in Cæsare.

*C. Cosconius
P. Vatini
collega.*

C. Cosconius * C. f. * .. nepos. In eadem inuectiua M. Tullius laudans collegas P. Vatini, omnes quidem habuisse affirmat leges promulgatas, & in his multas etiam de sua sententia C. Cosconium necessarium suum: neminem tamen ex toto collegio leges ferre ausum fuisse contra auspicia, contra Bibuli Consulis obnuntiationes, & contra leges Æliam & Fufiam, præter vnum Vatinium. Ex quo loco Ciceronis, quem postea in Ædilitate Cosconij adducam, manifestum est, C. Cosconium hoc anno collegam P. Vatini in Tribunatu fuisse, & solius ferè Vatini audacia importuna, C. Cæsarem obnuisse omnia contra morem maiorum à populo quæ volebat.

Cn. Domitius M. f. M. n. Calpinus. Q. Ancharius Q. f. .. nepos.

C. Fannius. / . f. / . n. Strabo. Hos etiam collegas fuisse P. Vatini, Tullius indicat

cat in oratione pro Sestio, quam triennio post dixit, cum ex his Cn. Domitius & Q. Ancharius Prætores iam essent, & C. Fannius in bona spe honorum adipiscendorum, licet in Tribunatu plebis minime populares fuissent. Duos autem alios ex collegis admodum populares fuisse dicit; quorum tamen alter non obtinuit eum locum honoris quem expectabat, alter (P. Vatinius) anno sequenti post Tribunatum in Ædilitatis petitione repulsam passus est. Sed audiamus Ciceronis verba, ex quibus rem aliquantò clariùs intelliges:

” Videamus nunc, ait, comitia magistratuum, fuit collegium nuper Tribunium, in quo
” tres minime, vehementer duo populares existimabantur. Ex his, qui populares non ha-
” bebantur, duos à populo Rom. Prætores video esse factos. Et quantum sermonibus vul-
” gi & suffragis intelligere potui, præ se populus Rom. ferebat, sibi illum in Tribunatu
” Cn. Domitij animum constantem & egregium, atque Q. Ancharij fidem ac fortitudi-
” nem, etiam si nihil agere potuissent, tamē voluntate ipsa gratum fuisse. Iam de C. Fannio
” quæ sit existimatio videmus; quod iudicium populi Romani futurum sit in eius honori-
” bus, nemini dubium esse debet. Sed hæc ex Cicerone quantum ad tres illos Tribunos
attinet. Quod autem tam vehementer laudet animum constantem & egregium Cn. Do-
mitij, fidem & fortitudinem Q. Ancharij, & C. Fannij existimationem, in causâ esse vi-
detur, quod hi tres in primis P. Vatinijs collegæ perniciosis actionibus palam aduersati
fuerint. Atque hoc ex inuētiua eius contra eundem Vatiniū colligimus, quamuis ibi-
dem illos non nominet, res tamen, quas de iis scribit, penitus conveniunt. Trib. plebis, in-
quit, fuisti, collegas habuisti viros fortes nouem: ex his tres erant, quos tu quotidie sciebas
de cælo seruare, quos irridebas, quos priuatos esse dicebas. De quibus duos pretextatos se-
dentes vides, tertium scis exilio oblecto atque afflictio Tribunatu Consularem auctori-
tatem hominem adolescentem esse consecutum. Per duos pretextatos, Cn. Domitium
& Q. Ancharium intelligit, qui tum in magistratu erant, & ius Prætores dicebant, quo
tempore Vatiniū accusabat, Sextiumque defendebat Cicero. Toga pretexta enim ma-
gistratuum erat, quæ tamen ante Ædilitatem non sumebatur. Hominem adolescentem
cum Consulari auctoritate, procul dubio C. Fannium vult dicere, qui videtur post Tri-
bunatum plebis legationem aliquam honoratam accepisse. Astipulatur his etiam Dio,
scribens tres Tribunos plebis contra Cæsarem M. Bibulo Consuli adfuisse. Plutarchus
item in Pompeio duos Tribunos vulneratos fuisse dicit, cum Bibulo in forum descen-
dentes, ut legem Cæsaris Agrariam impedirent.

*Prætextati
duo qui Ci-
ceroni in Va-
tiniā.*

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Prætor. Scipio. Hoc anno Tribunum plebis fuisse apparet: nam vicisse superioris anni comitiis M. Fauonium competitorum suum, ex Ciceronis epistola ad Atticum prima libri secundi tunc mense Junio scripta colligere est, cum dicit; Fauonius meam tribum tulit honestius quam suam, Lucceij perdidit. Accusauit Naticam inhoneste, ac moleste tam dixit, ut Rhodi videretur molis potius quam Moloni operam dedisse. Milti, quod defendissem, leuiter succensuit: nunc tamen petit iterum reip. causa. Naticam appellat suo naturali cognomine hunc Q. Metellum Scipionem, nec male, ut antea in Quæstura eius demonstraui.

* C * Nigidius. m. f. m. n * Figulus * Ex epistola, quam anni superioris extremo ad eumdem Atticum scripsit Antio, videmur colligere, C. Antonio tum adhuc absenti iudicium Romæ apparatus fuisse, Nigidiumque istud vehementer sollicitasse: qui cum in concione minaretur iudicibus, si ad diem non adessent; profectò Tribunum platum fuisse fatendum est. nam ante Idus Decembres inire magistratum solent ex more, & his familiare in concionibus minas cuius intentare. Verba Ciceronis ex epist. 11. lib. 11.
» sunt ista: Sed heus tu, ecquid vides Kalendas venire? Antonium non venire? iudices cogi?
» nam ita ad me mittunt. Nigidium minari in concione, se iudicē, qui non adfuerit, com-
» pellaturum. Velim tamen, si quid est de Antonij aduentu quod audieris, scribas ad me.

C. Solius 11. f. 11. n.

M. Claudius. M.f. M.n. Marcellus

C. Flavius. // f. // nepos.

Quæstores urbani.

n. *n.* *n.* f. *n.* *n.* *n.* *n.* *n.* *n.* f. *n.* *n.* *n.*

M. Claudius * C. f. M. n. * Marcellus. C. Marcelli Prætoris Siciliæ, cuius Cicero non semel in Verrinis meminit, ex ratione temporis videtur fuisse filius, & frater C. Marcelli cum L. Paulo Cōsulis, ut indicat Cicero Familiarium libro xv. epist. x.

* Cn * Cornelius Cn. f. Cn. n. Lentulus. Legatus anno superiore ad Gallie ciuitates missus cum Q. Cretico & L. Flacco, quorum ille Consularis & Triumphalis erat.

hic Prætorius, Lentulus, τὸ δὲ τῇ φωνῇ μάλιστα, ut ait Cicero ad Atticum epistola penultima libri primi: fortasse quia iunior atque ineptior, vllis necdum populi magistratibus functus, ideoque viris illis honoratis non comparandus. Legationem verò ex Cicerone suo loco adduximus, vbi Lentuli Clodiani filium dicebat.

Prouinciæ.

L. Afranius A. f. // nepos. Galliam Cisalpinam

Q. Cæcilius. Q. f. // n. Metellus. Celer. Galliam Transalpinam siue Narb.

Procoss. sortiti. obtinuerunt. Decreuerat namq; Senatus anno superiore, ut dixi, ob metum belli Gallici, uti Consules tum Gallias duas sortirentur, quas obtinerent. Famata tamen belli istius non diu postea elanguit, ut Cicero ad Atticum in epistolis eo anno scriptis, in Gallia otium sperari dicatans. Itaque Consules tunc in vrbe retenti, ut iniquas Tribunorum plebis leges impedirent. Quin L. Flavius Tribunus Metello sæpè minabatur, non passurum se, ut in prouinciam, quæ sorte ei obuenerat, exiret; nisi primum de legibus ferendis sibi concessisset. At Metellus nihil omnino de sententia mutauit, sed haud ægre in vrbe remansit, ut à Dione refertur. Ex his igitur antedictisque constat, non ante hunc annum abiuisse in prouincias Metellum & Afranium. Et Metello negotium à Cæsare etiam Consule huius anni initio factum esse scribit idem, cum in legem Agrariam eius à populo iussam cum M. Catone & Fauonio iurare noller. Obtinuisse porro Transalpinam Galliam, Plinius indicat libro 11. cap. LXVII. cum scribit ex Cornelio Nepote de Septentrionali circuitu, Q. Metello Celeri L. Afranij in Consulatu collega, sed tum Gallix Procos. Indos à Sueuorum Rege dono datos esse, qui ex India commercij causa nauigantes, tempestatibus essent in Germaniam abrepti. Idem scribit Pomponius Mela lib. 111. cap. VI. Quod hoc anno haud dubie contigit; non igitur hoc primum sæculo nauigatio illa Indica per Occidentem & Septentrionem inuenta esse videtur, sed interrupta extra hominum memoriam aliquamdiu fuisse.

Q. Metello
à Cæsare
Coss. negotium.

Indiarum
per Occiden-
tem & Se-
ptentr. anti-
qua nauiga-
tio.

P. Cornelius P. t. // n. Lentulus. Spinther. Pr. Hispaniam citeriorem. sortitus. obtinuit. Monstrat hoc Ciceronis epistola ad eundem, quæ est ordine nona in primo Familiarium libro; ex qua item colligimus, Lentulum insequenti anno, Cicerone iam in exilium pulso, è prouincia ad Consulatum petendum sub comitiorum tempus Romam primum rediisse. Affirmat enim, acta sui Consulatus bonis omnibus fuisse probata usque ad Cæsarem & Bibulum Consules, cum sententiæ adhuc eius magnum in Senatu pondus haberent. Postea (inquit) cum tu Hispaniam citeriorem cum imperio obtineres, neque resp. Consules haberet, sed mercatores prouinciarum, & seditionum seruos & ministros; iecit quidam casus caput meum, quali certaminis causa, in mediam contentionem ciuilem. Per mercatores verò prouinciarum & seditionum seruos, L. Pisonem, A. Gabinium Consules insequentis anni (cuius principio in Hispania adhuc manebat Lentulus) intelligit; quos etiam in oratione post reditum ad Quirites, pactione prouinciarum emptos à P. Clodio dicit, ne eius actionibus obsisterent, magnaue infamia vbique conspergit. Apud Cæsarem in commentariis ciuiliū bellorum primo commemorat ipse Lentulus, se per Cæsarem prouinciam Hispaniam ex Prætura habuisse. Reperitur & denarius P. Lentuli Spintheris argenteus, Oscæ in Hispania citeriore cusus, ut monstrat titulus: à qua ciuitate moneta argentea Oscensis dicta est, cuius frequens apud Liuium est mentio. Formam eius in Fastis Goltzianis inuenies.

Ciceronis
acta in Conf.
quamdiu
probata.

P. Lentuli
nummus.
Oscensis mo-
neta.

L. Marcius. L. f. Q. n. Philippus. Pr. Suriam. sortitus. obtinuit. M. Scauro successor ex Prætura datus. Cum Arabibus hoc anno quo præfuit bellum gessit, ut auctor est Appianus in Syriaca. Hunc intelligere videtur Cicero, & Syriacum administratorem appellare, scribens Q. Fratri suo, Cæsare & Bibulo Coss. Nam si te (inquit ironice) interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.

//. // f. // n. // Sardiniam
//. // f. // n. // Hisp. vltiorem
//. // f. // n. // Africam
//. // f. // n. // Illyricum
//. // f. // n. // Bithyniam & Pontum

Prætores. sortiti. obtinuerunt.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Ut Cicero ad Atticum, expectans eius de rebus urbanis litteras, scilicet, Qui Consules parentur, utrum, ut populi sermo, Pom-

» Pompeius & Crassus, an, vt mihi scribitur, cum Gabinio Ser. Sulpicius. Et num quæ no-
 » uæ leges, & num quid noui omnino. Et quoniam Nepos proficiscitur, cui nam Auguratus
 » deferatur Hæc Cicero de comitis maximè in annum sequentem, vt tum de candida-
 torum ambitione vulgò iudicabatur. Quam porro in prouinciam ex Prætura abierit
 Nepos, nondum reperio.

L. Iulius * C. t. L. n * Cæsar. Qui post administratam prouinciam legatus
 C. Cæsaris Procos. in Gallia fuit, vt Commentariorum lib. vii. & belli ciuilis secundo.
 L. Roscius // . f. // . n. Orho. L. Scribonius * L. f. L. n * Libo.

M. Æmilius M. f * M. n * Lepidus. C. Tremellum Scrofam inter eos reperio,
 qui anno dccii. lege Pompeia prouincias habuerunt, vt suo loco dicemus.

C. Pontinius A. t. // . nepos. Propr. ad. urbem. triumphi. impetrandi. causa.

C. Virgilius // . f. // . nepos. Propr. Siliciam. obtinuit. Quod ex Ciceronis epistola
 ad Quinctum fratrem his Consulibus scripta colligimus; quo tempore Q. Cicero Asiam
 adhuc non admodum bona fama regebat: vbi se dolere scribit, fratris non tam in vrbe
 laudes audiri, quàm Virgilij, quàm C. Octauij; quemadmodum paulò post Ciceronis ver-
 bis dicam. Obtinuisse & anno sequenti prouinciam, proximo Annali demonstrabo.

*Q. Cicero
Asiam regit.*

Q. Tullius M. f. M. n. Cicero. Propr. Asiam. obtinuit. Hic tertius Prætura
 Asiaticæ annus Q. Ciceronis, cuius initio scriptæ de prouincia gubernanda præclaræ illæ
 Marci fratris ad ipsum epistolæ, quæ extant: e quibus intelliges, Quinctum summo cum
 imperio fuisse in Asia triennium, & quam animi moderationem, quasque alias virtutes
 frater ab ipso postulet.

C. Octavius C. f. C. n. Rufus. Propr. Macedoniam. obtinuit. Bessis ac
 Thracibus magno prælio fuis Imperator appellatus est. Socios ita tractauit, vt M. Cicero
 Quinctum fratrem, eodem tempore Proconsulatum Asiæ acerbius administrantem, per
 epistolas moneat, imitetur in promerendis sociis vicinum suum Octauium. Decedens
 autem anno sequenti Macedonia, priusquam se candidatum Consulatus profiteri posset,
 obit. Hæc fere Suetonius in Augusto. Et extat adhuc locus ille Ciceronis, cuius ibidem
 » Suetonius meminit. verba autem eius hæc sunt in epist. secunda ad Q. Fratrem: Et me-
 » diocri me putas dolore affici, cum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vi-
 » cinus C. Octavius; quod cum te innocentia non vincant, vincunt tamen artificio bene-
 » uolentiæ colligendæ, qui neque Cyrum Xenophontis, neque Agelilaum nouerint. Quo-
 » rum Regum summo in imperio nemo vmquam verbum vllum asperius audiuit. Et antea
 » quoque epistola ad eundem prima honorificè mentionem Octauij facit. Adiungenda
 » etiam est, inquit, facilitas in audiendo, lenitas in discernendo, in satisfaciendo ac dispu-
 » tando diligentia. His rebus nuper C. Octavius iucundissimus fuit, aquod quem primus li-
 » ctor qui fuit, tacuit accensus, quoties quisque voluit, dixit, & quam voluit diu. Sic habent
 exemplaria vulgata: verum in Halberstadtienti manuscripto, Lenitas in discernendo, non
 discernendo legitur: & paulò post, Primus licetor quieuit, non, qui fuit, habetur. Quæ
 sane lectio mihi multò correctior videtur. De C. Octauio non sine laude multa etiam
 Velleius, addens ex prouincia Macedonia Imperatorem appellatum fuisse; cuius verba
 superius in Prætura urbana Octauij adduximus. Titulos honorum eius omnium Romæ
 in hortis Collotianis in fragmento marmoris antiqui tales legimus:

*Suetonij in
Augusto de
Q. Tullio le-
tus in Cic.
monstratus.*

*Lenus Cic. in
Epist. 1. ad
Q. Fratrem.*

*C. Octauij
Augusti pa-
rentis tulli.
* Cæsar, prom-
ptus.*

C. OCTAVIVS. C. F. C. N. * C. P. RUFUS

PATER. AVGVSTI.

TR. MIL. BIS. Q. AED. PL. CVM.

C. TORANIO. IVDEX. QVAESTIONVM

PR. PROCOS. IMPERATOR. APPELLATVS

EX. PROVINCIA. MACEDONIA.

// . // . // . f. // . n. // . Ciliciam

// . // . // . f. // . n. // . Achaiam

Propr. prorogato. imperio. obtinuerunt.

Quæstores.

// . // . // . f. // . n. // . Ostiensis in Latio

Q. Cæcilius // . f. // . n. Bassus. Calesinus in Campania. Hunc postea Suriam
 obtinuisse ex Prætura docebo. Campanam verò prouinciam habuisse hoc anno videtur,
 quando

quando mense Aprili Formiis apud Ciceronem fuerit, ut ipse ad Atticum scribit epistola nona libri secundi, & Formiano data: Subito, inquit, cum mihi dixisset Cæcilius Quæstor, „ puerum se Romam mittere, hæc scripti raptim, ut tuos elicerem misticos cum Publio „ dialogos.

..	f.	..	n.	..	Canusinus in Apulia
..	f.	..	n.	..	Pisanus in Etruria
..	f.	..	n.	..	L. Afranij Procos. in Gallia Cisalpina
..	f.	..	n.	..	Q. Metelli Procos. in Gallia Narb.
..	f.	..	n.	..	P. Lentuli Propr. in Hisp. citeriore
..	f.	..	n.	..	Pr. in Sardinia Caralitanus
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Corsica Aleriensis
..	f.	..	n.	..	Pr. in Hisp. vltiore
..	f.	..	n.	..	Pr. in Africa Uticensis
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Libya Adrumetanus
..	f.	..	n.	..	Pr. in Illurico
..	f.	..	n.	..	Pr. Cyrenes
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Creta
..	f.	..	n.	..	L. Philippi Pr. in Suria
..	f.	..	n.	..	Pr. in Bithynia
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Ponto

C. Memmius * C. f. C * nepos.

Q. Titurius. .. f. .. n. Sabinus. Qui postea legatus C. Cæsaris in Transalpina Gallia fuit, castris præfectus contra Nerviios: Commentariorum libro 11. belli Gallici Cæsar.

L. Aurunculeius .. f. .. n. Cotta. Legatus item Cæsaris, equitatu præfectus in prælio contra Belgas: Cæsar ibidem. Ambo occisi postea in prælio, ab Eburonibus circumuenti cum fuissent.

.. Terentius. .. f. .. n * Varro * Q. Mucius * Q. f. Q. n * Scauula. M. Iunius * M. f. M. n * Silanus. C. Antistius. .. f. .. n. Rheginus. C. Caninius. C. f. C. n. Rebilus. L. Caninius * C. f. C. n * Rebilus. Qui postea legati Cæsaris in Gallia, ut Commentariorum libro VII.

C. Titius. L. f. .. n. Rutus. Cicero Familiarium libro XII. Prætozem urbanum fuisse demonstrat in epistola qua Custidij familiaris sui causam commendat.

C. Curtius. C. t. .. n. Peduceianus. ut Cicero in sequenti epistola, M. Fabij causas commendans.

.. Calvisius. .. f. .. n. Sabinus.

Proquæst.

.. .. f. .. n. .. C. Virgilij Propr. in Sicilia Syracusanus

.. .. f. .. n. .. Eiusdem Lilubetanus

L. Æmilius M. f * M. n * Paullus. C. Octauij. Propr. in Macedonia. Nominatus absens, cum in prouincia adhuc esset, inter conscios coniurationis contra Pompeium & Cæsarem Consulem, à subornato indice L. Vectio, qui ex S. C. condemnatus ad carcerem, mox à Cæsare & P. Vatinio in Rostra productus, præter M. Bibulum Consulem, Ciceronem, Lucullum, alios plurimos, quos dicebat coniuratos esse, & hunc L. Paullum ut coniurationis principem edidit, qui tum Quæstor Macedoniam obtinebat, & ipsum in prouincia fuisse constabat, quo tempore adolescentium consilium habitum dixerat index, de Pompeio per gladiatores Gabinij inuadendo. Itaque cum hæc aliaq; non verisimilia adduceret, non creditum est indicio, ipseq; Vectius in carcere strangulatus. Vide quæ de hac re pulcherrimè Cicero in Vatiniana, & ad Atticum libri secundi epistola pænultima: item quæ Suetonius in Cæsare, & Dio libro XXXIX.

.. .. f. .. n. .. Q. Ciceronis Propr. in Asia.

.. .. f. .. n. .. Propr. in Achaia.

.. .. f. .. n. .. Propr. in Cilicia.

ANNI P. R. C. DCXCV.

Consules.

L. CALPURNIUS L. F. L. N. Piso. Cæsoninus. A. Gabinus A. f. // nepos.

SEQVUNTUR Consules in Cassiodoro L. Piso & A. Gabinus : item in Commentariis Cæsaris belli Gallici libro 1. eodem modo habentur: in tabulis Græcis, & argumento Pisonianæ apud Pædianum, Piso & Gabinus: in Mariano autem, L. Piso Cæsoninus, A. Gabinus: & in Dionis indice reperiuntur L. Calpurnius L. f. Piso, A. Gabinus A. f. sic enim corrigenda sunt nomina Consulium. Meminit item Coss. Tertullianus in Apologetico, Serapidem, Iudem, Harpocratem Italiam pulsos fuisse scribens, L. Pisonem & A. Gabinio Consulibus. Cicero in inuectiuis contra Pisonem & Vatinius frequenter meminit horum Consulium, atque etiam pro Sestio, & in epistolis ad Lentulum: ex his L. Pisonem Cæsoninum appellat, quem socerum Cæsaris fuisse testatur Suetonius, Plutarchus in Catone, & Appianus: qui C. Cæsarem referunt, antequam in provinciam abiret, summo opere laborasse ut insequentis anni Consules suis rationibus quam maxime coniunctos haberet. A. Gabinium amicissimum Pompeio, sibi que ideo Consulem fecisse, repulsis Q. Arrio Iene Prætorio & L. Lentulo Flamini Martiali, quem idcirco inter coniuratos à L. Vellio indice apud populum in concione nominari curarant, ut auctor est Cicero in Vatiniæ, & ad Atticum libro secundo. Ipse Cæsar L. Pisonis, quem collegam Gabinio futurum videbat, filiam Calpurniam duxit uxorem, frustra clamante Catone, Rempublicam prodi, & imperia parari nuptiarum lenocinans. Et C. Cato adolescens maxime his offensus, in A. Gabinium, qui aperta largitione Consulatum adeptus erat, iram omnem in primis effudit, eumque de ambitu postulare voluit, sed cum Prætores diebus aliquot adiri non possent, neque potestatem sui facerent, in concionem ascendit, & Pompeium priuatus Dictatorem appellauit. Propiusque nihil est factum, quam ut occideretur, ut Cicero epistola secunda libri primi ad Q. Fratrem. Sed hæc anno superiore post comitia. Consules verò noui Piso Macedoniam, Gabinus Syriam provincias lege Clodia in annum sequentem à populo obtinuerunt, quemadmodum paulò post latius intelliges.

M. Cicero rogatione Clodia, conniuentibus Cæsare atque Pompeio, in exilium pulsus est, quod indemnatos a populo ciues necauisset, eidem aqua & igni interdictum, domus diruta, & area Libertati consecrata, item bona eius publicata & prædia direpta sunt, P. Clodio Tribuno plebis inimico eius legistore & antesignano. Cicero cum bonorum consensu defendere se potuisset, ne cædes eius causa fieret, ex vrbe, sua sponte concessit in Macedoniam. Posteaquam verò Clodius Tigranem Armeniæ regis filium captiuum, inuito Pompeio, muneribus corruptus liberasset, Pompeius Clodio infensus de Cicerone reuocando coepit agere. Vide Dionem, Plutarchum, Pædianum, Appianum, Velleium, Ciceronem in epistolis, & orationibus post eius exilium scriptis, ex quibus omnia latissime percipies.

Prætores.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus * Urbanam iuris d. Tortitus obtinuit. C. Cæsarem Consulatu abeuntem, quod multa in magistratu aduersus auspicia legesque gessisset, ad disquisitionem Senatus vocauit, ut auctor Suetonius in Nerone, meminit & in Cæsaris vita, ut post dicemus. Inimicus & aduersus semper nimia potentia atque tyrannidi fuit: quapropter Ciceroni oppresso Cæsaris odiis & Clodiana factione, tantum plurimum, de eodemque reuocando contra legem Clodiam inter primos agere coepit. Vnde videmur colligere urbanum Prætorem fuisse, cum referre ad Senatum vel inuitis Consulibus potuerit. Hinc Cicero ad Atticum libro tertio iam exul, & adhuc dubius, num quid agi de suo reditu posset contra legem Clodiam: Ast tute, inquit, scripisti ad me, quoddam caput legis Clodium in curia poste fixisse, Ne referri neve dici liceret. Quomodo igitur Domitius se dixit relaturum? In epistola autem quam anno superiore scripsit ad Q. Fratrem iam sibi metuens à Clodio, hunc Domitium nominat inter amicissimos Prætores designatos in hunc annum. Meminit eius item in oratione pro Milone, ubi etiam Pædianus refert, qua constantia discussit Cn. Manlij Tribuni plebis, legem per vim ferentis, conatus, ut paulò post dicemus.

17. 11. 11. f. 11. n. 11. Peregrinam iurisdictionem
sortitus obtinuit.

P. Vatinius
rem Prætoris
Memmius
Vatiorum
scelerum.

C. Memmius L. f. * C. n. * Gemellus. Maiestatis quæstionem sortitus obtinuit. Quem inter amicos tibi Prætores designatos in hunc annum nominat Cicero in epistola ad Q. Fratrem superiore anno scripta, quæ est libri primi secunda. Apud hunc Prætorum reus factus est P. Vatinius, ob seditiose gestum Tribunatum, legesq; contra auspicia moremque maiorum latus. Verum is causæ suæ diffidens, ut iudicium effugeret, Tribunos plebis appellavit, & nominatim P. Clodium; cuius auxilio & satellitio stipatus, quæsitorem per vim è tribunali suo deturbavit, subsellia dissipavit, iudicesq; cum accusatoribus è foro expulit. Quæ scelera Vatini disertè in inuectiva sua exagitat Cicero: Quæ x- ro, inquit, illud etiam ex te, quod privatus admisisti, postulat ut sis lege Licinia iunior? edixeritne C. Memmius Prætor ex ea lege, ut adesset die trigesimo? Cum is dies venisset, feceritne quod in hac rep. non modò factum antè numquam est, sed in omni memoria sit inauditum? appellavitne Tribunos plebis, ne causam diceret? appellavitne nominatim pestem illius anni, furiam patriæ, tempestatem reip. Clodium? qui tamen cum iure, cum more, cum potestate iudicium impedire non posset, rediit ad illam vim & furem suum, ducemque se militibus tuis præbuit. Et quæ postea sequuntur lectu digna. pulchrè enim exprimunt, ut reus Vatinius Memmium quæsitorem suum è tribunali fugarit, urnas deleverit, omne denique iudicium in foro, inspectante pop. Romano, per vim disturbarit & sustulerit. Accusatum verò Vatinium arbitror a C. Licinio Calvo oratore adolescente, viginquatuor annorum, qui C. Mario, Cn. Carbone Coss. erat natus, teste Plinio lib. VII. cap. XLIX. Idq; ex Taciti dialogo de oratore colligimus, cum dicit: Nono decimo ætatis anno L. Crassus C. Carbonem, vno & vigesimo Cæsar Dolabellam, altero & vigesimo Albinus Pollio Catonem, nec multò ætate antecedens Calvus Vatinium iis orationibus insecuti sunt, quas hodieque cum admiratione legimus. Sed ut ad Prætorum redeamus, idem Memmius C. Cæsarem Consulatu abeuntem, ut Vatiniæ seditionis principem in iudicium arripere voluit, & cum L. Domitio collega de eius actis ad Senatum rettulit, quemadmodum apud Suetonium legimus, cuius verba sunt hæc de Cæsare: Functus Consulatu, inquit, C. Memmio Lucioque Domitio Prætoribus de superioris anni actis referentibus, cognitionem Senatui detulit. Nec illo suscipiente, triduoque per irritas altercationes absumpto, in provinciam abiit; & statim Quæstor eius in præiudicium aliquot criminibus arreptus est.

A quo P. Vatinius accusatus.

L. Flavius . f. . nepos. Quæstionem inter sicarios sortitus obtinuit. Præcipiti saltu, Pompeij favore, cui addictissimus erat, à Tribunatu plebis mox anno superiore ad hanc Præturam euectus; cuius iam designati negotium fratri Quinto Aliaz tum Prætori commendat Cicero in epistola iam citata. Cum hanc paginam, inquit, tenerem, L. Flavius Prætor designatus ad me venit, homo mihi valde familiaris. Is mihi, te ad procuratores suos litteras misisse, quæ mihi visæ sunt iniquissimæ: ne quid de bonis, quæ L. Octavij Nasonis fuissent, cui L. Flavius heres est, diminuerent antè, quàm C. Fundanio pecuniam soluisset. Hæc Cæsare & Bibulo Consulibus Cicero; verum non nominat hunc Prætorum inter singulares amicos, loco paullo antè adducto, quamvis valde familiarem sibi dicat: sciebat enim illum prorsum addictum esse ei, cui ipse non admodum fidebat. Sic enim indicat in eadem commendatione, dicens: Et Flavij causa, & scilicet Pompeij, facias omnia. Porro ipsius Præturæ Flavianæ mentionem facit in huius anni historia Dio lib. XXXVII. Tigranem quippe iuniorem Armeniæ Regis filium apud hunc Prætorum custodiæ mandatum à Pompeio fuisse, quem Clodius Trib. plebis pecunia corruptus, per fraudem è potestate Flavij subtractum, invito Pompeio liberaverat. Hinc primum inimicitias inter Pompeium & Clodium contractas, iurgia deinde & cædes, & tumultus consecutos, Gabiniq; Consulis fasces fractos. Quibus iniuriis irritatum Pompeium de Ciceronis reditu agitare apud optimates inceptisse refert. Sed pulchrè hoc narrat etiam Prædianus in Milonianam, ubi declarat Flavium Prætorum fuisse, & quæstionem inter sicarios exercuisse eodem anno, quo Tribunus plebis Clodius. Quem locum videat studiosus Lector, qui historiam exactius cognoscere desiderat.

Cn. Pompeius
de Ciceronis
reditu agit.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. ambitus
11. 11. 11. f. 11. n. 11. peculatus
11. 11. 11. f. 11. n. 11. repetundarum
11. 11. 11. f. 11. n. 11. falsi

Quæstiones sortiti obtinuerunt.

L. Cor-

L. Cornelius P. f. // n. Lentulus. Crus. Et hic nominatur cum Memmio aliisque inter amicos Prætores in hunc annum designatos à Cicerone ad Q. Fratrem in epistola prius adducta. Testatur hoc idem in inuectiua contra L. Pisonem, refertque hunc Prætorem inter amicos præcipuos, qui difficillimis eius temporibus, cum iam exilium & damnationem Clodius intentaret, Cn. Pompeij ac deinde Pisonis Consulis auxilium pro ipso implorant. Verba eius hæc sunt, quibus Pisonem alloquitur: Nónne ad te L. Lentulus, qui tum erat Prætor, non Q. Sanga, non L. Torquatus pater, non M. Lucullus venit? Qui omnes ad eum (Pompeium intelligit) multiq[ue] mortali oratum in Albanum, obsecratumq[ue] venerant, ne meas fortunas desereret cum reip. salute coniunctas, quos ille ad te & ad tuam collegam remisit, ut causam publicam susciperetis, ut ad Senatum referretis, se contra armatum Tribunum plebis sine consilio publico decertare nolle.

P. Nigidius // f. // n. Figulus. In epistola ad Q. Fratrem libri primi secunda anno superiore scripta disserit Cicero de P. Clodij actionibus, de spe metuq[ue] suo, ubi inter alia Prætores etiam designatos recenset, quorum animos sibi deuinctos habebat: Pompeius, inquit, omnia pollicetur, & Cæsar, quibus ego ita credo, ut nihil de mea comparatione diminuam. Tribuni plebis designati sunt nobis amici, Consules se optime ostendunt, Prætores habemus amicissimos & acerrimos ciues, Domitium, Nigidium, Memmium, Lentulum: bonos etiam alios, sed hos singulares. Ex quibus constat, Præturam Nigidium hoc anno gessisse, & Ciceroni tum periclitanti non parum fauisse, docet etiam epistola ad ipsum Nigidium exulantem post bellum ciuile Cæsareanum, in qua ipse Cicero sic scribit: Ego quæ pertinere ad te intelligam, studiosissime omnia diligentissimeq[ue] curabo, tuorumq[ue] tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conseruabo.

T. Ampius // f. // n. Balbus. Hunc Tribunum plebis anno DCXC. habuimus. Præturam hoc anno in vrbe gessisse, mox in eius prouincia docebo.

M. Terentius // f. // n. Varro. De Varrone profecto ex Ciceronis epistolis ad Atticum in exilio scriptis colligimus, M. Varronem non solum Romæ hoc anno fuisse, verum etiam in magna apud Pompeium auctoritate, cuius fauore ad Præturam Ædilitate peracta euectum opinamur, Cæsare Consule item suffragante. Nec alius annus Præturæ Varronianæ opportunior est, cum sequentis Prætores omnes reperiamus.

M. Nonius // f. // n. * Sufenas *

Ædiles curules.

M. Æmilius M. f. M. n. Scaurus. P. Plautius // f. // n. Hypsæus.

Celeberrima est apud Auctores M. Scauri Ædilitas ob raram ludorum & muneris magnificentiam, ut mirum videri possit, neminem annum vrbis annotasse, quo magistratum hunc gessit. Vnum Ciceronis locum reperio, qui nobis declarat M. Scaurum ludos suos dedisse P. Clodio Tribuno plebis, hoc est anno vrbis DCXCV. Verba eius hæc sunt in oratione pro Sestio, quem apud eundem Scaurum Prætorem defendit, accusante Clodio: Ex te igitur, Scaure, potissimum quæro, qui ludos apparatissimos magnificentissimosq[ue] fecisti, ecquis istorum popularium tuos ludos aspexerit? et quis se theatro populoq[ue] Romano commiserit? Ipse ille maxime ludius (P. Clodium dicit) non solum spectator, sed actor, & acroama, qui omnia sororis embolia nouit, qui cæterum mulierum pro psallia adducitur, nec tuos ludos aspexit in illo ardenti Tribunatu suo, nec ullos alios, nisi eos, à quibus vix viuus effugit. Hæc Cicero: quæ omnino mihi persuadent, hoc anno, quo Clodius Tribunus plebis fuit, M. Scaurum quoque fuisse Ædilem: videbiturq[ue] legitimus Ædilitatis, si Præturam eius respicias, quam biennio post gessit, ut suo loco docebimus. Hic Scaurus autem Ædilis vestem exquisiti generis, translato Puniceis tunicis induto, in scenam induxit, athletarumq[ue] certamen ab eius tractum munificentia, quemadmodum tradit Valerius Max. lib. II. cap. IV. Scenam verò theatri temporarij, & vix vno mense futuri in vñ, marmoreis parietibus insignem, trecentis sexaginta columnis marmoreis, & tribus milibus signorum fuisse ornatam refert Plinius lib. XXXVI. & XXXVII. Item libro XXXV. scribit, omnes publicas insignis picturæ tabulas propter æs alienum ciuitatis addictas, in Ædilitate sua M. Scaurum Sycione transtulisse Romam. Porro theatri illius temporarij descriptionem ex Plinio hic addere operæ pretium est, uti cognoscas eius temporis luxum extremum: Docebimus (inquit) insaniam Caij vel Neronis victam priuatis operibus M. Scauri, cuius nescio an Ædilitas maxime protulerit mores ciuiles, maiusq[ue] sit Sullæ malum tanta priuigni potentia, quàm proscriptio: ne tot milium. Hic fecit in Ædilitate sua opus maximum omnium, quæ vñquam fuere

• Ita corrigē-
das est Plin-
ius coloso.
ubi in corrigē-
legitur in
vulgata;
summa ta-
bulis inauratis
columnarum.

humana manu facta, non temporaria mora, verum etiam æternitatis æstimatione. Thea-
trum hoc fuit, scena ei triplex in altitudinem CCC LX. columnarum, in ea ciuitate, quæ
sex Hymettias non tulerat sine probro ciuis amplissimi. Ima pars scenæ e marmore fuit,
media e vitro, inaudito etiam postea genere luxuriæ; summa tabulis inauratis. Co-
lumnarum, ut diximus, imæ duodequadragenum pedum. Signa ærea inter colum-
nas, ut indicauimus, fuerunt tria milia numero. Cauea ipsa cepit hominum LXXX. 00.
cum Pompeij amphitheatri toties multiplicata vrbe, tantoque maiore populo sufficiat
largè XL. milibus. Sed & reliquus apparatus tantus Attalica veste, tabulis pictis, cetero-
que choragio fuit, ut in Tusculanam villam reportatis, quæ superfuerant, quotidiani vñs
deliciis, incensa villa ab iratis seruis, concremaretur ad tertium milies. Hæc de Scauri
theatro Plinius libro xxxvi. cap. xv. cuius etiam meminit Pædianus in Scaurianam
Venationem quoque dedit pantherarum centum quinquaginta. Primus item hippopota-
mum, & quinque crocodilos, effosso temporario euripo, Romæ ostendit. Et inter alia
miracula suæ Ædilitatis, ostendit & beluæ ossa, cui exposita dicebatur fuisse Androme-
da; quæ Romam ex oppido Iudææ Ioppe apportauerat. Erant autem longitudine pedum
quadraginta, altitudine costarum Indicos elephantos excedente, spinæ crassitudine ses-
quipedali. Hæc etiam Plinius libro viii. & ix. item Solinus cap. xxxv. & xxxvi. Quæ
omnia quando mente reuoluo, non videtur absurdum, quod Pædianus de Scauro scribit
in argumento orationis, quam pro eodem postea repetundarum reo dixit Cicero. Hanc
enim Ædilitatem ait tanta magnificentia a Scauro gestam, ut in eius impensas absumple-
rit opes suas, magnumque æs alienum contraxerit. Collegam verò in Ædilitate Scauri
fuisse P. Plautium Hypsæum, qui postea in Consulatu repullam est passus, iam ante dixi-
mus, & hoc loco ex denarij argentei signis probabo, qui communi nomine in hac eorum
Ædilitate cusus est. In eius altero latere repræsentatur Aretæ Arabum regis deditio, de
qua superius locuti sumus. Iacet supplex in gibus Rex ante Scaurum barbaro habitu,
chlamyde longa caligisque laxis indutus, coronam præsentans cameli dorso impositam.
Circumscriptæ litteræ, M. SCAVRVS. ÆD. CVR. EX. S. C. Et subtus, REX. ARETAS. In
altero autem latere, eius collegæ P. Hypsæus renouat clarissimi tituli memoriam, quem
C. Hypsæus Consul Priuerno capto ante aliquot sæcula suæ familiæ imaginibus adiece-
rat, anno vrbs videlicet cxxxii. vñ vetustam familiæ suæ nobilitatem ostentaret, quem-
admodum fieri tum solebat.

P. Plautium
Hypsæum Æ-
dilis cum
Scauro.

C. Hypsæus
Cos.

Ædiles plebis.

L. Calpur-
nius Bestia
Ædilis pl.

L. Calpurnius L. f. C. n. Bestia. Quoniam duos Ædiles curules alios huius
anni reperimus, L. Bestiam Ædilem esse plebis statuendum arbitror, qui anno sequenti, ut
ordo magistratuum tunc postulabat, Præturam petens non solum repullam est passus,
verum etiam ambitus postea accersitus, & damnatus mense Februario proximo post pe-
titionem, ut Cicero ad Q. Fratrem epistola libri secundi tertia, quam Marcellino & Phi-
lippo Coss. xv. Kal. Martias datam esse constat, ut postea patebit. Meminit idem in ora-
tione pro M. Cælio, quem defendit L. Domitio & Ap. Claudio Coss. Ac prima pars, in-
quit, orationis fuit illa, quæ me minus mouebat, fuisse meo necessario Bestiæ Cælium fa-
miliarem, cœnasse apud eum, ventitasse domum, studuisse Præturæ: non me hæc mo-
uent, quæ perspicue falsa sunt. Itaque cum per damnationem ex lege Tullia in exilium
pelleretur, alios postea magistratus non gessit, quamuis deinde fuerit restitutus per C. Cæ-
sarem, qui exules omnes reduxit in ciuitatem, cum occupata rep. urbem armis inuaderet.
Cæsare autem occiso, inter Ædilitios Senatores adhuc numerabatur, qui Mutinenti bel-
lo castra Antonij sequebantur, inter hosque nominatur a Cicerone Philippica xii. Co-
gitasse tunc tamen rebus turbatis de Consulatu obtinendo, demonstrat idem Philip-
pica xi. his verbis: Quid Bestiam? qui se Consulatum in Bruti locum petere proficitur,
Atque hoc detestabile omen auertat Iupiter. Quam absurdum autem, qui Prætor fieri,
non potuerit, eum petere Consulatum, nisi forte damnationem pro Prætura putat.

M. Lollius * M. f. C. n. Palicanus. Aduertus optimatum studijs temper he-
reditaria quadam popularitate, qua etiam, in magistratu, ut opinor, cum esset, hoc anno se
ducem præbuit Clodianæ factioni, sicut non semel Cicero in oratione pro domo sua
conqueritur, vbi inter latellites Clodij ipsum numerat, & numquam sine telo fuisse, ne-
que suam solum, sed & Cn. Pompeij eadem sibi depoposuisse dicit.

Tribuni plebis.

P. Clodius
Trib. pl.

P. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. Cum esset patricia familia natus, ut Tribunus
plebis

plebis fieri posset, & se de M. Cicerone inimico vlcisceretur, M. Fonteio homini plebeio se adoptandum dedit, & annitente Casare, simulque Pompeio & Crasso conuiuentibus, Tribunus plebis factus, M. Bibulo Consuli abeunti, & de rerum presentium statu in concione verba facere volenti silentium imposuit, nec quidquam præter solemne iuramentum dicere passus est: Dio lib. xxxix.

Legem frumentariam tulit, quam L. Saturninus antea tentarat, Vt populo frumentum gratis daretur, quod antea semis æris & trientibus in singulos modios vendebatur: Pædianus in Pisonianam, Dio lib. xxxix. Cicero in oratione pro domo sua, hanc legem impugnat. Vbi intelliges eadem lege Sex. Clodium egentissimum helluonem rei frumentariæ præpositum fuisse; enatamque inde primum summam illam annonæ caritatem, quæ statim insecuta est.

Legem de auspiciis tulit, Æliæ & Fufiæ contrariam, Ne quis per eos dies, quibus Trib. plebis cum populo ageret, de cælo seruaret; Ne legi à Tribuno plebis latæ intercedere liceret; Ne obnuntiare concilio, comitiisve, neque auspiciis obtemperaretur; Vtque etiam fastis diebus legem ferre Tribunus posset: Pædianus & Dio, item Cicero in Pisonem, post reditum in Senatu, de Aruspicum responsis.

Legem de collegiis tulit, Vt non solum quæ Senatus Cæcilio & Marcio Coss. sustulerat, renouarentur, sed etiam noua collegia ex arbitrio Tribuni constituerentur: Dio, Pædianus, & Cicero in Pisonem, pro Sestio, post reditum in Senatu, de Arusp. responso, & ad Atticum libro tertio.

Legem de Censura tulit, Ne quem Censores in legendo Senatu præterirent, neque qua ignomina afficerent, nisi qui apud eos accusatus, & vtriusque Censoris sententia damnatus esset: Dio, Pædianus, & Cicero de Aruspicum responsis, in Pisonem, pro domo sua. Quam legem postea abrogauit in Consulatu Q. Metellus Scipio, vt suo loco dicetur.

Legem tulit, Vt Cyprus insula in prouinciæ formam redigeretur, bonaque regis Prolo-mæi publicarentur, vti que Byzantium exules reducerentur, & M. Catoni ea prouincia cum titulo Quæstoris, & potestate Prætoris mandaretur: Plutarchus, Dio, Velleius, Cicero in oratione pro Sestio, pro domo sua.

Legem tulit, Vt Brogitarus Gallo-Græcus Deiotari gener Rex appellaretur, Pessinuntemque possideret: Cicero Arusp. responso, pro Sestio.

Legem de prouinciis Consularibus tulit, Vt consules L. Piso Macedoniam, A. Gabinius Syriam, T. Ampius Ciliciam Procos. extra ordinem per biennium obtinerent: Pisonis insuper imperium in Achaiam, Thessaliam, Bœotiam, Græciam: Gabinij verò in Babylonem & Persas extenderetur: veluti ex Plutarcho, & Ciceronis oratione pro domo colligere est, vbi ait Clodium liberos etiam multis S. C. populos L. Pisoni victos & constrictos tradidisse: & postea, vbi Campano Consuli Pisoni Achaiam, Thessaliam, Bœotiam, Græciam, Macedoniam: & collegæ eius Gabinio Syriam, Babylonem, Persas, integerrimas pacatissimasque gentes ad diripiendum datas esse dicit. Rursus in oratione de Prouinciis Pisonem allocutus: Emisti, inquit, à foedissimo Tribuno plebis grandem pecuniam, vt tibi de pecunis creditis ius in liberos populos contra S. C. & contra legem generi tui dicere liceret. Meminere item Plutarchus, Dio, & Appianus.

Legem de libertate ciuium tulit, contra eos qui ciuem à populo indemnatum necassent, qua lege Ciceronem inimicum petebat, qui in Consulatu in P. Lentulum, C. Cethegum & alios Catilinariæ coniurationis socios ex S. C. tantum animaduerti iusserat. Eadem promulgata, Cicero vestem mutauit, & sordidatus ambire cœpit. Cumque se à Consulibus, Crasso & Pompeio, aliisque vrbis principibus desertum videret, circiter Kal. Apr. vrbe sua sponte cessit: Plutarchus, Dio, Appianus, Cicero passim, & alij.

Legem de Ciceronis exilio tulit: Quoniam is ciueis Romanos indicta causa, populi que iniussu necasset, vt ei aqua & igni interdiceretur, ne quisquam tectum intra quingenta milia passuum ab vrbe daret, ne quis de eo reuocando ad Senatum referret, ne decerneret, ne sententiam diceret, ne pedibus iret, ne scribundo adesset. Quam legem à populo latam Clodius in Curia postea fixit, exilium & proscriptionem minatus vniuersis, qui de Cicerone reuocando quidquam agerent. Eam verò non legem Cicero, sed priuilegium & Proscriptionem appellat in oratione pro domo sua, alibi que. Ceterum vide quæ Plutarchus, Appianus, Dio, Velleius, Pædianus, alij de hoc P. Clodij Tribunatu scribunt. Cuius leges & actiones omnes, vt iniquissimas, & reip. perniciosissimas vbique exagitat Cicero, cum in epistolis, tum in orationibus, pro Sestio, Milone, Plancio, in Pisonem & Vatiniū, aliisque quas post reditum suum dixit; quas videat studiosus Lector: nam hic omnia repetere, nimis prolixum esset.

L. Mummius . f. . n. Quadratus . Hic mendose opinor Ninnius in Dione ^{L. Mummius} ^{Quadratus} vocatur,

vocatur, nam à Prædiano & Cicerone Mummius appellatur. Amicus & fidus Ciceroni Tribunus fuit, promptus semper ad intercedendum Clodij legibus ab initio, si Ciceroni visum fuisset: verum is, Consul Pompeij atque ipsius Clodij blandis verbis & simulatione deceptus, Mummius quiescere iussit. Rebus itaque Ciceronis iam fere deploratis, plebe ad legem ferendam inclinata, intercessioneque sublata Consul edicto, Mummius populum tamquam in publica calamitate ad vestem mutandam hortatus est, ut à Dione refertur. Testatur hoc etiam sic Cicero ipse in oratione pro Sestio: Vos, inquit, equites Rom. & omnes boni vestem mutata, vos inquam, pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi proiecistis: cum vestris precibus à latrone illo repudiatis, vir incredibili fide, magnitudine animi, constantia, L. Mummius ad Senatum de Rep. rettulit, Senatusque frequens vestem pro mea salute mutandam censuit. Hic idem L. Mummius inter primos ausus contra legem Clodiam, eodem anno, Kal. Iunius, referre de Ciceronis reditu, qui in exilio vitra mensem non fuerat: id quod ipsemet in eadem oratione adfirmat, velut etiam in ea, quam habuit in Senatu post reditum: Non multo post discessum meum (inquit) vniuersi me reuocastis, referente L. Mummius fortissimo atque optimo viro, quem habuit ille pestifer annus maxime fidelem, & minime timidum, & si dimicare placuisset, defensorem salutis meæ. Meminit item in epistolis ad Atticum libro tertio, epist. xxiii. Idem Mummius postea P. Clodij bona publice Cereri consecrauit, cum is Pompeij acta rescindere vellet, & aduersantis ut arbitror Gabinij Consulis bona capite velato, concione aduocata, foculoposito, prius consecrasset. Hoc ex oratione Ciceronis, quam habuit pro domo sua, colligimus, ubi sic Clodium alloquitur: Omitto Gabinium. Quid? exemplo tuo bona tua nonne L. Mummius vir fortissimus atque optimus consecrauit? Prædianus autem in Pisonianam scribit, L. Mummius Tribunum plebis prohibuisse ne fierent ludi compitalitij per Sex. Clodium operarum Clodianarum ducem, qui ludi simul cum collegis ante nouem annos sublati erant.

L. Antistius * P. f. // . nepos. C. Cæsarem post Consulatum in prouinciā abiturientem, ob acta eius contra leges postulare voluit. Verum appellato Tribunorum collegio, beneficio legis Memmiae, cum Reip. causa abesse posset, ne reus fieret obtinuit: Suetonius in Cæsare.

P. Ælius // . f. // . n. Ligus. Clodianæ factionis Tribunus. Cum enim referente Kal. Iunius de reditu Ciceronis, abrogandaque Clodia lege decreuisset, & octo Tribuni plebis promulgassent, solus P. Ælius Ligus in Clodij gratiam intercessit, ut nihil perfici potuerit. Conqueritur Cicero hoc ipse in oratione post reditum in Senatu: Posteaquam, inquit, vobis potestas decernendi non est permissa per eum Tribuni plebis qui cum per se rempub. lacerare non posset, sub alieno scelere deleuit. Item aliquantò clarius in oratione pro Sestio, nomine Tribuni neutiquam dissimulato: Decreuit, inquit, Senatus frequens de meo reditu Kalendis Iun. dissentiente nullo, referente L. Mummius, cuius in mea causa numquam fides virtusque contremuit. Intercessit Ligus iste nescio qui, additamentum inimicorum meorum. Itaque suggillat sapius obscuritatem leuitatemque huius Tribuni, inter quicquillas seditionis Clodianæ ipsum recensens, quem vnum dicit ex Tribunorum eius anni collegio præter Clodium amico sibi defluxisse. Nam ex nouem, inquit, Tribunis, quos tum habueram, vnus me absente defluxit, qui cognomen sibi ex Æliorum imaginibus arripuit, quo magis nationis eius esse quam generis videretur. Et in oratione de Arusp. responsis, sua accusatione indignum iudicat, stipitem appellat, & quorum hominum esset, nesciremus (ait) nisi se Ligurem ipse esse diceret. Quid enim hunc persequar, pecudem ac, beluam pabulo inimicorum meorum & glande corruptum. Sic in oratione pro domo sua nouitium vocat Ligurem, venalem adscriptorem & subscriptorem Clodij.

* Ligures enim vni. Virgil.

Cn. Manlius // . f. // . nepos. Legem à P. Clodio collega, ut Prædianus auctor est, conscriptam promulgauit, Vt libertinis suffragium in omnibus tribubus esset. Quam cum per tumultum ferre vellet, à L. Domitio Prætor per vim repulsus fuit. Narrat hoc ita Prædianus nisi Miloniam: Constantiam L. Domitij (inquit) notat Tullius, quam, in Prætura præstitit. Nam eo tempore, cum Cn. Manlius Trib. plebis subnixus libertinorum & seruorum manu, perditissimam legem ferret, Vt libertinis in omnibus tribubus suffragium esset, idque per tumultum ageret, & cliuum Capitolinum obsideret, discusserat, pertruperatque cæterum Domitius, ita ut multi Manlianorum interficerentur. Quo facto & plebem infamiam offenderat, & Senatus magnam gratiam inierat. L. Domitium verò, qui quæsitior erat in Milonis causa, Prætorem hoc anno fuisse supra demonstraui.

L. Nouius // . f. // . nepos. Pompeio amicus, & infensus Clodianæ factioni Tribunus,

bonus, sicut ex Pædiani commentariis in orationem pro Milone intelligimus. Refert enim, ex actis eius anni cognouisse, Cn. Pompeium à Damione Clodij liberto domi fuisse obiectum. Qui deinde de vi cum postularetur, & contra L. Flauium Prætozem appellaret Tribunos, Tribuniq; de appellatione cognoscerent, L. Nouius collega Clodij xv. Kal. Septemb. intercessit, & ita sententiam dixit: Ab hoc apparitore P. Clodij
 " vulneratus sum, & hominibus armatis, præliis dispositis, à republica remotus sum,
 " Cn. Pompeius obiectus est: cum appeller, non utar eius exemplo, quem vitupero, ut iudicium tollam. Itaque hunc intelligit Cæro in oratione post reditum in Senatu, cum
 " dicit: Fortissimi atque optimi viri Tribuni plebis sanctissimum corpus non solum tactum
 " ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectumq; vidistis.

C. Claudius C. f. M. n. Marcellus.

Q. Terentius * Q. f. Q. n. * Culco. Priuilegium ferre de Ciceronis reditu voluit, ut ad Atticum epistola xv. libri tertij. vbi ita: Quodd te cum Culeone scribis de priuilegio locutum, est aliquid, sed multò est melius abrogari: si enim nemo impediet, sic
 " est firmitus: sin erit, qui ferri non sinat, idem S. C. intercedet. Nec quidquam aliud opus
 " est, quàm abrogari, nam prior lex nos nihil lædebat. Ex his cognoscere est; Culeonem
 " tunc Tribunum plebis fuisse, quem inter Pontifices minores nominat post reditum in oratione de Arulpicum responso, Et meminit illius etiam in Pompeio Plutarchus. Nam familiarissimus erat Pompeio, cuius partes bello ciuili est sequutus, ut colligimus ex epistola Ciceronis ad Pompeium quæ libro vii. ad Atticum extat.

C. Alfius // f. // nepos. Cn. Domitius * L. f. Cn. n. Ahenobarbus.

Quæstores urbani.

// f. // n. // f. // n. // f. // n. //

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus. Qui postea // vir cum M. Antonio & Augusto fuit. Filius M. Lepidi, qui Cos. acta Sullæ rescindere voluit, & à collega Q. Catulo victus & ex Italia pulsus est. M. Lepidus
111. vir.

L. Saufeius // f. // nepos. Cicero ni & Attico familiaris, studiosusq; philosophiæ, sicut ex epistola ad Atticum libri vii. prima; & reperiuntur eodem nomine bigati argentei.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias. & Illyricum. lege. Vatinia. obtinuit. In Galliam initio Aprilis cum exercitu profectus, Heluetios gentem vagam, (quæ sedem quærens per prouinciam Narbonensem iter facere volebat) prælio fregit, & in pristina loca sua redire coëgit. Cum Ariouisto Germanorum rege graui prælio confligit, eundemq; victum à Gallia profligauit. Ita vna æstate duobus bellis confectis, in hiberna in Sequanos exercitum deduxit, præpositoq; hibernis T. Labieno legato, ipse in citiorem Galliam ad conuentus agendos profectus est. Historiam exactius ipse Cæsar Commentariorum libro primo, Plutarchus, & Dio libro xxxvi. attingunt. Suetonius, Velleius, Orosius, Zonaras, Eutropius, & alij. Itaque bellum Gallicum, quod per nouem annos non Gallorum magis quàm ipsius Cæsaris ambitiosi, & omnem belli occasionem arripientis culpa gestum est, hoc anno incepit. Galli à Cæsare victi.

M. Calpurnius L. f. // n. Bibulus. Omississe prouinciam, ex Ciceronis oratione pro domo sua colligimus, vbi scribit, declinante ac debilitato iam Tribunatu Clodij, Bibulum productum esse in Rostra, aded ut constet eum hoc anno Romæ fuisse. Verba Ciceronis ad Clodium sunt hæc: Tu tuo præcipitante iam & debilitato Tribunatu auspiciorum patronus subito extitisti, tu M. Bibulum in concione, tu Augures produxisti, te interrogante Augures responderunt, cum de cælo seruatum sit, cum populo agi non posset. Tibi M. Bibulus quærenti, se de cælo seruasse respondit.

T. Vettius // f. // n. Iudex. Pr. Africam. sortitus. obtinuit. Quod ipsum indicat Cicero in oratione qua L. Flaccum defendit repetundarum ex Asia reum anno superiore apud eundem in vrbe Prætozem, quando iam sortitus erat Africam. Probare enim cupiens Cicero, Flaccum Prætozem iure sibi vindicasse hereditatem Valeriæ sororis, quæ vxor Sextilij Andronis intestata erat mortua, sic L. Lucillum iudicem, & T. Vettium Prætozem alloquitur: Relinquitur illud, quod vociferari non desistit, non debuisse, cum Prætor esset, suum negotium agere, aut mentionem facere hereditatis. Maximas

audio tibi, L. Luculle, qui de L. Flacco sententiam laturus es, pro tua eximia liberalitate in tuos, venisse hereditates, cum Asiam provinciam Consulari imperio obtineres; si quis, eas suas esse dixisset, concessisses? Tu, T. Vetti, si qua tibi in Africa venient hereditas, vsum amittes? An tuum nulla avaritia, salva dignitate, retinebis?

L. Appuleius . f. . n. nepos. Pr. Macedoniam sortitus obtinuit, C. Octavio succedens. Meminit eius Cicero in oratione pro Cn. Plancio, qui Quaestor Appuleij Thessalonicae Ciceronem exulem humanissime excepit, & apud se toto anno retinuit. L. vero Appuleius (inquit) hunc tanti facit, ut morem illum maiorum, qui praescribit in parentum loco Quaestoribus suis Praetores esse oportere, officis benevolentiaque superant. Ipse tamen Appuleius Praetor, metu Clodianae factionis, Ciceronem exulem officiis prosequi non fuit ausus. Id quod Cicero non retinet in fine eiusdem orationis: Hic ego, nunc (inquit) de Praetore Macedoniae nihil dicam amplius, nisi eum & ciuem optimum, semper, & mihi amicum fuisse, sed eadem timuisse quae ceteros. C. Virgilium Siciliae Praetorem in primis intelligit, quem paulo ante narrat ipsum exulem insula prohibuisse, uti suo loco mox dicemus.

Cn. Cornelius P. f. . n. Lentulus Marcellinus. Pr. Syriam sortitus obtinuit post L. Philippum, & cum Arabibus bellum gessit. Auctor est Appianus in Syriaca, cuius fere verba sunt haec: Scauro Senatus Martium Philippum successorem misit, & huic, Lentulum Marcellinum, ambos Praetorios; qui quo biennio provinciae praefuerunt, conflati sunt cum Arabibus ex vicino instantibus. Quae causa fuit, ut post illos in Syriam mitterentur Procons. Consularem cum imperio, quorum primus fuit Gabinus. post Consulatum videlicet anno insequenti.

. . . f. . n. . . Pr. Hisp. citeriorem sortitus obtinuit. Constat enim P. Lentulum Spinthera accepto successore decessisse ad petitionem Consulatus.

*Q. Cicero
Asia decessit.*

. . . f. . n. . . Pr. Asiam sortitus obtinuit, Q. Ciceroni succedens. Ut frater Marcus indicat ad ipsum Roma scribens post comitia anni superioris, cum iam ante provincias in hunc annum sortiti essent Praetores. Verba eius sunt haec in epistola secunda libri primi: Nunc tamen decessens, id quod mihi iam facere videris, relinque quaequam iucundissimam memoriam tui: successorem habes perblandum, cetera valde illius aduentu tua requirentur. Sed successorem non nominat, idem quisnam Praetorum superioris anni fuerit, nobis obscurum est. Porro Quintus, accepto successore, ante Kal. Martias hoc anno ex Asia discessit, fratre iam in exilium pulso. Et cum Idibus venisset Athenas, valde ei fuit properandum, ne quid absens acciperet calamitatis ab inimicis, qui ei iudicium repetundarum minabantur. Itaque maluit frater Marcus eum properare Romam, quam ad se Thessalonicam, ubi exulabat, venire, ut ipse scribit ad Atticum libro III. epist. ix.

. . . f. . n. . . Achaia

. . . f. . n. . . Ciliciam.

Praetores. sortiti. obtinuerunt.

Q. Fufius . f. . n. Calenus. Q. Claudius . f. . n. * Flamininus *

. . . f. . n. Crassus. Diues. C. Manilius . f. . n. * Crispus *

* P * Silium post Praeturam neglexisse provinciam hinc colligere est, quod post septennium inter eos reperitur, qui lege Pompeia diu post magistratum provincias sortiti sunt, uti tunc latius docebitur.

C. Pontanius A. f. . nepos. Propr. ad urbem triumphus causa.

*C. Virgilius
Siciliae Pro-
praetor.*

*Plutarchus
corruptus.*

C. Virgilius . f. . nepos. Propr. Siciliam obtinuit. Ciceronem lege Clodia exterminatum ad suam provinciam venire non permitit, cum is fretus amicitia Virgilij, & Siculorum benevolentia, quos mirifice sui studiosos esse non ignorabat, eo ex Italia se recipere vellet, sicut à Dione & Plutarcho refertur. Sed opinor perpetam in hoc Virgilium appellari Praetorem, cum à Cicerone semper Virgilius vocetur, qui de hoc suo casu dissentit in oratione pro Cn. Plancio, non sine laude tamen Virgilij; videbatur enim non inique publicam tranquillitatem privatae amicitiae praetulisse, non intus admodum propensos esse in Ciceronem Siculorum animos, metuentisque idcirco ne eius adventus causam novi motus praerberet, ipso contra legem Clodiam suscepto, qua non solum Italia, sed & omnibus circumquaque vicinis Italiae provinciis ad quingenta milia passuum pelleretur. Sed audiamus Ciceronem ipsum loquentem, quam non accuset inhumanitatis vel ingratitude propterea Virgilium: Siciliam (inquit) petui animo, quae & ipsa

» ipsa erat mihi sicut domus una coniuncta: & obtinebatur à C. Virgilio, quo cum me uno
 » vel maxime tum vetusta amicitia, tum mei fratris collegia, tum Reip. sociarat. Vide nunc
 » caliginem temporum illorum, cum ipsa pene insula mihi sese obuiam ferre veller, Prator
 » ille, eiusdem Tribuni plebis concionibus propter eandem Reip. causam saepe vexatus,
 » nihil amplius dico, nisi me in Siciliam venire noluit. Quid dicam? C. Virgilio, tali civi &
 » viro, benevolentiam in me, memoriam communium temporum, pietatem, humanita-
 » tem, fidem defuisse: nihil videlicet est eorum: sed quam tempestatem nos vobiscum
 » non tulissemus, metuit, ut eam ipse non posset opibus suis sustinere.

» f. n. Sardiniam
 » f. n. Hispaniam vltiorem
 » f. n. Bithyniam & Pontum
 » f. n. Cretam & Cyrenen

Propr. prorogato. imperio. obtinuerunt.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Propr. Cyprum extra ordinem rogatione Clo-
 dia obtinuit. Inuitus hanc prouintiam suscipere populi iussu coactus est, P. Clodio
 Tribuno plebis satagente, ut abesset à Republica, qui peruersis eius legibus obstare pos-
 set, & veller. Fit igitur iniuria Catoni, atque maior Ptolomæo regi, cuius regnum au-
 tum, bona, fortunas, causa incognita, nullam aliam ob culpam, quam ob opes nimias
 P. Clodius nefaria lege sua publicauit, priuatim quoque Regi infensus, quod se olim à
 piratis captum neglexisset, ut a Dione & Strabone memoratur. Profecto ad hanc ex-
 peditionem Catone, dum Rhodi se apparat, præmisit, qui Regi suaderent, ut sine con-
 tentione ac pugna viribus populi Romani cederet: qui rei indignitate motus, atque vim
 haud sibi expectandam ratus, veneno sua fonte hausto interit. Qua re cognita Cato
 M. Brutum nepotem in Cyprum misit, ut cum Canidio Quæstore gazam regiam in ta-
 bulas publicas redigeret. Ipse interea Byzantium profectus, exules reduxit, ac pacem in ea
 ciuitate constituit. Vide Dionem & Plutarchum in Catone & Bruto, & Ciceronem in
 oratione pro domo sua, & pro P. Sestio.

M. Cato Cy-
 pri Propr. cur
 Clodii roga-
 tione factus.

Quæstores.

» f. n. Ostiensis in Latio
 » f. n. Calpurnius in Campania
 » f. n. Canusinus in Apulia
 » f. n. Spoletinus in Vmbria
 » f. n. Pisanus in Etruria

Q. Pedius M. f. nepos * C. Caesaris Procos. in Gallia Cisalp* Nam anno se-
 quenti legatus eiusdem, duas legiones in ea provincia conscriptas Caesaris iussu in vlti-
 orem Galliam deduxit, Belgico motu nuntiato: Comment. 11.

» f. n. Eiusdem in Transalpina
 » f. n. Eiusdem in Illyrico
 » f. n. T. Vettij Pr. in Africa Vticensis
 » f. n. Eiusdem in Libya Adrumetanus
 » f. n. Pr. in Hisp. citeriore
 » f. n. Pr. in Achaia

Cn. Plancius Cn. f. nepos. L. Appuleij Pr. in Macedonia. Familia
 equestri ex præfectura Atinati, cuius pater publicanus, auus maioresque omnes, equites
 Romani. Fuit Ciceroni fidus amicus, nam solus ex magistratibus eius anni Ciceronem
 exulem excepit, iuuit, & tutatus est, Dyrrachium obuiam dimissis lictoribus processit,
 peramanterque susceptum Thessalonicam ad Quæstorium suum perduxit. Patetur eius
 in se beneficia passim Cicero in orationibus quas post reditum dixit in Senatu, & pro
 ipso Plancio, postmodum ambitus reo, Custodem capitis sui appellat, ipsumque omni-
 bus prouincialibus ornamentis commodisque depositis, totam suam Quæsturam in eo
 sustentando & conseruando collocasse. Idcirco etiam ex S. C. gratias Plancio fuisse actas
 testatur, & in epistolis ad Atticum in exilio scriptis frequenter illius mentionem facit.

Cn. Plancius
 Pr. in Mac-
 donia, Cice-
 ronem studio-
 sus.

» f. n. Pr. in Asia
 » f. n. Pr. in Cilicia

31. 32. 33. f. 11. n. 11. 11. Cn. Lentuli Pr. in Suria

11. 11. 11. f. 1. n. 11. 11. 11. Pr. in Bithynia & Ponto.

*G. Calpurnius Piso
Frugi primus
Ciceroni ge-
ner.*

C. Calpurnius L. f. . n. Piso. Frugi. Primus gener Ciceronis: Tulliolam enim duxerat, Tullo & Lepido Consulibus, altero ante Consulatum Ciceronis anno, ut ipse ad Atticum libri primi epistola prima, ubi L. Filium vocat, ad differentiam, ni fallor, alterius C. Pisonis, qui Consularis viri C. Pisonis filius fuit. Hunc generum suum Tullius apprime laudat in Bruto ab eloquentia & studio, quamvis iuuenis admodum non diu post reditum Ciceronis ab exilio mortuus esset, ut ex oratione eius pro P. Sestio colligitur, quam a. d. 111. Id. Martias dixit, Marcellino & Philippo Coss. quo anno Tulliolam Crassipedi desponsauit. Quæstorum Bithynia & Ponti sortitus in hunc annum erat, sed ne in calamitate Ciceronis socii sui abesset, in provinciam non iuit. Itaque pro eodem sordidatus circumiuit supplex apud magistratus & principes ciuitatis, quo tempore à Consulibus Pisonis propinqui sui pedibus superbe cum vxore reiectus est, quemadmodum sæpe conqueritur & testatur ipse Cicero in oratione pro Sestio, in Pisonem, post reditum ad Quirites, & alius locis. Porro in fine orationis, quam reuersus in Senatu dixit, Quæstor huius mentionem facit his verbis: Alter fuit propugnator mearum fortunarum & defensor assiduus, summa virtute & pietate C. Piso gener, qui minas inimicorum meorum, qui inimicitias affinis mei propinqui sui Consulibus, qui Pontum & Bithyniam Quæstor pro mea salute neglexit. Ex his autem fit verisimile, cum Piso succedere noluerit, Quæstoribus anni superioris prorogatas fuisse provincias istas, quæ ambæ vni in hunc annum erant decretae, ob Cypriam (ni fallor) M. Catonis extraordinariam provinciam, cui & vnus Quæstor debebatur.

M. Canidius . f. . n. * Crassus. M. Catonis Propr. in Cipro. In quo Velleium auctorem sequor, qui Catonem populi iussu Proquæstorem cum iure Prætorio, adiecto etiam Quæstore, nullum scribit. Plutarchus duos tantum additos Catoni scribas lege Clodia dicit fuisse, nec nauem, nec militem, nec ministrum e publico præterea quemquam. Quæstoris verò mentionem non facit: M. Canidium tamen fuisse prorsus indicat, quando hunc præmissum à Catone tradat ad bona regia proscribenda, & in tabulas publicas redigenda, quem videto in Catone & in Bruto.

Q. Pompeius Q. f. Q. n. Rufus. L. Sullæ Dict. ex filia nepos, quemadmodum Dio & Val. Max. testantur. Postea Trib. plebis seditiosus, ac maiestatis idcirco damnatus, veluti ex sequentibus constabit.

P. Licinius P. f. . n. Crassus. Iunianus. M. Cælius M. f. . n. Vicinianus. A. Allienius. . f. . nepos.

L. Oppius . f. . nepos. In Flacciana Ciceronis perperam Eppius vocatur, ubi cognosces ante quadriennium adhuc equitem Romanum fuisse; & postea Ædilem fuisse docebo.

C. Fufius * Q. f. C. n. * Calenus. Q. Caleni Consularis, ut puto frater, postea Legatus Cæsaris in Gallia, ut Hirtius memorat.

C. Luccius C. f. . n. Hirrus. in Tribunatu plebis totus Pompeianus, postea eiusdem Legatus bello civili à Camerino profugit cum sex cohortibus, ut legitur Commentariorum belli civilis primo: sed perperam ibi in exemplaribus Vlicilles Hirrus vocatur.

Sex. Peduccius Sex. f. Sex. nepos. Prætorij viri filius, ac Ciceroni fidus amicus, ob necessitudinem paternam, cuius Cicero, ut diximus, Quæstor fuerat. Hoc enim indicat ipse ad Atticum scribens libro x. epist. prima, cum dicit: Sexto etiam nostro quod scribis probari, ita lætor, ut me quasi patris eius, cui semper vni tribui plurimum, iudicio comprobari putem. Vide cetera quæ sequuntur.

P. Sestius P. f. . nepos. Ad quem Ciceronis exstat epistola consolatoria, Familiarium libro v. Nam videtur sub Cæsare absens inique postea exilio damnatus fuisse ob inuidiam annonæ; fortassis post Ædilitatem gestam. nam Ædiliū erat annonam carare. At autem ita Cicero: Cumque eo tempore inuidia annonæ inimici, non solum tui, verum etiam amicorum tuorum, iniquitas totius iudicii, multa que alia reip. vitia, plus quam causæ ipsa veritasque valuissent, Publio tuo neque operâ, neque consilio, neque labore, neque testimonio defui. Apparet fratrem patruelem fuisse P. Sestij L. f. qui Tribunus plebis cum collegis Ciceronem ab exilio reuocauerat.

Q. Marcus Q. f. Q. n. Rex. Legatus anno sequenti L. Pisonis Procos. in Macedonia. Cicero virum fortem in primis belli ac rei militaris peritum, ac familiarem suum vocat

vocat in Pisoniana, eiusque & L. Flacci Prætorij legati prælio Pisonem imperatorem appellatum dicit. Idem postea Propr. Siciliam obtinuit sub Cæsare.

Proquæst.

..	f.	..	n.	..	C. Virgilij Propr. in Sicilia Syracusanus
..	f.	..	n.	..	Eiusdem Lilybætanus
..	f.	..	n.	..	Propr. in Sardinia Caralitanus
..	f.	..	n.	..	Propr. in Hispania vltiore
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Corsica Aleriensis
..	f.	..	n.	..	Propr. in Bithynia
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Ponto
..	f.	..	n.	..	Propr. in Cyrenaica
..	f.	..	n.	..	Eiusdem in Creta.

ANNI P. R. C. DCXCVI.

Consules.

P. CORNELIVS. P. F. .. n. Lentulus. Spinther. Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos.

HABENT Consules Cassiodorus P. Lentulum, Q. Metellum; Pædianus in Miloniam P. Lentulum Spintherem, Q. Metellum Nepotem; Dionis index libri xxxviii. P. Cornelium P. f. Lentulum Spintherem, Q. Cæcilium Q. f. Metellum Nepotem: Tabulæ autem Græcæ Lentulum & Metellum. Sic etiam Val. Maximus libro ix. cap. xv. & agnominum rationem reddit ita: Generosissimum Consulatus collegium Lentuli & Metelli fuit, qui ambo in scena propter similitudinem histrionum pro-
pmodum spectati sunt. Sed alter ex quodam secundarum cognomen Spintheris traxit, alter, nisi Nepotis à moribus accepisset, Pamphili tertiarum, cui similis esse ferebatur, habuisset. Refert idem Plinius lib. vii. cap. xii. Ceterum, ita corrigendum esse hunc Valerij locum, alibi in Annotationibus in eum Auctorem demonstraui. Crebra horum *Val. Maxim. correctus.*
Consulum mentio in orationibus Ciceronis quas post reditum dixit; velut de Aruspici-
cum responsis, ubi Cn. Lentulum anni insequentis Consulem quoque nominat. Postero, inquit, die frequentissimus Senatus, te Consule designato Lentule sententiæ princepe,
P. Lentulo & Q. Metello Coss. referentibus statuit, domum meam iudicio Pontificum
liberatam videri. Ex qua oratione, velut ex aliis tam quæ præcedunt quàm quæ sequuntur, urbanas eius anni seditiones inter Clodium & Milonem, Ciceronis restitutionem, qui his Consulibus ab exilio reuocatus est, studiosus Lector plenius intelliget. P. Lentulus Ciliciam & Cyprum, Q. Nepos Hispaniam citeriorem in annum sequentem sortiti sunt.

Cicerone ab exilio reuerso Romam, cum graues à plebe tumultus excitarentur *Cicero ab ob annonæ caritate, S. C. ex Ciceronis sententia factum est, ut Cn. Pompeius exilio vener-*
Magnus rei frumentariæ per quinquennium præficeretur cum imperio Procos. per omnes populi Romani prouincias, quod ad bellum piraticum habuerat. Cum autem Pompeius legatos quindecim sibi legeret, Ciceronem ex iis principem nominauit. Vide Dionem libro xxxix. Liuij Epitomen lib. c. i. v. Plutarchum in Pompeio & Cicerone, Epistolam ad Atticum libri quarti primam, Orationem pro domo.

Ptolomæus Alexandriæ rex à suis regno pulsus Romam venit, apud Pompeium hospitio exceptus est: & uti in regnum à Romanis reduceretur, variis modis per amicos *Ptolomæus Alex. Rex.*
tentauit. Vide Dionem & Liuium locis iam citatis, Epistolas primi libri Familiarium Ciceronis ad P. Lentulum, & ibidem Paul. Manutium, Plutarchum in Pompeio, & Catone.

Prætores.

L. Cæcilius. .. f. .. n. Rufus. Vibianum. iurisdictionem. sortitus. obtinuit. Nam Apollinares ludos ipsum hoc anno fecisse, Pædianus auctor est: & huic inter septem *Ludi Apol-*
Prætores Cicero, qui de eius reditu solliciti, seditionibus Clodianis semper aduersati erant, *prætori.*
primum

primū gratias nominatim agit, in oratione quam reuersus in Senatu Nonis Septemb. habuit; cum quod Præturæ illud vrbanæ præstantia requirebat, tum quod in aliis rebus, seorsim illi obligatiorem se sentiebat. Aut enim ita: Iam verò Prætores quo animo in me fuerint, vos existimare potuistis; cum L. Cæcilius priuatim me suis omnibus copiis studuerit sustentare, publice promulgarit de salute mea cum collegis pæne omnibus, di-reptoribus autem meorum bonorum in ius adeundi potestatem non fecerit. Quæ postrema Ciceronis verba palam indicant vrbanam Cæcilij iurisdictionem. Hinc ipsum Prætorem vitæ pericula maxima subisse, & à Clodiana factione non semel armis hostiliter infestatum fuisse constat. Nam eius ludos Clodius disturbauit, & domum etiam oppugnauit, sicut obiter demonstrat, in oratione pro Milone Cicero, dicens, potuisse occidi impune Clodium à Milone, cum domum oppugnaret L. Cæcilij iustissimi fortissimique Prætoris. Quem locum Pædianus declarans de domo Cæcilij oppugnata nihil certi adferre se potuisse fatetur. L. Cæcilius Rufus, inquit, de quo dicitur, Prætor, fuit P. Lentulo Spintheræ, Q. Metello Nepote Consulibus, quo anno Cicero restitutus, est. Is cum faceret ludos Apollinæ, ita infima coacta multitudo annonæ caritate tumultuata est, vt omnes qui in theatro spectandi causâ confederant, pellerentur. De oppugnata domo nusquam adhuc legi, Pompeius tamen cum defenderet Milonem apud populum, de vi accusante Clodio, obliuit. Et legimus apud Tironem libertum, Ciceronis in libro quarto de vita eius, oppressum a Clodio L. Cæcilium Prætorem. Hæc Pædianus. Sed vide quæ de seditionibus vrbanis ob annonæ penuriam ortis produntur a Dione, & Plutarcho in vita Pompeij, eaque congruere huic Pædiani loco intelleges.

* Locum cor-
ruptum, forte
legendum,
obicit.

inter ciues & peregrinos
iurisdictionem sortitus obtinuit.

Ap. Claudius Ap. f. C. n. Pulcher. Quæstionem. de. repetundis. sortitus. obtinuit. Frater P. Clodij, atque inde Ciceronis exulis ille metus, de quo superiore anno ad Atticum scribebat, cum Q. Frater ex Asia Romam reuertetetur, quem inimicos repetundarum accusare velle audierat. Merito enim cum apud Ap. Claudium fratrem inimici sui reus deberet fieri hoc anno, magis etiam metuebat. Aut enim ita ad Atticum libro III. epist. XVII. Sane sum in meo infinito mœrore sollicitus, & eò magis, quia Appij quæstio est. In oratione pro domo sua quamvis Appium non nominet, tacite & oblique tamen indicat, ipsum prætermissa Ædilitate, L. Pisonis Consulis fauore, Præturam anno superiore adeptum esse, vbi de Libertatis statua, quam Clodius in arca domus Ciceronis consecrarat. Hoc simulachrum (inquit) Tanagrea meretricis quidam homo, nobilis, non alienus ab hoc religioso Libertatis sacerdote, ad ornatum Ædilitatis suæ deportauit. Etenim cogitabat omnes superiores muneris splendore superare. Itaque omnia signa, tabulas, ornamentorum quod superfuit in fanis & communibus locis, tota Graecia, atque insulis omnibus honoris populi Rom. causa sane frugaliter domum suam deportauit. Is posteaquam intellexit, posse se interuersa Ædilitate, Pisonis Consule, Præ-torem renuntiare, si modò eadem prima littera competitorem habuisset aliquem; Ædilitatem duobus in locis, partim in arca, partim in hortis suis collocauit; signum de busto meretricis ablatum isti dedit, quod esset signum magis istorum, quam publicæ Libertatis. Igitur hoc vno prætermisso, septem alius eius anni Prætoribus gratias agit nominatim, quod defensores salutis suæ fuissent, in oratione, quam reuersus in Senatu dixit. Et in Pisoniana huius rei causam reddit ipse: De me, inquit, cum omnes magistratus promulgassent, præter vnum Prætorem, à quo non fuit postulandum, fratrem inimici mei, præterque duos de lapide emptos Tribunos plebis, legem comitis centuriatis tulit, P. Lentulus Consul de collegæ Q. Metelli sententia, quem mecum eadem Respublica, quæ in Tribunatu eius disiunxerat, in Consulatu virtute optimi ac iustissimi viri sapientiaque coniunxit. Idem idcirco in oratione pro Milone septem Prætores, octo Tribunos plebis Clodij aduersarios, & suæ salutis defensores appellat. Ex quibus item locis luce clarius apparet, quotannis octo Prætores, & decem Tribunos plebis creati tum temporis solere. Sed Appium Prætorem fratri Clodio studuisse apud Dionem legimus: Clodio, inquit, cum alij qui magistratus gerebant aderant, tum frater suus Ap. Claudius Prætor, eo tempore, Consulque Nepos, qui ob peculiarem inimicitiam Cicero infensus erat. Ab eodem Appio Prætor (quod alioquin à priuato fieri non poterat) M. Bibulum in concionem productum dicit Cicero in oratione pro domo sua, vbi Tribunatum Clodij totum conuellit: Tibi, inquit, M. Bibulus quærenti, se de cælo serualiter respondit, idemque in concione dixit ab Appio fratre tuo productus, te omnino, quod contra auspicia

Statua Li-
bertatis à
P. Clodio in
arca domus
Cicer. conse-
crata.

Octo Præ-
tores, & decem
Tribuni tum
creabantur.

adoptata.

adoptatus esses, Tribunum plebis non fuisse. Aliquanto tamen postea non admodum aduersatus videtur Appius reuocationi Ciceronis, quemadmodum etiam Metellus Nepos Consul, Pompeij auctoritate, atque optimatum consensu victi; idque de Metello non solum Dio, sed variis locis testatur etiam Cicero, laudans quod priuatis simulatibus causam publicam prætulerit. De Appio autem videtur intelligere in eadem oratione pro domo sua, cum dicit: Abfui simul cum republica, dicam maxima cum dignitate, te viuo, fratre tuo altero Consule reducete, altero Prætor petente. Quibus verbis Clodium alloquitur, cuius frater germanus erat Appius Prætor, quem ibi petisse suum reditum dicit: fratrem verò alterum significat Q. Nepotem Consulem, sororis Clodij maritum, quem ideo saepius cum in eadem oratione, tum in aliis Clodij fratrem appellat. Quapropter non dubito, quin perpetam in quibusdam exemplaribus (Consulari reducete) legatur, pro (Consule reducete.)

II. II. II. f. II. n. II. de maiestate

II. II. II. f. II. n. II. de ambitu

II. II. II. f. II. n. II. de peculatu

II. II. II. f. II. n. II. de falso

II. II. II. f. II. n. II. inter sicarios

Quæstiones sortiti obtinere.

M. Calidius Q. f. II. nepos. Cui inter Prætores huius anni Cicero gratias agit in oratione post reditum in Senatu, his verbis: M. autem Calidius statim designatus, sententia sua, quam esset chara sibi mea salus, declarauit. Itaque fauit orator oratori. quin immò Quinctilianus auctor est libro x. cap. primo, M. Calidium tunc quoque pro domo Ciceronis dixisse, & orationem scripsisse.

C. Septimius II. f. II. n. * Scæuula *

Q. Valerius Q. f. II. n. Orca.

P. Licinius II. f. II. n. Crassus.

Sex. Quinctilius II. f. II. n. Varus.

C. II. II. f. II. n. Cornutus. His reliquis quinque eius anni Prætoribus simul gratias agit Cicero reuersus ab exilio in eadem oratione superius citata, & officia eorum in se testatur his verbis: Omnia, inquit, officia C. Septimij, Q. Valerij, P. Crassi, Sex. Quinctilij, C. Cornuti summa & in me, & in temp. constiterunt.

Accusatus repetundarum, ni fallor, Manilius Crispus à Cn. Pisone adolescente, quem cum euidenter nocentem gratia Pompeij videret eripi, iuuenili impetu & studio accusationis prouectus, multa & graua crimina præpotenti defensori obiecit. Interrogatus deinde ab eo, cur se quoque non accusaret: Da, inquit, prædes Reip. te, si postulatus fueris, ciuile bellum non excitaturum; etiam de tuo prius, quam de Manilij capite in consilium iudices mittam. Hæc fere Valerij Maximi verbis, quia nec elegantius, nec breuius explicare potuissem, qua in inuidia iam tum fuerit Pompeius tot honoribus à Rep. affectus, ob conspiracyonem illam Tricipitinam. Quod ipsum in epistolis suis ad Atticum eo tempore scriptis variis argumentis Cicero etiam ostendit, ut & Valerius exemplis alius eodem libro vi. & cap. ii. de libere dictis & factis.

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. f. II. n. II.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Pius. Scipio. C. Flavius II. f. II. nepos.

C. Cosconius * C. f. * II. nepos. Hunc cum P. Vatinius Tribunum plebis fuisse superius demonstraui. In inuestiua autem contra eundem Vatinius testem Cicero P. Sestium de vi accusatum defendens anno sequenti, inter iudices eum nominat, & Ædilitium appellat; adeo ut non dubitem, quin hoc anno, qui postea Tribunatum securus est, Ædis fuerit Cosconius. Verba ad Vatinius Ciceronis, quæ ad rem pertinent, ubi de tribus Tribunis plebis, qui contra Vatinius de celo seruabant, multa dixisset, de reliquis sex, ex quibus C. Cosconium nominat, hæc sunt: Reliqui sex fuerunt, ex quibus partim planè tecum sentiebant, partim medium quemdam cursum tenebant: omnes habuerunt leges promulgatas, in his multas meus necessarius etiam de mea sententia C. Cosconius iudex noster, quem, tu disrumperis, cum Ædilitium vides. Hæc cum anno sequenti dixerit Cicero, etiam indicat P. Vatinius competitorem anno superiore fuisse C. Cosconij

P. Vatinius
C. Cosconij
in competitor.

in Ædilitate, sed repulsam passum. Hinc est quod paullo antè dicit, ipsum Ædilitiam prætextam togam, quam frustra confecerat, vendidisse. Quapropter de Vatinius etiam intelligenda sunt, quæ in oratione pro Sestio de maximè populari Tribuno scribis, quamuis eum non nominet, ubi de Cn. Domitio & alius Vatini collegis multa: Alter, inquit, qui ita se in populari ratione iactarat, ut auspicia, legem Æliam, Senatus auctoritatem, Consulem, collegas, bonorum iudicium nihil putaret; Ædilitatem petiuit cum bonis & hominibus primis, sed non præstantissimis opibus & gratia: tribuni suam non tulit, Palatinam denique, per quam omnes illæ pestes vexare populû Romi dicebantur, perdidit: nec quidquam illis comitis, quod boni viri vellent, nisi repulsam tulit. Sic passim obijcit Vatinius, quod Tribunus plebis auspicia, leges, Senatum, bonorumque consensum omnium contempserit ac violarit, Consulem Bibulum domo extrahere, & in carcerem ducere voluerit. Alterum verò illum popularem (nam deus in collegio Tribunorum plebis, Cæsare & Bibulo Coss. fuisse vehementer populares dicit loco iam adducto) quem quoque non nominat, ne Pompeium offenderet, Q. Metellum Scipionem fuisse opinor, si quid ex eius verbis est colligere. Hic enim tum videtur in Cæsaris & Pompeij gratiam connuendo, Vatini collegæ perueris actionibus non tam obstitisse quàm applausisse. Eum tamen non usque adeò redarguit Cicero, sed potius laudat, ne videlicet Pompeium offenderet, cuius is postea socer est factus: populi verò iudicium tale fuisse dicit, ut ipsum non suo loco Ædilem in hunc annum creant. Verba Ciceronis sunt hæc: Quid populares illi duo, quid egerunt? Alter, qui tantum se continuerat, tulerat nihil, senserat tantum de Rep. aliud atq; homines expectabant, vir & bonus & innocens, & bonis viris semper probatus: quod parum videlicet intellexit in Tribunatu quid populo probaretur, & quid illum esse populus Rom. qui in concione erat, arbitrabatur, non tenuit eum locum, in quem, nisi popularis esse voluisset, facillime peruenisset. Et hæc de Scipione, ut arbitror, Cicero tacite & oblique: alterum verò popularem Vatinius deinde suis apertius depingit coloribus, & repulsam esse passum dicit, sicut iam paullo ante demonstraui.

L. Pomponius l. f. . n. Milo Collegam Colconij in Ædilitate fuisse demonstrat Cicero in epistola ad Q. Fratrem libri 11. septima, anno sequenti data, scribens C. Catonem Tribunum plebis à Colconio & Pomponio bestiariorum ex ludis eorum residuos tum emisse, ut his armatis ad præsidium sui vteretur. Verba eius sunt hæc: Sic legibus perniciosis obstitit, maxime Catonis: cui tamen egregie imposuit Milo noster. Nam ille vindex gladiatorum & bestiariorum emerat de Colconio & Pomponio bestiariorum, nec sine his armatis umquam in publico fuerat. Hos alere non poterat: itaque vix tenebat. Sensit Milo, dedit cuidam non familiari negotium, qui sine suspitione emeret eam familiam à Catone. Quæ simulatque abducta est, Racilius (qui vnus est hoc tempore Trib. plebis) rem patefecit, eosque homines sibi emptos esse dixit (sic enim placuerat) & tabulam proscriptit, se familiam Catonianam venditurum. In eam tabulam magni risus, consequebantur.

Tribuni plebis.

Tribuni decem, quorum Milo princeps, de Cicerone reuocando agunt.

T. Annii C. f. . n. Milo. Papius. Princeps inter Tribunos eius anni, qui Ciceronem lege comitiis centuriatis perlata reuocarunt, ut Plutarchus, Dio, Liuius, Appianus, Velleius, Pædianus, auctores sunt, & Cicero ipse passim in orationibus suis reuersus ab exilio fatetur. Eius igitur Tribunatum nihil aliud fuisse dicit in oratione post reditum in Senatu, nisi constantem, perpetuam, fortem, inuictam defensionem salutis suæ, omnia pericula, summos labores, grauissimas inimicitias ultro, sua & reip. causa Milonem suscepisse. Appianus tamen à Pompeio ad hæc inductum, spe Consulatus iniecta, refert. Ac P. Clodium Milo lege Plotia de vi postulauit, armatum licet gladiatoribus. Qui cum per vim iudicia disturbaret, Ædilitatemque peteret, ne causam diceret, Milo comitia intercessionibus sustulit, & Q. Metello Consuli obnuntiavit. Cum Clodio inimico vim parante armata manu & ipse stipatus aliquoties confligit, Clodius domum Milonis oppugnavit, & conflictationes exdesque diuersis locis per urbem factæ sunt. Vide Dionem, Ciceronis orationes post reditum in Senatu, de Aruspicum responsis, pro Sestio, pro Milone & epistolam ad Atticum libri quarti secundam.

P. Sestius Trib. pl. de Cicerone reuocando agit.

P. Sestius L. f. . nepos. Legem quoque de reuocando Cicerone contra Clodium promulgauit, & studia cum Milone iunxit, ut in oratione ad Quirites Cicero, ubi de huius anni magistratibus: Reliqui magistratus (inquit) pæpe omnes fuerunt defensores salutis meæ, ex quibus excellenti animo, virtute, auctoritate, præsidio, copis T. Annii & P. Sestius præstanti in me beneuolentia & diuino studio extiterunt. De lege autem Sestia

Cicero

Cicero sic ad Atticum libro III. cum adhuc esset in exilio; legerat enim eius exemplum:
 „ Rogatio Sestij neque dignitatis satis habet, nec cautionis: nam & nominatum ferre
 „ oportet, & de bonis diligentius scribi; & id animaduertas velim. Huic autem gratias agit
 inter Tribunos eius anni secundo loco post Milonem, cuius rationes ipsum sequutum
 fuisse dicit. & pro Senatus auctoritate, pro statu ciuitatis nullas sibi inimicitias, nullam
 vim, nullos impetus, nullum vitæ discrimen vitasse. Fatetur insuper Cicero, bonis, clien-
 tibus, libertis, familia Sestij in calamitate se usum ac sustentatum fuisse, non secus ac fra-
 tris; immo beneuolentiam & fidem suam non solum animi dolore, sed etiam corporis
 vulneribus ostendisse Sestium. Cum enim & ipse obnuntiaret Consuli Metello ad tem-
 plum Castoris, Clodianorum infestis armis circumseptus, & multis vulneribus prostra-
 tus cōfectus fuit, adeo ut pro mortuo ex sanguis ibidem relictus ab inimicis fuerit, quem
 admodum diserte Cicero declarat in oratione, qua ipsum Sestium de vi accusatum
 postea defendit.

*P. Sestius à
Clodiano
vinctum.*

C. Cestilius .i. f. . nepos. Huic tertio loco inter plebis Tribunos agit gratias
 „ Cicero in eadem oratione quam reuersus in Senatu dixit: Iam ceterorum, inquit, officia
 „ studiaque vidistis, quam cupidus mei C. Cestilius, quam studiosus vestri, quam non va-
 „ rius fuerit in causa.

M. Cispus .i. f. . Lælius. De hoc item honorifice in oratione iam nominata:
 „ Quid M. Cispus? cui ego ipsi, parenti, fratrique eius sentio quantum debeam: qui, cum
 „ à me voluntas eorum in priuato iudicio esset offensa, publici mei beneficij memoria pri-
 „ uatam offensionem obliterauerunt. Nihil dubito quin incorrectè nomen huius Tribuni
 legatur M. Osiopius in v. i. gatis exemplaribus, nam in oratione pro Sestio M. Cispium
 „ appellat Cicero, ubi de tumultu Clodiano, quem excitauit vii. Kal. Febr. Venientem
 „ in forum, inquit, virum optimum & constantissimum M. Cispium Tribunum plebis vi
 „ depellunt, eadem in foro maximam faciunt. In quo tumultu, opinor, Q. Frater Cicero
 nis, cum supplex plebem circumiret, periculum mortis quoque subiit, ut inter cadauera
 peremptorum fulus delituerit, ut refert Plutarch. Meminit Cispij quoque in Planciana
 Cicero. Lælius appellat Cispios Familiarium lib. x. ep. xxi. L. Plancus orator ad Cicero-
 nem scribens.

*Q. Cicero pa-
tristatus.*

„ T. Fadius .i. f. . n * Gallus * Qui mihi Quæstor (inquit ibidem Cicero) fuit,
 „ studio, amore, animo huic necessitudini non defuit. Ipsum quoque legem de Cicerone
 reuocando anno superiore, cum magistratum nondum iniisset, in promptu habuisse
 docet Ciceronis epistola, quam exul ad Atticum tunc scribebat Kal. Decembris, in qua
 „ sic de Fadio, licet perperam Fabium vocent exemplaria: Si est aliquid in spe, vide legem
 „ quam T. Fadio scripsit T. Vtelius; ea mihi per placet: nam Sestij nostri, quam tu tibi pro-
 „ bari scribis, mihi non placet. Recenset & hunc Fadium inter amicos Tribunos in vltima
 epistola lib. primi ad Q. Fratrem. Extant quoque duæ Ciceronis inter Familiares epistolæ
 post bellum ciuile ad hunc data; sed falso, ut dixi, utrobique titulo, cum prior libro v. per-
 peram T. Fabio inscribatur, ut in eius Quæstura probaui, in qua consolatur de exilio,
 cum forte Cæsarem singularius offendisset. Alteram, quæ libro vii. extat, librarius qui
 epistolas in ordinem redegit, insolentia nominis deceptus, M. Fabij Galli epistolis adiun-
 xit, quod ex ipsius Ciceronis verbis fit liquidum. Nam cum Fadius desperas de gratia Cæ-
 saris ac restitutione sua, acerbiores dedisset ad Ciceronem litteras, beneficia sua imprope-
 rans, quod Quæstor eum obseruasset Consulem, deque coniuratione Catilinaria detexis-
 set multa: quodque Tribunatum plebis petiisset Ciceronis exulantis causa, qui rursus
 amici bene meriti salutem negligeret, stomachabunde in ea iratus respondet, reprehenden-
 dens eius improbitatem in culpando, cum ob sortis Quæstorix necessitudinem obser-
 uare ipsum potius parentis loco deberet, ideoque dicit: Miror cur me accuses, cum tibi id
 „ facere non liceat: quod si liceret, tamen non debebas. Ego enim te in Consulatu non ob-
 „ seruaram. Alteram verò querelam, cum negare non posset, Cicero ita suggillat: Tribuna-
 „ tum plebis, dicis te mea causa petuisse, utinam semper esses Tribunus, intercessorem non
 „ quæreres. Rursus falsam eius de coniuratione delationem ita: Nam si falsa, inquit, fue-
 „ runt, quæ tu ad me, ut ais, detulisti: quid ego tibi debeo? si vera, tu es optimus testis, quid
 „ mihi populus Rom. debeat. Hæc quidem & alia quæ ibi scribit, si præcedentes epistolas
 consideremus, M. Fabio Gallo minime congruunt, qui inter Tribunos eius anni cum
 Cicero exularet non reperitur: nec P. Sestio, ut quidam opinantur, qui Quæstor quidem
 Cicerone Consule, sed eius Quæstor non fuit, eumque à Cæsare victore post bellum mox
 restitutum fuisse docuimus, & Ciceroni semper amicissimum fuisse constat. Sed hæc mea
 est de ista Ciceronis epistola coniectura, quam in lucem candidè profero; nihilominus
 aliorum melioribus cum adferentur documentis libenter cessurus.

M'. Curius * M'. f. M' * nepos. Hic malè Curtius dicitur in epistola ad Q. Fratrem nunc citatandem namque videtur qui Quæstor vrbani ante quadriennium fuit. & Curium appellat in oratione pro L. Flacco, & post reditum in Senatu, vbi cum T. Fadio coniungit, ambobusque simul gratias agit, studio, amore, animo ipsos necessitudini non defuisse dicens, qua tenebantur, cum Fadius Quæstor suus fuisset, & patri M'. Curij Quæstor ipse Cicero, vt ibidem testatur. Quod sane mirum videri potest, cum Alcomius Pædianus auctor sit, & ipse etiam in Verriis non vno loco declarer, se Sev. Peduceio Prætori in Sicilia Quæstorem fuisse. Vnde colligere est, Curium, de quo nunc loquimur, à Peduceio adoptatum, atque ea ratione filium eius dictum fuisse.

Q. Fabricius . . f. . nepos. Inter amicos Tribunos item nominatur, quibus in Senatu gratias agit Cicero post reditum ab exilio: Q. Fabricius, inquit, si quæ de me age. re conatus est, ea contra vim & ferrum perficere potuisset, mense Ianuario nostrum ita. tum recuperasset. Quem ad salutem meam voluntas impulit, vis retardauit, auctoritas vestra reuocauit. In oratione pro Sestio hoc magis declarat referens latius, Q. Fabricium à Clodianis pulsatum fuisse, cum legem de reuocando Cicerone vellet ferre. Sed hæc eius verba sunt: Venit tandem consilij de me agendi dies viii. Kal. Febr. Princeps rogationis vir mihi amicissimus Q. Fabricius templum aliquantò ante lucem occupauit, quo pacto se gerunt? cum forum, comitium, curiam, multa de nocte armatis hominibus ac feruis plenisque occupauissent, imperum faciunt in Fabricium, manus adferunt, occidunt nonnullos, vulnerant multos. Attingit hoc etiam in oratione pro Milone, crudelissimam in foro eadem factam tum fuisse dicens. In epistola autem ad Q. Fratrem ab exilio scripta superiore anno, quæ est vltimi libri primi, recenset tum designatos Tribunos plebis sibi amicos, in quibus spes auxilij posset esse. At enim ita: De nouis autem Tribunis plebis est ille quidem in me officiosissimus Sestius, & spero Curius, Milo, Fadius, Fabricius, sed valde aduersante Clodio, qui etiam priuatus eadem manu poterit conciones concitare. Qui locus profectò in vulgatis libris valde mendosus est, itaque non est quòd mire ris Lector, si ex Cicerone studiosius collato tibi hic pro Gratidio Fabricium hunc restituerim: octo enim Tribunos eius anni suæ salutis defensores vbiq; decantat in orationibus, duos aduersarios, quos omnes ordine hic producimus; Gratidium verò superfluum alibi non reperimus; perperam igitur hoc loco libranorum culpa suppositus pro Fabricio videtur.

C. Messius . . f. . nepos. Octauus est Tribunorum qui de reditu Ciceronis promulgarunt. Multas (inquit in eadem oratione gratias agens magistratibus post reditum in Senatu) de me C. Messius & amicitia & reip. causa dixit, legem separatim initio de salute mea promulgauit. Hæc ibi Cicero, sed perperam opinor in exemplaribus ibi Messius appellatur: is enim idem est, quem altero abhinc anno Ædilem habebimus, & qui nunc Tribunus de Cn. Pompeij frumentario imperio paulò post reditum Ciceronis legem contempsit, cuius mentionem facit Cicero epistola ad Atticum prima libri quarti: Legem, inquit, Consules conscripserunt, qua Pompeio per quinquennium omnis potestas, rei frumentariae toto orbe terrarum daretur: alteram Messius, qui omnis dat pecuniarum potestatem, & adiunxit classem, & exercitum, & maius imperium in prouinciis, quàm sit eorum qui eas obtineant. Illa nostra lex Consularis nunc modesta videtur, hæc Messij, non ferenda. Pompeius illam velle se dicit, familiares hanc.

*Messia lex de
frumentario
Cn. Magni
imperio.*

Sex. Atilius Sex. f. . n. Serranus. Gaius. Duos ex eius anni collegio Tribunos plebis ab inimicis suis pecunia corruptos conqueritur variis locis Cicero, qui Senatusconsulta & collegarum promulgationes de suo reditu & salute intercessionibus tollerent. Quod ipsum & Pædianus in Pisonianam annotauit. Quorum alter hic Atilius erat, quem sæpius exagitat, & per adoptionem ex humili & municipali gente in nobilem Serranorum familiam irreptisse amarulenta irrisione docet in oratione pro Sestio, cum dicit: Alter verò non ille Serranus ab aratro, sed ex deserto Gaij Olei horreo, calatis granis, in Calatinos ac Lælios insitus. Qui tamen locus non simpliciter mendosus esse, ac sine veterum exemplarium subsidio corrigi vix posse videtur. Quid enim Oletus? & cur in Lælios insitus dicitur? Sed fortasse legendum, in Calatinos Atilios insitus. Atilium enim Gaium postea appellat, gentis videlicet Gaij obscuræ ex Cosano vel Firmano municipio. Hic Tribunus Kalend. Ianuarii referente P. Lentulo Consule in Senatu, cum magno consensu Patres de reuocando Cicerone decernerent, Senatusconsulto intercessit. Id quod ita in eadem oratione Cicero: Veniunt, inquit, Kal. Ianuarij. Quæ tum frequentia Senatus? Quæ expectatio populi? qui concursus legatorum, ex Italia cuncta? Cum omnes certatim, aliusque alio grauius atque ornatus de mea salute

„ lute dixissent, fieretque sine vlla varietate discessio, surrexit, vt sciatis, Atilius hic Gaius-
 „ nus: nec ausus est, cum esset emptus, intercedere: noctem sibi ad deliberandum postula-
 „ uit. Clamor Senatus, querelæ, preces, socer ad pedes abiectus. Ille se affirmare postero die
 „ moram nullam esse facturum. Creditum est: discessum est. Illi interea deliberatori merces,
 „ longa interpolita nocte, duplicata est. Hanc eius Tribuni iniuriam accusat. Item in ora-
 „ tione post reditum ad Quirites, ingrati animi ipsum quoque insimulans, velut superius in
 „ Quæstura eius diximus. Sex. Serranum in oratione de Aruspiciu responsis appellat, & ab
 „ eo sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa, summa denique turpitudine
 „ fœdata fuisse diuulgat. Et in oratione pro Sestio, dicit à Serrano missos gladiatores, quos
 „ confessos in vincula comecerat Milo. Kalendis item Octobribus eiusdem anni frequenti
 „ Senatu cum ageretur ex sententia Pontificum de Ciceronis domo restituenda, omnibus-
 „ que præter vnum Clodium assentientibus, cum S. C. fieret, Serranus iterum interces-
 „ sit, vt idem Cicero refert ad Atticum scribens, epistola secunda libri quarti: Sed de
 „ intercessione, inquit, statim ambo Coss. referre cœperunt, cum sententia grauissimæ di-
 „ cerentur, Senatui placere mihi domum restitui; auctoritatem ordinis ab omnibus ma-
 „ gistratibus defendi; si quæ vis esset facta, Senatui existimaturum, eius operâ factam esse
 „ qui S. C. intercessisset. Serranus pertimuit, noctem sibi postulauit, non concedebant:
 „ reminiscebantur Kal. Ianuarij. Vix tamen sibi de mea voluntate concessum est, postridie
 „ S. C. factum est, id quod ad te mihi. Hæc obiter ex Ciceronis epistola exscripti, in qua
 „ rei successum ipse aliquantulo narrat diffusius.

N. Quinctius .i. f. .i. n. Gracchus. Padianus in Pisonianam Q. Numerium
 „ vocat: Duos, inquit, Tribunos, de quibus ipsis sæpe iam diximus, quos de lapide tuptos
 „ ait, quia mercede id faciebant, Sex. Atilium Serranum & Q. Numerium significat. Puto
 „ tamen mendosum esse hic Padianum, quia tam prænomen est Numerius, quam nomen
 „ familiæ. Qua ambiguitate vocabuli, cum quæreretur ad eadem, postea seruatum dicit.
 „ Is igitur alter Tribunus Ciceroni contrarius, quem ita etiam inter alios suggillat in ora-
 „ tione pro Sestio: Omitto (inquit) iam Numerium, Serranum, Aelium, quiquilias sedi-
 „ tionis Clodianæ. Pecunia corruptum ab inimicis suis scribit, promulgationi collegarum
 „ vt aduersaretur. Ineunt, ait, magistratum Tribuni plebis, qui omnes de me promulga-
 „ turos confirmant. Ex his princeps emitur ab inimicis meis is, quem homines in luctu
 „ iridentes Gracchum vocabant. Periculosas quoque suorum inuidias elapsam fuisse
 „ refert, vbi de tumultu verba facit ad templum Castoris à Clodianis excitato, in quo
 „ P. Sestius Tribunus multis vulneribus propemodum confectus, inter cadauerum strages
 „ pro occiso relictus fuit. Tum Clodiani, vt simile crimen violati & occisi Tribuni plebis
 „ aduersarius item imponere possent, suæ licet partis Tribunum Gracchum ad eadem in
 „ eodem tumultu statim quæsiuerunt. Hoc ita disertè Cicero: At verò illi ipsi paricidæ,
 „ quorum effrenatus furor alicui impunitate diuturna, adeò vim facinoris sui perhorruer-
 „ rant, vt si paullò longior opinio mortis Sestij fuisset, Gracchum illum suum transferendi
 „ in nos criminis causa occidere cogitarint. Sensit rusticulus non incautus (neque enim
 „ homines tacere potuerunt) suum sanguinem quæri ad restringendam inuidiam facinoris
 „ Clodiani, mulioniam penulam arripuit, cum qua primum Romam ad comitia venerat,
 „ messoria se corbe contextit: cum quæterent alij Numerium, alij Quinctium, gemini
 „ nominis errore seruatus est.

Quæstores vrbanj.

P. Rupilius P. f. Q. Metell. Q. f. Q. n. Ex S. C. denarius argenteus Goltz. i 44. pag.
 in honorem M. Catonis ex Cyprio thesauro cusus.

.i. .i. .i. f. .i. n. .i. .i. .i. f. .i. n. .i.

M. Aemilius M. f. Q. n. Lepidus. Qui postea .i. vir. Reip. constituendæ: filius
 „ M. Lepidi, qui à Q. Catulo collega suo post ciuile Marianum bellum prælio victus, &
 „ ex Italia profligatus est.

M. Cælius M. f. .i. n. Rufus. Orator insignis, qui C. Antonium accusauerat: *M. Cælius*
 „ Ciceroni autem amicus & familiaris fuit, laudaturque in Bruto, & in oratione qua reum
 „ defendit beneficij, vbi eius ingenium vitæq; conditio exactè satis describitur. Extant eius
 „ ad Ciceronem epistolæ plures Familiarium libro vii. In Appiano perperam M. Cæci-
 „ lius appellatur Ciuium bellorum lib. secundo.

Prouinciæ

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias. &. Illyricum. obtinuit. Ambianos, *C. Iulius Cæ-*
 „ Sueffiones, Veromanduos, Atrebates, Belgarum populos domuit, & in ditione accepit: *sar Gallia*
 „ *Procos.*

cum Neruiis graue bellum gessit, tandemque obsidione victos subiugauit. Aduaticos post deditiōem rebellantes ad internecionem deleuit. Per P. Crassum legatum, quem cum vna legione miserat, Venetos, Vnellos, Aulercos, Rhodones, Sefuuios, Osiūnos, aliasque maritimas Galliarum ciuitates occupauit. Ob quas eius victorias xv. dierum supplicatio Romæ, quod antea nūquam contigerat, decreta est. Ipse exercitu, vbi bellum gesserat, in hiberna deducto, in Italiam & Illyricum profectus est. Latius historiam habes Commentariorum belli Gallici secundo libro, & apud Dionem, Plutarchum, Suetonium, Orosum, Florum, & alios.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso. Cæsoninus. Procos. Macedoniam. lege. Clodia. obtinuit. Additum extra ordinem imperium in vicinas quoque prouincias, velut suprà docuimus.

A. Gabinius A. f. // . nepos. Procos. Suriam. lege. Clodia. obtinuit. cum imperio extra ordinem extenso in Babylonem & Persas, vt suprà dictum est. Quid autem Piso & Gabinius hoc anno gesserint, nobis obicūrum est. Tantū hoc refert Appianus in Syriaca, post Philippum & Marcellinum Prætorios, primum Gabinium Proconsularem cum imperio & exercitu missum in Syriam esse, quo tempore Mithridates Parthorum rex pulsus ab Orode fratre, Arabum auxilio suum regnum recepit.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. frumentariam procurationem ex S. C. extra ordinem cum imperio per omnes populi Rom. prouincias obtinuit, vt suprà dictum est. Vide epistolam Ciceronis ad Atticum libri 1111. primam.

//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	Siciliam
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	Sardiniam
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	Hisp. citeriorem
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	Hisp. vltiorem
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	Achaiam

Prætores sortiti obtinuerunt.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus.	L. Flavius // . f. // . nepos.
L. Cornelius P. f. // . n. Lentulus. Crus.	P. Nigidius // . f. // . n. Figulus.
M. Terentius // . f. // . n. Varro.	

M. Nonium inter eos reperio qui non statim ex Prætura, sed ex lege Pompeia post quintum annum prouinciam acceperunt, vt postea constabit.

C. Memmius L. f * C. n * Gemellus. Pr. Bithyniam. & Pontum. sortitus. obtinuit. & in prouinciam secum C. Valerium Catullum poetam comitem duxit, vt ipse Catullus in Hendecasyllabis ad Veranium & Fabullum, qui L. Pisonis Procos. comites postea quoque descripsit.

T. Ampius // . f. // . n. Balbus. Pr. Ciliciam. lege. Clodia. extra. ordinē. obtinuit. vt Cicero prodit in oratione pro domo sua, quamuis Prætorem non nominet: Mutasti, inquit, pactionem, & Ciliciam ad Prætorem item extra ordinem transtulisti; Gabinio, pretio amplificato Syriam nominatim dedisti. T. Ampium verò fuisse Prætorem illum, hinc apparet, quod P. Lentulus ex Consulatu in eadem prouincia Ampio successerit, quemadmodum ex eiusdem Ciceronis Familiarium primo epistola tertia colligimus, qua A. Trebonij sui negotia prouincialia Procos. Lentulo commendat; In primisque, vt, quæ T. Ampius de iis decreuerat, ea comprobet. Ex quibus fit manifestum, Ampij, successorem Lentulum fuisse in Cilicia prouincia. Non absurdè igitur Cicero in epistola ad ipsum Ampium, quæ est Familiarium sexti decimatertia: Cum recordor, inquit, te, & à primis temporibus in rep. versatum, & tuos magistratus in ipsa discrimina incidisse, salutis fortunarumque communium. Nec verò hæc frustra dicit, quia Tribunus plebis fuit, Ampius Cicerone Consule, Catilinaria coniuratione glisciente, & Prætor anno superiore, P. Clodio legibus suis Remp. turbante.

C. Pontinius A. f. // . nepos. Propr. ad vrbein triumphii impetrandi causa.

M. Cato Cy-
pri Propr.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Propr. Cyprum extra ordinem lege Clodia obtinuit. Reductis Byzantium exulibus, in Cyprum profectus ex lege Clodia, regis Ptolomæi mortui bona supellestemque sub hasta vendidit, aurum, argentum, vasa, resque pretiosas omnes Romam deuchendas nauibus imposuit. Ipse insula vtcumque in speciem prouinciæ constituta, cum præda deinde Cypria extremo anni media bruma Romam

Romam nauigauit, thesaurumque expectatione maiorem in ripa Tiberis exposuit. Senatus omnis cum magistratibus appellenti obuiam processit, & Praturam illi extra ordinem citra comitia decreuit. Quem honorem non acceptauit; iniquum esse affirmans, quod nulli alij tribueretur, sibi decerni. Campestem igitur, ut Val. Max. ait libro iv. temeritatem experiri satius esse duxit, quam Curia beneficio uti: & more maiorum anno sequenti Preturam petens repulsam quoque passus est, ut postea dicemus. Sed vide Dionem lib. xxxix. Plutarchum in eius vita, Velleium, L. Florum, & Ammianum Marcellinum lib. xiv. qui populum Romanum auaritia non immerito insimulat, quod regem Ptolomæum amicum & fœderatum, nulla sua culpa, sed tantum ob diuitias, & ærarij Romani angustias proscripserit, & Regem ipsum quasi cum diademate, sceptro, atque omnibus regis ornamentis (ut inquit Cicero) voce præconis hastæ subiecerit, regnum eius tributarium fecerit. Cuius rei inuidiam omnem Cicero Consulibus Pisoni & Gabinio, legislatorique P. Clodio passim in suis orationibus post reditū dictis impingit. Itaque Cyprus nunc primum prouincius Romanis accessit, quæ primum Ciliciæ adiuncta ab eius Procos. administrata est. Hinc Prætoria facta est, teste Strabone, & aliquando etiam ex Cæsaris nutu Quæstori commissa, ut postea constabit. Ac deinde ab eodem Dictatore & à M. Antonio iiii. viro heredibus Ptolomæi reddita. Denique post eorum mortem, cum Ægypto sub iugum Rom. imperij redijt.

Cyprum Pro.
nuncia facta
Rom.

II. II. II. f. II. n. II. Africam

II. II. II. f. II. n. II. Asiam

II. II. II. f. II. n. II. Cretam & Cyrenen

Propr. prorogato. imperio. obtinuerunt.

Quæstores.

II. II. II. f. II. n. II. Ostiensis in Latio

II. II. II. f. II. n. II. Calestinus in Campania

II. II. II. f. II. n. II. Canusinus in Apulia

II. II. II. f. II. n. II. C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalp.

II. II. II. f. II. n. II. L. Pisonis Procos. in Macedonia

II. II. II. f. II. n. II. A. Gabinij Procos. in Suria

II. II. II. f. II. n. II. Cn. Magni Procos. frumentarius

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem frumentarius. Nam & bello piratico duos Quæstores habuit lege Gabinia, quale nunc etiam eius imperium ex S. C. erat.

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Sicilia Suracusanus

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem Lilybætanus

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Sardinia Caralitanus

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Corsica Aleriensis

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. citeriore

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Hisp. vltiore

II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Achaia

II. II. II. f. II. n. II. C. Memmij Pr. in Bithynia

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Ponto

II. II. II. f. II. n. II. T. Ampij Pr. in Cilicia

D. Lælius * D. f. D. n. Balbus * Filius eius fortasse, qui Quæstor Pompeij à Sertorio in Hispania occisus est, & pater viri Consularis sub Augusto. Atque hic adolescens ante biennium accusauerat L. Flaccum, de qua re sic Cicero Flaccum defendens in initio orationis: Numquam tamen existimaui, iudices, D. Lælium optimi viri filium, optima ipsum spe præditum, summæ dignitatis, eam suscepturum accusationem.

C. Sallustius . f. . n. Crispus. Historicus celeberrimus, cuius quædam adhuc extant, vitam diligētius scripsit Crinitus; sed testimonia doctorum virorum à Plantinianis præmissa, longe meliora, nos tantum magistratus eius persequemur. Bis Quæstorem fuisse demonstrabo postea. In hac autem priore, Tribunatuque plebis nullam laudem esse assecutum, testatur Auctor incertus, qui vitam eius describit.

C. Sallustius
historicus.

* Cn * Octavius * L. f. Cn. nepos * Is fortè qui postea legatus M. Crassi in prælio contra Parthos periit, ut Plutarchus in Crassi vita.

* C * Egnatius * C. f. // . n. Maximus * Qui ex eodem prælio fugit cum trecentis equibus, peruenitque saluus in Suriam, ut ibidem Plutarchus refert.

*T. Munatius
Planus Bursa,
Orator
seditiosus,
L. Planci
frater.*

T. Munatius L. f. L. n. Plancus. Bursa. L. Planci oratoris frater, & ipse paratus ad dicendum, ut testatur Pædianus in Milonianam; sed seditiosus, sicut ex eius Tribunatu constabit.

// . Manilius // . f. // . n. // . Caninianus. M. Octavius Cn. f. M. nepos.

L. Vibullius // . f. // . n. Rufus. Senatorem vocat Cæsar libro primo, & legatus erat belli civilis initio, Corfinij cum aliis captus, & postea captus iterum in Hispania & dimissus: Cæsar lib. tertio.

L. Luuincius // . f. // . n. Regulus. Ciceroni familiarissimus, quem exulem quoque iuuit per libertum suum Tryphonem, ut Familiarium libro XIII. ep. LIX.

Proquæst.

// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Canusinus in Apulia
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Pisanus in Etruria
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	C. Cæsar Procos. in Gallia Transalp.
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Eiusdem in Illyrico
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Prop. in Africa Uticensis
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Eiusdem in Libya Adrumetanus
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Prop. in Asia
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Prop. in Creta
// .	// .	// .	f.	// .	n.	// .	Eiusdem in Cyrenaica

M. Canidius // . f. // . n. Crassus. M. Catonis Propræt. in Cypro. Bona Ptolomæi regis sub hasta vendidit, & pecuniam in ararium rettulit: Plutarchus & alij.

ANNI P. R. C. DCXCVII.

Consules.

CN. CORNELIVS P. f. // . n. Lentulus. Marcellinus. L. Marcus L. f. Q. n. Philippus.

IT A in Dionis indice lib. xxxix. leguntur hi Consules; in Mariano Scoto Cn. Lentulus Marcellinus, L. Marcus Philippus: Cassiodorus habet Cn. Lentulum & L. Philippum: Tabulæ Græcæ Marcellinum & Philippum: sic etiam Tullius in oratione de Aruspicum responso his Consulibus dicta: Te enim, inquit, appello Lentule, & te Philippe; ex hoc Aruspicum responso decreuit Senatus, ut de locis sacris, religiosis, ad hunc ordinem referrentur? Et alibi nunc huius, nunc illius mentionem sæpius facit. In epistolis verò ad P. Lentulum Ciliciæ tunc Procos. & in orationibus, horum alterum ob duplex cognomen aliquando Lentulum, aliquando Marcellinum appellat.

*De Ptolomæi
regis restitu-
tione conten-
dunt.*

De Ptolomæi regis restitutione contentiones varix in Senatu fuerunt; nam quidam voluerunt à Cn. Pompeio reduci, qui hoc clanculum per suos sollicitabat; quidam à P. Lentulo Spinthere Ciliciæ Procos. alij per tres legatos. Et ne omnino reduceretur, versus quidam Sibyllini reperti, dum ob prodigia libros adirent xv. viri, & publicati in causâ fuerunt; quibus Romani monebantur, ne regem Alexandrinum profugum cum exercitu reducerent, nisi labores & pericula sibi quærerent. Denique Ptolomæus, cum res discerni non posset, desperata restitutione Ephelum se contulit. Hæc latius Dio, Plutarchus in Pompeio, Ciceronis epistolæ ad Lentulum, & ad Q. Fratrem libro secundo.

*M. Cic. leges
Clodianas
rescindit.*

M. Cicero in Capitolio leges Clodias reuulit & iustulit; acta eius omnia rescindere conatus, nisi M. Cato ob Cypriacam suam provinciam, quam lege Clodia habuerat, obstitisset. Vide Dionem, & Plutarchum in Cicerone & Catone.

Præ-

Prætores.

II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	Urbanam
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	Peregrinam
							iurisdictiones
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	Maieftatis
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	peculatus
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	repetundarum
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	falfi

Quæftiones fortiti obtinuere.

C. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. Frater alter P. Clodij, vt Prædianus in Milonianæ argumento testatur: & Prætozem hoc anno fuiſſe, à Dione proditum memoriæ eſt, cum ſcribat lib. xxxix. Ciceronem Milone comite, Tribunifque plebis aliquot aſſumptis Capitolium aſcendiſſe, tabulaſque cum legibus Clodiis reuulſas abſtulſſe; ſed eas à P. Clodio ſuperueniente cum C. Clodio fratre Prætoze illi ablatas fuiſſe.

P. Plautius // f. // n. Hypſæus. P. Atius // f. // n. Varus.

L. Poſtumiꝝ * L. f. * // n. Albinus.

T. Poſtumiꝝ // f. // nepos. Inter Prætorios fuit belli ciuiliſ initio, de quo tunc Senatus decreuerat, vt ſtatim in Siciliam iret, Furſanioque ſuccederet, vt Cicero ad Atticum libro vii. ep. xiv. cuius verba in proximo Annali fortasſe citabo in Prætura C. Fannij.

Q. Anchariꝝ Q. f. // nepos. Collegam Cn. Domitij Caluini in Prætura fuiſſe, patet ex oratione Ciceronis pro P. Seſtio, vti ſuo loco in Tribunatu plebis vtriuſque, quem ſimul Cæſare Conſule cum P. Vatinio geſſerunt, demonſtraui latiꝝ. Iurisdictionem Ancharij non reperio, ex Prætura autem obtinuifſe Macedoniam, proximè docebimus.

Cn. Domitius M. f. M. n. Caluinus. Quæſtionem. de. ambitu. fortitus. obtinuit. Nam apud hunc Cicero L. Calpurnium Beſtiam, qui cum his petierat, & repulſam paſſus erat, defendit iſdem Conſulibus, quibus Milo Seſtiusque de vi ſunt accuſati. Cognoscitur illud aperte ex epiſtola ad Q. Fratrem libri ſecundi tertia, vbi acta virbana tam in Senatu, quàm in foro ſeu iudiciis Februarij menſis eius anni exactius perſcribit. Et inter alia, poſteaquam dixiſſet de P. Seſtio a. d. iv. Idus poſtulado primꝝ de ambitu ab indice Cn. Nerio, & eodem die de vi à quodam M. Tullio, Senatuſconſultum quoque eodem die factum eſſe adiicit, vt ſodalitates decuriatique diſcederent, lexque de iis ferretur, Vt qui non diſceſſiſſent, ea poena, quæ eſt de vi, tenerentur. Deinde ad acta inſequentis diei tranſit, dicens: Ad iii. Idus dixi pro Beſtia de ambitu apud Prætozem

Cn. Domitium in foro medio, maximo conuentu. Quæ Ciceronis oratio non extat, ſed meminit Tacitus in Dialogo de oratoribus. Eiꝝdem Cn. Domitij Prætoris mentionem facit in oratione pro P. Seſtio, ſed eius verba hîc repetere neceſſe non eſt; nam antè in Tribunatu plebis Domitij illa adduxi. Ambitus autem damnatus eodem anno M. Cifpiꝝ Tribunitius poſt petitionem Ædilitatis, defendente quamuis Cicerone: ſicut

ex Planciana eiꝝdem colligimus, vbi Laterenſem aduerſarium ſic alloquitur: Quouſque; iſta dicis? Nihil in Ciſpio profeciſti, abſolutæ iam ſunt preces tuæ. De Ciſpio mihi videlicet obiicies; quem ego de me benè meritum, quia te teſte cognoueram, te eodem auctore defendi? Et quæ ſequuntur demonſtrant, Ciceronem in illa defenſione fruſtrà etiam lachrymas effuſiſſe. Sed perperam Ciſpius ibi vocatur.

M. Æmiliꝝ M. f. M. n. Scaurus. Quæſtionem. inter. ſicarios. fortitus. obtinuit. Apud huiꝝ enim tribunal P. Seſtium accuſatum colligimus ex oratione qua defenditur à Cicerone: nam Scaurum nominatim ſolum alloquitur. Propugnatores, inquit, Reip. qui eſſe voluerunt, ſi leuioreſ ſunt, deſciſcant; ſi timidioreſ, deſunt; permangent illi ſoli, atque omnia Reip. cauſa perferunt, qui tales ſunt, qualis pater tuus, M. Scaure, fuit, qui à C. Graccho uſque ad C. Marium ſeditioſis omnibus reſtitit. Et poſtea ruriꝝ, vbi ludos Clodij Ædiliſ ſeruili tumultu turbatoſ exagitat: Ex te, inquit, igitur Scaure potiſſimꝝ quæro. Quem locum ſupra in Scauri Ædilitate adduxi. Sed forſan, inquiet aliquis, inter iudiceſ Scaurus ſedit cum Seſtium defenderet Cicero. Quod mihi non fit verũſimile, nam iudiceſ non ex iis qui in magiſtratu erant, ſed ex priuato-

uatorum numero cogeantur: Scaurum verò Prætorem in urbe hoc anno fuisse, luce clarius patet ex Pædiano: qui eum biennio post, cum ex prouincia sua, quam ex Prætura obtinuerat, reuersus esset, accusatum repetundarum scribit, L. Domitio, Ap. Claudio Consulibus, ut tum dicemus.

M. Cato ob administrationem Cypriacam à P. Clodio Ædile vexatus est, repetundarumque postulatus ob rationes, quarum tabulas sciebat Clodius naufragio perisse. Incitabat Clodium Cæsar, quamquam absens, & accusationes ei contra Catonem per litteras misit, ut à Dione proditum est. Cuius rei & Plutarchus mentionem facit.

C. Memmius L. f. repetundarum ex Bithynia reus, ab eodem Cæsare absente per litteras accusatus videtur, si quid certi ex Gellio percipi potest, qui ex Cæsaris oratione pro Bithynijs in Memmum hæc verba adfert: Vel pro hospitio regis Nicomedis, vel pro horum necessitate hoc munus, Memmi, refugere non potui. Cæsar autem iam antea ex Consulatu Memmio infensus erat, ut in Prætura urbana Memmij diximus, ideoque facilius cum Lucæ hibernaret, hanc accusationem ex propinquo transmississe apparet. Atque tum quoque acerbè acceptum publice Cæsarem à Memmio arbitramur, & profectum conuiuiis, grauius criminibus obiectis, & inter alia, Cæsarem ad cyathum & vinum Nicomedi stetit, cum reliquis exoletis, pleno conuiuio, accubantibus nonnullis urbicis negotiatoribus, sicut Suetonius memoriæ prodidit. Absolutum tamen Memmum inde constat, quod Consulatum postea petierit, ut suo loco dicemus.

Accusatus item Sex. Cælius, sed absolutus, ut Cicero ad Q. Fratrem libro 11. epist. vi. At in quibusdam vocatur Sex. Ælius: quid si Sex. Atilius Tribunus plebis anno superiore fuerit maiellatus reus ob sediuose gestum magistratum? Et sane videtur. Disserit enim illic Cicero de inimicorum suorum iudiciis.

Ædiles curules.

P. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. M. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

P. Clodius anno superiore à T. Milone Tribuno plebis de vi postulatus, ut iudicio eriperetur, (quando eos qui magistratum gererent, accusare fas non erat) annitente in primis Q. Metello Contule, Ædilitatem petuit, & adeptus est; aduersante incassum magnis contentionibus, armataque etiam manu, T. Milone accusatore, & pro vi Tribunitia Consuli Metello continuè obnuntiando, comitia impediendo, velut apud Dionem libro xxxix. & Ciceronem legimus epistola ad Atticum libri quarti tertia: ubi etiam dicit M. Marcellum cum Clodio Ædilitatem petuisse, quam simul obtinuisse nihil obstat quin existimari possit; cum manifestum sit, ipsum anno suo Consulatum quoque obtinuisse. Verba Ciceronis quæ de Marcello leguntur, adiciam: Ante diem vii. Kal. Decemb. hæc ego scribebam, hora noctis nona. Milo campum iam tenebat. Marcellus, candidatus ita stertebat, ut ego vicinus audirem. Clodij vestibulum vacuum sane mihi nuntiabatur, paucis pannosis sine laterna. De Marcelli Ædilitate nihil aliud reperio: Clodiana autem famosior est. Nam is Ædilis factus, contestum Milonem, cum Tribunatu iam abiisset, vice versa de vi reum fecit, quod gladiatorum manum non secus ac ipse coëgisset. Defendit Milonem in primis Cn. Pompeius Magnus, quem Clodius in publica concione plurimis conuiuiis & opprobriis onerauit, veluti ex Plutarcho, Dione, & Ciceronis epistola 11. libro 11. ad Q. Fratrem studiosus Lector latius intelliget. Furiosam igitur appellat hanc Ædilitatem Cicero ad Q. Fratrem libri secundi secunda epistola; eandem passionem suggilat in orationibus, ut pro Sestio, de Milone accusato: Volitat Ædilis, accusat eum, qui aliqua ex parte eius furorem exultantem repressit. Magnas quidem Clodius in hoc etiam magistratu turbas excitauit, ut cum ludos Megalenses faceret vis innumerabilis incitata seruorum ex omnibus vicis ab eo collecta, quali cohorte semper stipabatur, repente fornicibus ostiisque omnibus in scenam immissa, signo dato irrupit, populum veluti vinctum in ipso confesso aliquamdiu retinuit. Nactus deinde occasionem ex Aruspicium responso, qui de prodigiis consulti deos irasci pronuntiarant, monuerantque, videndum esse ne discordia principum cædes ciuibus, periculaque Reip. creentur, rerumque summa impemumque prouinciarum sanguinolenta vi pulsus exercitibus ad vnum redeat, ob religiones neglectas, fidem iusiurandumque violatum, legatos contra ius & fas interfectos, ludos non rite factos, sacrificia vetusta & secreta minus diligenter obita & polluta, loca sacra & religiosa occupata & profanata, omnem pro concione calumniam profudit in Ciceronem inimicum, malorumque causam eidem impuit, aream Libertati sacram ipsam inuasisse, violasse fidem, discordiarum causam esse, regnumque affectare, omniaque prodigiola illa perpetrasse; simulque cum cohorte sua per-

Milo à Cn.
Pompeio de-
fensus.

perrexit, ut domum eius ex publico restaurari cœptam, denuò à fundamentis dirueret, sed Milo conatibus eius obstitit, cum suis occursans, ut apud Dionem legimus. Cicero etiam ipse Tribunorum plebis quorundam leges à Clodio positas in Capitolio deiecit, & sequenti die vehementi illa oratione, quæ adhuc extat de Araspicum responso, Clodij calumniis in Senatu respondit, omnesque malorum causas à se remouendo in illum conuertit, & diligenti interpretatione retorquet, nempe Bonæ deæ sacra vetusta Clodium profanasse, ludos Megalenses Ædilem disturbasse, legatos occidisse, loca sacra occupasse, fidem ac iuriurandum fictis testamentis falsis iudicis pecunia accepta violasse, disertè declarans.

Ædiles plebis.

C. Claudius C. f. M. n. Marcellus. C. Confidius L. f. . n. Longus

Tribuni plebis.

C. Porcius * C. f. C. n * Cato. Qui triennio prius, Cæsare & Bibulo Coss. A. Gabinium Consulem designatum ambitus reum fecit, & cum à Prætoribus non audiretur, Cn. Pompeium priuatus Dictatorem dixit, quemadmodum antea ex Cicerone retulimus. Tribunatum plebis etiam tumultuosius gessit, Catonum nihilominus more meliores partes sequutus. Reductionem regis Ptolomei per fraudes largitionesque clancularias, atque etiam per legatorum cædes, quos Alexandrini Romam miserant uti populum contra calumnias Regis defenderent, petitam, religione, ne decerneretur, iniecta, impeduit. Dum enim in Senatu de reductione Regis ageretur, & inter Pompeij & P. Lentuli Procos. qui Ciliciam & Cyprum obtinebat, amicos magnopere concertaretur, vter eorum reduceret, inspecti propter prodigia libri Sibullini negotium disturbarunt; nam in his reperti versus quidem expresse Regem Ægypti profugum cum exercitu reducere prohibebant, ut antè diximus. Itaque C. Cato Tribunus de reductione Regis non decernenda promulgauit, xv. viros in concionem produxit, Sibullinosque versus populo exponere coëgit, quemadmodum ex Dione, Plutarchi Pompeio, Epistolis ad Q. Fratrem libro 11. & Familiarium primo ad P. Lentulum didicimus. Nam Cicero in primis P. Lentulo Procos. Regis reductionem vehementer ambienti studuit, & idcirco Catonis illam promulgationem nefariam appellat epistola v. Nisi aliam velit intelligere, cuius mentio est in epistola tertia libri secundi ad Q. Fratrem: Ad 11 11. Nonas Febr. (inquit) Cato legem promulgauit de imperio Lentulo abrogando, vestitum filius mutauit. Quod non diu post eius profectionem in prouinciam contigit. Et antea quoque superioris anni extremo mense, præsentī Lentulo Catonem in primis aduersatum fuisse ob passionem fortè secretam cum Rege initam, ex hoc fragmento libri xxii. Annalium Fenestellæ, quod apud Non. Marcellum his verbis adhuc extat, cognoscere licet: Quod ut magistratum Tribuni inierunt, C. Cato, turbulentus adolescens, nec imparatus ad dicendum concionibus assiduus inuidiam, & Ptolomæo simul, qui iam profectus ex vrbe erat, & P. Lentulo Cos. paranti iam iter concitare, secundo quidem populi rumore, cœpit. Sub finem verò huius anni Cato in dissensionem cum Consulibus venit, ob dies cum populo agendi exemptos, & adiuncto sibi Suffenate collega, continuis intercessionibus comitia Consularia sustulit, aded ut Senatus vestem mutarit, & ex interregno Consules anni sequentis fuerint creati. Vide Dionem, & Liuium libro 14. Meminit Cicero ad Q. Fratrem epistola lib. 11. sexta. A Dione narratur, Crassum & Pompeium alterum Consulatam ambientes, C. Catonem subornasse, ut comitia colleret, utque Interrege secundum leges prodito, petere magistratum ipsi & capere possent. Cn. Lentulum namque Consulem, cuius erat habere comitia, aduersarium metuebant.

C. Cato Trib.
pl. de Ptolomæo
Regis
reductione.

* L * Procilius . f. . nepos * Sex. Nonius Sex. f. . n * Suffenas. Cum Catone collega Pompeij, Crassi Cæsarisque in gratiam comitiis intercessere, turbulenterque magistratum gessere. Vnde maiestatis & de vi postea accusati sunt, ut latius dicemus. Meminit item Cicero Procilij in epistola ad Q. Fratrem libri secundi quinta, ut qui sibi absenti scripserit de S. C. Idibus Maiis eius anni factis.

A. Plautius * M. f * Siluanus. Litteras Ptolomæi regis publicè recitauit, quibus petebat, ut pro P. Lentulo Cn. Pompeius ad se reducendum mitteretur: sed veriti optimates, ne hæc altera prouincia Pompeium Magnum adhuc maiorem efficeret, obtenta specie mandata annonæ ei obstitit: auctores sunt Plutarchus & Dio. Cicero in epistola ad Q. Fratrem libri secundi prima anni superioris mensē Decembri scripta hunc Plautium inter amicos Tribunos enumerat. Ait enim: Nam Plautius noster totus est.

L. Ra-

L. Racilius // f. // nepos. Cicero passim hunc laudat, ut ad Q. Fratrem libri secundi epistola prima: De Tribunis plebis, inquit, longè optimum Racilium habemus. Et in Planciana confitetur L. Racilij in se benè merita. Studiosum quoque P. Lentuli Procos. fuisse testatur Familiarium primo, epistola septima, Ex magistratibus (inquiens) L. Racilium cognoui & fide & animo in te singulari. Hic Tribunus initio magistratus in Senatu de iudiciis turbatis referre cœpit, Marcellinum Consulem designatum quidem, primum sententiam rogavit. Is cum graviter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus questus esset, sententiam dixit, ut ipse iudices per Praetorem urbanum sortiretur: iudiciū sortitione facta, comitia haberentur: qui iudicia impedivisset, eum contra remp. esse facturum: Cicero in iam dicta epistola ad Q. Fratrem. Atque hæc acta in Senatu anni superioris sunt, mense Decembri, ante comitia Ædilitia, cum Clodius à Milone de vi postulatus iudicia disturbarer, & Ædilitatem, ut elaberetur, peteret. De Racilio rursus Cicero in epistola sexta eiusdem libri secundi, scribens ipsum gladiatoriam familiam C. Catonis collegæ populo detexisse: Racilius, ait, qui vnus est hoc tempore Tribunus plebis, rem patetecit, eosque homines sibi emptos esse dixit (sic enim placuerat) & tabulam proseripsit, se familiam Catonianam venditurum. In eam tabulam, magni risus consequebantur.

* C * Cassius * L. f. L. n * Longinus. Cum Catone collega Marcellini sententiæ contradixit, maxima acclamatione Senatus, cum comitia iudiciis anteferreret. Philippus Consul designatus assensit Lentulo collegæ. Postea Racilius de priuatis Cicero-nem primum sententiam rogavit, qui multa fecit verba de toto furore latrocinioque P. Clodij, eumque tamquam reum accusauit multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus, ut ipse ad Q. Fratrem scribit in eadem epistola.

Plutarchus
mendosus.

* L * Caninius // f. // n * Gallus * Rogationem promulgauit, Vti Cn. Pompeius sine exercitu cum duobus tantum liſtoribus ad Ptolomæum Alexandrinis reconciliandum mitteretur. Auctores sunt Plutarchus & Dio, sed in Plutarcho mendosè Canidius legitur: Cicero Caninium semper vocat: nam eius frequens est mentio in epistolis ad Lentulum & ad Q. Fratrem, ubi suspicari se dicit, per vim rogationem Caninium perlaturum. Sed postmodum tamen aliter in epistola vi. Nam quod, inquit, de Pompeio Caninius agit, sanè quàm refrixit. Cum Catone collega S. C. Ne quis contra leges & auspicia cum populo ageret, intercedere conatus est; sed frustra: ut epistola secunda ad P. Lentulum Cicero.

// Antistius // f. // n. Seuerus. Quem inter Tribunos plebis amicos etiam numerat Cicero in epistola ad Q. Fratrem libri ii. prima: Videtur etiam, inquit, Antistius amicus nobis fore. Et paulò ante, patrociniū iudicij de vi Clodiana suscipere ipsum, inito magistratu voluisse scribit, ubi de actis in Senatu vnus diei disserit. Aut enim inter alia: Orationem meam collaudauit satis multis verbis, non me hercule indifferre, Seuerus Antistius, isque iudiciorum causam suscepit, antiquissimamque se habiturum dixit. Ibat in eam sententiam; tum Clodius rogatus, diem dicendo eximere cœpit; furebat, à Racilio se contumaciter inurbaneque vexatum. Deinde eius operæ repente à Græco-stasi, & Gradibus clamorem satis magnum sustulerunt; opinor in Q. Sestilium & amicos Milonis incitata. Eo metu iniecto, repente magna querimonia omnium discessimus. Habes acta vnus diei. Hæc Cicero; satis indicans eo die de iudiciis nihil decretum esse.

P. Rutilius * P. f. P. n * Lupus. Rettulit initio magistratus ad Senatum de agro Campano rursus publicando. Cicero eam suavit in Senatu, postea tamen Pompeij atque Cæsaris auctoritate ab ea sententia deterritus est, ut latius ipse ad P. Lentulum ep. ix. Familiarium lib. i. Meminit aliquoties ad Q. Fratrem libro i i. ut epist. vii. Nonis Apr. S. C. Pompeio pecunia decreta in rem frumentariam ad HS. cccc. Sed eodem die vehementer actum de agro Campano clamore Senatus; actiorem causam inopia pecuniæ faciebat, & annonæ caritas. Item in epistola prima, de Senatu habito anni superioris mense Decembri ante ferias: Commorat, inquit, expeditionem Lupus. egit causam agri Campani sanè accurate, auditus est magno silentio: & cetera quæ sequuntur. Idem Lupus in Senatu rettulit de Pompeij legatione Alexandrina & Ptolomæo reduciendo, quemadmodum ex primis duabus epistolis ad P. Lentulum constat: Volcatus, inquit, Lupo referente, Pompeium decernit. Et in secunda: Proxima erat Hortensij sententia, cum Lupus Tribunus plebis, quod ipse de Pompeio retulisset, contendere cœpit, ante se oportere discessionem facere quàm Consules. Eius orationi vehementer ab omnibus reclamatum est; erat enim iniqua & noua.

Cn. Plan-

Cn. Plancius Cn. f. nepos. Populo gratus: reuersus enim ex Quæstura Tribunatum plebis petens mox obtinuit. Cuius magistratus frequenter mentionem facit Cicero in oratione, qua reum ambitus postea defendit. Satis erit ostendere, L. Racili collegam hoc anno fuisse, & anno superiore Tribunatum petisse ante Ciceronis reditum ab exilio. declarant hoc eius verba: Etenim si ante reditum meum, Cn. Plancio se vulgò vin boni, cum hic Tribunatum peteret, vltro offerebant, cui nomen meum honori fuisset, ei meas præsentis preces non putas protulisse? Duxit autem in campum Cicero candidatum Aeditatis grati animi ergo, quod Quæstor in Macedonia exulem receperat, ut supra diximus. Et postea Laterensem accusatorem sic alloquitur: Negas Tribunatum Plancij quidquam attulisse adiumenti dignitati meæ, atque hoc loco L. Racili fortissimi & constantissimi viri diuina in me merita commemoras, cui quidem ego, sicut in Plancio, numquam dissimulaui me plurimum debere, semperque præ me feram. Sed si non eadem contendit in Tribunatu Plancius, existimare debes non huic voluntatem defuisse, sed me, cum iam Plancio deberem, L. Racili beneficiis fuisse contentum. Meminit in eadem oratione sapius Planerianæ Quæsture atque Tribunatus. Atque hæc inter alia dicit: Tribunus plebis fuit non fortasse tam vehemens quam isti, quos tu iure laudas: sed certe talis, quales si omnes semper fuissent, numquam desideratus vehemens esset Tribunus.

Quæstores urbani.

III. II. III. f. II. n. III. III. f. II. n. III.

C. Vibius C. f. C. n. Pansa. Cuius plures adhuc reperiuntur denarii argentei, ^{C. Vibius} variis Bacchici argumenti symbolis insigniti, ut hominis Epicurei. C. Cæsari postea familiarissimus fuit. ^{Pansa Epicureus.}

L. Manlius L. f. L. n. Torquatus, L. Torquati Consularis filius, qui P. Sullæ ambitus damnato Consulatum eripuit.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias & Illyricum obtinuit. Venetos ad Oceanum, qui P. Crassi præfectis retentis rebellabant, nauali prælio deuictos subegit, Senatuque eorum interfecto, reliquam multitudinem sub corona vendidit. Eadem ætate Vnellos per Q. Titurium legatum, atque Sontiates per P. Crassum, atque deinceps omnes Aquitanix populos partim vi, partim metu ad deditionem coëgit. Morinos autem Menapiosque, qui in armis adhuc erant, in siluas compulit, legionibus demum apud Aulercos Lexobiotque in hiberna ductis, transgressus Alpes ipse, ut urbanas etiam res cognosceret, Lucæ, quæ proxima prouinciæ suæ Cisalpinæ ciuitas erat, hiemauit. Quod salutatores ex urbe & prouinciis vicinis confluerunt, illius factionis principes, etiam ex magistratibus quamplurimi. Nam vno eodemque tempore Senatores ducentos ibidem fuisse, centum viginti falces Procoss. Propterea Cæsaris atrium simul conspectos esse, prodit Plutarchus. Inter alios Pompeius rei frumentariæ causa in Sardiniam Africamque nauigaturus, & M. Crassus adfuerunt, cum quibus fædus illud tricipitinum renouauit, pactumque inter eos, ut detrudendi L. Domitij Consulatum petentis causa, qui palam minabatur, quod Consul exercitus Cæsari adempturus esset, Crassus & Pompeius in annum sequentem denuò peterent Consulatum, Cæsarique in aliud quinquennium prouincias suas prorogarent, Pompeius Hispanias, Crassus Suriam, bellumque Parthicum sibisumerent, mox Cæsari stipendium in milites decemque legatos, & ne lege Sempronius succederetur, procurarent. Vide Cæsaris commentariorum librum tertium, Dionem, Suetonium, Appianum, Plutarchum, & Ciceronis epistolas ad Lentulum septimam & nonam. Nonnihil tamen ab aliis discrepat Dion Cassius.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso. Cætoninus. Procos. Macedoniam obtinuit. Prouinciæ avaræ habuit, & res malè gessit contra Dardanos & Thraces. Itaque in Sestiana Cicero quam hoc anno dixit, Pisonem Thracibus & Dardanis primum pacem maxima pecunia vendidisse, deinde ut illi pecuniam conficere possent, vendendam ipsius Macedoniam & spoliandam tradidisse; eundemque bona creditorum ciuium Rom. cum debitoribus Græcis diuuisse, coëgisse pecunias maximas à Dyrrachinis, spoliasse Thessalos, certam Achæis in annos singulos pecuniam imperasse: neque tamen villo in publico aut religioso loco signum, aut tabulam, aut ornamentum reliquisse, palam conqueritur. Et multò latius omnia scelera Pisonis per prouincias perpetrata exponit in ora-

tione

tione quam anni sequentis initio, cum ageretur de mutandis prouinciis Consularibus, in Senatu dixit. Rursus in inuectiua contra ipsum L. Pisonem.

*A. Gabinus
fugitiuus.*

A. Gabinus A. f. . n. nepos. Procos. Suriam. obtinuit. Prouinciam auarissime nequissimeque administravit, bellum male gessit; equitatum & cohortes perdidit. Hinc in Sestiana Cicero Gabinium dicit haurire quotidie ex pacatissimis atque opulentissimis Syriæ gazis innumerabile pondus auri; bellum inferre quiescentibus, ut eorum veteres illibatasque diuitias in profundissimum libidinum suarum gurgitem profundat: villam edificare in oculis omnium tantam, tugurium ut iam videatur esse illa villa, quam ipse Tribunus plebis pictam olim in concionibus explicabat, quo fortissimum ac summum ciuem in inuidiam homo castus ac non cupidus vocaret. Sed multò latius omnia eius flagitia in oratione de prouinciis Consularibus, & inuectiua in Pisonem explicat. Videtur tamen rebus quibusdam bene gestis supplicationem petisse. Nam Cicero ad Q. Fratrem libro 11. epistola v. scribit ita sibi litteris Procilij Tribuni plebis nuntiatum, cum Antij esset huius anni Maio mense. Verba sunt hæc: Idibus Maiis Senatus frequens, diuinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Adiurat Procilius, hoc nemini accidisse; foris valde plauditur. Mihi cum sua sponte iucundum, tum iucundius, quod me, absente, sine oppugnatione, sine gratia nostra: eram enim Antij.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. frumentariam procurationem obtinuit. Decreta in rem frumentariam pecunia, in Sardiniam, Siciliam, & Africam nauigauit, magnaque frumenti copia coacta, cum classe onusta Romam hiberno tempore repetiturus, gubernatores mari tempestatibus infesto se committere non auderent, primus nauem ingressus, anchoram solui gubernaculo apprehenso iussit, clamitans, Nauigare est necesse; viuendum nobis solis non est. Eaue audacia & animo vsus, classe soluta, nauibus pelagum, urbem Italiamque frumento impleuit: Plutarchus, & Cicero in epistolis ad P. Lentulum & ad Q. Fratrem.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Procos. Hisp. citeriorem. sortitus. obtinuit. Vnde credi potest hunc epistolam tertiam Familiarium quinto ad Cicero- nem scripsisse. Plutarchus in Cæsare inter illos magistratus Nepotem Hispaniæ Procos. nominat, qui Cæsarem Lucæ hibernantem, relicta prouincia uisitarunt. Res male in prouincia gessisse docebinus proximè.

P. Cornelius P. f. . n. Lentulus. Spinther. Procos. Ciliciam. & Cyprum. sortitus. obtinuit. Cicero in Epistolis ad eundem Familiarium primo libro, ex quibus colligimus, ipsum prouincias istas per triennium administrasse, atque restrium- pho dignas gessisse.

Ap. Claudius Ap. f. C. n. Pulcher. Pr. Sardiniam. sortitus. obtinuit. Frater P. Clodij. Meminit Plutarchus in Cæsare, referens amplissimæ dignitatis viros cum ex vrbe, tum ex circumuicinis prouinciis ad Cæsarem Lucæ hibernantem salutandi gratia confluisse: inter quos inquit, Pompeius, Crassus, & Sardinia Prætor Appius, & Nepos Hispaniæ Procos.

Q. Valerius Q. f. . n. Orca. Pr. Africam. sortitus. obtinuit. Quem paluda- tum Cicero ob merita restitutionis est prosequutus, sicut ex eius epistola qua P. Cuspij amicos in Africa negotiantes commendat Familiar. libro x11. Huic enim anno superio- re reuersus ab exilio gratias egit Cicero in Senatu, ut demonstraui. Hic idem Q. Valerius postea Cæsaris Legatus Propr. in Gallia, & bello ciuili eius sectam & imperium sequutus est, teste eodem Cicerone in epistola ad ipsum prima. Atque Sardiniam tum occupasse, agros Cæsaris iussu in Etruria diuisisse postea dicemus, atque etiam ex iam dictis Cicero- nis epistolis manifestum est.

.. .. f. Siciliam

.. .. f. .. n. .. Hisp. vltiorem

.. .. f. .. n. .. Achaiam

.. .. f. .. n. .. Asiam

.. .. f. .. n. .. Bithyniam & Pontum

.. .. f. .. n. .. Cretam & Cyrenen

Prætores. sortiti. obtinuerunt.

L. Cæcilius .. f. . n. Rufus.

M. Calidius Q. f. .. nepos.

P. Licinius .. f. .. n. Crassus.

C. Septimius .. f. .. n. * Scauula *

C.

C. // . f. // . n. Cornutus. Sex. Quinctilius // . f. // . n. Varus.
C. Pontinius A. f. // . nepos. Propr. ad urbem triumphum obtinendi causa.

Quæstore.

// . // . f. // . n. // . Ostiensis in Latio
// . // . f. // . n. // . Canusinus in Apulia
// . // . f. // . n. // . Pisanus in Etruria
// . // . f. // . n. // . Q. Nepotis Procos. in Hisp. Citeriore
// . // . f. // . n. // . P. Lentuli Procos. in Cilicia & Cypro
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Sicilia Syracusanus
// . // . f. // . n. // . Eiusdem Lilubætanus
// . // . f. // . n. // . Ap. Claudij Pr. in Sardinia Caralitanus
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Corsica Aleriensis
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Hisp. vltiore
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Africa Uticensis
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Libya Adrumetanus
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Achaia
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Asia
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Bithynia
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Ponto
// . // . f. // . n. // . // . Pr. in Creta
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Cyrenaica

C. Fabius * C. f. // . n. Hadrianus * Legatus deinde Cæsaris in Gallia, cui legionem in Morinos ducendam ac in hibernis collocandam Cæsar dedit, altero abhinc anno è Britannia reuersus, vt Commentariorum belli Gallici quinto legimus, totoque deinde bello apud Cæsarem remansit.

// . Marcius // . f. // . n. Censorinus. Senator & orator P. Crasso adolescenti amicus & familiaris, cum eodem in prælio contra Parthos occisus triennio postea, vt Appianus in Parthica, & Plutarchus in Crasso.

M. Fufius // . f. // . n. Strigo C. Cælius * C. f. C. n, Calvus *

L. Vicinius // . f. // . nepos. P. Cornelius // . f. // . nepos.

Q. Pædus Q. f. // . nepos. C. Valerius // . f. // . n. Triarius.

L. Tullius // . f. // . n. Cimber. Cæsari amicus bello Pompeiano, vt epistola Ciceronis ad Ampium Balbum constat, libro Familiarium vi. Sed postea in eius cædem cum aliis coniurauit iam Prætorius, vt suo loco dicetur.

L. Tullius
Cimber, in
Cæsaris per-
cussus.

M. Furius // . f. // . n. * Camillus. Legatus Cæsaris in Gallia deinde à Cicerone commendatus, vt Familiarium lib. vi i. ep. v.

Proquæst.

// . // . f. // . n. // . Calesinus in Campania
// . // . f. // . n. // . C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalpina
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Transalpina
// . // . f. // . n. // . Eiusdem in Illyrico
// . // . f. // . n. // . L. Pisonis Procos. in Macedonia
// . // . f. // . n. // . A. Gabinij Procos. in Suria
// . // . f. // . n. // . Cn. Magni Procos. frumentarius
// . // . f. // . n. // . Eiusdem frumentarius

ANNI P. R. C. DCXCVIII.

Consules.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. II. M. Licinius P. f. M. n. Crassus. II.

Cn. Marcel-
linus Cos.
Cn. Pompeium
accusat.

RECENSENTVR hi Consules à variis Auctoribus, qui res Romanas eius anni attingunt. In Dionis autem indice nominantur Cn. Pompeius Cn. f. Magnus II. M. Licinius P. f. Crassus II. Cassiodorus Cn. Pompeium, M. Crassum II. suggerit: Tabulæ Græcæ Pompeium II. & Crassum II. Sic Suetonius, Livius, Velleius, Plutarchus, Appianus, Eutropius, Pædianus, Cæsar Commentariorum belli Gallici quarto libro, & alij. Per seditiones ex interregno hi Consules anno superiore iam finito creati sunt, C. Catone Tribuno plebis, ut diximus, comitia per intercessionem impediens, adeo uti Senatus desperans de republica, tan. quā in luctu & calamitate extrema vestem mutavit, Cn. Marcellinus Consul nimiam Cn. Pompeij potentiam summa libertate in concione accusavit: cui cum populus clara voce suffragaretur, Acclamate (inquit) acclamate Quirites, dum licet; iam enim vobis impune facere non licebit. Consulatum tamen per viam adepti sunt, Cæsar ex vicina provincia non solum per litteras ac internuntios amicis eos commendante, sed etiam comiteatus titulo varioque prætextu dimissis cum P. Crasso M. f. multis sub comitiorum tempus urbem militibus implente. Deterriti itaque inimici competitores alij, pulsusque per armatos L. Domitius, quem M. Cato & boni omnes ad petendum deducebant, occiso eius puero, qui lucernam descendenti ante lucem in Campum præferebat, & Catone ipso vulnerato. Nemine deinceps obstante cum ipsi per tale nefas essent Consules creati, armatis semper stipati aliorum eius anni magistratuum comitia ex usu suo habuere. Latius omnia apud Dionem, Plutarchum, & Appianum libro civilium secundo. Meminere Velleius, Suetonius, Valerius lib. vi. cap. 11. & Cicero in epistolis ad Q. Fratrem libro 11.

Provincia
Consulares.

Cn. Pompeio Hispaniæ duæ cum Africa, M. Crasso Suria cum finitimis regionibus provinciæ in quinquennium lege Trebonia decretæ, & Cæsari Procos. Galliarum cum Illyrico in alterum quinquennium lege Pompeia prorogata, ut Velleius & Appianus tradunt. Dio Cæsari ad triennium dumtaxat à Consulibus imperium prorogatum scribit. Vide Plutarchum & Ciceronis epistolam ad Atticum x. lib. 14.

Pompeia le-
ges de iudi-
cis & am-
bitu.

Cn. Pompeius Consul legem Aureliam de iudiciis retulit, Vti ex trium ordinum centuriis amplissimi census iudices CCCLX. legerentur. Meminit in Pisone Asc. Pædianus, & idcirco Velleius Patereulus avum suum inter CCCLX. à Pompeio lectum refert, & Plutarchus in Pompeio eundem numerum prodit.

Tulit & de paricidio legem, apud Iuriscos. in Pandectis celebrem.

Legem de ambitu graviolem Tullia Aufidiave tulit, pœnas adaugens, & formam iudiciorum breviorē præscribens, Pædiano teste. Hanc verò legem cum collega in secundo Consulatu tulisse scribit Dio lib. xxxix. atque ea fronte, ac si ipsorum ambitus ignotus omnibus esset, qui non largitionibus solum, sed etiam vi Consulatum occuparant.

Sumptuariam quoque legem promulgasse tradit idem Dio, sed sponte postea omisisse cum eandem Q. Hortentius orator impugnaret non sine Consulum nota, quod in alius vitia, ab ipsis numquam deponenda, vellent corrigere.

Ludi à Cn.
Pompeio
Cos. dati
significan-
tissimi.

Ludos etiam Pompeius in hoc secundo Consulatu magnificentissimos dedit in dedicatione theatri sui, Scenicos, Circenses, & Gymnicos, item Gladiatorios ac venationes beluarum varij generis, quibus quinque dierum spatio quingenti leones confecti: item elephantum octodecim à Getulis armatis ex aduerso iaculantibus occisi, qui fugæ spe amissa, circumdati clathris ferreis, adeo miserabili gestu ac planctu misericordiam populi spectantis implorauere, ut flens uniuersus confurgeret, dirasque Pompeio, quas ille mox luit, pœnas imprecaretur, ut Phnius lib. viii. cap. vii. Dio lib. xxxix. Plutarchus, Cicero in L. Pisonem & Pædianus referunt. Pulchre etiam de his ludis differit Cicero epistola prima ad M. Marium lib. vii. Familiar.

Censs. M. Valerius M. f. M. n. Mellalla. Niger. M. Calpurnius L. f. M. n. Bibulus. Lustr. fec. Lxx.

Censores, qui anno superiore creati debebant, hoc anno demum factos fuisse, ex Ciceronis ad Atticum epistolis libri quarti colligere est. At enim in ea, quam non diu post reditum ab exilio dedit, se legatione Pompeij non adeo obstrictum, quin integrum esset, si comi-

si comitiâ Censorum proximi Consules haberet, Marcellinum & Philippum intelligens, vel Censuram petere, vel votuam legationem suscipere. Et in alia, quam Pompeio & Crasso 11: Coss. scripsit: Sane, inquit, scire velim, num censum impediunt Tribuni diebus vitiandis, totaque de Censura quid agant, quid cogitent. Meminit & in sequentibus epistolis: sed Censorum nomina nusquam reperio. Carolus Sigonius, vir præclaræ eruditio-
*Car. Sigonij
lam.*
 nis & magni iudicii, alterum ex iis opinatur fuisse M. Messallam Nigrum, quem Consularem & Censuram appellant Plinius libro vii. cap. xii. & Valerius Max. lib. ix. cap. xiv. Addit M. Bibulum Onufrius, non adeo tamen certa coniectura, eiusdem Valerij vno loco motus, qui libro iv. cap. primo Bibulum amplissimæ dignitatis & summis honoribus functum dicit. Porro censum ex lege Clodia, prohibente aliquem ignominia notare, qui non accusatus apud Censores atque damnatus esset, egisse Censores, demon-
*Censorum
auctoritas.*
 strare idem Valerius libro vi. cap. ii. vbi de summa libertate Heluij Mancie in Pompeium Magnum: Heluius Mancie Formianus, inquit, libertini filius ultimæ senectutis, L. Libonem apud Censores accusabat. In quo certamine cum Pompeius Magnus humilitatem ei ætatemque exprobrans, ab inferis illum ad accusandum remissum dixisset: Non mentiris, inquit, Pompei: venio enim ab inferis L. Libonem accusaturus, sed dum illic moror, vidi cruentum Cn. Domitium Ahenobarbum desentem, quod summo genere natus, integerrimæ vitæ, amantissimus patriæ, in ipso iuventutis flore tuo iussu esset occisus. Cetera vide quæ sequuntur. Obiecit enim Pompeio verbis acerbissimis simul omnia crudelitatis facinora, quæ bello civili Sullano commiserat. Accusabantur itaque apud Censores defendebanturque notandi, cum ante legem Clodiam, Censoribus liberum fuisset, quemuis vel sinistra fama laborantem, leui indicio, vnoque testimonio conuictum Senatu mouere, atque ignominia notare. Quapropter in Sestiana Cicero Tullius conqueritur, Clodia lege Censoriam notationem, grauissimum iudicium sanctissimi Senatus, è republica sublatam esse. Atqui pristinam triennio postea Censoribus potestatem reddidit Q. Metellus Scipio Consul, lege Clodia sublata.

Prætores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Urbanam
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. Peregrinam
 iurisdictiones.
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. de maiestate
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. de peculatu
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. de repetundis
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. de falso
 11. 11. 11. f. 11. n. 11. inter sicarios

Quæstiones. sortiti. obtinuerunt.

P. Vatinius P. f. 11. nepos. Repulso per vim, vt dixi, L. Domitio competitore, Cn. Pompeius & M. Crassus Consulatum adepti, per fas nefasve dederunt operam ne ad alios etiam magistratus admitterentur, nisi quos putabant rationibus suis idoneos. Atque in primis M. Catonem Præturæ candidatū cum plures boni vt reip. salutarem eo tempore ad magistratum illum euehere cuperent, aliquotque centurias ille iam ferret; veriti Consules tantum aduersarium, Pompeio de celo seruante, comitia mox direme-
*M. Cato Pra-
tura repul-
sam tulit.*
 runt, atque interea, corruptis magna largitione centuriis aliquot, pro Catone P. Vatini-
 sordidum ac vilem hominem Prætorem fecerunt, qui Ædilitatis repulsam paulò ante tulerat, vt suprâ ex Cicerone diximus: auctores sunt, Dio xxxix. Plutarchus in Catone & Pompeio, Liuius libro cv. Val. Max. libro vii. cap. v. Mentionem Catonianæ istius repulsæ iniquæ reperimus etiam in Panegyrico Constantiano.

C. Colconius * C. f. 11. nepos. Ædilis ante biennium cum fuerit, Præturam eius omittere non volui, quia Plutarchus in Cæsare Prætorium virum appellat: vbi seditione militari cum Galba occisum fuisse dicit anno vrbis dccvi. cum Cæsar Ægypto & Asia subacta Romam esset reuersus, & legiones aliquot per tumultum missionem flagitarent. De qua seditione plura dicam suo anno in C. Sallustij Crispi Prætura.

C. Fannius 11. f. 11. n. Strabo. Qui cum Vatino & Colconio Tribunus plebis fuerat, homo adolescens Consularem auctoritatem nactus, velut Cicero in Sestiana testatur, quam anni superioris Martio mense dixit, ex cuius etiam verbis colligere est tunc
 „ Fannium in bona spe atque expectauone Præturæ fuisse: iam de C. Fannio (inquit) quæ

sit existimatio videmus, quod iudicium populi Rom. futurum sit in eius honoribus, nemini dubium esse debet. Itaque hoc anno Praetorem fuisse opinamur: nam exoriente bello civili extra ordinem Propr. in Siciliam destinabatur, ut eam obtineret usque in M. Catonis aduentum, qui tum ex Praetura Siciliam sortitus erat. Docet hoc epist. XIV. ad Atticum lib. VII. his fere verbis: Cato in Siciliam ire non curat, quod metuo ne oblit, in Senatu esse vult. Postumius autem, de quo nominatim Senatus decreuit ut statim in Siciliam iret, Furfanioque succederet, negat se iturum sine Catone, & suam in Senatu operam auctoritatemque magni aestimat. Ita res ad Fannium peruenit: is cum imperio in Siciliam praemittitur. Nominat eundem Fannium postea libro VII. inter alios existentes cum imperio, qui Italiam cum Pompeio reliquerunt.

Q. C. C. Q. f. Q. n. Metellus. Pius. Scipio.

M. Aurelius . . . f. . . n. Cotta. . . Furfanius. . . f. . . nepos.

L. Aelius . . . f. . . n. Tubero

C. Flavius . . . f. . . nepos. Pr. Quaestionem de ambitu sortitus obtinuit. Apud hunc causam dixit Cn. Plancius Aedilis curulis designatus in annum sequentem: qui à M. Iuuentio Laterenti competitore & repulsam passus reus ambitus lege Licinia de sodalitiis est factus, quasi tribus largitione corrupisset. Defendit Plancium ob merita sua Cicero, in fine cuius orationis dum precatur iudices, nominatim Praetorem, affectus mouendo sic alloquitur: Teque C. Flauio oro & obtestor, qui meorum consiliorum, in Consulatu socius, periculorum particeps, rerum quas gessi adiutor fuisti, meque non modo saluum semper, sed etiam ornatum florentemque esse voluisti, ut mihi per hos conserues eum, per quem me tibi & his conseruatum vides. Nominat & ante in eadem oratione C. Albi quæsitorem causæ eiusdem: Etenim si reus, inquit, tribus ederet, Volitiam fortasse Plancius propter vicinitatem ac necessitudinem suam non edidisset? Et si quæsitore dendus fuisset, quem tandem potius quam hunc C. Albi, quem habet, cui notissimus esse debet, vicinum, tribulem, grauissimum hominem iustissimumque, edidisset? Non mihi dubium est, quin hoc loco corruptè vocetur Albius pro Flauio: nam C. Albius anno sequenti Praetor quaestionem maiestatis exercuit, ut suo loco probabimus.

Reus post Tribunatum Caninius Gallus, quemadmodum ex epistola Ciceronis ad M. Marium lib. VII. Familiarium prima colligere est, à Cicerone scilicet defensum fuisse ludis Pompeij. His ego tamen diebus, inquit, ludis scenicis, ne forte videar tibi non modo beatus, sed liber omnino fuisse, dirupi pene me in iudicio Galli Caninij familiaris tui. Atque eo tempore Cicero fere omnes Pompeij amicos defendebat.

Aediles curules.

L. Aemilius M. f. * M. n. * Paullus. * L. * Sempronius . . . f. . . n. Atratinus.

Accusatus ambitus anno sequenti cum Praetoram, ni fallor, peteret, atque eius filius adolescens L. Atratinus accusatorem patris M. Cælium veneficij vicissim reum faceret, ut Cicero in oratione qua Cælium defendit. L. Paullum verò basilicam in hac Aedilitate coepisse facere in foro, demonstrat Cicero ad Atticum scribens anno sequenti, epistola XVI. lib. quartii: Paullus (inquit) in medio foro basilicam iam pæne texuit isdem antequis columnis: illam autem quam locauit, facit magnificentissimam. Quid quæris? nihil gratius illo monumento, nihil gloriotius.

Aediles plebis.

. . . f. . . n. f. . . n. . .

C. Messius . . . f. . . nepos. Tribunus plebis biennio ante fuit, & post hanc Aedilitatem anno sequenti ad Cæsarem legatus abiit; sed ex legatione reuocatus, causam prius dicere iussus est, ut tunc ex Cicerone docebo. A. Hirrus in commentariis de Africo bello scribit, C. Messium Aedilitia potestate functum, à Cæsare cum praedidio Acillam missum fuisse. In hoc autem magistratu ludos Florales fecit, quibus cum M. Cato interesset, populus, ut mimæ nudarentur ex more, ob viri reuerentiam, postulare erubuit. Quod cum ex M. Fauonio amicissimo sibi vnâ sedente cognouisset, discessit e theatro, ne praesentia sua spectaculi consuetudinem impediret. Ipsum verò abeuntem ingenti plausu populus honoris gratia prosecutus est, priscumque mox morem iocorum in scenam reuocauit, confessus plus se maiestatis vni tribuere, quam vniuerso sibi vindicare: auctor Valerius Maximus lib. II. cap. X. de maiestate. Meminit Seneca ad Lucilium epist. XCVII. Item Iepide Martialis in Praefatione libri primi Epigrammatum lasciuam carnis-

Florales lud.
quib. M. Ca
to interfuit.

carminis sui excusans : Epigrammata, inquit, illis scribuntur, qui solent spectare Florales.
Non intret Cato theatrum nostrum, aut si intrauerit, spectet. Videor mihi meo iure fa-
urus, si epistolam versibus clausero.

Noffes iocosa dulce cum sacrum Flora,
Festusq, lusus, & licentiam vulgi,
Cur in theatrum Cato seuerè venisti?
An idèò tantùm veneras, ut exires?

M. Scruilius // f. // n. * Geminus *

Tribuni plebis.

C. Trebonius C. f. // n. Asper. Legem de prouinciis Consularibus tulit, Vti Cn. Pompeius Hispanias duas, & M. Crassus Syriam & Parthicum bellum in quinquen-
nium obtinerent, quantum vellent militum auxiliorumq; ex sociis finitimisq; prouinciis
conferberent, bellum ac pacem cum quibus videretur contraherent, atque, vt vult Plu-
tarchus, Vti C. Cæsari Procos. in Gallis Illuricoque in aliud quinquennium esset im-
perium. Cuius rogationi cum magno studio summisq; clamoribus aduersaretur M. Ca-
to cum M. Fauonio & paucis optimatum, non semel per vim e concione exturbatus,
tandem à Tribuno legillatore in carcerem est coniectus : auctores Plutarchus, Linius,
& Dio. Trebonius autem post Tribunatum plebis C. Cæsari legatus iuit in Galliam, vt
ex libro v. Commentariorum & sequentibus constat.

C. Atteius // f. // n. Capito. M. Crassum Consulem prouinciarum percupidum, C. Atteius
Trib. pleb.
M. Crassum
Cos. impedi-
uit. contra auspicia in Consulatu ipso proficisci volentem, obnuntiationibus impediuit, non
obsequentem abducere in carcerem voluit. Quod cum minimè ob intercessionem col-
legarum efficere posset, & Crassus spreta nihilominus omni religione auctoritateque
Tribunitia, pomœrium paludatus exiret, foculo ad portam posito, sacrificioque peracto,
ipsum diris execrationibus deuouit. Pulchrè hæc narrantur à Dione, Plutarcho in vita
Crassi, & Appiano in Parthica. Commendat hunc Capitonem suum Tullius L. Planco
Fam. lib. xiii. epist. xxix.

P. Aquilius // f. // n. Gallus. Quando reliqui eius anni Tribuni plebis operâ
Pompeij & Crassi Consulatum creati cum his societatem iniissent, & ex pacto in omnibus
morem gererent, solus hic Gallus cum C. Capitone collega, M. Catoni optimatibusque
& saniori ciuium parti adhaeserunt, Consulibus, Trebonio, ceterisque collegis assidue pro
Rep. aduersantes intercessionibus. Sed hi tamen conatu suo frustrati sunt, quod pauci
multis repugnarent, vt apud Dionem legimus lib. xxxix. Plutarchus etiam Aquilium
hunc Tribune nominat, ipsumque obnuntiantem legi Treboniarum simul cum M. Ca-
tone per armatos foro depulsum fuisse refert. Idem, ni fallor, P. Aquilius Tribunus ple-
bis P. Villium // virum nocturnum populi iudicio damnauit, quia vigilias negligentius
circumierat, sicut apud Val. Max. lib. viii. cap. i. legimus.

C. Coponius // f. // nepos. Legatus postea M. Crassi in Suria Carrhis præ-
sidio relictus : Plutarchus. Postea Prætozem fuisse docebo.

// Fauonius // f. // nepos.

L. Marius // f. // nepos. L. Munatius L. f. L. n. Plancus. Qui legatus
ex Tribunatu Cæsaris in Gallia anno sequenti in Belgio legioni præpositus hibernauit:
Cæsar Comment. v.

Q. Cæcilius Q. f. L. n. Metellus. Creticus. Exeuntem M. Crassum Cos. hosti-
libus diris deuouit, vt affirmat L. Florus lib. iii. cap. xi. discrepans in hoc à Dione, Plu-
tarcho, & Appiano. Fit tamè verisimile, Tribune tum etiam Metellum fuisse, & simul
cum collega C. Capitone Crassi obtulisse protectioni, sororis fortassis suæ Metellæ in
gratiam, vxoris M. Crassi, quæ marito bellum Parthicum molienti malè metuebat.

Q. Minucius * Q. f. // n. Thermus. M. Fauonius // f. // nepos. Iacuisse
diu post repulsam anni DCXCiv. videtur, improborum factione detrusus à Tribunatu
plebis. Hoc inde colligere est, quod tardius ad Ædilitatem Præturamque peruenerit, vt
postea demonstrabo.

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // f. // n. //

Q. Fabius Q. f. Q. n. Maximus. Postea Cæsaris legatus.

C. Albius C. f. . n. Carrinas. Cuius est nummus in Fastis Goltzj nostri, cum Iani & rostratæ navis signis.

Prouinciæ.

*A. C. Cæsare
in Gallia que
gesta.*

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar Procos. Gallias & Illyricum obtinuit. Profligatis qui Rhenum transferant Germanis, ac ponte flumini imposito exercitum in Germaniam traduxit, atque Sicambrorum fines vicis ædificiisque incensis vastauit. Postea non sine naufragio traiecit cum exercitu in Britanniam, atque insulanos illos obsidibus captis in potestatem redegit. Reuersus in Galliam, Morinos rebellantes vicit, Menapios in deditionem accepit. Quas ob res gestas viginti dierum supplicatio illi à Senatu decreta est. Vide Commentariorum lib. iv. belli Gallici, Dionem libro xxxix. Suetonium ac Liuium, & alios.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus Cos. Procos. frumentariam procurationem cum imperio obtinuit: Dio, Plutarchus, & alij.

A. Gabinus A. f. . nepos. Procos. Suriam. obtinuit. Bellum in Parthos parauit, vt Mithridatem à fratre Orode pulsum restitueret. Post autem, acceptis à Pompeio litteris, omisso Parthico bello, ac filio Sisenna in Suria relicto, traiecit in Palæstinam, atque Aristobulum nouas res molientem comprehendit, Iudæisque tributum imposuit. Deinde magna pecunia conductus, spreto oraculi Sibullini religione, Senatûque auctoritate posthabita, Ægyptum cum exercitu intrauit, victisque nauali pedestrique prælio Ægyptus, pulso & occiso Archelao (quem Berenice regina Ptolomæi expulsi filia maritum Seleuco interfecto sibi adsciuerat) Ptolomæum Alexandriam reduxit, atque in regnum restituit: auctores sunt Appianus in Syria & Parthica, Dio lib. xxxix. Liuius c. Ioseph. Antiquitatum Iudaicarum lib. xiv.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Nepos. Procos. Hispaniam. citeriorem. obtinuit. Cum Vaccæis vicinisque populis rebellantibus vario euentu pugnavit, primum victor fufis prælio hostibus necdum paratis. Cuius victoriæ fama maior Romæ fuit anni superioris exitu. Nam ita de Metello Tullius in oratione de prouinciis Consularibus: An ego possum huic esse inimicus, cuius litteris, fama, nuntiis, celebrantur aures, quotidie meæ nouis nominibus gentium, nationum, locorum? Postea in obsidione Cluniæ à maiore exercitu in fugam coniectus, à bello quiescere cogitur: quod in causa fuit vt ei facilius successor Cn. Pompeius in annum sequentem decerneretur. Vide Dionem libro xxxix.

P. Cornelius P. f. . n. Lentulus. Spinther. Procos. Ciliciam. & Cyprum. obtinuit. Bello res prosperè gessit, quantum ex Ciceronis epistola octaua Familiarium primo cognoscere est, ex vrbe ad eundem Lentulum hoc anno in prouinciam missa: Rem, inquit, te valde bene gessisse rumor erat, exspectabantur litteræ tuæ, de quibus eramus iam cum Pompeio locuti. Quæ si erunt allatæ, nostrum studium extabit in conueniendis magistratibus & Senatoribus. Destinabat igitur Cicero victoriæ causa supplicationem P. Lentulo Procos. prout ex eius verbis liquet.

De reliquis prouinciis Consularibus cum ageretur anno superiore in Senatu, dubitareturque num Pisoni & Gabinio, qui praua pactione per Clodium Tribunum plebis aduerso Senatu Macedoniam ac Suriam à populo obtinuerant, Marcellinus & Philippus post Consulatum succedere deberent, M. Cicero inter alios sententiam dixit oratione disertâ, quæ adhuc extat: & Cæsarem in Gallias retinendum, Pisonem ac Gabinium, cum auarè prouincias administrarent, reuocandos esse suasit. Atque inter alia, Quatuor, inquit, sunt prouinciæ P. C. de quibus adhuc intelligo sententias esse dicendas: Galliarum dux, quas hoc tempore vno imperio videmus esse coniunctas, & Syria, & Macedonia, quas vobis inuitis & oppressis pestiferi illi Consules pro euerfæ reip. præmiis occupauerunt. Decernendæ nobis sunt lege Sempronia dux, quid est, quod possimus de Suria Macedoniaque dubitare: Adfert deinde pro eloquentia sua rationes plurimas, varisque argumentis probat, cur Cæsar in Gallias retinendus, Pilo & Gabinio prouinciarum prædones potius quam rectores datis successoribus reuocandi videantur. Effectum quidem est facile per amicos Cæsaris, ne lege Sempronia huic succederetur, item ne Gabinio, per Pompeium & Crassum, quorum ille Ptolomæum pretio corruptus per Gabinium restitui, hic Suriam sibi re contexta post Gabinium cupiebat. Itaque Consules Marcellinus & Philippus, cum omnia ex ambitione & libidine trium principum gererentur, alias prouincias refutasse, ac Romæ mantisse videntur; maxime quando constat, P. Lentulo & Q. Nepoti suas prouincias

uincias etiam in hunc annum prorogatas, & L. Pisoni, quem ob res bello malè gestas reuocare placebat, non ex Consulatu, sed ex Prætura successum fuisse, vt nunc dicemus.

Q. Ancharius Q. f. . nepos. Pr. Macedoniam. sortitus. obtinuit. L. Pisoni Procos. successor datus, qui ex S. C. ob prouinciam male habitam reuocatus erat. Causas diffuse Cicero in inuectiua contra eundem explicat, & pulcherrime, quam desperatè se gesserit nuntio accepto, sibi successorem prius quàm collegæ Gabinio datum esse: Quid, inquit, debilitatio & abiectio animi tui, Macedonia Prætoria nuntiata? cum tu non solum quòd tibi succederetur, sed quòd Gabinio non succederetur, exanguis & mortuus concidisti: Et paullo postea successorem quoque nominat obiter ita: Cum tibi spe falsa, quòd Q. Ancharium non esse successurum putares, animos rumor inflasset, quo te modo ad tuam intemperantiam scelerare innouasti? Extat lib. xiii. Familiarium epistola commendatitia Ciceronis ad hunc Q. Ancharium, qua C. Aurelij amici sui negotia prouincialia commendat.

M. Æmilius M. f. M. n. Scaurus. Pr. Sardiniam. sortitus. Ap. Claudio successit. Nam is hoc anno ex prouincia Romam reuersus Consulatum petiit & obtinuit. De M. Scauro quidem sic Pædianus in argumento orationis, quam Cicero sequenti anno pro eodem dixit repetundarum reo: Ædilitatem (inquit) summa magnificentia gessit, aded vt in eius impensas opes suas absumpserit, magnumque æs alienum contraxerit. Ex Prætura prouinciam Sardiniam obtinuit, in qua neque satis abstinenter se gessisse existimatus est, sed valde arroganter. Quod genus morum in eo paternum videbatur, cum cetera industria nequaquam esset par. Igitur cum Romam redisset anno sequenti ad Consulatus petitionem, conquerentibus de eo Sardis, à P. Valerio Triario adolescente parato ad dicendum postulatus est repetundarum, veluti Pædianus ibidem latius exponit. Valerius Max. lib. viii. cap. i. perditam aded causam in iudicium attulisse tunc Scaurum scribit, vt accusator dicere non dubitaret, se non recusare quo minus absolueretur, si centum viginti homines nominare posset, quibus in prouincia nihil abstulisset. Et licet tam bona conditione vt non potuerit, tamen ob vetustissimam nobilitatem & recentem memoriam patris absolutum esse dicit, atque idem Pædianus affirmat.

C. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. Pr. Asiam. sortitus obtinuit. Vt indicat Cicero in epistola ad Atticum libri iv. xiv. cuius verba proximè adducam.

.. .. f. .. n. .. Siciliam
 f. .. n. .. Africam
 f. .. n. .. Cretam & Cyrenen

Prætores sortiti obtinuerunt.

Cn. Domitius M. f. M. n. Calpinus. T. Postumius .. f. . nepos.
 P. Plautius .. f. .. n. Hypsæus.

L. Postumius & P. Varus non statim ex Prætura, sed ex lege Pompeia deinde prouincias habuere.

C. Pontinius A. f. .. nepos. Propr. ad urbem triumphi obtinendi causa restitit, vt etiam restatur Cicero in Pisoniana, hoc anno dicta in Senatu.

.. .. f. .. n. .. Hisp. vltiorem
 f. .. n. .. Bithyniam & Pontum
 f. .. n. .. Achaïam

Propr. obtinuerunt.

Quæstores.

.. .. f. .. n. .. Ostiensis in Latio
 f. .. n. .. Calestinus in Campania
 f. .. n. .. Canusinus in Apulia
 f. .. n. .. Pisanus in Etruria
 f. .. n. .. Spoletinus in Vmbria

L. Roscius .. f. .. nepos. C. Cæsaris Procos. in Gallia Transalpina. Inter legatos postea legionis xiiii. hibernis apud Eßuos præfectus à Cæsare anni sequentis initio, vt Commentariorum belli Gallici libro v. vbi etiam Quæstor vocatur (quamuis annus Quæsturæ iam exisset) Proquæstore, ni fallor, vt sæpè fieri solet.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. ///. Pr. in Sicilia Suracusanus

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem Lilybætanus

///. ///. ///. f. ///. n. ///. M. Scauri Pr. in Sardinia Caralitanus

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Corsica Aleriensis

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Pr. in Africa Vticensis

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Libya Adrumetanus

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Q. Ancharij Pr. in Macedonia

C. Scribonius C. f. C. n. Curio. C. Clodij Pr. in Asia. Quemadmodum ex epistolis ad Curionem Ciceronis cognoscimus Familiarium libro secundo.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Propr. in Bithynia

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Ponto

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Pr. in Cyrenaica

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Creta

C. Licinius
Calvus Ora-
toris reli-
quis XXI.

C. Licinius C. f. L. n. Macer. Calvus. Orator & poëta insignis, cuius vitam Crinitus & Giralduſ scripsere. Vnum & viginti libros orationum reliquiſſe, Tacitus in dialogo de oratoribus auctor eſt. Reliqua quæ ad Caluum pertinent, ex iam dictis petere licebit. Oratorem illuſtris ingenij vocat Valerius Maximus, & filium indicat C. Licinij Macri, quem Cicero repetundarum Prætor damnauerat, lib. IX. cap. XII. Certasse autem cum Cicerone de eloquentiæ principatu, in controuersiis docet Seneca rhetor.

L. Minucius * L. f. * n. Bacilus. Iuit ad Cæsarem anno ſequenti legatus Proquæſtore, & equitatu Præfectus contra Ambiorigem, vt Commentariorum belli Gallici VI. legimus, nominaturque inter legatos Cæsaris etiam libro VII. ſine. Meminit item Cicero ad Q. Fratrem libro III.

Q. Pilius ///. f. ///. nepos. Et hic ad Cæsarem iuit anno ſequenti, vt Cicero teſtatur ad Atticum lib. IV. epiſt. XVI.

C. Decimius ///. f. ///. n. Flauus. Cic. ad Atticum libro IV. epiſtola VII. anno ſequenti data.

L. Iulius * C. f. L. n. * Cæſar. Qui poſteà legatus Cæsaris Procos. fuit in Gallia apud Allobrogas, vt Commentariorum lib. VII. ait.

L. Clodius ///. f. ///. nepos. Præf. fabrûm deinde Ap. Claudij Procos. in Cilicia, vt Familiarium libro III. in epiſtolis ad Appium ſcriptis, & maximè in quinta & ſexta: vbi hominem ita coniunctum Appio dicit, vt cum Corcyræ illum conueniſſet, Appium ipſum conueniſſe ſibi videretur.

C. Furnius ///. f. ///. nepos. ///. Flauius ///. f. ///. nepos.

C. Pomponius ///. f. ///. n. * Molo *

L. Statius ///. f. ///. n. Murcus. Legatus deinde Cæsaris fuit bello ciuili, à quo etiam prouectus eſt ad Proconſulatum Syriæ. Meminit Cæſar lib. III. Commentariorum.

Proquæſt.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalp.

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Illyrico

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Cn. Magni Procos. frumentarius

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem frumentarius

///. ///. ///. f. ///. n. ///. A. Gabinij Procos. in Suria

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Q. Nepotis Procos. in Hiſp. citeriore

///. ///. ///. f. ///. n. ///. P. Lentuli Procos. in Cilicia

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Eiusdem in Cypro

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Propr. in Hiſpania vltiore

///. ///. ///. f. ///. n. ///. Propr. in Achaia

ANNI P. R. C. DCXCIX.

Consules.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Ap. Claudius Ap. f. C. n. Pulcher.

SUBSEQUUNTUR Consules in Cæsaris Commentariis belli Gallici libro v. Cassiodoro & Obsequente L. Domitius, Ap. Claudius, sed perperam in Obsequente Cnecius prænomen Domitio tribuitur. In tabulis Græcis reperiuntur Ahenobarbus & Pulcher: Marianus Scorus & Pædianus in argumento orationis pro M. Scauro L. Domitium Ahenobarbum & Ap. Claudium Pulchrum Consules nominant, & plenius Dio l. xxxix. L. Domitium Cn. f. Ahenobarbum, Ap. Claudium Ap. f. Pulchrum, quos incidisse in annum urbis septingentesimum dicit, Varronis, opinor, supputationem cum Plinio aliisq; sequutus, quæ à Capitolinis Fastis anno vno plerumque dissidet. Ceterum ex his L. Domitius, ut dictum, repulsam anno superiore passus erat, quem Cn. filium quoque M. Cælius vocat in epistola ad Ciceronem, quæ extat Familiarium lib. viii. Ap. Claudio Ciliciam obtigisse, & post Consulatum P. Lentulo Procos. successisse, ex epistolis Ciceronis ad eundem Lentulum & ad Q. Fratrem cognoscere est.

Cn. Pompeius Iuliam Cæsaris filiam uxorem ex partu amisit, quam populus honoris ^{Iulia Cn. Pp.} gratia in Campo Martio sepeliri voluit. Filiola non multos post dies matrem quoque se- ^{per uxorem} quita est. Atque ita visum superis, concordiae pignus auferre inter duos imperij Romani ^{reus ex par-} principes, qui mox orbem terrarum armis civilibus essent completuri. Vide Plutarchum, Appianum, Dionem, Velleium, Valerium Max. libro iv. cap. vi.

Prætores.

T. Annius C. f. Milo. Papianus. Vibianam iurisdictionem sortitus obtinuit. ^{T. Milo Pra-} Idque ea dumtaxat coniectura colligo, quod prætermissa A. dilicate in hoc magistratu ^{tor urbanus.} cum ludos fecisse ac munus splendidum dedisse constat, ut urbanorum Prætorum mos erat. De qua re Cicero ad C. Curionem Familiarium secundo ep. vi. anno sequenti scripta, cum Milonem omissa prouincia Consulatus candidatum Curioni commendaret, qui tum ex Asia Romam reuertebatur. Verba eius de Milone Consulatum petiture sunt: „hac: Habemus hæc omnia, bonorum studium conciliatum ex Tribunatu, propter no-
„stram (ut spero te intelligere) causam: vulgi ac multitudinis, propter magnificentiam
„munerum, liberalitatem naturæ. Atque anno etiam sequenti cum Consulatum petere
„vellet, tria ipsum patrimonia largitione ac dandis muneribus effudisse, Cicero in oratione
„& Pædianus affirmant.

C. Alfius / . f. / . nepos. Maiestatis Quæstionem sortitus obtinuit. Passus repulsam antea, cum & P. Vatinius candidatus ab A. dilicate deiceretur. Indicat hoc „Cicero in inuectiua contra Vatinium, quam Marcellino & Philippo Coss. habuit: Ec- ^{In Vatinium} „quisnam tibi dixerit (ait) C. Cæsarem nuper Aquileiæ, cum de quibusdam esset men- ^{quando Cæ-} „tio facta, dixisse, C. Alfium præteritum per moleste tulisse, quod in homine summam fi- ^{dixit.} „dem probitatemque cognosset: grauerque etiam se ferre, Prætorem aliquem esse fa- „tum, qui a rationibus suis dissentisset. Tum quæstisse quemdam de Vatino, quemadmo- „dum ferret: ipsum respondisse, Vatinium in Tribunatu gratis nihil fecisse: qui omnia in „pecunia posuisset, honore animo æquo carere debere. Apud Alfium Prætorem hoc anno maiestatis est reus factus A. Gabinus e Suria reuersus, quod sprete religione Senatûque auctoritate, pretio & auaritia impulsus, Ptolomæum regem sua sponte reduxisset cum exercitu in Ægyptum: conquerentibus insuper Syris, quod per eius absentiam à prædonibus vehementer essent infestati, præsensque prouinciam ipse spoliasset. Quapropter extrema omnium ordinum ira aduersus Gabinum etiam absentem conflata est, ut ipsi non iudicium dumtaxat, sed capitale quoque supplicium destinaretur. Auxere inuidiam cum alia prodigia, tum ingentia damna quæ Tiberis in immensum exundans urbi, cum iam semel Gabinus esset absolutus, inferebat. Nam ob sprete Sibullinum oraculum, iustitiamque insuper violatam, deos infestos, maioraque ruinis ædificiorum mala sibi populus Rom. metuebat, ut a Dione latius libri xxxix. sine refertur. De qua re item „pulcherrime Cicero ad Q. Fratrem, epistola vii. libri tertij: Romæ, inquit, & maxime „Appia ad Martis mira proluuiæ. Crassipedis ambulatio ablata, horti, tabernæ plurimæ: magna

magna vis aquæ usque ad piscinam publicam. Viget illud Homeri,

Ἡμεῖς ὁπωρεῖν, ὅτι λεβρότατον χεῖρ ὕδαρ Ζεύς.

Cadit enim in abolutionem Gabinij

— ὅτι δὴ γὰρ αἰθρίας κοπασάμενος χαλεπὴν,

Οἱ εἰς ἐν ἀγορῇ σκολιάς κείνῳσι δίμυται,

Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσσει, θιῶν ὅπιν οὐκ ἀλίζοντες.

Gabinij pri-
ma abolutio,
et altera.

Sed hæc Cicero post primam abolutionem Gabinij, qui a. d. xii. Kal. Octob. cum ad urbem venisset, mox à C. Memmio Trib. plebis in Campo ad populum protractus & grauitè accusatus, omnium fere suffragiis damnatus fuisset, ni alter Tribunus plebis illi iudicio intercessisset, ut postea dicitur latius. Inde maiestatis denuò reus actus est apud C. Alfiu Prætorem; sed prauaricantibus pecuniarum Pompeijque in gratiam simul cum accusatore iudicibus, absolutus est. Postremò repetundarum apud M. Catonem postulatus, quòd quater milies festerium amplius ex prouincia compilasset, damnatur, inuito licet Pompeio & Casare, atque in exilium pellitur, quamuis Cicero tunc eum Pompeij causâ defenderet. Verùm Cæsar bello civili victor postea cum aliis exulibus Gabinium ciuitati restituit. Vide quæ de his à Dione narrantur, & à Cicerone in ep. nam ad Q. Fratrem libri i. i. prima, de maiestatis & repetundarum iudicio loquens ait: Gabi-
nii ad urbem accessit a. d. xii. Kal. Octob. nihil turpius nec desertius. Sed his iudiciis
nihil audeo confidere, quòd Cato non valebat. adhuc de pecuniis repetundis non erat
postulatus. Et postea rursus in eadem epistola: Quid præterea? Quid? etiam Gabinius
a. d. iv. Kal. Octob. noctu in urbem introiuit: & hodie hora octaua, cum edicto C. Alfij de
maiestate eum adesse oporteret, concursu magno & odio vniuersi populi panè adficius
est. Nihil illo turpius. Proximus est tamen Piso. Iterum in sequenti epistola v. Id. Octobr.
data: Cum hæc scribebam, inquit, ante lucē, apud Catonem erat diuinatio in Gabinium
futura inter Memmium, Ti. Neronem & C. L. Antonios M. f. putabamus fore, ut
Memmio daretur, etli erat Neronis mira contentio. Quid quæris? probe premitur, nisi
noster Pompeius diis hominibusque inuitis negotium inuertit. Et in tertia epistola: Qi-
ris, inquit, quid fiet? sciemus de maiestate triduo; quo quidem in iudicio odio premitur
omnium generum, maxime testibus ceditur, accusatoribus frigidissimis* vtitur, cōcilium
varium, quaestitor grauis & firmus Alfius, Pompeius vehemens in iudicibus rogādis. Quid
futurum sit nescio, locum tamen illi in ciuitate non video. Deinde sequenti epistola
ix. Kal. Nouemb. data de eodem maiestatis iudicio, atque eius exitu sic scribit: Gabinius
absolutus est, omnino nihil accusatore Lentulo subscriptoribusque eius infantius: nihil
illo cōsilio sordidius. Sed tamen, nisi incredibilis contentio & preces Pompeij, Dictaturę
etiam rumor plenus timoris fuisset, ipsi Lentulo non respondisset: qui tum illo accusato-
re, illoque consilio sententiis condemnatus sit xxi. cum lxx. tulissent. Est omnino tam
grauis fama hoc iudicium, ut videatur reliquis iudiciis periturus, & maxime de pecuniis
repetundis. Sed vides nullam esse remp. nullum Senatū, nulla iudicia, nullam in nullo
nostrū dignitatem. Sic alius etiam in locis sæpe. Et in epistolis ad Atticum de Gabiniano
iudicio ipse quoque indicat, è quibus hæc præter morem meum diffusius acciui, uti cum
Dionis historia collata magis elucescant, & statum reip. caducum eius temporis, veluti in
scena quadam, studiosus cognitionis politice vir ex rerum ipso successu discere possit.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Quaestionem de repetundis sortitus obtinuit.

Repulsam anni superioris passus, ut dixi, Vatinius prælato. Ad huius tribunal tandem

damnatus est repetundarum A. Gabinius, ut ex Dione & Ciceronis ad Q. Fratrem epi-

stolis colligimus, cuius loca paullo ante citauimus. Apud hunc etiam Cicero M. Scaurum

Consulatus candidatum defendit repetundarum ex Sardinia reum, ut antea dictum est,

& Pædianus in argumento orationis pro eodem Scauro latissime, vbi successum eius iu-

dicij pulchre explicatum inuenies. Porro de hac Catonis Prætura Plutarchus etiam

multa scribit, qui in primis improbat eius licentiam in vestitu corporis, & raritate cultus,

quo in eo magistratu præter morem sui sæculi aliquoties est usus. Sequenti, inquit, anno

Prætor factus Cato, non tantum visus est dignitatis magistratui adferre eum probè ge-

rendo, quantum demere, cum sæpè nudis pedibus* sine tunica ad tribunal veniens,

causas capitales illustrium virorum cognosceret. Id quod sane ex vulgi dumtaxat iudi-

cio scriptisse mihi videtur Plutarchus. Nam refert hoc idem Val. Max. lib. i. i. cap. vi.

sine tunica, toga tantummodò prætexta indutum Catonem Prætorem fuisse memo-

rans, cum de M. Scauro aliisque reis iudicia exerceret, & laudi potius ipsi attribuit, vir-

tutis scilicet istud in Catone iudicium fuisse, sumentem sibi aliquid licentiæ in consuetu-

dine nouanda. Pædianus quoque Catonem hoc ex antiquitate desumpsisse refert, opi-

nor, ut vetustæ frugalitatis specimen populo exhiberet. Verba Pædiani hic subucere lu-

bet:

A. Gabinij
repetundarū
damnatus à
M. Catone
Prætoris.
M. Scaurum
Cic. reum re-
petundarum
defendit.

* Perperam
in Latino, si-
ne toga ad
Rostra.
M. Porcij in
Prætoria so-
nauit.

„ bet: Cato Prætor, inquit, iudicium, quia æstate agebatur, sine tunica exercuit, campestri
 „ sub toga cinctus. In forum quoque sic descenderat, iusque dicebat, idque reppererat ex
 „ vetere consuetudine, secundum quam & Romuli ætatis statutz in Capitolio, & in Ro-^{Fortis, repositat.}
 „ stris Camilli fuerunt, togatz sine tunicis. Alias autem eius in hoc magistratu res gestas le-
 „ ges apud Plutarchum, & in primis, vt ad Senatum de ambitu rettulerit. Cum enim plebs
 „ urbana passim sine vlla verecundia pretio cuiusque indigno prostitueret ad magistra-
 „ tus suffragia sua; auctor Senatui fuit decernere, Vt designari magistratus omnes, quam-^{S. C. de amb-}
 „ uis ambitus non accusati, vltro iudicium subirent, rationemque adepti honoris redde-^{bunt.}
 „ rent. Quo facto magnam sibi inuidiam & periculum creauit Cato, velut ex Plutarcho
 „ latius intelliges. Meminit etiam Cicero ad Atticum libro quarto ep. xvi. & tacitum il-
 „ lud iudicium appellat, vel quia factum non ederetur, vel quia sine accusatione fiebat. Le-
 „ gem quoque ex S. C. de ea re promulgatam fuisse indicat, Vt in candidatos etiam ante
 „ comitia de ambitu inquireretur. Verba eius hæc sunt: At Senatus decreuit, vt tacitum iu-
 „ dicium ante comitia fieret, ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candida-
 „ tos: magnus timor candidatorum. Plutarchus scribit, Catonem auctorem S. C. in foro
 „ tam à candidatorum turba, quam à plebe largitionibus iam assueta pæne disceptum
 „ fuisse. Eualit tamen non sine magna difficultate, vehementer contusus atque iactatus,
 „ in Rostra; vbi mox auctoritate & solita grauitate orationis lux turbas non solum sedauit,
 „ sed insuper effecit, vt Tribunitij candidati praua omni ambitione reiecta conuene-
 „ rint, ac iurarint se arbitrio Catonis petitorios, singulique pecunias apud eum deposue-
 „ rint Hs. quingena, vt qui à Catone largitionis damnatus esset, id perderet, & competito-
 „ ribus attribueretur. Vide quæ de his Plutarchus & Cicero ad Atticum libro i i i. ep. xv.
 „ & ad Q. Fratrem lib. i i. vltima. Meminit item Plinius in Præfatione naturalis historiz.

Cn. Domitius * L. f. Cn. n. Ahenobarbus * Quæstionem inter licarios
 sortitus obtinuit. Apud hunc namque defendit M. Cælium oratorem Cicero lege ^{M. Cælium}
 Lutatia de vi, item Cornelia de beneficio postulatum à Clodia inimici sui sorore, vidua ^{oratorem Cælii}
 Q. Celeris. Atque illud ex Ciceronis oratione cognoscere est, quo loco iudices & Præto- ^{defendit, à}
 „ rem sic alloquitur: Res est omnis in hac causâ nobis, iudices, cum Clodia muliere non ^{Clodia possum}
 „ solum nobili, sed etiam nota: de qua ego nihil dicam, nisi depellendi criminis causâ. Sed
 „ intelligis pro tua præstanti prudentia, Cn. Domiti, cum hac sola rem esse nobis. In episto-
 „ la ad Q. Fratrem libri secundi vndecima, mensis Februarii huius anni acta fere omnia
 „ tam fore quam Senatus referens, aperte demonstrat, huc Coss. M. Cælium accusatum
 „ fuisse. Cognosce nunc Idus, inquit, decimus erat Cælii dies. Domitius ad numerum iu-
 „ dices non habuit. Vereor ne homo teter & ferus Pola Seruius ad accusationem veniat:
 „ nam noster Cælius valde accusatur a gente Clodia. Cum tamen Cicero ludis publicis
 „ orationem suam dixerit, causâ prolata in Megalenses & Aprilem vsque videtur.

„ . . . f. . . n. . . Peregrinam iurisdictionem
 „ . . . f. . . n. . . de ambitu
 „ . . . f. . . n. . . de peculatu
 „ . . . f. . . n. . . de falso

Quæstiones. sortiti. obtinuerunt.

P. Seruilius P. f. C. n. Vatia. Isauricus. Apud quem Prætozem Cicero, vt scribit
 ad Atticum ep. xv. libri i i i. mense Quindili data, defendit C. Messium amicum, qui ^{Cic. C. Mes-}
 „ (vt opinor) Tribunus plebis inter alios legem de reditu Ciceronis promulgarat. De qua ^{sum defen-}
 „ sic ipse: Messius defendebatur à nobis e legatione reuocatus: nam eum Cæsari legarat ^{dit Præto-}
 „ Appius. Seruilius edixit vt adesset, tribus habet Pontinam, Velinam, Metiam. Pugnatur ^{P. Seruilio}
 „ acriter, agitur tamen satis. Hæc Cicero; sed cuius criminis reus Messius fuerit, mihi ob-
 „ scurum est. Eundem Prætozem Seruilium cum M. Catone collega C. Pontinij trium-
 „ pho obstitisse, ostendit idem Cicero cum ad Atticum mense Octobri, tum ad Q. Fra-
 „ trem lib. i i i. epist. quarta eodem mense, nempe viii. Kal. Nouemb. data: Pontinio ad
 „ triumphum, inquit, ad i i i. Non. Nouembris volebam adesse: etenim erit nescio quid
 „ negotioli: nam Cato & Seruilius Prætores prohibituos se minantur, nec quid pos-
 „ sint, scio: ille enim & Appium Consulem secum habebit, & Prætores, & Tribunos ple-
 „ bis. Sed minantur tamen, in primisque ^{apud Seruilium} Scæuula. Sed nos de Pontinij trium-
 „ pho mox plura dicemus.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Qui legatus Cæsaris in Gallia fuerat, anno
 superiore ad Præturæ petitionem reuersus. Qua obtenta, C. Pontinio, cui legatus Pro-
 quæstore, vt ante dictum est, in Gallia fuerat, triumphum tandem obtinuit, cum ille
 vltra

ultra triennium ad urbem expectasset, quorumdam Principum inimiciis impeditus ne triumpharet. Igitur Galba Prætor observata denique occasione, habitis ante lucem comitis, de C. Pontinij imperio ac triumpho legem tulit, atque ut populi iussu triumpharet effecit, ut apud Dionem latius, cuius verba paulo post adducemus.

M. Claudius M. f. M. n. Marcellus. C. Confidius . . . f. . . n. Longus.

Accusati C. Cato, Sex. Sufenas, L. Proculus, quorum operâ Pompeius & Crassus secundum Consulatum erant adepti, cum hi Tribuni sublati comitiis vi atque tumultu interregnum induxissent, rempublicamque turbassent. Dilatum videtur iudicium, ne Pompeius & Crassus in summo magistratu positi obessent. Horum tamen atque Cæsaris etiam favore & gratia, rei magnopere defensi sunt; nam Cato & Sufenas absoluti, & Proculus vix condemnatus, quod vim patrifamilias cuidam domi suæ intulisset. Et hæc Ciceronis verba videntur indicare, qui sic ad Atticum epistola xv. lib. quarto: A. d. 111. Non. Quinctiles Sufenas & Cato absoluti, Proculus condemnatus. Ex quo intellectum est, tres A. propterea, ambitum, comitia, interregnum, maiestatem, totam denique Remp. flocci non tacere: debemus patremfamilias domi suæ occidere nolle, neque idipsum abunde. Nam absoluerunt xxii. condempnaverunt xxviii. Per tres Areopagitas sanè mihi videtur Ironice tres illos civitatis principes, Cæsarem, Pompeium, & Crassum intelligere: qui pro suo nutu libidineque, quos volebant, absolui vel damnari curabant. Pro C. Catone autem, Pompeij in gratiam, inter alios dixit M. Scaurus è provincia reuersus, antequam ipse reus fieret repetundarum, & à Cicerone defenderetur, uti Pædianus in argumento orationis pro eodem Scauro testatur.

M. Scaurus
pro C. Catone
dixit.

M. Drusum
Cic. defendit.

Accusatus eodem tempore * M. * Drusus de præuaricatione à Lucretio quodam, sed defendente Cicerone, absolutus est, ut ipse ad Atticum epistola iam dicta, & sequenti, & ad Q. Fratrem libro 11. ep. xiii.

P. Vatinius post Præturam reus item eodem anno factus est: quem licet inimicum prius a Pompeio rogatus M. Cicero defendit, ut ipse in iam dicta epistola ad Q. Fratrem obiter meminit, mensè Quinctili data: Quo die, inquit, hæc scripsi, Drusus erat de præuaricatione a Tribunis ætatis absolutus in summa quatuor sententiis, cum Senatores & equites damnaissent. Ego eodem die post meridiem Vatinium aderam defensurus. Et in epistola ad P. Lentulum nona libri primi Familiarium rationem reddit latius, cur Vatinius inimicum defenderit. Orationem verò pro M. Scauro Ciceronem dixisse tradit Pædianus, L. Domitio Ahenobarbo & Ap. Claudio Pulchro Consulibus iisdem, quibus pro Vatino dixit. Videtur principum favore absolutus. Postea namque legatum fuisse Cæsaris in Belgio scribit A. Hirtius. Vide Valerium Maximum lib. 1v. cap. 11.

Cicero pro
M. Scauro
dixit.

Ædiles curules.

Cn. Plancius Cn. f. Cn. nepos A. Plautius * M. f. * . . . n. Siluanus.

De Plancio superius loquuti sumus, reum ambitus factum, cum priore anno designatus Ædilis esset. Absolutum tamen, atque post Quæsturam Tribunatumque plebis obtinuisse etiam Ædilitatem, ex Ciceronis oratione constat, qua reum ipsum defendit, obtinisseque insuper cum A. Plautio collega item suo in Tribunatu plebis altero ante anno. At enim, referens accusatoris Iuventij hæc verba: Dubitatis quin coitio facta sit, cum tribus plerisque cum Plotio tulerit Plancius? Ad quæ ita respondet Cicero: An vnâ fieri potuerunt, si vnâ tribus non tulissent? A. Plotium antè nominat, cum Plancio, Iuventio, & Q. Pedio petiisse ostendens.

Plancium
Cic. defendit.

Ædiles plebis.

Q. Pedius M. f. . . . nepos. Anno superiore à Gallia, ubi legatus Cæsaris fuerat, reuersus, Ædilitatem cum Cn. Plancio aliisque candidatis petiit. Sic enim ad Iuuentium repullam passum loquitur: Tu neque Q. Pedio forti viro succensēs, neque huic A. Plotio ornatissimo homini familiari meo, & ab eo qui hos dimouit, potius quam ab iis qui in te ipsum incubuerunt, te depulsum putas. Hæc ibi Cicero: ex cuius verbis fit verisimile, Q. Pedium tum quoque Ædilitatem adeptum esse, quando constat A. Plotium Ædilem curulem cum Plancio fuisse: & de Pedij repullâ nullibi mentionem facit Cicero, atque hos duos potius Iuuentium depulisse dicit.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

Tribuni plebis.

C. Memmius * C. f. C. nepos * A. Gabinium maiestatis reum populi iudicio
 „ subiecit, nec damnauit. Meminit Cicero ad Q. Fratrem epist. lib. 111. prima: Gabinium,
 „ inquit, tres adhuc factiones postulant, L. Lentulus Flaminis filius, qui iam de maiestate
 „ postulauit; Ti. Nero cum bonis subscriptoribus; C. Memmius Tribunus plebis cum
 „ L. Capitone. Sic in epistola sequenti: Ad. v. 1. Idus Octobr. Gabinium apud populum lu-
 „ culenter calefecerat Memmius, sic ut Calidio verbum facere pro eo non licuerit. Et vide
 „ ea quæ sequuntur: nam multa ibidem refert de hoc Gabiniano iudicio, ut etiam in se-
 „ quentibus epistolis. Damnato tandem repetundarum A. Gabinio, eius amicum C. Rabi-
 „ num Postumium equitem Romanum, quod Ptolomæo regi pecunias Gabinio donan-
 „ das mutuò dedisset, etiam repetundarum postulauit, quem oratione adhuc extante defen-
 „ dit Cicero. Idem Memmius Cn. Domitium Caluinum Consulatus candidatum ambitus
 „ reum fecit, ut ad Atticum Cicero ep. xvi. Kal. Octob. data lib. 1v. Tres, inquit, candi-
 „ dati fore rei putabantur, Domitius à Memmio, Messalla à Q. Pompeio Rufo, Scaurus à
 „ Triario, aut à L. Cæsare. Repetit idem postea, candidatos Consulares omnes reos ambi-
 „ tus factos esse scribens.

D. Lælius * D. f. D. n. Balbus * A. Gabinium maiestatis reum populi iudi-
 „ cio exemit, ut auctor est Valerius Max. libro viii. cap. primo; qui iudicij illius exitum
 „ pulchre recenset his fere verbis: A. Gabinus in maximo infamiae suae ardore, suffragiis
 „ populi C. Memmio accusatore subiectus, abruptæ esse spei videbatur; quoniam & accu-
 „ satio partes suas plenè exhibebat, & defensionis præsidia inualida fide nitebantur, & qui
 „ iudicabant, ira præcipiti poenam hominis cupide expetebant. Lictor igitur & carcer ante
 „ oculos obuersabantur, cum interim omnia ista propitiæ fortunæ interuentu depulsa sunt.
 „ Filius namque Gabinij Sisenna consternationis impulsu ad pedes Memmij se supplex
 „ prostrauit, inde aliquod fomentum procellæ petens, unde totus impetus tempestatis eru-
 „ perat. Quem truci vultu à se victor insolens repulsum, excusso è manu annulo, humi ia-
 „ cere aliquamdiu passus est. Quod spectaculum fecit, ut Lælius Trib. plebis, approbanti-
 „ bus cunctis, Gabinium dimitti iuberet.

L. Terentius . f. . n. * Varro * Meminit obiter Cicero ad Atticum episto-
 „ la xvi. libri quarti, ubi de tacito iudicio ante comitia faciundo ex Senatus sententia:
 „ Comititia dilata, inquit, ex S. C. dum lex de tacito iudicio ferretur: venit legi dies, Teren-
 „ tius intercessit. Sic Cicero. Sed Terentius non nisi Tribunus plebis intercedere potuisset.

Q. Mucius * Q. f. Q. n. * Scauula. Optimarum partium defensor Tribunus.
 Postquam enim Terentius legi de tacito iudicio intercessisset, Senatusque comitia pri-
 „ mo quoque tempore habenda censuisset, Q. Scauula ambitum ægrè ferens, obnuntia-
 „ tionibus interpositis, singulis diebus comitia iustulit, donec ad interregnum fluere, no-
 „ lus haberi comitia à Consulibus, qui pactiōem fecerant improbam cum C. Mem-
 „ mio L. f. & Cn. Domitio candidatis. De qua re Cicero ad Q. Fratrem ep. 111. libri tertij:
 „ Comitiorum quotidie singuli dies tolluntur obnuntiationibus, magna voluntate bono-
 „ rum omnium: tanta inuidia sunt Consules propter suspicionem pactorum à candidatis
 „ præmiorum. Candidati Consulatus quatuor, omnes rei. Rursus ad Atticum pulchrè epi-
 „ stola xv. libri quarti: Sequere nunc me in Campum, ardet ambitus *σῆμα δὲ βίβρω*, for-
 „ nus ex triente Idib. Quint. factum erat bessibus. Memmium Cæsaris omnes opes confir-
 „ mant, cum eo Domitium Consules iunxerunt: qua pactiōe, epistolæ committere non
 „ audeo. Pompeius fremit, queritur, Scauro studet, sed vtrum fronte an mente, dubitatur.
 „ *ἔξω* nulla est, pecuniâ omnium dignitatem exæquat. Messalla languet, non quò aut ani-
 „ mus desit, aut amici, sed coitio Consulum & Pompeius obsunt. Ea comitia puto fore ut
 „ ducantur. Iam epistola extrema eiusdem declarat pactiōem illam aperte: Consules, in-
 „ quit, flagrant infamia, quòd C. Memmius candidatus pactiōem in Senatu recitauit,
 „ quam ipse & suus competitor Domitius cum Consulibus fecissent, ut ambo h. s. quadrin-
 „ gena Consulibus darent, si essent ipsi Consules facti. Vide quæ sequuntur, ad rem quoque
 „ pertinentia, quæ insuper ad Q. Fratrem libri 11. ep. vltima. Fuerunt itaque candidati Con-
 „ sulatus in annum sequentem C. Memmius L. f. quem Cæsar aduersarium sibi prius pe-
 „ cunia corruptum rationibus suis adiunxerat, & Consulem facere cupiebat, M. Scaurus
 „ Pompeij fauore subnixus, Cn. Domitius Caluinus, & M. Messalla. Sed dum Sequulæ ob-
 „ nuntiationibus tolluntur comitia, candidati Consulatus omnes rei fiunt ambitus, ut ad
 „ eundem Atticum epistola xvi. libri quarti, & ad Q. Fratrem lib. 111. ep. 11. De ambitu,
 „ inquit, postulati sunt omnes qui Consulatum petunt, à Memmio Domitius, à Q. Curtio

bono & erudito adolescente Memmius, à Q. Pompeio Messalla, à Triario Scaurus. Magna res in motu est, propterea quòd aut hominum aut legum interitus ostenditur. Opera datur, ut iudicia ne fiant; res videtur spectare ad interregnum. Consules comitia habere cupiunt, rei nolunt, & maxime Memmius, qui Cæsaris aduentu sperat se futurum Consulem; sed mirum in modum iacet. Domitius cum Messalla certus esse videbatur, Scaurus refrixerat. Atque hæc v. Idus Octobris Cicero, cuius verba nobis ostendunt duos C. Memmios, alterum L. filium Prætorium & candidatum Consulatus; alterum Tribunum plebis, de quo loquuti sumus. Sed ad Q. Scauulam Tribunum redeamus. Is item cum M. Catone & P. Seruilio Prætoribus C. Pontinii triumpho se opposuit. Sic enim tradit Cicero ad Atticum epist. xvi. Pontinius vult ad iv. Non. Nouemb. triumphare, huic obuiam Cato & Seruilius Prætores aperte, & Q. Mucius Tribunus. Eadem narrat Q. Fratri, quemadmodum in Prætura Seruilij diximus; sed paullo post in triumpho Pontinii omnia plenius.

M. Claudius * C. f. M. n * Marcellus.

M. Iunius * M. f. M. n. * Silanus. C. Antistius. // . f. // . n. Rheginus. Ambo legati C. Cæsaris anno sequenti delectus habuere, ut Commentariorum libro vi. legimus, & vii. legionibus præfuisse docet.

C. Titius L. f. // . n. Rutus.

M. Confidius M. f. // . n. Nonianus // . Caluissius // . f. // . n. Sabinus.

Quæstores vrbanî.

Cornelius Sulla Quæstor urbanus.

Faust. Cornelius L. f. L. n. Sulla. De quo Pædianus ita in argumento orationis pro M. Scauro: Post diem, inquit, quartum, quàm postulatus erat Scaurus, Faustus Sulla, tuum Quæstor, filius Sullæ Felicis, frater ex eadem matre Scauri, &c. Desunt nonnulla in exemplari, ut plenus colligi sensus non possit: sed de Quæstura Fausti vrbanæ satis liquidè, cum extra controuersiam sit Scaurum Consulibus his Ap. Claudio, L. Domitio, mensè Quinctili reum, eoque tempore Quæstorem Faustum in vrbe fuisse, qui postea legatus Proquæstore Cn. Magni fuit, & demum bello ciuili Cæsaris iussu occisus in Africa, ut auctores Hirtius & Dio. Meminit & Cæsar belli ciuilis primo, & Cicero ad Atticum libro ix.

A. Hirtius summi. Suppleuit Cæsaris bellum Commentarios.

A. Hirtius A. t. // . nepos. Cuius denarij pulcherrimi reperiuntur in Fastis Goltzianis. Legatus deinde Cæsaris fuit in Gallia, eidemque amicus & familiaris admodum, adeò ut Commentarius Cæsaris paralipomena illa, ut plures volunt, adiunxerit, quæ adhuc extant.

Prouinciæ

C. Iulius Cæsar in Gallia & Britannia quæ gesserit.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias & Illyricum obtinuit. Reversus ex Illyrico, quòd ad Pirustarum incursionem compescendas iuerat, Treuiros in Gallia non parentes imperio & Germanos sollicitantes, in fide continuit. Confecta noua classe cum exercitu rursus in Britanniam traiecit, & parte insulæ in potestatem redacta, tributo imperato, & acceptis obfidibus, in Galliam ad hiberna rediit. Eadem hieme, absente Cæsare, Eburones Ambiorige duce legatorum Q. Titurij Sabini & L. Aurunculeij Cottæ castris frustra oppugnatis, ipsos cum exercitu per insidias circumuentos in iudicio ad interuentionem occiderunt. Qua fama victoriæ concitatis ad rebellionem Neruii, Centronibus, Gordunis, aliisque populis, Q. Ciceronis item castra in Neruii obfessa, & acerrime ab hostibus per aliquot dies oppugnata, & à Romanis summo labore defensa sunt; sed tandem superueniente cum auxilio Cæsare, tuti prælio Galli, castraque Ciceronis obsidione liberata. Vide Commentariorum lib. v. Dionem lib. xl. Plutarchum in Cæsare, Liuium lib. cvi.

Q. Ciceronis castra in Neruii obfessa.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. frumentariam ex S.C. procurationem, & lege Trebonia duas Hispanias populi iussu in quinquennium obtinuit. Ipse tamen cum imperio ad urbem remansit frumentariæ procurationis titulo, Hispaniasque per L. Afranium Consulem & M. Petreium Prætorium legatos administravit: auctores sunt Dio, Velleius, Liuius, atque ipse Cicero ad Atticum lib. iiii. epist. x. Addunt Pompeio & Africam prouinciā Plutarchus & Appianus, quod nobis tamen non videtur, cum duo tantum eius legati rectores ubique nominentur, Prætorique prouinciæ vix septem alioquin essent reindux, quas M. Cælius octo fuisse in epistolis ad Ciceronem testatur. Non recusò tamen, quin lege Trebonia permissum fuerit Pompeio Procos.

in Africa vicina militem conscribere, imperiumque simul cum Pratore habere, uti M. Crasso in vicinis Syriae prouinciis.

M. Licinius P. f. M. n. Crassus. Procos. Suriam lege Trebonia. in. quinquen- ^{M. Crassus}
nium. obtinuit. Qui in prouinciam cum venisset, belli que materiam non inueniret, ^{ANATOLIA.}
rei tamen gerundæ & pecuniæ cumulandæ cupidus, Ierosolymitani templi gazam eote-
nus intactam expilauit, primus ultra Euphratem exercitum duxit, Parthorum regi Orodi
bellum sua sponte intulit sine vlla Senatus auctoritate populivæ iussu. Nicephorium ce-
pit, & Zenodotiam militibus diripiendam dedit; redactisque in potestatem citra Tigrim
locis omnibus, & præsidio munitis, in Syriam ad hiberna reuersus est, filium P. Crassum
cum equitibus a Cæsare missis expectaturus. Atque ita, cum mox Seleuciam ac Baby-
lonem bello aggredi debuisset, moram in Suria trahendo, tempus atque occasionem
hostibus amplam se ad bellum comparandi dedit; dum interea ipse pecunias per acerbas
exactiones à ciuitatibus cogendis operam magis daret, quam militari disciplinæ forman-
dæ, vel apparatus bellico. De quibus vide Dionem, Plutarch. & Appianum in Parthica.

P. Cornelius P. f. . n. Lentulus. Spinther. Procos. Ciliciam. & Cyprum.
obtinuit. Rebus in prouincia bene gestis, ab exercitu Imperator appellatus est, ut ex ^{P. Lentulus}
Ciceronis epistola colligere est ad ipsum Lentulum scripta his Consulibus post Vati- ^{Spinther.}
num defensum: Quamquam tua, inquit, causa te esse Imperatorem, prouinciæq; bene
gestis rebus cum exercitu victore obtinere, ut debeo, lætor. Hæc ibi Cicero in vltima illa
prolixa epistola; sed cum quibus hostibus bellum tunc gesserit Lentulus, in incerto est.

.. .. f. .. n. .. Africam

.. .. f. .. n. .. Achaïam

.. .. f. .. n. .. Bithyn. & Pontum

.. .. f. .. n. .. Cretam & Cyrenem

Prætores. sortiti. obtinuere.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Scipio. C. Flavius .. f. .. nepos.

C. Fannius. .. f. .. n. Strabo. C. Cosconius * C. f * .. nepos.

T. Furfanius & L. Ælius Tubero non videntur sortiti hoc anno prouincias; quando
constet, hunc Africam postea, & illum Siciliam ex S. C. & lege Pompeia obtinuisse,
belli ciuilis initio.

P. Vatinius reus post Præturam hoc anno factus, non videtur obtinuisse prouinciæ,
quem mense Quintili Romæ à Cicerone defensum esse, supra demonstraui.

C. Clodius Ap. f. C. n. Pulcher. Propr. Asiam. obtinuit. veluti Cicero indi-
cat Attico scribens his Coss. mense Quintili, epistola libri 1111. decima quinta: Iter
Asiaticum tuum, inquit, puto tibi suscipiendum fuisse: numquam enim tu sine iustissima
caussa tam longè à tot tuis charissimis abesse voluisses. Sed humanitatem tuam amorem-
que in tuos, reditus celeritas declarabit: sed vereor ne lepore suo detineat diutius Prætor
Clodius. Ex his C. Clodium Asiam ex Prætura urbana obtinuisse cognoscimus, & etiam
hoc anno Propratore.

Q. Anchanius * Q. f * .. nepos. Propr. Macedoniam obtinuit.

C. Pontinius A. f. .. nepos. Propr. ad urbem. triumph. obtinendi. causa;
quem denique Nouembri mense triumphasse docebo.

.. .. f. .. n. .. Siciliam

.. .. f. .. n. .. Sardiniam

Propr. prorogato imperio obtinuerunt.

Quæstores.

.. .. f. .. n. .. Ostiensis in Latio

.. .. f. .. n. .. Calestinus in Campania

.. .. f. .. n. .. Canusinus in Apulia

.. .. f. .. n. .. Pisanus in Etruria

M. Licinius M. f. P. n. Crassus. C. Cæsaris Procos. in Gallia Transalpina. ^{M. Crassus,}
M. Crassi Procos. qui bellum cum Parthis tunc gerebat, filius, à Cæsare Quæstor desum- ^{alterius qui}
ptus, cum alterum filium P. Crassum, qui sub eo Præfectus equitum adolescens in Gal- ^{cum Parthis}
lia prioribus annis militauerat, ad patrem mittere vellet cum auxilio mille equitum ^{bellum gero-}
selektorum, & honoratum donis militaribus. Quæstorem verò suum appellat Cæsar ipse ^{bis filium.}

*Quæstorali-
quando dictus
quis Proquæ-
stor.*

Commentariorum libro v. & legioni in Belgio hibernanti huius anni extremo præfectum fuisse scribit. Statim nuntium in Bellouacos, inquit, ad M. Crassum Quæstorem mittit, cuius hiberna aberant ab eo milia passuum xxv. Iubet media nocte legionem proficisci, celeriterque ad se venire. Exit cum nuntio Crassus. Et mox refert, ut Crassum cum legione sua Samarobrinæ præfecerit, ubi impedimenta exercitus, frumentum, ac obliides ciuitatum relinquebat, profecturus in Neruios ad castra Q. Ciceronis oblidione liberanda. Eundem M. Crassum exacta Quæstura Cæsari legatum remanuisse, atque ineunte ætate cum eodem & C. Fabio legato partitis copiis Menapios ad deditionem populationibus compulisse, Commentariorum libro sexto traditur; ubi etiam Quæstor appellatur, quamuis post annum Quæsturæ, vel ex usu loquendi recepto, ut sæpe diximus, vel quia successor eius tunc nondum aduenisset. Quin etiam bello civili post patris ac fratris interitum cum Cæsare fuisse, Iustinus declarat ex Trogi Pompeij libro historiarum xlii. His ita gestis, inquit, non magno post tempore Romanis inter Cæsarem Pompeiumque civile bellum oritur, in quo Parthi Pompeianarum partium fuere; & propter amicitiam cum Pompeio bello Mithridatico iunctam; & propter Crassi necem, cuius filium in partibus Cæsaris esse audierant, quem ultorem patris victore Cæsare futurum non dubitabant.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Magni Procos. in Hisp. citiore

Q. Cassius 11. f. 11. n. Longinus. eiusdem in Hisp. vltiore. M. Cicero ad Atticum libro sexto epistola vi. declarans causas cur C. Cælium Quæstorem prouincia decedens præfectum reliquerit; Adde illud, inquit, Pompeius eo robore vir, iis radicibus, Q. Cassium sine sorte delegit, Cæsar Antonium; ego sorte datum offenderem? Hispaniæ vltioris Quæstorem fuisse, A. Hirtius de Alexandrino bello testatur, atque ipidem ex insidiis vulneratum fuisse refert. Itaque cum postea Cæsaris partibus accessisset, a Cæsare vltiori Hispaniæ quoque legatus est impositus, eò quod mores Hispanicos sub Pompeio Quæstor didicisset, ut à Dione traditur. Vnde colligere est, remanuisse in Hispania Proquæstore Cassium sequentibus etiam annis aliquot, vltque ad petitionem Tribunatus, ni fallor.

*C. Cassius
Longinus,
coniurationis
in Cæsarem
cum Bruto
auctor.*

C. Cassius 11. f. 11. n. Longinus. M. Crassi Procos. in Suria. Vir animi ingentis ac summæ prudentiæ, qui postea cum D. & M. Brutis coniurationis princeps contra Cæsarem libertatis publicæ afferendæ causâ factus est, cum ille occupato imperio monarchiam solus inuasisset. Cassium idcirco Romanorum vltimum Cremutius Cordus in Annalibus suis appellauit, ut apud Tacitum legimus, quem tota vita bibisse aquam Seneca ad Lucilium scribit. Vnde Cæsaris dictum de Cassio iam suspecto, à macilentis & pallidis sibi potius metum esse, quam ab obesulis & rubicundis. Quæstor autem Cassius M. Crassi, ut Suriam ac reliquias legionum post cladem seruarit, victoriam à Parthis retulerit, ex sequentibus patebit. Meminere Liuius, Plutarchus, Dio, Velleius, Appianus, Iustinus, Eutropius, Orosius, Iosephus, & alij.

L. Cornelius L. f. Balbus. Gadibus natus militauerat cum fratre P. Balbo bello Sertoriano sub Cn. Magno & Q. Metello imperatoribus, à quibus etiam ambo ob merita ciuitate donati sunt. Frater deinde mortuus filium L. Balbum iuniorem reliquit, de quo dicemus suo loco. Hic maior, differentiæ causâ, à Cicerone aliisque appellatus, Cn. Magni & C. Cæsaris (cui in Prætura Hispaniensi atque Consulatu Præfectus fabricum fuerat) fauore & gratia non solum ad opes immensas, verum etiam ad summos magistratus est euectus. Atque hoc anno cepisse Quæsturam inde colligo, quod anno superiore, tamquam inhabilis ut repelleretur, reus fuerit factus peregrinitatis à competitoribus. Sed defensus est à magnis patronis, Cn. Pompeio scilicet & M. Crasso Coss. item M. Cicerone, cuius adhuc extat pro eodem Balbo pulcherrima oratio. Senatorem verò fuisse non infimæ auctoritatis anno dccii. cum de Cæsaris prouinciis mutandis certabatur in Senatu, palam est ex M. Cælij Epistolis nona & vndecima libro Famil. iix. Constatq; postea bello civili abstinuisse, & Romæ quiescente, Cæsare non inuito, ne aduersus Pompeium optime de se meritum arma ferre videretur? Huius atque alterius iunioris Balbi magistratus, quos alij confundunt, annis atque ordine suo recensēbimus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sicilia Suracusanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem Lilybætanus

C. Lælius * C. f. C. nepos * In Sicilia hoc tempore Quæstorem fuisse, ex Quintiliano colligimus, qui libro sexto cap. 111. De huius collegæque eius in prouinciam festinantium contentione ex M. Cælij quadam tum temporis dicta oratione nonnulla verba addu-

adducit: Et Cælius, inquit, cum omnia venustissime finxit, tum illud vltimum sic subsecutus est: Quo modo transierit, vtrum rate, an piscatorio nauigio, nemo sciebat. Siculi quidem, vt sunt lasciu & dicaçes, aiebant in delphino sedisse, & sic tamquam Ariona transuectum. Ex quibus M. Cælij oratoris verbis fit verisimile, C. Lælium tunc clàm abuisse in Siciliam, vt collegam præoccuparet, cum quo illi erat de sorte controuersia, an Suracusanam, an Lalubatanam obtineret.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sardinia Caralitanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Corsica Aleriensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Bithynia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Ponto

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Africa Uticensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Libya Adrumetanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Cyrenaica

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Creta.

M. Tullius 11. f. 11. nepos. Qui P. Sestium de vi rum quoq; postulauit, vt ibid. Cic.

C. Sextius 11. f. 11. n. * Gallus * Legatus anno sequenti Cæsaris in Gallia Cisalpina delectum habuit, vt Commentariorum lib. vi. & minoribus castris præfectus apud Heduos, vt libro vii. Idem fortasse quem Cicero in Miloniana T. Sextium Gallum appellat, in primis honestum ac ornatum adolescentem, in cuius fundo vulneratus erat P. Clodius cum occideretur.

L. Lucilius L. f. 11. n. Balbus. L. Balbi Iurifcos, quem Cicero in Bruto commendat, filius, vt Corrado ibidem placet, nec ratio tēporis repugnare videtur. Cum Ap. Claudio anno sequenti iuit in Ciliciam legatus, vt opinor, nam deinde Cicero in prouinciam venienti obuiam missus est ab Appio. Sic enim tunc Cicero ad Appium ex itinere scribit Familiarium lib. iii. ep. v. Tralleis veni ad. vi. K. Sext. ibi mihi præstō fuit L. Lucilius cum litteris mandatisque tuis: quo quidem homine neminem potuisti nec mihi amico-rem, nec (vt arbitror) ad ea cognoscenda, quæ scire volebam, aptiorem prudentiorē in- mittere. Ego autem & tuas litteras legi lubenter, & audiui Lucilium diligenter.

L. Cæcilius * L. f. L. n. * Metellus. Qui adolescens cum patre Prætor in Sicilia erat ante annos aliquot, bonus ac pudens, vt Cicero de illo prædicat Verrina v. Eumdem esse suspicor qui postea Trib. plebis Cæsari ærarium effringenti ausus est obstare.

L. Marcius * Q. f. Q. n. * Philippus.

L. Iulius 11. f. 11. nepos. P. Cornelius 11. f. 11. nepos. Quos in Africa ante biennium negotiantes Cicero C. Valerio Prætori commendat Familiarium libro xiii.

Proquæst.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalp.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Illyrico

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Cn. Magni Procos. frumentarius

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem frumentarius

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. P. Lentuli Procos. in Cilicia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Cypro

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Q. Ancharij Propt. in Macedonia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Pr. in Achaia

C. Scribonius C. f. C. n. Curio. C. Clodij Propr. in Asia. Colligimus enim ex Ciceronis ad Curionem epistola Familiarium libro ii. qua T. Milonem suum commendat, & vt illi suffragetur & adistat, petit, anno primum insequenti, cum Milo Consulatum petiturus esset, ipsum ex Asia Romam rediisse. Nondum erat auditum, inquit, te ad Italiam aduentare, cum Sex. Iulium Milonis mei familiarem, cum his ad te litteris misi: sed tamen cum appropinquare tuus aduentus putaretur, & te iam ex Asia Romam versus profectum esse constaret, magnitudo rei fecit, vt non vereremur, ne nimis citò mitteremus.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. C. Pontinius A. f. 11. nepos. Propr. ann. DCXCIX.

De Galleis. Allobrogibus. iiii. Nonas. Nouemb.

C. Pontinius ex Prætura Galliam Narbonensem sortitus, Allobroges Catlinariz

coniurationis conscios, Cotugnato duce rebellantes, ad Solonem domuisse superius retulimus. Qui rebus demum in provincia compositis, successoreque accepto, Romam reuertus Cætare & Bibulo Consulibus, cum triumphum peteret, acerrimos aduersarios repperit, ut ad huius anni pæne exitum extra urbem, triumphi spe tamen non abiecta, pertinaciter manserit. Quod ipsum probat Cicero de prouincis Consularibus, & inuectiva contra L. Pisonem, declarans anno superiore ad urbem adhuc mansisse Pontinum, religionibus, ut ait, susceptis impeditum ne triumpharet. Et in epistolis ad Atticum & ad Q. Fratrem hoc anno mense Nouembri de illius triumpho adhuc controuersiam grauem fuisse scribit. Verba eius superius adduxi in Prætura P. Seruili, & in Tribunatu Q. Scæuulæ; quos negasse, refert Attico, de eius imperio latum fuisse; Et est, inquit ipse, latum insulse. Sed erit cum Pontinio Appius Consul: Cato tamen adfirmat, se uiuo illum non triumphare. Id ego puto ut multa eiusdem, ad nihil recaturum. Summis tandem contentionibus triumphum obtinuisse Pontinum narratur à Dione in historia huius anni in fine lib. xxxix. his verbis: Tum quoque temporis (inquit) C. Pontinius de Gallis triumphauit, qui, cum triumphus ad id tempus ei permissus non fuisset, tandiu extra Pontinæm manserat: ac ne tum quidem hunc impetrasset, ni Ser. Galba tum Prætor, qui sub eo militauerat, clanculum comitis ante lucem habitis quosdam in suffragium misisset; etsi lege cautum erat, Ne quid cum populo ante primam horam ageretur. Quam ob causam Tribuni plebis aliquot, qui comitibus non interfuerant inuolenti cum pompa negotium præbuerunt, adeo ut res ad vulnera etiam deueniret. Extat denarius eius in Fastis Goltzianis ad hunc triumphum faciens cum trophæo victoriæ Gallicæ & titulo, C. PONTINI. A. F. PROPR. Ad 111. Nonas Nouembr. puto cum triumphasse, cum Cicero ad Q. Fratrem scribat, se idcirco non longius quam in Tusculanum ab urbe discedere, quod Pontinio ad triumphum ad 111. Non. Nouemb. uellet adesse.

FINIS LIBRI XVI. IN QVO CITATI,

Val. Maximus. Cicero. Fasti Capitolini. Auctor Dialogi de Orat. Suetonius. Plutarchus. Zonaras. T. Linius. Paulus Orosius. Appianus Alexandrinus. Iul. Obsequens. Frontinus. Auctor de uiris illustribus. L. Florus. Carulus Sigonius. Cassiodorus. Fasti Cuspiniani. Sallustius. Priscianus. Vlpianus. Asconius Pedianus. Velleius Paterculus. Eutropius. Fronto Grammaticus. Hub. Golizius. Acron. Dio Cassius. Lactantius Firmianus. Quinctilianus. Sex. Rufus. Paullus Manucius. Claudianus. P. Ouidius. Solinus. Pomponius Mela. Pompeius Festus. Porphyrio. Plinius. M. Fabius. Fr. Fabricius. Sebast. Corradus. Epitome Liniana. Ludouicus Carrio. Nonius Marcellus. Iosephus. Xiphilinus. Dionysius Halicarnassicus. Corn. Tacitus. Fasti Siculi. Athenæus. A. Gellius. Claudianus. Lucanus. Onufrius Panvinus. I. Gruterus. Iornandes. Amimianus Marcellinus. Eusebius. Cornelius Nepos. I. Caesaris Commentar. Polybius. Iuuenalis. Mariannus Scotus. Strabo. Seneca. Macrobius. Diphilus Tragedus. Terullianus. A. Hirtius. Feneftella. Martialis. Trogus Pompeius. Iustinus.

EMENDATI AUT ILLUSTRATI,

Auctor Dialogi de Orat. pag. 286. Cicero, pag. 288. 289. 292. 296. 331. 335. 340. 343. 346. 357. 368. 371. 373. 374. 379. 394. Cuspinianus, pag. 285. Vlpianus, pag. 285. Dio Cassius, pag. 291. 363. Plinius, pag. 294. 309. 323. Pedianus, pag. 295. 300. 317. 319. 370. 375. Iul. Obsequens, pag. 290. 393. Porphyrio, pag. 300. Eutropius, pag. 310. 351. Epitome Liniana, pag. 310. Fasti Siculi, pag. 306. 307. 313. L. Florus, pag. 306. Velleius Paterculus, pag. 324. Plutarchus, pag. 319. 366. 382. Iuuenalis, pag. 332. Corn. Tacitus, pagina 332. Appianus, pag. 351. 375. Orosius, pag. 351. Macrobius, pag. 352. 353. Val. Maximus, pag. 352. 353. 369. I. Caesaris Commentar. pag. 368. Plinius, pag. 362.

STEPHANI VINANDI PIGHII
LIBER XVII.
ANNALIVM
ROMANORVM.

ANNI P. R. C. DCC.

Consules.

Cn. Domitius M. f. M. n. Caluinus. M. Valerius C. f. // n. Messalla.

x quatuor, vt dixi, candidatis, septimo tandem huius anni mense, post magnas contentiones & ambitus, C. Memmio & M. Scauro repulsis, facti sunt Consules ex interregno, qui nominantur à Calliodoro, Mariano, & à Cicerone non semel Cn. Domitius & M. Messalla: in Tabulis Græcis Caluinus & Messalla: à Dione autem Cn. Domitius M. f. Caluinus, M. Valerius Messalla. Hunc collegam Cn. Domitij per quinquaginta quinque annos Augurem fuisse tradit Macrobius Saturnalium primo, eundemque seruis & magno ambitu constat ad Consulatum peruenisse. Cn. Domitium in Fastorum fragmentis antiquis post adhuc reperiemus, in in quibus M. f. M. n. appellatur. Ceterum interregni tempore, cum necdum certi Consules essent, de candidatis hæc ad Q. Fratrem scribit Cicero vltima epistola: Messallam quoddam certum Consulem cum Domitio numeratis, nihil à nostra opinione dissentitis. Ego Messallam Cæsari præstabo; sed Memmius in aduentu Cæsaris habet spem, in quo illum puto errare; hic quidem friget. Scaurum autem iam pridem Pompeius abiecit, res prolata, ad Interregnum comitia adducta. Rursus ad Trebatium lib. Familiar. vii. ep. xi. meminit eius interregni: Nisi antè, inquit, Romam profectus esses, nunc eam certe relin- queres: Quis enim tot Interregnis Iurisconsultum desiderat?

Incendium in vrbe vastissimum fuit, combustus quatuordecim cum Iugario vicis, vt Orosius auctor est libro vi. cap. xiv.

Prodigia varia terruerunt urbem, vt apud Dionem legimus; bubo enim, lupique apparuerunt; canesque oberrantes vlulauerunt, simulacra alia sudauerunt, alia de celo tacta sunt, magistratulusque cum propter contentiones, tum etiam auspicio- rum prodigiorumque causa, vix tandem mense septimo creati sunt. Eadem prodigia narrat etiam Obsequens, sed perperam, (vt mutulus is liber est) ad Consulatum Ciceronis & Antonij sunt relata. Sunt autè hæc: Lupi, inquit, in vrbe sunt visi, nocturni vlulatus flebiles canum auditi, simulacrum Martis sudauit, fulmen tota vrbe peruagatum pleraque deorum simulacra decussit, homines exanimauit. Vrbs lustrata. Propter Dictaturam Pompeij ingens seditio in vrbe fuit. Hæc omnia & quæ sequuntur de M. Crasso, hæc Consulibus contigisse, studiosus Lector facile intelliget, si conferat cum iis quæ Dio in historia huius anni scribit.

De Consularibus autem prouinciis quid hoc anno statutum fuerit, obscurum est. Certè neque hi Consules anno sequenti videntur obtinuisse prouincias; immò nec comitia in annum sequentem habere, nec quidquam pro magistratu agere potuerunt, ob tumultus ac factiones candidatorum: adeò vt extremo anno, necdum habitis comitiis, Senatus veluti rebus desperatis in lugubri velle congregatus, aliter de prouinciis in futurum constituere coactus fuerit, quarum ob auiditatem immanis ille ambitus conflabatur. Itaque factum S. C. Ne quis Consul Prætorve in posterum factus exteram aliquam prouinciã ante quintum peracti magistratus annum obtinere posset. Spes enim erat, vel hac ratione certamina de occupandis urbanis magistratibus tolli posse, spe prouinciarum atque imperij sublata; sique pateret, cum qui obtinuisset urbanum magistratum, mox anno peracto priuatum, accusationibusque obnoxium futurum. Quod tam salubre S. C. lege deinceps ad populum lata confirmatum est, vt postea dicemus.

Prætores.

II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	Urbanam
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	inter ciues & peregrinos
							iurisdictiones
II.	II.	I.	f.	II.	n.	II.	de maiestate
II.	II.	I.	f.	II.	n.	II.	de ambitu
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	de peculatu
II.	II.	I.	f.	II.	n.	II.	de repetundis
II.	II.	II.	f.	II.	n.	II.	de falso
II.	II.	I.	f.	II.	n.	II.	inter sicarios

Quæstiones. sortiti. obtinuerunt.

L. Æmilius M. f. * M. n. * Paullus. Hoc anno Prætorem fuisse L. Paullum cum probat eius Consulatus, quem anno deinde suo cum C. Marcello collega obtinuit; tum etiam Cicero in oratione pro Milone, quæ anno sequenti dicta est, demonstrat, rationes adferens, cur P. Clodius, qui Paulli collega debebat esse, petere in hunc annum non voluerit: P. Clodius, inquit, cum statuisset omni scelere in Prætura vexare remp. videret, quæ ita tracta esse comitia anno superiore, ut non multos menses Præturam gerere posset; qui non honoris gradum spectaret, ut ceteri: sed & L. Paullum collegam effugere vellet, singulari virtute ciuem; & annum integrum ad dilacerandam remp. quæreret, subito reliquit annum suum, seque in annum proximum transtulit, non religione aliqua, sed ut haberet, quod ipse dicebat, ad Præturam gerendam, hoc est, ad euertendam rempublicam plenum annum atque integrum. Hæc ibi Cicero: ex cuius etiam verbis colligitur urbanorum magistratuum solitudo eius anni plusquam semestris.

P. Sestius L. f. II. nepos. Voconius I. f. II. nepos. Hic annus quidem Præturæ P. Sestij est, quem cum Voconio nominat inter Prætorios Cicero, qui belli civilis initio cum imperio fuere, & Italiam cum Pompeio reliquerunt. Sic enim scribit ad Atticum libro viii. ep. xxi. Sed memento, præter Appium, neminem esse fere, qui non ius habeat transeundi; nam aut cum imperio sunt, ut Pompeius, ut Scipio, Sufenas, Fannius, Voconius, Sestius, ipsi Consules, quibus more maiorum concessum est omnes adire provincias, aut legati sunt eorum. Ex his igitur colligimus, eos tunc, non secus ac Sufenas & Fannius Prætorios fuisse. De imperio quidem Sestij accedit & illud argumenti, quod idem Cicero dicat ad Atticum libro xi. ep. vii. à Cæsare P. Sestio datum postea fuisse, ut isdem licitoribus, quibus antea vteretur, cum tamen S. C. quo Sestius aliique post fugam Tribunorum plebis imperium acceperant, improbasset.

C. Claudius C. f. M. n. Marcellus.

C. Sosius I. f. II. nepos.

Q. Minucius * Q. f. * II. n. Therinus.

M. Seruius I. f. II. n. * Geminus *

* L. * Caninius I. f. II. n. Gallus.

Ambitus inter alios reus factus L. Lentulus Crus, Consulatum petiturus, à qua tamen petitione, competitorum vehementia deterritus, videtur mox abstinuisse. Defendit reum P. Clodius quamuis inimicum prius, à quo scilicet incestus ob sacra Bonæ deæ violata accusatus fuerat. Pulchrè rem explicat Valerius Max. lib. iv. cap. ii. de reconciliatione: ex cuius verbis colligere est, Lentulū à Clodio defensum esse hoc anno, nempe post Gabinium & Vatinius inimicos à Cicerone defensos, de quibus libro superiore diximus. Nec potuit quidem defendi tardius, cum Clodius anni sequentis initio fuerit occisus. Absolutum verò Lentulum ab hoc iudicio constat inde, quod post repulsam tandem Consulatum obtinuerit, ut ex sequentibus liquidum fiet.

Ædiles curules.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

II. II. II. f. II. n. II. II. II. II. f. II. n. II.

M. Fauonius I. f. II. nepos. Ædilem hoc anno primum fuisse, ex Dione nobis aper-

apertum est, qui tradit, Fauonium Ædilem à Q. Pompeio seditioso Tribuno in carcerem coniectum esse. Hunc vero magistratum vnus M. Catonis amici operâ assequutus est, alioquin rursus repulsam passus fuisset. Nam, vt refert Plutarchus, cum deprehensis pluribus suffragiorum tabulis vna manu scriptis fraudem competitorum M. Cato publicasset, Tribunis appellatis comitia illa dissolui, & tribus denuò in suffragiū vocari curauit. Itaq; tandem Ædilis factus est Fauonius, cui toto magistratus tēpore M. Cato in omnibus officiis, ac si collega eius esset, præstò fuit. In ludis etiam edendis operam omnem adhibuit; quos quidem eius nomine instruxit, non illos ambitiosos sumptuososque sui temporis, sed ex vetusto frugalique more maiorum, quorum præmia erant non aureæ coronæ, sed ex oleastro, quales in Olympicis dari solent. Dona verò distribuit in theatro, Græcis porrum, lactucas, raphanum, blitum, apium, Romanis autem vini amphoras, carnes, ficus, cucumeres, & lignorum fascies Quæ ab aliis deridebantur ob vilitatem; ab aliis laudabantur, quòd vetustæ frugalitatis memoriam renouabant. Denique rei insolentia atque nouitas omnem fere multitudinem populi ex aliis collegarum sumptuosis licet spectaculis ad hoc theatrum pertraxit. Sed vide Plutarchum in vita Catonis, vbi plura de his ludis lectu digna inuenies.

Ludi Fauonii Ædilis per M. Catonem exhibiti frugaliter.

M. Iuuentius .f. .p. Laterensis. Repulsam anni superioris passus Cn. Plancio competitore prælato, vt supra retulimus. Ædilis quidem hoc anno fuit, cum biennio post Prætor fuerit. Tribunatum verò plebis petere cœperat Cæsare Consule, sed ne iuraret in Agrariam legem, petere tunc destitit, vt ad Atticum Cicero libro 11. ep. xviii. Hinc etiam in Planciana ad ipsū Laterensem dicit, sub populi nomine semet excusantis, quòd Laterensi repulsam dedisset: Deinde, inquit, litientem me virtutis tuæ deseruisti ac dereliquisti: cœperas enim petere Tribunatum plebis temporibus his quæ istam eloquentiam & virtutem requirebant: quam petitionem cum reliquisses, si hoc iudicasti, tanta in tempestate te gubernare non posse, de virtute tua dubitavi, si nolle, de voluntate: sin, quod magis intelligo, temporibus te aliis reseruasti: ego quoque, inquam, & respublica ad ea te tempora reuocavi, ad quæ tu te ipse seruaras. Pete igitur eum magistratum, in quo mihi magnæ vtilitati esse possis, Ædiles quicumque erunt, &c. Ex his etiam constat, Tribunatum Plebis à Laterensi penitus omissum fuisse.

* M * Liuius * M. f. M. n * Drusus. C. Curtius C. f. .n. Peduceianus.

Tribuni plebis.

Q. Pompeius Q. f. Q. n. Rufus. Qui designatus anno superiore Cn. Domitium Caluinum Consulatus candidatum reum fecerat ambitus, vt Cicero ad Atticum libro quarto ep. xvi. & ad Q. Fratrem libro 111. ep. 11. Ab initio autem magistratus Cn. Magnus Dictatorem facere cupiens, obnuntiando Consularia comitia sustulit, donec in carcerem à Senatu conijceretur. Id quod pulchre à Dione refertur libro xl. in hunc ferè modum: Multi tum temporis in vrbe tumultus fuerunt, præsertim in comitiis: ita vt Caluinus atq; Messalla Consules septimo vix tandē mense creati fuerint. Ac ne tum quidem comitia habita fuissent, nisi Q. Pompeius Rufus, Sullæ Dictatoris ex filia nepos, Tribunus plebis in carcerem coniectus ex S. C. fuisset, atque idem de ceteris turbarum auctoribus, qui comitia impedirent, se facturum Senatus præ se tulisset. Cum enim satis impedimenti comitiis adferrent auspicia, Tribuni etiam plebis aliquot intercessionibus assiduis, ne Consules Prætoresve crearentur, tanto studio obstabant, rebus vrbis omnibus impudenter sese ingerentes, vt Prætorum loco ludos etiam dederint, quam ob causam Rufus in carcerem fuerat abductus. Idem postea M. Fauonium Ædilem sibi aduersantem leui quidem de causâ in eundem carcerem coniecit, vt ignominia scilicet acceptæ consortem aliquem haberet. Inijciebant & alij collega quidam eius Tribuni comitiis impedimenta, cupientes in locum Consulum (quò per plures Resp. regeretur, quemadmodum olim institutum fuerat) Tribunos militum creari: cum id non persuaderent, Pompeium vtrique Dictatorem dicendum esse contenderunt, in eaque sententia pertinaciter diu perseuerarunt. Nam & aberat Româ Pompeius, & nemo vel decernere ei hunc honorem odio Sullanæ crudelitatis, vel metu potentia Pompeij denegare satis audebat. Tandem vbi ipse aduenit, Dictatura repudiata, vt Consules crearentur auctor fuit. Ita status eius anni vrbis à Dione luculenter exponitur, quæ cognita Ciceronis epistolis eodem tempore ad Atticum & Q. Fratrem scriptis plurimum lucis adferunt. Hic idem Q. Pompeius Tribunatum & anno proximo per interregnum, vsque ad damnationem Milonis retinuisse videtur, quantum ex Dione & Pædiani scholis in Milonianam Ciceronis colligi potest, qui late referunt, vt cādidatorum Scipionis & Hypsæi seditionibus sese ad-

Q. Pompeius Rufus Tr. pl.

se admiscuerit, utque factioni Clodianæ contra Milonem Clodio occiso reum, se antesignanum præbuerit. Vnde post magistratum reus factus à M. Cælio damnatus est, ut tum dicemus.

C. Lucceius C. f. // n. Hirrus. Perperam in Plutarchi Pompeio Lucilius appellatur hic Tribunus plebis, qui recte a Cicerone suo cognomine vocatur Hirrus. Nam plene in S. C. M. Cælius Epistolarum libro viii. nomen illius, cum sua tribu Pupinia, pronuntiauit, ex quo nos illud desumpsimus. Cum continue comitia Consularia per intercessionem conspiratione Tribunorum aliquot tollerentur, neque contentionum finis adhuc videretur, rogationem de Dictatore creando promulgauit, Vti Cn. Pompeius Magnus absens Dictator declararetur Reip. constituendæ, comitiorumque habendorum causa. Sed hæc rogatio quam maxime inuisa optimatibus fuit ob Sullanæ, ut dixi, crudelitatis memoriam: pauci tamen metu Pompeianæ potentia obistere audebant. Ex his M. Cato libertatis publicæ assertor vnicus summis viribus legem impugnavit, & impediuit: tantamque inuidiam Lucceio conflauit, uti se se Tribunatu abdicare coactus fuerit. Pompeius demique Dictaturam prorsus nolle se ostendit. Nam ad urbem reuersus, uti Consules tandem crearentur curauit, sicut à Plutarcho & Dione refertur. Vt cumque se gessit, suspicionem affectati principatus tamen effugere non potuit apud optimates & homines rerum peritos. Hinc Cicero ad Q. Fratrem epistola vltima libri tertij: Rumor (inquit) Dictatoris inuicundus bonis, mihi etiam magis quæ loquuntur. Sed tota res & timetur, & refrigescit, Pompeius plane se negat velle, antea ipse non negabat. Hirrus auctor fore videtur: ô dii, quam ineptus, quam se ipse amans sine rivali. In eadem verò epistola rursus Cicero de Dictatura sic: De Dictatore tamen adum adhuc nihil est, Pompeius abest, Appius miscet, Hirrus parat: multi intercessores numerantur, populus non cessat, principes nolunt, ego quiesco. Vide quæ de his apud Plutarchum & Dionem habentur, & omnia plenius intelliges.

Uti Cn. Pompeius Dictator Reip. constitutus, adum.

P. Licinius P. f. // n. Crassus Iunianus. Hunc etiam Tribunum plebis tunc fuisse M. Cicero demonstrat loco supra memorato. Nam & is de Dictatura Pompeij legem promulgare volebat, sed Pompeio petente à se deterritum fuisse dicit Cicero. Eius hæc sunt verba: Pompeius Crassum Iunianum, hominem mihi deditum per me deterruit: vellet, nollet, scire difficile est. Hirro tamen agente, nolle se non probabit. Bello autem ciuili partes Pompeianas sequutus est hic P. Crassus, ac deinde legatus Propr. Q. Metelli Scipionis imperatoris in Africa fuit. Colligimus hoc ex quibusdam argenteis eius denariis bello ciuili culis.

M. Cælius M. f. // n. Vicinianus. Ita nominatur in epistola Cælij oratoris ad Ciceronem Familiarium libro viii. Quippe & hic Tribunus cum Hirro de Dictatura Pompeij promulgauit. Colligimus hoc ex iis, quæ in petitione Ædilitatis biennio post contigisse refert ibidem; repulsam nimirum esse passum ob promulgationem in Tribunatu de Dictatura Pompeij. Sic enim scribit M. Cælius orator de hoc Viciniano Ædilitatem plebis tum petente, & eundem exitum expectat conatum C. Hirri competitoris sui in Ædilitate curuli: Mea (inquit) comitia porro quem euentum sint habitura nescio; opinionem quidem, quod ad Hirrum attinet, incredibilem Ædiliū plebis comitibus nata sunt. Nam M. Cælium Vicinianum mentio illa fatua, quam derideramus olim, & promulgatio de Dictatore subito deiecit, & deiectū magno clamore insecuta est.

L. Oppius // f. // nepos.

C. Fufius * Q. f. C. n * Calenus.

C. Caninius C. f. C. n. Rebilus.

L. Caninius * C. f. C. n * Rebilus.

Constat ex Comment. belli Gallici libb. vii. & viii. legatos annis duobus sequentibus hos tres fuisse in Gallia, & legionibus præfuisse sub Catore Procos.

A. Allienius // f. // nepos.

P. Sestius P. f. // nepos.

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // // f. // n. //

L. Ælius // f. // n. Lamia. Quem equitem Rom. præstanti dignitate, ac salutis Ciceronis pro familiaritate, & Reip. pro fortunis amicissimum A. Gabinius Cos. imperiosus, exilio Ciceronis aduersantem, urbe edicto suo expulit, ut in oratione post reditum legimus, item in Sestiana, & oratione in Pisonem. Anni autem superioris initio inter equites adhuc Romæ eum fuisse, ex epistola ad Q. Fratrem cognoscimus libri secundi xi. sed accessisse mox ad Quæsturam, ex reliquorum magistratuum interuallo colligitur.

C. Mar-

C. Marcius C. f. C. n. Figulus. Consularis viri filius; cuius denarius in *Ædilitate* curuli cusus extat in Goltzj Fastus, cum templo Iouis atque Neptuni.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias. & Illyricum. obtinuit. Treuiros bellum renouantes subito incurſu fudit & compescuit. Tum ponte in Rhenum reſecto in Germanos, quia Treueris auxilia dedissent, iterum legiones duxit, & Sueuos in siluas compulit. Reuerſus deinde in Galliam, Eburones, aliaſque ciuitates, quæ conſpirauerant Ambiorige duce, variis præliis contudit & domuit. cui deinde ob res bene geſtas Romæ ſexaginta dierum ſupplicatio decreta eſt. Vide eius Commentaria lib. vi. Plutarchum & Dionem, Oroſium lib. vi. cap. x.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. frumentariam procurationem & Hispanias duas obtinuit per legatos Afranium atque Petreum: Dio, Plutarchus, Cicero, & alij.

M. Licinius P. f. M. n. Craſſus. Procos. Suriam obtinuit. Eufratein contra Parthos, ſpretis prodigiis, tranſiuit, & in inſidias ab Augaro tranſfuga ductus, omnem penè exercitum, cum filio P. Craſſo, qui ad eum cum mille equitibus à C. Cæſare ex Gallia miſſus erat, amiſit. Ipſe circumſeſſus in colle, ac deinde euocatus ab hoſte in colloquium, captus eſt, atque ne uiuus in hoſtium poteſtatem veniret, repugnans occiſus eſt. Reliquias exercitus ex fuga collectas C. Caſſius Longinus Quæſtor in Suriam incolumes reduxit. Hiſtoriam latè Plutarchus in vita Craſſi, Dio, & Appianus in Parthica. Item Oroſius libro vi. cap. xii. L. Florus libro iii. cap. xi. Val. Max. lib. i. cap. vi.

Ap. Claudius Ap. f. C. n. Pulcher. Procos. Ciliciam & Cyprum obtinuit.

P. Lentulo ſucceſſor datus. De qua re Cicero ad ipſum Lentulum epiſtola pænultima Familiarium primo: Appius in ſermonibus antea diſſitabat, poſtea dixit etiam in Senatu palam; ſeſe, ſi licitum eſſet legem Curiatam ferre, ſortiturum eſſe cum collega prouinciam: ſi Curiata lex non eſſet, ſe paraturum cum collega, tibiſque ſucceſſurum. Legem Curiatam Conſuli ferre opus eſſe, ſibi neceſſe non eſſe: ſe, quoniam ex S. C. prouinciam haberet, lege Cornelia imperium habiturum quo ad in urbem introuſſet. Sic ad Q. Fratrem libro iii. epiſt. ii. Appius ſine lege Curiata confirmat ſe Lentulo noſtro ſucceſſurum. Et rurſus ad Atticum lib. iii. epiſt. xvi. Appius ſine lege, ſuo ſumptu in Ciliciam cogitat. Itaque ſignificat legem Curiatam utilem in prouinciam ituro fuiſſe, propter viaticum, quod eam legem ex publico ſequebatur, ſed minimè neceſſariam iis qui ex S. C. prouinciam obtinerent, eò quòd lege Cornelia hiſ maneret imperium, donec ad urbem reuerterentur, ut antea dictum eſt: ſed viaticum è publico ſine lege Curiata vel S. C. nouo quo ſumptus de publico ſuppeditabatur, minime. Serius quidem profectum autumo, cum interregni huius anni tempore adhuc Romæ fuerit, ut ex Ciceronis epiſtola vltima ad Q. Fratrem cognoscimus. Cum in octauum igitur ferè mentem vſque, ſublatis propter auſpicia atque Tribunorum interceſſionem comitiis, interregnum duraret, nec vllæ leges ferri potuerint, Appius tandem ſine lege Curiata in prouinciam abiit ſuo ſumptu, ut ait Cicero: nam cum ſupplemento & publico ſumptu proficiſci ſolent, quibus imperium populus lege Curiata dediſſet. In prouinciam venienti Lentulus prouinciam traditurus obuiam ex more proceſſit, ut in epiſtola Ciceronis ad Appium vii. Familiar. iii. lib.

///.	///.	///.	f.	///.	n.	///.	Siciliam
///.	///.	///.	f.	///.	n.	///.	Sardiniam
///.	///.	///.	f.	///.	n.	///.	Africam
///.	///.	///.	f.	///.	n.	///.	Bithyniam & Pontum
///.	///.	///.	f.	///.	n.	///.	Cretam & Cyrenen

Prætores. ſortiti. obtinuerunt.

Cn. Domitius * L. f. Cn. n. Ahenobarbus * C. Alſius. ///. f. ///. nepos.

P. Seruilius P. f. C. n. Vatia Iſauricus. Ser. Sulpicius. Ser. f. Ser. n. Galba.

M. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

T. Annius Milo Conſulatum petere volens, prouinciam neglexiſſe videtur. M. Catonem verò Plutarchus teſtatur à Senatu vltro poſt Præturam oblatam reſutaſſe. Itaque tres ut minimùm prouinciæ Prætorix hoc anno prorogatæ ſunt: nam C. Conſidium poſtea ex lege Pompeia prouinciam accepiſſe ſuo loco conſtabit.

// . // . // . f. // . n. // . Asiam
 // . // . // . f. // . n. // . Macedoniam
 // . // . // . f. // . n. // . Achaïam

Propt. prorogato. imperio. obtinuerunt.

M. Eppius // . f. // . nepos. Hominem vigilantem atque industrium dicit Cicero, ac sui ordinis, ad Cn. Magnum Procos. scribens initio belli Cæsariani, cum Eppium Minturnis præfecisset. Extat epistolarum ad Atticum lib. 11x.

M. Mindius // . f. // . nepos. Famil. lib. v. epist. xx.

Q. Salassius // . f. // . nepos. Ibidem lib. vi. epist. xix.

L. Tullius // . f. // . nepos. Legatus postea Ciceronis in Cilicia, ut ipse ad Atticum lib. v. epistola quarta.

M. Sempronius // . f. // . n. Rutilus. Legatus Cæsaris anno sequenti in Gallia, equitatu præfectus in Sequanis, ut Commentariorum libro vii.

L. Straberius // . f. // . nepos. Apolloniæ Præfectus bello ciuili, sed ab oppidanis eiectus adueniente Cæsare. Vide Commentaria Cæsaris lib. 111.

Q. Ligarius // . f. // . nepos. Legatus post biennium C. Confidio Procos. in Africa bello ciuili ibidem remansit. Ideoque postea apud Cæsarem victorem à Cicerone defensus est oratione quæ adhuc extat. Leguntur etiam Ciceronis ad eundem epistolæ aliquot Familiarium libro vi.

C. Tadius // . f. // . n. Strabo. Vir bonus & optimè de Republ. sentiens, C. Cæsarem occiso sequutus est: Cic. Famil. lib. xii. epist. vi.

Quæstores.

// . // . // . f. // . n. // . Ostiensis in Latio
 // . // . // . f. // . n. // . Calesinus in Campania
 // . // . // . f. // . n. // . Canusinus in Apulia
 // . // . // . f. // . n. // . Pisanus in Etruria
 // . // . // . f. // . n. // . Asculanus in Piceno
 // . // . // . f. // . n. // . Spoletinus in Vmbria

C. Valerius L. f * C. n * Flaccus. Ap. Claudij Procos. in Cilicia. Filius, ni fallor, L. Flacci Prætoris Asiæ anno dclxxxix. Cicero C. Flaccum L. f. nominat hunc inter eos, qui ex comitatu Appij altero ab hinc anno redeunt, Ciceroni in prouinciam tendenti occurrerunt, ut Famil. lib. 111. ep. iv. Quæstorem Appij fuisse cum T. Mario, videmur colligere ex alia eius epistola, libro v. Famil. ad Messinium Rufum, quem Quæstorem suum decedens in prouincia reliquerat, respondens ad difficultates in Cn. Volusij, qui ante Cælum Ciceronis Quæstor fuerat, rationibus apud duas prouinciarum ciuitates Laodicensem Apameensemque ex lege Iulia depositis repertas, asserens scilicet, Volusium non debere teneri debito decessoris sui Valerij, sed prædes qui responderant pro eo, quod liquidum in rationibus apud ciuitates depositis non fecisset. Verba autem Ciceronis sunt hæc: Quamobrem de Volusio quod scribis, non est id rationum: docuerunt enim me periti homines; in his cum omnium peritissimus, tum mihi amicissimus C. Camillus, ad Volusium transferri nomen à Valerio non potuisse, sed prædes Valerianos teneri. Neque id erat h. s. xxx. sed xix. Erat enim curata nobis pecunia Valerij mancipis nomine: ex qua, reliquum quod erat in rationibus, retuli. Ex his sanè fit prorsus verisimile, Volusium Ciceronis Quæstorem, de cuius rationibus conqueritur Messinius, lucellisse Valerio Ap. Claudij, cui etiam videtur collegam coniungere postea T. Marium, ubi se à Messinio prudentiæ fructu priuari dicit. Nam & Volusij liberandi, inquit, meum fuit consilium, & ut multa tam grauis Valerianis prædibus ipsique T. Mario depelleretur, à me inita ratio est.

T. Marius. // . f. // . nepos. Eiusdem in Cypro & diocæsisibus Asiaticis

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in Sicilia Suracusanus

// . // . // . f. // . n. // . Eiusdem Lilybætanus

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in Sardinia Caralitanus

// . // . // . f. // . n. // . Eiusdem in Corsica Aleriensis

// . // . // . f. // . n. // . Pr. in Africa Vricensis

- II. II. II. f. II. n. II.* Eiusdem in Libya Adrumetanus
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Bithynia
II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Ponto
II. II. II. f. II. n. II. Pr. in Cyrenaica
II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Creta

M. Cæcilius * M. f. L. n. * Metellus. Patre Prætorio, ut apparet, natus, in cuius funere anno DCXCIII. Kal. Iun. gladiatores dederat, ut Cicero ad Atticum lib. II. ep. I. sed extra ordinem profecto gladiatores funebribus dedisse videtur, quia Ædilitij vel solemnes Ludi eo die nulli in Fastis reperiuntur.

L. Attenus L. t. . n. Capito. Subscriptor contra A. Gabinium reum annis superiore, ut ad Q. Fratrem Cicero libri II. epist. prima. Nominat eundem M. Cælius Familiarium lib. VIII. inter Senatores Quæstorios, qui scribendo adfuerunt, cum fieret S. C. de provinciis Consularibus altero abhinc anno, Ser. Sulpicio, M. Marcello Coss.

M. Paccius . f. . n. nepos. T. Pomponij Attici hospes, Ciceroni valde commendatus, ut epistola XVI. libri III.

C. Apronius . f. . n. Lino. Qui Faustam Sullæ filiam à C. Memmio dimissam anno superiore duxerat; Prædianus in Scaurianam. Meminit Cicero in Miloniana: & Prædianus anno sequenti Sex. Clodium accusasse dicit.

Q. Volusius . f. . n. * Saturninus * Præfectus iuris dicundi postea M. Ciceronis Procos. in Cypro, ut ipse ad Atticum lib. V. ep. XXI. ubi hunc laudat, ut grauem & mirifice abstinentem. Discipulum Ciceronis vocat P. Vatinius in Epistola, quæ est Familiarium libri quinti decima.

L. Lollius . f. . n. nepos. Meminit M. Cælius Familiarium lib. VIII. ep. VIII.

M'. Acilius M'. f. M'. n. Glabrio. Patrem habuit Prætorum, de repetundis apud quem Verres accusatus fuerat anno DCXXXIII. Ipse pro M. Scauro auunculo reo repetundarum supplicauerat anno superiore, teste Prædiano. Bello autem ciuili sectam Cæsaris sequutus, legatus fuit ad Onicum, ut Commentariorum lib. III. legimus, Cæsarisque auspiciis summos honores adeptus, Siciliam & Achaïam rexit, ut postea patebit.

Proquæst.

- II. II. II. f. II. n. II.* C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalp.
II. II. II. f. II. n. II. M. Licinius M. f. P. n. Crassus. Eiusdem in Transalpina.
II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Illyrico.
II. II. II. f. II. n. II. Cn. Magni Procos. in Hisp. citeriore
II. II. II. f. II. n. II. Q. Cassius . f. . n. Longinus. Eiusdem in Hisp. vltiore
II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem Frumentarius
II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem Frumentarius

C. Cassius . f. . n. Longinus. M. Crassi Procos. in Suria. Propter prodigia & expeditionis Parthicæ pericula imminencia M. Crasso suasit, ut ab incæpto desisteret, legionesque saluas mature in Suriam reduceret. Sed eius consilio non creditum est. In pugna contra Parthos cornu alterum duxit. Oblatum Carthis in ipso rerum discrimine à militibus imperium recusauit; Crasso tamen occiso, necessitate rerum adductus, eius vices supplere coactus est, reliquiasque legionum ex fuga collectas seruauit, atque in Suriam reduxit, quibus provinciam à Parthorum excursionibus, donec successor Crassi M. Bibulus aduenisset, tutatus est: Plutarchus, Dio libro XI. Appianus in Parthica, & alij.

- II. II. II. f. II. n. II.* Propr. in Asia
II. II. II. f. II. n. II. Propr. in Mæcedonia
II. II. II. f. II. n. II. Propr. in Achaia

ANNI P. R. C. DCC I.

Consules.

Cn. Pompeius. Cn. f. Sex. n. Magnus. III.

Primus. sine collega. Ex. Kal. Sext.

Q. Cæcilius. Q. f. Q. n.

Metellus. Pius. Scipio

P. Clodius
cum Appia à
T. Milone
occisus.

Cn. Pompeius
collegam si-
bi adiecit
Q. Scipionem.

Plinius casti-
gatur.

Pompeia le-
gis.

T. Annius
Milonis reus ob
eandem Clodij.

INVALESCENTIBVS indies magis seditionum procellis, in comitiorum præsertim cer-
tamine, impudenti candidatorum perueracia, ut non amplius prensando, maiorum
more, sed aperta largitione magistratus peteretur, & demum nisi per vim, cædes & arma,
obtineri non posse viderentur, cum T. Annius Milo, P. Plautius Hypsæus, & Q. Metel-
lus Scipio Consulatus candidati per vim factionesque, armatorum cateruis stipati, veluti
tribus castris urbem occupauissent, neque spes esset, conitiia ad finem Februarij usque
dilata sine magna cæde ciuili & sanguine posse peragi; præsertim P. Cludio Præturæ
candidato à T. Milone in Appia via occiso, atque infima plebe, propter eam eandem, ad
incendia perpetranda, & ad extremam rabiem exagitata: nihil visum tutius optimatibus,
quàm ut vni Pompeio auctoritate tunc maxima, & summa iussu moderatione prædi-
to, totius ciuitatis gubernacula committerentur. Igitur cum creati Dictatorem oportere
multi dicerent, multi rursus negarent; suadente M. Catone factum est S. C. in M. Bi-
buli sententiam, Vti Cn. Pompeius absens solus, sine collega, ab Interrege Consul crea-
retur, idemque statim magistratum iniret, delectus tota Italia haberet, videretque Ne-
quid Respublica detrimenti caperet. Pompeius ergo ad v. Kal. Martias primus sine colle-
ga Consul tertium declaratus ab Interrege Ser. Sulpicio, & Dictatoria propemodum ar-
matus potestate, Rempublicam solus legibus & armis aliquamdiu administravit. Qui

tamen ut inuidiam monarchiæ acceptæ vitaret, sua sponte in quinque menses anni ex-
tremos Q. Metellum Scipionem socerum suum collegam sibi adiunxit. Sed hæc latissi-
me Dio, Plutarchus, Appianus, Padianus in Ciceronis Milonianam: obiter item Livius,
Velleius, Valerius Max. lib. viii. cap. xv. Tacitus lib. iii. Zonaras & alij. Igitur nomi-
nantur Consules in hunc annum à Cassiodoro Cn. Pompeius III. & Q. Metellus, à Ma-
riano Scoto Cn. Pompeius Magnus III. Metellus Scipio: in Tabulis Græcis Pompeius
tertium & Metellus. Ex his alterum M. Cælius Familiarium libro viii. epistola viii.
Q. Cæcium Q. f. Metellum Pium Scipionem appellat. Nec malè P. Naticæ filius di-
citur à Dione, & à Valerio Max. lib. ix. P. Scipio: nam in hac familia natus transit (ut
in Quæstura eius indicauimus) in Metellorum familiam per adoptionem Q. Metelli Pij, in
cuius mortui honorem ludos Gladiatorios edidit ante quadriennium. De quo ita Tul-
lius P. Sestium defendens: Maximum verò, inquit, Populi Romani indicium vniuerso
confessu gladiatorio declaratum est: erat enim munus Scipionis dignum & eo ipso, &
illo Q. Metello, cui dabatur. Auctor est Plinius libro xv. cap. primo, in Italia Cn. Pom-
peij tertio Consulatu tantam olei copiam fuisse, ut prouinciis oleum inuenerit, atque idcir-
cò minus mirum videri, quòd L. Seius Ædilis curulis ante xxii. annos olei denas libras
singulis assibus populo præstitisset, quemadmodum suo loco diximus. Sed hic in Plinio
librariorum errore quartus Pompeij Consulatus numeratur, quem non gessit.

Cn. Pompeius Consul legem ex S. C. de prouinciis tulit, Ne quis cum imperio prouin-
ciam Consularem Prætoriamve deinceps obtineret, nisi qui quinquennio Consulans Præ-
toriusve fuisset. Sibi tamen prius Hispaniam prouinciā in alterum quinquennium pro-
rogauerat. Et ne C. Cæsa rem offenderet, omnibus Tribunis plebis etiam auctor fuit, ut
legem promulgarent, qua ratio absentis Cæsaris in petitione Consulatus haberetur, eaq;
lex M. Catone reclamante perlata est. Vide Dionem, Appianum, Plutarchum, & Sucto-
nium, & Ciceronem ad Atticum lib. vii. ep. prima, qua se M. Cælium Trib. pleb. ro-
gatu Cæsaris ad id induxisse fatetur, & epistola tertia magnopere pugnatum fuisse dicit,
ut decem Tribuni plebis legem istam ferrent.

Duas alias leges Pompeius ex S. C. tulit: Alteram de vi; qua nominatim eandem in
Appia via factam, incendium Curie, & domum M. Lepidi Interregis oppugnatam com-
prehendit: utique quæditor extra ordinem iussu populi in eam rem crearetur, ex iis
qui Consules fuissent. Qua lege est quæditor creatus in caussa Milonis L. Domitius Ahe-
nobarbus, & T. Milo ob eandem Clodij reus factus, quamuis defendente Cicerone, dam-
natus & in exilium actus est. Alteram legem de ambitu tulit, per quam grauiorem conui-
ctus,

Etis, & formam iudiciorum breuiorem reis præscribens. Vtraque enim lex prius testes dari, deinde vno die atque eodem, tam ab accusatore quam à reo perorari, laudatoribus reiectis iubebat; ita ut dux horæ accusatori, tres reo darentur. Hæc apud Dionem, & Pædianum in argumento Milonianæ orationis multò latius, præsertim de forma iudiciorum compendiosa à Pompeio instituta, cuius occasione fori libertatem omnem simul cum arte oratoria primùm cœpisse elanguescere tradit Cornelius Tacitus, in dialogo de oratore. Eloquentiam enim scribit vetus illud forum magis exercuisse, in quo nemo intra paucissimas horas perorare cogebatur, & liberae comperendinationes erant, & modum dicendi sibi quisque sumebat, & numerus neque dierum neque patronorum cauebatur: Sed primus tertio Consûlatu, inquit, Cn. Pompeius astrinxit, imposuitque veluti frænos eloquentiæ. Reliquas leges omniæque acta vrba Pompeij diffusè satis Dio, Plutarchus, & Appianus.

Q. Metellus Scipio Consul legem Censoriam tulit, qua Clodiam abrogauit de Censoria potestate, & ius pristinum Senatu mouendi, ignominiaque notandi quoscumque ex arbitrio, Censoribus restituit: Dio lib. xl.

Prætores.

II. II. II. f. II. n. II. Urbanam
II. II. II. f. II. n. II. Peregrinam
iurisdictiones
II. II. II. f. II. n. II. maiestatis
II. II. II. f. II. n. II. peculatus
II. II. II. f. II. n. II. repetundarum
II. II. II. f. II. n. II. falsi

Quæstiones sortiti obtinuere.

A. Manlius II. f. II. n. Torquatus. ambitus Quæstionem sortitus obtinuit. Auctor est Pædianus in argumento Milonianæ orationis, T. Milonem apud hunc Torquatum de ambitu postulatam ab Ap. Clodio fratribus eodem tempore, quo ab iisdem de vi postulabatur extra ordinem lege noua Pompeia apud L. Domitium quæsitorem. sic enim ille: Diuinitio, inquit, de ambitu accusatorum facta est quæsitore A. Torquato: atque ambo quæsitores, Torquatus & Domitius, pridie Nonas Apriles reum adesse iusserunt; quo die Milo ad Domitij tribunal venit, ad Torquati amicos misit. Ibi postulante pro eo M. Marcello obtinuit, ne prius causam de ambitu diceret, quam de vi iudicium esset perfectum. Et postea scribit, Milonem lege Pompeia de vi damnatum, ambitus etiam damnatum absentem apud Manlium Torquatum ab Ap. Claudio maiore, cui cum præmium ex lege daretur, istud Appium recusasse. Ambitus etiam apud eundem Prætorem Torquatum reos factos puto Milonis competitores P. Hyplæum & Q. Scipionem; quorum alterum, quamuis sibi amicissimum Hyplæum Pompeius balneo egressus ante pedes suos prostratum, ac Consulis fauorem implorantem contumeliosa voce reiecit; nihil aliud ipsum agere dicens, quam ut conuiuium suum moraretur. Alterum verò, Scipionem, quia socer eius erat, iisdem quas ipse rulerat legibus noxium, eodem quo Hyplæus crimine inuolutum, in tanta illustrium reorum ruina, muneris loco à iudicibus deponere non erubuit, maritalis lecti blanditiis leges suas ac Reip. statum corrumpens. Atque ita reum precibus pretioque ereptum iudicio, collegam sibi quoque in Consûlatu subrogauit. Vide Valerium Max. lib. ix. cap. v. Plutarchum in Pompeio, & Dionem lib. xl. Appianum lib. II.

L. Fabius II. f. I. nepos. Quæstionem inter sicarios sortitus obtinuit. Apud quem T. Milo non ab Appiis fratribus, sed à L. Cornificio & Q. Patulcio lege de vi, ni fallor, Lutatia postulatus, & absens iterum damnatus est, Pædiano teste.

II. Fauonius II. f. I. nepos. Alius dubio procul à M. Fauonio, qui Ædilis anno superiore fuit, & testis hoc anno pro Milone contra Clodium, ut meminere Pædianus & etiam Cicero in oratione pro Milone. Apud hunc verò Prætorem T. Milo extra ordinem lege Licinia de sodalitiis accusatus ac damnatus est à P. Fulvio Nerato, quemadmodum Pædianus testatur. Ergo Prætori ambitus Torquato, plurimis tum reis obruto, datus adiutor Fauonius videtur, quando crimen de sodalitiis ad ambitum maximè pertinet: sed quam iurisdictionem ordinariam sortitus fuerit, nobis incertum est, cum nihil aliud de eo reperiam apud Pædianum, vel alios Auctores.

*M. Saufeius
Milonis fa-
miliaris, ab-
soluitus.*

M. Confidius M. f. // n. Nonianus. Apud quem quaesitorem M. Saufeius Milonis familiaris, qui dux fuerat in expugnanda taberna Bouillis, & Clodio occidendo, lege Plautia de vi extra ordinem accusatus, cum ea subscriptione, quod loca occupasset, & cum telo fuisset antesignanus operarum Milonis. Accusarunt C. Fidius, Cn. Aponius, M. Seius, defenderunt M. Cicero, M. Terentius Varro Gibba. Verum Saufeius absolutus est plenius quam antea, cum reus eiusdem criminis factus fuisset lege Pompeia post Milonem primus apud Domitium quaesitorem. Quo item in iudicio defensus fuerat à Cicerone & à M. Caelio Tribuno plebis. Vide Pædianum.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

Q. Pedius M. f. // nepos.

// Caluissius // f. // n. Sabinus.

T. Fadius // f. // n. * Gallus *

Ædiles curules.

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus. M. Claudius * C. f. M. n. * Marcellus. Ut monstrat in Fastis Goltzianis horum denarius cum templo & simulachro Dianæ simul ab his cusus, fortasse ob Dianæ restitutum ex S. C. templum ab his Romæ in Auentino. Inscriptus est titulus, M. LEPIDVS. M. MARCELL. ÆD. CVR. EX. SC.

Ædiles plebis.

Sex. Peduceius Sex. f. Sex. nepos.

C. Titius L. f. // n. Rufus.

Tribuni plebis.

Q. Pompeius Q. f. Q. n. Rutus // . Satis constat ex Appiano, Plutarcho, Dione, Pædiano, & aliis Auctoribus, huius anni magistratus solito tardius creatos fuisse, cum propter candidatorum factiones, gliscente ad ciuium vsque cædes ambitu, comitia haberi non possent, donec ex S. C. Cn. Pompeius v. Kal. Martias sub finem mensis Intercalaris Consul tertium solus declaratus, quietem summa potestate præditus urbanis seditionibus imponeret, comitia haberet, & iudiciis publicis viam aperiret. Sed de Prætorum, Ædilium, Tribunorum plebis, Quæstorumque comitibus nihil omnino in eius anni actis urbanis Dio, licet alia omnia diffuse narret. Ideo non parum scrupuli reliquit suam historiam legentibus, & cum Pædiani aliorumque scriptis eam conferentibus, quod ipse vnus scribat, Q. Pompeium L. Sullæ nepotem Tribunum plebis comitibus anni superioris, quibus Caluinus & Messalla Consules facti sunt, intercessisse, quem hoc anno adhuc Tribunum plebis, occiso Clodio, magnos in vrbe motus pro factione Clodiana cum T. Plancio & C. Sallustio collegis excitasse Pædianus tradit, nec ipse dissimulat. Quæ nihil aliud indicare videntur, quam Q. Pompeium vel ad huius anni Maium ferè mensem vsque in magistratu remansisse, vel, quod magis mihi verisimile est, in hunc annum, sicut in dissensionibus sæpè fiebat, esse reiectum: maxime quando constat, Tribunitia comitia ab ipsis Tribunis plebis semper ante Decembrem haberi solere, etiam si Consularia, aliorumque magistratuum, propter auspicia aliæve causas differrentur.

*Tribunitia
comitia quæ-
do haberi so-
lita.*

*T. Plancus
seditionum
auctor, fau-
tor, & C. Clo-
dy.*

T. Munatius L. f. L. n. Plancus. Burla. Cn. Pompeio Magno familiaris & amicus: cuius in gratiam Q. Scipioni genero Cn. Magni candidato Consulatus contra Milonem studuit. Cum collega Q. Pompeio Rufo ducem seditionis multitudini exhibuit, quæ P. Clodij à Milone occisi corpus in foro simul cum Curia concremauit. Quo tempore inimicissimas de Milone conciones habuit, testesque in eum produxit, populum adhortatus ne pateretur elabi reum. Nec minus in Ciceronem Milonis patronum multitudinem instigauit, se diem illi dicturum iactans: quod ipsum & Q. Pompeius, C. Sallustius, alijque factionis Clodianæ Tribuni imitabantur. Tanta tamen constantia ac fides fuit, Ciceronis, ut nulla inuidia, nullis minis, nullisve periculis à defensione Milonis deterri potuerit.

*Ciceronis
cur hostis.
Cicero à Mi-
lonis defen-
sione non de-
terretur.
C. Sallustius
historicus.*

C. Sallustius // f. // n. Crispus. M. Ciceroni non solum inimicus, (quod omnibus notum est) sed & Miloni insensibilissimus, velut ex Pædiano constat. Ipsum enim Milo antea in adulterio deprehensum loris ceciderat, nec nisi data pecunia dimiserat, sicut ex Varrone Gellius, Seruius, & Horatij interpretes tradidere. Quapropter cum Q. Pompeio & T. Planco collegis infestissimus Miloni reo fuit, & aduersis concionibus vehementer nocuit. Nam Senatus auctoritati de quaesitore extra ordinem non constituendo intercessit, Cn. Magnum, priusquam Consul // . crearetur, in concionem produxit, ac dicere iussit, num ad eum delatum esset suæ vitæ insidiari quoque Milonem? Quod indicium se habuisse Pompeius affirmavit. Sed vide de his Pædianum, qui omnia latius.

M. Cæ-

M. Cælius M. f. // n. Rufus. cum collegis omnibus suis, Cicerone & Pompeio <sup>M. Cælius
Rufus Trib.
pleb. Milonis
fautor.</sup> Cos. auctoribus, legem promulgauit & pertulit de ratione absentis Cæsaris habenda in secundi Consularis petitione, ut Cicero libri ix. epistola xiii. & vii. prima ad Atticum obscure potius significat, quam aperte affirmat. Studiosissimus autem Milonis in hoc magistratu fuit, atque eius salutem acriter defendit. Nam post eadem Clodij reuersio in urbem dedit concionem, & ut causam diceret ad populum voluit, palam professus Miloni insidias à Clodio factas esse. Legibus insuper Pompeiis de vi atque ambitu intercedere conatus est, privilegium dicens in Milonem ferri, iudiciaque precipitari. Et cum pertinacius leges vituperaret, eò processit ira Pompeius, ut diceret, Si coactus esset, armis se remp. defensurum. Vide quæ de his Padianus & Appianus scribunt. Meminit huius etiam rei in ipsa oratione pro Milone Cicero: Cædi vidistis (inquit) populum Rom. concionem gladiis disturbari, cum audiretur silentio M. Cælius Tribunus plebis vir fortissimus, & in suscepta causa firmissimus, & bonorum voluntati, & auctoritati Senatus deditus, & in hac Milonis, siue inuidia, siue fortuna, singulari, diuina, & incredibili fide. Sic in Bruto hunc eius Tribunatum laudat vehementer: Nec verò, inquit, vel M. Cælium prætereundum arbitror: quæcumque eius in exitu vel fortuna vel mens fuit, qui quamdiu auctoritati meæ paruit, talis Tribunus plebis fuit, ut nemo contra ciuium perditorum popularem turbulentamque dementiam à Senatu, & à bonorum causa steterit constantius. Atque hæc fere de clarissimi oratoris Tribunatu plebis apud Auctores reperio: reliquos autem eius magistratus suis annis persequemur.

M. Manilius // f. // n. // Caninianus. Cuius vno loco Padianus in argumento orationis pro Milone mentionem facit, scribens ipsum cum M. Cælio collega Galatam Milonis seruum à iii. viro capitali captum liberaisse. Idem (inquit) Munatius & Pompeius Tribuni plebis in Rostra produxerant iii. virum capitalem, eumque interrogauerant, an Galatam Milonis seruum cædes facientem deprehendisset; ille dormientem in taberna pro fugituo deprehensum, & ad se perductum esse responderat. Denuntiauerant tamen iii. viro ne seruum remitteret, sed postera die Cælius Tribunus plebis & Manilius Caninianus collega eius ereptum e domo iii. viri seruum Miloni reddiderunt.

M. Annius // f. // n. nepos. Qui legatus M. Ciceronis in Cilicia anno sequenti, ut ipse ad Atticum lib. v. epist. iv.

L. Vibullius. // f. // n. Rufus.

L. Liuius // f. // n. Regulus. Et hic videtur inter alios lege Pompeia propter huius ambitus ac seditiones damnatus, siquid certi colligere est ex Ciceronis epistola Familiarium libro xiii. qua L. Tryphonem eius libertum commendat C. Munatio è provincia Cilicia scribens anni sequentis exitu. At autem ita: L. Liuius Trypho est omnino L. Reguli familiarissimi mei libertus; cuius calamitas etiam officiosior me facit in illum; nam beneuolentior quam semper fui esse non possum. Itaque videtur tunc in exilio fuisse Regulus, qui tamen à Cæsare paullo post restitutus cum aliis exulibus, cuius legatus Proquestore bello ciuili fuit, ut docent nummi cum eius titulo cusi in prima Dictatura Cæsaris, qui & reperiuntur in Goltziano libro.

Quæstores urbani.

// f. // n. // f. // n. // f. // n. //

P. Canidius P. f. // n. Crassus. Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Celer. Quorum extat in libro Goltzj denarius ab his cusus cum Apollinis capite, & Pacis notas præferens, cornu scilicet Copiæ & caduceum. Qui fortasse in hoc Quæstorio collegio cusus est, ut monstrare titulus videtur, P. CANIDI. P. F. CRASS. Q. METELL. CELER. Hic fortè Consularis viri filius fuit, non enim refragatur temporis ratio; ille post bella ciuilia Consul ipse factus est, ut suo loco demonstrabimus.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar Procos. Gallias & Illyricum obtinuit. Nouos Gallorum motus, qui Vercuntorige duce propter urbanas seditiones rebellare sunt ausi, repressit, Velaunodunum, Gennabum, Nouiodunum, & Auaricum oppugnationibus cepit. Ad Alexiam denique magno apparatu obsessam & circumuallatam, Vercuntorige belli auctore dedito, Aruernos & Æduos, qui defecerant, in fidem recepit. Ob quam victoriam viginti dierum supplicatio illi Romæ decreta est. Ipse legatis per diuersas Galliarum partes in hiberna dimissis, Bibracte hiemare constituit. Vide Commentariorum li-

brum VII. Plutarchum, Dionem, Liuium lib. CVIII. & Orofium lib. VI. cap. XI. L. Florum lib. III. cap. X. & alios.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. frumentariam procurationem, & Hispaniam vtramque per Legatos, L. Afranium & M. Petreium obtinuit: Dio, Plutarchus, & alij.

Ap. Claudius Ap. f. C. n. Pulcher. Procos. Ciliciam & Cyprum obtinuit. Nam anno sequenti primùm huic successor datus est M. Cicero, vt tum declarabo. Res quidem eius gestas memoriz nemo, quod sciam, tradidit, Imperatorem tamen appellatum constat ex Ciceronis epistolis ad eum scriptis, quæ extant Familiarium libro III. Triumphum quoque postulasse postea docebo.

P. Cornelius P. f. . n. Lentulus. Spinther. Procos. ad urbem triumphî obtinendi causa remansit.

..	f.	..	n.	..	Africam
..	f.	..	n.	..	Macedoniam
..	f.	..	n.	..	Bithyniam & Pontum
..	f.	..	n.	..	Cicetam & Cyrenen

Prætores sortiti obtinuerunt.

L. Æmilius M. f. * M. n. * Paullus.	C. Sotius .. f. .. nepos
M. Seruilius . f. . n. * Geminus *	C. Claudius C. f. M. n. Marcellus

P. Sestius & Voconius non sortiti videntur: nam initio belli ciuilis imperium ac prouincias primùm obtinuisse docebo.

Q. Minicius * Q. f. * .. n. Therinus Pr. Asiam sortitus obtinuit; vt proximè ostendam latius.

* L. * Caninius .. f. .. n. Gallus. Pr. Achaiam vel aliam Græciæ vicinam prouinciam obtinuisse videtur. Nam anno sequenti decedens Athenis fuit, cum Cicero paludatus in Ciliciam proficisceretur. Sic enim ille ad M. Cælum scribit libro Familiarium secundo, ep. IIX. Ego cum Athenis decem ipsos dies fuisset, multumque Gallus noster Caninius; proficiscebar inde pridie Non. Quinctiles, cum hoc ad te litterarum dedi. Romam reuersus Caninius, à M. Colomo est damnatus, vt proximè docebo.

..	f.	..	n.	..	Siciliam
..	f.	..	n.	..	Sardiniam

Propr. prorogato imperio obtinuerunt.

Quæstores.

..	f.	..	n.	..	Ostiensis in Latio
..	f.	..	n.	..	Calesinus in Campania
..	f.	..	n.	..	Canusinus in Apulia
..	f.	..	n.	..	Pisanus in Etruria
..	f.	..	n.	..	Asculanus in Piceno
..	f.	..	n.	..	Spoletinus in Vmbria

M. Antonius
Quæstor
C. Caesaris in
Gallia Trans-
alpina.

M. Antonius M. f. M. nepos. C. Caesaris Procos. in Gallia Transalpina. Cuius fauore & gratia ad honorum culmen supremum postea peruenit, sicut ex sequentibus patebat. Nec operæpretium est de istius conditione & moribus hic multa adducere, quando eius vitam graphice describat Plutarchus, mores & ingenium Cicero in Philippicis, qui in secunda demonstrat, M. Antonium Quæsturæ candidatum fuisse, quo tempore grassabantur in vrbe factiones P. Clodij, T. Milonis, Hypsæi, & Q. Scipionis candidatorum, cum Antonius Clodium vellet in foro occidere. At enim ita ad Antonium: Venisti è Gallia ad Quæsturam petendam, postea cultus sum à te, tu à me obseruatus in petitione Quæsturæ: quo quidem tempore P. Clodium, approbante populo Rom. in foro conatus es occidere. Hoc autem contigisse non diu ante Clodij cædem, in oratione pro Milone videtur indicare his fere verbis: Nuper verò cum M. Antonius summam spem salutis bonis omnibus attulisset, atque illam beluam iudicii laqueos declinantem iam irretitam teneret, cum se ille fugiens in scalarum tenebras abdidiisset, magnum Miloni fuit conficere illam pestem nulla sua inuidia, Antonij verò maxima gloria. Iam verò sine sortitione prouinciæ ipsum abiuisse in Galliam, affirmat Attico, dicens

dicens Antonium à Cesare Quaestorem sine sorte delectum fuisse, cuius verba iam antè citauimus ex libri vi. epist. vi. de Q. Cassij Quaestura scribentis. Rursus in Philippica illa 11. cum in Antonium inuehitur; Quaestor es factus (inquit) deinde continuò sine S. C. sine sorte, sine lege ad Cesarem cucurnisti: id enim vnum in terris egestatis, aris alieni, nequitiae, perditis vitae rationibus perfugium esse ducebas. Atque in Commentariis belli Gallici meminit aliquoties M. Antonij Quaestoris A. Hirnius, vbi maximè res gestas anni insequentis describit.

11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Eiusdem in Gallia Cisalpina
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Eiusdem in Illyrico
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Q. Minucij Pr. in Asia. sicut post latius probabo.
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Prop. in Africa Uticensis
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Eiusdem in Libya Adrumetanus
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Pr. in Macedonia
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Pr. in Achaia
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Pr. in Bithynia
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Eiusdem in Ponto
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Pr. in Cyrenaica
11.	11.	11.	f.	11.	n.	11.	Eiusdem in Creta

C. Asinius Cn. f. 11. n. Pollio. Vir non minùs toga quàm bello clarus, nec infimus orator: accusauit namque plures, atque in primis M. Catonem: annos natus xxii. velut Tacitus in dialogo de oratoribus testatur. Historias etiam belli ciuili, atque Tragedias scripsit, sicut Virgilij & Horatij interpretes alijque tradunt; primusque Romanorum, teste Suida, Graecam historiam Latine reddidit. Ipsum Catullus leporem ac facetiarum patrem appellat. Extant eius aliquot epistolae ad Ciceronem Familiarium libro x. cui tamen amico postea iniquus fuit, & eiusdem occisi famae intestissimus. Bello ciuili, Caesaris semper partes sequutus est.

P. Cornelius P. f. 11. n. Sulla. Cicero ad Q. Fratrem libro 111. ep. 111. subscriptorem patris P. Sullae ipsum fuisse scribit in Gabiniano ambitus iudicio ante biennium.

Q. Curtius * Q. f. Q. * nepos. Bonus & eruditus adolescens C. Memmii Consularis candidatum reum fecerat ante biennium, vt Cicero ad Q. Fratrem lib. 111. epistola 11.

P. Valerius L. f. 11. n. Triarius. Qui M. Scaurum accusauerat, adolescens promptus ad dicendum & notae industrius, filius eius qui in Sardinia contra M. Lepidum arma tulerat, & post in Asia Pontoque legatus L. Luculli fuerat, vt auctor est Prædianus in argumento Scauriana. Meminit Cicero ad Q. Fratrem lib. 111. ep. 11. & ad Atticum lib. 1v. ep. xvi.

P. Cornelius P. f. 11. n. Dolabella. Qui Ap. Claudium anno sequenti accusauit, & gener Ciceronis, Tulliola vidua ducta, paulò post factus est. Caesaris deinde fauore prouectus ad summos honores, temerariis tamen suis actionibus Remp. turbando, nil aliud tandem obtinuit, quàm vt hostis declaratus occideretur, vt ex sequentibus patebit.

L. Arruntius 11. f. 11. nepos. Qui a Cesare venerat anno superiore, vt Cic. Famil. lib. vii. ep. xix.

M. Mindius 11. f. 11. nepos. Ibid. lib. x111. ep. xxvi.

M. Tuccius 11. f. 11. nepos. Meminit eius Cicero Familiarium lib. vii11. ep. vii11.

M. Oppius M. f. 11. nepos. Nominatur inter Senatores qui S. C. de prouinciis Caesaris mutandis scribundo adfuerunt anno sequenti, vt Familiarium lib. vii11. ep. vii11. M. Cælius orator. Et ad illum videtur scripta epistola Ciceronis post Cesarem occisum, quæ est libri xi. vltima.

M. Anneius 11. f. 11. nepos. Legatus deinde Ciceronis in Cilicia, quem commendat Alie Prætori Q. Thermo Famil. libro x111. ep. l1v. & lvi. vbi laudatur à prudentia, consilio, & rei militaris scientia.

Proquæst.

111. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Magni Procos. in Hisp. citeriore

Q. Cassius 11. f. 11. n. Longinus. Eiusdem in Hisp. vltiore

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem frumentarius

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem frumentarius

C. Cassius 11. f. 11. n. Longinus in Suria. Parthos victoria superioris anni elatos
prouinciam incurfantes feliciter reppulit: Liuius lib. cviii, Dio lib. xl. Plutarchus,
& alij.

C. Valerius L. f. 11. n. Flaccus. Ap. Claudij Procos. in Cilicia

T. Marius 11. f. 11. n. nepos Eiusdem in Cypro & diocesib. Asiaticis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sicilia Suracusanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem Lilybætanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sardinia Catalitanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem in Corsica Aleriensis

ANNI P. R. C. DCCII.

Consules.

Ser. Sulpicius Q. f. 11. n. Rufus.

M. Claudius M. f. M. n. Marcellus.

M. Cato re-
pulsum in
Consulatu
pulsus.

ITA hos nominat Dionis index: Cassiodorus autem Ser. Sulpicium, M. Marcellum.
Sic etiam Plutarchus, Appianus, & Liuius lib. cviii. Suetonius, & alij: item P. Lentu-
lus in epistola ad Senatum, quæ extat libro Familiarium xii. scribit M. Marcello, Ser. Sul-
picio Consulibus cum Rhodius renouatum esse fœdus, quo iurarunt Rhodij eisdem ho-
stes se habituros, quos Senatus populufq; Rom. Verum bellis ciuilibus, relicto Senatu &
optimatibus, Cæsarianæ parti adhaerunt. Tabulæ Græcæ Rufum & Marcellum præ-
dunt. Vtriusque passim mentio fit apud Ciceronem frequentissimè. Quorum Sulpicius
Iuriconsultus ob legum peritiam, teste Dione; Marcellus orator ob eloquentiam Consu-
les facti sunt. Erat horum competitor M. Cato, sed fautorum Cæsaris operâ repulsam
passus est, quod palam præ se ferret, se Consulem arma Cæsari erepturum: auctores sunt
Plutarchus, Liuius, & alij Apud Dionem legimus, Catonem non alia de causâ petisse
hunc magistratum, nisi ut mortuo Crasso nimiam Cæsaris & Pompeij potentiam ambi-
tionemque reprimeret, antequam ad certamen deuenirent, utque bellis ciuilibus immi-
nentibus viam præcluderet.

Magnis contentionibus actum in Senatu de abrogando Cæsari imperio, M. Mar-
cello Consule referente, ut ei succederetur ante tempus, belloque iam confecto exercitus
eius dimitteretur, & ne absentis ratio comitiis haberetur, utque colonis, quos ille rogatio-
ne Vatinia Nouumcomum deduxisset, ciuitas adimeretur. Quibus omnibus collega
Marcelli Sulpicius, occasionem belli ciuilis suscipiendi censens nemini esse dandam, &
aliquot Tribuni plebis obstiterunt à Cæsare subornati. Nec Pompeius dissentit, iniquum
iudicans, imperatorem legitime à populo constitutum potestate spoliari sine causâ, ante
tempus, quod illi lege præfixitum esset, quemque terminus datus ultro tandem in priua-
torum ordinem redacturus esset. Qua sententia suis & rebus consulere conatus est, &
Cæsaris amicitiam conseruare, cuius imperio breue admodum tempus adhuc residuum
erat. Itaque non sine causâ conqueritur postmodum Tullius, Attico scribens de fuga
Pompeij libro viii. ep. iii. ipsum scilicet Cæsarem armasse, & viperam istam in sinu
Reip. fouisse: Nihil actum est (inquit) à Pompeio nostro sapienter, nihil fortiter; adde,
etiam, nihil nisi contra consilium auctoritatemque meam. Omitto illa vetera, quod istum,
in Remp. ille aluit, auxit, armauit, ille legibus per vim & contra auspicia ferendis auctor,
ille Gallix vltioris adiunctor, ille gener, ille in adoptando P. Clodio Augur, ille resu-
tuendi mei quam retinendi studiosior, ille prouinciæ prorogator, ille absentis in omnibus
adiutor. Idem etiam tertio Consulatu, postquam esse defensor Reip. cepit, contendit ut
de eo Tribuni plebis terrent, ut absentis ratio haberetur, quod idem ipse sanxit lege qua-
dam sua, Marcoque Marcello finienti prouincias Gallias Kal. Martij restituit. Hæc Ci-
cero ibi pulchre de Pompeio, qui ad urbem erat cum impio, cum de Galliis prouinciis
mutandis quotidie contenderetur in Senatu. Ceterum post longas concertationes, per-
specta Pompeij voluntate in eam partem, ut Cæsarem decedere post Kal. Martias place-
ret, quæ erant futuræ Paulo & Marcello Coss. anno sequenti: Senatusconsulta tan-
dem prid. Kal. Octobris facta sunt de prouinciis, quæ reperimus in octaua epistola
M. Cælij ad Ciceronem, Familiarium libro viii. quorum capita sunt hæc: Vti L. Paul-
lus, C. Marcellus Consules delig. cum magistratum inissent, ex ante diem ix. K. Mart.,
quæ

* Perperam
in exempla-
riis ut de-
ctum

S. C. de pro-
uinciis.

„quæ in suo magistratu futuræ essent, de Consularibus provinciis ad Senatum referrent.
 „Item, Ne quis eorum qui potestatem habent intercedendi, impediendi, moram adferret,
 „quominus de Rep. quamprimum ad Senatum referri, S. Q. C. fieri possit: qui impedisset,
 „cum Senatum existimare contra Remp. fecisse. Item, Senatum placere, de militibus, qui in
 „exercitu C. Cæsaris essent, qui eorum stipendia emerita, causas, quibus de causis nulli fieri
 „debeant, habeant, ad hunc ordinem referri, ut eorum ratio habeatur, causæque cogno-
 „scantur. Itemque, Senatum placere, in Ciliciam provinciam, inque octo reliquis provin-
 „ciis, quas Prætorij Propr. obtinerent, eos qui Prætores fuerunt, neque in provincia cum
 „imperio fuerunt, quos eorum ex S. C. cum imperio in provincias Propr. mitti oporteret,
 „eas sortitò in provincias mitti placere. Si ex eo numero, quos S. C. in provincias ire opor-
 „teret, ad numerum non essent, qui in eas provincias proficiscerentur, tum ut quodque
 „collegium primum Prætorum fuisset, neque in provincias profecti essent, ita sorte in pro-
 „vincias proficiscerentur. Si ad numerum ij non essent, tunc deniceps proximi cuiusque
 „collegij, qui Prætores fuissent, neque in provincias profecti essent, in sortem conieceren-
 „tur, quoad is numerus effectus esset, quem ad numerum in provincias mitti oporteret. Ex
 his autem cognoscimus, qua ratione in posterum ex lege Pompeia post quintum magi-
 stratus annum provinciæ Consularibus Prætoribusque distribui cœperunt. Nam præter
 Gallias, Illyricum, & Hispanias, quas populus iam antè in plures annos dederat, reliquæ
 provinciæ eis cessere, qui maxime senes Consularium Prætorumque; provincias non ad-
 ministrassent. Itaque in hunc atque sequentem annum Cilicia cum Cypro, atque Syria, *Cilicia, Cy-
 pro, & Sy-
 ria, Consula-
 res provinciæ.*
 Consulares remanserunt, datæque Consularibus; hæc M. Bibulo post septimum Consu-
 latus annum, illa M. Ciceroni post undecimum, octo reliquis provincias partim Præto-
 ribus anni superioris ex more prorogatas esse, partim iis qui ante quinquennium Prætu-
 ram gessissent, & provincias non administrassent, in sortem datas, ex eodem S. C. &
 lege Pompeia, sequentique historia colligere videmur.

Prætores.

A. Plautius * M. f. * . n. Silvanus. Urbanam iurisdictionem sortitus obti-
 nuit. Locus est Ciceronis libro v. ad Atticum in epistola a. d. iii. Non. Sextil. Lao-
 diceæ his Coss. data, in qua conqueritur, sibi exiguum esse materię in provincia sua ad
 gloriam comparandam: se enim potius Prætorio munere fungi, quàm Proconsulari im-
 perio: quippe qui non secus Laodiceæ ius dicat, quàm Romæ A. Plotius. Quibus verbis
 non solum indicat, Plotium Prætorem Romæ tum temporis fuisse, sed etiam urbanam
 iurisdictionem obtinuisse, quæ Provincialis suæ similior erat, propter priuata, in quibus
 vtræque versabatur, iudicia. *A. Plotius
 Silvanus
 Prætor Romæ
 ius dixit.*

M. Iuuentius . . f. . n. Laterensis. Quæstionem de peculatu sortitus obti-
 nuit. Quemadmodum apparet ex epistola quadam M. Cælij ad Ciceronem quæ
 habetur libro viii. Familiarium, vbi multa scribit de iudicio peculatus, quo M. Seruilius
 apud Laterensem fuerat postulatus, ac deinde etiam repetundarum à Pilio necessario
 Pomponij Attici, & Appio minore: quo tempore Cicero in provinciam iam abierat.

.. .. f. .. n. .. Peregrinam iurisdictionem
 f. .. n. .. maiestatis
 f. .. n. .. ambitus
 f. .. n. .. repetundarum
 f. .. n. .. falsi
 f. .. n. .. inter sicarios

Quæstiones sortiti obrinuerunt.

M. Fauonius . . f. . nepos. Cuius Prætura post Ædilitatem hoc anno sequitur:
 Prætorium enim appellat Velleius, cum Pompeio & duobus Lentulis in Ægyptum post
 cladem Pharalicam fugisse scribens.

C. Atteius . . f. . n. Capito. Pater C. Capitonis Iuriconsulti & Consularis
 sub Augusto, qui Tribunus plebis ante quadriennium M. Crassum contra auspicia in
 Consulatu proficiscentem retinere voluerat. Prætorium appellat Tacitus libro tertio, vbi
 de filio Iuriconsulto verba facit, cum auo Centurione Sullano, patre Prætorio natum
 dicens. Videtur igitur hoc quasi anno Prætor fuisse.

Damnati maiestatis Q. Pompeius Rufus & T. Munatius Plancus, ob seditiones anno
 superiore in Tribunatu plebis concitatas, ideoque rei sunt facti, quamprimum magistra-
 tu ab-

tu abierant. Damnauit Pompeium M. Cælius orator, cui tamen in exilio Baulis degenti contra matris Cornelie iniurias patrocinium Cælius postea præstitit, ut ipse ad Ciceronem Familiarium octauo epist. prima, & Val. Max. lib. 1111. cap. 11. T. Plancum verò M. Cicero accusauit ac damnauit, ut ipse ad M. Marium epistola secunda libri VII. Familiarium. Nec profuit Planco, Pompeium Magnum habuisse fautorem atque sui studiosum, cuius laudationem M. Catone auctore iudices non admiserunt, cum ille non immentò præuaticatrices laudationis tabulas è quaestione summouisset, legem recitando, qua ipse Pompeius nuper cauisset, ne Senatoribus reis tali auxilio uti liceret. Nec profuit item Planco, Catonem, ut sibi iniquum, mox è numero iudicum eiecisse, æquè enim ab aliis damnatus est, quibus iniquum videbatur, Q. Pompeio damnato, Plancum eiusdem criminis reum absoluerè, quique Catone reiecto non tam serui Pompeianæ voluntatis, quam iudices in ea causa fuisse censi volebāt. Plancus postea exilij causa in Galliam cessit, ubi Rauennæ a C. Cæsare L. Planci fratris ob gratiam magno congiario est donatus, ut M. Cælius ad Ciceronem scribit in epistola paulò ante citata. Ab eodem Cæsare victore postmodum, profligato Pompeio, & rep. oppressa, contra leges est restitutus cum aliis exulibus, & demum Cæsare occiso, M. Antonij partibus bello Mutinensi adhaesit. Hinc Cicero Philippica x. T. Plancum cum aliis plerisque id pugnare, id agere dicit, ut contra rempublicam, restituti esse videantur. Et rursus Philip. x111. hunc nominat inter Tribunitios, qui ante Mutinam in castris M. Antonij erant, his verbis: Sequuntur alij Tribunitij, T. Plancus in primis, qui si Senatum dilexisset, numquam Curiam incendisset. Quo scelere damnatus, in eam urbem rediit armis, à qua excesserat, legibus. Sed hoc ei commune cum plurimis* dissimillimis.

* Forè sibi
simillimis.

Ap. Claudius Pulcher Procos. Cicerone successore accepto, è Cilicia hoc anno reuersus ad urbem, cum triumphum ob res bene gestas petere vellet, cum P. Dolabella (qui paulò post Ciceronis gener est factus) maiestatis atq; ambitus reum fecit. Ipse (ut M. Cælius ad Ciceronem Familiarium VII. epist. VI. scribit) triumphij postulatione deposita, in urbem introiens, mox simul cum accusatore se tribunali sistit, quo facto retudit sermones, paratiorque visus est, quam sperauerat accusator, moxque Q. Hortensio & M. Bruto defendentibus est absolutus, sicut Cicero de claris oratoribus testatur de Hortensio ad M. Brutum sic dicens: Et me adolescentem nactus octo annis minorem quam erat ipse, multos annos in studio eiusdem laudis exercuit: & tecum simul, sicut ego pro multis, sic ille pro Ap. Claudio dixit, paulò ante mortem. Et libro tertio Familiarium epistola x. ad ipsum Appium scribit, se illud moleste plane tulisse, quod certissimus & iustissimus triumphus Appio ereptus isto inuidorum consilio esset. & in sequentibus duabus epistolis gratulatur de absolutione, post quam Appius Censuram petiit, & obtinuit in annum proximum, ut tunc dicemus.

* L. Caninius Gallus è prouincia reuersus, repetundarum, ni fallor, à M. Colonio damnatus, eundem tamen rerum suarum postea procuratorem habuit, ut Valerius Max. libro quarto cap. 111.

Ædiles curules.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

Q. Fabius Q. f. Q. n. Maximus. L. Manlius L. f. L. n. Torquatus. Fabius legatus iussu Cæsari post Ædilitatem anno sequenti; Torquatus cum Præturam petiit, & obtinuit, ut suo loco dicemus.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.

L. Oppius 11. f. 11. nepos. Cuius Ædilitatem videtur tacite Cicero indicare Familiarium secundo epistola XVI. ad M. Cælium Ædilem curulem scribens anno sequenti è prouincia: Sed tamen, inquit, togam prætextam texi Oppio, puto te audisse: nam Curtius noster dibaphum cogitat, sed cum infector moratur. Infectorem intelligit Q. Hortensium oratorem Augurem qui tunc animam agebat, ut ipse Cælius lib. VII. epistola x111. Dibaphus autem Auguratus erat insigne, quem Curtius Hortensio mortuo petere cogitabat. Prætexta verò, ut diximus, Ædilitatis toga erat prima, indicat itaque his verbis Cicero, se Ædilitatem Oppij anno superiore, cum peteret, commendasse.

A. Allicenius 11. f. 11. nepos.

Tribuni plebis.

C. Cælius * C. f. C. n. Calvus * L. Vicinius // f. // nepos.

C. Vibius C. f. C. n. Pansa. P. Cornelius // f. // nepos.

Reperiuntur libro octauo Familiarium in epistola M. Cælij ad Ciceronem, in qua huius quædam acta urbana narrat diligenter, & S. C. ad verbum descripta interserit, quæ post professionem Ciceronis pridie Kal. Octobris, Marcello Consule referente, de prouinciis Consularibus & Prætoris facta sunt, quibus hos Tribunos plebis quatuor intercessisse scribit. Epistola lectu digna est, ex qua intelliges, ex Cn. Magni ipsius auctoritate ac sententia constitutum in Senatu tunc fuisse, vti anno proximo C. Cæli succederetur.

Q. Pedius Q. f. // nepos.

C. Valerius. // f. // n. Triarius. A Cn. Magno postea bello ciuili classi Asiaticæ præfectus, vti Cæsar lib. 11.

Quæstores urbani.

// // // f. // n. // // // f. // n. //

D. Iunius D. f. M. n. Silanus. Cuius pater Consulatus mortuus est post sexennium Cicerone teste Philippica 11. & in epistola ad C. Cassium Famil. lib. xv. vbi D. Silanum patrem appellat, ad differentiam huius filij: verum mendosè exemplaria vulgata D. Syllam vocant in duabus epistolis, xv 11. videlicet & xv 11. pro D. Silanum.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias. & Illyricum. obtinuit. Carnutes, à quibus Bituriges se bello opprimi querebantur, repressit. Inde Bellouacos rebellantes equestribus præliis adstrictos, Corbeo duce occiso, subegit. Vxellodunum ab hostibus occupatum, magnis oblectum operibus, & aquis auctis, siti ad inopiam redactum, in potestatem redegit. Aquitanis demum in fidem receptis, bello Gallico finem imposuit, & in Belgio hibernauit. Vide A. Hirtium, Plutarchum in Cæsare, Dionem libro xl. & Orosium lib. vi. cap. xi.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. Hispaniam vtramque obtinuit. & ipse rebus urbanis intentus, eas per L. Afranium & M. Petreium legatos administravit: Plutarchus Dio, & alij.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero. Procos. ex S. C. & lege Pompeia Ciliciam & Cyprum cum duabus legionibus obtinuit, Ap. Claudio succedens. Ad 111. Kal. Sextiles cum imperio in prouinciam veniens, iussit atque abstinenter sine vlla sociorum molestia sumptuue res administrando summos honores est assecutus: Ariobarzanem iuniorum regem ex S. C. Cappadociæ restituit. Ad Amanum montem magna hostium multitudine caesa, Eranam, Sepyram, cum aliis sex castellis cepit, oppidumque Eleuthe- rocilicum Plindentissum, altissimo munitissimoque loco positum, aggere, vineis, turribus oppugnatum, quinquagesima tandem die magno labore in potestatem redegit. Hisque confectis, Imperator ab exercitu appellatus est. Vide epistolas eius ad Senatum & M. Catonem, Familiarium lib. xv. & ad M. Cælium, & Cn. Sallustium secundo libro, & ad Atticum quinto, ex quibus res eius gestas latius intelliges. Quædam præterea narrat de hac eius expeditione Plutarchus.

M. Calpurnius L. f. // n. Bibulus. Procos. ex S. C. & lege Pompeia Suriam obtinuit. Serius, nec nisi Parthis fugatis à C. Cassio Proquæstore prouinciam accepit, mense scilicet Octobri, cum Cicero bellum in Amano gereret. Postea exercitum & ipse ad Amanum, quam in Suriam procurrit, ducens, cepit laureolam in multaceo quærere, at non sine damno recessit; cohortem enim primam cum Centurione & Tribuno militum amisit: quemadmodum Cicero ad Atticum scribit lib. v. epist. xx. & ad M. Cælium, Familiarium lib. 11. epist. x. Cæsar autem libro 111. belli ciuilis M. Crassum Imp. à Parthis interfectum, & M. Bibulum in oblidionem habitum scribit, quod forsan hoc anno, priusquam Cassio coniungeretur, Parthis Antiochiam oblidentibus contigit.

P. Cornelius P. f. // n. Lentulus. Spinther. Procos. ad urbem triumphii causa.

Q. Minucius * Q. f. // n. Therminus Propr. Asiam prorogato imperio obtinuit.

Q. Thermus
Asiam prou-
dentem admi-
nistrans.

tinuit. Idipsum colligentes ex epistolis ad Thermum hoc & sequenti anno scriptis à Cicerone, in quibus Proprætoris titulo insignitur, & in quibus amicorum diuersorum lites & causas commendat Asiaticæ iurisdictionis duxcellibus suppositas, ut apud Hellespontios, Caucios, Milasios, Alabandenses, Sardianos. Eas autem vide inter commendatas libro Familiarium xiii. intelligesque Thermum iuste prudenterque tunc Asiam administrasse, ut ex ea, qua M. Annij legati sui causam Sardinianam commendat, cum dicit: Ius enim quemadmodum dicas, clarum, & magna cum tua laude notum est. no-
bis autem in hac causâ nihil aliud opus est, nisi te ius instituto tuo dicere. Sed tamen cum me non fugiat, quanta sit in Prætoris auctoritas, præsertim ista integritate, grauitate, clementia, qua te esse inter omnes constat. Attici etiam negotia Asiatica Thermus commendaui Cicero, cum in provinciam proficisceretur, ut ad ipsum Atticum lib. v. ep. xiii. Quinchili mense data: Tua (inquit) negotia Ephesi curæ mihi fuerunt Thermusque, tametsi ante aduentum meum liberalissime erat pollicitus tuis omnibus, tamen Philogenem, & Seium Rhodium, & Apollonicensem Xenonem commendaui; omnino omnia se facturum recepit. Et rursus epistola xx. extremo huius anni data: Tua tuosque Thermus & præfens Ephesi diligentissime commendaram, & nunc per litteras ipsumque intellexi esse peritiosissimum tui. Et demum vltima eiusdem libri epistola: Thermum, ut rogas, crebe. raris litteris falcio.

P. Atrius / .f. .n. Varus Propr. Africam ex lege Pompeia sortitus obtinuit. Nam & ipse ex Africa reuersus, bello ciuili ingruente, inter eos qui cum imperio fuerant, partem Italia, sicuti Thermus, tuendam suscepit ex descriptione Consuluni & Pompeij. Hinc ex Attico seiscitatur Cicero Epistolarum lib. vii. Quid agat Domitius in Maris, Tignij Thermus, P. Atrius Cinguli. Verum hic Auximo pulsus, & à suis desertus, in Africam reuersus est, & vacuam rectore provinciam, quam Prætor antè tenuerat, occupauit, excluso Tuberone Prætoris, cui tum ea sorte obuenerat; ut postea latius explicabitur ex Cætare, Dione, Orosio, aliisque, qui omnes Varum Africam obtinuisse contentiunt, & hoc quidem anno tenuisse, cum sequenti Confidius ei succederet, ex Ciceronis Ligariâ colligere possumus.

C. Tiemelius * Cn. f. L. n * Scrofa. Macedoniam

P. Silius / .f. .n. Nerua. Bithyniam & Pontum

M. Nonius / .f. .n * Sufenas * Cretam & Cyrenem

Propr. ex S. C. & lege Pompeia obtinuere.

Hos obiter nominat & probat inter alios vicinarum prouinciarum rectores Cicero Procos. ad Atticum e Cilicia scribens anno sequenti: Thermum, Silium (inquit) verè audis, laudari, valde honeste se gerunt. Adde M. Nonium, Bibulum, me, si voles. Iam Scrofa, vellem haberet, ubi posset. Est enim lautum negotium, ceteri infirmant πολιται Cato-
nis. Probat (inquam) hos veluti idoneos rerum a se gestarum testes, à quibus commendari Romæ posset, cum eodem tempore in vicinis prouinciis & ipsi laudem abstinentiæ & prudentiæ meruissent, vel Catone iudice, atque ea propter horum testimonium pondus habiturum existimat. Atque isti tres Nonius, Scrofa, Silius, (ita enim legendum in Cicerone opinor, non Siluius, cum à Roma condita Siluiæ gentis vix vlla, quod sciam, in historis reperiat memoria) ex Prætoriis videntur fuisse, qui, quemadmodum Cicero & Bibulus Consulares, ex noua Senatus constitutione & lege Pompeia Prætorias prouincias tardius acceperunt, quippe ut excluderentur, qui proximis annis per ambitum ac nefas prouinciarum obtinendarum causâ urbanos magistratus appetuerant, utque in posterum prouinciæ haberent rectores quam minimum ambitiosos atque avaros. Ex his autem tribus Prætoriis iam nominatis P. Silium Bithyniam & Pontum obtinuisse opinor. Extant enim Familiarium libro xiii. Ciceronis epistolæ aliquot ad hunc P. Silium Propr. quibus amicos in eius prouincia negotiantes commendat e Cilicia scribens: & inter has vna est, qua rogat, operam det, uti Nicæenses pecuniæ grandem summam T. Pinnio familiari suo debitam soluant. Et est quidem Nicæa Bithyniæ metropolis, cui tum præerat Silius, ut alij duo proximioribus Ciliciæ prouinciis Prætoriis.

Cicero ad
Atticum
commendatus.

.. .. f. .. n. .. Siciliam

.. .. f. .. n. .. Sardiniam

.. .. f. .. n. .. Achaïam

Propr. prorogato imperio obtinuere.

L. Postumius * L. f. * .. n. Albinus.

C. Sosius .. f. .. nepos.

M. Seruilius / .f. .. n * Geminus * Nam ex prioris anni Prætoribus neminem

mox

mox iuisse in prouinciam autumno, cum S.C. & lex Pompeia obstarent: è quibus A. Torquatum Romæ hoc anno fuisse constat. Scribit enim ad Atticum Cicero è Campania in Prouinciam abiens lib. v. ep. 1. A. Torquatum, inquit, anantillime dimisi Minturnis, optimum virum. Itaque tum Torquatus Ciceronem paludatum comitabatur officij causa Minturnas vsque, qui Prætor ambitus anno superiore fuerat. Ad eundem extant aliquot epistolæ Ciceronis Familiarium libro vi. consolatoriarum de infelici statu rerum scriptæ post bellum ciuile, quo Pompeium erat sequutus Torquatus, vt ad Atticum Cicero libri ix. epistola vii.

Quæstores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis in Latio

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calesinus in Campania

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Canusinus in Apulia

Cn. Volusius 1. f. 11. n. * Saturninus * M. Ciceronis Procos. in Cilicia.

*Ciceronis
Quæstores.*

L. Messinius 1. f. 11. n. Rufus. Eiusdem in Cypro & Asiaticis diuicesibus.

Cum his Quæstoribus Ciceronem abiuisse in prouinciam, ex eius epistolis colligimus. Nam libro quinto ad Atticum, in ea quam Athenis proficiscens dedit, de legati C. Pontinij aduentu scribens, etiam Cn. Volusij Quæstoris sui meminit ita: Ego has pridie Non. Quinctiles proficiscens Athenis dedi, cum ibi decem ipsos fuissem dies: venerat Pontinius; nam Cn. Volusius aderat Quæstor, tuus vnus Tullius aberat. L. Messinij verò meminit non vno loco postea, cum in epistolis è prouincia scriptis, tum ad Ser. Sulpicium Procos. Familiarium lib. xiii. in quibus L. Messinij Quæstoris sui Achaica negotia commendat, vt in xxvi. epistola: L. Messinius, inquit, ea mecum necessitudine coniunctus est, quodd mihi Quæstor fuit.

Cn. Sallustius 1. f. 11. nepos. M. Bibuli Procos. in Suria. Extat ad hunc Ciceronis epistola anno sequenti xvi. Kal. Sext. Tarsi data, paulò antequam prouinciâ decederet: ex qua planè cognoscimus, cum Quæstorem M. Bibuli in Suria fuisse hoc anno, cum Parthi Antiochiam obsiderent. At enim: Petis à me, vt Bibulo te quam diligentissime commendem: in quo mihi voluntas non deest, sed locus videtur esse tecum exponendi: solus enim tu ex omnibus qui cum Bibulo sunt, certiores me nunquam fecisti, quam valde Bibuli voluntas à me sine causa abhorreret. Per multi enim ad me detulerunt, cum magnus Antiochiæ metus esset, & magna spes in me atque in exercitu meo, solitum dicere, quid vis se perpeti malle, quam videri eguisse auxilio meo. Quod ego, officio Quæstoris te adductum reticere de Prætoris tuo, non moleste ferebam: quamquam, quem admodum tractare, audiebam. In titulo quidem epistolæ: perperam Caninius Sallustius appellatur, sed recte in epistolis ad Atticum libro xi. Cneius Sallustius.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sicilia Syracusanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem Lilubætanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Propr. in Sardinia Caralitanus

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Corsica Aleriensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. P. Vari Propr. in Africa Vticensis

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Libya Adrumetanus

C. Antonius M. f. M. nepos. Q. Minucij Propr. in Asia. Vt mox latius.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. C. Tremellij Propr. in Macedonia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. P. Silij Propr. in Bithynia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Ponto

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. M. Nonij Propr. Cyrenes

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. Eiusdem in Creta

1. Catilius 1. f. 11. nepos. Classi etiam præfectus bello ciuili, à P. Vatiniio Cæsaris legato postea in Illyrico captus supplicio affectus fuisset, sed Cicero veniam pro illo impetravit, vt apparet ex P. Vatiniij epistola quadam, quæ extat Familiarium lib. v.

11. Venuleius 1. f. 11. nepos 11. 11. 11. Latinius 1. f. 11. nepos.

11. Horatius 1. f. 11. nepos. Tres legati in Africa fuere postea, qui Cæsare occiso cum decedere nollent, à Q. Cornificio Procos. liætoribus sunt spoliati, vt ex epistola Ciceronis ad Q. Cornificium vltima colligitur, libro Familiarium xxi.

T. Titius T. f. // . nepos. Legatus sub Cæsare rei frumentariæ præfuit in Sicilia, vt ex Ciceronis epistola LIV. & vltima colligere est, Famil. lib. XIII.

*P. Bassus for-
tuna instabi-
lis exemplū.*

P. Ventidius P. f. // . n. Bassus. Magnum inconstantis fortunæ exemplum, qui cum patre captiuo in triumpho Maritico Cn. Pompeij Strabonis fuerat ductus, ipse postea Procos. de Parthis primum triumphum egit, vt ex diuersis antea suo loco, nempe in anno DCLXIV. demonstrauius, & postea etiam latius ostendemus.

L. Catrinus // . f. // . n. Patrus. Cælius Familiar lib. VIII. ep. II. Item lib. XIII. ep. XIII. vbi illum valdè commendat. Fortassis in Asiam iuit hoc anno Quæstor.

L. Carseius // . f. // . nepos. C. Cassij, qui Cæsarem occidit, amicus & familiaris, vt ipse Cassius in epistola ad Ciceronem Famil. lib. XII.

Proquest.

// f. // . n. // . C. Cæsaris Procos. in Illurico.

// f. // . n. // . Eiusdem in Gallia Cisalpina.

M. Antonius M. f. M. nepos. Eiusdem in Gallia Transalpina, cum quindecim cohortibus Bellouacis præfectus, cum Cæsar ciuitates obsidum accipiendorum causa circummiret. Exacta deinde ætate, cum legione vna in Belgio hibernare iussus est: A. Hirtius Comment. VIII.

// f. // . n. // . Cn. Magni Procos. in Hisp. citeriore

Q. Cassius // . f. // . n. Longinus. Eiusdem in Hisp. vltiore

C. Cassius // . f. // . Longinus. in Suria in aduentum vsque successoris M. Bibuli Procos. Antiochiæ à Parthis obsessus, qui Pacori Orodis regis filij auspicijs, Oface duce, cum magno exercitu in Suriam irruerant, hostes ab obsidione fortiter reiecit, discedentesque persequutus, ex insidijs ingenti clade ad Antigoniam affecit, multis milibus eorum occisis, & Oface duce vulnerato, atque ex vulnere paucis post diebus mortuo. Itaque hoc duce sublato, Pacorus omni in posterum Suria abstinuit, & Cassius victor exercitum & provinciam pacatam Bibulo tradidit. Vide Dionem lib. XL. Ciceronem ad Atticum libro V. & Familiarium secundo ad M. Cælium. Meminerunt Appianus in Syriaca, & Lilius CVIII.

// f. // . n. // . Propr. in Achaia.

P. Cornelius P. f. // . n. Lentulus. Spinther. ann. DCCII.

Procos. Ex Cilicia.

Quænam gesserit in prouincia, quam per biennium obtinuit P. Lentulus Procos. ab historicis, quorum libri ad nostra tempora peruenerunt, memoriæ traditum non est. Quædam tamen prosperè ab illo gesta esse, solus Cicero aliquoties indicat in epistolis ad eundem Familiarium libro primo, cuius verba ad rem pertinentia suis locis superius adduxi. Quin etiam libro V. ad Atticum, Lentulum triumphasse satis indicat, quamuis hoc primum anno, aduersariorum, vt plerumque tum contingebat, potentia & technis impeditus: Acceperam, inquit, satis celeriter Iconij per publicanorum tabellarios a Lentuli triumpho datas. Quæ epistola anno sequenti Idib. Febr. scripta est, vt circa finem huius anni Lentulum triumphasse fiat verisimile.

ANNI P. R. C. DCCCIII.

Consules.

L. Æmilius M. f. * M. n. * Paullus.

C. Claudius C. f. M. n. Marcellus.

H V I V S anni Consules suggerunt Cassiodorus, Tranquillus, & Hirtius, L. Paullum & C. Marcellum: sic Plinius lib. II. cap. LVI. Ianam pluisse scribens, & Iul. Obsequens etiam prodigia eius anni enarrans, mulam scilicet peperisse, & discordiam ciuium, bonorum interitum, mutationem legum ac Reip. turpesque matronarum partus significasse. Tabulæ autem Græcæ nostræ Marcellum & Paulum adducunt, quorum alter plenius à Dione L. Æmilius M. f. Paullus appellatur, alter a Cicrone Familiarium libro XY. in epistolis è prouincia ad eundem datis hoc anno, C. Marcellus C. f. qui frater patruclis M. Marcelli superioris anni Consul fuit, vt Suetonius affirmat. Comitibus quibus

quibus hii creati sunt, repulsam passus est M. Calidius orator, qui mox à repulsa postulat-
 tus est ambitus à duobus Gallis, sed absolutus ipse mox C. Marcellum competitorem
 suum reum fecit, quemadmodum ex M. Calij epistola quarta percipimus, in qua perpe-
 ram M. Claudius, pro Calidio legitur. Meminit item in nona, ubi sic ait: De provinciis
 quod tibi scripseram Idib. Sext. actum in, interpellat iudicium Marcelli Cos. designati;
 in Kal. reiecta causa est. Et rursus in fine: Calidius in defensione sua fuit disertissimus, in
 accusatione satis frigidus. Neuter igitur horum damnatus est, cum Marcellus etiam
 Consul remanserit. Calidius Marcellis ac Pompeianæ factioni offensus, ad Cæsarem
 abiit, Galliarumque anno sequenti Togatæ post Labienum discessum præfectus est, ut suo loco
 dicemus.

Sentiens Cæsar magistratus in hunc annum non valde sibi propitios, palamque agi ab
 aduersariis suis, ut spoliatus provincia & exercitibus priuatus Romam rediret, L. Paul-
 lum Consulem ingenti pecunia, & C. Curionem Tribunum plebis prius inimicum & re-
 bus suis aduersantem, ære alieno maximo oppressum liberando, beneuolos & defensores
 sibi parauit. Quorum opera effectum est, cum de dimittendis Cæsaris legionibus agere-
 tur, ne quid de provinciis Consularibus eo anno immutaretur. C. Curio namque Tribu-
 nus plebis de Cæsaris legionibus dimitte-dis non aliter se assensurum dixit, ni ceteri quo-
 que (Pompeium in primis notans) ab armis discederent, exercitusque dimitterent. In
 eam sententiam ne discessio fieret, Consules & amici Pompeij impedimento fuerunt. Fit
 dumtaxat S. C. ut a Cn. Pompeio & Cæsare singulæ legiones ad bellum Parthicum
 mitterentur. Cui S. C. Cæsar parens, legionem ex suis xv. misit: Cn. Pompeius ne exerci-
 tum suum diminueret, legionem primam Cæsari antea mutuò datam in eum finem repe-
 tit, atque ita Cæsar duabus legionibus spoliatus est, quæ cum ad bellum Parthicum non
 essent necessariae, Cn. Pompeio à Marcello Consule traditæ sunt. Vide Dionem, Hir-
 tium, & Plutarchum.

Mortuus est his Consulibus Q. Hortensius orator, quemadmodum Cicero in præfa-
 tione Bruti demonstrat.

Censs. Ap. Claudius. Ap. f. C. n. Pulcher. L. Calpurnius L. f. L. n. Piso. Cæ-
 sonius. Lustrum fecer. LXXI.

Hi ultimi fuere Censores libera Rep. ex priuatorum numero populi suffragiis creati.
 Languebat enim iam tum valde is magistratus in tam peruerso ciuitatis statu propter fa-
 ctiones & dissidia, cum nemo sanæ mentis hunc admodum appeteret, ne aut notandis
 ciuib. in inimicitias aut odium, vel non notando populi reprehensionem incurreret: li-
 cet per Q. Metellum Scipionem Consulem, lege Clodia ante biennium abrogata, quæ
 huius magistratus (ut ante dixi) potentiam plurimum debilitauerat, pristinum vigorem
 recepisset. Porro Censores hoc anno facti sunt, velut Dio memoria prodidit, Ap. Clau-
 dius Pulcher, P. Codij frater, & L. Calpurnius Piso, socer C. Cæsaris. Senatum legerunt,
 & Lustrum quoque condiderunt, ut ex sequentibus manifestum erit. Apud Dionem ve-
 rò de Censoribus in eius anni historia legimus hæc ferè: Censores facti Ap. Claudius &
 Piso, inuitus quidem hic, quem affinitas Cæsari fauere iubebat. Appius autem Cæsari ad-
 uersus, Pompeio fauens, præter animi sui sententiam Cæsari multum profuit. Multos
 enim cum notaret, tam ex Senatu quam ex equestri ordine, inuito collega, eos omnes à
 bonis partibus alienauit, & ut Cæsarianas sequerentur effecit, atque inter eos C. Sallu-
 stium Crispum historicum Senatu mouit, & C. Curionem Trib. plebis, nisi collega Piso &
 Consul L. Paullus obstinissent. C. Sallustium autem propter vitæ probra, nimirum stupra
 & adulteria, Senatu eiectum fuisse tradit Cicero (si eius modo est) in inuectiua contra ipsum
 Sallustium, hoc illi his verbis obijciens: Et quod hunc mouere possit, Patres conscripti, fa-
 ctum ac dictum turpe, quem non puduit palam vobis audientibus adulterium confiteri?
 Quod si nihil pro me tibi respondere voluissem, sed illud Censorium elogium Ap. Clau-
 dij & L. Pisonis integerrimorum virorum, quo usus est quisque eorum, pro lege palam
 vniuersis recitare, nonne tibi videret æternas inurere maculas, quas reliqua vita tua elue-
 re non possit? Neque post illum delectum Senatuste vmquam vidimus, nisi forte in ea
 te castra coniecisti, quò omnis sentina Reip. confluerat. Atque hæc ibi Cicero vel alius ve-
 tustus declamator, qui hanc Censuram non ineptè attingit: nonnullos enim eruditos no-
 stri sæculi non Ciceronis neque Sallustij illas inuectiuas esse opinari videmus, tamen Sal-
 lustianam ut germanam M. Fabius lib. iv. Institution. orat. cap. i. agnoscat. Acron porro
 commentator in Horatij secundam Satyræ libri primi Sermon. &, ni fallor, Seruius in se-
 ptimum Æneidos astipulari videntur, Sallustio quippe à Censoribus obiecta fuisse hæc
 crimina, ipsum autem eleuando culpam, non se matronarum, sed libertinarum sectato-

rem esse dixisse, & propterea è Senatu eiecum fuisse. Quin in Faustæ L. Sullæ filix adulterio deprehensum, à marito T. Annio Milone flagris caelum apud eisdem legimus; quod etiam à Varrone & Gellio traditum est. Sed veniamus ad reliqua Censuræ illius, de qua non pauca cognosces ex Cælianis epistolis ad Ciceronem hoc anno scriptis. Sic Atticum epist. vltima lib. vi. rogat, de Censoribus, maximeque de signis, tabulis quid fiat: referantur ne? De qua re M. Cælius Ciceroni scripserat, Appium Censorem ostenta Romæ facere, de signis & tabulis, de agri modo, de ære alieno acerrimè agere. Edixisse quidem tunc videt Appius Censor, ut signa tabulasq; restituerent illi, qui per simulationem Ædilitatis talia ornamenta vel ab hospitibus, vel à sociis ciuitatibus mutuò acceperant, eaq; deinde in proprium vsum conuertissent. Quod tum temporis nimis vulgare fuisse, ex Verrinis Ciceronis facile intelligere est, quam turpiter Græciam, Aliam, Siciliam, prouinciasque omnes sine vilo pudore tum spoliare publicis ornamentis soleant, ut horti ædesque priuatæ urbium specie ac decore splenderent. Extant etiam Ciceronis eiusdem temporis ad Appium, cum Censuram peteret, epistolæ, quibus illi hunc magistratum augurari videtur; eundem quoque lib. i. de diuinatione Censorem appellat, obiter tamen notans collegam in Auguratu suum, non satis scienter scilicet ipsum notasse P. Aterium, quod euentum auspicia subscripserit. L. Pisonem quoque locerum suum Cæsar Commentariorum belli civilis libro primo Censorem appellat in historia anni sequentis. Lustrum verò conditum ab his illud fuisse existimo, quo Plutarchus in Cæsare scribit, & ex eodem Zonaras, ante bellum civile censâ fuisse ciuium trecenta viginti milia; cum deinde anno urbis DCCLII. post bellum Africum, Cæsare iam Dictatore censum agente, non ultra centum viginti quinque milia, vel, ut Lilius supputat, centum quinquaginta milia fuerint reperta, reliquis bello civili quadriennali spatio absumptis. O cladem immanem!

Lustrum cōditum.

— En quò discordia ciues
Perduxit miseros? —

Prætores.

C. Titius Rufus Prætor urbanus.

C. Titius L. f. n. Rufus. Urbanam iurisdictionem sortitus obtinuit. Cui Cicero è prouincia scribens hoc anno, L. Custidij municipis ac familiaris sui causam commendat. Extat epistola Familiarium libro xiii. inter commendatitias.

C. Curtius Prætor peregrinus.

C. Curtius C. f. n. Peduccianus, inter ciues & peregrinos iurisdictionem sortitus obtinuit. Huic item Prætori in vrbe eodem tempore M. Fabij sui controuersias commendauit epistola sequenti, Familiarium lib. xiii. quas etiam tum Ædili curuli M. Cælio oratori, ut patrono causarum, alia epistola scribetis è prouincia mense Februario; quæ extat libro Familiarium secundo inter alias è prouincia ad Cælum datas: e quibus constat, hos duos Prætores causarum priuatarum in vrbe hoc anno fuisse. Et quando C. Titium urbanum appellat Prætorem, C. Curtij peregrinam iurisdictionem fuisse prorsus verisimile sit.

.. .. f. .. n. .. Maiestatis
.. .. f. .. n. .. ambitus
.. .. f. .. n. .. peculatus
.. .. f. .. n. .. repetundarum
.. .. f. .. n. .. falsi
.. .. f. .. n. .. inter sicarios

Quæstiones sortiti obtinere.

M. Porcius M. f. M. n. Cato II. Solus est auctor Plutarchus in eius vita scribens Catonem Consulatus repulsam, quam anno superiore, prælato Sulpicio, passus est, æquissimo animo accepisse; Præturam deinde rursum petisse eam maxime ab causam quod non iudicio populi Rom. ut in Consulatu, sed violentia & largitione quorundam hominum repulsam prælato Vatino passus antea fuisset. Mirum, quod hæc solus Plutarchus, nec quidquam de ea re Cicero aliuve. Sanè constat, ipsum tamen Siciliensem ex S. C. & lege Pompeia Præturam sortitum esse; an verò istam intelligere velit Plutarchus, nescio.

* M * Lilius * M. f. M. n * Drusus. Præturam hoc anno gessisse, ex M. Cælij epistola quadam ad Ciceronem è prouincia redeuntem colligimus, quæ est libro Familiarium octauo. Scribit enim cum de Ap. Claudij Censura, tum de aliis urbanis rebus multa, atque hæc etiam inter alia: Curte (inquit) per deos atque homines, & quam pri-

imum

» mūm hęc rīsum veni : legis Scatinīe iudiciū apud Drusum fieri : Appium de tabulis
 » & lignis agere. Crede mihi, est properandum. Itaque Drusus tum Prætor iudiciū legis
 Scatinīe præter ordinariā suā quæstionem exercebat ; quā lege M. Cælius etiam
 ipse tum postulabatur, sicut in xii. scribit epistola.

Reus ambitus, ni fallor, Sex Peduceius, qui anno sequenti Prætor fuit. Nam absolu-
 tus est, ut testatur M. Cælius in epist. ad Ciceronem xiiii. libro Familiarum viii.

Reus item a Cn. Domitio factus est Cn. Saturninus adolescens nobilis, a superiore vita
 sane quam inuidiosus, ut inquit ibidem Cælius. Atque is videtur idem Saturninus, qui
 Q. Scipioni Cos. Ante biennium in conuiuiū prostitutus est, sicut Valerius Max. lib. ix.
 cap. i. memorat.

Ædiles curules.

M. Cælius M. f. n. Rufus. M. Octavius, Cn. f. M. nepos.

Hos simul anno superiore Ædilitatem petisse, constat ex eisdem M. Cælij epist. ad Cice-
 ronem tunc temporis in Ciliciā missis. Et erant duo competitores M. Octavius Cn. f. &
 » C. Lucecius Hirrus : quorum hic repullam passus est. At enim ita Cælius : Ego meidi in
 » competitorē nobilem, & nobilem agentem. nam M. Octavius Cn. f. & C. Hirrus mecum
 » petunt. Hoc idē scripsi, quod scio te acriter propter Hirrum, nuntium nostrorum comi-
 » tiorum expectaturum. Tu tamen simul ac me designatum audieris, ut tibi curæ sit, quod
 » ad pantheras attinet, rogo. Vides spem quam de se firmam aperit Cælius, & de Hirro
 » valde imbecilem. Sic alia epistola multo amplius : Mea comitia porro quem euentum
 » habitura sint nescio ; opinionem quidem, quod ad Hirrum attinet, incredibilem Ædiliū
 » plebis comitiis nata sunt. Nam M. Cæliū Vicinianum mentio illa fatua, quam de se-
 » ramus olim, & promulgatio de Dictatore subito deiecit, & deiectum magno clamore
 » insecuta est. Inde Hirrum cuncti iam non faciendum flagitare. Spero te celeriter & de
 » nobis quod sperasti, & de illo quod vix sperare ausus es, auditurum. De qua promulga-
 » tione, tam C. Hirri quā Viciniani, superius in eorum Tribunatu, quem simul gesse-
 » runt, multa satis diximus. Ludos autem magnificentiores hos Ædiles edidisse demon-
 » strant etiam epistolæ illæ Cælianæ, in quibus tere singulis a Cicerone Procos. postulat, uti
 Cibyratis suæ provincię populis ad venationes ferarum exercitatis mandet, ut in
 munus sui pantheras venentur. Nam sic scribit epistola secunda libro octauo Cælius :
 » Tu tamen simul ac me designatum audieris, ut tibi curæ sit, quod ad pantheras attinet,
 » rogo. Sic epistola quarta : Item de pantheris, ut Cibyratas accersas, curæque mihi ut
 » venentur. Rursus epist. octaua, ubi de C. Curione Tribuno plebis : Me tractat liberaliter,
 » inquit, & mihi suo munere negotiū imposuit. Nam si mihi nō dedisset eas, quæ ad ludos
 » ei aduectæ erant Africanæ, potuit supersederi ; nunc quando dare necesse est, velim tibi
 » curæ sit, quod a te semper petij, ut aliquid istinc bestiarum habeamus. Repetit eadem
 » fere in sequenti etiam epistola, multo magis illud flagitans : Fere litteris, inquit, omni-
 » bus tibi de pantheris scripsi ; turpe tibi erit, Patiscum Curioni decem misisse, te non mul-
 » tis partibus plures. Quas ipsas Curio mihi, & alias Africanas decem donauit. Tu si modò
 » memoria tenueris, & Cibyratas accersieris, itemq; in Pamphylia litteras miseris (nam
 » ibi plures capi aiunt) quod voles, efficies. Hoc vehementius laboro nunc, quod seorsum
 » a collega puto mihi omnia paranda. Et cetera quæ sequuntur. Decreuerat autem Curio
 munus dare in honorem defuncti patris ex Asia reuersus, apparatus iam magnum idcir-
 cò fecerat : verum se repens nimis obstratum, prætermisit illud, & se ad petitionem
 Tribunatus contulit anno superiore, bestiasque quas comparauerat, M. Cælio Ædili de-
 signato in usum Ludorum dedit, sicut ex eius verbis iam adductis manifestum est. Frustrā
 tamen de pantheris habendis tam sæpè ad Ciceronem scripsit. Is enim vilius in gratiam
 (velut apud Plutarchum legimus) molestiæ ac oneris quidquam provincialibus suis im-
 ponere noluit. Quinimò non inuenisse respondit, in Cilicia vix reperiri pantheras, fere
 omnes in Caniam discessisse dedignatas, quod ceteris pacem agentibus illæ solæ bellum
 ac iniurias perferrent. Epistola ad Cælium, ex qua Plutarchus hæc desumpsit, est inter
 Familiares libri secundi nona. Hinc etiam ad Atticum libro v de eadem re, epistola xxi.
 laudans eius responsū, quod M. Octavio collega Cælij, an pantheras missurus esset
 » Cicero, roganti dederat. De Cibyratis ac pantheris, inquit, multum te amo, quod re-
 » spondisti M. Octavio, te non putare. Idem repetit libro vi. epistola prima, M. Octavio
 probe Atticum respondisse dicens, & alienum ex estimatione sua esse Cibyratas imperio
 suo publicè venari. Neque istud porro prætermittam, M. Cælium ex magistratus officio
 tam tabernariis ob loca publica occupata, quā aquas publicas auertentibus negotium
 fecisse. Concionem enim de aquis habuisse, atque etiam scripsisse, docet Frontinus

*Panthera an
 in Cilicia.
 Plutarchus &
 Cicero illud
 pratur.*

libro secundo de Aquæductibus. Et ipse quoque in epistola ad M. Ciceronem lib. Fami-
liarium octavo sexta hoc anno scripta dicit: Curioni nostro Tribunatus congelat: sed
dici non potest, quomodo hic omnia iaceant. Nisi ego cum tabernariis & aquariis pu-
gnarem, veterinus ciuitatem occupasset. Ludos verò fecisse ostendit idem in epistola XII.
conquellus de Appio Censore, & Domitio. Insolentissimi, inquit, homines summis Cir-
censibus ludis meis postulandum me lege Scantinia curant.

Ædiles plebis.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. 11. 11. f. 11. n. 11.
L. Vibullius 11. f. 11. n. Rufus. P. Sestius. P. f. 11. nepos.

Tribuni plebis.

Ser. 11. f. 11. n. * Pola * Anno superiore designatus erat, sed ambitus damna-
tus non iniit. In eius locum factus est

C. Curio,
C. Curionis
Oratoris F.
perditis mo-
ribus.

C. Scribonius C. f. C. n. Curio. Sic enim in epistola quarta ad Ciceronem ab-
sentem M. Cælius de comitiis anni superioris scribens: Illud te non arbitror miratum,
Seruium Tribunum plebis designatum condemnatum: cuius locum C. Curio petuit. Sane
quàm multis inuitit, qui eum, facilitatemque eius non norunt, magnum metum: sed
ut spero, & volo, & ut se fert ipse, bonos ac Senatum malet. Sed terellit hanc bonorum
expectationem Curio, qui C. Curionis oratoris clarissimi viri Consularis ac Triumphalis
filius erat, patri non dissimilis eloquentia & ingenio, sed perditis moribus, & summe pro-
digus. Hinc Val. Max. libro IX. cap. I. scribit forum Romanum in domo Curionum
alpexisse patris grauissimum supercilium, & filij sexcenties sestertium æris alieni. Vel-
leius graphicè huius ingenium & mores depingit: Bello, inquit, ciuili non alius maiorem
flagrantio remque, quam C. Curio Trib. plebis subiecit facem, vir nobilis, eloquens,
audax, suæ alienæque & fortunæ & pudicitie prodigus, homo ingeniosissime nequam, &
facundus malo publico; cuius animo voluptatibus vel libidinibus neq; opes villæ, neq; cu-
piditates sufficere possent. Hic primo pro Pompeij partibus, ut tunc habebatur pro Rep.
motumulatione contra Pompeium & Cæsare, sed animo pro Cæsare stetit. Id gratis, an
accepto centies sestertium fecerit, ut accepimus, in medio relinquemus. Hæc ibi Velleius.
Paterculus: sed videndum, anne & ibi, sexcenties, legendum sit, quemadmodum in Va-
lerio habetur. Nam Dio, Suetonius, Appianus, & Plutarchus in Cæsare & Pompeio
palam scribunt, ingenti ære alieno Curionem à Cæsare liberatum, ut rationes suas Romæ
defenderet. Quod quibus artibus effecerit, dum variis promulgationibus Senatum sus-
pensum tenet, ut nihil eo anno de Cæsaris prouinciis decretum fuerit, latissime iam no-
minati Auctores referunt. Extant epistolæ plures Ciceronis ad ipsum Curionem, Fami-
liarium libro II. & inter alias vna congratulatoria de hoc Tribunatu quam ex prouincia
scripsit, e qua colligere est, ipsum præter expectationem omnium in designati locum
petisse in hunc annum, eo consilio, ne in potentiores aduersarios collegas incideret.
Et frequens eius mentio in epistolis tam ad Atticum libro VI. quàm ad Cælium libro II.
Multa etiam Cælius ipse ad Ciceronem tunc absentem de variis Curionis promulgatio-
nibus scribit, & quibus modis C. Cæsarem defenderit, narrat. Quæ si cum A. Hirtio,
Plutarcho, Dione, & aliis iam dictis Auctoribus studiosus Lector conferat, omnes eius
anni urbanas actiones facile intelliget. Omnes quidem consentiunt, Curionem grandi
pecunia corruptum defecisse à Senatu bonisque partibus ad Cæsarem: quod ipsum
etiam summi Poëtæ non dubitarunt memoriæ prodere, ut Virgilius Æneidos libro sexto,
cum dicit:

*Vendidit hic auro patriam, dominumq; potentem
Imposuit.*

Et quamuis neminem Poëta nominet, Curionem tamen istuc inter flagitiosos, qui apud
inferos pœnas dabant, notari, commentatores asserunt. Hinc etiam Lucanus libro quar-
to de eodem sic cecinit:

*Momentumq; fuit mutatus Curio rerum,
Gallorum lapsus spoliis, & Cæsaris auro.*

Cæsaris igitur absentis potentiam mordicus defendit, exaëtoque demum magistratu ad
ipsum profectus est, ut ex sequentibus manifestum erit.

C. Furnius 11. f. 11. nepos. Cicero ad Atticum libro V. eius meminit, & hoc
anno Tribunum plebis fuisse ostendit. Nam anno superiore cum Procos. abiret in Ci-
liciam, & Attico ex itinere scriberet, petens ne pateretur prouinciam sibi prorogari ultra
annum

annum suum; dicit se idem hoc Q. Hortensio mandasse, & etiam à Furnio petiisse, quem sciebat anno insequenti Tribunum plebis futurum, ut de mutandis provinciis promulgaret. Verba eius hæc sunt epistola II. Confirmavi ad eam causam etiam Furnium nostrum, quem ad annum Tribunum plebis videbam fore. Sic epistola XVI. cum iam in annum insequentem magistratus designati essent, de eadem re: Si integra in Senatu nostra causa ad Kal. Ianuar. manserit, profecto nihil accipiam iniuriæ, si tu aderis, amicos Consules habemus, nostrum Tribunum plebis Furnium. Item M. Cælius ad Ciceronem anno superiore de magistratibus in hunc annum designatis scribens XIV. Kal. Decemb. atque inter alia L. Paullum Consulem designatum sibi spondere Syriam atque bellum Parthicum. At enim ita: Paullus porro non humane de provincia loquitur; huius cupiditati occursum est Furnius noster. Legem de Asiaticis provinciis promulgasse demum indicat Cicero libro sexto ad Atticum epistola prima, cuius tamen exceptionem sibi non placere scribit, qua cavisse videtur, ne magistratus decederent eo anno, si bellum à Parthis ante finem mensis Quintilis inferretur; se habere nimirum dicit lunium & Quintilem in metu, neque aliud tempus magis timere.

C. Albius C. f. C. n. Carinas. C. f. Flavius C. f. nepos. Et hic Cæsar's partes cum aliis sequutus est anno sequenti, Siciliam namque cum una legione tum illi decrevisse Cæsarem ex Ciceronis ad Atticum epistola libri X. prima constat. Atque, ut autumno, C. Curioni in Africam ducturo ex Sicilia exercitum ad tempus successor ordinatus. de qua re sic Cicero: Quid enim Flauio legione & Siciliam dari scribis, & id iam fieri? Quæ tu scelera partim parati, & iam cogitari, partim ex tempore futura censes?

C. Pomponius C. f. C. n. * Molo * Bello Civili Cn. Pompeium sequutus, classi Rhodiz legatus præfuit, ut Cæsar lib. III.

Quæstores urbani.

D. Iunius D. f. D. n. Brutus. Albinus. Videtur filius fuisse D. Bruti Con-

sulis an. DCCLXXVI. Adoptatus ab A. Postumio, etiam alio nomine A. Postumius Albinus est appellatus, sicut arguunt eius denarii qui adhuc reperiuntur aurei atque argentei, cum hoc titulo in corona spinea, ALBINVS. BRVTI. F. Ab altero latere videtur effigies A. Postumij Cos. qui primus Regillensis appellatus est, illudque cognomen familiæ adiecerat, ob præclaram de Latinis victoriam ad Regillum lacum relatam, ex antiquis eius statuis ab hoc Albino imitata. Picturam verò nummi videre est in Fastis Goltzianis. Vidimus etiam alios cum hac inscriptione, A. POSTVMIVS. BRVTI. F. Militauerat adolescens sub Cæsare in Gallia, & bello contra Venetos classi præfectus, & equitatu apud Biturigas fuerat, adeo ut confecto bello cum aliis Romam ad petendos magistratus abiisse videatur. Quæstura quidem in hunc annum incidit, si ceteros magistratus eius respiciamus: Nam euexit hunc Brutum Cæsar ad honores & imperia ante legitimum tempus, velut ex sequentibus Lector intelliget. Hunc itaque Cicero in Philippica decima magis obligatum dicit Cæsari fuisse quàm M. Brutus; qui ambo postea iniquæ dominationis perterriti, cum C. Cassio aliisque contra Cæsarem coniurarunt.

D. Iunius Brutus, cum Albinus cognomine.

L. Antonius M. f. M. nepos. Tertius ex Antonii Cretici filius; duos enim antea habuimus, Marcum & Caium, quorum vnus Marcus postea III. vir. Reip. constituendæ factus est. Huius autem reperiuntur denarii argentei cum effigie Pietatis & ciconia: quorum pictura est in Fastis Goltzj.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar Procos. Gallias & Illyricum obtinuit. Finitis bellis Galliarum res composuit, ne sub discessu suo moram adferrent, manendique necessitatem aliquam imponerent. Itaque honorifice ciuitates appellando, principes maximis præmiis afficiendo, nulla onera noua imponendo, defessam tot aduersis præliis Galliam, conditione parendi meliorem, facile in pace continuit. Ipse hibernis peractis in Italiam profectus est, ut municipia & colonias appellaret, quibus M. Antonij Quæstoris sui commendaret sacerdotij petitionem; qui deinde Romam profectus, Tribunatum plebis quoque in annum proximum petiit. Cæsar, T. Labieno Galliarum Togatæ vel Cisalpinæ præ-

T. Labienus in Gallia reperiens.

fecto, Treuiros ad exercitum rediit. Hæc Hirtius & alij fere tradunt. Sex. Rufus tum Gallias & Britannias à Cæsare tributarias factas esse tradit; neque dissentire Velleius videtur, scribens Gallias ductu auspiciisque Cæsaris infractas, parè idem, quod totus terrarum orbis, ignauum conferre cœpisse stipendium.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. Hispaniam vtramque obtinuit per legatos, L. Afranium, M. Petreium & M. Varronem. Ipse ægrotus Neapolim secessit, vbi cum sacris factis vota publicè pro eius salute susceperentur, id ipsum finitum, omniaq; Italiae municipia & colonie imitati sunt, atque restaurato, tamquam Romani orbis principi, summos honores habuerunt: Plutarchus in eius vita, Appianus libro 11. Dio xli.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero. Procos. Siliciam & Cyprum obtinuit in Sextilem ferè mensem vsque. Confecto superioris anni extremo Ciliceni bello, exercitum in hiberna agri malè pacati deducendum Q. Ciceroni Legato fratri suo dedit, eundemque Ciliciæ præfecit, & Q. Volusium Præfectum iuris dicundi in Cyprum misit, vt ibi pauculos dies esset, ne ciues Romani pauci, qui illic negotiantur, ius sibi dictum negarent. Nam euocare ex insula Cyprios non licebat. Ipse Laodiceam reuersus, ad Senatum & ad M. Catonem litteras de rebus à se gestis dedit. Itaque ei supplicatio decreta est, & à M. Catone integritatis, iustitiæ, fidei, & clementiæ testimonium datum. Extant illæ epistolæ Familiarium libro xv. Reliquum deinde in prouincia tempus iurisdictioni impendit, habitisque passim summa cum moderatione & clementia per Asiaticas dioceses Ciliciamq; conuentibus, & C. Cælio Quæstori suo in aduentum successoris vsque prouinciæ præfecto, cum per annum summa cum laude & prouincialium gratia rexisset, a. d. 111. Kal. Sextiles decessit Rhodum profectus. Hæc ipse copiosius in epistolis ad Atticum libro sexto, & libri quinti duabus vltimis.

Parthia-
pulsi.

M. Bibuli
calamitas.

M. Calpurnius L. f. M. n. Bibulus. Procos. Suriam obtinuit. Quietam hoc anno prouinciam habuit, Parthis à Cassio, vt diximus, repulsis: inter quos ipse bellum concitauit, Ornodopante quodam præfecto regio sibi conciliata, quem Orodi regi infensum impulit, vt Pacorum filium regem constitueret, ac cum eo bellum Orodi inferret. Atque ita bellum Parthicum, quod C. Cassij virtute repulsum anno superiore fuerat, M. Bibuli consilio penitus à Romanis auersum est. Vide Dionem libro xl. Calamitatem domesticam Bibulus ipse accepit, duobus filiis adolescentibus occisis per milites, quos A. Gabinius præsidio regi Alexandriae reliquerat. Dolorem ac luctum tamen moderatissime tulit, cum interfectores victos regina Cleopatra ad eum in Suriam misisset, vt grauissimæ cladis vltionem arbitrio suo exigeret: nam eos intactos è vestigio ad Cleopatram reduci iussit, dicendo, potestatem huius vindictæ non suam, sed Senatus esse debere. Auctores sunt Val. Maximus lib. quarto, cap. 1. Cæsar de bello ciuili lib. 111. Seneca ad Marciam. Decessit autem ad triumphus petitionem mense Decembri, legato Veientone prouinciæ præfecto, sed appulit T. Furfanius tardius, bello ciuili iam incæpto. Vide Ciceronem ad Atticum libro vii. epist. 111. & lib. ix. epist. xi.

M. Cato pa-
cem ciuili
discordia
praeparabat.

T. Furfanius T. f. M. nepos. Propr. Siciliam ex S. C. & lege Pompeia sortitus obtinuit. Monstrant hoc verba Ciceronis ad Atticum lib. vii. epist. xiiii. anno sequenti scripta: ex quibus verbis etiam intelligimus, M. Catonem huic anni sequentis initio succedere debuisse. Cato enim ipse iam seruire quam pugnare mauult, sed tamen ait, in Senatu se adesse velle, cum de conditionibus agatur, si Cæsar adductus sit, vt præsidia deducat. Ita, quod maximè opus est, in Siciliam ire non curat, quod metuo ne oblitus in Senatu esse vult. Postumius autem, de quo nominatim Senatus decreuit, vt statim in Siciliam iret, Furfanioque succederet, negat se iturum sine Catone, & suam in Senatu operam auctoritatemque magni æstimat. Ita res ad Fannium peruenit, is cum imperio in Siciliam præmittitur. Sic tunc ad Atticum Cicero, cum profugus ab vrbe Senatus Caput adhuc spe pacis, cuius cupidum se Cæsar simulabat, consiliis incertis distineretur. Igitur Cato qualemcumq; pacem ciuili sanguine præferens, conditionibus eius tractandis vacare maluit, quam in Siciliam ire & Furfanio succedere. Hanc enim prouinciam ratione prioris Præturæ ex S. C. & lege Pompeia in eum annum sortitus erat. Nec voluit ire Postumius, cum Cato tamquam senior Prætorius præcedere deberet. Itaque cum esset periculum, ne Siciliam rectore vacuam occuparet Cæsar, voluit Senatus, vt præmitteretur cum imperio Fannius. Atque hi omnes Prætorij non antea videntur habuisse prouincias. Sic enim S. C. lexque Pompeia iubeat, præfessent scilicet prouinciis ij Consulares Prætorijue, qui antea non præfuerant, quemadmodum testatur Cicero Familiarium lib. 11. ep. xv. M. Cælio rationem reddens, cur Ciliciæ decedens Q. fratrem legatum suum prouinciæ non præfecisset, nempe quod is post Præturam triennium præfuerat Asiæ.

C. Confidius C. f. M. n. Longus Propr. Africam ex S. C. & lege Pompeia sorti-

sortitus obtinuit, P. Varo succedens, sicut ex oratione Ciceronis pro Q. Ligario manifestum est. Hunc enim legatum suum Confidius decedens provincie præfecit non diu ante bellum civile Caesarianum; quod subito exoritur, Ligarium permanere in Africa coëgit, ut latius ibidem enarrat Cicero. Atqui videtur idem esse C. Confidius Longus, cuius frequens apud A. Hirtium mentio est, qui bello Africo contra Caesarem Adrumeto cum duabus legionibus, & equitibus octingentis præfuit.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Sardiniam

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Achaïam

Propr. ex S. C. & lege Pompeia obtinuerunt.

Q. Minucius * Q. r. n. Thermus. Asiam

* Cn. Tremellius * Cn. f. L. n. * Scrofa * Macedoniam

P. Silius. 11. f. 11. n. Nerua. Bithyniam & Pontum

* M. Nonius. 11. f. 11. n. * Sufenas * Cretam & Cyrenem

Propr. prorogato imperio obtinere.

Hæc etiam animadvertimus ex Ciceronis epistolis, cuius verba ad Atticum libro vi. epistola prima huius anni Martio mense data Laodiceæ supra iam adduximus; e quibus planum est, istos & hoc anno remansisse in suis provinciis, quos valde honeste se gerere scribit Attico. Q. Thermum verò huius anni exitu, cum iam triennio fere præfuisset, decessisse, demonstrat alia Ciceronis ad eundem Thermum epistola Familiarium lib. 11. data Laodiceæ, Maio mense, cum in Ciliciam reverteretur. Hortatur enim & admonet in ea Thermum, ut in præficiendo provincie legatis Quæstorem suum anteferat decessurus. De qua re mox laudis, cum de eius Quæstore loquimur. Sic M. Nonium quoque puto huius anni exitu decessisse. Nominatur enim in epistola ad Atticum xxiii. libri 11. inter eos, qui Prætorij anno sequenti imperium habentes cum Pompeio profugerunt ex Italia. Sed mendose Setenas legitur in exemplaribus, pro Sufenas. Thermus item Prætorius tunc cum imperio fuit, ut proxime dicemus.

Quæstores.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Ostiensis in Latio

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Calesinus in Campania

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Canusinus in Apulia

11. 11. 11. f. 11. n. 11. C. Cæsaris Procos. in Gallia Cisalp.

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem in Transalpina

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem in Illyrico

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Cn. Magni Procos. in Hisp. citeriore

11. 11. 11. f. 11. n. 11. Eiusdem in Hisp. vltiore

C. Cælius L. f. 11. n. Calvus. M. Ciceronis Procos. in Cilicia. Cn. Volusio, ^{ut C. Calvus in} opinor, succedens; alter enim Quæstor Messinius, remansit hoc anno Proquæstore, ^{ut C. Calvus in} paulò post probauimus. Extat autem epistola Ciceronis Familiarium libro 11. quam ex provincia anno superiore ad hunc dedit, uti monstrat titulus: nam C. Cælium L. f. Quæstorem designatum appellat, in qua congratulatur ei de adepta hac Quæstura Ciliciæ, hortaturque ut ad ipsum quanto citius in provinciam veniat. Scribit enim: Cum optatissimum nuntium accepissem, te mihi Quæstorem obrigisse, eò iucundiorum mihi eam sortem sperabam fore, quò diutius in provincia mecum fuisses: magni enim videbatur interesse, ad eam necessitudinem, quam nobis fors tribuisset, consuetudinem quoque accedere. Sed vide cetera, ex quibus cognosces, serius quidem, nempe Quintium mense, venisse in provinciam Cælium, non diu antequam decessurus esset Cicero. Dignum tamen præter alios eundem iudicauit, quem decedens provincie morte maiorum præficeret in aduentum successoris. Itaque ad M. Cælium Ædilem curulem iam rediens scripsit: Ego de provincia discedens, Quæstorem Cælium præposui provincie, puerum inquis? at Quæstorem, at nobilem adolescentem, at omnium fere exemplo. neque erat superiore honore usus, quem præficerem, Pontinus multò ante discesserat, à Q. Fratre impetrari non poterat. Idem repetit ad Atticum scribens libro vi. variis locis, & consilij sui rationes pluribus verbis aperit epistola sexta. Iam verò cum nobilem adolescentem dicit, adducimur ad suspicandum, e Caldorum familia ipsum fuisse, quæ Cæliæ gentis tum antiquissima Romæ fuit, ac sola Consularis.

Caldorum
familia gen-
tu Cælia.

L. Ma-

L. Marius L. f. . nepos. M. Bibuli Procos. in Suria. Idem, ut videtur, cuius meminit Pædianus, & quem subscriptorem contra M. Scaurum reum dicit fuisse, in argumento Scaurianæ. Cicero Marium tantummodò vocat in epistola ad Cn. Sallustium Proquæstore M. Bibuli, cui iste successit; sed aliquanto tardius, quia Senatus decreuerat, ut cum duabus legionibus in Suriam mittendis iret. De qua re Familiarium libro 11. Tullius in epistola xvi. ad ipsum Sallustium Proquæst. xvi. Kal. Sextiles data, priusquàm provinciâ decederet. Successor (inquit) tuus non potest ita maturare vilo modo, ut tu me in Asia possis conuenire. Debebat enim Cicero ad 11. Kal. Sextiles decedere, ut ad Atticum scribit libri v. vltima epistola. Postea verò in dicta iam ad Sallustium epistola nominat successorem eius obiter, cum dicit: Marium quidem successorem tarde video esse venturum, propterea quòd Senatus ita decreuit, ut cum legionibus iret.

. f. n. T. Furfanij Propr. in Sicil. Syracusanus

. f. n. Eiusdem Lilubætanus

. f. n. Propr. in Sard. Caralitanus

. f. n. Eiusdem in Corsica Alerienfis

. f. n. C. Considij Propr. in Africa Uticensis

. f. n. Eiusdem in Libya Adruinctanus

. f. n. Propr. in Achaia

L. Volcatius L. f. Q. n. Tullus. Consularis viri filius.

A. Pompeius Q. f. A. n. Bithynicus. Cuius extat epistola ad Ciceronem cum responforia, Familiarium libro vi. Prætor postea sub Triumviratu à Sex. Pompeio in Sicilia occisus est, ut suo loco dicemus.

M. Volusius . . f. . n. * Saturninus. Qui anno sequenti ex Asia rediens, Ciceroni litteras attulit à Tirone liberto, quem ægrotum Cicero in Asia reliquerat, ut Familiarium lib. xvi. epistola xi. Idem Volusius postea in Ædilitate plebis à 111. viis est scriptus, ut tum dicemus.

T. Antistius . . f. . nepos * C. Tremellij * Propr. in Macedonia. Huic nec anno sequenti successum fuisse, quando Pompeius Italiâ pulsus cum exercitu in Macedoniam venit, testatur Cicero Familiarium libro xiii. in epistola ad L. Plancum. Coactum igitur manere apud Pompeianos Antistium fatetur; adfuisse quidem cum signaretur argentum Apolloniæ, sed non plus attigisse negotij, quàm quod reculare non potuit. Post prælium verò & victoriam Cæsaris, cum Romam ab eo iussus redire vellet, Corcyræ mortuum. Testamento quidem eius, quod Romæ, antequam in provinciam abiret, Paulo & Marcello Coss. fecerat, C. Ateium Capitonem propinquum suum ex parte dimidia & tertia heredem dixisse Cicero ad eundem scribit, Capitonis amici sui hereditatem illam studiose commendans, petensque uti gratiam suam pro hac re apud Cæsarem interponat. Itaque Antistius hoc anno Quæstor in Macedonia fuit, ut ex iam dicta Ciceronis epistola manifestum est.

L. Valerius . . f. . n. Iurisconsultus Ciceroni valdè amicus & familiaris, ut demonstrat epistola prima ad Ap. Claudium Ciliciæ Procos. qua Valerium commendat, Familiarium lib. 111. & altera, quæ est libri primi vltima.

Pacuvij fratres contra M. Scaurum.

Q. Pacuvius . . f. . n. Claudus. M. Pacuvius . . f. . n. Claudus. Fratres subscriptores contra M. Scaurum reum, quique inquisitionem in Sardiniam & Corsicam tunc exposcebant, ut auctor Pædianus in argumento orationis pro M. Scauro.

Coponiij fratres.

T. Coponius T. f. T. nepos. C. Coponius T. f. T. nepos.

Fratres item, quorum avus T. Coponius, ut antea etiam diximus, civitatem eloquentiâ adeptus erat, damnato C. Masone, ut Cicero in Balbiana memorat, dicitque in oratione pro M. Cælio, adolescentes fuisse humanissimos, doctissimos, rectissimis studiis atque optimis artibus præditos.

P. Valerius . . f. . n. Leo. Cn. Domitius Cn. f. . nepos.

Ambo subscriptores in ambitu iudicio contra Milonem ante biennium ut Pædianus in orationem pro Milone.

L. Cornelius L. f. . n. Lentulus. Flaminis Martialis filius, qui A. Gabinium accusauerat maiestatis, ut Cicero ad Q. Fratrem lib. 111. ep. prima, & ad Atticum lib. 1 v. epistola xvi.

L. Cossinius.

L. Cossinius L. f. . nepos. Eques ante quadriennium ornatissimus, cum Cicero L. Balbum defenderet, in cuius causa iudex erat. Eundemque commendat Ser. Sulpicio

cio Familiar. lib. XIII. ep. XXIII. vbi tribulem suum appellat. Pater L. Cossinius Tiburs ciuitatem adeptus erat eloquentia, Caelio damnato, quemadmodum in eadem oratione Cicero dicit. Is fortasse Cossinius, qui legatus P. Varini Prætoris aggladiatoribus ad Salinas victus & occisus est, vt auctor Plutarchus in M. Crassi vita.

Proquæst.

L. Messinius .f. .n. Rufus. M. Ciceronis Procos. in Cypro & diuasi-
bus Asiaticis. Cn. Volusium Quæstorem Ciceronis alterum, accepto successore
C. Cælio, decessisse, superius dictum est, alterum verò L. Messinium diutius remansisse,
ex Cicerone ipso probauimus. Scripsit enim libro VI. ad Atticum Tarso data nientis Iu-
nio, priusquam prouincia decederet: Illud autem, inquit, difficillimum: relinquendus erat
ex S. C. qui præstet, nihil minus probari poterat, quam Quæstor Messinius; nam de Cæ-
lio nihil audiebamus. Porro mores Messinij non placuisse tibi, palam declarat præcedenti
epistola, cum ineptū iudicet qui præsit prouinciæ. At enim: Quæstorem nemo dignum
putat, etenim est leuis, libidinofus, sagax. Id quod in causâ fuisse videtur, vt hunc C. Cæ-
lium prætulit, licet paulo antequam ipse decederet, in prouinciâ venisset. Reliquit ta-
men & Messinium in prouincia, rationum scilicet conficiendarum gratia, sic enim ad
eundem Atticum scribit, cum iam in procinctu esset, & quasi in reditu: Ego Laodiceæ
Quæstorem Messinium expectare iussi, vt confectas rationes lege Julia apud duas ciui-
tates possim relinquere. Mansit igitur diutius in prouincia Messinius: nam Familiarum
libro XVI. ad Tironem libertum, quem Patris in itinere ægrotum in Italiam recurrens
reliquerat, ita scribit: Ego puto te bellissime, si recte erit, cum Quæstore Messinio decur-
surum. Extant etiam aliquot epistolæ Familiarum libro V. ad eundem L. Messinium,
à Cicerone anni sequentis initio, exorto iam ciuili bello, datæ, in quibus Rufum etiam
appellat, & ad difficultates rationum prouincialium multa respondet.

C. Antonius M. f. M. nepos. Q. Thermi Propr. in Asia. Quem Therminus
etiam decessurus hoc anno prouinciæ præposuisse videtur, sicut ex Cicerone colligimus,
cuius de ea re consilium Therminus petierat, quod tale dedisse Ciceronem, cognoscimus
ex eius epistola, quæ est penultima libri secundi Familiarum: Sed mihi (inquit) magis
magisque quotidie de rationibus tuis cogitanti placet illud meum consilium, quod initio
Aristoni nostro, vt ad me venit, ostendi: graues te suscepturum inuicentias, si adolescens
potens & nobilis a te ignominia affectus esset. Et hercle sine dubio erit ignominia; habes
enim neminem honoris gradu superiorem: ille autem, vt omittam nobilitatem, hoc ipso
vincit viros optimos, hominesque innocentissimos legatos tuos, quod & Quæstor est, &
Quæstor tuus. Nocere tibi iratum neminem posse perspicio, sed tamen tres fratres sum-
mo loco natos, promptos, non indilertos, te nolo habere iratos, præsertim iure, quos video
deinceps Tribunos plebis per triennium fore. Tempora autem Reip. qualia futura sint,
quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore: cur ego te velim incidere in terrores Tri-
bunos? præsertim cum sine cuiusquam reprehensione legatis Quæstorem possis ante-
ferre. Et quamuis hic Cicero Thermini Quæstorem non nominet, cum aperte tamen de-
monitret, vnum fuisse ex tribus fratribus, quos summo loco natos, promptos, non indiler-
tos, videbat deinceps per triennium Tribunos futuros, profectò ex eius verbis atque de-
scriptione percipimus, tres Antonios eum intelligere. Quorum Marcus maior natu Quæ-
stor Cæsaris fuerat, & Tribunatum plebis obtinuit anno sequenti, fax belli ciuilis non
minima. Alter Caius duorum fratrum ætatibus, vt in Philippica decima legimus, medius
interiectus, quem Thermini Quæstorem tunc fuisse, etiam temporis ratio postulat Cicero-
nis verbis stipulando: nam Tribunum plebis anno postmodum suo, atque Prætorem
quoque fuisse, ex sequentibus patebit. Tertius Lucius Antonius, qui Quæstor hoc anno,
Tribunus plebis cum Cæsar occideretur, denique per bella ciuilia Prætor & Consul fa-
ctus est. Sed hæc postea suis locis declarabimus. Iam & abbi Cicero in epistola ad M. Cæ-
lium Aedilem curulem in reditu data de duobus Antonis hoc idem innuit, rationes ad-
ferens, cur ipse Quæstorem Cælium decedens prouinciæ in aduentum successoris præfe-
cisset, dicens, postremò se hoc fecisse non tam sua sponte, quam potentissimorum viro-
rum exemplo: qui omnes Cassios Antoniosque complexi sunt. Recte quidem Cicero:
nam C. Cassium M. Crassus in Syria, Q. Cassium Cn. Pompeius in Hispania, M. Anto-
nium Cæsar in Gallia, & C. Antonium Q. Therminus in Asia eodem isto tempore Quæ-
stores suos ornarant, euexerant, & legionibus prouincisque præfecerant.

II. II. II. f. II. n. I. P. Silij Propr. in Bithynia.

II. II. II. f. II. n. II. Eiusdem in Ponto.

M. Anto-
nium, fax belli
ciuilis.
II. C. Anto-
nium, etate
mediam.

III. L. An-
tonium.

.. .. f. .. n. .. M. Nonij Propr. in Cyrenaica.

.. .. f. .. n. .. Eiusdem in Creta.

ANNI P. R. C. DCCIV.

Consules.

C. CLAUDIVS. M. F. M. N. MARCELLVS. L. CORNELIVS. P. F. .. N. LENTVLVS. CRVS.

Lentulum, C. Marcellum Consules suggerunt hoc anno Iosephus antiquitatum lib. xiv. cap. xix. Cassiodorus, Cicero, & Plutarchus: Lentulum & Marcellum Tabulæ Græcæ, L. Florus, Orosius, Velleius, Appianus, & alij plurimi. Nobilis enim & celebris hic annus est cum bellorum civilium ac monarchiæ sequentis exordio, tum Romanæ libertatis, potentiæve popularis exitu. Appellantur autem a Dione libri xli. principio L. Cornelius P. f. Lentulus, C. Claudius M. f. Marcellus. Atque hic quidem frater germanus erat M. Marcelli biennio antè Consulis: quod ipsum testatur Cicero Familiarium libro quarto, in epistolis ad eisdem Marcellis fratres anno superiore datis. Non recte igitur apud quosdam C. Lentulus Cruscellus, C. Claudius Marcellus ii. leguntur Consules in hunc annum: non enim eundem cum superiore C. Claudium hunc esse, vel Capitolina fragmenta docere poterunt. Ser. verò Galbam, qui legatus Cæsaris in Gallia, ac Prætor iamdudum fuerat, istorum comitiis repulsam esse passum, Cæsaris nomine commentationum belli Gallici sine conqueritur his verbis A. Hirtius: Insolenter aduersarij Cæsaris gloriabantur, L. Lentulum & C. Marcellum Consules creatos, qui omnem honorem & dignitatem Cæsaris spoliarent; ereptum Ser. Galbæ Consulatum, cum is multo plus gratia suffragisque valuisset, quod sibi coniunctus & familiaritate & necessitudine legationis esset. L. Lentuli & C. Marcelli Consulium adhuc denarij reperiuntur argentei, Apolloniæ hoc anno signati, post fugam partium ex Italia, sicut ex epistola Ciceronis ad L. Plancum colligere est, Familiarium libro xlii. Et extat eorum pictura in Fastis Goltzianis.

Varia eius anni prodigia referunt Dio, Plutarchus, Appianus, & Obsequens, quæ civilia hæc bella cum motu orbis vniuersi, & interitum libertatis publicæ portenderunt. Cum hi Consules magistratum inijsissent, confectum de prouinciis actum, & in sententiam Scipionis Metelli Senatusconsultum factum est, Vti Cæsar ad certum diem exercitum dimitteret, nisi obtemperaret, contra Remp. ipsum facturum videri. Q. Cassius & M. Antonius Tribuni plebis, quoniam intercessionibus tollere Senatusconsultum audebant, Senatu atque vrbe excedere iussi sunt. Mandatum Consulibus, & Pompeio Procos. Prætoribus, Tribunis plebis, quique Consulares ad vrbe essent, Viderent ne quid Resp. detrimenti acciperet. Delectus tota Italia sunt habiti, pecuniæ & arma imperatur, Consulares ex lege Pompeia prouinciæ decernuntur priuatis: L. Domitio Gallia, Metello Scipioni Syria, in reliquis Prætorij mittuntur. C. Cæsar interim intellecta Senatus voluntate, atque inimicorum apparatu, Rubiconem traiecit, & Ariminum cum exercitu contendit, vbi missis vtrò utroque legatis, cum de pace conueniri non posset, Pisaurum, Fanum, Anconam præidiis occupat. Tignum recipit, Asculum & Auximum. Corfinium cum L. Domitio cepit, quem mox incolumem dimisit: Consules deinde & Pompeium cum aduersa parte omni, Roma metu deserta, fugere extra Italiam coëgit, ipse cum exercitu ad fines Italiæ persecutus aduersarios, capto Brundisio, prælidisq; munito, Romam rediit, vbi in concione de iniuriis inimicorum conquestus, M. Lepidum vrbi præfecit, Aristobulum regem Iudæorum captiuum liberauit, & in patriam remisit; filius proscriptorum à Sulla, sublata Cornelia lege, ius petendorum magistratuum restituit, quod Plutarchus cum in subsequenti Dictatura fecisse scribit. Effracto denique arano sanctiore, ablata pecunia omni, in Hispaniam cum exercitu contra Pompeij legatos, L. Afranium, M. Petreum & M. Varronem contendit. Quos tandem cum septem legionibus post aliquot conflictus in deditionem accepit, atque incolumes dimittit. In reditu Massiliam, quæ portas proficiscenti clauserat, & L. Domitium receperat, longa oblidione pressam, & duobus prælis navalibus tractam cepit. Latissime historiam scribunt Dio lib. xli. Plutarchus, Appianus, & Cæsar civilium bellorum lib. i. & ii. item Florus, Eutropius, Orosius, Velleius, Suetonius, Zonaras, & alij.

EODEM

C. IVLIUS. C. F. C. N. CAESAR. DICT. sine Mag. cō. comit. hab. & Fer. Latin. caussa.

C. Cæsar post res in Hispania cum Pompeij legatis transactas, Romæ Dictator absens lege à plebe lata creatus est, M. Lepido Prætorē atque vr̄bis Præfecto comitia habente. Itaque cū Massiliam cepisset, Placentiæque militarem seditionem repressisset, Romam reuersus Dictaturam statim inuit, amplissimaque potestate præditus, lege per Prætores Tribunosque plebis lata, præterquam T. Miloni exulibus omnibus, maxime qui operam sibi belli ciuiliis initio obtulissent, reditum in vr̄bem concessit, Gallis Transpadanis ciuitatem dedit, sacerdotes, cum Pontifex Maximus esset, suffecit.

Legem tulit de fœnore atque pecuniis creditis, cū debita propter discordiam ciuilem acerbissime passim exigerebantur, plurimique iam tabulas nouas flagitarent. Sanxit igitur, vt arbitri darentur, per quos debitorum res, bona possessionesque, quanti quæque earum ante bellum ciuile fuissent, æstimarentur, vtque ea creditoribus ex ratione debiti traderentur: auctores sunt Cæsar de bello ciuili libro 111. & Dio XL1. Vnde etiam Suetonius de hac lege: Quare (inquit) disiecta tabularum nouarum expectatione de pecuniis mutuis sanxit, vt debitores creditoribus satisfacerent per æstimationem possessionum, quanti qualque ante ciuile bellum comparassent, deducta summa æris alieni, si quid vsuræ nomine numeratum & præscriptum fuisset. Qua conditione quarta fere pars crediti deperibat.

Legem quoque tulit de modo pecuniæ possidendæ ab aliis etiam antea latam, Ne quis in auro argenteo signato plusquam Hs. LX. haberent. Qua ratione ditiorum hominum arcas exhaurire conatus est, ne quis se absente res nouas moliri in Italia posset. Vide Dionem libro XL1. Vtramque verò legem post Cæsarem occisum, Tiberij etiam temporibus in vsu fuisse, Tacitus libro quinto docet his verbis: Interea magna vis accusatorum in eos irrupit, qui pecuniam fœnore auctitabant contra legem Dictatoris Cæsaris, qua de modo credendi possidendique intra Italiam cauerat. Ex supradictis igitur colligere est, Cæsarem in primis huiusce legibus duo mala prohibere voluisse, ne scilicet immentæ pecuniæ ad paucos redactæ vim tyrannidemque, vsuratum adaugerent, & ne quis facile cuiquam plus crederet, quàm ex eius bonis posset recuperari. Hinc promanauit cessionis bonorum beneficium, ciuibz primum Romanis per Italiam lege Iulia concessum, si soluendo non essent; deinde etiam ex Diuorum fratrum constitutione provincialibus communicatum, vt L. Legis. C. Qui bonis cedere possint.

His ita Romæ à Cæsare Dictatore constitutis, cūque in annum sequentem magistratus omnes subrogasset, seque Consulem iterum cū P. Serulio Isaurico designasset, Dictatura se abdicauit. Per xi. tantum dies hunc magistratum gessisse tradunt historici, vel ad inuidiam leuandam, vel quòd eo magistratu non egeret diutius: Auctores sunt Plutarchus, Dio, Appianus, & alij. Suffragantur & Commentaria ciuiliū bellorum libro tertio, vbi ita legimus: Cæsar his rebus, & Feriis Latinis comitiisque omnibus perficiendis vndecim dies tribuit, Dictaturaque se abdicat, & ab vr̄be profectus Brundisium peruenit. Comitiorum habendorum maxime caussa Dictaturam sumpsisse, intelliget luce clariùs, qui epistolam xi. libri ix. ad Atticum perleget. Omnino enim voluit Cæsar in annum insequentem designari Consul, reliquosque magistratus suarum partium creare; & cū intelligeret comitia Consularia à Prætorē vel alio minori magistratu haberi non posse, timeretque ne ob absentiam Consulum, res ad Interregnum veniret, effecit vt ipse Dictator diceretur comitiorum habendorum caussa, quibus semet Consulem designauit. Habuit & alium occupandæ Dictaturæ pretextum; magistratibus fere omnibus scilicet initio anni ex vr̄be metu fugientibus, Feriæ Latinæ more maiorum non conceptæ, non habitæ fuerant: earumque caussa Dictatorem requiri, Præfecto non creato, Consulibusque absentibus, vulgo persuasum erat. Igitur & hic non ineptus assumendæ Dictaturæ titulus videbatur esse.

Prætores.

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus. Vrbanam iurisdictionem sortitus obtinuit, & C. Cæsaris partibus adhaesit, à quo victore vr̄bi etiam est præfectus, cum profligato extra Italiam Pompeio Romam occupasset, & rebus ibi constitutis in Hispaniam cum exercitu properare vellet. Itaque Lepidus postea Cæsarem absentem, debellatis in Hispania partibus, redeuntem, lege ad populum promulgata, Dictatorem dici curauit. Auctores sunt Cæsar Ciuium secundo libro, vbi sic legimus de eodem: Tarracone discedit,

dit, pedibus Narbonem, atque inde Massiliam peruenit: ibi legem de Dictatore latam, seseque Dictatorem dictum a M. Lepido Prætoris cognoscit. Hoc idem scribunt Dio, Plutarchus, & alij.

//.	//.	//.	t.	//.	n.	//.	Peregrinam iurisdictionem
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	de maiestate
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	de ambitu
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	de peculatu
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	de repetundis
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	de falso
//.	//.	//.	f.	//.	n.	//.	inter sicarios

Quæstiones sortiti obtinuerunt.

Vix tamen hoc anno legibus quidquam actum opinor, turbatis rebus omnibus. Silent enim inter arma, præsertim ciuilia, leges, quando non iure manu confecto, sed magis ferro dissipatis tribunalibus res geritur, ut inquit poeta. Ita Romæ tunc non legum æquitati, sed legionum vi cuncta parebant. Ingruente namque Cæsariano exercitu, fas, æquum, pudor, & iustitia mox urbem reliquere: Consules, Prætores, magistratusque legitimi horum numinum præsidio destituti profugere, atque armis Rempublicam infelicibus defendere coacti sunt. Qui ex S. C. quod in extremis Reip. periculis fieri solet, amplissimo instructi imperio, Capuam à Cn. Magno Procos. cum omni Senatu euocati, de summa rerum consularunt. Tum Italię regiones in prouincias, quas cum prætidis defenderent, distributæ Prætoribus, ut opinor, huius anni, Consularibusque & Prætoris, qui externas antea prouincias obtinuissent, & imperium habuissent, quantum ex sequenti historia colligere est. Sed ut constitutum à nobis magistratuum ordinem seruemus, reliquos eius anni, quos reperimus, Prætores hic subicere in primis est consentaneum.

L. Roscius. . t. . nepos. Quæstor Cæsaris in Gallia fuerat anno abhinc sexto, utrum diximus, nunc eiusdem studio & fauore, cuius maximè intererat, plures suæ partis in vrbe magistratus habere, Prætor factus, illius quoque dignitatem in Senatu quantum potuit, defendit. Nam cum de Cæsaris armis atque prouinciis, Tribundumque plebis intercessione graues sententiæ dicerentur, ipse & L. Piso Censor pollicebantur se se ituros ad Cæsarem, qui de Senatus voluntate cum doceant, sex dies ad eam rem conficiendam spatij possulant. Dicuntur etiam à nonnullis sententiæ, ut legati de ea re ad Cæsarem mittantur. Sed nihil decernitur. Roscius tamen Prætor cum L. Cæsare adolescente proficiscitur Ariminum, agitque cum Cæsare Cn. Pompeij priuato nomine, ipsum pro sua dignitate debere & studium & iracundiam Reip. dimittere; neque adeo graueri irasci inimicis, ne cum illis nociturum se speret, Reip. noceat. Sed hæc omnino frustra, intento rebus suis Cæsare, nolenteque ab armis discedere, ni prius delectus cessarent, exercitus dimittantur, Pompeiusque abiret in Hispaniam. Hæc latius ipse Commentariorum belli ciuilis primo. Meminit & eius legationis Dio libro xli.

C. Allienius. . t. . nepos. Nominat autem hunc Cicero ad Atticum libro x. epist. xv. Vbi Cæsarem agitasse scribit in Senatu, antequam in Hispaniam abiret, de legatis ad Pompeium pacis tractandæ causâ mittendis, inter quos & Cicero destinatus erat, Allienius, inquit, Prætor putabat aliquem iturum: si ego non, ex collegis suis. Quis uis licet, dummodò aliquis. Et quamuis aliud de hac Prætura nihil inueniam, ex his tamen Ciceronis verbis fit liquidum, Prætorem Allienium in vrbe tum fuisse, nec arma contra Cæsarem tulisse: unde etiam tertio deinde anno Cæsaris iussu, Siciliam prouinciam obtinuit, ut suo loco probabimus. Sed in dicto Ciceronis ad Atticum loco perperam Halienus appellatur in vulgatis exemplaribus.

C. Sotius. . t. . nepos. Prætorem appellat Cicero ad Atticum scribens eodem anno ex Formiano, epistola sexta libri vii. Obisignata (inquit) iam epistola, quam de nocte daturus eram, sicut dedi, (nam eam uesperis scripseram) C. Sotius Prætor in Formianum venit ad M. Lepidum vicinum nostrum, cuius Quæstor fuit, Pompeij litterarum ad Consulem exemplum attulit. Ceterum non recte illic exemplaria Marci prænomen Lepido attribuant; Consulem enim intelligit Cicero Manium Lepidum collegam L. Tulli, qui Quæstorem post Consulatum habuerit in prouincia hunc C. Sotium. Nam & sæpe postmodum in iisdem epistolis Lepidi istius mentionem facit; ut eiusdem libri nona, non sine Tullo: Lepido quidem (ait) numquam placuit, ex Italia exire, Tullo multo minus. Et ita sæpius, nam vicini erant, atque inuicem consulebant indies temporibus illis dubis. M. Lepidus autem eodem anno Romæ Prætor urbanus erat, sicut, paulo an-

Id autè demonstraui, vt de eo non loqui Ciceronem, satis manifestum sit. Rursus epistola libri ix. de hoc Sotio Pratore & M'. Lepido sic scribit pridie Nonas Martias, cum plures iam ex magistratibus atque Senatu, occupata a Cæsare Italia, Romam redirent: Vrbem quidem (inquit) iam refertam esse optimatum audio. Sotium & Lupum, quos Cneius nolter ante putabat Brundisium venturos esse, quàm se ius dicere. Hinc verò vulgò vadunt, etiam M'. Lepidus, quo cum diem contere solebam, cras cogitabat. Hactenus Cicero: verum locus obscurus & corruptus est, (quàm se ius dicere) videtur. que aliquid desiderari, quod sine veterum exemplarium auxilio restitui vix posse opinor. Si legas tamen (quàm legniter ius dicere) sententia erit multò dilucidior.

In Ciceronis
Epist. ad Atticum
con-
iectura cor-
rupta locum.

L. Manlius L. f. L. n. Torquatus. Albam cum cohortibus sex.

P. Rutilius * P. f. P. n. * Lupus Tarracinam cum tribus cohortibus Prætores obtinuerunt, vti Appiam viam obsiderent, & Latium tuerentur. De quibus ita legimus in Commentariis de bello civili libro primo, vbi de Cæsare Brundisium versus ab vrbe ducente exercitum: L. Manlius Prætor Alba cum cohortibus sex profugit, Rutilius Lupus Prætor Tarracina cum tribus: quæ procul equitatum Cæsaris conspicatæ cui præerat Vibius Curtus, relicto Prætoris signa ad Curtum transferunt, atque ad eum transeunt. Itaque Lupus Prætor desertus a suis, postea Romam est reuersus, vt Sotius alijque, ad iurisdictionem suam, veluti Ciceronis verba ad Atticum demonstrant, quæ paulò ante citavi. L. Torquatum verò opinor ad Pompeium euasisse, apud quem pater eius erat, quemadmodum & Cicero ad Cn. Pompeium Procos. scribens mensè Februario, cum Cæsar adhuc esset in Piceno, videtur indicare libro viii. ad Atticum: L. Torquatum (inquit) virum fortem & cum auctoritate Formiis non habemus, ad te profectum arbitramur. Et ad Atticum scribit postea mensè Martio, profectum esse. Orici præsidio præfectus, deinde Cæsare adueniente à suis proditus cum oppido in potestatem venit, vt libro tertio civilium Cæsar.

C. Coponius / . f. / . nepos. Prætores vocat Cn. Pompeius Procos. in epistola ad C. Marcellum & L. Lentulum Consules, quæ extat eodem libro viii. in qua eos hortatur, vt Brundisium se conferant, atque arma eò & exercitus contrahant: Ego, inquit, ad P. Lupum & C. Coponium Prætores misi, vt se nobis coniungerent, & militum quod haberent ad nos deducerent. De Lupi fortuna iam dictum est, Coponium verò eundem puto, qui legatus M. Crassi in Suria Carrhos præsidio tenebat.

Sex. Peduceus Sex. f. Sex. nepos. Prætor hoc anno, nam sequenti, Cæsaris iussu, Sardiniam obtinuit. Et hunc Romæ quidem mansisse, nec se bello immiscuisse, constat ex Ciceronis ad Atticum pluribus epistolis hoc anno datis. Curam enim is tum dubiis illis temporibus, vxoris ac filæ Ciceronis, quæ Romæ manserant, cum Attico gerebat. Sic enim de Terentia ac Tullia ad Atticum libro vii. ep. xii. Ne reprehendamus, quòd eas Romæ esse velimus in communi bonorum fuga. Quin etiam tibi & Peduceio (scripsit enim ad me) quid faciatis videndum est: is enim splendor est vestrum, vt eadem potestulentur à vobis, quæ ab amplissimis ciuib. Et sequenti quoque epistola: Quod mulieres nostræ præter ceteras Romæ manserunt, tu ipse cum Sexto, scire velim, quid cogites de exeundo.

Ædiles curules.

II. f. II. n. II. f. II. n. II. f. II. n. II.

Ædiles plebis.

I. f. I. n. I. f. I. n. I. f. I. n. I.

Annotatum est à Dione libro xli. Ædiliū eo anno munia obuiisse Tribunos plebis, cum propter consternationem publicam omnes abessent.

M. Cælius M. f. M. n. Vicinianus. Post repulsam anni superioris, de qua tum diximus in Ædilitate M. Cælij oratoris.

Tribuni plebis.

M. Antonius M. f. M. nepos. Cæsaris & C. Curionis operâ, superiore anno ad Auguratum & plebis Tribunatum euectus, x. Kal. Ianuar. concionem habuit acerbissimam aduersus Pompeium, in qua erat accusatio eius à toga pura, querela de damnatis in tertio Consulatu, terror armorum, vt Cicero ad Atticum scribit libro vii. ep. viii. Causam

M. Antonij
contra Cn. Pompeium
concio.

M. Calidius
Orator.

nam contentionis istam fuisse Plutarchus innuit in Antonij vita, quod legiones duas à Cæsare missas, & ex S. C. ad bellum Parthicum destinatas, Pompeius C. Marcello Consule auctore sibi retineret, nouosque delectus haberet: Kal. postea Ianuarius Cæsaris litteras à C. Curione aيلاتas inuitis Consulibus in Senatu ipse legit, & Senatusconsulto de prouinciis & exercitu Cæsaris dimittendo, cum Q. Cassio collega intercessit. Vti ex litteris Cæsaris ad Senatum referretur, impetrari non potuit. Relatum de intercessionibus, contra quos graues dictæ sententiæ, contra Remp. videlicet eos facere videri. Itaque Lentuli Cos. iussu Senatu prohibiti, mox habitu mutato, ius Tribunitium violatum esse quintantes, ad Cæsaris castra profugerunt. Eos propere sequuti sunt C. Curio & M. Calidius orator, qui pro Cæsare sententiam dixerat, infestus optimatibus ob Consulatus repulsam. Hanc igitur M. Antonij intercessionem vehementissime Cicero Philippica secunda exagitat, belli civilis causam & originem eam fuisse differens, ipsum scilicet tunc, vt Helenam Troianis, Reip. Romanæ causam belli, causam pestis atque exitij fuisse. Reuersus deinde cum Cæsare armato Romam, lege promulgata, aduersæ factionis omnes hostes appellauit, vt a Dione refertur, ex libris plurimis iudicio damnatis reditum dedit. De qua re multa quoque Cicero Philippica secunda, vbi hunc eius Tribunatum minime iugillat. Postremo ob hæc eius acta, profligatis ex Italia partibus, Cæsar in Hispaniam iturus, M. Antonium adhuc Tribunum plebis contra mores maiorum Italiæ præsidis præfecit cum titulo Propr. Ita enim semetipsum inscribit in epistola sua ad M. Ciceronem, quæ extat libro x. ad Atticum. Latius omnia referuntur à Dione, Appiano, Plutarcho, Cæsare Commentariorum belli civilis primo, Liuiο, Cicerone, Orosio, & aliis.

Q. Cassius .i. f. . n. Longinus Quæstor ante Pompeij in Hispania, vt diximus, nunc Tribunus plebis Cæsaris partibus accessit. Senatusconsulto de prouinciis, vt dictum, cum M. Antonio collega cum intercessisset, simul vrbe relicta ad Cæsaris castra profugit, quemadmodum reterunt diffusius supra nominati Auctores, qui etiam scribunt, eundem postea Hispaniæ præpositum à Cæsare, cum quatuor legionibus titulo Propr. quando pulsus inde Pompeij legatis in Italiam reuerteretur: sed cum crudeliter & auare prouinciæ administraret, in causâ fuit, vt Cordubentes & duæ legiones à Cæsaris partibus desciscerent: Auctores sunt Dion, Hirtius, & Liuij Epitoma lib. cxi. vbi mendose Q. Catulus, pro Q. Cassio editur. De eius auaritia Val. Maximus lib. ix. cap. iv. Meminit illius aliquoties Cicero in epistolis ad Atticum libro vi. & vii. ep. 111. anno superiore Decembri mense data, dicens, Cæsaris partibus studere omnes damnatos, omnes ignominia affectos, omnes damnatione ignominiaque dignos, omnem fere iuuentutem, omnem illam vrbānam ac perditam plebem, Tribunos valentes, addito Q. Cassio, omnes qui ære alieno premantur. Item ep. xvi. tertio Non. Febr. data: Cassium (inquit) erat hic auditum, expulsum Anconā, eamque vrbein à nobis teneri. Igitur tunc Cassius Cæsaris iussu Anconam præsidio occupauerat.

C. Calpurnius .i. f. . n. Longinus. Qui ex Quæstura Syriam aliquamdiu, donec M. Bibulus aduenisset, administrauerat, reliquiasque exercitus post cædem M. Crassi Procos. sui seruauerat, hoc anno Tribunus plebis Pompeianas partes sequutus est. Indicat hoc Cicero his verbis ad Atticum scribens lib. vii. ep. xix. Septimo, inquit, Idus Febr. Capuam C. Cassius Trib. plebis venit, attulit mandata ad Consules, vt Romam venirent, pecuniam de sanctiore ærario auferrent, statim exirent vrbe relicta. Nominat rursus eundem aliis in epistolis. Anno autem sequenti legatus Proquæstore Cn. Magni præfuit classi Syriacæ, vt tum dicemus.

L. Calpurnius
C. Cæsaris
obitus.

C. Cæsar
L. Metellum
vrbe exegit.
Ærarium
effractum ex
haurit.

L. Calpurnius * L. f. L. n * Metellus. Ærarium sanctius populi Romani, cuius clauæ à Consulibus erant asportati, contra Cæsarem victorem defendit, fores ærarij, quas effringere volebat ille, sella Tribunitia opposita complexus: verum minis extremis interpolius Metellum Cæsar deterruit, atque abegit ex vrbe. Ærarium deinde foribus conuulsis aperuit, pecuniam omnem extraxit, neque sacro thesauro post vrbein à Gallis captam à maioribus deposito, & ad extrema Reip. pericula similia reseruato pepercit, dicens, religione solutam ciuitatem perdonitis à se Gallis, vt nihil ab his sit amplius periculi metuendum. Abstulisse autem tum Cæsarem ex ærario tradit Orosius vsque ad auri pondo milia quatuor centum triginta quinque. Verum Plinius libro xxxiii. cap. 111. aliquanto exactius summam explicat, C. Cæsarem dicens primo introitu vrbis in bello suo civili ex ærario protulisse laterum aureorum xxvi. ∞. & in numerato, pondo ccc. ∞. Nec fuisse alius temporibus Remp. locupletiores asserit. Ceterum de hac Metelli cum Cæsare controuersia scribit etiam ad Atticum Cicero, libro x. ep. iv. Curionem scilicet inter alia ei retulisse in transitu villæ Formianæ, priusquam abiret in Siciliam, Cæsarem pla-

» nè iracundia elatum voluisse occidi Metellum Tribunum plebis. Quod si esset factum,
 » eadem magnam futuram esse: permultos hortatores esse cædis: ipsum autem non vo-
 » luntate aut natura non esse crudelem; sed quod putaret, popularem esse clementiam:
 » quod si populi studium amittisset, crudelem fore: eumque perturbatum, quod intelli-
 » get, se apud ipsam plebem ostendisse de ærario. Itaque ei cum certissimum fuisset an-
 » tequam proficisceretur, concionem habere: ausum non fuisse, vehementerq; animo per-
 » turbato profectum. Rursus epistola sexta, Cæsarem scribens ipsi illi egenti ac perditæ mul-
 » titudini in odium acerbissimum venisse, qui duarum rerum simulationem tam citò
 » amiserit, mansuetudinis in Metello, diuitiarum contemptus, in ærario effringendo. Facti
 » vero istius inuidiam Cæsar, prout potuit, declinavit, in Commentariis suis scribens, æra-
 » rium à Lentulo Consule profugiente præ metu apertum fuisse relictum, cum pecuniam
 » Pompeio ad bellum proferre deberet, Cæsarianique interea equites in vrbe adesse falsò
 » nuntiarentur. Vide quæ habentur de his libro primo Commentariorum belli civilis, vt
 » historiam latius intelligas, item quæ à Dione, Appiano, Plutarcho in Cæsare & Pompeio,
 » Zonara, & aliis referuntur.

C. Cæsar in
odium plebis
citò venit.

Cæsar so-
purgat.

L. Marcus * Q. f. Q. n. * Philippus. Senatusconsulto de Fausto Sulla in Mau-
 ritianiam mittendo intercessit, vt Commentariorum belli civilis primo. Prætozem postea
 fuisse docebo, quo anno Cæsar occisus est.

A. Hirtius A. f. . nepos. Legem cum M. Antonio collega de proscriptione Pom-
 peianorum tulit, qua etiam dignitatibus illos spoliabat, sicut ex Ciceronis Philippi-
 » ca xi. colligimus, vbi recitat ex litteris M. Antonij verba hæc: Neminem Pompeia-
 » num, qui viuat, tenere lege Hirtia dignitates. De quibus ita Cicero: Qui quæso iam legis
 » Hirtia mentionem facit? cuius non minus arbitror latorem ipsum, quam eos, de quibus
 » lata est, pœnitere. Omnino mea quidem sententia legem illam appellare fas non est, &
 » vt sit lex, non debemus illam Hirtij legem putare. Et quidem hæc in Senatu tunc Ci-
 » cero, cum A. Hirtius Consul esset, & Cæsare occiso Senatus optimatumque causam
 » contra M. Antonium Mutinæ obsessum defenderet, qui alioquin antea semper cum
 » C. Pansa collega Cæsaris partibus adhæserat.

A. Hirtius
Cæsari primò
adhæsit.

C. Lælius * C. f. C. nepos * Petuisse in hunc annum cum M. Antonio plebis
 Tribunatum, indicat M. Cælius orator, Familiarium libro vi. ad Ciceronem scribens,
 quorundam opinione C. Curionem anno superiore Tribunatum plebis idcirco antici-
 » pisse in locum damnati petendo, vt scilicet nobiles ac potentes collegas, quos hoc anno
 » Tribunos plebis futuros videbat, euitaret. Verba eius sunt hæc: Quod a reliquis quoque
 » vsque eò est ammaduersum, vt Curio, qui nihil consilio facit, ratione & insidijs vtus vi-
 » deretur in euitandis eorum consilijs, qui se intenderant aduersarios in eius Tribunatum;
 » Lælios, & Antonios, & id genus valentis dico. Ex quibus profecto fit verisimile, cum
 » M. Antonio & C. Lælium fuisse hoc anno Tribunum plebis.

Quæstores urbani.

T. Ligarius / . f. . nepos. vt Cicero in oratione pro Q. Ligario fratre istius de-
 » monstrat, vbi C. Cæsarem alloquitur his verbis: Memoria teneo, qualis tum T. Ligarius
 » Quæstor urbanus fuerit erga te & dignitatem tuam; qui tum nihil egit aliud, nisi vt tu
 » cum studiolum & bonum virum iudicares, nunc à te supplex fratris salutem petis.

T. Ligarius
Quæstor
Quincti
frater.

Cn. Nerius . f. . nepos. Qui P. Sestium de ambitu antea postulauerat, vt Ci-
 cero testatur ad Q. Fratrem, libro ii. epist. iii. Quæstorem verò urbanum hoc anno
 fuisse, colligimus ex denario antiquo, quem Romæ me vidisse memini cum hoc eius
 » titulo, NERI. Q. VRB. Ab altero denarij latere nomina Consulium L. Lentuli & C. Mar-
 » celli visuntur, & signa militaria. Itaque videtur hic Quæstor Pompeium ac Con-
 » sules sequutus; cum eius collega Ligarius, vt inquit Cicero, Romæ manserit, & Cæsa-
 » rem coluerit.

Nummus
Cn. Neri
Quæst. vr-
bani.

Prouinciæ.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. Procos. Gallias & Illyricum contra leges ac S. C.
 obtinuit per Legatos: ipse cum exercitu in Italiam profectus, bellum civile est aggres-
 » sus, vt antè diffusius narratum est.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. Hispanias obtinuit per Le-
 gatos L. Afranium, M. Petreium, & M. Varronem; quos Cæsar diuersis prælijs
 victos inde expulit, vt etiam antè ex varijs Auctoribus dictum est. Nam hæ Pompeia-

nae prouincię ex lege Trebonia remanebant, donec à Cæsare occuparentur, Cæsaris autem prouincię mox initio anni mutatae, atque ex S. C. & lege Pompeia cum ceteris in sortem coniectae sunt. De qua Cæsar item Commentariorum belli ciuilis primo mentionem facit his verbis: Prouincię (inquit) priuatis decernuntur; duę Consulares, reliquę Prætorię. Scipioni obuenit Suria, L. Domitio Gallia, Philippus & Marcellus priuato consilio prætereuntur, neque eorum sortes deiciuntur. In reliquis prouinciis Prætores mittuntur, neque expectant (quod superioribus annis acciderat) ut de eorum imperio ad populum referatur: paludatique votis nuncupatis exeunt. Consules (quod ante id tempus acciderat numquam) ex vrbe proficiscuntur, lictoresq; habent in vrbe, ex Capitolio priuati, contra omnia vetustatis exempla. Hęc Cæsar de prouinciarum istius anni constitutione, eam diuersimodè cauillatus, uti causam suam speciosiore redderet. Latent tamen in his aliquot menda, quę studioso Lectori detegere operepretium erit. Sunt autē hæc: Philippus & Marcellus priuato consilio prætereuntur. Legerem potius, Philippus & Marcellinus. Hi namque simul Consules ante L. Domitium & Q. Scipionem fuerant, nec prouincias obtinuerant; atque idcirco his debebant ex Senatus decreto & lege Pompeia (si vellet) præferri in prouinciarum Consularium sortitione, tamquam seniores post Cicronem & Bibulum; utpote qui post Consulatum ultra quinquennium priuati sine prouinciis fuissent. Marcellis autem duobus tum nouis Consularibus in ea re non fiebat iniuria, cum ex more tum inducto & lege Pompeia prouincias nondum obtinere possent, quemadmodum ex superioribus est manifestum. At Philippus & Marcellinus, qui Cæsaris partibus studebant, in isto dissensionis periculo non sine causa præteriti videntur fuisse: Philippus, quia Cæsari affinitate coniunctus erat; & Marcellinus, quia priuato erat odio infensus Pompeio iam à Consulatu, aded ut etiam bello ciuili Cæsarem sit sequutus, ut ex Orosio cognoscimus libro vi. cap. xv. De qua re conqueritur etiam Cæsar libri eiusdem sine in oratione ad L. Afranium; in se dicens iura magistratuum commutari, ne ex Prætura & Consulatu, ut semper, sed per paucos probati & electi in prouincias mittantur. Iam quod sequitur, In reliquis prouinciis Prætores mittuntur; legendum, Prætorij mittuntur. Mox enim dixerat, prouincias ordinarias non magistratibus, sed priuatis decretas esse: & recte videlicet ex lege Pompeia, & S. C. quod factum erat ante triennium. Magistratibus autem huius anni, nempe Consulibus, Prætoribus, atque Tribunis plebis, (ut diximus) nouo S. C. mandatum erat, viderent, Ne quid Respublica detrimenti caperet. Quapropter Italiae tutela Prætoribus plerisque commissa est, plerique Romæ manserunt, sicut ex supra dictis patet. Et postea cum dicit, Lictoresque habent in vrbe ex Capitolio priuati; malum legere, in Capitolio. Vult enim dicere, paludatos, qui votis nuncupatis in prouincias abire debebant, contra morem maiorum in vrbe atq; in Capitolio habuisse lictores, cum sine lege Curiata in prouincias exirent, & de eorum prius imperio ad populum non esset latum. Verum nunc transeamus ad alios, qui ex S. C. prouincias exterarum sortiti sunt, inter quos primus occurrit

L. Domitius
captus a suis
Cæsari deditur
max. sup.
profugus.

L. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. Procos. Qui Galliam vltiorem à Cæsare possessam sortitus, non tamen obtinuit. Nam dum delectum agit, à Cæsare cum legionibus ingruente præoccupatus Corinthy cum viginti circiter cohortibus, quas è Marcellis & Pelignis coegerat, oblidetur, & tandem proditione suorum cum multis aliis Senatorij ordinis, qui eò confugerant, Cæsari deditur. A quo dimissus incolumis, ad Pompeium rediit, atque inde Massiliam profectus, eam urbem contra Cæsarianum exercitum diu defendit. Vnde tamen elapsus per summum discrimen, rursus in Græciam ad Pompeiana castra euasit, & tandem cum ceteris post aciem Pharsalicam anno sequenti ab equitibus in fuga oppressus occubuit, Cæsaris regno ac dominationi semper inimicissimus. Vide Dionem, Plutarchum, Appianum, Suetonium, Cæsarem libro primo belli ciuilis, Lucanum, & alios.

Q. Cæcilius Q. f. Q. n. Metellus. Pius. Scipio. Procos. Suriam sortitus obtinuit. In prouinciam mox abiit comite Cneio Pompeij Magni filio, uti pecunias, classem auxiliaque quanta possent, compararent: Plutarchus in Pompeio. Hinc etiam Cicero ad Atticum p. 10. Non. Martias: Nam Scipio vel in Syriam proficiscitur sorte, vel cum genere honestè, vel Cæsarem fugit iratum.

M. Cato Si-
cilia Propr.

M. Porcius M. f. M. n. Cato. Propr. Siciliam ex S. C. & lege Pompeia sortitus obtinuit, T. Furfanio successor datus. In prouinciam, cum iam esset pacis spes abiecta, profectus est, ubi classem reparauit, naues ciuitatibus imperauit, in Lucanis Brutisque per legatos suos ciuium Romanorum delectus habuit summo studio & diligentia. Equitum peditumque certum numerum a ciuitatibus Siciliae exegit. Sed Cæsar Brundu-

lio Ro-

sio Romam reuersus, occupata Italia, L. Curionem Catoni iussit succedere, qui præmisso cum exercitu Asinio Pollione Legato, Catonem nondum armatum atque imperatum occupata Messina præuenit, atque insula excedere coëgit. Qui ne prouinciam cladibus inuolueret, in concione Syraculis multum de temeritate Pompeij conquestus, quod imparatissimum bellum non necessarium suscepisset, viii. Kal. Maij, relicta Sicilia, Dyrrachium nauigauit. Vide Dionem lib. xli. Appianum lib. ii. Cæsarem lib. primo, Plutarchum in Pompeio & Catone, Orosium, & alios. Meminit Val. Max. lib. iv. cap. iiii. Cicero ad Atticum libro vii. & x. Eius temporis videtur nummus argenteus esse, cum capite muliebri diademato, & litteris, M. CATO. PRO. PR. Fortassis Romæ caput fuerit; nam à tergo est Victoria sedens cum palma, cui subscriptum, VICTRIX. quasi dicat, Roma victrix.

M. Aurelius . f. . n. Cotta. Propr. Sardiniam ex S. C. & lege Pompeia fortitus obtinuit. Cui Cæsar Q. Valerium legatum suum succedere iussit cum legione vna. Igitur Caralitani, simul ad se Valerium mitti audierunt, eo nondum profecto ex Italia, sua sponte Cottam ex oppido eieciunt. Ille perterritus, quod omnem prouinciam consentire intelligeret, ex Sardinia in Africam protulit. Nacli igitur eodem fere tempore vacuas ab imperiis, Sardiniam Valerius, Syliam Curio, cum exercitibus eas occuparunt. Hæc fere Commentariorum belli ciuiliis primo. Meminerunt Appianus, & Orosius lib. vi. cap. xv. Cicero etiam ad Atticum libro x. ep. xvi. his verbis: Cat., qui Siciliam tenere nullo negotio potuit; & si tenuisset, omnes boni ad eum se contulissent, Syraculis profectus est ante diem viii. Kal. Maij, ut ad me Curio scripsit. Vnam, quod aiunt, Cotta Sardiniam teneat: est enim rumor. O, si id fuerit, turpem Catonem!

L. Ælius . f. . n. Tubero. Propr. Africam ex S. C. & lege Pompeia fortitus erat: sed, ut à Cæsare, & Cicerone in oratione pro Q. Ligatio refertur, prouinciam à P. Atio Varo præoccupatam repperit, qui ad Auximum amissis cohortibus protinus ex fuga in Africam peruenerat, atque eam sua sponte vacuam occupauerat, delectuque habito duas legiones effecerat; hominum & locorum notitia, & vsu eius prouinciæ: naclus auctoritatem atque aditus ad ea conanda, quod paucis ante annis ex Prætura eam prouinciam obtinuerat. Itaque venientem Vtricam cum nauibus Tuberone portu atque oppido prohibet, neque affectum valetudine filium exponere in terram patitur: sed sublati anchoris excedere inde coëgit, atque ad Pompeium in Macedoniam nauigare. Meminit item Orosius libro vi. cap. xv.

M. Confidius M. f. . n. Nonianus. Propr. Galliam Cisalpinam ex S. C. & lege Pompeia fortitus obtinuit. Demonstrant hoc Ciceronis verba ad Tironem lib. xvi. Familiarium epistola xi. vbi de simulatæ pacis conditionibus mense Ian. a Cæsare oblatis: Feruntur (inquit) omnino conditiones ab illo, ut Pompeius eat in Hispaniam, delectus qui sunt habiti, & præsidia nostra dimittantur: se vltiorem Galliam Domitio, citiorem Confidio Noniano (his enim obtigerunt) traditurum. Ad Consulatus petitionem se venturum, neque iam velle absenti rationem haberi; se præsentem trinundinum petiturum. Accepimus conditiones, sed ita, ut remoueat præsidia ex iis locis quæ occupauit, ut sine metu de iis ipsis conditionibus Romæ Senatus haberi possit. Verum Cæsar validior se vident, præsidia non solum non detraxit, sed occasione vsus, intra paucos dies totam Italiam occupauit. Itaque Confidius in prouinciam Galliam non iuit: eam enim per vim atque arma retinebat Cæsar, sed quemadmodum L. Domitius aliq̃ue partem Italiæ obtinere & tutari iussus est. De qua re Cicero in epistola ad Cn. Pompeium Procos. libro viii. ad Atticum his verbis: Capuam veni eo ipso die, quo tu Theano Sidicino es profectus. Volueras enim me cum M. Confidio Propr. illa negotia tueri.

. f. . n. Sabinus Propr. Bithyniam & Pontum ex S. C. & lege Pompeia obtinuit. Cum Pharnace Mithridatis regis filio bellum gessit, qui propter patrem occisum regno Bosporano donatus à Pompeio Magno Sinopen ceperat, Amisum Ponti urbem oppugnabat, quo tempore Pompeius & Cæsar inter se conflictabantur, ut asserit Appianus in Mithridatica.

P. Sestius L. f. . nepos. Propr. Ciliciam & Cyprum ex S. C. & lege Pompeia obtinuit. Quam prouinciam anno superiore ambiuerat L. Paullus Cos. ut Ciceroni succederet. Hinc ad Atticum ille lib. vi. epist. i. mense Martio ante decessum, successorum sibi Paullum fore existimans, de Salaminis ita scribit: Sed quid us fiet, si huc Paulus venerit? Verum hoc ab aduersariis Cæsaris, cui cum Paullus studebat, impeditum est, obtentumque ut S. C. & lex Pompeia obseruaretur. Nam cum imperio fuisse P. Sestium

hoc anno, atque cum Pompeio Consulibusque transisse in Macedoniam, demonstravi in eius urbana Prætura anni DCC. Atque ut cum quoque dixi, in primis constat ipsum etiam sequenti anno in transmarina provincia aliqua cum imperio fuisse, nec non a Cæsare victore receptum in gratiam, concessis licitoribus cum imperio in provincia remansisse. Sic enim ad Atticum de ea re Cicero, lib. xi. ep. vii. Grate mihi tuæ litteræ sunt, quibus accurate præscribis omnia, quæ ad me pertinere arbitratus es. Factum igitur, ut scribis, istis placere, isdem istis licitoribus me uti, quod concessum Sestio sit: cui non puto suos, esse concessos, sed ab ipso datos. Audio enim eum ea S. C. improbare, quæ post discessum Tribunorum facta sunt: quare poterit, si volet, tibi constare, nostros licitores comprobare. Hæc Cicero xiv. Kal. Ian. anno sequenti, de victo iam Pompeio, Cæsarem sperans non improbaturum eius imperium, quod diutius triumphii obtinendi causa retinuerat, atque ante fugam Tribunorum acceperat, cum Sestio imperium ac licitores post victoriam reliquerit, qui post fugam Tribunorum postremo Senatufconsulto illud acceperat. Itaque Sestio non concessos, sed datos denuo licitores a Cæsare dicit, qui S. C. quo eos post Tribunorum fugam acceperat, damnasset. Iam verò Ciliciam ac Cyprum obtinuisse Sestium, ex penultima Ciceronis epistola libri v. Familiar. videmur colligere, in qua Mellinio Quæstori suo respondet de pecuniis ab ipso depositis conquerenti, quas P. Sestius propter instans bellum ex S. C. abstulerat. Locum Ciceronis, quia prolixior est, omitimus.

f. n. Achaïam
f. n. Macedoniam
f. n. Asiaticam
f. n. Illyricum
f. n. Cretam & Cyrenen

Propr. velex S. C. & lege Pompeia, vel prorogato imp. obtinere.

Vocomus f. n. nepos. Hunc inter alios cum imperio fuisse ex S. C. & cum Pompeio Consulibusque transisse in Macedoniam, ostendi in eius urbana Prætura anni DCC.

Prouinciæ extra ordinem ex S. C. decretæ.

C. Claudius M. f. M. n. Marcellus. L. Cornelius P. f. n. Lentulus. Crus. Coss.

Cn. Pompeius Cn. f. Sex. n. Magnus. Procos. bellum cum C. Cæsare, imperiumque per omnes populi Rom. provincias summum obtinere. His namque permissum ac mandatum, ut delectus tota Italia, omnesque per provincias haberent, pecunias ætario quantas vellent, sumerent; arma, classem imperarent; auxiliaque, quanta opus essent, vnde cumque compararent. Verum Cæsar more suo magnum putans imparatos obtrudere, cum legionibus festinat in Italiam. Loca omnia obuia præsidio occupat, aduersariorum deiectus impedit, pluresque cohortes in potestatem redigit. Consules Pompeiusque cum maiore parte Senatus ab vrbe in Campaniam, ac deinde Brundisium profugiunt, eoque classem exercitumque, quem conficere potuerant, conuenire iubent; quem mox adueniente cum legionibus Cæsare transportant in Græciam, ubi reliquum eius anni in apparatu bellico, contrahendisque auxiliis consumplere; dum Cæsar interim Italiam totam, Siciliam, Sardiniam, atque Hispanias in potestatem redigit. Historiam latius omnes ante dicti tradunt.

M. Bibulus
ora mari-
tima Præ-
fectus.

M. Calpurnius L. f. n. Bibulus Procos. classem atque præfecturam totius oræ maritimæ obtinuit. & sub eo legati præfectique plures fuere. Nam præerat Ægyptiis nauibus Cn. Pompeius Cn. Magni filius, Asiaticis D. Lælius & C. Triarius, Syriacis C. Cassius, Rhodius C. Marcellus cum C. Pomponio, Liburnicæ atque Achaicæ classi L. Libo & M. Octavius: toti tamen officio maritimo M. Bibulus præpositus est, qui ut mare Cæsarem transire prohiberet, omni in ora maritima classes disposuerat. Vide commentaria belli civilis libro iii. Appianum, Dionem, Plutarchum, & alios.

M. Cicero
Procos. ora
maritima
Præfectus.

M. Tullius M. f. M. n. Cicero Procos. Capuam atque oram maritimam Campaniæ obtinuit. Qui è provincia reuersus, prid. Non. Ianuarias ad urbem accesserat triumphii obtinendi causa; sed incidit in ipsam flammam civilis discordiæ, ut ipse ad Tironem libertum scribit Familiarium lib. xvi. ep. x. Italiæ regionibus ex S. C. descriptis, quam quisque Consulatum Prætoriorumque partem tueretur, ipse Capuam, Formios, oramque Campaniæ maritimam cum M. C. Contidio Propr. Pompeii permissu sumplit, nullumque maius negotium suscipere voluit, quò plus apud Cæsarem tuæ litteræ cohort-

cohortationesque ad pacem valerent, quemadmodum ipse ad eundem Tironem in epistola sequenti scribit, & ad Cn. Magnum Procos. libro viii. epistolarum ad Atticum, & libro vii. ep. xi. ad Atticum: Ego, inquit, negotio præsens non turbulento. Vult enim me Pompeius esse, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπισκοπῶν, ad quem delectus & summa negotij referatur. Mense tamen Maio ut ceteri, Italia relicta, ad Pompeium cum Q. Fratre nauigauit: ut Plutarchus, alijque.

P. Cornelius L. f. L. n. Lentulus Spinther Procos. Asculum Picenum cum decem cohortibus obtinuit, sed aduentante cum duabus legionibus Cæsare, profugit ex oppido, cohortesque secum adducere conatus, à magna parte militum deseritur. Vnde etiam sic Lucanus canit libro secundo, vers. 467.

— Depellitur arce

*Lentulus Asclea, victor cedentibus instat,
Diuertitq. acies; solusq. ex agmine tanto
Dux fugit, & nullas ducentia signa cohortes.*

Relictus in itinere cum paucis incidit in Vibullium Rufum, missum à Pompeio in agrum Picenum, confirmandorum hominum causas: à quo factus Vibullius certior, quæ res in Piceno gererentur, milites ab eo accipit, ipsum dimittit, ipse ex finitimis regionibus, quas potuit, contrahit cohortes ex delectibus Pompeianis, in his Camerino fugientem Luceium Hirrum cum sex cohortibus, quas ibi præsidio habuerat, excipit. Quibus coactis tredecim efficit. cum his ad Domitium Ahenobarbum Corfinium magnis itineribus peruenit Vbi postea cum aliis Senatoribus in Cæsaris potestatem venit. A quo cum ceteris humaniter dimissus secessit Puteolos in villam suam, atque deinde à bello civili abstinent. De qua re Cicero ad Atticum libro ix. ep. xii. data xiv. Kal. Aprilis: Lentulum (inquit) nostrum scis Puteolis esse: quod cum à viatore quodam esset auditum, qui se diceret, cum in Appia, cum is paulum lecticam aperuisset, cognosse; etsi vix verisimile, mihi tamen Puteolos pueros, qui peruestigarent, & ad eum litteras. Inuentus est vix, in hortis suis se occultans, litterasque mihi remisit, munificè gratias agens Cæsari. Et in epistola sequenti ad ipsum Cæsarem: Ego cum antea tibi de Lentulo gratias egissem, cum ei saluti, qui mihi fuerat, fuisses; tamen eius litteris lectis, quas ad me gratissimo animo de tua liberalitate beneficioq. misit, eandem me salutem a te accepisse putaui, quam ille. In quem, si me intelligis esse gratum, cura obsecro, ut etiam in Pompeium esse possim. Rursus in epistola xv. ad Atticum his verbis: Lentulus noster Puteolis est, ἀσχυμωδῶν, ut Cælius narrat. Quid agat? ἀσχυμωδῶν Corfinientem reformidat. Pompeio nunc putat satisfactum, beneficio Cæsaris mouetur. Vide lib. i. Commentariorum belli civilis.

L. Scribonius L. f. L. n. Libo Propr. Iguuium obtinuit. Sed transgressio Rubiconem cum exercitu Cæsare, omniaque passim occupante, delectus quos habere ceperat, omisit, & ad Pompeium profugit, a quo classi Liburnicæ postea præpositus, sub M. Bibulo Procos. legatus Propr. fuit, ac post eius mortem præfectus totius oræ maritimæ, ut deinde dicitur. Etruriam verò obtinuisset belli initio, docet L. Florus libro quarto: Prima, inquit, Arimino signa cecinerunt, tum pulsus Etruria Libo, Umbria Thermus, Domitius Corfinio. De qua re Lucanus quoque libro secundo sic, vers. 461.

Gens Etrusca fuga, trepidi nudata Libonis.

Q. Minucius Q. f. L. n. Thermus ii. Propr. Iguuium in Umbria cum cohortibus quinque obtinuit. Verum perspecto Iguuinorum erga Cæsarem studio, ut Curionem cum tribus cohortibus eò missum aduentare intelligit, diffusus municipij voluntati Thermus, cohortes ex vrbe educit, & profugit. Milites in itinere ab eo discedunt, & domum reuertuntur: Cæsar lib. i. Meminit Cicero Epistolarum ad Atticum lib. vii. rogans quid agat Domitius in Maris, Iguuij Thermus, P. Atius Cinguli, quibus in locis tunc delectus faciebant. Verum in locis c. Cicerone & Cæsare iam adductis, falsò Tignium vulgò legi, ex vetustis codicibus probatur, nec ab eius, doctissimi que Augustini Steuchi opinione discedo, facileq. consentio illud Umbriæ municipium, quo Thermus est pulsus, Iguuium vocari: quod nomen in Auctorum exemplaribus fere omnibus corruptum, in marioribus dumtaxat antiquis verum ac genuinum remansit. Umbriam quidem pulsam Thermum docent loca ex L. Floro & Cn. Magni litteris adducta. Ad stipulatur Lucanus, mendosò licet versu, in quo nomen illud oppidi prorsus abolitum esse videtur. Nam rectius forte legi poterit:

Iguuium pulso iam perdidit Umbria Thermo.

vbi nunc vulgò habetur, *Iusque sus pulso*, &c. Atque ita librarij, cum sibi rara & ignota nomina corrigere volunt, corrumpere sæpe solent.

P. Atius

P. Atius .f. .n. Varus II. Propr. Auximum cum cohortibus obtinuit, de-
 lūmque toto Piceno habere cōperat, sed aduentante cum legionibus Cæsare, decu-
 rionum monitis ac ciuium consensu, qui portas Cæsari aperire volebant, territus, præsi-
 dium quod introduxerat, ex oppido educit, & profugit. De qua eius fuga sic idem Lu-
 canus, vers. 465.

*Varus, ut admoæ pulsarunt Auximonala,
 Per diuersaruens, neglecto mania tergo,
 Quæ siluæ, quæ saxa, fugit. —*

Ac demum desertus a suis, cum paucis in Africam abiit, eamque prouinciam, quam an-
 teà Prætor obtinuerat, occupauit, ut suprà narrauimus. Vide Cæsarem libro primo.

M. Nonius .f. .n. * Sutenas * II. C. Fannius .f. .n. Strabo II.
 Propr. cum imperio Consules & Cn. Pompeium in Græciam sequuti sunt, ut Cicero
 ad Atticum ait libro viii. epist. xxiii. cuius verba superius anno dcc. adduxi.

C. Confidius .f. .n. Longus. Propr. Adrumetanam prouinciam in Afri-
 ca legionis vnus præsidio obtinuit: Cæsar libro ii.

Prouinciæ extra ordinem à Cæsare contra leges constitutæ.

M. Antonius M. f. M. nepos. Trib. plebis Propr. Italiam obtinuit, à Cæsare
 præsidis eius omnibus præfectus, cum ille in Hispaniam cum exercitu proficisceretur.
 Itaque seipsum quoque vocat Tribunum plebis Propr. in epistola ad Ciceronem, quæ
 extat libro x. ad Atticum Aprilis fine data. Aitipulatur Appianus ciuiliū secundo.

C. Scribonius C. f. C. n. Curio. Tribunitius Siciliam Propr. obtinuit, à Cæ-
 sare missus cum legionibus tribus ad eam prouinciam occupandam, ut antea diximus.
 Iussus etiam deinde traducere in Africam exercitum, ubi à Iuba rege, de cuius Regno in
 prouinciæ formam redigendo Tribunus plebis legem promulgarat, tandem prælio in-
 genti victus occiditur. Vide Cæsarem libro primo & secundo, Liuium lib. cx. Dionem,
 Appianum, & alios. Hi igitur, ut & alij sæpè postea, imperium ac fasces primò contra
 leges à solo Cæsare acceperunt, atque vsurparunt. Verùm de Curionis imperio ac fasci-
 bus lepide Cicero ad Atticum lib. x. epistola quarta, xv. Kal. Maij data, ubi multa pulchrè
 de colloquio cum Curione habito, cum ab eo in Siciliam profecturo visitaretur in villa
 Formiana. Ait enim ita: Quid isti, inquam, sex tui fasces? si ab Senatu, cur laureati: si ab
 ipso, cur sex? Cupiui, inquit, ex S. C. subrepto: nam aliter non poterat. At ille impendio,
 nunc magis odit Senatum; à me, inquit, omnia proficiscuntur. Sex autem, quia duo-
 decim nolui, nam licebat. Tale Curionis responsum fuit, taleque imperium à Cæsare do-
 minante & ceteri sequentes, aliique acceperunt.

Q. Valerius Q. f. .n. Orca. Legatus Propr. Sardiniam à M. Cotta relictam
 Cæsaris iussu cum vna legione occupauit: sicut antea dictum est.

Q. Cassius .f. .n. Longinus. Trib. plebis Propr. Hispaniam vltorio-
 rem cum quatuor legionibus Cæsaris iussu obtinuit, cum is M. Varrone ad de-
 ditionem compulso, Hispaniaque omni subacta, in Italiam reuerteretur: Cæsar belli ci-
 uilis secundo, Dio lib. xli.

C. Fabius * C. f. .n. Hadrianus * Quæstorius legatus Hispaniam citerio-
 rem Propr. obtinuit, cum tribus legionibus à Cæsare præmissus ad occupandos
 Pyrenæos, dum ille circa Massiliæ obsidionem detinetur. Fabius interea, adhibita cele-
 ritate, Pyrenæi claustra deiectis præsidis aperit, in Hispaniam citeriorem legiones tra-
 ducit, & in Siconi flumine pontibus factis aduersus inimicos castra posuit ad Ilerdam,
 quos leuionibus equeltribus præliis detinet, atque interea ciuitatum finitimarum animos
 nuntiis litterisque tentat, donec Cæsar cum reliquo exercitu aduenit. Vide Comment.
 belli ciuilis lib. primo. Dio libro xli. Cæsarem scribens festinasse in Hispaniam, cum
 audiret L. Afranium & M. Petreium legatos cum legionibus adesse in citeriore prouin-
 cia, veritus, ne se absente propriis auspiciis prælio commisso superaretur C. Fabius. Hunc
 igitur, post victoriam, à Cæsare redeunte in Italiam, cum præsidio & império in ea pro-
 uincia hoc anno relictum esse suspicamur.

*C. Fabius
 Quæstorius
 ad Ilerdam
 Hisp. castra
 posuit.*

M. Licinius M. f. P. n. Crassus. Quæstorius legatus Galliam Cisalpinam
 Propr. obtinuit, ut auctor Appianus, T. Labieno qui ad Pompeium transierat, suc-
 cessor datus à Cæsare in Hispaniam proficiscente. Magnus hic apud Cæsarem fuit, ob
 patris M. Crassi memoriam, ideoque Parthis etiam metuendus, qui ob eam causam hoc
 bello

bello civili se Pompeio iunxerunt, quemadmodum supra in eius Quæstura ex Iustino dixi.

C. Antonius M. f. M. nepos. Quæstorius Legatus Illyricum Propr. Cæsaris iussu obtinuit. Captus à M. Bibuli Procos legatis L. Libone & M. Octavio, dum P. Dolabellæ, Cæsarianæ classis in supero mari Præfecto, venit auxilio. Quod ita narratur à Dione: Dum hæc, inquit, Romæ atque in Hispania geruntur, M. Octavius & L. Scribonius Libo classe Pompeiana P. Dolabellam Cæsaris legatum ex Dalmatia prosequuerunt, & C. Antonium subuenire ei volentem, pulsum in insulam quamdam exiguam obsederunt, ibique desertum ab incolis, fameque pressum cum omni fere exercitu ceperunt. Meminit & Appianus libro secundo, C. Antonium Illyrici Præfectum & Dolabellam ab Octavio Pompeiano duce superatos scribens, quò tempore Curio in Africa victus & occisus, & Placentiæ militaris seditio commouetur. Item Suetonius Cæsarem omnibus civilibus bellis nullam cladem nisi per legatos suos passum asserit, Quorû, inquit, C. Curio in Africa perit, C. Antonius in Illyrico in aduersariorum devenit potestatem, P. Dolabella classem in eodem Illyrico, Cn. Domitius Calvinus in Ponto exercitum amiserunt. Nec prætereunda sunt quæ Livius libro ex. de hac Illyrica expeditione refert: C. Antonius, inquit, legatus Cæsaris male aduersus Pompeianos in Illyrico rebus gestis captus est: in quo bello Opitergini Transpadani Cæsaris auxiliares, rate sua ab hostilibus nauibus clausa, potius quàm in potestatem inimicorum venirent, inter se occurrentes occubuerunt. Orolius libro vi. cap. xv. tradit Antonium se cum quindecim cohortibus semet Octavio dedidisse, omnesque ad Pompeium à Libone deductos esse. Atqui Antonium postea cum ceteris victoria Pharsalica liberatum, constabit ex sequenti historia.

C. Antonium
Illyrico cap-
tum.

Quæstores.

C. Sallustius . f. n. Crispus. Historicus. Quæstor iterum Urbanus, qui, ut diximus, anno superiore à Censoribus Senatu morus erat, hoc anno, ut arbitror, gradus Senatori recuperandi causâ, antequam Prætor fieret, alteram Quæsturam à Cæsare cepit, cum priorem ex lege gessisset ante Tribunatum plebis, quam anno superiore posuimus. Porro bis Quæstorem fuisse, aperte declarat Ciceronis nomine Inuectiua in eundem Sallustum. Sic enim ille: Tu Crispe Sallusti, tantidem putas esse bis Senatorem & bis Quæstorem fieri, quanti bis Consularem, & bis Triumphalem? De hac autem secunda eius Quæstura intelligimus quæ paulò antè dicit: At idem Sallustius, qui in pace ne Senator quidem manserat, posteaquam Respub. armis oppressa est, ab eodem victore, qui exules reduxit, in Senatum post Quæsturam reductus est. Quem honorem ita gessit, ut nihil non venale in eo habuerit, cuius aliquis emptor fuerit. Et quæ sequuntur, ostendunt quam avarè magistratum hunc administrauerit Sallustius. Ergo videtur à Cæsare Dictatore hoc anno in Senatum cum aliis, quos Censores eiecerant, reductus. Quod etiam Suetonius his verbis indicat: Cæsar nudatos opere Censorio, aut sententia iudicum de ambitu condemnatos restituit. De eodem C. Sallustio intelligenda quidem videntur (tametsi tacent omnes, quibus vidi interpretes) quæ Cicero Officiorum ii. de proscriptionis hasta scribit, quamvis eum non nominet. Alter autem, inquit, qui in illa Dictatura Sullæ scriba fuerat, in hac fuit Quæstor urbanus. Quod de L. Cornelio Lentulo, ut infra videbimus, accipi etiam queat.

..	f.	..	n.	..	Ostiensis in Latio
..	f.	..	n.	..	Calesinus in Campania
..	f.	..	n.	..	Canusinus in Apulia
..	f.	..	n.	..	M. Catonis Propr. in Sicilia Suracusanus
..	f.	..	n.	..	Eiusdem Lilubætanus

.. Marcius. .. f. .. n. Rufus. Fortè Rutilus, quod cognomen Marciis gentili-
tium vetus est. In Sicilia hoc anno Quæstorem fuisse, testatur Cæsar Commentariorum
belli civilis secundo, his verbis: Hunc sequutus Marcius Rufus Quæstor nauibus duo-
decim, quas præsidio onerariis nauibus Curio ex Sicilia eduxerat, &c. Ex quibus colligere est, Marcium Quæstorem post Catonis discessum in Sicilia remansisse, fortunamque sequutum victori Canoni adhaeruisse, eiusdemque iussu cum classe, cui præerat, forte Lilybæтана, ductitasse onerarias Curionis naues, quibus exercitum ille transportabat in Atriciam. Castris postea ad Vticam præfectus, cum Curio occideretur.

Rutilus
Marcia gen-
in cognomen.

l. l. l. f. n. l. M. Cottæ Propr. in Sardinia Caralitanus
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Corsica Aleriensis
l. l. l. f. n. l. l. l. Propr. in Illyrico
l. l. l. f. n. l. M. Confidij Propr. in Gallia Cisalp.
l. l. l. f. n. l. L. Domitij Procos. in Gallia Transalpina

Sex. Quincti-
lius Varus à
Cæsare cap-
tus.

Sex. Quinctilius *l. f. n.* Varus. Cum eodem Procos. L. Domitio Corfinij à Cæsare obfessus & captus, inter alios Senatorij ordinis nominatur Commentariorum belli ciuilibus libro primo. Verum dimissus, desperata Gallica prouincia, profugit ad P. Varum in Africam, sicut libro secundo refertur: vbi certe mutilum Cæsaris istum esse locum indicat ipsa historia. Atque idem esse poterit, qui occiso Cæsare, Bruti & Cassij partes sequutus post prælium Philippenie, sui liberti manu in honorum insignibus mori voluit, vt apud Velleium legimus. Hunc igitur verisimile est L. Domitio Procos. Quæstorem sorte obuenuisse, quandoquidem Cæsaris prouinciæ ex S. C. mutatae nouos etiam Quæstores postulabant.

l. l. l. f. n. l. l. l. Propr. in Asia.
l. l. l. f. n. l. Q. Scipionis Procos. in Suria.
l. l. l. f. n. l. L. Paulli Procos. in Cilicia.
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Cypro.
l. l. l. f. n. l. Caluisij Propr. in Bithynia.
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Ponto.
l. l. l. f. n. l. l. l. Propr. in Cyrenaica.
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Creta.

L. Cassius * *L. f. C. n.* * Longinus. Adolescens erat omni virtute & humanitate ornatus cum Cn. Plancium accusaret, vel Cicerone aduersario iudice. Meminit eius & Pædianus in Miloniana. Hunc Tribunum plebis anno suo postea habebimus.

C. Cassinius *l. f. n.* Schola Eques Romanus, vt Cicero in Miloniana & Pædianus, cum Clodius ante triennium occideretur.

Ap. Claudius maior
& minor
fratres,
C. Clodij Pul-
chri f.

Ap. Claudius *C. f. Ap. n.* Pulcher. Maior. Ap. Claud. *C. f. Ap. n.* Pulcher Minor. Duo fratres, C. Clodij Pulchri, qui frater P. Clodij aduersarij Ciceronis erat, filij, eodem vsi prænomine, atque idcirco differentia causa vnus Maior, alter Minor vocabatur. Ambo ante biennium T. Milonis qui patrum occiderat accusatores fuere, vt Pædianus in argumento Milonianæ orationis testatur. Et puto Maiorem deinde missum in Galliam, vt legiones in Suriam mittendas a Cæsare acciperet. Quæstores hoc anno potuerunt esse.

L. Fulcinius *C. f. n.* * Trio * C. Valerius *l. f. n.* nepos. Hi M. Saufeium ante biennium accusarunt, qui dux fuerat in expugnanda taberna Bouillis, cum Clodius occideretur, eodem Pædiano teste.

C. Fidius *l. f. n.* nepos. Cn. Aponius *Cn. f. n.* nepos.

M. Seius *Sex. f. n.* nepos. Et hi tum inter accusatores Milonianæ factionis fuere, vt idem Pædianus auctor est.

C. Cæfennius *l. f. n.* Philo. Qui Sex. Clodium accusauit, quo auctore corpus Clodij à Milone occisi in Curiam illatum, illud incendium per seditionem conflatum est: Pædianus in Milonianam.

Q. Patulcius *l. f. n.* nepos. Qui Milonem ambitus reum fecerat, vt Pædianus ibidem.

M. Colonius *l. f. n.* nepos. A quo L. Capinius accusatus, vt antè diximus.

Proquest.

l. l. l. f. n. l. Cn. Magni Procos. in Hisp. citeriore
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Hispania vltiore
l. l. l. f. n. l. l. l. Propr. in Africa Uticensis
l. l. l. f. n. l. Eiusdem in Libya Adrumetanus
l. l. l. f. n. l. l. l. Propr. in Achaia.

T. Antistius *l. f. n.* nepos. Propr. in Macedonia, vt anno superiore docuimus.

ANNI P. R. C. DCCV.

Consules.

C. IULIUS C. F. C. N. CAESAR II. P. SERUIIUS P. F. C. N. Vatia Isauricus.

DICTATOR Caesar, ut diximus, comitia habuit, & seipsum Consulem iterum designavit. Is enim erat annus quo per leges vi Consulem fieri liceret, ut scribit lib. 111. Commentariorum civilium. Collegam verò assumpsit P. Seruilium Isauricum, T. Isaurici Triumphalis filium. Idem scribit Dio, Plutarchus, Appianus, Suetonius, & alij. Igitur Tabula Græca Cæsarem 11. & Seruilium Consules suggerunt; Cassiodorus & Marius C. Iulium Cæsarem 11. P. Seruilium; Dio C. Iulium C. f. Cæsarem 11. P. Seruilium P. f. Isauricum. Eosdem adducit Val. Max. lib. viii. cap. 111. de C. Afrania rixosa femina scribens: Prorogauit autem spiritum suum ad C. Cæsarem, itemque M. Seruilium Consules. Locus mendosus est, legendumque videtur, Ad C. Cæsarem iterum & P. Seruilium Consules: aliquot exemplaria habent, Iulium Cæs. 11. & Seruilium Coss. Caesar habitis comitiis cum Dictatura se abdicasset statim, antequam magistratum inire posset, ab vrbe profectus est Brundisium, eod enim legiones duodecim, & equitatum omnem venire iusserat: P. Seruilium Consulatum solus Romæ gessit, Cæsare in Macedonia bellum gerente.

Caesar pridie Nonas Ianuarias cum exercitu in Macedoniam transgressus, Pompeium maximis operibus ad Dyrrachium obsedit: verum suis praediis non sine clade expugnatis, praelio victus, ob rei frumentariae inopiam in Thessalam secedere coactus fuit. Ipsum Pompeius persequutus, & in Pharsalia extremo praelio aggressus est: vbi maxima strage victus & profligatus à Cæsare fuit. Ex acie in Ægyptum nauigio fugiens, tutorum Ptolemaei iunioris regis instinctu & consilio fuit occisus, eodem die quo antea de Mithridate rege triumphauerat, & ut Velleius obseruat, pridie natalis sui. Historiam latissime Caesar ^{suasmo.} lib. 111. Plutarchus, Dio, Suetonius, Appianus, & alij, quos iam toties citauimus.

Prætores.

Q. Fabius Q. f. // nepos. C. Rebilus // f. // nepos.

C. Trebonius C. f. // nepos. Urbanam iurisdictionem extra sortem obtinuit. Legatus Caesaris in Gallia fuerat, & Tribunus plebis anno DCXCIX. lege lata, Caesari prouinciam Galliam in aliud quinquennium prorogauerat. Prætorum urbanum hoc anno fecerat Caesar Dictator in locum, ni fallor, M. Lepidi, rem indignè ferente M. Cælio Ruto: Auctores sunt Dio, & Caesar Commentariorum libro 111. de bello civili.

M. Cælius M. f. // n. Rufus. Abrogato magistratu vrbe pulsus & occisus est. In Liuij Epitoma lib. cx1. ut ibi Sigonius notat, & in Dione perperam Cæcilius appellatur. Is enim idem est qui ante biennium Ædilis curulis fuit, cuius extant quam plures epistolæ ad M. Ciceronem: quarum vltima libro viii. in hac Prætura, ut apparet, scripta est, quippe plena indicis alienati à partibus Cæsarianis animi: quam legere, & huic historix conferre non poenitebit. Anno superiore cum M. Antonio, Q. Cassio & C. Curione, exoriente bello, ad castra Caesaris confugit, quæ in Hispaniam usque sequutus est. Hoc anno Prætor factus ab eo desciiuit, primus Caesaris actionibus resistere ausus, C. Trebonium collegam à Cæsare extra sortem iurisdictioni urbanae præfectum fuisse indignè ferens, ipsum ex legibus Caesaris ius dicere passus non est, debitorum causa suscepta, quibus se auxilio fore pollicebatur, si quis de aestimatione & solutionibus ex lege Iulia per arbitros faciendis appellasset. Leges promulgauit: vnam, Vti sexies sine usuris creditæ pecuniae soluantur. Alteram, qua mercedes habitationum annuas conductoribus donauit. Tertiam tabularum nouarum, quarum spe plebe sollicitata magnas in vrbe seditiones concitauit: ut impetu multitudinis in C. Trebonium Pr. facto, nonnullis vulneratis, eum de tribunali deturbarit. Igitur Consule Seruilio referente, ex Senatus auctoritate Cælio magistratus abrogatus. Et cum, euocato in Italiam Milone exule cum gladiatorum manu, bellum moliretur, circa Turios armis oppressus & occisus fuit. Vide omnia latius apud Dionem, Cæsarem libro 1v. & Velleium. Meminere Liuij Epitome libri cx1. Orosius lib. vi. cap. xv. Eusebius in Chronico: Quinctilianus libro vi. cap. 111. vbi perperam

ram M. Cæcilius est, cuius sellam curulem cum Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam. Dicebatur autem Consul à patre aliquando cæsus flagris.

Q. Pedius M. t. . n. Prætozem appellat Cæsar, & cum legione in agro Turino fuisse, & Milonem Cosam oppugnantem occidisse refert libro 111. belli ciuili.

P. Sulpicius . . f. . n. Galba. Classi Cæsaris Vibone ad fretum vsque præfuit. De quo Commentariorum libro 111. belli ciuili Cæsar, Pompeio scilicet ad Pharsalum victo, C. Cassium cum classe Asiatica in Siciliam venisse. Et cum esset Cæsaris classis diuisa in duas partes, cuius dimidiæ parti præerat P. Sulpicius Prætor, Vibone ad fretum; dimidiæ M. Pomponius ad Messaniam; prius ad Messaniam nauibus aduolasse, quam Pomponius de eius aduentu cognosceret, xxxv. naues incendisse. Vibonem postea profectum ad classem Sulpicianam, sed quinque nauibus incensis virtute legionariorum militum fuisse repulsum. P. Sulpicius autem legatus antea Cæsaris in Gallia fuerat, cuius Commentariorum libro VII. meminit. Hunc Galbam Prætorium fuisse opinor, quem Plurarchus in Cæsare à legionariis militibus (quos in Africam Cæsar anno sequenti transmitti volebat) cum C. Cosconio per seditionem fuisse occisum scribit, velut anno sequenti in Prætura Sallustij latius.

M. Æmilius M. t. Q. n. Lepidus. Ex Prætura Hispaniam citeriorem Procos. obtinuit. Appiano enim auctore, Cæsar Dictator anni superioris exitu, antequam Roma Brundisium versus abiret, prouincias quæ in potestate sua erant, præfides (*πραιμόνας* appellat) ex arbitrio suo, non more maiorum, imposuit, etiam non Prætorios, vel magistratu functos. Meminit illius Hirtius de bello Alexandrino, cum exercitu hoc anno in vltiorem Hispaniam transiisse; seditiones ibidem Q. Cassij culpa exortas sedasse ipsum referens.

A. Postumius . . f. . n. Albinus. Siciliam obtinuit, C. Curioni, vt opinor, successor à Cæsare datus: Auctor idem Appianus Ciuium libro 11. vbi A. Albinum vocat.

Sex. Peductus Sex. t. Sex. n. Sardiniam obtinuit. Appiano item auctore, quem arbitror Q. Valerio successisse.

Q. Cassius . . t. . n. Longinus. Hispaniam vltiorem: Val. Max. lib. ix. cap. iv. Hirtius de bello Alexandrino, & Dio libro xli.

M. Æmilius M. t. Q. n. Lepidus. Hisp. citeriorem.

M. Calidius . . f. . n. Galliam Cisalp. Eusebius. Ad Cæsarem iuit cum Curione & Antonio Cassio: Orosius.

Ap. Claudius . . t. . n. Achaïam.

P. Sestius . . f. . n. Ciliciam. Et in Plutarcho in Bruti vita Siciliam editur vitiosè.

. . Decidius . . f. . n. Saxa Suriam.

A. Plautius . . f. . n. Poniuum & Bithyniam. Cic. ad Plancum à lib. xlii. ad Famil. Epist. xxix.

D. Iunius * D. t. D. n. Brutus. Qui & A. Postumius Bruti f. Albinus. Legatus Cæsaris & classi præfectus anno superiore, deinde hoc anno Gallia, vt ait Appianus, nouæ prouinciæ iussu Cæsaris præfuit. Verum an ipse & alij duo supra dicti Præturam vel alium magistratum curulem ante gesserint, nondum certò possum affirmare. Liuius lib. cxiv. legatum Cæsaris appellat, ipsumque biennio etiam post eandem prouinciã administrasse inueniat, & Bellouacos, dum Cæsar in Africa bellum gerit, in Gallia rebelantes deuicisse scribit.

Q. Cornificius Q. f. . n. Illyricum obtinuit. Prouinciã contra M. Octauium Pompeianæ partis ducem cum A. Gabinij, & post eius mortem, P. Vatini legatorum Cæsaris auxilio fortiter defendit. Vide Hirtium de bello Alexandrino. Est filius Q. Cornificij, qui cum Cicerone Consulatum petiit: lib. xli. Famil. epist. xxviii.

Ædiles.

C. Albius C. f. . n. Carinas. Cuius parens Prætor Carbonis, à L. Sulla interemptus est, teste Appiano lib. 1. bell. Ciuium: qui de hoc & lib. iv. & v. & Dio lib. 21. & fortè de eodem testamentum Q. Metelli apud Val. Maximum lib. vii. cap. viii. nam & T. Carinatis Cicero meminit lib. xlii. ad Atticum.

C. Marcius C. t. C. n. Figulus.

L. Cornelius L. f. . n. Balbus. Gaditanus. Romana donatus ciuitate, Minor dictus,

dictus, ad discrimen Maioris, pro quo Ciceronis extat de iure ciuitatis oratio. Asinij Pol-
lionis in Hispania Quæstor fuit, qui de eo multa ad Ciceronem scripsit Epist. xxxii.
lib. x. ad Famil. Ludis, inquit, prætextam de suo itinere ad L. Lentulum Procos. sollici-
tandum posuit. Significans nimirum (quia hic mire se cruciant interpretes) L. Balbum
prætextatam dedisse fabulam, cuius argumentum fuerit calamitas belli ciuile, & de sua
opera ac diligentia in pace componenda: qua etiam de causa ne lacrymas quidem tene-
re potuerit. De eodem Balbo lib. viii. ad Atticum Cicero epist. ix. & xxiv. item
lib. ix. epist. iv. & Velleius Paterculus lib. ii.

Procos.

L. Cornelius P. f. n. Lentulus Cruscellus. Qui cum C. Marcello Consul iam
fuerat an. dcciv. Fortè etiam Quæstor vrbanus C. Cæsare Dictatore, & Sulla Dictato-
re scriba, si rectè assequor mentem M. Tullij lib. Offic. ii. nomen enim silentio præ-
teriens non expressit. Sic enim ibi: Hastam P. Sulla cum vibrasset Dictatore propinquo
suo (L. Sulla) idem sexto & trigésimo anno post a sceleratiore hasta non recessit. Alter
autem, qui in illa Dictatura scriba fuerat, in hac fuit Quæstor vrbanus. Sed quis, quæso,
alter? Muti enim sunt, ut in re difficili vsu venit, Scriphæ ranæ in morè interpretes, etiam
Critici, Car. Langius cetera diligentissimus, & Lambinus, ac prior Manutius. Et si verò
suprà paulò C. Sallustium Crispum opinari quosdam diximus, assentiri tamen non pos-
sum, sed hunc potius L. Cornelium Lentulum significari opinor: de quo apud ipsum Sal-
lustium (qui de se aliàs non tacuisset) lib. historiæ i. M. Æmilius Lepidus Cos. ora-
tione ad populum cōtra L. Sullæ Dictaturam habita sic ait: Non aliter, inquit, salui satiscq;
tuti in imperio eritis, nisi Vettius Picens, scriba Cornelius aliena benè parta prodegerint.
Velleius quoq; Paterculus lib. ii. vbi de Balbo Minore sermo est, castigandus, qui L. Cor-
nelium Consulem nominat, quem Consularem, ut mox oportuit, aut Proconsulem po-
tius, ut rectè Asinius lib. x. ad Famil. epist. xxxii. ut suprà paulò exposui, & M. Annæus
Lucanus lib. viii. ver. 330. modò Consulem vocat, quòd paulo ante Consul fuisset, ut
monuit Sebast. Corradus doctus. Ciceronis scholiastes lib. De claris Oratoribus pag. 395.
asserens, Cn. Pompeium non cum utroque Lentulo, sed cum hoc L. Lentulo duntaxat
profugisse, Pharsalica cæsum pugna.

Tribuni plebis.

A. Hirtilius A. f. n. Legis Hirtie meminit Cicero in Philippica xiii. quam hoc
ferè tempore Tribunum plebis in gratiam Cæsaris victoris tulisse colligimus, qua Pom-
peiani omnes magistratibus excluderentur. M. Antonius, occiso Cæsare, cum inuito
Senatu Galliam Cisalpinam inuaderet, & Mutinam obsideret, hostis iudicatus, inter
alia hoc aduersariis obiecit in epistola ad Hirtium & Cæsarem Octavianum, quam Ci-
cero in Senatu exagitat; Neminem, inquit, Pompeianum qui viuat tenere lege Hirtia
dignitates. Ad quod ita Cicero: Qui quæso iam legis Hirtie mentionem facit? cuius
non minùs arbitror latorem ipsum, quàm eos de quibus lata est pœnitere, omnino mea
quidem sententia legem illam appellare fas non est; & ut sit lex, non debemus illam
Hirtij legem putare. Hirtium quinto post anno Cæsar ad Consulatum euexit, ut hoc
vel superiore anno legem hanc in Tribunatu plebis tulisse verisimile fiat, vel demum in
ipsa Prætura, quam biennio post gessisse demonstrabo.

L. ii. ii. f. n. Lamia.

Quæstores.

M. Claudius M. f. n. Marcellus. Æserinus. In Hispania Dux electus
à Cordubentibus, & à legionibus Prætor appellatus, quæ ob Q. Cassij Prætoris auariti-
am à Cæsaris partibus descuerunt. Qui quando se medium ante prælium Pharsalicum te-
nuisset, ut siue Cæsar, siue Pompeius vicisset, victori suam operam nauasse videri posset;
post victoriam à Cæsare destitutus, & relegatus fuit, sed postea reuocatus & honoribus
etiam affectus: Auctores Dio libro xlii. Hirtius de bello Alexandrino. Meminit Hispa-
niensis illius seditionis Epitome Liuiana lib. cxii.

P. Cornelius f. n. Lentulus Marcellinus. Cum legione nona in obsidione
Dyrrachiensi parti munitionum ad mare præfuit, à Pompeianis non sine clade tandem
pulsus: Cæsar Commentariorum belli ciuile libro i. & Orosius libro vi. cap. xv.

C. Platorius f. n. in Asia. Hirtius de bello Alexandrino: Mittit P. Sextium ad
C. Platorium Quæstorem, ut legionem adduceret, quæ ex tumultuariis militibus in Ponto

confecta erat. Hæc de Cn. Domitio Cæsaris legato, cum anno sequenti bellum contra Pharnacem pararet.

Ti. Claudius Ap. f. / .n. Nero. Pater Tiberij Augusti, Quæstor C. Cæsaris, anno insequenti bello Alexandrino classi præpositus, plurimum ad victoriam contulit. Pontifex deinde in locum P. Scipionis substitutus, in Gallia colonias deduxit, Narbonam & Arelaten: Auctor Suetonius in Tiberio. Laudat adolescentem Cicero Familiar. libro XIII. epist. LXIII. è Cilicia scribens.

ANNO P. R. C. DCCVI.

C. IULIVS. C. F. C. N. CAESAR. II. Dict.

M. ANTONIVS. M. F. M. N. MAG. EQ. Reip. constituendæ causa:

Deuicti & occisi Pompeij cum primum fama per Italiam diuulgata fuit, Romæ in Cæsare omnium animis certatum inclinatis, varij & inusitati honores, licet absenti, decreti sunt à populo Romano: ex quibus eos tantum enarrabo, quos acceptasse videtur: Consulatum videlicet in quinquennium; Tribuniciam potestatem in perpetuum; utque Comitibus omnibus, præterquam plebeis, præesset; insuper Dictaturam non ex lege, vel, ut moris erat, semestrem, sed in annum integrum. Quam rursus principio huius anni, licet extra Italiam esset, inuit, Magistro equitum M. Antonio dicto, quamuis nondum Prætorio: cui curam urbis commisit, dum ipse bellum in Ægypto atque Asia gerit. Quo autem titulo Cæsari Dictatura hæc decreta fuit, non tradunt Historici: attamen generali illo ac summæ potestatis titulo Reipub. constituendæ, quod ante Sulla fecerat, Dictaturam acceptasse dicemus. Hoc enim ostendunt alia quæ simul cum Dictatura ipsi a Senatu & populo decreta fuisse scribit Dio. Rem enim gerere poterat, cum belli & pacis dominus esset factus; comitia item habere, cum iis omnibus is vnus præesse deberet; seditiones sedare, cum nominatim quidvis statuendi de Pompeianis potestas esset data. Denique cum penes vnum summa rerum esset, & omne ius ad ipsum solum quidvis in Rep. statuendi transferretur, recte mihi videtur Reip. constituendæ causa Dictatorem factum dici posse. Igitur ineunte hoc anno, ut apud Dionem legimus, insolens, fœdus, ac propè miserabilis fuit urbis aspectus, non habitis ante comitiis ob Dictatoris absentiam, præterquam Tribunorum plebis, nullis nec Consulibus nec Prætoribus principio anni solemniter magistratum ineuntibus. M. Antonius quidem prætexta atque lictoribus usus, Senatum cōuocando, quamdam speciem popularis Reip. status repræsentabat, armis tamen & militum præsidio lectus, cum omnia fere solus obiret magistratuum munia, insuetam tyrannidem simul præ se ferebat. Cumque ea Magistrum equitum facere videret ciuitas, longe grauiora à Cæsare Dictatore ipso expectabat. Sed diffuse satis omnia de vrbis rerum statu suis scriptis expressit Dio: multa leges item apud Plutarchum in Cæsare & Antonio. Attingit quædam Cicero in Philippicis de rebus Antonij Magistri equitum.

C. Cæsar fugientem Pompeium persequutus in Ægyptum, posteaquam occisum comperisset, pacem inter Ptolomæum regem & Cleopatram sororem, cum inter se bellum gererēt, componere conatus est. Sed cum libertatem à Ptolomæo rege isdem auctoribus, quibus Pompeium interfecerat, insidias tendi comperisset, bellum cum eo difficillimum gessit, & cum maximo suo discrimine vicit. Ptolomæus, dum fugit, in Nilo nauicula subleuit, & submersus est. Cæsar victor regnum Ægypti Cleopatraz, & minori fratri Ptolomeo permisit. Inde in Syriam & Pontum cum exercitu transiens, Pharnacem regem, Mithridatis filium, occasione temporum rebellantem, vno quatuor horarum prælio superauit, & terrore subito oppressit. Cæsar Romam reuersus, legem de provinciis tulit, Ne Prætoriarum provinciarum plusquam annum, neque plusquam biennium Consulares obtinerentur. Latissime hæc omnia Cæsar, Hirtius, Dio, Plutarchus, Appianus, Orosius, Suetonius, & alij.

EODEM. ANNO

Q. FVFIVS. Q. F. C. N. CALENVS. P. VATINIUS. P. f.

C. Cæsar Dictator Ægypto in potestatem redacta, victo & occiso deinde rege Pharnace, ex Asia Romam reuersus, in reliquum anni Consules fecit Q. Fufium Calenum & P. Vatinium, qui ambo legati Cæsaris fuerant. Per eosdem Calliodorus veluti ordinarios Consules annum notauit, omissa Dictatura Cæsaris. Sic item Tabulæ Græcæ, & quas Cuspinianus citat, Calenum & Vatinium nominantes. Verum in Calliodoro & Mariano perperam Fuluius pro Fufius, Vaticanus pro Vatinius legitur, errore similium nominum. Rectissime Dionis argumentum libri XLII. Fastis Capitolinis congruens, Dictaturam Cæsaris cum Consulibus expressit, hoc modo: Hæc gesta sunt partim eo anno, quo C. Iulius C. f. Cæsar Dictaturam iterum gessit, Magistro equitum M. Anto-

nio M. f. Consules autem fuerunt Q. Fufius Q. f. Calenus, P. Vatinius P. f. Itaque etiam in contextu ipsius hystoria: Hæc a Cæsare, inquit, eo anno gesta sunt, quo reip̃sa Dictaturam iterum gessit, cum Consulum nomen Calenus & Vatinius extremo anno constituti ferrent. In breuem hunc Consulatum Vatini, locus extat Ciceronis apud Mactobium libro secundo Saturnalium, vbi ita legimus: In Consulatu Vatini, quem paucis diebus gessit, notabilis Ciceronis urbanitas circumferebatur: Magnum ostentum, inquit, anno Vatini tactum est; quod illo Consule nec ver, nec æstas, nec autumnus fuit. Indignus protecto omnium iudicio Vatinius eo magistratu habitus est. Hinc ita stomachatur Catullus poëta ad seipsum de Nonio Struma & Vatino:

Quid est, Catulle, quod moraris emori?

Sed in curuli Struma Nonius sedet;

Per Consulatum peieras Vatinius.

Quid est, Catulle, quod moraris emori?

Atque ab his initium non legitimi temporis Consulatum, quos postmodum frequentissime ex arbitrio Imperatorum ad certos menses vel dies reperimus constitutos fuisse. P. Vatinius autem sequenti anno ex Consulatu a Cæsare in Lilycum missus fuit, ut declarant epistolæ, quæ extant libro v. Familiarium, & nos in eius triumpho paulo post latius dicemus. Q. Fufij meminit sæpè Cicero tam in epistolis quam in Philippicis. Prætor fuit anno dccciv. Cæsare Consule, & ante biennium Tribunus plebis. Enarrat eius orationem Dion libro xlv. qua Antonium defendit contra Ciceronem; dicitque, M. Antonium, licet creatis Consulibus, Magisterium tamen equitum usque in anni exitum retinuisse.

Prætores.

L. Mussidius . . f. . n. Longus. Q. Maximus Q. f. . n. Argenteus Goltzi denarius.

C. Sallustius . . f. . n. Crispus Historicus. Apud Dionem libro xlii. inter alia eius anni acta etiam hæc legimus: Cæsar ex Asia Romam extremo anno reuersus, factionibus Tribunorum plebis seditiones in vrbe gliscientes præsentia sua facile compescuit: nihil tamen grauius in quemquam statuens, statum vrbis resque urbanas omnes tranquille composuit: legatos, bellicque adiutores, qui ordinis Senatorij erant, honoribus ornauit, comitiis habitis sacerdotia & magistratus attribuendo. Quosdam enim Consules (ut supra dixi) & Prætores in reliquam anni partem creauit; quosdam in annum insequentem designauit: & inter alios C. Sallustium Crispum Prætozem esse factum, à Dione asseritur. Dum enim (ut ibidem legimus) Romæ Cæsar urbanas res ex arbitrio suo constituit, in Campania grauis contra ipsum veteranorum seditio repente exorta est; missionem & præmia ob res bene gestas & victoriam Pharsalicam promissa flagitantium, quæ ad cædes usque legatorum exarsit. Occisis enim duobus viris Prætoris Cosconio & Galba, ut Plutarchus auctor est, fugitoque C. Sallustio, qui ut Senatoriam dignitatem recuperaret, Prætor tum factus erat) Romam armati contenderunt. Cæsar tamen, licet deterrentibus amicis, iis occurrere in Campo Martio non cunctatus est, & missionem postulantibus confestim dare non dubitauit. Et vna voce, qua Quirites eos pro militibus appellarat, tam facile circumegit, sedauit, & flexit, ut ei milites se esse statim responderint, & quamuis recusantem, ultro in Africam sint sequuti. Sed quod ad Sallustium attinet, is anno insequenti Proprætoze cum imperio à Cæsare in Numidia relictus fuit, ut tum latius dicemus. Vide de his Dionem, Appianum, Plutarchum in Cæsare, Suetonium, & Liiij Epitomen lib. cxiii. Meminit item Cicero seditionis militaris libro xi. ad Atticum.

P. Seruilius P. f. C. n. Vatia. Isauricus. Procos. Asiam obtinuit. Extant ad eundem Epistolæ Ciceronis Famil. libro xiii. hoc anno, cum in prouincia esset, ad eum scripser.

M. Acilius . . f. . n. Siciliam obtinuit Procos. Ad quem extant plures Ciceronis epistolæ, quibus amicorum negotia commendat, Fam. lib. xiii. Eundem opinor, qui postea in Græciam missus cum legionibus à Cæsare.

M. . . f. . n. Aristus. al. Auctus, qui in Achaia administranda Ser. Sulpicio successit: ad quem extat Cic. epist. l. lib. xiii. Famil. (eti alij M. Aristum edant) & in eundem lib. vii. epist. xxx.

P. Sulpicius . . f. . n. Illyricum. Famil. xiii. ep. lxxvii. Imperator appellatus.

Ap. Claudius . . f. . n. Illyricum obtinuit. Cui P. Vatinius anno sequenti successit post Consulatum. Ita enim ipse ad Ciceronem è prouincia scribit, Sex. Serui-

lium accusans ab ipso captum in Illyrico, ex profugis, ut apparet, Pompeianæ factionis, pro quo videtur Cicero apud eum intercessisse: Quid illis, inquit, respondere possum, „ qui sua bona direpta, naues expugnatas, fratres, liberos, parentes occisos actione expo- „ stulant? Si, me herclè, Appij os haberem, in cuius locum suffectus sum, tamen hoc susti- „ nere non possem. Distinguere hunc Appium expressis verbis a Consulari videtur. „

C. Trebonius C. f. . n. Hispaniam vltiorem ex Pratura Procos. obtinuit. Nam Q. Cassio successisse videtur. Scribit enim Hirtius de bello Alexandrino sic, vbi de Cassij & Marcelli contentionibus & dissidiis: Narbonem, inquit, sub idem tempus „ Trebonius Procos. ad prouinciam obtinendam venit: de cuius aduentu ut cognouit „ Cassius, legiones quas secum habuerat, equitatumque in hiberna distribuit. Ipse omni- „ bus suis rebus celeriter correptis Malacam contendit, ibique aduerso tempore nauig- „ gandi naues conficendit, ut ipse prædicabat, ne se Trebonio, Lepido, & Marcello com- „ mitteret; ut amici eius dictabant, ne per eam prouinciam minore cum dignitate iter „ faceret, cuius magna pars ab eo defecerat; ut ceteri existimabant, ne pecunia illa ex in- „ finitis rapinis confecta in potestatem cuiusquam veniret. Verum Cassius paulò post in „ Iberi fluminis ostio, cum neque flectere nauem propter vim fluminis, neque directam aduersis fluctibus occurrentibus tenere posset, naufragio perit, Dione & eodem Hirtio auctoribus. Trebonius anni insequentis exitu à legionibus quæ sub Longino & Marcello seditiones agitant, T. Scapula duce, prouincia eiectus fuit, ut apud Dionem latius libro XLIII.

Calidius orator (sic enim lego) partes Cæsarianas bello sequutus, Galliam Togatam obtinuit, Placentiæ mortuus in prouincia: Eusebius, & Marianus in Chronico.

Tribuni plebis.

Q. Celer . . f. . n. nepos. P. Canidius. P. f. . n. Crassus:

L. Cornelius L. f. . n. Balbus.

P. Cornelius P. f. . n. nepos. Dolabella. Gener Ciceronis, ac Cæsari valdè fami- liaris & amicus, ut monstrant epistolæ eius ad Ciceronem; sed magno ære alieno obru- tus fuit. Qua de causa nouarum rerum cupidus, a patriciis transiit ad plebem, ut posset Tribunus plebis fieri. Quo magistratu adepto, debitorum causam nuper à M. Cælio motam suscepit, & legem de nouis tabulis, nempe de ære alieno sciindendo, promulga- uit. Cui cum collegæ intercederent, inaximos per iustitiam plebem ablente Cæsare exci- tauit in vrbe tumultus, ut apud Dionem XLVI. & Plutarchum in Antonio diffusius enar- ratur. Legem quoque Quæstoriæ tulisse Tacitus ait lib. XI. Donec sententia Dolabellæ „ venundarentur. Hinc est quod Cicero ad Atticum, qui tum temporis Brundulij Cæsa- „ ris aduentum expectabat, anxius & incertus, num in gratiam à victore reciperetur. Ait enim: Quod me audis fractiorem esse animo; quid putas, cum videas accessisse ad supe- „ riores ægritudines præclaras generi actiones? Id quod ironice dicit: nam Dolabellæ „ actiones erant turpissimæ. Et rursus in alia epistola: Odij, generum ne nostrum po- „ tissimum, ut hoc, vel tabulas novas: Dolabella enim, ut apparet, Cæsarem instigabat; ut vel Pompeianorum bona proscriberet, vel tabulas novas admitteret.

L. Trebellius . . f. . n. C. Asinius Cn. f. . n. Pollio. Hi optimatum ac nobilitates partes contra debitores & inopem multitudinem defenderunt, legi Cor- nelie de tabulis nouis intercedentes. Cumque Dolabella per armatos occupato foro per vim legem laturus videretur, ad eades deuentum, varisque per urbem locis atrociter dimicatum fuit, ut sacra aliquando prælij dirimendi causa a Vestalibus e templo prolata fuerint. Quibus incommodis per motus Senatus, M. Antonio Magistro equitum, cu- stodiam commisit. Is inductis in urbem militibus, Dolabellam foro exturbauit, occingē- tis e plebe factionis aduersæ occisis. Hæc latius apud Dionem, & Plutarchum in Anto- nio: obiter item Liuiana Epitome libri CXIII. Ex intercessoribus his Tribunis L. Tre- bellium nominant Liuius & Dio; Plutarchus Trebellio adiungit Asinium, quem Pol- lionem autumo, qui Cæsari familiaris & amicus, & post septennium Consul fuit. De Trebellio item sæpius in Philippicis Cicero: nam occiso Cæsare, M. Antonij partes sequutus est. Vnde Philippica sexta de L. Antonio sic loquitur: Nam Trebellium, in- „ quit, valde diligit, oderat tum cum ille tabulis nouis aduertabatur: iam fert in oculis, „ postquam ipsum Trebellium vidit sine tabulis nouis saluum esse non posse. Rursus Phi- „ lippica X. Est vnà Trebellius, qui iam cum tabulis nouis redit in gratiam. Item Philip- „ pica XI. eadem ferè repetit: Nam quid ego de Trebellio dicam? quem vltæ videntur „ Furæ debitorum, vindicis enim tabularum nouarum nouam tabulam vidimus.

Ser. Sul-

Ser. Sulpicius .f. .n. Rufus. Iuriconsulti filius. Ad Atticum, lib. x. ep. 111.
C. Trebatius .f. .n. Testa. Iuricons.

Quæstores.

M. Appuleius .f. .n. in Asia. Cic. lib. Famil. x111. epist. XLIV. XLV.

C. Petronius. .f. .n. C. Cæsaris designatus in annum insequentem erat: sed antequam iniret, cum in Africam transeret, naue sua in hostium potestatem redacta, salutem sibi a Scipione oblatam respuit, Cæsarianos milites ab hostibus salutem accipere non solere respondens. Quo dicto semetipsum pugione transfixit. Plutarchus in Cæsare, sed mendose Granius Petronius appellari videtur.

Sex. Iulius .f. .n. Cæsar. in Syria. Hunc iuuenem propinquum & gentilem suum Cæsar, Pharnace deuicto, cum vna legione Quæstorem in Syria reliquit, vbi anno insequenti Q. Cæcili Bassi instinctu à militibus suis trucidatus est: Appianus ciuium lib. 111. Dio lib. XLVII. Zonaras lib. 1. Iosephus Antiquitatum lib. XVI. cap. XIX. & de bello Iudaico, lib. 1. cap. VII.

C. Sextilius .f. .n. Rufus. in Cypro. Extat ad hunc epistola Ciceronis Famil. x111. qua Paphios commendat, hoc quasi anno scripta: Cum primus in eam insulam (inquit) Quæstor veneris, ea te instituere, quæ sequantur alij, conducere arbitror. Quæ ut spero, facilius consequere, si & P. Lentuli necessarii tui legem, & ea quæ à me constituta sunt, sequi volueris. Ex quibus verbis palam fit, aliquandiu post Ciceronis reditum e provincia hanc epistolam scriptam fuisse, posteaquam deuicto Pompeio, & transmarinis prouinciis in potestatem redactis, Cæsar Cyprum Quæstori Sextilio commisisset. Quæ insula prius videtur Ciliæ Proconsulibus paruisse, ab eo tempore quo à M. Catone in prouinciæ formam redacta fuit. Cæsare occiso, sub C. Cassio in Asia clausi præfuit: Cicero lib. Famil. x11. epist. x111.

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus. Ann. DCCVI.

Propr. ex Hispania citeriore.

Fragmenta Capitolina secūdum ex Hispania triumphum M. Lepidi anno vrbis DCCX. suggerunt: ex quo constat, item antea triumphasse. Quod à Dione etiam asseritur libri XLIII. initio, M. Lepidum à Cæsare statim post Præturam ad obtinendam Hispaniam citeriorem missum referens, honorasse insuper triumpho redeuntem huius anni exitu, licet bellum non gessisset, non pugnasset, nullæve victoria vel rebus gestis clarus esset. Sed saltem istriumphus titulus fuit, quod rebus gestis Q. Longini & M. Marcelli interfuisset. Igitur præter pecuniam focus ereptam, nihil etiam transtulit. Vide Dionem.

ANNI P. R. C. DCCVII.

Consules.

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. III. M. ÆMILIUS M. f. Q. n. Lepidus.

Sic etiam à Cassiodoro, Mariano, & Tabulis Græcis Consules eduntur hoc anno C. Iulius Cæsar III. & M. Lepidus. Suffragari videtur Plutarchus, quum ita fere scribat: Cæsar Pharnace victo trajiciens in Italiam, Romam perrexit, exacto iam anno, in quem Dictator iterum creatus fuerat, Consul designatur insequentem. Et rursus in Antonio: Itaque reuersus Cæsar, Dolabellæ veniam dedit, & tertium Consul factus, non Antonium, sed Lepidum elegit collegam. Item Eutropius: Cæsar ex Asia Romam regressus, tertio se Consulem fecit cum M. Æmilio Lepido, qui & Magister equitum Dictatori ante annum fuerat. Sane cur hoc scribat, miror: quando omnium consensu M. Antonius Magister equitum, non Lepidus fuerit, qui tum Hispaniam obtinebat. Fastis Capitolinis, qui Consulem tantum hoc anno fuisse volunt Cæsarem, consentiunt denarij argentei, Cæsaris, eodem anno excusi, cum honorum titulis omnibus, quos Cæsar tum gesserat. Legitur enim in nummo cum Cereris effigie, & instrumentis Pontificalibus, quem olim Præpositus Arentis Maximilianus Mouillonius, post Tornacentium Episc. habuit, ita: CÆSAR. DICT. ITER. COS. TERT. AVGV. PONT. MAX. Ex quibus colligimus, Dictaturam tertiam post tertium Consulatum (vt & Capitolini Fasti volunt) a Cæsare gestam fuisse. Alia tamen est Dionis opinio: tradit enim Cæsarem hoc anno Dictaturam vna cum Consulatu, vtrumque tertium, sed primo Dictaturam, extremo anno Consula-

tum gessisse, suscepto in utroque magistratu sibi collega M. Lepido. Hirtius etiam in Dionis sententiam abire videtur: scribit namque, Cæsarem Africa recepta hoc anno Dictatorem III. fuisse, & designatum IV. Sed multo aliter Suetonius, qui ab omnibus discrepat, ita scribens: Tertium & quartum Consulatum titulumenus gessit, contentus Dictaturæ potestate decreta cum Consulatibus simul. Atque utroque anno binos Consules substituit sibi in ternos nouissimos menses. Attamen aliter ostendunt fragmenta Fastorum Romanorum, quæ annum hunc integrum Consulatu Cæsaris & Lepidi, sine suspectis Consulibus transactum volunt.

C. Cæsar Me-
telli Scipionem
& Iubæ Cæsarem
cepit.
M. Cato Vti-
ce se occidit.

C. Cæsar rebus in vrbe constitutis IV. Kal. Ianuarias contra Scipionem, M. Catonem, & Iubam regem, Pompeianæ partis duces, exercitum in Africam ex Sicilia traniecit ad belli civilis reliquias conficiendas: ubi variis præliis inter partes dimicatum fuit. Elatus aliquot victoris Scipio, totis viribus tandem ad Thapsum cum Cæsare confluit, sed acie victus, in fugam cum exercitu compulsus fuit: L. Afranius & regis Iubæ castra eodem impetu a Cæsare capta sunt ac direpta. M. Cato, qui Uticam prædio tenebat, clade intellecta, & exercitum victorem aduenire, sibi necem conscivit. Filio eius Cæsar veniam dedit. Faustus Sulla & L. Afranius capti, iussu Cæsaris occisi sunt. Petreius & Iuba ne in potestatem victoris venirent, inutuis vulneribus inter se concurrentes perierunt. Metellus Scipio in naue circumuentus, querentibus Imperatorem hostibus, honestam morti præclatæ vocem quoque adiecit: Imperator se bene habet, dixit, & adactis simul in pectus ferro, e naui in mare semet cœiecit. Cæsar Iubæ regno in prouinciæ formam redacto, Romam exercitum deportauit, ubi quadraginta dierum supplicatio ob has res gestas, & diuenti honores ei sunt decreti. Historiam scribunt latius Dio, Plutarchus, Appianus, Hirtius, Velleius, Orosius, Eutropius, Zonaras, Florus, & alij.

Pompeius
fugam
cepit.

Meminit huius Consulatus etiam Censorinus in libello de die natali, annū ordinasse Cæsarem hoc tempore scribens, & ut solis cursui eum æquaret, duos menses LXVIII. dierum inter Nouembrem atque Decembrem intercalasse. de quo plura apud ipsum Censorinum, Plutarchum, Dionem, Suetonium, Macrobiū, & alios.

Leges Iulæ.

Leges item tulit Cæsar plures, inter quas erat Iudiciaria, qua solis Senatoribus & equitibus iudicia commisit, tertio Tribunorum ætatis ordine sublato. Altera de prouinciis, Ne quis post Præturam ultra annum, vel post Consulatum ultra biennium cum imperio prouinciā obtineret, ut sibi nec nimirum cōsuleret, non ignarus, quantā dominandi cupiditatem diuturnum imperium excitaret, & quas facultates & occasiones insuper adijceret. Vide Dionem lib. XLIII. & Ciceronem Philippica prima. Utque exhaustæ urbis, propter bella civilia, frequentius cōsuleret, sanxit, Ne quis ciuis maior XX. annis, minorve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset. Ne quis Senatoris filius, nisi contubernalis aut comes magistratus, peregre proficisceretur. Omnesque medicinam professos, & liberalium artium doctores, quos libentius urbem incoheret, ciuitate donauit, ut apud Tranquillum legimus. Addit Dio, præmia etiam instituisse iis qui plures generarent filios. Vide eundem cum Plutarcho, Appiano, & aliis.

Prætores primū decem facti sunt.

Cæsar anno superiore Romam reuersus, ut quampluribus de se bello civili benemeritis gratiam posset referre, sacerdotiorum magistratuumque fere omnium collegia, numero ampliora reddidit. In hunc verò annum decem Prætores designasse, à Dione traditur, cum à Sullanis temporibus octo tantum creari solerent. Idem scribunt Pomponius in titulo de origine iuris, & Suetonius in vita Cæsaris. Porro quinam hi omnes fuerint, difficile repertum est, quando non omnium mentio reperiatur apud Auctores. Nos, ut cœpimus, ordine suo enarrabimus illos, quorum memoria veterum scriptis ad nostram ætatem peruenit.

L. Volcatius L. f. M. n. Tullus. A. Hirtius A. f. M. nepos.

De urbanis eius anni Prætoribus vix quidquā certi reperio apud Auctores, & an Prætorum titulo fuerint vsi, qui Romæ ius hoc anno dixerunt, a Cæsare tantum, non habitis comitiis, constituti, merito dubitari potest. Suetonius enim auctor est, C. Cæsarem in tertio & quarto Consulatu nulla habuisse comitia præter Tribunorum & Adilium plebis, Præfectosque pro Prætoribus constituisse, qui præsentem se res urbanas administrarent. Hinc est quod M. Cicero L. Strabonis eq. Rom. causam pecuniariam commendans M. Bruto Galliam Cisalpinam hoc anno permissu Cæsaris regenti, L. Volcatium, licet ius Romæ cum diceret, nullo magistratus aut Præturæ titulo, uti solet, ornauit: nimirum, quod non à Senatu, non a populo, sed à solo Cæsare iuris dicundi potestatem accepisset. Sic igitur
M. Bru-

M. Bruto scribit in epistola, quæ extat libro xiii. Familiarium, Strabonis, ut dixi, causam commendans: Huic, inquit, in tua provincia pecuniam debet P. Cornelius; ea res à Volcatio, qui Romæ ius dicit, reiecta est in Galliam. Hæc Cicero: qui profecto Prætorem Volcatium appellasset, si magistratum à populo, comitiis habitis more maiorum, obtinisset. Prætorio nomine atque ornamentis nihilominus usus fuisse, nummus aureus ostendit, quem Leodij apud Lævinum Torrentium amicum eruditissimum humanissimumque vidi, ab A. Hirio Prætor in tertio hoc Cæsaris Consûlatu cûsus, repræsentans ab vno latere caput obuelatum, ut Pietatis, vel Vestæ, cum titulo, C. CÆSAR, COS. TER. Ab altero instrumenta sunt Pontificalia, lituus, vrceus, & securis, cum titulo, A. HIRTIUS. PR. Fortassis in hoc magistratu legem tulit, cuius antè in eius Tribunatu mentionem fecimus, qua Pompeianos omnes magistratibus exclusit. Qui autem provincias administrarunt Prætorio vel Consulari cum imperio, suggeram: ex quibus nondum Prætura functi posthac frequenter occurrunt. Cum enim omne comitiarum ius, quod penes populum esse solebat, iam sibi arrogasset Cæsar, qualescumque libuit, nemine contradicente, honoribus & provinciarum imperio ornauit. Id quod & alij, qui Remp. soli tenuerunt, postea sunt imitati. Ne tamen prorsus suo iure populum priuasse videretur Cæsar, sicut apud Suetonium legimus alio loco, comitia in posterum cum populo partitus est, ut exceptis Consûlatu competitoribus, de cetero numero candidatorum, pro parte dimidia, quos populus vellet, pro parte altera, quos ipse dedisset, renuntiarentur.

A. Allienus .f. .nepos. Siciliam obtinuit. Nam Hirtius de Africo bello sic: Cæsar deinde Allieno Prætori, qui Siciliam obtinebat, de omnibus rebus præcipit, & de reliquo exercitu celeriter imponendo datis mandatis ipse nauem conscendit ad vi. Kal. Ianuar. & reliquas naues statim est consecutus. Idem Allienus postea Cæsari reliquum exercitum e Lilybæo transmisit in Africam; ut eodem lib. Hirtius memorat, ubi Procos. non Prætorem appellat: Allienus, inquit, interim Proconsul e Lilybæo in naues onerarias imponit legiones xiii. & xiv. & equites Gallos dccc. funditorum sagittariorumque mille, ac secundum comeatum in Africam mittit ad Cæsarem. Successisse Acilio videtur etiam ante Kalendas Ianuarias. Ad eum extant epistolæ Ciceronis Familiar. lib. xiii. quibus amicorum negotia cõmendat. Procos. ipsum appellat. Eius extat denarius argenteus cum signo Trinacriæ & Victoria in rostro navis, ascriptum, A. ALLIENVS. PRO. COS. & ab altera parte, C. CÆSAR. IMP. COS. ITER. Ex quo colligimus, & antea ipsum legatum Procos. fuisse in secundo Consûlatu Cæsaris. [De hoc plurib. in Onomastico historię Rom. Ioan. Glandorpius.]

M. Iunius M. f. .n. Brutus. Qui post Cn. Scruilij Cæpionis adoptionem appellatus est M. Brutus Cæpio: Galliam Cisalpinam obtinuit. Bruti vitam Plutarchus descripsit, qui hoc bello ciuili Senatus auctoritatem, & partes Pompeianas vltro sequutus est. Post cladem Pharsalicam, fugiens Larissam, à Cæsare reuocatus, & non solum in gratiam receptus, sed etiam in summo honore postmodum fuit habitus. Hoc autem anno eundem Cæsar, cum in Africam traiecturus esset, Galliæ Cisalpinæ prætererat, quam laudatissime administrauit; quod ibidem diffuse satis Plutarchus declarat. Meminit item Cicero epistolarum Fam. libro vi. ep. vi. ad A. Cæcinam, qui licet Pompeianæ partis fuisset, bene ipsum tamen sperare iubet de Cæsaris clementia, quando plures ex aduersariis post victoriam receperit in gratiam: At nos, inquit, quemadmodum est complexus? Cassium sibi legauit, Brutum Galliæ præfecit, Sulpicium Græciæ. Vtrumque igitur Pompeianæ partis fuisse Cicero intinuat. Ex his Brutus nondum Prætorius erat, veluti neque Sulpicius, modò ne Ser. Rufus sit, quem paulò antè Consulem habuimus, quod forsitan indicat L. Messinium commendans lib. xiii. Familiarium, ubi cum dignitate non minorem M. Lepido Consule fatetur his verbis: Litteras ad te à M. Lepido Cos. non quæ te aliquid iuberent (neque enim id tuæ dignitatis esse arbitremur) sed quodammodò quasi commendatitias sumpsimus. Ad vtrumque extant plures eius epistolæ, Familiarium libro xiii. quibus amicorum negotia prouincialia iis commendat. Meminit huius Ser. Sulpicii item in epistolis ad A. Torquatum lib. vi. qui tum Athenis exulabat, nondum à Cæsare receptus in gratiam.

D. Iunius * D. f. D. n. Brutus. Albinus. Galliam vltiorem tenuit. De quo Ioannes Glandorpius in Cic. lib. ii. Epist. ad Famil.

Ser. Sulpicius .f. .n. Achaia. Cic. lib. Famil. xiii. ep. xxvi. & xxvii.

Q. Valerius .f. .n. Orca. Leg. Propr. in Etruria agros diuisit: idem lib. Famil. xiii. ep. iv. & v.

C. Sallustius .f. .n. Crispus. Ex Prætura nouam Africam Procos. obtinuit.

Cæsa.

Cæsarem in Africam sequutus est, ab eodem cum parte navium ad Cercinam insulam in potestatem redigendam missus, quod ibi magnum frumenti numerum esse audiebat. Sallustius Prætor a Cercinatribus, C. Decio, qui ibi præerat com meatui, pulso, receptus, navibus oneratus magnam frumenti copiam in castra ad Cæsarem misit. Denique bello Africo confecto, & Iubæ regno in formiam provinciam redacto, C. Sallustium Cæsar ex Africa Romam profecturus ibidem Procontule cum imperio reliquit. Hæc latius apud Hirtium, Appianum libro II. Ceterum Dio tradit, Sallustium a Cæsare titulo quidem administrandæ provincie, re autem vera diripiendæ causâ præfectum fuisse. Etenim repetundarum postea accusatum, & quali convictum Cæsar absoluit. Obijcit hæc palam Cicero in Inuectiva contra Sallustium, quem à iudicio se redemitie pecunia scribit: At posteaquam (inquit) Prætor factus est, modeste se gessit, & abstinenter. Nonne ita provinciam vastavit, ut nihil neque passi sint, neque expectarint gravius socij nostri in bello, quam experti sunt in pace, hoc Africam interiorem obtinente? unde tantum hic exhaustum, quantum potuit aut fide nominum trajeci, aut in naues contrudi; tantum (inquam) P. C. exhaustum, quantum voluit, ne causam diceret, sestertio duodecies cum Cæsare paciscitur. Quod si quippiam eorum factum est, hic palam refelle: unde tu qui modò nepatetnam quidem domum redimere potueris, repente tamquam somnio beatus hortos pretiosissimos, villam Tiburtem, C. Cæsaris reliquas possessiones paraueris.

P. Vatinius P. f. . n. Illyricum Procos. obtinuit, hoc vel insequenti anno cum legionibus & magno equitatu à Cæsare ed missus, cum tributa & obides negarent: Auditor est Appianus in Illyrica. occiso autem Cæsare, provincia pulsum scribit idem. Successit Ap. Claudio, ut anno superiore dixi.

Q. Marcius . f. . n. Crispus. Prætorium vocat Velleius, & anno sequenti Bithyniam obtinuisse, suo loco probabimus.

T. Caninius . f. . n. Rebilus. . Nonius . f. . n. Asprenas.

Ambo cum Proconsulari imperio in castris Cæsaris fuerunt, ut Hirtius auctor est. Quorum hic cum duabus legionibus castris Cæsarianis ad Thapsum præfuit, ille cum tribus ad eam urbem obsidendam postea relictus. Videtur legatus antea Cæsaris in Gallia L. Rebilus appellari Commentariorum lib. VII.

Q. Cæcilius . f. . n. Bassus. Syriam. Pompeianæ partis dux post cladem Pharsalicam profugus in Syriam, Tyri aliquamdiu inter negotiantes delituit, hoc anno legionem, quam Cæsar ex Asia discedens sub Sex. Iulio Quæstore reliquerat in Syria, occiso per corruptos aliquot legionarios Quæstore, in potestatem suam redegit, Tyro & Apamea occupata; & delectibus habitis, Surie semet Prætozem constituit, C. Callio deinde in Syriam venienti exercitum tradidit. Vide Dionem lib. XLVII. Appianum lib. IIII. Civilium, Zonaram lib. I. Cic. lib. Famil. x. epist. I.

Q. Cornificius Q. f. . n. Asiam vel aliam Syriæ vicinam provinciam obtinuisse videtur Cæsaris iussu, cum in Illyrico illi succederet P. Vatinius. Colligimus hoc ex Ciceronis epistolis ad Cornificium Roma eodem anno scriptis, in quibus etiam ostendit, eloquentia & ingenio clarum, & Augurem quoque fuisse, nam collegam suum appellat, veluti & M. Antonium, Hirtium & Paulum, qui item Augures cum Cicerone fuerunt. Extant epistolæ Familiarium, ut appellant, libro XI. verum de provincia sic: Ex Syria nobis tumultuosiora quædam nuntiata sunt: quæ quia tibi propiora sunt, quam nobis, tua me causâ magis movent quam mea. Et in sequenti de metu bellico per Cæcilium Bassum: Quod mihi videor ex tuis litteris intelligere, te nihil commissurum esse temere, nec ante quam scisses, quò iste, nescio qui Cæcilius Bassus erumperet. Ex tertia deinde epistola cognoscimus, bellum cum Cæcilio, & Syriam provinciam Cornificio ut vicino mandatam à Cæsare fuisse. Vide epistolas ipsas, & multa de eius anni itatu ex iis intelliges.

Quæstor.

M. Terentius . f. . Varro. Gibba. M. Bruti Procos. in Gallia. Extat pulcherrima Ciceronis ad Brutum epistola, qua Varronem diligentissime commendat, cum is Quæstor factus ad Brutum in provinciam profecturus esset. Eum laudat ab eloquentiæ & philosophiæ studio quammaximè, alijs virtutibus, propter quas Bruti amicitia dignum esse iudicat.

Quæstores f. fuere.

L. . f. . n. Buca. Goltzij denarius.

C. Gallonius . f. . nepos. L. Peduceius . f. . nepos.

C. Peduceius .f. .n. nepos. L. .f. .n. Fabatus.
 .f. .n. Carfulenus. P. Vagienius .f. .n. nepos.
 L. .f. .n. Figulus. Sex. Marius .f. .n. nepos.
 .f. .n. Stratorius .f. .n. nepos. C. Titius .f. .n. nepos.

C. Cluuius .f. .n. Galliae Cisalpinæ Quæstor: Cicero Familiar. libro XIII.
 epist. VI. cui Cicero Atellanorum agros vestigales commendat.

P. Furius .f. .n. Crassipes. Quæstor Bithyniæ: ibidem IX. epist.

Ædiles.

L. Cornelius P. f. .n. Balbus: Plinius lib. XXXVI. cap. VII.

Vopiscus Iulius .f. .n. Cæsar. Hic quinquies reus, & absolutus Cicerone defendente fuerat, sexta vice damnatus in exilium iuit: sed à C. Cæsare Remp. inuadente cum aliis restitutus exilibus, Ædilitatem hoc ferè tempore gessit, & Cæsare post biennium occiso, Antony castra bello Mutinensi secutus, ante tempus omissa Prætura ad Consulatum aspirare cœpit. De quo ita Cicero Philippica XI. Alter, Cæsar Vopiscus, ille homo summo ingenio, summa potentia, qui ex Ædilitate ad Consulatum. soluatur legibus. quamquam legeseum non tenent. Vopiscus prænomen familiare & vlitatum in Iulia gente. Cicero tamen hoc loco quia cognomini postponit, dubitari meritò potest, an in hoc Cæsare prænomen fuerit.

Trib. plebis.

P. Ventidius P. f. .n. Bassus. Quem puerum in triumpho ductum cum matre captiuam diximus à Cn. Pompeio Strabone. Refert Gellius libro XV. cap. IIII. ipsum deinde, ut humilis erat conditionis, sordido quæstu comparandis mulis, & re vehicularia magistratibus in provincias abeuntibus expedienda victitasse. Et quando C. Cæsari in Gallia satis gnauius in his satisfacisset, & bello deinceps civili pleraque sibi mandata strenuè & impigrè peregrisset, à Cæsare victore in ordinem Senatorium fuisse adscitum. Mox Tribunum quoque plebis ac deinde Prætorem creatum. Igitur hoc fere tempore Tribunum plebis fuisse, ex Gellij verbis & ratione historiæ colligimus.

C. Iulius C. f. C. n. Cos. III. ann. DCCVII.

ex Gallia.

Primum Cæsari triumphum.

Post Africanam victoriam Cæsar, dimissis antea veteranis, ne quid seditionis rursus mouerent, in Sardiniam traiecit, exercitus maiorem partem inde in Hispaniam contra Pompeij liberos cum C. Didio legato misit, ipse Romam reuersus est: in aduenientis verò gratiam, & ob victoriam eius, ut dixi, à Senatu quadraginta dierum supplicationes decretæ, additi honores maximi, Præfectura morum in triennium, Dictatura in decennium, licitorum numerus maior, sella curulis in Senatu apud Consules, utque sententiam primus dicere posset, currus illi in honorem è regione Iouis in templo Capitolino ut poneretur, & ut nomen eius in locum Catuli scriberetur in Capitolio, qui illud dedicauerat. Hosque omnes honores acceptauit, sicut auctor est Dio libro XLIII. Deinde habita in Senatu oratione, qua omnium animos confirmare conatus est, quater vno in mense, interpositis tamen diebus, & diuerso apparatu & iustramento, triumphauit. Primum excellentissimumque triumphum egit de Gallis, quorum multas potentesque nationes subegerat, & imperio adiecerat. Eius triumphi apparatus ex citro fuisse scribit Velleius Paterculus. Simulachra Rheni, Rhodani, atque Oceani per pompam transportata fuisse, videtur insinuare Florus lib. III. cap. II. Captiuus ductus Verigentoriges rex, qui Veringetorix Cæsari & Dioni. Is licet ad Alexiam ultro semet dedidisset, post triumphum morte mulctatus fuit. Eiusdem triumphi die Cæsar in Velabro pæne curru excussus fuit axe fracto, ut refert Suetonius, ascenditque Capitolium ad lumina, quadraginta elephantis dextra atque sinistra lychnuchos gestantibus. Milites eius inter carmina, quæ currum prosequentes ioculariter canunt, multa in triumphantem liberrimè protulerunt. Ex iis inter alia hos item versus recitant Tranquillus & Dio, ut celebriores:

Gallias Cæsar subegit, Nicomedes Cæsarem.

Item: *Ecce Cæsar nunc triumphat qui subegit Gallias.*

Nicomedes non triumphat, qui subegit Cæsarem.

Item: *Si malus eris, regnabis. Si rectè egeris, pœnas dabis.*

Famam etenim eius plurimum læserat, quod iuuenis pudicitiam Nicomedi Bithyniæ regi proli-

prostituisse diceretur; id quod sæpius obiectum illi fuit, ut multis referunt Suetonius, Plutarchus, Dio, & alij.

C. Iulius C. f. C. n. Cæsar. II. Cos. III. Ann. DCCVII.

ex Ægypto.

*Secundum Iu-
ly Cæsar
triumphum.*

Altera laurus (inquit Florus) Ægyptia fuit; cui suffragantur item Suetonius, Appianus, & alij. Eius apparatus ex testudine constituisse tradit Velleius. Visa in ferculis simulachra, Nilus, atque ignibus ardens Pharos. Ducta in triumphum Arsinoë regina Cleopatræ soror, quam post in gratiam fratrum Cæsar dimisit, ut apud Dionem legimus. Auctor item Appianus, Achillæ Photinique percussorum Pompeij interitus figuris representatos fuisse, id quod cum gaudio & applausu populus omnis libenter spectauit.

C. Iulius. C. f. C. n. Cæsar. III. Cos. III. Ann. DCCVII.

ex Ponto. de Pharnace rege.

*III. Cæsar
triumphum.*

Tertium ex Ponto triumphum duxit de rege Pharnace, cuius apparatus, auctore Velleio, constabat ex acantho. Inter pompæ fercula, trium verborum prætulit titulum: VENI. VIDI. VICI. non acta belli significantem, sicut ceteri; sed celeriter confecti notam, auctore Tranquillo. Repræsentauit item figuris, velut Appianus prodidit, Pharnacis turpem fugam, quæ omnium risu fuit excepta.

C. Iulius. C. f. C. n. Cæsar IV. Cos. III. Ann. DCCVII.

ex Africa. de Iuba rege.

*Triumphum
Cæsarum IV.*

Quartus triumphus ex Africa, ut non de victis ciuibus, sed tamquam de Iuba rege fuit actus; cuius filium puerum Iubam quoque nomine inter captiuos traduxit, qui Romæ postmodum educatus, litteris & eruditione clarus euasit, & Augusti demum liberalitate paternum regnum recuperauit. Testantur hoc Plutarchus, Appianus, & Plinius, qui Iubæ regis auctoritatem in sua naturali historia frequenter adducit. Porro huius triumphi apparatus, auctore Velleio, constabat ex ebore: in eoque ciuium, qui in Africa perierant, prælata spolia mire affligebant intuentium oculos; præsertim imagines, quibus exitus eorum repræsentabat notis & variis titulis. Non enim sine gemitu videre poterat populus Q. Scipionem sua manu saucium in mare semet præcipitantem; Petreium & Iubam ruentes in ferrum, mutuisque ictibus mortem accelerantes; Catonem in viscera propria sauentem, ne seruire Rempublicam videret. Ceterum his quatuor triumphis Cæsarem transtulisse scribit Appianus talenta mille sexaginta cum dimidio, coronas aureas octingentas & viginti duas supra duo milia, pondo viginti milia quadringenta quatuordecim. Velleius ait, pecuniam ex manubiis latam paulò amplius sexies milies festerium, addita Hispanientis triumpho, quem postea duxit, pecunia. Exercitui autem quæcumque pollicitus fuerat, ampliore summa persoluit; militibus singulis drachmas quinque millenas Atticas, duplum Centurionibus, Tribunis militum & Præfectis alarum quadruplum, ut Appianus auctor est. Eadem fere prodit Tranquillus sed alia numerandi ratione, adducitque veteranis agros assignatos item fuisse, sed non continuos ne quis possessorum expelleretur. Populo autem præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecentos quoque nummos, quos pollicitus olim erat, viritum diuississe. Adiecit etiam epulum & viscerationem, vnoque die, veluti Plutarchus memorat, duobus ac viginti milibus tricliniis epulum instruens vniuerso populo. C. Luccius Hirrus sex milia murenarum his cœnis triumphalibus mutuò appendit, ut Plinius refert lib. XIX. c. LV. Ad spectacula quæ edidit varij generis magnificentissima, tantum vndique confluit multitudinis, ut inter vias in vicis & compitis per urbem sub tabernaculis aduenæ pernoctare cogerebantur, sæpiusque præ turba plures elisi exanimatique, & in his duo Senatores. T. Plancus Senator, Laberius & Publius eq. Roman. ludis Cæsaris vili; ait Cicero Famil. lib. XII. epist. XV. Ludos insuper regionatim vrbe tota seorsim edidit, cum Veneris Genitricis templum, quod prælio Pharsalico vouerat, cum foro suo Iulio dedicaret. Item Circenses athletas per triduum, Naumachiam in Campo Martio, venationes per quinque dies, Troiæ ludum, pugnam cum elephantis. Quæ omnia singulatim hic enarrare nimis longum esset. Describunt abunde Suetonius, Dio, Plutarchus, & Appianus, ex quibus studiosus eius historiæ Lector omnia ad satietatem haurire facile poterit. Pugnam verò elephantorum præter alios pulchre depingit Plinius libro VIII. cap. VII.

ANNO P. R. C. DCCVIII.

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. III. Dict.

M. AEMILIVS. M. F. Q. N. LEPIDVS. MAG. EQ.

Reip. constituendæ causâ.

HÆc tertia Cæsaris Dictatura est, in decennium illi videlicet decreta post Africanam victoriam, ut ante dixi, quam (ut monstrant Capitolini Fasti) anni huius principio inivit cum M. Lepido Magistro equitum, qui anno superiore collega eius in Consulatu tertio, ex S. C. plebem de hac decennali Cæsaris Dictatura rogavit, plebsque sciuit, & Lepidus Consul semetipsum contra leges Magistrum equitum renuntiavit: Auctor est Dio; sed in hoc eius index, qui libro XLIII. prætextus est, à tabulis Romanis discrepat, quod tertiam Cæsaris Dictaturam tertio eius Consulatu adiungat, & huic anno quartam ascribat. Sed ut ad Consules, quos idem annus plures habuit, veniamus; post hanc Dictaturam in fragmento Capitolino sic legimus:

EODEM. ANNO

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. IIII. SINE collega.

Suffragantur etiam Appiani, Dionis, Plutarchi & Eutropij historiae; Tabulae Graecae item, & quas Cuspinianus citat, hunc annum per solius Cæsaris Consulatum notant. Male igitur collegam adiungit Cassiodorus & Marianus Q. Fabium Maximum, quem illi suffectum fuisse paulò post docebimus. Porro Tranquillus Cæsarem refert, tertium & quartum Consulatum titulotenus tantum gessisse, Dictaturæ potestate contentum decreta cum Consulatibus simul. Et utroque anno binos Consules substituisse sibi in ternos novissimos mentes. Sed de tertio Consulatu aliter tradere Auctores & Fastos Capitolinos, ex antè dictis manifestum est: de quarto autem congruunt, quem non anni exordio, ut moris erat, sed post victoriam Hispaniensem rediturus ad urbem inivit, ut Consul (nisi fallor) triumpharet. Neque eundem usque in annum novum gessit, ut auctorem habemus Dionem; sed postquam in urbem venit, Consulatu se abdicavit, Dictatura sola contentus, suffectis sibi in anni reliquum Q. Fabio Maximo & C. Trebonio: quorum hic ulteriorem Hispaniam obtinuerat. Atque hæc sub finem mensis Septembris accidisse, ex Suetonio constat. Scribit enim ita: Q. Maximo suffecto trimestrique Consule theatrum introeunte, cum licitor animaduerti ex more iussisset, ab universis conclamatum est, non esse Consulem eum. Eodem Q. Maximo pridie Kal. Ian. extremo anni die repentina morte sublato, cessantem honorem Cæsar in paucas horas petenti dedit C. Caninio Rebilo, qui legatus eius fuerat: Auctores sunt Suetonius, Plinius lib. VII. cap. LIII. Dio, & Tacitus lib. III. Hist. Item Cicero ad Curium scribens lib. Familiarium VII. ubi deplorat peruersum reip. statum: In Campo certe non fuisti, cum hora secunda, comitiis Quæstoriis institutis, sella Q. Maximi, quem illi Consulem esse dicebant, posita esset. Quo mortuo nuntiato, sella sublata est. Ille autem qui comitiis tributis esset auspicatus, Centuriata habuit: Consulem hora septima renuntiavit, qui usque ad Kal. Ianuarias esset: quæ erant futuræ manè postridie. Ita Caninio Consule scito neminem prandisse: nihil tamen eo Consule mali factum est. fuit enim mirifica vigilantia, qui suo toto Consulatu somnum non viderit. Hæc tibi ridicula videntur: non enim ades. quæ si videres, lachrymas non teneres. Varios referunt Plutarchus & Macrobius Saturnalium secundo & septimo iocos tam Ciceronis quam aliorum, & non insulsos, in tam insolitum, breuem & ridiculum hunc Caninij Consulatum, quos breuitatis studio omisimus. Non simpliciter in ea re peccasse Cæsarem contra leges & morem maiorum, scribit Dio: cum ipse sine causâ non legibus, non auspiciis, Consulatu ante tempus semet abdicauerit, quod alium ex arbitrio tantum suo subrogauerit; denique quod Caninium simul vno die creari, honorem inire & eiurare voluerit. Vnde factum ut eius exemplo insequentibus annis Triumviri alijsque Imperatores raro Consules in integrum annum ordinarint, sed ex arbitrio in menses vel dies tantummodò paucos, ut pluribus ambitiosis titulum solummodò dignitatis quærentibus breui temporis spatio satisfacere possent, ut ex sequentibus abunde intelligemus. Porro cum idem annus totidem aut plures sæpius habuerit, quam fere menses: contigit ut ordinarij Consules appellari cœperint, qui Kal. Ianuarias inierunt, & quorum nominibus in Fastis annus fuit signatus. Reliquorum titulotenus honoratorum, qui ex Imperatorum libidine ad tempus suffecti fuerunt, vix vlla conservata memoria est, nisi quorum

res gestas posteritati, velut memoria dignas veterum libri commendarunt: quos etiam summa diligentia vndecumque collectos suis annis adferam, studiosis in hoc me gratificaturum sperans. Quapropter quemadmodum in Fastorum Capitolinorum fragmento habentur Consules hoc anno suffecti, describere visum est. Legimus autem ita post Cæsaris quartum Consulatum:

EODEM ANNO

Q. FABIVS Q. F. Q. N. MAXIMVS. IN. mag. C. Trebonius C. f.
MORTVVS. EST. IN. EIVS. Locum factus est

C. CANINIVS. C. F. C. N. REBILVS.

Eisdem quoque reperimus in alio fragmento vetustissimæ Tabulæ Fastorum Consularium, quod Angelus Collotius, vir doctissimus, Romæ in hortulis suis, quamdiu vixit, diligenter seruauit, & eo mortuo ab heredibus acceptum Gentilis Delphinus, vir studiosissimus antiquitatis, apud quem illud ipsum summa cura descripti. Et quia frequenter nobis vsui posthac futurum sit, in disponendis horum temporum Consulibus, non alienum erit illud hic etiam subiungere. Sed hoc etiam annotatu dignum, quod in eadem tabula M. Antonij nomen erasum fuerit, nempe cum hostis esset iudicatus a Senatu, sed postea rescriptum ac repositum esse videmus.

Fragmentum tabulæ Collotianæ.

C. IVLIVS. CÆSAR. IIII. SINE. CONLEGA. SOL	SVF. L. SESTIVS. P. F
SVF Q. FABIVS MAXIM. C. TREBONIVS. C. F.	M. CLAVDIVS. M. F. L. AR
(C. CANINIVS. C. F	L. MVNATIVS. PAVL. ÆMILIVS
VLIVS. CÆSAR. DICT. IV. M. ÆMILIVS. M. EQ.	Q. ÆMILIVS. LEPID. M. LO
C. IVLIVS. CÆSAR. V. M. ANTONIVS. M. F	M. APPVLEIVS. SEX. F. P. SI
SVF. P. CORNELIVS. P. F.	C. SENTIVS. SATVRN. Q. LV
C. VIBIVS. C. F. PANSA. A. HIRTIVS. A. F.	SVF. M. VINVCIVS. P. F.
SVF C. IVLIVS. CÆSAR. SVF. Q. PEDIVS. Q. F	P. CORNELIVS. P. F. CN. C
(C. CARRINAS. C. F. T. VENTIDIVS. P. F	C. FVRNIVS. C. F. C. IV
EMILIVS. M. ANTONIVS. IMP. CÆSAR. III. VIR. R. P. C. CL.	L. DOMITIVS. CN. F. P. COR
EX. A. D. V. K. DEC. AD. PR. K. IAN. SEXT	SVF. L. TA
MVNATIVS. L. F.	M. ÆMILIVS. M. F
NTONIVS. P. SVLPICIVS. CENS. LVSTR. N. F	M. LICINIVS. M. F
ANTONIVS.	P. SERVILIVS. P. F
N. DOMITIVS. M. F	C. ASINIVS. CN. F
VF L. CORNELIVS. L. F SVF. P. CANIDIVS. P. F	SVF. C. VALGIVS. C. F
	C. CANINIVS

Cæsar Dictator tertium, designatus quartum, ut ait Hirtius, & item Consul designatus quartum, ut Plutarchus auctor, magnis itineribus cum exercitu in Hispaniam profectus contra Pompeij filios, & reliquos partium duces Labienum & Varum, qui ex Africa eò profugerant, Baticam omnem ad defectionem sollicitarant, pulso & eiecto C. Trebonio Procos. expeditionem suscepit, ubi post varios confictus, summam demum victoriæ ad Mundam difficili prælio & summo discrimine, ut ferè desperatis rebus de morte sibi consciscenda cogitavit, consecutus est. Cn. Pompeius maior filius in fuga occisus est: Sextus autem minor evasit. Cæsar recepta Hispania, belloque civili prius confecto, Romam ad triumphum decessit. Historiam latissime Appianus, Dio, Plutarchus, Florus libro IV. cap. 11. Orosius, & alij.

Prætores xiv. facti.

Apud Dionem legimus lib. XLIII. Cæsarem, cum in Hispaniam cum exercitu abiret, urbis custodiam commississe M. Lepido Magistro eq. eidemque adiunxisse sex urbis Præfectos, vel, ut alij volunt, octo. An verò hi Prætorum loco fuerint, non declarat. Suetonius tamen auctor est, ut ante dixi, nulla præter Tribunorum & Ædilium plebis comitia à Cæsare in quarto & in tertio Consulatu fuisse habita, Præfectosque pro Prætoribus fuisse constitutos, qui res urbanas administrarent. Igitur an Prætores rectè appellari possint, cum non comitiis creati fuerint, satis incertum. Porro Cæsar reuersus ex Hispania, velut Consules sibi in reliquum anni suffecit, ita alios etiam magistratus, comitiis populo in speciem titulos tenus restitutus, ordinavit, & ut idem auctor est Dio, Prætores quatuordecim, & quadraginta Quæstores facti sunt. Aliam enim Cæsar ratione non reperiebat præstandi ea quæ multis multa pollicitus erat. Hunc Tacitus lib. 111. Histor. Caninium vnius dici

diei Consulem factum à C. Caesare Dictatore, cum belli ciuilis præmia festinarentur. Sed quod ad comitia tum per ipsum populo restituta, scribit item Suetonius, velut & antea dixi, constitutum ita fuisse, vt exceptis Consulatus competitoribus, de cetero candidatorum numero ex dimidia parte pronuntiarentur, quos ipse dedisset; & ex dimidia, quos populus vellet. Sed provincias & exercitus proculdubio sine sorte commisit quibus ipse fidebat, etiam non Prætura funchis, sicut ex Dione & aliis manifestum est. Sed quos vel Prætores vel prouinciarum Præfectos huius anni reperire potui, adiungam.

L. Minucius . . f. . n. Baecilius. De hoc ita fere Dio: Cuidam L. Baecilo Cæsar Præturam vel Præfecturam (*ἀρχαρχίας* enim utitur vocabulo) gerenti nullam prouinciam concessit, sed magnam pecuniam eius loco donauit. Sed hanc contumeliam, cum in ore esset omnium, tam agretulit Baecilius, vt fere mortem sibi conscuerit. Appianus inter coniuratos contra Cæsarem nominat Minucium Baecilum, quem Lepido auctore à seruis suis occisum scribunt ipse & Orosius lib. vi. cap. xvi. i. i.

C. Atinius Cn. f. . n. Pollio. Hunc anno sequenti Prætorium cum Sex. Pompeio in Hispania bellum gessisse, Velleius auctor est: Tribunus plebis biennio ante fuit, vt suo loco demonstrauimus, vt hoc circiter anno Præturam vel iurisdictionem in vrbe administrasse fiat verisimile.

C. Albius C. f. . n. Carrinas. Hispaniam vltiorem obtinuit. Præfectus à Cæsare ibidem post deuictos Pompeios: Auctor Appianus lib. quarto.

Ser. Sulpicius . . f. . nepos. Achaia: Cicero Famil. lib. iv. epist. xii.

Q. Philippus . . f. . nepos. Asia: Famil. lib. xiii. epist. lxxii.

Q. Martius . . f. . n. Rex. Sicilia: Cicero Famil. lib. xiii. epist. ii.

L. Staius . . f. . n. Murcus Prætor. Nam anno insequenti iussu Cæsaris Sueriam obtinuit, vt tum latius dicam. Velleius Prætorium vocat: C. Cassius (ait) acceptis à Statio Murco & Crispo Marcio Prætoris viuis, Imperatoribus præualidis, in Sona legionibus inclusum Dolabellam Laodicea expugnata intertecerat. Vide Dionem lib. xlvii. Eum C. Cassius clausi postea prætegit.

Q. Marcius . . f. . n. Cispus. Ex Prætura Bithyniam obtinuit Procos. Dio lib. xlvii. Appian. lib. iii. ciuiliū, vbi mendose Minucius Cispus Anno insequenti contra Q. Cæciliū Bassum L. Murco Procos. cum tribus legionibus auxilio venit. Meminit eius Cicero Philippica xi. vbi Procos. appellat, sicut Velleius Prætorium. Ex quibus constat, anno superiore Prætorē fuisse.

T. Furfanius . . f. . n. Postumus Siciliam obtinuit Proconsule. Extat ad ipsum epistola Ciceronis Familiarium sexto, qua A. Cæcinam, ob criminolū librum in Cæsarem editum, in Sicilia tunc temporis exulantem, commendat. Itaque & ad ipsum Cæcinam sic quoque scribit, suadens vt permaneret in Sicilia, cum spes reconciliationis esset haud infirma. Quam ob rem, inquit, censeo magnopere commorandum, T. Furfanio Postumo familiari meo, legatūque eius item meis familiaribus diligentissime te commendabo. Meminit eiusdem Furfani in oratione pro Milone.

C. Vibius C. f. C. n. Pansa. Galliam Cisalpinam obtinuit, M. Bruto succedens. Ita Cicero ad C. Cassium lib. xv. epistolarum, quæ nunc appellantur Familiares: De Hispania noui nihil, sed expectatio valde magna, rumores tristiores, sed *ἀσπεκτα*. Pansa noster paludatus ante diem i. i. Kal. Ianuar. profectus est. Sic etiam respondens Cicero Cassio: Pansam nostrum secunda voluntate hominum paludatum ex vrbe exisse, cum ipsius causa gaudeo. Ceterum M. Bruto successisse, qui Galliam Cisalpinam anno superiore obtinebat, satis declarant eiusdem verba ad Atticum libro xii. epistolarum. M. Bruti namque reditum ex prouincia magnopere tum expectabat: quare saepius admonet Atticum, vt de Pansæ successu profectio quid certi significaret: Quod si quid scies (inquit) scribas ad me velim: maxime autem, Pansa quando. Et alibi: Pansæ profectioem scribes, cum scies. Et infra multò apertius: Pansa si hodie, vt putabas, profectus est, posthac iam incipito scribere ad me, de Bruti aduentu quid expectes, id est, quos ad dies ad si scies, vbi iam sit coniectura, assequere. Et deinde in alia epistola: De Bruto tamen, si quid habebis, scire enim iam puto, vbi Pansam expectet, si, vt consuetudo est, in prima prouincia, circiter Kalendas adfuturus videtur. Hac omnia satis ostendunt, hoc anno C. Pansam M. Bruto (quem Cicero hoc anno Romæ cum Attico de clavis oratoribus disputasse fingit in libro qui Brutus inscribitur) successisse.

M. Acilius . . f. . nepos. Hunc Sulpicio in Achaia prouincia successisse insinuat Cicero Familiarium septimo, in epistola ad M. Curium, in qua etiam scribit de

C. Caniniy Consulatu vnus diei. Ait enim ita: Aelius, qui in Graciam cum legioni-
bus missus est, maximo meo beneficio est: his enim est à me iudicio capitis rebus saluus
defensus, & est homo non ingratus, meque vehementer obseruat. Ad ei m de te diligen-
tissime scripsit, eamque epistolam cum hac comuxi. Et in alia post epistola meminit.

Tribuni plebis.

L. Pontius .f. . n. Aquila. Cuius ita Suetonius in Cæsare, vbi causas adfert
quamplurimas, cur abusus dominatione, & iure cæsus existimaretur, inexpressibilem in pri-
mis mundiam sibi conflauisse dicens, quod aduenti se Senatui vniuerso cum honorificen-
tissimis decretis, sedens pro æde Veneris Genitricis non assurrexisset. Idque factum eius,
inquit, tanto intolerabilius est visum, quod ipse triumphanti, & sub sella tribunicia præ-
teruenti sibi vnum e collegio Pontium Aquilam non assurrexisse adeo indignatus sit,
vt proclamauerit, Repete ergo a me Aquila Kemp. Tribunus, & nec destiterit per conti-
nuos dies quidquam cuiquam nisi sub exceptione polliceri, si tamen per Pontium Aquila-
m henerit. Porro in Hispanensi triumpho hoc contigisse, docet temporis ratio, quem
molestissime populares omnes cum ciuitate quasi viueria tulisse, paulò post dicemus.
Pontium Aquilam Appianus inter coniuratos nominat, sicut etiam Dio, qui legatum
D. Bruti in bello Mutinensi occisum fuisse dicit. Meminit & Cicero T. Pontij in Catone
Maiores, & L. Pontij epist. 1. ad Atticum.

L. Manatius L. l. n. Plancus. Cicero Philipp. 11. de nocturno & ridiculo
M. Antonij, tabellarij habitu, in urbem reditu, vt amorem erga se vxoris suæ experire-
tur. Et domi quidem, inquit, causam amoris habuit; foris etiam turpiorem, ne L. Plancus,
prædes suos venderet. Ex quibus Prætozem in vrbe hoc anno fuisse colligimus. Cum varij,
enim rumores per urbem essent de Cæsare in Hispania interfecto; reuertum subito Nar-
bone Antonium Trib. plebis in concionem produxit, vt causam tam inopinati reditus
declararet; respondit se rei suæ causâ venisse, ne magistratus prædes suos venderet ob
debita ariario non persoluta. Igitur populum offendit eo responso, & dicacem in se reddi-
dit; quippe qui nonerat alia causâ ipsum rediisse. Plancus intentus erat Antonio, & ex
Prætura Galliam sortitum anno sequenti dicemus.

Ædiles curules.

Q. Hortensius Q. f. . nepos. P. Sura P. f. . nepos. In denariis argenteis.

Ædiles plebis.

L. Trebellius .f. . n. nepos. Is qui Tribunus pl. biennio ante fuit, & Cornelie
legi intercessit de tabulis nouis. Hoc quasi tempore fuisse Ædilem colligere est. nam in-
ter Ædilitios cum numerat Cicero Philip. xiii. qui bello Mutinensi postea M. Antonij
partes contra Senatum secuti sunt. Meminit Ædilitaris & Philippica sexta: plurimum
gratiæ sibi conciliaffe apud bonos ciues dicit in Tribunatu, quod tabulis nouis obstitis-
set. Trebellium, inquit, fraudare creditores, domo profugere, propter æs alienum venire
ad arma. Vbi plausus ille in triumpho est? Sæpe ludis. Vbi Ædilitas delata summo studio
bonorem?

L. Ælius .f. . n. Lamia. Qui eques Romanus Clodianis temporibus ob ami-
citiam quæ ei intercedebat cum Cicerone, relegatus fuerat ab A. Gabinio Consule. Ædi-
litem circa hæc tempora gessisse satis declarat Cicero, duabus epist. lib. xi. Famil. qui-
bus petitionem Præturæ eius biennio post commendauit D. Bruto Cos. designato.
Quamquam enim Lamia, inquit, summo splendore, summa gratia est vltus magnificen-
tissimo munere Ædilitio. Et in sequenti epistola: Lamia vno omnium familiarissimè
vtor; magna eius in me non dico officia, sed merita, eaque sunt populo Rom. nouissima.
Is magnificentissimo munere Ædilitatis perfunctus petit Præturam.

Quæstores.

M. Appuleius .f. . n. Asiaticum obtinuit. Cui successor datus videtur à Cæsare
C. Trebonius anno insequenti, post cuius aduentum cum ipse postea cum pecunis dece-
deret prouincia, Romam profecturus, M. Brutum amicum & familiarem sibi repperit in
Græcia iam bellum molientem, cui pecunias & naues tradidit: Plutarchus in vita Bruti.
Vide an idem sit, quem laudat & commendat plurimum Brutus Ciceroni, cum Romam
prohisceret e Græcia ad Præturæ petitionem.

C. An-

C. Antistius . f. . n. Vetus. in Syria. Iussu Cæsaris Q. Cæcilium Bassum Pompeianæ partis ducem, qui in Syria bellum excitauerat, Apameæ anni huius exitu obsedit. Intelligimus hoc ex epistola Ciceronis ad Atticum anno insequenti paulò post eadem Cæsaris scripta, quæ est libri XIV. epist. IX. sic enim ait: Et Balbus hic est, multum-
 que mecum: ad quem à Vetere litteræ datæ pridie Kal. Ianuarias, cum à se Cæcilius cir-
 cumfederetur, & iam teneretur, venisse cum maximis copiis Pacorum Parthum: ita sibi
 esse cum ereptum multis suis amissis. Vide quæ de his Dion lib. XLVII.

L. Cornelius . f. . n. Balbus. Quæstor in Hispania vltiore, hoc quasi anno: de quo C. Asinij Pollionis epistola extat Famil. lib. X. ex qua latissimè intelliges, quàm auarè & crudeliter provinciam habuerit per exactiōis rapinas, ciues ac socios virgis cæ-
 sos, bestiis obiectos. Quæ omnia hic referre nimis longum foret.

C. Iulius. C. f. C. n. Cæsar. V. Cos. IV. Ann. DCCVIII.

ex Hispania Octob.

Post deuictos Cn. Pompeij Magni filios in Hispania, Cæsari quinquaginta dierum supplicationes Romæ sunt decretæ, utque Parilibus, quo die natalem urbis celebrare Nicetaria
 moris erat, Nicetaria Cæsaris quotannis celebrarentur; quòd pridie eius diei Cæsaris Cæsari
 victoria Hispaniensis nuntiata Romæ fuisset. Ipse Corduba, Hispalis, & Munda, aliisque quotannis co-
 Hispaniæ urbibus receptis, rebusque in provincia compositis, Romam mente Octobri lecta.
 reuersus, quintum egit triumphum, cuius apparatus ex argento rasili constitit, ut auctor Triumphus
 Velleius est. Hoc tamen triumpho nihil populo Rom. potuit esse grauius, quòd titulo Cæsari V.
 quidem de Hispania, re autem vera de ciuilibus ageretur. Non enim exterorum ducum,
 aut barbarorum Regum præferrebantur in ferculis tituli; sed inter patriæ miseras de
 ciuili sanguine pompam acitare & triumphum ducere videbatur, ob principis viri, &
 de Rep. bene meriti stirpem cum publica clade deletam. Verum ipse nihil vulgi rumo-
 ribus mouebatur, iam ciuitati vniuersæ formidabilis ac metuendus. Hinc honores im-
 mensi & insolentissimi in eum certatim congesti, sed veluti infulæ (ut inquit Florus) in
 destinatam morti victimam. Ex his decennalem Consulatum aspernatus est, Dictaturam
 in perpetuum acceptauit, utque sacrosanctus haberetur, comitia, exercitus, pecuniam
 publicā solus in potestate haberet, eiusque imagine pecunia signaretur, magistratus omnes
 in eunt in eius acla iurarent; ut denique summam in Rep. Romana potentiam, ius, &
 imperium haberet, eamque ob causam ipse posterique eius Imperatoris prænomine
 semper vterentur. Quibus omnibus Regem & Monarcham ipsum fecerunt, ut omitta-
 mus alia humano fastigio ampliora quæ acceptauit, velut statuam inter Reges, templa,
 aras, simulachra iuxta Deos, cognomen Patris patriæ, appellationem mentis Quinctilis è
 suo nomine, thesaurum & ferculum in Circensii pompa, Flaminem, Lupercos, & alia quæ
 exactius recensent Plutarchus, Appianus, & Dio: inuidiaque causas grauissimas aduersus
 eum præstitisse scribunt, ut in his ideo decernendis non minus laborarent inimici eius,
 quam assentatores; nempe ut criminum materiam suggererent, utque tanquam abusus
 dominatione & in tyrannidem prolapsus, iure aliquando occisus videri posset. Post
 triumphum autem duo dedit populo prandia, quòd prius parce, neque pro libertate sua
 præbitum iudicaret, quinto post die aliud largissimum præbuit: Auctor Suetonius: me-
 minit item Dio. Hinc etiam Plinius lib. XIII. cap. XV. Quid, non & Cæsar Dictator
 triumphus sui cæna vini Falerni amphoras, Chij cados in conuiuia distribuit? Idem Hi-
 spaniensis triumpho Chium & Falernum dedit. Epulo verò in tertio Consulatu suo, Fa-
 lernum, Chium, Lesbium, Mamertinum: quo primum tempore quatuor genera vini
 appositæ constat.

Q. FABIVS. Q. F. Q. N. MAXIMVS. COS. AN. DCCIIIX

EX. HISPANIA. III. IDVS. OCTO

Q. PEDIVS. M. F. PRO. COS. EX. HISPANIA. IDIB. DEC. A. DCCIIIX.

C. Cæsari non satis fuit (ut apud Dionem legimus libro XLIII.) ob ciuium multitudi-
 nem in Hispania occisam vnum triumphum duxisse; sed triplicem esse voluit. Igitur
 Fabio Maximo & Q. Pedio legatis suis, uti triumpharent, concessit; hic Proconsulari
 titulo, ille in Consulatu suo trimestri: licet nihil ipsi per se triumpho dignum gessissent.
 Quapropter non sine risu multo, nec absque scommatibus horum pompæ excipiebantur
 à populo, simul quòd ligneis, non eburneis imaginibus oppidorum vterentur in fer-
 culis. Hinc memorabilis ille iocus Chrylippi, quem Quinctilianus refert libro VI. Orato-
 riarum cap. III. Nam cum in triumpho Cæsaris eburnea oppida essent translata, & post
 dies paucos Fabij Maximi lignea; thecas esse oppidorum Cæsaris dixit.

ANNO P. R. C. DCCIX.

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. IIII. DICT.
 M. AEMILIVS. M. F. Q. n. Lepidus II. Mag. cQ.
 Reip. regundæ caussa.
 C. Octavius. C. f. C. nepos. Mag. cQ.
 VT. QVM. M. LEPIDVS. PALVDATVS. exisset. iniret
 CN. DOMITIVS. M. F. M. M. CALVINVS
 IN. INSEQUENTEM. ANNUM. designatus
 IRAT. NON. INIT

*Dictatura
 Caesaris IV.*

HÆC quarta Caesaris Dictatura, quæ illi superiore anno in perpetuum erat decreta: non vt ad tempus Reip. constitueret, sed vt quamdiu viueret, potestate Dictatoria regeret & administraret. Dio quintam esse vult; Fasti tamen Capitolini, & Tabulæ Colletianæ fragmentum, quod supra adduximus, quartam fuisse ostendunt. Cæsarem communi populi Romani consensu bellum contra Parthos parare cœpisse refert Dio libri XLIII. fine. Et quia diutius abfuturum opinio erat, prout tanto bello necessarium videbatur, decretum fuit, Vt comitiis habitis magistratus omnes iam ante in totum triennium ordinare posset, vel, vt vult Appianus, in quinquennium. Qui tamen non omnes tum designati fuerunt, vt apud Dionem legimus. Magistros autem equitum sibi Met Dictator ad biennium dixit, velut fragmenta monstrant Capitolina: M. Lepidum in primis, qui anni principio secum iniret, deinde C. Octavium sororis suæ nepotem, licet adolescentulum, vt cum M. Lepidus paludatus exisset, iniret. Obtinebat enim tum Lepidus Cæsaris beneficio, & per Legatos suos administrabat Galliam Narbonensem cum Hispania citeriore, atque breui in provinciam abiturus videbatur. Cn. Domitium Calvini designauerat in annum insequentem; sed non inuit, ob mutationem rerum fortassis, quæ postmodum incidit. Eadem fere scribuntur a Dione: Caesar autem, inquit, his indidem duobus annis Dictator futurus, Magistros equitum sibi quemdam alium, & C. Octavium adolescentulum etiamnum delegit. Cumque Antonius Consulatum toto anno gerere, M. Lepidus Galliam Narbonensem finitimamque Hispaniam obtinere deberet, duos alios pro his Magistros equitum suffecit. Quæ vt tabulis Romanis conueniant, ita videntur intelligenda: Cæsarem sibi quidem destinasse Magistros equitum Antonium & Lepidum; sed alterum mutata sententia potius Consulem recisse, alteri vero cum in provinciam abire deberet, in reliquum anni suffecisse C. Octavium: quartum denique Cn. Domitium designasse in annum insequentem. Appianus autem insinuat, Cæsarem anno superiore, cum abiret Consulatu quarto, Consuleque suffecisset Q. Fabium, C. Trebonium, Dictatoria potestate contentus, pro M. Lepido, quem Hispaniæ citeriori tum præfecerat, M. Antonium Magistrum equitum sibi desumpsisse. Deinde hoc anno, cum Dictaturam quartam iniret, pro M. Antonio, cum collegam eum sibi in Consulatu quinto designasset, Magistrum equitum dixisse rursus M. Lepidum. At enim: Caesar in annum insequentem designauit Consules seipsum & Antonium suum Magistrum equitum, Lepido iussu in Antonij Magisterio equitum succedere, is enim tum Hispaniam provinciam per amicos vel legatos administrabat. Idem sane Cicero in Philippica secunda indicat his verbis: Qui Magister equitum fuisse tibi viderere, in proximum annum Consulatum peteres, vel potius rogares. De C. Octavij hoc Magisterio equitum quædam obiter attingunt Plinius libro VII. cap. XLV. & Solinus cap. III. inter felicitates eius enumerantes repulsam in Magisterio equitum apud auunculum, quodque contra petitionem eius prælatus esset Lepidus cum quadam auspantium cœptorum nota.

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. VI. DICT. IV. OVANS. A. DCCIX
 EX. MONTE. ALBANO VII. K. FEBR.

*Caesar ovans
 in monte Albano.*

Huius ovationis causam apud Auctores non reperio, immo vix ullam alicubi mentionem, licet inter triumphos Cæsaris numerari videamus in Capitolinis fragmentis: nam VII. Kal. Feb. ipsum Dictatorem IV. ex monte Albano reuertum tradunt. Ex quibus colligimus, illud accidisse Fenis Latinis, antequam quintum iniret cum Antonio Consulatum. Auctor enim est Dio lib. XI. IV. inter alios honores a Senatu decretos Cæsari permissum, vt posset ipse, Fenis Latinis in monte Albano peractis, vibem curru

hictori-

lictoribus laureatis inuehi, & uti semper veste triumphali, etiam intra urbem. Idem postea scribit, non curru sed equo usum fuisse. Aut enim: Cum ex Albano in urbem equo inue- *Julius Caesar*
 21 At nonnulli Regem salutassent, Caesarem se non Regem esse respondit. Quo loco *Regis nomen*
 22 tamen in exemplis Grecis suspicor mediose legi, *μετὰ τὴν Ἀλβανὴν*, pro *ἐκ τῆς Ἀλβανού*. *Dionis locum*
 idque alicuius librarii culpa (ni fallor) qui viri, non loci nomen hoc putavit. Ostendit *expensum.*
 hoc Plutarchus aliquantulum apertius, scribens Caesarem ex Alba in urbem descendentem
 à multis Regem salutatum fuisse, populoque ob eam rem percusso & perturbato, ipsum
 indignatum, & austero minusque familiari vultu praeiunctum. Quin etiam Tranquil-
 lus addit, eo è Latinarum sacrificio redeunte, inter immodicas ac novas populi accla-
 mationes, statuae etiam illius diadema impositum à quodam fuisse.

C. IVLIVS. C. F. C. N. CAESAR. V. M. Antonius M. f. M. n.

In. magistr. occis. est, in eius locum fact. est.

P. CORNELIVS P. F. Dolabella

Castiodorus, Marianus, & Tabulae Graecae annum more solito per hos Consules signa-
 runt, non per Dictaturam Caesaris. Eorumdem meminit Iosephus lib. xiiii. Antiqui-
 tatum, & Macrobius lib. primo Saturnalium, Florus, & Solinus. Item Julius Obsequens
 huius anni prodigia varia referens, primum enarrat Quae C. Caesare & M. Antonio, de-
 inde quae post Caesaris eadem M. Antonio eodem & P. Dolabella Consulibus accide-
 runt. Ita Plinius libro ii. cap. xxxi. M. Antonio, P. Dolabella Coss. plures soles vi-
 20 scribit. Solinus autem cap. xxx. ubi de Carthagine instaurata; Deinde, inquit, à C. Grac-
 21 cho colonis Italicis data, & Iunonia ab eo dicta, aliquantisper ignobilis humili & lan-
 22 guido statu; demum in claritatem secundae Carthaginis, interiectis centum & duobus
 23 annis, M. Antonio, P. Dolabella Consulibus enituit; alterum post urbem Romam
 24 terrarum decus. Idem etiam tradunt Appianus & Dio, Caesarem hoc anno Corinthum
 & Carthaginem urbes, quae vno anno Romanis viribus oppressae perierant, restaurasse.
 Sed quod Consulatus eius anni attinet, eos ita compendiosius simul cum Dictatura
 quarta Caesaris exprimit fragmentum tabulae Collotianae, quod supra adduxi.

C. IVLIVS. CAESAR. DICT. IV. M. AEMILIVS. MAG. EQ

C. IVLIVS. CAESAR. V. M. ANTONIVS. M. F

SVF. P. CORNELIVS. P. F

Ceterum de Dolabella tradit Dio, nondum Praetorium fuisse; Appianus, nondum *P. Dolabella*
 xxv. annos natum pervenisse ad Consulatum. Quas autem seditiones in Tribunatu plebis *ante tempus*
 excitavit, suo loco rettuli. Familiariter amicus Caesari semper fuit. quam ob causam (ut *ut. creatus.*
 refert Plutarchus in Antonio) cum se hoc Consulatu quinto vellet abdicare, de Dolabel-
 la sibi subrogando ad Senatum rettulit, multum refragante M. Antonio Consule, atque
 inimicum collegam aspernante, ut ad turpes usque altercationes inter hos duos perven-
 tum fuerit. Cum Caesar tamen in sententia perstaret, & Dolabellam Consulem renuntiari
 iussisset, obiecit auguria Antonius, effecitque, ut ab incepto Caesar desisteret. Quo post-
 modum in magistratu occiso, fasces eius (ut Velleius & Eusebius aiunt) statim corripuit
 Dolabella, non contradicente, metu seditionis & turbatum, Antonio. Qua ratione hoc
 factum, pulchre Cicero in Philippica prima commemorat. Appianus vero Dolabellam
 dicit, quando in reliquum tempus anni, Caesare ad bellum Parthicum exeunte, Consul
 futurus erat, eodem occiso statim iniisse.

Magna denud rerum mutatio hoc anno in Rep. Romana propter eadem C. Caesaris *C. Caesar*
 exorta est, qui ob inimicos & invidiosos honores susceptos intolerabilis & superbus, *Idibus Martiis*
 cum insuper regnum affectare videretur, nobilium conspiratione in eum facta, cuius *a consensu*
 principes fuerunt M. Brutus, C. Cassius, D. Brutus, C. Trebonius, Idibus Martiis in Cu-
 ria Pompeij xxi. vulneribus confossus & occisus est. Sic ipse qui civili sanguine terra-
 rum orbem impleverat, suo sanguine demum Curiam implevit totius orbis imperatri-
 cem. Occupatum statim ab intersectoribus Capitolium, atque in ea confusione rerum
 P. Dolabella Consulatum, M. Lepidus, qui adhuc cum imperio ad urbem erat, Pontifi-
 catum Maximum arripuerunt. Oblivione deinde cadis iniuriarumque in sententiam
 Ciceronis à Senatu decreta, obliuibus acceptus comurati e Capitolio descenderunt. Di-
 ctatura lege Antonij Consulibus in perpetuum sublata, & ius cooptandorum sacerdotum
 collegio redditum; item lex Antonia iudiciaria, quae duobus à Caesare relictis iudicum
 ordinibus, tertium centurionum adiecit. Senatus Dolabellae Syriam, Antonio Macedo-
 niam provincias decrevit, D. Bruto Galliam Cisalpinam à Caesare datam primum cum
 Proconsulari imperio confirmavit, C. Octavius interim testamento Caesaris ex diuidia
 parte heres institutus, & in nomen adoptatus, Romam ex Epiro venit, quo illum Caesar

præmiserat, bellum Parthis illaturus, omnibusque prosperis exceptus, ex testamento nomen Cæsaris excepit, veteranos deductos à patre in colonias ad bellum contra M. Antonium excitauit. Qui cum impotenter dominaretur, legem de Macedonia prouincia permutanda, & citiore Galia accipienda, inuito Senatu ad populum per vim ferret, & Octauium quoque petentem, ut sibi aduersus auunculi perculsores adesset, iniurus afficeret, ingentes rursus dissensiones mouit. Legiones Martia & Quarta ab Antonio ad Octauium signa transtulerunt. Ipse Antonius cum exercitu per vim Galliam citiorem occupaturus, D. Brutum Procos. Mutinæ circumuallatum obsedit. Omnia latissime Plutarchus, Appianus, Dio, Suetonius, Lilius, Zonaras, Velleius, Orosius, Florus, & alij quos iam saepe citauimus. Multa etiam intelliges quæ ad huius anni acta pertinent, ex quatuor prioribus Ciceronis in Antonium Philippicis: multa item ex Epistolis eius ad Atticum, libris tribus posterioribus.

Prætores xvi. primùm facti.

Rursus auxit Cæsar hoc anno magistratuum collegia, bello ciuili benè meritis præmia retribuens. Nam, ut apud Dionem legimus lib. xlii. fine, contra morem maiorum Prætores sedecim, neque in vnum annum sunt creati, uti quantum colligere possumus duo in vrbe, duo inter ciues & peregrinos ius dicerent, & ut singularum quæstionum publicarum duo insuper quæsitores essent. Verùm hic numerus occiso Cæsare rursus in denarium rediit. Recte igitur Pomponius de origine iuris duos tantum à Cæsare Prætores adiectos scribit, licet hoc anno sedecim, & superiore quatuordecim fuerint. In denario enim numero collegium illud permansit, donec duobus aliis adiectis, duodecim Prætores Augustus statuerit.

M. Iulius M. f. .n. Brutus Cæpio. C. Antonius M. f. M. nepos.

Iurisdictionem vrbani obtinuerunt.

C. Cassius .f. .n. Longinus. inter ciues & peregrinos.

Ad iurisdictionem & Præturam M. Bruti referenda videntur Ciceronis verba ad Trebatium Iuriconsultum, lib. Famil. vii. vbi Q. Cæpionem appellat: Si bonorum, inquit, Turpilii possessione Q. Cæpio Prætor ex edicto suo mihi dedit, &c. Brutus autem & Cassius duo capita coniurationis contra Cæsarem, die eædi destinato Idibus Martiis animo tranquillo ius dixerunt, Cæsarem ad Senatum venturum expectantes. Perpetrato facinore, veteranorum militum qui Cæsarem amabant & plebeie factionis metu vrbe cesserunt. Brutus tamen abiens ludos Apollinæ, ut Prætor vrbani, magno populi applausu edere non prætermisit. Et abiit, licet absentes, edicta promulgauit, libenter se vel in exilio victuros, dum modo Reip. constaret concordia, nec vllam belli ciuilis præbituros materiam. Quod pulchre testatur Philippica x. Cicero. De horum rebus gestis multa reperies apud Dionem lib. xlii. & xlv. i. Appianum lib. ii. Plutarch. ii. Cæsare, bruto & Antonio; Velleium, Suetonium, Ciceronem in Philippicis, & alios iam nominatos. De C. Antonio M. Antonij Cos. fratre Dio, Zonaras, & Plutarchus, & Prætores nominant hoc anno: Appianus verò lib. i. i. ciuiliū, & Dio libro xlvii. collegam dicit M. Bruti in vrbana Prætura, & vicarium absentis in ceteris rebus, Ludos eius etiam edidisse. C. Octauius item Romam reuersus apud C. Antonium Prætores vrbani ex more professus est, adoptionem à Cæsare factam se acceptare, velut apud eundem Appianum legimus.

L. Cornelius L. f. L. n. Cinna, affinis C. Cæsaris. Nam soror eius Cornelia, Cinne iv. Cos. filia matrimonio iuncta Cæsari fuerat, & Iulia pepererat. Hic primus omnium concionem pro comuratis habere ausus est; acerbissime in Cæsarem occisum inuectus, tyrannum appellauit, Prætoria insignia sua in Rostris deposuit, quali contempnens à tyranno data. Interfectores eius laudibus extulit, e Capitolio vocandos, & præmiis ornandos censuit. Quo facto magnam sibi comparauit inuidiam apud plebem, tam ob gratam memoriam Cæsaris, quam ob ingratitudinem Cinne, qui a Sulla quondam proscriptus, Cæsaris opera restitutus erat. Nam postmodum inter alios Senatores ad Telluris ardem properans, lapidatione multitudinis in vicinam domum compellus, in eadem exultus fuisset, ni M. Lepidus Magister eq. missis eò militibus, furibundam plebem & ligna iam congerentē cohibuisset. Postea rursus per seditionē multitudo errore cognominis alium Cinnam Heluium, in huius locum occidit: laudat tamen eius factum Cicero in Philippica tertia, inter Prætores ipsum nominans, qui sortitiones prouinciarum ab Antonio Consule factas nihil æstimauit. Quid ego, inquit, de L. Cinna loquar? cuius spectata multis magnisque rebus singularis integritas, minus admirabilem facit huius honestissimi facti gloriam: qui omnino prouinciam neglexit. Sed vide quæ Suetonius, Appianus, Plutar-

Plutarchus in Cesare & Bruto, Val. Maximus libro ix. cap. ix.

L. Cornelius // f. // n. Lentulus. P. // f. // n. Naso.

L. Marcius L. f. L. n. Philippus. M. Turanius // f. // n. P. Oppius // f. // n.

M. Antonius Consul, intellecta legionis quarta defectione, prouinciarum sortitiones sua propria auctoritate sine decreto Senatus fecit: sed ita ut potius ex arbitrio, non sorte, inter Praetores distribueret prouincias, quas tamquam non legitime datas quidam recularunt, alij neglexerunt, pauci acceptarunt. Hinc ita loquitur Cicero, inuicem in M. Antonium
 „ Philippica tertia: Quae de se exspectat iudicia grauiora quam amicorum suorum? Fami-
 „ liarissimus eius, mihi homo coniunctus L. Lentulus, & P. Naso omni carens cupidita-
 „ te, nullam se habere prouinciam, nullam Antonij sortitionem fuisse iudicauerunt. Quod
 „ idem fecit L. Philippus, vir patre, auo, maioribusque suis dignissimus. In eadem senten-
 „ tia fuit homo summa integritate atque innocentia M. Turanius: idem fecit P. Oppius.
 Hi ergo Praetores fuisse videntur, quod tamen non sine dubij scrupulo dicimus, quando L. Antonium quoque nominet inter eos Cicero, quem Tribunum plebis hoc anno fuisse paulo post latius probabimus.

M. Calpurnius // f. // n. Piso.

M. Vetilius // f. // nepos.

„ C. Cessidius // f. // n. Rursus de eadem sortitione sic Cicero: Ipsi etiam, ait, qui
 „ amicitiam M. Antonij veriti, plus ei tribuerunt quam fortasse vellent, M. Piso, meus ne-
 „ cessarius & vir & eius egregius, parique innocentia M. Vetilius, Senatus auctoritati se ob-
 „ temperaturos esse dixerunt. Et paulo post: Quam item magno (inquit) animo & con-
 „ stanti C. Cessidius repudiavit. Hos ita nominat Cicero qui sortitionem ab Antonio
 factam non adiuuerunt. Subdit deinde alios qui acceptarunt, & sunt hi:

C. Calpurnius C. f. // n. Sabinus.

M. Iccius // f. // nepos.

Q. Cassius // f. // nepos.

C. Antonius M. f. M. n.

De C. Antonio superius, de aliis autem anno insequenti latius.

C. Calpurnius C. f. // n. Sabinus. Africam veterem ambiuit.

T. Stalius // f. // n. Propr. Africam nouam. Ciceronis Famil. lib. xii ep. xxv. dili-
 genter considerandus locus: Calpurnius namque Cornificio contra S. C. succedere volebat,
 quod factum de continuandis prouinciis erat xi. K. Ian. anni huius finis.

Prouincias obtinebant Praetorio vel Proconsulari cum imperio.

P. // f. // n. Sura. Siciliam: Phnius, Solinus, Valerius Maximus.

M. Aemilius M. f. Q. n. Lepidus Imp. ii. Procons. Hispaniam citeriorem &
 Narbonensem Galliam, cum quatuor legionibus.

L. Munatius L. f. L. n. Plancus. Galliam vltiorem cum tribus legionibus.

C. Alinius Cn. f. // n. Pollio. Ex Praetura Hispaniam vltiorem cum dua-
 bus legionibus. Vide eius epistolas lib. x Famil.

Cesar cum a Sex. Pompeio bellum in Hispania reuocari intelligeret, C. Carrinati Asi-
 num Pollionem cum maiore exercitu succedere iussit in vltiore Hispania, & M. Le-
 pidum citeriorem, & vicinam Narbonensi Galliae praefecit, qui tamen suas prouincias usque
 ad huius anni fere exitum absens per legatos administravit: L. Plancum vero Galliae pre-
 posuit vltiori. C. Alinius autem hoc anno non satis feliciter cum Sex. Pompeio Cu. f.
 res gessit, praelio victus & profligatus. Animos enim resumpserant Sexto duce in vltio-
 re Hispania Pompeiani, audita Caesaris cade, ut Beticam fere omnem breui ipatio in po-
 testatem redegerint. Sed cum M. Lepidus Procons. in prouinciam venisset, persuasit Sexto
 Pompeio, ut pacem, reditum in patriam, bonorum paternorum restitutionem, quae ex
 Senatus decreto offerebantur, acceptaret, & Hispania decederet. Vide Dionem lib. xlv.
 M. Lepidus in epistolis ad Ciceronem anno insequenti datis Imp. ii. Pontificem Ma-
 ximum se inscribit lib. Familiarium decimo, ubi etiam reperitur C. Alini, epistole, &
 L. Planci, eodem tempore e prouincia scriptae ad Ciceronem: qui demum bello Muti-
 nensi confecto signa ad Antonium transulerunt.

D. Iunius * D. f. D. n. Brutus Albinus. Galliam citeriorem cum legionibus
 tribus. In Plutarchi Bruto perperam Labienus pro Albinus legitur. Adoptatus enim
 A. Postumius Brutus, Albinus dictus, teste Sigonio, & in nummis argenteis apparet, ac
 Velleius A. praenomen tribuit. Cic. in Bruto M. filium vocat. Appianus Praetorem facit.
 Amicissimus & perquam familiaris Caesari fuit, licet inter capita coniurationis fuerit.
 A quo in annum secundum Consul designatus fuerat, & prouinciam acceperat, quam
 Senatus occiso Caesare illi contulit. In prouinciam abiit, cum coniurati, metu vete-
 ranorum

ranorum & plebeia seditionis, vrbe cederent; acceptoque exercitu Inalpinos bello aggressus, multis castellis captis victoriam consecutus, Imperator a militibus appellatus est. Anno insequenti provinciam Procos. adhuc obtinuit. M. Antonium hostem iudicatum Galliam invadentem Mutina occupata impedit atque sustinuit. Vide Dionem, Appianum, Plutarchum, & alios; item epistolas ipsius D. Bruti tum temporis scriptas, quæ exstant Familiarium lib. xi.

Q. Hortensius Q. f. L. n. Ex Pratura Macedoniam obtinuit. Hortalum appellant, eratque Q. Hortensij oratoris filius: Cæsarem sequutus erat priore bello. Pratorum appellat Plutarchus in Bruto. Et cum anno insequenti provincia decessurus esset, post Antonios hostes iudicatos M. Bruto successori provinciam ex S. C. tradidit, C. Antonio praterito, qui in eadem provincia ex sortitione fratris M. Antonij succedere volebat. Ideoque ex Ciceronis sententia a Senatu laudatus, & prorogatum quoque in annum sequentem imperium. M. Bruti deinde iussu C. Antonium captivum, in vindictam à fratre suo viro proscriptorum, occidit. Post victoriam Philippensem, oppresso Bruto captus, M. Antonij iussu ad fratris sepulchrum iugulatus est: Auctores sunt Plutarchus, Dio, Velleius Meminit eius Cicero in Philippica decima, & Procos. appellat.

A. Ailienus . f. . n. nepos. quatuor legiones in Ægypto obtinuit: Cicero Familiarium lib. xii. epistola xi. & xii.

C. Trebonius C. f. . n. Procos. Asiam obtinuit.

L. Tullius . f. . n. Cimber Bithyniam. Ambo inter coniuratos fuerunt, & provincias à Cæsare acceperant, in quas clanculum Senatu consentiente post occisum Cæsarem sunt profecti, cum metu inimicorum in vrbe vel Italia manere non auderent. Hinc Cicero ad Atticum de Trebonio & Bruto, nihil effectum ex eade tyranni dolens. Itane, verò, inquit, & meus & tuus Brutus egit, ut Lanuvij esset? ut Trebonius deus itineribus, proficisceretur in provinciam? ut omnia facta, scripta, dicta, promissa, cogitata Cæsaris, plus valerent, quam si ipse viveret? C. Trebonius postmodum à P. Dolabella Cos. Smyr- næ per insidias captus, & crudeliter necatus fuit. Vide Appianum, Dionem lib. xlvii. & alios. L. Tullij Cimbri meminit Cicero Philippica ii. memorem patriæ fuisse dicens, & immemorem beneficiorum a Cæsare acceptorum. Classem comparasse ait Famil. lib. xii. ep. xiii. Perperam Metellus Cimber appellatur in Plutarchi Cæsare.

L. Statius . f. . n. Murcus. Ex Pratura Syriam obtinuit Procos. Cum tribus legionibus à Cæsare missus contra Cæcilium Bassum, audita Sex. Iulij cæde. In provinciam veniens, à Basso fortiter repulsus fuit, donec evocato cum aliis tribus legionibus Q. Marcio Crispo in auxilium, potentior factus, Bassum cum suis tandem oblederit. Sed superveniens insequentis anni initio C. Cassius, cui Syriam provinciam Senatus, Dolabella hoste iudicato, denuò confirmaverat, obessos in fidem, totamque Syriam simul cum legionibus Murei & Crispi in potestatem ex S. C. sine difficultate recepit. Vide epistolas Cassij Procos. ad Ciceronem, Famil. lib. xii. ep. xi. & xii. & Dionem lib. xlvii. Appianum lib. iii. ubi perperam Sextius Murcus Procos. L. Statium Murcum idem Cicero in Philippica xi. Appianus Titum prænomine appellat, Velleius Statium vocat, & Prætorium dicit: ex quo colligimus, provinciam ex Pratura obtinuisse cum Proconsulari imperio. Postmodum a C. Cassio classi præfectus est, Rhodios navali prælio vicit, exercitus Triumvirorum partem ad Brundisium delevit. Post cladem Philippensem cum duabus legionibus, magna pecunia, & navibus octoginta abiit in Siciliam ad Sex. Pompeium. Ab eodem demum proditoris insimulatus, & occisus: Dio lib. xlviii. Appianus & Velleius. Sed de Murei cognomine Fulvius Ursinus lib. de familiis Rom.

Q. Cornificius Q. f. . n. Africam veterem obtinuit Procos. Declarant hoc epistolæ Ciceronis ad ipsum Cornificium hoc anno, & insequenti scriptæ: in quibus partim de Reip. statu virbano, de M. Antonij rebus, de morte Consulum commemorat; partim amicos commendat, qui tum temporis in Africa negotiabantur. Occiso Cæsare, cum M. Antonius Cos. bellum moliens in annum sequentem sortitionis titulo distribuisset provincias, & C. Calpurnius successorem huic destinasset, Senatus irritam fecit sortitionem, & Cornificio aliisque provinciatarum rectoribus prorogavit imperium, donec ex Senatusconsulto succederetur. Neque solum ex Dione & Appiano hoc intelligimus, verum etiam ex Philippicis Ciceronis, & in primis ex epistola eius ad ipsum Cornificium, ubi ita scribit: A. d. xiii. Kal. Ianuar. Senatus frequens mihi est assensus, cum de ceteris rebus magnis & necessariis, tum de provinciis, ab his qui obtinerent retinendis, neque, cuiquam tradendis nisi qui ex S. C. successisset. Hoc ego cum Reip. causâ censui, tum, ne hercle in primis retinendæ dignitatis tuæ. Quamobrem se amoris nostri causâ rogo,

go, Reip. caussa hortor, ut ne cui quidquam iuris in tua prouincia esse patiari. Itaque ex S. C. Cornificius Africam anno etiam insequenti retinuit. Deinde verò ex fœdere inter III. viros inito Cæsar iunior Africam omnē cum vicinis insulis prouinciam in quinquennium acceptasset, cum T. Sestio, qui cum Cæsaris nomine prouincia decedere iubebat, bellum gessit, proscriptos à III. viris, & ex Italia profugos recepit, & post varias conflictationes tandem prælio victus & interemptus est. Vide Appianum lib. IV. Dionem lib. XLVIII. nonnihil tamen discrepant in narratione historia. Vidimus denarios argenteos, à Q. Cornificio cufos hoc tempore, cum hoc titulo: Q. CORNIFICI. AVGV. IMP. Pro insignibus habent, Hammonis Libyei vel Cereris caput, ob fertilitatem Africæ: ab altera parte Iunonem, a Carthaginensibus præcipue cultam, capina pelle rectam, cum clypeolo oblongo, & caligulis repandis: cui Imp. in habitu Pontificali, lituum, ut Augur, tenens, coronam imponit.

Ædiles primùm sex creati.

Cum antea quatuor quotannis Ædiles fieri more maiorum solerent, duo curules, & duo plebis; hoc anno Cæsar primum sex Ædiles constituit, uti duo patricij essent, qui Cereris Ædiles vocarentur, & quatuor plebeij, isque deinceps mos ad ætatem vsque suam, veluti Dio refert, perduravit. Pomponius de origine iuris idem scribit, C. Cæsarem duos Prætores, & duos Ædiles adiecit, qui frumento præessent, & a Cerere Cereales appellarentur. Ludos Cereri quotannis edidisse, ex antiquo C. Memmij Ædilis argenteo denario cognoscimus, cum capite Quirini ab vna parte, & effigie Cereris ab altera, & his litteris: MEMMIVS. AEDILIS. CEREALES. PRIMVS. FECIT.

/// Critonius // f. // n. Hunc ita nominat Appianus ciuili libro tertio: Jam instabāt Ludi (inquit) quos editurus erat Ædilis Critonius, & Cæsar in Ludos patri sellam auream atque coronam parabat, id quod ex S. C. illi in perpetuum Ludis omnibus decretum erat. Cumque Critonius negaret se passurum honorari Cæsarem in his Ludis, quos ipse suo sumptu faceret, Cæsar illum ad Antonium duxit, ut ad Consulem; Contul ad Senatum se relaturum dixit. Cæsar indignatus: Refer, inquit, ego interim sellam proponam. Id Antonius exasperatus prohibuit; neque hoc contentus, prohibuit etiam Ludis proxime sequentibus, quos Cæsar ipse celebrabat in honorem Veneris Genitricis institutos. De sella aurea & Ludis, etiam Suetonius & Dio; sed huius Ædilis Critonij meminit solus Appianus.

L. Varius // f. // n. Cotyla. Hunc exagitat sæpius in Philippicis Cicero: Legatus enim M. Antonij ad Senatum fuit anno sequenti, cum Mutinam obsideret, & de pace tractaretur. Ædilitium appellat in Philippica octaua, & in Ædilitate à M. Antonio casum loris fuisse refert. Et sane videtur, si non ante, hoc saltem anno Ædilitatem gessisse. Verba Ciceronis hæc sunt: Cum ad nos Cotylam mitteret, ornamentum atque arcem amicorum suorum, hominem Ædilitium, si verò tum fuit Ædilis, cum eum iussu Antonij in conuiuio serui publici loris ceciderunt. Idem repetit Philippica XIII.

Tribuni plebis.

L. Cæsetius // f. // n. Flauus. * C. Epidius // f. // n. Marullus.

Mendosum cognomen Cæsetij Flaccus in Dione. Flauum appellant Linius, Plutarchus, & alij. In carcerem coniecerunt, qui diadema inigne regium Cæsaris statum imposuerat: ideoque Cæsar dolens ob parum prospere motam regni mentionem, siue, ut ferebat, ob ereptam sibi recusandi vel puniendi gloriam, Tribunos grauius increpitos potestate priuauit: Auctor Suetonius. Senatu insuper motos & in exilium actos, tradunt Plutarchus & Appianus. Et amplius addit Val. Max. lib. V. cap. VII. mandasse Cæsarem, uti pater Cæsetius filium suum abdicaret, qui tamen palam negauit se id facturum.

C. Heluius // f. // n. Cinna. In Magistratu occisus est. Perquam familiaris & amicus erat Cæsari, ob ingenium & eruditionem. Poëtam enim tradit Plutarchus in Bruto. de quo item Ouidius:

Cinna quoque his comes est, Cinnaq; procacior Anser.

Catullus in Epigrammatibus sui Cinnae Smyrnam poëma celebrat nouem annis prefam, ut volunt Acron & Porphyrio commentatores Artis Horatianæ: item Quinctilianus lib. X. cap. IIII. Citat verò Smyrnam Cinnae, & alia eiusdem Sosipater Grammaticus, ut Propempticum Pollionis, quod C. Asinio scripsisse videtur. Sed alicubi perperam Ælius Cinna appellatur. Porro C. Heluium Cinnam vocant alij, ut Dio, Gellius

C. Cinna
poëta Smyr-
nae & Pro-
pempticum
Pollionis.

Errone cognominis occisus est, pro L. Cornelio Cinna.

lib. XIX. cap. XIII. Val. Maximus libro IX. cap. IX. C. Cæsaris in gratiam, collegis suis L. Cæsetio & C. Epidio magistratum abrogauit: sed pœnas impellentibus fati & ipse simul non diu postea dedit sacrosancti magistratus violati, atque defensionis tyrannidis. Nam cum ex funere amici C. Cæsaris domum repeteret, furibundæ plebis conuictos quarentis manibus discerptus est pro L. Cornelio Cinna Prætor, in quem scire se existimabat, irata, quod aduersus affinem Cæsarem occisum prius orationem pro Rostri velut contra tyrannum habuisse, & pro conuictis dicere ausus fuisset. Itaque solo cognominis eiusdem errore factum est, ut Heluij caput, perinde ac si Cornelij fuisset, circa rogum Cæsaris fixum iaculo ferretur, officij sui, & alieni erroris piaculum miserabile. Nocte quæ eadem hanc præcessit, per somnium visus est sibi C. Cinna à Cæsare vocari ad conuiuium, & cum excusaret, orari; deinde cogi; postremo manu apprehensa per vim abduci inuitus in vastum & obscurum quemdam locum. Et licet feblicitaret postredie, ut funeri Cæsaris interesset, in publicum tamen exiuit, & pro alio Cinna, ut dixi, miserabiliter occisus est. Vide Dionem lib. XLIV. Appianum lib. II. Plutarchum in Cæsare, & in Bruto, Zonaram, Suetonium, & alios.

C. Octavius C. f. C. n. Qui postea Imp. Cæsar. Augustus appellatus est. Tribunatum plebis, quamquam patricius, & necdum Senator, in locum C. Cinnæ mortui petuit, Romam reuersus. Sed conatibus eius M. Antonius Cos. aduersatus est, & ut non obtineret, effecit: Auctores sunt Dio, Plutarchus in Antonio, Suetonius in Augusto, & Zonaras. Appianus civilium tertio refert, suffragatum fuisse C. Octavium Flaminio cuidam Tribunatum petenti in locum Cinnæ, & ipsum à plebe declaratum ferè fuisse, licet ætate illegitima: Senatui verò obstitisse, metu, ne Tribunus plebis factus inimicos paternæ cædis reos ad iudicium populi traheret. M. Antonium Cos. deinde iussisse comitia, uti nemo in locum Cinnæ suffectus fuerit.

C. C. f. C. n. Casca. Auctor Dio, qui ita ferè de hoc Tribuno, ubi de seditione in exequiis Cæsaris per M. Antonium concitata, in qua & illud memoria non indignum accidisse scribit: C. quidam Casca, qui Tribunus plebis erat, animaduertens, Cinnam ob similitudinem nominis, quod illi idem cum Prætor fuerat, occisum esse; veritus ne & ipsi hoc accideret, cum P. Seruilus Casca tam ex Tribunis plebis, quam ex percussoribus Cæsaris esset; scriptis promulgauit nominis communionem & consilij diuersitatem, quæ sibi cum P. Casca fuisset. Atqui neuter eorum venit in periculum: alter hac quidem ratione cognitus, alter quod seipsum valido satellitio custodiret. Porro locus ubi C. Cascam Tribunum plebis appellat, mutilus mancusque est in impresso exemplari, ubi sic habetur, Γάϊος γάρ τις πρὸς τὸν Σεπτίμῳ ὁμωνυμίας ἀπώλετο. Sed in manuscripto Antonij Perrenoti Cardinalis Granuellani libro plenius eadem ita legimus, Γάϊος γάρ τις Κάσκας δῆμαρχῶν, καὶ ἰδὼν ὅτι ὁ Κίνας ἐκ τῆς πρὸς τὸν Σεπτίμῳ ὁμωνυμίας ἀπώλετο. Suffragatur item Epitomes Dionis manuscriptum exemplar, quod eadem prorsus verba paucis tantummodò omissis repetit, Γάϊος γάρ τις Κάσκας δῆμαρχῶν, καὶ ἰδὼν ὅτι Κίνας ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἀπώλετο. Igitur C. Cascam Tribunum plebis hoc anno fuisse satis constat, P. Cascam verò, qui inter conuictos fuit, Tribunus plebis in annum insequentem designatus erat, ut suo loco tum demonstrabimus.

Ti. Canucius // f. // n. De quo M. Antonius in concione dicere ausus fuit, Canucium apud eos locum sibi querere, quibus se saluo locus in ciuitate esse non posset: quemadmodum Cicero refert in epistola ad Q. Cornificium libro Familiarium XII. Fouebat nempe C. Cæsarem Octavianum infensum & inimicum Antonio, quem ausus fuit ad populum, inuito Consule, fretus potestate Tribunitia, non semel producere, uti palam de iniuriis ab Antonio Consule sibi illatis posset conqueri. Quæ distulius à Dione libro XLV. & Appiano libro III. Cicero item in epistola ad C. Cassium libro Famil. XII. de eadem re scribit: Itaque (inquit) a. d. VI. Non. Octob. productus in concionem à Canucio: turpissimè ille quidem discessit, sed tamen ea dixit de conseruatoribus patriæ, quæ dici deberent de proditoribus: de me quidem non dubitanter, quin omnia de meo consilio & vos fecissetis, & Canucius faceret. Locus est obtecurus vnius vocabuli defectu, qui tamen Dioni & Appiano collatus fit clarior, maximè si sic legatur: Itaque a. d. VI. Nonas Octavius productus in concione à Cannucio: turpissimè ille quidem discessit, & reliqua. Quæ omnia de Antonio sunt intelligenda. Meminit rursus inimicitiarum Ti. Canucij Tribuni plebis, cum M. Antonio Philippica tertia Cicero, referens quos Tribunos plebis Antonius Consul Senatu prohibuisset: cuius verba paulò post adducam. Velleius ab Antonio proscriptum & occisum postea tradit. Aliter tamen Dio: nam bello Perusino L. Antonij partibus adhaerisse, post deditionem cum aliis quadringentis captiuis ex Senato-

natorio & equestri ordine iussu Octauij ad aram Cæsaris immolatum fuisse scribit.

Nonius // . f. . n. Asprenas. Dolabellæ Consulis rogationi ex comitiis de Syria prouincia, quam Cæsar antea C. Cassio destinauerat, à populo obtinenda, instante Senatu frustra obnuntiavit. Nam Antonius, cui inimicitia cum Dolabella erant, præter expectationem omnium collegæ suffragatus, Consul & Augur cum esset, Tribunum plebis mendacij instigulans, vitium non esse pronuntiavit, & tribus ire ad suffragia iussit: Appianus Civilium tertio lib.

L. Cassius // . f. . n. Longinus. D. Carfulcius // . f. // . n. Hos duos cum Ti. Canucio, nempe sibi suspectos ac aduersos M. Antonius Cos. iv. Kal. Decemb. cum de Rep. & Cæsare Octauiano damnando relaturus esset, Senatu prohibuerat: sed audita in aditu Curia legionum Martia & Quarta ad Cæsarem Octavianum defectione, territus destitit, & intrauit quidem Curiam, sed quasi alia de causa Patres conuocasset, de supplicatione M. Lepido Procos. ob Hispanias pacatas decernenda solummodò retulit, & S. C. per discessionem facto, confestim prouincias sortitus, ad exercitum contendit. Referunt hæc Dio & Appianus, itemque Cicero diserte Philippica tertia, ubi nominat hos Tribunos, ob Cæsaris Octauiani amicitiam Antonio suspectos: Illud, inquit, quæro, cur tam subito mansuetus in Senatu fuerit, cum in edictis tam fuisset ferus? Quid autem attinuerit L. Cassio Tribuno plebis fortissimo & constanterissimo cui mortem denuntiare, si in Senatum venisset? D. Carfulcium bene de Rep. sentientem, à Senatu vi & minis mortis expellere? Ti. Canucium, à quo erat honestissimis contentioneibus & sæpe & iure vexatus, non templo solum, verum etiam aditu prohibere Capitolij? cui S. C. ne intercederent, verebatur? Hæc Cicero, quantum ad Tribunos plebis. Ex his autem L. Cassius erat C. Cassij frater, qui Cæsarem occiderat: colligimus enim hoc eiusdem Auctoris ex epistolis, cum scribat de populi Romani studio & fauore erga tyrannicidas declarato, quia L. Cassio Tribuno plebis Theatrum intranti applausit. Hinc ait ad Atticum libro xiv. epist. 11. Ex priore theatrum cognoui, bona signa consentientis multitudinis; plausus verò L. Cassio datus, etiam facetus mihi visus est. Ad C. Cassium verò Prætozem scribens de eadem re, fratrem eius fuisse monstrat libro Familiarium xii. Tuus enim necessarius (inquit) affinitate noua delectatur, itaque iam non est studiosus ludorum; infinitoque fratris tui plausu dirumpitur. D. Carfulcius (ita enim appellat eum Appianus, quod magis placet quam Carfulenus, ut Ciceronis habent exemplaria) sequenti anno signa sub Cæsare Octauiano contra Antonium duxit, & in prælio Mutinensi cecidit, quemadmodum C. Asinius ad Ciceronem scribit Familiarium libro decimo.

Decidius // . f. // . n. Saxa. Inuehitur etiam in hunc Tribuni m plebis in Philippicis, quas anno insequenti contra Antonium hostem iudicatum dixit, nam is inter alios Senatores Antonij castra tum sequebatur. Igitur Philippica vndecima sic: Accedit Saxa nescio quis, quem nobis Cæsar ex vltima Celtiberia Tribunum plebis dedit, castrorum antea metator, nunc, ut sperat, vrbis. Et rursus idem repetit Philippica xiii. Saxam verò Decidium præterire qui possum? hominem deductum ex vltimis gentibus, ut cum Tribunum plebis videremus, quem ciuem numquam videramus. Ex quibus verisimile fit, Decidium Saxam cum Cæsare reuersum ex Hispania ante annum, & non diu post Tribunum plebis designatum fuisse à Cæsare in hunc annum. Cum enim has orationes diceret Cicero, in castris Antonij ad Mutinam erat Saxa, non amplius, ut apparet, Tribunus plebis: nam & hoc insinuat Philippica xiii. ubi à magistratibus eius anni segregat Saxam. Ait enim: Non ferent, inquam, oculi Saxam, Caphonem, non duos Prætores, non Tribunum plebis, non duos designatos Tribunos. Idem Saxa legatus M. Antonij postea fuit bello Philippiensi, & deinde in Syria contra Parthos. A L. Floro perperam Calca vocatur.

P. Sulpicius // . f. // . n. Quirinus. M. Antonius M. f. M. nepos.

Auctores sunt Plutarchus & Dio, M. Antonium Consulem, occiso Cæsare, multa contra leges fecisse, prætextu commentariorum Cæsaris, duos fratres Caium Prætozem, Lucium Tribunum plebis adiutores & socios habens. Lucij Antonij item mentio in epistolis ad Atticum libro xiiii. concionatum videlicet fuisse contra Octavianum Cæsarem. Et Philippica v. legem Agrariam auctore fratre Consule contra auspicia tulisse docet de Italia per septem viros diuidenda; Philippica verò xi. hanc legem ut per vim latam à Senatu sublatam dicit. Legem quoque de comitiis tulisse dicit in septima Philippica Cicero, qua cum C. Cæsare magistratus partitus est, & populi suffragia sustulit.

Quæstores.

A. Allienus A. f. // n. Legiones ex Ægypto duxit in Syriam.

G. Flavius // f. // n. P. Messienius // f. // nepos.

T. Agusius // f. // nepos.

L. Egnatuleius // f. // n. C. Cæsaris. cuius iussu legionem quartam duxerat in Macedoniam, cum Parthicum bellum pararetur. Post eadem Cæsaris, ab Antonio reuocatus cum legione in Italiam, signa ad C. Cæsarem iuniorem transtulit, approbante factum Senatu, & Antonio hoste iudicato. Hinc Cicero Philippica tertia: Legionis Martiæ virtutem, inquit, imitata Quarta legio, duce L. Egnatuleio Quæstore, ciue optimo & fortissimo, Cæsaris auctoritatem & exercitum persecuta est. Rursus in fine eiusdem orationis ita pronuntiat: Quod pari consilio eademque virtute legio Quarta vsa L. Egnatuleio duce, ciue egregio, Senatus auctoritatem, populi que Rom. libertatem defendat, ac defenderit, Senatui magnæ curæ esse ac fore, ut pro tantis eorum in Remp. meritis honores eis habeantur. Egnatuleium verò laudatum à Senatu dicit in quarta Philippica. In quinta denique sententiam dicens, honorem L. Egnatuleio huius facti ergo decernendum censet, uti triennium ante legumum tempus, magistratus petere, capere, gerere ipsi liceat.

P. Turullius // f. // n. L. Tullij Cimbri in Bithynia. In epistola Cassij ad Ciceronem Idibus Iuniis anno insequenti ex Cypro data lib. xiii. ep. xiii. Et sequebatur (inquit) classis altera, quam anno priore in Bithynia Tullius Cimber compararat, cui Turullius Quæstor præerat. Idem proculdubio postea proscriptus, qui bello Adriaco partibus Antonij adhaesit, ab eodem victo Cæsari Augusto proditus, & in Co. insula occisus, pœnas Æsculapio pendere dictus est, cuius lucum ad naues faciendas succiderat. Quod memoriæ proditum est à Dione lib. 21. & Valerio Max. libro 1. cap. 11. de neglecta religione.

P. Cornelius P. f. P. n. Lentulus Spinther. Extra ordinem Proquæstore & Propratore missus à Senatu in Asiam, ad vestigia in potestatem redigenda, cogendas pecunias, & prouinciam prætidius, Dolabella hoste iudicato, firmandam, quantum ex eius epistolis ad Senatum & ad Ciceronem mense Iunio ex Asia datis, liquet; in quibus Proquæstoris & Propratoris vitur titulo, & administrationis rerum gestarum rationem plenissime reddit, petitque prouinciam sibi protogari in annum sequentem. Scribit autem se Dolabellæ classem tunc in Lycia dissipasse, qua exercitum transportare in Italiam volebat; totamque redegisset in potestatem, nisi a Rhodiis, qui Dolabellæ fauebant, impeditus fuisset. Equitatum Dolabellæ ad Remp. traduxit, & Cassio tradidit: delectus in Asia habuit, Cassioque & Reip. Syriam exercitusque adiunxit. Extant Familiarium lib. xii. Fuit P. Lentuli Spintheris Consularis ac Triumphalis filius Occiso Cæsare, semet ultro coniuuratis adiunxit, & subiturus eandem fortunam cum iisdem in Capitolium recessit, quod & alios fecisse referunt Appianus, Plutarchus, & Dio, nominantque C. Octauium Cn. f. Fauonium, Murcum, Aquinum, Patiscum, qui omnes postmodum diuersis casibus, non secus ac coniuurati, à Cæsarianis afflicti interierunt. Effruescente contra coniuuratos veteranorum & plebis seditione post funus & exequias Cæsaris, Senatus sollicitus de coniuuratorum salute, quibus prouincias Cæsar antea destinauerat, in eas abire iussit: reliquos alio sub prætextu in diuersa loca cum potestate, ut tutiores essent, ablegauit. Bruto & Cassio Prætoribus cum in vrbe ius dicere non esset securum, annonæ titulo & frumentariæ procurationis abesse, & ante tempus in prouincias suas abire permisit. P. Lentulus Spinther eodem Senatus decreto iussus est obtinere Asiam, ut dixi, Quæstorio Prætorioque titulo, quam & insequenti retinuisse constat sub Cassio & Bruto Procoss. quorum titulo signati ab eodem denarij argentei adhuc extant.

... f. // n. Patiscus. Proquæstore in Asia. Is etiam, occiso Cæsare, coniuuratos in Capitolium sequutus est, eandemque ob causam postea simul cum P. Lentulo in Asiam Proquæstore missus classem collegit, sicut ex Cassij, Famil. lib. x. ep. xiii. constat, quam paulò ante citauimus, ubi de C. Cassio Dolabellam obsidente: Ne, quid supportare possit, & Cassij classis bene magna (inquit) cui præest Sestilius Rufus, & tres, quas nos adduximus, ego, Turullius, & Patiscus, facile præstabunt. De eodem quoque P. Lentulus in epistola ad Senatum, cuius supra meminimus. Cum is nauibus, inquit, quas aut mecum adduxeram, aut comparauerat Patiscus Proquæstore, homo mihi cum familiaritate tum etiam sentibus in Rep. coniunctissimus, Rhodum reuertitur. Appianus, Patiscum vocat, & interpret malè Peticum.

ANNI P. R. C. DCCX.

Consules.

C. VIBIVS. C. f. C. n. Pansa. A. Hirtius A. f. In. mag. occis. e. In. e. l. f. e.
IN. MAGISTRAT. occis. e. In. e. l. f. est Q. Pedius Q. f. In. mag. mortuus. est.
C. IVLIVS. C. f. C. n. Cæsar. Qui. in. eius. locum. factus. est.
POSTEA IMP. Cæf. Augustus. appel. P. Ventidius P. f. Qui. idem. Pr. erat.
EST. ABD. IN. eius loc. factus. est
C. Carrinas. C. f.

Hic ordo Consulum eius anni, ex Capitolino fragmento, Dione, Appiano, aliisque
Auctoribus colligitur. C. Pansam & A. Hirtium, qui Kal. Ianuariis inierunt, & an-
num hunc signant, Cæsar anno superiore, cum bellum Parthicum moliretur, designaue-
rat, cui viuo familiares & amici fuerant. Quorum frequens mentio est apud Auctores
omnes qui horum temporum historiam attingunt. Memorabilis enim hic annus (quem *Hirtium &*
ex Capitolinorum Fastorum calculo rectè septingentesimum decimum vrbis conditæ *Pansa Coss.*
appellat Sex. Rufus & Solinus) crudelissimi belli civilis initio, & duorum Consulum fu- *uno occis-*
nere, ut vel eo solo casu, velut rarissimo, quo Consules ambo civili vno in prælio simul in-
terierunt, hic annus sine Consulum nominibus rectè notari possit. Fecisse hoc Tibullum
poëtam cognoscimus, hoc eodem anno se natum significans libro 111. Elegiarum:

*Natalem primò nostri videre parentes,
Cum cecidit fato Consul uterque pari.*

Necnon Ovidius natalem quoque suum eodem versu celebrat, qui tunc vulgatissimus
fuisse videtur. Cecinit autem sic libro Tristium quarto:

*Exitus hinc ego sum, nec non, ut tempora noris,
Cum cecidit fato Consul uterque pari.*

C. Pansæ nomen in quinario argenteo vidi Venetus cum effigie Libertatis, & quadri-
ga, addito etiam numero annorum vrbis conditæ sic, C. VIBIVS. C. F. PANSA. DCCX.
adiectum insuper v. quæ quinarij nota est.

Bello civili per Antonium renouato ob Galliam Cisalpinam, dum Mutinæ D. Bru-
tum, qui eam obtinebat, munitionibus circumuallatum obsideret, Romæ Kal. Ianuariis
noui Coss. magistratum ineuntes cum in Senatu de Rep. retulissent, Senatusconsultum
post multas contentiones factum est, ut legati ad Antonium mitterentur, qui iuberent
eum ab armis discedere, exercitum dimittere, Galliam Bruto relinquere, & in Macedo-
niam proficisci. Decretum insuper, ut C. Cæsar Octavianus, qui veteranorum manum
ingentem contraxerat contra Antonium, & eius exercitum ab vrbe auerterat, Senator
esset, imperium Propratore, ius petendi magistratus ante legitimum tempus haberet.
Cum legati rebus infectis reuerteteretur, hostis iudicatus est, & populus saga sumplit, Con-
silibusque decretum bellum contra Antonium, usque C. Cæsar Propratore, M. Lepi-
dus, L. Plancus Procoss. auxilio essent. Hirtius & Cæsar primum profecti Bononiam oc-
cuparunt: subsequutus deinde Pansa Consul cum alio exercitu, cum quo primum Anto-
nius prælio congressus, vicit, postea reducens in castra victorem exercitum, in Hirtium
incidit, qui fusis Antonij copiis victoriâ hostibus eripuit. Ob quam causam ambo Con-
sules & Cæsar Imperatores appellati sunt, quamuis solus Hirtius vicisset. Demum sum-
mo prælio dimicatum fuit ad Mutinam, quo victus, profligatus, & castris exutus Anto-
nius, cum paucis in Galliam profugit ad M. Lepidum Procoss. Hirtius Cos. in ipsa vi-
ctoria, in hostium castris saucius obit, Pansa post paucos dies item ex vulneribus, Bono-
niæ. Plenissime historiam intelliges ex Dione, Appiano, Plutarcho, Cicerone & aliis. Ex-
tant item Ser. Galbæ, C. Pollionis, L. Planci, & aliorum epistolæ, Familiarium lib. x. x i.
& xii. ex quibus Lector studiosus multa cognoscere poterit.

Hic exitus Consulum fuit, in quorum loca successi C. Cæsar Octavianus, qui postea
Imperator Cæsar Augustus appellatus est, & Q. Pedius Q. t. ut testantur Appianus, Dio,
, Velleius, & apertissime siue Fabius siue Tacitus in dialogo de orationibus. Nam ut de Ci-
, cerone loquar, inquit, Hirtio nempe & Pansa Consulibus (ut Tiro libertus eius scripsit)
, vii. Idus occisus est, quo anno D. Augustus in locum Pansæ & Hirtij se & Q. Pedium
, suffecit. Suetonius ipsum inuasisse hunc primum Consulatum inuito Senatu, & contra
leges, cum viginti tantum annorum esset, admotus hostiliter vrbis legionibus, missisque

qui sibi exercitus nomine Consulatum deposcerent. Cum quidem cūstante Senatu Cornelius centurio, princeps legationis, reiecto sagulo, ostendens gladij capulum, non dubitasset in Curia dicere; Hic faciet, si vos non feceritis. Hæc fere Suetonius, & idem tradunt alij. Post victoriam enim contra Antonium alienatus à Senatu maxime fuit, quod D. Bruto supplicationes decreuisset; sui verò non satis gratam habuisset memoriam. Quod in causa, ut per M. Lepidum reconciliari voluerit Antonio, qui ex praelio fugiens à Lepido receptus fuerat, & Consulatum, quem precibus impetrare nequiuisset, armis tentandum putauerit. Igitur terrore Senatu, quod voluit, obtinuit. Consul factus, quod numquam antea contigerat, viginti tantum annos natus, mense Sextili, qui postea ab eodem Augustus appellatus est, ut auctores sunt Macrobius & Dio. Velleius xiv. Kal. Octobris iniisse Consulatum scribit; cui urbem in hoc magistratu ingressio, & Augustum capienti, xii. se vultures, ut Romulo urbis conditori, ostenderunt: ut Suetonius, Obsequens & Appianus auctores sunt. Quæ mutanda in nouam faciem Reip. indicia fuerunt. Comititia eius à Procoss. duobus, in hoc ab urbano Prætoris creatis, sunt habita, cum tempus ad Interregem ex more prodendum non sufficeret. Collega Q. Pedius consanguineus Cæsaris erat, & coheres ex testamento Iulij, Prætor fuit quinquennio ante, legatus deinde Cæsaris in Africa contra Iubam, & in Hispania postmodum contra Pompeij filios, ex qua provincia, veluti tum diximus, triumphauit: sed in triumphis Capitolinis M. f. dicitur; in hoc Consulatu verò, in Collotiano fragmento extante, Q. f. Causa differentiarum mihi non constat; error fabrilis in altero esse potest, nisi forsitan duo tum Q. Pedij fuerint.

Augustus
Coi.

Comitia ha-
bita.

Q. Pedius col-
lega Augusti
in Consulatu.

C. Octavius
in adoptione
C. Iulij Cæ-
sar vocari
cepit.

D. Brutus
Aquila, oc-
cisus ab An-
tonianis.

P. Ventidium
Bassus.

Senatus Cæsari iam submissior factus, eius Consulatum aliis multis honoribus ornavit, urbis ei custodiam mandauit, legiones D. Bruti iam tum ab Antonio occisi, attribuit, adoptionem eius in familiam Iuliam, habitis curiatis comitiis approbauit, ut exinde, non ut ante C. Octavius, sed C. Iulius Cæsar appellari cœperit; quod & Capitolinum fragmentum indicat. Igitur iam potentior factus, ad vilescentiam patris eadem animum adiecit, per Q. Pedium collegam, nisi legatus vocari rectius posset ex Dionis sententia, qui omnia ex mandato Cæsaris egerit: legem tulit, de quaestione habenda in eos, quorum vel opera vel consilio Cæsar occisus esset, & iudicia in absentes etiâ constituit, damnati-que nominatim M. Brutus, C. Cassius, alijque coniurationis principes. multi etiam coniurationis ignati; inter hos etiam Sex. Pompeius, quia Cæsaris hostis fuerat, & ab eo metus erat. Quibus omnibus aqua & igni, bonis publicatis, interdictum fuit. Interea M. Antonius ex clade Mutinensi profugus cum reliquiis exercitus sui in Galliam, adiuncto item P. Ventidio ad M. Lepidum venit, à quo demum, exercitu ita volente, receptus fuit: qui iunctis simul castris, L. Plancum & C. Pollionem cū legionibus in partes suas traxere. D. Brutus item, qui persequi Antonium à Senatu iussus erat, ab exercitu suo eodem signa transferre relictus, & proditus, solus effugit; sed Aquileia paulò post repertus & agnitus ab Antonianis interemptus est. Hæc latissime Plutarchus, Appianus, Dio, Velleius, & alij.

Hunc Consulatum Cæsar ad anni exitum non gessit: Auctor Appianus in principio libri quarti. Conuentum enim postea inter iii. viros, uti Cæsar Consulatum deponeret, & sola iii. viratus potestate contentus, collegis suis adæquaretur. Igitur ex pacto Consulatum iii. vir factus deposuit, & C. Carrinatem sibi in reliquum anni suscepit: qui de Morinis triumphauit, ut suo loco dicemus. Itaque bimestrem hunc Consulatum Cæsaris appellat L. Plancus ad Ciceronem scribens, Famil. lib. x. Cæsar obuiam pergens Lepido & Antonio, curam urbis Q. Pedio collega mandauit, qui postmodum proscriptionis initio, dum rapiuntur ad supplicia principes ciuitatis, & tumultus ingens in urbe exortus inde esset, ad eum sedandum discurrens, labore & fatigatione victus, subito exanimatus est, sicut apud Appianum legimus. In mortui locum susceptus a Triumviris P. Ventidius, quem Bassum nonnulli appellant Auctores, ut Gellius & Eutropius; nullum tamen habet cognomen in titulo sui triumphi, qui adhuc extat in Capitolinis fragmentis, neque etiam in Collotiana tabula, ex qua Consules huius anni suo ordine hoc loco subijcere libet:

C. VIBIUS. C. F. PANSA. A. HIRTIVS. A. F.

SVF. C. IVLIVS. CAESAR. SVF. Q. PEDIVS. Q. F.

(C. CARRINAS. C. F. (P. VENTIDIIVS. P. F.

Luce clariùs igitur est, Pansæ susceptum fuisse Cæsarem, & Hirtio Q. Pedium: rursus Cæsari Carrinatem, & Q. Pedio P. Ventidium. Sic etiam Dio refert, Cæsar postquam se Consulatu abdicasset, & eius collega decessisset, P. Ventidium Prætorum cum alio, quodam à Triumviris Consulem factum fuisse. Appianus tamen vult P. Ventidium non Pedio, sed Cæsari successisse. De Ventidio autem Velleius ita: Vidit hic annus Ventidium, per quam urbem inter captiuos Picentium in triumpho ductus erat, in ea Consulatem,

præ-

prætextam iungentem Prætoriz. Idem tradit Val. Maximus lib. vi. cap. x. Eximium in Ventidio illud fuisse, quod eodem anno Prætor & Consul est factus. In triumpho autem Cn. Pompeij Strabonis, bello sociali confecto, ductus admodum puer fuerat, ut suo loco latius declaravi. Ex sordidissimis deinde artibus eum Cæsar Dictator, cuius Gallicæ expeditiones sequutus erat, ad Senatorium ordinem & Præturam euexit. Eodem occiso, M. Antonij partes sequutus, Pontificatum & Consulatum quoque adeptus est. Eamque rem tam intoleranter (ut inquit Gellius) tulit pop. Romanus, qui Ventidium meminerrat curandis mulis viditasse, ut vulgo per vias urbis verliculi perferberentur:

*Concurrite omnes Augures, Aruspices,
Portentum inusitatum conflatum est recens,
Nam mulos qui fricabas, Consul factus est.*

Et L. Plancus in epistola quadam ad Ciceronem, Familiarium libro x. appellat Mulionem. Ait enim: Ventidijque Mulionis castra despicio.

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus

M. Antonius M. f. M. nepos III. viri

Imp. Cæsar C. f. C. n.

Reip. constituendæ per quinquennium.

M. Tullius in epistolis, quas post Cæsaris eadem ad Atticum & amicos dedit, sapissimè conqueritur, sublato Rege regnum adhuc permanere, & occisi tyranni acta nefaria defendi: non multum Idibus Martiis profectum esse iudicans, salvis tyranni, ut appellat, satellitibus, Antonio videlicet & Lepido; quos simul è medio tollere Cassij consilium erat, sed Bruti humanitas à copia cædis & sanguinis abhorrebat, dum sperat vnius tyranni morte perpetrata, libertatè tantopere desideratam à Senatu populoque Romano sponte & obuiis vlnis apprehendendam: atque ideò vel metu solo Lepidum & Antonium in potestatem Senatus futuros. sed multò aliter res accidit: Lepidi enim & Antonij ambitione, Senatus ignavia, & populi leuitate, pulcherrima libertatis oblata à Brutis & Cassio (quos diuinos & heroës ideò appellat) initia turpiter amissa sunt. Itaque stulta (scribit ad Atticum) iam Iduum Martiarum est consolatio; animis enim vli sumus virilibus; consiliis, mihi crede, puerilibus. Excisa enim est arbor, non euulsamque, quam fructetur, vides. Enatus igitur ex regno utcumque tolerabili, Triumviratus multo violentior & crudelior, Romanæ Reip. primum incognitus: de quo nunc dicendum erit, quamuis nulla legitima potestate consisteret, neque inter magistratus numerari possit.

Imp. Cæsar Octavianus conciliata sibi M. Lepidi & Antonij amicitia, qui iam potentissimos exercitus in Gallia contraxerant, Consul per vim factus, conculecata Senatus auctoritate, Cæsaris patris exemplo confestim ad Monarchiam aspirare cepit: non nomen tantummodò & hereditatis partem, sed etiam regnum adoptione sibi relictum persuadens. Ergo paternæ necis vltionem primum suscepit, ut eo titulo simul libertatis publicæ assertores interimeret. Quod cum soli sibi arduum ac difficile fore animaduerneret, spe communionis imperij & prædæ, Lepidum & Antonium in societatem vocauit, cum legionibus in Italiam accersiu. Cum quibus congressus in agro Bononiensi, ut quidam tradunt, consilia de distribuendis provinciis, inuadenda Rep. aduersariis proscribendis inierunt. Conuentum inter hæc tria capita, ut semetipsos æqua potestate & summo imperio Triumuiros Reipublicæ constituendæ in quinquennium renuntiarent, magistratus omnes ex communi sententia crearent, provincias obtinerent: Hispanias cum Narbonensi Gallia Lepidus: reliquas Gallias Antonius: Cæsar Africam, Siciliam, Sardiniam, reliquasque eius maris insulas: Lepidus in annum insequentem Consul in locum D. Bruti designaretur, & urbem Italiamque teneret cum legionibus, Antonius & Cæsar cum viginti quisque legionibus Bruto Cassioque bellum inferrent. Statutumque inter alia, uti suos quisque inimicos interimeret & proscriberet. Tabulæ igitur proscriptionis ad Sullanæ imitationem, ex Triumvirorum sententia confectæ sunt. Ideoque Sullæ discipulos appellat hos tres Iuuenalis Satyra 11. improbum esse clamitans ab his redargui vitia, qui moribus ipsimet agunt corruptissimis:

*Quis calum, inquit, terris non miscat, & mare calo?
Si fur displiceat Verri, homicida Miloni?
Ciodius accuset machos, Catilina Cethegum?
In tabulam Sullæ si dicant discipuli tres?*

In vna tabula cxxx. vel ut Florus habet, cxi. Senatorum nomina relata, in altera equitum Romanorum aliorumque hominum infinita multitudo, sic, ut discipuli Sullam magistrum crudelitæ exuperarint facile, cum Lepidus L. Paullum fratrem suum; Antonius

P. Ventidius,
fortuna pila
inductus fuit.

Ciceronis de
Cæsare per-
cussio senten-
tia.

M. Antonij
& M. Lepidi
tyranni sa-
tellites si-
mul extin-
ctos Cicer-
o exoptat.

Triumvira-
tus Roma.

Triumviro-
rum tristia
consilia de
provincijs di-
uidendis: de
inimicis tol-
landis.

M. Lepidus
quos proscri-
psit, quos
M. Antonius.

C. Caesar Ci-
ceronem pro-
scribit.

nus L. Caesarem auunculum suum, & Caesar M. Ciceronem, qui cum suis sententiis or-
nauerat, proscripserint. Quam fœdi, truces, ac miserabiles toto orbe fugientium fuerint
exitus, latissime studiosus Lector intelliget ex Dione, Appiano, Plutarcho, & aliis; nam
hic omnia referre nimis longum esset. His ita constitutis, Triumviri cum legionibus si-
mul ad urbem contenderunt, eam singuli interiectis diebus ingressi, quæ decreuerat, legi-
bus per vim latis sanxerunt, & executi sunt. Triumviratum verò iniuisse non anno proxi-
mo, ut vult Appianus, sed ante huius anni exitum, nempe v. Kal. Decembres, constat ex
Collotiano fragmento, quod ita breuiter hunc Triumviratum exprimit:

M. AEMILIUS. M. ANTONIUS. IMP. CAESAR. III. VIR. R. P. C.

EX. A. D. V. K. DEC. AD. PR. K. IAN. SEXT.

hoc est: Triumviri Reip. constituendæ fuerunt, ex ante diem quintum Kalendas De-
cembres, ad pridie Kalendas Ianuarias sextas, quæ quinto anno finito instabant.

Pætores.

Q. Gallius // f. // n. Lupercus. Urbanam iurisdictionem obtinuit. Auctor
Appianus in fine libri III. Civilium: Per eosdem dies, ait, Q. Gallius, qui fratrem suum,
M. Gallium Prætorium cum Antonio habebat, tū Prætor urbanus, ab Imp. Caesare Con-
sule impetrauit Africam prouinciā. Visusq; malo dolo agere, à collegis Prætura submo-
tus est: domum eius diripuit populus, Senatus capitalem protulit in eum sententiam. Cz-
sar cum iussit ad fratrem abire, qui naue conscētia nusquam postea comparuit. Perpe-
ram in Suetonio Q. Gallus vocatur, qui multo aliter de eius exitu scribit, ubi de Augusti
impotentia & crudelitate in Triumviratu: Et Q. Gallum Prætozem, inquit, in officio
salutationis tabellas duplices veste rectas tenentem, suspicatus gladium oculere, nec
quidquam statim, ne aliud inueniretur, ausus inquirere, paulò post per centuriones & mi-
lites raptum è tribunali seruilem in modum torlit, ac fatentem nihil, iussit occidi, prius
oculis eius sua manu effossis. Quem tamen scribit, colloquio petito infidiatum sibi, con-
iectumque a se in custodiam, deinde vrbe interdicta dimissum, naufragio vel latronum
insidiis perisse. Fratrem eius inter Prætorios numerat Cicero, qui in Antonij castris
erant ante Mutinam, in XIII. Philippica. Sed quando Prætor fuit, me legisse non memini.

M. // f. // n. Cornutus. Urbanam iurisdictionem obtinuit. In mag. occi-
sus est. Hic Senatus auctoritati atque Reip. plurimum studuit. Nam cum eius collega
Q. Gallius ob fratrem putaretur partibus Antonij fauere; solus Cornutus absentibus
Consulibus ex more maiorum Consulare munus obiit. Monstrat hoc Ciceronis epi-
stola Familiarium libro x. non diu post prælium Mutinense ad L. Plancum data: Pla-
cuit nobis (inquit) ut statim ad Cornutum Prætozem urb. litteras deferremus, qui, quod
Consules aberant, Consulare munus sustinebat, more maiorum. Senatus est continuò
conuocatus, frequensque conuenit propter famam atque expectationem tuarum littera-
rum. Sic & in alia epistola postmodum scripta de aliis L. Planci litteris: Nihil opportu-
nius, ait, accidere vidi, quam tuas, Plance, litteras. Redditæ sunt enim frequenti Senatu,
Cornuto, cum is frigidas sanè & inconstantes recitasset litteras Lepidi. In XIV. Philippi-
ca M. Cornutum appellat, sententiam dicens in Senatu post victoriam Mutinensem,
Consulibus Hirtio & Pansæ, itemque C. Cæsari Propr. supplicationes atque honores de-
cernendos esse, his verbis: Vti si Coss. aberant, M. Cornutus Prætor urbanus supplica-
tiones per dies quinquaginta ad omnia puluaria consueuat. Postea Consulibus Hirtio
& Pansæ occisis, M. Cornutus Prætor ex S. C. funus eorum locauit, cum publica inpen-
sa in Campo Martio sepelirentur. Extulerunt tum (ut apud Valerium Max. libro v.
cap. II. de gratis legimus) Mithinam exercentes, ut quia pro Rep. dimicantes occiderant,
exequiarum apparatus sesterzio nummo ipsis præbentibus addiceretur, rerum suarum
usum ac ministeriū ultro addicentes. Denique C. Cæsar, inuito Senatu, Consulatum per
vim petens, cum hostiliter vrbi exercitum adiuuaret, in summa trepitatione cum tri-
bus legionibus (quarum duæ recens ex Africa appulerant, vnam Pansæ reliquerat) vrbs
custodiam Senatus Prætoribus commisit: sed aduentante cum veteranis Cæsare, partem-
que vrbs sine obstaculo occupante, tres illæ legiones contemptis Prætoribus signa ad
ipsum transtulerunt, ex quibus M. Cornutus in summa rerum desperatione sibi met
maius intulit, reliqui in fidem accepti. Vide Appianum de bellis civilibus tertio, Zonaram
libro II. & Dionem.

M. Cornutus
Prætor urba-
nus sub Au-
gusto.

M. Cornutus
maius sibi
cepit.

M'. Acilius // f. // n. Crassus. Hunc Senatus ipsa nocte, cum iam legiones ad
Caesarem defecissent, clanculum misit in Picenum ad habendos delectus. Qui à Cæsa-
rianus

rianis in itinere captus, & serui, ut exierat, habitu ad Caesarem reductus fuit. Caesar ei ad tempus poenam remisit, ut opinionem nancisceretur clementiae, non multo tamen post cum alius proscriptus fuit. Ibidem Appianus.

P. Ventidius P. f. nepos. Quem Consulem postea successum in locum Q. Pedij diximus, ut ostendunt Fastorum antiqua fragmenta. Appianus tamen auctor est, inter Triumviros ita conuenisse etiam, ut Caesar Triumviratum initurus Consulatum deponeret, & P. Ventidius pro eo Consul fieret. Praetor autem iam multo antea a C. Caesare Imperatore, sub quo diu ordines duxerat, cum is bellum pararet Parthicum, & magistratus in plures annos ordinaret, designatus inter alios in hunc annum fuit, ut apud Dionem legimus libri XLIII. fine: qui idem libro XLVII. Praeturam eius, cum Consulatum iniret, a III. viris, Aedili cuidam attributam fuisse refert, M. Antonio amicus, & Ciceroni qui Senatum ac populum, Antonio hoste iudicato, quotidianis regebat concionibus, intensius, excurrit in deductas a Caesare colonias, & duas veteranorum legiones ad Antonij militiam, reuocauit. Ad urbem ducens, Ciceronem comprehendere voluit: sed ingenti tumultu ob eius aduentum Romae exorto, mutauit consilium, & in Picenum deflexit, ubi nouo delectu habito ad vnus nouae legionis modum, Antonio tandem licet ad Mutinam victo & profligato, se cum suo exercitu adiunxit. Meminit eius frequenter Cicero in Philippicis, & ut Antonij sicarium passim eum proscindit, quem Gellius cum Antonio hostem a Senatu iudicatum refert libro XV. cap. IIII.

L. Marcius L. f. C. n. Censorinus. In duos eius anni Praetores stomachatur non vno loco in Philippicis Cicero, quod sine causa Senatus partibus distili, Antonium sequi maluerint. Vnum ex his Ventidium fuisse manifestum est, alter est L. Censorinus, ut in XI. Philippica insinuare videtur, ipsum antequam magistratum iniret, ad Antonium abiuisse. Ait enim: Quid Censorinum qui se verbo Praetorem esse urbanum cupere dicebat, re certe noluit. Et alibi Censorinum Ventidio non semel coniungit, Antonij alleclas Senatorij ordinis recensens. Philippica vero XII. Antonij litteras ad Hir-tium & Caesarem exagitant & redarguens, tamquam eiusdem ordinis, non Censorinum aut Ventidium Antonianos, sed Cassium atque Brutum velle Senatum potentissimos esse, velut secum in Reip. defensione coniunctos. Et sane hic annus Praeturae videtur L. Censorini esse, biennio post Achae, eadem occiso Bruto recuperata, Praefectum, & deinde habebimus Consulem. Erus nomen extat integrum in Capitolinis triumphis. Tradit autem Dio lib. XLVI. & Trib. plebis, & Praetores quosdam, Antonio hoste iudicato, ad ipsum ex urbe profectos fuisse.

Cn. Munatius L. f. L. n. Plancus. Frater L. Planci oratoris Cos. designati. Praetorem designatum appellat Cicero ad eum scribens anno superiore post occisum Caesarem, & causam illi Butirotorum Attici sui nomine commendans. litterae extant lib. ultimo epistolarum ad Atticum. Adfuit deinde L. fratri in Gallia, unde post bellum Mutinense confectum, hoc anno post aegritudinem ex labore castrensi contractam, fratris consilio Romam ad magistratum suum redisse videtur. Legimus enim ita in epistola quadam L. Planci ad Ciceronem, quae extat Familiarium libro X. Fratrem meum aliis laboribus concursationibusque confectum grauius se habuisse, antea tibi scripsi. Sed tamen cum primum posse ingredi coepit, non magis sibi quam Reip. conualuisse se existimans, ad omnia pericula princeps esse non recusabat. Sed ego eum non solum hortatus sum, verum etiam coegi istud proficisci, quod illa valetudine magis conficere se, quam me tueri posset in castris; & quod acerbissimo interitu Consulum Remp. nudatam tali ciue Praetore in urbanis officiis indigere existimabam. Haec L. Plancus de fratre suo Praetore.

P. Rupilius // f. // n. Rex Praenestinus. Antea exilio damnatus, in Africam fugiens sub P. Accio Varo ibidem militauit. Deinde cum hoc anno Praeturam gereret, a III. viris proscriptus ad M. Bruti castra profugit, ubi Q. Horatium Flaccum poetam sub Bruto Tribunum militum iurgiis lacessens vexauit. Idcirco postmodum poetae versibus proscissus est Satyra VII. Scdm. libro primo. Vide ibidem commentatores.

// Minucius // f. // n. In magistratu occisus est, a III. viris proscriptus. De cuius exitu Appianus libro Ciuium quarto: Occisus est non diu post Praetor Minucius in foro, in ipsis comitiis. Qui ut se proscriptum, & quæri ab armatis audiuit, fuga se proripuit, abiectis magistratus insignibus, & ut vestem mutaret latebras quaerens, dimissis licitoribus, & abire iussis, in officinam quamdam confugit. Sed lictores dum praepietate cunctantur ante fores, in causa fuerunt imprudentes, ut facilius inueniretur Praetor a percussoribus.

L. Villius pa-
rentem occi-
dendū impi-
entem.

Val. Max.
corrigitur.

L. Villius ./. f. ./. n. Annalis. In magistratu occisus est, à .iii. viris proscriptus. Huius exitum Describit item Appianus: Alterum, inquit, Prætorem Annalem, dum vnà cum filio Quæsturæ candidato ambit suffragia, comites amici & hiatores deseruerunt, vbi proscriptum cognouerunt. Is ad quemdam suum clientem fuga delatus, cui paruum & vile tectum erat in suburbio, neglectum omnino, latebat satis in tuto; donec ipse filium rem suspicatus, percussores eò duxit. Ob quod officium à .iii. viris paterna bona & Ædilitatem accepit. Quem à comotatione paulò post redeuntem ebrum, exorta rixa, iudem milites occiderunt, qui patrem antè occiderant. In Valerio Maximo mendose L. Tullius Annalis scribitur: Villiæ enim gentis est cognomen Annalis, non Tulliæ vel Iuliæ, quemadmodum ex iis constat, quæ nos antè de legum Annalium origine retulimus. Illud impium filij in patrem facinus inter scelerata exempla enarrat Valerius libro ix. cap. xi. L. Villius Annalis, ait, cum in Campum ad Quæstoria comitia filij descendens, proscriptum se cognosceret, ad clientem suum confugit. Sed ne fide eius tutus esse posset, sceleris nefarii iuuenis effectum est: siquidem per ipsa vestigia patris militibus ductis, occidendum eum in conspectu suo obiecit. Bis parricida, consilio prius, iterum spectaculo.

Hos eo anno Præturam in vrbe gessisse reperio, ex quibus nonnullos in magistratu occisos fuisse ostendimus: reliqui omnes, vt ex Dione cognoscimus, ante tempus iussu .iii. virum magistratu abdicare coacti, & alii in eorum loca successis in prouincias emissi sunt.

Qui prouincias Prætorio, vel Procos. cum imperio obtinuerint.

M. Antonius
obijdet Mu-
tinam.

M. Antonius Consul anno superiore, intellecta Martiæ & Quartæ legionum ad Cæsarem defectione, antequam vrbe abiret bellum parans, sortitionis titulo sua sponte prouincias in hunc annum inter eius anni Prætores, vel inter amicos distribuit, ex quibus plures, vt tunc dixi, prouincias sine Senatus auctoritate, velut non ritè datas acceptare noluerunt. Qui etiam Senatus non diu postea, dum Antonius Mutinam obsideret, hanc eius prouinciarum distributionem irritam, vt ante etiam dixi, iudicauit, Cæsaris acta defendens, & quos ipse prouinciis destinasset, obtinere iussit: in reliquas verò vel mittendos alios censuit, vt apud Dionem legimus; vel, vt Cicero auctor, prorogauit aliis imperium, donec ex S. C. us succederetur. Ab Antonio autem prouincias acceptarunt

L. Tullius ./. f. ./. n. Cimber Bithyniam: Seneca ad Lucilium, epist. lxxxiv.

C. Asinius C. f. ./. n. Pollio Hispaniam vltiorem.

L. Cornelius ./. f. ./. n. Lentulus. Procos. Cicero Famil. lib. x. epist. xxxii.

Sex. ./. f. ./. n. Varus: ibidem.

M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus Galliam Narb. Famil. lib. x. epist. xxxiii.

P. Cornelius P. f. ./. n. Dolabella Syriam: Cic. Famil. lib. xii. ep. iv.

C. Trebonius ./. f. ./. n. Asiam. A Dolabella occisus, Fam. lib. xii. epist. xii.

M. Iccius ./. f. ./. n. Siciliam.

Q. Cassius ./. f. ./. n. Hispaniam.

C. Calpurnius C. f. ./. n. Sabinus, Africam.

C. Antonius M. f. M. n. Macedoniam.

Irridet igitur faceret satis hanc Antonij sortitionem Cicero Philippica .iii. Prouinciarum quàm religioſa, inquit, sortitio, diuina verò opportunitas, vt quæ cuique apta esset, ea cuique obueniret. Et deinde enarratis iis qui prouincias eo modo oblatas retutarunt, ita subiicit: Qui sunt igitur reliqui quos fors diuinà delectet? L. Antonius & M. Antonius. O felicem vtrumque! nihil enim mutauerunt. C. Antonius Macedoniam; hunc quoque felicem; hanc enim semper habebat in ore prouinciam. C. Calpurnius Africam, nihil felicius, modò ex Africa decesserat, & quasi diuinans se rediturum, duos legatos Viciæ reliquerat. Deinde M. Iccius Siciliam, Q. Cassius Hispaniam.

A. Pompeius A. f. ./. n. Bithynicus. ex Prætura Siciliam obtinuit. à Sex. Pompeio, cum prouinciam occuparet, in potestatem redactus, & post occisus fuit. Liuius Prætorem vocat lib. cxxi. Appianus lib. iv. Dio lib. xli. Extant epistolæ eius ad Ciceronem Familiarium libro sexto, & rursus Ciceronis ad illum.

C. Antonius ex Prætura præmissus à fratre ad exercitum in Macedoniam, quæ ipsi erat decreta, antequam à populo Galliam inuito Senatu sibi impetrasset: sed eadem obtenta, Macedoniam fratri C. Antonio sortitionis, vt dixi, titulo commisit, ipse bello Galliam inuasit. C. Antonius autè eodem anno cum legione vnà à M. Bruto Procos. in potestatem

statem redactus, & Q. Hortensio in custodiam datus, cum defectionem militum sollicitaret, aliquanto post, audita Triumvirorum tyrannide, & cinium proscriptione, M. Bruti iussu ob eodem occisus est: Appianus, Plutarchus, Epitome Livi, & passim in Philippicis Cicero. Apud Dionem verò legimus lib. xlvii. à C. Clodio, cui Brutus cum Apolloniz in custodiam dederat, occisum fuisse, cum neci à quibusdam à fratre Triumvirò ad hoc missis eripi deberet.

M. Iunius M. f. . n. Brutus Cæpio, Macedoniam cum Illyrico.

C. Cassius . f. . n. Longinus Syriam ex Cæsaris & Senatus auctoritate obtinuerunt. C. Cæsarem cum bellum pararet Parthicum, tam provincias quam magistratus in plures annos ordinasse dixi. Qui item, M. Brutus Macedoniam, C. Cassius Syriam, vii post Præturam obtinerent, decreuerat: verum Cæsare non diu post occiso, M. Antonius & P. Dolabella Consules contra acta Cæsaris, invito Senatu, hic Syriam rogatione ad populum facta obtinuit; ille Macedoniam C. Antonio fratri, cum Galliam sibi similiter impetrasset, dedit. Senatus autem hoc anno cum hostes iudicasset Dolabellam, quod C. Trebonium Procos. in Asia crudeliter necasset, & M. Antonium, quod Galliam Cisalpinam per vim occupasset, & D. Brutum Procos. Mutinæ obsedisset, M. Bruto Macedoniam cum Illyrico, C. Cassio Syriam & bellum cum Dolabella decrevit, additis alijs item honoribus ex Ciceronis, quæ in xi. Philippica legitur, sententia, Vt omnes transmarinarum provinciarum rectores Bruti & Cassij imperata facerent, exercitus, pecunias, classem vndecumq; vellent colligeret. Bruto Prætorē tenente Ditem Asiam, Horat. Satyr. vii. Sermon. lib. i. Ex quo S. C. Brutus exercitum à P. Vatino Procos. qui Illyricum per annos aliquot obtinuerat, accepit, C. Antonium item cum exercitu suo in potestatem redegit. Eodem tempore & C. Cassius Syriæ & Bithyniæ legiones tam à Q. Cæ. ^{Quæ in} ^{provincia} ^{C. Cassius} ^{gesserit.} Cilicio Basso, quam à L. Statio Murco & Q. Marcio Crispo Procos. ex eodem S. C. accepit, A. Allienum P. Dolabellæ legatum ex Ægypto quatuor legiones à Cleopatra regina gesserit, missas ducentem in Palæstina ex improviso circumuenit, & in potestatem redegit; ipsum Dolabellam Laodiceæ obsessum, fame & rerum desperatione ad mortem adegit. Latè hæc & alia quæ insequenti anno gesserunt Appianus, Dio, Plutarchus, Velleius, Lilius, & alij. videas item epistolas Familiarium xii. C. Cassij aliorumque litteras ad Ciceronem eo tempore scriptas.

Sex. Pompeius Cn. f. Cn. n. Magnus. Post Cæsaris Mundensem victoriam fratre Cneio interfecto aliquamdiu in Hispania ulteriore latuit, Cæsare interfecto, partes ad arma circa Cordubam reuocare cœpit, contra Cn. Pollionem Procos. feliciter anno superiore conflixit, à M. Lepido Procos. non diu postea per conditiones Reip. reconciliatus, & in integrum ex Senatus sententia restitutus est: M. Antonio autem & P. Dolabella hostibus iudicatis, Senatus huic classem & præfecturam orę maritimæ extra ordinem decrevit. A iii. viris deinde inter alios proscriptus, Siciliam occupavit, & præsidis munivit: ciues quamplurimos in eodem periculo versantes, & ex Italia profugos, recepit & seruauit, dispositis circa Italiæ portus nauibus, quæ exciperent, propositoque quam iii. viri percussoribus polliciti erant, maiori præmio iis, qui ciuem proscriptum seruare, & tutum in Siciliam educere possent. Vide Appianum lib. iiii. Dionem, Plutarchum, Lilius, Ciceronem, Velleium, & alios.

T. Seltius . f. . n. Africam nouam obtinuit. M. Antonij rebus studens, & Q. Cornificio vicino hostis & infensus. Intellecta Triumvirali provinciarum diuisione, denuntiabat Cornificio ut Africa vetere sibi decederet, cum omnis ea provincia Cæsari iuniori deberetur. Recusantem sine Senatus iussu decedere, & se scire negantem quid Triumviri inter se diuisissent, bellum inuasit, & post varios cōflictus prælio superatum cum D. Lælio legato occidit: Appianus lib. iv. Dio lib. xlii. Atque ita anno etiam insequenti totam Africam Cæsaris nomine obtinuit, donec eam Cæsar M. Lepido cederet, ut Appianus declarat lib. v.

Ædilis pl.

M. Volusius . f. . nepos. Proscripius à iii. viris, assumpto Isiaci habitu, linea ^{M. Volusius} stola videlicet, & canicipite persona fefellit percussores, & per itinera viasque publicas ^{quo assu eadem} ^{effugio.} stupem ex more petens, eo fallaciæ genere tutus in M. Bruti castra peruenit, ut auctor Val. Max. lib. vii. cap. iiii. Appianus autem in Siciliam ad Pompeium profugisse scribit.

Tribuni plebis.

P. Seruilius . f. . n. Casca. Magistratum ei conlega P. Titius abrogauit. Tribunus plebis etiam, veluti Consules, C. Cæsar, cum bellum Parthicum pararet, in bien-

biennium iam declarauerat, ut apud Dionem legimus. Monstrat idem Cicero ad Atticum libro xiv. vbi stomachabundus, Quid enim, inquit, miserius, quam ea nos tueri, propter quæ Cæsarem oderamus: Etiamne Consules & Tribunos plebis in biennium, quos ille voluit? Ex iis P. Calpurnia in hunc annum designatus erat, qui inter coniuratos primum vulnus Cæsari inflixit, cum in Senatu occideretur. Vrbe igitur cum aliis coniuratis anno superiore cecidit, cum M. Antonij Cos. plebs irritata concione ad eadem coniuratos querebat. Magistratum nihilominus hoc anno iniussu constat, cum acta Cæsaris confirmasset Senatus, & obliuionem cordis, inimicitiarum, præteritorumque malorum decreuisset. Cui Cæsar iunior aduersari aulus non fuit, licet coniuratis infensissimus esset, ne videlicet Senatum offenderet. Declarat hoc Cicero in epistola ad Atticum xiii. libri ultimi. Hoc & M. Antonius cum Mutinam obsideret, in epistola quam recitat & exagitat Cicero Philippica xiii. Cæsari, & Hirtio Pansæq; Consulibus exprobrat. In Syriam, ait, Cassium misistis, Cascam Tribunatum gerere passi estis. Postea verò cum Cæsar, Antonio ad Mutinam deuicto, per vim Consulatum extorsisset, & quaestiones contra patris sui percussores instituere inciperet, P. Calpurnia, licet adhuc magistratum gereret, sibi metuens ex vrbe profugit. Quam ob causam ei magistratus per collegam P. Titium, quod contra leges vrbe in Tribunatu plebis excessisset, abrogatus est, & absens damnatus est. Vide Dionem, Appianum, Plutarchum, & Tranquillum.

P. Titius . . f. . . n. Meminit eius Cicero in epistola ad L. Plancum Cos. designatum iiii. Idus Apr. scripta: Meaque sententia, inquit, cum frequens assentiretur Senatus, rogatu Seruilij P. Titius intercessit, res in posterum dilata. Omnia ad nutum Cæsaris Octauiani hic Titius in Tribunatu suo gessit: P. Calpurnia collegæ suo magistratum abrogauit, & reum absentem peregit; legem de Triumuiris Reip. constituendæ in quinquennium creandis per vim tulit. Verum is Titius haud multo post diem suum obiit, idque, quod antiquitus iam notatum fuerat, rursus suo exemplo firmavit. Animaduertsum enim erat, neminem ab initio vrbis ad ea usque tempora, qui collegam suum magistratu deiecisset, annum superuixisse. Sic L. Brutus cum Collatino collegæ Consulatum abrogasset, paulo post in prælio interfectus est: Ti. Gracchus cum Octauium deposuisset, cæsus est: Heluius Cinna item anno superiore in magistratu occisus, posteaquam Marullum & Flauum colegas magistratu exturbasset: Appianus & Dio lib. xlvj. Sed miror cur Obsequens inter anni insequentis prodigia scribat, quod P. Titius Prætor propter dissensiones collegæ magistratum abrogauit, cum alij Tribunum plebis hoc fecisse tradant.

Nemo qui collegam magistratu deiecisset, annum superuixit.

*Iulij Obsequens ex-
ror.*

P. Appuleius . . f. . . n. Meminit eius Cicero Philippica vi. & vltima. Cicero- nem apud populum excusauit, & falsum rumorem fuisse ostendit, qui per urbem ab inimicis sparsus erat, ipsum Consulibus orbata Rep. fastes & imperium quærere. A parte Senatus contra Antonium stetit, constat. Nam Cæsare Octauiano per vim urbem cum exercitu inuadente, iussus à Senatu fuit plebi nuntiare, Martiam & Quartam legiones aduentare, & expectari e Piceno auxilia, ut auctor Appianus est libro iiii. Quanto autem libro duos Appuleios inter proscriptos à Triumuiris recenset, quorum alter forsitan hic fuit.

M. Seruilus . . f. . . n. Cicero ad Calsium Procos. libro xii. Familiar. epistola vii. quæ principio eius anni scripta, antequam C. Pansa Consul paludatus exiisset. Productus sum, inquit, in concionem à Trib. Plebis M. Seruilio, dixi de te quæ potui tanta contentione quantum forum est, tanto clamore consensuque populi, ut nihil simile viderim. Meminit illius item in quarta Philippica ad Quirites Antonio hoste iudicato. Hodierno autem die primum referente viro fortissimo M. hoc Seruilio, collegisque eius ornatissimis viris, optimis ciuibus, longo interuallo me auctore & principe, ad spem libertatis exarsimus.

C. Clodius . . f. . . n. Prima ad M. Brutum epistola, quæ anni superioris exitu scripta est, Cicero Clodium Tribunum plebis designatum commendat, & suspicionibus maleuolentiæ purgat, quod Antonij potius partibus studuisse videretur; & cum valde commendat, quem à Cæsare item Trib. plebis designatum in hunc annum fuisse verisimile fit, sed non inuisse; nam cum Ciceronis litteris ad M. Brutum abuisse ex Dione colligimus: qui scribit in anni insequentis historia, C. Clodio custodiam C. Antonij à Bruto capti mandatam fuisse, & ab eodem occisum, cum per vim Appolloniæ à quibusdam à fratre iiii. viro milis eriperetur. Post prælium Philippense cum xiii. nauibus se Cassio Parmensi coniunxit, & deinde simul Statio Murco & Cn. Domitio Ahenobarbo, velut Appianus lib. v. diffusius refert.

M. Terentius // .f. // .n. Varro. Hic eandem cum quodam proscripto gerens appellationem, vno excepto cognomēto; cum alioquin nihil contra 111. viros deliquisset, veritus ne idem sibi, quod C. Cinnæ, accideret, edito scripto, periculum & nominis similitudinem declarauit, & hoc ea ratione nactus est, vt tantum iocis risuque agigaretur: Dion libro XLVII.

// .Saluius // .f. // .n. // . In Magistratu occisus est. Senatusconsulto, quo M. Antonius hostis iudicabatur, intercessit. Sed postea Ciceronem sequutus, in omnibus eius arbitrio accessit. A Triumviris igitur proscriptus est, & primus omnium, licet sacrosanctum magistratum gereret, ē proscriptis occisus in conuiuio, præcisumque à militibus accumbentibus ad mensam caput, summo omnium simul discumbentium horrore & metu: Appianus lib. 111. & IV.

C. Saloniū // .f. // .n. // . Legem tulit ne quis testamento legaret plus quam vt quarta pars heredibus superesset: Marianus Scotus.

L. Cornificius L. f. // .n. M. Vipsianus L. f. Agrippa // .n. Hos accusatores instituit Cæsar Octavianus Consul factus, M. Bruti videlicet Cornificium, C. Cassij verò M. Agrippam, qui absentes, nemine defendente, reos peregerunt & damnauerunt, quod ciuem dignitate maximum indicta causa occidissent, vt auctores sunt Plutarchus in Bruto, & Velleius. Cæsar ipse anno superiore Romam reuersus, vt ante dixi, in locum C. Cinnæ occisi Tribunatum plebis petierat, eam maxime ob causam, vt percussores patris sui reos cædis ageret. Sed M. Antonio Cos. atque optimatibus, qui coniuratis metuebant, aduersantibus, non obtinuit. Hos igitur tum in simili magistratu fuisse suspicor, cum Agrippa sexennio tantum, alter octennio post ad Consulatum peruenerint.

Quæstores.

Vrbani Quæstores ex S. C. monumentum Ser. Sulpicio faciendum curarunt: Cicero Philip. XIV. fine, & Philipp. IX.

L. Cornelius // .f. // .n. Balbus in Hisp. ult. Cic. lib. Famil. X. epistola XXXII.

// .Exitius // .f. // .n. // . M. Antonij ad Mutinam. Sic Cicero Philippica XI. ubi
» Senatum Antonij recenset: Nec verò Exitius Philadelphi frater Quæstor prætermittendus est, ne, si de clarissimo adolescente siluero, inuidisse videar Antonio.

// . // .f. // .n. Torquatus. C. Panfæ Consul. Ante Mutinam castrorum custodix præpositus. Consule Panfa ex vulnere mortuo, ex Senatus mandato exercitum accepit, & D. Bruto Imperatori bellicum Antonio conficiendi causa tradidit: Appianus libro 111.

// .Ventidius // .f. // .n. // . Q. Cornificij Procos. in Africa vetere. In prælio occisus est à T. Sestio, quem primum victor obsederat; verum eo auxiliis aucto, in conflictu oppetiit: Auctor Appianus libro IV. Dio libro XLVIII. Quæstorem Q. Cornificij dicit.

// .Publius // .f. // .n. // . Bruti Procos. in Macedonia. Ab Antonianis de prodicione frustra sæpè sollicitatus, proscriptus cum aliis, sed post Bruti mortem à Cæsare Octauiano in gratiam receptus est: cui aliquando effigies Bruti domi suæ spectandas præbuit, neque improbanti: Auctor Appianus libro IV. qui aliter eum non nominat.

L. Sestius P. f. // .n. Proquæstore M. Bruti Procos. in Macedonia. Idem sospitis bellis ciuilibus anno DCCXXX. Consul suffectus Augusto, velut ibidem latius declarabimus.

L. MVNATIVS. L. F. L. N. PLANCVS. PROCOS. AN. DCCX.

EX. GALLIA. IV. K. IAN.

M. AIMILIVS. M. F. Q. N. LEPIDVS. II. III. VIR. R. P. C. ANN. DCCX.

PROCOS. EX. HISPANIA. PRIDIE. K. IAN.

Anni eius exitu, in ipso quasi funestissimæ proscriptionis feruore, duos Roma cadaueribus plena triumphos videre, & in summo luctu lætitiā simulare coacta est. Edictum enim fuit à 111. viris, vt apud Appianum legimus; Cum M. Lepidus ex S. C. triumphare debeat, Quod felix faustumq; sit, edicatur vniuersis, vt sacris & epulis dent hunc diem; qui contra fecerit, inter proscriptos esto. Itaque triumphali pompa inuectus est Lepidus in Capitolium, multis hilari specie sed intenso animo prosequentibus; multis etiam quod contra Edictum in luctu permansissent, pereuntibus, vt apud Dionem legimus: dum proscriptorum ædes interim diriperentur, & bona eorum sub hasta venderentur. Ex Philippica Ciceronis XI. satis manifestum est, M. Lepido Senatū anno superiore statui in Rostris

L. Planci
triumphus.

L. Munatius
Plancus.

Rostris cum inscriptione præclara, & triumphum quoque absenti decreuisse, quoddam silentio, ut ait, bellum confecisset, Sex. Pompeium occiso Cæsare renouantem motus bellicos in Hispania, sine sanguine bonis conditionibus Senatui Republicæque reconciliaisset. Atque eo titulo secundum hunc triumphum duxisse verisimile est, & hoc in Triumviratu anni exitu pridie Kal. Ian. veluti fragmentum testatur Capitolinum, in quo item ex Gallia L. Plancum biduo antè triumphasse legimus: quam verò ob causam, non satis certum mihi est. Vltiori Galliæ Procos. cum legionibus à Cæsare præfectum fuisse superius dixi, velut & M. Lepidus Hispaniæ citeriori, & Narbonensi Galliæ. De rebus autem Planci in Gallia gestis, parum aut nihil memoriæ proditum est ab Historicis, quamuis plures eius adhuc extent epistolæ inter Familiæres quas appellant Ciceronis libro x. e provincia scriptæ post prælium Mutinense, cum adhuc dubia fide Senatui adhærere videretur. Ex Rhetis tamen triumphasse, & colonias in Gallia deduxisse Lugdunum & Rauricam, declarat titulus rerum gestarum suarum marmori insculptus, qui adhuc legitur in mole rotunda vetustissima, in summo promontorio prope Caietam extante:

Inflatus Lipsius
à Plinio
suo.

L. MUNATIVS. L. F. L. N. L. PRON
PLANCVS. COS. CENSOR. IMP. ITER. VII. VIR.
EPVLON. TRIVMP. EX. RAETIS. AED. SATVRNI
FECIT. DE. MANVBLS. AGROS. DIVISIT. IN. ITALIA
BENEVENTI. IN. GALLIA. COLONIAS. DEDVXIT
LVGDVNVM. ET. RAVRICAM.

Apud Dionem verò legimus, Senatum Antoniò hoste iudicato, cum is D. Brutum obsideret Mutinæ, M. Lepidum & L. Plancum euocasse è Gallis ad opem D. Bruto ferendam: sed cum dubia fide viderentur esse, vtrumque in provincia manere iussisse prætextu urbis condendæ ad confluentes Rhodani & Araris, quæ Lugdunum appellata est. Eò deducti sunt qui antea ab Allobrogibus Viennâ expulsi erant. Sed quod ad triumphos horum attinet, Velleius vtriusque mentionem quoque facit his verbis: Nec Planco defuit gratia ad impetrandum, ut frater eius Plancus Plotius proscriberetur. Eoque inter locos militares, qui curram Lepidi Planci que sequuti erant, inter execrationem civium vsurpabant hunc versum:

De germanis non de Gallis duo triumphanti Consules.

Lepidus enim fratrem L. Paullum proscripserat, qui tamen euasit ad Brutum; Plancus autem Cn. Plotium fratrem, qui in agro Salernitano delitescens, odore vnguentorum percussoribus indagentibus proditus & occisus fuit: ut scribunt Plinius lib. xiii. cap. iiii. Valerius Max. lib. vi. cap. viii. Consules autem erant Lepidus & Plancus designati in annum insequentem.

ANNI P. R. C. DCCXI.

Consules.

L. Munatius L. f. L. n. Plancus. M. Æmilius M. f. Q. n. Lepidus. II.

Cæsar Dictator, finitis bellis ciuilibus omnibus, expeditionem Parthicam (ut dixi) parans, cum magistratus in plures annos ordinaret, Consules quoque in hunc annum declarauerat D. Iunium Brutum Albinum & L. Munatium Plancum. Quapropter designati Consules frequenter in epistolis Familiarium lib. x. & xi. & in Philippicis anno superiore scriptis à Cicerone vocantur. Verum cum D. Brutus, antequam magistratum hunc inire posset, ab Antonio trucidatus esset, placuit occupata Rep. Triumviris, ut M. Lepidus hoc anno in locum Bruti succederet, & Consulatum Romæ cum L. Planco gereret, & Italiani Triumvir administraret dum Cæsar & Antonius bellum contra Brutum & Cassium in Græcia gererent. Consules igitur nominant in hunc annum Cassiodorus, Marianus & Zonaras M. Lepidum, L. Plancum: Tabulæ Græcæ Lepidum & Plancum. Plinius libro ii. cap. xxxi. & Obsequens prodigia eius anni referentes, trinos soles M. Lepido, L. Planco Coss. visos tradunt. Et Suetonius isdem Consulibus Tiberium Cæsarem natum fuisse post bellum Philippense scribit. Apud Dionem verò

M. Ænu-

M. Æmiliū Lepidum // L. Munatium L. f. Plancum legimus. Romæ in trabe mar- morea magnis litteris ita spectaturi

L. PLANCVS. L. F. COS.

IMP. ITER. DE. MANIB.

Templum autem Saturni ex manublis fecit, Suetonio auctore.

Triumviri in vrbe atque Italia acerbissimas pecuniarum exactiones fecerunt. Cæsari occiso diuinos honores decreuerunt. Magistratus in plures annos ordinarunt. M. Brutus Epiro & Macedonia in potestatem redacta, Bellis victis Imperator appellatus est, Aduli agrum populo Rom. testamento relictum recepit. C. Cassius Syria atque Asia occupata, interfecto Dolabella, Tarlenses per deditionem recepit, Smyrnam in Asiam ad Brutum, ad ordinanda belli contra Triumviros consilia, contendit; rebusque ibidem constitutis, Cassius Rhodios & Ariobarzanem; Brutus Lycios & Pataxos per vim subegit. Deinde in Macedoniam traiectis exercitibus, cum Cæsare & Antonio in campis Philippicis dubio primū euentu conflixerunt; Cassius Brutum victum & occisum existimans, semet- ipsum per errorem interfecit. Brutus altero postea prælio victus, desperatis rebus & ipse Cassius & Brutus in Philippicis campis videri se interemerunt. vitam gladio à Stratone fugæ comite perfoissus finiuit. Quod idem fecerunt principum Romanorum circiter quadraginta. Ob hanc victoriam Romæ in totum quasi annum supplicationes decreta. Cæsar Hispaniam & Numidiam deinde, M. Antonius Galliam & Africam prouincias sibi sumpserunt. Latissimè omnia Dio lib. XLVII. Appianus, Plutarchus in Bruto & Antonio, Lilius, Velleius, Florus, Eutropius, Orosius, & alij.

Cens. L. Antonius M. f. M. n. P. Sulpicius // f. // n. Lultrum non fecerunt.

Censuræ titulo videntur ciuium bona & facultates in æstimationem & tabulas rede- gisse Triumviri, cum grauissimo tributo omnes ordines, vrbeni atque Italiam exhauri- rent. Nam Consulibus eius anni Censores fragmentum Collotianum subiicit: quos tum quidem Lultrum non condidisse dicit hoc modo:

L. MUNATIVS. L. F. M. ÆMILIVS. M. F.

L. ANTONIVS. P. SULPICIVS. CENS. LVSTR. N. F.

Qui forsā à Triumviris creati, non vt Lultrum more malorum conderent, sed vt apud eos vnusquisque bonorum suorum æstimationem profiteri cogeretur; quorum de- cimas (velut Appianus, Dio, & Zonaras auctores sunt) ita exigebant, vt vix pars decima alicui relinqueretur. Sed expressam Censorum mentionem apud Auctores alios non re- perio, quos tamen nobis prodit Collotianum fragmentum, vt vides, Antonium & Sulpi- cium. In quo licet Antonij prænomen desideretur, Lucium tamen Triumviri fratrem fuisse magis suspicor; quandoquidem Caius iam tum in Macedonia à Bruto captus & occisus erat. Inter Triumviros autem nihil de magistratibus accipiendis pactum fuisse legimus, quā vt M. Lepidus Consulatum Romæ gereret, & Italiam administraret, dum alij duo bellum cum Bruto & Cassio gererent. Sic M. Antonium Censorem hoc anno fuisse non aulam dicere.

Prætores.

L. Cornelius L. f. // n. Balbus. Quemadmodum ex eius Consulatu quem L. Balbus Gaditanus. biennio post gessit & etiam denario argenteo, anno vt apparet sequenti ab eodem cuso, colligere est, Prætor hoc anno fuit L. Balbus Gaditanus, pro quo Ciceronis extat oratio. Nummus ab altera parte habet Herculis insignia, & titulum, BALBUS. PROPR. Et sanè apud Gades, vbi natus erat Balbus, Hercules celeberrime colebatur. Ab altera, Cæsaris iunioris, cuius partes tum sequebatur, effigiem habet, cum titulo Triumviratus, CÆSAR. III. VIR. R. P. C. Sed de hoc Balbo plura in eius Consulatu.

L. Ælius // f. // nepos. Lamia. Amicus & familiaris M. Tullio, cuius ob causam eques adhuc Romanus in exilium abire iussus est, anno DCXCV. ab A. Gabinio Con- sule. Petuisse anno superiore Præturam ostendit Familiarium lib. XI. in duabus epistolis, quibus Lamium Præturæ candidatum commendat D. Bruto Cos. designato. Obtinisse quidem deinde, ex Valerio Maximo colligimus, lib. I. cap. VI. vbi Prætorium appellat; L. quoque Lamia (inquit) Prætorio viro æquè vocem fuisse super rogum constitit. Sic item Plinius libro VII. cap. LII.

Tribuni plebis.

Tullus Hostilius. // f. // nepos. // Viscius // f. // nepos.
Cicero in Philippica XII. quam anno dixit superiore, Senatum M. Antonij recensens, quem
Annal. Rom. Tom. 3. S f

quem secum habebat in castris ante Mutinam, post Prætorios, & Septemvirates, Lentonem, Nuculam, & L. Antonium, enumeraturus Tribunitios, duos primum designatos in hunc annum Tribunos plebis nominat, Tullum Hostiliū & Vileiū. quos ita suis coloribus depingit. Tribunitij: primum duo designati, Tullus Hostilius, qui suo iure in porta nomen inscripsit; qui cum prædere imperatorem suum non posset, reliquit. Alter est designatus Vileius, nescio quis, fortis, ut aiunt, latro, quem tamen temperantem fuisse ferunt Isauri balneatorem. Alia de his non reperio, sed nisi Mutinensi in prælio perierint, hoc anno Romæ Tribunos plebis fuisse, credi poterit.

Quæstores.

C. Vibius .i. f. .i. n. Varus. M. Lepidi Cos. .ii. Denarius argenteus Goltzj.
C. Lænius M. f. .i. nepos.

L. Platorius L. f. .i. n. Cæstianus. M. Bruti Procos. in Macedonia. Varios hoc bello civili, tam à Triumviris, quàm ab aduersæ partis ducibus, excusos nummos fuisse constat, quorum copia nostro sæculo adhuc reperitur, ab Historiæ & Antiquitatis amatoribus conservata. E quibus & ego quamplurimos vidi, nonnullos habeo, & inter hos vnum a L. Platorio Quæstore M. Bruti auspiciis cū eius effigie, & hoc titulo, BRVT. IMP. L. PLAET. CEST. In dorso nummi vides pileum, libertatis insignem, inter duos pugiones, adscripto Eiduum Martiarum die, quo Brutus & Cassius coniurationis capita, Cæsare interfecto libertatem Reip. vindicauerant. Huius nummi mentionem facit Dio libro XLVII. ubi res gestas in Macedonia Bruti enarrat. Hæc Brutus, inquit, egit, qui etiam numismati, quod faciebat, suam effigiem cum pileo & duobus pugionibus incidit: eo, & inscriptione declarans, patriam à se & Cassio in libertatem esse vindicatam. Vidimus & alios denarios eiusdem L. Platorij Quæstoris cum Monetæ effigie, & hoc titulo, L. PLATORIVS. L. F. Q. S. C. Hinc filius videtur fuisse L. Platorij Senatoris, cuius Cicero in oratione pro Cluentio meminit.

M. Barbatius .i. f. .i. M. Antonij. .iii. viri in Macedonia. Reperiuntur argentei denarii, quos hic Barbatius Quæstor signauit, representantes ab vna parte M. Antonij Imperatoris Auguris & .iii. viri faciem, & ab altera Cæsaris Iunioris .iii. viri, qui tum & Pontifex erat. Quæstorem M. Antonij potius fuisse quàm Cæsaris Octauiani, docet Appianus libro quinto, qui scribit ipsum ab offenso & irato Antonio dimissum, anno insequenti in Italiam reuersum, quando L. Antonius Consul bellum contra Cæsarem mouens, fratris Triumviri veteranos & colonis passim excitauit. E quibus quamplurimos, dissensionem quæ illi cum .iii. viro erat ignorantes, Cæsari iam studens in eius partes traduxit, quibus persuasit M. Antonium irasci bellum gerentibus contra Cæsarem collegam suum, & communem vtriusque potentiam. Qua ratione factum, ut quotquot dolum Barbatij non senserunt, à L. Antonio signa ad Cæsarem transferrent.

P. VATINIVS. P. F. PROCOS. DE. ILLYRICO. PRID. .ii. .iii. a. DCCXI.

P. Vatinius C. Cæsar Dictator post Consulatum cum exercitu in Illyricum miserat, quæ provincia nondum satis pacata videbatur, quod tributa & obides imperatos denegaret. In eadem ultra biennium vario euentu bellum gessisse, ex Appiani Illyrica, & ipsius epistolis Vatini ad Ciceronem de provincia scriptis constat, quæ extant Familiarium lib. v. Conqueritur enim sibi a Cæsare supplicationes non decerni, cum tamen iustissimi, ut ait, triumphii res gessisset. Quas tandem se obtinuisse paulò post dicit, & post eas decretas, in Dalmatia vi oppugnando sex oppida cepisse, ab vno tamen iam penè expugnato fugore & muribus detrusum se scribit. Occiso deinde Cæsare, Vatinius prælio fufum incolæ Dyrrachium fugere compulerunt, auctore eodem Appiano; quem postremo legionibus spoliatum à M. Bruto Procos. Macedoniam, Epirum, & Illyricum occupante, apud Velleum, Dionem, & Ciceronem Philippica decima legimus, ut in anni superioris historia quoque declarauimus. Triumphum hoc anno Romam reuersus obtinuit à Triumviris, uti demonstrat Capitolinum fragmentum; forsitan, quia per vini exercitu spoliari à Bruto, quàm ad eum ultro transire maluisset. Ceterum apud alios Auctores huius Vatini triumphii nullam mentionem reperio. Cupere se scribit tamen ad Vatinius Cicero epistolis eius respondens, quod Dionysium seruum suum fugitiuum ad Vardros, comprehensum in triumpho simul ducat.

ANNI P. R. C. DCCXII.

Consules.

L. Antonius M. f. M. n. P. Servilius P. f. C. n. Vatia Isauricus. II.

CONSULES reperiuntur hoc anno in Cassiodoro & Mariano P. Servilius II. & L. Antonius; in Tabulis Græcis, Antonius & Isauricus. In fragmento autem Collotiano extant ANTONIVS. P. SERVILIVS. P. F. vbi nomen L. Antonij etiam antiquitus, velut etiam fratris Triumviri fuisse cognoscis. Ambo enim à Senatu hostes iudicati, & eorum memoria damnata, & e publicis monumentis sublata fuit. De Triumviro constat hoc tam ex Ciceronis Philippicis, quàm ex aliis.

L. Antonius Consul hoc anno bellum mouens, ut apud Florum libro IV. habetur, ^{L. Antonius} non priuatis iam, sed totius Senatus suffragis hostis est iudicatus. A Claudio tamen Cæ- ^{si frater ho-} sare restitutam postea eorum memoriam legimus: Antonij matris, ni fallor, in gratiam; ^{stus a senatu} atque adeò nomina in publicis monumentis reposita sunt. Alter Consulum P. Servilius ^{iudicatus.} priorem Consulatum cum Cæsare gessit, cuius patrem P. Isauricum Triumphalem bien- ^{Nomina era-} nio ante mortuum tradunt Dio & Eusebius in Chronico. Opinari quosdam scribit Sue- ^{ta, reposita.} tonius hoc anno Tiberium Cæsarem natum, nempe Seruilij Isaurici Antonijque ^{Tiberium Cæ-} Consulatu. Apud Dionem horum nomina plenius ita habentur: L. Antonius M. t. Pie- ^{sar quando} tas, P. Servilius P. f. Isauricus II. Pietatis verò cognomen sibi assumptisse L. Antonium ^{natus.} scribit Dio, quòd bellum cum Fulvia contra Cæsarem mouens, fratris Triumviri absen- tis in gratiam id facere præ se ferret.

Imp. Cæsar ex Macedonia Romam reuersus, cum militibus præmia persoluenda es- sent, ob diuisionem agrorum cum L. Antonio Consule in dissensionem venit. Vnde no- uum civile bellum in Italia exortum. L. Antonius Consul fratris legiones & colonias quæ diuidi militibus debebant, ad arma contra Cæsarem exiit: qui demum Perusiam ob- sessus, cum frustra sæpius per vim erumpere tentasset, fame coactus cum exercitu ad de- ditionem venit, & militibus venia data est, Perusia diruta. Vide Dionem, Appianum, Li- uium, Suetonium, Velleium, & alios.

Prætores.

Ti. Claudius Ap. f. . n. Nero. Pater Tiberij Augusti. Præturam hoc anno in vrbe gessisse ex Suetonio, Dione, & Velleio colligimus, & L. Antonij partes contra Cæ- sarem fouisse. Nam Prætura fundus post bellum Perusinum Antonio oppresso, retentis ultra iustum tempus magistratus insignibus, in Campania vocatis ad pileum seruis, fru- strà bellum renouare conatus est, & inde profugit in Siciliam cum vxore Liua, quæ Au- gusta post dicta est, & infante filio Tiberio. Vbi cum fascium vñ prohibitus esset, & non statim ad Sex. Pompeium admissus; indignabundus traiecit cum suis in Achaiam ad M. Antonium. Cum quo breui, reconciliata inter omnes pace, Romam rediit, vxoremq; Liuiam tunc iterum grauidam, petenti sibi eam Cæsari cessit, nec multo post diem obiit. Vide Suetonium, & alios iam nominatos.

L. Marcius L. f. C. n. Censorinus. Achaiam obtinuit. Quæ ei ut apparet, de- bebatur ex Prætura, quamprimum recuperata foret. Nam M. Antonius bello Philip- pensi confecto ex Græcia in Asiam cum exercitu contendens, L. Censorinum, ut Plutar- chus auctor est, Græciæ præfecit.

M. Cocceius M. f. . n. Nerua Leg. Proquæstore M. Antonij III. viri. Quod declarat argenteus denarius, repræsentans vtriusque effigies M. & L. Antoniorum fra- trum cum his titulis ab vna parte, M. ANT. AVG. III. VIR R. P. C. M. NERVA PROQ. Ab altera, qui declarat in Consulatu L. Antonij eusum fuisse, L. ANTONIVS. COS. Vide- tur is esse M. Nerua, qui Consul postea cum L. Gellio fuit, proauus Neræ Imperatoris ut apud Porphyriionem Horatij commentatorem legimus in Satyræ quartam Sermo- num primo.

L. ANTONIVS. M. F. M. N. COS. EX. ALPIBVS. K. Ian. a. DCCXII.

De hoc L. Antonij Consul triumpho solus Dio Capitolinis marmoribus suffragatur, ^{L. Antonij} libro XLVIII. his ferè verbis: Ipse L. Antonius cum de Inalpinis quibusdam gentibus ^{triumphum,} quasi à se victis triumphum peteret, negante Fulvia M. Antonij, nemo decernere ausus ^{Fulvia per-} ^{missa.}

fuit. Verùm ubi eadem placata postmodum concessisset, ab omnibus aliis facilè triumphum obtinuit, quamuis nihil laude dignum gessisset, & magistratum imperiũve in iis locis numquam habuisset. Triumphavit igitur ille per Fulviæ gratiam Kal. Ianuarii, cum magistratum inuisset, ac se in ea re C. Mario gloria adæquabat, immò præferbat, se nempe volentem ornamenta triumphalia deposuisse, ac in toga forenti Senatum ex more conuocasse, Marium id inuitum fecisse, cui insuper vna tantum vel nulla corona data est; sibi verò cum alias, tum etiam tributum à populo (quod antea nemini) coronas oblatas fuisse. Plura de his apud Dionem, alius (quod sciam) nemo veterum huius triumphum meminit.

C. Rubellius // f. // n. Cic. Famil. lib. xii. ep. xxvi.

Quæstores.

M. Varifidius // f. // nepos.

Cn. // // f. // n. Saturninus.

Sex. Aufidius // f. // nepos.

Cn. Annicius // f. // nepos.

Q. Confidius // f. // n. Gallus.

L. Seruilius // f. // n. Postumus.

L. Oppius M. f. // n. Cicero libro Familiarium xiiii. ep. xlii.

L. Egnatius L. f. // n. Rufus.

ANNI P. R. C. DCCXIII.

Consules.

Cn. Domitius M. f. M. n. Caluinus // C. Asinius Cn. f. // n. Pollio.

Abdicauit. in. e. loc. fact. est

Abdicauit. in. eius. loc. f. e.

L. Cornelius L. f. // n. Balbus

P. Canidius P. f. // n. Crassus

CONSULES habemus huius anni in Tabulis Græcis Caluinum & Pollionem: in Castodoro & Mariano Cn. Domitium, C. Asinium: in Dione autem plenius ita leguntur, Cn. Domitius M. f. Caluinus // C. Asinius Pollio. Et sanè constat, Cn. Domitij Caluini secundum hunc Consulatum esse: nam priorem gessit anno dcc. stante adhuc Rep. Et postea bello ciuili Cæsarianas partes amplexus, legatus Cæsaris in Asia contra Pharnacem, & Africa contra Scipionem, ad alterum deinde Consulatum peruenit. Reperuntur item hi Consules in inscriptione antiqua eius temporis, quæ extat in basi rotunda marmorea in agro Calinate, sub oppido, ut nunc appellant, S. Germani.

M. PAPIVS. M. F. L. MATRIVS. L. F

DVO. VIRI. I. D

SIGNVM. CONCORDIAE. EX. S. C. RESTITVENDVM

COERAVERVNT. EIDEMQ. DEDICAVNT

ET. BASIM. GRADVM. ARAM. SVA. PECVNIA

FACIVNDA. COER. EIDEMQVE. PROBAVER

AD. IIII. EID. OCT. CN. DOMIT. C. ASINIO. COS.

Meminit Consulum etiam Iosephus Antiquitatum lib. xiv. cap. xxiii. scribens Herodem à Senatu Regem appellatum, & regnum cepisse centesima & octogesima quarta Olympiade, Consulibus Cn. Domitio Caluino // & C. Asinio. Exitu autem anni hos Consules & Prætores abdicasse Triumvirum iussu, apud Dionem inter alia legimus, & in

L. Cornelius
Balbus Gaudi-
tanti.

eorum loca successores alios quamuis in paucos dies. At Consulem factum L. Cornelium Balbum, qui Gadibus natus, bello Sertoriano sub Q. Metello & Cn. Pompeio militans, ciuitatem Romanam ob virtutes adeptus, C. Cæsaris postea Præfectus fabrum fuit in Prætura & in Consulatu, eiusdem amicitia ad maximas dignitates, & amplissimas opes euectus, ut moriens populo Romano in singula capita vicenos quinos denarios legauerit. Pro eodem extat Ciceronis oratio, qua illius ciuitatem defendit. Plura de hoc Balbo

Ciceronis pro
Balbo oratio.

M. Cicero ad Atticum, Velleius libro // & Plinius libro vii. cap. xliii. docens Consulem fuisse, & eos honores adeptum, quos maiores Latio negauerunt. Collegam eius in Tabula tantummodo Collotianæ fragmento reperimus, ubi omnes huius anni Consules ita leguntur:

CN. DOMITIVS M. F. C. ASINIVS. CN. F

SVF. L. CORNELIVS. L. F. SVF. P. CANDIDVS. P. F

P. Canidius
Crassus.

Hunc P. Canidium Crassum opinor, qui postea contra Iberos & Albanos res gessit

M. An-

M. Antonij auspiciis, velut apud Dionem Cassium libro XLIX. legimus.

Imp. Cæsar bello Perusino confecto, atq; Italia tota in potestatem redacta, à M. Antonio bellum expectans, Sex. Pompeium sibi conciliare conatus est, Mucia matre ad eum remissa, & Scribonia Libonis (qui socer Sexti erat) vxore ducta. Sed cum illud non succederet, & Pompeius propentior in Antonium videretur, bellum contra eum parauit, cuius curam M. Agrippæ Prætori mandauit. Ipse in Galliam profectus, omnes eam provinciarum exercitus in potestatem suam redegit. M. Antonius dum in Ægypto Cleo-
Imp. Augustum bellum in Sex. Pompeium parat, & in M. Antonium.
patræ amoribus otiosus vacat, Parthi duce T. Labieno Syriam occuparunt, & quam plurimas Asiæ vrbes, atque Ciliciam ferè omnem subegerunt. M. Antonius ex Ægypto in Græciam transmisit, ac deinde in Italiam, bellum contra Cæsarem mouens, Sipontem occupauit, & Brundisium obiectum, P. Seruilio Rullo Cæsaris duce pulso, cepit. Interim Fulvia Antonij vxore, quæ bellum hoc conciuerat, Sicyone mortua, statim Cæsar & Antonius armis positis in gratiam limul redierunt, & pacem affinitate firmauerunt, Octauia sorore Cæsaris Antonio in matrimonium data. Inde denuo Romanum imperium inter se
Triumviris denuo Romanum partium, sui imperiū.
partiti sunt hi duo Imperatores, vt transmarinæ provincie omnes ab Illyrico ad Eufra-tem vsque M. Antonio cederent; Lepido Africa concederetur; Cæsar Gallias, Hispanias, Sardiniam, atque Dalmatiam obtineret, bellumque Sex. Pompeio inferret, veluti Antonius Parthis. Sex. Pompeius interim foederi exclusus, Menæ liberti ductu Sardiniam, expulso M. Lurio Cæsaris Præfecto, per vim occupauit. Igitur cum vrbs atque Italia populationibus continuis diuexaretur, & annona ab hostibus interclusa, vehementer fame laboraret; populus Romanus continuis tumultibus excitatis Cæsarem & Antonium coegerunt pacem cum Sex. Pompeio facere. Hæc latius apud Dionem lib. XLVIII. Appianum lib. V. & Plutarchum in Antonio. Meminit Lilius libro CXXVII. Horatius Satyra quarta Terracinae conuentionem de pace factam inter Augustum & Antonium indicare videtur, & inibi eius commentatores.

Cæsar eodem anno Q. Salvidienum Rufum, quem ex infimo loco ad id dignitatis euexerat, vt Consul, cum Senator numquam fuisset, designaretur, cum sibi cum infidias struere comperisset, in Senatu accusatum, hostemque iudicatum necari iussit, vt apud Dionem legimus. Velleius ex equestri ordine Consulem creatum scribit: fortassis in annum insequentem; nam in antiquis fragmentis, Capitolino videlicet vel Collotiano, hunc non reperio, quamuis suspectos non omittant, vt ante hunc annum fuisse Consulem non opuerit: nisi forsitan, quia hostis iudicatus, in Fastis illis antiquis omisus postmodum fuerit.

Prætores.

M. Vipsanius L. f. n. Agrippa. iurisdictionem Urbanam obtinuit. Qui pri-
M. Agrippa.
mus inter amicos Cæsaris iam tum erat, Ludos in Prætura magnificētissimos edidit, equestres per biduum, & Troiæ ludum per nobiles pueros, vt Cæsarem populo Romano conciliaret. Huic Cæsar, confecto Perusino bello, in Galliam ad occupandas M. Antonij legiones proficiscens, provinciam contra Sex. Pompeium commisit. Verum Agrippa ludis Apollinaribus exhibendis occupato, Pompeius mare transiit, & in Italia prædas egit: Auctor est Dio, lib. XLVIII.

C. Coponius T. f. T. nepos. Ex denario argenteo: Velleius Paterculus Prætorium vocat.

Tribunus plebis.

P. Falcidius // f. // nepos. Legem de testamentis tulit, qua defaleat legata, si do-
Falcidia lex.
drante excedant; iubetque quartam ad minus bonorum partem heredibus relinquere. eamque legem assent Dio, tempore etiam suo plurimum auctoritatis habuisse in hereditatibus adeundis. Vide quæ Eusebius in Chronico; & Paullus lege prima ad legem Falcidiam, & Celsus lib. XXI. Digestorum. Item Iustinianum libro Institutionum secundo, Tit. XXI. Celebris & frequens Falcidiæ legis mentio est apud Iuriconsultos, vt pluribus de eadem hic agere superuacaneum esset.

Quæstores.

C. Catinius // f. // nepos. Vestinus. Hic fortè Tribunus militum sub M. Antonio fuit: cuius meminit L. Plancus epist. ad Ciceronem XXI. lib. X. ad Famil. Eiusdem gentis sed antiquioris C. Catinij mentio apud T. Liuium lib. XXVI. qui Prætor fuit an. V. C. DLXVI. Hispaniamq; vltiorem sortitus, biennio post victis Lusitanis, captaque

Asta opido, ex vulnere periit. Duo item M. & L. Catinij de plebe Romana, coniurationis auctores Bacchicæ comprehenti sunt, ut idem Lilius lib. xxxix. copiose refert. Meminit & Catinij nequam C. Plinius lib. vii. Natur. hystorix cap. xlv.

Q. Metellus / .f. // .n. Celer. P. Canidij in Hispania. Est in argenteis denarijs.

IMP. CAESAR. DVL. F. C. N. III. VIR. R. P. C. OVANS. a. DCCXIII.

• QVOD PACEM. CVM. M. ANTONIO. FECIT

M. ANTONIVS. M. F. M. N. III. VIR. R. P. C. OVANS. a. DCCXIII.

QVOD. PACEM. CVM. IMP. CAESARE. FECIT

Fulvia M. Antonij mortua, & pace inter duces partium Cæsare & Antonio reconciliata, conuiuio se inuicem Imperatores acceperunt; quod Cæsar more militari ac Romano, Antonius Asiatico Ægyptioque instruxit. Prouinciis deinde partitis, ambo triumphali veste in vrbe inuecti sunt, magna populi lætitia excepti; nam finem ciuiliū armorum ex horum concordia expectabat. Hæc ferè apud Dionem libro xlviii. Et Suetonius Cæsarem Augustum bis ouantem introuisse scribit, semel post bellum Philippense, ob pacem cum Antonio facta, ut volunt Capitolina marimora, & à Dione satis insinuatur; & rursus post Siculum bellum.

ANNI P. R. C. DCCXIV.

Consules.

L. Marcius L. f. C. n. Censorinus. C. Caluissius C. f. // .n. Sabinus.

Hos Consules suggerunt Cassiodorus & Marianus, L. Censorinum, C. Caluissium; Tabulæ Græcæ, Censorinum & Sabinum: Tabulæ Collotianæ fragmentum hic deficit. A Dione autem L. Marcius, C. Sabinus appellantur, libro xlviii. In argumento tamen eiusdem libri C. Caluissius C. f. Sabinus legendum erit, pro C. Atinius C. f. Sabinus. P. Sestius Consularis (ad quem Oda Horatij iv. Carin. lib. i. & Porphyrio) suffectus hoc ferè tempore.

*Triumviri
pacem rur-
sum inueni.*

Senatus omnia quæ iii. viri egissent, quæ vestigalia instituissent, rata esse iussit. Ob expeditionem M. Antonij Parthicam, Consules in octennium, ut auctor Dio, aliq; etiam magistratus in plures annos ordinati sunt. Permulti in Senatum allecti, non modo e focus, militibus, libertinive, sed serui etiam, Consules quidem tum ordinatos in primum quadriennium fuisse, neque diu postea, pace cum Sex. Pompeio facta, in aliud quadriennium sequens, Appianus satis declarat. Cum Sex. Pompeio conditiones pacis transactæ sunt, & ad colloquium venerunt duces in litore maris ad Milenum montem, conuentumque, uti fugitiuis libertas, profugis bona omnia erepta, exulibus & proscriptis honoratus in patriam reditus cum quarta bonorum publicatorum parte redderetur. Sex. Pompeio ex paternis facultatibus redderetur septingentes sestertium, Siciliam, Sardiniam, Achaiam per quinquennium obtineret, maritimas depredationes prohiberet, atque vrbe annona iuaret, utque inter Augures cooptaretur. His conditionibus pace inter duces firmata, Consules denuò in quadriennium alterum designarunt, in primis Antonium & Libonem, ut tamen Antonio liceret alium pro se substituere; deinde Cæsarem & Pompeium; postea Ænobarbum & C. Solum: & rursus Cæsarem & Antonium, qui tertio tum futuri Consules, & ut sperabatur, populo reddituri Rempublicam erant. Hunc ordinem Consulatum comprobant etiam numismata tam Cæsaris, quam Antonij paulò post excusâ, in quibus inter alios titulos se scribunt Consules designatos iterum ac tertio. Vide Dionem, Appianum, & Plutarchum in Antonio.

Qui provincias administrarunt.

*Legati. Praefecti, Praefides
provinciarum.*

Hasenus eos qui cum imperio in provincias missi fuerunt vel à populo, vel à Senatu, vel etiam à Cæsare, & ab iis qui Reip. per vim dominabantur, prosequuti sumus: post hac vero, cum iam, declinante ad Monarchiam Rep. in vnus alteriusve potestate. Imperium, exercitus, provinciarum deuenire cepissent, etiam Legatos, Praefectos, & Praefides, qui fiduciaria tantum opera, nullo suo imperio, sed alienis auspiciis, Imperatoris tantum qui praefecisset nomine, res gesserunt, & provincias administrarunt, referre cogemur. Et ex his quamplures etiam nullo insigni magistratu fundos, immò etiam, pro pudor, libertos aliquando. Quandoquidem penes quos rerum erat summa, non legibus amplius seruientes, nullo dignitatis vel ordinis respectu, quos sibi tantummodo fidos ac gratos

gratos fore putabant, provinciarum administrandarum curam committere maluerunt.

Cn. Domitius M. f. M. n. Calpurnius. Procos. Hispaniam Imp. Cæsaris auspiciis ^{Cn. Domitius Calpurnius.} rexit. Contra Cerretanos, qui rebellauerant, primum feliciter pugnavit; deinde legati cuiusdam sui ductu (qui in prælio à militibus suis desertus, à Barbaris obfessus & occisus est) cladem accepit. Igitur Domitius, reuocata vetere disciplina, è desertoribus duas cen- ^{Desertores à Domitio decimatione summi.} turias decimavit, in centuriones etiam complures animaduertit, & primipili quoque centurionem, nomine Vibullium, fuste percussit; quo facto, hostes denuò adortus, victo-
nam reportauit: Auctores sunt Dio lib. XLVIII. Velleius libro II.

M. Vipfanius L. f. . n. Agrippa. Galliam vltiorem ex Prætura obtinuit, Imp. Cæsaris auspiciis: in Aquitania res prosperè gessit, & secundus Romanorum ducum bellica causa Rhenum transit. Anni insequentis exitu à Cæsare reuocatus ad triumphum, & ad Consulatam; cum ei curam classis ædificandæ commisisset Cæsar, triumphum neglexit, ob Cæsaris damna & naufragia nolens esse in latitia: Appianus, Dio, Eutropius, & Orosius.

C. Alinius Cn. f. . n. Pollio. Procos. Illyricum obtinuit M. Antonij auspiciis, ^{C. Alinius Pollio.} tumultuantes Parthinos victor aliquot præliis compescuit: Dio libro XLVIII. & Florus Dalmatas Asinium Pollionem gregibus, armis, agris multasse tradit.

P. Ventidius P. f. . n. Bassus. Procos. Legatus M. Antonij III. viri præmissus cum legionibus ad bellum Parthicum, victo ac profligato T. Labieno eorum imperatore, Parthos Syria, Cilicia, & Tauro monte expulit, & Palestinam recepit. Ob quam victoriam Romæ supplicationes M. Antonio, cuius auspiciis res gestæ erant, decretæ sunt. Vide Dionem lib. XLVIII. Appianum in Parthica, Iosephum libro XIV. Plutarchum in Antonio, Eutropium, Zonaram, Florum, Iustinum, & alios.

C. Iulius C. Cæsaris libertus, Demetrius. Cyprum obtinuit, à M. Antonio insulæ præpositus, T. Labienum à P. Ventidio victum, ac profugum cepit: Dio lib. XLVIII. Fuerat autem Demetrius Cæsaris Dictatoris libertus, Zonara teste.

Sex. Pompeius Sex. lib. Menas. Legatus Propr. Sex. Pompeij Magni Procos. Sardiniam obtinuit, quam anno superiore M. Curio Cæsaris legato pulso occupauerat. Anno autem sequenti patronum deserens, insulam cum classe LX. nauum & exercitu Imp. Cæsari prodidit, ob quod factum in equestrem ordinem allectus, & annulis aureis à Cæsare donatus fuit. Vide Dionem libro XLVIII. qui Menam appellat cum Plutarcho, & alius, non Menodorum, vt Appianus libro V. Anno insequenti sub C. Calpurnio Præfecto classis Cæsarianæ legatus, Menecratem classis Pompeianæ Præfectum occidit.

P. Canidius P. f. . n. Ciallus. Procos. Legatus M. Antonij III. viri in Armeniam missus, eadem deinde subiugata, Iberos & Albanos ad Caucasum vsque in potestatem redegit, L. Gellio & M. Cocceio Coss. Plutarchus in Antonio, Dio libro XLIX. Bello civili Actiaco postea gliscente, iussus est ab Antonio cum sedecim legionibus ad oram maritimam descendere, Cn. Domitio, C. Sotio Coss. Anno sequenti terrestribus Antonij in prælio præfuit: victus, & Cæsaris iussu demum occisus, vt auctores sunt Plutarchus, & Orosius lib. VI. cap. XIX. vbi mendosè P. Caninius.

Quæstor.

//. Vibius // f. . n. Maximus. Designatus erat, non iniit. Seruus enim erat fugitiuus, & tanquam ingenuus & ciuis Quæsturam petere ausus fuit. Sed cum agnouit dominus suus, & abduxit: Dio lib. XLVIII. Eusebius in Chronica.

L. MARCIUS. L. F. C. N. CENSORINVS. COS. A. DCCXIV.

EX MACEDONIA K IAN

C. ASINIUS. CN. B. POLLIO. PRO. COS. AN. DCCXIV

EX PARTHINEIS. VIII. K. NOV

L. Censorinum iam ante ex Plutarcho dixi Achaiam ex Prætura obtinuisse, bello Philippensi confecto, cum M. Antonius in Asiam transiret. An verò is postea novos aliquos motus in Macedonia exortos opprèssent, apud rerum Romanarum scriptores nihil certi reperio, nisi quòd Appianus obiter scribat, M. Antonium, pace cum Cæsare & Pompeio facta, partem exercitus, vt lucris, exercitusque assueceret, in Parthinos gentem Illyricam, inquit, Epidamno vicinam, Bruti quondam studiosissimam; aliam verò partem in Dardanos Macedoniam incurfare solitos misisse. Quod sane Censorino & Pollione duabus factum arbitror, qui iam multò ante partis Antonianæ fuerant, & eius auspiciis

ordines duxerant. Sed quia constat ex marmore Capitolino, L. Censorinum Kal. Ianuarius, quibus Consulatum inuit, ex Macedonia, & C. Alinium Pollionem eodem anno de Parthinis triumphasse; anno potius superiore post pacem inter Antonium & Cæsarem reconciliatam Censorinum & Pollionem bella gessisse in Macedonia & Illyrico existimandum erit. Ceterum de Censorini hoc triumpho nihil reperio. verum Pollionis Dalmatico triumpho suffragantur Auctores etiam aliquot, ut Eusebius in Chronico, qui de Dalmatist triumphasse Pollionem scribit, sic item Horatius Ode prima libro 11. canens:

*Et consulenti Pollio curia,
Cui laurus aternos honores
Dalmatico peperit triumpho.*

*C. Pollio cur
filium Sal-
minum cogno-
minauit.*

Quem locum declarans Porphyrio commentator, dicit Pollionem Salona vrbe Dalmatiz capta triumphasse. Eiudem victoriæ ob causam filio postea nato Salonini cognomen à capta vrbe indidisse scribit Seruius, Pollionem Virgilianum declarans. Apud Senecam quarto Declamationum Labienus Pollionem Triumphalem senem appellat. Primus Pollio, teste Plinio, Romæ ex manubiis bibliothecam instituit.

*Parthini qui
populi.*

Parthinos Illyrici dicit esse Stephanus ab oppido Partho: Plinius inter Macedoniz populos recenset, & Liburniz prius partem tenuisse non procul Salona Dalmatiz tradit libro 111. cap. xx11. & sequenti. Strabo libro vii. supra Dyrrachium & Apolloniam collocat in Epiro. Et Epidaurus Parthinorum vrbs nominatur à Dione, vbi de Pollionis rebus gestis obiter verba facit.

ANNI P. R. C. DCCXV.

Consules.

Ap. Claudius C. f. Ap. n. Pulcher. C. Norbanus C. f. / n. Flaccus.

CONSULES deinde produnt Tabulæ Græcæ Pulchrum & Flaccum; Cassiodorus, Marrianus & Zonaras Ap. Claudium & C. Norbanum; Dio, Ap. Claudium C. f. Pulchrum, C. Norbanum C. f. Flaccum. Eodem modo Norbanus item in Capitoliniis triumphis descriptus est.

*Bini Quæsto-
res quando
Prætores
LXVII.*

Hi Consules, ut refertur à Dione, primi binos Quæstores singuli habuerunt. Eodem anno sexaginta septem Prætores fuerunt, aliis subinde in aliorum locum subrogatis. Quidam puer item Quæstor factus, postridie virilem togam sumpsit. Prodigia multa euenerunt: olei fons trans Tiberim scaturiens die toto fluxit. Cæsar Liuiam vxorem duxit. Vide Dionem, & Eusebium in Chronico.

Mauritani Hispaniam incurfantes depopulati sunt. Bellum rursus inter Cæsarem & Sex. Pompeium exoritur, Mena, vel ut Appianus, Menodoro, Sex. liberto transfugiente, qui Sardiniam cum classe & præliis Cæsari prodidit: eodemque anno mantimis aliquot præliis vario euentu inter partes pugnatum fuit, & Cæsar classem præne totam tempestate conuulsatam naufragio perdidit. P. Ventidius Procos. Pacorum Orodis regis filium prælio maximo deuictum occidit: Dio, Appianus, Plutarchus, & alij.

Ædilis curulis.

P. Rutilius / . f. / . n. Lupus. Denarius argenteus Goltzj in anno dclxx.

M. AEMILIVS. M. f. Q. n. Lepidus. II

M. ANTONIVS. M. f. M. n. II

IMP. CAESAR. DIVI. F. C. II II

III. viri Reip. constituendæ per quinquennium.

*Triumvirum
alterum
quinquennium.*

Ante exactum Triumviratus quinquennium, quod pridie Kal. Ian. Ap. Claudio & C. Norbano Coss. exire debebat, videtur Lepidus, Antonius, & Cæsar in alterum sequens quinquennium semetiplos iterum 111. viros R. C. renuntiasse, forsitan ut aduersariis spem Reip. compellendæ abrumperent, neve qui noui motus, cessante Triumvirali potestate, exorirentur. Fragmentum enim Capitolinum, quod eos ab anni insequentis Consulibus Agrippa & Caninio virgula separat, satis ostendit, hoc anno, nempe Claudio & Norbano Coss. qui prioris quinquennij ultimus erat, ante tempus, non expectato quinquennij exitu, semet abdicasse ex imperato, forsitan ut aduersariorum consilia fallerent, continuoque se iterum Triumviros declarasse in alias, ut rursus, Kal. Ian. sextas, hoc est in alterum quin-

quennium, quod proximis Kal. Ianuariis incipere debebat, Agrippa & Gallo Coss. Cuius honoris reiterati titulos in Cæsaris nummo quodâ cum diui Iulij templo Venerijs ita legaliquando: IMP. CÆSAR. DIVI. F. III. VIR. ITER. R. P. C. Sed quando renouarint tibi hunc honorem Triumviri, satis obscurum est, licet apud Dionem & Appianum legamus, Cæsarem & Antonium anni exitu, quo Agrippa & Gallus Consules tuerunt, cum per Octaviam post varias expostulationes reconciliati essent, Sex. Pompeio Consulatum & Sacerdotium, quæ ei destinata erant, ademisse; principatum tibi in aliud quinquennium (iam enim exierat prius) prorogasse. Sed in hoc à Romanis Fastis discrepant, cum quo ad tempus, cum quod nullam M. Lepidi mentionem faciant.

Prouinciarum Rectores.

C. Calvisius C. f. Sabinus. Procos. Præfectus classis Cæsarianæ. Habuit sub se legatos T. Statilium Taurum, quem nominat Orosius, & Sex. Pompeium, Sex. Lib. Menam, qui cum classe Sardinienti transfugerat: Dio, Appianus, Zonaras, & alij.

Sex. Pompeius Sex. Lib. Menecrates. Præfectus classis Pompeianæ, in prælio navalio occisus est à Mena conliberto: Appianus, Dio, & alij.

C. Sosius C. f. T. nepos. Procos. Syriam ac Ciliciam obtinuit. Legatus M. Antonij 111. viri Aradios fame domitos subegit, Iudæos item Ierosolymis expugnatis domuit, Antigonom regem captum, cruci alligatum, & flagris casum securi percussit, eò quod prædium Romanum, quod apud se erat, occidisset: & Herodem Ascalonitam regno Iudæorum prætecit. Vide Dionem lib. XLIX. Iosephum libro XV. Antiquitatum Iudæicarum, Plutarchum in Antonio, Zonaram, Eusebium in Chronico, qui regnum Iudæorum in hoc Antigono defecisse ex Daniele Propheta pulcherrime declarat. Sed corrigendus Eusebij locus ille videtur, nam sic perperam legitur: Antigonus contra Iudæos dimicans tandem occiditur, à quo usque in præsens tempus regnum Ierosolymitanum destructum est; ubi legendum, contra Romanos, non, contra Iudæos. Eusebij in Chronico correctio

P. VENTIDIUS. P. F. PROCOS. EX. TAVRO. AN. DCCXV.

MONTE. ET. PARTHEIS. V. KAL. DECEN

Post Parthos tribus maximis præliis deuictos & profligatos, P. Ventidius M. Antonij P. Ventidij triumphus, uti fortasse consensu Romam ad triumphum sibi decretum profectus est. Cuius frequens mentio est apud diuersos Auctores, eò quod magnam & raram in vno hoc homine populus Romanus fortunæ mutationem viderit, ut qui puer cum matre captiuus in triumpho ductus fuerat bello sociali a Cn. Pompeio Strabone: vitam deinde inopem sordidissimis exercitiis aluerat, rhedarius nimirum & mulio; is amicitia Cæsaris Dictatoris non solum ad amplissimum ordinem, magistratus, & Pontificatum euectus esset, sed etiam primus de bellicosissima Parthorum gente iussissimum triumphum magna hominum admiratione duxerit. Hinc Iuuenalis Satyra VII. tam de hac Ventidij fortuna, quam de Ser. Tullij regis, quæ ex seruitute ipsum prouexit ad regnum:

Ventidius quid enim? Quid Tullius? Anne aliud quam

Sidui & occulti miranda potentia fati?

Seruis regna dabant, captiuis fata triumphos.

Vide Gellium lib. XV. cap. IV. Dionem, Velleium, & Val. Max. lib. VI. cap. X. Plinium lib. VII. cap. XLIII.

ANNI P. R. C. DCCXVI.

Consules.

M. AGRIPPA. L. F. // N. L. Caninius. L. f. // N. Gallus.

Abd. in eius locum factus est

T. Statilius T. f. // N. Taurus.

SEQUUNTUR Consules in Cassiodoro & Mariano, M. Agrippa, L. Caninius: in Tabulis Græcis, Agrippa & Gallus: in Dione autem M. Vipsianus L. f. Agrippa, L. Caninius L. f. Gallus. Cornelius Nepos etiam in Attici vita M. Vipsianum Agrippam appellat. Ex humili & obscuro loco ad summos honores Augusti amicitia prouectum scribunt Tacitus libro I. & Valer. Maximus libro IV. cap. VII. atque ipse Vipsianij gentilitium nomen iussulerat, ut humile, teste Seneca Rhetore in Controuersia

[The page contains approximately 20 lines of extremely faint, illegible handwriting.]

L.D.

James
& Mc-
Namer
Appa-

The first part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right.

The second part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right.

The third part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right.

The fourth part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right.

The fifth part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right.

THE END OF THE LINE

The following is a list of the names of the persons who have been
 elected to the office of the President of the United States, and
 the names of the persons who have been elected to the office of
 Vice-President of the United States, for the year 1880.

hil certi quo tempore eum gesserit: ut tum ex libito Principum mutabantur indies fere magistratus. Addit insuper collegam Planco, in locum Neruz, P. Sulpicium Quirinum Censorem, quem antea habuimus. Ex Tacito enim Consullem circa hæc tempora fuisse colligit.

Romæ hoc anno Ædilitas omnino intermissa fuit, omnibus, quibus hic magistratus debebatur, ob impensas faciundas eum refugientibus. Ideoque munera Ædilium Prætores & Tribuni plebis obiuere. Et C. Mæcenæ eques tantum Romanus, nullo licet magistratu præditus, Cæsaris absentis nomine tanquam eius vicarius omnia tam Romæ quam in Italia per plures abhinc annos administravit. Vide Dionem libro XLIX.

Ædilis curulis.

Q. Catulus .i. f. .i. n. nepos. Denarius argenteus Goltzi anno DCCLXXV.

Aduersus Sex. Pompeium Cæsar vario euentu terrestribus navalibusque præliis pugnavit. Demum victus Pompeius, cum paucis nauibus in Asiam profugit. Cæsar Siciliæ vrbes in potestatem redegit, & M. Lepidum collegam, quem ex Africa cum exercitu ad societatem belli contra Sextum euocauerat, ab eo dissentire volentem, & xx. legionum fiducia superhum, exercitu & imperio spoliavit, abrogataque Triumviratus potestate, Circios in exilium misit.

M. Antonius cum xlix. legionibus & xvi. milibus equitum ingressus Armeniam ac deinde Mediam, Parthis bellum illaturus, Phraartem regem habuit obuium, primoque duas legiones cum omnibus impedimentis & tormentis amisit: deinde cum exercitu reuersurus in Syriam, iter infestantibus Parthis, sæpius summum adiit discrimen, & ea pericula e quibus ipse seruari se posse desperauerat. Igitur quarta circiter parte exercitus partim prælius, partim fame, siti & frigore aliisque brumæ incommodis culpa sua amisit, quia hiemare in Armenia nolebat, dum ad Cleopatram suam, cuius ardebat desiderio, festinat. Iberi & Albani à P. Canidio Crasso subacti. Vide Dionem lib. XLIX. Appianum libro v. Plutarchum in Antonio, Lium, Velleium, Florum, & alios.

Prouinciarum rectores.

M. Agrippa L. f. Procos. Præfectus classis Cæsariæ. Sex. Pompeium & eius Præfectos Democharem & Apolophanem nauali prælio bis vicit, Mylas & Tyndaridem occupauit. Romani reuertus, à Cæsare corona aurea rostrata donatus est, qui honos nemini ante eum habitus erat: Auctores sunt Dio, Appianus, Lium lib. cxxix. Hinc eius nummi, qui adhuc videntur, cum eius effigie, corona nauali, & Neptuno.

Legati eodem bello fuere Cæsaris & Agrippæ

C. Carrinas C. f. .i. n. nepos. Procos. tres legiones in Siciliam duxit, ut Appianus libro v.

Ap. Claudius C. f. Ap. n. Pulcher. Procos. cum parte classis Cæsariæ fecit naufragium: idem Appianus.

T. Statilius T. f. .i. n. Taurus. Procos. classem cxxx. nauium ab Antonio Cæsari relictam duxit. Post victoriam profligato Pompeio, Sicilia recuperata, & M. Lepido legionibus & potestate spoliato, à Cæsare missus Taurus in Africam, qui vtramque Lepidi prouinciam citra negotium in potestatem redegit: Appianus, Dio, & Orosius.

L. Cornificius L. f. .i. n. Propr. Cum exercitu in Sicilia à Pompeianis obsessus, prælio decertandi copia non data, cum fame laboraret, relictis castris, & combustis nauibus, iter ingressus terrestris Mylas versus, per triduum grauissimè ab hostibus infestatus, plurimum damni passus est: donec ab Agrippa missæ tres legiones subsidio venissent: Appianus & Dio.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla Coruinus. M. Agrippæ Præfecti classis vicarius, Menam libertum cum septem nauibus à Pompeio rursus transfugientem recepit cum duabus deinde legionibus in Siciliam missus. Bello confecto cum Cæsare Romam reuersum inter Augures, quamuis antea proscriptus fuisset, allegit: Appianus libro v. Dion lib. XLIX.

L. Laronius .i. f. .i. n. nepos. Cum tribus legionibus à M. Agrippa L. Cornificio missus subsidio: Appianus.

.i. .i. .i. f. .i. .i. Tilienus Gallus. Sex. Pompeij in Sicilia. M. Lepido primum cum exercitu oppositus, demum victo Pompeio, rebusque deploratis, ipse, & Apolophanes libertus cum suis semet Cæsari dederunt: Dio, & Appianus.

C. Fur-

quem secum habebat in castris ante Mutinam, post Prætorios, & Septemvirates, Lentonem, Nuculam, & L. Antonium, enumeraturus Tribunitios, duos primum designatos in hunc annum Tribunos plebis nominat, Tullum Hostilium & Vileium. quos ita suis coloribus depingit. Tribunitij: primum duo designati, Tullus Hostilius, qui suo iure in porta nomen inscripsit; qui cum prodere imperatorem suum non posset, reliquit. Alter est designatus Vileius, nescio quis, fortis, ut aiunt, latro, quem tamen temperantem fuisse ferunt Itauri balneatorem. Alia de his non reperio, sed nisi Mutinenti in prælio perierint, hoc anno Romæ Tribunos plebis fuisse, credi poterit.

Quæstores.

C. Vibius .f. .n. Varus. M. Lepidi Cos. II. Denarius argenteus Goltzj.
C. Lenius M.f. .n. nepos.

L. Platorius L.f. .n. Cæstianus. M. Bruti Procos. in Macedonia. Varios hoc bello civili, tam à Triumviris, quam ab aduersæ partis ducibus, excusos nummos fuisse constat, quorum copia nostro sæculo adhuc reperitur, ab Historiæ & Antiquitatis amatoribus conseruata. E quibus & ego quamplurimos vidi, nonnullos habeo, & inter hos vnum a L. Platorio Quæstore M. Bruti auspiciis cûsum cum eius effigie, & hoc titulo, BRVT. IMP. L. PLAET. CEST. In dorso nummi vides pileum, libertatis insigne, inter duos pugiones, adscripto Eiduum Martiarum die, quo Brutus & Cassius coniurationis capita, Cæsare interfecto libertatem Reip. vindicauerant. Huius nummi mentionem facit Dio libro XLVII. vbi res gestas in Macedonia Bruti enarrat. Hæc Brutus, inquit, » egit, qui etiam numismati, quod faciebat, suam effigiem cum pileo & duobus pugio- » nibus incidit: eo, & inscriptione declarans, patriam à se & Cassio in libertatem esse vin- » dicatam. Vidimus & alios denarios eiusdem L. Platorij Quæstoris cum Monetæ effigie, » & hoc titulo, L. PLATORIVS. L. F. Q. S. C. Hinc filius videtur fuisse L. Platorij Senatoris, cuius Cicero in oratione pro Cluentio meminit.

M. Barbatius .f. .n. M. Antonij. III. viri in Macedonia. Reperiuntur argentei denarii, quos hic Barbatius Quæstor signauit, representantes ab vna parte M. Antonij Imperatoris Auguris & III. viri faciem, & ab altera Cæsaris Iunioris III. viri, qui tum & Pontifex erat. Quæstorem M. Antonij potius fuisse quam Cæsaris Octauiani, docet Appianus libro quinto, qui scribit ipsum ab offenso & irato Antonio dimissum, anno inteqnenti in Italiam reuersum, quando L. Antonius Consul bellum contra Cæsarem mouens, fratris Triumviri veteranos è colonis passim excitauit. E quibus quamplurimos, dissensionem quæ illi cum III. viro erat ignorantes, Cæsari iam studens in eius partes traduxit, quibus persuasit M. Antonium irasci bellum gerentibus contra Cæsarem collegam suum, & communem vtriusque potentiam. Qua ratione factum, ut quotquot dolum Barbatij non senserunt, à L. Antonio signa ad Cæsarem transferrent.

P. VATINIUS. P. F. PROCOS. DE. ILLYRICO. PRID. II. a. DCCXI.

P. Vatinius C. Cæsar Dictator post Consulatum cum exercitu in Illyricum miserat, quæ provincia nondum satis pacata videbatur, quod tributa & obliues imperatos denegaret. In eadem ultra biennium vario euentu bellum gessisse, ex Appiani Illyrica, & ipsius epistolis Vatini ad Ciceronem è provincia scriptis constat, quæ extant Familiarium lib. V. Conqueritur enim sibi a Cæsare supplicationes non decerni, cum tamen iustissimi, ut ait, triumphii res gessisset. Quas tandem se obtinuisse paulò post dicit, & post eas decretas, in Dalmatia vi oppugnando sex oppida cepisse, ab vno tamen iam penè expugnato fugore & muribus detrusum se scribit. Occiso deinde Cæsare, Vatinius prælio fufum incolæ Dyrrachium fugere compulerunt, auctore eodem Appiano; quem postremo legionibus spoliatum à M. Bruto Procos. Macedoniam, Epirum, & Illyricum occupante, apud Velleum, Dionem, & Ciceronem Philippica decima legimus, ut in anni superioris historia quoque declarauit. Triumphum hoc anno Romam reuersus obtinuit à Triumviris, uti demonstrat Capitolinum fragmentum; forsitan, quia per vim exercitu spoliari à Bruto, quam ad eum ultro transire maluisset. Ceterum apud alios Auctores huius Vatini triumphii nullam mentionem reperio. Cupere se scribit tamen ad Vatini Cicerone epistolis eius respondens, quod Dionysium seruum suum fugitiuum ad Vardos, comprehensum in triumpho simul ducat.

ANNI P. R. C. DCCXII.

Consules.

L. Antonius M. f. M. n. P. Seruilius P. f. C. n. Vatia Isauricus. 11.

CONSULES reperiuntur hoc anno in Cassiodoro & Mariano P. Seruilius 11. & L. Antonius; in Tabulis Græcis, Antonius & Isauricus. In fragmento autem Collotiano extant ANTONIVS. P. SERVILIVS. P. F. vbi nomen L. Antonij etiam antiquius, velut etiam fratris Triumviri fuisse cognoscis. Ambo enim à Senatu hostes iudicati, & eorum memoria damnata, & e publicis monumentis sublata fuit. De Triumviro constat hoc tam ex Ciceronis Philippicis, quàm ex aliis.

L. Antonius Consul hoc anno bellum mouens, vt apud Florum libro iv. habetur, non priuatis iam, sed totius Senatus suffragiis hostis est iudicatus. A Claudio tamen Cesare restitutam postea eorum memoriam legimus: Antonia matris, ni talior, in gratiam; atque adeò nomina in publicis monumentis reposita sunt. Alter Consul P. Seruilius priorem Consulatum cum Cesare gessit, cuius patrem P. Isauricum Triumphalem biennio ante mortuum tradunt Dio & Eusebius in Chronico. Opinari quosdam scribit Suetonius hoc anno Tiberium Cæsarem, natum, nempe Seruiliij Isaurici Antonijque Consulatu. Apud Dionem horum nomina plenius ita habentur: L. Antonius M. t. Pietas, P. Seruilius P. f. Isauricus 11. Pietatis verò cognomen sibi assumptisse L. Antonium scribit Dio, quòd bellum cum Fulvia contra Cæsarem mouens, fratris Triumviri abientis in gratiam id facere præ se ferret.

Imp. Cæsar ex Macedonia Romam reuersus, cum militibus præmia persoluenda essent, ob diuisionem agrorum cum L. Antonio Consule in dissensionem venit. Vnde nouum ciuile bellum in Italia exortum. L. Antonius Consul fratris legiones & colonas quæ diuidi militibus debebant, ad arma contra Cæsarem exiuit: qui demum Peruliam obsessus, cum frustra sæpius per vim erumpere tentasset, fame coactus cum exercitu ad deditionem venit, & militibus venia data est, Perulia diruta. Vide Dionem, Appianum, Liuium, Suetonium, Velleium, & alios.

Prætores.

Ti. Claudius Ap. f. . n. Nero. Pater Tiberij Augusti. Præturam hoc anno in vrbe gessisse ex Suetonio, Dione, & Velleio colligimus, & L. Antonij partes contra Cæsarem fouisse. Nam Prætura functus post bellum Perulinum Antonio oppresso, retentis ultra iustum tempus magistratus insignibus, in Campania vocatis ad pileum seruis, frustra bellum renouare conatus est, & inde profugit in Siciliam cum vxore Liua, quæ Augusta post dicta est, & infante filio Tiberio. Vbi cum fascium vñ prohibitus esset, & non statim ad Sex. Pompeium admissus; indignabundus traiecit cum suis in Achaiam ad M. Antonium. Cum quo breui, reconciliata inter omnes pace, Romam redit, vxoremq; Liuiam tunc iterum grauidam, petenti sibi eam Cæsari celsit, nec multò post diem obit. Vide Suetonium, & alios iam nominatos.

L. Marcius L. f. C. n. Cenforinus. Achaiam obtinuit. Quæ ei vt apparet, debebatur ex Prætura, quamprimum recuperata foret. Nam M. Antonius bello Philippensi confecto ex Græcia in Asiam cum exercitu contendens, L. Cenforinum, vt Plutarchus auctor est, Græciæ præfecit.

M. Cocceius M. f. . n. Nerua Leg. Proquestore M. Antonij III. viri. Quod declarat argenteus denarius, representans vtriusque effigies M. & L. Antoniorum fratrum cum his titulis ab vna parte, M. ANT. AVG. III. VIR R. P. C. M. NERVA PROQ. Ab altera, qui declarat in Consulatu L. Antonij eusum fuisse, L. ANTONIVS. COS. Videtur is esse M. Nerua, qui Consul postea cum L. Gelio fuit, proauus Neræ Imperatoris vt apud Porphyriionem Horatij commentatorem legimus in Satyræ quartæ Sermone primo.

L. ANTONIVS. M. F. M. N. COS. EX. ALPIBVS. K. Ian. a. DCCXII.

De hoc L. Antonij Consul triumpho solus Dio Capitolinis marmoribus suffragatur, libro XLVIII. his ferè verbis: Ipse L. Antonius cum de Inalpinis quibusdam gentibus quati à se victis triumphum peteret, negante Fulvia M. Antonij, nemo decernere ausus fuit.

fuit. Verùm ubi eadem placata postmodum concessisset, ab omnibus aliis facillè triumphum obtinuit, quamuis nihil laude dignum gessisset, & magistratum imperiũve in his locis numquam habuisset. Triumphauit igitur ille per Fulviæ gratiam Kal. Ianuarii, cum magistratum inuisset, ac se in ea re C. Mario gloria adæquabat, immò præferbat, se nempe volentem ornamenta triumphalia deposuisse, ac in toga forensi Senatum ex more conuocasse, Marium id inuitum fecisse, cui insuper vna tantum vel nulla corona data est, sibi verò cum alias, tum etiam tributum à populo (quod antea nemini) coronas oblatas fuisse. Plura de his apud Dionem, alius (quod sciam) nemo veterum huius triumphum meminit.

C. Rubellius *ii. f. ii. n.* Cic. Famil. lib. xii. ep. xxvi.

Quæstores.

M. Varisidius *ii. f. ii. nepos.* Cn. *ii. f. ii. n.* Saturninus.
 Sex. Aufidius *ii. f. ii. nepos.* Cn. Anicius *ii. f. ii. nepos.*
 Q. Considius *ii. f. ii. n.* Gallus. L. Seruilius *ii. f. ii. n.* Postumus.
 L. Oppius M. *f. ii. n.* Cicero libro Familiarium xiii. ep. xlii.
 L. Egnatius L. *f. ii. n.* Rufus.

ANNI P. R. C. DCCXIII.

Consules.

Cn. Domitius M. f. M. n. Caluinus *ii.* C. Asinius Cn. f. *ii. n.* Pollio.
 Abdicauit. in. e. loc. fact. est. Abdicauit. in. eius. loc. f. e.
 L. Cornelius L. f. *ii. n.* Balbus P. Canidius P. f. *ii. n.* Crassus

CONSULES habemus huius anni in Tabulis Græcis Caluinum & Pollionem: in Castodoro & Mariano Cn. Domitium, C. Asinium: in Dione autem plenius ita leguntur, Cn. Domitius M. f. Caluinus *ii.* C. Asinius Pollio. Et sanè constat, Cn. Domitij Caluini secundum hunc Consulatum esse: nam priorem gessit anno dcc. stante adhuc Rep. Et postea bello ciuili Cæsarianas partes amplexus, legatus Cæsaris in Asia contra Pharnacem, & Africa contra Scipionem, ad alterum deinde Consulatum peruenit. Reperiuntur item hi Consules in inscriptione antiqua eius temporis, quæ extat in basi rotunda marmorea in agro Casinate, sub oppido, ut nunc appellant, S. Germani.

M. PAPIVS. M. F. L. MATRIVS. L. F

DVO. VIRI. I. D

SIGNVM. CONCORDIAE. EX. S. C. RESTITVENDVM

COERAVERVNT. EIDEMQ. DEDICAVNT

ET. BASIM. GRADVM. ARAM. SVA. PECVNIA

FACIVNDA. COER. EIDEMQVE. PROBAVER

AD. IIII. EID. OCT. CN. DOMIT. C. ASINIO. COS.

Meminit Consulum etiam Iosephus Antiquitatum lib. xiv. cap. xxiii. scribens Herodem à Senatu Regem appellatum, & regnum cepisse centesima & octogesima quarta Olympiade, Consulibus Cn. Domitio Caluino *ii.* & C. Asinio. Exitu autem anni hos Consules & Prætores abdicasse Triumvirum iussu, apud Dionem inter alia legimus, & in

*L. Cornelius
Balbus Gali-
tanus.*

eorum loca successos alios quamuis in paucos dies. Aut Consulem factum L. Cornelium Balbum, qui Gadibus natus, bello Sertoriano sub Q. Metello & Cn. Pompeio militans, ciuitatem Romanam ob virtutes adeptus, C. Cæsaris postea Præfectus fabrum fuit in Prætura & in Consulatu, eiusdem amicitia ad maximas dignitates, & amplissimas opes euectus, ut moriens populo Romano in singula capita vicenos quinos denarios legauerit.

*Ciceronis pro
Balbo oratio.*

Pro eodem extat Ciceronis oratio, qua illius ciuitatem defendit. Plura de hoc Balbo M. Cicero ad Atticum, Velleius libro *ii.* & Plinius libro vii. cap. xliii. docens Consulem fuisse, & eos honores adeptum, quos maiores Latio negauerunt. Collegam eius in Tabula tantummodo Collotianæ fragmento reperimus, ubi omnes huius anni Consules ita leguntur:

CN. DOMITIVS M. F. C. ASINIVS. CN. F

SVF. L. CORNELIVS. L. F. SVF. P. CANDIDVS. P. F

*P. Canidius
Crassus.*

Hunc P. Canidium Crassum opinor, qui postea contra Iberos & Albanos res gessit M. An-

M. Antonij auspiciis, velut apud Dionem Cassium libro XLIX. legimus.

Imp. Cæsar bello Perusino confecto, atq; Italia tota in potestatem redacta, à M. An-
tonio bellum expectans, Sex. Pompeium sibi conciliare conatus est, Mucia matre ad eum
remissa, & Scribonia Libonis (qui socer Sexti erat) vxore ducta. Sed cum illud non
succederet, & Pompeius propensior in Antonium videretur, bellum contra eum parauit,
cuius curam M. Agrippæ Prætori mandauit. Ipse in Galliam protectus, omnes eam
prouinciarum exercitus in potestatem suam redegit. M. Antonius dum in Ægypto Cleo-
patræ amonibus otiosus vacat, Parthi duce T. Labieno Syriam occuparunt, & quam plu-
rimas Asiæ vrbes, atque Ciliciam ferè omnem subegerunt. M. Antonius ex Ægypto in
Græciam transmisit, ac deinde in Italiam, bellum contra Cæsarem mouens, Sipontem
occupauit, & Brundisium oblectum, P. Seruilio Rullo Cæsaris duce pulso, cepit. Interim
Fulvia Antonij vxore, quæ bellum hoc conciuerat, Sicyone mortua, statim Cæsar & An-
tonius armis positis in gratiam limul redierunt, & pacem assinitate firmauerunt, Octauia
sorore Cæsaris Antonio in matrimonium data. Inde denuo Romanum imperium inter se
partiti sunt hi duo Imperatores, vti transmarinæ prouinciæ omnes ab Illyrico ad Eutra-
tem vsque M. Antonio cederent; Lepido Africa concederetur, Cæsar Gallias, Hispanias,
Sardiniam, atque Dalmatiam obtineret, bellumque Sex. Pompeio inferret, veluti Anto-
nius Parthis. Sex. Pompeius interim fœderi exclusus, Menæ liberti ductu Sardiniam, ex-
pulsio M. Lurio Cæsaris Præfeco, per vim occupauit. Igitur cum vrbs atque Italia popu-
lationibus continuis diuexaretur, & annonæ ab hostibus interclusa, vehementer fame la-
boraret, populus Romanus continuis tumultibus excitatis Cæsarem & Antonium coë-
gerunt pacem cum Sex. Pompeio facere. Hæc latius apud Dionem lib. XLVIII. Appia-
num lib. V. & Plutarchum in Antonio. Meminit Liuius libro CXXVII. Horatius Satyra
quarta Terracinae conuentionem de pace factam inter Augustum & Antonium indica-
re videtur, & inibi eius commentatores.

Cæsar eodem anno Q. Saluidienium Rufum, quem ex infimo loco ad id dignitatis
euexerat, vt Consul, cum Senator numquam fuisset, designaretur, cum tibi cum infi-
dias struere comperisset, in Senatu accusatum, hostemque iudicatum necari iussit, vt apud
Dionem legimus. Velleius ex equestri ordine Consulem creatum scribit: fortassis in an-
num insequentem; nam in antiquis fragmentis, Capitolino videlicet vel Collotiano, hunc
non reperiō, quamuis iustitios non omittant, vt ante hunc annum fuisse Consulem non
opinuer: nisi forsitan, quia hostis iudicatus, in Fastis illis antiquis omissus postmodum fuerit.

Prætores.

M. Vipsanius L. f. n. Agrippa. iurisdictionem Urbanam obtinuit. Qui pri-
mus inter amicos Cæsaris iam tum erat, Ludos in Prætura magnificētissimos edidit, eque-
stres per biduum, & Troiæ ludum per nobiles pueros, vt Cæsarem populo Romano con-
ciliaret. Huic Cæsar, confecto Perusino bello, in Galliam ad occupandas M. Antonij le-
giones proficiscens, prouinciam contra Sex. Pompeium commisit. Verum Agrippa ludis
Apollinaribus exhibendis occupato, Pompeius mare transiit, & in Italia prædas egit:
Auctor est Dio, lib. XLVIII.

C. Coponius T. f. T. nepos. Ex denario argenteo: Velleius Paterculus Prætorium
vocat.

Tribunus plebis.

P. Falcidius // f. // nepos. Legem de testamentis tulit, qua defalcet legata, si do-
drante excedant; iubetque quartam ad minus bonorum partem heredibus relinquere.
eamque legem assent Dio, tempore etiam suo plurimum auctoritatis habuisse in here-
ditatibus aduendis. Vide quæ Eusebius in Chronico; & Paullus lege prima ad legem
Falcidiam, & Celsus lib. XXI. Digestorum. Item Iustinianum libro Institutionum se-
cundo, Tit. XXI. Celebris & frequens Falcidiae legis mentio est apud Iuriconsultos,
vt pluribus de eadem hic agere superuacaneum esset.

Quæstores.

C. Catinius // f. // nepos. Vestinus. Hic fortè Tribunus militum sub M. An-
tonio fuit: cuius meminit L. Plancus epist. ad Ciceronem XXI. lib. X. ad Famil. Eius-
dem gentis sed antiquioris C. Catinij mentio apud T. Liuium lib. XXVIII. qui Prætor fuit
an. V. C. DLXVI. Hispaniamq; vltiorem sortitus, biennio post victis Lusitanis, captaque

Asta opido, ex vulnere periit. Duo item M. & L. Catinij de plebe Romana, coniurationis auctores Bacchicæ comprehensi sunt, ut idem Lilius lib. xxxix. copiose refert. Meminit & Catinij nequam C. Plinius lib. vii. Natur. histor. cap. xliv.

Q. Metellus / .f. // .n. Celer. P. Canidij in Hispania. Est in argenteis denarijs.

IMP. CAESAR. DIVI. F. C. N. III. VIR. R. P. C. OVANS. a. DCCXIII.

• QVOD. PACEM. CVM. M. ANTONIO. FECIT

M. ANTONIVS. M. F. M. N. III. VIR. R. P. C. OVANS. a. DCCXIII.

QVOD. PACEM. CVM. IMP. CAESARE. FECIT

Fulvia M. Antonij mortua, & pace inter duces partium Cæsare & Antonio reconciliata, conuiuium se inuicem Imperatores acceperunt; quod Cæsar more militari ac Romano, Antonius Asiatico Ægyptioque instruxit. Prouinciis deinde partitis, ambo triumphali veste in urbem equis inuecti sunt, magna populi lætitia excepti; nam finem ciuiliū armorum ex horum concordia expectabat. Hæc ferè apud Dionem libro XLVIII. Et Suetonius Cæsarem Augustum bis ouantem introiisse scribit, semel post bellum Philippense, ob pacem cum Antonio facta, ut volunt Capitolina marmora, & à Dione satis insinuat, & rursus post Siculum bellum.

ANNI P. R. C. DCCXIV.

Consules.

L. Marcius L. f. C. n. Censorinus. C. Caluissius C. f. // .n. Sabinus.

Hos Consules suggerunt Cassiodorus & Marianus, L. Censorinum, C. Caluissium; Tabulæ Græcæ, Censorinum & Sabinum: Tabulæ Collotianæ fragmentum hic deficit. A Dione autem L. Marcius, C. Sabinus appellantur, libro XLVIII. In argumento tamen eiusdem libri C. Caluissius C. f. Sabinus legendum erit, pro C. Asinius C. f. Sabinus. P. Sestius Consularis (ad quem Oda Horatii iv. Carin. lib. i. & Porphyrio) suffectus hoc ferè tempore.

Senatus omnia quæ iii. viri egissent, quæ vestigalia instituissent, rata esse iussit. Ob expeditionem M. Antonij Parthicam, Consules in octennium, ut auctor Dio, aliq; etiam magistratus in plures annos ordinati sunt. Permulti in Senatum allecli, non modò è focus, militibus, libertinive, sed serui etiam, Consules quidem tum ordinatos in primum quadriennium fuisse, neque diu postea, pace cum Sex. Pompeio facta, in aliud quadriennium sequens, Appianus satis declarat. Cum Sex. Pompeio conditiones pacis transactæ sunt, & ad colloquium venerunt duces in litore maris ad Misenum montem, conuentumque, uti tugitiis libertas, profugis bona omnia erepta, exulibus & proscriptis honoratus in patriam reditus cum quarta bonorum publicatorum parte redderetur. Sex. Pompeio ex paternis facultatibus redderetur septingenties sestertium, Siciliam, Sardiniam, Achaiam per quinquennium obtineret, maritimas depredationes proliberet, atque urbem annona iuuaret, utque inter Augures cooptaretur. His conditionibus pace inter duces firmata, Consules denuò in quadriennium alterum designarunt, in primis Antonium & Libonem, ut tamen Antonio liceret alium pro se substituere; deinde Cæsarem & Pompeium; postea Ænobarbum & C. Sotium: & rursus Cæsarem & Antonium, qui tertio tum futuri Consules, & ut sperabatur, populo reddituri Rempublicam erant. Hunc ordinem Consulatum comprobant etiam numismata tam Cæsaris, quam Antonij paulò post excusa, in quibus inter alios titulos se scribunt Consules designatos iterum ac tertio. Vide Dionem, Appianum, & Plutarchum in Antonio.

Qui prouincias administrarunt.

Hasenus eos qui cum imperio in prouincias missi fuerunt vel à populo, vel à Senatu, vel etiam à Cæsare, & ab iis qui Resp. per vim dominabantur, prosequuti sumus: post hac verò, cum iam, declinante ad Monarchiam Rep. in vnus alteriusve potestate. Imperium, exercitus, prouinciæ deuenire cœpissent, etiam Legatos, Præfectos, & Præsides, qui fiduciaria tantum opera, nullo suo imperio, sed alienis auspiciis, Imperatoris tantum qui præfecisset nomine, res gesserunt, & prouincias administrarunt, referre cogemur. Et ex his quamplures etiam nullo insigni magistratu functos, immò etiam, pro pudor, libertos aliquando. Quandoquidem penes quos rerum erat summa, non legibus amplius seruientes, nullo dignitatis vel ordinis respectu, quos sibi tantummodo fidos ac

gratos

Triumviri
pacem p
sum inueni.

Legati. Praefecti, Præsides
prouinciarum.

gratos fore putabant, provinciarum administrandarum curam committere maluerunt.

Cn. Domitius M. f. M. n. Calpurnius. Procos. Hispaniam Imp. Cæsaris auspiciis rexit. Contra Cerretanos, qui rebellauerant, primum feliciter pugnavit; deinde legati cuiusdam sui ductu (qui in prælio à militibus suis desertus, à Barbaris obsessus & occisus est) cladem accepit. Igitur Domitius, reuocata vetere disciplina, è desertoribus duas centurias decimauit, in centuriones etiam complures animaduertit, & primipili quoque centurionem, nomine Vibullum, fuste percussit, quo facto, hostes denuò adortus, victoriam reportauit: Auctores sunt Dio lib. XLVIII. Velleius libro 11.

M. Vipsianus L. f. M. n. Agrippa. Galliam vltiorem ex Prætura obtinuit, Imp. Cæsaris auspiciis: in Aquitania res prosperè gessit, & secundus Romanorum ducum belli causa Rhenum transiit. Anni insequentis exitu a Cæsare reuocatus ad triumphum, & ad Consulatam; cum ei curam classis adificandæ commisisset Cæsar, triumphum neglexit, ob Cæsaris damna & naufragia nolens esse in latitia: Appianus, Dio, Eutropius, & Orosius.

C. Asinius Cn. f. M. n. Pollio. Procos. Illyricum obtinuit M. Antonij auspiciis, tumultuantes Parthinos victor aliquot prælis compescuit: Dio libro XLVIII. & Florus Dalmatas Asinium Pollionem gregibus, armis, agris multasse tradit.

P. Ventidius P. f. M. n. Bassus. Procos. Legatus M. Antonij 111. viri præmissus cum legionibus ad bellum Parthicum, victo ac profligato T. Labieno eorum imperatore, Parthos Syria, Cilicia, & Tauro monte expulit, & Palæstinam recepit. Ob quam victoriam Romæ supplicationes M. Antonio, cuius auspiciis res gestæ erant, decrete sunt. Vide Dionem lib. XLVIII. Appianum in Parthica, Iosephum libro XIV. Plutarchum in Antonio, Eutropium, Zonaram, Florum, Iustinum, & alios.

C. Iulius C. Cæsaris libertus, Demetrius. Cyprum obtinuit, à M. Antonio insulæ præpositus, T. Labienum à P. Ventidio victum, ac profugum cepit: Dio lib. XLVIII. Fuerat autem Demetrius Cæsaris Dictatoris libertus, Zonara teste.

Sex. Pompeius Sex. lib. Menas. Legatus Propr. Sex. Pompeij Magni Procos. Sardiniam obtinuit, quam anno superiore M. Curio Cæsaris legato pulso occupauerat. Anno autem sequenti patronum deserens, insulam cum classe LX. nauium & exercitu Imp. Cæsari prodidit, ob quod factum in equestrem ordinem allectus, & annulis aureis à Cæsare donatus fuit. Vide Dionem libro XLVIII. qui Menam appellat cum Plutarcho, & alius, non Menodorum, ut Appianus libro V. Anno insequenti tub. C. Calpurnio Præfecto classis Cæsarianæ legatus, Menecratem classis Pompeianæ Præfectum occidit.

P. Canidius P. f. M. n. Cladius. Procos. Legatus M. Antonij 111. viri in Armeniam missus, eadem deinde subiugata, Iberos & Albanos ad Caucasum vsque in potestatem redegit, L. Gelio & M. Cocceio Coss. Plutarchus in Antonio, Dio libro XLIX. Bello civili Achiaco postea gliscente, iussus est ab Antonio cum sedecim legionibus ad oram maritimam descendere, Cn. Domitio, C. Sosio Coss. Anno sequenti terrestribus Antonij in prælio præfuit: victus, & Cæsaris iussu demum occisus, ut auctores sunt Plutarchus, & Orosius lib. VI. cap. XIX. ubi mendose P. Caninius.

Quæstor.

11. Vibius M. f. M. n. Maximus. Designatus erat, non iniit. Seruus enim erat fugitiuus, & tamquam ingenuus & ciuis Quæsturam petere ausus fuit. Sed cum agnouit dominus suus, & abduxit: Dio lib. XLVIII. Eusebius in Chronico.

L. MARCIUS. L. F. C. N. CENSORINVS. COS. A. DCCXIV.

EX MACEDONIA K IAN

C. ASINIUS. CN. F. POLLIO. PRO. COS. AN. DCCXIV

EX PARTHINEIS. VIII. K. NOV

L. Censorinum iam ante ex Plutarcho dixi Achaiam ex Prætura obtinuisse, bello Philippiensi confecto, cum M. Antonius in Asiam transiret. An verò is postea novos aliquos motus in Macedonia exortos oppræsserit, apud rerum Romanarum scriptores nihil certi reperio, nisi quòd Appianus obiter scribat, M. Antonium, pace cum Cæsare & Pompeio facta, partem exercitus, ut lucris, exercitusque assuesceret, in Parthinos gentem Illyricam, inquit, Epidamno vicinam, Bruti quondam studiosissimam; aliam verò partem in Dardanos Macedoniam incurfare solitos misisse. Quod sane Censorino & Pollio- ne duobus factum arbitror, qui iam multò ante partis Antonianæ fuerant, & eius auspiciis

ordines duxerant. Sed quia constat ex marmore Capitolino, L. Censorinum Kal. Ianuarius, quibus Consulatum inuit, ex Macedonia, & C. Alinium Pollionem eodem anno de Parthis triumphasse; anno potius superiore post pacem inter Antonium & Cæsarem reconciliatam Censorinum & Pollionem bella gessisse in Macedonia & Illyrico existimandum erit. Ceterum de Censorini hoc triumpho nihil reperio, verum Pollionis Dalmatico triumpho suffragantur Auctores etiam aliquot, ut Eusebius in Chronico, qui de Dalmatist triumphasse Pollionem scribit; sic item Horatius Ode prima libro 11. canens:

*Et consulenti Pollio curia,
Cui laurus aternos honores
Dalmatico peperit triumpho.*

*C. Pollio cur
situm Salo-
minum cogno-
minavit.*

Quem locum declarans Porphyrio commentator, dicit Pollionem Salona vrbe Dalmatiz capta triumphasse. Eiusdem victoriz ob causam filio postea nato Salonini cognomen à capta vrbe indidisse scribit Seruius, Pollionem Virgilianum declarans. Apud Senecam quarto Declamationum Labienus Pollionem Triumphalem senem appellat. Primus Pollio, teste Plinio, Romæ ex manubus bibliothecam instituit.

*Parthini qui
populi.*

Parthinos Illyrici dicit esse Stephanus ab oppido Partho: Plinius inter Macedoniz populos recenset, & Liburniz prius partem tenuisse non procul Salona Dalmatiz tradit libro 111. cap. xx11. & sequenti. Strabo libro vii. supra Dyrrachium & Apolloniam collocat in Epiro. Et Epidaurus Parthi norum vrbs nominatur à Dione, vbi de Pollionis rebus gellis obiter verba facit.

ANNI P. R. C. DCCXV.

Consules.

Ap. Claudius C. f. Ap. n. Pulcher. C. Norbanus C. f. / n. Flaccus.

CONSULES deinde produnt Tabulæ Græcæ Pulchrum & Flaccum; Cassiodorus, Marianus & Zonaras Ap. Claudium & C. Norbanum; Dio, Ap. Claudium C. f. Pulchrum, C. Norbanum C. f. Flaccum. Eodem modo Norbanus item in Capitolinis triumphis descriptus est.

*Bini Quæsto-
res quando
Prætores
1711.*

Hi Consules, ut refertur à Dione, primi binos Quæstores singuli habuerunt. Eodem anno sexaginta septem Prætores fuerunt, aliis subinde in aliorum locum subrogatis. Quidam puer item Quæstor factus, postridie virilem togam sumpsit. Prodigia multa euenerunt: olei fons trans Tiberim scaturiens die toto fluxit. Cæsar Liuiam vxorem duxit. Vide Dionem, & Eusebium in Chronico.

Mauritani Hispaniam incursantes depopulati sunt. Bellum rursus inter Cæsarem & Sex. Pompeium exoritur, Mena, vel ut Appianus, Menodoro, Sex. liberto transfugiente, qui Sardiniam cum classe & præliis Cæsari prodidit: eodemque anno maritimis aliquot præliis vario euentu inter partes pugnatum fuit, & Cæsar classem pænè totam tempestate conuulsatam naufragio perdidit. P. Ventidius Procos. Pacorum Orodus regis filium prælio maximo deuictum occidit: Dio, Appianus, Plutarchus, & alij.

Ædilis curulis.

P. Rutilius / . f. / . n. Lupus. Denarius argenteus Goltzj in anno DCLXX.

M. AEMILIVS. M. f. Q. n. Lepidus. II

M. ANTONIVS. M. f. M. n. II

IMP. CAESAR. DIVI. F. C. II

III. viri Reip. constituendæ per quinquennium.

*Triumvirum
alterum
quinquennium.*

Ante exactum Triumviratus quinquennium, quod pridie Kal. Ian. Ap. Claudio & C. Norbano Coss. exire debebat, videtur Lepidus, Antonius, & Cæsar in alterum sequens quinquennium semetipsos iterum 111. viros R. C. renuntiasse, forsitan ut aduersariis spem Reip. compellendæ abrumperent, neve qui noui motus, cessante Triumvirali potestate, exorirentur. Fragmentum enim Capitolinum, quod eos ab anni insequentis Consulibus Agrippa & Caninio virgula separat, satis ostendit, hoc anno, nempe Claudio & Norbano Coss. qui prioris quinquennij vltimus erat, ante tempus, non expectato quinquennij exitu, semet abdicasse ex imperato, forsitan ut aduersariorum consilia fallerent, continuoque se iterum Triumviros declarasse in alias, ut rursus, Kal. Ian. sextas, hoc est in alterum quinquennium.

quentium, quod proximis Kal. Ianuariis incipere debebat, Agrippa & Gallo Coss. Cuius honoris reiterati titulos in Cæsaris nummo quodā cum diui Iulij templo Venetijs ita legi aliquando: IMP. CÆSAR. DIVI. F. III. VIR. ITER. R. P. C. Sed quando renouarint tibi hunc honorem Triumviri, satis obſcurum eſt, licet apud Dionem & Appianum legamus, Cæſarem & Antonium anni exitu, quo Agrippa & Gallus Conſules fuerunt, cum per Octauiam poſt varias expoſtulationes reconciliari eſſent, Sex. Pompeio Contulatum & Sacerdotium, quæ ei deſtinata erant, ademille; principatum tibi in aliud quinquennium (iam enim exierat prius) prorogaſſe. Sed in hoc à Romanis factis diſcrepat, cum quo ad tempus, cum quod nullam M. Lepidi mentionem faciant.

Prouinciarum Rectores.

C. Caluiſius C. f. Sabinus. Procos. Præfectus claiſis Cæſariæ. Habuit ſub ſe legatos T. Statilium Taurum, quem nominat Oroſius, & Sex. Pompeium, Sex. Lib. Menam, qui cum claſſe Sardinienti tranſfugerat: Dio, Appianus, Zonaras, & alij.

Sex. Pompeius Sex. Lib. Menectates. Præfectus claſſis Pompeianæ, in prælio nuali occiſus eſt à Mena conliberto: Appianus, Dio, & alij.

C. Solius C. f. T. nepos. Procos. Syriam ac Ciliciam obtinuit. Legatus M. Antonij 111. viri Aradiis fame domitos ſubegit, Iudæos item Ieroſolymis expugnatis domuit, Antigonom regem captum, cruci alligatum, & flagris caſum ſecuri percuffit, eò quod prædium Romanum, quod apud ſe erat, occidiſſet: & Herodem Aſcalonitam regno Iudæorum præfecit. Vide Dionem lib. XLIX. Joſephum libro XV. Antiquitatum Iudaicarum, Plutarchum in Antonio, Zonaram, Eufebium in Chronico, qui regnum Iudæorum in hoc Antigono deſeciſſe ex Daniele Propheta pulcherrime declarat. Sed corrigendus Eufebij locus ille videtur, nam ſic perperam legitur: Antigonus contra Iudæos dimicans tandem occiditur, à quo vique in præſens tempus regnum Ieroſolymitanum deſtructum eſt, vbi legendum, contra Romanos, non, contra Iudæos. Eufebij in
Coronius
correctulo-
em.

P. VENTIDIUS. P. F. PROCOS. EX. TAURO. AN. DCCXV.

MONTE. ET. PARTHEIS. V. KAL. DECEM

Post Parthos tribus maximis præliis deuictos & proſtigatos, P. Ventidius M. Antonij P. Ventidij
triumphus,
vnde fortuna
vita. conſenſu Romam ad triumphum ſibi decretum proſectus eſt. Cuius frequens mentio eſt apud diuerſos Auctores, eò quod magnam & raram in vno hoc homine populus Romanus fortunæ mutationem viderit, vt qui puer cum matre captiua in triumpho ductus fuerat bello ſociali a Cn. Pompeio Strabone: vitam deinde inopem ſordidiſſimis exercitijs aluerat, rhedarius nimirum & mulio; is amicitia Cæſaris Dictatoris non ſolum ad ampliſſimum ordinem, magiſtratus, & Pontificatum euectus eſſet, ſed etiam primus de bellicoſiſſima Parthorum gente iuſtiſſimum triumphum magna hominum admiratione duxerit. Hinc Iuuenalis Satyra VII. tam de hac Ventidij fortuna, quàm de Ser. Tulij regis, quæ ex ſeruitute ipſum prouexit ad regnum:

Ventidius quid enim? Quid Tullius? Anne aliud quàm

Sidui & occulsi miranda potentia fati?

Seruis regna dabant, captiuis fata triumphos.

Vide Gellium lib. XV. cap. IV. Dionem, Velleium, & Val. Max. lib. VI. cap. X. Plinium lib. VII. cap. XLII.

ANNI P. R. C. DCCXVI.

Conſules.

M. AGRIPPA. L. F. // . N. L. Caninius. L. f. // . N. Gallus.

Abd. in eius locum factus eſt

T. Statilius T. f. // . N. Taurus.

SEQUUNTUR Conſules in Caſſiodoro & Mariano, M. Agrippa, L. Caninius: in Tabulis Græcis, Agrippa & Gallus: in Dione autem M. Viſpianus L. f. Agrippa, L. Caninius L. f. Gallus. Cornelius Nepos etiam in Attici vita M. Viſpanium Agrippam appellat. Ex humili & obſcuro loco ad ſummos honores Auguſti amicitia proueectum ſcribunt Tacitus libro I. & Valer. Maximus libro IV. cap. VII. atque ipſe Viſpianij gentilitium nomen ſuſtulerat, vt humile, teſte Seneca Rhetore in Controverſia

*T. Statilius
Taurus.*

fia xii. extrema. Antiqua etiam marmora & nummi satis declarant, M. Agrippam L. f. appellari maluisse. Ex intervallo vacuo quod in fragmento Capitolino videtur, colligere est, suffectum aliquem fuisse Caninio, de quo tamen nihil certi apud Auctores reperio. Suspicatur alij T. Statilium Taurum fuisse, qui triennio post Procos. triumphauit ex Africa, & deinde Consul iterum factus est, vt fragmentum ostendit Capitolinum. Sed priorem Consulatum quando gesserit, obscurum nobis est, nisi hoc anno fuerit suffectus.

Navalis rei bellicæ apparatus ingens contra Sex. Pompeium a Catore factus est, cuius cura M. Agrippæ Consuli mandata: qui Lucrinum atque Auernum lacus mari Tyrrheno vicinos in celeberrimum portum conuertit, cuius frequens apud Auctores fit mentio. Dum per omnes Italiæ maritimas oras classis fabricatur, Romæ ad prodigiorum terrorem accessit etiam crebra & insolita magistratuum commutatio, quæ omnium animos variè afficiebat, quando non Consules modo & Prætores, sed Quæstores item alij aliis sæpissime sufficerentur, non destinato prius tempore, ad quod abdicare deberent, sed pro arbitrio eorum penes quos summa potestas erat. In causa fuit multitudo omnis generis candidatorum, quorum plurimi magistratus petebant, non vt gererent, sed vt inter eos qui gessissent relati, honorem inde, vel provinciam aliquam acciperent. Quapropter idem accipiebat magistratum, & deponebat: id quod multi eadem vtrumque die fecerunt, nomine ac honore tantummodo contenti, onera atque impensas aliis relinquentes. Vide Dionem in fine XLVIII. Aradij atque Iudæi a C. Sotio Antonij legato subacti: Dio libro XLIX. Liuius lib. cxxviii. Iosephus lib. xv. qui nominat item Consules.

Prouinciarum rectores.

Va. viii.

Sex. Pompeius Sex. lib. Demochares. Sex. Pompeius Sex. L. Apollophanes. Præfecti classis Pompeianæ contra Cæsarem, suffecti in locum Menæ transfugæ, & Menecratis occisi. Ex his Demochares anno insequenti Sex. Pompeio deuictio captus semet interfecit, Apollophanes semetipsum Cæsari dedit. Vide Dionem, lib. XLIX. Appianum libro v.

Ædilis.

*Pietatis filij
erga parentē
singulare ex-
emplum.*

M. Oppius. // f. // nepos. Hic patrem à iii. viris proscriptum senem admodum, & idè fugere nolentem, sublatum in humeros inuitum quasi ex vrbe extulit, atque inde in Siciliam cum eo, modò manu ducens, modò ceruice baiulans senem, nemine vel molestante peruenit: qualis Æneas patrem gestans pingitur, reuerendus & hostibus. Gratum fuit populo Rom. raræ pietatis exemplum illud, propter quam, pace cum Sex. Pompeio facta, cum aliis proscriptis iuueni reuerso populus vitrò Ædilitatem hoc anno detulit. Quam cum recusaret ob paupertatem, quia publicatis eius bonis non erat unde Ludos ederet: plebs illud non sustinuit: sed stipem vitrò contulit, cum ad Ludorum impensas, tum ad rem familiarem sustentandam, vt inde ditatus Oppius fuerit. Aiunt, plerosque personatos pro histrionibus in Theatrum ingressos pecuniam præbuisse. Quin & scenici artifices de communi sententia gratuitam illi operam præstiterunt. Adeo non modò viuus Oppius pietatis ergò plebi Rom. gratus fuit: nam mortuum quoque honoris causa in Campo Martio sponte sepeliuit. Sed Senatus Pontificum monitu non diu post ossa inde sustulit, tamquam loco sacro non rite posita. Vide Appianum libro Ciuiliū iv. & Dionem in fine libri XLVIII.

ANNI P. R. C. DCCXVII.

Consules.

L. Gellius. L. f. L. n. Poplicola.

M. Cocceius M. f. // n. Nerua

Ab d. in. eius. loc. factus. est

Abd. in. eius. loc. fact. est

L. Munatius L. f. L. n. Plancus //

P. Sulpicius P. f. // n. Quirinus.

*L. Munatius
Plancus.*

REPERIMVS deinde Consules in Cassiodoro & Mariano L. Gellium & M. Cocceium: in Tabulis autem Græcis, Poplicolam & Neruam Cocceium: apud Dionem verò L. Gellium L. f. Poplicolam, M. Cocceium Neruam. Abdicasse Gellium, quædam vestigia litterarum, quæ adhuc extant in marmore Capitolino, videntur indicare. Suffectum illi fuisse coniecit Onufrius L. Plancum // quem Plinius bis Consulem & Censorem fuisse scribit lib. xiii. cap. iii. De priore Consulatu eius constat, de altero nihil

hil certi quo tempore eum gesserit: ut tum ex libito Principum mutabantur indies fere magistratus. Addit insuper collegam Planco, in locum Neruz, P. Sulpicium Quirinum Censorem, quem antea habuimus. Ex Tacito enim Contulem circa hæc tempora fuisse colligit.

Romæ hoc anno Ædilitas omnino intermissa fuit, omnibus, quibus hæc magistratus debebatur, ob impensas faciundas eum refugientibus. Ideoque munera Ædilium Prætores & Tribuni plebis obiuere. Et C. Mæcenæ eques tantum Romanus, nullo licet magistratu præditus, Cæsaris absentis nomine tanquam eius vicarius omnia tam Romæ quam in Italia per plures abhinc annos administravit. Vide Dionem libro XLIX.

Ædilis curulis.

Q. Catulus .i. f. .i. n. nepos. Denarius argenteus Goltzi anno DCCLXXV.

Aduersus Sex. Pompeium Cæsar vario euentu terrestribus navalibusque præliis pugnavit. Demum victus Pompeius, cum paucis nauibus in Asiam profugit. Cæsar Siciliæ vrbes in potestatem redegit, & M. Lepidum collegam, quem ex Africa cum exercitu ad societatem belli contra Sextum euocauerat, ab eo dissentire volentem, & xx. legionum fiducia superbum, exercitu & imperio spoliavit, abrogataque Triumviratus potestate, Circios in exilium misit.

M. Antonius cum xlix. legionibus & xvi. milibus equitum ingressus Armeniam ac deinde Mediam, Parthis bellum illaturus, Phraartem regem habuit obuium, primoque duas legiones cum omnibus impedimentis & tormentis amisit: deinde cum exercitu reuersurus in Syriam, iter infestantibus Parthis, sæpius summum adiit discrimen, & ea pericula e quibus ipse seruari se posse desperauerat. Igitur quarta circiter parte exercitus partim prælius, partim fame, siti & frigore aliisque brumæ incommodis culpa sua amisit, quia hiemare in Armenia nolebat, dum ad Cleopatram suam, cuius ardebat desiderio, festinat. Iberi & Albanæ à P. Canidio Crasso subacti. Vide Dionem lib. XLIX. Appianum libro v. Plutarchum in Antonio, Lium, Velleium, Florum, & alios.

Prouinciarum rectores.

M. Agrippa L. f. Procos. Præfectus classis Cæsariæ. Sex. Pompeium & eius Præfectos Democharem & Apolophanem nauali prælio bis vicit, Mylas & Tyndaridem occupauit. Romam reuersus, a Cæsare corona aurea rostrata donatus est, qui honos nemini ante eum habituserat: Auctores sunt Dio, Appianus, Lilius lib. cxxxix. Hinc eius nummi, qui adhuc videntur, cum eius effigie, corona nauali, & Neptuno.

Legati eodem bello fuere Cæsaris & Agrippæ.

C. Catinas C. f. .i. n. nepos. Procos. tres legiones in Siciliam duxit, ait Appianus libro v.

Ap. Claudius C. f. Ap. n. Pulcher. Procos. cum parte classis Cæsariæ fecit naufragium: idem Appianus.

T. Statilius T. f. .i. n. Taurus. Procos. classem cxxx. nauium ab Antonio Cæsari relictam duxit. Post victoriam profligato Pompeio, Sicilia recuperata, & M. Lepido legionibus & potestate spoliato, à Cæsare missus Taurus in Africam, qui vtramque Lepidi prouinciam citra negotium in potestatem redegit: Appianus, Dio, & Orosius.

L. Cornificius L. f. .i. n. Propr. Cum exercitu in Sicilia a Pompeianis oblectus, prælio decertandi copia non data, cum fame laboraret, relictis castris, & combustis nauibus, iter ingressus terrestris Mylas versus, per triduum grauissimè ab hostibus infestatus, plurimum damni passus est: donec ab Agrippa missæ tres legiones subsidio venissent: Appianus & Dio.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla Corvinus. M. Agrippæ Præfecti classis vicarius, Menam libertum cum septem nauibus à Pompeio rursus transfugientem recepit, cum duabus deinde legionibus in Siciliam missus. Bello confecto cum Cæsare Romam reuersum inter Augures, quamuis antea proscriptus fuisset, allegit: Appianus libro v. Dion lib. XLIX.

L. Laronius .i. f. .i. n. nepos. Cum tribus legionibus à M. Agrippa L. Cornificio missus subsidio: Appianus.

M. T. T. f. .i. n. Tisienus Gallus. Sex. Pompeij in Sicilia. M. Lepido primum cum exercitu oppositus, demum victo Pompeio, rebusque deploratis, ipse, & Apolophanes libertus cum suis semet Cæsari dederunt: Dio, & Appianus.

C. Fur-

C. Furnius // . f. // . n. Propr. Asiam obtinuit: M. Titius M. f. Rufus Classen. Ambo missi anno sequenti à M. Antonio contra Sex. Pompeium, bellum in Asia molientem; quem tandem à suis desertum & captum, Antonij iussu occiderunt. C. Furnius Legatus L. Planci fuerat anno dccx. in Gallia, & non diu postea Præturam petiisse, colligimus ex Ciceronis ad eum litteris, quæ extant Familiar. x. Tribunum quoque plebis suo item loco habuimus. Præturam non excessisse demonstrat his verbis Eusebius in Chronico: Fornij, inquit, pater & filius clari oratores habentur, quorum filius Consulatus ante patrem moritur. C. Furnium C. f. Consulem post suo loco recensebimus. M. Titius cum patre proscriptus, cum sibimet classem parasset peculiaris potentia causa, à Pompeianis captus fuerat; cui Pompeius propter patrem, qui proscriptus ad ipsum confugerat, pepercit. Verum is postea ad Antonium transfugit, & Pompeium in Asia benefactorem suum Antonij iussu cepit, & occidit, ut apud Dionem, Appianum, & Plutarchum legimus. Meminerunt Orosius, Lilius, & alij.

// . Munatius // . f. // . n. Plancus. Suriam obtinuit M. Antonij nomine, ut Appianus auctor est, quem scribit in litteris alicuius momenti maioris solitum adscribere nomen M. Antonij, & uti etiam ipsius annulo signatorio; & quosdam tradere, Planci tantummodò iussu Sex. Pompeium occisum fuisse. Porro si L. Plancus Contularis & Triumphalis hic fuit, Consul iterum sanè hoc anno esse non potuit. Appianus Plancum tantum appellat.

// . Oppius // . f. // . n. Statianus. Legatus M. Antonij bello Parthico cum duabus legionibus impedimentorum custodia præfectus, ab hostibus toto exercitu eius oppressio & deletio, occisus: Auctores sunt Appianus, Dio, Plutarchus, & Velleius.

Quæstores.

// . Titius // . f. // . nepos. M. Antonij // . viri in expeditione contra Parthos. Vide Appianum, & Plutarchum in Antonio.

M. Cælius // . f. // . n. Cicero Familiarium lib. xiiii. epist. xi. & xii.

CN. DOMITIUS. M. F. M. N. CALVINUS. AN. DCCXVII.

PRO. COS. EX. HISPANIA. XVI. K. SEXTIL.

Augusti Caesaris tempore Cn. Domitij triumphum.

Aurum coronarium ab Hispanis Cn. Domitio datum.

Oscensis argentum in triumphum.

Cn. Domitium ex Consulatu Imp. Cæsaris auspiciis obtinuisse Hispaniam, Censorio & Sabino Consulibus, suo loco diximus, & quæ in ea provincia gesserit. Hoc demum anno Romam rediisse, & ex Cæsaris sententia triumphasse, ostendunt Capitolina fragmenta. De quo item sic apud Dionem lib. xlviii. Cn. Domitio tam ob res bello præclare gestas, quam ob restitutam militarem disciplinam, cum de ordinum desertoribus supplicium sumpsisset, ut ob eam severitatem quoque M. Crassus appellatus fuerit, triumphus concessus. Is aurum coronarium, eius rei causa ab urbibus dari solitum, à solis Hispanis accepit. Quod parum in triumphi apparatus insumpsit, partim Romæ in restitutione Palatii, quod incendio consumptum instauravit ac dedicavit, cum aliis operibus splendide ornatum, tum imaginibus ac statuis, quas à Cæsare mutuo acceptas, cum deinde reposcerentur, non reddidit, tacete eluso Cæsare. Nam reposcenti, servorum inopiam excusans, respondit, ut mitteret suos, qui domum ex Palatio referant. Cæsar autem locum sacrum spoliare ventus, eas reliquit. Apud alios Auctores triumphus huius mentionem non reperio. Vidimus tamen nummos plerisque, Romæ capite, & spoliis barbaricis insignes, cum litteris, CN. CALVINUS, qui victoriam eius designant. In aliis item ipse cum sceptro in curru triumphali stans expressus est, adscriptum, CN. DOMITI. CALVIN. Vidimus etiam apud Cardinalem Granuellanum alios cum Pontificalibus instrumentis, & titulo, DOM. COS. ITER. IMP. Ab altera parte legitur nota Oscensis argenti ab Hispania contributi ad eius triumphum, OSCA. Quæ potens Beticæ quondam ciuitas, ut ex Plinio, Ptolomæo, & Plutarchi Sertorio colligimus. Oscensis autem argenti bigatorum dcl. oo. transulisse M. Catonem Censorium in triumpho suo ex Hispania citiore, Lilius auctor libro xxxiv. Sic Fulvij Flacci, Helvij Blationis, aliorumque triumphus ex Hispania Oscensis argenti signati mentionem facit, quemadmodum suis locis declaravi.

IMP. CAESAR. DIVI. F. II. III. VIR. R. P. C. II. A. DCCXVII

OVANS. EX. SICILIA. IDIBVS. NOMEMBR

Cæsar Augusti prærogativa.

Rebus in Sicilia à Cæsare gestis Romæ nuntiatis, ut Sex. Pompeium vicisset & profligasset, Siciliam recuperasset, M. Lepidum in ordinem redegisset, multi atque insoliti honores

honores redeunti magno consensu sunt decreti, statum videlicet, arcus trophæo insignis, & primus in consensu locus, utque ouans urbem intraret, & semper lauro coronaretur. Equibus nonnulla tantummodo accepit. Reuersus, extra pomerium ex more de rebus à se gestis ad populum disseruit; tributa ante bellum à Triumviris ex professione census imposita, quæ adhuc debebantur, remisit; vectigalia nonnulla abrogauit. Hinc domus illi ex publico decreta, ut sacrosanctus, non secus ac Tribuni plebis, esset. Cuius etiam meminit Orosius: Cæsari, inquit, Siculo bello confecto, seditione militari sedata, ouans urbem ingressus, ut in perpetuum Tribunitia potestatis esset, à Senatu decretum est. Ex omnibus ei decretis honoribus nihil accepisse præter thensam in Circensibus, statuam auream in Rostris, & annua solemnia diebus adeptæ victoriæ, docet Appianus. Quantem deinde introuisse in urbem, idem Appianus & Dio satis inuuant, & fasti Capitolini testantur: Tranquillus item duas ouationes habuisse Cæsarem tradit, alteram post Philippensem, alteram post Siculum bellum. De hac autem loqui existimo Eusebium in Chronico, cum dicit: Augustus triumphauit pedestris certaminis triumpho, Olympiade cxxcvi.

ANNI P. R. C. DCCXVIII.

Consules.

L. Cornificius L. f. . nepos. Sex. Pompeius Sex. f. . nepos.

LEGVNTVR Consules deinde in Cassiodoro & Mariano, Sex. Pompeius & L. Cornificius: in Tabulis Græcis, Cornificius & Pompeius: in Dione autem, L. Cornificius L. f. Sex. Pompeius Sex. f. L. Cornificium esse opinor, qui legatus Cæsaris anno superiore exercitum per Siciliam duxit, quem refert Dio tantum sibi obseruatum exercitum tribuisse, uti Romæ quoties foris deinde cœnaret, elephantum domum reuheretur.

Sex. Pompeius in Asia denuo bellum moliens, ab Antonio, legatis C. Furnio & M. Titio in Phrygia captus & occisus est. Eius mortis causa Cæsar Romæ Ludos equestres exhibuit, & M. Antonio currum apud Rostra, & statuas in templo Concordiæ posuit: Auctores sunt Dio & Appianus.

Cæsar quoque in Iapudes, Dalmatas, & Pannonios expeditionem parauit: Dio, Appianus, & Liuius.

Prouinciarum Rectores.

C. Norbanus C. f. . n. Flaccus Hispaniam Procos. obtinuit. Anno superiore Cn. Domitio successisse videtur, sed apud Auctores nullam eius rei mentionem reperio. Restamen in prouincia gessisse, colligimus ex ipsius triumpho, quem sequenti anno Romam reuersus gessit.

T. Statilius T. f. . n. Taurus Procos. obtinuit Africam. missus à Cæsare anno superiore, post M. Lepidum in ordinem redactum & imperio spoliatum in Sicilia, ut Africam Lepidi prouinciam occuparet, quam sine pugna facile inuasisse, atque obtinuisse Taurum refert Dio. Hoc autem anno Cæsaris nomine Africam totam administrasse, novos motus compressisse constat, & sequenti Romam ad triumphum decessisse, suo loco dicemus.

ANNI P. R. C. DCCXIX.

Consules.

L. Scribonius L. f. . n. Libo. M. Antonius M. f. M. n. n. absens.

K. Ian. abdic. in eius. loc. fact. est.

L. Sempronius L. f. L. n. Atrat nus.

Ex K. Iul. Paul. Æmilius L. f. M. n. Lepidus

C. Meminius . f. . n.

Ex K. Nou. M. Heremius

SEQVNTVR Consules in Dione, M. Antonius M. f. n. L. Scribonius L. f. Libo. In Tabulis Græcis, Antonius & Libo. Ceterum adiicit Dio M. Antonium . n. virum

Kal. Ianuariis iniuisse quidem hunc Consulatum, sed statim eodem die abdicasse, L. Sempronio in locum suum succedo: multoque fuisse, qui propterea in Fastis (cum abiens hoc fecerit) non Antonium Libonem, sed L. Sempronium collegam adiunxerint, velut Marianum & Cathodorum fecisse videmus, & Fastorum Auctorem, quorum aliquod fragmentum mox exhibebimus. Ceterum Appianus libro v. Civilium hos Consules cum aliis triennij insequentis docet ordinatos fuisse ante quadriennium, pace inter Caesarem, Antonium, & Sex. Pompeium confirmata, priusquam Antonius contra Parthos proficisceretur. Consules sequenti die, inquit, designati sunt in quadriennium. Ante omnes Antonius & Libo, ut tamen Antonio liceret alium pro se substituere, post illos, Caesar & Pompeius, tum Ahenobarbus & Sotius; deinde rursus Caesar & Antonius, tertium tunc futuri Consules. L. Libo locer erat Sex. Pompeij, cuius sororem Scriboniam Caesar ante duxerat: Romae ante aliquot annos ex libro Inscriptionum antiquarum patroni mei Marcelli Cernini Cardinalis (qui deinde propter praeclaras virtutes & insignem eruditionem euectus ad Pontificatum Maximum fuit, neque diu post bonorum omnium summo dolore est extinctus) exscripti exemplar cuiusdam tabulae marmoreae, quod Caput in castro vel palatio Ducis Calabriae seruari solet. Continet autem horum temporum Consules omnes, etiam successores, exactissime annotatis etiam quibus inierunt mensibus: bella insuper celebriora non omittit, ut non parum lucis historiae & argumento huic adferre possit: quod ideo studiosorum in gratiam hic attexere non pigebit, utque Collotianum fragmentum quoque exhibuimus, per suos annos explicare. Subscribuntur autem singulorum annorum Consulibus, Praefecturae (ni fallor) Capuanae magistratus; Praefecti nimirum quandocumque mutati fuere, Duoviri, Aediles, & Quatuorviri, annotatis etiam mensibus, quibus vel inierunt magistratus, vel deposuerunt. hoc videlicet ordine:

Marcellus
Cerninus P.
tif. Max.

Capuana ta-
bula exem-
plum.

TABELLA. FACTA. A. BELLO. MARSICO

P. PETINIVS	P. PVBLILIVS. AED
L. SEMPRONIVS	L. SCRIBONIVS
K. IVL.	PAVL. AEMILIVS
	C. MEMMIVS
K. NOVEM.	M. HERENNIVS
BELLVM.	ILLVRICVM
EX. K. IVL.	AD. K. IVL.
Q. LARTIVS	C. RVMEIVS. II. VIR.
C. ANNIVS	SEX. VETTIVS. AED
L. SCVTARIVS.	M. CALPVARNIVS. Q
IMP. CAESAR. II.	L. VOLCATIVS
K. IANVAR.	P. AVTRONIVS
K. MAI.	L. FLAVIVS
K. IVL.	C. FONTEIVS
	M. ACILIVS
K. SEPTEMBR.	L. VINVCIVS
K. OCT.	L. LARONIVS
EX. K. IVL.	AD. K. IVL
C. AEMILIVS.	Q. PONTIENVS. II. VIR
C. VALERIVS	C. TVRPILIVS. AED
L. LIVIVS. LIGVS.	L. CORNELIVS. Q
CN. DOMITIVS	C. SOSIVS
K. IVL.	L. CORNELIVS
K. NOV.	N. VALERIVS.
EX. K. IVL.	AD. K. SEPT. PRAEFECTI
T. LICINIVS.	L. CORNELIVS
EX. K. SEPT.	AD. K. FEBR.
C. PLOTIVS.	C. ANNAEVS. II. VIR

EX.

EX. K. IVL. AD. K. FEBR
P. SEXTIVS. Q. LVCCIVS. AED
EX. KAL. IVL. AD. K. IAN
L. ANNIVS. T. ANTONIVS. Q
IMP. CAESAR. III. M. VALERIVS. MESSAL
K. MAI. M. TITIVS
K. OCT. CN. POMPEIVS
BELLVM. ACTIAC
EX. K. FEBR. AD. K. IVL
SEX. TITIVS. L. GEMINIVS. II. VIR
M. METILIVS. L. ANNAEVS. AED
HOC. ANNO. QVAESTORES. CREATI
EX. K. IVL. AD. K. IVL
C. SVLPICIIVS. C. SALVIIVS. BVBVLCVS. Q
IMP. CAESAR. IIIL. M. LICINIVS
K. IVL. C. ANTISTIVS
BELLVM. ALEXANDRIN.
EID. SEPT. M. TVLLIVS
K. NOV. L. SAENIVS
EX. K. IAN. AD. K. IAN
L. CORNELIVS. Q. VETTIVS. II. VIR
L. SCVTARIVS. T. SEPTIMIVS. AED
C. CASSIVS. C. GEMINIVS. NIGER. Q
IMP. CAESAR. V. SEX. APPVLEIVS
L. OPPIVS. L. LIVIVS. II. VIR
M. MNARIVS. C. MESTRIVS. AED
Q. PLESTINIVS. SEX. FADIVS. Q
IMP. CAESAR. VI. M. AGRIPPA. II
IDEM. CENSORIA. POTES. LVSTRVM. FECIT
EX. K. IAN. AD. K. IVL
L. GAVIVS. C. GEMINIVS. NIGER. II. VIR
Q. CETRONIVS. C. CLODIVS. AED
Reliqua defunt.

Et hoc est Tabulae Capuanæ nostrū exemplar multo correctius, ut apparet, quàm quod Petrus Appianus inter Antiquitates orbis terrarū suas rettulit. Tituli verò superioris fragmentum, videlicet, TABELLA. FACTA. A. BELLO. MARSICO. satis ostendit, plures utriusque tabulas adiunctas fuisse, quæ simul Fastos magistratuum tam Romanorum quàm municipalium continuisse videntur, inceptos à bello Marfico, quo tempore Campanis aliisque Italix populis ferè omnibus ciuitas Romana data est. Sed ut ad historiam anni huius reuertamur, ex Consulibus iustèctis, qui (ut monstrat Tabula Capuana) Kalendis Iulius inierunt, Paullum Æmilium arbitror, qui postea Censor fuit cum L. Planco, ut auctores habemus Dionem, & fragmenta tam Collotianum quàm Capitolinum, quod L. f. M. d. appellat, insinuans L. Paulli (qui Cos. anno DCCIII.) fratrem patrualem fuisse: ut filius enim dici posset, breue temporis interstitium, videlicet sedecim solummodo annorum, inter Consulatum patris & filij, vix admittit. Eiusdem videtur nummus esse argenteus, cuius in triumpho L. Paulli de rege Persæ memini, in quo titulus apud effigiem Concordiæ, PAVLLVS. LEPIDVS. Adoptione autem transisse in Lepidorum familiam, insinuat cognomen vetustum, PAVLLVS. in prænomen mutatum: cum gentilitio nomine (quod idem utrique familiæ fuit) nonnihil, ut moris erat, immutato, uti non potuerit. Fortassis igitur hic frater adoptivus M. Lepidi III. viri ab eodem proscrip-
tū. Nec obstat quin rectè L. Paullus etiam suo nomine vocetur ab Historicis: nam & Cicero in Philippicis, & Val. Maximus lib. IX. non minus rectè Q. Metellum Scipionem Pompeij Magni socerum, aliquando aliter, omissis adoptatiis nominibus, P. Scipionem ger-
mano

*L. Æmilius
Paullus ado-
ptio ad Le-
pidos.*

mano ac naturali nomine appellant. P. Nasica etenim filius fuit, adoptatus à Q. Metello Pio. Sic etiam hic L. Æmilius L. f. M. n. Paullus proprio familiæ nomine vocari antè poterat, & ut adoptionem ostenderet, quæ ad Lepidos transierat, cognomen eorum adsumpsisse, suo priore in prænomen mutato. Plures item fuisse cognoscimus, qui adoptati duarum familiarum iure & sacris se uti, duplici tantum cognomine declararunt. Meminit autem Paulli Lepidi in partem anni huius Consulis Dio lib. XLIX. fine, his verbis: Porticum, quæ Paulli dicitur, Æmilius Lepidus Paullus propriis impensis perfecit; & in Consulatu suo (gerebat enim in parte istius anni) dedicauit.

*Augusti ex-
peditiones.*

Imp. Cæsar exemplo patris Diui Iulij expeditionem contra Britannos parauit. Pannonij, Dalmatæ, & Salassii rebellant: Auctor Dio lib. XLIX. fine.

M. Antonius Artavasdem Armeniæ regem, fide data, & amicitia specie euocatum in vincula coniecit, filium eius Artaxam prælio vicit, Armeniam partim vi partim deditione subiugauit: ibidem Dio & Lilius.

Prouinciæ.

M. Agrippa L. f. M. n. Procos. contra Dalmatas exercitum duxit: Dio in fine XLIX.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla, Legatus Cæsaris Propr. Salassos subegit: Dio ibidem.

L. Fufius M. f. M. n. Geminus. Legatus Cæsaris Pannoniam, quæ superiore anno pacis conditiones acceperat, obtinuit. Hoc anno rebellantes Pannonij Fufium Sicilia eiecerunt, sed ab eodem aliquot præliis superati & recepti sunt: Dio ibidem.

T. STATILIUS, T. F. TAVRVS. PROCOS. ANN. DCCXIX.

EX. AFRICA. PRIDIE. K. IVL.

C. SOSIVS. C. F. T. N. PROCOS. EX. IVDÆA. AN. DCCXIX.

III. NONAS. SEPTEMBR.

C. NORBANVS. C. F. FLACCVS. PROCOS. AN. DCCXIX.

EX. HISPANIA. IIII. IDUS OCTOBR

*Triplex Triū-
phus.
C. Norbani
Flacci,
C. Sosij C. f.
T. Statilij
Tauri.*

Eodem anno tres diuersis temporibus triumphos Romæ ductos fuisse, testatur Capitolinum marmor, de quibus exiguum prorsus mentionem apud Auctores reperio. De C. Norbani enim triumpho & rebus gestis in Hispania, nihil. Successisse tamen in ea prouincia post Consulatum Cn. Domitio Procos. cum his rebus bene gestis ad triumphum Romam rediret, est verisimile.

De C. Sosij rebus gestis suo loco verba fecimus. Rexit is Syriam legatus M. Antonij, Aradios & Iudæos subegit, Antigoni regem securi percussit. Cum Romam hoc anno reuersus esset, triumphum obtinuit, cuius etiam nulla fit mentio apud Iosephum, Plutarchum, Dionem, & Appianum, qui res eius in prouincia gestas describunt. Reperitur tamen argenteus nummus triumphum hunc eius exprimens, cum Romæ capite, & quadriga triumphali, in qua togatus cum sceptro, adiunctæque litteræ, C. SOSIVS. C. F.

T. Statilium Taurum Velleius triumphasse declarat his fere verbis: M. Agrippæ & Statilio Tauro nouitas familiæ laud obstitit, quo minus ad multiplices Consulatus, triumphosque, & complura eueherentur sacerdotia. Hunc Taurum Cæsar, bello contra Sex. Pompeium confecto, Sicilia recuperata, & M. Lepido cum legionibus suis in potestatem redacto, misit in Africam cum exercitu, ad occupandam Lepidi prouinciam, eamque facile sine prælio obtinuisse scribit Dio. Mox tamen nouos in Africa motus fuisse exortos, ex eodem Auctore colligimus. At enim Cæsarem, Pompeio mortuo, cum res Africæ compositione indigerent, in Siciliam profectum, ut inde transmitteret in Africam. Cumque tempestatibus ibidem aliquamdiu retineretur, quo minus traiceret, ob Dalmatarum, Iapudum, & Salassiorum rebellionem & excursionem, reuocatum fuisse in Italiam. Africanos autem motus feliciter tum oppressisse videtur T. Statilius Procos. qui tum Africam obtinebat, & idem triumphum meruisse, quem prid. K. Iulias hoc anno duxit. Et sane eodem spectare videtur denarius argenteus (quem penes Hubertum Goltzium virum Antiquitatis studiosissimum vidisse memini) à C. Memmio cusus, cum Neptuni capite, & Victoria quæ trophæum coronat, spoliis tam terra quam mari partis onustum.

ANNI P. R. C. DCCXX.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. II.

L. Volcatius L. f. // n. Tullus

K. Ian. abd. in. eius. loc. fact. est

P. Autronius P. f. L. n. Pætus.

Ex. K. Mai. L. Flavius // f. // nepos.

Ex. K. Iul. C. Fonteius C. f. // n. Capito. M'. Acilius // f. // n. Auiola

Ex. K. Sept. L. Vinucius // f. // nepos.

Ex. K. Oct. L. Laronius // f. // nepos.

A Mariano Consules proferuntur C. Cæsar Octavianus 11. & L. Volcatius: à Cassiodoro C. Cæsar 11. L. Volcatius; sed deest in exemplaribus reiterati à Cæsare Consulatus nota: nam hic secundus est, quem nono post primum anno gessit, ut auctor est Suetonius, & paucissimis, inquit, horis; nam Kal. Ianuariis, cum manè pro æde Capitolini Iouis paululum curuli sella præsedisset, honore abiit, suffecto alio. Hunc Consulatum Cæsar ex fœdere pacis contractæ (sicut antea dixi) cum Sex. Pompeio gerere debuisset, nisi bello superatus & occisus fuisset. Collegam igitur sibi sumpsit L. Volcatium L. f. Tullum, ut cum appellat Dio, qui Cæsarem Antonij exemplo K. Ianuariis statim abdicasse dicit. Meminit eiusdem rei Appianus in Illyrica, sed perperam Volcatius, Barbatius Tullus vocatur. Cæsarem enim scribit, ut iniret Consulatum, ex Dalmatia, ubi bellum gerebat, Romam rediisse; quem mensis initio ingressus, (ait) eamet die Antonio administratione præbita, ipse in Dalmatias iterum procurrit, Triumviratum adhuc retinens, licet iam secundi quinquennij terminus effluxisset. Eo loco item mendosè appellari Antonium, pro Autronio, suspicor. Tabulæ enim Capuanæ exemplar, in quo omnes eius anni Consules reperimus, P. Autronium Kal. Ianuarii Cæsari suffectum prodit. Is frater fortassis L. Autronij Pæti, qui quadriennio post Procos. ex Africa triumphauit: modò non idem sit, ut prænomen in exemplari tabulæ Capuanæ corruptum videri possit. Eadem reliquos eius anni suffectos Consules nobis protert, videlicet L. Flavius ex Kal. Maiis ad Kal. Iulias; qui Pæto (ni fallor) successit, cum is in Africam Tauro successurus mitteretur. Meminit L. Flauij Consulis à M. Antonio facti, & abdicati Dio, libri XLIX. fine, nisi Cluius sit legendum. *Χλαυί* sanè, quemadmodum in Græco legitur, vitiatum non men videtur. *Appianum bñ correctum.*

Kalendis Iuliis denuò alij duo Consulatum inierunt, C. Fonteius & M'. Acilius. Ex his Fonteius legatus M. Antonij in Asia fuerat: Capitonem Fonteium enim ante bellum Parthicum Antonius in Ægyptum miserat cum mandatis, uti Cleopatram adduceret in Syriam. Meminit eiusdem Horatius: *P. Autronium Cor.*

— *Capitoq, simul Fonteius ad vnguem*
Factus homo, Antonij quo non magis alter amicus.

Pater videtur fuisse hic Fonteius C. Capitonis, quem habebimus Consulem in fragmentis Capitolinis anno DCCXLIV. De M'. Acilio Auiola legimus Consularem mortuum in rogo reuixisse, & quoniam subueniri non poterat, viuum crematum: Auctores sunt Plinius lib. VII. cap. LII. Val. Max. lib. primo cap. VII. De L. Vinucio apud Auctores nihil quidquam me legisse memini: huius tamen denarius extat argenteus, excusus dum Triumvir esset monetæ sub Augusto. L. Laronius autem legatus Cæsaris fuit bello Siculo contra Sex. Pompeium, ut antè suo loco declarauimus. *Dionis castigatus locus.*

Bocho Mauritanæ rege mortuo, regnum eius Cæsar nemini alij dedit; sed inter provincias Romanas rettulit. Antonius cum exercitu ad Araxem profectus, quasi Parthis bellum illaturus, satis habuit cum Medorum Rege societatem iunxisse, cui partem Armeniæ nuper occupatæ dono dedit, & auxilia contra Parthos promisit, Medo vicissim aduersus Cæsarem auxilia promittente, si bellum ingruat.

Dalmatæ subacti pacem petierunt oblidibus datis, quibus tributo imperato pax data fuit. Signa item P. Vatinius quondam adempta reddere iussi sunt, quæ Cæsar in Octauia porticu Romæ suspendit, cui triumphus ob bellum Illyricum confectum decretus; quem in aliud tempus reiecit. Omnia latius apud Dionem, Plutarchum, & Appianum in Illyrico. *Dalmatæ pacem petunt.*

Prætores.

L. Asellius // f. // n. * Rufus. Abdicauit, in eius locum factus est

Asellij Romæ. // Asellius L. f. // nepos. De quibus ita apud Dionem legimus: Et cum L. quidam
Asellius Prætura propter diuturnum morbum se abdicaret, filium eius ei suscepit Cæsar. In alterius autem Prætoris locum extrema magistratus die defuncti, alium ad reliquas horas ordinauit. Mendose in Dionis exemplaribus Asyllius legitur. Asellios autem nominat Cicero in oratione pro Cluentio. An verò hic ille Prætorius, qui ut luxuriosus ab Horatio poeta notatur, quod vsum ciconiarum comedendarum primus Romæ inuenisset, mihi quidem incertum:

*Tutus erat rhombus, tutoq; ciconia nido,
Donec vos auctor docuit Prætorius.* —

Asellius sanè vocatur ille Prætorius ab Acrone, Rufus autem à Porphyryone, additque repulsam in Præturæ petitione passum, & idcirco tale epigramma meruisse:

*Ciconiarum Rufus isle conditor,
Hic est duobus elegantior Plancis,
Suffragiorum puncta non tulit septem,
Ciconiarum populus vltus est mortem.*

Atqui Cornelius Nepos haud contemnendus Auctor est, qui Diui Augusti principatu obit, cum scriberet turdos paulò antè cæptos saginari, addidit ciconias magis placuisse quam gruæ: cum hæc ales postea Pliniano tempore inter primas expeteretur, illam nemo voluerit attingisse. Sic Plinius lib. x. cap. xxxiii.

Prouinciarum Rectores.

L. Autronius P. f. L. n. Pætus. Procos. Africam obtinuit. T. Statilio Tauro successisse videtur ex Consulatu, si L. Autronius appellandus erit, qui Cæsari K. Ian. susceptus, in Kalendas usque Maias Consulatum gessit, velut Tabula monstrat Capuana. Nam Taurus deinde Romam ex Africa reuersus pridie Kal. Iulias triumphauit. Quadriennio fere (si L. Pætus est) prouinciam obtinuit, ut triumphus eiusdem declarat.

T. Statilius. T. f. // n. Taurus. Procos. Dalmatiam obtinuit. Quem Cæsar ad Consulatum profecturus Romam, ad residua belli Illyrici conficienda reliquit, Dalmatas, excluso vndique comœatu, fame & populationibus usque adeò domuit & fatigauit, ut reuertentipost Consulatum Cæsari sponte se dediderint: Appianus in Illyrico, Dio libro XLIX.

Ædilis.

M. Agrippa
in urbem quæ
conuulsa.

M. Agrippa L. f. // nepos. Hic Ædilitatem, licet antea Consul fuisset, sua sponte acceptauit, ut munificentia & liberalitate pop. Romanum sibi & suo Cæsari conciliaret. Ædificia publica ferè omnia refecit privato suo sumptu; in primis vias & aquæductus vetustate dilapsos restituit; singulari cura compluribus salientibus aquis urbem instruxit; cloacas urbis expurgauit; & inductis vndique septem annuum riuus, quibus sordes deueherentur in Tiberim, per cloacas & meatus subterraneos Romam sub fundamentis suis nauigabilem fecit. Et ipse in hoc magistratu sub terra per cloacas in Tiberim nauigauit. Circum restaurauit. Delphines & oua crexit, quibus cursuum circuitiones ostenderentur. Ludos magnificentissimos edidit, conductis item pretio pueris, qui Troiæ ludum equestrem exhiberent. Denique tesseras in Theatrum proiecit, quibus argentum, vestis & varia munera spectantibus offerebantur. Res quoque venales multas in medio positas, populo diripiendas dedit. Tonsores conductos ex suo præbuit; ad hæc oleum salemque ad balnea publice omnibus tam viris quam mulieribus gratis per annum. Præterea Mathematicos & Astrologos urbe eiecit. Hæc latius Dio libro XLIX. Plinius libro xxxvi. cap. xv. & Frontinus de Aquæductibus, ubi corrige nomina Consulatum, & adde, quas aquas induxerit.

ANNI P. R. C. DCCXXI.

Consules.

Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus. C. Sotius C. f. T. nepos.
 Ex. Kal. Iul. L. Cornelius . . f. . n.
 Ex. Kal. Nou. N. Valerius. . f. . n.

KALENDIS Ianuariis anni insequentis inierunt Cn. Domitius Ahenobarbus & C. Sotius, iam ante triennium designati, pace cum Sex. Pompeio reconciliata, velut ante ex Appiano demonstraui. Nominantur a Cassiodoro, Mariano, & Cornelio Nepote in vita T. Pomponij Attici, qui his Coss. mortuus est, Cn. Domitius, C. Sotius: in Tabulis Græcis, Ahenobarbus & Sotius: in argumento libri quinquagesimi Dionis, Cn. Domitius Cn. f. Cn. n. Ahenobarbus, C. Sotius C. f. C. nepos. Sed titulum triumphum quem ante de Iudæis duxit, sequi potius visum fuit: nam Titi nepotem appellat. Amicos & legatos M. Antonij fuisse hos constat, & pro anni parte solummodò Consulatum gessisse. Hinc Suetonius in Augustum scribit, M. Antonio hosti iudicato necessitudines remisisse, & amicos omnes, atque inter alios C. Sotium & Cn. Domitium tunc adhuc Consules. Tabula autem Capuana suffectos prodit ex Kalendis Iul. L. Cornelium, ex Kal. Nouemb. N. Valerium. De quibus nihil certi apud Auctores alios reperio.

Cæsaris & Antonij inimicitia in apertum bellum his Coss. eruperunt. Cum enim C. Sotius Cos. Kal. Ian. in Senatu Cæsarem absentem grauitè accusasset, & multa in Antonij laudem dixisset; Cæsar Romam reuersus, terribi armatis aduersa factione, habitato Senatu in Antonium acerbe inuectus; testamentum eius apud Vestales repertum, de Cleopatraz liberis inter heredes nuncupatis, alienatisque populi Romani provinciis aperuit, & recitari pro concione curauit. Et tantam Antonio apud populum inuidiam concitauit, ut absenti imperium abrogatum, Consulatus adeptus fuerit, quem anno sequenti gerere debebat. Cleopatraz bellum indictum, impunitas & laudatio decreta, qui Antonium deseruissent. Consules ambo qui partium Antonij erant, permittente Cæsare, Romam reliquerunt, & ad Antonium profecti sunt, quos multi e Senatu sequuti sunt. Vicissim ab Antonio ad Cæsarem non pauci deseruerunt, & in primis L. Plancus Procos. & M. Titius legatus. Hinc utrimque belli apparatus fieri palam cepit: delectus habitus, conflata undecumque auxilia. Igitur orbis Romanus denuò in partes discessit. Cæsari omnis Italia, Gallia, Hispania, Africa, Sicilia, Sardinia, Illyricum: Antonio Macedonia, Græcia, Thracia, Cyrene, Ægyptus, & Asia, Orientalique dynastæ & Reges omnes accesserunt. Vide Dione in libri quinquagesimi exordio, Plutarchum in Antonio, Lium, Florum, Velleum, Orosium, & alios.

Trib. plebis.

Nonius . . f. . n. Balbus. Edicto C. Sotij Cos. quod Kal. Ianuarijs contra Cæsarem absentem promulgare volebat, intercessit: Auctor est Dio lib. quinquagesimo.

Quæstores.

C. Æmilius C. f. . n. Flaccus Anianus. L. Brutius. L. f. . nepos.

ANNI P. R. C. DCCXXII.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. III. M. Valerius. M. f. M. n. Messalla
 Corvinus.

Ex. K. Mai. M. Titius. . . f. . n.

Ex. K. Oct. Cn. Pompeius. . . f. . n.

NOMINAT hos ita Dio: Marianus C. Cæsarem Octavianum III. M. Valerium Messallam habet: Cassiodorus omittens primum Cæsaris Consulatum, quem

C. Panse suffectus gessit, hoc anno C. Cæsarem II. & M. Messallam prodit: Tabula Græcæ Octavianum Augustum & Corvinum suggerunt, licet non suo loco; mendosa enim eo loco sunt, quemadmodum & antea suo loco dixi. M. Antonius Cæsari collega in hoc tertio Consulatu destinatus erat tunc, cum pace cum Sex. Pompeio conciliata Consules in plures annos designarunt. Verum antequam iniret, Antonio absenti abrogatus à populo Consulatus, & in eius locum factus est M. Valerius Messalla Corvinus, qui ab Antonio proscriptus fuerat, ut apud Dionem legimus. Tertium autem hunc Consulatum anno interiecto post secundum gessit Cæsar, neque anno, ut ait Suetonius, integro. Suffectos igitur legimus in tabula Capuana, ex Kal. Mai. M. Titium, & Cn. Pompeium ex Kal. Octobris. Titius videtur, qui paulo ante cum L. Planco ab Antonio descuerat ad Cæsarem.

Imp. Cæsar cum classe & terrestribus copiis in Epirum transit, & cum Antonio ad Actium nauali prælio congressus insignem victoriam reportauit, ipsum & Cleopatram in Ægyptum fugere coëgit ad III. Nonas Septembres, quo die primum Cæsari soli vniuersus imperij Romani principatus cessit, quem per annos deinde XLIV. tenuit. Eadem die Cæsar adepta victoria Apollini, qui apud Actium colitur, naues hostium captas consecrauit, & postea templum amplificauit, ludos instituit Actiacos, & eo loco ubi castra habuit, urbem exstruxit, quam Nicopolim appellauit.

Prouinciarum Rectores & Legati in bello Actiaco.

*C. Cilnius
Mæcenus.*

C. Cilnius // . f. // . n. Mæcenus. Eques Rom. Imp. Cæsaris absentis nomine urbem atque Italiam administravit, M. Lepidum, M. Lepidi III. viri filium anno insequenti per coniurationes contra Cæsarem bellum in Italia molientem oppressit & occidit: Dio, Velleius, Linius, Tacitus lib. v.

C. Albius C. f. // . n. Carrinas. Procos. Galliam vltiorem obtinuit. Morinos, & alios quosdam populos qui vnà rebellauerant, subegit: Sueuos Rhenum magna manu transeuntes reppulit, ut apud Dionem legimus. Subindicat autem eius triumphus, quem postea cum Cæsare gessit, hoc quasi anno res in Gallia ipsum gessisse.

M. Agrippa L. f. // . n. Procos. Præfectus classis Cæsarianæ. Leucada, Patras, & Corinthum cepit, à Cæsare postea ob victoriam naualem vexillo cæruleo donatus: Dio, Velleius, Plutarchus, Zonaras, & Orosius lib. vi. cap. ix.

M. Larius // . f. // . nepos. L. Arruntius // . f. // . nepos. Legati classis Cæsarianæ: Velleius. L. Taurestium videtur hunc appellare Dio, sed nescio an rectè.

T. Statilius T. f. // . n. Taurus. Procos. terrestres copias Cæsaris duxit: Plutarchus, Velleius.

C. Sosius C. f. T. n. L. Gellius L. f. L. n. Poplicola. Procos. Præfecti classis Antonianæ: Dio, Velleius, Plutarchus, & alij.

P. Canidius P. f. // . n. Crassus. Procos. terrestres Antonij copias duxit. Post prælium nauale Actiacum legiones deseruit, & ad Antonium profugit; tandem captus, Cæsaris iussu occisus est: Velleius, Plutarchus, & Orosius, ubi male Caninius.

// . Pinarius // . f. // . n. Scarpus. M. Antonij legatus in Cyrenaica, legiones quatuor exercitum ad defensionem Ægypti obtinuit, quas anno sequenti ad Cæsarem deficiens Cornelio Gallo tradidit: Dio lib. LI. Orosius libro vi. cap. XIX. Eius adhuc reperiuntur denarij argentei cum Hammonis capite, & Victoria.

Q. Didius // . f. // . n. Syriam obtinuit M. Antonij nomine. post cladem Actiacam defecit ad Cæsarem: Dio lib. LI.

Quæstor.

M. Æmilius C. f. // . n. Anianus Flaccus.

ANNI P. R. C. DCCXXIII.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. iv. M. Licinius M. f. M. n. Crassus.
Ex. Kal. Iul. C. Antistius // f. // n. Vetus.
Ex. Eid. Sept. M. Tullius M. f. M. n. Cicero.
Ex. Kal. Nou. L. Sænius // f. // nepos.

CONTINVASSE Cæsarem suos Consulatus, auctor est Tranquillus, à tertio vsque ad ^{Augustus} undecimum, & quartum non Romæ, sed in Asia inuisse, cum iam Imperator sex- ^{quartum Cos.} tum, ut ait Orosius, post victoriam Actiacam appellatus, & Consul quartum cum M. Licinio Crasso factus esset. Nominant itaque in hunc annum Consules Cassiodorus, Marianus, Tabulæ Græcæ, Eutropius, & Dio, Cæsarem iv. & M. Licinium M. f. Crassum. Et quamuis Tranquillus hunc Cæsaris Consulatum non numeret inter eos quos annuos gessit, Dio tamen anno toto Consulem fuisse Cæsarem affirmat, cuius sententiam sequi etiam videntur Plinius & Plutarchus. Tabula item Capuana susceptos prodit M. Crasso in primis ex Kal. Iulij C. Antistium Veterem, qui *Quæstor* in Syria, & post legatus Cæsaris bello Siculo fuerat. Antistio deinde M. Tullium Ciceronem ex Idibus Septembribus; Ciceroni autem ex Kal. Nouemb. L. Sænum successisse. De M. Tullio Ciceronis ^{M. Tullius} oratoris filio Plutarchus cum Dione scribit, paulò post debellatum Antonium, Cæsarem ^{Cicero Ora-} Consulem factum, sibi que collegam in eo magistratu delegisse Ciceronis filium. Quo Consule Senatus decreto statuas Antonij deiectas, memoriam ornamentaq; eius abolita, statutumq; ne quis imposterum ex gente Antonia Marci prænomine vteretur. Atq; ea ratione factam ultionem extremam mortis Tullij filio Consule. Plinius libro xxii. cap. vi. refert Augustum cum M. Cicerone filio Consulem Idibus Septemb. a Senatu oblidional corona donatum fuisse: Quæ res, inquit Seneca de Beneficiis libro iv. Ciceronem filium Consulem fecit, nisi pater: Syriam Procos. postea obtinuit. Seneca Suas. i. fine, Appianus Ciuium lib. iv.

Cæsar in Ægyptum cum exercitu transiit, Pelusium ac Paretonium occupauit, M. Antonium obsedit, qui in vltima rerum desperatione, cum in conspectu suo classis at- ^{Augustus Æ-} que exercitus sui transirent ad Cæsarem, semet interemit: Cleopatra simul cum gazis ^{gyptum in} & vrbe Alexandria in potestatem Cæsaris redacta, exemplo Antonij & ipsa, ne in triumphum duceretur, voluntaria morte occubuit. Cæsar Ægyptum in provincie formam ^{provincia for-} redegit, & tributariam fecit. Vide Dionem, Plutarchum, Velleum, Orosium, & alios.

Prætores.

T. Carisius // f. // nepos. M. Vinucius P. f. // nepos
Qui ex lege Augusti quinquennio post provincias ex Prætura administrarunt, ut suo loco demonstrabimus.

Prouinciarum Rectores.

Cn. Cornelius // f. // Gallus. eques Romanus Legatus Propr. Ægyptum primus obtinuit. Prouinciam illam vbertate & pecuniarum copia abundantem nulli Senatori committere ausus fuit Cæsar, suspectam habens Ægyptiorum leuitatem, & nouarum rerum studio gentem deditissimam esse non ignorans. Eadem scribit Tacitus libro xvii. prouinciarum statum describens qui erat ante bellum Vitellianum: Ægyptum copiasque (inquit) quibus coerceretur, iam inde a Diuo Augusto eq. Rom. obtinent loco regum. Ita visum expedire, prouinciam aditu difficilem, annonæ fecundam, superstitione ac lasciuia discordem & mobilem, insciã legum, ignaram magistratum domi retinere. Hæc ibi Tacitus. Dedit igitur iurisdictionem Augustus in prouincia Prætoriam, eorumq; decreta perinde haberi voluit, ac si magistratus Romani cõstitissent, ut idẽ Tacitus lib. xii. ait. Mox & aliis prouinciis equites Rom. præfecti sunt, eodem iure atque exemplo, ut Iudææ, Cappadociæ, Ponto, Bithyniæ, ut postea cõstabit. Claudius pro equitibus aliquando libertos etiam præfecit. Procuratores vocat plerumq; Tacitus, quibus Claudium omne ius suum tradidisse dicit: eorumq; edicta ut sua haberi rata voluisse. Fuit autẽ, ut Auctores consentiunt, hic Cornelius Gallus poëta, cuius Ouidius & alij meminerunt, quemque in Bu-

in Bucolicis solatur Virgilius spretum à Cytheride, vel Lycori, ut eam appellat, amica; quæ illo deserto M. Antonium in Galliam cum exercitu tendentem sequuta erat, ut apud Seruium legimus. Exhaustisse variis modis provinciam scribit Ammianus Marcellinus libro xvii. Itaque ab Augusto destitutus, & extra provincias suas relegatus, cum à diuersis reperundarum accerferetur, metu nobilitatis acriter indignata, cui causam commiserat Cæsar cognoscendam, stricto ferro incubuit. Quod triennio post accidisse Dio demonstrat, qui Cornelium Gallum vocat, ut Suetonius & alij. At Eutropius Cn. Cornelium Gallum, cum suo prænominе. Meminitque & Sex. Aurelius Victor.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla Corvinus. Procos. Galliam Narbonensem obtinuit, quemadmodum post in eius triumpho.

ANNI P. R. C. DCCXXIV.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. v. Sex. Appuleius Sex. f. Sex. nepos.
Ex. Kal. Iul. Potit. Valerius // f. // n. Messalla

RECENSENTVR Consules à Dione Cæsar v. Sex. Appuleius Sex. f. Sic etiam in Tabulis Græcis & Capuana, quæ hoc anno Consules suffectos nullos adiecit. Dio tamen auctor est, Potitum Valerium Messallam in parte anni successisse Sex. Appuleio, & propter aduentum Cæsaris sacrificasse pro Senatu & populo Rom. Zonaras bouem immolasse Consulem scribit, ob Cæsaris aduentum, quod nulli prius acciderat. Suetonius autem Capuanis Tabulis conueniens, hunc quintum Cæsaris Consulatum inter eos numerat, quos continua annorum serie continuauit, quem non Romæ, sed in Samo insula misisse scribit. Dio hunc annum vrbis dcc. xxv. appellat, & ita etiam Orosius, qui item Consules nominat, sed perperam L. Appuleius legitur in vulgatis exemplaribus. A Mariano recensentur C. Cæsar Octavianus v. & Sex. Appuleius.

Cæsar confecto Alexandrino bello, rebus in Ægypto constitutis, per Asiam & Græciam reuersus est, cui aduenienti Senatus quamplurimos & inulatos honores decreuit: uti apud Dionem, & Orosium libro vi. latius.

Qui provincias rexerunt.

T. Statilius T. f. // n. Taurus Procos. Hispaniam citeriorem obtinuit. Cum Cantabris, Vaccæis, Asturibusque bellum gessit: Dio lib. li.

.Nomus // f. // n. Gallus. Legatus Cæsaris vltiorem Galliam obtinuit. Treuiros Germanorum auxiliis fretos & rebellantes subegit: Dio ibidem. Is C. Carrinati, qui hoc anno Romam ad triumphum rediit, successisse videtur.

M. Licinius M. f. M. n. Crassus. Procos. Macedoniam obtinuit. Dacos, Basternas, Getas, Thraces, & Mysios subegit: Dio, Liuius lib. cxxxiv. Florus libri quarti fine, Zonaras libro ii.

L. Sempronius L. f. L. n. Atratinus Procos. Africam obtinuit. Consul quinquennio antè fuit. L. Autronio ad triumphum hoc anno decedenti successisse videtur. Ipsum deinde anno dccxxxii. ex eadem provincia triumphasse docent Capitolina marmora.

Imp. Cæsar Diui. f. C. n. iiii. Cos. v. an. dccxxiv.
de Pannonicis, Delmatis, Iapudibus, &
Galleis. viii. Idus. Sextil.

C. Albius C. f. Carrinas Procos. de Galleis. an. dccxxiv.
Morinæis & Sueucis. viii. Idus. Sextil.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. iv. Cos. v. ann. dccxxiv.
ex Macedonia. vii. Idus. Sextil.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. v. Cos. v. an. dccxxiv.
ex Ægypto vi. Idus. Sextil.

Honores Augusti decreti.

Cæsari Romam ad triumphum redeunti, Senatus, ut dixi, varios decreuit honores, quibus paulatim omne imperium potestatemque Reip. in vnum ipsum transtulit. Decreta est

est illi Tribunitia potestas quamdiu viueret, auxiliumque ferre posset implorantibus ipsum intra pomerium atque extra, usque ad quingentos passus, quod nemini ante Tribuno plebis concessum fuerat: utque ad eum prouocationes fierent, non ut ante ad populum, utique in iudiciis quibuscumque sententiam dicere posset, utique eius acta omnia Kal. Ianuarius, ineuntibus nouis Consulibus, quotannis iuramento confirmarentur; ut in votis, non solum publicis, sed etiam priuatis, pro eius salute libaretur; vota seorsim pro eodem conciperentur; Sacerdotum numerum ex arbitrio suo augeret; Ianum clauderet. Cuius rei in memoria in extant adhuc temporis nummi eius quamplurimi, cum Iani templo clauso & Providentiae titulo, tamquam pax ubique terrarum sua providentia fuisset parata, cum tamen adhuc in armis essent Treveri cum Germanis, Vaccari, & Cantabri, quae bella tum nullius momenti, ciuilibus maxime oppressis discordis, reputabantur. Ad damus item adulatoria ex multis quaedam. Decretum, ut tribus Iulia ab eo denominaretur; corona & habitu triumphali ut ipse passim in solemnibus vteretur; currus ipsi statueretur in foro. Basis, cum insteterat, marmoreae pars quaedam eo fori loco effossa est, titulumque inscriptum ipse cum Romae essem, hunc legi:

SENATVS. POPVLVS Q. ROMANVS
IMP. CAESARI. DNI. IVLI. F. COS. QVINCT
COS. DESIG. SEX. IMP. SEPT

REPVBLICA. CONSERVATA

Redeunti ad urbem, virgines Vestales, Senatus, populusque obuiam prodire voluit, quod tamen non permisit; tres autem deinde curules triumphos, ut ait Suetonius, duxit continuo triduo, Dalmaticum, Adriaticum vel Macedonicum, & Alexandrinum. Eodem ordine recensent etiam hos triumphos Lilius & Dio. Seruius Grammaticus hos Maronis versus lib. viii. declarans:

*At Caesar triplici inuectus Romana triumpho
Magna, dñs Italici votum immortale sacrabat.*

Tres, inquit, Augustus triumphos egit. Nam primo die triumphauit exercitus qui Antonium, secundo qui Dalmatas deuicerat, tertio ipse cum Alexandrino ingressus triumpho est. Mense Sextili ipsum triumphasse testatur Macrobius, & idcirco Augusti nomen postea mensem illum fuisse sortitum. Satis item insinuat Dio, astate huius anni primum redisse in Italiam, qua Potitus Valerius Consul Sex. Appuleio suffectus, ob Caesaris aduentum Romae sacrificauit. Inter alia item, quae post triumphum egit Caesar, & hoc recentius, quod Victoriae statuam in Senatu reposuerit, & dedicauit. Quam v. Kal. Sept. in Curia dedicatam fuisse, in Fastis Pontificalibus annotatum est, velut Tabulae Maphæorum antiquae declarant. Mendosus itaque videtur Orosii codex lib. vi. cap. xx. cum viii. Idus Ian. non Sexiles Caesarem triplici triumpho Romam ingressum prodit. Dio primum triumphum de Pannoniis, Dalmatis, & Iapudibus, nonnullisque Galliae & Germaniae populis Caesarem duxisse refert. Triumphasse simul cum eo C. Carrinatem legatum Procos. etiam si pater eius à Sulla fuisset proscriptus & occisus, atque idcirco lege Cornelia cum aliis proscriptorum filius à magistratuum administratione & honoribus pelleretur. Caesar tamen eidem concessit triumphum, quod Mornios rebellantes subegisset, Sueuos repulisset, & quod suis auspiciis eam victoriam reportasset. Secundo autem die de nauali Adriatico praelio triumphasse Caesarem scribit Dio. Tertio deinde, de Aegypto subacta; qui triumphus sumptu & splendore priores duos longo intervallo superauerit. Cleopatra enim, licet mortua, non infima pars pompae fuit, morsque eius representata per imagines, ductique ante currum liberi duo, ex ea quos habuerat Antonius, quosque Solem & Lunam appellare consueuerant, ut auctores sunt Eusebius & Dio. Tantam in hoc Alexandrino triumpho gazam aduexisse, tantamque pecuniae vim spartisse, testantur Suetonius & Dio, ut summam rei nummariae copiam effecerit, utque fœnore à drachma ad trientem redacto, pretis agrorum plurimum accesserit. Post triumphum verò Capitolium & templum D. Iulij & Basilicam spoliis Aegypti ornauit, & in cellam Capitolini Iouis, ut Suetonius tradit, sedecim milia pondo auri, gemmasque & margaritas quingenties HS. vna donatione contulit. Cleopatrae item statuam auream in Veneris templo posuit. Ludos item in consecratione aedis Iuliae magnificentissimos, in quibus etiam Q. Vitellius Senator in arena depugnauit. Troiae item ludum edidit. Vide Dionem, Suetonium, Zonaram, & alios.

*Paulus Orosii
corruptum.*

Tertium Augusti magnificissimus triumphus.

*Alexandrino triumpho
qua ab Aug.
gesta.*

L. AVTRONIVS. P. F. L. N. PEXTVS. PRO. A. DCCXXIV
COS. EX. AFRICA. XVII. K. SEPTEMBER

Ex fragmento Capitolino colligere est, hoc item anno xvii. Kal. Septembris L. Autronium

nium ex Africa triumphasse, quem T. Statilio post Consulatum successisse, & per quadriennium fere prouinciam obtinuisse superius dixi. Sed de eius rebus in Africa gestis nihil me legisse memini. Ex triumpho saltem constat, non quicuisse per ea tempora prouinciam. Vidimus etiam argenteos denarios huius triumphum repræsentantes cum Romæ capite, & togato in quadriga triumphali, adiuncto titulo: L. AVTRONIVS. PÆTVS. PROCOS. EX. S. C.

ANNI P. R. C. DCCXXV.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. fi. VI. M. Agrippa L. f. II. n. II.

ITA produnt hos Consules Tabula Capuana & Dionis argumentum libri LIII. Orosius & Tabulæ Græcæ Augustum Cæsarem VI. & M. Agrippam II. Marianus C. Cæsarem Octavianum VI. M. Agrippam II. Cassiodorus, ut dixi, primum Cæsaris Consulatum negligens, quintum hunc esse dicit. Quinque medios Consulatus, videlicet ab hoc sexto usque ad vndecimum, annuos gessit Cæsar, sicut apud Tranquillum legimus.

Cæsar more maiorum falces cum Agrippa collega suo partitus est, plebem muneribus & Ludis magnificentissimis, frumentoque delinitum sibi conciliauit, Senatores pecunia iuuit, ærarium publicum priuata pecunia sua vel mutuo sumpta sustentauit, instituitque ut administrationi ærarij quorannis duo Prætorij præficerentur. Nomina vetusta ærario debita publicis tabulis incensis deleuit, sponsonesque omnes ante bellum Adriacum Reip. factas sustulit. Cumque multa bellis civilibus, Lepido & Antonio maximè dominantibus, inique constituta essent, ea omnia vnico edicto rescidit, sexto Consulatu suo legum earum termino constituto. Quibus omnibus gratiam hominumactus, ad impem sibi met ex ciuium voluntate stabilendum viam aperuit. Vide Dionem lib. LIII. Orosius & Honorius Augustodunensis Cæsarem in sexto Consulatu, Iani, quas anno superiore clauserat, portas rursus aperuisse tradunt, ob bellum Cantabricum.

Imp. Cæsar. Diui. f. C. n. M. Agrippa. L. f. Lustr. fec. LXXII.

Censui sub
Augusto.

Imp. Cæsar censum anno superiore, cum Romam reuersus triumphasset, inceptum, hoc anno cum M. Agrippa collega peregit, & Lustrum condidit. Censa eo Lustrum fuisse ex Eusebio & Mariano colligimus ciuium quadragies semel centena & sexaginta quatuor milia. Auctorem habemus Dionem, cui astipulatur Capuanæ Tabulæ fragmentum, ubi Consulibus his adiungitur de Cæsare ita:

IDEM. CENSORIA. POTEST. LVSTRVM. FECIT

Quapropter in hæc verba Tranquillus in Augusto; Recepit, inquit, & morum legum-
que regimien æque perpetuum, quo iure, quamquã sine Centuræ honore, censum tamen
populi ter egit; primum ac tertium cum collega, medium solus. Igitur de primo eius
censu hæc partim ex ipso Suetonio, partim ex Dione & Velleio. Senatum legens, prin-
ceps Senatus ipse dictus est. Senatorum in primis censum ampliavit, ac pro octingento-
rum milium summa, duodecies centies HS. taxauit, suppleuitque non habentibus: cum
tamen antea eius ordinis numerum superfluum ad modum pristinum redegisset, reiecta
deformi inconditaque turba indignissimorum, qui post mortem Cæsaris per gratiam
vel præmium in Curiam irreperant bellis civilibus, quos abortiuos vulgus vocabat. Ex qui-
bus quinquaginta vltro Senatu cesserunt, quos oratione compulsi ad semet excusandi
verecundiam, persuadens ut suæ conditionis ac meritorum memores seiplos censerent:
quibus tamen seruauit insigne vestimenti Senatorij, locum in theatro, epulandiq; publice
ius. Deinde centum quadraginta coëgit ut imitarentur priores illos, sed nihil insignioris
adiecit notæ, quam quod nomina eorum expunxerit ex publico. Sed Q. Statilium in-
uitum Tribunatu, cui destinatus erat, prohibuit. C. Cluuium & C. Silanum inter Con-
sulares legit, quamuis amplissimum magistratum ab aliis præuerti nondum gessissent,
sed designati tantum fuissent. Requisitus a Senatu, patriciorum numerum bellis civili-
bus exhaustum suppleuit. Sænia siue Sentia lege, cuius meminit Tacitus libro XI. in
Claudij Censura; Exhaustis, inquit, etiam familiis quas Dictator Cæsar lege Cassia, &
princeps Augustus lege Sænia sublegere. Hanc L. Sæmum Tribunum plebis tulisse arbitror.
Aliter Ant. Augustinus lib. de Legibus. Edixit quoque, ne quis Senator iniussu suo extra
Italiam abiret: cauens in posterum paci & securitati suæ, ne in prouinciis auctoritate præ-
ditus aliquis res novas moliretur. In equitum turnis recognoscendis aliquanto seuerior
fuit.

Senatorum
Censum.

Equitum
Censum.

fuit. Impetratis enim à Senatu decem adiutoribus, vnumquemque equitum rationem vitæ reddere coëgit, atque ex improbatis, alios pœna, alios ignominia notauit. plures admonitione, cuius leuissimum genus fuit traditio coram pugillarium, quos taciti & ibidem statim legerent. Notauitque aliquos, quod pecunias leuiore vsura mutuati, grauiore scœnore collocassent. Plebis autem censum non more maiorum, sed vicatim, exemplo *Census plebis.* Diui Iulij egit. Etenim habitum veltitumque pristinum reducere studuit: foro, Circove per Ædiles arcens non togatos. Leges insuper retractauit, vel sanxit, vt sumptuanam, de maritandis ordinibus, de ambitu, de adulteris, de pudicitia. Vide Horomannum libro de legibus, & Horatium lib. iij. Carm. Ode v. Legem autem de matrimonij aliquanto seuerius emendauit: quam vt persuaderet, Q. Metelli Censoris, qui prius eam tulerat post bella Punica, vt ciuitati liberis capitibus exhaustæ consuleret, orationem in Senatu recitauit. Præ tumultu tamen recusantium, eam perferre non potuit, nisi adempta vel lenita scœnarum parte, & vacatione triennij data, auctiſque præmijs eorum qui plures procreassent liberos. Denique ne tam graue census postmodum agendi munus esset, pluresque partem resp. capessèrent, noua excogitauit officia. Triumviratum Senatus legendi, & alterum recognoscendi turmas equitum, quotiescumque opus esset, curam item operum publicorum, viarum, riparum & aluei Tiberis, & frumenti diuidendi: quæ postmodum in vsu fuerunt. Urbem quoque inundationibus & incendijs obnoxiam excoluit, adeò pro maiestate imperij ornata, vt iure postea sit gloratus, Suetonio & Eutropio testibus, se marimoream relinquere, quam latericiam accepisset. Inter publica quæ fecit opera, præcipua fuere forum cum æde Martis Victoris, ædes Iouis Tonantis in Capitolio, Apollinis templum in Palatio cum Bibliotheca, quod in hac Censura perfecit, & dedicauit. Reliquatque quamplures ædes sacras vetustate vel incendio absumptas & collapsas refecit. Quò autem facilius vndique vrbs adiretur, desumpta sibi Flaminia Ariminotenus munienda, reliquas Triumphalibus viris ex manubiali pecunia sternendas distribuit. Eam ob causam arcus cum statuis illi sunt positi, vt tradit Dio, tam Arimini, quam ipso ponte Tiberis. Eò spectat argenteus nummus Augusti cum arcu, trophæis & statuis pleno, & inscriptione,

QVOD. VIAE. MVNITAE. SVNT

Prouinciarum Rectores:

Sex. Appuleius. Sex. f. Sex. n. Procos. Hispaniam obtinuit. Docent enim Tabulæ Capitolinæ, ipsum mense Ianuario anni dccxxvii. triumphasse ex Hispania, de cuius tamen rebus gestis nihil apud Auctores reperio. Fortassis Tauto successit hoc anno in Hispania citeriore, & cum Cantabris Vaccæisque bellum gessit, quos in motu tum fuisse satis constat.

ANNI P. R. C. DCCXXVI.

Consules.

Imp. Cæsar Diui. f. C. n. vii. Qui. in. hoc. M. Agrippa L. f. . n. iiii. honore. AVGVSTVS. appellatus. est.

NOMINAT ita Consules Dio; sed in exemplaribus Græcis corrupta est numeri nota. Nam apud Agrippam, vbi Consul quartum perperam proditur in argumento lib. l. i. i. Cassiodorus more suo sextum hunc Cæsaris Consulatum numerat. Tabulæ Græcæ & Censorinus Cæsarem Octavianum vii. & Agrippam produnt, & recte, si & hic numerum addas. Nam Marianus C. Cæsarem Octavianum vii. & M. Vipsanum Agrippam iiii. prodit. Cæsar, comparatis sibi Senatorum plurimorum suffragijs, quorum sibi maxime spectata fides erat, Eidibus Ianuarijs frequentissimo Senatu orationem simulatam habuit de deponendo imperio, qua Senatui populoque libertatem, leges, vectigalia, redditus, arma, prouincias se reddere declarauit. Itaque effecit hac arte, cum se velle deponere Monarchiam simularet, vt eadem illi à Senatu populoque confirmaretur. Omnes enim intellecta eius oratione, alij quòd fidem verbis non haberent, alij quòd grauiora damna ex populari administratione metuerent, præsentem statum præferentes; alij quòd eius offensionem timerent, si aliter facerent; vno ore precibus contenderunt, vt ipse imperium feliciter cœptum retineret & continuaret. Vtque tutior esset, corporis

Annal. Rom. Tom. 3. V v sui

Vota decennalia pro Imperatoribus.

Vide Servatorem in fine XVII. libri.

Proconsules qui cum dicti.

Laurea in nummi corona quid.

sui custodibus duplex stipendium decreuerunt, ut pro eius salute diligentius vigilarent. Igitur quasi coactus Imperium suscepit ad tempus, nempe in decennium: hoc enim temporis spatio se Remp. in tutum & tranquillum statum constituere posse dixit: addens, si citius res composuisset, citius se Imperium redditurum. Decennio transacto, cauſſans res nondum compositas, quinquennium rursus poposcit, deinde alterum quinquennium; post denuò decennium, ac tertium postremò etiam decennium petiit, & impetrauit. Atque ita decenniorum quinquenniorumque successione, Imperium, quod ad tempus videbatur obtinere, quamdiu vixit continuauit. Hinc consuetudo permansit, ut reliqui etiam Imperatores, qui succedere, quamquam non in certum tempus, sed in omnem vitam Imperium susceperent, tamen decimo quoque anno sacra facerent, & festos agerent dies, quasi cum Imperium renouaret: quæ Quinquennalia, Decennalia, Vicennalia, & Tricennalia Cæsarum vocabantur. Vota insuper Decennalibus festis publicè in proxima decennalia pro salute Imperatoris concipiebantur. utpote si Iupiter, diuq; deaq; omnes per insequens quinquennium decenniumve Imperatorem sanum, saluum ac prosperum seruassent, iis sacra ludique publice fierent. Cuius frequens mentio est apud Auctores. In marionibus autem & nummis antiquis plurima adhuc extant exempla. Hac autem ratione Cæsar Imperium quod armis quaesierat, ex voluntate hominum quasi legitimum sibi fecit, & popularem se demonstrans, stabiluit. Nam licet omnem Reip. curam recepisset, negauit tamen omnes se obtinere velle prouincias, aut quas regendas suscepisset, semper retinere; sed eas cum Senatu populoque communicare. Ideoque pacatores imbellioresque prouincias, quæ minime exercitibus indigerent, Senatu populoque commisit, sibi reseruans bellicosiores, & quæ plus periculi ostenderent, vicinos hostes haberent, vel novos ipsæ motus excitare possent: atque sub ea specie, ut ipsæ laboribus & periculis obiectus videretur, populus Rom. tamen tutò bonis Imperij perfrueretur. At ut verè se res habet, sub eo prætextu populum inermem tenuit, & ad se solum arma legionisque transtulit. Senatu populoque igitur Africam, Numidiam, Asiam cum Epiro, Græciam, Dalmatiam, Macedoniam, Siciliam, Cretam cum Cyrene, Bithyniam cum Ponto finitima, Sardiniam atque Hispaniam Baticam adscripsit; sibi vero reseruauit reliquam Hispaniam Tarraconensem, & Lusitaniam, Gallias Narbonensem, Lugdunensem, Aquitaniam, Celticam, & earum colonias: item Cælesyriam, Phœnicem, Ciliciam, Cyprum, Ægyptum, in quibus prouinciis exercitus & præsidia erant. Ex his tamen postea Cæsar Cyprum ac Narbonensem Galliam populo reddidit, ac Dalmatiam pro iis recepit. Qualis permutatio & postea sæpe facta fuit. Recensui autem prouincias hoc modo, quoniam nunc earum quarum suum peculiarem habet Præfectum, cum antea binis ternisve singuli præfuerint. Deinde vtriusque sortis prouinciis Senatorios præfecit, Ægypto tantum equestris dignitatis virum ob cauſſas supra memoratas. Annuas autem eorum Præfecturas esse iussit, qui Senatus nomine mitterentur, gladio & habitu militari non uterentur, velut in pace gubernantes, ideoq; ius plectendi capite in milites non haberent. Proconsules autem eos dici voluit, non modò Consulares, sed etiam Prætorios, vel eorum loco qui haberentur. Lictores & insignia Imperij haberent, velut in vrbe, quæ susceperent statim atque extra pomerium venissent, & vtiq; in reditum ad urbem seruarent. Qui verò non Consulares, non Prætorij essent, ipse delegit, ac Legatos pro Prætore nominauit; quibus hoc amplius dedit, ut ius plectendi capite militem haberent, gladium & habitum militarem gestarent, non annuo imperio, sed quamdiu Imperator statuisset, prouincias obtinerent. Quæ extraordinaria imperia vocat Tranquillus in Othone, eò quòd extra ordinem illa Imperator, quibus vellet, daret. Sex uterentur lictoribus omnes qui pro Consulibus non essent, nomenq; inde apud Græcos habet ἐξαιρέτως, Consularibus Africam & Asiam, Prætoris reliquas prouincias assignauit. Omnibus ex æquo interdictum, ne ante quintum annum à gesto in vrbe magistratu prouincias sortirentur; Tiberij autem tempore non ante decennium, ut ad omnes tandem qui urbanos magistratus gessissent, prouinciale imperium perueniret. Legibus autem tenebantur his pariter omnes, Vt Senatus Imperatoriue iniussu delectus militum non haberent, Pecuniam extraordinariam non exigent: Vtiq; cui successor missus esset, statim prouincia decederet, atque intra tertium mensem Romam rediret. Hæc atque alia plura, quæ latius enarrat Dio, tum ex Senatus consensu constituit Cæsar, eidemque quamplurimi honores ob hæc decreti, veluti qui Remp. in tranquillum pristinumque statum restituisset. Tum laurus cum corona ciuica decreta perpetuo ante fores domus suæ in palatio: quæ quotannis Kal. Martis renouabatur, tamquam qui hostes viciisset, & ciues seruasset. Hinc varij adhuc reperiuntur eius rei in memoriam excusi nummi a iiii. vris monetilibus eius temporis cum corona & laureis ramis, & hoc plerumque elogio, OB. CIVEIS. SERVATOS.

Additum, ut domus eius ubicumque maneret, semper Palatium diceretur; quod in eo monte habitaret, ubi Romulus vrbis conditor ardes suas habuisset. Atque hinc in consuetudinem abiit, ut ardes Imperatorum ac Principum Palatia appellentur. Tum denique cum diu in Senatu de nouo Caesaris cognomine disceptatum fuisset, an Romulus appellari deberet, velut qui urbem & imperium denuo condidisset: magis placuit ex Munatij Planci sententia, ut AUGVSTVS appellaretur. quod cognomen sanctius & reuerentius visum, ut etiam viuis nomine & titulo consecraretur. Cuius vim cognominis pulchre explicat Ouidius Fastorum libro primo, ut ea quæ augurato facta sunt, Augusta proprie dicantur, nempe ab auium gestu, vel gustu: quod & Ennius testatur, Augusto augurio Romam conditam dicens. Pontificale igitur hoc vocabulum, & in sacris tantummodo usurpari solitum, hoc anno in cognomen verti cœpit, quod maximum Imperij postea fuit, ut qui rerum potiretur, Caesar & Augustus appellaretur. Caesar tantummodò is, qui successor ab eo & heres Imperij declaratus esset, ut patet ex Spartiano, Capitolino, Marcellino, & alijs, qui post Tranquillum & Tacitum vitas Imperatorum scriplere. Hoc itaque Monarchiæ principium in Imperio Romano fuit, quemadmodum diffusè & pulchre describit Dio libro LIII. obiter autem Suetonius, Velleius, Tacitus, Censorinus, Orosius, Zonaras, & alij plures, quos sæpe citauimus. Ceterum de huius M. Agrippæ tertio Consulatu olim effossus lapis in cacumine montis Albani, descriptusque à Nicolao Florentio Batavo, anno sæculi illius CIO. ID. LXX. & ad me missa intercriptio isthæc, cum iam Romam perlatus esset ad Fulvium Ursinum virum doctissimum. Apponam autem, si cui supplere volupe sit aut legere:

M. AGRIPPA. III. COS	Ann. V. C.
NON. MAI	726.
VALETVDIN. IMPEDITVS. FVIT	
T. STATILIO. TAVRO. II. COS	727.
K. MAI	
HISPANIA. FVIT	
M. IUNIO. SILAN. COS	728
NON. IVN	
CAESAR. IN. HISPAN. FVIT	
C. NORBANO. FLAC. COS	729.
EID. IVN	
CAESAR. VALETVD	
Cn. CALPURN. PISONE. COS	730.
. IVL	
CAESAR. IN. MONTE. FVIT	
CAESAR. COS. ABDICAVIT	
K. NOV	
Cn. CALPURN. PISONE. COLLEGA	
. COS	

Trib. plebis.

Sex. Pacuvius // f. // nepos. Per adulationem, Hispanorum more, Cesari Augusto semet deuouit, multos alios, inuito Cesare, ut idem facerent, Tribunitia potestate adigit: utque passim ab omnibus in eum finem sacrificaretur, effecit. Idemque pauper lucrum captans nuncupauit Augustum ex æquo coheredem filio suo; & licet nihil possideret, ab Augusto tamen remuneratus fuit Dio libro LIII. Idemque legendi de mensè Sextili, ut Augustus deinceps vocaretur, tulit: Macrobius Saturn. I. xii.

Ædilis plebis.

M. Egnatius // f. // n. Rufus. Multa in magistratu in vsum publicum rectè administrauit, ædificijs graui incendio correptis, seruorum suorum mercedeque conductorum auxilio propria impensa subuenit, ideoque ei à populo sumptus in eum magistratum

508 ANNAL. ROM. LIB. XVII. VRBIS DCCXXVI. ANN.
refusi, & extra ordinem in annum insequentem Prætor designatus. Displicuit Augusto
nimius is fauor plebis in Egnatium: Dio lib. LIII. Velleius.

M. LICINIUS M. T. M. N. CRASSVS. PRO. A. DCCXXVI.

COS. EX. THRAECIA. ET. GETEIS. IV. NON. IUL

M. VALEIUS. M. F. M. N. MESSALLA. A. DCCXXVI.

CORVINVS. PRO. COS. EX. GALLIA. VII. K. OCT

Triumphus
duo, Crassi &
Coruini.

Duos habuit hoc anno Roma triumphos, primum M. Licinii Crassi ex Thracia & Getis, qui Macedoniam obtinens, Dacos & Basternos Thraciam Dacætarum Romanis confederatam inuadentes expulit, & fugientes insecutus, Segetica in potestatem redacta, & in Mysiam impetu facto, agros eorum vastauit, oppida cepit, Basternas prælio vincens regem eorum Deldonem manu sua occidit, Ioui Feretrio opima spolia relaturus, si suis, non Cæsaris auspiciis res gessisset. Eodemque impetu belli Getas, Thrakas, & Myfios, alios vicinos Barbaros subegit, ut diffuse narrat Dio in fine libri quinquagesimi primi. Idem addit, Crasso ob res fortiter gestas Senatui supplicationes & triumphum decreuisse, nec minus Augusto, cuius auspiciis bellum gesserat.

Subsequitur eodem anno triumphus M. Messallæ Coruini oratoris ex Gallia, cui quidem triumphum de Gallis concessisse Augustum tradit Appianus libro IV. Celebrat eius res gestas, victoriam, & triumphum de Aquitanis Tibullus poeta, qui sub eo militauerat, Elegiarum libro primo his versibus:

*Hunc cecinere diem Parca fatalia mentes
Stamina, non ulli dissoluenda deo.
Hunc fore Aquitanas posset qui fundere gentes,
Quem tremerec fortis milite victus Atax.
Eucnere, nonos pubes Romana triumphos
Vidit, & enictos brachia capta duces.
Ad te victricis lauros Messalla gerentem
Portabat niueis currus eburnus equis,
Non sine me est tibi partus honos, tna bella Pyrene
Testis, & Oceani littora Sanctonici.
Testis Arar, Rhodanusque, celer, magnusque, Garumna,
Carnosi & flauis, cerula lympha Liger.*

Sic item libro secundo Elegia prima:

*Genis Aquitana celeberrimus Messalla triumphus
Et magna insonans gloria victor ades.*

Diximus in Censura Augusti ex Suetonio, ipsum vias triumphalibus viris ex manubiali pecunia sternendas distribuisse: inter quos & Messallam fuisse, ex supradicta libri primi Elegia septima Tibulli colligimus. Docet enim Messallam ex manubus Gallicis viam ab vrbe per Albanum Tusculanumque agrum duxisse, his versibus:

*Non taceam monumenta via, quæ Tuscula tellus
Candidaque, antiquo detinet Alba lare.
Namque opibus congesta tuis hic glarea dura
Sternitur, hic apta tangitur arte silex.
Tecanit agricola è magna cum veneris vrbe
Serus, inoffensum rettuleritque, pedem.*

Hæc forsitan erat via quam Valeriam appellat P. Victor.

FINIS LIBRI XVII.

AVCTORES CITATI IN LIBRO XVII.

Plutarchus. Val. Maximus. Cicero. Dion Cassius. Hubert. Golizius. Caesaris Commentaria. Iustinus. Asconius Padianus. Paullus Orosius. Appianus Alexandrinus. L. Florus. Cassiodorus. Marianus Scotus. Macrobius. Iulius Obsequens. T. Livius. Suetonius. Tabula Græca. Cornel. Tacitus. A. Hirtius. Suidas. Catullus. Velleius Paterculus. Zonaras. Plinius. A. Gellius. Servius Grammaticus. M. Fabius Quintilianus. Iosephus. Eutropius. Frontinus. Seneca. M. Varro. Virgilius. Lucanus. Sex. Rufus. Epitome Liviana. Augustinus Steuchus. Sebast. Corradus. C. Sallustius. Censorinus. Pomponius Mela. Carulus Sigonius. Tabula Cuspiniani. Fasti Capitolini. Nummi antiqui. Ioan. Glandorpius. Fulvius Ursinus. Solinus. Tabula Collosiana. P. Ovidius. Sosipater Grammaticus. Porphyrio. Acron. Iuvenalis. Tibullus. Auctor Dialogi de Orat. Horatius. Celsus Iuriscos. Strabo. Paullus Iuriscos. Iustinianus Iuriscos. Onufrius Panuinus. Cornelius Nepos. Tabula Capuana. Sex. Aurelius Victor. Ammianus Marcellinus. Ant. Augustinus. Honorius Augustodunensis. Tabula Naphaorum. Spartianus. Nicolaus Florentinus. Batanus.

EMENDATI AVT ILLVSTRATI,

Plutarchus, pag. 406. 446. 451. 465. Iulius Obsequens, pag. 403. 478. Cicero, pag. 416. 418. 419. 420. 421. 423. 429. 434. 435. 441. 466. 468. Plinius, pag. 410. Caesaris Commentaria, pag. 438. 441. Epitome Liviana, pag. 436. 445. Lucanus, pag. 441. Velleius Paterculus, pag. 447. Val. Maximus, pag. 445. 476. Dion Cassius, pag. 445. 463. 467. 468. 486. 497. 498. 505. M. Fabius Quintilianus, pag. 445. Cassiodorus, pag. 448. 457. Marianus Scotus, pag. 448. 457. Appianus Alexandrinus, pag. 459. 466. L. Florus, pag. 469. Suetonius, pag. 474. Paullus Orosius, pag. 487. 500. 502. 503. Eusebius, pag. 489. Tabula Græca, pag. 500. Frontinus, pag. 498.

STEPHANI VINANDI PIGHII
LIBER XIIX.
ANNALIVM
ROMANORVM.

ANNI P. R. C. DCCXXVII.

Consules.

Imp. Cæsar Diui f. C. n. Augustus viii. T. STATILIUS T. f. Taurus. ii.

Statilius
Taurus
Cos. ii.
Statilia Mes-
salina Nero-
ni vxor ser-
ua.

Augustum Cæsarem vii. T. Statilium Consules suggerit more suo Calliodorus: Octavianum Augustum viii. & Taurum Tabulæ Græcæ: Marianus C. Cæsarem Octavianum viii. T. Statilium. Dio & fragmenta Capitolina prorsus conveniunt: nam Cæsarem Augustum viii. Statilium Taurum iterum Consules faciunt. Et recte: bis Consulem enim fuisse Taurum Statilium, ex Suetonij Nerone manifestum est, cum scribat Statiliam Messalinam Tauri bis

Consulis ac triumphalis abneptem Neroni vxorem fuisse post Octavianam & Poppæam. Ex Horatius idem intinuat Epistolarum primo, Torquatum inuitans his verbis:

Vina bibes iterum Tauri diffusa, palustres

Inter Minurnas, Sinuessanumque Petrinum.

Quod Porphyrio interpretatur: Tauri iterum Consule lecta vina bibes. Ex his Aucto- rum locis colligimus, Taurum & antea Consulem fuisse, quem inter suffectos suo, ut po- tuimus, loco collocauimus. Ceterum Augustus hunc octauum suum Consulatum Tar- raconæ iniit, ut apud Suetonium legimus.

M. Vipsanius
Agrippa.

Polemo Rex.

M. Agrippa Romæ Septa in Campo Martio tributis comitiis à se in ampliorem for- mam restituta, tabulisque & picturis exornata dedicauit, & Septa Iulia ab Augusto ap- pellauit. Polemo rex Ponti inter fœderatos ac locios populi Rom. adscriptus est, ac pri- ma subsellia per totum eius regnum in Theatris Senatoribus Rom. attributa sunt: Dio libro LIII.

Prætores.

M. Egnatius
Rufus.

M. Egnatius // f. // n. Rufus. Qui anno superiore Ædilis plebis fuerat, & re- stinguendis propria familia & impensa incendiis fauorem populi sibi collegerat, ut Præ- turam Ædilitati suæ præter leges coniunxerit. Animo propter hæc sublato Augustum despexit, ac publico scripto promulgauit, sese illam integramque successoris urbem sua impensa tradidisse. Ostendit hac arrogantia tam principes ciuitatis quam Augustum, qui paulò post Egnatium docturus, ne quid præter ceteros sibi sumeret, tunc satis habuit edi- xisse, Ædiles uti cauere ne qua in vrbe orirentur incendia; aut si forte fierent, ignis re- stinguendi curam gererent. Quinto post Præturam anno ex lege Augusti prouinciam sortitus est Egnatius, & per annum Propr. obtinuit. Reuersus deinde Romam anno post Præturam septimo, contestum per ambitionem ac vim popularem Consulatum petiit. Sed à C. Sentio, qui tum absente Augusto Consulatum in vrbe gerebat, petere prohibi- tus, cum spreto Cos. per seditionem & tumultum nihilominus plebem ad suffragia voca- ret, in carcerem coniectus, detecta contra Augustum coniuratione, paulò post supplicio affectus est: Auctores sunt Dio, Suetonius, & Velleius, qui dicit, Egnatium fauore publi- co florentem voluisse, ut Præturam Ædilitati, ita Consulatum Præturæ iungere. Viba- nam sane Præturam Ædilitati iunxit: sed Consulatum quem septennio post petiit Præ- turæ prouinciali, ut ita dicam, iungere prohibitus est. Videtur enim Velleius imperium il- lud, quo Egnatius prouinciam Propræto administrauerat, Præturam quoque appellare.

Viba.

Urbanam namque Præturam Consulatu iungere non tentauit, septennio enim post Præturam Consulatum primum petiisse constat.

M. Lollius // . f. // . n. Galatiam fecit provinciam ait Marianus ex Eusebio.

// . Petronius // . f. // . nepos. Ægyptum obtinuit post Cornelium Gallum: Strabo lib. xvii. Geographiæ.

SEX. APPVLEIVS. SEX. F. SEX. N. PROCOS. A. DCCXXVII.

EX. HISPANIA. VII. K. FEBR.

Capitolina fragmenta eodem hoc anno ex Hispania triumphasse ostendunt, de quota-
men nihil ampliùs apud Auctores alios, vt antè dixi, reperio.

ANNI P. R. C. DCCXXVIII.

Consules.

Imp. CAESAR. Diui f. Augustus VIII. M. IVNIUS. // . f. // . n. SILANVS.

SEQVNTVR ita Consules etiam in Dione, Tabulis Græcis, & Mariano. Cassiodorus suo modo C. Aug. Cæsarem VIII. & M. Silanum suggerit. Hunc Consulatum Augustus etiam Tarraconæ iniit, auctore Suetonio.

Salassi, Cantabri, & Astures rebellantes, perdomiti sunt à legatis Cæsaris, & pace parta Ianus denuò clausus. Ob quas victorias Romæ interim Augusto triumphus decretus: quem cum recusasset, Imperatoris nomine sumpto, decernunt Patres, vti Kal. Ianuarius corona & veste vteretur triumphali. Trophæum insuper illi erectum est in Alpium iugis: Trophæum in Alpibus Cæsari Augusti auctores sunt Dio, Florus, Orosius, & Strabo libro III.

Amynta rege mortuo, Gallo-Græcia cum Lycaonia in provincie formam redacta est, atque exinde Romanum habere Præfectum cœpit: Auctores Dio & Rufus. M. Agrippa variis interim urbem ornauit ædificiis, Neptuni videlicet templo, & Argonautarum porticu, Thermis & Pantheo, vt latius Dio; in cuius operis frontispicio adhuc extat titulus litteris cubitalibus,

M. AGRIPPA. L. F. COS. TERTIVM. FECIT.

Prætor.

P. Seruilius // . f. // . nepos. Vrsos trecentos, ac totidem Africanas feras Ludis quibusdam interfecit: Dio lib. LIII.

Tribunus plebis.

C. Toranius // . f. // . nepos. Libertinæ fortis homo. Laudem pietatis meruit, quòd patrem suum, licet libertum alterius, in theatrum introduxisset, ac in subsellio Tribunio apud se collocasset: Dio lib. LIII.

Qui provincias administrarunt.

C. Antistius // . f. // . n. Vetus. Ex lege Augusti quinquennio post Consulatum legatus Procos. Hispaniam Tarraconensem obtinuit. Ex ordinatione enim Augusti, in tres diuidi iam cœperat Hispania provincias, Bæticam, Lusitaniam, & Tarraconensem, Hispania Pro- quemadmodum à Ptolomæo quoque distinguitur. Bætica Populi Romani est, ad quam (vt auctor est Strabo) Prætor mittitur, qui legatum habet & Quæstorem. Reliquæ Cæsaris sunt, qui duos mittit legatos, Prætorium & Consulare, vt antè ex Dione diximus. Augustus cum bellum Cantabricum hoc anno suscepisset, in ægritudinem prolapsus, Cantabricum ipse Tarraconam secessit, belli Cantabrigi cura C. Antistio legato suo relicta: qui multis bellum, rebus præclare gestis, ingenti demum prælio victos hostes domuit, & plura oppida cepit: Auctor est Dio. Narrant item diffusius omnia Florus libri quarti fine, & Orosius lib. vi. cap. xxi.

T. Carisius // . f. // . nepos. Legatus Aug. Propr. Lusitaniam obtinuit. Astures difficili prælio superauit, Lanciam urbem Asturiæ maximam expugnauit, multa que alia oppida in potestatem redegit: Auctores sunt Dio, Florus, & Orosius. Augustus deinde bello Hispanico confecto, sicut Dio tradit, dimisit veteranos quibus emerita erant stipendia;

dia; agrisque datis in Lusitania vrbi condendæ locum ipsis assignauit, quæ Augusta Emerita est appellata. Huc spectant argentei denarii cum Augusti facie, & titulo, IMP. CÆSAR. AVGVST. quorum in altero latere vrbis ipsius muri, turres & portæ visuntur, cum titulo, EMERITA. & litteris circumscriptis, P. CARISIVS. LEG. PRO. PR. Vidi & alios Carisij cum spoliis, galea, bipenni, & gladio Hispanico: item cum trophæo inter clypeos & spolia. Ceterum an error in prænomine T. Carisij sit apud Dionem, videat Lector. Prouinciam ultra triennium obtinuisse, & anno dccxxx. Astures contra eum rebellasse, Dio refert lib. LIV.

Salassi sub-
acti.

A. Terentius A. f. // n. Varro. Murena. Ex Licinia gente in Terentiam transfuisse videtur, adoptatus ab A. Terentio Varrone. Legatus Aug. Salassos rebellantes subegit. Iuuentutem deinde omnem vndique dimissis militibus comprehensam sub corona vendidit, ea conditione, ne quis eorum ante vigesimum annum liber fieret. Agri eorum pars optima cohortibus Prætorianis data, vbi Augusta Prætoria colonia deducta est, & trophæum erectum deuictis Alpinis gentibus. Vide Plinium lib. III. cap. xx. vbi inscriptionem Cæsari positam integre habet, ac Dionem lib. LIII.

Gallia sub
Augusto di-
uisa.
Gallia Celti-
ca quæ.

M. Vinucius P. f. // n. Legatus Aug. Propr. Galliam Celticam obtinuit. Celtarum quosdam rebelles, qui Romanos negotiatores crudeliter vexatos occiderant, subegit, & insigni victoria Cæsari Augusto, cuius auspiciis res gerebat, nomen Imperatoris VIII. peperit: Dio libro LIII. Sed quod ad prouinciæ formam attinet, Gallia ex Augusti ordinatione in quatuor prouincias tum erat partita, Narbonensem, Aquitaniam, Lugdunensem, Celticam cum suis coloniis, velut auctor est Dio. Is addit, Celtas Germanos vocatos, cum omnem Celticam regionem, quæ ad Rhenum est, occupassent, effecisse ut ea Germania vocaretur; Superior ea, quæ Rhemi fontibus propior est; Inferior, quæ ab hac usque ad Oceanum Britannicum se extendit. Celticam hanc igitur omnem Protonus Belgiæ includit, qui Galliam omnem Celtogalatiam vocat, & in Aquitaniam, Lugdunensem, Belgicam, & Narbonensem prouincias diuidit. Hic M. Vinucius sexennio post Consul factus videtur.

// Petronius // f. // n. Ægyptum obtinuit. Vide Strabonem lib. xvii. Geogr.

ANNI P. R. C. DCCXXIX.

Consules.

Imp. CÆSAR. DIVI. F. C. N. AVGVSTVS. X. C. NORBANUS C. f. C. N. FLACCVS.

ITA referunt Consules Dio & Capitolinum fragmentum. Astipulantur item Tabulæ Græcæ, nam Octavianum Augustum x. & Flaccum Consules produnt: Marianus C. Cæsarem Octavianum x. C. Norbanum. Ceterum Cassiodorus Augusti Consulatum nonum C. Norbano iungit, quem filium arbitror C. Norbani Flacci Consulis anno dccxv. cum reiterati honoris notam nec in Tabulis Capitolinis, nec alibi reperiam.

Augustulo-
gibus solutus.

Senatus Kalendis Ianuariis in acta Augusti iurauit, & ipsum omni legum necessitate liberauit, ut plene sui iuris summaque potestate præditus, quiduis agere vel non agere pro suo arbitrio posset. Hæc absenti ob morbum diutinum Augusto decreta. Cantabri & Astures, ob absentiam Augusti rebellantes perdomiti sunt: Dio & Cassiodorus.

Prouinciarum Rectores.

Cantabri &
Astures per-
domiti.

L. Æmilius // f. // n. nepos. Legatus Augusti Cantabros & Astures, discessu Augusti, occisis Romanorum frumentatoribus rebellantes, subegit: Auctor est Dio lib. LIII. In Cassiodoro autem legimus, Astures & Cantabros his Consulibus à L. Lamia perdomitos. Videndum igitur, anne potius in Dione scribendum sit, L. Ælius, pro Æmilius.

// Ælius // f. // n. Gallus Leg. Aug. Ægyptum obtinuit. Vide Strabonem libro II. & lib. xvii. sæpius. Primus Romanorum in Arabiam Felicem mouit exercitum, sed parum prosperè res gessit: nam calore, siti, inedia, & morbo maiore exercitus parte absumpta, reliquias Barbari regione expulerunt: Dio, Zonaras, & Xiphilinus, qui Largum vocat Præfectum Ægypti, nescio an errore. De Galli verò hac expeditione sic Plinius lib. vi. cap. xxviii. Romana arma solus in eam terram adhuc intulit Ælius Gallus ex equestri ordine. Nam C. Cæsar Aug. f. prospexit tantum Arabiam, Gallus oppida diruit non nominata ab Auctoribus qui ante scripserunt, Egran, Amuclum, Escam, Magusum; & cetera quæ ibi recenset.

M. Lol-

M. Lollius M. f. .n. Leg. Aug. Propr. primus Gallograciam obtinuit Quam Augustus hoc fere tempore in prouinciæ formam redegit, cum antea sub Deiotaro aliisque Regibus fuisset: Auctores Sex. Rufus & Eutropius, Eusebius in Chronico, & Marianus Scotus.

Ædilis curulis.

¶ M. Claudius C. f. C. n. Marcellus. Octauia: sororis Augusti filius, vt Auctores *M. Claudius Marcellus, soror Augusti f.* Lilius, Velleius, Plutarchus in Marcello, & Dio libro LIII. Ante tempus Ædilitatem ex S. C. obtinuit. Cum enim plurimos Augusto honores Senatus hoc anno decerneret, etiam Marcello, vt inter Prætorios in Senatu esset, decennioque maturius quàm leges postulabant Consulatum peteret, concessit, statimque eidem Ædilitas data est. Eius munus Ædilitium Augustus sua impensa admodum splendide adornauit, vt per totam ætatem velis forum adumbraret, equitem Rom. saltantem, insignemque matronam Rom. in orchestram introduxerit: Dio lib. LIII. Tacitus libro primo scribit, ab Augusto Claudium Marcellum sororis filium admodum adulescentem Pontificatu & curuli Ædilitate ornatum fuisse. Meminit item Plinius libro XIX. cap. I. Et tunc ludis Marcellus (ait) Octauia sorore Augusti genitus, in Ædilitate sua, auunculo XI. Consule, Kal. Augusti velis forum inumbravit, vt salubrius litigantes confisterent. Discrepat itaque Plinius à Dione anno sequenti, quo mortuus, Ædilem fuisse dicens, nisi fortè legendum in exemplari, auunculo X. Consule, qui lapsus in numeris facilis est.

Quæstor.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. Qui postea Cæsar Augustus appellatus est. Quæsturam vrbani ante tempus, vnde vigesimum quippe annum agens, ex S. C. adminittrauit, maximamque difficultatem annonæ, ac rei frumentariæ inopiam in vrbe atque Ostiæ, prudenter moderando subleuauit: Dion, Velleius, Suetonius in Tiberio.

Hoc anno, quia ij qui Quæstores prouinciarum esse debebant, numerum candidati non explebant, sorte ad id delecti sunt omnes, qui citra prouinciale munus Quæstores superioribus vsque ad decimum annis fuissent: Auctor Dio.

ANNI P. R. C. DCCXXX.

Consules.

Imp. CAESAR. DIVI. F. C. N. AVGVSTVS. XI. A. Terentius A. f. Varro. MURENA. ABD. IN. EIVS. LOC. FACTUS EST In mag. mortuus est. IN. E. L. F. E. L. Sestius P. f. VIBI. nepos. Cn. Calpurnius Cn. f. Cn. N. PISO Imp. Cæsar. DIVI. F. C. N. Augustus Dict. perp. appellatus. E. ABDICAVIT. Trib. pot. accepta.

Hoc ordine colligimus Consules ex Capitolino fragmento. Tabulæ Græcæ, Octavianum Augustum XI. & Pisonem hoc anno produnt: Marianus C. Cæsarem Octavianum XI. Cn. Pisonem: Cassiodorus more suo C. Aug. Cæsarem X. Cn. Pisonem: Dionis autem Index Augustum XI. Cn. Calpurnium Cn. f. Pisonem. Igitur A. Terentij Murenæ Consulatum hi Auctores omittunt. Sed Pisonem Murenæ vel in magistratu, vel antequam iniret mortuo suffectum fuisse, Capitolina fragmenta satis declarant. Idem est A. Murena, qui legatus Augusti Salassios ante biennium subegerat. De Pisonis hoc Consulatu Tacitus libro II. vbi de Cn. Pione eius filio Syriæ Procos. qui postea Germanicum Cæsarem veneno sustulisse accusabatur. Præfeceratque Syriæ Cn. Pisonem Tiberius, ingenio violentum, & obsequij ignarum, insita ferocia à patre Pione, qui civili bello resurgentes in Africa partes acerrimo ministerio aduersus Cæsarem iuuit. Mox Brutum & Cassium sequutus, concessio reditu, petitione honorum abstinuit, donec vltro ambiretur delatum ab Augusto Consulatum accipere. Suetonius (vt ante etiam dixi) Augustum quinque medios Consulatus, à sexto ad vndecimum, annos gessisse scribit: ceteros autem sex, aut nouem, aut sex, aut quatuor, aut tribus mensibus: secundum verò paucissimis horis. Igitur vndecimum non annum gessisse, ostendit etiam Tabulæ Collotianæ fragmentum, anno DCCVIII. à nobis, adductum, quod nunc rursus vsui nobis esse incipit. Ante annum enim insequentis Consules legitur suffectus

L. Sestius
gratus Au-
gusto.

fectus L. SESTIVS. P. F. De quo sic etiam Dio in huius anni historia, declarans quomodo Tribunitiam quoque potestatem in perpetuum Augusto decreuit Senatus. Verba eius hæc ferè sunt in fine lib. LIII. Augustus rebus in vrbe ordinatis in Albanum exiit, ac Consulatu semet abdicauit. Nam cum & ipse ex quo Resp. constituta fuit, atque multi alij annuos magistratus gessissent, inhibere eum morem cupiens ut ad plures Consulatus perueniret, ipse extra urbem, ne impediretur, magistratu abiit. Laudatum est hoc eius factum, idque etiam, quod in locum suum suffecit L. Sestium, qui Bruti tamè studiosissimus fuerat, omnibus in bellis eius partes sequutus: & tum quoque eius memoriam colens, imagines statuasque seruabat, laudibusque eum proferebatur. Itaque amicitiae obseruantiam, fidemque Sestij non odio, sed honori habebat Augustus. Eiusdem L. Sestij adhuc reperiuntur denarii argentei, quos bello civili Proquaestore M. Bruti signasse videtur. Representant effigiem Pietatis obuelata, & à tergo sacra instrumenta, tripodem, securim, & haustum. Habent titulos, L. SESTI. PROQ. & ab altera parte, Q. CAPIO. BRVTVS. PROCOS.;

Tribunitia
potestate vsq;
Imperatores.

Ceterum Augusti modestia in subrogando nouo Consule Sestio permotus Senatus, quod locum amplissimi honoris alius etiam se relinquere velle declarasset, Tribunitiam potestatem, ut inuiolabilis esset, perpetuam quamdiu viveret ei decreuit, nec minus Proconsulare imperium perpetuum, tam in vrbe quam extra urbem, ne eam ingrediens deponere, vel egrediens resumere cogeretur; & ut in provinciis plus posset, quam earum Praefecti: utique in Senatu, quotiescumque & quibuscumque de rebus veller etiam si Consul non esset, referre posset. Et ex eo tempore Augustus, reliquique qui post sequuti sunt Imperatores, lege quadam & his & aliis honoribus, tum etiam continua Tribunitia potestate sunt vsi: nomen Tribuni plebis tamen neque ipse Augustus, neque alius quisquam Imperator usurpauit. Ab huius igitur anni parte, Tribunitiae potestatis Augusti initium coepit, ut ex Dione & Tacito colligimus, quam continuasse usque ad viam exitum per annos xxxvii. idem Tacitus auctor est. Capitolina tamen fragmenta satis indicant, xxxvi. Tribunitia potestate fuisse Augustum cum moreretur, ut anno insequenti primum eam inceperat, cum Dictaturam perpetuam pertinaciter recusasset. De quo sic Dio memorat libri quarti principio: Cum multa, ait, prodigia hoc anno & insequentis initio terrent urbem, Tiberis inundaret, pestis Italiam vastaret, & ingens annonae esset penuria, causa malorum credita est, quod Augustus non Consul, non in aliquo summo magistratu esset. Dictatorem igitur ipsum dicere voluit populus, coegitque minis Senatum, ut hoc decerneret. Posthac summo concursu cum xxiv. fascibus ad Augustum plebs veniens, petiit ut Dictatorem se dici pateretur, & procurationem rei frumentariae, ut quodam Pompeius, susciperet. Quam quidem necessario suscepit, iussitque ut quotannis Duoviri, qui ante quinquennium Praetoram gessissent, frumento distribuendo praeficerentur: Dictaturam verò veste rescissa, nudo pectore, genu nixus, constanter deprecatus est. Quod etiam Suetonius & Velleius asserunt. Eoque facto prudenter Dictatoriae potestatis inuidiam effugit, sibi quidem minimè necessariam; cum Tribunitia potestate id perpetuum recepta, simul cum Procos. imperio, Dictatores honore & dignitate longe antecelleret. Etenim Tribunitia potestas, quam praeclarissimus quisque deinde Imperator Augusti exemplo acceptare solet, efficit, ut intercedere iis, quae ab aliis contra ipsorum placitum mouentur, possint; utque is qui nomen eorum implorasset, tam in vrbe quam extra pomerium usque ad nulle passus (quod antea Tribunorum plebis nemini, quorum potestas pomerium non exibat, concessum fuerat) contra alios quoscumque magistratus auxilio posset esse. Denique sacrosanctos eos ac inuiolabiles Tribunitia potestas reddit, ita ut si vel verbo se ab aliquo laeso iudicent, indicta eum causa, tamquam qui se piaculo obstrinxerit, necare queant. Et quia quotannis eam potestatem cum Tribuni plebis eius anni renouant, annorum imperij Caesarum postea hinc summa concipi solet; velut ex Tabulis Capitolinis, nummis, veterumque monumentis manifestum est. Eamque ab causam, tum quia ab anno in annum continuentur, in libro hoc Annalium quotannis easdem repetere haud necessarium existimaui.

Augusti mor-
bus.

Ant. Musa
libertus. Mo-
dus Aug.
M. Marcellus
mors.

Augustus graui difficilique morbo, ut nulla salutis spes adesset, decubuit; & nemine successore constituto, Pisoni Cos. libellum indicem reddituum publicorum, M. Agrippae annulum suum tradidit. Reuocatus tamen est ad sanitatem, Antonij Musae liberti cura & industria, cui Senatus ius annuli aurei dedit. M. Marcellus sororis Augusti f. eodem anno mortuus est, cuius tunus ab Augusto & Octauia matre magnis honoribus splendidissime ductum. Sepultus in Campo Martio. Vide Dionem lib. LIII. Suetonium, Velleium, Plutarchum in Marcello, & alios. Augustus decem tantum Praetores, quia pluribus opus non erat, constituit, controuersias inter Tiridatem & Phraartem Reges composuit: Dio.

Pro-

Prouinciæ rector.

M. Antonius // . f. // . nepos. Primus. leg. Propr. Macedoniam obtinuit. Odryliis vltro bellum intulit : quapropter anno sequenti , quodd iniussu Augusti id fecisset, Romæ iudicio damnatus est : Dio libro LIV.

Ædilis plebis.

C. Calpurnius / . f. // . nepos. Suffectus in locum mortui, licet antea Ædilis curulis fuisset . Quod aliàs accidisse nusquam proditum memoriæ est : Dio in fine libri LIII.

A N N I . P . R . C . D C C X X X I .

Consules.

M. Claudius M. f. M. n. Marcellus Æserminus. II. L. ARRUNTIVS. L. F. L. N.

SUGGERVNTVR à Cassiodoro & Mariano M. Claudius Marcellus, L. Arruntius ; à Dione M. Claudius M. f. Marcellus Æserminus, L. Arruntius L. f. In fragmento item Colloxiano leguntur M. Claudius M. f. L. Arruntius L. f. si suppleamus ea quæ defunt : in Capitolinus L. Arruntius L. f. L. n. tantummodò reperitur . Æsernini ac Arruntij oratorum eius temporis celeberrimorum meminit Tacitus libro XI. atque in hoc Consulatu eisdem collegas fuisse verisimile est. *Oratores
huius aui.*

Fannij Cæpionis & Licinij Murenæ coniuratio detecta & punita est . Et absentes reos nonnulli iudices suffragis suis absoluerunt , ni legem Augustus de suffragis tulisset , Ne quis occultè in iudiciis eorum , qui ad nomen die dicta non responderent , suffragium ferret ; utque hi omnes indicta causa ab omnibus palam damnarentur : Dio libro LIV. *Augusti lex
de suffragiis
contra eos
qui iudicio
subterfugerent.*

Augustus Cyprum & Narbonensem Galliam , tamquam pacatas iam prouincias , populo reddidit , & Proconsulares fecit . Templum Iouis Tonantis in Capitolio fecit , & dedicauit : Dio & Suetonius.

Censs. L. Munatius L. f. L. n. Plancus. Paul. AC MILIVS. L. F. M. N. LEPIDVS
In. mag. mort. est.

Auctor est Dio, Augustum eodem anno Censuram perpetuam, quam populus obtrudebat, repudiasse, creatis statim Censoribus Paulo Æmilio Lepido & L. Munatio Planco . Quorum hic proscripti frater, ille Consularis & Censorius appellatur à Plinio, & Val. Max. lib. VI. cap. VII. Paul. Lepidus item Consularis, & ante a fratre III. viro proscriptus, ut in eius Consulatu, quem anno DCCXIX. gessit, demonstrari. Hi vltimi, ut auctor Dio, ex priuatis Censuram obtinuerunt : quod etiam prodigio confirmatum est. Tribunal enim ipsorum ascendentibus ipsis repente collapsum ac dissipatum est, nec postea tales Censores ex priuatis creati sunt . Nihil præterea dignum ab his in Censura gestum est : nam Augustus multa quæ ad eorum munus pertinebant, obuit . Collegiorum quædam prorsus sustulit, quædam correxit : Ludorum curam omnium Prætoribus iniunxit, ita ut eis à populo aliquid daretur, edicto etiam addito , Ne quis plus alius ex suo in Ludos impenderet . Equites feminasque illustres, eorumque liberos in Orchestra saltare prohibuit . Neve quis munus gladiatorum iniussu Senatus, aut amplius duabus quotannis vicibus, aut plurium quam centum viginti gladiatorum exhiberet . Paulli Planci; Censorum meminit Suetonius; item Velleius his verbis: Planci & Lepidi Censura inter discordiam acta, neque ipsis honori, neque Reip. vlti fuit: cum alteri vis Censoris, alteri vita deesset.

Qui prouincias administrarunt.

C. Furnius C. f. // . nepos. Leg. Aug. Propr. Cantabros rebellantes ad internecionem quali deleuit ; Astures item , T. Carisio legato subueniens , arma ponere coëgit : Dio lib. LIV. & Marianus in Chronico.

C. Petronius C. f. // . nepos. Leg. Aug. Ægyptum obtinuit. Æthiopes Candace regina duce prouinciam vastantes repressit, prælio victos & fugientes persequutus in Æthiopiam, cum alias vrbes tum Tanapen regiam occupauit, ac Candacem reginam ad cōditiones pacis accipiendas compulsi Ibidem Dio. Meminit Petronij item Iosephus *C. Petronium.
Candace Ro-
gina.*

Antiq.

Antiq. libro xv. cap. xi. anno xiii regni Herodis, Iudæa fame & inopia laborante, Herodem a C. Petronio Ægypti Præfecto trumentum habuisse scribens. Plinius lib. vi. cap. xix. eundem meminit, Æthiopiz continua describens. sed P. Petronius vocatur in exemplaribus. Intrauere, inquit, & eo arina Romana diui Aug. temporibus, duce P. Petronio, & ipso equestris ordinis præfecto Ægyptus. Oppida eorum expugnauit, quæ sola inuenerat, quo dicemus ordine, Pielchin, Pimmin, Aboccin, Phichum, Cambusin, Attenam, Stadium, ubi Nilus præcipitans se, fragore auditum accolis aufert. Diripuit & Napata (quam forte Tanapen Dio vocat.) Longissime autem à Syene progressus est DCCCXX. milia passuum. Hæc Plinius. Vide & Strabonem lib. xvii. Geograph.

Ædilis.

*L. Domitij
superbia.*

L. Domitius Cn. f. L. n. Ahenobarbus. Neronis Caesaris auus, arrogans, profusus, immitis, L. Plancum Censorem via sibi decedere Ædilis iussit. Vide Suetonium in Nerone.

*Ædilibus sub
Aug. cura.*

Ædilibus curulibus eodem anno incendiorum extinguendorum curam Augustus demandauit, sexaginta feruis, quorum ad hoc vterentur opera, assignatis: Auctor est Dio libro lvi.

ANNI P. R. C. DCCXXXII.

Consules.

Q. Æmilius M. f. M. n. Lepidus. M. Lollius. M. f. M. nepos.

IN Collotiano fragmento nominantur, Q. Æmilius Lepidus, M. Lollius: in Tabulis Græcis, Lollius & Lepidus: in Cassiodoro, Mariano, & Dione, M. Lollius, Q. Lepidus. Eorundem meminit Horatius Epistolarum primo, de se scribens:

Me quater videnos scias implerisse Decembres

Colligam Lepidum quo duxit Lollius anno.

Leguntur item sic nomina Consulum in ponte Fabricio qui Tiberinam insulam vrbi Romæ coniungit:

L. FABRICIVS. C. P. CVR. VIAR.

FACIENDVM. COERAVIT

Q. LEPIDVS. M. F. M. LOLLIVS. M. F. COSS. EX. S. C. PROBAVERVNT.

De his Coss. ita fere Dio refert: Cum alter locus Augusto seruarietur absenti, M. Lollius solus Consulatum inuit. Casare autem Consulatum renuente, Q. Lepidus & L. Sillanus per ambitionem & largitiones eundem petuerunt. Et licet Augustus competitor es euocatos in Siciliam verbis obiurgasset, nihil tamen sedatius habita sunt comitia, sed per factiones & turbas vix tandem Lepidus Consul creatus est.

Augustus in Siciliam profectus, vt eam atque omnes alias ad Syriam vsque provincias ordinaret, M. Agrippam reuocatum ex Asia vrbi Romæ præfecit, generumque ex Mæcenatis consilio sibi adiecit, data ei Iulia M. Marcelli vidua in vxorem. Ipse rebus in Sicilia & Græcia compolitis, in Samo hibernauit. Vide & Strabonem lib. xvii.

Prouinciarum Rectores.

C. Petronius M. f. M. nepos. Ægyptum tunc obtinuit.

*L. Corn Bal-
bus P. f. iunior
Ciceronis.*

L. Cornelius P. f. M. n. Balbus. Atricam Procos. obrinuit. L. Sempronio successisse videtur. Patrum habuit L. Balbum maiorem, virum Consularem, qui præfectus fabrum C. Caesaris Dictatoris fuerat, vt suo loco latius demonstraui. Quapropter hunc Balbum iunior appellat sæpe Cicero ad Atticum. Garamantas subegit, & magnis rebus in Africa gestis, post biennium Romam reuersus triumphauit.

L. SEMPRONIUS. L. F. L. N. ATRATINVS. A. DCCXXXII.

PRO. COS. EX. AFRICA. IV. IDVS. OCT.

Res Africæ per hæc tempora plerumque in motu fuisse docent triumphi in Capitolinis fragmentis extantes, quos diuersi Procos. ex ea prouincia duxerunt. Reperturque inter alios L. Sempronius Atratinus, quem ex Africa triumphasse tradunt: sed nihil de hoc, rebusve ab eo gestis, apud alios Historicos me legisse memini.

ANNI

ANNI P. R. C. DCCXXXIII.

Consules.

M. Appuleius Sex. f. Sex. nepos.

P. Silius P. f. //n. Nerua.

DIO & Tabula Collotiana M. Appuleium Sex. f. P. Silium P. f. Neruam produunt; Tabulæ Græcæ Appuleium & Neruam, Cassiodorus & Marianus M. Appuleium, P. Silium Neruam. Quibus Consulibus Augustum signa Crassiana & aquilas à Parthis receperisse idem scribunt. Meminit M. Appuleij Cicero Philip. x. & partium Bruti fuisse declarat. *Crassi signa à Parthis quando remissa Aug.*

Augustus Asiam ac Bithyniam provincias ordinauit; Cyzicenis libertatem ademit, quòd Romanos ciues virgis caecos occidissent. Sidonij eadem pœna affecti ob intestinas seditiones. Phraates Parthorum rex vim totius Romani imperij iam propemodum pacati metuens, pacem per legatos petiit, signa & aquilas Crassiana clade quondam captas, & Antoniana in fuga relictas, captiuosque omnes & perfugas remisit. Ob quæ Augustus plurimum gloriæ retulit, cui supplicationes decretx. Hinc Ouidius Tristium secundo:

Nunc petit Armenius pacem, nunc porrigit arcus

Parthus eques, timida captaq; signa manu.

Vide de his plura apud Dionem, Velleium, Liuium, Florum, Suetonium, Orosium, & alios.

Cum Indis amicitia firmata est. Iulia Agrippæ C. Cæsarem peperit. Augustus viarum curam suscepit, Militarii aureum Romæ tecit, visq; muniendis Prætorios viros, qui binis vterentur licitoribus, præfecit: Dio libro LIV. *Iulia Agrippæ coniux. Militarium Romæ.*

ANNI P. R. C. DCCXXXIV.

Consules.

C. Sentius C. f. C. n. Saturninus. Q. Lucretius Q. f. //n. Vespillo.

Ex k. lul. M. Vinucius, P. f. //n.

//n. Vipsanius //f. //n. Agrippa

SATVRNINVM & Lucretium Consules habent Tabulæ Græcæ & Honorius Augustodunensis: Cassiodorus C. Sentium, Q. Lucretium: Marianus C. Sentium Saturninum, Sp. Lucretium Cinnam, nescio an recte. In Dionis autem Consulium catalogo, & Tabulæ Collotianæ fragmento leguntur C. Sentius C. f. Saturninus, Q. Lucretius Q. f. Vespillo. Sentio Saturnino & Lucretio Cinna Consulibus Virgilius poëta Brundulij *Virgilius quando mortuus.* monitur, vt Eusebius & Marianus in Chronico; vbi Cinna forsan alterum Lucretij cognomen erit. Sed aliud vitium in Virgilij Vita, quæ Donati extat titulo: vbi perperam legitur Cn. Plancio, Q. Lucretio Coss. Virgilium mortuum. Igitur pro Cn. Plancio, C. Sentius collega Q. Lucretio addendus videtur. Meminit etiam Consulium Frontinus *C. Sentius Coss.* de Aqueductibus, sed corrigendum prænomen Lucretij. Legitur enim sic: Idem Agrippa cum iam tertium Consul fuisset, C. Sentio, Sp. Lucretio Coss. post annum xiiii. quam Iuliam deduxerat, Virginem in agro quoque Lucullano collectam Romam perduxit. C. Sentius Consulatum solus inuit, cum alter locus Augusto, absenti licet, referuaretur. Quo resutante, cum collega Sentio dandus esset, ob factiones ambientium comitia haberi non poterant, ita vt Senatus legatos idco ad Augustum mittere cogeretur. Qui re intellecta, Q. Lucretium vnum ex legatis, licet antea proscriptum, Consulem declarauit. Quæ latius apud Dionem & Val. Max. lib. vi. cap. vii. Appianum libro iv. leguntur. Scribit item multa de hoc C. Sentij Consulatu Velleius libro ii. Ipsum absente Cæsare præcipuum ac fortem egisse Consulem; protraxisse publicanorum fraudes; punisse auaritiam; indignos Quæsturæ candidatos profiteri vetuisse, adiectis etiam minis vindictæ Consularis, si perseverarent: & ita M. Egnatium Rufum, cum per ambitionem & tumultus Consulatum peteret, retudisse. Sed Egnatius non diu post coniurationis contra Augustum conuictus, pœnas dedit. Suffectum C. Sentio Consulem M. Vinucium P. f. prodit Collotianum fragmentum, de quo sic Velleius: Subinde bellum Pannonicum quod inchoatum Agrippa Marcoque Vinucio auo tuo Consulibus magnum, atroxque, & perquam vicinum imminebat Italia, per Neronem gestum est.

*M. Agrippa
Cōs. an quai-
cum.
An duo
Agrippa.*

De Agrippa tamen mentio nulla est in fragmento Collotiano. Et licet hunc quartum M. Agrippæ Consulatum nonnulli numerent, mihi tamen alius hic Agrippa videtur fuisse collega Vinucij. M. enim Agrippam tres tantummodò Consulatus gessisse, cum alij, tum Velleius ipse satis intinuat, cum de eodem, sic scribat: Quem usque in tertium Consulatum, & mox collegium Tribunitiæ potestatis amicitia principis euexerat.

*Morum Pra-
fectura cum
Censura Au-
gusto concessa*

Augustus ex Syria Romam rediit: ob cuius aduētum, & propter ea quæ absens egisset, multa in eius honorem decreta sunt, quorum ille nihil fere acceptauit, sed nocte vibam inuectus est. Postridie Tiberium inter Prætorios allegit: Drusò, ut quinquennio ante legitimum tempus magistratus petere posset, concessit. Ipsi Augusto præfectura morum cum Censoria potestate à populo oblata est, quam in quinquennium accepit. Consularem insuper potestatem, quamdiu viueret, haberet, sella curuli medius inter Consules sederet, utque XII. fasces ei semper præferrentur, decretum. Vide Dionem & Suetonium.

Prouinciæ.

M. Agrippa L. f. . n. Leg. Aug. Gallias seditionibus turbatas, & à Germanis infestatas, in tranquillum statum reduxit. In Hispaniam deinde transiens, Cantabros rebellantes domuit, & ex montibus locisque munitis in plana deduxit: Dio libiq. LIV.

L. CORNELIVS. P. F. BALBUS. PRO. COS. A. DCCXXXIV.

EX. AFRICA . . . VI. K. APRIL.

*L. Cor. Balbi
Victoria &
triumphus.*

Balbus hic iunior est, qui Garamantas (ut dixi) subegit, & primus ex hac victoria (quem admodum Solinus cap. xxxii. scribit) triumphauit. Primus sane de externis, inquit, utpote qui Gadibus genitus accessit ad gloriam nominis triumphalis Strabo quoque Triumphalem vocat libro III. Et extant eius nummi argentei cum facie Augusti & curru triumphali, in quo stat togatus cum sceptro, superuolante Victoria cum corona, subscriptumque:

L. BALBUS P. F.

PR. COS

Sed videndum quæ de Balbo dicat Plinius libro v. cap. v. eiusque de victoria & triumpho: Matelgæ oppidum Garamantum: itemque Debris, & Garama caput Garamantum, omnia armis Romanis superata, & a Cornelio Balbo triumphata, vnius omnium externo curru, & Quintium iure donato; quippe Gadibus nato ciuitas Rom. cum Balbo maiore patruo data est. Et hoc mirum, supradicta oppida ab eo capta Auctores nostros prodidisse. Ipsum in triumpho præter Cydamum & Garamam, omnium aliarum gentium urbiumq. nomina ac simulachra duxisse, quæ iere hoc ordine: Tabidum oppidum, Niteris natio, Neghgemela oppidum, Bubeium natio, Vel oppidum, Enipi natio, Thuben oppidum, Mons nomine Niger: Nimbrum, Rapla, oppida: Discera natio, Debris oppidum, flumen Nathabur, Taplagum oppidum, Nannagi natio, Boim oppidum, Pege oppidum, flumen Daliban. Mox oppida continua, Baracum, Buluba, Alati, Balla, Galla, Maxala, Zizama. Mons Gyri, in quo gemmas nasci titulus præcessit.

ANNI P. R. C. DCCXXXV.

Consules.

P. Cornelius P. f. . n. Lentulus Marcellinus. Cn. Cornelius L. f. . n. Lentulus.

Si etiam citantur Consules à Dione: à Cassiodoro Cn. Lentulus & P. Lentulus: in Tabulis Græcis Lentulus & Lentulus: in fragmento quidem Collotiano P. Cornelius P. f. Cn. Cornelius L. f. in Mariano Cn. Cornelius Lentulus, P. Cornelius Lentulus.

*Procuria
Augusti Ca-
sari.*

Augustus Imperij defensionem, quam *procuria* vocat Dio, in quinquennium sibi met prorogauit, finito iam decennio quo prouinciarum administrationem cum exercitibus susceperat. M. Agrippam sibi collegam in Tribunitia potestate in idem tempus adsciuit, ut apud Dionem legimus. Meminit & Velleius, cuius verba paulo ante adduxi: item Tacitus libro III. Agrippam dicens primum fuisse socium Augusto in honore Tribunitiæ potestatis. Augustus Censoria potestate Senatim duabus sectionibus ad sexcentos redegit. Ambitus damnatos a magistratibus per quinquennium arcuit. Cælibes esse mulcta indicta prohibuit, ac præmia proposuit coniugatis, & plures liberos alentibus: ad libertinas etiam sine probro duci posse constituit. Hæc & alia diffuse apud Dionem & Sue-

& Suetonium. Et nos item nonnulla superiùs in prima Augusti Censura annotauimus.

Prouinciæ.

C. Norbanus C. f. C. n. Flaccus. Procos. Asiam obtinuit. Extat apud Iosephum libro xvi. cap. vi. illius epistola ad Sardiensium Remp. pro Iudæorum immunitatibus scripta, quæ declarat, hoc fere tempore Procos. Asiam administrasse.

M. Lollius // . t. // . nepos. Germanos in arma versos superat. Samiis libertas data. Cypri vrbes terræmotu concidere: Eusebius, & Marianus Scotus in Chronico.

ANNI P. R. C. DCCXXXVI.

Consules.

C. Furnius C. f. // . nepos. • C. Iunius C. f. // . n. Silanus.

SUGGERUNT eo modo Consules Dio & Collotiana tabula: Cassiodorus & Iul. Obsequens C. Furnium, C. Silanum: Marianus C. Furnium, C. Iunium Silanum: Tabulæ Græcæ Furnium & Silanum. Nominat hos item Centorinus De die natali, & Ludos sæcu- ^{Ludi sæculares} lares quintum factos cum Dione affirmat. Extant & in Capitolina Tabula, recensenturque magistri xv. virum sacris faciundis, qui Ludis præfuerunt, hoc modo:

LVDI. SAECVLARES. QVINCT.

IMP. CAESARE. DIVI. F. AVGVSTO

C. SENTIO. C. F. C. N. SATVRNINO

M. CLAVDIO. M. F. M. N. MARCELLO MAG. XV. VIR

M. FVFIO. M. F. STRIGONE

D. LAELIO. D. F. D. N. BALBO

Vide quæ de his Ludis Horatius & Catullus, eorumque interpretes annotarunt.

M. Agrippæ ex Iulia natus est alter filius, qui L. Cæsar appellatur, & statim cum fratre ^{M. Agrippæ f.} C. Cæsare ab Augusto adoptatus est. Ambo successores Imperij declarati, licet ætate immatura, vt eò tutior esset Augustus ab invidiis: Dio libro LIV. Suetonius, & Marianus.

ANNI P. R. C. DCCXXXVII.

Consules.

L. Domitius Cn. f. L. n. Ahenobarbus. P. Cornelius P. f. P. n. Scipio
Ex. // . // . L. Tarius // . f. // . n. Rufus

RECENSENTVR hoc modo Consules à Dione. Cassiodorus & Marianus suggerunt L. Domitium Ahenobarbum & P. Scipionem; Tabulæ Græcæ Domitium Ahenobarbum & Cornelium: Fragmentum verò Collotianum, L. Domitium Cn. f. P. Cornelium P. f. Cui suffectum fuisse indicat, si quid ex paucis litteris colligere est, L. Tarium ^{L. Tarius Rufus} Rufum, quem scribit Plinius infima natalium humilitate, militari industria Consulatum sub Diuo Augusto meruisse lib. xviii. cap. vi. Et videtur idem quem Seneca scribit filium in paricidio deprehensum, & causa cognita damnatum exilio punisse ex Augusti sententia, libro primo de Clementia, cap. xv.

Augustus antequam in Galliam proficisceretur, templum Quirini renouatum dedicauit. Ludi Quinquennales ex S. C. à M. Agrippa xv. viro ob Augusti imperium editi, & Ludi pro eius reditu voti sunt. Scordisci & Dentheletæ Macedoniam incurfarunt: Dio libro LIV.

Prætores.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. Munus gladiatorium permissu Senatus cum Druso fratre exhibuit. Cùm Augustus deinde Tiberium in Galliam secum deduceret, eius Præturam in vrbe Drusus frater ex S. C. ad finem vsque gessit: Dio & Suetonius.

Qui prouincias administrarunt.

Velleius Pa-
terculus
quando
floruit.

P. Silius P. f. // n. Nerua Leg. Aug. Procos. Canninos & Vennonetes Alpinas gentes subegit. Pannonios cum Noricis Istriam incurfantes retudit, & ad pacem petendam compulit: Auctor Dio. Velleius fcribit, fub P. Silio fe fuiſſe Tribunum militum.

M. Lollius M. f. // n. Leg. Aug. Procos. Galliam Celticam obtinuit. A Germanis Galliam Rheno tranſmiſſo deprædantibus prælio turpiter victus eſt. Quod ipſum aded Auguſtum vrbe extraxit. Vide Dionem & Suetonium. Hinc etiam Velleius: Accepta, inquit, in Germania clades ſub legato M. Lollio homine in omnia pecuniarum quàm rectè faciendi cupidiore, & inter ſummam vitiorum diſſimulationem vitioſiſſimo, amiſſaque legionis Quintæ aquila, vocauit ab vrbe in Gallias Cæſarem.

// Claudius // f. // n. Marcellus. Perperam in Dione Μαρκῆλος Λόλλιος. Fortaſſis iſe eſt, qui xv. vir S. F. anno ſuperiore Ludis Sæcularibus adfuit. Macedoniam Propr. obtinuit. Dentheletas & Scordifcos repreſſit. In Thracia Beſſos domuit: Dio.

ANNI P. R. C. DCCXXXVIII.

Conſules.

M. Liuius L. f. // n. Druſus Libo. L. Calpurnius L. f. L. n. Piſo.

LIBONEM & Piſonem Conſules adferunt Tabulæ Græcæ: Caſſiodorus M. Druſum & L. Piſonem: Marianus M. Druſum Libonem, L. Calpurnium Piſonem. In Tabula Collotiana ſolus extat M. Druſus L. f. In Dione autem leguntur M. Liuius L. f. Druſus Libo, L. Calpurnius L. f. Piſo. Druſus Libo vocatur item à Seneca, Epitolarum lib. x.

Auguſtus multas in Galliam & Hiſpaniam colonias deduxit, Cyzicenis libertatem reſtituit, Paphiis terræ motu afflictis ſubſidio venit, iuſſitque vt urbem ſuam Auguſtam nominarent. Nero Claudius Druſus ad Germanicum bellum ab Auguſto miſſus, Rhætos Galliam Italiamque finitimam depopulantes, apud Alpes Tridentinas prælio vicit, & ab Italia reiecit. Eius victoriæ cauſa in honore Quæſturæ ex S. C. ornamenta Prætorii adeptus eſt: Auctores ſunt Dio, Velleius, Suetonius, & L. Florus in fine libri quarti.

Qui prouincias administrarunt.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. Comatam Galliam rexit, Barbarorum incurſionibus, & principum diſcordia inquietam. Ti. Neronis Quæſturam Marianus etiam nominat. Neroni Druſo fratri iuſſu Auguſti contra Rhætos auxilio venit. Et ambo diuerſis caſtris Rhætiam irrumpentes, Barbaros diſſipatos multis minutis præliis deleuerunt, populi Rhætici validiſſimam partem in alia loca traduxerunt: Dio, Velleius, Liuius lib. cxxxviii. & Suetonius in Tiberio.

ANNI P. R. C. DCCXXXIX.

Conſules.

M. Licinius M. f. M. n. Craſſus. Cn. Cornelius Cn. f. // n. Lentulus.

SUBSEQUVNTVR Cn. Lentulus, M. Craſſus in Caſſiodoro: in Tabulis Græcis Craſſus & Lentulus in Mariano Cn. Lentulus Augur, M. Licinius Craſſus: in Collotiana ſolus remaſit M. Licinius M. f. In Dione plenius habentur, M. Licinius M. f. Craſſus, Cn. Cornelius, Cn. f. Lentulus.

Baſilica Pauli incendio Romæ conflagrata cum Veſtæ templo: Pannonij rebellantes ſubiugati. Vide Dionem libro lvi.

Prouinciæ.

M. Agrippa L. f. // nepos Qui ante biennium ab Auguſto extra ordinem in Syriam miſſus erat, Aſiæ & Ponti res ordinauit, Boſphori regnum, quod falſo titulo Scribonius qui-

quidam inuaserat, eodem occiso, Polemoni regi dedit. Quas ob res eidem supplicationes Romæ decretae sunt: triumphum verò iussu Augusti oblatum recusauit. Nihil etiam ad Senatum de rebus a se gestis scripsit. Quod exemplum pro lege quadam acceptum postiores eius conditionis duces imitari cœperunt, ut nec amplius ad Senatum litteras de rebus a se gestis scripserint, neque triumpharint: sed solis ornamentis triumphalibus honorati ob res feliciter gestas fuerint: Auctor est Dio libro eodem. Erant autem ornamenta triumphalia, supplicationes, sacrificium, tunica palmata, toga picta, laurea, bullæ, armilli, sceptrum eburneum, statua, & alia triumphantium insignia, de quibus & in Tarquinio Prisco locuti sumus. His ornamentis antea etiam bello Punico secundo Masinissam Numidiæ regem à P. Scipione Procos. in Africa, Syphace capto, donatum fuisse, apud Liuium libro xxx. legimus: In tribunal, inquit, ascendit, & concionem aduocari iussit. ibi Masinissam primum Regem appellatum, eximijs ornatum laudibus, aurea corona, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat; addit verbis honorem, neque magnificentius quidquam triumpho apud Romanos, neque triumphantibus ampliorem eo ornatu esse, quo vnum omnium externorum dignum Masinissam populus Rom. ducat. Vide Iuuenalem Satyra x. vbi Prætorem ludis Circensibus in ornatu triumphali describit. Qui tandem sub Claudio tam vulgaris esse cœpit, ut legiones legatis suis triumphalia ante bellum petere ausi fuerint, ne causam belli quoquo modo quærerent. Et Nero triumphalia Quæstoris dignitatis & ex equestri ordine nonnullis tribuit, nec utique ex causa militari. Itaque contestum honos ille vulgaris & vilis haberi cœpit, quemadmodum ex sequentibus patebit. Hinc est quod Itonachatur Iuuenalis Satyra prima:

*Atque triumphales, inter quos ausus habere
Nescio quis titulos Aegyptius, aut Alabarches.*

ANNI P. R. C. DCCXL.

Consules.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. P. Quinctilius Sex. f. n. Varus.

CASSIODORVS Ti. Neronem & P. Quinctilium: Tabulæ Græcæ Neronem & Varum hos nominant: Marianus autem Ti. Claudium Neronem, P. Quinctilium Varum: sed Dio plenius, Ti. Claudium Ti. f. Neronem, P. Quinctilium Sex. f. Varum. In fragmento Collotiano nihil præter Ti. Claudium Ti. f. legimus.

Augustus rebus in Gallia & Hispania constitutis, relicto in Germania Druso, Romam redit, honores à Senatu decretos non accepit. Marcelli theatrum dedicauit, Ludisque in dedicatione C. Cæsar Aug. f. inter alios patricios pueros Troiam luit. Senatum denuò legit, & qui ætatem, censum Senatorium habebant, & corpore non erant manco, Senatores esse cœgit. S. C. insuper decretum, quoniam nemo facile Tribunatum plebis petebat, ut forte ex his qui Quæstores fuissent, nec dum quadragessimum annum attigissent, ij deligerentur. Ludos votiuos pro reditu Augusti conceptos, cum in Galliam proficisceretur, fecere eodem anno Consules, in quibus Ti. Neronem & populum obiurgauit Augustus: illum, quod C. Cæsarem puerum apud se in ludis sedere iussisset; populum vero, quod plausu & laudibus hoc prosequeretur. Quorum Ludorum memoriam in marmoreæ balis fragmento expressam Romæ vidi, quod cum nonnullis aliis antiquis reliquiis, inter quas erant quatuor marmoreæ larum grandes summi artificij, tum effodiebatur in area diui Apollinaris, ad caput Circi Agonalis. Fragmentum verò suppleri ita poterit:

P. Quinctilius. SEX. F. VARVS
Pontifex COS
Ludos. Votiuos. pro. REDITU
Imp. Cæsaris. diui. F. AVGVSTI
Ioni. optimo. MAXIMO. FECIT
Ti. Claudio. Ti. f. NERONE. CONLEGA
Ex. S. C.

Augustus eodem anno demum, mortuo M. Lepido, Pontificatum Maximum suscepit, quem viuo auferri numquam voluit. Vide Dionem, Suetonium, Velleium, Ouidium

dium III. Fastorum, & alios. Igitur eius titulis deinceps Pontificatus Maximus additur, ut ibidem Ovidius:

*Cæsaris innumeris, quos maluit ipse mereri,
Accessit titulus Pontificalis honor.*

M. Agrippæ ex Syria reuerso Tribunitiam potestatem, & sibi met imperium in aliud quinquennium prorogauit, & Agrippam in Illyricum milit, instante licet hieme, contra Pannonios rebellantes, quos aduentu suo breui compescuit: Auctor Dio libro LIV. Meminit item Eusebius in Chronico.

Prætor.

Julius Antonius M. Antonij III. VI. vs f.

Jul. Antonius M. f. M. n. Triumviri filius, auctore Suetonio, cui cognomen Africani adiungit Dio. Natalem Augusti Ludis equestribus & venatione celebravit, & ex S. C. epulum Augusto & Senatoribus in Capitolio dedit: Dio lib. LIV. Ad hunc extat Ode Horatiana encomiastice, eo, ut apparet, anno scripta, cuius commentator Acron tradit etiam M. Antonij Triumviri filium hunc fuisse, & Poëtica clarum, heroico carmine Diomedæas scripsisse XII. egregios libros, & prosa quoque nonnulla. Hinc ad eum ita Horatius:

*Concines maiore poëta plectro
Cæsarem, quandoque trahit feroceis
Per sacrum clium, merita decorus
Fronde, Sicambros.
Concines latosque dies, & Urbis
Publicum ludum, super impetrato
Fortis Augusti reditu, forumq;
Littus orbis.*

Prouinciæ.

C. Sentius C. f. C. n. Saturninus Procos. Suriam obtinuit. Meminit Iosephus Antiq. lib. XVI cap. IX. & XIII. apud hunc, Herodem Iudæorum regem, Alexandrum & Aristobulum filios accusasse, latissime enarrans.

ANNI P. R. C. DCCXLI.

Consules.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla. Barbatus. P. Sulpicius. P. f. P. n. Quirinus.
ACMILIAN. IN. mag. mort. est

IN. eius. L. F. E.

C. Valgius. C. F. RVF. ABDIC. IN. E. L. F. E.

C. Caninius C. f. C. N. REBIL. IN. MAG. M. E.

*C. Valgius,
poëta.
C. Caninius*

SEQUVNTVR Consules in Mariano M. Valerius Messalla, P. Sulpicius Quirinus: in Dionis M. Valerius M. f. Messalla Barbatus, P. Sulpicius P. f. Quirinus: in Calliodoro M. Messalla & P. Sulpicius: in Tabulis Græcis Messalla & Quirinus. Et his subiunguntur ante anni insequentis Consules Rebilus & Saturninus, ut etiam in Culpiniani Tabulis: quæ profeqdò dici possunt suffectorum cognomina Consulium C. Valgij & C. Caninij, quemadmodum in fragmento item Collotiano leguntur, & ab Onufrio suppleta in Capitolinis ex fragmento minuto, quod quo loco in Tabulis reponeretur, non liquebat. Forfan Valgij duplex cognomen fuit, Rufus & Saturninus. Porro Rebilus C. Caninij esse manifestum est. Et Rebili Consularis huius pecunias ad Ludos oblatas recusasse lulium Græcinum, scribit Seneca de Beneficiis libro II. cap. XXI. Messallæ Barbati Messallinæ patris meminit Suetonius in Claudio, & P. Sulpicij Quirini Tacitus libro III. & Iosephus Antiquitatum lib. XVII. & XVIII. uti postea latius declarabo. C. Valgius autem eruditione celebris fuit. Ipse enim vnus illustris, (ut ait Plinius lib. XXV. cap. II.) post M. Catonem tentauit de herbarum medicina scribere ad D. Augustum. Clarus & poëta, & M. Messallæ oratori familiaris, ad quem ita Tibullus libro IIII.

*Est tibi qui possit magnis se accingere rebus
Valgius, aeterno propior non alter Homero.*

Extat ad eundem Valgium Ode Horatiana, Carminum libro II. quo loco interpretes Consularem vocant Acron & Porphyrio.

M. Agrip-

M. Agrippa ex Illyrico reuersus, in Campania morbo correptus moritur. Corpus eius multis honoribus prosequutus Augustus, in suum sepulchrum detulit. Præfecturam morum in alium quinquennium accepit. Cumque Tribunatus plebis propter dissolutam eius potestatem à perpaucis peteretur, legem tulit, ut ex equitibus Rom. qui non minus quam decies sestertium possiderent, deligerentur, ex quibus populus eos qui deficerent, designaret. Sicambij, Vipetæ, Teneteri & Camaui a Nerone Druso sunt oppugnati, & tumultus, qui ob centum exortus in Gallia erat, ab eodem compositus; ara Casari ad confluentes Araris & Rhodani, ubi Lugdunum est, dedicata: Auctores sunt Dio, ac Liuius libro cxxxviii. Suetonius, Florus, Orosius, & alij.

M. Agrippa
moritur.

Prouinciæ.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. Procos. Illyricum obtinuit per triennium extra ordinem. Mortuo enim M. Agrippa, adiutorem in rerum administratione sibi adsumpsit Tiberium priuignum, quem generum sibi idem fecit, data ei filia Iulia M. Agrippæ vidua, & adempta Vipiania M. f. ex Marcella, licet grauida tum esset, & infantem alium ex Tiberio natum aleret. Nec diu post, Tiberium cum exercitu in Illyricum contra Pannonios rebellantes misit, quos ille Scordiscorum auxilio adiutus subegit, arma ademit, & iuuentutem in alias regiones abducendam sub hasta vendidit. Quarum rerum causa, cum à Senatu Tiberio triumphus decerneretur, Augustus non sustinuit, sed triumphalibus ornamentis contentum esse iussit: Dio libro lvi. Suetonius itaque, Tiberius (inquit) primus triumphalibus ornamentis honoratus est, nouo, nec antea cuiquam tributo genere honoris.

Tiberius
Iuliam à
M. Agrippa
relictam vi-
duam duxit.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso. Procos. Pamphiliam obtinuit. Thracas Bessos Cherronesum irrumpentes, & Sialetas Macedoniam infestantes, triennio bellum gerens domuit, Bessorum agros vastando, omnes eos partim in deditionem, partim in seruitutem redegit. Ob quas res ei triumphalia ornamenta & supplicationes anno sequenti, bello confecto, sunt decreta. Hic postea Præfectus vrbis fuit, sicut apud Velleium & Tacitum libro v. legimus, artium atque ingeniorum patronus: cui Horatius Artem poeticam nuncupauit. Vide Dionem libro lvi. Suetonium Tiberio, Liuium lib. cxi. Velleium, L. Florum in fine libri quarti, Senecam ad Lucilium ep. lxxxiv.

L. Calpur-
nius Piso in-
geniorum
patronus.

L. Domitius Cn. f. L. n. Ahenobarbus. Neronis Cæs. auus, legatus Augusti in Germania. Cum exercitu flumen Albim transiens, longius penetrauit Germaniam, quam quisquam priorum, easque ob res insignia triumphi adeptus est: Suetonius in Nerone, & Tacitus libro iv. Meminit item illius libro primo.

ANNI P. R. C. DCCXLII.

Consules.

Q. Ælius Q. f. . n. Tubero.

Paulus Fabius Q. f. . n. Maximus.

PROFERT ita Consules Dio: Paullum Fabium, Q. Æmilium Cassiodorus & Obsequens: Maximum & Tiberonem Tabulæ Græcæ: P. Fabium Maximum, Q. Ælium Tiberonem, Marianus. Q. Tiberone & Fabio Maximo Consulibus Augustum theatri Marcelli dedicatione tigrum populo Romano ostendisse, Plinius auctor est libro viii. cap. xvii. Biennio antea tamen Marcelli theatrum dedicasse Augustum, ex Dionis sententia dixi. Meminit Consulum Frontinus de aquæductibus: & Senatusconsulti tunc facti exemplum ibidem legere poteris, de eorum officio & insignibus, qui aquis publicis præfuturi essent: scribit namq; Augustum Q. Ælio Tiberone & Paullo Fabio Maximo Coss. familiam omnem aquæductu tutelæ destinatam, a M. Agrippa testamento sibi relictam, publicasse, & aquarum ius certum ex S. C. lege lata, edictoquo suo promulgato constituisse. Tum creatus Curator aquarum primus M. Valerius Messalla Corvinus, & quamdiu vixit hoc officij obtinuit. Sed in Frontino Paullus non P. Fabius legendum, quod & in Mariano mendum est. Non insolens enim tum temporis fuisse animaduertimus, veteris familiæ cognomen, notæ causa, in prænomen illius mutare, qui adoptatus esset. Sic Paulus Fabius ex Æmilia Paullorum in Fabiam gentem transiens adoptatus à Q. Fabio Maximo Consulari, ni fallor, & Triumphali, prius illud suum cognomen mutasse in prænomen videtur.

Marcelli
theatrum
dedicatum.

Cassiodorus
Iulius Fron-
tinus.
Cognomen in
prænomen
aliquando
mutat.

Tiberius Dalmatas & Pannonios ob suam absentiam rursus arma mouentes in potesta-

tem redegit. Exindeque Dalmatiam Augustus, quæ populi prouincia fuerat, velut quæ ob vicinitatem Pannoniæ exercitiis indigeret, suam prouinciã fecit. Octauia soror Augusti moritur, quam Augustus pro Rostris laudauit: Dio libri LIV. fine, Liuius lib. cxl. L. Florus in fine libri quarti. Quo loco non Vibium ab Augusto missum ad Pannonias & Dalmatas domandos, sed Tiberium lege. Error libranorum quorundam ex incuria emanasse videtur, qui vrb. pro vrb. perperam scripserunt; unde Vibius, non Tiberius legi & scribi ab aliis cœpit.

L. Florus
emendatur.

Prætor.

Nero Clau-
dium.

Augusti na-
talis celebra-
re caput.

Nero Claudius Ti. f. Ap. n. Drusus. Anni superioris exitu domitis Sicambris eorumque sociis, ac Fritiis ad amicitiam populi Rom. traductis, Romam decessit, vbi Præturam urbanam (quamquam Prætorios honores antè adeptus esset) inijt. Sed Vere adueniente rursus ad bellum profectus, traiecto Rheno, Vespetas, Cheruscas & Sicambros rebellantes denuò subegit. Castella ad fluuiorum Lupiæ & Halisonis confluentes in Sicambris, & ad Rheni ostium in Cattis extruxit, præsidiaque firmavit. Ob hæc ei ornamenta triumphalia, & ut ouans vrbe iniret, & peracta Prætura cum Procos. imperio prouinciã obtineret, decreuit Senatus. Hæc eo tempore Drusus gessit, Ludosque in Prætura faciendos magnificentissime exhibuit. Natalis item Augusti in Circo, & variis aliis vrbis locis, venationibus celebratus est, idque etiam non decretum, tamen quotannis ferè à Prætoribus factum: Dio in fine LIV. Suetonius in Claudio item refert, Neronem Drusum in honore Præturæ ducem Germanici belli Romanorum primum Septentrionalem Oceanum nauigasse, transque Rhenum fossas noui & immenti operis effecisse, quæ nunc adhuc Drusianæ vocantur. Hostem frequenter castrum in intimas solitudines abegisse, easque ob res, veluti adiungit, ouandi ius & triumphalia ornamenta percepit.

ANNI P. R. C. DCCXLIII.

Consules.

Iulius Antonius M. f. M. n. Africanus. Q. Fabius Q. f. n. Maximus.

Claudy Cæ-
saris natalis
annus.

HABENTVR ita Consules in Dione: Africanum & Maximum suggerunt Tabulæ Græcæ: Iulum Antonium & Fabium Africanum Cassiodorus, Marianus, & Suetonius, Claudium Cæsarem his Consulibus natum scribens. Atque hi cognomen Africani Fabio, non Antonio attribuunt.

Augustus Flamen Dialis creatus est, primus post L. Merulam bello civili Mariano occisum. Hinc Suetonius Dialem Flaminem, veluti nonnulla alia ex antiquis caerimoniis paulatim abolita, Augustum restituisse dicit. Idemque res urbanas constituit, Quæstoribus Senatusconsulta asseruanda quæcunque fierent, commisit, quando Tribuni plebis & Aediles quibus ante id negotium datum fuerat, per viatores suos hoc curate cœpissent, atque inde error incidisset.

Daci Istrum frigore concretum transgressi, ex Pannonia prædas egerunt. Dalmatæ item ob tributa acerbius exacta rebellauerunt. Quos motus Tiberius, è Gallia missus à Cæsare, vbi cum agebat in Lugdunensi Germanicis bellis vicinior, eorumque euentui intentior, compescuit. Cartos interim, aliosque vicinos Germanorum populos Drusus subegit. Sub finem anni rebus vtriusque benè gestis Drusus & Tiberius cum Augusto simul Romam reuersi sunt: Dio extremo libri LIV. Liuius, Suetonius, Velleius, & alij.

ANNI P. R. C. DCCXLIV.

Consules.

Nero Claudius Ti. f. Ap. n. Drusus. T. Quinctius T. f. n. Crispinus.
In magistratu mortuus est.

Ex Dione hoc modo Consules ordinauimus, & ex antiquo titulo aræ Volcani ab Augusto, Consulibus Nerone Claudio Druso & T. Quinctio Crispino dedicatæ. In Cassiodoro & Mariano sequuntur Drusus Nero & L. Quinctius, mendose, ni fallor. Tabulæ Græcæ Drusum & Crispinum habent.

Nero

Nero Drusus inito Consulatu bellum Germanicum repetiit, & cum exercitu omnia subiugando, & ad Albim fluium vsque procurrento, trophæa in eius ripis fixit. Ipse non diu post in æstiuis castris, in ipso victoriæ cursu, ex fractura, equo super crus collapsus, mortuus est. Corpus à Tiberio fratre, qui accepto malè valetudinis suæ nuntio raptim accurrerat, Romam delatum, & C. Iulij tumulo conditum. Laudatus pro Rostris à fratre & Augusto vitrico, pluresque honores funeri illius additi. Senatus decreuit mortuo filiusque eius nomen Germanici, arcumque triumphalem marmoreum erexit. Prolixè eius res gestas in Consulatu & exitum describit Dio lib. LV. Attingunt etiam Tacitus, Velleius, Suetonius, & Liuius in ultimo. Item Orosius, Eutropius, L. Florus, & alij. Strabo in septimo Drusum inter Salam fluium & Rhenum perisse scribit.

Nero Drusus equo lapsus extinguit.

Prætoribus Augustus ius dicendi sententiam in Senatu concessit. Quæstores maritum Italiae municipis, prope urbem maximè, præfecit: Dio libro LV. & Suetonius.

Prætorib. Quæstorib. ab Augusto concessis.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero. Procos. An. DCCXLIV.

Ouans. de. Dalmateis. & Pannonicis

Ti. Claudio Neroni ob Dalmatiam pacatam & Pannonios subactos ouatio à Senatu, quemadmodum Druso ob res in Germania & Gallia benè gestas, decreta erat, quam Tiberius hoc primum anno, antequàm Drusus obiret, duxit, & epulum populo tam in Capitolio quam aliis vrbis locis dedit. Luia mater, & vxor Iulia seorsim mulieribus epulum dedere, aliudq; item in ouationem Drusi pararant. Verùm is morte interceptus, omnem apparatus illum fecit irritum. Hæc fere Dio, cui etiam suffragatur Velleius: Dalmaticæ, inquit, & Pannonicæ victoriæ compos Nero, ouans triumphauit. Idem honos Druso parabatur, nisi ante diem decelisset. Meminit huius triumphi item Eusebius in Chronico.

ANNI P. R. C. DCCXLV.

Consules.

C. Marcius L. f. L. n. Censorinus.

C. Asinius C. f. Cn. n. Gallus.

CONSULVM nomina sic ex Dione & antiquis marmorum titulis concinnauius. Censorinum & Gallum produnt Tabulæ Græcæ: C. Asinium, C. Marcium Cassiodorus: C. Asinium Gallum, C. Marcium Censorinum Marianus. Meminit Consul Plinius lib. XXXIII. cap. x. & item Censorinus De die natali, mensẽ Sextilem hoc anno Augustum appellari cœpisse affirmans, cui astipulantur Dio, Macrobius, & Tranquillus.

Augustus mensis unde dicitur caput.

Augustus in alios decem annos imperium oblatum accepit; pomerij terminos ampliavit, vt testatur Dio, & monstrant cippi quadrati duo Tiburtini, quibus pomerium vrbis olim signatum fuit. Seruantur autem Romæ in vinea Cardinalis Carpentis, & leguntur in iis hi tituli:

C. MARCIVS L. F. L. N.

CENSORINVS. ET. C. ASI

NIVS. C. F. GALLVS. COS

EX. S. C.

FIN. POMER. TERMIN

In altero: C. MARCIVS. L. F. L. N.

CENSORINVS

C. ASINIVS. C. F. GALLVS

COS

EX. S. C. TERMIN

Augustus exercitum in Galliam duxit: ipse in prouincia manens Tiberium extra ordinem contra Germanos in locum Drusi fratris cum imperio misit, & Consulem in annum insequentem designauit. Vide Dionem libro LIV. Cassiodorus Germanos omnes inter Albim ac Rhenum habitantes Tiberio semet dedidisse tradit.

Prouinciæ.

Sex. Appuleius Sex. f. Sex. nepos. Illyricum obtinuisse & Tiberio successisse ad triumphum decedenti videtur; Pannonios enim hoc anno subegisse, Cassiodorus auctor est. Cassiodorus sequitur Marianus.

P. Quinctilius Sex. f. // n. Varus Procos. Syriam obtinuit, successor Saturnino datus, auctore Iosepho, apud quem ab Herode Iudæorum rege Antipater filius beneficii accusatus fuit, vt latissime narrat libro Antiquitatum XVII. Iudæos post mortem Herodis rebellantes subegit, prætidiumque sub Sabino præfecto Ierosolymis oblectum liberauit, vt ibidem diffuse Iosephus & Zonaras libro I. Meminit Tacitus libro XXI. Et Dio Quinctilium Varum post administratam Syriam Germania-

P. Quinctilius Varus Syriam exhaustis.

Germaniz præfectum fuisse dicit libro LVI. Velleium quoque auctorem habemus, cuius est de Quintilio Varo testimonium; quoddam Syriam pauper diuitem ingressus, diues pauperem reliquerit.

ANNI P. R. C. DCCXLVI.

Consules.

Ti. Claudius Ti. f. Ap. n. Nero II. Cn. Calpurnius Cn. f. Cn. n. Piso.

LEGUNTUR Consules in Dionis argumento Ti. Claudius Ti. f. II. Calpurnius C. f. Piso II. mendose; quemadmodum item in Mariano Ti. Claudius Nero II. Cn. Calpurnius Piso: & in Tabulis Græcis Nero II. & Piso II. Non enim hic Cn. Piso qui antea semel cum Augusto Consul fuit, sed eius filius, qui postea Procos. Syriæ Germanicum Cæsarem veneno sustulisse dicebatur. Quod satis declarare Tacitus libro II. videtur, scribens à Tiberio Syriæ præfectum fuisse Cn. Pisonem ingenio violentum, & obsequij ignarum, insita ferocia à patre Pione, qui ciuili bello partes contra Cæsarem acerrimè iuuit: mox Brutum & Cassium secutus, concessio reditu, petitione honorum abstinuit, donec ultro ambiretur delatum ab Augusto Consulatum accipere. Libro autem tertio, ubi huius iudicium & damnationem multis verbis enarrat, legatum Augusti & collegam Tiberio in Consulatu fuisse insinuat his verbis, quæ ex Pisonis codicillis poenam filiorum deprecantis recitat: Per quinque, inquit, & quadraginta annorum obsequium, per collegium Consulatus, quondam Diuo Augusto parenti tuo probatus, & tibi amicus, nec quidquam post hæc rogaturus, salutem infelicis filij rogo. Et ante Tiberius in Senatu dixerat, Augusti patris sui legatum & amicum Pisonem fuisse, non addens collegam in Consulatu: quod profecto non præteriret, si ita fuisset. Quæ omnia faciunt, ut existimem hunc Cn. Pisonem ante Consulatum gessisse, sed Cn. Pisonis collegæ Augusti in XI. Consulatu filium fuisse, qui adolescens patrem bello ciuili Pompeianas partes fouentem sequutus est. In Calliodoro igitur numeri saltem adijciendi sunt ad Ti. Neronem, quem cum Cn. Pione suggerit. Meminit Consulatum Dionysius Halicarnass. in Præfatione Historiæ suæ antiquitatum Italicarum, populum Rom. dicens septingentos iam tum & quadraginta quinque annos bella gessisse, usque ad Consules Claudium Neronem II. & Calpurnium Pisonem, qui cxciii. Olympiade sunt creati. Quo tempore Dionysius Romæ historiæ suam scripsit, velut latius ibidem exponit. Vno tantum anno more suo discrepat.

Dionysius Halicarn. quando Historiam Rom. conscripsit. Ludi votui pro Augusti reditu.

Tiberius Consul coortis in Germania motibus ad bellum reuocatus est. Ludos igitur votiuos, quos pro reditu Augusti, ut Consules facerent, decreuerat Senatus, eius nomine cum Cn. Pione Consule, ut auctor est Dio, C. Cæsar edidit. Honos tamen eius muneris Tiberio Consuli adscriptus, ut monstrat titulus basis marmoreæ eodem loco ad caput Agonalis Circi prope S. Apollinarem repertæ, simul cum aliis vetustis reliquiis, quemadmodum in anno DCCXL. diximus. Est autem talis:

TI. CLAVDIVS. TI. F. NERO
PONTIFEX. COS. ITERVM
LVDOS. VOTIVOS. PRO. REDITV
IMP. CAESARIS. DIVI. F. AVGVSTI
PONTIFICIS. MAXIMI
IOVI. OPTIMO. MAXIMO. FECIT

Ludi funebres in M. Agrippæ honorem. Ludi funebres item facti in honorem M. Agrippæ.

Vicorum magistros, quos *συνάρχαι* Græci appellant, ex plebe Augustus instituit, ad arcenda urbis incendia. Quibus concessit habitum Magistratus, & lictores binos in vicis quibus præessent. Addidit & seruitia in usum restringendorum ignium, quæ antè Ædilibus in eum finem adiunxerat. Urbsque tota tunc in regiones diuisa fuit quatuordecim, quibus sorte diuisis hi vicorum Magistri præessent: Auctor Dio libro LV.

Prouinciæ.

C. Sentiuss C. f. C. n. Saturninus. Leg. Aug. Procos. in Gallia post Tiberium fuisse Velleius insinuat, & aduersus Germanos prouinciæ per plures annos administrasse, quando & ibidem legatus fuerit post decennium sub Tiberio iam adoptato, cui cum Galliam

Galliam provinciam & bellum Germanicum extra ordinem commisit Augustus. Anno autem DCCXLVI. bello contra Caninefates & Cherufcos ornamenta triumphalia meruit. Vide Velleium, & Dionem libro LV.

Ti. Claudius Ti. f. Nero II. Cos. II. Ann. DCCXLVI.

de Germania. Kal. Ian.

Anno superiore (vt dixi) Augustus accepto in aliud decennium Imperio in Galliam exercitum duxit, ipse manens in provincia, Tiberium contra Germanos misit. Qui traiecto Rheno magnis cladibus, non inuenta tamē victoria eos affecit, & ad deditionem compulit. Quas ob res Augustus cum semet & Tiberium Imperatoris nomine ornasset, Tiberium iterum Consulē designauit, & litteras cum ad Senatum ex more maiorum mittere, & antequam magistratum iniret, de rebus à se gestis in Senatu disserere, ac triumphare voluit. Ipse triumphum oblatū recusauit. Tiberius autem Kal. Ianuarius, quibus cum Cn. Pilone Consulatum inuit, conuocato in Octauian, quæ extra pomerium erat, Senatum, de rebus à se gestis disseruit, ac deinde triumphauit. Hæc ferē Dio. Auctor item Velleius, Tiberium in Germania post mortem Drusi fratris re bene gesta, triumphum alterum cum altero Consulatu obtinuisse. Et Suetonius Germanico bello Tiberium xc. milia deditiorum traiecit in Galliam, iuxtaq; ripam Rheni sedibus assignatis collocasse. Quas ob res & curru urbem ingressus est, primus, inquit, nouo genere honoris decoratus. Sed primus (vt intelligo) post triumphalia ornamenta inuenta, quippe cum ob res alienis auspiciis gestas triumpharet. De hoc triumpho intelligenda sunt, quæ Ouidius de Ponto cecinit, libro III. Elegia IV.

Quid cessas currum, pompamq; parare triumphis

Livia? dant nullam iam tibi bella moras.

Perfida damnatas Germania proycit hastas,

Iam pondus dicis omen habere meum.

Crede breuiq; fides aderit, geminabit honorem

Filius, & iunctis, vt prius, ibit equis.

Prome, quod iniicies humeris victoribus, ostrum:

Ipsa potest solitum nosse corona caput.

Et quæ sequuntur.

ANNI P. R. C. DCCXLVII.

Consules.

D. Lælius D. f. D. n. Balbus. C. Antistius C. f. n. Vetus.

In Mariano leguntur D. Lælius Balbus, C. Antistius Vetus. Tabulæ Græcæ Consules subiiciunt Balbum & Veterem: D. Lælium & C. Antistium Calliodorus: Dio quidem, D. Lælium D. f. Balbum, C. Antistium C. f. Veterem. D. Balbum inter xv. virum magistros Ludorum Sæcularium iam ante habuimus, ubi & D. n. appellatur. Addit Consules suffectos ex antiquis marmorum titulis Onufrius L. Manilius & Q. Torquatus, de quibus ipsum suo loco vide.

Augustus vt C. & L. filiorum audaciam insolentiamque refrænaret, qui in puerili ætate adhuc prætextati ad Consulatum aspirare cœperant, (iam enim Lucius Caium fratrem Consulē renuntiarī petebat) Tiberium (vt modestiores fierent) ad summos honores euexit, Tribunitiæ potestatis in quinquennium consortem fecit, atque Armeniæ, quæ iam post Tigranis obitum alienata erat, præfecit. Cuius curam nihilominus Tiberius, ne C. & L. Cæsares offenderet, recusauit, atque Rhodum studiorum titulo secessit: Auctor Dio, cui item suffragatur Velleius: Breui interiecto, inquit, spatio, Ti. Nero duobus Consulatibus, toridemque triumphis actis, Tribunitiæ potestatis consortione æquatus Augusto est. Apud Suetonium quoque legimus, Tiberium tempore interposito Consulē iterum, etiam Tribunitiam potestatem in quinquennium accepisse. Vide Dionem libro LV. Zonaram II. Velleium, Suetonium, & alios.

ANNI

ANNI P. R. C. DCCXLVIII.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. Augustus XII. L. Cornelius P. f. P. n. Sulla.
Abdicauit. in. eius. loc. fact. est.

// . . . // . f. // . n. // .

DVODECIMVM Consulatam suum cum L. Sulla gessisse Augustum, consentiunt Auctores; sed Cassiodorus, ut antè dixi, primum Augusti Consulatam non supputans, hoc anno C. Augustum Cæsarem XI. & L. Sullam Consules prodiit. Rectè Dionis argumentum, licet collegam omittat, Augustum XII. Cos. suggerit: ut Marianus C. Cæsarem Octavianum XII. L. Sullam: Tabulæ Græcæ Octavianum Augustum XIII. sed mendosè, & Sullam habent. Sic etiam de his scribit Plinius libro VII. cap. XIII. In actis temporum D. Augusti inuenitur, duodecimo Consulatu eius, quem L. Sulla collega ad III. Idus Apriles gessit, &c. Duodecimum verò Consulatam Augustus, multis, cum deferrentur, post vndecimum recusatis, magno demum temporis interuallo, id est septemdecim annorum, petiit vltro, & biennio post decimum tertium, ut C. & L. filios amplissimo præditus magistratu, suo quemque tyrociniò deduceret in forum. Quod apud Suetonium legimus, qui addit etiam, nullum ex omnibus annuum Consulatam gessisse, præter medios quinque, à sexto ad vndecimum. Qui autem in hoc XII. successus Augusto fuit, non liquet.

Quemadmodum ex Dione refert Zonaras, Augustus sequenti post Tiberij ab vrbe discessum anno, Consul duodecimum factus, C. filium toga virili data, in Curiam adductum Principem iuuentutis designauit: Sacerdotio eundem quoque ornasse apud Dionem legimus. Quod titulus item statuar, ad C. & L. Basilicam repertæ satis declarat, et cetera, ut apparet, triennio post, cum Augustus Consulem eum designasset:

C. CAESARI. AVGVSTI. F

PONTIFICI. COS

DESIGNATO

PRINCIPI. IYVENTVTIS

ANNI P. R. C. CCXXLIX.

Consules.

C. Calvisius C. f. C. n. Sabinus. L. Passienus // . f. // . n. Rufus.

HISTORIÆ Dionis hic liber contradior, omissis aliquando Consulibus, complurium annorum res gestas connectit. Itaque hi Consules in eodem libro LV. neque in eius Indice referuntur. Verum Cassiodorus C. Calvisium & L. Passienum memorat: Marianus C. Calvisium Sabinum, L. Passienum Rufum: Cuspiniani autem Tabulæ cognomina, ut solent, Sabinum & Rufum: Tabulæ Græcæ Sabinum & Rufinum, nescio an correctè. C. Calvisius Sabinus, ni fallor, filius est eius, qui bello civili partes Cæsaris & Antonij postea secutus, Consul fuit anno DCCXIV.

Eodem anno ob vrbis aquæductus omnes restauratos titulus Augusto in honorem arcui inscriptus, litteris bipedalibus, qui adhuc extat in formis aquæ Marcæ, supra portam S. Laurentij. Id quod colligere est ex Tribunitiæ potestatis anno XIX. & Consulatam eius XII. Est autem talis:

IMP. CAESAR. DIVI. IVLLI. F. AVGVSTVS

PONTIFEX. MAXIMVS. COS. XII

TRIBVNIC. POTESTAT. XIX. IMP. XIII

RIVOS. AQVAVM. OMNIVM. REFECIT

ANNI P. R. C. DCCL.

Consules.

L. Cornelius L. f. . n. Lentulus. M. Valerius M. f. M. n. Messallinus.

CASSIODORVS C. Lentulum & M. Messallam Consules edit hoc anno : Marianus C. Lentulum Getulicum & M. Messallinum: Suetonius Ser. Galbam Imp. M. Valerio Messalla Cn. Lentulo Coss. natum scribit . In Dionis autem Indice plenius ac correctius leguntur L. Cornelius L. f. Lentulus, M. Valerius M. f. Messalla, vel Messallinus. Vt Dioni magis accedā, facit tabulę cuiusdam marmoreę fragmentum, in quo L. Lentulus item vocatur: Romę quondam extitit in ædibus Alfonsi de Anagnia : illud autem ex libro Antiquitatum Marcelli Ceruini Cardinalis S. Crucis patroni mei, qui postea Pontifex Maximus factus est, exscriptum hoc loco aducere visum est, quandoquidem paria aliquot Consulium, eius temporis exprimant. Est autem hoc:

L. LENTV
ZOILVS
HERMES
⊗ LIVIVS
⊗ EROS
DECVR
NICEROS
IMP. CAESARE. XIII. M
ANOPTES
LVCRIO ANTON
C. IVLIVS HY
C. IVLIVS DIVI AVG. L. DIONYSIVS
COSSO. CORNELIO. L. PISONE. C
AMPHIO PHILOTEC
FLORVS SPINDONT
⊗ GAA AMYNT
⊗ APOLLONIVS AMYNT
DECVR. EMER
C. IVLIVS HILARIO
C. CAESARE. L. PAVLLO. COS.
EROS ANTONIAN
DAMACRATES AMYNT
PSES VEDIAN
ONESIMVS ISOCHRYSIAN
DECVR. EMERVNT
C. IVLIVS AGAMEMNO
P. VINVCIO. P. VARO. COS
ORESTES
⊗ C. IVLIVS PARTHENIO
C. OCTAVIVS CLEMENS
AMIANTHVS. ARCHITECT. NICANORIAN

Velleius auctor est, Messallinum Messallę Coruini filium fuisse, cui accedit item Plinius lib. x. cap. xxii. Messallinum Cottam Messallę oratoris filium dicens. Item Tacitus libro iiii. Mox Valerius, inquit, Messallinus, cui parens Messalla, ineratque imago paternę facundię, respondit. Sic etiam Tibullus poëta, cuius versus postea citabo.

His Consulibus, ait Cassiodorus, D. N. IESVS CHRISTVS Dei filius in Bethlehem Iudę nascitur, anno Imperij Augusti quadragesimo primo. Tertullianus idem asserit.

Plures tamen anno sequenti viii. Kal. Ianuarij, anno Imperij quadragesimo secundo voluntatum. Nonnulli etiam biennio postea, anno Imperij Augusti xlii. Cæsare & Paulo Coss. Sed has controuersias accurate satis excussit Onufrius, ad quem studiosum Lectorem remitto. Vide Zonaram, insuper Orosium, & Eusebium: quique hoc sæculo libros ea de re nobis reliquerunt, & Tractatum vnum de vii. Ioan. Marianæ, Sotier. Iesu.

Prouinciæ.

Census Quirino Procos. sub Augusto, Luc. i.

P. Sulpicius P. f. P. n. Quirinus. Procos. Syriam obtinuit, Varo succedens. Hoc vel insequenti, vt plures volunt, anno, quo CHRISTVS natus est, censum in Syria & Iudæa ex Augusti edicto egit. Vide Zonaram, Iosephum lib. xvi. i. Antiquitatum, & de bello Iudaico lib. ii. & Marianum. Eodem fere tempore, Archelao, qui Herodi mortuo successerat in regni parte Iudeorum, in exilium pulsus, eius ditio Syriæ prouinciæ Proconsulibus mandata est: quam administravit sub Quirino legatus eius Coponius eques Romanus, & aliquamdiu post Quirini discessum, vt Iosephus & Zonaras tradunt. In Evangelio Lucæ pro Quirino Cyrenus legitur, ex more scribendi Græco. Tacitus libro tertio hunc Sulpicium Quirinum sub D. Augusto Consulatum, & Homonadenibus in Cilicia expugnatis mox insignia triumphu adeptum tradit, datumque deinde rectorem C. Cæsari Armeniam obtinenti.

C. Marcius L. f. L. n. Censorinus. Procos. Asiam obtinuit. Meminit illius Iosephus Antiq. lib. xvi. cap. vi. in edicto Augusti de Iudeorum immunitatibus. In prouincia post quinquennium, in comitatu C. Cæsaris Augusti f. Syriam tum obtinentis, mortuus est, auctore Velleio.

ANNI P. R. C. DCCLI.

Consules.

Imp. Cæsar. Diui. f. Augustus. xiii. M. Plautius. M. f. A. n. Siluanus.
Abdic. in eius locum factus est Abdic. in eius locum factus est
//. //. // f. // n. // C. Caninius // f. // n. Gallus.

MARIANVS Consules suggerit C. Cæsarem Octavianum xiii. M. Plautium. Hic decimustertius & postremus Augusti Consulatus est, non duodecimus, vt Cassiodorus supputat, qui C. Cæsaris Augusti f. Consulatum biennio post sequentem Augusti xiii. Consulatum esse male existimat. Et sane constat ex Taciti libro primo, tredecim omnino Consulatus gessisse, cum scribat Augustum in eo honore M. Valerio & C. Mario semet æquasse, quorum hic septies & ille sexies obtinuere Consulatum. Porro xiii. hunc Consulatum, quem recte Dio (vt tabula Anagnina à me iam adducta, & aræ item Larum antiquissimæ, quæ Romæ est in horto Cardinalis de Valle, titulus satis declarant) M. Plautio adiungit. Augustum biennio post xii. repetisse scribit Suetonius, vt L. Cæsarem filium in hoc magistratu deduceret in forum, iuuentutisque Principem designaret. Cuius verba superius suo loco adduxi. Zonaras autem, ubi de C. Cæsaris honoribus in Consulatu Augusti xii. loquitur, addit, Lucio eius fratri eisdem honores post annum deinde datos quoque fuisse. Hic etiam Consulatus non annuus Augusto fuit, quemadmodum ex Suetonio iam antè satis probavi. Eius autem loco quis nam successus fuit, obscurum nobis est. Sed quia Velleius auctor est, Augusto & Caninio Gallo Coss. xxx. annis ante M. Vinicium Consulem, Iuliam ob flagitia relegatam; colligimus hoc anno Caninium Gallum M. Plautio, antequam magistratu abiret Augustus, successum fuisse.

Iulia Augusti filia Tib. vii. vxor eius relegata in Pandatariam insulam.

Augustus, dedicato Martis templo, inter alia spectacula Naumachiam in Circo Flaminio exhibuit, in qua xxxvi. crocodili occisi sunt. Prætorianorum militum duo præfecti instituti. Iulia Augusti f. Ti. Neronis vxor ob libidines & adulteria in Pandatariam insulam relegata est. Iulus Antonius, T. Quinctius Crispinus, Ap. Claudius, aliq; qui cum ea rem habuerant, partim morte mulctati, partim in exilium missi. Vide Dionem, Velleium, Suetonium, & Zonaram.

Prouinciæ.

Cn. Calpurnius Cn. f. Cn. n. Piso. Leg. Aug. Procos. in Hispania hoc quasi tempore.

tempore. Is qui postea præfectus à Tiberio Syriæ fuit, & ob Germanici mortem, veneti-
cij in Senatu accusatus, sibi met mortem conscivit, vt latè Tacitus libro 111. vbi refert
Tiberium Cæs. de reo simulatam habuisse orationem: patris sui Augusti legatum &
amicum Pisonem fuisse. Obiecit inter alia crimina Fulcinium accusatorem, ambi-
tiose aquareque à Pione habitam Hispaniam. Virum à multis vitiis integrum quidem
vocat Seneca libro 1. de ira, cap. xxvi. sed cui placebat pro constantia rigor. Vbi vide
quam atrociter imperium exercuerit in milites.

ANNI P. R. C. DCCLII.

Consules.

Cossus. Cornelius Cn. f. Lentulus. L. Calpurnius Cn. f. Piso.

Qui postea Getulicus appell. est.

CITANTVR hoc modo Consules à Dione: Cossum Lentulum & L. Pisonem nomi-
nant Cassiodorus & Manianus: Lentulum & Pisonem Tabulæ Græcæ: Tabula
autem Anagnina Cossum Cornelium, L. Pisonem. Meminit Cn. Lentuli viri Consula-
ris, qui de Gerulis triumphalia meruit, Tacitus libro quarto: vt videatur dici posse item
Cn. Cornelius Lentulus Cossus. Plures tamen Cossi prænomen ei ascribunt. Reperiun-
tur & argentei nummi cum facie Augusti, & statua equestri, in quibus legitur, COSSVS.
CN. F. LENTVLVS. Et rursus in alio simili, CN. LENTVLVS. COSSVS. Aded indifferenter
huic vel Cossi vel Cneij prænomen fuisse videtur. Vnde Getulici cognomen habuerit, <sup>Cessi præno-
men, & Cneij,
Lentulo.</sup>
postmodum in eius prouincia declarabo.

Prouinciæ.

M. Vinucius P. f. nepos. Leg. Aug. Procos. in Gallia Transalpina, sicut ex
Velleio colligimus; Germanicum bellum hoc anno exorians, & deinde in immensum
(vt ait) exarscens, vltra triennium quibusdam in locis feliciter vel gessit vel sustenta-
uit: eoq; nomine decreta sunt ei triumphalia ornamenta.

ANNI R. P. C. DCCLIII.

Consules.

C. Cæsar Augusti. f. Diui. nepos. L. Æmilius. L. f. // n. Paullus.

In Dionis Indice, Consulium nomina sic rectè leguntur: in Tabulis Græcis C. Cæsar ^{Hic anno}
& Paullus: in Tabella quidem Anagnina, C. Cæsar & L. Paullus, veluti etiam Nea- ^{ætan Aug}
poli in marmorea tabulæ titulo, qui sic habet: ^{est Cæsar}

C. CAESARE. AVG. FIL. & L.
PAVLO COS
LARES. AVGVSTOS
Q. NVMISIVS. Q. L. LEGIO
L. SAFINIVS. L. L. HILARVS
SADALIS. C. MODI. CIMBRI. SER
AESCHINVS. M. OCTAVI. SER
MAGISTER. DE. SVO. F. C

Perperam igitur Cassiodorus hunc XIII. Augusti Consulatum existimat, quemadmo-
dum & alios omnes male supputavit. Item Marianus Augusti hunc XIII. Consulatum
putat. Est autem hic C. Cæsar M. Agrippæ ex Iulia filius, quem Augustus cum fratre ^{C. Cæsar}
L. Cæsare adoptauerat, Principesq; iuuentutis appellari curarat, vt supra demonstra- ^{M. Agrippa}
tum est. Ambos, inquit, Tacitus libro primo, destinare Consules specie recusantis ar- ^{ex Iulia s-}
dentissime cupiuit. Suetonius item, C. & L. adoptatos, tenerosque adhuc ad curam ^{lim.}
Reip. admonisse dicit: & Consules designatos circum prouincias exercitusque dimisisse.
Simul destinatos ab Augusto Consules fuisse, ex Velleio, Dione, aliisque iam nominatis
Auctoribus colligere est. Caius vt hoc anno iniret, Lucius vt biennio deinde interpolito:

qui antequam iniret, mortuus est. Et statuarum quoque tituli simul erectarum, ut apparet, ad C. & L. Basilicam, è quibus alterum iam ante citauimus, hoc idem satis indicant. In nummis quoque gemini visuntur culi, ut apud Ant. Augustinum V. C. paret Antiquitatum Dialogis.

Hoc anno CHRISTVM Seruatorem nostrum fuisse natum, Auctores nonnulli asserunt. Armenia ad Phraatem Parthorum regem delciuit : Dio libro LV.

ANNI P. R. C. DCCLIV.

Consules.

P. Vinucius M. f. P. nepos. P. Alfinius P. f. // . n. Varus.

CONSVLES suggerit hoc anno P. Vinucium P. Alfinium Cassiodorus ; Marianus Menendolus, qui C. Vinitium, P. Alphenum habet : Tabulæ Græcæ Vinucium & Varum : Tabula Anagnina P. Vinucium, P. Varum : Dionis autem Index P. Vinucium, vel Vinicium M. f. P. Alphenum, vel Alphinium P. f. Varum. Sed in Cassiodori exemplaribus perperam C. Vinucius habetur. P. autem Vinucius hic, filius M. Vinucij, quem antè Consulem habuimus, fuit : & pater M. Vinucij postmodum sub Tiberio Consul, ad quem historiam suam scripsit Paternulus. Ait enim ita ; Patre tuo P. Vinucio Consule, Ti. Nero reuersus Rhodo, patriam incredibili lætitia repleuerat. Octauo autem post secessum anno Romam rediisse Tiberium, Suetonius auctor est. De P. Alfinio memoratu digna sunt, quæ Horatius Sermonum libro primo Satyra III. describit :

P. Vinucius
M. f.

Velleius Pa-
terculus cui
Historiam
inscripsit.
P. Alfinius
Varus.

— ut Alfinius vaser omni
Abiecto instrumento artis, clausaq; taberna,
Sutor erat. —

vbi sic Acron : Urbane satis Alfinium Varum Cremonensem deridet, qui abiecta sutrina, quam in municipio suo exercuerat, Romam venit ; magistroque vltus Ser. Sulpicio Iuriconsulto, ad tantam peruenit scientiam ; ut & Consulatam gereret, & publico funere efferretur. Idem scribit Porphyrio, & Pompon. de Ong. Iuris.

Eodem anno L. Cæsar Cos. designatus, ad visendos Hispaniarum exercitus ab Augusto missus, Massiliæ repentino morbo moritur, velut ex Suetonio, Dione, Velleio, & alijs colligere est. Titulum statuae ad C. & L. Basilicam erutum aducere hic visum est :

L. CAESARI. AVGVSTI. P.

AVGVRI. COS

DESIGNATO

PRINCIPI. IVVENTVTIS

Prouinciæ.

C. Cæsar Aug. f. Diui. n. Procos. Syriam obtinuit. Ad Armeniam, quæ ad Parthos defecerat, in potestatem redigendam, cum exercitu, M. Lollio comite & rectore, alijsque consiliarijs adiunctis, ab Augusto missus, Phraatem Parthorum regem Armenia cedere compulit. Vide Dionem, Velleium, Zonaram, Suetonium, & alios. Meminit Plinius lib. IX. cap. XXXV. item Solinus cap. LV.

ANNI P. R. C. DCCLV.

Consules.

L. Ælius. L. f. // . n. Lamia. M. Seruilius M. f. // . nepos.

Sic habentur in Dione : Lamia & Seruilius in Tabulis Græcis : M. Seruilius & L. Lamia in Cassiodoro & Mariano, & item in Valerio Max. lib. I. cap. VII. vbi inter miracula refert, his Coss. templo Matris deum conflagrato, positam in huius vestibulo statuem Q. Claudæ ex eo incendio integram & flammis intactam in sua basi permansisse. Pater alterius Consul erat L. Lamia, qui Prætor an. DCCXI. Ciceroni ab adolescentia familiarissimus, ob quam causam ab A. Gabinio Cos. in exilium pulsus fuerat, quem admodum suo loco dixi.

L. Ælius La-
mia Ciceroni
familiaris
fuerat.

C. Cæsar

C. Cæsar Armeniam ingressus, per insidias in colloquio grauius vulneratus, Romam deinde rediens, in Lycia moritur; cum ante annum fere L. Cæsar frater eius, Hispanias petens, Malliæ decessisset. Corpora utriusque à Tribunis militum, & municipiorum decurionibus Romam delata sunt; parmæque & hastæ, quas aureas ab equestri ordine, cum togam vitilem sumerent, acceperant, in Curia suspensæ, velut apud Dionem legimus. Eisdem in nummis argenteis Augusti expressas videmus inter duos togatos positas, adiunctis item Auguratus Pontificatusque insignis, lituo videlicet & haustorio. Additus titulus, C. L. CÆS. AVGVSTI. F. COS. DES. PRINC. IVVENT. Vide Tacitum libro primo.

Augustus Imperium rursus in aliud decennium suscepit, Domini appellationem non tantum recusavit, sed etiam edito prohibuit: Auctores Dio, Zonaras, & Suetonius.

*Domini nomen
Aug. edito
vetuit.*

Prouinciæ.

L. Passienus .f. .n. Rufus. Africam nouam siue Numidiā obtinuit, in qua ei successit Cossus Lentulus Getulicus. Ita videtur insinuare Velleius, utrumque ex eadem prouincia habuisse triumphalia dicens his verbis: Triumphalia honorem ante paucos annos Passienus & Cossus in Africa meruerant: sed Cossus victoriæ testimonium etiam in cognomen filij contulit. Si ex lege Augusti anno post Consulatum, quinto prouinciā sortitus est, eandem per biennium obtinuit, Cossio Lentulo, ex eadem lege post Consulatum suum anno quinto succedente.

ANNI P. R. C. DCCLVI.

Consules.

Sex. Ælius Q. f. .n. Catus. C. Sentius T. f. C. n. Saturninus.

EODEM modo Consules citat Dio, Sex. Ælium & C. Sentium Cassiodorus & Marienus. In Tabulis Græcis non habentur. Velleius Ælio Cato & Sentio Consulibus v. Kal. Iulias, Tiberium adoptatum ab Augusto scribit, cum M. Agrippa Postumio, quem post mortem Agrippæ Iulia enixa erat. Idem scribunt Suetonius, Dio, & Zonaras, mortuis C. & L. Iulius, & instante belli Germanici Galliciæque metu, Augustum Tribunitiam potestatem rursus in decennium, cum iam ante eandem per quinquennium habuisset, Tiberio dedisse. Est igitur hic sextus Tribunitiæ potestatis Tiberij annus, quod fragmentum Capitolinum quoque monstrat. Et satis ex Suetonio & aliis constat, ipsum quinquennio priore finito, ultra quadriennium deinde tam Rhodi, quam Romæ priuatum vixisse, ad hunc annum vique, quo Tribunitia potestate rursus accepta, ab Augusto adoptatus, Ti. Cæsar Augusti f. Diui n. appellari cepit. De qua adoptione sic fere Dio & Zonaras: Instante bello Germanico, Tiberium Augustus, Liuiæ impulsu, data in decennium Tribunitia potestate, adoptauit: ne tamen nimio honore elatus ad res nouas consurgeret, Germanicum Neronis Drusi fratris eius filium prius adoptandum ei dedit, ut is simul nepos suus esset, quamquam ipsi Tiberio iam filius superites esset. Eius rei quoque Iustinianus Imp. Institutionum libro primo de adoptionibus ita meminit: Illud proprium est illius adoptionis, quæ per sacrum oraculum fit, quod is qui in potestate liberos habet, si se adrogandum dederit, non solum ipse potestati adrogatoris subicitur, sed etiam liberi eius in eiusdem potestate fiunt tamquam nepotes. Sic etenim D. Augustus non ante Tiberium adoptauit, quam is Germanicum adoptasset, ut protinus adoptione facto, inciperet Germanicus Augusti nepos esse. Vide Tacitum libro primo. Tiberium adoptatum Augustus in Galliam ad bellum Germanicum misit, qui Caninefatibus, Cattuanis, Bructeris, Cheruseis subactis Visurgim traiecit, & ad vltiora Germaniæ penetrauit: Velleius, Dio, Suetonius, & Ouidius Tristium 11. Elegia 1. ad Augustum:

*Tiberius ab
Augusto ado-
ptatus, cum
u prius Ger-
manicum
adoptasset.*

*Nunc te prole tua iuuenem Germania senit,
Bellay, pro magno Cæsare Cæsar habet.*

Augustus Romæ Senatui Censoria potestate legit, Lustrum nullum condidit. Lex Ælia Sentia ab his Consulibus, quibus lata est, nomen habet, qua testamentis ac manumissionibus modum præscripsit Augustus, cuius etiam Dio meminit. Per eam cautum fuisse obseruatum us; Vt vnus heres necessarius fieret; si plures fierent, irritum esset; si duo ex eadem causa scripti, qui primo loco nominatus, heres esset. Pupillo, ne vel ex tutoris auctoritate, liceret manumittere, nisi causam manumissionis apud concilium

*Lex Ælia
Sentia.*

probasset. Néve serui in fraudem creditorum manumitterentur, & hereditatem caperent. Vtique ex donatione facta inter maritum & uxorem, viro re nondum tradita mortuo, mulier rei vendicationem post obitum mariti non haberet, sed tantummodò exceptionem contra petitores. De qua lege multò plura reperiuntur in Vlpiani, Iuliani, & Paulli veterum Iurisconsultorum commentariis, item Institutionum Iustiniani libro primo, Tit. quinto & sexto.

ANNI P. R. C. D C C L V I I.

Consules.

Cn. Cornelius L. f. L. n. Cinna Magnus. L. Valerius Potiti f. // n. Messalla Volusus.

*Cn. Cinna
Augustus sibi
demonstrat, se-
lusq; heres ab
eodem insti-
tutus.*

DIONIS Index ita suggerit Consules: Cassiodorus & Marianus Cn. Cinna & L. Valerium: Tabulæ Græcæ Magnum & Valerium: Culpiniani autem Magnum & Volusum. Cn. Cinna Pompeij Magni ex filia nepos, auum paternum habuit L. Cinna quater Consulem. Coniuratione quadam detecta, hunc Cinna licet Augustus inter præcipuos & sibi inimicissimos repperisset, tamen fecit Consulem, atque ita beneficio victum hostem, sibi amicissimum deinde & fidelissimum reddidit, vt solum Augustum heredem moriens reliquerit. Diffusè rem prosequitur Dio, Liviæ uxoris ex consilio Augustum clementer coniuratis veniam dedisse, Cinna verò Consulatu insuper honorasse, atque ea via omnium nobilium animos ita sibi deuinxisse, vt ne vlla insidiarum cogitatio deinde remanserit. Seneca exempli loco hoc idem adfert libro primo de clementia ad Neronem; licet prænomen Cinna paternum ibi habeat, vt alius videri posset.

*Agrippa
Postumus.*

Terræ motus magni occurrerunt. Tiberis inundatio urbem nauigabilem septem dierum spatio fecit, non sine hominum atque ædium strage. Agrippæ Postumo togam virilem dedit Augustus. Lex de Vestalium supplendo collegio lata, vt eo sacerdotio vt etiam libertinis virginibus liceret. Vide Dionem libro LV. Cassiodorum, & Marianum.

Prouinciæ.

P. Quinctilius Sex. f. // n. Varus. Leg. Aug. Procos. in Germania. Dalmatico bello exorto anno sequenti, tribus Legionibus præfectus proficiscente in Illyricum Tiberio, demum per insidias cum omni exercitu à Germanis post triennium occisus est: Auctores sunt Dio libro LVI. Velleius, Suetonius, Florus, in fine libri quarti, & alij.

ANNI P. R. C. D C C L V I I I.

Consules.

M. Æmilius L. f. // n. Lepidus. L. Arruntius L. f. L. nepos.
Ex Kal. Iul. C. Ateius. C. f. // n. Capito
C. Vibius. C. f. // n. Postumus.

IN Indice Dionis leguntur Consules M. Æmilius L. f. Paullus, L. Arruntius L. f. in Cassiodoro autem & Mariano M. Lepidus & L. Arruntius; quorum hic filius videtur L. Arruntij, qui legatus bello Adriaco parti classis Cæsariæ præfuit, & Consul deinde factus est, anno DCCXXXI. Oratores ambo claros fuisse, insinuat Tacitus libro XI. Consules in parte anni suffectos C. Ateium & C. Vibium Onufrius & Marlianus adiungunt ex antiqua inscriptione, quam & ipse Romæ vidi in fragmento marmoris in æde D. Cæcilie trans Tiberim, hoc modo:

//// SPETVS. MAG. D. D.
//// OMINA, SCRIPTA. SVNT. QVF. IN. HOC
//// T. C. ATEIO. CAPITONE. C. VIBIO. C. F. POSTVMO. COS

Colligunt autem suffectos hoc anno fuisse, ex Tribunitiæ potestatis Augusti an. XXVII.

cuius

cuius titulum talem adiungunt, quem tamen in eodem tabulæ marmoreæ fragmento non repperi:

IMP. CAESARE. DIVI. F. AVGVSTO

PONT. MAX. TRIB. POTEST. XXVIII.

COS. XIII. P. P. IMP. XV

Utrumque sit, C. Ateium Capitonem Iurisprudencia celebrem, vel hoc vel alio anno ^{C. Ateium Ca.} sub Augusto Consulem fuisse, manifestum est ex Tacito, ubi de eius obitu verba facit libro ^{piso.}

- » tertio: Capito Ateius, inquit, principem in ciuitate locum studiis ciuilibus assecutus, sed
 » duo Centurione Sullano, patre Prætorio. Consulatum ei accelerauerat Augustus, ut La-
 » beonem Antillium iisdem artibus præcellentem dignatione eius magistratus anteiret.
 » Namque illa ætas, duo pacis decora simul tulit, sed Labeo incorrupta libertate, & ob id
 » fama celebrator: Capitonis obsequium dominantibus magis probabatur. Illi, quod
 » Præturam intra stetit, commendatio ex iniuria; huic, quod Consulatum adeptus est,
 » odium ex inuidia oriebatur. Meminit utriusque Pomponius Iuriscons. libro primo de
 origine iuris; referens insuper, C. Ateium Consulem fuisse, Labeonem noluisse cum ei
 offerretur ab Augusto Consulatus, quo suffectus fieret.

Inundationem Tiberis fames dira sequuta est, ut Augustus lanistarum familias, om-
 nesque peregrinos, seruorumque magnam copiam, exceptis medicis & præceptoribus vrbe
 expelli iusserit, & ipse maiorem familiæ suæ partem dimiserit. Vide Dionem lib. LV. &
 Orosium septimi principio, Eusebium in Chronico, qui anno XLIX. imperij Augusti
 hoc accidisse scribit; sed Orosius anno XLVIII. Dioni suffragatur Eusebius. Legionibus
 & cohortibus annua & perpetua stipendia sunt ordinata, vigesimaque hereditarium in
 hoc inuenta, ut ex hac alerentur milites, & ærarium militare institutum ab Augusto, cui
 Prætura functos tres ad triennium præfecit. Latius hæc Dio libro iam dicto.

Tiberius Cæsar Cauchos & Longobardos subegit, Marcomannorum regi Marobo-
 duo bellum intulit. Vide Velleium & Dionem.

Prouinciæ.

In variis prouinciæ Romanarum locis rebelliones vel incursiones factæ sunt, ita ut
 prouinciæ rectores Procos. non sorte, vel per annum, uti solebant; sed suffragiis in
 biennium legerentur: cum alioquin Cæsaris prouinciæ idem per plures annos regerent.
 Sardiniam equites administrare ceperunt per aliquot annos, quæ Proprætorum prouin- ^{Sardinia}
 cia fuerat: Dio. ^{Prouincia.}

Collus Cornelius Cn. f. Lentulus Getulicus, Africam nouam vel Numi- ^{Corn. Lentu-}
 diam Procos. anno superiore fortitus, Getulos Iubæ regi rebellantes, prouinciæque ^{læ Getulicæ.}
 finitimam vastâtes subegit, unde Getulici cognomē & triumphalia ornamenta obtinuit:
 Auctores sunt Dio, Velleius, Tacitus lib. IV. Florus in fine quarti, Orosius lib. VI. cap. XXI.

M. Valerius M. f. M. n. Messallinus. Leg. Aug. Procos. Dalmatiam obtinuit. ^{M. Val. Mes-}
 Hoc anno vocatus à Ti. Cæsare ad bellum Germanicum, rebellionem prouincialium ^{fallinus.}
 grauem Bâtone quodam duce absens est passus. Accessere in Dalmatarum auxilium
 Breuci Pannonæ, & varia fortuna diuersis locis pugnatū cum Romanis fuit. Quo nuntio
 excitus Germania Tiberius, Messallino præmisso cum exercitu, ipse in ea deinde pro-
 uincia non minùs laborauit, ut Augustus anno sequenti Germanicum auxilio rebus dif-
 fidens miserit: Dio in fine libri LV. & Velleius libro II. triumphalia anno sequenti meruisse
 Messallinum scribens, qui cum semiplena legione vigesima circumdatus hostili exerci-
 tu amplius viginti hostium milia fudit, fugauitque. Hinc patri Messallæ oratori applau-
 dens, ac filio triumphum optans Tibullus poëta sic cecinit libro II. Eleg. VI.

*Vt Messallinum celebrem, cum præmia belli
 Ante suos curru oppida victa feret.
 Ipse parens lauros, lauro densâctus agrestis
 Miles id, magna voce, triumphæ canet.
 Tunc Messallæ meus pia det spectacula turba,
 Et plaudat curru prætereunte pater.*

A. Cæcina M. f. M. n. Seuerus. Legatus Procos. Mœsiae. Vicinos Dalmatas, ab-
 sente Messallino rebellantes, & Sirmij præsidium oppugnantes, reiecit, & ad Drauum flu-
 men consecutus prælio difficili superauit. Reuocatus in Mœtiam prouinciæ propter
 Dacos Sarmatæque eam infestantes, Romytalcem & Rascyponim fratres Thraciæ regulos
 in auxilium vocatos Dalmatis opposuit. Vide Dionem & Velleium, qui Consularem
 appellat.

M. ///. f. // n. Ambibuchus. Coponio successit in Iudæa provincia, sub quo Salome, Herodis Ascalonitæ soror, vita excessit. Liviæ Augustæ toparchia quam t rexerat, & Phaselidis palmeta testamento relinquens: Iosephus libro Antiq. xviii. & Zonaras. Iam autem Iudæa in tetrarchias discessa, partim suis Regulis adhuc parebat, partim præsidio Romanorum tenebatur, duce equite Romano plerumque, qui tamen Syriæ Procos. suberat: Præsides appellari solere reperio, ac etiam a Tacito Procuratores, Claudij præsertim tempore, qui liberos etiam Iudææ præfecit.

ANNI P. R. G. DCCLIX.

Consules.

A. Licinius A. f. // n. Nerua Silianus. Q. Cæcilius .f. // n. Metellus. Creticus
Silanus.

Ex. K. Iul. P. Cornelius. Cn. f. // n. Lentulus Scipio.

T. Quinctius T. f. // n. Crispinus Valerianus.

CRETICVM & Neruam Consules suggerunt Tabulæ Græcæ: Q. Cæcilium, A. Licinium Cassiodorus & Marianus: A. Licinium Neruam Silianum, Q. Cæcilium Metellum Creticum Dio libro LV. A. Licinius, auctore Velleio, P. Sili filius fuit, hinc cognomen Nerua Silianus, nam adoptatus ab A. Licinio fuit. Addit Consules suffectos Onufrius ex antiqua inscriptione, quos in hunc annum rejicit ex Tribunitia potestate Augusti trigesima, cuius in titulo talis est mentio:

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS

PONT. MAX. TRIB. POT. XXX

IMP. XV. COS. XIII. PATER. PATR.

P. LENTVLVS. CN. F. SCIPIO

COSS.

T. QVINCTIVS. CRISPINVS. VALERIANVS

EX. S. C. FACIENDVM. COERAVER.

EIDEMQVE. PROBAVER.

*Agrippa
Postumus in
Planasiam
insulam reie
gatus.*

Tiberius Cæsar Dalmatas variis præliis perculit, ad quod bellum missus ab Augusto etiam Germanicus Cæsar cum nouo exercitu. A. Cæcina legatus Batones Pannonum duces prælio vicit. Agrippa Postumus, quod Augustum calumniis incesset, exheredatus in Planasiam insulam relegatur: eius bona ariario militari ascripta sunt. Fames ingens in vrbe fuit, Quinquagesima ex mancipiorum pretio instituta ab Augusto, ad belli necessaria, & nocturnos vigiles alendos. Vide Dionem libri LV. fine.

Quæstor.

Germanicus Cæsar Ti. f. // n. Augusti nepos. Quinquennio, antequam per leges liceret, Quæsturam obtinuisse, scribit Suetonius in Caligula. Quæstorem hoc anno Augustus cum nouo exercitu ad bellum Dalmaticum misit; Mazæus Dalmatas prælio vicit, agrosque eorum vastauit, ut apud Dionem legimus.

ANNI P. R. C. DCCLX.

Consules.

M. FVRIVS. P. F. P. N. CAMILLVS. . . . SEX. NONIVS. L. F. I. N.

QVINCTILIAN

EX. K. IVL. L. APRONIVS. C. f. C. N.

A. VIBIVS. C. F. C. N. HABITVS

IT A nobis repræsentantur eius anni Consules in Tabulæ Capitolinæ fragmento. Accedit Dio, M. Furium M. f. Camillum, Sex. Nonium L. f. Quinctilianum nominans. Tabulæ Græcæ Camillum & Quinctilianum habent: Cassiodorus & Marianus M. Furium, Sex. Nonium. Meminit eorumdem Frontinus de Aquæductibus, sed mendose omnino recitantur ita, Sex. Nonio Celere & Iunio Quinctiliano Coss. Didius Gallus curator aquarum fuit.

Augustus

Augustus Senatum transtulit Ariminum, vt vicinior esset bello Illurico, quod multo-
maximum quindecim legionibus totidemq; auxiliariis integro triennio gestum fuit, Ti-
berio & Germanico ducibus. Hoc demum anno, fame & expugnationibus vrbiū fati-
gati Dalmatæ & Pannonij, pacem petentes deditionem fecerunt. Omnia latè Dio li-
bri LV. fine, Velleius, Orosius, & Appianus in Illyrico.

Prouinciæ.

M. Plautius M. f. A. n. Siluanus. Procos. Dalmatiam obtinuit. Pannonios
Breucos rebellantes, agris eorum vastatis, subegit. Dio in fine libri LV. & anno item se-
quenti Tiberij iussu partem Illyrici subiugasse scribit idem libro LVI. Triumphalia ade-
ptum quoque fuisse, declarat titulus honorum eius, in Plautiorum Mausoleo adhuc ex-
tans via Tiburtina ad pontem Anienis, marmoreæ tabulæ litteris pedibus insculptus,
hoc modo:

M. PLAVTIVS. M. F. A. N.
SILVANVS
COS. VII. VIR. EPVLON
HVIC. SENATVS. TRIVMPHALIA
ORNAMENTA. DECREVIT
OB. RES. IN. ILLYRICO
BENE. GESTAS
LARTIA. CN. F. VXOR
A. PLAVTIVS. M. F
VRGVLANIVS
VIXIT. ANN. IX

Astipulatur inscriptioni huic item Dio libro LVI. referens anno sequenti, Dalmatico bel-
lo finito, decreta Germanico atque legatis, quorum ductu res gestæ erant, triumphalia
ornamenta fuisse.

Quæstor.

P. Velleius . f. C. n. Paterculus. Cuius adhuc exstat historia ad M. Vinucium
Consulem. Anno superiore Quæstor designatus, ab Augusto cum parte exercitus ad Ti-
berium in Dalmatiam missus. Legatus illius deinde in Quæstura factus est, remissa sorte
prouinciæ, vt ipse testatur in historia sua, vbi de bello Dalmatico verba facit: Habuit (in-
quit) in hoc quoque bello mediocritas nostra speciosi ministri locum. Finita equestri mi-
lizia designatus Quæstor, necdum Senator æquatus Senatoribus, & iam designatis Tri-
bunis plebis, partem exercitus ab vrbe traditi ab Augusto, perduxit ad filium eius. In
Quæstura deinde, remissa sorte prouinciæ, legatus eiusdem ad eundem missus.

ANNI P. R. C. DCCLXI.

Consules.

C. POPPAEVS. Q. F. Q. N. SABINVS. Q. SVLPICIVS. Q. F. Q. N.
CAMERINVS
EX. K. IVL. M. PAPIVS. M. F. N. N. MVTILVS
Q. POPPAEVS. Q. F. Q. N. SECVNDVS

Sic in fragmentis Capitolinis habentur eius anni Consules cum suffectis: Cassiodo-
rus & Marianus Q. Sulpicium, C. Poppæum: Tabulæ Græcæ Camerinum & Sabinum
nominant: Dio Q. Sulpicium Q. f. Camerinum & C. Poppæum Q. f. Sabinum. Et Sue-
tonius Vespasianum natum in Sabinis asserit xv. Kal. Decembris vespere, Q. Sulpicio Ca-
merino, C. Poppæo Sabino Coss. quinquennio antequam Augustus excederet. Sed ferè
in omnibus iam dictis Auctoribus perperam Pompeius pro Poppæus legitur. In Plinio
insuper prænomen corruptum est, libro VII. cap. XLVIII. Galeria Copiola Emboliaria,
inquit, reducta est in scenam, Cn. Pompeio, Q. Sulpicio Consulibus, Ludis pro salute
D. Augusti votis, &c. Verum eo loco (quem & ante anno vrbis DCLXXI. adduximus)
legi debet C. Poppæo, non Cn. Pompeio.

*Lex Papia
Poppæa.*

A Consulibus suffectis nomen habuit lex Papia Poppæa de coniugis vel maritandis ordinibus, deque mulierum hereditatibus, qua Voconia lex abrogata. Nam per M. Papium Mutilum & Q. Poppæum Secundum, qui parte eius anni (ut testatur Dio) Consules erant, eam promulgauit Augustus: unde etiam ab Vlpiano aliisque Iurisperitis lex Iulia de maritandis ordinibus appellatur. eius mentionem quoque faciunt Suetonius & Tacitus libro tertio, Isidorus item Etymologicæ in libro iv. Concedebat in primis ea lex ingenuis omnibus libertinorum coniugia, exceptis Senatoribus, eorumque liberis.

*Germanicus
Cæsar.*

Germanicus Cæsar, posteaquam Tiberius Roma abiisset, in expugnatione Rharini cladem passus est, Seretium, & alia loca cepit. Cum tamen bellum hoc præter spem diutius traheretur, denuò missus est in Illyricum Tiberius, qui Germanico iunctus, tripartito exercitu Dalmatas Pannoniosque variis præliis & cladibus affectos tandem subiugauit, & Batone hostium principe cum filio ad deditionem compulso, finem bello Dalmatico imposuit.

*Tiberio Imp.
nomen ab Se-
natu datum.*

Senatus ob victoriam Augusto ac Tiberio Imperatoris nomen triumphumque decreuit, Germanico triumphalia ornamenta, honoresque Prætorios, & ut sententiam primus post Consulares diceret, & Consulatum citius legibus solutus peteret. Druso Tiberij filio locum inter Senatorios, utque post Quæsturam inter Prætorios sententiam diceret. Triumphum Tiberius distulit in aliud tempus, necesse ciuitate clade Variana. Eo-

*P. Quind-
ilius Varus in
Germania
caesus.*

dem enim tempore in Germania caesus fuit cum tribus legionibus P. Quinctilius Varus legatus ab Arminio Germanorum duce, ut latius intelliges ex Dione, Velleio, Suetonio, Tacito, Floro, Orosio, & aliis.

Prouinciæ.

C. Vibius C. f. . n. Postumus, Legatus Procos. Tiberij Cæsaris in Illyrico. Consul suffectus antè fuit cum Ateio Capitone. Hoc anno partem Illyrici subegisse, atque etiam triumphalia cum Germanico & aliis meruisse, quorum ductu bellum confectum fuit, declarat Dio, ubi perperam Postumius appellatur. Et in Velleio non minus laus correcti. mendose pro C. Vibio, Q. Iulius Postumus legitur. Eius hæc sunt verba: Magna in bello, Dalmatico experimenta virtutis, in multos ac difficiles locos præmissus Germanicus, de- dit. Celebris etiam opera diligenti C. Vibius Postumus vir Consularis, Præpositus Dal- matiz, ornamenta meruit triumphalia.

M. Æmilius L. f. . n. Lepidus, Legatus Procos. Tiberij Cæsaris in Illyrico. Consul triennio antè fuerat. Tiberij Cæsaris auspiciis cum tertia exercitus parte, hostium agros vastando multa oppida in potestatem redegit. Quapropter ornamenta item triumphalia adeptus est: Auctores sunt Dio & Velleius.

ANNI P. R. C. DCCCLXII.

Consules.

P. CORNELIVS. P. F. P. N. DOLABELLA. C. IVNIVS. C. F. M. N. SILANVS. FLAMEN. MART
EX. K. IVL. SER. CORNELIVS. CN. F. CN. N
LENTVL. MALVGIN. FLAM. DIAL

Sic extant Consulum eius anni nomina in Capitolino fragmento. Ser. Cornelij Flam. Dialis, qui in parte anni suffectus fuit, meminit item Tacitus libro iii. & iv. Ordinarij autem appellantur a Cassiodoro & Mariano P. Dolabella, C. Silanus: in Tabulis Græcis Dolabella & Silanus: in Dionis Indice P. Cornelius P. f. Dolabella, C. Iunius Silanus. Leguntur item Romæ in arcu Tiburtino aquæ ductus Cælij montis,

P. CORNELIVS. P. F. DOLABELLA
C. IVNIVS. C. F. SILANVS. FLAMEN. MARTIAL COSS.
EX. S. C.

FACIENDVM. CVRAVERVNT. IDEMQUE. PROBAVERVNT.

*Variana cla-
de turbatus
Augustus.*

Augustus, Variana clade audita, graui in metu & luctu fuit propter amissum exercitum. Excubias per urbem indixit, ne quis tumultus existeret, & novos delectus habuit, & Tiberium cum his in Germaniam misit. Præsidibus prouinciarum propagauit imperium, ut à peritis & assuetis socij continerentur. Galli, Germanique peregrini Romæ obuersantes, qui inermes, urbe pulsi, qui armati, in insulas relegati sunt. Vouit & Ludos magnos

Augustus

Augustus Ioui Opt. Max. si Rempublicam in meliorem statum verteret, quod bello Cimbrico Mariscoque factum erat. Ea quoque clades in causa, ut Imperium, quod in litore Oceani non permanerat, neque ult. a Rhenum terminos inuenerat, in ripa Rheni fluminis staret. Vide Dionem, Velleium, Suetonium, Florum, & alios quos suprà citavi.

Prouenciæ.

L. Valerius Poriti f. // n. Messalla Volusus. Asiam Procos. obtinuit hoc quasi tempore. Repetundarum postea fuisse damnatum Tacitus his verbis insinuat libro tertio, C. Silani Procos. Asiæ damnationem describens: Tiberius, inquit, quæ in Silanum parabat, quo excusatus sub exemplo acciperentur, libellos D. Augusti de Voluso Messalla eiusdem Asiæ Procos. factumque in eum S. C. recitari iubet. Hic igitur auctore Augusto ex S. C. damnatur; C. Silanus deinde, ut suo loco dicemus, auctore Tiberio.

ANNI P. R. C. DCCCLXIII.

Consules.

M. ÆMILIUS. Q. f. M. N. LEPIDVS. T. Statilius T. f. T. n. Taurus.

EX. K. IVL. L. CASSIVS. L. F. // N. LONGINVS

Hoc modo reperiuntur Consules in Capitolinis fragmentis. Suffragatur Dionis Index, M. Æmilium Q. f. Lepidum, T. Statilium T. f. Taurum prod. ns. Cassiodorus & Marianus habent M. Lepidum, T. Statilium: Tabulæ Græcæ Lepidum & Taurum: quorum hic videtur Tauri Triumphalis filius. M. Lepidum abdicasse prid. Kal. Iulias, & suffectum fuisse L. Cassium datum Tauro collegam, ex Tabula Narbonensi de Augusti ara hoc anno statuta x. Kal. Octob. aperte colligimus. At enim, quod eodem anno, prid. Kal. Iun. T. Statilio Tauro M. Æmilio Lepido Consulibus Narbonæ iudicia plebis decurionibus coniuncta fuerint.

Tiberius & Germanicus Procos. Rhenum transgressi, Germaniam intrarunt, & longè lateque populates non occurrentibus inimicis peruagati sunt, quemadmodum Dio, Velleius, & Suetonius auctores sunt. Prætores sedecim Romæ creati sunt. Tot enim eum magistratum petierant, quorum offendere nullum Augustus in rebus dubiis volebat. Posterioribus autem deinceps multis annis tantum xii. fuerunt: Dio libro lvi.

Prouinciæ.

C. Poppæus Q. f. Q. n. Sabinus. Procos. Mœsiam vtramque obtinuit. Post triennium anno DCCCLXVII. prorogata illi fuit prouincia à Tiberio Augusto, additæque Achaia & Macedonia extra sortem, quæ paulò antè apud Senatum onera deprecantes leuari in præiens Proconsulari imperio petierant: Auctor Tacitus libro primo. Addit insuper id moris Tiberio fuisse, continuare lubenter imperia, ac plerosque ad finem vitæ cum isdem exercitibus aut iurisdictionibus retinere. Causas cur hoc fecerit varias deinde refert, ut & Ioseph. Antiq. lib. xviii. cap. xiii. Anno autem DCCCLXXIIX. Poppæo decreta sunt triumphii insignia, contusis & domitis Thracum gentibus, quæ rebellionem tum moliebantur. Post decennium in prouincia eadem demum mortuus, cui per annos xxiv. præfuerat. Sed vide Dionem libri lvi. fine, Tacitum libro iv. & v. Rursum libro xiii. Consularem & Triumphalem appellat; & Poppæam Neronis Cæsaris, eius ex filia neptem fuisse dicit.

Quæstor.

Drusus Cæsar Ti. f. Aug. n. Quæsturam urbanam hoc anno gessisse Drusum Tib. Cæsaris filium ex Agrippina priore coniuge, testatur Dio lib. lvi.

ANNI P. R. C. DCCLXIV.

Consules.

GERMANICVS. Cæsar. TI. F.

C. FONTEIVS. C. F. C. N

AVGVSTI. N

CAPITO

EX. K. IVLIS

C. VISELLIVS. C. F. C. N. VARRO

*Germanicus
Cæsar Drusi
à Tiberio in-
su Aug. ad-
optatus.*

Hi leguntur eius anni Consules in Capitolino marmore: in Dionis Indice, Germanicus Ti. Cæsaris f. Cæsar, C. Fonteius C. f. Capito: in Cassiodoro & Mariano Germanicus Cæsar & C. Fonteius. Tabulæ Græcæ perperam Tiberium Cæsarem Capitoni iungunt. Germanicus Cæsar Neronis Drusi, qui in Germania periit, filius; à Tiberio iussu Augusti adoptatus, sicut ante demonstraui, Suetonio auctore: quinquennio antequam per leges liceret, Quæsturam gessit, & post eam statim Consulatum cum C. Fonteio Capitone, in quo prid. Kal. Septembris illi natus C. Caligula filius, qui post Tiberium imperauit. Germanicum refert etiam Dio, ob res in Illyrico bene gestas ante biennium, ornamenta triumphalia honoresque Prætorios adeptum fuisse, & ut ante tempus, legibus solutus, Consulatum petere posset, quem ante Præturam gessit annum, non dignitatis causa, sed quia tum ita in usu quasi erat. C. Visellius igitur ex Kal. Iulius suffectus C. Capitoni fuit, ut monstrat Capitolinum fragmentum.

Augustus senectute iam grauis Germanicum Senatui & Tiberio Senatum scripto commendauit. Equitibus ius petendi Tribunatum plebis concessit. Famosos libellos edito prohibuit, eorumque inquisitionem Ædilibus mandauit, & in auctores animaduerti iussit. Legem insuper de exilio tulit, Ne quis cui aqua & igni interdictum erat, in cōtinenti, aut insula vlla, nisi quæ quinquaginta milia passuum à continenti distaret, exceptis Co, Rhodo, Sardinia, & Lesbos, vitam degeret. Neve aliquid trajceret, aut naues præter vnâ onerariam mille amphoras capientem, & duas actuaras, seruôsve aut libertos super viginti haberet. Neve plus quingentis milibus nummum possideret: Dio libro LVI.

Prouinciæ.

Q. Cæcilius // .f. // .n. Metellus Creticus Silanus. Procos. Syriam sortitus, regere prouinciâ cœpit, qui triennio post Venonem Parthum, quem Armeni ultro in Regem sibi assumpserât, in Syriam euocatum custodia cinxit, manente luxu & regio nomine. De quo Tacitus lib. II. & Iosephus Antiquit. lib. XV III. Et obtinuisse prouinciâ ad annum vsque DCCLXIX. ibidem satis insinuat, æquâ Germanico Orientis prouinciæ decernerentur, à Tiberio Creticum Silanum in Syria dimotum fuisse, successore dato Cn. Pisoni, eò quod per affinitatem connexus erat Germanico, filia Silani filio eius Neroni desponsata.

L. Arruntius L. f. L. n. Procos. Hispaniam per Legatum obtinuit per decennium, Tacito auctore.

Ædilis.

L. Turpilius L. f. // .n. Geminus. Ex antiqua inscriptione colligimus, statuam Germanico Cæsari Consuli à L. Turpilio Ædile positam fuisse. Eius titulus talis est:

GERMANICO. CAESARI

TI. F. AVG. N

DIVI. IVLI. PRON.

COS

L. TURPILIVS. L. F. GEMINVS

AED. D. S. P.

Prouinciæ.

M. Annius // .f. // .n. Rufus. M. Ambibucho successit in Iudæa prouincia, sub quo Augustus Rom. Imperator mortuus est, successore Tiberio relicto, ut Iosephus & Zonaras auctores sunt.

Ti. Cæ-

Ti. Cæsar. Augusti. f. Diui. n. Ann. DCCLXIV.

III. Procos. ex Illyrico.

» A Germania in urbem, inquit Tranquillus, post biennium regressus Tiberius, trium- *Tiberij Cæs.*
 » phum, quem distulerat, egit; prosequentibus etiam legatis, quibus triumphalia orna- *triumphus.*
 » menta impetrauerat. Ac priusquam in Capitolium deflecteret, descendit e curru, seque
 » præfidenti patri ad genua submisit. Baronem Pannonum ducem ingentibus donatum
 » præmiis Raucennam transtulit, gratiam referens, quod se quondam cum exercitu, iniqui-
 » tate loci circumclusum, passus est euadere. Prandium dein populo mille mensis, & con-
 » giarum tricenos nummi os viritum dedit. Dedicauit & Concordiæ ædem: item Pollucis
 » & Castoris suo fratrisque nomine de manubiis. Astipulatur Tranquillo Velleius, Tibe-
 » rium in urbem reuersum iam pridem debitum, sed continuatione bellorum dilatum ex
 » Pannonis Dalmatiquæ triumphum duxisse, magnificentia Cæsare dignum, hostium
 » duces eminentissimos victos ostendisse: sibi fratrique suo Magio Celeri Velleiano inter
 » præcipuos præcipuisque donis adornatos viros comitari triumphantem contigisse.

A N N I . P . R . C . D C C L X V .

Consules.

C. SILIVS. P. F. P. N. L. MVNATIVS. L. F. L. N. PLANCVS.

Hi fragmentorum Capitulinorum extremi Consules sunt, quos ita etiam enarrat
 Dionis Index, L. Munatius L. f. Plancus, C. Silius C. f. Cæcina Largus, proculdubio
 mendose. Nam illud Cæcina Largus nihil ad hos Consules, nisi & hoc anno successus
 ex aliis forsitan Fastis Dionis Indici ab aliquo adiunctus fuerit. Cassiodorus & Marianus
 L. Plancum, C. Silium suggerunt: Tabulæ Græcæ Plancum & Silium. Sic Frontinus de
 Aquæductibus scribit, Valerium Messallam curatorem aquarum perpetuum ab Augu-
 sto fuisse institutum. Cui deinceps & alij successere. Messallæ Atteius Capito, Silio &
 Planco Coss. Sed perperam Plautio legitur, pro Planco. Augustum fecisse testamentum, *Augusti Te-*
 & apud Vestales deposuisse L. Planco, C. Silio Consulibus, ante annum & quatuor *Plautianum.*
 menses quam decederet, Suetonius auctor est. Vide Tacitum libro primo.

Augustus Imperij gubernacula in decennium aliud inuitus scilicet suscepit. Tiberio
 Tribunitiam potestatem prorogauit. Druso Ti. f. potestatem facit petendi Consulatum
 tertio post Quæsturam anno, etiam non gesta Prætura. Lex lata est per Consules, Vti
 provincias Tiberius cum Augusto communiter administraret, simulque censum ageret.
 Factum insuper S. C. ut quæcumque Augustus cum Tiberio filio, nepotibusque suis ad-
 optitis, ac reliquis quos quoque tempore in consilium vocaret, deliberans statuisset, ea
 non minus rata essent, quam si in Curia ab Senatu statuta fuissent. Vide Dionem,
 Suetonium, Velleium.

Imp. Cæsar. Diui f. Augustus Ti. Cæsar. Augusti f. Diui. n.

Lustrum. fecer. LXXIII.

Augustum cum Tiberio filio censum egisse, & anno sequenti Lustrum condidisse, ex *Censura Au-*
 Suetonio & Eusebio colligimus: quorum hic inuenta fuisse hominum nonagies ter cen- *gustis, & Ti-*
 tena & septuaginta milia scribit in Chronico. Suetonius Tiberium scribit, censu acto, *very f.*
 conditoque Lustrum, ex lege à Consulibus lata, in Illyricum abiisse: sed ex itinere reuo-
 catum ob ægritudinem Augusti. Et alibi, recensens omnia quæ Augusti mortem præces-
 » serunt, de eodem sic loquitur: Cum Lustrum in Campo Martio magna populi frequen-
 » tia conderet, aquila cum sepius circumuolauit, transgressa que in vicinam ædem, super
 » nomen Agrippæ ad primam litteram sedit. Quo animaduerso, vota, quæ in proximum
 » Lustrum suscipi mos est, collegam suum Tiberium nuncupare iussit. Nam se, quam-
 » quam conscripcis paratisque iam tabulis, negauit suscepturum, quæ non esset soluturus.

Prouinciæ.

Germanicus Cæsar. Ti. f. Augusti nepos. Procos. Galliam Transalpinam
 obtinuit, & octo legionibus præfuit. Post Consulatum ab Augusto missus hoc
 anno in Galliam ad reliquias belli Germanici conficiendas. Anno dein sequenti, excessu
 Augusti nuntiato, cum census per Gallias acciperet, legiones vniuersas Imperatorem

Annal. Rom. Tom. 3.

Z z

Tibe-

Tiberium pertinacissimè recusantes, & sibi summam rerum deferentes, incertum, constantia an pietate maiore compeſcuit. Proconsulare imperium abſenti Tiberius à Senatu petiit, mortuo Augusto; miſſiq; legati qui deferrent: Tacitus, Dio, Velleius, Suetonius.

C. Iulius .f. .n. Blæſus, Legatus legionum trium in Illyrico poſt diſceſſum Tiberij. Anno ſequenti, mortuo Augusto, à ſeditioſo exercitu ſtipendia ac miſſionem flagitante, propemodum occiſus fuit. Miſſus ad compeſcendam ſeditionem Drusus T. f. qui non ſine ſuo ſuorumque periculo res tandem compoſuit. Vide Dionem libro LVII. Tacitum libro I. & Velleium.

A. Cecina .f. .n. Legatus Germanici Cæſ. caſtris æſtiuſ præfuit in finibus Vbiorum. Marſos prælio vicit, ac rebus in Germania bene geſtis, triumphalia biennio poſt adeptus eſt: Tacitus.

C. Cetroneus .f. .n. Legatus Germanici Cæſ. legionis primæ. Iudicium de ſeditioſis exercuit: Tacitus ibidem.

L. Apronius .f. .n. Legatus Germanici Cæſ. in Germania. Biennio poſt triumpalia ob res bene geſtas huic item decreta ſunt: Tacitus libro primo, Velleius lib. II.

ANNI P. R. C. DCCCLXVI.

Conſules.

Sex. Pompeius Sex. f. .nepos. Sex. Appuleius Sex. f. .nepos.

In Dionis Indice ſic habentur Conſulum nomina. In Tabulis Græcis Sex. Pompeius Magnus & Sex. Appuleius: in Caſſiodoro, Mariano, & Taciti libro primo Sex. Pompeius, Sex. Appuleius. Meminerunt Velleius item & Suetonius, aliique, qui omnes Nolæ in Campania Auguſtum his Coſſ. mortuum tradunt. Exceſſit autem vita XIV. Kal. Septembris, qua die quondam primum Conſulatum inierat. Vixit annos LXXV. natus IX. Kal. Octobris, Conſule Cicerone Solus ſummum imperium geſſit poſt Actiacam victoriam per XLIV. annos, demptis diebus tredecim. Corpus eius Romam delatum, magnificentiſſima funebri pompa in Campo Martio conflagratum, & reliquæ in Maſoleo conditæ ſunt. Decreti ſunt mortuo diuini honores a Senatu, & Flamines Auguſtales ab eius nomine inſtituti. Quæ omnia latiſſime apud Dionem, Suetonium, Tacitum, Velleium, & alios. Extat elegia Ouidij libro IIII. de Ponto, qua Sex. Pompeio hunc Conſulatum gratulatur.

Auguſtus Cæſar mortuus.

Aug. natus Conſule Cicerone anno DCXC.

Tiberius Imperator poſt Auguſtum.

Tiberius Auguſti f. à Liua matre, ob periculoſam valetudinem patris ex itinere Illyrico reuocatus, heres Auguſti ex teſtamento inſtitutus, Imperium excepit: primi que in eius verba iurarunt Conſules, apudque eos mox Senatus, miles que & populus. Agrippa Poſtumus occiſus, & Iulia Auguſti filia in exilio mortua eſt. Vide Dionem, Tacitum, & alios iam nominatos.

Prouinciæ.

L. Nonius .f. .n. Aſprenas Africam Procos. obtinuit. Ab eo miſſos milites, quidam tradiderunt, qui Sempronium Gracchum in Cercina Africi maris inſula ob luxu adulterium exulantem auctore Tiberio occiderunt, qui ſamam cædis poſſe in Aſprenatem verti fruſtrà ſperauerat: Tacitus libro primo.

L. Pomponius L. f. .n. Flaccus, Leg. Propr. Mexicæ ac Ponti. ſub C. Sabino Procos. ni fallor. Ita enim Ouidius de Ponto lib. IIII. ad Græcinum illius fratrem:

Præſuit his, Græcinæ, locus modo Flaccus, & illo

Ripa ferox Iſiri ſub duce tuta fuit.

Hic tenuis Myſas gentes in pace fideli,

Hic arcu ſiſos terruis enſe Gerat.

Hic raptam Trazen celeri virtute recepit,

Inſecutq; fero ſanguine Danubium.

Et poſtea:

Is quoque quolentior fuerat ſub Præſide Pontus,

Audierat frater forſitan iſta tuus.

C. Silius P. f. P. n. Nerua. Leg. Germanici Cæſ. Procos. in Germania ſupere
riore

riore ad Rhem ripam, eò missus hoc anno post Consulatum. Triumphalia ob res bene gestas anno sequenti meruit, ut auctor Tacitus lib. 1. Præfuisse per septennium provinciam, Germanico decedente, idem libro 111. ostendit; ubi refert, ipsius ductu Iulium Sacrovirum & Gallicos tumultus oppressos fuisse, anno DCCCLXXXIII. Damnatus repetundarum ob Germanici amicitiam, Seiano auctore, cum Solia Galla vxore reuersus è provincia, triennio post perit; ut libro quarto memorat. Eius filium fuisse C. Silium iuuentutis Rom. formosissimum, qui à Claudio ob Messallinæ adulterium occisus fuit, satis declarat Zonaras, & idem Tacitus libro xi.

ANNI P. R. C. DCCCLXVII.

Consules.

Drusus Cæsar Ti. Aug. Diui. Aug. n. C. Corbanus C. f. C. n. Flaccus.

CASSIODORVS, Marianus, & Tacitus Consules suggerunt Drusum Cæsarem & C. Norbanum: Tabula Græcæ Drusum & Flaccum: Suetonius verò Vitellium Imperatorem Druso Cæsare & Norbano Flacco Consulibus natum scribit. In Dionis autem Indice libri LVII. leguntur Consules Drusus Cæsar Ti. f. C. Norbanus C. f. Flaccus.

Tiberius Cæsar omnia, quæ testamento reliquerat Augustus, populo Rom. persoluit. Tiberis urbem nauigabilem reddidit, & idè curatores aquarum & alvei Tiberis quinque Senatorij ordinis instituti, qui sorte quotannis delecti curarent, ne vel æstate deficeret fluuius, vel hieme superflueret: Dio libro LVII. Tacitus libro 1.

Germanico Cæsari, manente adhuc bello, triumphus decretus, ut Tacitus auctor est libro primo, qui latissime eius expeditionem contra Arminium & Inguiomerum Germanorum duces describit, quemadmodum in Teutoburgensi saltu reliquias legionum cum Varo cæsarum sepeliret. Enarrat insuper res urbanas omnes accuratissime.

Prætores.

P. Velleius .f. . C. n. Paternulus. .f. . n. Celer Velleianus. P. Velleius Paternulus Historicus.

Qui fratres germani fuere, ambo legati bello Dalmatico Ti. Cæsaris, amplissimis deinde honoribus donati, ipsum triumphantem sequuti sunt. Simul in hunc annum ab Augusto destinatos fuisse Prætores, ipse Velleius scribit, his verbis: Primum Tiberij principium operum fuit, ordinatio comitiorum, quam manu sua scriptam D. Augustus reliquerat. Quo tempore mihi fratriq; meo, candidatis Cæsaris, proximè a nobilissimis ac sacerdotibus viris, destinari Prætoribus contigit, consecutis, ut neque post nos quemquam D. Augustus, neque ante nos Cæsar commendaret Tiberius. Duodecim candidatos Prætorum ex voluntate Augusti nominauit anno superiore Tiberius, sicut apud Tacitum legimus libro primo, ubi sic ait: Candidatos Prætorum duodecim nominauit numerum ab Augusto traditum: & hortante Senatu ut augeret, iureiurando obtrinxit, se non excessurum. Vide quam multa teste ibidem scribit de eius temporis comitiis.

.f. . Pompeius .f. . n. Macer. De Maiestate iurisdictionem obtinuit. Sic enim Tacitus libro primo: Mox Tiberius, consultante Pompeio Macro Prætore, an iudicia maiestatis redderentur, exercendas leges esse respondit. Enarrat deinde quam friuolas ob causas quidam rei facti sunt. Meminit item Suetonius. Macrum Tacitus libro v. Prætorium appellat, ubi cum patre damnatum anno DCCXXCV. perisse refert.

Prouinciæ.

.f. . Granius .f. . n. Marcellus. Bithyniam obtinuisse satis indicat Tacitus, qui Bithyniæ Prætorem vocat, & eo anno maiestatis à suo Quæstore postulatam scribit, ob similtros de Tiberio sermones, quodque statuam Marcelli altius quam Cæsarem posuisset; & in alia, capite Augusti amputato, Tiberij imposuisset. Vide Tacitum libro primo.

L. Ælius L. f. . n. Lammæ. Procos. obtinuit Africam; hoc quasi tempore, L. Asprenati, ni fallor, succedens. Meminit illius Tacitus libro iv. scribens Ælium Lammam, & postea L. Apronium, qui Africam obtinuerunt, C. Gracchum Sempronij Gracchi exulantis in Cercina insula, & anno superiore Tiberij iussu occisi filium, qui patre cæso, per Africam & Siciliam mercibus sordidis negotiabatur, insontem protexisse, qui alioquin clauitudine infauti generis, & paternis aduersus fuisset abstractus. Videtur idem esse

quem Tacitus ait anno DCCXXCV. mortuum, & funere Censorio celebratum, licet eum Tiberius à Syriæ administratione, quam deinde sortitus erat, detinuisse. Vrbis tamen post L. Pisonem præfuisse, ibidem indicat libro v.

Trib. plebis.

Q. Haterius
Orator an
Consuerit

D. Haterius Q. f. // n. Agrippa. Senatusconsulto de iure virgarum in histriones seditiosos Prætoribus dando intercessit: quapropter Asinij Galli oratione increpitus est (vt ait Tacitus) silente Tiberio. Valuit tamen intercessio, quia diuus Augustus immunes verberum histriones quondam responderat, neque fas Tiberio infringere dicta eius. Quinti filium appellat Dio in Consulatu, quem septennio post gessit. Patrem igitur habuit Q. Haterium oratorem, cuius idem Tacitus non eo loco meminit: nam ostendisse scribit Tiberij animum in Senatu Imperium reculantis, cum dixisset: Quousque patieris, Cæsar, non adesse apud Rempublicam. Igitur in Haterium statim inuectus est Tiberius. Additque cum deprecandæ eius culpæ causâ palatium ingressus, ambulantis Tiberij genibus aduolueretur, Haterium prope à militibus interfectum; quia Tiberius casu, vel manibus eius impeditus, prociderat. Hinc ex Suetonio Consularem fuisse colligimus; nam de eodem loqui videtur Q. Haterio, cum dicit: Adulationes Tiberius adeo auersatus est, vt neminem Senatorum officij aut negotij causâ ad lecticam suam admiserit; Consularem verò satisfaciensem sibi, ac per genua orare conantem, ita suffugerit, vt caderet supinus. Astipulatur coniecturæ nostræ Tacitus ipse libro 11. Ceterum quonam anno luc Q. Haterius sub Augusto Consulatum gesserit, incognitum mihi est.

Quæstor.

// Cæpio // f. // n. Crispinus. Granij Marcelli in Bithynia. Hoc anno Præto-
torem suum maiestatis & repetundarum postulauit, vt Tacitus libro primo satis diffuse.

ANNI P. R. C. DCCLXVIII.

Consules.

T. Statilius T. f. T. n. Sisenna. Taurus. L. Scribonius L. f. // n. Libo.

Ex. Kal. Iulij. Iul. Pomponius L. f. // n. Græcinus.

// // // f. // n. //

Mathematici
vrbe quando
pulsæ.

NOMINANTVR eodem ferè modo in Dionis Indice: In Taciti secundo, Sisenna Statilius Taurus, L. Libo: In Calliodoro & Mariano legimus Sisennam Statilium & L. Scribonium, quibus Consulibus Mathematicos vrbe pulsos scribit cum Tacito, Dionis, & Suetonio. Tabulæ autem Græcæ Taurum & Libonem produunt.

Consul successus eodem anno fuit Iulius Pomponius Græcinus, eruditione & virtute præclarus Senator; ad quem extant Ouidij exulis aliquot e Ponto senptæ Elegiæ, & inter alias, libro 1v. qua illi gratulatur hunc Consulatum, & etiam quòd successorem fratrem L. Pomponium Flaccum esset habiturus Kal. Ianuariis proximis, quæ omnia ex his verbis eius intelligimus:

*Vnde licet, non unde iuuat, Græcine, salutem
Missis ab Euxino hanc tibi Naso vadis.
Missæq; dy faciant auroram occurrat ad illam,
Bis senos fascies qua tibi prima dabit.
Et quoniam sine me tanges Capitolia Consul,
Et fiam turba pars ego nulla tua.*

Et post multa, quibus gaudium suum exprimit, sic prosequitur:

*Interea qua parte licet, me cuncta queramus,
Hic quoque te festum Consule tempus agam.
Alicui latius est, nec cedens causa priori:
Successor tanti frater honoris eris.
Nam tibi finitum summo, Græcine, Decembri
Imperium, Iam suscipit ille die.
Quæq; est in vobis pietas, alterna feretis
Gaudia, tu fratris fascibus, ille suis.*

*Sic tu bis fueris Consul, bis Consul & ille,
Inq; domo binus conspicietur honor.*

Et postea:

*Iudiciis igitur liceat Flaccoque tibiq;
Talibus Augusti tempus in omne frui.*

Meminit eiusdem Græcini Seneca de beneficiis libro 11. cap. XXI. occisum ob virtutes à Caligula scribens. Meminit item Tacitus in vita Agricola; & historiarum libro XIII. Pomponiæ Græcinæ filix, quæ A. Plautio Triumphali fuit nupta.

Germanicus Cæsar Transrhenanam expeditionem suscepit, classe ingenti per Oceanum vectus, ad Vifurgim castra locat, Arminium & Inguomerum duobus præliis vicit, Angriuanos in deditiōem accepit. Reuersurus eadem classe in Galliam cum exercitus parte, naufragium passus est. Clemens Agrippæ Postumi seruus se Agrippam esse finxit, & res nouas clam molitur, sed altu Tiberij comprehensus, in secreta Palatii parte interfectus est. Aurei valis, si non sacrificij causa, & serica vestis vsus omnibus in vrbe interdictus. Vide Tacitum libro 11. Annal. Dionem libro LVII.

Prætor.

L. Scribonius L. f. L. n. Libo Drusus. Delatus apud Tiberium quod res nouas moliretur, imperium ob nobilitatem sibi polliceretur, quodque Chaldaeos Mathematicosque eum in finem consultaret. Quem prius Prætura ornatum Tiberius reum fecit in Senatu, licet letali morbo correptum, adeo vt lecticâ ad Curiam portaretur. Iudicio per diem dilato, reus damnationem vitæ morte præuertit. Accusatio tamen postmodum apud Patres peracta. Damna bona inter accusatores diuisa, & Præturæ extra ordinem data: his, qui Senatorij ordinis erant, velut apud Tacitum libro 11. legimus; vt Prætores hoc anno fuisse, vel saltem destinatum ad Præturas tam vrbānam quam prouincialem ex eius verbis colligamus, sicut etiam L. Scribonij (qui Consul anno DCCLXIX. & socer Sex. Pompeij: ex cuius sorore Augustus Iuliam procreauit) ipsum fuisse filium, vel adoptatiuum ex Drusorum familia, cum dicit, Dum proauum Pompeium, amitam Scriboniam, quæ quondam Augusti coniunx fuerat, consobrinos Cæsares, plenam imaginibus domum ostentat.

*L. Scribonius
Cai.
Iulia qua
matre nata.
Scribonia Au-
gusti uxor.*

Prouinciæ.

1. Valerius L. f. L. n. Gratus Iudæam obtinuit, Annio Rufo successor à Tiberio datus: qui, Pontificatu Annæ abrogato, Itinaëlem Iabi filium, summum sacerdotem designauit, & eodem non diu post in ordinem redacto, Eleazarum Annæ filium suscepit; & hunc, anno elapso, Simonem Camithi filium, cui post annum quoque Iosephum Captham dedit successorem. Valerius Gratus autem cum per annos vndecim Iudææ præfuisset, Romam reuersus est. Successit eidem Pontius Pilatus, anno (vt Eusebius auctor) Tiberij decimo tertio. Igitur hoc anno Iudæam regere cepisse ex Iosephi lib. Antiq. XVII. & Zonara sic manifestum, qui per vndecim annos præfuisse tradunt.

*Ierosolymis
Pontifices.*

2. Latinus L. f. L. n. Pandus. Leg. Propr. Mæsiæ, hoc quasi tempore. C. Sabini Procos. ni fallor, Cotym Thraciæ regulum a patruo Rhescupori per insidias captum iussu Tiberij deinde frustra repetit: nam Rhescuporis nepotem, cuius regnum occupauerat, in vinculis clanculum occidi iussit, & mortem sponte sumptam euenit. Vide Tacitum libro 11. qui biennio post mortuum in prouincia insinuat Latinum.

ANNI P. R. C. DCCLXIX.

Consules.

C. Cæcilius C. f. L. n. Nepos. Rufus. L. Pomponius L. f. L. n. Flaccus.

Sic exprimuntur nomina Consulū in Dionis Indice: in Cassiodoro L. Pomponius, C. Cæcilius: in Tacito & Mariano C. Cælius, L. Pomponius: Tabulæ Cuspiniani Falconem & Rufum: Græcæ autem Crassum & Rufum. Ex his Rufus quidem Cæliorum cognomen est, quod alioquin inter Cæcilios nondum inueni: sed nescio an recte in Tacito Cælius, pro Cæcilius, contra Dionem & Cassiodorum legatur. L. Pomponij verò cognomen Flaccus imperitia librariorum in Tabulis iam nominatis videtur degenerasse in Falco & Crassus: nisi fortassis successorum eius anni sint hæc cognomina, quæ nonnumquam in Tabulis illis ordinariorum loco recitantur.

*Rufus Cælio-
rum cognomē.*

Ouidius mo-
ritur.
Archelaus
Rex à Tiberio
natus datus.

Ouidium his Coss. in exilio obiisse, & iuxta oppidum Tomos sepultum scribit Marianus. Tiberius Archelaum Cappadociae regem sibi inuisum, quod Rhodi agentem nullo officio coluisset, litteris matris euocatum Romam, in Senatu ut rebellem ac proteruum accusauit, senio & morbo exhaustum, metu & angore animi paulo post ad mortem adigit. Regnum eius in prouinciae formam redactum, equi Rom. administrandum dedit. Duodecim Asiae vrbes terrae motu nocturno collapsae perierunt. Bellum in Africa suscitatum à Numidis & Musulanis, M. Furius Procos. vno praelio confecit. Vide Dionem libro LVI. Tacitum libro II. Velleium, Suetonium, Eutropium, & alios. Meminit terrae motus item Eusebius in Chronico, & tredecim vrbes nominat, quae tum corruerunt. Germani discessu Romanorum & Germanici secutores facti, bellum inter se mouerunt, Arminio Maroboduum Sueuorum regem oppugnante. Magno & ambiguo praelio inter eos concursum fuit, suis utrimque cornibus, sperabaturque rursus pugna, ni Maroboduus castra in colles subduxisset, & deinde velut percussus in Marcomannos concessisset. Per legatos autem à Tiberio auxilia petiit. Missus autem Drusus T. f. in locum Germanici, ad res Germaniae constituendas. Vide Tacitum libro II.

Prætores.

Vipsianus .f. .n. Gallus in magistratu mortuus est, in eius locum fact. est

D. Haterius Q. f. .n. Agrippa. De Præatore autem in locum Vipsiani Galli, quem mors abstulerat, subrogando, certamen fuit. Germanicus atque Drusus Cæsares Haterium Agrippam propinquum Germanici fouebant, contra plerique nitebantur, ut numerus liberorum in candidatis præpolleret, quod lex iubebat. Controvertia ad Senatum reiecta est, & victa sine dubio lex est, sed neque statim, & paucis suffragiis. Quomodo etiam, cum valerent, leges vincebantur, Hæc ferè Tacitus libro II.

Prouinciæ.

Cn. Calpurnius
natus Piso.

Germanici
mors.

Cn. Calpurnius Cn. f. Cn. Piso Procos. Syriam obtinuit. Q. Cretico Silano successor à Tiberio datus, cui collega in secundo Consulatu fuerat, ingenio violentus, & obsequij ignarus, ideoque ad spes Germanici coercendas, cum imperio in transmarinas prouincias tum quoque proficiscentis, à Tiberio delectus, non sine occultis contra Germanicum mandatis. Vide Tacitum libro II. vbi latissime, qua via Germanicum variis insidiis vexatum, tandem incantationibus & veneficiis ad mortem adegerit: utque post biennium Romam reuersus, Senatus iudicio, Tiberio dissimulante, veneficij damnatus, sibi met mortem conscruerit. Eadem scribit Suetonius in Caligula, & Iosephus lib. xvi. 11.

M. Furius P. f. P. n. Camillus. Procos. Africam obtinuit. Hoc anno Numidas ac Musulanos Tacfarinate duce rebellantes, vno praelio victos subegit, & ob res feliciter gestas ornamenta triumphalia illi sunt decreta: Tacitus libro II.

Tiberij Aug.
dictum de bo
no pastore.

.f. .n. Rectus Ægyptum hoc quali tempore obtinuit. Cui, cum maiora solito tributa ex prouincia collegisset, & augenda esse suaderet, rescriptit Tiberius, Se conderi suas oues, non ad viuum radi velle: boni pastoris esse condere pecus, non deglubere: Auctores sunt Suetonius, Dio, Zonaras, Orosius.

Germanicus Cæsar. Ti. Aug. f. Diui. Aug. n. Ann. DCCCLXIX.

Procos. de Cheruscis. Cattis. Angriuariis Q.
ex Germania. VII. Kal. Iun.

Germanicus
Cæsar trium-
phas.

Germanico absenti decretus erat triumphus, Druso Cæsare & C. Norbano Coss. manente licet bello, quem hoc demum anno duxit, velut diserte testatur Tacitus libro secundo, posteaquam res eius gestas in Germania accuratissime descripsisset: C. Cæcilio, inquit, L. Pomponio Consulibus Germanicus Cæsar ad VII. Kal. Iunias triumphauit de Cheruscis, Cattis, & Angriuariis: quæque alia nationes usque ad Albim colunt. Veda, spolia, captiui, simulacra montium, fluminum, praeliorum; bellumque, quia conficere, prohibitus erat, pro confecto accipiebatur. Augebat intuentium visus eximia ipsius species, curtusque quinque liberis onustus, &c. Adicit deinde, Ceterum Tiberius nomine Germanici trecentos plebi sestertios viritim dedit, seque collegam Consulatum eius destinauit. Hæc de triumpho Germanici Tacitus. Multa pulchre Cornelius item Strabo, Geographiae libro VI. vbi Germaniae populos describit, quo loco Quinctilij Vari cum legionibus occisi cladem à Cheruscis eorumque ditiori subiectis acceptam enarrat. Pœnas verò luerunt, inquit, vniuersi, & Germanico iuniori clarissimum præbuerunt triumphum, in quo illustrium virorum ducta sunt corpora, simul & seminarum: Semiguntus (quem Segimundum vocat Tacitus, nomine adhuc apud Germanos visitato) Segestis, filius Cheruscorum ductor, & soror eius vxor Arminij, cuius ductu & auspiciis in Cheruscis

» ruseis conflatum est bellum , nomine Thosnelda. Aderat filius trimus Tumelicus , item
 » Selithacus Agimiri (quem Inguomerum vocat Tacitus) filius Cheruscorum ductors ,
 » eiusq; vxor Ramis Veromiri filia Cattorum principis , Dentorix Batoritis filius , Melon
 » Sugambri finis: Ægestus quoq; (Segestes Tacito vocatur) Arminij socer ab eo dissentiens
 » inchoante bello, obleruato tempore transfuga ad Romanos transiuit, traductis in trium-
 » pho cognatis aderat , honorifice ipse in ducendo habitus in pompa incedebar . Et Lybis
 » Cattorum sacerdos , aliique mortales ex direptis gentibus protrahebantur: Cathilei ,
 » Amplani, Brucleri, Nuiipetes, Chenuici, Cattuarij. & Catti, Landi, Subattij. Hadenus
 Strabo, in quo vereor ne pleraque nomina tam in Græcis, quam Latinis exemplaribus
 mendose legantur. Scripsit elegiam de hoc triumpho ad ipsum Germanicum Cæsarem
 Ouidius, tum exul apud Tomitanos agens, quæ extat libro 11. de Ponto , & lectu digna
 est . Ouidium verò Eusebius in Chronico mortuum eodem anno insinuat, quo Germa-
 nicus, vt ait, de Parthis triumphauit . Sed constat mendosissimum librum Eusebij esse,
 & de Germanis, non Parthis, legi debere . Mentionem faciunt huius item triumphi Sue-
 tonius in Caligula , & Orosius libro vii. Qui cum Eusebio scribit anno Tiberij quarto
 Germanicum triumphasse de Germanis, vt videantur annum adicere imperio Tiberij,
 quo Augustus mortuus est , & in Tiberij verba iuratum fuit. Testantur insuper victo-
 riam & triumphum Germanici, nummi quamplures antiqui , in quibus ipse visitur altus
 in curru quadriugo, ascripto titulo, GERMANICVS. CÆSAR. In altero nummi latere
 stat in habitu militari tenens hastam , ascriptum, SIGNIS. RECEPT. DEVICTIS. GERM.
 Signa verò Variana clade perditâ recuperasse diuersis locis Germanicum, auctores sunt
 • Dio & Tacitus.

ANNI P. R. C. DCCLXX.

Consules.

Ti. Cæsar. Diui. Aug. f. Diui. Iuli. n. Germanicus. Cæsar. Ti. Aug. f. Diui.

Augustus 111. Abdic. in

Aug. n. 11.

eius. loc. factus est

L. Seius 11. f. 11. n. Tubero.

TIBERIVM & Germanicum Cæsares suggerūt Cassiodorus & Marianus, sed numeri
 singulis adiciendi sunt. In Dionis Indice plenius recitantur Ti. Cæsar Aug. f. 111.
 Germanicus Cæsar Ti. f. 11. Sed in ipsa historia tam Consules quam eius anni res gestæ
 omnes desiderantur. Tam mutilus & lacer est in libro LVI 1. vt vix quidquam copiotius,
 quam in Xiphilino habetur, de his reperturus sis. Nominat Consules item Tacitus hoc
 » modo: Sequens, inquit, annus Tiberium tertio, Germanicum iterum Consules habuit:
 » sed eum honorem Germanicus inuit apud urbem * Achaiz Nicopolim, Armeniam
 » petiturus scilicet. Et late ibidem Tacitus iter eius, Cn. Pisonis, (quem Syriæ præfecerat,
 » vt dixi, Tiberius) æmulationem, iniurias, & inimicitias describit. Porro quod ad Tiberij
 hunc Consulatum attinet, auctor est Tranquillus, tres ipsum saltem in Imperio Consu-
 latus (nam de duobus sub Augusto prioribus, antè scribit) gessisse, atque ex his primum
 paucis diebus. Quis verò cum abdicaret illi suffectus fuerit, apud Auctores nondum
 repperi: vnâ tantum habeo antiquam inscriptionem aræ marmoreæ, qua probare pos-
 sum, Tiberio suffectum L. Seium Tuberonem Germanico in secundo hoc Consulatu
 collegam fuisse. Eam ipsam studiosorum causâ hic ascribere non pigebit, quam mihi
 communicauit optimus meus patronus, idemque vir eruditissimus Marcellus Cerninus
 Cardinalis S. Crucis, non diu antequam ad summi Pontificatus apicem prouheretur.
 Est autem talis, & reperta, si recte memini, non procul Augubio:

CERERI. AVGVST

MATRI. AGR

L. BENNIVS. PRIMVS

MAG. PAGI

BENNIA. PRIMIGENIA

MAGISTRA. FECER

GERMANICO. CAESARE. II

L. SEIO. TVBERONE. COSS

DIES. SACRIFICI. XIII. K. MAI

Z z 4

Idem

* Acharna-
 nia, legis Hie-
 ronymus Ste-
 rta in Jimo-
 rario Anto-
 nini.

Marcellus
 Cerninus
 Cardin. &
 Pont.

*L. Seius Tu-
bero.*

Idem Seius Tubero Legatus Germanici fuerat Cæsaris bello superiore in Germania: cuius idem Tacitus meminit libro 11. Germanicum verò bis Consulem declarant & statuarum tituli, velut ille qui adhuc extat Brixia:

GERMANICO
CAESARI
TI. F. DIVI. AVG. N
PONTIF. AVG.
COS. II.
D . . . D

*Nic. Floren-
sius Harle-
mensis.*

Sic ille nuper Romæ in Vialata repertus, cum aliis imaginum titulis familiæ Claudij Imperatoris, in quibus adhuc extant litteræ quædam ab ipso Claudio inventæ, quarum Tranquillus meminit. Quos titulos ad me misit diligenter exscriptos, vir doctissimus & Antiquitatis studiosus Nicolaus Florentius Harlemonsis. Inter eos autem Germanici Cæsaris hic est:

GERMANICO
CAISARI
TI. AVGVSTI. F.
DIVI. AVGVSTI. N
DIVI. IVLII. PRO. N
AVGVRI. FLAM. AVG
COS. II. IMP. II.

Germanicus Cæsar Procos. regem Armeniis Zenonem Polemonis regis Pontici filium dedit, Cappadociam & Comagenem prouinciarum in formam redegit: Tacitus lib. 11.

Prouinciæ.

Q. Verannius .f. .n. Eques Rom. Legatus Proquæstore Cappadociam primus obtinuit. Tacitus libro 11. At Cappadoces, inquit, in formam prouinciæ redacti, Q. Verannium legatum acceperunt, & quædam ex regis tributis deminuta, quomitus Rom. imperium speraret. Vide Dionem libro LVII. & Sex. Rufum. De eodem videntur Catulli extare versus hendecasyllabi Epigr. ix.

Q. Serueius .f. .n. Comagenen Propr. primus obtinuit, à Germanico prouinciæ impositus, quæ tum primum ad ius Prætoris translata est: Tacitus ibidem, Iosephus Antiq. lib. xviii. cap. iv. Ambo post mortem Germanici cum Agrippina Romam reuerſi Cn. Piſonem venetiæ accusarunt, & condemnarunt, & sacerdotio eam ob causam ornati sunt: Tacitus libro 111. Meminit Q. Serueij item libro 14. & Prætura fundum dicit, ubi ipsum anno dccxxciii. ob Seianiamicitiam damnatum refert.

P. Sullius .f. .n. Quæstor primum Germanici, legatus deinde Proquæstore in Asia, Germanico mortuo, conuictus pecuniam accepisse ob rem iudicandam, Italia pulsus fuit; Tiberij deinde sententia in insulam relegatus, eo mortuo tandem reuerſus, Claudij principis amicitia diu prospere usus est. Vide Tacitum lib. iv. & xi. Demum sub Nerone, quod pro pretio conductus accusasset, & ad mortem adegisset quamplurimos, satagente Seneca lege Cincia damnatus ann. dcccx. in Baleares relegatus est, ut pulchre idem Tacitus libro xiii.

*P. Sullius in
Baleariis
legatus.*

ANNI P. R. C. DCCLXXI.

Consules.

M. Iunius M. f. M. n. Silanus. L. Norbanus C. f. .n. Flaccus Balbus.

HABENTVR ita in Dionis Indice: in Tacito, Cassiodoro, & Mariano M. Silanus, L. Norbanus: in Tabulis Græcis Silanus & Balbus. In exemplaribus tamen Dionis & Cassiodori, falsum Caius prænomen Norbano attribuitur. Testatur illud marmor antiquum, cum Romæ manebam, in foro repertum, cui ita insculptum:

EX . . . S . . . C

M. IVNIO. M. F. L. NORBANO. BALBO. COS.

Plinius item lib. 11. cap. lxxxvii. scribit, M. Iunio Silano & L. Balbo Coss. ad viii. Idus Iulij

Iulij Thiam insulam ex Cycladibus vnā produisse. Ab his Consulibus lex Iunia ^{Lex Iunia} Norbana nomen habet, qua libertorum Latini nominis mortuorum bona patronis ma- ^{Norbana.} numissoribusve cedebant, cum ipsi nec testamenti faciundi, nec alia ciuium Romanorum plena iura haberent. Ideoque etiam iubebat Latinis impuberibus tutores dari, qui ante manumissionem ex iure Quiritium fuissent, vt Vlpianus in fragmentis tit. xi. de tutelis. Vnde Latini Iuniani sunt appellati. Cuius legis mentio est Institutionum iuris lib. i. & iii. tit. v. & viii. Sublata lex postea D. Traiani edito, ac demum etiam constitutione Iustiniani Principis promulgatumque vt omnes libertum pleno iure, sublati differentiis, ciues Romani essent, vt Institutionum libro iii. tit. viii. idem Iustinianus prodit.

Prodigia eius anni recenset Dio. Germanicus in Ægyptum proficiscitur, cognoscendæ antiquitatis causa: narratque pulcherrime Tacitus, quomodo Nili ostia, Memnonis effigiem, Alexandriam, Thebas, Pyramides, aliaque eius regionis miracula perlustrarit. Drusus interim inter Germanos discordiam fouens, vires eorum fregit, pulso in exilium Maroboduo rege, qui in Italiam veniens, permissu Tiberij Rauennæ consenscit. Decretum igitur à Senatu, vt Drusus & Germanicus ob res vtroque bene gestas, urbem ouantes inirent. Res Thraciæ compolitæ sunt, Rhescuporide, qui regni heredem Cotym fratris filium vinculis oneratum occiderat, capto, damnato, & in exilium pulso. Germanicus ex Ægypto in Syriam reuersus, dolo Cn. Pisonis & Plancinæ per veneficia inter- ^{Germanicum interceptum veneno.} emptus est. Liua soror Germanici Druso Ti. f. nupta, gemellos peperit. Libido fami- ^{Liua Germanici soror Druso nupsit.} narum grauib. decretis coercita est. Adum & de sacris Ægyptiis Iudaicisque pellendis, quatuor milia libertini generis ea superstitione infecta, ex S. C. in Sardiniam transpor- ta sunt, ceteri Italia pulsi. Arminius Germanicæ libertatis assertor, popularium petitis, dolo suorum tandem cecidit. Vide Tacitum libro ii. Dionem lib. lvi. Iosephum lib. xvi. Antiquitatum cap. v. Suetonium in Tiberio & Caligula.

Prætor.

Cn. Domitius L. f. Cn. n. Ahenobarbus. Pater Neronis Imperatoris, urbanam iurisdictionem hoc quasi tempore obtinuit, & Circenses edidit. Eum tantæ perfidiæ fuisse Tranquillus scribit, vt non modò argentarios pretis rerum coëmptarum, sed & in Prætura, inquit, mercede palmarum aurigarios fraudarit: notatus ob hæc & sororis ioco. Querentibus dominis factionum, repræsentanda præmia in posterum sanxit.

Prouinciæ.

C. Sentius C. f. C. n. Saturninus, Legatus Germanici Cæsaris Procos. Syriam obtinuit. Insidius enim Cn. Pisonis detectis, Germanicus æger ipsi amicitiam renuntiavit, & prouincia decedere iussit. Consultatum deinde mortuo Germanico inter Legatos, quis nam Syriæ præficeretur. Prælati vt senior C. Sentius, qui confestim insa- ^{C. Sentius Syriæ præficeretur.} miam veneficiis in ea prouincia, & Plancinæ percharam nomine Martinam, velut necis Germanici ream, misit in urbem. Cn. Pisonem vero armis prouinciā occupare conan- ^{Martinæ veneficiæ.} tem, & inter legiones tumultus & seditiones molientem, Syria decedere, & ad urbem nauigare coëgit. Vide Tacitum libro i.

L. Pomponius L. f. C. n. Flaccus leg. Procos. Mœsiā obtinuit. Latinio Pando mortuo successor datus, vt Rhescuporim Thraciæ regem, (qui fratris filium per insidias captum, & eius regno per vim occupato, demum occiderat) Romam mitteret. Quod Tacitus his verbis declarat: Pomponium Flaccum veterem stipendius, & arcta cum Rege amicitia, eoque accommodatiorem ad fallendum, ob id maxime Mœsiæ præfecit. Flaccus in Thraciam transgressus, per ingentia promissa, quamuis ambiguum & scelera sua reputantem, perpulit, vt præsidia Romana intraret. Tum custodia cinctum Regem gnarum necessitatis ad urbem misit. Accusatus in Senatu Rhescuporis ab vxore Cotyis, damnatus, & procul regno in exiliū missus. Thracia in Rhemetalcem filium, quem paternis consiliis aduersatum constabat, inque liberos Cotyis diuiditur. Hæc ferè Tacitus. Sed Pomponium Flaccum veterem stipendius & arcta cum Rege amicitia accommodatum dicit. Velleius Consularem vocat: ideoque eundem puto, qui & ante legatus Propr. in eadem prouincia fuit; Consul deinde, ac demum Syriæ Procos. vt suo loco dicemus. Videtur ob causas supra dictas extra ordinem præfecisse Mœsiæ Flaccum Tiberius: constat enim C. Sabinum Procos. vtramque Mœsiā cum Achaia & Macedonia per eos annos obtinuisse.

A. Vibius C. f. C. n. Habitus. Procos. Galliam Narbonensem obtinuit. Plinius

Plinius libro xxxiv. cap. vii. vbi de colossis: Zenodotus statuam Aruernorum cum faceret, prouinciae Vibio Habito praetidente, duo pocula Calamidis manu caelata, quae Cassio Silano auunculo eius praecceptoris suo Germanicus Caesar adamata donauerat, aemulatus est; ut vix vlla differentia esset artis. Idem est qui Consul successus fuit sub Augusto anno dclx. Igitur perperam Vibius Auitus legitur in Plinio, pro Habitus.

* Sex. Pompeius Sex. f. n. Procos. Asiam obtinuit. Docet hoc Valerius Maximus Exemplorum libro ii. cap. i. comitem se familiaremque Sex. Pompeij cum eodem abiuisse in prouinciam scribens.

ANNI P. R. C. DCCCLXXII.

Consules.

M. Valerius M. f. M. n. Messalla. M. Aurelius M. f. n. Cotta.

Ex Indice Dionis Consulorum nomina concinnauius: in ipsa historia tamen desiderantur, cum magna actorum eius anni & superioris etiam parte, ut Xiphilinus vix possit esse concisior. Messallam & Cottam suggerunt Tabulae Graecae, non sine menda tamen, cum *Γερμ* pro *Κοττ* legatur: Marianus, Cassiodorus, & Tacitus M. Valerium, M. Aurelium produnt. Ex his Messallam Tacitus Messallae oratoris nepotem vult fuisse, sed perperam in exemplaribus collega C. Aurelius appellatur.

M. Aurelius
Messalla.
Corn. Taciti
error.
Germanici
cineres ubi
conditi.
Plancina li-
berata vin-
cuius.

Cineres Germanici vxor Agrippa Romam detulit, & per Italiam ambitiosa portus, Mausoleo Augusti conditi sunt. Cn. Piso cum vxore Plancina in Senatu veniens accusatus, ante iudicii diem semetipsum occidit. Plancina propter Liuiam Augustae preces liberatur: filij à Tiberio absoluuntur. Tacfarinas nuper à Camillo pulsus, denuò bellum in Africa renouauit, sed eius copiae à L. Apronio Procos. fuisse sunt. Legem maiestatis, quam tantum in Augusti violatores exerceri iusserat Tiberius, etià contra suos & matris Liuae calumniatores acerbissime cepit exequi. Vide Tacitum lib. iii. Dionem lib. lvi.

Prouinciæ.

L. Apronius C. f. C. n. Procos. Africam M. Camillo succedens obtinuit. Hoc anno Tacfarinatem denuò per latrocinia bellum mouentem, praelio vicit, & ad desertum compulit. Cohortem Romanam, quae ducem in acie deseruerat, more maiorum decimauit, & ex ea sorte ductos fuisse necauit: Tacitus lib. iii. & libro iv. Is idem qui legatus Consularis in Germania triumphalia obtinuit.

C. Caelius C. f. n. Cordus. Procos. Cretam obtinuit hoc quasi tempore. Nam anno sequenti e prouincia reuersus, ab Anchario Prisci repetundarum, addito maiestatis crimine (quod tum omnium accusationum completum erat) postulat; sicut apud Tacitum lib. iii. legimus. Damnatus deinde C. Haterio, C. Galba Coss.

C. Iulius C. f. M. n. Silanus Flamen Martialis, Asiam Procos. obtinuit. Auarè prouinciam administrasse Tacitus demonstrat: nam e prouincia Romam reuersus, Agrippa & Galba Consulibus, biennio post à locis repetundarum postulat, damnatusque in insulam Cytheram relegatus fuit, ut libro iii. idem Corn. Tacitus latius.

Quæstor.

L. Gellius L. f. L. n. Poplicola. C. Silani Procos. in Asia. Hunc Tacitus libro iii. inter accusatores Silani nominat.

Drusus. Caesar. T. Aug. f. D. iul. Aug. n. Ann. dclxxii.
ouans. ex. Germania.

Druso & Germanico, sicut ante dixi, ouationes à Senatu decretæ erant. Germanico, ob res Orientis compolitas, & regem Armenijs datum: Druso autem, ob Maroboduum receptum, & res priore ætate in Germania gestas. Quæ diffuse Tacitus libro ii. Mortuo autem Germanico, cum cineres eius ipse & frater Claudius Romam deduxissent, Drusus ad Illyricos exercitus profectus est. Atque inde non diu post reuersus, dum Romæ accusabatur Cn. Piso, quamquam Patres consensissent, ut ouans iniret, prolato honore, ut iudicio Consul designatus interesset, urbem intrauit. Damnato deinde Pisone, & ultione de Germanici morte sumpta, rursus egressus vrbe repetendis auspicijs, mox ouans intravit: Tacitus libro iii.

ANNI P. R. C. DCCLXXIII.

Consules.

Ti. Cæsar. Diui. Aug. f. Diui. Iuli. n. Drusus. Cæsar. Ti. Aug. f. Diui. Aug. n. II.

Augustus IV. ad K. Apr.

Abdic. in. eius. loc. factus. est

II. I. II. f. II. n. II.

ADDVCUNT deinde Consules Cassiodorus & Marianus Ti. Cæsarem & Drusum Cæsarem: Tabulæ Græcæ, Tiberium Cæsarem IV. & Drusum. Numerorum notæ, quæ defunt, in tabulis apud Drusum, & in Cassiodoro utrobique sunt restituendi. Plemius & rectius Dio Ti. Cæsarem Aug. f. IV. Drusum Cæsarem Ti. f. II. Sic etiam Tacitus: Sequitur, inquit, Tiberij quartus, Drusi secundus Consulatus, patris atque filij collegio insignis. Nam biennio ante Germanici cum Tiberio idem honor neque patruo lætus, neque natura tam connexus fuerat. Porro nec admodum auspiciatus Druso hic honor fuit, refert enim Dio, quamplurimos mortem Druso violentam non falsò ominatos fuisse, quod nemo eorum, qui cum Tiberio Consulatum gessere, infelicißima morte non obiisset. Siquidem Quinctilius Varus in Germania, Cn. Piso Senatus iudicio Romæ, ^{Collega Tiberij Cæsarem} atque adedò Germanicus ipse, ut diximus, in Syria misere perierunt. Neque melior fortuna Drusi, postea & Seiani fuit, quorum ille veneno deinde subiatus; hic deposito magistratu, Senatus iudicio, Tiberio auctore damnatus & occisus est.

Principio anni in Campaniam concessisse Tiberium Tacitus auctor est, quasi firmandæ valetudinis causâ, siue ut Drusus, amoto patre, solus obiret Consulatus munia. Igitur hunc secundum in Imperio Consulatum, tribus tantum mensibus gessit Tiberius, ut ex ^{Tiberius Consulatu se abstinuit.} Suetonio constat. Eum verò extra urbem in peregrinatione Campana deposuisse, Dio fatetur. Sed quisnam in eius locum inspectus fuerit, nemo, quod sciam, memoriæ prodidit.

Novi motus in Africa, Tacfarinate duce: in in Thracia per Cœlaletas & Odrysios; in Gallis apud Treuiros Iulio Floro, & Æduos Iulio Sacroviro ducibus exorti, qui tamen ^{Motus in Thracia & in Gallijs compositi.} omnes à Legatis feliciter oppressi sunt. Factum Romæ S. C. de differendis supplicis. Ne decreta Patrum ante decimum diem ad ararium deferrentur, idque vitæ spatium damnatis prorogaretur. Sed non Senatus libertas ad reuocandam sententiam erat, neque Tiberius, in cuius arbitrio hoc erat, interea temporis mitigabatur. Vide Tacitum libro III. Dionem LVII.

Prætores.

Magius I. f. I. n. Cæcilianus. Maiestatis criminibus fictis accusatus à Confidio Equo & Cælio Curse equitibus Rom. Ipse absolutus, & accusatores, auctore principe, ac decreto Senatus puniti sunt: Tacitus libro III.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Qui postea Imp. Cæsar Aug. appellatus est, hoc quasi tempore Prætor urbanam iurisdictionem obtinuit. Ludorum Florilium commissione nouum spectaculi genus elephantos funambulos edidit, sicut Suetonius auctor. Atqui paullo post vulgare fuisse elephantos funibus incedere, scribit Plinius lib. VIII. cap. II. & III.

Prouinciæ.

C. Iunius I. f. I. n. Blæsus, Africam Procos. obtinuit. L. Apronio successor datus à Senatu, Tiberio auctore, qui motam rursus Africam incursum Tacfarinatis docuit, iudicioque Patrum deligendum Procos. gnarum militiæ, corpore validum, & bello instructum. Anno sequenti Blæsus in Africa Tacfarinatem, fratre eius capto, diuersis præliis contulum & fractum profligauit. Cui Tiberius, ob res bene gestas, nomen Imperatoris, & ornamenta triumphalia concessit. Vide Tacitum libro III. Velleium lib. II.

M. Æmilius I. f. I. n. Lepidus, Asiæ sortitus Procos. obtinuit, & C. Silano successit. Quem Sex. Pompeius in Senatu ut socordem, inopem, & maioribus suis dedeco-

dedecorum, ideoque etiam Asiae sorte depellendum inculcavit, aduerso Senatu, qui Lepidum mitem magis quam ignauum, paternas ei angustias & nobilitatem sine probro actam honori potius quam ignominiae habendum ducebat. Igitur missus in Asiam est: Tacitus libro III. Meminit illius deinde libro IV. ut anno DCCLXXXIX. provinciam adhuc obtinuisse videatur.

C. Visellius C. f. C. n. Varro. Leg. Procos. inferioris Germaniae. Seditiones ob magnitudinem aris alieni per Iulios Florum & Sacrovirum excitatas apud Treuiros & Aduos oppressit. Videtur idem qui ante octennium Cos. fuit sub Augusto. Nam Tacitus senectâ inualidum dicit, atque ideo bellum illud Gallicum C. Silio legato cessasse.

Acilius .f. .n. Auiola. Legatus Galliae Lugdunensis. Andecauios rebellantes subegit: Tacitus libro III.

P. Velleius .f. C. n. Paterculus, cuius extat historia, Legatus Propr. in Thracia, Cœlaetas Odrysiosque populabundos compescuit, & Rhœmetalcem regem Philippopoli à suis obsecrum liberauit: Tacitus libro III.

P. Velleius Paterculus Historiarum scriptor.

ANNI P. R. C. DCCLXXIV.

Consules.

D. Haterius Q. f. .n. Agrippa. C. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba.
Ex. K. Iulius. M. Cocceius M. f. M. n. Nerva.
C. Vibius C. f. .n. Rufinus.

A N N O sequenti Consules eduntur à Tacito, Cassiodoro & Mariano D. Haterius, C. Sulpicius: in Tabulis Graecis Agrippa & Galba: in Dionis Indice D. Haterius Q. f. Agrippa, C. Sulpicius Galba. Ex his D. Haterium antea Tribunum plebis & Praetorem habuimus. C. Galba, quantum ex Suetonio & Taciti lib. quinto colligere possumus, frater Imperatoris Galbae fuit: qui ob denegatam à Tiberio provinciae sortitionem semet interfecit anno DCCXXCVIII. Suffectos autem Consules adiunxit Onufrius ex antiqua inscriptione, & colligit huius anni esse ob XXIV. Tiberij Tribunitiam potestatem, quae in eadem extat:

TI. CAESAR. DIVI. AVGVSTI. F. AVGVSTVS
PONTIF. MAXIM. IMP. VIII. TRIB. POT. XXIIII
D E D I T

C. VIBIO. RVFINO. M. COCCEIO. NERVA. COS

Leguntur etiam Romae, in xde S. Petri in carcere:

C. VIBIVS. C. F. RVFINVS. M. COCCEIVS. M. F. NERVA. COS. EX. S. C.
M. Cocceij Neruae meminit Frontinus de Aquæductibus, & Diui Neruae Imperatoris auum, & iuris scientia illustrem dicit fuisse.

Tribunitia potestas Druso f. à Tiberio petita.

TI. Caesar Druso filio per litteras à Senatu Tribunitiam potestatem petiuit; neque tantum hoc ex S. C. datum, verum etiam effigies principum, deum aras, templa & arcus mera cum adulatione decreuerunt Patres, quae tamen non recepta. De Drusi verò hac Tribunitia potestate intelligendus Eusebij locus in Chronicis, ubi dicit: Tiberius octauo anno imperij sui Drusum filium consortem regni fecit, & is sequenti anno veneno perit. Laborauit eodem anno Liua Augusta aduersa valetudine, propter quam Tiberius ad urbem festinauit. Supplicationes & Ludi magni pro salute eius decreti, equitesque Romani donum equestri Fortunae detulerunt Antium: Tacitus libro III.

Prætor.

Iunius Orbo ex ludimagistro Senator ac Prætor.

II. Iunius .f. .n. Orbo. C. Silanum Asiae Procos. repetundarum accusauit. Ludimagistrum fuisse, & Seiani potentia ad Senatorium ordinem & Præturam prouectum, dicit Tacitus lib. III.

Prouinciæ.

Flamen Dialis urbe abesse non poterat.

Ser. Cornelius Cn. f. Cn. n. Lentulus Maluginensis Asiam Procos. in hunc annum sortitus erat; sed quia Flamen Dialis more maiorum urbe & sacris abesse non poterat,

poterat; censente Tiberio, prouinciam non obtinuit. Itaque fors Asiæ in eum qui Consulatum Maluginensî proximus erat, collata est. Vide Tacitum libro 111.

• Q. Vibius . . . f. . . n. Serenus. Hispaniam vltiorem vel Lusitaniam Procos. obtinuit. Anno sequenti de vi publica damnatus, Tiberio auctore, ob atrocitatem temporum in insulam Amorgum deportatur, à filio proprio accusatus: Tacitus libro 1111.

L. Aruntius L. f. L. n. Legatus Ti. Aug. Procos. Hispaniam Tarraconensem vel citeriorem absens obtinuit. Auctor Tacitus libro v. in actis anni dccxxci v. vbi ait Tiberium per litteras conquestum, se cogi ad preces, per quas Consulares adigerentur ad capellendas prouincias: quasi oblitus esset, Aruntium, ne in Hispaniam pergeret, decimum annum attineri. Rursum libro xvi 11. Tiberium in comitatu suo L. Aruntium retinuisse, Hispaniam tamen prouinciam ei reliquisse refert.

Ædiles.

C. Poblicius . . . f. . . n. Bibulus. Qui cum collegis de sumptuariis legibus in ^{sumptuaria} ^{legi.} usum reuocandis Patres consuluit: grauit inuectus aduersus profusos sumptus & luxum ciuitatis, vt apud Tacitum libro 111. legimus. Sed videant studiosi num ipsa fuerit, cuius adhuc extat monumentum sub Capitolio, non procul a foro, cum hac inscriptione:

C. POBLICIO. L. F. BIBVLO. AED. PL. HONORIS
VIRTVTISQVE. CAVSSA. SENATVS
CONSVLTO. POPVLIQVE. IVSSV. LOCVS
MONVMENTO. QVO. IPSE. POSTEREIQVE
EIVS. INFERRENTVR. PVBLICE. DATVS. EST

• Brutidius . . . f. . . n. Niger. C. Silanum Procos. Asiæ repetundarum accusauit. Artibus honestis copiosum fuisse dicit Tacitus libro 111. sed ambitione, dum ceteros etiam superiores anteire parat, à recto discessisse. Meminit eius Iuuenalis Satyra X. ^{Iuuenalis lo-} ^{cus explicat-} ^{us.} vbi multa de Seiani damnatione & supplicio: ob cuius amicitiam paulò post damnatum fuisse intinuat, cum dicit:

— Perisuros audio multos
Nil dubium, magna est fornacula, pallidulus mi
Brutidius meus ad Martis fuit obuius aram.
Quam timeo, vultus ne pœnas exigat Ajax
Vt male defensus. —

Hoc est, quàm metuo, ne damnatus semet interficiat Aiæ exemplo, qui sibimet mortem consciiuit, superatus in iudicio armorum ab Vlyssæ.

ANNI P. R. C. DCCLXXV.

Consules.

C. Asinius C. f. C. n. Pollio. C. Antistius C. f. C. n. Vetus.

POLLIONEM & Veterem nominant Tabulæ Græcæ: Cassiodorus & Marianus C. Asinium, C. Antistium: Dionis autem Index, C. Asinium C. f. Pollionem, C. Antistium C. f. Iustum, sed mendose. Plinius quidem recte libro xxxi 11. cap. 11. de iudicum decuriis, & equestriis ordinis nominibus scribens; Tiberij deinceps, ait, principatus nono anno in vnitatem venit equester ordo, annulorumque auctoritati forma constituta est, C. Asinio Pollione, C. Antistio Vetere Coss. anno vrbis conditæ dccclxxv. Porro Frontinus de Aquæductibus scribit, Ateio Capitoni (quem anno superiore mortuum tradit Tacitus) successisse curatorem aquarum Satrium Rufum, L. Marcio, inquit, C. Antistio Vetere Coss. Quo loco nimirum vel error debet esse, vel C. Asinio L. Marcio successus hoc anno fuit.

Drusus Germanici filius togam virilem sumpsit, quæque fratri eius Neroni decreuerat Senatus, repetita. ^{Drusus togâ virilem induit.}

Drusus Cæsar Ti. Aug. f. L. Seiani insidiis veneno sublatuſ est. Honores mortuo, qui ante Germanico, decreti sunt, funusque celeberrima imaginum domus Iulæ & Clau-

*Histriones
Scalio pulsi.*

diz gentis pompa celebratum. Neronem & Drusum Germanici filios Senatui commendauit deinde Tiberius. Histriones eodem anno vrbe atque Italia pulsi sunt, quod seditiones inter plebem excitarent. Vide Tacitum libro IIII. Dionem libro LVII. Orosium lib. VII. cap. IV.

ANNI P. R. C. DCCCLXXVI.

Consules.

Ser. Cornelius Ser. f. // n. Cethegus. L. Visellius L. f. / n. Varro.

ITA habentur hi Consules in Dionis Indice, in quo Visellius L. f. dicitur, alioquin idem Lexistimari posset, qui inter quinque curatores alvei & riparum Tiberis ante octennium à Tiberio instituti. Romæ in Tiburtino termino, L. VISELLIVS C. F. VARRO. Cassiodorus & Marianus autem suggerunt Ser. Cornelium, L. Visellium: Tabulæ Græcæ Cethegum & Varronem: Tacitus Cornelium Cethegum, Vitellium Varronem: denique Frontinus de Aquæductibus M. Cocceium Neruam Diui Neruæ auum, iuris scientia illustrem, in locum Satrij Rufi curatorem aquarum factum, Ser. Cornelio Cethego, L. Visellio Varrone Consulibus.

*Decennalia
Tiberij Cæsaris*

Varix accusationes, & principum virorum damnationes narrantur à Tacito in eius anni actis: & ut Q. Vibium Serenum patrem filius ipse catenis onustum in Senatu produxit reum, & quasi insidias Tiberio, rebellionemque in Gallia tentasset, accusauit. Vide Tacitum libro IV. Decennalia Imperij Cæsaris Tiberij sunt celebrata, non tamen S. C. Imperium illi est prorogatum, ut Augusto fieri solebat, eò quod non ad certum tempus illud accepisset: Dio lib. LVII. fine.

Prætor.

// Plautius // f. // n. Siluanus. Damnatus paricidij, quod Aproniam coniugem in præceps icisset, venas exoluendas præbuit, cum prius Vergulania auiæ nepoti reo pugionem, ut semet interficeret, misisset: Tacitus lib. IV.

Prouinciæ.

P. Cornelius P. f. P. n. Dolabella Procos. Africam sortitus, C. Iunio Blaeso successit. Hoc anno bellum Numidicum confecit, Tacfarinate duce hostium cum suis omnibus vno prælio extinctis. Dolabella petenti triumphalia negata à Tiberio, Seriani tantummodò in gratiam, ne Blaesi auunculi eius laus obsolesceret. Vide Tacitum libro IV.

C. Fonteius C. f. C. n. Capito. Procos. Asiam obtinuit. Anno sequenti è prouincia reuersus, cum Vibius Serenus reum fictis criminibus fecisset, absoluitur: Tacitus ibidem. Dio in exilium missum scribit.

// Atidius // f. // n. Geminas Propr. Achaiam obtinuit. Ius templi Dianæ Limenetidis, inter Lacedæmonios & Messenios controuersum, Messeniis adiudicauit.

Quæstor.

// Curtius // f. // n. Lupus. Cales prouinciam in Campania obtinuit. Seruilius belli semina, T. Curtisio duce mota, classiariorum manu contrada disiecit: Tacitus libro IV.

ANNI P. R. C. DCCCLXXVII.

Consules.

M. Asinius M. f. Agrippa. Cossus Cornelius Cossi f. Cn. n. Lentulus.

IN Dionis Indice sic leguntur Consules: in Mariano M. Asinius Agrippa, Cossus Cornelius: in Cassiodoro M. Asinius & Cossus Cornelius: in Tabulis Græcis Agrippa & Lentulus. Ceterum Tacitus Cornelio Cossio, Asinio Agrippa Consulibus Cremu-

uum

tium Cordum maiestatis postulatam scribit, nouo ac tum primum audito crimine, quod editis Annalibus, laudatoque M. Bruto, C. Cassium Romanorum ultimum dixisset. *Maieſtati
crimen in Hi-
ſtorio Cre-
matio Cordo.*

Cyzicenis libertas est ablata, quam bello Mithridatico circumfessi, fide & constantia meruerant. Obiecta illis incerta eximioniarum Diui Augusti, additis violentiæ criminibus aduersum ciues Romanos. Thraces rebellionem molientes C. Poppæus Sabinus Procos. subegit. Vide Tacitum lib. iv. Dionem in fine LVII.

Prætor.

Cn. Domitius . f. . n. Afer, eloquentia insignis. Quem recens Prætura fun- *Cn Domitius
Afer eloquē-
tia insignis.*
ctum dicit Tacitus, cum anno sequenti Claudiam Pulchram Agrippinæ sobri-
nam accusaret, atque idcirco primoribus oratorum additus fuit. Vide Tacitum libro iv.
Consul postea sub C. Caligula fuit.

Prouinciæ.

L. Calpurnius. . f. . n. Piso Propr. in Hispania citeriore. A Terrestinis per
insidias occisus est, eo quod pecunias e publico interceptas acrius, quam tolerarent Bar-
bari, cogebar. Tacitus libro iv.

///. Pomponius . f. . n. Labeo Mœsiam Propr. obtinuit. cum legione & Regis
Rhæmetaleis auxilium Poppæo Sabino Procos. contra Thracas sublidio venit, vt apud Ta-
citum legimus. Per annos octo Mœsiam rexisse Dio tradit. Repetundarum deinde, cum
Romam e prouincia reuerteretur, L. Vitellio & Fabio Persico Consulibus, ann. vrbis dcc-
xxvi. accusatus, voluntaria morte cum vxore Paccia perit. Idem asserit Tacitus lib. v.

ANNI P. R. C. DCCLXXIIIX.

Consules.

C. Caluissius C. f. C. n. Sabinus. Cn. Cornelius Cossi f. Cn. n.
Lentulus Getulicus.

Ex K. Iulii. Q. Marcius . f. . n. Barea.

T. Rustius T. f. . n. Nummius Gallus.

C Caluissium & Cn. Getulicum Consules suggerit Cassiodorus: Getulicū & Sabinum
Tabulæ Græcæ: C. Caluissium Sabinum, Cn. Lentulum Getulicū Marianus. Dionis
Index deficit. Getulicus Cossi Triumphalis filius est, Sabinus C. Caluissii, anno dccxlix.
Consulis. Suffectos autem ex antiquis inscriptionibus concinnauit Onufrius, quas apud
eundem studiosus legere poterit.

Tiberius vrbe protectus, modico comitatu in Campaniam abiit, nec deinceps Ro-
mam reuersus est. Vide Tacitum, Suetonium, & Dionem libro LVIII.

Prouinciæ.

///. Valerius . f. . n. Naso. Leg. Propr. in Asiam sorte missus est, vt templi apud
Smyrnam extruendi curam gereret: Tacitus libro iv.

ANNI P. R. C. DCCLXXIX.

Consules.

M. Licinius M. f. M. n. Crassus L. Calpurnius Cn. f. Cn. n. Piso.

CONSULARIUM filios dicit Onufrius, quos M. Crassum L. Pisonem appellant Cassio-
dorus & Marianus: in Tabulis Græcis, Crassum & Pisonem. L. Pisonem Cn. Calpur-
nii & Plancinæ filium vocat Dio lib. lxx. de eius prouincia Africa, quam anno suo ob-
tinuit. bis dccxci. verba faciens. Patris prænomen ante habuerat, sed eo ob mortem
Germanici damnato, M. Cotta Consule censente, prænomen mutare coactus fuit, vti
pulehre Tacitus libro lxx. explicat. L. Pisonem deinde, pro Cneio appellatum fuisse,

fatidius Dio declarat. Tacitus autem; M. Licinio, inquit, L. Calpurnio Consulibus ingentium bellorum cladem æquavit malum improuisum. Describit inde, ut amphitheatrum Fidenatum medius Ludis cum ingenti hominum strage conlapsum fuit: cuius & Suetonius meminit. Orosius anno superiore eum casum ponit. Tacitus quinquaginta hominum milia eo lapsu vel obruta vel debilitata fuisse tradit.

Incendium Romæ fuit ingens, quo Cælij montis ædificia penitus exusta sunt. Tiberius dedicatis in Campania templis, ex continenti in Capream Insulam secessit. Vide Tacitum libro iv. Suetonium, & Dionem.

Prætor.

*P. Vitellius
Imp. Vitellij
patruus mor-
tem sibi con-
sensit.*

P. Vitellius P. f. nepos. Patruus Imperatoris Vitellij, multa eloquentia insignis, auctore Tacito, comes ante Germanici Cæsaris in Oriente, eodem mortuo, cum Agrippina Romam reuersus, Cn. Pisonei eius interfecorem accusauit condemnauitque. Propter hoc sacerdotio, auctore Tiberio, fuit ornatus. Post Præturæ honorem deinde (quam hoc quasi tempore videtur gessisse) inter Seiani conscios anno dccxxciii. arreptus, & fratri in custodiam datus, scalpro librario venas libimet incidit, & non diu post mortuus est. Vide Suetonium, & Tacitum libro iii. & v.

Prouinciæ.

*L. Pomponius
Flaccus insi-
gnis iuliano cō
Tiberio Imp.*

L. Pomponius L. f. Flaccus Syriam hoc quasi tempore Procos. obtinuit. Quam prouinciam (ut Suetonius auctor est) a Tiberio meruit, quod noctem totam continuūque biduum epulando potandoque cum ipso & L. Pione transigisset. Quos idē iucundissimos & omnium horarum amicos appellare solet Tiberius. Mortuum in prouincia an. dccxxciv. Tacitus auctor est lib. vi. sed mendose Propri. vocatur in exemplaribus. Meminit illius Iosephus Antiq. lib. xvi. cap. xii.

*Pontius Pila-
tus, ius quo
CHRISTVS
Saluator pas-
sus.*

P. Pontius P. f. n. Pilatus. Iudæam regere cepit anno imperij xlii. Tiberij, quemadmodum Eusebius auctor est. Sub quo D. N. IESVS CHRISTVS in terris salutarem cunctis prædicans viam, pro redemptione generis humani crucis supplicium Ierosolymæ pertulit. Vide Iosephum libro xviii. de Pilati in Iudæa rebus gestis, quos tumultus ob imagines Cæsaris Ierosolymam importatas, & sacras pecunias erogatas sustinuerit, quæ omnia latius persequitur. Prouinciā decennio fere obtinuisset, idem auctor est. Meminit Pontij Pilati item Tacitus libro xv. CHRISTVM sub eo passum fuisse etiam scribens.

ANNI. P. R. C. DCCLXXX.

Consules.

Ap. Iunius P. f. n. Silanus. P. Silius P. f. P. n. Nerua.

SILANVM & Neruam Consules nominant Tabulæ Græcæ: Cassiodorus & Marianus Ap. Silanum, P. Silium: Solinus cap. xix. & Plinius libro iii. cap. xi. Ap. Iunium, P. Silium produnt, insignis fidei exemplum canis erga dominum referentes, quod ipsum Tacitus non omisit. Ait enim, Iunio Silano, Silio Nerua Consulibus, tædium anni principium, tracto in carcerem illustri equite Romano Titio Sabino ob amicitiam Germanici. Narratque dein latissime, ut delatores circumuenerint miserum, ut Kal. Ianuarii in carcerem trusus fuerit obducta veste, astrictis faucibus, quantum niti poterat clamitans; Sic inchoari annum, has Seiano victimas cadere. utque confectum damnatus, occisus, in Gemonias tractus; & quantum auxerit hominis miseriam & calamitatem canis sui fides, neque carcerem, neque cadauer in flumen licet proiectum relinquentis, apud Dionem & alios iam nominatos legere est.

*Julia Augusti
neptis.*

Julia Augusti neptis in exilio moritur. Agrippinam Germanici filiam Tiberius Cn. Domitio dedit uxorem.

*Frisij Roma-
ni rebelles.*

Frisij rebellant ob exactiois acerbicatem. Prælia contra hos non sine damno Romani exercitus latius describit Tacitus libri iv. extremo.

Prouinciæ.

L. Apronius C. f. C. n. Legatus ii. Procos. Ti. Aug. in Germania inferiore.

Finis.

Frisiorum hoc anno rebellionem passus est, & cladem non contemnendam accepit, sicut Tacitus libro quarto satis latè. Meminit item libro xi. Libro autem quinto cum foecerum dicat Cn. Lentuli, monstrat eum fuisse, qui triumphalia prius ex Germania obtinuerat.

Cn. Cornelius Cossi. f. Cn. n. Lentulus Getulicus, Legatus Ti. Aug. Procos. in Germania superiore. De quo Tacitus libro v. accusatum Romæ scribens anno DCCXXCVI. quod Seiani filium generum sibi destinasset, seipsum tamen animosa satis epistola apud Tiberium excusasse, & effecisse, ut delator vrbe exigeretur: Getulicus, inquit, ea tempestate superioris Germaniæ legiones curabat, mirumq; amorem assecutus erat effusæ clementiæ; modicus seueritate, & proximo quoque exercitui, per L. Aponium socerum non ingratus. Vnde fama constans ausum mittere ad Cæsarem litteras, adfinitatem sibi cum Seiano haud sponte, sed consilio Tiberij coëptam, perinde se quam Tiberium falli potuisse, &c. Per decennium scribit Dio rectas ab ipso legiones, & a Caligula tandem occisum, quod militum beneuolentiam sibi comparasset.

ANNI P. R. C. DCCXXCI.

Consules.

C. Rubellius // . f. // . n. Geminus. C. Fusius // . f. // . n. Gemitus.

Ex Kal. Iul. Q. Pomponius // . f. // . n. Secundus.

M. Sanquinius. Q. f. // . n. Maximus.

ADDVCVNT Consules Cassiodorus & Marianus C. Rubellium, C. Fusium: Tabulæ Græcæ Geminum & Geminum. Sic etiam Cuspiniani Tabulæ, adduntque iisdem Consulibus CHRISTVM passum esse die Solis, luna decimaquarta. Tertullianus contra Iudæos in eadem est sententia, vbi tamen Consulium nomina Rutellus Geminus & Rufus Geminus mendose leguntur. Diuus item Augustinus libro xviii. de Ciuitate Dei, cap. ultimo; Mortuus est, inquit, ergo CHRISTVS duobus Geminis Consulibus, octauo Kalendas Aprilis. Quibus suffragatur quoque Lactantius de vera sapientia libro quarto; CHRISTVM cruci affixum tradens anno xv. Tiberij, id est, duobus Geminis Consulibus. Eusebius tamen, Eutropius, Cassiodorus, & alij, ex Lucæ Euangelio trien-
CHRISTVS quando pas-
sus varia
sententia.
Tertullianus
lib. centi. 2. l. 14.
daos corre-
xit.
nior tardius CHRISTVM passum fuisse colligunt, & aliorum alia est sententia. Ceterum diligentissime hæc excussit Onufrius, & ante eum Paullus Middelburgensis, qui magnum volumen de tempore resurrectionis Dominicæ, & recta Paschæ celebratione composuit. Quapropter hæc obiter tantum attingere in alieno argumento satis erit: nostra enim memoria diligenter Ioannes Mariana Societatis Iesu in Tractatibus, & Ioannes Georgius Hervart, Michael Beuter, cap. xii. Historiar. Animaduersionum, aliæque propè innumerabiles.

Rubellio & Fusio Coss. (inquit Tacitus libri v. principio) quorum utrique Geminus cognomentum erat, Liua Augusta mortem obiit, ætate extrema; octoginta nempe sex
Liua Augu-
sta obiit.
annorum, ut apud Dionem libro lvi. legimus.

Hoc anno Consules suffectos fuisse, ex eodem Dione lib. lxx. colligimus. Ait enim, Q. Pomponium Secundum, qui septem totos annos à Consulatu suo misere afflictus in carcere iacuerat, mortuo Tiberio, confestim cum aliis, qui ob læsam maiestatem victi erant, à Caligula successore dimissum fuisse. Et Tacitus in fragmento libri v. vbi eius damnationem attingit, Tiberio superstitem fuisse scribit. Idem postea Consul iterum factus est, ut suo loco demonstrabo. Hoc autem anno adiungit Pomponio Siquinium Maximum Onufrius. Atqui idem videtur, cuius adhuc extant nummi ærei ab ipso triumuiro monetali sub Augusto cusi, cum corona ciuica, & hoc titulo, M. SANQVINIVS, Q. F. III. VIR. A. A. A. F. F. Consularem vocat Tacitus libro iam dicto, Sanquinius Maximum scribens orasse Senatum, ne ob Reguli & Trionis discordias, quas collegæ in Consulatu, dum Seianam factionem persequerentur, exercuerant, curas Imperatoris conquisitis insuper acerbitatibus augerent.

Prouinciæ.

Cn. Domitius L. f. Cn. n. Ahenobarbus. Pater Neronis Imperatoris, Propr. Bæticam obtinuit hoc quasi tempore; Cordubam potentissimam urbem, quæ descuerat,
Cn. Domitium
Neronis Imp.
pater.
recepit.

L. Annem
Seneca cum
fratribus Ro-
mam comi-
grauit.

recepit. Eius tum hortatu L. Annus Seneca, cum fratribus Gallione, & Mela patre Lucani poetæ, Romam se contulerunt, ubi mox ingenio atque eruditione prouecti ad summam claritudinem peruenerunt. Ex vita Senecæ incerti Auctoris, quam & Martinus Delrio & Iustus Lipsius describere cum Nicolao Fabro, eruditiss. l. C.

ANNI P. R. C. DCCXXCII.

Consules.

M. Vinucius P. f. M. nepos. C. Cassius. // f. // n. Longinus.

Velleius Pa-
terculus cui
& quando
Historiam
conscriptus.

IN Tacito & Dione desiderantur hi Consules: in Cassiodoro & Mariano subsequuntur hoc anno M. Vinucius, L. Cassius; in Tabulis Græcis Vinucius & Longinus. Ceterum in Cassiodoro & Mariano corrigendum est prænomen, Caium enim appellant, Tacitus, Dio, & Suetonius: atque idem Iuriconsultus est, quem Pomponius de origine iuris Consul. in cum Quartino (quod Vinucij cognomen quidam autumant) fuisse scribit Tiberij temporibus. Tacitus etiam lib. xii. Iurisperitum dicit fuisse, & genus duxisse a C. Cassio Cæsaris percussore. Obtinuit deinde Asiam sub Caligula, & Syriam sub Claudio, ut postea dicendum erit. M. Vinucius (Tacito & Velleio auctoribus) patre atque auo Consularibus natus, filiam Germanici filiam Tiberio auctore duxerat. Ad eundem Consulem Velleius historiam suam scripsit, ad cuius Consulatum numerat annos ab urbe condita DCCXXCII. libro primo. Ceterum hi Consules etiam nominantur in Catalogo vetustissimo Pontificum Romanorum, quem ex Treuerensi habui bibliotheca: Imperante, inquit, Tiberio Cæsare, passus est Dominus noster Iesus CHRISTVS duobus Geminis Coss. VII. Kal. Apr. & post ascensum eius Beatus Petrus Episcopatum suscepit. Ex quo tempore per successionem dispositum, quis Episcopus, quot annis præfuit, vel quo imperante. Petrus annis xxv. mens. vno, diebus. Fuit temporibus Tiberij Cæs. & Cuij, & Ti. Claudij & Neronis, a Consulatu Vinucij & Longini, usque Nerone & Vetere. Passus autem cum Paulo die III. Kal. Iulias Coss. suprascriptus, imperante Nerone. Hæc ex ipso illo Catalogo descripti, quem & Cuspiamum vidisse non dubito.

Seianus Tibe-
rio & veni-
adequatus.

Huius anni acta in Taciti libro v desiderantur. Damnationes & supplicia Asinij Galli & illustrium virorum plurimas Seiani culpa & insidiis accidisse, ex Dionis libro LVIII. colligimus. Quem summus tamen honoribus affectum, statuis infinitis decoratum Senatus populusq. Rom. metu percussus Tiberio Augusto adæquauit. Consulatus in quinquennium, latus, thesas, beneficentia coniunctum decernendo. Quæ omnia ut Seianum tutius euerteret, Tiberius dissimulauit, & nequid suspicaretur, Consulem statim designauit: curarum suarum participem dicens, ad Senatum populumque Rom. scribens. Vide Dionem & Suetonium.

ANNI P. R. C. DCCXXCIII.

Ti. Cæsar. Diui. Aug. f. Diui n. Augustus. v. L. Ælius. L. f. n. Seianus.
Ex. Idib. Maïs. C. Memmius // f. // n. Regulus
// f. // n. Fulcinus. // f. // n. Trio

Seianus in
Con. a. n.
Tiberio occid-
tus.

Iuuenalis de
Seiano Saty-
ra x.

ABSENS Tiberius hunc Consulatum gessit, ut auctor est Tranquillus, ubi de eius honoribus agit, quos in Imperio spreuit, vel acceptauit: Nec amplius, inquit, quam omnino tres Consulatus, vnum paucis diebus, alterum tribus mensibus, tertium absens usque in Eidus Maïas gessit. Porro postremum hunc (sicut alibi idem tradit) longo post quartum intervallo absens suscepit, nullam aliam ob causam, quam ut L. Seianum res nouas molientem subuerteret. Quem collegam sibi in hoc Consulatu assumpsit, ut per speciem honoris a se dimitteret. Deinde spe allicitatis & Tribunitæ potestatis, & variè blandiendo deceptum, cum magistratu abiisset, scripta ad Senatum epistola, inopinantem longa pudendaque oratione criminatum oppressit, confestimque e Curia in carcerem abreptum occidi curauit. Corpus in Tiberim per scalas Gemonias vineo tractum, statuz adhuc viuentis conflatz & delectæ passim sunt, quas plurimus populus Rom. in honorem eius posuerat; & cadauer per triduum ludibrio habitum, & deinde in Tiberim proiectum. Quæ omnia graphice describit in Satyra decima Iuuenalis, quæ Dionis, Ta-

cito,

cito, & Suetonio conferenda sunt. Ex quibus omnibus satis constat, collegam Tiberio Seianum in hoc quinto Consolatu fuisse: idque Marianus etiam testatur, quamvis Cassiodorus aliique Fastorum Consularium collectores Tiberium hoc anno solum sine collega Consulem ponant: nimirum ob nomen Seiani e Fastis publicis erasum, memoriamque eius abolitam; quandoquidem ex S. C. non in ipsum modo, sed etiam in liberos, omnemque eius sanguinem, Tiberij in gratiam fuerit animaduersum, & acerba inquisitio contra eius familiares & amicos instituta, quemadmodum late satis Dio lib. LVIII. & Tacitus libro v. Verum is liber mancus & mutilus est, alioquin historiam suo more, hoc est, copiose & accurate ob eo descriptam haberemus.

Ex Idibus Majis Tiberio & Seiano Memmii & Fulcinii successisse in reliquum anni ex Taciti fragmento & Dione colligimus: Memmii Regulo etenim Consule referente damnatum Seianum, & e Curia in carcerem ductum scribit, & Fulcinium Tironem collegam Seiano fuisse; quapropter à Memmio ad disquisitionem Senatus postea tractum testatur Tacitus: Exitu, inquit, anni diu aucta discordia Consulium erupit. Nam Tiro facilis capessendis inimicis, & foro exercitus, ut legnem Regulum ad opprimendos Seiani ministros oblique perstrinxerat. Ille non modo retudit collegam, sed ut noxium coniurationis ad disquisitionem trahebat. Et anno insequenti hanc Consulium discordiam ab Haterio Agrippa denuò in Senatu exagitatam fuisse scribit. Interque hæc, inquit, Haterius Agrippa Consules animi prioris inuasit, cur mutua accusatione intentata nunc sicerent? metum proflus & noxam conscientiarum pro fœdere haberi. Regulus manere tempus ultionis, seque coram Principe executurum: Tiro emulationem inter collegas melius obliterari respondit.

Propter punitum Seianum varij honores Tiberio decreti sunt, Patris patriæ cognomen: Circenses & epulum quotannis in eius natali, quos honores non admisit. Et veluti publicus hostis tyrannusve sublatu esset, prohibitus omnis de Seiano luctus, decretumque ut is dies, quo morte pœnas dedit, publice festus esset, & quotannis sacrificio Ludis Circensibus & venatione per quatuor Pontificum collegia & Flamines Augustales celebraretur: utq; Libertatis effigies in foro dedicaretur. Itaque quem immodicis paulò ante honoribus adornauerant, ob eundem mox subuersum diis nouos etiam cultus instituerunt. Hinc Satyricus pulchrè loco iam supra indicato:

*Pone domi lauros, duc in Capitoliam magnam
Cretatumq; bouem, Seianus ducitur unco.*

Sed omnia in Tiberij adulationem, qui omnes ordines summo terrore perculerat. Hinc sacra facta, statuae, & aræ passim à priuatis etiam tam Romæ quam per Italiam erectæ, ab iis præsertim qui Seiano Florenti prius studuerant, ipsique statuas antea erexerant, ut Tiberij, non Seiani in gratiam ea fecisse viderentur. Talis ille est titulus adulatorius anno sequenti, Domitio & Camillo Consulibus, ob Seianum sublatum, Saluti perpetuæ, Libertati publicæ, & Providentiæ Tiberij Caesaris positus: qui adhuc legitur Interamnæ ante summum templum, tabulæ marmoreæ insculptus:

SALVTI. PERPETVÆ. AVGVSTÆ GENIO. MVNICIPI. ANNO. POST
LIBERTATIQVE. PVBLICÆ INTERAMNÆ. CONDITAM
POPVLII. ROMANI DCCIII. AD. CN. DOMITIVM
AHENOBARBYM COS

PROVIDENTIAE. TI. CAESARIS. AVGVSTI. NATI. AD. AETERNITATEM
ROMANI. NOMINIS. SVBLATO. HOSTE. PERNICIOSISSIMO. P. R
FAVSTVS. TITIVS. LIBERALIS. VI. VIR. AVG. ITER.

P. S. F. C

Tiberius Neronem & Drusum Germanici filios hostes iudicatos fame necavit: Neronem in Pontia insula, Drusum Romæ postmodum in secreta parte Palatii. Interim apud Cyclades insulas falsus Drusus exortus, tamquam lapsus e custodia, novos motus in Achaia & Asia finibus excitauit. Sed à Poppæo Sabino Macedoniæ & Achaia Procos. iat. confectum oppressus fuit. Vide Tacitum, Suetonium, & Dionem libro LVIII. sed triennio postea Drusum falsum per Græciam visum scribit.

Prouincia.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba qui postea Imp. Caesar Augustus appellatus est. Legatus Propr. Ti. Aug. Aquitaniam obtinuit. Ita enim Suetonius, post-

quam de Prætura eius verba fecisset: Exinde, inquit, prouinciæ Aquitaniæ anno ferè præfuit: mox Consulatum per sex mentes ordinarium gessit.

ANNI P. R. C. DCCXXCIV.

Consules.

Cn. Domitius L. f. Cn. n. Ahenobarbus. A. Vitellius P. f. // n. In Mag. mortuus est. in eius loc. fact. est M. Furius M. f. P. n. Camillus Scribonianus.

In Cassiodoro desunt hi Consules, quos Cuspinianus ex Tacito restituit, à quo in hunc annum nominantur Cn. Domitius & Camillus Scribonianus, veluti in Dione: Suetonius autem Othonem Imperatorem natum scribit Camillo Aruntio, Domitio Ahenobarbo Consulibus, 111. Kal. Maias. Tabulæ igitur Græcæ Arruntium & Ahenobarbum produnt: Marianus Furium Camillum, Cn. Domitium. Habentur item in Tabula Interamnati, quam paullò ante adduxi, sed ibidem Camilli nomen eratium est antiquitus; nam hostis postea sub Claudio iudicatus fuit, & occisus, ut suo loco dicemus. Cn. Domitius pater Neronis Imperatoris fuit, cui Tiberius ante triennium Agrippinam Germanici filiam vxorem dederat. Qua de causa, ut Dio refert, Domitius toto anno in Consulatu permansit, in locum alterius, prout Tiberio placebat, alij alius sunt successi. Igitur ex Dione constat, plures eo anno successos fuisse, quamvis ab eodem non nominentur. Ex Suetonio autem perspicuum est, A. Vitellium P. f. Vitellij principis patrum in Consulatu obuisse, quem cum Domitio Neronis patre iuerat. Successum continuò colligimus M. Camillum Scribonianum, eò quòd in Annalibus Domitio velut ordinarius iungatur. Sed quisnam huic successerit, incertum, nisi quis Arruntius fuerit: quod nomen per errorem forsàn Camillo Scriboniano quis adiecit.

Kal. Ianuariis in acta Tiberij contra morem viritum Senatus ultro iuravit, suspicionem omnem malæ voluntatis diluere cupiens. Annonæ penuria ad seditionem urbanam pæne ventum fuit; multa, & plures per dies in theatra a plebe licentius contra Imperatorem iactata. Quibus motus Tiberius, magistratus, Patresque inculcavit, quòd non publica auctoritate populum coercuissent. Vide Dionem libro LVIII. Tacitum lib. v.

Prætor.

Floralis Ludi L. // f. // n. // Scianus, Urbanam iurisdictionem obtinuit. *Floralis Ludos, cum Tiberij, qui caluus erat, ludibrio, toto die per caluos exhibuit: lumen in superdiscedentibus nocte a theatro per quinque puerorum, qui rati erant, milia præbuit. Ex quo calui omnes Sciani vulgari prouerbio dici cœperunt. Tiberius contumeliam dissimulauit: Dio libro LVIII.*

Prouinciæ.

// Vitrasius // f. // n. Pollio. Ægyptum obtinuit, eo anno in prouincia mortuus. Successor ei ad tempus à Tiberio datus, ex Cæsarianis libertis.

Ti. Claudius Aug. L. Iberus. Dio libro LVIII. Græcum exemplar Iberum Cæsarium appellat.

Ædilis.

// Abudius // f. // n. Rufo. Insinuat Tacitus libro v. Nam biennio post Ædilitate functum dicit, cum Cn. Getulicum accusaret, sub quo legioni præfuerat, quòd is Sciani filium generum destinasset: ob quam calumniam Abudius tum damnatus, & urbe pulsus fuit.

Trib. plebis.

Sex. Nonius // f. // n. Quinctilianus. De Sibullinis libris augendis ad Senatum rettulit, eaque de re S. C. per discessionem fieri curauit. Quod tamen Tiberij absens sententia dein improbatum fuit: Tacitus lib. v. Sex. Nomini Quinctilianum Consulem facit Onufrius anno DCCXCI. ex Frontino de Aquæductibus.

ANNI P. R. C. DCCXXCV.

Consules.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. L. Cornelius L. f. P. n. Sulla

Qui postea Imp. Cæsar. Aug. appell. est.

Ex. Kal. Iulius. L. Saluius M. f. // n. Otho

//. //.. //.. f. //.. n. //..

A N N O sequenti Consules eduntur à Tacito Ser. Galba & L. Sulla: à Cassiodoro & Mariano Sulpicius & Sulla: in Tabulis Græcis Galba & Sulla. Eius autem anni acta sic incipit Dio: Sequenti, inquit, anno, quo Consulatum nomen receperunt Ser. Galba, qui postea Imperator fuit, & L. Cornelius Sulla, Prætores quindecim creati sunt; idque multis annis accidit, ut nonnumquam sedecim, nonnumquam uno aut duobus plures paucioresve fierent. Dioni stipulatur Suetonius, Ser. Galbam per sex tantummodò menses hunc Consulatum gessisse scribens, eidemque surrogatum L. Saluium Othonem patrem Imperatoris; verum quis Saluii collega fuerit, nondum reperi. Vibium Marsum eo tempore Consulem fuisse colligo, quod decennio post, anno suo Syriam sortitus Procons. obtinuerit. Suetonii autem verba hæc sunt, cap. vi. ubi de eius honoribus agit: Mox Consulatum per sex menses ordinatum gessit: evenitque ut in eo ipse Cn. Domitius pateri Neronis, ipsi, Saluius Otho pater Othonis succederet, velut præsagium insequentis casus, quo medius inter utriusque filios exstitit Imperator. Qui locus Suetonii etiam comprobatur, Cn. Domitium prioris anni Consulem, Neronis patrem fuisse: quamvis in vulgatis Tranquilli codicibus L. Domitius legatur. Ser. Galba patrem Consularem habuit, auctore Tranquillo, sed quo tempore Consulatum gessit, nobis incognitum est. Non enim C. Galbam puto, qui ante decennium cum Haterio Agrippa Consul fuit, & ob denegatam provinciam obiit voluntaria morte. Fratrem enim Imperatoris fuisse testatur Tranquillus: patrem verò atque avum a proavo Ser. Galba prænominibus non distinguit, quod alioquin, veluti in fratre fecisset, si diversa fuissent. Hinc visum fuit, Ser. f. Ser. n. vocare, donec quid certius constiterit. Nam & avum, qui historiam scripsit, Ser. Sulpicium Plinius appellat.

Tiberius filiabus Germanici, Iulæ M. Vinucium, Drusillæ L. Cassium maritos de- Julia Vin-
dit. Vsuram ac debita populi subleuavit, & milites scitertium in publicum contulit; quam-
pecuniam Senatorij ordinis viri mutuo darent indigentibus sine usura ad triennium, si-
debitor populo in duplum prædiis cauisset.

Sex Marius Hispaniæ ditissimus, cum formosam filiam, Tiberij vim & libidinem-
metuens, in secretum ablegasset, incesti cum ea commissi accusatus & damnatus, saxo-
Tarpeio Tiberij iussu deiecit. Bonis publicatis, aurarias eius sibi nec Tiberius seposuit
viri constaret, diuitias insuper Mario calamitati fuisse. Irritatus deinde accusationibus,
cunctos, qui in carcere attinebantur rei societatis cum Seiano, necari simul iubet. Iacuit
immenta strages omnis sexus, omnis ætatis, illustres, ignobiles. Quod fœdum & misera-
bile visu, dum corpora semputrefacta in Tiberim traherentur, ubi fluitantia & ripis ap-
pulsâ non illacrymari, non cremare quisquam, non contingere vi metus ausus fuit.
M. Asinius Gallus egestate & carcere consumptus obiit. Drusus deinde in Palatio custo-
ditus, inedia extinguitur, cum se miserandis alimentis, mandendo e cubili tomento, no-
num ad diem sustinisset. Non minus indigno exitu & Agrippina mater Germanici eo-
dem anno decessit. Corpora clanculum sepeliri Tiberius iussit, nec vlllo honore funebri
dignatus est. Vide Tacitum lib. v. Dionem lib. LVI I I. & Suetonium.

Prætor.

C. Sempronius // f. // n. Gracchus, de pecuniis creditis iurisdictionem habuit. Seditionem fere passus, multitudine perclitantium propter vsuras creditorum, qui fœnora augebant aduersum legem Dictatoris Cæsar. de modo credendi possiden-
dique intra Italiam. Retulit de ea re ad Senatum Prætor, Senatus ad Imperatorem. Vi-
de Tacitum libro v.

Quæstores.

C. Caesar Germanici f.

C. Caesar. Germanici f. Ti. Aug. n. Qui postea Augustus Germanicus appellatus est. Hoc anno Quæstorem ipsum Tiberius fecit, licet non inter primos; attamen ad reliquos magistratus, quinquennio quam leges ferrent maturius, se cum euecturum pollicitus est; & ad spem Imperij, neglecto Tiberio nepote ex Druso filio, erexit: Dio libro LVIII. Tacitus eodem anno Iunæ Claudillæ M. Silani f. matrimonio iunctum fuisse C. Caesarem tradit: Quæsturæ tamen nullam mentionem facit, ut neque Tranquillus in eius vita.

Q. Curtius . . . f. . . n. Rufus. Gladiatore genitus, sectator antè Quæstoris in Africa, Adrumeti omine in spem dignitatis sublatus, hoc quasi anno Romam reuersus, largitione amicorum & acri ingenio Quæsturam, & mox Præturam obtinuit. Vide Tacitum lib. XI.

ANNI P. R. C. DCCXXCVI.

Consules.

L. Vitellius P. f. . . n. nepos. Paull. Fabius Paulli f. Q. n. Persicus.

A. Persium poeta quando natus.

TACITVS ait: Paulo Fabio, L. Vitellio Consulibus post longum sæculorum ambitum avis Phoenix in Ægyptum venit. Frontinus autem, Fabio Persico, ait, & L. Vitellio Coss. M. Cocceio Neræ in cura aquarum successit C. Octavius Lænas. Sic A. Persium Flaccum poetam natum legimus Fabio Persico, L. Vitellio Coss. in eius vita, quam Valerij Probi esse plures opinantur. Cassiodorus anno sequenti nult natum. Eodem modo eos nominat Dio, & Tabula Græcæ, Persicum & Vitellium. Verum in Cassiodoro & Mariano perperam Priscus legitur, quem Persicum omnes alij appellant, veluti etiam in Tabula antiquæ fragmento, quod Neapoli apud humanissimum virum Adrianum Guilhermum vidi, & excerpti, quod continet vota & sacrificia in Ti. Claudij Cæsaris gratiam concepta & facta, præsentibus aliquot Consularibus eorum temporum, inter quos habentur item L. Vitellius & Paullus Fabius Persicus. L. Vitellius pater A. Vitellij Imperatoris fuit, qui duos alios deinde sub Claudio principe Consulatus gessit, ut postea patebit. Paullum Fabium Paulli Fabij Maximi filium putant, qui Consul sub Augusto fuit, anno DCCXLII.

L. Vitellius A. Vitellij Imperatoris pater.

Decennalia altera Imperij Tiberij Romæ celebrata sunt, absente licet eo, & moram trahente in Albano & Tusculano, & vota Consules pro eodem in tertium decennium nuncuparunt, veluti si Imperium illi (ut antea Augusto solet) prorogaretur. Damnationes & supplicia plurimum illustrium virorum narrant deinde Tacitus & Dio.

Quæstor.

T. Flavius. T. f. T. n. Vespasianus, qui postea Cæsar Augustus appellatus est, hoc quasi tempore Cretam & Cyrenas sortitus obtinuit: Suetonius.

ANNI P. R. C. DCCXXCVII.

Consules.

C. Cestius . . . f. . . n. Gallus Camerinus. M. Seruilus M. f. . . n. Geminus Nonianus

Nonius Strumma à Catullo profectus.

Cestium & M. Seruilium Coss. produnt Tacitus & Plinius libro x. cap. XLIII. corui exequias à populo Romano celebratas his Coss. scribens, qui Tiberium, Germanicum, & Drusum, populumq. Rom. nominatim in foro salutare nouerat. In Dione C. Gallum, M. Seruilium legimus: in Tabulis Græcis & Cassiodoro Gallum & Nonianum: in Tabulis autem, quas Cuspinianus citat, Camerinum & Nonianum: quæ tamen eorundem Consulum sunt nomina. M. Serulij Noniani Consulis meminit item Plinius libro XXXVII. cap. VI. & Nonium Strumam Catulli iambis profectum, proauum fuisse dicit: Nonium autem Senatorem, qui propter opalem gemmam ab Antonio proletri-

proscriptus erat, auum Seruiliij Noniani, quem Consulem viderat. Adoptatus videtur à M. Serulio Gemino, qui Cos. an. DCCLV. Eloquentia celebrem dicit Tacitus lib. XIV. Catulli autem versus, quem Plinius respexit, est Epigram. LI II.

Quid est, Catulle, quòd moraris emori?

Sed in curuli Struma Nonius sedes.

Vbi quid Strumæ sit vitium, explicat doctiss. Turnebus lib. XXI. Aduersariorum cap. I. & Medicorum filij, Græci *χοιράδις* nominant, differitque de hoc vitio Hieron. Mercurialis lib. VI. Variar. lect. cap. X. contra Theodorum Gazam in Arist.

Tiberius Antij nuptias C. Caligulæ celebrauit, neque earum causa Romam venire voluit. Parthorum in Oriente rebellio Artabano rege duce excitatur, qui Armeniam inuasit, de qua re multa Tacitus libro V. Dio libri LVIII. sine, Iosephus libro XVII. cap. VI. Antiq. Iudaic.

Prætor.

Q. Curtius .f. .n. Rufus, gladiatore genitus, hoc quasi tempore Præturam inter nobiles candidatos principis suffragio assecutus gessit, cum his verbis Tiberius dedecus natalium eius velauiſſet; Curtius Rufus videtur mihi ex se natus. Legatus postea in Germania obtinuit triumphalia anno DCCXCIX. ut tum dicemus. Vide Tacitum libro XI.

Prouinciæ.

C. Memmius .f. .n. Regulus Mæſiam vtramque cum Macedonia & Achaia Procos. obtinuit, C. Poppæo Sabino successor datus, qui ad hunc annum vsq; cum tot prouinciis quàm diutissime præfuiſſet, charius habuit vitam vltro exuere, quàm Romam reuersus Tiberij sæuitiæ, & delatorum calumniis subici: Dio & Tacitus. Meminit C. Memmij Consularis, & exercitus regentis Tranquillus in Caio, cuius vxorem Lolliam Paullinam euocatæ prouincia, vbi cum marito agebat, sibi duxit, anno DCCXC. Item Iosephus Antiq. lib. XIX. principio.

L. Vitellius P. t. .n. pater Imperatoris Procos. Syriam obtinuit. Ob motus Parthorum hoc anno exortos, ex Consulatu (inquit Tranquillus) Syriæ præpositus, Artabanum Parthorum regem summis artibus, Iberis, Scythis & Albanis commissum, Armenia cedere compulit, & Tiridatem regno imposuit. Iudæis Pontificalem stolam, quæ post Herodem & Archelaum Reges in Romanorum prælidum, cum candelabro aureo & reliquis templi ornamentis custodia fuerat, reddidit. Iosepho Caiphæ Ionatham filium Annæ in Pontificatu subrogauit. Cum Artabano rege pacem fecit, quem non solum ad colloquium, sed etiam ad legionum signa, Cæsarumque imagines adorandas pellexit. Prouinciæ in Caligulæ principatum vsque præfuiſſe ad annum DCCXCI. constat ex Taciti libro V. Tranquilli Caligula & Vitellio, Iosephi Antiquitatum lib. XV. & XVI. II. Zonara, & Dionis LIX. Ex quibus res eius in prouincia gestas diffusius intelligere poteris, & qua ratione à Caio reuocatus, & morti destinatus, periculum arte adulatoria euaserit.

ANNI P. R. C. DCCXXCVIII.

Consules.

Sex. Papinius Q. f. .n. Gallienus. Q. Plautius .f. .n. nepos.

Dio, Plinius, & Solinus, Sex Papinio & Q. Plautio Coss. Phœnicem in Ægypto visum tradunt, tardius biennio quàm scribit Tacitus. Porro Lætanum corruptè & Plautium suggerunt hoc anno Tabulæ Græcæ; Cassiodorus Gallienum & Plautianum; Marianus Sex. Gallienum, L. Plautianum, mendose pro Q. Plautio. Rectius Cuspiniani Tabulæ Gallienum & Plautium. Sex. Papinij Gallieni hoc anno Consul is extat adhuc titulus Patauij, statuarum basij inscriptus hoc modo:

SEX. PAPINIO. Q. F. GALLIENO
TR. MIL. LEG. TI. CAESARIS
AVGVRI. TR. PL. PR. LEG
TI. CAESARIS. AVG. PRO. PR
COS. XV. VIRO. S. F. D. D

Tiberis

Tiberis inundatio, & incendium Roma.

Tiberis inundatio, & incendium in vrbe multa vastauit. M. Tremellius L. Vitellij Procos. Syriae Legatus Cappadoces ob censum rebellantes subegit. Bellum Tindatis contra Artabanum Parthum late Tacitus explicat; vide & Dionem extremo libro LVIII.

Prouinciæ.

C. Caluissius. C. f. C. n. Sabinus Leg. Ti. Aug. Procos. Pannoniam obtinuit hoc quasi tempore. Reuersus Romam, Caligulae secundo Consulatu ex Pannonia administratione, reus factus per calumniam, cum vxore Cornelia (cui obiciebatur quoddam excubias & militaria exercitia perlustrasset) morte spontanea iudicium anteuerit: Dio libro LIX Tacitus libro XVII. T. Vinium Rufinum, qui collega Galbae in secundo Consulatu cum eodem occisus est, vxore legati inter principia stuprasse, & eius criminis reum à C. Caesare catenis onustum, mox mutatione temporum euasisse cursu honorum inoffenso, legioni post Praetoram praepositum, probatumque sub Claudio, & Galliam Narbonensem rexisse scribit.

M. Iunius M. f. M. n. Silanus. Procos. obtinuit Africam. Socer Caligulae, de quo Tacitus libro XX. Legio in Africa, inquit, auxiliaque tutandis Imperij finibus sub D. Augusto Tiberioque principibus Proconsuli parebant. Mox C. Caesar turbidus animi, ac M. Silanum obtinentem Africam metuens, ablatam Procos. legionem misso in eam rem Legato tradidit. Aequatus inter duos beneficiorum numerus, & mixtis utriusque mandatis, discordia quaelita auctaque. Prauo certamine Legatorum ius adoleuit, diuturnitate officij, vel quia minoribus maior æmulandi cura. Proconsulum splendidissimus quisque securitati magis quam potentiae consulebat. Hæc Tacitus. Ex quo colligimus, ab hinc ad Vespasianii tempora usque, præter ordinarium Procos. in Africa fuisse & Legatum Augusti non Consularem, legioni & auxiliis præfectum, qui ex arbitrio tantum Principis mutabatur. Sed quod ad M. Silanum attinet, is anno sequenti Romam reuersus, variis generi sui iniuriis ac ludibriis ad mortem voluntariam adactus est.

A N N I . P . R . C . D C C X X C I X .

Consules.

Cn. Acerronius . . . f. . . n. Proculus. C. Pontius . . . f. . . n. Nigrinus.

LEGVNTVR eo modo Consules in antiqua inscriptione aræ Iouis Conservatoris: in Dione Cn. Proculus & Pontius Nigrinus: in Tacito Cn. Acerronius, C. Pontius: in Mariano Cn. Proculus, C. Nigrinus: Proculum & Nigrinum nominant Cassiodorus & Tabulae Græcæ. Tranquillus denique Tiberium in villa Lucullana octauo & septuagesimo ætatis anno, tertio & vigesimo Imperij, xvii. Kal. Aprilis, Cn. Acerronio Proculo, C. Pontio Nigrino (ita enim legendum, non Porcio Nigro) Coss. mortuum scribit. Cui consentiunt Tacitus, Dio, & alij omnes. Imperium contestim suscepit C. Caesar Germanici f. vulgò Caligula, annum ætatis agens xxv. auctore Dione, & annis tribus, mensibus decem, diebusque nouem retinuit.

Caligula Germanici f. Imperatoris filius. Tiberij exitum.

Damnationes & mortes variorum ante Tiberij exitum, & qua ratione in morbo suffocatus, & quæ populi, audita eius morte, lætitia; latissime idem Auctores iam nominati prosequuntur. Adiungenda quæ Zonaras, Orosius, & alij etiam prodidere.

Caesar Caligula Aug. principis Imperij qualis.

C. Caesar funus aui Tiberij e Campania Romam prolequutus, statim consensu Senatus ac totius populi, contra Tiberij testamentum, qui alterum nepotem suum ex Druso filio adhuc prætextatum, Tiberium nomine, e heredem Caio dederat, ius arbitriumque omnium rerum accepit. Auum publico funere extulit amplissime, & pro Rostris laudauit. Testamento legata ab auo Tiberio Vetalibus, militibus, plebique Romanæ soluit, tamquam ex suo, liberalitatis famam captans. Similiter & proauis Lii Augustæ legata à Tiberio coterus suppressa exsoluit. Cum igitur se initio valde popularem & splendidum ostendere cuperet, prodigalis subito factus est; ac vicies ter nobiles sestertium intra biennium dilapidauit. Honores ac titulos quos Augustus toto Principatus sui tempore singulatim ac successiue suscepit, ex quibus Tiberius nonnullos refutauit, præter Imperatoris prænomen, & Patris patriæ cognomen ad breue tempus dilatum, omnes vno die acceptauit. Igitur contestim Augustus, Pontifex Max. Tribunitæ potestatis appellatus est, quemadmodum in nummis cum facie sua, nulla adhuc laurea insigni, &

Vestiz

Vestæ simulacro, habentur eius tituli, C. CAESAR. AVG. GERMANICVS. PONT. M. TR. POT.

Peractis Tiberij exequiis, C. Cæsar se omnia ex arbitrio Senatus (censens se filium & alumnum dicebat) administraturum professus est. Omnes maiestatis actiones sustulit, libellosque à Tiberio de iis relictos exussit, damnatos, & nexos omnes maiestatis læsæ ob causam liberauit, inter quos & Q. Pomponius fuit, septem totos annos à Consulatu suo in carcere male habitus. Magistratibus liberam iurisdictionem, & sine sui appellatione concessit. Ob hæc omnia maximè laudatus, omnium suffragio Consul statim designatus est. Vide Dionem, Suetonium, & alios.

Eodem anno igitur ex Kal. Iul. Consules facti sunt

C. Cæsar Germanici f. Ti. Aug. n. Ti. Claudius Drusi f. Ti. n. Drusus Augustus. Germanicus Germanicus. Qui postea Aug. appell. est.

Ex Idib. Sept. f. n.

. f. n.

Hi Consules, quia non ordinarij sunt, in Cassiodoro & Tabulis Græcis omittuntur. Refert autem Dio libro LIX. Caligula ad Imperium assumpto, voluisse Senatum, uti Proculus & Nigrinus magistratu confestim ante tempus abirent, & Caligula Consul, cum quo vellet, in reliquum anni fieret. Hoc tamen ipsum recusasse: sed postquam illi sex mensibus (per quod designati fuerant tempus) magistratum gessissent, Consulatum & ipse acceptauit, Tiberiumque Claudium patrum, equitem adhuc Romanum, collegam sibi in hoc honore delegit; quatum simul Senator & Consul primum factus est, licet iam annos haberet quadraginta sex, à Tiberio tam diu neglectus. Dioni suffragatur Suetonius: Patrum, inquit, Claudium equitem Rom. ad id tempus collegam sibi in Consulatu assumpsit, Tiberium fratrem die virilis togæ adoptauit, appellauitque Principem iuuentutis. Sic in Claudij vita: Sub Caio demum, inquit, fratris filio secundam existimationem lenociniis colligente, honores auspicatus Consulatum gessit vnà per duos menses, euenitq; ut primitus ingredienti cum fascibus forum, præteruolans aquila dexteriore humero consideret. Sortitus est & de altero Consulatu in quartum annum. Addit Dio duobus mensibus duodecim dies, quibus vnà Consules fuerunt: ex Kalendis nimirum Iul. ad Eidus Septembres, & ex iis in anni reliquum alios successisse, qui à Tiberio iam ante designati fuerant, ibidem refert, sed eorum nomina subtrahit. Fuerunt forsitan Tj. Vinidius Quadratus, qui deinde suo anno Syriam sortitus Procos. obtinuit, & Q. Curtius Rufus, qui Africam, ut suo loco dicemus. Licet igitur exemplaria reclamant, error tamen librariorum culpa inductus videtur in Suetonio, ubi Caligulam quatuor Consulatus gessisse scribit, & primum ex Kalendis Ianuariis per duos menses, quando ex Kalendis Iul. non Ianuariis, eodem anno quo Tiberius mortuus est, primum per duos menses gessisse Consulatum Dio satis aperte testetur: qui cuncta etiam in bimestri Consulatu à C. Cæsare gesta particulatim persequitur, ut templum Augusti dedicarit, Ludos scenicos, Circenses, & Trojæ magnificentissimè exhibuerit, Circenses per biduum, priore die viginti missionibus, postridie viginti quatuor, ob natalem suum, qui erat pridie Kal. Septembres. C. Cæsar Tiberium fratrem, quem paullo ante adoptauerat, & Principem iuuentutis appellauerat, occidi iussit, eò quod mortem ipsius agroti optasse sperasseque diceretur. M. Silanum socerum ad voluntariam mortem ludibris iniurijsq; adegit, filiaq; vxore sua Iunia Claudilla dimissa, Liviā, ut Tranquillus vocat, vel Corneliam Orestillam, ut Dio, C. Pisoni sponsa ereptam ex ipsis nuptiis abduxit, & ante bimestrem repudiavit, biennioque post in exilium misit, quod repetuisse usum prioris mariti diceretur. Vide Dionem & Suetonium. Taciti enim liber sextus cum alijs ad vndecimum vsque delideratur.

Prouinciæ.

. f. n. Marcellus, Iudæam obtinuit. A L. Vitellio Procos. Sy- rix successor Pontio Pilato datus, ob Samaritanorum & Iudæorum de Pilati crudelitate querelas. Quem Vitellius Romam abire iussit ad causam apud Tiberium Augustum dicendam. Sed ante eius aduentum Tiberius iam mortuus erat. Vide Iosephum libro XVII. & Zonaram.

Trib. plebis.

. f. n. Otho. De quo Tacitus in actis eius anni ante Tiberij obitum. Interim Romæ futuris etiam post Tiberium cædis semina iaciebantur. Lælius Balbus Acutiam P. Vitellij quondam vxorem maiestatis postulauerat. Qua damnata cum

præmijum accusatori decerneretur, Iunius Otho Tribunus plebis intercessit. Vade illis oedia, mox Othoni exilium: Libro v.

ANNI P. R. C. DCCXC.

Consules.

M. Aquilius C. f. . n. Iulianus. P. Nonius M. f. . n. Asprenas.

EXPRIMVNTVR hoc modo Consules ordinarij in Dionis Indice: in Mariano M. Iulianus, L. Asprenas: Calliodorus, Tabulæ Cuspiniani & Græcæ, Iulianum & Asprenatem Proculo & Nigrino suggerunt. Meminit item Frontinus de Aquæductibus, his verbis: C. Cæsar qui Tiberio successit, cum parum & publicis vti-
bus, & privatis volu-
ptatibus septem ductus aquarum sufficere viderentur, altero Imperij sui anno, M. Aquil-
ho Iuliano, P. Nonio Asprenate Coss. anno vrbis conditæ DCCXC. duos ductus inchoa-
uit, quod opus Claudius magnificentissime consummauit. Rustus libro secundo eodem
nominat, ubi curatores aquarum recenset, sed mendose leguntur hoc modo: Lænat, Iu-
niano & Nonio Asprenate Consulibus, Aquila; huic successit M. Porcius Cato. Anno
altero sui Imperij Caium inchoasse ductus, si post XVII. Kal. Aprilis inchoauit, recte di-
cit. Hos autem Consules iam prius a Tiberio designatos fuisse Dio tradit.

C. Cæsar centesimam abrogauit, equestrem ordinem supplicuit, plebi comitia ma-
gistratuum restituit, atque mox in tyrannidem lapsus, optimatum eadem maximam te-
cit, & inter alios Macronem Præfectum Prætorio, cui imperium debebat, cum vxore
Ennia ad voluntariam mortem coëgit. Ituræ & Armeniæ minori Reges imposuit, &
Lollia Pauli Lolliam Paulinam vxorem duxit. Vide Dionem & Tranquillum.

Prouincia.

*Flaccus In-
daos oppressit.* Auidius M. f. . n. Flaccus, Ægyptum obtinuit. Iudæos Alexandria habi-
tantes, cōtra Græcos & Alexandrinum populum tumultuantes, oppressit & afflixit, Syn-
agogas eorum imaginibus, statuis, aris & victimis polluit. Ob quæ Legati ab vtraque fa-
ctione missi Romam ad Caium Cæsarem, Philo Iudæus vir eloquens & Philosophiæ
peritissimus, cuius extant adhuc opera, & Apio Alexandrinus. Sed ob imagines Cæsaris
non admissas, legationem Iudæorum Caius reppulit: Iosephus libro Antiq. xvi. cap. xv.
Zonaras, & Eusebius in Chronico, Orosius lib. vii. cap. v.

Ædilis.

*T. Vespasianus
Hunc C. Cæ-
sar ceno cur
oppressit iuste
vit.
Sedulorum cu
vixit non
vixit.* T. Flavius T. f. T. n. Vespasianus. Qui postea Cæsar Augustus appella-
tus est. Quem C. Cæsar, cum forte plurimum ceni in plateis repperisset, luto iussit op-
pleri, congesto per milites in prætextæ sinum, iratus propter curam verrendis viis non ad-
hibitam. Nec defuerunt qui in omen hoc trahentes interpretarentur, quandoque pro-
culcatam desertamque Remp. ciuili aliqua perturbatione in tutelam eius, ac velut in
gremium deuenturam. Vide Dionem lib. Lix. & Tranquillum in Vespasiano.

ANNI P. R. C. DCCXCI.

Consules.

C. Cæsar Germanici f. Ti. Aug. n. Augustus. L. Apronius L. f. C. n. Cælianus
Germanicus II. Pridie Kal. Feb. abdicauit.

In eius locum factus est

II. Sabinus . f. . n. Maximus

Ex Kal. Iul. Cn. Domitius . f. . n. Corbulo.

II. f. . n. II.

Ex Nonis. Sept. Cn. Domitius . f. . n. Afer.

ORDINARIJ Consules subsequuntur in Dionis Indice C. Cæsar Germanicus II.
L. Apronius L. f. Cælianus, licet perperam in exemplaribus Græcis Αἰκωνίου
Καλιανός vel Κεστανός legatur. L. Apronij Consulans & Triumphalis filium fuisse, Tacitus
libro

libro tertio ostendit. Cassiodorus & Marianus non habent hos Consules. Tabulæ Græcæ & Cuspiniani C. Cæsarem 11. & Carianum nominant. Porro Lucanum poetam C. Cæsare Aug. Germanico 11. & L. Primo Cæsiano Consulibus natum, in eius vita legimus: sed restituendum est Apronio pro Primo. Hic secundus Caligulæ Consulatus est, quem anno interposito post primum gessisse, & non ultra triginta dies retinuisse testatur Tranquillus his verbis: Consulatus (inquit) quatuor gessit, primum ex Kal. Iulius (ita enim, ut ante dixi, legendum esse suspicor, non Ianuarii) per duos menses. Secundum ex Kal. Ianuarius per triginta dies. Tertium usque in Idus Ianuarij. Quartum usque in septimum Idus eadem. Ex omnibus duos nouissimos coniunxit. Eadem de hoc secundo Consulatu scribit Dio, per triginta tantum dies eum tenuisse Caligulam, post trigelimum abdicasse, successumque ipsi Sabinium Maximum urbis Præfectum; collegam L. Apronium tamen sex menses in magistratu reliquisse. Apparet autem ex Dioms verbis, successisse Kal. Iulius iterum alios successos Consules, e quibus Cn. Domitium Corbulonem nominat, quem eo anno factum Consulem scribit, quod viarum muniendarum curam sibi delumpisset, nouamque rationem pecuniæ cogendæ eo prætextu repperisset. Ex Nonis circiter Septembribus denuo Consules alios successos fuisse, atque tum accidisse quod Tranquillus cap. xxvi. refert, abrogasse Caium Consulibus magistratum, oblitis de natali suo edicere, fuisseque per triduum sine summo magistratu Reipublicam. Illud autem postidie Kal. Septemb. quo die ob victoriam Actiacam Ludi fiebant, quum pridie Kal. eadem Caligulæ fuisset natalis, accidisse, Dio monstrat apertius, quo loco Cn. Domitij Africani casum narrat, qui Caligulam grauer offendit epigrammate statuae eius subscripto in eius laudem, quod nondum xxvi. annorum bis Consul fuisset. Hoc autem sibi in vituperium traxit Caligula, quasi iuuetus exprobraretur, & leges violasse diceretur. Quapropter ex scripto Domitium in Senatu prolixa oratione accusauit, eloquentia in super ipsum superare cupiens. Sed summa dexteritate & astu principis iram, periculumque subitum declinauit reus. Se namque nihil excusauit, sed summis laudibus eam principis orationem, quasi admirabundus in cælum euexit, raram eius eloquentiam extollendo. Denique cum obiectis respondere & se purgare iuberetur, culpam agnoscendo ad deprecationem & lachrymas versus ad pedes Caligulæ semet prostrauit, veniamque precatus est, quasi oratorem magis eum, quam Imperatorem metuens. Qua adulatione delinitus Caius, orationis apparatu eloquentem oratorem proculcasse satis existimans, iram non solummodo remisit; sed Domitio in super Consulatum obtulit, depositis Consulibus, qui tum in magistratu erant, quod die natali suo serias non edixissent, licet Prætores etiam Circenses & venationem ex more dedissent. Obiecit etiam quod diem solemnem victoriæ Actiacæ Augusti contra Antonium celebrassent, in suum hoc vituperium fieri dicens; maluitque ob id Antonio quam Augusto prognatus videri. Et aperuit familiaribus calumniam, peccaturos omnino adserens, siue sacra facerent propter cladem Antonij, siue victoriæ Augusti non celebrando ea omitterent. Has ob causas igitur eo die Consules, fractis eorum fascibus, honore priuauit, cuius rei indignitate motus alter eorum, semet occidit. Ita de Consulibus eius anni Dio memoriæ prodidit. Ceterum de Afro Domitio locus ille nobis scrupulum mouet, vbi Auctor dicit: Τὸν δὲ δὴ Δομίτιον τὸν συνάρχοντα αὐτῆς λόγῳ μὲν ὁ δῆμος, ἔργῳ δ' αὐτὸς ἠέλειτο. Domitium collegam ipsius verbo quidem populus, re autem vera ipse elegit. Vt non Septembribus Nonis successus, sed in annum insequentem collega Caligulæ designatus fuisse videatur, qui antequam iniret, sub Kalendarum Ianuariarum diem est mortuus, Dione & Tranquillo auctoribus. Quod de Domitio Afro dici non potest, quem postea sub Claudio curatorem aquarum fuisse, & anno demum dcccxvi. sub Nerone mortuum, ex Frontino de Aqueductibus, & Taciti xiv. constat. Deisse igitur copula videtur in exemplari Dionis, & legendum esse, Δομίτιον καὶ τὸν συνάρχοντα αὐτῆς. Vt de Domitio & eius collega loqui Dionem intelligamus, cuius nomen non exprimit; forsan A. Plautius Siluanus fuit, qui Consularis quinquennio post, à Claudio legatus in Britanniam missus fuit.

C. Cæsar multorum illustrium cædes admisit, populo Romano, sibi liberiùs in theatro obstrepenti, vnam cervicem optauit. Maiestatis leges in vsum reuocauit, & denuo tabulis æneis incidi iussit. Populi rursus comitia sustulit. Maximis sumptibus Milenum ac Baias temperario ponte iungens, super mare triumphum duxit. In Galliam deinde, belli Germanici prætextu exhausta omni Italia, profectus, eam quoque miris modis expilauit. Duas sorores in Pontias relegauit; repudiataque Lollia Paullina, Cæsoniam duxit. Vide Dionem & Tranquillum.

Prætor.

II. Iunius II. f. II. n. Priscus. Prætextu aliorum criminum, propter diuitias damnatus, semet interfecit. Caius Cæsar cum intellexisset fortunas eius fama minores esse, & eadem non mereri, se deceptum à Iunio dixit, frustra que eum obuisse, qui potuisset vivere: Dio & Zonaras.

Prouinciæ.

L. Calpurnius Cn. f. Cn. n. Piso Procos. obtinuit Africam. Idem qui Consul fuit anno DCCLXXIX. Cn. Pisonis ob Germanici mortem damnati filius, qui tum, ut dixi, prænomen mutare coactus fuit, quod idem cum patre habebat, cuius memoriam M. Cotta Consul Fastis insuper eradendam censuit; quod Tiberius tamen prohibuit. De prouincia L. Pisonis hæc tere Dio: Quia L. Piso Cn. Pisonis & Plancinæ filius Africam sortitus obtinere debebat, validas legiones & auxilia recturus, homo animi plenus, in duas partes prouincia diuisa, exercitus & Numidiam alteri mandauit C. Cæsar: quod ad nostra etiam tempora vsque fieri consuevit. Antea hoc institutum fuisse, in M. Silani Proconsulatu superius ex Tacito diximus.

Ser. Galba,
post Imperator.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Qui postea Imp. Cæsar Aug. appellatus est. Legatus Procos. C. Cæsar Aug. Germanici in superiore Germania, Cn. Getulico, qui hoc anno C. Cæsar Aug. iussu ob legionum beneuolentiam sibi paratam interfectus est, successor datus. Postindie quam ad legiones venit, sollenni sortē spectaculo plaudentes inhibuit, data tessera, ut manus penulis continerent; & statim per castra vulgò iactari coepit:

Disce miles militare, Galba est, non Getulicus.

Pari seueritate com meatu peti interdixit, milites opere aliuduo corroborauit, matureq; Barbaris, qui in Galliam vsque proruperant, cohibitis, præsentī quoque Caio & se & exercitum approbauit talem, ut inter innumeras, quas ex omnibus prouinciis contraxerat copias neq; testimonium neque præmia ampliora ulli perciperent. Ipse maxime insignis, quod campellrē decursionē scuto moderatus, etiam ad essedum Imperatoris per xx. milia passuum cucurrit. Post eadem Caligulæ, cum multi ad res nouas & occasionem extimularent, quietem prætulit: quapropter gratissimus Claudio fuit. Vide Tranquillum, Plutarchum, & Dionem lib. LIX. qui & Catos ab ipso domitos anno Caij ultimo refert lib. LX. Meminit Tacitus libro XVII. exitum eius describens.

Petronius in
Iudaos.

Agrippa Iu-
daeorum Rex.

Iudæi tumul-
tuati ob Cæ-
sarū imagi-
nes.

P. Petronius P. f. n. Turpilianus, Syriam Procos. obtinuit, L. Vitellio successor datus à Caligula. Anno sequenti bellum contra Iudæos C. Caligulæ iussu parauit, eò quod arma potius sumere, quam C. Cæsar Aug. effigiem in templo admittere deliberassent. Resque ad prælia & cædes peruenisset, nisi Agrippæ Iudæorum Regis apud Caium intercessionē prolata, & demum morte ipsius Caij dirempta fuisset. Vide Ioseph. lib. XVIII. fine, item libro XIX. & Zonaram: ex quibus quinquennio circiter prouinciæ præfuisse cognoscimus. Meminit seditionis propter imagines C. Cæsar Aug. Tacitus libro XXI. Sic Eusebius in Chronico. Sub Nerone curator aquarum factus est anno DCCCXV. auctore Frontino, qui Turpilianum vocat, ut & Tacitus lib. XVII. ubi à Galba occisum scribit.

ANNI P. R. C. DCCXCII.

Consules.

C. Cæsar Germanici f. Ti. Aug. n. Augustus. II. II. II. f. II. n. II.
Germanicus III. sine collega Designatus erat, sed antequam iniret
Prid. Idus Ian. abd. in eius loc. facti sunt mort. est
L. Gellius L. f. L. n. Publicola. M. Cocceius M. f. M. n. Nerua.
Ex Kal. Iul. Sex. Iunius II. f. II. n. Celer.
Sex. Nonius Sex. f. L. n. Quinctilianus.

SVETONIUS auctor, Caligulam Lugduni tertium Consulatum iniuisse solum, eò quod defunctum sub Kalendarum diem collegam rescisse absens non potuerat. Gessit au-

tem in Idus vsque Ianuarias. Refert eadem Dio; atque hoc ampliùs, quòd Romæ cum nullus esset Consul, nemo Tribunorum vel Prætorum cogere Senatum Kal. Ianuariis fuerit ausus; quamvis hoc officij Prætorum erat absentibus Consulibus. Senatus tamen sua sponte in Capitolium collectus venit sacrificatum, tellamque Caligulæ in templo depositam adoravit, strenaque (vt Augusti tempore moris erat) etiam absenti contulit, vota pro reditu & salute eius concepit. Neque quidquam præterea in Senatu tractatum, donec intelligeretur, quòd duodecimo tandem die Caius se Consulatu abdicasset, aliosque designasset Consules magistratum suscepturos. Tum primum consulta Senatus fieri cœpere, decretumque inter alia est, vt natales Tiberij atque Drusillæ eadem qua Augusti solemnitate celebrarentur quotannis. Quæ omnia latissime & pulchre describit Dio: attamen non exprimit Caligulæ collegam designatum, qui antequam iniret mortuus est; neque etiam quos sibi suffecit, cum pridie Idus Ianuarij abdicaret. Reticer eorum quoque nomina Tranquillus. Quia verò Cassiodorus & Marianus tertio Caligulæ anno Publicolam & Neruam Consules suggerunt, suffectos Idibus Ianuariis hos fuisse colligit Onufrius, additque insuper alios ex Kal. Iulius Sextos Iulium Celerem & Nommum Quindilianum, eo quòd hos nominet Frontinus de Aquæductibus inter annos vrbis dccxc. & dccc. Et Valerium Asiaticum Consulem appellat Dio in anni insequentis historia, qui Prætorianos ob Caligulæ eadem tumultuantes vnico verbo repressit, cum diceret: Vtinam ego occidissem. Sic & alios eius temporis Consulares reperio Didium Gallum in Frontino, Curtium Rufum in Tacito. Meminit tertij huius Consulatus Caligulæ idem Tacitus, Iunium Agricolam C. Cæsare tertium Cos. Idibus Iunijs natum scribens. Eundem cum quarta Tribunitia potestate, aliisque eius titulis, nummi ita exprimunt, G. CÆSAR. DIVI. AVG. PRON. AVG. PON. M. TR. P. IV. P. P. COS. TERT.

C. Cæsar Ptolemæum regem Iubæ f. in Galliam euocauit, & propter diuitias occidit: tamquam bellum in Britanniam ex Germania, quam vix attingit, translaturus, expeditionem contra Oceanum mouit, & militem maris conchylia, tamquam spolia, legere iussit. Vide Aurelium Victorem, & ibi And. Schotti amici nostri Notas, itemq; lib. iii. Humanar. Observationum. Quæ demique Caius partim atrocia partim stolta hoc anno commisit, apud Dionem & Tranquillum legere est. Ob Ptolemæi Regis eadem à Caligula perpetrata, Mauri Æthiopie liberto regio duce rebellauit. Vide Plinium libro v.

Prætor.

T. Flavius T. f. T. n. Vespasianus. Qui postea Cæsar Augustus appellatus est. Ex Tranquillo intelligere est, post Ædilitatem mox Præturam, non sine repulsa tamen, anno superiore obtinuisse. Prætorē hoc anno ob victoriam Germanicam C. Cæsari Ludos poposcisse. Verba eius hæc sunt: Ædilitatis, ac mox Præturæ candidatus etiā non sine repulsa, sextoq; loco vix adeptus est. Ac prima statim petitione, & in primis Prætor intentus Senatui, Caium ne quo non genere demereretur, Ludos extraordinarios pro victoria eius Germanica depoposcit, pœnarq; coniuratorum addendum censuit, vt insensu pulu proijcerentur. Variè mendosum eum Tranquilli locum esse, cum primum edita exemplaria, cum ipsa historia monstrat, legendumq; probant esse potius hoc modo: Ædilis, ac mox Præturæ candidatus, eam non sine repulsa, sextoque loco vix adeptus est. Ac prima statim petitione, & in primis Prætor, insensum Senatui Caium, ne quo non genere demereretur, &c. Intentum Senatui Caium Cæsarem tunc temporis fuisse, idem Suetonius declarat in eius vita, cum scribat, absentem Senatum populumq; grauissimo obiurgasse edicto, quòd Cæsare præliante, & tantis discriminiibus obiecto, intèpestiua conuiuia, Circum, & theatra, & amœnos secessus celebrarent. Cum Romam deinde reuiceretur, conquerens se iusto fraudatum triumpho, parum abstuit, quin Senatum omnem trucidaret, quòd diuinos honores illi ob expeditionē Germanicam non decreuisset, veluti a Dione etiam refertur. Lepidum & Getulicum cōiuratos intelligit Tranquillus, quos eo titulo Caius in Gallia occiderat: quod ex eius Claudio intelligimus, & Dione.

Prouinciæ.

C. Cassius P. f. P. n. Longinus Asiam Procos. obtinuit. Anno insequenti ipsum Caligula victum Romam deduci iussit, eò quòd sortes Antiatinæ monuissent, vt a Cassio caueret, Cheream inuuentes. Verum hunc suspicatus est Caligula, quòd genus a Cassio Cæsaris percussore duceret. Quem proculdubio occidisset, nisi ipse præuentus à Cherea ante perisset: quod huic C. Cassio Iuriconsulto saluti fuit. Vide Dionem & Tranquillum.

P. Gabinius // . f. // . n. Secundus, Legatus C. Caesaris Aug. in Germania inferiore. Marfos & Cauchos anno sequenti superauit, aquilam legionarem, quæ sola ex Variana clade adhuc remanserat, recuperauit. Vnde Claudio Caesari nomen Imperatoris partum, ipsi concessum vt Cauchici cognomine vteretur. Vide Dionem & Tranquillum.

C. Caesar Germanici f. Ti. Aug. n. Augustus An. DCCXCII.

Germanicus Procos. ouans ex Germania. prid. Kal. Sept.

C. Caesar triumphum decedens ex provincia apparari sibi iussit, sepositis ad eum principibus Galliarum, ac selectis passim procerissimis quibusque *ἀξιόβητοι* quos appellabat, & comam rutilare submittereque, & sermonem Germanicum addiscere, nomina Barbara ferre cogebat. Triremes terrestri itinere, quibus Oceanum nauigarat, & conchyliis maris exuias Romam misit. Legatos amplissimi ordinis, cui maxime infensus erat, & inter eos Ti. Claudium patrum redeunti obuiam missos, cum atroci responso remisit, vetuitque quemquam Senatorum sibi occurrere. atque omisso, vel dilato triumpho ouans urbem natali suo ingressus est, intraque quartum mensem perit, ingentia facinora ausus, & aliquanto maiora moliens. Hæc fere Tranquillus. Describitur item eius reditus à Dione, qui addit, ipsum populo magnam argenti aurique vim ex altiore loco profudisse, intermixtis ferreis spiculis, quibus multi inter coactam turbam periire.

ANNI P. R. C. DCCXCIII.

Consules.

C. Caesar. Germanici. f. Ti. n. Aug. Germ. iv. Cn Sentius. Cn. f. // . n. Saturninus
Ad vii. Idus 'an. abdicauit. in eius loc. f. est

Q. Pomponius // . f. // . n. Secundus. ii.

Ex Kal. Iul. // . f. // . n. Venuſtus.

IN Dionis Indice Consules ordinarij sic nominantur: in Tabulis Græcis, C. Caesar iv. & Saturninus; in Cassiodoro & Mariano nihil tam est, aded vt hac annorum serie parum vel nihil adiumenti adferant. Taciti reliquos libros adhuc desideramus. Quartum hunc Consulatum Caius (vti Tranquillus auctor est) ex Kal. Ian. vsque in vii. Idus easdem gessit. Meminit & Plinius libro xi. cap. xxxvii. Caio principi (inquit) // Kalend. Ianuariis cum Consulatum iniret sacrificanti defuit iecur, quo anno interfectus est. Suffectum verd illi fuisse Q. Pomponium Secundum, quem & antea Consulem habuimus, ex Dione colligimus. At enim, Q. Pomponium tunc Consulem discubuisse cum Caligula in conuiuio, & eius pedes crebro osculatum fuisse, quo die à Cassio & Sabino coniuratis occisus paulo post fuit. Meminit illius item Iosephus lib. xix. Antiquitatum: sed mendose Q. Pompeius appellatur. Rectius de bello Iudaico lib. ii. cap. x. Sentio Saturnino & Pomponio Secundo Coss. Caium occisum declarat. Venuſtum quoque suffectum ex Kal. Iul. adicit Onufrius ex Cassiodoro, qui Secundum & Venuſtum nominat. Lusium Varium quoque Consularem eius temporis reperimus in Taciti xiii. qui Claudij avaritiæ criminibus percussus Senatu decidit, à Nerone demum redditus ordini.

Caius Caesar à Cherea occisus. C. Caesar cum diuinos honores sibi sumeret, Deusq. videri vellet, & ad extremum infanix euaderet, indies atrociora atque immaniora scelera committeret, à Cassio Cherea coniuratisque aliis in palatio occisus est nono Kal. Februarias, cum annis tribus, mensibus nouem, diebus xxvii. Imperium tenuisset. Ex eius caede Prætorianorum militum tumultus exortus, à Valerio Asiatico breui atque animoso responso sedatus est, cum

Ti. Claudius Cæsar pater Imp. creatur à Prætorianis. diceret: Vtinam ego occidissem. Milites tamen Ti. Claudium patrum Caij Caesaris ex latebris, vbi præ metu confugerat, protractum, in castra Prætoriana delatum, Imperatorem salutarunt. Quo cognito, Senatus consentire coactus omnia ad Imperium pertinentia illi decreuit, eaque ipse acceptauit præter Imperatoris prænomen, & Patris patriæ cognomen, quod tamen & postea recepit. Matri, patri, atque auæ summos decreuit honores, sibi tamen præter Imperij titulos nihil recepit, qui ita leguntur in eius nummo, cum Antonie matris facie, TI. CLAVDIVS. CÆSAR. AVG. P. M. TR. P. IMP.

Claudius Caesar initio quæ gessit. Claudius Caesar maiestatis legem & actiones aboleuit, quamplurimos inmerito in exilium

exilium à Caligula missos, simulque sorores eius Agrippinam & Iuliam reuocauit. Caligula acta iniqua antiquauit, statuas sustulit. Propter Catros & Maurusios in Germania à Legatis subactos, hortatu Messallinæ vxoris & libertorum, nomen Imperatoris, & propter res in Mauritania bene gestas triumphales honores recepit. Quo die Consul designatus in annum insequentem fuit, Prætorianis viritum viginti quinque drachmas diuitit. Vide Dionem libro LX. Tranquillum, Iosephum lib. Antiq. XIX. Orosium libro VII. cap. VI.

Prouinciæ.

C. Suetonius .f. .n. Paullinus, Leg. Propr. C. Caesaris, Numidiam obtinuit. Mauros Atlantem vsque perdomuit: Dio lib. LX. De quo etiam Plinius libro V. cap. I. his verbis vbi de Atlante: Suetonius Paullinus quem Consulem vidimus, primus Romanorum ducum transgressus quoque Atlantem aliquot milium spatio.

Ap. Iunius .f. .n. Silanus, Procos. Hispaniam obtinuit. Vir summx nobilitatis, Dione auctore, quem accitum è prouincia anno sequenti Claudius, matri Messallinæ suæ coniunxit matrimonio; neque diu postea dolo Messallinæ, cuius concubitum recusarat, & Narcissi calumnias circumuentus, perit. Finxit enim Narcissus, Messallinæ in gratiam, se vidisse in somniis Claudium manu Ap. Silani occisum, idque ei adhuc in lecto cubanti tremebundus narrauit, tantumque pauoris Mess. lina somnium exaggerante Claudio incussit, vti extemplo Silanum occidi iuberet. Atque eo modo insomnium illud misero mortem attulit. Vide Dionem lib. LX. Hinc Tacitus item lib. XI. Appianæ, inquit, cordis molitor Narcissus. Meminit etiam Tranquillus, & Appium Claudij consocerum appellat, multoque apertius historiam narrat.

M. Furius M. f. P. n. Camillus Scribonianus, Leg. Procos. Dalmatiam obtinuit. Anno sequenti defectionem à Claudij imperio Anneij Viniciani hortatu tentauit, & legiones in suum nomen iurare fecit. Verum intra quintum diem oppressus est legionibus, quæ sacramentum mutauerant pœnitentia ductis & religione perculsis, quod denuntiato ad nouum Imperatorem itinere, signa conuelli non poterant. Igaur desertus à suis, in Issam insulam profugiens Camillus, voluntaria ibidem morte oppetiit. Vide Dionem, Tranquillum, Orosium libro VII. cap. VI.

Tribuni plebis.

Q. Verannius Q. f. .n. & .n. .f. .n. Brochus. Senatus, occiso Caio, cohortium vi banarum præsidio firmatus, in Capitolio cum Consulibus de libertate publica asserenda, Caesarumque memoria abolenda, diutissime consultaui; dum interim à militibus è Palatio Claudius in castra delatus, Imperator salutatur. Quo cognito Senatus Tribunos plebis ad ipsum misit, qui in Curiam accerferent, ad suadenda quæ viderentur, & ne se Senatus auctoritati opponeret, rogarent. Quibus Claudius, non in sua hoc potestate esse, vi se & necessitate teneri respondit. Vide Suetonium, & Ioseph. libro Antiq. XIX. cap. II. vbi Verannium & Brochum Tribunos nominat. Verannium habebimus postea Consulem. Brochus Anniorum familiare cognomen est.

ANNI P. R. C. DCCXCIV.

Consules.

Ti. Claudius Drusi. f. Caesar. Aug. C. Cæcina .f. .n. Largus
Pridie Kal. Mart. Germanicus II.

Abdic. in eius loc. factus est.

.n. .n. .f. .n. .n. .n.

In Cassiodoro leguntur Consules Tiberius & Gallus, mendosè procul dubio: in Tabulis Græcis Claudius Cæsar II. & Largus. Dio autem particulatius de hoc Claudij Consulatu secundo, postquam à Legatis in Africa principio eius anni res gestas narrasset, loquitur hoc modo: Consulatum gerebat tum Claudius, collegam habens C. Largum, cui magistratum prorogauit in annum totum, ipse tantummodò per duos menses cum gerens. Cæcinam Consulem postea C. Largum appellat. In inscriptionis etiam Neapolitanæ fragmento, cuius antea mentionem feci, inter alios eius temporis Consulares & hic C. CÆCINA. LARGVS. nominatur. Pætici cognomen insuper attribuit Martialis.

*Claudius Ca-
sar IV. Consul.*

Quod ad Claudij hunc Consulatum attinet, per duos menses eum gessisse Tranquil-
lus item auctor est, ubi de Consulatibus quatuor, quos principatus tempore sibi sumpsit,
verba facit: Consulatus, inquit, super pristinum quatuor gessit. Ex quibus duos primos „
iunctim, sequentes per intervallum quarto quemque anno, semestrem novissimum, „
bimestres ceteros. Verum non constat, quisnam Claudio successus Kalendis Martiis fuit; „
nisi forsitan Didius Gallus, quem nominare Cassiodorus videtur: & Consulare, curato-
remque aquarum eo deinde tempore fuisse Frontinus docet.

Eius anni est titulus portæ Rauennati (quam Auream, ob structuræ fortassis elegan-
tiam, nunc vulgò appellant) inscriptus:

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAISAR. AVG. GERMANICVS

PONT. MAX. TR. POT. II. COS. II. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT

Patris patriæ cognomen igitur hoc anno videtur accepisse, & Imperator tertium ob res
in Germania & Africa feliciter gestas appellatus est.

Kal. Ianuarius in aëta tantummodo Augusti iuravit Senatus, & inter alios etiam Clau-
dius ipse, cum se Consulatu abdicasset. Fames in vrbe fuit ingens, sed huic malo tam
diligenter occurrit Claudius, ut non solum in præsens, sed etiam in posterum ad multos
annos annonæ prouisum fuerit. Hinc eius nummi cum Cereris effigie sedentis, & spicas
facemque tenentis, & solito Claudij titulo. Cumque difficilius aduehi frumenta ex
prouinciis posse videret, portum Ostiensem extruere incepit. Legem de prouinciis tulit,
ut magistratus ante Kal. Apriles, in quas sortiti essent, abirent. Bellum civile in Dalmatia
à M. Furio motum sua sponte cessauit, & Numidia pacata est. Alexandrinorum sedi-
tiones contra Iudæos edicto Claudij pacatæ sunt. Vide Dionem lib. LX. Tranquillum,
& Orosium libro VII. Iosephum lib. XIX.

Prouinciæ.

Cn. Hosidius C. f. C. n. Geta, Leg. Propr. Ti. Claudij Cæs. Aug. Numi-
diani obtinuit, Suetonio Paullino succedens. Salabum Maurorum ducem ultra Li-
byæ arenosa persecutus, Mauritaniam omnem subegit, incantamento copiosam pluuiam
in summa expeditionis siccitate, laborante siti exercitu, elicit. Claudius Mauritaniam
subditam in duas partes diuit, Tingitanam & Cæsariensem, duobus equitibus iis præ-
positis. Vide Dionem libro LX. C. Hosidij C. f. Getæ Triumviri monetæ sub Augusto
reperiuntur adhuc denarij argentei, cuius pater C. Hosidius Geta proscriptus à Trium-
viris, à filio sub funeris specie seruatus est, ut apud Dionem lib. XLVIII. sed perperam Ho-
siacus ibidem legitur.

*Cn. Hosidij
III. viri mo-
netæ sub Au-
gusto.*

M. Sanguinius Q. f. // n. Maximus, Leg. Ti. Claudij Cæsaris Aug. Procos. in
Germania inferiore. P. Gabinio successisse videtur, & durante bello Britannico
prouinciæ administrasse. Nam in eadem mortuum Tacitus libro XI. insinuat, & an-
no DCCXCIX. illi successisse Cn. Domitium Corbulonem, ut suo loco dicemus.

L. Saluius M. f. // n. Otho. Pater Imperatoris Leg. Ti. Claudij Aug. Procos.
Dalmatiam obtinuit, Scriboniano, ni fallor, succedens. De quo Suetonius hæc: Urbanos „
honores, Proconsulatum Africæ, & extraordinaria iniperia seuerissime administravit. „
Ausus est etiam in Illyrico milites quosdam, quod motu Camilli ex pœnitentia, præpo-
sitos suos, quasi defectionis aduersus Claudium auctores occiderant, capite punire, & „
quidem ante principia se coram: quamuis ob id ipsum promotus in ampliorem gradum „
à Claudio sciret.

ANNI. P. R. C. DCCXCV.

Consules.

T. Claudius. Drusi. f. Cæsar. Augustus. L. Vitellius P. f. // . n. //.

Germanicus. III. Pridie Kal.

Mart. abd. in eius loc. fact. est

// . // . // . f. // . n. //

Ex Kal. Iulius. // . // . // . f. // . n. //

// . // . // . f. // . n. //

IN Tabulis Græcis & Cuspiniani Claudius Cæsar III. & Vitellius leguntur, quem alterum in Principatu Consulatum priori iunxisse, & per duos item menses gessisse Claudium, testatur Suetonius. Idem alibi scribit, L. Vitellium patrem Imperatoris cum Claudio principe duos insuper ordinarios Consulatus & Censuram gessisse; curam quoque Imperij sustinuisse absente Claudio in expeditione Britannica. Eadem scribit Dio, familiam, urbem, præidia Vitellio collegæ commississe Claudium, cui in sex menses Consulatum secum initum prorogarat. Ex quo manifestum est, ex Kalendis Iuliis denuò novos fuisse Consules, quorum nomina non reperio, nisi forsitan fuerint Q. Curtius Rufus & Vipfanius Lænas, quorum hic Sardiniam, ille Hispaniam anno suo sortiti obtinuerunt.

„ Primus interrogatur sententiam Ianus pater, is designatus erat in Kal. Iulias post meri-
 „ dianus Cos. homo, quantum via sua fert, qui semper videt *ἀμα πρὸς ὡκὸν ὀπίσσω*. Lu-
 „ dus Senecæ notat Senatorem aliquem tacito nomine, qui Cos. sub Claudio, an allusio
 „ nominis Iani notat eius eloquentiam & linguam expeditam? Sic postea & alium Senato-
 „ rem ficto nomine adducit: Proximus interrogatur sententiam Diespiter Nicepotæ filius,
 „ & ipse Cos. designatus nummularius, hoc quæstu se sustinebat, vendere ciuitatulas sole-
 „ bat. Saturnius Luscus, Pompeius Peto, Asinius Celer & Lupus Confulares à Claudio
 „ occisi, ait ibidem Seneca.

Lyciis ob cædes ciuium Romanorum libertas adempta est, ipsi Pamphiliz prouinciæ adiuncti. Bellum contra Britannos Claudius mouit, iusti triumphi decus quærens, pri-
 mum per Legatos insulam inuadens, demum ipse eò profectus, vno prælio Barbaris pro-
 fligatis, Camuloduno capto, & in deditionem insulæ parte recepta, Romam anno se-
 quenti rediit. Vide Dionem & Tranquillum.

Prouinciæ.

// . Vibius // . f. // . n. Marfus Procos. Syriam sortitus obtinuit, P. Petronio suc-
 cedens. Cum Agrippa Iudæorum rege simulates gessit, & Ierosolymæ munitionem à
 Rege cœptam impedit. Prouinciæ ultra quadriennium præfuisse declarat Tacitus li-
 bro XI. in actis anni DCCXCIX. Vibium Marsum scribens Bardani Armeniam tentanti
 obstitisse. Licet Iosephus libri XX. principio referat, quod non diu post Agrippæ regis
 mortem successor à Claudio datus ei fuerit: quapropter a Tacito in Orientis rebus non-
 nihil tempore discordat, velut & ij qui Iosephum sequuntur, Eusebius & Orosius.

A. Plautius M. f. A. n. Siluanus, Legatus Ti. Claudij Aug. Procos. Britan-
 niam obtinuit. Consulatem legatum vocat Tranquillus: quare miror cur Præto-
 rem Dionis interpretes dicat. Legiones è Gallia difficulter transire potuit, extra terrarum or-
 bem gerere bellum nolentes, & Narcissum libertum a Claudio ad sedandas eas missum
 suggillarunt, id Saturnalia clamantes, cum ascendere suggestum, & alloqui Imperatorum
 more exercitum velle viderent. Plautio tamen obtemperantes, in insulam tribus locis
 simul transmissæ, omnia late populantes occuparunt. Plautius Procos. prouinciæ Bri-
 tanniam ultra triennium post Claudij quoque discessum cum imperio & præidiis obti-
 nuit: rebusque tandem bene gestis, ouatione sibi decreta, Romam rediit: Dio, & Tran-
 quillus in Claudio, Tacitus in vita Agricolæ.

T. Flavius T. f. T. n. Vespasianus, Qui postea Cæsar Augustus appellatus est.
 Legatus Ti. Claudij Aug. in Britannia legionem Germanicam cum fratre T. Flavio Sa-
 bino duxit, tricies cum hoste conflixit, duas validissimas gentes, superque viginti oppida,
 & insulam Vectem Britanniz proximam in deditionem redegit. Quare triumphalia or-
 namenta,

namenta, & in spatio breui duplex sacerdotium accepit: Tranquillus, & Dio lib. lx. Tacitus libro xvi. 11.

C. Hosidius C. f. C. n. Geta, Legatus Propr. Ti. Claudij Aug. & A. Plautij, Procos. in Britannia. Cum ferè in hostium potestatem venisset, ita tamen eos vicit, ut ei propterea honores triumphales, quamquam Consul non fuisset, decreti sint: Dio libro lx.

ANNI P. R. C. DCCXCVI.

Consules.

C. Vibius // . f. // . n. Crispus II. T. Statilius T. f. T. n. Taurus.

CRISPINVM & Taurum nominant Consules Cassiodorus & Marianus: sed Dionis auctoritatem sequi malim, præsertim cum ei suffragentur Tabulæ Græcæ, & quas Cuspinianus adducit, Crispum II. & Taurum suggerentes. Sic Dio: Posthæc, inquit, C. Crispo iterum & T. Statilio Consulibus Romam rediit Claudius. Vibij Crispi oratoris & magnæ auctoritatis sub Nerone meminit Tacitus lib. xiv. & xvii. & de Oratore, de cuius priori Consulatu nihil certi reperio, in parte anni susceptum antè fuisse verisimile est. Porro ex susceptis huius anni fortè Q. Sulpicius Camerinus fuit, qui deinde anno suo Procos. Africæ fuit.

*Prætores ar-
vi à Claudio
abrogati.
Quæstorum
munus.*

Achaïam & Macedoniam prouincias Claudius extra sortem iam inde à Tiberij principatu à Legatis administrari solitas, sorti reddidit. Prætores ærarios, qui pecuniæ publicæ curandæ præfuerant, abrogauit, Quæstoribus eò munere, ut antiquitus institutum fuerat, mandato: qui non annui (ut antè solent) essent, sed ut duo ad triennium administrarent, atque hi statim Prætores deinde crearentur. Præfecturas Italiæ extra Romam omnes aboleuit, ac Quæstoribus mandauit. Prætoribus quædam iudicia à Consulibus olim cognosci solita commisit. Militibus, quia ex lege uxorem ducere non poterant, ius matrimonij concessit. M. Iulio Cottio ad Alpes sui nominis principatum adauxit, & Regem appellauit. Rhodius libertatem ademit, quod Romanos ciues in crucem sustulissent. Vide Dionem, Suetonium, & Tacitum libro xiii.

*Rhodi cincti
Romani in
cinctum affixi.*

Prouinciæ.

// . Vinbonius // . f. // . n. Silo Propr. Bæticam obtinuit. A Claudio Romam accitus, ac Senatu motus, quod in Mauritania militantibus parum frumenti misisset. Hoc ei crimen obtentum, cum ob id plesteretur, quia liberos quosdam offendisset. Atque is quidem Silo suppellectilem omnem proseripsit, copiosam & elegantem, quasi venditurus: nihil tamen vendidit præter vestem Senatoriam, ostendens se priuatum bene viuere posse: Dio libro lx.

*Vita priuata,
grata.*

// . Cuspius // . f. // . n. Fadus, Iudæam obtinuit. Mortuo Agrippa rege à Claudio prouinciæ impositus, latrociniiis & seditionibus eam repurgauit, ut latè Iosephus libro xx. Antiq. Belli verò Iudaici II. Cestius Feltus vocatur ab eodem. Sed Zonaras Cuspium Fadum appellat. Tacitus libro xxi. Romanum equitem fuisse insinuat.

Ti. Claudius Drusi. f. Cæsar. Aug. ann. DCCXCVI.

Germanicus. Procos. ex Britannia.

*Triumphus
ex Britannia.
Britannia
prope à Clau-
dio subiuga-
ta.
Imperator
appellari quo-
tus soles.*

Claudius his Consulibus (ut dixi) Præfecto Britannicæ A. Plautio, Romam rediit, cum sex mensibus abfuisset, atque ex his dies sedecim in Britannia transegiisset, quo temporis spatio Camulodunum regiam Cynnobellini expugnauit, Barbaros prælio vicit, & magnam insulæ partem subiugauit. Ob quas res gestas Imperator appellatus est sæpius, contra morem: hoc enim nomen vno in bello nisi semel dari solebat. Absenti Senatus triumphum, Britannici cognomen, triumphalem arcum in vrbe, & alterum in Gallia decreuit. Messallinæ autem uxori carpentum, & honores Liuiæ Augustæ quondam decretos concessit. Duxit autem triumphum amplissimum, Ludos & spectacula omnis generis maximo sumptu edidit, plurimisque Senatorum, qui in expeditione & conitatu suo fuerant, ut Rubrio Pollioni, Cornelio Laconi, M. Crasso Frugi, L. Silano genero, licet nondum puberi, honores & ornamenta triumphalia dedit. Quæ omnia latissime eodem loco narrat Dio. Ceterum cap. xvii. Suetonius, ubi expeditionem Claudij Britannicam describit, hunc triumphum non omisit: Ac sine vilo prælio, inquit, aut sanguine, intra paucillimos dies parte insulæ in deditionem recepta, sexto quam profecderat mensis

„ mense Romanam rediit, triumphauitque maximo apparatu. Ad cuius spectaculum com-
 „ meare in urbem non solum Praedibus prouinciarum permisit, verum etiam exulibus
 „ quibusdam. Atque inter hostilia spolia naualem coronam fastigio Palatinae domus iuxta
 „ ciuicam fixit, traiecit, ac quasi domiti Oceani insigne. Currum eius Messallina vxor car-
 „ pento sequuta est. Sequuti & qui triumphalia ornamenta eodem bello adepti: sed ceteri
 „ pedibus & in praetexta, Crassus Frogi equo phalerato & in veste palmata, quod eum ho-
 „ norem iterauerat. Haec Suetonius. Meminit huius triumphi item Plinius libro 111.
 „ cap. xvi. Vatrei per portum (ait) Claudius Caesar e Britannia triumphans praegrandi
 „ illa domo ventus quam nauis intrauit Adrian. Luber & alterum eius Auctoris locum ad-
 „ ducere, ex libr. xxxiii. cap. 111. Claudius (inquit) Caij successor cum ex Britannia
 „ triumpharet, inter coronas aureas vnam vii. pondo habuit, quam contulisset Hispania
 „ citior, alteram nouem, quam Galia comata, sicut titulus indicauit. Tacitus autem li-
 „ bro xix. Carthimanduanam reginam scribit, quae Brigantibus imperabat, capto per dolum
 „ rege Cataraco, iustruxisse triumphum Claudij Caesaris. Vide item Orosium libro vii.
 „ Eutropium, Eusebium, & Cassiodorum, apud quos inuenies Romano Imperio per hanc
 „ victoriam Orcades insulas fuisse adiectas. Extant etiam nummi, spolia, arcus, victoriam
 „ & triumphum de Britannis exprimentes. Orcades in-
jula.

ANNI P. R. C. DCCXCVII.

Consules.

M. Vinucius P. f. M. nepos. II. M. Statilius M. f. M. n. Corvinus.
 Ex Kal. Iulij. M. Cluius M. f. M. n. Rufus.
 M. Pompeius M. f. M. Siluanus.

M Vinucium II. & Statilium Corvinum Consules eius anni prodit Dio: Vinucium
 & Corvinum Tabulae Graecae, Cassiodorus & Marianus, quamuis mendose
 Cornelius in his legatur pro Coruino. M. Vinucius & ante Consul sub Tiberio fuit, ad Velleij Patere-
cuius Historia.
 quem extat Velleij Patereculi Historia. M. Statilij meminit Tacitus non semel. Messallae
 Coruini oratoris nepotem dicit Suetonius in Claudio. Sufficit. Onufrius ex Iose-
 phi xx. libro adiunxit, ubi nominantur Consules in epistola Claudij ad Ierolimitanos
 Rufus & Pompeius Siluanus. M. Cluij Rufi meminit Tacitus lib. xix. & xx. Suetonius
 & Xiphilinus Consularem vocant in Nerone. Quem Hispaniam citiorem re-
 xisse, & Pompeium Siluanum Africam, postea dicemus.

Claudius Kal. Ianuar. solemne iuramentum praestitit, reliquumque Senatum non vi-
 ritum, sed simul iurare fecit. Statuarum ponendarum modum praescripsit. Populo con- Modus sta-
tuarum a
Claudio praes-
criptus.
 gium dedit, ac Ludos votiuos pro eius reditu conceptos exsoluit. Vide Dionem &
 Suetonium.

Prouincia.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Qui postea Imp. Caesar Augustus ap-
 pellatus est. Procos. Africam obtinuit per biennium. Extra sortem electus ad
 ordinandam prouinciam, intestina dissensione & Barbarorum tumultu inquietam; or-
 dinauitque magna seueritatis & iustitiae cura, ut pulchre Suetonius enarrat. Ob res denique
 tunc in Africa, & olim in Germania gestas, ornamenta triumphalia accepit, & sacerdo-
 tium triplex, inter xv. viros, sodalesque Titios, item Augustales cooptatus. Meminere
 item Plutarchus in Gaibae vita, & Tacitus libro xvi. eius exitum enarrans.

ANNI P. R. C. DCCXCVIII.

Consules.

M. Valerius M. f. M. n. Asiaticus II. M. Iunius M. f. M. n. Silanus.
 Ex Kal. Iulij. P. Suillius M. f. M. n. Rufus.
 M. Ostorius M. f. M. n. Scapula.

TABULAE Graecae, & quas Cuspinianus adducit, Asiaticum & Silanum Consules
 hoc anno nominant: Cassiodorus & Marianus Asiaticum & Cornelium, nescio
 quam

quàm correctè. Sed Dio de his ita scribit: Circumactò, inquit, anno, Valerius Asiaticus iterùm, M. Silanus Consulatum acceperunt. Silanus magistratui suo præscriptum tempus exegit, Asiaticus per annum designatus, ultro ante abdicauit, multorùm quidè exemplo, qui ob paupertatem coacti, Ludorum impensas eo tempore grauissimas fugere cogebantur. Asiaticum verò cum magnæ diuitiæ, tum reiteratus hic Consularis honor, grauabant inuidia; quam seipsum ante tempus abdicando cum declinare vellet, in maiorem incidit, quòd nullus paupertatis ei prætextus esset: & propter diuitias non diu post periit. Hunc Valerium Asiaticum (cuius prænomen apud Auctores non inuenio) bis Consulem appellat Tacitus lib. xi. vbi eius exitum describit. Priorem verò Consulatum Tiberij vel Caligulæ tempore gessisse oportet. Consularis enim erat, Dione & Iosepho auctoribus, cum Prætorianos ob Caligulæ eadem in palatio tumultuantes (ut ante diximus) verbi vnus, Vtinam ego occidissem, auctoritate reprimere. Hic alter eius Consulatus fuit, cuius etiam Seneca meminit, sua memoria, Valerio Asiatico Consule iterùm, insulas ardentes fumum & saxa eiecisse scribens, Quæstionum naturalium libro ii. Ab eodem alibi Consularis appellatur, vbi Caligulam dicit in conuiuio ipsi enarrasse, quibus quotque modis cum vxore illius concubuisset, libro De iniuria ad sapientem non pertinente cap. xvi. M. Silanus inter Consulares eius temporis reperitur, etiam in Neapolitana tabula, cuius ante mentionem fecimus. Fratrem L. Silani fuisse, & initio principatus Neronis, Agrippinæ dolo periisse, Tacitus lib. xiiii. ostendit. Adiungit suffectos Onufrius ex Digestorum libro xxxiix. cap. v. Velleium Rutum & Ostorium Scapulam. Reperiuntur & Institutionum lib. iiii. tit. ix. Sed ibidem Suillius Rufus non Velleius legitur, etiam in antiquo exemplari. Vide Plinium lib. vii. cap. v. qui Suillium Rufum Consulem dicit.

M. Vinucij
interitum.

M. Vinucium his Consulem, Iulix Germanici Cæsaris filix maritum, Messallina veneno sustulit, indignata ob stupri consuetudinem recusatam. Asinium Gallum Drusi fratrem vterinum Claudius in exilium misit, quòd ad res nouas conspirasset. Vide Dionem, Suetonium, & Zonaram.

Prouincia.

Ingens per
Syriam fa-
mes.

Tiberius Alexander, Iudæam obtinuit. Peregrinæ conditionis fuit, quos Claudius vetuit vsurpare Romana nomina gentilitia. Hinc Tiberius solummodò Alexander appellatur, prænomine & cognomine: ut apparet ex Iosephi lib. xx. & Zonara, qui Alabarcham Alexandrinum dicunt. Diuissimus & is Iacobum atque Simonem Iudæ seditiosi hominis filios cruci affixit. Huius tempore fames illa grauissima per Syriam fuit à Prophetis prænuntiata, cui conuectis ex Ægypto frumentis Helena Adiabenorum regina recens ad Christi fidem conuersa succurrit, ut Eusebius, Iosephus, & Orosius. Meminit & Lucas in Actis Apostolorum cap. xi.

ANNI P. R. C. DCCXCIX.

Consules.

M. n. n. f. n. n. L. Vitellius P. f. n. n. iii.

In. Mag. mort. est. in eius loc. factus est

Ti. Claudius. Drusi. f. Cæsar. Aug.

Germanicus iv.

Ex. Kal. Mart. Ti. Plautius. M. f. M. n. Siluanus Ælianus.

QUARTVM hunc Consulatum Claudius, nouo circa Principem exemplo, in demortui locum suffectus, bimestrem gessit, veluti apud Tranquillum legimus. suffectum illi fuisse coniecit Onufrius Ti. Plautium Siluanum ex antiqua inscriptione Mausolei quod extrat eius familiæ in Via Tiburtina. Sed cuius ipse Claudius semet suffecerit, incognitum nobis est. Ordinarium cum Vitellio fuisse, & non diu ante vel post initum magistratum decessisse, apparet ex Dione, qui ordinario eius anni Consuli Vitellio Claudium collegam dare, & alterum omittere voluit. Ait enim ita: Anno sequenti, vrbis nempe octingentesimo, Claudius quartum, & L. Vitellius tertium Consules fuerunt. Discrepat autem anno vno à Tabularum Capitolinarum supputatione, ut etiam Tacitus & Censorinus, qui Ludos sæculares his Consulibus, annoque vrbis octin-

gentesimo editos à Claudio tradunt, quemadmodum paulò post declarabo.

Auctor est Dio, Censuram hoc anno Claudium incepisse, multos Senatu mouisse, al- *Claudij Cas.*
lectis aliis in eorum locum. Hinc Sardinium Gailum Carthaginem migrare volentem *Censura.*
vt retineret, in Senatum legit, aureis compedibus ligandum esse dicens. Tacitus *geni* re-
fert libro xi. Claudium hoc anno munia Censoria vsurpantem, theatralem populi li-
centiam seueris edictis increpuisse. Cassiodorus cum Eusebio Censuram hanc anno su-
periori adscribunt. Sed Tacitum sequemur, qui anno sequenti censum peractum, & Lu-
strum conditum tradit. Valerium Atilicum bis Consulem, Metellinæ calumnias cir-
cumuentum, Claudius ad mortem voluntariam adegit. Eodem anno insulam enatam
scribit Dio prope Theram: Cassiodorus inter Theram & Therasiam stadiorum octo *insula enata*
magnitudine, sed Eusebij Chronicon secutus, biennio antè proditisse scribit. *ad 1 heram.*
Meminit & Orosius libro vii. cap. vi. Motus Orientis inter Parthos, Armenios, & Hircanos, Mi-
thridate, Gotarze & Bardane ducibus hoc anno exortos, lauius describit Tacitus li-
bro xi. & vt Cheruscis perentibus Rex a Claudio datus sit. Vespasianum patrem in
Britannia legatum ab hostibus obsessum, filij Titi Tribuni militum virtute & singulari
audacia liberatum refert Dio, subita irruptione percussio, disiecto, ac fere deletio hostium
exercitu. Gladiatorium Romæ spectaculum quotannis celebrandum instituit Claudius *Gladiatorium*
pecunia eorum qui Quæsturam adipiscerentur. Vide Tacitum & Dionem. *spectaculum.*

Ludi Sæculares sextum.

Ti. Claudio Drusi. f. Aug. Germanico. IV. Coss.
L. Vitellio P. f. III.

Ti. Claudio Drusi. f. Aug. Germanico
L. Vitellio P. f.

Ser. Papinio Q. f. Gallieno Mag. xv. vir.
P. Thrasca Pæto

Anno P. R. C. DCCXCIX
Ex. S. C. facti sunt.

- » Idem Consulibus, inquit Tacitus, octingentesimo post Romam conditam anno,
» quarto & sexagesimo quam Augustus ediderat, spectati sunt. Vtriusque Principis ratio- *Sæculares L.*
» nes prætermitto, satis narratas libris quibus res Imp. Domitiani composui. nam is quo- *di spectati sub*
» que edidit Ludos Sæculares, usque intentius ad sui sacerdotio xv. virali præditus, ac tum *Claudio Imp.*
» Prætor: quod non iactantia refero, sed quia collegio xv. virum antiquitus ea cura, & ma-
» gistratus potissimum exequiebantur officia ærimoniarum. Verum Taciti liber ille
nunc non extat. Plinius autem lib. vii. cap. xlviii. vbi de longissimis vitæ spatiis agit, sex-
aginta tres non amplius annos inter utrosque Sæculares Ludos fuisse refert, quod Capito-
linis Tabulis rectius conuenit. At autem utrisque Sæcularibus Ludis saltasse Stephanio-
nem, qui primus Togatas saltare instituit, & D. Augusti, & quos Claudius Cæsar Con-
sulatu suo quanto fecit. Quare non immerito his Claudij Ludis (vt auctor est Tran-
quillus) irrita passim vox præconis, more solemni populum inuitantis ad Ludos, quos
nec spectasset quisquam, nec spectaturus esset, cum superessent adhuc qui spectauerant, &
quidam histrionum producti olim, tunc quoque producerentur. *Præconis in*
Ludu Sæcula-
rib. publican-
du voc.

Prouinciæ.

Cn. Domitius // . f. // . Corbulo, Leg. Ti. Claudij Cæf. Aug. Germanici,
Procos. in Germania inferiore. Chaucos, prouinciam morte Sanquini Maximi de-
sertam duce Gannasco incurstantes, feliciter repressit. Disciplinam militarem apud legio-
nes ad ignauiam prolapsas, & populationibus solum modò gaudentes, ad veterem mo-
rem reduxit. Frisios acceptis oblidibus in alios à se descriptos agros transmigrare coë-
git. Idem leges, magistratus, Senatum imposuit, Gannalcum Chaucorum ducem no-
uos motus tentantem sustulit. Ob quæ triumphalia ornamenta Corbuloni concessit
Claudius, & non vltius arma promouere, sed legiones cis Rhenum in præsidio sistere
iussit, hominis peritiam militarem ac virtutes metuens. Et rediit Corbulo dictis parens;
tantum modò conquestus, feliciores quondam duces Romanos fuisse. Ne tamen otio
corrumperetur miles, inter Mosam & Rhenum fossam duxit ad xxiiii. milia passuum, *Fossa inter*
qua incertæ Oceani restagnationes prohiberentur. Vide Tacitum lib. xi. Dionem extre- *Mosam &*
mo libro lx. *Rhenum du-*
cta sub Clau-
dio Cæsare.

*Q. Curtius
Rufus.*

Q. Curtius // . f. // . n. Rufus, Leg. Ti. Claudij Cæs. Aug. Procos. in Germania. Obscura origine, gladiatore patre natus, Quæsturam & mox Præturam Tiberij suffragio affectus, denum sub Claudio Consulare imperium, & hoc anno triumphique insignia non diu post Corbulonem adeptus est, eò quòd in agro Mattiaco trans Rhenum recluserat specus quærendis venis argenti, vnde tenuis fructus, nec diuturnus fuit, sed legionibus cum damno labor. Atque ita subactus miles componit clanculum litteras exercituum nomine precantium Imperatorem, ut quibus permissurus esset exercitus, triumphalia ante tribueret. Hæc fere Tacitus libro xi. Item Suetonius scribit, epistolam communi legionum nomine extitisse ad Claudium, petentium ut legatis Consularibus simul cum exercitu & triumphalia darentur, ne causam belli quoquo modo quærerent.

L. Saluius M. f. // . n. Otho, pater Imperatoris, Africam Procos. obtinuit, Ser. Galbæ succedens, quàm seuerissimè administrasse Suetonius auctor est, ut supra in Illyrica legatione demonstraui.

A. Plautius M. f. A. n. Siluanus. ann. DCCXCIX.

Procos. ouans. ex. Britannia // . // .

*Britannicum
bellum.*

Bellum Britannicum à Claudio Cæsare excitatum, ipso absente, in hunc annum vsque varia fortuna gestum fuit, quemadmodum ex Dione possumus colligere, qui bellum illud Vespasianorum in primis virtute, patris atque filij (qui ambo postea ad Imperium peruenere) confectum fuisse narrat. Plautium e provincia reuersum, ob res bene gestas laudatum ac triumpho decoratum. Sed ouatione hoc intelligendum esse docet Tranquillus: A. Plautio, inquit, etiam ouationem decreuit, ingressoque urbem obuiam progressus, & in Capitolium eunti, & inde rursus reuertenti latus texit. Ouationem appellat, item Tacitus de eodem Plautio scribens libro xiiii. Pomponia (inquit) Græcina insignis famina Plautio, qui ouans se de Britannis rettulit, nupta, ac superstitionis externæ rea, mariti iudicio permilla est. Ceterum Eutropius & Paulus Diaconus ouationem a triumpho non discernentes, Plautio triumphanti laudem texisse Claudium scribunt.

*A. Plautij
ouatio.*

ANNI P. R. C. DCCC.

Consules.

A. Vitellius L. f. P. n. Qui postea L. Vipsanius. // . f. // . n. Poplicola Augustus appellatus est.

Ex Kal. Iulij. L. Vitellius L. f. P. nepos.

C. Silius C. t. P. n. Nerua. in annum insequentem designatus erat, non iniit.

*A. & L. V.
siliij.*

IN Dione & Tabulis Græcis Consules eius anni non habentur. Tacitus autem prodit A. Vitellium, L. Vipsanium: Cassiodorus & Marianus Vitellium & Poplicolam, quod Vipsanij cognomen videtur esse. Eodem anno L. Vitellius P. f. post tertium Consulatum Censor, duos filios Consules vidit, auctore Tranquillo, cuius hæc verba sunt; Decessit paralyti, altero die quàm correptus est, duobus filijs superstitibus, quos Consules vidit, & quidem eodem ambos totoque anno, cum maiori minor in sex menses successisset. Quemadmodum & in Africa provincia alter alteri successit Imperatori frater, substititque fratri Imperator Legatus. Fratrem verò Imperatoris Lucium vocat Tacitus libro xvi. & inter Consulares recenset, quos secum Otho duxit in expeditionem Bebricensem contra Vitellium. Quin & lib. xix. breuiter & succincte dicit, Vespasianum, qui iam cum Plautio à Britannia reuersus erat, Vitellij Consulis hoc anno clientem fuisse, cum Vitellius pater collega Claudio foret in Censura. Paucissimis verbis insinuans summos eodem tempore patris & filij magistratus: quos multo clariùs exprimit Suetonius.

C. Silius C. t. P. n. Nerua. Messallinæ amatus, in annum insequentem, ipsa satagente, Consul designatus iamdiu ante fuerat, sed antequam iniret, cum Messallina, stupris adulteriisque vtriusque detectis, pœnas morte pependit: quemadmodum pulcherrimè in actis huius anni narrat Tacitus. Meminere Tranquillus & Dio. Pater eius fuit C. Silius, qui Germanici Legatus triumphalia meruit ex Germania, & postea à Tiberio damnatus repetundarum perit Tacito & Zonara auctoribus: item Seneca in Claudij Ludo, vbi locum mutuum auxilio manuscripti vetusti exemplaris bibliothecæ

S. Amau-

„S. Amandi in Belgica sic emendo: Hic erat C. Silius Cos. design. Iunius Pratorius, &c
 „Forte legendum; Cos. desig. vnus: Pratorij sex, Trallus, M. Heluius, Trogius, Cotta,
 „Tectus, Valens, Fabius eq. Rom. quos Narcissus duci iusserat. Messallina clanculariis
 stupris & adulteriis non contenta, C. Silio, quem anno superiore Consulem in secundum
 annum designari curarat, nuplit, dote inter Auspices consignata, & Claudio ab vrbe
 Ostiam sacrificij causa profecto, palam nuptiarum sollemnia Romę celebrat. Res à Nar-
 cisso liberto ad Claudium delata est. Quo confestim Romam reuerso, rapti ad suppli-
 cium C. Silius aliq̃ue plures equites Rom. illustres, Messallinę adulteri, ac nouarum
 nuptiarum conscij, & paullo post Messallina in hortis Lucullianis Narcisso iubente occi-
 ditur. Palans libertus non diu postea Claudio nouum matrimonium cum Germanici *Messallina mors.*
 fratris filia Agrippina, quę ex Cn. Domitio Neronem genuerat, conciliauit. Statimque *Agrippina*
 Octauia Claudij filia, vt duplicaretur incestus, Neroni iuncta; L. Silano, cui multo ante *Claudijxor.*
 eam desponderat Claudius, reiecto. Vide Tacitum, Suetonium, & Dionem.

Cens. Ti. Claudius. Drusi. f. Caesar Aug. Germanicus. L. Vitellius. P. f.

Lustr. sc. LXXIII.

Gessit & Censuram Claudius cum L. Vitellio intermissam diu post Paullum Plan-
 cumque Censores: sed hanc quoque inæqualiter varioque & animo & eventu; multa *ClaudijCa-
laria Censura.*
 nimirum frigide & stolide aliquoties ex iudicij inopia. Cum de supplendo Senatu agere-
 tur, Gallię Comata, quę iam dudum ciuitatem Rom. erat assecuta, ius adipiscendo-
 rum in vrbe honorum indulgit, habita super ea re in Senatu ornatissima oratione, quam
 Tacitus libro xi. recenset. primique Senatorum in vrbe ius adepti sunt Hedui, quod *Hedui, fratres*
 datum foederi antiquo, quo soli Gallorum, fratres pop. Romani sunt appellati. Vetustis *Rom. dicti.*
 simum quemque Senatorum deinde in numerum patriciorum asciuit: famulos probis
 Senatu depulit exemplo Augusti, monitos ante vt vitio cederent. Ob quę Vipstanus
 Consul Claudium Patrem Senatus appellandum censuit, sed assentationem reiecit Clau-
 dius. At in recognitione equitum, iuuenem plenum probi, sed quem pater probatissi-
 mum sibi affirmabat, sine ignominia dimisit, habere dicens censorem suum. Alium
 adulteris famulum nihil amplius quam monuit, vt parcius vel cautius ætatar indul-
 geret, addiditque: Cur enim mihi sciendum quam amicum habeas? Cum orantibus fa-
 miliaribus notam dempsisset cuidam, Litura tamen, inquit, extet. Græcum, principem
 virum, ac ciuem Romanum, ob Latinę linguę ignorantiam in peregrinitatem redegit, *In peregrini-
tatem rede-
git.*
 ciuiumque numero expunxit. Notauit multos, & quosdam inopinantes, & plures sine
 dedecore innoxios, vt, quibus cælibatum, orbitatem, aut egestatem cum obiecisset, mari-
 tos, patres, atque opulentos se probarent. Legimus apud Plinium lib. xxxiii. in hac Cen-
 sura Flauium Proculum eq. Rom. trecentos fecisse reos, quos seruitute primum libera-
 tos sciebat, & ad annulorum aureorum iura nihilominus transfussent. Fuerunt & hæc in
 Censura eius notanda; in primis T. Fullonius Feronensis, annorum c. l. à Claudio
 census, quod verum apparuit, ex censibus quos ante detulerat collatis. Deinde quod
 essedum argenteum sumptuose fabricatum ac venale, ad sigillaria redimi, concidique
 coram imperauit. Quodque vno die xx. edicta proposuit, inter quę duo, quorum al-
 tero admonebat, vt vberi vinearum prouentu bene dolia picarentur, altero nihil æquę
 facere ad viperę morsum, quam taxi arboris succum. L. Vitellij collegę perniciosior ea *taxi arboris
succus eius bo-
no.*
 nota fuit, cum Censoris nomine seruiles fallacias obtegens, Agrippinæ in gratiam filio
 Neroni Octauiam ambientis, L. Silanum cui desponsata multo prius erat, lecto iam Se-
 natu, Lustroque condito, Senatu mouit, amores sororis lumen falso eidem obiciens.
 Lustrum ex more condidit Claudius, quo censa sunt ciuium LXX. centena, XLIV. milia.
 Cuius cum Tacito etiam Eusebius & Cassiodorus meminere, quod tamen non anno
 suo in eorum Chronicis annotatum est: nam biennio ante eam descriptionem factam
 vult Cassiodorus; & triennio Eusebius. Tacito quidem congruit Plinius libro x. cap. ii.
 scribens ex Corn. Valeriano Phœnicem in vrbem allatum, Claudij principis Censura, *phœnix in
vrbem alla-
tus sub Clau-
dio.*
 anno vrbis DCCC. & in comitio propositum: qui Sex. Papinio & Q. Plautio Coss. Aegy-
 ptum Tiberij tempore inuolauerat. Quod ita gestum præter Censurę, etiam vrbis actis
 annotatum fuit. Idem scribit Solinus cap. xxxvi. de Arabia. Hęc ferè ex Suetonio,
 Tacito, Plinio, aliisque iam nominatis. Atque deinceps Lustrum nullum conditum ante
 Vespasianum & Titum Censores, quos LXXV. condidisse ab vrbe condita, & a primo
 „Lustro Ser. Tullij regis Censorinus tradit, cuius verba sunt hæc: Cum inter primum à
 „Seruio Rege conditum Lustrum, & id quod ab Imp. Vespasiano v. & Cæsare III.
 „Coss. factum est, anni interfuerint paulo minus sexcentis quinquaginta, Lustra tamen per
 ea tempora non plura quam septuaginta sunt facta: & postea plane fieri desierunt.

Pratores.

L. Iunius M. f. M. n. Silanus. Coact. abdic. IIII. Kal. Ian. in eius loc. factus est
 // Eprius // f. // n. Marcellus. Quem inter oratores eius seculi enumerat Tacitus. L. Silano Claudius iam multò antè filiam alteram, quæ post Octavia appellata est, desponderat, iuuenemque generum sibi, & alias clarum, bello Britannico triumphalium insigni, atque inde gladiatorij muneris magnificentia protulerat ad studia vulgi. Ob hæc Agrippinæ inuisum, Vitellius ingruentium dominationum prouisor, tum Censoris nomine seruales fallacias obtegens, repente per edictum ordine Senatorio mouit, Iunæ Caluinæ sororis amores obiciens, quamquam lecto pridem Senatu, & Lustrò condito. Simul affinitatē Claudius diremit, adactusque Silanus eiurare magistratum, & reliquis Praturæ dies in Eprium Marcellum collatus est. Silanus infelix, desponsata abducta, die nuptiarum Claudij & Agrippinæ insequenti anno mortem sibi conscruit. Vide Tacitum libro XI. Suetonius ait, Silanum abdicare se Pratura ante quartum Kal. Ianuar. morique initio anni coactum, die ipso Claudij & Agrippinæ nuptiarum.

Prouinciæ.

C. Cassius // f. // n. Longinus, Syriam obtinuit, Vibio Marso successor datus. Iuriconsultus fuit qui antea Procos. Asiæ, prope modum à Caligula ob nomen ac genus fuit occisus, quemadmodum ante suo loco dixi. Ante triennium Syriæ præfatum à Claudio fuisse, Iosephus auctor est libro xv. & xx. item Zonaras: sed aliter Tacitus libro xxi. qui anno sequenti a C. Cassio Syriæ Procos. Parthis Meherdatem, ab ipsis Roma per Legatos accitum, Regem Claudij iussu datum fuisse tradit.

// Cadius // f. // n. Rufus, Proquaestore Bithyniam cum Ponto obtinuit. Anno sequenti Romam reuersus, accusantibus Bithynis, repetundarum damnatus, in exilium mittitur: Tacitus libro xxi. Idem xvi. scribit ab Othone rerum potente reuocatum postea & Senatui restitutum.

// Ventidius // f. // n. Cumanus, Iudæam obtinuit. Alexandri successor anno octauo monarchiæ Claudij, quo ingens Ierosolymis seditio efferebuit Azymorum diebus, ex militari petulantia, qua viginti circiter milia Iudæorum periere. Hinc populationes agrorum ac latrocinia exorta, per aliquot tempus durarunt. Vide Iosephum libro xx. cap. v. De bello Iudaico libro xi. cap. xi. & Zonaram.

C. Iulius Sex. f. Cor. Postumus, Ægyptum obtinuit. Quod docet titulus aræ votivæ antiquus, adhuc extans Romæ ad Forum Neræ, marmoreæ basi insculptus. Adfuisse videtur & statua Claudij aurea pondo quindecim. Refert autem inter alios eius titulos Consulatum quartum, Censuram, & septimam eius Tribunitiam potestatem, ex quibus colligimus, hoc anno dedicatam fuisse. Est autem inscriptio hæc:

PRO. SALUTE

TI. CLAUDI. CAESARIS. AVG. GERMANICI. PONT. MAX. TRIB. POT. VII. COS. IIII

IMP. XV. P. P. CENSORIS // // // // // LIBERORVMQVE // // // // //

EX. VOTO. SVSCEPTO. C. IVLIVS. SEX. F. COR. POSTVMVS. PRAEF. AEGYPTI

TI. CLAUDI. CAESARIS. AVG. GERMANICI EX. AVRI. P. XV.

Nomina Messallinæ, Britannici, ac Octaviæ crassa fuisse Neronis tempore suspicor.

ANNI P. R. C. DCCC I.

Consules.

C. Pompeius // f. // n. Longinus Gallus. Q. Verannius. Q. f. // nepos.

Ex // Mai. L. Meminius // f. // n. Pollio.

Q. Allius // f. // n. Maximus.

DIO & Tabulæ Græcæ parum aut nihil succurrunt in reddendis Consulum nominibus. In Tacito habemus C. Pompeium, Q. Verannium: in Cassiodoro & Mariano Verannium & Gallum. Frontinus ait, Q. Verannio, Pompeio Longino Coss. Cn. Donatius Afer in cura aquarum Didio Gallo successit. Recenset item Consules cum

cum anno vr̄bis condita Solinus cap. 11. breuiter ex actis publicis colligens & probans, vr̄bem Romam fuisse conditam Olympiadis vii. anno primo. Eius verba hæc sunt: Huic argumento id accedit, quod cum C. Pompeius Gallus & Q. Verannius, anno vr̄bis condita octingentesimo primo tuere Consules, Consulatu eorum Olympias septima & ducentesima actis publicis annotata est. Q. Verannium Trib. plebis ante habuimus. Fortassis ad hunc extat Onofandri libellus de optimo Imperatore. Tacitus autem, vbi Agrippinæ cum Claudio matrimonium describit, huius anni principio Consulem designatum appellat Memmium Pollionem, & magnis promissis inductum scribit, vt sententiam expromeret, qua hortaretur Claudius despondere Octauiam Domitio. Quem Consulem cum anno sequenti non habeamus, verisimile est, in partem huius anni designatum fuisse. Suffragatur inscriptio antiqua ad Fanum Fortunæ reperta, in qua ipse & collega leguntur, & ante Kal. Iunias inisse discimus:

*Onofander
de optimo
Imperatore.*

L. RASIVS. L. L.
POLYBIVS
PORTICVM. DEDIC
.X. KAL. IVN.
L. MEMMIO. POLLIONE
Q. ALLIO. MAXIMO COS.

Claudius Cæsar Agrippinam fratris Germanici filiam vxorem duxit, & eius in gratiam Senatus tale coniugiorum genus, quod ad id tempus habebatur incestum, decreto legitimum censuit. Mox Octauiam filiam L. Silano prius desponsatam, vxoris Agrippinæ filio L. Domitio despondit.

Parthi per Legatos ab vr̄be Regem Mehardatem petierunt, iussusq; à Claudio C. Cassius Procos. Syriæ ipsum ad Euphratis ripam ducere. Verum mox in regnum veniens Mehardates, à suis qui acciuerant desertus, à Gotarze aduersario superatus & captus est. Mithridates Bosporanus Regem Dandandorum exturbat, regis Soracorum Zorlinis auxilio. Ambo, expugnatis vr̄bibus à Iulio Aquila eq. Rom. qui cum cohortibus paucis in præsidio vicino manebat, & Eunone Adorsorum rege amico, in potestatem redacti, semet dediderunt. Zorlini venia data, Mithridates vinctus Romam ad Claudium missus est. Iturzi & Iudæi, defunctis Regibus, Syriæ additi, vt Tacitus, sed discrepat (vt antè dixi) Iosephus. Pomærium vr̄bis auxit eodem anno Cæsar Claudius more prisco, quo iis, qui protulere Imperium, etiam terminos vr̄bis propagare datur, veluti L. Sulla & Diuus Augustus fecerant. Extat adhuc Romæ rei illius memoria, marmorea in basi titulus sculptus, quem eo lubentius hic adfero, quod etiam à Claudio inuentas litteras quasdam, vltimi temporis ipso dominante receptas, contineat. Est autem talis:

TI. CLAVDIVS
DRVSI. F. CAISAR
AVG. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT
VIII. IMP. XVI. COS. IIII.
CENSOR. P. P
AVCTIS. POPVLI. ROMANI
FINIBVS. POMERIVM
AMPLIASIT. TERMINASITQVE

Vide Tacitum libro xii. Suetonium & Dionem.

Prætor.

T. Vinus .i. f. .i. Rufinus. Qui postea cum Imperatore Galba in Consulatu occisus est, hoc quasi tempore Prætor fuit, & post Præturam legionem præpositus, probatusque: sed Romam deinde reuersus, probro serui respersus est, tamquam scyphum aureum in conuiuio Claudij furatus. Et Claudius in posterum diem reuocato soli omnium fectilibus ministrari iussit: Auctores Tacitus lib. xvi. & Suetonius.

Furtum aurei scyphi quemado modum à Claudio.

Prouinciæ.

T. Flavius T. f. T. n. Sabinus, frater Vesp. Imp. Leg. Ti. Claudij Cæsaris Aug. Mæliam per septennium obtinuit, hoc quasi tempore impositus prouinciæ, quem-

Annal. Rom. Tom. 3.

C c c 3

admo-

admodum ex Taciti verbis elicere est, libro XIX. Quo loco eius exitum describit à Vitellianis in Capitolio capti & occisi: Hic exitus, inquit, viri, haud sanè spernendi, quinque » & xxx. stipendia in Rep. tegerat, domi militiaeque clarus. Innocentiam iustitiamque » eius non argueres, sermonis nimius erat. Id vnum septem annis quibus Mœtiam, duo- » decim quibus Præfecturam vrbs obtinuit, calumniatus est rumor. Hæc Tacitus. Occi- » sus autem Sabinus in vrbs Præfectura DCCCXXI. anno, capto à Vitellianis & incendio Capitolio. Aufer septem, ac vno intermedio, dein duodecim annos; & hoc ferè tempo- » re Mœtiam regere cepisse intelliges.

Junius T. n. Cilo Proquæstore Bithyniam cum Ponto obtinuit, Cadio Rufo succedens. Mithridatem regem deditum Romam vexit: quapropter Consularia insignia ei sunt decreta, sed Procuratorem Ponti appellat, deinde missum in damnati Cadij Rufi locum ex Dione colligimus, & vltra quadriennium prouinciam exhaustisse. Quo ferè tempore à Bithynis Romæ apud Claudium accusatus repetundarum, fauente Narcisso seruatus est. Cum enim multis clamoribus accusarent Bithyni, & Claudius præ turba non intelligens quid vellent, assistentes rogaret, quid dicerent Bithyni: Narcissum mentitum respondisse aiunt, Agere eos gratias Iunio. Claudium simplicem & credulum statim subdidisse: Prælit ergo eis adhuc biennium. In Tacito perperam Iunius Colo legitur. Rectius in Dione Cilo, à forma capitis cognomen tractum. Velius enim Longus de Orthographia, Cilones, longi & angusti capius homines appellari scribit.

*Cilones unde
Roma dicit.*

Ti. Claudius Aug. Libertus Felix, Iudæam obtinuit. Frater Palantis liberti, qui summæ apud Claudium tunc auctoritatis erat. Eo anno in Iudæam missus ob seditiones sub Cumano exortas. Nam tum Iudæi, vt antè dictum, speciem motus præbuerant, qui magis intestino in ipsos odio tum excreuit, Samaritanis & Galilæis per latrocinia ac cædes inuicem instantibus. Cui malo cum Ventidius Cumanus non satis occurreret, Samaritæ Felici attributi sunt, Ventidio Galilæi, vt diuisis Prætoribus, dissidiorum causæ fugerentur. Felix autem cuncta malefacta sibi impune ratus tanta potentia fratris submixto, ad deterrima Ventidio, ob diminutam prouinciam infenso, fuit æmulus. Igitur partes dissidio & contemptu regentium minus coercitæ, raptare inter se, immittere latronum globos, & aliquando prælis congregi iustis, spoliaque & prædæ ad Procuratores referre. Qui primo conuiuere ac latari, mox gliscente pernicie cum arma militum interiecissent, cæsi item milites, in Quadratus Syriæ tum Procos. à Claudio iussus anno post hunc tertio subuenisset. Cui causas seditionis cognoscenti, Iudæos plectere non fuit difficile, qui in necem militum proruperant: sed Cumanus & Felix cundationem adferebant; quia Claudius causis rebellionis auditis, ius statuendi etiam de Procuratoribus dederat. Sed Quadratus Felicem, qui gratia Romæ per fratrem pollebat, offendere veritus, inter iudices ostentauit receptum in tribunal, quò studia accusantium detererentur. Damnatusque flagitiorum, quæ duo commiserant, solus Cumanus in exilium pulsus est, & quies Iudææ reddita, quæ ab anno quo hæc accidere DCCCIV.

*Quadratus
Syria Procos.*

*S. Paulus
causam dixit
apud Felicem.
Act. xxiv.*

*Antonius Fe-
lix, libertus
Antonia de
quo Lucas
Act. 14. &
Tacitus.*

Felici tota deinde commissa est, apud quem Paullus Apostolus Ierosolymis causam dixit, vt in Actis, & Eusebij Chronico legimus. Vide omnia latius apud Iosephum libro XX. Zonaram, & Tacitum libro XII. quem in ea historia mutilatum & mancum intelliges. Prouinciam seditionibus & latrocinis inquietem semper habuit vsque ad annum DCCCVI. quo successor ei datus est. Repetundarum deinde à Iudæis accusatus, Palantis fratris gratia euasit. Suetonius trium reginarum maritum dicit. Vide præter iam nominatos & Eusebium in Chronico, & Apostolorum Acta. Antonium Felicem appellat Tacitus, nec male, Palas enim, & frater eius hic Felix, Antonia matris Claudij Aug. fuerant serui, sed in libertatem asserti, Claudia domui ex testamento accesserunt. De hoc Tacitus lib. XX. Iudæam prouinciam equitibus Rom. aut libertis permisit Claudius: è quibus Antonius Felix per omnem scruilitatem ac libidinem ius regum seruli ingenio exercuit, Drusilla Cleopatrz & Antonij nepte in matrimonium accepta, vt eiusdem Antonij, Felix progener, Claudius nepos esset.

ANNI P. R. C. DCCCII.

Consules.

C. Antistius C. f. C. n. Vetus. M. Suillius // f. // n. Rufus.

ANNVS insequens Consules habuit C. Antistium, M. Suillum, velut eos nominat Tacitus; vt autem Calliodorus, Veterem & Nerulianum, quod aliqui in Serulianum mutarunt, adoptatitium Suillum facientes: Tacitus Nerulinum P. Suillij filium libro xiii. nominat. Ego rem dubiam sub iudice relinquo donec quid certius repernatur. Suillum Rufum vocat Plin. libro vii. capite v. & Consulem fuisse scribit.

Adoptio in L. Domitium Agrippinæ f. auctoritate Palantis festinatur. Qui obstrictus Agrippinæ, vt conciliator nuptiarum ac mox stupro eius illigatus, stimulabat Claudium, consuleret Reip. Britannici pueritiam robore circumdaret. A quo euctus, biennio maiorem natu Domitium filio Britannico anteponit, habita apud Senatum oratione in eundem, quem à liberto acceperat, modum. Actæ Principi grates exquisitiore in Domitium adulatione, rogataque lex, qua in familiam Claudiam & nomen Neronis transferet, augetur & Agrippina cognomento Augustæ. Hinc titulus ille plurimum lucis accipit, qui eodem mox tempore signis argenteis votius adscriptus adhuc extat, in quo Nero Cæsaris filius, & Agrippina Augusta vocatur. Est autem iste:

PRO. SALVTE

TI. CLAVDI. CAES. AVG. GERMANICI. PONT. MAX
 TRIB. POTEST. X. IMP. XIIX. COS. IIII. DESIG. V
 SIGN. ARGENTI. P. X. ET. PRO. SALVTE
 NERONIS. CAESARIS. F. ET. AGRIPPINAE. AVG.
 SIGN. ARG. P. V. VOTO. SVSCEPT
 VIATORES. ET. SCRIBAE. LIBR. ET. PRAEF
 PRINCEPS. LATINVS. ET. FELIX. DED

Eodem quoque anno in Agrippinæ gratiam Vbiorum in oppidum colonia deducta est, in quo nata erat, cui nomen inditum ex ipsius vocabulo. Et fortè acciderat, vt eam gentem Rheno transgressam auus Agrippa in fidem acciperet.

Catti populabundi a legionibus Rom. circumuenti & cæsi sunt. Vannius Suenorum rex à sororis filiis regno pulsus, in Pannonia iussu Claudij agros accepit. Britanni rebellantes variis præliis tracti, & capto Caractaco duce denuò subiugati sunt. Vide Tacitum libro xii. & Suetonium, Dionem, & Zonaram.

Vannius Rex
 Suenorum.
 Britanni re-
 bellantes.

Prætor.

L. Annæus M. f. // n. Seneca, orator. Anno superiore Agrippina veniam exilij pro Seneca, simul Præturam impetrarat, ob claritudinem studiorum, vt Neronis pueritia tali magistro adolesceret, & consiliis eiusdem ad spem dominationis vteretur. Senecam verò Claudius initio principatus, Messallinæ instinctu, adulterij cum Iulia Agrippinæ sorore insinulatum in Corsicam relegauerat. Ex quo superiore, vt dixi, anno Agrippina intercedente reuocatum, & Prætura insuper ornatum fuisse, Tacitus libro xii. auctor est. Tranquillus iam tunc Senatorem dicit. Quæsturam ante exilium ipsum gessisse indicat Consolatio eius ad Albinam matrem.

L. Annæus
 Seneca Præ-
 tor, & Nero-
 ni præceptor.

Prouinciæ.

T. Vinidius // f. // n. Quadratus, Procos. Syriam obtinuit, C. Cassio succedens. Anno sequenti Iberos, Armenios ac Parthos inter se bellantes frustra compescere auctoritate conatus est, quemadmodum diffusè narrat Tacitus libro xii. in actis eius anni. Dissensiones ac latrocinia Iudæorum deinde sedauit, amoto atque Romam misso Cumanio, vt paullo ante declarauimus. Prouinciæ rexisse ad decennium, in eademque mortuum, ex Taciti libro xiii. & xiv. cognoscere est. In Iosepho incorrectè Numidius Quadatus legitur.

Q. Pomponius. // f. // n. Secundus, Leg. Procos. Ti. Claudij Cæs. Aug. in Germania superiore. Cattorum incursionem ultus est, vno prælio exercitu hostium

Q. Pompo-
 nius prætor.

Neroni, inquit Tacitus, virilis toga maturata est, quò capeffendæ Reip. habilis videretur. Et Cæsar adulationibus Senatus cessit, vt vigesimo ætatis anno Consulatum Nero iniret, atque interim designatus Proconsulare imperium extra urbem haberet, ac Princeps iuuentutis appellaretur. Additum nomine eius donatiuum militi, congiarium plebi. Claudio autem arcus marmoreus in honorem, titulis & imaginibus domus suæ insignis, erectus; veluti ex fragmentis, nuper Romæ in Via lata erutis, colligere est: inter quæ reperitur vndecima huius anni Tribunitia potestas. Titulos autem Antoniae matris, Germanici fratris, Agrippinae vxoris, Neronis & Octaviae filiorum ad me misit Nicolaus Florentius, vir vti doctus & perhumanus, ita mihi non parum amicus. Ex quibus hoc loco Neronis titulum ascribere satis erit, in quo item honores hoc anno ipsi (vt Tacitus auctor est) decreti leguntur: verum litteras vetustate erosas vel contractas hoc modo suppleui:

N E R O N I
CLAUDIO. AVG. F. CAISAR
DRUSO. GERMANICO
PONTIF. AVGVRI. XVIR. S. F
VIIIIR. EPVLON
COS. design. Procos
PRINCIPI. IVENTVTIS

Consul itaque designatus, Procos. ac Princeps iuuentutis deinceps appellatus ad Imperij vsque initium, quo primum cepit Consulatum, licet necdum viginti annorum esset. Reperiuntur adhuc aurei argenteique nummi, congiario donatiuoque, in tallor, tum distributi, in quibus etiam Consul designatus, Princepsq; iuuentutis appellatur. Verum hæc Laurino Goltzioque nostris excutienda reliquimus; quorum opus De numismatibus antiquis in lucem producit.

Prodigia quæ hoc anno interuenere, Tacitus recenset diffusè: bellum item Armeniorum cum Iberis; vtque occuparit Armeniam Vologeses Parthorum Rex, fratremq; Tridatem regno illi imposuerit, vi bis insuper famem, & ex hac seditionem plebis contra Claudium, qui in toto fragminibus panis a plebeia multitudine ita infestatus fuit, vt ægre, nec nisi poetico eundem in palatium potuerit. Quemadmodum Suetonius & item Orosius scribunt. Meminit Eusebius in Chronico, tres quoque soles tum visos referens, de quo Plinius ita libro 11, cap. xxxvii. Et nostra vidit ætas, Divo Claudio Principe, Consulatu eius quinto, Cornelio Orfito collega, tres soles.

Prouinciæ.

Julius .i. f. .n. Pelignus, Cappadociam Proquaestore obtinuit. Ignavi animi, & de diculo corporis habitu iuxta despiciendus, sed Claudio perquam familiaris. Is auxilium provincialium contractis; tamquam recuperaturus pop. Rom. nomine Armeniam, donis Rhadamisti Iberi, qui eam occupauerat, & suamet necessitate compellus, vltro regium insignie ipsum sumere hortatur, sumentique adest auctor & satellites: Tacitus lib. xii.

A N N I . P . R . C . D C C C I V .

Consules.

Faustus Cornelius .i. f. .n. Sulla. L. Saluius L. f. M. n. Otho Titianus.
Ex .i. f. .n. Seruilius .i. f. .n. Barca Soranus.

SEQUVNTVR Consules in Cassiodoro & Mariano, si correctè legas, Sulla & Saluius, non Siluanus & Silurus: in Tabulis Cuspiniani Sulla & Otho: in Tacito autem Faustus Sulla, & Saluius Otho. Frontinus Sullam & Titianum hos appellat: quod facit vt fratrem Imperatoris Othonis fuisse putem L. Titianum, qui Procos. Aliam anno suo sortitus est, quando Salurum Othonem appelleret Tacitus, qui eiusdem anni principio Consulem designatum insuper nominat Barcam Soranum, vbi de Palantis honoribus agit, cui Prætoria insignia, & centies quinquagies seistertium centuisse dicit. Cum ergo Consulem anno inlequenti Barcam non reperiamus, in parte huius anni sufficium arbitror,

*Faustus Sulla
gener Claudij
Imp.*

ror, quem Asia Procos. deinde suo anno fuisse constabit. Faustus Sulla (Suetonio, Tacito, ac Zonara ex Dione auctoribus) gener erat Claudij per nuptias Antonia filie, quam illi, Cn. Pompeio occiso, collocauerat. Cuius nobilitas Neroni deinde suspecta, exilij ac mortis occasio fuit.

*Mathematici
deuotio Italia
pulsi.
Iudeorum se-
ditiones com-
posita.*

Mathematici S. C. Italia denuò pulsi. Statutum insuper, Vti fœmina ignaro domino commixta seruo, in sui seruitutem consensisse diceretur, & qui nati essent, pro libertis haberentur, Iudeorum seditiones & discordia inter Galilæos & Samaritas Cumano Ventidio ac Felice liberto auctoribus, per Vindium Quadratum Syria Procos. compositæ sunt, Cumano Romam, atque inde in exilium misso. Prouinciæ solus postea Felix rexit. Nec multò post agrestium Cilicem motus Trolobore duce excitati, per Antiochum regem sedati sunt. Interim in Italia Claudius Fucinum emittit, & Naumachiam in ipso lacu magnificentissimè exhibuit, quam pulchre describunt Tacitus, Dio, Suetonius, & Eusebius de Temporibus.

Eodem anno duos Aquæductus à Caligula primùm inchoatos, magnificentissimè consummatos dedicauit, vt & titulus indicat formis ipsis insculptus litteris cubitalibus, quo loco vrbi simul inferuntur, ad portam Esquilinam. Is talis est:

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CÆSAR. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONT. MAXIM
TRIBVNICA. POTESTATE. XII. COS. V. IMPERATOR. XXVII. PATER. PATRIÆ
AQVAS. CLAVDIAM. EX. FONTIBVS. QVI. VOCABANTVR. CERVLEVS. ET. CVRTIYS. A. VILLIARIO. XXXV
ITEM. ANIENEM. NOVAM. A. MILLIARIO. LXII. SVA. IMPENSA. IN. VRBEM. DEDVCENDAS. CVRAVIT
Eadem scribit Frontinus qui congruit potestati Tribunitæ XII. Claudij, nominatque Consules eius anni ordinarios; sed numerus annorum vrbs aliquantulum incorre-
ctus est.

Prouinciæ.

T. Statilius T. f. T. n. Taurus. Procos. Atticam obtinuit. Ex prouincia anno sequenti reuersus, Agrippina hortis eius inhians, reus factus est à Legato suo Tarquinio Prisco, qui pauca repetundarum crimina, magicas insuper superstitiones obiebat. Nec ille diutius falsum accusatorem indigna sorte percellus, vim vitæ suæ attulit ante sententiam Senatus. Tarquinius tamen Curia exactus est: quod Patres odio delatorum contra ambitum Agrippinæ peruicerunt: Tacitus XII. lib. Meminit & libro XIV. ♦

ANNI P. R. C. DCCC V.

Consules.

D. Iunius // f. // n. Silanus.

Q. Haterius D. f. Q. n. Antoninus.

TACITVS D. Iunium, Q. Haterium suggerit: Tabulæ Cuspiniani Silanum & Antoninum: Cassiodorus, si correctus esset, Silanum & Haterium Antoninum. Quos Consulari familia natos, nemini dubium: sed ad quosnam parentes certo referendi sint, nobis incertum.

*Nero Octa-
uiam duxit.
Illeusib data
immunitas.*

Nero Octauiam Cæsaris filiam vxorem duxit. Illeusibus immunitatem, Rhodiis libertatem diserta oratione in Senatu habita impetrauit. Apamienibus & Byzantiis tributa in quinquennium sunt remissa. Vide Tacitum libro XII. Suetonium in Nerone.

Prouincia.

A. Didius // f. // n. Gallus, Legatus Aug. Propr. Britanniam obtinuit. P. Ostorio Scapulæ hoc quasi tempore in prouincia mortuo successor à Claudio missus. In prouinciæ veniens, morte Legati res turbidas inuenit, aduersa interim legionis pugna aduersum Siluras. Igitur Didius utcumque motus componere, & arcere hostem satis habuit. Vide apud Tacitum latius libro XII. eius res in prouincia gestas. Meminit in vita Agricola: Mox Didius Gallus, inquit, parta à prioribus continuit, paucis admodum ca. // stellis in vteriora promotis, per quæ fama aucti officij quæreretur. Et rursus libro XIV. // vbi mendosè Auitus appellatur: In Britannia, inquit, neque A. Didius Legatus, vt me- // morau, nisi parta retinuerat. //

Quæstor.

// Heluidius // f. // n. Priscus. hoc quasi tempore. Ingenio illustri altioribus
studij

studiis additus: qui Quæstorius adhuc à Patro Thrasea gener delectus, à moribus soceri nihil æque ac libertatem haurit, ob cuius amicitiam à Nerone in exilium actus, post à Galba Senatui restitutus est, ut Tacitus libro xx.

ANNI P. R. C. DCCCVI.

Consules.

M. Asinius // . f. // . n. Marcellus. M. Acilius // . f. // . n. Auiola.

SVBSEQUVNTVR Consules in Tacito M. Asinius, M. Acilius: in Cassiodoro, Mariano, & Cuspiniani Tabulis Marcellus & Auiola. Suetonius & Seneca in Claudij Ludo, Asinium Marcellum & Acilium Auiolam nominant. Asinium Marcellum Pollio proauo clarum dicit Tacitus libro xiv.

Principio anni, rerum mutationem in deterius portendi, crebris prodigiis cognitum ^{Prodigia} fuisse scribunt Tacitus, Dio, & Tranquillus: numeratumque inter ostenta, diminutus ^{morsu Clau-} omnium magistratuum numerus, Quæstore, Ædili, Tribuno, ac Prætoris, & Consule, ^{dy Imp.} paucos intra menses defunctis. Porro quinam illi fuerint, difficile nobis esset statuere. Refert item Tranquillus, Claudium neminem hoc anno Consulem designasse ultra mensē quo mortuus est, quasi quodam prælagio mortis suæ. Quare dubio procul hoc anno suscepti fuerunt, cum 111. Idus Octobris veneno perierit, Suetonio, Dione ac Tacito auctoribus. Ex quibus late satis intelligere est, quemadmodum mors illi ab Agrippina <sup>Clau-
dius Ca-</sup> vxore procurata fuit. vixit annos LXIII. imperauit XIII. menses VIII. dies XX. Diuini ^{for mortuus.} honores mortuo decreti, ac funus solemne perinde ac Diuo Augusto celebratum.

Mortuo Claudio, comitante Afranio Burro Præfecto prætorij, Nero ex palatio ca- ^{Nero fit Im-} stris lectica illatus, promisso donatiuo, confestim ab exercitu Imperator salutatur. Sen- ^{perator.} tentiam militum secuta sunt Patrum consulta; nec dubitatum est apud prouincias. Decernuntur ei omnia Principum insignia ac tituli, sed Patris patriæ cognomen propter ætatem (non enim excedebat annum xvi.) recusauit, non tamen diu distulit.

Prouinciæ.

M. Iunius M. f. M. n. Silanus, Asiam Procos. obtinuit. Agrippinæ dolo, noui Principatus Neronis initio, in prouincia veneno extinctus. Diui Augusti abnepos fuit, ^{ut Tacitus libro xiii. Item Plinius libro vii. cap. xiii. Diuus Augustus, inquit, in reli-} qua exemplorum raritate, neptis suæ nepotem vidit genitum quo excellit anno M. Si- ^{lanum: qui cum Asiam obtineret post Consulatum, Neronis Principis successione, vene-} no eius interemptus est.

Cn. Domitius // . f. // . n. Corbulo, Leg. Neronis Claudij Cæs. Aug. Germanici Procos. in Armenia. Vologesem Parthorum regem prouincia decedere coëgit, & ad obsides dandos induxit ipse & Vinidius Quadratus Syriæ procos. Prouinciā in annum vsque DCCCXI. obtinuit, quo Syriam insuper morte Vinidij Procos. vacuam adeptus est, cum biennio ante bellum cum Parthis renouasset, & Artaxata urbem regiam Armeniæ cepisset: Tacitus libro xiii. Meminit sæpè Plinius, eius auctoritatem adducens in Orientalium regionum situ & conditione describenda, de quibus accuratissima Com- ^{Domitius} mentaria reliquisse videtur. Sic libro ii. cap. Lxx. docet Corbulonem annotasse solis ^{Corbulo do-} defectum anno DCCCx. contigisse in Armenia pridie Kal. Maij inter horam diei deci- ^{rebus Orisid.} mam & vndecimam; qui in Campania eodem die contigerat inter horam diei septi- ^{Solis eclipsis.} mam & octauam. Anno DCCCxiv. cum Parthi simul Armeniam & Syriam inuasissent, missus ad Armeniam obtinendam Legatus Procos. C. Cæsonius: qui cum ob imperitiam male res gessisset, Armenia rursus anno sequenti commissa est Corbuloni, & simul omnes Orientis copiæ: mandatumque vicinis Regibus, Prætoribus, Præfectis, Procuratori- bus, Corbulonis iussu facerent, in tantum ferè modum aucta eius potestate, quem popu- lus Rom. Cn. Pompeio bellum piraticum gesturo dederat. Exinde Parthos ad pacem pe- tendam, Tridatemque, ut Romæ à Nerone regnum Armeniæ ac diadema acciperet, compulit. Neroni tandem ob virtutes metuendus, cum honorum specie in Achaia ab eodem euocaretur, missis obuiam percussoribus, eius iussu ad mortem in itinere adactus est anno DCCCxix. Ziphulius ex Dione, <sup>Cn. Corbulo-
ni sub Nero-
ne interitus.</sup>

ANNI P. R. C. DCCCVII.

Consules.

Nero Claudius Cæsar. Diui Claudii. f. L. Antistius C. f. C. n. Vetus.

Augustus Germanicus. Prid. Kal. Mart.

abdicauit. In eius locum fact. est

11. 11. f. 11. n. 11.

TACITVS Consules nominat Claudium Neronem, L. Antistium: Cassiodorus & Pontificum Catalogus antiquus, cuius antè mentionē feci, Neronem ac Veterem. De Consulatu hoc Antistii loquitur etiam Tacitus libro xvi. vbi de eius exitu, & filia pro patre Neronem deprecante, ne Consulatus sui quondam collegam dederet liberto. Primum verò hunc Consulatum Nero biestrem gessit, auctore Tranquillo, cuius verba sunt hæc: Consulatus, inquit, quatuor gessit, primum biestrem, secundum & nouissi-
mum semestres, tertium quadrimestrem. Medios duos continuauit, reliquos intra
annua spatia variauit. Ex his facile colligimus, anni insequentis Consules in Cassiodo-
ro deesse, qui Neronis priores Consulatus coniungit. Quis autem Kal. Martiis Neroni
successit, nobis ignotum. Nec etiam constat qui successit ex Kal. Iulijs, quandoquidem
in lex plerumque menses Consulatus dedisse Neronem Tranquillus testetur. Sed quis
reperiat omnes successores? cum tam negligenter eos annotarint Historici, parum referre
putantes eos nescire, qui nihil cognitione dignum perpetrarunt, sed quorum provincia-
les magistratus occurrunt, urbanos item etui in lucem posse optare. Reperio Pompeium
Paulinum & L. Veterem Germanias rexisse legatos Procos. biennio postea, ut videatur
hoc eodem anno successus Consulatum quoque gessisse Pompeius, quo Antistius. Sed de
his nihil certi. Constat nihilominus Consulem fuisse, nam Consulatem non semel ap-
pellat Tacitus, ut Licinium Mucianum Plinius & idem Tacitus: qui anno deinde suo
Syriam Procos. rexit.

Consules sus-
fecti ab Histo-
ricis fere
omissi.

Agrippina
Neronis ma-
ter.

Kal. Ianuarijs cum in acta Principis iurarent magistratus, in sua acta iurare collegam
Antistium prohibuit Nero, laudante vehementer Senatu, ut iuuenilis animus leuium
quoque rerum gloria sublatus, maiores continuaret. In dissensionem paullo post cum
Agrippina venit, ob Actes libertæ amorem. Britannicum fratrem in conuiuio palam
veneno sustulit. De matris nece cogitare cepit. Vide Tacitum libro xiii. Tranquillum,
Xiphilinum, & Zonaram ex Dione.

Prætor.

A. Fabricius .i. f. .i. n. Veiento, Ludos Circenses daturus, canes subiugatos pro
equis introduxit in Circum. Vide Xiphilinum in Nerone. Meminit Fabricij Veien-
tonis Tacitus lib. xiv. Italia à Nerone pullum referens partim ob suos libros Codicillo-
rum titulo, in quibus probrosa in Patres & Sacerdotes multa scripserat, partim ob vendi-
tata ab eo munera Principis, & adipiscendorum honorum ius.

A. Veiento
cur à Nerone
Italia pulsum.

Prouinciæ.

Q. Curtius .i. f. .i. n. Rufus, Africam Procos. obtinuit, hoc quasi tempore.
Quem patre gladiatore natum triumphalia sub Claudio adeptum dixi. In prouincia
mortuus, fatale præsagium impleuit, quod multos ante annos, cum sectator Quæstoris
in Africa degeret, Adrumeti obuenerat, oblata ei specie muliebri ultra modum huma-
num, & audita voce; Tu es Rufe, qui in hanc prouinciā Procos. venies. Vide Tacitum
libro xi. Plin. epist. lib. vii. ad Suram.

Q. Curtius Ru-
fo uisum ob-
uenerat edis-
serunt fuit.

Vilpantius .i. f. .i. n. Lanus, Procos. Sardiniam obtinuit. Anno sequenti re-
petundarum Romæ damnatus est, ob prouinciā auarè habitam: Tacitus lib. xiii.

ANNI P. R. C. DCCCVIII.

Consules.

Q. Volusius L. f. // Saturninus. P. Cornelius P. f. // n. Scipio.

Ex Kal. Iul. // . f. // n. //

// . f. // n. //

IN Cassiodoro & Mariano non habentur hi Consules. Tacitus Q. Volusium, P. Cæpionem nominat, sed mendosa sunt exemplaria. Rectius Tabulæ Cuspiniani Saturninum & Scipionem, quemadmodum & in Catalogo nostro Pontificum Romanorum leguntur sic: Linus annis xi. mens. iv. d. xii. Fuit temporibus Neronis, a Consulatu Saturnini & Scipionis, usque Capitone & Rufo. Extat etiam Neapoli inscriptio antiqua in ædibus quondam Iouiani Pontani, in qua sic item habentur:

Q. VOLVSIO. SATVRNINO

P. CORNELIO. SCIP. COS

AVGVSTALES

QVI // // // // CLAVDIO

CAESARI. AVGVST. ET

// // // // AVGVSTAE

I. O. M. ET. GENIO. COLONIAE

LVDOS. FECER. XIII. XII. K. MART

L. Volusio Saturnino Præfecto urbis, Volusium Saturninum, qui Cos. fuit, genitum, anno ætatis suæ LXII. scribit Plinius libro VII. cap. XIV. Suffecti fortassis ex Kal. Iulij Curtilius Mancina & Dubius Auitus, qui biennio post simul in vtraque Germania Legati Præcess. L. Veteri & Pompeio Paulino successerunt.

Otium foris fuit, auctore Tacito, domi fœda lasciuia, qua Nero seruili veste lupanaria pererrabat, perque urbem grassabatur passim obuiis infestus. Histriones denud ob popularem seditionem & discordiam Italia pulsi sunt. S. C. de reuocandis in seruitutem in-
gratis liberis Claudio factum Principe, fuit moderatum. Tribunorum plebis & ^{Senatus con-} ^{sultum ut in-} ^{gratis liber-} ^{em.} ^{Edi-} ^{lium potestas} S. C. cohibita est ætius, statutumque, quantum curules, quantum pl. bei pignoris caperent, vel pœnæ irrogarent. Vide Tacitum libro XIIII. Suetonium, & Xiphilinum.

Prætor.

// Vibullius // f. // nepos. In Senatu de Antistio Tribuno plebis conquestus est, quod immodestos fautores histrionum, & à Prætore in vincula ductos, omitti iussisset. Comprobauere Patres, incusata Antistij licentia: Tacitus libro XIIII.

Trib. plebis.

// Antistius // f. // n. Sossianus. A Vibulho Prætore in carcerem ductos liberavit, quapropter increpitus à Senatu fuit. Simul prohibiti Tribuni ius Prætorum & Consulatum præripere, aut vocare ex Italia cum quibus lege agi posset. Addidit L. Piso Cos. designatus, nequid intra domum pro potestate animaduernerent, nève mulctam ab iis dictam Quæstores ærarij in publicas tabulas ante quatuor menses referrent: medio temporis contradicere liceret, deque eo Consules statuerent: Tacitus lib. XIIII.

// Heluidius // f. // n. Priscus. Quæstorem ærarij Obultronium Sabinum accusauit, tamquam ius hastæ aduersus inopes inclementer augeret. Heluidius hoc anno igitur Tribunus plebis, qui Quæstorius adhuc gener à Præto Thrasea delectus fuerat: Tacitus ibidem ex libro XX.

Quæstor.

// Obultronius // f. f. // n. Sabinus. Ærarij curam obtinuit, ab Heluidio Prisco, ut dixi, accusatus: ideoque Princeps curam tabularum Publicarum à Quæstoribus ad Præfectos transtulit, exemplo Augusti, qui permisit Senatui deligere Præfectos. Dein

Quæstores & Prætores. ambitu suffragiorum suspecto, sorte ducebantur ex numero Prætorum qui præessent. Neque id diu mansit, quia fors deerrabat ad parum idoneos. Tunc Claudius, ut suo loco dixi, Quæstores anno urbis DCCXCVI. rursus imposuit, usque ne metu offentionem se-
gnius consularent, extra ordinem honores permisit. Dio, ut ad triennium administra-
rent, & deinde Prætores crearentur, statuisse, auctor est. Sed de erat robur ætatis eum pri-
mum magistratum capessentibus, igitur Nero Prætura fundos & experientia probatos
delegit: Tacitus lib. xiiii. Rursus libro xvii. Obultronium Sabinum in Hispania occi-
sum a Galba scribit.

Prouinciæ.

Q. Sulpicius Q. f. Q. n. Camerinus Pythicus, Procos. Africam obtinuit. Prouincia anno sequenti decedens, à priuatis & paucis sæuitiæ magis quam captarum pecuniarum reus factus, a Nerone demum absoluitur: Tacitus lib. xiiii. Patrem sub Augusto Consulem anno DCCXXI. habuisse videtur. Occisus tandem Romæ cum filio ob Pythici cognomen ab Helio Neronis Liberto, ut Xiphilinus ex Dione.

C. . . . f. . . n. Balbillus, Ægyptum obtinuit, Agrippinæ Augustæ gratia: Ta-
citus libro xiiii. Meminit item Seneca Nat. Quæstionum libro iv. Balbillus, inquit, vi-
rorum optimus, præfectusque in omni litterarum genere rarissimus, auctor est, cum ipse
Præfectus obtineret Ægyptum, Heractio ostio Nili, quod est maximum, spectaculo
sibi fuisse delphinarum a mari occurrentium, & crocodilorum a flumine aduersum
ag. nen agentium, velut pro partibus prælium. Crocodilos ab animalibus placidis
morsuque innoxius victos. Vide apud Auctorem, qua ratione victi fuerint.

. . . . f. . . n. Feltsus, Iudæam obtinuit. Felci Claudio successor hoc an-
no datus, Paulum Apostolum victum Romam misit, ut in Eusebio legimus, obti-
nitque quinquennio prouinciam assidue seditionibus turbidam, & in eadem mortuus
est, quemadmodum latius enarrant Iosephus libro Antiq. xx. de bello Iudaico libro ii.
& Zonaras libro i.

. . . . f. . . n. Cossutianus Capito, Ciliciam obtinuit. Maculosum ac fœdum
appellat, & anno sequenti à prouincialibus accusatum & repetundarum lege damnatum
dicit Tacitus libro xiiii. Meminit item libro xiv. Tigillini foceri precibus Senatorium
ordinem postea recepisse dicens. Et rursus libro xvi. Patu Thralæx auctoritate conci-
disse scribit.

. . . . f. . . n. Marcellus, Propr. Pamphiliam obtinuit. A Lyciis anno
sequenti repetundarum accusatus, sed absolutus est: Tacitus ibidem. Porro Lycios à
Claudio libertate spoliatos & Pamphilæ adiunctos, suo loco dixi.

ANNI P. R. C. DCCCIX.

Consules.

Nero Claudius Cæsar, Diui Claudii f. L. Calpurnius L. f. L. n. Piso.

Aug. Germanicus ii.

Ex. Kal. Iul'is. . . . f. . . n. . . .

. . . . f. . . n. . . .

HA BENT eius anni Consules Cassiodorus & Marianus Neronem ii. & Pisonem:
sic item Tacitus, Nerone secundum, inquit, L. Pisonem Consulibus pauca memo-
ria digna euenerunt. L. Piso Præfecti urbis sub Tiberio filius videtur. Neronis verò seme-
strem hunc Consulatum fuisse, ex Tranquillo constat, cuius verba superius adduxi. Sus-
fectos tamen ex Kal. Iulius non statuere certe possem, ut neque annis sequentibus. Onu-
frius hoc anno Ducennium Geminum ac Pompeium Paullinum suffecit, adductus
Taciti verbis, qui Consulares vocat, & simul cum L. Pione huius anni ordinario Con-
sule quinquennio post a Nerone vedigalibus publicis præpositos scribit. Sed Paullinum
hoc anno Legatum obtinuisse Germaniam inferiorem constat ex Tacito. Forlan Fon-
teus Agrippa ex suffectis fuit, qui Asiam, & deinde Mætiæm Procos. belli Vitelliani
tempore tenuit, auctore Tacito lib. xix.

*Colonia fir-
mata.
Leges à Nero-
ne lata.*

Coloniæ Capua atque Nuceria colonis additis firmatæ sunt, plebi congiarium
quadrigeni nummi viritim dati. Edixit Cæsar, Ne quis magistratus, aut Pro-
curator,

curator, qui prouinciam obtineret, gladiatoria, venationes, aut quod aliud ludicrū ederet. S. C. de feruis dominorum intersectoribus factum, pari cum iis pœna plectendos etiam testamento manumidos, qui sub eodem tecto mansissent. Vide Tacitum lib. xiii.

Prouinciæ.

Q. Verannius Q. f. . n. Leg. Neronis Claudij Cæs. Aug. Procos. in Britannia. A. Didio successit; de quo Tacitus lib. xiv. his verbis: In Britannia neque A. Didius Legatus, vt memorauimus, nisi parta retinuerat, & successor Verannius modicis excursibus siluas populatus, quin ultra bellum proferret, morte prohibitus est, magna, dum vixit, seueritatis fama. Idem in vita Agricola: Didium (inquit) Verannius excepit, ilque intra annum extinctus est.

. Aelius n. Gracilis, Leg. Neronis Cæs. Aug. Propr. Galliam Belgicam obtinuit. Inuidens opera L. Vetere Procos. incepto, deterruit ipsum ne legiones alienæ prouinciæ inferret, neque studia Galliarum affectaret, formidolosum hoc Imperatori dicatans, quomodo plerumque conatus prohibentur honesti, vt Tacitus libro xiii.

. Pompeius f. n. Siluanus, Africam Procos. obtinuit. Anno insequenti Romam reuersus, repetundarum postulatus est: sed valuit pecunia, ne damnaretur: Tacitus libro xiii.

L. Antistius C. f. C. n. Vetus, Leg. Neronis Cæs. Aug. Procos. in Germania superiore. Quietis in prouincia rebus, ne segnem militem attineret, Mosellam atque Araram, facta inter vtrumque fossa, connectere parabat, vt copiar per mare ex Italia, dein Rhodano & Arare subuectæ, per eam fossam, mox flauio Mosella in Rhenum, ex indeque in Oceanum decurrerent, sublatusq; itinerum difficultatibus, nauigabilia inter se Occidentis Septentrionisque littora fierent. Sed opus aliorum consiliis deterritus intermisit: Tacitus lib. xiii.

. Pompeius t. n. Paulinus, Leg. Neronis Cæs. Aug. Procos. in Germania inferiore. Vt militem exerceeret, inchoatum à Druso ante tres & sexaginta annos aggerem coercendo Rheno absoluit: Tacitus ibidem.

ANNI . P. R. C. DCCCX.

Consules.

Nero. Claudius Cæsar Diui Claudii. f. M. Valerius M. f. M. n. Messalla.
Aug. Germanicus iiii. prid. Kal. Mai.
Abd. in eius loc. factus est

. f. n.
C. Suetonius f. n. Paullinus.

NERONEM tertium & Messallam Consules suggerunt Cassiodorus & Marianus, de quibus ita Tacitus libro xiii. Nerone tertium, inquit, Consule, simul iniunctum Consulatam Valerius Messalla, cuius proauum oratorem Coruini Diui Augusti abauo Neronis collegam in eo magistratu fuisse pauci iam senum meminerant Neronis autem tertium Consulatam quadrimestrem fuisse, Tranquillus auctor est, vt supra monstrauimus; sed suspecti sunt quærendi.

Bellum cum Parthis, Tiridate & Vologese regibus, ob Armeniam duce Corbulone renouatum: excisa sunt aliquot castella, & Artaxata vrbs regia a Romanis capta est. Ob hæc consalutatus Imperator Nero, supplicationes habitæ, statuar, & arcus, aliæque multa Principi in honorem decernuntur. S. C. pœna legis Cinciar aduersus eos, qui pretio causas orauissent, renouata est. Vide Tacitum lib. xiii. & Suetonium.

Nero Imp-
rator salutem
int.

Trib. plebis.

. Octavius f. n. Sagitta. Postulatus apud Consules postquam Tribunatu abierat, sententia Patrum lege Cornelia de sicariis condemnatur, quod Pontiam Postumam nuptias suas abnuentem, amore vecors occidisset: Tacitus libro xiii. Meminit

libro rursus xx. in insulam relegatum, & bello durante civili Vitelliano, ausum fuisse regredi: rebusque deinde pacatis, graui Senatusconsulto pulsum denuò scribens.

Prouinciæ.

C. Vibius .f. .n. Crispus, Procos. Africam obtinuit, hoc ferè tempore. Fuit Orator, bis Cos. sicut antè demonstrauius. Sub Domitiano item adhuc vixisse Iuuenalis Satyra iv. docet: vbi ipsum enumerat inter Sepatores à Domitiano ob Rhombi præsentati miraculum conuocatos in Albanum:

— *Venit & Crispi incunda senectus*
Cuius erant mores, qualis facundia, mite
Ingenium. —

Meminit huius Proconsulatus in præfatione libro xix. Plinius, vbi de lino, & circa verificatione, his verbis: Herbam esse, quæ Gadeis ad Herculis columnas septimo die Ostiam adferat, & citeriorem Hispaniam quarto, prouinciam Narbonensem tertio, Africam altero: quod etiam mollissimo statu contigit C. Flacco Legato Vibij Crispi Proconsulis.

.C. Curtilius .f. .n. Mancina, Leg. Neronis Cæs. Aug. Procos. in Germania superiore.

.D. Dubius .f. .n. Auitus, Leg. Neronis Cæs. Aug. in Germania inferiore. L. Antistio & Pompeio Paullino successerunt, qui Frisios Antibariosque Chamano- rum quondam agros vacuos, & militum viui sepositos ad Rhemi ripam occupare volentes, immisso belli terrore inlubuerunt. Vide Tacitum libri xiii. fine.

M. Saluius L. f. M. n. Otho. Qui postea Imp. Cæs. Aug. appellatus est, Legatus Neronis Cæs. Aug. Procos. Lusitaniam obtinuit. Neroni iam antè morum similitudine, ac insolentiarum societate charissimus, secretorumque omnium particeps, Poppæam Sabinam, forma inter Romanas feminas præcellentem, prius adulteratam, dein a marito abstractam duxit. In cuius amorem pellexit ipse Neronem, ut obligator fieret. nec riualem postea ferens æquo animo, ipsum amore flagrantissimum excludere ausus fuit. Quapropter familiaritate Neronis sueta deiicitur, & postremò legationis titulo, ne Principis amoribus obesset, Lusitanix præficitur, licet tantummodò Quæstorius esset. Res autem vulgato statim enotuit per urbem tali disticho:

Cur Otho mentito sis quæstus exul honore?
Vxoris machus ceperat esse sua.

Prouinciam administrauit per decennium moderatione & abstinentia singulari. Tandemque vltionis occasione data, conatibus Galbæ primus accessit, & ipse spem simul Imperij cepit. Vide Plutarchum, Tacitum libro xiii. & xvii. Suetonium, & Xiphilinum, Zonaramque ex Dione.

.P. Pedius .f. .n. Blæsus, Proq. Cretam & Cyrenem obtinuit. Anno sequenti repetundarum damnatus, accusantibus Cyrenensibus quod Æsculapij thesaurum violasset, delectumque militarem pretio & ambitione corrupisset, & Senatu motus in exilium mittitur: ab Othone demum restitutus. Vide Tacitum lib. xiv. & xvi.

C. Suetonius .f. .n. Paullinus, Leg. Neronis Cæs. Aug. Procos. Britanniam obtinuit. Multa ibidem fortiter gessit, biennio prosperas res habuit, subactis nationibus, firmatisque præfidiis, quorum fiducia Monam insulam ut vires rebellibus ministrantem aggressus, terga occasione patefecit. Nam absentia Legati, remoto metu, Britanni rebellauerunt, Boadicia regij generis femina duce, & spartos per castella milites confectati, expugnatis præfidiis, coloniam Camulodunum ipsam inuasit, ut sedem seruitutis, magnamque passim cladem fecerunt. Quod nisi Suetonius eo cognito motu properè subuenisset, amissa Britannia foret, quam vnus prælij fortuna, veteri patientiæ restituit: Auctor Tacitus in Agricolæ vita. Idem latissime motus hos Britannicos narrat libro xiv. in actis anni dcccxiii. quo contigere. Late etiam Xiphilinus ex Dione.

ANNI P. R. C. DCCCXI.

C. Vipsanius C. f. // n. Apronianus. C. Fonteius C. f. C. n. Capito.

IN Cassiodoro hi Consules non reperiuntur. Tacitus Caios Vipsanium Fonteiumque suggerit libri xii. principio: Tabulae Cuspiniani Capitonem & Apronianum, utriusque cognomina. C. Vipsanius ex Apronia gente adoptatus videtur: qui Africam post obtinuit. C. Fonteius, patrem auumque Consules sub Tiberio & Augusto habuit. Eisdem Consules nominat Plinius, Vipsanio & Fonteio Coss. prid. Kal. Maij solis defectum in *Solis defectio.* Campaniam factum scribens. Quod & Tacitus inter eius anni prodigia memorat. Rursus libro vii. cap. xx. Plinius, & item Solinus cap. vi. Vipsanio & Fonteio Consulibus tradunt puerum nouem annorum ad septuaginta milia passuum continue cucurrisse.

Neronis diu meditatam scelus erupit. Nam, ut Poppaea Sabina potiretur, cuius amore *Poppaam Sab-* flagrabat indies magis, & Octauiam dimitteret, matrem Agrippinam prius e medio tol- *linam Nero* lere ei necesse visum est. Eam verò quibus insidiis circumuenire tentauerit, & quam sce- *deperit.* leratè occidi curarit, pulchre describunt Tacitus, Suetonius, & Xiphulinus. *Agrippinam* *matrem Nero* *occidere tem-* *tas.*

Prouinciæ.

C. Vibius // f. // n. Secundus, Eq. Rom. Mauritaniam alteram obtinuit. Fratrem habuit C. Crispum bis Cos. Anni sequentis sine Romam reuersus, accusantibus Mauris repetundarum damnatur, atque Italia exigitur. Ne grauiori poena afficeretur, Vibij Crispi fratris fauore assecutus est: Tacitus libro xii.

T. Vinus // f. // n. Rufinus, Galliam Narbonensem Procos. Prætorius obtinuit. Cum Galba deinde Legatus Propr. in Hispaniam iuit, ac classi præfuit, quemadmodum ex Tacito, Plutarcho, & Suetonio constat. Sed Vinus, inquit Tacitus, Proconsulatu Galliam Narbonensem seuerè integreque rexit. Mox Galbæ amicitia in abruptum tractus, audax, callidus, promptus, & prout animum intendisset, prauus aut industrius eadem vi.

ANNI P. R. C. DCCCXII.

Consules.

Nero. Claudius Caesar. Diu. Claudii f. Cossus Cornelius. Cossi. f. Cossi. n. Aug. Germanicus IIII. Lentulus

Ex Kal. Iulij // // // f. // n. //
// // // f. // n. //

IN Tacito sequuntur Consules, Nero IIII. & Cossus Cornelius: sic in Cassiodoro & Mariano Nero IV. & Cornelius. Eorumdem meminit Frontinus de Aquæductibus, En. Domitio Afro (quem anno superiore mortuum Tacitus auctor est) successisse curatorem aquarum L. Pisonem, Nerone Claudio Cæf. quartum & Cossio Cossi filio Consulibus scribens. Vnde colligimus, Cossium Cornelium patrem Cossium habuisse, an. DCCCLXXVII. Consulem. Quartum verò Consulatum Nero semelstrein gessit, auctore Suetonio, cuius verba in primo Neronis Consulatu adduxi. Quod etiam nobis constat ex antiquo tabulae fragmento insigni, in qua perscripta sunt sacrificia in Capitolio mense Ianuario pro salute Consulis Neronis facta. Cuius tabulae exemplar habui Viennæ ab œconomo Regis Hungariæ D. de Iterstein. In eadem nominantur Sulpicius Camerinus, C. Vipsianus Apronianus, L. Saluius Orho Titianus, A. Vitellius, M. Aponius Saturninus, L. Piso L. f. P. Memmius Regulus, C. Piso, T. Sextius Africanus, qui sacris adfuere, Consulares omnes, ni fallor, quo in ordine seniores puto præpositos esse in tabula. Ex Kal. igitur Iulij alios suffectos constat, sed qui fuerint, incertum nobis est. Quid si T. Ampius Flavianus & M. Aponius Saturninus? Eos enim Consulares non vno loco vocat Tacitus, & bello Vitelliano hunc Mœliam, illum Pannoniam rexisse refert.

Quinquennalia Neronea sunt instituta ad morem Græci certaminis: in quorum *Quinquenn-* memoriam excusi adhuc reperiuntur Neronis antiqui nummi. De his multa Tacitus *alia Nero-* libro *ni.*

Laodicea ter- libro XIV. & Tranquillus. Laodicea ex illustribus Asiæ urbibus terræmotu concidit.
ramotus. Putcoli ius coloniae & cognomentum à Nerone acceperunt. Comitia Pratorum arbitrio
Cometa ef- Senatus haberi solita, quod acriore ambitu exarserant, Princeps composuit; tres qui su-
fulsit. pra numerum petebant, legioni præficiendo. Cometes effulsit, ac fulgur dapes men-
 samque Neronis iuxta discumbentis dulecit. Vide Tacitum libro XIII. Suetonium,
 & Xiphilinum.

Prouinciæ.

A. Vitellius L. f. P. n. Qui postea Imp. Cæs. Augustus appellatus est, Procos. obtinuit Africam, & innocenter administrauit per annum. Deinde succedenti fratri Legatus anno sequenti substitit: Auctor Tranquillus. Meminit item Tacitus libro XVII.

Cn. Domitius // f. // n. Corbulo, Legatus Procos. in Armenia. Syriam morte Vinidij Quadrati vacuam, & sibi permissam, huius anni exitu administrare cœpit, cum paulo ante Tigranocertam potentissimam urbem recepisset in deditionem, & à Nerone missum Tigranem, Archelai Cappadocum regis nepotem Armeniæ Regno imposuisset: quæ diffusius apud Tacitum lib. XIII.

// Luceus // f. // n. Albinus, Iudæam per triennium obtinuit, Porcio Festo in prouincia mortuo successor datus, ut Eusebius auctor est in Chronico. Ante cuius aduentum Iacobus frater Domini, cum aliis nonnullis, Anani Pontificis factione oppressus, à Iudæis lapidibus opprimitur. Quapropter Ananus Pontificatu spoliatus est. Albinus autem quamdiu præfuit, prouinciā a latrocinis seditionibusque quantum potuit purgare conatus, quemadmodum latius apud Iosephum, Eusebium, ac Zonaram est legere. Albinum solummodò vocant. Ceterum videtur Luceus Albinus, qui post Maunitaniæ præfuit, & belli Vitelliani tempore occisus est, ut Tacitus lib. XVII.

// Tarquinius // f. // n. Priscus, Proquaestore Bithyniam obtinuit. Anno sequenti repetundarum magno Patrum gaudio damnatus; quia accusatum ab eo Scatium Taurum Procos. ipsius meminerant: Tacitus lib. XIII.

ANNI P. R. C. DCCCXIII.

Consules.

C. Cæsonius // f. // n. Patrus. C. Petronius. // f. // n. Turpilianus.

Ex. Kal. Iulij. // f. // n. //.

// f. // n. //.

NOMINAT deinde Consules ordinarios Tacitus Cæsonium Patrum, Petronium Turpilianum: quo modo etiam habentur in titulo aræ Siluani, eo anno dedicati, quem Onufrius adducit: in Mariano Patrus & Turpilianus: in Cassiodoro perperam Pius pro Patrus habetur. Prænomina ex Plinio, Tacito, ac Dione collegit Onufrius. Ordinarios autem hos Consules non integro anno in magistratu permansisse Tacitus indicat, referens inter alia eius anni, Petronium Turpilianum, cum iam Consulatu abisset, à Nerone in Britanniam missum, legiones à Suetonio Paullino accepisse. Suffectos igitur Kal. Iulij ex more inuisse magistratum alios verisimile est. E quibus forsitan Vectius Bolanus fuit, qui Prætorius Legatus in Armenia superioribus his annis sub Cn. Corbulone militauerat, & postea bello Vitelliano Britannix præpositus fuit, ut Tacitus auctor libro XVIII. qui inter Consulares Legatos eum recenset.

Gravis in Britannia clades accepta est, duabus urbibus expugnatis, & octoginta milibus ciuium Romanorum vel sociorum peremptis, Bunduca regina duce. Occasio rebellionis orta, cum ob Legati Suetonii Paullini absentiam, qui eodē tempore exercitu transmissio Monam insulam subiugabat, tum ob Procuratoris in exigendis tributis acerbitatē, militumque insolentiam. Primo impetu colonia Camulodunum, occisis veteranis, expugnata, legio Nona, quæ in subsidium suis veniebat, fusa ac profligata. Londinium & Verulamium excisa. Suetonius interim corroborato exercitu prælium ausus, insignem vno die victoriam, octoginta milibus Britannorum caesis, adeptus est, & bello finem imposuit. Vide Tacitum libro XIV. & Xiphilinum ex Dione, qui diffuse hoc bellum describunt. Meminit Orosius libro VII. cap. VII.

Monam, Britā-
nia insula.
Londinium
excisum.

Prouinciæ.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba. Qui postea Imp. Cæsar Aug. appellatus est, Leg. Procos. Neronis Cæs. Aug. Germanici Hispaniam Tarraconensem obtinuit. Qui post Proconsulatum Africæ ad Neronis medium principatum in secessu vixerat, donec oppido Fundis moranti Hispania Tarraconensis oblata est, quam per octo annos varie & inæqualiter gessit: primò acer & vehemens in coercendis delictis, dein paulatim in delictum versus metu Neronis, donec tandem occasione temporum, ac Vindiciis hortatu, suffragantibus auspiciis & oraculis, audita Neronis nece, deposita Legati appellatione, cum Imperio Cæsaris appellationem suscepit. Quæ latius apud Plutarchum, Zonaram, & Tranquillum in eius vita. Tacitus item meminit libro xvii. eius exitum describens.

L. Vitellius L. f. P. n. Procos. Africam obtinuit, fratri A. Vitellio in ea prouincia succedens, cui frater Legatus substitit, vt auctor Suetonius, cuius hæc verba sunt de Vitellij Principis honoribus: Proconsulatum Africæ post hæc, curam quoque operum publicorum administravit, & voluntate dispari, & exultatione. In prouincia singularem innocentiam præstitit biennio continuato, cum succedenti fratri Legatus substitisset. Igitur neque ultra annum L. Vitellius prouinciæ videtur præfuisse. Et frater eius Aulus anno sequenti sententiam in Senatu Romæ dixit contra Antistium Prætorem, maiestatis reum. Tacitus libro xvii. hunc L. Vitellium inter Contulares nominat, quos Othio comitum specie in expeditionem contra A. Vitellium duxit; ipsumque eodem quo ceteri cultu habitum, nec vt hostem, nec vt Imperatoris fratrem scribit. Demum fratre Imperatore à Flauianis partibus occiso, cum cohortibus, quibus præerat, deditus interficitur, vt idem Tacitus lib. xx.

C. Petronius C. f. T. n. Turpilianus, Leg. Neronis Cæs. Aug. Germanici Procos. in Britannia, Suetonio Paullino successor datus, cum iam motus bellicos prouinciæ composuisset. Verum quod perpauca, inquit Tacitus, naues in littore, remigumque in iis amiserat, tamquam durante bello tradere exercitum Petronio Turpiliano, qui iam Consulatu abierat, iubetur. Is non irritato hoste, neque lacessitus, honestum pacis nomen segni otio imposuit. Eadem scribit in Agricolæ vita: Suetonius cum egregius, inquit, cetera, arroganter in deditos, & vt suæ quoque iniuriæ ultor, durius confuleret, missus Petronius Turpilianus tamquam exorabilior: qui delictis hostium nouus, eoq; prænitentia mitior, compositis prioribus nihil ultra ausus, Trebellio Maximo prouinciam tradidit. Meminit rursus lib. xv. triumphalibus decoratû a Nerone scribens post detectam Pisonis coniurationem anno dcccxvii. Demum & ipse venas scindere coactus est, anno sequenti à Tigillino accusatus, quemadmodum libro xvi. idem Tacitus, ubi C. Petronium vocat, & de eius conditione & moribus multa. Sed corrigendum videtur quo loco dicit, Procos. tamen Bithyniæ; legendumque, Britannia.

ANNI P. R. C. DCCCXIV.

Consules.

P. Marius P. f. Q. n. Celsus. L. Asinius P. f. P. n. Gallus.
Ex Kal. Jul. Junius P. f. P. n. Marullus.
Ex Kal. Iul. L. Annæus L. f. P. n. Seneca.
L. Trebellius P. f. P. n. Maximus.

P. Marius, L. Asinium Consules habet Tacitus: Tabulæ Cuspiniani Marius & Gallus: Cassiodorus item, sed mēdosē Macrinus pro Mario legitur, vt in Mariano Marinus. Porro Tacitus in actis quæ principio anni contigerunt, Consulem designatum Iunium Marullum nominat, ideoque in anni parte susceptum colligimus, cum anno sequenti non reperitur. Onufrius ex Tacito & Dione susceptos item hoc anno colligit L. Senecam & Trebellium Maximum: quorum mentio est Digestorum libro xxxvi. Tit. primo ad S. C. Trebellianum ex Vlpiani libro tertio Fideicommissorum, qui Trebellianum S. C. factum esse tradit Neronis temporibus viii. Kal. Septemb. Anno Seneca & Trebellio Maximo Consulibus. Eadem repetuntur libro ii. Institutionum

D d d 4 Tit.

TIT. XXIII. de fidei commissariis hereditatibus. Trebellium Maximum Tacitus Consulare vocat, & Legatum Britanniae fuisse suo loco dicemus.

*Octauiam
uxorem Nero
repudiat, du-
cit Poppaeam
Sabinam.*

*Tigranotec-
ta.*

Nero Octauiam uxorem velut sterilem repudiavit, in Pandatariam relegauit, & paulò post occidi iussit. Exin Poppææ coniungitur. Multi insuper ob nobilitatem & diuitias ab eodem, Tigillini Pratorij Præfecti ex consilio trucidati sunt. Parthi Tigranem Armenia exturbare cupientes, Tigranocertam frustra expugnare conati sunt, Monese regio Præfecto ductore. Vologeses interim Syriam attentans, à Corbulone Procos. repulsus, vim omnem belli in Armeniam vertit, & compulsis ad deditiōem duabus legionibus, prælidia Romanum Regno deducere cœgit. Ex S. C. prohibitum ne quis ad concilia prouincialia sociorum reterret, agendas apud Senatum Propratoribus proue Consulibus grates ob bene administratam prouinciam, neve quis ea legatione fungeretur. Terra motus in Campania: cuius & Seneca meminit, sed anno sequenti accidisse vult. Vide Tacitum libro XIV. & XV. Suetonium, Xiphulinum, & Zonaram ex Dione.

Prætor.

*Carmina
probrosa ab
Antistio in
Principem
composita.*

Antistius / . f. / . n. Sosianus. Quem in Tribunatu plebis licenter egisse, & è carcere duxisse captos ob seditionem, supra memorauimus. Reus maiestatis anni principio factus à Consuliano Capitone, ob probrosa in Principem carmina facta, & in celebri conuiuio vulgata. Censuit Iunius Marullus Cos. designatus, adimendam reo Præturam, necandumq; more maiorum. Ceteris inde assentientibus, Patus Thrasea mitigauit sententiam, & vt ex lege bonis publicatis in insulam relegaretur, effecit: quæ libertas Pato postea damno fuit: Tacitus lib. XIV. & XVI. Ab exilio reuocatus post quadriennium à Nerone Antistius, ob indicia de P. Anteio & M. Ostorio Scapula, quos imminere rebus, & sua Caesarisque fata per Chaldaicas artes scrutari calumniatus est. Sed hos Nero inauditos occidi iussit, vt eodem libro XVI. Tacitus. Meminit & libro XX. post bellum Vitellianum depudò in insulam deportatum fuisse.

Prouincia.

C. Caesonius / . f. / . n. Patus, Leg. Neronis Cæs. Aug. Germanici Procos. in Armenia. Tigrani à Parthis oppugnato missus in subsidium, suadente per litteras Corbulone, opus esse proprio duce, qui Armeniam tutaretur, cum Syria etiam à Vologese inuaderetur. Partitæ igitur copiar, vt Quarta & Duodecima legiones, & Quinta quæ recens è Mælis excita erat, simul Pontica, Galatarum Cappodocumq; auxilia Pato obedirent: Tertia, Sexta, & Decima legiones, & nonq; Syriæ naves apud Corbulonem maneret, cetera ex usu rerum sociarent partirenturq; Sed Patus imperitia & temeritate res continuò infelicitè gessit, cum duabus legionibus à Vologese in castris obsessus, & antequam ei subsidio è Syria venire Corbulo posset, ignominiosa deditiōe salutem pacisci coactus est. Tradunt quidam, sub iugum missas legiones, inter quos Orosius & Eutropius. Ablata Pato deinde prouincia, Corbuloniq; denuò & omnes Orientis copiar attributæ sunt. Vide Tacitum libro XV.

ANNI . P. . R. . C. . DCCCXV.

Consules.

L. Memmius C. f. / . n. Regulus.

Paul. Virginius / . f. / . n. Rufus.

MEMMIUM Regulum & Virginium Rufum Consules anno sequenti nominat Tacitus: Cuspiniani Tabulæ Regulum & Rufum in Cassiodoro & Mariano considerantur. Frontinus scribit Petronium Turpilianum L. Pisoni successisse in cura aquarum, Virgino Rufo & Memmio Regulo Consulibus. Et rectè, cum anno superiore, vt auctor Tacitus, L. Piso vestigalibus præpositus fuerit, & ea occasione aquarum curam dimisisse videtur. Onufrius prænomina ex Tacito adiecit, & Memmium C. Memmij Consulans filium arbitratur, qui Macedoniam ac Mætiā sub Tiberio & Caligula rexit. In inscriptione antiqua Iouis ac Genij Venalicij, L. Virginius Rufus, C. Memmius Regulus. Regulo & Virgino Consulibus, Nonis Feb. vt auctor Seneca naturalium quælibet VI. terræmotus fuit, qui Campaniam magna strage vastauit, vt ibidem latius explicat. Tacitus, vt dixi, in annum superiorē rettulit.

Neroni ex Poppæa apud Antium nata filia est, quam Augustam appellauit, dato & Poppææ

Poppæ eodem cognomento. Tiridates cum Corbulone ad colloquium venit, & pax cum Parthis ea conditione coaluit, ut Tiridates diademate ante Principis imaginem deposito, Romam ipse pergeret, & à Nerone regnum Armeniæ ac diadema peteret. Vide Tacitum libro xv.

Prouinciæ.

T. Flavius T. f. T. n. Vespasianus. Qui postea Cæsar Augustus appellatus est, Procos. Africam obtinuit. Quem à Consulatu medium tempus ad Proconsulatum usque in secessu egisse, ex infortitum Africam, integerrimè, nec sine magna dignatione administrasse, nisi quod Adrumeti seditione quadam rapa in eum iacta sunt: Suetonius auctor est.

C. Cestius / . f. . n. Gallus Camerinus, Leg. Procos. Syriam obtinuit. Iurisdictionem ei commissam in primis, cum Corbuloni bellica res omnis mandata fuit, ex Tacito colligimus, quamvis perperam Cincius legatur in exemplaribus. Ait enim: Syriæ executio Cestio, copiarum militares Corbuloni commissæ. Libro autem xx. Cestium Gallum appellat, ubi bellum Iudaicum percurrit. Sic item Iosephus libro ii. ipsum eo tempore Syriæ Procos. fuisse, quo Florus Iudæos expilauit, & bellum contra Romanos exoriri in Iudæa coepit. Quod cum Cestius opprimere vellet, aduersis aliquot præliis fractus, fato vel tædio curarum oppetit. Quo tempore Nero in Achaia morabatur, anno DCCCXIX. Auctores Tacitus libro xxi. Iosephus & Zonaras. Suetonius meminit in Vespasiano, Iudæos rebellasse tum scribens, cæsoque Præposito, Legatum insuper Syriæ Consularem suppetias ferentem, rapta Aquila fugauisse.

L. Saluius L. f. M. n. Otho Titianus frater Imperatoris. Procos. Asiam obtinuit. Auare prouinciam administravit, in omnem auaritatem pronus, sicut Tacitus ait in Agricolæ vita.

Quæstor.

Cn. Iulius / . f. . n. Agricola, L. Titani Procos. in Asia, ut Tacitus in eius vita. Sors Quæstura, inquit, prouinciam Asiam, Procos. Saluium Titianum dedit. quorum neutro corruptus est: quamquam & prouincia diues ac parata peccantibus, & Procos. in omnem auaritatem pronus, quantalibet facilitate redempturus esset mutam dissimulationem mali.

ANNI P. R. C. DCCCXVI.

Consules.

C. Lecanius // . f. / . n. Bassus. M. Licinius M. f. M. n. Crassus Frugi.

A N N O sequenti Consules fuerunt, auctore Tacito, C. Lecanius & M. Licinius: Cassiodoro & Mariano Crassus & Bassus: Frontino Crassus Frugi & Lecanius Bassus, quibus Coss. Turpiliano P. Marius in curatione aquarum successit. Crassus Frugi è Calpurnia in Liciniam gentem adoptione transiit, ut refert Tacitus. C. Lecanium Bassum Consularem vocat Plinius, & carbunculo mortuum tradit libro xxvi. cap. i.

Urbs incendium in Circo maximo exortum, sex diebus continuis durauit, quo nulum grauius post urbem à Gallis captam accidit. Neronis iussu factum studio à militibus Romam Nero incendit. vulgò credebatur, & quamplurimi Auctores tradunt, ipsum Troiæ ardentis imaginem videre voluisse. Verum ut inuidiam declinaret, & rumorem tanti facinoris aboleret apud populum, reos innocentes subdidit Christianos, quos exquisitissimis pœnis affecit. Diffuse omnia Tacitus, Suetonius, Xiphilinus ex Dione, Orosius, Eutropius, & alij.

Prouinciæ.

L. Antistius C. f. C. n. Vetus, Procos. Asiam obtinuit. Idem qui collega Neroni fuit in primo Consulatu. Ex Procos. Asiæ reuersus anno sequenti, repetundarum à Fortunato Liberto, interuentis patroni rebus, libimet metiente postulatur. Adscitus à Nerone Claudius Demianus, quem ob flagitia victum à Vetere Procos. exsoluit Nero in præmium accusationis. Antistius non ferens Libertum, & noxium pari sorte tecum componi, in agros suos digressus, venas exsoluit. Exemplum secutæ locrus & filia.

// . Ges-

11. Gessius .f. .n. Florus, vt Tacitus libro XXI. & Iosephus de bello Iudaico ipsum appellant. Eusebius Cestium nominat. Anno x. Imperij Neronis successisse Albino in Iudæa prouincia Iosephus auctor est, quem Eusebius, Zonaras, & alij sequuntur. auarissime crudelissimeque per latrocinia ac cædes prouinciam per biennium habuit, & metu iudicij cum se Romæ acculari debere non dubitaret, vt Iudæos ad rebellionem compelleret, nihil iniuriarum & crudelitatis omisit. Conuersum igitur ad arma, variisque locis iusto bello concertari ceptum. Quod opprimere cum vellet Cestius Gallus Syriæ Legatus, variis præliis ac sapius aduersus exceptus est. Florum occisum inuincit Tranquillus, cuius verbis suprà rem explicauimus.

12. Scribonius .f. .n. Proculus & 13. Sulpicius .f. .n. Rufus Scribonianus, Legati Neronis Caesaris Augusti Germaniam vtramque hoc quasi tempore aliquamdiu administrarunt. Fratres ac ferè æquales fuere, nihilque vnumquam disiuncti aut separati facientes, vt erant genere, instituto vitæ, & facultatibus coniuncti. Triennio postea accersiti à Nerone in Græciam, cum accusarentur, neque ad Neronis conspectum admitterentur, omissa defensione, venis ambo incitis extincti sunt. Scribonios fratres Tacitus scribit missos cum Prætoria cohorte ad Puteolanorum seditionem compescendam anno DCCCX. Pater Scribonius Proculus, P. Protogene C. Caesaris liberto auctore, in Curia occisus & discerptus fuit a Senatoribus, Caio placere studentibus, licet ipse Senatorum vnus esset. Quo facinore delectatus Caius, in gratiam cum Senatu se redire dixit: Auctor Dio libro LVIII.

14. Licinius 15. f. .n. Cæcina Tuscus, Ægyptum obtinuit. Exilio postea mulctatus cum è prouincia redisset, ob balnei usum, quod Neroni Alexandriam venturo paratum fuerat: Xiphilinus ex Dione, & Suetonius. Reuocatum ab exilio a Galba fuisse, ex Taciti XIX. colligere est.

ANNI .P. R. C. DCCCXVII.

Consules.

P. Silius P. f. P. n. Nerua. C. Iulius 16. f. 17. n. Atticus Vestinus.

In magistratu occisus est.

Ex Kal. Iulij. 18. Plautius 19. f. 20. n. Lateranus. anteq.
iniret occisus est

21. Anicius 22. f. 23. n. Cerealis

SEQUUNTUR deinde Consules, auctore Tacito, Silius Nerua, & Atticus Vestinus. In Calliodoro & Mariano nihil sanè, sed mendose Siluanus pro Silius, Paulinus pro Vestinus, in exemplaribus suggeruntur. Porro, vt Suetonius auctor est, Atticum Vestinum Consulem Nero, vt eius potiretur vxore Statilia Messallina, in ipso honore trucidauit. Tacitus autem refert, Neronem ob veteres simultates Consuli Vestino intensum fuisse, detectaq; Pisonis coniuratione, quamuis innoxium atque inculpatum, coniuratorum cladi inuoluissè, repenteque immisso cum cohorte Tribuno ad mortem coëgisse. Plautij verò Laterani & Anicij Cerealis Consulum designatorum sæpe meminit idem Tacitus in actis, quæ eius anni initio contigere, coniurationem C. Pisonis describens, cuius consilium inter alios fuisse tradit: Lateranum, inquit, Consulem designatum nulla iniuria, sed » amor Reip. sociauit. Et paullo post, Pisonis exitu narrato: Proximam necem Plautij » Laterani Consules designati Nero adiunxit: adeò properè, vt non completi liberos, » non illud breue mortis arbitrium permitteret. Raptus in locum seruilibus pœnis sepositum, manu Statij Tribuni trucidatur, plenus constantis silentij, nec Tribuno obiciens » eandem conscientiam. Ex hisce igitur Taciti verbis liquet, Plautium Lateranum, antequam magistratum iniret, occisum fuisse. Meminit item Anicij Cerealis, vt dixi, Consulibus designati, quem Plautio vel collegam destinatum, vel eiq; occiso statim suffectum arbitramur. Reperio, inquit, in commentario Senatus, Cerealem Anicium Consulem » designatum pro sententia dixisse, vt templum Diuo Neroni quàm maturime publica » pecunia poneretur, &c. Aprilis autem mense ea contigisse, ex eodem Auctoris loco constat. Scribit enim inter alia, eius diei Senatus decreta fuisse, vt mentis Aprilis cognomen- tum Neronis acciperet, quo Pisonis coniuratio detecta & punita fuit.

Coniu-

Coniuratio contra Neronem C. Pisone duce cœpta, simul odio Neronis aucta in tantum, ut per proditionem sit quamprimum detecta. Suntq; eius prætextu, præter Vestinum & Lateranum iugulati quamplurimi illustres omnium ordinum, & inter alios L. Seneca & Lucanus poeta venis apertis perierunt, multi in exilium innocentes acti sunt, & vrbs funeribus repleta est, quemadmodum copiose & pulchre narrat Tacitus libro xv. & xvi. Suetonius & Dio. Pelis urbem, tempestas Campaniam fere totam vastauit. Poppæa Neronis grauida calcis ictu à marito occisa est. Pontus Polemoniacus & Alpes Cottæ in prouinciæ formam redactæ sunt. Vide præter iam nominatos Eutropium libro vii. Sex. Aurelium Victorem, Eusebium, & Cassiodorum.

Neronis fama crudelitas.

L. Seneca & Lucanus à Nerone occisi.

Poppæa Neronis uxor es occisa.

Prouinciæ.

1. Seruilius .i. f. .i. n. Barca Soranus, Asiæ Procos. obtinuit. Neronis Principis offensiones auxit industria & iustitia sua, tum quia portui Ephesiorum aperiendo curam insumpisset, vimque ciuitatis Pergamensæ, prohibentis Acratum Cæsaris libertum statuas & picturas auertere, multam omisisset. Anno sequenti igitur reum fecit Soranum Torius Sabinus eq. Rom. criminique dabatur ambitio conciliandæ prouinciæ ad spes novas, quod Proconsulatum Asiæ pro claritate sibi potius accommodatum, quam ex utilitate communi egisset, alendo seditiones ciuitatum. Accusabatur item filia, quod magos consulisset. Emptus ad opprimendum amicum telis P. Egnatius, Stoicus Philosophus, Sorani cliens, & philosophiæ præceptor perfidus. de quo Iuuenalis:

P. Egnatius Philosophus perperam.

*Stoicus occidit Barcam, delator amicum,
Discipulumq; senex. —*

Sorano & Seruiliæ filia damnatis liberum mortis arbitrium conceditur. Vide Tacitum lib. xvi. Xiphilinum ex Dione.

2. Trebellius .i. f. .i. n. Maximus Leg. Neronis, Cæs. Aug. Britanniam Procos. obtinuit, C. Petronio succedens hoc quasi tempore; quandoquidem anno sequenti à Tigillino apud Neronem accusatus Petronius, in Campania venas sibi met secavit. Trebellius verò prouinciæ ultra quadriennium ad bella ciuilia usque obtinuit, & seditionem grauem anno dcccxxa. passus est, aded ut tum à militibus tandem pulsus prouincia, ad Vitellium fugerit, ut Tacitus narrat libro xviii. Et in Agricola: vita de eodem hæc refert: Trebellius segnior & nullis castrorum experimentis, comitate quadam curandi prouinciæ tenuit. Et interuentus ciuiliū armorum præbuit iustam segnitæ excusationem. Sed discordia laboratum, cum assuetus expeditionibus miles otio lasciui-
ret. Trebellius fuga & latebris vitata exercitus ira, indecorus atque humilis, precari-
mox præfuit: ac velut pacti, exercitus licentiam, dux salutem. Ea tamen seditio sine sanguine sedata est, & quies prouinciæ, licet tandem remoto Consulari mansit.

Trib. plebis.

3. Cn. Iulius .i. f. .i. n. Agricola, ut ex Tacito colligimus; Mox inter Quæsturam, inquit, & Tribunatum plebis, atque etiam ipsum Tribunatus annum quiete & otio transit, gnarus sub Nerone temporum, quibus inertia pro sapientia fuit. Anno saltem post Quæsturam interposito Tribunatum gessisse, ex Prætura eius paullo post constabit.

ANNI P. R. C. DCCCXXIIX.

Consules.

C. Suetonius .i. f. .i. n. Paullinus. L. Pontius .i. f. .i. n. Telesinus.

ANNI sequentis hi fuere, quos Tacitus C. Suetonium, L. Telesinum appellat: Cassiodorus, Marianus & Tabula Culpiniani Telesinum & Paullinum: Dio, ut habet Xiphilinus, C. Telesinum & Suetonium Paullinum. Sed nescio quàm rectè, Pontius Telesini cognomen attribuit Velleius libro ii. & qui Maricum, ciuileque subsequens bellum Marianum literis mandarunt. Suetonius Paullinus is est, qui Numidiam Britanniamque Legatus administravit, resque præclaras in utraque prouincia gessit. Frontinus L. Telesino & Suetonio Paullino Coss. Fonteium Agrippam P. Mario in cura aquarum successisse scribit. Verustissimum: C. Suetonium vocat Consularem Tacitus lib. xviii. in historia anni dcccxxi. Quo tempore Othoni à consiliis militiæ fuit: ut mihi scrupulum

lum moueat, dubitemque num & ante semel Consul fuerit, quàm Legatus Procos. Britanniam rexit. Ceterum duos nobis adfert C. Suetonius huius temporis Consulares Sico Polentonius libro vii. de Scriptoribus illustribus, quorum vitas ex antiquis & bonis Auctoribus is collegisse videtur. Is autem in vita C. Suetonij, cuius extat historia Caesarum duodecim, eius patrem prodit hoc anno fuisse Consulem cum L. Telesino, eumque appellat cognomine filij Tranquillum; sicut alij Lenem, quod eiusdem est significationis; ut etiam aliud cognomen Paullinus à Græca voce deductum. Vtrumque bello Vitelliano post triennium partibus Othonis adhaerisse scribit, & Paullinum tunc fuisse Consularium vetustissimum ait, sequutus Tacitum, summamque belli totius tunc ipsum cum Mario Celso & Annio Gallo administrasse. C. Tranquillum verò patrem historici Tribunum militum fuisse in eodem bello dicit. Sed quia in illa Suetonij vita habeantur non pauca quæ ad eius temporis historiam, actaque huius superiorisque anni pertinent, eam hoc loco adiungere non absurdum videtur: te cognitionis historicae cupidum, Lector studiose, eandem legere non pigebit.

C. Suetonij
Tranquilli
vita à Sicone
Polentono
lib. vii. de
Illust. Script.

Hoc quoque in ordine adest memorandus C. Suetonius Tranquillus, nempe isto in genere scriptor egregius. Rebus quidem haudquaquam est, ut Tacitus, copiosus. Memorat enim Caesares vterque: sed genere ita sunt varij atque dissimiles, quod rerum ille tempora diffuse ac copiose, hic species modò ac quodam sub compendio prosequatur. Duodecim Caesarum huius appellantur libri. Iulij namque Caesaris ac sequentium ex ordine Principum vitas in Domitianum usque collegit, & quæ ab illis gesta sunt memoria digna, ea ordine & arbitrio suo, sed ornate quidem prosecutus est: Tacito minor ætate paulum Suetonius fuit. Florescebat Tacito prima pubes, cum mater infantem Suetonium enutritet. Natus est Tranquillus Nerone Imperatore: patri nomen C. Suetonio Tranquillo, dignitas verò Consulans fuit. Nempe pater vir prudentissimus, & corpus ad militiam, & ingenium ad litteras commodum habuit. Scripsisse pater libros, de institutione officiorum, de illustribus scriptoribus, de historia ludicra fertur. Nominum tamen similitudo suadere quibuldam solet, ut quos dicunt alij scriptos esse à patre, libros, eosdem ipsi à filio profectos putent. In litteris pater vir doctus fuit: & quos dabat, tunc Roma honores, amplissimos habuit. Exacta quidem Pisoniana conspuatione, qua Nero crudelior quam metuentior factus, Lucanum poetam & Senecam Stoicum interfecit; hic simul & Lucius Telesinus à Nerone Consules designati sunt, & suo in Consulatu Antistium Sorianum, qui esset poeta minime obscurus, sed in Neronem vere potius quàm sapiens probrofa carmina tacitasset, exilio multauerunt. Post Neronem, verò cum hinc Galba, inde Orho, postremo Vitellius de Imperio concertarent, partibus Othonis fauit. Et qui Consul fuisset prius, nunc rebus mutatis, Tribunio munere contentus fuit Tribunus igitur militum Tertiadecimæ legionis interfuit pugna: qua Vitellius Othonem apud Placentiam ciuitatem Italiae superauit. Aderat eadem in pugna vir illustris Paullinus Suetonius, qui & bello & litteris clarus erat: ac vetustissimus Consularium, gloriam nomenque insigne Britannicis expeditionibus meruerat. Rexerat quidem sub Nerone Paullinus Britanniam æquitate ac modestia singulari, adiecitque Romano Imperio insulam, quæ ultra Britanniam Oceano in mari sita, & incolis valida erat, & receptaculum profugarum. Orho autem cum Imperium fieri contra Vitellium conaretur, duobus rebus quod timendi utrimque viri & arma essent, Paullino huic simul & Annio Gallo, ac Mario Celso curam omnem disponendi equites ac pedites demandauit. Ipse verò interim dum pugnaretur apud Brixellum Parmæ oppidum, ad ripam fluminis Padi rerum exitum expectauit. Paullinus igitur priusquam iretur in pugnam, uti erat dignum virtute ac fama sua, quo nemo tempestate illa in re militari dux callidior haberetur, de toto genere belli coram Othone amicis audientibus grauitè ac copiose disseruit. Edocuit quidem rationibus multis, festinationem hostibus, cunctationem sibi percommodam fore ac sine dubio profuturam, quod illi & rerum inopia & locorum angustus premerentur: sibi autem paterent omnia, & auxilia ex Pannonia, ex Mœsia, ex Illyrico aduenirent; nec iam nimium procul abessent. Natura Paullinus morosus ac prudens erat, & consilia sibi cauta potius cum ratione, quam prospera ex casu & fortuna placebant. Orho, verò quamquam Paullino nec fideiorem officio nec consilio meliorem haberet, idque plane cognosceret, consilio tamen eius, quod esse viri nimium timidi videretur, non adhaesit: sed in arma subito, cum persuadentibus alijs, tum quod suapte natura esset temerarius ac præceps, in pugnam ruit. Nec prius se Paullini fidem ac prudens consilium temere spreuisse cognouit, quàm suis suis copijs, suis captis castris, se victum ac superatum vidit. Erat autem Paullinus, ut dixi, non bello solum, sed litteris etiam ac pace clarus. Libros quidem scripsit, e quibus Plinius multa se excerptisse, cum scriberet de histo-

ria naturali, refert. Suetonius verò noster, de quo nunc loqui primùm institui, vir togatus epistolarum Imperatoris magister fuit. Secuti deinde alij atque alij sunt, qui multo cum ornatu, multaque cum rerum copia vitas Cæsarium litterarum monumentis mandauerunt. Hæc Sicon Poletonus de Caio Suetonio Tranquillo.

Cædes illustrium virorum perpetravit Nero, quorum exitus elegantissime describit Tacitus: inter quos fuerunt L. Annus Mela, frater Senecæ & Lucani poëtæ pater, C. Petronius Turpilianus, qui Legatus in Britannia fuerat, & virtutum vnicæ eius temporis exempla, Pætus Thrasea & Barea Soranus, delatorum invidus ac calumniis afflicti.

Tiridates Parthus Romam venit, honorificentissimeque exceptus, à Nerone diadema ac Armeniæ regnum accepit. Vide Tacitum libro xvi. Suetonium, & Xiphilinum ex Dione Iudæi rebellare contra Romanos cœperunt. Vide Iosephum belli Iudaici libro 11.

Prætor.

M. Cocceius M. f. M. n. Nerva. Qui postea Imperator fortassis. Prætozem designatum in anni superioris actis appellat Tacitus in fine libri xv. triumphale deus ipsi, Petronio Turpiliano, & Tigillano à Nerone datum post vindictam C. Pisonis comurationem scribens, ut tum inter amicos & familiares Neronis fuisse videatur, & hoc anno Præturam gessisse, nisi tum in anni parte suffectus fuerit.

Prouinciæ.

Tiberius Ti. f. . n. Alexander. Eq. Romanum appellat Tacitus, sed nationis Ægyptiacæ, libro xv. & xvii. Alabarchæ Alexandrini filium dicit Iosephus. Ægyptum obtinuit. Iudæos Alexandriæ contra populum tumultuantes, immixtis cohortibus, ad quinquaginta usque milia cuiuscunque sexus & ætatis trucidauit, bonique eorum dimpulsit. Vide Iosephum belli Iudaici libro 11. cap. xxi. Anno dcccxix. Kal. Iulius primus in verba Vespasiani legiones Ægyptiacas sacramento adegit, auctore Suetonio. Meminit Zonaras: item Iosephus belli Iudaici libro v. & vi.

Luccius . . . n. Albinus, Mauritaniam Cæsariensem obtinuit, à Nerone hoc quasi tempore præpositus. Addita deinceps à Galba Tingitanæ prouinciæ administratio: sed Galba occiso, in Othonem pronus, nec Africa contentus, Hispaniæ imminebat, Vitellio iam addictæ. Inde Clauio Rufo ætius, qui ad mota ad litus legione, præmissis in Mauritaniam Centurionibus, Luccio cum paucis occiso, Maurorum animos Vitellio conciliavit: Tacitus lib. xviii.

Trib. plebis.

Arulenus . . f. . n. Rusticus, Pato Thraseæ amicus & familiaris, cui aderat cum damnationem is expectaret, cogente Senatum Nerone. De quo ita Tacitus libro xvi. Aderat consilio Rusticus Arulenus flagrans iuuenis, & cupidine laudis offerebat se intercessurum Senatufconsulto, nam plebis Tribunus erat. Cohibuit spiritus eius Thrasea, ne vana, & reo non profutura, intercessori exitiosa inciperet.

Quæstor.

T. Flavius Vespasiani f. T. n. Vespasianus, Qui postea Imp. Cæsar Aug. appellatus est. Ex Quæsturz namque honore, anno sequenti à patre Vespasiano bellum Iudaicum gesturo Legatus legioni præpositus est, ut auctor Suetonius.

A N N I P . R . C . D C C C X I X .

Consules.

L. Fonteius C. f. C. n. Capito. C. Iulius . . f. . n. Rufus.

Ex Nero Claudius. Cæsar Augustus Germanicus v. Solus sine collega.

CAPITONEM & Rufum Consules eius anni habemus in Cassiodoro & Mariano, Pontificum Catalogo, & Tabulis Græcis, quæ antea interruptæ, viginti circiter annorum

norum Consulatus iam percurfos non habent. Cuspinianus autem ex Catalogo Pontificum Rom. Damali, Linum Papam scribit à Volusi Saturnini & Scipionis Consulatu sedisse vsque ad Capitonem & Rufum Consules. Hic Capito videtur L. Fonteius, qui anno sequenti Legatus in inferiori Germania, occiso Nerone res novas moliens, Galbæ iussu interfectus fuit, Tacito & Tranquillo referentibus. Fratrem C. Capitonis arbitratu Onufrius, collegamque eius C. Iulium Rufum ex Plinio constituit. Ceterum in Tacito desiderantur hi Consules, & qui anni sunt sequentis. Nam liber ille xvi. non inter-

*Corn. Taciti
que lib. xvi.
sint amisi.*

ger est. Deest enim triennij fere totius historia, quippe Neronis in Achaïam profectio, Corbulonis aliorumque illustrium interitus, Iudæorum rebellio, Galliarum defectio per Vindicem, & Hispaniæ per Galbam: denique Neronis fuga & exitus, & Galbæ progressus ad Imperium; quæ omnia dubio procul eleganter & copiose descripsit Tacitus. Porro Suetonius auctor est, Consules à Nerone priuatos magistratu ad tempus, nuntiata Galliarum defectione, cum expeditionem pararet contra Iulium Vindicem. Atque in utriusque, inquit, locum, solus imit Consulatum: quasi fatale esset, non posse Gallias debellari, nisi à Consule, ac susceptis fascibus. Quod ipsum accidisse huius anni fine, ex Suetonio & Xiphilino colligi potest.

Neronis Ludi.

Nero per Achaïam peregrinatus, celeberrimos quoscumque Ludos passim celebravit. Isthmiciis, Olympicis, Achaïis, Pythicis, inter histriones, citharædos, & aurigas coronatur. Multa alia nefanda committit. Isthmum perfodere frustra tentauit. Romam reuersus, scenicum triumphum egit. Vide Suetonium & Xiphilinum.

Prætor.

*Cn. Agricola,
quem Corn.
Tacitus de-
scribit.*

Cn. Iulius .f. Agricola. Quemadmodum ex Tacito colligimus, ubi eius magistratus recenset. Idem, inquit, Praturæ tenor, & silentium, nec enim iurisdicatio obuenierat. Ludos & inania honoris modo rationis & abundantie duxit, uti longe a luxuria, ita famæ propior. Exacta verò Pratura electum à Galba ad dona templorum recognoscenda. Anno deinde sequenti matrem eius ab Othomanis occisam refert. Ex quibus est colligere, Cn. Iulium hoc anno Prætorem fuisse.

*Mater eius
ab Othomanis
occisa.*

Prouinciæ.

T. Flavius T. f. T. n. Vespasianus, Qui postea Cæsar Augustus appellatus est, Legatus I. rekos. Neronis Cæf. Aug. bellum Iudaicum tribus legionibus administrauit. Ad Iudæorū motus comprimendos cum exercitu ampliore & non instrenuo duce esset opus, Corbulone iam occiso, Vespasianus potissimum delectus, ut industriae expertæ, nec metuendus villo modo ob humilitatem generis. Licet Neroni tum temporis ingratus, quod in Achaïa illa peregrinatione, cantante Principe in theatro obdormi- uisset, pulsus eam ob causam non solum contubernio & comitatu, sed & publica salutatione. Missus tamen paulo post in prouinciā cum duabus legionibus nouis, octo alis, cohortibus decem, assumpto inter Legatos maiore filio. Ut primum prouinciā attingit, correctā castrorum disciplina, breui spatio Iudæam omnem subegit, & Ierosolymam caput prouinciæ, compulsi eò perduellibus, oblidione cinxit: quemadmodum describit latissime Iosephus lib. tertio & quarto belli Iudaici. Tacitus libro xvii. xviii. & xx. Vespasianum intra duas ætates cuncta camporum, omnesque præter Ierosolymam vrbes victore exercitu tenuisse, relictoque deinde apud exercitum ad oblidendam urbem filio, ipsum, quando haud dubius iam esset Imperator, ad res virbanas ordinandas ciuilemque motus sedandos in Italiam perrexisse, anno dcccxxii.

*Titus Vespasianus Iudæam
subegit, Iero-
solymam ob-
lidit.*

*C. Iulius Vin-
dex Gallus,
Neronis vi-
cario in-
fusus.*

C. Iulius .f. n. Vindex. Gallus natione, sed stirpe Regia, & patre Senatorio natus, qui propter nobilitatem ciuitate atque ordine donatus fuerat. Legatus Propr. Galliam Transalpinam obtinuit, primūque a Nerone, palam compulsi ad defectionem Gallis, defecit anni insequentis initio. Neronem ut tyrannum contumeliosis edictis proscidit, ac Ser. Galbam Hispaniæ Tarraconensis Legatum, ut humano generi assertorem ducemque se accommodaret, pulsoque tyranno Imperium sibi vindicaret, hortatus est. In ipso tamen conatu, ab exercitu Germanico T. Virginio duce oppugnatus & prælio fractus, semet interfecit. Vide Suetonium, Tacitum libro xvii. Plutarchum in Galba, Zonaram, & Xiphilinum ex Dione.

T. Virginus .f. n. Rufus, Leg. Neronis Cæf. Aug. Procos. Germaniam superiorem obtinuit. Galliarum defectione intellecta, ad eos motus compescendos cum legionibus perrexit. Vescitionem obsidens, cum Vindice venit in colloquium; conuentumque inter duces, uti prouincias & exercitus in potestate Senatus populi-

pulique Romani retinerent. Sed cum ad arma, inuitis ducibus, per se prorupissent exercitus, ingentique inter se praelio confligerent, Vindex xx. milibus à sua parte caëis, rebus desperatis libimet manus intulit. Virginij Imperium ab exercitu oblatum refutauit, & licet à Galba sollicitaretur, ad eius tamen partes transire noluit, antequam intellexisset Neronem occisum, & Galbam Romæ à Senatu populoque Rom. Imperatorem appellatum. Quo nuntio accepto, legiones in Galbæ verba adegit, & prouinciam successori à Galba misso tradidit. Ter Consulem fuisse constat, & Neruz temporibus mortuum, cuiusque epitaphium tale citat Dio:

*Hic situs est Rufus, pulso qui Vindice quondam
Imperium afferuit, non sibi, sed patriæ.*

Vide Plutarchum, Tacitum, Xiphilinum, & Zonaram. Alterius Virginij funus post celebrat Plinius Junior lib. 11. epist. 1.

L. Fonteius C. r. C. n. Capito, Leg. Neronis Cæs. Aug. Procos. Germaniam inferiorem obtinuit. Anno sequenti, occiso Nerone, res nouas contra Galbam moliens, à Fabio Valente & Cornelio Aquino Legatis occisus est. Vide Tacitum, Plutarchum, & Xiphilinum. Meminit Suetonius in Galba.

.. Clodius . f. . n. Macer, Leg. Neronis Cæs. Aug. in Africa exercitum, & Numidiam obtinuit. Anno sequenti, occiso Nerone, res nouas cogitans, navigationem sustulit, & vecturam rei frumentariæ detinuit, Italiam annonæ penuria premere cupiens; quapropter Galbæ iussu per Trebonium Garucianum Procuratorem occisus est. Vide Tacitum libro xvi. Plutarchum, & Suetonium in Galba. Cum Procos. imperio præfuisse prouinciæ, non Consularis videtur, cum de Africa sic postea Tacitus, ubi de statu prouinciarum: Africa, inquit, & legiones in ea, interfecto Clodio Marco, contentæ qualicumque principe post experimentum domini minoris.

M. Licinius M. f. . n. Crassus Mucianus, Procos. Syriam cum quatuor legionibus obtinuit. Cuius ingenium ac mores graphicè describit Tacitus libro xvii. Cestio Galio successor datus. Galba occiso, legiones Othonis primùm sacra eto adegit. Mox ut Othonem ac Vitellium impiis armis rem Rom. raptum ire vulgatum fuit, Vespasiani partibus vtrò accessit; & ad capessendum Imperium hortatus est, cum iam fremere Orientis miles, suasque vires circumspicere cœpisset: ac ne penes alios Occidentis exercitus Imperij semper præmia, penes ipsos tantum seruitij necessitas esset, nouum Imperatorem sibi flagitaret. Præmissus igitur cum exercitus parte Mucianus in Italiam ut Vitellium opprimeret: qui tamen ante eius aduentum in vrbe à Flauianis occisus est. Mucianus deinde Romam veniens cum Domitiano Vespasiani filio, turbatam bello ciuili Remp. pacauit, administravitque vsque ad Vespasiani aduentum, à quo frater & consors Imperij appellatus est. Senatus autem multo cum honore verborum Muciano triumphalia de bello ciuili decreuit, sed de Sarmatistitulus fingeatur. Hæc Tacitus, Suetonius, Zonaras, ac Xiphilinus. Plinius de rebus naturalibus scribens, crebrè illius mentionem facit, ter Consulem appellans, & Historiam rerum Orientalium multiplicem neque incuriosam reliquisse passim insinuans.

M. Antonius . f. . n. Iulianus, Iudæam obtinuit. Gessio Floro successisse opinor. Meminit illius Iosephus belli Iudaici lib. vii. cap. ix.

Questor.

A. Licinius . f. . n. Cæcina. In Bætica. Quem iuuenem Galba impigrè in partes suas transgressum, legioni mox præposuerat in superiore Germania. Deinde comperit publicam auertisse pecuniam, ut peculatorum flagitari iussit. Igitur auctor exercitus Germaniciano desciscendi à Galba fuit. Vide Tacitum libro xvi.

ANNI P. R. C. DCCCXX.

Consules.

C. Silius // . f. // . n. Italicus. M. Galerius M. f. // . n. Trachalus Turpilianus.
 // . Ciconius // . f. // . n. Varro in Kal. Iulias sequentes designatus erat: sed antequam iniret occisus est.
 Ex Kal. Iul̃s. C. Bellicus // . f. // . n. Natalis.
 P. Cornelius P. f. // . n. Scipio Asiaticus.

EXTREMO Principatu Neronis hi Consules fuere, qui in Taciti xvi. desiderantur: à Cassiodoro & Mariano vocantur Italicus & Turpilianus: in Tabulis Græcis Italicus & Trachalus. Sic item in Catalogo Pontificum Rom. legimus: Clemens ann. viii. mens. xi. d. xii. fuit temporibus Galbæ & Vespasiani, à Consulatu Trachali & Italici vique Vespasiano vii. & Titov. Frontinus de Aquæductibus Silio Italico & Galerio Trachalo Consulibus Vibium Crispum pro Fonteio Agrippa, qui in Asiam Procos. ibat, aquarum Curatorem factum scribit. Ex his C. Silius Italicus poëta magni nominis, qui Punica bella carmine descripsit. Ipsum scribit Plinius Secundus lib. iii. epist. vii. nouissimum à Nerone factum Consulem, postremum quoque ex omnibus quos Nero fecerat decessisse. Illud etiam notabile, inquit, vltimus ex Neronianis Consularibus obiit, quo Consule Nero perit. Meminit item pulchrè Consulatus Silij lib. vii. epigr. lxii. & lib. viii. epigr. lxvi. quo Consule M. Galerium libro xvii. Tacitus oratorem fuisse indicat, & Vitellio Principi affinitate iunctum. Ciconius Varro Consul designatus Galbæ iussu, antequam iniret, occisus fuit, vt Nymphidij Præf. Pr. socius, cui orationem composuerat, qua Prætorianos contra Galbam in suas partes pellicere cogitabat Nymphidius: quod Tacitus & Plutarchus memoriæ produnt.

C. Silius Italicus poëta, de bello Punico.

Nero inter
 j.

Nero Cæsar prouinciarum omniumque ordinum defectione perterritus, vrbe profugiens, à Senatu confestim hostis iudicatus. Cum ad pœnas dandas quaereretur ad iu. Id. Iunias, in suburbano Phaontis liberti semet interfecit. In eius locum Imp. Cæsar appellatus est, Senatus populi que Rom. consensu, Ser. Sulpicius Galba, qui Hispaniam Legatus tunc administrabat, & Imperium ab exercitu in prouincia acceperat. Absenti cunctos Principibus tribui solitos honores Senatus decreuit, & vt quamprimum ad urbem veniret exhortatus est. Sed vide Plutarchum, Tranquillū, Zonaram, & Xiphilinum, qui omnia copiosius. Ceterum reperuntur & alij Consules sub hoc breui Galbæ Principatu suffecti eodem anno vel ex Kal. Iulius, more eius temporis, vel saltem antedus Octobres, C. Bellicus Natalis, P. Cornelius Scipio Asiaticus: veluti leguntur Romæ in titulo aræ antiquæ marmoreæ, quæ seruatur in ædibus Maffæiorum. Et est talis:

IMAGINVM. DOMVS	In sinistrolatere
AVG. CVLTORIBVS. SIGNVM	DEDIC. IDIBVS. OCTOBR
LIBERTATIS. RESTITVTAE	C. BEILICO NATALE
SER. GALBAE. IMPERATORIS. AVG. P. CORNELIO. SCIPIONE. ASIATIC	COS
CVRATORES. ANNI. SECYNDI	
C. TYRRANIVS. POLYBIVS	
L. CALPVRNIVS ZENA	
C. MVRDIVS LALVS	
C. TVRRANIVS FLORVS	
C. MVRDIVS DEMOSTHENES	

Prouinciæ.

M. Cluius // . f. // . n. Rutus, Legatus Ser. Galbæ Cæs. Augusti Procos. Hispaniam citeriorem vel Tarraconensem obtinuit. Ibidem a Galba relictus, vir facundus, & pacis artibus præstans, belli inexpertus, vt Tacitus lib. xvii. Anno sequenti Vitellianas partes secutus est. Mauritanias duas, Luceio Albino Procuratore duce, res novas moliri incipientes, Luceio occiso pacauit, & Vitellio conciliauit. Post Bebriacensem victoriam relictæ Hispania, Vitellium in Italiam proficiscentem assequitur, & comitatu Principis additus, non adempta Hispania, quam rexit abiens exemplo

exemplo L. Arruntij, quem Tib. Cæsar ob metum, Vitellius Cluuium nulla formidine retinebat: Auctor idem Tacitus lib. xviii.

C. Vipsianus C. f. . n. Apronianus, Africam Procos. obtinuit, post Clodij Macri cædem. Anno sequenti Galba occiso, prouincia, non expectata Procos. auctoritate, ad Othonis partes transit, initio à Carthagine orto, vbi Crescens Neronis Libertus epulum populo ob letitiam recentis Imperij obtulerat, Galbæ quem metuerat, cæde crectus. Carthaginem ceteræ ciuitates sequuntur: Tacitus lib. xvii.

. . Fontei . f. . n. Agrippa, Asiæ Procos. obtinuit, quam annuo imperio rexit. Deinde anno insequenti ex Asia à Vespasiano præpositus est Mœsiæ: Tacitus lib. xix.

. . Hordeonius . f. . n. Flaccus, Legatus Ser. Galbæ Cæs. Augusti Procos. Germaniam superiorem obtinuit, T. Virginio Rufo successor datus, ut Plutarchus auctor est. De hoc Tacitus in actis anni sequentis libro xvii. vbi de statu prouinciarum disserit: Superior exercitus Legatum Hordeonium Flaccum spernebat, senectæ ac debilitate pedum inualidum, sine constantia, sine auctoritate. Eadem scribit Plutarchus in Galba. Ergo eius legiones primæ obsequium erga Imperatorem rupe-
runt, reiectoque Galba, Kal. Ianuarius sequentibus adigi sacramento in nomen Senatus recusarunt, ac paullo post inuito Hordeonio signa ad Vitellium, ab inferioris Germaniæ exercitu iam factum Imperatorem, transulerunt: Hordeonium nihilominus in Italiam properans Vitellius in prouincia reliquit, & Galliæ totius curam commisit. Qui in Vespasiani partes, ingruente bello civili postea inclinavit, sed tandem seditione militari periit. Vide Tacitum libro xvii. xviii. & xix. Plutarchum in Galba, & Suetonium.

A. Vitellius L. f. P. n. Qui postea Imp. Cæsar Augustus appellatus est, Legatus Ser. Galbæ Cæs. Aug. Procos. Germaniam inferiorem obtinuit, adiutus T. Vinij suffragio tunc apud Galbam potentissimi: alioquin ipse ita contemptus & egenus, ut exiturus in prouinciam, creditores detinentes non nisi terrore calumniæ amouere potuerit, utque ex aure matris Sexiliæ detractum vnionem pignerauerit ad itineris impendium. In prouinciam venit eius anni exitu paullo ante Kal. Decembres, quæ aliquamdiu post occisum Fonteium sine Consulari Legato fuerat. Aduenientem male animatus erga Galbam exercitus, & pronus ad res nouas, gaudens excepit, velut dono deum oblatum Vitellij ter Consulis filium ætate integra, facili & prodigo animo. Quam de se persuasionem quouis obsequij genere, nihil cuiquam negando, omnia indulgendo, adulandoque seruiliter usque adeo adauxit, ut vixdum mense in castris transacto, subito consensu militum e cubiculo raptus in publicum, ita ut erat in veste domestica, Imperator consalutatus fuerit. Accessit deinde superioris Germaniæ exercitus consensus, qui prius à Galba ad Senatum defecerat. Igitur cæde Galbæ nuntiata, compositis Germanicis rebus, aduersus Othonem à Prætorianis ad Imperium Romæ exitum præmisit partem exercitus, ipse reliquis copiis per Galliam sequitur: Auctores Tacitus, Suetonius, Plutarchus, & Dionis Epitome.

. . Valerius . f. . n. Asiaticus, Leg. Propr. Ser. Galbæ Cæs. Aug. Galliam Belgicam obtinuit. Vitellij partibus anno sequenti accessit, quem mox Vitellius generum adsciuit: Tacitus libro xvii. Asiatici bis Consulis videtur filius.

. . Iunius . f. . n. Blæsus, Lugdunensem Galliam obtinuit. Vitellio cum legione Italica & ala Taurina Lugduni tendentibus anno sequenti accessit Tacitus libro xvii. & xviii. Romæ ipsum postea in conuiuio Vitellius veneno sustulit, ut idem Tacitus lib. xix.

. . Calpurnius . f. . n. Asprenas, Propr. Galatiam ac Pamphiliam obtinuit, à Ser. Galba iis prouinciis impositus. Seruum è Ponto citharædum, qui se Neronem fingeat, resque nouas per Achaiam Asiæque prætextu eo moliebatur, ad Scythinum insulam tempestate depulsum, anno sequenti occidit: Tacitus libro xviii. & Zonaras.

. . Iulius . f. . n. Cordus, Leg. Propr. Ser. Galbæ Cæs. Aug. Aquitaniam obtinuit. Galba occiso, in Othonis verba prouinciam adegit, quæ paullo tamen post ad Vitellium versa est.

. . Antonius . f. . n. Flamma, Cyrenen Proq. obtinuit. Finito bello civili, accusantibus Cyrenensibus anno dcccxxii. reperundarum damnatur, & exilio, inquit Tacitus, ob seditiam, libro xx.

ANNI P. R. C. DCCCXXI.

Consules.

Ser. Sulpicius Ser. f. Ser. n. Galba; Qui T. Vinus. // f. // n. Rufinus.
postea Imp. Cæs. Aug. appell. est II. In magistratu occisus est.
In magistratu occisus est.

In Cassiodoro & Mariano non reperiuntur hi Consules. In Tabulis Cuspiniani habemus ordinarios Galbam & Iunium: in Græcis autem Galbam & T. Rufinum. hic autem secundus Galbæ Consulatus est. Igitur rectè Tacitus: Initium, inquit, mihi operis Ser. Galba iterum, T. Iunius Consules erunt. Urbis atque Imperij dehinc statu enarrato, rursum exordians ait: Hic fuit rerum Rom. status, cum Ser. Galba iterum, T. Iunius Consules inchoauere annum sibi vltimum, Reip. prope supremum. Sed passim in exemplaribus cum Suetonij tum Taciti, mendose Iunius pro Vinus legitur, vt nuper animaduersum est ab Antiquitatis omnigenæ peritissimis Antonio Augustino & Benedicto Aigio, ex saxi Tiburtini vetusto titulo, in quo legitur, SER. GALBA. II. T. VINIO. COS. quemadmodum Onufrius in suis commentariis recenset. Quale saxum in Capitolio adhuc videri poterit. Et profectò in Plutarchi exemplaribus Græcis manent adhuc eius nominis vestigia; nam *Burrus* appellatur cum alibi, tum vbi Galbam scribit se ipsum Consulem, Vinniumque collegam in hunc annum declarasse.

*Ant. Aug.
stinus V. C.
Benedictus
Agius.*

Ipsis autem Kal. Ianuariis, superioris Germaniæ legiones obsequium primæ ruperunt, ac se sacramento adigi recusarunt, nisi in nomen Senatus; specioso primum titulo, sed paulò post sua sponte ad Vitellium transierunt, qui III. Nonas eiusdem a suo exercitu Imperator appellatus erat. Quod vt Romæ nuntiatum, Galba sperni senectutem suam ratus velut orbam; ne successor in incerto esset, III. Idus Ianuarij L. Pisonem Frugi Licinianum nobilem iuuenem in castris pro concione adoptauit. Quare percussus Otho, qui sperauerat fore vt adoptaretur, intelligente insuper animi dolorem æris alieni magnitudine, ad vim conuerſus, coniuratione facta, Prætorianorum militum, quos sibi iam pridem largitione conciliarat, opera, Galbam Imperatorem cum Filio Pifone & T. Vinio collega Consule, medio foro palam dissecta plebe trucidauit: occupatoque exercitu urbano, Imperium contra Vitellium inuasit XVI. Kal. Februarij, quod XVI. Kal. accidisse Plutarch. tradit. Is exitus Galbæ fuit Imperij mense VII. die II. Ex arbitrio deinde Prætorianorum, Senatus metu coactus, confestim Imperij ornamenta ac titulos ei omnes decreuit. Quæ simul acceptauit vniuersa, velut testantur eius nummi, in quibus cum Consulatu eius tituli sic leguntur, IMP. OTHO. CAESAR. AVG. P. M. TR. P. COS. Astipulatur Tacitus libro XVII. vbi Galbæ, Pisonis, T. Vinij, aliorumque cædes describit. Exacto, inquit per scelera die, nouissimum malorum fuit latitia. Vocat Senatum Prætor urbanus, certant adulationibus ceteri magistratus, accurrunt Patres. Decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes Principum honores.

*T. Pifon & Gal.
ba adoptati.*

*Galba Imp.
occiditur ab
Othone.*

*Prodigia in
Othoni Im-
perio.*

Tiberis inundauit, plurimaque obuenerunt prodigia, quæ latius enarrat Tacitus. Roxolani Sarmatæ in Mœsiam irrupere. Sed eius anni historiam omnem diffuse ac plenè intelliges ex eodem Tacito, Plutarcho, Suetonio, & Dionis Epitome Xiphilini, ac Zonara.

Eodem anno Consules suffecti sunt

Ex. a. d. XVI. Kal. Feb. Imp. M. Saluius L. f. M. n. Otho Cæsar Augustus
L. Saluius L. f. M. n. Otho Titianus II.

Ex. Kal. Mart. T. Virginus // f. // n. Rufus.
Vopiscus Pompeius // f. // n. Siluanus.

*M. Otho
Imperator.*

Trucidatis in magistratu Consulibus, fasces eorum excepit M. Otho, iam in Imperio confirmatus: assumptoque Titiano fratre collega, Consulatum usque in Kal. Martias gessit. Proximos duos menses T. Virginio & Pompeio Siluano permittit, iam expeditionem aduersus Vitellium moliens, quemadmodum ex Plutarcho & Tacito colligimus. Huius verba sunt: Otho vt in multa pace munia Imperij obibat, quædam ex dignitate Reip. pleraque contra decus, ex præſenti vſu properando. Consul cum Titiano fratre in Kal. Martias ipse, proximos menses Virginio destinat, vt aliquod exercitui Germanico delinimentum. Iungitur Virginio Pompeius Vopiscus, prætextu veteris amicitia; plerique

» que Viennensium honori datum interpretabantur. Ceteri Consulatus ex destinatione
» Neronis, aut Galbæ mansere. Plutarchus auctor est Othonem, quod tempus Consul
futurus erat, eius partem Virginio Rufo celsisse, & eorum quos Nero Galbæ desti-
nasset, omnium Consulatus habuisse ratos. Ex quibus colligere est, Othonem cum fra-
tre a Senatu in reliquum anni designatum fuisse, sed sponte sua Virginio, aliisque antè
destinatis eum magistratum celsisse. T. Virginium non vno loco Consulatem appellat
Tacitus. Pompeio Siluano, quem Poppæum Siluanum ex Vaticano Codice Lipsius nomi-
nat. Vopisci prænomen attribuit item Frontinus de Aqueductibus: nam Curatorem
aquarum sub Vespasiano factum dicit. Titiani vero hic alter Consulatus est, nam &
antè Consulem, atque Aliæ Procos. habuimus.

M. Otho, pluribus ab exilio reuocatis Senatoribus, ordinem, sacerdotia, ac bona re-
stituit. M. Ofonium Tigillinum famosissimum delatorem, flagitante populo, occidi
iussit. Lingonibus ciuitatem Romanam, Hispalensibus & Ementensibus familiarum ad-
iunctiones, provinciæ Bæticæ Maurorum ciuitates largitus est. Ac pridie Idus Martias,
contractis vndique ex Italia atque vrbe copis, terra marique expeditionem contra Vitel-
lium mouit, cura vrbs Romæ fratri Titiano commissa. quo deinde euocato, T. Fla-
uium Sabinum vrbi præfecit. Moti insuper ad Othonis Imperium Pannoniæ Dalmat-
iæq; exercitus: ante quorum aduentum Otho tribus mediocribus præliis victor, apud
Alpes, circaque Placentiam, & ad Caltoris, nouissimo maximoque apud Bebriacum
superatus est a C. Fabio Valente & A. Cæcina Vitellij Legatis. Cuius cladis nuntio ac-
cepto (Brixelli enim substiterat, neque prælio adfuerat) monendi impetum cepit, ac
semet, rebus domesticis ordinatis, postridie ante lucem in cubiculo pugione transiit
xii. Kal. Maij, nonagesimo quinto Imperij die, annum agens ætatis xxxviii. Reliquæ
exercitus, ipso occiso, in gratiam a Valente & Cæcina receptæ, Vitellij sacramento
adactæ sunt. Vitellius de Bebriacenti victoria, & Othonis exitu, cum adhuc esset in
Gallia, audit. Nihilque cunctatus, omnes Imperatorum honores a Senatu sibi decretos
præter Cæsaris cognomen acceptauit, Augusti disulit. Vocari & Germanicus cepit,
filiumque infantem insuper Germanicum appellauit. Mater tamen Imperatoris Sexti-
lia, summa probitate & antiqui moris mulier, dixisse ad primas filij sui epistolas ferebatur,
non Germanicum a se, sed Vitellium genitum. Vidimus apud Granuellanum Cardina-
lem denarios eius cum Clementiæ effigie sedentis, & oleæ ramum præferentis, & hoc
titulo, CLEMENTIA. IMP. GERMANICI. Cæsaris vero cognomen, quod ante in per-
petuum se recusaturum dixerat, postea usurpare cepit, iam valido Vespasiano, quasi sine
eo priuatus, & sibi metuens. Pontificatum demque Max. (pretis religionibus Allien-
si etiam die suscepit, licet atro, idque illi omen non diuturni Imperij fuit. Vide de his plura
apud Tacitum, Suetonium, Plutarchum, & Dionis Epitomen.

M. Otho imp.
pugione se
transiit.

A. Vitellius
imp.

Sextilia Vi-
tellij mater.

Allien-
si pū-
gna inter-
dixit.

Eodem anno Consules suscepti sunt

Ex. Kal. Mai. // Cælius // f. // n. Sabinus.

T. Flavius T. f. T. n. Sabinus.

Ex. Kal. Iulij. T. Arrius // f. // n. Antoninus.

P. Marius // f. // n. Celsus //.

Auctore Tacito sequuntur Virginio & Vopisco ex eiusdem anni Kal. Maius Consules
rursus per binestres P. Cælius & T. Flavius Sabini. Atque his deinde ex Kal. Iulius in
Septembres vsque T. Arrius Antoninus cum Mario Cello // Sed Taciti verba sunt hæc,
» vbi de Othomanis Consulibus agit: Ceteri Consulatus ex destinatione Neronis aut
» Galbæ mansere, Cælio & Flauio Sabinis in Iulias, Arrio Antonino & Mario Cello in
» Septembres; quorum honori ne Vitellius quidem victor intercessit. Ex his T. Flavius
Sabinus frater Imp. Vespasiani fuit, Præf. vrbs, quem Otho secum vna cum T. Virginio
& M. Cello ex magistratibus ab vrbe in expeditionem duxerat, a Vitellianis postea, capto
Capitolio, occisus. Consulem designatum appellat Tacitus libro xviii. vbi pugnam
Bebriacensem describit. T. Arrium Imp. Antonini Pij fuisse auum Onofrius tradit.
Taciti exemplaria perperam Archius habent. Marij Celli prior Consulatus sub Nerone
fuit; hunc secundum a Galba obtinuit: quod ex Taciti xvi. manifestum est, quo loco
» Pisonem Frugi paucis post K. Ianuarias diebus a Galba adoptatum refert. Adhibito, in-
» quit, super Vinum & Laconem Mario Cello Cos. designato. Et postea post eadem
» Galbæ de Othone bellum parante: Marium Celsum Cos. designatum per speciem vin-
» culorum, scutis militum subiectum, acciri in Capitolium iubet. Rursus, post victo-
» riam Bebriacensem, Othone iam interfecto, Celsum dignitate non spoliatum a Vitellio
» declarat, licet aduerz partis equitibus præfuisset. Mario Cello, dicit, seruaturs Consula-
tus;

T. Flavius
Sabinus Ve-
spasiani imp.
frater in Ca-
pitolio casus.

tus, sed creditum fama, obiectumque mox Cæcilio Simplici in Senatu, quod eum honorem pecunia mercari, nec sine exitio Cæli voluisset. Restitit Vitellius.

*Mathematici
Italia pulsi.* Præmisit in urbem edictum Vitellius, quo vocabulum Augusti differret, Cæsaris non reciperet; cum tamen de potestate nihil detraheret. Pulsi Italia Mathematici. Cautum severè, ne equites Rom. Ludo aut arena polluerentur. Prætorianos exaudivit. Rata insuper fecit eorum testamenta qui acie Othoniana ceciderant. Urbem denique ad classicum introit paludatus, ferroque succinctus, inter signa & vexilla, sagulatis comitibus, & Pontificatum Maximum Aliensi die cepit. Vide Tacitum lib. xvi. Suetonium, & Dionis Epitomen.

Vitellio Romæ in omnem sævitiam, luxum ac libidinem profuso, initium deferendi ad Vespasianum Imperij ceptum est, festinante Tiberio Alexandro Aegypti Præfecto, qui Kal. Iulius sacramento eius legiones adexit. Illeque primus Principatus dies in posterum, quamvis Iudaicus exercitus v. Nonas Iulias apud ipsum iurasset. Ante Idus Iulias Syria omnis in eodem sacramento fuit, Muciano auctore. Accessere statim Reges vicini, & quidquid provinciarum mari Achaia Asiaque tenuis alluitur. Adiuncti item Pannonici Illyricique exercitus. Qua subita provinciarum defectione Vitellius exterritus, ac velut e torpore & luxu excitus, Cæcinam ac Valentem expediri ad bellum iubet. Vide Tacitum libro xvi. Suetonium, ac Dionis Epitomen.

Eodem anno Consules successi sunt

Ex Kal. Septembr. C. Fabius // f. // n. Valens.

A. Licinius // f. // n. Cæcina. Ex. S. C. perduellionis damnatus est. In eius locum factus est

Ex prid. K. Nou. // Roscius // f. // n. Regulus.

Ex. Kal. Nouembr. Cn. Cæcilius // f. // n. Simplex.

C. Quinctius // f. // n. Atticus

*Cremona
capta.* Fabium ac Cæcinam Vitellius, quibus ducibus Othonem abiens oppresserat, inter alios ante designatos eiusdem anni Consules inseruit, quorumdam coarctatis vel dissimulatis honoribus, ut de se benemeritis vices rependeret. Adiciam Taciti verba, quibus hoc explicat: Ut Valenti, inquit, & Cæcinæ vacuos honores aperiret, coarctati aliorum Consulatus, dissimulatus M. Macri, tamquam Othonianarum partium ducis, & Valerium Marinum destinatum a Galba Consulem distulit, nulla offensa; sed mitem, & iniuriam legniter laturum. Prædanius Costa omittitur, ingratus Principi, ut adversus Neronem aulus, & Virginij extimulator. Hæc Tacitus libro xviii. Valentem, ne ad bellum statim proficisceretur, morbus tardabat. Præmissus igitur A. Cæcina Consul cum Germanico exercitu, qui Cremonam occupavit. Vbi, irrupentibus deinde in Italiam Flavianis duce Antonio Primo, desperans de rebus Vitellij, persuasit militibus, ut simul transirent ad Vespasianum; qui mutato sacramento, non diu post penitentia ducti, Consulem suum in vincula iecerunt. Sed Cremona, ubi seruebatur, a Flavianis expugnata, solutus Cæcina prætextatus, lectonibusque insignis, dimota turba, Consul per exercitum incescit. Exarsere victores, superbiam perfidiamque obieclantes. Obstiterit Antonius, datisque defensoribus, ad Vespasianum dimisit. Postmodum Titi Cæsaris iussu occisus est, detecta eius coniuratione contra Vespasianum patrem, ut auctor Suetonius, qui Consulem vocat.

Nuntiata Cæcinæ prodicione, graves in Senatu contra ipsum dictæ sunt sententiæ Vitellij in gratiam. Nec defuit qui vnum Consulatus diem (is enim in locum Cæcinæ supererat) magno cum irrisu tribuentis accipientisque blandiretur. Pridie Kal. Nouembris Roscius Regulus inivit, eiuravitque. Annotabant periti, numquam antea non abrogato magistratu, neque lege lata, alium successum. Nam Consul vno die & ante fuerat Caninius Rebilus C. Cæsare Dictatore, cum festinarentur belli civilis præmia. Hæc latissime Tacitus libro xix. Xiphilinus item ex Dione: sed mendose in exemplaribus legitur Alienus pro A. Licinius.

*Alium suffici
quando solus
fuit.
Caninius Re-
bilus vnum
Coi. dies.
Sup. lib. xvi.
Annal.*

Sequuntur noni rursus Consules ex Kal. Nouembris in anni reliquum C. Quinctius Atticus & Cn. Cæcilius Simplex, velut appellantur à Dione, & Tacito, qui Cæcilium Simplicem a Vitellio Consulatum obtinuisse docet, libro xvi. ubi eum Marij Cæli Consulatum mercari pecunia voluisse scribit: Restitit, inquit, Vitellius, deditque postea Consulatum Simplici innoxium, & inemptum. Rursus meminit libro xix. Vitellium xv. Kal. Ianuarias præ metu Imperio decedere volentem describens, nuntiata legionis & cohortium defectione, quæ Narniæ se Vespasiani ducibus dediderant: Postremo, ait, fletu præpediente, assilenti Consuli, Cæcilius Simplex erat, exolutum a latere pugio-

nem

nem, velut ius necis vitæque civium reddebat. Ceterum C. Atticus Consul cum Flavio Sabino Præf. urbis, fratre Imp. Vespasiani, expugnato, & incendio Capitolio, captus est, quod Edicta pro Vespasiano magnifica, aduersus Vitellium probrofa vulgarat; veluti diffuse Tacitus, & Xiphilinus ex Dione.

Flavio Sabino Vespasiani fratre.
C. Atticus captus.

Prodigia multa mutationem rerum denuò portendentia vndecumque nuntiata sunt. Cometes apparuit, & Luna contra rationem temporis bis defecit. Duo simul soles visi, in Oriente pollens & clarus, alter in Occidente pallidus & imbecillus. Simulachria & vestigia e Capitolio decedentium visa sunt, renuntiaturumque ab excubitoribus, nocte templum Iouis sua sponte magno cum fragore adaperitum fuisse. Vitellius interim iam sibi metuens, comitia in decem annos ordinavit, seque perpetuum Consulem dixit: Quod præter Suetonium, testatur & antiquæ marmoreæ basis titulus, quæ Romæ in ædibus Cæd. Cæsij servatur.

Prodigia sub Vitellio.
Luna bis defecit.

Vitellius Consul perpetuus.

A. VITELLIVS. L. F.

IMPERATOR

COS. PERP.

Anno autem sequenti Consulatus abrogati quos Vitellius dederat, legem ferente Domitiano Cæsare in Prætura, veluti Tacitus auctor libro xx. Ceterum Cremona capta, castris vel in deditionem receptis Vitellianis, & ingruentibus terra marique inimicis, Taracina fratrem cum classe ac tironibus gladiatorumque manu opposuit; in Gallia Belvacenses copias ac duces. verum ubique vel superatus, vel defectione suorum proditus salutem sibi & milites h. s. a Flavio Sabino Vespasiani fratre urbis Præfecto pepigit, cedereque se Imperio quod inuitus receperat, non semel palam pronuntiavit. Sed interpellante milite ac populo, & ne deficeret hortante, animum resumpsit; Sabinumque, Consules, & reliquos Flavianos, nihil iam metuentes, vi subita in Capitolium compulit, succensoque templo Iouis Optimi Max. oppressit. Postridie ab Antonio Primo Flavianorum duce Roma capta est, & Vitellius e latebris Palatii extractus, religatis post terga manibus, laqueo ceruicibus iniecto, inter magna rerum verborumque ludibria, tandem ad Gemomas minutissimis ictibus excarnificatus & confectus est, & inde vinctus in Tiberim. Perit hoc modo Vitellius ix. Kal. Ianuar. Principatus sui mense octavo, die v.

A. Vitellius miserè interfectus.

Imperium deinde, civilis belli tempestate exuperata, suscepit Vespasianus, ac pacem rebus compositis orbi tandem restituit. At Romæ Senatus Vespasiano absenti Consulatus cum Tico filio, ac Domitiano Præturam in annum sequentem cum Consulari imperio, cunctaque Principibus solita decrevit, letus, & spei certus, civilibus armis finem adesse, quæ per Galhas Hispaniasque cæpta, dein omnes pop. Rom. provincias exercitusque velut expiato terrarum orbe, lustrauerant, atque in Italia, urbeque demum ipsa quiescerant. S. C. tabulis æneis incisum, quarum adhuc postrema Romæ visitur in æde sacra Lateranensi D. Ioannis parieti affixa. Cuius exemplum hoc loco adicere non pigebit, eorum in gratiam, quibus curæ est Romanæ Reip. formam statumque eius temporis exactius cognoscere.

Vespasianus Imperium suscepit.

FOEDVSVE. CVM. QVIBVS. VOLET. FACERE. LICEAT. ITA VTI. LICVIT. DIVO. AVG
TI. IVLIO. CÆSARI. AVG. TIBERIOQVE. CLAVDIO. CÆSARI. AVG. GERMANICO
VTIQVE. EI. SENATVM. HABERE. RELATIONEM. FACERE. REMITERE. SENATVS
CONSVLTA. PER. RELATIONEM. DISSESSIONEMQVE. FACERE. LICEAT
ITA. VTI. LICVIT. DIVO. AVG. TI. IVLIO. CÆSARI. AVG. TI. CLAVDIO. CÆSARI
AVG. GERMANICO

VTIQVE. CVM. EX. VOLVNTATE. AVCTORITATEVE. IVSSV. MANDATVVE. EIVS
PRÆSENTEVE. EO. SENATVS. HABEBITVR. OMNIUM. RERV. IVS. PERINDE
HABEATVR. SERVETVR. AC SI. E. LEGE. SENATVS. EDICTVS. ESSET. HABERETVRQVE

VTIQVE. QVOS. MAGISTRATVM. POTESTATEM. IMPERIVM. CVRATIONEMVE
CVIVS. REI. PETENTES. SENATVI. POPVLOQVE. ROMANO. COMMENDAVERIT
QVIBVSVE. SVFFRAGATIONEM. SVAM. DEDERIT. PROMISERIT. EORVM
COMITIS. QVIBVSQVE. EXTRA. ORDINEM. RATIO. HABEATVR.

VTIQVE. EI. FINES. POMERI. PROFERRE. PROMOVERE. CVM. EX. REPUBLICA
CENSEBIT. ESSE. LICEAT. ITA. VTI. LICVIT. TI. CLAVDIO. CÆSARI. AVG.
GERMANICO

VTIQVE. QVÆCVNQVE. EX. VSV. REIPUBLICÆ. MAIESTATE. DIVINARVM
HVMANARVM. PVBLICARVM. PRIVATARVMQVE. RERVM. ESSE
CENSEBIT. EI. AGERE. FACERE. IVS. POTESTASQVE. SIT. ITA. VTI. DIVO. AVG
TIBERIOQVE. IVLIO. CÆSARI. AVG. TI. CLAVDIO. CÆSARI
AVG. GERMANICO. FVIT

VTIQVE. QVIBVS. LEGIBVS. PLEBEIVS. SCITIS. SCRIPTVM. FVIT. NE. DIVVS. AVG
TIBERIVSVE. IVLIVS. CÆSAR. AVG. TIBERIVSQVE. CLAVDIVS. CÆSAR. AVG
GERMANICVS. TENERENTVR. ILS. LEGIBVS. PLEBISQVE. SCITIS. IMP. CÆSAR
VESPASIANVS. SOLVTVS. SIT. QVÆQVE. EX. QVAQVE. LEGE. ROGATIONE
DIVVM. AVG. TIBERIVMVE. IVLIVM. CÆSAREM. AVG. TIBERIVMVE
CLAVDIVM. CÆSAREM. AVG. GERMANICVM. FACERE. OPORTVIT
VTIQVE. QVÆQVE. ANTE. HANC. LEGEM. ROGATAM. ACTA. GESTA
DECRETA. IMPERATA. AB. IMPERATORE. CÆSARE. VESPASIANO. AVG
IVSSV. MANDATVVE. EIVS. A. QVOQVE. SVNT. EA. PERINDE. IVSTA. RATAQ
SINT. AC SI. POPVLI. PLEBISVE. IVSSV. ACTA. ESSENT

S A N C T I O.

SIQVIS. HVIVSCE. LEGIS. ERGO. ADVERSVS. LEGES. ROGATIONES. PLEBISVE. SCITA
SENATVSVE. CONSVLTA. FECIT. FECERIT. SIVE. QVOD. EVM. EX. LEGE. ROGATIONE
PLEBISVE. SCITO. S. VE. C. FACERE. OPORTEBIT. NON. FECERIT. HVIVS. LEGIS
ERGO. ID. EI. NE. FRAVDI. ESTO. NEVE. QVIT. OB. EAM. REM. POPVLO. DARE. DEBETO
NEVE. CVI. DE. EA. RE. ACTIONEVE. IVDICATIO. ESTO. NEVE. QVIS. DE. EA. RE. APVD
SE. AGI. SINITO

Senatus consultum verò, cuius hæc vna pars est, cum aliis legum æreistabulis anno sequenti in Capitolio repositum fuisse Vespasiano in honorem, cui legitimam Imperij potestatem decrevit, ex Tranquillo & Tacito colligere est. Refert enim hic libro xx. tum sorte ductos ex Senatu, per quos redderentur bello civili rapta; quique æra legum vetustate delapsa noscerent, figerentque, & qui Fastos adulatione temporum fœdatis exonerarent. Itaque Fastorum etiam novæ tabulæ tum confectæ, correctionesque promulgatæ sunt, vanis illegitimisque indignorum magistratibus sublatis, qui superiorum Principum negligentia tabulis publicis per ambitionem irreperant.

Prætores.

*Sex. Iulius
Frontinus,
cuius extant
Stratagemata.*

Sex. Iulius // . f. // . n. Frontinus, Urbanam iurisdictionem obtinuit. Is idem cuius extant libri Stratagematum, & de Aquæductibus, iuris prudentia & rei militaris pericia clarus. Hoc anno Præturam gessisse suspicor, cum Kal. Ianuarius proximis, posteaquam ipse Senatui (aberant enim novi Consules Vespasianus & Titus) convocasset, abdicavit, ut auctor est Tacitus: alioquin vix vno die Prætores magistratum tunc inibant, quod nusquam hæcenus legi. Verba Taciti hæc sunt libro xx. vbi acta anni insequentis incept: In-
terea Vespasianus iterum ac Titus Consulatum absentes inierunt, macta, ac multiplici
metu suspensa civitate, &c. Addit deinde, Kal. Ianuarius in Senatu, quem Iulius Fronti-
nus Prætor Urbanus vocauerat, Legatis exercitibusque ac Regibus laudes gratæque de-
cretæ. Et Tertio Iuliano Prætura, quod transgredientem in partes Vespasiani legionem
deservisset, ablata, ut in Plotium Gryphum transferretur. Hormo dignitas equestris data,
& mox eiurante Frontino, Cæsar Domitianus Præturam cepit, eius nomen epistolis edi-
tisque proponebatur. Ius penes Mucianum. Siqui anno sequenti Prætores velint Fron-
tinum, ab his sanè non integro anno dissentiam, cum primo eius die abdicasse ex Tacito constet.

*Arulenus
Rusticus Præ-
tor vulneratus.*

// . Arulenus // . f. // . n. Rusticus. Fuit inter Legatos à Vitellio & Senatu ad exercitus Flavianorum missos ad concordiam pacemque suadendam, cum iam vrbi imminerent. Sed extremum discrimen adierunt Legati, qui Petilio Cereali via Salarna occurrerunt, aspernante Flavianis milite conditiones pacis. Vulneratur Prætor Arulenus. Auxit invidiam super violatum Legati Prætorisque nomen propria dignatio viri. Palantur comites, occiditur proximus lictor, dimovere turbam ausus; & ni dato à duce præsidio defensi forent, sacrum etiam inter exteras gentes Legatorum ius ante ipsa patriæ moenia civilis rabies usque ad exitum temerasset: Tacitus libro xix. Arulenum & ante Tribunum plebis habuimus.

Trib. plebis.

17. Volcatius . . f. . n. Tertullinus. Occiso Vitellio, Pratores ærarii publicam paupertatem in Senatu questi, modum impensis postulabant. Eam curam Valerius Asiaticus Consul designatus ob remedij difficultatem Principi reservabat. Helvidius Priscus Prator designatus, arbitrio Senatus agendum censuit. Cum perrogarentur sententiæ, Volcatius Tribunus plebis intercellit, ne quid super tanta re, Principe absente, statueretur: Tacitus libro xx.

Prouinciæ.

L. Calpurnius L. f. Cn. n. Piso, Africam Procos. obtinuit, Aproniano succedens. Eius filius (ni fallor) qui eandem prouinciã Procos. an. dccxcj. sub Caligula rexit, & ipse ob nobilitatem virtutemque nouo Principatui metuendus, licet nequaquam turbido ingenio: attamen Muciano suspectus, audentibus famam Vitellianis in vrbe. Dum enim annona ex Africa ob tempestates suo tempore non committere poterat, Pisonem res nouas cogitare, urbemq; penuria premere velle, iactatum fuit. Igitur missus a Muciano Papirius Centurio, qui Pisonem occideret, sed deprehensus, supplicio afficitur. At non diu post Legatus qui exercitum in Africa obtinebat Valerius Feltus, vt Mucianum sibi conciliaret, propria auctoritate in necem Pisonis equites misit, qui domum Proconsulis subito irrupentes, ipsum occiderunt: Tacitus libro xx.

18. Valerius . . f. . n. Feltus, Legatus Vitellij Imp. Aug. Germanici in Africa exercitum, ac Numidiam obtinuit. Clodio Macro successit. Studia prouinciarum erga Vitellium cum fide primùm iuuit, mox nutabat, palam epistolis edictisque Vitellium, occultis nuntius Vespasianum fouens, & hæc illave defensurus, prout inualuissent. Occiso Vitellio, Pisonem Procos. ad res nouas frustra tentatum sibi metuens, & se Vespasiano purgare cupiens, anno sequenti inmissis percussoribus interemit, vt bellum aliquod oppressisse videretur. Opheniũ Leptitanorumque discordias postea composuit. Vide Tacitum lib. xviii. & xx.

19. Pompeius . . f. . n. Siluanus, Leg. Ser. Galbæ Cæs. Aug. Procos. Dalmatiam obtinuit. Bello civili Vitelliano Othoris primùm partes, ac deinde Vespasianum eius legiones sequutæ sunt. Legatum Consularem ac senem diuitem vocat Tacitus lib. xviii. socordem bello, & dies rerum verbis terentem, vt Legatus legionis Annius Billus ipsum obsequij specie regeret. Hinc mihi videtur esse, qui Consul an. dccxcvii. ac deinde Procos. Atraciam anno dcccxix. sortitus est.

T. Ampius . . f. . n. Flauianus, Leg. Ser. Galbæ Cæs. Aug. Procos. Pannoniam obtinuit. Bello civili Vitelliano ad Vespasianum cum legionibus ita volentibus transit. Consulatis Legatus, & Vitellio affinis, diues, senex, & ideo tardior. Ab exercitu suo non procul Verona propemodum per seditionem interemptus, nisi Antonius Primus auctoritate sua semet interposuisset. Illico ferro, & sinum obijciens, seque militum manibus, aut suis simul moriturum testatus, donec fatisceret extremo diei seditio, dilapsis in sua quisque tentoria militibus. Profectus eadem nocte Flauianus, obuiis Vespasiani litteris discrimini exemptus est. Exercitus eius apud Antonium Primum remansit: Tacitus lib. xvi. & xix. Mendose T. Fabianus, vel T. Appius in exemplaribus appellatur: malim T. Ampius, vel Annius; nam in Frontino perperam quoque T. Anus Flauianus vocatur, qui Curatorem aquarum postea fuisse scribit, Valerio & Messallino Consulibus, Vespasiani Principatu.

M. Aponius . . f. . n. Saturninus, Legatus Ser. Galbæ Cæs. Aug. Procos. Mœsiam obtinuit. Roxolanos Sarmatas, prouinciã civilis belli occasione nouem milibus equitum vastantes, contudit & prostrigauit. Postquam id Romæ compertum, ab Othone triumphali statua, Legatique eius Contularibus ornamentis donantur. Dein Othone occiso, Vespasiani partibus accessit, & cum legione vii. Claudia Antonio Primo Italiam inuadente iungitur. Paulò post apud Veronam seditione militari exceptus propemodum occiditur: verum latebris aliquamdiu seruatus, dimissis licitoribus, Patavium solus effugit. In exercitum eius vis & potestas imperij penes Antonium mansit. Confecto civili bello, mox

20. Fonteius . . f. . n. Agrippa, ex Asiæ Proconsulatu Legatus Mœsiæ præpositus est, audito Dacorum ob absentiam legionum motu, quæ gens vtramque Danubij ripam occupauerat, & cohortium alarumq; hibernis expugnatis, legionum castris immi-

imminebat: Tacitus libro xix. Iosephus de bello Iudaico lib. vii cap. xxiii. à Sarmatis anno sequenti Fonteium occisum dicit, nullumque successorem à Vespasiano Rubrum Gallum.

Vectius .f. . n. Bolanus, Legatus Vitellij Imp. Augusti Germanici Procos. Britanniam obtinuit, Trebellio Maximo successor datus. Idem sub Cn. Corbulone Legatus in Armenia militauerat. Præfuit placidius quàm feroci prouinciarum dignum est, manentibus adhuc ciuilibus bellis, nec disciplina militem continuit. Laudandus tantum modò, quòd innocens, & nullis delictis inuisus, & idcirco clementer parauerat loco auctoritatis. Sic Tacitus libro xviii. & in vita Cn. Iulij Agricola, qui Legatus Prætorius annis sequentibus sub Bolano fuit.

FINIS LIBRI XIIX. IN QVO CITATI,

Iosephus. Plinius. Strabo. Suetonius. Dion Cassius. Tabula Collotiana. Tabula Græca. Cassiodorus. Marianus Scotus. Horatius. Cicero. Fasti Capitolini. Porphyrio. Velleius Paterculus. Paulus Orosius. L. Florus. Sex. Rufus. Corn. Tacitus. Val. Maximus. Eusebius. T. Linius Plutarchus. Ptolomæus. Xiphilinus. Zonaras. Iuuenalis. Ouidius. Iul. Obsequens. Censorinus. Seneca. Dionysius Halicarnassensis. Honorius Augustodunensis. Donatus. Frontinus. Appianus Alexandrinus. Tabula Cuspiniani. Acron. Titullus. Onofrius Panvinus. Macrobius. Solinus. Iustinianus Imp. Tabula Anagnina. Vlpianus Iuriscos. Isidorus. Tertullianus. Iulianus Iuriscos. Paulus Iuriscos. Marlianus. Pomponius Iuriscos. Ant. Augustinus. S. Lucas Euangelista. Ioannes Mariana. Tabula Narbonensis. Catullus. Nicolaus Florentius Baranus. Lactantius Firmianus. Paulus Middelburgensis. S. Augustinus. Auctor Vita Seneca. Catalogus Pontificum Romanorum. Martialis. Auctor Dialogi de Oratore. Philostratus. Velius Longus. Paulus Diaconus. Sicon Polentonius. Sex. Aurelius Victor. Iustus Lipsius.

EMENDATI AVT ILLUSTRATI,

L. Florus, pag. 524. Dion Cassius, pag. 520. 526. 538. 541. 548. 566. 567. 572. Marianus Scotus, pag. 523. 526. 532. 558. 562. 563. 575. 595. Donatus, pag. 517. Frontinus, pag. 517. 523. 536. 541. 566. 611. Tabula Græca, pag. 528. 563. Cassiodorus, pag. 531. 532. 548. 558. 562. 571. 575. 594. 595. Velleius Paterculus, pag. 538. Plinius, pag. 537. 550. Corn. Tacitus, pag. 550. 556. 582. 584. 586. 595. 598. 606. 607. 611. Strabo, pag. 547. Eusebius, pag. 547. Tertullianus, pag. 557. Iuuenalis, pag. 553. Suetonius, pag. 569. 606. Iosephus, pag. 570. 583. Seneca, pag. 578. Xiphilinus, pag. 608.

INDEX SEV IDEA ROMANÆ HISTORIÆ

A D

ANNALES STEPHANI PIGHI.

A. SCHOTTVS LECTORI S.

THENTENSES publicè sanxerunt, ne quis ulli umquam via ignaro
indiciū denegaret. Et Q. Ennius laudat,

qui erranti comiter monstrat viam,

Quasi lumen de suo lumine accendat, facit.

Sic & usum Annalium Fastorumque Steph. Vinandi Pighij, omnisq;
adeo Romana Historia, commonstrare in præsens est animus. Quò enim,
amabò, librorum diuinita pertinent, usus si absit? Utendum itaque hisce
libris, ut omni omnino historia tractatione, via, ac ratione, et multis iam differuerunt: quam
methodum, digitum velut in fontes intendens, demonstrare equidem conabor. Usitato itaque
Indicum more, tribus distinctum opus Tomis, tribus etiam numeris 1. 2. 3. ostendo: deinde
pagina cuiusq; Tomi numerus indicatur; & totidem elementis a. b. c. summa, media, ima
pars, ne quaerendo diu multumq; fatigeris, exhibetur.

Ad hac tria potissimum cum fructu hic considerata sunt. Primò, Virorum Romæ illu-
strium series octo saeculorum, id est, annorum octingentorum & quos excurrunt: qui domi-
natiq; clari, sago plerique bellicisq; artibus, alij toga atque doctrina & philosophando Rem-
pub. Romanam administrarunt. Hos litterarum serie ac temporum, quoad eius fieri potuit,
digessimus. His sanè T. Linius, Plutarchi Vita parallela, & Scriptor de Viris illustribus, siue
is Corn. Nepos est, siue Aurelius Victor, lucem accipiunt. Deinde Magistratuum omnium
ortus, gradus, euentiq; & Reip. mutationes elucescunt: quando de Magistratibus Rom. ac-
curate satis ad hanc diem scripsit nemo, ne supposititius quidem Fenestella, cuius libelli verus
auctor est Andreas Dominicus Floccus, Florentinus. Hic ordinem cernes honorum, gradusq;
à minori ad maiorem Magistratum, Quæstura, Tribunatus plebis, Aedilitatis, Prætura,
& Consulatus: Dictatura item & Censura, veluti in speculo aut è specula spectare cuique
licebit. Tertio, Prænomina, Nomina, & Cognomina cuiusque Romani civis (qui tribus ferè
delectabantur nominibus) è Fastis cognoscet: quibus parens auusq; apponitur. Nam ferè pa-
tre, auo, maioribus, rebusq; præclarè gestis inclarescere dum student, acceptam augere potius
gloriam & amplificare conati, Urbem in orbis caput summumq; Monarchia decus tandem pro-
uexerunt. Nominibus autem Gens cuiusque ostenditur, ut Familia Cognomento. His Præ-
nomina antecedunt, quibus fratres eiusdem Familia & patruels discernebantur. Ceterum
de Rom. Nominibus qui veteres scripserint, nunc accipe. Carisius & Diomedes Grammatici,
Valerius Maximus seu Probus, libro x. Memorab. Plutarchus in Vita, Dion Cassius lib. XLVII.
Appianus Alex. initio Libya, Pausanias in Achaicis. Parentumq; memoria docet, ut omnia,
Sigonius tractauit, cumq; secutus Panvinius. De Familijs autem Rom. plures nostra memo-
ria, tum de Patricijs maiorum minorumq; gentium, tum de Plebeyjs xxxii. Ant. Augustinus,
summa vir doctrina & Antiquitatis cognitione præditus, & è Nummis Fuluius Ursinus Ro-
manus, ac denique in Onomastico Ioan. Glandorpins. Typis verò seu Tabulis Ricardus Strein-
nius vir nobilis, & Nicolaus Reusnerus I. C. Nos Pighij potissimum vestigijs insistentes, &
illorum Scriptorum auctoritate subnixi singula nomina gentilicia, quo in Fastis solent, ordine
modoj. recensemus, ut Prænomen, Nomen, & Cognomen, interdum etiam Agnomen, &
Adoptivum quod ferè in anus exit, ut in ius gentilicium) uno conspectu videndum damus:
cisi terò interdum Scriptores atque Historici ornatus gratià ordinem immutant, nihil ad
nos. Ut, verbi gratia, Dion Cassio Potitus Valerius est pro Valerius Potitus. Ciceroni, Ma-
luginensis M. Scipio, & Balbus Corn. maior. Velleio Paterculo, Flaccus Pomponius,
Scaurus Æmilius, & id genus plurima in Scriptorum de Viris illustribus occurrunt. Nunc atq; et
ut p. oculis hac subijciamus, ducto à Prænominibus initio.

Fff

NO-

PRÆNOMINUM	
quædam frequen-	Alia rariùs
tia, numero XIX.	vsurpata.
	XXVII.
<i>Ap. Appius</i>	<i>Agrippa</i>
<i>A. Aulus</i>	<i>Ancus</i>
<i>C. Caius</i>	<i>Aruns</i>
<i>Cn. Cnæus</i>	<i>Cossus</i>
<i>D. Decimus</i>	<i>Drusus</i>
<i>K. Kasso</i>	<i>Egerius</i>
<i>L. Lucius</i>	<i>Fauslus</i>
<i>Mam. Mamercus</i>	<i>Hosius</i>
<i>M. M. Manius</i>	<i>Iulus</i>
<i>M. Marcus</i>	<i>Lar</i>
<i>N. Numerius</i>	<i>Mamurius</i>
<i>P. Publius</i>	<i>Nero</i>
<i>Q. Quintus</i>	<i>Numa</i>
<i>Sex. Sextus</i>	<i>Opiter</i>
<i>Ser. Sertius</i>	<i>Postumus</i>
<i>Sp. Sptius</i>	<i>Proculus</i>
<i>T. Titus</i>	<i>Paulus</i>
<i>Ti. Tiberius</i>	<i>Potitus</i>
Hæc præter Nu-	<i>Romulus</i>
merius, numquã	<i>Remus</i>
sunt gentilia.	<i>Sertius</i>
	<i>St. Statius</i>
	<i>Tullus</i>
	<i>Vibius</i>
	<i>Volero</i>
	<i>Volusus</i>
	<i>Vopiscus</i>

Horum quattuor positi in cognomina transierunt. *Agrippa*, *Gracchus*, *Proculus*, *Vopiscus*; ut contra cognomina quædam in prænomina versa sunt: puta *Cossus*, *Drusus*, *Iulus*, *Nero*, *Paulus*, & similia.

Hic nunc de Nominibus prælibatis venio ad GENTES & FAMILIAS, quas ut citius cuique occurrant, idcirco Alphabeti serie collectas digestimus, & quidem mistis veluti per saturam Patriciis cum Plebeis, & additis cuique Genti familiis seu cognominibus: quorum rursum cognominum varietatem, cum sint & ipsa in varias gentes diducta, ordine infra Indicis seu Alphabeti, quò Lectorem assidue allegamus, recensito. Quamobrem, si usum Indicis nosse iuuat (ut iuuat sanè) unâ eademq; operâ cernes, qui tum viri Romæ maximè illustres cum armis, cum toga, de hinc Magistratus quo ordine & quales gesserint: nimirum à Quæstura vel Urbans vel Pronunciarum, aut à Tribunatu plebeo ad Aeditatam, siue plebeiam, siue curulem; inde ad Praturam, mox ad Consulatum per honorum gradus ascendisse; interdum etiam ad Censuram aut Dictaturam pervenisse. Rem exemplo illustremus: M. Cicero, quando Prator curulis fuerit, cognoscere in interpretando interest: & Consulatum quo tempore, laborante Rep. maximè ob Catilina coniurationem, gesserit, quasq; tum Consulares Orationes, ceterasq; aliàs habuerit, statim animaduertes: & quas ad quos familiares dederit epistolæ in exilio, domumq; redux: ita magnam legendis Ciceronis scriptis, ut Romanorum disertissimi, & historicis referti narrationibus, velut in tenebris lucem accensam aliquando gratulaberis.

GENTES ET FAMILIÆ ROMANORVM EX FASTIS CAPITOL. HISTORICIS, AC NUMMIS.

ABURIA gens, Pl. beia opinor. Meminit Livius lib. XII. & XLII. In nummis cognomen ei GEM. siue *Geminus* siue *Gemel-*
lus. Fulvius.

ACCELESIA gens, fortè Plebeia. Mentio est in duab. Inscriptionibus: cognomento *Larisculus*, cuius numisma & sensum accipe ex Ant. Augu-

NOMINA Gentis sunt propria, suntque numero propè infinita, & Geni Logico, ut *Familia* Speciei comparatur: vel arboris trunco, cuius ramorum instar sint familiæ, seu cognomina. In IVS plerumque desinunt, præter v. *Cacina*, *Norbannus*, *Peduncus*, *Perperna*, & *Poppans*: quæ fortè ipsa cognomina exsistentur, quorum nomina ignorentur, ut de *C. Verre*, *M. Agrippa*, & *C. Mæcenate* observatum; quorum tamen repetita g. n. liti, ut *C. Cornelius Verres*, *M. Vipsianus Agrippa*, & *C. Cilnius*, seu *Cilnius* (ut *Vilino* placet) *Mæcenat* integrè appellentur.

Clarum itaque, unam eandemq; in variis familiis, veluti ramos ac stipites deduci, hoc est, cognomina plura uni genti esse indica. Verbi gratia: *TULLIA* gens iam inde à Regibus ortum Romæ habens, non modò *M. Tullij* Ciceronis cognomento, ut *Laure* Eloquæ principis celebris existit, sed & alias præter Cicerones habuit: *Annalis*, *Combrus*, & *Deculus*, *Fabianus*, *Longus*, *Montanus*, *Rufus*, & *Seneciones*, ut mox singulorum ostendam.

COGNOMEN, quod nomini gentilitio subiungitur, quæ unum, siue plura sint, cognomina sunt, ut *Cæsar*, *Cicero*, *Scipio*. Item *Maximus*, *Verrucosus*, *Onicula*, *Cunctator*: quæ omnia unius *Q. Fabij* cognomina fuerunt. Ea quoque numero infinita, & in IVS numquam exeunt, præter *Pius* & *Caprarius*: quæ ambo *Metello*rum in *Cecilia* gente cognomina, & *Tiberius* Valeriorum. Desinunt autem ferè in hæc litteras:

- X. *Nasica*
- AR. *Cæsar*
- AS. *Lanus*
- ES. *Gurgus*
- ED. *Putaber*
- EN. *Cornicen*
- EX. *Candex*
- ENC. *Violens*
- I. *Fraga*
- IS. *Regillensis*
- IX. *Felix*
- IVS. *Pius*
- O. *Cicero*
- R. *Curfor*
- OS. *Nepos*
- OX. *Venox*
- VS. *Rufus*
- VM. *Corculum*

flino lib. IV. Dialogorum de Nummis vet.

ACUTIA, Plebei gens, ab *acutus* ut *Vilinus* derivat, ut in *acutus* & *acutus* Plutarch. Corrupta sapè vox in *Auliam*, vel *Aquilam*. Surpeventur, *Balborum* & *Giabrianum* ambo Consules.

ÆVTTIA, gens Consulatis, cuius cognomina m. *Carus*, *Cornicen*, *Helma*.

ÆLIA

Quidius ad Calpurnium Pisonem, sed Lucani id poemation esse Had. Iunius primus docuit.

CANINIA, siue KANINIA quatuor habuit familias: *Reblos*, quorum meminit Lilius lib. xlii. *Regulos*, qui reperiuntur apud Caesarem lib. vii. de bello Gallico. *Galios*, qui habentur in antiquis denariis. *Labcones*, qui in *Armenis* tribu censabantur.

CARTISIA gens. *T. Carisij*, fratris, ut opinor, *P. Carisij* meminit Dio lib. lxi. & lvi.

CASSIA gens in duas diuisa familias Patriciam vnā, *Buccinorum*: alij *Viscellinorum*, aut *Vitellinorum* tribunt. Alteram Plebeiam, *Longinorum* cognomento. Vnus etiam *Varnus* dictus, & aliter *Longinus Rosilla* dictus & *Calenis*.

CESTIA gens fuit Plebeia. Cicero in Orat. pro Flacco, & in Philipp. iii. (licet corrupte & in vulgatis codicibus *Cesetius* legatur, pro *Cestius*) & Appianus lib. iv. Belli civilis, faciunt *Cestij* cuiusdam mentionem. C. autem *Cestij* meminit Tacitus lib. v.

CIPIAM gentem eandem esse cum *Cispi* putat Vilius, quæ sine s littera, antiquo scribendi more in veteribus quoque lapidibus reperitur.

CLAUDIA gens tanthas habuit duas, Patriciam vnā in notum gentium, ex qua fuerunt *Pinicri*, *Centhones*, *Nerones*, & *Regillenses*: horum etiam aliqui *Crasini* dicti: adde *Caco*, *Crasos*, *Candices*, *Hortatores*, *Rufos*, *Sabinos*, *Caninos*. Alteram Plebeiam, quæ clarior fuit, *Marcellorum* cognomine. Accedunt *Æferni*, *Æfeli*, *Clise*, *Flaminii*. Legendus Suetonius, Ant. August. De familijs, & inf. in Claudio s. Pighius noſter.

CLOVIA gens, siue *Clunia* & *Cluia* (vtrouque enim modo in antiquis monumentis scripta reperitur) incertum Patriciane an Plebeie fuerit.

CLOVIAM gentem siue *Cluianam*, Patriciam fuisse constat ex J. Lilio, vbi de Canulio Trib. pleb. Alba oriundam auctor est Dionysius lib. iii. ut & Festus, à *Clodio* *Æneæ* comite. *Siculi* cognomentum p. transmittunt.

CLVENTIA gens à *Cluante* *Æneæ* comite, teste Virgilio v. *Æneid.* v. à *Clodio* *Clavia* dicta. nullis clara honoribus, ut Plebeiam fuisse nullus dubitem.

COCCLEIA gentis Plebeie frequens est mentio apud Scriptores: è qua fuit *Caldorum* familia, item *Narcæ* cognomine.

COELIA gens Plebeia, at Consularis, à *Vibenna* *Cælo* *Ætulco* dicta. *Caldorum* quoque insignis cognomento, & *Æstorum*.

COMINIA Consularis familia, cuius cognomina *Aurunci* & *Laurentini*.

CONSIDIA gens Plebeie meminit Lilius lib. xi. Dionys. lib. ix. Cæsar lib. ii. de bello civili, Cicero lib. xii. epist. xxvi. ad Cornificium, & Val. Maximus lib. i. vi. cap. viii. Ex ea fuerunt *C. Considius Patrus*, & *C. Considius Nonianus*, ut *Patrus* gentis huius cognomen fuerit.

CORINTIA gens Tiburte orta, & in ciuitatem Romanam aduenta, Plebeie an Patricie fuerit, incertum.

CORDIA gens (nisi pro *Cadius Rufus* apud Tacitum lib. xii. Annal. ut aliquibus placet, scribat *Cordius Rufus*, quod doctus. Lilius non placet, qui *Claudius* p. incediderat, post *Tudius* placuit magis, quod & ipsum probum est gentis nomen:) præter vnum Ciceronem haud semel alius faciat mentionem; qui lib. iv. in Verrem

L. Cordium nominat honestum hominem, qui testimonium in Verrem dixit.

CORNELIA gens in varias stirpes diuisa Romæ omnium nobilissima; Plebei. prope innum. etabiles. Patricij in nouem præcipuas distincti familias: *Cossorum*, qui *Maugincenses*, & *Rutuli*, aut *Arui* appellati. *Scipionum*, in his *Africani*, *Nasica*, *Calpi*, *Asina*, & *Lentulorum*, pluribus etiam cognominibus, *Spinther*, *Sura*, &c. Famina ignobiliores sunt; *Cethegi*, *Dolabella*, *Merula*, *Rufini*, *Sulla*. quorum stemmata & inf. ipeſtabis, & explicat Ant. August. Enumerat vero cognomina singulati Onuphr. us lib. de Nominib. Rom. lib. xlv. quos litterarum ordine recēdo: *Æmilianus*, *Africani*, *Arui*, *Asinici*, *Asina*, *Augur*, *Balbi*, *Barbat*, *Blasius*, *Calpi*, *Candianus*, *Cethegi*, *Cinna*, *Clodianus*, *Corculum*, *Cossus*, *Dolabella*, *Felix*, *Fronto*, *Getulicus*, *Hispali*, *Iunianus*, *Lentulus*, *Lupus*, *Magnus*, *Maugincens*, *Mamercus*, *Mammula*, *Marcellinus*, *Maximus*, *Menda*, *Merula*, *Nasica*, *Namantinus*, *Rufinus*, *Rutulus*, *Salutius*, *Scapula*, *Scantius*, *Scipio*, *Serapio*, *Sessenna*, *Spinther*, *Sulla*, *Sura*: & denique *Vir optimus* dictus *Corn. & asina*. Singulos inf. ordine repræſento.

CORNIFICIA gentis Plebeie Scriptores multi meminerunt: ex ea fuit *Q. Cornificius*, *Augur*, *Imp.* Ciceronis in Consul. in compeſtor, & in Arguratu collega, ut ex epistolis xvii. xix. xx. xxv. libri duodecimi ad eum scriptis constat.

CORVNCANIA gens etſi Plebeia, nobilissima tamen, cuius princeps *T. Corvuncianus*, primus è Plebe Pont. Max. Mag. Equit. Cos. Censor, Dictator fuit & de Tulceis triumphauit.

COSVTIA gente, ex eſſeſti familia, orta fuit *Cosutia*, qua Cæsar vxore diuſa, Corvunciam *Cinna* quondam Consul. filiam duxit vxorem, teste Suetonio in Cæsare cap. i. *M. Cosutij* muldan mentio est apud Ciceronem lib. iii. in Verrem. Cognomentum *Cosutij* gentis *Sabina*, & *Macidianus*.

CREPEREIA gentis facit mentionem Cicero lib. i. in Verrem, è qua natus *M. Crepereius* equestri familia. *Creperij* cuiusdam *Galli* lib. Nerone meminit Tacitus lib. x. v.

CREPVSIA gentis vix est apud Scriptores mentio.

CVPIENNA gente ortus fuit *C. Cupienius*, ad quem exſit Ciceronis epistola xx. lib. xvi. ad Atticum. De *C. Cupienio Libone* *Camano* huius fortè filio vide Porphyrionem ad Horatij Syrtam ii. lib. i.

CVRIA gens Consularis, cognomento *Dentati*.

CVRIATIAM gentem Plebeiam, Alba oriundam, & à *Curia* fortè dictam, à Tullo rege in ciuitatem Romanam adſcitum fuisse auctor est Dionysius lib. iii. Eius gentis familia fuit *Trigeminorum*, ex qua ortus est *C. Curiatius*. Meminit & cuiusdam *C. Curij*, Trib. pl. Lilius lib. i. & in Epitoma lib. iv. & Val. Maximus libro iii. cap. vii.

CVRTIA gens Patriciane an Plebeie fuerit, incertum. Onuphr. Patricia est minorum gentium, quæ Romam sub *Carulo* migravit. *M. Curtij*, à quo *Lacus Curtius* in foro Rom. dictus est, meminit Dionysius lib. ii. Lilius lib. vii. Val. Maximus lib. v. cap. vi. & Oroſius lib. iii. cap. v. *P. Curtij Salustij* facit mentionem Cicero in epistola xix. ad Leptam lib. vi.

Plures

Plures verò hic & in alijs Consulares familias gentisque ita enumerat Onuphrius Panvin. lib. *De Antiquis Nominib.*

CÆSONIA gens.

CÆDICIA Consularis, cognomento *Noctua*.

CÆSIDIA.

CATIA, cognomento *Fronto*.

CARVILIA Consularis, cogn. *Maximus*.

CANVLEIA, cogn. *Dives*.

CALVISIA, cogn. *Sabinus*.

CANIDIA Consularis, cogn. *Craffus*.

CARRILIA.

CAPRILIA.

CARFINIA.

CICEREA.

CILNIA gens, cognomento *Macenas*.

CLIVIA gens, cogn. *Saxula*.

DECIA & DECIMIA Consularis gens, hæc *Flavi*, illa *Muri* cognomento.

DIDIA gens, siue *Desidia*, ut in quibusdam monumentis legitur, incertum Patriciane an Plebeie fuerit. *Saxa* illi cognomentum, & Consularis fuit.

DIGITIA & DVILIA Consulares gentes etiam numerantur.

DOMITIA gens Plebeia, in duas fuit diuisa familias, quarum altera *Caiuinorum*, altera *Athenobarbarum* cognomine vsa fuit. Suetonius legend. & Ant. August. de Familijs.

DVRMIAE gentis, itemque *M. Durmij*, qui sub Augusto Triumvir monetæ cudendæ denarios signauit, mentio nulla apud Scriptores. Alijs *Duronis* videatur, alibi celebrata.

EGNATIAE gentis Plebeie, & *C. Egnatij Maximij*, cuius exstant denarii, facit mentionem Cicero lib. III. ad Atticum, epist. xxxiv. Libro autem XII. ad Memmium epistola XLIII. XLV. & LXXIII. meminit *L. Egnatij Rufi*: cuius fortasse filius fuit *M. Egnatius* is, quem in Augustum conspirasse Veileius, Suetonius, & Dio commemorant.

EGNATVLEIAE gentis *Maximi* cognomento, vnus, quod sciam. Cicero meminit III. Philipp. ubi nominat *L. Egnatuleium* quemdam, filium fortè *C. Egnatuleij*, qui Victoriatum nummum percussit. Vide Festum in *Patres*, & Plinium lib. XXXI. cap. III.

EPPIA gens in tribu *Cornelia* censebatur, & in *Fabia*.

ENNIAM & EQVITIAM familias alij adiciunt.

FABIAE gentis Patricie sex stirpes sunt. Tres frequentes, *Ambusti*, *Maximi*, & *Vibulani*. Minus frequentes, *Buteones*, *Dorsones*, *Pistores*. Addunt alij, *Emilianos*, *Celeres*, *Cunctatorum*, *Oniclam*, *Eburnos*, *Gurgates*, *Labeones*, *Lacinos*, *Perficum*, *Rudos* seu *Rullanos*, *Sermilianos* & *Vetrucos*. Ex his *Labeones* tantum, *Maximi*, & *Pistores* in denarijs reperiuntur.

FABIANÆ gentis mentio in nummo quodam æteo.

FABRICIA gens Consularis, *Lusini* cognomento.

FANNIAM gentem Plebeiam fuisse sed Consulatem vno Ciceronis testimonio epist. XIII. lib. XV. ad Atticum constat. *Syracensis* illi cognomen.

FARSVLEIAE gentis mentio exstat in antiqua inscriptione Sutrina.

FIRCELIA gens, *Pannonis* cognomento, & altera *Fistoria*.

FLAMINIA gentis Plebeie, *Cilonis* cognomento, meminit Cicero in Bruto, & ad Atticum epist. XIV. & XV. lib. XIV. & epist. I. & II. lib. XV. Lilius lib. IX. & alij.

FLAVIA gentis Plebeie cognomento *Fimbria*, frequens est mentio apud veteres Scriptores. *Flavius* autem, siue *Flauus*, *Largia* familie cognomen apud Dionysium lib. V. *Decimus* apud Livium lib. XXVII. *Cæcilius* in Epitoma Liviana libri CXVI. *Sulpicius* apud Suetonium in Claudio cap. XXI. *Oclania* in antiqua, quæ Tiburi exstat, inscriptione, & *Lucretia* in æteo Augusti numismate.

FONTIAMI gentem Plebeiam fuisse constat, quod P. Clodius Ciceronis inimicus, ut Tribunus pl. fieret, P. Fontei Plebeio homini adoptandum se dedit. Cognomen multorum huius gentis fuit *Capito*, & *Rabius*.

FVFIA gens Plebeia, ex qua Q. *Fufius Calenus* originem duxit. Vide Ciceronis Philippicam IX. & Dionem. *Calens* itaque cognomento fuit, item *Geminus* & *Strigoni*.

FVLCINIA gens, *Trionis* cognomento.

FVLVIAE gentis Plebeie in multas diuise familias, vnus tantum *Cn. Fuluius* in argenteis denarijs memoria reperitur. *Foulinus* autem veteres scribebant, ut *Fourens*, & multa huiusmodi, Græcam scripturam imitati. Huius gentis familias Onuphrius numerat, explicatque Ant. August. *Centumales*, *Curnos*, *Flaccos*, *Gillens*, *Maximos*, *Nobiliore*, *Patos*, & *Patinos*.

FVNDANIAM quoque gentem Plebeiam fuisse, ex Livij lib. XXV. constat. Huic *Fundulus* quoque cognomentum.

FVRNIA gens etiam Consularis fuit.

FVRIA gens partim in Patricias diuisa fuit familias, quarum cognomina sunt, seu familie VII. *Camillus*, *Craffipes*, *Fusus*, *Medullinus*, *Pacilus*, *Philus*, & *Purpureo*. partim in Plebeias. Livius enim lib. IX. L. *Furij* Tribuni pleb. meminit, & lib. XXXIX. M. *Furij* *Lusci* *Ædilis*, à quo Ludi Plebei diem vnum instaurati sunt. Patricie *Purpureonum*, *Craffipedum*, & *Philonum* denarij Rom. reperiuntur. *Furij* autem *Broechus* Patricius no fuisse an Plebeius, incertum. Ant. Augustinus diuidit *Furias* in frequentiores, *Fusos*, seu *Medullinos*, vel *Pacilos*, atque in *Camillos*. *Philos* autem & *Purpureones* raro Consulares fuisse.

GABINIA, Consularis gens fuit.

GALLIA gens cognomento *Luperus* inter Patriciasne an Plebeias numeranda sit, ex ijs Scriptonibus, qui circumferuntur, elici non potest. Cicero v. Verrina C. *Gallium* senatorem, hominem equestrem appellat, patrem fortasse C. *Gallij*, cuius exstat nummus æteus ab eo signatus, cum esset Triumvir sub Augusto. Meminit & Tullius alterius Q. *Gallij* Prætoris an DCI XXXVIII. L. Cotta & L. Torquato Cofs. quem anno sequenti de ambitu accusatum, defendit ea Oratione, quæ non exstat.

GEGANIA gens à Gya *Æneæ* comite, teste Servio in V. *Æneid.* Alba oriunda. Fuit & *Gegania* Veialis sub Romulo, ut Plutar. refert. Patricia fuit minorum & maiorum gentium. *Macerni* cognomentum habuisse fertur.

GALLIA gentis *Poplicola* cognomento, duo tantum denarij spectantur. Eorum alter visus est

pertinere ad *Gellium* Cn. Pompeij legatum in bello maritimo contra piratas, cuius meminit Florus lib.iii. Alter sine dubio ad *L. Gellium Poplicolam* spectat, cum esset Antoni Quæstor Proprætor: postea cum M. Cocceio Nerva Consulatum gessit, anno dccxvii. Vide Dionem lib.xlvii.

GENVCIA Consularis gens, *Angurini* cognomento, item *Auentimensis*, *Clepsina*, & *Pansa*. Fuit & GEMINIA gens. item GRANIA Flacci cognom.

HATERIA gens Consularis, cognomento *Agrippa* & *Antoninus*.

HELVIA gens, cognomento *Blasio*.

HERENNIA gens Plebeia in *Balborum* familias & *Gallorum* diuisa fuit. *L. Herennij Balbi* meminit Pædianus in *Milonianam*. *Gallo*, *Asinius Pollio* in epistola xxxii. lib. ix. ad Plancum. *C. Herennij* Trib. pl. qui *P. Clodium* ad plebem traduxit, facit mentionem Cicero epistola xv. & xvii. lib. i. ad Att.

HIRTIA gens, incertum, Patriciæ an Plebeia fuerit.

HORATIA gentis Patriciæ cognomen fuit ut & *Curiatæ Trigemini*. Vnus tantum reperitur eius denarius. De *Horatio Cocle* *Liuius*, *Dionysius*, *Valerius Maximus*, alij.

HORTENSIA gens Consularis.

HOSIDIA gens *Geta* cognomento ab *Appiano* lib. iiii. de bello ciuili, & *Dione* lib. xlvii. & lx. nominatur, non tamen ex eorum verbis elici potest, Plebeianæ an Patriciæ fuerit.

HOSTILIA gens, quæ ab *Hosto* quodam *Hostilio Medullino*, ut creditur, originem duxit, qui *Romulo* regnante Romanam ciuitatem adeptus fuit, crebra mentio apud Scriptores. Eius autem gentis familiae reperiuntur in monumentis *Capitolinis Tullæ Regis*, & *Mancinorum*: apud *Liuium* lib. xxxv. i. *Tubulorum* & *Catonum*: apud *Varronem* & in nummis *Safernorum*. Cognomina itaque illius, *Cato*, *Mancinus*, *Saferna*, *Tubulus*.

ITIÆ gentis vnus tantum denarius à *L. Ilio*, ut opinor, signatus reperitur, ad quem *Horatij* exstat Oda xxix lib. i. inscripta, ad *L. Icium*. Sic enim in vetustissimis codicibus pro *Iecium*, scriptum reperiri, admonuit vir eruditissimus *Carolus Langius*. *Cicero* iii. *Philipp.* nominat *M.* quædam *Iecium* corruptè, ut opinor, pro *M. Icium*. qui quidem error in *Atiæ* quoque familiae nomen irrepsit, *Portum* etiam *Iium* in lib. v. de bello Gallico pro *Iecium* ex vetustissimo exemplari apud *Cæsarem* iam pridem reposuit *Fuluius Vrsinus*.

IVLIA gentem familias habuisse Patricias & Plebeias, inter Scriptores constat. Patriciæ *Cæsares* in denarijs habentur. In historijs verò rerum Romanarum hi recensentur: *Apuli*, *Augusti*, *Buriones*, *Germanici*, *Iuli*, *Libones*, *Mentones*, & *Strabones*. Hæ verò in duas præcipuè stirpes scinduntur, *Iulorum* & *Cæsarum*. *Burionum* nulla apud Scriptores mentio, unde Patricij an Plebeij fuerint, scire non possumus. Origo gentis *Iulia* clarissimè ab *Aneæ* filio *Iulio* ad *Venerem* refertur: cuius stemma integrè à *Ioan. Glandorpio* in *Onomastico Rom.* descriptum legas.

IVNIA gentis cum multæ à Scriptoribus familiae nominentur, Plebeis quidem *Bruti*, *Bubulci*, *Callaci*, *Penni*, *Pera*, *Scana*, & *Silani*: tum illud obseruat *Fuluius Brutorum* tantum & *Solanorum* in denarijs reperiri. *Brutorum* quoque familiam

duplicem fuisse, Patriciam vnâ, ex qua *L. Brutus*, qui Reges eiecit, ortus sit: alteram Plebeiam, multiplicem, cuius princeps *L. Brutus* primus Trib. pl. exstitit, scribit *Dionysius* lib. v.

IVVENTIA gens Consularis, cognomento *Thalna*.

LABIENÆ gentis Plebeie Scriptores multi meminerunt. Ex ea fuit *T. Labienus* Trib. pl. Vide *Ciceronem* pro *Rabirio*, *Orosium* lib. v. cap. xvii. & *Dionem* lib. xxxvii.

LALIA gens Consularis, cognomento *Balbus* & *Sapiens*.

LÆTORIA item Consularis, cognom. *Planicius*.

LICINIA gentis Plebeie, *Muræna* tantum, *Craſſi*, *Nervæ*, & *Stolones* in nummis reperiuntur. At in historicis etiam *Calpi*, *Craſſi*, *Luculli*, *Muræna*, *Geta*, *Diuites*, *Frugi*, *Macri*, *Varræ*.

LIVINEIÆ gentis vna tantum *Regalorum* familia apud Scriptores reperitur. Nam *L. Livineius Trypho*, qui nominatur à *Cicerone* in epistola lx. lib. xiii. libertus fuit *L. Reguli*, cuius exstant nummi.

LIVIA gentis Plebeie, vnus tantum *Salinatorum* familiae, in æreo nummo mentio reperitur. At plures in Historia: *Emiliani*, *Claudian*, *Dentores*, *Drusi*, *Libones*, & *Salinators*.

LOLLIAM gentem Plebeiam fuisse constat. Ex ea enim ortus est *M. Lollius Palicanus*, quem hominem seditiosum appellat *Valerius Max.* lib. iix. cap. i.

LVCLIA gentis Plebeie, familiae plures variis distincti cognominibus apud Scriptores reperiuntur. *Balbi* nominantur à *Cicerone* in *Bruto*. *Bassi* in lib. xii. ad *Atticum*. *Longi* & *Capitones* à *Tacito* lib. iv. *Blasi* lib. xvii.

LVCRETIA gens in familias diuisa fuit Patricias & Plebeias. Patriciæ gentis cognomento omnes *Tricipitini*, vno excepto *Floro*, appellati. *Trius*, qui in nummis antiquis expressi reperiuntur, Plebeios fuisse *Vrsinus* opinatur. *Trio* apud *Dionem* & *Tacitum* lib. v. cognomen est *Fulcentij* Consulis an. dccxxxiii. Plebeie cognomenta, *Trio*, *Gallus*, *Offella*, *Vespius*.

LVRIA gentis Corn. *Tacitus* meminit lib. xii. & *Dio* lib. lviii.

LVTATIA gentis Plebeie omnes cognomine *Catuli*, vno excepto *Cercone*, dicti. Vnus tantum exstat denarius, in quo *Cerconis* cognomen ei tribuitur. *Liuius* lib. xlii. meminit *C. Lutatij Cerconis*.

MÆCILIAM gentem Albanam, *Tullo Hostilio* Romæ regnante, Alba diruta, ciuitatem Romanam adeptam fuisse, & in Senatorum Patriciumque ordinem allectam scribit *Dionysius* lib. i. i. Fuit autem familia ex hac gente alia Patricia, alia Plebeia.

MATANIAM gentem, quæ in aliquot nummis antiquis notata est, opinatur *Fuluius Vrsinus* eandem esse cum ea, quæ in tabulis *Capitolinis* modò *Mainia*, modò *Mania* nominatur, quæ & Consularis, ut & *Mælia Capitolini* cognomèto.

MAMILIAM gentem Plebeiam à *Mamula* *Telegoni* filia originem & nomen duxisse, omnes ferè Scriptores tradunt. Ipse autem *Telegonus* *Vlyssis* fuit & *Circes* filius, qui *Tusculum* oppidum in *Latio* condidit, ut scribit *Sex. Pompeius*, *Plutarchus*, *Acron* & *Pomponius Porphyrio* *Horatij* interpretes. Cognomen huic genti *Lol-*

motanus & nummi tribuunt, & Historici addunt *Turrini* & *Uvuli*.

MANILIA gens Consularis.

MANLIAM gentem duplicem fuisse, Patriciam unam, alteram Plebeiam, ex ijs quæ scribit Cicero i. Philipp. conicere possumus: cognominibus est octo via, seu familijs distinguitur, *Acidini*, *Attici*, *Capitolini*, *Fulviani*, *Imperioji*, *Longi*, *Torquati*, & *Vulsoni*.

MARCIA quoque gens Patricias habuit familias & Plebeias. Sed Patriciorum nulla in antiquis denarijs exstat memoria. Plebeiorum *Philippus* tantum & *Libones* in numismatis notatos animaduertimus: quos ab *Anco Marcio* Rege originem duxisse præter alios testatur & Ovidius lib. vi. Fastorum. Verum *Marciam* gentem à duobus Romanorum Regibus *Numa* & *Anco* originem traxisse, omnes ferè Scriptores tradunt, in qua de Patricijs clarissimus fuit *Coriolanus*: de Plebeijs familijs quinque nobiles existunt, *Censorini*, *Fignli*, *Philippi*, *Reges*, & *Rutuli*. addit *Onuphrius Ralla*, *Therminus*, & *Tremulus*.

MARIAM gentem Plebeiam fuisse, vel ex eo constat, quod *C. Marius* c. f. qui nullo usus est cognomine, & *M. Marius Gratidianus* Tribunus pl. cum essent, alter de suffragijs, alter de re nummaria leges tulerint.

MASSVRIA gens, cognomine *Sabini*.

MEMMIA gens, vt ex veteribus Scriptoribus, & antiquis denarijs colligere licet, inter Plebeias numeranda est. Ex ea enim exiit *Memmius* Aedilis Plebeius.

MESCINTIAM gentem Plebeiam fuisse liquet, quod *C. Mescimus*, quo Tr. pl. an. dcccvi. ab exilio reuocatus est *M. Cicero*, ex ea natus fuit. Cicero in orat. pro *P. Sestio*, & post reditum in Senatu *L. autem Mescimus Rufus*, cuius exstant denarij. sub Augusto cudendæ monetæ Præfectus fuit. Vide *Ciceronem* epist. xxvi. lib. xiii. & epist. vi. lib. xvi. & quæ ad eundem *L. Mescinum Rufum* scriptæ sunt epist. xx. & xxi. lib. v. ad Familiares.

METTIAM gentem à Lannuio municipio oriundam fuisse, & *M. Metij* nummo suspicari licet: *Metij* quoque cuiusdam meminit *Cicero* epist. xxvi. lib. xv.

MINATIAE gentis facit mentionem *Valerius Maximus* lib. iiii. cap. iv. in quo nominat *Minatium Rufum*. Alij *Sabini* tribuunt cognomentum, quod & *Massuræ* gentis.

MINVIA gens Patricia primùm, postea Plebeia fuit. Reperiuntur nummi ex hac gente familiæ *Augurinum* & *Thermorum*. Illi Patricij, hi Plebeij, quibus & *Rufi* accedunt, *Pica*, & *Melliculus*.

MVCIAM gentem Plebeiam fuisse, inter Scriptores conuenit. Eius autem familiæ quæ reperiuntur, *Cordorum* & *Scannularum*. *Cordorum* facit mentionem *Dionysius* lib. iv. & *Quintilianus* lib. i. cap. vii. Illi verò Iuris Civilis scientia clari, vt *Ant. Augustinus* lib. de Familijs Iureconsultus recenset. *Augurus* addunt alij.

MVMMA Consularis gentis cognomentum *Achaici* fuit.

MVNATIAE gentis *Plancorum* tantum familia in antiquis denarijs reperitur: cum *Rufi* etiam à *Cicerone* lib. vi. in Verrem, & *Val. Maximo* lib. iv. cap. iiii. alijq; à Scriptoribus nominentur.

MYSSIDIAE gentis à *Sabinis*, vt arbitror, oriun-

dæ, facit mentionem *Cicero* epist. i. lib. iiii. ad *Q. Fratrem*: in qua pro *Mysidius* libratorum errore scriptum est *Messidius*. Huic *Longorum* cognomentum.

NÆVIAM gentem Plebeiam fuisse, ex hoc intelligere possumus, quod ex ea exiit *M. Næmus* Trib. pl. qui *P. Scipioni* diem dixit, vt scribit *Val. Max.* lib. iiii. cap. iix. Eius gentis in nummis reperiuntur familiæ *Balborni* & *Surdinorum*, item *Mathonum*. *L. Nani Balbi* facit mentionem *Liuius* lib. xlv.

NASIDIAE gentis, incertum Patriciæne an Plebeie, Scriptores multi meminerunt.

NAVIA Patricia gens, vt arbitror, maiorum gentium. In hac *Rutillorum* familia Consularis.

NÆRIA gentis facit mentionem *Horatius* lib. ii. Sermon. Satyra iiii. De *C. Nerio Papiria* *Cicero* epist. iiii. lib. ii. ad *Q. Fratrem*.

NIGIDIAE gentis cognomentum *Fignli*, cuius rei ratio redditur ab *Augustino* lib. v. cap. iiii. de *Ciuitate Dei*.

NONIAM gentem Plebeiam fuisse vel inde constat, quod ex ea sitortus *Nomus Balbus* Trib. pl. cuius meminit *Dio* lib. i. Cognomen illi fuit *Asprenas*, *Quintilianns*, *Suffenas*.

NORBANA quoque gens inter Plebeias numerata fuit, ex qua *C. Norbannus* Trib. pl. exiit, & *Flacci* cognomento.

NVMETIA & NVMITIA gentes diuersæ.

NVMITORIAM gentem Plebeiam fuisse, vel ex vno *L. Numitorio* constat, qui Tr. pl. à *Liinio* describitur lib. ii. & *Dionys.* lib. xii. *Cicero* lib. ii. de Inuentione meminit *Q. Numitorij*, qui *Pallus* cognominatus fuit.

NVMONIAE gentis facit mentionem *Velleius* lib. ii. Cognomento fuit *Vala*.

OTAVIA gens Consularis, cognomento *Rufus* & *Thurinus*.

OGVNTIA gentis Plebeie facit mentionem *Liuius* lib. x. & *Valerius Maximus* lib. i. cap. iix. *Galli* sortita cognomentum est.

OPIMIAE, vel, vt est in argenteis denarijs, *OPETIA* gentis Plebeie frequens est mentio apud veteres Scriptores.

OPPIAE gentis Plebeie facit mentionem *T. Liuius* lib. xxxiii. Cui *Cornicen* cognomen.

OTACILIA gens Consularis, cognomine *Craffi*: vt & *OVIDIA*, *Nasonis*.

PAPIAM gentem Plebeiam fuisse, satis inter Scriptores constat, sed Consularis, cognomento *Milonis* & *Mutli*.

PAPIRIAM gentem duplicem fuisse, ex *Ciceronis* epistola xxi. lib. ix. ad Famil. copiosè discas. Patricis quidem ante Reges exactos, & quidem minorū gentiū: cuius cognomina seu familiæ vi. fuerint *Craffi*, *Cursoris*, *Mathonis*, *Mugillani*, *Pati*, & *Prætextati*. Plebeia gens *Carbonum* cognomento, è qua *M. Papius* pulvis Regibus Pontifex Max. fuit. Explicat post *M. Tullium* ac recenset *Ant. Augustinus*.

PADANIAE gentis, cuius cognomen est *Costa*, mentionem facit *Liuius* lib. xxv. & *Val. Maximus* lib. iiii. cap. ii. *Corn. Tacitus* lib. xiv. & xvii. *Plut.* etiam in *Cicerone*. *P. Costa* cuiusdam meminit.

PETILLIAE gentis Plebeie frequens est mentio apud Scriptores. *Liuius* lib. vii. meminit *C. Petillij Balbi* Tr. pl. & lib. xxxi. *Q. Petillij Spurrini* Tr. pl. Cognomina enim illi *Capitolini*, *Spurrina*, & *Perperna*.

PETRONIAM gentem Plebeiam è Sabinis oriundam conijcere licet. Vide Valerium Maximum lib. i. cap. i. & lib. iv. cap. vii. Cognomina illi *Passer, Sabinus, Turpilius*.

PINARIAM gentem Patriciam à *Pino Numa Pompili* filio duxisse originem, scribit Plutarchus in Numa: *Liuius* tamen lib. ii. & *Dionysius* lib. iix. à *Pinarijs*, qui Herculi sacra anniuersaria faciebant, genus traxisse malunt: quibus assentitur *Virgilius* lib. iix. Cognomina illi fuere *Mamercus, Natta, & Rusi*.

PLÆTORIAM gentem siue *Lætoriam* (viroque enim modo scripta reperitur) Plebeiam fuisse satis constat. Vide *M. Varronem* lib. v. De lingua Lat. *Liuium* lib. xxx. *Censorinum* De die natali cap. xix.

PLANCIAM gentem Plebeiam fuisse constat, quod *Cn. Plancius*, cuius denarij exstant, *Tribunus* pl. fuerit. Lege *Ciceronem* lib. ii. ad *Q. Fratrem*, & libro i. ad *P. Lentulum*, & *Dionem* lib. xxxix.

PLAYTIAM gentem Plebeiam constat fuisse. Cognomina habuit & familias vii. *Decianus, Hypsæus, Plancus, Proculus, Siluanus, Venno, & Venox*.

PUBLICIAM gentem siue *Publiciam* (viroque enim modo in antiquis monumentis reperitur) Plebeiam quoque fuisse, ex *Liuij* libro xxvii. obseruo.

POETELIA Consularis, cognomento *Balbus, Libo, Visolus*.

POMPEIÆ gentis Plebeix, tres in antiquis denarijs reperuntur familia: *Magni, Rusi, & Fostli*. In historicis etiam *Bithynicus* & *Strabo*. Enumerar & hanc *Ant. Augustinus* lib. De Familijs Rom. & nos infra copiosè.

POMPONIAM gentem Plebeiam à *Pomponio Numa Pompili* filio duxisse originem, *Plutarchus* scribit in Numa, & arguunt huius gentis denarij. Familias seu cognomina Romæ vi. habuit: *Atticus, Flaccus, Matro, Molo, Musa, & Vitulus*.

PORCIÆ gentis Plebeix *M. Catonem*, qui *Censorius* appellatus est, Tusculo municipio oriundum, auctorem extitisse, inter Scriptores satis constat: de quo *Cicero* ii. de Legibus. Familias duas habet *Licinorum* & *Catonum*. Ex hac duo Reip. lumina *M. Porcius Cato* maior & minor, & multi Consulares, ut infra cernes. item *Læca* cognomento.

POSTUMIA gens Patricia Romæ floruit post exactos reges, in plures diuisa familias, quarum nobilissima fuit *Albinorum*.

POTITIA gens Patricia, Vrbe antiquior, sed quæ cum xii. familijs interijt circa Vrbs cond. annum cdxlv.

PROCILIAM gentem è Lanuio municipio oriundam intelliges è gentis illius denarijs. Est & *PROVLERIA* gens nota.

PVBILLIA Consularis gens, cognomento *Philo* & *Vulscus*. Item & *PVPIA* Consularis.

QVINCTIAM gentem, Alba diruta, Romam à *Tullo Rege* translata fuisse, & inter Patricios coopratam, scribit *Liuius* lib. i. & *Dionysius* lib. i. apud quem pro *Quinctius*, ut est in vulgatis libris, corrigendum *Quintus*. Alterius autem *Quintilia*, quæ fuit Plebeia, facit mentionem *Cicero* in orat. pro *A. Cluentio*, & *Liuius* lib. xxiv. Inter gentis huius cognomina fuit *Crispinus*, ut

& hæc: *Barbatus, Capitolinus, Cincinatus, Claudius, Flaminius, & Pennus*.

QVINCTILIA gens Patricia malorum gentium, *Vari* cognomine ornata: de qua *Sex. Pompeius* legendus.

RENIÆ gentis nulla apud Scriptores mentio, sed *RECIA*.

ROSCIAM gentem Plebeiam fuisse ex eo constat, quod *L. Roscius Otho* Tr. pl. ex ea ortus. fuit cognomento *Amerinus, Fabatus, Regulus*.

RVBELLIA, cognomento *Geminus*, & *RVPILIA* Consularis quoque fuit.

RVBRIÆ gentis Plebeix facit mentionem *Cicero* in *Bruto*, qui est de claris Oratoribus, *Appianus* lib. i. bell. ciuil. & *Plutarchus* in *Ti. & C. Gracchis*.

RVSTIÆ gentis mentio in antiqua Inscriptione.

RUTILIA gens duplex fuit, Patricia & Plebeia. *Flacci* nullibi, præterquam in vno denario, sit mentio. *Rutilij Crassi* meminit *Liuius* lib. iv. *Calpi*, lib. xlv. *Rusi* *Cicero* in orat. pro *Plancio Lupo* *Cæsar* de bello ciuili lib. i. & *Quintilianus* lib. i. cap. ii. *Censorius* *Val. Maximus* lib. iv. cap. i. Quinque igitur huic familiæ: *Calpi, Censorius, Crassi, Lupo, & Rusi*.

SALVIAM gentem Ferentino opido atque ex Principibus Etruriæ, ut ait *Suetonius* in *Ochone*, oriundam, Plebeiam principio fuisse ex eo constat, quod ex ea natus sit *Salvius* *Tribunus* pl. Vide *Appianum* lib. iii. bell. ciuil.

SALLUSTIA gens *Crispi* cognomento.

SANQVINIÆ gentis vnus, quod sciam, *Tacitus* facit mentionem lib. v. cui *Maximi* cognomentum.

SATIRIÆ gentis in vnotantum denario mentio extat: alibi *SATRIÆ*.

SAVFFELÆ gentis in nummis veteribus mentio est, & apud *Ciceronem* sæpè.

SCRIBONIAM gentem Plebeiam fuisse, inter veteres Scriptores satis constat. Eius duæ tantum familiæ, *Curionum*, ut arbitror, & *Libonum*, in denarijs reperuntur.

SEMPRONIA gens, Patricia primùm fuit, postea ad Plebem traducta, Plebeia facta est. Eius in nummis familiæ tres reperuntur, *Atresinorum*, qui *Patricij* fuerunt: *Gracchorum*, qui *Plebeij*, & *Potionum*, quos *Plebeios* item fuisse, sed de his nihil comperi habens, opinatur *Vrsinus*. Familiæ vero seu cognomina gentis *Sempronix* in Historicis hæc: *Asellus, Blasus, Gracchus, Longus, Sepsus, Tuditanus*.

SENTIA gens incertum, Patriciæ an Plebeix fuerit, certè Consularis, *Angurini* & *Saturnini* cognomento.

SEPVLLIÆ gentis nullus, quod sciam, meminit. Reperitur tamen in quibusdam antiquis nummis *P. Sepulli* nomen.

SERGIÆ gentis Patriciæ, vel vnus *Virgilius* testimonio lib. v. *Aneid.* nobilis à *Sergesto* *Aneq. comite*. Vbi *Seruius* notat, *M. Varronem* De familijs Troianis olim scripsisse: & *Trojugenas* vocat Romanos *Iuuenalis*. Huius gentis *Silvanus* tantum extat in denarijs familia, cum plures claræ à Scriptoribus nominentur, cognominibus sex ferè: *Casilina, Fidenas, Natta, Ocella, Plancus, & Silo*.

SERVEIA gens, cognomento *Rufus*.

SERVILIAM gentem (vel vi in nummis notata)

tura

tum exstat *Serviliam* dictam fortè à *Servio* prænominè, ut & à *Quintilio* *Quinctia* gens: Albanum, à Tullo rege, Alba dituta, Romam translata fuisse, inq. te Patriciorum ordinem allectam, scribit Linius lib. 1. & Dionysius lib. 11. Eius autem in antiquis denarijs familiarè repemuntur Patriciæ & Plebeiæ. Inter huius gentis cognomina fuerunt *Abala*, *Axilla*, *Capio*, *Casia*, *Fidenas*, *Geminus*, *Istauricus*, *Longus*, *Priscus*, *Pulex*, *Struclius*, *Tucca*, & *Tatus*.

SISTIA gentem Patriciam fuisse, ex Lio d. semus.

SEXTIA gens Consularis, cognomento *Laternus*, *Sabinus*, *Sextinus*. Fuit & *SEXTILIA*.

SICINIA gentis Plebeiæ frequens apud Scriptores mentio, cui sit cognomentum duplex, *Bel-lus* & *Dentatus*.

SILIAM gentem Plebeiam fuisse, ex eodem Lio lib. IV. obferuo.

SOVRILIA gentis Plebeiæ facit ibidem mentionem Linius.

STATIA gentis Plebeiæ Cicero meminit epist. 11. ad Q. fratrem, lib. 1. Linius lib. 11. & Dionysius lib. IX. ex ea *Atreus* ortus est.

STATILIA gentis aliquot à Scriptoris familiarè nominantur, ex eis autem *Taurorum* novam fuisse, Velleius indicat lib. 11.

SULPICIAM gentem Patriciam minorum gentium fuisse voluit, XI. cognominibus claram: *Camerius*, *Cornutus*, *Galba*, *Gallus*, *Longus*, *Maximus*, *Paterculus*, *Petius*, *Prætextus*, *Rufus*, & *Saurellionis*, quæ inf. spectabis. Camerio opido oriundam fuisse coniectare licet è *Ser. Sulpicio* cognomine, qui primus ex ea gente Romam venisse creditur, & è patris nomine *Camerius* dictus esse, ut *Furia Medullinorum* à Medulla opido. *Ser. Galbam* Imp. ex hac gente natum, eius originem ad loquem remissile auctor est Suetonius in Galba. Gens autem *Sulpicia* fuit duplex, siue, ut quibusdam placet, triplex, *Patriciorum*, *Plebeiorum*, & *Equestrum*. *Patriciorum* *Galba* in antiquis denarijs: *Equestrum* *Rufi* repemuntur. Illud autem in hac gente maxime notandum, *Sulpiciam* *Ruforum* familiam duobus simul prænominibus vitam fuisse. Itaque in antiquis denarijs nominatus *L. Servius Rufus*; & apud Cornelium Nepotem in Attici vita. *M. Servius Sulpicius*. sic apud Linium, *P. Servius Sulpicius*.

TARIA gens Consularis, *Rufi* cognomento. *TARPEIA* Patricia gens maiorum gentium, à *Turpio* arcis Præfecto.

TARQUITIA gentis Patriciæ mentio frequens est, cum in Fastis Capitolinis, tum in antiquis Inscriptionibus.

TARQUINIA gens sub Anco Marcio Romam translata. In hac sunt *Collatini*, *Prisci*, *Superbi*. item *Capitolini* & *Montani*.

TERENTIA gens inter Plebeias ab antiquis Scriptoris numeratur. Vide Linium lib. 111. Dionysium lib. X. Reperiuntur in antiquis denarijs gentis huius familiarè duo, *Lucanorum* & *Varronum*; de quibus sit mentio apud Scriptores multis locis: qui & has addunt: *Culeones*, *Messallus*, *Muranus*, *Paristheres*.

THORIA gentem fuisse Plebeiam, inter omnes fere Scriptores convenit. *L. Thorq. Balbi* meminit Cicero lib. 11. de Finibus.

TITINIA gens familias habuit Patricias & Plebeias. Patriciæ meminit Linius lib. V. Plebeias

idem Linius lib. 111. facit mentionem. Cognomen habuit *Longus*.

TITIAM gentem Plebeiam fuisse constat, quia multi ex ea Tribuni pl. legesque ab illis latæ.

TITURIAM gentem è Sabinis Romam venisse constat velle denarijs. Meminit Cicero pro Fonteio Vnde & *Sabini* cognomen sortita est.

TREBANIA gentis tantum in nummis mentio, nisi fortè mendum est in xs incidentis pro *TREBATIO*. Huius sæpè meminit M. Tullius, aut pro *TREBONIA* gentis, cuius cognomina fuerit, *Asper*, *Crispus*, *Flavius*.

TREMELLIA gens cognomina habuit *Flaccus* & *Scrofa*.

TULLIAM gentem inter Patricias numeratam fuisse, ex Scriptoris constat. Fuerunt autem plurimæ *Tullia* gentis familiarè, cognominibus distinctæ. Patriciæ quidem cognominibus affectæ *Longorum* & *Tollernorum*; Plebeiæ verò duas in familias diuisæ, *Tulliorum* & *Decularum*. His adnumerantur *Annalium*, *Cimbrorum*, *Fabianorum*, *Montanorum*, *Ruforum*, & *Senecionum*. *Longorum* mentio exstat apud Ciceronem libro De clavis Oratoribus. *Cimbrorum* Philipp. 11. & apud Plutarchum in Bruto. *Montanorum* apud eundem Ciceronem lib. X. ad Atticum. *Ruforum* apud Hirtium lib. V. *Annalium* apud Val. Maximum lib. 11. c. 11. *Senecionum* apud Tacitum lib. XV. Annal. & lib. 111. Histor. *Flavianorum*, & edit Lippius V. C. Nobilissima verò, *Ciceronum*. Memoratur & *M. Tullius Decula*, qui Consul fuit cum Cn. Cornelio Dolabella anno delxxii.

TYRANNIA Sabinorum Patricia gens, Romam cum T. Tatio migravit, auctore Dionysio Halicarnasseo.

VALERIAM gentem è Sabinis oriundam, cum T. Tatio rege Romam venisse tradit Dionysius lib. IV. Eius verò principem *Volsum*, *Valerium*, vel, ut tum dicebant, *Valesium*, nominat Plutarchus in Poplicola. Cum autem multas hæc gens habuerit familias, Patricias & Plebeias, quarum exstat mentio apud Scriptores, soli in denarijs *Acisculus*, *Flaccus*, *Messalla*, & *Catullus* repemuntur: in historiaram verò monumentis cognomina XVII. *Antistes*, *Acisculus*, *Barbatus*, *Corvus*, *Cornutus*, *Colla*, *Faltonius*, *Lactucinus*, *Launius*, *Maximus*, *Messalla*, *Messallinus*, *Nigrus*, *Potius*, *Poplicola*, *Tappus*, & *Volusius*.

VALGIA gens Consularis, cognomen ei *Rufus*.

VARGENTIA gens, incertum Patriciæne fuerit an Plebeia: opinor tamen Patriciam fuisse.

VENTIDIA gens, cognomento *Rufus*.

VERGILIA gens fuit Plebeia. Eius historici faciunt mentionem. *Vergilium* autem & *Virgilium* antiquos scripsisse, quemadmodum *Virginium* & *Virginium*, testantur veteres Inscriptiones. Manutius in Orthog. Pierius Valerianus in Virgil. & Iosephus Castalio in Varijs.

VETTIAM gentem *Sabinam* fuisse & *Sabini* tantum cognomine ex T. Tatij Sabini imagine denario impressa intelligere licet: *Velleiam* alij scribunt.

VETURIAM gentem Patriciam fuisse ex veteribus Scriptoris constat.

VIBIA gentis Plebeiæ, cum multæ à Scriptoris familiarè nominentur, in antiquis denarijs *Vari* tantum & *Pansa* repemuntur. In Historijs reliquæ: *Habitus*, *Paulus*, *Postumus*, *Rufinus*.

VILLIA gens, cognomento *Annalis* & *Tappulus*.

VINICIAM gentem Plebeiam fuisse, vel ex vno *L. Vinicio* constat. Vide Cicronem lib. iix. epist. iix. ad Famil.

VIPSANIAE gentis cognomento *Agrippa*, cuius frequens mentio est in veteribus monumentis, familiae plures ab ijs nominantur, qui *Vipsianam* cum ea confundunt. Eius autem erroris causam dedit mendosus Taciti codex, in quo male *Vipsianus* lib. x. & lib. xiv. initio & alibi scriptum est, cum *Vipsianus* ut cognomen scribendum Fulvius censuerit, quem etiam in *Apronia* gente consulat.

VISELLIA gens Consularis, cognomento *Varro*.

VOCONIAM gentem Plebeiam fuisse, satis constat vel ex vno *Q. Voconio Saxa* Tribuno pl. qui legem De mulierum hereditatibus tulit. Huius meminit Cic. lib. iiii. in Ver. in Orac. pro Balbo, & alibi, itemque alij. In tres autem hae gens diuisa familias apud Scriptores reperitur: nam praeter *Saxam* quem supra nominavi, *Q. Voconius Naso* ex ea genus duxit, Praetor designatus cum Cicrone. Fuit & *Vulsorum* familia, quae sola in antiquis denarijs reperitur.

VOLCATIA gens Consularis, cognomento *Tullus*.

VOLSCIA gens, cognomento *Fistor*.

VOLTEIA gens (ita enim antiqui scribebant pro *Vulturno*, ut *Volcanus*, & *Volturnus*, pro *Vulcanus* & *Vulturnus*) incertum Patriciae an Plebeiae fuerit. Meminit eius Cicero lib. v. in Verrem in epistola Timarchidis. In veteribus autem denarijs nominantur *L. Volturnus* quidam, & *M. Volturnus*. de quibus nihil reperi.

VOLVANIA gens Consularis, cognomento *Entrapellus, Flamma, Volens*.

GENTIVM AC FAMILIARVM ROMANARVM SYLLABVS.

Qua Tabulis Richardus Steunnius V. Nobil. illustravit. Asterisco verò notamus, quas xxxii. Ant. Augustinus explanavit, & charactere Patriciae & Plebeiae a Plebeijs distinguimus.

* ACILIA	* Livia
Aebutia	* Lucretia
* ALIA pl.	* Lutatia.
* Annulia patr.	* MANLIA
* Antonia	* Marcia
* Aquillia	Maria.
* Aulia	Menenia
* Aurelia.	* Minucia
* CAECILIA	* Mucia
* Calpurnia	* NAVTIA
* Cassia	* OCTAVIA
* Claudia	* PAPIRIA
Clælia	* Pinaria
* Cornelia	* Plantia
Coruncania	* Pompeia
Curia	Pompilia
DECIA	Popillia
* Domitia	Porcia
* FABIA	Postumia
Fabricia	QUINCTIA
* Fulvia	Quintilia
* Furia	SEMPRONIA
GEGANIA	Sergia
HORATIA	Serulia
Hortensia	Silvia Sulpicia
Hostilia	TARQUINIA
* IULIA	Tullia
* Iunia	VALERIA
* LICINIA	Veturia Virginia.

GENTES AC FAMILIÆ ROMANÆ IN PATRICIAS AC PLEBEIAS DIVISÆ.

PATRICIÆ.

Æmia gens.	{ Barbularum
Eius familiae	{ Lepidorum
sunt, seu cognomina	{ Mamercinorum
	{ Paporum
	{ Paulorum
Calidia	
Cloulia, siue Clælia	
Cossutia	
	{ Tres eius stirpes claræ:
	{ Ambusti
	{ Maximi
Fabia	{ Vibulani.
	{ Tres obscuriores:
	{ Butei
	{ Dorfi
	{ Pictores
Horatia	
Pinaria	{ Mamercinorum
	{ Nattarum
	{ Ruforum.
Postumia Albinorum nobiliss.	
Quinctia	
Sergia Silonum	
Serulia	
Sestia	

Tarquitia

{ Annalium
{ Cicronum
{ Cimbrorum
Tullia { Fabianorum
{ Longorum
{ Montanorum
{ Ruforum
{ Senecionum

Veturia

PLEBEIÆ.

Aburia
Accoleia
Acilia
Alia
Alliena
Anna
Antistia, seu Antestia
Apronia
Arria
Asinia
Ateia
Atia
Aurelia
Axia
Bzbia

Cælia

Cecilia Metellorum
 Calpurnia
 Cestia
 Cocceia
 Confidia
 Cornificia
 Curiatia
 Domitia { Caluinorum
 Ahenobarborum.
 Egnatia
 Fannia
 Flaminia
 Flauia
 Fonteia
 Fufia

Fulvia { Centumali
 Curui
 Flacci
 Nobiliore
 Pezini

Fundania

Herennia { Balborum
 Gallorum

Labiens

Licina { Calui
 Crassi
 Luculli
 Murenæ
 Minus clar.
 Getæ
 Neruz
 Vari
 alijque

Linia Salinatorum

Lollia

Lucilia { Balbi
 Bassi
 Blasi
 Capitones
 Longi

Lutatia Catuli cognomine, excepto
 vno Cercone.

Mamilia

Maria

Memmia

Mescinia

Mucia { Cordorum &
 Scaularum

Neuia

Nonia

Norbana

Numitoria

Octavia

Ogulnia

Opimia

Oppia

Papia

Petillia

Petronia

Pleteria

Plancia

Plautia { Deciani
 Proculi
 Vennonæ
 Venoces

Publicia siue Publicia

Pompeia

Pomponia

Porcia

Quinctia

Rufia

Rubria

Scribonia

Sicinia

Silia

Spurilia

Statia

Terentia

Thoria

Titia

Vergilia

Vibia

Vinicia

Voconia

MISTÆ GENTES, ac familiæ partim Patriciæ, partim Plebeie.

Antonia { Patricia Metendarum
 Plebeia Antoniorum

Aquila

Atilia { Patricia Longorum
 Plebeia { Bulborum
 Calatinorum
 Regulorum
 Serranorum

Cassia { Patricia Bicellinorum
 Plebeia Longorum, Longinorum

Claudia { Patricia { Centonium
 Neronum
 Pulcrorum
 Regillensium, qui &
 Crassini
 Plebeia Marcellinorum

Cornelia { Patricia { Blasionum
 Cinnarum
 Lentulorum
 Scipionum
 Sisennarum
 Sullarum, &c.
 Plebeia paucorum.

Furia { Patricia { Camillorum
 Crassipedum
 Fuforum siue
 Medullinorum
 Pacillorum
 Philonum
 Purpureonum

Iulia { Patricia { Cæsarum
 Iulorum
 Libonum
 Mentonum

Iunia { Patricia L. Iunius Brutus
 Cot. primus

Iunia { Plebeia { Bruti
 Bubulci
 Penni
 Peræ
 Pulii
 Scauræ
 Silani

Lucretia { Patricia Tricipitini
 omnes, excepto
 vno Flauo
 Plebeia Triones
 in nummis

Manlia	initio	Vulsones	Crepereia
		Capitolini	
	postea	Imperiossi	
		Torquati	
Marcia Plebeia		Censorinorum	Didia
		Figulorum	Durmia
		Libonum	Egnatulia
		Philipporum	Eppia
		Regum	Fabiana
Minucia		Rutilorum	Farsuleia
		Augurinatorum	Gallia
Papiria	Patricia	Thermorum	Gellia
		Crassi	Hirtia
		Cursores	Hofidia
		Mafones	Hofilia
	Plebeia	Mugilani	Itia
		Consularis Carbonum	Liuncia
Rutilia	partim	non Consularis	Luria
			Maxilia
Salvia			Maiana
Sempronia		Patricia Atratinorum	Mettia
		Plebeia Gracchorum	Minaria
		Pitionum, sed hæc in Nummis	Mullidia
Sulpicia			Nalidia
Titinia			Neria
Valeria in Nummis		Acisculi	Numonia
		Carulli	Pædania
		Flacci	Porcilia
		Mellallæ	Renia

INCERTÆ GENTES

Patriciæne, an Plebeia

Afrania
Cæcina
Cælia
Caninia
Carilia
Cipia
Clouia
Coponia
Cordia

Sanguinia
Satriena
Saufeia
Sentia
Sepullia
Statilia
Tituria
Trebania
Vargunteia
Vettia
Vipsania
Volteia

I N D E X

ILLVSTRIVM ROMAE VIROR.

RERVMQ. MEMORABILIVM.

Prior numerus 1. 2. 3. Tomum designat: alter paginam: litteræ a. b. c. principium, medium, finemque paginæ. QV. PROV. Quæstor provinciarum. TR. PL. Tribunus plebis. AED. CVR. Ædilis curulis. AED. PL. Ædilis plebis. PRAET. VRB. Prætor urbanus. PRAET. PEREG. Prætor peregrinus. COS. Consul. DICT. Dictator. MAG. EQV. Magister Equitum.

ABASCANTVS cognomentum tribus gentibus fuit, Cornelij, Satrij, & Titinnij, quas gentes adito.			
Abstinentia laudabilis à religione peregrina	1. 18. b		
ABVRIA gens plebeia.			
C. Abvrius Geminus , Quæst. prom.	2. 308. a		
Trib. pl.	2. 350. a		
M. Abvrius Geminus , Quæst. prom.	2. 278. c		
Trib. pl. 300. a	Præst. peregr.	2. 349. b	
Abvriorum Nummus explicatus	2. 278. c		
Acarnanes subacti	2. 257. b		
Acusatorum reus eximie rebus refutat, non verbis	2. 281. c		
Accerranis quando cinctus Rom. data	1. 330. c 332. b		
ACHAIA in provincia Romana formam redacta	2. 457. b	ordinaria fuit totius Græcia provinciae	ibidem
Achaicus cognomentum Mummijs fuit.			
Achaus vastatus	2. 200. b		
cum Achaus novum bellum ob legatos violatos	2. 453. c		
Achilles cognomentum Statijs fuit. Achilles Romanus vero Cotijs & Sicijs.			
Achilles in Scyro latrans	1. 1. b		
Acidinus fuit Manliorum cognomen.			
ACILIA gens plebeia, sed Consulatus insignis; cognomenta illi, Aniola, Balbus, & Glabrio.			
Acilij , unde dicti	2. 75. c		
Acilius Procos.	3. 449. c		
M. Acilius Aniola , Cos. an. DCCXX.	3. 497. a		
M. Acilius Aniola , Cos. an. DCCCVI.	3. 587. a		
Acilius Aniola , Legat. Gall. Lugdun.	3. 552. a		
L. Acilius Balbus , Quæst.	3. 149. a	Tribunus pl.	3. 169. b
Præst.	3. 189. c & 193. b		
M. Acilius Balbus , Quæst. prom.	2. 397. b		
M. Acilius Balbus , Æd. pl.	2. 423. b		
M. Acilius Balbus , Pr.	2. 419. c		
M. Acilius Balbus , Quæst.	3. 21. b		
M. Acilius Balbus , Proquæst.	3. 26. b		
M. Acilius Balbus , Tr. pl.	3. 41. c		
M. Acilius Balbus , Æd. pl.	3. 58. c		
M. Acilius Balbus , Præst.	3. 82. a & 86. c		
M. Acilius Balbus , Tr. pl.	2. 416. b		
M. Acilius Balbus , Cos. an. DCIII.	2. 440. c		
M. Acilius Balbus , Cos. an. DCCXXXIX.	3. 104. a		
M. Acilius Crassus , Prætor sub Augusto	3. 474. c		
C. Acilius Glabrio , Quæst. prom.	2. 100. a		
C. Acilius Glabrio , Tr. pl.	2. 111. b		
C. Acilius Glabrio , Quæst. prom.	2. 225. b		
C. Acilius Glabrio , Tr. pl.	2. 255. b		
L. Acilius Glabrio , Tr. pl.	1. 455. b		
11. Trib. pl.	2. 14. c		
L. Acilius Glabrio , Tr. pl. III.	2. 21. b		
L. Acilius Glabrio , Tr. pl.	2. 304. c		
M. Acilius Glabrio , Quæst. prom.	2. 175. c	alter 208. c	
M. Acilius Glabrio , Tr. pleb.	2. 237. c		
M. Acilius Glabrio , Æd. pl.	2. 255. a		
M. Acilius Glabrio , Præst.	2. 258. c.	peculatus accersitus	2. 290. c
M. Acilius Glabrio Graciam obtrinnis	2. 280. b		
eius expeditio	ibidem.		
M. Acilius Glabrio , Procos. Gracia	2. 287. a		
M. Acilius Glabrio , Proc. de rege Antiocho triumphans & de Etolis	2. 288. a		
M. Acilius Glabrio , Æd. cur.	2. 389. a		
M. Acilius Glabrio , Quæst. prom.	2. 390. a		
M. Acilius Glabrio , Quæst.	2. 408. c & 409. b		
M. Acilius Glabrio , Tr. pl.	2. 410. c	Præst.	418. b
M. Acilius Glabrio , Cos. an. DCCIX.	2. 418. c		
M. Acilius Glabrio , Æd. pl.	3. 186. c.	Præst.	103. c
M. Acilius Glabrio , Quæst. urb.	277. c		
M. Acilius Glabrio , Præst.	3. 311. a		
M. Acilius Glabrio , Cos. an. DLXII.	2. 280. a		
M. Acilius Glabrio , Quæst. pr.	2. 350. b		
Trib. pl.	362. b	Præst.	404. c
M. Acilius Glabrio , Quæst. pr.	3. 143. b		
M. Acilius Glabrio , Tr. pl.	3. 169. a		
eius lex de repetendis	ibidem.		
M. Acilius Glabrio , Præst.	3. 197. c		
M. Acilius Glabrio , Cos. an. DCCXCVI.	3. 314. a		
M. Acilius , Præst.	3. 459. c		
Acron Rex	1. 23. b		
Atia Catonis in Quæstura	2. 221. a		
Athiaci Ludi	3. 500. b		
Athio Trib. pleb. adversus Consulem vana	2. 378. c		
Athiones legis Agrariae renovata.	1. 191. vide Leges.		
M. Acilius ad Tribunatum cooptatus	1. 93. b		
Aculeones dicti cognomine Furij, vs Acyndini cognominati sunt Septimij, quas gentes vise.			
ABVTIA gentis Consularis familia hic sunt: Carus & Elua . Addis etiam Cornicen Onuph .			
C. & T. Abvrij Carus , Tribuni pl.	2. 98. b		
T. Abvrius Carus , Quæst. prom.	2. 291. c		
T. Abvrius Carus , Trib. pl.	2. 327. a		
T. Abvrius Carus , Præst. Sardin.	2. 342. c		
T. Abvrius Carus , Propr. Sard.	2. 348. a.	3. 351. b	
L. Abvrius Elua , Quæst.	1. 113. c		
L. Abvrius Elua , Cos. an. CCXC.	1. 123. a		
M. Abvrius Elua , Quæst. prom.	2. 350. c		
M. Abvrius Elua , Præst. Sicil.	2. 380. c		
M. Abvrius Elua , Propr.	3. 22. b		
G g g		T. Abvrius	

<i>T. Aebutius Elua, Quaestor</i>	1.74.c 111.b	<i>L. Aelius Lamia, Praet.</i>	3.126.c
<i>T. Aebutius Elua, Cos. an. CCLIV.</i>	1.85.b	<i>L. Aelius Lamia, Praet. pron.</i>	3.131.a
<i>Magister Equitum</i>	ibid. & 86.	<i>L. Aelius Lamia, Qu. urb.</i>	3.406.c
<i>Aedes Roma sacra.</i>		<i>L. Aelius Lamia, Aed. pl.</i>	3.460.a
<i>Concordia, ex voto Cos.</i>	3.68.a	<i>L. Aelius Lamia, Praet.</i>	3.481.c
<i>Consi. Des. 1.447.b Fortis Fortuna</i>	1.398.c	<i>L. Aelius Lamia, Cos. an. DCCLV.</i>	3.532.c
<i>Fortuna Equestrus 2.336.c Ioni vota</i>	1.392.c	<i>Ciceroni familiaris</i>	ibid.
<i>Innonis Moneta 1.300.c Martio</i>	1.231.c	<i>P. Aelius Ligus, Qu. pron.</i>	2.291.c
<i>Pietatis, ex voto Glabrioris Procos. 2.288.b 443.b</i>		<i>P. Aelius Ligus, Aed. pl.</i>	2.334.b
<i>Quirino dicata 1.399.b Saluti</i>	1.372.b	<i>P. Aelius Ligus, Tr. pl.</i>	2.316.a
<i>Telluris vota 1.456.b Veneris</i>	1.393.a	<i>P. Aelius Ligus, Praet.</i>	2.342.a
<i>EDILITAS CURVLIS</i>	1.269.c	<i>P. Aelius Ligus, Cos. an. DXXCI.</i>	2.362.c
<i>de ca. lex Furia ibid. 170.a vide Lex.</i>		<i>P. Aelius Ligus, Qu. 3.327.b Trib. pl.</i>	1.364.b
<i>dignitas eius & insignia</i>	ibid.	<i>C. Aelius Patrus, Qu. mil.</i>	1.384.c
<i>plebi communicata ibid. eius praemia</i>	1.270.b	<i>C. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	1.404.a
<i>primus fuit honorum gradus</i>	ibid.	<i>lex eius de Lucanis persequendis</i>	ibid.
<i>Aediles Curules primi</i>	1.269.b	<i>C. Aelius Patrus, Cos. an. CDLXVII.</i>	1.411.c
<i>Consulares qui facti</i>	1.269.c	<i>C. Aelius Patrus, Mag. Eq.</i>	1.438.c
<i>eorum officia 1.269.c 270.a 3.515.516.566.</i>		<i>L. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.120.a
<i>Ludi, & Cereales cur dicti</i>	1.271.a	<i>P. Aelius Patrus, Quaest. mil.</i>	1.296.a
<i>ambitiosa prodigalia in ludio</i>	1.270.	<i>Cos. an. CDXVI. 1.323.a Qu. mil.</i>	338.b
<i>edita, & iurisdictio</i>	ibid.	<i>Mag. Eq.</i>	348.b
<i>editum de venditionibus</i>	ibid.	<i>P. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.184.b
<i>qui primi de plebe</i>	1.272.a	<i>P. Aelius Patrus, Proqua.</i>	2.192.a
<i>ambo plebey, vel ambo patricij</i>	1.313.c	<i>P. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.208.a
<i>EDILES PLEBIS quando & cur creati</i>	1.94.c	<i>P. Aelius Patrus, Aed. pl.</i>	2.218.c
<i>Iudices prius dicti</i>	1.95.a	<i>P. Aelius Patrus, Praet.</i>	2.223.c
<i>quare Ediles dicti</i>	ibid.	<i>P. Aelius Patrus, Mag. Eq.</i>	2.228.b
<i>Gracii dyogenis</i>	ibid.	<i>P. Aelius Patrus, Cos. an. DLII.</i>	2.236.a
<i>Senatusconsultorum custodia ijs commissa</i>	ibid.	<i>P. Aelius Cos. in Gallia quid gesserit</i>	2.237.a
<i>officium eorum</i>	ibid. 3.15.	<i>P. Aelius Patrus, Censor</i>	2.147.c
<i>publica loca ipsis commissa</i>	ibid. b	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.100.a
<i>fori etiam rerumque venalium cura</i>	ibid. c	<i>Tr. pl. 111.b 11. Tr. pl.</i>	117.b
<i>nec vocationem, nec prehensionem habebant</i>	ibid.	<i>Aed. pl. 2.114.b Mag. Eq.</i>	131.a
<i>Aediles pl. Tribunorum ministri</i>	2.116.c	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.316.b
<i>etiam sacrosancti</i>	ibid.	<i>Q. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.343.b
<i>ab Aedilibus primum data venationes Circensibus</i>		<i>Q. Aelius Patrus, Praet.</i>	2.370.b
<i>Indis</i>	2.375.a	<i>Q. Aelius Patrus, Cos. an. DXXCVI.</i>	2.383.a
<i>Aedilium ambitiosa largitiones</i>	2.174.c	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.411.b
<i>rursus crescere incipiunt</i>	2.381.a	<i>Q. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.423.b
<i>Aedilibus sub Augusto data viarum cura 3.505.516.b</i>		<i>Q. Aelius Patrus, Aed. pl.</i>	2.433.a
<i>Aedilium munus, munire vias</i>	3.566.c	<i>Q. Aelius Patrus, Praet.</i>	2.442.c
<i>Aedui primi Transalpinorum Romanorum socij</i>	3.79.c	<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Cos. an. DLV. insignis</i>	
<i>Argentei insula, ubi Romanorum victoria</i>	2.63.c	<i>invis interpret 2.249.c eius Tripartita</i>	1.146.a
<i>Aegypti summa fecunditas</i>	2.319.c	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Qu. pron.</i>	2.108.b
<i>Aegypti clementia</i>	2.320.c	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Aed. pl.</i>	2.127.b
<i>in Aegypto & Syria noni motus</i>	3.19.a	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Praet. urb.</i>	2.140.a
<i>Aegyptius finibus incultis clausa, maleque simbricata</i>		<i>L. Aelius Seianus, Cos. an. DCCXIII.</i>	3.538.a
<i>2.320.a</i>		<i>C. Aelius Stalennus Patrus, Quaest.</i>	3.296.a
<i>horreum urbis atque orbis publicum</i>	2.320.b	<i>C. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.390.a
<i>Aliani cognomen varij Roma tulere: puta Aemilij,</i>		<i>Tr. pl. 410.c Praet.</i>	483.b
<i>Casperi, Claudij & Flauij.</i>		<i>Praet. pron.</i>	488.b
<i>ALIA gentis seu Allie plebeia cognomina hic cernes</i>		<i>L. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	3.332.c
<i>seu familias, ordine: Cati, Lamiae, Ligures, Pæ-</i>		<i>Praet. 388.a Propriet.</i>	439.b
<i>ti, Tuberones, variis Catus, Gallus, Gracilis,</i>		<i>P. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.191.a
<i>& Patrus.</i>		<i>P. Aelius Tubero, Proqua.</i>	2.196.b
<i>Alij ab aliorum cultu Allij nominati</i>	2.236.b	<i>P. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	2.214.a
<i>eorum prisca frugalitas</i>	2.140.c	<i>P. Aelius Tubero, Aed. pl.</i>	2.219.b
<i>Sex. Aelius Catus, Cos. an. DCCLVI.</i>	3.533.b	<i>P. Aelius Tubero, Praet.</i>	2.237.b
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Qu. pron.</i>	2.204.b	<i>11. Praet. 345.c Qu. pron.</i>	504.c
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Tr. pl.</i>	2.229.c	<i>P. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	3.20.a
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Aed. cur.</i>	2.243.b	<i>Praet. 45.b 51.a eius laudes</i>	3.6.c
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Cos. an. DLV.</i>	2.249.b	<i>Q. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	2.169.b
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Censor</i>	2.268.a	<i>Q. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.248.b
<i>Q. Aelius Patrus Catus Tubero</i>	2.316.b	<i>Q. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.494.b
<i>Aelius Gallus Aegyptum obtinuit</i>	3.512.c	<i>Q. Aelius Tubero, Aed. pl.</i>	3.19.c
<i>Aelius Gracilis, Legatus Neronis Cas.</i>	3.591.a	<i>Q. Aelius Tubero, Praet.</i>	3.51.a
<i>L. Aelius Lamia, Qu. pr.</i>	3.84.b	<i>repulsa una non terretur a petendo Mag.</i>	ibid.
<i>L. Aelius Lamia, Tr. pl.</i>	3.106.b	<i>Q. Aelius Tubero, Praet.</i>	3.58.c
		<i>Q. Aelius</i>	

<i>Q. Aelius Tubero, Propr.</i>	3.72.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.432.c 446.a.b
<i>Q. Aelius Tubero, Cos. an. DCXXIV.</i>	3.85.b	<i>M. Aemilius Lepidus ex Hiss. triumph.</i>	3.451.b
<i>Q. Aelius Tubero, Cos. an. DCXXII.</i>	3.523.b	<i>Cos. an. DCCVII.</i>	3.451.b
<i>AELIUS TUBERO 7. d. eum natus & equi disti</i>	2.0.b	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Mag. Eq.</i>	3.462.a
<i>Aemilia via quando strata</i>	2.297.a 3.126.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Procos.</i>	3.465.b
<i>Aemilia gens patricia, his familiarum d. gesta cognominibus, Aniani, Barbulæ, Flacci, Lepidi, Munierum, Papi, Pauli, & Regilli.</i>		<i>M. Aemilius Lepidus, Quæst. urb.</i>	3.375.c
<i>M. Aemilius Anianus, Quæst.</i>	3.335.c	<i>M. Aemilius Lepidus, Procos. Gallia Narb.</i>	3.476.b
<i>C. Aemilius Flaccus Anianus, Quæst.</i>	3.351.a	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Procos. ex Hiss.</i>	3.479.c
<i>C. Aemilius Flaccus Anianus, Qu.</i>	3.499.c	<i>Cos. iterum an. DCCXI.</i>	3.480.c 481.a
<i>L. Aemilius Barbula, Qu. mil.</i>	1.402.c	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Aed. cur.</i>	3.488.c
<i>L. Aemilius Barbula, Cos. an. CCCCLXXII.</i>	1.429.c	<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCCLIX.</i>	3.534.c
<i>Procos.</i>	1.434.a	<i>M. Aemilius Lepidus, Leg. in Illyrico</i>	3.538.b
<i>de Tarentinis Samnitibus, Sallentinis</i>	<i>Ibid. b</i>	<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCCLXIII.</i>	3.539.a
<i>L. Aemilius Barbula, Qu. prom.</i>	2.32.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Asiam fortius obtin.</i>	3.551.c
<i>M. Aemilius Anianus Flaccus, Qu.</i>	3.500.c	<i>Q. Aemilius Lepidus, Qu. 3.46.b Progn.</i>	3.56.b
<i>M. Aemilius Barbula, Qu. prom.</i>	2.73.c	<i>Aed. cur. 3.82.b Prat.</i>	3.95.a 107.
<i>M. Aemilius Barbula, Aed. cur.</i>	2.03.c	<i>Q. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCXXXII.</i>	3.516.b
<i>M. Aemilius Barbula, Cos. an. DXXIII.</i>	2.100.c	<i>M. Aemilius Lepidus Porcina, Qu. prom.</i>	2.449.a
<i>M. Aemilius Barbula, Prat.</i>	2.101.b	<i>Aed. cur. 2.463.a - Pr. urb.</i>	2.470.c
<i>M. Aemilius Barbula, Qu. prom.</i>	2.109.c	<i>Prat. 2.476.c Propr.</i>	2.482.a & 487.b
<i>M. Aemilius Barbula, Procos. Liguria</i>	2.110.c	<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	2.490.a
<i>M. Aemilius Barbula, Aed. cur.</i>	2.122.b	<i>M. Aemilius Lep. Porcina, Cos. an. DCXVI.</i>	2.495.b
<i>M. Aemilius Barbula, Prat.</i>	2.127.a	<i>à L. Cassio Trib. pl. militaris</i>	2.497.b
<i>M. Aemilius Barbula, Dist.</i>	2.131.c 133.a	<i>L. Aemilius Papus, Qu. prom.</i>	2.297.a
<i>Q. Aemilius Barbula, Qu. mil.</i>	1.338.b	<i>L. Aemilius Papus, Aed. cur.</i>	2.109.b
<i>Aed. cur. 345. Prat.</i>	351.b	<i>Prat. 2.114.a Cos. an. DXXIX.</i>	2.118.b
<i>Cos. 355.b. II. Cos. 374.c. triū. h. de Etrusc. 367.</i>		<i>eius triumphus de Gallis</i>	2.120.c Censf. 2.136.a
<i>Q. Aemilius Barbula, Qu. prom.</i>	2.36.c	<i>L. Aemilius Papus, Qu. prom.</i>	2.184.b
<i>L. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	2.200.a	<i>L. Aemilius Papus, Prat.</i>	2.213.a
<i>L. Aemilius Camillus subegit</i>	3.512.c	<i>M. Aemilius Papus, Qu. mil.</i>	1.334.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. mil.</i>	1.390.a	<i>M. Aemilius Papus, Aed. cur.</i>	1.342.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos.</i>	1.412.b	<i>M. Aemilius Papus, Dist.</i>	1.348.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	2.32.b	<i>M. Aemilius Papus, Qu. prom.</i>	2.167.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	2.44.c	<i>M. Aemilius Papus, Progn.</i>	2.175.b 180.c & 186.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	2.64.a	<i>Q. Aemilius Papus, Quæst. mil.</i>	1.401.b
<i>Prat. 2.93.c Prat. Sicilia</i>	2.97.b	<i>Prat. 1.413.c Cos. an. CCCCLXXI.</i>	1.416.a
<i>Cos. an. DXXI.</i>	2.100.c	<i>Aemilius Mamercinus, Quæst.</i>	1.71.a
<i>iterum Cos. an. DXXIII.</i>	2.113.b	<i>C. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.214.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom. 2.117.c & 118.b</i>		<i>C. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.219.c
<i>Prat. 2.150.a alius, Aed. cur. 2.163.c</i>		<i>C. Aemilius Mamercinus, II. Trib.</i>	2.23.b
<i>Prat. peregr. 2.174.b Qu. prom. 2.252.a</i>		<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu.</i>	1.88.b
<i>Aed. cur. 2.273.a Prat. 2.281.b</i>		<i>L. Aemilius Mamercinus, II. Cos.</i>	1.107.a
<i>Qu. pr. 2.296.a Cos. an. DLXVI.</i>	2.296.c	<i>L. Aemilius Mamercinus, III. Cos.</i>	1.114.a
<i>iterum Cos. an. DLXXIX.</i>	2.352.b	<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.221.c
<i>Censor</i>	2.357.c	<i>L. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.228.b
<i>Cos. de Liguribus & Gallis triumph.</i>	2.355.a	<i>II. Tr. mil. 1.231.b III. Tr. mil. 1.235.c</i>	
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	2.368.c	<i>IV. Tr. mil. 1.246.c V. Tr. mil. 1.247.a</i>	
<i>M. Aemilius Lepidus ex S. C. censor regis pupilli in</i>		<i>Mag. Eq. 1.258.b Cos. an. CCCXCVII.</i>	1.261.c
<i>Aegypto 2.403.a Prat. 2.407.b</i>		<i>Cos. an. CCCX.</i>	1.274.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Procos.</i>	2.502.b	<i>L. Aemilius C. f. Mamercinus, Mag. Eq.</i>	1.290.a
<i>Aed. cur. 508.a</i>		<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.290.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.14.a & 3.19.c	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Aed. cur.</i>	1.302.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCXXVII.</i>	3.33.a	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Mag. Eq.</i>	1.305.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	3.145.c	<i>L. Aemilius L. f. Mamerc. Primenas, Cos.</i>	1.306.c
<i>Progn.</i>	3.150.a	<i>ante tempus abdicare iussus</i>	307.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. prom.</i>	3.220.b	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, II. Cos.</i>	1.335.c
<i>Mam. Aemilius Lepidus Lianus, Qu. pr. 3.224.b</i>		<i>de Primenatibus triumph.</i>	337.a
<i>Qu. urb. 3.233.b Prat. 2.254.a Pr. pr. 3.276.c</i>		<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Prat.</i>	1.312.b
<i>Cos. an. DCLXXVI.</i>	3.285.a	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Dist.</i>	1.325.c
<i>Procos. 2.293.b</i>		<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, II. Dist.</i>	1.356.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	3.240.b	<i>Mam. Aemilius M. f. Mamerc. Quæst.</i>	1.160.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.266.a 267.b	<i>Mam. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.173.c
<i>Prat. prom. 3.271.c Cos. an. DCLXXV.</i>	3.270.b	<i>Mam. Aemilius Mamercinus, Dist.</i>	1.174.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Quæst. urb.</i>	3.282.b	<i>de Vicentibus, Falsis & Fidenatibus</i>	175.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCXXCVII.</i>	3.315.b	<i>II. Dist. 1.178.a lex eius</i>	<i>Ibid.</i>
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.347.c 357.a	<i>III. Dist.</i>	1.186.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. urb.</i>	3.365.b	<i>de Vicentibus, Fidenatibus, Ibid. c Censf.</i>	1.195.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	3.412.a	<i>M. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.197.b
		<i>M. Aemilius Mamercinus, Cos.</i>	1.202.a

- M. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.* 1.207.b
11. Tr. mil. 1.209.a *111. Tr. mil.* 1.211.b
Censor 1.215.b *Tr. mil.* 223.b
Paulus Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCXIX. 3.493.c
Tib. Aemilius Mamercinus, Qu. 1.104.c
Cos. 116.b *11. Cos.* 119.c
Tib. Aemilius Mamercinus, Qu. mil. 1.287.a
Aed. cur. 302.a *Prat.* 307.c
Ti. Aemilius Mamercinus, Cos. an. CDXIV. 1.311.c
M. Aemilius Numida, Qu. prom. 2.48.c
Aed. cur. 2.59.a
L. Aemilius Paulus, Qu. prom. 2.109.c
Aed. cur. 2.122.b *Cos. an. DXXXIV.* 139.a
de Illyris triumphat 2.142.c
L. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.273.a *Prat.* 281.b
L. Aemilius Paulus, Procos. Hisp. citer. 2.287.b
L. Aemilius Paulus, Procos. Hisp. ult. 2.292.a
L. Aemilius Paulus, dux belli, leo robustus 2.319.b
L. Aemilius Paulus, Cos. sub Aug. 3.331.b
L. Aemilius Paulus, Procos. de Lignrib. 2.332.c
L. Aemilius Paulus, Procos. vidmannus triumph. 2.386.b
L. Aemilius Paulus, 11. Cos. DXXCV. 2.377.b
L. Aemilius Paulus, Cos. cum Cn. Octavio Pr. Ro-
ma abijt in provinciam ibid.c
L. Aemilius Paulus, Procos. 2.385.b
L. Aemilius Paulus, 11. Procos. ex Macedonia &
Perse triumphat 2.386.b & 387.
L. Aemilius Paulus, Censor 2.395.a
L. Aemilius Paulus morbus 2.395.b
L. Aemilius Paulus summa probitatis & abstinentia
virtus post mortem inclarescit 2.412.a
L. Aemilius Paulus, Prat. 2.133.b
L. Aemilius Paulus, Prat. urb. 2.443.b
L. Aemilius Paulus, Cos. an. DLXXI. 2.325.a
L. Aemilius Paulus, Qu. prom. 3.355.c
L. Aemilius Paulus, Progn. 3.358.a
L. Aemilius Paulus, Prat. 3.404.a 414.c
L. Aemilius Paulus, Cos. an. DCCIII. 3.422.c
L. Aemilius Paulus, sed. cur. 3.388.b
M. Aemilius Paulus, Cos. an. CDLI. 1.380.a
M. Aemilius Paulus, Mag. Eq. 1.381.b
M. Aemilius Paulus, Cens. 1.405.b
M. Aemilius Paulus, Qu. prom. 2.14.c
M. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.27.b
M. Aemilius Paulus, Cos. an. CDXCHX. 2.35.c
M. Aemilius Paulus de Pœnia 2.46.c
M. Aemilius Paulus, Qu. prom. 2.97.a
M. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.109.b
M. Aemilius Paulus, Prat. Sicilia 2.116.a
P. Aemilius Paulus, Procos. Liguria 2.332.a
L. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.256.b
L. Aemilius Regillus, Propr. navalem de Antiocho
egit 2.292.c
L. Aemilius Regillus, Prat. 2.285.c
M. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.123.a
M. Aemilius Regillus, Aed. cur. 2.141.b
M. Aemilius Regillus, Prator 2.155.b
M. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.179.c
Aemilius Reclus obtinuit Aegyptum 3.546.b
M. Aemilius Scaurus, Aed. cur. 3.51.b. *Prat.* 75.b
Nummi eius 82.a *Cos. an. DCXXXIX.* 97.a
Cos. de Gallis triumph. 103.a
Cens. 126.a *11. Cos. an. DCXLVI.* 133.c
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.217.c
M. Aemilius Scaurus dictum notabile 3.219.b
M. Aemilius Scaurus, Progn. 3.327.c
M. Aemilius Scaurus, Progn. 3.356.c
M. Aemilius Scaurus, Leg. Progn. 3.341.c
M. Aemilius Scaurus, Leg. Progn. 3.350.b
M. Aemilius Scaurus, Aed. cur. 3.361.b
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.379.c
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.391.a
Aemilius cognomen Volusia gentis, ut Ciceronem
Athenobarbus, Domitiae gentis cognomen, teste Sue-
tonio Tranq.
Aequi a Latinis vincti 1.112.b
Aequorum castra capta 1.89.b
Aequi amicitiam Rom. petere coacti 1.101.a
Aequorum cum Rom. pax non diuturna 1.119.c. 127.b
Aequi vincti 1.121.a 127.b tertio 130.b 133.c
157.a. 181.b. 204.b. 221.b. 222.b
pacem cum Rom. iterum incunt 1.127.b
Aequi & Volsci casi 1.124.a. *lege sacra con-*
scripti 180.b. *preda in campo Martio ex-*
posita ibid. *in ararium redacta* 124.b
Aequi sedis fragi 1.128.c. *sub ingu missi* 129.b. 130.a
Aequi Rom. agrum populantur 1.100.b
Aequi bellum susceptum in gratia Tusculan. 1.133.c
Aequicum bellum morum ex civilis discordia 1.151.a
Aequorum cum Romanis inducia 1.177.b
Aequi Carmentanaro arcem recuperant 1.205.b
Aequicum bellum 1.204.c & 205.b
Aequi pax a Rom. data 1.217.b
Aequi denno rebellant 1.280.b
Aequicola, qui & Aequi & Aequiculi dicti, numi-
patio 1.318.c
Aequicompos Roma 1.247.a
Aequitas 1.20.c
Aequitas denatus populi que Rom. 1.444.a
Aequitas in Censore laudata 2.475.b
Aeris signandi resu antiquissimum 1.32.c
Aerarium cur ad adem Innou 1.451.b
Aerarium provincia Quæstura Urbana 1.466.b
Aerarium facere, gravissima nota 1.168.b
ob Aer alienum seditiones Roma 1.259.a
Aer rude 1.451.b
Aesculapius 1.438.c *Romam transferri*
cepit 1.459.c *Romam aductus* 1.451.c
Aeternam coloniam deducit 2.16.b
Aeternus Claudiae gentis plebeia, ut Aetopus
Claudiae gentis cognomen.
Aesulum & Alpinum colonia deducit 2.54.b
Aeternus 1.82.b
Aet. militaris 1.48.b
ÆTERNIA gent, alys ATERIA. Consulatus, Fonti-
nalis cognomento. 1.93.b. 157.b
A. teterius, Tr. pl. 1.93.b. 157.b
A. Aeternus Fontinilis, Quæst. 1.120.c
A. Aeternus Fontinilis, Cos. an. CXCIX. 1.134.c
Aetna, nymphe, Briarij Cyclopi filia 2.10.c
nymphe montis Aetna 2.11.a
Aetna, Hieronis Regis colonia 2.10.a
Aetna montis incendium 3.33.a
Aetoli subsidio venit Sempronius 2.215.b
Aetoli declarant se hostes Romanis 2.276.b
Aetoli sumacti 2.180.a
cur pacem non impetrarint ibid.
quomodo militati ibid.
Aetoli inducia data 2.285.a
Aetolos M. Fulvius Cos. ad deditionem cōpulsi 2.285.a
quidem leoes data pacis ibid.
Aet sic cognominati in gente Domitia, Tedia, Tes-
rentia.
Africani vero Cicerij, Iulij, Paccij, & Scipiones.
quæ gentes aliis quasque loco. 1.54
Affectum animi sedes ubi 1.54
tra gradus secundam Platonem 2.21
AFRANIA gens Con. utarius, Stellanis cognomine.
C. Afsa-

<i>C. Afranius Stellio, Qu. prom.</i>	2.265.a	<i>eius uxor Iulia relicta nupsit Tiberio</i>	<i>ibid.</i>
<i>Progn.</i>	2.271.b	<i>in eius obitu ludii funebres</i>	3.526.c
<i>Tr. pl.</i>	2.407.c 423.a	<i>Agrippa postumus</i>	3.534.b
<i>L. Afranius, Propr.</i>	3.333.a	<i>Planajam relegatus</i>	3.536.b
<i>Cos. an. DCCXIII.</i>	3.346.a	<i>Agrippa Iudaorum Rex</i>	3.568.b
<i>Quest. prom.</i>	3.356.a	<i>Agrippina, altera Claudii Imp. uxor</i>	3.579.a 583.b
<i>Africa, provincia facta</i>	2.459.c	<i>nuptia eius illicita</i>	1.29.a 3.581.b
<i>Africa arenosa</i>	2.320.a	<i>Neronis mater</i>	3.585.a 588.b
<i>Africa provincia Consularis M. Atilio Regulo</i>	2.36.a	<i>Ahala & Axilla gentis Scruiliæ de xlii. cognomini-</i>	
<i>decem</i>	2.36.a	<i>bis fuit, quam ad, si vacat.</i>	
<i>Africa locustis, peste, & tibe vastata</i>	3.38.b	<i>Ahenobarbus, unde primum dictus</i>	1.122.b
<i>Africa captivæ imago</i>	2.144.c	<i>Aj locustæ vel Fama finum</i>	1.216.c
<i>Nummis</i>	3.48.b	<i>Alaric pennarumq; ornamenta in capitibus, quid</i>	2.69.b
<i>Africa gentis dolo sum ingenium</i>	2.145.a	<i>Al. bandus Aparuræ gentis cognomen.</i>	
<i>Africam depopulantur Cosi.</i>	2.41.b	<i>Alba Latij metropolis</i>	1.37.b
<i>minis</i>	2.5.a	<i>facta</i>	1.371.a
<i>P. Africanus Hispaniam citeriorem affecit</i>	2.124.c	<i>cognomen etiam Emilia gentis fuit, ut Albin</i>	
<i>princeps Senatus ii.</i>	2.289.b	<i>etiam cognomento dictus Bruti, Ceronij, Clodij,</i>	
<i>Senatorum in ludis fecerit</i>	2.268.a	<i>Luceij, & Postumij, quas visse geres suis sedibus.</i>	
<i>de P. Africani filio error detegitur</i>	2.107.c	<i>Albani lacus inundatio mirabilis</i>	1.215.b
<i>P. Africano filius captus remissus</i>	2.285.a	<i>ex oraculo emissus</i>	1.216.b
<i>de duobus Africanis nodus enodatus</i>	2.317.a	<i>ALBINIA gens plebeia.</i>	
<i>P. Africanus de Repub. apud Cic. disputat.</i>	3.22.c	<i>Albionum prisca nobilitas</i>	2.278.b
<i>Cetera vide in gæte Cornelia, & Scipionum fa-</i>		<i>stris ordinis primordia</i>	<i>ibid.</i>
<i>culia.</i>		<i>A. Albinij denarij</i>	<i>ibid.</i>
<i>Agilis Pompeiorum fuit cognomentum.</i>		<i>L. Albinus, Tr. pl.</i>	1.98.b 100.a
<i>Agnam & capram tempestatibus Romani cur immo-</i>		<i>Adil</i>	1.103.b
<i>labant</i>	2.4.b	<i>ii Adil.</i>	1.106.a
<i>Ager Campanus in publicum recuperatus eloca-</i>		<i>ii Tr. pl.</i>	1.158.a
<i>tur</i>	2.364.b	<i>iii Tr. pl.</i>	1.104.c
<i>Ager Gallicus Romanis dici capius</i>	1.468.c	<i>M. Albinus, Tr. mil.</i>	1.241.a
<i>Agrarij ii. viri</i>	1.119.c 3.5.c	<i>Sp. Albinus cur Paullulus dictus</i>	2.282.c
<i>Agraria seditiones</i>	1.196.a	<i>A. Albinus Cos. statua in Isthmo Corinthio</i>	2.437.a
<i>Agraria rogatio impedita</i>	1.197.a. vide <i>Legis Agrar.</i>	<i>ALBIA gens Consularis cognom. Carrinas.</i>	
<i>Agrarium malum Kemp. turbas</i>	3.23.a	<i>C. Albinus Carrinas, Qu. prom.</i>	3.209.c
<i>Agricolæ cognomentum Iulius tulit, cuius vitam</i>		<i>C. Albinus Carrinas, Tr. pl.</i>	3.233.b
<i>Corn. Tacitus descripsit.</i>		<i>C. Albinus Carrinas, Ad. pl.</i>	3.242.c
<i>Agri bello capis quomodo publicentur</i>	1.468.a	<i>C. Albinus Carrinas, Pres.</i>	3.248.c 255.a
<i>Agri in Samnio & Apulia veteranis dimisi</i>	2.237.a	<i>C. Albinus Carrinas, Qu. urb.</i>	3.390.a
<i>Agri in Gallia & Liguria dimisi</i>	2.359.c	<i>C. Albinus Carrinas, Tr. pl.</i>	3.417.a
<i>Agricultura studium ut Rom. commendatæ</i>	1.32.b	<i>C. Albinus Carrinas, Ad.</i>	3.446.a
<i>propter hanc sacra, & dy instituta</i>	<i>ibid.</i>	<i>C. Albinus Carrinas, Praet.</i>	3.459.b
<i>apud veteres in honore</i>	2.88.c	<i>C. Albinus Carrinas, Procos.</i>	1.500.b
<i>Agri gentium obsequium</i>	2.19.b	<i>Legat. Cas.</i>	<i>ibid.</i>
<i>coloni eo deducti</i>	2.203.c	<i>in Gallia qua gesseris</i>	<i>ibid.</i>
<i>Agrippa initio prænomen, post in cognomen vertit,</i>		<i>cum Cesare triumphat</i>	3.503.b
<i>gentis Alinæ, Aterinæ, Fonteinæ, Heluræ, Iuliz,</i>		<i>L. Albinus Carrinas, Qu. in Quinctiana Cic.</i>	3.267.a
<i>& Vipianæ.</i>		<i>ALBICIA gens plebeia.</i>	
<i>Agrippini verò dicti Elij, Paconij, & Ragonij: ut</i>		<i>T. Albucius eques Rom. homolenis</i>	3.69.b
<i>Agrippinæ Caesarum familia, & Vipianæ gentis</i>		<i>de eo carmen Lucilij poeta</i>	<i>ibid.</i>
<i>cognom. quas aditogentes.</i>		<i>Qu. pr.</i>	3.91.c
<i>Agrippa Menenius Lanatus, Cos. an. CCL.</i>	1.76.c	<i>Tr. pl.</i>	3.115.c
<i>de Sabiniæ triumphat.</i>	1.79.b	<i>Ad. pl.</i>	3.127.a
<i>Patribus conciliat</i>	1.89.c 1.90.c	<i>Prat.</i>	3.142.a
<i>Quest.</i>	1.156.c	<i>Prat. prom.</i>	3.147.a
<i>M. Agrippa Aedil. post Consulatum petiit</i>	1.269.c	<i>eius vana superbia</i>	<i>ibid.</i>
<i>M. Agrippa Tr. pl. C. Cassium accusat sub An-</i>		<i>Aleides, Hercules</i>	2.401.a
<i>gusto</i>	3.479.b	<i>Alexander cognomen Roma exstirpit Autelij &</i>	
<i>Procos. Praef. classis Cas. Augusti</i>	3.491.b	<i>Corneliji.</i>	
<i>Procos.</i>	3.496.a	<i>Alexander Epiri Rex amicitiam cum Rom.</i>	
<i>in urbem qua contuleris</i>	<i>ibid.</i>	<i>init.</i>	1.332.a
<i>ii. Cos. an. DCCXV.</i>	3.504.a	<i>Alexander Magnus quomatus anno</i>	1.287.b
<i>an. DCCXVI.</i>	3.505.c 507.b	<i>Alexandri Magni Equestris statua ad vinum</i>	
<i>Cos.</i>	3.518.a	<i>facta</i>	2.461.b
<i>Procos. ibid. eius F.</i>	3.519.a	<i>Tib. Alexander, & Egyptius, Eq. Rom.</i>	3.601.b
<i>alter F.</i>	3.519.c	<i>Alexandria quando condita</i>	1.329.c 330.b
<i>M. Agrippa Septa in Campo Martio dedica-</i>		<i>Alexandria urbis iurata facies in Nummis</i>	1.452.b
<i>ta</i>	3.510.b	<i>ALFIA gens plebeia.</i>	
<i>Pontifici ordinat</i>	3.520.c	<i>C. Alfius, Qu.</i>	3.327.b
<i>potestas</i>	3.522.a	<i>Prat.</i>	3.393.c 407.c
		<i>P. Alfius Varus, Cos. an. DCCIV.</i>	3.532.a.b
		<i>in Alcido male pugnatum</i>	1.194.b
		<i>ad Aliam clades Rom.</i>	1.214.c

- Alliensis pugna dici ater* 3.607.b
Alimentij cognomen in Cincia reperitur gente, Al-
lertij vero in Papinijs.
ALIENA gens plebeia.
Allienus, Quast. 3.327.b
A. Allienus Quast. 3.368.b *Tr. pl.* 3.406.c
Ed. pl. 3.417.c
A. Allienus, Prætor. 3.453.b 466.c
A. Allienus, Qu. legiones in Syriam duxit 3.470.a
C. Allienus, Quast. 3.434.b
L. Allienus, Trib. pl. 1.132.c *Iterum* 133.c
III Tr. pl. 158.a *IV. Tr. pl.* 159.c
Edilis 1.136.a
Q. Allius Maximus, Cos. an. DCCC. 3.580.c
Allobrogicum bellum 3.58.a
Allobroges Aruerni & Ruteni superati 3.78.b
Allobroges rebellant 3.350.a
Allobrogici seu Allobrogicini cognomen interunt
Fabij. Vise gentem Fabiam, patriciam maiorum
gentium.
Alphus & Alpinus, cognomina: hoc Corneliorum,
et Flauiorum.
M. Ambibuchus, in Iudæa Coponio successit, sub
Aug. 3.536.a
Ambius Questio 1.218.c
ambius perniciosum studium gliscit in Ur-
be 2.309.b
ambius importunè turbat Comitia 2.312.a
ambius Q. Fulvius infamis 2.312.b
ambius quaestiones Roma 1.350.b
Ambitiosos Consulatum delectus accusant Tribuni
pl. duo 2.375.b
Ambustus, Fabiæ gentis patricia cognomen fuit,
quam adi.
Amerinus, Rosciorum fuit cognomen.
Amica humanitas erga socum regem 2.382.a
Amilcar Barca Panorum Imperator 2.52.c
Barca belli sedem in Sicilia contra Romanos
parat 2.53.c *inducias*
impetrat à Catulo 2.64.a *vinetur ad*
Erycem 2.64.a *item in Hispania* 104.a.
243.a *pacis condiciones sua manu cogitur*
scribere 2.68.c *Pannus in triumpho tra-*
ductus 2.257.c
Amor erga patriam L. Paulli 2.109.c
Amoris erga patriam alterum exemplum 2.140.a
AMPIA gens Balbos habet & Flavianos cogno-
 mento.
T. Ampius Balbus, Tr. pl. 3.324.b
Edil. pleb. 3.329.c
Prætor 3.361.b
Prætor 3.376.b
T. Ampius Flavianus, Pannoniam obtin. 3.611.b
Anagnini populi 1.180.c
Anarchia Roma quando. 1.255.a
ANCHARIA gens plebeia.
Q. Ancharius, Qu. pr. 3.170.c *eius mors ibid.*
Q. Ancharius, Tr. pl. 3.193.c
Prætor 3.222.c *Prætor. pron.* 3.223.b
Q. Ancharius, Qu. pron. 3.229.b
Q. Ancharius, Tr. pl. 3.354.c
Prætor. 3.379.b 391.a *Propr.* 3.399.c
Anchora in nummis quid significet 3.47.c
ANCVS Marcus Rex Rom. IV. 1.11.a 39.a
Numa Pompilij nepos 1.35.c
sacrificiorum ritus instaurat 1.39.a
eius lex de officio facialium ibid.
ritus & cerimonia ad repetendas res ibid.
ritus belli inducendi ibid. *Urbe anxie* 1.40.a
eius bella ibid. *Victoria de Subineis. ibid.*
eius mors 1.41.a
ANDRIA P. Terentij Comædia quando populo
 data 2.589.a
Andriscus Macedonia Rex personatus 2.434.c
Andriscus Pseudophilippus Roma fugit 2.441.b
Macedonia regnum innadit 2.444.c
in triumphum ductus est 2.461.b
ANDR Sextilij datum cognomen.
Andronicus vero L. L. 5, Pompilij, & Popilij.
Androgynus Roma quando natus 3.38.a
L. Andronicus, primus Roma poeta 2.70.c
actor suorum carminum 2.71.c
ANICIA gens plebeia Consularis, cognomento Gal-
 lus, & addimus Cerealem.
Anicius Cerealis, Cos. an. DCCCXVII 3.598.b
Cn. Anicius Gallus, Tr. pl. 2.368.b
L. Anicius Gallus, Tr. pl. 2.175.c
L. Anicius Gallus, Qu. prom. 2.340.a
Trib. pl. 2.358.a *Ed. pl.* 2.368.a
L. Anicius Gallus, Tr. pl. 2.376.a
L. Anicius Gallus, Prætor. peregr. 2.380.b
Propr. 2.386.a
ex Rege Gentio & Illyrici triumphat 2.387.c
L. Anicius Gallus, Tr. pl. 2.389.b
Prætor 2.404.c *Cos. an. DCCIII.* 2.412.a
M. Anicius Gallus, Tr. pl. 2.54.b *II. Tr. pl.* 2.59.b
Animi munera qua 1.11.c
ea cunctis preferenda ibid.
Anio vetus in urbem deducitur 2.20.c
ANNA gens Consularis plebeia, Senecas habet.
L. Annas Seneca quando cum fratribus Romanis
commigravit 3.558.a *Prætor* 3.583.c
Neronis præceptor ibid. *Cos. quando* 3.595.c
Annalium diversitas 1.346. & 1.364.b 396.b
Annalis cognomentum fuit Iuliorum, vel patris
Villiorum 2.334.b
Annales cur dicti Villij, qui prius Tappuli ibid.
Cn. Annæus, Qu. 3.484.a
M. Annæus, Qu. 3.415.c
T. Annæus Brochus, Qu. 3.278.c
Annibal Gisgonis, præfectus classis Panica 2.20.b
ob cladem à C. Duilio acceptam à Penis in cra-
cem actus 2.28.b *an lapidatus* 2.31.a
Annibal nonennis ad aram à patre cogitur iurato
fore se hostem Romanorum quam primum posset
pugnare 2.104.a *primatus in Hispania*
expeditiones 2.115.c *à Iunone ad pr. lium*
extremulatur 2.137.b *Saguntum expu-*
gnat 2.139.c *excisa Sagunto, petiti Ita-*
liam 2.149.b *vincit M. Centenium Pe-*
nulam 2.177.b *pergit ad liberandam Ca-*
pnam 2.181.b *prælio victus* 2.188.a
cum Marcellus insequitur 2.191.a *demit-*
tit animos 2.202.b *Italia excedit* 2.223.b.
vincitur à C. Lelio 2.230.a *in Africa à*
P. Scipione vincitur 2.231.a *Romanis Ca-*
eus ductas 2.241.c *Profrugit etiam Car-*
thagine 2.263.c
Annibal & Scipio quo anno mortui, sub indice lu-
est 2.315.a *quibus Cos. Annibal mor-*
tui secundum Polybium 2.325.a
ANNIA gens plebeia Consularis Afellos & Bellie-
 nos complectitur; nec non Labeones, Luicos,
 Rufos & Milones.
L. Annius, Propr. 3.170.c 156.b 163.a
M. Annius, Tr. pl. 3.413.b
P. Annius Afellus, Qu. prom. 3.237.a
Tr. pl. 3.255.c *Prætor.* 3.286.b

C. Annius Bellienus, Qu. prom.	3.87.b	ANTIA gens plebea Brisonis cognomento	
Ed. pl.	3.121.c	Sp. Antius, Tr. pl.	1.133.a
Prator	3.142.a	Tr. pl.	1.158.c
C. Annius Bellienus Tr. pl.	3.272.a	M. Antius Briso Qu. prom.	2.478.b
L. Annius Bellienus, Qu. prom.	3.84.c.102.b	Tr. pl.	2.497.a
L. Annius Bellienus, Tr. pl.	3.106.b	Prator	3.124.a
Edilis plebis	3.118.b	Prator prom.	3.27
L. Annius, Tr. pl.	3.123.b	Propriet.	3.32.c
L. Annius Bellienus, Prator. prpm.	3.135.a	ANTISTIA sine Antestia gens plebea, cognomenta es	
Edil. pl.	ibidem	Labeo, Rheginus, Senecus, Sossio, & Vetus.	
L. Annius Bellienus, Propr.	3.144.c	C. Antistius, Tr. pl.	1.18.c
C. Annius Labeo, Qu. prom.	2.239.a	L. Antistius, Quastor	1.225.c
C. Annius Labeo, Prator.	2.264.a	L. Antistius Tr. mil.	1.241.a
C. Annius Luscius, Qu. prom.	3.209.c	M. Antistius Tr. pl.	2.553.a
Tr. pl.	3.233.b	eius rogatio de Satricanis	ibid.
Prator	3.254.a	M. Antistius, Qu. prom.	2.120.b
Prator Hispan.	3.267.c	Tr. pl.	2.137.c
T. Annius Luscius, Quast. prom.	2.105.b	T. Antistius, Quast.	2.430.b
Proquaestor	2.108.c	C. Antistius Labeo, Trib. pl.	2.364.c
T. Annius Luscius Tr. pl.	2.117.b	P. Antistius Labeo, Tr. pl.	3.143.a
Ed. pl.	2.124.b	P. Antistius Labeo, Qu. prom.	3.187.c
T. Annius Luscius, Qu. prom.	2.308.a	P. Antistius Labeo, Tr. pl.	3.209.a
Tr. pl.	2.335.a	P. Antistius Labeo, Qu. prom.	3.209.b
Ed. pl.	2.346.a	P. Antistius Labeo, Prator.	3.239.a
T. Annius Luscius, Qu. prom.	2.382.a	eius mors ibid.	
Tr. pl.	2.405.b	P. Antistius Labeo, Prator. prom.	3.242.b
Prator	2.421.a	C. Antistius Rheginus, Qu.	3.358.b
Cos. an. DC.	2.431.c	C. Antistius Rheginus, Tr. pl.	3.398.a
T. Annius Luscius Rufus, Qu. prom.	2.499.b	L. Antistius Rheginus, Tr. pl.	3.398.c
Ed. pl.	2.500.b	eius singularis amicitia	ibidem
Cos. an. DCXXV.	3.27.a	L. Antistius, Tr. pl.	3.304.b
T. Annius Milo, Quast.	3.336.b	Antistius Senecus, Quast.	3.343.b
T. Annius Milo Papiannus, Tr. pl.	3.372.c	Antistius Senecus, Tr. pl.	3.382.b
Prator	3.393.b	Antistius Sossianus, Tr. pl.	3.389.c
M. Annius Rufus, M. Ambibuncho successit in iudicia		Prator.	3.596.a
provincia	3.540.c	eius in Principem carmina probrosa	ibidem
Anno praefectus classis, desperatè pugnavit in praelio		C. Antistius Vetus, Tr. pl.	3.240.c
casus	2.28.b	C. Antistius Vetus, Ed. pl.	3.245.b
Anno Punicorum praefectus fugit	2.64.a	C. Antistius Vetus, Qu. pr.	3.273.a
Anno Imperator à M. Silano casus	2.205.a	C. Antistius Vetus, Tr. pl.	3.300.b
Annonae duo à Romanis casus	2.37.c	C. Antistius Vetus, Quast.	3.461.a
Annona caritatis Roma	1.96.b	C. Antistius Vetus, Cos. an. DCXXXIII.	3.501.a
Annona magna vilitas Roma quando	2.47.c	C. Antistius Vetus, Procos. Hisp.	3.511.c
Annona promissio decreta exercitiis	2.285.a	Cos. an. DCCLVII.	3.527.b
Annona copia frumentaria	2.468.c	Cos. an. DCCLXXV.	3.533.c
Annulus e publico Magistratibus in provinciam		Cos. an. DCCCLII.	3.583.a
invenit cur datus	1.440.b	L. Antistius Vetus, Cos. an. DCCCVII.	3.588.a
Annulus binatio clausus, quid in nūmis	1.452.c	L. Antistius Vetus, Leg. Xeronis Cas.	3.591.b
Annulus L. Sulla	3.145.b	Procos. Germ. superiorum	ibidem
Annulorum modius missus Carthaginem post		L. Antistius Vetus, Procos. Asia	3.597.c
Cannensem cladem	2.159.a	ANTONIA gens cum patricia, tum plebea. Patricij	
Annus Romuli	1.16.c	Antony duo fuerunt, Metellus cognomento, Plebeij	
Annus XII. mensium à Numa constitutus	1.19.c	sex fuerunt.	
Annus magni conversio	3.188.c	Antonia, Claudij Caesaris mater	3.585.a
Antemna	1.25.c	Anton Augustinus Archiepiscopus. laudatus	3.606.b
Antias cognomen Valeriorum & Furiorum.	1.24.b	A. Antonius, Qu. prom.	2.365.b
Antiatu unde	1.119.b	Trib. pl.	2.384.b
Antiatu unde	1.128.a	Prator	2.457.b
Antiatu unde	1.128.a	C. Antonius, Trib. pl.	2.397.a
Antiatu unde	1.128.a	Edilis plebis	2.410.c
Antiatu unde	1.128.a	Quast.	3.297.a
Antiatu unde	1.128.a	Proquaestor & fax	3.421.c
Antiatu unde	1.128.a	belli civilis	3.431.b
Antiatu unde	1.128.a	Prator.	3.464.b
Antiatu unde	1.128.a	Propr.	3.441.a
Antiatu unde	1.128.a	Procos.	3.333.b
Antiatu unde	1.128.a	Macedoniam sortitus sub Augusto	ibid.
Antiatu unde	1.128.a	L. Antonius, Qu. urb.	3.427.c
Antiatu unde	1.128.a	Cos. an. DCCXIII.	3.483.
Antiatu unde	1.128.a	hic M. frater post	
Antiatu unde	1.128.a	à Senatu hostis indicatus	ibid.
Antiatu unde	1.128.a	ex Alpi-	
Antiatu unde	1.128.a	bis triumphat, Fulvia permissa	ibid.
Antiatu unde	1.128.a	M. Antonius, Mag. Eq.	1.328
Antiatu unde	1.128.a	M. Antonius, Quast. prom.	2.365.b
Antiatu unde	1.128.a	M. Antonius, Tr. pl.	2.384.a
Antiatu unde	1.128.a	Ed. cur.	2.396.c
Antiatu unde	1.128.a	M. Antonius prator quando	2.481.c
Antiatu unde	1.128.a	M. Antonius, Qu. pr.	3.111.a
Antiatu unde	1.128.a	Tr. pl.	3.131.b
Antiatu unde	1.128.a	Prator.	

VINICIAM gentem Plebeiam fuisse, vel ex vno *L. Vinicio* constat. Vide Ciceronem lib. iix. epist. iix. ad Famil.

VIPSANIAE gentis cognomento *Agrippa*, cuius frequens mentio est in veteribus monumentis, familiae plures ab ijs nominantur, qui *Vipsianam* cum ea confundunt. Eius autem erroris causam dedit mendosus Taciti codex, in quo male *Vipsianus* lib. x. & lib. xiv. initio & alibi scriptum est, cum *Vipsianus* ut cognomen scribendum Fulvius centuerit, quem etiam in *Apronia* gente consulas.

VISELLIA gens Consularis, cognomento *Vatro*.

VOCONIAM gentem Plebeiam fuisse, satis constat vel ex vno *Q. Voconio Saxa* Tribuno pl. qui legem De mulierum hereditatibus tulit. Huius meminit Cic. lib. iiii. in Ver. in Orat. pro Balbo, & alibi, item quae alij. In tres autem haec gens diuita familias apud Scriptores reperitur: nam praeter *Saxam* quem supra nominavi, *Q. Voconius Naso* ex ea genus duxit, Praetor designatus cum Cicerone. Fuit & *Vulsorum* familia, quae sola in antiquis denarijs reperitur.

VOLCATIA gens Consularis, cognomento *Tullus*.

VOLSCIA gens, cognomento *Fistor*.

VOLTURIA gens (ita enim antiqui scribebant pro *Vulturne*, ut *Volcanus*, & *Volturnus*, pro *Vulcanus* & *Vulturnus*) incertum Patricianae an Plebeiae fuerit. Meminit eius Cicero lib. v. in Verrem in epistola Timarchidis. In veteribus autem denarijs nominantur *L. Volturnus* quidam, & *M. Volturnus*, de quibus nihil repperi.

VOLVANIA gens Consularis, cognomento *Entrapelus*, *Flamma*, *Violens*.

GENTIVM AC FAMILIARVM ROMANARVM SYLLABVS.

Quas Tabulas Richardus Steennius V. Nobil. illustravit. Asterisco verò notamus, quas xxxii. Ant. Augustinus explanauit, & characteres Patricias & Plebeias à Plebeijs distinguimus.

* ACILIA	* Liuia
Aebutia	* Lucretia
* Aelia pl.	* Lutatia.
* Aimilia patr.	* MANLIA
* Antonia	* Marcia
* Aquillia	Maria
* Atilia	Menenia
* Aurelia.	* Minucia
* CAECILIA	* Mucia
* Calpurnia	* NAVTIA
* Callia	* OCTAVIA
* Claudia	* PAPIRIA
Clælia	* Pinaria
* Cornelia	* Plantia
Cornucania	* Pompeia
Curia	Pompilia
DECIA	Popilia
* Domitia	Porcia
* FABIA	Postumia
Fabricia	QUINCTIA
* Fulvia	Quinctilia
* Furia	SEMPRONIA
GEGANIA	Sergia
HORATIA	Serulia
Hortensia	Silua Sulpicia
Hostilia	TARQUINIA
* Iulia	Tullia
* Iunia	VALERIA
* LICINIA	Veturia Virginia.

GENTES AC FAMILIÆ ROMANÆ IN PATRICIAS AC PLEBEIAS DIVISÆ.

PATRICIÆ.

Æmilia gens. { Barbularum
Eius familiae { Lepidorum
sunt, seu cog- { Mamercinorum
nomina { Paporum
 { Paullorum
Calidia
Cloulia, siue Clælia
Collucia
 { Tres eius stirpes claræ:
 { Ambusti
 { Maximi
Fabia { Vibulani.
 { Tres obscuriores:
 { Butei
 { Detti
 { Pictores
Horatia.
Pinaria { Mamercinorum
 { Nattarum
 { Ruforum.
Postumia Albinorum nobiliss.
Quinctia
Sergia Silonum
Serulia
Silia

Tarquitia

{ Annalium
Cicronum
Cimbrorum
Tullia { Fabianorum
 { Longorum
 { Montanorum
 { Ruforum
 { Senecionum

Veturia

PLEBEIÆ.

Aburia
Accoleia
Acilia
Aha
Alliena
Annia
Antistia, seu Antestia
Apronia
Atria
Atinia
Atcia
Atria
Aurelia
Axia
Babia

Cecilia

Cæcilia Metellorum
 Calpurnia
 Cestia
 Cocceia
 Confidia
 Cornificia
 Curiaria
 Domitia { Caluinarum
 Ahenobarborum.
 Egnatia
 Fannia
 Flaminia
 Flavia
 Fonteia
 Fufia

{ Centumali
 Curui
 Fulvia { Flacci
 Nobiliores
 Patini

Fundania

Herennia { Balborum
 Gallorum

Labiæna

{ Calui
 Crassi
 Luculli
 Murenæ
 Minus clar.
 Licinia { Getæ
 Neruz
 Vari
 alijque

Liuis Salinatorum

Lollia

{ Balbi
 Bassi
 Blaſi
 Capirones
 Longi

Lutaria Catuli cognomine, excepto
 vno Cæcone.

Mamilia

Maria

Memmia

Mescinia

Mucia { Cordorum &
 Scæularum

Næuia

Nonia

Norbana

Numitoria

Octauia

Ogulnia

Opimia

Oppia

Papia

Petillia

Petronia

Platoria

Plancia

{ Deciani
 Proculi
 Vennonnes
 Venoces

Publicia siue Publicia

Pompeia

Pomponia

Porcia

Quinctia
 Roscia
 Rubria
 Scribonia
 Sicinia
 Silia
 Spurilia
 Statia
 Terentia
 Thoria
 Titia
 Vergilia
 Vibia
 Vinicia
 Voconia

MISTÆ GENTES, ac familie partim
 Patriciæ, partim Plebeiæ.

Antonia { Patricia Merendarum
 Plebeia Antoniorum

Aquila

{ Patricia Longorum
 (Bulborum
 Atilia { Plebeia { Calatinorum
 Regulorum
 (Serranorum

Cassia { Patricia Bicellinorum
 Plebeia Longorum, Longinorum

Claudia { Patricia { Centonum
 Neronum
 Pulcrorum
 Regillensium, qui &
 Crassini
 Plebeia Marcellinorum

Cornelia { Patricia { Blasionum
 Cinnarum
 Lentulorum
 Scipionum
 Siffenarum
 Sullarum, &c.
 Plebeia paucorum.

Furia { Patricia { Camillorum
 Crassipedum
 Fulorum siue
 Medullinorum
 Pacillorum
 Philonum
 Purpureonum
 Plebeia paucorum

Iulia { Patricia { Cæsarum
 Tulorum
 Libonum
 Mentonum
 Plebeia paucorum

Iunia { Patricia L. Iunius Brutus
 Cos. primus
 Bruti
 Bubulci
 Penni
 Plebeia { Pere
 Pulli
 Scæuz
 Silani

Lucretia { Patricia Tricipitini
 omnes, excepto
 vno Flauo
 Plebeia Triones
 in nummis

Manlia	{	iniūto	Vulſones
			Capitolini
	{	poſtea	Imperioſſi
			Torquati
Marcia Plebeia	{		Centorinorum
			Figulorum
			Libonum
			Philipporum
			Regum
Minucia	{		Rutilorum
			Augurinatorum
	{		Thermorum
Papiria	{	Patricia	Cralli
			Curſores
			Maſones
			Mugillani
			Conſularis Carbonum
	{	Plebeia partim	non Conſularis
			Pztorum
Rutilia Salua	{		Turdorum
Sempronia	{		Patricia Atratinorum
			Plebeia Gracchorum
			Pittonum, ſed hæc in Nummis
Sulpicia			
Tuina			
Valeria in Nummis	{		Acifculi
			Catulli
			Flacci
			Mellallæ

INCERTÆ GENTES

Participare, an Plebeia

Afrania
Cecina
Caſia
Caninia
Carſia
Cipia
Clouia
Coponia
Cordia

Crepeteia
Crepulia
Cupiennia
Curtia
Didia
Durmia
Egnatuleia
Eppia
Fabiana
Farſuleia
Gallia
Gellia
Hirtia
Hoſidia
Hoſtilia
Itia
Liuiſcia
Luria
Mæcilia
Maſania
Mettia
Minaria
Muſſidia
Nalidia
Neria
Numonia
Pædania
Porcilia
Renia
Ruſtia
Sanquinia
Sarricna
Saufeia
Sentia
Sepullia
Statilia
Tituria
Trebania
Vargunteia
Vettia
Viplania
Volteia

I N D E X

ILLVSTRIVM ROMAE VIROR.

RERVMQ. MEMORABILIVM.

Prior numerus 1. 2. 3. Tomum designat: alter paginam: litteræ a. b. c. principium, medium, finemque paginae. QV. PROV. Quæstor provinciae. TR. PL. Tribunus plebis. AED. CVR. Ædilis curulis. AED. PL. Ædilis plebis. PRAET. VRB. Prætor urbanus. PRAET. PEREG. Prætor peregrinus. COS. Consul. DICT. Dictator. MAG. EQV. Magister Equitum.

BASCANTVS cognomentum tribus gentibus fuit, Cornelij, Satrij, & Titinnij, quas gentes adito.

Abstinentia laudabilis à religione peregrina 1. 18. b

ABVRIA gens plebeia.

C. Aburius Geminus, Quæst. prom. 2. 308. a Trib. pl. 2. 350. a

M. Aburius Geminus, Qu. prom. 2. 278. c Trib. pl. 300. a Prætor peregr. 2. 349. b

Aburiorum Nummus explicatus 2. 278. c

Acarnanes subacti 2. 257. b

Accusatore rem eximie rebus refutat, non verbis 2. 281. c

Acerranis quando civitas Rom. data 1. 330. c 332. b

ACHAIA in provincia Romana formam redacta 2. 457. b ordinaria fuit totius Græciæ provincia ibidem

Achaicus cognomentum Mummijs fuit.

Achaus vastari 2. 200. b

cum Achaus novum bellum ob legatos violatos 2. 453. c

Achilles cognomentum Statijs fuit. Achilles Romanus vero Cotijs & Sicijijs.

Achilles in Scyro latitans 1. 1. b

Acidinus fuit Manliorum cognomen.

ACILIA gens plebeia, sed Consulatus insignis; cognomenta illi, Auiola, Balbus, & Glabrio.

Acilij, unde dicti 2. 75. c

Acilius Procos. 3. 449. c

M. Acilius Auiola, Cos. an. DCCXX. 3. 497. a

M. Acilius Auiola, Cos. an. DCCCVI. 3. 587. a

Acilius Auiola, Legat. Gall. Lugdun. 3. 552. a

L. Acilius Balbus, Quæst. 3. 149. a Tribunus pl. 3. 169. b Prætor. 3. 189. c & 193. b

M. Acilius Balbus, Qu. prom. 2. 397. b

M. Acilius Balbus, Ed. pl. 2. 423. b

M. Acilius Balbus, Pr. 2. 419. c

M. Acilius Balbus, Quæst. 3. 21. b

M. Acilius Balbus, Proquæst. 3. 26. b

M. Acilius Balbus, Tr. pl. 3. 41. c

M. Acilius Balbus, Ed. pl. 3. 58. c

M. Acilius Balbus, Prætor. 3. 82. a & 86. c

M. Acilius Balbus, Tr. pl. 2. 416. b

M. Acilius Balbus, Cos. an. DCIII. 2. 440. c

M. Acilius Balbus, Cos. an. DCXXXIX. 3. 104. a

M. Acilius Crassus, Prætor sub Augusto 3. 474. c

C. Acilius Glabrio, Qu. prom. 2. 100. a

C. Acilius Glabrio, Tr. pl. 2. 111. b

C. Acilius Glabrio, Qu. prom. 2. 225. b

C. Acilius Glabrio, Tr. pl. 2. 255. b

L. Acilius Glabrio, Tr. pl.

1. 455. b

11. Trib. pl.

2. 14. c

L. Acilius Glabrio, Tr. pl. 111.

2. 21. b

L. Acilius Glabrio, Tr. pl.

2. 304. c

M. Acilius Glabrio, Qu. prom. 2. 175. c alter 208. c

M. Acilius Glabrio, Tr. pleb. 2. 237. c

M. Acilius Glabrio, Ed. pl. 2. 255. a

M. Acilius Glabrio, Prætor. 2. 258. c. peculatus

accersitus 2. 290. c

M. Acilius Glabrio Græciam obtinuit 2. 280. b

eius expeditio ibidem.

M. Acilius Glabrio, Procos. Græcia 2. 287. a

M. Acilius Glabrio, Proc. de rege Antiocho triumphans & de Aetolis 2. 288. a

M. Acilius Glabrio, Ed. cur. 2. 389. a

M. Acilius Glabrio, Qu. prom. 2. 390. a

M. Acilius Glabrio, Quæst. 2. 408. c & 409. b

M. Acilius Glabrio, Tr. pl. 2. 410. c. Prætor. 418. b

M. Acilius Glabrio, Cos. an. DCCIX. 2. 428. c

M. Acilius Glabrio, Ed. pl. 3. 186. c. Præ-

tor 203. c Qu. urb. 277. c

M. Acilius Glabrio, Prætor. 3. 311. a

M. Acilius Glabrio, Cos. an. DLXII. 2. 280. a

M. Acilius Glabrio, Qu. pr. 2. 350. b

Trib. pl. 361. b Prætor. 404. c

M. Acilius Glabrio, Qu. pr. 3. 143. b

M. Acilius Glabrio, Tr. pl. 3. 169. a

eius lex de repetendis ibidem.

M. Acilius Glabrio, Prætor. 3. 197. c

M. Acilius Glabrio, Cos. ann. DCCXCVI. 3. 314. a

M. Acilius, Prætor. 3. 459. c

Acron Rex 1. 23. b

Atta Catonis in Quæstura 2. 221. a

Æliaci Iudi 3. 500. b

Ælio Trib. pleb. adversus Consulem vana 2. 378. c

Æliones legis Agraria renovata. 1. 191. vide Leges.

M. Acilius ad Tribunatum cooptatus 1. 93. b

Aculeones dicti cognomento Furij, ut Acyndini

cognominati sunt Septimij, quas gente vise.

ÆVTIA gens Consularis familia hic sunt: Car-

rus & Elia. Addu etiam Cornicen Onuph.

C. & T. Æbutij Cari, Tribuni pl. 2. 98. b

T. Æbutius Carnus, Qu. prom. 2. 191. c

T. Æbutius Carnus, Trib. pl. 2. 327. a

T. Æbutius Carnus, Prætor. Sardin. 2. 342. c

T. Æbutius Carnus, Propr. Sard. 2. 348. a. 3. 311. b

L. Æbutius Elia, Quæst. 1. 113. c

L. Æbutius Elia, Cos. an. CCXC. 1. 123. a

M. Æbutius Elia, Qu. prom. 2. 350. c

M. Æbutius Elia, Prætor. Sicil. 2. 380. c

M. Æbutius Elia, Propr. 3. 22. b

G g g

T. Æbu-

<i>T. Aebutius Elua, Quaestor</i>	1.74.c 111.b	<i>L. Aelius Lamia, Prætor.</i>	3.126.c
<i>T. Aebutius Elua, Cos. an. CCLIV.</i>	1.85.b	<i>L. Aelius Lamia, Prætor. pron.</i>	3.131.a
<i>Magister Equitum</i>	<i>ibid.</i> & 86.	<i>L. Aelius Lamia, Qu. urb.</i>	3.406.c
<i>ÆDES Roma sacra.</i>		<i>L. Aelius Lamia, Aed. pl.</i>	3.460.c
<i>Concordia, ex voto Cos.</i>	3.68.a	<i>L. Aelius Lamia, Prætor.</i>	3.481.c
<i>Consi. Dei 1.447.b Fortis Fortuna</i>	1.398.c	<i>L. Aelius Lamia, Cos. an. DCCCLV.</i>	3.532.c
<i>Fortuna Equestris 2.336.c Ioni vota</i>	1.392.c	<i>Ciceroni familiaris</i>	<i>ibid.</i>
<i>Iunonis Moneta 1.300.c Martii</i>	1.231.c	<i>P. Aelius Ligus, Qu. pron.</i>	2.291.c
<i>Pietati, ex voto Glabrionis Procos. 2.288.b 443.b</i>		<i>P. Aelius Ligus, Aed. pl.</i>	2.334.b
<i>Quirino dicata 1.399.b Saluti</i>	1.372.b	<i>P. Aelius Ligus, Tr. pl.</i>	2.316.a
<i>Telluri vota 1.456.b Veneris</i>	1.393.a	<i>P. Aelius Ligus, Prætor.</i>	2.342.c
<i>ÆDILITAS CURVLIS</i>	1.269.c	<i>P. Aelius Ligus, Cos. an. DXXCI.</i>	2.362.c
<i>de ea lex Furia</i>	<i>ibid.</i> 270.a	<i>P. Aelius Ligus, Qu. 3.327.b Trib. pl.</i>	1.364.b
<i>dignitas eius & insignia</i>	<i>ibid.</i>	<i>C. Aelius Patrus, Qu. mil.</i>	1.384.c
<i>plebi communicata</i>	<i>ibid.</i> eius pramias	<i>C. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	1.404.a
<i>primus fuit honorum gradus</i>	<i>ibid.</i>	<i>lex eius de Lucanis persequendis</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ædiles Cærules primi</i>	1.269.b	<i>C. Aelius Patrus, Cos. an. CDLXVII.</i>	1.411.c
<i>Consulares qui facti</i>	1.269.c	<i>C. Aelius Patrus, Mag. Eq.</i>	1.438.c
<i>eorum officia 1.269.c 270.a 3.515.516.566.</i>		<i>L. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.120.a
<i>Indi, & Cereales cur dicti</i>	1.271.a	<i>P. Aelius Patrus, Quæst. mil.</i>	1.196.a
<i>ambitiosa prodigalia in ludio</i>	1.270.	<i>Cos. an. CDXVI. 1.323.a Qu. mil.</i>	338.b
<i>edicta, & iurisdictio</i>	<i>ibid.</i>	<i>Mag. Eq.</i>	348.b
<i>editum de venditionibus</i>	<i>ibid.</i>	<i>P. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.184.b
<i>qui primi de plebe</i>	1.272.a	<i>P. Aelius Patrus, Proqu.</i>	2.192.a
<i>ambo plebey, vel ambo patricij</i>	1.323.c	<i>P. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.208.a
<i>ÆDILES PLEBIS quando & cur creati</i>	1.94.c	<i>P. Aelius Patrus, Aed. pl.</i>	2.218.c
<i>Indices prius dicti</i>	1.95.a	<i>P. Aelius Patrus, Prætor.</i>	2.223.c
<i>quare Ædiles dicti</i>	<i>ibid.</i>	<i>P. Aelius Patrus, Mag. Eq.</i>	2.228.b
<i>Gracii æquevoti</i>	<i>ibid.</i>	<i>P. Aelius Patrus, Cos. an. DLII.</i>	2.236.a
<i>Senatusconsultorum custodia ijs commissa</i>	<i>ibid.</i>	<i>P. Aelius Cos. in Gallia quid gesserit</i>	2.237.a
<i>officium eorum</i>	<i>ibid.</i> 3.15.	<i>P. Aelius Patrus, Censor</i>	2.247.c
<i>publica loca ipsis commissa</i>	<i>ibid.</i> b	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.100.a
<i>fori etiam rerumque venalium cura</i>	<i>ibid.</i> c	<i>Tr. pl. 111.b 11. Tr. pl.</i>	117.b
<i>nec vocationem, nec prehensionem habebant</i>	<i>ibid.</i>	<i>Aed. pl. 2.124.b Mag. Eq.</i>	131.c
<i>Ædiles pl. Tribunorum ministri</i>	2.116.c	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.316.b
<i>etiam sacrosancti</i>	<i>ibid.</i>	<i>Q. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.343.b
<i>ab Ædilibus primum data venationes Circensibus</i>		<i>Q. Aelius Patrus, Prætor.</i>	2.370.b
<i>Indis</i>	2.375.a	<i>Q. Aelius Patrus, Cos. an. DXXCVI.</i>	2.383.a
<i>Ædilitium ambitiosa largitiones</i>	2.174.c	<i>Q. Aelius Patrus, Qu. pron.</i>	2.411.b
<i>rursus crescere incipiunt</i>	2.381.a	<i>Q. Aelius Patrus, Tr. pl.</i>	2.423.b
<i>Ædilibus sub Augusto data viarum cura 3.505.516.b</i>		<i>Q. Aelius Patrus, Aed. pl.</i>	2.443.a
<i>Ædilitium munus, munire vias</i>	3.566.c	<i>Q. Aelius Patrus, Prætor.</i>	2.442.c
<i>Ædili primi Transalpinorum Romanorum socij</i>	3.79.c	<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Cos. an. DLV. insignis</i>	
<i>Ægeates insula, ubi Romanorum victoria</i>	2.63.c	<i>invis interpret 2.249.c eius Tripartita</i>	1.146.a
<i>Ægypti summa fecunditas</i>	2.319.c	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Qu. pron.</i>	2.108.b
<i>Ægypti clementia</i>	2.320.c	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Aed. pl.</i>	2.127.b
<i>in Ægypto & Syria noni motus</i>	3.19.a	<i>L. Aelius Patrus Tubero, Prætor. urb.</i>	2.140.a
<i>Ægyptus finibus incultis clausa, maleque simbrata</i>	2.320.a	<i>L. Aelius Seianus, Cos. an. DCCXXIII.</i>	3.538.c
<i>horreum urbis atque orbis publicum</i>	2.320.b	<i>C. Aelius Stalenus Patrus, Quæst.</i>	3.296.a
<i>Æliani cognomen varij Roma tulere: puta Æmilij,</i>		<i>C. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.390.a
<i>Calpurnij, Claudij & Flauij.</i>		<i>Tr. pl. 410.c Prætor.</i>	483.b
<i>ÆLIA gens seu Allia plebeia cognomina hic cernes</i>		<i>Prætor. pron.</i>	488.b
<i>seu familias, ordine: Cati, Lamie, Ligures, Pat-</i>		<i>L. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	3.332.c
<i>ti, Tuberones, rarij Catus, Gallus, Gracilis,</i>		<i>Prætor. 388.a Propriet.</i>	439.b
<i>& Patrus.</i>		<i>P. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.191.a
<i>Ælij ab aliorum cultu Allij nominati</i>	2.236.b	<i>P. Aelius Tubero, Proqu.</i>	2.196.b
<i>eorum prisca frugalitas</i>	2.140.c	<i>P. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	2.214.a
<i>Sex. Aelius Catus, Cos. an. DCCCLVI.</i>	3.533.b	<i>P. Aelius Tubero, Aed. pl.</i>	2.219.b
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Qu. pron.</i>	2.204.b	<i>P. Aelius Tubero, Prætor.</i>	2.237.b
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Tr. pl.</i>	2.229.c	<i>11. Prætor. 345.c Qu. pron.</i>	504.c
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Aed. cur.</i>	2.241.b	<i>P. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	3.105
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Cos. an. DLV.</i>	2.249.b	<i>Prætor. 45.b 51.a eius laudes</i>	3.6.c
<i>Sex. Aelius Patrus Catus, Censor</i>	2.268.a	<i>Q. Aelius Tubero, Tr. pl.</i>	2.269.b
<i>Q. Aelius Patrus Catus Tubero</i>	2.316.b	<i>Q. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.248.b
<i>Aelius Gallus Ægyptum obtinuit</i>	3.512.c	<i>Q. Aelius Tubero, Qu. pron.</i>	2.494.b
<i>Aelius Gracilius, Legatus Neronis Caf.</i>	3.591.a	<i>Q. Aelius Tubero, Aed. pl.</i>	3.19.c
<i>L. Aelius Lamia, Qu. pr.</i>	3.84.b	<i>Q. Aelius Tubero, Prætor.</i>	3.51.a
<i>L. Aelius Lamia, Tr. pl.</i>	3.106.b	<i>repulsa una non terretur à pesendo Mag.</i>	<i>ibid.</i>
		<i>Q. Aelius Tubero, Prætor.</i>	3.58.c
		<i>Q. Aelius</i>	

<i>Q. Aelius Tubero, Propr.</i>	3.72.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.412.c 446.a.b
<i>Q. Aelius Tubero, Cos. an. DCXXV.</i>	3.85.b	<i>M. Aemilius Lepidus ex Hispani triumph.</i>	3.451.b
<i>Q. Aelius Tubero, Cos. an. DCCXIII.</i>	3.521.b	<i>Cos. an. DCCVII.</i>	3.451.b
<i>Aemilia via quando strata</i>	2.297.a 3.126.b	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Mag. Eq.</i>	3.462.a
<i>Aemilia gens patricia, huius familiarum digesta cognominibus, Aniani, Baetule, Flacci, Lepidi, Mamercini, Papi, Pauli, & Regilli.</i>		<i>M. Aemilius Lepidus, Procos.</i>	3.465.b
<i>M. Aemilius Anianus, Quest.</i>	3.335.c	<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. q. urb.</i>	3.475.c
<i>C. Aemilius Flaccus Anianus, Quest.</i>	3.351.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Procos. Gallie Narb.</i>	3.476.b
<i>C. Aemilius Flaccus Anianus, Qu.</i>	3.490.c	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Procos. ex Hissp.</i>	3.479.c
<i>L. Aemilius Barbula, Qu. mil.</i>	1.402.c	<i>Cos. iterum an. DCCXI.</i>	3.480.c 481.a
<i>L. Aemilius Barbula, Cos. an. CCCCLXXII.</i>	1.429.c	<i>M. Aemilius Lepidus, II. Aed. cur.</i>	3.488.c
<i>Procos.</i>	1.435.a	<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCCLIX.</i>	3.534.c
<i>de Tarentinis Samnitibus, Salentinis</i>	<i>Ibid.</i>	<i>M. Aemilius Lepidus, Leg. in Illyrico</i>	3.538.b
<i>L. Aemilius Barbula, Qu. pron.</i>	2.32.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCCLXIII.</i>	3.539.a
<i>M. Aemilius Anianus Flaccus, Qu.</i>	3.500.c	<i>M. Aemilius Lepidus, Asiam sortitus obtin.</i>	3.551.c
<i>M. Aemilius Barbula, Qu. pron.</i>	2.73.c	<i>Q. Aemilius Lepidus, Qu.</i>	3.46.b Progn. 3.56.b
<i>M. Aemilius Barbula, Aed. cur.</i>	2.93.c	<i>Aed. cur.</i>	3.82.b Prat. 3.95.a 107.
<i>M. Aemilius Barbula, Cos. an. DCCXIII.</i>	2.100.c	<i>Q. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCXXXII.</i>	3.516.b
<i>M. Aemilius Barbula, Prat.</i>	2.101.b	<i>M. Aemilius Lepidus Porcina, Qu. pron.</i>	2.449.a
<i>M. Aemilius Barbula, Qu. pron.</i>	2.109.c	<i>Aed. cur.</i>	2.463.a Pr. urb. 2.470.c
<i>M. Aemilius Barbula, Procos. Liguria</i>	2.110.c	<i>Prat.</i>	2.476.c Propr. 2.482.a & 487.b
<i>M. Aemilius Barbula, Aed. cur.</i>	2.122.b	<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.490.a
<i>M. Aemilius Barbula, Prat.</i>	2.127.a	<i>M. Aemilius Lep. Porcina, Cos. an. DCXVI.</i>	1.495.b
<i>M. Aemilius Barbula, Dict.</i>	2.131.c 133.a	<i>a L. Cassio Trib. pl. multatus</i>	2.497.b
<i>Q. Aemilius Barbula, Qu. mil.</i>	1.338.b	<i>L. Aemilius Papus, Qu. pron.</i>	2.97.a
<i>Aed. cur.</i>	345.	<i>L. Aemilius Papus, Aed. cur.</i>	2.109.b
<i>Cos. 355.b. II. Cos. 364.c. triū. h. de Etrusc.</i>	367.	<i>Prat.</i>	2.114.a Cos. an. DCCXIX. 2.118.b
<i>Q. Aemilius Barbula, Qu. pron.</i>	2.36.c	<i>eius triumphus de Gallis</i>	2.120.c Cons. 2.136.a
<i>L. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.200.a	<i>L. Aemilius Papus, Qu. pron.</i>	2.184.b
<i>L. Aemilius Contabros subegit</i>	3.512.c	<i>L. Aemilius Papus, Prat.</i>	2.213.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. mil.</i>	1.490.a	<i>M. Aemilius Papus, Qu. mil.</i>	1.334.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos.</i>	1.412.b	<i>M. Aemilius Papus, Aed. cur.</i>	1.342.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.32.b	<i>M. Aemilius Papus, Dict.</i>	1.348.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	2.44.c	<i>M. Aemilius Papus, Qu. pron.</i>	2.167.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.64.a	<i>M. Aemilius Papus, Progn.</i>	2.173.b 180.c & 186.b
<i>Prat.</i>	2.93.c	<i>Q. Aemilius Papus, Quest. mil.</i>	1.401.b
<i>Cos. an. DCCXIII.</i>	2.100.c	<i>Prat.</i>	1.413.c Cos. an. CCCCLXXI. 1.416.a
<i>iterum Cos. an. DCCXIII.</i>	2.114.b	<i>Aemilius Mamercinus, Quest.</i>	1.71.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.117.c & 138.b	<i>C. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.214.c
<i>Prat.</i>	2.155.a	<i>C. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.219.c
<i>Prat. peregr.</i>	2.174.b	<i>C. Aemilius Mamercinus, II. Trib.</i>	223.b
<i>Aed. cur.</i>	2.273.a	<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu.</i>	1.88.b
<i>Qu. pr.</i>	2.296.a	<i>L. Aemilius Mamercinus, II. Cos.</i>	1.107.a
<i>iterum Cos. an. DLXXXIX.</i>	2.357.c	<i>L. Aemilius Mamercinus, III. Cos.</i>	1.114.a
<i>Censor</i>	2.357.c	<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.221.c
<i>Cos. de Liguribus & Gallis triumph.</i>	2.355.a	<i>L. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.228.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	2.368.c	<i>II. Tr. mil.</i>	1.231.b III. Tr. mil. 1.235.c
<i>M. Aemilius Lepidus ex d. C. inter regū papulū in</i>		<i>IV. Tr. mil.</i>	1.236.c V. Tr. mil. 1.243.a
<i>Aegypto</i>	2.403.a	<i>Mag. Eq.</i>	1.258.b Cos. an. CCCXXCVII. 1.261.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Procos.</i>	2.502.b	<i>Cos. an. CCCXC.</i>	1.274.a
<i>Aed. cur.</i>	508.a	<i>L. Aemilius C. f. Mamercinus, Mag. Eq.</i>	1.290.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.14.a & 3.19.c	<i>L. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.290.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCXXVII.</i>	3.33.a	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Aed. cur.</i>	1.302.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	3.143.c	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Mag. Eq.</i>	1.305.c
<i>Progn.</i>	3.150.a	<i>L. Aemilius L. f. Mamerc. Primenas, Cos.</i>	1.306.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. pron.</i>	3.220.b	<i>ante tempus abdicare iussus</i>	307.c
<i>Mam. Aemilius Lepidus Limianus, Qu. pr.</i>	3.224.b	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, II. Cos.</i>	1.335.c
<i>Qu. urb.</i>	3.233.b	<i>de Primenatibus triumph.</i>	337.a
<i>Prat.</i>	2.254.a	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Prat.</i>	1.312.b
<i>Pr. pr.</i>	3.276.c	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, Dict.</i>	1.325.c
<i>Cos. an. LCLXXVI.</i>	3.285.a	<i>L. Aemilius Mamerc. Primenas, II. Dict.</i>	1.356.b
<i>Procos.</i>	2.293.b	<i>Mam. Aemilius M. f. Mamerc. Quest.</i>	1.360.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	3.240.b	<i>Mam. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.</i>	1.173.c
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.266.a 267.b	<i>Mam. Aemilius Mamercinus, Dict.</i>	1.174.c
<i>Trat. pron.</i>	3.271.c	<i>de Scientibus, Faliscis & Fidenatibus</i>	175.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Quest. urb.</i>	3.282.b	<i>II. Dict.</i>	1.178.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Cos. an. DCXXCVII.</i>	3.315.b	<i>III. Dict.</i>	1.186.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Prat.</i>	3.347.c 357.a	<i>de Scientibus, Fidenatibus; ibid. c</i>	Cons. 1.195.a
<i>M. Aemilius Lepidus, Qu. urb.</i>	3.365.b	<i>M. Aemilius Mamercinus, Qu. mil.</i>	1.197.b
<i>M. Aemilius Lepidus, Aed. cur.</i>	3.412.a	<i>M. Aemilius Mamercinus, Cos.</i>	1.202.a

- M. Aemilius Mamercinus, Tr. mil.* 1.107.b
11. Tr. mil. 1.109.a *111. Tr. mil.* 1.111.b
Censor 1.115.b *Tr. mil.* 2.23.b
Paulus Aemilius Lepidus, Cos. an. DCCXIX. 3.493.c
Tib. Aemilius Mamercinus, Qu. 1.104.c
Cos. 1.116.b *11. Cos.* 1.119.c
Tib. Aemilius Mamercinus, Qu. mil. 1.267.a
Aed. cur. 301.a *Prat.* 307.c
Ti. Aemilius Mamercinus, Cos. an. CDXIV. 1.311.c
M. Aemilius Numida, Qu. prom. 2.48.c
Aed. cur. 2.19.a
L. Aemilius Paulus, Qu. prom. 1.109.c
Aed. cur. 2.122.b *Cos. an. DXXXIV.* 1.39.a
de Lilyris triumphat 2.142.c
L. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.273.a *Prat.* 281.b
L. Aemilius Paulus, Procos. Hisp. citer. 2.287.b
L. Aemilius Paulus, Procos. Hisp. ult. 2.292.a
L. Aemilius Paulus, dux belli, leo robustus 2.319.b
L. Aemilius Paulus, Cos. sub Aug. 3.331.b
L. Aemilius Paulus, Procos. de Ligurib. 2.332.c
L. Aemilius Paulus, Procos. isthmannus triumph. 2.386.b
L. Aemilius Paulus, 11. Cos. DXXXV. 2.377.b
L. Aemilius Paulus, Cos. cum Cn. Octavio Pr. Ro-
ma abijt in provinciam *ibid.* c
L. Aemilius Paulus, Procos. 2.385.b
L. Aemilius Paulus, 11. Procos. ex Macedonia &
Perse triumphat 2.386.b & 387.
L. Aemilius Paulus, Censor 2.395.a
L. Aemilius Paulus, morbus 2.395.b
L. Aemilius Paulus summa probitatis & abstinentia
virtus post mortem inclarescit 2.412.a
L. Aemilius Paulus, Prat. 2.133.b
L. Aemilius Paulus, Prat. urb. 2.443.b
L. Aemilius Paulus, Cos. an. DLXXI. 2.323.a
L. Aemilius Paulus, Qu. prom. 3.352.c
L. Aemilius Paulus, Progn. 3.358.a
L. Aemilius Paulus, Prat. 3.404.a 414.c
L. Aemilius Paulus, Cos. an. DCCIII. 3.422.c
L. Aemilius Paulus, Aed. cur. 3.388.b
M. Aemilius Paulus, Cos. an. CDLI. 1.180.a
M. Aemilius Paulus, Mag. Eq. 1.181.b
M. Aemilius Paulus, Cens. 1.405.b
M. Aemilius Paulus, Qu. prom. 2.14.c
M. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.127.b
M. Aemilius Paulus, Cos. an. CDXCIX. 2.35.c
M. Aemilius Paulus de Pania 2.46.c
M. Aemilius Paulus, Qu. prom. 2.97.a
M. Aemilius Paulus, Aed. cur. 2.109.b
M. Aemilius Paulus, Prat. Sicilia 2.116.a
P. Aemilius Paulus, Procos. Liguria 2.332.a
L. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.156.b
L. Aemilius Regillus, Propr. navalem de Antiocho
egit 2.292.c
L. Aemilius Regillus, Prat. 1.285.c
M. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.123.a
M. Aemilius Regillus, Aed. cur. 2.141.b
M. Aemilius Regillus, Prator 2.155.b
M. Aemilius Regillus, Qu. prom. 2.179.c
Aemilius Reclus obtinuit Aegyptum 3.546.b
M. Aemilius Scaurus, Aed. cur. 3.51.b *Prat.* 75.b
Nummicius 81.a *Cos. an. DCXXXIIX.* 97.a
Cos. de Gallis triumph. 103.a
Cens. 126.a *11. Cos. an. DCXLVI.* 133.c
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.217.c
M. Aemilius Scauri dictum notabile 3.219.b
M. Aemilius Scaurus, Progn. 3.327.c
M. Aemilius Scaurus, Progn. 3.336.c
M. Aemilius Scaurus, Leg. Progn. 3.341.c
M. Aemilius Scaurus, Leg. Progn. 3.350.b
M. Aemilius Scaurus, Aed. cur. 3.361.b
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.379.c
M. Aemilius Scaurus, Prat. 3.391.a
Aemilianus agnomen Fulviae gentis, iſt Corneliae.
Athenobarbus, Domitiae gentis agnomen, iſt Suet-
onius Tranq.
Aequi a Latinis victi 1.112.b
Aequorum castra capta 1.89.b
Aequi amicitiam Rom. petere coacti 1.101.a
Aequorum cum Rom. pax non diuturna 1.119.c 1.127.b
Aequi victi 1.121.a 1.127.b iterum 130.b 133.c
157.a. 181.b. 204.b. 221.b. 222.b
pacem cum Rom. iterum in unum 1.127.b
Aequi & Volscenſi 1.124.a *lege sacra con-*
scripti 180.b. *prada in campo Martio ex-*
posita *ibid.* *in agrarium redacta* 134.b
Aequi ſadiſt fragi 1.128.c. *ſub iugum miſſi* 129.b 130.a
Aequi Rom. agrum populantur 1.106.b
Aequi bellum ſuſceperunt in gratia Tuſculan. 1.113.c
Aequicum bellum ortum ex civili diſcordia 1.153.a
Aequorum cum Romanis inducie 1.117.b
Aequi Carmentanam artem roemperant 1.202.b
Aequicum bellum 1.204.c & 205.b
Aequi pax a Rom. data 1.217.b
Aequi denno rebellant 3.380.b
Aequicola, qui & Aequi & Aequienſi dicti, nuncu-
patis 1.318.c
Aequicompos Roma 1.247.a
Aequitas 1.20.c
Aequitas Senatus populiſque Rom. 1.444.a
Aequitas in Cenſore laudata 2.475.b
Aeris ſignandi & ſui antiquiſſimus 1.32.c
Aerarium cur. ad adem Junonis 1.451.c
Aerarium provincia Quaeſtura Urbana 1.466.b
Aerarium ſacere, grauiſſima nota 1.168.b
ob Aet alienum ſeditones Roma 1.239.a
Aes rude 1.451.b
Aesulapius 1.438.c *Romam transferri*
cupit 1.309.c *Romam aduſtus* 1.401.c
Aeserniam colonia deduſta 2.16.b
Aeternius Clodiae gentis plebeia, vs Aetopus
Clodiae gentis agnomen
Aesulum & Alſinum colonia deduſta 2.54.b
Aeternitas 1.82.b
Acta militaris 1.48.b
AETERNIA gent, alijs ATERIA. Conſularis, Fomi-
nalis agnomen.
A. aeternus, Tr. pl. 1.91.b 1.57.b
A. Aeternus Fontinus, Quaeſt. 1.120.c
A. Aeternius Fontinus, Cos. an. CCXCIX. 1.134.c
Actina, nympba, Braſarj Cyclopi filia 2.10.c
nympba montis Actina 2.11.a
Actina, Hieroni Regi colonia 2.10.a
Actina montis iſta colonia 1.343.c
Actolis ſubſidio venit Sempronius 2.215.b
Actoli declarant ſe hoſtes Romanis 2.176.b
Actoli 2.180.a
cur pacem non impetrarunt *ibid.*
quomodo multati *ibid.*
Actolis inducia data 2.285.a
Actolis M. Fulvius Cos. ad deditione copulit 2.285.a
ſiſdem leges datae pacis *ibid.*
Ater ſic agnominatus in gente Domitia, Tedia, Te-
renna.
Africani vero Caelij, Iulij, Paccij, & Scipiones.
qui gentes ad ſuo quaiſque loco.
Aſſellum animi ſedes tibi 1.1.a
tres gradus ſecundum Platonem 2.21
AFRANIA gens Con. ularis, Siciliensis agnomen.
C. Afra-

C. Afranius Stellio, Qu. pron.	2.266.a			eius uxor Iulia relicta nupsit Tiberio	ibid.
Progn.	2.271.b	Prat.	2.266.b	in eius obitu ludi funebres	3.526.c
Tr. pl.	2.407.c 423.a	Edil. pl.	416.a	Agrippa postumus	3.534.b in insulam
L. Afranius, Propr.	3.335.a			Planatiam relegatus	3.536.b
Cos. an. DCCXIII.	3.346.a			Agrippa Iudaorum Rex	3.568.b
Quaest. pron.	3.356.a			Agrippina, altera Claudij Imp. uxor	3.579.a 583.b
Africa, provincia facta	2.459.c			nuptiae eius illicitae	1.29.a 3.581.b
Africa arenosa	2.520.a			Neronis mater	3.585.a 588.b
Africa provincia Consularis M. Atilio Regulo				Ahala & Axilla gentis Scutellae de XIII. cognomini-	
decreta	2.36.a			bis fuit, quam uidi, si vacat.	
Africa locustis, peste, & tunc vastata	3.38.b			Abenobarbus, unde primum dictus	1.122.b
Africa capitis imago	2.144.c	eius nom. in		Ag. locustae vel Fama sanum	1.226.c
Numerus	3.48.b			Alarum pennarumq; ornamenta in capitibus, quid	2.69.b
Africa gentis dolosum ingenium	2.145.a			Alibandus Apaturiae gentis cognomen.	
Africam depopulantur Cos.	2.41.b	& Le-		Alba Latij metropolis	1.37.b colonia
uinus	205.a			facta	1.371.a
P. Africanus Hispaniam ceteriore affecit	2.274.c			cognomen etiam Emilia gentis fuit, ut Albini	
princeps Senatorum III.	2.289.b	loca		etiam cognomento dicti Bruti, Ceronij, Clodij,	
Senatorum in ludu fecerunt	2.268.a			Luceij, & Postumij, quas uise gentes suis sedibus.	
de P. Africano filio error detegitur	2.107.c			Albani lacus inundatio mirabilis	1.215.b
P. Africano prius captus remissus	2.285.a			ex oraculo emissus	1.216.b
de duobus Africanis nodus enodatus	2.357.a			ALBINIA gens plebeia.	
P. Africanus de Repub. apud Cic. disputat.	3.22.c			Albinorum prisca nobilitas	2.278.b & Eque-
Cetera uide in gente Cornelia, & Scipionum fa-				stris ordinis primordia	ibid.
milis.				A. Albinij denarij	ibid.
Agilis Pompeiorum suis cognomen.				L. Albinus, Tr. pl.	1.98.b 100.a
Agnum & capram tempestatibus Romani cur immo-				Edil.	1.103.b
labant	2.4.b			II. Edil.	1.106.a
Ager Campanus in publicum recuperatus eloca-				II. Tr. pl.	1.158.a III. Tr. pl.
tur	2.364.b			M. Albinus, Tr. mil.	1.241.a
Ager Gallicus Romanis dici capitis	1.468.c			Sp. Albinus cur Paullulus dictus	2.282.c
Agrarij I. I. uiri	1.119.c 3.5.c			A. Albinus Cos. statua in Istmo Corinthio	2.437.a
Agraria seditiones	1.196.a			ALBIA gens Consularis cognom. Carrinas.	
Agraria rogatio impedita	1.197.a. uide Leges Agrar.			C. Albinus Carrinas, Qu. pron.	3.209.c
Agrarium malum temp. turbat	3.23.a			C. Albinus Carrinas, Tr. pl.	3.233.b
Agricolae cognomen in lulis talis, cuius vitam				C. Albinus Carrinas, Ed. pl.	3.242.c
Corn. Tacitus descripsit.				C. Albinus Carrinas, Prat.	3.248.c 255.a
Agri bello capti quomodo publicentur	1.468.a			C. Albinus Carrinas, Qu. urb.	3.390.a
Agri in Samnio & Apulia veterani diuisi	2.237.a			C. Albinus Carrinas, Tr. pl.	3.427.a
Agri in Gallia & Liguria diuisi	2.359.c			C. Albinus Carrinas, Ed.	3.446.a
Agricultura studium ut Rom. commendatum	1.32.b			C. Albinus Carrinas, Prat.	3.459.b
propter hanc sacra, & di. instituta	ibid.			C. Albinus Carrinas, Procos.	3.500.b
apud veteres in honore	2.88.c			Legat. Caf.	ibid.
Agri gentium obsessum	2.19.b	captum	2.188.a	in Gallia qua gesseris	ibid.
coloni eo deducti	2.203.c			cum Casare triumphat	3.503.b
AGRIPPA initio praenomen, post in cognomen uertit,				L. Albinus Carrinas, Qu. in Quinctiana Cic.	3.267.a
gentis Aliniae, Ateriae, Fonticis, Heluae, Iuliz,				ALBICIA gens plebeia.	
& Viplanae.				T. Albucius eques Rom. homo lenis	3.69.b
Agrippini uero dicti Aelij, Paconij, & Ragonij: ut				de eo carmen Lucilij poeta	ibid.
Agrippinae Caesarum familia, & Viplanae gentis				Qu. pr.	3.91.c Tr. pl.
cognom. quas adit gentes.				Ed. pl.	3.127.a Prat.
Agrippa Menenius Lanatus, Cos. an. CCL.	1.76.c			Prat. pron.	3.147.a
de Sabinus triumphat	1.79.b	plebem Rom.		eius uana superbia	ibid.
Patribus conciliat	1.89.c 1.90.c			Alcidas, Hercules	2.401.a
Quaest.	1.156.c	Tr. mil.	1.193.c	Alexander cognomen Roma exstitit Aurelij &	
M. Agrippa Aedil. post Consulatum petis	1.269.c			Cornelij.	
M. Agrippa Tr. pl. C. Cassium accusat sub An-				Alexander Epiri Rex amicitiam cum Rom.	
gusto	3.479.b	Cos. an. DCCXVI.	3.489.c	init.	1.332.a
Procos. Praef. classis Caf. Augusti	3.491.b			Alexander Magnus quonatus anno	1.287.b
Procos.	3.496.a	post Ed.	1.209.c 3.498.c	Alexandri Magni Equestres statuae ad uinum	
in urbem qua contuleris	ibid.	Procos.	3.500.b	facta	2.461.b
II. Cos. an. DCCXV.	3.504.a	III. Cos.		Tib. Alexander, Aegyptius, Eq. Rom.	3.601.b
an. DCCXXVI.	3.505.c 507.b	an quartum		Alexandria quando condita	1.329.c 330.b
Cos.	3.518.a	an duo Agrippa	ibid.	Alexandria urbis inuenta facies in Nummis	1.452.b
Procos. ibid. eius F.	3.519.a	alter F.	3.519.c	ALFIA gens plebeia.	
M. Agrippa Septa in Campo Martio dedica-				C. Alfii, Qu.	3.327.b
uit	3.510.b	urbis ab Aug. praefectus	3.516.b	Prat.	3.393.c 407.c
Pontis reordinat	3.520.c	eius Tribunitia		P. Alfinius Varus, Cos. an. DCCXIV.	3.532.a.b
potestas	3.522.a	quando mortuus	3.523.a	in Algidomale pugnatum	1.194.b
				ad Alham clades Rom.	1.224.c
				Alien-	

<i>C. Annius Bellienus, Qu. prom.</i>	3.87.b	<i>ANTIA gens plebea Brilōnis cognomento</i>	
<i>Ad. pl. 3.121.c</i>		<i>Sp. Antius, Tr. pl. 1.133.a</i>	<i>Tr. pl. 1.134.a</i>
<i>Prator 3.142.a</i>		<i>III. Tr. pl. 1.158.c</i>	<i>IV. Tr. pl. 1.169.b</i>
<i>C. Annius Bellienus, Tr. pl.</i>	3.270.a	<i>M. Antius Briso, Qu. prom.</i>	2.478.b
<i>L. Annius Bellienus, Qu. prom.</i>	3.84.c.102.b	<i>Tr. pl. 2.497.a</i>	<i>Ad. pl. 3.10.b</i>
<i>L. Annius Bellienus, Tr. pl.</i>	3.106.b	<i>Prator 3.14.a</i>	<i>Prat. prom. 3.17</i>
<i>Edilis plebis 3.118.b</i>		<i>Proprati 3.32.c</i>	
<i>L. Annius, Tr. pl. 3.123.b</i>	<i>Prator 3.13.c</i>	<i>ANTISTIA sine Antestia gens plebea, cognomenta es</i>	
<i>L. Annius Bellienus, Prat. prom.</i>	3.115.a	<i>Labco, Rhiginus, Seuerus, Solio, & Venus.</i>	
<i>Edil. pl. ibidem</i>		<i>C. Antistius, Tr. pl.</i>	23.c
<i>L. Annius Bellienus, Propr.</i>	3.144.c	<i>L. Antistius, Quaestor 1.225.c</i>	<i>Adius, 1.327.a</i>
<i>C. Annius Labco, Qu. prom.</i>	2.239.a	<i>L. Antistius Tr. mil.</i>	2.241.a
<i>C. Annius Labco, Prat.</i>	2.264.a	<i>M. Antistius Tr. pl.</i>	1.453.a
<i>C. Annius Luscius, Qu. prom.</i>	3.209.c	<i>eius rogatio de Satricanis</i>	<i>ibid.</i>
<i>Tr. pl. 3.233.b</i>	<i>Ad. pl. 3.242.c</i>	<i>M. Antistius, Qu. prom.</i>	2.120.b
<i>Prat. 3.254.a</i>	<i>Prat. Hispan. 3.267.c</i>	<i>Tr. pl. 1.137.c</i>	<i>Adil. pl. 2.156.c</i>
<i>T. Annius Luscius, Quaest. prom.</i>	2.105.b	<i>T. Antistius, Quaest. 3.440.b</i>	<i>Propr. 3.441.c</i>
<i>Proquaestor 2.108.c.110.b.113.a</i>		<i>C. Antistius Labco, Trib. pl.</i>	2.364.c
<i>T. Annius Luscius Tr. pl.</i>	2.117.b	<i>P. Antistius Labco, Tr. pl.</i>	3.143.a
<i>Ad. pl. 2.124.b</i>	<i>Prator 2.130.c</i>	<i>P. Antistius Labco, Qu. prom.</i>	3.187.c
<i>T. Annius Luscius, Qu. prom.</i>	2.308.a	<i>P. Antistius Labco, Tr. pl.</i>	3.109.a.233.a
<i>Tr. pl. 2.135.a</i>	<i>Ad. pl. 2.346.a</i>	<i>P. Antistius Labco, Qu. prom.</i>	3.209.b
<i>T. Annius Luscius, Qu. prom.</i>	2.382.a	<i>P. Antistius Labco, Prat. 3.239.a</i>	<i>eius mors ibid.</i>
<i>Tr. pl. 2.405.b</i>	<i>Ad. pl. 2.413.c</i>	<i>P. Antistius Labco, Prat. prom.</i>	3.142.b
<i>Prat. 2.421.a</i>	<i>Cos. an. DC. 2.431.c</i>	<i>C. Antistius Rheginus, Qu.</i>	3.358.b
<i>T. Annius Luscius Rufus, Qu. prom.</i>	2.49.b	<i>C. Antistius Rheginus, Tr. pl.</i>	3.398.a
<i>Ad. pl. 2.500.b</i>	<i>Prator 3.44.10.a</i>	<i>L. Antistius Rheginus, Tr. pl.</i>	3.198.c
<i>Cos. an. DCXXV. 3.27.a</i>		<i>eius singularis amicitia</i>	<i>ibidem</i>
<i>T. Annius Milo, Quaest.</i>	3.336.b	<i>L. Antistius, Tr. pl.</i>	3.304.b
<i>T. Annius Milo Papiannus, Tr. pl.</i>	3.372.c	<i>Antistius Senerus, Quaest.</i>	3.343.b
<i>Prator 3.393.b</i>		<i>Antistius Senerus, Tr. pl.</i>	3.382.b
<i>M. Annius Rufus, M. Ambibuco successit in Iudaea</i>		<i>Antistius Sorianus, Tr. pl. 3.189.c</i>	<i>Prat. 3.596.a</i>
<i>provincia 3.540.c</i>		<i>eius in Principem carmina probrosa</i>	<i>ibidem</i>
<i>Anno praefectus classis, desperatè pugnavit in praelio</i>		<i>C. Antistius Vetus, Tr. pl.</i>	3.240.c
<i>casus 2.28.b</i>		<i>C. Antistius Vetus, Ad. pl. 3.245.b</i>	<i>249.c</i>
<i>Anno Punicorum praefectus fugit 2.64.a</i>		<i>C. Antistius Vetus, Qu. pr.</i>	3.273.a
<i>Anno Imperator à M. Silano casus 2.205.a</i>		<i>C. Antistius Vetus, Tr. pl.</i>	3.300.b
<i>Annonae duo à Romanis casti 2.37.c</i>		<i>C. Antistius Vetus, Quaest.</i>	3.461.a
<i>Annona caritas Roma 1.96.b.111.c</i>		<i>C. Antistius Vetus, Cos. an. DCCXXIII.</i>	3.501.a
<i>Annona magna vilitas Roma quādo 2.47.c.224.c</i>		<i>C. Antistius Vetus, Procos. Hisp.</i>	3.511.c
<i>Annona promissio decreta exercitibus 2.285.a</i>		<i>Cos. an. DCCXLVII.</i>	3.527.b
<i>Annona copia frumentaria 2.468.c.493.b</i>		<i>Cos. an. DCCCLXXV.</i>	3.513.c
<i>Annullus e publico Magistratibus in provinciam</i>		<i>Cos. an. DCCCII.</i>	3.583.a
<i>status cur datus 1.440.b</i>		<i>L. Antistius Vetus, Cos. an. DCCCVII.</i>	3.588.a
<i>Annulus binario clausus, quid in numis 1.452.c</i>		<i>L. Antistius Vetus, Leg. X cronis Cas.</i>	3.591.b
<i>Annulus L. Sulle 3.145.b</i>		<i>Procos. Germ. superioris</i>	<i>ibidem</i>
<i>Annulorum modus missus Carthaginem post</i>		<i>L. Antistius Vetus, Procos. Afri.</i>	3.597.c
<i>Caenensem cladem 2.159.a</i>		<i>ANTONIA gens cum patricia, cum plebea. Patricij</i>	
<i>Annus Romuli 1.16.c</i>		<i>Antony duo fuerunt, Mercator cognomento, Plebeij</i>	
<i>Annus XII. mensium à Numa constitutus 1.19.c</i>		<i>sex fuerunt.</i>	
<i>Annus magni conuersio 3.188.c</i>		<i>Antonia, Claudij Caesaris mater 3.585.a</i>	
<i>Antenna 1.25.c.1.24.b</i>		<i>Anton Augustinus Archiepisc. laudatus 3.606.b</i>	
<i>Antias cognomen Valeriorum & Furiorum.</i>		<i>A. Antonius, Qu. prom. 2.365.b</i>	
<i>Antiatra unde 1.119.b</i>	<i>à Romania de-</i>	<i>Trib. pl. 2.384.b</i>	<i>Prator 2.457.b</i>
<i>sciscunt 1.128.a</i>	<i>vincuntur ibid. 3.13.c</i>	<i>C. Antonius, Trib. pl.</i>	2.397.a.2.494.
<i>eius leges data 1.355.b</i>		<i>Edilis plebis 2.410.c.2.503.c</i>	<i>alios</i>
<i>Antiochus minor Syria rex fœdus ac societas cum</i>		<i>Quaest. 3.297.a.3.421.c</i>	<i>Proquaest. & fax</i>
<i>Romanis renouat 2.360.a</i>		<i>bellicisus 3.431.b</i>	<i>Prat. 3.404.b.465.b</i>
<i>Antiochi regis vasa aurea Romam missa 2.316.b</i>		<i>Propr. 3.442.a</i>	<i>Procos. 3.333.b.340.c</i>
<i>Antiochi regis stipendium acceptum 2.361.c</i>		<i>Macedoniam sortitus sub Augusto</i>	<i>ibid.</i>
<i>Antiochi legatis quid responsum 2.272.b</i>		<i>L. Antonius, Qu. urb. 3.427.c</i>	<i>Censor 3.481.b</i>
<i>Antiocho qui belli pretextus 2.279.c</i>		<i>Cos. an. DCCXII. 3.483.</i>	<i>hic M. frater post</i>
<i>Antiochinum bellum quando captum 2.279.c</i>		<i>à Senatu hostis indicatus</i>	<i>ibid. ex Alpi-</i>
<i>Antiochi expeditio & clades 2.280.b & c</i>		<i>bis triumphat, Fulvia permissa</i>	<i>ibid.</i>
<i>Antiocho victo pax data 2.285.a</i>		<i>M. Antonius, Mag. Eq.</i>	1.328
<i>Antipater, cognomen fuit in Cælijs.</i>		<i>M. Antonius, Quaest. prom.</i>	2.565.b
<i>Antium caput 1.119.a</i>	<i>urbis situs ibid.</i>	<i>M. Antonius, Tr. pl. 2.384.a</i>	<i>Ad. cur. 2.396.c</i>
<i>Fortuniarum templo celebre ibid.</i>	<i>Neptu-</i>	<i>M. Antonius orator quando</i>	2.482.c.484.b
<i>nium opidum dictum ibid.</i>		<i>M. Antonius, Qu. pr. 3.111.a</i>	<i>Tr. pl. 3.111.b</i>

Prat. 3.151.c	Prat.pron. 3.157.a	Appy Clandy x. viri scelus	1.155.b
M. Antonius de Piratis ex Cilicia triumph. 3.165.b		mon. eiusdem	1.165.a
Cos.an.DCLIV. 3.178.b	Censor 3.189.a	Appy Clandy (ac) genealogia	3.211.a.b
M. Antonius, Qu.	3.273.c	Appius Claudius Pulcher, Procos. sub Aug. 3.451.b	
M. Antonius, Prat.	3.299.c	APPVLEIA gens Consularis tamerji plebeia, cognomeno Paulæ & Saturnini.	
M. Antonius, l.r.	2.410.b	L. Appuleius, Tr.pl.	3.324.c
M. Antonius, Qu.	3.414.c	Prat.	3.353.c 366.
M. Antonius, Proqn.	3.422.a	M. Appuleius Qu.	3.451.a 460.c
M. Antonius, Tr.pl.	3.435.c	Cos.an.DCCXXXIII.	3.517.a
M. Antonius, Propr.	3.442.a	P. Appuleius apud Cic. Tr.pl.	3.478.b
M. Antonius, Mag. Eq.	3.448.a	Sex. Appuleius, Qu.pr. 3.225.a	Tr.pl. 3.243.a
M. Antonius, Cos.an.DCCIX.	3.453.a	Cos.an.DCCXIV.	3.502.a
M. Antonius, qui post III. vir, Tr.pl.	3.460.c	Procos. Hispaniam obtinuit	3.505.b
M. Antonius, Procos.	3.470.b	Procos. ex Hispania triumph.	2.511.a
M. Antonius III. vir ornat	3.486.a	Procos. Illyricum obtinuit	3.525.c
M. Antonius II. Aed. cur.	3.488.c	Cos.an.DCCXXVI.	3.542.b
M. Antonius in Parthos expeditionē parat	3.491.b	Q. Appuleius Pansa, Quæst. mil.	1.364.b
& Cleopatram deperit	ibid.	Prat.	1.380.b
M. Antonius, Proprat. Macedonia	3.515.a	Cos.an.CCCCLIII.	1.383.b
Q. Antonius Balbus, Qu.pr.	3.204.c	Q. Appuleius Pansa, Qu.pr.	2.344.a
Tr.pl. 3.228.c	Aed.pl. 3.240.b	Tr.pl.	2.364.c
Prator	3.234.c 248.c	C. Appuleius Saturninus, Qu.pr.	2.565.b
Antonius Felix, libertus Antonie, de quo Atl.	24.c	Trib.pl.	2.584.b
3.582.c		L. Appuleius Saturninus, Prat.	2.389.a
Antonius Flamma, Proqn. Cyrenen obtinuit	3.605.c	Qu.pr.	2.346.
M. Antonius Iulianus, Judæam sub Nerone tenuit	3.603.c	Alius 3.144.a	Proqnæst. 3.150.a
Q. Antonius Merenda, Qu.	1.185.c	L. Appuleius Saturninus, Tr.pl.	2.364.c 3.163.b
Tr.mil.	1.190.a	L. Appuleius Saturninus, Tr.pl.	3.174.c
T. Antonius Merenda, Qu.	1.126.a	Tribunatum violenter adeptus leges fers	ibid.
x. vir	1.154.a	III. Tr.pl.	3.182.a
Antonius Musa, lib. Augusti, Medicus	3.514.c	P. Appuleius Saturninus, Qu.pr.	2.494.c
Antoninus, variarium gentium cognomē fuisse comperimus, datum Alijs, Attijs, Atterijs, Aurelijs & Vranijs: quas gentes consulas licet.		Gracchum vulnerat	3.6.b
Anulinus quoque reperit in Annijs, Cornelijs, & Fulvijs.		Aed.pl. 3.24.c	Prat. 3.34.a 41.b
Anxurus praesidium amissum	1.210.c	Apri cognomētum reperies in gente Arria & Flavia.	
Anxur receptum	1.213.a	APRONIA gens plebeia & Consularis, cognomeno Lino, & Catianus. Onuph. addit, Silcuna.	
Anxur colonia deducta	1.336.a	C. Apronius, III. Tr.pl.	1.172.a
Aphrodisius Scriboniorum cognomen exstuit.		C. Apronius Lino, Quæst.	3.409.b
Apitius verò Gaviarum.		Cn. Apronius, Tr.pl. 1.118.a	Aedil. 1.120.c
Apiola capta	1.42.c	L. Apronius, Cos.an.DCLX.	3.536.c
Apollauit cognomen fuit Rufiorum.		Legatus Germanici Caesaris	3.542.a
Apollo Belenus	1.315.b	Africam obtinuit, M. Camillo succedens	3.550.b
Apollini Delphico aurea corona	2.206.c	Procos. Germ. infer.	3.556.c
Apollinis Delphici oraculum	3.82.a	L. Apronius Casianus, Cos.an.DCCXCI.	1.566.c
Apollinis Medici ad Tyberim edes sacra	2.338.b	Aproniani dicti cognomēto Callij, Nonij, & Turcij.	
Apollo Nomini	3.70.a	Apranorum Lignum in agrum Samnitum migratio	2.335.c
Apollo Rex	2.55.b	Apuli, Iapyges olim unde dicti	1.448.a
Apollinares ludi voti in perpetuum	2.182.a	Apuli gentis Iuliae patricia cognomen, quam vife.	
Apollinares ludi	3.347.b	APVSTIA gens Consularis, cui cognomen Fullo.	
Apollinates dicti cognomēto Aurelij, Catenij, Claudij, Domitij, Sollij & Sulpitij: quas gentes vife.		C. Apustius Fullo, Qu.pr.	3.236.c
Apollodorus dictus cognomēto Vipfanius quidam, forte libertus, homo Gracus, non Romanus.		Trib. plebs 245.c	iterum 245.c
Apolloniatibus Aediles Romani dedit	1.459.a	L. Apustius Fullo, Tr.pl. 2.17.c	Aed.pl. 2.22.c
Apparatns belli gerendi instructij, nus	2.218.a	Qu.pr.	2.73.c 115.c
ad bellum Philippicum	2.240.a	Cos.an.DXXVII.	2.115.c
Persen Regem	2.363.c	L. Apustius Fullo, Tr.pl. 2.137.c	Aed.pl. 1.150.c
Augusti contra Sex. Pompeium	3.485.a 490.a	L. Apustius Fullo, Qu.pr.	2.200.a
Apparatns clasīs	2.363.c	L. Apustius Fullo, Tr.pl.	2.225.a
Cn. Aponius, Qu.	3.444.c	Aed.pl. 2.237.c	Prat. urb. 2.258.c
M. Aponius Saturninus, Procos. Mæſſæ	3.611.c	Ad aquas, Prouerb. apud Romanos	1.464.b 466.b
Appia aqua in Urbem quādo inducta	1.362.a 363.b	Aqua Appia & Claudia in Urbem ducta	1.362.a
Appia gens plebeia: initio Prenomen fuit Appius.		Aqua Marcia in Capitolium perducta	2.481.a
Appius, Claudia gentis princeps, Romam migrat	1.76.a	eius laudes	4.50.c
vide Claudios infra.		Aque penuria Roma	1.183.b
		Aquaria ministeria in bonorata	3.464.b
		Aquaria provincia qua	3.326.b
		Aquarioli	1.464.b
		Aqua, & adificia publica primatis adēpta	2.311.b
		Aqua-	

<i>Aquaductus Romæ</i>	2.338.b	<i>L. Arrenius, Qu. prom.</i>	2.167.b
<i>Aquaductum restitutorum extra ordinem</i>		<i>L. & C. Arrenius, Tr. pl.</i>	2.190.a
<i>provincia</i>	2.468.b	<i>Argentum manubiale</i>	2.344.c
<i>Aquaductus sub Caligula & Glandio Imperato-</i>		<i>Argentum signatum</i>	2.348.b
<i>ribus</i>	3.586.a	<i>Argumentum in signis antiqui denarii argentei</i>	2.392.c
<i>Aquila Diocletianus Iovius</i>	2.323.c	<i>Argui in libertatem vindicati</i>	2.266.b
<i>Aquileia, colonia</i>	2.329.b 2.330.a	<i>Ariarathes Cappadox multatus & in amicitiam re-</i>	2.295.a
<i>Aquila cognomento fuerunt Accij, Iulij, Pontij,</i>		<i>ceptus</i>	2.295.a
<i>Vedij: quas adito, & ferè Manij prænominis orna-</i>		<i>Ariarathes, Rex insitutus</i>	2.420.c
<i>tos obferuo Genies. Aquilini verò dicti gentiles</i>		<i>Aracius Romana civitas data</i>	2.314.a
<i>Hermij & Velij.</i>		<i>Arion equus, ex Neptuno & Cerere natus</i>	2.5.c
<i>AQUILLIA, gens plebeia, Consularis tamen, cogno-</i>		<i>Arminum dedata colonia</i>	1.455.a
<i>mento Flotij & Galli. Item Cornij, Iuliani, Tulci.</i>		<i>Aristides, in Aclis cognomen reperitur.</i>	
<i>Aquillij, unde dicti</i>	2.75.c	<i>Aristocratia</i>	1.8.a
<i>M. Aquillius, Qu. prom.</i>	2.465.b	<i>mutatio eius in Democratiam</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>	2.466.b	<i>Aristocratia Rom.</i>	1.65.a
<i>Ed. pl.</i>	2.496.c	<i>non diu permansit ibid. eius vigor Roma</i>	2.244.a
<i>Prætor.</i>	2.507.a	<i>Aristocratiæ tollere conatur Gracchus</i>	3.59.b
<i>Cos. an. DCXXIV.</i>	3.22.c	<i>Aristomenes, Messeniorum dux</i>	1.25.b
<i>in provinciam venit</i>	3.26.a	<i>Aristonicus Asiam occupat</i>	3.13.b
<i>Procos. in Asia</i>	3.29.a	<i>M. Aristius, Procos.</i>	3.449.c
<i>res eius gesta, & stratagemata infame in Asia</i>	ibid.	<i>Aristoteles quando natus</i>	1.235.a
<i>Procos. Asiam obtinet</i>	3.32.a	<i>Arma à Patris tradita</i>	2.448.c
<i>tardus ipsius ex Asia triumphus</i>	3.37.c	<i>Arma, spoliæque in carpentis</i>	2.302.b
<i>M. Aquillius repetundarum reus</i>	3.40.a	<i>Arma, argentum, ebur, pecunia, vasa</i>	2.386.c
<i>accusator eius P. Lentulus, Princeps Senatus ibid.</i>		<i>Arpi Patris expulsi ad Romanos deficiunt</i>	2.174.a
<i>M. Aquilius, Qu. pr.</i>	3.91.c	<i>L. Arrantius Prætor</i>	3.321.b
<i>Tr. pl.</i>	3.115.c	<i>Arretium à Gallis obfessum</i>	1.415.a
<i>Aed. pl.</i>	3.122.a	<i>ARRIA, gens plebeia, atamen Consularis.</i>	
<i>Prætor.</i>	3.142.a	<i>Q. Arrius, Qu.</i>	3.273.b
<i>Prætor. prom.</i>	3.147.a	<i>Q. Arrius, Tr. pl.</i>	3.295.b
<i>Cos. an. DCLII.</i>	3.166.a	<i>T. Arrius Antoninus, Cos. suffectus an. DCCCXXI.</i>	3.607.b
<i>Procos. de feruis triumph.</i>	3.183.c	<i>Arrogantia Tribuni pl.</i>	1.259.b
<i>M. Aquilius, Prætor.</i>	3.185.c	<i>ARULENIA, gens plebeia.</i>	
<i>eius mira abfolutio</i>	ibid.	<i>Arulenus rusticus, Tr. pl. Pato familiaris</i>	3.601.b
<i>M. Aquilius, Qu. pr.</i>	3.191.a	<i>Prætor univertat</i>	3.610
<i>L. Aquilius Corvus, Tr. mil.</i>	1.230.b	<i>ARRUNTIA, gens Consularis; Prænomen omnibus</i>	
<i>C. Aquilius Florus, Qu. mil.</i>	1.333.b	<i>Lucij.</i>	
<i>alter, Qu. mil.</i>	1.448.c	<i>L. Arruntius Qu. mil.</i>	3.415.c
<i>C. Aquilius Florus, Aed. pl.</i>	2.17.b	<i>L. Arruntius, Prom. Rest.</i>	3.500.b
<i>Tr. pl.</i>	2.21.a	<i>Cos. an. DCCCXXXI.</i>	3.515.a
<i>Cos. an. DCCXIV.</i>	2.27.a	<i>L. Arruntius, Cos. an. DCCCLVIII.</i>	3.534.c
<i>Sicilia Procos.</i>	2.30.a	<i>Procos. Hispania</i>	3.540.b
<i>de Patris triumph.</i>	2.30.a	<i>Hisp. Tarracón. Procos.</i>	3.553.a
<i>C. Aquilius Gallus, Qu. pr.</i>	3.156.c	<i>Artesellularia, sordida ac serviles</i>	2.312.c
<i>C. Aquilius Gallus, Tr. pl.</i>	3.186.c	<i>Artificum collegia ex plebe urbana</i>	1.322.a.c
<i>C. Aquilius Gallus, Qu. mil.</i>	3.301.a	<i>Artona, Latinorum urbi, ab Aequis obfessa</i>	1.105.a
<i>L. Aquilius Gallus, Qu. pr.</i>	2.300.c	<i>Arterni à Q. Fabio superati</i>	3.78.b
<i>Tr. mil.</i>	3.0.c	<i>Arvernorum in Italiam transmigratio</i>	3.79.c
<i>Aed. pl.</i>	3.43.a	<i>eorum situs & potentia</i>	ibid.
<i>M. Aquilius Gallus, Prætor.</i>	2.349.b	<i>Arvina cognome in Cornelis inuestigando reperitur.</i>	
<i>P. Aquilius Gallus, Qu. mil.</i>	3.351.a	<i>Arubena verò in Rufficiis.</i>	
<i>P. Aquilius Gallus, Tr. pl.</i>	3.389.b	<i>Aruffices</i>	1.34.a
<i>M. Aquilius Iulianus, Cos. an. DCCXO.</i>	3.566.a	<i>Aseculus, sine potius Acisculus, cognomen est Va-</i>	
<i>C. Aquilius Tuscus, Qu.</i>	1.86.b	<i>letæ gentis, ut & Anus.</i>	
<i>Cos. an. c. LXVI.</i>	1.100.a	<i>Aselepiodorus in Callis cogn. reperi, &c.</i>	
<i>onatio eius de Herniciis</i>	ibid.b	<i>Astribal à suis in cruce actus</i>	2.49.a
<i>Ara cerules fontis</i>	2.4.a	<i>Carthagini nova in Hispania conditor</i>	2.104.a
<i>Arabiani cognomento fuere Claudij & Flauij Ara-</i>		<i>ei occiso in Hispania succedit Annibal</i>	2.131.b
<i>bini verò Septimij.</i>		<i>casus cum LVI. millibus</i>	2.202.b
<i>Aracrum cum lauri ramo in nummis</i>	2.392.c	<i>eius abscissum caput suis obicitur</i>	ibid.
<i>Arbiter. Petronij cogn. et scriptoris illius Satyrici.</i>		<i>in Italiam advenit</i>	ibid.
<i>Archagatus, primus Roma Medicus</i>	2.139.b	<i>Asella cognomen quare, si Inher, in Lucretiis.</i>	
<i>Archelaus Rex à Tiberio mortis datus</i>	3.146.a	<i>Aselli verò in Annis & Claudij.</i>	
<i>Archipud Thessalos qui</i>	1.51.b	<i>Aselliones in Sempronis.</i>	
<i>Archias, Licinij etiam gentis cognomen, quod à Lu-</i>		<i>Asellus Tr. pl. P. Scipionem accusat.</i>	2.489.b
<i>centis adferunt in familiam esset.</i>		<i>L. Asellus Rufus, Prætor.</i>	3.498. & duo ibid.
<i>Archiprætor in cruce actus</i>	2.379.a		Asia
<i>Archytas Tarentinus Philoporus quando vixit</i>	1.294.b		
<i>Arctus qui Græci dicuntur</i>	1.163.b		
<i>Arcus triumphalis Augusti in via Flaminia</i>	2.319.c		
<i>Cam Ardeatibus sociis renotatum</i>	1.162.b		
<i>Ardeatium seditio</i>	1.163.b		
<i>Ardeam colonia dedata</i>	1.170.a		
<i>ARENNA gens plebeia.</i>			
<i>C. Arennius, Qu. prom.</i>	2.162.b		
<i>C. Arennius Progu.</i>	2.168.c		

<i>Asia regnum populo Rom. legatum</i>	3.3.b	<i>P. Atilius Iller, Pannoniam obtinuit</i>	3.584.b
<i>Asia Reges, Rom. socii contra Aristonicum, remun-</i>		<i>L. Atilius Longus, Quaest.</i>	1.157.a
<i>rati 3.32 b in Asiam x. Legati cur missi 2.289.a</i>		<i>Tr. mil.</i>	1.161.c
<i>Asia vi subacta libertatem perdidit</i>	3.32.b	<i>P. Atilius Nudus, Qu. prom.</i>	3.250.b
<i>Alaticus dictus Scipio</i>	2.293.a	<i>Trib. pl.</i>	3.282.a
<i>Cognomen fuit non Scipionum modo, sed & Lu-</i>		<i>C. Atilius Regulus Serranus, Qu. mil.</i>	1.454.c
<i>liorum & Valeriorum.</i>		<i>C. Atilius Regulus, Tr. pl.</i>	2.14.c
<i>Asiacus, antiquè pro Asiaticus</i>	2.293.a	<i>Ad. pl.</i>	21.b
<i>illius Nummi triumphales</i>	ibid.	<i>Prat.</i>	27.b
<i>de Asiatico bello, iudicia Senatus</i>	ibid.	<i>Cos. an. ccccxvi.</i>	2.31.b
<i>Asidius, Sabinorum fuit cognomen.</i>		<i>de Pannetianale egi 33.b 11. Cos. an. dmi.</i>	47.b
<i>Alina, agnomen Scipionum, unde</i>	1.449.c	<i>C. Atilius Regulus, Qu. prom.</i>	2.83.b
<i>ASINIA gens Consularis cognomento Agrippa, Gal-</i>		<i>Proqu.</i>	87.a 89.c
<i>lus, Marcellus, Pollio.</i>		<i>Tr. pl.</i>	96.c
<i>C. Asinius Galus, Cos. an. dcccxl.</i>	3.525.b	<i>Ad. cur.</i>	104.c
<i>L. Asinius Galus, Cos. an. dcccxiv.</i>	3.595.c	<i>Prat.</i>	111.a
<i>M. Asinius Agrippa, Cos. dcccxxvii.</i>	3.554.c	<i>Cos. an. dxxiix. 118.b in pralio Gall. cadit</i>	119.a
<i>M. Asinius Galus sub Tiberio in carcere obijt</i>	3.561.c	<i>L. Atilius Regulus, Qu. mil.</i>	1.357.b
<i>M. Asinius Marcellus, Cos. an. dcccvi.</i>	2.587.a	<i>Tr. pl.</i>	1.366.c
<i>C. Asinius Pollio, Quaest.</i>	3.455.b	<i>lex eius.</i>	ibid.
<i>C. Asinius Polio, Tr. pl.</i>	3.450.c	<i>L. Atilius Regulus, Tr. pl. 2.139.c Qu. prom.</i>	204.c
<i>Prat.</i>	3.459.a	<i>Tr. pl.</i>	238.a
<i>Prat.</i>	3.465.b	<i>Prat.</i>	254.b
<i>Hisp. vlt. tenuit</i>	3.476.b	<i>L. Atilius Regulus, Qu. prom.</i>	2.397.b
<i>C. Asinius Pollio, Cos. an. dccciii.</i>	3.484.b	<i>Tr. pl.</i>	416.b
<i>Prat.</i>	3.487.a	<i>Ad. pl.</i>	423.b
<i>ex Parthinis triumph.</i>	3.487.c	<i>Prat.</i>	431.c
<i>C. Asinius Pollio, Cos. an. dcccxxv.</i>	3.513.c	<i>M. Atilius Regulus, Qu. mil.</i>	1.300.a
<i>Atper gentis Amilix cognomen fuit, ut Aspren-</i>		<i>Cos. an. cxxiix.</i>	325.c
<i>tes dñi Calpurnij & Nonij.</i>		<i>M. Atilius Regulus, Cos. an. cdxxcvi. de Salsum-</i>	
<i>Atia capia</i>	2.305.c	<i>neis</i>	1.456.a 457.c
<i>Astures à T. Carisio in Hisp. superati</i>	3.511.a	<i>M. Atilius Regulus, Quaest. mil.</i>	1.373.b
<i>ab Aemilio perdomiti</i>	3.512.c	<i>Cos. an. cdlx.</i>	1.394.c
<i>Asylum Roma</i>	1.14.c	<i>anceps eius pugna ad Luceriam</i>	ibid.
<i>ATEIA Romana familia</i>		<i>triumphat de Vulturnibus, &c.</i>	390.b
<i>C. Ateius Capito, Quaest.</i>	3.351.a	<i>Prat. & eius lex de intell.</i>	1.397.b
<i>C. Ateius Capito, Tr. pl.</i>	3.389.b	<i>M. Atilius Regulus, Quaest. mil.</i>	1.432.c
<i>C. Ateius Capito, Prat.</i>	3.417.c	<i>Prat.</i>	454.a
<i>L. Ateius Capito, Quaest.</i>	3.409.a	<i>11. Cos. an. cdxlvii.</i>	2.31.b
<i>Atellanus, Magistorum cognomen fuit.</i>		<i>eius paupertas & cura domestica</i>	37.
<i>Atheniensium legati tres celebres Rom. veniunt</i>	2.425.c	<i>eius victoria</i>	ibid.
<i>Athenienses quales</i>	2.457.c	<i>M. Atilius Regulus, Trib. pl.</i>	2.68.a
<i>Atidius Geminus, Propr. Achaie</i>	3.554.b	<i>Ad. pl.</i>	2.98.b
<i>Atilianum editum ex S. C. de peregrina religione</i>		<i>Prat.</i>	107.b
<i>ex urbe pellenda</i>	2.174.b	<i>Cos. an. dxxvi.</i>	2.113.b
<i>ATILIA gens Consularis, cognomine Bulbi, Calati-</i>		<i>Qu. prom.</i>	2.125.a
<i>ni, Iler, Longi, Nudi, Reguli, Serrani. Ex his</i>		<i>11. Cos. an. dxxxvi.</i>	2.151.b
<i>Longi patricij, ceteri plebey.</i>		<i>in pralio occisus</i>	2.161.c
<i>Atilia gentis origo</i>	2.30.	<i>M. Atilius Regulus, Ad. pl.</i>	2.162.c
<i>Atiliorum quis primus Serranus dictus</i>	2.31.b	<i>Cen. 2.170.b</i>	2.174.b
<i>Atilius, Sicilia oppida occupat</i>	2.32.c	<i>A. Atilius Serranus, Ad. cur.</i>	2.208.c
<i>C. Atilius nanale pralium, & victoria</i>	2.33.c	<i>Tr. pl.</i>	2.269.c
<i>M. Atilius male positum, pro M. Acilio</i>	2.280.a	<i>Propr.</i>	2.283.b
<i>C. Atilius Bulbus, Qu. prom.</i>	2.29.c	<i>11. Prat. urb.</i>	2.359.c
<i>Trib. pl.</i>	2.42.c	<i>Cos. an. dxxciii.</i>	2.369.b
<i>Prat.</i>	2.54.b	<i>C. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.110.a
<i>Cos. an. dlix. 2.58.c 11. Cos. an. dxiix</i>	2.93.b	<i>Trib. pl.</i>	122.c
<i>Censor</i>	2.95.b	<i>Prat.</i>	150.a
<i>L. Atilius Bulbus, Qu. prom.</i>	2.162.b	<i>C. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.210.c
<i>M. Atilius Bulbus, Quaest.</i>	3.273.b	<i>Tr. pl.</i>	260.c
<i>M. Atilius Bulbus, Tr. pl.</i>	3.295.b	<i>Ad. cur.</i>	268.c
<i>A. Atilius Calatinus, Qu. mil.</i>	1.449.c	<i>C. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.170.b
<i>laudes eius & Magistratus</i>	ibid.	<i>Proqu.</i>	279.b
<i>Ad. pl.</i>	2.19.b	<i>Tr. pl.</i>	291.a
<i>Tr. pl.</i>	2.23.a	<i>Prat.</i>	306.b
<i>Cos. an. ccccxv.</i>	2.28.b	<i>C. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.48.c
<i>Procos. Sicilia & triumph.</i>	2.32.c 33.a	<i>Trib. pl.</i>	481.a
<i>11. Cos. an. ccccxix.</i>	2.38.a	<i>Ad. cur.</i>	491.b
<i>Dist.</i>	2.50.b	<i>Prat.</i>	500.b
<i>Cens.</i>	2.54.a	<i>Prat. prom.</i>	503.c
<i>iudicium eius de iure triumph.</i>	2.70.a	<i>C. Atilius Serranus, Quaest.</i>	3.65.a
<i>A. Atilius Calat. Qu. prom.</i>	2.88.b	<i>Tr. pl.</i>	91.b
<i>Tr. pl.</i>	2.101.b	<i>Ad. pl.</i>	106.a
<i>Cn. Atilius Calatinus, Tr. pl.</i>	2.17.b	<i>Prator</i>	118.a
		<i>Prat. prom.</i>	121.c
		<i>Cos. an. dclvii.</i>	140.c
		<i>M. Atilius Serranus, Tr. pl.</i>	2.120.a
		<i>M. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.313.b
		<i>Trib. pleb.</i>	249.c
		<i>Adil. pieb.</i>	349.
		<i>Prator</i>	357.
		<i>Proprat.</i>	362.b
		<i>M. Atilius Serranus, Qu. prom.</i>	2.411.c
		<i>Prator</i>	453.a
		<i>M. Atilius Serranus, Tr. pl.</i>	2.450.c
		<i>Prat.</i>	

Prat.	454.a	Propr.	460.a	Auentinus cognomen Elianis fuit, ut Auentinen-
Serranus Atilius Serranus, Tr. pl.			2.500.c	lis, Genuus.
Sex. Atilius Serranus, Qu. prom.			2.440.a	Aueruus salus
Tr. pl.	458.b	Ed. pl.	468.c	Auerones cognomen Sulpitiz gentis fuit.
Prat.	480.a	Prat. pr.	483.c	Anseius, Tr. pl.
Ed. cur.	493.b	Cos. an. DCXVII.	499.a	3.53.a lex eius de
Procos.			505.a	Cappadocia Regibus suis restituenda
Sex. Atilius Serranus, Prat.			3.14.b	19.c
Propr.			26.	1.387.a
Sex. Atilius Serranus Camianus, Quest.			3.327.a	Aufidianus Pontiz gentis cognomen.
Tr. pl.			374.c	AVFIDIA gens Consularis, cognomento Lusconis,
ATINIA gens plebeia, Labconis cognomento.				Orellis, Aureliani; his Tucca adiuncti Unnpbr.
C. Atinius Labeo, Qu. prom.			2.221.b	Cn. Aufidius, Qu. prom.
Proqn.			217.b	Tr. pl.
C. Atinius Labeo, Qu. prom.			2.252.a	2.370.c
Tr. pl.	2.255.b	260.a	277.c	Ed. pl.
Propr. Hisp. ultior.			301.b	2.384.a
C. Atinius Labeo, Qu. pr.	2.505.a	Tr. pl.	3.10.a	Cn. Aufidius, Qu. prom.
tyrannicum eius facinus inultum			ibid.	Trib. pl.
lex de Tribunorum pl. intro Senatorio			ibid.	106.a
Prat.			3.44.c	eius lex de feriis Africanis
L. Atinius Labeo, Prat.			2.285.c	Ed. pl.
M. Atinius Labeo, Tr. pl.			2.166.c	118.b
K. Atinius Longus, Tr. pl.			1.113.c	Prat.
Ed.	1.116.a	11. Tr. pl.	1.118.a	130.c
K. Atinius Longus, Tr. pl.			1.171.b	alter
Adil.			1.173.b	2.396.c
11. Tr. pl.	1.205.a	111. Tr. pl.	1.207.a	Prat. prom.
L. Atinius Longus, Quest. mil.			1.206.b	3.135.a
Tr. mil.	213.c	11. Trib. mil.	217.b	Propr.
ATIA gens plebeia, Balbi & Vari cognomento; item				3.144.c
Labienus & Nauus.				M. Aufidius, Qu. prom.
M. Accy, alyis Atij Planti poëta patria Sar-				2.362.a
fina	1.450.b	cur Plantius dictus	ibid.	Tr. pl.
L. Atius, Tr. pl.			2.316.a	2.381.c
M. Atius Balbus, Prat.	3.329.c	alius	342.a	T. Aufidius, Qu. prom.
T. Atius Labienus, Tr. pl.			3.324.a	3.246.a
eius lex	ibid.	Ed. pl.	3.339.c	Ed. pl.
Atius Nannus augur			1.42.a	289.b
P. Atius Varus, Fr. pl.			3.340.c	Sex. Aufidius, Qu. prom.
Prat.	379.a	Propr.	410.b	3.484.a
Atius Urani vel Calp filius			2.320.c	M. Aufidius Larco, Tr. pl.
eius erga homines beneficia			ibid.	3.340.a
Atias, Latini verubulum			2.320.c	Cn. Aufidius Orestes Aurelianus, Tr. pl.
Atlantis montis delineatio			2.320.b	3.245.c
in Atlante figura triplex			2.321.b	249.c
cur Atias in tabula antiqua Agypto iun-			2.321.a	Ed. pl.
ctus			2.321.a	271.a
Atias, drabopus			2.321.c	Prat.
Attatini cognomen Semproniorum fuit, ut Attia,				3.286.a
Quintiorum.				293.c
Attali Regis Asia mors			2.263.b	Cn. Aufidius Orestes, Cos. an. DCXXIII.
Attalus Asia regnum populo Rom. legat			3.33.b	3.308.c
de Attali Regis hereditate lex C. Gracchi			3.52.b	Angures
C. Atticus Cos. an. DCCCXXI. captus			3.609.a	1.33.c
Atticus, T. Pomponij agnomen, item Antoniorum,				Augurinus cognomen gentis Genuitiz & Minutuz.
Carthorum, Iuliorum, Manliorum, Numerio-				Ti. Augurinus, Prat.
rum & Veratiorum, quas gentes adito.				1.372.b
L. Attius poëta Tragicus quando natus			2.484.a	Angustia Pratoria in Salaffis colonia
Decimo Bruto familiaris			3.12.a	2.474.a
Anara Roma, venalis esse quando cepit			3.53.b	Angustia qua dicta
Anaritia, & inopia, prans gerundi imperij ma-			2.466.b	3.507.a
gistra			1.410.a	AVGVSTVS Imp.
Anclornu Senatus ac Patrum vilescit			ibid.	1.169.b
de ea lex Mania			ibid.	Angustus ab augendo dictus vel ab angurio, Casa-
Anclor praly disponendi Q. Nanius			2.213.c	rum cognomen
Andax Centurio pauidu Tribunum occidit			3.16.a	eius numisma
Aneninus & Ianiculus montes quando Vrbi			1.40.a	2.323.b
adiecti				Cos. 1. & C. Julius Cæsar quando vocari cepit
				3.472.a.b
				bellum in Sex. Pompeium paras
				485.a
				& in M. Antonium
				ibid.
				Cæsar in Triumviratu mans ex Sicilia
				492.c
				eius expeditiones
				496.a
				VII. Cos. an. DCCCXXVI.
				505.b
				Angustus tunc dictus
				ibid. & 507.a
				ei trophæum in Alpib. erectum
				511.b
				III. Cos. an. DCCCXXVII.
				510.a
				IX Cos. an. DCCCXXIX.
				3.511.a
				X. Cos. an. DCCCXXIX.
				3.512.b
				legibus solutus
				512.b
				Cos XI. & Dict. appell. an. DCCCXX.
				513.c
				Tribunitiam potestatem accepit
				ibid.
				vari eius Consulatus
				ibid.
				morbis eius
				514.c
				Angusto morum Præfectura commissæ
				518.a
				an cum Censura? ibid.
				eius vestigia
				ibid.
				templum Quirini dedicat
				519.c
				Pontifex Max. quando
				521.c
				Angusti natalis quando capiens celebrari
				524.b
				Flamen Dialis quando creatus
				ibid.
				C. & L. Angusti filij Consulatus inhiabant
				3.527.c
				Cains virilis toga donatus
				3.528.b
				Angustus mensis unde dici capius
				3.525.b
				Angustus XII. Cos. an. DCCCLII.
				3.528.a
				Angustus XIII. Cos. an. DCCCL.
				3.530.b
				Angustus venit se Dominum appellari
				3.533.a
				Angustus Cæsar moritur
				3.542.b
				natus est Cos. Ciceronis, an. DCC.
				ibid.
				vile in Ostanus & in Cæsar
				Auianus, Emiliz gentis cognomen, ut Auienus
				Ruforum fuit.
				Auidius Flaccus Indeos oppressit
				3.566.b
				Auolæ cognomen in Acilijs reperitur,
				Auili

Auiti verò cognomen est in Antoniis, Gallonijs,		L. Aurelius Orestes, Qu. prom.	2.368.c
Iulij, Iunij, Octavij & Vibij.		L. Aurelius Orestes, Tr. pl.	2.389.b
Aurac quoque in Scirgijs.		Ed. pl. 2.405.a	Prat. 2.413.b
AVLIA gens Consularis, cognomento Cerretanus.		Cos. an. DCCVI.	2.420.b
Auly unde dicti		1.345.b	
M. Aulus Cerretanus, Tr. pl.		2.183.b	
Quaest. mil.		1.217.a	
Q. Aulus M. f. Cerretanus, Qu. mil.		1.271.c	
Q. Aulus Q. f. Cerretanus, Qu. mil.		1.325.b	
Cos. an. CCCCXXX.		1.345.a	
II. Cos. an. CCCCXXXIV.		1.352.b	
Mag. Eq. 1.357.b in praelio occisus ibid. c			
AVRELIA gens est plebeia, nobilis tamen Roma, origine Sabina; tribus distincta familijs, Cottatium, Otellatum & Scautorum.			
C. Aurelius Cotta Cos. ius honorum petendorum Tribunus pl. restituit		1.94.b	
C. Aurelius Cotta, Qu. mil.		1.463.a	
C. Aurelius Cotta, Tr. pl.		2.23.a	
Aed. cur. 2.32.a		II. Tr. pl. 2.36.b	
Cos. an. DI. 2.44.a		de Pænis & Siculis	
triumph. 2.45.c		II. Cos. an. DV. 2.52.b	
Procos. 2.55.c			
classen duxit		2.56.b	
C. Aurelius Cotta, Prat.		2.59.c	
Censor 2.66.c		Mag. Eq. 2.104.a	
C. Aurelius Cotta, Tr. pl.		2.114.c	
C. Aurelius Cotta, Qu. prom.		2.190.c	
Proqu. 2.196.b & 201.b		206.a	
Trib. pl.		2.214.a	
C. Aurelius Cotta, Prat. urb.		2.229.a	
C. Aurelius Cotta, Cos. an. DLIII.		2.242.a	
C. Aurelius Cotta, Qu. prom.		3.200.b	
Cos. an. DCLXXIIX.		3.298.a	
L. Aurelius Cotta, Qu. urb.		2.261.a	
L. Aurelius Cotta, Tr. pl.		2.286.a	
L. Aurelius Cotta, Qu. prom.		2.416.c	
L. Aurelius Cotta, Tr. pl.		2.430.b	
Aed. cur. 2.438.b		Prat. 2.450.c	
Cos. an. DCIX.		2.466.b	
L. Aurelius Cotta, Qu. pr.		2.505.a	
Tr. pl. 3.20.c		Ed. pl. 3.30.b	
Prat.		3.44.c & 51.b	
L. Aurelius Cotta, Cos. an. DCXXXIV.		3.80.a	
L. Aurelius Cotta, Qu. prom.		3.177.b	
Tr. pl. 3.198.c		Ed. pl. 3.214.b	
Prat. peregr.		3.217.b	
L. Aurelius Cotta, Prat. prom.		3.227.b	232.a
L. Aurelius Cotta, Qu. pr.		3.234.a	237.b
L. Aurelius Cotta, Propr.		3.247.c	
L. Aurelius Cotta, Tr. pl.		3.256.b	
L. Aurelius Cotta, Prat.		3.311.	
Cos. an. DCXXCIIX.		3.316.c	
L. Aurelius Cotta, Quaest.		3.343.b	
M. Aurelius Cotta, Qu. prom.		2.123.b	125.b
Trib. pl.		2.141.b	
M. Aurelius Cotta, Aed. pl.		2.161.b	
M. Aurelius Cotta, Tr. pl.		2.150.a	
M. Aurelius Cotta, Qu. prom.		3.224.b	
Tr. pl. 3.243.a		Prator 3.280.b	
M. Aurelius Cotta, Tr. pl.		3.300.b	
Cos. an. DCLXXIX.		3.304.b	
M. Aurelius Cotta, Quaest.		3.336.b	
Prat. 3.388.a		Propr. 3.439.a	
Cos. an. DCC.LXXII.		3.550.a	
C. Aurelius Orestes, Tr. pl.		2.501.a	
Aed. pl. 3.5.b		Prat. 3.19.b	
L. Aurelius Orestes, Tr. pl.		2.124.c	
Prat.		3.130.a	
L. Aurelius Orestes, Qu. prom.			
L. Aurelius Orestes, Tr. pl.			
Ed. pl. 2.405.a		Prat. 2.413.b	
Cos. an. DCCVI.			
L. Aurelius Orestes, Qu. pr.			
L. Aurelius Orestes, Tr. pl.			
Ed. pl.			
L. Aurelius Orestes, Prat.		3.10.a	14.c 24.b
Propr.			
L. Aurelius Orestes, Cos. an. DCXXVII.			
Procos.		3.42.b	48.c
Procos. de Sardinia triumph.		3.55.c	56.c 66.b
L. Aurelius Orestes, Qu. pr. 3.83.c		Tr. pl. 3.106.b	
Aed. pl. 3.118.b		Prat. prom. 3.135.a	
L. Aurelius Orestes, Cos. an. DCL.			
C. Aurelius Scaurus, Qu. prom.			
alios 3.111.c		Proqu. 2.266.b	
Tr. pl. 2.282.b		Prat. 2.303.c	
C. Aurelius Scaurus, Tr. pl.			
Aed. pl. 3.152.a		Prat. 3.167.c	
Prat. prom.			
M. Aurelius Scaurus, Quaest.			
Tr. pl. 3.83.c		Aed. pl. 3.95.c	
Prat. 3.109.a		alios 3.126.a	
Prat. pr. 3.115.b		Cos. an. DCXLV. 3.129.a	
Aureum saeculum Roma			
Aurea corona, & argentum manubiale			
& 128.b			
Aurum vicesimarium			
Aurum Capitolinum			
Aurum & argentum translatum			
& 302.b & 309.a			
359.a 332.c			
Aurum manubiale			
Aurum coronarium ab Hispanis Cn. Domitio Calpurnio triumphantis datum			
Aurunca colonia			
C. Lucili poeta patria			
conditor eius Anson			
deserta, & Sueffa dicta			
Aurunci populi			
Aurunci dediti, Rom. auxilium implorant			
Auruncum bellum			
1.79.a & 300.c			
Auruncus, Cominiorum suis cognom.			
AVRUNCULEIA gens plebeia.			
C. Aurunculeius Cotta, Tr. pl.			
Ed. pl. 2.183.b		Prat. 2.193.b	
Propr. Sardin.			
L. Aurunculeius Cotta, Qu. prom.			
248.c 252.c 257.b			
L. Aurunculeius Cotta, Tr. pl.			
Ed. pl. 2.277.b		Prat. urb. 2.285.b	
Ansetanorum rebellio in Hispania			
Anson, Aurunca conditor			
Ansones qui primum dicti			
Auspex cognomen Iulij gentis etiam fuit.			
Auspicia penes patricios			
Patriciorum duplicia			
Pratorum maxima			
Tr. pl. quando primum concessa			
Auspiciorum ius summum			
Auspiciorum contemptus in Flaminio			
AVTRONIA gens Consularis, Pæti cognomine; addunt & Crassi.			
L. Antonius Patrus, Procos.			
L. Antonius Patrus ex Africa triumphat			
P. Antonius Patrus, Qu.			
P. Antonius Patrus, Cos. an. DCCXX.			
Axilla seu Ahala, cognomen Scruiliorum, quam gentem visē.			

Punicum tertium, & eius causa 2.445.4
Prænestinus indicium 1.237.4
cum Pyrrhi sociis continuatum 1.437.6.439.6
inter Reges affines ob Cappadociam 3.34.4
Rom. multiplex 1.236.4
*Rhodys molitur M. Iuuentius Thalna per
ambitionem frustra* 2.383.6
Sabinum T. Tatius Rege 1.123.6
Sabinum 1.38.4
cum Salentinis 1.457. vide *Salentinis*.
Samniticum 1.502.6
cum Sardis & Corsis 2.84.6
seruili exordium in Sicilia 2.492.6
seruile nomen in Sicilia 3.156.6
Sidicinum 1.307.6
Sociale 3.216.6
Spartacum 3.306.6
Tarentinum 1.429.4 vide *Tarenti*.
cum Tenta Regina 2.106.6
Vulturnum 1.255.4
Vulsiniense 1.222.6 & 402.4
Bellica virinitis premia 1.399.4
Bellerophon contra Chimaram nani non equo victus 2.5.6
Benedictus Agius, vir doctiss. 3.606.6
Beneuentum colonia 1.455.4
Bergomates ab Orobis oriundi 2.263.6
Bestia gentis Calpurnie cognomen, seu Pisonum.
Bestia cognomen, an Bestia scribendum 3.31.6
Betultus Rex à Domitio fraudulenter captus 3.72.6
his in triumphum ductus 78.6
nomen eius apud varios corruptum *ibid.*
T. Betutius Barrius Asculanus, Qu. 3.283.6
Bibliotheca Carthaginis 2.459.6
Bibulus, Calpurnie gentis cognomen & Publicie.
Bibaculus autem Furie & Sextie.
Bigerat liberata à Cn. Scipione 2.172.6
*Bithynicus gentis Clodii, Pompeii & Volusia
cognomen.*
*Bleli vero cognominati Iunij, Pedij, Sempronij,
& Velleij.*
Blationes etiam Cornelij & Heluij.
C. Blossius Cumanus Ti. Graccho fidus socius 3.9.4
Bochus Rex Numantis, tradit Iugurtham 3.144.6
captus & occisus 2.321.4
Bonus, cognomentum fuit Fulviae gentis.
Boy Gallipelluntur 2.121.6 *rebellant* 149.6
eorum seditio contra Principes 90.6
victi & multati 258.6.264.4.281.4.1.414.6
*eorum cum Lingonibus & Saluis in Italiam
transmigratio* 2.258.4
bellum reparant 1.415.4.416.4
Bolanus, cognomentum fuit Vellius attributum.
Bomilcar Pannus cum elephantis misit Annibals 2.165.4
Bononia colonia 2.288.6
Bos olim in summo honore 1.423.6
Bos Latine loquitur 2.276.4
Bouis symbolum 1.423.6
Bones humana facie in nummis cur 1.423.6
Boniannum captum 1.387.4
Bradus, Metellorum olim cognomen existit.
Bretius, Tyrrhenorum urbs, & Herculis filius 1.418.4
Bretia, postea Italia dicta *ibid.*
Brio Antix gentis cognomen fuit.
Britannicus vero Caesarum.
Britannia prope à Claudio subiugata 3.574.6
rebellat denno sub Claudio 583.6

gravis in ea clades 594.6
*Broechus, cognomen Annæis, Armenijs & Furijs
interdum datum, &*
Bruchio Licinijs: quas gentes consule.
Brundisium captum 1.457.6
Romanis opportunum 458.6
*Bruti cognomento dicti Iunij, ut vicissim Brutorum
cognomen Bubulcus fuit: quas ad gentes.*
Brutidius Niger C. Silannum cur accensavit 3.553.6
L. Brutus Sura, Qu. prom. 3.191.6
Trib. pl. 214.6
L. Brutus Quæst. 3.336.6 *alius* 499.6
Bruttiani 1.418.6
Brutij quales *ibid.*
prima eorum potentia *ibid.*
interitus eorum innumismata *ibid.*
D. Brutus ex S. C. mutat provinciam 2.292.6
D. Brutus res gesta in Lusitania 2.498.6 502.4
victoria in ulteriore Hispania 505.6
D. Brutus Callaicus doctus & studiosus 2.433.6
D. Brutus Callaicus rem restituit 3.26.6
D. Brutus Aquileia ab Antoniano occisus 3.472.6
L. Brutus primus assertor Rom. libertatis 1.8.6
M. Bruta de Iure civili tres tantum libros fuisse 2.419.6
*Brutus & Cassius in Philippicis campis victi se
interimunt* 3.481.4
Bucca, Annulæ gentis cognomen.
*Bulbi, cur dicti Atilij quorum est cognomentum, &
Norbanorum* 2.30.4
Bulla & prætexta origo 1.44.6
Burdones cognominati & Cæsares.
*Burthi vero varij: Afranij, Antistij, Betutij &
Iunij.*
P. Burrius, Tr. pl. 3.228.6
Ad. pl. 236.4
Præ. urb. 248.6 254.6
Burleo, Iulia gentis patricia cognomen.
Bursa vero Plancis cognomen.
ut Burco, Fabia gentis cognomen erat. 2.29.6
Burtus autem Babiorum.
Buas reperitur cognomen in Emilijs.

C.

C. Littera condemnationis indicium 2.483.6
*C. CACILIA gens plebeia, varijs distincta fami-
lijs, quas hoc ordine digessimus: Baillorum, Me-
tellorum, & horum, Caluorum, Celerum,
Creticorum, Silanorum, & Delmatici, Balea-
ris, Cretici, Calui, Capratij, Macedonici, Ne-
potis, Pij, ac Simplicis*
*Cacilia rogatio de repetundis L. Lentuli Lupi Con-
sularis* 2.426.6
Cacilius, Comicus poeta 2.389.4
Q. Cacilius Bassus, Quæst. 3.357.6
Præ. 454.6
C. Cacilius Metellus, Quæst. 3.21.6
eius indoles rudis in aulefcentia *ibid.*
C. Cacilius Metellus, Præ. 3.105.4
C. Cacilius Metellus, Qu. prom. 3.170.4
Trib. pl. 193.6 *Præ.* 217.6
Qu. prom. 229.6
L. Cacilius Metellus, Qu. mil. 1.386.6
L. Cacilius Metellus, Cos. an. CDLXIX. 1.413.6
L. Cacilius Metellus, Præ. 1.414.6
L. Cacilius Metellus, Qu. prom. 2.15.6
Tr. pl. 27.6 *Ad. pl.* 36.4.6
L. Cacilius Metellus, II. Tr. pl. 42.6
Cos.

Cos. an. DII. 2.45.c	de Pænu triumphat	48.c	Proc Sicilia	48.c	Tr. pl.	4. c	Æd. pl.	75.c
Mag. Eq. 50.b	11. Cos. an. DVI. 53.c				denarius eius Cerealius ludorum index			ibid.
L. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.105.b				Propr.	86.b	Præ. prom.	90.c
L. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	2.117.b				Cos. an. DCXL.	108.b	de Thracia	
Dictator	121.b	eius elogium ex			ex Macedonia	113.a	Cens.	160.c
Plinio	66.b				Q. Cæcilius Metellus Celer, Qu. prom.			3.200.a
L. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.172.a				eius sic dictus	ibid.	Tr. pl.	123.c
Trib. pl.	175.a				Procos.	333.c	Qu. prom.	356.a
L. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.504.c				Cos. an. DCXCIII.			346.a
L. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	3.20.c				Q. Cæcilius Metellus Celer, Quæst. urb.			3.413.c
Æd. pl.	30.b	Præ.	45.b.c		Q. Cæcilius Metellus Creticus, Tr. pl.			3.300.b
L. Cæcilius Metellus, Præ.	3.51.b				idem Ædilis			ibid.
Propr.	66.a				Cos. an. DCXXCIV.			312.a
L. Cæcilius Metellus, Cos. an. DCXXVI.	3.89.b				Procos.			325.b
L. Cæcilius Metellus, Quæst.	3.267.b				ex Creta triumphat			336.c
Trib. pl.	295.b	Cos. an. DCXXCIII.	313.a		Qu. urb.	349.b	Tr. pl.	389.c
L. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	3.323.c				Q. Cæcilius Metellus Creticus Salamis, Cos. an.			
L. Cæcilius Metellus, Quæst.	3.401.b				no DCCLIX.	3.536.a	Procos. Syria	540.b
Trib. pl.	436.c				L. Cæcilius Delmaticus, Cos. an. DCXXIV.			3.80.a
M. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.162.a				Procos. de Delmateis	88.a	Cens.	98.b
Tr. pl.	190.b	Æd. pl.	198.b		L. Cæcilius Dentor, Qu. prom.			2.282.c
Præ. urb.	207.b				Tr. pl.	304.b	Æd. pl.	312.c
M. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.256.c				Præ. Sicilia			325.c
Tr. pl.	277.c	Æd. pl.	290.b		M. Cæcilius Dentor, Tr. pl.			2.334.b
M. Cæcilius Metellus, Quæst.	3.16.c				L. Cæcilius Metellus cur Diadematus dictus			3.7.b
eius denarij	ibid.				Quæst.	ibid.	Tr. pl.	28.a
M. Cæcilius Metellus, Propr.	3.22.b				Æd. pl.	41.c	Præ.	58.b
M. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	3.35.c				Proquæst.			78.a
Æd. pl.	51.c	Præ.	75.b	82.b	Q. Cæcilius Metellus Macedonicus, Propr.	2.455.b		
Cos. an. DCXXIIX	9.a	Procos.	107.c	112.b	ex Macedonia de Pseudophilippo triumphans	461.b		
triumphat ex Sardinia	112.c				Cos. an. DCX.	470.b	Procos.	478.c
M. Cæcilius Metellus, Qu.	3.378.c				Cens.			3.13.b
M. Cæcilius Metellus, Qu.	3.409.a				Q. Cæcilius Metellus Nepos, Qu. prom.			3.106.c
Q. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	1.173.a				Tr. pl.	127.b	Æd. pl.	142.c
Æd. pl.	175.b				Præ.	156.b	Præ. prom.	162.c
Q. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.157.b				Cos. an. DCLV.			184.b
Tr. pl.	179.a	Æd. pl.	193.b		eius lex			ibid.
Æd. cur.	198.b	Cos. an. DCLVII.	207.a		Q. Cæcilius Metellus Nepos, Tr. pl.			3.321.c
Procos.	215.a	Diff.	212.b		Æd. cur.	198.b	Præ.	347.c
Q. Cæcilius Metellus, Qu. prom.	2.414.c				Cos. an. DCXCVI.			369.b
Tr. pl.	426.b	Æd. cur.	438.b		Procos.			384.b
Præ.	450.a	Tr. pl.	508.b		Q. Cæcilius Metellus, Quæst.			3.42.a
Q. Cæcilius Metellus, Æd. pl.	3.15.a				studiosus doctusque orator			ibid.
eius orationes	13.c	Præ.	27.b	30.b	postea Numidicus dictus est			ibid.
Propr.	49.b				Q. Cæcilius Metellus Pius, Qu. prom.			3.191.a
Q. Cæcilius Metellus, Tr. pl.	3.76.c				unde Pij nomen inditum			ibid.
Q. Cæcilius Metellus, Æd. cur.	3.90.c				Tr. pl.	214.b	Præ.	227.a
Q. Cæcilius Metellus, Præ.	3.114.c				Præ. prom.		232.a. 235.c	239.c
Q. Cæcilius Metellus, Cos. an. DCXLIV.	3.123.a				Propr.			244.a
Q. Cæcilius Metellus, Procos.	3.132.b				Procos.	245.a. 251.b. 284.b. 288.b. 291.c		
Q. Cæcilius Metellus, Procos. de Numidici, & Rege					297.c			
Inguirba	3.140.b				Cos. an. DCLXXIII.			269.a
Q. Cæcilius Metellus, Præ. prom.	3.223.a				Censur			319.a
Q. Cæcilius Metellus, Procos.	3.254.a				Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, Qu. urb.			3.324.c
Q. Cæcilius Metellus, Proci.	3.281.c				Tr. pl.	355.b	Æd. pl.	371.c
Q. Cæcilius Metellus Balearicus, Cos. an. DCXXX.					Præ.			388.a
3.49.c	cum Balearibus bellum incipit	ibid.			Cos. an. DCCI.			410.a
Procos.	66.a	In Balearibus colonias			Procos.			438.c
duxit	ibid.	triumphat	72.c		L. Cæcilius Rufus, Tr. pl.			3.340.c
eius Nummi triumphales			73.a		Æd. pleb.			354.a
filiorum Q. Macedonici natu maximus			72.c		Præ. urb.			369.c
Q. Cæcilius Q. f. Metell. Balear. Cens.	3.74.b				Prætor			384.c
L. Cæcilius Metellus Calvus, Qu. prom.	2.422.a				C. Cæcilius Rufus, Cos. an. DCLXIX.			3.545.b
Tr. pl.	435.c	Æd. pl.	446.c		Cu Cæcilius Simplex, Cos. quando			3.608.b
Præ.	454.a	Propr.	460.a		CACINA gens Consularis, sed sub Caesaribus. Cog-			
Qu. prom.	469.c	Cos. an. DCXI.	474.a		nomen etiam Cæcina gentis Luvineæ fuit.			
L. Cæcilius Metellus Calvus, Cens.	3.33.c				A. Cæcina Senerus, Procos. Masia			3.535.c
C. Cæcilius Metell. Caprarius, Proqu.	3.26.b				A. Cæcina, Leg. Germanici Cos.			3.542.a

<i>A. Cecina proditio in Vitellium</i>	3.608.c	<i>A. Casellius Bassus, Qu. & I. C. celebris</i>	3.77.b
<i>C. Cecina Largus, Cos. II. an. DCCXCIV.</i>	3.571.c	<i>Tr. pl.</i>	101.a
<i>Cecilius gentis Ceciliæ princeps ac genius</i>	3.16.c	<i>Præf.</i>	121.b
<i>Cecus Claudius fuisse gentis cognomen comperi.</i>		<i>Præf. pron.</i>	126.c. 131.a
<i>CADICIA gens plebeia, attamen Consularis, No-</i>		<i>Propr.</i>	132.b
<i>Quæ cognomen.</i>		<i>L. Casellius Bassus, Præf.</i>	3.330.a. 342.a
<i>C. Cadicius, Qu. mil.</i>	1.456.a	<i>L. Casellius Flannus, Tr. pl.</i>	3.467.c
<i>L. Cadicius, Tr. pl.</i>	1.112.c	<i>M. Casius, Qu. pron.</i>	3.243.b
<i>Æd.</i>	114.c	<i>Tr. pl.</i>	216.b
<i>II. Tr. pl.</i>	120.a	<i>Præf.</i>	299.c
<i>III. Tr. pl.</i>	122.b	<i>Casius Cordus, Procos. Cretam obtinuit</i>	3.550.b
<i>M. Cadicius, Tr. pl.</i>	1.122.b	<i>CÆSONIA gens Consularis, cognomeno Patii.</i>	3.567.c
<i>Q. Cadicius, Tr. pl.</i>	2.17.c	<i>Casonia, Caij Caligula Imp. uxor</i>	1.103.a
<i>Æd. pl.</i>	22.c	<i>Casone unde dicti</i>	ibid.
<i>Cos. an. CDXCVII.</i>	34.b	<i>Casone & Caij prænominum differentia</i>	ibid.
<i>Q. Cadicius Noctua, Qu. mil.</i>	1.381.a	<i>Caloninus gentis Calpurniæ cognomen, ut mox</i>	
<i>Q. Cadicius Noctua, Cos. an. CDLXIV.</i>	1.405.b	<i>apparere, ut Cæsonius Sullæ gentis.</i>	
<i>C. Capasius, Quæst.</i>	3.283.c	<i>M. Cæsonius, Quæst.</i>	3.297.b
<i>L. Capasius, Quæst.</i>	ibid.	<i>Æd. pl.</i>	312.b
<i>de M. & L. Capasio Quæstoribus Cicero in Bru-</i>		<i>C. Cæsonius Patrus, Cos. an. DCCXCIII.</i>	3.594.b
<i>to, & de Capario epist. ad Papirium lib. IX.</i>		<i>Procos. Armenia</i>	546.b
<i>epist. XXIII.</i>		<i>Calabria</i>	1.461.a. 469.a
<i>Cæpio gentis Setuiliæ cognomen, quam vise: item</i>		<i>in ea quarta provincia Quæstoria</i>	ibid.
<i>Rulæ & Fannæ fuit.</i>		<i>A. Calatinus Dictator, primum extra Italiam duxit</i>	
<i>Capo Crispinus, Qu. Grani Marcelli</i>	3.544.b	<i>exercitum</i>	2.50.c
<i>Q. Capionis infelix exitus</i>	3.133.b	<i>nihil memorabile in Sicilia gessit</i>	ibid.
<i>Caritum tabula, unde dicta</i>	ibid.c	<i>Calatinus Aulæ fuit gentis cognomen, quam ad.</i>	
<i>in Caritum tabula referre, gratia nota</i>	1.168.b	<i>A. Calatinus Nummus triumphalis</i>	2.33.b
<i>Carici agrum Rom. prædantur</i>	1.288.c	<i>Calca unde Trebelliorum fuerit cognomen</i>	1.214.a
<i>pacem petunt</i>	ibid.	<i>ut Caldis gentis Cæliæ.</i>	
<i>Cerulei fontis ara</i>	2.4.a	<i>Calais, Boreæ filius, a quo Cales oppidum</i>	1.327.a
<i>C. Casennius Philo, Quæst.</i>	3.444.c	<i>Calenorum origo</i>	1.327.a
<i>Cælar, Iulæ gentis patricia cognomen fuit, quam</i>		<i>Reipub. eorum potens ibid. numisma ibid.</i>	
<i>vise.</i>		<i>Caleni vici</i>	1.314.c
<i>C. Casar, prætor</i>	2.484.b	<i>iterum</i>	315.c
<i>C. Casar primus Monarcha quando natus</i>	3.179.a	<i>Caleni etiam cognomeno dicti, ne erret, Fufij.</i>	
<i>Census ordinem mutat</i>	1.169.a	<i>Cales oppidum scilicet capium</i>	1.325.c. 327.
<i>eius ambitio</i>	464.c	<i>Cales deducta colonia</i>	1.317.c
<i>Præf.</i>	3.321.b	<i>Calena provincia Quæstorum Italicum secundum</i>	
<i>avaritiam exhaust</i>	436.c	<i>1.467.b</i>	
<i>cur in plebe odium videris</i>	437.a	<i>eius fines</i>	ibid.c
<i>Dictator</i>	433.a	<i>Caleni Quæstoris provincia maritima</i>	1.468.b
<i>eius superba verba</i>	2.238.b	<i>Calenium vinum</i>	1.327.b
<i>eius Nummus</i>	401.c	<i>Cn. Calpidius, Tr. pl.</i>	3.270.c
<i>eius triumphus primus</i>	3.455.b	<i>M. Calpidius, Tr. pl.</i>	3.340.c
<i>secundus</i>	456.a	<i>Præf.</i>	371.c. & 384.c. 448.b
<i>tertius</i>	ibid.b	<i>Q. Calpidius, Qu. pron.</i>	3.155.a
<i>quartus</i>	ibid.	<i>Tr. pl.</i>	180.c. 233.b. 236.b
<i>C. Casar Germanicus, Cos. an. DCCXCIX.</i>	3.565.a	<i>Præf.</i>	276.a
<i>II. Cos. an. DCCXCI.</i>	566.c	<i>Procos.</i>	281.c
<i>eius natalis</i>	567.b	<i>Calpidius etiam Iulæ gentis cognomen, ut &</i>	
<i>III. Cos. an. DCCXCII.</i>	568.c	<i>Caligula Caij Casari: de quo Dueton. & Victor,</i>	
<i>Cetera vide in Germanicus Casar.</i>		<i>a calcamento militari, quod in castris natus esset,</i>	
<i>C. Casar Octavianus, Cos. an. DCCX.</i>	3.471.a	<i>cognomen tum esse sortitus.</i>	
<i>II. an. DCCXI.</i>	497.a	<i>C. Caligula Imp. tyrannidem inchoat</i>	3.566.b
<i>III. an. DCCXII.</i>	499.c	<i>Imp. crudelis fuit</i>	567.c
<i>IV. an. DCCXIII.</i>	501.a	<i>eius dictum</i>	ibid.c
<i>V. an. DCCXIV.</i>	502.a	<i>cur magistratu Consules moris</i>	567.b
<i>Imp. Casar Octavianus onat</i>	3.486.a	<i>Galliam expilat</i>	ibid.c
<i>Imp. Casar Octavianus de Pannoniis, Dalma-</i>		<i>uxor eius Casonia</i>	ibid.
<i>tiæ, & c. & iterum ex Macedonia, & tertio ex</i>		<i>Ptolemaum necat</i>	569.b
<i>Ægypto triumphat</i>	3.501.c	<i>onans ex Germania</i>	570.a
<i>honores ei decreti</i>	ibid.	<i>Cos. IV. an. DCCXCIII.</i>	ibid.b
<i>idem VI. Cos. an. DCCXV.</i>	504.a	<i>Callæicus Iulæ gentis plebeia cognomen fuit, ac</i>	
<i>Imp. Casar Octavianus Lustrum facit</i>	3.504.b	<i>Brutorum.</i>	
<i>vide Octavianus Casar.</i>		<i>Callimachus Poeta quando floruit</i>	2.13.c
<i>C. & L. Casarum interitus ubi</i>	3.533.a	<i>CALPURNIA gens, plebeia quidem, at Consularis,</i>	
<i>Tr. Casar, Procos. ex Illyrico triumphat</i>	3.541.a	<i>cognomina illi Alprenas, Bibulus, Flamma,</i>	
<i>III. Cos. an. DCCX.</i>	547.b	<i>Pilo: & in his Belletæ, Cæsoninus, & Frugi.</i>	
<i>IV. Cos. an. DCCXXIII.</i>	551.b	<i>Calpurnius Alprenas, Propr. Galatia</i>	3.605.c
<i>V. Cos. an. DCCXXIII.</i>	558.c	<i>L. Calpurnius Bestia, Tr. pl.</i>	3.321.c. 332.b
		<i>Æd. pl.</i>	362.b

<i>M. Calpurnius Bibulus, Prætor.</i>	3.330.8	<i>prætor dicti Licinij uem, Macriæ Metelli Calui</i>	
<i>Prætor. 342.4</i>	<i>Cos. an. DCXCIV. 351.6</i>	<i>salere cognomen.</i>	
<i>Prætor. 361.6</i>	<i>Cens. 386.6</i>	<i>Calpurnius Domitiorum, Sextiorum quoque &</i>	
<i>Procos. 419.6 428.4 440.6</i>		<i>Vetutorum.</i>	
<i>M. Calpurnius Flamma, Qu. prom.</i>	2.37.8	<i>Calpurnia autem Sellanorum cognomen.</i>	
<i>eius virtus militaris</i>	32.6	<i>CALVISIA gens Consularis, Sabinæ cognomēto clara.</i>	
<i>C. Calpurnius Piso, Qu. urb.</i>	2.58.6	<i>Calvisius Sabinus, Quæst.</i>	3.358.6
<i>Tr. pl. 67.6</i>	<i>Qu. prom. 128.4</i>	<i>Tr. pl. 398.6</i>	<i>Prætor. 412.4</i>
<i>Proqu. 134.6</i>	<i>Tr. pl. 157.4</i>	<i>Propr. 439.6</i>	
<i>Ad. pl. 171.6</i>	<i>Prætor. urb. 182.4</i>	<i>C. Calvisius Sabinus, Prætor.</i>	3.465.6
<i>Propr. Etruria 191.6 196.4</i>		<i>C. Calvisius Sabinus obtinuit sub Aug. Afri-</i>	
<i>C. Calpurnius Piso, Qu. prom.</i>	2.266.4	<i>cam</i>	3.476.6
<i>Proqu. 271.6</i>	<i>Tr. pl. 286.6</i>	<i>C. Calvisius Sabinus, Cos. an. DCCLIV.</i>	3.486.6
<i>C. Calpurnius Piso, Prætor. 2.303.6 de Lusitanis</i>		<i>C. Calvisius Sabinus, Procos.</i>	3.489.4
<i>triumphat 314.4</i>	<i>Cos. an. DLXXIII. 332.4</i>	<i>C. Calvisius Sabinus, Cos. an. DCCXLIX.</i>	3.528.6
<i>C. Calpurnius Piso, Qu. prom.</i>	2.449.6	<i>C. Calvisius Sabinus, Cos. an. DCCCLXIX.</i>	3.555.6
<i>Tr. pl. 469.4</i>	<i>Ad. pl. 484.6</i>	<i>Calpurnia, Latinæ gentis sui cognomen.</i>	
<i>Prætor. 500.6 503.6</i>		<i>Calpurnia mira</i>	3.143.6
<i>C. Calpurnius Piso, Prætor.</i>	3.131.6	<i>Calpurnia detesta</i>	2.27.6
<i>Tr. pl. 193.6</i>	<i>Qu. prom. 211.4</i>	<i>Camerinus & Cornutus Sulpiciæ gentis olim cog-</i>	
<i>Tr. pl. 236.6</i>	<i>Prætor. prom. 245.6</i>	<i>nomina, quam ad.</i>	
<i>Prætor. peregr. 275.6</i>	<i>Cos. an. DCCXCVI. 314.4</i>	<i>Camerinus</i>	1.25.4
<i>Cn. Calpurnius Piso, Ad. pl.</i>	2.418.4	<i>colonia eo deducta</i>	1.24.6
<i>Prætor. 471.6 476.4</i>	<i>Cos. an. DCCXIV. 487.6</i>	<i>Camerinum bellum</i>	1.24.6
<i>Cn. Calpurnius Piso, Tr. pl.</i>	3.349.4	<i>Cameria capta & diruta</i>	1.79.6
<i>Cn. Calpurnius Piso, Cos. an. DCCXXIX. 3.507.6</i>	<i>513.6</i>	<i>Camilli cognomen reperitur in Furijs & Quinijs.</i>	
<i>Cos. an. DCCXLVI. 526.4</i>	<i>Cos. an. DCCXLII. 511.4</i>	<i>M. Camillus inique damnatus</i>	1.223.6
<i>Procos. 546.6</i>		<i>triumphat</i>	1.226.4
<i>L. Calpurnius Piso, Tr. pl.</i>	2.414.4	<i>es Dictatorem continuatur</i>	ibid.6
<i>Qu. prom. 430.6</i>		<i>rogatio de transimigrando Veios ab eo anti-</i>	
<i>L. Calpurnius Piso, Prætor. prom.</i>	3.114.6	<i>quata</i>	ibid.
<i>L. Calpurnius Piso, Procos.</i>	3.270.4	<i>volunt eius</i>	1.246.6
<i>L. Calpurnius Piso, Cos. an. DCCXXXIX. 3.520.6</i>		<i>merita in patriam ingratam</i>	ibid.
<i>Procos. 523.6</i>	<i>Propr. 555.4</i>	<i>Vide Furiam gentem, cuius cognomen Camillus</i>	
<i>L. Calpurnius Piso, Cos. an. DCCCLXXIX. 3.551.6</i>		<i>& Cællipes.</i>	
<i>Procos. Africa 518.4</i>		<i>Campania landes</i>	1.311.6
<i>L. Calpurnius Piso, Cos. an. DCCCIX. 3.590.6</i>		<i>Campanorum insidia</i>	2.137.6 350.6
<i>Procos. Africa 3.611.4</i>		<i>Campani Romani se dedunt</i>	1.303.6
<i>M. Calpurnius Piso, Prætor.</i>	3.465.4	<i>Campanum cum Romanis bellum</i>	1.307.6
<i>Q. Calpurnius Piso, Qu. prom.</i>	2.444.4	<i>Campani agro multati</i>	1.312.4
<i>Tr. pl. 464.6</i>	<i>Ad. pl. 470.6</i>	<i>Campania civitas sine suffragio data</i>	1.327.6
<i>Prætor. 483.6 488.6</i>		<i>Campanorum defectio</i>	1.319.4
<i>Cos. an. DCCXIX. 505.6</i>		<i>Campana legionis rebellio</i>	1.431.6
<i>L. Calpurnius Piso Bestia, Quæst.</i>	3.11.6	<i>Campanus ager</i>	1.467.6 elocatus 2.192.6
<i>Bestia ductus non Bestia ibid. mores eius ibid.</i>		<i>Campani Martialis in monte Calio</i>	2.42.6
<i>Tr. pl. 70.6</i>	<i>rogatio eius de P. Popilio</i>	<i>Campano Regina</i>	3.115.6
<i>restituendo ibid. Prætor. 95.4 100.6</i>		<i>Candidi dicti cognomento Vetronij, & Audientij,</i>	
<i>Cos. an. DCCXIII. 117.4</i>		<i>quidam Canis cognomine.</i>	
<i>C. Calpurnius Piso Cæsonius, Qu. prom.</i>	3.112.4	<i>Canis erga dominum fides singularis</i>	3.556.6
<i>Tr. pl. 121.6</i>	<i>Prætor. prom. 157.4</i>	<i>CANDIDA Consularis gens, Cælli cognomento.</i>	
<i>L. Calpurnius Piso Cæsonius, Ad. pl.</i>	2.394.6	<i>M. Canidius Crassus, Quæst.</i>	3.368.6
<i>421.4</i>	<i>Prætor. 429.6</i>	<i>Proquæst.</i>	3.378.6
<i>Cos. an. DCCV. 2.439.6</i>	<i>Procos. 451.6</i>	<i>P. Canidius Crassus, Quæst. urb.</i>	3.413.6
<i>L. Calpurnius Piso Cæsonius, Quæst.</i>	3.28.6	<i>P. Canidius Crassus, Tr. pl.</i>	3.450.6
<i>Tr. pl. 54.6</i>	<i>Prætor. 90.6 93.6</i>	<i>P. Canidius Crassus, Cos. an. DCCIII. 3.484.6</i>	
<i>Cos. an. DCCII. 3.114.4</i>		<i>Proc. leg. 487.6</i>	<i>Procos. 500.6</i>
<i>L. Calpurnius Piso Cæsonius, Prætor. 3.338.6 350.4</i>		<i>Canenji clades incomparabilis</i>	2.139.4
<i>Cos. an. DCCXV. 359.4</i>	<i>Procos. 383.6</i>	<i>eius ridicula causa</i>	2.157.4
<i>C. Calpurnius Piso Frugi, Quæst.</i>	3.368.4	<i>CANINIA gens Consularis, Galli & Rebili cog-</i>	
<i>L. Calpurnius Piso Frugi, Prætor. prom. 2.438.6</i>		<i>nomini nr.</i>	
<i>Cos. an. DCCX. 3.3.6</i>		<i>C. Caninius Gallus, Cos. an. DCCLI. 3.530.6</i>	
<i>enr Frugi dictus</i>	ibid.	<i>C. Caninius Gallus, Quæst.</i>	3.543.4
<i>Quæst. 15.4</i>	<i>Cens. 73.6</i>	<i>L. Caninius Gallus, Tr. pl.</i>	3.582.6
<i>L. Calpurnius Piso Frugi, Tr. pl.</i>	3.87.4	<i>L. Caninius Gallus, Prætor.</i>	3.404.6
<i>Ad. pl. 100.6</i>	<i>Prætor. 129.4</i>	<i>L. Caninius Gallus, Prætor.</i>	3.414.6
<i>L. Calpurnius Piso Frugi, Ad. pl.</i>	3.295.6	<i>L. Caninius Gallus, Cos. an. DCCXVI. 3.480.6</i>	
<i>L. Calpurnius Piso Frugi, Tr. pl.</i>	2.447.6	<i>C. Caninius Rebilus, Tr. pl.</i>	2.535.4
<i>Ad. 463.6</i>	<i>Prætor. 483.6</i>	<i>Ad. pl. 353.6</i>	<i>Quæst. 3.458.6</i>
<i>Calui, gentis Cællij cognomen sui, vi & Capta-</i>		<i>Prætor. Sicil. 2.367.6</i>	<i>Tr. pl. 3.406.6</i>
			<i>Cos.</i>

- Cos. an. DCCII. 3.458.a
 C. Caninius Rebilus, Cos. pancarmm hor. rum. an-
 no DCCXII. 3.522.b. 608.c
 L. Caninius Rebilus, Quast. 2.358.a
 M. Caninius Rebilus, Tr. pl. 2.373.a
 T. Caninius Rebilus, Præf. 3.454.b
 Cantabricum bellum 3.311.c
 Cantabri & Astures perdomiti 3.312.c
 Canticones Saliorum & tripudia 2.3.a
 CANULEIA gens plebeia, Divitis cognomine.
 C. Canuleius, Tr. pl. 1.161.a
 lex eius de connubijs ibid.
 de Consulatu pleb. communicando lex ibid.
 C. Canuleius, Qu. prom. 3.153.a Tr. pl. 181.a
 L. Canuleius Dives, Tr. pl. 2.343.c & Ad. cur. 353.b
 L. Canuleius Dives, Præf. Hipp. 2.367.b
 M. Canuleius Dives, Qu. prom. 3.241.b
 M. Canuleius Dives, Tr. pl. 3.266.b
 Canus cognomen in Gellij reperias.
 C. Canutius, Quast. 3.283.c
 Ti. Canutius, Tr. pl. 3.468.c
 Capax in Vibia gente cognomen reperias, ut Capet
 in Flauj, Capella vero cognomen in Antulij
 & Felicibus.
 Capenates casi 1.217.c pax eis data 1.219.a
 Caper & agna tempestatibus immolabantur 2.41.a
 Capri in hieroglyphicis quid 2.151.b
 Capite censi 1.46.c
 ad militiam non admittuntur 2.166.a
 Capiti pulce reddi significatio 2.190.c
 Capitulum deceniter pexum, quid in statuis olim
 significauit 2.69.a
 Capitones varia gentes cognomento diti: puta Asi-
 ni, Ateij, Colluri, Egnatij, Ponticij, Flerenij,
 Oppij, Stilicij, Tullij, & Velleij.
 Capitolini verè cognominati Iulij, Manlij, Melij,
 Quinctij, & Seantini.
 Capitolium 1.52.a origo ibid.b
 unde dictum ibid.c
 Capitolium, arx Imperij Romani 2.80.c
 capiti prodione Tarpeia 1.24.a
 Capitolium a fernis & exilibus occupatū 1.126.b
 Capitolium obsessum 1.224.c
 VII. mensis quando obsessum 1.225.c
 quadrato saxo substructum 1.230.c
 Capitolijs ornamenta 1.391.a
 Capitolinorum Fastorum auctor incertus 1.12.a
 contextus ingeniosissimus 1.13.a
 Capitolina marmora auctori mēda detegit 1.340.a
 Capitolini cognomentum Manlij datum, & qui-
 bus eam dixerunt 1.211.a
 Cappadocia à Rom. aucta 3.54.a
 ob eam bellum inter Reges affines ibid.
 heredi filio Regis restituta ibid.b
 Capriatius Metellorum quorumdam agnomen.
 Caprotinæ Nona 1.166.a
 Captiui Romani immolati 1.282.b
 Captiuorum xviii. milia Romam deducta 2.35.c
 Captiuorū cōmutatio inter Romanos & Pannos 2.64.a
 Captiue Africa imago 2.144.c
 Captios cines redimere quando voluit Roma 2.150.c
 Captiui prælii Cannensis occiduntur ab Annibale
 2.161.c
 Captiuorum altera humanis cades 2.474.c
 Captiuorum Romanorum vindex Q. Fabius Labeo
 2.290.b
 Capua unde dicta 1.189.b 1.211.b
 Capuanis Praefectus & leges data 1.354.b
 Capua Pannos luxu enervat 2.159.c
 Capua à Cass. obsideretur 2.177.b
 Capua capta à Romanis 2.181.c
 Capua publicanis & atramentis attributa 2.191.c
 Capuana tabula exemplum 3.494.b
 Capuam colonia deducta 3.590.c
 Carapedo Popiliæ gentis putatur cognomen.
 Carbones cognomēto dicti quidā apud Actienij.
 Cariones & Tindi Papirij, plebeij 2.344.b
 Carbones fratres, populares ac sediciosi 2.501.b
 C. Carbo à L. Crasso oratore damnatus 3.80.c
 publicum eius iudicium 81.a
 eius seruis proditor, domino traditur ibid.c
 Carbo 3.80.c
 Carbochilus morbus, primum in Italia noster capie
 2.395.c
 Carcer primus Roma 1.40.b
 Carēs cognomento Roma appellati Oppij, Carfulent
 vero Stalij, & Carminates Secundi dicti.
 T. Carisius, Præf. 3.501.c Propr. Lusitan. 511.c
 Carmentis dea facies 3.45.b
 Carmina probrosa Anglij in Principem 3.506.b
 Carneadi ac Diogeni Stoici nec prator nec populus
 Romanus sapiens 2.425.c
 Carnas, ut diximus, Secundorum erat cognomen.
 Carolus Langius laudatus 2.210.a
 C. Carrinas, Cos. an. DCCX. 3.471.a
 C. Carrinas, Procos. sub Aug. 3.491.b
 Carseti colonia 1.373.c
 Carsetiam colonia libertinorum deducta 2.467.a
 Carthaginensium cum Romanis iudiciū 1.296.c
 Carthaginensium legato 1.303.a
 Carthaginenses fœdus cum Rom. violant 1.447.b
 Carthaginis porta obsignata 2.37.a
 Carthaginis noua capta præda 2.190.b
 Carthago noua Pannorum, capta in Hispan. 2.191.b
 Carthago, gigas Antani 2.241.c
 Carthago obsessa 2.446.a
 velle Bellum Punicum 1.11.111.
 Carthagin. Punica fide solenni stipendium 2.248.b
 Carthago versuta 1.453.a
 Carthaginis & Corinthi fatalis idem exitus 2.450.a
 Carthaginis bellum vltimum 2.437.b
 fidem & alium Reip. pectus quando fuit 2.433.b
 Carthago capta & excisa, qua DCC. anni steterat
 2.459.a
 Carthago Iunonia 3.64.b
 de colonia ad eam deducenda lex ibid.
 Carthaginem non restitendam Aruspices dicunt
 1.67.a
 Caruentana arx ab Aequis occupata 1.201.a
 à Romanis recepta 1.203.a
 ab Aequis recuperata ibid.b
 CARVILIA gens plebeia, at Consularis, Maximi
 cognomine & Ruge.
 C. Carilius Maximus, Qu. mil. 1.259.c
 C. Carilius Maximus, Qu. mil. 1.224.b
 Trib. pl. 2.101.c
 Sp. Carilius Maximus, Qu. mil. 1.371.b
 Cos. an. CDLX. 390.c
 de Samnitibus triumphas 398.c
 II. Cos. an. CDXXI. 445.b
 Sp. Carilius Maximus Qu. prom. 2.54.b
 primus duorum Roma fecit ibid.
 Proquest. 2.166.a
 Sp. Carilius Maximus Ruge, Tr. pl. 2.62.c
 Ad. pl. 82.c Præf. 92.b
 Cos. an. XIX. 95.b
 de Sardes triumphas 97.b
 Sp. Carilius Maximus Ruge, Cos. an. DXXV. 2.110.b
 L. & Sp.

L. & Sp. Carullius Maximus, fratres Quaestores prom. 2.117.c. Tr.pl. 2.178.c. Sp. Carullius Maximus, Proquaest. 2.163.b Tr.pl. 2.246.c	Q. Cassius Longinus, Prætor. urb. 3.298.c
Carus, cognomen datum Ebutiis, Aureliis, Lucetius & Metus, quas adire gentes.	Q. Cassius Longinus, Quaest. 3.400.b
Calea, ferule gentis cognomen extitit	Proqua. 422.b Tr.pl. 436.b
C. Cassia Tr.pl. 3.468.b	Q. Cassius Longinus, Proquaest. 3.415.c
Cassinum capium 2.169.c	Q. Cassius Longinus, Propr. 3.442.c
C. Cassius Schola, Quaest. 3.444.b	Prætor. 446.b. Prætor prom. 475.b
CASSIA, gens Coniuniaris, familia seu cognomina forma est Kalenorum, Longinorum, Ravillarum, Varorum, denique Vitellinorum.	Q. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.86.c Tr.pl. 99.b
Cassia gentis ornamentum lex tabularia 2.496.c	milium eius prænavigatio 44.b Ed.pl. 107.c
Cassia lex, vide Lex.	Q. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.344.c
C. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.313.b	Triu. pleb. 361.c Ed. 370.c Prætor. urb. 383.b
C. Cassius Longinus, Triu. pl. 2.169.c	Cos. an. DLXXXIX. 395.b
C. Cassius Longinus, Prætor. 2.350.c	Q. Cassius Longinus Tr.pl. 3.91.b
Cos. an. DLXXII. 306.b	Cassius Sabaco, Quaest. 3.37.a 43.a Tr.pl. 76.a
C. Cassius Cos expeditione temeraria 2.366.c	C. Cassius Varus, Qu.pr. 3.219.a
C. Cassius per tres Legatos ex S. Crenocentis 2.367.a	Tr.pl. 2.245.c 249.c Ed.pl. 3.266.c
Cassius et peditum et equitum 2.377.c	Pr. 4.285.b Cos. an. DCLXXX. 3.306.a
C. Cassius Longinus, Cenfor 2.429.a	Sp. Cassius Viscellinus, Cos. an. CCLII. 1.79.c
C. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.486.c	eius cæstoria ibid. de Sabina triumphat. 80.a
C. Cassius Longinus, Tr.pl. 2.504.b	Mag. Equitum 80.c. 11. Cos. an. CCLX. 80.c
C. Cassius Longinus, Ed.pl. 2.10.b	101.c. 111. Cos. an. CCLXXII. 101.a
Prætor. 24.a & 27.c	de Volsce & Hernici ibid. perduellionis
C. Cassius Longinus, Qu.pr. 3.120.a	rens 102. mors eius ibid.
Tr.pl. 147.c Prætor. 162.b 168.b	Castellodorus, Aurelia gentis sequiore seculo cognomen: ut M. Aurelius Castellodorus, Senator & scriptor historiæ ac Fastorum Consularium.
Cos. an. DCIVII. 193.b	Castellani triumphus 2.391.a
C. Cassius Longinus, Qu. 2.342.a Tr.pl. 382.b	Castor & Pollux, pileati 2.61.b
Quaest. 400.b. Tr.pl. 436.b Proqua. 409.c	Castor & Pollux Rom. in prælio apparent 1.87.a
416.b. Cos. an. DCXXIX. 3.43.b	in eorum honorem equitum transvectio ibid.
C. Cassius Longinus, Prætor. peregr. 3.464.b	Castor & Pollux in Nummis 1.452.c
Prætor. Prætor. 3.477.a	Castora ædificata 1.103.b
C. Cassius Longinus, Cos. an. DCCXXXII. 3.538.a	Castus in Antonis etiam cognomen fuit.
Proc. 50.c. p. ius Caesaris percussor 569.c	Cassius corona prima ex auro 1.87.b
Syriam occupavit 580.c	L. Cassius Patrus, Quaest. 3.422.a
L. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.204.c Tr.pl. 229.c	Carina, gentis Setigie cognomen, teste Sallustio, qui eius coniuratione descripsit, & Cicero depradicas.
L. Cassius Longinus, Qu.pr. 2.478.a	L. Carina annus quis 2.452.a
Tr.pl. 2.495.c Ed.pl. 308.a	L. Carina, Prætor 3.315.c
L. Cassius Longinus, Cos. an. DCCXXXII. 3.539.b	Ciculus, Quaest. 3.421.c
L. Cassius Longinus, Prætor. 3.14.a	C. Catimius Vestinus, Quaest. 3.485.c
tribunal eius Scipio ni reorum distans ibid.	Q. Catius, Qu.pr. 2.138.c Proqua. 142.c
eius Quæto, Cui bono? ibid.	Tr.pl. 175.b Ed.pl. 189.c
L. Cassius Longinus, Prætor. 3.19.c	Cato & Catulus eiusdæ originis cognomina 2.249.c
L. Cassius Longinus, Cos. an. DCCXXVI. 3.20.b	Catonum duplex propago in gente Porcia 3.36.c
L. Cassius Longinus, Cenfor 3.19.a	M. Catonis vita ex Corn. Nepote 2.220.b
L. Cassius Longinus, Quaest. 3.65.a	M. Cato senior nascitur 2.101.a eius virtutes 2.210.c
L. Cassius Longinus, Tr.pl. 3.100.a	frugalitas & abstinentia 251.a
Prætor. 117.c Qu.pr. 111.c Prætor. 117.c	non utitur, for & aduersarius 425.c
Prætor. prom. 121.c Qu.pr. 127.c	eius prima stipendia 220.a
Propr. 12.c Tr.pl. 131.b Cos. an. DCCXVI. 132.c. excludit 134.a	cccc opida cepit 271.b
L. Cassius Longinus, Tr.pl. 3.147.b	milibus virum argenti libram dat 271.b
L. Cassius Longinus, Tr.pl. 3.152.c	Magistrum minus, Quaestor factus 219.b
L. Cassius Longinus, Qu.pr. 3.164.c	eius a tam Quaestura 221.a
L. Cassius Longinus, Prætor. 3.179.a	eius oratio in Ser. Galbam 447.a
L. Cassius Longinus, Prætor. prom. 3.186.a	item de pecunia Antiochi 299.b
L. Cassius Longinus, Tr.pl. 3.190.c	in L. Quinctium Flaminium 310.c
L. Cassius Longinus, Ed.pl. 3.203.c	Rhodiæ impatiens est 184.c
Qu.pr. 3.204.b. Prætor. 3.213.a	corem virtutis Romana nonacula lingue sua quomodo discit 445.a
Prætor. prom. 3.217.c Procos. 3.221.a	eius de Carthagine enervanda opinio 420.c
Prop. 3.225.a	eius & aliquot Tribunorum plebis calumnias opprimuntur Scipiones fratres 298.c
L. Cassius Longinus, Tr.pl. 3.227.c	Censor sit, non blandè prensando, sed severe castigando 210.b
Qu.pr. 3.234.a Ed.pl. 3.242.c	313.c iconomachus est 311.b
Prætor. 280.b Quaest. 296.b	eius diltorium 446.a
L. Cassius Longinus, Quaest. 3.444.b Tr.pl. 449.a	reus sit ad populum 312.a
Q. Cassius, Prætor. 3.465.b	eius periturus habitus 290.c
	eius tenne funus. item M. Lepidi Pont. Max. 435. 437.a
	Plura in Porcia gente.
	Cato locutione beatus: distum 2.311.a
	Catonis cognomento dicti olim Roma Firmi, Hostilij, Vetti; postquam vero Poterij: quam gentem adito.

<i>Cestius Florns Iudeam obtinuit</i>	3.598.a	<i>Cinna autem Claudiorum, Corneliorum & Hel-</i>	
<i>C. Cestius Gallus Camerinus Syria obtinuit</i>	3.597.a	<i>midium</i>	
<i>Cethegi Cornelia sui gentis de multis cognomen.</i>		<i>Cinctus, allegorica significatio</i>	1.5.a
<i>C. Cethegi victoria</i>	2.245.b vide Cornelius.	<i>Cinctus</i>	1.5.b
<i>C. Cetroneus, Leg. Germanici Caf.</i>	3.542.a	<i>Cippus gentis Genutiz, Roma cognomen, al. Cipun.</i>	
<i>Chereas in Callis & Fannius vetus cognomen reperio.</i>		<i>Circus Flaminius in campo Martio</i>	2.136.b
<i>Chalcidensium querela de clasium Praefectus, &</i>		<i>Cisalpine Gallia nova provincia</i>	2.129.b
<i>modestum Senatui responsum</i>	2.369.c	<i>Cisimunia regio</i>	1.44.b
<i>Character libri viii. cur Ianus adultus</i>	2.75.c	<i>Cispia gens plebeia.</i>	
<i>Cherea, Caium Catigulū Imp. occidit</i>	3.569.c 570.c	<i>C. Cispus Lanus, Quaest.</i>	3.327.a
<i>L. Chilo inter primos iv. viros standi argenti</i>	2.97.b	<i>M. Cispus Lanus, Quaest.</i>	3.336.b Tr. pl. 373.b
<i>Chilo cognomen inuenias in gente Fabia, Magia, &</i>		<i>Cinai Rom. qui Vicos migrarunt, in urbem reuocati</i>	1.229.a
<i>Vetia, Chiorus autem in Pompeis.</i>		<i>Cinai qui à militia immunes</i>	1.31.b
<i>Charades insula Baliares</i>	3.73.c	<i>Ciuita & Ciuitis Roma cognomina, hoc Iuliorum,</i>	
<i>CHRISTVS IESVS quādo natus quibusdam</i>	3.529.c	<i>illud Pompeianorum.</i>	
<i>aliis an. dccciii. N. C.</i>	3.532.a	<i>Cinica corona querna</i>	1.60.b 87.b
<i>idem quando passus, varia sententia</i>	3.557.b	<i>Cinilis sanguinis prima scaturigine</i>	3.6.a
<i>Chytogonus, Corneliæ etiam gentis cognomen.</i>		<i>Cinilium bellorum prima semina à Gracchiis</i>	3.67.c
<i>CICEREA plebeia gens.</i>		<i>Cinilis belli miseria</i>	3.144.a
<i>C. Cicereus. Quaest. prom.</i>	2.316.b	<i>Cinilis ira similis</i>	1.247.c
<i>Proquest. 318.b 316.b Trib. pl. 341.b</i>		<i>Cinnum Rom. ins</i>	1.150.a
<i>eius laudata verecundia</i>	357.a	<i>Cinnum numerus</i>	1.222.b 2.67. 374. 395. 445. c
<i>Prat. Sardinia 350.a Prat. ex Corsica 366.a</i>		<i>minutus est propter naufragia & clades</i>	2.54.b
<i>Cicetonis cognomen non Tullius mox, sed &</i>		<i>Cylindrus in vertice lani quid</i>	2.79.a
<i>Claudius fuit.</i>		<i>Cyprus Provincia facta</i>	3.377.c
<i>M. Tullius Cicero in Asiam quando profectus</i>		<i>Cyrnus Hercules filius</i>	2.106.b
<i>3.286.c</i>		<i>Clades magna</i>	3.41.b 146.b
<i>Proquest. 301.c Edilitatem petio</i>	3.311.a	<i>ad Alliam</i>	1.224.c
<i>Edilis</i>	312.b	<i>ad lacum Trasimenum</i>	2.153.c
<i>ambit Consulatum</i>	317.a	<i>è rostris publicata</i>	156.a
<i>C. Cornelium defendit ibid. item</i>	318.b	<i>Romanorum Cannensis</i>	2.159.a
<i>Cos. an. dccc.</i>	319.b	<i>in Hernico</i>	1.122.a
<i>eius orationes Consulares</i>	ibid.	<i>ad Herdoneam</i>	2.191.a
<i>lex de ambitu</i>	320.c	<i>in Sicilia per fugitivos</i>	2.500.a
<i>insinrandum prestare cogitur</i>	330.c	<i>Dies cladibus insignes notati</i>	1.228.c
<i>eius Magistratus legitimus</i>	334.c	<i>Clarigare, quid</i>	1.21.b
<i>in exilium mittitur</i>	359.b	<i>Clari cognomen reperio in Eruciis & Septiliis,</i>	
<i>ab exilio reuertitur</i>	369.c	<i>Claslicus vero in Cæciliis.</i>	
<i>eius Dialogi de oratore quando habiti</i>	290.c	<i>Classici</i>	1.46.b
<i>locus in Vatinius</i>	316.a	<i>infra classem ibid.</i>	
<i>in C. Erucium scemma duplex</i>	2.485.b	<i>secunda classis. iii. iv. v. vi.</i>	ibid.
<i>eius de Iulio Casare percussio sententia</i>	3.473.b	<i>sexta classis diuisio</i>	ibid.
<i>proscriptus a Casare Uelluniano</i>	474.a	<i>Classium in Comitibus ordo</i>	1.47.a
<i>Q. Tullius Cicero periclitatur</i>	3.373.b	<i>Classis nona</i>	285.b
<i>Ciconius Varro, Cos. designatus an. dcccxx. 3.604.a</i>		<i>Antiochi Rhodani opprimis</i>	2.287.c
<i>Cicutini in gente Vetutia cognomentum reperias.</i>		<i>Antiochi Rhodani missi</i>	1.57.b
<i>Cilices piraticam exercent</i>	3.157.b	<i>CD. nanum 63.c. Romana nanum LX.</i>	2.44.b
<i>Cilones unde Roma dicta</i>	3.582.b	<i>primatum Romana pergit in Africam</i>	53.b
<i>C. Cilius Macenas prom. Reclor</i>	3.500.b	<i>Romana cc. quinquerecentum 63.b. cl. longa-</i>	
<i>Leg. Casari</i>	ibid.	<i>rum nanum 2.169.b lxx. nanum ad Sicilia re-</i>	
<i>praefuit urbi & Italia</i>	ibid.	<i>celam 195.b. ad Hellepontum 287.b ad ciuitate</i>	
<i>rebellantem Lepidi iii. viri filium oppressit ibid.</i>		<i>ore maritima 329.b ad Illyrici praesidium 370.a</i>	
<i>Cimbriorum situs</i>	3.172.c	<i>subsidiaria Gracia</i>	2.277.a
<i>Cimbri victores in Hispaniam pergunt</i>	3.151.b	<i>Classium trium expeditio contra Philippum</i>	2.252.b
<i>visti 166.c in Italiam irrumpunt</i>	166.b	<i>Classis armatura</i>	2.372.c
<i>Cimbri viti</i>	ibid.	<i>Classis supplementum</i>	2.377.a
<i>Cimbricum scutum</i>	1.277.b	<i>Claudia gens plebeia</i>	1.293.c
<i>Cimber, cognomen hoc reperire est in Anniis, Gabi-</i>		<i>fuit & patricia. Familias recenset</i>	
<i>nus, & Tullius: quas gentes consulito.</i>		<i>Asellius Cæcus, Canina, Caudex, Centho, Ci-</i>	
<i>Cimnia filia</i>	1.368.a	<i>cero, Crassinus Regillensis, Sabinus, Flamini-</i>	
<i>CINCIA gens plebeia.</i>		<i>nus, Glicia, Hortator, Macer, Marcellus, Mar-</i>	
<i>L. Cincius historia scriptor</i>	2.142.a	<i>cellinus, Crassi, Aternius, Nero, Pulcher,</i>	
<i>L. Cincius Alimentus, Qu. prom.</i>	2.142.a	<i>Vnimanus.</i>	
<i>Tr. pl. 171.c Aedil. pl.</i>	178.b	<i>Clandia Appij Caci F. ob petulantiam votum publicè</i>	
<i>Prat. 189.b Propr.</i>	196.a 201.a	<i>damnata</i>	2.17.b
<i>M. Cincius Alimentus, Qu. pr.</i>	2.194.c	<i>Clandij cognomen in Aureliis occurrit, Claudiani</i>	
<i>Proqn. 201.b Tr. pl. 218.c Aed. pl. 229.b</i>		<i>vero in Claudia reperias gente.</i>	
<i>Cincinnatus, Quindus fuit gentis, nec non &</i>		<i>Clandia tribus</i>	1.363.a
<i>Swillix agnomen.</i>		<i>Clandia aqua in urbem indulta</i>	1.362.b.c
		<i>Clandiana templa unde dicta</i>	3.180.b
		<i>Cland-</i>	

<i>Claudianus poeta de rapin Proserpina varijs locis</i>		<i>Tr.pl.</i>	150.c	<i>Aed.pl.</i>	165.c
<i>vitatus in Enna nomine</i>	2.10.b				175.b
<i>Ap.Claudius, Præf.</i>	3.446.b				205.b
<i>Ap.Claudius, Procos.</i>	3.449.c				
<i>L.Claudius Asellus, Qu.pr.</i>	2.316.b				
<i>Progn.</i>	328.b	<i>Trib.pl.</i>	343.c		
<i>Præf. Sicilia</i>	357.b				
<i>Ti.Claudius Asellus, Qu. prom.</i>	2.176.a				
<i>Progn.</i>	180.c	<i>Tr.pl.</i>	194.a		
<i>Præf.</i>	199.a	107.c	<i>Aed.pl.</i>	213.b	
<i>Ti.Claudius Asellus, Qu.pr.</i>	2.469.b				
<i>Tr.pl.</i>	489.b	<i>Aed.pl.</i>	500.b		
<i>Præf.</i>	3.10.a				
<i>Ap.Claudij Caci genealogia</i>	3.21.a				
<i>Ap.Claudius Cacus, Quæst.mil.</i>	1.355.a				
<i>Aed.cnr.</i>	358.a				
<i>11. Aed.cnr.</i>	360.c				
<i>funebres sumptus coarctatis</i>	ibid.				
<i>Censor</i>	362.b				
<i>cnr Cæcus dictus</i>	ibid.				
<i>Cos.an.CDLXVII.</i>	371.a				
<i>Præf.</i>	375.c				
<i>11. Cos.an.CDLVII.</i>	390.b				
<i>adrem Bellona venit</i>	ibid.				
<i>eius Prætoris 11.in Samnium expeditio</i>	392.c				
<i>Diff.</i>	400.a				
<i>C.Claudius Canina Præf.</i>	1.409.c				
<i>Cos.an.CDLXVIII.</i>	412.b				
<i>11. Cos.an.CDLXXX.</i>	443.c				
<i>de Lucanus, Samnitibus, Bruttisque triumphat</i>					
<i>Quirinal.445.a</i>					
<i>eius cognomen ubique vittatum</i>	412.b				
<i>Ap.Claudius Candex, Cos.an.CDLXXXIX.</i>	2.13.b				
<i>Censor</i>	28.c				
<i>Ap.Claudius Centho, Qu. prom.</i>	2.313.b				
<i>Aed.cnr.</i>	2.339.b	<i>Præf.</i>	2.353.a		
<i>Propr. Hisp.citer.</i>	2.358.c				
<i>onans ex Celtiberia</i>	2.359.a				
<i>Qu.pr.</i>	452.a				
<i>C.Claudius Centho, Qu.pr.</i>	2.46.c				
<i>eius Nummi ibid.</i>	<i>Aed.cnr.</i>	57.c			
<i>Cos.an.DXIII.</i>	70.c	<i>Censor</i>	119.a		
<i>Qu.pr.</i>	313.b	<i>Diff.</i>	174.a		
<i>C.Claudius Cicero, Aed.</i>	1.156.c				
<i>Tr.pl.</i>	135.c	<i>11.Tr.pl.</i>	158.a		
<i>111.Tr.pl.</i>	161.b	<i>14.Tr.pl.</i>	170.b		
<i>M.Claudius Cicero, Aed.</i>	1.133.a	<i>Tr.pl.</i>	1.135.c		
<i>11.Tr.pl.</i>	1.158.a	<i>111.Tr.pl.</i>	1.159.c		
<i>Ap.Claudius Crassinus, Cos.an.CCCII.</i>	1.138.b				
<i>Ap.Claudius Crassinus, x.vir</i>	1.145.a				
<i>uerum</i>	153.c	<i>teritum</i>	154.c		
<i>abdicare cogitur</i>	ibid.				
<i>Ap.Claud. Crassius Regil, Quæst.</i>	1.183.a				
<i>Trib.mil.</i>	187.c				
<i>Ap.Claudius Crass. Tr.mil.</i>	1.109.a				
<i>Ap.Claudius Crass. Sabin. Regil. Aed.cnr.</i>	1.273.b				
<i>Ap.Claudius Crass. Sabin. Regillensis, Diff.</i>	1.275.c				
<i>victoria eius de Hermis</i>	1.276.a				
<i>C.Claudius Crass. Regillensis, Quæst.mil.</i>	1.287.a				
<i>Ap.Claudius Crassus, Quæst.mil.</i>	1.436.b				
<i>Præf.</i>	1.449.a	<i>Cos.an.CDXIO</i>	454.c		
<i>triumphat</i>	456.b				
<i>C.Claudius Crass. Regil. Diff.</i>	1.296.c				
<i>Aed.cnr.</i>	309.c	<i>11. Diff.</i>	325.b		
<i>Fl.Claudius Evangelus C.V. Apolloni adrem procu-</i>					
<i>rat.</i>	2.338.b				
<i>M.Claudius Flaminius, Qu.pr.</i>	2.358.b				
<i>Trib.pl.</i>	375.b	<i>Præf.</i>	391.c		
<i>Q.Claudius Flaminius, Qu. prom.</i>	2.124.c				
<i>Tr.pl.</i>	150.c	<i>Aed.pl.</i>	165.c		
<i>Præf.</i>					
<i>Præf. Tarent.</i>					
<i>Q.Claudius Flaminius, Præf.</i>	3.353.b				
<i>M.Claudius Glia, Qu. prom.</i>	2.55.b				
<i>Tr.pl.</i>	65.a	<i>eius miserabilis exitus</i>	91.a		
<i>C.Claudius Horator, Quæst.mil.</i>	293.c				
<i>mag.Eq.</i>	323.b				
<i>Clodius Macer Africam & Numidiā rexit</i>	3.603.a				
<i>M.Claudius Marcellinus, Qu.pr.</i>	2.274.b				
<i>Tr.pl.</i>	295.b	<i>Præf.</i>	306.b		
<i>Propr.Gall.</i>	2.313.c				
<i>C.Claudius Marcellus, Qu. prom.</i>	3.119.c				
<i>C.Claudius Marcellus, Qu.pr.</i>	3.129.a				
<i>Trib.pl.</i>	243.a	245.c	250.a	<i>Præf.</i>	270.a
<i>Procos.</i>	281.c	<i>Propr.</i>	284.b		
<i>C.Claudius Marcellus, Quæst.</i>	3.325.a				
<i>C.Claudius Marcellus, Trib.pl.</i>	3.365.a				
<i>Aed.pl.</i>	381.a	396.c	<i>Præf.</i>	404.b	414.b
<i>Cos.an.DCCIII.</i>	3.422.c	<i>& an.DCCIV.</i>	432.a		
<i>C.Claudius Marcellus, Præf.</i>	3.412.a				
<i>C.Claudius Marcellus, Procos. prom.</i>	3.445.b				
<i>M.Claudius Marcellus, Quæst.mil.</i>	1.302.b				
<i>Cos.an.CDXXII.</i>	1.333.b	<i>Diff.</i>	338.c		
<i>Quæst.mil.</i>			383.a		
<i>M.Claudius Marcellus, Præf.</i>	1.403.0				
<i>Cos.an.CDLXVI.</i>	408.a				
<i>M.Claudius Marcellus, Qu. prom.</i>	2.15.a				
<i>Tr.pl.</i>	27.c	<i>Aed.pl.</i>	34.c		
<i>M.Claudius Marcellus, Qu. prom.</i>	2.99.c				
<i>M.Claudius Marcellus, Tr.pl.</i>	2.111.b				
<i>Præf.</i>	122.a	<i>Cos.an.CXXI.</i>	126.a		
<i>de Gallis, Insubrib. & Germanis</i>	128.b		129.130.		
<i>Tr.pl.</i>	141.b	<i>Prætor</i>	160.c	<i>Aed.pl.</i>	116.b
<i>11. Cos.an.DXXXVIII.</i>	163.c	<i>Procos.Campan.</i>	168.c		
<i>167.c</i>	111. Cos.an.DXXXIX.		180.a		
<i>Procos.</i>	176.b	<i>Procos.Sicil.</i>	186.b		
<i>184.c</i>	11. & 111. Procos de Syracusanis		187.a		
<i>Cos.IV.an.DXLIII.</i>			188.b		
<i>eius clementia</i>	ibid.c	<i>Cos.IV.opidacepis</i>	195.a		
<i>Qu. prom.</i>	194.c	<i>Procos. Apulia</i>	197.a		
<i>V. Cos.an.DXLV.</i>			2.218.c		
<i>M.Claudius Marcellus, Tr.pl.</i>	2.218.c				
<i>Aed.cnr.</i>	243.b	<i>Præf. Sicilia</i>	250.c		
<i>Cos.an.DLVII.</i>			258.b		
<i>de Comensibus & Insubribus Cos. triumphat</i>	263.a				
<i>M.Claudius Marcellus, Tr.pl.</i>	2.277.c				
<i>Aed.pl.</i>	286.a	<i>Censor</i>	289.b		
<i>Præf.vrb.</i>			294.b		
<i>Cos.an.DLXX.</i>	314.b	<i>Progn.</i>	332.b		
<i>Qu. prom.</i>			327.b		
<i>Procos.Gallie</i>			328.a		
<i>M.Claudius Marcellus, Tr.pl.</i>	2.346.c				
<i>Qu. prom.</i>	350.b				
<i>Aed. pleb.</i>	360.b				
<i>Præf. Hisp.</i>	375.a	<i>Aed.cnr.</i>	381.a		
<i>Propr.</i>			382.c		
<i>Cos.an.DLXXXVII.</i>			388.b		
<i>de Gallis, &c. triumphat</i>			390.b		
<i>Præf.</i>			396.c		
<i>11. Cos.an.DXCVIII.</i>			425.a		
<i>11. Cos. triumphat</i>			427.c		
<i>111. Cos.an.DCI.</i>	444.b	<i>Procos.</i>	440.b		
<i>M.Claudius Marcellus, Quæst.vrb.</i>	2.448.a				
<i>Aed.pl.</i>	480.c	<i>Tr.pl.</i>	469.a	<i>Præf.</i>	492.b
<i>M.Claudius Marcellus, Tr.pl.</i>	3.141.a				
<i>Præf.</i>	179.a	<i>Qu.pr.</i>	181.c	<i>Præf. prom.</i>	186.a
<i>Tr.pl.</i>	204.a	<i>Aed.pl.</i>	218.a		
					M. Clau-

M. Claudius Marcellus Prætor.	3.231.c	Ap. Claudius x. viri scelus	1.155.b
Qu. pr. 234.a 241.b	Prætor. prom. 235.c	mors eiusdem	156.a
Prætor. prom. 240.a	Propr. 244.a	Ap. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.127.c
Æd. pl. 256.c		Pulcher } Proquest. 134.c	Æd. pl. 2.156.b
M. Claudius Marcellus, Tr. pl.	3.355.c	& Centho }	
Æd. cur. 380.b	Prætor. 396.a	Prætor. 165.a	Cos. an. DLII. 176.b
Tr. pl. 398.a	Prætor. 407.c	Procos. Campania	684.b. 186.a
Æd. cur. 412.a	Cos. an. DCCII. 416.a	Qu. urb.	194.b
M. Claudius Marcellus sororus Aug. F. Ædilis		Ap. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.270.a
cur. 3.513.a	moritur 514.c	Æd. cur. 290.a	Cos. an. DLXVIII. 2.306.a
Claudius Marcellus, Propr. Macedonia	3.520.a	Ap. Claudius Pulcher, Æd. cur.	2.446.c
C. Claudius Marcellus Æterninus, Tr. pl.	3.340.c	Prætor. 454.a	Cos. an. DCX. 470.b
M. Claudius Marcellus Æterninus, Quæst.	3.447.c	Procos. 491.b	
Cos. an. DCCXXXI. 2.513.b		triumphat. 473.c	Censor 499
M. Claudius Marcellus Otaciliannus, Quæst. pr.		Ap. Claudius Pulcher, Pr.	3.281.c
2.113.a		Intrex 287.b	Procos. 288.c 291.c
Ap. Claudius Nero, Qu. pr.	2.230.c	Prætor. 294.a	
Prætor. 264.b		Ap. Claudius Pulcher, Qu. pr.	3.101.c
C. Claudius Nero, App. Cæci pronepos, Qu. pr.		Æd. cur. 121.c	Prætor. 134.c
2.157.c	Prætor. 178.a	Prætor. prom. 142.b	Qu. pr. 191.c
Propr. 185.b	Cos. an. DXLVI. 201.c	Ap. Claudius Pulcher, Æd. cur.	3.213.c
eius expeditiones	202.b	Prætor. 227.a	232.a Qu. urb. 233.b
triumphat. de Pœnis	206.a	Qu. pr. 241.a	254.a Æd. cur. 266.b
eius laudat. modestia	ibid. b	Cos. an. DCLXXIV. 275.a	Procos. 297.c
Qu. pr. 295.c	Prætor. 330.a	Ap. Claudius Pulcher, Prætor.	3.370.b
C. Claudius Nero, Qu. pr.	3.229.a	Prætor. Sardinia	384.b
Æd. cur. 245.b	270.c	Cos. an. DCCXIX. 393.a	Proc. 407.b 414.a
Pr. pr. 276.c	Procos. 281.c	Censor	423.b
M. Claudius Nero, Prætor.	3.270.a	App. Claudius Pulcher dno Quæstores	3.444.b
Nero Claudius Nero, II. Cos. an. DCCXL.	3.521.b	Ap. Claudius Pulcher, Cos. an. DCCXV.	3.488.b
P. Claudius Nero, Qu. pr.	2.62.a	C. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.300.c
Ti. Claudius Nero, Qu. pr.	2.51.c	184.a	
Tib. Claudius Nero, Æd. cur.	2.207.c	Prætor. 333.c	Cos. an. DLXXVI. 345.a
Prætor. 218.b	Cos. an. DLI. 227.b	de Laguribus triumphat	348.c
Æd. cur. 334.a	Proc. 347.c	à suis non agnoscitur	ibid.
Ti. Claudius Nero, Quæst. pr.	2.207.c	eius expeditiones	345.b
Ti. Claudius Nero, Prætor.	3.338.c	victoria de Isthis	ibid.
342.b	350.a	Proc. Gallie 351.a	Censor 371.a
Procos. 2.351.a		C. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.473.a
Ti. Claudius Nero, Qu. pr.	2.354.b	Æd. cur. 496.b	Prætor. 505.b
Ti. Claudius Nero, Prætor.	2.383.c	Prætor. prom.	508.a
Ti. Claudius Nero, Quæst.	3.448.a	C. Claudius Pulcher, Qu. pr.	3.154.c
Ti. Claudius Nero, pater Tib. Augusti, Prætor		Æd. cur. 180.a	Qu. pr. 187.c 191.b
3.483.b		Prætor. 193.a	197.c eius lex
Ti. Claudius Nero, qui post Imp. Quæstor fuit		Propr. 205.b	Æd. cur. 208.b
3.515.b	Prætor. sub Augusto 519.c	Cos. an. DCLXI. 211.a	
Comatam rex. Galliam	520.b	M. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.111.c
Cos. an. DCCXI. 521.b		P. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.23.b
Procos. Illyricum obtinuit	523.a	Æd. cur. 36.a	Prætor. 44.c
II. Cos. an. DCCXLVI. 526.a		Cos. an. DIV. 49.c	eius protervia
Ti. Claudius Nero, Iuliam à M. Agrippa relictam		rem facit ut damnationem effugerit	50.b
duxit 3.523.b		P. Claudius Pulcher, Qu. pr.	2.265.c
omnis de Dalmatis & Pannonijs	525.a	Æd. cur. 285.c	Prætor. peregr. 294.c
sterim de Germanis	527.a	Cos. an. DLVIII. 306.a	
Tib. Claudius Cæsar Aug. V.	1.169.b	C. Clodius Pulcher, Æd. cur.	3.348.a
eius annus natalis	3.524.b	Prætor. 379.a	391.b Propr. 399.b
eius nuptia illicita cum Agrippina	1.29.a	3.581.a	
Imp. à Prætorianis creatur	3.570.c	apud Ciceronem Trib. plebis seditionis	3.471.c
qua initio Imperij gesserit	571.a	P. Clodius Pulcher, Quæst.	3.432.b
II. Cos. an. DCLXIV. 571.c		qualis fuerit	ibid.
III. suis Cos. 3.572.a	573.a	Tr. pl. 362.c	eius leges
Britannos superat	573.b	triumphat. 574.b	ibid. & 363.
IV. Cos. an. DCCXCIX. 576.	577.b	Æd. cur. 380.b	collegia auxit
Mag. x. unum	ibid. b	eius uxores	579.a
V. Cos. an. DCCCIII. 584.b	moritur 587.b	à patricio plebeius, ut Trib. pl. fieret, & Ciceroni	noceres
Tib. Claudius Lib. liberrus	3.560.c	violatis Bonæ Deæ sacris accusatur	3.338.c
Ti. Claudius Felix Lib. Indam obtinuit.	3.582.b	Ap. Claudius Sabinus Regill. Cos. an. CCLVIII. 1.87.c	
apud hunc S. PAVLVS causam duxit	Act. 24.	Ap. Claudius M. f. Sabinus Regillensis, Quæstor	1.104.b
ibid.		Cos. an. CCLXXXII. 115.c	
Nero Claudius Nero, II. Cos. an. DCCCIX. 3.590.c		aspera eius militaris disciplina	ibid.
legi ab eo lata	ibid.	Quæstor 123.c	maiestatis reus
		mors eius & funus	ibid.
		C. Clau-	

<i>C. Claudius Subinus Regillensis, Quaest.</i>	1.116.b	<i>P. Calius Calvus, Qu. pr.</i>	3.246.0
<i>Cos. an. cccxciii.</i>	226.b	<i>Trib. pl.</i>	277.a
<i>Claudius Unimanns, Qu. prou.</i>	2.421.c	<i>Prat. urb.</i>	Aed. pl. 295.b
<i>Tr. pl.</i>	435.c	<i>Prat. urb.</i>	305.a
<i>Prat.</i>	446.c	<i>M. Calius Rufus, Quaest. urb.</i>	3.371.b
<i>Claus figendi religio antiquissima apud Romanos</i>	454.a	<i>Tr. pl.</i>	413.a
2.17.c	1.274.c	<i>Prat.</i>	Aed. cur. 425.a
<i>Clementes cognomento dicti Attij, Attij, Claudij,</i>		<i>Calius Subinus, Cos. sufficiens.</i>	441.c
<i>Flauij, & Terentij.</i>		<i>M. Calius Vicinianus, Tr. pl.</i>	3.607.b
<i>Clementia victoris hostium animos expugnat.</i>		<i>Aed. pl.</i>	3.406.b
2.196.b		435.c	Quaest. 308.b
<i>Cleopatra M. Antonius deperit</i>	3.491.b	<i>Calimontani cognomen tulere Virginij.</i>	
<i>Cleptia cognomento dicti etiam Genuij.</i>		<i>Cognomen in praenomen aliquando vertit</i>	3.523.c
<i>Cientes qui</i>	1.15.c	<i>Colores domestica Praetorum</i>	1.267.a
<i>Cloacina</i>	1.15.c	<i>Collegia urbana multitudinis cur instituta</i>	1.31.c
<i>Cloacius cognomentum in Vertiis repperi.</i>		<i>eorum sodalitates, conuentus, & sacra</i>	32.c
<i>CLOELIA gens, Siculi cognomento.</i>		<i>Collegia sponte exorta S. C. iudicata</i>	ibid.
<i>Clelia virgo</i>	1.73.c	<i>Collegiorum legitimorum iura</i>	33.a
<i>Clælius Volcorum dux in triumphum ductus</i>		<i>Collega Mag. stratum auferentes annum non super-</i>	
1.169.c		<i>nixere</i>	170.6
<i>P. Clælius Siculus, Quaest. mil.</i>	1.235.c	<i>Collotiana tabula fragmentum</i>	3.458.b
<i>Trib. mil.</i>	241.c	<i>Colo cognomen lunæ genitrix fuit, ut & Colu-</i>	
<i>Qu. pr.</i>	350.c	<i>mella</i>	
<i>Q. Clælius Siculus, Quaest.</i>	1.74.a	<i>Colonia</i>	1.20.a
<i>Cos. an. cccv.</i>	85.c	<i>Coloniæ origo & finis</i>	1.421.c
<i>Q. Clælius Siculus, Quaest. mil.</i>	1.236.c	<i>de Colonia deducendus lex</i>	3.62.a
<i>T. Clælius Siculus, Trib. mil.</i>	1.161.c	<i>de Colonia deducendus S. C.</i>	1.25.c
<i>Qu. pr.</i>	2.55.a	<i>Colonia sub Romulo ducta</i>	1.20.b
<i>pro Clusini obsessis legati missi</i>	1.223.c	<i>Colonia deducta</i>	11360.b 373.a 444.b 2.315.a
<i>Clusini casti</i>	1.394.a	345.c	
<i>Cluvia gens Consularis, Rufi & Saxulæ cogno-</i>		<i>Colonia Ariminum & Bononiam deducta</i>	1.455.a
<i>mento.</i>		<i>Colonia Aurunca, Sueffa, Satricula</i>	1.349.c
<i>M. Cluvius Rufus, Quaest.</i>	3.343.b	<i>Colonia in Balearibus</i>	3.06.a
<i>Cos. an. dccxcvii.</i>	575.b	<i>Colonia sacra Bononia</i>	2.258.b
<i>Procos. Hisp.</i>	604.c	<i>varie Colonia in agro Reiorum</i>	ibid.
<i>C. Cluvius Saxula, Qu. pr.</i>	2.305.b	<i>Colonia in Campania quinque</i>	2.255.b
<i>Tr. pl.</i>	331.b	<i>Colonia Nepes</i>	1.206.a
<i>Prat. perreg.</i>	360.a	<i>Colonia deducte Placentiam & Cremonam</i>	2.149.b
<i>Sp. Cluvius Saxula, Qu. pr.</i>	2.327.c	<i>Colonia Venusiam deducenda</i>	2.199.c
<i>Proq. 332.b</i>	346.c	<i>Colonia militiam naualem deterrantes otio</i>	2.28.a
<i>Prat. Sard.</i>	364.a	<i>Coloniæ, qua auxilia negauerunt, pœna</i>	2.217.a
<i>Coccia gens Consularis, Neræ cognomento.</i>		<i>M. Colonius Quaest.</i>	3.444.c
<i>M. Coccia Nerua, Proq. M. Ant. 111. viri</i>	3.483.c	<i>Colossus Iouis in Capitolio</i>	1.398.c
<i>Cos. an. dccxvii.</i>	490.c	<i>Columna rostrata C. Duilij imago</i>	2.21.a
<i>Cos. an. dccclxxiv.</i>	552.b	<i>eius inscriptio</i>	26.a b
<i>Cos. an. dccxcii.</i>	568.c	<i>suppleta à Pighio & Ciacconio</i>	ibid.
<i>Prator</i>	601.a	<i>Columna rostrata M. Emilij Pauli</i>	2.41.a
<i>Cocles, Horationum fuit cognomen.</i>		<i>Columna Mænia Rome</i>	1.315.a
<i>COELIA gens Consularis, Caldi, & Rufi cognomi-</i>		<i>Comenses ab Oroby orandi</i>	2.261.b
<i>nibus, item Sabini ac Viciniani.</i>		<i>Comes M. Fuluij in bello Etrusci</i>	1.302.b
<i>Calij unde dicti</i>	3.136.c	<i>Comestator Arduus frustra meretricem accusat, vul-</i>	
<i>Calus, an Calius per a scribendum</i>	3.128.c	<i>nitatus</i>	2.426.c
<i>Calus mons ab Hostilio urbi adiectus</i>	1.36.c	<i>Cometa sub Nerone quando visus</i>	3.591.a
<i>Calij quando primum Consulares</i>	1.413.b	<i>Cominij cognom. in Pontus & Postumijs reperitur.</i>	
<i>L. Calius historicus, & Iuriscons.</i>	2.498.a	<i>L. Cominij Quaest. mil. vii & industria</i>	1.346.b
<i>M. Calius Quaestor</i>	3.492.b	<i>Comitia prima Rom.</i>	1.14.c
<i>L. Calius Antipater, Qu. pr.</i>	2.498.a	<i>Curia</i>	15.b
<i>C. Calius Calvus, Quaest.</i>	3.128.c	<i>post Centuriata & Tributa</i>	ibidem
<i>Proquaest.</i>	29.b	<i>Comitibus Tributa creati Tribuni</i>	1.116.c
<i>Trib. pl.</i>	54.b	<i>Comitia haberi non possunt à Magistratibus viuis</i>	2.126.b
<i>Prat.</i>	90.b	<i>creatio</i>	3.6.b
<i>C. Calius Calvus, Qu. pr.</i>	3.116.a	<i>Comitia nouorum Trib. suæsta</i>	3.174.b
<i>Tr. pl.</i>	135.b	<i>Comitia armata</i>	1.47.a
<i>Prat.</i>	167.c	<i>in Comitibus classium quæ ordo</i>	3.52.c
<i>Cos. an. dclix.</i>	201.a	<i>quæ ordo suffragiorum</i>	2.283.b
<i>C. Calius Calvus, Quaest.</i>	3.385.b	<i>Commentus hostiles mari. mo prelio capto</i>	2.283.b
<i>Tr. pl.</i>	419.a	<i>Commodus, filius & Commodus cognomen fuit.</i>	
<i>L. Calius Calvus, Trib. picb.</i>	2.361.c	<i>Compendiosa l. Pauli victoria</i>	2.283.c
<i>L. Calius Calvus, Quaest.</i>	3.77.c	<i>Concertatio de regno</i>	1.6.c
<i>denary eius</i>	ibid.	<i>de legionibus Romæ</i>	1.157.b
<i>L. Calius Calvus, Prat.</i>	3.126.c		
<i>Trib. pl.</i>	121.a		

Concordia ades voti à Camillo	1.261.b	Coss. hosti Pyrrho Regi prodicionem detegit	1.435.c
dedicata 2.150.b in Caputolio facta	155.c	Coss. victoria de Panis in Sicilia	2.16.b
ex voto Cos.	3.08.a	Consulium de Annone Pano victoria	2.19.b
Concordia civium, urbium tutela	1.14.b	Consules victores in Africam trajiciunt	2.34.b
Concordia Patrum & plebis	1.192.a	Consules in Sicilia Panos terrestri bello profecti	2.52.b
Congiarium primum: populo datum	1.40.b	quuntur	2.52.b
Congiarium militibus datum	2.293.b	Coss. à plebe triumphum obtinent	2.152.b
Coniuratio praesidiariorum militum per Campaniam	1.205.b	Coss. triumphanti invito Senatu	1.157.a
feruorum in Etruria opprimuntur	2.258.c	Coss. Pannorum insidijs intercipiuntur	2.197.b
huius indices remunerati	251.c	Consulium in Liguribus res gesta	2.297.a
Fregellanorum	3.38.c vide Fregella.	Consulibus prorogata imperia prioris anni	2.325.c
Casilunaria	3.316.c	Consules in Aulioribus desiderati	1.329.a
CONSITIA gens plebeia, Patii cognomento.		Consus Deus	1.16.c 2.402.a
Q. Confidius, Tr. pl.	1.112.a	ad clauum natis	2.402.a
Ad. 113.c	11. Ad. 115.b	Consides Roma	1.447.b
C. Confidius, Tr. pl.	1.118.c	Consualia	1.16.c
M. Confidius, Tr. pl.	1.121.b	Contemnere hostem armatum temerarij est	3.68.b
Ad. 1. 127.c		Contentio de Quastorum numero duplicando	1.191.a
Q. Confidius Gallus, Quast. sub Aug.	3.484.a	Contentiones ambitiosi Cos. Cn. Lentuli	2.237.c
Q. Confidius Longus, Qu. 3.278.b	Tr. pl. 300.b	in Senatu de Coss. triumphis	255.b
C. Confidius Longus, Qu.	3.343.b	Contrebia in Hisp. capta	2.332.b
Ad. pl. 381.a	Prat. 396.a	Controuersiam inter Philippum Regem Macedonum	
Propr. 428.c	442.a	& Gracos componit Romanus	2.303.c
M. Confidius Nonianus, Quast.	3.343.b	Conuenius Gracorum ciuium Corinthe	2.270.c
Tr. pl. 398.b	Prat. 412.a	Connuniorum luxus compescitur	2.409.a
Propr. 439.b		Copia, Dea	3.15.a
Consonantem sapè Rom. non geminabant	2.39.b	Copiacornu, quid signet	3.133.a
etiam Liquidum	ibid.	Coponia gens Pitani nomine.	
Constantia Rom. in aduersis	2.167.b	C. Coponius, Quast.	3.391.a 430.c
Constantius cognomen etiam Aliorum fuit.		Tr. pl. 389.c	Prat. 433.b 489.b
Consules Roma vnde dicti	1.65.b	M. Coponius Pisanius, Quast.	3.272.b
initio Praetores dicti, & vnde	ibid.c	T. Coponius, Quast.	3.430.c
cur Indices dicti	ibid.	Corbio, Hortensiorum, vs Domitiorum Corbulo	
à Gracis varie nominati	ibid.	lo fuit cognomentum.	
eorum, & Regum insignia eadem	66.a	Cordi autem reperiuntur in gente Cestia, Cremutia, Iulia, Iulia, & Valeria.	
officia Consulium	ibid.c	Corduenus cognomen in Aelia gente.	
Consules vnde & quando primum	1.155.b	Coriolanus in Mattia.	
eorum ornamenta militaria	66.b	CORNELIA gens cum Patricia tum plebeia, varijs	
Consul maior	ibid.c	distincta Familijs seu Cognominibus, et hic serè	
Cos. virgini insignia	ibid.c	litterarum ordine digessimus, praemissis aliquos extra ordinem: nimirum; Africanus, Aquinus,	
Consulibus quando summum in commissatur	67.a	Armina, Asina, Balbus, Blatio, Cethegus, Cinnatus, Cossius, Dolabella, Gallus, Hispallus, Lentulus	
Consulatus annuus quamdiu	67.a	(in his etiam Candidus, Clodius, Cras, & Crassellus, Esquilinus, Getulicus, Lupus, Marcellinus, Scipio, Spintus, Sura) Maluginensis,	
diurnus	ibid.b	Mammula, Megus, Merenda, Merula, Nafica, Rutilus seu Rufinus, Scapula, Scipio, Sifenna, Sulla.	
vilitas ac contemptus	ibid.	Cornelia Gracchorum mater ad Misenum solitaria	
Consularis aetas	1.67.c	vixit	3.43.c
Consulatus incundi tempora	1.68.a	lit tera eius ad C. Gracchum	ibid. & 44.b
Coss. quomodo & a quibus creabantur	1.67.c	Cn. Cornelius, Propr.	3.279.a
Consul maior, quis	1.264.a	L. Cornelius, Cos. an. dccvii.	3.499.a
Consulatum ante annum legitimum qui adierint	1.67.c	P. Cornelius, Quast. 3.401.b 385.b	Tr. pl. 419.a
Coss. à plebe primum creari coepi	2.261.b	Cn. Cornelius Gallus, Quast.	3.296.c
Consules per Interregem creati	2.437.a	Cn. Cornelius Gallus, Leg. Propr.	3.501.c
Coss. vno anno xv.	1.67.b	Cn. Corneli Sab. Musai mancipis epigraphia	1.165.c
Consules initio Praetores dicti	1.110.b 153.c	Cn. Cornelius Aquinus, Qu. pr.	3.157.b
Coss. novorum sacrificia	1.68.b	Cn. Cornelius Aquinus, Quast.	3.284.a
Coss. populo comitia, & leges regias reddunt	1.70.a	A. Cornelius Armina, Prat.	1.299.b
Consules suam non puolicam rem sapè curant	2.263.b	P. Cornelius, Quast. mil. 1.356.a	Aed. cur. 360.c
Consules iussu. Et ab Historicis sapè omitti	3.588.b	Prat. 368.a	Procos. 370.b
restituuntur	1.329.a	Cos. an. cdxlvii.	373.c
Consules iussuetos habere comitia nefas	2.332.b	ii. Cos. an. cdxlv.	407.b
Consules in carcerem ducti, quando?	439.a	L. Cornelius Balbus, Quast.	3.400.c
Consul & Procos. nomina sapè confusa	1.110.b	Tr. pl. 450.b	Ad. 455.a
vetus ea scribendi forma	108.c	Quast. 461.a	Quast. Hisp. vltic. 479.b
Consulares Aediles facti	1.269.c		lii L. Corn.
Consul n. p. i. eximium	1.349.b		
Consulium expeditiones	2.333.b		

<i>L. Corn. Balbus Gaditanus, Aed.</i>	3.446.c	<i>A. Cornelius Cossus Dictator</i>	1.222.c
<i>Prator sub Aug.</i>	481.c	<i>de Volscis triumphat.</i>	234.b
<i>L. Cornelius Balbus, Cos. an. DCCXIII.</i>	3.484.b	<i>M. Nanius Carceri tradit</i>	ibid.
<i>Gaditanus ibid. pro quo Ciceronis oratio</i>	ibid.	<i>A. Cornelius Cossus, Tr. mil.</i>	1.236.b
<i>L. Corn. Balbus, Africa Procos.</i>	3.516.c	<i>C. Corn. Cossus, Quaest. mil.</i>	1.225.c
<i>alius ab eo quem Cicero descendit</i>	ibid.	<i>Tr. mil.</i>	231.b
<i>L. Corn. Balbus ex Africa triumphat.</i>	3.518.b	<i>Cn. Corn. Cossus, Trib. mil.</i>	1.198.b
<i>eius victoria</i>	ibid.	<i>Quaest. mil. 200.b Cos. an. CCCXLIV.</i>	202.a
<i>Cn. Cornelius Blasio, Quaest. mil.</i>	1.435.b	<i>C. Cornelius Cossus, Tr. mil.</i>	1.206.b
<i>Prat. 446.a Cos. an. CDLXXXIII</i>	448.c	<i>11. Tr. 208.a 11. Tr. mil.</i>	211.c
<i>de Suffinatibus triumphat.</i>	450.a	<i>M. Corn. Cossus, Quaest. mil.</i>	1.195.c
<i>Censor 461.c Cos. an. CDXCVI.</i>	2.31.b	<i>Cos. an. CCCXL.</i>	499.b
<i>Cn. Cornelius Blasio, Qu. pron.</i>	2.65.c	<i>P. Cornelius Cossus, Quaest. mil.</i>	1.193.b 200.b
<i>Proquest. 68.c 74.b 83.c Aed. cur. 80.a</i>		<i>P. Cornelius Cossus, Tr. pl.</i>	1.197.c 204.b
<i>C. Corn. Blasio, Qu. pron.</i>	2.252.b	<i>P. Cornelius Cossus, Quaest. mil.</i>	1.212.b 221.a
<i>Proqu. 257.b 262.b Prat. 268.c</i>		<i>Tr. mil.</i>	218.c
<i>P. Cornelius Blasio, Qu. pron.</i>	2.354.b	<i>P. Cornelius Cossus, Tr. mil.</i>	1.228.b
<i>C. Cornelius Cethegius, Quaest. pron.</i>	2.214.b	<i>11. Tr. mil.</i>	233.b
<i>Proqu. 226.a 231.b Procos. Hisp. 245.a</i>		<i>A. Cornelius Cossus Armina, Quaest. mil.</i>	1.278.c
<i>Aed. cur. 247.c Cos. an. DLVI.</i>	253.a	<i>Aed. cur. 282.c Mag. eq. 288.c</i>	
<i>triumphat de Insubribus & Cenomannis</i>	257.b	<i>11. Mag. eq. 295.b Cos. an. CLX.</i>	303.a
<i>Censor 268.a</i>		<i>insperata eius victoria</i>	ibid.
<i>L. Cornelius Cethegius, Qu. pr.</i>	2.86.c	<i>de Samnitibus triumphat.</i>	ibid.
<i>Proqu. 227.b 240.a</i>		<i>Quaest. mil. 326.c 11 Quaest. mil.</i>	333.b
<i>L. Cornelius Cethegius, Qu. pr.</i>	2.459.a	<i>11. Cos. an. CDXX.</i>	331.c
<i>Prat. 492.b Prop. 496.b</i>		<i>Aed. cur. 340.c Dictator</i>	346.c
<i>M. Cornelius Cethegius orator</i>	2.152.b	<i>Cn. Cornelius Dolabella, Qu. pr.</i>	2.123.a
<i>M. Corn. Cethegius, Qu. pr. 2.36.c Aed. cur. 47.c</i>		<i>Cn. Cornelius Dolabella, Qu. pron.</i>	2.371.b
<i>M. Cornelius Cethegius, Qu. pron.</i>	2.152.a	<i>Aed. cur. 392.a Prat. 477.b</i>	
<i>Proquest. 158.b 163.b 168.c</i>		<i>Cos. an. DXCIV.</i>	415.a
<i>Aed. cur. 174.c Prat. 182.b Censor 192.c</i>		<i>Cn. Cornelius Dolabella, Aed. cur.</i>	3.227.c
<i>Cos. an. DLIX. 216.a Procos. 226.a 230.c</i>		<i>Qu. pron. 200.b 229.a 244.a</i>	
<i>M. Corn. Cethegius, Qu. pr. 2.354.a 365.a</i>		<i>Quaest. urb. 241.a</i>	
<i>Qu. ibid. Aed. cur. 384.a Prat. 402.c</i>		<i>Prat. pron. 242.b 271.b Aed. cur. 245.b</i>	
<i>Cos. an. DXCIII.</i>	412.a	<i>Prop. 247.c Cos. an. DCLXXII. 249.a</i>	
<i>M. Cornelius Cethegius, Que.</i>	3.29.a	<i>Prat. urb. 265.a Procos. 271.a</i>	
<i>Aed. cur. 51.c Prat. 75.b 82.b</i>		<i>triumphat.</i>	284.b
<i>eius denarius ludorum Apollinarium index 75.b</i>		<i>Cn. Cornelius Dolabella, Prat.</i>	3.171.b
<i>P. Cornelius Cethegius, Prat. pron.</i>	3.245.a	<i>Prat. pron.</i>	276.b
<i>Qu. pr. 247.b</i>		<i>L. Cornelius Dolabella, Qu. pr.</i>	2.361.b
<i>P. Corn. Cethegius, Qu. pron.</i>	2.278.b 280.c	<i>Proqu. 328.b 336.b 340.c 344.b</i>	
<i>Aed. cur. 298.b</i>		<i>L. Corn. Dolabella, Qu. pr.</i>	3.152.a
<i>Prator 300.b</i>		<i>Aed. cur. 163.a Prat. 172.a</i>	
<i>Cos. an. DLXXII. 328.b Procos. 333.c</i>		<i>de Iugurthinis triumphat.</i>	188.b
<i>Tr. pl. 312.a</i>		<i>L. Corn. Dolabella, Aed. cur.</i>	3.163.a
<i>P. Cornelius Cethegius, Aed. cur.</i>	3.127.c	<i>Prat. pron.</i>	179.b
<i>Prat. 242.b</i>		<i>P. Corn. Dolabella à Patricio plebeius factus</i>	1.93.c
<i>Ser. Cornelius Cethegius, Cos. an. DCCCLXVI.</i>	3.554.a	<i>Aed. cur.</i>	2.358.c
<i>Cn. Corn. Cinna Magnus, Cos. an. DCCCLVII.</i>	3.554.b	<i>P. Corn. Dolabella, Quaest.</i>	3.291.a 415.c
<i>eum sibi Augustus deminxit</i>	ibid.	<i>Tr. pl. 450.b Cos. an. DCCIX.</i>	463.a
<i>L. Cornelius Cinna, Qu. pr.</i>	2.486.c	<i>Syriam obtinuit</i>	476.b
<i>Aed. cur. 503.c Prat. 3.10.a 14.c</i>		<i>P. Cornelius Dolabella, Cos. an. DCCCLXII.</i>	553.b
<i>Cos. an. DCCXXVI.</i>	29.b	<i>Procos. Africa C. Iulius in cepit</i>	554.b
<i>L. Cornelius Cinna, Qu. pr.</i>	3.177.b	<i>P. Corn. Dolabella Maximus, Quaest. mil.</i>	1.402.c
<i>Prat. 202.c Prat. pron. 208.b</i>		<i>Cos. an. CDLXX.</i>	1.414.b
<i>Prop. 221.a</i>		<i>Pentum ad Cornelius Lentulus, qui & ipse agnomina sortiti, ut hic spectabatur. Canani, Clodius, Crassus, Elpidius, Gellius, Lupus, Marcellus, Scipionis, Spurius & Sura. vnum etiam Velle, f. ex adptione Scipionum.</i>	
<i>Cos. an. DCLXVI.</i>	232.c	<i>C. Cornelius Lentulus, Qu. pr.</i>	2.195.a
<i>coactus abdicare</i>	ibid.	<i>Proquest.</i>	200.b
<i>11 Cos. an. DC XVII.</i>	237.c	<i>Cn. Corn. Lentulus, Aed. cur.</i>	1.326.b
<i>111 Cos. an. DCLXVIII.</i>	241.c	<i>Cn. Corn. Lentulus, Qu. pron.</i>	2.179.b
<i>1V Cos. an. DCLXIX.</i>	244.b	<i>Aed. cur. 212.b Prat. Sardinie</i>	224.c
<i>ab exercitu suo occiditur</i>	ibid.	<i>Prop. Sardin. 231.a Cos. an. DLII. 216.a</i>	
<i>L. Cornelius Cinna, Prat.</i>	3.464.c	<i>de P. n. Annibate triumphat.</i>	240.a
<i>A. Cornelius Cossus, Cos. an. CCCXV.</i>	1.183.b	<i>Proc. Hisp. citer.</i>	242.a 250.c
<i>de Vercenis spolia opima retulit</i>	184.a	<i>Procos. annus ex Hisp. citeriore</i>	251.c
<i>Romulo fortitudine aequatus</i>	ibid.c	<i>Cn. Corn.</i>	
<i>A. Cornelius Cossus, Tr. mil.</i>	1.185.c		
<i>11. Tr. mil.</i>	260.a		
<i>Mag. eq.</i>	186.a		

Cn. Cornelius Lentulus, Qu. pron.	2.416.c	Cn. Cornelius Lentulus Clodianus, Qu. pr.	3.243.b
Aed. cur. 430.a	Prat. 438.b	Aed. cur. 270.c	Cos. an. DCLXXXI. 307.a
Cos. an. DCVII.	456.b	Censor.	311.b
Cn. Cornelius Lentulus, Qu. pr.	3.124.a	P. Cornelius Lentulus Clodianus, Prat.	3.286.b
Aed. cur. 147.a	Prat. 162.b	L. Cornelius Lentulus Crus, Aed. cur.	3.339.b
Prat. pron. 168.b	Cos. an. DCLVI. 188.c	Prat.	361.a 376.b
Cn. Cornelius Lentulus, Quæst. urb.	3.355.c	Cos. an. DCCIV.	432.a
Cos. an. DCXCVII.	378.b	Procos. 440.b	447.a
Cos. an. DCCXXXV.	518.c	C. Cornelius Lentulus Esquilinus, Quæst.	1.99.a
Cn. Corn. Lentulus, Cos. an. DCCXXXIX.	3.520.c	Cos. an. CCLXXV.	107.a
Cossus Corn. Lentulus Getulicus, Cos. an. DCCXXXI.	3.531.b	Cn. Corn. Lentulus Getulicus, Cos. an. DCCCLXXVIII.	3.555.b
Cossus Cornelius Lentulus, Cos. anno DCCCLXXVII.	3.554.c	Procos. German. super.	557.a
Cos. an. DCCCXII.	539.b	L. Cornelius Lentulus Lupus, Qu. pron.	2.382.b
L. Corn. Lentulus oratio extra ordinem	1.109.b	Aed. cur. 404.c	Prat. 413.b
L. Cornelius Lentulus, Quæst. mil.	1.218.b 306.c	Cos. an. DXCVII. 422.b	Censor 453.c
Prat. 336.a	Cos. an. CDXXVI. 338.c	Cn. Cornelius Lentulus Marcellinus, Aedil. plebis	3.330.c
Dictator	350.a	Prat.	313.b
L. Cornelius Lentulus, Quæst. mil.	1.413.b	Cn. Corn. Lentulus Marcellinus, Prat.	3.366.a
Prat.	417.b	P. Corn. Lentulus Marcellinus, Qu.	3.283.b 447.c
L. Cornelius Lentulus, Qu. pron.	2.153.a	Cos. an. DCCXXXV.	518.c
Prat. 182.c	Aed. cur. 211.b	P. Corn. Lentulus Scipio, Cos. an. DCCCLIX.	3.536.a
Procos. Hisp. citer.	209.c 215.b 221.c	C. Cornelius Lentulus Spinther, Procos.	3.384.b
226.a 220.c 229.a		P. Cornelius Lentulus Spinther, Aed. cur.	3.323.a
evans ex Hisp. citer.	245.c	Prat. urb. 347.b	Quæst. pron. 356.b
Cos. an. V.C. DXLV. 246.b	Procos. Gallia 252.b	Cos. an. DCXCVI.	369.b
L. Cornelius Lentulus, Qu. pr.	2.451.c	Procos. 390.b 399.b 414.a 419.c 441.a	
Aed. cur. 472.a	Prat. 483.a	triumphat ex Cilicia	422.b
Propr.	488.c	Quæst.	470.b
L. Cornelius Lentulus, Flamen Martialis, Prator	3.338.c	P. Cornelius Lentulus Sura magistratum iterum	
L. Cornelius Lentulus, Quæst.	3.430.c	Senatu motus a Censoribus repetit	2.326.b
Prat. 465.a	Procos. 476.b	P. Cornelius Lentulus Sura, Quæst. pron.	2.138.a
Cos. an. DCCI.	529.a	Aed. cur. 193.b	Prat. 207.c
P. Corn. Lentulus, Qu. pron.	2.134.a	reus sit & exulât	ibid.
Aed. cur. 156.b	Prat. Sicilia 171.a	Prat. pron.	213.c
Propr.	176.b 180.b	Qu. urb.	266.c
P. Corn. Lentulus, Qu. pron.	2.358.b	unde sic dictus	ibid. & 309.a
Aed. cur. 375.b	Prat. 391.b	P. Cornelius Lentulus Sura, Aed. cur.	3.295.b
Qu. pron.	394.b	Prat.	299.b
Cos. an. DXCI.	406.b	Cos. an. DCLXXXII.	308.c
P. Corn. Lentulus, Qu. pr.	2.459.a	II. Prat.	322.b
Aed. cur. 480.b	Prat. 496.a	eius mors	ibid.
Prat. pr.	500.a	Hallenus Corn. Lentulus & eius familia: addita	
P. Cornelius Lentulus, Qu. pr.	3.124.a	agnomina, Caudinus, Clodianus, Crus, Esqui-	
P. Cornelius Lentulus, Qu. pr.	3.170.a	linus, Getulicus, Lupus Marcellinus, Sci-	
Ser. Cornelius Lentulus, Quæst. mil.	1.359.c	pio, Spinther, Sura: ventum nunc ad Cornelios	
Prat. 374.a	Cos. an. CDL. 379.a	Maluginenses.	
Ser. Corn. Lentulus, Qu. pron.	2.179.b	Ser. Cornelius Maluginensis, Qu.	1.88.b
Proqn. 186.b 191.a	Aed. cur. 203.c	L. Cornelius Maluginensis, Quæst.	1.171.b
Ser. Cornelius Lentulus, Qu. pron.	2.346.c	M. Cornelius Maluginensis, x. vir	1.154.a.c
Aed. cur. 364.a	Prat. 375.a	M. Cornelius Maluginensis, Quæst.	1.159.a
Ti. Cornelius Lentulus, Quæst. mil.	1.375.b	Cos. an. CCCXVII.	175.c
Lentuli, unde Caudini dicti	1.351.a 442.b	Censor	222.b
L. Cornelius Lentulus Caudinus, Cos. an. CDLXXVIII.		M. Cornelius Maluginensis, Trib. mil.	1.256.a
1.440.a	triumphat. 442.b	II. Trib. mil.	260.a
L. Corn. Lentulus Caudinus, Qu. pron.	2.54.c	P. Cornelius Maluginensis, Quæst. mil.	1.202.a
Aedil. cur.	64.c	P. Cornelius Maluginensis, Trib. mil.	1.208.a
Prator	82.c	II. Trib.	216.b
Cos. an. DXVI.	87.b	Ser. Cornelius Maluginensis, Quæst.	1.88.b
de Lignibus triumphat	89.c	Ser. Cornelius Maluginensis, II. Trib. mil.	1.232.b
L. Corn. Lentulus Caudinus, Proqn.	2.176.c	III. Trib. mil.	234.c
180.c 186.b	Aed. cur. 193.b	IV. Trib. mil.	236.c
P. Corn. Lentulus Caudinus, Qu. pr.	2.18.b	V. Trib. mil. 238.c	VI. Trib. mil. 255.a
Aed. cur. 67.b	Cos. an. DXVII. 90.b	VII. Trib. mil. 257.a	Quæst. mil. 261.a
eius expeditio	ibid.c	Mag. eq. 277.b	Prat. 281.b
Prat. peregr.	96.a	A. Corn. Maluginensis Cossus, Quæst.	1.127.c
P. Cornelius Lentulus Caudinus, Qu. pr.	2.172.a	L. Corn. Maluginensis Cossus, Quæst.	1.117.b
		Cos. an. CCXLIV.	127.a
		de Volsis & Antiatibus triumphat.	1.128.a
		III 2	Ser.

<i>Ser. Cornelius Maluginensis Cossus, Cos. CCLXVIII.</i>	<i>Aed. cur. 1.296.b Mag. eq. 293.a</i>
1.101.a	<i>Procos. Hisp. 2.158.a 163.a 168.b 172.c</i>
<i>S. Cornelius Lentulus Maluginensis, Flamen Dialis,</i>	176.b 180.a
<i>Cos. an. DCLXII.</i>	3.538.b
<i>Ser. Corn. Lentulus Malugin. Asia Procos. 3.552.c</i>	
<i>Flamen Dialis urbe abesse non poterat. ibid.</i>	
<i>M. Corn. Scipio Malugin. Qu. pr. 2.316.b</i>	
<i>Aed. cur. 343.a Prat. Hisp. 349.c</i>	
<i>A. Cornelius Mammula, Qu. prom. 2.123.a</i>	
<i>Aed. cur. 141.b Prat. 156.a</i>	
<i>Propr. Sardinia 2.163.b</i>	
<i>A. Cornelius Mammula, Qu. pr. 2.248.c</i>	
<i>Proqu. 252.c Prator 281.b Propat. 287.b</i>	
<i>M. Cornelius Mammula, Qu. prom. 2.335.b</i>	
<i>P. Cornelius Mammula, Qu. pr. 2.291.b</i>	
<i>Prat. Sicilia 333.c</i>	
<i>Cn. Cornelius Merenda, Qu. prom. 2.238.c</i>	
<i>Proquast. 245.c Prat. 268.c</i>	
<i>P. Cornelius Merenda, Qu. pr. 2.117.c</i>	
<i>Aed. cur. 133.b Prat. 141.a</i>	
<i>Propr. Sardinia 153.a</i>	
<i>Ser. Cornelius Merenda, Quast. mil. 1.414.a</i>	
<i>Prat. 439.a</i>	
<i>Cos. an. CDLXXIX. 442.c</i>	
<i>Cn. Cornelius Merula, Quast. 2.252.b</i>	
<i>Proqu. 257.282.b</i>	
<i>L. Cornelius Merula, Qu. prom. 2.204.b</i>	
<i>Prat. urb. 250.b Cos. an. CLX. 272.a</i>	
<i>è Gallis evocatur ibid.</i>	
<i>L. Cornelius Merula, Qu. prom. 2.389.c</i>	
<i>Aed. cur. 410.b Prat. 418.b</i>	
<i>L. Cornelius Merula, Quast. 3.65.c</i>	
<i>Proquast. 72.c 78.b Aed. cur. 95.c</i>	
<i>Prat. 109.a Prat. prom. 115.b</i>	
<i>L. Cornelius Merula, Qu. pr. 3.183.a</i>	
<i>L. Corn. Merula, Flamen Dialis, Aed. cur. 3.203.c</i>	
<i>Prat. 217.b Prat. prom. 223.b Propr. 225.b</i>	
<i>Qu. pr. 229.b</i>	
<i>Cos. an. DCLXVI. 234.c</i>	
<i>P. Cornelius Rufinus, Aed. cur. 1.323.c</i>	
<i>Dictator 328.a 438.c</i>	
<i>Cos. an. CDLXIII. 403.b</i>	
<i>ii. Cos. an. CDLXXVI. 437.a</i>	
<i>P. Cornelius Rufinus, Qu. pr. 2.23.b</i>	
<i>P. Cornelius Rufinus, Sulla primus cognomine</i>	
<i>2.157.b 163.b Prat. 177.b</i>	
<i>P. Cornelius Rutilus Cossus, Quast. mil. 1.200.b</i>	
<i>Diff. 204.c Tr. mil. 206.b</i>	
<i>C. Corn. Scipio, Prat. 2.145.c</i>	
<i>Cn. Cornelius Scipio, Qu. prom. 2.300.c</i>	
<i>Aed. cur. 330.b</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, Quast. mil. 1.276.c</i>	
<i>Aedil. cur. 285.c Prat. 289.a</i>	
<i>Cos. an. CDIII. 292.c Quast. mil. 372.a</i>	
<i>clades eius 393.c Prat. 381.b</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, Quast. mil. 1.455.c</i>	
<i>Aed. cur. 217.b</i>	
<i>Cos. an. CDXIV. 27.a</i>	
<i>de Paucis & Sardin. Corsica triumph. 28.a</i>	
<i>funus occisi hostis magnificè celebrat ibid.</i>	
<i>L. Corn. Scipio, Qu. prom. 2.93.a</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, Cos. an. DXXXV. 2.148.c</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, Qu. prom. 2.331.b</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, Prator 2.356.c</i>	
<i>P. Cornelius Scipio, Quast. mil. 1.211.b</i>	
<i>Mag. eq. 217.c</i>	
<i>Tr. mil. 218.c 220.a</i>	
<i>Interrex 222.b Quast. mil. 259.c</i>	
<i>Proqu. 220.b Prator 137.c 276.a</i>	
<i>Aed. cur. 1.296.b Mag. eq. 293.a</i>	
<i>Procos. Hisp. 2.158.a 163.a 168.b 172.c</i>	
176.b 180.a	
<i>P. Corn. Scipio, Cos. an. DCCXXXV. 3.519.b</i>	
<i>Cos. an. DCCCVIII. 589.a</i>	
<i>P. Cornelius Scipio, pater Africani maioris, Quast. prom. 2.108.b</i>	
<i>P. Cornelius Scipio, qui post African. maior, Aed. cur. 2.174.c</i>	
<i>Procos. 185.a 191.b 195.c 200.205.209.c</i>	
<i>Cos. an. DCLVIII. 211.a</i>	
<i>Cos. ii. an. DLIX. 267.a</i>	
<i>Procos. Sicilia 221.c</i>	
<i>Procos. Africa 226.b 231.a 239.b</i>	
<i>Censor 247.b</i>	
<i>P. Corn. Scipio, Africanus minor, Acilius, Qu. pr. 2.436.a</i>	
<i>Cos. an. DCVI. 453.a</i>	
<i>Procos. 459.a</i>	
<i>ex Africa de Paucis, &c. triumphat 461.c</i>	
<i>Censor 475.a</i>	
<i>ii. Cos. an. DCXIX. 506.a</i>	
<i>in campum suffragator descendit, Consul inopinatio domum rediit ibid.</i>	
<i>res gesta ad Numantiam 3.8.a</i>	
<i>eius abstinentia & liberalitas ibid.</i>	
<i>Procos. 11.b</i>	
<i>Hispaniam de multis rebellibus ordinavit ibid.</i>	
<i>triumphat de Numantinis 12.b</i>	
<i>Numantini cognomen non acceptavit ibid.</i>	
<i>continentia eius ibid. c</i>	
<i>constantia 15.b</i>	
<i>constans iustitia patronus 23.a</i>	
<i>mors eius & exequia ibid. b. c</i>	
<i>L. Cornelius Scipio, qui post Asiaticum, P. frater, Qu. prom. 2.244.b</i>	
<i>Aed. cur. 264.c Prator 272.c</i>	
<i>Cos. an. DLXIII. 284.b</i>	
<i>Procos. ex Asia, de rege Antiocho 292.c</i>	
<i>L. Cornelius Scipio Asiaticus, Qu. urb. 2.384.c</i>	
<i>Aed. cur. 407.b Prat. 416.a</i>	
<i>L. Cornelius Scipio Asiaticus, Qu. pr. 3.194.a</i>	
<i>Aed. cur. 214.a Prator 231.c</i>	
<i>Prat. prom. 227.b 232.a</i>	
<i>L. Cornelius Scipio Asiaticus, Qu. pr. 3.234.a</i>	
<i>Cos. an. DCLXX. 247.c</i>	
<i>P. Cornel. Scipio Asiaticus, Cos. an. DCCXX. sub Nerone 3.604.a</i>	
<i>Cn. Cornelius Scipio Asina, Quast. mil. 1.449.c</i>	
<i>Prator 2.19.b Cos. an. CDXCIII. 21.c</i>	
<i>de classe Pannica triumphat 23.b</i>	
<i>à Paucis per fraudem capitur 22.b</i>	
<i>ii. Cos. an. CDXCIX. 38.a</i>	
<i>Procos. Sicilia 42.b triumphat ibid.</i>	
<i>P. Cornelius Scipio Asina, Qu. prom. 2.101.c</i>	
<i>Proqu. 105.c Aed. cur. 114.b Prator 122.a</i>	
<i>Cos. an. DXXXII. 131.a</i>	
<i>de Istria & Illyrico 2.134.c</i>	
<i>P. Cornelius Scipio Barbatius, Quast. mil. 1.359.c</i>	
<i>Diff. 374.a</i>	
<i>Cn. Corn. Scipio Calvus, Qu. prom. 2.100.a</i>	
<i>Aed. cur. 111.a 119.c Cos. an. DXXXI. 126.a</i>	
<i>Procos. Gallia 134.b</i>	
<i>C. Cornelius Scipio Hispallus, Prat. pr. 2.493.a</i>	
<i>Cn. Cornelius Scipio Hispallus, Qu. prom. 2.305.a</i>	
<i>Prat. peregr. 339.b Cos. an. DLXXVII. 348.c</i>	
<i>eius mors 349.a</i>	
<i>Cn. Cornelius Scipio Hispallus, Qu. pr. 2.448.b</i>	
<i>Aed. cur. 476.c Prat. peregr. 488.b</i>	
	Cn.

Cn. Cornelius Scipio Hispallus, Qu. pr.	3.116.b	L. Corn. Sulla Felix Dict.	3.158.c
L. Cornelius Scipio Hispallus, Qu. pr.	3.139.c	Ser. Corn. Sulla, Qu. pr.	2.313.b Proq. 317.a
servili habitu fugi hostes ibid.	Proqn. 150.a	Aed. cur. 346.a	Prat. 353.a Propr. Sard.
M. Cornelius Scipio Hispallus, Qu. pr.	2.455.a	358.c	
P. Corn. Scipio Nasica, Qu. pron.	2.230.b	Ser. Cornelius Sulla, Qu. pr.	3.120.a
optimus a Senatu indicatus	ibid.	Cornicen, cognomen Ebutius & Opplis.	
Proqn. 240.a	Aedilis curul.	Cornicula vero datum Annius.	
Prator 168.c	Propr. Hisp.	CORNIFICIA gens Consularis.	
Cos. an. DLXII.	280.a	Cornificum, alias Cornificum, Quast.	3.267.a
de Gallis Boicis triumphat	284.a	Prat.	326.a 446.c 454.b 466.b
Procos. Gallia	287.a	Tr. pl. 479.b	Proprator 491.c
P. Cornelius Scipio Nasica Corculum cognomento,		Cos. an. DCCXVIII.	493.b
Qu. pron.	2.358.b	CORNVTI cognomentum sulerans Anceij, Aure-	
Aed. cur. 357.b	Prator 391.b	lij, Cæcilij, Manilij & Tertulli.	
Cos. an. DXCII.	406.b	C. Cornutus Tr. pl.	3.340.a
Censor 415.a	11. Cos. an. DCCVIII.	Prat.	371.b 385.a
de Dalmatis triumphat	427.c	M. Cornutus, Qu. pr.	3.148.c
P. Cornelius Scipio Nasica, Qu. pr.	2.448.b	servatur fide servorum suorum à morte ibid.	
P. Cornelius Scipio Nasica, Quast.	3.46.c	Prat.	197.c
Aed. Cur. 82.b	Prat.	M. Cornutus, Prat. pron.	3.203.c
Prat. pron.	99.c	M. Cornutus, Prator urb. sub. Augusto	3.474.b
Propr. 108.b	Cos. an. DCCXLII.	mortem sibi cur. conscineris	ibid.c
P. Cornelius Scipio Nasica, Qu. pr.	3.164.a	Cornu, corona regia	2.321.a
Aed. cur.	186.a 193.b	Cornum significatio	2.234.c
Prat. 202.c	Prat. pron. 208.b	Coronas in Sicilia cognomen inuenias.	
Propr. 221.a		Corbanus Flaccus, Cos. an. DCCCLVII.	3.543.a
P. Corn. Scipio Nasica Serrapio, Aed. cur.	2.463.a	Corbio diruta	1.130.b
Prat. 471.b 476.b	Cos. an. DCCV.	Coreyra Epiri	2.41.b
492.a		Coreyra capta	2.109.a
Ser. Cornelius Scipio Orfitus, Cos. anno DCCCIII.	3.584.b	Cn. Coriolani cum Rom. bellum	1.98.c
P. Cornelius Scapula, Quast. mil.	1.259.c 324.b	oppida Rom. ab eo capta	1.99.b
Aed. cur.	273.b	Roma obsessa	ibid.
Cos. an. CDXXV.	337.a	occisus	ibid.
Cn. Cornelius Sisenna, Qu. pr.	2.494.c	Corioli urbs capta à Rom.	1.89.c
Aed. cur.	3.5.b	Corinthus heros, urbi nomen dedit	2.461.a
eius Nummus ibid.	Prat. 19.b 24.b	eius urbis denarij	ibidem
L. Cornelius Sisenna, Quast.	3.290.a	Corinthus emporium quondam Asia atque Europa	
eius scripta	ibid.	2.457.a	
P. Corn. Sisenna, Quast. pr.	2.286.c	Corinthus capta	2.457.a
Aed. cur.	304.a	Corinthus à C. Casare restaurata	2.461.a
Prator	315.b	Corona à cornu deducta	2.234.c
L. Cornelius Sulla Trib. potestatem detrahente		Corona & instrumenta sacra	2.288.c 321.b
1.94.b	lax eius de Trib. potestate	aurea	1.129.b 2.292.b 386.c
ibid.		castrensis ex auro	1.87.b
Faustus Cornelius Sulla, Quast. urb.	3.398.b	cimica	ibid. & 304.c
Cos. an. DCCCIV.	583.c	graminea	1.304.c 2.33.a
Claudy Imp. gener fuit	586.a	myrica	2.106.b
L. Cornelius Sulla, Qu. pr.	2.459.a	obsidionalis	1.129.b
Aed. cur.	480.b	Corona aurea Apolloni Delphico	2.206.a
Prat. 492.b	Prat. pr. 496.b	Qu. pr. 3.138.b	
ibid.		Corona grammica, quercua, cimica, P. Decio data	
eius vita rerumque gestarum breuiarium	ibid.	1.304.a	
pratum eius ad Cirtam	ibid.	Coronis in navi	3.73.b
monarchia claustra reclusa per eundem	ibid.	Corribilo regulus captus	2.279.b
Proquaestor	149.c	Corfi subacti	2.91.a 330.b 360.a
L. Cornelius Sulla, Qu. pr.	3.157.b	Corfi & Sardi rebellant	2.329.b
Prat. peregr.	206.c	Corfis multa cera imperata	2.330.b
Indos Roma edis	ibid.	Corfis data pax	2.360.a
Prat. pron.	213.b	Corfi & Sardi subacti quando Provincia formata	
Procos.	221.a 239.b 243.c 246.c	acceperint	2.103.c
251.a		Corina significatio	2.288.c
Cos. an. DCLXV.	230.c	Coruncania gens consularis fuit	1.284.c
Prat. pron.	235.b	Coruncanij unde	1.431.a
eius gesta	239.b	Iunice gentis cognomen fuit.	
de rege Mithridate triumphat	268.a	C. Coruncanius, Qu. pr.	2.47.a
11 Cos. an. DCLXXIII.	269.a	C. & L. Coruncanij, Trib. pl.	2.58.a
L. Corn. Sulla Cos. cum Augusto, an. DCCXLVIII.	3.528.a	Aed. pl.	60.b
3.561.a		Ti. Coruncanius Dictator	2.57.b
L. Corn. Sulla, Cos. an. DCCCLXXV.	3.561.a	Ti. Coruncanij Pont. max. mors	2.62.b
P. Cornelius Prator Sulla appellatus cur	2.177.c	Ti. Coruncanius, Quast. mil.	1.284.c 398.b
P. Cornelius Sulla Prator Sicilia	2.247.b	Cos.	
Aed. cur.	295.a		
Prat.	303.c		
P. Corn. Sulla, Quast. urb.	3.282.b 413.b		

- Cos. an. CDLXXIII.* 431. a
de Vulturnensibus & Volturnensibus 433. a *Prat.* 434. c
Corvus, Aquilae gentis cognomen.
Corvus cognomen M. Valerii passim vitiatum
 1.296. b
Corninus verò in Stalilis & Valerii reperitur.
Cosa colonia 1.444. b
Cossus praenomen Cornelie gentis olim: initio et-
 iam cognomen fuit.
C. Cossus, Qu. pr. 3.96. a
Tr. pl. 118. c *Ad. pl.* 131. b
Prat. 146. c *Prat. pr.* 152. a
C. Cossus, Qu. pr. 3.187. c
Tr. pl. 203. c *Prat.* 223. a *Prat. pr.* 227. c
C. Cossus, Qu. pr. 3.229. b. 234. a 239. b
Prat. 322. b 334. b
C. Cossus, Tr. pl. 3.354. c
Ad. pl. 371. c *Prat.* 387. c
C. Cossus Calidianus, Qu. pr. 3.246. a
Prop. 247. c *Ad. pl.* 289. b *Prat.* 399. b
L. Cossus, Qu. pr. 3.132. a *Trib.* 158. b
M. Cossus, Qu. pr. 2.455. a
Tr. pl. 477. a *Ad. pl.* 489. a *Prat.* 500. a 503. b
Cossa colonia Rom. 1.433. b
A. Cossus, Cos. 1.26. a
Cossi & Cneij praenomen Lentulis
 3.531. b
Cossura insula sita 2.41. b
eam Papii recuperant 83. c
L. Cossinius, Quast. 3.430. c
Cossutianus Capito 3.590. b
Costa, Pedanii gentis Roma cognomen fuit.
Q. Cotius Achilles, Quast. pr. 2.419. a
Q. Cotius Achilles, Tr. pl. 2.433. b
Q. Cotius Achilles, Ad. pl. 2.442. c
Q. Cotius Achilles, Prat. 2.454. a
Cotte cognomen erat Aureliorum, Aurunculeio-
 rum, Corneliorum, & Fufiorum.
C. Cotta res gesta 2.45. b
C. Cotta Procos. numisma 2.56. b
C. Cotta Cos. nihil magni in Gallis gessit 2.242. c
L. Cotta veterator subdolanus 2.430. a
L. Cotta rem absolutus 3.14. b
M. Cotta Procos. 3.307. a
tres Cotta Oratores 3.224. b
Crauli cognomen reperitur in Calpurnijs, Claudijs,
 Fontijs, Licinijs, Otacilijs, & Papijs:
Crassipedes verò in Furijs.
Crassi Licinij fratres tres 2.295. c
C. Crassus Longinus, Ad. pl. 2.349. c
L. Crassus orator natus quando 3.482. c
Carbonem Consularem damnas 3.80. c *eius inter-*
gritas 81. c
M. Crassus fugitivos vincit 3.309. b
tyrannica Crassi expeditiones 2.371. c
Crassi signa à Paribus adempta quando remissa
 3.517. a
triumphat ex Thracia & Getis sub Augusto
 3.508. a
P. Crassus Romani ob publicam religionem aedis
 2.152. a
P. Crassi Manciani dotes & felicitas 2.451. c
eius magnificentia liberalis 484. b
Crater aureus pondo centum Apollini Delphico mis-
 sus 2.129. b
Cratera quid 3.220. b
Cremona Magiorum fuit cognomen.
Cremona obsessa 2.243. a
in Cremona Cordo historico maiestatis crimine 3.555. a
Cremerensis clades 1.111. b
diei, quo contigit, ascribatur *ibid.*
Cretensum transmigratione 3.79. b
Creteus cognomento dictus Metellus quidam, &
 Antonius.
Crinitus, Vlpis fuit cognomen.
Crispus verò Babiorum, Iuliorum, Mariorum,
 Nauiorum, Passienorum, Sallustiorum, &
 Vibiorum.
Crispini ante Plotij dicti, item Quindij & Vettij.
Crispola Achaeorum Imperatoris interitus 2.455. c
Critonius, Ad. 3.467. b
Crispus dux fugitivorum 3.507. c
Croto in Metilij cognomen reperitur.
Cruscellus in Lentulis, ut & Crus: adi Corneliano
 gentem.
Crustumerium 1.23. c 24. b *captum* 83. b
Culcones etiam cognominati Tereutij.
Cumani quoque Blossij & Ventidij.
Cumani populi 1.315. c
Cunctator cognominatus Fabius Max. vide Fabios
Cupido quid 1.58. a *Veneris & Calpurnius* *ibid.* b
cacus, Furianum procos, tyrannus 1.59. c
Cupidines plures 1.57. c & 58. c
Cupido Praxitelis marmoreum 3.180. a
C. Curatius, Qu. pr. 2.473. b *Tr. pl.* 493. c
Curia xxx. Roma 1.15. a
Curia nomen & veteres *ibid.* b
Curia comitia *ibid.* *curiae dictae* *ibid.*
Curia vetus, & Rostra, ubi 2.464. c
Cutiones cognomento Scribonij dicti, Curijs verò
 Vibij.
In Curionum familia tres insignes Oratores 3.7. b
Curio Dardanus vicit 3.308. b
Cyria gens Consularis, Dentati cognomine.
M. Curius, Tr. pl. 3.214. b *Quast. urb.* 333. a
Tr. pl. 374. a
M. Curius Dentatus, *Quast. mil.* 1.378. c
unde Dentatus dictus *ibid.* *Tr. pl.* 386. a
lex eius de Magistratuum comitijs *ibid.*
Cos. an. CDLXIII. 403. b *eius absentia* *ibid.* c
de Samnitibus & Sabinijs triumphat 405. a
Procos. de Lucanis 406. c *Pr. 1.* 414. c
II. Cos. an. CDLXVIII. 440. a
triumphat de Samnitibus & Regis Pyrrho 441. c
triumphalis agricola *ibid.*
modestia eius & absentia 441. a
III. Cos. an. CDLXXII. *ibid.* c *Censor* 445. b
eius mors 446. a
M. Curius Dentatus, Qu. pr. 2.121. b
Curvus Persei, & captus 2.386. c
Curvum Magistratum Roma soliendo 2.253. a
Curtores Roma Papirij cognomine dicti.
M. Curius Eques Romanus pro patria se donavit
 1.275. b
Q. Curtius, Qu. pr. 2.504. a
Q. Curtius, Prat. 3.45. a *Qu.* 278. b
Q. Curtius, Quast. 3.415. b
Curtius Lupus, Quast. 3.554. c
C. Curtius Peducianus, Quast. 3.358. b
Ad. pl. 405. b *Prat.* 424. b
C. Curtius Philo, Qu. pr. 136. b *Cos. an. CCCVIII.* 160. c
Q. Curtius Rufus, Procos. in Germania 3.578. a
Africam obtinuit 3.588. c
visum ei obiectum postea verum fuit *ibid.*
Curtius Mancius, Procos. Germ. super. 3.192. a
C. Curtius Fadus Indam obtinuit 3.574. b
Custas inris Quirinum quis 1.264. a
Cyrtus, Vettiorum Roma cognomen etiam fuit,
 nisi Persarum Regis nomen.

D.

D ACI <i>ſtrum tranſgreſſi</i>	3.514.b
Daduchus cognomen Alipiorum.	
Dalmium, vetus nomen	2.428.b
Dama, Septimiorum cognomen, vt Damalippus, Licinorum; Damio autem Tettiorum.	
Damocritus ſanguinis ſui prodigus	2.288.a
Dardani à Curione vitti	3.308.b
Decadarchus in Ebutijs cognomen reperias.	
Decēb. Idus Magiſtratus incunadis ſolēnes	1.211.c
Decennalia Tiberij Caſati	3.554.b
Decemviri	1.145.a
eorum inſiſtiſtio ordinaria	ibid.c
xii. Tabulas conſcribunt	ibid. 157.a
legum ſerendarum cauſſa creati	1.83.a
ſactorum	54.a
eorum magiſtri ii.	ibid.
denud creati	154.a
coacti abdicarunt	ibid.c
vi magiſtratum continent	155.a
puniti ibid.c	Conſulari poteſtate 1.38.b
x. virum bona publicata	156.c
DECIDIA gens plebeia, cognomento Saxa.	
Decidius Saxa, Præſ.	3.446.b
Decidius Saxa, Tr. pl.	3.469.b
Decima Siciliæ ac Sardiæ in uſum belli duplicata	2.367.b
DECIMIA gens plebeia, Flauii cognomine.	
C. Decimius Flauus, Tr. pl.	2.291.b
Æd. pl.	304.a
C. Decimius Flauus, Tr. pl.	2.312.a. 361.c
Qu. pron.	344.b
Pr. & Qu. pr.	270.b
Quæſt.	3.192.b
Præſ. peregr.	2.375.a
L. Decimius Flauus, Tr. pl.	2.346.c
M. Decimius Flauus, Tr. pl.	2.346.c
P. Decimius Flauus, Qu. pron.	2.362.a
Tr. pl.	381.b
Æd. pl.	392.b
Præſ.	407.b
C. Decianus, Tr. pl.	3.181.a
DECIA gens Conſularis, Mus cognomento, ſemel Subulo.	
M. Decius Mus, Tr. pl.	1.97.a
Æd. 106.c. 112.a	ii. Tr. pl. 118.a
iii. Trib. pl.	110.a
Q. Decius Mus, Tr. pl.	1.121.b
M. Decius Mus, Æd.	1.126.c
Tr. pl. 366.c	eius de ii. viris nana lib. lex ibid.
P. Decius Q. f. Mus, Æd.	1.105.b. 172.a
Tr. pl. 107.b	Qu. mil. 289.c
Tr. mil. virtus	302.b
honores ac dona militaria	304.c
Cos. an. CDXIII.	308.c
eius ſomnium: in patriam pietas	309.a
P. Decy Procos. in Samnio victor	1.392.a
P. Decius Mus, Quæſt. mil.	1.344.c
Cos. an. CDXLI. 362.a	Cos. ii. an. CDXLV. 370.c
Mag. Eq. 374.	Cenſor 377.c
iii. Cos. an. CDLVI.	389.b
bellum eius cum Apulis	ibid.
iv. Cos. an. CDLIX. ſe demonis	392.b
mors eius celebrata	394.b
P. Decius Mus, Qu. mil.	1.401.b
P. Decius Mus, Cos. an. CDLXIV.	1.434.b
in prælio occiſus	ibid.
cur Pyrrhicis diſſus	ibid.
Deciorum pietas & mortis contemptus	1.434.b
P. Decius Mus, Quæſt.	3.37.a

Progn.	43.a	Tr. pl.	75.c
Æd. pl.	87.a	Præſ.	99.c
Præſ. pron.			105.c
P. Decius Subulo, Tr. pl.			2.353.b
Decola in gente Tullia etiam cognomen fuit.			
Decretum Tribunalium plebis non improbum			2.326.c
Decuria iudicum			1.264.a
Deſectus in Limio			2.306.c. 341.b
Deſectus ad Panos Lucani, Brutij, &c.			2.159.b
Deſectus militaris			1.255.b
à Conſulibus ad duos Prætores tranſlati			2.374.c
Deſectus Coſ. cauſſa, tumultus Roma			2.114.b
Deſectus ſacer ex neceſſitate			1.397.a
Deſectus extra ordinem			2.342.a
Deſectus modus præſcriptus			2.366.b
Delmata viti, Delmumque combuſtum			2.421.c
Delmata domus à P. Scipione Naſica			Cos. ii. an. no DCCIII. 2.428.a
Delmata, unde diſſi			2.428.b
Delmatii innoxys bellum illatum			3.80.b
L. Delmaticus, & Q. Numidicus, fratres			3.42.b
Demetrius Philippi regis filius			2.314.c
Syriam occupat			304.c
ſuza ex urbe Roma			309.c
Demetrii aurea corona			2.307.c
miſere interſectus			329.b
Democratia in Monarchiam mutatio			1.8.b
Dentati cognomen inuenio in gente Curia & Sincinia.			
Denter verò & Dentrix in Cæcilia.			
Deſectia calumnia			2.297.b
Deſectia iudicij ac teſtimij falſitas			2.300.b
DEVS vnus, Chaos in mundum conuerſus			1.8.b
Dea florida, Pax			2.361.b
Dei & Regis comparatio			1.7.b
à Deo omnia eſſe petenda			ibid.a
ad Deum palinuraria ex S. C. dona data			2.383.b
Deorum conuicia			2.320.c
Deorum templum Egyptus, horus, ac hoſpitiu			2.320.a
Deorum ſimulacra ex olea			2.443.c
Deorum ſtatuarum ſtatua Tarenti reliſſa			2.196.b
Dij Romanorum qui, poſſimum inſiſſo Urbis Roma			1.16.c
Dij agrorum præſides			1.32.b
Dij Fidij templum dedicatum			1.120.b
Dypenates Romanorum			2.39.b
Dij in Nummis, vt Cuſter & Pollux			1.452.c
Hercules	3.481.c	Ianus	2.88.c
Iuno Moneta	1.451.b	Iupiter	2.245.b
Iupiter Piſſius			1.453.c
Iouis trophæum			1.125.c
Iouis triumphantis Nummus			2.351.c
Libertas	3.482.a	Nemefis	2.12.b
Neptunus	3.47.b	Nonenſiles Dij	1.453.b
Veſta			2.497.b
Dexter in Dilia gente cognomen reperias.			
Diocletiani & Maximiani Imp. rarum numiſma			2.323.c
Diodori Siculi opinio de Alexandria condita			1.329.c
Diogenes Stoicus Legatus Romam			2.425.c
Dionyſius Halicarnanſſaus quonſque ſuam hiſtoriam perduxerit			2.13.b
Diadema quid ſignat			2.396.c
Diadematus cognomen Metellorum vni datum.			
Dians Imperator hoſtilis			2.456.c
Dialis Flamen			1.30.b
Dialis Flamen Roma Præturam geribat			2.315.b

<i>Diana adu Roma</i>	2.338.c	<i>Disciplina in castris correpta</i>	2.451.b
<i>Diana venatrix effigies</i>	2.30.b	<i>Discordiarum Rom. causa</i>	1.318.b
<i>Diana Fascellina</i>	2.431.b	<i>remedia qui iunuerunt</i>	ibid.
<i>Diary antiquissimi fragmentum</i>	2.377.c	<i>Dissidium domesticum Roma</i>	1.256.b
<i>Dittator quando & quare creatus</i>	1.81.c	<i>Distributio populi per tribus & classes</i>	2.15.a
<i>eius regia potestas</i>	ibid.	<i>in patricios & plebeios</i>	ibid.
<i>à Trib. multum etiam dictus</i>	82.b	<i>Diuites cognomento appellati Babij, Canulij & Crassi.</i>	
<i>etiam a populo</i>	ibid.	<i>Divortium primum in Vrbe</i>	1.19.b
<i>optima lege creatus</i>	ibid.c	<i>factum Roma à Sp. Carulio</i>	2.95.b
<i>in castris dici poterat</i>	83.b	<i>Doctrina & usus syncrgetica</i>	1.2.a
<i>Dittatores quomodo creati</i>	1.81.b	<i>Dolabella cognomen Cornelij tulerunt, quam gentem adi.</i>	
<i>patricij & plebey</i>	ibid.	<i>Dolus astutus aduersus tibicines</i>	1.365.a
<i>unde dicti</i>	83.b	<i>Dominio maru cadunt Romani propter classis arma- ta defectum</i>	2.46.a
<i>Dittator in agro Rom. dici debebat</i>	1.83.b. 2.188.c	<i>Domini nomen Augustus edito vetuit</i>	3.533.a
<i>magister populi appellatus</i>	83.b	<i>Domitianus quando natus</i>	3.584.e
<i>Prator maximus dictus</i>	ibid.	<i>Domitillæ in Flauij cognomen reperias.</i>	
<i>sine Magistro Equitum quando</i>	ibid.c	<i>DOMITIA gens plebeia, duas in stirpes diuisa, Ahe- nobarborum & Caluinorum.</i>	
<i>equo vehi prohibitus</i>	84.a	<i>Domitia via qua</i>	3.79.a
<i>Dittatores vno anno tres</i>	1.350.a	<i>Cn. Domitius Afer, Prator sub Tiberio</i>	3.555.a
<i>Dittator primus è plebe</i>	1.285.b. 312.b	<i>eloquentia insignis fuit</i>	ibid.
<i>Dittatores duo, & Mag. Eq. frustra</i>	1.348.b	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	2.125.c
<i>Dittatori Magistratus alij parere coguntur</i>	1.227.a	<i>Tr. pl. 251.b</i>	<i>Ed. pl. 260.e</i>
<i>Dittatura primum, & cur inuenta</i>	1.80.c	<i>Prat. urb. 268.b</i>	<i>Cos. an. DLXI. 275.b</i>
<i>eius necessitas</i>	81.b	<i>Procos. Gall.</i>	283.a
<i>sex tantum mensium Magistratus</i>	ibid.	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	2.350.b
<i>quibusdam in annum prorogata</i>	82.b	<i>Tr. pl.</i>	368.b
<i>legibus sublata</i>	ibid.	<i>Prator 391.c</i>	<i>Ed. 381.a</i>
<i>à quibus ad Rom. perueniret</i>	ibid.	<i>Cos. an. DCCI.</i>	406.b
<i>eius ornamenta & insignia</i>	84.a	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	2.494.e
<i>privilegium</i>	ibid.	<i>Proquaest.</i>	3.11.e
<i>maior potestas Consulatu</i>	67.a	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Tr. pl.</i>	3.16.b
<i>summum in seditionibus auxilium</i>	257.b	<i>Ed. pl. 19.c</i>	<i>Prat. 30.a. 34.e</i>
<i>Dittatura maiestas laesa</i>	1.261.b	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Cos. an. DCCXII. 3.57.e</i>	
<i>DIDIA gens Consularis.</i>		<i>Procos.</i>	72.a
<i>T. Didius, Qu. pron.</i>	2.451.c	<i>Betulium Regem fraudulententer capie</i>	ibid.b
<i>T. Didius, Prat. pron.</i>	2.491.e	<i>triumphat de Gallis Aruernis</i>	78.c
<i>T. Didius Prator, seruos rebelles non armis, sed fla- grio seruilibus compescuit primum</i>	2.493.a	<i>Elephantum triumphat</i>	ibid.
<i>T. Didius, Quast.</i>	3.37.a	<i>trophæum eius apud Vindelorum</i>	79.a
<i>Ed. pl. 87.a</i>	<i>Prat. 99.c</i>	<i>Censor</i>	93.c
<i>Prat. pron.</i>	105.b	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	3.127.a
<i>Propr. de Scordiscis triumph.</i>	813.b	<i>Tr. pl. 152.c</i>	<i>Prat. 174.a</i>
<i>T. Didius, Qu. pron.</i>	3.177.c	<i>Prat. pron. 179.c</i>	<i>Cos. an. DCLVII. 191.b</i>
<i>Cos. an. DCLV. 184.b</i>	<i>eius lex ibid.</i>	<i>Censor</i>	211.e
<i>Procos.</i>	195.a. 200.c. 205.a	<i>eius cum Crasso dissensio gravis</i>	212.a
<i>ex Hispania triumph.</i>	210.b	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Quast.</i>	3.327.b
<i>T. Didius, Tr. pl.</i>	3.198.c	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus, Tr. pl.</i>	3.365.b
<i>Prat. 271.e</i>	<i>Prat. pron. 276.b</i>	<i>Prat. 395.b. 407.c</i>	<i>Cos. an. DCCXXI. 499.a</i>
<i>Q. Didius, Procos.</i>	3.500.c	<i>Cn. Domitius Ahenobarbus Neronis Imp. pater,</i>	
<i>A. Didius Gallus, Propr. Britannia</i>	3.586.c	<i>Prat. sub Tiberio</i>	3.549.b
<i>Dies cladibus insignes notati</i>	1.228.c	<i>Propr. Ratica</i>	557.c
<i>Diespiter</i>	1.34.a	<i>Cos. an. DCCXXIV.</i>	560.a
<i>DIGITIA gens plebeia.</i>		<i>L. Domitius Ahenobarbus, Tr. pl.</i>	2.122.b
<i>Sex. Digitius, Quast. pron.</i>	2.225.c	<i>unde sic dictus</i>	ibid.
<i>Proqn. 251.b</i>	<i>Tr. pl. 251.b</i>	<i>L. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	2.35.b
<i>Ed. pl. 265.a</i>	<i>Prat. Hist. citer. 268.c</i>	<i>L. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	3.124.a
<i>Sex. Digitius, Qu. pron.</i>	2.390.b	<i>Tr. pl. 147.b</i>	<i>Ed. pl. 163.a</i>
<i>Tr. pl. 411.a</i>	<i>Prat. 413.a</i>	<i>Prat. 179.a</i>	<i>Prat. pron. 185.e</i>
<i>Diocletianus in Autelia gente cognomen fuit, ut sensu illius Imperatoris.</i>		<i>Cos. an. DCLIX.</i>	201.a
<i>Diones verò in Cassijs & Cocceianis.</i>		<i>L. Domitius Ahenobarbus, Qu. pron.</i>	3.215.a
<i>Dionysius denique in Cassijs & Pompeianis.</i>		<i>Prat. urb. 227.a</i>	<i>Propr. 229.a</i>
<i>Dionysius Halicarn. quando suam Historiam scri- pserit</i>	3.526.b	<i>L. Domitius Ahenobarbus, Tr. pl.</i>	3.236.b
<i>Discinctus miles, ignauus</i>	1.5.b	<i>Ed. pl. 245.b</i>	<i>Prat. pron. 266.a. 271.e</i>
<i>Disciplina militatu restaurata</i>	2.506.b	<i>Procos.</i>	276.b
<i>excoctio eius seneca</i>	44.b	<i>L. Domitius Ahenobarbus, Ed. cur.</i>	3.339.b
<i>insigne ipsius exemplum</i>	1.440.b. 441.a	<i>Indos edat memorabiles</i>	ibid.
<i>fructus eius</i>	3.103.b		

Prat. urb. 359.c	Prat. 376.b	Duliana victoria nautalis breuiarium in columna	
Cos. an. UCXCIX. 393.a	Procos. 438.b	Rostrata basi	1.24.c
eius gesta	ibid.	Duliana columna multis saeculis extitit in foro Romano	ibid.b
L. Domitius Ahenobarbus, Aed. arrogans	3.516.a	K. Duilius, Tr. pl.	1.132.c
Cos. an. DCCXXVII.	518.b	11. Tr. 134.a	Aed. 138.a
Leg. Aug. in Germ.	523.b	x. vir	154.a
Cn. Domitius Calpurnius, Qu. mil.	1.301.b	K. Duilius, Cos. an. CDXVII.	1.324.b
Cos. an. CDXLI.	331.c. 332.a	M. Duilius, Tr. pl.	1.117.a
Cn. Domitius Calpurnius, Tr. pl.	3.354.c	Aed. 118.c	11. Tr. pl. 156.b
Cn. Domitius Calpurnius, Qu. mil.	1.367.b	Dulorestus, M. Pacuvij Comedia	3.24.b
Cn. Domitius Calpurnius, Qu. mil.	1.351.b	Duoviri adu. Fortuna locanda	2.326.c
Prat. 412.c	Cos. an. CDLXX. 414.b	Duoviri perduellionis	1.71.c. 268.b
Censor primus e plebs	431.c	De duobus populis victis triumphus	2.348.b
Cn. Domitius Calpurnius, Prat.	3.379.b. 391.b	Duorum Praef. nautalis triumphus	2.40.c
Cos. an. DCC.	403.a	Duorum fratrum Consulatus, singularis & rarus	2.337.a
11. Cos. an. DCCXIII.	484.b	xii. Tabula legum	1.146.a
Procos. 487.a	triumphas 492.b	carum latus	ibid. vide Leges.
M. Domitius Calpurnius, Qu. pron.	3.84.b	publicata	155.c
Tr. pl. 106.b. 324.c	Aed. pl. 118.b	Duumviri sacrorum	1.53.b
Prat. 130.c	Prat. pron. 135.a	eorum Commentaria de Sibyllinis libris	ibid.c
Propr. 144.c. 149.c		DVRONIA plebeia gens.	
Cn. Domitius Corbulo, Cos. an. DCCXCI.	3.566.c	L. Dvromius, Qu. pron.	2.282.c
Procos. in Germ. inferiore	577.c	Tr. pl. 304.b	Aed. pl. 315.c
Proc. Armenia	594.a	Prat. 330.a	Propr. Tarent. 335.c
de rebus Orientis scripsit	587.b perijt ibid.c	M. Dvromius, Tr. pl.	3.186.b
Dona militaria	2.301.c	eius superbia	ibid.
Donatium	1.394.b. 2.332.c. 336.c		
fochis ingratum	348.c		
Pauli donatium	387.a		
Donati cognomen inlere olim Aelij, Claudij & Iunij.			
Do, Dico, Addico, tria Pratorum verba	1.265.c		
Doriones unde dicti Fabij, quorum cognom.	1.230.a		
Draco prodigiosa magnitudo in stagnis Bagrada	2.35.b		
Draco vigilantia & cura nota	2.402.b		
Drans vox Celtica	1.416.b		
Drusi cognomen in Liujiis fuit, & in Celsatim familia. In hac etiam Drusillae sunt dicti nonnulli.			
Drusus unde dictus	1.416.b		
Drusus Caesar, Quaest. urb.	3.539.c		
Drusus Caesar, Cos. an. DCCXLVII.	3.543.a		
Drusus Caesar onans ex Germania	3.550.c		
Drusus togam induit virilem	3.553.c		
Drusus Caesar, Scianis insidijs veneno subleatus	3.553.c		
Drusilla nupsit L. Cassio	3.361.b		
Drusus Caesar, Cos. 11. an. DCCCLXIII.	3.551.a		
Dubius Annius, Proc. Germ. infer.	3.592.b		
Duces captivi	2.501.b		
Duces qui captivi Asiatico bello	2.293.b & 302.		
Duelli T. Manlij Torquati pictura in foro Rom.	1.277.b		
DVILIA gens Consularis fuit.			
Duliorum nomen diuersimode ab antiquis prolaturum	2.22.a		
C. Duilius, Aed.	1.121.b		
Tr. pl.	120.a		
C. Duilius, Tr. mil.	1.213.c. 279.a		
Quaest. mil. 446.c	Aed. pl. 1.14.b		
Cos. an. CDXCIII. 21.c	Censor 18.c		
Dict.	104.a		
C. Duilius Cos, Annibalem & classem Punicam praelio victum contriuit	2.22.b		
triumphas	ibid.		
post epulas triumphus sui memoriam, quam diu vixit, iterabat	23.c		
post triumphum sano templum Roma struxit	24.a		
Duliana victoria descripta	2.23.b		
		E.	
		E BENVSPRIMUM Roma visa	3.345.a
		Eburnus gentis Fabij cognomen, quam vise.	
		Ecetrans unde dicti	1.119.b
		colonia Rom.	ibid.c
		Eclipsis Luna declarata à C. Gallo, victoria caussa fuit	2.347.b
		Eculeo Decij gentis cognomen exstitit.	
		Edictorum veterum reliqua	1.264.b
		Edictum Aedilium de Venditionibus	1.270.c
		Censorum, de Rhetorum scholis	2.475.c
		Censorum, de locatione vectigalium	373.b
		Consulare, de Senatorum absentia	280.b
		Consulare, contra clancularias consuetudines ex S. C.	303.b
		Pratorium edictum quid sit	1.264.b
		cur perpetuum dicatur	ibid. vide Prator.
		Egeria Nympha	1.30.a
		Egerius, Arantis Tarq. Prisci fratris filius	1.44.a
		L. Egilius, Tr. pl.	2.343.b
		P. Egnatius, perfidus Philosophus, Stoicus	3.599.b
		EGNATIA gens plebeia, Maximij & Rufi cognomen.	
		Cn. Egnatius Maximus, Tr. pl.	3.240.c
		Quaest.	285.b
		C. Egnatius Maximus, Quaest.	3.378.a
		L. Egnatius Rufus, Quaest.	3.484.a
		M. Egnatius Rufus, Aed. pl.	3.507.c
		Prat.	510.c
		L. Egnatius, Quaestor C. Caesaris	3.470.a
		Elates Ligures	2.410.a
		Elementorum sexus duplex	1.44
		Elementorum transmutatio naturalis, Pegasus	ibid.c
		Elephantus quando primum in Italia	1.429.b
		cur Luca bonis dicti	ibid.
		Elephantorum Roma pugna prima	3.180.a
		Elephantes primum Roma in triumphum ducti	1.442.a
		Elephantes cxx. in triumpho ducti	2.49.b
		Elephanti	

- Elephantum turbant aciem* 2.48.c
Elephantus caput in umbilico clypei, quid notes 3.17.a
Elogium Censorium 1.168.a
Embolarius quid 3.156.c
Empulium oppidum 1.280.c
 quando captum 286.b
Emporia, quae loca 2.56.c
Enna nymphe, parens florum 2.11.a
Enna, umbilicus Sicilia: eius descriptio 2.11.b
Enna, Syracusanorum colonia 2.10.a
Enneus campus semper floridus 2.9.c
Q. Ennius poeta Romae stylum scribens primus mu-
 tare cepit 2.12.a
 à Catone Romam ductus 220.b. 227.a
 Catonem Gracii litteris imbuunt 291.a
 Aetolicam Fulvii victoriam celebravit versibus
 302.b *eius vita, ex Siccone Polentio*
 Modesto 372.b *eius mors* 374.c
Enyalus 1.12.b
Epicurus Philosophus, quando 1.429.b
Epicuri de grege porcus, qualis 2.444.b
C. Epidius Marullus, Tr. pl. 3.467.c
Epirus Achaia inneta 2.457.c
Epirota bello subacti 2.386.a
Epitaphium Cn. Cornelii Sab. Mnsai 1.165.c
M. Eppius, Propr. 3.458.a
Eprinus Marcellus, Prat. sub Claudio Imp. 3.580.a
 Propr. Pamphila 590.b
Epulum Iovis 2.218.b
Epulones primi, & eorum officium 2.260.b
Equestris ordinis erga patriam pietas 1.209.b
 eius ordinis princeps quis 166.b
Equi, toga, tunicaque missa C. Marcio 2.374.c
Equi publici 1.47.b. 168.b
Equi aquarum sunt naves 2.4.a
Equiculus alias Equiculus Modiorum cognomē.
Equitis Romani ob luxum nota 2.475.b
 non strigosi Censoria notio 415.b
Equus stipendia ex publico decreta 1.209.c
Equites equis primum merere incipiunt 1.209.c
Equitum Rom. census 1.47.b. 167.a. 2.217.b
 337.c. 373.b
 lilio 1.16.a *nota* 168.b
 præmia 339.a
Equitum transvectio in honorem Castoris & Pol-
 lucii 1.87.a. 377.b
L. Equitius Firmianus, Tr. pl. 3.182.a
Eratosthenis inuicta regula 1.11.c
Erichthonii regis equa apud Homerum 2.5.b
Error quorundam de P. Africani filio detegitur
 2.300.c
Error in prænominibus Consulium 2.49.c
 & in nominibus propriis 249.c
Errores in cognomine Glicia M. Claudii scriba
 2.50.c
C. Erucius Clarus, Quest. 3.284.a
Eterninus alias Eterninus cognomen in Alinijs
 & Claudijs reperitur, quas gentes adit.
Esquilinus & Viminalis colles urbi additi 1.48.c
Etruria defectio impedita 2.217.a
Etruscum bellum 1.105.c
 confectum 433.a *oppressum* 2.196.a
Etrusci à L. Tarquinio Prisco victi 1.43.c
 111.c. 232.c. 285.a. 370.c. 371.a. 387.a
 392.c. 430.c
 pacem petunt 43.c
 unde dicti 44.a
 situs eorum ibid
Etrusci petentibus inducia data 1.396.b
Etrusci bello fatigati quiescent 1.387.b
 bellum reparant 416.a
Eua cognomen reperitur in Sexilijs.
Euander vero in Anianis.
Ennius Asia regis repulsa 2.388.a
Eunus è seruo rex factus 2.496.a
Eunuchus & Phormio Comædia Terentiana populo
 data 2.410.b
Europa tanto vetula 3.324.b
Eutrapeles dictus à lepore Volumnius quidam
 apud Cic. in Epist.
Eurus & bene cinctus 1.5.b
Excessus trium clarissimorum Imperatorum 2.315.a
Exercitus Consularis unde suppletus 2.284.c
Exitus M. Antony ad Masinam Quest. 3.179.b
Expedio Aulij in Galliam & Ligures 1.150.a
 Cos. in Galliam 276.b
 classis contra Persen regem 367.a
 in Istros 347.a
 Lentuli Cos. contra Ligures 90.c
Expulso falsa religione 1.397.a
Explicatio Nummi cum imagine Dei Triumpho
 2.111.c
Exules & serui Capitolium occupant 1.126.b
Ezamaia dicitur 1.266.b

F.

FABATI cognomen eulunt Calpurnij, Clodij, Roscij, Rubij.

Fabiani dicti cognomento Iunij & Papirij.

FABIA gens patricia maiorum gentium. sex distincta familijs: quarum tres frequentes, Ambusti, Maximi, & Vibulani. tres infrequentes: Buteonum, Dorsonum, & Pictorum.

gens antiqua 1.431.b

Tibure orinda ibid.

auctor eius Hercules 2.196.a

Fabia gentis materna origo 3.45.c

Faby a fabis dicti ibid.

Fabia gentis in Maximorum domo quid singulare 2.295.c

in Fabia domo tres continui Principes Senatus 1.332.b

in Fabia domo per septennium Consulatus continua-
tus 1.106.b

Fabiomm vari honores 1.432.a

Fabia gens adversus Voientis propria impensâ
bellum gerit 1.106.c

Faby fratres, legati pro Clusinis 1.223.c

Faby peculiariter Quirinum colere 3.61.b

Fabia gentis excidium 1.111.b

Fabius in filium M. Fabium Buteonem Censorium
securus 2.66.c

L. Fabius, Quest. 3.351.a

Prat. 411.b

Q. Fabius, Cos. an. CDXLIII. inimicum suum Dictato-
rem dicit 1.369.b

Procos. & victoria de Etruscis 370.a.c

Q. Fabius Dictator paludatus 2.114.b

eius adhortatio de eligendis prudenter Magi-
stratibus 2.169.a

Q. Fabius, Prat. 3.445.b

C. Fabius Ambustus, Quest. mil. 1.219.c. 272.c
Tr. mil. 2.4.b

Ed. cur. 2.4.c

Cos. an. CCCXCV. 282.a

C. Fabius Ambustus, Quest. mil. 2.344.c
iust. a

postea cur Trator datus	ibid.	M. Fabius Licinus, Qu. prom.	2.36.b.c
Ad. cur.	352.c	alter	111.c
K. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.224.b	Prat.	52.c
Tr. mil.	225.b	Qu. mil.	211.c
Qu. mil.	128.b	III. Tr. mil.	218.c. 224.b
M. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.103.b	Q. Fabius Maximus, Proquest.	2.305.c
M. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.233.c	Q. Fabius Maximus, Ad. cur.	2.315.c
Tr. mil.	237.c	Q. Fabius Maximus, Qu. prom.	3.157.b
Censor	274.b	Ad. cur.	279.b. 418.c
M. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.261.a	Qu. prom.	2.433.b
Prat.	274.b	Cos. an. DCCIX.	3.458.a
eius victoria de Hernico	ibid. 280.c	ex Hispania triumphat	467.c
II. Cos. an. DCCXCVII.	285.a	Q. Fabius Maximus, Cos. an. DCCXLIII.	3.524.b
III. Cos. an. DCCXCIX.	287.b	Q. Fabius Maximus, Familianus, Qu. pr.	2.421.c
triumphat de Tiburtibus	288.b	Ad. cur.	435.b
Ditt. 291.b	X. vir l. d. r. i. sacularium	Cos. an. DCCIX.	462.a
M. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.333.b	eius res gesta	469.c
Ad. cur.	319.a	Procos.	ibid.
N. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.10.b	Q. Fabius Maximus, qui post Allobrogens datus	est, H. p. cu. obtinet
Tr. mil.	208.b	Prat.	34.b
Q. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.196.c	Proprat.	35.c
Cos. an. DCCXLI.	202.b	accusatus Roma absens à C. Graccho	36.a
rens moritur	227.a	triumphat de Allobrogibus	57.a & 78.b
Q. Fabius Ambustus, Qu. mil.	1.288.b	Allobrogens appellatur	ibid.
Ad. cur.	297.a. 339.a	Cos. an. DCCXXII.	67.a
II. Ad. cur.	299.b	Censor	130.a
Mag. eq.	301.c	eius magnus animus	68.b
Prat.	345.c	sebris liberatur in praelio	ibid.
M. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.39.a	nomen eius apud aliquos vitiatum	ibid.
Ad. cur.	51.a	doctus fuit	2.508.c
Censor	66.c. 169.a	denary eius triumphales	78.b
M. Buteo, Qu. prom.	2.199.c	trophæum eius ad Iparam	79.a
Ad. cur.	224.c	Q. Fabius Maximus Eburnus, Prat. pr.	3.86.c
M. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.331.c	cur Eburnus datus	25.b
N. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.29.c	Ad. cur.	24.b. 45.b
Ad. cur.	42.b	denarius eius Aedilium	ibid.
Cos. an. DVI.	53.c	fulmine tactus	ibid.
N. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.115.b. 118.a	Qu. mil.	25.b
Mag. equit.	121.b	Prat.	34.a. 41.a. 80.c
N. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.327.b	Cos. an. DCCXVII.	94.a
Ad. cur.	346.a. 349.a	Q. Fabius Maximus Gurgis, Cos. an. CDLXI.	1.399.b
in itinere moritur	360.b	eius praelium infelix	401.c
Q. Fabius Buteo, Qu. prom.	2.225.c	victoria Rulliani patris ductu	ibid.
Prat.	259.a	Procos. de Samnitibus triumphat	403.a
Prat. Gallia	291.b. 327.b. 330.a	Censor	431.c
Tabinus Celer Romuli Tribunus, equitumque praefectus	2.61.c	II. Cos. an. CDXXVII.	438.b
M. Fabius Dorso, Qu. mil.	1.286.b	de Samnitibus, Lucanis, Bruttis, Quirinalibus	triumphat 439.c
eius pietas	229.c	princeps Senatus	446.a
Prat.	297.a	II. Cos. an. CDXXXIIX.	461.b
Cos. an. CDXXX.	300.b	Cos. princeps Senatus	462.a
C. Fabius Dorso Licinus, Qu. mil.	1.414.a	Q. Fabius Maximus Gurgis, Qu. prom.	2.11.b
eius pietas	229.b	Ad. cur.	24.c
Cos. an. CDXXX.	443.c	Q. Fabius Maximus Labeo, Qu. vrb.	2.261.a
C. Fabius Dorso	2.62.a	Q. Fabius Max. Rullianus Aedilitatem perijt	1.269.c
eius filius M. Fabius Licinus	36.c	Ad. cur.	324.a
T. Fabius Gallus, Prat.	3.412.a	Prat.	339.a
C. Fabius Hadrianus, Qu. prom.	3.220.a	Cos. an. CDXXXI.	346.b
Ad. cur.	232.b	triumphat	ibid.
Prat. prom.	245.a. 247.b	Ditt. 357.b	III. Ditt. 381.b
Prop.	251.c. 255.b	III. Ditt. 381.b	III. Ditt. 408.a
C. Fabius Hadrianus, Qu. mil.	3.385.b	II. Cos. an. CDXLIII.	367.c
Prop.	442.c	de Tusculi victoriam reportat	368.a
Q. Fabij Maximi Labeonis nobilitas & eruditio	2.261.a	III. Cos. an. CDXLV.	370.c
triumphum navalem agit ex Creta	293.b	I'mbros & Etruscos vincit	371.a
Cos. an. DLXX.	314.b	Procos.	373.c. 392.a
Procos. Liguria	327.c	ingum misit	ibid.
Q. Fabius Licinus, Qu. prom.	2.35.a	cur Maximus datus	ibid.
		IV. Cos. an. CDVI.	389.b
		eius bellum cum Samnitibus	ibid.
		V. Cos. an. CDLIX.	392.b
		triumphat	394.b
		Princeps Senatus	393.b
		eius res gesta	383.b
		eius equitas & modestia	390.b. 399.b. 403.b
		Q. Fa-	

- Q. Fabius Max. Servilianus, Ed. cur.* 2.450.c
Prat. 457.c *Cos. an. DCXI.* 474.a
Procos. 482.a *Cens.* 3.33.c
Q. Fabius Maximus Verrucosus, Qu. pron. 2.65.b
II. Qu. pron. 83.b *Ed. cur.* 88.a
Cos. an. DIX. 97.c
de Liguribus triumphat 100.b
II. Cos. an. DXXV. 110.b
III. Cos. an. DXXXIX. 163.c
IV. Cos. an. DXXXIX. 168.c
V. Cos. an. DXLIV. 192.b *triumphat* 196.b
Dictator 131.b *II. Dict.* 134.a
primus Dictatorum e quo uellus 184.a
filium in funere laudas 2.138.a
eius res gesta 131.c
Verrucosus & Onicula dictus, cur 63.
eius obitus 222.c
Q. Fabius Maximus Verrucosus F. Prat. 2.171.a
Cos. an. DXL. 173.b *Qu. pron.* 138.a
Ed. cur. 165.c
Qu. L. Manlij Prat. in Hisp. 295.c
C. Fabius Pictor, Quast. mil. 1.435.b
Prat. 448.a *Cos. an. CDXLIX.* 450.b
eius denary 452.a
N. Fabius Pictor, Quast. mil. 1.439.c
Prat. 455.a *Cos. an. CDXXCVII.* 458.b
triumphat 460.c *eius denary* 453.c
Qu. pron. 2.61.b
Q. Fabius Pictor, Flamen Quirinalis 2.62.a.289.c
Q. Fabius Pictor, Qu. pron. 2.142.b
Historia scriptor nobilis *ibid.*
an exstes Venetys *ibid.*
Progn. 153.a *Ed. cur.* 281.c
Ser. Fabius Pictor, Qu. pron. 2.424.c
Ed. cur. 446.c.458.a
M. Fabius Sanga, Quast. 3.296.b
C. Fabius Valens, Cos. quando suffectus 3.608.b
K. Fabius Vibulannus, Quast. 1.102.c
Cos. an. CCLXIX. 103.a
II. Cos. an. CCLXXVI. 105.a
III. Cos. an. CCLXXII. 106.b *Procos.* 107.c.111.b
in proelio occusus est *ibid.*
M. Fabius K. Vibulannus, Quast. 1.96.a
Cos. an. CCLXX. 103.c
II. Cos. an. CCLXXIII. 105.c
eius modestia in recusando triumpho *ibid.*
M. Fabius Vibulannus, Quast. 1.131.a
Cos. an. CCCXI. 170.a *Tr. mil.* 178.c
N. Fabius Vibulannus, Quast. 1.179.b
Cos. an. CCCXXII. 190.c
onatus de Aquis 191.c
Tr. mil. 197.c *II. Tr. mil.* 205.b
Q. Fabius Vibulannus, Quast. 1.87.a
Cos. an. CCLXXIX. 102.a *II. Cos.* 103.c
Q. Fabius Vibulannus, Cos. an. CCXXCVI. 1.119.c
II. Cos. an. CCXXCII. 121.a
eius victoria de Aquis *ibid.*
III. Cos. an. CCXCIV. 127.a
de Aquis & Volscis triumphat 128.a
x. vir 153.c.154.c
N. Fabius Vibulannus, Quast. 1.179.b
181.b *Cos. an. CCCXX.* 188.c
Tr. mil. 196.c *II. Tr. mil.* 198.b
Fabiani vocati sunt Annij Papirij.
L. Fabricius, Quast. 3.350.c
Q. Fabricius, Tr. pl. 3.374.a
L. Fabricius, C. f. curator viaru, in Inscript. 3.516.b
C. Fabricius C. f. Luscinius, Qu. mil. 1.393.c
Cos. an. CDLXXI. 416.a
de Samnitibus, Lucanis, Brutisque triumphat 417.b
Thurmos obsidione lenat *ibid.*
II. Cos. an. CDLXXV. 435.c
de Lucanis, Brutis, Tarentin. Samnitib. 436.c
C. Fabricius Luscinius, Qu. pron. 2.211.c
Tr. pl. 35.a *Ed. pl.* 42.c
Qu. pron. 221.a *Tr. pl.* 248.a
Prat. 264.b
Q. Fabricius Messius, Quast. 3.336.b
A. Fabricius Cuentio, Prat. sub Nerone 3.588.b
a Nerone cur Italia pulsus *ibid.*
Fabrum avarioru collegium quare institutum 1.32.c
Fabula Hygini 2.6.a
Fabula de Sicilia 2.7.c
Fabula pro Satyris 2.71.c
Fabula ad animi disciplinam flexa 3.82.b
Fabularu in theatro exhibendaru initium 2.364.a
Facibus acies armata 1.285.a
Facula in gente Cluuiarepersum cognomen.
Facilla gentis Iuniz cognomen, ut Facius Cuspiz.
T. Fadus, Quast. 3.321.c.333.b
Tr. pl. 373.b
C. Falcidius, Quast. 3.283.a
P. Falcidius, Tr. pl. 3.485.c *eius lex* *ibid.*
Falcina tribus 1.354.b
Falcones cognomen Pompeiorum & Valeriorum.
Falconij vero in Anijs & Metijs reperias.
Faliscis vici 1.173.a.217.c.2.66.b.84.a
qui, & unde Iunoniculz dicti 1.175.c
subacti inducia obrinnere 1.291.b
rebellant 399.c *cu bellum illatum cur* 2.67.c
Faliscorum defectio 1.397.b
Faliscis vici & puniti 2.70.c
Fama vel An Locmij sanum 1.226.c
Fames & pestis Roma 1.136.c.171.c.221.b
Familiarum sex millia deducta in Galliam 2.285.b
FANNIAGENS plebeia Roma.
Fannij etiam cognomen in Rhemijs. Unde
Rhemus Fannius, qui de Ponderibus metro
scripsit.
Fanny Annales 2.501.c
Fannia Lex sumptuaria prima 2.307.b
C. Fannius Strabo, Tr. pl. 2.133.c
Ed. pl. 150.c
C. Fannius Strabo, Qu. pron. 2.283.a
Tr. pl. 399.c
C. Fannius Strabo, Qu. pron. 2.354.a
Tr. pl. 371.a *Ed. pl.* 381.b
Prat. 396.c *Cos. an. DXCII.* 409.a
C. Fannius Strabo, gener C. Lelij fuit 2.474.c
Tr. pl. 477.a *Qu. pron.* 490.a
Prat. 496.a *Prat. pr.* 500.b
C. Fannius Strabo, Qu. pron. 2.501.b
Tr. pl. 508.b.3.16.b *Ed. pl.* 3.19.c.27.c
Prat. 30.a.34.a.39.b.45.a
Cos. an. DCXXXI. 57.c
fanore plebeio a C. Graccho Cos. factus 58.a
CC. Fanny duo celebres *ibid.*
C. Fannius Strabo, Tr. pl. 3.334.c
Prat. 387.c.399.b *Prop.* 442.a
L. Fannius Strabo, Quast. 3.291.b
M. Fannius Strabo, Tr. pl. 2.313.a
eius centussis 304.b
M. Fannius Strabo, Qu. pron. 3.215.b
Tr. pl. 236.b.240.c *Prat.* 269.c
Q. Fannius Strabo, Qu. pron. 2.117.c
Fannij Caponij, & Liciij Murena detecta sub
Ang. coniuratio 3.515.b
Fugies

<i>Fasces</i> xxiv.	1.66 b	<i>Fiducia</i> Senatus Rom.	1.430.4
item xii.	ibid.	<i>Figuli</i> cognomen erat in Clusinijs, Martijs & Nigidijs: quo de differit B. Augustinus lib. v. <i>Civitas</i> Descap. iii.	
<i>Fasti</i> Sacri, Civiles, Municipales, Praenestinarum, Capitolini	1.11. b	<i>Fimbria</i> cognominati & Flauij & Licinij.	
Pomponiani	14. a	<i>Firmi</i> vero Alij: vi	
<i>Fasti</i> quando Roma renovati & correcti	1.13. c	<i>Firmiti</i> , Iulij sunt quidam cognominati.	
<i>Fasti</i> promulgati	1.18. b. 3.7. b	<i>Firmum</i> & Castrum colonia deducta.	2.14. b
<i>Fastorum</i> Capitolinorum auctor incertus	1.12. a	<i>Flacci</i> cognomen Valeriae gentis, à primo Poplicola	
<i>Fastorum</i> antiquorum diversitas	1.32. a	iii	1.333. c
<i>Fatale</i> malum quod inevitabile	3.36. a	<i>Reperitur</i> adhuc in alijs xiii. gentibus Rom. id cognomen, puta in Aulanis, Aulij: Calpurnij: Flauij, Fulvij, Furij: Horatij, Hordecanij: Lentij: Munatij: Norbanis: Pomponij & Verrij.	
<i>Faustinus</i> Claudiae gentis cognomen.		<i>Flaccinator</i> autem Fostiorum cognomen datum.	
<i>Favonius</i> , Quæst.	3.311. a	<i>Flacilla</i> , Antoniorum cognomen & Angustae nomen apud Iornandem.	
Tr. pl. 389. c	Ad. pl. 404. c	<i>L. Flacci</i> victoria de Boys & Insabribus	2.270. c
Prator	411. c. 417. c	<i>Q. Fulvius</i> Flacci Imperatoris votum in praelio	2.336. a
<i>Favor</i> populi erga suos belli duces atque magistratus	2.379. b	de Celtiberis cruenta victoria	332. b. 336. a
<i>Faust</i> cognomen tulere, cetera insauis, Sulla & filius: item Anticia gens.		<i>Flamines</i>	1.16. c. 33. c
<i>Faustinus</i> vero cognomen lunæ fuit.		<i>Flamen</i> , Dialis, Martialis, & Quirinalis	1.30. b
<i>Felici</i> cognomento fuit Antonij, Claudij, Cornelij, & Minuij.		<i>Flamen</i> Dialis uxore mortua cogitur abdicare	3.126. a
<i>Felicitissimus</i> vero Arminij in vet. Inscriptione		nequum Senator, à Senatu deductus	2.198. a
<i>Paranina</i> ad S. Asattham.		ex S. C. Roma Praetura gerere cogitur	315. b
<i>Ferentini</i> viti, & oppidum capium	1.352. b	<i>Flaminus</i> Dialis antiquum ius assertum à Trib. pl.	2.198. c
<i>Ferentinum</i> capium	1.277. a	<i>Flamen</i> Floralis	2.360. c
de Ferijs & Fasti lex	1.147. b	<i>Flaminia</i> lege Ager Gallicus, Romanus dici coepit	1.468. c
<i>Feria</i> Latina	1.301. c	<i>Flaminia</i> & Emilia via	2.197. b
<i>Feria</i> Latinae instaurata	1.116. b. 2.349. a	<i>Flaminia</i> via quando strata	2.197. c
<i>Ferij</i> Latini tertius dies additus	1.90. a	<i>FLAMINIA</i> gens Consularis, cognom. Cilo, al. Chilo.	
<i>Ferij</i> Latini quartus dies additus	1.261. b	<i>C. Flaminius</i>	1.94. a
<i>Feria</i> , & iacta Murcia	3.179. b	<i>C. Flaminius</i> filium Trib. pl. seditiose concionantem auctoritate paterna compescuit	1.94. a. 2.18. b
<i>Ferox</i> cognomen est in Iulij, Pompeij, & Vrselij.		<i>C. Flaminius</i> , Qu. pron.	2.18. b
<i>C. Fescenninus</i> , Ad.	1.127. c	Tr. pl.	29. b. 38. c
<i>Fescennus</i> , etiam cognomen Sifinniorum.		<i>C. Flaminius</i> , Quæst. pron.	2.39. a
<i>Festus</i> vero Cassiorum, Egnatorum, Iuliorum, Pompeiorum, Porciorum, & Valeriorum.		Trib. pl.	101. c
<i>Festinus</i> autem in Alij.		maiestatis frustra accessit	ibid.
<i>Festales</i>	1.30. b. 34. a	Ad. pl.	109. b
unde dicti	ibid. c	Cos. an. DXXX.	114. a
eorum ius	ibid. & 21. b	de Gallis triumphat	123. b
in Africam missi: quando	2.237. a	Mag. Eq.	131. b
<i>Festialis</i> cognomen habere & Annij.		Censor	136. c
<i>Ficus</i> in Capitolio lauri loco enata quid portenderet	2.429. b	Cos. an. DXXXVI.	153. b
<i>Fictor</i> cognomen erat Volsciorum.		fatalis eius religionis contemptus cadit ad Trasimenum	21. c. 153. c
<i>Fidena</i> , Albanorum colonia	1.25. c	<i>C. Flaminius</i> , Qu. pron.	2.190. b
Romanorum colonia	ibid.	Proqn. P. Scipionis Procos. Hisp.	196. b
deleta	26. a	201. b. 206. a. 211. a	
<i>Fidenatium</i> cum Romanis bellum	1.25. a. 37. b	Tr. pl.	248. a
<i>Fidenates</i> viti	ibid.	Ad. cur.	259. a
iterum viti	ibid.	Prat. Hisp. citer.	272. c
vbi eorum capta	ibid.	Propr. Hisp. citer.	279. a. 283. b. 287. c
<i>Fidenatum</i> à Rom. defectio	1.84. c. 174. a. 186. a	res eius in Hispania gesta	273. a
<i>Fidena</i> obijisse	1.85. b	Cos. an. DLXVI.	296. c
<i>Fidenates</i> dedunt se Romanis	ibid. c	<i>L. Flaminius</i> Chilo, Quæst. mil.	1.391. c
<i>Fidenates</i> iterum viti	1.175. a	<i>L. Flaminius</i> , Qu. pron.	2.30. a
<i>Fidenates</i> facibus in praelio pugnant.	1.186. a	Proquaest. Sicil.	33. a
<i>Fidenates</i> cognomine dicti in Seigijs & Scruilijs.		Tr. pl.	43. a
<i>Fidentini</i> vero Calorij,		<i>L. Flaminius</i> Chilo iv. vir primus flandi	1.452. a
<i>Fides</i> dea	1.30. a	<i>L. Flaminius</i> Chilo, alias Celo, Qu. pron.	2.97. b
<i>Fides</i> simulacrum	3.15. a	<i>Flamininus</i> , gentis est Quinctiae cognomen, saepe in Flaminij, quod gentile est nomen, deprauatum.	
<i>Fides</i> Flamines	3.30. c	<i>Flamma</i> autem Antoniorum, Calpurniorum, & Volumniorum fuit.	
<i>Fidui</i> in templum dedicatum	1.120. b		
<i>Diis</i> Fidui, Sanguis vel Sacerdos dictus	1.451. b		
<i>C. Fidius</i> , Quæst.	3.444. c		
<i>C. Fidiulanus</i> Falcula, Quæst.	3.273. b		
Tr. pl.	295. b		
<i>Fidi</i> cognomen sum reperio cum in Cornelij, tum in Trebellij.			

FLAVIA gens quoque Consularis, cognomento Fimbria.

Flavi verò cognomenium reperitur in Alphijs, Cicerijs, Decimijs, Largijs & Sulpicijs.

Flav. us, Quast. 3. 392. b

C. Flavius, Tr. pl. 3. 355. c

Ad pl. 371. c Prat. 388. a. 399. b

C. Flavius, Quast. 3. 470. a

L. Flavius, r. r. 3. 360. b. 376. b

Cos. an. DCCXX. 497. a

M. Flavius, stupri reus 1. 337. c

accusatoris insultantis dicto defensus ibid.

C. Flavius Fimbria, Quast. 3. 71. c

Proquast. 78. a Tr. pl. 101. a

Ad pl. 115. b Prat. 126. b. 142. a

Prat. prom. 131. a Cos. an. DCXLIX. 151. a

C. Flavius Fimbria, Qu. prom. 3. 234. a

Quast. vrb. 240. c

ans audacia ibid.

Tr. pl. 245. c alius 266. b

T. Flavius Sabinus, Vespas. Imp. frater Masiam

obtinuit 3. 581. c

T. Flavius Sabinus, Cos. suffellus 3. 607. b

Vespasiani pater, in Capitolio casus ibid.

Flavius Sabinus, Vespasiani frater 3. 609. a

T. Flavius Vespasianus, qui post Imp. Britannia

Legat. 3. 573. c

Cos. an. DCCCIII. 584. b

Procos. Africa 597. a Quast. 601. c

Judaeam subegit 602. b

Corbuloni successit ibid.

Ierusalem obsedit ibid.

L. Flannuleius, Tr. pl. 1. 111. a Ad. 112. c

M. Flannuleius, Tr. pl. 1. 107. b Ad. 111. b

Flexummes, qui & Trassuli 1. 16. a

Flora dea facies, cum flore corona 2. 361. b

Flora dea sacra antiquissima 2. 360. c

Floralium ludorum exordium 2. 71. a

Floralia, ludi 2. 73. a. 3. 388. c

Floralia sacra & ludi Roma instaurati, & ex S. C.

statu diebus voto publico perennati 2. 360. c

Floralia quis primus fecerit, ex antiquo nummo do-

cetur 2. 361. a

Flotens, Septimij est gentis cognomē, ut in antiquis.

scriptis Tertulliano.

Florus vero Annaz, Aquiliz, Cestiz, & Iuliz.

Florentium capium 1. 355. b

Nicol. Florentius Harleminus, vir eruditiss. 3. 548. a

Flumina retare quid 1. 204. b

Fæda cades contra ius gentium 2. 407. a

Fædum latrocinium 2. 363. a

Fædus, olim fidus 1. 30. b

Fæderis feruendi ritus 1. 34. a

Fædus cum Latinis columna incisum 1. 90. a

cum Asdrubale renouatur 2. 110. c

cum Carthaginiensibus 1. 434. c. 2. 239. a

Rom. cum Samnitibus 1. 287. b

Ptolemaei Regis cum Romanis 443. c

cum Gaditanis 2. 246. c

Fædera iniussu populi irrita 1. 29. a

publica sub dio sanciebantur 453. c

Fæderum ac legum tabula reparata 1. 218. c

tabula arca in Capitolio 453. c

Fæneratores plures damnati 1. 301. b

multati 491. a

Fæneratorum exactio rigida 1. 58. a

Fænis immunitum 1. 298. a

Fænebris rei moderatio 1. 290. a

Fænis carules ara 2. 4. a

Fontes Italica luxuria, triumphisissimi saculi 2. 302. b

Fonteia gens Consularis, cognom. Balbi & Capi-

tores.

Fonteciorum laus, & unde dicti 2. 75. c

Fonteus Agrippa, Asia Procos. 3. 605. a. 611. c

P. Fonteus Balbus, Qu. prom. 2. 344. b

P. Fonteus Balbus, Tr. pl. 2. 361. c

P. Fonteus Balbus, Prat. Hisp. 2. 381. a

Fontey Capitoes primi Roma 2. 142. a

C. Fonteus Capito, Qu. prom. 3. 11. c

Tr. pl. 143. a Ad. pl. 158. a

Prat. 174. a Prat. prom. 197. c

C. Fonteus Capito, Qu. prom. 3. 246. c

Tr. pl. 277. a

C. Fonteus Capito, Cos. an. DCCIX. 3. 493. a

C. Fonteus Capito, Cos. an. DCCCLXIV. 3. 540. a

Procos. Asia 554. b

C. Fonteus Capito, Cos. an. DCCCXI. 3. 593. a

L. Fonteus Capito, Cos. an. DCCCXIX. 3. 601. c

Procos. Germ. infer. 603. a

M. Fonteus Capito, Prat. 2. 389. a

M. Fonteus Capito, Qu. prom. 3. 228. c

Tr. pl. 245. c. 249. c Ad. pl. 256. c

Prat. 280. b. 288. c

in Gallia qua gesserit ibid.

M. Fonteus Capito, Tr. pl. 2. 368. b

Propr. 394. c

M. Fonteus Capito, Procos. 3. 297. c

Prat. 305. b

P. Fonteus Capito, Qu. prom. 2. 340. b

Proquast. 344. b Tr. pl. 358. a

Ad. pl. 368. a Prat. Sard. 375. a

Propr. 382. c. 386. c

T. Fonteus Capito, Qu. prom. 2. 142. a

Tr. pl. 171. b

T. Fonteus Capito, Qu. prom. 2. 296. a

Tr. pl. 316. a

T. Fonteus Capito, Prat. 2. 343. a

Prat. Hisp. ult. 348. a

Propr. Hisp. ulter. 351. b

Formianis quando ciuitas data 1. 330. c

Fortitudo victrix, libri x. character 2. 144. c

Fortitudo animi constantis, ssem. sonet 2. 319. b

vera Fortitudo qua secundum Stoicos 2. 400. b

Fortuna, Prudentia filia 2. 379. c

Fortuna Equestris ades sacra 2. 336. c

Fortuna foris ades 1. 398. c

Fortuna primigenia ades in Quirinali 2. 216. c

Fortuna inconstantis exempla 2. 38. a. 91. b

Fortuna pila cur dictus P. Ventidius Bassus 2. 471. a

Fortunatus cognomen datum Honorij & Ota-

cilijs.

Forum piscarium cum tabernis 2. 338. b

Forum Romanum spolys hostium ornari capiam

1. 370. b

Forum Romanum cur à Varrone septem iugera

forensia vocetur 2. 464. a

FOSTIA in Nummis Rom. seu ut in Fasti Cap-

itolinis dicitur FOSTIA gens Consularis, cogno-

mento Flaccinator.

Fostij à Faustulo, pastore Romuli Remique genus du-

cere volebant 2. 394. a

C. Fostius Flaccinator, Quast. 1. 112. c

M. Fostius Flaccinator, Quast. 1. 174. b

M. Fostius Flaccinator, Tr. mil. 1. 178. c

M. Fostius Flaccinator, Qu. mil. 1. 339. c

Ad. ur. 345. c Mag. Eq. 315. c

reus factus, & absolutus ibid. b

Cos. an. CDXXXV. 354. a 11. Mag. Eq. 350. a

M. Fost-

<i>M. Fostius, Tr. pl.</i>	2.414.a	<i>Cn. Fulvius Centumalus, Tr. pl.</i>	2.157.a
<i>Prat. 426.a</i>	<i>Qu. pron. 393.c</i>	<i>Ad. cur. 171.b</i>	<i>Prat. 174.c</i>
<i>Fossa inter Mosam & Rhenum ducta sub Claudio</i>		<i>eius clades</i>	178.a
<i>Caesare</i>	3.577.c	<i>propter cladem sua culpa factam poena</i>	183.b
<i>Frabateria colonia</i>	4.43.b	<i>Cos. an. DLII. 181.a</i>	<i>Procos. 191.b</i>
<i>Fragmentum novum columnarum triumphalium</i>		<i>Cn. Fulvius Centumalus, Qu. pron.</i>	2.238.c
<i>3.56.c</i>	<i>legum Liny Drusi 63</i>	<i>Tr. pl. 265.b</i>	<i>Pras. urb. 270.c</i>
<i>Fraternus cognomen tum fuit gentis Atilia.</i>		<i>L. Fulvius L. f. Curvus, Qu. mil.</i>	1.323.b
<i>Fregellus colonia deducta</i>	1.337.b	<i>Prat. 342.b</i>	<i>Cos. an. CDXXXI. 346.b</i>
<i>Fregella, & aliquot alia oppida capta</i>	1.360.b	<i>de Samnitibus Quirinalibus triumphis</i>	347.c
<i>de Fregellanorum coniuratione questio</i>	3.30.b	<i>Mag. Eq. 356.b</i>	
<i>princeps eorum Q. Numitorius Numus</i>	<i>ibid.</i>	<i>M. Fulvius Curvus Patinus, Cos. an. CDXLIX.</i>	
<i>Fregella excisa</i>	3.39.c	<i>1.375.b</i>	
<i>Fregellanus, Papiriorum fuit olim cognomen.</i>		<i>de Samnitibus triumphat</i>	<i>ibid.</i>
<i>Fregene colonia</i>	2.59.b	<i>C. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.151.b
<i>Frisij Romani rebelles iam tum sub Tiberio</i>	3.556.c	<i>Tr. pl. 175.c</i>	
<i>Frontinus cognomen Iulianum fuit, unde Sex. Iulius Frontinus scriptor: nem Amiliorum & Claudiorum.</i>		<i>C. Fulvius Flaccus, Aed. pl.</i>	2.476.c
<i>Frontones vero diti Aternini, Aufidij, Caij, Cornelij, & Iulij.</i>		<i>Prat. 488.b</i>	<i>Pras. pr. 493.a</i>
<i>Fungalitas in sacrificiis</i>	1.18.b	<i>Cn. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.138.c
<i>Fugit cognomen olim Pisonum & Crassorum.</i>		<i>Tr. pl. 166.c</i>	<i>Pras. 178.a</i>
<i>Q. Fulvius, Qu. mil.</i>	3.55.b	<i>Cn. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.252.a
<i>ad hunc M. Scauri libri de vita sua</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl. 274.a</i>	
<i>L. Fulvius, Proquaest.</i>	3.66.b.2.c	<i>M. Fulvius Flaccus, Cos. an. CDXXCIX.</i>	2.13.c
<i>Ad. pl. 100.c</i>	<i>Prat. 114.c</i>	<i>de Vulsinensibus triumphis</i>	15.c
<i>Prat. pron. 118.b</i>		<i>belli Etrusci reliquias confectis</i>	<i>ibid.</i>
<i>I. Fulvius, Qu. mil.</i>	3.273.a	<i>Mag. Eq. 57.b</i>	
<i>Furia gens Consularis, cognomento Calenus, Geminus, & Singo.</i>		<i>M. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.175.c
<i>C. Fufius Calenus, Tr. pl.</i>	3.406.c	<i>M. Fulvius Flaccus, Pras. peregr.</i>	2.285.b
<i>Qu. mil. 368.b</i>		<i>Cos. anno DLXIV. Aetolos ad deditionem compulsi</i>	289.b
<i>L. Fufius Calenus, Qu. pron.</i>	3.194.b.247.b	<i>eius victoria</i>	273.a
<i>Tr. pl. 219.b</i>	<i>Aed. pl. 232.b</i>	<i>rei eius gesta</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pras. 242.b</i>	<i>Prat. pron. 245.c</i>	<i>adversum triumphum eius M. Aburnis intercedit</i>	300.a
<i>Q. Fufius Calenus, Tr. pl.</i>	3.339.c	<i>M. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.301.a
<i>Prat. 353.b.366.c</i>	<i>Cos. an. DCCVI. 44.c</i>	<i>Tr. pl. 317.a</i>	
<i>Fufius Geminus, Leg.</i>	3.498.b	<i>opera varia locat</i>	338.a
<i>C. Fufius Geminus, Cos. an. DCCXXCI.</i>	3.557.a	<i>M. Fulvius Flaccus, Qu. mil.</i>	1.419.b
<i>M. Fufius Singo, Qu. mil.</i>	3.385.b	<i>M. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.481.b
<i>Fuga Persis Regis victi, & captivitas</i>	2.380.a	<i>Tr. pl. 501.a</i>	<i>Aed. pl. 310.b</i>
<i>Fugitivorum atrocitas</i>	1.461.a	<i>Prat. 19.b.24.b</i>	<i>Cos. an. DCCXXIX. 38.a</i>
<i>cum Fugitivis male pugnatum</i>	3.161.c	<i>eius leges</i>	<i>ibid. vide Lex.</i>
<i>Fugitivus domus</i>	3.166.b	<i>Massiliensibus auxilium ferre iubetur</i>	<i>ibid. c</i>
<i>Fulcinia gens plebeia, Trio cognomine.</i>		<i>Procos. 48.b</i>	
<i>C. Fulvius, Tr. pl.</i>	1.133.a	<i>de Liguribus, Voconis, Sallustis, & triumphat</i>	56.b
<i>II. Tr. pl. 134.a</i>	<i>III. Tr. pl. 137.c</i>	<i>collega Gracchi fuit in tumultu</i>	66.b
<i>IV. Tr. pl. 158.a</i>		<i>caji, & domus eius eversa</i>	<i>ibid. c</i>
<i>L. Fulvius Trio, Qu. mil.</i>	3.444.b	<i>Q. Fulvius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.512.a
<i>Fulvius Trio, Cos. an. DCCXXIII.</i>	3.558.c	<i>Tr. pl. 60.c</i>	<i>Aed. pl. 64.c</i>
<i>Iullo cognomen fuit Apustiorum Roma.</i>		<i>Cos. an. DXVI.</i>	87.b
<i>Fulmen utrix in Nummis</i>	1.453.b	<i>Sicilia i vocos. 94.c</i>	<i>Censor 104.b</i>
<i>Fulvia gens Consularis, cognominibus Centumalus, Curtius, Flaccus, Gellio, Maximus, Nobilior, Patinus, & Patrus.</i>		<i>II. Cos. an. DXXIX. 121.a</i>	
<i>Cn. Fulvius, Cn. f. Centumalus, Qu. mil.</i>	1.304.b	<i>Prator urb. 164.b</i>	
<i>Cn. Fulvius Max. Centumalus, Qu. mil.</i>	1.369.a	<i>II. Pras. urb. 171.a</i>	<i>Mag. Eq. 174.a</i>
<i>Prat. 383.c</i>	<i>eius victoria 393.c</i>	<i>eius victoria ad Beneventum de Annone</i>	177.b
<i>Procos. de Illyris triumphat</i>	2.61.b	<i>Procos. Campania 184.b.186.a</i>	
<i>Cn. Fulvius Centumalus, Tr. pl.</i>	2.86.a	<i>ad urbem pergit contra Annibalem</i>	184.b
<i>Ad. pl. 94.a</i>	<i>Prat. 101.b</i>	<i>Diet. 188.b</i>	<i>Procos. 191.b</i>
<i>Cos. an. DIV. 108.c</i>		<i>III. Cos. an. DXLI. 176.b</i>	
<i>Cn. Fulvius Centumalus, Qu. pron.</i>	2.112.b	<i>IV. Cos. an. DXLIV. 192.b</i>	
<i>proregis ita ex provincia</i>	<i>ibid. c</i>	<i>Procos. Capua 200.b.204.c</i>	
<i>ex Illyris navalem egit</i>	113.a	<i>Q. Fulvius Flaccus, Tr. pl. 3.246.a.250.a.277.c</i>	
<i>Proqn. 115.b</i>		<i>Qu. pron. 250.b.281.c</i>	
<i>Cn. Fulvius Max. Centumalus, Tr. pl.</i>	2.124.c	<i>Aed. pl. 290.b</i>	<i>Prat. 298.a</i>
<i>Qu. pron. 128.a</i>		<i>Q. Fulvius Flaccus, Tr. pl. 2.304.b.307.c</i>	
		<i>Aed. cur. 312.b</i>	<i>Prat. 326.c</i>
		<i>Propr. Hist. citer. 332.b</i>	
		<i>triumphat ex Hispania</i>	336.b
			<i>Cos.</i>

<i>Cos. an. DLXXIII.</i>	2. 333. a	<i>Fundanus autem cognomen est Minutionum.</i>	
<i>Cos. an. DLXXIV cum fratre germano</i>	337. a	<i>C. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2. 35. a
<i>eius de Lignribus victoria</i>	ibid. b	<i>C. Fundanius Fundulus, Tr. pl.</i>	2. 46. b
<i>ii Cos. de Lignribus triumphat</i>	340. c	<i>ii. Tr. pl.</i>	31. b
<i>eius donatum ibid.</i>	Censor 356. a	<i>Cos. an. DX.</i>	Ad. pl. 57. c
<i>fratrem suum Senatui monit</i>	ibid.	<i>C. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2. 508. c
<i>eius opera publica</i>	ibid.	<i>Tr. pl.</i>	3. 24. c
<i>C. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	2. 449. b	<i>Quaest.</i>	296. c
<i>Tr. pl.</i>	469. a	<i>M. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2. 125. b
<i>Q. Fulvius Flaccus, Quaest.</i>	3. 65. c	<i>Proquaest.</i>	128. b
<i>Proquaest.</i>	72. c	<i>alius</i>	166. c
<i>Ser. Fulvius cum collega in Africam exercitum</i>		<i>M. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2. 245. a
<i>transfert</i>	2. 37. b	<i>Trib. pl.</i>	265. a
<i>Ser. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	2. 440. a	<i>Funebris pompa tibicinis x.</i>	1. 361. a
<i>Ad. pl.</i>	472. a	<i>Furifania gens plebeia, Postumi etiam cognomen.</i>	
<i>Prat. pr.</i>	488. c	<i>Furifanus autem cognomen Postumiorum.</i>	
<i>Cos. an. DCXIII.</i>	502. c	<i>Furfanus, Quaest.</i>	3. 327. b
<i>Ser. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	3. 92. c	<i>Prat.</i>	308. a
<i>Tr. pl.</i>	115. c	<i>Propr.</i>	428. b
<i>Prat.</i>	142. a	<i>T. Furfanius Postumius, Procos.</i>	3. 459. b
<i>Q. Fulvius Gillo, Qu. prom.</i>	2. 190. c	<i>Furtius acies facibus armata</i>	1. 285. a
<i>Proquaest.</i>	156. b	<i>Furia gens patricia, dividitur in familias seu cognomina Furorum, Medullinorum, Pacillorum, & Camillorum. Ignobiliores eius gentis sunt Philii & Purpurecones.</i>	
<i>Prat.</i>	243. b	<i>Fury, Insi primam disti</i>	1. 121. c
<i>Cn. Fulvius Gillo, Tr. pl.</i>	2. 361. c	<i>Agrippa Furius Agrip. f. Fusus, Tr. mil.</i>	1. 223. b
<i>Ad. pl.</i>	370. c	<i>C. Furius, Tr. pl.</i>	1. 161. a
<i>Prat.</i>	383. c	<i>P. Furius, Tr. pl.</i>	3. 180. c
<i>Q. Fulvius Gillo, Proquaest.</i>	3. 26. b	<i>occisus est in magistratu</i>	ibid.
<i>Cn. Fulvius Flaccus Nobilior, Tr. pl.</i>	2. 346. b	<i>C. Furius Aculeo, Tr. pl.</i>	2. 316. a
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 94. b	<i>Quaest. prom.</i>	286. b
<i>3. 102. c</i>	Tr. pl. 2. 106. c	<i>A. Furius Antias pacta</i>	3. 65. c
<i>M. Fulvius Nobilior</i>	3. 127. b	<i>L. Furius Bibaculus, Qu. prom.</i>	2. 59. c
<i>Prat. pr.</i>	356. c	<i>L. Furius Bibaculus, Ad. cur.</i>	2. 72. a
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 221. a	<i>Prat. perag.</i>	87. c
<i>Tr. pl.</i>	247. c	<i>Qu. prom.</i>	162. b
<i>Prat.</i>	273. a	<i>C. Furius Broccus, Tr. pl.</i>	2. 353. b
<i>Propr. ouans ex Hisp. ulteriore</i>	283. c	<i>Qu. prom.</i>	498. b
<i>Cos. an. DLXIV.</i>	288. b	<i>L. Furius Broccus, Qu. prom.</i>	2. 478. b
<i>Procos. de Aetolis triumphat</i>	301. c	<i>L. Furius Broccus, Tr. pl.</i>	2. 500. c
<i>Censor</i>	337. c	<i>Prat.</i>	3. 14. b. 19. c
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 350. c	<i>M. Furius Camillus</i>	1. 25. c
<i>Tr. pl.</i>	368. b	<i>Romanos ad matrimonium cogit</i>	Censor 209. c
<i>Prat.</i>	404. c	<i>Tr. mil.</i>	211. b
<i>Cos. an. DXCV.</i>	415. a	<i>Dist.</i>	217. c
<i>Procos.</i>	419. c	<i>de Vientibus triumphat</i>	218. b
<i>de Lignribus triumphans</i>	420. a	<i>iii. Tr. mil.</i>	219. c
<i>bus cum Celiberis infeliciter pugnat</i>	432. b	<i>ii. Dist.</i>	225. a
<i>Q. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 225. b	<i>patriam Gallis castis liberat</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>	255. a	<i>de Gallis triumphat</i>	ibid. c
<i>Q. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 385. a	<i>iii. Dist.</i>	229. a
<i>Tr. pl.</i>	407. c	<i>de Aquis, Volscis, & Etruscis triumph.</i>	230. a
<i>Prat.</i>	423. a	<i>iv. Tr. mil.</i>	232. b
<i>Censor</i>	499. b	<i>vi. Tr. mil.</i>	237. c
<i>Ser. Fulvius Nobilior, Cos. an. CDXCII.</i>	2. 35. c	<i>Volsci ab eo victi</i>	ibid.
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Tr. pl.</i>	2. 105. a	<i>iv. Dist.</i>	258. b
<i>Sp. Fulvius Nobilior, Prat.</i>	3. 131. c	<i>ex S. C. abdicant</i>	ibid.
<i>Cn. Fulvius Patinus, Qu. mil.</i>	1. 302. b	<i>v. Dist.</i>	260. b
<i>M. Fulvius Patinus, Qu. mil.</i>	1. 367. b	<i>de Gallis triumphat</i>	261. a
<i>M. Fulvius Patinus, Cos. an. CDLIV.</i>	1. 384. c	<i>Patribus plebem conciliat, Concordia ad eum vocet</i>	ibid. c
<i>de Samnitibus Nequinatibusq; triumph.</i>	386. b	<i>moris eius</i>	272. a
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Tr. pl.</i>	2. 19. c	<i>instituta & equitas</i>	220. b
<i>Ad. pl.</i>	27. b	<i>L. Furius Camillus, Quaest. mil.</i>	1. 283. a
<i>Cos. an. CDXCII.</i>	35. c	<i>Ad. cur.</i>	287. c
<i>nanalem triumphum egit de Pœnis</i>	41. c	<i>Cos. an. CDIV.</i>	294. b
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Qu. prom.</i>	2. 93. a	<i>eius contra Gallos expeditio</i>	ibid. c
<i>Q. Fulvius Patinus, Tr. pl.</i>	2. 204. a	<i>ii. Dist.</i>	300. b
<i>Ad. cur.</i>	229. b	<i>174. 301. c. 305. c. 354. b</i>	
<i>Fundabianis</i>	3. 71. b	<i>L. Furius Camillus, Cos. an. CDIV.</i>	1. 513. b
<i>Fundarum funes ex iunco melancranide</i>	3. 73. c	<i>triumphat</i>	314. c
<i>Fundani bellum sibi illatum deprecantur</i>	1. 334. c	<i>Quaest. mil.</i>	336. c
<i>Fundani quando crux data</i>	1. 330. c	<i>ii. Cos. an. CDXXII.</i>	341. c
<i>FUNDANIA gens Consularis, Funduli cognomine.</i>		<i>Dictatorē dicere coquitur</i>	342. b
		<i>Ad. cur.</i>	344. a
		<i>M. Furius Camillus, Quaest.</i>	3. 385. c
		<i>M. Fu-</i>	

M. Furius Camillus, Cos. an. DCLX.	3.536.c	P. Furius Philus, Cos. an. DCLVII.	2.499.a
Procos. Africa	546.b	P. Furius Philus, e. Ed. cur.	2.503.a
M. Furius Camillus Scribonianus, Cos. an. DCC-		P. Furius Philus, Pras.	3.104.14.0
XCV. 3.604	Procos. Dalmatia	P. Furius Philus, Propr.	3.22.b
Sp. Furius Camillus, Qu. mil.	1.257.a	L. Furius L. f. Philus, Quaest.	3.25.b
primus Pras.	262.b	Ed. cur. 45.b	Pras. 69.a.75.b
M. Furius Crassipes, Qu. prom.	2.265.c	L. Furius Philus, Qu. prom.	3.250.c
Proqm. 271.b	Tr. pl. 286.b	L. Furius Philus, Pras.	3.293.a.299.c
Pras. 298.a	Pras. Sicilia	Sp. Furius Porpureo, Qu. prom.	2.48.b
Furius Fufus, Quaest.	1.133.b	Proquaest.	52.b
M. Furius Fufus, Qu. mil.	1.202.a	L. Furius Porpureo, Qu. prom.	2.204.b
Tr. pl.	209.a	Trator	243.a
P. Furius Fufus, Quaest.	1.104.b	Pras. de Gallis triumphas	246.a
Cos. an. CCCCXI.	114.c	Cos. an. DLVII.	258.b
Sex. Furius Fufus, Quaest.	1.89.a	M. Fufius, e. Ed. pl.	2.433.a
Cos. an. CCLIV.	1.99.b	Tr. pl.	423.b
Sp. Furius Fufus, Quaest.	1.06.c	C. Fufinus, Quaest.	3.392.b
Cos. an. CCLXXII.	105.a	Tr. pl. 426.c	Propras. Asia
M. Furius Lufus, Qu. prom.	2.261.b	Propr. Cantabros quasi debellat	515.e
Tr. pl. 286.b	Ed. pl. 298.b	C. Fufinus, Cos. an. DCCCXXVI.	3.519.a
L. Furius Medullinus Fufus, Quaest.	1.101.c	Fufus cognomen reperitur in his gentibus, Arel-	
Cos. an. CCLXXIX.	113.b	lijs & Arutijs, Autelijs, Cornelijs, Gellijs, &	
L. Furius Sp. f. Medullinus, Quaest.	1.175.b	Saluijs.	
L. Furius Sp. f. Medullinus, Tr. mil.	1.179.b	Fufianus verò in Seijs.	
II Tr. mil. 187.a	III Tr. mil. 192.a		
L. Furius L. f. Medullinus, Qu. mil.	1.196.c		
Cos. an. CCCCXI.	199.b		
II Cos. an. CCCCXLIV.	203.a		
L. Furius L. f. Medullinus, Tr. mil.	1.205.b		
II Tr. mil. 207.b	III Tr. mil. 215.a		
IV Tr. mil. 216.b	V Tr. mil. 219.a		
VI Tr. mil. ibid. c	VII Tr. mil. 223.b		
Censor	239.b		
L. Furius Sp. f. Medullinus, Qu. mil.	1.233.a		
Tr. mil. 237.c	II Tr. mil. 255.a		
Censor	274.b		
Sp. Furius Medullinus Fufus, Quaest.	1.112.b		
Cos. an. CCCCXCIX.	121.c		
ab Aequi obsessus	121.c		
Sp. Furius Medullinus, Qu. mil.	1.208.a.235.b		
Tr. mil.	212.c.241.c		
C. Furius Pacilus Fufus, Cos. an. CCCCXII.	1.170.c		
Censor	177.a		
Lustrum fecit XII.	ibid.		
C. Furius Pacilus, Tr. mil.	1.155.c		
C. Furius C. f. Pacilus, Qu. mil.	1.196.c		
C. Furius C. f. Pacilus, Cos. an. CCCCXI.	1.200.b		
C. Furius Pacilus, Qu. prom.	2.21.c		
Ed. cur. 36.a	Cos. an. DII.		
Pras.	51.a		
Sp. Furius Philus, Qu. prom.	2.15.b		
Ed. cur. 27.b	Procos. Sicil. 110.b.112.c		
P. Furius Philus, Qu. prom.	2.99.c		
Ed. cur. 111.a	Pras. 119.c		
Cos. an. DXXX.	123.b		
de Gallis & Liguribus triumphas	125.b		
Pras. peregr. 160.b	Censor 170.b		
L. Furius Philus, Qu. prom.	2.340.b		
Proqm. 344.b	Ed. cur. 347.c		
P. Furius Philus, Qu. prom.	2.331.b		
Ed. cur. 349.c	Pras. 357.b		
ex Hispanensi Praetura repetundarum damna-			
tus ibid.	eius fiducia fortis		
Propr. Hisp. citer.	362.b		
L. Furius Philus, Pras.	2.367.b		
Qu. prom.	439.c		
P. Furius Philus, Qu. prom.	2.449.a		
Ed. cur. 472.a	Pras. 480.a		
P. Furius Philus, Qu. prom.	2.481.b.483.c		

- Gallici dicti cogn. Rutilij, Cornelij verò Gallieni
cognomen interdum habuere. Denique Galliones
cognominati Annai, Iunij, & Nouanij.
- Gallus cognomen unde in gente Sulpicia 2.40.b
Gallia sub Augusto diuisio 3.512.b
Celtica quæ ibid.
- Gallia Cisalpina redigitur in provinciam 2.140.c
Gallicus tumultus 1.277.b
Gallicum Transalpinum bellum 3.38.c
Gallici belli falsus rumor 1.332.b
Galli Roman capientes 1.224.c
caduntur 2.5.a
Galli Transalpini sè Marcello Consuli tradunt 2.316.c
Galli Transalpini denno sibi sedem atque agros in
Italia frustra petunt 2.337.b
Galli victi 1.260.b. 279.c. 282.b. 284.a
292.c. 294.a. 2.84.a. 119.a. 388.c. 3.68.a
Gallorum motus cum Transalpinis contra Roma-
nos 2.90.b
Gallorum exercitus LXX. millium 2.118.b
Gallorum reges duo occisi 2.119.a
Gallorum superbia ludibrio punita 2.120.c
Gallorum transitus in Italiam 2.129.c
in Gallijs composita turba sub Tiberio 3.551.b
Galligræci pacis leges data 2.296.b
in Galligræcos Cn. Manly expeditio 2.289.b
GALLIA gens plebeia.
C. Gallius Luperius, Qu. prom. 3.241.b
Tr. pl. 266.b
Q. Gallius Luperius, Prat. urb. 3.474.a
GALLONIA gens plebeia.
P. Gallonius, Qu. prom. 2.444.b Tr. pl. 464.b
Prat. 483.b Prat. prom. 488.c
GEGANIA gens patricia maiorum minorumque gen-
tium Macerini sibi cognomen.
L. Geganus Macerinus, Quæst. 1.86.a
Quæst. mil. 236.c. 241.c
M. Geganus M. f. Macerinus, Quæst. 1.131.a
256.a Tr. mil. 260.a
Cos. an. CCCVI. 158.b 11. Cos. 163.a
de Volsco triumphat 169.c
111. Cos. an. CCCXVI. 174.c
Censor 177.a Lustrum XII. fecit ibid.
Proculus Geganus Macerinus, Cos. an. CCCXIII.
1.171.c
T. Geganus T. f. Macerinus, Quæst. 1.80.a. 172.b
Cos. an. CCLXI. 96.b
GELLIA gens Consularis.
L. Gellius Poplicola, Qu. prom. 3.233.c
Ed. pl. 256.b Prat. 286.b. 293.a
Cos. an. DCXXCI. 307.a
Censor 311.c
L. Gellius Poplicola, Cos. an. DCCXVII. 3.490.c
Proc. 500.b
L. Gellius Poplicola, Quæst. 3.550.c
Cos. an. DCCXCII. 568.c
Gemelli cognomen in Memmij reperiat, ut
Gemini in v. gentibus Romanis, Attidij, Fufij,
Serailij, Varij, & Veturij.
Geminus denique in Liuij & Metij occurret.
GEMINIA gens plebeia.
C. Geminus, Qu. prom. 3.155.a
Tr. pl. 181.b Ed. pl. 193.b
Prat. 207.c Prat. prom. 213.b
Propr. 225.b
Genialis, Flauia gentis cognomen, ut
Gentianus Terentia.
Genus Populi Romani 2.73.a
- Gentij regis Illyricorum piratica, & iniuria in cines
Romanos 2.335.c
Gentius rex capens 2.380.b
Genna urbs restaurata 2.216.c
GENVIA gens Consularis, cognomine Auentinen-
sis, Augurinus, Cippus, Cleptina, addit Onu-
phrum Pania.
Genucia gentis familia plebeia nomen 2.67.c
Genucio an urbe egredereur, cornu emergit 2.84.c
Cn. Genucius Auentinensis, Tr. pl. 1.122.b
Tr. mil. 213.b 11. Tr. mil. 217.b
in prælio occisus ibid.
Cn. Genucius Auentinensis, Cos. an. CCCXXCII. 1.271.c
L. Genucius Auentinensis, Tr. pl. 1.105.b
Ed. 107.b Cos. an. CCCX CII. 271.c
11. Cos. an. CCCXCI. 271.b
ab hostibus occisus ibid.
L. Genucius L. f. Auentinensis, Tr. pl. 1.306.a
lex eius de favore ibid. Cos. an. CDL. 379.a
M. Genucius Auentinus, Tr. pl. 1.118.c. 202.b
T. Genucius Auentinensis, Tr. pl. 1.112.a
Ed. pl. 114.c
M. Genucius L. f. Augurinus, Quæst. 1.134.b
Cos. an. CCCIX. 160.c
T. Genucius L. f. Augurinus, Cos. an. CCCII. 1.138.b
x. vir 145.a
M. Genucius Cippus, Qu. prom. 2.58.b
Tr. pl. 67.c eius in patriam pietas 84.a
Prat. peregr. ibid.
honores eidem decreti 85.a
M. Genucius Cippus, Qu. prom. 2.151.c
C. Genucius Cleptina, Quæst. mil. 1.404.c
Prat. urb. 436.a Cos. an. CDLXXVII. 438.a
11. Cos. an. CDXXCIII. 448.c
L. Genucius Cleptina, Qu. mil. 1.414.a
Prat. 442.c Cos. an. CDXXCII. 447.c
L. Genucius Cleptina, Qu. prom. 2.45.b
alius 120. Tr. pl. 137.c
L. Genucius Curvus, Quæst. 3.343.b
Germanicus Cæsarum familia.
Germanicus Cæsar, Quæsturam ante tempus obti-
nuit 3.536.b & 538.a
Cos. an. DCCCLVI. 540.a
à Tiberio Cæsar adoptatus ibid.
Procos. Galliam obtinuit 541.c
eius Transythenana expeditio 545.a
Procos. de Cherusis triumphat 546.b.c
ad illum Onidius exul apud Tomitanos scripsit
547.a
Cos. 11. an. DCCCLX. ibid. b
veneno interimitur 549.b.c
cineres ubi conditi 550.b
Gessata Germani 2.119.c
Gessius Florus (al. Cestius) Iudæam obtinuit 3.598.a
Geta cognomentum habuerunt Didij & Licinij.
C. Geta 1.167.c
Gibbus inuenies in Terentia gente; ut
Gillones in Fulvia.
Glabriones Aciliorum cognomen fuerunt.
M. Glabronius in Graciam exercitus 2.280.b
M. Glabrio, Cos. & Philippus Rex ab hoste captus
omnia recipere 2.280.b
Glacus rupta submersus in Danubio exercitus
2.552.c
Gladiatores Samnites dicti 1.370.b
Gladiatorum munus primum in urbe 2.13.c
Gladiatorum ludus à Sulla factus 3.347.b
Gladiatorum spectaculum 3.577.b
Glandos

Glandes plumbeae lusteris inscriptae 3.230.c
 Glauciz in Seruiliis reperiuntur.
 Glucia, cognomen M. Claudij scriba 2.50.c
 Globulos sortita est gens Seruilia.
 Gloriosum iniurias Resp. causa pati 2.448.c
 Gordiani cognomentum reperiatur in Autelis, Cornificiis, Metris, & Velis.
 Gordius nodus, prouerbium 1.329.b
 Glaudia gens Gorgi tui cognomen.
 Gniphio, Antonij cognomentum fuit.
 Gracchanos Iunij: Nonij uero & Sempronij, Gracchos sortiti sunt.
 C. Gracchus suarum leges de trib. resciscendis 3.16.a
 Fannium Cos. facit 58.a
 in terij Tribunatus petitione repellitur 67.b
 nouos tumultus excitat in Capitolio ibid.
 alium iterum tumultum, in quo casus ibid.
 civilium bellorum per Gracchos sparsa semina ibid.
 Gracchanus tumultus 3.3.b
 Gracchanus tumultus socij puniti 3.9.a
 Gracchanus coniurationis: quaestio publica 3.81.b
 Ti. Gracchi uictoria de Campanis ac Pannis 2.164.a
 Ti. Gracchi Tr. pleb. equis. mai. intercessio 2.297.c
 immortalitatis dignus eiusdem Tribunatus 299.b
 à Ti. Graccho Gracchus oppidum appellatum 344.b
 Ti. Gracchi alterum pro L. Scipione decretum 2.300.a
 praclara uictoria de Celtiberis 340.b
 Ti. Gracchi Cos. res prospera gesta in Sardinia 2.345.c
 Ti. Gracchi equitas constans absoluit collegam 2.373.c
 Ti. Gracchus aduersarios suos omnes damnat. 3.4.a
 Ti. Gracchus cur secundum Trib. ambieris 3.10.b
 Gracula Toranij fuit cognomentum.
 Gradinus Mars 1.21.b
 unde sic dictus 22.a
 Graecini cognomen Iulij, Octauij, Pomponijque obtinuerunt.
 Graecia admodum senere puniunt 2.457.b
 Graco more ludi scenici Roma 2.461.a
 Graminea corona 1.304.c vide Corona.
 Graminea corona rarum decus 2.13.a
 GRANIA gens Flacci cognomento uignis, ut uicissim Petronia Granij sortita cognomen.
 Cn. Granus, Qu. pr. 3.183.a 244.a
 Cn. Granus, Tr. pl. 3.204.a
 Aed. pl. 223.c Praet. 242.b
 Q. Granus, Qu. prom. 3.202.b Tr. pl. 224.a
 Praet. 242.a
 Praet. prom. 241.a
 Q. Granus, Qu. pr. 3.247.b
 GRATIDIA gens, ut apparet, plebeia.
 Gratidius quoque Mariorum cognomen fuit, ut Gratus Valeriorum.
 C. Gratidius, Praet. 3.146.c
 Cn. Gratidius, Qu. pr. 3.224.c
 Cn. Gratidius, Tr. pl. 3.231.b
 M. Gratidius, Qu. pr. 3.107.a
 M. Gratidius, Tr. pl. 3.127.b
 M. Gratidius, Quaest. 3.327.b
 M. Gratidius, Praet. prom. 3.152.a
 Grauisca colonia, & Aquileia 2.319.b
 Gratidius exemplum inigne 2.137.a
 Gratiudo Placetiunorum ac Cremonensium 2.257.b
 Gregale telorum 1.270.b
 Gropheus Pompeiorum cognomen, ut Plotiorum Gryphus.
 Gubernandi ars pulcherrima 1.2.a

multa ad eius perfectionem requiri ibid.b
 Gurgitis cognomen inlata Fabius Maximus, item Gallonij & Vulcanij: Guttz uero Carpineij.
 Ti. Gutta Tr. pl. 3.29.b
 Gymnesia, insula Baleares cur dicta 3.73.c

H.

H Litteram post Consonantes antiqui non admittunt 1.400.a
 Habiti cognomen, in Cluentiis & Vibiis.
 Hadriani autem cognomen reperio in Aeliis, Cassiis, & Fabiis.
 Hereditarium ius 1.150.e
 Harefis auerenda modus, libros tollere 2.329.e
 Hale cognomen habuere Seruiliij: Halieni uero Allicum.
 Hanno Hannibal, uide Anno Annibal.
 Hannibalianus cognomen Africanus fuit.
 Harmosi 1.81.b
 Hasta, quid significet 1.22.a
 Hasta, lumen gentis cognomentum.
 Hasta Deorum & sortium inigne 2.61.e
 HATERIA gens Consularis, cognomento Agrippa & Antoninus.
 D. Haterius Agrippa, Trib. pl. sub Tiberio 3.544.a
 Cos. an. DCCCLXXIV. 552.b
 Q. Haterius Antoninus, Cos. an. DCCCXV. 3.586.b
 Q. Haterius orator, an Consul sub Aug. 3.544.a
 Heantontimorum uenit Comedia Terentij quando acta 2.404.e
 Hecyra eiusdem Comadi primum quando acta 2.492.a
 bis & certum populo data 412.c 413.a
 Helui, fratres Romanorum dicti 3.579.b
 Helue, uel Cynosura, nautarum sidera 2.56.b
 Helicon Boeotia mons. 2.4.c
 Helue cognomen in Ebutiis reperiatur.
 Heluidius Priscus, Quaestor sub Claudio 3.586.c
 Trib. pleb. 589.c
 M. Heluius 1.266.c
 Cn. Heluius Blasio Tr. pl. 2.204.a
 C. & M. Heluius Blasio, Qu. prom. 2.208.c
 Tribuni pl. 238.a
 C. Heluius Blasio, Aed. pl. 2.247.c
 Praet. peregr. 250.c
 M. Heluius Blasio, Aed. pl. 2.251.b Praet. 254.b
 Propr. euans ex Hisp. citer. 2.26.c
 M. Heluius Blasio, Qu. prom. 2.485.b
 L. Heluius Cinna, Praet. 3.426.a
 C. Heluius Cinna, Tr. pl. 3.467.c
 eius mors ibid.
 Hemina Cassiorum fuit cognomentum.
 Haptachordus autem Valeriorum.
 Hercules 1.16.c
 cur inuictus Mercurio 401.c
 Hermeracles hinc dictus, in palaestris cur cultus ibid.
 Hercules, animus, dux ac imperator uita humana 2.401.a
 Musarum custos 302.b
 custodie illius Musarum ades 338.b
 Hercules Romanus 2.241.b
 Fabia gentis auctor 196.c
 sacra eius imminuta 1.362.b
 magnum simulacrum in Capitolio 357.c
 eius insula 2.31.e
 ei leo facer 323.c
 Hercules Ogmion Scipio dictus 2.298.c
 Kkk 4 Her-

- Hercules Pompeius dictus* 2.417 b
L. Hercules, Qn. pron. 3.250.6
Ap. Herdonius cum exulibus Capitolium occupat 1.126.b
HERENNIA gens Consularis.
Herennii cognomen in lere Babilj & Octavij.
M. Herennius, Qn. pr. 3.128.4
Tr. pl. 154.b Aed. pl. 168.6
Prat. 185.4
Prat. pron. 190.4
Cos. an. DCLX. 205.6
alter Cos. an. DCCXIX. 493.6
C. Herennius, Qn. pron. 3.243.b 250.6
Tr. pl. 270.b alius 348.6
Lar. Herminius Aquilinus, Quast. 1.127.4
Cos. an. CCCV. 157.6
T. Herminius Aquilinus, Cos. an. CCXLVII. 1.74.6
in puelio Reguliensi cadit 87.4
Hermodorus Ephesius, Solonis & Gracarum legum
interpres 1.146.4
Hernicorum situs 1.100.6
unde dicti *ibid.*
Hernicum bellum C. Aquilo Cos. 1.100.4 275.6
Hernici amicum Rom. petere coacti 1.101.4
Herstia dux raptarum 1.124.4
Hesiodus cur Noctus & Oceani filiam dicat Neme-
sim 2.400.6
Hiberna Rom. castra prima 1.209.6
Hiems a p̄ra Roma 1.213.4 449.4
Hieron rex pacem ac fœdus sibi comparat 2.16.6
52.b
ei Syracusanum regnum relinquitur 74.6
Romam ad ludos venit 87.6
missa ei spolia Gallica 129.6
juvenis Romanis 163.6
moritur, regnumque perturbatur 164.6
Heronymus Syracusanorum rex fœdus init cum
Annibale 2.164.6
Hilernus rex capius 2.273.4
Himilco Pannus produtione urbes capit 2.170.4
Hippocrates Apollinis & Aesculapij progenies
2.491.4
cur pulcatus *ibid.*
Hippocrene fons 2.4.6
Hippopotami naves cur dicta 2.3.6. 5.6
Hipponem regnum opp. oppugnat classis Rom. 2.56.6
Hippius Nepinnus equorum ac navium auctor
2.5.6
A. Hirtius, Quast. urb. 3.398.6
Tr. pl. 437.4 447.6
Prat. 452.6
Cos. an. DCCX. 471.4
Hirtius & Pansa Cos. uno occisi anno 3.471.4.6
Hispania difficulter obienta 2.253.6
quando Provincia facta 3.511.6
in duas Provincias dividitur 2.210.4
in duas rursus Provincias divisa 383.4
Hispania citerior bellum parat 2.259.4
in Hispania motus non exiit 2.370.6
Hispania miscranda facies quando 2.439.4
Hispaniarum supplementa 2.303.6 372.6
Hispaniarum provincia à quibus primò guber-
nata 2.47.6
Hispani Pratoria potestatis pondere sublevari, tribus
modis 2.367.6
Hispani deditiij & capti dimittuntur à Scipione
2.195.6
Hispanorum querela quæstionem de repetendis ex-
citant 2.367.6
Hispanis bene meritis assignatur ager in Sicilia
2.182.6
de Hispanensibus legionibus S.C. 2.310.6
Historia veritatem opprimit adulatio 2.298.4
Histriones Italia p̄p̄ sub Ibero 3.554.4
Hocannus captum 2.285.6
Horas fontibus immolabatur 2.4.6
Holocausum hircis amertuncunda non novum
2.319.6
Honor virtutem amat 2.201.6
Honoris ades exornata Syracusanorū spolijs 2.186.6
Honores viris principibus ac larga munera datur
2.277.6
Honores insoliti Africano oblatis 2.140.6
in honorem mortui patris dati à fratribus duobus
Iudi 2.286.6
Honorum primus gradus Aedilitas 1.270.6
Honoratissimus unde dictum 3.265.6
HORATIA gens Consularis.
Horatius, Quast. in Cicer. Epist. lib. XII. 3.421.6
L. Horatius Barbatus, Quast. 1.182.6
Tr. mil. 187.4
M. Horatius Barbatus, Quast. 1.127.4
Cos. an. CCCIV. 155.4
lex eius *ibid.*
de Sabinis triumphat 157.4
C. Horatius Pulvillus, Quast. 1.99.4 118.6
Cos. CCCLXXVI. 110.6
L. Horatius Pulvillus, Quast. mil. 2.228.6
Tr. mil. 232.6
M. Horatius Cocles 1.73.6
M. Horatius Pulvillus, Quast. mil. 1.235.6
Tr. mil. 241.6
M. Horatius Pulvillus, Cos. an. CCXLIV. 1.68.6
ii Cos. an. CCXLVI. 74.6 *Quast.* 97.6
M. Horatius Tergeminus, Quast. 1.121.6
P. Horatius Tergeminus, Cos. an. CCLC. 1.136.6
x. vir 145.4
Hordeonius Flaccus, Procos. Germ. super. 3.605.4
Horologium in urbe primum 1.399.6
Horologium solare 2.18.6
Horologium alterum solare in foro positum 2.395.6
Horoscopus urbis Romæ 1.14.6
HORTENSIA gens Consularis.
L. Hortensius Tr. pl. 1.190.6
Aed. 191.6 ii. Tr. pl. 194.4
iii. Tr. pl. 198.4
L. Hortensius, Qn. pron. 2.331.6
Trib. pl. 350.4
eius tyrannicum imperium 370.4
eius proavus 411.6
L. Hortensius, Qn. pr. 2.487.4
L. Hortensius, Prat. 3.190.4
Propr. 195.4
L. Hortensius, Qn. pr. 3.128.4
L. Hortensius, Tr. pl. 3.134.6
Prat. 185.4 alius Aed. cur. 300.6
Q. Hortensius, Dictator 1.40.4
lex eius de nundinis 409.6
mors eius 408.6
Q. Hortensius Progn. 3.56.6 66.6 72.6
Prat. 105.4 Prat. pr. 110.6
Cos. an. DCLV. 129.4
Q. Hortensius, Quast. 3.272.6
Cos. an. DCLXXXIV. 312.4
Q. Hortensius, Aed. cur. 3.460.6
Prat. 466.4
HOSIDIA gens, Geta cognomento.
Cn. Hosidius Geta, Propr. 3.572.6
iii viri

111. viri monetales Hosidij nummi	ibid.	Clauius & Patulcius cur dictus	2.76.b
leges in Britannia	574.a	Ianus Pater, & decorum Dens dictus	2.78.a
Hospitalia in socios Reges liberaliter exhibita	2.364.c	Ianus clausus, Manlio Torquato & C. Atilio Cos.	2.93.b
Hosius praenomen	1.181.a	Ianus Aboriginum, quid	2.77.a
Hosius a Romulo prætoria donatus, & pater Tulli		Ianus in homine microcosmo	ibid.c
Regis	1.36.b	Ianus cur character lib. viii.	2.79.a
Hosius Hosilius annus Tulli Regis	1.36.a	Iani templum Roma structum à Duilio	2.24.a
eius filius Hosius & Herfilius	ibid.	paci vel belli argumentum	1.29.c
Hosius Lucretius L. f. T. ricapit. Cos. an. cccxxiv.	1.182.b	signum eius, digitis anni motum notasse	ibid.
Hosiem armatum contemnere temerarium	3.68.b	Iani clausus, liberi arbuty via	2.77.c
Hosium castra bina una nocte incensa.	2.126.b	Ianus Hermeracles prudentia, fortitudinis atq; in-	
HOSTILIA gens Consularis, cognomento Cato, Man-		stia tessera	2.400.c
cinus, Tubulus, adiecti Panminius & Saferna.		Ianus Neptunius M. Aquillij	2.76.b
C. & A. Hostilius Cato, f. fratres	2.176.a	Iano baculus & flagellum cur	2.77.c
Prætores	201.c	Iani c. l. bres apud Romanos tres	ibid.
A. Hostilius Mancinus, Qu. prom.	2.47.a	Iani multi veterum	ibid.b
A. Hostilius Mancinus, Quasi prom.	2.304.c	Iapud	3.26.c
Ædil. cur. 326.b	Prat. urb. 333.c	Iapides populi, non Iapides, aut Ipyges	3.26.c
Cos. an. DLXXXIII.	369.b	eorum oppida ibid. belluosi suere	ibid.
Cos. res modica	ibid.c	Iapyges populi, qui	1.348.a
Procos.	376.c	Iapygium promontorium	1.434.c
C. Hostilius Mancinus, Qu. pr.	2.440.a 483.a	Iasonis fabula & arumna in Colchide	2.233.b
Tr. pl. 458.b	Æd. pl. 468.c	Ibus Ægyptia, Mercurio sacra	1.452.c
Cos. an. DCXVI.	495.b	M. Icius, Prat.	3.455.b
prodigiorum contem-		Siciliam obtinuit sub Aug.	476.b
ptor ibid.c	sepe pro Rep. offert. 499.b	ICILIA gens plebeia, Ruge cognomento gaudens.	
Iulius Numantinus hostius deditur	500.c	C. Icilus Ruge, Trib. pl. 1.99.a	Ædil. ibid.
de C. Hostili post deductionem Romam reuersi ci-		C. Icilus Ruge, 11. Aed.	1.100.b
uitate controuersia	504.a	C. Icilus Ruge, 11. Tr. pl.	1.106.c
Prat. 507.a		C. Icilus Ruge, 111. Aed.	1.111.b
eius provincia	3.11.b	L. Icilus C. f. Ruge, Tr. pl.	1.132.b
L. Hostilius Mancinus, Qu. pr.	2.141.c	lex eius	ibid.
L. Hostilius Mancinus, Qu. prom.	2.424.b	L. Icilus C. f. Ruge, 11. Tr. pl.	1.133.c
Æd. cur. 438.b	Prat. 410.a	Æd. 137.a	111. Trib. pl. 156.a
Propr.	455.b	lex eius & rogatio	ibid.
qua temeritate obsessus à Pœnis, à Scipione libe-		L. Icilus L. f. Ruge, Tr. pl.	1.200.c
ratius	455.c	11. Tr. pl. 205.a	111. Tr. pl. 210.a
Cos. an. DCVIII.	462.a	Ædil.	202.c 203.b
quo blanditia popularis artificio Consul factus	462.a	L. Icilus Sp. f. Ruge, Aed.	1.207.c
C. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.167.c	11. Aed.	213.c
Prat.	193.a	Tr. pl. 203.b	11. Tr. pl. 212.a
Proprat. Etruria	200.c 205.b	111. Tr. pl. 219.a	14. Tr. pl. 221.c
victoria eius de Annibale	205.c	V. Tr. pl.	225.b
Propr. Capue	210.a 215.c 222.a	M. Icilus Ruge, Tr. pl.	1.158.c
C. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.331.c	Ædil.	162.c
Prat.	370.b	Sp. Icilus Ruge, Tr. pl.	1.96.b
L. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.436.b	lex eius de Concionibus Trib.	ibid.
Pr. 476.a	Prat. pr. 480.b	Ædil. 97.b	11. Tr. pl. 105.b
causse dissidens abiit in exilium	ibid.c	legem agrariam renouauit	ibid.
damnatus absens, ne necaretur, venenum bibit		11. Aed.	106.c
ibid.	Æd. pl. 468.c	Sp. Icilus Sp. f. Ruge, Tr. pl.	1.117.a 171.a
Q. Hostilius Tubulus, Aed. cur.	2.360.b	Ædil.	120.a
Hygini fabula	2.6.a	Sp. Icilus C. f. Ruge, Tr. pl.	1.162.c
		Sp. Icilus L. f. Ruge, Tr. pl.	1.190.b
		Æd.	194.a
		Sp. Icilus Sp. f. Ruge, Tr. pl.	1.204.b
		Sp. Icilus Ruge, Tr. pl.	1.196.b
		Æd. 206.a	11. Tr. pl. 208.c
		Idus Febr. Rom. cur auri habuit	1.111.b
		Idus Martia celebres in eundis Consulatus	2.126.b
		342.b	
		Idus Decembres in eundis Magistratibus sollemnes	1.211.c
		Ilensibus immunitas cur data	3.586.b.c
		Iltergetum rebellio in Hispania	2.215.b
		Illyrica populi & insula	2.113.b
		eius partes tres	507.c
		Illyricum bellum	3.80.b
		Illy-	

I.

S. Iacobus lapidibus obrutus sub Nerone	3.594.b
Ianiculus mons urbi adiectus	1.40.a
Ianiculum à Perentibus occupatum	2.111.a
Iannar. Kal. quando initus Magistratus	2.432.a
Ianuarius cognomentum etiam fuit Rome, Aure-	
liorum, Flautorum & Pomponiorum.	
Ianus ex Chao natus	2.76.c
mundi sator & temporis	78.b
rerum agendarum exordijs præst	24.a
Ianus Eanus ab eundo dictus	2.77.b
bifrons calis ianitor	76.c

- Illyriorum libertas publicata* 2.386.a
Illyriorum sedes 2.112.c
Illyrij rebellant, duce Demetrio 2.139.b
Imago Maris Tyri in Nummis Tyriorum antiqui eleganter expressa 2.2.c
Imperibus instructas utrimque acies turbas 2.181.b
Imitex gentis Liciniae cognomen extitit, ut
Imperitius, Manlii gentis quas adito.
Imperator semel tantum inclamari solitus 3.574.c
Imperatores continuandi mutandiue pro statu Reip.
 2.155.a
Imperatori non licet transire limites provinciae
 2.123.c
Imperium violentum instabile 1.10.a
Imperium multorum in bello periculosum 1.36.a
de Imperio militari lex 1.109.a
Imperium urbanum, & militare ibid.c
Imperium, quibus Magistratibus mandatum ibid.a
Imperij insignia 1.42.b
Imperij Romae incrementum unde 1.10.b
Imperia extra ordinem primum 1.107.c
Imperia cur magistratibus fuerint prorogata 2.30.b
Imperia non mutanda dum res bene geritur 2.349.c
Imperium firmat opportuna clementia 2.370.c
Imperij prorogatio in provincia quando prima 1.341.b
cum Imperio esse, quae dictus 1.108.c
Impolitia 1.168.b
Impuberes 1.48.b
Impudens lascivia notata 2.311.a
Impudens plebis temeritas 3.161.a
Immortalitatis symbolum hieroglyphicum cedrus
 2.129.a
Inaequalitas invidiam parit 2.268.c
Inauspicata sacrificia Consulibus 2.349.a
Incendium Romae quando 2.341.b
Incendium Romae & templi Vestae 2.66.a 174.a
Incendiarii puniti 2.191.b
cum Indu pax firmata sub Augusto 3.517.b
Inducia centenas annorum inter Venientes & Rom.
 1.25.b
Inducia Pulsinensibus data 1.222.b
Inducia Samnitum cum Romanis 1.154.a
Inducia a Pannis in Africa rupta 2.128.a
de Indicijs à Senatu ad equites transferendis 3.60.c
Infantia populi Rom. 1.10.c
Ingrata patria non habebit ossa mea; Scipionis dictum 2.299.a
Infidi populi puniti 2.209.b
Iniquus & amarus Praetor 2.480.a
Inoffensum oppidum 2.110.a
Iniusta liti estimatio 2.297.b
Inianus gentis Domitiae cognomen lectum est.
Inscriptiones antiquae Patrum Libertinorum 1.363.b
Inscriptio P. Corneli Scipionis Africani 3.12.c
Inscriptio vetus Agraria legis 3.137.a.b.c
Inscriptio vetus de L. Corn. Leptulo Cos. sub Augusto an. DCCL. 3.529.b
Insignes virtute & doctrina civitati sunt decori, ut Fabij 2.350.a
Insulher, quid 2.130.b
Insultria dedita 2.126.c
Insula nova in mari Siculo nata 2.314.b
Insula ad Theram enata 3.577.a
Insulae Herculis 2.31.a
Inter amica colonia 1.154.a
Intercedendi vitium 2.384.c
Interceptionis vis 1.92.c
Intercessor legum Cassia 2.497.b
Interpretatio legum penes quos 1.264.a
Interpretatio fabula de Scyphio 2.3.c
Interrex primus comitia habere non solet 1.27.c
per Interregem Consules quando creati 2.437.a
Interreges omnes Patricij 1.26.c
munus eorum ac officium 28.a
Interreges undecim 1.289.c
Interregnum 1.8.c 16.c 104.b 162.b 192.a
 222.b 307.b 348.c 352.b
prima eius origo 26.c
forma & ratioque secundum Livium & Dionysium 27.a
secundum Plutarchum ibid.b
Interregnum quinque dierum ibid.
usus eius ibid.c
Invidia summa petis medijs intactis, ait Livius
 2.384.b
Inundationes damnoae 3.130.a
Inundatio Tiberis 2.66.a
Inundatio mira Albani lacus 1.115.b
Iocastus, Aëoli filius 2.8.a
Ictus à pedum volatu naues dicta Homero 2.6.b
ad Isaram clades Galiorum magna 3.68.a
Isthmici ludis libertas Gracia proclamata 2.262.b
Istri castris relictis diversi domum redeunt 2.342.c
Istri duris paenis subacti 2.345.c
cum Istri bellum ob Aquileiam 2.330.a
Italia ab externis vexata 1.294.c
Italia provincia Quaestoria honoratissima 1.464.a
cur post contempta ibid.
Italia antiqui reditus & ornamenta pacis 1.463.c
Italia primo Brutia 1.418.a
Italia servorum ergastulis onerata 1.465.a
Italia fines ad Rubiconem prolata 1.468.c
Italiam frustra tentat Carthago Pannus 2.52.b
Italicus Siliorum cognomen, nisi potius parva est Hispani illius poetae Silij Italica, Bætica urbs.
Iucundi cognomento dicti Emiliij & Fauonij.
Iudaeorum legati Romam missi ad renouandum fœdus 3.29.b
Iudæi per legatos Romanorum societatem atque amicitiam petunt, & impetrant 2.418.a
inulnati ob Caesaris imagines 3.568.c
Iudaeorum seditiones sub Claudio compositae 3.386.a
Iudices ex quibus electi 3.379.c
Iudices Bacchanalium Senatus decreto populiq; iussu pecunia privilegijque remunerantur 2.304.a
Iudicium consultum validius armis est 2.233.c
Iudicium Centumvirale 2.67.a
de vi privata 378.b
de M. Popillio vi elusum arte Praetoris improbi 363.b
Iudicia Senatorum de bello Asiatico 2.293.b
Iuger cognomen tum Aquimotum fuit.
Iugurtha fratrem regno pellit 3.108.c
his triumphatus 140.b
insidiis capitur 144.b
tradit enim Boebus ibid.
regno exutus 134.c
in carcere decatur 150.b
Iulia gens cum patricia maiorum gentium, tum plebeia. Illa Iulos ac Catulæ cognomena senatui habuit. hac varie diuisam stirpes, Libo, Mento, Pelignus, Rufus, Viodes.
Iuliani cognomen tulere Antonij, Claudij, Didij, & Salij.
Iulus etiam prænomen antea, ut in Iulo Antonio, M. Antonio in viri F. Prætor. 3.122.a
& Iulo Antonio Africano, Cos. anno DCCLXIII. 524.b

<i>Julia Augusta filia, quam matre nata</i>	3.545.b	<i>Aed. cur.</i>	34.c	<i>Prat.</i>	50.b
<i>Tiberij Caesaris uxor</i>	530.c	<i>Prat. prom.</i>			58.c
<i>car in Pandatariam insulam relegata</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>		2.134.a	148.a
<i>M. Agrippa post nupsit, ex qua natus C. Caesar Di-</i>		<i>Aed. cur.</i>			3.174.b
<i>ni nepos</i>	517.b 531.c	<i>Prat. urb.</i>			191.c
<i>qui Syriam obtinuit</i>	542.b	<i>Prat. prom.</i>	198.a	<i>Propr.</i>	205.b
<i>Julia etiam Augusti nepus</i>	3.556.c	<i>Cos. an. DCLXIII.</i>			216.b
<i>qua Divus nupsit</i>	561.b	<i>Sex. Iulius Caesar, Pr.</i>			2.410.b
<i>C. Int. Atticus Vestinus, Cos. an. DCCCXVII.</i>	3.598.b	<i>Quaest.</i>			3.451.a
<i>C. Iulius Agricola, Qu. st. in Asia</i>	3.597.b	<i>C. Iulius Caesar Strabo, Tr. pl.</i>			3.199.a
<i>de cuius uita Corn. Tacitus</i>	ibid.	<i>Qu. pr.</i>			ibid.c
<i>Trib. pl. quando</i>	599.c	<i>eius doctrina</i>			ibid.
<i>Cn. Iulius Agricola, Prator</i>	3.602.b	<i>tristis eius exitus</i>	ibid.	<i>Aed. cur.</i>	213.b
<i>mater eius ab Orthonianis occisa</i>	ibid.	<i>C. Iulius Demetrius, Proc.</i>			3.487.c
<i>vitam descripsit Corn. Tacitus</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Frontinus, Prator. urban. quando</i>			3.610.b
<i>L. Iulius, Quaest.</i>	3.401.b	<i>eius extans stratagemata, aliaque</i>			ibid.
<i>C. Iulij Caesaris tyrannica Dilectura</i>	1.81.c	<i>C. Iulius Iulius, Qu.</i>			1.85.a
<i>eius faciem dictum in L. Sullam ob Dilecturam</i>		<i>C. Iulius C. f. Iulius, Quaest.</i>			1.96.c
<i>deposuit</i>	1.82.a	<i>C. Iulius Iulius, Cos. an. CCLXIV.</i>			1.98.c
<i>C. Iulius Sex. F. Caesar, Qu. pr.</i>	1.491.c	<i>C. Iulius C. f. Iulius, Cos. an. CCLXXI.</i>			1.104.b
<i>Aed. cur.</i>	508.a	<i>C. Iulius C. f. Iulius, Quaest.</i>			1.133.b
<i>Prat.</i>	3.14.b	<i>C. Iulius, C. f. L. n. Iulius, x. vir.</i>			1.145.a
<i>C. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	3.200.a	<i>C. Iulius C. f. C. n. Iulius, Cos. an. CCCVI.</i>			1.158.b
<i>Aed. cur.</i>	33.b	<i>11. Cos. an. CCCXVIII.</i>			176.c
<i>Prat.</i>	235.b 249.b	<i>111. Cos. an. CCCXIX.</i>			177.c
<i>C. Iulius Caesar Cn. Dolabellam accusat</i>	3.286.b	<i>C. Iulius L. f. Iulius, Quaest. mil.</i>			1.198.b
<i>C. Iulius Caesar, Prator. Hisp.</i>	3.341.b	<i>Trib. mil.</i>	204.b	<i>11. Tr. mil.</i>	207.b
<i>C. Iulius Caesar, Cos. an. DCLXIV.</i>	3.351.b	<i>Cens. in Adag. mort.</i>			222.b
<i>eius lex</i>	ibid.	<i>C. Iulius L. f. Iulius, Quaest. mil.</i>			1.275.a
<i>C. Iulius Caesar, Procos.</i>	3.365.b 375.c	<i>Aed. cur.</i>	280.a	<i>Prat.</i>	287.c
<i>C. Iulius Caesar, Procos.</i>	3.383.b 390.a 398.b	<i>Dictator</i>			290.a
<i>407.a 414.c 419.b 427.c 437.c</i>		<i>x. vir Ladorum sacularium</i>			299.a
<i>quos vicerit</i>	383.b	<i>L. Iulius Vopiscus f. Iulius, Qu. st.</i>			1.156.c
<i>C. Iulius Caesar, Cos. an. DCLXIV.</i>	3.451.b	<i>Tr. mil.</i>			173.c
<i>C. Iulius Caesar, 11. Cos. an. DCCV.</i>	3.445.a	<i>Magister Eq.</i>			180.b
<i>111. Cos. an. DCCVII.</i>	451.b	<i>Cos. an. CCCXXIII.</i>	181.c	<i>Censor</i>	188.a
<i>14. Cos. an. DCCVIII.</i>	457.a	<i>L. Iulius L. f. Iulius, Quaest. mil.</i>			1.207.b
<i>ex Hispania triumphat.</i>	461.a	<i>Tr. mil. an. CCCL.</i>			1.109.a
<i>onans ex monte Albano</i>	462.c	<i>L. Iulius L. f. Iulius, Tr. mil. an. CCCLII.</i>			1.211.b
<i>C. Iulius Caesar Dictator</i>	3.433.a	<i>11. Tr. mil. an. CCCLVI.</i>			216.b
<i>11. Dict.</i>	448.	<i>L. Iulius C. f. L. n. Iulius, Trib. mil. anno CCCLXVI.</i>			1.230.b
<i>14. Dict.</i>	462.a	<i>11. Tr. mil. an. CCCLXXV.</i>			241.a
<i>eius mors</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Iulius, Quaest.</i>			1.181.b
<i>C. Iulius Caesar, qui postea imp. Caf. Augustus an-</i>		<i>L. Iulius Libo, Quaest. mil.</i>			1.326.c
<i>no DCCX.</i>	3.471.a	<i>L. Iulius C. f. L. n. Libo, Quaest. mil.</i>			1.439.c
<i>vide Augustus & Othavianus.</i>		<i>L. Iulius L. f. Libo Cos. an. CDLXXXVI.</i>			1.456.c
<i>L. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	2.286.c	<i>de Sallentinis triumphat.</i>			457.c
<i>Aed. cur.</i>	306.c	<i>C. Iulius Mento, Quaest.</i>			1.177.b
<i>Prat. Gall. Cisalpina</i>	305.b	<i>Cos. an. CCCXXII.</i>			180.b
<i>L. Iulius Caesar, Proquaest.</i>	3.11.c	<i>Iulius Pelignus, Cappadocia Proquaest.</i>			3.585.b
<i>Aed. cur.</i>	30.b	<i>Iulius Pomponius Gracinus, Cos. anno DCLXVIII.</i>			
<i>L. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	3.115.c	<i>3.544.b.c</i>			
<i>Aed. cur.</i>	186.a	<i>ad quem ex Ponto Onidius scripsit</i>			ibid.
<i>Prat.</i>	197.c	<i>C. Iulius Postumus</i>			3.580.b
<i>Cos. an. DCLXIII.</i>	222.a	<i>C. Iulius Rufus Cos. an. DCCCXIX.</i>			3.601.c
<i>Censor</i>	216.b	<i>C. Iulius Vindex, Gallus Galliam Transalpinam ob-</i>			
<i>L. Iulius Caesar L. f. L. n. Cos. anno DCLXXXIX.</i>		<i>tinuit</i>			3.602.c
<i>3.318.a</i>	Proc.	<i>Neroni et tyranno infestus</i>			ibid.
<i>L. Iulius Caesar, Aed. cur.</i>	3.323.a	<i>IVNTA gens cum plebea tam patricia. Hac L. Bru-</i>			
<i>Prat.</i>	347.c 355.a	<i>to Cos. qui reges exegit, clarescentis plebeis Bru-</i>			
<i>L. Iulius Caesar, Quaest.</i>	3.391.b	<i>ti, vi & Bubulci, Penni, Petri, Pulli, Scruae,</i>			
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.176.a	<i>Sillani, &c.</i>			
<i>Proqu.</i>	180.c	<i>C. Iunius Blasus Leg. in Illyrico</i>			3.542.a
<i>Sex. Iulius Caesar, Pr. Sicilia</i>	2.198.b	<i>Procos. Africa</i>			551.c
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.543.c	<i>Lugdunum obtinuit</i>			605.c
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.371.c	<i>D. Iunius Brutus, Qu. pr.</i>			2.184.
<i>Aed. cur.</i>	392.a	<i>Proqu.</i>	249.b	<i>Trib. pl.</i>	265.b
<i>Cos. an. DCCVI.</i>	420.b	<i>Aed. cu.</i>			277.a
<i>Sex. Iulius Caesar, Quaest.</i>	3.17.a	<i>Propr.</i>			292.b
<i>Proquaest.</i>	22.b				
					D. Iunius

<i>M. Iunius Silanus, Qu. pron.</i>	2.152.c	<i>Ioni Opt. Max. Iudi ex voto falli</i>	2.197.c
<i>Prat.</i>	178.a	<i>Inramens apud Allobroges</i>	3.79.b
<i>Propr.</i>	185.c	<i>Inrameti militaris formula apud Linium lib. I. XIII.</i>	2.373.a
<i>Propr. Hist.</i>	191. & 196.a 201.b	<i>Ius publicum</i>	1.148.c
<i>209.c</i>		<i>Magistratum & Imperij</i>	ibid. & 149.a
<i>M. Iunius Silanus, Qu. pr.</i>	2.504.c	<i>minorum Magistratum</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>	3.20.c	<i>populi</i>	ibid.
<i>Quast.</i>	42.a	<i>ciuium Rom.</i>	1.150.a
<i>primus Silanorum Cos. factus</i>	ibid.	<i>hereditarium</i>	ibid.c
<i>Prat.</i>	3.45.a	<i>honorarium</i>	265.c
<i>Tr. pl.</i>	46.b	<i>sacrum</i>	147.a
<i>Prat.</i>	51.b	<i>Ius religionis pollens potensq; tunc Roma</i>	2.413.a
<i>Propr.</i>	66.a	<i>Papirianum</i>	1.10.b
<i>Ad. pl.</i>	69.c	<i>Quiritium</i>	19.c
<i>cui denarii elegantes</i>	ibid.	<i>eius custos, quis</i>	264.a
<i>M. Iunius Silanus, Tr. pl.</i>	3.76.c	<i>Ius impartienti suffragij cuius penes populum erat</i>	2.295.a
<i>Ad. pl.</i>	90.c	<i>Iniurandum Consulum</i>	2.418.c
<i>Prat. pr.</i>	ibid.c	<i>A. Postumij de Cosi. iniurando denarium explica-</i>	438.c
<i>Prat.</i>	105.a	<i>tur</i>	
<i>Prat. pr.</i>	110.b	<i>Iusti cognomentum Romae habere ex Claudis.</i>	
<i>Cos. an. DCCXLIV.</i>	125.a	<i>Iustitia</i>	1.21.b
<i>primus Silanorum Cos. factus</i>	3.42.a	<i>Iustitia laus</i>	1.10.a
<i>M. Iunius Silanus, Tr. pl.</i>	3.266.b	<i>duplex officium</i>	2.241.c
<i>Quast.</i>	358.b	<i>domina est ac regina virtutum</i>	400.b
<i>Tr. pl.</i>	398.a	<i>Iustitia filia Nemesis</i>	2.400.a
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCXVIII.</i>	3.507.b	<i>Iustitia repulsa quid mali sequatur</i>	2.400.c
<i>511.a</i>		<i>Iustitia promouit Matium</i>	3.139.b
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCCLXXI.</i>	3.548.c	<i>Iustitia S. P. Q. R.</i>	1.448.a 455.a
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCCLVIII.</i>	3.575.c	<i>Iustitia singulare exemplum</i>	1.220.a 447.c
<i>Asia Procor.</i>	387.b	<i>Iustitia armata vis & vigor</i>	2.319.a
<i>D. Iunius Silanus Manlianus, Tr. pl.</i>	2.58.b	<i>Iustitia vigor optimum aduersus intestinos ciuitatis</i>	1.303.b
<i>Qu. pr.</i>	440.a	<i>Iustitium</i>	1.242.b 390.c
<i>Ad. pl.</i>	468.c	<i>Iustus animorum consensus efficax</i>	2.373.c
<i>Prat.</i>	476.b	<i>Interna fons</i>	1.87.b
<i>Prat. pr.</i>	480.b	<i>Inuentia, qua & Inuenta, dea</i>	2.354.a
<i>Iuno, Regina & Moneta</i>	1.451.c	<i>luentalis cognomen Iuniae gentis, ut Iunij luena-</i>	
<i>cur sic dicta, & eius oraculum</i>	ibid.	<i>lis Satyrici poeta.</i>	
<i>ad adem eum ararium cur</i>	300.c	<i>IVVENTIA gens plebeia & Consularis, cognomini-</i>	
<i>eius ades</i>	452.a	<i>bis Laterentis & Thalna.</i>	
<i>imago eius in Nummis argenteis</i>	2.309.c	<i>M. Iuuentius Laterensis, Qu. pr.</i>	3.234.a
<i>Iuno ἀργύρεα</i>	1.218.c	<i>Quast.</i>	326.b
<i>Iuno Romam translata in Auentinum</i>	2.137.b	<i>Prognast.</i>	336.c 344.a
<i>Iuno Annibalem ad praelium exstimulat.</i>	3.10.b	<i>Ad. pl.</i>	405.a
<i>Iuno Lanuina</i>	2.338.c	<i>Prat.</i>	417.b
<i>Iunonis Regina atque Diana ades Roma</i>	2.48.b	<i>M. Iuuentius Peda, Qu.</i>	3.278.c
<i>Iuno Sospita Lanuina</i>	309.c	<i>M. Iuuentius Thalna, Qu. pron.</i>	2.353.c
<i>eius in Palatino ades</i>	152.c	<i>Tr. pl.</i>	274.a 370.c
<i>cum pelle caprina, cur</i>	2.64.c	<i>Prat. peregr.</i>	382.b
<i>Innonis Sospita Lanuina sacra publica</i>	2.203.c	<i>Cos. an. DXC.</i>	403.a
<i>Innonis pelus aurea a matronis consecrata</i>	1.175.c	<i>uictor in Corsica, gaudens subito moritur</i>	2.403.c
<i>Innonicola qui</i>	2.293.c	<i>P. Iuuentius Thalna, Qu. pron.</i>	2.414.b
<i>Iupiter in Creta educatus</i>	1.438.c	<i>Trib. pl.</i>	426.c
<i>Capitolinus fulmine deiectus</i>	30.a	<i>Ad. pl.</i>	435.c
<i>Elicium</i>	23.a 2.55.b	<i>Prator</i>	446.b
<i>Feretrius, alias Tropaeus</i>	420.a	<i>ab Andrisco uictus & occisus</i>	ibid.
<i>primum in Capitolio templum ei dedicatum</i>	23.c	<i>T. Iuuentius Thalna, Qu. pron.</i>	2.225.c
<i>eius ades restituta</i>	184.b	<i>Prognast.</i>	251.b
<i>fulminator in Nummis</i>	435.b	<i>Trib. pl.</i>	251.b
<i>Induperator</i>	240.a	<i>alius</i>	339.c
<i>Pisius in Nummis</i>	453.b	<i>Ad. pleb.</i>	165.a
<i>Stator</i>	24.a	<i>Prator</i>	268.b
<i>uictor & triumphator</i>	2.55.b	<i>T. Iuuentius Thalna, Qu. pron.</i>	3.164.c
<i>Iouis ades ex voto in insula Tiberina</i>	2.243.a	<i>Tr. pl.</i>	190.c
<i>Iouis Capitolini templum dedicatum</i>	1.74.b	<i>M. Iuuentius Thalna Laterensis, Qu. pr.</i>	3.102.b
<i>Iouis colossus in Capitolio</i>	1.398.c	<i>Tr. pl.</i>	113.b
<i>Iouis Feretrius ades in Capitolio restituta</i>	1.184.b		
<i>Iouis uictoris ades vota</i>	1.392.c		

<i>Cos. an. DLXIII.</i>	2.333.a	Fundanus autem cognomen est Minutiorum.	
<i>Cos. an. DLXXIV cum fratre germano</i>	337.a	<i>C. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2.335.b
<i>eius de Lignribus victoria</i>	ibid. b	<i>C. Fundanius Fundulus, Tr. pl.</i>	2.46.b
<i>ii Cos. de Lignribus triumphat</i>	340.c	<i>ii. Tr. pl.</i>	31.b
<i>eius donativum ibid.</i>	Censor	<i>Cos. an. DX.</i>	Ad. pl. 57.c
<i>fratrem suum Senatui monis</i>	ibid.	<i>C. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	61.b
<i>eius opera publica</i>	ibid.	<i>Tr. pl.</i>	3.24.c
<i>C. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	2.449.b	<i>Quaest.</i>	296.c
<i>Tr. pl.</i>	469.a	<i>M. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2.125.b
<i>Q. Fulvius Flaccus, Quaest.</i>	3.65.c	<i>Troquast.</i>	128.b
<i>Proquaest.</i>	72.c	<i>alius</i>	166.c
<i>Ser. Fulvius cum collega in Africam exercitum</i>		<i>M. Fundanius Fundulus, Qu. prom.</i>	2.145.a
<i>transfert</i>	2.37.b	<i>Trib. pl.</i>	265.a
<i>Ser. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	2.440.a	<i>Funebris pompa tibicinis x.</i>	1.361.a
<i>Ad. pl.</i>	472.a	<i>Fufania gens plebeia, Postumi etiam cognomen.</i>	
<i>Prat. pr.</i>	488.c	<i>Fufanus autem cognomen Postumiorum.</i>	
<i>Cos. an. DCXII.</i>	501.c	<i>Furfanius, Qu. pl.</i>	3.337.b
<i>Ser. Fulvius Flaccus, Qu. prom.</i>	3.92.c	<i>Prat.</i>	308.a
<i>Tr. pl.</i>	115.c	<i>Propr.</i>	428.b
<i>Prat.</i>	142.a	<i>T. Furfanius Postumus, Procos.</i>	3.459.b
<i>Q. Fulvius Gellio, Qu. prom.</i>	2.190.c	<i>Furius acies facibus armata</i>	1.285.a
<i>Proquaest.</i>	126.b	<i>Furia gens patricia, dividitur in familias seu cognomina</i>	
<i>Prat.</i>	241.b	<i>Fulorum, Medullinorum, Pacillorum,</i>	
<i>Cn. Fulvius Gellio, Tr. pl.</i>	2.361.c	<i>& Camillorum. Ignobiliores eius gentis sunt</i>	
<i>Ad. pl.</i>	370.c	<i>Phil & Purpureones.</i>	
<i>Prat.</i>	383.c	<i>Fury, Iusti primum dicti</i>	1.121.c
<i>Q. Fulvius Gellio, Proquaest.</i>	3.26.b	<i>Agrippa Furius Agrip. f. Fufus, Tr. mil.</i>	1.223.b
<i>Cn. Fulvius Flaccus Nobilior, Tr. pl.</i>	2.346.b	<i>C. Furius, Tr. pl.</i>	1.161.a
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2.94.b	<i>P. Furius, Tr. pl.</i>	3.180.c
<i>3.102.c</i>	Tr. pl.	<i>oculus est in magistratu</i>	ibid.
<i>M. Fulvius Nobilior</i>	3.127.b	<i>C. Furius Aculeo, Tr. pl.</i>	2.316.a
<i>Prat. pr.</i>	156.c	<i>Quaest. prom.</i>	286.b
<i>Propr.</i>	165.a	<i>A. Furius Antias poeta</i>	3.65.c
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2.221.a	<i>L. Furius Bibaculus, Qu. prom.</i>	2.59.c
<i>Tr. pl.</i>	147.c	<i>L. Furius Bibaculus, Ad. cur.</i>	2.72.a
<i>Prat.</i>	273.a	<i>Prat. peregr.</i>	87.c
<i>Propr. onans ex Hisp. ulteriore</i>	283.c	<i>Qu. prom.</i>	162.b
<i>Cos. an. DLXIV.</i>	288.b	<i>C. Furius Brocchus, Tr. pl.</i>	2.353.b
<i>Procos. de Aetolis triumphat</i>	301.c	<i>Qu. prom.</i>	498.b
<i>Censor</i>	337.c	<i>L. Furius Brocchus, Qu. prom.</i>	2.478.b
<i>M. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2.350.c	<i>L. Furius Brocchus, Tr. pl.</i>	2.500.c
<i>Tr. pl.</i>	368.b	<i>Prat.</i>	3.14.b.19.c
<i>Prat.</i>	404.c	<i>M. Furius Camillus</i>	1.25.c
<i>Cos. an. DXCIV.</i>	415.a	<i>Romanos ad matrimonium cogit</i>	Censor 209.c
<i>Procos.</i>	419.c	<i>Tr. mil.</i>	211.b
<i>de Lignribus triumphat</i>	420.a	<i>ii. Tr. mil.</i>	215.a
<i>bis cum Celtiberis infeliter pugnat</i>	422.b	<i>Dict.</i>	217.c
<i>Q. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2.225.b	<i>de Vicentibus triumphat</i>	218.b
<i>Tr. pl.</i>	255.a	<i>iii. Tr. mil.</i>	219.c
<i>Q. Fulvius Nobilior, Qu. prom.</i>	2.385.a	<i>Interrex</i>	222.b
<i>Tr. pl.</i>	407.c	<i>ii. Dict.</i>	225.a
<i>Prat.</i>	423.a	<i>patrum Gallis castis liberat</i>	ibid.
<i>Cos. an. DC.</i>	431.c	<i>de Gallis triumphat</i>	ibid. c
<i>Censor</i>	459.b	<i>iii. Dict.</i>	229.a
<i>Ser. Fulvius Nobilior, Cos. an. CDXCII.</i>	2.35.c	<i>de Aquis, Volscis, & Etruscis triumph.</i>	230.a
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Tr. pl.</i>	2.105.a	<i>iv. Tr. mil.</i>	232.b
<i>Sp. Fulvius Nobilior, Prat.</i>	3.151.c	<i>v. Tr. mil.</i>	234.c
<i>Cn. Fulvius Patinus, Qu. mil.</i>	1.302.b	<i>vi. Tr. mil.</i>	237.c
<i>M. Fulvius Patinus, Qu. mil.</i>	1.367.b	<i>vii. Tr. mil.</i>	238.b
<i>M. Fulvius Patinus, Cos. an. CDLIV.</i>	1.384.c	<i>iv. Dict.</i>	258.b
<i>de Samnitibus Nequinatibusq; triumph.</i>	386.b	<i>v. Dict.</i>	260.b
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Tr. pl.</i>	2.29.c	<i>de Gallis triumphat</i>	261.a
<i>Ad. pl.</i>	27.b	<i>Patribus plebem conciliat, Concordia ademones</i>	ibid. c
<i>Cos. an. CDXCII.</i>	35.c	<i>ibid. c</i>	mors eius 272.a
<i>natalem triumphum egit de Pœnis</i>	41.c	<i>iustitia & equitas</i>	220.b
<i>Ser. Fulvius Patinus Nobilior, Qu. prom.</i>	2.293.a	<i>L. Furius Camillus, Quaest. mil.</i>	1.283.a
<i>Q. Fulvius Patinus, Tr. pl.</i>	2.204.a	<i>Ad. cur.</i>	287.c
<i>Ad. cur.</i>	229.b	<i>Dict.</i>	293.a
<i>Funda bisunio</i>	3.73.b	<i>Cos. an. CDIV.</i>	294.b
<i>Fundarum fures ex iunco melancranide</i>	3.73.c	<i>eius contra Gallos expeditio</i>	ibid. c
<i>Fundani bellum sibi illatum deprecantur</i>	1.334.c	<i>ii. Dict.</i>	300.b
<i>Fundani quando civitas data</i>	1.330.c	<i>Prat.</i>	301.c.305.c.354.b
<i>FUNDANIA gens Consularis, Funduli cognomine.</i>		<i>L. Furius Camillus, Cos. an. CDIV.</i>	1.313.b
		<i>triumphat</i>	314.c
		<i>Quaest. mil.</i>	336.c
		<i>ii. Cos. an. CDXXIX.</i>	341.c
		<i>Dictator è dicere cogitur</i>	342.b
		<i>Ad. cur.</i>	344.a
		<i>M. Furius Camillus, Quaest.</i>	3.185.c
		<i>Ad. Fu-</i>	

- Gallici diſti cogn.** Rutilij, Cornelij verò Gallieni
cognomen interdum habuere. Denique Galliones
cognominati Annij, Iunij, & Nouanij.
- Gallus cognomen unde in gente Sulpicia** 2.40.b
- Gallia ſub Auguſto diſiſſio** 3.512.b
- Celtica qua** ibid.
- Gallia Cisalpina redigitur in prouinciam** 2.140.c
- Gallicus tumultus** 1.277.b
- Gallicum Tranſalpinum bellum** 3.38.c
- Gallici belli falſus rumor** 1.332.b
- Galli Romani capuntur** 1.224.c
- caduntur** 2.5.a
- Galli Tranſalpini ſe Marcello Conſuli tradunt** 2.316.c
- Galli Tranſalpini denno ſibi ſedem aſque agros in Italia fruſtra petunt** 2.337.b
- Galli viti** 1.260.b. 279.c. 282.b. 284.a. 292.c. 294.a. 2.84.a. 119.a. 388.c. 3.68.a
- Gallorum motus cum Tranſalpinis contra Romanos** 2.90.b
- Gallorum exercitus LXX. millium** 2.118.b
- Gallorum reges duo occiſi** 2.119.a
- Gallorum ſuperbia ludibrio punita** 2.120.c
- Gallorum tranſitus in Italiam** 2.129.c
- in Gallijs compoſita turba ſub Tiberio** 3.551.b
- Gallogræcis pacis leges data** 2.296.b
- in Gallogræcos Cn. Manlij expeditio** 2.289.b
- GALLIA gens plebeia.**
- C. Gallius Luperus, Qu. pron.** 3.241.b
- Tr. pl.** 266.b
- Q. Gallius Luperus, Præſ. urb.** 3.474.a
- GALLONIA gens plebeia.**
- P. Gallonius, Qu. pron.** 2.444.b
- Tr. pl.** 464.b
- Præſ.** 483.b
- Præſ. pron.** 488.c
- GEGANIA gens patricia maiorum minorumque gentium Macerini ſalis cognomen.**
- L. Geganus Macerinus, Quæſt.** 1.86.a
- Quæſt. mil.** 236.c. 241.c
- M. Geganus M. f. Macerinus, Quæſt.** 1.131.a
- 256.a**
- Tr. mil.** 260.a
- Cos. an. CCCVI.** 158.b
- II. Cos.** 163.a
- de Poſſeio triumphat** 169.c
- III. Cos. an. CCCXVI.** 174.c
- Cenſor** 177.a
- Lustrum XII. ſecit** ibid.
- Proculus Geganus Macerinus, Cos. an. CCCXIII.** 1.171.c
- T. Geganus T. f. Macerinus, Quæſt.** 1.80.a. 172.b
- Cos. an. CCLXI.** 96.b
- GELLIA gens Conſularis.**
- L. Gellius Poplicola, Qu. pron.** 3.233.c
- Æd. pl.** 256.b
- Præſ.** 286.b. 293.a
- Cos. an. DCXCI.** 307.a
- Cenſor** 311.c
- L. Gellius Poplicola, Cos. an. DCCXVII.** 3.490.c
- Proc.** 500.b
- L. Gellius Poplicola, Quæſt.** 3.550.c
- Cos. an. DCCXCII.** 568.c
- Gemelli cognomen in Memmijſ reperias, ut**
- Gemini in v. gentibus Romanis, Attidijſ, Fuſijſ, Sernilijſ, Varijſ, & Veturijſ.**
- Geminus denique in Liuijſ & Metijſ occurrit.**
- GEMINIA gens plebeia.**
- C. Geminus, Qu. pron.** 3.155.a
- Tr. pl.** 182.b
- Æd. pl.** 193.b
- Præſ.** 207.c
- Præſ. pron.** 215.b
- Propr.** 225.b
- Gentilis, Flauie gentis cognomen, ut**
- Gentianus Terentia.**
- Genius Populi Romani** 2.73.a
- Gentij regia Illyricorum piratica, & iniuria in cines Romanos** 2.335.c
- Genius rex captus** 2.380.b
- Genna urbs reſtaurata** 2.226.c
- GENVCIA gens Conſularis, cognomine Auentinenſis, Augurinus, Cippus, Cleplina, addit Onuphrim Panſa.**
- Genucia gentis familia plebeia nomen** 2.67.c
- Genucio an urbe egrederetur, cornua emergunt** 2.84.c
- Cn. Genucius Auentinenſis, Tr. pl.** 1.122.b
- Tr. mil.** 213.b
- II. Tr. mil.** 317.b
- in prælio occiſus** ibid.
- Cn. Genucius Auentinenſis, Cos. an. CCCXCIII.** 1.211.c
- L. Genucius Auentinenſis, Tr. pl.** 1.105.b
- Æd. 107.b**
- Cos. an. CCCX CIII.** 271.c
- II. Cos. an. CCCXCI.** 275.b
- ab hoſtibus occiſus** ibid.
- L. Genucius L. f. Auentinenſis, Tr. pl.** 1.306.a
- lex eius de ſanore** ibid.
- Cos. an. CDL.** 379.a
- M. Genucius Auentinus, Tr. pl.** 1.118.c. 202.b
- T. Genucius Auentinenſis, Tr. pl.** 2.112.a
- Æd. pl.** 114.c
- M. Genucius L. f. Augurinus, Quæſt.** 1.134.b
- Cos. an. CCCIX.** 160.c
- T. Genucius L. f. Augurinus, Cos. an. CCCII.** 1.138.b
- I. vir** 145.a
- M. Genucius Cippus, Qu. pron.** 2.58.b
- Tr. pl.** 67.c
- in patriam pictæ** 84.a
- Præſ. peregr.** ibid.
- honores eidem decreti** 85.a
- M. Genucius Cippus, Qu. pron.** 2.151.c
- C. Genucius Cleplina, Quæſt. mil.** 1.404.c
- Præſ. urb.** 436.a
- Cos. an. CDLXXVII.** 438.a
- II. Cos. an. CDXXCIII.** 448.c
- L. Genucius Cleplina, Qu. mil.** 1.414.a
- Præſ.** 442.c
- Cos. an. CDXXCII.** 447.c
- L. Genucius Cleplina, Qu. pron.** 2.45.b
- alius** 120.
- Tr. pl.** 137.c
- L. Genucius Curnus, Quæſt.** 3.343.b
- Germanicus Cæſarum familia.**
- Germanicus Cæſar, Quæſturam ante tempus obtinuit** 3.536.b & 538.a
- Cos. an. DCCCLXVI.** 540.a
- à Tiberio Cæſ. adoptatus** ibid.
- Procos. Galliam obtinuit** 541.c
- eius Tranſſethana expeditio** 545.a
- Procos. de Cheriſciſ triumphat** 546.b.c
- ad illius Onidius exul apud Tomitanos ſcripſit** 547.a
- Cos. II. an. DCCCLXX.** ibid.b
- veneno interimitur** 549.b.c
- cines ubi conditus** 550.b
- Geffare Germani** 2.129.c
- Geffus Florus (al. Ceſtius) Indam obtinuit** 3.598.a
- Geiz cognomentum habuerunt Didij & Licinij.**
- C. Geta** 1.167.c
- Gibbus inuenietur in Terentia gente, ut**
- Gillones in Fulvia.**
- Glabriones Aciliorum cognomen fuerunt.**
- M. Glabrio in Graciam exercitus** 2.280.b
- M. Glabrio, Cos. & Philippus Rex ab hoſte captus omnia recipere** 2.280.b
- Glacis rupta ſubmerſus in Danubio exercitus** 2.352.c
- Gladiatores Samnites diſti** 2.370.b
- Gladiatorum munus primum in urbe** 2.13.c
- Gladiatorum ludi a Sulla facti** 3.347.b
- Gladiatorum ſpectaculum** 3.477.b
- Glandos**

<i>Glandes plumbeae litteris inscriptae</i>	3.230.c	<i>multa ad eim perfectionem requiri</i>	<i>ibid. b</i>
<i>Glauciae in Seruiliis reperiuntur.</i>		<i>Gurgitis cognomen iulore Fabius Maximus, item</i>	
<i>Glicia, cognomen M. Claudij scriba</i>	2.50.c	<i>Gallonij & Vulcatij: Guttæ verò Carpineij.</i>	
<i>Globulos sortita est gens Seruilia.</i>		<i>Ti. Gutta Tr. pl.</i>	3.29. b
<i>Gloriosum iniurias Resp. causa pati</i>	2.448.c	<i>Gymnesia, insula Baleares cur dicta</i>	3.73.c
<i>Gordiani cognomentum reperi in Auteliis, Cornificis, Metus, & Velis.</i>			
<i>Gordius nodus, proverbium</i>	1.329.b		
<i>Glaudia gens Gorgi iulij cognomen.</i>			
<i>Gnipho, Antonij cognomentum fuit.</i>			
<i>Gracchanos Iunij: Nonij verò & Sempronij, Gracchos sortiti sunt.</i>			
<i>C. Gracchus suaser leges de trib. rescindiendis</i>	3.16. a		
<i>Fannium Cos. facit</i>	58. a		
<i>in terij Tribunatus petitione repellitur</i>	67. b		
<i>nonos tumultus excitat in Capitolio</i>	<i>ibid.</i>		
<i>aliu iterum tumultum, in quo casus</i>	<i>ibid.</i>		
<i>civilium bellorū per Gracchos sparsa semina ibid.</i>			
<i>Gracchanus tumultus</i>	3.3. b		
<i>Gracchanus tumultus socij puniti</i>	3.9. a		
<i>Gracchanæ contritionis quaestio publica</i>	3.81. b		
<i>Ti. Gracchi victoris de Campanis ac Pœnis</i>	2.164. a		
<i>Ti. Gracchi Tr. plebis aequissima intercessio</i>	2.297. c		
<i>immortalitate dignus eiusdem Tribunatus</i>	299. b		
<i>à Ti. Graccho Gracchanus oppidū appellatum</i>	344. b		
<i>Ti. Gracchi alterū pro L. Scipione decretum</i>	2.300. a		
<i>praclara victoria de Celsiberis</i>	340. b		
<i>Ti. Gracchi Cos. res prospera gesta in Sardinia</i>	2.345. c		
<i>Ti. Gracchi equitas constans absoluit collegam</i>	2.373. c		
<i>Ti. Gracchus aduersarios suos omnes damnat.</i>	4.4. a		
<i>Ti. Gracchus cur secundum Trib. ambieris</i>	3.10. b		
<i>Gracula Toranij fuit cognomentum.</i>			
<i>Gradium Mars</i>	1.21. b		
<i>unde sic dictus</i>	22. a		
<i>Gracini cognomen Iulij, Octauij, Pomponi que obtinuerunt.</i>			
<i>Gracia admodum ferebè punia</i>	2.457. b		
<i>Graco more ludi scensci Roma</i>	2.461. a		
<i>Graminea corona</i>	1.304. c vide Corona.		
<i>Graminea corona rarum decus</i>	2.33. a		
<i>GRANIA gens Flacci cognomento vigneis, ut uicissim Petronia Grani sortita cognomen.</i>			
<i>Cn. Granus, Qu. pr.</i>	3.183. a 244. a		
<i>Cn. Granus, Tr. pl.</i>	3.204. a		
<i>Aed. pl. 123. c</i>	<i>Prat. 242. b</i>		
<i>Q. Granus, Qu. prom. 3.200. b</i>	<i>Tr. pl. 224. a</i>		
<i>Prat. 242. a</i>			
<i>Prat. prom. 243. a</i>			
<i>Q. Granus, Qu. pr. 3.247. b</i>			
<i>GRATIDIA gens, ut apparet, plebeia.</i>			
<i>Gratidius quoque Matiorum cognomen fuit, ut</i>			
<i>Gratus Valeriorum.</i>			
<i>C. Grandius, Prat.</i>	3.146. c		
<i>Cn. Gratidius, Qu. pr.</i>	3.224. c		
<i>Cn. Gratidius, Tr. pl.</i>	3.231. b		
<i>M. Gratidius, Qu. pr.</i>	3.107. a		
<i>M. Gratidius, Tr. pl.</i>	3.127. b		
<i>M. Gratidius, Quæst.</i>	3.327. b		
<i>M. Gratidius, Prat. prom.</i>	3.152. a		
<i>Graniſca colonia, & Aquileia</i>	2.319. b		
<i>Gratitudinis exemplum inſigne</i>	2.137. a		
<i>Gratitudo Placeti norum ac Cremonensium</i>	2.257. b		
<i>Gregale tellorium</i>	1.270. b		
<i>Græphus Pompeiorum cognomen, ut Plotiorum</i>			
<i>Gryphus.</i>			
<i>Gubernandi ars pulcherrima</i>	2.2. a		
		<i>H.</i>	
		H Litteram, post Consonantes antiqui non ad-	
		mittunt	1.400. a
		<i>Habiti cognomen, in Cluentiis & Vibitiis.</i>	
		<i>Hadriani autem cognomen reperio in Aëlis, Cassiis,</i>	
		<i>& Fabiis.</i>	
		<i>Hereditarium ins</i>	1.150. c
		<i>Harcijs auertenda modus, libros tollere</i>	2.329. c
		<i>Hale cognomen habuere Seruili: Haliens verò</i>	
		<i>Allici.</i>	
		<i>Hanno Hannibal, vide Anno Annibal.</i>	
		<i>Hannibalianus cognomen Afranius fuit.</i>	
		<i>Harmossi</i>	1.81. b
		<i>Hasta, quid significet</i>	1.22. a
		<i>Hasta, iunx gentis cognomentum.</i>	
		<i>Hasta Deorum & fortium inſigne</i>	2.61. c
		<i>HATERIA gens Consularis, cognomento Agrippa &</i>	
		<i>Antoninus.</i>	
		<i>D. Haterius Agrippa, Trib. pl. sub Tiberio</i>	3.544. a
		<i>Cos. an. DCCLXXIV.</i>	552. b
		<i>Q. Haterius Antoninus, Cos. an. DCCCv.</i>	3.586. b
		<i>Q. Haterius orator, an Consul sub Aug.</i>	3.544. a
		<i>Heautontimorumenus Comædia Terenti quando</i>	
		<i>acta</i>	2.404. a
		<i>Hecyra eiusdem Comædi primum quando</i>	
		<i>acta</i>	2.192. a
		<i>bus & tertium populo data</i>	412. c 413. a
		<i>Hedui, fratres Romanorum dicti</i>	3.579. b
		<i>Heluc, vel Cynosura, nautarum sidera</i>	2.56. b
		<i>Helicon Bæotia mons.</i>	2.4. c
		<i>Heluic cognomen in Ebutiis reperi.</i>	
		<i>Heluidius Præſens, Quæſtor sub Claudio</i>	3.586. c
		<i>Trib. pleb.</i>	589. c
		<i>M. Heluius</i>	1.266. c
		<i>Cn. Heluius Blaſio Tr. pl.</i>	2.204. a
		<i>C. & M. Heluius Blaſio, Qu. prom.</i>	2.208. c
		<i>Tribuni pl.</i>	238. a
		<i>C. Heluius Blaſio, Aed. pl.</i>	2.247. c
		<i>Præſt. peregr.</i>	250. c
		<i>M. Heluius Blaſio, Aed. pl. 2.251. b</i>	<i>Præſt. 254. b</i>
		<i>Propr. onans ex Hisp. citer.</i>	2.2. 6. c
		<i>M. Heluius Blaſio, Qu. prom.</i>	2.485. b
		<i>L. Heluius Cinna, Præſt.</i>	3.326. a
		<i>C. Heluius Cinna, Tr. pl.</i>	3.467. c
		<i>eius mors</i>	<i>ibid.</i>
		<i>Hemina Cassiorum fuit cognomentum.</i>	
		<i>Heptachordus autem Valeriorum.</i>	
		<i>Hercules</i>	1.16. c
		<i>cur inuictus Mercurio</i>	401. c
		<i>Hermæacles hinc dictus, in paleſtris cur cultus</i>	
		<i>ibid.</i>	
		<i>Hercules, animus, dux ac imperator vita humane</i>	
		<i>2.401. a</i>	
		<i>Musarum custos</i>	302. b
		<i>custodie illius Musarum ades</i>	338. b
		<i>Hercules Romanus</i>	2.241. b
		<i>Fabia gentis auctor</i>	196. c
		<i>sacra eius imminuta</i>	1.362. b
		<i>magnum simulacrum in Capitolio</i>	357. c
		<i>eius insula</i>	2.31. a
		<i>ei leo sacer</i>	323. c
		<i>Hercules Ogmion Scipio dictus</i>	2.298. c
		Kkk 4	Her-

<i>Hercules Pompeius dictus</i>	2.417.b	<i>Hispanis bene meritis assignatur ager in Sicilla</i>	2.182.c
<i>L. Hercules, Qu. prom.</i>	3.250.c	<i>de Hispaniensibus legionibus S.C.</i>	2.310.b
<i>Ap. Herdonius cum exilibus Capitolium occupat.</i>	1.126.b	<i>Historia veritatem opprimit adulatio</i>	1.298.a
<i>HERENNIA gens Consularis.</i>		<i>Histriones Italia pusi sub Libero</i>	3.554.a
<i>Herennii cognomentum inlere Bæbij & Octavij.</i>		<i>Hocum captum</i>	2.285.c
<i>M. Herennius, Qu. pr.</i>	3.128.a	<i>Horas fontibus immolabantur</i>	2.4.b
<i>Tr. pl. 154.b Aed. pl.</i>	168.c	<i>Holocausum hæresis amercuncunda non novum</i>	2.319.c
<i>Præf.</i>	185.a	<i>Honor virtutem amat.</i>	2.201.c
<i>Præf. prom.</i>	190.a	<i>Honoris adei exornata Syracusanorum spolia</i>	2.186.c
<i>Cos. an. DCLX.</i>	205.c	<i>Honores viris principibus ac larga munera data</i>	2.277.c
<i>alter Cos. an. DCCXIX.</i>	493.c	<i>Honores insoliti Africano oblatis</i>	2.140.c
<i>C. Herennius, Qu. prom.</i>	3.243.b 250.c	<i>in Honorem mortis patris dati à fratribus duobus</i>	2.286.c
<i>Tr. pl. 270.b alius</i>	348.c	<i>ludi</i>	2.270.b
<i>Lar. Herminius Aquilinus, Quæst.</i>	1.127.a	<i>Honorum primus gradus Edilitas</i>	1.265.c
<i>Cos. an. CCCV.</i>	157.b	<i>Honorarium ius unde dictum</i>	1.265.c
<i>T. Herminius Aquilinus, Cos. an. CCXLVII.</i>	1.74.c	<i>HORATIA gens Consularis.</i>	
<i>in prælio Regillensi cadit</i>	87.a	<i>Horatius, Quæst. in Cicer. Epist. lib. XII.</i>	3.421.c
<i>Hermodorus Ephesius, Dolonis & Gracærum legum</i>		<i>L. Horatius Barbatus, Quæst.</i>	1.182.b
<i>interpret</i>	1.146.a	<i>Tr. mil.</i>	187.a
<i>Hernicorum situs</i>	1.100.c	<i>M. Horatius Barbatus, Quæst.</i>	1.127.a
<i>unde dicti</i>	ibid.	<i>Cos. an. CCCIV.</i>	155.a
<i>Hernicum bellum C. Aquilo Cos.</i>	1.100.a 275.c	<i>lex eius</i>	ibid.b
<i>Hernici amicitiam Rom. petere coacti</i>	1.101.a	<i>de Sabinis triumphat.</i>	357.a
<i>Hesilia dux raptarum</i>	1.124.a	<i>C. Horatius Pulvillus, Quæst.</i>	1.99.a 118.b
<i>Hesiodus cur Noctis & Oceani filiam dicat Nemo-</i>	2.400.b	<i>Cos. CCCLXXVI.</i>	110.c
<i>sim</i>	2.400.b	<i>L. Horatius Pulvillus, Quæst. mil.</i>	1.128.b
<i>Hiberna Rom. castra prima</i>	1.209.b	<i>Tr. mil.</i>	232.b
<i>Hiems aspera Roma</i>	1.213.a 449.a	<i>M. Horatius Cocles</i>	1.73.b
<i>Hieron rex pacem ac fœdus sibi comparat</i>	2.116.c	<i>M. Horatius Pulvillus, Quæst. mil.</i>	1.235.c
<i>52.b</i>		<i>Tr. mil.</i>	241.c
<i>ei Syracusanum regnum relinquitur</i>	74.b	<i>M. Horatius Pulvillus, Cos. an. CCXIV.</i>	1.68.c
<i>Romam ad ludos venit</i>	87.b	<i>ii Cos. an. CCXLVI. 74.b Quæst.</i>	97.c
<i>missa ei spolia Gallica</i>	129.b	<i>M. Horatius Tergeminus, Quæst.</i>	1.121.b
<i>juvenis Romanis</i>	163.b	<i>P. Horatius Tergeminus, Cos. an. C. C.</i>	1.136.b
<i>moritur, regnumque perturbatur</i>	164.b	<i>x. vir</i>	145.a
<i>H. Hieronymus Syracusanorum rex fœdus init cum</i>		<i>Hordeonius Flaccus, Procos. Germ. super.</i>	3.605.a
<i>Annibale</i>	2.164.b	<i>Horologium in urbe primum</i>	1.399.b
<i>Hilernus rex capius</i>	2.273.a	<i>Horologium solare</i>	2.18.b
<i>Himulco Pannus proditione urbes capit</i>	2.170.a	<i>Horologium alterum solare in sacro positum</i>	2.395.c
<i>Hippocrates Apollinus & Asclepij progenies</i>	2.491.a	<i>Horoscopus urbis Rome</i>	1.14.b
<i>cur pulcatus</i>	ibid.	<i>HORTENSIA gens Consularis.</i>	
<i>Hippocrene fons</i>	2.4.c	<i>L. Hortensius Tr. pl.</i>	1.190.b
<i>Hippopotami naves cur dicta</i>	2.3.c. 5.b	<i>Aed. 191.c 11. Tr. pl.</i>	194.a
<i>Hipponem regim opp. oppugnâ classis Rom.</i>	2.56.b	<i>111. Tr. pl.</i>	198.a
<i>Hippius Neptunus equorum ac navium auctor</i>	2.5.c	<i>L. Hortensius, Qu. prom.</i>	2.331.c
<i>A. Hirtius, Quæst. urb.</i>	3.398.b	<i>Trib. pl.</i>	350.a
<i>Tr. pl.</i>	437.a 447.b	<i>eius tyrannicum imperium</i>	370.a
<i>Præf.</i>	452.c	<i>eius proavus</i>	411.b
<i>Cos. an. DCCX.</i>	471.a	<i>L. Hortensius, Qu. pr.</i>	2.487.a
<i>Hirtius & Pansa Cos. uno occisi anno</i>	3.471.a.b	<i>L. Hortensius, Præf.</i>	3.190.a
<i>Hispania difficulter obventa</i>	2.253.b	<i>Propr.</i>	195.a
<i>quando Provincia facta</i>	3.511.c	<i>L. Hortensius, Qu. pr.</i>	3.128.a
<i>in duas Provincias dividitur</i>	2.210.a	<i>L. Hortensius, Tr. pl.</i>	3.154.b
<i>in duas rursum Provincias divisa</i>	383.a	<i>Præf. 185.a alius Aed. cur.</i>	300.b
<i>Hispania citerior bellum parat.</i>	2.259.a	<i>Q. Hortensius, Dictator</i>	1.405.a
<i>in Hispania motus noni exest</i>	2.370.b	<i>lex eius de nundinis</i>	409.b
<i>Hispania miserranda facies quando</i>	2.439.a	<i>mors eius</i>	408.b
<i>Hispaniarum supplementa</i>	2.303.b 372.c	<i>Q. Hortensius Proq.</i>	3.56.b. 66.b 72.c
<i>Hispaniarum provincia à quibus primum guber-</i>		<i>Præf. 105.a Præf. pr.</i>	110.c
<i>nata</i>	2.47.b	<i>Cos. an. DCLIV.</i>	129.a
<i>Hispani Prætoris potestatis pondere sublevari, iribus</i>		<i>Q. Hortensius, Quæst.</i>	3.272.c
<i>modis</i>	2.367.c	<i>Cos. an. DCLXXXIV.</i>	312.a
<i>Hispani dediti & capti dimittuntur à Scipione</i>	2.195.c	<i>Q. Hortensius, Aed. cur.</i>	3.400.b
<i>Hispanorum querela quæstionem de repetundis ex-</i>		<i>Præf.</i>	466.a
<i>citant.</i>	2.367.c	<i>HOSIDIA gens, Geta cognomento.</i>	
		<i>Cn. Hosidius Geta, Propr.</i>	3.572.b
			111 viri

111. viri monetales Hosidij nummi	ibid.	Classus & Patulcius cur dictus	2.76.b
leges in Britannia	574.a	Ianus Pater, & decorum Deus dictus	2.78.a
Hospitalia in socios Reges liberaliter exhibita	2.364.c	Ianus clausus, Mantio Torquato & C. Atilio Cosi.	2.93.b
Hosius pranomen	1.182.a	Ianus Aboriginum, quid	2.77.a
Hosius a Romulo prætecta donatus, & pater Tulli		Ianus in homine microcosmus	ibid.c
Regis	1.36.b	Ianus cur character lib. viii.	2.79.a
Hosius Hosilius avus Tulli Regis	1.36.a	Iani templum Romæ structum à Duilio	2.24.a
eius filius Hosius & Herfilius	ibid.	paci vel belli argumentum	1.29.c
Hosius Lucretius L. f. Tricipit. Cos. an. ccccxiv.		signum eius, digitis anni motum notasse	ibid.
1.182.b		Iani clavis, liberi arbitrii vis	2.77.c
Hosius armatum contemnere temerarium	3.68.b	Ianus Hermeracles prudentia, fortitudinis atq; in-	
Hosium castra bina una nocte incensa.	2.226.b	stia cesserat	2.400.c
HOSTILIA gens Coniularia, cognomento Cato, Man-		Ianus Neptunius M. Aquillij	2.76.b
cinus, Tubulus, adiecti Panninius & Salerna.		Iano baculus & flagellum cur	2.77.c
C. & A. Hostilius Cato, f. fratres	2.176.a	Iani c. l. bres apud Romanos tres	ibid.
Prætores	203.c	Iani multi veterum	ibid.b
A. Hostilius Mancinus, Qu. prom.	2.47.a	Iapud	3.26.c
A. Hostilius Mancinus, Qu. f. prom.	2.304.c	Iapides populi, non Iapides, aut Ipyges	3.26.c
Æd. cur. 326.b	Præ. urb. 333.c	eorum oppida ibid. belluosi juere	ibid.
Cos. an. dlxxxiii.	369.b	Iapyges populi, qui	1.348.a
Cos. res modica	ibid.c	Iapygium promontorium	1.434.c
Procos.	376.c	Iasonis fabula & arumna in Colchide	2.133.b
C. Hostilius Mancinus, Qu. pr.	2.440.a 483.a	Ibis Ægyptia, Mercurio sacra	1.452.c
Tr. pl. 418.b	Æd. pl. 468.c	M. Icius, Præ.	3.455.b
Cos. an. dcxvi.	495.b	Siciliam obtinuit sub Aug.	476.b
prodigiorum contem-		ICILIA gens plebeia, Rugæ cognomento gaudens.	
ptor ibid.c		C. Icilinus Ruga, Trib. pl. 1.99.a	Æd. ibid.
solus Numantinis hostibus deditur	500.c	C. Icilinus Ruga, 11. Aed.	1.100.b
de C. Hostilij post dedicationem Romam reuersi ci-		C. Icilinus Ruga, 11. Tr. pl.	1.106.c
uitate controuersia	504.a	C. Icilinus Ruga, 111. Aed.	1.111.b
Præ. 507.a		L. Icilinus C. f. Ruga, Tr. pl.	1.132.b
eius provincia	3.11.b	lex eius	ibid.
L. Hostilius Mancinus, Qu. pr.	2.141.c	L. Icilinus C. f. Ruga, 11. Tr. pl.	1.133.c
L. Hostilius Mancinus, Qu. prom.	2.424.b	Æd. 137.a	111. Trib. pl. 156.a
Æd. cur. 439.b	Præ. 450.a	lex eius & rogatio	ibid.
Propr.	455.b	L. Icilinus L. f. Ruga, Tr. pl.	1.200.c
qua temeritate obsessus à Panis, à Scipione libe-		11. Tr. pl. 205.a	111. Tr. pl. 210.a
ratus	455.c	Æd. 202.c	203.b
Cos. an. dcviii.	462.a	L. Icilinus Sp. f. Ruga, Aed.	1.207.c
quo blanditia popularis artificio Consul factus		11. Aed.	215.c
462.a		Tr. pl. 203.b	11. Tr. pl. 212.a
C. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.167.c	111. Tr. pl. 219.a	1v. Tr. pl. 222.b
Præ.	193.a	v. Tr. pl.	225.b
Proprat. Etruria	200.c 205.b	M. Icilinus Ruga, Tr. pl.	1.158.c
victoria eius de Annibale	205.c	Æd.	162.c
Propr. Capua	210.a 215.c 222.a	Sp. Icilinus Ruga, Tr. pl.	1.96.b
C. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.331.c	lex eius de Concionibus Trib.	ibid.
Præ.	370.b	Æd. 97.b	11. Tr. pl. 105.b
L. Hostilius Tubulus, Qu. prom.	2.436.b	legem agrariam venonauit	ibid.
Pr. 476.a	Præ. pr. 480.b	11. Aed.	106.c
causæ diffidens ibi in exilium	ibid.c	Sp. Icilinus Sp. f. Ruga, Tr. pl.	1.117.a 172.a
damnatus absens, ne necaretur, venenum bibit		Æd.	120.a
ibid.	Æd. pl. 468.c	Sp. Icilinus C. f. Ruga, Tr. pl.	1.162.c
Q. Hostilius Tubulus, Aed. cur.	2.360.b	Sp. Icilinus L. f. Ruga, Tr. pl.	1.190.b
Hygini fabula	2.6.a	Æd.	194.a
		Sp. Icilinus Sp. f. Ruga, Tr. pl.	1.204.b
		Sp. Icilinus Ruga, Tr. pl.	1.196.b
		Æd. 206.a	11. Tr. pl. 208.c
		Idus Febr. Rom. cur atri habiti	1.111.b
		Idus Martia celebres ineundis Consulatus	2.126.b
		342.b	
		Idus Decembres ineundis Magistratibus sollemnes	1.211.c
		Ilensibus immunitas cur data	3.586.b c
		Iltergetum rebellio in Hispania	2.215.b
		Illyrici populi & insula	2.113.b
		eius partes tres	507.c
		Illyricum bellum	3.80.b
			Illy-

I.

S. Iacobus lapidibus obrutus sub Nerone	3.594.b
Ianiculus mons urbi adiectus	1.40.a
Ianiculum à Veientibus occupatum	1.111.a
Ianuarius. Kal. quando initus Magistratus	2.432.a
Ianuarius cognomentum etiam fuit Romæ, Aute-	
liorum, Flauiorum & Pomponiorum.	
Ianus ex Chao natus	2.76.c
mundi sator & temporis	78.b
rerum agendarum exordij præst	24.a
Ianus Eanus ab eundo dictus	2.77.b
bifrons calis ianitor	76.c

- Illyriorum libertas publicata* 2.386.a
Illyriorum sœdus 2.112.c
Illyrij rebellans, duce Demetrio 2.139.b
Imago Martii Tyrii in Nummis Tyriorum anti-
quæ eleganter expressa 2.2.c
Imper bis instructas virimque acies intbat 2.181.b
Imitrex gentis Licinæ cognomen exitus, ut
Imperitius, Manliæ gentis quas adito.
Imperator semel tantum inclamari solitus 3.574.c
Imperatores continuandi mutandi ve pro statu Reip.
2.155.a
Imperatori non licet transire limites provincie
2.223.c
Imperium violentum instabile 1.10.a
Imperium multorum in bello periculosum 1.36.a
de Imperio militari lex 1.109.a
Imperium urbanum, & militare ibid.c
Imperium, quibus Magistratibus mandatum ibid.a
Imperij insignia 1.42.b
Imperij Rom. incrementum unde 1.10.b
Imperii extra ordinem primum 1.107.c
Imperia cur magistratibus fuerint prorogata 2.30.b
Imperia non mutanda dum res bene geruntur 2.349.c
Imperium firmat opportuna clementia 2.370.c
Imperij prerogatio in provincia quâdo prima 1.341.b
cum Imperio esse, quæ dictus 1.108.c
Impolitus 1.168.b
Impuberes 1.48.b
Impudens lascivia notata 2.311.a
Impudens plebis temeritas 3.161.a
Immortalitatis symbolum hieroglyphicum cedrus
2.129.a
Inæqualitas invidiam parit 2.268.c
Inauspicata sacrificia Consulibus 2.349.a
Incidendum Romæ quando 2.341.b
Incidendum Romæ & templi I'csta 2.66.a 174.a
Incidendum puniti 2.191.b
cum Indi pax firmata sub Augusto 3.517.b
Inducia centum annorum inter Deientes & Rom.
1.25.b
Inducia Vulsinensibus data 1.222.b
Inducia a Hannibale cum Romanis 1.354.a
Inducia a Pœnis in Africa rupta 2.228.a
de Indicijs à Senatu ad equites transferendis 3.60.c
Infantia populi Rom. 1.10.c
Ingrata patria non habebis ossa mea; Scipionis di-
ctum 2.299.a
Insidiæ populi puniti 2.209.b
Iniquus & avarus Prætor 2.480.a
Inoffensum oppidum 2.10.a
Iniusta liti Estimatio 2.297.b
Inlanus gentis Domitiæ cognomen lectum est.
Inscriptiones antiquæ Patrum libertinorum 1.363.b
Inscriptio P. Corneli Scipionis Africani 3.12.c
Inscriptio vetus Agraria legis 3.137.a.b.c
Inscriptio vetus de L. Corn. Lepulo Cos. sub Au-
gusto an. DCC. 3.529.b
Insignes virtute & doctrina civitatis sunt decori, ut
Tabij 2.350.a
Insulæ, quid 2.130.b
Intubria dedita 2.126.c
Insula nova in mari Siculo nata 2.314.b
Insula ad Theriam enata 3.577.a
In, nte Hercules 2.31.a
Inter amica colonia 1.354.a
Intercedendi vitium 2.384.c
Interceptionis vis 1.92.c
Intercessor legis Cassie 2.497.b
Interpretatio legum penes quos 1.264.a
Interpretatio fabulæ de Scyphio 2.3.c
Interrex primus comitia habere non sedit 1.27.c
per Interregem Consules quando creati 2.437.a
Interreges omnes Patricij 1.26.c
munus eorum ac officium 28.a
Interreges undecim 1.289.c
Interregnum 1.8.c 26.c 104.b 162.b 192.a
212.b 307.b 348.c 351.b
prima eius origo 26.c
forma & rationis secundum Liniun & Diony-
siun 27.a
secundum Plutarchum ibid.b
Interregnum quinque dierum ibid.
usus eius ibid.c
Invidia summa petiti medijs intactis, ais Linius
2.384.b
Inundationes damnosæ 3.130.a
Inundatio Tiberis 2.66.a
Inundatio mira Albani lacus 1.215.b
Iocastus, Æoli filius 1.8.a
I'etus a sedum volatu naves dicte Homero 2.6.b
ad Isaram clades Gallorum magna 3.68.a
Isthmici ludis libertas Græcia proclamata 2.262.b
Istri castris relicti diversi domum rediunt 2.342.c
Istri duris pœnis subacti 2.345.c
cum Istri bellum ob Aquileiam 2.330.a
Italia ab externis vexata 1.294.c
Italia provincia Questoria honoratissima 1.464.a
cur post contempta ibid.
Italia antiqui reditus & ornamenta pacis 1.463.c
Italia primo Bruttia 1.418.a
Italia sernorum ergastulis onerata 1.465.a
Italia fines ad Rubiconem prolata 1.468.c
Italiam frustra tentat Caribalo Pœnis 2.32.b
Italicus Siliorum cognomen, nisi potius patria est
Hispani illius poëta Silij Italica, Bruttica urbs.
Iucundi cognomento dicti Emilij & Fauonij.
Indæorum legati Romam missi ad renouandum fœ-
dus 3.39.b
Indæ per legatos Romanorum societatem atque ami-
citiam petunt, & impetrant. 2.418.a
tumultuati ob Caesaris imagines 3.508.c
Indæorum seditiones sub Claudio composita 3.386.a
Indicæ ex quibus electi 3.379.c
Indicæ Bacchanalium Senatus decreto populiq; missis
pecunia privilegijque remunerantur 2.304.a
Indicium consilium validius armis est 2.233.c
Indicium Centumvirale 2.67.a
de vi priuata 3.58.b
de M. Popillio vi elusum arte Prætoris improbi
363.b
Indicia Senatorum de bello Asiatico 2.293.b
Iuger cognomentum Aquinorum fuit.
Inguirithi fratrem regno pelis 3.108.c
huius triumphatus 140.b
insidiose capitur 144.b
tradit eum Rochus ibid.
regno exiit 134.c
in carcere necatur 150.b
IULIA gens cum patricia maiorum gentium, tum
plebeia. Illi Iulos ac Calares cognomena seu fa-
miliæ habuit: hæc variè diuisa in stirpes, Libo,
Mento, Pelignus, Rufus, Vindex.
Iulian cognomen tulere Antenij, Claudij, Deditij,
Saluij.
Iulus etiam prænomen antea, ut in Iulo Antonio,
M. Antonij III. viri F. Prætor. 3.122.a
& Iulo Antonio Africano, Cos. anno DCCXIII.
524.b
Julia

<i>Julia Augusti filia, quam matre nata</i>	3.545.b	<i>Aed. cur.</i>	34.e	<i>Prat.</i>	50.b
<i>Tiberii Caesaris uxor</i>	530.c	<i>Prat. prom.</i>			58.e
<i>car in Pandurariam insulam relegata</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.134.a		145.a
<i>M. Agrippa post nupsit, ex qua natus C. Caesar Di-</i>		<i>Aed. cur.</i>			3.174.b
<i>ni nepos</i>	517.b 531.e	<i>Prat. urb.</i>			592.c
<i>qui Syriam obtinuit</i>	532.b	<i>Prat. prom.</i>	198.a	<i>Propr.</i>	205.b
<i>Julia etiam Augusti neptis</i>	3.536.c	<i>Cos. an. DCXIII.</i>			216.b
<i>qua Vinucio nupsit</i>	561.b	<i>Sex. Iulius Caesar, Pr.</i>			2.410.b
<i>C. Iul. Atticus Vestinus, Cos. an. DCCCXVII.</i>	3.598.b	<i>Quaest.</i>			3.451.a
<i>Cn. Iulius Agricola, Qu. st. in Asia</i>	3.597.b	<i>C. Iulius Caesar Strabo, Tr. pl.</i>			3.199.a
<i>de cuius vita Corn. Tacitus</i>	ibid.	<i>Qu. pr.</i>			ibid.e
<i>Trib. pl. quando</i>	599.c	<i>eius doctrina</i>			ibid.
<i>Cn. Iulius Agricola, Prator</i>	3.602.b	<i>tristis eius exitus</i>	ibid.	<i>Aed. cur.</i>	223.b
<i>mater eius ab Orthonianis occisa</i>	ibid.	<i>C. Iulius Demetrius, Proc.</i>			3.487.c
<i>vitam deiecit Corn. Tacitus</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Frontinus, Prat. urban. quando</i>			3.610.b
<i>L. Iulius, Quaest.</i>	3.401.b	<i>eius extanti stratagemata, aliaque</i>			ibid.
<i>C. Iulij Caesaris tyrannica Dittatura</i>	1.81.c	<i>C. Iulius Iulus, Qu.</i>			1.85.a
<i>eius faciem dictum in L. Sullam ob Dittaturam</i>		<i>C. Iulius C. f. Iulus, Quaest.</i>			1.96.e
<i>depositam</i>	1.82.a	<i>C. Iulius Iulus, Cos. an. CCLXIV.</i>			1.98.c
<i>C. Iulius Dex. F. Caesar, Qu. pr.</i>	1.491.c	<i>C. Iulius C. f. Iulus, Cos. an. CCLXII.</i>			1.104.b
<i>Aed. cur.</i>	508.a	<i>C. Iulius C. f. Iulus, Quaest.</i>			1.133.b
<i>Prat.</i>	3.14.b	<i>C. Iulius, C. f. L. n. Iulus, x vir.</i>			1.145.a
<i>C. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	3.200.a	<i>C. Iulius C. f. C. n. Iulus, Cos. an. CCCVI.</i>			1.158.b
<i>Aed. cur.</i>	33.b	<i>11. Cos. an. CCCVIII.</i>			176.e
<i>Prat.</i>	235.b 239.b	<i>111. Cos. an. CCCXIX.</i>			177.c
<i>C. Iulius Caesar Cn. Dolabellam accusat</i>	3.286.b	<i>C. Iulius I. f. Iulus, Quaest. mil.</i>			1.198.b
<i>C. Iulius Caesar, Prat. Hisp.</i>	3.341.b	<i>Trib. mil.</i>	104.b	<i>11. Tr. mil.</i>	207.b
<i>C. Iulius Caesar, Cos. an. DCXCIV.</i>	3.351.b	<i>Cens. in Mag. mort.</i>			122.b
<i>eius lex</i>	ibid.	<i>C. Iulius L. f. Iulus, Quaest. mil.</i>			1.275.a
<i>C. Iulius Caesar, Procos.</i>	3.365.b 375.c	<i>Aed. cur.</i>	280.a	<i>Prat.</i>	287.c
<i>C. Iulius Caesar, Procos.</i>	3.385.b 390.a 398.b	<i>Dictator</i>			290.a
<i>407.a 413.c 419.b 427.c 437.c</i>		<i>x vir Ladorum secularium</i>			299.a
<i>quos vicerit</i>	383.b	<i>L. Iulius Vopiscus f. Iulus, Qu. st.</i>			1.156.e
<i>C. Iulius Caesar, Cos. an. DEXCIV.</i>	3.351.b	<i>Tr. mil.</i>			173.c
<i>C. Iulius Caesar, 11. Cos. an. DCCV.</i>	3.445.a	<i>Magister Eq.</i>			180.b
<i>111. Cos. an. DCCVII.</i>	451.b	<i>Cos. an. CCCXIII.</i>	181.c	<i>Censor</i>	188.a
<i>IV. Cos. an. DCCVIII.</i>	457.a	<i>L. Iulius L. f. Iulus, Quaest. mil.</i>			1.107.b
<i>ex Hispania triumphat</i>	461.a	<i>Tr. mil. an. CCCL.</i>			1.209.a
<i>omans ex monte Albano</i>	462.c	<i>L. Iulius I. f. Iulus, Tr. mil. an. CCCLII.</i>			1.211.b
<i>C. Iulius Caesar Dictator</i>	3.433.a	<i>11. Tr. mil. an. CCCVI.</i>			216.b
<i>11. Dict.</i>	448.	<i>L. Iulius C. f. L. n. Iulus, Trib. mil. anno CCCLXVI.</i>			1.230.b
<i>IV. Dict.</i>	462.a	<i>11. Tr. mil. an. CCCLXV.</i>			241.a
<i>eius mors</i>	ibid.	<i>Sex. Iulius Iulus, Quaest.</i>			1.181.b
<i>C. Iulius Caesar, qui postea Imp. Cas. Augustus an-</i>		<i>L. Iulius Libo, Quaest. mil.</i>			1.326.c
<i>no DCCX.</i>	3.471.a	<i>L. Iulius C. f. L. n. Libo, Quaest. mil.</i>			1.439.c
<i>vide Augustus & Octavianus.</i>		<i>L. Iulius L. f. Libo Cos. an. CDLXXXVI.</i>			1.456.e
<i>L. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	1.286.c	<i>de Salentinis triumphat</i>			457.c
<i>Aedil. cur.</i>	306.c	<i>C. Iulius Mento, Quaest.</i>			1.177.b
<i>Prat. Gall. Cisalpina</i>	305.b	<i>Cos. an. CCCXII.</i>			180.b
<i>L. Iulius Caesar, Proquaest.</i>	3.11.c	<i>Iulius Pelignus, Cappadocia Proquaest.</i>			3.585.b
<i>Aed. cur.</i>	30.b	<i>Iulius Pomponius Gracinus, Cos. anno DCLXVIII.</i>			3.544.b.c
<i>L. Iulius Caesar, Qu. pr.</i>	3.115.c	<i>ad quem ex Ponto Ovidius scripsit</i>			ibid.
<i>Aed. cur.</i>	186.a	<i>C. Iulius Postumus</i>			3.380.b
<i>Prat.</i>	197.c	<i>C. Iulius Rufus Cos. an. DCCCIX.</i>			3.601.c
<i>Cos. an. DCLXIII.</i>		<i>C. Iulius Vindex, Gallus Galliam Transalpinam ob-</i>			3.602.c
<i>Censor</i>	222.a	<i>tinuit</i>			ibid.
<i>L. Iulius Caesar L. f. L. n. Cos. anno DCLXXXIX.</i>	226.b	<i>Nerous et tyranno infestus</i>			ibid.
<i>3.318.a</i>	325.a	<i>IVNI a gens cum plebeia tum patricia. Hac L. Bru-</i>			
<i>L. Iulius Caesar, Aed. cur.</i>	3.323.a	<i>to Cos. qui reges exegit, claresceretis plebeis Bru-</i>			
<i>Prat.</i>	347.c 355.a	<i>tis, ut & Bubulci, Penni, Petri, Pulhi, Sexu,</i>			
<i>L. Iulius Caesar, Quaest.</i>	3.392.b	<i>Siliani, &c.</i>			
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.176.a	<i>C. Iunius Blafus Leg. in Illyrico</i>			3.542.a
<i>Proqn.</i>	180.c	<i>Procos. Africa</i>			551.c
<i>Sex. Iulius Caesar, Pr. Sicilia</i>	2.198.b	<i>Lugdunum obtinuit</i>			605.c
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.343.c	<i>D. Iunius Bruns, Qu. pr.</i>			2.184.
<i>Sex. Iulius Caesar, Qu. prom.</i>	2.371.c	<i>Proqn.</i>	249.b	<i>Trib. pl.</i>	265.b
<i>Aed. cur.</i>	392.a	<i>Aed. cu.</i>	277.a		277.a
<i>Cos. an. DCCVI.</i>	420.b	<i>Propr.</i>	285.b		292.b
<i>Sex. Iulius Caesar, Quaest.</i>	3.17.a				
<i>Proquaest.</i>	22.b				

<i>M. Iunius Silanus, Qu. prom.</i>	2.152.c	<i>Ioni Opt. Max. Iudi ex voto facti</i>	2.197.c
<i>Prat.</i>	178.a	<i>Inra mons apud Allobroges</i>	3.79.b
<i>Propr.</i>	185.c	<i>Inramenti militaris formula apud Liminum lib. I XIII.</i>	2.173.a
<i>Propr. Hisp.</i>	191.c 196.a 201.b	<i>Ius publicum</i>	1.148.c
<i>209.c</i>		<i>Magistratum & Imperij</i>	ibid. & 149.a
<i>M. Iunius Silanus, Qu. pr.</i>	2.504.c	<i>minorum Magistratum</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>	3.10.c	<i>populi</i>	ibid.
<i>Quaest.</i>	42.a	<i>conium Rom.</i>	1.150.a
<i>primus Silanorum Cos. factus</i>	ibid.	<i>hereditarium</i>	ibid.c
<i>Prat.</i>	3.45.a	<i>honorarium</i>	265.c
<i>Tr. pl.</i>	46.b	<i>sacrum</i>	147.a
<i>Prat.</i>	51.b	<i>Ius religionis pollens potensq, tunc Roma</i>	2.413.a
<i>Propr.</i>	66.a	<i>Papirianum</i>	1.10.b
<i>Ad. pl.</i>	69.c	<i>Quiritium</i>	19.c
<i>eius denarii elegantes</i>	ibid.	<i>eius custos, quia</i>	264.a
<i>M. Iunius Silanus, Tr. pl.</i>	3.76.c	<i>Inimpariendi suffragij cuius penes populum erat</i>	2.295.a
<i>Ad. pl.</i>	90.c	<i>Imitandum Consulum</i>	2.438.c
<i>Prat. pr.</i>	ibid.c	<i>A. Postumij de Cos. imitando denarium explicat</i>	
<i>Prat. pr.</i>	105.a	<i>in</i>	438.c
<i>Cos. an. DCXLIV.</i>	115.a	<i>Iusti cognomenum Romae habere ex Claudij.</i>	
<i>primus Silanorum Cos. factus</i>	3.42.a	<i>Iustitia</i>	1.21.b
<i>M. Iunius Silanus, Tr. pl.</i>	3.266.b	<i>Iustitia laus</i>	1.10.a
<i>Quaest.</i>	358.b	<i>duplex officium</i>	2.241.c
<i>Tr. pl.</i>	398.a	<i>domina est ac regina virtutum</i>	400.b
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCXXVIII.</i>	3.507.b	<i>Iustitia filia Nemesis</i>	2.400.a
<i>511.a</i>		<i>Iustitia repulsa quid mali sequatur</i>	2.400.c
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCCLXXI.</i>	3.548.c	<i>Iustitia pronexu Marium</i>	3.139.b
<i>M. Iunius Silanus, Cos. an. DCCCLVIII.</i>	3.575.c	<i>Iustitia S. P. Q. R.</i>	1.448.a 455.a
<i>Asia Procos.</i>	587.b	<i>Iustitia singulare exemplum</i>	1.120.a 447.c
<i>D. Iunius Silanus Manlianus, Tr. pl.</i>	2.58.b	<i>Iustitia armata vis & vigor</i>	2.319.a
<i>Qu. pr.</i>	440.a	<i>Iustitia vigor optimus adversus intestinos civitatis</i>	
<i>Ad. pl.</i>	468.c	<i>morbo remedium</i>	2.303.b
<i>Prat.</i>	476.b	<i>Iustitium</i>	1.242.b 390.c
<i>Prat. pr.</i>	480.b	<i>Iustus animorum consensus efficax</i>	2.373.c
<i>Iuno, Regina & Moneta</i>	1.451.c	<i>Iuturna fons</i>	1.87.b
<i>cur sic dicta, & eius oraculum</i>	ibid.	<i>Iuventa, quae & Iuventa, dea</i>	2.354.a
<i>ad eadem eius avarum cur</i>	ibid.	<i>Iuvenalis cognomen Iunij gentis, ut Iunij Iuena-</i>	
<i>eius ades</i>	300.c	<i>lis Satyrici poeta.</i>	
<i>imago eius in Nummis argenteis</i>	452.a	<i>IUVENTIA genti plebeia & Consularis, cognomini-</i>	
<i>Iuno aegyptiae</i>	2.309.c	<i>bis Laterentis & Thalna.</i>	
<i>Iuno Romam translata in Auentinum</i>	1.218.c	<i>M. Iuventius Laterensis, Qu. pr.</i>	3.234.a
<i>Iuno Annibalem ad praelium exstimulat.</i>	2.137.b	<i>Quaest.</i>	326.b
<i>Iuno Lanuvina</i>	3.10.b	<i>Proquaest.</i>	336.c 344.a
<i>Iunonis Regina atque Diana ades Roma</i>	2.338.c	<i>Adil. pl.</i>	405.a
<i>Iuno Sosipita Lanuvina</i>	2.48.b	<i>Prat.</i>	417.b
<i>eius in Palatino ades</i>	309.c	<i>M. Iuventius Peda, Qu.</i>	3.278.c
<i>cum pelle caprina, cur</i>	152.c	<i>M. Iuventius Thalna, Qu. prom.</i>	2.353.c
<i>Iunonis Sosipita Lanuvina sacra publica</i>	2.64.c	<i>Tr. pl.</i>	274.a 370.c
<i>Iunonipelmis aurea a matronis consecrata</i>	2.203.c	<i>Prat. peregr.</i>	383.b
<i>Iunonicola qui</i>	1.175.c	<i>Cos. an. DXC.</i>	403.a
<i>Iupiter in Creta educatus</i>	2.293.c	<i>villor in Corsica, gaudens subito moritur</i>	2.403.c
<i>Capitolinus fulmine deiectus</i>	1.438.c	<i>P. Iuventius Thalna, Qu. prom.</i>	2.414.b
<i>Elicius</i>	30.a	<i>Trib. pl.</i>	426.c
<i>Feretrinus alias Tropauchus</i>	23.a 2.55.b	<i>Adil. pl.</i>	435.c
<i>420.a</i>		<i>Prator</i>	446.b
<i>primum in Capitolio templum ei dedicatum.</i>		<i>ab Andrisco villus & occisus</i>	ibid.
<i>23.c</i>		<i>T. Iuventius Thalna, Qu. prom.</i>	2.225.c
<i>eius ades restituta</i>	184.b	<i>Proquaest.</i>	231.b
<i>fulminator in Nummis</i>	435.b	<i>Trib. pl.</i>	251.b
<i>Induperator</i>	240.a	<i>alius</i>	339.c
<i>Pistius in Nummis</i>	453.b	<i>Adil. pleb.</i>	265.a
<i>Stator</i>	24.a	<i>Prator</i>	268.b
<i>victor & triumphator</i>	255.b	<i>T. Iuventius Thalna, Qu. prom.</i>	3.164.c
<i>Ionis aed ex voto in insula Tiberina</i>	2.143.a	<i>Tr. pl.</i>	190.c
<i>Ionis Capitolini templum dedicatum</i>	1.74.b	<i>M. Iuventius Thalna Laterensis, Qu. pr.</i>	3.102.b
<i>Ionis colossus in Capitolio</i>	1.398.c	<i>Tr. pl.</i>	183.b
<i>Ionis Feretriades in Capitolio restituta</i>	1.184.b		
<i>Ioni victori ades vota</i>	1.392.c		

K.

Per **K** *que vocabula soleant antiqui scribere*
 2.485.b
K. littera Kalumniatorum pœnaria nota *ibid.*
Kælo & Cælo prænomen unde dictum 1.103.a
Kalenda Ianuaria quando solemniter incendit Magi-
stratus facta 2.432.a
Kalenda omnes obertatio innisa & ceteris numis
 2.485.a
Kalenda Martia ad incendum Consulatuum pri-
mi ordinata 1.68.a
deinde Ianuaria Kal. *ibid.*
Kalumnia malum 2.485.b 3.567.b
Karnorum situs 3.103.c

L.

LABEONES dicti cognomento Roma plurimi in
gentibus amplius x. In Accijs, Antistijs,
Alconijs, Aternis, Atinijs, Cateclis, Claudis,
Domitijis, Fabijs, Pacuuijs & Pomponijs.
Q. Labeo, vindex captivorum Roman. 2.290.b
vide Fabios Labeones.
Lacedæmoniorum seniores xxviii. 1.9.a
Laco Corneliorum etiam fuit cognomen, ut
Lactantius Cælogum. Hinc disertus ille scriptor,
Christianorum Cicerò.
Lactucini verò Valerij dicti quidam cognomento.
LÆLIA gens Consularis, cognomento Balbus & Sa-
 piens.
C. Lælius, Quæst. prom. 2.89.b
Tr. pl. 101.b
eius in Africam expeditio 211.a
victor laudatus pro concione 226.c
C. Lælius, Quæst. prom. 2.230.a
victoria eius adversus Annibalem *ibid.*
C. Lælius, Æd. pl. 2.255.a
Prætor 258.c *Cos. an. DLXIII.* 264.b
monius ipsius exercitus *ibid.*
in Galliam colonias deductus 285.b
Gallia Procos. 292.a
C. Lælius, Qu. prom. 2.424.b
eius bellica virtus 462.c
frande Q. Pompeij repulsus 479.c
legi de Tribunis reficiendis dissuasor 3.15.c
C. Lælius Quæst. 3.400.c
Tr. pl. 437.b
D. Lælius Balbus, Quæst. doctus & probus 3.31.c
Proquæst. 37.c *Tr. pl.* 64.c
Prætor. 90.b
Prætor. prom. 95.b
D. Lælius Balbus, Quæst. 3.290.b *alius* 377.c
Tr. pl. 397.b
D. Lælius Balbus, Cos. an. DCCXLVII. 3.527.b
C. Lælius Sapiens, Tr. pl. 2.439.b
Æd. pl. 450.c *Prætor.* 462.c
Qu. prom. 469.c *Cos. an. DCCXIII.* 482.c
C. Lælius Scipio, Proq. Africa 2.240.a
de amicitia quando diffinit 3.23.a
Sapiens cur cognominatus 2.439.a
Lænas cognomen unde gentis Popillij 1.281.a
Fuit & Octavij, Pontianæ, & Vipsanij.
Læti cognomen habere & Elij & Clodij.
LATORIA gens Consularis, cognomento Mergus &
 Plancianus.
C. Latorius Tr. pl. 1.158.b
11. Tr. pl. 116.a *Æd.* 118.a *Tr. pl.* 121.b

C. Latorius Mergus, Qu. prom. 2.112.a
Proq. 115.b *Tr. pl.* 127.b & 141.b
Æd. cur. 161.b *Prætor* 189.b
M. Latorius Mergus, Qu. pr. 3.191.c 237.a
Tr. pl. 214.b *Prætor.* 242.b
Prætor. prom. 245.a 247.b
Cn. Latorius Plancianus, Tr. pl. 2.190.b
L. Latorius Plancianus, Qu. prom. 2.191.a
Tr. pl. 214.a *Æd. pl.* 229.b
M. Latorius M. f. Plancianus, Quæst. mil. 1.456.a
Tr. pl. 2.17.c *Æd. pl.* 22.c
Mag. Eq. 31.c *Prætor.* 34.b
Lævia familia Valerij gentis 1.404.c
Lævius cognomen unde 1.431.a
M. Lævini victoria de rege Philippo 2.173.a
Lævini Procos. agrorum promonet cultum 195.b
Lævius depopulatur Africam 2.205.a
Lævij cognomen tulere Elij & Helvij.
Lampadionis verò Octavij.
Lanatiij autem Calpurnij.
Sic & Menenij dicti cognomine Lanati.
Lanij multati 2.378.b
Lanionis filius ad honores euectus 2.112.a
Lanista in castra vocati 3.152.b
Laodicia terra motus 3.594.a
Laodicensis tumultus causa & origo 2.477.a
Laomedontis Regis equi super aristas & vadas am-
bulantes 2.6.b
Lappa cognomen Romæ Rubrenorum.
Largianus verò Æmiliorum.
Largus autem Cæcinarum, Scriboniorum, & Va-
leriorum.
Lar prænomen Romæ. 1.157.b
Lartij familia nomen unde 1.74.c
M. Larinus, Procos. 3.500.b
L. Laronius, L. Cornificio missus subsidio 3.491.c
Cos. an. DCCXI. 497.a
Sp. Lartius Flannus, Cos. an. CCXLVII. 1.74.c
11. Cos. an. CCLXIII. 97.c
T. Lartius Flannus, Quæstor 1.75.b
Cos. an. CCLIII. 80.b *primus Dictator* *ibid.*
11. Cos. an. CCLV. 85.c
Laterni reperiuntur in Claudis, Plautijs, & Sex-
tijs.
Laternenses verò in Iuventijs & Otacilijs.
Latiar 1.53.a
Latium duplex 1.43.a
Latium bellum 1.42.c 307.b
Latini, cur prisca 1.45.b
conspirant adversus Romæ. 85.c 309.a
Latinorum fœdus cum Romanis 1.87.c
Latini victi 1.232.c 313.b agro multati 312.a
rebellant, ibid. *pax data* 282.b
Latinorum a Rom. defectus 1.294.c
Latina feria instaurata 1.216.b
Latinis feriis quartus dies additus 1.261.b
Latina feria in Albano monte & viscera 1.379.a
Latinus, Quæst. 3.421.c
Latinus Pandus, Leg. Propr. Masia 3.545.b
Latrocinia fugitivorum 1.465.a
Latro, Porcij etiam gentis cognomen, ut & Leccia,
vel Lecca potius, ut in Nummis eujus vidimus.
Lanerna dea cella ad Tellurij 2.378.c
Lauicos colonia deducta 1.194.c
Lavinium ab Ænea conditum 1.515.a
prius Lavinium, deinde etiam Laurentum. Au-
rum ibid. *quando conditum* *ibid.*
Lavro Lavinium dictum *ibid.*
sacris Trojanis celebre *ibid.*
Laurens

<i>I aurens Laminas populus</i>	1.315.b	<i>de Lucanis persequendis</i>	1.404.a
<i>I aurens victoria & triumphus signum</i>	2.69.b	<i>Ælia Sentia</i>	3.535.c
<i>I aurens cum caricis, auspiciata strenua</i>	2.89.a	<i>Æmilia de metallis Macedonia</i>	2.418.a
<i>I auri virtus que</i>	2.154.b	<i>Æmiliae due. Una sumptuaria; altera de suffra-</i>	
<i>sacris rebus propria</i>	2.293.c	<i>gis libertinorum</i>	3.98.b
<i>I aurea coronæ significatio</i>	2.146.a	<i>de tempore Censuræ</i>	1.164.b
<i>I aurea corona in Nummis quid</i>	3.506.c	<i>Æternia de mulis</i>	1.135.a
<i>I aurea etiam Tullie gentis cognomen.</i>		<i>Antonia de iudicijs</i>	3.463.a
<i>I auro Laminum urbs</i>	1.315.b	<i>de Dictatura</i>	ibid.
<i>I auria ex more legati dantur</i>	2.379.c	<i>Appuleia</i>	3.175.a.b.c
<i>C. Lecanius Bassus. Cos.an.DCCCXVI.</i>	3.597.b	<i>Agraria</i>	ibid.
<i>Leclio Senatus</i>	1.166.b	<i>de auro Tolosano</i>	ibid.
<i>Leclislerium in urbe primum</i>	1.214.b	<i>de colonijs & danda civitate</i>	ibid.
<i>Leclislerium tertium ob pestem</i>	1.273.b 296.c	<i>frumentary largitiones</i>	ibid.
<i>Leclislerium x. virum</i>	2.155.b	<i>de maiestate</i>	3.163.b
<i>Legatorum Rom.abstinencia</i>	1.444.a	<i>Aquillia celebris</i>	2.330.c
<i>Legatis occisis eriguntur statua Roma</i>	2.106.c	<i>Atia de Sacerdotijs</i>	3.324.b
<i>Legati missi in Asiam Magna matris causa</i>	2.212.a	<i>Atilia Marcia de Trib.mil.comitiatis</i>	1.366.c
<i>Legatis Saguntinis honos habitus</i>	2.214.a	<i>de iudicijs</i>	397.b
<i>Legati missi in Macedoniam pacis faciunde causa</i>	2.258.b	<i>Atinia de Tribunorum pl.iure Senatorio</i>	3.20.b
<i>Legatis Regum data munera</i>	2.286.a	<i>de potestate Tribunitia</i>	1.93.c
<i>decem Legati in Asiam constituendarum rerum.</i>		<i>de usucapionibus</i>	2.255.b
<i>causa missi</i>	2.289.a	<i>Aufcia de Cappadocia Regibus suis restituenda</i>	3.53.a
<i>ob Legatos violatos duo cines dediti Panis</i>	2.294.b	<i>Aufidia de feriis Africanis</i>	3.106.b
<i>ob Legatos violatos bellum cum Achaia</i>	2.453.c	<i>Augusti de suffragijs, contra eos qui indicia subter-</i>	
<i>Legati in Syriam & Aegyptum missi ad Reges pa-</i>		<i>fingunt.</i>	3.515.b
<i>cificandos</i>	2.389.a	<i>Bæbia</i>	1.266.c
<i>Legati Rom.ad socios Orientis Reges</i>	3.19.a	<i>de agris in Africa dividendis</i>	3.64.b
<i>Legio Cos.occisi ignominia,ac arc diruta Senatus de-</i>		<i>de Prætorum alternando numero</i>	2.275.c
<i>creto facta</i>	2.349.b	<i>de Prætoribus creandis</i>	1.266.c 2.339.a
<i>Legiones nonæ urbana quatuor conscriptæ</i>	2.367.a	<i>Cæcilia</i>	3.411.a
<i>Lemanni, Allobrogum lacus</i>	3.79.b	<i>de Censoribus</i>	412.a
<i>Leo Maximianus Herculeus</i>	2.323.c	<i>de legum latione</i>	184.c
<i>Leo tauricida in tabula</i>	2.319.b	<i>de Portorij</i>	347.c
<i>Leo pedecalcans Atlantem, quid</i>	2.321.a	<i>Cælia</i>	3.445.c
<i>Leo vindex iniuriarum iustus</i>	2.322.c	<i>Tabellarius ac Caliam improbat Cic.</i>	3.135.b
<i>rex est inter quadrupedes</i>	322.b	<i>Calpurnia de ambitu</i>	3.315.b
<i>Leonina toga, magni heros indumentum</i>	2.324.a	<i>de repetundis</i>	1.268.b 2.447.b
<i>Leonis, ursa, & canis contubernium & connectus</i>	2.33.a	<i>Canuleia de connubijs</i>	1.161.a
<i>Leonis indoles bona, Principis boni symbola</i>	2.322.a	<i>de Consuatu plebi communicando</i>	ibid.
<i>Leonum capitis cur in thoracibus Principum.</i>	2.323.b	<i>Cassia</i>	3.152.c
<i>M. Lepidi victoria de Panis ad Lilybaeum</i>	2.150.b	<i>Agraria prima</i>	1.101.b
<i>M. Lepidi Pontificis Max. funus tenus</i>	2.437.a	<i>tabellaria altera</i>	2.496.c
<i>M. Lepidi Procos.res infeliciter in Hispania gesta</i>	2.502.a	<i>Cincia de donis & muneribus</i>	2.218.c
<i>M. Lepidus damnatus</i>	2.503.c	<i>Claudia</i>	3.197.c
<i>Plura in Emilijs.</i>		<i>de Senatu</i>	ibid.
<i>LEGVM aquilus</i>	1.14.c	<i>de sociorum civitate</i>	2.345.b
<i>est anima civitatis</i>	ibid.	<i>de quaestiu ac nanim Senatoriarum modo</i>	2.150.c
<i>Legum interpretatio penes quos</i>	1.264.a	<i>Clodia frumentaria</i>	3.363.a
<i>Leges per Saturnam lata quales</i>	3.4.b	<i>de auspicijs</i>	ibid.
<i>Legibus describendis Romani Legatos Athenas mit-</i>		<i>de collegijs</i>	ibid.
<i>tunt</i>	1.135.b	<i>de Censura</i>	ibid.
<i>de Legibus Roma certamen</i>	1.257.b	<i>de Cypro insula</i>	ibid.
<i>reconciliati Patres & plebs</i>	261.b	<i>de Brogitaro Deiotari genere</i>	ibid.
<i>Leges bonæ ex malis moribus oriuntur</i>	2.467.b	<i>de Consularibus provincijs</i>	ibid.
		<i>de libertate</i>	ibid.
		<i>de Cicconis exilio</i>	ibid.
		<i>de notis Censorijs</i>	1.167.c
		<i>de Censura tempore contrahenda</i>	1.178.a
		<i>Cornelia de Prætorio editto</i>	1.265.a
		<i>de provinciis</i>	1.465.b
		<i>Cornelia, de Tribunitia potestate</i>	1.94.b
		<i>L. Sulla</i>	1.466.c
		<i>hæc Quaestoria provincia mirifice anctæ</i>	ibid.
		<i>P. Scipionis de Senatu Agrigentinarum cooptando</i>	2.203.b
		<i>de ambitu</i>	3.315.b

LEGVM ROMANARVM

Alphabeti serie recensio.

A CILIA de repetundis	3.169.a
Æbutia, de causis centumviralibus	2.98.b
Ælia quid iusserit	2.414.a
de colonijs lata	269.b
de Comitijs	423.b

de proserptione	3.266.c	Fufia quid canerit	2.424.a
de Sacerdotijs	ibid.	Fulvia	3.38.b
de Magistratibus	261.a	Furia de Edilitate	1.269.c 270.a
de Tribunatu pl.	ibid.	Gabinia	3.314.c tabellaria 2.489.a
de Pratoribus	ibid.	Genucia Agraria	1.112.a
de Consulibus	ibid.	obeam scditio 113.b tumultus maximus 114.b	
de iudicijs	ibid.c	actiones eius impedita 114.a de sanore	306.a
de Maiestate, altera	262.b	Gracchi	3.5.b Agraria 52.a
de corruptis iudicijs	ibid.	de comitijs & ordine suffragiorum	ibid.c
de falsis ponderibus	ibid.	frumentaria	ibid.b iudiciaria 59.b
de sicarijs & veneficijs	ibid.	de libertate cuminum	52.a
de iniurijs	ibid.	variae	ibid.a
de repetundis	ibid.	Hirtia	3.437.b
de sumptibus	ibid.	Hortensia de mundinis	1.409.b
de pronincus	ibid.	Horatia	1.155.a
de Legatis	ibid.	Horatia Valeria, vide Valeria.	
de pronincijs Quasitorijs	ibid.	Icilia	1.132.b
de agris Agraria	265.b	de concionibus Trib.	96.b
Curia de Magistratum comitijs	1.386.a	Iulia	3.452.b
Decia de ii. viris navalibus	1.366.c	de civitate sociorum	226.b
Didia sumptuaria	2.472.a	Iudiciaria	452.b
Domitia de Sacerdotibus, &c.	3.153.a	Agraria	451.c
Duilia lex de promotione	1.83.a	de Sacerdotibus	452.a
Duilia Mœnia de sanore	1.284.c	de Maiestate	ibid.
x. Virum seu xii. Tabb. de iure sacro	1.147.a	de repetundis	ibid.
de cultu deorum	ibid.	de pronincus	452.b
de ferijs ac fastijs	ibid.b	de civibus	ibid. de sanore 453.a
de sacrificijs & hostijs	ibid.b	de modo pecuniae possidenda	ibid.
de ludis publicis	ibid.c	Iunia Norbana	3.549.a
de dijs manibus	ibid.c	de imperio Consulari	1.68.c
de funerum sumptis	ibid.	de exilio Tarquiniarum	69.a
xii. Tabulatum laijs	1.146.a	de peregrinis	3.35.a
quando conscriptae	145.c	a Graccho contempta	ibid.
contentum earum	ibid. & 147.a	hac socij suos ab urbe domum revocare iubentur	
earum ius tripartitum	146.c	ibid.b	
de Sacerdotum generibus	1.148.a	M. Lepidi Cos. sumptuaria	297.c
de iure publico	ibid.c	Licina. quae	2.99.a
de iure maiorum Magistratum & Imperij in		de civitatibus	3.196.b
urbe	448.c	de x. viris factorum	1.54.a
de imperio militari ac iure Magistratum extra		de sacerdotis promulgata, sed non perlati	2.463.b
urbem	149.a	de Apollinaribus ludis faciendis	198.a 3.196.
de iure minorum Magistratum	ibid.a	Sumptuaria	3.122.a
de iniurijs & iure populi	ibid.a	Liuvia Iudiciaria	3.218.b
de iure cuminum Rom.	150.a	Nummaria	ibid. de colonijs
de criminibus publicis	ibid.b	M. Livi Drusi de sergio socium Rom. nominis	
de matrimonijs	ibid.b	3.62.b de colonis	ibid.
de iure hereditario	ibid.c	de agrario vestigali	ibid.
de patria potestate	ibid.c	Agraria, & eius conditiones	ibid.c
de duplici tutela	ibid.	de his fragmentum antiqua tabula	63.
de curatoribus prodigi & furiosi	251.a	iudiciaria	218.b
de suis & legitimis heredibus ab intestato	ibid.	Mœnia de Patrum auctoritate in comitijs	1.410.a
de testamentis & legatis	ibid.	de Indis	98.a
de familia eriscunda	ibid.b	Manilia de militibus	2.392.c
de iudicijs	ibid. vindicijs	Manilia de libertinis	3.315.b
de testibus	ibid.c	Manlia de vicefima manumissorum	1.283.c
de debitis & re iudicata	ibid.	Mania Nummaria	3.238.c
de addictis	ibid.	Marcia de Starellis Liguribus, (scelere M. Populij	
de pællis	152.a	Cos. venditis) in libertatem restituentis	2.364.b
de emptis & venditis	ibid.a	365.c	
de sanore	ibid.b	de agris	3.154.a de suffragijs 83.a
de finibus regundis	ibid.	de Censura non repetenda	1.152.a
de iniurijs	ibid.c	de Tribunis mil. comitiatis	366.c
de famosis libellis	153.a	Memmiae caput de calumnijs	2.484.c 485.
de furto	ibid.	Mellia frumentaria	3.374.c
Falcidia	3.485.c	Metilia cuiusque nomen vitiatum in Plinio	2.137.c
Fannia sumptuaria prima	2.409.b	de Diffatoris & Mag. Eq. imperio equando	156.c
Oficiam corrigis	2.409.b	Minucia Nummaria, de iii. viris mensariis	2.161.c
Flamini origo fuit nova belli Gallici	2.101.c	de non restituenda colonia & abrogandis Gracchi	
Flavia Agraria	3.348.b	legibus	170.a

Numæ Pompilij regis Rom. 1.	1.33.a	Servij Regis vi. Rom.	1.49.a
de Religione	ibid.b	de Censu proficundo	ibid.
deorum cultu	ibid.	de ciuium numero annuatim in tabulas referendo	ibid.
ferijs & sacrificijs	ibid.	ibid.	
spolys opimis	ibid.c	de parentum immunitate	ibid.b
Sacerdotijs	ibid.	de libertinorum ciuitate	ibid.
nocturnis sacrificijs	34.a	agraria, item de ciuium libertate	ibid.
expiationibus	ibid.b	Sextilij 3.163.c de iudicijs	141.a
modo sacrandi	ibid.	Sextilij rogationes de colonia Volas deducenda	1.197.a
dis manibus	ibid.	Tarpeia de multis	1.135.a
inre sepulchrorum	ibid.	L. Tarquinius Prisci de regis ornamentis	1.42.
expiatoria	ibid.c	Terentia de potestate Consulari circumscribenda	1.124.b
de sacro seruando	ibid.	seditio ob impeditam	125.b
prædys finiendis	ibid.	denno promulgata	ibid.c
pactis	ibid.	actiones renouata	130.c
incestu Vestalium	35.a	de ciuitate	2.291.a
patria potestate	ibid.	Thomia agraria	3.136.c
homicidio	ibid.	Titij 1.466.c agraria	3.181.c
perduellione	ibid.	de Quæstorij prouincijs	1.462.b
11. uiris perduellionis	ibid.	Trebonia de comitis Tribunitijs	1.157.c
Octauia frumentaria	3.76.b	de non coopandis Tribunis	212.a
Ogulnia de Sacerdotijs	1.384.a	Tullia de non censjs	1.166.c
Oppia de mundo muliebri compescendo	2.166.b	de ambitu	3.320.c
Papia de Vestalium lectione	2.51.b	Valerij P. Poplicola	1.69.b
de peregrinis	3.317.b	Valeria	1.463.c
Papiria de 111. uiris capitalibus	1.403.c	de are alieno 3.238.a	de L. Sulla 3.258.c
Tabellaria tertia	3.15.b	de promocatione	1.383.b
de Tribunis pl. reficiendis	ibid.c	de Sacerdotis Cereris ciuitate	3.185.a
dissuasores eius P. Scipio & C. Lælius	ibid.	de Tribunitia potestate	1.91.b.c
suasor G. Gracchus	16.a	ea dabatur Quæstura urbana et rarium	1.446.b
de consecrandis locis	1.377.c	Vatinia Iudiciaria	3.354.b
de nexu	340.b	Villia Titia de Prætoris iurisdictione in prouincijs	2.114.c
Petrea	3.243.a	de iudicijs	1.397.c
Petillia de ambitu	1.282.c	Virginia de x. Tribunis creandis	1.130.c
Plætoria de Prætoribus	1.266.b 271.a	Voconia quando lata incertum	2.376.a
Plautia agraria	3.186.b 188.b		
Plotia	3.288.a		
de iudicijs	ibid.		
de vi publica	ibid.		
Portelia Papiria de nexu	1.340.b		
Pompeia			
de prouincijs	3.400.c		
de vi	ibid.		
de ambitu	ibid.		
de iudicijs Cn. Pompeij Cos.	3.386.b		
à P. Sulpio Tr. pl. lata	1.115.a 116.a 2.364.c		
Portia de promocatione, à quo lata	2.255.c		
Pubilia	1.115.a		
impeditur	ibid. 312.b 409.b		
de Censoribus	1.164.a		
& de Censoria potestate	1.165.a		
Leges primæ à Romulo lata	1.17.a		
de auspicijs & deorum cultu	ibid.		
Roscia de Ordinibus	3.315.a		
Q. Rubrij Varronis de colonia deducenda Carthagini	3.64.b		
Sacra	1.90.c		
de Tribunitia potestate	91.b		
Scatinia de præpostera Venere	2.435.c		
Sempronia	1.463.c		
contra fraudes	2.273.c		
C. Sempronij Gracchi leges, Agraria, Viaria, frumentaria, de regis Annali hereditate, de militum commodis, primogenium, de libertate ciuium, de comitijs & ordine suffragiorum	3.52.a b.c		
de suffragijs sociorum in legibus habendis	3.61.c		
hæc lege dabantur militares prouinciæ Quæstoria	1.466.b		
de prouincijs	1.465.c		

<i>Annalis Vilia</i>	2.334.b	<i>de Expiationibus</i>	1.33.b
<i>Annua, qua Cicero</i>	1.264.c	<i>de Falsis ponderibus</i>	3.261.c
<i>de Apollinaribus ludis faciendis Licinia</i>	2.198.a	<i>de Familia erciscunda</i>	1.151.a
3.196.a		<i>de Famosis libellis</i>	1.153.a
<i>de Auspiciis</i> { <i>Romula</i>	1.17.c	<i>Fœderis leges</i>	2.228.c
<i>Clodia</i>	3.363.a	{ <i>Dulcia Mania</i>	1.284.a
<i>de Auro Tolofano</i>	3.175.a	<i>xii. Tabularum</i>	152.a
<i>de Auctoritate Patrum & Senatus Mania</i>	1.33.a	<i>Genetia</i>	306.a
419.a 3.168.a		<i>Iulia</i>	3.433.a
<i>de Bouicidis</i>	1.424.a	<i>de Fœtu seruando, Pompilia</i>	1.34.b
<i>de Brogitato Deiotari genero</i>	3.363.a	{ <i>Appuleia</i>	3.175.c
<i>de Calumniis</i>	2.484. 485.c	<i>Clodia</i>	3.363.a
<i>de Causis Centumuiralibus Aebusia</i>	2.98.b	<i>Frumentaria</i> { <i>Messia</i>	3.374.c
<i>de Cappadocia Regibus restituenda</i>	3.53.a	<i>Ottavia</i>	3.76.b
<i>de Censu profitendo</i>	1.49.a	<i>Sempronia</i>	3.51.b
<i>de Censuræ tempore cōtrahendo Aemilia</i>	1.164.b	<i>de Feriis ac festis</i>	1.147.a 33.a
178.a		<i>de Finibus regundis</i>	1.152.b
{ <i>Cecilia</i>	3.412.a	<i>de Furtis xii. Tab.</i>	1.151.a
<i>de Censoribus</i> { <i>incerta</i>	1.462.a	<i>de Funerum sumptu</i>	1.147.c
<i>Clodia</i>	1.167.c 3.363.a	<i>de Fraudibus Sempronia</i>	2.273.c
<i>Martia</i>	1.452.a	<i>de Hereditate Regis Attali</i>	3.52.b
<i>Publilia</i>	1.164.a	<i>de Heredibus suis & legitimis ab intestato</i>	1.151.c
<i>de Ciceronis exilio Clodia</i>	3.363.a	<i>de Homicidio</i>	1.33.a
<i>de Ciuium numero annuatim in tabulas refe-</i>	1.49.a	<i>de Hostiis</i>	1.147.b
<i>rendo</i>	3.98.b	<i>de Incensis Tullia</i>	1.166.c
<i>Cibaria</i>		<i>de Incestu Vestalium Pompilia</i>	1.35.a
<i>de Ciuitate sociorum</i> { <i>Clandia</i>	2.345.b	<i>de Incurtis</i> { <i>Cornelia</i>	2.360.c
<i>Iulia</i>	3.226.b	<i>xii. Tabularum</i>	1.152.c 3.263.b
<i>de Ciuitatibus</i> { <i>Licina</i>	3.196.b	<i>Iudiciaria legu forma</i>	3.60.a
<i>Terentia</i>	2.291.a	{ <i>Antonia</i>	3.463.c
{ <i>Aelia</i>	2.169.b	<i>Cornelia</i>	3.260.c
<i>de Coloniis</i> { <i>Appuleia</i>	3.175.b	<i>Iulia</i>	3.452.b
<i>Luia</i>	3.218.b 62.b 63.a	<i>Linia</i>	3.218.b
<i>Minnia</i>	3.70.a	<i>Iudiciaria</i> { <i>Plautia</i>	3.228.a
<i>Romuli</i>	1.20.a	<i>Pompeia</i>	3.386.b
<i>Rubry Varronis</i>	3.64.b	<i>Sempronia</i>	3.59.b
<i>de Coloniis & Ciuitate danda</i>	3.175.a 218.b	<i>Seruilia</i>	3.141.a
{ <i>Aelia & Fusia</i>	2.423.b	<i>Valmia</i>	3.354.b
<i>de Comitibus</i> { <i>Curia</i>	1.386.a	<i>de Iudiciis xii. Tabularum</i>	1.151
<i>Sempronia</i>	3.52.c	<i>de Iudicum decuriis</i>	3.60.a
<i>Trebonia</i>	1.157.c	<i>de Imperio militari</i>	1.109.a
<i>de Concionibus Iselia</i>	1.96.b	<i>de Imperio Regia</i>	1.17.a
<i>de Connubiis Cornelia</i>	1.161.a	<i>eadem Curiata dicta</i>	<i>ibid.</i>
<i>de Coniugiis</i>	1.19.b	<i>de Iure sacro x. virum</i>	1.147.a
<i>de Consecrandis locis Papiria</i>	1.377.c	<i>de Iure publico xii. Tabularum</i>	148.a
<i>de Consulibus</i>	3.262.c	<i>de Iure maiorum & minorum Magistratuum</i>	
<i>Iunia</i>	1.68.c	<i>xii. Tab.</i>	1.148.a
<i>Terentia</i>	1.124.b	<i>de Iure populi xii. Tab.</i>	1.149.a
<i>de Consulatu non iterando</i>	2.442.c	<i>de Iure ciuium Rom. xii. Tab.</i>	1.150.a
<i>de Consularibus prouinciis</i>	3.363.a	<i>de Iure hereditario xii. Tab.</i>	1.150.b
<i>de Consulatu plebi communicando</i>	1.161.a	<i>de Iure sepulcrorum Pompilia</i>	1.34.b
<i>de Corruptis iudiciis</i>	3.260.c	<i>de Legatis Cornelia</i>	3.264.b
<i>de Crimibus publicis xii. Tab.</i>	1.148.a	<i>de Legibus Cecilia Didia</i>	3.184.c
<i>de Cultu deorum</i>	1.33.a 147.b	<i>de Libertate</i> { <i>Clodia</i>	3.363.a
<i>de Curatoribus prodigi & furiosi xii. Tab.</i>	1.151.a	<i>Sempronia</i>	3.52.c
<i>de Cypro insula Clodia</i>	3.363.a	<i>de Libertinis Manlia</i>	3.315.b
<i>de Debitis</i>	1.151.c	<i>de Libertinorum ciuitate</i>	1.49.a
<i>de Deorum fabulis</i>	1.18.a	<i>de Ludis Mania</i>	1.98.a
<i>de Dictatura Antonia</i>	3.463.a	<i>de Ludis publicis</i>	1.147.c
<i>de Donis & muneribus Cincia</i>	2.218.c	<i>de Ludis Apollinaribus Licinia</i>	2.198.a
<i>de Duumviris naualibus Decia</i>	3.366.c	3.196.a	
<i>de xii. Tabulis Decemurales</i>	1.145.c 148.a	<i>de Lucanis persequendis</i>	1.404.a
<i>de Decemviris sacrorum Licinia</i>	1.54.a	<i>de Magistratibus non repetendis</i>	1.306.a
<i>de Duumviris perduellionis</i>	35.a	<i>de Magistratibus Cornelia</i>	3.261.a
<i>de Dis manibus</i>	1.147.c 34.b	<i>de Magistratuum comitiis</i>	1.386.a
<i>de Duplici tutela</i>	1.148.c	{ <i>Appuleia</i>	3.163.b
<i>de Exilio Tarquiniotorum</i>	1.69.a	<i>Cornelia</i>	3.261.c
<i>de Emptis ac venditis</i>	1.152.a	<i>Iulia</i>	3.452.b
		<i>Maestatis</i> {	<i>de</i>

<i>de Matronarum cultu Oppia</i>	2.166.b	<i>Pompilia</i>	1.33.c
<i>de Matrimonio</i>	1.149.a.150.b	<i>de Sacrificijs & hostijs</i>	1.147.a
<i>de Manumissorum vigesima</i>	1.283.a	<i>de Sacrificijs</i>	1.18.a
<i>de Metallis Maced. Emilia</i>	2.418.a	<i>de Senatu Claudius</i>	3.197.b
<i>de Militibus Mamili</i>	2.392.c	<i>de Senatu Agrigentiorum</i>	2.203.b
<i>Militaris</i>	1.310.b.306.a	<i>de Senatorum officio</i>	1.18.c
<i>de Militum commodis Sempronia</i>	3.52.b	<i>de Sicarijs & Veneficijs Cornelia</i>	3.262.b
<i>de Modo possidendæ pecuniæ</i>	3.433.a	<i>de Socijs ac nominis Latini Claudius</i>	2.345.b
<i>de Modo faciendi Pompilia</i>	1.34.b	<i>de Spolijs opunis</i>	1.33.a
<i>de Mulierum sacris</i>	1.18.c	<i>de Statellis Liguriæ populis Martia</i>	2.364.b
<i>de Multa Aeterna Tarpeia</i>	1.135.a	365.c	
<i>de Multarum æstimatione Papiria Julia</i>	1.182.a	<i>Sumptuaria</i>	3.553.b
<i>de Neau Papiria</i>	1.340.b	<i>Emilia</i>	3.98.b
<i>de Nocturnus sacrificijs Pompilia</i>	1.34.a	<i>Didia</i>	2.472.a
<i>de Notis Centonjs Clodia</i>	1.167.c	<i>Licinia</i>	3.122.a
<i>de Nundinis Hortensia</i>	1.409.	<i>Emilia</i>	3.98.b
<i>Nummaria Lusa</i>	3.218.b	<i>Augustus</i>	3.515.b
<i>Maria</i>	3.238.c	<i>Alaria</i>	3.83.a
<i>de Ordinibus Roscia</i>	3.315.a	<i>Sempronia</i>	3.52.c.611.c
<i>de Pacto</i>	1.152.a	<i>de Sullæ Dictatura Valeria</i>	3.258.a
<i>Pompilia</i>	1.34.c	<i>Calia</i>	3.135.c
<i>de Patrum auctoritate</i>	1.410.a.3.168.a	<i>Cassia</i>	2.406.c
<i>de Patria potestate</i>	1.19.b.150.a	<i>Gabinia</i>	2.488.a
<i>Pompilia</i>	1.35.c	<i>Papiria</i>	3.15.c
<i>de Parentum immunitate</i>	1.49.b	<i>de Tempore Centuræ Aurelia</i>	1.164.b
<i>de Parricidio</i>	1.19.c	<i>de Testamentis xii. Tabb.</i>	1.151.a
<i>de Peregrinis Junia</i>	3.35.a	<i>de Testibus</i>	1.151.a
<i>Papia</i>	3.317.b	<i>Ælia</i>	1.92.c
<i>de Perduellione Pompilia</i>	1.17.a.35.c	<i>Fufia</i>	ibid.a
<i>de Plebis exercitio</i>	1.18.c	<i>Clodia</i>	ibid.
<i>de Plebeijs duobus Coss. simul creandis</i>	2.262.c	<i>Valeria</i>	1.91.b.c
<i>de Portorij Cascia</i>	3.347.c	<i>de Tribunitijs comitijs Trebonia</i>	1.157.c
<i>de Populi iussu xii. Tabb.</i>	1.285.c	<i>de Tribunis x. creandis Virginia</i>	1.130.c
<i>de Populi potestate</i>	1.18.c	<i>de Tribuno militum Atilia Martia</i>	1.366.c
<i>de Prædij finibus Pompilia</i>	1.34.b	<i>Atinia</i>	1.93.c.3.20.b
<i>de Prætoribus Babia</i>	1.266.c.2.339.a.275.a	<i>Cornelia</i>	1.94.b.3.261.a
<i>Cornelia</i>	3.261.c	<i>Papia</i>	3.15.c
<i>Platoria</i>	1.266.b.271.a	<i>de Triumviris capitalibus Papiria</i>	1.405.c
<i>de Prætorij iurisdictione in provinciis</i>	2.114.a	<i>de Tutelis Atilia</i>	1.397.b
<i>de Prætorio edicto Cornelia</i>	1.265.a	<i>de Venere præpostera Scantinia</i>	2.435.c
<i>de Proscriptione</i>	3.260.c	<i>de Vestalis capiendæ actû Papia</i>	2.51.b
<i>de Provinciis ordinarijs à Senatu</i>	3.60.c	<i>Pompeia</i>	3.410.c
<i>Cornelia</i>	1.465.b.3.264.c	<i>Plautia</i>	3.228.a
<i>de Provincijs Julia</i>	3.452.b	<i>de Vindicijs</i>	1.151.b
<i>Pompeia</i>	3.410.c	<i>de Viscapionibus Atinia</i>	2.255.b
<i>Titia</i>	1.462.b	<i>Lenæus cognomen Pompeiorum.</i>	
<i>Dulcia</i>	1.83.a	<i>Lento autem Cæseniorum, ut.</i>	
<i>de Pronocatione Porcia</i>	2.255.c	<i>Lentuli Corneliorum, Leones Valetiorum.</i>	
<i>Valeria</i>	1.383.c	<i>Lepidi vero in Æmilijs reperiuntur, Lepta in Tul-</i>	
<i>de Quæstorij provincijs Cornelia</i>	3.265.a	<i>lijs, Leuius in Valetijs.</i>	
<i>de Quæstu Claudia</i>	2.150.c	<i>Libera, vel Proserpina, Cereris f.</i>	2.8.b
<i>de Regio & Consulari imperio Iunia</i>	1.68.c	<i>Elbera in libera ciuitate lingue</i>	1.464.b
<i>de Regis Attali hereditate Sempronia</i>	3.52.b	<i>Liberaltas Romana in pidos socios belli</i>	2.189.b
<i>de Regno Cypri Clodia</i>	3.363.a	371.a.459.b	
<i>de Regijs ornamentis Tarquinia</i>	1.42.b	<i>Liberaltas ordinum in Remp.</i>	2.161.c
<i>de Religione Pompilia</i>	1.33.b	<i>Liberaltis cognomentum Saluæ gentis fuit.</i>	
<i>de Religione peregrina arcenda Leges impedita</i>	1.184.a	<i>Liberi arbitrij via Jani clauis</i>	2.77.c
		<i>Liber Pater, cur Triumphus & Opium</i>	1.22.b
		<i>eius pompa triumphales</i>	ibid.
<i>Reperundarum Acilia</i>	3.169.a	<i>Liberi Patris expeditiones</i>	1.22.a
<i>Calpurnia</i>	1.268.b.2.447.b	<i>arua eius</i>	ibid.b
<i>Cornelia</i>	3.262.b	<i>Liberi & Libera ades</i>	1.87.c.90.a
<i>Julia</i>	2.151.a.3.452.a	<i>Libertatis ades ex multatitia pecunia</i>	2.57.b
<i>Sacrata</i>	1.212.a	<i>Libertatis Rom. fundamentum</i>	1.29.a
<i>de Sacerdotum generibus</i>	1.148.a	<i>Libertas Rom. populi quomodo interijt</i>	ibid.
<i>de Sacerdotis Ceteris ciuitate</i>	3.183.a	<i>Libertas, radix seditionis</i>	1.8.b
<i>de Sacerdotibus</i>	1.18.b	<i>Libertas Græcia Isthmicis ludis proclamata</i>	2.262.b
<i>Atia</i>	3.324.b	<i>Libertini in urbanis tribubus distributi</i>	1.362.c
<i>Domitia</i>	3.153.a	2.136.b	
<i>Licinia</i>	2.463.b		
<i>Cornelia</i>	3.260.b		
<i>Julia</i>	3.452.a		
<i>Ogynia</i>	1.384.a		

- de Libertis ingratia Senatusconsultum* 3.589.c
Libones cognomine dicti partim Patilij, partim Scribonij.
Libri lintei Magistratuum Rom. 1.451.c.452.a
Libri Sibyllini conflagrantes 3.248.a
Libya seu Africa arenosa 2.320.a
LICINIA gens Consularis XIV. cognomentis, Cæcilia,
Caluus, Crallus, Diues, Frugi, Geta, Lucullus,
Macer, Mucianus, Murana, Nerua, Sacerdos,
Stolo, Varius.
Licinij dicti cognomento Porcij, ut Valerij, Licinia-
ni cognomento.
C. Licinius C. f. Tr. pl. 1.123.b
P. Licinius P. f. Tr. pl. 1.133.a 31. Tr. pl. 134.a
A. Licinius Cæcina, Quæst. in Batia Hisp. 3.603.c
Cos. quando 608.b
Licinij Cæcina Tusens, Aegypti obtinuit 3.598.b
C. Licinius C. f. Caluus, Tr. pl. 1.96.c
Æd. 99.c *11. Æd.* 102.c
111. Æd. 104.b *Qu. mil.* 238.b
C. Licinius T. f. Caluus, Qu. mil. 1.219.c
Tr. mil. 241.c
C. Licinius C. f. Caluus cum L. Sextio Sextino Late-
rano, Tr. pl. 1.243.b
eius leges *ibid.* 11. Tr. pl. 253.b
111. Tr. pl. *ibid.* 14. Tr. pl. 254.b
V. Tr. pl. *ibid.* 16. Tr. pl. 255.c
VII. Tr. pl. 256.b *118. Tr. pl.* 257.c
IX. Tr. pl. 259.a *X. Tr. pl.* 260.b
eius lex de x. viris sacrorum 256.b
C. Licinius P. f. Caluus, Mag. Eq. primus de plebe
1.258.b alius à C. Licinio Caluo, Tr. pl. *ibid.* c
C. Licinius C. f. Caluus, Cos. an. CCCXXCIX. 1.273.a
11. Cos. an. CCCXXII. 277.a
P. Licinius Caluus, Æd. 1.98.b *Tr. pl.* 99.c
11. Tr. pl. 100.a *111. Tr. pl.* 104.a
P. Licinius P. f. Caluus, Qu. mil. 1.207.b
Tr. mil. 212.c.217.b *Tr. pl.* 208.c
11. Tr. pl. 214.b
C. Licinius C. f. Crassus, Tr. pl. 2.59.b
C. Licinius P. f. Crassus, Tr. pl. 2.316.a
Æd. cur. 353.b *Cos. an. DXXCV.* 377.b
Procos. 385.c *eius res obscura* 380.b
C. Licinius Crassus, Qu. pron. 2.444.a
Tr. pl. 463.c *Æd. pl.* 480.c
Prat. 488.b *Prat. pron.* 493.a
Prat. urb. 363.b
L. Licinius Crassus, Æd. cur. 2.157.c.183.a
L. Licinius Crassus, Qu. pron. 3.119.b
L. Licinius Crassus, Tr. pl. 3.147.b
Prat. 173.c *Prat. pron.* 179.c
Cos. an. DCLIX. 196.a *Censor* 218.c
alius P. f. M. n. Censor 317.c
M. Licinius Crassus, Qu. pron. 2.301.a
Tr. pl. 327.a
M. Licinius Crassus, Qu. pron. 3.91.c
Tr. pl. 115.c *Æd. pl.* 127.a
Prat. 141.c *Prat. pron.* 147.a
M. Licinius Crassus, Quæst. 3.399.c
Qu. pron. 2.436.b
Prop. 3.442.c *Cos. an. DCCXXIII.* 501.a
Procos. 502.b
M. Licinius Crassus, Cos. an. DCCXXXIX. 3.520.c
M. Licinius Crassus, Cos. an. DCCCLXXIX. 3.555.c
P. Licinius Crassus, Qu. pron. 2.47.a
P. Licinius Crassus, Tr. pl. 2.58.a
P. Licinius Crassus, Prat. peregr. 2.198.b
P. Licinius Crassus Dives, Procos. Brut. 2.221.c
P. Licinius Crassus Mucianus, Tr. pl. 2.72.b
P. & C. Licinius Crassus, Quæst. prom. 2.295.c
P. Licinius Crassus, Tr. pl. 2.327.a
P. Licinius Crassus, Prat. 2.349.c
Cos. an. DXXCII. 366.b *Procos.* 371.c
P. Licinius Crassus, Qu. pron. 2.433.b
P. Licinius Crassus, Tr. pl. 2.451.a
P. Licinius Crassus, Procos. 3.22.a
victi & capti magnanimitas *ibid.*
P. Licinius Crassus, Cos. an. DCLVI. 3.188.c
Procos. 195.a.200.c.205.a
Procos. de Lusitania triumphat 210.b
P. Licinius Crassus, Censor 3.226.b
P. Licinius Crassus, Tr. pl. 3.340.c
P. Licinius Crassus, Prat. 3.371.b.384.a
Licinij Crassus Dives, Tr. pl. 3.324.c
Prat. 353.a.366.c
M. Licinius Crassus Dives, Æd. pl. 3.142.c
Quæst. 267.b *Cos. an. DCCXXCIII.* 310.b
11. Cos. an. DCCXXIX. 386.b *Procos.* 399.c
407.a eius auaritia *ibid.*
P. Licinius Crassus Dives, Tr. pl. 2.175.b
Mag. Eq. 188.b *Censor* 189.b
P. Licinius Crassus Dives, Qu. pron. 3.101.b
Tr. pl. 122.a *Prat.* 156.b
Prat. prom. 162.c *Prop.* 170.a
Cos. an. DCLIX. 2.211.a
M. Licinius Crassus Frugi, Cos. an. DCCCXVI. 3.597.b
P. Licinius Crassus Iunianus, Quæst. 3.368.b
P. Licinius Crassus Licinianus, Tr. pl. 3.406.b
P. Licinius Crassus Mucianus, Qu. pron. 2.451.c
Æd. pl. 483.c *Prat.* 503.b
Prat. prom. 507.c *Pont. Max.* 3.133.a
M. Licinius Crassus Mucianus, Syriam ieiunio sub
Nerone 3.603.b
C. Licinius P. f. Geta, Quæst. 3.11.a
Tr. pl. 30.c *Æd. pl.* 46.c
Prat. 69.a *Prat. pron.* 75.b
Cos. an. DCCXXVII. 94.a *Censor* 130.a
C. Licinius Lucullus, Qu. pron. 2.251.c
L. Licinius Lucullus, Tr. pl. 3.127.b
L. Licinius Lucullus, Qu. pron. 2.194.b
Tr. pl. 219.b *Æd. cur.* 229.b
L. Licinius Lucullus, Qu. pron. 2.389.c
Tr. pl. 410.c *Æd. pl.* 418.b
Prat. 426.a *Cos. an. DCLII.* 437.a
bellum in pace quarit *ibid.* b
L. Licinius Lucullus, Qu. pron. 3.106.c
Prat. 156.b *Prat. pron.* 162.c.168.b
L. Licinius Lucullus, Qu. pron. 3.233.c
Æd. cur. 277.a *Prat.* 286.b
L. Licinius Lucullus, Quæst. 3.291.b
Prat. 293.a *Prat. Africa* *ibid.*
Cos. an. DCLXXIX. 304.b
Tigranocertam urbem capis 312.c
Procos. ex Ponto triumphat de Regibus Mithri-
dato & Tigraue 327.c
eius spolia 328.a *eius luxus* *ibid.*
M. Licinius Lucullus, Qu. pron. 2.248.c
Proqn. 252.c *Tr. pl.* 274.a
Æd. pl. 295.a *Prat.* 303.c
C. Licinius Macer, Quæst. 3.283.a
C. Licinius Macer Caluus, Quæst. 3.392.a
C. Licinius Murena, Æd. pl. 3.348.a
L. Licinius Murena, Qu. pron. 3.165.a.187.c
Tr. pl. 209.a *Æd. pl.* 223.c
Prat. 239.b.245.a *Prop.* 251.c.255.b
Prat. pron. 266.a
triumphat de Rege Mithridate 268.c
Cos. an. DCCXI. 328.c *Procos.* 341.a
T. Lici-

P. Licinius Murena, Qu. pron.	2.385.a	L. Licinius Murena, Qu. pron.	2.297.b vide Leges.
Tr. pl.	427.c	Ed. pl.	410.a
Prat.	423.a		
P. Licinius P. f. Murena, Tr. pl.	3.76.c	L. Licinius Murena, Qu. pron.	3.378.a
Ed. pl.	93.c	Tr. pl.	413.b
Prat. pron.	115.b		
P. Licinius Murena, Tr. pl.	3.190.c	L. Licinius Murena, Qu. pron.	3.352.a
P. Licinius Murena, Tr. pl.	3.214.b		
P. Licinius Murena, Prat.	3.233.b	L. Licinius Murena, Qu. pron.	3.340.a
A. Licinius Nerva, Qu. pron.	2.308.a		
Tr. pl.	343.a	Ed. pl.	375.b
Prat.	389.a		
A. Licinius Nerva, Qu. pron.	2.411.b	L. Licinius Nerva, Qu. pron.	2.410.c
Tr. pl.	447.c	Ed. pl.	2.143.b
Prat.	471.b	Prat. pron.	3.349.b
A. Licinius Nerva Silanus, Cos. an. DCCLIX.	3.536.a	L. Licinius Nerva, Qu. pron.	3.357.b
Ch. Licinius Nerva, Tr. pl.	2.350.a		
C. Licinius Nerva, Qu. pron.	2.347.a	C. Licinius Nerva, Qu. pron.	2.280.b
Tr. pl.	368.b		
Prat.	383.c	Mag. Eq.	296.c
C. Licinius A. f. Nerva, Quast.	3.37.a	M. Licinius A. f. Dentor, Quast. mil.	1.358.c
Proquast.	43.a.56.b	cur Drusus dictus	1.409.b.416.b
C. Licinius Nerva, Tr. pl.	3.72.c	Senatus patronus	416.b
salionis fuit Gracchana	ibid.	alius	3.64.a
Prat.	95.a	L. Licinius Dentor, Tr. pl.	2.364.c
Propriet.	108.a	Ed. pl.	375.b
Sex. Licinius Nerva, Qu. pron.	3.229.a	Prat.	389.a
C. Licinius C. f. Sacerdos, Quast.	3.77.b	M. Licinius Dentor, Cos.	1.350.a
Tr. pl.	101.a	C. Licinius Drusus, Qu. pron.	2.21.c
Prat. pron.	126.c.131.a	C. Licinius Drusus, Qu. pron.	2.117.c
C. Licinius Sacerdos, Qu. pron.	3.241.a	Tr. pl.	133.c
Tr. pl.	266.b	Ed. pl.	141.b
Prat. peregr.	298.c	C. Licinius Drusus, Quast.	3.21.a
C. Licinius Vrio, Qu. pron.	2.305.b	Infrascriptus	ibid.
C. Licinius Vario, Qu. pron.	2.48.b	Prat.	82.a
Ed. pl.	64.c	Prat. pron.	86.c
Cos. an. DXVII.	90.b	Cos. an. DCXLI.	114.a
P. Licinius Vario, Qu. pron.	2.142.c	C. Licinius Drusus, Qu. pron.	2.402.a
Proqu.	153.a	Tr. pl.	421.b
Ed. cur.	189.b	Ed. pl.	430.a
in Licium vocare, quid	1.166.a	Prat.	438.b
LIGARIA gens plebeia.		M. Licinius C. f. Drusus, Quast. pr.	2.18.a
Q. Ligarius, Propr.	3.408.a	Tr. pl.	29.b
T. Ligarius, Quast. urb.	3.437.b	Quast.	3.31.b
Ligus A. f. fuit gentis cognomen.		eius laudes	ibid.
Ligur Phaeontis filius	2.90.a	Senatus plebem conciliat	63.c
Ligurum populi antiquissimi	3.57.b	Abjuncta et auctoritatem dedit	ibid.
Ligurum populi multis	2.90. eos non mores	patronus Senatus dicitur	64.a
fidem casti ac vni dedit	332.c	alius	1.416.b
Ligures Casalpini	2.89.c	Prat. urb.	3.94.c
maritimi	90.a	Prat. pr.	99.c
montani	ibid.	Propriet.	108.a
a Fabio villi ad Alpes fugiunt	100.b	Censor	126.a
279.a.347.c.355.a		Procos. de Scordiscis ex Macedonia triumph.	124.c
Ligurum rebellio	2.275.a	M. Licinius Drusus, Qu. pron.	3.104.b
in Liguribus Consulum res gesta	2.297.a	Tr. pl.	218.a
contra Ligures bene a Cos. pugnatum	2.325.c	eius lex	ibid.
Ligures finibus pulsi a Consulibus in fidem recipi	2.328.a	M. Licinius Drusus, Tr. pl.	3.149.b
cupiunt	351.a	Ed. pl.	405.b
in montium iuga pulsi	351.a	Prat.	424.c
Ligurni Gallorumque de populis obscuris sapere		M. Licinius Drusus Libo, Cos. an. DCXXXIX.	3.522.b
triumphatum	2.391.a	C. Licinius Drusus Claudianus, Tr. pl.	3.41.c
Lilybaeum obsidium	2.47.b	Ed. pl.	58.c
Limetanus Mamiliorum fuit cognomen.		C. Licinius Drusus Mamilianus, Tr. pl.	2.261.a
Limetanus nota in tabula Aegypti	2.320.b	C. Licinius Mamilianus Drusus, Cos. an. DCVI.	2.453.a
Lingua libera in libera ciuitate	1.464.b	C. Licinius Salinator, Qu. pron.	2.184.a
ad Liparis incendium	3.33.a	Tr. pl.	208.a
Liparis a Mela insula capta	2.32.c	Prat.	229.a
Liquidas Cōjōnātes rariis geminabāt antiqui	2.39.b	C. Licinius Salinator, Qu. pron.	2.248.c
		Tr. pl.	269.b
		Ed. pl.	277.b
		Prat.	282.b
		Propriet.	287.b
		Cos. an. DXXV.	294.a
		C. Licinius C. f. Salinator, Qu. pron.	2.401.c
		Tr. pl.	486.b
		Ed. pl.	496.b
		Prat.	3.10.a
		C. Licinius Salinator, Tr. pl.	3.14.c
		M. Licinius Salinator, Qu. pron.	2.97.a
		Tr. pl.	109.b
		Tr. pl.	117.b
		Ed. pl.	122.b
		Prat.	127.a
		Cos. an. DXXXIV.	139.a
		triumphat de Illyrijs	142.c

<i>ad Remp. revocatur</i>	2.189.a	<i>L. Lucilius Balbus, Qu. prom.</i>	3.101.c
<i>11. Cos. an. DXLVI. 201.c</i>	<i>Diſt. 202.b</i>	<i>Tr. pl. 123.b</i>	<i>Qu. prom. 250.c</i>
<i>triumphat de Pœnis</i>	206.a	<i>C. Lucilius Balbus, Qu. ſt.</i>	3.401.b
<i>Procos. Etruria</i>	209.a.215.a	<i>M. Lucilius Rufus, Qu. prom.</i>	3.187.c
<i>Cenſor 217.a</i>	<i>Procos. Gallia 221.c</i>	<i>Tr. pl.</i>	209.a
<i>M. Lucius Salinator, Qu. prom.</i>	3.237.a	<i>M. Lucilius Rufus, Tr. pl.</i>	3.214.b
<i>Tr. pl.</i>	250.a	<i>LVCRETIA gens Conſularis, cognomento Fiauus,</i>	
<i>M. Lucius Salinator, Tr. pl.</i>	3.256.a	<i>Gallus, Ofella, Trio, Veſpillo.</i>	
<i>LOLLIA gens Conſularis.</i>		<i>Lucretia gentis familia cur plures</i>	2.151.c
<i>Lollia Paulina Caligula uxor</i>	3.566.b	<i>Lucretia mutata Reip. cauſſa</i>	2.55.a
<i>ea repudiata, Ceſoniam ducit</i>	567.c	<i>L. Lucretius Flannus, Qu. mil.</i>	2.212.b
<i>Lollus Samnis obſes iugitimus, oppreſſus</i>	1.450.c	<i>Cos. an. CCCLX. 221.a</i>	<i>Tr. mil. 223.b</i>
<i>L. Lollus, Qu. prom.</i>	2.431.b	<i>Q. Lucretius Flannus Veſpillo, Aed. cur.</i>	3.4.c
<i>Tr. pl. 447.c</i>	<i>Prat. 468.c.471.c</i>	<i>Prat. 19.b</i>	<i>Qu. ſt. 29.a</i>
<i>L. Lollus, Qu. ſt.</i>	3.409.b	<i>C. Lucretius Gallus, Tr. pl.</i>	2.353.b
<i>M. Lollus Galatiam fecit provinciam</i>	3.511.a	<i>Prat.</i>	367.a.371.c
<i>Proprat. Gallogracia</i>	513.a	<i>eius auaritia</i>	372.a
<i>Germanos ſuperat</i>	519.b	<i>L. Lucretius Gallus, Tr. pl.</i>	2.175.c
<i>Procos. Gallia Celtica</i>	520.a	<i>Qu. prom.</i>	335.b
<i>M. Lollus Palicanus, Qu. ſt.</i>	3.278.a	<i>M. Lucretius Gallus, Qu. prom.</i>	2.167.a
<i>Tr. pl. 308.b.349.a</i>	<i>Aed. pl. 361.c</i>	<i>Tr. pl. 189.c</i>	<i>alius 3.278.b</i>
<i>M. Lollus, Cos. an. DCCXXXII.</i>	3.516.b	<i>Tr. pl.</i>	2.364.b
<i>Locationes operum publicorum</i>	1.165.b	<i>Sp. Lucretius Gallus, Qu. prom.</i>	2.176.a
<i>veſtigalium operumque publicorum irritata</i>	2.289.b.311.c	<i>Progn. 180.c</i>	<i>Prat. 199.a</i>
<i>Locuſtarum immenſa copia Africam vaſtat</i>	3.38.b	<i>Sp. Lucretius Gallus, Aed. pl.</i>	2.207.c
<i>Locri expugnantur a Scipione</i>	2.212.a	<i>Prat. 212.c</i>	<i>Propr. Ariminus 222.a</i>
<i>Locrenſe ſacrilegium denno puniunt</i>	2.249.a	<i>Propr. Liguſtrum</i>	226.c.231.a
<i>Locrenſium cicada muta</i>	1.460.b	<i>Sp. Lucretius Gallus, Qu. prom.</i>	2.331.c
<i>Londinium exciſum quando</i>	3.594.c	<i>Progn. 336.b</i>	<i>Tr. pl. 350.a</i>
<i>Longi cognomento dicti Attilij, Cædicij, Conſidij,</i>		<i>Prat. Hiſp. vlt.</i>	364.a
<i>Lucilij, Sempronij & Sulpicij.</i>		<i>P. Lucretius Ofella, Tr. pl.</i>	3.228.c
<i>Longinus quis à ravidis oculis appellatus</i>	2.478.a	<i>Prat. 234.b</i>	<i>Prat. peregr. 248.b</i>
<i>Hoc cognomen tulere Calpurnij, Caſſij & Do-</i>		<i>Prat. prom.</i>	266.a
<i>mi ij.</i>		<i>Q. Lucretius Ofella, Qu. prom.</i>	3.204.b
<i>Longula, Corioli, Poluſca, oppida à Rom. capta</i>	1.89.c	<i>Hoſtius Lucretius L. f. Tricipitinus, Qu. ſt.</i>	1.178.b
<i>Lucani victi</i>	1.406.c.441.b	<i>L. Lucretius Tricipitinus, Qu. ſt.</i>	1.114.c
<i>ſitus eorum & origo</i>	407.a	<i>L. Lucretius T. f. Tricipitinus, Cos. an. CCXCI.</i>	
<i>Lucanorum plebeie ſeditiones</i>	1.392.a	<i>1.123.c</i>	
<i>Lucanienſium bellum</i>	1.405.b	<i>de Volſcis & Aequis triumphat</i>	124.c
<i>Lucani cognomine appellati Anni, Claudij &</i>		<i>eius triumphus</i>	125.a
<i>Tetentij. •</i>		<i>L. Lucretius Tricipitinus, Qu. ſt. mil.</i>	1.224.a
<i>LVCCIA gens.</i>		<i>Tr. mil. 230.b</i>	<i>11. Tr. mil. 235.c</i>
<i>L. Lucceius, Qu. prom.</i>	3.204.c	<i>111. Tr. mil.</i>	237.c
<i>Trib. pl.</i>	219.c	<i>P. Lucretius, Hoſtij f. Tricipitinus, Qu. ſt.</i>	1.188.c
<i>Lucceius Albinus, Indæ Procos. poſt Porcium</i>		<i>Tr. mil. 193.c</i>	<i>11. Tr. mil. 195.c</i>
<i>Feflum</i>	3.594.b	<i>Sp. Lucretius Tricipitinus, Cos. an. CCXLIV.</i>	1.68.c
<i>C. Lucceius Hirrus, Qu. ſt.</i>	3.168.c	<i>T. Lucretius T. f. Tricipitinus, Cos. an. CCXLV.</i>	
<i>L. Lucceius Hirrus, Prat.</i>	3.336.a	<i>1.73.b</i>	<i>11. Cos. an. CCXLIX. 76.a</i>
<i>L. Lucceius Hirrus, Prat.</i>	3.342.a	<i>C. Lucretius Trio, Tr. pl.</i>	2.339.c
<i>M. Lucceius Hirrus, Tr. pl.</i>	3.406.a	<i>L. Lucretius Trio, Qu. prom.</i>	2.151.b
<i>P. Lucceius Hirrus, Qu. ſt.</i>	3.336.b	<i>Q. Lucretius Flannus (ita leg.) Veſpillo, Prat.</i>	3.24.b
<i>Lucceius Albinus Mauritaniam obtinuit</i>	3.601.b	<i>Qu. ſt. prom.</i>	2.494.c
<i>Luceria capta, obſidibus Rom. receptis</i>	1.349.c	<i>cur Veſpillo dictus</i>	3.4.c
<i>Luceria rebellans, denno expugnata</i>	1.359.a	<i>Q. Lucretius Veſpillo, Qu. prom.</i>	3.164.c
<i>colonia eò miſſa</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl. 190.c</i>	<i>Aed. pl. 203.c</i>
<i>Luceriam deducta colonia</i>	1.343.b	<i>Q. Lucretius Veſpillo, Tr. pl.</i>	3.332.c
<i>Luceria colonia</i>	1.469.b	<i>Q. Lucretius Veſpillo, Cos. an. DCCXXXIV.</i>	3.517.b
<i>Luceres tribus</i>	1.15.a	<i>Lucullus, cognomen eſt non Liciniorum modò, ſed</i>	
<i>Lucerini mercatus annui duo</i>	1.469.b	<i>& Fabiorum, quas viſe gentes.</i>	
<i>Lucerinum quaſtuarium</i>	<i>ibid.</i>	<i>Ludorum Rom. initium</i>	1.43.a
<i>L. Lucerius ad Tribunatum cooptatus</i>	1.93.b	<i>Ludi cur Munera vocentur</i>	3.152.a
<i>C. Lucerius, Tr. pl.</i>	2.27.c	<i>de Ludiſ publicis lex</i>	1.147.c
<i>C. Lucilius, Qu. ſt. Poëta inſignis</i>	3.31.a	<i>Indos ſpectantes coronati</i>	1.397.c
<i>ab eo prima Lucilia gentis nobilitas</i>	<i>ibid.</i>	<i>Ludorum magnificentia ſumptibus primatis Aedi-</i>	
<i>eius laudes ingenij & nobilitatis</i>	<i>ibid.</i>	<i>linum augetur</i>	2.183.a
<i>C. Lucilius, Prat.</i>	3.90.b	<i>Ludorum in diſceſſu magnificentia</i>	2.385.c
<i>Prat. prom.</i>	95.b	<i>Ludi ex voto facti</i>	1.170.c.188.a.2.316.c
<i>Sex. Lucilius, Tr. pl.</i>	3.242.c	<i>ſoni Opt. Max.</i>	2.197.c.218.b
		<i>peſte ſedata</i>	1.137.c
		<i>Ludi</i>	

<i>Ludi ex stipe collatina facti à L. Scipione Asiatico post damnationem</i>	2.301.a	VII. 1.92.b	IX. 113.b	IX. 121.a
<i>Ludi sumptuosissimi Ti. Gracchi quid hinc decretum Romæ</i>	ibid.	X. 127.b	à Cos. conditum postremum	ibid.
<i>Ludi Aethiaci</i>	3.500.b	XI. à Censoribus quando factum	163.c	169.a
<i>Adilium curulium</i>	1.270.b	ratio à Cesare mutata		169.a
<i>Apollinates quando primum facti Roma</i>	2.127.c	XII. 177.a	XIII. 188.a	
<i>182.a. 312.b. 3. 347.b. 369.c</i>		XIV. 195.a	XV. 200.b	
<i>Cereales</i>	2.228.b	XVI. 209.c	XVII. 215.b	
<i>Ludi cruenti & funebres</i>	2.286.c. 461.c	XVIII. infelix habuim		222.b
<i>Ludi Isthmy excisa Corintho, non sublata à Romanis</i>	2.478.c	XIX. 242.b	XX. 274.b	
<i>Ludi Florales</i>	3.388.c	XXI. 291.b	XXII. 301.c	
<i>eorum exordium</i>	2.71.a	XXIII. 332.b	XXIV. 343.c	
<i>Ludi funebres L. Emilio à filijs dati</i>	2.412.b	XXV. 354.b	XXVI. 362.b. 363.b	
<i>Ludi plebeij instaurati</i>	2.161.b. 193.b	XXVII. 371.b	XXVIII. 377.a	
<i>septies instaurati</i>	213.b	XXIX. 385.b	XXX. 395.a	
<i>Ludi publici & ob hos pecunia in provincijs collecta</i>	1.270.c	XXXI. 405.b	XXXII. 432.a	
<i>Ludi magni</i>	1.261.b	XXXIII. 440.b	XXXIV. 445.c	
<i>ex voto Camilli</i>	222.a	XXXV. 462.a	XXXVI. 2.38.c	
<i>ex voto facti</i>	2.267.c. 302.a. 303.a	XXXVII. 44.a	XXXVIII. 54.a	
<i>pro felici belli euentu</i>	155.c	XXXIX. 66.c	XL. 95.b	
<i>Ludi Megalenses quando instituti</i>	216.b	XL. 107.a	XLII. 119.a	
<i>Ludi Quinquennales sub Augusto</i>	3.519.b	XLIII. 136.a	XLIV. 192.c	
<i>& Saculares</i>	ibid.	XLIV. 217.a	XLVI. 247.a	
<i>Ludi Romani instaurati</i>	2.161.b. 113.b	XLVII. 268.a	XLVIII. 289.b	
<i>Ludi Rom. victoribus palma data</i>	1.397.c	XLIX. 310.b	L. 337.c	
<i>Ludi Saculares</i>	1.54.a	LI. 356.a	LII. 373.a	
<i>quando inchoati</i>	76.a	LIII. 395.a	LIV. 415.a	
<i>primi</i>	131.c	LV. 429.a	LVI. 453.c	
<i>iterum</i>	299.a	LVI. 475.a	LIX. 492.b	
<i>tertium facti secundum Val. Antiatem & Lamiam</i>	2.50.a. 446.a	LIX. 3.19.b	LI. 39.a	
<i>quartum</i>	ibid. & 3.34.b	LXI. 74.b	LII. 98.b	
<i>Ludorum duplex interstitium</i>	ibid.c	LXIII. 130.a	LXIV. 160.b	
<i>Ludi Sacularibus Magistris XV. præstant sacris faciundis</i>	3.519.b	LXV. 189.a	LXVI. 211.c	
<i>Ludorum Sacularium ordo in Capitolinis Fastis observatus</i>	2.91.b	LXVII. 216.b	LXVIII. 311.b	
<i>Ludi scenici primi Romæ</i>	1.273.b. 2.71.b. 171.b	LXIX. 337.c	LXX. 386.c	
<i>Græco more primum facti</i>	461.a	LXXI. 423.b	LXXII. 504.b	
<i>Ludi scenici victorales</i>	2.388.a	LXXIII. 541.c		
<i>Ludi votivi, & eius inscriptio</i>	3.521.b.c. 526.b	LVIATIA gens Consularis, cognomento Catulus & Cerco.		
<i>Ludis in Circo Romano pugnantibus elephantes</i>	2.49.b	<i>Lutatius Catulus, an Lælatius</i>	2.63.b	
<i>Luna eadem Proserpina quibusdam</i>	2.311.b	<i>C. Lutatius Catulus, Quæst. mil.</i>	1.336.b	
<i>Luna sub Viteio his desecit</i>	3.609.a	<i>C. Lutatius Catulus, Qu. prom.</i>	2.40.b	
<i>Luna desecus, ante prælium exercitus declaratus, victoriam promouit</i>	2.347.b	<i>Tr. pl. 51.b</i>	<i>Ed. cur. 54.b</i>	
<i>Luperci cognomen reperio in Iulij & Mucij.</i>		<i>Prætor. 60.b</i>	<i>Cos. an. DXI. 63.b</i>	
<i>Lupercæ in Iulij, Iunij, Natiuij, & Rutilij.</i>		<i>Procos. Sicilia 68.b</i>	<i>de Pænis triumphat ibid.c</i>	
<i>Lureo autem cognomen Aulidiorum & Perpernatum.</i>		<i>triumphus eius natalis</i>	69.a	
<i>Lutet cognomen est in Annijs & Furijs. Fabricij vero Lutetii gaudent cognom.</i>		<i>expeditum eius consilium victoriam parit ibid.c</i>		
<i>Lyscia gens, Ocrea cognomento.</i>		<i>C. Lutatius Catulus, Qu. prom.</i>	2.102.c	
<i>C. Luscinus Ocrea, Qu. prom.</i>	3.128.a. 139.b	<i>Ed. pl. 119.c</i>	<i>Tr. pl. 114.c</i>	<i>Prætor. 124.a</i>
<i>Tr. pl. 154.b</i>		<i>C. Lutatius Catulus, Tr. pl.</i>	3.250.a	
<i>Prætor. 179.a</i>		<i>L. Lutatius Catulus, Cos. an. DXXXIII.</i>	2.135.b	
<i>Lusitanus vult</i>	2.275.a	<i>Q. Lutatius Catulus, Qu. prom.</i>	2.179.b	
<i>in Lusitania male pugnatæ</i>	2.287.b	<i>Tr. pl. 204.a</i>	<i>Quæst. 3.65.b</i>	
<i>à Lusitanis clades accepta</i>	2.429.c	<i>eruditus & eloquens</i>	ibid.	
<i>Lusitani quatuor</i>	2.316.c	<i>A. Furio Antia poeta familiaris</i>	ibid.c	
<i>Lustrum unde dictum</i>	1.48.a	<i>Q. Lutatius Catulus, Tr. pl.</i>	3.91.b	
<i>tempus quinquennale significat</i>	ibid.	<i>Ed. pl. 115.b</i>	<i>Prætor. 126.b</i>	
<i>Lustrum primum à Servio Tullio Rege VI. quater conditum</i>	ibid.	<i>Prætor. prom.</i>	131.a	
<i>Lustrum Urbis V. à Consulibus</i>	1.72.c	<i>Q. Lutatius Catulus, Cos. an. DCLII.</i>	3.110.a	
		<i>Procos. de Cimbris</i>	170.c	
		<i>Q. Lutatius Catulus, Qu. prom.</i>	3.204.b	
		<i>Tr. pl. 228.c</i>	<i>Ed. pl. 240.b</i>	<i>Prætor. 248.c</i>
		<i>Q. Lutatius Catulus, Prætor.</i>	3.255.a	
		<i>Prætor. prom. 266.a</i>	<i>Cos. an. DCLXXV. 279.b</i>	
		<i>Procos. 287.b</i>	<i>Censor 317.c</i>	
		<i>C. Lutatius Cerco, Qu. pr. 2.335.b</i>	<i>Tr. pl. 353.b</i>	
		<i>Q. Lutatius Cerco, Qu. prom.</i>	2.43.b	
		<i>Tr. pl. 53.a</i>	<i>Ed. pl. 59.a</i>	
		<i>Cos. an. DXII. 65.c</i>	<i>Procos. Sicilia 74.a. 83.c</i>	
		<i>Cos. de Phaliscis triumphat</i>	70.a	
			<i>Luxus</i>	

Luxus Romae 3.159.a.277.c
Luxus suppellectiliū ut in censum redactus 2.311.b
per Luxum varij scelerum morbi nascuntur in ciuitate Romana 2.303.b
Luxus irritamentum gula querit 3.122.b
Lycurgi institutum apud Lacedaemonios 1.9.a
Lyra ciuitati similis 1.247.c
Lylias cognomen etiam gentis Claudiae fuit.
Lysimachia belli praetextus Antiocho 2.279.c
Lysimachia capta 2.285.a

M.

MACEDONIA noua provincia Pratoria, extraordinaria 2.438.a
Macedonia regnum in quatuor regiones diuisum 2.385.b
Macedonia vestigal metallicum nouum auri atque argenti 2.417.c
in Macedonia & Graciam missi Legati ad res visendas 2.310.b
Macedonis transfuga cuiusdam pramia 2.375.a
Macedones & Illyrj Regibus sublatis libertate donati 2.383.a
Macedonum libertas Amphipoli publicata 2.385.b
Macedonicus cognomen Metellorum.
Maecia capta 2.22.b
Maecellum in urbe proprium a Censoribus primum factum 2.338.c
Maecinus cognomen Geganiorum.
Maetri cognomen repperi in Aemilijs, Babijs, Calpurnijs, Licinijs, & Pompeijs.
Maetrinia etiam in Pompeijs, ut
Maetrini in Babijs, Babijs, Cerellijs, Minutijs, & Opilijs.
Macro in Herennijs, &
Macrobius in Aurelijs, unde Scriptoris Saturnaliorum nomen.
Macula autem cognomen in Pompeijs reperiatur.
Maecenas cognomen Roma Cilix gentis & Aelia.
Maecia tribus 1.332.b. vide Tribus.
MACILIA gens plebeia.
L. Macilius, Tr. pl. 1.117.a
 II. Tr. pl. 126.c III. Tr. pl. ibid.c
 IV. Tr. pl. 127.c V. Tr. pl. 119.b
 VI. Tr. pl. 131.a VII. Tr. pl. 120.c
Sp. Macilius, Tr. pl. 1.192.b
 II. Tr. pl. 195.a III. Tr. pl. 196.a
 IV. Tr. pl. 197.a V. Tr. pl. 199.a
MÆLIA gens plebeia, Capitolini cognomento.
Sp. Mælius occisus 1.172.c
Sp. Mælius, Tr. pl. 1.176.a
Sp. Mælius, II. Tr. pl. 1.183.a
Sp. Mælius C. f. Capitolinus, Tr. pl. 1.186.b
 II. Tr. pl. 188.b III. Tr. pl. 189.b
P. Mælius Sp. f. Capitolinus, Quæst. mil. 1.207.b
 Tr. mil. 212.c II. Tr. mil. 217.b
Mælia columna Roma 1.315.a
Mælia lex de Ludis. Vide Lex.
MÆLIA gens Consularis.
C. Mælius, Tr. pl. 1.104.a
 Ed. ibid.c II. Tr. pl. 118.a
 III. Tr. pl. 120.a
C. Mælius P. f. Quæst. mil. 1.289.c
C. Mælius P. f. Cos. an. CDXV. 1.313.c
triumphat de Antiatibus, Laninis, Veliternis ibid. & 314.c Dict. 350.a
C. Mælius abdicat, ut primatus accusetur 1.350.b
 reus factus & absolutus ibid.

Censor 354.a 11. Dict. 359.a
C. Mælius, Tr. pl. 2.291.b
 Ed. pl. 326.c *Præf. Sardinia* 333.c
L. Mælius, Tr. pl. 1.112.b
M. Mælius, Quæst. mil. 1.291.a
P. Mælius, Tr. pl. 1.98.a
P. Mælius, Tr. mil. 1.212.c
 II. Tr. mil. 217.b
P. Mælius P. f. Tr. pl. 1.410.a
 eius lex de Patrum auctoritate in Comitijs ibid.
Q. Mælius, Qu. pron. 2.333.b
 Tr. pl. 353.b Ed. pl. 364.b
 Præf. peregr. 369.c
T. Mælius, Qu. pron. 2.261.b
 Tr. pl. 282.b Ed. pl. 295.a
 Prætor 303.b
Magia antiquorum duplex 2.234.a
Magica superstitiones damnata 3.188.c
MAGIA gens plebeia Chilonis cognomento.
Magius Cæcilius Præf. rem & absolutus 3.551.b
Magius Celer Vellicianus, frater Velley Prætoris historici 3.543.b
P. Magius Chilo, Qu. pron. 3.215.a
 alius Quæst. 356.b Tr. pl. 236.b
Magister Equitum unde 1.83.b
Magistratus, quibus imperium mādabatur. 1.109.a
Magistratus prestando interdum repetitur 2.326.b
Magistratus qui Roma à primato in ius vocari possunt 2.306.c
Magistratum collegis auferentibus male cessit 1.70.b
Magistratus qui alterum submonet, non supermaxie 3.478.b
Magistratus moti à Censoribus interdum repetebant denud. ex Dione lib. xxxiix. 2.326.a.b
Magistratum cæcandorum priscus ordo 1.28.c
Magistratum auspicia 1.109.b
Magistratibus semper erat potestas ibid.a
 Imperium non item ibid.
Magistratum Curulium soliendo 1.233.a
Magistratum aelia multa latent 2.551.c
Magni anni conuersio 3.188.c
Magni cognomen tum tulere Fonteij, Pauleij, Pompeij, & Postumij.
Mago frater Annibalis redit in Italiam 2.212.c
 casus atque Italia pulsus 214.b
Malleolorum (quod erat Publiciorum cognomen) Nummi argentei 2.73.a
MALLIA gens Consularis Maximi cognomento.
Cn. Mallius Maximus, Cos. an. DCXliix. 3.145.b
C. Mallius Maximus, Qu. pron. 3.157.a
Maluginiensis cognomen una Cornelii gentis fuit.
Mamerci cognomen est in Emilia gentis & Cornelia, ut
Mammæa in Iulij,
Mammula in Cornelij,
Mamurius autem in Veturijs,
Mamurea in Cornelij.
Manduria ut capta 2.192.b
MAMILIA gens Consularis prima origo 2.499.b
 cognomēta illi Limetanus, Tutinus, & Vitulus.
Mamilij, Tusculanorum principes 1.431.b
Mamilia lex de limitibus agrorum 2.392.c
M. Mamilius, Tr. pl. 2.410.c
 Præf. 425.c
C. Mamilius Limetanus, Qu. pron. 2.450.b
C. Mamilius Limetanus, Tr. pl. 2.508.b
 Ed. pl. 3.15.a Præf. 27.b
 Propr. 37.b
C. Mamilius Limetanus, Qu. pron. 3.102.c
 Tr. pl.

Tr. pl.	3.122.c	Ed. pl.	135.b	citer.	2.301.b 305.b	Prator	294.c	
Prat.	151.c	Propr.	165.a	Propr.	309.a	onansex Hiss. citer.	ibid.	
C. Mamilius Turrinus (alibi Turrinus) Qu. prom.				L. Manlius Acidinus, Qu. urb.			2.381.c	
2.48.b	Tr. pl.	39.b	Ed. pl.	62.c	Ed. cur.	407.b	Prat.	416.a
Prat. peregr.	67.b	Cos. an. DXIV.	82.a	L. Manlius Acidinus, Fulvianus, Cos. an. DLXXIV.				
C. Mamilius Turrinus, qui postea Lametanus,				cum fratre Q. Fulvio Flacco			2.337.a	
Qu. prom.	2.371.b	Tr. pl.	392.c	M. Manlius Acidinus, Qu. prom.			2.394.b	
Ed. pl.	407.b	Prat.	416.a	A. Manlius A. f. Capitolinus, Qu. mil.			1.221.c	
Q. Mamilius Turrinus, Qu. prom.			2.172.b	Tr. mil.	228.b	II. Tr. mil.	233.b	
Ed. pl.	203.c	Prat. Gallie	207.b	III. Tr. mil.	235.c	IV. Tr. mil.	255.a	
C. Mamilius Vultius, Tr. pl.			2.175.b	C. Manlius A. f. Capitolinus, Tr. mil.			1.240.c	
Ed. pl.	181.b	Prat.	203.a	Cn. Manlius L. f. Capitolinus Imperiosus, Ed. cur.				
L. Mamilius Q. f. Vultius, Cos. an. CDXXIII. 1.			461.b	1.276.a	Cos. an. CCCXCIV.		281.a	
Q. Mamilius Vultius, Qu. mil.			1.331.c	II. Cos. an. CCCXCVI.			283.c	
Q. Mamilius Q. f. Vultius, Qu. mil.			1.443.b	lex eius de vigesima manuum missorum			ibid.	
Prat.	2.14.a	Cos. an. CDXCI.	19.a	Censor	291.b	Mag. Eq.	300.b	
Q. Mamilius Vultius, Qu. prom.			2.162.b	L. Manlius A. f. Capitolinus Imperiosus, Qu. mil.				
Tr. pl.	190.b	Ed. pl.	198.c	1.258.a	Prat.	272.a	rens	276.b
Mancipes qui			1.165.c	Ditt.	274.a	abdicare coactus	ibid. b	
Mancini cognomen in Hostilijs reperias.				M. Manlius A. f. Capitolinus, Cos. an. CCCXXI.				
Mancini gloriosa statua			2.507.b	1.212.a	abdicans cum collega		ibid.	
de eius civitate plebiscitum Rom.			ibid. a	cur Capitolinus dictus			ibid.	
Prator denno factus			ibid.	Cos. triumphat de Aequis			213.a	
Manium decorum sacra			1.30.a	M. Manly Capitolini seditio			1.233.b	
de Manibus dis lex			1.147.b vide Lex.	Gallo è saxo Tarpeio deturbat			ibid.	
M. Manij, & M. Marci pronomina differetia			1.84.c	carcere liberatur	234.b	regnum affectat	233.b	
Sex. Manlius, Tr. pl.			1.132.c	234.c	dicta ei ad populum dicta		235.a	
M. Manlius, Tr. pl.			1.120.c	è saxo Tarpeio deicitur			ibid.	
M. Manlius, Ed. pl.			2.418.b	P. Manlius A. f. Capitolinus, Tr. mil.			1.240.c	
M. Manlius, Cos. an. DCIV.			2.445.c	Ditt.	258.b	II. Tr. mil.	260.a	
Procos.			452.b	T. Manly L. f. Capitolini in patrem pietas			1.276.b	
P. Manlius, Tr. pl.			2.368.b 464.b	T. Manlius L. f. Capitolinus Torquatus, Qu. mil.			1.280.b	
Prat.	492.b	Prat. pr.	496.a	Cn. Manlius P. f. Cincinnatus, Qu. mil.			1.97.c	
eius clades			ibid.	Cn. Manlius P. f. Cincinnatus, Cos. an. OCLXXI. 1.				
P. Manlius M. f. Qu. prom.			2.501.b	1.105.c	in pralio occisus		ibid.	
Prat.	3.40.a 45.a	Cos. an. DCXXIII.	74.a	T. Manlius L. f. Imperiosus Torquatus, Ditt. 1.			288.c	
Sex. Manlius, Tr. pl.			1.132.c	II. Ditt.	295.b	Cos. an. CDVI.	297.c	
T. Manlius, Qu. prom.			3.164.b	II. Cos. an. CDIX. 301.b		III. Cos. an. CDXIII.	308.c	
eius rara doctrina			ibid.	eius in filium animadversio & somnium			309.a	
T. Manlius, Qu. prom.			3.229.b	& 2.483.b	II. Prat.	1.323.b	III. Ditt.	350.a
Tr. pl.	190.c	Prat. urb.	206.a	Manlius Lentinus, Tr. pl.			3.324.c	
Prat. prom.	213.c	Propr.	225.b	Ventum obsedit			342.a	
L. Manlius, Tr. pl.			3.242.c	Cn. Manlius Maximus, Qu. mil.			3.28.c	
Prat.	254.a 270.a	Procos. vicinus	281.c	Proquast.	32.c	Tr. pl.	54.b	
282.a		Propr.	284.b	alms	289.b	Ed. pl.	75.c	
M. Manlius, Qu. prom.			2.390.b	denarius eius, Cerealis ludorum index			ibid.	
M. Manlius, Qu. mil.			3.291.a	Prat.	109.a	Prat. prom.	115.b	
Manlius Caninianus, Qu. mil.			3.378.a	A. Manlius Torquatus Atticus, Qu. prom.			2.27.c	
Tr. pl.			413.b	Ed. cur.	38.c	Prat.	46.a	
C. Manlius Crispus, Ed. pl.			3.330.c	Censor	54.a	Cos. an. DIX.	60.a	
Prator			353.c 366.c	II Cos. an. DXII.			65.c	
L. Manlius Mancinus, Qu. prom.			3.116.c	de Faliscis triumphat			70.a	
Tr. pl.	135.b	Ed. pl.	352.c	A. Manlius Torquatus, Qu. prom.			2.350.b	
Prat.	167.c	Prat. prom.	174.a	Prat.	383.c	Cos. an. DXXCIX.	395.a	
MANLIA gens Consularis.				A. Manlius Torquatus & vir ludorum			3.33.b	
Manliana seneca militum			2.391.b 483.b	Qu. pr.	87.c	Ed. cur.	110.b	
vnde Proverb. Manliana imperia.				Prat.	121.b	Prat. pr.	126.c	
A. Manlius ad leges describendas Athenas missus				A. Manlius Torquatus, Qu. mil.			3.296.c	
1.135.b				alms	343.b	Prat.	411.a	
C. Manlius, Tr. pl.			3.364.c	Cn. Manlius L. f. Capitolinus Torquatus, Qu. mil.				
P. Manlius, Qu. prom.			2.444.b	1.271.c				
T. Manlius, Qu. mil.			3.335.c	L. Manlius Torquatus, Qu. prom.			2.89.b	
L. Manlius Acidinus, Qu. prom.			2.162.b	L. Manlius Torquatus, Qu. prom.			3.241.a	
Prat.	189.a	Propr.	205.c	Ed. cur.	266.b	Qu. urb.	283.b	
L. Manlius Acidinus, Procos. Hiss. vltor.			2.209.c	L. Manlius Torquatus, Qu. mil.			3.301.b	
215.b 221.c 226.a 230.c 239.a 245.c				Cos. an. DCXXCIX.			316.c	
L. Manlius Acidinus, Qu. pr.			2.265.c	L. Manlius Torquatus, Ed. cur.			3.418.c	
Ed. cur.			285.c	Prator			435.a	
L. Manlius Acidinus Fulvianus, Proprat. Hiss.				T. Manlius Torquatus			1.93.a	
				M m m			T. Man-	

<i>T. Manlius Trib. mil. duello victor, Torquatus</i>		<i>confecto bello Siculo provinciam ordinat</i>	184.c
<i>dictus</i>	1.277.b	<i>triumphus ei negatur</i>	180.b
<i>Ed. cur.</i>	282.c	<i>onans ingreditur urbem</i>	ibid.
<i>Prat.</i>		<i>IV. Cos. an. DLIII. clementia</i>	187.c
<i>T. Manlius T. f. Torquatus, Qu. mil.</i>	1.373.b	<i>recondit calumniator em Tr. pl.</i>	2.194.c
<i>T. Manlius Torquatus, Qu. prom.</i>	2.61.b	<i>Marcellorum in Sicilia honores</i>	2.188.a
<i>Ad. cur.</i>	82.c	<i>N. Claudij Marcelli, Cos. an. DLVII. victoria de /n-</i>	
<i>de Sardis triumphat</i>		<i>subribus</i>	2.258.b
<i>Censor</i>	104.b	<i>Marcellus, Cos. an. DLXX. Galios Transalpinos ex</i>	
<i>II. Cos. an. DXXIX.</i>	121.a	<i>Italia pellit</i>	2.315.a
<i>T. Manlius Torquatus, Praetor bis vincit Sardos</i>		<i>M. Marcelli magni principis infelix exitus</i>	2.327.c
<i>& Tanos</i>	2.165.b	<i>M. Marcellus ex Hisp. Romam victor rediit</i>	2.382.c
<i>T. Manlius Torquatus, Qu. urb.</i>	2.194.b	<i>manibus in ararium refert</i>	ibid.
<i>Dict.</i>	197.c	<i>M. Marcellus, Cos. sextum an. DCI. de Celuberis vi-</i>	
<i>T. Manlius Torquatus, Qu. prom.</i>	2.344.a	<i>ctoria</i>	2.434.c
<i>T. Manlius Torquatus, Ad. cur.</i>	2.360.b	<i>M. Marcellus, Procos. provinciam successori Lu-</i>	
<i>Qu. mil.</i>	3.282.c	<i>cilio pacatam tradidit</i>	2.449.b
<i>Prat. prom.</i>	2.370.b	<i>Marcelli ibeatum dedicatum</i>	3.521.b 523.b
<i>Cos. an. DXXIX.</i>	391.a	<i>Marcellus Cerninus, Pont. Max.</i>	3.529.a 547.c
<i>I. Manlius Sosis, Qu. mil.</i>	3.335.c	<i>Matei & Manij praenominum differentia</i>	1.84.c
<i>Q. Manlius Tullius, Tr. pl.</i>	2.194.a	<i>Marci a gentis origo</i>	2.15.b
<i>A. Manlius Cn. f. Vulso, Qu. mil.</i>	1.103.c	<i>Partem patricia suis, in qua familiam Coriolanus</i>	
<i>Cos. an. CCIXIX.</i>	113.b	<i>duxit: partem plebeia suis, in qua familia, quas</i>	
<i>Lustrum iux fecit</i>	ibid.	<i>hic cernit: Centorini, Figuli, Philippi, Ralla,</i>	
<i>omni de /cientibus</i>	114.a	<i>Reges, Rutii, Therma & Tremulus.</i>	
<i>A. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.186.c	<i>Marcia lex de agris</i>	3.154.a
<i>Ad. cur.</i>	315.b	<i>Marcus vatis carmina reperta</i>	2.177.c
<i>eius temeritas</i>		<i>L. Marcus Eques Romanus, restituit Hispaniam</i>	
<i>absens a Tribunus accusatur</i>	343.a	<i>1.180.a</i>	
<i>Cn. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.230.b	<i>Q. Marcus Barea, Cos. DCCCLXXIX.</i>	3.555.b
<i>Ad. cur.</i>	254.c	<i>C. Marcus Censorinus, Qu. prom.</i>	2.15.b
<i>Prat. cum P. Manlio</i>	264.b	<i>Tr. pl.</i>	27.c
<i>Cos. an. DLXIV.</i>	288.b	<i>II. Tr. pl.</i>	38.c
<i>expeditio eius in Gallogracos</i>	289.b	<i>L. Marcus Censorinus, Qu. prom.</i>	2.382.b
<i>de Gallis Asiaticis triumphat</i>	302.b	<i>Tr. pl.</i>	475.b
<i>L. Manlius Vulso Longius, Cos. an. CDXCVII.</i>	2.34.a	<i>Prat.</i>	426.a
<i>de Panens naualem egit</i>	35.b	<i>Cos. an. DCIV.</i>	445.c
<i>II. Cos. an. DIII.</i>	47.b	<i>Censor</i>	453.c
<i>Procos.</i>	51.b	<i>C. Marcus Censorinus, Qu. prom.</i>	3.225.a
<i>L. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.105.b	<i>alms</i>	385.b
<i>Proquaest.</i>	110.b 113.a	<i>Trator Achaia obtinuit</i>	475.b 483.b
<i>Ad. cur.</i>	119.c	<i>Cos. an. DCCXIV.</i>	486.b
<i>Prator</i>	130.b	<i>ex Macedonia triumphat</i>	487.c
<i>victus a Gallis & obsessus liberatur</i>	ibid.	<i>C. Marcus Censorinus, Cos. an. DCCXIV.</i>	3.125.b
<i>L. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.221.b	<i>eius inscriptiones ibid. Asia Procos.</i>	530.b
<i>Progn.</i>	227.b	<i>Cn. Marcus Coriolanus civica donatus</i>	1.87.b
<i>Prat. Sicilia</i>	254.b	<i>Coriola eius virtute expugnata, unde cognomen</i>	
<i>T. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.167.b	<i>89.c 90.a mors eius & sepulchra</i>	ibid.
<i>Ed. cur.</i>	178.b	<i>perduellionis quando damnatus</i>	97.a
<i>Prat.</i>	189.b	<i>Q. Marcus Crispus, Prat.</i>	3.454.b
<i>T. Manlius Vulso, Qu. prom.</i>	2.238.c	<i>Procos.</i>	459.b
<i>Prat.</i>	326.a	<i>C. Marcus Figulus, Prat.</i>	2.324.b
<i>Propr. Hisp. citer.</i>	332.b	<i>Qu. prom.</i>	335.b
<i>Propr. Hisp. ult.</i>	336.a	<i>Ad. pl.</i>	364.b
<i>A. Manlius A. f. Vulso Capitolinus, Qu. mil.</i>	1.201.c	<i>Cos. an. DXXI.</i>	406.b
<i>Tr. mil.</i>	207.b	<i>II. Cos. an. DXXVII.</i>	422.b
<i>III. Tr. mil.</i>	216.b	<i>C. Marcus Figulus, Qu. prom.</i>	2.471.b
<i>I. Manlius Vulso Capitolinus, Qu. mil.</i>	1.184.a	<i>Tr. pl.</i>	494.a
<i>I. Manlius Vulso Capitolinus, Tr. mil.</i>	1.190.a	<i>Prat.</i>	514.c
<i>M. Manlius A. f. Vulso Capitolinus, Tr. mil.</i>	1.192.a	<i>C. Marcus Figulus, Qu. prom.</i>	3.107.c
<i>L. Manlius A. f. Vulso Longius, Qu. mil.</i>	1.459.c	<i>Tr. pl.</i>	127.b
<i>Ad. cur.</i>	2.21.a	<i>Prat. prom.</i>	168.b
<i>Prat.</i>	29.a	<i>Cos. an. DCCXIX.</i>	318.a
<i>Manubius lulix cognomen gentis, ut</i>		<i>Qu. urb.</i>	407.a
<i>Mania, Aliorum, Curciorum & Heluiorum.</i>		<i>Acid.</i>	445.c
<i>Manubialis pecunia</i>	2.292.c	<i>L. Marcus Philippus, Qu. prom.</i>	1.158.b
<i>Manubia</i>	2.186.a 284.c 293.a 344.c	<i>Tr. pl.</i>	120.a
<i>Manubia in ararium lata</i>	2.254.c 387.c	<i>I. Marcus Philippus, Qu. prom.</i>	3.127.c
<i>Marcellus cognomen est Alniorum, Claudiorum,</i>		<i>Tr. pl.</i>	154.a
<i>Eptiorum, Graniorum, Mandiorum, Nonio-</i>		<i>eiusdem lex, & dictum</i>	ibid.
<i>rum, Pompeiorum, Quintiliorum, Va-</i>		<i>Acid. pl.</i>	168.c
<i>riorum, Veturum, & Vlpiorum.</i>		<i>Prat.</i>	185.a
<i>Marcellinus vero in Ammianus, Barbis, Lentulis</i>		<i>Prat.</i>	
<i>& Tullis reperias.</i>			
<i>M. Claudius Marcellus Edilis collegam Scanti-</i>			
<i>nium damnat</i>	2.116.b		
<i>caso Urdumaro spolia optima refert</i>	116.b		
<i>victoria eius de Annibale</i>	168.a		
<i>decreta illa dicta</i>	170.a		

Prat. pron. 3.190.a	Cos. an. DCLXVI. 216.b	ruius C. f. sine cognomine VII. Consularibus clarus.	
Censor 238.a	Procos. 267.b	Cognomentum hic Gratidiani. Reperto & Celsi	
Prat. 347.c	Prat. pr. 356.c	sub Nerone hu Cos.	
L. Marcins Philippus, Cos. an. DCXCVII. 3.178.b		Mariani autem cognomentum habuere Valerij quidam,	
L. Marcins Philippus, Quast. 3.401.b		Maronis vero Virgilij est.	
Tr. pl. 437.a	Prat. 465.a	C. Marins, Quast. 3.46.c	
Q. Marcins Q. f. Philippus, Qu. mil. 1.396.a		abiecta eius humilitas ibid. superbia 83.a	
Cos. an. CDLXXII. 429.c		inscitia pronellus 139.a	
de Etruscis triumphas 430.c		mercenarius arator 47.a	
Q. Marcins Philippus, Qu. pron. 2.256.c		Quastor Siciliensis ibid. b	
Tr. pl. 277.c	Aed. pl. 286.a	denarij eius Neptuni effigie ibid.	
Prat. 294.c	Cos. an. DLXVII. 303.a	in mari saluum ibid.	
eius clades ibid. II. Cos. an. DXXIV. 372.b		eius anchora sacra & delphicus ibid. e	
Qu. pron. 390.a	Censor 395.a	scorpj pugnantes ei periculum indicant 48.a	
Q. Marcins Q. f. Philippus, Quast. 3.71.b		C. Marins, Tr. pl. 3.83.a	
Tr. pl. 95.c	alins 2.411.a	Prat. 99.c	Prat. pr. 105.a
Aed. pl. 3.110.c	Prat. urb. 121.a	Cos. an. DCLXVI. 133.c	
Prat. pron. 126.c	Propr. 132.b	quos pralio viceris 134.c	
M. Marcins Ralla, Qu. pron. 2.184.b		Procos. 144.b II. Cos. creatur absens 149.b	
Tr. pl. 208.a 335.a	Prat. urb. 217.c	de rege Jugurtha triumphas 150.b	
Propr. Ital. 227.a 231.b		II Cos. an. DCLIX. 151.a	
Q. Marcins Ralla, Qu. pron. 2.347.a		legibus solutus ibid.	
Tr. pl. 364.b		III. Cos. an. DCL. 155.c	
Q. Marcins Rex, Qu. pron. 2.238.b		IV. Cos. an. DCLII. 160.a	
Tr. pl. 260.b		hu pralio victor ibid. b	
Q. Marcins Rex, Qu. pron. 2.382.b		V. Cos. an. DCLII. 166.a	
Aed. pl. 416.a	Prat. 423.a	de Tentonis triumphas 170.c	
Tr. pl. 405.b		tertius urbis conditor appellatus 171.a	
Q. Marcins Rex, Qu. pron. 2.509.a		honores ei ob victoriam delati ibid.	
Tr. pl. 3.24.c	Aed. pl. 34.c	eius veru bene gestarum elogium antiquum 172.b	
Prator 50.b 58.c		seximum Consulatum emitt 173.a	
aqueductum restauat ibid.		VI. Cos. an. DCLIII. 173.a	
Propr. 72.b	Cos. an. DCXXXV. 85.b	in suos armatur 176.b	
de Stani ceterisque triumphas 92.c		VII. Cos. an. DCLXVII. 237.c	
Q. Marcins Rex, Cos. an. DCXXCIII. 3.313.a		in Mag. moritur ibid.	
Procos. 325.c		C. Marins C. f. Cos. an. DCLXXI. 3.252.b	
Quast. 368.c		in Mag. occisus ibid.	
Qu. urb. 277.c		L. Marins, Quast. 3.327.b	
Marcins Rufus, Quast. 3.443.c		alins 430.a	Tr. pl. 389.c
C. Marcins C. f. Rutilus, Tr. pl. 1.227.c		T. Marins, Quast. 3.408.c	
C. Marcins L. f. Rutilus, Cos. an. CCCXCVI. 1.283.c		Proquast. 416.a	
de Primernatibus triumphas 284.c		Sex. Marins, Hispanorum ditissimus 3.361.c	
primus e plebe Ditt. 285.a		dimitia illi noxia ibid.	
de Tuscu sine Patrum auctoritate triumphas ibid. b		T. Marins Celsus, Cos. an. DCCXIV. 3.595.c	
II. Cos. an. CDI. 289.c	Cens. primus e pl. 291.b	II Cos. 607.c	
III. Cos. an. CDIX. 301.b		C. Marins Gratidianus, Qu. pron. 3.191.a	
IV Cos. an. CDXI. 305.b		Tr. pl. 214.b	Aed. pl. 217.c
C. Marcins C. f. Rutilus, Quast. mil. 1.346.b		Prator 238.c	
Prat. 360.c	Tr. pl. 366.c	eius lex Nummaria ibid.	
lex eius de Tribunis mil. comitiatus ibid.		Prat. pron. 242.b	Qu. pron. 244.a
Cos. an. CDLIII. 367.c		II. Prator 253.b	
eius pralium cum Samnitibus 369.a		Marissima L. Regilli victoria insignis 2.285.c	
Mag. Eq. 402.a	Censor 461.c	Mari dominium conatur recuperare Romani 2.61.b	
unde Censorinus dictus, & de eius modestia ibid.		Mars 1.21.b	
lex ipsius de Censura non repetenda 462.a		Mars Salisubtilis 2.2.a	
L. Marcins Rutilus, Qu. mil. 1.219.b		unde sic dictus ibid.	
M. Marcins Rutilus, Aed. 1.133.a		Mars cur Marspiter Romanis dictus 2.2.a	
Tr. pl. 135.c	II. Tr. pl. 158.a	Orchestrae cur ibid.	
III. Tr. pl. 159.c		Mars cultus apud Romanos 2.2.a	
M. Marcins Sermo, Qu. pron. 2.112.a		Mars Oubequidu & Oubequidu 2.2.a	
Tr. pl. 124.b	II. Tr. pl. 137.c	Oue & Aene, ab impetu vocatus ibid.	
M. Marcins Sermo, Qu. pron. 2.340.b		in Pegaso pugnans quid denotet 2.3.a	
Tr. pl. 364.b		Mars Hippinus ibid.	
Q. Marcins Q. f. Tremulus, Quast. mil. 1.353.b		Mars cognomen reperias in Domitijs, Octavijs & Vibijs.	
Cos. an. CDXLVII. 373.c		Martialis vero in Valetijs & Gargilijs.	
de Anagninis Hernicisque 375.a		Martiani autem in Emilijs, Flauijs, Granijs.	
statua ei in foro Rom. posita ibid.		Martius ades 1.221.c	
II Cos. an. CDLXV. 407.b			Mars
Mari agens plebeia, at Consularis, nam & C. Ma-			

- Martia imago in Nummis Thuriorum expressa* 1.2.c
Martis auxilio castra hostium expugnata 1.417.c
in prae. 10. vijs 418.a
Martin signum ardens atque ignitum 2.308.a
Martialis Flamen 1.30.b
Marsi & Peligni Samnitibus iunguntur 1.371.a
Marsicum bellum 3.221.b
eius duces 222.b
Martius Kal. Cos. Magistratum inuenit 1.294.a
Marullus cognomen in Epidijs, Iunijs, Metijs.
Massa vero in Babijs, & in Terentijs Malliaca.
Masones cognomen in Papiria gente.
Mathones vero in Nzulia & Pomponia.
Masonum Papiriorum primus Magistratus civilis 1.363.c
Massinissa, Numidarum Rex, transit ad Romanos 2.209.b
legatus eius data munera 224.a
velor laudatus pro concione 226.c
regnum eius ampliatum 239.b
auxilia eidem oblata ad bellum Macedonic. 369.b
senex decessit 450.a
senis Regis mira secunditas 452.b
Massiliensium pietas erga conditores 3.29.c
Massiliensibus socys auxilio suis Optimus Cos.
an. DCCIX. 2.429.a
Mauris, telum Gallicum 1.294.a
Mater deum Magna Romam aduella 2.216.b
Mathematici urbe pulsati sub Tiberio 3.544.b
denno Italia pulsati 586.a
rursum sub Vitellio 608.a
ad Matrimonium Romani coacti 1.209.c
Matronarum Rqm. probitas 1.19.b
impotens carni. idem impudentia 2.265.a
C. Matienius, Qu. pron. 2.316.b
M. Matienius, Proquaest. 2.317.a
Prat. Hisp. vltior. 360.b
C. & P. iit C. & M. Matienius, Tr. pl. 2.339.c 343.c
Matuta mater 1.300.a
ades eius sacra 2.177.b
Mauricius cognomē & Mauricius in Iunijs reperias.
Mauritania Bochi, Iuba regi Numidia dono data 2.321.a
Mau, solenn Plantiorum 1.74.c
Mausoleum Augusti 2.319.b
Maxentius in Aurelijs cognomen.
Maximi cognomen unde primum Valerij 1.88.c
Item varijs in gentibus reperiri ostendere minime
pigebit: nimirum in Andronijs, Appijs, Arce-
zys, Czfonijs, Caruilijs, Claudijs, Fabijs, Ga-
lerijs, Iunijs, Laberijs, Manlijs, Pupienis, Tre-
bellijs, & denique, ut dixi, in Valerijs.
Maximiani quoque in Galerijs &
Maximilla in Egnatys.
Q. Maximus, Prat. 3.449.b
Mecennius cognomen rursum in Egnatys, ut de
Maximilla diximus.
Medea magicum carmen 2.233.c
Medicus vulnerarius quando primus Roma 2.139.b
Mediolanum à quibus conditum 1.226.a
Medullia urbs 1.36.a
Mediterranea loca deduntur Rom. Cos. 2.20.c
Medullini, Furiorum cognomen fuit.
Mega in Demetrijs, & Megelli in Postumijs.
Megalenses ludi quando instituti 2.216.b
Megalefia scenica prima, ut Val. Antias tradit
quando cepta 2.281.b
Mela cognomen in Annais fuit & in Pomponijs.
Hinc Pomponius Mela, scriptor Geographus,
& ex illa familia L. Annæus Mela.
Melior vero in Attidijs & Vinbriijs reperias.
Mellus autem in Alijs.
Melliculus, vel ut Fighius nosse edit, Molliculus
cognomen gentis Minuciae, quam adito.
Melita & Lipara insula capta 2.335.c
Melita recepta de Panis 2.150.b
MEMMIA gens plebeia cognomento Gallus. Item
Gemellus, Pollio & Regulus.
Memmia lex de reis postulandis 2.484.b
C. Memmius, Quaest. 3.25.b *Prat. pr.* 90.c
C. Memmius, Quaest. 3.358.b *Tr. pl.* 397.a
C. Memmius, Cos. an. DCCIX. 3.493.c
T. Memmius, Tr. pl. 2.353.b
C. Memmius Gallus, Qu. pron. 2.308.b
Tr. pl. 335.a *Ed. pl.* 346.a
Prat. 353.a *Prat. Sicilia* 363.c
C. Memmius Gallus, Qu. pron. 2.465.b
Tr. pl. 484.b *Prat.* 507.b
C. Memmius Gallus, Qu. pron. 3.96.a
Tr. pl. 118.b *Prat.* 146.c
Prat. pron. 152.a
C. Memmius Gallus, Quaest. 3.295.c
L. Memmius Gallus, Qu. pron. 2.473.b
Tr. pl. 494.a *Prat.* 3.10.a
L. Memmius Gallus, Qu. pron. 3.116.b
Tr. pl. 138.b *Prat.* 162.b
Prat. pron. 168.b
C. Memmius Gemellus, Ed. pl. 3.323.c
Prator 376.b
C. Memmius Gemellus, Prat. 3.360.a
L. Memmius Pollio, Cos. an. DCCCL. 3.580.c
C. Memmius Regulus, Cos. an. DCCXCIII. 3.558.c
L. Memmius Regulus, Cos. an. DCCXCV. 3.596.a
Memmius Vitrasius Praefectus urbis quando 2.338.b
Menander cognomen fuit in Arrijs & Publicijs,
Menas in Pompeijs, Ticianijs & Vulteijs.
Menecrates autem reperitur in Iulijs.
Mendicus Ulysses 2.490.b
MENENIA gens.
L. Menenius T. f. Lanatus, Cos. an. CCCXIII. 1.171.c
Agrip. Menenius T. f. Lanatus Cos. an. CCCXIV.
1.172.b
Tr. pl. 193.c *ii. Tr. mil.* 195.c
L. Menenius L. f. Lanatus, Qu. mil. 1.215.c
Tr. mil. 231.b *ii. Tr. mil.* 238.c
T. Menenius Agrippa f. Lanatus, Quaest. 1.99.c
Cos. an. CCCLXXVI. 110.c
capitis anquisitus 112.a
multa, & mors eius *ibid.*
T. Menenius T. f. Lanatus, Quaest. 1.122.b
Cos. an. CCCI. 137.b
Meninx insula 2.41.b
Mensa dea inter fasces & secures 2.392.c
Mensarius foro cedens ex fuga retractus dumna-
tor 2.381.a
Mensis intercalaris 1.30.a
Mentis virtus 2.39.c
Menti dea sacra ades 2.156.a
Mentis ades cur in Capitolio apud Ionem 2.396.b
Mentis dea imago, diademate & manibus decora
2.396.a
Mento cognomen reperias in Tullia gente, quam
vise.
Mercuriadas 1.88.a
Mercurius Nominus 2.401.c
Mercenarius miles apud Romanos primum
2.176.b
Merenda cognomen sortiti partim Antonij, partim
Cornelij.
Mergus

Mergus Caulij & Latorij.			
Merula cognomen in Cornelijis reperiatur.			
Messallæ autem in Iunijis, Valerijs, & Vipsianijis.			
Messallina deniq; in Aurelijis, Statijs, & Valerijs.			
M. Messalla Orator, de familijs Rom.	1.13.a		
Messalla Orator, cuiusq; f. a Tibullo celebrati	3.535.c		
M. Messalla Prætor ex antiquo denario repositus	2.395.a		
M. Messalla à Censoribus antè notatus, Censor ipse nihilominus factus	2.429.b		
Messallina amasijs C. Silijs Nerva	3.578.c		
uxor Claudij Casaris 579.a eius mors ibid.			
Messanisa Rex nonagenarius moriens quadriennem filium reliquit	2.452.b		
Messapius Bæotius	1.461.a		
Messapius Sapyges	1.461.a		
MESSANIA gens plebeia, Rufi cognomento.			
P. Messinius, Quæst.	3.470.a		
L. Messinius Rufus, Quæst.	3.421.a		
Proquæst.	431.a		
C. Messius, Ed. pl.	3.388.c		
Mellius in Arulianis cognomentum fuisse, apparet à Grammaticis nomine.			
Metapontini deficiunt ad Annibalem	2.177.b		
Metelli cognomen, ne erres, reperiatur in Carilijs & Scipionibus, quas adito gēis. vide Cæciliæ genit.			
L. Metelli Cos. an. DII. fuga	2.46.b		
Procos. ad Panormum compulsi à Pænis ad prælium, insequens de Asdrubale victoriam detulit	2.48.c		
honores eius	50.c		
Pont. Max.	62.b		
elogium ipsius	66.a		
pietas eius	ibid.		
senex & cæcis Dictator creatur	121.b		
Metellorum funebre epulum fratrum Q. & L. Macedonici & Calpi, cum ludis scenicis	2.579.c		
à Q. Metello pacis conditiones Achaia præscripta	2.456.a		
Q. Metellus Corinthum & Achaia debellatam.			
L. Mummius triumphandam reliquit	2.460.b		
Q. Metellus Macedonicus bis repulsus post triumphum, tercio petens Cos. factus. an. DCX.	2.470.b		
rei eius præclarè gestam Hist.	478.c		
Metelli fratres, Macedonicus & Calpi Consulari quidem, sed nondum Censorij	2.491.c		
Q. Metelli Macedonici casus indignissimus	3.20.a		
bona eius Cereri consecrata	ibid.b		
L. Metellus Delmaticus Cos. an. DCXXXIV. à Mario in carcerem ductus	3.83.b		
Q. Metellus proscriptus	3.175.c		
L. Metellus Q. Metelli Cretici frater, Prætor.	3.311.b		
Q. Metellus Celer, Prætor.	3.321.c		
Quæst.	416.a		
Metianus cognomen in Volusijis fuisse observatum, ut illius Intrifconsules, qui de Ponderibus & Mensuris scripsit olim accuratè.			
M. Metilius, Tr. pl.	1.121.b	alius	2.156.c
Ed. pl.	1.123.b	alius	2.71.b
M. Metilius Vibius, Qu. prom.	2.127.c		
T. Metilius Crato, Qu. prom.	2.120.b		
Tr. pl.	137.c	Ed. pl.	150.c
Metius Fufficius Albanis Dictator	1.82.b		
Metij Fufficij frans irrita	1.137.c		
eius supplicium	ibid.		
Metrodorus Scepius	1.401.a		
Micipsa Numidarum Regis f. moritur	3.80.b		
Milejorum tabella ex Aristot.	2.496.c		
Miliarium Roma quid	3.517.b		
Militi stipendium abnuntio	2.170.d		
Militum sortium premia	2.284.a	302.b	
de Militum commodis C. Gracchi lex	3.52.b		
Militum ignavorum poena	2.182.c		
Militaris ætas	1.48.b		
Militaris disciplina instaurata	2.506.b		
Militare Imperium. vide Imperium.			
Militaris iurifurandi formula apud T. Linium	2.373.a		
Militares leges due	1.306.a	vide Leges.	
Militaris lex altera	1.310.b		
Militaris seditio	2.31.a		
Militaris virtus egregia M. Calpurnij Flamini	2.32.c		
Milo cognomen Roma gentis Anniz, quam consule.			
Inde T. Annius Milo à M. Tullio defensus bene longa, quæ exstat, oratione.			
Milo Laurentinorum artem prodit	1.447.a		
C. Milonius, Qu. prom.	3.159.b		
Tr. pl.	186.c	Prætor.	193.a
Prætor. prom.			198.a
MINACIA gens plebeia, diversa à Minucia: Magij cognomento, & Sabini.			
C. Minacius Magius, Prætor.	3.265.c	271.c	
Prætor. prom.	276.c	Tr. pl.	255.c
M. Minacius Magius, Tr. pl.			3.255.c
Prætor.			265.c 271.c
Prætor. pr.			276.c
M. Minacius Sabinus, Tr. pl.			3.349.a
Minerva triplex facultas			2.147.a
in Minerva semio Enceladi caput			2.401.c
C. Minicius Fundanus, Cos. an. DCCCIII.			3.584.b
M. Minidius, Propr.			3.408.a
Quæst.			415.c
Minio, Ioni familiaris			1.7.c
Minurna colonia	1.391.a	392.b	
MINVIA gens primùm patricia, in qua Augurini post plebeia, in qua Thermorum familia. Accedunt Rufi, Picæ, Malliculi cognomina, & Bacili.			
Minucia Vestalis vna desossa			1.313.b
Minucius, Prætor, in Magistr. occisus			3.475.c
L. Minucius Thermus, avus Q. Thermi Consulæ			2.21.a
Q. Minucij victoria, & triumphus			2.266.c
Q. Minucij Cos. an. DLX. rei gesta			2.272.b
C. Minucius Augurinus, Quæst.			1.89.a
C. Minucius Augurinus, Tr. pl.			2.299.b
L. Minucius Augurinus, Quæst.			1.118.b
Cos. an. CCXCV.			128.b
eum exercitus ab hostibus obsessus			ibid.c
abdicare coactus			129.b
L. Minucius Augurinus x. vir			1.154.a.c
L. Minucius Augurinus, Tr. pl.			1.173.b
M. Minucius Augurinus, Cos. an. CCLVI.			1.86.a
M. Minucius Augurinus, II. Cos. an. CCLXII.			1.97.a
M. Minucius M. f. Augurinus, Quæst.			1.105.a
P. Minucius Augurinus, Quæst.			1.84.b
Cos. an. CCLXI.			96.b
P. Minucius P. f. Augurinus, Quæst.			1.106.c
Q. Minucius P. f. Augurinus, Quæst.			1.118.e
Cos. an. CCLXVI.			130.b
Ti. Minucius Augurinus, Qu. mil.			1.355.a
Cos. an. CDXLIX. in prælio occisus est			375.b
Ti. Minucius Augurinus, Qu. prom.			2.134.b
Tr. pl.			161.a
Ti. Minucius Augurinus Molliculus, alijs Molliculus, Qu. prom.	2.286.b	Tr. pl.	307.c
Ed. pl.	326.c	Prætor. peregr.	333.e
L. Minucius Bacilus, Quæst.			3.392.b
Prætor.			459.a

<i>M. Minucius Fessius, Quast. mil.</i>	1.368.c	<i>Moderatio P. Scipionis in victoria</i>	2.191.c
<i>Cn. Minucius Fessius, Aed. pl.</i>	2.14.b	<i>Modestinus Herenniorum cognomen fuit.</i>	
<i>Trator urb.</i>	20.c	<i>Modestus vero Anniorum, Aufidiorū & Iuliorū.</i>	
<i>C. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.65.c	<i>Momyllus cognomen in Romulus.</i>	
<i>Proquast. 68.c Tr. pl.</i>	88.b	<i>Mona, Britannia insula</i>	3.594.c
<i>C. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	3.86.c	<i>Moharchia miscenda Aristocratia & Demo-</i>	
<i>M. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.94.b	<i>cratia</i>	1.9.a
<i>Proquast.</i>	97.b	<i>Moneta sacra ados, ex multitudine pecunia restan-</i>	
<i>M. Minucius Rufus, Tr. pl.</i>	2.107.c	<i>moneta</i>	2.127.b
<i>ii. Tr. pl. 111.a Aed. pl.</i>	116.b	<i>Moneta eudenda modus</i>	1.451.a
<i>Trator</i>	124.a	<i>Monetarij v. viri, iv. viri, & iii. viri</i>	ibid.b
<i>M. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.125.a	<i>Mons Caelius</i>	3.136.b
<i>Cos. an. DXXXII. 131.a Mag. Eq.</i>	154.a	<i>Mons sacer</i>	1.65.b
<i>à Fabio crepms periculo</i>	ibid.	<i>Montes excelsi</i>	1.3.b
<i>M. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.114.c	<i>Montani dicti cognomento Curtij, Iulij & Vatiensij.</i>	
<i>Proquast. 122.c Tr. pl.</i>	238.c	<i>Moumentum victoria T. Quinctij, Dict.</i>	1.240.b
<i>Prat. 144.b Prat. pareg.</i>	254.a	<i>Monumentum victoria atque Sardinia subacta à</i>	
<i>M. Minucius Rufus, Tr. pl.</i>	3.70.a	<i>Ti. Graccho publicatum Roma</i>	2.354.c
<i>lex eius de non restanranda colonia, & abrogandis</i>		<i>Morum correctio</i>	2.356.a
<i>Gracchi legibus</i>	ibid.	<i>Molchi cognomen in Volcatij's inuenias.</i>	
<i>Prat. 99.c. Prat. pr. 105.c Proprat.</i>	112.b	<i>Motacilla vero in Iulij.</i>	
<i>Cos. an. DCLXIII. 120.c Procos.</i>	128.b	<i>Mucia gens Consularis, cognomento Augur, Cor-</i>	
<i>Procos. de Scordisceis & Triballeis triumphas</i>	133.b	<i>duus, Sczuula.</i>	
<i>P. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.15.c	<i>Mucia sacra</i>	3.179.b
<i>Tr. pl.</i>	27.c	<i>Mucia rogatio de L. Tubulo</i>	2.480.b
<i>Q. Minucius Rufus, Tr. pl.</i>	2.151.a	<i>C. Mucius C. f. Cordus Scaunula & Q. Minu-</i>	
<i>Q. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	1.100.a	<i>cus C. f. Cordus Scaunula, Aed. pl.</i>	1.94.c
<i>Tr. pl. 225.a Prat.</i>	243.b		2.330.b
<i>Propr. 249.a Cos. an. DLVI.</i>	253.a	<i>C. Mucij Scaunula facinus bello Etrusco</i>	1.73.b
<i>triumphas de Liguribus, Gallis, & Boijs</i>	258.a	<i>P. Mucius Scaunula, Tr. pl.</i>	2.102.a
<i>Q. Minucius Rufus, Quast.</i>	3.21.a	<i>collegas suos viuos cremari iussit</i>	ibid.
<i>alter 36.b de eo ex antiqua tabula</i>	ibid.	<i>ii. Tr. pl. 218.a Aed.</i>	112.a
<i>Tr. pl. 41.c Aed. pl.</i>	58.c	<i>ii. Aed.</i>	116.a
<i>Prator</i>	82.a	<i>P. Mucius P. f. Scaunula, Tr. pl.</i>	1.172.a
<i>Q. Minucius Rufus, Tr. pl.</i>	3.209.a	<i>P. Mucius Scaunula, Qu. prom.</i>	2.295.c
<i>Propr. bello Mithridatico ibid. alius Tr. pl.</i>	349.b	<i>Tr. pl. 316.a Aed. pl. cum Q. Mucio</i>	330.b
<i>T. Minucius Rufus, Qu. prom.</i>	2.376.b	<i>Prator urb.</i>	339.a
<i>Tr. pl. 397.a Prat.</i>	413.b	<i>Cos. an. DLXXIII. de Liguribus & Gallis trium-</i>	
<i>A. Minucius Thermus Prat.</i>	3.354.a	<i>phas</i>	352.a. 355.a
<i>bis à Cicerone deseyditur</i>	ibid.	<i>P. Mucius Scaunula, Qu. prom.</i>	2.458.a
<i>L. Minucius Thermus, Qu. prom.</i>	2.21.b	<i>Tr. pl. 480.c Aed. pl.</i>	493.b
<i>Tr. pl. 34.c Aed. pl.</i>	42.c	<i>Prat. 499.c Prat. pr.</i>	503.c
<i>L. Minucius Thermus, Q. f. Tr. pl.</i>	2.313.a	<i>Cos.</i>	3.3.a
<i>Tr. pl.</i>	339.c	<i>Q. Mucius Scaunula, Aed.</i>	1.112.c
<i>M. Minucius Thermus, Tr. pl.</i>	3.240.c	<i>Tr. pl.</i>	113.c
<i>Prat. 267.c alius 270.a Prat. pr.</i>	271.c	<i>Q. Mucius Scaunula, Qu. prom.</i>	2.117.c
<i>Q. Minucius Thermus, Tr. pl.</i>	2.96.c	<i>Tr. pl. 133.c Aed. pl. 150.c Prat.</i>	165.b
<i>Q. Minucius Thermus, Qu. prom.</i>	2.208.b	<i>Propr. Sard.</i>	173.a. 176.b. 180.a
<i>Tr. pl. 237.a Aed. cur.</i>	251.a	<i>Q. Mucius Scaunula, Qu. prom.</i>	2.291.c
<i>Prat. 258.c Propr. ex Hiss. ciuer.</i>	266.c	<i>Tr. pl. 313.a alius 172.a Aed. pl.</i>	330.b
<i>Cos. an. DLX.</i>	272.a	<i>Prat. Sicilia 339.b Cos. an. DLXXII.</i>	355.b
<i>Procos. Sicilia</i>	283.b	<i>Q. Mucius Scaunula Augur, Quast.</i>	3.7.a
<i>Procos. Liguria</i>	279.a. 287.a	<i>Q. Mucij Scaunula duo</i>	ibid.
<i>Q. Minucius Thermus, Qu. prom.</i>	3.237.a	<i>Q. Mucius Scaunula Augur, Tr. pl.</i>	3.28.a
<i>Quast. 327.a Tr. pl.</i>	332.a	<i>Aed. pl. 41.c Prat.</i>	58.b. 69.a
<i>Q. Minucius Thermus, Tr. pl.</i>	3.389.c	<i>cum T. Albutius Gracis saluas</i>	69.b
<i>Q. Minucius Thermus, Aed. pl.</i>	3.354.a	<i>Asiam pacatè & iustè rexit</i>	ibid.c
<i>Q. Minucius Q. f. Thermus, Prat.</i>	3.404.c. 414.b	<i>Mucia, festum Asianorum</i>	ibid.
<i>Q. Minucius Thermus, Propr.</i>	3.419.c. 429.a	<i>Cos. an. DCXXXVI.</i>	89.b
<i>ii. Propr.</i>	441.c	<i>Q. Mucius Scaunula, Qu. prom.</i>	3.119.c
<i>Mithres cognomentum Curtiz gentis exstis.</i>		<i>Tr. pl.</i>	144.a
<i>Mnester vero Iuliz.</i>		<i>Prator</i>	173.c
<i>Mithradates (ut in Nummis emittur, vulgò Mithri-</i>		<i>Prat. prom.</i>	179.b
<i>dates) & Nicomedes competitors</i>	3.53.c	<i>eius laudatissima gubernatio</i>	ibid.
<i>paricida</i>	ibid.	<i>Cos. an. DCLIX.</i>	196.a
<i>hostis populi Rom.</i>	298.a	<i>Q. Mucius Scaunula, Quast.</i>	3.358.b
<i>victus quando</i>	243.c	<i>Tr. pl.</i>	397.b
<i>Mithradaticis belli exordia</i>	3.213.b	<i>eius de Multarum assimatione lex.</i>	1.182.a
		<i>Mugillani cognomen in Papirij's inuenias.</i>	

MUMMIA gens Consularis, Achaicus cognomento.
Adde Quadratus & Silanus.
L. & Q. Mummius (lege Mummi) Trib. pl. Petil-
lia rogationi intercedunt. 2.299.b
L. Mummius Aedil. pleb. 2.312.c
Prator 346.a
L. Mummius, Qu. Prom. 2.397.b
Tr. pl. 416.b *Aed. pl.* 423.b
Prat. 432.c
Cos. an. DCVII. 456.b
ex Achaia triumphat. 460.b
eius abstinentia *ibid.*
Censor 475.a
L. Mummius x. vir l. ind. Sacularium. 3.33.b
M. Mummius, Qu. 3.278.c *Tr. pl.* 300.b
Q. Mummius, Q. prom. 2.283.a *Alim* 494.c
Q. Mummius, Q. f. Aed. pl. 3.24.c
Prat. 34.a 41.b
Sp. Mummius, Qu. prom. 2.417.a
dellus fuit *ibid.*
Tr. pl. 430.b *Aed. pl.* 454.b
Prat. 463.a
L. Mummius Achaicus, Quast. 3.25.b
L. Mummius Achaicus, Proquest. 3.29.b 32.c
Tr. pl. 46.b *Aed. pl. 70.a* *Prator* 86.b
Prat. pr. 90.c
L. Mummius Quadratus, Quast. 3.327.b
Tr. pl. 363.c
M. Mummius Silanus, Prat. 3.86.b
MUNATIA gens Consularis, Planci cognomento.
C. Munatius Plancus, Trib. pl. 2.350.a
C. Munatius, Quast. 3.343.b
Cn. Munatius Plancus, Prat. Lucij frater 3.475.b
M. Munatius Plancus, Quast. 3.351.a
Tr. pl. 389.c
L. Munatius Plancus, Tr. pl. 3.460.a
Procos. 465.b
L. Munatius Plancus ex Gallia triumphat. 3.479.c & 480.a
eius inscriptio *ibid.*
Cos. an. DCCXI. *ibid. c*
L. Munatius Plancus, Cos. an. DCCXV. 1.490.c
L. Munatius Plancus Syriam obtinuit sub Augusto 3.492.a
L. Munatius Plancus, Censor sub Augusto 3.515.b
Domitius cum sibi de via decedere coegit 516.a
L. Munatius Plancus, Cos. an. DCCXV. 3.541.a
T. Munatius Plancus Bursa, Quast. 3.378.a
T. Munatius Plancus Bursa, Tr. pl. 3.412.c
Mundi cognomen in Enniis repertum.
Mundus cur mutationi obnoxius 1.21.a
Munerum vis 1.1.b
Munificentia Rom. in legatos ac regem Gallorum.
Balanus quendam 2.376.b
vide Rom. liberalitas.
Murenz cognomentum in Abloniis, Liciniis &
 Varronibus inuestigando inueniatur.
Murcus in Statiis, & in Deciiis Mures.
Murtia Venus in Nummo 3.111.c
Musa cognomentum in Antonis & Emiliis.
Musee vero in Sempronis.
Muse nonem Romam translata 2.302.b
Musagetes Hercules 2.338.b
MUSSIDIA gens Longi cognomento.
L. Mussidius Longus, Prat. 3.449.b
Mustela cognomen Tamiscorum fuit.
Mutatio potestatis & provinciarum 1.109.c
Mutato Imperatorum in bello Romanis noxia
 2.57.a

Mutationum principia & extrema, à veteribus ob-
seruata 2.76.b
Mutatio Magistratum Curulium Idibus Martijs
 2.363.b
Mutianus, Liciniorum & Noniorum cognomen.
Mutuli vero Papiorum.
Mutina recepta 2.351.a
Mutistratum obsidione captum à Romanis 2.30.b
Mytilus cognomen Minutiorum fuit.

N.

NABIDI Lacademonio bellum indidum 2.266.b
Nabide Spartanorum tyranno pax data
 2.267.c
Nabis tyrannus rebellat. 2.272.b
interficatur 276.b
NACCA cognomentum fuit Fuluiorum & Pinario-
 rum.
NAVIA gens Marho cognomento, Balbi & Crispi.
Cn. Navius poeta quando obierit 2.216.a
L. Navius Balbus, Qu. prom. 2.368.c
Tr. pl. 389.b
Cn. Navius Campanus, Aed. cur. 2.96.b
Navius Crispus, Qu. prom. 2.128.b *Tr. pl. 157.a*
M. Navius Crispus, Tr. pl. 2.299.b
Q. Navius fortitudo 2.213.c
Q. Navius Marbo, Tr. pl. 2.295.b
Q. Navius Marbo, Aed. pleb. 2.304.a
Q. Navius Marbo, Prat. 2.312.b
Q. Navius Pollio, Tr. pl. 2.213.c
Q. Navius Marbo, Qu. prom. 2.266.a
Progn. 271.
M. Navius Crispus, Trib. pl. 2.307.b
Sex. Navius Quindilianus, Cos. anno DCCXCII.
 3.568.c
Nasica cognomentum Scipionum & Porciorum
 fuit.
P. Scip. Nasica res bene gesta 2.268.c
Vide Scipiones in Cornelia gente.
Consulatus ei non negatus 280.a
eius ingens victoria de Boijs 281.a
eius in Galliam exercitus 280.b
Corculum cur vulgo dictus 358.b
duce illo Ti. Gracchus occiditur 36.a
Naso non vnius Ouidij cognomen fuit, sed & gen-
 tium variarum: puta Actoriorum, Iuliorum,
 Otaciliorum & Sextiorum.
P. Naso, Prat. 3.465.a
Natales cognomento diis Antonij, Bellicij, & Mi-
 nutij.
Navius etiam Accij auguris fuit cognomen.
Naves, cur equi dicti 2.5.a
Naves hippopotami 2.3.c 5.b
Nanium & equorum inuentor Neptunus 2.3.b
Navis apud Aegyptios hieroglyphicon vita hominis
 2.80.c
Navis frantum, anchora 2.5.b
Naves oneratae cum pecuniis capta à Pænis 2.38.c
Navigatio Romanorum prima in Africam 2.33.b
Nanale pralium tripartitum, non procul Heraclea
 2.34.b
Nanale pralium ad Mercurij promontorium.
 2.37.b
Nanalis victoria C. Salpitij 2.30.c
Nanalis victoria ad Liparam 2.33.b & 35.b
Nanales triumphus primus 2.23.c
Nanalis ex Illyrico prada donantur vicini socij
 2.383.c

- Navales socij Siculi in Macedoniam ad classem missi* 2.375.c
- Naufragium passi Romani* 2.41.c & 42.a
- Naufragium Romanae classis post victoriam* 2.59.a
- Naufragium Cn. Octavij* 2.217.a
- NAVITIA gens Consularis Rutili cognomento*
- C. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.* 1.101.c
- Cos.an.CCLXXVIII.* 112.b
- 11.Cos.an.CCXCH.* 128.b
- C. Nautius C.f. Rutilus, Quaest.* 1.159.a
- Quaest.mil.* 197.b
- Cos.an.CCCXIII.* 201.b
- C. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.mil.* 1.391.b
- Prat.* 405.c
- Cos.an.CDLVI.* 408.a
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.* 1.85.c
- Cos.an.CCLXV.* 99.b
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.* 1.183.a
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.* 1.187.c
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Tr.mil.* ibid.c
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Tr.mil.* 1.193.c
- 11.Tr.mil.* 196.c
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.mil.* 1.283.a
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Quaest.mil.* 1.344.b
- Sp. Nautius Sp.f. Rutilus, Cos.anno CDXXXVII.* 1.356.b
- Necessitatis ultima S.C.* 1.122.c
- Negligentia malum irreparabile* 3.51.b
- Nemelis dea, & quid designet* 1.21.c 2.400.a
- an Noctis filia & Oceanus, teste Hesiodo* 2.400.a
- Nemesis campestris* 2.365.a
- Nepes colonia* 1.236.a
- Nepes receptum à Romanis* 1.232.c
- Nepotis cognomentum eulcrunt quidam Cornelij, Herennij, Iulij, Licinij, Marij, Metelli, Perpenne, Pompilij, & Valerij nonnulli.*
- Neptunus quid in rerum natura* 2.3.c
- Neptunus interpretatio apud Ammianum Marcellinum* 2.7.c
- Neptunus magni diluvij tempore docuit homines navigare* 2.5.c
- Neptuni progenies* 2.3.c
- Neptuni filius, Pegasus* ibid.
- Neptuni filius, Trinacrus* 2.7.b
- Neptunus effigies in nummis* 3.47.b
- Neptunus tridens* 2.8.a
- Neptunus equus Scyphius* 2.3.b
- Cn. Nerius, Quaest.vrb.* 3.437.c
- Nero cognomen fuisse scito quorundam Caesarum & Claudiorum, ut Nerua Acutiorum fuit Cocceiorum, Liciniorum, & nonnullorum & Siliis.*
- Nero Claudius Drusus, Prator* 3.524.a
- Consul.an.DCCXLIV.* ibid.c
- equi lapsu interijt in Germ.* 525.a
- Neronis inscriptio* 3.585.b
- Imp.dixit Octavianum* 586.b
- Nero creatus Imperator* 3.587.b
- Cos.an.DCCCVII.* 588.a
- Nero Claudius, Cos.111.an.DCCX.* 3.591.b
- salutatur Imp. ibid.c 1v.Cos.an.DCCXII.593.b*
- Nero August. Agrippinam matrem occidere tentat.* 3.593.a
- Poppaeam Sabinam deperit* ibid.
- Nero Augustus repudiata Octavia Poppaeam ducit* 3.596.a
- ex hac nata filia* 596.c
- Neronis fana crudelitas* 3.599.a
- L.Senecam & Lucanum poetam occidi iubet* ibid.
- Poppaeam quoque uxorem necat* ibid.
- cadet multorum sub eo tyranno* 601.a
- Cos.v.sine collega ibid.c eius ludi* 602.a
- in pradio Phaontis libertis semes occidit* 604.b
- Nerulum capium* 2.395.b
- Nesassum obsessum* 2.347.c
- Nicias Curtiorum reperitur agnomen; ut Aureliorum Nicolaus.*
- Nicomedes & Muhridades competitors* 3.33.c
- NIGIDIA gens plebeia, Figuli cognomento: quo de B. Augustinus legendus lib.v.Civitas Dei.cap.1.*
- C. Nigidius Figulus, Qu.prom.* 2.424.c
- Tr.pl. 439.b Ad pl.* 450.c
- C. Nigidius Figulus, Tr.pl.* 3.355.b
- P. Nigidius Figulus, Tr.pl.* 3.352.c
- Prat.* 361.a 376.b
- Nigri cognomento fuere ex Aquiliis, Ceciliis, Petenius, ac Trebis.*
- Nigrinus vero cognomen Auidiorum & Pontiorum.*
- Nobiliore cognominati & Fulvii.*
- Noctua, quae credat? cognomen Cadiis.*
- Nobile funus* 2.397.b
- Nodus Gordius* 1.329.a
- Nodus historia intricata enodatus* 2.346.b
- Nola, & alia quadam oppida capta* 1.360.b
- Nominis variatio* 2.41.b
- Nomina erasa, interdum cur reposita* 3.483.a
- Nominum propriorum correctio necessaria* 1.76.c
- Nominum reconciliatio* 1.145.b
- Nomus Apollo* 3.70.a
- NONIA gens Consularis, cognomine Asprenas, Quinctilianus, & Sufenas. Onuphr. Quinctianus edis, & Sufenas in Nummis Rom. unico f. vulgò Sufenas.*
- Nonna in Iulius quibusdam habet cognomentum.*
- Nomius Asprenas, Prat.* 3.454.b
- Tr.pl. 469.a*
- L. Nonius Asprenas, Procos. Africa* 3.452.c
- P. Nonius Asprenas, Cos.an.DCCXC.* 3.566.a
- Nomus Balbus, Trib.pl.* 3.499.a
- Nonius Gallus, Leg.* 3.502.b
- Sex. Nonius Quinctilianus, Cos.an.DCCXL.* 3.536.c
- Sex. Nonius Quinctilianus, Trib.pl.* 3.560.c
- A. Nonius Sufenas, Qu.pr.* 3.148.b
- Tr.pl.* 274.b
- M. Nonius Sufenas, Tr.pl.* 3.332.c
- Prat.* 361.b
- Propr.* 420.b 429.a 441.a
- Sex. Nonius Sufenas, Qu.pr.* 3.200.b
- Tr.pl. 224.a 233.b alius 381.c Quaest. 343.b*
- Prat. 265.c alius 271.c Prat.prom. 276.c*
- NORBANA gens Consularis, Flacci cognomento.*
- Norbanus cognomen etiam Tigelliorum fuit.*
- C. Norbanus, Prat.* 3.202.c
- eius accusatio & absolutio* ibid.
- Cn. Norbanus, Qu.pr.* 3.243.b
- C. Norbanus Flaccus, Cos.an.DCCIV.* 3.488.b
- Prat. pron. 493.b ex Hisp. triumphat.* 496.b
- C. Norbanus Flaccus, Cos.an.DCCXIII.* 3.507.b
- 512.b Procos. Asia* 519.a
- L. Norb. Flaccus Balbus, Cos.an.DCCXXI.* 3.548.c
- Note Censoria* 3.167.b
- Nota Equitum* 1.168.b
- Nota plebeiorum* 3.168.b
- Nota Nummorum obscura* 3.453.a
- Novati cognomen in Iunius etiam reperio.*
- Nomenfilet di in nummis* 1.452.b
- Novendiale sacrum propter prodigia* 3.12.c
- NOVIA gens plebeia.*
- L. Novius, Quaest.* 2.327.b
- Trib.pl.apud Asconium* 364.c 365.a
- Nova*

Nucceria, colonia	3.590.a	biga & quadriga in Nummis	453.c
Numa, Pompiliæ sui gentis cognomen.		bones humana facie cur in Nummis	1.423.b
Numa Pompilius Rex declaratus	1.28.b 29.b	Castor & Pollux in Nummis	1.452.c
Philosophus	29.c	453.a	
Numa Marcius M. f. primus Pontifex	1.30.c	Delphinus in Nummis	3.47.c
Numa Marcius, Anci annus, mortem sibi conscivit	1.39.a	equum transiit in Nummis	1.87.b
Numa VIII. libris intra religionis complexus	1.31.a	Denarius ex prada Tarentina cusi	1.447.b
eius virtus & auctoritas	ibid.b	ex manibus Siculis cusi	2.18.c
civilia instituta	ibid.	Denarius rarus cum trophæo navalis	3.73.b
eorum librorum lectio, præterquam Pratori, indulta nemini	2.319.c	decorum dearumq; Nummi hic copulati admisti,	
Numa libros scindulas aut candelas ex cedro conservasse	2.328.c	& in decem Nummi supra.	
Numa Pompili Regis cum libris reperta ara sepulchrales	2.328.c	Edilitij Nummi cusi in memoriam vilitatis annonæ	2.237.b
eius libri sub Ianiculo inveni	329.c	Edilitij cum capite Iouis Anxuris & aquila fulminifera	2.243.b
cur D. amplius annis durarent integri	328.c	Edilitius Cerealius ludorum index	3.75.c
Numa virtus	1.35.b	Emilij Scanvi	3.82.a
mors	ibid.a	Emilij argentei Nummi	103.b
uxor, filia, filij quatuor, nepos	ibid.	Abartorum quis & qualis Nummus	2.278.c
funus regium, sepulchrum sub Ianiculo, libri eius	ibid.	A. Postumij Albini	2.46.278.b
Numantia capta	3.8.b	M. Antony oratoris	3.151.c
excisa & deleta	11.b	Aquillorum argentei	3.91.c
Numantini se perdunt.	53.12.b	Aquilly Procos. triumphales	184.a
Numantini cognomen Scipio non acceptat.	ibid.	Aratrum cum lauri ramo	2.392.c
cum Numantinis novum in Hisp. bellum	2.479.c	Asiatici triumphales Nummi	393.a
contra Numantinos rei male gesta	503.a	Augusti Numisma	325.b
Numerius prænomen N. litera notatur	1.190.c	Barbarij Quæstoris	3.482.b
unde in Fabiam domum irrepseris	191.a	in M. Bruti honorem cusi	1.172.c
NUMICIA gens Consularis, Prætorii cognomine: alia à Numilia.		Bruttiorum Nummi suata	418.b
T. Numicius Priscus, Quæst.	1.106.b	C. Cæcilij Caldi	3.77.c
T. Numicius Priscus, Cos.	1.117.c	L. Cæcilij Metelli	75.c
Numidæ cognomen Amiliis ac Lepidiis nonnullis adhasit, ut Numidicus Metelli cognomen fuit.		eius descriptio	88.c
Q. Numidicus & L. Delmaticus fratres	3.42.b	M. Cæcilij Metelli	16.c
Q. Numidici oratio de coniugio	3.161.b	Q. Cæcilij Metelli Balcar.	3.73.a
NUMISIA gens plebeia, Tarquinienfis cognomine.		A. Calatini triumphalis	2.33.b
C. Numisius, Qu. Prætor.	2.300.c	eiusdem cum Iano & rostrata navi	2.88.c
Trib. pl. 327.a Ed. pl. 339.c Prætor. 345.c		Calendorum	1.327.a
T. Numisius Tarquinienfis, Tr. pl.	2.368.b	Cn. Carbonis & M. Silani	3.69.c
NUMITORIA gens, ut apparet, plebeia.		in Cæsi Nummis cur Vestia	2.497.b
C. Numitorius, Tr. pl.	1.126.a	Carthago versuta in Nummis	1.453.a
11. Tr. pl. ibid.c 111. Tr. pl. 127.c		Cicada signum quid in Nummis	1.460.b
14. Tr. pl. 129.b 15. Tr. pl. 131.a		Clandij Carbonis Nummi	2.46.c
C. Numitorius, Qu. pr.	3.144.a	L. Cæli Caldi	3.77.c
Proqu. 150.a Tr. pl. 169.b Prætor. 189.c		Cæli Cor. denarius	202.a
Prætor. 193.b Propr. 200.c		Cælia gentis	136.b
L. Numitorius, Tr. pl. 1.116.c Edil. 120.a		Coss. auspiciis cusi	1.455.a
P. Numitorius, Tr. pl. Sp. Oppium in vincula ducit	1.156.a	M. Corneli Cethegi de ludis Apollinaribus	3.75.b
NUMMI, & Denarij Rom. auro, argento, æte flati, & signati.		Cn. Corneli Sifenna	5.b
Nummorum pulchra emblemata	2.431.a	Duliani triumphales	2.23.c
Nummi antiqui	2.508.c	Dolabella Procos. triumphales	3.188.b
argentei	501.c	Domitij	2.381.a
Nummus argenteus Roma primò quando signatus	1.451.a	Q. Fabij triumphalis apud Goltziæm	2.196.c
eius nota, & valor	ibid.	M. Fabij argenteus, in quo triumphus Dei imago	2.111.c
penderis ac valoris immunitio	ibid.	Q. Fabij Max. Eburni	3.45.b
Nummi ærei nota prima	1.451.b	Q. Fabij Max. triumphales	78.c
argentei quoque	ibid.	Fabij Piæloris	1.452.b 453.c
Bigati, Vicloriati, Quadrigati	ibid.c	Q. Fabij Serviliani, mysteris plenus	2.433.c
Nummorum Glyptica nota	ibid.	Q. Flaminij cum trophæo Iouis	2.125.c 351.c
varia eorum signa	452.c	eiusdem in memoriam annonæ Sicilia	259.b
Alexandria urbis turrita facies in Nummis	ibid.b	Cn. Fulvii cum simulachro Nemesis	11.b
annulus, quid in Nummis	ibid.c	M. Fulvii Procos. triumphalis	420.a
		Hercules in Nummis Gaditani Balbi	3.481.c
		Ser. Galba Nummus	2.451.b
		C. Geta	3.94.b
		M. Glabronis triumphales	2.288.c 390.a
		M. Helvii P. f. Blafionis argentei	2.267.a
		Iuno Moneta in Nummis	1.451.c
		vide Ans. Augustinum in Dialogis	
		Iupiter	

<i>Iupiter Pissini in Nummis & Fulminator</i>	1.453.c	<i>Octavianus Augusti testamentum</i>	3.541.b
<i>Nummus Iouis triumphalis</i>	2.125.c 351.c	<i>Censor idem Lustrum fecit LXXIII. cum Ti- berio</i>	<i>ibid.</i>
<i>Labconis triumphalis</i>	293.c	<i>C. Octavianus, Mag. Eq.</i>	3.462.a
<i>triumphales Lentuli</i>	246.a 3.356.c	<i>Trib. pl.</i>	468.a
<i>M. Lepidi Cos. II.</i>	3.482.a	<i>Cn. Octavianus, Qu. prom.</i>	2.73.c
<i>Lacini Cos.</i>	2.309.b	<i>Tr. pl.</i>	99.b 204.a
<i>Imetianorum</i>	490.b	<i>Proqu.</i>	186.b
<i>de Ludis Cerealiis L. Caecilij denarius</i>	3.75.c	<i>Aed. pl.</i>	207.c 213.a
<i>C. Lucij Proci triumphales</i>	2169.a	<i>Prop. Sardin.</i>	222.b 217.a 231.b 239.c
<i>Macedonica victoria</i>	461.b	<i>Cn. Octavianus, Cn. f. Cos. an. DCXXV.</i>	3.27.a
<i>Mallorum Nummi argentei</i>	73.a	<i>Cn. Octavianus, Qu. pr.</i>	3.159.a
<i>Marcellini argenteus</i>	274.b	<i>Tr. pl.</i>	182.b
<i>Marcellorum argentei</i>	129.a	<i>Aed. pl.</i>	198.b
<i>C. Marij, Neptunae effigie</i>	3.47.b	<i>Cn. Octavianus, Qu. prom.</i>	2.335.b
<i>quid in ys significet anchora, delphin, scorpini ibid.</i>		<i>Aed. cur.</i>	368.a
<i>& 4^a.a</i>		<i>Prat.</i>	380.c
<i>Marij triumphales</i>	150.c	<i>eius res gesta</i>	<i>ibid.</i>
<i>Q. Marcij Philippi</i>	2.256.c	<i>Propr.</i>	385.c
<i>Metellorum cum elephantis cusi ad victoria me- morian</i>	49.b	<i>ex Maced. & Persia triumphat</i>	<i>ibid.</i>
<i>M. Minucij</i>	3.133.b	<i>Cos. an. DLXXXIX.</i>	391.a
<i>Cn. Nerij</i>	3.437.c	<i>Cn. Octavianus, Pras.</i>	3.213.a
<i>Novensiles Dij in Nummis</i>	1.453.b	<i>Qu. pr.</i>	214.c 218.a
<i>Q. Ogulnij</i>	450.b	<i>alini Pr.</i>	270.a
<i>Castor & Pollux Q. Ogulnij Cos. Numisma</i>		<i>Propr. Sardinia</i>	2.227.a 231.b
452.c		<i>Cn. Octavianus, Cos. an. DCLXVI.</i>	3.234.c
<i>L. Paulli</i>	2.387.a	<i>occisus est</i>	<i>ibid.</i>
<i>Perperna</i>	3.211.b	<i>Cn. Octavianus, Tr. pl.</i>	3.216.b
<i>Libertatis insigne in Nummis Platorij Castiani</i>		<i>Aed. pl.</i>	249.c 270.a
482.a		<i>Cos. an. DCLXXVII.</i>	292.a
<i>eius alij Nummi</i>	<i>ibid.</i>	<i>Quest.</i>	351.a 377.c
<i>Plantiorum</i>	1.307.a	<i>Cn. Octavianus, Qu. pr.</i>	2.469.b 479.b
<i>M. Plantij Ilypsae</i>	3.10.b	<i>Tr. pl.</i>	489.c
<i>N. Platorum</i>	2.61.b	<i>Aed. pl.</i>	500.b
<i>R. hegiorum</i>	1.460.b	<i>Cn. Octavianus Rufus, Qu. pr.</i>	3.139.a
<i>M. Scauri, Prat.</i>	3.82.b	<i>Aed. pl.</i>	180.c 139.a
<i>P. Scipionis Africani insigni Neptuni caput & naus rostrata</i>	2.239.b	<i>Prat. prom.</i>	198.a
<i>Scipionis Asiatici triumphales</i>	293.a	<i>Trib. pl.</i>	163.c 468.a
<i>C. Sempronij Tuditanus Nummi triumph.</i>	3.26.b	<i>Prat.</i>	3.338.b
<i>C. Serrulij. in quo cusi Genus pop. Rom.</i>	2.107.b	<i>Propr.</i>	357.a
<i>C. Sexij Calpurni triumphales</i>	3.66.c	<i>Pratoria eius nani eius donatum</i>	2.387.a 387.b
<i>Triumphales Nummi</i>	2.41.b 44.c 292.c 302.c	<i>L. Octavianus, Qu. pr.</i>	3.220.a
314.b 312.c 341.a 353.a 388.a 191.a 3.133.a		<i>Tr. pl.</i>	240.c 275.c
<i>triumphales ad urbis Corinthi nobilitatem ac rei memorian</i>	2.461.a	<i>Cos. an. DCLXXVIII.</i>	298.a
<i>a Triumviris cusi</i>	3.482.a	<i>L. Octavianus Balbus, Qu. pr.</i>	3.241.b
<i>L. Ucenrij Nummus testis Aedilitatis antiqua</i>		<i>Tr. pl.</i>	266.b 293.a
2.127.a		<i>M. Octavianus, Prat.</i>	3.10.a
<i>victoriae triumphalis</i>	505.c	<i>Quest.</i>	42.b
		<i>M. Octavianus, Tr. pl.</i>	3.76.b
		<i>lex eius frumentaria</i>	<i>ibid.</i>
		<i>Aed. pl.</i>	90.c 105.a
		<i>Prat. prom.</i>	110.a
		<i>M. Octavianus, Quest.</i>	3.378.a
		<i>Qu. prom. alius</i>	2.494.b
		<i>Aed. cur.</i>	3.425.a
		<i>M. Octavianus Cicina, Tr. pl. intercessor legis Agraria</i>	3.6.b 182.b
		<i>alius</i>	30.a 34.c
		<i>Aed. pl.</i>	19.c 42.c
		<i>Propr.</i>	42.c
		<i>L. & M. Octavianus Ligur fratres, Tr. pl.</i>	3.266.b
		<i>M. Octavianus Ligur, Qu. prom.</i>	3.241.a
		<i>M. Octavianus Ligur, Prat.</i>	3.293.a
		<i>Octavianus Mamulius, Tarq. Superbi gener casus</i>	1.89.a
		<i>Octavianus Sagitta, Tr. pl.</i>	3.591.a
		<i>OGVLNIA gens Consularis, Galli cognomento.</i>	
		<i>M. Ogulnius Gallus, Qu. prom.</i>	2.114.a
		<i>Tr. pl.</i>	161.a
		<i>M. Ogul-</i>	

O.

O BIECTA ad concitandam invidiam	2.298.c
<i>Obsequens cognomen Iulij illius de Prodigis urbis Roma scriptor fuit</i>	
<i>Obsides arma & classem tradunt.</i>	2.445.c
<i>Obsides regum filij in triumpho ducti</i>	2.271.c
<i>Obsidum Tarentinorum fuga & panna</i>	2.177.a
<i>Obsidionalis corona aurea</i>	1.129.b
<i>Obultronius Sabinus, Quest.</i>	3.589.c
<i>occisus in Hispania</i>	590.a
<i>Ocella Scruiorum fuit cognomen.</i>	
<i>Octaviae gentis antiqua nobilitas</i>	2.73.c
<i>Octavianus Nero imp. duxit</i>	3.586.b
<i>Octavia porticus Roma dua</i>	2.366.a
<i>Octavia porticus Corinthia</i>	2.387.c
<i>OCTAVIA gens Consularis, cognomento Balbi, Rutii, & quod Onuphr. addit, Tharii</i>	

M. Ogulnius Gallus, <i>Edil. curul.</i>	2.312.c	T. Orlus, <i>Prat.</i>	3.125.c
<i>Prat. urb.</i>	315.c	Orcades impula r. <i>Storia capta</i>	3.575.a
Q. Ogulnius A.f. Gallus, <i>Quest. mil.</i>	1.275.a	Orcades impula r. <i>Storia vocantur.</i>	2.2.b
<i>Tr. pl.</i> 384.a <i>lex eius de Sacerdotis</i>	ibid.	C. Orlus, <i>Lib. pl.</i>	2.250.b
Q. Ogulnius L.f. Gallus, <i>Quest. mil.</i>	1.417.b	Orcades impula r. <i>Storia prima</i>	ibid.
<i>Cos. an. c. lxxxiv.</i>	450.b	Orcades impula r. <i>Storia primordia</i>	2.278.c
<i>eius denary</i> 452.c	<i>Dilator</i> 251.c	Orcades impula r. <i>Storia</i>	1.14.b
Q. Ogulnius Gallus, <i>Tr. pl.</i> 260. <i>alms</i>	304.b	Orcades impula r. <i>Storia moderatus census</i>	2.168.a
<i>Olea symbolum</i>	2.443.c	Orcades impula r. <i>Storia consilio di. cordiarum fines</i>	1.363.a
<i>Oleum maris tempestates sedat.</i>	ibid.	Orcades impula r. <i>Storia cognomento dicti ex Aureliis.</i>	
Onofander de optimo Imperatore scripsit	3.581.a	Orcades impula r. <i>Storia vero in Fabii cognomen extitit.</i>	
<i>Opera publica</i>	2.356.a	Orphus autem in Cornelius, Furius, Osmis, Sal-	
<i>Operarium facere</i>	1.168.b	indiens & Vitellius.	
<i>Operum publicorum elocatio</i>	2.311.b	ad Orientis Reges Legati Rom.	3.191.a
Opima spolia quæ, & cur sic dicta	1.23.b 2.128.c	in Oriente bella	3.27.a
184.b		Origo Marcia gentis	2.15.b
prima Romuli 22.a secunda A. Corn. Copsi	184.b	Offense argentum in triumphis	3.492.c
tertia M. Claudii Marcelli	2.126.b	Offentum Metello visum ante incendium Vestie	2.66.b
tria tantum Romani acquirere	23.b	Ostia, colonia Anci Marci regis	2.115.b
OPIMIA gens Consularis, Paulæ cognomine.		Ostia colonia Rom.	1.40.a
L. Opimius, Q. f. Prator, Fregellu diruit	3.39.b	Ostia Latæ, primum Questorium Italie.	1.465.c
provinciam hanc obtinet 48.c repellitur 58.c		467.a	
<i>Cos. an. dcccxxii.</i>	67.a	Ostensis Questor an C. Censorinus fuerit	2.15.b
ab eo vinum Opimianum	ibid.b	eius provincia fines	1.467.a
mandatum ei Ne quid Respub. detrimenti capiat	ibid.	Ostorius Scapula, <i>Cos. an. dcccxcviii.</i>	3.575.c
<i>Consularis, rem: ad populum sit</i>	3.75.c	P. Ostorius Scapula, <i>Propr. Britan.</i>	3.584.c
absoluitur	76.b	OTACILIA gens Consularis, Crassi cognomento:	
L. Opimius Pansa, Qu. mil. in pralio occisus	1.596.b	sunt & Marcie gentis cognomen.	
alms Qu. pron.	2.18.b	M. Otacilius C. f. Crassus, <i>Quest. mil.</i>	1.441.c
alms Qu. pron.	501.b	M. Otacilius C. f. Crassus, <i>Cos. an. cdx.</i>	2.16.b
Q. Opimius, A. d. pl.	2.410.c	11. <i>Cos. an. dvii.</i>	57.a
<i>Prat.</i>	418.b	M. Otacilius Crassus, Qu. pr. 2.246.c	Tr. pl. 277.c
<i>Cos. an. dxcix.</i>	428.c	M. Otacilius C. f. Crassus, <i>Prat.</i>	3.462.a
Massiliensibus socis auxilium tulit	429.a	N. Otacilius, <i>Tr. pl.</i>	1.137.a
Q. Opimius, Qu. pron.	2.376.b	T. Otacilius C. f. Crassus, Qu. mil.	1.444.a
<i>Tr. pl.</i>	397.a	T. Otacilius Crassus, <i>Cos. an. cxcii.</i>	2.10.b
Q. Opimius, Qu.	3.278.c	T. Otacilius Crassus, Qu. pron.	2.103.a
<i>Tr. pl.</i>	299.c	T. Otacilius Crassus, <i>Tr. pl.</i>	2.114.c 122.b
Oprius prænomen vido	1.79.c	Aedil. pl. 137.b	Prat. 156.a
OPPIA gens Consularis cognomento Cornicen, &		Propr. Sicilia	163.a 168.b
Salinator.		expeditio eius in Africam	168.b
Oppia Vestalis, viua desossa	1.104.a	11. <i>Prat.</i> 171.b	Propr. 176.b 181.b 186.a
Oppia lex de mundo mulierum superfluo	2.265.a	Orthonos dicti cognomento ex Iunius, Roscius &	
Oppida à M. Marcello Cos. quæ capta	2.188.a	Siluiis.	
ad a Catone capta	271.b	M. Orho Gallum quando occidit	1.606.b
milibus in pradam data	385.c	prodigia in eius imperio	ibid.
Oppius Statianni, Legat. M. Antonij bello Parthico	3.492.b	Consul quando	
C. Oppius tertium <i>Tr. pl.</i>	1.156.c 158.c 169.b	606.c & Imp. creatus	ibid.
L. Oppius, Qu. est.	3.308.b	pugione se	
<i>Tr. pl.</i>	406.b	confodit	607.b
<i>Ad. pl.</i>	418.c	Othryades Spartanorum Imperator suo sanguine	
M. Oppius tertium <i>Tr. pl.</i>	1.132.c 134.a 137.c	titulum scripsit, Ioni trophæum consecrans	2.55.b
alms Questor	3.415.c	Onatio prima	1.79.b
<i>Aedilis</i>	490.b	Onatio L. Lentuli extra ordinem	1.109.b
hic singulari in parentem pietate	ibid.	Onatio ex Britannia A. Plauty	3.578.b
C. Oppius Cornicinus, <i>Tr. pl.</i>	2.255.a	Onus, antiquo in usu apud Romanos ante ei signa-	
Sp. Oppius Cornicensis, <i>Tr. pl.</i>	1.135.c	tum	2.73.a
<i>Edil.</i> 138.a	2. vir.	Onicula Q. Fabij cognomentum à morum simplici-	
<i>in carcere moritur</i>	136.a	tate datum, vi & Maximi, Verrucosii, & a len-	
C. Oppius Salinator, Qu. pron.	2.138.b	itudine Cunctationis.	
<i>Tr. pl.</i>	106.b	Ovidius & Tibullus eodem nati anno C. P. dccc.	
L. Oppius Salinator, Qu. pron.	2.230.b	3.471.b	item utriq; multi sunt versus com-
<i>Tr. pl.</i>	255.a	ibid.	
<i>Ad. pl.</i>	273.b	Ovidius quando mortuus	3.546.a
<i>Legat. Propr.</i>	279.b	Ovidij locus illustratus	2.111.b
<i>Prat.</i>	281.b		
<i>Propr. Sardinia</i>	287.c 292.b		
Q. Oppius Salinator, Qu. pr.	3.170.b		
<i>Tr. pl.</i>	193.c		
<i>Prat.</i>	222.c		
<i>Prat. pron.</i>	227.c		
<i>Procos.</i>	229.b		
Q. Oppius Salinator, Qu. pron.	2.219.a		
<i>Tr. pl.</i>	260.c		
<i>Ed. pl.</i>	269.c		
Optimates urbe quando cesserunt	1.154.c		
Oratores adolescentes illustres tres, quando	3.81.a		
Oratores legis periri esse debent	3.141.c		
Oratores sub Augusto principes	3.515.b		

PACATVS cognomen in Claudijs reperitur &
Minutus: Pacij in Furiis: Paconianus in
Sextis: Pacorus in Aureliis.

Q. Pa-

<i>Q. Padins, Quæst.</i>	3.367.b	385.b	<i>Tr. pl.</i>	3.15.b
<i>Aed. pl.</i>		396.c	<i>lex eius Tabellaria tertia</i>	<i>ibid.</i>
<i>Paones unde dicti</i>	3.113.c		<i>Seditiosus dictus</i>	<i>ibid.</i>
<i>Patricianus, sacrificij genus</i>	3.33.c		<i>lex eius de Tribunis pl. reficiendis</i>	<i>ibid. c</i>
<i>de Patris lex</i>	152.a		<i>Præ.</i>	404.45.a
<i>M. Paccius, Quæst.</i>	3.409.a		<i>Cos. an. DCXXXIII.</i>	74.a
<i>PACUVIA gens plebeia, Caldi cognomine.</i>			<i>C. Papirius Carbo, Præ.</i>	3.86.b
<i>M. Pacunius & L. Attius poeta tragici quo anno</i>			<i>C. Papirius Carbo, Qu. pr.</i>	3.194.c
<i>fabulam Aedilibus dedere</i>	2.484.a		<i>Tr. pl.</i>	219.c
<i>M. Pacunius comædia; Dulorestus</i>	3.24.b		<i>Aed. pl.</i>	232.b
<i>Q. Pacunius Calvus, & M. Pacunius Calvus,</i>			<i>Præ.</i>	242.b
<i>Quæstores</i>	3.430.c		<i>Qu. prou.</i>	247.a
<i>Sex. Pacunius, Hispano more Augusto se denomina-</i>			<i>Cn. Papirius Carbo, Quæst.</i>	3.15.b
<i>vit</i>	3.507.c		<i>Tr. pl.</i>	46.b
<i>Pæcius cognomen varîe reperitur in Aeliis, Andro-</i>			<i>eius denarij insignis</i>	<i>ibid.</i>
<i>niis, Aquiliis, Aurunculeis, Cæciliis, Cælen-</i>			<i>Præ. prou.</i>	90.c
<i>niis, Fulviis & Papiriis.</i>			<i>Cos. an. DCIV.</i>	108.b
<i>Palemon, Neptunus Isthmus Corinthi</i>	2.478.a		<i>Cn. Papirius Carbo, Qu. pr.</i>	3.169.c
<i>Palmæon etiam Rhebiorum cognomen.</i>			<i>Tr. pl.</i>	193.c
<i>Pales Dea</i>	1.458.a		<i>Aed. pl.</i>	208.c
<i>Palaopolitani bellum Romanis monent</i>	1.337.b		<i>Præ. prou.</i>	227.c
	338.c	341.b	<i>Cos. an. DCLXVIII.</i>	241.c
<i>se dedunt vili</i>	1.340.b	341.b	<i>II. Cos. an. DCLXIX.</i>	244.b
<i>Palcanti cognomen Lolliis etiam datum.</i>			<i>Procos.</i>	251.b
<i>Pallantes in Claudius reperitur.</i>			<i>III. Cos. an. DCLXXI.</i>	252.b
<i>Pallia vel Paria festa, ac ludii</i>	1.14.a		<i>M. Papirius Carbo, Qu. prou.</i>	3.210.b
<i>Palma natura</i>	2.145.c		<i>Trib. pl.</i>	140.c
<i>Palma Aureliorum cognomen, ut</i>			<i>C. Papirius Crassus, Cos. an. CCCXXIII.</i>	1.181.c
<i>Palmatus luniorum.</i>			<i>C. Papirius Crassus, Tr. mil.</i>	1.234.c
<i>Pallas, septuaginta Prætoria navis</i>	2.43.a		<i>L. Papirius Crassus, Quæst.</i>	1.169.a
<i>Pallas & Victoria, numen indiduum</i>	2.146.c		<i>Cos. an. CCCXVII.</i>	175.c
<i>Palladius epistola</i>	<i>ibid. c</i>		<i>Censor</i>	188.a
<i>Pan</i>	1.16.c		<i>L. Papirius L. f. Crassus, Tr. mil.</i>	1.236.c
<i>Pan Cæsar</i>	2.321.b		<i>L. Papirius Sp. f. Crassus, Quæst. mil.</i>	1.256.a
<i>Panicus pedum</i>	2.321.b		<i>Tr. mil.</i>	257.a
<i>Pancarpia</i>	3.45.b		<i>L. Papirius L. f. Crassus, Quæst. mil.</i>	1.297.b
<i>T. Pandusius, Prætor Illyrici</i>	3.34.c		<i>primus desit vocari Papitius in eagentis</i>	<i>ibid.</i>
<i>Panicus tumultus</i>	1.73.a		<i>L. Papirius L. f. Crassus, Aed. cur.</i>	1.306.a
<i>T. Pannius, Quæst.</i>	3.351.a		<i>Præ. simul & Dictator</i>	309.b
<i>Panormus urbs</i>	2.8.b		<i>eius peritia militaris</i>	310.a
<i>Pansa & Hirius Cos. vno occisi anno</i>	3.471.a		<i>victoria secunda de Latinis, & triumphus</i>	311.a
<i>PAPIA gens Consularis cogn. Mutulus & Milo.</i>			<i>Cos. an. CDXVII.</i>	324.b
<i>cognomen, adhuc Pansa fuit Appuleiorum,</i>			<i>II. Cos. an. CDXXIII.</i>	334.c
<i>Genutiorum, Scutiorum, Scitiorum & Vi-</i>			<i>L. Papirius L. f. Crassus, Quæst. mil.</i>	1.338.b
<i>biorum.</i>			<i>Mag. Eq.</i>	342.a
<i>Pappi cognomento appellati Emilij.</i>			<i>Mag. Eq. continuatus</i>	343.b
<i>Papius, Tr. pl. à quo lex Papiæ</i>	2.511.b		<i>L. Papirius L. f. Crassus, Aed. cur.</i>	3.344.a
<i>Papia lex, de Senatu habendo</i>	2.122.c		<i>Mag. Eq.</i>	350.a
<i>Papia Poppæa lex</i>	3.338.a		<i>Censor</i>	354.a
<i>C. Papius, Tr. pl.</i>	3.317.b		<i>Præ.</i>	355.b
<i>L. Papius, Propr. Apulia</i>	2.328.a		<i>M. Papirius Crassus, Quæst.</i>	1.158.b
<i>M. Papius Calpurnianus, Cos. an. DCXCII.</i>	3.337.b		<i>Cos. an. CCCXIII.</i>	170.c
<i>C. Papius Mutulus, Aed. pl.</i>	3.330.c		<i>M. Papirius L. f. Crassus, Quæst. mil.</i>	1.304.b
<i>M. Papius Mutulus, Cos. an. DCCXXI.</i>	3.337.c		<i>Aed. cur. 323.c</i>	<i>Præ. 328.b</i>
<i>PAPIRIA gens Consularis, partim plebeia, cogno-</i>			<i>Dictator</i>	342.b
<i>mento Carbonum: partim patricia, cuius fa-</i>			<i>Sp. Papirius Crassus, Quæst. mil.</i>	231.a
<i>milia sunt Crassi, Cursores, Mafones, Mugil-</i>			<i>Tr. mil.</i>	236.c
<i>iani, Patii, & Prætextati.</i>			<i>L. Papirius Cursor, Tr. pl.</i>	1.231.b
<i>Familiam istam egregiè M. Cicero describit libro IX.</i>			<i>II. Tr. mil.</i>	233.b
<i>Epist. XXI. ad Familiaves, L. Papirio Pato scri-</i>			<i>L. Papirius Sp. f. Cursor, Quæst. mil.</i>	1.304.b
<i>bens.</i>			<i>Mag. Eq.</i>	309.b
<i>Papiria lex nummaria</i>	2.343.b		<i>II. Mag. Eq.</i>	350.a
<i>Papirianum ius</i>	1.10.b		<i>Cos. an. CDXX.</i>	329.a
<i>Papirij duo</i>	1.330.a		<i>eius severitas</i>	<i>ibid. b</i>
<i>Sex. Papirius Sex. f. Quæst.</i>	1.112.c		<i>Dict. continuatur</i>	343.b
<i>C. Papirius Carbo, Qu. prou.</i>	2.344.c		<i>II. Cos. an. CDXXIII.</i>	349.b
<i>Trib. pl.</i>	361.c		<i>III. Cos. an. CDXXXIV.</i>	351.b
<i>Præ. Sardinia</i>	380.c		<i>de Samnitibus triumphat.</i>	344.c
<i>C. Papirius Carbo, Qu. pr.</i>	2.501.b		<i>IV. Cos. an. CDXXXVIII.</i>	353.c
			<i>V. Cos. an. DCI.</i>	357.b
			<i>L. Papirius L. f. Cursor, Cos. an. CDXX.</i>	1.306.c
			<i>Sepino</i>	

Sepino capto Romam reuertitur	397.a	rum. & Velleiorum. Hinc Velleius Patereulus,	
de Samnitibus & hic triumphat	399.a 446.c	historicus.	
ad eum Quirini dedicat.	399.b	Paterinus autem in Aspatius, Quirys & Tarutius.	
horologium in urbe ponit	ibid.	Paterculus. vide Vellius.	
11 Cos an. CCLXXI.	445.b	Patria potestas	1.150.c
L. Papius L. f. Cursor, Prætor.	1.402.b	Pater valde senex	2.39.a
L. Papius Sp. f. Cursor, Quæst. mil.	1.406.b	Paterpatratus quis	1.44.a
Censor	445.b	Patres Roma ducenti	1.24.a
de Tarentinis Samnitibus Lucanis triumphat	446.c	Patricij maiorum gentium	1.10.b
Sp. Papius Cursor, Quæst. mil.	1.237.a	c. Patres minorum gentium	1.41.c
Tr. mil.	238.c	Patres conscripti qui	1.69.c
Sp. Papius Sp. f. Cursor, Quæst. mil.	1.406.b	Patres libertini	1.261.a
eius premia militaria	ibid.	inscriptiones antiquæ aliquorum	ibid.
L. Papius Cursor, Quæst. mil.	1.214.c	Patricij multi à plebe multati	1.134.a
L. Papius Majo, Quæst. mil.	1.356.a	Patricij Consulares, Tr. pl. facti	1.157.c
e. Ed. cur.	363.c	Patricij iuvenes rei	1.159.b
primus Papiutorum Mafonum Magistratus co-	ibid.	Patricij exclusi à Tribunatu pl.	2.149.c
mitis	ibid.	Patriciorum familie maiorum gentium	1.15.c
Cn. Papius Majo, Qu. pron.	2.142.b	Patriciorum auspicia duplicia	1.262.b
C. Papius L. f. Majo, Qu. pron.	2.55.c	Cos. & Patriciorum ordine primum creati	1.58.a
Aedil. cur. 64.c	Cos. an. DXXII.	deinde & de plebe	ibid.
de Corsis triumphat.	105.c	Patroni qui	2.155.c
C. Papius Majo, Prætor.	2.98.a	Patreus cognomen in Iunijs reperiunt.	
Progn.	153.a 158.b	Patiscus, i. cognosci in Asia	3.470.c
L. Papius Majo, Qu. pron.	2.376.b	Q. Patuleius, Quæst.	3.444.c
e. Ed. cur. 243.a	Prætor. urb.	Pauli cognomen in clere Emili, Iulij & Scipij.	
C. Papius Majo, Qu. pr.	3.116.c	Paulle enim Cornelij.	
e. Ed. cur.	135.b	Paulini vero in Anicijs reperiuntur, in Lollijs,	
Prætor.	156.b 168.b	Pompeijs, Pontijs, Suetonijs, & Valerijs.	
L. Papius Majo, Quæst.	3.71.c	L. Paulus infeliciter in Lusitania pugnat	2.187.b
L. Papius Mugillanus, Cos. an. CCCIX.	1.161.c	L. Paulus Cos. an. DLXXI. fraudulenter post a ligu-	
11. Cos. an. CCCXXVI.	183.a	ribus obsessus	2.332.a
L. Papius L. f. Mugillanus, Quæst.	1.185.c	L. Aemilius Paulus triumphans	2.386.c
Tr. mil.	190.a	L. Pauli virtutes, & amor erga patriam	2.109.c
Censor	195.a	L. Pauli picta tabula	2.332.c
L. Papius L. f. Mugillanus, Quæst. mil.	1.326.c	L. Aemilius Paulus secundus Consulatus an. DXXCV.	
Prætor.	332.c	summa illustris	2.377.b
rogatio eius de civitate Accernanorum	ibid.	L. Pauli insignis sine cruore victoria	2.380.a
e. Ed. cur.	336.b	honor ei additus ludis Circensibus	387.a
L. Papius Mugillanus, Cos. an. CDXXVII.	1.339.c	exequia	412.b
lex eius de nexu	340.b	ter triumphasse denarij & marmora antiqua	
M. Papius, M. f. Mugillanus, Quæst.	1.112.b	testantur. 387.a De hac plura in Emilia genio.	
M. Papius L. f. Mugillanus, Quæst.	1.189.c	Paulus Aemilius Lepidus, Censor sub Aug. 355.b	
Tr. mil.	194.b	Paulus Fabius Maximus, Cos. an. DCCXLII. 3.523.b	
11. Tr. mil.	196.c	Paulus Virginus Rufus, Cos. an. DCCCIV. 3.596.c	
Cos. an. CCCXII.	201.b	Pax Aequi & Volsci a Rom. data	1.217.b
M. Papius M. f. Mugillanus, Quæst. mil.	1.279.a	Pax data Capenatibus	1.219.a
11. Quæst. mil.	284.c	Pax Candina infamis	1.348.b
e. Ed. cur.	287.c	Pax Carthaginensium relinquunt Scipionis arbi-	
Prætor	291.c	trio	2.236.c
C. Papius Turdus, Qu. pron.	2.313.b	Pax Antiocho data, eiusque condiciones	2.288.c
Trib. pl.	343.a	Pax in Liguribus & Gallia	2.469.b
L. Papius Turdus, Tr. pl.	1.405.c	Pax Philippo regi data leges	2.261.c
lex eius de 111. viris capitalibus	ibid.	Pax leges Actolis data	2.289.a
Q. Papius Turdus, Tr. pl.	1.377.c	Pax condiciones	2.481.a
lex eius de consecrandis locis	ibid.	Pacem à Serviliano factam frater soluit	2.483.a
Parricida supplicium	3.167.c	Pecunarij damnati	2.273.b 391.a
Parricidij Duoviri, & Quæstores	1.268.b	multati	1.397.c
Parricidij quæstio	2.471.a	Pecunariorū donaria ex multis in Capitolio	2.277.b
Parib. Achædarem regem petunt Roma	3.581.b	Peculatus quæstio	1.268.c
Paribini, qui populi	3.488.a	Peculatus rei multati	2.72.a
Passer cogn. inuenio in Centroniis & Petronius, ve		Peculatus damnati scriba	2.129.a
Passium in Vibis.		Pecunia, cur Moneta vocetur	1.452.a
L. Passienus Rufus, Cos. an. DCCXLIX.	3.528.c	dea, & Regina dicta	ibid.
Africa Numidiam obtinuit	533.a	Pecunia manubialis	2.292.b
Passorum conuratio in Apulia, & Bacchanalium		Pecunie unde dicta	1.49.c
reliquia vindicata	2.313.c	Pecunia manubialis summa in triumpho Marcelli	2.263.a
Paterculus cognomen fuit Albinorum, Sulpicio-		Peda, vel Pedum, Ausonia urbs	1.315.a
		N n n	Peda-

- Pedarius* in *Cominiis* cognomen est, ut *Pedianus* in *Alconii*, ut in eleganti *Ciceronis* interprete.
- Pedius* stipendia ex publico decreta 1.209.c
- PEDIA* Consularis gens fuit.
- Pedius* *Blosius*, *Proquaest.* *Creta* 3.592.b
- Q. Pedius*, *Prat.* 3.412.a
- Q. Pedius*, *Tr. pl.* 3.419.a
- Q. Pedius* *Procos.* ex *Hispania* triumphat 3.461.c
- Q. Pedius*, *Prat.* 3.446.a
- Q. Pedius*, *Cos. an. DCCX.* 3.471.a 472.c
- collega *Aug.* in *Consulatu* 472.c
- Pedo* fuit cognomen *Albinouanis*, *Iuuentis*, & *Pompeii*.
- PEDUCEIA* gens plebeia.
- Sex. Peduceius*, *Qu. prom.* 3.87.c
- Tr. pl.* 110.c
- Aed. pl.* 121.c
- Prat.* 134.c
- Prat. prom.* 142.b
- Sex. Peduceius*, *Qu. pr.* 3.233.c
- Aed. pl.* 271.a 277.b
- Prat.* 268.b 293.b
- Sex. Peduceius*, *Quaest.* 3.368.c
- Aed. pl.* 412.b
- Prat.* 435.b 446.b
- T. Peduceius* *Olenas* *Currianus*, *Quaest.* 3.336.b
- Pedum* expugnatum à *Camillo* 1.313.c
- Pegasus* *Neptuni* filius ex *Pegafide* 2.3.c
- unde dictus 4.a
- cur alatus ibid.c
- naturalem elementorum transmutationem designat ibid.c
- classis ac navigationis significatum 56.b
- Pegasi* pars media cur inter nubes remansisse fingitur 2.4.c
- Pegasi* varia significatio 2.5.a
- Pegasi* ala vela ibid.b
- Pegasi* significatio: eiusdem etymologia 2.15.a
- Pegasi* symbolum 3.82.a
- Peligni* & *Marsi* *Samnitibus* iunguntur 1.371.a
- Peluis* aurea consecrata *Iunoni* à *matronis* 2.203.c
- Penates*, dii *Roman.* 2.39.b
- unde dicti 259.c
- Penatum* religio unde *Romam* venerit 2.259.c
- Pennus* cognomen *Quinctiorum*, *Cicinnatorum* & *Iuniorum*. vide has gentes.
- Penula* cognomentum *Centeniorum* fuit.
- Petræ* vero cognominati *Iunij* etiam nonnulli.
- Perduellionis* *Dilecti* 1.268.b
- de *Peregrina* religione urbe expellenda lex 2.174.b
- Pergrinus* *Prator* quis. vide *Prator*.
- de *Peregrinis* lex *Iunia* 3.35.a
- militem ea *M. Perperna* ibid.b
- in *Peregrinitatem* redigere quid 3.579.b
- Pericula* metum faciunt: metus vota concipit 2.396.a
- PERPERNA* gens plebeia, et *Consularis*.
- Perperna* etiam cognomen reperio in *Hostiliis*, *Mariis*, & *Petroniis*.
- Perpernarum* humilis obscuritas 2.465.
- 3.35.a.b
- M. Perperna*, *Trib. pl.* 2.364.c
- M. Perperna*, *M. f. Qu. prom.* 2.465.b
- Tr. pl.* 486.b *Aed. pl.* 493.b
- Prat.* 503.b *Prat. pr.* 507.c
- C. Perperna*, *Qu. pr.* 3.159.b
- Tr. pl.* 186.c
- Aed. pl.* 198.b *Prat.* 213.a
- Prat. prom.* 218.a
- M. Perperna* *Cos. an. DCXXXIII* fuit, antequam *ciris* 3.18.b
- Lex Iunia* De *peregrinis* damnatis est 35.b
- Procos.* 25.c
- res gesta in *Asia*, & mors eius 18.b 25.c
- M. Perperna* *M. f. Qu. pr.* 3.132.a
- Tr. pl.* 158.b *Aed. pl.* 174.b
- Prat.* 189.c *Prat. prom.* 193.b
- Cos. an. DCLXI.* 211.a
- Censor* 238.a
- M. Perperna* *C. f. Qu. pr.* 3.204.c
- Tr. pl.* 228.c *Aed. pl.* 236.a
- Prat.* 245.a
- Pr. prom.* 249.b *Qu. pr.* 251.b
- Perseus* *Macedonum* *Rex* factus cum *Romanis* renouat, & *rex* appellatur 2.341.c
- bellum contra *Romanos* molitur 350.c
- frustra pacem querit 375.a
- dum in *Silyrico* res suas agit, *Q. Martius* *Cos.* per montium angustias cum exercitu transit in *Macedoniam* ibid.
- cum filius captiuus in carcerem conditus, *Albanus* mittitur 383.c
- caenis onustus 386.c
- eius conatus 377.c
- eius nanis ornatissima 386.b
- Perseus* *rex* tantis indomitis cornupta 319.b
- & *Gracia* pulsus 366.c
- Petfici* cognomen tulit gentis *Fabii* *Fabius Maximus*
- Petfici* belli semina iacta 2.325.c
- Petiscum* *Macedonia* bellum gliscit 2.363.a
- Petiscum* bellum orbis terrarum ingenti motu extortum 2.366.a
- PERSIA* gens plebeia, *Flacci* cognomine.
- C. Persius* *Flaccus*, *Qu. pr.* 2.465.c
- Tr. pl.* 486.b *Prat.* 507.b
- Pertinacis* cognomen *Heluij* sortiti.
- Persia* capta 1.370.c
- Persini* casi 1.394.c
- Pestis* *Roma* senissima 1.96.b 123.a 136.c
- 148.b. 176.b 178.c 200.b 214.b 222.b 272.a
- & 2.352.b
- caussa eius in ludos visiosos relata 1.98.a
- veneficijs orta in urbe 333.c
- gravissima 181.b
- superstitiones inducta ad auertendam ibid.c
- Pestis* in urbe, titulo cuius veneficia grassabantur 2.333.b
- Pestis* ac famem in urbe graues 2.391.b
- Pestis* & *tabes* *Africam* vastant 3.38.b
- PATILIA* gens *Consularis*, cognomento *Capitolinus*, *Geminus*, *Perperna*, *Spurinus*.
- Petilia* rogatio in *L. Scipionem* de peculatu 2.299.b
- Petili* *Scipionum* fratrum calumniatores 2.277.c
- L. Petilius* *Geminus*, *Qu. prom.* 2.118.a
- Trib. pl.* 133.c
- C. Petilius* *Spurinus*, *Tr. pl.* 2.137.c
- alius, *Tr. pl.* 170.a 11. *Tr. pl.* 171.a
- P. Petilius* *Spurinus*, *Tr. pl.* 3.106.b
- Prat.* 126.a *Prat. prom.* 131.a
- P. Petilius* *Spurinus*, *Qu. urb.* 2.277.c 278.a
- Q. Petilius* *Spurinus*, *Qu. prom.* 2.47.a
- Proquaest.* 49.a *Tr. pl.* 58.a
- Aed. pl.* 60.b
- Q. Petilius* *Spurinus*, *Qu. prom.* 2.183.a
- Tr. pl.* 298.b *Prat. urb.* 329.b
- Cos. an. DLXXVII.* 348.c
- Cos. Letum* monstem capiens, leto datur 349.b
- Peticijs*

Petius Sulpitii gentis cognomen fuit.	Natta, Posca, Rufi, Rufca.	
PETREIA gens plebeia.	L. Pinarus Natta, Quæst. mil.	1.261.a
M. Petreius, Qu. pr. 3.224.c Tr. pl. 242.a	Mag. Eq.	274.a
Petri Ciacconi Comment. in Dutilij columna inferi- pionem 2.16.b	L. Pinarus Natta, Aed. cur.	1.290.b
PETRONIA gens Consularis, cognominibus Paller, Sabinus, Turpilianus.	M. Pinarus Posca, Qu. prom.	2.292.a
Petronius etiam cognomen gentis Flauix.	Aedil. pleb.	315.c
C. Petronius, Quæst.	Sardin. Prat. 330.a Propr. Sard.	336.a
C. Petronius, Atypium obtinuit 3.512.b	P. Pinarus Rufus Mamercinus, Quæst.	1.85.c
C. Petronius Turpilianus, Cos. an. DCCXIII. 3.594.b	Cos. an. CCLXI.	98.c
Proc. Britann. 3.595.b	L. Pinarus Rufus Mamercinus, Quæst.	1.104.c
P. Petronius Turpilianus, Syria Prop. post Vitel- lium 3.568.b	Cos. an. CCLXXXIV	114.c
in Iudeos bellum adornat iussu Caij Imp. ibid.	L. Pinarus L. f. Rufus Mamercinus, Quæst.	1.174.b
Phalanus Partheniorum dux, Tarentum occupat. 1.433.c	Tr. mil.	179.b
Philippicum bellum quando inchoatum 2.241.a	Pinarus Scarpus, Legat.	3.500.c
Philippus Macedonum Rex 1.460.a	M. Pinarus Rufus, Qu. pr.	2.501.c
Philippus alter rex ab Elis oppugnatione pulsus 2.200.c Annibalis ambit amicitia 164.a pacem facit cū Romanis 215.c Aetolos ad pacem cōpellit 215.b subsidium misit Annibali 223.b expeditio eius 242.b ad Cynocephalus debellatus 257.a pacem petiit ibid. mors eius 337.b	Tr. pl. 3.16.b lex eius Annales ibid.	
Q. Philippus, Pras. 3.459.b	Prat. 34.a 41.b Propr.	49.a
Philippi unde dicti 1.460.a	Pinea coronati sthmata	2.461.a
Philippi primum fidelitatis quod filius obses ob merita remissus ibid.	Pirata Italiam infestantes	2.329.b
Philus cognomen est in Furiis repertum, ut Philippi cognomento dicti Elij, Iulij & Martij.	Piso cognomen tum erat Roma Calpurniorum : addis Onaphr. & Cœliorum.	
Philiscus adhuc in Atilis, ut in Elis & Atteis, Philologi inueniuntur.	Cn. Calpurnius Piso cimeris veteranis agros dimisit 2.487.c	
Philones denique in Cesseniis, Curiatis, Publiis, & Veturis.	L. Pisonis Frugi res monetaria ex eius Nummis offensa 2.430.c virtutes eius atque laudes 430.b eiusdem orationes & Annales ibid.	
Philopœmen in Iuniis : Philostratus in Flauis, Philoxenus in Attianis.	L. Pisonis Frugi Pra. abstinentia laudata : unde illi nomen 2.488.c	
Philonis Indas ad Caij Imp. legatio, & cur 3.566.b	L. Calpurnij Pisonis Cos. an. DCCX. res Sicula 3.3.c	
Philopœmen Arcis Achaorum Imperator 2.276.b	cur Frugi sit appellatus 4.a	
Phocæum captum 2.285.c	L. Calpurnius Piso Calpurnius, Cos. an. DCCXV. no- tatus à Cicerone 1.466.a	
Phocenses ut per duelles damnati 2.29.c	L. Piso à Galba adoptatus 3.606.b	
Phœnix avis in urbem allata sub Claudio Casaro 3.579.c	Pistius Iupiter in Nummis 1.453.b	
Picentium conditor 1.456.a	Pij cognome hec in Antoniis, Cestis & Metellis : Placidus verò in Annis & Furnis.	
Picentes unde oriundi 1.456.b	PLATORIA gens Consularis, cognomento Cestianij.	
Victoria cruenta de ijs ibid.	Platoriz gentis cognomen Lenas 1.281.a	
Picentium bellum 1.450.c	C. Platorius, Qu. prom. 2.252.a	
Picentum CCLX. millia in fidem pop. Rom. venere 1.456.a	C. Platorius, Quæst. 2.447.c	
Pictoris cognomen in Fabiis reperio, ut in historico nobilitatum.	L. Platorius Cestianus, Quæst. M. Bruti Procos. in Macedonia 3.482.a	
Pictura duelli Manliani in foro Rom. 1.277.b	M. Platorius, Trib. pl. 1.99.c Aedil. 101.b	
Picus Saturni filius in denarijs Q. Cadici 1.456.a	M. Platorius M. f. Tr. pl. 1.271.a	
Picus avis in augurijs Rome 2.140.a	lex eius de Prætoribus ibid.	
Pictus Gennetierga patriam 2.84.c	M. Platorius, Tr. pl. 3.224.a	
Pietatis cognomen in Æmiliis habet. Causam alibi inuestiga, & infra Pij cognom.	Q. Platorius, Tr. pl. 2.291.b	
Pietatis ades nova 2.288.a altera 390.a	Placentia à Gallis capta 2.243.a	
Pietatis exemplum filia in matrem 2.441.b	Plancina veneficijs te, vinculis liberata 3.550.b	
Pietatis ades in carcere consecrata ibid.c	PLANCIA gens, ut apparet, plebeia.	
altera ades in foro olitorio 442.a	Plancus autem cognom. Acciorum & Rubelliorum, ut Plancus & Plancina, Munacius adhasit.	
Pietatis fructus 2.443.b	Planta inuenitur in Pompeiæ gente, & Platina in Claudis, & deniq; Plautus cognomen Acciorum, ut Comici illius Latini M. Accij Plauti Sardinatis.	
Pigmentarij cognomen in Accijs ; ut Pilati in Pontijs.	Cn. Plancius, Quæst. 3.367. Tr. pl. 383.a	
Pileati cives T. Quintilij triumphum comitantur 2.271.c	Aed. cur. 396.c	
Q. Pilus, Quæst. 3.392.b	Platonis in Italiam aduentus 1.294.b	
PINARIA gens Patricia, cognomina illi Mamercini,	Platonius esse debet Rex 1.10.c	
	Plauticum antiquum Numisma 1.307.a	
	PLAVIA gens Consularis, cognominibus Decianus, Plancus, Proculus, Siluanus, Vennon, Venox, Hypseus.	
	A. Plautius, Prat. 3.446.b	
	C. Plautius Decianus, Prat. 3.185.b	
	C. Plautius P. f. Decianus, Quæst. mil. 1.304.b	
	Cos. an. CDXXIV. 335.c	
	de Primernatibus triumphat. 337.a	
	Nnn 2 C. Plan-	

- C. Plantius P. f. Decianus, Praet. 1.340.c
 C. Plantius Hypsaeus, Cos. an. CDVI. 1.297.c
 11. Cos. an. CDXII. abdicavit 306.c 307.b
 L. Plantius Hypsaeus, Qu. prom. 2.256.b
 Tr. pl. 274.a Aed. pl. 282.a
 Pr. Hisp. citer. 290.a
 C. Plantius Hypsaeus, Qu. prom. 2.416.c
 Tr. pl. 430.b Aed. cur. 438.b Praet. 450.b
 L. Plantius Hypsaeus, Qu. prom. 2.455.a
 Tr. pl. 477.a Praet. 503.b Praet. prom. 507.c
 alius Praet. 5179.a
 M. Plantius L. f. Hypsaeus, Qu. pr. 2.481.b
 Tr. pl. 501.a Aed. pl. 3.10.b denarius eius ibid.
 Praet. 19.b 24.b Cos. an. DCXXVIII. 38.a
 M. Plantius M. f. Hypsaeus, Quast. prom. 3.148.b
 Tr. pl. 176.c
 P. Plantius Hypsaeus, Proquaest. 3.327.c 336.c
 Tr. pl. 349.a Aed. cur. 361.b Praet. 391.b
 Plantius Lateranus, Cos. designatus an. DCCXCVII. 3.598.b
 P. Plantius Proculus, Tr. pl. 1.181.a
 C. Plantius P. f. Proculus, Cos. an. CCCXCV. 1.282.a
 victor de Hernicus 283.b
 C. Plantius C. f. Proculus, Quast. mil. 1.310.c
 C. Plantius C. f. Proculus, Cos. an. CDXXV. 1.337.a
 post Venox appellatus est ibid.
 Censor 362.b Pontifex Maximus antequam
 sella curuli sedisset ibid. b
 A. Plantius Silvanus, Qu. pr. 3.159.b
 Aed. pl. 198.b Praet. 213.a
 Praet. prom. 218.a alius Qu. urb. 340.c
 A. Plantius Silvanus, Tr. pl. 3.381.c
 Aed. cur. 396.c Praet. 417.b
 A. Plantius Silvanus, Procos. Britannia 3.573.c
 omans ex Britannia, an. V. C. DCCXCIX. 578.a
 M. Plantius Silvanus, Tr. pl. 3.228.a
 eius leges ibid. alius Tr. pl. 186.b Qu. pr. 204.b
 M. Plantius Silvanus, Cos. an. DCCLI. 3.530.b
 Procos. Dalmatia 537.a
 eiusdem inscriptio ibid.
 T. Plantius Silvanus Aelianus, Cos. an. DCCXCIX. 3.576.c
 Plantius Silvanus, Praetor sub Tiberio 3.554.b
 L. Plantius Venno, Quast. mil. 1.308.b
 L. Plantius L. f. Venno, Quast. mil. 2.334.b
 Cos. an. CDXXIII. 334.c
 Praet. 347.a Cos. an. CDXXIV. 354.a
 C. Plantius C. f. Venox dictus, Cens. 1.362.b
 M. Plantius Poeta Comicus quando mortuus 2.309.b
 Plebs sacra restituta 3.70.a
 Plebs sax perniciosa 3.180.c
 Plebs commotionis vis in ciuitate 1.28.b
 Plebs ordo 1.16.b
 Plebs Cops duo quando 2.163.c
 Plebsorum nota 1.168.b
 Plebs urbana & rustica 1.19.a
 Plebs ex S. C. à Cos. obiurgatur 2.244.a
 Plebs in Patrum auctoritate 2.248.a
 Plebs furibunda Firmannum carcere liberat. 3.182.a
 Plebs, bella multorum capitum 1.9.c
 Plebs primum de capite Patricij indicium 1.97.b
 Plebs erga patriam pietas 1.209.b
 de Plebs commodis Senatus decretum 3.62.a
 Plebscitus Sernilianus de Senatu repetendo 2.154.a
 de Campanis 189.c
 de agro Campano priuatis elocando 2.193.c
 de Hispania imperio 218.c
 de Hispania rectoribus mutandis 244.a
 de C. Val. Flacco, & eius iuramento 243.c
 de duobus Praetoris promuncys 277.b
 de bello 280.c
 de C. Mancini ciuitate Rom. 507.a
 Plebscitus signum Concordia translatus in curiam 2.429.b
 Q. Plinius, Propr. Rhegi 215.c
 Q. Plinius, Propr. Locrens. 2.222.b
 Q. Plinius ob scelera catenatus Romanis mittitur 2.222.b
 Plinius à Licio diuersus 2.293.b
 Plinius varum quid de Senatus longanitate notauit 2.356.b
 C. Plinius locus animaduertendus 2.50.b
 Plotius in Caelius & Munacius etiam cognomen oc-
 currit.
 C. Plotius Varus, Quast. 3.297.b
 Plotius Plancus L. Placi frater proscriptus 3.480.b
 Plauto vel Diu pater 2.8.b
 Plutonis spelunca 2.11.c
 Publicia Consularis gens, cognomento Bibulus &
 Malleolus.
 C. Publicius Bibulus, Qu. prom. 2.172.b
 Proquaest. 176.c 180.c
 Trib. pleb. 193.c
 C. Publicius Q. f. Bibulus, Qu. pr. 2.501.c
 Tr. pl. 3.16.b Praet. 34.a 41.b
 Propr. 49.a
 C. Publicius Bibulus, Aed. pl. 3.553.b
 L. Publicius Bibulus, Qu. prom. 2.125.a
 Tr. pl. 151.a
 Q. Publicius Bibulus, Qu. prom. 2.362.c
 Praet. 404.c
 C. Publicius Malleolus, Quast. 3.272.a
 L. Publicius Malleolus, Qu. prom. 2.53.b
 Tr. pl. 62.c
 Aed. pl. 72.a
 Praet. urb. 87.c
 M. Publicius Malleolus, Qu. prom. 2.54.c
 Tr. pl. 65.a
 Aed. pl. 72.a
 Praet. urb. 96.a
 Cos. an. DXXI. 100.c
 M. Publicius Malleolus, Quast. 3.296.b
 Q. Publilius Q. f. Philo, iv. Cos. an. CDXXVIII. 1.357.b
 vide infra in Publilius.
 Panna repetundarum qua 2.447.c
 Pannus cognomen etiam Ianiz gentis suis fuit
 Pennus, ut & Pera.
 Pannorum origo in Africa 2.18.c
 Pannus contendit Romanum 2.181.b
 Pannica cladis descriptio 2.23.c
 Pannus dux perfidus Carthaginem emerit 2.399.c
 Panni à Romanis profligati 1.453.a
 inter eos & Romanos odia, unde
 versuta à Romanis notati ibid.
 Panni mendaces & fraudulentis 2.18.c
 Panni copys externis viris reparant. 2.37.b
 Panni ad Mercurij promontorium à Rom. uicti ibid. c
 Panni pacem vel captiuorum permutationem petunt
 per M. Regulum captiuum 2.49.b
 Panni pacem impetrant. 2.66.c
 Panni suspecti 2.82.b
 Panni pacem quibus conditionibus impetrant. 2.68.b
 Panni multati 2.84.a
 Panni per Legatos reconciliationem impetrant. 2.87.b
 Panni Sardos ad rebellionem mittunt. ibid. b
 Panni Capua otio & luxu enervantur 2.159.c
 Panni ex Hispania fugati 2.100.a
 Panni

<i>Pæni pacem ac inducias postulant simulatè</i>	2.226.b	<i>Procos. 487.a cum Numantiniis rem male</i>	
<i>Pæni pacis causa qua pendere cogantur</i>	2.236.c	<i>gessit</i>	<i>ibid.b</i>
<i>Pæni extrema tentant, profectus & aris</i>	2.445.c	<i>perfidiam suam mendacio tegere conatur</i>	488.a
<i>Pænorum presentatio suspensa</i>	1.439.b	<i>repetandarum reus iterum fallus</i>	492.b
<i>Pænorum stipendary Galli, Punica fraude in insidias</i>		<i>Q. Pompeius A. f. Cens. à plebe</i>	3.13.b
<i>dutti, à Romanis capi</i>	2.10.c	<i>Q. Pompeius, Quæst.</i>	3.343.b
<i>Pænorum stipendary in Sicilia deficiunt ad Roma-</i>		<i>Sex. Pompeius, Qu. pr.</i>	3.131.b
<i>nos</i>	2.61.b	<i>Tr. pl.</i>	158.b
<i>Pænorum principes captivi Romam missi</i>	2.191.c	<i>Æd. pl.</i>	174.b
<i>Pænorum insidii intercipiuntur Cos.</i>	2.197.b	<i>Præf.</i>	189.c
<i>Pænorum auxilia oblata Rom.</i>	2.369.b	<i>Præf. prom.</i>	193.b
<i>cum Pæni fœdus renovatum</i>	1.373.c	<i>Propr.</i>	200.c
<i>Pæni offertur hasta & caduceum, optione data quod</i>		<i>Sex. Pomp. victus à Cesare fugit in Asiam</i>	3.491.a
<i>mallens eligendi</i>	2.98.a	<i>Sex. Pompeius, Cos. an. DCCXVIII.</i>	3.493.b
<i>Pæni dediti ciues duo, ob Legatos eorum violatos</i>		<i>Sex. Pompeius, Sex. lib. Demochares, Præf. classis</i>	3.40.b &
<i>2.294.b</i>		<i>Sex. Pompeius Apollonophanes</i>	<i>ibid.</i>
<i>cum Pænis triplex bellum</i>	2.445.a	<i>& eorum exercitus</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pœta Comicus Publiapor Afer dum servus, manu-</i>		<i>Sex. Pompeius Menecrates, Procos.</i>	3.489.b
<i>missus autem P. Terentius P. L. Afer, more Rom.</i>		<i>Sex. Pompeius, Cos. an. DCCCLXVI.</i>	3.541.b
<i>dictus</i>	2.347.b	<i>Sex. Pompeius Procos. Asia</i>	3.550.a
<i>Pœta primùm scriba dicti</i>	2.72.a	<i>Pompeius Bithynicus, Præf.</i>	3.305.b
<i>Ser. Pœla, Tr. pl.</i>	3.426.a	<i>A. Pompeius Bithynicus, Quæst.</i>	3.430.b
<i>Polemo rex Ponti, socius pop. Rom. sub Aug.</i>	3.510.b	<i>ex Prætura Bithyniam obtinuit</i>	476.c
<i>Politia terrestris similis esse debet celestis hierarchia</i>		<i>Q. Pompeius Bithynicus, Quæst.</i>	3.290.b
<i>1.7.a</i>		<i>C. Pomp. Longinus, Gallus, Cos. an. DCCCL.</i>	3.580.c
<i>Pollio, quoniam longissimo pede longior</i>	2.213.c	<i>Cn. Pompeius Magnus Trib. potestatem restaurat.</i>	
<i>Pollux & Castor pileatis</i>	2.61.b	<i>1.94.b</i>	
<i>T. Popilius Sabellus, Tr. pl.</i>	2.171.c	<i>Cn. Pompeij Magni triumphus, præter leges</i>	
<i>Polusca à Rom. capta</i>	1.89.c	<i>1.109.b</i>	
<i>Polybius à quo anno historiã suã exordiat</i>	2.13.b	<i>Cn. Pompeij Magni natalis</i>	3.140.c
<i>quibus Cos. Annibalem mortuum affirmat</i>	325.a	<i>nobilitas materna à Pœta Lucilio</i>	31.a
<i>de Polyxenide victoria</i>	2.281.b	<i>Magnus à Sulla vocatus</i>	274.a
<i>POETELIA gens Consularis, cognomento Bibulus,</i>		<i>eius modestia</i>	<i>ibid.</i>
<i>Libo, Vifolus.</i>		<i>uxor Julia 346.c reus sit</i>	239.a
<i>C. Patelinus C. f. Libo Vifolus, Cos. anno CCCXCIII.</i>		<i>de Hiarba rege triumphat.</i>	274.a
<i>1.279.b de Gallis & Tiburtibus eius triumphus</i>	280.c	<i>Propr.</i>	287.c 291.c
<i>C. Patelinus Q. f. Tr. pl.</i>	1.282.c	<i>idem Proconsulibus mittitur</i>	188.a
<i>lex eius de ambitu. ibid. Quæst. mil.</i>	283.a	<i>Cos. an. DCLXXXIII.</i>	310.b
<i>302.b Cos. an. CDVII. 298.c 11. Cos. an-</i>		<i>Procos. 325.b 11. Proc.</i>	333.a
<i>no CDXXVII. 339.c lex eius de nexu</i>	340.b	<i>111. Procos. triumphat.</i>	344.a 376.a 384.b
<i>Censor 343.c alter Quæst. mil.</i>	367.b	<i>11. Cos. an. DCXCVIII.</i>	386.a
<i>M. Patelinus Libo, Quæst. mil.</i>	1.231.a 339.c	<i>idem Procos.</i>	390.b 398.c 407.a
<i>Cos. an. CDXXXIX.</i>	358.c	<i>111. Cos. an. DCC.</i>	410.a
<i>Q. Patelinus Libo Vifolus, Tr. pl.</i>	1.132.c	<i>eius leges ibid. Procos. 414.a 419.b 428.a</i>	
<i>11. Tr. pl. 134.a Æd. 137.a x. vir 154.a.c</i>		<i>437.c 440.b</i>	
<i>Polæ cognomentum in Scruilis videre memini, ut</i>		<i>Alius Cn. Pomp. Cos. sub Aug. an. DCCXXII. 3.499.a</i>	
<i>Pollieni in Claudiis.</i>		<i>Sex. Pompeius Magnus, Cn. frater</i>	3.477.b
<i>Pollio verò cognominati longè plures, quos per Sa-</i>		<i>Sex. Pompeius Menas, Leg. Propr.</i>	3.487.b
<i>turam enumero: Annij, Antij, Antistij, Asinij,</i>		<i>A. Pompeius Rufus, Qu. pr.</i>	3.139.a
<i>Carbilij, Claudij, Clodij, Herennij, Iulij,</i>		<i>A. Pompeius Rufus, Tr. pl.</i>	3.163.b
<i>Memmij, Nævij, Romulij, Trebellij, Veditij,</i>		<i>Q. Pompeius Rufus, Tr. pl.</i>	3.10.b
<i>Vespasij, denique Vitrilij.</i>		<i>Æd. pl. 27.c Præf. 40.a 45.a</i>	
<i>Pollucis cogn. in Iuliis quibusdam, ut</i>		<i>Q. Pompeius Rufus, Qu. pr.</i>	3.154.c
<i>Polyhistoris in Appione, Cornelius, & Iuliis.</i>		<i>Tr. pl.</i>	180.c
<i>POMPEIA gens Consularis, cognominibus Bithyni-</i>		<i>Præf. urb.</i>	217.a
<i>cus, Magnus, Rufus, & Strabo.</i>		<i>Cos. an. DCLXV.</i>	230.c
<i>Pompeij Campania opp. ab Hercule conditum</i>	2.427.b	<i>Q. Pompeius Rufus, Præf.</i>	3.322.a 334.b
<i>Pompeius Paulinus, Procos. Germ. infer.</i>	3.591.b	<i>Propr.</i>	342.a
<i>A. Pompeius, Trib. pl.</i>	2.350.a	<i>Quæst.</i>	368.b
<i>L. Pompeius, Qu. prom.</i>	2.376.b	<i>Q. Pompeius Rufus, Tr. pl.</i>	3.405.b 412.b
<i>Tr. pl. 397.a Æd. pl.</i>	407.c	<i>Pompeius Silvanus, Cos. an. DCCXCVII.</i>	3.575.b
<i>Præf.</i>	416.a	<i>Afric. Procos.</i>	591.c
<i>Q. Pompeius, Qu. prom.</i>	2.427.b	<i>Proc. Dalmatia</i>	611.b
<i>Tr. pl. 443.a Æd. pl.</i>	454.b	<i>Cn. Pompeius Strabo, Qu. Pr.</i>	3.148.a
<i>Præf. 468.c Pr. prom.</i>	471.c	<i>Tr. pl.</i>	176.c
<i>Cos. an. DCXII.</i>	479.b	<i>Æd. pl. 190.b Præf.</i>	202.a
<i>tibicinis filius</i>	<i>ibid.c</i>	<i>Præf. prom.</i>	208.a
<i>exercitus ei à Metello Procos. relatus</i>	482.a	<i>Propr.</i>	221.a
		<i>Nun 3</i>	<i>Cos.</i>

Cos. an. DCLXIV.	3.225.c	L. Pomponius Verentanus, Qu. prom.	2.138.b
de Asculaneis triumphat.	230.a	Proquaest.	142.c
Sex. Pompeius Cn. f. Strabo, Quaest.	3.11.a	Trib. pleb.	166.c
Tr. pl. 30.c	Ed. pl. 46.a	C. Pomptinus, Praet.	3.321.a
Praet.	69.a 75.b	Pontes quando facti	2.356.a
Finis de Pompeia gente ampla. Illud tantum,		Pontifex Max. primus Roma	1.30.c
Pompeianos etiam cognomento appellatos Clau-		primus quando armatus extra Italiam	3.13.b
dios, ut Metij etiam Pompoliani agnominati.		Pontifices	1.30.c 33.c
Numa Pompilius Rom. II. Rex	1.11.a	Pontifices iuris interpretes	1.30.c
cuius cum Lycargo comparatio post Plutarch. ibid.		unde dicti	31.a
Pomptia lex regia, de finium consecratione	2.393.a	eorum auctoritas	30.c
M. Pomptius, Tr. pl.	1.120.c	intra	31.b
Aedil.	122.b	Pontifices Ierosolymis	3.545.b
C. Pomptius, Aedil.	1.134.b	Pontificum commentaria	1.398.b
POMPTIA gens Consularis, cognomento Atticus,		PONTIFICIA hac gens Roma plebeia fuit.	
Flaccus, Matho, Mola, Mufa, Vitulus.		C. Pontificius, Tr. pl.	1.118.c
Pomptia, Numa Pompili filia	1.35.c	Aedil.	121.b
Cn. Pomptius, Qu. pr.	3.191.b	M. Pontificius, Tr. pl.	1.121.b
Tr. pl.	214.b 236.b	Aed. pl.	123.b
Praet.	235.b 239.b	Ti. Pontificius, Tr. pl.	1.106.a
M. Pomptius M. f. Tr. mil.	1.213.c	Aed. pl.	107.b 115.c
M. Pomptius, Qu. pr.	3.225.a	Pontina paludes exsiccata cultaque	2.413.a
Tr. pl.	242.c	PONTINIA gens tantum Praetoria.	
Aedil. pleb.	256.c	PONTIA etiam Consularis, qua & Nigri cogno-	
Q. Pomptius, Quaest. mil.	1.214.c	mento & Aquila.	
Tr. pl.	217.b	C. Pontinus Propr.	3.342.a 350.a 357.a
ob intercessionem damnatus	221.b	376.c	
Sex. Pomptius, Qu. prom.	2.102.c	C. Pontinus, Praet.	3.385.a
Sex. Pomptius, Tr. pl.	2.114.c	Propr.	391.b 399.c
T. Pomptius Atticus	1.13.c	de Gallis triumphat.	401.c
quando mortuus	ibid. a	C. Pontius Samnitum Imperator securi percussus	
Pomptiani fasti	ibid.	1.403.a	
L. Pomptius Flaccus, Legatus Proprat. Massia		Pontius Aquila, Tr. pl.	3.460.a
& Ponti 3.542.c de h. Ovidij versus IV. de		L. Pontius Telesinus, Cos. an. DCCCXVIII.	3.599.c
Ponto.		Pontius Pilatus Iudaeam regere cepit	3.556.b
Cos. an. DCLXIX.	545.c	sub quo CHRISTVS passus	ibid.
Massiam obtinuit, Pando succedens	549.c	Popa gentis Liciniae cognomen, ut	
Syria Procos.	556.b	Polca Pinatiz.	
inignis belluo cum Tiberio Imp.	ibid.	POPILLIA gens Consularis, Lenatis cognomine &	
Pomptius Labeo, Propr. Massia	3.555.b	Sabelli.	
M. Pomptius Matho, Qu. pr.	2.59.c 63.b	L. Popillius Quaest.	3.283.b
Trib. pleb.	73.b 86.a	T. Popillius, Quaest. mil.	1.368.c
Aed. pleb.	86.a 94.a	Qu. prom.	2.142.b
Praet. peregr.	93.c	Aed. pleb.	178.b
Cos. anno DXX.	97.c	C. Popillius P. f. Lenas, Qu. prom.	2.305.a
de Sardis triumphat.	100.c	Trib. pl. 331.b	Aed. pl. 343.a
M. Pomptius M. f. Matho, Cos. an. DXXII. 2.103.b		Praetor M. Popillius frater	352.c
108.c		Cos. primus de plebe an. DLXXXI.	362.c
Procos. Sard. & Cors.	110.b 112.c	Cos. II. an. DXXV.	417.c
Mag. Eq.	155.a	C. Popillius C. f. Lenas, Quaest.	3.77.a
Praet. ibid. c	Praet. urb. 160.b	Legatus suis bello Cimbrico	ibid.
Propr.	168.b	Tr. pl. 101.a	Aed. pl. 110.c
Propr. Gallia	173.a	C. Popillius Lenas, Qu. pr.	3.112.b
M. Pomptius Matho, Qu. prom.	2.179.b	Praet. prom.	116.c
Tr. pl.	166.a 194.a	Praet. 121.b	Tr. pl. 131.b
Aedil. pl.	203.c	C. Popillius Lenas, Praet. prom.	3.147.a
Praetor	217.c	Quaest.	267.b
Propr. Sicilia	226.c	Trib. pleb.	295.b
M. Pomptius Matho, Qu. prom.	2.365.b	M. Popillius M. f. Lenas, Cos. anno CCCXCIV.	
Tr. pl.	384.a	1.281.a	
Aedil. cur.	396.c	Praet. 284.a	II. Cos. an. CCCXCVII. 285.a
Praet.	410.a	III. Cos. an. CDIII.	292.c
C. Pomptius Molo, Quaest.	3.392.b	de Gallis Quirinalibus	294.a
Trib. pleb.	417.b	IV. Cos. an. CDV.	296.b
L. Pomptius Molo, Tr. pl.	3.349.a	M. Popillius M. f. Lenas, Quaest. mil.	1.336.c
Aedil. pleb.	372.b	Praet.	352.c
Q. Pomptius secundus, Cos. an. DCLXXXI. 3.557.a		Cos. an. CDXXXVII.	356.b
II. Cos. an. DCCXCIII.	570.b	M. Popillius Lenas, Qu. prom.	2.301.a
Procos. Leg. in Germ.	583.c	Tr. pl. 327.a	Aedil. pl. 330.c
		Praet.	

Prat. 349.b	Cos.an.DXXC.	359.b	M.Porcins Cato,Tr.pl.	3.321.c	331.c
M.Popillius P.f.Cos.an.DXXC.		2.359.b	M.Porcins Cato,Propr.	3.367.a	376.c 438.c
peruicax fuit, & Victoriæ virginem constupra-			M.Porcins Cato,Propr.		3.376.c
uit ibid.c	malè sibi conscius	364.c	M.Porcins Cato,Prat.	3.394.c	424.c
tyrannicus eius animus		365.c	M.Porcins Cato Licinianus, Qu.pron.		3.158.c
Procos. Liguria ibid.	Censur	415.a	Tr.pl.	186.c	Aed.pl. 198.b
denarij ipsius		431.b	Prat.	213.a	Prat.pron. 217.c
M.Popillius M.f.Lanas, Qu.pron.		2.431.b	M.Porcins M.f.Cato Sallonianus, Quæst.		3.36.c
Tr.pl. 447.c	Aed.pl.	458.a	duplex Catonum propago in gente Porcia ibid.		
Prat.pereg.	471.a	476.c	Tr.pl.	70.c	Aed.cur. 90.c
Cos.an.DCXIV.		487.c	Prat.	99.c	Prat.pr. 105.c
nul magnum bello gessit		488.a	Propr.		112.c
villus Numantinorum stratagemate		494.c	Porcins Festus, Inde am obtinuit		3.590.b
Procos.	ibid.		Felici Claudio successit		ibid.
P.Popillius Lanas, Qu.pron.		2.167.b	M.Porcins Leca, Qu.pron.		2.221.b
Tr.pl.		269.c	Proqu.	127.b	Tr.pl. 247.c
P.Popillius C.f.Lanas, Qu.pron.		2.452.a	P.Porcins Leca, Qu.pron.		2.225.b
Aed.pl. 484.b	Prat.	496.a	Tr.pl.	255.c	Prat. 264.c
Cos.an.DCXXI.		3.8.c	P.Porcins Leca, Qu.pron.		2.385.b
Consularis in exilium abiit		52.c	Proquæst.		3.26.b
P.Popillius P.f.Lanas, Qu.pron.		3.96.a	L.Porcins Licinus, Qu.pron.	2.123.b	138.c
Tr.pl.	118.c	Prat.	Tr.pl.	141.b	Aed.pl. 156.c
P.Popillius P.f.Lanas, Tr.pl.	3.243.b	249.c	L.Porcins Licinus, Tr.pl.		2.175.b
Popilia lex & Papia, de Vestalibus		2.511.b	Aed.pl.	189.b	Prat. 203.a
Q.Poppans secundus, Cos.an.DCCLXI.		3.537.c	L.Porcins Licinus, Qu.pron.		2.245.a
Populi Rom.prima distributio, per tribus & clas-			Proqu.	249.b	Tr.pl. 265.b
ses		1.15.a	Prat.	272.c	Cos.an.DLXIX. 309.a
altera in patricios & plebeios		ibid.c	Procos. Liguria		316.c
Populi Rom.in tribus diuisio		1.48.c	L.Porcins Licinus, Qu.pron.		2.340.a
Populi in summum, creare Magistratus		2.248.a	Tr.pl.		358.a
Populi favore publico restituitur ordini suo L.Quin-			Porphyrius fabula		2.401.b
tilius Flaminius		2.310.c	Porcena, Clusinarum Rex		1.73.b
Populi iudiciu qui Censores non declinarunt		2.373.b	eius bona venalia		74.a
qui Populi immunes à tributo & vectigalibus		2.386.a	Porticus antiqua		2.277.b
Populo à Cos. comitia, suffragia, & leges Regie red-			Porticus Roma ex multis duæ		2.273.b
data		1.70.a	Porticus in Capitolio		2.415.c
Populi ingrata nobilium turpitudine		2.357.b	Portoria publicanis elocata		2.247.a
Porca pragnans Lanusienfis		2.39.c	Portus dei simulacrum		2.58.a
PORCIA gens Consularis, cognominibus Cato, Leca,			Poica cognomentum in Pinaria gente.		
& Licinus.			Possidonia colonia		1.444.b
duplex in ea Catonum propago		3.36.c	Possidonium in Annis.		
Porcina autem cognomentum fuit in Emilia gente			POSTUMIA gens patricia & Consularis, in plures		
& Lepidorum.			diuisa familias, quarum nobilissima fuit Albi-		
Porcellus verò Grunniij cuiusdam, cuius testamen-			num.		
tum lepidum B. Hieronymus commemorat.			Postumi verò tulere cognomentum Curtij & Iulij.		
M.Porcins Cato, Qu.pron.		2.219.b	Postumij autem agnominati varij: Accij, Ceionij,		
Proquæst.	227.a	Aed.pl. 247.c	Iunij, Liulij, Pontij, Rabirij & Seij.		
Prat.Sardinia 250.c	Cos.an.DLIX.	263.b	Postumia, virgo Vestalis absoluitur		1.192.b
Procos.Hisp.		270.c	tres Postumij fratres Consulares		2.282.c
ex Hispania citer. 271.a	Censor	310.b	A.Postumij de Acquis & Volscis victoria		1.181.b
M.Porcins Cato, Qu.pron.		2.405.b	in filium animaduersio		ibid.
Tr.pl. 418.c	Aed.pl. 426.a	Prat. 435.a	A.Postumius, Proquæst.		3.72.c
M.Porcins Cato, Qu.pron.		2.508.c	Cn.Postumius, Prat.	3.338.b	alter 350.a
C.Porcins M.f.Cato, Quæst.		3.16.c	L.Postumij Pr.clades		2.161.a
Tr.pl.	35.c	Prat.	P.Postumius Imperator lapidibus obrutus		1.198.c
Prat.pron.	86.c	Cos.an.DCXXXIX.	P.Postumij cades vindicata		1.199.c
C.Porcins Cato, Quæst.vrb.		3.340.c	T.Postumius, Tr.pl.		3.349.b
Tr.pl.		381.a	T.Postumius, Prat.	3.379.b	alius 391.b
L.Porcins Cato, Qu.pron.		3.154.c	Sp.Postumius, legatus legibus describendis Ashe-		
Tr.pl.	180.c	Aed.pl.	næ missus		1.135.b
Prat.	207.c	Prat.pron.	Postumius Aebutius Elua Cornicen, Quæst.		1.161.b
Cos.an.DCLXVI.		225.c	in quo Postumus verus prænomen est.		
L.Porcins Cato, Prat.		3.326.a	Cos.an.CCCXI.	170.a	Mag.Eq. 176.c
M.Porcins M.f.Cato, Tr.pl.		3.24.c	A.Postumius Albus Regillensis an. CCLVII.		Di-
Aed.pl.	34.c	Prat.	Elator		1.86.c
Cos.an.DCXXXV.		85.b	A.Postumius L.f.Albinus, Qu.mil.		1.415.c
M.Porcins Cato, Qu.pron.		3.169.b	A.Postumius Albinus, Qu.pron.		2.46.c
Tr.pl.	193.c	Prat.	Aed.cur.	57.c	Cos.an.DXI. 63.b
		217.c	Prat.Flamen Dialis	71.b	Censor 95.b

- A. Postumius Albinus, Aed. cur.* 2.298.b
Prat. 306.b *Cos. an. DLXXIII.* 333.a
Censor 356.a
A. Postumius Albinus, Qu. prom. 2.365.b
A. Postumius Albinus, Qu. prom. 2.406.a
Romanus, rerum Romanarum historiam Graecam scripsit 406.a
Aed. cur. 418.b *Prat.* 425.c
Cos. an. DCII. 437.a
A. Postumius Albinus, Quaest. 3.65.a
Proquaest. 72.c
A. Postumius Albinus, Qu. prom. 3.116.a
Aed. cur. 135.b *Prat.* 151.c
A. Postumius Albinus, Aed. cur. 3.157.c
Propr. 165.a *Cos. an. DCLIV.* 178.b
A. Postumius Albinus, Prat. 3.446.b
C. Postumius Albinus, Qu. prom. 2.354.a
Aed. cur. 370.c *Prat.* 391.c
L. Postumius A. f. Albinus, Qu. prom. 2.61.a
Aed. cur. 82.c *Prat. peregr.* 92.a
II. Prat. 161.a *Cos. an. DXIX.* 95.b
II. Cos. an. DXIV. 108.c
III. Cos. an. DXXXIX. 163.c
L. Postumius A. f. Albinus, Qu. prom. 2.291.c 305.a
Prat. Hisp. ulterioris 334.a
Propr. Hisp. ulterioris 340.b 344.b
de Lusitanis & Vaccis triumphat 344.c
Cos. an. DXXC. 359.b
L. Postumius Sp. f. Albinus, Qu. prom. 2.389.c
Aed. cur. 410.b
cuius Nummi argentei de ludorum exordio *ibid.*
Prat. 418.b *Cos. an. DXCIX.* 428.c
ab uxore veneno sublatus 429.a
L. Postumius L. f. Albinus, Flamen Martialis, Qu. prom. 3.187.a
Aed. cur. 203.c
Prat. 213.a *Prat. prom.* 218.a
L. Postumius L. f. Albinus, Aed. cur. 3.348.a
Prat. 379.a *Propr.* 420.c
Sp. Postumius Albinus, Qu. mil. 1.308.b
Aed. cur. 325.a *Cos. an. CDXIX.* 327.c
II. Cos. an. CDXXXII. 348.a
Censor 332.b *Mag. Eq.* 338.c
Postumius Albinus sanguine trophae utulum scripsit Ioni consecratum. 2.555.b
Sp. Postumius L. f. Albinus, Qu. prom. 2.261.b
Aed. cur. 281.c *Qu. prom.* 282.c
cur dictus Paullulus *ibid.*
Prat. peregr. 289.c *Cos. an. DLXVII.* 303.a
Sp. Postumius Sp. f. Albinus, Quaest. 3.54.c
Aed. cur. 86.c *Prat.* 99.c
Prat. pr. 105.a *Propr.* 112.b
Cos. an. DCXLIII. 120.c *Procos.* 128.b
Sp. Postumius Albinus Magnus, Qu. prom. 2.408.b
Aed. cur. 421.a *Prat.* 432.c
Cos. an. DCV. 449.c
Sp. Postumius Albinus Paullulus, Aed. cur. 2.304.a
cur sic agnominatus 282.c
Prat. 315.c *Cos. an. DLXXIX.* 355.b
A. Postumius P. f. Albus Regillensis, Quaest. 1.74.c
Cos. an. CCLVII. 86.c *Dict.* *ibid.*
de Latinis triumphat 87.a.b
A. Postumius A. f. Albus Regillensis, Quaest. 1.113.c
Cos. an. CCXXCIX. 121.c
A. Postumius M. f. Albinus Regillensis, Tr. mil. 1.216.b 237.c
Censor 262.a
L. Postumius P. f. Albinus Regillensis, Quaest. mil. 1.221.c
Tr. mil. 228.b 237.c
M. Postumius L. f. Alb. Regillen. Censor 1.209.c
ad matrimonium Romanos cogit *ibid.*
M. Postumius A. f. Albus Regill. Quaest. 1.172.b
Tr. mil. 185.c
Sp. Postumius A. f. Albus Regillensis 1.111.b
Cos. an. CCXXCVII. 120.b *X. vir* 145.a
Sp. Postumius Sp. f. Alb. Regill. Quaest. 1.175.b
Tr. mil. 179.b
P. Postumius A. f. Alb. Regillen. Qu. mil. 1.194.b
Tr. mil. 198.b
Sp. Postumius M. f. Albinus Regillensis, Qu. mil. 1.217.a
Tr. mil. 219.c *Cens.* 239.b
Postumius Caninius Auruncus, Quaest. 1.79.b
Cos. an. CCLII. 80.b
II. Cos. an. CCLX. 89.c *sed hic Postumus praenomen est.*
L. Postumius L. f. Megellus, Quaest. mil. 1.361.c
Aed. cur. 371.b
victoria adem faciendam curat *ibid.*
Cos. an. CDXLIX. 375.b
II. Cos. an. CDLIX. 394.c
oppida ab eo capta *ibid.*
de Samnitibus & Etrascis triumphat 396.b
ad populum cur reus 398.a
III. Cos. an. CDLXII. 401.b
contra leges militares imperio usus 402.a
L. Postumius L. f. Megellus, Qu. mil. 1.448.c
L. Postumius L. f. Megellus, Cos. an. CDXCI. 2.19.a
L. Postumius Megellus, Prat. 2.42.b
Censor *ibid.*
L. Postumius Megellus, Qu. prom. 2.83.b
Aed. cur. 96.b *Prat.* 104.c
P. Postumius Q. f. Tubertus, Cos. an. CCXLIX. 1.75.a
cuius honor *ibid.*
II. Cos. an. CCL. 76.c
onans primus de Sabinis 79.b
A. Postumius Tubertus, Quaest. 1.176.b
Mag. Eq. 178.a *Dict.* 180.b
L. Postumius Tumpannus, Prat. 2.306.c
Propr. Tarentin. 313.c
L. Postumius T. f. Tumpannus, Qu. prom. 2.274.c
Tr. pl. 295.b
L. Postumius L. f. Tumpannus, Qu. prom. 2.269.c
362.a *Proqu.* 279.b
L. Postumius L. f. Tumpannus, Tr. pl. 2.381.b
Aed. pl. 396.c *Prat.* 410.b
Potestatis extraordinaria mutatio 1.109.c
cum Potestate esse quis dicatur 1.108.c
Potitix gentis interitus 2.362.b
Sex. Postumius, Qu. Prom. 2.393.c
Tr. pl. 414.a
Potitij unde dicti 2.394.a
Potiti cognominati etiam Valerij.
Prada magna ex Africa in Sicilia admissa 2.180.b
Prada ingens ex Tarento 2.196.b
Prada nautalis focys vicinis Ilyrico donata 2.388.a
Prada pompa dimes 2.288.a
Prada diuisio 2.459.b
Prada nobilis copia quando translata 2.460.b
Pradones iuste poenas pendunt 2.276.c
Pradonibus agri dati, ut armis depositis agricultura darent operam 2.491.a
Prasectus urbis 1.16.a
Prasium equestre grave 1.357.c
Prasium ad Mundam 2.172.c
Prasium cum Annibale ad Capuam 2.184.b
Prasium cum Turdulis ac Celtiberis 2.264.b
Prasium Equitum, & virtutis bellica 1.399.a
Prasium satis larga duobus indicibus ex publico data 2.304.c
Praseste, municipium cinium Rom. 1.12.b
Pras-

Prænestini à Latinis ad Rom. desciscunt	1.85.b	cur primum inuenta	ibid.b
Prænestini ad portas usq; Roma populantur	1.239.a	Prænam Romæ Flamen Dialis gerebat	2.315.b
Prænestini rebellant	1.241.a	Præura Romæ, & foris	2.306.b
Prænestinis bellum indictum	1.237.a	Præxeteli Cupido è marmore	3.180.b
Prædicatorum militum per Campaniam contritio	1.305.b	Primus in Antoniis fuisse cognomen, observatum.	
Prætoria & bulla origo	1.44.c	Princeps in civitate idem est, quod ratio in homine	19.c
Prætoriani cognomen sortiti aliquot in gente Alinia, Anteia, Papiria, & Vettia.		Princeps equestris ordinis	1.166.b
Prætor, Proprietor, sæpè confusa	1.110.b	Princeps Senatus quis	1.166.b 332.b
Prætor primus	1.262.b	2.310 b 337 c	
Cos. & Dictator, olim Prætor dictus	263.a	tres in domo Fabia continui	1.332.b
unde sic dictus	ibid.	quomodo fiebat	192.c
urbani & peregrini munera	ibid.c	Principis boni officium	1.10.a
urbani in urbe manere cogebantur	ibid.	Principibus ingeniorum opera offerri solita	1.2.b
maior quis	264.a	Principes civitatis optimè de Repub. meriti Scipiones	
primus quis	ibid.	fratres	1.298.b
de Prætor urbano lex Platoria	266.b	Principes leonis sculpti imaginibus	2.423.
quibus comitijs Prætor creari soleat	ibid.c	Prisci cognomentum culere plurimum in Accijs, Ælijs, Anchatijs, Catonijs, Falcinijs, Helvidijs, Labolenis, Iulijs, Iunijs, Nerijs, Serulijs, Statijs & Tarquinijs.	
cohorti eius domestica	267.a	Prinati Procos. facti, cur non triumphent	1.109.b
officium in provincia	ibid.	Præternates victi	1.284.c 307.b
Prætor de plebe primus	1.224.c	Præternatum rebellio	1.305.b
Prætores Græcè Στρωγγίδης, Ἀρχοντες	1.263.	Præternatis bellum illatum	1.334.c
cur Cops. collega dicantur	262.c	muri eorum deiectione	336.a
auspicia eorum maxima	ibid.	Præternatis legati egregium responsum	1.336.a
legum interpretes erant	264.a	Præternatibus venia & ciuitas data	1.336.a
custodes iuris Quiritium	ibid.	Præteritum C. Gracchi	352.c
quorundam prævaricatores	265.a	Probi cognomen reperio in Æmilijs, Falonijs & Valerijs.	
tria Prætorum verba	ibid.c	Proci illi verò in Iulijs: ut	
dies eorum fasti & nefasti	ibid.	Proci illi in Valerijs.	
insignia, ornamenta, fasces.	266.a. b	Proci illa plebeia gens.	
potestas minor quam Cops.	ibid.	L. Proci illi, Quæst. 3.343 b	Tr. pl. 381.c
Provincialium insignia, fasces, lectores	ibid.	Proconsulatus origo	1.108.a
numerus Prætorum quomodo creverit	ibid.	Magistratus non est	ibid.c
sortitio provinciarum inter Prætor.	267.a	Proconsul & Consul nomina sæpè confusa	1.110.b
Prætorium editum	1.264.b	vetus PROC. scribendi forma	109.c
cur Perpetuum dictum	ibid. 265.c	Proconsule exercitum ducens quis	1.108.c
annua lex à Cicerone dicitur	ibid.c	Proconsules qui dicti	3.281.c
de hys Cornelia lex	265.a	qui sub Augusto	306.b
Prætoris necessitudo cum Quæstore eiusdem provincie	1.267.b	Proconsulum insignia & ornamenta	1.109.a
Prætores Cops. primò dicti	1.110.b	Procos. privati facti non triumphabant	ibid.b
Prætorum sortes mutata	1.268.c	Procos. nulla auspicia	ibid.
ut variari soleant	269.a	imperium quamdiu	ibid.
Prætoria comitia direpta tempestate	2.341.c	Proculi reperio cognomentum in Acerronijs, Arterijs, Iulijs, Licinijs, Plautijs, Scribonijs, & Valerijs.	
Prætor M. Bibulus cum exercitu in Epire	2.277.a	Prodigia varia in Italia	1.125.b 301.c 290.b
Prætor sacerdos Roma propter sacra vetus	2.289.c	123.c 276.c 378.b 388.c 391.b 3.27.a 33.a	
Prætori tyranno imperium ademptum	2.298.a	48.b 67.a 80.a 83.b 90.a 104.b 117.b 130.a	
Prætores quando primum duo creati	2.63 c	141.a 151.b 155.b 173.a 178.b 201.c 211.a	
duo quotannis creati	64.b	216 c 248.a 585.b	
quatuor quando primum creati	113.c ex lege	Prodigia denuntiantia bellum Punicum secundum	2.149.a
ge Babia	339.a	Prodigy vis apud supersticiosos	2.434.b
sex quando creati capti	253.b	Prodigiorum procuratio difficilis	2.197.c
octo & plures quando creati	1.267.c	Prodigia procurata pestem ingentem excitant	2.474.b
quando xv. creati	3.561.b	Prodigia mortis Claudij	3.587.b
Prætores castra nocturna fuga relinquunt	2.308.c	Progenies Neptunus	2.3.c
Prætores tres Hispaniarum rei facti	2.367.c	Proletarii qui	1.46 c
Prætores nonnulli ob anarum administrationem provinciarum damnati	2.432.c	Proprietor & Prætor sæpè confusa	1.110.b
Prætorum numerus duplicatus, cur	2.113.c	Proprietori nulla auspicia	1.109.b
Prætorum numerus in Hispania crescit	2.253.b	ornamenta eius & insignia	ibid.
de Prætorum iurisdictione S. C. iungens	3.378. 379.	Proprietura origo	1.108 a
Prætorum classis	2.386.b	Magistratus non est	ibid.c
Prætorum officium absentibus Cops. Senatui cogere	3.569.a	insignia & ornamenta	109 a
Prætores ararij à Claudio Aug. abrogati	3.574.b	Pro-	
Prætoribus qua Aug. concesserit	3.525.a		
Prætura 1.262.b eius dignitas	ibid. 265.c		
ex Consulatu orta	263.a		

- Propylaeum & columna calis* 2.320.8
Proserpina raptus fabula Physica interpretatio 2.8.6
Promidentia Dei omnia curantur 2.76.8
Promidentia diuina triplex secundum veteres 2.78.4
Pronincia quid, & unde dicta 1.108.b
munus quodcumque dicitur ibid.
regiones extra Italiam, pronincia ibid.
earum prima Sicilia ibid.
vetus administrandi forma ibid.
mutatio Proninciarum 109.c
Sullana earum constitutio ibid.
Pronincia ordinaria 110.a
plures uni quandoque data ibid.
varia earum constitutio sub Monarchia ibid.
Pronincia extra ordinem primum 1.107.c
Pronincia Ostiensis Quaestoria 1.465.c
Pronincia Quaestura urbana 1.466.b
Pronincia Quaestoria diuina 1.463.c
Pronincia Quaestoria Italiae honoratissima 1.464.a
cur postea contempta ibid.
Aquaria postea dicta ibid. & 3.326.b
in Pronincijs Quaestorij ordo successionis 1.466.c
Pronincia Quaestoria aucta 1.466.c vide Quaestoria.
Pronincia Qu. mil. lege Sempronia data 1.466.a
Italica, lege Titia ibid.
Pronincia senorum ergastulis onerata 1.465.a
Proninciarum census 1.166.c
Proninciarum Praesidibus duplex cura imposita 1.464.c
Pronincias Praesidibus commendandi modus 1.465.a
de Pronincijs lex Sempronia & Cornelia ibid.b
Pronincia Pratoria non in sortem data, sed à Senatu distributa 2.171.a 3.60.a
Pronincia & exercitus constituti 2.280.b 296.c
303.b 310.a 345.a 366.b 372.c 377.b
Pronincia decreta 2.348.c
Pronincia Consulares 2.359.b 403.b 407.a
422.c 437.a 449.c 446.c 482.c 487.c 492.a
495.b 499.a 502.c 506.b 3.3.b
Pronincia ut decerni solita 2.294.a
Proninciarum ordinatio 2.284.b
Proninciarum quadam sortitio singularis ex S. C. 1.269.b 2.314.c
Pronincia Aquaria qua 3.326.b
de Pronincijs ordinarijs à Senatu lex 3.60.c
cui legi saepe derogatum ibid.
Pronincia solo plebiscito data 3.61.a
Proninciales Praetores, vide Praetores.
de Pronocatione lex Duilia 1.83.a
Valeria Horatia ibid.
Pronocatio ad populum à Dictatura 1.82.c
Prussia regis querela 2.391.b
Prussia Regi Bithynia Romanam venienti honores exhibiti 2.384.c
Pseudo-Drusus exortus motus concitas 3.559.c
Purpura corona, dei Triumphi 2.69.b
Pterna, malis in nauis 3.73.b
Ptolomaeus, etiam Roma cognomentum, habet in
Amilijs & Claudijs.
Ptolomaei Regis fœdus cum Romanis 1.443.c
Ptolomaei Aniletes Egypti Rex 2.319.c
Ptolomaeus Philometor Egypti regno pulsus à
minore fratre, Roma humaniter exceptus 2.403.c
Ptolomaei Regis exulis miserranda conditio liberali-
ter erecta 2.405.b
Ptolomaeus Rex fœdus & ridiculus 3.19.a
quis Ptolomaeus Pop. Rom. heredem instituit 3.192.b
Puhera 1.48.b
Publicanorum factio contra Rempublicam punita 2.178.b
Publicanorum aduersus Censores motus 2.373.b
Publicum ager Campanus, a priuato discretus à
L. Postumio Cos. 2.359.c
Publicatio agrorum bello captorum 1.468.a
Q. Publicius, Quasi. & Prætor. 3.291.b
PUBLICILIA gens Consularis, cognomento Philo &
Vulscus.
Publicia lex de Censoribus 1.164.a
Publicia leges 1.312.b
L. Publicius Voleus. f. Philo Vulscus, Tr. pl. 1.183.c
11. Tr. pl. 187.b
L. Publicius L. f. Philo Vulscus, Qu. mil. 1.106.b
L. Publicius P. f. Philo Vulscus, Tr. pl. 1.207.c
L. Publicius L. f. Philo Vulscus, Tr. pl. 1.210.a
Tr. mil. 212.c
L. Publicius Philo, Prætor. prom. 3.223.b
P. Publicius Philo, Tr. pl. 1.123.b
Q. Publicius, Procos. triumphans 1.109.b
Q. Publicius Philo, Tr. pl. 1.199.c
11. Tr. pl. 202.b 111. Tr. pl. 206.a alter 3.256.a
Q. Publicius Q. f. Philo, Qu. mil. 1.231.a 280.c
Cos. an. CDXIV. 311.a Dict. 312.a
de Latinis triumphat ibid.b
Prætor. 324.c *Mag. Eq.* 325.c
Censor 332.b *11. Cos. an. CDXXVI.* 338.c
Procos. 341.b
de Samnitibus, Palaopolitanis triumphat ibid.
111. Cos. an. CDXXXIII. 349.b
Publicolæ vel potius Poplicolæ cognomen Roma
Valerij, Gellij & Vipsianij adhaesit.
Publius, Quasi. Bruti, Procos. in Macedonia
3.479.b fort. P. Sestius, ex Appiano,
ant Publius leg.
Pugna leonum cum leontophontis 3.157.c
Pugnatur feliciter cum Boijs 2.264.a
Pulcro cognomen habet Claudij genti
Pullus Iunij,
Pulvillus Horatij.
Punica classis CD. manium 2.63.c
Punica classis capta 2.213.a
Punicum stratagemata 2.181.c
Punicum tributum 2.68.c
de Punici belli primi anno auctoritas veterum
dissentio 2.13.a
Punici belli secundij origo 2.148.a
Pupillus ab arario publico subuentum 2.70.c
Pupillus tutorem suum stendo seruauit 3.65.b
P. Pupilius, Ed. pl. fort. Pubilius, ant Pupius
leg. est 2.484.b
Cm. Pupius, Tr. pl. 2.59.b
Proqn. 113.a *11. Tr. pl.* 122.c
Ed. pl. 131.b
L. Pupius, Tr. pl. 2.300.a
Ed. pl. 307.a *Prætor. Apulia* 315.b
M. Pupius, Quasi. 3.55.b
Ed. pl. 100.c *Prætor.* 114.c
Prætor. prom. 118.b
M. Pupius Piso Frugi Calpurnianus, Qu. prom.
3.250.b Tr. pl. 282.a 289.b
Ed. pl. 300.c *Prætor.* 312.c *Procos.* 349.c
Purpurio, Furij gentis datum cognomen: ut
Pursio Flammæ
Pursilio Licinij.
Pyrrhici denique dicti Decij, quæ consulito, si in-
bet, gentes.
Pyrrhus apud Epirotas regnare incipit 1.392.b
quando in Italiam uenit 429.b
Tarentinis in auxilium uenit 431.c
prima

prima eius de Romanis victoria 1.431.c
 pax et amicitia negata 434.c
 prelium cum eo ad Asculum ibid.
 prodicionis ei periculum ab hoste detectum 435.c
 eius gratitudo, & abitus in Siciliam ibid.
 praelia antequam in Siciliam iret 436.c
 cum Pyrrhi socijs bellum continuatur 1.437.b 439.c
 Pyrrhum rediens Reginum oppugnans vulneratur 1.440.a
 victus & Italia pulsus ibid.b
 cum socijs eius bellatum 442.c

Q.

QUADRATUS, Syria Procos. 3.582.b
 Hoc etiam cognomen fuit Asiniorum, Numiorum & Numidiorum. item Vindiorum & Volusianorum.

Quadrigarius etiam Claudius Historicus dictus.
 Quadriga aurea in Capitolio 2.218.b
 Quadrigariū bigarumq; cursum in nummis 1.453.c
 Quaestores extra ordinem 1.269.b
 Quaestio de principe Senatus 2.192.c
 Senatus Princeps qualis 192.c
 de socijs Latini nominis civitatem mutantibus 346.a
 inter sicarios 476.a
 Quaestio Consulibus mandata extra ordinē 2.492.a
 Quaestio in P. & L. Scipiones fratres 2.297.b
 Quaestiones de alienatu urbibus Italiae 2.223.c
 Quaestorum, unde Quaestores & Quaestores dicti, origo 1.268.a
 cur perpetua dicta ibid.
 de quibus criminibus primum constituta ibid.c
 de Quaestorum perpetuarum exordio 2.466.c
 Quaestorum provinciarū tenebra magna 1.465.b
 Quaestoria provincia quatuor 1.463.c
 Quaestoria provincia prima Ostia Latij 1.467.a
 altera Calena ibid. tertia in Umbria 468.c
 ea in Umbria, Gallica dicta ibid.
 quarta in Calabria 469.a
 de Quaestorij provincijs lex C. Titij 1.462.b
 de Quaestorij provincijs S.C. 3.285.c
 Quaestorum Arimini 1.468.c
 Quaestori illicitum Pratorem provincia sua accusare 3.148.a
 Quaestores primum à plebe 1.204.a
 Quaestoris cum Pratore eiusdem provinciae necessitudo 1.267.b 3.148.a
 Quaestores primò omnes patricij 1.71.c
 deinde etiam à plebe ibid.
 unde dicti. ibid. eorum officium ibid. & 3.579.b
 numero quatuor ibid.
 omnes patricij 192.193.a
 numero octo 1.72.a 463.a
 numero xx. & postremò incenso 73.a
 Quaestores dici solebant 1.71.b
 duo Quaestorum genera 1.71.b
 Quaestores urbani, eorumque officia 1.72.a
 & iurisdictio ibid.c
 Quaestores militares, eorumque officia 1.72.a 193.a
 Quaestores provinciales, & eorum iurisdictio 1.72.c
 Quaestori neque vocatio, neque prebensio 1.72.c
 Quaestores à Cops. eligi soliti 1.160.a
 post à plebe ibid.
 Quaestores paricidij 1.71.b 268.a
 Quaestores octo quando creati 1.463.a
 cur sic dicti ibid.
 quatuor Italicorum officia ibid.c
 Quaestores ad aerarium rationes ferebant 1.466.c
 de Quaestorum numero duplicando contentio 1.191.a
 Quaestores extra ordinem Roma interdum 2.468.a

Quaestorum collegium ampliatum 3.261.b
 Quaestorum munus quod 1.71.c 3.574.b
 Quaestoribus qua concesserit Augustus 3.525.a
 Quaestura, primus gradus ad maiores honores 1.72.b
 204.a
 Quaestura origo 1.70.c
 Quaestura urbana provincia 1.466.b
 Quartinus cognomen fuit Claudiorum & Viniciorum.
 Quatuor viri monetales stando, feriundo, auro, argento, aere 1.451.a
 Quatuor regionum capita 2.385.b
 Quereia sociorum, ac Latini nominis 2.345.b 346.a
 Quereia Abderitarum 2.369.c
 Quirina corona quibus data 1.304.c
 vide Corona
 Quietus cognomentum Aufidiorum, Auidiorum, & Lusiorum.
 QUINCTIA gens patricia, familias continet seu cognomina, Barbatus, Capitolinus, Cincinnatus, Crispinus, Claudius, Flamininus, & Pennus.
 Q. Quinctius Consul è Gallis ad comitia evocatur 2.276.c
 L. Quinctius Senatus motus ab immenso scelus 2.310.b
 L. Quinctius, Tr. pl. 3.305.c
 T. Quinctij ex Quaestura saltim ad Consulatum 2.199.b
 T. Quinctij Cos. expeditio contra Philippum 2.250.a
 T. Quinctius Barbatus, Procos. 1.108.a
 T. Quinctius Barbatus Capitolinus, Cos. anno cccxlii. 1.115.c
 II. Cos. an. cccxcv. 1.18.b
 de Volscis Antiatis triumphas 119.a
 III. Cos. an. cccxcix. 121. Procos. 122.c
 bellum Aequicum extra ordinem obtinet ibid.
 IV. Cos. 159.a
 eius auctoritas ibid.
 victoria de Volscis & Aequis ibid.
 V. Cos. an. cccx. 163.a
 VI. Cos. an. cccxiv. 172.b
 K. Quinctius Capitolinus Barbatus ab exilio renovatus 1.129.c
 T. Quinctius T. f. Capitolinus Barbatus, Cos. anno cccxxii. 1.190.c
 C. Quinctius Atticus, Cos. quando suffectus 3.608.b
 capius 609.a
 Cn. Quinctius Capitolinus, Qu. mil. 1.258.b
 Ed. cur. 269.b
 Prat. 273.b
 L. Quinctius T. f. Capitolinus, Quast. mil. 1.228.b
 Tr. mil. 233.b
 L. Quinctius Capitolinus, Quast. mil. 1.244.b
 Tr. mil. 257.a
 T. Quinctius Barb. Capitolinus, Quast. 1.129.c
 T. Quinctius T. f. Capitolinus, Quast. 1.186.a
 Tr. mil. 207.b
 T. Quinctius T. f. Capitolinus, Qu. mil. 1.228.b
 Tr. mil. 233.b
 Mag. Eq. ibid.c
 T. Quinctius Cincinnatus Capitolin. Mag. Eq. 1.260.b
 Quinctius L. f. Cincinnatus, Tr. mil. 1.197.c
 T. Quinctius Pennus Capitolin. Crispinus, Mag. Eq. 1.279.c
 Cos. 287.b
 P. Quinctius Chilo vel Cilo, Tr. pl. 3.277.a
 Quast. 278.a
 C. Quinctius T. f. Cincinnatus, Tr. mil. 1.243.a
 Prator 444.b
 Cos. an. cdxvii. 447.c
 C. Quinctius Claudus, Qu. mil. 1.430.c
 K. Quinctius L. Cincinnatus f. à plebe dānatus 1.125.b
 reus capitis primus vades publicos dedit ibid.
 exilium eius ibid.
 L. Quin-

L. Quinctius L. f. Cincinnatus, Quæst.	1.117 b	L. Quinctius Saturninus, Qu. prom.	2.103 a
in montibus deserti militatus intra pauper vixit	126. c	Qui CTILIA gentis patricia, Varii cognomen.	
ex agro ad Consulatum accitus	126. b	Cn. Quinctilius Varus, Qu. mil.	1.302. b
Ditt.	128. b	Aed. cur.	314. a
ab uratro ad Dillaturam vocatus	ibid. c	Præf.	326. a
Mimucinus Cos. abdicare cogit	129. b	Ditt.	333. c
de Aquis triumphat	130. a	L. Quinctilius Varus, Præf. Arim.	2.214. b
ad matrem redit	ibid.	Leg. Propr.	271. a
iterum Ditt.	172. b	M. Quinctilius Varus, Qu. mil.	1.202. c
L. Quinctius L. f. Cincinnatus, Tr. mil.	1.173. c	Tr. mil.	209. a
Mag. Eq.	174. c	P. Quinctilius Varus, Qu. prom.	2.190. c
L. Quinctius T. f. Cincinnatus, Qu. mil.	1.225. c	Aed. cur.	207. c
Tr. mil.	230. b	P. Quinctilius Varus, Qu. prom.	354. b
11. Tr. mil.	234. c	P. Quinctilius T. Varus, Qu. prom.	3.209. c
de Praenestinis triumphat	Ditt.	Aed. cur.	232. b
vitiorum huius monumentum	239. a	Præf. prom.	249. b
L. Quinctius T. f. Cincinnatus, 11. Tr. mil.	1.243. a	Procos. Syria	525. c
Q. Quinctius Q. f. Cincinnatus, Quæst. mil.	1.244. a	eamdem exhausit	ibid.
T. Quinctius T. f. Cincinnatus Capitol. Cos.	1.191. a	Procos. German.	534. b
Quinctius L. f. Cincinnatus, Quæst. mil.	1.193. b	P. Quinctilius Varus in Germania casus	3.538. b
Q. Quinctius L. f. Cincinnatus, Qu. mil.	1.201. a	qua clades turbavit Aug.	ibid. c
Tr. mil.	207. b	Sex. Quinctilius Sex. f. Quæst.	1.120. c
Q. Quinctius Q. f. Cincinnatus, Tr. mil.	1.256. a	Cos. an. CCC. in Mag. mort.	136. b
L. Quinctius Crispinus, Qu. prom.	2.274. b	Sex. Quinctilius Varus, Tr. pl.	3.340. c
Proquæst.	279. b	Prætor	371. b
Præf.	303. c	Sex. Quinctilius Varus, Quæst.	3.444. a
Propr. Hist. cur.	308. b	T. Quinctilius Varus, Cos. an. DCCXL.	3.511. b
Propr. de Iugurthæ & Cethei	314. a	Quinctilianus, Fabiorum cognomen, ut M. Fabij	
T. Quinctius Crispinus, Qu. prom.	2.162. b	Quinctiliani oratoris.	
Præf.	193. b	Quinctillus, Plautiorum.	
Cos. an. DXIV.	197. a	Quindecimviri	1.54. a
T. Quinctius Crispinus, Cos. an. DCCXLIV.	3.524. c	Quinquaginta annis, scilicet 1.365. a	366. a
T. Quinctius Crispinus Valerianus, Cos. an. DCCCLIX.	1.536. a	Quinquaginta mensarii, rei funebres moderatores	1.290. a
C. Quinctius Flaminius, Qu. prom.	2.308. a	Quinque pedum latitudinis nota	2.393. a
Aed. cur.	334. a	Quinquennialia nota	1.169. a
K. Quinctius Flaminius, Aed. cur.	2.114. b	Quinquennialia Neronis	3.593. c
Prætor	122. a	Quirinalia XIII. Kal. Martias	1.279. b
L. Quinctius Flaminius, Qu. prom.	2.134. a	Quirinalis Flamen	1.30. b
Proquæst.	222. c	Quirinus	1.21. b
Præf. urb.	247. a	Quirinus unde	1.22. a
Leg. Propr. Gr.	252. b	Quirinus aded dicata	1.395. b
Propr. Græcia	257. b	Quirinus imago	2.61. b
L. & T. Quinctius Flaminius, Procos. Græcia	2.266. b	Quirinus deus à N. Fabio depictus	2.61. b
T. Quinctius ex Macedonia, de Rege Philippo per		Quirinus togatus, idemq. Romulus armatus	2.61. b
triduum triumphat	2.271. b	Quirinus a Fabio peculiariter cultus	2.61. c
T. Quinctius Flaminius, Qu. prom.	2.286. c	Quirinus cur tutulum cum apice Flamini dextra	
199. b	208. b	teneat	2.61. c
T. Quinctius Flaminius, Propr.	2.210. a. b. c	Quiris Sabinis hasta dicta	1.22. a
Propr. Taren.	215. b		2.61. c
Aed. cur.	237. b		
Procos. Macedon.	257. a		
T. Quinctius Flaminius, Qu. prom.	2.270. c		
T. Quinctius T. f. Flaminius, Censor	2.289. b		
T. Quinctius T. f. Flaminius, Qu. prom.	2.408. a		
Aed. cur.	421. a		
Cos. an. DCIII.	440. c		
T. Quinctius T. f. Flaminius, Qu. prom.	2.501. b		
Aed. cur.	324. b		
Præf. Sicilia	34. b		
T. Quinctius Gracchus, Tr. pl.	3.375. b		
T. Quinctius Pennus Capitolinus Crispinus, Ditt.			
1.277. b			
de Gallo triumphat	279. a		
Mag. Eq.	ibid. c		
T. Quinctius Pennus Cincinnatus, Quæst.	1.176. b		
Cos. an. CCCXXII.	180. b		
11 Cos. an. CCCXIV.	182. b		
Tr. mil.	185. a		
	192. a		

R.

RABIA est Martii gentis cognomen.

C. Rabirius, Tr. pl.

Præf.

C. Rabuleius, Tr. pl.

Aed.

11. Tr. pl.

M. Rabuleius, Quæst.

x. vir

L. Racilius, Quæst.

Tr. pl.

Rallas dicitur esse cognomen à Clodij observatum.

Rammensis tribus

M. Racius, Tr. pl.

Præf. urb.

Rebellio in Hispania ulteriore

Rebellis legio punita

Rebellionis ac seditionum facies extirpata

C. Rebilus, Præf.

Rebilus Caniniocram est cognomen

Rebius

Rebius verò Aniniorum.		Religionis tricoſa ſuperſtitio moratur Coſ. 2.197. b	
Rebus non verbis, reus accuſatorem refutat 2.281. c		Religionis neglecta nota 2.311. b	
Receſſus vicatim aditus 1.169. a		Religione contempta pugnant P. Claudius Cœ. magnam cladem accepit 2.50. b	
Recurum quid 2.319. a		Religionis myſteria fabulis Poeta obtexere 2.79. a	
Redemptores qui 1.165. c		Religio peregrina urbe pellenda 2.174. b	
manuſpes dicti ibid.		Religiones peregrina Roma atque Italia pulſa 1.184. a. 2.488. b	
Reditus ſitalia antiqui 1.463. c		Reliquia veterum eſtorum 1.264. b	
Reditus Romani vultu in Italia, qui 1.467. c		Reliquia ſuis 2.40. b	
Regis cognomen talis Matia gens: et Emilia, Regilli:		Repetitum cognomen etiam Fabiorum fuit.	
Regillenses autem cognominati quidam ex Amiliis, Claudis, & Poſtumis.		Repetundarum quaſtio 1.268. c	
Reguli denique cognomen reperio in Amiliis, Aquilais, Atilis & Luincis.		Repetundarum ex Macedonia quaſtio 2.483. b	
Rex paſtor populi 1.7. c		in Repetendis rebus cerimonia 1.29. c	
Rex ſacerpoſitus 1.70. a		Repuſa multorum in Cenſura 2.289. b	
Rex inter quadrupes leo 2.322. b		Res geſte in Hiſpania citeriore 3.200. c	
Regis & Dei comparatio 1.7. b		Reſponſum equeſtrum Legati Præternati 1.336. a	
Regis officium 1.452. c		Reſponſum Bocho Roma datum 3.144. b	
philoſophia ſe dedit oportet 1.29. c		Reſtiones cognominati ex Antis nonnulli, Reſtituti verò ex Claudis.	
S. C. de Rege creando 1.28. b		Retare flumina, quid 2.264. b	
Reges, ſocii alium 1.7. c		Retices, quam ſint aqua 2.338. c	
ab initio in terris fuerunt. ibid.		Rex Philoſophus eſſe debet 1.29. c	
primus eorum, Adam ibid.		vide ſuprà in Reges.	
qui veri Reges 1.8. a		Rogare, pro creare 1.262. c	
Reges duo per quinquennium Roma 1.24. a		Rogatio agraria impedita 1.197. a	
Reges Gallorum duo occiſi 2.119. a		Papiria de Acerranis recipiendis 1.332. c	
Reges ſocii atque ſocii auxilia Romanis offerunt 2.280. b		Sextia de colonia Volſi deducenda 198. c	
Regum corda in manu Dei 1.7. b		Tribb. de Veioſi tranſmigrando 1.226. c	
Philoſophos eſſe decet 1.29. c		P. Scipionis ſecundo Conſulatu 2.503. c	
Regum Rom. officia 1.10. b		de vocationum cauſis per Tribunos plebis cognoscendis, quam diſſuaſit M. Cato 439. a	
v. 11. Regum deſcriptio, & quid ſinguli imperio Romano profuerint. ibid. c		Rogationes de bello, promulgari ex S. C. debebant. 2.384. a	
Regum legationes ad Senatū Rom. 2.325. c		Roma quando condita 1.11. b	
Reſponſum quando celebratum 1.40. c. 55. b		de hoc Scriptorum diſcordia ibid. c	
Regum uſus 1.36. b		Roma dea habitus 1.452. b	
Regius animus ut muniendus 1.59. b		galea eius alata ibid.	
Regis nominis exitum 1.81. b		Roma urbs mille dominato 1.20. b	
Regilli cognomen ſuprà cum Regis expoſui.		Roma. agri quiſ terminus ibid.	
Regilli in ſignis vultoria maritima 2.285. c		Roma incrementum 1.23. c	
Regillensium prælum 1.86. c		eius prima colonia ibid.	
qui Latinorum in eo occiſi 87. a		Roma quamdā ſub Regibus 55. c	
qui Romanorum ibid.		à Cn. Coriolano obſeſſa 99. b	
Regnandi forma apud Romanos qualis 1.10. b		oppida & urbes Rom. capta ibid.	
Regis laus & antiquitas 1.7. c		obſidione quando liberata ibid.	
mutatio eius in Ariſtocratiam ibid.		capta 224. c	
M. Regulus Cœ. cum exercitu in Africā manſit 2.35. b		Reſurgens 227. c	
Procos. captus 37. b		Reſurgens 247. a	
erga patriam ſumma ipſius fides 49. b		ſcandulus recta 429. b	
Rhagorum cicada garrula 1.460. b		claffe & imperio maritimo poſentior 447. b	
Rhodus inter Aſiaticas inſulas tertia 3.69. a		ad Alpes uſque extenſa 3.62. a	
Rhodi multati 2.383. a		auara, venalis eſſe coepit 52. b	
Rhodium claſſem opprimis Antiochus 2.287. c		metropolis 2.487. c	
Rhodi, ciues Romani in cruceſſu aſſi ſub Claudio Auguſto 3.574. b		incendium eius & Tiberis inundatio 66. a	
Rhetæ Spartanorum 1.9. b		à Nerone etiam cur incenſa 3.597. c	
Reip. Rom. mutatio 1.145. 8		ſentis prodigium bonis loquacis 2.276. c	
Reip. ſanitas in ordinem temperata 1.9. a		peregrinis enacatur 297. c	
Reip. morbus extremus quis ibid. c		Roma munera varia gladiſtoria data 2.408. a	
Religio 1.14. b		Roma valida peſtis. 2.355. c vide Peſtis	
Religionis ius ſacrum præpoſet ciuili 2.290. c		Romam contendit Pannus 2.181. b	
Religionis Rom. conſtitutio 1.16. c		Romanus cognomentum fuit Aureliorum, Gracnorum, Seruiorum, Virgiliorum & Voconiorum.	
eius vis ibid.		Romani populi infantia 1.10. c	
Religionis cura 2.46. c		Rom. Reip. ſtatus ſub Regibus 1.8. c	
Religionis auita obſervantia laudata 2.63. c		Romana Reſp. cur à regno incipit ibid. b	
Religionis publica obſervantia 2.125. c		Rom. Pop. in claſſes & centurias diuiſus 1.46. b	
Religionis falſa expiatio 1.397. a		Romana maiestatis incrementum 2.75. b	

- in deterius mutatio 1.268 a
 Romani ad matrimonium quando coacti 1.209.c
 Romana urbis singularia & abstinentia 1.440.c
 Romana civitatis caduca libertas 3.3.b
 in Romana urbe prima luxur illecebra ex Asia 2.293.b
 Romani principes 1.21.c
 Romani Senatus fiducia 1.430.a
 Romanorum tribunal, a libertinis & face plebis expurgatio 2.374.a
 Romani imperij potentia an. DXXVIII. 2.118.b
 Romani Regum pupillorum iutores apud socios 2.403.c
 Romanum erit, pacis leges dare, non accipere 2.495.c
 Romano turpis est habitus peregrinus 3.60.b
 Romani pop. magna de P. Scipione Aemiliano expectatio 2.453.a
 Rom. pop. Vicia migrare quando moluntur 1.226.c
 Romani conantur recuperare dominum maris 2.62.b
 Romani vincunt in bello constantia sua, est praeio victi 2.366.c
 Romanorum in prosequendo bello Punico constantia 2.50.c
 prima eorum victoria extra Italiam in Sicilia 2.14.a
 Romanus cur Panum in Sicilia vicinum habere noluerit 2.1.c
 causa altera ibid.
 Romani Sicilia potiuntur 2.68.b
 Rom. adversus Annones duos victoria 2.37.c
 grande naufragium ibid.
 Romanorum victoria ad Aegates insulas 2.61.c
 ad Erycem de Amulare 64.a
 de Tarentis victoris 37.b
 Rom. pax cum Latinis 1.282.b
 Rom. cum Vientibus & Aquis inducia 1.187.b
 Romana legiones ducta trans Padum 2.89.c
 121.b
 Romanorum clades 1.186.a. 414.b 2.37.b 270.c
 Romanorum prima classis 2.20.b
 novam classis adornant 46.b
 Romana classis expeditiones 2.375.a
 Romanorum classis apud Hellespontum 2.287.b
 Romanorum navigatio prima in Africam 2.13.b
 Romanis subsidium belli obtulit Masianissus 2.369.b
 ROMULIA gens.
 L. Romuleus, Tr. pl. 1.118.c
 T. Romuleus, Qu. pron. 2.239.a
 Tr. pl. 260.b
 T. Romilius T. f. Rocus, Quast. 1.120.b
 T. Romilius T. f. Rocus V. Ateianus, Cos. an. CCCXXIX. 1.133.b
 violata Trib. potestatis reus 135.b
 x. vir 145.a
 Romulus legitimus Rex 18.c
 cognomen etiam Romulus Aurelius gentis fuit.
 primus Rex Rom. 1.10.c
 quantum Romam anxieris 20.a
 diuus 26.b
 & post mortem visus ibid.
 quot cives ad bellum aptos moriens reliqueris 32.a
 armatus, idemque Quirinus rogatus 61.b
 Romulus ac Tatius reges in foedus coeunt 2.361.b
 Romulus statua 1.24.c
 victoria de Vientibus 25.b
 mors 26.a testamentum 2.319.a
 ROSCIA gens plebeia, cognomeno Amerinus, Fabius, Otho, Regius.
 Roscius Regius, Cos. an. LCCCXXI. 3.608.b
 L. Roscius, Tr. pl. 1.133.a
 11. Tr. pl. 134.a
 L. Roscius Otho, Praet. 3.347.c 357.a
 L. Roscius, Quast. 3.391.c
 Praet. 434.b
 Rosianus Geminiorum quorundam Roma cognomen.
 Rostra, templum in foro Rom. 1.315.a
 Rostra ornata 3.189.b
 Rostrata columna C. Duiliij imago 2.25.a
 C. Rubellius, Praetor 3.484.a
 C. Rubellius Geminus, Cos. an. DCCXXXI. 3.557.a
 RUBRIA gens plebeia cognomeno Varronis.
 Rubrius ad haec Aruntiorum fuit cognomen.
 L. Rubrius Varro, Qu. pr. 2.494.c
 Tr. pl. forem suam deseris 3.6.b
 Ad. pl. 15.a
 Praet. 27.b 30.b
 Tropr. 37.b
 Q. Rubrius Varro, Quast. seditiosus 3.31.c
 Troquast. 37.c
 Tr. pl. 64.a
 eius lex de colonia deducenda Carthaginem ibid.
 Ad. pl. 81.c Praet. 95.a
 Praet. pron. 100.c
 Q. Rubrius Varro, Tr. pl. 3.219.c
 Praet. 231.c Praet. pron. 235.a
 P. Rufinus ob ananiam notatus & Senatu motus 1.440.b
 M. Rufius, Praet. 2.442.c
 Rufus Caerorum fuit cognomen 3.545.c
 Plurimorum etiam xxx. quos ordine recensere:
 Acciorum, Aciliorum, Actiliorum, Aemiliorum, Anchaurum, Antiorum, Antonium, Asiniorum, Ateriorum: Cerdoniorum, Cretetiorum, Corelliorum, Corneliorum, Curtiorum: Egnatiorum: Geminiorum: Iuliorum: Messiniorum, Minutiorum: Passienorum, Pinatiorum, Pompeiorum, Pomponiorum: Rutiliorum: Satriorum, Sextiliorum, Suilliorum, Sulpiciorum: Vibiorum, & Virginitium.
 Rufinus vero cognomen reperitur in gente Anicia, Claudia, Iunia, Licinia, Statia & Volcania.
 Rufio denique Trebatii tributum.
 Rufius 1.276.a
 Ruga in Iuliis & Rubriis cognomen invenimus.
 Rullus cognomen Scruilix gentis exstat.
 Rullianus, Fabij agnomen) cur 1.342.b
 RUPILIA gens Consularis.
 Rupilia leges in Sicilia celebres 2.452.a
 L. Rupilius, Qu. pron. 2.418.c
 Tr. pl. 481.a
 Ad. pl. 489.a Praet. 503.b
 Praet. pron. 508.a
 P. Rupilius, Qu. pr. 2.452.a
 P. Rupilius curjui vita, ab imo ad summum gradum honoris ibid. Praet. pron. 500.b
 P. Rupilius Rufus, Tr. pl. 2.304.a 472.b
 P. Rupilius P. f. Praet. 2.496.a
 Cos. an. DCCXI. 1.8.c Procos. 17.b
 Siciliam novis legibus restituit ibid.
 onat de servis fugitivis ex Sicilia ibid. c
 repulsi spem 18.c
 P. Rupilius Lupus, Tr. pl. 3.240.c
 Ad. cur. 3.240.b
 P. Rupilius Metellus, Quast. Urb. 3.170.b
 P. Rupili-

<i>P. Rutilius Rex Prenestinus, Prator</i>	3.475.c	<i>Sacerdotum cognomen è Liciniis quidam sumpse-</i>	
<i>Rufio cognomen Crementis gentis & Octaviae fuit.</i>		<i>runt: ut &</i>	
<i>Rutilii cognominati quidam ex Anustus, Fabius,</i>		<i>Sacrouit cognominatus nonnemo ex Iuliis.</i>	
<i>Iunus, & Quinius.</i>		<i>Sacerdotum collegia ex patriciis</i>	1.16.c
<i>Rusticani vero ex Platoriiis.</i>		<i>Sacerdotum publicorum duo genera</i>	1.33.c
<i>Rustica tribus Libertinis communicata</i>	1.163.a	<i>de Sacerdotum generibus lex</i>	1.148.b
<i>Rustica tribus à Graccho Censore expurgata à Li-</i>		<i>item Ogulnia</i>	384.a. vide Lex
<i>bertinis</i>	2.374.a	<i>Sacrorum institutio</i>	1.30.a
<i>T. Rutilius Nummius Gallus, Cos. an. DCCLXXIII.</i>		<i>Sacrum ius</i>	1.147.a
<i>3.555.b</i>		<i>Sacra propter agriculturam instituta</i>	1.32.b
<i>Rutensium Allobrogibus superati</i>	3.78.b	<i>sacra Junonis à Numa rege Romanum primum</i>	
<i>RUTILIA gens Consularis, cognomento Flaccus, Lu-</i>		<i>tradita fuisse Nummi indicant</i>	2.48.b
<i>pūs Rutilus.</i>		<i>Sacramento adiunguntur milites</i>	2.370.b
<i>Rutii cognominati nonnulli de Virginiis.</i>		<i>Sacrificatum pro salute Reipub. & bono successo</i>	
<i>Rutii vero dicti Martij, Nautij, & Sempronij.</i>		<i>belli</i>	2.280.a.b
<i>C. Rutilius Rufus, Qu. prom.</i>	2.397.c	<i>Sacrificium humanum crudele</i>	2.115.c
<i>Præ.</i>	429.c	<i>Sacrificia nonorum Cos.</i>	1.68.b
<i>L. Rutilius Flaccus, Aed. pl.</i>	2.423.b	<i>de Sacrificiis lex</i>	1.147.b. vide lex
<i>Præ.</i>	432.c	<i>Sacrificius Rex</i>	1.70.a
<i>L. Rutilius Lupus, Qu. pr.</i>	2.478.b	<i>Sacrilegium punitum</i>	2.243.a 3.149.a
<i>Tr. pl.</i>	497.b	<i>Sacrilegium Lacrense deuno punitur</i>	2.249.a
<i>P. Rutilius Calvus, Qu. prom.</i>	2.358.c	<i>Sacrilegium adis Fortuna ut punitum</i>	2.356.b
<i>Tr. pl.</i>	379.b	<i>Sacrilegium Tolosanum grande</i>	3.141.a
<i>in Censores frustra Tribunitiam usurpat pote-</i>		<i>Sacrilegorum miser exitus</i>	3.141.b
<i>statem</i>	ibidem.	<i>Saculares ludi</i>	1.131.c. 3.577.b. vide Ludi.
<i>Præ.</i>	389.a	<i>origo eorum</i>	1.132.a
<i>P. Rutilius M. f. Rufus, Quæst. pr.</i>	2.486.c	<i>Saculares ludi tertium</i>	2.91.b
<i>P. Rutilius Rufus, Præ.</i>	3.19.b. 24.c	<i>L. Sannius Cos. an. DCCXXIII.</i>	3.501.a
<i>Quæst.</i>	29.a. 71.a	<i>Sagittæ cognomen sortis è Claudiis & Octaviis.</i>	
<i>P. Rutilij historia de Numantino bello</i>	2.506.c	<i>Saguntum expugnatur ab Annibale</i>	2.139.c
<i>3.71.a</i>		<i>Saguntus recepta</i>	2.173.a
<i>P. Rutilius Sp. f. Rufus, Proquæst.</i>	3.78.a	<i>Salassi cognomen in Vitiis repperi</i>	
<i>P. Rutilius L. f. Flaccus, Quæst.</i>	3.54.c	<i>Salassorum montes metallis celebres</i>	2.474.a
<i>Tr. pl. 87.a. 100.c</i>	Aed. pl.	<i>Salassi subacti</i>	3.512.a
<i>Præ.</i>	114.c	<i>Q. Salassius, Propr.</i>	3.408.a
<i>P. Rutilius Sp. f. Rufus, Præ.</i>	3.118.a	<i>Sallentinus hostes nomi</i>	1.372.b
<i>Præ. prom.</i>	121.c	<i>Sallentinorum origo & situs</i>	1.433.c. 434.a
<i>Cos. an. DCXLVIII.</i>		<i>cum Sallentinis bellum</i>	1.457.a
<i>P. Rutilius P. f. Rufus, Qu. prom.</i>	3.250.b	<i>visi & manubia ablata</i>	ibid. 458.a
<i>Trib. pl.</i>	282.a	<i>belli causa</i>	ibid.
<i>P. Rutilius Lupus, Qu. pr.</i>	3.143.b	<i>Salera & alia urbes capta</i>	2.222.a
<i>Tr. pl.</i>	169.b	<i>Salij sacerdotes</i>	1.30.b
<i>Præ.</i>	197.c	<i>Saliorum cantiones & tripudia</i>	2.3.a
<i>Cos. an. DCLXIII.</i>		<i>Saliorum sacrum Amburbale</i>	2.87.c
<i>P. Rutilius Lupus, Qu. pr.</i>	3.229.a	<i>Salinatoris cognomen est Luvii gentis.</i>	
<i>P. Rutilius Lupus, Tr. pl.</i>	3.243.a	<i>unde habuerit M. Luvius</i>	2.217.a
<i>P. Rutilius Lupus, Quæst.</i>	3.343.b	<i>Salonius vero Asinij intèr.</i>	
<i>Tr. pl.</i>	382.c	<i>G. Salinator corrupto iudicio absolutus</i>	3.19.b
<i>Prætor</i>	435.a	<i>Salisubtilis. unde Mars quid apud veteres</i>	2.2.b
		<i>SALLONIA gens plebeia, Sarra cognomine.</i>	
		<i>P. Sallonius Sarra, Quæst. mil.</i>	1.310.b
		<i>virtus eius & moderatio</i>	ibid.
		<i>C. Sallonius Sarra, Qu. prom.</i>	2.252.a
		<i>Proquæst.</i>	2.257.b. 262.b. 266.b. 271.a
		<i>C. Sallonius Sarra, Tr. pl.</i>	2.346.b. 479.a
		<i>Q. Sallonius C. f. Sarra, Tr. pl.</i>	2.269.b
		<i>Q. Sallonius Sarra, Præ.</i>	2.277.a
		<i>SALLUSTIA gens, Crispi cognomento.</i>	
		<i>C. Sallustius Crispus, Quæst.</i>	3.377.c
		<i>Tr. pl.</i>	412.c
		<i>C. Sallustius Crispus, 11. Quæst. urb.</i>	3.443.b
		<i>C. Sallustius Crispus, Præ.</i>	3.449.b. 453.c
		<i>C. Sallustius Crispus, Præ.</i>	3.453.c
		<i>Cn. Sallustius Crispus, Quæst.</i>	3.421.b
		<i>Q. Sallustianus Rufus, cur ab Aug. necatus</i>	3.485.b.
		<i>quando Cos.</i>	ibid.
		<i>Salvius Iulianus, I. C. edicta Prætorum in volumen</i>	1.265.c
		<i>congestis</i>	
			000 2 SALVIA

S.

S Abellia gens peregrina, non Romana 2.465.b

S Sabelli populi, postea Santes appellati 1.305.a

Sabinorum cum Romanis pax 1.24.a

Sabinum bellum 1.54.c 116.c. 155.c

Sabini cognomentum varia Romæ gentes sortiti: Al-

bij, Alburij, Asidij, Cælij, Calvisij, Claudij,

Clodij, Cornelij, Domitij, Fabij, Flauij, Iu-

lij, Nymphidij, & Vettij.

Sabini & Sexuulæ cognomina.

Sabini qui 1.38.b. victi ab Hostilio rege ibid.

& 44.b. 75.b

Sabini Rom. agrum populantur 1.130.b

Sabini victi 1.38.b. 89.b. 112.b. 157.a. 403.c

Sabinus Maximus, Cos. an. DCCXCI. 3.566.c.

Sacer quis & unde dicatur 1.91.c

Sacer mons 1.65.b

Sacerdotes, primi Iuriscoꝝ. 1.18.b

- SALVIA**, gens plebeia primū, vide *Suetonium*.
Salvius, trib. pl. in *M. g. occisus* 3.479.4
L. alvius Otho, Cos. an. *ECCLXXXV.* 3.361.4
L. Salvius Otho, pater *Imp. Procos. Dalmatiae* 3.572.6 *Procos. Africa* 378.4
L. alvius Otho Titianus, Cos. an. *DECCIV.* 3.585.6
frater fuit *Imp. Aug.* 397.6
11. Cos. an. *DECCXXI.* 601.6
M. Salvius Otho, *Procos. Lusitan.* 3.592.6
Salutionis agnomen quidam e Scipionibus nati.
Salvius ades 1.372.6
Salvius varīe scripti in *Auctoribus* 3.57.6
Samij sub corona venditi 2.289.6
Sammonici cognominati Sereni, ut *Scriptor ille Medicae artis.*
Samnites populi Italiae, prius dicti *Sabelli* 1.305.4
potentia eorum & opulentia *ibid.*
gladiatores erant 370.6
a Rom. deficient 338.6
panē castra Rom. capiunt 394.6
ex ipsi VII. millia & CCC. sub iugum missi 395.4
Samnitum fœdus cum Romanis 1.287.6
Samniticum bellum, quam diu duravit 1.302.6
quot ex eo triumphi *ibid.*
primus triumphus 1.304.6
Samnites pacem petunt 1.307.6
Samnitibus bellum indictum 1.303.6. 340.6
Samnitum rebellio, *Apulis ad se tractis* 1.345.6
Samnitibus inducia data 1.354.4
Samnites iterum rebellant 1.356.6
Samnitium XXX. milia caesa, vel capta 1.360.4
eorundem occisa 373.6
Samnitibus fœderibus fœdus redditur 1.377.4
Samnites victi 1.344.6. 349.6. 378.6. 393.6. 403.4
sub iugum missi 1.349.6. 373.6
Samnitum delectus facer ex necessitate 1.397.4
Samnitum spolia multa 1.399.4
Samnites à Romanis deficient 1.411.6
Samniticum bellum confectum 1.445.6
Sanga, Fabij etiam gentis cognomen.
Sangui Dens, vel Sanctus 1.16.6. 453.6
Sanates populi, qui 365.6. 366.4
Sanguini præferenda Respublica 2.309.6
M. Sanguinius Maximus, Cos. an. *DECLXXXI.* 3.517.6
M. Sanguinius Maximus, *Germ. Infer. Procos.* 3.572.6
Sapientis cognomen Lælius tulit. Causa alibi inuestiganda e M. Iulio.
Sapientia, fidissima regnorum custos 1.2.4
Sardi rebellant, & subiguntur 2.93.6. 342.6. 3.33.6
varsum subiugati 2.351.4.6
Pomponii canibus eos venatus est 2.103.6
subiguntur ab Atilio 2.118.6
Sardi & Corsi quando in Provincia formam redacti 2.103.6
Sardi venales, Proverb. 2.84.6. 354.6
Sardinia unde nomen sumpserit 2.31.4
brenus eius ichnographus *ibid.*
provincia quando facta 3.555.6
in Sardinia grane & disturnum bellum 3.55.6
Sardiniam & Corsicam præfugatus Panis occupat.
L. Cornelius Cos. 2.27.4
Sarra, cognomentum fuit *Saloniorum*, ut *Sarrui*, *Canini*orum.
Sarra tella, & opera publica 2.374.6
Sassinares, Umbrie populi 1.450.4. 461.4
Sassula, oppidum 1.280.6
Satricula, colonia 1.349.6. quando deducta 360.6
Satricum capiam 1.232.6 *colonia* 233.6
oppidum Latij 300.6
Satricani victi 1.332.6
Satricanorum defectio 1.349.6
Satiralex, qua 3.4.6
P. Saurius, Quæst. 3.301.6 *Trat.* 326.4
Saturnalia quando primum instituta 1.86.4
Saturnini cognomeni vārys ad hæc gentibus Rom.
puta Ailijs, Annijs, Antonijs, Aponijs, Apuleijs, Calujs, Fannijs, Furijs, Pompeijs, Sentijs, Valgijs, Venuleijs, & Volujs.
C. Sentijs Saturninus, Propr. 3.240.4
Cn. Saturninus, Quæst. 3.484.4
Saturnus demorans filios, temporis generantis & corrumpentis symbolum 2.77.6
Saturni templum quando dedicatum 1.86.4
C. Sauscius, Quæst. Urb. 3.177.4
inter coniuratos occisus *ibid.*
L. Sauscius, Quæst. Urb. 3.365.6
Saxa, cognome Roma Decidijs adhesit & Voconius.
Saxula vero Cluuijs.
Sexuæ autem reperitur in Aquijs, Brutis, & Decidijs.
Sexuini sunt in Pontijs & Urbicis.
Sexuulæ cognominati Lutatij, Mutij, Septimij, & Trebatij.
Scæcula Nummus, Triumphus argumento 2.355.6
vide Nummi.
P. Scæcula libri de Iure civili 2.458.6
Scæcularum trium fratrum nobilis doctrina *ibid.*
Scandula Roma primò tella 1.429.6
Scapulæ cognomentum fuit Anniorum, Corneliiorum, Hostiorum, Quinciorum & Tertulliorum.
Scaptia tribus 1.332.6
SCANTINIA gens plebeia, *Capitolini cognome, & fortè Aricini.*
Scantinia lex contra impudicos 2.117.4
C. Scantinius Capitolinus, Qu. prom. 2.97.4
Tr. pl. 109.6 *Ed. pl.* 116.6. 229.6
M. Scatinus (fortè Scantinius) Aricinus, Qu. pr. 2.422.4
P. Scantinius Capitolinus, Qu. prom. 2.108.6
Tr. pl. 120.4
Scarpus, Pinariorum cognomentum fuit.
Scaurus verò Æmiliorum, Aciliorum, Aureliorum & Terentiorum.
M. Scauri severitas in filium 3.166.6
Scenici ludi primi 1.273.6
eos initio stando populus spectabat 2.428.6
Sceptrum regum quid 1.7.6
Scepra Regum à Ioue 1.7.6
potentia insignia 2.323.6
SCIPIO gentis *Corneliæ illustre cognomentum, à pietate in parentem primum inditum; quam gentem adit.*
P. Corn. Scipio Cos. ad Ticinum victus, à filio liberatur mortis periculo 1.149.6
Saguntum recipit, obsidesque liberat. 158.6
P. Scipionis P. f. magnanimitas 2.159.6
ad Illurgingum victoria 168.6
adolescentis vis in dicendo 174.4
in Hispaniam profectio 185.4
moderatio in victoria 191.6
deditiones Hispanos dimittit 195.6
Reges nomen recusat *ibid.*
Romam reverius non obtinuit triumphum 209.6
Locros expugnat. 212.4
excen-

exensant eum Locrenses	218.a	C. Scribonius Curio, Prætor.	3.392.a	396.c
huius victor contra Syphacem & Asdrubalem		Proqu.	401.c	Tr.pl. 426.a
226.b		eius mores perdit		ibid.
arbitrio ipsius relicta pax Carthaginiensis	236.c	C. Scribonius Curio, Qu. pr.		2.358.c
P. Scipionis Africani maioris reditus ad urbem		C. Scribonius Curio Barbuleius, Qu. pr.	3.194.a	ibid.
2.240.b Africanus cur & quando dictus ibid.		cur sic dictus		ibid.
quo anno sit mortuus, variant Auctores	306.a	C. Scribonius Curio Maximus, Qu. pr.	2.221.b	
Cn. Scipio vincit Panos in Hispania	2.194.c	Proqu.	227.b	Tr.pl. 248.a
Legatus in Hispania res prospera	158.a	Æd.pl.		260.a
vulneratur	172.c	L. Scribonius Libo, Qu. pr.		2.134.b
Scipionum victoria in Hispania contra Asdrubalem		Tr.pl. 161.c.	Proquæst. 138.c	192.a
2.163.a		L. Scribonius Libo, Tr.pl.	2.208.a	Pr. peregr. 217.c
Scipionum fratrum clades in Hispania	2.180.a	L. Scribonius Libo, Qu. pr.		2.230.c
Scipionum fratrum calumniatores qui	2.277.c	Trib.pl.	256.b	Prætor. 276.c
298.c		L. Scribonius Libo, Qu. pr.		2.431.a
L. Scipio ex victoria Asiaticus dictus	2.292.c	Tr.pl.	446.c	Æd.pl. 418.a
iusta eius querela	297.b	Prætor.		471.b
iniquæ notatus	311.b	L. Scribonius Libo, Æd.pl.		3.323.f
Scipio in ipsam nescimus, merita suarecensuit	2.298.c	Prætor.	347.c	357.c
Scipionis fratres calumniis oppressi M. Catonis		L. Scribonius L.f. Libo, Cos. an. DCCXIX.		3.493.c
2.298.c		L. Scribonius L.f. Libo, Cos. anno DCCCLXVIII.		3.544.b
& a Trib. plebis	ibid.	L. Scribonius Libo Drusus, Prætor		3.545.b
P. Scipio Nasica optimus civium indicatus	2.230.b	cur ad Tiberinum delatus ibid.		Cos. ibid.
P. Scipionis Nasica dilatus non negatus honor	2.280.a	Scrofa cognomen Tremelliorum unde		2.477.c
L. Scipionis P. Africani f. ignominiosa Prætura		Sentum Cambricum		1.277.c
2.336.c		Scyphus, equus Neptuni		2.3.b
Prætor a Censoribus notatus, in iudicium deferretur	357.b	unde dictus		ibid.
Scipione absente in Africa res male geritur	2.452.b	Scyphus idem quod Germanis nunc Schiff significat,		2.5.a
Scipio L. Mammius unde iudicium notatus	2.455.a	id est, nanus		3.50.b
P. Scipionis Aemiliani Africani minoris virtutes		S.D. quid notes		Sehennius, Polemiorum suis cognomen.
2.436.b		Sebosus vero Statiolorum.		
abstinentia eius & frugalitas	462.a	Secespita patella		2.309.c
puer & excellens	3.19.a	Secessio pop. Rom. prima in montem sacrum		1.89.a
in magnanimitas eius	438.c	90.b		
columen populi Rom.	450.c	secunda plebis Rom.		155.b
T. Manlius duello victor	437.b	Secundi cognomentum habuere Atilij, Aufidij, Ga-		
Trib. mil. in Hispaniam iuit	448.c	binij, Iulij, Petronij, Plinij, Pomponij, Publij,		
regnum inter filios Massanissæ distribuit	450.a	Sallustij, & Tureij.		
eversa Carthagine cognomen Africani adeptus		Sedigitus etiam Volcatij adhasit.		
461.c		Seditio ob legem agrariam		1.103.c
C. Lælij suis in sui Consulatus petitione suffragator	478.c	altera ob eandem		113.b
P. Scipionis Censoris celebris ad pop. Rom. oratio		Seditiones in urbe ob æs alienum		3.239.a
2.475.a		Seditio inter Patres & plebem ob leges		1.261.b
orationes eius contra T. Claudium Asellum	489.b	post reconciliatis		ibid.
Sentus populi apud Stephanum, unde dictus	3.113.c	Seditio ob impeditam legem Terentiam		1.125.b
Scordisci unde dicti	ibid.	Seditio militaris		2.31.a
Scorpius Aëlix gentis cognomen fuit.		Seditio in castris Scipionis repressa		2.209.b
Scorpius quid in glypticis significet	1.447.b	Seditio militaris in Macedonia		2.246.c
quid in Nummis	3.48.a	Seditio urbana		1.88.b
Scriba Dictator, Dictator frustra dictus, ludos præ-		Seditiones nouæ urbana		3.38.b
textatis spectauit	2.50.b	Seditionis facinus infame		3.194.c
Scriba Quæstorum urb. ad ærarium	2.278.a	Segesta obsidione liberata		2.22.b
Scribendi stylus ab Ennio Roma mutatus	2.22.a	Segestani præfidiarij Pontis occisi, cur sponte Ro-		
SCRIBONIA gens Consularis, cognomento Butbu-		manis se subiecerunt		2.16.c
leius, Curio, Libo & Maximus.		Seianus Aëlix gentis cognomen.		
Scribonia Augusti uxor	3.545.c	Seianus Tiberio a Senatu adæquatus		3.558.b
Scribonius Proculus, Legat. Neronis in German.		in Consulatu ab illo occisus		ibid.c
3.598.a		de Seiano Iuuenalis Satyra 11.		ibid.
C. Scribonius Curio, Prætor urb.	2.272.b	sesta in eius cade sub Tiberio		559.b
C. Scribonius C.f. Curio, Quæst. prom.	3.7.b	in eo varia hominum studia animaduersa		ibid.
in Curionum familia Oratores insignes tres		L. Seianus, Prætor urb.		3.560.b
ibid.		M. Seius, Qu.		3.273.a
Æd.pl.	41.c	Tr.pl.	294.b	Quæst. 444.c
Prætor.	44.b	L. Seius Tubero, Cos. an. DCCCLX.		3.547.b
Propr.	78.a	eius inscriptio		ibid.
C. Scribonius Curio, Tr.pl.	3.223.c	Sella cornulis, sedes honoris		1.66.a
Prætor.	270.a	M. Sellus, Tr.pl.	1.123.b	Ædil. 126.a
Cos. an. DCLXXVII.	292.c			

- Semina belli Persici* 2. 325. c
SEMPRONIA gens *Consularis*, cognomen *Alclio*,
Attatinus, *Blasus*, *Gracchus*, *Longus*, *Sophus*,
 & *Tuditanus*.
Semproni unde oriundi 2. 216.
Sempronia rogatio de triumphantium imperio
 2. 384. b
C. Sempronius Consularis, maiestatis rem 1. 190. a
 damnatur 192. b
C. Sempronius, *Prat. prom. Hisp.* 1. 266. c
Semproni fortitudo & constantia 2. 128. a
Ti. Sempronius Longus, *Cos. an. DXXXV.* ad Tre-
 biam vincitur ab Annibale 2. 149. c
 feliciter idem pugnat cum Panis 168. a
C. Semproni *Pratoris* clades in citeriore Hispa-
 nia 2. 254. b
T. Sempronius contra Boios agrè castra intatur
 2. 268. a
M. Semproni Pulcri *Cos. an. DLI X.* expeditio
 2. 306. b
Cn. Sempronius, *Tr. pl.* 3. 245. a
A. Sempronius Atratinus, *Mag. Eq.* 1. 239. a
A. Sempronius Atratinus, *Quaestor* 1. 74. a
Cos. an. CCLVI. 86. a 11. Cos. an. CCLXII. 97. a
A. Sempronius A. f. Atratinus, *Quaest.* 1. 134. b
Tr. mil. 161. c
A. Sempronius L. f. Atratinus, *Quaest.* 1. 182. b
Tr. mil. 187. a 11. *Tr. mil.* 192. a
 111. *Tr. mil.* 196. c
A. Sempronius A. f. Atratinus, *Qu. mil.* 1. 234. b
C. Sempronius A. f. Atratinus, *Qu.* 1. 184. c
Cos. an. CCCXXX. 188. c
L. Sempronius A. f. Atratinus, *Qu.* 1. 138. a
Cos. an. CCCIX. 1. 161. c
L. Sempronius Atratinus, *Quaest.* 3. 351. a
Aed. cur. 388. b *Cos. an. DCCXIX.* 493. c
Procos. 502. c *Africa Procos.* DXVI. c
 ex ea triumphat ibid.
A. Sempronius Alclio, *Qu. pr.* 3. 177. c
Tr. pl. 199. a *Aed. pl.* 214. b
Prat. urb. 227. a occiditur ibid.
C. Sempronius T. f. Blasus, *Quaest. mil.* 1. 459. c
Tr. pl. 2. 21. b *Aed. pl.* 29. a *Prat.* 36. a
Cos. an. D. 41. b de *Paxen* triumphat 43. c
 11. *Cos. an. DIX.* 60. a
C. Sempronius C. f. T. n. Blasus, *Tr. pl.* 2. 183. b
C. Sempronius Blasus, *Qu. prom.* 2. 265. c
Proquaest. 271. a
Aed. pl. 298. b *Pras. Sicil.* 312. b
P. Sempronius Blasus, *Qu. prom.* 2. 281. b
Trib. pl. 282. a
Ti. Sempronius Blasus, *Qu. prom.* 2. 157. b
P. Sempronius Gracchus, *Qu. prom.* 2. 123. a
Ti. Sempronius Gracchus, *Qu. prom.* 2. 43. a
Trib. pl. 53. a *Aedil. pl.* 57. c
Prator 62. c *Cos. an. DXV.* 83. c
Ti. Sempronius Gracchus, *Qu. prom.* 2. 123. a
Prat. 133. b *Tr. pl.* 141. b
Mag. Eqn. 159. b *Aed. cur.* 161. b
Cos. an. DXXXVIIII. 163. a *Procos.* 172. b
P. Sempronius Gracchus, *Quaest. prom. & Aed. pleb.*
 2. 270. a
Ti. Sempronius Gracchus, *Cos. an. DXI. 2.* 173. b.
Procos. 179. c
Ti. Sempronius P. f. T. n. Gracchus, *Quaest. prom.*
 2. 278. b
Trib. pl. 290. c. 299. b *Aedil. cur.* 326. b
Prat. Hisp. cuer. 334. a
Propr. Hisp. cuer. 340. b. 344. b
Propr. de Celtiberis triumphat 344. b
Cos. an. DLXXVI. 345. a *Proc. Sardinia* 351. a
Procos. triumphat de Sardinia 354. c
inscriptio eius Roma spectatur ibid.
Censor 373. a
Cos. 11. an. DXCI. 403. a
Procos. 408. c
Ti. Sempronius, *Ti. f. P. n. Gracchus*, *Qu. pr.*
 2. 497. c *Trib. pl.* 3. 5. b
adversarios suos omnes damnare molitur 4. b
lex eius Agraria 5. b
cur perduellio declaratus 5. a
Tribunatum pl. alteram postulat. ibid. c
occiditur cum affectu, duce P. Nasica 6. a
C. Sempronius T. f. Gracchus, *Quaest.* 3. 36. a
contra legem Iuniam dixit 35. a
Proquaest. 42. c
ambitio eius 43. a
provinciam Sardiniam relinquit 43. b. 49. a
ob eum motus in urbe ibid.
matris Cornelia ad eum littera ibid. c. 44. b
Fregella conurbationis rem se purgat. 48. c
rem apud Censores 49. b
Trib. pl. 51. c
princeps Tribunorum 52. a
leges eius varia ibid. b. c
Sempronia horrea ibid.
disuasor est legis Aufeia pro plebis Rom. commodis
 53. b 11. *Tr. pl.* 59. a
diligentia eius in ambiendo ibid.
C. Fannius *Cos. creat* ibid.
lex eius iudiciaria ibid. b
Senatores indices ab eo culpantur ibid. b
Aristocratiam tollere conatur ibid.
lex eius de provinciis ordinariis à Senatu 60. c
lex de suffragiis socium in legibus iubendis 61. c
de colonis deducendis 62. a
Ti. Sempronius Guita, *Qu.* 3. 273. b
C. Sempronius T. f. T. n. Longus, *Qu. pr.* 2. 368. c
Tr. pl. 389. b
P. Sempronius P. f. Longus, *Quaest. mil.* 1. 359. a
cur vulgo Sophon dictus ibid.
Ti. Sempronius T. f. T. n. Longus, *Qu. prom. &*
Aed. pl. 2. 368. c. 405. a *Frater C. Sempr. Lon-*
gi, & filij Ti. Semproni Longi *Cos. an. DLIX.*
P. Sempronius Longus, *Qu. prom.* 2. 174. a
Tr. pl. 295. b *Prat.* 312. b
Propr. Hisp. veter. 316. c
Ti. Sempronius Longus, *Qu. prom.* 2. 100. a
Tr. pl. 111. b 11. *Tr. pl.* 117. b
Aed. pl. 122. b *Cos. an. DXXXV.* 148. c
Procos. Lucan. 168. a
Ti. Sempronius T. f. C. n. Longus, *Qu. prom.* 2. 214. b
Aed. cur. 251. a
Prat. 244. a. 258. c *Propr. Sardinia* 266. b
Cos. an. DLIX. 267. a *Gallia Procos.* 274. c
Ti. Sempronius T. f. T. n. Longus, *Tr. pl.* 2. 384. b
Prat. 413. b
A. Sempronius Musca, *Qu. pr.* 3. 215. a
Tr. pl. 3. 236. b
T. Sempronius Musca, *Qu. prom.* 2. 368. a
Tr. pl. 389. b
C. Sempronius Rutilus, *Trib. pl.* 2. 170. b
M. Sempronius Rutilus, *Propr.* 3. 408. a
T. Sempronius Rutilus, *Tr. pl.* 2. 286. b
P. Sempronius P. f. C. n. Sophus, *Tr. pl.* 1. 368. b
Ap. Claudium Cens. ducere in carcerē vult ibid.
Cos. an. CCCCLIX. 476. c
de Aequis triumphat. 578. c
Mag.

M. S. E. q. 381. b	Prat.	390. c	Senatus populiq. Rom. ins. reservatum querendi de
delectum habuit	ibid.		criminibus, vel Quasitores extra ordinem con-
P. Sempronius P. f. P. n. Sophus, Quæst. mil. 1. 430. c			stituendi 2. 468. a
Cos. an. CDLXXXV.		454. c	Senatusconsulta ancis tabulis incisa 3. 609. b 610. a
de Picentibus triumphat		456. b	S. C. de capiti oppidis 1. 23. c
Censor		2. 44. b	S. C. in civitatibus Gracia publicatum, de sociorum
P. Sempronius P. f. Sophus, Qu. pr.		2. 52. a	immunitate 2. 376. c
Tr. pl. 60. e	Ad. pl.	67. b	S. C. de classis Romana modo
C. Sempronius C. f. M. n. Tuditanus, Tr. pl. 2. 51. b			Equiria duplicis ibid.
11. Tr. pl.		59. b	Senatus decretum de non surrogando novo Pratore
C. Sempronius M. f. C. n. Tuditanus, Prat.		2. 214. c	2. 312. b
Proqu. 222. c 227. b	Trib. pl.	244. b	S. C. de Dictatore dicendo, populi iussu 2. 188. c
Ad. pl.		251. b	de Hispaniarum provincijs 239. a
C. Sempronius M. f. M. n. Tuditanus, Prat.		2. 254. b	de inquirendo statu rerum P. Scipionis Procos.
C. Sempronius C. f. M. n. Tuditanus, Quæst. prom.			217. c de iurisdictione Pratorum 378. a
2. 411. a	Tr. pl.	424. a	de Lignibus in libertatem restituentis 365. c
Ad. pl.		433. a	de ludis 429. b de notatis 170. c
C. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus, Qu. pr.		2. 464. c	de pace Numantina Senatus populiq. iniussu
Tr. pl.		486. b	facta 499. a
Prator		3. 9. b 14. c	de Philosophicis Numa libris 329. c
C. Sempronius C. f. Tuditanus, Cos. an. DCCXIV.			de Rege creando 1. 28. b
3. 22. c			de relegatis in Siciliam 2. 180. b
C. Sempronius Tuditan. Cos. de Iapudibus		3. 26. b	de restituendis in integrum Statellatibus 359. c
denarij eius triumphales		ibid.	de Tr. mil. creatione 1. 162. a
C. Sempronius C. f. C. n. Tuditan. Qu. prom.		3. 116. a	ultima necessitatis 122. c
Tr. pl.		138. b	Seneca cognomen in gente, Annæ notum à Seneca
C. Sempronius Q. f. Tuditanus, Tr. pl.		3. 249. c	Rhetore patre & Philosopho filio.
M. Sempronius C. f. M. n. Tuditan. Qu. prom.		2. 45. b	Senecio vero in Claudijs, Cornelijs, Herennijs &
Tr. pl.		54. b	Sofijs reperitur.
Prat. urb.		64. b	Senones velti, Sena colonia facta 1. 415. a
Cos. an. DXXIII.		70. c	Senones excisi 1. 416. c
M. Sempronius C. f. C. n. Tuditan. Qu. pr.		2. 172. a	SENTIA gens Consularis, Saturnini cognomento.
M. Sempronius M. f. C. n. Tuditan. Qu. pr.		2. 248. c	C. Sentius Saturninus, Qu. prom.
M. Sempronius Tuditanus, Ad. pl.		2. 282. a	Tr. pl. 193. c
M. Sempronius Tuditanus, Prat. Sicil.		2. 289. a	Ad. pl. 208. c
M. Sempronius M. f. C. n. Tuditanus, Tr. pl.			Prat. 222. c
2. 273. c	Cos. an. DLXIII.	306. a	Prat. pr. 227. c 266. a
P. Sempronius C. f. C. n. Tuditanus, Qu. pr.		2. 128. b	Qu. prom. 234. a 237. b 241. b
Tr. pl.		157. a	Propriet. 255. b
Prat.		174. c	C. Sentius C. f. C. n. Saturninus, Cos. an. DCCXXXIV.
Censor		192. c	3. 57. b
Procos. Grac. Aetolis subuenit frustra		215. b	Procos. Syria 522. b
Cos. an. DCLIX.		216. a	Procos. Gallia 526. c
Procos.		226. a	Cos. an. DCCCLVI. 533. b
Senatus unde dictus		1. 15. c	Syria Procos. 549. b
Senatus Princeps quis		1. 166. b 311. b	Cn. Sentius Cn. f. Saturninus, Cos. an. DCCXCIV.
Senatorum lectio		1. 15. c 166. b	3. 570. b
Senatorem vitio carere debere		1. 18. c	Septempaginis ager 1. 25. e
Senatus modestia		1. 28. b	Septennio cognomen in Agillis.
Senatus ac populi Rom. aequitas		1. 444. a	Septenarius numerus Dei ac Regis symbolum 1. 3. a
Senatores trecenti Rom.		1. 41. c	verum omnium nodus ibid.
iudices culpabantur à Graccho		3. 59. b	Septenario S. Spiritus vis & efficacia continetur 1. 3. b
Senatus decretum de plebis commodis		3. 62. a	SEPTIMIA gens.
numerus anticus ad CCC.		1. 69. c	C. Septimius Sabinus, Quæst.
Senatores plebey		1. 69. c 70. a	3. 336. b
Senatores qui		1. 72. b	C. Septimius Scaevola, Tr. pl.
à Senatu qui		1. 72. b	Prat.
Senatu mori		1. 167. b	371. b 384. c
Senatus appellat Tribunos pl.		2. 356. a	Septimontium cur primus liber vocetur 1. 2. c 10. c
Senatusconsultum de Tr. mil. creandis limitatum.		2. 180. b	Septimontiale sacrum Roma 1. 3. c
1. 203. b			Septimontiali festo vehiculis per urbem veli non
Senatus prava lectio		1. 362. c	licebat ibid.
Senatus lectio Censoria repudiatur		1. 364. c	Septizonium cur primus liber vocetur 1. 4. a 10. c
Senatus decreto populiq. iussu classi primatorum			Septizonij usus 1. 4. b
Imperator datus		2. 56. a	mystica significatio ibid. c
Senatus Coss. triumphum negat		2. 125. b	Septizonia Roma duo 1. 4. a
Senatus Capuanus securi percussus		2. 181. c	Septizonium principis 1. 5. b
Senatus magno consensu triumphus illustrior quan-			Sequitur in Vibijs reperitur, ut in Scriptore de flu-
do factus		2. 284. a	minibus.
Senatus edito è tota Italia quando convocatus		2. 369. c	Serapio Scipionum quorundam cognomentum.
			Serenianus vero Aetorum.
			Serenus in Afranijs, Annæis, Granijs & Vibijs
			gentibus reperiat.
			SERGIA gens patricia his cognominibus, Catilina,
			Fidenas, Natta, Ocella, Plancus, & Silo.
			L. Sergius C. f. Quæst.

<i>M. Sergius damianus</i>	1. 111. a	<i>Prat. prom.</i>	208. b
<i>M. Sergius, Qu.</i> 1. 126. a.	x. vir 154. a	<i>M. Sernilius, apud Ciccr. Tr. pl.</i>	3. 478. c
<i>Proquaest.</i>	2. 215. c	<i>M. Sernilius, Cos. an. DCCLV.</i>	3. 532. c
<i>Q. Sergius, Qu.</i>	3. 278. c	<i>P. Sernilius, Prator sub Aug.</i>	3. 511. b
<i>L. Sergy Catilina proanus quis</i>	2. 225. b	<i>Q. Sernilius, obtinuit Comagenem</i>	3. 548. b
<i>L. Sergius Catilina, Quaest.</i>	3. 290. c	<i>C. Sernilius Sernilius Ahala, Quaest.</i>	1. 98. b
<i>L. Sergius L. f. Fidenas, Quaest.</i>	1. 170. c	<i>C. Sernilius Q. f. Axilla, Quaest.</i>	1. 188. c
<i>Cos. an. CCCXVI.</i>	1. 174. c	<i>Tr. mil. 194. b</i>	<i>Mag. Eq. ibid.</i>
<i>II. Cos. an. CCCXXIV.</i>	182. b	<i>C. Sernilius P. f. Qu. prom.</i>	1. 86. c
<i>Tr. mil. 1. 178. c</i>	<i>II. Tr. mil. 187. c</i>	<i>C. Sernilius P. f. Ahala, Tr. mil.</i>	1. 204. b
<i>III. Tr. mil. 194. b</i>	<i>Censor 200. b</i>	<i>Mag. Eq. ibid. c</i>	<i>II. Tr. mil. 205. b</i>
<i>M. Sergius L. f. Fidenas, Qu. mil.</i>	1. 202. a	<i>III. Tr. mil. 210. c</i>	<i>Mag. Eq. 229. a</i>
<i>Tr. mil. 208. b</i>	<i>II. Tr. mil. 210. c</i>	<i>Q. Sernilius Q. f. Ahala, Quaest. mil.</i>	1. 257. a
<i>contius abdicavit</i>	<i>ibid.</i>	<i>Cos. an. CCCXXCVIII.</i>	271. c
<i>L. Sergius L. f. Fidenas, Tr. mil.</i>	1. 216. b	<i>II. Cos. an. CCXCXI. 275. b</i>	<i>Dict. 279. c</i>
<i>C. Sergius C. f. Fidenas, Qu. mil.</i>	1. 224. b	<i>Q. Sernilius Q. f. Ahala, Quaest. mil.</i>	1. 287. a
<i>Tr. mil. 231. b</i>	<i>II. Tr. mil. 234. b</i>	<i>Mag. Eq. 291. b</i>	<i>Aed. cur. 297. a</i>
<i>III. Tr. mil. 238. c</i>		<i>Prat. 300. c</i>	<i>Cos. an. CDXI. 305. b</i>
<i>M. Sergius Fidenas, Qu. prom.</i>	2. 204. a	<i>P. Sernilius Albinovanus, Qu. prom.</i>	3. 198. a
<i>M. & Cn. Sergius Plancus, Qu. prom.</i>	2. 208. c. 209. a	<i>Prator 231. c</i>	
<i>Cn. Sergius Plancus, Pr. urb.</i>	2. 243. a	<i>Sernilius Barca Soranus, Cos. an. DCCCIV.</i>	3. 585. c
<i>Proprator 249. a</i>		<i>C. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	2. 86. c. 94. b
<i>M. Sergius Silus, Qu. prom.</i>	2. 225. b	<i>Aed. cur. 105. b</i>	<i>Pr. Sicilia 116. a</i>
<i>Prat. urb. 253. a</i>		<i>P. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	2. 20. a
<i>M. Sergius Silus, Qu. prom.</i>	2. 369. a	<i>Cn. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	<i>ibid.</i>
<i>M. Sergius M. f. Silus, Qu. pr.</i>	2. 452. a	<i>Aed. cur. 31. a</i>	
<i>aus fuit L. Sergy Catilina.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Cn. Sernilius Capio, Cos. an. D.</i>	2. 41. b
<i>M. Sergius M. f. M. n. Silus, Prat. prom.</i>	3. 142. b	<i>Cn. Sernilius Capio, Qu. urb.</i>	2. 58. a
<i>C. Sergius Silus Orata, Qu. pr.</i>	3. 148. b	<i>Cn. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	2. 313. b
<i>cur sic dictus</i>	<i>ibid.</i>	<i>Prator 357. c</i>	<i>Cos. an. DLXXXIV. 372. b</i>
<i>Prat. 189. c</i>	<i>Prat. prom. 193. b</i>	<i>Procos. 382. b</i>	
<i>Setmo, cognomen in Muttia gente lectum.</i>		<i>Cn. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	2. 424. b
<i>Serranus cognomen Antiorum quondā: quam adito.</i>		<i>Aed. cur. 442. c</i>	<i>Cos. an. DCXII. 479. b</i>
<i>C. Serranus a triumpho ad finem redit</i>	2. 33. c	<i>Cn. Sernilius Capio, Cens.</i>	3. 39. a
<i>M. Sernatius apud Plutarch. (corrupte: forte Sertorius aut Sernilius reponendū) Quaest.</i>	3. 291. b	<i>Cn. Sernilius Capio, Qu. prom.</i>	2. 179. b
<i>SERTORIA gens.</i>		<i>Aed. cur. 103. c</i>	<i>Pr. urb. 212. b</i>
<i>Q. Sertorius Gallicus, Qu. prom.</i>	3. 220. a	<i>Cos. an. DL.</i>	212. c
<i>Tr. pl. 240. c</i>	<i>Prat. 245. a. 255. a</i>	<i>Cn. Sernilius Capio, Aed. cur.</i>	2. 339. b
<i>Prat. prom. 249. a</i>		<i>Prator 458. a</i>	
<i>Sernij Galba orationes tres contra Libonem & Cethegum</i>	2. 447. a	<i>Q. Sernilius Cn. f. Capio, Qu. prom.</i>	2. 427. a
<i>Serni & exules Capitolium occupant</i>	1. 126. b	<i>Aed. cur. 442. c</i>	<i>Prat. 468. b. 471. c</i>
<i>Serni & socii navales Samnites Roma conirant in urbis excidium</i>	2. 27. a	<i>Cos. an. DCXIII.</i>	482. c
<i>Serni empti ad militiam</i>	2. 165. c	<i>Q. Sernilius Cn. f. Capio, Quaest.</i>	2. 491. a
<i>Sernorum conspiratio Roma detecta</i>	1. 84. c	<i>Qu. prom. 3. 84. a</i>	<i>Aed. cur. 106. a</i>
<i>altera 193. c</i>		<i>Prat. 118. a</i>	<i>Propr. 128. c</i>
<i>Sernorum de Panis liberandis detecta conspiratio</i>	2. 250. b	<i>Propr. de Lusitanis triumphat</i>	132. c
<i>Sernorum in Campania motus</i>	3. 8. b	<i>Cos. an. DCXLVII. 140. c</i>	<i>Procos. 149. a</i>
<i>Sernorum ergastulis Italia onerata</i>	1. 465. a	<i>Q. Sernilius Cn. f. Capio, Qu. prom.</i>	3. 143. c
<i>Sernile bellum confectum</i>	3. 9. b	<i>Proquaest. 150. a</i>	<i>Aed. cur. 168. c</i>
<i>Sernilia bella dira & grania</i>	1. 465. a	<i>Quaest. urb. 176. c</i>	<i>II. Aed. cur. 190. b</i>
<i>SERVILIA gens partim patricia, partim plebeia.</i>		<i>Prat. 197. c</i>	<i>Prat. prom. 203. c</i>
<i>Cognomina habet Ahala, Axilla, Capio, Casca, Fidenas, Geminus, Isauricus, Longus, Priscus, Pulex, Rullus, Struclus, Tucca & Vatia.</i>		<i>C. Sernilius Casca, Qu. prom.</i>	2. 157. b
<i>C. Sernilius, Aed. pl.</i>	2. 107. c	<i>Tr. pl. 178. c</i>	<i>Aed. pl. 160. b</i>
<i>Prator 114. a</i>		<i>C. Sernilius C. f. Casca, Qu. prom.</i>	3. 107. c
<i>C. Sernilius, Prator</i>	2. 136. c	<i>Tr. pl. 127. b</i>	<i>Aed. pl. 142. c</i>
<i>Cn. Sernilius gesta</i>	2. 153. c	<i>Prat. 151. c</i>	<i>Prat. prom. 156. c</i>
<i>C. Sernilius Cos. patrem ac patrimum captivos liberat</i>	2. 223. b	<i>eius infelix pugna</i>	<i>ibid.</i>
<i>C. Sernilius, Procos. Etruria</i>	2. 230. c	<i>P. Sernilius Casca, Tr. ph</i>	3. 477. c
<i>Q. Sernilius, Cos. an. DCXIII. pacem a fratre Serniliano factam reseidit</i>	2. 483. a	<i>C. Sernilius Curio, Procos.</i>	3. 308. a
<i>Sernilius Angur, Qu. prom.</i>	3. 164. a	<i>Ser. Sernilius Flaccus, Tr. pl.</i>	2. 458. b
<i>Aed. cur. 190. b</i>	<i>Prat. 202. c</i>	<i>C. Sernilius Pulex Geminus, Mag. Eq. & Aed. cur.</i>	
		<i>2. 197. c</i>	<i>Prator 207. c</i>
		<i>Cos. an. DL.</i>	222. c
		<i>C. Sernilius Geminus, Qu. prom.</i>	2. 344. a
		<i>Tr. pl.</i>	361. c
		<i>Cn. Sernilius P. f. Q. n. Geminus, Qu. prom.</i>	2. 115. b
		<i>Prator</i>	141. b
		<i>Cos. an. DXXXVI.</i>	153. b
		<i>Procos.</i>	161. c
			<i>Cn. Ser-</i>

Cn. Servilius P. f. Cn. n. Geminus, Qu. Urb. 2.448. a	C. Servilius Tucca, Quaest. mil. 3.396. a
M. Servilius Geminus, Aed. cur. 2.218. b	Prat. 411. c Cos. an. CDLXIX. 413. b
P. Servilius Geminus, Aed. cur. 2.32. a	C. Servilius M. f. Vatia, Quaest. 3.54. c
Prat. 38. b Cos. an. DI. 44. a	P. Servilij Isaurici pater ibid.
II. Cos. an. DV. 52. b	Proquaest. 66. b Aed. cur. 86. c
T. Servilius Geminus, Quaest. prom. 2.112. b	Prat. 105. a Prat. prom. 110. a
Trator 127. a	C. Servilius Vatia, Qu. pr. 3.187. b Aed. cur. 208. c
Q. Servilius Q. f. Cn. n. Geminus, Qu. prom. 2.18. a	Prat. 223. a Prat. prom. 227. c
unde Geminii cognomen ibid.	quando triumphavit 224. c
M. Servilius Geminus, Tr. pl. 3.349. a	P. Servilius Vatia, Prat. 3.217. b
Aed. pl. 389. a Prat. 404. c 414. b	P. Servilius Vatia, qui post Isauricus dictus, Qu. pr. 3.229. a
Propr. 420. c	Aed. cur. 236. a 240. a Prat. 245. a
Q. Servilius Q. f. Q. n. Geminus, Qu. prom. 3.183. b	Tr. prom. 249. b Cos. an. DCLXXIV. 275. a
Prat. 217. b Prat. prom. 223. b	Proc. 288. b 291. c
C. Servilius Glaucia, Qu. prom. 3.123. c	P. Servilius P. f. C. n. Vatia Isauricus, Aed. cur. 3.354. a
idem scurrarum ridiculus ibid.	Prat. 3.395. c Prat. 407. c
C. Servilius Glaucia, Tr. pl. 3.153. b	Cos. an. DCCV. 445. a II. Cos. an. DCCXII. 483. a
C. Servilius Glaucia, Prat. 3.173. c	Proc. 449. c
eius exitus ibid.	Servilius morte grauior quibus visa 3.92. c
C. Servilius C. f. P. n. Diellat. 2.228. b	SESTIAM gentem patriciam fuisse à Linio discas.
L. Servilius Postumus, Quaest. 3.484. c	fuit etiam Consularis, adhuc Capitolini cognomen sortita.
P. Servilius Sp. f. Priscus, Quaest. 1.114. c	L. Sestius, Qu. pr. 3.183. a Tr. pl. 203. c
Cos. an. CCXC. 122. a in Mag. mort. ibid.	Proqu. M. Bruti Procos. in Macedonia. 479. b
Q. Servilius P. f. Priscus, Quaest. 1.80. a	(hic forte Publius est, quem nominat Appianus lib. III.)
Mag. Equit. 88. c	Cos. an. DCCXXX. 513. b
Q. Servilius Q. f. Priscus, Quaest. 1.105. b	grains hic Augusto 514. a
Cos. an. CCXXCV. 118. b	P. Sestius L. f. Qu. pr. 3.119. a
II. Cos. an. CCXXCVII. 120. b	Tr. pl. 143. a Aed. pl. 158. a
Q. Servilius Q. f. Priscus Fidenas, Qu. mil. 1.206. b	Prat. 174. a
II. Tr. mil. 241. c III. Tr. mil. 256. a	P. Sestius L. f. Quaest. 3.355. b
Diff. 176. c II. Diff. 194. c	Proqu. 343. c Trib. pl. 372. c
relectoria eius ibid. Cens. 200. b	P. Sestius P. f. Quaest. 3.368. c
Q. Servilius Q. f. Priscus Fidenas, Quaest. mil. 1.206. b	P. Sestius, Tr. pl. 3.406. c
Tr. mil. 210. c II. Tr. mil. 215. a	Aed. pl. 426. a Prat. 446. b
III. Tr. mil. 219. a IV. Tr. mil. 224. b	P. Sestius, Q. f. Capitolinus, Quaest. 1.122. b
V. Tr. mil. 230. b VI. Tr. mil. 232. b	Cos. an. CCCI. 137. b x. vir 145. a
Q. Servilius Q. f. Priscus Fidenas, Tr. mil. 236. c	P. Sestius P. f. Capitolinus, Quaest. mil. 1.199. b
II. Tr. mil. 241. c 256. a	vulneratus ibid.
Sp. Servilius Priscus, Qu. mil. 1.236. c	Q. Sestius Vibii f. Capitolinus, Quaest. 1.100. b
Censor 242. b	P. Sestius Vocomus, Prat. 3.404. b
Servilius Geminus cur Palices cognominati 2.162. c	Propr. 439. c
C. Servilius Pulex Geminus, Qu. prom. 2.162. c	Sestios capta 2.287. b
Tr. pl. 183. c Aed. pl. 193. b	Setinus cognomen fuit Anniorum & Fulviorum;
Aed. cur. 198. b	Seuerus autem Aciliorum, Antistiorum, Aquiliorum, Arrianorum, Auriorum, Caccinatum,
M. Servilius Pulex Geminus, Qu. prom. 2.184. a	Castiorum, Catiliorum, Cinciorum, Corneliiorum, Iuliorum & Septimiorum.
Proqu. 192. a Tr. pl. 208. a	SEXTILIA gens plebeia, Rufi adhuc agnomine.
Mag. Eq. 213. c Cos. an. DLI. 227. c	Sextilia Vestalis, vima desossa 1.444. b
Procos. Etrur. 239. a	C. Sextilius, Tr. mil. 1.241. a
M. Servilius Pulex Geminus, Qu. prom. 2.340. a	C. Sextilius, Tr. pl. 3.199. a
Tr. pl. 358. a	Qu. pr. 177. c Tr. pl. 204. a
P. Servilius P. f. Priscus, Cos. an. CCLVIII. 1.87. c	Prat. prom. 232. a Qu. pr. 234. a
C. Servilius Rullus, Pr. 3.280. a	C. Sextilius, Quaest. 3.336. b
P. Servilius Rullus, Qu. pr. 3.159. a	C. Sextilius, C. f. Qu. pr. 3.237. b
Tr. pl. 186. c Prat. 280. b	Quaest. 3.291. b
eius lex 309. a Trib. pl. 323. c	C. Sextilius Rufus, Quaest. 3.451. a
C. Servilius C. f. Servilius Ahala, Quaest. 1.127. c	P. Sextilius, Qu. pr. 3.157. a
C. Servilius Struilius Ahala, Quaest. 1.171. b	Quaest. Urb. 333. a
Mag. Eq. 172. b	SEXTIA gens Consularis: Caluini, Laterani, Sabini & Sextini cognom.
C. Servilius Struilius Ahala, Cos. anno CCLXXV. in 1.107. a	C. Sextius C. f. Caluinus, Qu. Pr. 2.486. c
Mag. mort. 185. b	Tr. pl. 504. b
alter, Cos. an. CCCXXVI. 185. b	P. Sextius L. f. Prat. desig. 3.168. b
L. Servilius Struilius, Quaest. 1.186. c	Prat. 24. a 27. c Propr. 32. c
Tr. mil. 190. a II. Tr. mil. 195. c	Cos.
Sp. Servilius Struilius, Quaest. 1.100. b	
Cos. an. CCLXXVII. 111. c	
maiestatis reus 112. c	
Sp. Servilius C. f. C. n. Struilius, Quaest. mil. 1.244. b	
Tr. mil. 257. a	

<i>Cos. an. DCXXIX.</i>	43. b	<i>Procos.</i>	55. b	<i>Cn. Sicinius, Quaest. prom.</i>	2. 274. c
<i>Sallustius de micis coloniam Aquas Sextias condidit</i>		<i>ibid.</i>		<i>Proqu.</i>	279. b
<i>Procos. de Liguribus, Vocontius, Sallustiusque triumphat.</i>			66. b	<i>Aed. pl.</i>	307. a
<i>denarius eius triumphalis</i>		<i>ibid.</i>		<i>Prat. Sardinia</i>	311. b
<i>C. Sextius C. f. C. n. Calpurnius, Qu. pr.</i>	3. 114. a	<i>Pras.</i>	179. a	<i>Cn. Sicinius, Q. f. C. n. Qu. prom.</i>	2. 327. c
<i>Tr. pl.</i>	147. c		185. c	<i>Proqu.</i>	332. b
<i>Prat. prom.</i>				<i>Tr. pl.</i>	346. b
<i>C. Sextius Gallus, Leg.</i>	3. 401. a			<i>Aed. pl.</i>	357. c
<i>M. Sextius Sabinus, Qu. prom.</i>	2. 190. c			<i>Prat. peregr.</i>	363. c
<i>Tr. pl.</i>	214. a	<i>Aed. pl.</i>	224. c	<i>Prator classi extra ordinem praeficitur</i>	363. c
<i>Pras.</i>			229. a	<i>Propr.</i>	369. a
<i>L. Sextius Sex. f. Sextinus Lateranus, Quaest. mil.</i>				<i>Cn. Sicinius, Cn. f. Q. n. Quaest.</i>	3. 267. a
<i>1. 238. c</i>	<i>Trib. pl.</i>	243. b	<i>eius leges</i>	<i>Tr. pl.</i>	294. c
<i>11. Tr. pl.</i>	253. b	<i>111. Tr. pl.</i>	<i>ibid. c</i>	<i>C. Sicinius L. f. Bellutus, Aed.</i>	1. 98. b
<i>14. Tr. pl.</i>	254. b	<i>v. Tr. pl.</i>	<i>ibid. c</i>	<i>Tr. pl.</i>	99. a
<i>vi. Tr. pl.</i>	255. c	<i>vii. Tr. pl.</i>	256. b	<i>11. Tr. pl.</i>	103. b
<i>viii. Tr. pl.</i>	257. c	<i>ix. Tr. pl.</i>	259. a	<i>C. Sicinius C. f. Bellutus, Tr. pl.</i>	1. 116. c
<i>x. Tr. pl.</i>			260. b	<i>Aed.</i>	118. c
<i>eius lex de x. viris sacrorum.</i>			256. b	<i>C. Sicinius C. f. Bellutus, Tr. pl.</i>	1. 136. b
<i>Cos. primus à plebe</i>			261. c	<i>Aed.</i>	159. c
<i>N. Sextius Sextinus, Tr. pl.</i>	1. 162. c			<i>111. Tr. pl.</i>	170. b
<i>Aed. 169. c</i>	<i>11. Tr. pl.</i>	171. a	<i>111. Tr. pl.</i>	<i>L. Sicinius L. f. Bellutus, Tr. pl.</i>	1. 90. b
<i>Sex. Sextius N. f. Sextinus, Tr. pl.</i>	1. 200. a			<i>Aed.</i>	96. c
<i>11. Tr. pl.</i>	202. b	206. c		<i>11. Aed.</i>	99. c
<i>Sexus in homine mutatus prodigiis</i>	2. 366. b			<i>14. Tr. pl.</i>	129. b
<i>Sibylla</i>	1. 53. b			<i>L. Sicinius Dentatus, Tr. pl.</i>	1. 135. b
<i>Cumana</i>	<i>ibid.</i>			<i>eius cades</i>	155. a
<i>Sibyllini libri à Tarq. Superbo empti</i>	1. 53. a			<i>T. Sicinius L. f. Dentatus, Tr. pl.</i>	1. 220. b
<i>eorum religio & custodia</i>	<i>ibid. c</i>			<i>11. Tr. pl.</i>	221. b
<i>per 11. viros aditi</i>	125. b			<i>Aed.</i>	224. a
<i>quando inspecti</i>	2. 470. c			<i>L. Sicinius L. f. Dentatus, Qu. mil.</i>	1. 224. b
<i>quando conflagraverunt.</i>	3. 248. a			<i>Aed.</i>	235. b
<i>Sibyllinum oraculum terret urbem Romanam</i>	2. 115. a			<i>Tr. pl.</i>	231. c
<i>Sicanus, Briarij filius</i>	2. 10. c			<i>11. Tr. pl.</i>	237. a
<i>Sicilia prima Rom. provincia</i>	1. 108. b	2. 10. a		<i>T. Sicinius Sabinus, Quaestor</i>	1. 87. a
<i>74. a</i>				<i>Cos. an. CCLXVI.</i>	100. a
<i>pennis atque horrendum populus Rom.</i>	2. 1. c	188. b		<i>de Volscis triumphat.</i>	<i>ibid. c</i>
<i>260. a</i>				<i>Siculi cognomen in Clæliis nonnullis basis.</i>	
<i>fons primi belli Panici</i>	2. a			<i>Sidicini in Mariis.</i>	
<i>character eius antiquissimus ex aere Nummo</i>	6. c			<i>Sidicini Campanis proximi</i>	1. 311. b
<i>cur tribus brachijs vel poplulibus similis formetur</i>	7. a			<i>Sidicinum bellum</i>	307. b
<i>Trinacria cur dicta</i>	<i>ibid.</i>			<i>Sidicini vultu</i>	324. b
<i>Tricuspis & Tricernix</i>	<i>ibid.</i>			<i>Sidonij in Solliis, ut scriptor ille sacer & Episcopus</i>	
<i>primum peninsulae fuit Italiae contigua</i>	7. c			<i>C. Sollius Sidonius Apollinaris, metro & Epistolis clarus.</i>	
<i>conditio & natura miraculosa</i>	<i>ibid.</i>			<i>Signa à Paribus Crasso adempta, restituta Augusto</i>	3. 517. a
<i>de ea fabula varie</i>	<i>ibid. & 8. b</i>			<i>Signa, Cercei colonia</i>	1. 54. c
<i>fertilitas eius varijs poetarum fabulis illustrata</i>	8. b			<i>colonia Rom.</i>	85. b 88. a
<i>frugifera regio</i>	18. c			<i>M. Solani victoria de Panis in Celtiberia</i>	2. 205. a
<i>Sicilia oppida ab Atilio capta</i>	2. 32. c			<i>SILIA gens plebeia, ut à T. Lino discas.</i>	
<i>Sicilia & classis provinciae Consulares, item Africa</i>	2. 36. a			<i>M. Silius Tr. pl.</i>	1. 101. b
<i>Sicilia Romanis cedit</i>	2. 68. b			<i>M. Silius M. f. Aed.</i>	<i>Aed. pl.</i> 103. b
<i>pulsis Panis pacata</i>	188. b			<i>P. Silius, Tr. pl.</i>	1. 120. c
<i>altrix Roma</i>	260. a			<i>P. & M. Silius Q. f. N. erua, Tr. pl.</i>	2. 60. c
<i>à quibus initio recta</i>	74. b			<i>C. Silius, Cos. an. DCCCLXV.</i>	3. 541. a
<i>Sicilia comatus militis exercitus in Gracia</i>	1. 250. c			<i>Procos. German. super.</i>	542. c
<i>Sicilia provincia M. Marcello decreta</i>	2. 170. a			<i>C. Silius N. erua, Cos. designatus</i>	3. 578. b
<i>Siciliae gratitudo erga Remp. Rom.</i>	2. 259. c			<i>Messalina amafius</i>	<i>ibid.</i>
<i>munus praefidijs</i>	276. c			<i>C. Silius Italicus, Cos. an. DCCCXX.</i>	3. 604. a
<i>Sicilia provincia restaurata</i>	3. 17. b			<i>de bello Panico scripsit quae exstant.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Sicula classis quando aucta</i>	2. 163. a			<i>P. Silius P. f. N. erua, Tr. pl.</i>	3. 324. c
<i>Siculus arma adempta</i>	2. 74. a			<i>Prat.</i>	353. c
<i>SICINIA gens plebeia, cognomento Belluti & Dentati.</i>				<i>Propr.</i>	420. b 429. a
<i>L. Siemius auctor prima pop. Rom. secessionis</i>	1. 89. a			<i>Cos. an. DCXXXIII.</i>	517. a
<i>C. Sicinius, Quaest.</i>	3. 291. a			<i>Alpinas subegit gentes</i>	520. a
				<i>P. Silius N. erua P. f. Cos. an. DCCCLXX.</i>	3. 556. b
				<i>11. Cos. an. DCCCXVII.</i>	598. b
				<i>Silo cognomen in aubasis quibusdam Abromis, Antonis, Atantius, Gavius, Pompeis, Popedius & Vmbronius.</i>	
				<i>Sili autem cognominati nonnulli ex Albutiis & Sergiis.</i>	
				<i>Silva callesque</i>	1. 464. c
				<i>quid significent.</i>	465. a
				<i>Simo.</i>	

Simplex in gente Cæcilia quidam cognominatus.		T. Statilius Sifenna Taurus, Cos. an. DCCXXIX.	
Simulachra deorum ex olea	2.443.c	3.544.b	
Simulachra colonia	1.391.a 392.b	C. Statilius Taurus, Procos.	3.586.b
Sifennæ cognomen reperio in Cornelia gente & Statilia.		T. Statilius Taurus, Cos. an. DCCXVI.	3.489.c & 490.a. Procos. sub Aug.
Sifenna	3.73.b	498.b. 500.b. 502.b	3.491.c. 493.b.
Sijurnati cancri nudipedes qui	ibid.c	ex Africa triumph.	496.b
Socius cum Cappadocum Rige filio Ariarthe renomat.	2.404.b	11. Cos. an. DCCXVII.	3.507.b. 510.a
Socii remissus delectus militaris	2.329.c	T. Statilius T. f. Taurus, Cos. an. DCCXIII.	3.539.b
Socii ac Latini nominis in civitatibus suis censi	2.356.c	T. Statilius T. f. Taurus, Cos. an. DCCXVI.	3.574.c
Socii navales Siculi	2.379.a	Procos. Africa	3.586.b
Sociorum exterorum auxilia	2.366.c	STATIAGENS plebeia, Murci etiam cognomento.	
de Sociorum Rom. nominis tergo lex	3.62.b	T. Statilius, Tr. pl.	1.112.c. Ad. 115.b
Sol, gladius igneus, ac mundi cor	2.279.a	11. Ad. 117.b 11. Tr. pl.	120.a
Solare horologium quando primum in urbe, secundum Varronem	2.18.b	T. Statilius, Propr.	3.465.b
Solis eclipsis sub Nerone	3.587.b 592.a	L. Statilius Mureus Quest.	3.392.b
Solus opinio de Alexandria condita	1.329.c	Prætor.	459.b. 466.b
Solitum illa qua	1.169.a	Statua equestres Cos. in foro Romano	1.114.c
Solus leges	1.146.a.b vide Leges.	Statua equestri inaurata Roma prima qua	1.288.a
Sophia facies in Nummis	1.455.a	equestri inaurata	ibid.b
Sophos, P. Sempronij Longi agnomen	1.359.c	Cn. Octavius in Rostis	407.a
ut & Solon in gente Iulia repertum cognomen-		Statuarum ambitiosa multitudo sublata circa forum Romanum	2.415.c
nam.		Statuarum modus a Claudio Imp. præscriptus	3.575.b
Sorani in Valeria gente.		Statutum de Consularibus provinciis	3.346.b
Sora capta	1.300.b	Stella Aruntiorum olim cognomen.	
rebellans obsessa	357.c	Stello vero, ab animante, Atramiorum.	
transfuga produtione recepta	359.a	Stelenus autem in Acilius cernas.	
colonia facta	371.a	Stellus, campus	1.467.c
Sortes Prætorie	2.228.a	STIRTINIA gens.	
Sortitio provinciarum inter Prætor.	1.267.a	C. Stertinius, Quæst. prou.	2.261.b
Sortitio Provinciarum exterarum	1.269.b	Trib. pl. 282.b Pr. Sardinia	194.a
singulæ provinciarum ex S.C.	2.314.c	L. Stertinius, Procos. Hisp.	2.214.c
Solipater in Cæciliis cognomentum, ut in egregio illo Grammatico Pl. Cæcilio Solipatro.		Proquæst.	222.c
Sosia gens Consularis.		Prætor 244.b. Procos. Hisp. ultor. 149.a. 152.c	
C. Sosius, Tr. pl.	3.555.c	L. Stertini structura ex manibus	2.262.c
Prætor. 404.b 414.a 434.c	Propr. 420.c	L. Stertini reditus ex ulteriore Hispania	ibid.
Procos.	489.b 500.b	L. Stertinius l. f. Qu. urb. 2.382.a. Tr. pl. 405.b	
ex Indestriumph. 106.b Cos. an. DCCXXI.	479.a	Ad. pl. 413.c. Prætor.	421.b
Spartus, cognomen Fulvii attributum.		Sulico, Flaviae gentis cognomen, ut è Claudiano poetatum.	
Speratus vero Achis.		Spendia militibus ex publico decreta	1.206.c
Spirædes sacra	2.177.b	ex publico etiam equis pedisque decreta	209.c
Spica, Sicilia nota, propter frugum feracitatem	2.55.a	Spendiarium quid	1.468.a
Spirædem quod intueor	2.4.b	Spendia exalla à sacerdotibus	2.261.a
Spiræther, Lentulorum cognomentum fuit.		Spendiariorum seditio contra Panos	2.32.b
Splendor & magnificentia vulgi favorem excitat	2.335.b	Stolones, cognomen hoc in Licinijs repertum.	
Spoleti colonis	2.71.a	Strabo autem in variis: puta in Cæsaribus, Fan-	
Sponsorum pacis Caudina defestio	1.349.c	nijs, Gaudijs, Latijs, Pompeijs, Senijs, & Titijs.	
Spolia opima. vide Opima.		L. Straberius, Propr.	3.408.a
Spolia de Gallis allata Romam	2.125.b	Stragemata insignia	1.282.b. 2.356.b
ijs sex hominum milia armantur	ibid.	Stratonis, qui Græcis dicantur	1.263.b
Marti & Vulcano dicata	2.459.c	Stingo, cognomentum id Pupus quibusdam tributum.	
Spolia & manubria insignes	2.284.b	Strombus, quid	2.2.b
Spolys hostium forum Rom. ornari quando captem	1.370.b	Struculus, vel Structus, in Claudijs repertum.	
Spurina, Vestriorum, ut		Stylones in Aelijs.	
Spurinus cognomentum Petiliorum.		Sublicius pons, à quo Pontifices dicti, à ponte faci-	
Squillus in Licinijs reperitur.		ciendo.	1.31.a
Stalennus in Aelijs, & in Tullijs Statius.		Subsellia minorum Magistratuum.	2.72.b
STATILIA gens Consularis, Tauri cognomine, item Cornu & Sifennæ.		Suarus, Scipionum quorundam cognomentum.	
Statilia Messilina, Neronis uxor tertia	3.510.b	Sueffa Anronca	1.311.c. 321.b
At. Statilius Cornutus, Cos. an. DCCXCVII.	3.575.b	colonia sit	349.c
ad quem est Paterni historia	ibid.	Sueffa Pomelia vi capta	1.54.b
		C. Suetonius Paulinus, Numidiam Propr. obti-	
		nuit 3.571.a Cos. an. DCCCX.	591.c
		Procos. Britann.	592.c
		Cos. an. DCCCXVIII.	599.c
		C. Suetonij Tranquilli Historici vita, per Polent-	
		nens	3.600.a.b
		Suffici	

<i>Suffici</i> Consulens quando solitum	3.608.c	<i>P. Sulpicius Ser. f. Galba, Qu.</i>	3.273.a
<i>Suffragator</i> Galba Crassi in <i>Edilitatis</i> petitione	2.484.a	<i>Ad. cur.</i> 295.b	<i>Pras.</i> 446.a
de <i>Suffragis</i> socium in legibus iubendis	3.61.c	<i>Ser. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.58.c
<i>SULLIA</i> gens <i>Consularis</i> , <i>Ruli</i> cognomento.		<i>Ser. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.172.b
<i>P. Sullius</i> , <i>Quaestor</i> <i>Germanicus</i>	3.548.b	<i>Ad. cur.</i>	193.b
in <i>Baleares</i> relegatus	ibid.	<i>Ser. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.274.b
<i>P. Sullius Rufus</i> , <i>Cos. an. DCCXCVIII.</i>	3.575.c	<i>Pr. urb.</i>	297.b
<i>M. Sullius Rufus</i> , <i>Cos. an. DCCCLII.</i>	3.583.a	<i>Ser. Sulpicius Galba, Pras.</i>	2.391.c
<i>Sulca</i> fuit <i>Babie</i> gentis cognomen.		<i>Ser. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.410.c
<i>Sulla</i> vel <i>Sylla</i> , <i>Cornelia</i> gentis cognomentum.		<i>Ad. cur.</i> 430.a	<i>Prator</i> ibid.b
<i>L. Sulla</i> <i>Dilataturam</i> in <i>Asia</i>	2.82.a	<i>Ser. Sulpicius Galba, Pr.</i>	2.438.b
<i>L. Sulla</i> <i>Consilium</i> <i>Bocho</i> datum	3.144.c	<i>Ser. Sulpicius Galba, Ed. cur.</i> 370.c	<i>Qu. pr.</i> 431.b
<i>L. Sulla</i> <i>fabella</i> ad <i>populum</i>	3.259.a	<i>Cos. an. DCLIX.</i>	466.b
eius <i>leges</i>	ibid.	<i>Ser. Sulpicius Ser. f. Galba, Quaest.</i>	3.54.b 73.b
<i>L. Sulla</i> <i>mors</i>	3.279.c	<i>Ad. cur.</i> 95.b	<i>Pras. pr.</i> 118.a
<i>SULPICIA</i> gens <i>Patricia</i> XI. clara cognominibus:		<i>Cos. an. DCLXV.</i>	129.a
<i>Camerini</i> , <i>Cornuti</i> , <i>Galba</i> , <i>Galli</i> , <i>Longi</i> , <i>Ma-</i>		<i>Ser. Sulpicius Galba, Quaest.</i>	3.327.b
<i>ximi</i> , <i>Paterculi</i> , <i>Petici</i> , <i>Prætextati</i> , <i>Ruli</i> , &		<i>Ad. cur.</i> 354.a	<i>Pras.</i> 395.c 407.c
<i>Sauertiones</i> , ut hic <i>spectare</i> licet.		<i>Ser. Sulpicius Galba, Prator, qui post Imp.</i>	3.551.b
<i>Sulpicia</i> gentis antiqui nobilitas	2.40.b	<i>Aquitaniam</i> obtinuit	559.c
cognomen id etiam fuit <i>Memmii</i> gentis.		<i>Cos. an. DCCCLXXV.</i>	561.a
<i>C. Sulpicius</i> explicatus <i>Nummus</i>	2.30.b	<i>Procos. Germ.</i> 568.b	<i>Proc. Afric.</i> 575.b
<i>victoria</i> <i>navalis</i>	30.c	<i>Proc. Hysp. Tarracon.</i>	595.a
<i>Cos. an. CDXCV.</i> res gesta	ibid.	idem post <i>Caesar</i>	ibid.
<i>C. Sulpicius</i> <i>Galli</i> <i>seueritas</i> in <i>uxorem</i>	2.152.c	<i>Cos. II. an. DLXXXI.</i>	606.a
<i>C. Sulpicius</i> <i>funerorum</i> <i>praecus</i>	2.374.c	fuit <i>Imp. Aug. breuis</i> eius	ibid.b
<i>Propr.</i>	3.335.a	<i>L. Pisonem</i> adoptavit	ibid.
<i>P. Sulpicius</i> <i>Cos. an. DLIII.</i> res gesta per <i>Legat.</i>	2.242.c	<i>P. Sulpicius Galba Maximus, Qu. prom.</i>	2.157.b
<i>Procos.</i>	3.449.c	<i>Cos. an. DXLII.</i> 181.a	<i>Procos.</i> 191.a 195.c
<i>Censor</i>	451.b	<i>Procos. Gracia</i> 200.b 205.b	<i>Dilat.</i> 223.c
<i>Ser. Sulpicius</i> <i>Legatus</i> <i>Athenas</i> legibus <i>deseri-</i>		<i>II. Cos. an. DLIII.</i> 242.a	<i>Procos. Maced.</i> 249.a
<i>bendis</i>	1.135.b	<i>C. Sulpicius Gallus</i> 2.39.b	<i>Ad. cur.</i> 51.a
<i>Ser. Sulpicius, Pras.</i>	3.453.c 459.b	<i>Pras.</i> 57.b	<i>Cos. an. DX.</i> 62.b
<i>C. Sulpicius P. f. Camerinus, Quaest. mil.</i>	1.234.b	<i>C. Sulpicius Gallus, Qu. prom.</i>	2.152.c
<i>Censor</i>	239.b	<i>Ad. cur.</i> 178.b	<i>Pras. peregr.</i> 182.b
<i>P. Sulpicius Ser. f. Camerinus, Proquaest.</i>	3.78.a	<i>C. Sulpicius Gallus, Qu. prom.</i>	2.347.a
<i>Q. Sulpicius Camerinus Cornutus, Quaestor</i>	1.84.b	ut nobilis, ita <i>summa</i> <i>literarum</i> <i>eruditione</i> <i>pra-</i>	stans ibid.
<i>Cos. an. CCLMII.</i>	97.c	<i>Ad. cur.</i>	364.a
<i>Q. Sulpicius Ser. f. Camerinus Cornutus, Quaestor</i>		<i>Pras. urb.</i> 374.c	<i>Cos. an. DLXXXVII.</i> 388.b
<i>mil.</i>	1.206.b	de <i>Liguribus</i> triumphat	390.c
<i>Tr. mil.</i>	210.c	<i>C. Sulpicius Gallus, Prator</i>	3.322.a
<i>II. Tr. mil.</i>	215.a	<i>C. Sulpicius Ser. f. Longus, Quaest. mil.</i>	1.298.c
<i>Q. Sulpicius Camerinus, Cos. an. DCCXXI.</i>	3.517.c	<i>Ad. cur.</i> 306.a	<i>Cos. an. CDXVI.</i> 323.a
<i>Q. Sulpicius Camerinus Pythicus, Proc. Africa</i>	3.590.a	<i>II Cos. an. CDXXX.</i>	345.a
<i>Ser. Sulpicius P. f. Camerinus</i>	1.75.b	<i>III Cos. an. CDXXXIX.</i>	358.c
<i>Cos. an. CCLIII.</i>	84.b	de <i>Samnitibus</i> triumphat	360.a
<i>Quaest.</i>	116.b	<i>Dist.</i>	362.a
<i>Ser. Sulpicius Ser. f. Camerinus, Cos. an. CCXCII.</i>		<i>C. Sulpicius Q. f. Paterculus, Quaest. mil.</i>	1.456.a
1.125.b	x. vir. 054.a	<i>Ad. cur.</i> 2.17.b	<i>Pras.</i> 22.c
<i>Ser. Sulpicius, Ser. f. Camerinus, Quaest.</i>	1.170.c	<i>Q. Sulpicius C. f. Gallus, Quaest.</i>	3.65.b
<i>Ser. Sulpicius Camerinus, Quaest. mil.</i>	1.212.b	intorem suum sciendo seruauit	ibid. Proqu. 72.c
<i>Ser. Sulpicius Camerinus, Cos. an. CCCLX.</i>	1.221.a	<i>Q. Sulpicius Paterculus, Quaest. mil.</i>	1.334.b
<i>Ser. Sulpicius Camerinus, Tr. mil.</i>	1.223.b	<i>Cos. an. CDXCV.</i>	2.28.b
<i>Ser. Sulpicius Camerinus, Quaest. mil.</i>	1.287.a	de <i>Pænis</i> & <i>Sardeis</i> triumphat	30.b
<i>Ad. cur.</i> 293.b	<i>Pras.</i> 298.a	<i>Q. Sulpicius Paterculus, Qu. prom.</i>	2.108.b
<i>Cos. an. CDVIII.</i>	300.b	<i>Ser. Sulpicius Paterculus, Ad. cur.</i>	2.476.c
<i>C. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.191.a	<i>Pras.</i> 488.b	<i>Pras. prom.</i> 493.a
<i>Pras. Gracia</i>	210.a	<i>C. Sulpicius M. f. Peticus, Quaest. mil.</i>	1.257.a
<i>C. Sulpicius C. f. Galba, Qu. prom.</i>	2.340.b	<i>Cens.</i>	262.a
<i>Ad. cur.</i>	357.c	<i>Cos. an. CCCLXXXIX.</i>	273.a
<i>C. Sulpicius Ser. f. Galba, Quaest.</i>	3.77.a	<i>II. Cos. an. CCXCII.</i>	277.a
reus <i>pinguithina</i> <i>conuersionis</i> <i>damnatur</i>	ibid.b	de <i>Hernicis</i> <i>Quirinalibus</i> triumphat	279.a
<i>C. Sulpicius Galba, Ad. cur.</i>	3.106.a	<i>Dictator</i>	282.b
<i>C. Sulpicius Galba, Pras. urb.</i>	2.367.a	<i>victoria</i> de <i>Gallis</i> , & <i>stratagema</i> eius	ibid. 283.b
<i>C. Sulpicius Galba, Cos. an. DCCCLXXIV.</i>	3.552.b	<i>III. Cos. an. CCCXCXVIII.</i>	285.b
<i>P. Sulpicius Galba, Qu. prom.</i>	2.270.a	<i>IV. Cos. an. CD.</i>	288.c
<i>Ad. cur.</i>	290.b	<i>V. Cos. an. CMII.</i>	291.a
		<i>P. Sulpicius P. f. Quirinus, Trib. pl.</i>	3.469.c
		<i>Cos. an. DCCXVII.</i>	490.c
		huius filius <i>Cos. an. DCCXLI.</i>	512.b
			571.a

Syria Praes.	3.510.a	post expugnatam	180.a
sub hoc Quirino natus CHRISTVS	ibid.	in Syria & Aegypti noui motus	3.19.b
C. Sulpicius Rufus, Quir.	2.358.b	per Syriam ingens famis	3.576.b
Tr.pl. 375.b	Ad pl.	Syriacus Vailiorum fuit cognomen.	
Praet.	404.c	Syrius parua	2.41.c
P. Sulpicius Rufus, Quir.	3.259.b		
Tr.pl. 232.b	Praet.	T.	
Ser. Sulpicius P. f. Sannio, Quir. mil.	1.298.c		
T. Sulpicius Ser. f. Sannio, Quir. mil.	1.361.c		
Cos. an. cxxxix.	376.c		
de Summibus triumphis	378.c		
P. Sulpicius P. f. Sannio, Praet.	1.410.a		
Cos. an. cdlxxiv.	434.a		
Ser. Sulpicius Rufus, Quir. mil.	1.224.b		
Tr. mil. 230.b	11. Tr. mil.		
111. Tr. mil. 235.c	Censor		
Ser. Sulpicius M. f. ratestus, Tr. mil.	1.236.c		
11. Tr. mil. 243.a	111. Tr. mil.		
18. Tr. mil.	257.a		
Ser. Sulpicius Rufus, Cos. an. dccii.	3.416.a		
Ser. Sulpicius Rufus, Tr. pl.	3.451.a		
Sulpicius Rufus Scribonianus, Neronis Leg. Germ.	2.598.a		
Sumptuosus & cruentus ludus funebres duorum fratrum in honorem mortui patris	2.286.c		
ob Sumptuosissimos T. Gracchi ludos moderata sunt impensa	2.326.b		
Suonetaurilia sacra & Solitaurilia dicta	1.47.c		
Superbia iniuria	1.26.b		
Superbum ac puer anarum imperii punitum	2.370.c		
Superstitiones, Roma ad sedandam pestem	1.183.c		
Superstitionis vis	2.175.a		
Supplementum Hispaniarum	2.337.b		
Supplementum pro Hispania ulteriore	2.345.a		
Supplementum aliud	2.339.b		
Supplicationes & lud. sedata peste	1.137.c		
iridanae patra victoria	2.223.a		
butina ob victoriam	351.b		
decreta ob transeum Scipionis	2.223.a		
ob Tornos ex Italia pullos	ibid.b		
ob victoriam Galliam	263.c		
dierum quinque ob victoriam de Philippo	ibid.		
ob victoriam de Antiocho	281.a		
Supplicationes iniuria	1.301.c		
Suprema diem xii. Tabl.	1.271.a		
Sura cognomen Lenuletum quando	2.138.a		
fuit & Accorun, Amiliorum, Brutiorum, & Luciorum, quae gentes visae.			
Sura, Ad. cur. 340.b	Praet.		
Suraus, Surae gentis cognomen. ut in Poeta Papinio, huius est credere.	465.b		
Suraus vel Sursipius, a sura spiciendo	2.40.b		
Sutrinum hic capium & Surtinus readitum	1.229.b		
Sutrinum receptum	1.252.c		
Syllanus, vel potius Silanus, cognomen Laniarum, Cilliorum, & Turpiliorum.			
Sylla, Flauiorum.			
Syllanus vero in Domitius, Plautius, & Pompeius.			
Symmachus in Aurelius, ut in V. Praj. & Epistolarum scriptore.			
Syphax rex Numidarum societatem inimicam Romanis	2.176.b		
per legatos renuntiat fides Rom.	221.c		
tertio praelio victus in Numidia	226.b		
in captivitate magnus	240.c		
Syracusani magna religione Dianam colebant.	2.51.c		
Syracusani bellum ortum in Sicilia	2.172.a		
Syracusae obsessa a Marcello	ibid.		
post expugnatam			
in Syria & Aegypti noui motus			
per Syriam ingens famis			
Syriacus Vailiorum fuit cognomen.			
Syrius parua			
TABILLA cum litteris A. C.	2.496.a		
Tabellaria lex gentis Cassiae	2.496.c		
Taberna stralla in foro Roma	2.269.b		
Tabula antiquissima cum leone iantrida	2.319.b		
Tabula iudicium ac legum reparata	1.228.c		
Tabula Collotiana fragmentum	3.458.b		
Tabula Capuana exemptum	3.494.b		
Tabularum xii. lex de populi iussu	1.285.c		
Tacrus cognom. Corneliorum & Anniorum fuit.			
Corn. Taciti lib. xvi. quadam omissa	3.602.a		
P. Tadius, Quir.	3.297.b		
Taliois hostimentum	2.486.a		
Tanophilus, Barbis gentis cognom. vitiore sapius			
Panophilus est editum.			
Tappi cognomen in Valerius, ac in Villus Tappuli est receptum.			
TARIA gens Consularis, Rufi cognomento			
L. Tarius Rufus, Cos. an. dccxxxvii.	3.519.b		
Tarax Neptuni filius	1.433.b		
Tarentum unde	1.433.c		
Pythagorica Philosophia celebre	ibid.		
a Phalanto Parthenorum duce occupatum	ibid.		
Tarentinorum obidum fign & pona	2.177.a		
Tarentum prodicione receptum	2.192.b		
Tarentum contra Romanos	1.416.b		
Tarentinorum cum hostibus Romanorum contra-			
itio	1.429.b		
ad deditionem compulsi	415.b		
Tarentinorum cum Milone Pyrrhi Praefecto diffi-			
dium	1.442.c		
Milonem expellere conantur	447.a		
urbs a Milone prodita, & dedita	ibid.		
Tarentinum bellum	1.429.a.c		
Tarpea cognomen Martiae gentis			
TARPEIA gens patricia & Consularis.			
Sp. Tarpeius Tr. pl.	1.93.b		
Sp. Tarpeius M. f. Montanus, Quir.	1.121.b		
Cos. an. ccccxix.	1.134.c		
Sp. Tarpeius M. f. Montanus Tr. pl.	1.137.b		
TARQUINIA gens Consularis. In hac familia sunt Collatini, Prisci, Superbi, item Capitolini & Montani.			
L. Tarquinius, Damaratis f. Priscus, Rex Romanus.			
cuius patris, pater, frater, uxor	1.41.b		
prisci Lucum appellatus	ibid.		
in Senatum lectus	ibid.		
tutor filiorum Anci Regis	ibid.		
regnum impetrat	ibid.		
triumphalia ab Etruscis refert	42.b		
Lex eius de Regis ornamentis	ibid.		
moderatio & clementia	ibid.c		
de Etruscis triumphis	43.b		
& de Sabinis	44.b		
liberi ipsius	45.a		
L. Tarquinius L. f. Damarati n. Superbus, Rex populi iussu, & sine Patrum auctoritate	51.a		
eius nuptia incesta	50.c		
cur Superbus dictus	51.b		
Tarquinius tyrannus	1.51.b		
Census ab eo sublatus	52.a		
Capitolium extructum	ibid.		

<i>Circus & cloaca perfecta</i>	<i>ibid.</i>	<i>Comædia eius Roma ludis secenis exhiberi quan-</i>	
<i>crudelitas</i>	<i>ibid.</i>	<i>do ceperint</i>	388.b
<i>ferias Latinas instituit</i>	<i>ibid.</i>	<i>quando mortuus</i>	424.b
<i>libros Silvanos quomodo adeptus</i>	1.51.a	<i>C. Terentius Arsa, Tr. pl.</i>	1.122.a
<i>de Volturno & Sabino triumphato</i>	594.b	<i>in Patricios & Coniurare Imp. annuebatur</i>	<i>ibid.</i>
<i>Suofium Pomellam vicepsit</i>	<i>ibid.</i>	<i>lex eius de Cosi potestate circumferenda</i>	<i>ibid.</i>
<i>Signum & Circios deduxit colonias</i>	<i>ibid.</i>	<i>vide Lex.</i>	
<i>2. be & regno exaltus</i>	55.a	<i>triumphum Consulis impedire conatur</i>	125.a
<i>eius mors</i>	88.a	<i>C. Terentius Arsa, Aed.</i>	1.126.a
<i>Sex. Tarquinius L. f. Lucretia stupravit</i>	1.55.a	<i>Q. Terentius Culco Qu. prom.</i>	2.108.b
<i>a Gabii interfectus</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl.</i>	120.a
<i>Tarquinius cum Romanis bellum</i>	1.70.b	<i>Prætor</i>	127.a
<i>Sex. & L. Tarquinius Superbi Regis filij casti</i>	1.87.a	<i>Propr. Sicilia</i>	142.c
<i>Tarquinius Superbi Romano imperio profugus</i>	1.10.c	<i>Q. Terentius, Q. f. Culco, Quest. prom.</i>	2.270.b
<i>11.b</i>		<i>Tr. pl.</i>	292.a
<i>Tarquinius nomen Romanum sum</i>	1.129.a	<i>Q. Terentius Q. f. Q. n. Culco, Quæst.</i>	3.327.b
<i>L. Tarquinius Collatinus 1. Cos.</i>	1.68.c	<i>Tr. pl.</i>	365.a
<i>L. Tarquin. Collatinus cur in exilium missus</i>	1.69.a	<i>C. Terentius Istra, Qu. prom.</i>	2.282.c
<i>de Tarquiniorum exilio lex summa</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl.</i>	304.b
<i>Tarquinius Priscus, Buthyria Progn sub Nerone</i>	3.594.b	<i>L. Terentius Massa, Qu. prom.</i>	2.204.b
<i>Tarquiniensium situs & oppida</i>	1.73.b	<i>Trib. pl.</i>	229.c
<i>Tarquinienses populatores oppressi</i>	1.216.b	<i>Prætor. Sicil.</i>	298.a
<i>Tarquiniense bellum</i>	1.212.b	<i>L. Terentius L. f. Massa, Tr. pl.</i>	2.346.b
<i>in Tarquinienses crudelis vindicta</i>	1.287.b	<i>P. Terentius Lucanus, Qu. prom.</i>	2.347.b
<i>Tarquinienses Rom. agrum pradiantur</i>	1.288.c	<i>Vibius Terentius Varro, Qu. prom.</i>	2.127.c
<i>Tarquinienses subacti inducia obtinuerunt</i>	1.291.b	<i>Tr. pl.</i>	156.c
<i>TARQUITIA gens Patricia, cognom. Flacci & Lau-</i>		<i>A. Terentius C. f. Varro, Qu. prom.</i>	2.279.a
<i>rentini.</i>		<i>Tr. pl.</i>	304.b
<i>P. Tarquinius P. f. Qu. pr.</i>	3.194.c	<i>Prætor.</i>	312.b
<i>Tr. pl.</i>	219.a	<i>Propræt. Hisp. citer.</i>	316.c
<i>L. Tarquinius L. f. Flaccus Mag. Eq.</i>	1.128.b	<i>onans de Celiberis</i>	328.b
<i>M. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl.</i>	1.102.b	<i>A. Terentius A. f. A. n. Varro, Trib. pl.</i>	2.339.c
<i>Aed.</i>	104.b	<i>C. Terentius Varro, Qu. prom.</i>	2.112.a
<i>P. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl.</i>	1.104.c	<i>Aed. pl.</i>	224.b
<i>Aedil.</i>	106.a	<i>Prætor</i>	149.c
<i>Tarraconensis Hispania, ceterior Romanis</i>	3.595.a	<i>Cos. an. DCCXXVII.</i>	158.c
<i>L. Tarantius Spurina Firmianus. Quæst.</i>	3.351.b	<i>C. Terentius Varro, Procos. Piceni</i>	167.c
<i>Tatia P. Tatij regis filia, Numa uxor</i>	1.35.c	<i>176.b</i>	
<i>T. Tatius, dux belli Sabini</i>	1.23.c	<i>C. Terentius Varro, Propræt.</i>	2.201.a
<i>mors eius</i>	24.a	<i>Propr. Etruria</i>	306.a
<i>Tatienfis tribus</i>	1.15.a	<i>C. Terentius A. f. A. n. Varro, Qu. prom.</i>	2.430.c
<i>Tatianus in Cælia gente cognomen.</i>		<i>C. Terentius A. f. C. n. Varro, Quæst. urb.</i>	2.443.b
<i>Tauri vero reperio in Caluillis, Pacuvius & Sta-</i>		<i>Tr. pl.</i>	464.b
<i>tilis.</i>		<i>C. Terentius Varro, Tr. pl.</i>	3.277.a
<i>Taurinus in Ignatiis & Modestis repertum.</i>		<i>M. Terentius Varro, Aed. pl.</i>	3.348.a
<i>Taurus insulans Taurorum Natus</i>	2.2.c	<i>Prætor</i>	361.b
<i>Taurus, infame nomen, variaeque eius significatio</i>	2.234.b	<i>Terentius Varro, Quæst.</i>	3.358.b
<i>Taxi arboris succus quid prosit</i>	3.579.b	<i>M. Terentius Varro, Tr. pl.</i>	3.479.a
<i>Telelinos cognomen in Mænis & Pontis.</i>		<i>M. Terentius Varro Galba, Quæst.</i>	3.454.c
<i>Telluri dea vota ædes</i>	1.456.b	<i>M. Terentius Varro Lucullus, Qu. pr.</i>	3.236.c
<i>Temporis exordium</i>	2.77.b	<i>Tr. pl.</i>	236.a
<i>Temporum in narrando varietas difficile in historia</i>	2.307.b	<i>Aed. cur.</i>	277.a
<i>nodos necit</i>		<i>Prætor. peregr.</i>	292.b
<i>Temporum exigentiam discrepantiam scriptorum au-</i>		<i>Cos. an. DCLXXX.</i>	306.a
<i>thoritati conciliendam</i>	2.13.b	<i>P. Terentius Tuscicanus, Trib. pl.</i>	3.364.c
<i>quo Tempore Consules Magistratum merint, &</i>		<i>Terremminorum septrum pugna</i>	1.37.b
<i>bellatores gesserint.</i>	2.390.c	<i>Termini de scriptio</i>	2.321.c
<i>Tenebris sub hasta venditur.</i>	1.441.a	<i>Terminus dei Atlanti proprius</i>	2.321.c
<i>TERENTIA gens plebeia, de apparatus. Huius fami-</i>		<i>Terminalia, dies sacer</i>	2.491.a
<i>lia seu cognomina, Culeones, Medallæ, Minenq,</i>		<i>Tertiam urbe sedatio sanguinaria</i>	3.176.b
<i>Patitleres. Et in Nummis Rom. etiam spectatis</i>		<i>Tertius cognomen Roma Aburnorum.</i>	
<i>Victones & Lucani.</i>		<i>Tertullus cognominatus Atilij, Flauij & Publilij.</i>	
<i>Terentia lex de civitate</i>	2.291.a	<i>Tertullum autem Septimij & Volcanij.</i>	
<i>Ca. Terentius, Prætor.</i>	3.287.a	<i>Tetti Tribunorum cognomentum.</i>	
<i>P. Terentius Afer pæta in bello captus Romanus per-</i>		<i>de Testamentis lex</i>	1.151.a
<i>ductus</i>	2.241.a	<i>Testamentum Romuli</i>	2.319.a
<i>dominus eius humanissimus exstitit</i>	347.b	<i>de Testibus lex</i>	1.151.c
		<i>Testium falsitas detecta</i>	2.400.b
		<i>Terra motus Laodicea</i>	3.594.a
		<i>Teucer sui Cæcilij gentis cognomen.</i>	
		<i>Tertia Regna pax data</i>	2.112.c
		<i>Ten-</i>	

Tentabochus rex capius	3.160.b	Tibicinum collegium	1.320
Thallus cognomen Petroniorum.		Tibicines x in funebri pompa	1.361.a
Theophanes Pompeiorum.		Tiellus in Aibia gentis cognomen, ut poeta illius	
Therini Mipuciorum.		Equus Rom. elegantiss.	
Therannum oppidum Sidicinorum	1.111.b	Tiburis origo antiquissima	1.280.c
Theatrum struere Censores prohibiti à Senatu	2.429.a	Tiburis viti	1.279.c. 1.281.a
Theba urbs	2.367.b	Tiburtes in deditionem veniunt.	1.288.b
Theba & Megara capta	2.455.c	Tiburtinorum doli in tibicibus remittendus	1.365.a
Themis dea	1.20.c	Tidia plebeia gens, Strabonis etiam cognomen.	
Theologia Rom. triplex antiquitus	1.18.a	T. I idius, T. pl.	2.471.a
Theopompus institutum, cuiusq. dictu egregium	1.9.b.c	Prat.	488.b
Quis vel Deos cur à motu sic mortales vocant	2.78.c	C. Tidius Strabo, Propr.	3.408.b
ad Theram enata insula, quando	3.577.a	Tigillinus cognomen Ophoniorum	
Q. Therminus in castris oppugnatur	2.283.a	Tigranocerta	3.596.a
triumphum postulat frustra	2.287.a	Tiridati pax cum Romanis	3.579.a
à Catone accusatur	ibid.	Tiridates Romanum venit sub Nerone	3.601.a
Thesaurus publicus auri atque argenti Romanorum	2.420.b	Tito in Tullius reperitur, ut Ciceronis liberius	
Thessalia atque Bœotia Macedonia iuncti	2.457.c	Tisienus Gallus, Sex. Pompey in Sicilia Trib.	3.491.c
Thessalia vastata	2.250.a	Q. Titinius Varus, Tr. pl.	3.332.c
Thermodon	3.45.b	TITINIA gens cum patricia, in plebeia, teste Li-	
Thobas Etolus & Annibal, facies incendi	2.279.c	nio. Cognomen Longi habuit.	
Thoria gens plebeia, cognomeno Balbi.		C. Titinius, Quæst. prom.	2.350.c
L. Thorius Balbus, Quæst.	3.272.a	Tr. pl.	368.b
Tr. pl.	300.b	Ad. pl.	381.a
Sp. Thorius Balbus, Qu. pr.	3.116.c	Irat.	396.c
Tr. pl.	136.c	C. & M. Titinius, Tribb. pl.	273.c
eius lex Agraria	ibid.	L. & P. Titinius, Tribb. pl.	225.a
Aed. pl.	152.b	L. Titinius, Tr. pl.	1.118.c
Prat.	167.c	Ad. 121.b	11. Tr. pl. 161.b
Prat. prom.	174.a	Tr. mil. 212.c	11. Tr. mil. 217.b
C. Thorius Marinus, Tr. pl.	3.266.b	M. Titinius, Tr. pl.	1.103.b 170.b
à Thracibus oppugnatus Romani	2.296.b	Ad.	105.b
Thracis viti	3.157.a	M. Titinius L. f. Tr. pl.	1.156.b
in Thracia motus sub Tiberio compositi	3.551.b	M. Titinius M. f. Aed.	1.158.c
P. Thrasea Patrus, Mag. xv vir	3.577.b	M. Titinius C. f. C. n. Qu. mil.	1.361.c
Thrasia cognomen Romanum Aufidiis, Fannijs & Va-		Mag. Eq.	1.380.b
lerijs.		M. Titinius, Propras. Hisp. citer.	2.348.a
Thrasus & vnde	1.22.a	M. Titinius, Qu. prom.	2.296.a
Thury deficiunt ad Annibalem	2.177.b	Trib. pl.	327.a
Thusci cognominati ex Aquillis, Clodiis, & Fa-		Prat. Hisp. citer.	342.a
briciis.		Propras.	251.b
Tiberis inundatio, & incendium Roma	2.66.a	Pr. urbanus, Ariminum provinciam extra or-	
illa damnata intulit agris	276.a	dinem obtinuit	ibid.
Tiberius Caesar quando natus	3.483.b	M. Titinius Curius, Qu. prom.	2.291.c
Tiberio nomen Imperatoris à Senatu datum	3.518.a	Trib. pl.	313.a
Tib. Claudius Nero, Cos. 11. bellum Germanicum		Ad. pl.	314.b
instaurat.	3.526.b	Marcus Titinius Curius duo Tratt. ut distinguenda	
Tiberius ab Aug. adoptatus, cum u prius Germani-		2.341.c	
cum adoptasset	3.533.c	TITIA gens plebeia, arguunt Tribunatus plebeij &	
Tib. Caesar Cauchos subegit & Longobardos	3.535.b	leges	
Tiberius Caesar Dalmatas praelijs perculit	3.536.b	Titus, genus est saltationis	3.155.a
Tiberius & Germanicus Procos.	3.539.b	Titus, M. Ant. 111. viri Quæstor.	3.492.b
Tiberius Imp. post Augustum	3.542.b	C. Titij C. f. Tr. pl. lex de Quæstorij provincis	
voluntatem testamenti Aug. servat	543.b	1.462.b	
Tiberij Aug. de bono pastore dictum	3.546.b	C. Titius, Qu. prom.	2.411.b
Cos. 111. an. DCCCLXX.	547.b	Tr. pl.	424.a
Tiberius Cas. 11. Cos. an DCCCLXXII	3.551.a	Aed. pl. 433.a	Prat. 442.c
eius collega omnes infelices	ibid.	C. Titius, Praefectus puniens, quod fugitivus cecis-	
abdicat se	ibid.	set	3.3.c
Tiberius Alexander Indam obtinuit	3.576.b	L. Titius, Qu. pr.	3.257.a
Tibicines irritati Romano relinquunt	1.364.c	Aed. cur. 249.b	Tr. pl. 255.c
dolo reducuntur	365.a	Prat. urb. 291.b	Prat. 299.c
à Liberto Tiburto decipiti	ibid.	M. Titius, Aed. pl.	2.454.b
Stolati incedunt, & personati, quare	ibid.	M. Titius, Tr. urb.	2.468.b
cur Sanates dicti	366.a	Prat. prom.	471.c
in integrum restituti à quo	366.a	Aquam Marciam in Capitolium duxit	50.c
		Cos. an. DCCXXI.	499.c
		P. Titius, cuius Cicero meminit, Trib. pl.	3.478.b
		Q. Titius, Tr. pl.	2.114.c

<i>Sex. Titius, Tr. pl.</i>	1.124.a	<i>Cn. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.394.b
<i>Æd. 126.c</i>	11.Æd. 131.a	<i>Tr. pl. 414.a</i>	<i>Æd. pl. 421.a</i>
<i>11. Tr. pl. 135.c</i>	111. Tr. pl. 137.c	<i>Prat. 429.c</i>	
<i>Sex. Titius, Qu. pr.</i>	3.155.a	<i>Cn. Tremellius Cn. f. Cn. n. Flaccus, Tr. pl.</i>	3.186.c
<i>Tr. pl. 181.b</i>		<i>Prat. 202.c</i>	<i>Prat. pron. 208.b</i>
<i>eius lex ibid.</i>	<i>Prat. 185.b</i>	<i>Propr. 221.a</i>	<i>Qu. pron. 225.b 229.b</i>
<i>T. Titius, Quæst.</i>	3.422.a	<i>L. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.477.c
<i>C. Titius Rufus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Tr. pl. 497.c</i>	
<i>Tr. pl. 398.b</i>		<i>C. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.347.c
<i>Æd. pl. 412.b</i>	<i>Prat. 424.b</i>	<i>Propr. 420.b</i>	
<i>M. Titurnius Rufus, Quæst.</i>	3.343.b	<i>Cn. Tremellius Scrofa, Qu. pr.</i>	3.123.c
<i>fortè Titurium legendum.</i>		<i>Æd. pleb. 167.a</i>	<i>Prat. 179.a</i>
<i>Q. Titurnius Sabinus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Prat. pron. 186.a</i>	<i>Quæst. 289.c</i>
<i>Toga triumphalis qualis</i>	2.16.a	<i>Propr. 429.a</i>	
<i>Toletum, urbs qualis olim</i>	2.279.b	<i>L. Tremellius C. f. Scrofa, Æd. pl.</i>	3.3.b
<i>Lar Tolumnius, Verentium dux casus</i>	1.184.a	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.14.a
<i>Tomiturna Claudiana, unde dicta</i>	3.180.b	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.19.c
<i>TORANIA gens.</i>		<i>L. Tremellius L. f. Scrofa, Qu. pr.</i>	3.111.b
<i>C. Toranius Trib. pl.</i>	3.511.b	<i>Tr. pl. 134.b</i>	<i>Æd. pl. 147.b</i>
<i>C. Toranius Niger, Prat.</i>	3.338.b 350.a	<i>Prat. 162.b</i>	<i>Prat. pron. 168.b</i>
<i>M. Toranius Niger, Qu. pr.</i>	3.157.a	<i>L. Tremellius Cn. f. L. n. Scrofa, Prat.</i>	3.338.c
<i>Torquati cognomen tulit ut Bellicij, Luceij, Manlij, & Nouellij.</i>		<i>Prat. 339.a</i>	
<i>Torquatus, C. Pansa Cos. Quæstor</i>	3.479.b	<i>Tremulus cognomen Martiorum.</i>	
<i>Trachalus in Galerius reperitur cognomen.</i>		<i>Triarij cognomen in Valerij reperitur.</i>	
<i>Traiani in Vlpia gentis.</i>		<i>Triballi quis</i>	3.133.b
<i>Tranquilli in Suetoniis.</i>		<i>Tribuli est in Hostiliis agnomen.</i>	
<i>Trank Montanus cognomen habuit.</i>		<i>Tribuni creati à Tarquinio Prisco Rege v.</i>	1.48.a
<i>Transcimmia regio</i>	1.44.b	<i>Tribuni militum primi</i>	1.161.c
<i>Transfuga in civitatem accepti</i>	1.228.c	<i>de horum creatione S. C.</i>	162.a
<i>Transmarina legationes varia</i>	2.314.c	<i>vitis facti abdicarunt</i>	161.c 162.a
<i>Transuetudo equitum Rom.</i>	1.377.b	<i>de his creandis S. C. limitatum</i>	203.b
<i>C. Trebatius l. estia, Tr. pl.</i>	3.451.a	<i>quando ex populo tantum creati</i>	217.b
<i>TREBELLIA gens plebeia, cognomento Calca, unde</i>		<i>de Tribuni mil. comitiatis lex</i>	366.c
<i>2.214.a</i>		<i>Trib. militum ad legiones comitiati à populo creati</i>	1.276.a
<i>L. Trebellius, Tr. pl.</i>	3.450.c	<i>Tribuni militum Rufuli omnes, nō comitiati</i>	2.366.b
<i>Æd. pl. 400.b</i>		<i>Tribuni militum denno comitiati</i>	2.372.c
<i>Q. Trebellius Calca, Tr. pl.</i>	2.213.c	<i>Tribuni militum honoribus usi à Cæs. & populo lecti</i>	2.377.b
<i>Trebellius Maximus, Cos. an. DCCCXIV.</i>	3.595.c	<i>Tribuni plebis quot primum fuerint</i>	1.90.c
<i>Britanniam obtinuit</i>	599.b	<i>unde dicti</i>	91.b
<i>Trebellianum S. C. sub Nerone</i>	3.595.c	<i>in Comitibus auspicia ipsis concessa</i>	ibid.c
<i>Treby Ædilu honores</i>	1.202.c	<i>numero decem postea</i>	92.a
<i>TREBONIA gens Consularis, cognom. Asper, Crispus & Flauus.</i>		<i>cur creati</i>	ibid.b
<i>Trebonianus autem cognomen Vibiz gentis.</i>		<i>prehensio ipsis erat, non vocatio</i>	ibid.
<i>C. Trebonius, Prat. urb.</i>	3.445.b	<i>domus eorum semper aperta, cur</i>	93.a
<i>Cos. an. DCCVIII. 458.a</i>	<i>Præcos. 450.a 466.b</i>	<i>extra urbem pernoctare vetabantur</i>	ibid.
<i>C. Trebonius Asiam obtinuit sub Aug.</i>	3.476.b	<i>quando abesse ab urbe posuerint.</i>	ibid.
<i>C. Trebonius C. f. Asper, Æd.</i>	1.214.c 220.c	<i>eorum mos subscribendi S. C.</i>	ibid.c
<i>Trib. pl. 211.c</i>	11. Tr. pl. 218.a	<i>potest. u. sublata</i>	94.a
<i>111. Tr. pl. 223.c</i>	14. Tr. pl. 229.b	<i>iterum restituta</i>	ibid.
<i>v. Tr. pl. 231.c</i>		<i>Tribunitia potestas, eius origo</i>	1.91.a
<i>C. Trebonius Asper, Quæst. urb.</i>	3.349.b	<i>de ea lex sacra</i>	ibid.b
<i>Tr. pl. 389.a</i>		<i>nem Atunia 93.c & lex Valeria Horatia 91.c</i>	92.c
<i>L. Trebonius Asper, Tr. pl.</i>	1.157.c	<i>irrita erat per unius collega intercessionem</i>	92.c
<i>lex eius, & Asper nunc dictus</i>	ibid.	<i>de ea leges, Aelia, Fusia, Clodia</i>	ibid.
<i>Æd. 162.c</i>	11. Tr. pl. 159.c	<i>vi eius</i>	ibid.c
<i>111. Tr. pl. 170.b</i>		<i>extra urbem nulla, in urbe magna</i>	93.a
<i>M. Trebonius Flannus, Trib. pl.</i>	1.231.c	<i>potestatis abusus</i>	ibid.b
<i>Tr. mil. 235.c</i>		<i>à L. Sulla tota potestas detruncata</i>	94.b
<i>TREMELLIA gens plebeia, cognomento Flaccus & Scrofa.</i>		<i>eius lex</i>	ibid.
<i>Tremelly septem Prætorij</i>	2.362.a	<i>restituta à C. Annelio Cotta</i>	ibid.
<i>C. Tremellius Flaccus, Æd. pl.</i>	2.224.c	<i>deinde à Pompeio Magno</i>	ibid.
<i>Prætor Sicilia</i>	229.a	<i>bis à Rep. p. u. sublata</i>	ibid.
<i>C. Tremellius C. f. Flaccus, Qu. pron.</i>	2.362.a	<i>ad Imperatores translata</i>	ibid.
<i>Tr. pl. 381.b</i>		<i>Tribunitia potestate cur usi Impp.</i>	3.514.b
<i>Æd. pl. 396.c</i>		<i>Imperij annos in Nūmis quomodo designet</i>	ibid.c
<i>Pr. 410.b</i>		<i>Tribunitia potestas Druso à Tiberio petita</i>	3.551.
		<i>Tribuni pl. e curia primum exclusi</i>	1.72.b
			Comi-

Comitii: tribuiti creati	116 c	Triumphalium columnarum novum fragmentum	
ad Claudium deducti	351. b		3.56 c
ix. viri combusti	102. b	Triumphantes post cenam atque epulas à Capitolio domum deduci ut solebant	2.23. c
lex de comburendis Trib.	ibid.	Triumphantibus ex S. C. & pop. iussu imperium in urbe	2.383. b
Tribuni pl. v. creati	1.157 c	111. Viri Republica constituenda quando caperint	3.473. b
x. creati	130. c	hi Lepidus, Antonius, & Octavianus Caesar ibid.	ibid.
Senatum convocare incipiunt	132. b	utroque extinctos optat. M. Cicero	ibid.
Tribunus plebis multatus	2.414. a	Triumviratus Roma cepit an. V. C. 600. c.	2.273. b
eorum arrogantia	1.259. b	Lepidum & Antonium extinctos, ut tyrannidis satellites, optat Cicero	ibid.
de ambitu Q. Flacci eorum dissensio	2.32. c	tristia eorum consilia de provinciis dividendis, & de tollendis inimicis	ibid. c
laudata aliquando ipsorum modestia	330. b	quot uterque eorum proseripserit	ibid. & 474. a
Tribunatus incundi dies	1.92. a	Triumvirorum coniugia	3.483. a
pro Magistratu non habitus	ibid.	111. viri agrarii Conulares	1.119 c 3.5. c
Patricij ab eo exclusi primum	93. b	Triumviri capitales	1.405. b de cui lex ibid.
aliqui adoptati	ibid.	Triumviri coloniarum deauctorandarum	1.391 b
de hoc lex Trebonia	ibid.		3.64. b
Senatores exclusi	ibid. c	Triumviri & Quinquenarii extra ordinem creati	2.177. b
lex antiqua de capeffendo Trib.	94. a	Triumviri, iv. viri & v. viri monetarii	1.451. b
Tribunatum decretum pro Senatu	2.213. b	Triumviri nocturni ob negligentiam damnati	2.381. b
Tribus unde	1.48. c	Tiogus cognomen Pompeiorum, Quinctiorum, & Sauterorum.	
Palatina, Colina, Suburrana, Esquilina	ibid.	Trophæum Iovi Feretrio consecratum	2.55. b
Tribus Claudia	1.363. a	Trophæum aureum Iovi erigitur de torquibus Gallorum	2.125. c
Tribus Macia & Scaptia	1.332. b	Trophæum ingens in urbe Carthagin. diruta medio cretum	2.459. b
Tribus Rom. xxix.	1.337. c	Trophæa in argenteis denariis visa	2.459. b
Tribus rustica libertinis communicata	1.363. a	Trossuli	1.16. a
Tribus Ventina & Falerina	1.354. b	qui, & unde dicti	2.278. b
Tribus urbana quatuor	1.377. a	Tuberones cognominati ex Alys & Seijs.	
Tribunus census	1.166. b	Tuberti vero in Pollumijs reperiuntur.	
Tribus Rom. aule	1.282. a 332. b	Q. Tubero gener Pauli, parcius & frugalis	2.387. a
Tribu monere, quid	1.168. b	Tuberone amor erga patriam	2.140. a
Tributum Punicum	2.68. b 379. c	Q. Tuberone mores philosophici, atque ingenium	2.494. b
Tributi dilatio	1.242. b	Q. Tuberone frugalitas importuna	3.23. c
Tributa à Cos. sublata quæro	1.73. c	1. Tubuli anarum tribunal	2.476. b
Tributis comitiis Tribuni creati	1.116. c	provinciam suam de secerere, & causam dicere coguntur	480. a
Tricipitini cognomen tulere quidam Lucretij.		Tuccia gens plebeia.	
Tricostii vero in Virginis.		Tucca ante cogn. exeat in gente Plotia & Servilia.	
Tridens quid signet	3.133. a	M. Tuccius, Quasi. pron.	2.248. c Proqm. 152. c
Trigemini cognominati Horatij, Fulcinij vero Triones.		Tr. pl. 269 c Aed. cur. 277 a Prator 285. c	
Trinaetia cur Sicilia dicta, & Tricuspis	2.7. b	Propr. Bruttiorum & Apulia	292. b 296. b
Trinacrus Nepesini filius	ibid.	M. Tuccius M. f. Quasi. pron.	2.383. b
Triparsita Sex. & Elj. Pati	1.146. c	M. Tuccius, Quasi.	3.415. c
Triumphus	1.21. b	Tuditanorum cognomē unde Sempronius	2.216. c
Triumphus & Liber pater idem	1.22. a	Cm. Tudicinus, Quasi.	3.278. b
Triumphus Græci Epique & , deus, Liber pater		TULLIA gens Patricia & plebeia. In illa familia Longorum, Tollerinorum. In plebeia, Cicetonum & Decularum: item Annalium, Cumbrorum, Fabianorum, Montanorum, Ruforum, & Senecionum; nobilissima Cicetonum.	
2.69. a 302. c		Servius Tullius Rom. vi. Rex	1.11. b
Triumphus primus Roma	1.21. a	Tullia lex de incensu	1.166. c
in Albano monte altus	2.106. a 366. a	Tullu Atij Volscorum Principis mors	1.100. c
Triumphus duo Roma spectatu inincundi	3.479. c	L. Tullius, Propr.	3.408. a
Triumphus duplex	3.309. b	Ser. Tullius Ser. f. Rex in iussu populi & sine Patrum auctoritate factus	1.28. c 45. b
triplex	496. b	post populus coniecit	45. b
Triumphus de Ilyris primus	2.113. a	eius pater & matris. prodigiosa	ibid. c
quid hic contulerit Romanis	ibid. b	ordinum dignitasque graduum auctor	ibid.
Triumphus M. Marcelli	2.128. b	censum inuenit	46. a
Triumphus Macedonico non comparandus	2.387. c		
Triumphus navalis	2.23. c		
C. Atij Cos.	33. c		
C. Lutatij Procos.	69. a		
Triumphus T. Quintij per triduum	2.271. b		
Triumphus sine Patrum auctoritate	1.285. b		
Triumphus cur negatus Q. Fulvio	2.184. c		
Triumphus sine bello	2.336. c		
Triumphus cupiditas belli caussa	2.302. b		
Triumphus postulandi ius, quibus competere	2.248. a		
in Triumphus Offense argentum	3.492. c		
Triumphalia in ignea, qua	3.521. a. b		
Triumphales denarii	2.292. c 293. a		

- Viminalem & Esquilinū colles Vrbi adiecit* 48.c
populum in tribus dimisit *ibid.*
dictus à sermone tollenda 49.c
de Etrusco triumphat 50.b
Servius Tullius collegia in classes redegit 1.32.c
Servij Tullij violenta mors 1.51.a
M. Tullius Cicero Orator, Pras. 3.314.b 315.c
Procos. 419.b 428.a 440.c
M. Tullius Cicero, M. f. Cos. an. dccxlii. 3.501.a
Q. Tullius Cicero, M. frater, Pras. 3.329.c
 341.b *Propr.* 3.350.a 357.b
reliqua in Cicero querenda.
L. Tullius Cimber, Quaest. 3.385.b
Pras. 466.b
Bithyniam obtinuit 476.b
M. Tullius A. f. Decula, Quaest. 3.25.b
Tr. pl. 46.b
M. Tullius M. f. Decula, Q. n. pr. 3.187.a
Tr. pl. 208.c *Ed. pl.* 227.c
Pras. prom. 242.b
Cos. an. dclxxii. 259.a
M. Tullius Longus, Quaest. 1.75.a
Cos. an. ccllii. 84.b
in magistratu mortuus *ibid.*
M. Tullius 11. vir sacrorum, culco insutus 1.53.b
M. Tullius M. f. Longus, Quaest. 1.107.b
Sex. Tullius, Quaest. mil. factus nobilissimus 1.286.a
Tullus antiquius prænomen fuit; verus post in-
cognomen, ut alia nonnulla, in gente Iulia, Volca-
tia, & Torquatis.
Tullus Hostilius, Rex Rom. 111. 1.11.a
Hosti f. 36.a
disciplina militaris auctor *ibid.*
Numa dissimilis, Romulo ferocior *ibid.*
Senatum & Equos auxit *ibid.*
eius curia *ibid.*
Caelum Vrbi adiecit *ibid.*
eius in populum liberalitas *ibid.*
lex de Trigeminis 37.a
moderatio eius & clementia 38.a
victoria de Sabinis *ibid.*
mors eius *ibid.*
Tullus Hostilius, Trib. pl. sub Augusto 3.481.c
Tumulus ob legem Agrariam & delectum 1.114.b
in Capitolio primus 3.67.b
nomen in Vrbe per C. Gracchum 3.643.c 67.b
civium numerus in eo casorum *ibid.*
ducenta capita auro pensata *ibid.*
Tumultuarij delectus in Vrbe & Italia 2.329.c
Tumultuario praelio fusi Praetores 2.308.c
Tunica molesta, quid in Innentali & Martiali
 3.332.b
M. Tullius Oppius, Pras. 3.465.a
Turbo cognomen in Martiis invenitur: ut
Turdus in Papiriis, &
Turpilianus in Petroniis.
TVRPILIA gens plebeia.
L. Turpilius Geminus, Aedilis sub Aug. 3.540.c
M. Turpilius, Q. n. pr. 3.157.a
Tr. pl. 289.a
Turpio cognomen est in Amburiis, Antistiis, Nz-
uiis & Sutoriis.
Turpinus verò in Clodiis.
P. Turullius, Libert. Tullij Cimbris in Bithynia
 3.470.b
Tusci hystriones 2.71.c
Tusci inducia data 1.368.a
Tusculani pacem & ius civitatis Rom. merere
 1.238.a
Tusculani perduellionis rei 1.345.c
Tutor etiam Roma cognomen in Iulia gente.
de Tutela duplici, lex 1.150.c. vide *Lex.*
de Tutelis leges, Atulia, & Villia Titia 1.397.b
Tutores Atuliani 1.397.b
testamentarij, & legitimi *ibid.*
Tympanus cognomen in Postumia spectatur gente.
Tyrannus odiosa & periculosa 1.26.a
Tyrannica vis 1.65.a
Tyrannici motus compressi clava Hercule 2.399.c
Tyrrhens unde 1.44.a
- V.
- V**ACATIONVM privilegia ademerit Gallici tu-
 multus 2.119.b
Vacationum causas cognoscebant Censores 2.119.b
Vaccabitis videtur in Hispania 2.340.b
Vaccus cognomen in Virruviis.
Vaccia in Lentulis.
Vacia verò in Martiis & Serviliis.
Vades publici primum dati 1.115.c
VALERIA gens cum patricia, cum plebeia. Fa-
 milias habuit & cognomina ad xvii. Antia-
 res, Acisculi: Barbari: Corui, Coruini, Corre:
 Falcones: Lactucini, Læuini: Maximi, Messal-
 lae, Messallini: Nigri: Potiti, Poplicolæ: Tap-
 pi, & Volusi.
Ceterum Valentes cognominati Aburij, Fabij, Lu-
nij, Pompeij, & Vettij.
Valentini vero Valerij.
Valeriani denique Cornelij.
Valeria leges 1.155.b
Valeria Horatia lex, de Trib. pl. & Aedilibus sa-
crofantis 2.116.c
Valerij lex de suffragij latione Fundanorum, Per-
manorum, atque Arpinatum 2.295.a
C. Valerius, Trib. pl. 2.295.a
C. Valerius, Quaest. 3.444.b
L. Valerius, Quaest. 3.430.c
L. Valerius Annius, Quaest. prom. (an historicus)
 2.176.a
N. Valerius, Cos. an. dccxxi. 3.499.a
Valerius Asiaticus, Cos. an. dccxcviii. 3.575.c
Galliam Belgicam obtinuit 3.605.b
M. Valerius, Coruius unde cognominatus 1.294.b.c
 381.b
M. Valerius M. f. Coruius, Cos. an. cdv. 1.296.a
11. Cos. an. cdvii. 298.c
de Antiatibus, Volsis, Sarricanisque triumph.
 300.a
111. Cos. an. cdx. 303.a
de Samnitibus triumphat 303.b. 304.c
Dictator 305.c
civile praelium declinat. *ibid.*
Ed. cur. 309.c
Civiles magistratus eius xxi. *ibid.*
Pras. 314.a
iv. Cos. an. cdxviii. 325.c
de Calenis victor 327.a
11. Ed. cur. 331.a *11. Pras.* 334.a
111. Ed. cur. 337.c
Censor 343.c
111. Pras. 348.c
iv. Ed. cur. 354.b
iv. Pras. 358.a *v. Pras.* 369.b
vi. Pras. 379.b *11. Diff.* 381.b
duplex et cognomen, Coruius, & Maximus
ibidem c

de Etruscis triumphat	383.a	Proquaest. 317.a	Aed.cnr.	330.b
V.Cos.an CDLIII.	383.b	Prat.Sardinia		339.b
lex eius de provocacione	ibid.c	Cos.an.DLXXVII. de Liguribus triumphat		351.c
M.Valerius Falto, Qu.pron.	2.100.a	L.Valerius Laninus, Qu.pron.		2.305.a
Aed.cnr. 224.c	Prat. 237.b	M.Valerius Laninus, Qu.pron.		2.115.b
Propr.Sardinia	244.c	Aedil.cnr. 127.a	Cos.an.DXXXIII.	135.b
P.Valerius Falto, Qu.pron.	2.53.b	Prat.pereg. 164.b	Proprat.Grac.	245.c
Aed.cnr. 62.c	Pr.pereg. 67.b	M.Valerius P.f.P.n.Laninus, Propr.Brundisi-		
Cos.an.DXV.	83.c	nus	2.173.a, 176.b 180.c	186.a
Q.Valerius Falto, Qu.pron.	2.48.b	11.Cos.an.DXLIH.		187.a
Aed.cnr. 51.a	Prat.pereg. 64.b	Procos.Sicilia	195.b 200.b	205.a
Propr.Sicilia	68.b	Propr.Gracia		240.a
ex Sicilia navalem egit	68.c	M.Valerius Laninus, Qu.pron.		2.186.c
Cos.an.DXIV. 82.a	Procos. 87.a	Aedil.cnr. 306.c	Prat.pereg.	325.c
Procos.Sicilia	89.b	C.Valerius Laninus, Cos.an.DLXXVII.		2.348.c
Valerius Festus, Numidiam obtinuit	3.611.b	P.Valerius Laninus, Cos.an.CDLXXIII.		1.431.a
C.Valerius P.f.Flaccus, Flamen Dialis, Qu.pron.		P.Valerius P.f.Laninus, Qu.pr.		2.43.b
2.214.c		eius filius, Qu.pron.		301.b
Aed.cnr.	247.c	Prat.		345.c
C.Valerius, Cos.an.DLVIII. 2.263.b	Prat. 315.b	P.Valerius Laninus, Quaest.mil.		1.404.c
C.Valerius C.f.Flaccus, Aed.cnr.	2.488.c	P.Valerius Leo, Qu.apud Ascon.in Milon.		3.430.c
Qu.pr. 3.143.b	Proqm. 150.a	M.Valerius Volusius f. Max. Dictator		1.88.c
C.Valerius L.f.C.n.Flaccus, Qu.pr.	3.164.c	cnr Maximus dictus		ibid.
Aed.cnr. 168.c	Prat. 185.a	triumphus eius & honores		89.b
eius lex ibid.	Tr.pl. 190.c	M.Valerius M.f.Maximus, Quaest.		1.129.c
Prat.pron. ibid.a	Propr. 195.a	Cos.an.CCCXVII.		131.b
Cos.an.DCLX. 205.c	Prat. 207.c	Laetucini cognomen cur ei Diodor. Siculus tribuat.		ibid.
Prat.pron. 213.c 215.b 221.a 225.b		M.Valerij Maximi M.f.M.n.Tr.mil.singulare		
229.b 234.a 236.a 241.b		cum Gallo praelium		1.294.c
C.Valerius Flaccus, Prat.	3.245.a	bonos post victoriam		295.a
Prat.pron. 249.a	Quaest.408.c	xxiii.annorum absens Cos. creatus anno CCCCV.		295.b 296.b
L.Valerius L.f.Flaccus, Quaest.mil.	1.334.b	Corvus cognomen eius passim vitiatum		ibid.
Aed.cnr. 340.c	Mag.Eq. 348.b	M.Valerius M.f.M.n.Maximus, Tr.mil.		1.215.a
L.Valerius M.f.Flaccus, Quaest.mil.	1.448.c	11.Tr.mil.		218.c
Prat. 2.17.a	Cos.an.CDXCII. 20.b	M.Valerius M.f.Max. Quaest.mil.		1.346.b
L.Valerius P.f.Flaccus, Quaest.pron.	2.208.b	Aed.cnr. 352.c	Prat.	356.c
Aed.cnr. 237.b	Prat.Sicil. 247.b	11.Prat. 359.b	Cos.an.CDXXI.	362.a
Procos.Gallia 270.c	Censor 310.b	de Samnitibus Soranisque triumphat.		364.b
L.Valerius L.f.P.n.Flaccus, Qu.pron.	2.382.b	111.Prat. 366.b	IV.Prat.	371.a
Aed.cnr. 404.c	Prat. 416.a	Censor		372.b
Cos.an.DCI. 434.b		M.Valerius M.f.Max.Corninus, Prat.		1.402.a
L.Valerius C.f.P.n.Flaccus, Flamen Martialis,		Cos.an.CDLXIV.		405.b
Qu.pr. 2.469.a	Prat. 500.a	M.Valerij Max. Laetucini cognomen unde		1.132.b
Prat.pr. 503.c	Propr. 509.b	M.Valerius Maximus Positum, Prat.		1.407.b
Cos.an.DCCXII.	3.13.a	M.Valerius M.f.Maximus, Quaest.		446.c
ambitiosa eius sententia	ibid.	M.Valerius Maximus, Cos.an.CDXC.		2.16.a
L.Valerius L.f.L.n.Flaccus, Prat.	3.14.b	Messalla nunc dici capiens		ibid. 446.c
L.Valerius L.f.C.n.Flaccus, Qu.pron.	3.111.c	de Pœnis triumphat.		18.b
Aed.cnr. 131.a	Prat. 146.c	Censor		44.b
Prat.pron. 152.a		C.Valerius Messalla, Cos.an.DCC.		3.403.a
L.Valerius L.f.L.n.Flaccus, Qu.pron.	3.154.c	M.Valerius Messalla, Qu.pron.		2.92.c
alius, Mag.Eq. 158.c	Cos.an.DCLIII. 173.a	Aed.cnr.		104.c
L.Valerius L.f.L.n.Flaccus, Qu.pron.	3.152.a	Prat. 111.a	Cos.an.DXXVII.	115.c
Aed.cnr. 180.b	Censor 189.a	Aed.cnr.		264.c
Prator 193.a 197.c	Prat.pr. 198.a 203.b	M.Valerius Messalla, Qu.pron.		2.172.a
Cos.an.DCLXVII.	237.c	Proquaest.		176.c
L.Valerius Flaccus, Qu.pron.	3.246.c	M.Valerius Messalla, Qu.pron.		2.245.a
Aed.cnr.	289.b	Aed.cnr. 264.c	Prat.	272.c
L.Valerius Flaccus, Quaest.	3.296.c	Cos.an.DLXV.		294.a
Prat.	299.c 322.a	M.Valerius M.f.Messalla, Qu.pron.		2.365.a
Prat.pron.	334.c	Aed.cnr. 384.a	Prat.	396.a
M.Valerius Flaccus, Qu.pron.	2.94.b	Cos.an.DXCII.		409.a
Aed.cnr. 107.b	Prator 114.a	Cens.		429.a
P.Valerius Flaccus, Qu.pron.	2.89.b	M.Valerius M.f.M.n.Messalla, Qu.pron.		3.132.b
Aed.cnr.	101.b	Aed.cnr.		163.a
Prator	109.a	Prat.		185.a
Cos.an.DXXVI.	113.b	M.Valerius Messalla Niger, Censor		3.386.c
Valerius Gracius, obtinuit Judæam	3.545.b	Prat.		
C.Valerius M.f.Laninus, Qu.pron.	2.313.c			

<i>M. Valerius Messalla, Praet. pron.</i>	3.190.a	<i>Aed. cur.</i>	325.a
<i>M. Valerius C. f. Messalla, Praet. 3.</i>	3.30.a. 342.a	<i>Mag. Eq.</i>	332.b
<i>M. Valerius Messalla, Propr. Leg.</i>	3.4.6.a	<i>Valerius Potitus Quaestor quando creatus</i>	1.71.a
<i>Cos. an. CCXXIV.</i>	501.a	<i>C. Valerius L. f. Potitus Volusus, Quaest.</i>	1.191.c
<i>M. Valerius Messallinus, Cos. an. DCCL.</i>	3.529.a	<i>Trib. mil.</i>	197.c
<i>Procos. Dalmatia</i>	535.b	<i>Cos. an. CCCXLIII. 201.a</i>	<i>onatus de Aegnis</i> 203.a
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. DCCLXXII.</i>	3.550.a	<i>II. Trib. mil. 205.b</i>	<i>III. Tr. mil.</i> 208.b
<i>an Anselmus</i>	ibid.	<i>Cens.</i>	215.b
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. DCCCX.</i>	3.591.b	<i>C. Valerius C. f. Potitus, Tr. mil.</i>	1.255.a
<i>M. Valer. Messalla Barbatius Aemil. Cos. an. DCCXLI.</i>	3.522.b	<i>Quaest. mil. 308.b</i>	<i>Aedil. cur.</i> 326.a
<i>M. Valer. Messalla, Corninus, Praef. classi M. Agrippae</i>	3.491.c	<i>Praet. 331.a</i>	<i>Cos. an. CDXXII.</i> 333.b
<i>Cos. an. DCCXXII.</i>	499.c	<i>II. Aed. cur.</i>	337.c
<i>Propr.</i>	502.a	<i>L. Valerius, M. f. Potitus, Quaest.</i>	1.101.c
<i>M. Valerij Messalla Cornini triumphus de Gallis Aquitanis</i>	3.508.a	<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest.</i>	1.160.a
<i>quem celebrat. qui sub eo militarat, Tibullus ibid.</i>		<i>Quaest. mil. 194.b</i>	<i>Trib. mil.</i> 198.b
<i>M. Valer. Messalla Niger, Cos. an. DCXCII.</i>	3.337.b	<i>II. Trib. mil. 206.b</i>	<i>III. Trib. mil.</i> 209.a
<i>Procos.</i>	349.c	<i>IIII. Trib. mil. 211.b</i>	<i>V. Tr. mil.</i> 215.a
<i>L. Valerius Messalla Volusus, Cos. an. DCCLVII.</i>	3.534.a	<i>Cos. an. CCCLXI. 222.a</i>	<i>abdicans</i> ibid.
<i>Proc. Asia</i>	539.a	<i>Interrex ibid.b</i>	<i>Cos. de Aegnis triumphat.</i>
<i>Valerius Naso, Leg. Propr. in Asia</i>	3.555.c	<i>223.a</i>	<i>Mag. Eq. 225.a.</i> continuatur
<i>Q. Valerius Q. f. Orca, Praet.</i>	3.371.b	<i>226.b</i>	
<i>Praet. Afric. 384.c</i>	<i>Propr. 442.b</i>		
<i>Q. Valerius Orca, Leg. Propr.</i>	3.453.c	<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest. mil.</i>	1.313.a
<i>L. Valerius M. f. Poplicola Potitus, Cos. an. CCLXVIII.</i>	1.103.c	<i>Aed. cur. 326.a</i>	<i>Mag. Eq.</i> 333.c
<i>II. Cos. an. CCLXXXIII.</i>	116.b	<i>M. Valerius Potitus, Praetor</i>	2.71.b
<i>bellum ei cum Sabinis</i>	ibid.c	<i>M. Valerius Max. Potitus, Quaest. mil.</i>	1.391.b
<i>L. Valerius P. f. Poplicola Potitus, Quaest.</i>	1.136.b	<i>Cos. an. CDLVII.</i>	411.c
<i>Cos. an. CCCIV.</i>	155.a	<i>P. Valerius L. f. Potitus Poplicola, Tr. mil.</i>	2.232.b
<i>de Aegnis triumphat.</i>	157.a	<i>II. Tr. mil. 234.c</i>	<i>III. Tr. mil.</i> 238.c
<i>L. Valerius L. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.214.c	<i>IV. Tr. mil. 243.a</i>	<i>V. Tr. mil.</i> 255.a
<i>Tr. mil. 220.a</i>	<i>II. Tr. mil.</i> 228.b	<i>VI. Trib. mil.</i>	260.a
<i>III. Tr. mil. 231.b</i>	<i>IV. Tr. mil.</i> 235.c	<i>Q. Valerius Soranus, Qu. pron.</i>	3.220.b
<i>V. Tr. mil.</i>	238.c	<i>Tr. pl. 240.c</i>	<i>245.a</i> <i>Praet. urb.</i> 248.a
<i>M. Valerius Volusi f. Poplicola, Cos. an. CCXLIV.</i>	1.68.c	<i>Praet. pron.</i>	254.c
<i>II. Cos. an. CCXLV.</i>	75.b	<i>C. Valerius Tappus, Quaest. pron.</i>	2.074.b
<i>frater P. Valerij</i>	ibid.	<i>L. Valerius Tappus, Quaest. pron.</i>	2.244.c
<i>eius de Sabinis victoria, & honor</i>	ibid.c	<i>Proquaest. 249.b</i>	<i>Trib. pleb.</i> 265.a
<i>P. & M. Valerij, Poplicola filij casti</i>	1.87.a	<i>Praet. 277.a</i>	<i>Proprat.</i> 283.b
<i>M. Valerius, Poplicola frater, casus</i>	1.87.a	<i>Propr. Sicilia</i>	287.c
<i>M. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.272.c	<i>M. Valerius M. f. Volusus, Qu.</i>	1.85.a
<i>Praet. 278.b</i>	<i>Mag. Eq.</i> 281.b	<i>C. Valerius Triarius, Quaest.</i>	3.385.b
<i>Cos. an. CCCXCVIII.</i>	286.b	<i>Trib. pl.</i>	3.419.a
<i>II. Cos. an. CD.</i>	288.c	<i>L. Valerius Triarius, Qu. urb.</i>	3.266.c
<i>P. Valerius Poplicola, Volusi f. Cos. an. CCXLIV.</i>	1.69.b	<i>P. Valerius L. f. Triarius, Quaest.</i>	3.415.b
<i>loco Tarquinij</i>	ibid.c	<i>C. Valgius C. f. Rufus, & sortè Saturninus, Cos.</i>	<i>an. DCCXLI. 3.522.b</i> <i>Poeta fuit</i> ibid.
<i>cur Poplicola ductus</i>	ibid.c	<i>Vannus moros bellorum</i>	1.262.a
<i>Valeria leges</i>	ibid.b	<i>Vannus Suenorum Rex</i>	3.583.b
<i>de Veientibus & Tarquinienfibus triumphat.</i>	73.a	<i>Vardas victi & subingati</i>	2.503.a
<i>II. Cos. an. CCXLV.</i>	ibid.b	<i>VARIA gens plebeia.</i>	
<i>III. Cos. an. CCXLVI.</i>	74.b	<i>Q. Varius Suetonensis, Qu. pron.</i>	3.194.c
<i>IV. Cos. an. CCXLIX.</i>	76.a	<i>Hybrida cur cognom.</i>	ibid.
<i>de Sabinis & Veientibus triumphat</i>	ibid.b	<i>Trib. pl.</i>	3.219.a
<i>eius mors</i>	79.a	<i>in exilium pellitur sua lege</i>	3.223.a
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest.</i>	1.96.a	<i>L. Varius Coryla, Aed.</i>	3.467.b
<i>Cos. an. CCLXXVIII.</i>	112.b	<i>P. Varius Glaber, Qu. pr.</i>	3.257.a
<i>de Veientibus Sabinisque triumphat</i>	113.a	<i>Tr. pl.</i>	289.b
<i>honores eius à populo</i>	ibid.	<i>C. Varro Pratura urbana</i>	2.149.c
<i>II. Cos. an. CCLXXXIII.</i>	126.b	<i>A. Varro de Celiberis victoria</i>	2.316.c
<i>mors eius & funus</i>	ibid.	<i>Varus cognomen Acciorum, Alphenorum, Ar-</i>	
<i>P. Valerius L. f. Poplicola Potitus, Qu. mil.</i>	1.218.b	<i>riorum, Ceioniorum, Gemmiorum, Licinio-</i>	
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.275.a	<i>rum, Pompeiorum, & Quinctiliorum.</i>	
<i>Aed. cur.</i>	280.a	<i>Variolæ autem in Accijs reperiuntur.</i>	
<i>P. Valerius P. f. L. n. Poplicola, Praet.</i>	1.286.c	<i>C. Varusnumisma</i>	2.48.b
<i>Cos. an. CDI. 289.c</i>	<i>Duct.</i> 301.c	<i>Sex. Varus, Proc.</i>	3.476.b
<i>P. Valer. P. f. Poplicola, Qu. mil.</i>	1.281.c	<i>Varrones cognominati Romæ Aclij, Cingonij,</i>	
<i>Aed. cur. 290.b</i>	<i>Praet.</i> 293.a	<i>Rubrij, Terentij, Vibidij, & Vitellij.</i>	
<i>P. Valer. M. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.306.c	<i>M. Varisidius, Quaestor sub Aug.</i>	3.484.a
		<i>Valco Vocontiorum cognom. non Valco in Plinio.</i>	3.57.b.

Vaticanus ; cognomen hoc reperto in Romulij & Sellijs.		Venuleius, Quæst.	3.421.c
VATINIA gens Consularis.		Venus quid?	1.57.c
P. Vatinius P. f. Quæst. 1.468.b. 3.326.b. à Cicerone cur accusatus Vatinius. 2.484.c Cos. an. DCCVI. 3.448.c.		plures Veneres	ibid.
P. Vatinius, Tr. pl. 3.354.b eius leges ibid.		Venus, Urania dicta	58.a
P. Vatinius, P. f. Prætor.	3.387.c	Calo vel Urano patre geniti	ibid.
Procos.	454.b	popularis Venus	ibid. b
de Illyrico triumphat	482.b	insania species	59.b
Vatem impostorem nominans moritur	3.163.a	Veneris ades	1.393.a
Vates victoriam prædicat	3.163.a	Venus Pelagia	2.448.a
Vestigal rebellibus duplicatum.	2.351.b	Veneri Erycinæ votum	2.155.c
Vestigalia nomina à Catone Hispani imposti	2.290.a	Venus Verticordia	2.455.a
Vestigalis Aegypti	2.319.c	Roma coli quando cepta	3.104.b
Vestigalium clocatio	2.311.c	Venusia colonia	1.399.c
Vetus insula Britannia proxima	3.573.c	Venusius Cos. an. CCCXIII.	3.570.b
Vetulus Bolanus, Procos. Britannia	3.612.a	VERANNIA gens Consularis Brochi cognomen.	
Viventanus ager divisus	1.221.b	Q. Verannius eques R. Cappadociam obtinuit	3.548.b
Veiens bellum	1.25.a. 105.c	Q. Verannius Q. f. Brochus, Trib. pl.	3.571.b
106.b 111.a 106.c		Cos. an. DCCCI.	580.c
Veientes Ianiculum occupant	1.111.a	Leg. Claudij Cas.	591.a
à Romanis vieli	25.a. 112.b	Veratius cognomen est Fulvii gentis.	
rursum vieli, caso duce	184.a.	Verus autem Anniorum & Altorum.	
175.a		Vercella opp.	3.57.c
Volentiam pax brevis cum Rom.	1.107.a	Veritas tandem vincit	2.207.c
Volentium cum Romanis inducia	1.187.b	Vernaculi bisitrones	2.71.c
Volento etiam Fabriciorum olim cognomen.		C. Verres, alter Orcus, vel Pluto dictus	2.11.c
Volentibus bellum per seculares indictum	1.185.a	C. Verres Qu. pr.	3.107.a
Vej	1.25.c	Tr. pl.	117.b
Vei per cuniculos capta	1.217.c	Prætor.	156.b
Veiurum obsidio decennalis incepta	1.207.b	Proqu.	158.a
Veiros pop. Romanus migrare cupit	1.226.c	Prætor. pron.	163.a
qui Veiros migraverant, revocati	1.229.a	C. Verres C. f. Qu. pr.	3.246.b
Velina, gentis etiam Annii sui cognomen, qui & Velocis sortiti cognom.		C. Verres, Prætor urb.	305.a
Velus & equi : Nautibus & quadrigis properare, Pronertia.	2.6.a	Prætor. Sicilia	307.a
Veluternum bellum	1.255.a	Verrina quando à Cicerone habita	3.262.a
Veluternum vinum.	1.316.a	Verrinus Flaccus, an antior Fastorum Capitolin.	
Veluterni populi in Latio ob rebellionem puniri	316.a	1.12.a	
Velitra colonia, quando Augusti patria	1.316.a.	Vetrucollus cognomen Fabij Maximi, ut alia multa, quod supra docui.	
Velitra obsessa	1.255.a	Verrugo a Rom. recepta	1.203.b
Velitra expugnata	1.89.b	Verruginis præsidium. à Volscis expugnatum.	1.205.c
Velitra recepta	1.260.b	Ver sacrum, pro felici rerum successu votum	2.156.b
C. Velitius, Tr. pl.	3.224.a	379.c	
P. Velleius Paternulus, Quæstor. Eius historia	3.537.b. 575.b.	Versuta Carthago, inscriptio Nummi	1.453.a
quando clarnetio	520.a 532.b 543.b 558.c	Vespa cognomen est genti Terentii.	
Prætor 543.b Propr. in Thracia	552.a	Vespasianus vero gentis Flaviæ.	
Veneficij prima quaestio	1.334.c	Vespillones autem Lucretii.	
altera quaestio	2.281.c rursus	333.b	
severa in Urbe quaestio	312.b 437.c	Vellinus, in Catinijs reperitur & Iulij.	
Veneficorum tria milia ab uno Prætoris condemnata	2.333.c	T. Flavius Vespasianus, Edilis quando	3.566.b
de Venditionibus edictum.	1.270.c	hunc Caius Casar cur ceno oppellere iussit	ibid.
Venox cognomen unde C. Plantio	1.361.b	Prætor fuit	569.b
P. Venidius Bassus Prætor & Cos. an. DCCX.	3.471.a	Vespasianus suscepit Imperium post Vitellium Aug.	3.609.b
Bassian cognomen	472.c	Vesta cur in Nummis Cassianis	3.497.b
Prætor sub Aug.	475.a	Vestales virgines	1.30.b 33.c
Procos. ex Tauro monte & Parthis triumphat.	489.b	Vestales vana defossa, Verbinia	115.a
fortune ludus	230.b. 473.a. 489.b	Oppus	104.a
Quæst. 422.a Q. Cornificij	479.b	Postumia absoluitur	191.b
Trib. pl.	455.b	Minucia vana defossa	323.b
Proc.	487.b	de Vestalibus lex sub Augusto	3.534.b
Ventidius Cumanus, Syriam obtinuit	3.580.b	Vestalis a sermo corrupta semet interimis	2.45.b
		Vestalis virginis rava iusta cum Tribuno plebis	2.473.c
		Vestales virgines damnata	3.110.a
		cum Vestinis fœdus iustum	1.380.b
		Vetetes in Antistij cognomen reperitur.	
		Vetulinus in Cassij.	
		Vetulus in Saurinij.	
		VETUSTIA gens plebeia.	

<i>C. Vetilius</i> Qu. prom.	2.414.b	<i>C. Vibius Crispus</i> , Cos. an. DCCCXVI.	3.574.a
Ad pl. 435.c	Tr. pl. 426.c	Procos. & fric.	592.a
Prator	446.b	<i>A. Vibius Habitus</i> , Cos. an. DCCLE.	3.936.b
<i>M. Vetilius</i> , Prator.	3.465.a	Galliam Narbon. obtinuit	349.c
capit. & occisus	ibid.	<i>Vitius Marcius</i> , Procos. Syria	3.573.b
<i>VETTIA</i> gens perantiqua, Sabina origine, sed plebeia.		<i>Vibius Maximus</i> , Quæst.	3.487.c
<i>M. Vettius Bolanus</i> , Quæst.	3.351.a	<i>C. Vibius Pansa</i> , Quæst. urb.	3.383.b
<i>T. Vettius Index</i> , Prator.	3.353.b	Tr. pl. 419.a	Prator, 459.c
Prator.	365.c	Cos. an. DCCX.	471.a
<i>VETVRIA</i> patricia gens & Consularis.		<i>C. Vibius Postumus</i> , Cos. an. DCCCLIX.	3.534.c
<i>T. Vetrinus Calpinus</i> , Qu. mil.	1.301.b	Legat. Procos. Tiberi	531.b
Cos. an. CDXIX.	327.b	<i>C. Vibius Rufinus</i> , Cos. an. DCCCLXXIV.	3.552.b
II. Cos. an. CDXXXII.	348.a	<i>C. Vibius Secundus</i> Mauritan. Procos.	3.593.b
<i>T. Vetrinus Calpinus Gracchus Sempronianus</i> ,		<i>C. Vibius Varus</i> , Quæst. M. Lepidi, Cos. II.	3.482.a
Qu. prom.	2.371.b	<i>L. Vibius Siculus</i> , Ad pl.	3.340.b
<i>C. Vetrinus Cicurinus</i> , Quæst.	1.120.b	<i>P. Vibius Tappula</i> , Tr. pl.	2.183.c
Cos. an. CCXCHX.	133.b	<i>Q. Vibius Serranus</i> , Hispan. Procos.	3.553.a
<i>C. Vetrinus Crassus Cicurinus</i> , Tr. mil.	1.243.a	<i>VIBULLIA</i> gens plebeia.	
II. Tr. mil.	256.a	<i>Vibullius</i> , Prator.	3.509.b
<i>L. Vetrinus L. f. Crassus Cicurinus</i> , Quæst. mil.		<i>L. Vibullius Rufus</i> , Quæst.	3.378.a
I. 256.a	Tr. mil. 257.a	Tr. pl. 413.b	Ad pl. 426.a
II. Tr. mil.	260.a	<i>Vibius etiam prænomen vetus</i> , ut in Terentia gente.	
<i>M. Vetrinus Ti. f. Crassus Cicurinus</i> , Tr. mil.		<i>Vibius</i> , I. cretensis, Varro, Ad. & Tr. pl.	2.127.c
I. 213.c		156.c	
<i>Sp. Vetrinus Sp. f. Crassus Cicurinus</i> , Qu.	1.123.c	<i>VICINIA</i> gens plebeia.	
X. vir	145.a	<i>L. Vicinus</i> , Quæst.	3.385.b
<i>Sp. Vetrinus Sp. f. Crassus Cicurinus</i> , Quæst.	1.189.c	Tr. pl.	419.a
Tr. mil.	195.c	<i>Victor Romanus</i> prada inebrians vincitur	2.432.c
<i>T. Vetrinus Crassus</i> , Ad cur.	1.314.a	<i>Victores</i> Roma cognominati Alij & Aurelij.	
<i>T. Vetrinus Geminus</i> , Quæst.	1.79.b	<i>Victorinus</i> , Aufidij & Marij.	
Cos. an. CCLIX.	88.b	<i>Victoria</i> & Minerva	2.431.c
<i>P. Vetrinus Geminus</i> , Cos. an. CCLIV.	1.85.a	<i>Victoria</i> & Pallas numen individuum	2.146.b
<i>T. Vetrinus T. f. Geminus Cicurinus</i> , Qu.	1.115.b	<i>Victoria</i> navalis de Polyxenide	2.181.b
Cos. an. CCXCI.	123.c	ad Liparam	2.33.b
de Volscis & Equisomat	125.a	<i>Victoria</i> navalis descriptio	2.35.b
<i>L. Vetrinus T. f. Philo</i> , Qu. prom.	2.23.b	<i>Victoria</i> navalis & prada Punica	2.200.b
<i>L. Vetrinus L. f. Philo</i> , Qu. prom.	2.59.c	<i>Victoria</i> Romanorum ad Egates insulas	2.63.c
<i>L. Vetrinus L. f. T. n. Philo</i> , Qu. prom.	2.111.b	de Gallis ad Aduam	124.a
<i>L. Vetrinus L. f. L. n. Philo</i> , Qu. prom.	2.167.b	M. Lepidi de Parnis ad Lilybaeum	150.b
Proquæst. 173.b	Ad cur. 189.b	ad Illiturgum	168.b
Prator. peregr.	193.a	<i>Volonum</i> de Annone	172.b
Propriet. Gallie	201.a	M. Lenus de rege Philippo	173.a
Cos. an. DLVII.	207.a	Fulvii de Annone	177.b
Mag. Eq.	212.b	de Asdrubale Annibalis fratre	195.c
<i>L. Vetrinus L. f. T. n. Philo</i> , Cos. an. DXXXIII.		L. Scipionis de Oringe captâ	205.a
2.135.b	Dilect. 155.a	C. Hostilij de Annibale	205.a
Censor	189.a	de Magone non incrementa	216.a
<i>L. Vetrinus Philo</i> , Qu. prom.	3.112.a	M. Catonis in Hispania	264.a
Ad cur. 131.a	Prator. 146.c	de Celtiberis	266.c 305.b
Prator. prom.	152.a	<i>L. Flacci</i> Cos. de Boijs & Insucribus	270.c
<i>Ti. Vetrinus Philo</i> , Qu. prom.	2.120.b	de Lusitanis	292.a 305.c
Flamen Mart.	ibid.	de Ligurijs	279.a
Proquæst.	123.b	Cos. Claudij de iisdem	345.a
<i>Vexillum</i> rubrum in arce Tarpeia	2.379.b	de iisdem	428.a
<i>Vesuntina</i> tribus	1.354.b	de falso Macedonum Rege	436.c
<i>Via Appia</i>	1.363.b	<i>Victoria</i> insignis obsessi de hostis	2.332.a
<i>Via</i> per agros primam facta	1.372.b	<i>Vienne</i> Metropolis	3.79.b
<i>Via</i> Flaminia extra urbem strata	2.136.b	<i>VILLIA</i> gens Consularis, cognom. Annalis & Tappulus.	
<i>Vigintina</i>	2.356.a	<i>Villa</i> lex annalis prima	2.334.b
<i>Via</i> per Italiam militum operâ strata	2.197.a	<i>P. Villius</i> , Tr. pl.	1.156.c
<i>Viatum</i> Magistratibus in Provinciam iturus cur	1.440.b	II. Tr. pl. 158.c	III. Tr. pl. 169.b
<i>Via</i> res cognomen Roma gentis Iulij.		Ad.	161.b
<i>Vibennus</i> gentis Cælij.		<i>P. Villij</i> Cos. res gesta incerta	2.246.c
<i>VIBIA</i> gens plebeia, varijs cognominibus: Cæspij,		<i>C. Villius</i> , Gracchi socius, culeo insutus	3.9.a
Habij, Matij, Pantij, Paulij, Postumij, Rufinij,		<i>P. Villius</i> Annalis Prator sub Aug. parentem occidendum curavit	3.476.a
Varij, ceteri qua hic spectabij.		<i>L. Villius T. f. L. n. Tappulus</i> , Tr. pl.	2.124.c
<i>Vibulanus</i> Fabij gentis.		<i>L. Villius L. f. L. n. Tappulus</i> , Qu. prom.	2.154.b
		Tr. pl.	

Tr. pl.	162. a	Aed. pleb.	175. a	M. Virgilius, Qu. prom.	3. 215. a
L. Villius I. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 204. b			Tr. pl.	236. b
Trat.	247. b			P. Virgilius Maro quando mortuus	3. 517. b
L. Villius T. n. Tappulus, Trib. pleb.	2. 229. c			VIRGINIA gens Consularis fuit: hifce illustris	
L. Villius L. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 305. a			persona,	
Tr. pl.	334. b	Aed. pl.	353. b	A. Virginius, Tr. pl.	1. 125. b
Prat. peregr.	367. a			II. Tr. pl.	126. c
T. Virbius Tappulus, Qu. pr.	2. 167. a			III. Tr. pl.	127. b
Trib. pleb.	183. c			IV. Tr. pl.	129. b
II. Trib. pleb.	199. a			V. Tr. pl.	130. c
III. Trib. pleb.	208. a			Aed.	136. a
Proprat. Sicilia	231. b			A. Virginius A. f. Tr. pl.	1. 217. b
Aed. pl.	218. c			ob intercessionem damnatus	221. b
Trat. Sicil.	224. b			C. Virginius, Tr. pl.	3. 524. b
Cos. an. DCLIV.	246. b			L. Virginius, Tr. pl.	1. 150. a
T. Villius Tappulus, Qu. prom.	2. 35. a			damnatus cur	1. 212. a
Tr. pl.	65. a			Opiter Virginius Tricoftus, Cos. an. CCLI.	1. 79. c
Viminis & Esquilinus colles Verbi additi	1. 48. c			Camerian expugnatus	ibid.
Vincenius cognomentum Romae in Ragomis.				de Sabina cognomentum	82. a
Vincit tandem veritas	2. 297. c			T. Virginius Tricoftus, Quast.	75. a
procuratorum rationis maiestas	2. 299. i			Cos. an. CCLVII.	86. c
in concertatione tandem honestas atque amor				L. Virginius Tricoftus Quast.	1. 169. c
Resp.	268. b			Cos. an. CCCXVIII.	176. c
Vindex cognomentum est in gentibus Gellius & Iulius.				II. Cos. an. CCCXIX.	177. c
Vindullus autem in Pompeijs.				L. Virginius L. f. Tricoftus, Qu. mil.	1. 195. c
de Vindictis lex	1. 151. b. vide Lev.			221. a	
Vindicta crudelis in Tarquinienfes	1. 287. b			Tr. mil.	218. b
VINIA gens Consularis.				A. Virginius A. f. Tricoftus Calimontanus, Cos. an.	no CCLIX.
T. Vinus Rufinus, Proc. Gall. Narbon.	3. 593. b			Quast.	105. b
Cos. an. DCCCXII. cum der Galba	3. 606. a			Cos. an. CCLXXXIV.	117. c
VINICIA (VINICIA Onuphrio Tannio) gens Consularis.				L. Virginius Tricoftus Calimontanus, Quast. mil.	1. 208. a
L. Vinicius Cos. an. DCCXX.	3. 497. a			Tr. mil.	210. c
M. Vinicius Prat.	3. 501. c			collus abdicavit	ibid.
Propr. Gallia sub Aug.	512. b			Sp. Virginius A. f. Tricoft. Calimontanus, Quast.	1. 118. c
Cos. an. DCCXXXIV.	517. b			Cos. an. CCCXVII.	131. b
Procos. in Gallia Transalp.	531. b			T. Virginius T. f. Tricoftus Calimontanus, Cos. an.	no CCCV.
M. Vinicius, Cos. an. DCCXXXII.	3. 538. a			Proculus Virginius Tricoftus Rutulus, Qu.	1. 86. b
M. Vinicius II. Cos. an. DCCXCVII	3. 575. b			98. b. Cos. an. CCLXVII.	131. a
eius interitus	576. b			Agnos amicitiam petere compulsi	ibid. b.
P. Vinicius A. f. Cos. an. DCCXIV.	3. 532. a			A. Virginius T. f. Tricoftus Rutulus, Qu.	1. 99. c
T. Vinicius Quadratus, Proc. Syria	3. 583. c			Cos. an. CCLXXVII.	141. c
forte Vindius aut Vinctius.				T. Virginius, I. f. Tricoftus Rutulus, Qu.	1. 98. b
Vinum Calenum	1. 327. b			Cos. an. CCLXXIV.	106. b
Felictinum	316. a			P. Virginius Rutulus, Qu. pr.	3. 84. a
Opimianum unde	367. b			T. Virginius Rufus Germaniam superiorem tenuit	3. 602. c
Violentum imperium instabile & iniustum	1. 10. a			Cos. an. DCCCXI.	606. c
Violens cognomen Voluniorum	1. 372. b			Viriathum bellum quis excitaverit	2. 438. b
VIPERANTIA gens Consularis & plebeia, Agrippae cognomento & Aproniani.				exordium eius	446. b
Vipianus autem cognomentum fuit Cornelie gentis: verum enimvero Vipitanius opinor rescribendum hoc cognomen, quod e Nummis affert Fulvius Ursinus lib. de Familis Rom. in Apronia gente: aut certe Vispanus, de quo mox dicam, cisi in Tacito passim edum videam Vipianus.				Viriathus victor quando	2. 450. b
M. Vispanius Agrippa Praetor	3. 485. b			quamvis a Q. Fabio suggillatus, insultare non cessit.	470. c
Procos.	487. a			victus fuit, victor Marte communi	471. c
Cos. an. DCCXXXIV.	3. 517. b			per proditores emptos occidi quis illum curaverit	483. a
Agrippa vife.				Virtus Rom. in administranda iustitia	1. 448. a
C. Vispanius Apronius, Cos. an. DCCCXI.	3. 593. a			Virtus ades spoliis Syracusanis ornata	2. 186. c
Proc. Africa	605. a			quibus Virtutibus imperij Romano maiestas atque potentia creverit in immensum	2. 399. b
Vispanius Gallus, Praetor, in Mag. mortuus	3. 546. b			Virtutis dignitas honores omnes exsuperat.	2. 403. b
Virdomari votum irritum	2. 129. a			Viscellinus in Castris cognomen Romae. Sic Fasti Cnephiani edunt. In Cicerois l. xho Bieellinum	
VIRGILIA gens plebeia.				errore duntaxat. Fasti Seneca Viscellinum scribunt.	
C. Virgilius, Prat.	3. 319. c. 341. a			Sic Medullinus in Furiis reperitur. Vide Car. Sigonij Fastos ad an. V. C. CCLI. CCLX. & CCLXV.	
Propr.	350. a. 357. a			Vite-	

- Circus & clonca perſectia *ibid.*
 crudelitas *ibid.*
 jervus Latinum inſtituit *ibid.*
 liberos Silyſſinos puero do adeptus 1.51.a
 de Polſens & Sabini triumphat 51.b
 Sueſſam Pomptinum viceps *ibid.*
 Silyſſam & Circeior deduxit colonias *ibid.*
 urbe & regno exaltus 55.a
 eius mors 88.a
 Sex. Tarquinius L.ſ. Lucretia ſupra inſultus 1.55.a
 a Gabijs interfectus *ibid.*
 Tarquinius cum Romanis bellum 1.70.b
 Sex. Tarquinius Superbi Regis filij caſi 1.87.a
 Tarquinius ſuperbia Romano imperio proſuit 1.10.c
 11.b
 Tarquinius nomen Roma inuſum 1.129.a
 L. Tarquinius Collatinus 1. Cos. 1.68.c
 L. Tarquin. Collatinus cur in exilium miſſus 1.69.a
 de Tarquiniorum exilio lex ſumta *ibid.*
 Tarquinius Priſcus, Bithynia Proqu ſub Nerone 3.594.b
 Tarquinienſium ſiens & oppida 1.73.b
 Tarquinienſes populatores oppreſſi 1.216.b
 Tarquinienſe bellum 1.282.b
 in Tarquinienſes crudelis vindicta 1.287.b
 Tarquinienſes Rom agrum pradanur 1.288.c
 Tarquinienſes ſubacti inducias obtinuerunt 1.291.b
 TARQUITIA gens Patricia, cognom. Flacci & Lau-
 rentini.
 P. Tarquinius P.ſ. Qu. pr. 3.194.c 244.a
 Tr. pl. 219.a Prat. 235.b Pres. pron. 242.b
 L. Tarquinius L.ſ. Flaccius Mag. Eq. 1.128.b
 M. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl. 1.102.b
 Aed. 104.b
 P. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl. 1.104.c
 Aed. 106.a aliter Aed. 158.a
 Tarraconenſis Hiſpania, ciuitas Romanis 3.595.a
 L. Tarantius Syrrina Firmianus, Quaſt. 3.351.b
 Tania L. Tany regis filia, Numa uxor 1.35.c
 T. Tatius, dux belli Sabini 1.23.c
 mori eius 24.a
 Tatiens tribus 1.15.a
 Tattianus in Cœlia gente cognomen.
 Tauti vero reperio in Caluſſis, Pacuſſis & Sta-
 tiſſis.
 Taurinus in Ignatiis & Modelliſis reperiunt.
 Taurus inſultans Lauriorum Numus 2.2.c
 Taurus, inſane nomen, variaeque eius ſignificatio 2.234.b
 Taxi arboris ſucus quid proſit 3.579.b
 Teleſinus cognomen in Maius & Pontiis.
 Telluri dea vota dedit 1.456.b
 Temporis exordium 2.77.b
 Temporum in narrando varietas difficile in hſtorias
 nodos neclit 2.307.b
 Temporum exiguum diſcrepantiam ſcriptorum au-
 thentici concedendam 2.13.b
 quo Tempore Conſules Aſagſtratum inierint, &
 bello res geſſerint 2.390.c
 Tenebrio ſub hulla venditur 1.441.a
 Teneſtia gens plebeia, ut apparet. Huic ſami-
 liz ſeu cognomina, Culeones, Meſſalla, Murenc,
 Patulletes. Et in Nummis Rom. etiam ſpectari
 Varones & Lucan.
 Terentia lex de ciuitate 2.291.a
 Cn. Terentius, Prat. 3.280.a
 P. Terentius Aſer pacta in bello captus Romani per-
 duſus 2.241.a
 dominus eius humaniſſimus extitit 347.b
 Comædia eius Roma ludis ſcenicis exhiberi quan-
 do ceperint 338.b
 quando mortuus 421.b
 C. Terentius Arſa, Tr. pl. 1.122.a
 in Patricios & Conſulare Imp. annuuntur *ibid.*
 lex eius de Coſi poteſtate circumſcribenda *ibid.*
 vide lex.
 triumphum Conſulis impedire conatur 125.a
 C. Terentius Arſa, Aed. 1.126.a
 Q. Terentius Culco Qu. pron. 2.108.b
 Tr. pl. 120.a Aed. pl. 127.b
 Praetor 137.a Propr. Sicilia 142.c
 Q. Terentius, Q.ſ. Culco, Quaſt. pron. 2.270.b
 Tr. pl. 291.a Prat. peregr. 297.b
 Q. Terentius Q.ſ. Q. n. Culco, Quaſt. 3.327.b
 Tr. pl. 365.a
 C. Terentius Iſtra, Qu. pron. 2.282.c
 Tr. pl. 304.b Prat. 326.a
 L. Terentius Maſſa, Qu. pron. 2.204.b
 Trib. pl. 229.c Aed. pl. 243.c
 Prat. Sicil. 298.a
 L. Terentius L.ſ. Maſſa, Tr. pl. 2.346.b
 P. Terentius Lucanus, Qu. pron. 2.347.b
 Vibius Terentius Varro, Qu. pron. 2.127.c
 Tr. pl. 156.c
 A. Terentius C.ſ. Varro, Qu. pron. 2.279.a
 Tr. pl. 304.b Prat. 312.b
 Proprat. Hiſp. citer. 316.c
 onans de Celiberis 328.b
 A. Terentius A.ſ. A. n. Varro, Trib. pl. 2.339.c
 C. Terentius Varro, Qu. pron. 2.112.a
 Aed. pl. 124.b Aed. cur. 137.a
 Praetor 149.c Cos. an. DCCXVII. 158.c
 C. Terentius Varro, Procos. Piceni 167.c 172.c
 176.b
 C. Terentius Varro, Proprat. 2.201.a
 Propr. Etruria 206.a
 C. Terentius A.ſ. A. n. Varro, Qu. pron. 2.430.c
 C. Terentius A.ſ. C. n. Varro, Quaſt. urb. 2.443.b
 Tr. pl. 464.b
 C. Terentius Varro, Tr. pl. 3.277.a
 M. Terentius Varro, Aed. pl. 3.348.a
 Prat. 361.b 376.b
 Terentius Varro, Quaſt. 3.358.b Tr. pl. 397.b
 M. Terentius Varro, Tr. pl. 3.479.a
 M. Terentius Varro Galba, Quaſt. 3.454.c
 M. Terentius Varro Lucullus, Qu. pr. 3.236.c
 Tr. pl. 256.a Aed. cur. 277.a
 Prat. peregr. 292.b Cos. an. DCCXXX. 306.a
 A. Terentius Varro Murena, Quaſt. 3.335.c
 Leg. Aug. Saluſſos vice 312.a
 Cos. an. DCCXXX. 313.b
 P. Terentius Teſenicamus, Trib. pl. 2.364.c
 Tergeminorum fratrum pugna 1.37.b
 Terentii deſcriptio 2.321.c
 Terminus dei Atlanti proprius 2.321.c
 Terminalia, dies ſacer 2.393.a
 Tertiam urbe ſeditio ſanguinaria 3.176.b
 Tertius cognomen Romæ Aburnorum.
 Tertullus cognominatus A. Eli. Flauj. & Publioni.
 Tertullus autem Septimij & Volcaij.
 Teti Trebutorum cognomentum.
 de Teſtamenti lex 1.151.a vide Lex.
 Teſtamentum Romula 2.319.a
 de Teſtibus lex 1.151.c vide Lex.
 Teſtum falſum detecta 2.300.b
 Terra motus Iaduce 3.594.a
 Teucer ſuit Cœlia gentis cognomen.
 Teſta Regia pax data 2.112.c
 Ten-

Tentobochus rex capius	3.160.b	Tibicinum collegium	1.320
Thallus cognomen Petroniorum.		Tibicines x in sinebri pompa	1.361.a
Theophanes Pompeiorum.		Ticullus in Aibia gente cognomen, ut poeta illius	
Thermi Minuciorum.		Equites Rom. elegantiss.	
Therunt oppidum Sidicinorum	1.111.b	Tiburis origo antiquissima	1.280.c
Thetrinus firmere Censores prohibiti à Senatu		Tiburis victi	1.279.c. 1.281.a
2.429.a		Tiburtes in deditionem veniunt	1.288.b
Thiba urbs	2.367.b	Tiburis in dolus in tibicibus remittendus	1.365.a
Thiba & Megara capta	2.455.c	Tibia plebeia gens, Surabonis etiam cognomen.	
Themis dea 1.10.c Regum Regina	10.a	T. Tidius, T. pl.	2.471.a
Theologia Rom. triplex antiquitas	1.18.a	Prat.	488.b
Theopompus institutum, cuiusq. dictu egregium	1.9.b.c	C. Tidius Strabo, Propr.	3.408.b
Quid vel Deos cur a mortu sic mortales vocantur	2.78.c	Tigillinus cognomen Ophoniorum	
ad Theram enata insula, quando	3.577.a	Tigranocerta	3.596.a
Q. Therminus in castris oppugnatur	2.283.a	Tiridati pax cum Romanis	3.579.a
triumphum postulat frustra	2.287.a	Tiridates Romam venit sub Nerone	3.601.a
à Catone accusatur	ibid.	Tiro in Tullius reperitur, ut Ciceronis liberius	
Thesaurus publicus auri atque argenti Romanorum	2.420.b	Tiscius Gallus, Sex. Pompeius in Sicilia Trib.	3.491.c
Thessalia atque Bæotia Macedonia iuncti	2.457.c	Q. Titinius Varus, l. r. pl.	3.132.c
Thessalia vastata	2.250.a	TITINIA gens cum patricia, cum plebeia, teste Li-	
Thiodore	3.45.b	nio. Cognomen Longi habuit.	
Thoas Etolus & Annibal, facies incendi	2.279.c	C. Titinius, Quæst. prom.	2.350.c
Thoria gens plebeia, cognomen Balbi.		Tr. pl.	368.b
L. Thorius Balbus, Quæst.	3.272.a	Æd. pl.	381.a
Tr. pl.	300.b	l. rat.	396.c
Sp. Thorius Balbus, Qu. pr.	3.116.c	C. & M. Titinius, Tribb. pl.	273.c
Tr. pl.	136.c	L. & P. Titinius, Tribb. pl.	225.a
eius lex Agraria	ibid.	L. Titinius, Tr. pl.	1.118.c
Æd. pl.	152.b	Æd. 121.b 11. Tr. pl.	161.b
Præst.	167.c	Tr. mil. 212.c 11. Tr. mil.	217.b
Præst. pron.	174.a	M. Titinius, Tr. pl.	1.103.b 170.b
C. Thorius Marinus, Tr. pl.	3.266.b 295.h	Æd.	105.b
à Thracibus oppugnati Romani	2.296.b	M. Titinius L. f. Tr. pl.	1.156.b
Thracæ victi	3.157.a	M. Titinius M. f. Æd.	1.158.c
in Thracia motus sub Tiberio compositi	3.551.b	M. Titinius C. f. C. n. Qu. mil.	1.361.c
P. Thrasea Patrus, Mag. xv. vir	3.577.b	Mag. Eq.	1.380.b
Thrasia cognomen Romæ in Aufidus, Fannius & Va-		M. Titinius, Proprat. Hisp. citer.	2.348.a
letius.		M. Titinius, Qu. pron.	2.296.a
Opianus vnde	1.22.a	Trib. pl.	327.a
Thury deficiunt ad Annibalem	2.177.b	Prat. Hisp. citer.	342.a
Thulci cognominati ex Aquiliis, Clodius, & Fa-		Proprat.	251.b
briis.		Pr. urbanus, Ariminum provinciam extra or-	
Tiberis inundatio, & incendium Roma	2.66.a	dinem obtinuit	ibid.
illa damna intulit agris	276.a	M. Titinius Curius, Qu. pron.	2.291.c
Tiberius Cæsar quando natus	3.483.b	Trib. pl.	313.a
Tiberio nomen imperatoris à Senatu datum	3.518.a	Æd. pl.	314.b
Tib. Claudius Nero, Cos. 11. bellum Germanicum		Atares l. Titij Curius duo Præst. ut distinguenda	
instituit.	3.526.b	2.341.c	
Tiberius ab Ang. adoptatus, cum u prius Germani-		TITIA gens plebeia, arguunt Tribunas plebis &	
cum adoptasset	3.533.c	leges	
Tib. Cæsar Cauchos subegit & Longobardos	3.535.b	Titius, genus est saltationis	3.155.a
Tiberius Cæsar Dalmatas præliis perculit	3.538.b	Titius, M. Aus. 111. viri Quæstor.	3.492.b
Tiberius & Germanicus Procos.	3.539.b	C. Titij C. f. Tr. pl. lex de Quæstoris provincis	
Tiberius imp. post Augustum	3.542.b	1.462.b	
voluntatem testamenti Aug. servat	543.b	C. Titius, Qu. pron.	2.411.b
Tiberij Aug. de bono pastore dictum	3.546.b	Tr. pl.	424.a
Cos. 111. an. DCCLXX.	547.b	Æd. pl. 433.a Præst.	442.c
Tiberius Cæf. 11. Cos. an. DCCLXXIII	3.551.a	C. Titius, Præfectus punitus, quod fugitivus cessis-	
eius collega opus infelices	ibid.	fit	3.3.c
abdicat se	ibid.	L. Titius, Qu. pr.	3.257.a
Tiberius Alexander Indam obtinuit	3.576.b	Æd. cur. 249.b Tr. pl.	255.c
Tibicines irritati Romam relinquunt	1.364.c	Præst. urb. 291.b Præst.	299.c
dolo reducuntur	365.a	M. Titius, Æd. pl.	2.454.b
à Liberto Tiburio decepti	ibid.	M. Titius, Tr. urb.	2.468.b
Stolati incedunt, & personati, quare	ibid.	Præst. pron.	471.c
cur Sanates dicti	366.a	Aquam Marciam in Capitolium duxit	50.c
in integrum restituti à quo	366.a	Cos. an. DCCXXII.	499.c
		P. Titius, cuius Cicero meminit, Trib. pl.	3.478.b
		Q. Titius, Tr. pl.	2.112.c

<i>Sex. Titius, Tr. pl.</i>	1.124.a	<i>Cn. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.394.b
<i>Æd. 126.c</i>	11.Æd. 131.a	<i>Tr. pl. 414.a</i>	<i>Æd. pl. 421.a</i>
<i>11. Tr. pl. 135.c</i>	111. Tr. pl. 137.c	<i>Prat. 429.c</i>	
<i>Sex. Titius, Qu. pr.</i>	3.155.a	<i>Cn. Tremellius Cn. f. Cn. n. Flaccus, Tr. pl.</i>	3.186.c
<i>Tr. pl. 181.b</i>		<i>Prat. 202.c</i>	<i>Prat. pron. 208.b</i>
<i>eius lex ibid.</i>	<i>Prat. 185.b</i>	<i>Propr. 221.a</i>	<i>Qu. pron. 225.b 229.b</i>
<i>T. Titius, Quæst.</i>	3.422.a	<i>L. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.477.c
<i>C. Titius Rufus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Tr. pl. 497.c</i>	
<i>Tr. pl. 398.b</i>		<i>C. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.347.c
<i>Æd. pl. 412.b</i>	<i>Prat. 424.b</i>	<i>Propr. 420.b</i>	
<i>M. Titurnius Rufus, Quæst.</i>	3.343.b	<i>Cn. Tremellius Scrofa, Qu. pr.</i>	3.123.c
<i>forte Titurni legendum.</i>		<i>Æd. pleb. 167.a</i>	<i>Prat. 179.a</i>
<i>Q. Titurnius Sabinus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Prat. pron. 186.a</i>	<i>Quæst. 289.c</i>
<i>Toga triumphalis qualis</i>	2.16.a	<i>Propr. 429.a</i>	
<i>Toletum, urbs qualis olim</i>	2.279.b	<i>L. Tremellius C. f. Scrofa, Æd. pl.</i>	3.35.b
<i>Lar Tolumnius, Vesentium dux casus</i>	1.184.a	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.34.a
<i>Tomurna Clandiana, unde dicta</i>	3.180.b	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.19.c
<i>TORANIA gens.</i>		<i>L. Tremellius L. f. Scrofa, Qu. pr.</i>	3.111.c
<i>C. Toranius Trib. pl.</i>	3.511.b	<i>Tr. pl. 138.b</i>	<i>Æd. pl. 147.b</i>
<i>C. Toranius Niger, Prat.</i>	3.338.b 350.a	<i>Prat. 162.b</i>	<i>Prat. pron. 168.b</i>
<i>M. Toranius Niger, Qu. pr.</i>	3.157.a	<i>L. Tremellius Cn. f. L. n. Scrofa, Prat.</i>	3.338.a
<i>Torquati cognomen tulcrunt Bellicij, Luccij, Manlij, & Nouellij.</i>		<i>Prat. 350.a</i>	
<i>Torquatus, C. Pansa Cos. Quæstor</i>	3.479.b	<i>Tremulus cognomen Martiorum.</i>	
<i>Trachalus in Galerius reperitur cognomen.</i>		<i>Triarij cognomen in Valetijs reperitur.</i>	
<i>Traiani in Vlpia gens.</i>		<i>Triballo qui</i>	3.133.b
<i>Tranquilli in Suetoniis.</i>		<i>Tribuli est in Hostiliis agnomen.</i>	
<i>Traulz Montanus cognomen habuit.</i>		<i>Tribuni creati à Tarquinio Prisco Rege v.</i>	1.48.a
<i>Transcunima regio</i>	1.44.b	<i>Tribuni militum primi</i>	1.161.a
<i>Transfuge in civitatem accepti</i>	1.228.c	<i>de horum creatione S. C.</i>	162.a
<i>Transmarina legationes varia</i>	2.314.c	<i>vitis facti abdicarunt</i>	161.c 162.a
<i>Transueltio equitum Rom.</i>	1.377.b	<i>de his creandis S. C. limitatum</i>	203.b
<i>C. Trebatius l. etia, Tr. pl.</i>	3.451.a	<i>quando ex populo tantum creati</i>	217.b
<i>TREBELLIA gens plebeia, cognomento Calca, unde</i>		<i>de Tribunis mil. comitiis lex</i>	366.c
<i>2.214.a</i>		<i>Trib. militum ad legiones comitiis à populo creati</i>	1.276.a
<i>L. Trebellius, Tr. pl.</i>	3.450.c	<i>Tribuni militum Rufuli omnes, nō comitiis</i>	2.366.b
<i>Æd. pl. 460.b</i>		<i>Tribuni militum denno comitiis</i>	2.372.c
<i>Q. Trebellius Calca, Tr. pl.</i>	2.213.c	<i>Tribuni militum honoribus usi à Cos. & populo lecti</i>	2.377.b
<i>Trebellius Maximus, Cos. an. DCCCXIV.</i>	3.595.c	<i>Tribuni plebis quot primum fuerint</i>	1.90.c
<i>Britanniam obtinuit</i>	599.b	<i>unde dicti</i>	91.b
<i>Trebellianum S. C. sub Nerone</i>	3.595.c	<i>in Comitibus auspicia ipsis concessa</i>	ibid.c
<i>Treby Ædilis honores</i>	1.202.c	<i>numero decem postea</i>	92.a
<i>TREBONIA gens Consularis, cognom. Asper, Crispus & Flauus.</i>		<i>cur creati</i>	ibid.b
<i>Trebonianus autem cognomen Vibia gentis.</i>		<i>prehenso ipsis erat, non vocatio</i>	ibid.
<i>C. Trebonius, Prat. urb.</i>	3.445.b	<i>domus eorum semper aperta, cur</i>	93.a
<i>Cos. an. DCCVIII. 458.a</i>	<i>Procos. 450.a 466.b</i>	<i>extra urbem pernoctare vetabantur</i>	ibid.
<i>C. Trebonius Asiam obtinuit sub Aug.</i>	3.476.b	<i>quando abesse ab urbe poterint.</i>	ibid.
<i>C. Trebonius C. f. Asper, Æd.</i>	1.214.c 220.c	<i>eorum mos subscribendi S. C.</i>	ibid.c
<i>Trib. pl. 211.c</i>	11. Tr. pl. 218.a	<i>potestas sublata</i>	94.a
<i>111. Tr. pl. 223.c</i>	14. Tr. pl. 229.b	<i>iterum restituta</i>	ibid.
<i>v. Tr. pl. 231.c</i>		<i>Tribunitia potestas, eius origo</i>	1.91.a
<i>C. Trebonius Asper, Quæst. urb.</i>	3.349.b	<i>de ea lex sacra</i>	ibid.b
<i>Tr. pl. 389.a</i>		<i>item Atinia 93.c & lex Valeria Horatia 91.c</i>	
<i>L. Trebonius Asper, Tr. pl.</i>	1.157.a	<i>irritabat per unius collega intercessionem</i>	92.c
<i>lex eius, & Asper nunc dictus</i>	ibid.	<i>de ea leges, Aelia, Fusia, Clodia</i>	ibid.
<i>Æd. 162.c</i>	11. Tr. pl. 159.c	<i>vi eius</i>	ibid.c
<i>111. Tr. pl. 170.b</i>		<i>extra urbem nulla, in urbe magna</i>	93.a
<i>M. Trebonius Flauus, Trib. pl.</i>	1.231.c	<i>potestatis abusus</i>	ibid.b
<i>Tr. mil. 235.c</i>		<i>à L. Sulla tota potestas detruncata</i>	94.b
<i>TREMELLIA gens plebeia, cognomento Flaccus & Scrofa.</i>		<i>eius lex</i>	ibid.
<i>Tremellij septem Pratorij</i>	2.362.a	<i>restituta à C. Annelio Costa</i>	ibid.
<i>C. Tremellius Flaccus, Æd. pl.</i>	2.224.c	<i>deinde à Pompeio Magno</i>	ibid.
<i>Prator Sicilia</i>	229.a	<i>his e Rep. pane sublata</i>	ibid.
<i>C. Tremellius C. f. Flaccus, Qu. pron.</i>		<i>ad Imperatores translata</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>		<i>Tribunitia potestate cur usi impp.</i>	3.514.b
<i>Æd. pl.</i>		<i>Imperij annos in Nūmis quomodo designet</i>	ibid.c
<i>Pr.</i>		<i>Tribunitia potestas Druso f. à Tiberio petita</i>	3.552.
		<i>Tribuni pl. e curia primum exclusi</i>	1.72.b
		<i>Comis-</i>	

Comitiū tributiū creati	116.c	Triumphalium columnarum novum fragmentum	
ad Claudium deducti	351.b		3.56.c
ix. viri combusti	102.b	Triumphantes post cenam atque epulas à Capitolio	
lex de comburendis Trib.	ibid.	domum deduci vs solebant.	2.23.c
Tribuni pl. v. creati	1.157.c	Triumphantibus ex S. C. & pop. iussu imperium in	
x. creati	130.c	urbe	2.383.b
Senatum convocare incipiunt.	132.b	111. Viri Republica constituenda quando ceperint	
Tribunus plebis mulctatus	2.414.a		3.473.b
eorum arrogantia	1.259.b	ibi Lepidus, Antonius, & Octavianus Caesar ibid.	
de ambitu Q. Flacci eorum dissensio	2.32.c	utrosque extinctos optat. M. Cicero	ibid.
laudata aliquando ipsorum modestia	330.b	Triumviratus Roma cepit an. V. C. dcccx. 3.473.b	
Tribunatus incundi dies	1.92.a	Lepidum & Antonium extinctos, ut tyrannidis	
pro Magistratu non habuit	ibid.	satellites optat Cicero	ibid.
Patricij ab eo exclusi primum	93.b	tristia eorum consilia de provincijs dividendis, &	
aliqui adoptati	ibid.	de tollendis inimicis	ibid.c
de hac lex Trebonia	ibid.	quos uterque eorum proscripserit	ibid & 474.a
Senatores exclusi	ibid.c	Triumvirorum coniunctio	3.483.a
lex antiqua de capessendo Trib.	94.a	111. viri agrarij Consulares	1.119.c 3.5.c
Tribunitium decretum pro Senatu	2.213.b	Triumviri capitales	1.405.b de eis lex ibid.
Tribus unde	1.48.c	Triumviri coloniarum decanendarum	1.391.b
Palatina, Collina, Suburrana, Esquilina	ibid.		3.64.b
Tribus Claudia	1.362.a	Triumviri & Quinquenviri extra ordinem creati	
Tribus Marcia & Scaptia	1.332.b		2.177.b
Tribus Rom. xxix.	1.357.c	Triumviri, iv. viri & v. viri monetarij	1.451.b
Tribus rustica liberis communicata	1.363.a	Triumviri nocturni ob negligentiam damnati	2.381.b
Tribus Stintina & Falerina	1.354.b	Trogus cognomen Pompeiorum, Quinctiorum,	
Tribus urbana quatuor	1.377.a	& Sautiorum.	
Tributum census	1.166.b	Trophaeum Iovi Feretrio consecratum	2.55.b
Tribus Rom. aucta	1.282.a 332.b	Trophaeum aureum Iovi erigitur de torquibus Gal-	
Tribu monere, quid	1.168.b	lorum	2.125.c
Tributum Punicum	2.68.b 379.c	Trophaeum ingens in urbis Carthagin. diruta medio	
Tributi dilatio	1.242.b	erectum	2.459.b
Tributa à Cosi. sublata quare	1.73.c	Trophaea in argenteis denarijs visa	2.459.b
Tributis comitijs Tribuni creati	1.116.c	Trossuli	1.16.a
Tricipitum cognomen tulere quidam Lucretij.		qui, & unde ducti	2.278.b
Tricostrum verò in Virginius.		Tuberones cognominati ex Aeliji & Sciji.	
Tridens quid signet	3.133.a	Tuberti vero in Pollumij repertiuntur.	
Trigemini cognominati Horatij. Fulcinij verò		Q. Tubero gener Pauli, parvus & singularis	2.387.a
Triones.		Tuberone amor erga patriam	2.140.a
Trinactia cur Sicilia ducta, & Tricuspis	2.7.b	Q. Tuberone mores philosophici, atque ingenium	
Trinacrus Neptuni filius	ibid.		2.494.b
Tripartita Sex. Aelij Patij	1.146.c	Q. Tuberone frugalitas importuna	3.23.c
Triumphus	1.21.b	L. Tubuli amaram iriunal	2.476.b
Triumphus & Liber pater idem	1.22.a	provinciam suam deferere, & causam dicere co-	
Triumphus Gratii Optati, deus, Liber pater		gunt	430.a
2.69.a 302.c		Tuccia gens plebeia.	
Triumphus primus Roma	1.23.a	Tucca ante cogn. extas in gente Plotia & Sertilia.	
in Albanomonte altus	2.106.a 366.a	M. Tuccius, Quast. pron.	2.248.c Pregon. 2.52.c
Triumphus duo Roma spectatum incundi	3.479.c	Tr. pl. 269.c Aed. cur. 277.a Praetor 285.c	
Triumphus duplex	3.300.b	Propr. Bruttiorum & Apulia	292.b 296.b
triplex	496.b	M. Tuccius M. f. Qu. pron.	2.383.b
Triumphus de Illyria primus	2.113.a	M. Tuccius, Quast.	3.415.c
quid hic contulerit Romanis	ibid.b	Tuditanorum cognomē unde Sempromis	2.216.c
Triumphus M. Marcelli	2.118.b	Cm. Tudicius, Qu.	3.278.b
Triumphus Macedonico non comparandus	2.387.c	TULLIA gens Patricia & plebeia. In illa familia	
Triumphus navalis	2.23.c	Longorum, Tolleritorum. In plebeia, Cicero-	
C. Atilij Cos.	33.c	num & Decularum: item Annalium, Cim-	
C. Lucatij Procos.	69.a	beorum, Fabianorum, Montanorum, Ruso-	
Triumphus T. Quintij per triduum	2.271.b	rum, & Senecionum; nobilissima Ciceronum.	
Triumphus sine Patrum auctoritate	2.285.b	Servius Tullius Rom. vi. Rex	1.11.b
Triumphus cur negatus Q. Fulvio	2.184.c	Tullia lex de incensis	1.166.c
Triumphus sine bello	2.336.c	Tullij Atilij Volscorum Principis mors	1.100.c
Triumphus cupiditas bellicausse	2.302.b	L. Tullius, Propr.	3.408.a
Triumphus postulandi ius, quibus competeret		Ser. Tullius Ser. f. Rex iniussu populi & sine Pa-	
2.248.a		trum auctoritate factus	1.28.c 45.b
in Triumphus Osconse argentum	3.492.c	post populi consensu	45.b
Triumphatum in igna, qua	3.521.a.b	eius pater & nativitas prodigiosa	ibid.c
Triumphales denarij	2.292.c 293.a	ordinum dignitatisque gradum auctor	ibid.
387.c		censum invenit	46.a

- Viminalis & Esquilinæ colles Urbis adiecit* 48.c
populum in tribus divisit ibid.
dictus a ferniis tollenda 49.c
de Etruscis triumphat 50.b
Servius Tullius collegia in classes redegit 1.32.c
Servij Tullij violenta mors 1.51.a
M. Tullius Cicero Orator, Prat. 3.314.b 315.c
Procos. 419.b 428.a 440.c
M. Tullius Cicero, M. f. Cos. an. DCCXIII. 3.501.a
Q. Tullius Cicero, M. frater, Prat. 3.329.c
341.b Propr. 3.350.a 357.b
reliqua in Cicero querenda.
L. Tullius Cimber, Quest. 3.385.b
Prat. 466.b
Bithyniam obtinuit 476.b
M. Tullius A. f. Decula, Quest. 3.25.b
Tr. pl. 46.b
M. Tullius M. f. Decula, Qu. pr. 3.187.a
Tr. pl. 208.c Ed. pl. 227.c
Prat. prom. 242.b
Cos. an. DCLXXII. 259.a
M. Tullius Longus, Quest. 1.75.a
Cos. an. CCLIII. 84.b
in magistratu mortuus ibid.c
M. Tullius 11. vir sacrorum, culeo insutus 1.53.b
M. Tullius M. f. Longus, Quest. 1.107.b
Sex. Tullius, Quest. mel. factus nobilissimus 1.286.a
Tullus antiquus prænomen fuit; vertit post in-
cognomen, ut alia nonnulla, in gente Iulia, Volca-
tia, & Torquatis.
Tullus Hostilius, Rex Rom. 111. 1.11.a
Hosti f. 36.a
disciplina militaris auctor ibid.c
Numa dissimilis, Romulo ferocior ibid.
Senatum & Equites anxus ibid.
eius curia ibid.
Caelum Urbis adiecit ibid.
eius in populum liberalitas ibid.
lex de Trigeminis 37.a
moderatio eius & clementia 38.a
victoria de Sabinis ibid.b
mors eius ibid.c
Tullus Hostilius, Trib. pl. sub Augusto 3.481.c
Tumulus ob legem Agrariam & delectum 1.114.b
in Capitolio primus 3.67.b
novus in Urbe per C. Gracchum 3.b 43.c 67.b
civium numerus in eo casorum ibid.
ductum capita auro pensata ibid.
Tumultuarij delectus in Urbe & Italia 2.329.c
Tumultuario praelio fusi Praetores 2.308.c
Tunica molesta, quid in Innensi & Martiali
3.332.b
M. Turanius Oppius, Prat. 3.465.a
Turbo cognomen in Martiis invenitur: ut
Turdus in Papiis, &
Turpilianus in Petroniis.
TURNILIA gens plebeia.
L. Turpilus Geminus, Aedilis sub Aug. 3.540.b
M. Turpilus, Qu. pr. 3.157.a
Tr. pl. 289.a
Turpio cognomen est in Ambiviis, Antistis, Nz-
uiis & Sutoris.
Turpinus verò in Clodiis.
P. Turullius, Libert. Tullij Cimbris in Bithynia
3.470.b
Tusci histriones 2.71.c
Tusci inducia data 1.368.a
Tusculani pacem & ius civitatis Rom. merere
1.238.a
Tusculani perductionis rei 1.345.c
Tutor etiam Roma cognomen in Iulia gente.
de Tutela duplici, lex 1.150.c. vide Lex.
de Tutelis leges, Atulia, & Villia Tusa 1.397.b
Tutores Atuliani 1.397.b
testamentarij, & legitimi ibid.
Tympanus cognomen in Postumia spectatur gente.
Tyrannus odiosa & periculosa 1.26.a
Tyrannica vis 1.65.a
Tyrannici motus compressi clava Herculeâ 2.399.c
Tyrrhens unde 1.44.a

V.

VACATIONVM privilegia ademerè Gallici in-
 mulus 2.119.b
Vacationum causas cognoscebant Censores 2.119.b
Vaccas bis victis in Hispania 2.340.b
Vaccus cognomen in Vitruviis.
Vaccia in Lentulis.
Vacia verò in Martiis & Serviliis.
Vades publici primum dati 2.115.c
VALERIA gens cum patricia, tum plebeia. Fa-
 milias habuit & cognomina ad XVII. Antia-
 res, Acisculi: Barbat: Corui, Coruini, Corre:
 Falcones: Lactucini, Lævini: Maximi, Messal-
 la, Messallini: Nigri: Potiti, Poplicolæ: Tap-
 pi, & Volusi.
Ceterum Valentes cognominati Aburij, Fabij, In-
nij, Pompeij, & Vettij.
Valentini verò Valerij.
Valeriani denique Cornelij.
Valeria leges 1.155.b
Valeria Horatia lex, de Trib. pl. & Aedilibus se-
cro sanctis 2.116.c
Valerij lex de suffragij latione Fundanorum, For-
manorum, atque Arpinatum 2.295.a
C. Valerius, Trib. pl. 2.295.a
C. Valerius, Quest. 3.444.b
L. Valerius, Quest. 3.430.b
L. Valerius Antias, Quest. prom. (an historicum)
2.176.a
N. Valerius, Cos. an. DCCXI. 3.499.a
Valerius Asiaticus, Cos. an. DCCXCVIII. 3.575.c
Galliam Belgicam obtinuit 3.605.b
M. Valerius, Corvus unde cognominatus 1.294.b.c
381.b
M. Valerius M. f. Corvus, Cos. an. CDV. 1.296.a
11. Cos. an. CDVII. 298.c
de Antiatribus, Volscis, Satricanisq; triumph.
300.a
111. Cos. an. CDX. 303.a
de Samnitibus triumphat 303.b 304.c
Dictator 305.c
civile praelium declinat ibid.
Ed. cur. 309.c
Curules magistratus eius XXI. ibid.
Prat. 314.a
IV. Cos. an. CDXVIII. 325.c
de Calenis victor 327.a
11. Ed. cur. 331.a 11. Prat. 334.a
111. Ed. cur. 337.c
Censor 343.c
111. Prat. 348.c
IV. Ed. cur. 354.b
IV. Prat. 358.a V. Prat. 369.b
VI. Prat. 379.b 11. Diff. 381.b
duplex et cognomen, Corvus, & Maximus
ibidem c

de Etruscis triumphat	383.a	Proquaest.	317.a	Aed.cur.	330.b
v. Cos. an. CDLIII.	383.b	Pras. Sardinia			339.b
lex eius de provocazione	ibid.c	Cos. an. DLXXVII. de Liguribus triumphat			351.c
M. Valerius Falto, Qu. prom.	2. 200.a	L. Valerius Laminius, Qu. prom.			2. 305.a
Aed. cur.	224.c	M. Valerius Laminius, Qu. prom.			2. 315.b
Propr. Sardinia		Aedil. cur.	127.a	Cos. an. DXXXIII.	135.b
P. Valerius Falto, Qu. prom.	2. 53.b	Pras. peregr.	164.b	Propr. Gracia	245.c
Aed. cur.	62.c	M. Valerius P. f. P. n. Laninus, Propr. Brundisium			
Cos. an. DXV.			2. 173.a, 176.b	180.c	186.a
Q. Valerius Falto, Qu. prom.	2. 48.b	11. Cos. an. DXLIII.			187.a
Aed. cur.	51.a	Procos. Sicilia		195.b	200.b
Propr. Sicilia		Propr. Gracia			240.a
ex Siciliam aulem egit	68.c	M. Valerius Laminius, Qu. prom.			2. 286.c
Cos. an. DXIV.	82.a	Aedil. cur.	306.c	Pras. peregr.	315.c
Procos. Sicilia		C. Valerius Laminius, Cos. an. DLXXVII.			2. 348.c
Valerius Festus, Numidiam obtinuit	3. 611.b	P. Valerius Laninus, Cos. an. CDLXXIII.			1. 431.a
C. Valerius P. f. Flaccus, Flamen Dialis, Qu. prom.	2. 214.c	P. Valerius P. f. Laninus, Qu. pr.			2. 43.b
Aed. cur.		eius filius, Qu. prom.			301.b
	247.c	Pras.			345.c
C. Valerius, Cos. an. DLVIII. 2. 263.b	Pras.	P. Valerius Laninus, Quaest. mil.			1. 404.c
C. Valerius C. f. Flaccus, Aed. cur.	2. 488.c	P. Valerius Leo, Qu. apud Ascen. in Milon.			3. 430.c
Qu. pr.	3. 143.b	M. Valerius Volusius f. Max. Dictator			1. 88.c
C. Valerius L. f. C. n. Flaccus, Qu. pr.	3. 164.c	cur. Maximus dictus			ibid.
Aed. cur.	168.c	triumphus eius & honores			89.b
eius lex ibid.	Tr. pl.	M. Valerius M. f. Maximus, Quaest.			1. 129.c
Pras. prom.	ibid.a	Cos. an. CCXCII.			131.b
Cos. an. DCLX.	205.c	Laetucini cognomen cur ei Diodor. Siculus tribuat.			ibid.
Pras. prom.	213.c	M. Valerius Maximus M. f. M. n. Tr. mil. singularo			1. 294.c
229.b	234.a	cum Gallo praetium			295.a
236.a	241.b	honos post victoriam			XXIII. annorum absens Cos. creatus anno CCCCXV.
C. Valerius Flaccus, Pras.	3. 245.a	295.b	296.b		ibid.
Pras. prom.	249.a	Corvus cognomen eius passim vitiatum			ibid.
Quaest.	408.c	M. Valerius M. f. M. n. Maximus, Tr. mil.			1. 215.a
Progn.	416.a	11. Tr. mil.			218.c
L. Valerius L. f. Flaccus, Quaest. mil.	1. 334.b	M. Valerius M. f. Max. Quaest. mil.			1. 346.b
Aed. cur.	340.c	Aed. cur.	352.c	Pras.	356.c
Mag. Eq.	348.b	11. Pras.	359.b	Cos. an. CDXXI.	362.a
L. Valerius M. f. Flaccus, Quaest. mil.	1. 448.c	de Samnitibus Soraniſque triumphat			364.b
Pras.	2. 17.a	111. Pras.	366.b	IV. Pras.	371.a
Cos. an. CDXCII.	10.b	Censor			372.b
L. Valerius P. f. Flaccus, Quaest. prom.	2. 208.b	M. Valerius M. f. Max. Corninus, Pras.			1. 402.a
Aed. cur.	237.b	Cos. an. CDLXIV.			405.b
Pras. Sicil.	247.b	M. Valerius Max. Laetucini cognomen unde			1. 321.b
Procos. Gallia	270.c	M. Valerius Maximus Potitus, Pras.			1. 407.b
Censor	310.b	M. Valerius M. f. Maximus, Quaest.			446.c
L. Valerius L. f. P. n. Flaccus, Qu. prom.	2. 382.b	M. Valerius Maximus, Cos. an. CDXC.			2. 16.a
Aed. cur.	404.c	Messalla nunc dici capitis			ibid. 446.c
Cos. an. DCI.		de Pami triumphat			18.b
L. Valerius C. f. P. n. Flaccus, Flamen Martialis,		Censor			44.b
Qu. pr.	2. 469.a	C. Valerius Messalla, Cos. an. DCC.			3. 403.a
Pras. pr.	503.c	M. Valerius Messalla, Qu. prom.			2. 92.c
Cos. an. DCXXII.		Aed. cur.			104.c
ambitiosa eius contentio	ibid.	Pras.	111.a	Cos. an. DXXVII.	115.c
L. Valerius L. f. L. n. Flaccus, Pras.	3. 14.b	Aed. cur.			264.c
L. Valerius L. f. C. n. Flaccus, Qu. prom.	3. 111.c	M. Valerius Messalla, Qu. prom.			2. 172.a
Aed. cur.	131.a	Proquaest.			176.c
Pras. prom.	152.a	M. Valerius Messalla, Qu. prom.			2. 245.a
L. Valerius L. f. L. n. Flaccus, Qu. prom.	3. 154.c	Aed. cur.	264.c	Pras.	272.c
alins, Mag. Eq.	158.c	Cos. an. DLXV.			294.a
Cos. an. DCLIII.	173.a	M. Valerius M. f. Messalla, Qu. prom.			2. 365.a
L. Valerius L. f. L. n. Flaccus, Qu. prom.	3. 152.a	Aed. cur.	384.a	Pras.	396.a
Aed. cur.	180.b	Cos. an. DXCII.			409.a
Censor	189.a	Cenf.			429.a
Prator	193.a	M. Valerius M. f. M. n. Messalla, Qu. prom.			3. 132.b
197.c	Pras. pr.	Aed. cur.			163.a
198.a	203.b	Pras.			185.a
237.c		M. Valerius Messalla Niger, Censor			3. 386.a
L. Valerius Flaccus, Qu. prom.	3. 246.c				Pras.
Aed. cur.	289.b				
L. Valerius Flaccus, Quaest.	3. 296.c				
Pras.	299.c				
Pras. prom.	332.a				
M. Valerius Flaccus, Qu. prom.	2. 94.b				
Aed. cur.	107.b				
Prator	114.a				
P. Valerius Flaccus, Qu. prom.	2. 89.b				
Aed. cur.	101.b				
Prator	109.a				
Cos. an. DXVI.	113.b				
Valerius Gratius, obtinuit Iudam.	3. 545.b				
C. Valerius M. f. Laninus, Qu. prom.	2. 313.c				

<i>M. Valerius Messalla, Pras. prom.</i>	3.190.a	<i>Aed. cur.</i>	325.a
<i>M. Valerius C. f. Messalla, Prat. 3.</i>	330.a. 342.a	<i>Mag. Eq.</i>	312.b
<i>M. Valerius Messalla, Propr. Leg.</i>	3.426.a	<i>Valerius Potitus Quaestor quando creatus</i>	1.71.a
<i>Cos. an. CCXXIV.</i>	501.a	<i>C. Valerius L. f. Potitus Volusus, Quaest.</i>	1.191.c
<i>M. Valerius Messallinus, Cos. an. DCCL.</i>	3.529.a	<i>Trib. mil.</i>	197.c
<i>Procos. Dalmatia</i>	535.b	<i>Cos. an. CCCXLIII. 201.a</i>	onai de Aequis 203.a
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. DCCLXXII.</i>	3.550.a	<i>II. Trib. mil. 205.b</i>	III. Tr. mil. 208.b
<i>an Avelinus</i>	ibid.	<i>Cens.</i>	215.b
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. DCCCX.</i>	3.591.b	<i>C. Valerius C. f. Potitus, Tr. mil.</i>	1.255.a
<i>M. Valer. Messalla Barbatus Aemil. Cos. an. DCCXLI.</i>	3.522.b	<i>Quaest. mil. 308.b</i>	<i>Aed. cur.</i> 316.a
<i>M. Valer. Messalla, Corninus, Praef. classi M. Agrippe</i>	3.491.c	<i>Prat. 331.a</i>	<i>Cos. an. CDXXII.</i> 333.b
<i>Cos. an. DCCXXII.</i>	409.c	<i>II. Aed. cur.</i>	337.c
<i>Propr.</i>	502.a	<i>L. Valerius, M. f. Potitus, Quaest.</i>	2.102.c
<i>M. Valerij Messalla Cornini triumphus de Gallis Aquitanis</i>	3.508.a	<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest.</i>	1.160.a
<i>quem celebrat. qui sub eo militavit, Tibullus ibid.</i>		<i>Quaest. mil. 194.b</i>	<i>Trib. mil.</i> 198.b
<i>M. Valer. Messalla Niger, Cos. an. DCCXII.</i>	3.337.b	<i>II. Trib. mil. 206.b</i>	<i>III. Trib. mil. 209.a</i>
<i>Procos.</i>	349.c	<i>IIII. Trib. mil. 211.b</i>	<i>V. Tr. mil.</i> 215.a
<i>L. Valerius Messalla Volusus, Cos. an. DCCLVII.</i>	3.534.a	<i>Cos. an. CCCLXI. 222.a</i>	abdicavit ibid.
<i>Proc. Asia</i>	539.a	<i>Interrex ibid. b</i>	<i>Cos. de Aequis triumphat.</i>
<i>Valerius Naso, Leg. Propr. in Asia</i>	3.555.c	<i>223.a</i>	<i>Mag. Eq.</i> 225.a. continuatus
<i>Q. Valerius Q. f. Orca, Prat.</i>	3.371.b	<i>226.b</i>	
<i>Prat. Afric. 384.c</i>	<i>Propr.</i> 442.b	<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest. mil.</i>	1.313.a
<i>Q. Valerius Orca, Leg. Propr.</i>	3.453.c	<i>Aed. cur.</i> 326.a	<i>Mag. Eq.</i> 333.c
<i>L. Valerius M. f. Poplicola Potitus, Cos. an. CCLXVIII.</i>	1.103.c	<i>M. Valerius Potitus, Prator</i>	2.71.b
<i>II. Cos. an. CCLXXXIII.</i>	116.b	<i>M. Valerius Max. Potitus, Quaest. mil.</i>	1.391.b
<i>bellum ei cum Sabinis</i>	ibid. c	<i>Cos. an. CDLVII.</i>	411.c
<i>L. Valerius P. f. Poplicola Potitus, Quaest.</i>	1.136.b	<i>P. Valerius L. f. Potitus Poplicola, Tr. mil.</i>	1.232.b
<i>Cos. an. CCCIV.</i>	155.a	<i>II. Tr. mil. 234.c</i>	<i>III. Tr. mil.</i> 238.c
<i>de Aequis triumphat.</i>	157.a	<i>IV. Tr. mil. 243.a</i>	<i>V. Tr. mil.</i> 255.a
<i>L. Valerius L. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.214.c	<i>VI. Trib. mil.</i>	260.a
<i>Tr. mil. 220.a</i>	<i>II. Tr. mil.</i> 228.b	<i>Q. Valerius Soranus, Qu. prom.</i>	3.220.b 225.a
<i>III. Tr. mil. 231.b</i>	<i>IV. Tr. mil.</i> 235.c	<i>Tr. pl. 240.c</i>	<i>245.a</i> <i>Prat. urb.</i> 248.c
<i>V. Tr. mil.</i>	238.c	<i>Prat. prom.</i>	254.c 266.a
<i>M. Valerius Volusi f. Poplicola, Cos. an. CCXLIV.</i>	1.68.c	<i>C. Valerius Tappus, Quaest. prom.</i>	2.274.b
<i>II. Cos. an. CCXLV.</i>	75.b	<i>L. Valerius Tappus, Quaest. prom.</i>	2.244.c
<i>frater P. Valerij</i>	ibid.	<i>Proquaest. 249.b</i>	<i>Trib. pleb.</i> 265.a
<i>eius de Sabinis victoria, & honor</i>	ibid. c	<i>Prat. 277.a</i>	<i>Proprat.</i> 283.b
<i>P. & M. Valerij, Poplicola filij casti</i>	1.87.a	<i>Propr. Sicilia</i>	287.c
<i>M. Valerius, Poplicola frater, casus</i>	1.87.a	<i>M. Valerius M. f. Volusus, Qu.</i>	1.85.a
<i>M. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.272.c	<i>C. Valerius Triarius, Quaest.</i>	3.383.b
<i>Prat. 278.b</i>	<i>Mag. Eq.</i> 282.b	<i>Trib. pl.</i>	3.419.a
<i>Cos. an. CCCXCVIII.</i>	286.b	<i>L. Valerius Triarius, Qu. urb.</i>	3.266.c
<i>II. Cos. an. CD.</i>	288.c	<i>P. Valerius L. f. Triarius, Quaest.</i>	3.415.b
<i>P. Valerius Poplicola, Volusi f. Cos. an. CCXLIV.</i>	1.69.b	<i>C. Valgius C. f. Rufus, & sortis Saturninus, Cos.</i>	an. DCCXLI. 3.522.b
<i>loco Tarquinij</i>	ibid. c	<i>Poeta sine</i>	ibid.
<i>cur Poplicola dictus</i>	ibid. b	<i>Vari ruitores bellorum</i>	1.262.a
<i>Valeria leges</i>	ibid. b	<i>Vannius Suevorum Rex</i>	3.583.b
<i>de Veientibus & Tarquinienfibus triumphat.</i>	73.a	<i>Vardavicti & subingati</i>	2.503.a
<i>II. Cos. an. CCXLV.</i>	ibid. b	<i>VARIA gens plebeia.</i>	
<i>III. Cos. an. CCXLVI.</i>	74.b	<i>Q. Varus Sucronensis, Qu. prom.</i>	3.194.c
<i>IV. Cos. an. CCXLIX.</i>	76.a	<i>Hybrida cur cognom.</i>	ibid.
<i>de Sabinis & Veientibus triumphat</i>	ibid. b	<i>Trib. pl.</i>	3.219.a
<i>eius mora</i>	79.a	<i>in exilium pellitur sua lege</i>	3.223.a
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest.</i>	1.96.a	<i>L. Varus Cosyla, Aed.</i>	3.467.b
<i>Cos. an. CCLXXVIII.</i>	112.b	<i>P. Varinius Glaber, Qu. pr.</i>	3.257.a
<i>de Veientibus Sabinisque triumphat</i>	113.a	<i>Tr. pl.</i>	289.b
<i>honores eius a populo</i>	ibid.	<i>C. Varronis Pratura urbana</i>	2.149.c
<i>II. Cos. an. CCLXXXIII</i>	126.b	<i>A. Varronis de Celsiberis victoria</i>	2.316.c
<i>mors eius & funus</i>	ibid.	<i>Varus cognomen Acciorum, Alphenorum, Ar-</i>	
<i>P. Valerius L. f. Poplicola Potitus, Qu. mil.</i>	1.228.b	<i>niorum, Ceioniorum, Gemmiorum, Licinio-</i>	
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.275.a	<i>rum, Pompeiorum, & Quinctiliorum.</i>	
<i>Aed. cur.</i>	280.a	<i>Varolz autem in Accijs reperisunt.</i>	
<i>P. Valerius P. f. L. n. Poplicola, Prat.</i>	1.286.c	<i>C. Vari numisma</i>	2.48.b
<i>Cos. an. CDI. 289.c</i>	<i>Dict.</i> 301.c	<i>Sex. Varus, Proc.</i>	3.476.b
<i>P. Valer. P. f. Poplicola, Qu. mil.</i>	1.281.c	<i>Vatrones cognominati Roma Aelij, Cingonij,</i>	
<i>Aed. cur. 290.b</i>	<i>Prat.</i> 293.a	<i>Rubrij, Terentij, Vibidij, & Vitellij.</i>	
<i>P. Valer. M. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1.306.c	<i>M. Varisidius, Quaestor sub Aug.</i>	3.484.a
		<i>Valeo Vocontiorum cognom. non Vasco in Plinio.</i>	3.57.b

Vaicanus; cognomen hoc reperio in Romulij & Seltijs.		Venuleius, Quæst.	3.421.c
VATINIA gens Consularis.		Venus quid?	1.57.c
P. Vatinius P. f. Quæst. 1.468.b. 3.326.b. à Cicerone		plures Veneres	ibid.
cur accusatus Vatinius. 1.484.c Cos. an. DCCVI.		Venus, Urania dicta	58.a
3.448.c.		Calo vel Urano patre genita	ibid.
P. Vatinius, Tr. pl. 3.354.b eius leges ibid.		popularis Venus	ibid. b
P. Vatinius, P. f. Prætor.	3.387.c	insania species	59.b
Procos.	454.b	Veneris ades	1.393.a
de Ithyrico triumphat	482.b	Venus Polagia	2.448.a
Vatem impostorem nominans moritur	3.163.a	Veneri Erycina votum	2.155.c
Vates victoriam prædicit	3.163.a	Venus Verticordia	2.455.a
Velligal rebellibus duplicatum.	2.351.b	Roma coli quando ceptum	3.104.b
Velligalia nova a Cæsione Hispanis imposita	2.290.c	Venusia colonia	1.399.c
Velligalia Aegypti	2.319.c	Venusius Cos. an. CCCXCIII.	3.570.b
Velligalium elocatio	2.311.c	VERANNIA gens Consularis Brochi cognomento.	
Vellus insula Britannia proxima	3.573.c	Q. Verrannius eques R. Cappadocia obtinuit	3.548.b
Vellius Bolanus, Procos. Britannia	3.612.a	Q. Verrannius Q. f. Brochus, Trib. pl.	3.571.b
Vicentani ager dimisus	1.221.b	Cos. an. DCCCI.	580.c
Viciens bellum	1.25.a. 105.c	Leg. Claudij Cæs.	591.a
106.b 111.a 106.c		Veratius cognomen est Faluix gentis.	
Vicentes Ianiculum occupantes	1.111.a	Verus autem Anniorum & Atiliorum.	
a Romanis vincti	1.25.a. 112.b	Vercella opp.	3.57.c
versum vincti, caso ducis	384.a.	Veritas tandem vincit	2.297.c
175.a		Vernaculi histriones	2.71.c
Velentum pax brevis cum Rom.	1.107.a	C. Verrus, aliter Orens, vel Pluto dictus	2.11.c
Velentum cum Romanis inducia	1.187.b	C. Verrus Qu. pr.	3.107.a
Velento etiam Fabiutorum olim cognomen.		Tr. pl.	117.b
Vellentibus bellum per seculares indictum	1.185.a	Prætor.	156.b
Vellj	1.25.c	Proqu.	158.a
Vell per cuniculos capta	1.217.c	Prætor. pron.	163.a
Vellorum obsidio decennialis incepta	1.207.b	C. Verrus C. f. Qu. pr.	3.246.b
Vellus pop. Romanus migrare cupit	1.216.c	C. Verrus, Prætor urb.	305.a
qui Vellus migraverant, renocati	1.229.a	Prætor. Sicilia	307.a
Vellina, gentis etiam Annii fuit cognomen, qui & Velocis fortis cognom.		Verrina quando à Cicerone habita	3.262.a
Vellus & equi: Navibus & quadrigis properare, Proverbia.	2.6.a	Verrinus Flaccus, an auctor Fistorum Capitolini.	1.11.a
Vellernum bellum	1.255.a	Verrucosus cognomen Fabij Maximi, ut alia multa, quod supra docui.	
Vellerninum vinum.	1.316.a	Verrugo a Rom. recepta	1.203.b
Vellerni populi in Latia	1.315.c	Verruginis præsidium, à Volscis expugnatum.	1.205.c
ob rebellionem puniri	316.a	Ver sacrum, pro felici rerum successu votum	2.156.b
Vellera colonia, quando	1.316.a.	379.c	
Augusti paria	ibid.	Versuta Carthago, inscriptio Nummi	1.453.a
Vellera obessa	1.255.a	Vespa cognomen est genti Tereunt.	
Vellera expugnata	1.89.b	Vespasianus vero genti Flavia.	
Vellera recepta	1.260.b	Vespillones autem Lucretii.	
C. Vellius, Tr. pl.	3.224.a	Vestinus, in Catinis reperitur & Iulij.	
P. Velleius Paternulus, Quæstor. Eius historia		T. Flavius Vespasianus, Aedilis quando	3.566.b
3.537.b. 575.b.		hunc Caius Cæsar cur curare optuleri iussit	ibid.
quando clarioris	520.a 532.b 543.b 558.c	Prætor fuit	569.b
Prætor 543.b Propr. in Thracia	552.a	Vespasianus suscepit Imperium post Vitellium Aug.	3.609.b
Veneficij prima quaestio	1.333.c		
altera quaestio	2.281.a. versum	Vesta cur in Nummis Cassianis	2.497.b
seueram in Vrbe quaestio	312.b 437.c	Vestales virgines	1.30.b 33.c
Veneficorum tria milia ab uno Præatore condemnata		Vestales vina defossa, Verbinia	215.a
2.332.c		Oppus	104.a
de Venditionibus edictum.	1.270.c	Postumia absoluitur	192.b
Venox cognomen unde C. Plantio	1.362.b	Minucia vina defossa	323.b
P. Ventidius Bassus Prætor & Cos. an. DCCX.		de Vestalibus lex sub Augusto	3.534.b
3.471.a Balli an cognomento	472.c	Vestalis à seruo corrupta semet interimit	2.45.b.
Prætor sub Aug.	475.a	Vestalis virginis rara iusta cum Tribuno plebis	2.473.c
Procos. ex Tauro monte & Parthis triumphat.	489.b	Vestales virgines damnata	3.110.a
fortuna ludus	230.b. 473.a. 489.b	cum Vestinis sedes idem	1.380.b
Quæst. 422.a Q. Cornificij	479.b	Vetere in Antistius cognomen reperitur.	
Trib. pl.	455.b	Vetulinus in Catinis.	
Proc.	487.b	Vetulus in Saurinis.	
Ventidius Cumanius, Syriam obtinuit	3.580.b	VETUSTIA gens plebeia.	

Tr. pl.	162. a	Aed. pleb.	175. a	M. Virgilius, Qu. prom.	3. 215. a
L. Villius T. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 204. b			Tr. pl.	2. 26. b
Trat.	247. b			P. Virgilius Maro quando mortuus	3. 417. b
L. Villius T. n. Tappulus, Trib. pleb.	2. 229. c			VIRGINIA gens Consularis fuit: hisce illustis personis,	
L. Villius L. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 205. a			A. Virginius, Tr. pl.	1. 125. b
Tr. pl.	334. b	Aed. pl.	333. b	11. Tr. pl.	126. c
Prat. peregr.	367. a			111. Tr. pl.	127. b
T. Villius Tappulus, Qu. pr.	2. 167. a			14. Tr. pl.	129. b
Trib. pleb.	183. c			V. Tr. pl.	130. c
11. Trib. pleb.	199. a			Aed.	136. a
111. Trib. pleb.	208. a			A. Virginius A. f. Tr. pl.	1. 217. b
Propat. Sicilia	231. b			ob intercessionem damnatus	221. b
e. Aed. pl.	218. c			C. Virginius, Tr. pl.	3. 324. b
Trat. Sicil.	224. b			L. Virginius, Tr. pl.	1. 150. a
Cos. an. dxxiv.	246. b			damnatus cur	1. 212. a
T. Villius Tappulus, Qu. prom.	2. 55. a			Opiter Virginius Tricoctus, Cos. an. cclxi.	1. 79. c
Tr. pl.	63. a			Cameriam expugnans	ibid.
Viminatus & Esquilinus colles Urbi additi	1. 48. c			de Sabini triumphat	85. a
Vincennus cognomentum Roma in Ragonis.				T. Virginius Tricoctus, Quast.	75. a
Vinct tandem veritas	2. 297. c			Cos. an. cclvii.	85. c
prole uiam rationis maiestas	2. 299. i			L. Virginius Tricoctus Quast.	1. 169. c
in concertatione tandem honestas atque amor				Cos. an. cccxviii.	176. c
Resp.	368. b			11. Cos. an. cccxix.	177. c
Vindex cognomentum est in gentibus Gellius & Iulius.				L. Virginius L. f. Tricoctus, Qu. mil.	1. 195. c.
Vindellus autem in Pompeijs.				221. a	
de Vindis lex	1. 151. b. vide Lex.			Tr. mil.	228. b
Vindula crudelis in Tarquinienjes	1287. b			A. Virginius A. f. Tricoctus Calimontanus, Cos. an. cclix.	1. 88. b
VINTIA gens Consularis.				Quast.	105. b
T. Vinus Rufinus, Proc. Gall. Narbon.	3. 593. b			Cos. an. cclxxxiv.	117. a
Cos. an. dcccxxi. cum Ser. Galba	3. 606. a			L. Virginius Tricoctus Calimontanus, Quast. mil.	1. 208. a
VINICIA (VINICIA Oimphio Pannino) gens Consularis.				Tr. mil.	210. c
L. Vinicius Cos. an. dcccxx.	3. 497. a			coctus abdicavit	ibid.
M. Vinicius Prat.	3. 501. c			Sp. Virginius A. f. Tricoctus Calimontanus, Quast.	1. 118. c
Propat. Gallia sub Aug.	512. b			Cos. an. ccxvii.	131. b
Cos. an. dcccxxiv.	517. b			T. Virginius T. f. Tricoctus Calimontanus, Cos. an. no cccv	1. 137. b
Procos. in Gallia Transalp.	541. b			Proculus Virginius Tricoctus Rutilus, Qu.	1. 86. b.
M. Vinicius, Cos. an. dcccxxxii.	3. 538. a			98. b. Cos. an. cclxvii.	101. a
M. Vinicius, Cos. an. dcccxcvii	3. 571. b			A. quos amicitiam petere compulsi	ibid. b.
eius interitus	576. b			A. Virginius T. f. Tricoctus Rutilus, Qu.	1. 99. c
P. Vinicius M. f. Cos. an. dccciv.	3. 532. a			Cos. an. cclxxvii	111. c
T. Vinicius Quadratus, Procos. Syria	3. 583. c			T. Virginius, T. f. Tricoctus Rutilus, Qu.	1. 98. b
forte Vindius aut Vinicius.				Cos. an. cclxxiv.	106. b
Vinnus Calennus	1. 127. b			P. Virginius Rutilus, Qu. pr.	3. 84. a
Vcluternum	316. a			T. Virginius Rufus Germaniam superiorem tenuit	3. 602. c
Opimianum unde	3. 67. b			Cos. an. dcccxxi.	606. c
Voluntum imperium instabile & inustum	1. 111. a			Viriathum bellum qui excitaverit	2. 438. b
Violens cognomen Voluminorum	1. 372. b			exordia eius	446. b
VIPSANIA gens Consularis & plebeia, Agrippæ cognomento & Aproniani.				Viriathus victor quando	2. 450. b
Vipianus autem cognomentum fuit Cornelie gentis: verum enimvero Vipitanius opinor rescribendum hoc cognomen, quod è Nummis assensu Fulvius Ursinus lib. de Familiis Rom. in Apronia gentes: aut certe Vipianus, de quo mox dicam, cisi in Tacito passim editum videam Vipianus.				quamvis à Q. Fabio suggillatus, insultare non cessat.	470. c
M. Vipianus Agrippa Prator	3. 485. b			vilius fuit, victor Marte communi	471. c
Procos.	487. a			per proditores emptos occidit quis illum curaverit	483. a
Cos. an. dcccxxiv.	3. 517. b	Reliqua in		Virtus Rom. in administranda in Italia	1. 448. a
Agrippa vili.				Virtutis ades spoliis Syracusanis ornata	2. 186. c
C. Vipianus Apronius, Cos. an. dcccxi.	3. 593. a			quibus Virtutibus imperij Romani maiestas atque potentia creverit in immensum	2. 399. b
Proc. Africa	605. a			Virtutis dignitas honores omnes exsuperat.	2. 403. b
Vipianus Gallus, Prator, in Mag. mortuus	3. 546. b			Viscellinus in Calius cognomen Roma. Sic Fasti Cuspiniani edunt. In Ciceronis Lelio Biecllinum exendi video. Fasti Siculi Vnellinum scribunt. Sic Medullinus in Furiis reperitur. Vide Car. Sigonij Fastos ad an. V. C. cclxi. cclx. & cclxv.	
Virdomari votum irritum	2. 129. a			Viste.	
VIRGILIA gens plebeia.					
C. Virgilius, Prat.	3. 319. c. 341. a				
Propat.	350. a. 357. a				

<i>Circus & cloaca perfecta</i>	<i>ibid.</i>	<i>Comedia eius Roma Indis secutus exhiberi quan-</i>	
<i>crudelitas</i>	<i>ibid.</i>	<i>do ceperint</i>	308.b
<i>ferias Latinae instituit</i>	<i>ibid.</i>	<i>quando mortuus</i>	424.b
<i>libros Sibyllinos quomodo adeptus</i>	1.51.a	<i>C. Terentius Arsa, Tr. pl.</i>	1.124.a
<i>de Volturno & Sacinus triumphavit</i>	52.b	<i>in Patricios & Coniulare Imp. annuuntur</i>	<i>ibid.</i>
<i>Successum Pometiam viceps</i>	<i>ibid.</i>	<i>lex eius de Cofi potestate circumscribenda</i>	<i>ibid.</i>
<i>Siguntin & Carceres deduxit colonias</i>	<i>ibid.</i>	<i>vide Lex.</i>	
<i>7. he & regno exaltus</i>	55.a	<i>triumphum Consulii impedire conatur</i>	123.a
<i>eius mors</i>	88.a	<i>C. Terentius Arsa, Aed.</i>	1.118.b
<i>Sex. Tarquinius L. f. Lucretia stupravit</i>	1.55.a	<i>Q. Terentius Culco, Qu. prom.</i>	2.108.b
<i>a Gaius interfectus</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl.</i>	120.a
<i>Tarquinius cum Romanis bellum</i>	1.70.b	<i>Prator</i>	127.a
<i>Sex. & L. Tarquinius Superbi Regis filij caesi</i>	1.87.a	<i>Propr. Sicilia</i>	142.c
<i>Tarquinius superbia Romano imperio profuit</i>	1.10.c	<i>Q. Terentius, Q. f. Culco, Qu. prom.</i>	2.270.b
	11.b	<i>Tr. pl.</i>	291.a
<i>Tarquinius nomen Romae inmisit</i>	1.129.a	<i>Q. Terentius, Q. f. Q. n. Culco, Qu. prom.</i>	3.327.b
<i>L. Tarquinius Collatinus 1. Cos.</i>	1.68.c	<i>Tr. pl.</i>	363.a
<i>L. Tarquin. Collatinus cur in exilium missus</i>	1.69.a	<i>C. Terentius Istra, Qu. prom.</i>	1.182.c
<i>de Tarquiniorum exilio lex summa</i>	<i>ibid.</i>	<i>Tr. pl.</i>	304.b
<i>Tarquinius Priscus, Buthyria Proqu. sub Nerone</i>	3.594.b	<i>L. Terentius Massa, Qu. prom.</i>	1.104.b
<i>Tarquinius sum situs & oppida</i>	2.73.b	<i>Trib. pl.</i>	229.c
<i>Tarquinienses populiatores oppressi</i>	1.236.b	<i>Prat. Sicil.</i>	298.a
<i>Tarquiniense bellum</i>	1.282.b	<i>L. Terentius L. f. Alasti, Tr. pl.</i>	2.346.b
<i>in Tarquinienses crudelis vindicta</i>	1.287.b	<i>P. Terentius Lucanus, Qu. prom.</i>	2.347.b
<i>Tarquinienses Rom. agrum pradanur</i>	1.288.c	<i>Vibius Terentius Varro, Qu. prom.</i>	2.127.c
<i>Tarquinienses subacti inducias obtinuerunt</i>	1.291.b	<i>Tr. pl.</i>	136.c
<i>TARQUINTIA gens Patricia, cognom. Flacci & Lau-</i>		<i>A. Terentius C. f. Varro, Qu. prom.</i>	2.279.a
<i>rentini.</i>		<i>Tr. pl.</i>	304.b
<i>*P. Tarquinius P. f. Qu. pr.</i>	3.194.c	<i>Prat.</i>	312.b
<i>Tr. pl.</i>	219.a	<i>Propat. Hisp. citer.</i>	316.c
<i>Prat.</i>	235.b	<i>onans de Celtiberis</i>	328.b
<i>Prat. prom.</i>	242.b	<i>A. Terentius A. f. A. n. Varro, Trib. pl.</i>	2.339.b
<i>L. Tarquinius L. f. Flaccus Mag. Eq.</i>	1.128.b	<i>C. Terentius Varro, Qu. prom.</i>	2.112.a
<i>M. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl.</i>	1.102.b	<i>Aed. pl.</i>	124.b
<i>Aed.</i>	104.b	<i>Prator</i>	149.c
<i>*P. Tarquinius Laurentinus, Tr. pl.</i>	1.104.c	<i>Cos. an. DXXXVIII.</i>	138.c
<i>Aed.</i>	106.a	<i>C. Terentius Varro, Procos. Piceni</i>	167.c
<i>alter Aed.</i>	158.a		172.b
<i>Tarraconensis Hispania, citerior Romanis</i>	3.595.a	<i>C. Terentius Varro, Propat.</i>	2.201.a
<i>L. Tarantius Spurina Firmianus, Qu. pr.</i>	3.351.b	<i>Propr. Etruria</i>	206.a
<i>Tatia T. Tatij regis filia, Numa uxor</i>	1.35.c	<i>C. Terentius A. f. A. n. Varro, Qu. prom.</i>	2.430.c
<i>T. Tatius, dux belli Sabini</i>	1.23.c	<i>C. Terentius A. f. C. n. Varro, Quasi. urb.</i>	2.443.b
<i>mors eius</i>	24.a	<i>Tr. pl.</i>	464.b
<i>Tatienis tribus</i>	1.15.a	<i>C. Terentius Varro, Tr. pl.</i>	3.277.a
<i>Tatianus in Coelia gente cognomen.</i>		<i>M. Terentius Varro, Aed. pl.</i>	3.348.a
<i>Tatui vero reperio in Caluistis, Pacuistis & Sta-</i>		<i>Prat.</i>	361.b
<i>tilis.</i>		<i>Terentius Varro, Qu. pr.</i>	3.358.b
<i>Taurinus in Ignatiis & Modestis reperitum.</i>		<i>Tr. pl.</i>	397.b
<i>Taurus insultans Tauriorum Numus</i>	2.2.c	<i>M. Terentius Varro, Tr. pl.</i>	3.479.a
<i>Taurus, infame nomen, variaque eius significatio</i>	2.234.b	<i>M. Terentius Varro Galba, Quasi.</i>	3.434.c
<i>Taxi arboris succus quid prosit</i>	3.579.b	<i>M. Terentius Varro Lucullus, Qu. pr.</i>	3.236.c
<i>Telesinus cognomen in Maonis & Pontis.</i>		<i>Tr. pl.</i>	256.a
<i>Telluri dea uera edes</i>	1.456.b	<i>Aed. cur.</i>	277.a
<i>Temporis exordium</i>	2.77.b	<i>Prat. peregr.</i>	292.b
<i>Temporum in narrando varietas difficilis in hystoria</i>		<i>Cos. an. DCLXXX.</i>	300.a
<i>nodos neclit</i>	2.307.b	<i>A. Terentius Varro Murena, Quasi.</i>	3.333.c
<i>Temporum exiguum discrepantiam scriptorum au-</i>		<i>Leg. Aug. Salassior vicat</i>	312.a
<i>thorati concedendum</i>	2.13.b	<i>Cos. an. DCCXXX.</i>	313.b
<i>quo Tempore Consules Magistratum inierunt, &</i>		<i>P. Terentius Tuscicatus, Trib. pl.</i>	3.364.c
<i>belliores gesserunt</i>	2.390.c	<i>Tergeminorum patrum pugna</i>	1.37.b
<i>Tenebris sub hasta venditur</i>	1.441.a	<i>Terroni de scripto</i>	2.321.c
<i>TIRISTIA gens plebeia, ut apparet. Huius fami-</i>		<i>Terminus dei Atlanti proprius</i>	2.321.c
<i>lia seu cognomina, Culcones, Metallae, Murens,</i>		<i>Terminalis, dies sacer</i>	2.393.a
<i>Patulsteres. Et in Nummis Rom. etiam spectatis</i>		<i>Tertium in urbe sedilio sanguinaria</i>	3.176.b
<i>Varrone & Lucano.</i>		<i>Tertius cognomen Romae Aburnorum.</i>	
<i>TIRISTIA lex de criminali</i>	2.594.a	<i>Tertullus cognominatus A. in, Flauj. & Publieni.</i>	
<i>C. Terentius, Prat.</i>	2.289.a	<i>Tertullus in antem Septimij & Volcanij.</i>	
<i>*P. Terentius Asper pectus in bello captus Romano per-</i>		<i>Testa Tributorum cognomen.</i>	
<i>ductus</i>	2.244.a	<i>de Vestimentis lex</i>	1.151.a
<i>dominus eius humanissimus extitit</i>	347.b	<i>Vestimentum Romuli</i>	2.319.a
		<i>de Vestibus lex</i>	1.151.c
		<i>Vestium falsitas detecta</i>	2.300.b
		<i>Terra motus I. adueca</i>	3.594.a
		<i>Teucer fuit C. C. l. l. gentis cognomen.</i>	
		<i>Tertia Regina pax data</i>	2.112.c
		<i>Ten.</i>	

Tentobochus rex capius	3.160.b	Tibicinum collegium	1.320
Thallus cognomen Petroniorum.		Tiburini x. in finclvi pompa	1.361.a
Theophanes Pompeiorum.		Tiullus in Aibia gentis cognomen, ut poeta illius	
Thermi Mithridatorum.		Equitis Rom. elegantiss.	
Therunt oppidum Sidicinorum	1.311.b	Tiburis origo antiquissima	1.280.c
Theatrum struere Censores prohibiti à Senatu		Tiburi victi	1.279.c. 1.281.a
2.429.a		Tiburtes in deditionem veniunt	1.288.b
Thiba urbs	2.367.b	Tiburtorum doli in tibicimibz remittendus	1.365.a
Thiba & Megara capta	2.435.c	Tidia plebeia gens, Strabonis etiam cognomen.	
Themis dea	1.200	T. Tidius, T. pl.	2.472.a
Regum Regina	10.a	Prat.	488.b
Theologia Rom. triplex antiquitus	1.18.a	C. Tidius Strabo, Propr.	3.408.b
Theopompus institutum, eiusq. dictu cregium	1.9.b.c	Tigillinus cognomen Ophoniorum	
Eni vel Deus cur à motu sc mortales vocatus	2.78.c	Tigranocerta	3.596.a
ad Theram enata insula, quando	3.577.a	Tiridati pax cum Romanis	3.579.a
Q. Therms in castris oppugnatur	2.283.a	Tiridates Romam venit sub Nerone	3.601.a
crinum postulat frustra	2.287.a	Tito in Tullis reperitur, ut Ciceronis liberius	
à Catone accusatur	ibid.	Tijennus Gallus, Sex. Pompey in Sicilia Trib.	3.491.c
Thesaurus publicus auri atque argenti Romanorum		Q. Titatius Varus, Tr. pl.	3.332.b
2.420.b		TITINIA gens cum patricia, tnm plebeia, iuste Li-	
Thessaliaque Boeoty Macedonia iuncti	2.457.c	nio. Cognomen Longi habuit.	
Thessalia vastata	2.250.a	C. Titinius, Quasi prom.	2.350.c
Thucydides	3.45.b	Tr. pl.	368.b
Thous Etolus & Annibal, facies incendi	2.279.c	Aed. pl.	381.a
Thoria gens plebeia, cognomen Balbi.		Prat.	396.c
L. Thorius Balbus, Quasi.	3.272.a	C. & M. Titinius, Tribb. pl.	273.c
Tr. pl.	300.b	L. & P. Titinius, Tribb. pl.	225.a
Sp. Thorius Balbus, Qu. pr.	3.116.c	L. Titinius, Tr. pl.	1.118.c
Tr. pl.	136.c	Aed. 121.b 11. Tr. pl.	161.b
eius lex Agraria	ibid.	Tr. mil. 212.c 11. Tr. mil.	217.b
Aed. pl.	252.b	M. Titinius, Tr. pl.	1.103.b 170.b
Prat.	167.c	Aed.	105.b
Prat. prom.	174.a	M. Titinius L. f. Tr. pl.	1.156.b
C. Thorius Marinus, Tr. pl.	3.266.b 295.b	M. Titinius M. f. Aed.	1.158.c
à Thracibus oppugnati Romani	2.296.b	M. Titinius C. f. C. n. Qu. mil.	1.361.c
Thracis vitis	3.157.a	Mag. Eq.	1.380.b
in Thracia motus sub Tiberio compositi	3.551.b	M. Titinius, Proprat. Hisp. citer.	2.348.a
P. Thrasea Patrus, Mag. xv. vir	3.577.b	M. Titinius, Qu. prom.	2.296.a
Thrasia cognomen Romani Aufidii, Fannij & Va-		Trib. pl.	327.a
letus.		Prat. Hisp. citer.	342.a
Opius & unde	1.22.a	Proprat.	251.b
Thury deficiunt ad Annibalem	2.177.b	Pr. urbanus, Ariminum provinciam extra or-	
Thulci cognominati ex Aquillii, Clodii, & Fa-		dinem obtinuit	ibid.
brius.		M. Titinius Curnus, Qu. prom.	2.291.c
Tiberis inundatio, & incendium Roma	2.66.a	Trib. pl.	313.a
illa damna iuventis agris	276.a	Aed. pl.	334.b
Tiberius Caesar quando natus	3.483.b	Marcus Titij Curni duo Pratt. ut distinguenda	
Tiberio nomen Imperatoris à Senatu datum	3.518.a	2.341.c	
Tib. Claudius Nero, Cos. 11. bellum Germanicum		Titia gens plebeia, arguunt Tribunatus plebeij &	
instituit.	3.526.b	legi	
Tiberius ab Aug. adoptatus, cum is prius Germani-		Titius, genus est saltationis	3.155.a
cum adoptasset	3.533.c	Titius, M. Ant. 111. viri Quaestor.	3.492.b
Tib. Caesar Cauchos subegit & Longobardos	3.535.b	C. Titij C. f. Tr. pl. lex de Quaestoris promicus	
Tiberius Caesar Dalmatas praelij periculis	3.534.b	1.462.b	
Tiberius & Germanicus Procos.	3.539.b	C. Titius, Qu. prom.	2.411.b
Tiberius Imp. post Augustum	3.542.b	Tr. pl.	424.a
voluntatem testamenti Aug. servat	543.b	Aed. pl. 433.a Prat.	442.c
Tiberij Aug. de bono pastore dictum	3.546.b	C. Titius, Praefectus puniens, quod fugitivus cessif-	
Cos. 111. an. DCCCLXX.	547.b	sis	3.34.c
Tiberius Caf. 1v. Cos. an. DCCCLXXIII	3.551.a	L. Titius, Qu. pr.	3.257.a
eius collega omnes infelices	ibid.b	Aed. cur. 249.b Tr. pl.	255.c
abdicat se	ibid.	Prat. urb. 291.b Prat.	299.c
Tiberius Alexander Indam obtinuit	3.576.b	M. Titius, Aed. pl.	2.454.b
Tibicines irritati Romam relinquunt	1.364.c	M. Titius, Pr. urb.	2.468.b
dolo reducuntur	365.a	Prat. prom.	471.c
à Liberto Tiburte decepti	ibid.	Aquam Marciam in Capitolium duxit	50.c
Stolati incedunt, & personati, quare	ibid.	Cos. an. DCCCLXI.	499.c
cur Sanates dicti	366.a	P. Titius, cuius Cicero meminit, Trib. pl.	3.478.b
in integrum restituti à quo	366.a	Q. Titius, Tr. pl.	2.114.c

<i>Sex. Titius, Tr. pl.</i>	1.124.a	<i>Cn. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.394.b
<i>Æd. 126.c</i>	11. <i>Æd.</i> 131.a	<i>Tr. pl. 414.a</i>	<i>Æd. pl.</i> 421.a
<i>11. Tr. pl. 135.c</i>	111. <i>Tr. pl.</i> 137.c	<i>Prat.</i>	429.c
<i>Sex. Titius, Qu. pr.</i>	3.155.a	<i>Cn. Tremellius Cn. f. Cn. n. Flaccus, Tr. pl.</i>	3.186.c
<i>Tr. pl.</i>	181.b	<i>Prat. 202.c</i>	<i>Prat. pron.</i> 208.b
<i>eius lex ibid.</i>	<i>Prat.</i> 185.b	<i>Propr. 221.a</i>	<i>Qu. pron.</i> 225.b 229.b
<i>T. Titius, Quæst.</i>	3.422.a	<i>L. Tremellius Flaccus, Qu. pron.</i>	2.477.c
<i>C. Titius Rufus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Tr. pl.</i>	497.c
<i>Tr. pl.</i>	398.b	<i>C. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.347.c
<i>Æd. pl. 412.b</i>	<i>Prat.</i> 424.b	<i>Propr.</i>	420.b
<i>M. Titurnius Rufus, Quæst.</i>	3.343.b	<i>Cn. Tremellius Scrofa, Qu. pr.</i>	3.123.c
<i>fontè Titurnius legendum.</i>		<i>Æd. pleb. 167.a</i>	<i>Prat.</i> 179.a
<i>Q. Titurnius Sabinus, Quæst.</i>	3.358.b	<i>Prat. pron. 186.a</i>	<i>Quæst.</i> 289.c
<i>Toga triumphalis qualis</i>	2.16.a	<i>Propr.</i>	429.a
<i>Toletum, urbs qualis olim</i>	2.279.b	<i>L. Tremellius C. f. Scrofa, Æd. pl.</i>	3.51.b
<i>Lar Tolumnius, Vesentium dux casus</i>	1.184.a	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.14.a
<i>Tomiturna Claudiana, unde dicta</i>	3.180.b	<i>L. Tremellius Scrofa, Prat.</i>	3.19.c
<i>TORANIA gens.</i>		<i>L. Tremellius L. f. Scrofa, Qu. pr.</i>	3.111.a
<i>C. Toranius Trib. pl.</i>	3.511.b	<i>Tr. pl. 134.b</i>	<i>Æd. pl.</i> 147.b
<i>C. Toranius Niger, Prat.</i>	3.338.b 350.a	<i>Prat. 162.b</i>	<i>Prat. pron.</i> 168.b
<i>M. Toranius Niger, Qu. pr.</i>	3.157.a	<i>L. Tremellius Cn. f. L. n. Scrofa, Prat.</i>	3.338.c
<i>Torquati cognomen tulit Bellicij, Luccij, Manlij, & Nouellij.</i>		<i>Prat.</i>	350.a
<i>Torquatus, C. Pansa Cos. Quæstor</i>	3.479.b	<i>Tremulus cognomen Martiorum.</i>	
<i>Trachalus in Galerius reperitur cognomen.</i>		<i>Triarij cognomen in Valerij reperitur.</i>	
<i>Traiani in Vlpia gens.</i>		<i>Triballi qui</i>	3.133.b
<i>Tranquilli in Suetoniis.</i>		<i>Tribuli est in Hostiliis agnomen.</i>	
<i>Traultz Montanus cognomen habuit.</i>		<i>Tribuni creati à Tarquinio Prisco Rege v.</i>	1.48.c
<i>Transcimmia regio</i>	1.44.b	<i>Tribuni militum primi</i>	1.161.c
<i>Transfuga in civitatem accepti</i>	1.228.c	<i>de horum creatione S. C.</i>	162.a
<i>Transmarina legationes varia</i>	2.314.c	<i>vitis facti abdicarunt</i>	161.c 162.a
<i>Transustilio equitum Rom.</i>	1.377.b	<i>de his creandis S. C. limitatum</i>	203.b
<i>C. Trebatius Testa, Tr. pl.</i>	3.451.a	<i>quando ex populo tantum creati</i>	217.b
<i>TREBELLIA gens plebeia, cognomento Calca, unde</i>		<i>de Tribunis mil. comitiatus lex</i>	366.c
<i>2.214.a</i>		<i>Trib. militum ad legiones comitiati à populo creati</i>	1.276.a
<i>L. Trebellius, Tr. pl.</i>	3.450.c	<i>Tribuni militum Rulsuli omnes, nō comitiati</i>	2.366.b
<i>Æd. pl.</i>	400.b	<i>Tribuni militum denū comitiati</i>	2.372.c
<i>Q. Trebellius Calca, Tr. pl.</i>	2.213.c	<i>Tribuni militum honoribus vsi à Cos. & populo lecti</i>	2.377.b
<i>Trebellius Maximus, Cos. an. DCCCXIV.</i>	3.595.c	<i>Tribuni plebis quot primum fuerint</i>	1.90.c
<i>Britanniam obtinuit</i>	599.b	<i>unde dicti</i>	91.b
<i>Trebellianum S. C. sub Nerone</i>	3.595.c	<i>in Comitiis auspicia ipsis concessa</i>	ibid.c
<i>Treby Ædilis honores</i>	1.202.c	<i>numero decem postea</i>	92.a
<i>TREBONIA gens Consularis, cognom. Asper, Cripus & Flauus.</i>		<i>cur creati</i>	ibid.b
<i>Trebonianus autem cognomen Vibiz gentis.</i>		<i>prehensio ipsis erat, non vocatio</i>	ibid.
<i>C. Trebonius, Prat. urb.</i>	3.145.b	<i>domus eorum semper aperta, cur</i>	93.a
<i>Cos. an. DCCVIII. 458.a</i>	<i>Procos. 450.a</i>	<i>extra urbem pernoctare vetabantur</i>	ibid.
<i>C. Trebonius Asiam obtinuit sub Aug.</i>	3.476.b	<i>quando abesse ab urbe potuerint.</i>	ibid.
<i>C. Trebonius C. f. Asper, Æd.</i>	1.214.c 220.c	<i>eorum mos subscribendi S. C.</i>	ibid.c
<i>Trib. pl. 211.c</i>	11. <i>Tr. pl.</i> 218.a	<i>potestas sublata</i>	94.a
<i>111. Tr. pl. 223.c</i>	14. <i>Tr. pl.</i> 229.b	<i>iterum restituta</i>	ibid.
<i>v. Tr. pl.</i>	231.c	<i>Tribunitia potestas, eius origo</i>	3.91.a
<i>C. Trebonius Asper, Quæst. urb.</i>	3.349.b	<i>de ea lex sacra</i>	ibid.b
<i>Tr. pl.</i>	389.a	<i>nem Atimia 93.c & lex Valeria Horatia 91.c</i>	91.c
<i>L. Trebonius Asper, Tr. pl.</i>	1.157.c	<i>irritata erat per unius collegæ intercessionem</i>	92.c
<i>lex eius, & Asper nunc dictus</i>	ibid.	<i>de ea leges, Ælia, Fusia, Clodia</i>	ibid.
<i>Æd. 162.c</i>	11. <i>Tr. pl.</i> 159.c	<i>vix eius</i>	ibid.c
<i>111. Tr. pl.</i>	170.b	<i>extra urbem nulla, in urbe magna</i>	93.a
<i>M. Trebonius Flauus, Trib. pl.</i>	1.231.c	<i>potestatis abusus</i>	ibid.b
<i>Tr. mil.</i>	235.c	<i>à L. Sulla tota potestas detruncata</i>	94.b
<i>TREMELLIA gens plebeia, cognomento Flaccus & Scrofa.</i>		<i>eius lex</i>	ibid.
<i>Tremellij septem Pratorij</i>	2.362.a	<i>restituta à C. Aurelio Corra</i>	ibid.
<i>C. Tremellius Flaccus, Æd. pl.</i>	2.224.c	<i>deinde à Pompeio Magno</i>	ibid.
<i>Prator Sicilia</i>	229.a	<i>bis à Rep. panè sublata</i>	ibid.
<i>C. Tremellius C. f. Flaccus, Qu. pron.</i>	2.362.a	<i>ad Imperatores translata</i>	ibid.
<i>Tr. pl.</i>	381.b	<i>Tribunitia potestate cur vsi Imp.</i>	3.514.b
<i>Æd. pl.</i>	396.c	<i>Imperij annos in Numis quomodo designet</i>	ibid.c
<i>Pr.</i>	410.b	<i>Tribunitia potestas Drusof. à Tiberio petita</i>	3.551.
		<i>Tribuni pl. à curia primum exclusi</i>	1.72.b
			Coms-

Comitij: tribuiti creati	116 c	Triumphalium columnarum novum fragmentum	
ad Claudium dedit	351. b		3.56 c
ix. vini combusti	102 b	Triumphantes post cenam atque epulas à Capitolio	
lex de comburendis Trib.	ibid.	domum deduci vs solebant.	2.23. c
Tribuni pl. v. creati	1.157 c	Triumphantibus ex S. C. & pop. inju imperium in	
x. creati	130 c	urbe	2.383. b
Senatum convocare incipiunt.	132. b	111. Viri Reipublica constituende quando coeperint	
Tribunus plebis multatus	2.414. a	3.473. b	
eorum arrogantia	1.259. b	bi Lepidus, Antonius, & Octavianus Caesar ibid.	
de ambitu Q. Flacci eorum dissensio	2.332. c	utrosque extinctos optat. M. Cicero	ibid.
laudata aliquando ipsorum moestitia	330. b	Triumviratus Roma cepit an. V. C. dcccx. 3.173. b	
Tribunatus incundi dies	1.92. a	Lepidum & Antonium extinctos, ut tyrannidis	
pro Magistratu non habuit	ibid.	satellites, optat Cicero	ibid.
Patricij ab eo exclusi primum	93. b	tristia eorum consilia de provincijs diuidentis, &	
aliqui adoptati	ibid.	de tollendis inimicis	ibid. c
de hac lex Trebonia	ibid.	quos uterque eorum proscripserit	ibid. & 474. a
Senatores exclusi	ibid. c	Triumvirorum coniugia	3.485. a
lex antiqua de capeffendo Trib.	94. a	111. viri agrarij Consulares	1.119. c & 5. c
Tribunatum decretum pro Senatu	2.213. b	Triumviri capitales	1.425. b de cui lex ibid.
Tribus unde	1.48. c	Triumviri coloniarum deincepsendarum	1.391. b
Palatina, Collina, Suburrana, Esquilina	ibid.	3.64. b	
Tribus Claudia	1.363. a	Triumviri & Quinquenviri extra ordinem creati	
Tribus Macia & Scaptia	1.332. b	2.177. b	
Tribus Rom. xxix.	1.337. c	Triumviri, iv. viri & v. viri monetarij	1.451. b
Tribus rustica libertinia communicata	1.363. a	Triumviri nocturni ob negligentiam damnati	2.381. b
Tribus Vestina & Falerina	1.354. b	Trogus cognomen Pompeiorum, Quinctiorum,	
Tribus urbana quatuor	1.377. a	& Saufeiorum.	
Tribunum census	1.166. b	Trophaum Ioui Feretrio consecratum	2.55. b
Tribus Rom. auita	1.282. a 132. b	Trophaum aureum Ioui erigitur de torquibus Gal-	
Tribu monere, quid	1.168. b	lorum	2.125. c
Tributum Punicum	2.68. b 379. c	Trophaum ingens in urbis Carthagin. diruta medio	
Tributi dilatio	1.242. b	erectum	2.459. b
Tributa à Cos. sublata quare	1.73. c	Trophaea in argenteis denarijs visa	2.459. b
Tributis comitibus Tribuni creati	1.116. c	Trossuli	1.16. a
Tricipitini cognomen tulere quidam Lucretij.		qui, & unde dicti	2.278. b
Tricosti verò in Virginijs.		Tuberones cognominati ex Aeliji & Sciji.	
Tridens quid signet	3.133. a	Tuberti vero in Postumijs repertiuntur.	
Trigemini cognominati Horatij. Fulciji verò		Q. Tubero, gener Panili, parvus & frugalis	2.387. a
Triones.		Tuberonis amor erga patriam	2.140. a
Trinactia cur Sicilia dicta, & Tricuspis	2.7. b	Q. Tuberonis mores philosophici, atque ingenium	
Trinacrus Neptuni filius	ibid.	2.494. b	
Tripartita Sex. Aelij Patii	1.146. c	Q. Tuberonis frugalitas importuna	3.22. c
Triumphus	1.21. b	1. Tubuli anarum tribunal	2.476. b
Triumphus & Liber pater idem	1.22. a	provinciam suam de se vere, & causam dicere co-	
Triumphus Gracis Optatus, deus, Liber pater		guntur	480. a
2.69. a 302. c		Tuccia gens plebeia.	
Triumphus primus Roma	1.23. a	Tucca ante cogn. exat in gente Plotia & Serulia.	
in Albano monte aitis	2.106. a 366. a	M. Tuccius, Quasi pron.	2.248. c Troqu. 152. c
Triumphus duo Roma spectatum incundi	3.479. c	Tr. pl. 269. c Aed. cur. 277. a Prator 185. c	
Triumphus duplex	3.309. b	Propr. Bruttiorum & Apulia	192. b 196. b
triplex	496. b	M. Tuccius M. f. Qu. pron.	2.385. b
Triumphus de Illyrijs primus	2.113. a	M. Tuccius, Quasi.	3.415. c
quid hic contulerit Romanis	ibid. b	Tuditanorum cognome unde Sempronius	2.216. c
Triumphus M. Marcelli	2.128. b	Cn. Tudicius, Qu.	3.278. b
Triumphus Macedonico non comparandus	2.387. c	TULLIA gens Patricia & plebeia. In illa familia	
Triumphus navalis	2.23. c	Longorum, Tollerinorum. In plebeia, Cicero-	
C. Atilij Cos.	33. c	nium & Decularum: item Annalium. Cum-	
C. Lutatij Procos.	69. a	brorum, Fabianorum, Montanorum, Ruso-	
Triumphus T. Quinctij per triduum	2.271. b	rum, & Senecionum; nobilissima Ciceronum.	
Triumphus sine Patrum auctoritate	1.285. b	Servius Tullius Rom. vi. Rex	1.11. b
Triumphus cur negatus Q. Fulvio	2.184. c	Tullia lex de incensu	1.166. c
Triumphus sine bello	2.336. c	Tullij Aelij Volscorum Principis mors	1.100. c
Triumphus cupiditas bellicaussa	2.302. b	L. Tullius, Propr.	3.408. a
Triumphus postulandi ius, quibus competere		Ser. Tullius Ser. f. Rex iniussa populi & sine Pa-	
2.248. a		trum auctoritate factus	1.28. c 45. b
in Triumphis Ofense argentum	3.492. c	post populus concessit	45. b
Triumphalia insignia, qua	3.521. a. b	eius pater & natusque prodigiola	ibid. c
Triumphales denarij	2.292. c 193. a	ordinum dignitatisque graduum auctor	ibid.
		censum inuenit	46. a

<i>Viminalem & Esquilinū colles Vrbi adiecti</i>	48.c	<i>Tusculani perductionis rei</i>	1.343.c
<i>populum in tribus diuisit</i>	ibid.	<i>Tutor etiam Roma cognomen in Iulia gente.</i>	
<i>dictus à seruitute tollenda</i>	49.c	<i>de Tutela duplex, lex</i>	1.150.c. vide Lex.
<i>de Etruscis triumphat.</i>	50.b	<i>de Tutelis leges, Atulia, & Villia Tota</i>	1.397.b
<i>Seruius Tullius collegia in classes redegit</i>	1.32.c	<i>Tutores Auliani</i>	1.397.b
<i>Seruij Tullij violentia mors</i>	1.51.a	<i>testamentarij, & legitimi</i>	ibid.
<i>M. Tullius Cicero Orator, Pras.</i>	3.314.b 315.c	<i>Tympinus cognomen in Postumia spectatur gente.</i>	
<i>Procos.</i>	419.b 428.a 440.c	<i>Tyrannus odiosa & periculosa</i>	1.26.a
<i>M. Tullius Cicero, M. f. Cos. an. dccxxiii.</i>	3.501.a	<i>Tyrannica vis</i>	1.65.a
<i>Q. Tullius Cicero, M. frater, Pras.</i>	3.329.c	<i>Tyrannici motus compressi claua Herculeo</i>	1.399.c
<i>341.b Propr.</i>	3.350.a. 357.b	<i>Tyrrenus vnde</i>	1.44.a
<i>reliqua in Cicero querenda.</i>			
<i>L. Tullius Cimber, Quæst.</i>	3.385.b		
<i>Pras.</i>	466.b		
<i>Bithyniam obtinuit</i>	476.b		
<i>M. Tullius A. f. Decula, Quæst.</i>	3.25.b		
<i>Tr. pl.</i>	46.b		
<i>M. Tullius M. f. Decula, Qu. pr.</i>	3.187.a		
<i>Tr. pl. 108.c</i>	Ed. pl. 227.c		
<i>Pras. prom.</i>	242.b		
<i>Cos. an. dclxxii.</i>	259.a		
<i>M. Tullius Longus, Quæst.</i>	1.75.a		
<i>Cos. an. ccliii.</i>	84.b		
<i>in magistratu mortuus</i>	ibid.c		
<i>M. Tullius 11. vir sacrorum, culeo insutus</i>	1.53.b		
<i>M. Tullius M. f. Longus, Quæst.</i>	1.107.b		
<i>Sex. Tullius, Quæst. mil. factus nobilissimus</i>	1.286.a		
<i>Tullus antiquius prænomen fuit; vertit post in cognomen, ut alia nonnulla, in gens Iulia, Volcatia, & Torquatis.</i>			
<i>Tullus Hostilius, Rex Rom. 111.</i>	1.11.a		
<i>Hosti f.</i>	36.a		
<i>disciplina militaris auctor</i>	ibid.c		
<i>Numa dissimilis, Romulo ferocior</i>	ibid.		
<i>Senatum & Equites auxit</i>	ibid.		
<i>eius curia</i>	ibid.		
<i>Cælum Vrbi adiectis</i>	ibid.		
<i>eius in populum liberalitas</i>	ibid.		
<i>lex de Trigeminis</i>	37.a		
<i>moderatio eius & clementia</i>	38.a		
<i>victoria de Sabinis</i>	ibid.b		
<i>mors eius</i>	ibid.c		
<i>Tullus Hostilius, Trib. pl. sub Augusto</i>	3.481.c		
<i>Tumultus ob legem Agrariam & delectum</i>	1.114.b		
<i>in Capitolio primus</i>	3.67.b		
<i>nouns in Vrbe per C. Gracchum</i>	3.b 43.c 67.b		
<i>cinium numerus in eo casorum</i>	ibid.		
<i>ducum capita auro pensata</i>	ibid.		
<i>Tumultuarij delectus in Vrbe & Italia</i>	2.329.c		
<i>Tumultuario praelio fusi Praetores</i>	2.308.c		
<i>Tunica molesta, quid in Iuuenali & Martiali</i>	3.332.b		
<i>M. Turanius Oppius, Pras.</i>	3.465.a		
<i>Turbo cognomen in Martiis inuenitur: ut</i>			
<i>Turdus in Papiriis, &</i>			
<i>Turpilianus in Petroniis.</i>			
<i>TURPILIA gens plebeia.</i>			
<i>L. Turpilius Geminus, Aedilis sub Aug.</i>	3.540.c		
<i>M. Turpilius, Qu. pr.</i>	3.157.a		
<i>Tr. pl.</i>	289.a		
<i>Turpio cognomen est in Amburiis, Antistiiis, Naxiis & Sutoriis.</i>			
<i>Turpinus verò in Clodiis.</i>			
<i>P. Turullius, Libert. Tullij Cimbris in Bithynia</i>	3.470.b		
<i>Tusci histriones</i>	2.71.c		
<i>Tusci inducia data</i>	1.368.a		
<i>Tusculani pacem & ius ciuitatis Rom. merere</i>	1.238.a		
		<i>V.</i>	
		V ACATIONVM privilegia ademerò Gallici tumultus	2.119.b
		<i>Vacationum causas cognoscebant Censores</i>	2.119.b
		<i>Vaccas bis victi in Hispania</i>	2.340.b
		<i>Vaccus cognomen in Vitruuiis.</i>	
		<i>Vaccia in Lentulis.</i>	
		<i>Vacia verò in Martiis & Scruiliis.</i>	
		<i>Vades publici primum dati</i>	1.125.c
		V ALERIA gens cum patricia, tum plebeia. Familias habuit & cognomina ad xvii. Antiatres, Acisculi: Barbati: Corni, Coruini, Correg: Falcones: Laetucini, Læuini: Maximi, Messallæ, Messallini: Nigri: Potui, Poplicolæ: Tappi, & Volusi.	
		<i>Ceterum Valentes cognominati Aburij, Fabij, Innij, Pompeij, & Vettij.</i>	
		<i>Valentini verò Valerij.</i>	
		<i>Valeriani denique Cornelij.</i>	
		<i>Valeria leges</i>	1.155.b
		<i>Valeria Horatia lex, de Trib. pl. & Aedilibus sacrosanctis</i>	2.116.c
		<i>Valerij lex de suffragij latione Fundanorum, Ferrianorum, atque Arpinatum</i>	2.295.a
		<i>C. Valerius, Trib. pl.</i>	2.295.a
		<i>C. Valerius, Quæst.</i>	3.444.b
		<i>L. Valerius, Quæst.</i>	3.430.c
		<i>L. Valerius Annius, Quæst. prom. (an historicum)</i>	2.176.a
		<i>N. Valerius, Cos. an. dccxxi.</i>	3.499.a
		<i>Valerius Asiaticus, Cos. an. dccxcviii.</i>	3.575.c
		<i>Galliam Belgicam obtinuit</i>	3.605.b
		<i>M. Valerius, Coruius vnde cognominatus</i>	1.294.b.c
		<i>381.b</i>	
		<i>M. Valerius M. f. Coruius, Cos. an. cdv.</i>	1.296.a
		<i>11. Cos. an. cdvii.</i>	298.c
		<i>de Antiatribus, Volscis, Satricanisque triumph.</i>	300.a
		<i>111. Cos. an. cdx.</i>	303.a
		<i>de Samnitibus triumphat.</i>	303.b. 304.c
		<i>Dilektor</i>	305.c
		<i>cinile praelium declinat.</i>	ibid.
		<i>Ed. cur.</i>	309.c
		<i>Curules magistratus eius xxi.</i>	ibid.
		<i>Pras.</i>	314.a
		<i>14. Cos. an. cdxviii.</i>	325.c
		<i>de Calenis victor</i>	327.a
		<i>11. Ed. cur. 331.a</i>	11. Pras. 334.a
		<i>111. Ed. cur.</i>	337.c
		<i>Censor</i>	343.c
		<i>111. Pras.</i>	348.c
		<i>14. Ed. cur.</i>	354.b
		<i>14. Pras. 358.a</i>	v. Pras. 369.b
		<i>vi. Pras. 379.b</i>	11. Di. 381.b
		<i>duplex ei cognomen, Coruius, & Maximus</i>	
		<i>ibidem c</i>	

de Ftrufcis triumphat	383.a	Proquaft.	317.a	Aed.cnr.	330.b
v.Cos.an CDLIII.	383.b	Prat.	Sardinia		339.b
lex eius de promocatione	ibid.c		Cos.an.DLXXVII. de Liguribus triumphat		351.c
M.Valerius Falto, Qu.prom.	2.200.a	L.Valerius Laminus, Qu.prom.			2.305.a
Aed.cnr. 224.c	Prat.	M.Valerius Laminus, Qu.prom.			2.115.b
Propr. Sardinia	244.c	Aedil.cnr. 127.a	Cos.an.DXXXIII.		135.b
P.Valerius Falto, Qu.prom.	2.53.b	Prat.peregr. 164.b	Proprai.Grac.		245.c
Aed.cnr. 62.c	Pr.peregr.	M.Valerius P.f. P.n. Laminus, Propr. Brundisi-			
Cos.an.DXV.	83.c	nus	2.173.a, 176.b	180.c	186.a
Q.Valerius Falto, Qu.prom.	2.48.b	11.Cos.an.DXLIII.			187.a
Aed.cnr. 51.a	Prat.peregr.	Procos.Sicilia		195.b	100.b 205.a
Propr. Sicilia	68.b	Propr. Gracia			240.a
ex Sicilia naualem egit	68.c	M.Valerius Laminus, Qu.prom.			2.286.c
Cos.an.DXIV.	82.a	Aedil.cnr. 306.c	Prat.peregr.		325.c
Procos. Sicilia	89.b	C.Valerius Laminus, Cos.an.DLXXVII.			2.348.c
Valerius Festus, Numidiam obtinuit	3.611.b	P.Valerius Laminus, Cos.an.CDLXXIII.			1.431.a
C.Valerius P.f. Flaccus, Flamen Dialis, Qu.prom.		P.Valerius P.f. Laminus, Qu.pr.			2.43.b
2.214.c		eius filius, Qu.prom.			301.b
Aed.cnr.	247.c	Prat.			345.a
C.Valerius, Cos.an.DLVIII. 2.263.b	Prat.	P.Valerius Laminus, Quaest.mil.			1.404.c
C.Valerius C.f. Flaccus, Aed.cnr.	2.488.c	P.Valerius Leo, Qu.apud Afcen.in Milon.			3.430.c
Qu.pr. 3.143.b	Proqn.	M.Valerius Voluf. f. Max. Dictator			1.88.c
C.Valerius L.f. C.n. Flaccus, Qu.pr.	3.164.c	cur Maximus dicitur			ibid.
Aed.cnr. 168.c	Prat.	triumphus eius & honores			89.b
eius lex ibid.	Tr.pl.	M.Valerius M.f. Maximus, Quaest.			1.129.c
Prat.prom. ibid.a	Propr.	Cos.an.CCXCVII.			131.b
Cos.an.DCLX.	205.c	Prat.			207.c
Prat.prom.	213.c 215.b 221.a 225.b	Laetucini cognomen cur ei Diodor. Siculus tribuat			ibid.
229.b 234.a 236.a 241.b		M.Valerij Maximi M.f. M.n. Tr.mil.fingulare			
C.Valerius Flaccus, Prat.	3.245.a	cum Gallo prelium			1.294.c
Prat.prom. 249.a	Quaest.408.c	honos post victoriam			295.a
L.Valerius L.f. Flaccus, Quaest.mil.	1.334.b	XXIII.annorum abfens Cos. creatus anno CCCCXV.			295.b 296.b
Aed.cnr. 340.c	Mag.Eq.	Coruus cognomen eius paffim vitiatum			ibid.
L.Valerius M.f. Flaccus, Quaest.mil.	1.448.c	M.Valerius M.f. M.n. Maximus, Tr.mil.			1.115.a
Prat. 2.17.a	Cos.an.CXCII.	11.Tr.mil.			218.c
L.Valerius P.f. Flaccus, Quaest.prom.	2.208.b	M.Valerius M.f. Max. Quaest.mil.			1.346.b
Aed.cnr. 237.b	Prat. Sicil.	Aed.cnr. 352.c	Prat.		356.c
Procos. Gallia 270.c	Cenfor	11.Prat. 359.b	Cos.an.CDXXI.		362.a
L.Valerius L.f. P.n. Flaccus, Qu.prom.	2.382.b	de Samnitibus Soranisque triumphat			364.b
Aed.cnr. 404.c	Prat.	111.Prat. 366.b	1V.Prat.		371.a
Cos.an.DCI.	434.b	Cenfor			372.b
L.Valerius C.f. P.n. Flaccus, Flamen Martialis,		M.Valerius M.f. Max. Coruinus, Prat.			1.402.a
Qu.pr. 2.469.a	Prat.	Cos.an.CDLXIV.			405.b
Prat.pr. 503.c	Propr.	M.Valery Max. Laetucini cognomen unde			1.132.b
Cos.an.DCXXII.	3.13.a	M.Valerius Maximus Potitus, Prat.			1.407.b
ambitiofa eius contentio	ibid.	M.Valerius M.f. Maximus, Quaest.			446.c
L.Valerius L.f. L.n. Flaccus, Prat.	3.14.b	M.Valerius Maximus, Cos.an.CDXC.			2.16.a
L.Valerius L.f. C.n. Flaccus, Qu.prom.	3.111.c	Messalla nunc dici captus			ibid. 446.c
Aed.cnr. 131.a	Prat.	de Pænis triumphat			18.b
Prat.prom.	152.a	Cenfor			44.b
L.Valerius L.f. L.n. Flaccus, Qu.prom.	3.154.c	C.Valerius Messalla, Cos.an.DCC.			3.403.a
alius, Mag. Eq. 158.c	Cos.an.DCLIII.	M.Valerius Messalla, Qu.prom.			2.92.c
L.Valerius L.f. L.n. Flaccus, Qu.prom.	3.152.a	Aed.cnr.			104.c
Aed.cnr. 180.b	Cenfor	Prat. 111.a	Cos.an.DXXVII.		115.c
Trator 193.a 197.c	Prat.pr. 198.a 203.b	Aed.cnr.			264.c
Cos.an.DCLXVII.	237.c	M.Valerius Messalla, Qu.prom.			2.172.a
L.Valerius Flaccus, Qu.prom.	3.246.c	Proquaft.			176.c
Aed.cnr.	289.b	M.Valerius Messalla, Qu.prom.			2.245.a
L.Valerius Flaccus, Quaest.	3.296.c	Aed.cnr. 264.c	Prat.		272.c
Prat.	299.c 322.a	Cos.an.DLXV.			294.a
Prat.prom.	334.c	M.Valerius M.f. Messalla, Qu.prom.			2.365.a
M.Valerius Flaccus, Qu.prom.	2.94.b	Aed.cnr. 384.a	Prat.		396.a
Aed.cnr. 107.b	Prator	Cos.an.DXCII.			409.a
P.Valerius Flaccus, Qu.prom.	2.89.b	Cenf.			429.a
Aed.cnr.	101.b	M.Valerius M.f. M.n. Messalla, Qu.prom.			3.132.b
Prator	109.a	Aed.cnr.			163.a
Cos.an.DXVI.	113.b	Prat.			185.a
Valerius Gratius, obtinuit Iudam.	3.545.b	M.Valerius Messalla Niger, Cenfor			3.386.a
C.Valerius M.f. Laminus, Qu.prom.	2.313.c	Prat.			

<i>M. Valerius Messalla, Praet. prom.</i>	3. 190. a	<i>Aed. cur.</i>	325. a
<i>M. Valerius C. f. Messalla, Praet. 3. 330. a.</i>	342. a	<i>Mag. Eq.</i>	322. b
<i>M. Valerius Messalla, Propr. Leg.</i>	3. 426. a	<i>Valerius Potitus Quaestor quando creatus</i>	1. 71. a
<i>Cos. an. cccxxiv.</i>	502. a	<i>C. Valerius L. f. Potitus Volusus, Quaest.</i>	1. 191. c
<i>M. Valerius Messallinus, Cos. an. dccc.</i>	3 529. a	<i>Trib. mil.</i>	197. c
<i>Procos. Dalmatia</i>	535. b	<i>Cos. an. cccxliii. 202. a</i>	<i>quae de Aequis</i> 203. a
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. dcccxxii.</i>	3. 550. a	<i>ii. Trib. mil. 203. b</i>	<i>iii. Tr. mil.</i> 208. b
<i>an Anselmus</i>	ibid.	<i>Cens.</i>	215. b
<i>M. Valerius Messalla, Cos. an. dcccxi.</i>	3 591. b	<i>C. Valerius C. f. Potitus, Tr. mil.</i>	1. 255. a
<i>M. Valer. Messalla Barbatus Aemil. Cos. an. dcccxi.</i>	3. 522. b	<i>Quaest. mil. 308. b</i>	<i>Aedil. cur.</i> 326. a
<i>M. Valer. Messalla, Cornutus, Prof. classi M. Agrip- pa 3. 491. c</i>	<i>Cos. an. dcccxi.</i> 499. c	<i>Praet. 331. a</i>	<i>Cos. an. cdxxxii.</i> 333. b
<i>Propr.</i>	502. a	<i>ii. Aed. cur.</i>	337. c
<i>M. Valerij Messalla Cornini triumphus de Gallis Aquitanis</i>	3. 508. a	<i>L. Valerius, M. f. Potitus, Quaest.</i>	1. 102. c
<i>quem celebrat. qui sub eo militarat, Tibullus ibid.</i>		<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest.</i>	1. 160. a
<i>M. Valer. Messalla Niger, Cos. an. dcccxi.</i>	3. 337. b	<i>Quaest. mil. 194. b</i>	<i>Trib. mil.</i> 198. b
<i>Procos.</i>	349. c	<i>ii. Trib. mil. 206. b</i>	<i>iii. Trib. mil.</i> 209. a
<i>L. Valerius Messalla Volusus, Cos. an. dcccxi.</i>	3. 534. a	<i>iiii. Trib. mil. 211. b</i>	<i>v. Tr. mil.</i> 215. a
<i>Proc. Asia</i>	539. a	<i>Cos. an. cccxli. 222. a</i>	<i>abdicanit</i> ibid.
<i>Valerius Nafio, Leg. Propr. in Asia</i>	3 555. c	<i>Interrex ibid. b</i>	<i>Cos. de Aequis triumphat.</i>
<i>Q. Valerius Q. f. Orca, Praet.</i>	3. 371. b	<i>225. a</i>	<i>Mag. Eq. 225. a.</i>
<i>Praet. Afric. 384. c</i>	<i>Propr.</i> 442. b	<i>226. b</i>	
<i>Q. Valerius Orca, Leg. Propr.</i>	3. 453. c	<i>L. Valerius L. f. Potitus, Quaest. mil.</i>	1. 313. a
<i>L. Valerius M. f. Poplicola Potitus, Cos. an. cclxxviii.</i>	1. 103. c	<i>Aed. cur. 326. a</i>	<i>Mag. Eq.</i> 333. c
<i>bellum ei cum Sabinis</i>	ibid. c	<i>M. Valerius Potitus, Praetor</i>	2. 71. b
<i>L. Valerius P. f. Poplicola Potitus, Quaest. 1. 136. b</i>		<i>M. Valerius Max. Potitus, Quaest. mil.</i>	1. 391. b
<i>Cos. an. ccciv.</i>	155. a	<i>Cos. an. cdvii.</i>	411. c
<i>de Aequis triumphat.</i>	157. a	<i>P. Valerius L. f. Potitus Poplicola, Tr. mil.</i>	1. 232. b
<i>L. Valerius L. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1. 214. c	<i>ii. Tr. mil. 234. c</i>	<i>iii. Tr. mil.</i> 238. c
<i>Tr. mil. 220. a</i>	<i>ii. Tr. mil.</i> 228. b	<i>iv. Tr. mil. 243. a</i>	<i>v. Tr. mil.</i> 255. a
<i>iii. Tr. mil. 231. b</i>	<i>iv. Tr. mil.</i> 235. c	<i>vi. Trib. mil.</i>	260. a
<i>v. Tr. mil.</i>	238. c	<i>Q. Valerius Soranus, Qu. prom.</i>	3. 220. b
<i>M. Valerius Volusi f. Poplicola, Cos. an. cclxiv.</i>	1. 68. c	<i>Tr. pl. 240. c</i>	<i>245. a</i>
<i>frater P. Valerij</i>	ibid. c	<i>Praet. urb.</i>	248. c
<i>eius de Sabinis victoria, & honor</i>	ibid. c	<i>Praet. prom.</i>	254. c
<i>P. & M. Valerij, Poplicola filij caesi</i>	1. 87. a	<i>C. Valerius Tappus, Quaest. prom.</i>	1. 274. b
<i>M. Valerius, Poplicola frater, casus</i>	1. 87. a	<i>L. Valerius Tappus, Quaest. prom.</i>	1. 244. c
<i>M. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1. 272. c	<i>Proquaest. 249. b</i>	<i>Trib. pleb.</i> 265. a
<i>Praet. 278. b</i>	<i>Mag. Eq.</i> 282. b	<i>Praet. 277. a</i>	<i>Propras.</i> 283. b
<i>Cos. an. cccxcviii.</i>	286. b	<i>Propr. Sicilia</i>	287. c
<i>ii. Cos. an. cd.</i>	288. c	<i>M. Valerius M. f. Volusus, Qu.</i>	1. 85. a
<i>P. Valerius Poplicola, Volusi f. Cos. an. cclxiv.</i>	1. 69. b	<i>C. Valerius Triarius, Quaest.</i>	3. 383. b
<i>loco Tarquinij</i>	ibid. c	<i>Trib. pl.</i>	3. 419. a
<i>cur Poplicola ductus</i>	ibid. c	<i>L. Valerius Triarius, Qu. urb.</i>	3. 266. c
<i>Valeria leges</i>	ibid. b	<i>P. Valerius L. f. Triarius, Quaest.</i>	3. 415. b
<i>de Veientibus & Tarquinienfibus triumphat.</i>	73. a	<i>C. Valgius C. f. Rufus, & sortit Saturninus, Cor.</i>	an. dcccxi. 3. 522. b
<i>iii. Cos. an. cclxvi.</i>	74. b	<i>Poeta suus</i>	ibid.
<i>iv. Cos. an. cclxix.</i>	76. a	<i>Vani rumores bellorum</i>	1. 262. a
<i>de Sabinis & Veientibus triumphat.</i>	ibid. b	<i>Vannius Suenorum Rex</i>	3. 583. b
<i>eius mors</i>	79. a	<i>Vardes victi & subingati</i>	2. 503. a
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest.</i>	1. 96. a	<i>VARIA gens plebeia.</i>	
<i>Cos. an. cclxxviii.</i>	112. b	<i>Q. Varus Sacronensis, Qu. prom.</i>	3. 194. c
<i>de Veientibus Sabinisque triumphat</i>	113. a	<i>Hybrida cur cognom.</i>	ibid.
<i>honores eius à populo</i>	ibid.	<i>Trib. pl.</i>	3. 219. a
<i>ii. Cos. an. cclxxxiii</i>	126. b	<i>in exilium pellitur sua lege</i>	3. 223. a
<i>mors eius & funus</i>	ibid.	<i>L. Varus Cotyla, Aed.</i>	3. 467. b
<i>P. Valerius L. f. Poplicola Potitus, Qu. mil.</i>	1. 228. b	<i>P. Varinius Glauber, Qu. pr.</i>	3. 257. a
<i>P. Valerius P. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1. 275. a	<i>Tr. pl.</i>	289. b
<i>Aed. cur.</i>	280. a	<i>C. Varronis Pratura urbana</i>	2. 149. c
<i>P. Valerius P. f. L. n. Poplicola, Praet.</i>	1. 286. c	<i>M. Varronis de Celuberis victoria</i>	2. 316. c
<i>Cos. an. cdi. 289. c</i>	<i>Diff.</i> 301. c	<i>Varus cognomen Acciorum, Alphenorum, Ar-</i>	
<i>P. Valer. P. f. Poplicola, Qu. mil.</i>	1. 281. c	<i>riorum, Ceioniorum, Gemmiorum, Licinio-</i>	
<i>Aed. cur. 290. b</i>	<i>Praet.</i> 293. a	<i>rum, Pompeiorum, & Quinctiliorum.</i>	
<i>P. Valer. M. f. Poplicola, Quaest. mil.</i>	1. 306. c	<i>Variorum autem in Accijs reperiuntur.</i>	
		<i>C. Vari numisma</i>	2. 48. b
		<i>Sex. Varus, Proc.</i>	3. 476. b
		<i>Varrones cognominati Roma Aclij, Cingonij,</i>	
		<i>Rubrij, Terentij, Vibidij, & Vitellij.</i>	
		<i>M. Varisidius, Quaestor sub Aug.</i>	3. 484. a
		<i>Valco Voconiorum cognom. non Valco in Plinio.</i>	3. 57. b.

Vaticanus ; cognomen hoc reperio in Romulij & Sestij.		Vennuleius, Quæst.	3.421.c
VATINIA gens Consularis.		Venus quid?	1.57.c
P. Vatinius P. f. Quæst. 1.468.b. 3.326.b. à Cicerone		plures Veneres	ibid.
ent accusatus Vatinius. 2.484.c Cos. an. DCCVI.		Venus, Urania dicta	58.a
3.443.c.		Calo vel Urano patre genitum	ibid.
P. Vatinius, Tr. pl. 3.354.b eius leges ibid.		popularis Venus	ibid. b
P. Vatinius, P. f. Prætor.	3.387.c	infans species	59.b
Procos.	454.b	Veneris ades	1.393.a
de Illyrico triumphas	482.b	Venus Pelagia	2.448.a
Vatem impostorem nominans moritur	3.163.a	Veneri Erycinæ votum	2.155.c
Vates victoriam prædicat	3.163.a	Venus Verticordia	2.455.a
Velligal rebellibus duplicatum.	2.351.b	Roma coli quando capta	3.104.b
Velligalia nona à Catone Hispani imposta	2.290.a	Venusia colonia	1.399.c
Velligalia Aegypti	2.319.c	Vennustus Cos. an. CCCXIII.	3.570.b
Velligatum elocatio	2.311.c	VERANNIA gens Consularis Brochi cognomen.	
Vectis insula Britannia proxima	3.573.c	Q. Verannius eques R. Cappadociæ obtinuit	3.548.b
Vellius Bolanus, Procos. Britannia	3.612.a	Q. Verannius Q. f. Brochus, Trib. pl.	3.571.b
Vientanus ager dimissus	1.221.b	Cos. an. DCCCI.	380.c
Viciens bellum	1.25.a. 105.c	Leg. Claudij Cas.	591.a
106.b 111.a 106.c		Veratius cognomen est Fulvii gentis.	
Videntes lanculum occupant.	1.111.a	Vetus autem Anniorum & Aliorum.	
à Romanis villis	25.a. 111.b	Verecella opp.	3.57.a
rursus villis, caso duce	184.a.	Veritas tandem vincit	2.297.c
175.a		Vernaculi histriones	2.71.c
Videntum pax brevis cum Rom.	1.107.a	C. Verres, aliter Orcus, vel Pluto dictus	2.11.c
Videntum cum Romanis inducia	1.187.b	C. Verres Qu. pr.	3.107.a
Vidento etiam Fabriciorum olim cognomen.		Tr. pl.	127.b
Videntibus bellum per faciales indictum	1.185.a	Prætor.	156.b
Vej	1.25.c	Proqu.	158.a
Vej per cuniculos capta	1.217.c	Prætor. prom.	163.a
Vetorum obsequio decennialis incepta	1.207.b	C. Verres C. f. Qu. pr.	3.246.b
Veios pop. Romanus migrare cupit	1.226.a	C. Verres, Prætor urb.	305.a
qui Veios migraverant, revocati	1.229.a	Prætor. Sicilia	307.a
Velina, gentis etiam Annii fuit cognomen, qui & Velocis fortis cognom.		Verrina quando à Cicerone habita	3.262.a
Velu & equi : Naubus & quadrigis properare, Proverbia.	2.6.a	Verrinus Flaccus, an antior Fulviorum Capitolin.	1.12.a
Veluternum bellum	1.255.a	Verrucollus cognomen Fabij Maximi, ut aliam mnta, quod supra docui.	
Veluterninum vinum.	2.316.a	Verrugo à Rom. recepta	1.203.b
Veluterni populi in Latio	3.315.c	Verruginis præsidium à Volscis expugnatum.	1.205.c
ob rebellionem puniri	316.a	Ver sacrum, pro felicitatem rerum successu votum	2.156.b
Velutia colonia, quando	1.316.a	379.c	
Augusti patria	ibid.	Versuta Carthago, inscriptio Nummi	1.453.a
Velutia obessa	1.255.a	Vespa cognomen est gentis Terentiz.	
Velutia expugnata	1.89.b	Vespasianus vero gentis Flauiz.	
Velutia recepta	1.260.b	Vespilones autem Lueretiz.	
C. Velieus, Tr. pl.	3.224.a	Vestinus, in Catinis reperitur & Iulij.	
P. Velleius Paternulus, Quæstor. Eius historia		T. Flavius Vespasianus, A. d. l. quando	3.566.b
3.537.b. 575.b.		hunc Caius Caesar cur cæno oppleri iussit	ibid.
quando clarnetis	520.a 532.b 543.b 558.c	Prætor fuit	569.b
Prætor 543.b Propr. in Thracia	552.a	Vespasianus suscepit Imperium post Vitellium Aug.	4.609.b
Veneficij prima questio	1.333.c	Vesta cur in Nummi Cassiani	2.497.b
altera questio	2.281.c	Vestales virgines	1.30.b 33.c
seuera in Vrbe questio	312.b 437.c	Vestales vana defossa, Vrbina	215.a
Veneficorum tria milia ab uno Præatore condemnata	2.333.c	Oppia	104.a
de Venditionibus editum.	1.270.c	Postumia absoluitur	192.b
Venox cognomen unde C. Plantio	1.362.b	Minucia vana defossa	323.b
P. Vennidius Bassus Prætor & Cos. an. DCCX.		de Vestalibus lex sub Augusto	3.534.b
3.471.a		Vestalis à seruo corrupta semet interimis	2.55.b
Prætor sub Aug.	475.a	Vestalis virginis rava lulla cum Tribuno plebis	2.473.c
Procos. ex Tauto monte & Parthis triumphat.	489.b	Vestales virgines damnata	3.110.a
fortuna ludus	230.b. 473.a. 489.b	cum Vestinis sedes idem	1.380.b
Quæst. 422.a Q. Cornificij	479.b	Vetegis in Antistis cognomen reperitur.	
Trib. pl.	455.b	Vetulinus in Castijs.	
Proc.	487.b	Vetulus in Saturniis.	
Ventidius Cumanus, Syriam obtinuit	3.580.b	VETUSTIA gens plebea.	

Tr. pl.	162. a	Aed. pleb.	175. a	M. Virgilius, Qu. prom.	3. 215. a
L. Villius I. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 204. b			Tr. pl.	236. b
Trat.	247. b			P. Virgilius Maro quando mortuus	3. 517. b
L. Villius T. n. Tappulus, Trib. pleb.	2. 229. c			VIRGINIA gens Consularis fuit: hifce illustis	
L. Villius L. f. T. n. Tappulus, Qu. prom.	2. 305. a			personis,	
Tr. pl.	334. b	Aed. pl.	333. b	A. Virginius, Tr. pl.	1. 125. b
Prætor peregr.	367. a			II. Tr. pl.	126. c
T. Villius Tappulus, Qu. pr.	2. 167. a			III. Tr. pl.	127. b
Trib. pleb.	183. c			IV. Tr. pl.	129. b
II. Trib. pleb.	199. a			V. Tr. pl.	130. c
III. Trib. pleb.	208. a			Aed.	136. a
Proprat. Sicilia	231. b			A. Virginius A. f. Tr. pl.	1. 217. b
Aed. pl.	218. c			ob intercessionem damnatus	221. b
Trat. Sicil.	224. b			C. Virginius, Tr. pl.	3. 324. b
Col. an. lxxiv.	246. b			L. Virginius, Tr. pl.	1. 150. a
T. Villius Tappulus, Qu. prom.	2. 35. a			damnatus cur	1. 212. a
Tr. pl.	63. a			Opiter Virginius Tricoftus, Cos. an. ccll.	1. 79. c
Ummatius & Esquilinus colles Urbi additi	1. 48. c			Camerians expugnatis	ibid.
Vincennes cognomentum Roma in Ragonis.				de Sabinis triumphas	8. a
Vincit tandem veritas	1. 297. c			T. Virginius Tricoftus, Quæst.	75. a
procerum rationis maiestas	1. 299. i			Cos. an. cclvii.	86. c
in concertatione tandem honestas atque amor				L. Virginius Tricoftus Quæst.	1. 169. c
Rep.	168. b			Cos. an. cccxviii.	176. c
Vindex cognomentum est in gentibus Gellus &				II. Cos. an. cccxix.	177. c
Iulius.				L. Virginius L. f. Tricoftus, Qu. mil.	1. 195. c.
Vindullus autem in Pompeijs.				221. a	
de Vindulis lex	1. 151. b. vide Lex.			Tr. mil.	228. b
Vindula crudelis in Tarquinienjes	1. 287. b			A. Virginius A. f. Tricoftus Calimontanus, Cos. an.	2. 88. b
VINIA gens Consularis.				ccclix.	105. b
T. Vinus Rufinus, Proc. Gall. Narbon.	3. 593. b			Quæst.	117. b
Cos. an. dcccxxi. cum der Galba	3. 606. a			Cos. an. cclxxxiv.	1. 208. a
VINICIA (VINICIA Onaphrio Pannino, gens				L. Virginius Tricoftus Calimontanus, Quæst. mil.	210. a
Consularis.				Tr. mil.	ibid.
L. Vinicius Cos. an. dcccxx.	3. 497. a			coactus abdicavit	ibid.
M. Vinicius Prætor.	3. 501. c			Sp. Virginius A. f. Tricoft. Calimontanus, Quæst.	1. 118. c
Propr. Gallia sub Aug.	512. b			Cos. an. cccxvii.	131. b
Cos. an. dcccxxiv.	317. b			T. Virginius T. f. Tricoftus Calimontanus, Cos. an.	1. 157. b
Procos. in Gallia Transalp.	531. b			no cccv	1. 86. b.
M. Vinicius, Cos. an. dcccxxxii.	3. 538. a			Proculus Virginius Tricoftus Rutilus, Qu.	98. b.
M. Vinicius II. Cos. an. dcccxcvii	3. 575. b			98. b. Cos. an. cclxvii.	101. a
cuius interitus	576. b			Agnos amicitiam petere compulsi	ibid. b.
P. Vinicius A. f. Cos. an. dccciv.	3. 532. a			A. Virginius T. f. Tricoftus Rutilus, Qu.	1. 99. c
T. Vinicius Quadratus, Procos. Syria	3. 583. c			Cos. an. cclxxii.	111. c
forte Vindius aut Vinicius.				T. Virginius, T. f. Tricoftus Rutilus, Qu.	1. 98. b
Vinum Calennius	1. 327. b			Cos. an. cclxxiv.	106. b
Eliterninum	316. a			P. Virginius Rutilus, Qu. pr.	3. 84. a
Opimianum unde	367. b			T. Virginius Rufus Germaniam superiorem tenuit	360. c
Voluntum imperium instabile & iniustum	1. 10. a			Cos. an. dcccxi.	606. c
Violens cognomen Voluuntorum	1. 372. b			Viriathum bellum quis excitaverit	2. 438. b
VIPSANIA gens Consularis & plebeia, Agrippæ				exordium eius	446. b
cognomento & Apronian.				Viriathus victor quando	2. 45. b
Vipianus autem cognomentum fuit Cornelii gen-				quamvis a Q. Fabio sugillatus, insultare non	470. c
ti: verum enimvero Vipitanius opinor referre-				cessit.	471. c
dum hoc cognomen, quod e Nummis asserat Ful-				victus fuit, victor Marte communis	483. a
lius Irfinus lib. de Familiis Rom. in Apronia				per proditores emptos occidi quis illum curaverit	1. 448. a
gente: aut certe Vipianus, de quo mox dicam, cisi				Virtus Rom. in administranda iustitia	2. 186. c
in Tacito passim editum videam Vipianus.				Virtus ades spoliis Syracusanis ornata	2. 399. b
M. Vipsanius Agrippa Prætor	3. 485. b			quibus Virtutibus imperij Romani maiestas atque	2. 403. b
Procos.	487. a			potentia creverit in immensum	Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti
Cos. an. dcccxxiv.	3. 517. b			Reliquain	Cuspiniani edunt. In Cicerois Lelio Vitellinum
Agrippa vile.				Virtutis dignitas honores omnes exsuperat.	exendi video. Fasti Siculi Vitellinum scribunt.
C. Vipsanius Apronianus, Cos. an. dcccxi.	3. 593. a			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	Sic Medullinus in Furiis reperitur. Vide Car. Si-
Proc. Africa	605. a			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	gonij Fastos ad an. V. C. cclj. cclx. & cclxv.
Vipsanius Gallus, Prætor, in Mag. mortuus	3. 546. b			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	Vitell-
Virdamari votum irritum	2. 129. a			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	
VIRILIA gens plebeia.				Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	
C. Virgilius, Prætor.	3. 329. c. 341. a			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	
Propr.	350. a. 357. a			Vitellinus in Catiliis cognomen Roma. Sic Fasti	

733

<i>Cn. Volusius Saturninus, Propr.</i>	3.421.a	<i>C. Vrbinius, Procs. Hissp.</i>	3.277.c
<i>M. Volusius Saturninus, Quæst.</i>	3.430.b	<i>C. Vrsianus, Qu. prom.</i>	2.230.b
<i>Q. Volusius Saturninus, Quæst.</i>	3.409.b	<i>Tr. pl.</i>	255.b
<i>Cos. an. DCCCIII.</i>	589.a	<i>Usus & doctrinæ synergia</i>	1.2.a
<i>Vopisci unde dicti</i>	1.114.a	<i>Vitensibus ager ampliatas</i>	2.459.
<i>prænomen olim Romanum, ut hic cernes: cognomen</i>		<i>Vulcani & Cereris contentio de Sicilia dominio</i>	
<i>verò fuit Flauiz gentis & Pompeiz.</i>		2.10.c	
<i>Vopiscus Iulius Iulius, Quæst.</i>	1.103.c	<i>Vulcani fornax ad Liparæ</i>	3.33.a
<i>Cos. an. CCXC.</i>	114.a	<i>Vulcano arca quadriga dicata à Romulo</i>	1.24.c
<i>Vopiscus Iulius Cæsar, A. d.</i>	3.455.a	<i>Vulnerum, medicus quando primum. Roma</i>	
<i>Vopiscus Pompeius Siluanus, Cos. an. DCCCXII.</i>		2.139.b	
3.606.c		<i>Vulfinienses & Vulcientes qui</i>	2.433.b
<i>Voratus cognomen fuit olim Lutatorum.</i>		<i>Vulfiniense bellum</i>	1.222.b
<i>Vota quinquennialia</i>	1.169.a	<i>Vulfiniense bellum confectum, atque tota Italia</i>	
<i>Vota publica pro Reip. salute</i>	2.150.a	<i>pacata</i>	2.15.b
<i>Vota decennialia pro Augustis</i>	3.506.a	<i>Vulfiniensibus inducia data</i>	1.223.b
<i>Triplex quæ quid</i>	2.3.a	<i>Vulliones cognomen so dicti Manlij & Racilij.</i>	
<i>Urbana tribus quatuor</i>	1.377.a	<i>Vulturum caprum, à Samnitibus Capua dicitur</i>	
<i>Urbana Quæstura. vide Quæstura.</i>		1.189.b	
<i>Urbanum Imperium. vide Imperium.</i>			
<i>Urbanus Prætor. vide Prætor.</i>			
<i>Urbes condendi vetus mos</i>	1.15.a		
<i>Urbes in Græciâ receptæ</i>	2.283.b		
<i>Urbicua grani obsidione eruentisque prælijs capta</i>			
2.326.a			
<i>Urbicus, Pompeiz gentis fuit cognomen tum.</i>			
<i>Urbimia Vestalis, vina defossa</i>	1.115.a		

Nunc opus exegi, ferro atque perennius ære:
 Utilius si quid nouisti aut rectius istis,
 Candidus imperti; si non, his utere mecum.

INDEX AVCTORVM

QVI

TRIBVS ANNAL. ROM. TOMIS

EMENDANTVR VEL ILLUSTRANTVR

- A**ELIVS Spartianus, *Tom. I. pag. 4.*
 Ammianus Marcellinus, *Tom. II. pag. 91. Tom. III. pag. 153.*
 Antonini Itinerarium, *Tom. III. pag. 547.*
 Appianus Alexandr. *Tom. II. pag. 433. 437. 454. 495. 504. Tom. III. pag. 68. 136. 149. 223. 351. 375. 452. 466.*
 Asconius Pedianus, *Tom. I. pag. 88. 90. Tom. III. pag. 40. 152. 196. 201. 295. 300. 317. 319. 370. 373.*
 Athenaus, *Tom. III. pag. 184.*
 D. Augustinus, *Tom. I. pag. 22.*
 Auctor de Viris illustribus, *Tom. I. pag. 30. 69. 75. 78. 128. 262. 348. Tom. II. pag. 33. 66. 240. 251. 283. 302. 325. 354. 378. 406. 412. 428. 457. 504. Tom. III. pag. 82. 100. 103. 161. 173. 194. 207. 274.*
 Car. Sigonius, *Tom. III. pag. 197. 205. 207. 211.*
 Cassiodorus in Chronolog. *Tom. I. pag. 75. 84. 116. 118. 119. 126. 128. 129. 154. 157. 158. 159. 170. 180. 181. 202. 262. 273. 274. 279. &c. 329. 332. 338. 340. 345. 382. 388. 399. 399. 450. 456. 461. Tom. II. pag. 13. 20. 49. 53. 83. 93. 97. 123. 242. 253. 258. 352. 355. 369. 372. 378. 403. 441. 445. Tom. III. pag. 1. 8. 19. 43. 49. 448. 457. 531. 532. 548. 558. 562. 571. 575. 594. 595.*
 Censorinus, *Tom. I. pag. 131. 299. Tom. II. pag. 91. 395. 419. 445.*
 Cicero, *Tom. I. pag. 34. 79. 138. 164. 172. 174. 210. 261. 277. 284. 294. 324. 375. 431. 468. Tom. II. pag. 49. 70. 101. 102. 195. 203. 219. 260. 280. 284. 306. 311. 337. 358. 373. 374. 395. 403. 417. 419. 423. 431. 433. 441. 445. 456. 463. 464. 480. 484. 485. 499. Tom. III. pag. 8. 9. 16. 39. 50. 61. 64. 69. 71. 76. 77. 78. 81. 84. 85. 87. 101. 136. 161. 162. 176. 191. 194. 201. 204. 212. 227. 228. 267. 288. 289. 292. 296. 331. 335. 340. 343. 346. 357. 368. 371. 373. 374. 379. 394. 416. 418. 419. 420. 421. 423. 429. 434. 435. 441. 466. 468.*
 Q. Cornificius ad Herennium, *Tom. III. pag. 177.*
 Pet. Crinitus, *Tom. II. pag. 389. 484.*
 Io. Cuspiniani Tabulae, *Tom. I. pag. 137. 187. 315. 448. Tom. II. pag. 82. 348. 406. 431. 471. Tom. III. pag. 184. 285.*
 Diodorus Siculus, *Tom. I. pag. 101. 102. 103. 105. 110. 112. 117. 121. 123. 125. 126. &c. 154. 155. 157. 161. 162. 170. 172. 174. 175. &c. 255. 256. 262. 273. 275. &c. 324. 329. 332. 335. 338. 340. 345. 358. 362. Tom. II. pag. 12. Eius interpres, Tom. I. pag. 194.*
 Dion Cassius, *Tom. III. pag. 291. 263. 445. 463. 467. 468. 486. 497. 498. 505. 520. 526. 538. 541. 548. 566. 567. 572.*
 Dionysius Halicarnassus, *Tom. I. pag. 31. 53. 80. 85. 89. 120. 129. 134. &c. 145. 154. 157. 160. 162. 222.*
 Donatus, *Tom. III. pag. 517.*
 Duodecim Tabulae, *Tom. I. pag. 148. 149. 150. 151. 153.*
 Epitoma T. Livij, *Tom. III. pag. 13. 26. 33. 60. 157. 167. 171. 310. 436. 455.*
 Eusebius Caesariensis, *Tom. I. pag. 23. 132. 395. Tom. II. pag. 67. 389. 470. Tom. III. pag. 489. 547.*
 Eutropius, *Tom. I. pag. 127. 226. 230. 240. 434. 443. 456. 457. Tom. II. pag. 13. 49. 93. 108. 153. 158. 201. 207. 241. 445. 457. Tom. III. pag. 43. 66. 88. 89. 113. 125. 274. 310. 351.*
 Fasti Siculi, *Tom. I. pag. 79. 107. 128. 136. 159. 180. 185. 190. 275. 288. 291. 300. 307. 325. 334. 337. 340. 346. 349. 357. 359. 368. 382. 399. 405. 414. 443. 447. Tom. II. pag. 41. 49. 57. 58. 82. 163. 275. 296. 348. 474. 479. 482. Tom. III. pag. 306. 307. 313. 500. 528. 563.*
 Fasti Capitolini, *Tom. II. pag. 33. Tom. III. p. 129.*
 Festus Pompeius, *Tom. I. pag. 12. 33. 34. 83. 110. 137. 360. 404. Tom. II. pag. 16. 53. 60. 72. 73. 136. 181. 441. 478.*
 Fenestella de Magistratib. cuius auctor est Florent. *Tom. I. pag. 145. Tom. III. pag. 259.*
 L. Florus, *Tom. I. pag. 42. 128. 214. 295. 308. 436. Tom. II. 149. 455. 456. Tom. III. pag. 18. 72. 125. 253. 306. 469. 524.*
 Iul. Frontinus, *Tom. I. pag. 362. 445. 456. Tom. II. pag. 20. 28. 140. 349. 468. 471. Tom. III. pag. 25. 130. 151. 498. 517. 523. 556. 541. 566. 611.*
 A. Gellius, *Tom. I. pag. 111. 134. 145. 262. 377. Tom. II. pag. 51. 57. 337. 366. 410. Tom. III. pag. 122. 123. 259. 260.*
 Hen. Glareanus, *Tom. I. pag. 128. 209.*
 Hub. Goltzius, *Tom. II. pag. 237. 420.*
 Iosephus, *Tom. III. pag. 39. 57. 573. 583.*
 Iulij Caesaris Commentarij, *Tom. III. pag. 368. 438. 441.*
 Iustinus ex Trogo Pompeio, *Tom. II. pag. 34. 366. 404.*
 Iuvenalis, *Tom. III. pag. 332. 553.*
 Lambinus, *Tom. III. pag. 165.*
 Lampridius, *Tom. II. pag. 152.*
 I. Lipsius, *Tom. III. pag. 253.*
 T. Livius, *Tom. I. pag. 54. 66. 69. 74. &c. 84. 89. 98. 104. 116. 117. 118. 121. 122. 145. 154. 156. 157. 159. 160. 162. 170. 178. 180. 181. 185. 188. 190. 192. 193. 195. 209. 211. 213. 220. 240. 255. 257. 259. 262. 267. 273. 279. &c. 329. 332. 337. 338. 339. 343. 345. 349. 350. 352. 353. 357. 360. 362. 364. 367. 370. 373. 381. 383. 385. 387. 390. 395. 404. 410. 432. 438. Tom. II. pag. 13. 41. 44. 50. 71.*

95. 97. 102. 123. 125. 127. 129. 136. 138.
141. 149. 152. 154. 155. 156. 160. 165. 167.
168. 169. 175. 178. 181. 185. 189. 190. 193.
198. 200. 202. 205. 210. 211. 212. 214. 216.
217. 222. 224. 225. 228. 234. 237. 238. 239.
243. 245. 246. 247. 250. 254. 259. 260. 261.
262. 264. 267. 268. 270. 274. 276. 278. 285.
288. 289. 290. 291. 293. 305. 306. 308. 309.
311. 313. 326. 327. 329. 333. 336. 338. 339.
340. 341. 343. 345. 346. 351. 355. 357. 364.
365. 367. 369. 372. 374. 377. 379. 382. 389.
390. 406. 415. 420. 432. 437. 445. 446. 457.
506. 507. *Tom. III. pag. 145. 174. 267.*
- Lucanus, *Tom. III. pag. 441.*
- Lucilius poeta, *Tom. III. pag. 69.*
- Macrobius, *Tom. I. pag. 38. 98. 115. 228.*
Tom. II. pag. 210. 245. Tom. III. pag. 353. 353.
- Pau. Manutius, *Tom. II. pag. 437.*
- Marianus Scorius, *Tom. I. pag. 75. 130. 132.*
134. 155. 157. 170. 181. 337. 339. 345. 395.
414. 443. 449. 450. *Tom. II. pag. 13. 20. 31.*
49. 53. 83. 97. 242. 246. 253. 341. 348. 352.
355. 372. 403. 440. *Tom. III. pag. 1. 8. 29.*
43. 49. 448. 457. 523. 526. 532. 558. 562.
563. 571. 595.
- Nonius Marcellus, *Tom. I. pag. 411. Tom. II.*
pag. 475.
- Obiequens, *Tom. II. pagina 314. 337. 341.*
342. 383. 403. 434. 453. 470. 495. 500.
Tom. III. pag. 18. 27. 43. 104. 130. 155. 156.
157. 166. 188. 194. 201. 208. 211. 290. 293.
403. 478.
- Onufrius Panuinius, *Tom. II. pag. 420. Tom. III.*
pag. 129.
- P. Orosius, *Tom. I. pag. 89. 96. 123. 145. 333.*
414. 429. *Tom. II. pag. 13. 49. 65. 93. 153. 158.*
241. 446. 457. 470. 482. *Tom. III. pag. 6. 49.*
109. 135. 237. 273. 351. 487. 500. 502. 503.
- Ouidius, *Tom. I. pag. 12. 24. 361. 362. 366.*
Tom. II. pag. 11. 72. 78. 85. 361.
- Papinianus I. C. *Tom. II. pag. 486.*
- Paterculus, *vide Velleius.*
- Phlegon Trallianus, *Tom. III. pag. 38.*
- C. Plinius maior, *Tom. I. pag. 16. 69. 125. 134.*
135. 254. 278. 376. 377. 442. 450. *Tom. II.*
pag. 18. 29. 49. 50. 71. 106. 107. 137. 223.
293. 329. 337. 343. 355. 415. 420. 440. 441.
445. *Tom. III. pag. 12. 20. 46. 68. 93. 97.*
104. 164. 171. 205. 256. 294. 309. 323. 362.
410. 537. 550.
- Plinius iunior in Panegyrico, *Tom. II. pag. 486.*
- Plutarchus, *Tom. I. pag. 25. 86. 202. 258. 365.*
431. *Tom. II. pag. 103. 131. 138. 194. 199.*
247. 246. 248. 270. 273. 299. 482. *Tom. III.*
pag. 6. 9. 15. 51. 60. 168. 271. 273. 284. 319.
366. 382. 406. 446. 451. 465.
- Polybius, *Tom. II. pag. 19. 21. 45. 49. 109. 153. 246.*
- Pomponius I. C. *Tom. I. pag. 267. 362. Tom. II.*
pag. 89. 419. 455. Tom. III. pag. 77. 84.
- Pomponius Mela, *Tom. II. pag. 12.*
- Porphyrio, *Tom. III. pag. 500.*
- Propertius, *Tom. II. pag. 130.*
- Quinctilianus, *Tom. I. pag. 277. Tom. II. pag. 24.*
Tom. III. pag. 445.
- Idem Dialogo de Oratoribus, *Tom. III. pag. 80.*
212. 286.
- Sallustius, *Tom. III. pag. 116. 120. 139. 145.*
- Seneca, *Tom. III. pag. 578.*
- Solinus, *Tom. I. pag. 134. 340. Tom. II. pag. 9. 441.*
- Stephanus Byzantius de urbibus, *Tom. II. pag. 7.*
Tom. III. pag. 79.
- Strabo, *Tom. II. pag. 428. Tom. III. pag. 34. 547.*
- Suetonius Tranquillus, *Tom. I. pag. 416. Tom. II.*
pag. 50. 206. 213. 389. 410. 473. Tom. III.
pag. 474. 569. 606.
- Corn. Tacitus, *Tom. I. pag. 160. Tom. II. pag. 72.*
Tom. III. pag. 145. 332. 550. 556. 573. 582.
584. 586. 591. 598. 606. 607. 611.
- P. Terentius, *Tom. II. pag. 403. 404. 412. 413.*
- Tertullianus, *Tom. III. pag. 557.*
- Valerius Maximus, *Tom. I. pag. 75. 125. 128.*
181. 189. 337. 346. *Tom. II. pag. 13. 49. 116.*
153. 166. 211. 267. 294. 296. 337. 357. 382.
Tom. III. pag. 1. 8. 97. 151. 174. 181. 332.
353. 369. 446. 476.
- Valerius Probus Gram. de Praenominebus,
Tom. I. pag. 79. 157. 182.
- M. Varro, *Tom. I. pag. 340. 411. Tom. II. 360. 431.*
464. *Tom. III. pag. 59.*
- Vegetius, *Tom. III. pag. 153.*
- Velleius Paterculus, *Tom. I. pag. 327. 330. 399.*
Tom. II. pag. 54. 228. 445. Tom. III. pag. 47.
97. 109. 113. 129. 147. 253. 324. 438. 447.
- P. Victor, *Tom. II. pag. 72. 442.*
- Vipianus I. C. *Tom. II. pag. 485. Tom. III.*
pag. 285.
- Vlricus Zazius, *Tom. II. pag. 416.*
- Xiphilinus, *Tom. III. pag. 608.*
- Zonaras, *Tom. I. pag. 84. 106. 327. 348. 368.*
407. 431. 459. 461. *Tom. II. pag. 19. 28. 38.*
44. 52. 55. 46. 90. 123. 139. 155. 169. 246.
250.

A P P R O B A T I O.

HI tres Tomi Annalium Romanorum, continentes Magistratus & Prouincias S.P.Q.R.ab Vrbe condita ad annum DCCCXXI.& post CHRISTVM Seruatorem nostrum natum LX.ex multis auctoribus Antiquitatumque varijs monumentis collecti, studio & opera R.Domini Stephani Vinandi Pighij Campensis viri doctissimi, nihil tractant, quod sit contra Religionem aut bonos mores: sed omnes Rerum pub. administratores docent, vt quæ prudentiæ sunt amplectantur, & quæ tyrannidem sapiunt detestentur. Quare cum fructu multorum imprimi poterunt. Quod testor XVII. Kalend. Maij, anno M.DC.XIII.

Egbertus Spitholdius S.T.L. Canonicus & Plebanus Antuerpiensis, librorum Censor.

S V M M A P R I V I L E G I I.

ALBERTI & ISABELLAE CLARAE EVGENIAE Archiducum Austriae, Ducum Burgundiae, Brabantiae, &c. Serenissimorum Belgicae Principum, Privilegio cautum est; nequis *Stephani Vinandi Pighij U. R. & Cl. Annales Romanorum*, præter Martinæ Plantinæ Viduæ & Balthasaris & Ioannis filiorum Ioannis Moreti p. m. voluntatem, villo modo imprimat, aut alibi impressos in Inferioris Germaniæ ditiones importeret, venalesve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione librorum & alia graui pœna mulctabitur, vt latius patet in litteris datis Bruxellæ, x vii. Ianuarij, M. DC. XI.

Signat

S. de Grimaldi.

Er in Concilio Brabantia,

J. de Buschere.

Errata, quorum pars maior in autographo mendosa, sic emenda.

[illegible]

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
APVD VIDVAM ET FILIOS
IOANNIS MORETI.
M. D C. XV.

Biblioteca Nazionale Centrale - Roma

Segnatura - 37.27.E.16

Laboratorio - Cover di Guido Milio

Bibliotecario conservatore - Marina Battaglini

Restauratore progettista - Claudia Di Lillo

2011

- **Controllo cartolazione;**
- **Documentazione fotografica** in digitale che riprende lo stato di conservazione del volume;
- **Pulizia a secco:** rimozione dei depositi superficiali con pennello a setole morbide; sulle carte particolarmente sporche che conservavano una certa resistenza allo sfregamento, si è effettuata la sgommatura con polvere di gomma evitando le zone molto degradate;
- **Lavaggio:** in acqua deionizzata max 40°, previa interfoliazione tra teli reemay ;
- **Deacidificazione e riduzione:** in soluzione acquosa di bicarbonato di Calcio 3g/litro(30-60 min)
- **Ricollatura:** a pennello con Tylose MH300p in soluzione acquosa al 2%;
- **Rammendo alla piega:** con velo giapponese;
- **Cucitura:** su nervi singoli in spago, a tutto punto, su tracce originali;
- **Indorsatura:** con carta giapponese e mussola di cotone;
- **Capitelli:** su anima di spago con filo neutro;
- **Legatura:** nuovo dorso in pergamena e recupero dei piatti originali;
- **Titolo sul dorso:** recupero dei tasselli originali.

